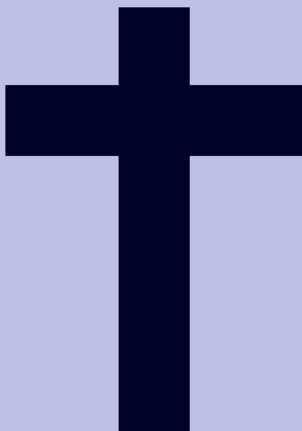

Kupia New Testament

Kupia: Kupia New Testament (New Testament)

Kupia New Testament

Kupia: Kupia New Testament (New Testament)

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Kupia)

Contributor: SIL International (in Asia)

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022
7ccb2690-4432-5e86-88c1-f8ee976f30f4

Contents

మత్తయి	1
మార్కు	56
లూకా	93
యోహాను	163
బారికుల్ కమె	210
రోమా	266
1 కొరింధి	295
2 కొరింధి	318
గలతీ	334
ఎఫెసీ	344
పిలిప్పీ	354
కొలొస్సీ	361
1 డెస్సలోనీ	367
2 డెస్సలోనీ	373
1 తిమోతి	377
2 తిమోతి	385
తీతు	390
పిలేమోను	394
ఎబ్రీయుల్	396
యాకోబు	418
1 పేతురు	425
2 పేతురు	433
1 యోహాను	438
2 యోహాను	445
3 యోహాను	446
యూదా	447
ప్రకటన	450

మత్తయి సుబుమ్ కబుర్

మత్తయి రెగిడ్డి సుబుమ్ కబుర్

యేసుక్రీస్తుచి వంసుమ్ వర్స తెన్ రెగిడ్డిసి
(లూకా 3:23-38)

1 అబ్రాహామ్ చి సెకుమ్ తె జెర్మిలో దావీదు రానోచి వంసుమ్ తే యేసుక్రీస్తు జా జెర్మిలన్. జోచి వంసుమ్ ఇసి జలి. 2 అబ్రాహామ్ ఇస్సాకుక పాయిలన్. ఇస్సాకు యాకోబుక పాయిలన్. యాకోబు యూదాక చి జోచి అన్నసీంక బాపుడ్డివొక పాయిలన్. 3 యూదా తామారు మెలి తేర్చి తెన్ పెరెసుక చి జెరహుక పాయిలన్. 4 పెరెసు ఎస్రోముక పాయిలన్. ఎస్రోము అరాముక పాయిలన్. అరాము అమ్మినాదాబుక పాయిలన్. 5 అమ్మినాదాబు నయస్సోనుక పాయిలన్. నయస్సోను సల్మానుక పాయిలన్. సల్మాను రాహాబు మెలి తేర్చి తెన్ బోయజుక పాయిలన్. బోయజు రూతు మెలి తేర్చి తెన్ ఓబేదుక పాయిలన్. ఓబేదు యెస్సయ్యుక పాయిలన్. 6 యెస్సయ్యు దావీదు రానోక పాయిలన్. ఈంజో దావీదు రానో ఊరియా మెలి ఎక్కిలోచి తేర్చి తెన్ సాలోమోనుక పాయిలన్. 7 సాలోమోను రెహబాముక పాయిలన్. రెహబాము అబీయాక పాయిలన్. అబీయా ఆసాక పాయిలన్. 8 ఆసా యెహోసాపాతుక పాయిలన్. యెహోసాపాతు యెహోరాముక పాయిలన్. యెహోరాము ఉజ్జయ్యాక పాయిలన్. 9 ఉజ్జయ్యా యోతాముక పాయిలన్. యోతాము ఆహాజుక పాయిలన్. ఆహాజు హిజ్కయ్యాక పాయిలన్. 10 హిజ్కయ్యా మనస్సేక పాయిలన్. మనస్సే ఆమోసుక పాయిలన్. ఆమోసు యోసీయాక పాయిలన్. 11 పడ్డో యూదుల్ క బబులోసు దేసిమి విరోదుమ్ సుదల్ దెర గెలి కాలుమ్, యోసీయా యెకోన్యాక చి జోచి బాపుడ్డివొక పాయిలన్.

12 యూదుల్ క బబులోసు దేసిమిచి విరోదుమ్ సుదల్ దెర గెలి పడ్డో, యెకోన్యా నయల్చీయెలుక పాయిలన్. నయల్చీయెలు జెరుబ్బాబెలుక పాయిలన్. 13 జెరుబ్బాబెలు అబీహూదుక పాయిలన్. అబీహూదు ఎల్యాకీముక పాయిలన్. ఎల్యాకీము అజోరుక పాయిలన్. 14 అజోరు సాదోకుక పాయిలన్. సాదోకు ఆకీముక పాయిలన్. ఆకీము ఎలీహూదుక పాయిలన్. 15 ఎలీహూదు ఎలీయాజరుక పాయిలన్. ఎలీయెజెరు మత్తానుక పాయిలన్. మత్తాను యాకోబుక పాయిలన్. 16 యాకోబు మరియచో మున్నుసి జలో యోసేపుక పాయిలన్. మరియచి పెట్టి క్రీస్తు మెంతో యేసు జెర్మిలన్.

17 ఇసి, అబ్రాహామ్ తెంతో మొదోల్ కెర, దావీదు రానో ఎదక, వర్స తెన్ మొత్తుమ్ చొప్త తరుమ్లు జల. అన్నె, దావీదు రానో తెంతో మొదోల్ కెర, యూదుల్ క బబులోసు దేసిమి విరోదుమ్ సుదల్ కడ నిలి ఎద చొప్త తరుమ్లు జల. బబులోసు తె గెలి తెంతో అన్నె మొదోల్ కెర, క్రీస్తు ఎద కి చొప్త తరుమ్లు జల.

యేసుక్రీస్తు జెర్మిలీసి
(లూకా 2:1-7)

18 * యేసుక్రీస్తు జెర్మిలీసి కీసి జలి మెలె, మరియచి అయ్యోసిసి, “అమ్మచి బోదక తుక దెమ్మె” మెన యోసేపుక సంగెలి పడ్డో, జేవ్ దొగుల నే బెదితె అగ్గె, దేముడుచి[†] నుద్ది తిలి ఆత్మ తెన్ మరియ అంగి జలి. 19 మరియచో మున్నుసి జంక తిలో యోసేపు, జా దస్సి జా అన్నె మెన నూన కెర, జో పున్నీమ్ జలిసా మాన్నుచి రిసా, పడ్డో మాన్నులచి మొక్కె జాక లాజ్ కెరుక నెన కెర, గగ్గోల్ నే జెతె లుంకవ జాక ముల దెంక మెల ఉచర్లన్. 20 జో ఇసి కెరుక మెన ఉచర్లె తతికయ్, ప్రబుచో దూత ఎక్కిలో సిన్చి తెన్ జోక డీన కెర, “దావీదు రానోచి సెకుమ్చో ఓ యోసేపు, తుచి తెర్చి జెతి మరియక ఆనసుక తుయి బి నాయ్. దేముడుచి

* 1:18 1:18 ‘ప్రబు’ మెన రెగిడ్డి, ‘ఎత్తిక ఏలవవ కెర్తెసా’ మెలి అర్దుమ్ తయెదె. యెహోవో అబ్బీనిక కి యేసు పూత్తక కి ‘ప్రబు’ మెనుల.
† 1:18 1:18 అప్పె తెంతో జోవయింక ‘దేముడు’ మెన రెగుడుమ్దె. ఒగ్గర్ పూర్గుమ్ తెంతో జోక ‘యెహోవో’ మెన నాన్ తయెదె, గని యేసుచి జెదితుమ్చి రిసా రెగిడ్డి ఈంజె పున్నకుమ్చి సాములు బుర్లె తిల పొదులె, ‘యూదుల్’ మెన జో పూర్గుమ్ నిసాన ప్రజెతె జోచి నాన్ దెర్చి నాయ్. ‘యెహోవో’ మెలి నాన్చి అర్దుమ్ కిచ్చో మెలె, ‘ఎత్తిక జెర్మిలీసా, ఎత్తిక జీవ్ దెతోసా, కెయక తెయక తతోసా’.

నుద్ది తిలి అత్తునక్కిక జా అంగి జా అన్సు. 21 జాచి పెట్టి ఏక్ పుత్తుసి జెర్నాదె. జొయ్యి జోచ ప్రజల్ క జోవయించ పాపల్ తెంతో రచ్చించువ కెరెదె. జాచి రిసా, జోక 'యేసు' మెన నావ్ తి" మెన జో దూత సంగిలన్.

22 ఈంజ ఎత్తి, కిచ్చొక జర్లు జలి మెలె, దేముడు జోచ కబుర్లు సంగిలోసాచి అత్తి సంగిలి కోడు నెరవెర్చువ జంకయ్ ఇసి జలి.

23 "ఈందె, విడ్డి బోద అంగి జయెదె, చి జాచి పెట్టి ఏక్ పుత్తుసి జెర్నాదె. జోక 'ఇమ్మానుయేలు' మెన నావ్ తిన్సె,"

జా నావ్చి అర్లుమ్ కిచ్చొ మెలె, 'దేముడు అమ్క తోడ తయెదె'.

24 జలె, యోసేపు నిజ తా ఉట్ట కెరె, ప్రబుచొ దూత జోక సంగిలి రితి, జోచి తేర్చిక ఆనన్లన్. 25 దన్సి, జాచి పుత్తుసి నే జెర్నితె ఎదక, జాచి తెన్ బెద నిజె నాయ్, జో జెర్నితికయ్, యోసేపు జోక 'యేసు' మెన నావ్ తిలన్.

2

తూర్పు దేసిమ్చ పండితుల్ యేసుక చజ బక్తి కెర్రిసి

1 హేరోదు రాన్ జా యూదయ ప్రదేసిమి ఎలువ కెరె తిలి పొది, జా ప్రదేసిమ్చి బేత్లెహేమ్ పట్టుమ్తె యేసు జెర్నితి పిమ్మట్, ఈందె, తూర్పు దేసిమ్చ పండితుల్ సగుమ్జిని యెరూసలేమ్ మెలి వెల్లి పట్టుమ్తె జా కెరె, 2 "యూదుల్చొ" రాన్ జంక జెర్నిలోసా కేనె అన్సె? తూర్పు పక్క జోచి సుక్కక దెకిలమ్, చి జోక బక్తి కెరుక జా అన్సుమ్" మెన ప్రజల్ క సంగితె తిల.

3 హేరోదు రాన్ ఈంజ కోడు సూన కెరె, జో కి, జో తెన్ యెరూసలేమ్ పట్టుమ్చ ఎత్తిజిన్ కి 'అన్సెక్టో రాన్ జంక ఉచరెదె' మెన బియె కెరె, పంబ్ర జా. 4 దేముడు నిసాన యూదుల్చె వెల్లెల పూజర్లుక చి మోసే తెన్ దేముడు దిలి అగ్గల్ సికడ్డన ఎత్తిజిన్ క, బుకారా కెరె, "క్రిస్తు కేనె జెర్నుక అన్సె?" మెన వుసిలన్.

5 జేవ్, "ఈంజ యూదయ ప్రదేసిమ్చి బేత్లెహేమ్ పట్టుమ్తె జెర్నాదె.

6 "ఓ యూదయ ప్రదేసిమ్చి బేత్లెహేమ్ పట్టుమ్, తుయి యూదయ ప్రదేసిమ్తె తిలి దాక్ పట్టుమ్ నెంజిన్.

కిచ్చొక మెలె, ఇస్రాయేలులు మెలె అంచ ప్రజల్ క ఎలువ కెర్రిసా తుచితె జెర్నాదె'

దేముడుచ కబుర్లు సంగిలో పూర్లుమ్చొ ఎక్కిలోచి అత్తి రెగ్గ అన్సె" మెన జబాబ్ దిల.

7 తెవొడి హేరోదు రాన్ తూర్పు దేసిమి తెంతో అయిల పండితుల్ క గుట్టు తెన్ బుకారా కెరె, జేవ్ దెకిలి సుక్కొ కెయ డీసిలి గే సూన కెరె, 8 "తుమ్ గెచ్చు, జో బోద కేనె అన్సె గే సరిగా చజ దెక జా, అన్సె జా కెరె, అంక సంగ. అవ్ కి గెచ్చు, జోక బక్తి కెరిందె" మెన మోసిమ్ తెన్ సంగ, జోక బేత్లెహేమ్ పట్టుమ్తె తెర్చయిలన్.

9 జేవ్ పండితుల్ జో రాన్చె కొణె సూన కెరె, బార్ జా గెతె తతికయ్, ఈందె, తూర్పు దేసిమి జేవ్ దెకిలి సుక్కొ జేవ్చి కంట అగ్గ ఇంద గెతె తా, జో బోద తిలో గేర్చి ఉప్పిరి టీవో జలి. 10 జా సుక్కొ టీవో జలిసి దెక కెరె, ఒగ్గర్ సర్లసంతోసుమ్ జా, 11 జా గెరి పెస, మరియ అయ్యన్ తెన్ తిలో జో బోదక దెక, నెర్ను సేడ జోక జోకర, జోవయించ పెట్టల్ ఉగ్గ కెరె, బజార్, దూపుమ్, చెంగిలి వాసిన తేలు, దసచ, బపుమాసుమ్క దిల.

12 బక్తి కెర్రి పిమ్మట్, "హేరోదు రాన్తె అన్సె గెచ్చు నాయ్" మెన, సివ్వుతె దేముడు జేవ్క జాగర్ల సంగితికయ్, జేవ్ వేర వాటు జోవయించి దేసిమి బుల, ఉట్ట గెల.

† 1:22 1:22 'జోచ కబుర్లు సంగిలన్' మెలె, పూర్లుమ్ తెంతో కక్క ప్రబు నిసాన, జోచ కబుర్లు మాన్యుల్ క జేవ్ సంగిలి రిసా, జోచి అత్తునక్కి జోవయించ దెయెదె. * 2:2 2:2 'యూదుల్' మెలె, 'అంచయ్ మాన్యుల్ జతు, ఎక్కి అంకయ్ జోకర్లు' మెన ప్రబు పూర్లుమ్ నిసాన ప్రజల్. ముక్కిమ్క ఇస్రాయేలు దేసిమి జవుల. యూదుల్చె, జా ఇస్రాయేలు దేసిమి, యేసు మాన్యు జా జెర్నాన్, జా బులై తిలన్. † 2:4 2:4 'క్రిస్తు' మెలె, దేముడు టీవొణ్ణె దొర్ను, జలో రచ్చించువ కెర్రిసా.

యోసేపుక ఐగుప్తు వెంబులు దేసిమి తెద్రయేలీసి

13 జేవ్ తూర్పు దేసిమచ ఉట్ట గెలి పిప్పట్, ప్రబుచో దూత ఎక్కిలో సిప్ప తెన్ యోసేపుక డీస కెర, "హేరోదు ఈంజో బోదక మార గెలుక ఉచర్తయ్. జాచి రిసా, తుయి ఉట్ట, ఈంజో బోదక చి అయ్యున్క కడ దెరన, ఐగుప్తు దేసిమి ఉట్ట గో. ఆవ్ తుక అన్నె సంగితె ఎద ఒత్త తా" మెన యోసేపుక జో దూత సంగితకయ్. 14 జో ఉట్ట కెర, అందరి బోదక చి అయ్యున్క కడ దెరన, ఐగుప్తు దేసిమి ఉట్ట గెచ్చు, 15 హేరోదు రానో మొర గెతి ఎదక ఒత్త తా గెల. దేముడుచ కబుర్లు సంగిలో పూర్ణమచోచి అత్తి సంగిలి కొడు నెరవెర్చువ జంకయ్ ఇసి జర్లు జలి.

"ఐగుప్తు దేసిమి తెంతో అంచో పుత్తుక బుకార్లయ్.", మెన సంగిలీసి.

16 తెదోడి, 'జా దీసి జా తిల పండితుల్ అంక మోసిమ్ కెర్ల' మెన హేరోదు రానో జాన కెర, ఒగ్గరి కోపుమ్ ఆనన, యేసుక మారుక మెన, కెయ్ జెర్ల తయెదె గే జేవ్ పండితుల్ అగ్గ సంగిల కొడొక ఉచర, బేత్లెహేమ్తె, వడ్డొ జా పట్టుమ్చి సుట్టునంతచ గావ్యో ఎత్తితె, దొన్ని వెర్లుల్ తెంతో మొదోల్ కెర, తోక్కి వయసుచ మున్నుబోదల్ ఎత్తిక మొరవ గెలన్. 17 ఇన్నెతెన్ కి యిర్మీయా మెలో పూర్ణమచోచి అత్తి దేముడు సంగిలి కొడు నెరవెర్చువ జలి.

18 "రామా మెలి పట్టుమ్చి ఎది దూరి తెంతో, ఒగ్గరి ఏడుకుడు జతిసి, దుకుమ్ జతిసి, నూన్. జేవ్చ బోదల్ మొర గెలి రిసా, రాహేలు ఏడ ఏడ సేంతుమ్ జయ్యె నాయ్."

యోసేపు సొంత దేసిమి అన్నె ఉట్ట అయేలీసి

19 హేరోదు రానో మొర గెలి వడ్డొ, ఈందె, ప్రబుచో దూత ఐగుప్తు దేసిమి యోసేపుక సిప్ప తెన్ అన్నె డీస కెర, 20 "తుయి ఉట్ట, బోదకచి అయ్యున్క కడ దెరన, తుమ్చి ఇస్రాయేలు దేసిమి అన్నె ఉట్ట గెచ్చు. బోదక మార గెలుక ఉచర్లొసా మొర గెలన్" మెన సంగితకయ్, 21 జో ఉట్ట కెర, బోదకచి అయ్యున్క కడ దెరన, ఇస్రాయేలు దేసిమి అన్నె ఉట్ట అయేల.

22 జలి, హేరోదు రానో మొర గెలి రిసా, అప్పె జా యూదయ ప్రదేసిమి జోచో పుత్తుసి అర్కెలాయు ఏలువ కెర్తయ్ మెన నూన కెర, యోసేపు ఒత్త గెచ్చుక బియఁ కెర, అన్నెక్ సిప్ప తెన్ ప్రబుచి అన్నెక్ కబుర్ నూన కెర, 23 గెలియ ప్రాంతుమ్తె ఉట్ట గెచ్చు. నజరేతు గవ్యె జా కెర, ఒత్త జెత తిల. ఒత్త జలిన్ తెన్, "యేసుక 'నజరేయుడు' మెనుక జయెదె" మెన పూర్ణమ దేముడుచ కబుర్లు సంగిలనచి అత్తి జో సంగిలీసి కొడు నెరవెర్చువ జంకయ్ ఇసి జర్లు జలి.

3

యోహాను బాప్తిసుమ్ మెంతి ఉవదెసిమ్ దెతె తిలీసి

(మార్కు 1:1-8; లూకా 3:1-9,15-17; యోహా 1:19-28)

1 జా దీసల్తె, బాప్తిసుమ్ దెతో యోహాను మెలోసా బార్ జా, 2 "దేముడుచి రాజమ్ పాసి జా అస్సె. జాకయ్ తుమ్చి పాపల్చి రిసా దుకుమ్ జా ఒప్పన, పాపుమ్బుద్ది ముల దాన" మెన యూదయ ప్రదేసిమచి బయిలె బుల బుల సాట్టు కెర్లి తిలన్. 3 జోచో కబుర్లు సంగిలో యెనయా పూర్ణమచోచి అత్తి ఈంజో యోహానుచి రిసాయి దేముడు సంగిలి కొడు ఇన్నెతెన్ నెరవెర్చువ జలి.

"ఎక్కిలో అంచో బారికి రితో జా, అంచో అవాడ్ రితో జా.

ప్రబు జెతికయ్ పాటు తిన్నగ కెర్లి రితి, తుమ్ ఎత్తిజిన్ బుద్ది జా మెన, బయిలె ప్రదేసిమి తా కేక్ గల సాట్టు కెరెదె."

4 ఈంజో యోహాను ఒంటిచ రోమల్క పాలల్ గలన, చామ్క కెర్లి పట్టు నెడిమి బందన తయెదె. చిట్టల్చి ఒండెడ తేల్ జో కయెదె.

5 జా దీనలేత, యెరూసలేమ్ పట్టుముతెవ మాన్సుల్ కి, జా ఒంటి యూదయ ప్రదేసిమ్చ మాన్సుల్ కి, ఒంటి యోర్దాను మెంతి గాడు పానిచ మాన్సుల్ కి, యోహానుతె జా కెర, 6 జేవ్ కెర్ల పాపల్ దుకుమ్ తెన్ బప్పున ఎదార్దుమ్ నంగ, యోర్దాను గడ్డె జోచి అత్తి బాప్తిసుమ్ నజన్తె తిల.

పరిసయ్యుల్క యోహాను గోల కెర్లిసి

7 *పరిసయ్యుల్క కి, †నద్దాకయ్యుల్లక కి, ఒగ్గర్జెన్ జా బాప్తిసుమ్ నజనుక జెతిసి యోహాను దెక కెర, “అయివోచి రితి విన్సుమ్ పెట్టి తిలన, తుమ్! దేముడు కెర్లి సిచ్చి పిట్టవనుక ఉచరుక మెన తుమ్క సికణ్ణోసా కొన్సో? 8 తుమ్ కెర్ల పాపల్ ముల దా, చెంగిల్ బుద్దితె ఇండ, అత్తుచి పంటో దెర. 9 పిమ్మట్, ‘అబ్రాహామ్ అమ్క అబ్బి జయెదె, చి రిసా దేముడు తెన్ బెద అన్సుమ్’ మెన తుమ్క తూమ్ ఉచరన, సొంత గవ్వరుమ్ నంగనుక నాయ్. కిచ్చిక మెలె, ఇన్నెచ వత్తల్ తెన్ కి దేముడు అబ్రాహామ్చి రిసా బోదల్క జెర్లప్పుక తెరె, మెన తుమ్క ఆవ్ నంగితసి. 10 ఈందె, అప్పె కి ప్రబు కురాడు వాండి కెర, రూకుక బుంది కండితి రితి, కురాడు దెర టీచో జా అన్సె. జలె, చెంగిల్ పంటో నే దెర్లి, ఎత్తి, రూకుక కండ కెర ఆగితె గలల” మెన, జేవ్క యోహాను నంగిలన్.

11 తెదొడి, ప్రెజల్క యోహాను “తుమ్ కెర్ల పాపల్చి రిసా తుమ్ దుకుమ్ జా ముల దెతి గుర్తుకయ్ ఆవ్ తుమ్క ఇసి పానితె బాప్తిసుమ్ దెతసి. గసి, అంచి పడ్డె అన్సెక్కో అప్పె జెతయ్. జో అంచి కంట వెల్లో, జోక అదికారుమ్ ఒగ్గరి. జోచ జోజ్జో వయుక జలెకు, ఆవ్ విలువ నాయ్. జో, †దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్తు తెన్ చి ఆగి తెన్ తుమ్క బాప్తిసుమ్ దెయెదె. 12 జోచి వూన్తి నూపు జోచి అత్తి అన్సె, చి జోచి కెల్లి నుబ్రుమ్ కెర, జోక కామ్క జెతికయ్ గోదుమ్ పంటో గుడ్డ కెర కొట్టుతె కుడవనెదె, చి కో విజవుక నెత్తిర్లి ఆగితె పోటు గల, డయ గెలెదె” మెన నంగిలన్.

యేసు బాప్తిసుమ్ నజన్సిసి (మార్కు 1:9-11; లూకా 3:21-22)

13 జా నమయమి, ఈంజ బాప్తిసుమ్ నజనుక మెన యేసు గలిలయ ప్రాంతమ్ తెంతో ఉట్టు జా కెర, యోర్దాను గడ్డె యోహానుతె అయ్లన్. 14 యోహాను జోక దెక కెర, “ఆవ్ తుచి అత్తి బాప్తిసుమ్ నజనుక అన్సె. తుయి కిచ్చిక అంచితె బాప్తిసుమ్ నజనుక జెతసి? బెదె నాయ్” మెన యేసుక నంగితికయ్, 15 యేసు “అల్లె, అప్పెచి మట్టుక ఇసి జర్లు జవున్. దేముడుచి నీతి ఎత్తి, ఇసి నెరవెర్లువ కెరుక అమ్క చెంగిలి” మెన యేసు జబాబ్ దెతికయ్, యోహాను జోక బాప్తిసుమ్ దిలో.

16 యేసు ఈంజ బాప్తిసుమ్ నజన్సి బేగి, గడ్డె తెంతో బార్ జతికయ్, ఆదె, పరలోకుమ్ ఉగ్గి జలి, చి దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్తు పార్వ పిట్టిచి రితి జా ఉత్త జా కెర, యేసుచి ఉప్పిరి వెసిలిన్ జో దెకిలో.

17 “ఈందె, ఈంజోయి అంచో ప్రేమ తిలో వూత్తు. ఇనాచి రిసా అంక నర్దనంతోసుమ్” మెన, ఇసి పరలోకుమ్ తెంతో నంగిలిన్చి అవాడె అయ్లి.

4

యేసుక నయ్తాన్చి అత్తి పరిచ్చ జలిసి (మార్కు 1:12-13; లూకా 4:1-13)

1 తెదొడి నయ్తాన్చి అత్తి జోచి పరిచ్చ కెరవనుక దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్తు, జోక కో నెంజిలి డొంగెర్ కడ నిలన్. 2 జలె, దొన్ని విసానా పొదులు, దొన్ని విసానా అందర్లు యేసు చువ్వె తతికయ్, జోక చూ కెర్లికయ్, 3 పాపుమ్ కెరవుక ఉచర నయ్తాన్ జోతె జా కెర, “తుయి దేముడుచో పుత్తుసి జలె, ఈంజేవ్ పత్తల్ పోడియె జతి రితి నంగు” మెలన్. 4 తెదొడి యేసు, “ ఏక్కి పోడియె తెన్ నాయ్, గసి దేముడుచి చొండి తెంతో జెతి ఎత్తి, కోడు తెన్ మాన్సుల్ జంక అన్సె’

* 3:7 3:7 పరిసయ్యుల్ చి నద్దాకయ్యుల్ల యూదుల్క ముక్కిమ్చ వెల్లెల మాన్సుల్ జవుల. ఎత్తిక వెల్లెల వూజర్లు తెన్ యూదుల్చి వెల్లి నబత వెనుల. జేవ్ దీనలేత ముక్కిమ్క జెచ్చె, మోసి తెన్ దేముడు దిలి అగ్గల్ సికణ్ణ తన్, దేముడుచి నిదానుమ్ ప్రెజల్క సికడుక. † 3:7 3:7 నద్దాకయ్యుల్ల మెలె జేవ్ దూతల్ అన్సి మెన నంపజతి నాయ్. మెర గెలన ఉటుల మెన నంపజతి నాయ్. జేవ్ కి యూదుల్ ముక్కిమ్చ ఎక్కి జటు. జేవ్ పరిసయ్యుల్ తెన్ బెద ఎదివాల్ నుటు యేసుప్రబుక పరిచ్చ కెర్. ‡ 3:11 3:11 ‘దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్తు’ మెలె, యోహాన్ దేముడు అబ్బోచిచి కి యేసు దేముడు పుత్తున్చి కి జయెదె.

మొన దేముడుచి కోడుతె రెగ్గ అస్సె” మెలన్.

⁵ తెదొడి నయతాన్ యేసుక దేముడుచి గుడి తిలి యెరూసలేమ్ పట్టుమతె కడ నా కెర, జా దేముడుచి గుడితెచి వెళ్ళుచుచి ఉప్పిరి జోక టీచొ కెర, ⁶ “తుయి దేముడుచొ పుత్తుని జలె, ఎట్టొతో డేవు.

‘తుక ప్రమాదుమ్ నే జతి రితి, జోచ దూతల్క దేముడు ఆడ్ర దా తెద్రయెదె’,

‘తుచ చట్టొ పత్రె నే లయతి రితి, జేవ్ దూతల్ జోవయిం చ అత్తి చంపొ కెర, తుక ఉక్కులనుల,’

మొన దేముడుచి కోడుతె రెగ్గ అస్సె” మొన యేసుక సంగిలన్. ⁷ నయతాన్ దస్సి సంగితికయ్, యేసు జోక

“ ‘ప్రబు జలొ తుమ్చొ దేముడుక

పరిచ్చు కెరుక నాయ్’

మొన అన్యైక టాన్తె రెగ్గ అస్సె” మొన నయతాన్క సంగిలన్.

⁸ పడ్డొ అస్సె, ఒగ్గర్ డోక తిలి ఏక డొంగుర్ ఉప్పిరి నయతాన్ యేసుక కడ నా కెర, ఈంజ లోకుమ్ చ రాజిమ్లు ఎత్తి, జేవ్చి విలువ ఎత్తి జోక దెకవ కెర, ⁹ “తుయి సెర్పు నీడ అంక జొకల్లెగిన, ఈంజ ఎత్తి తుక దెయిందె” మొన యేసుక సంగిలన్. ¹⁰ యేసు జోక, “నయతాన్, తుయి ఉట్ట గో. కిచ్చొక మెలె,

‘ప్రబు జలొ తుమ్చొ దేముడుకయ్ జొకర,

జో ఎక్కిలొచి సేవ తుమ్ కెరుక అస్సె’

మొన రెగ్గ అస్సె.” మొన సంగిలన్. ¹¹ తెదొడి నయతాన్ జోక ముల దా ఉట్ట గెలన్, చి ఈందె దేముడుచ

దూతల్ జా కెర, యేసుక సొవైచన కెర, సుక్కుమ్ కెర్ల.

యేసు గలిలయ ప్రాంతమతె బన జలిసి

(మార్కు 1:14-15; లూకా 4:14-15)

¹² ఒత్త తెంతొ ‘బాప్తిసుమ్ దెతో యోహానుక జేలి కెర జేల్తె గల అస్తి’ మొన యేసు సూన కెర, ఉత్తర పక్క గలిలయ ప్రాంతమతె బుల ఉట్ట గెచ్చు కెర, ¹³ ఒత్తచి నజరేతు మెలి జో వడ్డెలి గావ్ తెంతొ ముల దా కెర, జెబులూసు చి నవ్రాలి మెల పూర్లల్ చ నవ్వొ దిలి ప్రాంతమతెచి నముద్రుమ్చి పొసిచి కెవర్చుహూమ్ మెంతి పట్టుమతె ఉట్ట జా జెతె తిలన్. ¹⁴ దేముడుచ కబుర్లు సంగిలొ యెనయా పూర్ణుమ్చొచి అత్తి జో సంగిలి కోడు ఇసి నెరవెర్చువ జలి.

¹⁵ “జెబులూసు ప్రదేసిమి, నవ్రాలి ప్రదేసిమి,

యోర్దాను గాడు ఒత్తల్తో తిలి వెల్లి నముద్రుమ్చి పక్క,

పూర్ణుమ్ యూదుల్ నెంజలన జెతె తిలి

గలిలయ ప్రాంతమతె తిల ప్రెజల్

¹⁶ అగ్గె అందర్బుద్ది తెన్ తిలె కి, అప్పె వెల్లి ఉజిడి దెక అస్తి.

జేవ్ పాపుమ్ తెన్ మొర గెల రిత జా తిలె కి,

జోవయింక రాత్ పాయిలి రితి జా,

పరలోకుమ్చి ఉజిడి జోవయింక డీస అస్సె”

మొన సంగిలి కోడు.

¹⁷ జా దీసి తెంతొ, జా ప్రాంతమచ ప్రెజల్క యేసు బోదన కెర్రిసి కిచ్చొ మెలె, “పరలోకుమ్చి రాజిమ్ ఇన్సె పాచ జా అస్సె. జాచి రిసొ, తుమ్చ పాపల్చి రిసొ దుకుమ్ జా, పాపుమ్బుద్ది ముల దాన” మొన బోదన కెర్తె తిలొ.

యేసు తొలితోచ సిస్సుల్క బుకార్లిసి

(మార్కు 1:16-20; లూకా 5:1-11)

¹⁸ యేసు జా గలిలయ నముద్రుమ్చి గట్టుతె ఇండితె తా, ‘పేతురు’ మొన అసిమ్ నావ్ తిలొ సీమోను, చి జోచొ అంద్రెయ మెలొ బాచొని దొగులక దెకిలన్. జేవ్ దొగుల నముద్రుమ్తె వల గల్తె తిల. జేవ్ జాలర్లు.

¹⁹ జలె, జోవయింక దెక కెర, “జలె, తుమ్ అంచి పట్టి జా, చి మాన్సుల్ అంక సంపజతి రిసొ తుమ్ జోవయింక అంచితె కడ అనత జాలర్లు జతి రితి, తుమ్క ఆవ్ కెరిందె” మొన సంగిలన్. ²⁰ ఇసి సంగ బుకార్లి బేగి, జేవ్ జోవయింక వలల్ ముల దా కెర, జోచి పట్టి గెచ్చు, జో తెన్ బులుక దెర్ల.

21 ఒత్త తెంతో ఇదిల్ దూరి గెచ్చ, యాకోబుచి యోహాను మెల అన్నె దొగుల అన్నొబావొక యేసు దెక జేవ్ క బుకార్తన్. జేవ్ దొగుల జెబెదయ మెలో అబ్బొసి తెన్ జోవయించి దోనితె వెన తా, జోవయించ వలల్ చెంగిల్ కెర్తె తిల. 22 యేసు బుకార్లి బేగి, జోవయించొ అబ్బొన్ క చి దోనిక ముల దా కెర, జోచ సిస్సుల్ జతి రితి జోచి వట్టి గెల.

యేసు మాన్సుల్ క చెంగిల్ కెర్లిసి

23 యేసు జా ఒండి గలిలయ ప్రాంతుమతె బుల బుల, యూదుల్ చ ఒత్త చ నబ గెరలె గెచ్చ గెచ్చ, “పరలోకుమచి రాజిమ్ ఇత్తల్ పాచ జా అన్నె” మెన సుబుమ్ కబుర్ నంగ, ప్రెజల్ క, కిచ్చొ జబ్బు తిలె కి, జబ్బులు బాదల్ ఎత్తి గెచ్చయలన్. 24 ఒండి సిరియ దేసిమ్ చ ఎత్తి జిన్ జోచి రిసా నూస్ల, చి రగరగాల్ చ జబ్బుల్ తిలనక, జొర్దొల్ నొప్పుల్ తిలనక, బూతల్ దెర్లనక, మోర్బల్ క, చి అత్తొ చట్టొ కదుల్ కెరుక నెత్తిర్లనక, ఇన చ ఎత్తి క యేసు తె కడ ఆన్ తికయ్, జోవయింక చెంగిల్ కెర్లన్. 25 ఈంజ ఎత్తి చి రిసా, గలిలయ ప్రాంతుమ్ తెంతో, దెకపాలె ప్రాంతుమ్ తెంతో, యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ తెంతో, యూదయ ప్రదేసిమ్ తెంతో, పడ్డొక యోర్దాను గాడు ఒత్తల్ తో తెంతో, ఒగ్గర్ జిన్ మాన్సుల్ జట్టు తెన్ జోచి వట్టి గెల.

5

యేసు మెట్టయ్ ఉపీర్ కెర్లి బోదన

(లూకా 6:20-23)

1 యేసు జేవ్ ఒగ్గర్ జిన్ వట్టి అయలనక దెక కెర, ఏక్ మెట్టయ్ వెగ వెనితికయ్, జోచ సిస్సుల్ జోతె జెతికయ్ 2 జో చోడి పుటవ జేవ్ ఎత్తి జిన్ క బోదన కెరుక దెర్లన్.

3 “అమ్ ఆత్మతె ఎద్దె తొక్కి చ సుదల్ మెన కో చినసుల గే, జోవయింక చెంగిలి. కిచ్చొక మెలె, దన మాన్సుల్ కయ్ పరలోకుమచి రాజిమ్ తె వాట తయెదె.

4 “దుకుమ్ సేడ్డనక చెంగిలి, కిచ్చొక మెలె, దేముడు జోవయింక బురియవెదె.

5 “సొంత గప్పరుమ్ నే ఉచరంతనక చెంగిలి. కిచ్చొక మెలె, *జేవ్ ఈంజ బూలోకుమతె ఏలువ కెరుల.

6 “చూ తాన్ గెతె ఎదక మాన్సుల్ కిసి అన్నిమ్ క పితిన్ క ఆన జవుల గే, దస్సి, పున్నిమ్ ఇండుక కో ఎక్కి ఆన జవుల గే, జోవయింక చెంగిలి. కిచ్చొక మెలె, దేముడు జోవయింక పున్నిమ్ దా సర్లనంతోనుమ్ కెరెదె.

7 “మాన్సుల్ క కన్యారుమ్ దెకితనక చెంగిలి. కిచ్చొక మెలె, దేముడు జోవయింక కన్యారుమ్ దెకెదె.

8 “పెట్టి సుద్ది తతనక చెంగిలి. కిచ్చొక మెలె, జేవ్ దేముడుక దెకుల.

9 “కోపుమ్ జలనక కో సేంతుమ్ కెర్లన జవుల గే, జోవయింక చెంగిలి. కిచ్చొక మెలె, దేముడు చ పుత్తర్లులు, మెన జోవయింక సంగుక జయెదె.”

10 “సత్తిమ్ ఇండితి రిసా కో అన్నె మాన్సుల్ చి అత్తి అల్లర్లు సిచ్చులు సేడుల గే, జోవయింక చెంగిలి. కిచ్చొక మెలె, దన మాన్సుల్ కయ్ పరలోకుమచి రాజిమ్ తె వాట తయెదె.”

11 “తుమ్ అంచ మాన్సుల్ జలి రిసా తుమ్ క మాన్సుల్ ఆరిక దూసువ కెర్లెగిన, అల్లర్ కెర్లెగిన, ఎత్తి రగల్ అబద్దుమ్ సంగెలిగిన, తుమ్ క చెంగిలి. 12 జేవ్ దస్సి కెర్లె కి, సర్లనంతోనుమ్ తెన్ తా. కిచ్చొక మెలె, పరలోకుమతె తుమ్ క వెల్లె బవుమానుమ్ దొర్కు జయెదె. పూర్గుమ్ కి, దేముడు చ కబుర్లు సంగెల మాన్సుల్ కి జేవ్ దన అల్లర్ కెర్లె.”

లోన్ క చి ఉజడిక టాలి

(మార్కు 9:50; 4:21; లూకా 14:34-35; 8:16)

13 “తుమ్ ఈంజ లోకుమ్ క లోన్ చి రితి జన్తె. గని జాగర్ల తెన్ తా, లోన్ చి కారు గెలిగిన, జా లోన్ కిసి అన్నె కారు జయెదె? అన్నె కిచ్చొక కి కామ్ క నే జయె. ఎత్తి వెంట గెలుక జయెదె. దస్సి వెంట గెలిగిన, మాన్సుల్ సుడుక జయెదె.”

* 5:5 5:5 ‘ఆకర్ క’ మెలె, ఈంజ లోకుమ్ నొవర్ జతి రితి ప్రబు మార్కు చ కెర్లి పొదిక.

14 “తుమ్ ఈంజ లోకుమ్క ఉజిడి జా అస్సున్. ఏక్ పట్టుమ్ మెట్టచి ఉప్పిరి తిలెగిన, జా పట్టుమ్క లుంకడుక నెంజె. 15 దస్సి, మాన్సుల్ దీవు లంబడ తిలెగిన, జా దీవుక నాడి గట్ట డంకితి నాయ్, గని దీవు కంబుమ్తె టీవుల, చి జా గెరి తిలన ఎత్తిక జా ఉజిడి కామ్క జెయెదె. 16 తుమ్చి తెన్ కి దస్సి తంక అస్సె. తుమ్ చెంగిల్ బుద్ది ఇండితిసి మాన్సుల్ దెక, పరలోకుమ్ తిలో అబ్బొది జలో దేముడుక గవురుమ్ దెతు మెన, తుమ్చి పెట్టి తిలి ఉజిడి మాన్సుల్చి ముక్కె లగితి రితి తుమ్ ఇండ.”

పూర్ణుమ్ దిల ఆగ్గుల్చి రిసా యేసు సంగిలి బోదన

17 “మోసి పూర్ణుమ్చొచి అత్తి దేముడు రగ్గయల ఆగ్గుల్ జలెకు, పూర్ణుల్చి అత్తి సంగిల దేముడుచ కబుర్లు జలెకు, పెట గెలుక ఆవ్ అయలయ్ మెన తుమ్ ఉచర నాయ్. జా ఎత్తి నెరవెర్పువ కెరుకయ్ ఆవ్ అయలయ్, గని పెట గెలుక మెన తుమ్ ఉచర నాయ్. 18 కిచ్చొక మెలె, తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొకచితుమ్ సంగితసి మెలె, అగాసుమ్ బుయి పాడె జా గెతె ఎదక, మోసి పూర్ణుమ్చొచి అత్తి రెగిడ్డిసి దేముడుచ ‘ఆగ్గుల్చి కొడె పూర్తి నెరవెర్పువ జతె ఎదక, జేవ్తె ఎక్కి, కోడు కి పిట్టె నాయ్. 19 జాచి రిసా, ఈంజ ఆగ్గుల్ రితి కెర్తినె కో విలువ దెకితి నాయ్ గే, చి విలువ నే దెకితి రితి అస్సె మాన్సుల్ సెకడుల గే, పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె జో దాకు జవుల. గని కో జేవ్ కొడె రితి నిదాసుమ్ కెర, దస్సి నిదాసుమ్ కెరుక అస్సె మాన్సుల్ సెకడుల గే, జెచ్చె పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె గవురుమ్ జవుల. 20 తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, మోసి తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సెకడ్డన చి పరిసయ్యుల్, కెర్తి కంట తుమ్ పున్నిమ్ ఇండిలెకయ్ నెంజెలి, తుమ్ కచితుమ్ పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె బెదున్ నాయ్.”

సిత్తిచి రిసా యేసు సంగిలి బోదన

21 ‘సరు అత్య కెర నాయ్. సరు అత్య కో కెర్తె, సిచ్చ జంక అస్సె’ మెన పూర్ణుమ్చక సంగిలిసి తుమ్ సూనతను. 22 ఆవ్, జలె, తుమ్క అస్సె కిచ్చొ సంగితసి మెలె, కక్క జలెకు కో జలెకు కోపుమ్ జలె, జో కోపుమ్ జలో సిచ్చ జతి తప్పు కెర అస్సె, కో జలెకు అస్సెకోక నిస్కారుమ్ సంగిలె, వెల్లి నబచి అత్తిచి సిచ్చ జతి తప్పు కెర అస్సె. కో జలెకు అస్సెకోక ‘తుమ్ గడ్డు’ మెలి ఎదిలి కోడు సంగిలె, వెల్లి ఆగిచి గొయిచి సిచ్చ జతి తప్పు కెర అస్సె. 23 జలె, తుమ్చితె కో గే కిచ్చొగి అర్చితుమ్ దెంక మొదొల్ కెర తిలె జవున్, ఈంజో మాన్సు కిచ్చొగి కెర్తినె చి రిసా అస్సెకో ఇనాచి ఉప్పిరి కోపుమ్ తెన్ అస్సె మెన ఈంజో ఏదర్లు కెర్తెగిన, 24 ఈంజో అర్చితుమ్ దెతిసి బలి దెతి టాన్తె నే దెతె, పాసి ముల దా కెర, తొలితో గెచ్చ, జో అస్సెకో తెన్ సెంతుమ్ కెరన, అస్సె జా కెర, ఇస్సెచి అర్చితుమ్ ఈంజో దెవును.

25 “తుమ్చితె ఎక్కిలోక కో గే నేరిమ్ వయడ తిలెగిన, తుమ్ బెద గెతె తా తీర్పు కెర్తి గెరి నే పాచితె అగ్గె, జో నేరిమ్ వయడో మాన్సు తెన్, నేరిమ్ జలోసా బేగి సెంతుమ్ జంక అస్సె. నెంజెలి నేరిమ్ వయడోసా తుమ్క తీర్పు కెర్తొసాతె సార్లు కెర్తె, జో తీర్పు కెర్తొసా తుమ్క జమాన్చుచి అత్తి సార్లు కెర్తె, జో జమాన్చు తుమ్క జేల్తె గల దెయెదె. 26 దస్సి, తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, తుమ్చితె కో సిచ్చ జవుల గే, ఆకరేచి కాను ఎద కి పూర్తి తీర్పువ కెర్తె ఎదక, తుమ్క ములుక నెంజె.”

లంజెచి రిసాచి తీర్పు

27 “పడ్డె ‘తుమ్ లంజెకమొ కెర నాయ్’ మెన సంగిలి కోడు తుమ్ అగ్గె తెంతో సూన అస్సున్. 28 గని ఆవ్ తుమ్క సంగితిసి కిచ్చొ మెలె, ఏక్ తేరబోదక దస్సి దెకుక కి కో దెకెద గే, ఎక్కి దెకిలి రిసా, జొచి మెన్చుతె జా తెన్ లంజె కెర అస్సె.”

29 “జలె, తుమ్చితె కచి గే ఉజెల్ అంకి జవున్ జోక పాపుమ్ కెరవ తిలెగిన, పాపుమ్ నే కెర్తి రిసా, జో జా అంకి కడ వెంట గెలి రితి జవున్. జోవయించ ఆగ్గెతె తత్తన ఎత్తి, తెన్ ఒండొయి మాన్సు వెల్లి ఆగి గొయ్తె గలి జతి కంట, జోచి ఆగ్గెతె తత్తనతె ఎక్కి జవున్ పిట్ట గెలి రితి జలె, జోక చెంగిలి. 30 దస్సి, తుమ్చితె ఎక్కిలోచొ ఉజెల్ ఆతు జవున్ జోక పాపుమ్ కెరవ తిలెగిన, జా దీసి తెంతో అస్సె దస్సి పాపుమ్ నే కెర్తి రిసా, జో ఆతు కండ గెలి రితి జా, జోచి తెంతో వెంట గెలి రితి జవున్. కిచ్చొక మెలె, జోచి ఆగ్గెతె

† 5:18 5:18 తెలుగు బైబిల్తె ధర్మశాస్త్రమ్ మెలె, మోసిచి అత్తి దేముడు రగ్గయల ఆగ్గుల్ మెన అమ్ జానుమ్. ఈంజ కొడె ఎత్తి బైబిల్తె అగేచి పావ్ పుస్తకుమ్తె రగ్గయ్ జా అస్సె. ఈంజ దెకవుక మెన కుపియ బానతె నొయ ప్రమానుమ్తె మోసి పూర్ణుమ్చొచి అత్తి రెగిడ్డి దేముడుచ ఆగ్గుల్ మెన రగ్గవ అస్సె.

తీల వాటల్ ఎత్తి తెన ఒండొయి మాన్సు వెల్లి ఆగి గొయ్తె గలి జతి కంట, జోచ ఆగ్తె తత్తన ఎక్కి ఆతు పిట్ట గలి రితి జలె, జోక చెంగిలి.”

పెండ్లి జా ములవులి జలనచి రిసాచి తీర్పు

31 ‘కో జలెకు జోచి తేర్కిక ముల దెయెదె గే, జో జాక ముల దెంక మెన ఏక్ కాగుమ్ రెగ్గ దెంక అస్సె’ మెన పూర్ణమ్ తెంతో సంగిలి కోడు అస్సె. 32 గని ఆవ్ తుమ్క కిచ్చొ మెన సంగితిసి మెలె, జా తేర్చి లంజె జలిన్క పిట్టవ, కో జలెకు తేర్కిక ముల దెయెదె గే, జోయ్యి జాక లంజె కెర్తయ్. అస్సె, మున్నున్ ముల దిలి తేర్బోదక పెండ్లి జతోసా కో జలెకు, లంజె జతయ్.

**అప్పిడ్డిన్చి రిసాచి తీర్పు
(మత్త 19:9; మార్కు 10:11-12; లూకా 16:18)**

33 “అస్సె, ‘ఆరిక అప్పుడుక నాయ్, గని కిచ్చొ జవున్ కెర్తి రిసా కో గే ప్రమానుమ్ తిలెగిన, †ప్రబుక సత్తిమ్ కెర్తి రిసా జో మాన్సు జో సంగిలిసి జర్గు కెరుక అస్సె’ మెన పూర్ణులేక సంగిలి కోడు తుమ్ నూన అస్సన్. 34 గని ఆవ్ తుమ్క సంగితిసి కిచ్చొ మెలె, ఎద్దర ఒట్టు గలన్క నాయ్. ‘పరలోకుమ్ సాచి’ మెన జవున్ ఒట్టు గల నాయ్. కిచ్చొక మెలె, జా కిఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి నిజాననుమ్. 35 ‘బుయ్చి సాచి’ మెన జవున్, ఒట్టు గలన్క నాయ్. కిచ్చొక మెలె, జా దేముడు సుదితి పొర్చె. అస్సె, ‘యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ సాచి’ మెన జవున్, ఒట్టు గలన్క నాయ్. కిచ్చొక మెలె, *జా పరలోకుమ్చో రానో జలో దేముడుచి గుడిక నిసాన్ల పట్టుమ్. 36 అస్సె, ‘బోడిచి ఒటు జవున్’ మెననుక నాయ్. కిచ్చొక మెలె, ఎక్కి నెండి వాడొ కి నీడి జతి రితి జలెకు, చొక్కల్ జతి రితి జలెకు మార్పువ కెరుక తూమ్ నెతుర్పు. 37 జలె, తుమ్ ‘ఎ ఎ’ మెనుక అస్సె మెలెగిన, ‘ఎ ఎ’ మెన. తుమ్ ‘నాయ్’ మెనుక అస్సె మెలెగిన, ఎక్కి ‘నాయ్’ మెన. ఇన్నెక జీనీతిన సయ్తాన్ తెంతోయ్ జతయ్.”

**అల్లర్ కెర్తినచి రిసాచి తీర్పు
(లూకా 6:29-30)**

38 ‘ఏక్ మాన్సుచి అంకి జవున్ అన్నెక్కో కోపుమ్క కడ్డెగిన, జో కడ్డెసాచి అంకి కి జో అంకి గెలో మాన్సు గెచ్చ కడుక అస్సె. అస్సె, ఏక్ మాన్సుచో దాంతు అన్నెక్కో పెట బగయ్లెగిన, ఈంజో కి జోచి దాంతు పెట బగవ గెలుక అస్సె’ మెన పూర్ణమ్ సంగిలి కోడు తుమ్ నూన అస్సన్. 39 జలె, ఆవ్ తుమ్క కిచ్చొ సంగితిసి మెలె, తుమ్క అల్లర్ కెర్తెసాక తుమ్ అల్లర్ కెర్కె నాయ్. మూర్కుడు జవున్ తుమ్చితె ఎక్కిలోక ఉజిల్ గలి జవున్ పెట్టెగిన, దెబ్బు కయ్లోసా తుక్కె తా, జోచి డెర్లి గలి కి జో అన్నెక్కో అన్నె పెటితి రితి, జోచి పక్క పన్నవుక అస్సె.

40 “అన్నె దస్సి, తుమ్చితె ఎక్కిలోక కో జలెకు తీర్పు కెర్తి గేర్తె కడన, ఇనెతె సొక్క నజిలె, ఈంజో ఇనాచి కోటు కి దా గెల్పు. 41 కో జలెకు తుమ్చితె ఎక్కిలోక ‘ఏక్ ముయిలు దూరి బెద జె’ మెన బలవంతుమ్ కెర్తెగిన, జో తెన్ ఈంజో దొన్సి ముయిలు దూరి బెద గెన్పు. 42 కో జలెకు తుమ్చితె ఎక్కిలోకె కిచ్చొ జవున్ నజిలె, దెంక. అస్సె, కో జలెకు తుమ్చితె ఎక్కిలోకె బదుల్ నజిలె, తుక నే దెయెంద్ మెనుక నాయ్, దెంకయ్.”

**విరోదుమ్ సుదల్క ప్రేమ కెర్తినచి రిసాచి తీర్పు
(లూకా 6:27-28,32-36)**

43 “అస్సె, ‘తుమ్చితె తెన్ బెదితనక ప్రేమ కెర’ మెన, ‘తుమ్క విరోదుమ్ జలనచి ఉప్పిరి విరోదుమ్ తెన్ తా’ మెన సంగిలిసి నూన అస్సన్. 44 గని ఆవ్ తుమ్క సంగితిసి కిచ్చొ మెలె, తుమ్క విరోదుమ్ జలనక ప్రేమ కెర. తుమ్క అల్లర్ కెర్తినచి రిసా ‘చెంగిల్ జతు’ మెన ప్రార్చన కెర్తె తా. 45 తుమ్ ఇని కెర్తెగిన, తుమ్చో

† 5:33 5:33 ‘ప్రబు’ మెలె కి, ‘దేముడు’ మెలె కి, ‘పరలోకుమ్చో రానో జలో ప్రబు’ మెలె కి, ఎక్కిలోచి రిసా సంగితయ్. జేవ్ తిన్నె ఎక్కిలోక తిన్నె నవ్వె జయెదె. § 5:34 5:34 ‘ప్రబు’ మెలె కి, ‘దేముడు’ మెలె కి, ‘పరలోకుమ్చో రానో జలో ప్రబు’ మెలె కి, ఎక్కిలోచి రిసా సంగితయ్. జేవ్ తిన్నె ఎక్కిలోక తిన్నె నవ్వె జయెదె. * 5:35 5:35 ‘ప్రబు’ మెలె కి, ‘ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు’ మెలె కి, ‘పరలోకుమ్చో రానో జలో ప్రబు’ మెలె కి, ఎక్కిలోచి రిసా సంగితయ్. జేవ్ తిన్నె ఎక్కిలోక తిన్నె నవ్వె జయెదె.

పరలోకుమతే తిలో దేముడు జలో అబ్బొనచ వుత్తర్లు జలదు మెన డీసిదె. కిచ్చొక మెలె, గార్ సుదల్క కి చెంగెల్ సుదల్క కి రోజుక జో పొద్దు బార్ కెర్తయ్. సత్తిమ్ ఇండితనచి రిసా కి, పాపుమ్ ఇండితనచి రిసా కి పాని పెలయ్తయ్. ⁴⁶ ఎక్కి తుమ్క ప్రేమ కెర్తనకయ్ తుమ్ ప్రేమ కెర్లెగిన, తుమ్క కిచ్చొ వున్నిమ్ జా? [†]సిస్తు నజీతన కి దస్సి కెరుల. ⁴⁷ ఎక్కి తుమ్చ సొంత మాన్సుల్క ముద్దు కెర్లె, గని వేర మాన్సుల్క నాయ్ మెలె, మాములుమ్ మాన్సుల్ కెర్లెనిచి కంట జా కిచ్చొ జిన్సిసి! దేముడుక నేన్ల మాన్సులె దస్సి కెరుల. ⁴⁸ తుమ్, జలె, నూన. పరలోకుమ్ తిలో అబ్బొసి జలో దేముడు కిసి ప్రేమక పూర్తి అస్సె గే, తుమ్ కి దస్సి ప్రేమక పూర్తి జా తంక అస్సె.”

6

దర్ముమ్ కిచ్చొ బుద్ది తెన దెంక గే సికడ్డిసి

(లూకా 11:2-4)

¹ “మాన్సుల్చి మొక్కె గవురుమ్ ఆననీతి రితి తుమ్చ నీతికము కెర నాయ్. మాన్సుల్చి గవురుమ్ ఆననీతి రిసా కెర తిలెగిన, తుమ్చో పరలోకుమ్ తిలో దేముడు జలో అబ్బొదతె బవుమానుమ్ తుమ్క దొర్కు జయె నాయ్. ² జాచి రిసా, తుమ్ దర్ముమ్ దెంక జలె, నప్పిర బజయ్లె రితి జా మాన్సుల్చి మొక్కె గవురుమ్ జతి రిసా దాన నాయ్. కిచ్చొక మెలె, మాన్సుల్ గవురుమ్ దెతి రిసా ఉప్రమెన్సుచో మాన్సుల్ నబ గెరలె జవున్, వీదులె జవున్, దస్సి, ఎత్తిజిన్ దెకితి రితి, నప్పిర బజవ కెర దెతతి. దస్సి గవురుమ్ ఆననీతనచి రిసా అచే తుమ్క కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, జేవ్ ఈంజయి లోకుమతే జోవయిచి బవుమానుమ్ నజన గెల అస్సి.”

³ “తుమ్, జలె, దర్ముమ్ దెతె పొది, తుమ్చి దర్ముమ్ గుట్టు తెన తతి రితి, తుమ్చో ఉజిల్ ఆతు తెన్ దర్ముమ్ దిలె, తుమ్చో డెడ్డె ఆతుక నేనీతె నే జానీతి రితి దాన. ⁴ దస్సి తుమ్ దిలదు మెలె, అన్నె కోయి నేన్లె కి, తుమ్చో దేముడు అబ్బొసి దెక, తుమ్క బవుమానుమ్ దెయెదె.”

ప్రార్దన కెరుక సికడ్డిసి

(లూకా 11:1-4)

⁵ “పడ్డె, తుమ్ ప్రార్దన కెర్తి పొది, ఉప్రమెన్సుచో మాన్సుల్చ రిత జా నాయ్. దన మాన్సుల్ సొంత గవురుమ్ ఆననీతి రితి, మాన్సుల్ దెకుత్ మెన, నబ గెరలె, వీదులె టీవో జా ప్రార్దన కెరుక ఓజ జా అస్సి. తుమ్క కచితుమ్ కిచ్చొ సంగితసి మెలె, జేవ్ జోవయిచి బవుమానుమ్ నజన గెల అస్సి. ⁶ దస్సి తుమ్ ప్రార్దన కెరుక జలె, మాన్సుల్ నే దెకితి రితి, గని తుమ్చి గదితె పెన, కెర్లె డంకన, నే డీసయ్ జతే తుమ్చో దేముడు అబ్బొనక ప్రార్దన కెర. మాన్సుల్ నే దెకితిసి కి జో అబ్బొసి జలో దేముడు దెకితయ్, తుమ్ ప్రార్దన కెర్తిసి జో జానన, తుమ్క బవుమానుమ్ దెయెదె. ⁷ పడ్డె, తుమ్ ప్రార్దన కెర్లె పొది, దేముడుక నేన్ల మాన్సుల్ కెర్తి రితి పోన. మెలె, కామ్క నెంజిత కొడెచి ఉప్పిరి కొడె లట్టబా నాయ్. కిచ్చొక మెలె, దేముడుక నేన్ల మాన్సుల్ కిచ్చొ ఉచర్తతి మెలె, ‘ఓగ్గర్ ఓగ్గర్ కొడె సంగెలె దేముడు అమ్చ ప్రార్దనల్ మెన్నెదె’ మెన ఆరిక ఉచర్తతి. ⁸ తుమ్ జోవయిచి రితి జా నాయ్. తుమ్ దేముడు అబ్బొనీతె నే నజీతె అగ్గె, తుమ్క కిచ్చొ కామ్క జెయెదె గే జో జానె.”

⁹ “జాకయ్, తుమ్ ఇసి ప్రార్దన కెర.

ఓ పరలోకుమ్ తిలో అమ్చో దేముడు జలో అబ్బొ,
తుచి నావ్ గవురుమ్ జవున్.

¹⁰ తుచి రాజిమ్ అమ్చి తెన్ జెవును.

తుచి ఇన్సుమ్ రితి పరలోకుమతే కిసి కెర్తతి గే,

ఈంజ లోకుమతే కి అమ్ కెరుక మెన, అమ్క దయ కెర సికడ్డు.

¹¹ అమ్క సరిపుచువ జతి అన్సిమ్ అమ్క రోజుక దె.

¹² పడ్డె, అమ్క తప్పి కెర్ల మాన్సుల్క

† 5:46 5:46 ‘సిస్తు’ మెలె, జా దేనిమక ఆక్రమించువ కెర్లె రోమ్ దేనిమచి ప్రబుతుమ్చి వాట డబ్బుల్. జా ప్రబుతుమ్చి నావ్ తెన్ పన్సు నజీతనక యూదుల్ నిస్సారుమ్ దెకుల.

అమ్ కెద్ది చెమించుప కెర అన్నమ్ గే,
అమ్ కెర్ల తప్పల్ తుయి అమ్క చెమించుప కెరు.

13 పడ్డో, అమ్ పాపుమ్ నే కెర్తి రితి, సయతాన్ కెరయ్తినీ

తెంతో అమ్క పిట్టపు, అన్నె, సయతాన్ కెర్ల అల్లర్ తెంతో కి అమ్క పిట్టపు.”

14 “కిచ్చొక మెలె, కో కో తుమ్క తప్పు కెర తిలెగిన, తుమ్ జోవయింక చెమించుప కెర్లెగిన, తుమ్చో పరలోకుమ్ తిలో దేముడు జలో అబ్బొ తుమ్క చెమించుప కెరెదె. 15 గని మాన్సుల్ తుమ్క కెర్ల తప్పల్ తుమ్ నే చెమించుప కెర్లెగిన, తుమ్చో అబ్బొ జలో దేముడు తుమ్క చెమించుప కెరె నాయ్.”

చువ్వె తతినచి రిసా సంగిలినీ

16 “పడ్డొక, తుమ్ చువ్వె తంక జలె, ఏడ్డి రితి మొకోమ్ తెన్ తా నాయ్. ఉప్రమెన్సుచో మాన్సుల్, జలె, ‘చువ్వె అన్నుమ్’ మెన, ‘అమ్క నీతి మెన మాన్సుల్ గవురుమ్ సంగుతు’ మెన, మొకోమ్ వెట్కారుమ్ తెయార్ కెరన తప్పల. తుమ్క అఱ్ కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితినీ మెలె, దస్సి కెర్ల మాన్సుల్ జోవయించి బవుమానుమ్ నజన గెల అస్సి. 17 తుమ్, జలె, తుమ్ చువ్వె తతె పొది, మాన్సుల్ నేస్సి రితి, తుమ్చి బోడి తేలు గాంసన, ఓడన, తుమ్చి మొకోమ్ దోవన, సర్ల తెన్ తా. 18 మాన్సుల్ నే దెకిలెకి, తుమ్చో అబ్బొనీ జలో దేముడు దెక కెర, తుమ్క బవుమానుమ్ దెయెదె.

19 “బూలోకుమ్తెచి దనుమ్ తుమ్క తుమ్ కుడవనక నాయ్. ఈంజ లోకుమ్చి దనుమ్ కుడవనలెగిన, రుస్సి కా గెలెదె, నెంజలె కిచ్చొ కా గెలెదె, నెంజలె చ్చోర్లు గెరి బోలొ కెర చ్చోరె నెవుల. 20 తుమ్, జలె, రుస్సి కిచ్చొ నే కతి లోకుమ్తె, చ్చోర్లు నే పెసితి లోకుమ్తె, మెలె పరలోకుమ్తె, ఒత్తచి దనుమ్ కుడవన కెరన. 21 తుమ్ కేన్ లోకుమ్తె దనుమ్ కుడవన తస్తె గే, ఒత్త తిలినచి రిసా తుమ్చి పెట్టి ఉచర్తె తస్తె.

22 “అగరుక దీవు అంకివో. జాచి రిసా, తుమ్చ ప అంకివో టేంట్ తిలెగిన, తుమ్చి ఒండి అగ్ ఉజ్జె తెన్ తయెదె. 23 తుమ్చ అంకివో మయలె జా తిలెగిన, తుమ్చి అగ్ ఎత్తి అమన్ రితి అందర్ జా తయెదె. దస్సి, తుమ్చి పెట్టి తిలి బుద్ది అందర్చి తిలెగిన, కెద్ది అందర్ జయెదె!

24 “ఎక్కిలో గొత్తి సుదొ కో జలెకు దొగుల ఎజొమాన్సుచి నేవ ఎక్కె దడి కెరుక నెత్తె. ఎక్కిలోక విరోదుమ్ కెర, అన్నెక్కొక ప్రేమ కెరెదె. నెంజలె ఎక్కిలోక నిదానుమ్ దెక, అన్నెక్కొక నిస్కారుమ్ దెకెదె. జలె, దేముడుక చి ఈంజ లోకుమ్చి దనుమ్క ఎక్కె దడి నేవ కెరుక నెతుర్లు. 25 జాకయ్, అఱ్ తుమ్క కిచ్చొ మెంతనీ మెలె, ‘కిచ్చొ కమదె గే కిచ్చొ పిమ్దె గే కిచ్చొ గలనుమ్దె గే కిసీ జా జిమ్దె’ మెన, తుమ్చి మెన్సుతె చింత గలన నాయ్. అన్నుమ్చి కంఠ ఆత్మ విలువ, గెద. పాలలచి కంఠ అగ్ విలువ, గెద.

26 “అగానుమ్చ పిట్టలచి రిసా ఉచర. జేవ్ పిట్టల్ ఉంపితి నాయ్. ఉంప లాయ్తి నాయ్. లాయ్ కొట్టుతె ఆన కుడవంతి నాయ్. జలెకి, తుమ్చో పరలోకుమ్ తిలో అబ్బొ జలో దేముడు జోవయింక పోస్తయ్. తుమ్, జలె, జోవయించి కంఠ విలువ నెంజును గే? 27 పడ్డొ, తుమ్చితె కో కెద్ది చింత గలనలెకి, జోచి బత్తుక కొల్లక ఏక అత్తెక్ జవున్ ఒగ్గర్ కెరనుక తెరె గే? నెత్తె.

28 “పాలలచి రిసాచి చింత గలనుక కిచ్చొక? డొగ్గెచ పుల్లొ కిసీ వడ్డితతి గే ఉచరన. జేవ్ కామ్ కెర్తి నాయ్, పాలల వీంతి నాయ్. 29 జలెకి, ఎదివాల్ నొమ్నారుమ్ కలుగు జలో సాలోమోను మెలొ పూర్ణుమ్చో రానొ కి ఈంజేవ్ పుల్లొచి రితి సూటి కెరనుక నేస్లొ. 30 తుమ్ తొక్కి నముకుమ్ తిలన, ఏక కోడు ఉచరన. ఆజి తా కెర కలిక డయ దెతి చివ్వర్లక దేముడు ఎదిలి సూటి కెర్తయ్ జలె, తుమ్క అన్నె ఒగ్గర్ చెంగిల్ గలంతినీ దొర్కు కెరె నాయ్ గే? దొర్కు కెరెదె.

31 “జాకయ్, ‘కిచ్చొ కమదె గే, కిచ్చొ పిమ్దె గే, కిచ్చొ గలనుమ్దె’ మెన చింత గలన ఉచర నాయ్. 32 దేముడుక నేస్లొ మాన్సుల్ కి ఇనిచి ఎత్తిక ఉచరంతె తప్పల, అన్నె, ఇన సామన్లు తుమ్క కి దొర్కు జతతి మెన; తుమ్చో పరలోకుమ్ తిలో అబ్బొనీ జలో దేముడు జానె. 33 తుమ్, కిచ్చొ కెరుక అస్సి మెలె, తొలొ దేముడుచి రాజిమ్ జోచి పున్నుమ్ చజ, జో సికడ్డి బుద్ది ఇండుక ఆన జా తా. తుమ్ ఇనీ జలెదు మెలె, తెదొడి ఎత్తి తుమ్క దొర్కు జవుల. 34 జాకయ్, ‘కలిక కిసీ జా జిమ్దె?’ మెన తుమ్ చింత గలన ఉచర నాయ్. కలికచి రిసా నమ్మందుమ్ జతిసి కలిక దొర్కు జయెదె. కేన్ దీసెచి బాద జయి దీసిక సాలు.”

7

తీర్పు కెర్తి బుద్ధిచి రిసా సంగిలిసి

(లూకా 6:37-38,41-42)

1 “తుమ్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో కున్సిదుమ్ తెన్ తీర్పు ఉచర నాయ్, చి ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు తుమ్క తీర్పు కెర సిచ్చ కెరుక నాయ్. 2 కిచ్చొక మెలె, తుమ్ అన్నె మాన్సుల్క కీసి తీర్పు దెకితె గే, దేముడు తుమ్కయ్ కి దస్సి దెకెదె. తుమ్ అన్నె మాన్సుల్చి రిసా *కట్టడ్డి కొల్ల రితి దేముడు తుమ్క కి జయ్యి కొల్ల తెన్ కట్టడెదె.

3 “తుమ్చితె ఎక్కిలోచి అంకితె ఏక్ దూలుమ్ బెర తిలెగిన, బావోచి అంకితె ఇదిలిదిల్ తొక్కు నేడ తిలెగిన, అంకితె దూలుమ్ తిలోసా కిచ్చొక జోచి బావోచి అంకితె తిలి ఇదిలిదిల్ తొక్కు దెకితెన, గని సొంత అంకితెచి దూలుమ్ దెకిన్ నాయ్? 4 నెంజెలె, తుచి అంకితెచి తొక్కు కడిందె” మెన చిల్ప అంకితె తిలోసా కీసి తుచో బావోక సంగుక జయెదె! 5 తుయి ఉప్రమెన్నుచో, తొలితొ తుచి సొంత అంకితెచి చిల్ప కడను, చి తుచో బావోచి అంకితెచి తొక్కు కడితి రితి బోట దెకితె.

6 “సుద్ది తిలిసి సూనర్లుక దాన నాయ్. అంథుల్చి చట్ట ముత్యల్ గల దాన నాయ్. అంథుల్క దిలె, విలువ నే దెకితె సుదె కెర, పస్ల కెర, తుమ్క చిర గెలుల.

7 “నజ తుమ్క దెయెదె. ఎక్కి మెన్ను తెన్ చజెలె, దొర్కు జయెదె. కెప్పితె పెట్టె, తుమ్క కెప్పి ఉగిడిందె.

8 కో సంగెలె, జోక దొర్కు జయెదె, చి చజెలె, దొర్కు జయెదె, చి జోచి కెప్పితె పెట్టె, జోచి రిసా ఉగ్గి జయెదె.

9 “తుమ్చి తెన్ కేన్ మాన్సు జెలెకు జోవో పుత్తుసి పోడి నజెలె, జోక పత్తురు దెయెదె గే? నాయ్. 10 జో పుత్తుసి మొస్సా నజెలె అయి దెయెదె గే? నాయ్. 11 జెలె, తుమ్ మాన్సుల్ పాపుమ్ సుదల్ జెలెకి, తుమ్చ బోదల్క చెంగిల్ వస్సువల్ దెంక జాన్సు. జెలె, పరలోకుమ్ తిలో అబ్బొసి జెలో దేముడుతె కో చెంగిలె వరల్ నజెలె, మాన్సుల్ దెతి కంట జో అన్నె ఒగ్గర్ చెంగిల్ వరల్ దెయెదె!

12 “మాన్సుల్ తుమ్క కీసి కెరుక మెన తుమ్ ఇస్టుమ్ జెన్నె గే, తుమ్ కి జోవయింక దస్సి కెర. కిచ్చొక మెలె, మోసే పూర్లుమ్చోచి అత్తి దేముడు రెగ్గయల ఆగ్గుల్, అన్నె పూర్లుల్చి అత్తి సంగిలె దేముడుచ కబుర్లు ఎత్తితె ఈంజ కొడు బెదితయ్.

పరలోకుమ్ పెసితి గుమ్ముమ్చి రిసా సంగిలి బోదన

(లూకా 13:24)

13 “వెల్లో నానెనుమ్తె గెతి వాట్ సుల్లు, జా వాట్ పెసితి గుమ్ముమ్ రూండు. జా వాట్ ఒగ్గర్జెన్ గెతతి. తుమ్, మాత్తుమ్, ఇర్కు వాట్చి గుమ్ముమ్ పెన. 14 కిచ్చొక మెలె, పరలోకుమ్తె బెదితి వాట్చి గుమ్ముమ్ ఇర్కు అస్సె, జా వాట్ సుల్లు నాయ్, చి ఒత్త పాచితన ఒగ్గర్ తొక్కిజెన్ జెవుల.

15 “దేముడు తెంతో కబుర్ ఆన్తోసా ఆవ్” మెన అబద్ధుమ్క సంగితన సగుమ్జెన్ జెవుల, ఉప్రమెన్నుచ జేవ్. దన మాన్సుల్చి రిసా తుమ్ జాగర్ల తెన్ తా. చెంగిల్ మాన్సుల్ రితి, జేవ్ మెండల్చ రోమల్ గలన డీనయ్ జెవుల, గని జోవయించి పెట్టి తెడి డుర్కొమ్ రితి కున్సిదుమ్ తిలన. 16 జోవయించ కమొచి పలితుమ్ దెకిలె, జోవయించి బుద్ధి తుమ్ చినితె. కంట చెట్టె ర్వాచ పండ్లు కోడుక జయెదె గే? లన్సన్ రూకీ తెన్! అంజూరుమ్ పండ్లు కోడుక జయెదె గే? నెంజె. 17 ఎత్తి చెంగిలో రూకీతె చెంగిలి పండ్లు దెరుల, గని కామ్క నెంజెతె రూకీతె కామ్క నెంజెతె పండ్లు దెరుల. 18 చెంగిల్ రూకీతె కామ్క నెంజెతి రగుమ్ పండ్లు దెర్తి నాయ్. కామ్క నెంజెతె రూకీతె చెంగిల్ పండ్లు దెర్తి నాయ్, 19 అన్నె, చెంగిలె పండ్లు నే దెర్తి ఎత్తి రూకుక కండ కెర, అగితె గెలుల. 20 తుమ్చితె జెతనచి పలితుమ్ దెకిలె, జోవయించి రగుమ్ చినితె.

21 “ప్రబు, ప్రబు!” మెన, అంక సంగితన ఎత్తిజెన్ పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె పెసితి నాయ్. గని పరలోకుమ్ తిలో అంవో అబ్బొ జెలో దేముడు సికడ్డి కొడు రితి కెర్తనయ్ ఒత్త గచ్చుల. 22 ఈంజ లోకుమ్చ ఎత్తిక వెల్లి తీర్పు కెర్తి దీసిక, అంక ఒగ్గర్జెన్ మాన్సుల్, ‘ప్రబు, ప్రబు’, తుచి నావ్ తెన్ తూయి సంగిల కబుర్లు సంగిలెమ్, నాయ్ గే? తుచి నావ్ తెన్ బూతల్ గట్టె ఉదడ్డమ్, నాయ్ గే? తుచి నావ్ దెర ఒగ్గర్

* 7:2 7:2 మీన్ని † 7:16 7:16 ‘అంజూరుమ్ పండ్లు’ మెలె, బొడ్డ పండ్లు రిత జెవుల.

ఒగ్గర్ అద్దుతుమ్ కము కెర్లమ్, నాయ్ గె?" మెన సంగుల. 23 జలె "అవ్, తుమ్మక అగ్గె తెంతో నేని. తుమ్ గార్ కము కెర్తతన, అంచి తెంతో దూరి ఉట్ట గెచ్చు" మెన జోవయింక సంగెదె.

సాప్రయ్ బందిలో గేరుచి ఇన్నతె బందిలో గేరుచి రిసాచి టాలి
(లూకా 6:47-49)

24 "అంచ కొడొ నూన అంచి కోడు రితి ఇండలు గే కీన జవుల, జో బుద్ది తిలోసా కిచ్చొ కెల్లొ మెలె, జోచొ గేరు రెంగ్చిచి ఉప్పిరి బందిలో. 25 బందితికయ్, పాని పెట్టి, వర్లల్ జలి, చి గట్టిజ వాదు జో గేరుచి సుట్టునంత కెర్లె కి, జా గేర్చి పునాది రెంగ్చిచి ఉప్పిరి తిలి రిసా, కెద్ది వాదు పాని కెర్లె కి, సేడె నాయ్.

26 "జలె, కో అంచ కొడొ నూన కి నే కెరుల గే, జేవ్ కీని జవుల మెలె, బుద్ది నెంజిలో ఎక్కిలోచి రితి జవుల. జో బుద్ది నెంజిలోసా కిచ్చొ కెల్లొ మెలె, జోచొ గేరు ఇన్నచి ఉప్పిరి బందిలో. 27 జో గేరు ఇన్నచి ఉప్పిరి బంద తతికయ్, పాని పెట్టి, వర్లల్ అయ్లె చి గట్టిజ వాదు జో గేరుచి సుట్టునంత కెర్లె, చి జా గేరు సేడె గెలో. జా గేరు ఎద్దరె సేడయ్ గెలి!" మెన యేసు సంగిలన్.

28 యేసు ఈజేవ్ కొడొ సంగ కేడయ్లె వడ్డె, జనాబ్ ఎత్తి, జో కెర్లె బోదనచి రిసా ఆచారిమ్ జలె. 29 కిచ్చొక మెలె, జేవ్చ మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన కెర్లె రితి నాయ్, గని దేముడు దిలి అదికారుమ్ తెన్ జో సాస్టుమ్ బోదన కెర్లె తిలన్.

8

వెల్లి రోగిక యేసు చెంగిల్ కెర్లెసి
(మార్కు 1:40-45; లూకా 5:12-16)

1 జేవ్ జా మెట్ట తెంతో ఉత్త జెతె తిలె, ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జిన్ జనాబ్ జోచి పట్టి అయ్ల. 2 జేవ్ ఎత్తిజిన్ దస్సి ఉత్తిర్ తతికయ్, వెల్లి రోగి ఎక్కిలో యేసుక దస్సుల్ జా, సెర్పు సేడ జొకర, "ప్రబు తుక ఇస్టుమ్ జలె, తుయి అంక చెంగిల్ కెర సుద్ది కెరుక తెర్చి" మెన సంగిలన్. 3 యేసు ఆతు చంచ కెర జోక చడ, "అంక ఇస్టుమి. చెంగిల్ జా సుద్ది జా" మెన సంగిలి బేగి, జోచి వెల్లి జబ్బు గెతికయ్, చెంగిల్ జా సుద్ది జలన్. 4 యేసు జోక "వట్టి కక్క కిచ్చొ సంగు నాయ్. గని, దేముడుచి గుడితె గెచ్చు, తుచి ఆగ్ సుద్ది జలి మెన, ఒత్త పూజరిక దెకవు, చి తుయి సుద్ది జలిసి ఒత్త తిల మాస్సుల్క రుజ్జు జతి రితి, మోసే పూర్ణమ్ సంగిలి కాసుక దేను" మెన సంగ, అన్నె ఉట్ట గెలన్.

పుంజెక్జిన్ జమాస్సుక వెల్లొచొ గొత్తి సుదొక యేసు చెంగిల్ కెర్లెసి
(లూకా 7:1-10; యోహా 4:43-54)

5 యేసు కపెర్నూహామ్ పట్టుమాతె అన్నె పావెతికయ్, రోమ్ దేసిమచొ పుంజెక్జిన్ జమాస్సుక వెల్లొ ఎక్కిలో జా కెర, 6 యేసుక "బాబు, అంచొ గొత్తి నాడు కదుల్ జంక నెత్త కెర ఒగ్గర్ బాద జా గెరి ఎగ్గె తత్తయ్" మెన బతిమాల్లు జా సంగిలన్ 7 యేసు జోక "అవ్ జెయిందె, చి జోక చెంగిల్ కెరిందె" మెన సంగిలన్. 8 గని జో పుంజెక్జిన్ జమాస్సుక వెల్లొ మాస్సు జోక, "ప్రబు, తుయి అంచి గెరి జంక మెలె, అవ్ విలుచ నాయ్. తుయి ఇన్నె తెంతో ఎక్కి సెలవ్ కోడు దిలది మెలె, అంచొ గొత్తి నాడు చెంగిల్ జయెదె. 9 అవ్ కి అదికారుమ్క బితోసా. అంచి తెడి జమాస్సు అస్తి. అవ్ ఎక్కిలోక 'గో' మెలె, గెచ్చెదె. అన్నెక్కోక 'జె' మెలె, జెయెదె. అంచొ గొతిమాస్సుక 'ఈంజ కామ్, జా కామ్ కెరు' మెలె కెరిందె" మెన సంగిలన్.

10 యేసు ఈంజో సంగిలిసి నూన సర్ల జా, పట్టి జెతె తిలసక దెక, జోవయింక, "తుమ్మక అవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, అమ్చ ఇస్తాయేలులతె అవ్ కక్క కి ఎదిలి నముకుమ్ తిలసక అప్పె ఎదక కి దెకుక నాయ్. 11 తుమ్మక కిచ్చొ మెంతసి మెలె, తూర్పు దేసిమలు తెంతో, పడమర దేసిమలు తెంతో కి యూదుల్ నెంజిల ఒగ్గర్జిన్ మాస్సుల్ జా కెర, అమ్చ యూదుల్చ పూర్ణమ్చ అబ్రాహామ్, ఇస్సాకు చి యాకోబు తెన్ పరలోకుమాతె ఎక్కితె అన్నిమ్ కవుల. 12 గని, అమ్చి రాజిమ్చి రిసా తుమ్మక నిసాన అస్సి మెన, అమ్చ యూదుల్చ దేముడు సంగ తిలె కి, ఈంజేవ్ అమ్చ యూదుల్చ ఒగ్గర్జిన్ అందర్చి ఉప్పిరి అందర్తె బయలె గెలి జవుల. ఒత్త మాస్సుల్ ఏడ్తె తవుల, దంతో చప్పెల్తె తవుల." మెన సంగ

కెర, 13 యేసు జో పుంజెక్జిన్ జమాన్సుక వెల్లోక “నరె, గో. తుయి నంపజలి రితి తుక జర్గు జవున్” మెన సంగిలన్. సంగిలి బేగి, జో మాన్సుచొ గొత్తి నాడు చెంగిల్ జలన్.

పేతురుచి అత్తనక యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి
(మార్కు 1:29-34; లూకా 4:38-41)

14 వడ్డొ, యేసు పేతురు మెలో జోచొ సిన్సుడుచి గెరి గెచ్చు కెర, పేతురుచి అత్తన జొర్ణొ సేడ ఎంగ్ల అస్సు మెన దెక కెర, 15 జాచి అతు దెర్లికయ్, జా జొర్ణొ గెలి, చి జా ఉట్ట కెర, యేసుక మరియాద ఎత్తి కెరుక దెర్లి.

16 సాంజ్ జతికయ్, ఒగ్గరజిన్ బూతుమ్ దెర్లనక ఒత్త తిల ప్రెజల్ యేసుతె కడ ఆన్తికయ్, జేవ్ బూతల్ ఎక్కెక్ క “ఉట్ట గో” మెన ఎక్కి కోడు తెన్ యేసు ఉదడ గెలన్. కిచ్చొ కిచ్చొ జబ్బుల్ తిలనక కి చెంగిల్ కెర్లన్.

17 “జొయ్య అమవ బాదల్ జబ్బుల్ దెర గెచ్చయ్లో” మెన దేముడుచ కబుర్లు సంగిలో యెసయా పూర్ణమవొచి అత్తి జో సంగిలి కోడు నెరవెర్చువ జంకయ్ మెన ఇసి జలి.

యేసు తెన్ బుల్లన ఎక్కి మెన్సు నిదానుమ్ తంక మెన సంగిలిసి
(లూకా 9:57-62)

18 సుట్టునంత ఒగ్గర ఒగ్గరజిన్ బెర తిలిసి యేసు దెక, కెర, “సముద్రుమ్ ఒత్తల్తో గెచ్చుమ” మెన సిస్సుల్క సంగిలన్. 19 జలి, మోసె తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డొనొ ఎక్కిలో యేసుతె జా కెర, “గురుబామ, తుయి కేనె గెలి కి, ఆవ్ కి తుచి తెన్ బెద జెయిందె” మెన సంగిలన్. 20 యేసు జోక “నక్కల్క పార్లు, ఆగానుమ్చ పిట్టల్క గూడలు, గని ఆవ్ *మాన్సు జా జెర్యున్ అయ్లోసొక బోడి వంపొ కెర్లి టూన్ నాయ్” మెన సంగితికయ్, 21 సిస్సుల్తె అన్యెక్టో యేసుక “ప్రబు, ఆవ్ తుచి తెన్ నే జెతె అగ్గె, గెచ్చు కెర, అంచొ అబ్బొ మొర గెతె ఎదక జోక పొన కెర, జో మొర్లె జోక రోవ గెలుక మెన, అంక సెలవ్ దె” మెన సంగిలన్. చి యేసు జోక దెక, 22 “మొర్లన జోవయింప సొంత మొర్లనక రోవ గెల్లు, గని తూయి బేగి అంచి పట్టి బులుక జె.” మెన జో సిస్సుడుక సంగిలన్.

యేసు దోనితె గెతె వాదుపానిక సేంతుమ్ కెర్లిసి
(మార్కు 4:35-41; లూకా 8:22-25)

23 తెదొడి యేసు దోనితె వెగితికయ్, జోవ్ సిస్సుల్ జోచి పట్టి వెగిల. 24 జేవ్ నగుమ్ దూరి ఇండయ్తికయ్, సముద్రుమెతె వాదు కెర్లికయ్, వెల్లెల కెర్లల్ జా దోనితె డేవితె తిల, గని యేసు నిజ తిలన్. 25 జేవ్ సిస్సుల్ జోతె గెచ్చు, ఉట్టవ కెర, “ప్రబు మొర గెతనుమ్. అమక రచ్చించువ కెరు!” మెన సంగితికయ్, 26 యేసు ఉట్ట కెర, జోవయింక “ఇదిల్ నముకుమ్చ, తుమ్, కిచ్చొక బితను?” మెన జోవయింక సంగ కెర, వాదుక సముద్రుమ్క గట్టిజ ఆడ్ర దిలన్. వాదు కెర్లలు ముల దిలి, చి ఎత్తి అన్నె సేంతుమ్ జలి రిసొ, 27 సిస్సుల్, “ఈంజొ కిసొ మాన్సు, చి వాదు కి సముద్రుమ్ కి ఇన్నెచి కోడక వంపొ జత్తయ్!” మెన ఆచారిమ్ జల.

బూతల్ దెర్ల దొగులక యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి
(మార్కు 5:1-20; లూకా 8:26-39)

28 జో సముద్రుమ్ జిన కెర, † గదరేసులుచి ప్రాంతుమెతె పాచెతికయ్, బూతల్ దెర్లన దొగుల మెన్నె తెంతో బార్ జా కెర, యేసుక దస్సుల్ జల. జేవ్ దొగులుచి ఎదివాల్ కొప్పుమ్చి రిసొ, కో కి జా వాల్ గెచ్చుక దయిరిమ్ నాయ్. 29 యేసు జా వాల్ జెతికయ్, “ఈందె, దేముడుచొ వుత్తసి, అమచి తెన్ తుక కిచ్చొ? అమ్ సిచ్చు జతి పొది నే జెతె అగ్గె అమక అల్లర్ కెరుక ఇన్నె అయ్లది గి?” మెన కేకుల్ గలిల. 30 జలె, జోవయింది ఇదిల్ ఒత్తల్క ఒగ్గర అండ్రుల్ తిలి మంద కతె తతికయ్, 31 జేవ్ బూతల్ యేసుక “తుయి అమక ఇన్నె తెంతో ఉదడగెన, అండ్రుల్ తిలి జా మందతె అమక తెద్రవ్” మెన, యేసుక బతిమాల్ల జా

* 8:20 8:20 ‘మాన్సు జా జెర్యున్ అయ్లోసొ’ మెన బయ్బిల్తె రెగ్ల తిలి, జాచి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, ‘ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు తెద్రయ్లో క్రిస్ట రచ్చించువ కెర్లిసొ’. యేసు ఈంజె లొకుమ్తె బుల్లె తిలి పొది, బయ్బిల్తె పొన్నె ప్రమానుమ్ ఒగ్గర నదు కెర్ల పండితుల్ జా అర్దుమ్ కెరనుల, గని మాములుమ్ మాన్సుల్ నేన్ తి. † 8:28 8:28 గెంసెనుల్ నావ్ కి తిలి

సంగిల. ³²జోజోవయింక “గెచ్చు!” మెన సంగితికయ్, జేవ్ బూతల్ బార్ జా, జేవ్ మాన్సుల్క ముల దా, అండ్రుల్చి పెట్టి పెన గెల, చి జా మందచ అండ్రులు ఎత్తి వెరి జా, జా వెల్లి గాటిక నిగ ఉత్త, సముద్రుమ్తె సేడ మొర గెల.

³³దస్సి జర్గు జతికయ్, మంద రకితన బమ్మ జా, జా పట్టుమ్తె నిగ గెచ్చు, బూతల్ దెర్లనక జర్గు జలిసి ఎత్తి, కిచ్చొ నీ పేట్ట, పట్టుమ్చక సంగిల. ³⁴జాచి రిసా, పట్టుమ్చ ఎత్తిజిన్ యేసు తెన్ దస్సుల్ జంక మెన బార్ జా, దెక కెర, “అమ్చి దేసిమ్ తెంతో ముల దా ఉట్ట గో!” మెన బతిమాల్చు జా, జోక బమ్మ తెన్ సంగిల.

9

ఉట్టుక నెత్తిల్లో మాన్సుక యేసు చెంగిల్ కెర్లెసి

(మార్కు 2:1-12; లూకా 5:17-26)

¹ ఒత్త తెంతో, యేసు దోనితె వెగ కెర, జా సముద్రుమ్ జీన కెర, జోచి సొంత పట్టుమ్తె పాచితికయ్, ² ఒత్త తిల మాన్సుల్ వాతుమ్ జోర్లొ తెన్ తిలోసా, ఉట్టుక నెత్తిల్లో అంతుర్లొతె ఎంగ్గ తిలోసా ఎక్కిలోక జోతె కడ ఆన్ల. యేసు జేవ్ కడ ఆన్లసచి నముకుమ్ దెక కెర, జో ఉట్టుక నెత్తిల్లోసాక దెక, “ఓ పూత్తు, తుయి దయిరిమ్ జా. తుచి పాపల్ చెమించుప జా అస్తి” మెన జోక సంగిలన్.

³ జలె, ఒత్త తిల మోసి తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ నెకడ్డన సగుమ్జిన్ ‘యేసు దేముడు తెన్ సమ్మందుమ్ సంగితయ్. జా వెల్లి పాపుమ్’ మెన బమ్మ జా, లట్టబన్ల. ⁴ యేసు జోవయించి మెన్సుత్తి తిలిసి చిన కెర, “తుమ్చి పెట్టి కిచ్చొక కుస్సిదుమ్ ఉచర్లసు? ⁵ ‘తుచి పాపల్ చెమించుప జా అస్తి’ మెనుక సుల్లు గే, ‘ఉట్ట ఇండు’ మెనుక సుల్లు గె? ⁶ జలె, ‘మాన్సు జా జెర్లున్ అయ్లయ్ అంక అప్పె ఈంజ లోకుమ్తె తిలి కి, మాన్సుల్చి పాపల్ చెమించుప కెర్రి అదికారుమ్ అస్సి’ మెన తుమ్క రుజ్జు దెకయిందె” మెన, జో ఉట్టుక నెత్తిల్లో మాన్సుక అన్నె దెక, యేసు జోక, “తుయి ఉట్ట కెర, తుచి అంతుర్లొ వయన గెరి గో” మెన సంగితికయ్, ⁷ జో మాన్సు ఉట్ట కెర, గెరి గెలన్. ⁸ ఇసి జర్గు జతికయ్, ప్రజెల్ దెక కెర, బియె గెచ్చు, మాన్సుచి అత్తి జో ఇసి అదికారుమ్ దిలిన్చి రిసా, దేముడుక గప్పురుమ్ కెల.

యేసు మత్తయిక బుకార్లన్

(మార్కు 2:13-17; లూకా 5:27-32)

⁹ యేసు ఒత్త తెంతో ఇదిల్ దూరి ఇండ గెచ్చు, జా పట్టుమ్చి సిస్టు కడన్తి గెరిచి వాట్ గెచ్చు కెర, ఒత్త పెన తిలో మత్తయి మెలో సిస్టు నజీతోసాక దెక, “అంచి పట్టి జా అంచో సిస్టుడు జా” మెన జోక సంగిలన్, చి జో ఉట్ట కెర, యేసుచి పట్టి గెలన్. ¹⁰ జో మత్తయి మెలోసాచి గెరి అన్నిమ్ కంక మెన యేసు గెచ్చు వెన తతికయ్, జా దేసిమ్చ నిస్సారుమ్ దెకిల సిస్టు నజీతన కి, చి నీతి నే కెరంత ‘పాపుమ్ కెర్లన్’ మెన ఒత్తచ యూదుల్ నిస్సారుమ్ దెకిలన బగ్గర్జిన్ జోతె జా కెర, జో తెన్ సిస్సుల్ తెన్ వెసిల. ¹¹ జేవ్ ఇన్నె బెద వెసిలిసి దెక కెర, పరిసయ్యుల్ వెంత పండితుల్ యేసుచ సిస్సుల్తె జా కెర, జోవయింక “తుమ్చో గురు సిస్టు నజీతన తెన్ పాపుమ్ కెర్లన్ తెన్ కిచ్చొక వెన అన్నిమ్ కతయ్?” మెన పుసిల.

¹² జేవ్ దస్సి సంగిలిసి యేసు నూన కెర, “జబ్బు తెన్ అస్సుమ్ మెన చినన్లన డాక్టర్ అవ్సురుమ్, గని జబ్బు నెంజలసక డాక్టర్ అవ్సురుమ్ నాయ్.” ¹³ జలె, “తుమ్ కిచ్చొ కెర్లెసి అంచి ఆన మెలె, బలి దెతిసి నాయ్, గని మాన్సుల్క కన్సారుమ్ దెకితిసి మెలి కోడుచి అర్దుమ్ కిచ్చొ జయెది గే, తుమ్ గెచ్చు సిక్క. ‘ఆమ్ పాపుమ్ కెర్లన్’ మెన చినంతనకయ్ బుకార్క ఆవ్ అయ్లయ్, గని ఆమ్ పున్నిమ్ తిలస మెన ఉచరంతనక బుకార్క నాయ్.” మెన యేసు సంగిలన్.

¹⁴ తెదోడి బాప్తిసుమ్ దెతె తిలో యోహానుచ సిస్సుల్ యేసుతె జా కెర “పరిసయ్యుల్ కి ఆమ్ కి చువ్వె తంక అలవాట్, గని తుచ సిస్సుల్ చువ్వె తతి నాయ్. కిచ్చొక?” మెన, యేసుక పుసిల. ¹⁵ ఇసి పుసితికయ్, యేసు జోవయింక, “కేన్ పెండ్లితె, జోవయించి నెడిమి పెండ్లిఉబేడో తిలె పొచి, పెండ్లి విందుతె బుకార్లన ముసుర్లు తవుల గె? నాయ్. బెది నాయ్. జలె, పెండ్లిఉబేడోచి పచ్చెన జలనచి నెడిమె తెంతో జోక దెర వేరతె కడ నిలె, జేవ్ పొదుల్క జోచ మాన్సుల్ ఏడ ఏడ చువ్వె తవుల.

16 “జలెకు, పొర్ని పాలుమ్ చిరి జా తిలెగిన, మాసికచి రిసా నే కేడయలి నే కేడ్డె నొవి బట్ట గండ కో జాన్ల మాన్సుల్ గల్లి నాయ్. దస్సిచి పొర్నిచితె గల తిలెగిన, జో పాలుమ్ కేడ్డె, జా మాసిక కడదె. మాన్సు జా పాలుమ్ గలన్లె, అప్పు జలి పొర్ని బట్ట నొవి బట్టచి మాసిక బెదయలి కుటు సాడి చిరి జయెదె, చి అగ్గెచి కంట వల్లె బొరో జయెదె. 17 పడ్డె, జలె, ఒత్త నొవి ద్రాచ రన్నుమ్ పొర్నిచి కాయ తెన్ కో సువితి నాయ్. జా కాయ పొర్ని జలి రిసా, దస్సితె నొవి రన్నుమ్ సువిలెగిన, జా కాయ పులుక నెతిరి రిసా, జా రన్నుమ్ పొంగువ జలె, జా కాయ పుట్టెదె. పుట్టిలె, జా రన్నుమ్ నూఁయ జయెదె, చి కాయ కి పాడ్ జా గెచ్చెదె. జాచి రిసా, నొవి ద్రాచ రన్నుమ్ నొవి కాయలతె సువుల. దస్సి, జా రన్నుమ్ కి జా కాయ కి పాడ్ నే జస్సె, చెంగిల్ తయెదె” మెన, జోక పరిచ్చ కెర్ల మాన్సుల్క యేసు సంగిలన్.

బార వెర్చుల్ బాద తెన్ తిలి తేరబోదక యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి
(మార్కు 5:21-43; లూకా 8:40-56)

18 ఒత్త జా తిల మాన్సుల్క యేసు ఈంజేవ్ కొడె సంగితె తతికయ్, ఒత్తచి సబ గెర్చో అదికారి ఎక్కిలో జా కెర, యేసుక దస్సుల్ జా, సెర్చు నీడ జోకర, “అంచి దూ అప్పె మొర గెచ్చె అస్సె. తుయి, జలె, అమ్తె జా కెర జాక చడిలెగిన, అన్నె జయెదె” మెలన్. 19 జో దస్సి మెంతికయ్, యేసు ఉట్ట కెర జోచి వట్టి గెలన్. జోచి సిస్సుల్ కి బెద గెల్.

20-21 జేవ్ వట్టె గెతె తతికయ్, బార వెర్చుల్ తెంతో లోయి గెతి బాద తెన్ తిలి ఏక తేరబోద యేసుచి వట్టి జా, పావ కెర, “ఆవ్ ఎక్కి జోవో పాలుమ్ జవున్ చడిలెగిన, చెంగిల్ జయెదె” మెన, జాక జయ్యి ఉచరన, జోవో పాలుమ్చి కొంగు చడిలి. 22 జా చడితికయ్, యేసు పడ్డె వచ్చె జాక దెక, “ఓ దూ, దయిరిమ్ తెన్ తా. అంచి ఉప్పిరిచి తుచి నముకుమ్ తుక చెంగిల్ కెర్లి.” మెన సంగిలన్. జా బేగి చెంగిల్ జలి.

23 తెదొడి యేసు జో అదికారిచి గెరి పాచ కెర, నాడి మొర్లి రిసా మూరి పుజేతన, చి బెర తిల ఏడుకుడు జతన ఒగ్గెర గెడబ జతిసి దెక కెర, 24 “తుమ్ గెచ్చె. ఈంజ నాడి మొర గెచ్చె నాయ్. నిజ అస్సె” మెన జోవయింక సంగితికయ్, జోక ఆసెల. 25 జలె, జనాబ్ ఎత్తిక బార కెరవడ కెర, యేసు తెడి గెచ్చె, జా నాడిచో అతు దెర్లి బేగి, జీవ్ జా ఉట్టి. 26 ఈంజ కామ్చి రిసా జా ప్రాంతుమ్ ఎత్తితె పాచెలి.

దొగుల గుడ్డి మాన్సుల్క యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి

27 యేసు బార జా కెర, ఒత్త తెంతో గెరి గెతె తతికయ్, దొగుల గుడ్డి మాన్సుల్ జోచి వట్టి జా, “దాచీదు రానొచి సకుమ్తె జెర్లిలో రచ్చించువ కెర్లొనా, అమ్చి ఉప్పిరి కన్కారుమ్ తియ, అమ్క చెంగిల్ కెరు!” మెన కేకుల్ గల్తె తిల.

28 యేసు గెరి గెచ్చె పెసిలి పడ్డె, జేవ్ గుడ్డి మాన్సుల్ ఒత్త జోతె అయెల. జెతికయ్, యేసు జోవయింక “తుమ్ ఉచర్లిసి అంక ‘కెరుక తెర’ మెన తుమ్ నంపజతను గే?” మెన జోవయింక పుసితికయ్, జేవ్, “ప్రబు, అమ్ నంపజతనుమ్” మెన జోక సంగిల. 29 యేసు జోవయింక అంకివోతె చడ కెర, “ఆవ్ తుక ‘చెంగిల్ కెరుక తెర’ మెన తుమ్ నంపజలిసి రిసాయి తుమ్క జర్గు జవున్!” మెన, సంగిలన్. 30 సంగిలి బేగి, జోవయింక అంకివో డీసిల. పిమ్మల్, యేసు జోవయింక “ఈంజ కామ్ కో కి నేన్తె రితి దెకన, తుమ్ దొగుల తుక్లె తా” మెన గట్టిజ సంగిలన్. 31 గని, జేవ్ ఉట్ట గెచ్చె, జా ఒండి గలిలయ ప్రాంతుమ్తె జోచి గవురుమ్ సంగితె తిల.

గుల్లో కెర్లొ బూతుమ్క యేసు ఉదడ గెలిసి

32 యేసు సిస్సుల్ తెన్ బార జా కెర, అన్నె బులుక గెతె తతికయ్, బూతుమ్ దెర్లొ గుల్లో సుదొ ఎక్కిలోక జోతె కో గే కడ అస్సె. 33 యేసు జో బూతుమ్క ఉదడ గెలి బేగి, జో గుల్లో సుదొ లట్టబ్బె. ఒత్త బెర తిల జనాబ్ ఆచారిమ్ జా, “అమ్చ ఇనాయేలులతె ఇనిచి జర్గు జలిసి కెయ్యె దెకుమ్ నాయ్. ఆజ జర్గు జలి!” మెన లట్టబ్బె. 34 గని పరిసయ్యల్ కిచ్చొ మెల మెలె, “బూతల్క రానొ జలోసాచి నావ్ తెన్ ఈంజొ బూతల్క ఉదడయ్” మెన అరుగురు జా, గోసక సంగిల.

* 9:34 9:34 ‘బూతల్క రానొ జలోసా’ మెలె, నయ్తాన్.

35 యేసు జా గలిలయ ప్రాంతము ఒండిచ పట్టలై గవ్వెలై బుల బుల, జోవయించ నబ గెరలై గెచ్చ, పరలోకుమచి రాజుమ్ పాసి జా అయ్లినచి రిసాచి నుబుమ్ కబుర్ నంగ, ఎత్తిరగల్చ జబ్బులు నొప్పులు గెచ్చవ, మాన్సుల్క చెంగిల్ కెర్తె తిలన్.

36 దస్సి బులై పొది, ఒగ్గర్ జనాబ్ జోతె అయ్ల జేవ్ మాన్సుల్క దెక దెక, జేవ్ గొవుడు నెంజల మెండల్ రిత మాలజ్ జా సైమల్ తెన్ తిలిసి దెక, జోవయించి ఉప్పిరి కన్యారుమ్ జా, 37 “గట్టిజ పంటో పిక లాయితి సమయుమ్ జా అన్య. 38 జాచి రిసా, ‘ఈంజ పంటో లాయితి రితి, ఈంజ పంటోక ఎజోమాసి జలో ప్రబు లాయిత మాన్సుల్క తెద్రవును’ మెన, తుమ్ జోక ప్రార్దన కెర” మెన యేసు సిన్సుల్క సంగిలన్.

10

బారజన్ సిన్సుల్క యేసు అదికారుమ్ దిలిసి (మార్కు 3:13-19; 6:7-13; లూకా 6:12-16; 9:1-6)

1 తెదొడి యేసు జీవ బారజన్ సిన్సుల్క పాసి బుకారా కెర, బూతల్ గట్టక ఉదడ గెలుక మెన, రగరగాల్చ జబ్బులు బాదల్ జల మాన్సుల్క చెంగిల్ కెరుక మెన, జోవయింక అదికారుమ్ దిలన్. 2 జేవ్ బారజన్ యేసుచ, బారికుల్చ నవ్వొ కిచ్చొ కిచ్చొ మెలె, తొలితొ పేతురు మెన అన్నెక్ నావ్ తిలో సిమాను, చి జోవో బావోసి అంద్రెయి. ఒత్త తెంతో, జెబెదయిచొ పుత్తుసి యాకోబు, చి యాకోబుచొ బావోసి యోహాను. 3 ఒత్త తెంతో, పిలిప చి బర్దెలోముయి, తోమా చి మత్తయి మెలో సిస్టు నజీతోసా. ఒత్త తెంతో, అల్పయిచొ పుత్తుసి యాకోబు, చి తద్దయి మెలోసా. 4 ఒత్త తెంతో, కనానుచొ సిమాను మెలో అన్నెక్, చి పడ్డో యేసుక దెర తిలో ఇస్కరియోతు మెలి గవ్వెయ్ యూదా.

5 యేసు జేవ్ బారజన్క అదికారుమ్ దా కెర బులుక తెద్రయ్ల పొది, కిచ్చొ సెలవ్ దిలన్ మెలె, “యూదుల్ నెంజలనతె అప్పె గెచ్చుక పోన, చి నమరయ ప్రదేసిమచ పట్టలై పెన నాయ్. 6 జలె, పిట్ట గెల గొవుడు నెంజలి మంద రితి జా తిల ఇప్రాయేలుల్తె తుమ్చ సొంత మాన్సుల్తె తుమ్ గెచ్చ. 7 తుమ్ గెచ్చ, చి ‘పరలోకుమచి రాజుమ్ పాసి జా అన్య’ మెన బోదన కెర. 8 జబ్బు మాన్సుల్క చెంగిల్ కెర. మొర గెలసక జీవ్ కెర. వెల్లి జబ్బుల్ తిలసక చెంగిల్ కెర నుద్ది కెర, చి బూతల్క ఉదడ గెల. ఆవ్ దెతిసి ఆరి తుమ్క దొర్కు జలి. మాన్సుల్క ఆరి తుమ్ దాన.

9 “తుమ్ బులై పొది, బజార్ గే వెండి గే రాగిచ కాసుల్ గే, కిచ్చొ రగమ డబ్బుల్ జలెకు దెరన బార్ జా నాయ్. 10 దస్సి, నెంచె జలెకు, దొన్సి సొక్కల్ జలెకు, జోడ్లు జలెకు, టిక్సొ డండో జలెకు దెరన బార్ జా నాయ్. తుమ్ కచి రిసా కామ్ కెర్తె గే, తుమ్ కెర్తె కామ్చి రిసా జో దెతి అన్నిమ్ తుమ్ నజనుక నాయిమ్.

11 “అన్యె, తుమ్ కేన్ పట్టుమతె జలెకు గవ్వె జలెకు పెసితె పొది, ఒత్త తగువ జలోసా కో గెజానన, చి తుమ్ ఒత్త తెంతో ఉట్ట గెతె ఎదక జోచితె తా. 12 జోచి గెరి తుమ్ పెసితె పొది, జా గేర్చక, తుమ్క సింతుమ్ తవును మెన చెంగిల్ సంగ. 13 జా గేర్ సింతుమ్క తగువ జతిన్ జలె, తుమ్ అన్లి సింతుమ్ జోవయింక జర్గు జా, తవును. జా గేర్చ సింతుమ్క నే తగువ జతిన్ జలె, తుమ్ అన్లి సింతుమ్ జోవయింక నే తతె తుమ్క అన్నె బుల జెయెద. 14 కో జలెకు తుమ్క మరియాద నే కెర్తెగిన, తుమ్ అన్తి కబుర్ నే నూన్దెగిన, జో గేరు జలెకు, జా గావ్ జలెకు ముల దా, తుమ్ ఉట్ట గెతె పొది, జా గుర్తుక, తుమ్చ చట్టో జా టాన్తెచి లంబిలి దూడి పంప్త గెల, చి ఉట్ట గెచ్చ. 15 ఈంజ లోకుమచక వెల్లి తీర్పు కెర్తె దీసి అయ్లె, సాదోమ చి గొమొరా మెల పూర్ము కుడ్డె నానినుమ్ జల పట్టల్చి గట్టిచి కంట, తుమ్క మరియాద నే కెర్తె కేన్ గవ్వెచచి గట్టి ఒగ్గర్ సిచ్చుచి జయెద, మెన నిజుమి తుమ్క ఆవ్ సంగితసి.

16 “ఈందె, డొర్కివచి నెడమె మెండల్క తెద్రయ్ల రితి, దస్సి, తుమ్క మాన్సుల్తె ఆవ్ తెద్రయ్తసి. జాచి రిసా, అయిచొ కెర్తె తెలివి అన్యె గే, తుమ్ కి తెడ్డి తెలివి జా తా. గని, దస్సి తెలివి జలెకి, పార్వ పిట్టల్చి రితి, తేట మెన్ను తిల నుదల్ జా తా. 17 కోపుమ్ జత మాన్సుల్చి రిసా జాగర్తె తెన్ తా. జేవ్ తుమ్క తీర్పు కెర్తె నబల్తె సార్చ కెర, జోవయింక నబ గెరలై తుమ్క కొర్డల్ తెన్ పెటుల. 18 తెదొడక అంచి రిసా జేవ్ మాన్సుల్ తుమ్క దెర అదికారుల్తె, రానల్తె ఒగ్గడ నెవుల. చి జోవయించి మొక్కె కి, వేర దేసిమలు తెంతో అయ్ల అమ్చ యూదుల్ నెంజలనచి మొక్కె కి తుమ్ అంచి రిసా సాచి సంగితె. 19 మాన్సుల్

తుమ్మక దస్సి సార్వ కెర్తె పొదిక, కీసి లట్టబుక గే, కిచ్చొ నంగుక గే, ఉచర చింత గలన నాయ్. కిచ్చొక మెలె, తుమ్ జోవయింక కిచ్చొ నంగుక గే, తెదొడకయ్ దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ తుమ్క దెయెదె. ²⁰ మెలె, తుమ్చొ అబ్బొసి జలో దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ తుమ్చి పెట్టె తా కెర, జొయ్యి లట్టబెదె. తుమ్ ఉచర లట్టబ్బు నాయ్.

²¹ “జా పొదిక, అన్నొన్క బావొసి జలెకు, పుత్తున్క అబ్బొసి జలెకు, మొర్తి సిచ్చతె సార్వ దెవుల. అన్నె, పుత్తర్పుల్ అయ్యెన్ అబ్బొసిచి ఉప్పిరి విరోదుమ్ జా, జోవయింక మొరవుల. ²² అంచి నావచి రిసా ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ జిన్ తుమ్క విరోదుమ్ జవుల. ఈంజేవ్ అల్లర్ పూర్తి జతె ఎదక కో అంక నిదానుమ్ తా ఒర్పువ జవుల గే, రచ్చించువ జవుల. ²³ మాన్పుల్ ఏక్ పట్టుమ్తె తుమ్క అల్లర్ కెర్తె, అన్నెక్ పట్టుమ్తె ఉట్ట నిగ. కిచ్చొక మెలె, తుమ్క అవ్ కిచ్చొ సంగితసి మెలె, అవ్ మాన్పు జా జెర్పున్ అయ్లోసా అన్నె జెతె ఎదక, అమ్చ ఇస్తాయేలుల్చ పట్టల్ ఎత్తితె తుమ్ బుల కేడవుక నెతుర్పు.

²⁴ “జోచొ గురుచి కంట సిస్సుడు వెల్లో నెంజె. దస్సి కి, జోచొ ఎజొమానిచి కంట గొత్తి మాన్పు వెల్లో నెంజె. ²⁵ సిస్సుడు జోచొ గురుచొ రితొ, గొత్తి మాన్పు జోచొ ఎజొమానిచొ రితొ జలె, సరి జతయ్. దస్సి, అవ్ గెర్చొ ఎజొమానిక *‘బయెల్లెబాల్’ మెన కోపుమ్ జల మాన్పుల్ సంగ అస్తి జలె, తుమ్ అంచి గెర్చొ ఎత్తిక కి కచితుమ్ దస్సి దూసువ కెరుల.

కక్క బింక గే నే బింక గే యేసు సంగిలిసి

(లూకా 12:2-7)

²⁶ “జలె, జేవ్ అల్లర్ కెర్తెనక తుమ్ బియఁ నాయ్. డంక తిలిసి కిచ్చొ జలెకి కెయఁక తెయఁక నే డిస్తి తయె నాయ్, లుంకణ్ణిసి కిచ్చొ జలెకి కెయఁక తెయఁక ఎత్తిక నే జాన్తి రితి తయె నాయ్. ఆకర్క డీనెదె, ఆకర్క జానన్క జయెదె. ²⁷ అవ్ గుట్టు తెన్ తుమ్క సంగితిసి తూమ్ ఎదార్దుమ్ సంగ. కంగ్దుమ్ తుమ్క అవ్ సంగితిసి తూమ్ మేడల్చ ఒర్పుల్ తెంతొ సాట్టు కెర. ²⁸ తుమ్చి అఁగుక మారుక తెర్తెనక తుమ్ బియఁ నాయ్. కిచ్చొక మెలె, తుమ్క మూర్తె కి, తుమ్చి ఆత్మక మారుక నెతిర్తి. గని ఆత్మక కి అఁగుక కి మార వెల్లి ఆగి గొయ్తె గల దా, నానెనుమ్ కెరుక తెర్లొసాకయ్ తుమ్ బియఁ.

²⁹ “ఈంజ దేసిమ్చ మాన్పుల్ దొస్తి గెర్పెట్టల్ ఎక్కి, కానుక వికుల. జలెకి, తుమ్చొ అబ్బొసి జలో దేముడుచి నెలవ నెంజెలె, దస పిట్టల్తె ఎక్కి కి బుయ్యె సేడె నాయ్. ³⁰ తుమ్చి బోడిచ నెండి వాడల్ ఎత్తి, మొత్తుమ్ కెత్తి అస్తి గే జొయ్యి జాన. ³¹ జాచి రిసా, తుమ్ బియఁ నాయ్. తుమ్ పిట్టల్చి కంట ఒగ్గర్ విలువ అన్నెన్.

³² “కో అంక నంపజా, మాన్పుల్చి మొక్కె ఒప్పునుల గే, జోక అమ్చ మాన్పుల్ ఈంజేవ్ మెన, పరలోకుమ్ తిలొ అబ్బొసి జలో దేముడుచి మొక్కె ఆవ్యె సాచి సంగిందె. ³³ గని, మాన్పుల్చి మొక్కె కో అంచి రిసా ‘జోచొ నెంజె’ మెనుల గే, దస్సి పరలోకుమ్ తిలొ అబ్బొసి జలో దేముడుచి మొక్కె జోక ‘అమ్చ నెంజెతి’ మెన సంగిందె.

³⁴ “‘జో బూలోకుమ్తె అయ్లొలిసి మాన్పుల్తె ఎక్కి, సెంతుమ్ కెరెదె’ మెన తుమ్ అంక ఉచర నాయ్. సెంతుమ్ నాయ్, గని జట్టి కెరయ్తి రితి అయ్లయ్. ³⁵ కీసి మెలె, అవ్ అయ్లొ రిసా, జోచొ అబ్బొన్క పుత్తుసి, జాచి అయ్యెన్క దువిసి, జాచి అత్తన్క సూసుసి విరోదుమ్ జవుల. ³⁶ దస్సి, ఏక్ మాన్పుచి కుటుంబుమ్చయ్ జోక విరోదుమ్ సుదల్ జవుల.

³⁷ “అబ్బొన్క జలెకు, అయ్యెన్క జలెకు అంచి కంట కో ఒగ్గర్ ప్రేమ కెరుల గే, దస్సి మెననుక అంక తగవ జలన నెంజెతి. పుత్తున్క జలెకు, దువిన్క జలెకు అంచి కంట కో ప్రేమ కెరుల గే, దస్సి మెననుక అంక తగవ జలన నెంజెతి. ³⁸ అంచి రితి జోవయించి సొంత సిలువ వయస్సి రితి జా, కో అంచి పట్టి జెతి నాయ్, దస్సి మెననుక అంక విలువ జలన నెంజెతి. ³⁹ కో జోచొ సొంత ప్రానుమ్ రచ్చించువ కెరనుక చజాల గే, జోచొ ప్రానుమ్ పాడ్ జా గెచ్చెదె. గని అంచి రిసా కో జోచొ ప్రానుమ్ దెతి రితి ఎక్కి నిదానుమ్ ఇండుల గే, జోచొ ప్రానుమ్ రచ్చించువ జా జోక దొర్పు, జయెదె.

* 10:25 10:25 ‘బయెల్లెబాల్’ మెలె, నయ్తాన్, బూతల్క రానొ జలొసా.

40 “తుమ్ కో మరియాద కెరల గే, జేవ్ తుమ్ క మరియాద కెర్లిసి, అంకయ మరియాద కెర్లిసి జతయ్. అన్యె, అంకయ కో మరియాద కెరల గే, జేవ్ దస్సి కెర్లిసి అంక తెద్రయ్లోసాక కి మరియాద కెర్లిసి జతయ్. 41 జలె, ‘దేముడు సంగిలి కబుర్ అన్తోసా, ఈంజో’ మెన కో దస మాన్సుల్క మరియాద దెకుల గే, జోవయంక కి ప్రబుచి కబుర్ సంగిలోసాక దెతి రితి బవుమానుమ్ దొర్కు జయెదె. పడ్డె, ‘ప్రబుచి నీతి తెన్ తిలోసా, ఈంజో’ మెన చిన, కో దసా మాన్సుక మరియాద కెరల గే, జోక కి నీతి తిలోసాక దెతి రితి బవుమానుమ్ దొర్కు జయెదె. 42 పడ్డె, ‘యేసుచ సిస్సుల్’ మెన కో ఈంజేవ్ గవురుమ్ నెంజిల నంపజలనతె ఎక్కిలోక కి ఎక్కి బుక్కిక్ పాని కి పియడుల గే, జోవయంక కి బవుమానుమ్ దొర్కు జయెదె, మెన నిజమి సంగితసి” మెన సిస్సుల్క యేసు సంగిలన్.

11

1 యేసు జోవ బారజిన సిస్సుల్క బోదన కెర్లిసి కేడ్డి పడ్డె, జా గలిలయ ప్రాంతుమ్చ పట్టల్తె బోదన కెరుక మెన బార్ జలన్.

జేల్తె తిలో యోహాను యేసుక తెద్రయ్లి కబుర్

(లూకా 7:18-35)

2 బాప్తిసుమ్ దెతో యోహానుక హేరోదు రానో జేల్తె గల తిలో. జలె, క్రీస్తు కెర్త కముచి రిసా యోహాను జేల్తె నూన కెర, జోచ సిస్సుల్ తెన్ యేసుక కిచ్చొ కబుర్ తెద్రయ్లన్ మెలె, “దేముడు తెద్రయిందె మెలో రచ్చించువ కెర్టొసా నిజమి తుయి గే, అమ్ అన్యెక్కుక రకుక గే? 3 మెన పున” మెన సంగ తెద్రయ్లో. 4 యేసు యోహానుచ సిస్సుల్క, దెక కెర నూన కెర, “తుమ్ గెచ్చ, చి దెకిలిసి నూన్లిసి ఎత్తి యోహానుక సంగ. 5 గుడ్డి జా తిల మాన్సుల్ దెకితతి, సొట్ట జా తిల మాన్సుల్ ఇండితతి, వెల్లి రోగుమ్ నేడ తిలన చెంగిల్ జా సుద్ది జతతి, బియోర్ జా తిల మాన్సుల్ నూనతతి, ముర గెలన జీవ్ జతతి, సుబుమ్ కబుర్ బీద మాన్సుల్క నూనయ్తసి. 6 జలె, ‘కో జలెకు అంచి రిసా అన్యానుమ్ నెంత తవుల గే, జోక చెంగిల్’ ” మెన యేసు సంగ తెద్రయ్లన్.

యోహానుచి రిసా యేసు సంగిలిసి

7 యోహానుచ సిస్సుల్ ఉట్ట గెతె తతికయ్, ఒత్త తిల ప్రెజల్క యోహానుచి రిసా యేసు ఇసి మెన సంగుక దెర్లన్. “తుమ్ కిచ్చొ దెకుక జా బయిల గెచ్చ తిలదు? వాదుతె చివ్వర్ పెల్లి జతిసి దెకుక గెచ్చ తిలదు గే? 8 నాయ్ మెలె, కిచ్చొ వేరచి దెకుక గెలదు? సామ్సార్లు గలంత పాలల్ గలన్లొ మాన్సుక దెకుక గెలదు గే? ఈందె, దస్స పాలల్ గలంతన రానల్చి గెరలె తవుల. 9 జలె, కిచ్చొ దెకుక గెలదు? దేముడు తెద్రయ్లి కబుర్ సంగిలోసా ఎక్కిలోక దెకుక గెలదు గే? నిజమి. గని, జో ప్రబుచ మాములుమ్ కబుర్లు సంగితనచి కంట యోహాను ముక్కిమ్చో జయెదె,” మెన తుమ్ క అవ్ సంగితసి.

10 “ఈందె, అంచి కబుర్ సంగిలోసా జతి రితి ఎక్కిలోక తుచి పురె తెద్రయ్తసి. తుచి కంట అగ్గె గెచ్చ, తుయి జెతిసి సొట్ట కెరెదె”

మెన రెగిడ్డి కోడె అన్యె. జా కోడె యోహానుచి రిసాయి ‘అంచి కబుర్ సంగిలోసా’ మెన కచి రిసా సంగితయ్.

11 జాచి రిసా, తెర్లిమున్సు లట్టల్లి రిసా జెర్మిలనతె బాప్తిసుమ్ దిలో యోహానుచి కంట వెల్లిచో కోయి నాయ్ మెన అవ్ కచితుమ్ తుమ్ క సంగితసి. జలెకి, పరలోకుమ్చి రాజిమతె బెదితనతె, కో ఎత్తిచి కంట దాక్ జవుల గే, జో యోహానుచి కంట వెల్లిల జవుల.

12 “బాప్తిసుమ్ దిలో యోహానుచ దీనల్ తెంతో మొదొల్ కెర, పరలోకుమ్చి రాజిమ్ వెలయ్లి రితి జెతె అన్యె, చి మాన్సుల్ బమ్మ తెన్ జేవ్తె బెదితతి. 13 యోహాను ఎదక దేముడుచ కబుర్లు సంగిలన, మోసే పూర్ణుమ్చొచి అత్తి దేముడు రెర్లయ్ల *ఆగ్గుల్చి కొడె ఎత్తి పరలోకుమ్చి రాజిమ్ జెతిన్చి రిసా సంగితయ్. జేవ్ ఎత్తిజినిచి ఆకర్తె యోహాను అయ్లో. 14 అంచి కబుర్ పూర్ణుమ్ సంగిలో ఏలియా

* 11:13 11:13 తెలుగు బైబిల్తె ధర్మశాస్త్రమ్ మెలె, మోసిచి అత్తి దేముడు రర్లయ్లి ఆగ్గుల్ మెన అమ్ జానుమ్. ఈంజ కొడె ఎత్తి బైబిల్తె అగేచి పావ్ పున్కుమ్చె రెర్లయ్ జా అన్యె. ఈంజ దెకవుక మెన కుమియ బానతె నయి ప్రమానుమ్చె మోసే పూర్ణుమ్చొచి అత్తి రెగిడ్డి దేముడుచ ఆగ్గుల్ మెన రర్లవ అన్యె.

రితొసా ఎక్కిలోక తెద్రయింది” మెన ప్రమ అగ్గె నంగ తిలో. జలె, తుమ్ నంప కెర్తె గే నాయ్ గే, గని జో తెద్రయి జలొసా యోహాను. 15 నూన్త కంగ్గొ తిలన నూన.

అన్యాయుమ్ జతనచి రిసా యేసు గోల కెర్తెసి

16 “జలె, ఈంజ ఉగుమచ మాన్సులచి బుద్దిక కిచ్చొ టాలి జయెదె? వీదులె వెన కెల్ల బోదల్చ రిత జతతి, జేవ్ బోదల్ జోవయింతెన్ బెద కెల్ల బోదల్ బుకార కెర,

17 తుమ్క ‘నచ్చుతు’ మెన బచ్చి పుంగిలెకి నచ్చును నాయ్. అమ్ ఏడ్లెకి, తుమ్ బెద ఏడ్లు నాయ్, మెన దన బోదల్ కీసి నంగుల గే, దస్సి ఆవ్ చి యోహాను కిచ్చొ కెర్తె కి, తుమ్ మెన్సున్ నాయ్. 18 కిచ్చొక ఆవ్ ఇసి టాలి కెర్తెసి మెలె, యోహాను చువ్వె తన్నె తతోసాచి రిసా, ‘జోక బూతుమ్ దెర అస్సె’ మెన నంగితె తిల. 19 ఆవ్, జలె, మాన్సు జా జెర్యున్ అయొలోసా, మాములుమ్ కతె పితె తతీసిచి రిసా కిచ్చొ మెంతతి మెలె, ‘ఆదె, కయరో మత్త్యాలొ ఈంజో. సిస్తు నజీతన తెన్ పాపుమ్ కెర్లన తెన్ బెదితొసా’ మెన అంక నిస్కారుమ్ నంగితతి. గని ఎక్కిలోచి పెట్టి చెంగిల్ తెంతొ చి బుద్ది తిలె, జోవ కమెచి పలితుమ్తె రుజ్జు జయెదె” మెన యేసు నంగిలన్.

**పట్టుల్క యేసు గట్టిజ గోల కెర్తెసి
(లూకా 10:13-15)**

20 యేసు జా గలిలయ ప్రాంతముతెచ నగుమ్ పట్టుల్తె ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ అద్దుతుమ్ కమె కెర్లన్. ఈంజేవ్ కమె జోచి అదికారుమ్క రుజ్జు దెకయలెకి, ఒత్త తిల మాన్సుల్ జేవ్ కెర్లె పాపల్చి రిసా దుకుమ్ జతి నాయ్, ములితి నాయ్. జాచి రిసా, యేసు ఇసి మెన జోవయింక గోల కెరుక దెర్లన్: 21 “అయ్యో! కొరాజీనా పట్టుమ్తెచ చి బేత్తుయదా పట్టుమ్తెచ, తుమ్చి సిచ్చ పిట్టె నాయ్! తుమ్చి నెడిమి కెర్లె కమె అమ్చ యూదుల్ నెంజిల తూరు చి సీదోను మెల పట్టుల్తె ఆవ్ కెర్లయ్ జలె, జేవ్ పట్టుల్చ మాన్సుల్ అగ్గెయి జేవ్ కెర్లె పాపల్క దుకుమ్ జా, ములిత. జేవ్ కెర్లె పాపల్చి దుకుమ్చి రుజ్జుక బస్తల్ బందన సార గాంసంత. 22 పూర్లుమ్ జేవ్ తూరు పట్టుమ్చ కి సీదోను పట్టుమ్చ కి ఒగ్గర్ పాపుమ్ కెర్తె తిలె కి, ఈంజ లోకుమ్చ ఎత్తిజీన్క వెల్లి తీర్పు కెర్తె జా దీసిక, తూమ్ జతి సిచ్చ జేవ్ పట్టుల్ జతి సిచ్చచి కంట ఒగ్గరి జయెదె, మెన తుమ్క ఆవ్ కచితుమ్ నంగితసి.

23 “పడ్డె, తుమ్ కపెర్నహూమ్ పట్టుమ్తెచ, తుమ్ పరలోకుమ్తె ఉక్కిల్ జస్తె గే? నాయ్. తుమ్ మెర్లన రకితి టాన్తె ఉత్త గెతె. కిచ్చొక మెలె, తుమ్చితె ఇన వెల్లి కమె అమ్చ యూదుల్ నెంజిలి సాదోమ పట్టుమ్తె పూర్లుమ్ కెర తత్తయ్ జలె, ఒత్త తిలన నంపజత, చి జా పట్టుమ్ నానినుమ్ నే జతె, ఆజి ఎద తత్తి. 24 సాదోమ పట్టుమ్చ మాన్సుల్ ఒగ్గర్ పాపుమ్ కెర్తె తిలె కి, ఈంజ లోకుమ్చ మాన్సుల్క వెల్లి తీర్పు కెర్తె దీసిక, తూమ్ జతి సిచ్చ జా పట్టుమ్చ జతి సిచ్చచి కంట ఒగ్గరి జయెదె, మెన ఆవ్ తుమ్క నంగితసి.” మెన యేసు నంగిలన్.

25 తెదొడి యేసు కిచ్చొ నంగిలన్ మెలె, “పరలోకుమ్క కి బూలోకుమ్క కి అదికారుమ్ తిలో ఓ అబ్బొ, ‘జానుమ్’ మెన జేవ్క జెయ్యె గప్పురుమ్ ఉచరంతనక చి ఒగ్గర్ నదు కెర్లనక ఈంజ జర్లు జతిసి ఎత్తిచి అర్లుమ్ లంకడ, బాలబోదల్ జల రిత గప్పురుమ్ నెంజిలనక అర్లుమ్ దెకచ అస్సిసి మెన తుక జోబర, మెన అంచి నర్ల జతసి. 26 తుచి దయ్ తెన్ ఇసి కెర్లది” మెన ప్రార్లన కెర్లన్. దస్సి ప్రార్లన కెర, అన్నె ఇసి మెన నంగిలో. 27 “అంచొ అబ్బొ ఎత్తి. అంచి అత్తి సార్చ కెర దా అస్సె. అన్నె, అబ్బొ ఎక్కిలోయ్ ఆవ్ పుత్తున్క సరిగా జానె అన్నె కో కి నేన్తి. పడ్డె, ఆవ్ పుత్తుసి అంక పిట్టవ కో కి అబ్బొక నేన్తి చి అన్నె కక్క ఆవ్ అబ్బొక దెకవుక మెన నిసాన్ద గే, జో కి జానెదె.

28 “స్తిమల్ బాదల్చ జాడ్లు వయ్ టక్క తిలన ఎత్తిజీన్ అంచితె జా, చి తుమ్చి జాడు ఆవ్ వయిలి రితి జా, తుమ్క పుండయింది. 29 అంచి తెన్ లంకె జా, చి అంచితె బుద్ది సిక్క. కిచ్చొక మెలె, ఆవ్ గప్పురుమ్ నే ఉచరంతె, పెట్టి అమ్మయికుమ్ తెన్ అస్సి, చి తుమ్చ అత్తుల్తె పుండితె. 30 కిచ్చొక మెలె, ఆవ్ గల్లి పూండు సుల్లు అస్సె, ఆవ్ వయడ్లి జాడు సుల్కన అస్సె” మెన యేసు నంగిలన్.

12

బక్తి కెర్తె దీసి రిసా యేసు సంగిలిసి
(మార్కు 2:23-28; లూకా 6:1-5)

1 జా పొదులె, *సెలవ్ కడన్ల దీసెతె, యేసుచి సిస్సుల్, పంటో పికిలి బుయి వాట్ గెతె తిల. జెలె, యేసుచ సిస్సుల్ క మా కెర్తెకయ్. జా వాట్ సాడిచి పికిలి పంటోచ ఎన్నులు దొన్చి కోడ కంక దెర్ల. 2 జెలె, పరిసయ్యుల్ సగుమ్జెన్, జేవ్ సిస్సుల్ కెర్లి దెక కెర, “అదె, †బక్తి కెర్తె సెలవ్ కడన్ల దీసి కెరుక నాయిమ్ నెంజెలిసి తుచ సిస్సుల్ కెర్తెతి” మెన యేసుక గోల కెర్తెకయ్, 3 జో జోపయింక ఇసి మెలన్: “పూర్ణమ్ తిలో దావీదు రానో, జోక చి జో తెన్ తిలసక చూ కెర్తెకయ్, జో కెర్లిచి రిసా తుమ్ సదు కెర్చు నాయ్ గే? 4 కిచ్చొ కెర్లిసి మెలె, దేముడుచి గుడితె జో పెసిలన్, చి ఒత్త తిల పూజర్ల అర్చితుమ్ దిల పోడియె కయల. జేవ్ పోడియె పూజర్ల కంక జయెదె, గని అన్నె కో కంక జయె నాయ్. జో కి, జో తెన్ తిలస కి జా కంక నాయిమ్ నెంజెలి కి జేవ్ కయల. 5 పడ్డొ, ఎత్తి, బక్తి కెర్తె సెలవ్ కడన్ల దీసి, దేముడుచ పూజర్ల దేముడుచి గుడితె సేవ కెర్తెతి. జా సేవక ‘కామ్. సుద్ది దీసి పిట్టవ గార్ కెర్తెతి మెన ఉచరుక జయెదె జెలెకి, పాపుమ్ నెంజె’ మెన మోసే పూర్ణమ్చొచి అత్తి రెగిడ్లి దేముడుచ ‡ఆగ్గుల్తె తిలిసి సదు కెర్చు నాయ్ గే? 6 జెలె, ఆవ్ తుమ్క సంగితిసి కిచ్చొ మెలె, దేముడుచి గుడిచి కంట వెల్లో నుదొ ఇన్నె అన్నె. 7 ‘తుమ్ కిచ్చొ కెర్లిసి అంక ఆస మెలె, బలి దెతిసి నాయ్, గని మాస్సుల్ క కన్యారుమ్ దెకితిసి’ మెన తెదోడి సంగిలి కోడు తుమ్ అర్చుమ్ కెరంతదు జెలె, పాపుమ్ నే కెర్ల ఈంజేవ్ సిస్సుల్ క ‘పాపుమ్ కెర్ల’ మెన, నింద కెర్తెదు నాయ్. 8 సెలవ్ కడన్ల దీసిచి ఉప్పిరి ఆవ్ మాస్సు జా జెర్మన్ అయ్లోసాక అదికారుమ్ అన్నె.” మెన, జేవ్ పరిసయ్యుల్ క యేసు సంగిలన్.

ఆతు లంబిలోసాక యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి
(మార్కు 3:1-6; లూకా 6:6-11)

9 యేసు ఒత్త తెంతో గెచ్చు, జా కపెర్నూహమ్ పట్టుమ్తెచి నబ గెరి పెసిలో. 10 ఒదె, ఆతు లంబె గెలోనా ఎక్కిలో ఒత్త తిలన్. జేవ్ వండితుల్, కి, జో బాద తిలో మాస్సు అన్నె మెన దెక కెర, యేసుక నేరిమ్ వయడుక ఉచర, “సెలవ్ కడన్ల దీసి ఏక్ బాద తిలో మాస్సుక చెంగిల్ కెరుక నాయిమ్ గే, నాయ్?” మెన జోక పుసిల. 11 జో జోపయింక, “తుమ్చితె కేన్ మాస్సుక జెలెకు ఎక్కి మెండ జవున్ తిలిగిన, జా మెండ బక్తి కెర్తె సెలవ్ కడన్ల దీసి ఏక్ గొయతె సేడ తిలిగిన, జో ఎజోమాని జాక జా గొయ తెంతో కడె నాయ్ గే? 12 జెలె, మెండచి కంట మాస్సు ఒగ్గర్ విలువ. జాకయ్, సెలవ్ కడన్ల దీసి కి మాస్సుక చెంగిల్ కెరుక నాయిమ్” మెన జబాబ్ దా, 13 యేసు జో ఆతు లంబిలోసాక దెక, “తుచి ఆతు చంపొ కెర్” మెలన్. జో మాస్సు ఆతు చంపొ కెర్లన్, చి ఈంజో ఆతు బేగి అన్నెక్ చెంగిల్ తిలి ఆతుచి రితి చెంగిల్ జెలి. 14 గని యేసు దస్సి కెర్తెకయ్, పరిసయ్యుల్ కిచ్చొ కెర్ల మెలె, బార్ జా కెర, యేసుక కీసి మారుక గే కుట్ల ఉచరన లట్టబన్.

15 జేవ్ పరిసయ్యుల్ ఉచర్లిసి యేసు జానెచి రిసా, ఒత్త తెంతో ఉట్ల గెలన్. ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జెన్ జనాబ్ జోచి పట్టి గెల, చి జోపయింతె జొల్లొ తిలన ఎత్తిజెన్ క జో చెంగిల్ కెర, 16 “అచి రిసా తుమ్ కేనె తెర్లె ఒత్త సంగ నాయ్” మెన, జేవ్ ప్రజెల్ క ఆడ దిలన్. 17 ఈంజె ఎత్తి కిచ్చొక జర్చు జలి మెలె, దేముడుచ కబుర్లు సంగిలో యెసయా పూర్ణమ్చొచి అత్తి సంగిలి కోడ నెరవెర్చువ జతి రిసాయి.

* 12:1 12:1 ఎత్తి సెన్గర్ యూదుల్ క బక్తి కెర్తె సెలవ్ కడ దీసి జయెదె. జా దీసి జోపయింక నబ గెరెలె గెచ్చు, దేముడుచ కోడె నూన కెర, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుక బక్తి కెరుల. జోక ‘యెహోవ’ మెన నావ్ తయెదె. జా దీసి ‘కిచ్చొ కామ్ కెర నాయ్’ మెన జో ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు సంగిలిన్ క యూదుల్ క వెల్లెల మాస్సుల్ ప్రజెల్ క జాదు వయడ్లి రితి కెర కామ్ నే కెర్లిచి రిసా ఒగ్గర్ ఆగ్గుల్ అవ్వి ఉచర అన్నె. ఇన్నె దొన్చి ఎన్నులు కోట్లిన్ క ‘కామ్’ మెన నింద కెర్తెతి. † 12:2 12:2 ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు ఒగ్గర్ పూర్ణమ్ పొది సంగిలి రితి, యూదుల్ ముక్తిమ్ క సెన్గర్ దీసి నబతె గెచ్చు బోదన నూన బక్తి కెరుల, చి కిచ్చొ కామ్ కెర్ల నాయ్. కామ్ నే కెర్లె ఆగ్గుల్ ప్రజెల్ నే పిట్టయెలి రితి, జోపయింక వెల్లెల మాస్సుల్, కన్యారుమ్ వచ్చు, ప్రబు సంగిలి కంట అన్నె ఒగ్గర్ ముడ్లి కెర్తెతి. ‡ 12:5 12:5 తెలుగు బైబిల్ కె ధర్మశాస్త్రమ్ మెలె, మోసేచి అత్తి దేముడు రర్చయెల ఆగ్గుల్ మెన అమ్ జానుమ్. ఈంజె కిచ్చొ ఎత్తి బైబిల్ కె అగేచి పావ్ పుస్తకమ్ తె ర్చెర్లమ్ జా అన్నె. ఈంజె దెకపుక మెన కుపియ బానెతె నెయి ప్రమానుమ్తె మోసే పూర్ణమ్చొచి అత్తి రెగిడ్లి దేముడుచ ఆగ్గుల్ మెన రర్చవ అన్నె.

18 “ఈంజో, ఆవ్ నిసాన్ల అంచొ నీవ కెర్తొసా, ఈంజో ఆవ్ ప్రేమ కెర్తొసా, చి రిసా అంక పూర్తి సర్లసంతోసుమ్. ఇనాచి వెట్టి అంచి అత్తు తియిదె, చి ‘యూదుల్ నెంజల మాన్సుల్ కి రచ్చించువ జంక జయెదె’ మెన నూసావెదె. 19 ఈంజో పోటి జయె నాయ్. గగ్గోల్ జయె నాయ్, అస్సె, గవురుమ్ అనన్తి రితి వీదుల గట్టిజ లట్టబ జోచి అవాడ్ నూసయె నాయ్. 20 జలె, అకర్ దీసిక సత్తిమ్ తెన్ ఎత్తిక పరిచ్చ కెర తీర్పు కెర, సిచ్చల్ గే బవుమానల్ గే దెతి ఎద, కామ్క నెంజలి పీరి గండక జో మోడ కెర వెంట గెలి నాయ్. సరిపుచువ జతి ఉజజి నే దెతి వత్తి జో నే విజవ దెవుల. 21 వడ్డె, ఇనాచి నావ్చి తెడి యూదుల్ నెంజలన దయిరిమ్ జా ఆస జవుల” మెన, దేముడు సంగిలి కోడు నెరవెర్చువ జలి.

యేసుక పండితుల్ దూసుప కెర్తెసి (మార్కు 3:20-30; లూకా 11:14-23; 12:10)

22 తెదొడి బూతుమ్ దెర్లి రిసా గుడ్డి జా గుల్లో జా తిలో మాన్సుక ఒత్త తిల మాన్సుల్ యేసుతె కడ ఆన్తికయ్, యేసు జోక చెంగిల్ కెర్లన్. జో మాన్సు లట్టబుక దెర్లి చి అంకివో డీసిల. 23 ఇస్సె జలి రిసా, ప్రెజల్ ఎత్తి అచారిమ్ జా, “ఈంజో యేసు కొస్సో? దావీదు రానెచి సెకుమతె జెర్కుక తిలో రచ్చించువ కెర్తొసా ఈంజో ఏక వేల జయెదె గే?” మెన లట్టబ్క దెర్ల.

24 పరిసయ్యుల్, జా కోడు నూన కోపుమ్ జా. “బూతల్క రానో జలో బయెల్జెబూలచి నావ్ తెన్ ఈంజో బూతల్క ఉదడ్డయ్” మెన గోసక సంగిల. 25 గని జేవ్ ఉచర్లిసి యేసుక జానెచి రిసా, ఇసి మెలన్. “కేన్ జవున్ రాజిమతెచ మాన్సుల్, జోవయంక జెచ్చి విరోదుమ్ జా వర్చ వర్చ జా యుద్దుమ్ కెరన్లె, జా రాజిమ్ పాడె జా గెచ్చెదె. కేన్ పట్టుమ్ జవున్ కేన్ గేరు జవున్ మాన్సుల్ వర్చ వర్చ జా జోవయంక జెచ్చి విరోదుమ్ కెరన్లె, జా పట్టుమ్ జవున్, గేరు జవున్ టీవో జయె నాయ్. 26 దస్సి, నయతాన్చక నయతాన్ ఏక వేల ఉదడ గెలిగన, జోవయంక జొయ్యి యుద్దుమ్ కెర్తయ్, జోవయంక జొయ్యి యుద్దుమ్ కెర్తె, జోచి రాజిమ్ కిసి జా టీవో జయెదె? 27 ఆవ్ ఏక వేల బయెల్జెబూలచి నావ్ తెన్ బూతల్క ఉదడ్డెగిన, తుమ్చ సిస్సుల్ కచి నావ్ తెన్ ఉదడ్డెతి? బూతల్క ఉదడ్డె తుమ్చయ్ సిస్సుల్ అంచి రిసా తుమ్క తీర్పు సంగతు! 28 దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తుసెక్తిక ఆవ్ బూతల్క ఉదడ గెల్లిసి జలె కచితుమ్ దేముడుచి రాజిమ్ తుమ్తె అప్పె పావ జా అస్సె.

29 “అన్నాక్ టాలి ఉచర, కిచ్చి మెలె, కేన్ జవున్ బలుమ్ సుదొచి గెరి మెన జోచి అస్సి దెర గెచ్చుక చోరు ఉచర్లిగిన, తోలితో జో చోరు జో బలుమ్ సుదొక నే బంద తిలిగిన, చోరుక నెత్తె. జో బలుమ్ సుదొక తోలితో బందెలిగిన, గెరిచి సామన్ జో చోర గెలుక జయెదె” మెన సంగిలన్.

30 దస్సి సంగ, యేసు అస్సె, “కో అంచి పచ్చెన జయె నాయ్ గే, అంక విరోదుమ్ జా అస్సె, చి అంచి రాజిమతె జేవ్ బెదెత్ రితి కో అంచి తెన్ మాన్సుల్క ఆన నాయ్ గే అంచి మందక చెదుర్పు కెర్తయ్.

31 “జలె, ఆవ్ తుమ్క సంగితిసి కిచ్చి మెలె, ఎక్కిక పిట్టవ మాన్సుల్ కెర్తె పాపల్ దూసెనల్ ఎత్తి, జోవయంక చెమించువ కెరుక జయెదె. గని, దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తుక దూసుప కెర్తెసి చెమించువ జయె నాయ్. 32 కో గడియె బమ్మ జా ఆవ్ మాన్సు జా జెర్కున్ అయెలోసాచి రిసా అన్యాయమ్ కోడె లట్టబెదె గే, జోవయంక చెమించువ కెరుక జయెదె. గని దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తుక కో దూసుప కెరుల గే, ఈంజ ఉగుమ్తె కి జా ఉగుమ్క కి చెమించువ జతి నాయ్.

33 “రూక్చి పండ్లు చెంగిల్చి జలె, జా రూకుక చెంగిల్ మెన ఒప్పున. రూక్చి పండ్లు గర్చి జలె, జా రూకుక గర్చి మెన ఒప్పున. రూక్చి పండ్లు దెకిలిగిన, జా రూకుక చెంగిల్ గే, గర్చి గే చినుక జయెదె. 34 పెట్టి అయివొచి రితి విస్సుమ్ తిల మాన్సుల్, తుమ్. తుమ్చి వెట్టి విస్సుమ్ తిలి రిసా తుమ్ కిసి చెంగిల్చి లట్టబుక జయెదె! పెట్టితె తిలి బుద్దిచి కొల్లి చోడి లట్టబెదె. 35 చెంగిల్ మాన్సు జోచి చెంగిల్ బుద్ది బెర్చుచి కొల్లి చెంగిల్చి బారె కెరెదె. గర్చి మాన్సు జోచి వెట్టిచి విస్సుమ్చి బెర్చుచి కొల్లి విస్సుమ్ బారె కెరెదె. 36 ఆవ్ తుమ్క సంగితిసి కిచ్చి మెలె, ఈంజ లోకుమ్చ ఎత్తిక వెల్లి తీర్పు కెర్తె దీసిక మాన్సుల్ లట్టబ్లి ఎత్తి, కామ్క నెంజలి కోడుచి రిసా నేరిమ్ వయుల. 37 తుమ్చ కొడె తుమ్చి వెట్టి తిలిన్క సాచి జలి రిసా నీతి సుదొ గే, నెంజలి పాపుమ్ సుదొ గే బారె కెరెదె.” మెలన్.

జేవ్ యూదుల్ అన్యాయుమ్ జలిన్చి రిసాచి తీర్పు
(మార్కు 8:11-12; లూకా 11:29-32)

38 తెదోడి పరిసయ్యుల్ చి మోసి తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గల్ సికడ్డన సగుమ్జిన్ యేసుక, “గురుబాబు, దేముడుచి అదికారుమ్ తుక అస్సె మెన రుజ్జు దెకయేతి వెల్లి కామ్ ఏక అస్సె కెరు. దెకుమదె” మెన యేసుక సంగిల. 39 గని, జో జోవయింక కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, “ప్రబుక నిదానుమ్ నెంజ లంజెబుద్ది పాపుమ్బుద్ది జల తుమ్ ఈంజ కాలుమ్చ మాన్సుల్, రుజ్జు దెకయేత కమొక కోరెవ జతను. అంచి అదికారుమ్ దెకయేతి రిసా ఎక్కి పిట్టవ, కేన్ వేర కామ్ కెర దెంక నెంజె. జా రుజ్జుచి కామ్ కీసిచి జయెదె మెలె, దేముడుచ కబుర్లు పూర్లుమ్ సంగిలో యోనాక జర్లు జలిన్చి రితి జయెదె. 40 మెలె, యోనా కీసి తిర్తతి అందరి మెద్దెనె సముద్రుమ్చి వెల్లి మొసాచి వెట్టి తిలన్ గె, దస్సి, మాన్సు జా జెర్లున్ అయేలయే ఆవ్ తిన్ని అందర్లు తిన్ని మెద్దెనె బుయి తెడి తయిందె. 41 అస్సె, ఈంజ లోకుమ్ ఎత్తిక వెల్లి పరిచ్చ కెర్తి దీసిక, తుమ్ ఈంజ కాలుమ్చ అన్యాయుమ్ జల యూదుల్ కి, యోనా బోదన కెర్త నీనెవ పట్టుమ్చ ప్రెజల్ కి, బెద టీవో జా, జేవ్ తుమ్క ‘గర్బ’ మెన రుజ్జు దెకవుల. కిచ్చొక మెలె, జా పట్టుమ్చ మాన్సుల్ యోనా కెర్తి బోదన నూన కెర, జేవ్ కెర్త పాపల్చి రిసా దుకుమ్ జా, నంపజా, బుద్ది జల. ఈందె, యోనాచి కంట వెల్లో తుమ్చి నెడిమి అస్సె. 42 వడ్డె, వెల్లి తీర్పు కెర్తి జా దీసిక, దచ్చెన దేసిమ్చి పూర్లుమ్ తిలి రాని ఎక్కి ఈంజ కాలుమ్చ మాన్సుల్ తెన్ టీవో జా, తుమ్క ‘గర్బ’ మెన రుజ్జు దెకయెదె. కిచ్చొక మెలె, పూర్లుమ్ జా రాని ‘సాలోమోను రాసో సంగితి బుద్దిచి కోడు సూనిందె’ మెన, ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ దూరి తెంతో అయేలి. గని, ఈందె, సాలోమోనుచి కంట వెల్లో నుదో తుమ్చి నెడిమి అస్సె.

43 “ఏక మాన్సుక బూతుమ్ దెర తిలిగిన, జా బూతుమ్ జో మాన్సుచి తెంతో ముల దా తత్తిచి రిసా టాన్ చజన, బయిలె గెచ్చు బుల్లి తయెదె, గని, టాన్ నే దొర్లు జలి రిసా, 44 జో ఉచరన, ఆవ్ ముల దిలో గెరి అన్సె గెచ్చెందె మెన, జా గేర్ విడి అస్సె మెన, జా గేర్చో మాన్సు వడ్డవ కెర సుబుమ్ కెర అస్సె మెన దెక కెర, 45 అన్సె గెచ్చు, జాచి కంట గర్బ సత్తు బూతల్క పట్టి కడ ఆనెదె, చి జేవ్ ఎత్తి జో మాన్సుచి తెడి పెన కెర, ఒత్తయే బన జవుల. జాచి రిసా, జో మాన్సుక అగ్గెచి కంట, ఆకర్క ఒగ్గర్ అల్లర్ తయెదె. గర్బి బుద్దిచి ఈంజ కాలుమ్చ మాన్సుల్ తెన్ దస్సి జయెదె.” మెన, యేసు బోదన కెర్తన్.

46 యేసు ప్రెజల్క అన్సె బోదన కెర్తె తతికయే, ఈందె, జోచి అయ్యుని బాపుడ్డివో జా కెర, ‘జో తెన్ లట్టబుమ్దె’ మెన వీదె టీవో జా తిల. 47 కితెదోడి ఎక్కిలో “ఈందె, తుచి అయ్యుది తుచ బాపుడ్డివో తుచి తెన్ లట్టబుక మెన వీదె టీవ అస్సి” మెన యేసుక సంగిలన్. 48 జోక సంగిలో మాన్సుక యేసు “కొన్ని అంక అయ్యు, కొన్న అంక బాపుడ్లు జవుల గే జాన్సు గే?” మెన సంగ, 49 జోచి సిస్సుల్ తిలి వక్క ఆతు చంప కెర, “ఈందె, అంచి అయ్యు, అంచ బాపుడ్లు. 50 కిచ్చొక మెలె, పరలోకుమ్ తిలో అంచో దేముడు అబ్బొ సంగిలి రితి కో కెరుల గే, జెద్వి అంచ బాపుడ్లు, అంచ బేనివో, అంచి అయ్యు” మెన సంగిలన్.

13

బీ ఊంపిలిన్క టాలి
(మార్కు 4:1-9; లూకా 8:4-8)

1 జా దీసి, యేసు గెరి తెంతో బార్ జా, సముద్రుమ్చి ఒడ్డుతె గెచ్చు, వెసిలన్. 2 ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జిన్ జనాబ్ జోతె జా కెర, సుట్టునంత బెర *వెలపెలి జలి రిసా, జో ఏక దోనితె వెగ వెసిలన్. అన్సె బెర తిల మాన్సుల్ ఎత్తిజిన్ సముద్రుమ్చి ఒడ్డుతె టీవో జా తతికయే, 3 యేసు జోవయింక దెక దెక, బోదన కెర్తి రిసా ఒగ్గర్ టాలివో సంగుక దెర్తన్. “ఈందె, ఊంపితోనా ఎక్కిలో బీ ఊంపుక బార్ జలన్. 4 జో ఊంపితె తతికయే, సగుమ్ బీ బయిలె వాట్ వక్క సెడ్డికయే, పిట్టల్ ఉత్త జా, జా బీ కా గెల. 5 అన్సె సగుమ్ బీ ఒగ్గర్ మత్తి నెంజలి పత్తురు బుయ్యె సెడ్డన్. ఉప్పిరి ఇదిలిదల్ మత్తి తిలి రిసా, ఒత్త సెడ్డి బీ బేగి గజ్జల్ జలి 6 ఒప్పడె లయితికయే, మొక్కల్ డడ్డ గెల. చి చెర్తో బుయి తెడి పెన వడ్డుక నెత్తిర్లి రిసా, జేవ్ మొక్కల్ నుకా గెచ్చు,

§ 12:47 12:47 గ్రీకు బాస తెన్ ఈంజ మత్తెలి తోలితో రెగిడ్డ సగుమ్ పుస్తకల్తె 47 కోడు తయే నాయ్. * 13:2 13:2 వెలపెలి

మొర గెల. ⁷ అన్నె సగుమ్ బీ కంట మొక్కల్ తిలినతె సీడ గజ్జల్ జా మొక్కల్ జల. గని ఒత్త తిల కంట మొక్కల్ వడ్డి కెర, ఒత్త సీడ్లి బీచ మొక్కల్ క పలె గెల్లికయ, జేవ్ మొక్కల్ పలితుమ్ దెర్రి నాయ్. ⁸ గని అన్నె సగుమ్ బీ చెంగిల్ బుయ్యె సీడ కెర, కేన్ మొక్క పుంజెక వంతుల్, †అరవయ్ వంతుల్, ముప్పుయ్ వంతుల్, పలితుమ్ దిల. ⁹ సూనీత కండ్లి తిలన, సూన” మెన సంగిలన్.

¹⁰ పడ్డె యేసుచ సిస్సుల్ జోతె జా కెర, “తుమ్ కిచ్చొక టాలివో సంగయ్ ప్రజల్ క బోదన కెర్లెన్?” మెన జోక పునిల. ¹¹ యేసు జోవయింక, “పరలోకుమ్ చి రాజిమ్ చి రిసాచి గుట్టుల్ జానన్ క తుమ్ క సెలవ్ దా అస్సె. గని జోవయింక జా సెలవ్ నాయ్. ‡ ¹² కిచ్చొక మెలె, తిలోసాక అన్నె దెంక జయెదె, చి జోక ఒగ్గర్ కలుగు జయెదె. గని, నెంజిలోసా జలె, జోక తిలిసి కి జోతె తెంతో కడ నెంక జయెదె. ¹³ జేవ్ ప్రజల్ దెక నే దెకిలి రితి, సూన నే సూన్లి రితి, అర్దుమ్ కెరంతి నాయ్. ఇనిచి రిసా అవ్ టాలివో కెరయ్ జోవయింక బోదన కెర్లెన్. ¹⁴ జేవ్ నంప నే జిజిన్ చి రిసా యెనయాచి అత్తి పూర్దుమ్ దేముడు సంగిల్ కోడ్ కచితుమ్ నెరవెర్లుప జతయ్.

తుమ్ నిజమ్ సొంత సూన్లె కి, కచితుమ్ కెయెడ అర్దుమ్ కెరన్ను నాయ్, నిజమ్ సొంత దెకిలెకి, కచితుమ్ అర్దుమ్ చినున్ నాయ్. ¹⁵ కిచ్చొక మెలె, ఈంజ ప్రజల్ చి పెట్టి బేడు బంద అస్సె, ఇనాచి కంగ్గల్ దిమ్మల్ డంకి జలి రితి జా అస్సె. ఇనయింప అంకివో డంకన్లి రితి జా అస్సె. నెంజిలె, ఇనయింప అంకివో దెక చినిత, ఇనయింప కంగ్గల్ సూన సూనీత, చి ఇనాచి పెట్టి అర్దుమ్ కెరంత, చి అవ్ ఇన్నెక చెంగిల్ కెర్రి రితి పసుల కెర అంచితె జెత”.

మెన జేవ్ చి రిసా సంగిల్ కోడు.

¹⁶ “జలె, తుమ్ నంపజలనచ అంకివో డిస్తతిచి రిసా తుమ్ క చెంగిలి. తుమ్ క అర్దుమ్ సూనీత కండ్లి అస్సిచి రిసా తుమ్ క చెంగిలి. ¹⁷ పూర్దుమ్ చి కంట తుమ్ క ఒగ్గర్ చెంగిలి మెన కచితుమ్ తుమ్ క అవ్ సంగితన్. కిచ్చొక మెలె, పూర్దుమ్ దేముడుచ కబుర్లు సంగిలన ఒగ్గర్ జెన్, సత్తిమ్ ఇండిలన ఒగ్గర్ జెన్, తూమ్ దెకిలిసి దెకుక జేవ్ కోర్ప జలెకి, దెకుక నెత్తిర్ల. తూమ్ సూనీతిన్ సూనుక జేవ్ కోర్ప జలెకి, సూనుక నెత్తిర్ల. జా అవ్ కాసుమ్ జోవయింక దొర్లు జయె నాయ్.

ఉంపిలి బీచి టాలిచి అర్దుమ్ యేసు సంగిలిన్

(మార్కు 4:13-20; లూకా 8:11-15)

¹⁸ “ఉంపిలోసాచి రిసా సంగిలి టాలి తుమ్ అర్దుమ్ కెరన. ¹⁹ కో జలెకు పరలోకుమ్ చి రాజిమ్ చి రిసాచి బోదన సూన అర్దుమ్ నే కెరన్లె, నయ్ తాన్ జా కెర, జో మాన్సుచి పెట్టి ఉంపిలి జా బోదన ఉర్ల కెర దెర గెచ్చెదె. వట్టెచి ఉంపిలి బీ ఈంజ జయెదె. ²⁰ పత్తల్ బుయ్యె ఉంపిలిసి, కో జలెకు చి బోదన సూన్లి బేగి, సర్ల జా నంపజతన్ మెనదె, ²¹ గని జోచి సొంత పెట్టి సుబుమ్ కబుర్ చ చెర్రి నెంజిలి రిసా, జో జలి రితి జా గడియ టీవో జా తిలె కి, సుబుమ్ కబుర్ జో నంపజలిన్ చి రిసా కిచ్చొ జవున్ బాద సేడ్లె జలెకు, నెంజిలె చి రోదుమ్ జలన జోక అల్లర్ కెర్లె జలెకు, జో మాన్సు బమ్మ జా, బే బేగి నమ్మకుమ్ ముల దెయెదె. ²² కంట దుబ్బుల్ తిలి బుయ్యె ఉంపిలి బీ, కో జలెకు, చి బోదన సూన్లె కి, ఈంజయ్ లోకుమ్ తె తిలిసి ఎత్తిక ఉచ్చర్లె తా, కిసి జా జయెదె? మెన చింత గలనెదె జలెకు, సామ్మారుమ్ జంక ఆన జయెదె జలెకు, దస్సి, జా ఆన జవున్, జా చింత జవున్, జా బోదనక పలెగెలి రితి జతయ్ చి రిసా జా బోదన జోతె పలితుమ్ దెరె నాయ్. ²³ గని, చెంగిలి బుయ్యె ఉంపిలి బీ, చి బోదన సూన కో అర్దుమ్ కెరనెదె గే, జో మెలె, చెంగిలి బుయ్యె ఉంపిలి బీతె కేన్ గిడ్లె పుంజెక వంతుల్, అరవయ్ వంతుల్, ముప్పుయ్ వంతుల్ కిసి పలితుమ్ దెరుల గే, దస్సి, సూన అర్దుమ్ కెరంతో మాన్సు తమ్మన్ కి పలితుమ్ దెరెదె” మెన యేసు బోదన కెర్లెన్.

చెంగిల మొక్కల్ క చి వెర్రి మొక్కల్ క టాలి

† 13:8 13:8 తిని వినా ‡ 13:11 13:11 12 ఇన్నెచి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, ‘నంపజ అర్దుమ్ తిలనకయ్ అన్నె అర్దుమ్ సికడక జయెదె...గని నంప నెంజి అర్దుమ్ నెంజిలనక తిలి అర్దుమ్ కి జోవయింతె తెంతో కడ నెంక జయెదె’. § 13:23 13:23 ‘అత్తపలితుమ్ దెరెదె’ మెలె, దసా మాన్సు ప్రబుచి బుద్ధి ఇండె, చి అన్నె మాన్సుల్ దెక, జేవ్ కి ప్రబుచి రాజిమ్ తె బిదుక ఇస్టుమ్ జా, సుబుమ్ కబుర్ సూన నంపజా బెదుల.

24 యేసు ప్రజలక నంగిలి అన్నెక్ టాలి ఇసి జలి. “పరలోకుమచి రాజిమ్ తెన్ కిసి మెలె, జోచి వెడయ్ చెంగిల్ గోదుమచి బీ ఉంపిలిన్చి ఏక్ మాన్సు రితి జతయ్. 25 మాన్సుల్ నిజ గెల తతికయ్, జో ఉంపిలొనాచో విరోదుమచో జా కెర, జా చెంగిల్ బీ ఉంప తిలిన్తె వెర్రి గిడ్డల్ ఉంప దా, ఉట్ట గెలన్. 26 చెంగిల్ బీచ మొక్కల్ ఉట్ట వడ్డ ఎన్సులు దెర్లి పొది, జేవ్ వెర్రి మొక్కల్ కి డీసిల. 27 జో ఉంపిలొ ఎజోమానితె జోచ గొత్తి నుదల్ జా కెర, ‘బాబు, తుయి తుచి వెడయ్తె చెంగిలి బీ ఉంపిలది. జలి కిసి ఒత్త వెర్రి మొక్కల్ కి ఉట్ట అస్సి?’ మెన పుసితికయ్, 28 జో జేవ్క, ‘ఈంజ కో గే విరోదుమచో కెర్రి కామ్ జయెద’ మెన నంగిలన్. జోచ గొత్తి నుదల్ జోక, ‘దస్సి జలె, అమ్ వెడయ్ గెచ్చు జేవ్ వెర్రి మొక్కల్ కడ గెలుక తుక ఇన్సుమ్ గే?’ మెన పుసిల. 29 దస్సి జో, ‘పోన. జేవ్ వెర్రి మొక్కల్ అప్పె కడ్డెగిన, ఏక్ వేల జోవయింతెన్ ఎక్కె దడి గోదుమచ మొక్కల్ కి బెదవ కడితె. అప్పె పోన. 30 లాయితి కాలమ్ ఎద దొన్సి కి బెద వడ్డతు. లాయితె పొదిక, వెర్రి మొక్కల్ తోలితో కడ కెర, డయ గెల్లి రిసా కట్టల్ బందిలి పడ్డొక, గోదుమ్ లాయ కెర అంచి కొట్టుతె ఆన’ మెన లాయితనక నంగిందె. మెన జో ఎజోమాని నంగిలన్” మెన యేసు నంగిలన్.

సార్పు గిడ్డక టాలి

(మార్కు 4:30-34; లూకా 13:18-21)

31 యేసు జోవయింక అన్నెక్ టాలి నంగిలన్. “పరలోకుమచి రాజిమ్ ఏక్ మాన్సు జోచి పట్టయ్ ఉంపిలి సార్పుగిడ్డచి రితి జతయ్. 32 గిడ్డల్ ఎత్కిచి కంఠి జా గిడ్డ ఇదిలిసి డీసిలెకి, జా మొక్క వడ్డలి మెలె, రోన్తె గల్లి మొక్కల్ ఎత్కిచి కంఠి వెల్లో జా, రూకు జయెదె, చి ఆగాసుమచ పిట్టల్ జా కెర, జో చెట్టెచ కొమ్మల్తె గూడల్ బందుల” మెన నంగిలన్.

33 యేసు జోవయింక అన్నెక్ టాలి నంగిలన్. “పరలోకుమచి రాజిమ్ తెన్ కిసి మెలె, అన్సిమ్ కెర్రి పీల్ ఎత్కి. పొంగుచ జా పులితి రిసా, ఏక్ తేర్బోద ఏక్ తిన్డి పీట్తె గలిలి పులయ్తి పీవ్చి రితి జతయ్. ఇదిలిదిల్ గలిలెకి, జా కలయ్లి సామన్ ఎదివాల్ పుల కెర ఒగ్గర్ జయెద”, మెన, యేసు నంగిలన్.

34 ప్రజలక నంగితి బోదన ఎత్కి టాలివో తెన్ యేసు నంగితె తిలన్. టాలివో నెంతె జేవ్ ప్రజలక జో కిచ్చొ నంగ నాయ్. 35 ఇసి, దేముడు జోచ కబుర్లు నంగిలో ఎక్కిలొచి అత్తి రెగిడ్డి కోడ్ నెరవెర్చువ జలి.

“టాలివో నంగ ఆవ్ అంచి చోడి పుట్టయిందె, చి బూలోకుమ్ జెర్చున్ జలి మొదొల్ తెంతో లుంకడ్డిసి నంగిమ్దె”
మెన రెగిడ్డి కోడు.

బట్టి ఉంపిల వెర్రి గిడ్డల్చి టాలిక అర్దుమ్ నంగిలిసి

36 తెదొడ్ యేసు ప్రజలచి జనాబ్క ముల దా, గెరి గెలన్. జోచ సిన్సుల్ జోతె జా కెర, “బట్టిచ వెర్రి మొక్కల్చి రిసా నంగిలి టాలి అమ్క అర్దుమ్ నంగు” మెన పుసితికయ్, 37 జో జోవయింక ఇసి మెలన్. “చెంగిల్ బీ ఉంపితొసా కొన్సొ మెలె, ఆవ్ మాన్సు జా జెర్చున్ అయ్లోసా. 38 బాటి కిచ్చొ మెలె, ఈంజ లోకుమ్. చెంగిల్ బీ కిచ్చొ మెలె, పరలోకుమచి రాజిమ్చ బోదల్ జల మాన్సుల్. వెర్రి మొక్కల్ కిచ్చొ మెలె, నయ్తాన్చ బోదల్ జల మాన్సుల్. 39 జా వెర్రి బీ ఉంపితొసా కొన్సొ మెలె, నయ్తాన్. పంటో లాయితి పొది కెయ్క మెలె, ఈంజ ఉగుమ్ పూర్తి జతి ఆకర్ దీసి. లాయితన కొన్సొ మెలె, దేముడుచి దూతల్.

40 “వెర్రి మొక్కల్క కిసి కుడవ ఆగితె గలుక జయెదె గే, దన, ఈంజ ఉగుమ్ పూర్తి జతి పొదిక, దస్సి సిచ్చ తయెదె. 41 జా పొదిక, ఆవ్ మాన్సు జా జెర్చున్ అయ్లోసా అంచ దేముడుచి దూతల్క తెర్చయిందె, చి పాపుమ్ కెరయ్తి వెట్కారుమ్చి ఎత్కిక కి, పాపుమ్ ఇండితన ఎత్కిక కి, ఈంజ లోకుమ్ తెంతో కడ కెర, ఎక్కితె కుడవ కెర, 42 జేవ్ దేముడుచి దూతల్ జోవయింక వెల్లి ఆగి గొయ్తె గల దెవుల. ఒత్త గలి జలన ఏడుల, దంతో చప్పిల్లి తవుల. 43 తెదొడ్క, పొద్దుచి ఉజిడి కెర్రి జతయ్ గే, దస్సి, అంక నంపజా పున్సిమ్ జలన జోవయించో దేముడు అబ్సిన్చి రాజిమ్తె ఉజిడి జవుల. నూన్త కంగ్గొ తిలన నూన.

లుంకడ్డి దనుమచి టాలి

44 “పడ్డో, పరలోకుమచి రాజిమక కిచ్చొ టాలి కెరుక జయెది మెలె, ఏక వెడయతె లుంకడ తిలి దనుమచి రితి జయెది. ఎక్కిలో జా దనుమ చజ కెర, అన్నె లుంకడ కెర, జా దొర్పు జలి మెన, సంతోసుమ్ తెన్ గెచ్చ, జోక కలుగు జలిసి ఎత్తి విక గెల కెర, జా దనుమ రోవిలి వెడ గెనెది.

చెంగిలి ముత్యల్క చజ గెన్సొచి టాలి

45 “అన్నె, పరలోకుమచి రాజిమతె బెదితిసి చెంగిలి ముత్యల్ గెన్తో సాపుకరి కెర్సెచి రితి జతయ్.

46 జో ఒగ్గర్ విలువచి ముత్యల్ ఏక చజ కెర, గెచ్చ, జోక కలుగు జలిసి ఎత్తి విక గెల కెర, జా ముత్యల్ గెనెది.

సముద్రుమతె గల్లి వలచి టాలి

47 “అన్నె, పరలోకుమ్ రాజిమతె బెదయ్తిసి కిసి మెలె, సముద్రుమతె గలిలి రగరగాల్చ మొన్న దెర్రి వలచి రితి జతయ్. 48 జా బెరిలె పొది మాన్సుల్ జేక ఒడ్డుతె కడ కెర, వెన కెర, చెంగిలచ త్రితె బెరవ కెర, గర్పు బయిలె వెంట గెలుల. 49 దస్సి, ఈంజ ఉగుమ్ పూర్తి జతి ఆకర్ దిసిక అమచ దేముడుచి దూతల్ జా కెర, నంపజా పున్సిమ్ జలసక ఏకతె, నంపనెంజిల్ రిసా గార్ జలసక వేరతె కుడవ తా, 50 జేవ్ నంపనెంజిలసక వెల్లి ఆగి గెయ్తె గల దెవుల. ఒత్త గలి జలన ఏడుల, దంతో చప్పిల్లె తవుల.

51 “ఈంజ ఎత్తిచి అర్దుమ్ కెరన్దదు గే నాయ్?” మెన యేసు జేవ్ సిస్సుల్క పుసిలన్, చి “అమ్క అర్దుమ్” మెల. 52 జేవ్ దస్సి సంగితికయ్, యేసు జోవయింక “జలె, కేన్ జలెకు మోసి తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డెసా, పరలోకుమచి రాజిమచి సుబుమ్ కబుర్ కామతె బెదితి రిసా కో సిస్సుల్ జా జవుల గే, జో ఏక గెర్చో ఎజొమాని కిసి జోచి దనదాన్సుమ్ తెంతో నొవ పొర్చు సామన్లు వెంట వాడిక కెరెది గే, దస్సి అన్నె.”

యేసు సొంత మాన్సుల్ జోచి అదికారుమ్ నే చినిలిసి (మార్కు 6:1-6; లూకా 4:16-30)

53 యేసు ఈంజేవ్ టాలివొ సంగ కేడయ్లి పడ్డో, ఒత్త తెంతో బార్ జా ఉట్ట గెచ్చ, 54 జోచి సొంత గవ్వి పావ కెర, జోవయింప సబ గెరలె బోదన కెరుక దెర్లె. జో కెర్రి బోదన సూన ఆచారిమ్ జా, “ఈంజ గ్యానుమచి, ఈంజొ కెర్ల కముచి కెర్రి సెక్కి ఇన్నెక కేనె తెంతో అయ్లి? 55 ఈంజొ మాములుమ్, ఈంజ గవ్వివొ దారవ కామ్ కెర్రిసాచొ పుత్తుసి గెద? ఇన్నెచి అయ్యున్చి నావ్ మరియ గెద? అన్నె, యాకోబు, సీమోను అన్నె యూదా జోచ బాపుడ్డివొ జవుల గెద? 56 ఇన్నెచ బేస్సివొ ఎత్తిజన్ అమచి తెన్ అస్సి గెద? దస్సి జలె, ఇన్నెక ఈంజ గ్యానుమ్ ఎత్తి కేనె తెంతో అయ్లి?” మెన లట్టబన్ల, 57 యేసుచి రిసా అన్యానుమ్ జా గెల. జేవ్ దస్సి జతికయ్, యేసు జోవయింక, “కేన్ జవున్ మాన్సు దేముడుచి కబుర్ ఆన్తోసా జలె, జోచి సొంత దేసిమ్చ మాన్సుల్ సొంత గెర్చ మాన్సుల్ జోక గవురుమ్ దెకిత్ నాయ్” మెన జోవయించి అన్యానుమ్చి రిసా సంగిలన్. 58 జలె, జా గవ్విచ మాన్సుల్చి అన్యానుమ్చి రిసా, యేసు ఒత్తె వెల్లో కము ఒగ్గర్ కెరె నాయ్.

14

హేరోదు రానో యేసుచి రిసా బిలిసి (మార్కు 6:14-29; లూకా 9:7-9)

1 జా సముయుమ్తె, హేరోదు మెలో జా గలిలయ ప్రాంతుమ్చో అదికారి, యేసు కెర్ల కముచి రిసా సూన తా, 2 బియె కెర, జోచి గొత్తి సుదల్క బుకారా కెర, జోవయింక, “ఈంజొ యేసు, జో బాప్తిసుమ్ దెతె తిలో యోహాను మొర గెచ్చ అన్నె జియ అన్నె. జాచి రిసా, ఇన వెల్లో కము కెరుక జోక సెక్కి అన్నె” మెన ఉచర సంగిలన్.

3-4 కిచ్చొక జో అదికారి దస్సి బియె కెర ఉచర్లన్ మెలె, జోచొ పిలివ్ మెలో అన్నెన్చి హేరోదియ మెలి తేర్చిక హేరోదు నెతికయ్, యోహాను జోక “తుయ జాక తియనుక నాయిమ్ నాయ్” మెన సంగితి తిలి రిసా, జో అదికారి యోహానుక దెర, బందవడ, జేతె గల తిలన్. 5 జోక మారుక ఉచర్లె కి, దేముడుచి కబుర్ సంగిలోసా, మెన ప్రజల్ యోహానుక ఉచర్లె రిసా, జోవయింక బియె కెర, మారుక వాయిద కెర తిలన్.

6 జల, హేరోదుచి జెర్షున్ పండుగు దీని అయ్యలె, జోచి హేరోదియ మెలి తేర్చిచి దువినసి విందుతె బుకారా తిలసచి నెడిమి నచితికయ్, హేరోదు రానొ మెన్సిలన్, చి 7 జో ఒట్టు గలన, “తుయి కిచ్చొ నజీలె కి దెయిందె.” మెన జాక సంగిలన్. 8 జా నాడిచి అయ్యసి సంగితికయ్, బెర్ల మాన్సుల్చి మొక్కె జా దువినసి, “బాప్తిసుమ్ దెతో యోహానుచి బోడి, గండ కెరవ పలెరుమ్తె గల, అంక ఇత్తల్ ఆన దె” మెన రానొక సంగిలి. 9 ఈంజ కోడ నూన దుకుమ్ జలెకి, హేరోదు జేవ్ బుకార్ల మాన్సుల్చి మొక్కె ఒట్టు గల తిలి రిసా, జా సంగిలిసి దెంక మెన ఒప్పున తిలో, చి 10 జమాన్సుక తెద్రవ కెర, “జేలెతె యోహానుచి బోడి కండ కెర దా” మెలో. 11 జో జమాను, దస్సి కెర, యోహానుచి బోడి పలెరుమ్తె గల ఆన నాడిక దెతెకయ్, జా నాడి అయ్యున్క నా దిలి.

12 యోహానుచ సిన్సుల్ జో మొర్లిన్చి నూన కెర, జా కెర, పీనుమ్ ఉక్కుల దెర గెచ్చు రోవ గెల, అన్సె యేనుతె జా కెర, జోక సంగిల.

పాచ్ వెయిల్జెన్ మాన్సుల్క యేసు అన్నిమ్ దిలిసి
(మార్కు 6:30-44; లూకా 9:10-17; యోహా 6:1-14)

13 యోహానుక జర్గు జలిసి యేసు నూన కెర, దోనితె వెగ కెర, మాన్సుల్ నెంజిలి టాన్తె గెచ్చుక మెన సముద్రుమ్ జీన, ఉట్టు గెలన్. యేసు ములిలి ఏక్ తిల జనాబ్ ‘జో ఒత్తల్తె గెతయ్’ మెన నూన కెర, పట్టల్తె గెవ్విలె తెంతో బార్ జా, ఇండ కెర, జోచి పట్టి గెల. 14 యేసు జా ఒడ్డుతె పాచ్ కెర, ఒత్త బెర తిల పట్టి అయ్యలె ప్రెజల్ ఎత్తిక దెక కెర, జోవయిం చి ఉప్పిరి కన్యారుమ్ జా, జోవయింతె జబ్బుల్ తిల మాన్సుల్ ఎత్తిక చెంగిల్ కెర్లన్.

15 సాంజ్ జతికయ్, యేసుచ సిన్సుల్ జోతె జా కెర, “ఈంజ డొంగుర్ దేసిమ్ గెద, పొడ్డు గెలి రిసా, అన్నిమ్ సామన్ గెనన్తి రిసా, ఈంజేవ్ ప్రెజల్క గెవ్విలె తెద్రవ” మెన సంగిల. 16 యేసు జోవయింక, “జేవ్ గెచ్చుక నాయ్. తుమి జోవయింక కిచ్చొ జప్పన్ అన్నిమ్ దాస” మెన సంగిలన్. 17 జేవ్ సిన్సుల్ జోక, “అమ్చితె పాచ్ పోడియె, చి దొన్ని మొన్న పిట్టివ, అన్సె కిచ్చొ నాయ్” మెన, యేసుక సంగిల. 18 యేసు, “దస్సి జలె, జా తిలి సామన్ అంచితె ఆన దా” మెన, సిన్సుల్క సంగ కెర, 19 ప్రెజల్క దెక, “తుమ్ ఎత్తిజన్ వెస” మెన సంగ, జా చివ్వర్చి బుయ్యె వెసడ కెర, జేవ్ పాచ్ పోడియె చి దొన్ని మొన్న దెరన, ఆగాసుమ్ పక్క దెక, “ఈంజ అన్నిమ్ తుయి దిలది” మెన దేముడు అబ్బొన్క జోకర కెర, జేవ్ పోడియె మోడ కెర, జోచి సిన్సుల్క దెతెకయ్, జేవ్ సిన్సుల్ ప్రెజల్క వంబ దిల.

20 జేవ్ బెర తిల ప్రెజల్ ఎత్తిజన్ పేట్ బెర్లు కయ్యల. కయ్యలె పడ్డె, సేంసిల గండల్ బార గంపల్తె బెర్లు సిన్సుల్ గుడ్డిల. 21 తేరబోదల్ బాలబోదల్క ములై, అన్నిమ్ కత్తన పాసి పాసి పాచ్ వెయిల్జెన్ మున్నుబోదల్ జల.

యేసు సముద్రుమ్చి ఉప్పిరి ఇండిలిసి
(మార్కు 6:45-52; యోహా 6:16-21)

22 జా ఎత్తి జర్గు జలి పడ్డె, “ప్రెజల్క అవ్వి తెద్రయిందె. తూమ్ దోనితె వెగ, అంచి కంబ అగ్గె ఒత్తల్తెచి గట్టుతె గెచ్చ” మెన, సిన్సుల్క యేసు బలవంతుమ్ కెర్లె. 23 పడ్డె, జో జేవ్ ప్రెజల్క తెద్రవ దా కెర, ప్రార్లన కెర్లి రిసా, మెట్టుయి ఎక్కిలొయి వెగ గెలన్.

సాంజ్ జతికయ్, యేసు ఎక్కిలొయి ఒత్త తిలన్. 24 సిన్సుల్ తిలి జా దోని మాత్తుమ్, ఒడ్డు తెంతో దూరి గెతెకయ్, వాదు కెర వెలయ్యతె తతికయ్, కెర్లల్ జా దోనితె వెట్టి జన్సె తిల. 25 అందరె, పాసి పాసి కుకుడో వాంసె, యేసు జా సముద్రుమ్చి ఉప్పిరి ఇండ జా, జేవ్ సిన్సుల్ తిలిన్తె జెతె తిలన్. 26 జో సముద్రుమ్చి ఉప్పిరి ఇండిలిసి జోచి సిన్సుల్ దెక కెర, బమ్మ జా బియె గెచ్చ, “డుంబో!” మెన బియె కెర కేకుల్ గల్లికయ్, 27 యేసు బేగి, “దయిరిమ్ ఆనన. బియె నాయ్. అవ్వి జెతసి” మెన సంగిలన్.

28 యేసు “అవ్వి జెతసి” మెన సంగితెకయ్, పేతురు జోక కేక్ గల, “ప్రబా, తుయి జలె, అచ్ కి పానిచి ఉప్పిరి ఇండ తుచితె జెతి రితి అంక సెలవ్ దే” మెన సంగిలన్ 29 యేసు జోక “జే!” మెంతికయ్, పేతురు దోని తెంతో ఉత్త కెర, యేనుతె గెతి రిసా పానిచి ఉప్పిరి ఇండ కెర, సగుమ్ దూరి గెలన్. 30 గని, వాడుక దెక కెర, బియె కెర, డుంబ గెచ్చె తా, “ప్రబా, ప్రబా, అంక రచ్చొంచువ కెరు!” మెన, కేక్ గలన్. 31 యేసు బేగి

ఆతు చంప కెర, పేతురుచి ఆతు దెరన, “తొక్కి నముకుమ్చొ, తుయి కిచ్చొక అన్యానుమ్ జలది?” మెన పేతురుక సంగిలన్. ³² తెదొడి, జేవ్ దొగుల దొనితె వెగిల, చి వాదు ముల దిలి. ³³ దస్సి జర్గు జలి రిసా, దొనితె తిలన యేసుక జొకర, “తుయి నిజామి దేముడుచొ వుత్తని” నేన, జోచి గవురుమ్ చిన సంగిల.

గెన్నేసరెతు మెలి టాన్తె మాన్సుల్క యేసు చెంగిల్ కెర్రిసి
(మార్కు 6:53-56)

³⁴ జేవ్ యేసు ఒత్తల్తోచి గట్టుతె పాచ కెర, గెన్నేసరెతు మెలి టాన్తె ఉత్తిర్ల. ³⁵ ఒత్తవ ప్రజల్ యేసుక చిన కెర, సుట్టుపట్టు గవ్వెలి కబుర్లు తెద్రవ, జబ్బుల్ తిలన ఎత్తిజిన్క జోతె కడ ఆనయతికయ్, ³⁶ యేసుచొ పాలుమ్చి అంచు జలెకు జేవ్ చడుక మెన బతిమూల్ప జా నెలవ్ నజన్తె తిల, చి జోచొ పాలుమ్చి అంచు చడిలన ఎత్తిజిన్ చెంగిల్ జల.

15

అత్తి నే దొవన్తె కయ్లిన్చి రిసా పరిసయ్యుల్ యేసుక సంగిల
(మార్కు 7:1-23)

¹ జా పొది, యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ తెంతో పరిసయ్యుల్ చి మోసి తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన యేసుతె బెద జా కెర, ² “తుచ సిస్సుల్ అత్తి నే దొవన్తె అన్నిమ్ కతతి. జేవ్ కిచ్చొక ఇసి పాపుమ్ కెర పూర్ణుమ్చ వెల్లె మాన్సుల్ సికయ్లి రితి కెర్రి నాయ్?” మెన సంగిల. ³ యేసు జోవయింక, “తూమ్ తుమ్చ పూర్ణుమ్చ అచ్చి ఉచర్లిసి కెర్రి అనక, కిచ్చొక పాపుమ్ కెర దేముడుచి ఆగ్గు రితి కెర్రు నాయ్? ⁴ కిచ్చొ ఆగ్గుచి రిసా ఆవ్ సంగితసి మెలె, అయ్యెదఅబ్బొద్క చెంగిల్ దెక గవురుమ్ కెర” మెన సంగిలి కోడు. అన్నెక్ కిచ్చొ మెలె, “అబ్బొన్క జలెకు అయ్యెన్క జలెకు కో దూసుప కెరుల గే, నే పిట్టె మొర్పుచి సిచ్చ దెంకయ్” మెన సంగిలి కోడు. ⁵ తూమ్, మాత్రుమ్, కిచ్చొ మెంతసు మెలె, తుమ్ అచ్చి ఉచర్లి కోడు. కిచ్చొ కోడు మెలె, ‘అంచితె తుమ్క కిచ్చొ కలుగు జతి గే, జయ్యి అమ్చొ దేముడుక దెంక సంగ అస్సి మెన కో అయ్యెన్క అబ్బొన్క సంగుల గే, జేవ్ దస్సి సంగిలన అయ్యెన్క జలెకు, అబ్బొన్క జలెకు, అన్నె తోడు దెంక నాయ్’, మెన, తుమ్ సంగితసు. ⁶ జలె, తుమ్ దస్సి మెన తుమ్చ పూర్ణుమ్చక అచ్చి ఉచర్లిసి కెరుక ముక్కిమ్ మెలి రితి, ‘దేముడుక అదికారుమ్ నాయ్’ మెలి రితి జా, జో సంగిలి ఆగ్గు మార్పుప కెర అస్సున్.

⁷ “తుమ్ ఉప్రమెస్సుచొ! యెసయా పూర్ణుమ్చొచి అత్తి దేముడు సంగిలి కోడు తుమ్చితె నిజామి నెరవెర్పుప జతయ్.

⁸ ఈంజ ప్రజల్ అంక జేవ్చి ఒటో తెన్ గవురుమ్ కెర్ల రిత కొడొ సంగిల్ కి, జోవయింబి పేట్ అంక దూరి అస్సి. ⁹ మాన్సుల్ అచ్చి ఉచర్ల కొడొక ‘దేముడు సంగిలన’ మెన, ప్రజల్క సికడ, అంక ఆరిక జొకర్తతి.

మెన తుమ్చి రిసాచి కోడు” మెన, యేసు జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్క సంగిలన్.

మాన్సుక గార్ కెర్రిసి కిచ్చొ జయెద గే యేసు సంగిలిసి

¹⁰ యేసు జేవ్క దస్సి సంగ కెర, పాసి తిల ప్రజల్క బుకారా కెర, జోవయింక ఇసి మెన బోదన కెర్లన్. “తుమ్ సూన అర్దుమ్ కెరన. ¹¹ మాన్సుక గార్ కెర్రిసి కిచ్చొ మెలె, చొండి తెడి తెంతో గెతిసి నెంజె, గని చొండి తెంతో బార్ జతిసి. జయ్యి మాన్సుక గార్ కెర్రిసి” మెన సంగిలన్.

¹² యేసు దస్సి సంగిలి పిమ్మట్, జోవ సిస్సుల్ జోతె జా కెర, “పరిసయ్యుల్ జా కోడు సూన కోపుమ్ జల మెన జాన్చి గె?” మెన, యేసుక పునిల. ¹³ జలె జో, “వెర్రి రూకుక కీసి ఉట్టువుల గే, దస్సి, పరలోకుమ్ తిలొ అంచొ దేముడు అబ్బొ జోక కామ్క నెంజితొ ఎత్తి మాన్సుక ఉట్టుయ్లి రితి గెచ్చుప కెర గెలెదె.

¹⁴ జాకయ్, జేవ్ సంగితిన్చి రిసా తుమ్ చింత గలన నాయ్. జేవ్ నంప నెంజ అత్తి గుడ్డి జా, మాన్సుల్క వాట్ దెకడుక ఉచర్లిసి. గని గుడ్డి సుదొ గుడ్డి సుదల్క వాట్ దెకయ్లిగిన, జో కి ఈంజొ కి గొయితె నేడుల.” మెలన్.

15 జల, పేతురు యేసుక, “జా టాలిది అర్దుమ్ అమ్క సంగు” మెన సంగిలన్, చి 16 యేసు జోవయింక, “అప్పె ఎద తూమ్ కి అర్దుమ్ నెంతె అన్నుసి గే? 17 ఈందె, చోడి గలంతిసి కిచ్చొ జలెకి పెట్టి గెచ్చ కెర, కామ్క నెంజిలెగిన, బార్ జా గెచ్చెది, మెన తుమ్క అర్దుమ్ నాయ్ గె? 18 మాన్సుచి చోడి తెంతో బార్ జతి ఎత్తి కోడు, మాత్రమ్, జోవయింది పెట్టితె జెర్తు కెర బార్ జతయ్. జా కోడు లట్టబ్బో మాన్సుక జయిగ్ గార్ కెరెది, 19 కిచ్చొక మెలె, గర్పు ఉద్దెనుమ్లె, నరు అత్త్యల్, లంజెకమె, చోరు కమె, అబద్దుమ్ సాచి, మాన్సుల్క దూసుప కెర్రిసి, దనచ ఎత్తి, మాన్సుచి పెట్టి తెంతో జెయెది. 20 దనచయ్ మాన్సుక గార్ కెరుల, గని అత్తో నే దోవనెక తకిసి మాన్సుక గార్ కెరె నాయ్” మెన యేసు బోదన కెర్లన్.

వేర దేసిమచి తేరబోదచి దువిన్క యేసు చెంగిల్ కెర్రిసి

21 యేసు ఒత్త తెంతో బార్ జా ఉట్ట గెచ్చ, తూరు పట్టుమ్ చి సిదోసు పట్టుమ్చి ప్రాంతుమతె గెతికయ్, 22 ఈందె, జా ప్రాంతుమ్చ కనానుచి సెకుమ్చి తేరబోద ఎక్కి బార్ జా, జోక దన్నుల్ జా కెర, “ప్రబువ, దేముడు తెర్దయ్లో, దాచిదు రాసిచి సెకుమతె జెర్తిలో, క్రీస్తు జలో రచ్చించుప కెర్తొసా తుయి. అంచి ఉప్పిరి దయ తీ. అంచి దూక బూతుమ్ దెర అస్సె, చి ఒగ్గర్ సైమ జతయ్” మెన యేసుక కేకుల్ గలిలి.

23 గని యేసు తుక్లె తా, జాక ఎక్కి కోడు కి జబాబ్ సంగి నాయ్. తెదొడి, జోచ సిస్సుల్ జోతె జా కెర, “ఈంజ అమ్చి పట్టి జా జా, కేకుల్ గలితయ్, ఇన్నెక తెర్దవ దేసు” మెన, యేసుక బతిమాల్పా జా సంగిల. 24 యేసు, “గొప్పడు నెంజిల మెండల్ రిత జా అమ్చి ఇస్రాయేలుచ ప్రజల్తెయి అంక అబ్బొ తెర్దయ్లన్, గని వేర మాన్సుల్తె నాయ్” మెలన్. 25 యేసు దస్సి మెలె కి, జా తేరబోద అన్నె పాసి జా కెర, నెర్పు సేడ జొకర, “ప్రబు, అంక తోడు కెరు” మెన సంగిలి. 26 యేసు జాక దెక, “*బోదల్చి అన్నిమ్ గుడ్డ కెర, నూనకూనర్లక గల దెంక చెంగిల్ నాయ్” మెన సంగిలన్. 27 జా కిచ్చొ మెలి మెలె, “నిజుచి, ప్రబు, గని నూనకూనర్ల కి జోవయించో ఎజోమానిచి బల్ల తెంతో సేడ్డి ఉస్సా వెంట కవుల” మెన, సంగిలి. 28 జా తేరబోద దస్సి జబాబ్ దెతికయ్, యేసు జాక, “అమ్మ, తుయి గట్టజ నంపజతసి. తుయి కోరవ జలిసి తుక జర్లు జప్పన్” మెన, జాక వరుమ్ దిలన్. చి బేగి జాచి దువిసి చెంగిల్ జలి.

29 యేసు ఒత్త తెంతో ఉట్ట గెచ్చ, గలిలయచి నముద్రుమతెచి ఒడ్డుతెచి వట్టి గెచ్చ, ఏక్ మెట్టయ్ వెగ వెసితికయ్, 30 ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జిన జనాబ్ మాన్సుల్ జోతె సొట్ట జలనక, అత్తో చట్టో నెంజిలనక, గుడ్డి జలనక, గుల్ల జలనక, అన్నె వేర బాదల్ తిలన ఎత్తిక, కడ ఆన, జోచి పాసి వెనయ్తికయ్, యేసు జేక చెంగిల్ కెర్లన్. 31 గుల్ల మాన్సుల్ లట్టబ్బిసి, అత్తో చట్టో నెంజిలన చెంగిల్ జలిసి, సొట్ట మాన్సుల్ ఇండిలిసి, గుడ్డి మాన్సుల్ దెకిలిసి ఒత్త తిల మాన్సుల్ దెక కెర, ఆచారిమ్ జా, ఇస్రాయేల్ ప్రజల్చో దేముడుక గవురుమ్ కెర్ల.

చెత్తర్ వెయిల్ జిన్క యేసు అన్నిమ్ దిలిసి

32 జేవ్ జనాబ్ ఎత్తి జిన్ యేసు తెన్ జా మెట్టయ్ తిర్తితి తతికయ్, జోచి సిస్సుల్క యేసు పాసి బుకారా కెర, “ఈంజేవ్ ప్రజల్ తిర్తితి అందితె అస్తి. జోవయింక అన్నిమ్ కిచ్చొ కి నాయ్, చి జోవయింది ఉప్పిర్ ఆవ్ కన్యారుమ్ జతసి. జేవ్ నే కతె ఉట్ట గెలిగిన, వట్టి మొకోమ్ గుంజు సేడుక జయెది, చి రిసా జోవయింక చువ్వె తెర్దపుక అంక ఇన్సుమ్ నాయ్” మెన సంగిలన్. 33 సిస్సుల్ ఆచారిమ్ జా, జోవయింక “ఎతివాల్ జిన్ మాన్సుల్క అన్నిమ్ దెంక మెలె, జోవయింక సరిపుచుప జతి అన్నిమ్ ఈంజ బయిలె అమ్క కేనె దొర్పు జవుల?” మెన సంగిల, చి 34 యేసు జోవయింక, “జలె, తుమ్చితె కెత్తి పోడియె అస్తి?” మెన పుసిలన్, చి జేవ్ సిస్సుల్ చజన కెర, “అమ్చితె నత్తు పోడియె, చి ఇదుద్ల మొన్న దొన్ని అస్తి” మెన సంగితికయ్, 35 యేసు ప్రజల్ ఎత్తిక “వెన” మెన సంగ కెర, 36 జేవ్ నత్తు పోడియెచి జేవ్ మొన్న నజన, అత్తి దెరన, ‘తుయి దా దయ కెర్లది’ మెలి రితి దేముడు అబ్బొన్క ఉచర, పోడియె మోడ కెర, జోచ సిస్సుల్క వంట దెతికయ్, జేవ్ సిస్సుల్ ప్రజల్క జా ఎత్తి, వంట దిల. 37 జేవ్ ప్రజల్ ఎత్తి జిన్ వేట్ బెర్తు కయ్లి పట్టి, సేసిల గండల్ నత్తు గంవల్తె సిస్సుల్ గుడ్డ బెరయ్ల. 38 తేరబోదల్ బాలబోదల్క ముల్తె, చెత్తర్

* 15:26 15:26 ఎత్తి ఆదికారుమ్ తిలో దేముడుచ ‘బోదల్’ రిత జల యూరుచి రిసా సంగితయ్.

మొలకజీన్ మున్నుబోదల్ కయల. ³⁹ పడ్డో, జీవ్ బెర తిల జనాబ్ క తెద్రవ దా కెర, దోనితె వెగ, యేసుచి సిస్సుల్ మగదాన్ మెంతి ప్రాంతుమ్ తె ఉట్ట గెల.

16

యూదుల్ చి వెల్లి సబతె యేసుక పరిచ్చ కెర్లసి
(మార్కు 8:11-13; లూకా 12:54-56)

¹ తెదోడి, పరిసయ్యుల్ చి సద్దూకయ్యులు యేసుతె జా కెర, జోక పరిచ్చ కెర్లి రిసా, “అన్నె, తుక పరలోకుమ్ చి అదికారుమ్ అన్నె మెన అమ్ చినితి రిసా, అమ్ చి మొక్కె వెల్లి కామ్ ఏక కెరు” మెన, మోసిమ్ క జోక సంగిల. ² యేసు జోవయింక ఏక టాలి సంగిలన్. “సాంజ్ జతి పొది ఆగాసుమ్ తె మబ్బు నెంజ పొద్దు బగుక ఎరన లగితయ్ మెన దెకిలెగిన, ‘కలిక చెంగిల్ కెరెదె’ మెన తుమ్ చినితను. ³ పడ్డో, పెందలె ఒగ్గర్ మబ్బు కెర్లెగిన, ‘వెల్లి పాని పెటెదె’ మెన చినితను గెద? జలె ఆగాసుమ్ కిసి తిలె కిసి కెరెదె గే తుమ్ చినితను, గని అప్పె జర్లు జత కమెచి అర్దుమ్ చినుక నెతుర్లు. ⁴ ప్రబుక నిదానుమ్ నెంజ లంజెబుద్ది పాపుమ్ బుద్ది జల తుమ్ ఈంజ కాలుమ్ చ మాన్సుల్, రుజ్జు దెకయ్ త కమెక కోర్ ప జతను. అంచె అదికారుమ్ దెకయ్ తి రిసా, ఎక్కి ముల కేన్ వేర కామ్ కెర దెంక నెంజె. దేముడు చ కబుర్లు పూర్లుమ్ సంగిలో యోనాక జర్లు జలిన్ చి రితి జయెదె.”

పండితుల్ చి రిసా యేసు సిస్సుల్ క జాగర్త సంగిలిసి
(మార్కు 8:14-21)

⁵ పడ్డో యేసు సిస్సుల్ తెన్ గాడు ఒత్తల్ తో జిన ఒడ్డుతె పాచ కెర, “పోడియె గట్ట ఆనుక పచ్చ గెలమ్” మెన సిస్సుల్ ఏద కెర్లియ, ⁶ యేసు జోవయింక టాలి సంగితే రితి ఇసి మెలన్. “తుమ్ దెకన. పరిసయ్యుల్ చి సద్దూకయ్యుల్ చి పులయ్ తి పీట్ చి రిసా తుమ్ జాగర్త తెన్ తా” మెన, జోవయింక సంగిలన్. ⁷ జీవ్ ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో “కిచ్చో పోడియె రిసా సంగితయ్? అమ్ పోడియె నే ఆన్ లి రిసాయి ఇన్నె మెలన్.” మెన బమ్మ జా లట్టబన్.

⁸ యేసు, మాత్రుమ్, జీవ్ ఉచర్లెసి జాన కెర, “తోక్కి నముకుమ్ చ, తుమ్. తుమ్ చితె పోడియె నెంజిలెన్ చి రిసా కిచ్చో ఉచరన లట్టబంతను? ⁹ తుమ్ అప్పెక అర్దుమ్ కెరన్ను నాయ్ గె? పాచ్ పోడియె పాచ్ వెయిల్ జినక వంటితకయ్, కెత్తి గంవల్ తె సేనిలిసి బెరయలదు గె? ¹⁰ సత్తు పోడియె చెత్తర్ వెయిల్ జినక వంటితకయ్, కెత్తి గంవల్ తె సేనిలిసి బెరయలదు గె? తుమ్ ఏద కెర్లు నాయ్ గె? ¹¹ జలె, అవ్ మాములుమ్ అన్నిమ్ చి రిసా తుమ్ క సంగుక నాయ్, మెన కిచ్చోక అర్దుమ్ కెరన్ను నాయ్? పరిసయ్యుల్ చి, సద్దూకయ్యుల్ చి పులయ్ తి పీట్ చి రితి బోదన చి రిసా జాగర్త తెన్ తా” మెన యేసు అన్నె సంగిలన్. ¹² తెదోడి ‘మాములుమ్ పులయ్ తి పీట్ చి రిసా నాయ్, గని సద్దూకయ్యులు చి పరిసయ్యుల్ సికడ్డిసి రిసా అమ్ క జాగర్త సంగితయ్’ మెన సిస్సుల్ అర్దుమ్ కెరన్.

మాన్సుల్ అంక కో మెన ఉచర్తె గె?

(మార్కు 8:27-30; లూకా 9:18-21)

¹³ యేసు సిస్సుల్ తెన్ ఇండ గెచ్చ కైసరియ పిలిప్పి చి ప్రాంతుమ్ తె పాచ అయిల్ పొది, “మాన్సు జా జెర్లున్ అయిలయ్ అంక, కో మెన ప్రెజల్ సంగితతి?” మెన పుసిల. జీవ్ సిస్సుల్ జోక, ¹⁴ “సగుమ్ జిన్ తుక ‘బాప్టిసుమ్ దెతె తిలో యోహాను’ మెంతతి. సగుమ్ జిన్ తుక ‘దేముడు చ కబుర్లు సంగిలో ఏలియా జయెదె’ మెంతతి. అన్నె సగుమ్ జిన్, యిర్మీయా, నెంజిలె ప్రబుక కబుర్లు సంగిలో అన్నె జయెదె.” మెన, సిస్సుల్ సంగిల. ¹⁵ యేసు జోవయింక, “జలె, తుమ్ అంక కో మెన ఉచర్తె?” మెన పుసితికయ్, ¹⁶ “తుయి ఎక్కిలో జీవ్ తిలో దేముడు చొ పుత్తుసి. జో తెద్రయ్ లో క్రీస్తు మెలో రచ్చించు చ కెర్లెసా తుయి” మెన, సీమోను పేతురు ఒప్పన సంగిలన్. ¹⁷ యేసు జోక, “ఓ సీమోను, యోహాను మెలోనాచొ పుత్తుసి, తుక చెంగిలి. కిచ్చోక మెలె, ఈంజ కోడు తుక కో మాన్సు సికయ్ లిసి నెంజె, గని పరలోకుమ్ తిలో అంచొ అబ్బొయి జలో దేముడు తుచి ఆత్మతె ఇసి మెన సికడ అన్నె. ¹⁸ అన్నె, తుక అవ్ కిచ్చొ మెంజెసి మెలె,

తుక 'పేతురు' మెన నావ్ తిఁయ అస్సి. 'వెల్తో పత్తుర' మెలి అర్దుమ్ తెన్. ఈంజ రంగ్ని వత్తురతె అంచి సంగుమ్ బందింది, చి మొర్పు అన్త సెక్కివో కి జేవ్చి ఉప్పిరి జీనుక నెత్తి. ¹⁹ పరలోకుమచి తాలుమ్ము వాడిక కెరుక మెలి రితి, తుక అదికారుమ్ దెతసి. మెలె, బూలోకుమతె కిచ్చిది రిసా 'పోసి' మెన్సి గే, పరలోకుమతె 'పోసి' మెనుమదె. అన్నె, కిచ్చిది రిసా నెలవ్ దెన్సి గే, పరలోకుమచి నెలవ్ దెమదె" మెన, యేసు పేతురుక అదికారుమ్ దిలన్. ²⁰ తెదోడి, "ఆవ్, 'ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు తెచ్చయలో క్రిస్తు రచ్చించువ కెర్తొసా జెయెదె" మెన కక్క, సంగ నాయ్" మెన, యేసు సిస్సుల్క గట్టిజ సంగిలన్.

యేసు సైమల్ నేడ మొర గెచ్చ అన్నె జీవ జా ఉట్టింది

(మార్కు 8:31-9:1; లూకా 9:22-27)

²¹ జా దీసి తెంతో, "ఆవ్ యెరూసలేమ్ పట్టుమతె గెచ్చ కెర, వెల్లి సబ కెర్త వెల్లెల మాన్సుల్, పూజర్లు చి మోసా తెన్ దేముడు దిలి అగ్గుల్ సెకడ్డన, చి అత్తి ఒగ్గర్ సైమల్ నేడ మొరుక అస్సి. గని, తిర్రతక అన్నె జీవ జా ఉట్టింది" మెన యేసు జోచ సిస్సుల్క సంగుక దెర్దన్. ²² తెదోడి, పేతురు జోక పక్కయ్ కడ నా కెర, "ప్రబు, దేముడుచి దయక తుక జా పిట్టవును! దస్సిచి తుక కెయ్యక కి జర్లు జవున్ నాయ్" మెన, యేసుక గోల కెర్దన్. ²³ పేతురు దస్సి సంగితికయ్, యేసు పన్న కెర, జోక దెక, "సయతాన్, అంచి పడ్డి గో! అంచి తిలి కామ్క తుయి అడ్డు అస్సిన్. దేముడుచి పచ్చెనచి బుద్ది ఉచర్దది నాయ్, గని మాన్సుల్ ఉచర్ది రగుమ్ ఉచర్దది" మెన, పేతురుక సంగిలన్.

నంపజలన నిదానుమ్ తెన్ అంచి పట్టి బులుక అస్సి

²⁴ యేసు పేతురుక దస్సి సంగ కెర, సిస్సుల్ ఎత్తిక, "కో నంపజా, అంచి పట్టి బులుక ఉచరుల గే, జోచి సొంత ఇస్సుమ్ ఎత్తి ముల దా, జోచి సొంత నిలువ వయన్లి రితి జా, అంచి పట్టి బులుక అస్సి. ²⁵ కిచ్చొక మెలె, జోచి సొంత ప్రానుమ్ రచ్చించువ కెరన తంక, కో కోరవ జవుల గే, జోచి ప్రానుమ్ పాడె జా గెచ్చెదె. గని, అంచి రిసా కో జోచి ప్రానుమ్ దెతి రితి ఎక్కి మెన్సు నిదానుమ్ ఇండుల గే, జోచి ప్రానుమ్ రచ్చించువ జా జోక దొర్పు జయెదె. ²⁶ ఈంజ లోకుమతె తిలిసి ఎత్తి కేన్ మాన్సు జవున్ కలుగు కెరన, జోచి సొంత ప్రానుమ్ పాడె కెరన్లెగిన, జోక కిచ్చొ లాబుమ్? కిచ్చొ లాబుమ్ నాయ్. అన్నె, కేన్ మాన్సుచి అత్తు పాడె జలెగిన, జోచి ప్రానుమ్ దేముడు తెన్ అన్నె బెదవంతి రితి కిచ్చొ దిలి సరిపుచువ జయెదె గే?

²⁷ "కిచ్చొక ఈంజ ఎత్తి. ఆవ్ సంగితసి మెలె, పడ్డక ఆవ్ మాన్సు జా జెర్యున్ అయ్లోసా, అంచ దూతల్ తెన్, కచితుమ్ అంచొ అబ్బిసి జలో దేముడుచి పరలోకుమచి ఉజడి తెన్, అన్నె జెంక అస్సి. ఎత్తి మాన్సు ఇండిలి కొట్టి జోక సిచ్చ గి బవుమానుమ్ గే దెయింది. ²⁸ అన్నె, తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, ఇన్నె టీవో జా తిలసతె సగుమ్జన్ నే మొర్తె అగ్గె, ఆవ్ మాన్సు జా జెర్యున్ అయ్లోసా అంచి రాజెమచి అదికారుమ్ తెన్ డిస్సిని దెకుల్" మెన యేసు సంగిలన్.

17

సిస్సుల్చి మొక్కె యేసు పరలోకుమచి ఉజడి జా మార్పువ జలిసి

(మార్కు 9:2-13; లూకా 9:28-36)

¹ అన్నె సొప్పు దీసల్ గెలి పడ్డి, యేసు పేతురుక, యాకోబుక చి యాకోబుచో బావోన్ జలో యోహానుక పట్టి కడ దెరన, డోక తిలి ఏక మెట్టయ్ వెగ కెర, ² జోవయించి మొక్కె జోచి రూపుమ్ మార్పువ జా, జోచి మొక్కోమ్ పొర్లు రితి తల్కున ఉజడి జలి, చి జోచ పాలల్ ఉజడి రితి చోక డిసిల.

³ పడ్డి, ఈందె, పూర్ణమవ దేముడుచి కబుర్లు సంగిత మోసచి ఏలియా దొగుల యేసు తెన్ లట్టబై తా. జేవ్ తిగ్గి సిస్సుల్క డీసన్ సేడ్. ⁴ జేవ్ దొగుల పూర్ణమవ యేసు తెన్ లట్టబై తతికయ్, పేతురు యేసుక, "ప్రబు, అమ్ ఇన్నె తంక చెంగిలి. తుక ఇస్సుమ్ తిలె, ఏక తుక, ఏక మోసిక, ఏక ఏలియాక, మొత్తుమ్ తిన్ని కుడియల్ బందింది" మెన సంగిలన్.

⁵ పేతురు దస్సి సంగితె తతికయ్, ఈందె, ఉజడి తిలి ఏక మబ్బు జోవయింక డంకి జలన్, చి "ఈందె, ఈంజో అంచొ ప్రేమ తిలో సొంత పుత్తు. ఇన్నెచి రిసా అంక ఒగ్గర్ సర్దంతోనుమ్. ఇన్నెచి కోడు తుమ్

నూన” మెన, జా మబ్బు తెంతో అవాడే సంగిలిసి నూన్. 6 సిన్పుల్ ఈంజ కోడు నూన పుణ్ణో సేడ ఒగ్గర్ బియఁ గెల. 7 గని యేసు జోవయింది పాసి జా కెర, జోవయింక చడ, “ఉట్ట. బియఁ నాయ్” మెన సంగిలన్. 8 జేవ్ సిన్పుల్ అంకివో ఉగుడ దెకిలె, యేసు ఎక్కిలొయి డీసిలన్, అన్నె కక్క దెకిత్ నాయ్.

మొర గెలె అన్నె జీవ్ జతినచి రిసా యేసు అన్నె సంగిలిసి

9 యేసుచి సిన్పుల్ జా మెట్టయ్ తెంతో ఉత్త జెతె తతికయ్, “అవ్ మాన్సు జా జెర్మన్ అయ్లోసా మొర గెచ్చు అన్నె జీవ్ జతె ఎద, ఈంజ తుమ్క డీసిలిన్చి రిసా తుమ్ కక్క సంగ నాయ్” మెన యేసు జోవయింక సంగిలన్.

10 తెదెడి జోచ సిన్పుల్, “క్రిస్తు మెలో రచ్చింఱువ కెర్తెసా నే జెతె అగ్గె ఏలీయా పూర్ణుమ్చో జెంక అన్నె, మెన మోసే తెన్ దేముడు దిలి అగ్గెల్ సికడ్డన కిచ్చొక సంగితతి?” మెన, యేసుక పుసిల. 11 జో జోవయింక, “ ఏలీయా పూర్ణుమ్చో జా కెర ఎత్తి తెయార్ కెరుక అన్నె” మెన పూర్ణుమ్ దేముడు సంగిలి కోడు నిజుచి, 12 గని తుమ్క అవ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, ఈంజో ఏలీయా అగ్గెయి అయ్లన్. అయ్లె కి, జేవ్ జోక చినితి నాయ్, చి జోవయింక ఇన్పుమ్ అయ్లీ రితి జేవ్ జోక కెర్ల. అవ్ మాన్సు జా జెర్మన్ అయ్లోసా కి జోవయింతె దన సైమల్ సేడిందె” మెన యేసు సంగిలన్. 13 జో బాప్తిసుమ్ దెతె తిలొ యోహానుచి రిసాయి ఏలీయా పూర్ణుమ్చో రిచోసా మెన యేసు సంగిలన్, మెన సిన్పుల్ అర్దుమ్ కెరన్.

మోర్పు సేడ్డె తిలొ బూతుమ్ దెర్లొ నాడుక యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి

(మార్కు 9:14-29; లూకా 9:37-43)

14 యేసుచి సిన్పుల్ జా మెట్టయ్ తెంతో ఉత్త జా కెర, ఒత్త బెర్లి జనావ్తె పావెతికయ్, ఎక్కిలొ యేసుతె జా కెర, నెర్పు సేడ జోకర, 15 “బాబు, అంచో పుత్తుచి ఉప్పిరి కన్యారుమ్ తి. జో మోర్పు జబ్బు తెన్ ఒగ్గర్ బాద సేడ్డె తత్తయ్. జో కెయక తెయెక ఆగితె నెంజిలె గడ్డె సేడుక అన్నె. 16 తుచ సిన్పుల్తె జోక కడ ఆన్లయ్, గని జోక చెంగిల్ కెరుక జేవ్ నెత్తిర్ల” మెన సంగిలన్. 17 యేసు, “నముకుమ్ నెంజిలి వెర్లి బుద్దిచి కాలుమ్చ, తుమ్. తుమ్చి తెన్ అవ్ కెత్తి దీనల్ తంక? కెత్తి దీనల్ తుమ్క అవ్ ఒర్పువ జంక? అల్లె, జో నాడుక అంచితె కడ ఆన్” మెన, సంగిలన్. 18 జో నాడుక కడ ఆన్తికయ్, యేసు జోక దెర్లి బూతుమ్క గొల కెర్లికయ్, జా బూతుమ్ జోక ముల దా, ఉట్ట గెలన్. గెలి వెంటనె, జో నాడు చెంగిల్ జలన్.

19 పణ్ణో, అన్నె కో నెంతె, యేసుచ సిన్పుల్ జోత్త జా కెర, “అమ్ కిచ్చొక జా బూతుమ్క ఉదడుక నెత్తిర్లమ్?” మెన పుసిల, 20 చి యేసు జోవయింక, “తుమ్ తోక్కి నంపతిలి రిసా, తుమ్క సార్పుగడ్డచి ఎదిలి నముకుమ్ తిలెగిన, ఈంజ మెట్టక జప్పన్ దెక ‘ఇన్నె తెంతో ముల దా, ఒత్తల్తో గో మెలె బెగి గెచ్చెదె. తుమ్ కిచ్చొ నంపజలెకి, జయ్యి జెయమ్ జయెదె, మెన తుమ్క అవ్ కచితుమ్ సంగితసి 21* గని ఎక్కి చువ్వె తా ప్రార్దన కెర్లెకయ్ ఇసిచిక ఉదడుక జయెదె.”, మెన యేసు సంగిలన్.

22 పణ్ణో, జేవ్ గలిలయ ప్రాంతుమ్తె బెద బుల్తె తతికయ్. యేసు సిన్పుల్క దెక, “అవ్ మాన్సు జా జెర్మన్ అయ్లోసాక మాన్పుల్చి అత్తి విరోదుమ్ సుదల్ దెర దెవుల, 23 చి అంక జేవ్ మారుల. మార్లె కి, తిర్తతెక అన్నె జీవ్ జా ఉట్టిందె” మెన, యేసు అన్నె సంగిలి రిసా, సిన్పుల్ ఒగ్గర్ దుకుమ్ జల.

దెంక తిలి పన్నుచి రిసా యేసు సంగిలిసి

(మార్కు 9:30-32; లూకా 9:43-45)

24 యేసు కెవెర్చూహమ్ పట్టుమ్తె పావెలి పొది, దేముడుచి గుడితె దెతి చెత్తర్ వెండ్లుచి †పన్ను నజితన పేతురుతె జా కెర, “తుమ్క బోదన కెర్తెసా ఈంజ చెత్తర్ వెండ్లుచి పన్ను దెయెదె గే నాయ్?” మెన పుసిల, చి “దెయెదె” మెలన్.

25 జో పేతురు గెరి జా కెర, నే లెట్టబై అగ్గె, యేసు జా సంగతి జాన్లి రిసా, “ఓ సీమోను, తుయి కిచ్చొ ఉచర్చసి? ఈంజ లోకుమ్చ ద రానలు కచితె పన్ను నజుల? సాంత పుత్తర్పుల్తె గే, వేర మాన్పుల్తె గే?” మెన పుసిలన్, 26 చి పేతురు “వేర మాన్పుల్తె” మెంతికయ్, యేసు, “దన్ని జలె, పుత్తర్పుల్తె సంగుక

* 17:21 17:21 గ్రీకు బాస తెన్ ఈంజ మత్తెలి తొలితొ రెగిడ్ల పుస్తకల్తె 21 కోడు తయ్ నాయ్. † 17:24 17:24 ‘పన్ను’ మెలె, సిన్పుచి రితి జయెదె. ఈంజ పన్ను జలె, విస్సుక వెర్చల్చి జలి తెంతో ఎత్తి యాదుడు వెర్చెక వెర్చెక దేముడుచి గుడిచి రిసా చెత్తర్ వెండ్లు దెంక తిలిసి.

నాయ్. ²⁷ గని, దేముడుది గుడిక ఈంజ వన్ను నజితనక అస్మానుమ్ నే కెర్రి రిసా, తుము సముద్రుమ్తె గెచ్చు, గాలుమ్ గలు. తొలితో దెర్ను న్నొడ్డొ మొస్సాక దెర, జో మొస్సాని చోడి చిర దెకిలె, ఒత్త ఏక్ అట్టు వెండ్లుచి విలువచి కాసు డీసెదె. జా దెర జా కెర, తుచి రిసా కి అంచి రిసా కి జోవయింక దేసు” మెన, యేసు వేతురుక సంగిలన్.

18

పరలోకుమతె కో వెల్లో జయెదె గే
(మార్కు 9:33-37; లూకా 9:46-48)

¹ జా పొదుల్తె, యేసుచ సిస్సుల్ జోతె జా కెర, “పరలోకుమచి రాజిమతె కో వెల్లో జయెదె?” మెన పుసితికయ్, ² జో ఏక్ బాలబోదక జోచి పాసి బుకారా కెర, జోవయిచి నెడిమి టీవో కెర, ³ ఇసి మెలన్. “తుమ్క అవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, తుమ్ బుద్ది మార్పుప కెరన బాలబోదల్ రిత గపురుమ్ నే ఉచరంతి రితి జలెకయ్, పరలోకుమచి రాజిమతె బెదుక తెరితె, జయె నాయ్. ⁴ జాకయ్, ఈంజో బోదచి రితి కో దాక్ కెరన తయెదె గే, జొయ్యి పరలోకుమచి రాజిమతె వెల్లో జయెదె. ⁵ అన్నె *ఇన బాలబోదల్తె ఎక్కిలోక జలెక, కో †అంచి నావ్ తెన్ మురియాద కెరుల గే, అంకయి మురియాద కెర్రి రితి జవుల. ⁶ గని అంక నంజల ఇన బాలబోదల్ జల రితనతె ఎక్కిలోక కి, కో ‡పాపుమ్ కెరవుల గే, జోవయిచి టోట్రయ్ తిర్వేలి రితొ వెల్లో పత్తురు ఒడొవ దా, జోక సముద్రుమ్తె బుడ్డవ గెలుక చెంగిలి.

⁷ “అయ్యో! §పాపుమ్ కెరయ్తినచి రిసా ఈంజ లోకుమ్క కస్తుమ్! *పాపుమ్ కెరయ్తిన కచితుమ్ జెయెదె, గని కచి అత్తి దన అల్లర జవుల గే, ⁸ అయ్యో! జాచి రిసా, తుమ్చితె ఎక్కిలోచొ ఆతు జలెకు, చాటు జలెకు, జోక †పాపుమ్ కెరవ తిలెగిన, జోచి ఆతు జవున్, జోచి చాటు జవున్, కండ గెల వెంట గెలి రితి జవున్. కిచ్చొక మెలె, దొన్సి అత్తో దొన్సి చట్టో తెన్ కెయెక నే విజితి ఆగితె గలి జతి కంట, ఆతు జలెకు, చాటు జలెకు నెంజ పరలోకుమచి రాజిమతె బెదుక తుమ్క చెంగిలి. ⁹ అన్నె, తుమ్చితె ఎక్కిలోచి అంకి జవున్ తుమ్క ‡పాపుమ్ కెరవ తిలెగిన, అన్నె జా అంకి జోతె తెంతొ కడ వెంట గెలి రితి జవున్. కిచ్చొక మెలె, దొన్సి అంకివ తెన్ వెల్లి ఆగి గొయ్తె గలి జతి కంట, ఎక్కి అంకి తెన్ పరలోకుమచి రాజిమతె బెదుక తుమ్క చెంగిలి.

నంజజతనక దేముడు విలువ దెకితిన

¹⁰ “ఈంజేవ్ బాలబోదల్ రితనతె ఎక్కిలోక కి నిస్కారుమ్ నే దెకితి రితి దెకన. కిచ్చొక మెలె, ఇన్నెక రకిత దూతల్ కెయెక తెయెక పరలోకుమ్ తిలొ అబ్బిచి మొకోమ్ దెకితె తవుల మెన అవ్ తుమ్క కచితుమ్ సంగితసి. ¹¹ §కిచ్చొక మెలె, అవ్ మాన్సు జా జెర్నున్ అయ్లోసా కిచ్చొక అయ్లయ్, మెలె, జోవయిచి అత్తుక నెన గెల మాన్సుల్క రచ్చించువ కెరుక అయ్లయ్.

నెన గెలి మెండప్పిలెచి రిసాచి టాలె

¹² “అల్లె, తుమ్ కిచ్చొ ఉచర్చు? ఏక్ మాన్సుక పుంజెక్ మెండల్ తిలె, జోవయితె ఎక్కి పిట్ట తిలెగిన, ఏక్ తకు పుంజెక్ మెండల్క ఒత్త డొంగె ముల దా కెర, జా పిట్ట గెచ్చు తిలి మెండక చజాక గెచ్చె నాయ్ గె? ¹³ అన్నె జేవ్ కెయె నే నాసిల ఏక్ తకు పుంజెక్ మెండల్చి రిసా సంతోసుమ్ జతి కంట, ఈంజ * నాన గెలి మెండక చజిలె, డీసిలె, జో గొవుడు ఒగ్గర నర్దసంతోసుమ్ జయెదె మెన, తుమ్క కచితుమ్ అవ్ సంగితసి. ¹⁴ దన్నె కి, ఈంజేవ్ బోదల్ ఎక్కిలో కి నానమతె గెచ్చుక పరలోకుమ్ తిలొ అబ్బిన్క ఇస్సుమ్ నాయ్.

* **18:5** 18:5 ఇన బాలబోదల్తె మెలె, బాలబోదల్తయ్ ఇసి మెనక జయెదె, నెంజలి నంజ జాలబోదల్ రిత జా దాక్ కెరన్నక కి ఇసి మెనక జయెదె. దొన్సి అల్లర కి కెరన్నక జయెదె. † **18:5** 18:5 నెంజలి 5. ముత్తుమ్: అన్నె జో అంక నంజలి రిసా, ఇన బాలబోదల్తె ఎక్కిలోక జలెకు కో మురియాద కెరెదె గే, అంకయ్ మురియాద కెర్రి రితి జయెదె. ‡ **18:6** 18:6 నెంజలి జోవయిచి నముకుమ్ పిట్టవుల గే, § **18:7** 18:7 నెంజలి, ‘నముకుమ్ పిట్టయ్తినచి రిసా’. * **18:7** 18:7 నెంజలి ‘నముకుమ్ పిట్టయ్తిన’. † **18:8** 18:8 పాపుమ్...రిసా, నెంజలి ‘నముకుమ్ పిట్టయ్తె రితి జలెగిన, జా దీసి తెంతొ అన్నె దన్నె నే జతి రిసా’ చి అర్థమ్ కి గ్రీకు బాన తెన్ ఈంజ తొలితో రెగిడ్లెన్ తెన్ బెదెదె. ‡ **18:9** 18:9 పాపుమ్...రిసా, నెంజలి ‘నముకుమ్ పిట్టయ్తె రితి జలెగిన, జో దీసి తెంతొ అన్నె దన్నె నే జతి రిసా’ చి అర్థమ్ కి గ్రీకు బాన తెన్ ఈంజ తొలితో రెగిడ్లెన్ తెన్ బెదెదె. § **18:11** 18:11 గ్రీకు బాన తెన్ ఈంజ ఎత్తి తొలితో రెగిడ్లెన్ సగుమ్ పున్కల్తె 11 నంబరిచి కోడు తయె నాయ్. * **18:13** 18:13 పిట గెలి

15 “తుమచితె బావొ ఎక్కిలోక అన్నెక్టొ పాపుమ్ కెర తిలిగిన, జో జా పాపుమ్ నే కెర్లొసా పాపుమ్ కెర్లొసాతె గెచ్చు కెర, అన్నె కో నెంతె, జో కెర్లొ పాపుమ్ జోకయ్ సంగుక అస్సె. జో పాపుమ్ కెర్లొసా జా కోడు సూన్లెగిన, నిజుమి, పాపుమ్ కెర్లయ్ మెన, ఒప్పున సంగిలిగిన, జోక అన్నె బెదవన తస్సె. 16 గని, జో నే సూన్లెగిన, జా తగుచి రిసా తుమ్ లట్టబ్బినచి రిసా దొగుల తీర్గి సాచి జతి రితి, అన్నెక్టొక గే అన్నె దొగులక గే కడన, జో పాపుమ్ కెర్లొసాతె గెచ్చు, సంగ. 17 జో తీర్గచి కోడు నే సూన్లెగిన, అంక నంపజలన మొత్తమ్ బెద నబ కెర్లొనెతె జా తగు సూనవ. జో జా సంగుమ్ నబ కెర్లొనచి కోడు కి నే సూన్లెగిన, జోక తుమచితె నే బెదవంతె, బార్ కెర, దస్సి, యూదుల్ నెంజలనక కి సిస్టు నజీతనక కి యూదుల్ కీసి బెదవంతె నాయ్ గే, దస్సి దెక సిచ్చు కెర. 18 తుమ్ నంపజలన బెద ఈంజ లోకుమతె నబ కెర కిచ్చొ రుజ్జు సంగితె గే, జాకయ్ పరలోకుమ్ తిలి అమచి అదికారుమ్ దెతనుమ్, మెన నిజుమి తుమ్క ఆవ్ సంగితసి.

19 “పడ్డె, తుమ్క అన్నె కిచ్చొ మెంతసి మెలె, ఈంజ లోకుమతె తుమచితె కో కో, ఎక్కి దొగులయి జలెకి, మెన్నుతె ఎక్కి రితి ఉచర, కిచ్చొచి రిసా ప్రార్దన కెర్లె గే, పరలోకుమ్ తిలొ అంచొ అబ్బి తుమచి రిసా జాక జర్లు కెరెదె. 20 కిచ్చొక మెలె, దొగుల తీర్గి అంచి నావ్ తెన్ కేనె ఎక్కితె తవుల గే, ఒత్త జోవయింది నెడిమి ఆవ్ తయిందె” మెన, యేసు సంగిలన్.

మాన్సుల్క కెత్తి సుట్టు చెమించుప కెరుక గే

21 తెదొడి పేతురు పుర్లె జా కెర, యేసుక, “ప్రబి, కేన్ జవున్ బావొ అంక కెత్తి సుట్టు పాపుమ్ కెర్లొసి, ఆవ్ జోక చెమించుప కెరుక? సత్త సుట్టు ఎద గే?” మెన, పుసిలన్. 22 యేసు జోక, “సత్త సుట్టు నాయ్. తిని చిసా సత్త సుట్టు ఎదక.” మెలన్.

ఎక్కిలోక ఎక్కిలో చెమించుప కెర

23 “పరలోకుమచి రాజమతె బెదితన ఎక్కిలోక ఎక్కిలో చెమించుప కెర్లొనచి రిసా కిచ్చొ టాలి సంగుక జయెదె మెలె, జోచ గొత్తి సుదల్ దెంక తిలి డబ్బుల్ ఏక్ రానొ నజనుక దెర్లొ. 24 నజనుక దెర్లొ పొది, ఈందె, జోక దెస్సు వెయి వెండ్లు దెంక తిలొ ఎక్కిలోక బుకార్తికయ్, జమాన్లు జోక జో రానొతె కడ అస్సె. 25 జా రునుమ్ తీర్పుప కెరుక మెన జో మాన్సుతె కిచ్చొ నెంజిలి రిసా, జోచొ ఎజొమాని, ‘జోక కి జోచి తేర్పిక కి, జోచ బోదల్క కి, జోక కలుగు జలిసి ఎత్తి కి విక గెల కెర, రునుమ్ తీర్పుప కెరవడ’ మెన, జమాన్లుక సంగిలన్. 26 జలె, రునుమ్ జలొ జో గొత్తి సుదొ సెర్లు సేడ, జోకర, బాబు, అంచి ఉప్పిరి దయ తియ, దొరత్ రక్క. జా రునుమ్ ఎత్తి ఆవ్ తీర్పుప కెరెందె” మెన, బతిమాల్వా జా సంగితికయ్, 27 జో రానొ జోచి ఉప్పిరి కన్యారుమ్ జా, జోక ముల కెర, జోచి రునుమ్ చెమించుప కెర్లొన్.

28 “గని, జో దస్సి బార్ జా కెర, జోచి జతచ గొతి మాన్సుల్తె ఎక్కిలో జోక దొన్ పుంజొ †వెండ్లు దెంక తిలొసాక దస్సుల్ జా, జోచి పీకతె దెర, ‘తుయి అంక దెంక తిలిసి అంక దే’ మెన సంగిలన్. 29 జోచి జతచొ జో గొత్తి సుదొ సెర్లు సేడ, జోకర జోకర, ‘అంచి ఉప్పిరి దయ తియ దొరత్ రక్క. తుక దా గెలిందె’ మెన, బతిమాల్వా జా సంగిల్ కి, 30 జో నే ఒప్పునతె, జో అన్నెక్టొ దెంక తిలిసి దా గెల్లె ఎద జోక జేల్తె గలయలన్.

31 “తెదొడి, ఈంజొ కన్యారుమ్ నే దెకిలొ గొత్తి సుదొచి ఒత్తచ గొత్తి సుదల్ జా జర్లు జలిసి దెక కెర, ఒగ్గర్ బాద సేడ, జర్లు జలిసి ఎత్తి జోచొ ఎజొమానిక సంగిల. 32 తెదొడి, జో ఎజొమాని, జో కన్యారుమ్ నెంజిలొ గొత్తి సుదొక బుకారా కెర, జోక, ‘తుయి, గర్లొ గొత్తి సుదొ, తుయి అంక బతిమాల్వా జా జోకర్లది, చి తుచి ఎదిసాట్ తిలి రునుమ్ పెట గెలయ. 33 ఆవ్ తుక చెమించుప కెర్లె రితి, తుయి తుచొ జతచొ గొత్తి సుదొక చెమించుప కెరుక తిలి నాయ్ గే?’ మెన, జోక సంగ కెర, 34 జో గొత్తి సుదొ రునుమ్ జలిసి ఎత్తి దెతె ఎద, సిచ్చల్ కెర్లనతె జో జేలి తంక మెన జోచొ ఎజొమాని సార్లు కెర దిలన్.

35 “జలె, తుమ్తె కో తుమ్చొ బావొ జలొ అన్నెక్టొక పెట్టి ఎత్తి చెమించుప నే కెర్లె, పరలోకుమ్ తిలొ అంచొ అబ్బొ కచితుమ్ జో మాన్సుక సిచ్చ దెయెందె” మెన యేసు బుద్ది సంగిలన్.

19

1 యేసు ఈజిప్ట్ కొడో సంగ కేడయేలి పడ్డొ, గలిలయ ప్రాంతుమ్ తెంతొ ముల దా, యూదయ ప్రదేసీమ్తెచి యోర్దాను గాడు ఒత్తలీతో పక్క ఉట్ట అయిలన్. 2 ఒగ్గరజీన్ జనాబ్ జోచి పట్టి జెతికయ్, జోవయించ జబ్బులు ఒత్త చెంగిల్ కెర్లన్.

పెండ్లి జలస ముల ములి జతిన్చి రిసా యేసు సంగిలినీ

3 పరిసయ్యుల్ సగుమ్జీన్ యేసుక పరిచ్చ కెర, తెర్లె నింద కెరుక మెన, జోతె అయిల, అన్నె, “కేన్చి రిసా జలెకు మున్నుబోద జోచి తేర్చిక ములుక నాయిమ్ గె?” మెన, పుసిల, చి యేసు జోవయింక,

4 “ఈంజ లోకుమ్ జెర్తయేలి పొది తెంతొ, మున్నుబోద తేర్బోద మెన, జెర్మిలోసా జేక జెర్తయేలొ.”

5 ఇనీకయ మున్నుబోద అయ్యున్అబ్బొన్క ముల దా, జోచి తేర్చి తెన్ బెద తంక అన్నె, అన్నె జేవ్ దొగుల ఎక్కి ఆగ్ జా తవుల మెన జెర్తయేలొసా సంగిలన్

మెన సదు కెర్పు నాయ్ గె? 6 జలె, జేవ్ దొగుల ఎక్కి జీవ్ జా అన్నె. జాచి రిసా, దేముడు పెండ్లితె కక్క జత కెరవ తయెదె గే, కేన్ మాస్సు ములపుక జయె నాయ్.” మెన యేసు సంగిలన్. 7 జేవ్ పరిసయ్యుల్ యేసుక “జలె, ‘ముల దెతి పుస్తకుమ్ రెగ్ల దిలెగిన ముల దెంక జయెదె’ మెన మోసాన్ పూర్ణుమ్చో కిచ్చొక ఆడ్ర దిలన్?” మెన, సంగిల. 8 యేసు జోవయింక, “తుమ్ రాడె జీవవ మాస్సులచి రిసా ‘తుమ్చ తేర్చియొక ముల దెంక జయెదె’ మెన మోసాన్ సెలవ్ దిలన్, గని మాస్సులక జెర్తయేలి కెర్లి మొదొల్ తెంతొ దస్సు తయె నాయ్. 9 అవ్ కిచ్చొ మెన తుమ్క సంగితసి మెలె, జా లంజె జలి రిసా పిట్టవ, కో జలెకు జోచి తేర్చిక ముల దా అన్నెకొక పెండ్లి జయెదె గే, లంజె వంసుమ్చో జతయ్, మెన గట్టిజ సంగితసి” మెన, జోవయింక సంగిలన్.

పెండ్లి నే జతిన్చి రిసా సిస్సుల్ ఉచర పునిలినీ

10 ఈంజ కొడు సూన కెర, యేసుచ సిస్సుల్ జోక “తెర్లిమున్ను చి నెడిమి ఇసి తిలెగిన, పెండ్లి నే జలెగిన చెంగిల్.” మెన యేసుక సంగిల, 11 చి యేసు జోవయింక, “దేముడు జా సెక్తి దిలెకయ్, నెంజెలి కో కి జా కొడు ఓర్పువ జంక నెతిర్లి. 12 ఈందె, జెర్మన్ తెంతొ గొడ్డు జలస తవుల, మాస్సుల్ సగుమ్జీన్క గొడ్డు జతి రితి కెర్ల, పడ్డొ పరలోకుమ్చి రాజిమ్చి సేవ ఎక్కి మెన్ను తెన్ కెర్లి రిసా, సగుమ్జీన్ కి గొడ్డు రిత జా తవుల. జలె, తుమ్ ఉచర్లి రితి తంక కో తెరుల గే, దస్సే తత్తు.” మెన సంగిలన్.

యేసు బాలబోదల్క చడ వరుమ్ దిలినీ

13 పడ్డొ, యేసు జోవయింక చడ ప్రార్థన కెరుక మెన, సగుమ్జీన్ జోవయించ బాలబోదల్క జోతె కడ అన్న. 14 జలె, జేవ్ బోదల్క కడ అన్న మాస్సుల్క యేసుచ సిస్సుల్ “పోస” మెన గోల కెర్ల. గని, యేసు, “జోవయింక అడ్డు కెర నాయ్. బోదల్ అంచితె జెతు. కిచ్చొక మెలె, పరలోకుమ్చి రాజిమ్ ఇన సుదల్చియి” మెన, సిస్సుల్క సంగిలన్. 15 జేవ్ బోదల్క బోడి చడ కెర ఒత్త తెంతొ ఉట్ట గెలన్.

పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె కిసి బెదుక గే యేసు సంగిలినీ
(మార్కు 10:17-31; లూకా 18:18-30)

16 పడ్డొ, ఈందె, ఉబెడొ ఎక్కిలొ యేసుతె జా కెర, “గురుబాబు, జొబర. అవ్ పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె కెయిలక తెయిలక జతి వాట అంక దొర్పు జంక మెలె, అవ్ కిచ్చొ చెంగిల్ కామ్ కెర్లె జయెదె?” మెన పుసిలన్. 17 యేసు జోక, “కేన్ చెంగిల్చి మెన కిచ్చొక అంక తుయి పునితసి? చెంగిల్ తిలోసా ఎక్కిలొయి. అన్నె కోయి నాయ్. పరలోకుమ్తె జతి వాట కావలె మెలె, దేముడుచ ఆగ్గల్ రితి కెర్లె తా” మెన సంగిలన్.

18 జో ఉబెడొ, “కేన్ కేన్ ఆగ్గల్ రితి కెరుక?” మెన యేసుక పుసిలన్, చి యేసు,

“నరు అత్య కెరు నాయ్,

లంజెకమె కెరు నాయ్,

కిచ్చొ చోరు నాయ్,

అబద్దుమ్ సాచి సంగు నాయ్,

19 అయ్యుద్అబ్బొద్క గవురుమ్ దెకితె తా,

అన్నె, తుక్క, తుయి కిసి ప్రేమ కెరంతసి గే దస్సి, వేర సుదల్క కి ప్రేమ కెర్తె తా” మెన సంగిలన్. 20 జో మాన్సు యేసుక, “ఇనచ ఎత్తి, ఆవ్ నిదానుమ్ కెర దెకనతసి. గని కిచ్చొగె పిట్ట అన్నె మెన అంక అజ్జ. అన్నె కిచ్చొ పిట్ట అన్నె?” మెన పుసిలన్, చి యేసు జోక, “తుయి పూర్తి జంక ఆన తిలెగిన, గో, చి 21 తుచి అన్నె ఎత్తి, విక కెర, బీద సుదల్క దేసు, చి పరలోకుమతె తుక అన్నె కలుగు జెయెదె. అన్నె, అంచి తెన బెద, అంచి పట్టి జే!” మెలన్. 22 గని, జో ఉబెడో ఒగ్గర సామ్నూరుమ్ చి రిసా, యేసు దస్సి సంగితికయ్, దుకుమ్ జా మొకొమ్ ఇదిలిసి కెర ఉట్ట గెలన్.

సామ్నూర్లు పరలోకుమచి రాజిమతె బెదుక కస్తుమ్

23 తెదొడి యేసు జోచి సిస్సుల్క, “ఆవ్ తుమ్క కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, సామ్నూర్లు పరలోకుమచి రాజిమతె బెదుక కస్తుమ్. 24 అన్నె, దన సామ్నూర్లు దేముడుచి జా రాజిమతె బెదితి కంట, సూజబొరో వాట్ ఒంటె గచ్చుక సుల్లు, మెన తుమ్క ఆవ్ సంగితసి” మెన సంగిలన్.

25 సిస్సుల్ కళంజ కోడు సూన కెర, ఆచారిమ్ జా, “దస్సి జలె, కో రచ్చించువ జంక జయెదె?” మెన, సంగితికయ్, 26 యేసు జోవయింక దెక, “మాన్సుల్ కెర్క నెత్తిర్దిసి, గని ఎత్తి, జగ్గు కెరుక కి దేముడుక నెక్తి అన్నె.” మెన సంగిలన్. 27 పేతురు, “ఈందె, ఆవ్ ఎత్తి, ముల దా తుచి పట్టి బులితసుమ్, చి రిసా అమ్కయి కిచ్చొ దొర్కు జయెదె?” మెన పుసిలన్. 28 యేసు జోవయింక ఇసి మెలన్, “తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, కళంజ లోకుమ్క నొవర్ చెంగిల్ కెర్తె పొదిక, ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసా ఎత్తిక విలువ కెర్తె రిసా, అంచి పరలోకుమచి ఉజిడచి సింగాసనుమతె వెనితె పొదిక, అంక సంపజా తుమ్ బారజన్, బార సిజాననల్తె వెన, ఇస్రాయేలుల్చ బార సెకుములుచక అంచి తెడి తుమ్ తీర్పు కెర్తె. 29 అన్నె, అంచి నావ్ చి రిసా గెరల్ జలెకు, అన్నెబావొక జలెకు, బయబేనిక జలెకు, అబ్బొన్క జలెకు, అయ్యొన్క జలెకు, బోదల్క జలెకు, బుయి జలెకు, జో ముల తయెదె గె, జోక దనచ పుంజెక్ వంతుల్ దొర్కు జయెదె, అన్నె, పరలోకుమతె గెచ్చ కెయెక తెయెక చెంగిల్ తా జవుల. 30 కళంజ అగ్గె జల మాన్సుల్ ఒగ్గరజన్ పడ్డె జవుల, పడ్డె జలన అగ్గె జవుల.”

20

ద్రాచ తోటచో ఎజొమానిచి దయచి రిసా టాలి

1 “పరలోకుమచి రాజిమతె మాన్సుల్క బెదయ్తోసాచి దయ కిసి మెలె, ఎజొమాని ఎక్కిలోచి దయచి రితి జయెదె. జో జోచి ద్రాచ తోటత కామ్ కెరవుక మెన, కూలి మాన్సుల్క బుకార్తి రిసా, పెందలె బారొ జా కెర, 2 ఏక్ దీసిచి కామ్క ఏక్ ఒండి మెద్దెసిచి కూలి *డబ్బుల్ దెయెదె” మెన, జేవ్ కూలి మాన్సుల్చి మొక్క బవున సంగ తా, ద్రాచ తోటత జేవ్ కామ్ కెర్తె రిసా జోవయింక తెద్రయ్లో.

3 “పిమ్మట్, పాసి పాసి నొప్పు గంటల్క, జో ఎజొమాని, సంతవీది గెచ్చ కెర, కామ్ నెంజ ఆరి టీవో జా తిలన్క సగుమ్జన్ ఒత్త తిలిసి దెక కెర, 4 తూమ్ కి అంచి ద్రాచ తోటత గెచ్చ, కామ్ కెర, చి సరిపుచువ జతి కూలి డబ్బుల్ తుమ్క దెయెదె” మెన, జోవయింక సంగితికయ్, జేవ్ జోచి కామ్తె గెల. 5 అన్నె, పాసి పాసి బార గంటల్ మెద్దెనె కి, తిన్ని గంటల్క కి, జా వీది జో ఎజొమాని గెచ్చ కెర, అన్నె దస్సి కెర్లన్.

6 “ఒత్తె తెంతో, పాచ్ గంటల్ నంజె, జా వీది అన్నె గెచ్చ కెర, అన్నె సగుమ్జన్ దస్సి ఒత్త టీవో జా తతికయ్, తుమ్ ఒండి మెద్దెనె కిచ్చొక దస్సి, కామ్ నే కెర్తె కిచ్చొక టీవో జా అన్నె?” మెన పుసితికయ్, 7 జేవ్, “కో అమ్క కూలి కెర్తయ్తి నాయ్” మెన సంగిల, సంగితికయ్, జో ఎజొమాని, “జలె, తూమ్ కి అంచి ద్రాచ తోటతె గెచ్చ కామ్ కెర” మెన, జోవయింక కి తెద్రయ్లన్.

8 “సాంజ్ జతికయ్, జో ద్రాచ తోటచో ఎజొమాని జోచొ గెరెదె డబ్బుల్ దెకితో మాన్సుక, ‘జేవ్ కూలి కెర్లనక బుకారా కెర, పడ్డె అయ్లనక తెంతో తోలితో అయ్లనక ఎద, ఎత్తిక ఆవ్ సంగిలి కూలి డబ్బుల్ దేసు’ మెన, జోక సంగిలన్. 9 జాచి రిసా, పాచ్ గంటల్ నంజె జా కెర గడియయ్ కామ్ కెర్లనక కి, ఒండి మెద్దెనెచి ఎదిలి కూలి డబ్బుల్ దిలన్. 10 జేవ్ ఆల్నిమ్ అయ్లనక తెదెది దిలి రిసా, జేవ్ అగ్గె అయ్లన,

* 20:2 20:2 ఏక్ దీసిచి కామ్క కూలి ఏక్ దేసారము ఇస్రాయేలు దేసిమచ దా అన్సి

‘అమక ఒగ్గర దెయెదె’ మెన ఉచర్ల. ఎత్తిజినక ఎక్కి రితి ఒండి మెద్దెనచి కూలి డబ్బుల్ దొర్కు జలి. 11 జాచి రిసా, జేవ్ అగ్గె అయ్యలన జా కూలి డబ్బుల్ నజన, ‘వెందలి తెంతో సాంజె వద ఒప్పుడక కెడ్డి న్రెమ జా, అమ్ కామ్ కెర్లమ్. 12 జేవ్ ఎక్కి గంట కెర్లనక అమచి తెన్ సమానుమ్ దిలది’ మెన గోన లట్టబ, ఎజోమానిక సంగిల. 13 ఈంజో ఎజోమాని జోవయింతె ఎక్కిలోక, ‘నేస్తమ్’, ఆవ్ తుమ్క అన్యాయమ్ కెరుక నాయ్. తుయి ఏక ఒండి మెద్దెనచి కూలి డబ్బుల్ నజనుక ఒప్పున్ది. 14 అల్లె, తుయి ఒప్పున్సిని నజన గో మెన సంగ కెర, పట్టె అయ్యలో ఎక్కిలోక దెకవ, జో తొలితో అయ్యలోసాక అన్యె, ‘తుక దిలి రితి, ఈంజో పట్టె అయ్యలోసాక కి దెంక అంక ఇస్తుమ్ జలి. 15 అంచి సొంత ఆస్తి అంచి ఇస్తుమ్ అయ్యలి రితి వంట దెంక నెంజె గే? అంచి సర్లక జోవయింక దర్కుమ్ తెన్ దిలి రిసా తుమ్క గోన గే?’ మెన, జో ఎజోమాని సంగిలో మెన యేసు సంగ కెర, 16 అన్యె, జలి, తొలితో బెదిలన పట్టె బెదిలన జవుల. పట్టె బెదిలన తొలితో బెదిలన జవుల”, మెన సంగిలన్.

యేసు మొర అన్యె జింక తిలిన్చి రిసా అన్యెక్ సుట్టు సంగిలిసి (మార్కు 10:32-34; లూకా 18:31-34)

17 యేసు యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె గెచ్చుక మెన బార్ జా, ఇండ గెతె తిలి పొది, పట్టె గెతనతె తెంతో జోచ బారజన్ సిస్సుల్క పాసి బుకారాన, ఇసి మెలన్. 18 “ఈండె, యెరూసలేమ్తె గెతనుమ్. ఒత్త కిచ్చొ జయెదె మెలి, ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మన్ అయ్యలోసాక, మాన్సు దెల్లె, వెల్లెల మాన్సుల్ పూజర్లతె చి మోసె తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గల్ సేకడ్డనతె దెర్కు నేడిండె, చి జేవ్ అంక మొర్తి సిచ్చ వయడ కెర, 19 అంక కొంకడ్డి రిసా, అంక కొర్లల్ తెన్ పెటితి రిసా, అంక నిలువతె టీవో కెర మార్తి రిసా, అమచ యూదుల్ నెంజెల అదికారుల్చి అత్తి అంక సార్కు కెర దెవుల. గని తిర్తత్క అన్యె జేవ్ జా ఉట్టిండె” మెన సంగిలన్.

అయ్యసి జాచి దొగుల పుత్తర్లులుచి రిసా కోర్వ జలి

20 తెదొడి యేసుచ సిస్సుల్ జల జెబెదయిచ దొగుల పుత్తర్లుల్చి అయ్యసి, జేవ్ పుత్తర్లుల్ తెన్ యేసుతె జా కెర, సెర్కు సేడ జోకర, “ఏక వరుమ్ దే” మెన, సంగితికయ్, 21 యేసు జాక, “తుయి కిచ్చొ కోర్వ జతసి?” మెన పుసిలన్, చి ఈంజ, “తుచి రాజిమ్తె అంచ పుత్తర్లు దొగుల, తుచి ఉజెతో పక్క ఎక్కిలో, డెబ్లి పక్క ఎక్కిలో వెన తతి రితి ఆడ్ర దేసు” మెన సంగిలి. 22 చి యేసు, “తుమ్ కిచ్చొ పుసితను గే, తుమ్ నేన్సు. అంచి గిన్నతె బెద పితి రితి, ఆవ్ సేడుక తిలి దుకుమ్తె బెదుక ఒర్కుప జంక తెర్కు గే?” మెన సంగితికయ్, జేవ్ “అమ్ తెరుమ్దే” మెలి. 23 దస్సి జబాబ్ దెతికయ్, యేసు, “ఆవ్ పితి గిన్నచి తుమ్ పిన్సి, గని అంచి ఉజెతో పక్క ఎక్కిలో, అంచి డెబ్లి పక్క అన్యెక్తో తుమ్ వెనుక మెన సెలవ్ దెంక అంచి అత్తి నాయ్. పరలోకుమ్ తిలో అంచో దేముడు అబ్బొ కక్క కక్క సెలవ్ దా తయెదె గే, జెవ్వి ఒత్త వెనుల.” మెలన్. 24 తెదొడి, జేవ్ దొగుల బావుడ్లు ఎత్కిచి కంట వెల్లెల మాన్సుల్ జంక ఉచర్లెన్చి రిసా సేంసిల దెన్సుజన్ సిస్సుల్ జా ఎత్కి నూన కెర, జోవయించి ఉప్పిరి ఒగ్గర్ కోవుమ్ జల.

సిస్సుల్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో కిసి దెకుక గే యేసు సంగిలిసి

25 తెదొడి యేసు జేవ్ బారజన్ సిస్సుల్క జోతె బుకారా కెర, “యూదుల్ నెంజెల అదికారుల్ జోవయించి తెడి తిల వెల్లెల మాన్సుల్, సొంత గవురుమ్ ఉచరన, ప్రెజల్క జాడ్లు వయడ్డి రితి, జోవయింక పోటి తెన్ ఏలువ కెర్తెతి మెన తుమ్ జాన్సు. 26 గని తుమ్చితె దస్సి తంక జయ్ నాయ్. తుమ్చితె కో వెల్లొ జంక ఉచరెదె గే, జోయ్యి తుమ్చో సేవ కెర్లెసా రితో జా తంక. 27 తుమ్చితె కో ముక్కిమ్ జంక ఉచరెదె గే, జో తుమ్చో గెతిమాన్సు రితో జా తంక. 28 దస్సి, ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మన్ అయ్యలోసా కి మాన్సుల్చి అత్తి సేవ కెరవడనుక నాయ్, గని మాన్సుల్క ఆవ్ నీవ కెరుకయ్ అయ్యలయ్. మెలి, ఒగ్గరజన్ మాన్సుల్క నయ్తాన్చి రాజిమ్ తెంతో నెతివ గల్లి రిసా యే మొర అంచి ప్రానుమ్ దెంక అన్యెచి రిసా ఈంజ లోకుమ్తె అయ్యలయ్” మెన సిస్సుల్క యేసు సంగిలన్.

దొగుల గుడ్డి జలనక యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి (మార్కు 10:46-52; లూకా 18:35-43)

† 20:13 20:13 మెంత

29 పడ్డో, యేసుచి సిస్సుల్ యెరికో పట్టుమ్ తెంతో బార్ జా, యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె గెతె తిలి పొది, ఒగ్గర్జిన్ ప్రైజల్ జోచి పట్టి గెతె తిల. 30 జలె, ఈందె, వాట్ సాడి దొగుల గుడ్డి మాన్సుల్ వెన తిల. యేసు జా వాట్ జెతయ్ మెన సూన తా, “ఓ యేసుప్రబు, దావీదు రానొచి సెకుమ్తె జెర్పొల్లో రచ్చించుప కెర్తొసా, అమ్చి ఉప్పిరి కన్యారుమ్ తియ, చెంగిల్ కెరు!” మెన, బతిమాల్పా జా కేక గల.

31 తిల జనావ్, జలె, “తువై తా” మెన గోల కెర్లె కి, జేవ్ గుడ్డి మాన్సుల్ అన్యె, “ప్రబు, దావీదు రానొచి సెకుమ్తె జెర్పొల్లో రచ్చించుప కెర్తొసా, అమ్చి ఉప్పిరి కన్యారుమ్ తియ చెంగిల్ కెరు!” మెన, అగ్గెచి కంట గట్టిజ కేకుల్ గల్లికయ్, 32 యేసు టీవో కెర, జోవయింక బుకారా కెర, “అవ్ తుమ్క కిచ్చొ కెరుక మెన తుమ్ ఉచర్తయ?” మెన పుసెలన్. 33 జేవ్ జోక, “అమ్చ అంకివో దెకితి రితి కెరు” మెన సంగిల. 34 జేవ్చి ఉప్పిర్ యేసు కన్యారుమ్ జా, జోవయింక అంకివో చడిలన్. చడిలి బేగి, జోవయింక అంకివో టేంట డీసిల, చి జేవ్ జోచి పట్టి గెల.

21

యేసు యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె గెచ్చ పావెలిసి
(మార్కు 11:1-11; లూకా 19:28-38; యోహా 12:12-19)

1 పడ్డో, యేసు ఇని ఇండ జా యెరూసలేమ్ పట్టుమ్చి పాసి జా కెర, * ఒలివ మెలి మెట్టెచి పాసి తిలి బేత్సగే మెలి గవ్వె అయ్లి పొది, జోచ సిస్సుల్తె దొగులక, 2 “తుమ్చి మొక్కె తిలి గవ్వె గచ్చ వెన, చి బేగి, ఒత్త బంద తిలి ఏక గాడ్చెచి, జాచి తెన్ తిలి ఏక గాడ్చె పిల్ల తుమ్క డీసుల. జోవయింక యిప కెర, అందితె ఉదడ ఆన. 3 కో జలెకు తుమ్క కిచ్చొ జలెకు సంగిలెగిన, ‘ఇన్నెతెన్ ప్రబుక కామ్ అస్సె’ మెన సంగ. సంగిలె, బేగి జో మాన్సు జేవ్ గాడ్చెక తెద్రయెదె” మెన సంగిలన్.

4 పూర్ణమ్ దేముడు జోచి కబుర్ సంగిలో అత్తి సంగిలి కోడు నెరవెర్చుప జంక మెన, ఈంజ బర్గు జలి.

5 “తుమ్చో సేంతుమ్ తిలో రాసి గాడ్చె పిల్లతె వెగ జెతయ్, మెన దేముడు నిసాన † సీయోసు పట్టుమ్తెచ పైజల్క సాట్ట కెర”
మెన, రెగిడ్డి కోడు.

6 జలె, జేవ్ దొగుల సిస్సుల్ గెచ్చ, యేసు జోవయింక సంగిలి రితి కెర, 7 జా గాడ్చెక చి, జాచో పిల్లక ఉదడ ఆన, జోచి సిస్సుల్ జోవయింక దుప్పట్టు జా పిల్లచి ఉప్పిర్ గల్లికయ్, యేసు వెగ వెసెలన్. 8 అన్యె, ఒత్త బెర్ల జనాబ్తె ఒగ్గర్జిన్ జోవయింక దుప్పట్టు వట్టె అంతిర్ల. అన్యె నగుమ్జిన్ రూక్చ మట్టల్ రొడ్డల్ కండ కెర వట్టె అంతిర్ల. 9 అంత్ర కెర, జోవయింక పురైతో గెతె తిలన కి పడ్డో గెతె తిలన కి, “దావీదు రానొచి సెకుమ్తె జెర్పొల్లో అమ్చో † రచ్చించుప కెర్తొసాక ‡ జోబర, జోబర! దేముడు ప్రబుచి నావ్ తెన్ జెతోసాక ఓనన్సు, ఓనన్సు! ఎత్తిచి కంట ఉప్పిర్చి టాన్తె తిలోసాక ఓనన్సు!” మెన, కేకుల్ గల్లె తిల.

10 జలె, యేసు యెరూసలేమ్తె పావెతికయ్, పట్టుమ్చ వత్తిజిన్ “ఈంజొ కో?” మెన, బమ్మ జతికయ్. 11 ఒత్త జో తెన్ అయ్లె ప్రైజల్ కిచ్చొ మెల మెలె, “దేముడుచి కబుర్ అన్తో, గలిలయ ప్రాంతుమ్చి నజరేతు గవ్వెచో, యేసు ఈంజొ” మెన సంగిల.

దేముడుచి గుడితె సామన్లు వికితన గట్టక యేసు ఉదడ్డిసి
(మార్కు 11:15-19; లూకా 19:45-48; యోహా 2:13-22)

* 21:1 21:1 ఒత్త ఒలివ వండ్లు రూకుల్ తవుల చి ఇని నావ్ తయెదె. † 21:5 21:5 ‘సీయోసు’ మెలె, యెరూసలేమ్ పట్టుమ్క అన్యెక్ నావ్ జయెదె. ‡ 21:9 21:9 ‘రచ్చించుప కెర్తొసా’ మెన జేవ్ సంగిలె, ఈంజ లోకుమ్చి రగుమ్చి రాజిమ్క ఏలుప కెర జోవయింక ఆక్రమించుప కెర్లె తెంతో జోవయింక ఈంజ లోకుమ్చ బాదల్ తెంతో రచ్చించుప కెరెదె మెన జేవ్ ప్రైజల్ ఒగ్గర్జిన్ ఉచర్ల. జోచి రాజిమ్ ముక్కిమ్క అత్త రగుమ్చి జయెదె మెన అర్దుమ్ కెరంతి నాయ్. § 21:9 21:9 జోవయింక బాన తెన్ ‘జోబర, జోబర!’ మెలి అర్దుమ్ తెన్ ‘ఓనన్సు!’ మెన కేక గల్లె తిల.

12 తెదొడి యేసు* దేముడుచి గుడితె పెన కెర, ఒత్త, సామన్లు వికితన, గెంతన ఎత్తిజీకన ఉడడ కెర, డబ్బుల్ వల్లయతనచ, బల్లల్ చి పార్డు పిట్టల్ వికితనచ, బల్లల్ నీడవ దా.

13 “ అంచి గేరు ప్రార్దన కెర్ల గేరు జా అస్సె. దస్సి తప్పన్’
 మెన రెర్ల అస్సె, గని తుమ్ కీసి కెర అస్సున్ మెలె, ఈంజ దేముడుచి గేరుక, చోర్లు జితో రితో గేరు జతి రితి తుమ్ మార్పుప కెర అస్సున్” మెన సంగిలన్.

14 తెదొడి, గుడ్డి మాన్సుల్, సొట్ట మాన్సుల్ దేముడుచి గుడితె యేసుతె అయిల, చి జోవయింక చెంగిల్ కెర్లన్. 15 గని, వెల్లెల పూజర్లు, మోసీ తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన కి, యేసు కెర్ల కమె దెక, వడ్డె, “దావీదు రానొచి సెకుమ్తె జెర్లిలో అమ్చొ రచ్చించువ కెర్లొసా, తుక జెయ్యి, జెయ్యి!” మెన, దేముడుచి గుడితె బోదల్ యేసుక కేకుల్ గల్లె తిలిసి దెక, కోప్పమ్ జల.

16 కోప్పమ్ జా యేసుక, “ఈంజేమ్ సంగిలిసి తుయి నూన్తసి గె?” మెన పుసిల, చి యేసు జోవయింక, “నూన్తసి. ఈందె, బాలబోదల్చి కొప్న బోదల్చి చోడివాల్ గవురుమ్ ఆనన్దది”
 మెన దేముడుచి కొడెతె రెగిడ్డి కోడు తుమ్ కెయ్యి నదు కెర్లు నాయ్ గె? మెన, జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్క సంగ కెర, 17 జోవయింక ముల దా కెర, జా వట్టుమ్తె తెంతో బార్ జా, బేతనీయ గవ్వి గెచ్చు, ఒత్త నిర్ల తిలన్.

పండ్లు నే దెర్లొ రూకుక జర్లు జలిసి
(మార్కు 11:12-14,20-24)

18 అన్నెక్ దీసి పెందలె, యేసు యెరూసలేమ్ వట్టుమ్తె అన్నె జెతె తతికయ్, జోక చూ కెర్లన్. 19 తెదొడి వాల్ సొడి తిలో ఏక్ † అంజూరుమ్ రూకుక దెక కెర, రూక్చి పాసి గెలె, జా రూక్తె‡ అక్కుడ్లు పిట్టవ అన్నె కిచ్చొ కి నాయ్. జాకయ్, జో రూకుక దెక, “అప్పె తెంతో తుచితె కెయ్యింక కి కాయల్ దెర్లు నాయ్” మెన సంగిలన్, చి జా రూకు బేగి సుక్క గెలి.

ప్రార్దన కెర్లినచి రిసా యేసు బోదన కెర్లసి

20 యేసుచ సెస్సుల్ జా జర్లు జలిసి దెక బమ్మ జా, “ఈంజ రూకు కీసి జా బేగి సుక్క గెలి గె?”
 మెన లట్టబంతికయ్, 21 యేసు, “తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, తుమ్ నంపజా ఎదిలి అన్యానుమ్ కి నే జతె నంపజలెగిన, ఈంజొ చెట్టొక జర్లు జలి రితి తుమ్ కి వెల్లొ కమె కెర్లె. గని అన్నె, ఈంజ మెట్టక జలెకు దెక, ఉట్టి. జా, నముద్దుమ్తె గలి జా మెన సంగిలెగిన, దస్సి జర్లు జయెదె మెన తుమ్క నిజుమి ఆవ్ సంగితసి. 22 మెలె, తుమ్ ప్రార్దన కెర్లె పొది కిచ్చొ నజితె గే, జా దొర్లు జలి మెన నంపజలెగిన, తుమ్ నజిలిసి నే పిట్ట తుమ్క దొర్లు జయెదె.” మెన, యేసు సంగిలన్.

వెల్లెల మాన్సుల్ యేసుక అన్నె పరిచ్చ కెర్ల
(మార్కు 11:27-33; లూకా 20:1-8)

23 యేసు దేముడుచి గుడితె పావ కెర బోదన కెర్లె తతికయ్, వెల్లెల పూజర్లు చి అన్నె వెల్లెల మాన్సుల్ జోతె జా కెర, “తుయి కెర్ల కమె కెరుక, తుయి ఇన్నె బోదన కెరుక తుక కిచ్చొ అదికారుమ్ అస్సె? కొన్సొ తుక అదికారుమ్ దిలన్?” మెన జోక పుసిల. 24 యేసు జోవయింక, “ఆవ్ కి తుమ్కయ్ ఏక్ కోడు పుసిందె. ఈంజ కోడుక తుమ్ జబాబ్ సంగిలెగిన, ఆవ్ కిచ్చొ అదికారుమ్క ఇసి కెర్లసి గే, తుమ్క సంగిందె. 25 యోహాను బాప్తిసుమ్ దెతె తిలిసిచి అదికారుమ్ కేనె తెంతో చి? వరలోకుమ్ తెంతో చి గే, మాన్సు తెంతో చి గె?” మెన పుసిలన్. జలె, జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో బమ్మ తెన్ లట్టబన, “పరలోకుమ్ తెంతో చి” మెన అమ్ సంగిలెగిన, ఈంజొ ‘దస్సి జలె, తుమ్ కిచ్చొక జోక నంప కెర్లు నాయ్?’ మెన అమ్క సంగెదె. 26 గని, ‘మాన్సు తెంతో చి’ మెన అమ్ సంగిలెగిన, జనాబ్ కిచ్చొ మెనుల గే బితనుమ్.

* 21:12 21:12 అర్చితము దెత పిట్టల్ గట్ల గెనుక జలె, జోవయింక ఆక్రమించువ కెర్లె రోమ్ దేసిమచి ప్రబుతుమచి డబ్బుల్ దిలి నెంజె. జేక, జోవయింక డబ్బుల్ వల్లవన, దేముడుచి గుడితె కామక జెతికయ్ రగుమ్ డబ్బుల్కయ్ పిట్టల్ గట్ల గెనుక, నెంజెలి డబ్బుల్ కి దేముడుచి గుడిక దెక జయెదె. † 21:19 21:19 అంజూరుమ్ రూక్చి కాయల్ బొడ్డ వండ్లు రిత జప్పల. ‡ 21:19 21:19 రూకు చెంగిలొచ్చె జలె, అక్చల్ దెర్లె పొది వండ్లు కి దెర తంక.

కిచ్చొక మెలె, యోహానుక 'దేముడుచి కబుర్ సంగిలోసా జయెదె' మెన ఎత్తిజన్ నంపజతతి మెన వెల్లెల మాన్సుల్ జోవయింక జెవ్వె ఉచరన, "అమ్ నేనుమ్" మెన జబాబ్ సంగిల. 27 జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ దస్సి సంగితికయ్, యేసు "జలె, కిచ్చొ అదికారుమతె ఆవ్ ఈంజేవ్ కమె ఆవ్ కెర్తసి గే, తుమ్క సంగి నాయ్" మెన సంగిలన్.

దొగుల పుత్తర్లుచి రిసా సంగిలి టాలె

28 ఒత్త తెంతో వెల్లెల మాన్సుల్క యేసు అన్నె ఇసి మెలన్. "ఏక టాలె ఉచర. ఏక మాన్సుక దొగుల పుత్తర్లు తిల. అబ్బొసి జో వెల్లో పుత్తున్క 'ఒ పూత్తు, తుయి ఆజి గెచ్చ, అమ్చి ద్రాచ తోటతె కామ్ కెరు మెన' మెలన్. 29 జో పుత్తున్ 'నేసి' మెన జబాబ్ సంగిలో, గని వడ్డె తప్పు ఒప్పున దుకుమ్ జా బుద్ది ఆననా, జా కామ్తె గెలన్. 30 పడ్డె జో అబ్బొసి అన్నెక్కో పుత్తున్తె జా కెర, తోలితోచొక సంగిలి రితి, ఇన్నెక కి సంగిలన్, చి 'గెచ్చొందె, బ' మెలన్. గని గెచ్చొ నాయ్.

31 "జలె, ఈంజేవ్ దొగులతె కో అబ్బొన్చి కోడు రితి కెర్లొసా జయెదె?" మెన, యేసు జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్క పుసితికయ్, జేవ్ "తోలితోచొ" మెన సంగితికయ్, యేసు జోవయింక, "తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, ఈంజ దేసిమ్చ తుమ్ నిస్సారుమ్ దెకిత సిస్టు నజీతన కి లంజె కమొచ తేరబోదల్ కి తుమ్చి కంట సుల్లు తెన్ దేముడుచి రాజిమ్తె బెదుల. 32 కిచ్చొక మెలె, యోహాను సత్తిమ్ వాట్ ఇండ, సత్తిమ్ వాల్ దెకయ్తి రిసా తుమ్చితె అయ్లె కి, తుమ్ జోక నంపజను నాయ్. గని, సిస్టు నజీతన కి లంజె కమొచ కి జోక నంపజల. జలె, జేవ్ నంపజా చెంగిల్ జలిసి తుమ్ దెకిలెకి, తుమ్ కెర్త పాపల్క విసారుమ్ జసు నాయ్, చి యోహానుచి కోడు నంపజను నాయ్." మెన రుజ్జు సంగిలన్.

ద్రాచ తోటచొ గుత్త మాన్సుల్చి టాలె
(మార్కు 12:1-12; లూకా 20:9-19)

33 పిమ్మట్ యేసు, "అన్నెక్ టాలె సంగిందె. సూన, ఏక ఎజొమాని తిలన్. జో ద్రాచ తోట రోపడ కెర, జా తోట సుట్టునంత కోట గలవ కెర, ఒత్త ద్రాచ రస్సుమ్ కడవనుక వెల్లో పత్తుర్ కూనవ కెర, తోట రకితి గోపురుమ్ బందవ కెర, రకితనక నిసాన, జోవయింక జా తోట గుత్త దా కెర, వేర దేసిమ్ ఉట్ట గెలన్.

34 "పండ్లుచి పంటో లాయ్తి సమయమ్ జెతికయ్, జోచి వాట నజన్తి రిసా, తోట రకితనతె జోచ గొత్తి సుదల్క, జో ఎజొమాని తెద్రయ్లొ. 35 గుత్త నజీలన, ఒత్త రక తిలన జో ఎజొమానిచ గొత్తి మాన్సుల్తె ఎక్కిలొక దెర పెట్ట, అన్నెక్కోక మార గెల, అన్నెక్కోక వత్తల్ గల పెట్ట. 36 జేవ్ రకితన దస్సి కెర్తికయ్, జో ఎజొమాని అగ్గెచి కంట ఒగ్గర్జన్ వేర గొత్తి సుదల్క తెద్రయ్లన్, గని జేవ్ తోట రకితన ఇన్నెయింక కి దస్సి అల్లర్ కెర్త.

37 "పడ్డె, జో ఎజొమాని కిచ్చొ కెర్లన్ మెలె, 'అంచొ పూత్తుక తెద్రయ్లెగిన, జోక మరియాద దెకుల, కిచ్చొగె' మెన, పుత్తున్క జేవ్ గర్పు రకితనతె తెద్రయ్లన్. 38 జేవ్ జో ఎజొమానిచొ పుత్తున్క దెక కెర, 'ఇన్నెకయి అబ్బొన్చి దనుమ్ కలుగు జయెదె, అల్లె, ఇన్నెక మార కెర, ఇన్నెక జెతి దనుమ్ అమ్క కడనుమ్.' మెన ఉచర, 39 జోక దెర కెర, ద్రాచ తోట తెంతో బార్ కెర మార్త. 40 జలె, జా తోటచొ ఎజొమాని అయ్లె, గుత్త నజీలన, జేవ్ రకితనక కిచ్చొ కెరెదె?" మెన యేసు పుసిలన్. 41 జో ఎజొమాని, "జేవ్ గార్పు సుదల్క మార, పంటో లాయ్తె పొడిక జోచి వాట జోక నిదానుమ్ తెన్ దెతు మెన, వేర మాన్సుల్క నిసాన, జోవయింకయి జా తోట రకుక గుత్త దెయెదె" మెన జబాబ్ దిల.

42 జలె, యేసు జోవయింక, "దేముడుచి కొడొతె రెగిడ్డిసి కెయ్ సదు కెర్పు నాయ్ గే? 'గేర్ బందిత్ సుదల్ కామ్క నే జయె మెన వక్కయ్ వెలవ దిలి పత్తుర్ మెన ఉచర్లె కి, జోయ్యి పత్తురు బోడిపత్తురు జయెదె. ప్రబుయి సొంతయ్ ఇసి జర్లు కెర్లొ. జో ఇసి కెర్లె రిసా, అమ్ దెకిలె ఆచారిమ్ జతయ్!"

మెన రెగిడ్డి కోడు. 43 దేముడుచి రాజిమ్క దెకితి కామ్ తుమ్చితె తెంతో కడ కెర, జోచి రాజిమ్ తెన్ బెదితి పలితుమ్ దెర్త ప్రెజల్చి అత్తి దెయెదె మెన తుమ్క కచితుమ్ సంగితసి.

44 S "పడ్డె, ఈంజొ ముక్కిమ్ జలె పత్తుర్చి ఉప్పిరి కో సేడుల, బద్దల్ జా గెచ్చుల, గని కచి ఉప్పిరి

పత్తురు సేడెదె గే, జోక బీడవ గెలెదె” మెన యేసు సంగిలన్.

వెల్లెల మాన్సుల్ యేసుక దెరుక కోరవ జలిసి

45 వెల్లెల పూజర్లు చి పరిసయ్యుల్ జో సంగిల టాలివో సూన కెర, “అమ్చి రిసాయి సంగితయ్” మెన అర్దుమ్ కెరన, 46 యేసుక దెరుక మెన ఉచర్ల. గని జనాబ్ జోక దేముడు తెద్రయ్లో కబుర్ సంగితోసా మెన ఉచర్లి రిసా, జోవయింక బియం కెర, జా పొది జోక దెరుక ముల దిల.

22

పెండ్లి విందు దిలో ఎక్కిలో రానోచి టాలి

(లూకా 14:15-24)

1 అన్యోక టాలి కెర, యేసు జేవ్ కోపుమ్ జల వెల్లెల మాన్సుల్క ఇసి సంగిలన్ 2 “పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె బెదుక బుక్కార్లసి కిసి మెలె, జోవో వుత్తున్చి రిసా పెండ్లి విందు దిలో ఎక్కిలో రానో కెర్లెన్చి రితి జయెదె. 3 జా పెండ్లి విందుతె బుక్కార్లసక కడ అన్తి రిసా, జో రానో జోచ గొత్తి సుదల్క తెద్రయ్లన్. గని, జేవ్ బుక్కార్లస జెంక నెసిల. 4 జాకయ్, జో రానో, ‘ఈందె, అంచి విందు తెయార్ కెర అన్సి. బెయిలల్క, బేడు జల సామ్ముల్క కండ అన్సి. ఎత్తి తెయార్ కెర అన్సి. విందు కంక జా’ మెన బుక్కార్లసక అన్యె సంగ” మెన, వేర గొత్తి సుదల్క జో రానో అన్యె సంగ తెద్రయ్లన్. 5 జేవ్ బుక్కార్లస జో మాన్సు బుక్కార్లసిక మరియాద నే దెకితె, జోవయింతె ఎక్కిలో జోచి బుయింతె గెలో, అన్యెక్కో జోచి బియ్యార్లెతె ఉట్ట గెలో. 6 అన్యె, సేన్ల సుదల్, జో రానోచ కబుర్ గెల గొత్తి సుదల్క దెర కెర, జోక సిన్సారుమ్ కెర, మార గెల. 7 జాచి రిసా, జో రానో కోపుమ్ జా, జోచ జమాన్సుక తెద్రవ దా, జేవ్ అత్య కెర్లెసక మొర్తి సిచ్చ దిలో, చి జోవయించి పట్టుమ్క అగి లంబడ డయవడ్డె.

8 “తెదెడి జో రానో గొత్తి సుదల్ ఇసి మెన సంగిలన్. ‘పెండ్లి విందు తెయార్ కెర అన్సి, గని బుక్కార్లస ఈంజ విందుతె జెంక తగువ జలన్ నెంజి. 9 జాచి రిసా, వీదుల్తె గెచ్చ కెర, తుమ్క డిస్తన ఎత్తిక పెండ్లి విందుతె జా మెన, తుమ్ బుక్కారా.’ మెన, జోచ గొత్తి సుదల్క జో రానో తెద్రయ్లన్. 10 జేవ్ గొత్తి సుదల్ వీదుల్తె గెచ్చ కెర, ఒత్త డిసిల మాన్సుల్ ఎత్తిక విందుతె బుక్కారా అన్ల, చి జా పెండ్లి బడ్డితె బెర్ల.

11 “పడ్డె జో రానో, ‘పెండ్లి బడ్డితె వెసిలసక దెకిన్దె’ మెన, జా పెండ్లి బడ్డిచి తెడి జా కెర, ఒత్త పెండ్లి పాలల్ నే గలన్లొ ఎక్కిలోక దెక కెర, 12 ‘ఓ * నేస్తమ్, తుయి పెండ్లి పాలల్ నెంజితె ఇన్యె కిసి అయ్లది?’ మెన, జో రానో సంగితికయ్, జో మాన్సు బియం గెచ్చ, తుక్కె తిలన్. 13 తెదెడి రానో, ‘ఇన్యెక చట్టో అత్తో బంద కెర, ఇన్యెక బయిలె అందరచి కంటు అందరతె గల దాన. ఒత్త గెతన ఏడ ఏడ, దంతో చప్పిలై తవుల’ మెన, జోచ గొత్తి సుదల్క రానో సంగిలన్. 14 పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె బెదుక బుక్కార్లస ఒగ్గర్జిన్ గని నిసాన జలన తోక్కిజిన్ జవుల.” మెన సంగిలన్.

యేసుక కొడొతె అడ్డవుక మెన మాన్సుల్క జోతె తెద్రయ్లిసి

(మార్కు 12:13-17; లూకా 20:20-26)

15 తెదెడి పరిసయ్యుల్, కొడొతె యేసుక అడ్డవుక మెన, 16 పేరోదు పచ్చెన జతన తెన్ పరిసయ్యుల్ జోచ సొంత సిన్సుల్క కి యేసుతె తెద్రయ్తికయ్, జేవ్ యేసుక, “గురుబాబు, తుయి సత్తిమ్చో మెన జానుమ్. మొకపూటుమ్ నే దెకితె, వెల్లెల మాన్సుల్ కిచ్చొ ఉచరల గే నే బితి, దేముడు దెకయ్లి వాట్చి రిసా సత్తిమ్ తెన్ బోదన కెర్లెసి మెన జానుమ్” మెన, పులయ్తి రితి సంగ, అన్యె, 17 “జలె, రోమ్ దేసిమ్చొ కైసర్ రానోక అమ్ † సిన్సు దెంక నాయిమ్ గే నాయ్ గే? తూయి కిసి ఉచర్లసి? తుయి అమ్క సంగు” మెన, పరిసయ్యుల్ తెద్రయ్లన యేసుక పుసిల.

18 గని యేసు జోవయించి పెట్టిచి విన్సుమ్ జాన, “ఉప్రమెన్సువో మాన్సుల్, తుమ్. అంక కిచ్చొక పరిచ్చ కెర్లెను? 19 అలై, జా సిన్సు దెతి డబ్బుల్చి కాను ఏక్ అంక దెకవ” మెన, జోవయింక సంగితికయ్, జేవ్ జోక ఏక్ వెండి కాను దెకయ్ల. 20 యేసు “ఈందె, ఇన్యె కచి పోలిక, కచి నావ్ డిస్తయ్?” మెన జోవయింక

* 22:12 22:12 మింత † 22:17 22:17 జా సిన్సు మెలె, రోమ్ దేసిమ్చి ప్రముతుమ్చి సిన్సు.

పుసిలన్, 21 చి జేవ్, “కైసర్ రానొచి” మొత్తయి, యేసు జోవయింక, “కైసర్ క దెతిసి కైసర్ క, దేముడుక దెతిసి దేముడుకయ్ దెంక అస్సె” మెన, జోవయింక సంగిలన్.

22 జోచి కోడు సూన ఆచారిమ్ జా, జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ తెద్రయిల మాన్సుల్ యేసుక ముల దా, ఉట్ట గెల.

సద్దూకయ్యులు యేసుక పరిచ్చ కెరుక అయిలిసి
(మార్కు 12:18-27; లూకా 20:27-40)

23 ‘మొర గెలెగిన అస్సె జీవ్ జంక నెంజె, అన్నెక్ లోకుమతె గెచ్చుక నెంజె’ మెన ప్రెజల్ క సికయ్ త సద్దూకయ్యులు జా దీసి యేసుతె జా కెర, 24 “ఓ గురుబాబు,

ఎక్కిలో బోదల్ నెంజెతె మొర గెలెగిన, జోచో బావోసి జో అన్నెన్చి తేర్చిక పెండ్లి జా, జోచో అన్నెన్చి నావ్ తెన్ బోదల్ పాయ దెంక అస్సె,

మెన, మోసే పూర్ణమచ సంగిలన్. 25 జలె, అమచి తెన్ సత్తుజన్ బావుడ్లు తిల. వెల్లో పెండ్లి జా మొర గెలన్. ఇన్నెక్ బోదల్ నెంజెలి రిసా, ఇన్నెచి పట్టి జెర్మిలో బావోన్ క ఈంజ తేర్చి పెండ్లి కెరన్లి. 26 తొల్పుర్ తెంతో కర్వడచో ఎద, వర్సు తెన్ వెల్లోచి తేర్చిక దస్సి పెండ్లి జర్లు కెరన మొర గెల. 27 ఎత్తి, మొర గెలి పడ్డె, ఈంజ తేర్చిబోద కి మొర గెలి. 28 జలె, మొర గెలస అస్సె జీవ్ జతె పొదిక, ఈంజేవ్ సత్తుజన్ తెకక్క ఈంజ తేర్చి జా తయెదె? ఈంజేవ్ సత్తుజన్ వర్సు తెన్ ఇన్నెక్ పెండ్లి జా తిల గెద?” మెన యేసుక పుసిల.

29 గని, యేసు జేవ్ క, “తుమ్ దేముడుచి కొడో నేన అస్సున్. కిచ్చిక మెలె, దేముడుచి కొడోతె రెగ్గయిలి తుమ్ సదు కెర్తె కి, ఒత్త తిలిసి అద్దుమ్ కెరన్సు నాయ్, చి జో దేముడు కెరయ్ త కమె దెకిలెకి, జోచి అదికారుమ్, సక్తి, కెద్ది గే చినున్ నాయ్. 30 మెలె, మొర గెచ్చు అస్సె జీవ్ జతెన్తె, పెండ్లిచో నే జతె, మాన్సుల్ దూతల్చి రెతి దస్సి తవుల. 31 పడ్డె, ‘మొర గెలస అస్సె జతి నాయ్’ మెన ఉచదర, తుమ్ అన్యాయ్ తెన్ అస్సున్. జలె, దేముడు తుమ్ క సొంత సంగిలిసి సదు కెర్సు నాయ్ గె? మొర జివు జా ఉట్టితి రిసా,

‘అవ్ అబ్రాహామ్ క, ఇస్సాకుక చి యాకోబుక దేముడుయి’, మెన, దేముడు సంగిలి కోడు. 32 జలె, జేవ్ పూర్ణల్ మొర తిలె కి, జోవయింక జో దేముడు జా తా కామ్ క జెతయ్ జలె, అన్నెక్ లోకుమతె గెచ్చు జిచ్చి అస్సి మెన రుజ్జు జతయ్. రెతి మొర గెలసక నాయ్, గని జీవ్ తిలసకయ్ జో దేముడు.” మెన, యేసు జేవ్ సద్దూకయ్యుల్ క సంగిలన్. 33 ప్రెజల్, జలె, జో బోదన కెర్చిచి రిసా సూన కెర, ఆచారిమ్ జలె.

పరిసయ్యుల్ యేసుక అస్సె పరిచ్చ కెర్చిసి
(మార్కు 12:28-34; లూకా 10:25-28)

34 ‘యేసు సద్దూకయ్యులు చి చోడి ముడ్డో కెర దిలో’ మెన పరిసయ్యుల్ సూన కెర, యేసుతె బెద అయిల, 35 చి జోవయింతె మోసి తెన్ దేముడు దిలి అగ్గుల్ సికడ్డోసా ఎక్కిలో యేసుక పరిచ్చ కెరుక మెన, ఏక్ కోడు పుసిలన్. 36 “గురుబాబు, ఒండి మోసి పూర్ణమచోచి అత్తి దేముడు దిలి *అగ్గుల్ తెన్ కేన్ అగ్గు తొలితొచి ముక్కిమచి?” 37 యేసు జోక,

“తుమ్చో ప్రబు జలో దేముడుక తుమ్చి ఒండి ⁵పెట్టి తెన్, తుమ్చి ఒండి ఆత్తు తెన్, ఒండి మెన్సు తెన్ ఎక్కి ప్రేమ కెర్తె తంక.

38 ఎత్తి, అగ్గుల్ తె ఈంజ తొలితొ చి, ముక్కిమచి. 39 అస్సె, ‘తుమ్ క తుమ్ కి కెద్ది ప్రేమ కెరంతసు గే, తుచి పక్క సుదొక కి తెద్ది ప్రేమ కెర్తె తంక’ మెన, అన్నెక్ అగ్గు ముక్కిమ్. 40 మోసే పూర్ణమచోచి అత్తి దేముడు రెగ్గయిల అగ్గుల్ ఎత్తిక కి, దేముడుచ కబుర్లు సంగిలన సంగుల ఎత్తి కోడు కి, ఈంజేవ్ దొన్ని అగ్గుల్ ఆదారుమ్ జా అస్సి” మెన, యేసు సంగిలన్.

† 22:36 22:36 తెలుగు బైబిల్ తె ధర్మశాస్త్రమ్ మెలె, మోసిచి అత్తి దేముడు రగ్గయిలి అగ్గుల్ మెన అమ్ జానుమ్. ఈంజ కొడో ఎత్తి, బైబిల్ తె అగేచి పావ్ పుస్తకమతె రెగ్గయ్ జా అస్సె. ఈంజ దెకవుక మెన కుచియె బానతె నొయ ప్రమానుమతె మోసి పూర్ణమచోచి అత్తి రెగ్గి దేముడుచ అగ్గుల్ మెన రగ్గవ అస్సె. § 22:37 22:37 పేట్ తెన్

41 పరిసయ్యుల్ ఎత్తి, యేసుచి నుట్టునంత బెర తతికయ్, యేసు జోవయింక ఏక్ కోడ్ పుసిలన్.
 42 “రచ్చిండువ కెర్తొసా జతో క్రిస్తుచి రిసా తుమ్ కిచ్చొ మెన ఉచర్లను? జో కచ్చొ పుత్తుసి జయెదె?”
 మెన పుసితికయ్, జేవ్ జోక. “దావీదు రానొచొ పుత్తుసి, జోవయించి నెకుమచొ” మెలన్. 43 జేవ్ దస్సి
 సంగితికయ్, యేసు జోవయింక, “దస్సి జలె, క్రిస్తు దావీదుక పుత్తుసి జలెగిన, దేముడుచి నుద్ది తిలి ఆత్మ
 సికయ్తికయ్, దావీదు రానొ కిచ్చొక క్రిస్తుక ‘ప్రబు’ మెన సంగిలన్. కిచ్చొ కోడతె దస్సి సంగిలన్ మెలె;
 44 ‘తువ విరోదుమ్ నుదల్క తుయి నుఁదితి రితి ఆవ్ కెర్తె ఎద, అంచి ఉజెతో పక్కయ్ తుయి మెన తా’
 మెన, ప్రబు అంచొ ప్రబుక సంగిలన్.”
 45 దస్సి దావీదు రానొ క్రిస్తుక ‘ప్రబు’ మెన సంగితయ్ జలె, జో క్రిస్తు కిసి జా జోక పుత్తుసి జయెదె? ఉచర
 మెన యేసు జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్క సంగితికయ్, 46 కో కి అన్యెక్ కోడ్ సంగుక నెతిర్ల. అన్యె, జా దిసి తెంతో,
 జోవయింతె కో కి యేసుక ఎక్కి కోడు కి పునుక దయిరిమ్ తిలె నాయ్.

23

ప్రజల్క సిస్సుల్క యేసు జాగర్ల సంగిలిసి
 (మార్కు 12:38-40; లూకా 11:37-52; 20:45-47)

1 తెవ్డి యేసు జా దేముడుచి గుడితె బెర్లె ప్రజల్క కి జోవ సిస్సుల్క కి ఇసి మెలన్. 2 “మోసి తెన్
 దేముడు చిలి అగ్గుల్ సికడ్డన చి పరిసయ్యుల్ మోసి పూర్ణమచొచి పీటతె వెసిలి రితి జా ప్రజల్క మోసి
 తెన్ దేముడు చిలి అగ్గుల్ సికడ్డక అదికారుమ్ అస్సె. 3 జాకయ్, జేవ్ తుమ్క సికయ్తిసి ఎత్తి కెర,
 గసి, జోవయించ కమె రితి తుమ్ కెర నాయ్. జేవ్, ఇసి కెర, దస్సి కెర, మెన సంగితిసి జేవ్ సొంత కెర్తె
 నాయ్. 4 పిమ్మట్, కూలి మాన్సుల్క సావుకర్లు కిసి కంది వయితి జాడు వయ్డుల గే, దస్సి ఈజేవ్
 వెల్లెల మాన్సుల్, ఒగ్గర్ అగ్గుల్ రితి కెరక అస్సె మెన, ప్రజల్క జాడు వయ్డ్డి రితి కెర్తెతి. గసి, జేవ్
 వయ్డ్డ జాడ్డు రిత కమె నుల్కన కెర్తి రిసా జేవ్చి కిడి ఊంటి కి నే తెన్ జప్పన్ కదుల్ప కెర్తి నాయ్,
 ప్రజల్క కన్యారుమ్ జతి నాయ్. 5 జోవయించ కమె కిచ్చొ బుద్ది తెన్ కెర్తెతి మెలె, అమ్ కెరంతి పున్నిమ్
 మాన్సుల్ మెన్సుతు మెన, దేముడుచ ఆగ్గుల్ రెడ్డె రచ్చల్ రిత బంద, రూండు వెల్లో కెర, నిర్దె బందంతతి,
 చి జోవయించ పాలచ జుల్పల్ దీగు కెర్తెతి. 6 పడ్డె, విందుల్తె ముక్కిమ్ టాన్సుక కోరవ జతతి. అన్యె,
 జోవయించ నబ గెరలె కి ముక్కిమ్వ వెసిత పీటల్ కడన్తతి. 7 పడ్డె సంతవిదులె, మాన్సుల్ ఎత్తి అమ్క
 జోకర్లు మెన కోరవ జతతి. పడ్డె, మాన్సుల్ జోక ‘గురుబాబు’ మెన జోకరక కి కోరవ జతతి” మెన యేసు
 సంగిలన్.

యేసు సంగిలి బోదన

8 “తుమ్, జలె, తుమ్తె కక్క ‘గురుబాబు’ మెన నాయ్. తుమ్క ఎక్కిలొయి తుమ్చొ గురుబాబు రితో
 జా అస్సె, చి తుమ్ ఎత్తిజన్ ఎక్కి జతి రిత బావుడ్డు జా అస్సెన్. 9 అన్యె, ఈంజ లోకుమ్తెచ కక్క కి
 ‘దేముడు జలె అబ్బొ’ మెలి రితి నావ్ తియ్ నాయ్. కిచ్చొక మెలె, ఎక్కిలొయి తుమ్చొ అబ్బొసి జలె
 దేముడు, పరలోకుమ్తె తిలొసా. 10 అన్యె, తుమ్తె కక్క ‘గురు’ మెనుక షొన. కిచ్చొక మెలె, తుమ్క క్రిస్తు
 ఎక్కిలొయి గురు జా అస్సె. 11 అన్యె, తుమ్చితె కో వెల్లో జయెదె గే, జో తుమ్క గొత్తి నుదొ జా సేవ కెర్చు.
 12 కో జోవయింక జెఁవ్వి గపురుమ్ కెరంతి రితి జవుల గే, జేవ్ దాక్ జవుల, చి కో జోవయింక జెఁవ్వి దాక్
 కెరనుల గే, వెల్లెల్ జవుల” మెన యేసు సంగిలన్.

పరిసయ్యుల్క యేసు సంగిలి తీర్పు

13 పడ్డె వెల్లెల మాన్సుల్క యేసు ఇసి మెన తీర్పు సంగిలన్. “అయ్యె! ఉప్రమెన్సుచొ పరిసయ్యుల్
 చి మోసి తెన్ దేముడు చిలి అగ్గుల్ సికడ్డన, నాసెనుమ్ జన్తె! కిచ్చొక మెలె, మాన్సుల్చి మొక్క తుమ్
 పరలోకుమ్చి కెప్పొవ్ డంకితను. కిచ్చొక మెలె, తుమ్ జా రాజిమ్తె సొంత బెదున్ నాయ్, చి బెదుక
 ఇన్లుమ్ జలన బెదుక తుమ్ ఒప్పన్ నాయ్. 14* అయ్యె! తుమ్ మోసి తెన్ దేముడు చిలి అగ్గుల్ సికడ్డన,

* 23:14 23:14 గ్రీకు బాస తెన్ ఈంజ మత్తెలి రెగిడ్ల సగుమ్ పున్కతె 14 నంబర్చి కోడు తయె నాయ్.

పరిసయ్యుల్, నాసెనుమ్ జన్తె! తుమ్ రండెల్ మాన్సుల్చ గెరల్ ఏక కయ్లెకి, 'మాన్సుల్ అమ్చి బుద్ది చినుతు నాయ్' మెన మాన్సుల్చి మొక్కె దిగిల ప్రార్దనల్ కెర్తసు. జాకయ్ తుమ్చి పాపుమ్ ఒగ్గర్, చి వెల్లి సిచ్చ జన్తె.

15 "అయ్యో! ఉప్రమెన్సుచొ పరిసయ్యుల్, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన, నాసెనుమ్ జన్తె! తుమ్ కక్క జలెకు తుమ్చి మొత్తుమతె బెదవంతి రిసా, సముద్రుమ్ బుంయ దెకజెతను, చి జో తుమ్చితె బెదిలో మెలె, జోవయించి బుద్ది తుమ్చి బుద్దిచి కంట దొన్ని వాటల్ గార్ జతి రితి కెర్తసు, చి వెల్లి ఆగి గొయ్తె తుమ్ గెతె జలె, జో అన్నె దస్సి సిచ్చ జంక విలువ జయెది.

16 "అయ్యో! తుమ్ గుడ్డి రితె జా, 'మాన్సుల్చె చెంగిల్ వాట్ దెకడుమెదె' మెన తుమ్క తుమ్ ఉచర్లె కి, చెంగిల్ వాట్ పిట్టయ్తన, తుమ్ నాసెనుమ్ జన్తె. తుమ్ సికడ్డిసి ఏక కిచ్చొ మెలె, ఎక్కిలో 'దేముడుచి గుడి తోడు' మెన ఒట్టు గలనై కిచ్చొ నెంజె, గని 'దేముడుచి గుడితె తిలి బజరి తోడు' మెన ఒట్టు గలనై. జో గలిలి ఒట్టు నెరవెర్చుప కెరనుక అన్నె మెన తుమ్ సంగితను. 17 తుమ్ బుద్ది నెంజెల గుడ్డి జల మాన్సుల్. దొన్నితె కేన్ ముక్కిమ్? బజరి గే, బజరిక చెంగిల్ కెర్తి దేముడుచి గుడి గే?

18 "అన్నె, 'బలి దెతి టాన్ సాచి' మెన ఎక్కిలో ఒట్టు గలనై కిచ్చొ నెంజె, గని 'జాచి ఉప్పిరి తిలి అర్పితుమ్ సాచి' మెన ఒట్టు గలనై, జో మాన్సు గలిలి జా ఒట్టు నెరవెర్చుప కెరనుక అన్నె" తుమ్ మెంతను.

19 తుమ్ గుడ్డి జల రితె మాన్సుల్, దొన్నితె కేన్ ముక్కిమ్? అర్పితుమ్ గే, అర్పితుమ్క సుద్ది కెర్తి బలి దెతి టాన్ గే? 20 జలె, బలి దెతి టాన్ తోడు మెన కో ఒట్టు గలన తవుల గే, 'జేవ్చి ఉప్పిరి తిలిసి ఎత్తి సాచి' మెన ఒట్టు గలనై రితి జతయ్. 21 వడ్డె, 'కాంజ దేముడుచి గుడి సాచి' మెన కో ఒట్టు గలన తవుల గే, దేముడు సాచి మెన ఒట్టు గలనై రితి జతయ్. జో ఒత్త జతయ్చి రిసా. 22 అన్నె, 'పరలోకుమ్ తోడు' మెన కో ఒట్టు గలన తవుల గే, 'దేముడుచి నిజాసనుమ్ తోడు' మెలి రితి జా, 'ఒత్త వెసితోసా తోడు' మెలి రితి ఒట్టు గలనై రితి జతయ్.

23 "అయ్యో! ఉప్రమెన్సుచొ, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన చి పరిసయ్యుల్, తుమ్ నాసెనుమ్ జన్తె! తుమ్ పొచెర్ణె రొడ్డెతె, చెరమల్లితె, జిల్లకరతె, దస్సువతె దెస్సు వంతుల్ కెర, ఏక వంతు దేముడుక దెతను, గని మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ తెచ ముక్కిమ్ జల నెలవ్ కొడె పచ్చ అన్ను. కిచ్చొ కిచ్చొ నెలవ్ కొడె రితి కెరకు ముల అన్నున మెలె, సత్తిమ్ తెన్ రుజ్జు కెర తీర్పు కెర్తిసి, కన్యారుమ్ జతిసి, చి దేముడుచి ఉప్పిరి నిదానుమ్ సముకుమ్ తితిసి. జోవయించి వంతు దస్సు వస్తువల్క దెంక తప్పు నాయ్, గని అన్నె ముక్కిమ్ జల నెలవ్ కొడె రితి తుమ్ కెర్తయ్ జలె, తుమ్క చెంగిల్ తత్తి 24 గుడ్డి జల రితె వాట్ దెకయ్తన, తుమ్. పితిన్తె డోమ తిలె జాక వెంట గెల, ఒంటి తిలె కి నాయ్ మెన జాక గిడ్డి రితి జతను.

25 "అయ్యో! ఉప్రమెన్సుచొ, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన చి పరిసయ్యుల్, నాసెనుమ్ జన్తె! గలన్లు గిన్నులు ఉప్పిరి పక్క మంజితి రితి, చెంగిల్ వేసిమ్ గలంతి రితి జతను, గని తుమ్చి వేట్ తెడి పక్క చొరు బుద్దిచి ఆన బెర అన్నె. 26 తుమ్ గుడ్డి రితె పరిసయ్యుల్, గలన్ చి గిన్న తెడి సుబ్రుమ్ కెరకు కిసి ముక్కిమ్ తయెది గే, దస్సి, తుమ్చి బుద్ది చెంగిల్ జలెగిన, నిజాచి పున్సిమ్ రితి చెంగిల్ జంక జయెది.

27 "అయ్యో! ఉప్రమెన్సుచొ, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన, పరిసయ్యుల్, తుమ్ నాసెనుమ్ జన్తె! తుమ్ చున్నుమ్ సరొయ్లి మెన్సున్చి రితి అన్నున్. ఉప్పిరి చొక్కెల్ సూటి డిస్తయ్, గని తెడి మొర గెల మాన్సుల్చ అడ్డె, కువ గెలి ముక్కల్ తయెది. 28 దస్సి, తుమ్క దెకిత మాన్సుల్క నీతిసుదల్చ రితె డిస్తను, గని తుమ్చి ఆత్మ తెడి ఉప్రమెన్సు, మూర్కుమ్ బుద్ది బెర అన్నె.

29 "అయ్యో! ఉప్రమెన్సుచొ, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన చి పరిసయ్యుల్, తుమ్ నాసెనుమ్ జన్తె! దేముడుచ కబుర్లు సంగిలనక తుమ్చ పూర్ణుమ్చ మార్లి రిసా తుమ్క లాజాచి రిసా, జేవ్ నీతిసుదల్చి రిసా తుమ్ మెన్సున్లు బందవ, సూటి కెరవ, 30 ఆమ్ అమ్చ పూర్ణుమ్చ తిల దీనలె జతమ్ జలె, దేముడుచి కబుర్ ఆన్లనక మార్దీన్తె ఆమ్ బెదితమ్ నాయ్" మెనన, నీతి సంగితను, తుమ్.

31 దస్సి మెనన, దేముడుచి కబుర్ ఆన్లనక మార్దీనచ పుత్తర్లులు జా అన్నుమ్ మెన, తుమ్చి ఉప్పిరి తుమ్ సాచి లట్టబంతను. 32 తుమ్చ పూర్ణుమ్చ మొదెల్ తెంతొ కెర్తిసి తుమ్ పూర్తి నెరవెర్చుప కెర, జలె.

33 “పెట్టి అయిచి విస్సముచ, తుమ్. విస్సముచ అయివొచి జట్టుచ, వెల్లి ఆగి గొయ్తెచి సిచ్చ తుమ్ కిసి పిట్టవన్తె? పిట్టవనుక నెతుర్పు. 34 జాచి రిసా, దేముడుచి కబుర్ అన్తనక కి, బుద్ది సుదల్క కి, అంచి సుబుమ్ కబుర్ సికడ్డనక కి తుమ్చితె తెద్రయిందె. గని జోవయంతె నగుమ్జన్క మార్తె, నిలువల్తె గలుల. అన్నె సగుమ్జన్క తుమ్చ నబ గెరలె కొర్తల్ తెన్ పెట కెర, అల్లర్ కెర, ఏక పట్టుమ్ తెంతె అన్నెక్ పట్టుమ్ ఎద, ఉడడ గెల్తె తన్నె. 35 తుమ్ దస్సి కెర్తనుచి రిసా, మాన్సుల్చి అత్తి మొర గెల నీతిసుదల్ ఎత్తిజన్చి లోయిచి పాపుమ్ తుమ్క లయెదె. నీతి జలో హేబెలుక మార్లి తెంతె మొదోల్ కెర, దేముడుచి గుడిచి నెడిమి బలి దెతి టాన్ సాడి తుమ్చ అబ్బుదిసి మార్లి బరకియచో పుత్తున్ మెలో జెకర్తాయ్ లోయి ఎద, 36 జా పాపుమ్ ఎత్తి, ఈంజ కాలుమచ మాన్సుల్క లయెదె మెన, తుమ్క అవ్ కచితుమ్ సంగితసి.

37 “ఓ యెరూసలేమ్చ, అమ్చి యెరూసలేమ్చ మాన్సుల్! అమ్ తెద్రయల కబుర్ అన్సనక, బోదన కెర్తనక పత్తల్ గల మార్తను. కిచ్చో ప్రమాదుమ్ నే లయితి రితి కుకిడి జాచి పిల్లల్క జాచి రెప్పల్ తెడి కిసి ముద్దో కెరన తయెదె గే, అవ్ తుమ్క కెత్తిగే సుట్టు ముద్దో కెరంతి రితి తుమ్క చెంగిల్ కెర్తయ్, గని తుమ్ నెసిలదు. 38 ఈందె, తుమ్చి గేర్ కో నెంజెతి రితి తుమ్క తూమి ముల దెన్నె. 39 అన్నె తెంతె మొదోల్ కెర, ప్రబుచి నావ్ తెన్ జెతోసాక ‘జెయ్య, జెయ్య!’ మెన తుమ్ సంగుక దెర్తె ఎదక తుమ్ అంక దెకుక నెతుర్పు మెన, కచితుమ్ సంగితసి” మెన, యేసు సంగిలన్.

24

దేవులుమ్ పాడి జంక తిలిన్చి రిసా యేసు సంగిలిసి
(మార్కు 13:1-31; లూకా 21:5-33)

1 తెదోడి యేసు దేముడుచి గుడి తెంతె బార్ జా ఉట్ట గెతె తతికయ్, జోవ సిస్సుల్, ‘ఈంజ దేముడుచి గుడి కెద్ది సూటి కెర అస్సి!’ మెన జోక దెకవుక అయిల. 2 జాచి రిసా యేసు జోవయంక, “ఈంజ ఎత్తి, తుమ్ దెకితను, గని, తుమ్క అవ్ కిచ్చో కచితుమ్ సంగితసి మెలె, పత్తుర్చి ఉప్పిర్ పత్తుర్ దొత్తల్ అప్పె తిలె కి, ఎక్కి జెలకు నే బీచో నే జతి దిసి జెయెదె” మెన, సంగిలన్.

3 పిమ్మట్, యేసు దేముడుచి గుడిచి మొక్కె తిలి ఒలీవ మెట్టయ్ గెచ్చ వెసితికయ్, అన్నె కో నెంతె సిస్సుల్ జోతె జా కెర, “తుయి సంగిలిసి కెయక జర్లు జయెదె? పిమ్మట్, తుయి ఈంజ లోకుమ్తె అన్నె జెతిసి కి, ఈంజ ఉగుమ్ మార్పువ జెతిసి కి పాసి జెతయ్ మెన, అమ్ కిసి చినుక జయెదె?” మెన పుసిల.

4 జలె యేసు జోవయంక ఇసి మెలన్. “కో జలెకు తుమ్క మోసిమ్ నే కెర్తి రితి, తుమ్ జాగర్త దెకన. 5 కిచ్చోక మెలె, ఒగ్గర్జన్ మాన్సుల్, ‘అంచి నావ్ తెన్ జా కెర అవ్విక్రీస్తు’ మెన సంగుక జలెకు, ఒగ్గర్జన్క మోసిమ్ కెర, వేర బుద్ది సికడుల.* 6 పిమ్మట్, ‘యుద్దుమ్ జతయ్’ మెన జలెకు, ‘యుద్దుమ్ జెయెదె’ మెన జలెకు, తుమ్ నూన్తె. గని, బమ్మ నెంతె తా. ఇనచ ఎత్తి జర్లు జంక అస్సు, గని ఈంజ ఉగుమ్ తెద్ది బేగి పూర్తి జయె నాయ్. 7 పిమ్మట్, దేసిమ్చి ఉప్పిర్ దేసిమ్, రాజిమ్చి ఉప్పిర్ రాజిమ్ యుద్దుమ్క టీచో జవుల. అన్నె, వేర వేర దేసిమ్లుతె కరులు కి బూకంపల్ కి జర్లు జవుల. 8 అంచి రాజిమ్ ఏలువ కెర్తి ఉగుమ్క జెర్మయ్తి అగ్గె జెతి నల్వ నొప్పుల్ రితి జా, ఇనచ మొదోల్ జవుల.

9 “దస్సి జర్లు జతి పొదిక, ప్రెజల్ తుమ్క సైమల్ కెర్తి రిసా అదికారుల్తె సార్పు కెర మొరవుల. అంచి నావ్చి రిసా, దేసిమ్లు ఎత్తితె తుమ్క విరోదుమ్ కెరుల. 10 దస్సి జర్లు జతిన్చి రిసా, ఒగ్గర్జన్ బమ్మ జా అంక ముల దా, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో మోసిమ్ కెర అదికారుల్చి అత్తి దెరచ దెవుల, చి ఎక్కిలోక ఎక్కిలో విరోదుమ్ జవుల.

11 “జేవ్ దినల్క, ఒగ్గర్జన్ మాన్సుల్ ‘దేముడుచి కబుర్ సంగితోసా అవ్’ మెనన, తుమ్చితె జా కెర, వేర బుద్ది సికడ, ఒగ్గర్జన్క అంక ములవ దెవుల. 12 అన్నె, ‘పాపుమ్ కెర్తిసి ఒగ్గర్ జా గెతయ్’ మెన, ఒగ్గర్జన్తె ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ప్రేమ కెర్తిసి పిట్ట గెచ్చెదె. 13 దస్సి జలెకి, ఆకర్ ఎద నముకుమ్ తెన్ తా, కో ఓర్పువ జవుల గే, జెచ్చి రచ్చించువ జవుల.

* 24:5 24:5 కెయక మెలె, యేసు పరలోకుమ్తె వెగ గెచ్చ అన్నె నే జెతె అగ్గె.

14 “ ఒండి లోకుమ్ పరైజల్ ఈంజ సాచి నూన తత్తు’ మెన, ఈంజ లోకుమ్ ఎత్తిక పరలోకుమ్చి రాజిమ్చి రిసాచి ఈంజ అంచి సుబుమ్ కబుర్ నూనయిందె. ఎత్తితె నూనయ్లెకయ్ ఆకర్ దీసి జెయెదె” మెన యేసు సంగిలన్.

యెరూసలేమ్ వట్టుమ్ పాడ్ జంక తిలిన్చి రిసా యేసు సంగిలిన్

15 “జాకయ్, †పిమ్మట్క, ‘జర్గు జయెదె’ మెన దానియేలు పూర్ణుమ్చొచి అత్తి రెగ్గయ్లి కోడు తిలిసి, మెలె, దేముడుక విరోదుమ్ జా జోక బల్ దూసుప కెర నానెనుమ్ కెర్తె దేముడుచి గుడితె టీవో జంక, తుమ్ దెకితె, ఇన్నెచి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, ఈంజ నదు కెర్తన తుమ్ చెంగిల్ ఉచరన, జలె, జా గుర్తు తుమ్ దెకిలె, 16 యూదయ్ ప్రదేసిమ్తెచ మాన్యుల్ చట్టుగ డొర్రెల ఉట్ట నిగుతు. 17 జా జర్గు జతిసి తుమ్ దెకిలె, కేన్ మిద్దెచి ఉప్పిర్ తిలొ నుదొ, ఉత్త కెర, జోచి గెరి తెంతో కిచ్చొ జలెకు వెంట నెంక ఉత్త జెంక నాయ్. 18 వెడయ్ తిలొ నుదొ, కామ్చి రిసా కడ్ల జోచ సొక్కల్ జవున్ వెంట నెంక పన్ల జెంక నాయ్.

19 “అయ్యొ! జేవ్ దీనల్క వయ తిల తేరబోదల్, బోదల్ వడ్లివో ఉట్ట నిగుక నెత్త ఒగ్గర్ స్రెమల్ జవుల. 20 ‘చల్లి పొది జవున్, †నెలవ్ కడ్లన్ దీసి జవున్ అమ్క ఈంజ ఉట్ట నిగితి స్రెమ జెవున్ నాయ్’ మెన, తుమ్ ప్రార్తన కెర. 21 కిచ్చొక మెలె, లోకుమ్ జెర్యున్ జలి తెంతో అప్పె ఎదక, దస్సి స్రెమ కెయ్యొక కి కలుగు జయె నాయ్, చి తెద్ది స్రెమ కెయ్యొక కి అన్నె జయె నాయ్. 22 జాచి రిసా, తొక్కి దీనల్క దన స్రెమల్ జతి రితి ప్రబు నెలవ్ దెతో నాయ్ జలె, కో కి రచ్చించుప జంక నెత్త. గని, నంపజతి రిసా రచ్చనక నిసాన జలన పాడ్ నే జతి రిసాయి, జేవ్ స్రెమల్ తొక్కి దీనల్ తతి నెలవ్ అన్నె.

యేసు అన్నె జెతిసి కీసి తయెదె గే జొయ్యి సంగిలిన్

23 “జా కాలుమ్క, ‘ఈందె, క్రీస్తు!’, ‘ఓదె క్రీస్తు’ మెన కో జలెకు తుమ్క సంగిలెగిన, తుమ్ నంప కెర నాయ్. 24 కిచ్చొక మెలె, అబద్దుమ్చ దా కెర, ‘అవ్ క్రీస్తు’ మెనన జలెకు ‘అవ్ దేముడుచి కబుర్ ఆన్తోసా’ మెనన జలెకు, రచ్చనక నిసాన్లన మోసిమ్ కెర జోవయిచి నముకుమ్ పిట్టపుక మెన ఉచర, వెల్లెల మాయకమె కెరుల. 25 ఈందె, ఈంజ నే జతె అగ్గి తుమ్క అవ్ సంగితసి. 26 జాకయ్, కో జలెకు, ‘ఈందె, క్రీస్తు జా బయిలె అన్నె’ మెన సంగిలె జవున్, తుమ్ ఒత్త గెచ్చు నాయ్. నెంజిలె, ‘ఈందె, గేర్ తెడి మూలయి పెన అన్నె’ మెన సంగిలె జవున్, నంప కెర నాయ్. 27 కిచ్చొక మెలె, బిజిలి తూర్పు పక్క మొల్క, పడమర పక్క గెతె ఎదక కీసి ఉజ్డి జతయ్ గే, దస్సి కి అవ్ మాన్యు జా జెర్యున్ అయ్లోసా అన్నె జెతె పొదిక, దస్సి, కేన్ పక్క కి డీసిందె. 28 పీనుమ్ కేనె తయెదె గే, ఒత్త గిర్దుల్ బెరుల.

29 “అవ్ సంగిలి జా వెల్లి స్రెమచి దీనల్ కేడ్లె, బేగి పొర్దు అందర్ జయెదె. జోను కి ఉజ్డి దెయె నాయ్. ఆగాసుమ్ తెంతో సుక్కల్ గెసురుల, ఆగాసుమ్తె ఎత్తి అర్దుర్ జయెదె. 30 తెదెడక అవ్ మాన్యు జా జెర్యున్ అయ్లోసా జెతినక గుర్తు ఆగాసుమ్తె డీసిందె. సొస్టుమ్ డీసిందె, చి అవ్ మాన్యు జా జెర్యున్ అయ్లోసా ఆగాసుమ్చ మబ్బుల్తె ఉత్త, అంచి అదికారుమ్ అంచి పరలోకుమ్చి ఉజ్డి తెన్ జెతిసి బాలోకుమ్ తిలి ఎత్తి ప్రజెల్చ మాన్యుల్ ఎత్తిజిన్ దెక, జేవ్ కెర్ల పాపల్చి రిసా దుకుమ్ కెరనుల. 31 తెదెడక నప్పిర్ గట్టిజ బజవ, అంచ దూతల్క తెద్రయిందె, చి చెత్తర్ పక్కల్ తెంతో అవ్ నిసాన అంక నంపజల మాన్యుల్క జేవ్ ఎక్కితె కుడవుల.

32 “అంజూరుమ్ రూకుక టాలె కెర అర్దుమ్ కెరన. మెలె, దసా రూక్చ కొమ్మల్ కొవ్ని జా పలోయ్లె, ‘వేసెగు అప్పె పావ జెయెదె’ మెన, తుమ్ చినితె. 33 దస్సి, అవ్ సంగిల గుర్తుల్ తుమ్ దెకిలె, జా గుమ్ముమ్ పాచిల్ రితి జా అన్నె జెతికయ్ సమయిమ్ పాసి జా అన్నె మెన తుమ్ జాన్తె. 34 అవ్ సంగిల స్రెమల్, గుర్తుల్ పూర్తి జలెకయ్ ఈంజ ఉగుమ్ అంతుమ్ జయెదె మెన తుమ్క అవ్ కచితుమ్ సంగితసి. 35 జలె, ఆగాసుమ్ బుయి నానెనుమ్ జా గెచ్చుల, గని అంచ కొడె ఎదగ్గె పిట్టితి నాయ్.

† 24:15 24:15 యేసు జెర్వు డబ్బయ్-70-వెర్సుల్ గెలి వడ్లొ ఈంజ నస్టుమ్ జర్గు జలి. మెలె, యేసు పరలోకుమ్తె గెచ్చు అన్నె విస్కొక్ నత్తు-27-వెర్సుల్ గెతికయ్. ‡ 24:20 24:20 ఎత్తి నెన్యర్ యూదుల్క బక్తి కెర్తె నెలవ్ కడ దీసి జయెదె. జా దీసి జోవయింప నబ గెరలె గెచ్చు దేముడుచి కొడె నూన కెర, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడుక బక్తి కెరుల. జోక ‘యెహోష’ మెన నాన్ తయెదె. జా దీసి ‘కిచ్చొ కామ్ కెర నాయ్’ మెన జో ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు సంగిలిన్క యూదుల్చ వెల్లెల మాన్యుల్ ప్రజెల్క జాడు వయ్తె రితి కెర కామ్ నే కెర్చిన్ రిసా ఒగ్గర్ ఆగ్గల్ అచ్చె ఉచర అన్నె. ఇన్నె దొన్నె ఎన్నులు కోడ్లిన్క ‘కామ్’ మెన నింద కెర్తె.

కో నేన్ని పొదిక అన్నె జెయిందె మెన యేసు సంగిలిసి

36 “జలె, కేన్ దీసిక ఈంజ లోకుమతె అన్నె జెయిందె గే, జా దీన్, జా గడియ కెయెంక జెయెదె గే, మెన దేముడు అబ్బొక పిట్టవ కేన్ మాన్సు జలెకు, పరలోకుమచ దూతల్ జలెకు, దేముడు అబ్బొచో పుత్తుసి జలెకు, కోయి నేనుమ్. 37 నోవహు పూర్లుమచో తిలి పొది ఎత్తి కీసి తిలి గే, దస్సి ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసా అన్నె జెతె పొదిక దస్సి తయెదె. 38 మెలె, నోవహు తిలి పొది, దేముడు సంగిలె కి, జా దీసలతె తిల మాన్సుల్ సంప కెర్తె నాయ్, చి జా వర్తలచి పాని పెటుక దెర్తి పొది కి, నోవహుచి కుటుంబుమ్ వెల్లి ఓడతె పెస కెర్తి డంకిలి ఎద, అన్నె కో కి కతె తా, పితె తా, పెండ్లివో కెర్తె తా, కిచ్చో నే జతి రితి బులై తిల. 39 జా వర్తల పాని గెడ్లువ జతిసి నిజామి జర్లు జంక తిలి మెన సంప నే కెరంతికయ్, జా జర్లు జతికయ్, జేవ్ ఎత్తిజిన్క బూరుమ్ గుడ్డ నిలి, చి డుజ గెల. దస్సి, ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసా అన్నె ఉత్త జెతిసి తెన్ కి, ఒగ్గరజిన్ మాన్సుల్ అంక నే నూనతె, జోవయింక ఇస్టుమ్ అయ్లి రితి కెర్తె తవుల, చి తెదోడక నాసినుమ్ జా: గెచ్చుల.

40 “జా కాలుమక, దొగుల బట్టి తిలె, ఎక్కిలోక ముల దా, అన్నెక్లొక కడ నెవుల. 41 దొగుల తేరబోదల్ తిర్వేల్ తెన్ రోడ్డె తిలె, ఎక్కిక ముల దా, అన్నెక్లిక కడ నెవుల.

42 “జలె, కేన్ సమయుమ్క తుమ్చో ప్రబు ఆవ్ అన్నె జెయిందె గే, తుమ్ నేన్సు. జాచి రిసా, తుమ్ తెలివి తా, అంక రకితె తా. 43 గని ఏక్ టాలి అర్దుమ్ కెరన. ‘కేన్ సమయుమ్క చోరు జెయెదె గే, గెర్చో ఎజోమాని కో జలెకు జాన్తో జలె, జో జా సమయుమ్క చెడ్డోయి తా, రకితె తా, జోచో గెరి చోరు నే పెసితి రితి దెకన్తో’ మెలి కోడుక తుమ్ అర్దుమ్ కెరన. 44 మెలె, తుమ్ నే ఉచర్తి సమయుమ్క ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసా అన్నె జెయిందె. జాచి రిసా, తుమ్ తెయారో జా, తెలివి తెన్ రకితె తా.

45 “జలె, ప్రయూనుమ్ గెచ్చుక మెన ఎజోమాని బారో జంక జలె, జోవ గేరచక దెక సమయుమ్క అన్నిమ్ దెంక మెన జో నిసాల్లో బుద్ది తిలొ నిదానుమ్చో గొత్తి సుదో కో జవుల? 46 జో ఎజోమాని అన్నె ఉట్ట అయ్లె, జో గొత్తి సుదో జో ఎజోమాని తియార్లి కామ్ కెర్తె తిలె, జోక చెంగిలి. 47 దస్సి నిదానుమ్ కెర్తె తిలొ మెలె, జో ఎజోమాని అయ్లె, జోచి అస్సి ఎత్తిచి ఉప్పిరి జో గొత్తి సుదోక అదికారుమ్ దెయెదె, తుమ్క ఆవ్ కిచ్చో కచితుమ్ సంగితసి.

48 “జో గొత్తి సుదో గారో సుదో జలె, ‘ఎజోమాని ఆల్మిమ్ కెర్తయ్’ మెన ఉచర, 49 జోచి తెన్ తిల గొత్తి సుదల్క పెటుక మొదోల్ కెర, నూర్ పిత మాన్సుల్ తెన్ బెద, జేవ్ కతిసి పితిన్తె బెద దస్సు అలవాట్లు సికెదె. 50 ‘ఎజోమాని ఆజ జెయె నాయ్’ మెన గొత్తి సుదో ఉచర, నే రకితె దీసిక గడియక జో ఎజోమాని ఉట్ట అయ్లె, 51 జోక మొర్తి సిచ్చ తియడ కెర, ఉప్రమెన్సుచ మాన్సుల్ సిచ్చ జతిన్తె గలెదె. ఒత్త గెతన సిచ్చక ఏడ్తె తవుల, దంతో చప్పిలై తవుల.

25

తెలివి తా ఆవ్ అన్నె జెతిన్క రకితె తా

1 “పరలోకుమచి రాజిమ్చి ఉజడి తెన్ ఆవ్ అన్నె జెతిన్క రకితిసి కీసి జయెదె మెలె, పెండ్లి ఉబేడొక దస్సుల్ జంక మెన, దెన్సుజిన్ ఉబెడివో దివ్వో దెరన బారో జలిన్చి రితి జయెదె. 2 జోవయింతె బుద్ది నెంజిలన పాచజిన్, చి బుద్ది తిలన పాచజిన్ తిల. 3 బుద్ది నెంజిలన జోవయింక దివ్వో దెరన, తేల్ నే దెర్తి గెల. 4 గని బుద్ది తిలన, మాత్రుమ్, జోవయింక దివ్వో కి, అన్నె సుచితి తేల్ కి దెరన గెల.

5 “పెండ్లిఉబేడొ ఆల్మిమ్ కెర్తికయ్, జేవ్ దెన్సుజిన్ గూన్క జుమ్ నిజల. 6 సాక్కక, ఈందె, పెండ్లిఉబేడొ జెతయ్. జోక దస్సుల్ జంక బారో జా” మెన, బారికి కేకుల్ గల్లికయ్, 7 జేవ్ దెన్సుజిన్ ఉబెడివో ఎత్తిజిన్ నూన కెర, ఉట్ట, జోవయింక దివ్వోచ వాటివో చెంగిల్ కెరన, 8 జోవయింతె జేవ్ పాచజిన్ బుద్ది నెంజిలన, అమ్చ దివ్వో విజ గెతతి. తుమ్చి తేల్ సగుమ్ అమ్క దా మెన, బుద్ది తిల తెయారో జలనక సంగిలి 9 జేవ్ తెలివి జా తిలన అమ్తె తిలిసి అమ్క తుమ్క పావె నాయ్. సాపుకర్లుతె తుమ్ గెచ్చ, తుమ్చి రిసా గెనన మెన సంగిలి.

10 “జలె, నమయుమ్ క బుద్ది నెంజిలన తేల్ గెనుక గెతె తతికయ్, పెండ్లిఉబేడో పావ అయ్లన్, చి తెయార్ జా తిలన జోవయింతెన్ బెద పెండ్లి గెరి పెన, విందుతె వెసిల. తెదోడి, విందు దెతొసా కెప్పి డంక దిలో. 11 డంక దిలి పిమ్మట్, బుద్ది నెంజిల ఉబెడివో ఒత్త జా కెర, ‘బాబు, బాబు, అమ్మక కెప్పి ఉగుడ దే’ మెన సంగిల. 12 జో ఎజొమాని జోవయింక, ‘ఆవ్ తుమ్మక నేని మెన తుమ్మక నిజుమి ఆవ్ సంగితసి’ మెన సంగెదె. 13 జలె, ఆవ్ ఉట్ట గెలె, కేన్ దీసిక కేన్ గంటక అన్నె జెయిందె గే, తుమ్ నేన్సు, చి రిసా తెలివి తా రకితె తా.

తలాంతుల్ దొర్కు కెరన్ల తీగ్లచి టాలి

(లూకా 19:11-27)

14 “ఏక్ మాన్సు ప్రయానుమ్ గెచ్చుక తిలి రిసా, జోచ గొత్తి సుదల్క బుకారా కెర, ‘చెంగిల్ రకుతు’ మెన జోచి అన్సి ఎత్తి జోవయింది అత్తి సార్పు కెర దిలన్. 15 ఎక్కిలోక పాంచ్ తాలంతుల్, ఎక్కిలోక దొన్సి తాలంతుల్, ఎక్కిలోక ఎక్కి *తాలంతు, దన్సి. కక్క జేవ్ వాడిక కెర్రి నెక్కిది ఎదిలి వంట దా కెర, బార్ జా, ఉట్ట గెలన్. 16 జలె, జేవ్ గొత్తిమాన్సుల్తె పాంచ్ తాలంతుల్ కడన్లొసా గెచ్చు, జేవ్ తెన్ బియ్యార్ కెర, అన్నె పాంచ్ తాలంతుల్ లాబుమ్ కెరన బెదయ్లన్. 17 దన్సి, దొన్సి తాలంతుల్ కడన్లొసా అన్నె దొన్సి తాలంతుల్ లాబుమ్ కెరన బెదయ్లన్. 18 జలె, ఏక్ తాలంతు కడన్లొసా గెచ్చు, బుయి కూన కెర, జోచో ఎజొమాని దిలి దనుమ్ లుంకడ దిలన్.

19 “ఒగ్గర్ దీనల్ గెలి పిమ్మట్, జేవ్ గొత్తి సుదల్చో ఎజొమాని అన్నె జా కెర, జోవయింక దిలి జోచి డబ్బుల్ లెక్క కెర నజుకు మెన, జోవయింక బుకార్లొ. 20 తెదోడి, పాంచ్ తాలంతుల్ కడన్లొసా పుర్రి జా కెర, బాబు తుయి పాంచ్ తాలంతుల్ అంక దిలది, చి ఈందె, ఆవ్ అన్నె పాంచ్ తాలంతుల్ బెదయ్లయ్” మెన, జా డబ్బుల్ ఎత్తి ఆన దెకయ్లన్. 21 జలె, జా ఎజొమాని జోక, “తుయి నిదానుమ్ తిలో చెంగిలో గొత్తి సుదో, ఈంజ ఇదిల్ తుక దిలయ్, గని తుచో ఎజొమానిచి రిసా నిదానుమ్ తెన్ లాబుమ్ కెర్లది చి రిసా, ఇన్నెచి కంట ఒగ్గర్ అన్సి ఉప్పిరి తుక అదికారుమ్ దెయిందె. తుచో ఎజొమానిచి సంతోసుమ్తె తుయి బెదు” మెన జోక సంగిలన్.

22 “దన్సి, దొన్సి తాలంతుల్ కడన్లొసా కి పుర్రి జా కెర, ‘బాబు, తుయి అంక దొన్సి తాలంతుల్ దిలది, చి ఈందె ఆవ్ దొన్సి తాలంతుల్ లాబుమ్ బెదయ్లయ్” మెన సంగితికయ్, 23 జోచో ఎజొమాని, ‘నిదానుమ్ తిలో చెంగిలో గొత్తి సుదో, తుయి. ఈంజ ఇదిల్ తెన్ అంచి కామ్ నిదానుమ్ కెర్లది. అన్నె ఒగ్గర్చి ఉప్పిరి కి తుక అదికారుమ్ దెయిందె. తుచో ఎజొమానిచి సంతోసుమ్తె తుయి బెదు” మెన జోక సంగిలన్.

24 “పిమ్మట్, ఎక్కి తాలంతు కడన్లొసా జా కెర, బాబు, తుయ్ ‘కన్యారుమ్ నెంజిలోసా’ మెన, ‘తుయి నే ఉంపిలి వంటో, లాయితోసా’ మెన, ‘తుయి నే పూన్లిన్తె కుడవంతోసా’ మెన, ఆవ్ జాని. 25 జాచి రిసా, ఆవ్ తుక బియ్ కెర, తుయి దిలి తాలంతు జాగర్ల తెన్ బుయ్యె రోవ దిలయ్, చి జెతికయ్, ఉట్టవ అన్లయ్. ఈందె, కడను” మెన సంగిలన్. 26 గని, జోచో ఎజొమాని జోక, “గర్చోచో బర్దుకుమ్చో గొత్తి సుదో తుయి. ఆవ్ నే ఉంపిలిన్తె లాయితోసా మెన, నే పూన్లిన్ కుడవంతోసా మెన తుయి జాన్లది? 27 జలె అంచి డబ్బుల్ కేన్ జవున్ సాపుకారితె తుయి దా తత్తది జలె, ఆవ్ అయ్లె అంచి డబ్బుల్ వడ్డి తెన్ నజున్తయ్” మెన, జో గొత్తి సుదోక గోల కెర, 28 జా తాలంతు జో గొత్తి సుదో తెంతో నజున, దెన్నె తాలంతుల్ తిలోసాక దేసు. 29 ఇదిల్ జవున్ తిలోసాక అన్నె దెంక జయెదె, గని నెంజిలోసాతె తెంతో జోక తిలిసి కి కడ గెలుక జయెదె. 30 జో కామ్క నెంజిలో గొత్తి సుదోక అందర్చి కంట రితి అందర్తె బయిలె గల దాన. ఒత్త గెలన జా నిచ్చక ఏడ ఏడ, దంతో చప్పిల్లె తవుల మెన, ఎజొమాని ఆడ్ర దిలన్.

మెండల్ అన్నె గొరెల్

31 “ఆవ్ మాన్సు జా జెర్నన్ అయ్లోసా, అంచ దేముడుచి దూతల్ తెన్ వరలోకుమ్చి ఉజడి తెన్ అన్నె జెతె పొదిక, అంచి ఒత్తచి ఉజడిచి సింగాసనుమ్తె వెసిందె. 32 ముంద రకితోసా, ముంద ఎత్తి ఎక్కితె కుడవన, కిసి మెండల్ తెంతో గొరెల్క వేర కెరెదె గే, తెదోడక ఆవ్ అన్నె జెతె పొదిక దేసిమలు ఎత్తితెచ

* 25:15 25:15 తాలంతు మెలి బజర కాసు. దేనార కాసు మెలి ఎక్కి దీసిక కూలి. ఎక్కి తాలంతు, 6000 దేనార.

ప్రజల్ ఎత్తిజేసినక అంచి మొక్కె కుడవన కెర, నంపజలన తెంతో నంపనెంజలనక వేర కెరింది. ³³ అంచి ఉజెతో పక్క మెండల్ రిత నంపజలనక, డెబ్లి పక్క గొర్రెల్ రిత నంపనెంజలనక టీవో కెరెది.

³⁴ “ఒత్త తెంతో, ఆవ్ పరలోకుమ్చో రానో, అంచి ఉజెతో పక్క తిలనక కిచ్చో మెనిందె మెలె, అంచో అబ్బొ రచ్చన వరుమ్ దిలన, తూమ్. బూలోకుమ్ జెర్మయలి పొది తెంతో తుమ్చి రిసా తెయారొ కెర్లి రాజ్మతె తుమ్చి వాట తూమ్ నజన. ³⁵ కిచ్చొక మెలె, అంక చూ కెర్లికయ్, తుమ్ అంక అన్నిమ్ దిలదు, అంక తాన్ కెర్లికయ్, తుమ్ పాని దిలదు. వేర దేనిమ్చో జా తిలయ్, గని అంక తుమ్చితె బెదవన్లదు. ³⁶ అంక సరిపుచువ జత పాలల్ నెంజితికయ్, అంక పాలల్ దిలదు. జొర్ణొ తెన్ తతికయ్, అంక దెకుక అయ్లదు. జేల్తె తతికయ్, ఒత్త అంక దయిరిమ్ కెరుక అయ్లదు” మెన, సంగింది.

³⁷ “జా కోడు నూన్లె, పున్నిమ్ మెన జో తీర్పు సంగిలన కిచ్చో మెనుల మెలె, ప్రబు, తుయి కెయ్యొ చూ జలిసి దెకిలమ్ చి అన్నిమ్ దిలమ్? తుక కెయ్యొ తాన్ కెర్లిసి దెకిలమ్ చి పాని దిలమ్? ³⁸ తుయి కెయ్యొ వేర దేనిమ్ తెంతో అయ్లిసి దెకిలమ్ చి అమ్చి తెన్ బెదవన్లమ్? కెయ్యొ తుక పాలల్ నెంజిలిసి దెకిలమ్ చి పాలల్ దిలమ్? ³⁹ తుక జొర్ణొ తిలిసి, తుయి జేల్తె తిలిసి కెయ్యొ దెకిలమ్, చి దయిరిమ్ కెరుక గెలమ్? కెయ్యొ నాయ్, కిచ్చొగె” మెన సంగుల, జేవ్, పున్నిమ్ జలన. ⁴⁰ జేవ్ దస్సి సంగిలె, రాన్ జోవయింక కిచ్చొ మెనిందె మెలె, తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, అంచ బాపుడ్లు జల ఈంజేవ్ అంచ మాన్సుల్క తుమ్ మరియొద కెర్లిసి, అంక కి మరియొద కెర్లి రితి జలి మెనిందె.

⁴¹ “పడ్డొ, జా దీసిక అంచి డెబ్లి పక్క తిలనక కిచ్చొ మెనిందె మెలె, గర్పు, తూమ్, గెచ్చ! నయ్తానుక చి జోచ దూతల్క గల్లి రిసా తెయారొ కెర్లి నే విజతి ఆగితె తుమ్ సేడ! ⁴² కిచ్చొక మెలె, అంక చూ కెర్లి పొది తుమ్ అంక అన్నిమ్ దిలదు నాయ్. అంక తాన్ కెర్లికయ్, పాని దిలదు నాయ్. ⁴³ వేర దేనిమ్చో ఆవ్ అయ్లె కి, అంక తుమ్ బెదవన్లు నాయ్. సరిపుచువ జత పాలల్ నెంజిలి పొది, అంక తుమ్ పాలల్ దిలదు నాయ్. జబ్బు తెన్ తిలె కి, జేల్తె తిలె కి, తుమ్ అంక దెకుక అయ్లదు నాయ్, మెన అంచి డెబ్లి పక్క తిలనక సంగింది. ⁴⁴ తెదొడక జేవ్ కి ఇసి మెన జబాబ్ దెవుల. ప్రబు, తుక చూ కెర్లికయ్, తాన్ కెర్లికయ్, తుయి వేర దేనిమ్చో జతికయ్, పాలల్ నెంతె తతికయ్, జొర్ణొ తెన్ తతికయ్, జేల్తె తతికయ్, అమ్ తుక తోడు కెరుక నాయ్ గె? మెన సంగుల. ⁴⁵ జోవయింక ఆవ్ కిచ్చొ జబాబ్ దెయిందె మెలె, తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, అంచ మాన్సుల్తె కక్క కి తుమ్ ఇసి నే కెర్లిసి, అంక కి నే కెర్లి రితి జలి, మెన జోవయింక సంగుమ్దె, ⁴⁶ చి కెయ్క తెయ్క సిచ్చొ జతినతె గెచ్చుల, గని పున్నిమ్ జలన కెయ్క తెయ్క పరలోకుమ్తె జంక గెచ్చుల.” మెన సిన్సుల్క యెసు సంగిలన్.

26

అంక విరోదుమ్ సుదల్ దెర్లి సమయమ్ పాసి జా అన్యె
(మార్కు 14:1-2; లూకా 22:1-2; యోహా 11:45-53)

¹ యేసు సిన్సుల్క ఈంజేవ్ కొడ్డొ ఎత్తి, సంగ కేడయ్లి పిమ్మల్ జెర్లు జలిసి కిచ్చొ మెలె, జో జోచ సిన్సుల్క, ² “దొరతి గెలె, *పన్సా, పండుగు జెయెది మెన తుమ్ జాన్సు. జా పొదిక, ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మన్ అయ్లోసాక సిలువతె టీవో కెర మార్చి రిసా, అంక దెర దెయెది” మెన యేసు సంగిలన్.

³ జా సమయమి, వెల్లెల పూజెర్లు కి వెల్లెల మాన్సుల్తె అన్నె సగుమ్జెన్ కి, కయప మెంతో ఎత్తిక వెల్లొ పూజెరిచి గేరతె బెద జా కెర, ⁴ కిసిగె లుంకచోయ్ యేసుక దెర, మారుక మెన, బెద ఉచర్ల, గని, ⁵ “పండుగు పొది పోని, నెంజిలె పండుగక బెర అయ్లె ప్రజల్ కుమ్మతె తెన్ గగ్గొల్ జా అమ్క బల్తె అల్లర్ కెరుల” మెన సంగితె తిల.

* **26:2** 26:2 పూర్వమ్ పొది యూదుల్ బగుప్పు దేనిమ్ తా గెతిమాన్సుల్ జలిన్ తెంతో ప్రబు రచ్చించువ కెర్లిసి ఏద కెర్లి పండుగు, ఈంజ. ముక్కిమ్క కిచ్చొ ఏద కెరుల మెలె, ‘అమ్చ వయ్దుల్కె విడ్డల్ కెర్లు’ మెన బగుప్పు దేనిమ్చ కుటుంబల్ ఎత్తివ తొల్లర్ జల మున్సుబోదల్క దూత మాన్సింతె యూదుల్తె తొల్లర్ బోదల్ నే మెర్చి రితి ప్రబు జోవయింక పిమ్మయలిసి ఏద కెరుక. తెదొడి, పూర్ణమచి జా రాతి కేన్ గెరి యూదుల్తె తిల, జా గేరవ దారంబ్రల్తె అర్బుతుమ్ జలో ఏక మెండపిల్లచి లొయ దెరవుల, చి దూత దెకిలె, జా గేరవ తొల్లర్ బోదక మారె నాయ్. నిర్ణమకాండుమ్ 12:21-30.

తేరబోద వాసన తేల్ యేసుచి బోడి నువిలిసి
(మార్కు 14:3-9; యోహా 12:1-8)

6 జలె, యేసు బేతనియ గవ్వె గెచ్చ కెర, సీమోసు మెలో వెల్లి రోగి జా తిలో ఎక్కిలోచొ గెరి తిలి పొది, 7 ఏక తేరబోద, ఒగ్గర చెంగిలి విలువచి వాసన తేల్చి బుడ్డి దెరన, జోతె అయిలె. అన్నె, జో అన్నిమ్ కంక వెన తతికయ్, జోచి బోడి ఉప్పిరి నుచెలి. 8 సిస్సుల్ దెక కెర, కోప్పుమ్ జా, “ఈంజ నస్సుమ్ కిచ్చొక? 9 ఈంజ తేల్ ఒగ్గర కరిదీక వికిలిగెన, బీద మాన్సుల్క దర్ముమ్ దెంక జతి” మెన సంగిల. 10 యేసు జా కోడు జాన్లి రిసా, “ఈంజ తేరబోద అంక కెర్లిసి చెంగిల్ వెల్లి కామ్. తుమ్ కిచ్చొ ఇన్నెక ఉన్నుర్ కెరుక? 11 బీద మాన్సుల్ కెయెక కి తుమ్చి తెన్ తవుల, గని ఆవ్ కెయెక తెయెక తుమ్చి తెన్ ఈంజ లోకుమ్తె ఇసి తయె నాయ్. 12 ఈంజ తేరబోద ఈంజ వాసన తేల్ అంచి ఆగ్తె నువ కిచ్చొ గుర్తు కెర్తయ్ మెలె, ఆవ్ నే మొర్తె అగ్గె, అంక నే రోవితె అగ్గె, అంచి ఆగ్తె తెయార్ కెర్తి గుర్తు కెర్తయ్. 13 తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ నిజమి సంగితసి మెలె, ఒండి లోకుమ్తె కేనే ఈంజ అంచి నుబుమ్ కబుర్ బోదన కెరుల గే, ఒత్తయ్ ఈంజ అప్పె కెర్లిసి సంగ, ఇన్నెచి రిసా ఉచరవడుల” మెన యేసు సంగిలన్.

యూదా యేసుక దెర దెంక ఉచర వెల్లిల పూజర్లుతె గెచ్చ సంగిలిసి
(మార్కు 14:10-11; లూకా 22:3-6)

14 తెదెడి, బారజిన్ సిస్సుల్తె తిలో ఇన్నెరియోతు గవ్వెచొ యూదా, వెల్లిల పూజర్లుతె గెచ్చ కెర, 15 “ఆవ్ యేసుక తుమ్క దెర దెలిగెన, తుమ్ అంక కిచ్చొ దెన్నె?” మెన పుసిలన్. జేవ్ జోక ముప్పుయ్ మెండి బిల్లల్ దిల. 16 జా గడియ తెంతో యూదా యేసుక దెర దెంక మెన సమయుమ్ చజెతె తిలన్.

యేసు సిస్సుల్ తెన్ పస్కా వండుగు కెర్తతి
(మార్కు 14:12-21; లూకా 22:7-14,21-23; యోహా 13:21-30)

17 నే పులయెల పోడియె కతి పండుగ్క తోలితో చి దీసి, సిస్సుల్ యేసుతె జా కెర, “తుయ్ †పస్కా అన్నిమ్ కెర్తి రిసా, అమ్ కేన్ టాన్ తెయార్ కెరుక?” మెన, జోక పుసిల. 18 చి యేసు జేవ్క, “యెరూసలేమ్తె తిలో పలాన్ సుదొతె తుమ్ గెచ్చ కెర, ‘అంచి సమయుమ్ పావ జా అన్నె. అంచ సిస్సుల్ తెన్ తుచి గెరి పండుగు కెరిదె’ మెన, ప్రబు తుక సంగ మెన అమ్క తెర్తయ్లో” మెలన్. 19 యేసు జోవయింక, సంగిలి రితి జేవ్ సిస్సుల్ కెర, పస్కా అన్నిమ్క దొర్కు జలిసి తెయార్ కెర్తె.

20 సాంజ్ జతికయ్, యేసు జేవ్ బారజిన్ సిస్సుల్ తెన్ అన్నిమ్ కంక వెసిల. 21 జేవ్ అన్నిమ్ కతె తతికయ్, యేసు జేవ్క, “తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, తుమ్చితె ఎక్కిలో అంక విరోదుమ్ నుదల్చి అత్తి సార్పు కెర దెయెదె” మెలన్. 22 దస్సి మెంతికయ్, జేవ్ ఒగ్గర్ దుకుమ్ తెన్ ఎత్తి మాన్సు, “ప్రబు, ఆవ్ గే?” మెన పుసిల, 23 చి యేసు కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, “అంచి తెన్ వలిరుమ్తె కో ఆతు గల పోడి గండ బుడ్డవ తయెదె గే, జొయ్యి అంక దెర, సార్పు కెర దెయెదె.

24 “ఆవ్ మాన్సు జా జెర్యున్ అయ్లోసాచి రిసా రెగిడ్లి రితి ఆవ్ ఉట్టె గెచ్చిందె. గని, అయ్యె! ఆవ్ మాన్సు జా జెర్యున్ అయ్లోసాక, కేన్ మాన్సు దెర విరోదుమ్ నుదల్చి అత్తి సార్పు కెర దెయెదె గే, జో మాన్సు జతి సిచ్చుచి రిసా, జో నే జెర్వు తిల జోక చెంగిల్ తత్తి” మెన, యేసు సంగిలన్. 25 జోక దెర దెతో యూదా “గురుబాబు, ఆవ్ గే?” మెన సంగితికయ్, యేసు జోక, “తుయ్ జా సంగిలి” మెన సంగిలన్.

26 యేసు, సిస్సుల్, జా పస్కా అన్నిమ్ కెర్తె తా, యేసు పోడియె దెరన, “దయ కెర్లది” మెలి రితి ‡దేముడు అబ్బొనీక జోకర కెర, జా పోడియె మోడ, సిస్సుల్క వంట దా, జోవయింక, “తుమ్ ఈంజ కడన కా. అంచి ఆగ్తుక ఈంజ గుర్తు జయెదె” మెన కెర, 27 ఏక గిన్నెచి ద్రాచ రన్నుమ్ దెర, దేముడు అబ్బొనీక అన్నె ఉచర, సిస్సుల్క దా కెర, “ఇన్నెచి రన్నుమ్ పియె. 28 కిచ్చొక మెలె, ఈంజ రన్నుమ్ కిచ్చొ గుర్తుచి మెలె, ఒగ్గరజిన్ మాన్సుల్చి పాప్పుమ్ గెచ్చయ్తె రిసా అంచి లోయె నూయి జంక అన్నె మెన నోచి

† 26:17 26:17 ‘పస్కా వండుగు’ మెలె, యూదుల్ ఒగ్గర్ పూర్ణమ్ ఐగుప్తు దేసిను గెచ్చ గొతిమాన్సుల్ జా ఒగ్గర్ నెమెల్ సేడ్తె తతికయ్ మోన్ పూర్ణమ్చొచె అత్తి ప్రబు జోవయింక విడ్డల్ కెర బార్ కెర్లన్. జా రచ్చన నే వచ్చెతె రితి ఎత్తి వెర్తి పస్కా వండుగు కెర్తతి. ‡ 26:26 26:26 ‘దేముడు అబ్బొనీ’ మెన కేన్ నుట్టు రెర్ల తిల, దేముడుచి రిసా సంగితయ్.

ప్రమానుమ. 29 అంచో అబ్బించి రాజిమతె తుమచి తెన్ ఇని ఆవ్ ద్రాచ రస్సుమ్ నొవర్ పితి ఎద, ఇనిచి అన్నె పియ నాయ్ మెన తుమక సంగితసి” మెన, సంగిలన్.

30 తెదొడి, జేవ్ దేముడుక గనుమ్ గాయ కెర, బార్ జా కెర, ఒలీవ మెట్టయ్ ఉట్ట గెల. 31 తెదొడి యేసు జోవయింక, “ఆజి రాతిక, తుమ్ ఎత్తిజిన్ అంచి రిసా బమ్మజా అంక ములితె. కిచ్చొక మెలె, మెండల్ రకితోనాక మొరయిందె, చి జోవ మెండల్ ఎత్తిజిన్ చెదుర్పు జా గెచ్చుల మెన దేముడు రెద్దయలి కోడు నెరవెర్పువ జంక అస్సె. 32 గని, ఆవ్ అన్నె జివ్ జా ఉట్టి పిమ్మట్, తుమచి కంట అగ్గె గలిలయ ప్రాంతుమతె గెచ్చిందె” మెన, ప్రమానుమ్ కెర్లన్. 33 జాకయ్ పేతురు, “తుచి రిసా ఎత్తిజిన్ బమ్మజా తుక ములిలెకి, ఆవ్ తుక కెయంక ములి నాయ్” మెన సంగిలన్. 34 యేసు జోక, “తుక ఆవ్ కిచ్చొ నిజుమి కచితుమ్ సంగితసి మెలె, ఆజి రాతిక, కుకుడొ నే వానితె అగ్గె, ‘జోక నేని’ మెన అంచి రిసా తివ్వెరి తుయి సంగితె” మెన, సంగిలన్. 35 పేతురు జోక అస్సె, “ఆవ్ తుచి తెన్ మొరుక అస్సె మెలె కి, ఆవ్ తుక ‘నేని’ మెన, కెయ్యుక కి సంగి నాయ్” మెన సంగిలన్, చి సిస్సుల్ ఎత్తిజిన్ కి దస్సి మెల.

గెత్తేమనే మెంతి తోటతె యేసు దుకుమ్ సేడ ఏడ్డిసి

36 తెదొడి యేసు సిస్సుల్ తెన్ గెత్తేమనే మెంతి తోటతె గెచ్చు కెర, జో “ఆవ్ ఒత్తల్తో గెచ్చు ప్రార్దన కెర జెతి ఎద, తుమ్ ఇన్నె వెన తా” మెన సంగ కెర, 37 ఎక్కి పేతురుక చి జెబెదయచ దొగుల వుత్తర్పుల్ జత యాకోబుక చి యోహానుక పట్టి కడన, ఇదిల్ దూరి గెచ్చు కెర, దుకుమ్ దా, మెన్సుత ఒగ్గర్ బాద సేడుక దెల్లొ. 38 తెదొడి, “అంచి పెట్టి తిలి దుకుమ్ రిసా మొర గెచ్చుక జయెదె. తుమ్ ఇన్నె తా, అంచి తెన్ చెదొయి తా” మెన, సంగ కెర, 39 సగుమ్ దూరి గెచ్చు కెర, సెర్పు సేడ, దేముడు అబ్బొనక ఇని మెన ప్రార్దన కెర్లన్. “ఓ బ, జతి లెక జలె, ఈంజ గిన్నచి ఆవ్ నే పితి రితి అంక పిట్టవు, గని అంచి ఇస్టుమ్ పోసి. తుచి ఇస్టుమ్ జర్లు జవున్” మెన, ప్రార్దన కెర, ఉట్ట కెర, 40 జేవ్ సిస్సుల్తె అన్నె ఉట్ట జా, జేవ్ నిజ అస్తి మెన దెక కెర, పేతురుక, “జలె, ఎక్కి గడియ జలెకు అంచి తెన్ తుయి రకితె తంక నెతిర్లది గే? 41 జత అల్లెరతె తుయి పాపుమ్ నే కెర్తె రితి జాగర్ల తా ప్రార్దన కెర్తె తా. ‘ఆత్మ నిదానుమ్ అస్సె’ మెన ఉచరన్లెకి, ఆగేగ కక్కి నాయ్” మెన యేసు సంగ కెర, 42 అన్నెక సుట్టు ఇదిల్ దూరి ఉట్ట గెచ్చు కెర, “ఓ బ, ఈంజ సైమచి గిన్న ఆవ్ పిలెకయి గెచ్చెదె జలె, తుచి ఇస్టుమ్ జర్లు జవున్” మెన ప్రార్దన కెర, 43 అన్నె ఉట్ట అయెలె, జేవ్ సిస్సుల్ గూనక నెత్తె కెర అన్నె నిజ అస్తి మెన దెక కెర, 44 జోక అన్నె ముల దా, ఉట్ట గెచ్చు, అన్నెక సుట్టు తెదొడెచ కొడె ప్రార్దన కెర్లన్.

45 తెదొడి యేసు జోవ సిస్సుల్తె అన్నె ఉట్ట జా, జోవయింక, “అప్పెకయ్ సెలవ్ కడన, నే రకితె నిజ అస్సున్ గే? ఈందె, సమయిమ్ జయె గెలి. ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయెలోసా పాపుమ్ కెర్లనచి అత్తి దెర్పు సేడిందె. 46 జొచ్చు, గెచ్చుమ! ఈందె, అంక దెర దెతోసా పాసి జా అస్సె” మెన, సిస్సుల్క సంగిలన్.

యాదా చి జనాబ్ యేసుక దెరుక అయెలిసి (మార్కు 14:43-50; లూకా 22:47-53; యోహా 18:3-12)

47 యేసు లట్టబై తతికయ్, బారజిన్ సిస్సుల్తె జో అగ్గె తిలో యూదా పావ అయెలన. జో తెన్ కి ఒగ్గర్జిన్ జనాబ్ కత్తుల్ డండల్ దెరన యూదుల్చ వెల్లెల పూజర్లు చి అన్నె వెల్లెల మాన్సుల్తె యూదా తెన్ అయెల. 48 జలె, ఈంజ నే జతె అగ్గె, “ఆవ్ కక్క చుంబిందె గే, జొయ్యి యేసు. జోకయి దెరన” మెన యేసుక దెర దెతో యూదా జేవ్ జనాబ్క గుర్తు సంగ తిలన్. 49 జాచి రిసా, జో యేసుతె బేగి జా కెర, “గురుబాబు, జోబర!” మెన సంగ, జోక చుంబిలన్. 50 యేసు జోక దెక, “ఓ నేస్తము, తుయి కిచ్చొ కెరుక అయెలది గే, జయె కెరు” మెన, జోక సంగిలన్. జేవ్ అయెలన పాసిక జా, యేసుక దెర్ల.

51 జలె, యేసు తెన్ తిలోసా ఎక్కిలో, ఆతు చంపొ కెర, కత్తికడన, ఎత్తిక వెల్లొ పూజరిచొ గొత్తి సుదొక పెట, జోచొ కండ్లొ సింద గెలన్. 52 యేసు జోక, “తుచి కత్తి తియ దేసు. కత్తివొ తెన్ యుద్దుమ్ కెర్లన కత్తి తెన్ మొరుల. 53 అల్లె, ఈంజ సమయిమ్ ఆవ్ అంచో అబ్బొక ప్రార్దన కెరుక నెతిరి మెన ఉచర్లసి గే? నెంజిలె, ప్రార్దన కెర్లెగిన, జో డబ్బయి వెయిలు దూతల్క బేగి తోడె తెద్దవుక నెత్తె మెన తుయి ఉచర్లసి గే?

54 గని, దస్సి కెర్తెగిన, అంక ఈంజ ఎత్తి, జర్గు జంక అస్సె మెన దేముడుచి కొడొతె రెగిడ్డిసి కీసి నెరవెర్చువ జయెదె!" మెన జో సిస్సుడుక సంగిలన్.

55 తెదొడి, జయి గడియయ్, యేసు జనాబ్ క, "ఆవ్ కిచ్చొ చొర్లయ్ చి కత్తులు డండల్ దెరన అంక దెరుక తుమ్ అయలదు గే? ఆవ్ రోజుక దేముడుచి గుడితె పెన బోదన కెర్తె కి, అంక జా పొది దెర్చు నాయ్. 56 జలె, దేముడుచి కబుర్లు రెగిడ్డనచి అత్తి రెగిడ్డ కొడొ నెరవెర్చువ జతి రిసాయి ఈంజ ఎత్తి, జర్గు జలి" మెన, యేసు సంగితికయ్, సిస్సుల్ ఎత్తి, బియఁ కెర, జోక ముల దా, ఉట్టు నిగిల.

ఎత్తిక వెల్లో పూజరిచి మొక్కె యేసుక టీవడ్డ

(మార్కు 14:53-65; లూకా 22:54-55,63-71; యోహా 18:13-14,19-24)

57 ఒత్త తెంతో, యేసుక జేవ్ విరోదుమ్ నుదల్ దెర కెర, కయవ మెలో ఎత్తిక వెల్లో పూజరితె జోక కడ నెతికయ్, ఒత్త దేముడు మోసి తెన్ దిలి ఆగ్గల్ సికడ్డన చి అస్సె వెల్లెల మాన్సుల్ బెర తిల. 58 పేతురు, మాత్తుమ్, దూరి దూరి యేసుచి వట్టి జా జా, జో ఎత్తిక వెల్లో పూజరిచి వీదె పావ కెర, వీదె పెన కెర, ఆకర్క కిచ్చొ జర్గు జయెదె గే దెకుక మెన, జమాన్సు తెన్ వెసిలన్.

59 వెల్లెల పూజర్లు చి అస్సె వెల్లి నబ కెర్తెన ఎత్తిజన్ యేసుక మారుక కోరవ జా, జోక నేరిమ్ వయడ్డి సాచి చజతె తిల. 60 గని అబర్దుమ్ సాచి సంగితన ఒగ్గర్జన్ పురె జలెకి, సరి జతి సాచి దొర్చు, జయె నాయ్. గని, ఆకర్క, దొగుల పురె జా కెర, 61 "ఈంజొ మాన్సు 'దేముడుచి గుడి ఆవ్ నేడవ గెల కెర, తిర్రతక అస్సె బందిందె' మెన సంగిలో" మెన సంగిల.

62 జేవ్ దస్సి సంగితికయ్, ఎత్తిక వెల్లో పూజరి టీవొ జా, యేసుక దెక, "ఈంజేవ్ సంగిలిన్క కిచ్చొ జబాబ్ దెంక నెతిర్చి గే? ఈంజేవ్ తుక కిచ్చొ నేరిమ్ వయడ్డతి?" మెన, పుసితికయ్ కి 63 యేసు తుక్లె తిలన్. జాకయ్, ఎత్తిక వెల్లో పూజరి జోక అస్సె, "తుయి దేముడుచొ క్రీస్తు జలో పుత్తుసి జన్జె జలె, 'జేవ్ తిలో దేముడు తోడు' మెన, జోచి నావ్ తెన్ అమ్చి మొక్కె ఒప్పున సంగు" మెల, 64 యేసు జోక, "తుయి సంగిలి రితి. గని తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, ఆకర్క ఎత్తి, సెక్కి అదికారుమ్ తిలోసాచి ఉజెతో పక్క ఆవ్ మాన్సు జా జెర్చున్ అయలొసా వెన తతిసి కి, ఆగాసుమ్చి మబ్బుతె, ఆవ్ వరలోకుమ్ తెంతో అస్సె ఉత్త జెతిసి కి తుమ్ దెకితె" మెన, సంగిలన్. 65 జో ఎత్తిక వెల్లో పూజరి, కోపుమ్క జో గలన్చి దిగిల్ చొక్క చిరన గెల కెర, "అయ్యో! 'దేముడుక సమాసుమ్ జతసి' ఈంజొ సంగుక ప్రబుచి విలువ కడ వెల్లి పాపుమ్ కెర్తయ్. అమ్క అస్సె సాచుల్ ఆక్కర్ నాయ్. ఈందె, దేముడుక ఈంజొ సమ్మందుమ్ సంగన్చిసి. తుమ్ అస్సె సాంత నూన్లదు ఈంజయి సరి జతయ్. 66 తుమ్ కిచ్చొ రుజ్జు సంగితె?" మెన నబ కెర్తెనక పుసితికయ్, జేవ్, "ఈంజొ మొర్చి సిచ్చుచి ఎదిలి తప్పు కెర అస్సె" మెన సంగ, 67 యేసుచి మొక్కె తుంక దా, జోక కుందిల. అస్సె, సగుమ్జన్ జోక పెట కెర, 68 "క్రీస్తు, తుక కో పెట్ల గే తుయ్ క్రీస్తు గద, అమ్క సంగు!" మెన కొకడ్డ.

పేతురు యేసుక "జోక నేని" మెన సంగిలిసి

(మార్కు 14:66-72; లూకా 22:56-62; యోహా 18:15-18,25-27)

69 ఈంజ మదెన, పేతురు వీదె వెన తతికయ్, ఒత్తచి తేరబోద గొత్తి నుది ఎక్కి జోతె జా కెర, "తుయి కి గలిలయ ప్రాంతమ్చొ యేసు తెన్ తిలది" మెన, జోక సంగిలి. 70 జా దస్సి మెన సంగితికయ్, పేతురు, "తుయి సంగిలిసి అంక అర్దుమ్ జయె నాయ్" మెన, ఎత్తిజన్చి మొక్కె, యేసుక నేన్చి రితి సంగిలన్.

71 పేతురు అస్సె వీదిచి గుమ్ముమ్ పక్క గెతికయ్, అస్సెక్కి తేరబోద గొత్తి నుది జోక దెక కెర, "ఈంజొ కి నజరేతు గచ్చొచొ యేసు తెన్ తిలో" మెన, ఒత్త టీవ్ తిలనక సంగిలి. 72 జలె పేతురు ఒట్టు గలన, "జో మాన్సుక ఆవ్ నేని" మెన సంగిలన్.

73 గడియ గెలి పిమ్మట్, ఒత్త టీవొ జా తిలన పేతురుతె జా కెర, "నిజుమి, తుయి జోచ సిస్సుల్తె ఎక్కిలో. తుయి లట్టల్లె చినుక ఒత్తయ్" మెన, సంగిల. 74 జేవ్ దస్సి సంగితికయ్, పేతురు, "జో మాన్సుక ఆవ్ నేని" మెన నపెన గల కెరన ఒట్టు గలనుక దెర్లొ, చి బేగి కుకుడొ వాసిలన్. 75 జాచి రిసా, "కుకుడొ

నే వాస్త్రే అగ్నే, 'జోక నేని' మెన, తుయి తివ్వెరి అంచి రిసా సంగితె" మెన యేసు అగ్నే సంగిలిసి ఏదన్న కెర, పేతురు బారీ జా ఎదివాట్ దుకుమ్ జా ఏడ గెలన్.

27

యేసుక అదికారి జలో పొంతి పిలాతుతె సజేలిసి
(మార్కు 15:1; లూకా 23:1-2; యోహా 18:28-32; బారి కమ్మో 1:18-19)

1 రాత్ పాయితికయ్, వెల్లెల పూజర్లు చి యూదుల్చ అన్నె వెల్లెల మాన్సుల్ ఎత్తిజిన్ సబ కెర, యేసుక మారుక మెన తీర్పు కెర, 2 జోక బంద కడన, *అదికారి జలో పిలాతుతె సార్పు దిల. 3 తెదొడి, యేసుక దెర దిలో యూదా, "యేసుక నేరిమ్ వయడ అస్సి, చి మారుల" మెన దెక కెర, "పాపుమ్ కెర్లయ్" మెన దుకుమ్ జా బమ్మ జా, జేవ్ ముప్పుయ్ వెండి బిల్లల్ జేవ్ వెల్లెల పూజర్లుతె చి అన్నె వెల్లెల మాన్సుల్తె అన్నె అన కెర, 4 "కేన్ తప్పు నే కెర్లొ నీతి తిలోసాక ఆవ్ దెర దా ఆవ్ పాపుమ్ కెర్లయ్" మెన సంగిలన్. గని జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ కిచ్చొ మెల మెలె, "జాకయ్ అమ్క కిచ్చొ? అమ్చి పూచి నెంజె. తుయి దెకన్" మెన, సంగితికయ్, 5 జో యూదా జేవ్ వెండి బిల్లల్ దేముడుచి గుడితె గల దా, గెచ్చు, ఉరి గలన, మెర గెలో.

6 యూదా దస్సి కెర్లికయ్, వెల్లెల పూజర్లు జా డబ్బుల్ వెంట కెర, కిచ్చొ మెలె, "ఈంజ ఎక్కిలోచి లోయి సువిలి పాపుమ్ డబ్బుల్. జాచి రిసా, దేముడుచి గుడిచి డబ్బుల్ వెటెతె ఈంజ డబ్బుల్ గలుక జయె నాయ్" మెన 7 లట్టబన, ఉచరన, 'యూదుల్ నెంజల వేర దేసిమ్చ మాన్సుల్క ఒత్త రోవ గెలుక జయెదె' మెన, కుమ్మర్లొ ఎక్కిలోచి బాటి జా డబ్బుల్క గెనిల. 8 జాచి రిసా, ఆజి ఎద, జా బాటిక † ఎక్కిలోచి లోయి సువిలి పాపుమ్చి డబ్బుల్క గెస్సి బాటి' మెంతతి. 9 ఇసి జర్లు జలిసి తెన్, దేముడుచి కబుర్ సంగిలో యిర్మీయాచి అత్తి రెగిడ్డి కోడు నెరవెర్పువ జలి.

"ప్రబు సంగిలి రితి, ఇస్రాయేలులు సగుమ్జిన్, ఎక్కిలోక గెనుక మెన ఒప్పున్ల సొమ్ముక, మెలె ముప్పుయ్ వెండి బిల్లల్క, 10 కుమ్మరోచి వెడ ఏక్ గెనిల," మెన రెగిడ్డి కోడు.

అదికారి యేసుక పరిచ్చ కెర్లిసి

11 యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ యేసుక జో పిలాతు మెలో అదికారిచి మొక్క టీవో జలో, చి జో అదికారి యేసుక "యూదుల్చో రానో తుయి గె?" మెన పునీతికయ్, యేసు "తుయి సంగిలి రితి," మెన జబాబ్ మెలన్. 12 గని వెల్లెల పూజర్లు చి అన్నె వెల్లెల మాన్సుల్ జోచి ఉప్పిరి నేరిమ్ వయడ్డికయ్, జో జబాబ్ కిచ్చొ కి సంగి నాయ్. 13 జాకయ్, పిలాతు యేసుక అన్నె, "తుచి ఉప్పిరి ఈంజేవ్ కెత్తి నేరిమ్లు వయడ్డితి గే, తుయి సూస్సి నాయ్ గె?" మెన జోక సంగిలి కి, 14 జేవ్ మాన్సుల్ సంగిల నేరిమ్లుతె ఎక్కి కి యేసు జబాబ్ సంగి నాయ్, చి అదికారి ఎదివాట్ ఆచారిమ్ జలన్.

15 జలె, జా వండుగు పొది, పైజల్ కోర్వ జలో కేన్ జలెకు జేలి జలోసాక ముల దెంక జో అదికారిక అలవాట్ జా అన్నె. 16 జా కాలుమ్, జలె, బరబ్బు మెలో ఎత్తిజిన్ జాన్లొ ఒగ్గర్ మూర్కుమ్ తిలో జేలి జలో ఎక్కిలో అదికారిచి జేలితె తిలన్. 17 జలె, పైజల్ బెర తతికయ్, పిలాతు జోవయంక "ఆవ్ కక్క ముల దెంక మెన తుమ్ కోర్వ జతను? బరబ్బుక గే, క్రీస్తు మెంతో యేసుక గె?" మెన జోవయంక పునిలన్. 18 జో అదికారి కిచ్చొక ఇసి జేవ్ పైజల్ నిసానుక సెలవ్ దిలో మెలె, యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ ఎక్కి గోసచి రిసా యేసుక తీర్పు కెర్లి టాన్తె ఆ అస్సి మెన జానె.

19 పిమ్మల్, రుజ్జు కెర్లి పొది వెసితి పీటె, జో అదికారి తెదొడి వెసితికయ్, జోచి తేర్పి ఏక్ గొత్తి సుదిచి అత్తి, జో తెన్ కబుర్ తెద్రయిలో. "జో నీతి తిల మాన్సుక జేవ్ యూదుల్ కెర్లివెతె తుయి జోలిక గో నాయ్. ఆజి ఆవ్ జోచి రిసా సిచ్చొ దెక అల్లర్ జలయ్" మెన, అదికారి జలో మున్సున్తె కబుర్ తెద్రయిలో.

20 గని, వెల్లెల పూజర్లు చి అన్నె వెల్లెల మాన్సుల్ కిచ్చొ కెర్ల మెలె, " బరబ్బుక ముల దేను!" మెన సంగ" మెన పైజల్క సికడ్డి తిల. 21 జలె, అదికారి జనాబ్క అన్నె కిచ్చొ పునిలన్ మెలె, "దొగులతె ఆవ్ కక్క ముల దెంక?" మెన పునిలన్, చి జేవ్ "బరబ్బుకయ్" మెన కేక్ గల్లికయ్, 22 పిలాతు "దస్సి జలె, క్రీస్తు మెంతో

* 27:2 27:2 రోమ్ దేసిమ్ ప్రబుతుమ్ జా దేసిమ్ ఆక్రమించువ కెర ఏలువ కెర్ల తతికయ్, జా రోమ్ దేసిమ్చి ప్రబుతుమ్చి నాన్ తెన్ పిలాతు అదికారి జా అన్నె. † 27:8 27:8 నెంజలె 'లోయిచి బాటి'.

యేసుకు అవ్ కిచ్చొ కెరుక?" మెన పుసిలన్. జేవ్ జనాబ్ ఎత్తిజని, "సిలువతె గల, మొర్తి సిచ్చ కెరు!" మెన సంగిల. ²³ జేవ్ జనాబ్ దస్సి జతికయ్, జో అదికారి "కిచ్చొక? ఈంజో కిచ్చొ నేరిమ్ కెర అన్నె?" మెన పుసిలన్, గని, "సిలువతె గల, మొర్తి సిచ్చ కెరు!" మెన గట్టిజ కేకుల్ గలిల.

²⁴ జలె, 'కెర్తి సంగిలే కి కామ్క నెంజె, గని ప్రజల్ అన్నె గగ్గోల్ జతతి, చి ఒగ్గర్ అల్లర్ కెరుల. యేసుచి రిసా పూచి నీడుక అంక కిచ్చొ లాబుమ్ నాయ్' మెన పిలాతు దెక కెర, పాని సజన, ప్రజల్చి మొక్కె అత్తో దోవన, "ఈంజో నీతి మాన్సుక మార్చిచి రిసా తుమి దెకన్. జోచి లోయి అచి పూచి నాయ్" మెన ప్రజల్చి మొక్కె సంగిలన్. ²⁵ జో అదికారి దస్సి సంగితికయ్, ప్రజల్ ఎత్తి, "జోచి లోయిచి పూచి, అమ్చి ఉప్పిరి చి అమ్చ బోదల్చి ఉప్పిరి తవున్." మెన ఒప్పున, కేకుల్ గలిల. ²⁶ తెదొడి, జేవ్ కోరప జలి రితి, పిలాతు బరబ్బాక ముల కెర, యేసుక కొర్డల్ తెన్ పెటవడ, 'జోక సిలువతె గల్లు, జలె' మెన జోవయింక జమాన్లుతె సార్చు దిలన్.

జమాన్లు యేసుక కొకడ్డిసి
(మార్కు 15:16-20; యోహా 19:2-3)

²⁷ తెదొడి, అదికారితెవ జేవ్ జమాన్లు యేసుక అదికారి గేరిచి తెడిచి గదితె కడ నా కెర, జమాన్లు ఎత్తిక ఒత్త ఆనవ కెర, ²⁸ యేసుచ సొంత పాలల్ కడ గెల కెర, ఏక ఎరన రగ్రుమ్చి పాలుమ్ యేసుక గల దా, ²⁹ కంటక ఏక కిరిటుమ్ గంచ కెర, యేసుచి బోడితె గల దా కెర, ఏక డండో జోచి ఉజల్ అత్తి దెరవ కెర, జోకర జోచి పుర్రెతో సర్పు సీడ, "యూదుల్చో రానో, తుక జెయ్యి!" మెన జోక కొకడ్డ. ³⁰ పిమ్మట్, జోచి ఉప్పిరి తుంక, జా డండో కడ కెర జా తెన్ జోక బోడితె పెట పెట, ³¹ జోక దస్సి దూసుచ కెర్లి వడ్డ, జోక గల తిలి ఎరన పాలుమ్ కడ కెర, జోచ సొంత పాలల్ జోక అన్నె గల దా కెర, సిలువతె గల్లి రిసా జోక కడ నిల.

యేసుక సిలువతె టీచడ్డిసి
(మార్కు 15:21-32; లూకా 23:26-39; యోహా 19:17-19)

³² యేసుక సిలువతె గల్లి రిసా, జేవ్ ఎత్తిజని గెతె తతికయ్, కురేనియు దేసిమ్చో సీమోను మెలొ ఎక్కిలోక డిస్తికయ్, యేసుక గల్లి సిలువ వయతి రిసా జోక బలవంతుమ్ కెర్ల. ³³ గొల్తో మెంతి టాన్తె, మెలె గిడ్డి పోలికచి ఏక మెట్టయ్, పాచ కెర, ³⁴ నొప్పి తొక్కి కెర్లి ఒస్తు బెదయెలి ద్రాచ రస్సుమ్ యేసుక జమాన్లు దా కెర, "పి" మెన సంగితికయ్, జో జా చక దెక, పియె నాయ్. ³⁵ పిమ్మట్, సిలువతె గల టీచడ కెర, "జోచ పాలల్ వంటనుమ్" మెన చీట్లు గల, వంటన్ల. ³⁶ తెదొడి జోక రకుక మెన ఒత్త వెసిల.

³⁷ అన్నె, "ఈంజో యేసు, యూదుల్చో రానో" మెన, జోచి ఉప్పిరి నేరిమ్ రెగిడ్డి కిదారుగండ ఏక జోచి బోడిచి ఉప్పిరి ఒడొవ దిల. ³⁸ యేసుచి ఉజెతో వక్క ఎక్కిలోక, డెబ్రి వక్క ఎక్కిలోక, దొగుల చోర్లుక కి ఎక్కెక్ సిలువలతె గల టీచడ్డ.

³⁹ జా వాటు గెతె తిల మాన్సుల్ యేసుక ఆచన, ఆచన బోడి దున్నొవ, ⁴⁰ "దేముడుచి గుడి నీడవ తిర్రతక అన్నె బందితోసా తుయి జలె, తుక తూయి రచ్చించువ కెరను. తుయి దేముడుచో పుత్తుసి జలె, జా సిలువ తెంతో ఉత్తు" మెన జోక దూసుచ కెర్ల. ⁴¹ వెల్లెల పూజర్లు, మోసి తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గల్ నీకడ్డన, చి అన్నె వెల్లెల మాన్సుల్ కి, జోక దూసుచ కెర్లి రితి, ⁴² కిచ్చొ మెన కొకడ్డ మెలె, "ఈంజో వేర సుదల్క రచ్చించుచ కెర్లె కి, జోక జోయ్యె రచ్చించువ కెరనుక నెత్తె. ఈంజో ఇస్రాయేలు ప్రజెల్చో రాసో జలె, అప్పె సిలువతె తెంతో ఉత్తును, చి జోక నంపజమెద. ⁴³ జో దేముడుచి ఉప్పిరి నంపజా అన్నె బెర్తె. అవ్ ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడుచో పుత్తుసి, మెలన్ గెద? జలె, దేముడుక ఇస్టుమ్ తిలె, ఈంజో నే మొర్తి రితి ఇన్నెక రచ్చించుచ కెర్చు!" మెన, ఆచన ఆచన, దూసుచ కెర్ల. ⁴⁴ యేసు తెన్ బెదవ సిలువలతె టీచడ్డ దొగు చోర్లు కి, జోక దస్సి దూసుచ కెర్ల.

† 27:32 27:32 సిలువ కిసి తయెలి మెలె, ఏక టీచెలి చి ఏక అడ్డుమ్ జతి దొన్న డండల్ బెదవుల. జా సిచ్చ జతో మాన్సుక జా సిలువతె ఎంగవ కెర, జోచ అత్తో చట్టో చంపా కెరవ, అత్తెవట్తో మేకుల్ పెట సిలువ బుయ్యె టీచ రోవ కెర దస్సి ములుల. జో సిచ్చ జతోసా దస్సి ఒడెయ్ జా మొరెదె. రోమ్ దేసిమ్చి అలవాల తెన్ చి సిచ్చ జా. § 27:37 27:37 యూదుల్క కొకడ్డి రిసా పిలాతు అదికారి జా దార్ గండ రెగ్గ తిలన్. యోహాను 19:19.

యేసు మొర్రిసి

(మార్కు 15:33-41; లూకా 23:44-49; యోహా 19:28-30)

45 జలె, బార గంటల్ మెద్దెన తెంతో మొదోల్ కెర, తిన్ని గంటల్ ఎద, జా ఒండి దేసిమి అందర్ డంక తిలి. 46 జలె, పాసి పాసి తిన్ని గంటల్క, యేసు, “ఏలీ, ఏలీ, లామా సబక్తానీ” మెన సంగ, గట్టిజ ఒర్ప దిలన్. జా కోడుక కిచ్చొ అర్దుమ్ మెలె, ‘అంచో దేముడు ప్రబు, అంచో దేముడు ప్రబు, అంక కిచ్చొక ఆతు ముల దిలది?’

47 “జలె, ఒత్త టీవో జా తిలసతె సగుమ్జిన్ జా కోడు నూన కెర, ‘ఈంజో ఏలీయా పూర్గుమ్చొక బుకార్తయ్, కిచ్చొగ’ ” మెల. 48 బేగి జోవయింతె ఎక్కిలో నిగ గెచ్చ, బూంజు రితిసి వెంట, అమ్డి ద్రాచ రన్నుమ్తె బుడ్డవ కెర, ఏక రివ్లతె బంద, చంప కెర, యేసుక ‘పి’ మెన దిలన్. 49 గని పాసి తిలన, “పాసి. ఏలీయా జోక రచ్చొంచుప కెరక ఉత్తెదె గే, నాయ్ గే, దెకుమ” మెన కొకడ్ల. 50 తెదొడి, యేసు అన్నె గట్టిజ కేక గల కెర, ప్రానుమ్ ముల దిలన్.

51 యేసు మెర గెలి గడియయ్ దేముడుచి గుడితె ఒడొవ తిలి తెర, *ఉప్పిర తెంతో ఎట్టో ఎదక చిరి జా దొన్ని గండల్ జలి. బుయి అద్దుర జలి. రంగ్విపత్తల్ పుట్ట గెల. 52 అన్నె మెస్సునీలు ఉగ్గి జతికయ్, ఒగ్గరజిన్ నిజ తిల దేముడుచొ నుదల్ మొర్లస మెస్సునీతె జివ్ జా, ఉట్ట. 53 యేసు జివ్ జా ఉట్టి పడ్డొ, మెస్సునీలు తెంతో బార్ జా, దేముడుచి గుడి తిలి యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె గెచ్చ కెర, ఒగ్గరజిన్క డీసిల. 54 జలె, యేసుక రక తిల జమాన్సు, జోవయించో పుంజెకజిన్ జమాన్సుక వెల్లొ తేన్, బూకంపుమ్ కెర్లి పొది జర్గు జలిసి ఎత్తి దెక కెర, బల్ బియె కెర, “నిజమి, ఈంజో దేముడుక పుత్తుసి జా తిలో” మెన సంగిల.

55 యేసుక నవైవన కెర్లి రిసా, గలిలయ ప్రాంతుమ్ తెంతో జోచి పట్టి జా తిల తేర్బీదల్ ఒగ్గరజిన్ కి జో మొర్లి పొది ఒత్త తిల. 56 జోవయింకె కో కో తిల మెలె, మగ్దలేనే పట్టుమ్చి మరియ మెలిసి, పడ్డొ యాకోబుక చి యోసేపుక అయ్యసి జలి †మరియ, పడ్డొ జెదెదయిచ పుత్తర్పుల్చి అయ్యసి.

యేసుచి పీనుమ్ వెంట గెలిసి

(మార్కు 15:42-47; లూకా 23:50-56; యోహా 19:38-42)

57 సాంజ్ జతికయ్, యేసుక నంపజా సిన్నుడు రితో జలో యోసేపు మెలో అరిమతయ్ గవ్వెప్పొ సామ్నారి ఎక్కిలో జా కెర, 58 పిలాతు అదికారితె గెచ్చ కెర, “యేసుచి పీనుమ్ అంక దే” మెన సంగితికయ్, జో అదికారి జోక దాన మెన ఆర్డ దిలన్. 59 జలె, యోసేపు జా పీనుమ్ ఉత్తవ జాక నొచి విలువచి బట్ట పంగ్రవ కెర, 60 జోచి రిసా నొవర్ కెరవ తిలి రంగ్వి పత్తురచి డొల్మొ కెర్లి మెస్సునీతె నా కెర, తెడి రోవ దిలన్, చి గుమ్ముమె వెల్లొ పత్తురు వెలవ దా డంక గెల కెర, ఉట్ట గెలన్. 61 తెదొడి మగ్దలేనే పట్టుమ్చి మరియ చి జా అన్నెక ‡మరియ ఒత్త మెస్సునీచి మొక్కె వెన తిల.

మెస్సునీక డిట్టుమ్ బంద కెర తిలిసి

62 అన్నెక దీసి, మెలె పండుగచి బోగి దీసిక అన్నెక దీసి, వెల్లెల పూజర్గు చి పరిసయ్యుల్ పిలాతు అదికారితె దెద జా కెర, 63 జోక, “బాబు, జో మోసేమ్ కెర్లొసా జివ్ తిలి పొది, మొర్లె త్రిప్తక ఆవ్ అన్నె జివ్ జా ఉట్టొందె మెలిసి ఏదస్ట కెర్లొనుమ్. 64 జాకయ్, త్రిప్త ఎద మెస్సునీక చెంగిల్ బందు కెరవడు, నెంజిలె జోచ సిన్నుల్ జా కెర, జోక ఉక్కుల నా కెర, యేసు జివ్ జా మెస్సు తెంతో బార్ జలో మెన, ప్రెజిల్క సికడుల, చి అగ్గెచి మోసేమ్చి కంట ఆకర్చి మోసేమ్ ఒగ్గర్ జయెదె” మెన, యూదుల్చ జివ్ వెల్లెల మాన్సుల్ అదికారిక సంగిల. 65 పిలాతు “జమాన్సుక కడన రకవడ, చి తుమ్ గెచ్చ కెర, తుమ్ తెర్లి ఏదిలి డిట్టుమ్ బందు కెరవడ” మెన, జివ్క సంగిలన్. 66 జివ్ గెచ్చ కెర, రకితసక టీచడ కెర, జోక అడ్డు కెర్లొ పత్తురు డిట్టుమ్ రెచ కెర, ముద్ర గల దా, మెస్సునీక కో లుంకచొరు నే ఉగిడ్డి రితి కెర్లొ.

* 27:51 27:51 ఎక్కి ఎత్తిక వెల్లొ పూజె రివ్కెక ఎక్కి నుట్టు మెన అర్పొతుమ్ దెతి గదిక అడ్డు కెర్లి తెర, ఈంజ. † 27:56 27:56 ఈంజ మరియ యేసుచి అయ్యసి జయెదె; మత్తయి 13:55. ‡ 27:61 27:61 యేసుచి అయ్యసి జయెదె.

28

యేసు జీవ్ జా ఉట్ట అస్సె

(మార్కు 16:1-8; లూకా 24:1-12; యోహా 20:1-10)

1 *నెలవ్ కడన్లి దీసి జీన గెలి పడ్డె, నెలవ్ కడన్లి దీసి రాత్ పాయితె తతికయ్, మగ్గలేనే పట్టుమ్చి మరియ కి, జా అన్నెక్ మరియ కి, జా మెన్సున్ దెకుక గెల. 2 ఒత్త పావెలి, ఈందె, దేముడుచి దూత ఎక్కిలో పరలోకుమ్ తెంతో ఉత్తిర్తికయ్, ఒగ్గర్ బూకంపుమ్ జర్గు జలి, చి జో దూత జో అడ్డు తిలో పత్తురు ఒన్సుల్ కెర, పత్తురచి ఉప్పిరి వెసిలన్. 3 జోక దెకిలె, ఉజడె తిలి రితి డీసిలో, జోచ పాలల్ మంచుచి ఎదిలి చొక్కిల డీసిల. 4 జోక బియఁ కెర, ఒత్త రక తిల జమాన్లు మొర గెల రిత్ జల. 5 గని, జో దేముడుచి దూత జేవ్ దొగుల తేరబోదల్క దెక, జేవ్క, “తుమ్ బియఁ నాయ్. నిలువతె జేవ్ టీచడ్డె యేసుక తుమ్ చజితను మెన ఆవ్ జాని. 6 జో ఇన్నె నాయ్. జో సంగిలి రితి, జీవ్ జా ఉట్ట అస్సె. ఈందె, తుమ్ జా కెర, జో తిలి టాన్ దెక కెర, 7 బే బేగి గెచ్చ, చి జోచ సిస్సుల్క ఇసి మెన సంగ. యేసుప్రబు మొర గెచ్చ తా, జీవ్ జా ఉట్ట అస్సె, చి ఈందె, జో తుమ్చి కంట అగ్గె గలిలయతె గెతయ్. తుమ్ ఒత్త జోక దెకితె, మెన జోవయింక సంగ దాస.” మెన జేవ్ తేరబోదల్క జో దూత సంగిలన్. 8 జాచి రిసా, జేవ్ దొగుల బి తెన్, సర్త తెన్, మెన్నె తెంతో బార్ జా, యేసుచ సిస్సుల్తె గెచ్చ జా కబుర్ బేగి సంగుక మెన, ఉట్ట నిగెల.

9 జేవ్ దొగుల తేరబోదల్ యేసుచ సిస్సుల్తె గెచ్చుక నిగితె తతికయ్, యేసు జోవయింక వట్టి దస్సుల్ జా, “చెంగిల్ అస్సున్ గే?” మెన సంగిలన్, చి జేవ్ జోచి పాసి జా కెర, జోచ చట్టా దెరన జోకర్తికయ్, 10 యేసు జోవయింక, “బియఁ నాయ్. అంచ సిస్సుల్తె గెచ్చ జోవయింక కిచ్చొ మెన సంగ దాస మెలె, గలిలయతె గెచ్చ. ఒత్త అంక దెకితె మెన యేసు తుమ్క సంగ తెద్రయలన్, మెన సంగ దాస” మెన యేసు సంగిలన్.

11 జేవ్ దొగుల తేరబోదల్ యేసుచ సిస్సుల్తె గెతె తతికయ్, జా మెన్నె రక తిల జమాన్లు సగుమ్జన్ యెరూసలేమ్తె గెచ్చ కెర, మెన్నె జర్గు జలిసి ఎత్తి వెల్లెల పూజర్లుక సంగిల. 12 జాకయ్ జేవ్ పూజర్లు, అన్నె వెల్లెల మాన్సుల్ తెన్ సబ కెర, లట్టబన, జేవ్ జమాన్లుక లంచుమ్ దా కెర, 13 జోవయింక ఇసి మెన సికడ్ల. “ప్రెజల్క తుమ్ ఇసి మెన: ‘జోవయింక సిస్సుల్ అందర జా కెర, అమ్ నిజ తతికయ్, జోక ఉక్కుల నిల’ మెన సంగ. 14 ఈంజ ఎత్తి అదికారిక నేనేతె జలెగిన, తుమ్ కిచ్చొ సిచ్చ నే జతి రితి అమ్ జోక సేంతుమ్ కెరుమ్దే” మెన, యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ పూచి సిడ్ల. 15 జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ దస్సి సంగితికయ్, జేవ్ జమాన్లు జా లంచుమ్ కడ నా కెర, జోవయింక సంగిలి రితి కెర్త. ఆజి ఎద కి జా అబద్దుమ్ యూదుల్ నూస నంప కెర్తెతి.

యేసు సిస్సుల్ తెన్ అన్నె దస్సుల్ జలిసి కామ్ తియార్లిసి

16 ఎగరజన్ సిస్సుల్ గలిలయతెచి యేసు సంగిలి మెట్టతె ఉట్ట గెల. 17 గెచ్చ, జోక దెక కెర, సెర్పు సిడ జోక జోకర్ల. గని సగుమ్జన్ అన్యూనుమ్ జల. 18 తెదొడి, యేసు జోవయింక పాసి జా కెర, “పరలోకుమ్తె, బూలోకుమ్తె ఎత్తి అదికారుమ్ అంక దొర్పు జా అస్సె. 19 జాచి రిసా తుమ్ దేసిమ్లు ఎత్తితె గెచ్చ కెర, మాన్సుల్ ఎత్తితెచ ప్రెజల్తె అంక నంపజా సిస్సుల్ జతి రితి కెర, అబ్బొసి జలో దేముడుచి, దేముడు పుత్తునచి, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మచి నావ్ తెన్, జోవయింక బాప్తిసుమ్ దాస. 20 అన్నె, ఆవ్ తుమ్క కిచ్చొ కిచ్చొ సంగ బోదన కెర అస్సి గే, జా ఎత్తి జేవ్ నంపజతనక కి సంగ బోదన కెర. ఈందె, ఉగుమ్ పూర్తి జతె ఎదక కి, కెయఁక తెయఁక తుమ్చి తెన్ ఆవ్ తోడె అస్సి” మెన యేసు సిస్సుల్క సంగిలన్.

* 28:1 28:1 ఎత్తి నెన్యర్ యూదుల్క బక్తి కెర్తి నెలవ్ కడ దీసి జయెదె. జా దీసి జోవయింక సబ గెరలి గెచ్చ, దేముడుచి కొడె నూస కెర, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుక బక్తి కెరల. జోక ‘యెహోవ’ మెన నావ్ తయెదె. జా దీసి ‘కిచ్చొ కామ్ కెర నాయ్’ మెన జో ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు సంగిలినక యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ ప్రెజల్క జాడు వయ్డ్లి రితి కెర కామ్ నే కెర్తినచి రిసా ఒగ్గర్ అగ్గర్ అయ్యె ఉచర అస్సి. ఇన్నె దొన్ని ఎన్సులు కోట్లినక ‘కామ్’ మెన నింద కెర్తెతి.

మార్కు సుబుమ్ కబుర్ మార్కు రెగిడ్లి సుబుమ్ కబుర్

క్రీస్తు రచ్చించువ కెర్తొసా జెతినచి రిసా యోహాను సాట్టు కెర్తెసి
(మత్త 3:1-12; లూకా 3:1-9,15-17; యోహా 1:19-28)

1 *దేముడుచో పుత్తుసి జలో యేసుక్రీస్తుచి† సుబుమ్ కబుర్ ఇసి మొదోల్ జతయ్.

2 †దేముడుచ కబుర్ సంగిలో యెసయా పూర్ముచోచి అత్తి దేముడు రెగిడ్లి రితి జర్గు జలి.

“ఈందె, తుక వాట్ తెయారె కెరయతి రితి, అంచో బారికి జతో ఎక్కిలోక తుచి కంట అగ్గె తెద్రయిందె”
మెన, 3 అన్నె,

“ఎక్కిలో అంచో బారికి రితో జా, అంచి అవాడ రితో జా, ‘ప్రబుకయ్ వాట్ చెంగిల్ కెరు. జోక వాట్ తిన్నగ
కెర్తె రితి తుమ్ ఎత్తిజన్ బుద్ది ఆసనా’ మెన, బయిలె ప్రదేసిమి తా కేక గల సాట్టు కెరెదె”
మెన, రెగిడ్లి కోడు.

4 ఈంజేమ్ కొడె కీసి నెరవెర్చువ జల మెలె, బాప్తిసుమ్ దెతో యోహాను మెలోసా బయిలె బారె జా బులుక
దెర కెర, “తుమ్చి పాపల్చి రిసా తుమ్ పెట్టి దుకుమ్ జా, పాపుమ్ ముల్లి బుద్ది జా, దేముడు తుమ్చి
పాపుమ్ చెమించువ కెర్తె గుర్తుక, తుమ్ బాప్తిసుమ్ నజన.” మెన సాట్టు కెర్తె తిలన్. 5 యోహాను ఇసి కెర్తె
తతికయ్, యూదయ మెలి జా ప్రదేసిమ్చ ప్రజల్ ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జన్ జా ప్రదేసిమ్చి 5 యెరూసలేమ్ మెలి
వెల్లి పట్టుమ్చ ప్రజల్ ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జన్, జోతె జా బయిలె జా కెర, జేవ్ కెర్తె పాపల్చి రిసా పెట్టి దుకుమ్
జా, ఎదార్దుమ్ తెన్ ఒప్పున సంగ కెర, యోర్దాను మెంతి ఒత్తచి గడ్డె, జోచి అత్తి బాప్తిసుమ్ నజన్తె తిల.

6 యోహాను కీసా తిలో మెలె, ఒంటెచ రోమల్చ పాలల్ గలన, చామ్ తెన్ కెర్తె పట్టు కెరంటి బందన,
డొంగెచి ఒండాల తేల్, చిట్టల్ కతోసా. 7 కిచ్చొ మెన యోహాను బోదన కెర్తె తిలన్ మెలె, “అంచి పట్టి
అన్నెకో జెతయ్, అంచి కంట జోక అదికారుమ్ ఒగ్గరి. ఆవ్ వంపొ జా జోచ చట్టతెచ జోడ్లుతెచ వాలివో
యిప్పుక జలెకు అంక విలువ నాయ్. 8 ఆవ్ జలె, పానితె తుమ్క బాప్తిసుమ్ దెతన్, గని అప్పె జెతోసా
జలె, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మతె తుమ్క బాప్తిసుమ్ దెయెదె” మెన సాట్టు కెర్తె తిలన్.

యేసు బాప్తిసుమ్ నజన్సి

9 తెదొడి ఏక్ దీసి, యేసు గలిలయ ప్రాంతుమ్తెచి నజరేతు గెవ్వి తెంతో ఉట్ట జా కెర, ఒత్త యోర్దాను
గడ్డె యోహానుచి అత్తి బాప్తిసుమ్ నజన్లొ. 10 యేసు పాని తెంతో బారె జలి బేగి యోహాను కిచ్చొ దెకిలన్
మెలె, పరలోకుమ్ ఉగ్గి జలి, చి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ, పార్గు పిట్టచి రితి జా, ఉత్త జా యేసుచి
ఉప్పిరి టీవో జలి. 11 అన్నె, “తుయి అంచో ప్రేమ తిలో పూత్తు. తుచి రిసా అంక నర్లనంతోనుమ్” మెన
పరలోకుమ్ తెంతో సంగిలిన్చి అవాడ అయిలి.

నయ్తాన్చి అత్తి యేసు పరిచ్చ జా జిన్సి (మత్త 4:1-17; లూకా 4:1-15)

12 దస్సి జలి బేగి, కో నెంజలి బయిలె యేసు గెతి రితి, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ జోక వెలవ నిలన్.
13 యేసు ఒత్త దొన్ని విసా దీనల్ తతికయ్, నయ్తాన్ జోక పాపుమ్ కెరవుక ఉచర్లన్. ఒత్త రితయ్
జంతువుల్ తిల. దేముడుచి దూతల్ జా కెర, యేసుక సావైచన కెర, సుక్కుమ్ కెర్తె.

* 1:1 1:1 అప్పె తెంతో జోక ‘దేముడు’ మెన రెగడుమ్దె. † 1:1 1:1 ‘సుబుమ్ కబుర్’ మెలె ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు
దొర్కు కెర్తె రచ్చనచి కోడు. అవ్చ పాపల్ జో చెమించువ కెర్తెన్చి రిసాచి కబుర్. యేసుయ దొర్కు జలో రచ్చించువ కెర్తొసా జలిన్చి కబుర్.
జో అర్చితుమ్ జా పాపల్ గెచ్చయిలి రిసా నంబజల మాన్సుల్ పరలోకుమ్చి రాజుమ్తె జెదితి అవ్కాసుమ్ దొర్కు జలిన్చి కబుర్. ‡ 1:2
1:2 జోచ కబుర్గు సంగిలన్ మెలె, పూర్ముమ్ తెంతో కక్క ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు ప్రబు నిసాన, జోచ కబుర్గు మాన్సుల్ జేవ్ సంగితి
రిసా, జోచి ఆత్మక్తి జోవయంక దెయెదె. § 1:5 1:5 యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ యూదుల్క ఒగ్గర్ ముక్కిమ్ జెయెదె. కిచ్చొక మెలె, ఒత్త
దేముడుచి గుడి తయెదె. ఒండి బాలోకుమ్క ఎక్కి ఒత్తయ్ జోవయంచి దేముడుచి గుడి తయెదె.

14 జా పొది, బాప్తిసుమ్ దెతె తిలో యోహాను జేలి జలో. జో యోహాను జేలి జలి పిమ్మట్, యేసు, దేముడు జలో అబ్బొన్ చి నుబుమ్ కబుర్ బోదన కెర కెర, బుల బుల, గలిలయ ప్రాంతుమ్తె అన్నె ఉట్ట అయ్లన్. 15 “*దేముడుచి రాజిమ్ ఈంజ లోకుమ్తె జెతిన్క రకితి కాలమ్ పూర్తి జా అన్నె. దేముడుచి రాజిమ్ పాసి జా అన్నె. జాచి రిసా, తుమ్ కెర్ల పాపల్చి రిసా పెట్టి దుకుమ్ జా. పాపుమ్ ముల్చి బుద్ది జా, నుబుమ్ కబుర్ నూన సంపజా” మెన బోదన కెర్లె తిలన్.

చెత్తర్జిన్ సిస్సుల్క యేసు నిసాన బుక్కార్లసి

16 యేసు జా గలిలయ ప్రాంతుమ్చి సముద్దుమ్చి గట్టుతె ఇండితె తా, సీమోనుక చి అంద్రెయ మెలో సీమోనుచో బావోన్క దెకిలన్. జేవ్ దొగుల గడ్డె వల గల్తె తిల. జేవ్ మొస్సు దెర్లన్. 17 జలె, యేసు జోవయింక దెక, “తుమ్ అంచి పట్టి జా, చి మాన్సుల్ అంక సంపజతి రిసా, జోవయింక తుమ్ అంచితె కడ ఆన్ తి రితి తుమ్క సికడిందె” మెన సంగిలన్. 18 ఇసి సంగ బుక్కార్ల బేగి, జేవ్, జోవయింక వలల్ ముల దా కెర, జోచి పట్టి గెచ్చు, జో తెన్ బులుక దెర్ల.

19 ఒత్త తెంతో అన్నె ఇదిల్ దూరి గెచ్చు కెర, జెబెదయి మెలో ఎక్కిలోచ దొగుల పుత్తర్సుల్క యేసు దెకిలన్. వెల్లొచి నావ్ యాకోబు, బావోచి నావ్ యోహాను. జేవ్ దొగుల జోవయింక దోనితె వెన తా, చిరి జల వలల్ చెంగిల్ కెర్లె తిల. 20 జోవయింక దెకిల్ బేగి, యేసు జోవయింక బుక్కార్లన్. జెబెదయి మెలో జోవయింక అబ్బొన్క, జోవయింతె కూలి కెర్లక కి దోనితె ముల దా, జేవ్ దొగుల బాపుడు జోచి సిస్సుల్ జతి రితి యేసుచి పట్టి గెల.

బూతుమ్ దెర్లొ మాన్సుక యేసు చెంగిల్ కెర్లసి

(లూకా 4:31-37)

21 జలె, యేసు, జేవ్ సిస్సుల్ తెన్ కపెర్నహూమ్ పట్టుమ్తె బెద గెల. అన్నెక్ †నెలవ్ కడన్చి దీసి, దేముడుక బక్తి కెర్లి యూదుల్చి ఒత్తచి నబ గెరి గెచ్చు, తెడి పెన కెర, యేసు బోదన కెరుక దెర్లన్. 22 మోసి తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన కెర్లి రితి నాయ్, గని దేముడు దిలి అదికారుమ్ తెన్ యేసు సొమ్ముమ్ బోదన కెర్లన్, చి ఒత్త తిల మాన్సుల్ బల్ అచారిమ్ జల.

23 తెదెడి జేవ్ తిలి నబగెరి బూతుమ్ దెర్లొ ఎక్కిలో డీసిలో. 24 జో జలె “ఓ నజరేతు గెచ్చొచో యేసుప్రబు, అమ్చి తెన్ తుక కిచ్చొ కామ్? అమ్క పాడ్ కెరుక జా అస్సిన్ గే? తుయ కొన్సొ గే జాని. దేముడుచి †సుద్ది తిలోసా, తుయ.” మెన కేక్ గలో. 25 యేసు, జలె, “తుక్లె తా అన్నెక ముల దా గో!” మెన జో మాన్సుక దెర్లి బూతుమ్క గోల కెర్లన్. 26 బూతుమ్ జో మాన్సుక అద్దుర్ కెర దా, గట్టిజ ఒర్లవడ కెర, జోక ముల దిలో.

27 జర్గు జలిసి ఎత్తిజిన్ దెక అచారిమ్ జా, “అబ్బురేయ్య! ఈంజ కెర్లి అదికారుమ్ తిలి బోదన. నోచి రగుమ్. బూతల్క కి అదికారుమ్ తెన్ ఈంజో ‘గో!’ మెన సంగిలె, జా నూన, ఈంజో సంగిల్ రితి ఉట్ట గెతతి!” మెన బమ్మ తెన్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో సంగన్. 28 జా దీసి తెంతో, జా ఒండి గలిలయ ప్రాంతుమ్తె, కేనె ఒత్త, యేసుచి రిసా ఎత్తిజిన్ నూన్.

29 బూతుమ్ దెర్లొసాక చెంగిల్ కెర్లి బేగి, నబ గెరి తెంతో బార్ జా ముల కెర, యాకోబు చి యోహాను తెన్ యేసు బెద గెచ్చు, సీమోను చి అంద్రెయ చి గెరి గెల. 30 జలె, గెరి పెనిలె, సీమోనుచి అత్తన్ జొర్లొ సీడ నిజ అన్నె. దస్సె అన్నె మెన దెక కెర, సిస్సుల్ యేసుక సంగిల. 31 యేసు జాచి పాసి జా కెర, ఆతు దెర ఉట్టయ్తికయ్, జొర్లొ జాక ముల దిలి, చి చెంగిల్ జలి, జా మంతిరి గెరి తిలసక సవైచన ఎత్తి కెర్లి.

ఒగ్గర్జిన్ బాద తిలసక యేసు చెంగిల్ కెర్లసి

* 1:15 1:15 మత్తయి మెలో యేసుచి సిస్సుడు రెగిడ్లి రితి, పరలోకుమ్చి రాజిమ్ యేసు తెన్ పాసి జా అయ్లోచి కబుర్, ఈంజ. మత్తయి 3:2,3. † 1:21 1:21 ఎత్తి, సిస్సుర్ యూదుల్క బక్తి కెర్లి నెలవ్ కడ దీసి జయెదె. జా దీసి జోవయింక నబ గెరెల్ గెచ్చు, దేముడుచి కొడో నూన కెర, ఎత్తి, అదికారుమ్ తిలో దేముడుక బక్తి కెరుల. జోక ‘యెహోచ’ మెన నావ్ తయెదె. జా దీసి ‘కిచ్చొ కామ్ కెర నాయ్’ మెన జో ఎత్తి, అదికారుమ్ తిలో దేముడు సంగిలినక యూదుల్చ వల్లెల మాన్సుల్ ప్రజల్క జాడు వయ్లి రితి కెర కామ్ నే కెర్లన్చి రిసా ఒగ్గర్ ఆగ్గుల్ అచ్చొ ఉచర అన్నె. ఇన్నె దొన్నె ఎన్నులు కోట్లినక ‘కామ్’ మెన నింద కెర్లతి. ‡ 1:24 1:24 దేముడు తెర్లయలో క్రీస్తు, రచ్చంమచ కెర్లసా

32 జా దీసి సాంజ్ జుజుకయ్, ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జన్ జబ్బుల్ తిలసక కి, బూతుమ్ దెర్లసక కి యేసుతె ప్రెజల్ కడ అన్ల. 33 జా పట్టుమ్చ ప్రెజల్ ఎత్తిజన్ జా గెర్చి విదె బెర జా, గుమ్ముమె టీవో జా తిల. 34 జోవయంతె రగరగాల్చ జబ్బుల్ తిల మాన్సుల్క యేసు చెంగిల్ కెర్లన్, ఒగ్గర్ బూతల్క ఉదడ గెలన్. గని జో కొన్సో గే బూతల్ చినిలి రిసా, జా గుట్టు బార్ కెర్తె నాయ్ మెన, జేవ్ బూతల్ లట్టుబుక సెలవ్ నే దిలో.

35 అన్వెక్ దీసి, రాతి నే పాయితె ఒగ్గర్ అందర్ తత్తయి, యేసు ఉట్ట కెర బార్ జా, కో నెంజిలి టాన్తె గెచ్చు, ప్రార్లన కెరుక దెర్లన్. 36 ప్రార్లన కెర్తె తతికయ్, సీమాను, జో తెన్ తిలన కి, యేసుచి పట్టి జా చజన, 37 జోతె పాచ కెర, “ఇన్నెచ మాన్సుల్ ఎత్తిజన్ తుక చజతతి” మెన యేసుక సంగితికయ్, 38 జో, “జొమ్ము, ఈంజ ప్రాంతుమ్తెచ అన్నె గచ్చిలె గెచ్చుమ, అవ్ ఒత్త కి బోదన కెర్తె రిసా. జాకయ్ బార్ జలయ్!” మెన యేసు సంగిలన్. 39 జలె, జా గలిలయ ప్రాంతుమ్ ఎత్తితె బుల బుల, ఒత్తచ యూదుల్చ నబ గెరలె బోదన కెర్తె తిలన్, చి మాన్సుల్క దెర్ల బూతల్క ఉదడ గెల్తె తిలన్.

వెల్లి రోగిక యేసు చెంగిల్ కెర్లసి
(మత్త 8:1-4; లూకా 5:12-16)

40 జా పొది, వెల్లి రోగి ఎక్కిలో యేసుతె జా కెర, సెర్ను సేడ, “తుక ఇస్టుమ్ తిలె, తుయి అంక చెంగిల్ కెర సుద్ది కెరుక తెర్సి.” మెన బతిమాల్చ జా జొకర్తికయ్, 41 యేసు కన్యారుమ్ జా, అతు చంప కెర, జోక చడ, “అంక ఇస్టుమి. తుయి చెంగిల్ జా సుద్ది జా” మెన సంగిలన్. 42 వెల్లి రోగుమ్ బేగి జో మాన్సుక ముల దిలి, చి చెంగిల్ జా సుద్ది జలన్.

43-44 తెదొడి యేసు జోక, “జర్లు జలిన్చి రిసా కక్క సంగు నాయ్, గని దేముడుచి గుడితె గెచ్చు, ఒత్త సేవ కెర్తె పూజితి గెచ్చు, తుయి చెంగిల్ జలిసి జోక దెకవ, తుయి చెంగిల్ జాో సుద్ది జలిసి ఎత్తిజన్క రుజ్జు దెకయెతి రితి, మోసి పూర్ముచొ సంగిలి కానుక దేసు” మెన యేసు అత్త దా జోక సంగిలన్.

45 గని, “కేనె ఒత్త సంగు నాయ్” మెన యేసు సంగ తిలె కి, జో మాన్సు బార్ జా ఉట్ట గెచ్చు కేనె ఒత్త సంగుక దెర్లన్. జర్లు జలిసి జో దస్సి ఎత్తిజన్క సూనయెతికయ్, ‘కేన్ పట్టుమ్తె ఇస్టుమ్ అయిలి రితి ఎదార్ముమ్ పెనుక నెంజె’ మెన, యేసు జా బయిలె తా: గెలో. ఒత్త జా బయిలె తతికయ్, చెత్తర్ దిక్కుల్ తెంతో కి, ప్రెజల్ జోతె బెర గెతె తిల.

2

ఉట్టుక నెత్తిర్ల రోగిక యేసు చెంగిల్ కెర్లన్
(మత్త 9:1-8; లూకా 5:17-26)

1 నగుమ్ దీసల్ గెలి పడ్డా, యేసు కపెర్నూహూమ్ పట్టుమ్తె అన్నె బుల జెతికయ్, జో ‘గెరి అస్స’ మెన సూన కెర, 2 ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జన్ జనాబ్ జోతె బెర అయిల. బెర అయిలి రిసా, జోచి గదితె కి, గుమ్ముమె కి, అన్నె కక్క టాన్ నాయ్.

జలె, యేసు జనాబ్క దేముడుచి* బోదన కెర్తె తతికయ్, 3 వాతుమ్ జొర్ణొ తెన్ తిలిసా ఉట్టుక నెత్తిర్ల మాన్సు ఎక్కిలోక, చెత్తర్జన్ యేసు తిలిన్తె కడ అన్ల. జో మాన్సుక కడ అన్లసతె తిల చెత్తర్జన్ జోక జోచి అంతుల్నొ తెన్ వయ అన తిల. 4 జలె, జో రోగిక యేసుతె పాసి కడ అనుక చజిలె కి, బెర్ల జనాబ్చి రిసా నెత్తిర్ల. జోచి పాసి జెంక నెత్తిర్ల రిసా, జో తిలి గదిచి ఉప్పిర్ ఒర్పెచి వెల్లి బోలో కెర, జో ఎంగ్ల తిలి అంతుల్నొ తెన్ జో రోగిక జా బోలో వాట్ ఉత్తవ దా, యేసుచి పాసిక పాచడ. 5 జలె, ‘కడ అన ఉత్తవ తిల జేవ్ మాన్సుల్ నంప తెన్ అస్తి’ మెన యేసు రుజ్జు దెక కెర, ఉట్టుక నెత్తిర్ల జో రోగిక దెక, “ఓ పూత్తు, తుచి పాపల్ చెమించువ జా అస్తి” మెన సంగిలన్.

§ 1:43-44 1:43-44 వెల్లి రోగిచి వెల్లి రోగుమ్ గెలి, ‘సుద్ది జలన్’ మెన తెదొడెచ యూదుల్ సంగితి తిల. కిచ్చె మెలి, ఏక మాన్సుక వెల్లి రోగుమ్ తిల, ‘జొ గచ్చి తంక గా’ మెలి రితి, ‘జోచి జబ్బు డేవ అమ్కయ్ దెరెదె’ మెలి రితి బియ: కెర గచ్చి తెంతో ఉదడుల. దేముడుచి దయచి రిసా వెల్లి రోగుమ్ పూర్తి గెలి, ‘సుద్ది జలన్’ మెన గచ్చి అన్నె పెనడుల. * 2:2 2:2 ఇన్వెక్ ‘సుబుమ్ కబుర్’ కి మెనుక జయెదె.

6 జల, మోసే తేన్ దేముడు దిలి ఆగ్నల్ సికడ్డన నగుమ్జిన్ ఒత్త వెన అన్సి. యేసు సంగిలిసి జేవ్ నూన కెర బమ్మ జా, 7 “ఈంజో మాన్సు కిసా జా లట్టబ్తయ్! ఇసి లట్టబ దేముడుది విలువ కడ పాపుమ్ కెర్తయ్! దేముడు ఎక్కిలోక పిట్టవ, కో కి పాపల్ చెమించువ కెరుక నెత్తిర్!” మెన, జోవయింది పెట్టి ఉచరన్. 8 జోవయింది పెట్టి తిలి అన్యాయమ్ యేసు జోచి అత్తత బేగి చిన కెర, “తుమ్చి పెట్టి కిచ్చొక దస్సి అన్యాయమ్ తియంతసు? 9 ఉట్టుక నెత్తిర్లో ఈంజో మాన్సుక ‘తుచి పాపల్ చెమించువ జా అన్సి’ మెన సంగుక నుల్లు గే, ‘ఉట్టు, తుచి అంతుర్నొ వయన ఇండు’ మెనుక నుల్లు గే? 10 జల, †మాన్సు జా జెర్మన్ అయ్లయ్ అంక, ఈంజయ్ లోకుమతె కి పాపల్ చెమించువ కెర్తి అదికారుమ్ అన్సి మెన రుజ్జు దెకయిందె, మెన జేవ్క సంగ కెర, ఉట్టుక నెత్తిర్లో జో మాన్సుక అన్సి దెక కెర, 11 ‘అల్లె, తుయి ఉట్టు, తుచి అంతుర్నొ వయన ఇండు గెరి గో, మెన తుక ఆవ్ సంగితసి!’ ” మెన యేసు సంగిలన్. 12 బేగి, జో మాన్సు ఉట్టు కెర, జోచి అంతుర్నొ ఉక్కుల వయన, జేవ్ ఎత్తిజిన్చి మొక్కె ఇండుక దెర, బార్ జా కెర, ఉట్టు గెలన్. ఇసి జర్లు జలి రిసా, ఒత్త బెర తిలన ఎత్తిజిన్ ఆచారిమ్ జా, “ఇన కమె అమ్ కెయ్య దెకుక నాయ్. ఆజి దెకిలమ్” మెన, దేముడుక గప్పురుమ్ సంగిల.

లేవీ మెలో సిస్టు నజీతోసాక యేసు బుకార్లిసి
(మత్త 9:9-13; లూకా 5:27-32)

13 యేసు అన్సి బార్ జా, ‡నమ్మురుమ్చి జా గాడుచి ఒడ్డుతెచి వాట్ గెలన్. ఒత్త ఒగ్గరజిన్ జనాబ్ జోతె బెర జెతికయ్, జోవయింక బోదన కెరుక దెర్నన్. బోదన కెర కెర, 14 అన్సి ఇదిల్ దూరి గెలె, § సిస్టు నజీతి గెరి ఒత్త వట్టి అన్సి. జా గెరితె అల్లయి మెలో ఎక్కిలోచో లేవీ మెలో పుత్తుసి ఎక్కిలో వెన అన్సి. యేసు జోక దెక కెర, “అంచి వట్టి జా, అంచో సిస్టుడు జా” మెన జోక బుకార్లన్. బుకార్లి బేగి, జో ఉట్టు, యేసుచి వట్టి గెలన్.

15 జలె, లేవీయింతె యేసు అన్సిమ్ కంక గెలన్. జోతె అన్సిమ్ కంక మెన యేసు సిస్సుల్ తెన్ వెన తతికయ్, జో తెన్ జా దేసిమ్చ నెన్సూరుమ్ కెర్ల ఒగ్గరజిన్ బెద వెన తిల. కొన్సి మెలె, సిస్టు నజీతన కి, నీతి రితి నే కెర్లన కి నగుమ్జిన్, దన మాన్సుల్ ఒగ్గరజిన్ యేసుచి వట్టి గెచ్చ ఒత్త తిల.

16 జలె, *పరిసయ్యుల్ తెన్ బెదిత మోసే తేన్ దేముడు దిలి ఆగ్నల్ సికడ్డన నగుమ్జిన్ తిల. ‘సిస్టు నజీతన తెన్, నీతి నెంజిలన తెన్ యేసు వెన కతయ్’ మెన జేవ్ మోసే తేన్ దేముడు దిలి ఆగ్నల్ సికడ్డన దెక కెర, “సిస్టు నజీతన తెన్, పాపుమ్ నుదల్ తెన్ ఈంజో కిచ్చొక కతయ్?” మెన యేసుచ నెన్సిల్లక పుసిల. 17 జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ పుసిలిసి నూన కెర, యేసు జోవయింక దెక, “జబ్బు తెన్ అన్సిమ్ మెన చినన్లనక డాక్టర్ అవ్సరుమ్, గని జబ్బు నెంజిలనక డాక్టర్ అవ్సరుమ్ నాయ్. జలె, పాపుమ్ నుదల్ అమ్ మెన చినంతనకయ్ బుకార్క ఆవ్ అయ్లయ్, గని అమ్ పున్సిమ్ నుదల్ మెన ఉచరంతనక బుకార్క నాయ్” మెన యేసు సంగిలన్.

చువ్వె తతిన్చి రిసా ప్రెజల్ యేసుక పుసిలిసి
(మత్త 9:14-17; లూకా 5:33-39)

18 బాప్తిసము దెతె తిలో యోహానుచ నెన్సిల్ల కి, పరిసయ్యుల్ కి చువ్వె తతికయ్, ప్రెజల్ నగుమ్జిన్ యేసుతె జా కెర, “యోహానుచ నెన్సిల్లల్, పరిసయ్యుల్చ నెన్సిల్లల్, చువ్వె తంక అలవాట్, గని తుచ నెన్సిల్లల్ చువ్వె తత్తి నాయ్. కిచ్చొక?” మెన జోక పుసిల. 19 ఇసి పుసితికయ్, యేసు జోవయింక, “కేన్ పెండ్లితె, జోవయింది నెడిమి పెండ్లిఉబేదో తిల పొది పెండ్లి విందుతె బుకార్లన చువ్వె తవుల గే? నాయ్! జలె,

† 2:10 2:10 ‘మాన్సు జా జెర్మన్ అయ్లోసా’ మెన పొర్తి ప్రమానుమతె రెగిడ్లి తెంతో జా కోడు కచి రిసా నావ్ తయెది మెలె ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు ‘తెర్లయిందె’ మెన సంగ తిలో ‘క్రీస్తు’ మెలో దొర్లు జుల్ రచ్చొంచువ కెర్తొసాక ఈంజ అన్సిక్ నావ్ తయెది; జా నావ్చి అర్థమ్ పండ్లితెకెర్లెకి, యేసుక ‘జొయ్య’ మెన ఒప్పునుక నెన ఒగ్గర అల్లర కెరుల. ‡ 2:13 2:13 ఇత్తల్ జా గాడు నమ్మురుమ్చి రితి రూండు తయెది. § 2:14 2:14 ‘సిస్టు’ మెలె, జా దేసిమ్క ఆక్రమించువ కెర్లి రోమ్ దేసిమ్చి వాట ఉబ్బుల్. జా ప్రబుతుమ్చి నావ్ తెన్ సిస్టు నజీతనక యూదుల్ నిస్సూరుమ్ దెకుల; వేర ప్రబుతుమ్చి నావ్ తెన్ జా ఉబ్బుల్ నజీతతిది రిసా కి, జేవ్ కెర్ల మోసిమ్లచి రిసా కి.

* 2:16 2:16 పరిసయ్యుల్, మోసే తేన్ దేముడు దిలి ఆగ్నల్ సికడ్డన, నర్తకయ్యలు యూదుల్క ముక్కిమ్చ వల్లెల మాన్సుల్ జవుల. ఎత్తిక వెల్లెల చూజర్లు తెన్ యూదుల్చి వెల్లె నెవత వెనల. జేవ్ పొదుల్ ముక్కిమ్క జెవ్వె ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి నిరానుమ్ ప్రెజల్క సెకడుక.

పెండ్లిఉబేడో జోవయించి నెడిమి తతి ఎదిలి సేంపుక జేవ్ చువ్వె తంక బెదె నాయ్. సర్ద తెన్ తవుల. 20 జలె, పెండ్లిఉబేడోచి పచ్చెన జలనచి నెడిమి తెంతో జోక దెర వేరకత కడ నిలె, జేవ్ మాన్సుల్ ఏడ ఏడ చువ్వె తవుల.

21 “అన్నె, పొర్ని పాలుమ్ చిరి జా తిలెగిన, మాసికచి రిసా నే కేడయ్లె నే కేడై నొవి గండ కో జాన్ల మాన్సుల్ గల్లి నాయ్. ఏక వేల, దస్సి, తొలితొ నే కేడై నే కేడయ్లె గల తిలెగిన, జా ఒండి పాలుమ్ కేడై, జా మాసిక కడెదే. మాన్సు జా పాలుమ్ గలనై, అవ్వు జలి పొర్ని బట్ట నొవి బట్టచి మాసిక బెదయ్లి కుటు సాడి చిరి జయెదె, చి అగ్గెచి కంట వెల్లి బొరొ జయెదె.

22 “పిమ్మట్, పొర్నిచి కాయ తెన్ ఒత్త నొవి ద్రాచ రస్సుమ్ సువితి నాయ్. కిచ్చొక మెలె, జా కాయ పొర్ని జలి రిసా, జాచితె నొవి ద్రాచ రస్సుమ్ సువిలెగిన, జా పులుక నెతిరి రిసా, జా రస్సుమ్ పొంగువ జలె పొది జా కాయ పుట్టెదె, జా రస్సుమ్ నూయె జయెదె. దస్సి, కాయ, రస్సుమ్, దొన్ని కి పాడ్ జా గెప్పుల. జాకయ్, నొవి ద్రాచ రస్సుమ్క నొవి కయల్ అవ్సురుమ్.” మెన జోక పునీతి మాన్సుల్క యేసు సంగిలన్.

పండితుల్ యేసుక గోల కెర్లిసి (మత్త 12:1-8; లూకా 6:1-5)

23 జా పొదులె, † ఏక సెలవ కడన్ల దీసి, యేసుచి సిస్సుల్ పంటో పికిలి బుయె వాట్ గెతె తిల. వాట్ సాడి పికిలి పంటోచ ఎన్సులు దొన్ని జోవ సిస్సుల్ కోడ కయల. 24 జేవ్ సిస్సుల్ ఎన్సులు కోడ్లిసి, జలె, పరిసయ్యుల్ సగుమ్జన్ దెక కెర, ‘జేవ్ దస్సి కెర్లిసి కామ్ కెర్లి రితి జతయ్’ మెన, “ఈందె, సెలవ కడన్ల దీసి కెరుక నాయిమ్ నెంజిలిసి కిచ్చొక తుచ సిస్సుల్ కెర్లితి?” మెన యేసుక గోల కెర్ల.

25 యేసు జోవయింక, “† దావిదు పూర్గుమ్చో జో తెన్ తిలన, చూ కెర్లికయ్ కిచ్చొ కెర్ల గే తుమ్ కెయె సదు కెర్పు నాయ్ గే? 26 మెలె, అబ్బాతారు మెలోసా ఎత్తిక వెల్లొ పూజిరి జా తిలి కాలుమ్, దేముడుచి గుడి తెడి దావీదు పెన కెర, దేముడుచి గుడిచ పూజర్లు దేముడుక అర్పితుమ్ దిల పోడియె వెంటన, పూజర్లు కంక జయెదె గని అన్నె కో కి కంక నెంజె మెన జానై కి, జో తెన్ తిలనక వంట దా, జోవయింతెన్ కయల!” మెన జేవ్ పరిసయ్యుల్క యేసు సంగిలన్. జోవయింక అన్నె, 27 “సెలవ కడన్ల దీసి మాన్సుల్క ఒగ్గెర ఏలువ కెర్లు మెన నాయ్, గని మాన్సుల్క ‘చెంగిల్ తత్తు’ మెనయ్ దేముడు సెలవ కడన్ల దీసి దిలన్. 28 జలె, సెలవ కడన్ల దీసిచి ఉప్పిరి ఆవ్ మాన్సు జా జెర్దున్ అయ్లోసొక అదికారుమ్ అన్నె” మెన పరిసయ్యుల్క యేసు జబాబ్ దిలన్.

3

ఆతు లంబ గెలో మాన్సుక యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి (మత్త 12:9-14; లూకా 6:6-11)

1 తెదొడి జా కపెర్నహూమ్ పట్టుమ్తె యూదుల్చి నబ గెరి యేసు అన్నె గెచ్చు, పెన, కిచ్చొ దెకిలన్ మెలె, ఆతు లంబ గెలోసా ఎక్కిల్ ఒత్త అన్నె. 2 జలె, ‘బక్తి కెర్లి సెలవ కడన్ల దీసి యేసు జో మాన్సుక చెంగిల్ కెరెదె గే నాయ్ గే’ మెన దెకుక మెన, వెల్లెల మాన్సుల్ రకితె అన్నె. ‘జోక చెంగిల్ కెర్లిగిన, సెలవ కడన్ల దీసి కామ్ కెర్లి రితి జయెదె, చి యేసుక నేరిమ్ వయడుక జయెదె’ మెన ఉచర అన్నె.

3 జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ దస్సి రకితె తతికయ్, యేసు జో ఆతు లంబిలోసొక దెక, “ఇత్తల్ జే!” మెన సంగ కెర, 4 జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్క దెక, “* సెలవ కడన్ల దీసి ఎక్కిలోక చెంగిల్ కెరుక నాయిమ్ గే, గార్

† 2:23 2:23 ఎత్తి సెన్సర్ యూదుల్క బక్తి కెర్లి సెలవ కడ దీసి జయెదె. జా దీసి జోవయింక నబ గెరలె గెచ్చు, దేముడుచి కొడో సూన కెర, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుక బక్తి కెరల. జోక ‘యెహోవ’ మెన నావ్ తయెదె. జా దీసి ‘కిచ్చొ కామ్ కెర నాయ్’ మెన జో ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు సంగిలిన్క యూదుల్చి వెల్లెల మాన్సుల్ ప్రజల్క జాడు వయడ్లి రితి కెర కామ్ నే కెర్లిన్ దిరిసా ఒగ్గెర అగ్గెల్ అవ్వి ఉచర అన్నె. ఇన్నె, దొన్ని ఎన్సులు కోడ్లిన్క ‘కామ్’ మెన నింద కెర్లితి. ‡ 2:25 2:25 దావిదు ఒగ్గెర పూర్గుమ్ యూదుల్క రానొ జా తిలన్.

యేసు జోచి సెకుమ్తె జెర్లిలన్. అబ్బాహామ్ తెన్, అన్నె దొగుల త్రిప్ప తెన్, దావిదుక ‘ముక్కిమ్చో పూర్గుమ్చో’ మెనల. * 3:4 3:4 ఎత్తి సెన్సర్ యూదుల్క బక్తి కెర్లి సెలవ కడ దీసి జయెదె. జా దీసి జోవయింక నబ గెరలె గెచ్చు, దేముడుచి కొడో సూన కెర, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుక బక్తి కెరల. జోక ‘యెహోవ’ మెన నావ్ తయెదె. జా దీసి ‘కిచ్చొ కామ్ కెర నాయ్’ మెన జో ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు సంగిలిన్క యూదుల్చి వెల్లెల మాన్సుల్ ప్రజల్క జాడు వయడ్లి రితి కెర కామ్ నే కెర్లిన్ దిరిసా ఒగ్గెర అగ్గెల్ అవ్వి ఉచర అన్నె. ఇన్నె, దొన్ని ఎన్సులు కోడ్లిన్క ‘కామ్’ మెన నింద కెర్లితి.

కెరుక నాయిమ్ గె? జోచి ప్రానుమ్ రచ్చించువ కెరుక గే, జోక మార గెలుక చెంగిల్ కి?" మెన జోవయింక పుసిలన్. గని జేవ్ తుక్కై తిల. ⁵ జోవయించి మెన్నుతె ఇదిల్ కన్నారుమ్ కి జతి నాయ్, చి రిసా యేసు దుకుమ్ జా, కోప్పుమ్ తెన్ ఒత్త తిలనక దెక కెర, జో మాన్సుక అన్నె దెక, "తుచో అతు చంపొ కెరు" మెన జోక నంగితికయ్, జో అతు చంపొ కెర్లన్, చి జా అతు చెంగిల్ జలి.

⁶ యేసు కెర్లిసి దెక కెర, పరిసయ్యుల్ బార్ జా, హేలోదు పచ్చెన జతన తెన్ సబ కెర, "జోక కిసి మారుమ్?" మెన కుట్ట ఉచర్ల.

ఒగ్గర్జిన్ మాన్సుల్ యేసుతె జా కెర బెర తిలిసి

⁷ యేసు బార్ జా కెర, జోచ సిస్సుల్ తెన్ జా గలిలయ ప్రాంతుమ్ చి సముద్దుమ్ గాడుచి ఒడ్డుతె గెల్న్. ఒత్తవ ప్రెజల్ ఒగ్గర్జిన్ జనాబ్ జోచి పట్టి గెల. పిమ్ముట్, జో కెర్ల కముచి రిసా నూన తా, యూదయ ప్రదేసిమ్ తెంతో, ⁸ యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ తెంతో, ఇదుమయ ప్రాంతుమ్ తెంతో, యోర్దాను గాడు ఒత్తల్తో తెంతో, పడ్డా సిదోసుచి తూరు మెల పట్టల్చి ప్రాంతుమ్ తెంతో, దూరిదూరిచ మాన్సుల్ ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జిన్ జనాబ్ జా కెర, ఒత్త యేసుతె జా బెర్ల.

⁹ జలి, "ఈందె, ప్రెజల్ వెలపెలి జతతి. ఇసి జలి, దస్సి ప్రమాదుమ్ నే జతి రిసా, దోన్ ఏక్కక సంగ తా" మెన, సిస్సుల్క సంగెల్న్. ¹⁰ కిచ్చొక మెల ప్రెజల్తె ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జిన్చ జోర్లల్ గట్టక యేసు గచ్చయ్తికయ్, "జోక చడిలె జలెకు చెంగిల్ జమ్ద" మెన, అన్నె జబ్బు తిలన ఎత్తిజిన్, జోక చడుక మెన వెలపెలి జతె తిల.

¹¹ పిమ్ముట్ జా పొది అన్నె కిచ్చొ జర్లు జతె తిలి మెలె, బూతల్ యేసుక దెకిలె, జేవ్ దెర్లనక సిర్చు సిడవ దా, "దేముడుచో పుత్తుసి, తుయి" మెన జేవ్ దెర్లనచి చోడివాట్ బూతల్ యేసుచి రిసా కేకుల్ గల్తై తిల.

¹² గని, "అవ్ కొన్సొ గే తుమ్ కక్క కి సంగుక నాయ్" మెన బూతల్క యేసు ఆడ్ర దిలన్.

బారజిన్ సిస్సుల్క యేసు అదికారుమ్ దిలిసి

¹³ తెదోడి యేసు ఏక్ మెట్టయ్ వెగ గచ్చ, జో ఇస్టుమ్ జల మాన్సుల్క బుకార్లన్, చి జోతె అయ్యల.

¹⁴⁻¹⁵ యేసు బారజిన్ బారికుల్క నిసాన, "తుమ్ అంచి తెన్ తత్తి రిసా తుమ్క అవ్ నిసాన అస్సి. పడ్డై, అంచి నావ్ తెన్ తుమ్ బోదన కెర్లి రిసా, అంచి నావ్ తెన్ బూతల్క తుమ్ ఉదడ్డి రిసా తుమ్క అవ్ తెర్లయ్తసి" మెన, జోవయింక అదికారుమ్ దిలన్.

¹⁶ జో నిసాన అదికారుమ్ దిల బారజిన్ కొన్సొ మెలె, ఎక్కిలో సీమోసు మెలోసా, జోక 'పేతురు' మెన యేసు పడ్డై ఆసిమ్ నావ్ తిలన్. ¹⁷ జెబెదయ మెలో ఎక్కిలోచ దొగుల పుత్తర్లు, మెలె, యాకోబు చి యోహాను మెలో బావొసి. 'ఉర్చుల్ జల మాన్సుల్' మెలి అర్దుమ్ తెన్ 'బోయనేర్సెన్' మెన జేవ్ దొగులక యేసు ఆసిమ్ నావ్ దిలన్. ¹⁸ పిమ్ముట్, అన్నె కొన్సొ మెలె, అంద్రెయ, పిలిప్, బర్తోలోమయి, మత్తయి, తోమా. పడ్డై అల్లయ మెలో ఎక్కిలోచో యాకోబు మెలో పుత్తుసి, పడ్డై తద్దయ, †కనానుచో జలో సీమోసు మెలో అన్నెక్కో. ¹⁹ అన్నె కొన్సొ మెలె, ఇస్కరియోతు మెలి గవ్వొచో యూదా మెలోసా. జో పడ్డై విరోదుమ్ సుదల్చి అత్తి యేసుక దెర దిలోసా. తెదోడి యేసు కపెర్నహూమ్ గెరి గెల్న్.

²⁰ యేసు గెరి గెతికయ్, ఒగ్గర్జిన్ జనాబ్ జోతె అన్నె బెర్ల. జేవ్ ఒత్త బెర్లి రిసా, అన్నిమ్ కంక కి యేసుక సెలవ్ నాయ్. ²¹ దస్సి యేసు జోచి బోదన జోచ కము కెరుక ఆన జా ఎగ్గర పుండె నాయ్ చి రిసా "వెర్రి జా తయెద" మెన మాన్సుల్ సంగిత్ తిలిసి నూన కెర, జోక దెర, గెరి కడ నెంక మెన, జోచి కుటుంబుమ్చ ‡ బార్ జల.

పండితుల్ యేసుక నింద కెర దూసుప కెర్లిసి

²² జా మదెనె, యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ తెంతో జా తిల, మోసి తెన్ దేముడు దిలి అగ్గుల్ సికడ్డన, యేసు ఉత్తిర్లిన్తె అయ్యల. జా కెర, యేసుచి రిసా " 'బయెల్బూల్' మెలో జో వెల్లో బూతుమ్ జోక దెర అస్సి", "బూతల్క †రాసో జలోచి నావ్ తెన్ ఈంజో బూతల్క ఉదడ్డయ్" మెన సంగిత్ తిల.

† 3:18 3:18 'కనానుడు జలో సీమోసు' మెన రెర్ల అస్సి. సొంత దేసిమ్ ఏలవ కెరంతి ఆన తిల ఒత్తవ మాన్సుల్క 'కనానులు' మెన ఆసిమ్ నావ్ తయెదె, బెర్లె. ‡ 3:21 3:21 జోచి నజెత్త గవ్వొ తెంతో బార్ జల. యేసు కపెర్నహూమ్ పట్టుమ్తె తిలన్. § 3:22 3:22 'బూతల్క రాసో జలోసా' మెలె, నయ్తాన్.

23 జల, యేసు జోవయింక పాసి బుకారా కెర టాలివొ కెర ఇసి మెలన్. “సయ్తాన్ కీసి జా జోక జోయ్యి ఉడడెదె! బెదె నాయ్! 24 మెలె, కేన్ జవున్ రాజిమ్ చ ప్రెజల్ జలెకు విరోదుమ్ కెరన వర్న వర్న జా జోవయింక జెవ్వి యుద్దుమ్ కెరనై, జా రాజిమ్ టీవో జంక నెత్త నాసెనుమ్ జా గెచ్చాదె. 25 వడ్డె, కేన్ గెరవ జలెకు జోవయింక జెవ్వి విరోదుమ్ కెరనై, వర్న వర్న జా గెచ్చుల, చి కట్టు పిట్టవన పాడె జా గెచ్చుల. 26 జలె, దస్సి, సయ్తాన్ జోక జోయ్యి విరోదుమ్ జలె రితి జా జోచ సొంత సేవ కెర్తనక ఉడడుక బెదె నాయ్. జో దస్సి జోక జోయ్యి విరోదుమ్ జలెగిన, జోచి రాజిమ్ టీవో జెయె నాయ్, నాసెనుమ్ జా గెచ్చాదె.

27 “గని, కేన్ గెరవో ఎజోమాని బలుమ్ నుదో జలె, జోకయ్ తొలితో బందిలెకయ్, జోచి గెరి పెన జోచి సామన్ చోరుక జయెదె. గని జోక తొలితో బంద తిలె, జోచి గెరచి ఎత్తి చోర గెలుక జయెదె.

28 “ముక్కిమ్మక తుమ్మక అవ్ గట్టిజ సంగితసి. కిచ్చొ మెలె, ఎక్కిక పిట్టవ, మాన్సుల్ కెర్త పాపల్ దూసెనల్ ఎత్తి జోవయింక చెమించుప కెరుక జయెదె. 29 గని, దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్తక కో దూసుప కెరుల గే, జెవ్వి కెయ్యక కి చెమించుప జతి నాయ్. జోవయించి పాపుమ్ కెయ్క తెయ్క తయెదె, చి నాసెనుమ్తె గెచ్చుల” మెన జేవ్క యేసు సంగిలన్. 30 కిచ్చొక మెలె, యేసుచి నుద్ది తిలి అత్త జలెకి, ‘జోక సయ్తాన్చి అత్త అస్స’ మెలి రితి, “జోక బూతుమ్ దెర అస్స” మెన జేవ్ దూసుప కెర తిలె.

కొన్న యేసుక కుటుంబుమ్ జవుల గే జోయ్యి సంగిలిసి

(మత్త 12:46-50; లూకా 8:19-21)

31 తెడడి, యేసుచి అయ్యసి, బాపుడ్లులు, జో తిలిన్తె పావ కెర, వీదె టీవో జా కెర, “అమ్ జా అస్సుమ్. బారో జవున్” మెన సంగ తెర్తయెల. 32 జలె, యేసుచి నుట్టునంత ఒగ్గర్జన్ జనాబ్ వెన తిలె. జేవ్ జలె, జోక “ఈందె, అయ్యది చి తుచ బాపుడ్లు జా కెర, వీదె టీవో జా కెర తుక బుకార్తతి” మెన సంగ దిలె. 33 యేసు జోక కిచ్చొ జనాబ్ దిలన్ మెలె, “కొన్న అంక అయ్య బాపుడ్లు జవుల గే జాన్సు గె?” మెన సంగ, 34 జోచి నుట్టునంత వెన తిలె ప్రెజల్క దెక, జోవయింక దెకవ, “ఈందె, అంచ అయ్య, అంచ బాపుడ్లు! 35 దేముడుచి ఇస్టుమ్ రితి కో కెరుల గే, జెవ్వి అంక బావో, బేని, అయ్య జవుల” మెన సీకడ్లన్.

4

టాలివొ సంగ యేసు బోదన కెర్తన్

(మత్త 13:1-9; లూకా 8:4-8)

1 యేసు సముద్దుమ్ గాడుచి ఒడ్డుతె అన్నె గెచ్చ కెర, అన్నె బోదన కెరుక దెర్లన్, గని ఒగ్గర్జన్ జనాబ్ జోచి నుట్టునంత బెర వెలవెలి జతె తిలి రిసా, యేసు ఏక దోనితె వెగ వెన, ఒడ్డు తెంతో ఇదిల్ దూరి గెలన్. బెర తిలె మాన్సుల్ ఎత్తిజన్ జా ఒడ్డుతె టీవో జా తిలె. 2 యేసు జోవయింక కిచ్చొ కిచ్చొ సీకడ్డి రిసా, ఒగ్గర్ టాలివొ సంగ బోదన కెరుక దెర్లన్.

బుయ్యె ఉంపిలి బీక టాలి

జో జోవయింక బోదన కెరుక, 3 “ఈందె, తుమ్ నూస! ఉంపితోసా ఎక్కిలో, బీ ఉంపుక బారో జలన్. 4 జో ఉంపితె తతికయ్, నగుమ్ బీ బయిలె వాల్ పక్కయ్ సేడ్డికయ్, పిట్టలి ఉత్త జా కా గెల. 5 అన్నె నగుమ్ బీ ఒగ్గర్ మత్తి నెంజలి పత్తురు బుయ్యె సేడ్లన్. ఉప్పిరి ఇదిలిదిల్ మత్తి తిలి రిసా, ఒత్త సేడ్డి బీ బెగి గజ్జల్ జలి. 6 బెగి గజ్జల్ జలి కి, ఒప్పండె లయతికయ్, పత్తలె మొక్కల్ డడ్డ గెల, చి చెర్తో బుయి తెడి వెన వడ్డుక నెత్తిలి రిసా, జేవ్ మొక్కల్ నుకా గచ్చ మొర గెల. 7 అన్నె నగుమ్ బీ కంట దుబ్బల్ తిలిన్తె సేడె గజ్జల్ జా మొక్కల్ జలన్. గని ఒత్త తిలె కంట మొక్కల్ వడ్డ కెర ఒత్త సేడ్డి బీచ మొక్కల్క వెల గెల్లికయ్, జా బీచ మొక్కల్ ఎన్నులె నే దెర్తె కిచ్చొ పలితుమ్ దెయె నాయ్. 8 గని, అన్నె నగుమ్ బీ చెంగిలి బుయ్యె సేడె కెర, చెంగిల్ వడ్డ చెంగిల్ పంటో పిక, విస్సక దెన్ను వంతుల్, తిని విస్సా వంతుల్, పుంజెక వంతుల్, పలితుమ్ దిలి.” 9 అన్నె, “నూన్త కండ్లో తిలన నూస!” మెన యేసు సంగిలన్.

10 బెర తిలె మాన్సుల్ ఉట్ట గెతికయ్, యేసు తెన్ బెదిలె మాన్సుల్ నగుమ్జన్ జోచ బారజన్ సిస్సుల్ తెన్ బీచి రిసాచి టాలిచి అర్దుమ్చి రిసా పుసిలె. 11 చి, జో జోవయింక, “దేముడుచి రాజిమ్చి రిసాచి

గుట్టు జలిసి జానన్సు మెన తుమ్క సెలవ్ దా అన్సు, గని అమ్చి తెన్ నే బెదిలెనక ఎత్తి టాలివో తెన్సి సంగుక అన్సు. 12 కిచ్చొక మెలె, పూర్ణమ్ రెగిడ్డి రితి,

* అవ్ కెర్త కము కచితుమ్ దెకుత్ గని అర్థమ్ చినుత్ నాయ్. అవ్ సంగితి బోదన కచితుమ్ సూసుల, గని అర్థమ్ కెరంతు నాయ్. నెంజెలి అర్థమ్ కెరన్లెగిన బుద్ది మార్పుప జా అంచి తెన్ పన్ల చెమించుప జత, మెన రెగ్గ అన్సు.” మెన సంగిలన్.

ఉంపిలి బీచి టాలిచి అర్థమ్ యేసు సంగిలిసి

13 తెదోడి యేసు జోవయింక అన్సు, “ఈంజ టాలిచి అర్థమ్ కెరన్సు నాయ్ గె? దస్సి జలె, అన్నె టాలివోచి అర్థమ్ కీసి కెరంతె! 14 ఈందె, ఉంపితోసా బీ ఉంపిలి రితి, అవ్ బోదన సూనయ్తసి. 15 వట్టె ఉంపిలి బీక జర్గు జలిసి, జలె, ఈంజ బోదన సగుమ్జన్ సూన్లెచి రితి జతయ్. వట్టె ఉంపిలి బీక పిట్టెల్ కీసి జా కెర కా గెల గే, దస్సి, సగుమ్జన్ మాన్పుల్ ఈంజ బోదన సూన్లె బేగి, నయ్తాన్ జా కెర, జోవయించి పెట్టి తెంతో ఉర్లిలి రితి కెర పచ్చు వడ్డయ్.

16 “పత్తురు బుయ్యె ఉంపిలి బీక జర్గు జలిసి, జలె, అన్నె సగుమ్జన్ మాన్పుల్చి బోదన సూన జతిన్చి రితి జతయ్. మెలె, జా బీ బేగి గజ్జల్ జలి రితి జా, జేవ్ మాన్పుల్ సుబుమ్ కబుర్ సూన్లె బేగి, సర్ల జా, ‘నంపజతసుమ్’ మెనుల. 17 గని జోవయించి సొంత పెట్టి సుబుమ్ కబుర్చి చెర్రో నెంజెలి రిసా, గడియ జలి రితి డీసెలికి, చి రిసా కిచ్చొ జవున్ బాద సేడ్డె జలెకు, నెంజెలి వేర మాన్పుల్ జాచి రిసా జోవయింక అల్లర్ కెర్తె జలెకు, జేవ్ మాన్పుల్ బమ్మ జా, బే బేగి నముకుమ్ ముల దెవుల.

18 “అన్నె సగుమ్జన్ మాన్పుల్, చి బోదన సూన, కంట దుబ్బుల్ తిలిన్తె ఉంపిలి బీ రితి జతయ్. మెలె, చి బోదన జేవ్ సూన్లె కి, 19 ఈంజయ్ లోకుమ్తె తిలిసి ఎత్తిక ఉచర్తె తా, ‘కీసి జా జిమ్దె’ మెన చింత గలనుల, సామ్మారుమ్ జంక ఆన జవుల, దస్సి, జా ఆన జవున్, జా చింత జవున్, జోవయించి పెట్టి పెన తా, జా బోదనక పెలగెలి రితి జయెదె, చి రిసా, జా బోదన జోవయింతె పలితుమ్ దెయె నాయ్.

20 “అన్నె సగుమ్జన్ మాన్పుల్ బోదన సూన, చెంగిల్ బుయ్యె ఉంపిలి బీ రితి జతయ్. మెలె, చెంగిలి బుయ్యె ఉంపిలి బీతె విస్సెక్ దెస్సు వంతుల్, తిన్ విసా వంతుల్, పుంజెక్ వంతుల్ కీసి పలితుమ్ దెవుల గే, దస్సి, జేవ్ మాన్పుల్ కి బోదన సూన, నంపజా గెచ్చు, †పలితుమ్ దెవుల” మెన బోదన కెర్లన్.

దీవు లగితిన్క టాలి (లూకా 8:16-18)

21 సిన్పుల్క యేసు అన్నె సంగిలిసి కిచ్చొ మెలె, “దీవు దీవుకంబుమ్చి ఉప్పిరి తివుల గని ఆరి నాడిచి తెడి జవున్, మంచుమ్చి తెడి జవున్ తింకయ్ మెన కేన్ గెర్చ మాన్పుల్ దీవు ఆనుల గే? నాయ్. ‘కామ్క జెవున్’ మెన దీవుకంబుమ్చి ఉప్పిరి తివుల. 22 జలె, డీసున్ మెనయ్ కిచ్చొ జవున్ లుంకడ తవుల. ఆకరక బార్ కెర్తి రిసాయి కిచ్చొ జవున్ గుట్టు లుంకడ తవుల. 23 సూన్తన కంగ్గొ కక్క తిలె, సరిగా సూన్సు!”

24 అన్నె జోవయింక, “తుమ్ కిచ్చొ సూన్తె గే, సరిగా అర్థమ్ కెరన దెకన. ‡తుమ్ కేన్ కొల్త తెన్ కట్టడతె గె, జయి కొల్త తెన్ అన్నె తుమ్కయ్ కి కట్టడ దెవుల. తుమ్క అన్నెయ్ మీన దెయిందె. 25 తిలోసాక అన్నె దెంక జయెదె, గని నెంజెలిసాక జలె, జోవయింక తిలిసి కి జోతె తెంతో కడ నెంక జయెదె” మెన యేసు సంగిలన్.

బీ గజ్జల్ జా వడ్డితిచి టాలి

* 4:12 4:12 నెంజెలి “జోవయించి పావుమ్ చెమించుప జతి రితి వసుల అంచితె జెతు నాయ్ మెన, తుమ్ కచితుమ్ దెకితసు గని అర్థమ్ చినుతు నాయ్, అవ్ సంగితి బోదన కచితుమ్ సూన్తు, గని అర్థమ్ కెరంతు నాయ్”. † 4:20 4:20 ‘అత్తుపలితుమ్ దెరుల’ మెలె, దన మాన్పుల్ ప్రబుది బుద్ది ఇండుల, చి అన్నె మాన్పుల్ దెక, జేవ్ కి ప్రబుది రాజిమ్తె బెదుక ఇస్సుమ్ జా, సుబుమ్ కబుర్ సూన నంపజా బెదుల. ‡ 4:24 4:24 ఇన్నెచి అర్థమ్ కిచ్చొ మెలె, ‘తుమ్ అర్థమ్ కెరంతె కొల్త తుమ్క అన్నె నీకడుక జయెదె. అన్నెయ్ నీకడిందె 25 అర్థమ్ తిలోసాక అన్నె నీకడుక జయెదె, గని అర్థమ్ నెంజెలనక తిలి అర్థమ్ జేవయింతె తెంతో కడ నెంక జయెదె’.

26 యేసు సిస్సుల్లక అన్నెక్ టాలి సంగిలన్. “ఎక్కిలో బుఁయ్యె బీ గల్లి రితి అస్సె. జా బీ కీసి జయెదె గే, దేముడుది రాజిమ్ పూర్తి జతిన్ తెన్ కి దస్సి. 27 జలె, జో మాన్సు జోచి బట్టి బీ గల తా, జో అలవాట్ జలి రితి, రోజుక అందరి నిజ, పెందలె ఉట్ట, మాములుమ్ జతె తయెదె. మదెనె, జా బీ గజ్జల్ జా వడ్డుక దెరెదె. కీసి వడ్డితయ్ గే జో మాన్సు నేనె. 28 గని జా బీ బుఁయ్యె తా, దస్సె జేవచి ఇస్సుముక మెలి రితి జియె గజ్జల్ జా వడ్డ, తోలితో మొక్క, వడ్డె ఎన్నులు, వడ్డె పికిలి పంటో దెయెదె. 29 జలె, పంటో పికిలి పొది, ‘లాయితి సమయుమ్ జా అస్సె’ మెన చీన, జో మాన్సు బార్ జా లాయెదె” మెన సిస్సుల్లక యేసు సంగిలన్.

సొర్పు గిడ్డ రూకు జా గెతినచి టాలి
(మత్త 13:31-32,34-35; లూకా 13:18-19)

30 జో అన్నె ఇని మెలన్, “దేముడుది రాజిమ్ కీసి జతయ్ గే తుమ్ అర్దుమ్ కెరంతి రిసా కిచ్చో టాలి ఉచరుమ? 31 ఇని జయెదె, బుఁయ్యె ఉంపిలి సొర్పు గిడ్డక జర్పు జతిన్చి రితి జయెదె. మెలె, జా గిడ్డ ఈంజ లోకుమచ గిడ్డల్ ఎత్తిచి కంట ఇదిలిసి తిలె కి, ఉంపిలె, గజ్జల్ జా వడ్డిలి మెలె, 32 రోనెతె గల్లి మొక్కల్ ఎత్తిచి కంట వెల్లో జా, జా మొక్కచ కొమ్మల్ వడ్డిలె, జా రూక్చ కొమ్మల్చి నీడతె ఆగాసుమచ పిట్టల్ జోవయంచ గూడల్ బంద చెంగిల్ తంక జయెదె” మెన యేసు బోదన కెర్తన్.

33 ఒగ్గర్ టాలివో సంగయ్ యేసు ప్రెజల్క సుబుమ్ కబుర్ బోదన కెర్తన్, జేవ నూనుక అర్దుమ్ కెరనుక తెరితి రితి. 34 టాలివో నెంతె జోవయంక సికడ్డె నాయ్. గని ప్రెజల్ నెంజిలి పొది, జోచ సొంత సిస్సుల్లకయ్ అర్దుమ్ ఎత్తి సికడ్డె తిలన్.

35 జా దీసి సాంజ్ జతికయ్, “సముద్రుమ్ జిన ఒత్తల్తో గెచ్చుమ,” మెన సిస్సుల్లక యేసు సంగిలన్. 36 బెర తిల జనాబ్క సిస్సుల్ ముల దా కెర, యేసు అగ్గె తెంతో వెన తిలి దోనెతె వెగ కెర, జోవయింతెన్ గాడు ఒత్తల్తో గెచ్చుక మెన దోని జినవుక దెర్త. అన్నె నగుమ్ దోనివో కి జో తిలి దోని తెన్ తిల.

37 జలె, యేసు దోనెతె గెతె తతికయ్, వాడు ఒగ్గర్ కెర్తికయ్, కెర్తల్ దోనెతె పెట్టి జా డేవెతె తిలి రిసా, దోనెతె పాని బెరితె తిలి. 38 ఇని జతె తిలె కి, యేసు దోనెతెచి వడ్డెచి బల్లయ్ నిజ తిలన్. నిజ తతికయ్, సిస్సుల్ బమ్మ జా, గురుబాబు, అమ్ మొర్లె తుక బాద నాయ్ గె? మెన కేక గల, జోక ఉట్టుయల. 39 జో ఉట్ట, వాడుక గోల కెర, “సేంతుమ్ జా తుక్కె తా” మెన సముద్రుమ్క సంగతికయ్, వాడు ముల దిలి, చి ఎత్తి అన్నె సేంతుమ్ జా గెలి.

ఇని సేంతుమ్ జతికయ్, 40 జేవ సిస్సుల్లక యేసు, “కిచ్చొక బితను? అంచి రిసా తుమ్క ఇదిల్ కి సముకుమ్ నాయ్ గే?” మెన సంగతికయ్, 41 జేవ ఎత్తిజిన్ బియెఁ గచ్చు, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో “ఈంజో కొన్నో జయెదె? వాడు సముద్రుమ్ కి ఇన్నెచి కోడ్ రితి కెర్తతి!” మెన ఆచారిమ్ జా లట్టబనుక దెర్త.

5

బూతల్ దెర్లొసొక యేసు చెంగిల్ కెర్తిసి
(మత్త 8:28-34; లూకా 8:26-39)

1 యేసు జోచ సిస్సుల్ తెన్ సముద్రుమ్ జిన కెర, ఒత్త తిలి* గెరాసేనుల్చి ప్రాంతుమ్తె పావెల. 2 యేసు దోని తెంతో ఉత్తిర్లి బేగి, బూతుమ్ దెర్లొ మాన్సు ఎక్కిలో మెస్సెలె తెంతో బార్ జా, జోక దస్సుల్ జలె. 3 జో మాన్సు మెస్సెలె జతె తిలె. జోక బూతల్ దెర్లి రిసా, గొల్పుల్ తెన్ కి జోక కో అన్నె బండుక నెత్తిర్. 4 ఒగ్గర్ దప్పులు జోచ అత్తో చట్టొక గొల్పుల్ తెన్ మాన్సుల్ అగ్గె బంద తిల, గని కెత్తి సుట్టు జమ్సన్, కెడ్డి డిట్టుమ్ బంద తిలె కి, అత్తోచ గొల్పుల్ కుట్టువుక, చట్టొచ గొల్పుల్ గండల్ కెరుక, దస్సి జతె తిలె. జోక అన్నె ముద్దొ కెరుక కో కి నెత్తిర్. 5 జో రాతి మెద్దెనె మెస్సెలె డెంగ్రెలె బుల బుల, కెడ్డెడి తెదెడి ఒర్పు, జోక జోయ్యి పత్తల్ తెన్ పెటన, బాద కెరంతె తిలన్.

6 జలె, జో దూరి తెంతో యేసుక దెక, నిగ జా, నెర్పు నీడె యేసుక జోకర, 7 “ఓ యేసుప్రబు, ఎత్తిచి ఉప్పిరి తిలె దేముడుచొ పుత్తసి, తుయి. అంచి తెన్ తుక కిచ్చొ కామ్? అంక అల్లర్ నే కెర్తి రితి దేముడుచి

* 5:1 5:1 గెరాసీనులక ‘గదరేసులు’ కి సగుమ్తె రెర్త తవుల. మత్తయి 8:28 ‘గదరేసులు’ మెన రెర్త అస్సి.

నావ్ తెన ఒట్టు గలను." మెన గట్టిజ కేకుల్ గలుక దెర్ల. ⁸ కిచ్చొక దస్సి జలో మెలె, "ఓ బూతుమ్, ఈంజో మాన్సు తెంతో బార్ జా ముల దేసు!" మెన యేసు సంగ తిలో.

⁹ జలె, యేసు జో బూతుమ్క అన్నె, "తుచి నావ్ కిచ్చొ?" మెన పుసిలన్, చి జో యేసుక "అంచి నావ్ 'సయ్యమ్మమ్'. ఎత్తివాలో జన్ బూతల్ అన్నుమ్" మెన సంగ, ¹⁰ "అమ్క ఈంజ దేసిమ్ తెంతో ఉదడ గెలు నాయ్." మెన జో బూతుమ్ యేసుక బతిమాల్పు జా సంగిలన్.

¹¹ జలె, జా మెట్టయ్ వెల్లి మంద అండ్రులు కతె తిల. ¹² చి "అదె, జేవ్ అండ్రుల్క అమ్ దెర్రి రితి సెలవ్ దా, అమ్క జోవయింతె తెద్రవు" మెన యేసుక జేవ్ బూతల్ బతిమాల్పు జా సంగిల. ¹³ దస్సి జతికయ్, యేసు సెలవ్ దిలన్. సెలవ్ దెతికయ్, జేవ్ బూతల్ బార్ జా జో మాన్సుక ముల దా, జేవ్ అండ్రుల్చి పెట్టి పెసిలె, చి జేవ్ పాసి పాసి దొన్ని వెయిలు బోడియె అండ్రులు బమ్మ జా, ఒత్తచి గాటిక నిగ ఉత్త గెచ్చ, గడ్డె నీడ డుజ మొర గెల. ¹⁴ జేవ్ అండ్రుల్ దస్సి జతికయి, మంద రకితన బమ్మ జా ఉట్ట నిగ, పట్టుమతె, ఒండి ప్రాంతుమ్తె సూనయ్ల, చి జర్గు జలిసి దెకుక మెన, ప్రజెల్ ఎత్తి బార్ జలె.

¹⁵ జేవ్ ప్రజెల్ ఎత్తి యేసుతె జా, ఒగ్గర్ బూతల్ దెర తిలో జో వెర్రి జా తిలోసా అప్పె చెంగిల్ బుద్ది జా పాలల్ గలన ఒత్త వెన తిలిసి దెక, బియ్ గెల. ¹⁶ జో చెంగిల్ జలిసి జర్గు జలి పొది సొంత దెక తిల మాన్సుల్, జలె, జో బూతల్ దెర వెర్రి జా తిలోసాక చి జేవ్ అండ్రుల్క జర్గు జలిసి ఎత్తి పిమ్మట్ అయ్లనక జేవ్ సాచి సంగిల. ¹⁷ ఒత్తచ మాన్సుల్ ఎత్తిజన్ "అమ్చి ప్రాంతుమ్ ముల దా ఉట్ట గో" మెన యేసుక బతిమాల్పు జా సంగిల.

¹⁸ పడ్డె యేసు, సిన్సుల్, ఉట్ట గెచ్చుక మెన దోనితె తతికయ్, బూతల్ అగ్గె దెర తిలో జో మాన్సు పట్టి జా, "ఆవ్ కి తుమ్చి తెన బెద జెంక అంక సెలవ్ దే." మెన బతిమాల్పు జా సంగిలన్. ¹⁹ గని యేసు దస్సి సెలవ్ నే దెతె, జోక, "పోని, తుయి గెరి గెచ్చు తుచ సొంత మాన్సుల్క, † ప్రబు తుక కన్యాయ్ దెక చెంగిల్ కెర ఎదివాల్ దయ కెర్లెన్ సంగు" మెన సంగిలన్. ²⁰ జో మాన్సు యేసుక ముల దా ఉట్ట గెచ్చ, యేసు జోక ఎదివాలు దయ కెర్లెన్చి రిసా దెకపాలి మెలి జా ప్రాంతుమ్తెచ పట్టల్ ఎత్తితె సూనపుక దెర్ల. జా సూనయ్తికయ్, ఎత్తిజన్ ఆచారిమ్ జలె.

యాయారు మెలో అదికారి యేసుచి తోడు నజీలిసి (మత్త 9:18-26; లూకా 8:40-56)

²¹ యేసు అన్నె దోనితె వెగ గాడు అన్నె జీనీతికయ్, జోచి సుట్టునంత ఎదివాల్జన్ జనాబ్ బెర అయ్ల. జో జా ఒడ్డుతె ఉత్త తతికయ్, ²² యూదల్చి ఒత్తచి నబ గెరిచి అదికారి జలో యాయారు మెలోసా జా కెర, యేసుక దెక కెర, జోచి పట్టె సెర్పు సీడ, ²³ "అంచి నాడి జోర్లొ సీడ, జియెదె గే, నాయ్ గే, దస్సి జా అన్నె. తుయి, అమ్తె జా కెర జాక చడిలెగిన, జా చెంగిల్ జా అన్నె జియెదె." మెన బతిమాల్పు జా జో సంగితికయ్, ²⁴ యేసు జో తెన్ బెద గెలన్. జేవ్ వట్ట గెతె తతికయ్, ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జన్ జనాబ్ యేసుచి పట్టి జా జోచి సుట్టునంత తా పెలపులి జతె తిల. ²⁵ జలె, బార వెర్సుల్ తెంతో లోయి గెతి బాద తిలి తేరబోద ఎక్కి జా జనాబ్తె అన్నె. ²⁶ జా ప్రెమచి రిసా చెంగిల్ కెరంతి రిసా, ఎక్కిలోచి పిమ్మట్ అన్నెక్కో గురుతె వర్చ తెన్ గెచ్చ గెచ్చ, జాక తిలి దనుమ్ ఎత్తి విక కెరవన తిలి. దస్సి కెర కెర జలెకి, జా బాద తెన్ నే చెంగిల్ జతె, ఒగ్గర్ జతె తిలి. ²⁷ జలె, యేసుచి రిసా సూన తా, "ఆవ్ జోచ పాలుమ్ జవున్ చడిలె చెంగిల్ జయిందె" మెన ఉచర, ²⁸ యేసుచి సుట్టునంత తిలి జనాబ్చి తెడి పెన, యేసుచి పడ్డె పాసి పావ కెర, జోచో పాలుమ్క చడిలి. ²⁹ చడిలి బేగి లోయి గెతిసి బందు జలి, చి బాద గెచ్చ జీవ్ చెంగిల్ జలి మెన చిన్సి.

³⁰ యేసు మాత్రుమ్, జోచి సెక్కిక కో గే, చెంగిల్ జా అస్తి మెన చినిలి బేగి, జా జనాబ్చి నెడిమి టీవో జా పడ్డె పళ్ల, "అంచి పాలుమ్ చడిలోసా కో?" మెన సంగిలన్. ³¹ జోచ సిన్సుల్ జోక, "తుచి ఉప్పిరి మాన్సుల్ పెలపెలి జలెకి, 'అంక చడిలోసా కో?' మెన కిచ్చొక పుసితన్?" మెన సంగిల. ³² జలె, కో చడిలన్ గే జానన్క మెన, యేసు అన్నె పళ్ల దెకితికయ్, ³³ జా తేరబోద జాక జర్గు జలిసి జాన, బియ్

† 5:19 5:19 'ప్రబు' మెలె కిచ్చొ అర్దుమ్ మెలె, 'ఎత్తిక ఎలువ కెర్లెసా, ఎత్తిక వెల్లి జలోసా'. జా నావ్ యెహోవ దేముడు అబ్బినక కి సంగుల, యేసు దేముడు పుత్తనక కి సంగుల.

కెర, అద్దుర్ జా, యేసుచి వురైతొ సెర్వు సేడ, జర్గు జలిసి ఎత్తి సత్తిమ్ తెన్ జోక సంగిలి. ³⁴ యేసు జాక, “ఓ వుత్తరి, అంచి ఉప్పిరి తుయి నముకుమ్ తిలి రిసా తుయి చెంగిల్ జా అస్సిసి. నేంతుమ్ తెన్ గెచ్చు, చెంగిల్ జా, చెంగిల్ తా” మెన సంగిలన్.

³⁵ జా తేరిబోడక యేసు దస్సి సంగిత తిలి పొది, దువినచి రిసా యేసుతె జా తిలో అదికారిచి గెర్చవ సగుమజిన్ జా కెర, జో అదికారిక “తుచి నాడి మొర గెచ్చు అస్సి. ఈంజో గురుబాబుక బుకార్లా లాబుమ్ నాయ్. గురుబాబుక జా బాద పోసి” మెన జోక సంగిలన్.

³⁶ జలె, జేవ్ సంగిలినీ సూన నే నూన్సి రితి జా, యేసు నబగేర్చో జో అదికారిక దెక, “జేవ్ సంగిలినక కాతర్ నే కెరై, బి నాయ్. నంపజా దయిరిమ్ తెన్ తా” మెన జోక సంగిలన్.

³⁷ ఒత్త తెంతో పేతురు, యాకోబు, యాకోబుచో బావోసి యోహానుక పిట్టవ, జోచి పట్టి అన్నె కో జెంక సెలవ్ నే దా కెర, ³⁸ యేసు, జేవ్ తెన్ జో అదికారిచి గెరి పాచ కెర, ఒత్త తిలన ఏడుకుడు జా గోల జతిసి దెకిలన్. ³⁹ జో గెరి పెన, ఒత్త తిలనక దెక, “తుమ్ గోల జా ఏడ్వను కిచ్చొక? ఈంజ బోద మొర గెచ్చా నాయ్ నిజ అస్సి.” మెన యేసు సంగిలన్.

⁴⁰ దస్సి సంగితికయ్, జేవ్, జోక ఆసిల. గని యేసు జేవ్ ఎత్తిజిన్క బార్ కెర దా, నాడిచ అయ్యోన్ అబ్సొన్క కి, జో తెన్ అయిల సిస్సుల్క కి కడ అన, జా నాడి తిలిన్తె గెచ్చు,

⁴¹ జా నాడిచ అతు దెర, జాక “ఆవ్ సంగిలయ్, నాడి, ఉట్టు!” మెలి అర్దుమ్ తెన్ † “తలీతా కుమి” మెన సంగిలన్.

⁴² సంగిల్ బేగి, జా నాడి ఉట్టు కెర, ఇండుక దెర్లి. ఒత్త తిలన ఎత్తిజిన్ ఆచారిమ్ జా బలె ఉచర్ల.

⁴³ పడ్డో, జర్గు జలిన్చి రిసా కక్క సంగుక జయి నాయ్ మెన జాగర్ల సంగ, “నాడిక కిచ్చొ జవున్ అన్నిమ్ దాన” మెన, జా గేర్చక యేసు సంగిలన్.

6

నజరేతు గవ్వొక మాన్సుల్ యేసుక నే నంపజలిసి

(మత్త 13:53-58; లూకా 4:16-30)

¹ యేసు ఒత్త తెంతో ముల దా కెర, నజరేతు మెలి జోచి సొంత గవ్వొ ఉట్ట జెతికయ్, జోచ సిస్సుల్ జోచి పట్టి అయిల. ² బక్కి కెర్లి సెలవ్ కడన్సి * దీసి, ఒత్తచి నబ గెరి గెచ్చు, యేసు బోదన కెరుక దెర్లన్. జో సంగిలి బోదన సూన, ఒగ్గర్జిన్ మాన్సుల్ ఆచారిమ్ జా, “ఇసి బోదన ఇన్నెక కేనె తెంతో అయిల? ఇన్నెక దిలి గ్యానుమ్ కీసిచి? కెర్లి అందుమ్చ వెల్లెల కమొ ఇన్నెచి అత్తి జర్గు జతతి! ³ గని ఈంజో దార్చ కామ్ కెర్లొసా జయెది, మరియోచో పుత్తుసి గెద? యాకోబుక, యోసేక, యూదాక, సీమోనుక అస్సోసి జయెది గెద? ఇన్నెచ బేన్సిచో ఇన్నె అమ్చి తెన్ అస్సి గెద?” మెన యేసుచి రిసా అన్యూనుమ్ జా నంప కెర్లి నాయ్.

⁴ జేవ్ దస్సి అన్యూనుమ్ జతికయ్, “కేన్ జవున్ మాన్సు దేముడుచి కబుర్ అనతోసా జలె, జోచి సొంత దేసిమ్చ మాన్సుల్, సొంత గెర్చ మాన్సుల్ జోక గవురుమ్ దెకిత్ నాయ్” మెన యేసు, జోపయిచి అన్యూనుమ్చి రిసా సంగిలన్.

⁵ ఒత్తచ మాన్సుల్చి అన్యూనుమ్చి రిసా, జలె, ఒత్త యేసు కేన్ వెల్లొ కమొ కెరుక బెదిలన్ నాయ్. ఎక్కి సగుమజిన్ జబ్బు తిల మాన్సుల్క బోడి చడ చెంగిల్ కెర్లన్. ⁶ జా పలాచ మాన్సుల్చి అన్యూనుమ్చి రిసా ఆచారిమ్ జా, విసారుమ్ జలన్. గని, జా ప్రాతుమ్చ గవ్వొలె బుల బుల బోదన కెర్లి తిలన్.

⁷ జేవ్ దస్సి అన్యూనుమ్ జతికయ్, “కేన్ జవున్ మాన్సు దేముడుచి కబుర్ అనతోసా జలె, జోచి సొంత దేసిమ్చ మాన్సుల్, సొంత గెర్చ మాన్సుల్ జోక గవురుమ్ దెకిత్ నాయ్” మెన యేసు, జోపయిచి అన్యూనుమ్చి రిసా సంగిలన్.

⁸ జేవ్ దస్సి అన్యూనుమ్ జతికయ్, “కేన్ జవున్ మాన్సు దేముడుచి కబుర్ అనతోసా జలె, జోచి సొంత దేసిమ్చ మాన్సుల్, సొంత గెర్చ మాన్సుల్ జోక గవురుమ్ దెకిత్ నాయ్” మెన యేసు, జోపయిచి అన్యూనుమ్చి రిసా సంగిలన్.

⁹ ఒత్తచ మాన్సుల్చి అన్యూనుమ్చి రిసా, జలె, ఒత్త యేసు కేన్ వెల్లొ కమొ కెరుక బెదిలన్ నాయ్. ఎక్కి సగుమజిన్ జబ్బు తిల మాన్సుల్క బోడి చడ చెంగిల్ కెర్లన్. ¹⁰ జా పలాచ మాన్సుల్చి అన్యూనుమ్చి రిసా ఆచారిమ్ జా, విసారుమ్ జలన్. గని, జా ప్రాతుమ్చ గవ్వొలె బుల బుల బోదన కెర్లి తిలన్.

¹¹ ఒత్తచ మాన్సుల్చి అన్యూనుమ్చి రిసా, జలె, ఒత్త యేసు కేన్ వెల్లొ కమొ కెరుక బెదిలన్ నాయ్. ఎక్కి సగుమజిన్ జబ్బు తిల మాన్సుల్క బోడి చడ చెంగిల్ కెర్లన్. ¹² జా పలాచ మాన్సుల్చి అన్యూనుమ్చి రిసా ఆచారిమ్ జా, విసారుమ్ జలన్. గని, జా ప్రాతుమ్చ గవ్వొలె బుల బుల బోదన కెర్లి తిలన్.

¹³ ఒత్తచ మాన్సుల్చి అన్యూనుమ్చి రిసా, జలె, ఒత్త యేసు కేన్ వెల్లొ కమొ కెరుక బెదిలన్ నాయ్. ఎక్కి సగుమజిన్ జబ్బు తిల మాన్సుల్క బోడి చడ చెంగిల్ కెర్లన్. ¹⁴ జా పలాచ మాన్సుల్చి అన్యూనుమ్చి రిసా ఆచారిమ్ జా, విసారుమ్ జలన్. గని, జా ప్రాతుమ్చ గవ్వొలె బుల బుల బోదన కెర్లి తిలన్.

¹⁵ ఒత్తచ మాన్సుల్చి అన్యూనుమ్చి రిసా, జలె, ఒత్త యేసు కేన్ వెల్లొ కమొ కెరుక బెదిలన్ నాయ్. ఎక్కి సగుమజిన్ జబ్బు తిల మాన్సుల్క బోడి చడ చెంగిల్ కెర్లన్. ¹⁶ జా పలాచ మాన్సుల్చి అన్యూనుమ్చి రిసా ఆచారిమ్ జా, విసారుమ్ జలన్. గని, జా ప్రాతుమ్చ గవ్వొలె బుల బుల బోదన కెర్లి తిలన్.

¹⁷ ఒత్తచ మాన్సుల్చి అన్యూనుమ్చి రిసా, జలె, ఒత్త యేసు కేన్ వెల్లొ కమొ కెరుక బెదిలన్ నాయ్. ఎక్కి సగుమజిన్ జబ్బు తిల మాన్సుల్క బోడి చడ చెంగిల్ కెర్లన్. ¹⁸ జా పలాచ మాన్సుల్చి అన్యూనుమ్చి రిసా ఆచారిమ్ జా, విసారుమ్ జలన్. గని, జా ప్రాతుమ్చ గవ్వొలె బుల బుల బోదన కెర్లి తిలన్.

¹⁹ ఒత్తచ మాన్సుల్చి అన్యూనుమ్చి రిసా, జలె, ఒత్త యేసు కేన్ వెల్లొ కమొ కెరుక బెదిలన్ నాయ్. ఎక్కి సగుమజిన్ జబ్బు తిల మాన్సుల్క బోడి చడ చెంగిల్ కెర్లన్. ²⁰ జా పలాచ మాన్సుల్చి అన్యూనుమ్చి రిసా ఆచారిమ్ జా, విసారుమ్ జలన్. గని, జా ప్రాతుమ్చ గవ్వొలె బుల బుల బోదన కెర్లి తిలన్.

²¹ ఒత్తచ మాన్సుల్చి అన్యూనుమ్చి రిసా, జలె, ఒత్త యేసు కేన్ వెల్లొ కమొ కెరుక బెదిలన్ నాయ్. ఎక్కి సగుమజిన్ జబ్బు తిల మాన్సుల్క బోడి చడ చెంగిల్ కెర్లన్. ²² జా పలాచ మాన్సుల్చి అన్యూనుమ్చి రిసా ఆచారిమ్ జా, విసారుమ్ జలన్. గని, జా ప్రాతుమ్చ గవ్వొలె బుల బుల బోదన కెర్లి తిలన్.

²³ ఒత్తచ మాన్సుల్చి అన్యూనుమ్చి రిసా, జలె, ఒత్త యేసు కేన్ వెల్లొ కమొ కెరుక బెదిలన్ నాయ్. ఎక్కి సగుమజిన్ జబ్బు తిల మాన్సుల్క బోడి చడ చెంగిల్ కెర్లన్. ²⁴ జా పలాచ మాన్సుల్చి అన్యూనుమ్చి రిసా ఆచారిమ్ జా, విసారుమ్ జలన్. గని, జా ప్రాతుమ్చ గవ్వొలె బుల బుల బోదన కెర్లి తిలన్.

† 5:41 5:41 మాములుమ్ ప్రెజల్ లట్టల్లి అరమయ్ బాస తెన్ చి కోడు, ఈంజ. * 6:2 6:2 ఎత్తి సెన్గర్ల యూదుల్క బక్కి కెర్లి సెలవ్ కడ దీసి జయెది. జా దీసి జోవయిచ నబ గెరెలి గెచ్చు, దేముడుచి కొడో సూన కెర, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుక బక్కి కెరుల. జోక ‘యోహాచ’ మెన నాచ తయెది. జా దీసి ‘కిచ్చొ కామ్ కెర నాయ్’ మెన జో ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు సంగిలినక యూదుల్క వెల్లెల మాన్సుల్ ప్రెజల్క జాడు వయ్తె రితి కెర కామ్ నే కెర్లిచి రిసా ఒగ్గర్ అగ్గుల్ అవ్వొ ఉచర అస్సి. ఇన్నె, దొన్నె ఎన్నులు కోట్లినక ‘కామ్’ మెన సింద కెర్తెతి.

బిల్లుచి జేబితె డబ్బుల్ జలెకు దెరన నాయ్. ⁹ జోడ్డు గలన, గని దొన్ని సొక్కల్ పొన. ఎక్కి సరి జతయ్” మెన సంగ. ¹⁰ అన్న, “తుమ్ కేనె జలెకు పావెలె పొది, కేన్ గెర్వ తుమ్క టాన్ దెవుల గే, జా గావ్ తెంతో ఉట్ట గెతె ఎదక జయ్యి గెరి బన జా తా. ¹¹ గని, కేన్ టాన్తె జలెకు తుమ్క మరియాద కెర్తి నాయ్ గే, తుమ్చి కబూర్ నూసుక ఎధరె ఇస్తుమ్ జతి నాయ్ గే, తుమ్ ఒత్త తెంతో ఉట్ట గెచ్చ. ఉట్ట గెతె పొది, ‘జేవ్ దస్సి జలి రిసా, జేవ్ దేముడుచ నెంజతి’ మెలి రితి గుర్తుక తుమ్చ చట్టోచి దూడి పంప్త గెలన” మెన యేసు సంగెలన్. ¹² యేసు దస్సి అదికారుమ్ దా బలుక తెద్రయ్తికయ్, జేవ్ సిస్సుల్ దొగుల, దొగుల బార్ జా, “తుమ్ కెర్లె పాపల్చి రిసా పెట్టి దుకుమ్ జా పాపుమ్ ముల్లి బుద్ది జా” మెన బోదన కెర బుల్లె తిల. ¹³ పడ్డె, మాన్సుల్క దెర్ల ఒగ్గర్ బూతల్క ఉడడ గెల, చి ఒగ్గర్జన్ జబ్బుల్ తిలనక బోడి తేల్ సుచ దా యేసుచి నావ్ తెన్ జోవయింక చెంగెల్ కెర్లె.

**హేరోదు రానో యేసుచి రిసా ఉచర్సిసి
(మత్త 14:1-12; లూకా 9:7-9)**

¹⁴ యేసుచ కమెచి రిసా హేరోదు మెలో జా గలిలయ ప్రాంతుమ్క ఏలుప కెర్తొ రానో కి సూల్లో. జా ఒండి దేసిమి యేసుచి రిసా ఎత్తిజన్ సూన తిల. సగుమ్జన్ జోక “బాప్తిసుమ్ దెతో యోహాను అన్నె జీవ్ జా అస్సె, కిచ్చొగె, చి ఇన వెల్లో కమె కెర్తి నెక్కి జోచి పెట్టి అస్సె” మెంతె తిల. ¹⁵ అన్నె సగుమ్జన్, “ఏలియా పూర్ణుమ్చో జా తయెదె” మెంతె తిల. అన్నె సగుమ్జన్, “దేముడుచ కబుర్లు పూర్ణుమ్ సంగెలో ఎక్కిలో రితో జయెదె. దసాచో జా తయెదె” మెంతె తిల. ¹⁶ హేరోదు, మాత్రుమ్, సూన, కిచ్చొ ఉచర్లన్ మెలె, “అవ్ బోడి గండ కెరవ తిలో యోహాను జా తయెదె. అన్నె జీవ్ జా అస్సె, కిచ్చొగె” మెన బియః గెలో.

బాప్తిసుమ్ దెతె తిలో యోహానుక హేరోదు మార తిలిసి

¹⁷ హేరోదు రానో కిచ్చొక దస్సి బిలన్ మెలె, జోచో పిలివ్ మెలో బావోసిచి హేరోదియ మెలి తేర్నిక ఆనన హేరోదు జాక పెండ్లి జా తిలో. ¹⁸ దస్సి, అన్నెక్టోచి తేర్నిక పెండ్లి జతికయ్, యోహాను హేరోదుక “తుచో బావోదిసి తేర్నిక తుయి తియసుక నాయిమ్ నాయ్” మెన సంగెతె తిలన్. జాక, హేరోదు యోహానుక జేలి కెరవ, జేలెతె గల బందవడ తిలన్. ¹⁹ జేలెతె గల తతికయ్, యోహానుచి ఉప్పిరి హేరోదియ కుస్సిదుమ్ తా, జోక మారుక ఆన జా అస్సె. గని నెత్తె. కిచ్చొక మెలె, ²⁰ యోహాను, దేముడుచో సత్తిమ్ సుదో, నీతి సుదో, మెన హేరోదు జాన కెర, జోక కిచ్చొ ప్రమాదుమ్ నే జతి రితి రకవ అస్సె. అన్నె, యోహాను సంగెతి తిర్చుక హేరోదు బాద నెడ్లె కి, రోజుక సంతోసుమ్ తెన్ జోచి బోదన సూన్తె తిలన్.

²¹ జలె, జా మదెనె జా తేర్బోద యోహానుక కిచ్చొ కెరుక నెత్తిరె కి, ఆకరక జోక మొరపుక అవ్కానుమ్ అయ్లి. హేరోదుచి జెర్చున్ పండుగు దీసి జతికయ్, జోచ మంత్రివొక, వెల్లెల మాన్సుల్క, చి గలిలయ ప్రాంతుమ్చ వెల్లెల మాన్సుల్ ఎత్తిజన్క వెల్లి విందుతె రానో బుకార్లొ. ²² జా విందు కెర్తి పొది, హేరోదియ మెలి జా తేర్బోదచి దుచిసి విందుతె బుకార్లనచి నెడిమి జా నచిలి. హేరోదు, బుకార్లన, ఎత్తిజన్ జా నచిలిసి మెన్స గెల, చి హేరోదు జా నాడిక, “కిచ్చొ ఇస్తుమ్ జస్తె గే అంక సంగు చి జయ్యి దెయిందె” మెన అస్సె, ²³ “తుయి కిచ్చొ నజేలి కి, అంచి రాజిమ్తె ఏక్ అర వాట నజేలి కి, జయ్యి దెయిందె” మెన ఒట్టు గలన్లన్.

²⁴ జలె, జా నాడి బార్ జా, అయ్యున్తె గెచ్చ, “అవ్ కిచ్చొ నజుక?” మెన పుసితికయ్, అయ్యుసి, “బాప్తిసుమ్ దెతో యోహానుచి బోడి అంక దే మెన సంగు” మెన దుచిన్క సంగెలి. ²⁵ సంగెలి బేగి, జా నాడి హేరోదుతె నిగ జా, “బాప్తిసుమ్ దెతో యోహానుచి బోడి ఏక్ పఠెరుమ్తె అంక దే” మెన సంగెలి.

²⁶ నాడి ఇసి సంగెతికయ్, జో రానో బల్ దుకుమ్ జలెకి, జో గలన తిలి ఒట్టుచి రిసా, విందుతె బుకార్లనచి మొక్కొ జాక సంగెలిసి పిట్టపుక నెన కెర, ²⁷ బేగి, “జోచి బోడి అను” మెన జమాను ఎక్కిలోక తెద్రయ్లన్. జో జమాను గెచ్చ, జేలెతె యోహానుచి బోడి గండ కెర, ²⁸ పల్లెరుమ్తె ఆన, జా నాడిక దెతికయ్, జా నాడి అయ్యున్క నా దిలి. ²⁹ జలె, యోహానుచ సిస్సుల్ సూన కెర, జా కెర, పీసుమ్ నజన ఉక్కుల నా, మెన్సె రోచిలె.

బారజన్ సిస్సుల్ యేసుతె అన్నె ఉట్ట అయ్లిసి
(మత్త 14:13-21; లూకా 9:10-17; యోహా 6:1-14)

30 యేసు తెద్రయల జోచ బారజన్ సిస్సుల్ బోదన కెర కెర మాన్సుల్క చెంగిల్ కెర కెర, జోతె అన్నె బుల జా, జేవ్ కెర తిలిసి, బోదన కెర తిలిసి ఎత్తి జోక సంగిల. 31 జలె, ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జన్ మాన్సుల్ జోవయంతె జెంక గెచ్చుక జతె తిలి రిసా, అన్నిమ్ కంక కి పుండితి సమయము దొర్పు, నెంజితికయ్, యేసు సిస్సుల్క “జొమ్మ, తుమ్ గడియ పుండితి రిసా, కేనెగె, మాన్సుల్ నెంజితి టానెతె బెద గెచ్చుము” మెన సంగిలన్. 32 జేవ్ బార్ జా దోనితె వెగ, అన్నె కోయి నెంజితి టానెతె గెచ్చుక బార్ జలె. 33 గని, జేవ్ బార్ జా ఉట్ట గెలిసి ఒగ్గర్జన్ దెక, జోవయంక చిన, వేర వేర పట్టలె గెచ్చెలె తెంతో బార్ జా నిగ, నిగ జోవయంచి తొల్లితొ జేవ్ గెతె తిలిసెతె పావెల.

పావె వెయిల్జన్ మాన్సుల్క యేసు అన్నిమ్ దిలిసి

34 యేసు జా ఒడ్డుతె పావ, దోనితె తెంతో ఉత్త, ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జన్ జనాబ్ బెర అయ్లిసి దెక, ‘గొప్పడు నెంజిల మెండల్ కిసి జా కేనె తెర్తె ఒత్తలి ఉట్ట గెతె తవుల గే దస్సి, ఈంజేవ్ ప్రెజల్ అస్తి’ మెన యేసు కన్యారుమ్ జా, ఈంజ ఎత్తి బోదన జోవయంక సికడుక దెర్లన్.

35 సాంజ్ జంక దెర్లికయ్, యేసుచ సిస్సుల్ జోతె జా కెర, “ఈంజ డెంగుర్ దేసిమ్. పొద్దు ఒగ్గర్ జలి, తొక్కి అన్నె. 36 ఈంజేవ్ ప్రెజల్ ఎత్తి ఈంజ పల్లల్చ గెచ్చెలె గెచ్చ, కిచ్చి జవున్ అన్నిమ్ గెననతి రిసా ఇన్నెక తెద్రవు.” మెన సంగిల. 37 ఇసి సంగితికయ్, యేసు సిస్సుల్క కిచ్చి జబాబ్ దిలన్ మెలె, “తుమ్ జోవయంక కిచ్చి జవున్ అన్నిమ్ దాన”. ఇసి యేసు సంగితికయ్, జేవ్ జోక, “జోవయంక అన్నిమ్ దెంక మెన †దొన్ పుంజొ వెండ్లుచ పోడియె గెనుక ఆమ్ గెచ్చుక గే?” మెంతికయ్, 38 యేసు జోవయంక, “తుమ్తె కెత్తి పోడియె అస్తి గే, గెచ్చ దెక” మెలన్, చి జేవ్ గెచ్చ దెక జా కెర, “పావ్ పోడియె చి దొన్ని మెన్ను అస్తి” మెన జోక సంగిల. 39 జో, జేవ్ జనాబ్ దెక, జోవయంక “తుమ్ ఎత్తిజన్ వర్నవర్నల్ తెన్ బుయ్యె వెన” మెన జా చివ్వర్ బుయ్యె వెనడ్లన్. 40 జాకయ్ జేవ్ ఎక్కె వర్నల్తె పుంజెక్ జెన్, యాబయ్జన్ వెసితికయ్, 41 యేసు జేవ్ పావ్ పోడియె దొన్ని మెన్ను దెర, ఆగొమ్ వక్క దెక, ‘ఈంజ తూయ దిలది’ మెన దేముడు జలొ అబ్బొన్క జొకర కెర, జేవ్ పోడియె మోడ కెర, “ఎత్తిజన్క వంట దాన” మెన సిస్సుల్చి అత్తి సార్పు కెర దా. జేవ్ దొన్ని మెన్నుక కి ఎత్తిజన్క వంట దిలన్.

42 జేవ్ జనాబ్ ఎత్తిజన్ పేట్ బెర్తు కతికయ్, 43 సెంసిల పోడి గండలు, మెన్ను గండలు బార గంపల్తె సిస్సుల్ గుడ్డ బెరయల. 44 జా దీసి పోడియె కయలన, పావె వెయిల్జన్ †మున్నబోదల్ జలె.

యేసు పానిచి ఉప్పిరి ఇండిలిసి వాడుక సేంతుమ్ కెర్లిసి
(మత్త 14:22-33; యోహా 6:16-21)

45 తెదెడి బేగి, యేసు ప్రెజల్క నే తెద్రయతె తొలితో, “తుమ్ దోని వెగ అంచి కంట తొలితో గాడు జిన, బేత్తుయదా గెచ్చె గెచ్చ” మెన సిస్సుల్క తెద్రవ దా, 46 జేవ్ ప్రెజల్తె నెలవ నజన తెద్రవ దా, ప్రార్దన కెర్లి రిసా యేసు డెంగె వెగిలన్.

47 ఒగ్గర్ సాంజ్ జతికయ్, సిస్సుల్ తిలి జా దోని సముద్దుమ్ రితి జా గాడుచి మదెనె పావ తతికయ్, యేసు ఎక్కిలొ గట్టుతె తా, 48 కిచ్చి దెకిలొ మెలె, దోనిక వాదు వెలయ్తె తిలి రిసా, దోని ఇండవుక సిస్సుల్ కన్లుమ్ జతె అస్తి.

జలె, అందరె, పాసి పాసి కుకుడొ వానెనె, యేసు జా సముద్దుమ్చి ఉప్పిరి ఇండ జా, సిస్సుల్చి పాసి పావ అయ్లొ. జోవయంక జినతె ఉట్ట గెచ్చుక మెనన్లొ. 49 గని, పానిచి ఉప్పిరి జో ఇండ గెతిసి సిస్సుల్ దెక, “డుంబొ, కిచ్చొగె” మెన ఉచర బమ్మ జా ఒర్చిలె. 50 జేవ్ ఎత్తిజన్ జోక దెక దస్సి పంబ్ర జలి బేగి, జో, “దయిరిమ్ జా. ఆవ్వి, తుమ్ బియె నాయ్” మెన జోవయంక సంగ 51 దోనితె జోవయంచి నెడిమి వెగితికయ్, వాదు ముల దిలి. జాచి రిసా జేవ్క జెవ్వి ఆచారిమ్ జా ఒగ్గర్ బమ్మ జలె. 52 గని పోడియెక

† 6:37 6:37 నెంజె, దొన్ పుంజొన్ మాన్సుల్క ఏక్ దీనిచి కూలి డబ్బుల్ దెతి ఎదిలి డబ్బుల్. † 6:44 6:44 తేరబోదల్ బాలబోదల్ కి తిల, గని మత్తుం 14:21తె రెగిడ్డి తితి, తేరబోదల్ బాలబోదల్క ఒత్త లెక్క కెర్లి నాయ్.

యేసు జర్లు కెర్రిసి అర్దుమ్ నే కెరన తిలి రిసా, జో కొన్సాగె, జోచి పెట్టి బేడు బందిల్ జోచి సెక్తి అదికారుమ్ కేచెది గే అర్దుమ్ నే కెరంతె, బలె ఆచారిమ్ తెన్ తిల.

అన్యై ఒగ్గర్జినీక యేసు చెంగిల్ కెర్రిసి
(మత్త 14:34-36)

53 జేవ్ దోనితె గాడు జీన గెన్సేసరెతు ప్రాంతుమ్తె పాచ దోని ఒడ్డుతె బంద కెర 54 దోని తెంతో ఉత్తిర్రి బేగి, ఒత్త తిల మాన్సుల్ జోక చిన కెర, 55 జబ్బు తిల మాన్సుల్ జా ఒండి వలాన్తె కేనె తిల ఒత్త గెచ్చు, జేవ్ నిజ తిలి అంతుర్పొ తెన్ ఉక్కుల కెర యేసు కేనె అస్సె గే నూన్సె, ఒత్తయ్ వయ ఆన్తె తిల. 56 జా ప్రాంతుమ్చ పట్టలై గవ్వెలై బయాలై, కేనె జలెకు టాన్తె జో అయ్లో గే, బాద తిలసక కడ ఆన, సంతవీదులై జలెకు ఎంగ్రవ దా, యేసుచో పాలుమ్చి అంచు జలెకు జేవ్ చడుక మెన బతిమాల్లు జా సెలవ్ నజన్తె తిల. కో జలెకు చడిల గే, జేవ్ చెంగిల్ జల.

7

అలవాట్లు చి రిసా వెల్లెల మాన్సుల్క యేసు సంగిలి తీర్పు
(మత్త 15:1-20)

1* యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ తెంతో సగుమ్జిన, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన కి పరినయ్యల్లె సగుమ్జినచి ఒత్త జా తా, యేసుతె బెద జా కెర, 2 జోచ సిస్సుల్తె సగుమ్జిన గర్పు అత్తో తెన్, మెలె నే దోవన్తె, అన్నిమ్ కెర్రిసి దెక కెర, బమ్మ జల. 3 కిచ్చొక మెలె, పరినయ్యల్లె కి †యూదుల్ ఎత్తిజినీ కి ‘పూర్ణమ్చ వెల్లెల మాన్సుల్ సికయ్లిసి కెరుకయ్’ మెన, గుర్పు అత్తో దోవన్లెకయ్ కవుల, నెంజెలి నాయ్. 4 అన్యై, సంతయ్ తెంతో గెరి అయ్లె, ‘నే దోవన్లె గారు’ మెన, ‡పాని చించన్లెకయ్ కవుల, నెంజెలి నాయ్. దస్సి, గిన్నులు, గేడివో, కంచు సామన్, ఈంజ జా ఎత్తి కెయ్క దోవుక గే, కీసి దోవుక గే, కిచ్చొ కిచ్చొ అలవాట్లు రితి కెరుక పూర్ణమ్చ జోవయించ వెల్లెల మాన్సుల్ సికడ అన్యై. 5 జాచి రిసా, జేవ్ పరినయ్యల్లె చి మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన యేసుక, “తువ సిస్సుల్ కిచ్చొక వెల్లెల మాన్సుల్ సంగిలి రితి ఇండుక ముల దా, గర్పు అత్తో తెన్ అన్నిమ్ కతతి?” మెన పుసెల.

6 జలె, యేసు జోవయింక, “తుమ్ ఉప్రమెస్సుచొచి రిసా యెసయా పూర్ణమ్చొచి అత్తి దేముడు సంగిలి కోడు సత్తిమ్.

ఈంజ ప్రెజల్ అంక గవురుమ్ కెర్రి రితి కొడొ సంగిలె కి, జోవయించి పెట్టి అంక దూరి అన్యై. 7 మాన్సుల్

అవ్వె ఉచర్ల కొడొక ‘దేముడు సంగిలస’ మెన ప్రెజల్క సికడ, అంక ఆరిక జొకర్తతి”

మెన తుమ్చి రిసాచి కోడు. 8 “తుమ్, దేముడు దిలి ఆగ్గు ముల దా, మాన్సు అవ్వె ఉచర్రిసి ఎక్కి మెన్సు నిదానుమ్ కెర్లను” మెన జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్క యేసు సంగ, 9 జోవయింక అన్యై, “తుమ్చ పూర్ణమ్చ అవ్వె సికయ్ల అలవాట్లు నిదానుమ్ కెర్రి రిసా దేముడుచి ఆగ్గు రితి ఇండుక ముల అస్సెన్. కీస మాన్సుల్, తూమ్! 10 తుమ్ ములిలి కేనె ఆగ్గుచి రిసా ఆవ్ అప్పె సంగితసి మెలె, తుమ్చ అయ్యెన్అబ్బొన్క చెంగిల్ దెక, గవురుమ్ కెర”

మెన, పిమ్మట్టె,
“అయ్యెన్క జలెకు, అబ్బొన్క జలెకు, కో దూసుప కెరుల గే, కచితుమ్ జోక మొర్చుచి సిచ్చ దెంక”
మెన మోసేచి అత్తి రెగిడ్డి కోడు అస్సె.

11 “గని, తుమ్ జలె ఇన్సు మెంతసు, అంచితె తుమ్క కిచ్చొ కలుగు జతి గే, జయ్యె ‘కోర్బాను’ మెలె ‘ప్రబుక దెంక ఒప్పున అన్యై’, మెన కో పుత్తుసి అయ్యెన్అబ్బొన్క సంగిలెగిన, 12 ‘జా దీసి తెంతో, జో మాన్సుచి పూచి నాయ్’ తుమ్ సంగిల్ రితి జా, జో అయ్యెన్అబ్బొన్క దెంక తిలి సాయమ్ జో మాన్సు దెంక తుమ్ ఒప్పున్ నాయ్. 13 తుమ్ దస్సి జా, తుమ్చ పూర్ణమ్చ అవ్వె ఉచర్ల అలవాట్లు ప్రెజల్ కెర్రు

* 7:1 7:1 ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి గుడి తిలి పట్టుమ్, జా. † 7:3 7:3 ‘అంచయ్ ప్రెజల్ జతు’ మెన ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు పూర్ణమ్చ నిసాన్లె ప్రెజల్. ‡ 7:4 7:4 నెంజెలి, సంతయ్ తెంతో ఆన్లి సామన్ దొలెకయ్ కవుల.

మెన, 'దేముడు సంగిలి కోడుక అదికారుమ్ నాయ్' మెన సికడ్డి రితి జా, తుమ్ దేముడుచి కోడు మార్కువ కెర్లి రితి కెర్తను. అన్నె దన్ను మాయల్ ఒగ్గర్ కెర్తను." మెన, జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్క యేసు గోల కెర్లన్.

మాన్సుక గార్ కెర్లిసి కిచ్చొ జయెదె గే యేసు సంగిలిసి

14 తెదొడి యేసు ప్రెజల్క అన్నె పాసి బుకారా కెర, జోవయింక ఇస్సె మెలన్. ఆవ్ సంగితి కోడు తుమ్ ఎత్తిజన్ ఏక్ కోడు నూన అర్దుమ్ కెరన్. 15 బయిలె తెంతో మాన్సుచి పేట్ తెడి కిచ్చొ వస్తువ పెసిలె, జయ్యి జో మాన్సుక గార్ కెరుక నెత్తె. గని, మాన్సుచి పెట్టి తిలి బుద్ది గార్ జలె, జయ్యి జో మాన్సుక గార్ కెరెదె.

16 కిస్నూన్త కంగ్గొ కక్క తిలె, సరిగా నూన్సు!

17 జేవ్ ప్రెజల్క ముల దా గెరి గెచ్చు తెడి పెసిలి పొది, జోచ సిస్సుల్ ఈంజ టాలిచి రిసా పుసిలె. 18 యేసు జోవయింక, "తూమ్ కి అర్దుమ్ నెంతె అస్సున్ గే? మాన్సు కయలె, బయిలె తెంతో జో మాన్సుచి పెట్టి కిచ్చొ పెన తయెదె గే, జో మాన్సుక గార్ కెరుక నెత్తె మెన అర్దుమ్ కెరన్సు నాయ్? 19 ఈందె, జోచి పేట్ వాట్ గెచ్చు, అన్నె బార్ జయెదె. జోచి పెట్టితె పెనె నాయ్! జాకయ్, జోక గార్ కెరె నాయ్" మెన సంగిలన్. ఇసి మెన యేసు సంగిలిచి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, "కిచ్చొ కి కంక గారు మెనుక నెంజె. కిచ్చొ కి కంక జయెదె" మెన సెలవ్ సంగిల్ రితి జతయ్.

20 తెదొడి యేసు సిస్సుల్క "మాన్సుచి పెట్టితె మొదొల్ జా, కిచ్చొ కిచ్చొ బార్ జయెదె, జయ్యి జోక గార్ కెరెదె. 21 మెలె, గర్చు ఉద్దెనుములు, లంజెబుద్ది, చోరు బుద్ది, అత్య కెర్లి బుద్ది, లంజెకమె, 22 అన్నె మాన్సులచి ఆస్తిక ఆన జతిసి, పాపుమ్ ఇండితి ఆన, మోసిమ్బుద్ది, గోసలు, మాన్సుల్క దూసువ కెర్లిసి, గవురుమ్ ఉచరంతిసి, కామ్క నెంజెత కొడె, దనచ ఎత్తి, మాన్సుచి తెడి జోచి పెట్టితె మొదొల్ జతతి. 23 గర్చు బుద్దుల్ ఎత్తి మాన్సుచి పేట్ తెడి మొదొల్ జా బార్ జతతి. దనచయ్ మాన్సుక గార్ కెర్తతి" మెన అన్నె సంగిలన్.

తేరబోదచి దువిన్క యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి (మత్త 15:21-28)

24 యేసు ఒత్త తెంతో బార్ జా, తూరు చి సీదోసు మెల పట్నల్చి ప్రాంతుమ్తె ఉట్ట గెచ్చు, ఏక్ గెరి గెలన్. జో ఒత్త తిలి రితి కో కి నూనుక జో నెసిలె కి, జో తిలిసి లుంకడుక నెత్తిర్. 25 చి బేగి, బూతుమ్ దెర్లి ఇదిలిన దువిసి తిలి ఏక్ తేరబోద, యేసుచి రిసా నూన కెర, జోతె జా కెర, జోచి చట్టె సెర్చు నీడ్డి. 26 జా తేరబోద కేనెచి మెలె, జా *సిరియ దేసిమ్చి జా పెనికయ ప్రాంతుమ్తె జెర్పిలె, గ్రీకు మెలి వేర దేసిమ్చి మాన్సు. జలె, జా తేరబోద యేసుతె జా కెర, "అంచి దూక దెర్లి బూతుమ్క ఉదడ గెల్లె గే?" మెన యేసుక బతిమాల్చు జా సంగితికయ్, 27 జో జాక, † "సాంత బోదల్ తొలితో కతు. బోదల్చి వంతు అన్నిమ్ గుడ్డ కెర, నూనకూనర్లు కతి రితి గల దెంక చెంగిల్ నాయ్" మెన సంగిలన్. 28 జా జోక, "నిజమి, ప్రబు, గని నూనకూనర్లు కి అన్నిమ్ కెర్లి బల్లచి ఎట్టో రక తా, బోదల్ నేడయేలి ఉస్సా కవుల" మెన సంగిలి. 29 ఇసి సంగితికయ్, తెదొడి యేసు జాక, "ఈంజ తుమ్ సంగిలి తుచి నముకుమ్చి రిసా, నెంతుమ్ తెన్ గో. బూతుమ్ తుచి దువిన్క ముల దా గెచ్చు అన్నె" మెన సంగిలన్. 30 ఇసి సంగితికయ్, జా తేరబోద గెరి గెచ్చు కిచ్చొ దెకిలి మెలె, బూతుమ్ ముల దా గెలి రిసా, జా నూ దుంచుమ్తె నిజ తిలిసి.

తొళ్లొ జలో బోయ్ రొక యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి

31 ఒత్త తెంతో యేసు తూరు ప్రాంతుమ్ ముల దా సీదోసు ప్రాంతుమ్ వాట్ గెచ్చు, దెకపొలి ప్రాంతుమ్ వాట్ కి గెచ్చు. గలిలయ ప్రాంతుమ్చి నమదుమ్ రితి గాడు పక్క అన్నె ఉట్ట అయిలన్. 32 ఉట్ట జెతికయ్, బోయ్ రొ తిలొ తొళ్లొ మాన్సు ఎక్కిలోక మాన్సుల్ యేసుతె కడ ఆన, "ఇన్నెక చడ చెంగిల్ కెర్లె గే?" మెన యేసుక బతిమాల్చు జా పుసిలె.

33 జలె, ప్రెజల్క తెంతో యేసు జోక ఎక్కిలోక పక్క కడన, జో మాన్సుచ కంగ్గొతె ఏక్ ఏక్ ఊంటివో గల దా తుంక, జో తొళ్లొచి జిబు చడ జోచి సాంత లాడు దెరచ దా, 34 ఆగానుమ్ పక్క దెక, కన్కారుమ్ తెన్

§ 7:16 7:16 గ్రీకు బాన తెన్ ఈంజ మత్తెలి తొలితో రెగిడ్ల నగమ్ వున్కల్తె 16 నంబర్చి కోడు తయె నాయ్. * 7:26 7:26 నెంజెలి 'సురోపెనికయ ప్రదేసిమ్చి మాన్సు' మెనల. † 7:27 7:27 దేముడు దెతి వరుమ్క 'అన్నిమ్' మెన టాలి కెర

పెట్టి ఏడ్చి రితి జా, 'ఉగ్ధి జా' మెలి అర్దుమ్ తెన్, ఒత్తచి బాస తెన్ "ఎప్పాతా" మెన సంగ యేసు సంగిలన్. 35 యేసు దస్సి సంగితికయ్, జో బోయ్ రొచ కండ్లో ఉగ్ధి జలి చి చెంగిల్ జలన, చి జీబు బులుక దెర్తికయ్, సొస్టుమ్ లట్టబుక దెర్లన్.

36 తెదొడి, "కక్క సంగ నాయ్" మెన ఒత్త తిల మాన్సుల్ క యేసు సంగిలన్. గని "సంగుక పోన" మెన జో కెత్తి నుట్టు సంగిల్ కి, జేవ్ అన్న ఒగ్గర్ జా కేన్ తెన్ సంగితె తిల. 37 ఒర్దు జలిన్ చి రిసా ఎదివాబ్ ఆచారిమ్ జా, యేసుచి రిసా "ఈంజో కిచ్చొ కెర్తె కి జియిమ్ జతయ్. బోయర్ మాన్సుల్ నూన్ తి రితి కెరుక జానె, తొత్త మాన్సుల్ సొస్టుమ్ లట్టబ్బి రితి కెరుక జానె. ఎత్తి చెంగిల్ కెర అన్న" మెన ఎత్తిజిన్ సంగితె తిల.

8

చెత్తర్ వెయిల్ జిన్ క యేసు అన్నిమ్ దిలిసి (మత్త 15:32-39)

1 జేవ్ దీసలె అన్నెక్ నుట్టు ఒగ్గర్ జిన్ జనాబ్ యేసుతె బెర తతికయ్, జోవయింక కతిసి కిచ్చొ నెంజిలి రిసా, యేసు జోవ సిస్సుల్ క పాసి బుకారా, జోవయింక 2 "ప్రెజల్ అప్పెక తిర్తతి ఎద అంచి తెన్ అన్నె. జోవయింక కతిసి కిచ్చొ కి నాయ్ చి రిసా జోవయించి ఉప్పిరి ఆవ్ కన్యారుమ్ జా అన్నె. 3 జోవయింక చువ్వెచ్చి పెట్టి గెరి తెర్తయ్ లెగిన, వట్టి ఏక్ వేల మొకోమ్ గుంజు సేడుల. జోవయింతె సగుమ్ జిన్ దూర్ తెంతో జా అన్నె." మెన సంగిలన్. 4 జేవ్ సిస్సుల్ ఆచారిమ్ జా, "ఈంజ బులులు దేసిమి ఎత్తివాబ్ జిన్ మాన్సుల్ క అన్నిమ్ దొర్కు కెరుక కీసి?" మెన అన్యూనుమ్ జా సంగిల. 5 ఇసి సంగితికయ్, యేసు జోవయింక "తుమ్ తె కెత్తి పోడియో అస్తి?" మెన పుసిలన్, చి "సత్తు" మెన జబాబ్ దిల.

6 జలె, యేసు జా జనాబ్ క "బుయ్యె వెన్" మెన ఆడ్ర దా, జేవ్ సత్తు పోడియో దెర, "తుయి దా దయ కెర్లది" మెన దేముడు అబ్బిన్ క ఉచర, జేవ్ పోడియో మోడ కెర, "ప్రెజల్ క వంట దాన" మెన సిస్సుల్ క దెతికయ్, ప్రెజల్ క వంట దిల. 7 దొన్నె ఇదుర్ల మొన్ను కి తతికయ్, యేసు దేముడు అబ్బిన్ క అన్నె దస్సి జొకర, "ఈంజేవ్ మొన్ను కి వంట దాన" మెన ఆడ్ర దెతికయ్, సిస్సుల్ ప్రెజల్ క వంట దిల. 8 ఎత్తిజిన్ పేట్ బెర్దు కతికయ్, సింసిల గండలు సిస్సుల్ గుడ్డిల, చి సత్తు గంపల్ తె బెర్ల. 9 అన్నిమ్ కత్తన కెత్తిజిన్ జల మెలె, పాసి పాసి చెత్తర్ వెయిల్ జిన్ జల. 10 జలె, యేసు ప్రెజల్ క గెరి తెర్తవ దా, సిస్సుల్ తెన్ బేగి దోసి తె వెగ, దల్కునూతా ప్రాంతుమ్ తె ఉట్ట గెల.

పరిసయ్యుల్ యేసుక అన్నె పరిచ్చు కెర్లిసి

11 యేసు ఇసి ఒత్త తిలి పొది, పరిసయ్యుల్ సగుమ్ జిన్ జా కెర, యేసు తెన్ జట్టి జతి రితి జా, జోక "తుచి అదికారుమ్ పరలోకుమ్ తెంతో చి జలె, అమ్ క రుణ్ణు దెకయెతి రిసా కిచ్చొ జవున్ వెల్లి కామ్ కెరు." చెంగిల రితి జోక పరిచ్చు కెర్ల.

12 యేసు, జలె, జోచి మెన్సుత ఒగ్గర్ దుకుమ్ జా ఏడ్చి రితి జా, "తుమ్ ఈంజ కాలుమ్ చ మాన్సుల్ కిచ్చొక అంచి రిసా రుణ్ణు దెకయెత్ కమొక ఆన జతను? ఆవ్ తుమ్ కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, తుమ్ అన్యూనుమ్ జల ఈంజ కాలుమ్ చ మాన్సుల్ క తుమ్ ఉచర్లి సాచి కామ్ ఎక్కి కి కెర దెంక నెంజె." మెన జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ క సంగ కెర, 13 జోవయింక ముల దా, సిస్సుల్ తెన్ దోని అన్నె వెగ, గాడు జిన్ ఒత్తల్తో గెచ్చుక మెన బార్ జల.

పండితుల్ సికయెతి బుద్దిచి రిసా యేసు జాగర్ల సంగిలిసి (మత్త 16:5-12)

14 దోసి తె ఎక్కి పోడి తిలి, గని అన్నె పోడియో ఆనుక సిస్సుల్ పచ్చు తిల. 15 జలె, యేసు జోవయింక కిచ్చొ సంగిలన్ మెలె, "తుమ్ దెకన. పరిసయ్యుల్ చి రానో జలో హేరోదుచి పులయెతి పీట్ చి రగుమ్ చి రిసా తుమ్ జాగర్ల తెన్ తా" మెన సంగిలన్. 16 ఇసి సంగితికయ్, జేవ్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో "అమ్ క పోడి నాయ్. కిచ్చొక ఇసి మెన అమ్ క సంగితయ్?" మెన లట్టబంతె తిల.

17 యేసు జేవ్ ఉచర్చిసి జానెచి రిసా, జో “ ‘అమ్క పోడియో నాయ్’ మెన కిచ్చొక లట్టబంతసు? తుమ్ అప్పెక అర్దుమ్ కెరన్ను నాయ్ గే? తుమ్క పెట్టి బేడు బంద అన్ను గే, చి అర్దుమ్ కెరనుక ఇస్టుమ్ జసు నాయ్ గే? 18 తుమ్క అంకివో తిలి కి దెకున్ నాయ్ గే? తుమ్క కంగ్గల్ తిలి కి నూన్సు నాయ్ గే? అప్పె రితి జర్గు జలిసి కి ఏదర్గు కెర్చు నాయ్ గే? 19 జేవ్ పావె వెయిల్జిన్ మాన్సుల్క ఆవ్ పావె పోడియో మోడ వంట్టి దీసి, కెత్తి గంపల్తె సేనిల గండల్ గుడ్డ బెరయలదు?” మెన సంగితికయ్, జేవ్ “బార గంపల్తె” మెన జబాబ్ దిల. 20 “అన్నె, జేవ్ చెత్తర్ వెయిల్జిన్ మాన్సుల్ తిలిన్తె జేవ్ సత్తు పోడియో మోడ వంట్టి దీసి, కెత్తి గంపల్తె సేనిల గండల్ గుడ్డ బెరయలదు?” మెన సంగితికయ్, జేవ్ “సత్తు గంపల్తె” మెన జబాబ్ దిల. 21 జాకయ్ జో జోవయింక “జలె, అప్పెక కి తుమ్ అర్దుమ్ కెరన్ను నాయ్ గే?” మెన యేసు సంగిలన్.

గుడ్డి మాన్సుక యేసు చెంగిల్ కెర్చిసి

22 తెదోడి యేసు, సిస్సుల్, బేత్తుయిదా గవ్వెచి ఒడ్డుతె దోనితె పావ ఉత్తిర్ల. గుడ్డి మాన్సు ఎక్కిలోక ఒత్తవ మాన్సుల్ సగుమ్జిన్ యేసుతె కడ ఆన, “దయ కెర, ఇన్నెక చడ చెంగిల్ కెరు” మెన బతిమాల్చు జా సంగిల. 23 జలె, యేసు జో గుడ్డి మాన్సుచి అతు దెర, జా గవ్వె తెంతో ఇదిల్ దూరి కడ నా కెర, జోచ అంకివోతె తుంక, చడ, “తుక కిచ్చొ జెలకు డీస్తయ్ గే?” మెన పుసిలన్, చి 24 జో మాన్సు, “మాన్సుల్క దెకితసి, గని జేవ్ రూకుల్ ఇండితి రితి డీస్తతి” మెన సంగిలన్. 25 జలె, జో మాన్సుచ అంకివోతె యేసు అన్నె చడితికయ్, జో చెంగిల్ దెక, ఎత్తి, సాస్టుమ్ దెకిలో. 26 ఇసి చెంగిల్ జెతికయ్, యేసు జోక, “తుయి గవ్వె అన్నె నే వెనితె కి తుచి సొంత గెరి ఉట్ట గో” మెన తెద్రవ దిలన్.

**ఈంజోయి ‘క్రీస్తు’ మెలో జెంక తిలో రచ్చించువ కెర్చొసా
(మత్త 16:13-20; లూకా 9:18-21)**

27 ఒత్త తెంతో యేసు, జోచ సిస్సుల్ తెన్ కైసరియ పిలిప్పి మెలి ప్రాంతుమ్చ గవ్వెల్ల ఇండ గెతె తత్తికయ్, “కొన్నో మెన ప్రెజల్ అంక సంగితతి?” మెన సిస్సుల్క పుసిలన్. 28 జేవ్ జోక “బాప్టిసుమ్ దెతో యోహాను జా తయెదె మెన సగుమ్జిన్ తుక సంగితతి. అన్నె సగుమ్జిన్ తుక ‘ఏలియా పూర్గుమ్చో జా తయెదె’ మెంతతి. అన్నె సగుమ్జిన్, ‘దేముడుచి కబుర్ పూర్గుమ్ సంగిలో అన్నెజో జా తయెదె’ మెన తుక సంగితతి” మెన సిస్సుల్ సంగిల.

29 ఇసి సంగితికయ్, జో జేవ్క, “తుమ్, జలె, కొన్నో మెన అంక సంగితసు?” మెన పుసిలన్. జలె, పేతురు, “తెద్రయిందె మెన దేముడు సంగ తిలో *‘క్రీస్తు’ మెలో రచ్చించువ కెర్చొసా, తుయి” మెన ఒప్పున సంగిలన్. 30 పేతురు ఇసి మెన ఒప్పన్తికయ్, యేసు జోక, “అంచి రిసా తుమ్ చినిలిసి కక్క సంగ నాయ్” మెన జాగర్చ సంగిలన్.

**జో మొర అన్నె జీవ్ జంక తిలిన్చి రిసా యేసు సంగిలిసి
(మత్త 16:21-28; లూకా 9:22-27)**

31 † “అవ్ మాన్సు జా జెర్చున్ అయ్లోసా ఒగ్గర్ సైమల్ నీడ, వెల్లెల మాన్సుల్చి అత్తి, వెల్లెల పూజర్లుచి అత్తి, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గల్ సికడ్డనచి అత్తి, మొరుక అన్నె. గని తిర్చితి గెలె, అన్నె జీవ్ జా ఉట్టుక అన్నె” మెన యేసు జోచ సిస్సుల్క బోదన కెరుక దెర్చన్. 32 జో ఈంజ కోడ్ ఒండిజిన్క సాస్టుమ్ సంగిలన్. దస్సి సంగితికయ్, పేతురు జోక ఏక పక్కయ్ కడ నా కెర, “దస్సి సంగు నాయ్. తుక దస్సిచి పోని!” మెన పేతురు జోక గోల కెరుక దెర్చన్. 33 పేతురు ఇసి సంగితికయ్, యేసు పస్ల, సిస్సుల్క దెక, పేతురుక,

* 8:29 8:29 ఒగ్గర్ పూర్గుమ్ తెంతో “పాపుమ్ గెచ్చయ్తో దొర్చు, జలో రచ్చించువ కెర్చొసాక తెద్రయిందె” మెన ఎత్తి, అదికారుమ్ తిలో దేముడు సంగ రెప్తవ తిలన్. క్రీస్తు మెలి ఈంజ అర్దుమ్ తయెదె. † 8:31 8:31 ‘మాన్సు జా జెర్చున్ అయ్లోసా’ మెన బయ్బిల్తె రెప్త తిలి, జేవ్చి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలి, ‘తెద్రయిందె’ మెన ఎత్తి, అదికారుమ్ తిలో దేముడు దెద్రయలో క్రీస్తు రచ్చించువ కెర్చొసా. యేసు ‘అవ్ మాన్సు జా జెర్చున్ అయ్లోసా’ మెన సంగిలి, బయ్బిల్చి పొర్చి ప్రమానుమ్ నదు కెర్ల పండితుల్ జా అర్దుమ్ కెరనుల, గని యేసుక ‘జోయ్య’ మెన ఒప్పునుక నెన కెర, జోవయింక ఒగ్గర్ అల్లర్ కెరల. ఒగ్గర్ నదు నే కెర్ల ప్రెజల్, సిస్సుల్, జా అర్దుమ్ ఇదిల్ ఆల్విమ్ కెరనుల.

“నయ్తాన్, అంచి పడ్డో గో! తుయి దేముడుచి పచ్చెనచి బుద్ది ఉచర్లదే నాయ్, గని మాన్సుల్ ఉచర్తి రితి ఉచర్లది” మెన యేసు గోల కెర్లన్.

34 తెదొడి జోచ సిస్సుల్క, ప్రజలచి జనాబ్క, జోచి పాసి బుకారా కెర, యేసు జోవయింక, “కో నంపజా అంచి పట్టి బులుక ఉచరుల గే, జోచి సొంత ఇస్టుమ్ కెరుక ముల దా, జోచి సొంత సిలువ వయన అంచి పట్టి బులుక అస్సు. 35 కిచ్చొక మెలె, జోచి సొంత ప్రాసుమ్ రచ్చించుప కెరనుక కో కోర్వ జవుల గే, జోచి ప్రాసుమ్ గెచ్చువానె. గని అంచి రిసా, అంచి నుబుమ్ కబుర్ నూనయ్తి రిసా, కో జోచి ప్రాసుమ్ దెతి రితి ఎక్కి మెన్సు నిదానుమ్ ఇండుల గే, జోచి ప్రాసుమ్ రచ్చించుప జెయెదె. 36 మెలె, ఈంజ లోకుమ్తె తిలిసి ఎత్తి, కేన్ మాన్సు జవున్ కలుగు కెరన జోచి ప్రాసుమ్ గెచ్చువాన్లెగిన, జోక కిచ్చొ లాబుమ్? కిచ్చొ లాబుమ్ నాయ్. 37 మెలె, జో మాన్సుచి అత్త గెచ్చువాన్లెగిన, జోచి ప్రాసుమ్ దేముడు తెన్ అన్నె బెదయ్తి రితి కేన్ మాన్సు కిచ్చొ దిలె సరిపుచుప జెయెదె గే? 38 మెలె, గర్వు కెమ్మ కెర్తి ఈంజ పాపుమ్చి లంజెచి ఉగుమ్తెచి బుద్ది కెరన, అంచి సత్తిమ్ జవున్, అంచ కొణెచి సత్తిమ్ జవున్, కో లాజ్ జా నే ఒప్పన్తె తవుల గే, ఆవ్ మాన్సు జా జెర్యున్ అయ్లోసా పరలోకుమ్తె గెచ్చు అబ్బిసి జలో దేముడుచి పరలోకుమ్చి ఉజెడెచి గవురుమ్ తెన్ సుద్ది తిల దూతల్ తెన్ బెద ఈంజ లోకుమ్తె అన్నె జెతి దీసిక, జేవ్ మాన్సుల్క ‘అంచ’ మెన ఒప్పన్తి రితి అమ్చి తెన్ బెదవనుక అంక లాజు తయెదె.” మెన సిస్సుల్క ప్రజల్క యేసు నంగిలన్.

9

1 జో ఇసి సంగ, “దేముడుచి రాజుమ్ అదికారుమ్ తెన్ జా అస్సు మెన, ఇన్నె బీచో జా తిల సుదల్తె సగుమ్జిన్ నే మొర్తి అగ్గె దెకుల మెన తుమ్క ఆవ్ కచితుమ్ సంగితసి” మెన సిస్సుల్క ప్రజల్క యేసు నంగిలన్.

యేసు గడియ పరలోకుమ్చి ఉజెడి జలిసి
(మత్త 17:1-13; లూకా 9:28-36)

2 సాప్పు దీసల్ గెలి పిమ్మత్, యేసు పేతురుక యాకోబుక, యోహానుక, అన్నె కో నెంజలి డోర్క తిలి మెట్టయ్ కడ నిలన్. మెట్టయ్ వెగితికయ్, జేవ్చి మొక్కె యేసుచి రూపుమ్ మార్పుప జలి. 3 జేవ్ పాలల్ కీసి జల మెలె, ఈంజ లోకుమ్తె కేన్ సార్ కేన్ సబ్బు తెద్ది చోక కెరుక నెతిర్లి రితి, ఉజెడె జా చోక జల. 4 తెదొడి, పూర్ణుమ్చి దేముడుచి కబుర్లు సంగిత మోసే చి ఏలియా దొగుల యేసు తెన్ లట్టబై తా, జేవ్ సిస్సుల్క డీసన్ సేడ్ల.

5-6 ఇసి జెతికయ్, జేవ్ సిస్సుల్ బలే బియఁ గెతికయ్, తెదొడి పేతురు, కిచ్చొ మెనుక గే నేన్ గెచ్చు, యేసుక “గురుబాబు, అమ్ ఇన్నె తంక చెంగిలి. తుక ఏక, మోసెక ఏక, ఏలియాక ఏక, మొత్తుమ్ తిన్ని కుడియల్ ఇన్నె బయ్క అమ్క నెలవ దే” మెన సంగిలన్. 7 సంగితె తతికయ్, తెదొడి మబ్బు ఏక ఉత్త జా, జోవయింక డంకిలన్, అన్నె, “ఈంజోయి అంచొ పుత్తు, అంచొ ప్రేమ్ తిలో పుత్తు. ఇన్నెచి కోడు తుమ్ నూన” మెన, మబ్బు తెంతో అవాడ్ సంగిలిసి నూన్ల. ఇసి జలి బేగి, 8 సిస్సుల్ సుట్టునంత అంకి గెలిక, యేసుక పిట్టవ జో తెన్ అన్నె కో కి డీస్తి నాయ్.

9 జేవ్ జా మెట్టయ్ తెంతో ఉత్త జెతె తతికయ్, “ఆవ్ మాన్సు జా జెర్యున్ అయ్లోసా మొర గెచ్చు అన్నె జివ్ జా ఉట్టితి ఎద, తుమ్ అప్పె ఇన్నె దెకిలిసి కక్క కి సంగ నాయ్” మెన సిస్సుల్క యేసు నంగిలన్. 10 ఇసి సంగితికయ్, జగ్గు జలిన్చి రిసా తుత్తె తా గెల, గని “మొర గెచ్చు అన్నె జెతిన్చి రిసా సంగిల్ కోడుక కిచ్చొ అర్దుమ్?” మెన ఉచరంతె తిల. 11 తెదొడి జోక కిచ్చొ పుసిల మెలె, “రచ్చించుప కెర్లొసా జతో క్రీస్తుచి అగ్గె ఏలియా పూర్ణుమ్చి జెంక అస్సు, మెన మోసే తెన్ దేముడు దిలి అగ్గుల్ సికడ్డన కిచ్చొక సంగితతి?”

‡ 8:34 8:34 ‘సిలువ’ మెన కిచ్చొక సంగితయ్ మెలె, యేసుక విరోధుమ్ సుదల్ కీసి మారుల మెలె, జోక ‘సిలువ’ మెలిన్తె అత్తిల చట్టిలె మెకల్ పుట టీచడ మొర్తి రితి ములల. జోక జా సిలువతె నే టీచడై అగ్గె, యేసుచి సొంత సిలువ జోక మార్చిన్తె జో గడియ సొంత వయక నెతిర్ల; యోహాను 19:17. పడ్డో సిమాను మెలో ఎక్కిలో వయతి రితి తియార్ల; మార్కు 15:21. సిలువ మెలె, ఏక డేడిక అన్నెక డేడి రితి డండో అర్దుమ్ కెర బుయ్యె రోవ టీచడలు.

మెన పునీల. 12 యేసు జోవయింక, “ఎత్తి తెయార్ కెర్తి రిసా * ఏలీయా తొలితో జెంక అన్నె మెలి కోడు సత్తిమ్. జా ఏక్,

రచ్చించుప కెర్తొసా, ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మిలె ఒగ్గర్ సైమల్ సేడుక అన్నె

మెన,
మాన్సుల్ జోక నిస్కారుమ్ దెకుల”

మెన రెగిడ్డిసి కిచ్చొది రిసా గే తుమ్ ఉచర. 13 అన్నె, జలె ఆవ్ తుమ్చి తెన్ సంగితిన్ కిచ్చొ మెలె, జో ఏలీయా తొలితో జా తిలన్ మెన ఆవ్ తుమ్క కచితుమ్ సంగితసి. జో జా తిలొ, అన్నె జోచి రిసా రెగిడ్డి కోడు కి నెరవెర్చుప జలి.

“జేవ్చి ఇస్టుమ్ అయ్లి రితి మాన్సుల్ జోక కెల

మెన రెగిడ్డి కోడు” మెన యేసు సంగిలన్.

సిస్సుల్ ఏక్ బూతుమ్క ఉదడుక నెత్తిర్సి

(మత్త 17:14-20; లూకా 9:37-43)

14 యేసు, జేవ్ సిస్సుల్, మెట్టక ఎట్టొ తా గెల సిస్సుల్తె పాచ కెర, జోవయించొ సుట్టునంత ఒగ్గర్జిన్ జనాబ్ బెర అస్సి, చి మోసి తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సీకడ్డన జోవయింతెన్ గగ్గొల్ జతె అస్సి మెన యేసు ఇసి దెకిలొ. 15 జలె, జేవ్ జనాబ్ యేసుక దెకిల్ బేగి, ఒగ్గర్ ఆచారిమ్ జా, జోతె నిగ జా జొకర్ల. 16 యేసు, జలె, “జోవయింతెన్ కిచ్చొది రిసా లట్టబ్బను?” మెన పునీలన్. 17 జనాబ్తె తిలొ ఎక్కిలొ, “గురుబాబు, గుల్లొ కెర్తి బూతుమ్ దెల్లొ అంచొ పుత్తుక తుచితె కడ అన్లయ్. 18 జా బూతుమ్ జోక కేనె దెరెదె గే, ఒత్త సేడవ దెయెదె. సేడయ్లె, ఈంజొ పొగుర్లు బార్ కెరవన, దంతొ చప్ల, మోర్చు సేడుక. ‘జా బూతుమ్క ఉదడ దాన’ మెన తుచ సిస్సుల్క బతిమాల్ల జా సంగిలె కి, జేవ్ నెత్తిర్ల.” మెన జో నాడుచొ అబ్బొసి సంగిలన్.

19 తెదొడి యేసు కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, “నముకుమ్ నెంజిలి కాలుమ్చ, తుమ్! తుమ్చి తెన్ ఆవ్ కెత్తి దీసల్ తంక? కెత్తి దీసల్ తుమ్చి బుద్ది ఆవ్ ఒర్చుప జంక? జో నాడుక అంచితె కడ అన” మెన సంగితికయ్, 20 నాడుక యేసుతె అన్ల. అన్తికయ్, జా బూతుమ్ యేసుక దెకిలి బేగి, జో నాడుక పొర్లు కెరవ గెల్లికయ్, నాడు బుయ్యె సేడ ఎంగ్ల ఎంగ్ల జా పొగుర్లు కెరవన, పొర్లుప జతె తిలన్. 21 దస్సి జతె తతికయ్, “ఇన్నెక కెత్తి దీసల్ తెంతొ ఈంజ బాద అస్సె?” మెన యేసు నాడుచొ అబ్బొన్క పునీలన్, చి జో “బాల తతె తెంతొ. బాల తతె తెంతొ దస్సి జా జా, 22 ఇన్నెక నానెసుమ్ కెర్తి రిసా ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ సుట్టు ఆగితె పానెతె సేడయ్లి. తుయి కిచ్చొ జలెకు కెరుక తెల్లెగిన, అమ్చి ఉప్పిరి కన్కారుమ్ తియ అమ్క తోడ కెరు!” మెన సంగ జొకర్తికయ్, 23 తెదొడి యేసు జోక, “ ‘తుయ తెల్లెగిన’ మెంతసి అంక, కిచ్చొక? కో అంక నంపజలొసొక, జోక ఎత్తి జెయిమ్ జయెదె!” మెన సంగిలన్. 24 బేగి నాడుచొ అబ్బొసి, “ఆవ్ నంపజతసి. అంచి నముకుమ్ తొక్కి చి జలె, ఒగ్గర్ జతి రితి అంక తోడు తా!” మెన ఏడ కేక గలన్.

25 తెదొడి ఒగ్గర్జిన్ జనాబ్ ఎక్కితె బెద పాసి నిగ జెతతి మెన యేసు దెక కెర, “ఒ గుల్లొ కెర్తి బొయ్రిొ కెర్తి బూతుమ్. తుయి ఇన్నెక ముల దా, కెయ్యెక కి ఇన్నెక అన్నె దెరు నాయ్ మెన ఆవ్ తుక ఆడ్ర దెతసి,” మెన జా బూతుమ్క యేసు గొల కెర్తికయ్, 26 బూతుమ్ గట్టిజ కేక గల, నాడుక గట్టిజ పొర్లు కెరవ బార్ జా ముల దిలన్, చి నాడు మొర గెలి రితి జలి. “మొర గెలొ” మెన ఒగ్గర్జిన్ సంగిల, 27 గని యేసు నాడుక ఆతు దెర ఉట్టుయ్తికయ్, జో చెంగిల్ జా టీవొ జలన్.

28 జలె, యేసు గెరి గెచ్చు తెడి పెసితికయ్, జోచ సిస్సుల్, “అమ్ కిచ్చొక జా బూతుమ్క ఉదడుక నెత్తిర్లమ్?” మెన కో వేర మాన్సుల్ నే సూనతి రితి యేసుక పునీల. 29 పుసితికయ్, జో † “ప్తార్లన కెర్లెకయ్ ఇసిచి ఉదడుక జయెదె, నెంజిలి నాయ్” మెన సంగిలన్.

మొర గెచ్చు అన్నె జీవ్ జా ఉట్టిందె మెన యేసు సంగిలిసి

(మత్త 17:22-23; లూకా 9:43-45)

* 9:12 9:12 మత్తయి 17:13తె దెకిలె, ‘ఏలీయా రిత్సా’ మెన బాప్తిసుమ్ దెతె తిలొ యాచారుచి రిసా సంగిలన్ మెన రుజ్జు జతయ్.
† 9:29 9:29 ఈంజ మత్తెలి గ్రీకు బాస తెన్ తొలితో రెగిడ్ల పుస్తకతె “చువ్వె తా ప్రార్లన కెర్లెకయ్...” మెన కెర్లె అస్సె.

30 యేసు, సిస్సుల్, ఒత్త తెంతో బార్ జా గలిలయ ప్రాంతము వాట్ గెల. 'అమ్ ఇన్నె తిలిసి ప్రజల్ నేన్తు' మెన గుట్టు తెన్ గెతె తిల. 31 కిచ్చొక మెలె, యేసు జోవ సిస్సుల్క బోదన కెరై తిలొ. "అచ్ మాన్సు జా జెర్మన్ అయ్లోసాక మాన్సుల్చి అత్తి దెర దెవుల, చి అంక మార గెలల. జేవ్ అంక మార గెలె కి, తిర్రతక అన్నె జీవ జా ఉట్టిందె" మెలన్. 32 గని జో నంగిలిసి అర్దుమ్ నే కెరన్లెకి, వునుక బియఁ కెర, తుక్తై తిల.

33 తెదొడి యేసు, సిస్సుల్, కపెర్నూహమ్ పట్టుమ్తె పాచ గెరి గెప్పు తెడి పెసిలి పొది, యేసు జోవయింక "పట్టె ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో కిచ్చొచి రిసా వాదెన జతె తిలదు?" మెన పుసిలన్. 34 జేవ్ తుక్తై తిల. కిచ్చొక మెలె, "అమ్చితె కొన్నొ వెల్లో జయెదె?" మెన జేవ్ పట్టె లట్టుబన తిల.

35 తెదొడి యేసు వెన, జేవ్ బారజిన్క పాసి బుకారా కెర, జోవయింక, "కొన్నొ జెలెకు వెల్లో జంక ఉచరెదె గే, జో గవురుమ్ నే ఉచరంతె తా, ఎత్తిచి కంట దాక్ కెరన, ఎత్తిజిన్క సేవ కెర్తొసా జంక అన్నె" మెన నంగ, 36 ఏక్ బాలబోదల్ దెర, జోవయింక నెడ్మె బీవో కెర, ఉక్కుల, జోవయింక అన్నె, 37 "ఇన బాలబోదల్తె ఎక్కిలోక జెలెకు కో అంచి నావ్ తెన్ మరియాద కెరుల గే అంకయ్ మరియాద కెర్లై రితి జవుల. అన్నె, అంకయ్ కో మరియాద కెర తవుల గే, ఎక్కి అంకయ్ నాయ్, గని అంక తెద్రయ్లోసాకయ్ మరియాద కెర్లై రితి జవుల" మెన యేసు బోదన కెర్లన్.

38 తెదొడి యోహాను మెలొ సిస్సుడు యేసుక కిచ్చొ మెన సంగిలన్ మెలె, "గురుబాబు, ఎక్కిలో తుచి నావ్ తెన్ బూతల్క ఉదడ్డిసి దెకిలమ్. జో అమ్చి పట్టె జెతోసా నెంజెచి రిసా జోక అడ్డు కెర్లమ్" మెన సంగిలన్. 39 జలె యేసు, "జోక అడ్డు కెర నాయ్. కిచ్చొక మెలె, కో జెలెకు అంచి నావ్ తెన్ ఏక్ వెల్లొ కామ్ కెరెదె గే, జా జగ్గు జలి తెంతో అంచి రిసా విరోదుమ్ లట్టుబుక నెత్తె. 40 అమ్చి కామ్చి ఉప్పిరి విరోదుమ్ నెంజెలోసా అమ్చి పచ్చెన జెతోసా జయెదె.

41 "అచ్ క్రీస్తు జలెలోనా తెన్ తుమ్ బెదిలి రిసా, కో జెలెకు తుమ్క బుక్కెక్ పాసి జెలెకు దెయెదె గే, జో దస్సి కెర్లై రిసా కచితుమ్ జోక బవుమానుమ్ పిట్టె నాయ్, మెన తుమ్క అచ్ కచితుమ్ సంగితసి.

42 "గని అంక సంజల ఇన బాలబోదల్ రిత జలనతె ఎక్కిలోక కి, కో కీపాపుమ్ కెరవుల గే, జోక జెతికయ్ సిచ్చుచి కంట, జోక టొట్రయ్ తిర్వైలి రితొ వెల్లో పత్తురు ఒడొవ దా, సముద్రుమ్తె బుడ్డవన్సుయ్ జోక చెంగిలి. 43 తుమ్చితె ఎక్కిలోచొ అతు జెలెకు జోక *పాపుమ్ కెరవ తిలెగిన, జో అతు జో కండన గెలి రితి జవున్. కిచ్చొక మెలె, దొన్నె అత్తో తెన్ తా వెల్లె ఆగి గొయ్తె, కెయక నే విజయ్తి ఆగితె, గలి జతి కంట, పాపుమ్ కెరయ్తో అతు జెలెకు నెంజెలి రితి జా పరలోకుమ్తె బెదుక చెంగిలి. 44-45 † దస్సి, తుమ్చితె ఎక్కిలోచొ చాబు జెలెకు జోక †పాపుమ్ కెరవ తిలెగిన, జో చాబు కండన గెలి రితి జవున్. కిచ్చొక మెలె, దొన్నె చట్టొ తెన్ తిలి రితి తా వెల్లె ఆగి గొయ్తె గలి జతి కంట, పాపుమ్ కెరయ్తి చాబు జెలెకు నెంజెలి రితి జా పరలోకుమ్తె బెదుక చెంగిలి. 46-47 ‡ తుమ్తె ఎక్కిలోచి అంకి జెలెకు జోక * పాపుమ్ కెరవ తిలెగిన, జా అంకి కడ వెంట గెలి రితి జవున్. కిచ్చొక మెలె, దొన్నె అంకిచొ తెన్ తిలి రితి తా వెల్లె ఆగి గొయ్తె గలి జతి కంట, ఎక్కి అంకి తెన్ జలి రితి జా దేముడుచి రాజమ్తె బెదుక చెంగిలి. 48 వెల్లె ఆగి గొయ్తె కిచ్చొ మొర్తి నాయ్, చి జా ఆగి విజె నాయ్.

49 " 'సుద్ది జవున్' మెన బలి దెతి ఎత్తితె లోన్ దెరవుక అన్నె. దస్సి, లోన్క, ఆగిక మెలి రితి, ఎత్తి మాన్సుక సుద్ది సిదానుమ్ కెరుక అన్నె.

† 9:37 9:37 నెంజెలె "జో అంక సంజలి రిసా ఇన బాలబోదల్తె ఎక్కిలోక జెలెకు కో మరియాద కెరెదె గే, అంకయ్ మరియాద కెర్లై రితి జయెదె." § 9:42 9:42 నెంజెలె "జోవయింక నముకుమ్ పిట్టవుల గే..." * 9:43 9:43 పాపుమ్...రిసా నెంజెలె, నముకుమ్ పిట్టయ్తి రితి జెలెగిన, జా దీసి తెంతొ అన్నె దస్సి నే జతి రిసాచి అర్దుమ్ కి గ్రీకు బాన తెన్ ఈంజ తొలితొ రెగిడ్డిన్ తెన్ బెదెదె. † 9:44-45

9:44-45 గ్రీకు బాన తెన్ ఈంజ మత్తెలి తొలితొ రెగిడ్డ నగుమ్ వున్కల్తె 44 నంబర్లవ కొడొ తతి నాయ్. గని తిలె, 44 చి 46చి కొడు 48 నంబర్చి కొడుచి రితి జవుల. ‡ 9:44-45 9:44-45 పాపుమ్...రిసా నెంజెలె, నముకుమ్ పిట్టయ్తి రితి జెలెగిన, జా దీసి తెంతొ అన్నె దస్సి నే జతి రిసాచి అర్దుమ్ కి గ్రీకు బాన తెన్ ఈంజ తొలితొ రెగిడ్డిన్ తెన్ బెదెదె. § 9:46-47 9:46-47 గ్రీకు బాన తెన్ ఈంజ మత్తెలి తొలితొ రెగిడ్డ నగుమ్ వున్కల్తె 44 నంబర్లవ కొడొ తతి నాయ్. గని తిలె, 44 చి 46చి కొడు 48 నంబర్చి కొడుచి రితి జవుల.

* 9:46-47 9:46-47 పాపుమ్...రిసా నెంజెలె, నముకుమ్ పిట్టయ్తి రితి జెలెగిన, జా దీసి తెంతొ అన్నె దస్సి నే జతి రిసాచి అర్దుమ్ కి గ్రీకు బాన తెన్ ఈంజ తొలితొ రెగిడ్డిన్ తెన్ బెదెదె.

50 “లోన్ చెంగిలిచి. గని జా లోన్ ది కారు గెచ్చు చప్పుయ జలెగిన, జా అన్నెక్ నుట్టు కిసి కెర కారు కెరుక జయెదె! నెంజె. తూమ్, జలె, తుమ్ ది పెట్టి లోన్ దెర్లి రితి జా, చి ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో సేంతుమ్ తెన్ తా” మెన సిస్సుల్ క యేసు బోదన కెర్తన్.

10

యేసు తిరిమ్ తిరిమ్ యెరూసలేమ్ గెచ్చుక మొదోల్ కెర్లిసి

(మత్త 19:1-12)

1 యేసు కపెర్నహూమ్ పట్టుమ్ తెంతో ముల దా యూదయ ప్రదేసిమ్ వాల్ గెచ్చు, యోర్దాను గాడు ఒత్తల్తో ఉట్ట గెలన్. ఒత్త తతికయ, ఒగ్గరజిన్ జనాబ్ అన్నె జోతె బెర జతికయ, జో అలవాల్ జలి రితి జోవయింక బోదన కెరుక దెర్తన్.

పెండ్లి జలన ముల ములి జతినచి రిసా యేసు సంగిలి

(మత్త 19:1-12)

2 జా పొది, పరిసయ్యుల్ సగుమ్జిన్ జోక పరిచ్చు కెర తెర్లె నింద కెరుక మెన, జోతె జా కెర, “మున్నుబోద జోచి తేర్నిక ములుక నాయిమ్ గె?” మెన పుసిల. 3 యేసు “మోసే పూర్ముచో తుమ్క కిచ్చొ ఆత్త దిలన్?” మెన పుసిలన్. 4 ఈంజొ ఇసి సంగితికయ, జేవ్ “ముల దెతి కాగ్ముమ్ రెర్ల దిలెగిన ముల దెంక జయెదె మెన మోసే పూర్ముచో నెలవ్ దిలన్” మెన జబాబ్ దిల.

5 జలె, యేసు జోవయింక, “తుమ్ రాడ జేవ్ చ మాన్సుల్ చి రిసా మోసే జా ఆగ్గు రెగిడ్లన్. 6 గని లోకుమ్ జెర్మయిల మొదోల్ పొది తెంతో ‘మున్నుబోద తేర్ బోద’ మెన దేముడు దొన్ని రగల్ జర్లు కెర్లొ” మెన, అన్నె

7 “జాకయ్ మున్నుబోద అయ్యెంబిప్పిన్ క ముల దా జోచి తేర్ని తెన్ బెద తంక అన్నె. 8 అన్నె జేవ్ దొగుల ఎక్కి ఆగ్ జాఁ తవుల

మెన దేముడు రెర్లయిల కోడు అన్నె. జాచి రిసా, పెండ్లి జలి తెంతో జేవ్ దొగుల నెంజతి. ఎక్కి ఆగ్ జా అన్నె. 9 జాకయ్, దేముడు పెండ్లితె కక్క జట్టు కెరవ తయెదె గే, కేన్ మాన్సు ములవుక జయె నాయ్” మెన జేవ్ క సంగిలన్.

10 యేసు, సిస్సుల్, జేవ్ బన జతి గెరి గెచ్చు తెడి పెసిలి పడ్డొ, ఈంజ కోడుచి రిసా సిస్సుల్ అన్నె పుసిల. 11 యేసు సిస్సుల్ క, “కో జతిక జోచి తేర్నిక ముల దా అన్నెక్ క పెండ్లి కెరనెదె గే, జో లంజె వంసుమ్చో జా తేర్నిక లంజె కెర్తయ్, 12 అన్నె, మున్నున్ క తేర్ని ముల దా అన్నెక్ క పెండ్లి కెరనెగిన, జయ్యి లంజె జతయ్” మెన సంగిలన్.

బాలబోదల్ క యేసు చడ చెంగిల్ కెర్లిసి

(మత్త 19:13-15; లూకా 18:15-17)

13 ఒత్త తిలి పొది, ‘అమ్ చ బోదల్ క చడ చెంగిల్ జవున్’ మెన, సగుమ్జిన్ జోవయింక యేసుచి పాసి కడ అన్తికయ, సిస్సుల్, “పోన” మెన కడ అన్లనక గోల కెర్ల. 14 గని జేవ్ గోల కెర్లిసి యేసు దెక, బాద సేడ, “బోదల్ అంచితె జెతు. జోవయింక అడ్డు కెర నాయ్. దేముడుచి రాజిమ్ ఇన బాలబోదల్ జల సుదల్ చియి. 15 తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, గవురుమ్ నే ఉచరంతె బాలబోదల్ చి రితిచి నముకుమ్ తెన్ దేముడుచి రాజిమ్ తె బిదితి రితి నజనెకయ, పరలోకుమ్ తె గెచ్చుక జయెదె. ఇసి నే జలెగిన, కో కి ఒత్త బెదుక జయె నాయ్” మెన సంగ 16 జేవ్ బోదల్ క ఉక్కుల దెర, జోవయింక ఎక్కిక్లక బోడి చడ, ‘చెంగిల్ తత్తు’ మెన యేసు సంగిలన్.

పరలోకుమ్ చి రాజిమ్ తె కిసి బెదుక గే

(మత్త 19:16-30; లూకా 18:18-30)

17 యేసు అన్నె బార్ జా వట్టె గెతె తతికయ, ఉబెడో ఎక్కిలో నిగ జా, యేసుచి పురెతో నిర్ను సేడ జోకర, “చెంగిల్ తిలో గురుబాబు, పరలోకుమ్ చి రాజిమ్ తె కెయక తెయక జతి వాట, అంక దొర్లు జంక మెలె, ఆవ్ కిచ్చొ కెర్లె జయెదె?” మెన పుసిలన్. 18 పుసితికయ, యేసు, “చెంగిల్ తిలోసా మెన అంక కిచ్చొక

నంగిలది? దేముడు ఎక్కిలోయి చెంగిలోసా, గని అన్నె కో కి చెంగిలన నెంజితి. 19 జో దిల ఆగ్గుల్ మెలె, తుయి జాన్సి.

‘నరు అత్య కెరుక జయె నాయ్,
లంజెకమె కెరుక జయె నాయ్,
చోరుక జయె నాయ్,
అబద్దుమ్ సాచి సంగుక జయె నాయ్,

మోసిమ్ కెరుక జయె నాయ్,
అయ్యద్ అబ్బొద్దక గవురుమ్ దెకితె తంక అస్సె’

దనచయ్” మెన జోక యేసు నంగిలన్. 20 జో మాన్సు, “గురుబాబు, బాల తెంతో ఈంజేవ్ ఆగ్గుల్ రితి నిదానుమ్ కెర దెకన్ తసి” మెన జబాబ్ దిలన్. 21 యేసు జోక దెక కన్కారుమ్ జా, “తుక ఎక్కి పిట్ట గెచ్చు అస్సె. తుయి గెచ్చు, తుచి అస్సి ఎత్తి, విక గెల కెర, బీద నుదల్ క దేను. దస్సి కెర్తెగిన, పరలోకుమతె తుక అస్సి కలుగు జెయెదె. అస్సె, అంచి తెన్ బెద, అంచి పట్టి జే!” మెన యేసు నంగిలన్.

22 జలె, జో ఉబెడొక ఒగ్గర్ సామ్నూరుమ్ చి రిసా, దుకుమ్ జా మొకోమ్ ఇదిలిసి కెర ఉట్ట గెలన్.

సామ్నూర్లు పరలోకుమతె బెదుక కస్టుమ్

23 జో సామ్నూరుమ్ చొ ఉట్ట గెతికయ్, యేసు పస్స సిస్సుల్ క దెక జోవయింక, “సామ్నూర్లు దేముడుచి రాజిమతె బెదుక జలె, కస్టునె జలెకయ్ జయెదె” మెన నంగిలన్. 24 జోవ ఈంజేవ్ కొడొక సిస్సుల్ ఎదివాబ్ ఆచారిమ్ జతికయ్, జోవయింక అస్సె, “ఓ పుత్తర్లు, *ఈంజ లోకుమతెచి అస్సిక నముకుమ్ తిల నుదల్ దేముడుచి రాజిమతె బెదుక కెర్తి కస్టుమ్! 25 ఇసా సామ్నూరి దేముడుచి రాజిమతె బెదితి కంఠ, నూజబొరొ వాబ్ ఒంటె గెచ్చుక నుల్లు!” మెన నంగిలన్.

26 జేవ్ ఎదివాబ్ ఆచారిమ్ జా, “దస్సి జలె, కో రచ్చింఱుప జంక జయెదె?” మెన జోక పుసిల.

27 యేసు జోవయింక దెక, “మాన్సు ఈంజ కెర్క నెత్తిర్లిసి, గని దేముడు జా ఎత్తి. జర్గు కెరుక తెరె.” మెన నంగిలన్.

28 జలె, పేతురు జోక, “ఈందె, అమ్ ఎత్తి ముల దా తుచి పట్టి బులితనుమ్” మెన సంగుక దెర్తన్.

29 జలె యేసు జోవయింక, “తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ నంగితసి మెలె, అంచి రిసా, అంచి నుబుమ్ కబుర్చి రిసా, గేరు జలెకు, అన్నొబావొక జలెకు, †బయిబేసిక జలెకు, అయ్యన్ అబ్బొద్దక జలెకు, బోదల్ క జలెకు, బుయి జలెకు, కో ముల తవుల గే, 30 అప్పె ఈంజ లోకుమతె కి, జోవయింక గెరలు, అన్నొబావొ, బయిబేసి, అయ్యసిసి, బోదల్, బుయి, దనచ ఎత్తి. జోవయింక దొర్కు జయెదె. అస్సె, జెతి కాలుమతె, కెయ్ క తెయ్ క పరలోకుమతె జెతి వాట జోవయింక దొర్కు జయెదె. 31 గని తుమ్ జాగర్త ఉచరన. అప్పె అగ్గె జలన ఒగ్గర్ జిన్ వడ్డి జవుల. అప్పె వడ్డి జలన ఒగ్గర్ జిన్ అగ్గె జవుల” మెన యేసు నంగిలన్.

మొర గెచ్చు అస్సె జివ్ జా ఉట్టిందె మెన యేసు నంగిలిసి

(మత్త 17:22-23; లూకా 9:43-45)

32 యేసు, సిస్సుల్, యెరూసలేమ్ పట్టుమతె గతి రిసా వట్ట గెతె తతికయ్, యేసు దయిరిమ్ తెన్ జోవయింది అగ్గెతో ఇండిలిసి సిస్సుల్ దెక, బలె బమ్మ జలె. జోచి వడ్డి గెతె తిలనక కి బలె బిట్టి దెర గెలి. జలె, యేసు సిస్సుల్ క అన్నె పాసి కెరన, జోక జర్గు జంక తిలన్ చి రిసా జోవయింక అస్సె సంగుక దెర, 33 “ఈందె నూన, అమ్ యెరూసలేమ్ తె గతనుమ్. ఒత్త గెలమ్ మెలె, ఆవ్ మాన్సు జా జెర్కున్ అయ్ లోసాక వెల్లెల పూజర్లుతె, మోసె తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డనతె దెర దెవుల, చి జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ అంక మొర్తి సిచ్చ వయడ దా, యూదుల్ నెంజిల అదికారుల్తె అంక సొర్పు కెర దెవుల. 34 దస్సి కెర్తె, జేవ్ అంక కొరకడ, తుంక దా, కొర్తల్ తెన్ పెట కెర, అంక మారుల. మార్గె కి, తిర్తతక అస్సె జివ్ జా ఉట్టిందె” మెన యేసు సిస్సుల్ క అస్సె నంగిలన్.

* 10:24 10:24 గ్రీకు బాస తెన్ ఈంజ మత్తెలి తొలితో రిగ్ల నగుమ్ పుస్తకల్తె ఈంజ...నుదల్చి కొడొక తతి నాయ్. † 10:29 10:29 అప్పె జివ్ కి

దొంగుల సిన్సుల్ వెళ్లో జంక కోర్ప జలిసి (మత్త 20:20-28)

35 తెదొడి యాకోబు, యోహాను మెల జెబెదయి మెలోసొచ దొంగుల పుత్తర్లుల్ పుర్రెతో జా, యేసుక “గురుబాబు, కిచ్చొ అమ్ నబుమమదె గె అమ్క దెంక.” మెన సంగిల. 36 ఇసి సంగితికయ్ యేసు “ఆవ్ తుమ్క కిచ్చొ జర్గు కెరుక మెన తుమ్ కోర్ప జతసు?” మెన పుసితికయ్, 37 జేవ్ జోక, “తుచి పరలోకుమచి ఉజడెచి రాజమెత తుయి ఏలువ కెర్తి పొదిక అమ్ దొంగుల, తుచి ఉజెతో పక్క ఎక్కిలో, తుచి డెబ్లి పక్క ఎక్కిలో వెసితి రితి అమ్క సెలవ్ దే” మెన సంగిల. 38 యేసు జలె, జోవయింక, “తుమ్ కిచ్చొ పుసితసు గె తుమ్ నేస్సు. అల్లె, అంచి గిన్నత బెద పిలి రితి, ఆవ్ సేడుక తిలి దుకుమతె బెదుక ఓర్పువ జంక జలెకు, అంచి తెన్ అంచి బాప్తిసుమ్ నజన్లి రితి జా, ఆవ్ సేడుక తిలి స్రుమతె బెదుక జలెకు తెరితె గే?” మెన జేవ్ దొంగులక సంగితికయ్, 39 జేవ్ ‘తెరుమ్’ మెన సంగిల. దస్సి సంగితికయ్, యేసు జోవయింక, “ఆవ్ పితి గిన్న దుకుమ్ తుమ్ పిస్సె. ఆవ్ స్రెమల్ నేడ్డి బాప్తిసుమ్ తూమ్ కి నజన్తె, 40 గని అంచి ఉజెతో పక్క ఎక్కిలో, అంచి డెబ్లి పక్క ఎక్కిలో వెసుక మెన సెలవ్ దెంక అంచి అత్తి నాయ్. పరలోకుమ్ తిలో అంచొ దేముడు అబ్బొ కక్క కక్క సెలవ్ దా తయెదె గే, జెవ్వి ఒత్త వెసుల.” మెన జబాబ్ దిలన్. 41 జలె, యాకోబు యోహాను ఎత్పిచి కంట వెళ్లో జంక ఉచర్లిసిచి రిసా సేంసిల దెస్సుజన్ సిన్సుల్ సూన కెర, జోవయించి ఉప్పిరి కోపుమ్ జంక దెర్ల.

సిన్సుల్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో కిసి దెకుక గే యేసు సంగిలిసి

42 తెదొడి యేసు జేవ్ బారజన్ సిన్సుల్క జోతె బుకారా కెర, “యూదుల్ నెంజిల వేర అదికారుల్ అన్నె జోవయించి తెడి తిల వెల్లెల మాన్సుల్ సొంత గపురుమ్ ఉచరన, స్రెజల్క జాడ్లు వయడ్లి రితి జోవయింక పోటి తెన్ ఏలువ కెర్తెతి మెన తుమ్ జాన్సు. 43 గని తుమ్చి తెన్ దస్సి తంక జయె నాయ్. తుమ్చితె కో వెళ్లో జంక ఉచరెదె గే, జేయ్యి తుమ్చొ సేవ కెర్తెసా జా తంక. 44 తుమ్చితె కో ముక్కిమ్ జంక ఉచరెదె గే, జో ఎత్తిజిన్క గొతిమాన్సు జా తంక. 45 కిచ్చొక మెలె, ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసా కి మాన్సుల్చి అత్తి సేవ కెరవన్సు. జెయ్యి నాయ్, గని మాన్సుల్క ఆవ్ సేవ కెరుకయ్ అయ్లయ్. మెలె, ఒగ్గర్జిన్ మాన్సుల్క సయ్తాన్చి రాజమ్ తెంతో అన్నె గెన్తె రిసాయ్ మొర అంచి ప్రాసుమ్ దెంక అన్నెచి రిసా ఈంజ లోకుమ్తె అయ్లయ్” మెన సిన్సుల్క యేసు సంగిలన్.

గుడ్డి జలో బర్తిమయింక యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి (మత్త 20:29-34; లూకా 18:35-43)

46 ఒత్త తెంతో యేసు సిన్సుల్ వట్టి గెచ్చు యెరికో పట్టుమ్తె జా కెర, సిన్సుల్ తెన్ కి, ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జిన్ జనాబ్ తెన్ కి ఒత్త తెంతో బార్ జెత తతికయ్, తీమయిచొ పుత్తుసి, బర్తిమయి బిచ్చిమ్ నజెతో గుడ్డి జలోసా, నాలో సొడి వెన అన్నె. 47 ఒత్త వెన తా, “జెతోసా నజరేతు గెవ్వివో యేసు” మెన జో సూన కెర, “ఓ యేసుప్రబు, దావీదు రాణెచి సెకుమ్తె జెర్మిలో రచ్చించువ కెర్తెసా, అంచి ఉప్పిరి కన్కారుమ్ తియ, అంక చెంగిల్ కెరు!” మెన కేకే గలన్.

48 జలె, పాసి తిలన ఒగ్గర్జిన్ “తుక్లెతా” మెన గోల కెర్లె కి, జో గుడ్డిమాన్సు అన్నె, “దావీదుచి సెకుమ్తె జెర్మిలో రచ్చించువ కెర్తెసా, అంచి ఉప్పిరి కన్కారుమ్ తియ, అంక చెంగిల్ కెరు!” మెన అగ్గెచి కంట గట్టిజ కేకుల్ గలో. 49 ఇసి జతికయ్, యేసు టీవో జా కెర, “జోక ఇత్తలతో బుకారా” మెన సిన్సుల్క సంగిలన్. జేవ్, జలె, “అల్లె, దయిరిమ్ జా ఉట్టు! యేసు తుక బుకార్తయ్” మెన జో గుడ్డి మాన్సుక బుకార్తికయ్, 50 జో చట్టున ఉట్ట జోచి దుప్పటి పక్కయ్ వెంట గల, యేసుతె అయ్లో.

51 యేసుతె జెతికయ్, “ఆవ్ తుక కిచ్చొ కెరుక మెన తుయి కోర్ప జతసి?” మెన పుసితికయ్, జో గుడ్డి మాన్సు, “గురుబాబు. ఆవ్ దెకిత్ రితి కెరు.” మెన సంగిలో. 52 జలె, యేసు జోక “గో, అంచి ఉప్పిరిచి తుచి నముకుమ్ తుక చెంగిల్ కెర అన్నె.” మెన సంగిలన్. బేగి, జో మాన్సువ అంకివో డీసిల, చి జో యేసుచి వట్టి వట్టి గలో.

11

యేసు యెరూసలేమ్ పట్టుమక ఉట్ట అయ్యేలీసి
(మత్త 21:1-11; లూకా 19:28-40; యోహా 12:12-19)

1 యేసు సిన్పుల్ తెన్ వట్టె గెచ్చ గెచ్చ, యెరూసలేమ్ పట్టుమక పాసి అయ్యేలీ పొది, బేత్సేగ్ బేత్సనియ మెంత గావెలెచి పాసిచి *ఒలీవ మెట్టయ్ పావెలి పొది, యేసు జోచ సిన్పుల్తె దొగులక బుకారా,
2 “తుమ్చి మొక్కె తిలి గెచ్చి గెచ్చ పెన, చి బేగి బంద తిలి గాడ్డె పిల్ల ఏక్ డీసెద. జాచి ఉప్పెరి కేన్ మాన్సు కెయ్ కి వెనుక నేతయ్. జాక యివ కెర ఉడడ ఆన. 3 కొన్సొ జలెకు తుమ్ కిచ్చొక దస్సి కెర్తస్?” మెన సంగిలెగిన, “ఇన్సొతెన్ ప్రబుక కామ్ అస్సె. కామ్ జలి బేగి ఇత్తల్తో అన్నె బే బేగి తెద్రయెదె, మెన సంగ” మెన సిన్పుల్క యేసు సంగ, తెద్రయెలన్.

4 జలె, జో సంగిలెనతె జేవ్ గెతికయ్, ఏక్ వీదె ఏక్ గుమ్ముమె బంద తిలి ఏక్ గాడ్డె పిల్ల జోవయింక డీసిలి. 5 జేవ్ జాక యిపెతె తతికయ్, జా వీదె టీవొ జా తిల మాన్సుల్, “తుమ్ కిచ్చొక జా గాడ్డె పిల్లక యిపెతస్?” మెన జోవయింక పుసిల. 6 జేవ్ పుసితికయ్, యేసు సంగిలి రితి సిన్పుల్ సంగిల. జేవ్ మాన్సుల్, “దస్సి జలె, దెర గెచ్చ!” మెన సెలవ్ దిల.

7 సిన్పుల్ జా గాడ్డె పిల్లక యేసుతె ఉడడ ఆన, జోవయింక దుప్పట్టు గట్టె గాడ్డెచి ఉప్పెరి గలిల, చి యేసు వెగ వెసిలన్. 8 పిమ్ముల్ ఒగ్గరజన్ మాన్సుల్ జోవయింక దుప్పట్టు గట్టె వటి వటి అంతిర్ల. అన్నె సగుమ్జెని వాట్ సాడిచ బట్టిలె తిల చెట్టె కండిల రొడ్డల్ మట్టల్ ఆన, వట్టె అంతిర్ల. 9 దస్సి అంత్ర అంత్ర, పురైతో గతన వట్టె గతన “జోఒర, జోఒర!” మెలి అర్దుమ్ తెన్ “ఓనస్సు, ఓనస్సు!” మెన, “దేముడు ప్రబుచి నావ్ తెన్ జెత్సొక ఓనస్సు! 10 అమచొ దావీదు పూర్దుమచొ తెన్ మొదొల్ జలి †రాజమ్ ముక్కీమ్ జా అన్నె బార్ జతిన్క జోఒర! ఎత్కిచి కంట ఉప్పెరిచి టాన్తె తిలొసొక ఓనస్సు!” మెన కేకుల్ గల్లె తిల.

11 జలె, యేసు యెరూసలేమ్తె పావ, దేముడుచి గుడితె గెచ్చ, పెన, సుట్టునంత అంకి గల, ఎత్కి దెక, సాంజ్ జలి రిసా అన్నె బార్ జా, బారజెన్ సిన్పుల్ తెన్ బేతనియ గెచ్చి అన్నె ఉట్ట గెల.

అంజూరుమ్ రూకుక యేసు సాపెన గల కెర్లిసి
(మత్త 21:18-19)

12 అన్నెక్ డీసి, జేవ్ బేతనియ గెచ్చి తెంతొ యెరూసలేమ్తె అన్నె గెతె తత్తికయ్, యేసుక చూ కెర్లె.
13 జలె అక్తల్ తిలి ఏక్ ‡అంజూరుమ్ రూకుక దెకిలన్. జలె, జో రూక్తె పండ్లు దెర అస్సి గే నాయ్ గే మెన దెకుక గెల్. అక్కుడిలి గని అన్నె కిచ్చొయ్ నాయ్. కిచ్చొక మెలి, జా రూక్తె జా కాలుమ్ పండ్లు దెర్రి నాయ్.
14 యేసు జలె, జో రూకుక, “అప్పె తెంతొ తుచి తెంతొ కో కి పండ్లు కతు నాయ్” మెన రూకుక సంగిలన్. జో సంగిలిసి జోచ సిన్పుల్ సూన్.

దేముడుచి గుడితె గెచ్చ వికితనక గోల కెర్లిసి
(మత్త 21:12-17; లూకా 19:45-48; యోహా 2:13-22)

15 తెదొడి జేవ్ యెరూసలేమ్తె పావ కెర, యేసు దేముడుచి గుడితె పెన, దేముడుచి గుడిచి తెడి కిచ్చొ కిచ్చొ వికితనక గెంతనక దెక, జోవయింక ఉడడుక దెర, §డబ్బుల్ పల్లయేతనచ బల్లల్, అర్పితుమ్ దెత పార్సు పిట్టల్ వికితనచ బల్లల్ సేడవ దా, 16 కో కి, కిచ్చొ కి దేవులుమ్ వాలు వయ నెంక కి బప్పె నాయ్.
17 దస్సి కెర తా,

* 11:1 11:1 ‘ఒలీవ చెట్టె’ మెలి, జా దేసిమక ముక్కీమ్ జలి ఏక్ రగుమ్ పండ్లు. దస్సి కంక జయెదె, నెంజెలి తేల్ పేడుక జయెదె. జేవ్ రూకుల్క ఈంజ మెట్టక నావ్ తియ అస్సి. † 11:10 11:10 యేసుచి రాజిమక ‘ఈంజ లొకుమచి రగుమ్చి’ మెన పైజల్ ఉచర్ల తిల. ఈంజ లొకుమచ జోవయింక బాదల్ తెంతొ, జోవయింక ఆక్రమించువ కెర్లెన తెంతొ రచ్చొంతువ కెరెదె మెన ఉచర్ల తిల, గని జోవయింక రాజిమ్ జోవయింక రచ్చొన ముక్కీమ్క అత్త రగుమ్చి మెన నేన్తి. ‡ 11:13 11:13 బొడ్డ పండ్లు రిత పండ్లు దసా రూక్తె దెరల. రూకు మాములుమ్ చెంగిల్చె జలె, అక్తల్ దెర్రి పొది పండ్లు కి దెర తంక. § 11:15 11:15 అర్పితుమ్ దెత పిట్టల్ గట్టె గెనుక జలె, జోవయింక ఆక్రమించువ కెర్లె లోమ్ దేసిమచి ప్రబుతుమచి డబ్బుల్ దిలె నెంజె. జేక, జోవయింక డబ్బుల్ పల్లవన, దేముడుచి గుడితె కామ్క జెతికయ్ రగుమ్ డబ్బుల్కయ్ పిట్టల్ గట్టె గెనుక, నెంజెలి దేముడుచి గుడిక డబ్బుల్ దెంక. డబ్బుల్ పల్లయేతన నాయ్ నెంజెలిచె ఎదెలి లాబుమ్ కి కెరవలె.

“ దేనిమీలు ఎత్కిచ మాన్సుల్ అంచితె జెతి రితి, అంచి గేరు ప్రార్దన కెర్తె గేరు జా, దస్సి తవున్.’
 మెన దేముడుచి కొణ్ణెరె రెగ్గవ అస్సు. తూమ్ జలె, జాక చోర్లు జితో గేరు జతి రితి ఈంజి దేముడుచి గుడిక
 మార్కువ కెర అస్సున్” మెన సంగిలన్. 18 వెల్లెల పూజర్లు, మోసి తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన నూన
 కెర, పిమ్మల్ జొయ్యి కెర్తె బోదనక సర్ల తెన్ నూన ప్రెజల్ ఎత్కిజిన్ ఆచారిమ్ జతతి మెన దెక, జో యేసు
 వెల్లో జయెదె మెన బియక కెర, “జోక కిసి మారుమ” మెన కుట్ట ఉచరన్. 19 సాంజ్ జతికయ్, యేసు
 పట్టుమ్ తెంతో అన్నె బార్ జలో.

20 పెందలె, యేసు సిన్సుల్ అన్నె యెరూసలేమ్తె గెతె తతికయ్, వట్టె జో అంజూరుమ్ పండ్లు రూకుక
 దెకిలె, చెర్లొ తెంతో మొదోల్ జా ఒండి నుకా గెచ్చు అస్సు. 21 నుకాగెలిన్ దెక, జో రూకుక యేసు సంగిలి కోడు
 ఏదన్ల కెర, పేతురు, “గురుబాబు, ఆదె! తుయి సాపెన దిలో రూకు నుకా గెచ్చు అస్సు” మెన సంగిలన్.

22 యేసు సిన్సుల్ కె దెక కిచ్చొ సంగిలన్ మెలె, “దేముడుచి ఉప్పిరి తుమ్ నముకుమ్ తియన్. 23 తుమ్క
 ఆవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, ఈంజ మెట్టక జవున్ దెక, ‘ఓ మెట్ట, ఉట్టి జా నముదుమ్తె గలి
 జా’, మెన పెట్టితె కిచ్చొ అన్యానుమ్ నెంతె తా, పూర్తి నంపజా నెరవెర్చువ జయెదె మెన, కొన్నొ జలెకు సంగెదె
 గే, జయ్యి జోచి రిసా ప్రబు జర్లు కెరెదె మెన తుమ్క ఆవ్ కచితుమ్ సంగితసి. 24 జాకయ్ తుమ్క ఆవ్
 కిచ్చొ మెంతసి మెలె, ప్రార్దన కెర్తె పొది తుమ్ కిచ్చొ సంగిలే కి, ‘జా అమ్క దొర్లు జలి’ మెన తుమ్ నంపజా,
 చి కచితుమ్ తుమ్క దొర్లు జయెదె. 25 గని ప్రార్దన కెర్తె పొది తుమ్క కిచ్చొ బుద్ది తంక మెలె, తుమ్తె
 ఎక్కిలో అన్నెణ్ణొక కిచ్చొ జవున్ అల్లర్ కెర తిలెగిన, అల్లర్ కెర్లొసాక, జో అల్లర్ సేణ్ణొసా చెమించువ కెరుక
 అస్సు. తుమ్ దస్సి ఎక్కిలోక ఎక్కిలో చెమించువ కెర్లె, పరలోకుమ్ తిలో తుమ్చొ అబ్బొ జలో దేముడు
 తుమ్క చెమించువ కెరెదె. 26 *తుమ్ అన్నెణ్ణొ మాన్సుల్క చెమించువ నే కెర్లెగిన, దస్సి పరలోకుమ్ తిలో
 అబ్బొ జలో దేముడు తుమ్క చెమించువ కెరె నాయ్” మెన యేసు సికడ్డన్.

యేసుక అన్నె పరిచ్చు కెర్లిసి
(మత్త 21:23-27; లూకా 20:1-8)

27 జలె, యెరూసలేమ్తె అన్నె పావలి. యేసు దేముడుచి గుడితె అన్నె గెచ్చు ఒత్త బుల్లె తతికయ్,
 వెల్లెల పూజర్లు, మోసి తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన, అన్నె సగుమ్జిన్ వెల్లెల మాన్సుల్ కి, జోతె జా
 కెర, 28 “తుయి కెర్లె కమె కెరుక, తుయి బోదన కెరుక తుక కిచ్చొ అదికారుమ్ అస్సు? కొన్నొ తుక అదికారుమ్
 దిలన్?” మెన జోక పుసిల. 29 జాకయ్ యేసు జోవయింక, “ఆవ్ కి తుమ్క ఏక్ కొణ్ణె పుసిందె. తుమ్
 చెంగిల్ జబాబ్ సంగిలె, ఆవ్ కిచ్చొ అదికారుమ్క ఇసి కెర్లెగి గే, ఆవ్ కి తుమ్క సంగిందె. 30 జలె, యోహాను
 బాప్తిసుమ్ దెతె తిలిన్చి అదికారుమ్ కేనె తెంతో చి? పరలోకుమ్ తెంతో చి గే, మాన్సు తెంతో చి గే, తుమ్
 సంగ” మెన వెల్లెల మాన్సుల్క యేసు పుసిలన్.

31 దస్సి పుసితికయ్, జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ కిసి జల మెలె, ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో బమ్మ తెన్ లట్టబన,
 ఇసి మెంతె తిల, “ పరలోకుమ్ తెంతో చి” మెన అమ్ సంగిలెగిన, దస్సి జలె, తుమ్ కిచ్చొక జోక నంప
 కెర్చు నాయ్?” మెన అమ్క సంగెదె. 32 “మాన్సు తెంతో చి” మెన సంగుక నెంజె” మెన ఉచర్లన్. కిచ్చొక
 మెలె, ‘యోహాను నిజిమి దేముడుచి కబుర్ ఆణ్ణొసా’ మెన ప్రెజల్ ఎత్కిజిన్ నంపజా అన్నె మెన జేవ్ వెల్లెల
 మాన్సుల్ ప్రెజల్క బితె తిల. 33 జాచి రిసా “నేనుమ్” మెన జబాబ్ సంగిలె. జేవ్ దస్సి సంగితికయ్,
 యేసు జోవయింక “దస్సి జలె, కేన్ అదికారుమ్క ఆవ్ అంచ కమె కెర్లెగి గే, ఆవ్ తుమ్క సంగి నాయ్”
 మెన సంగ ముద్దొ కెర్లెన్.

12

ద్రాచతోటచి రిసా యేసు సంగిలి టాలి
(మత్త 21:33-46; లూకా 20:9-19)

1 తెదొడి యేసు వెల్లెల మాన్సుల్క దస్సి సంగ, జోవయింక టాలివొ సంగ అన్నె బోదన కెరుక దెర్లన్. తెదొడి
 కిచ్చొ టాలి ఏక్ సంగిలన్ మెలె, ఇసి జతతయ్, “ఏక్ మాన్సు ద్రాచ తోట రోపడ కెర, జాచి నుట్టుసంత కోట

* 11:26 11:26 గ్రీకు బాస తెన్ ఈంజ మత్తెలి రెగిడ్డ నగుమ్ పుస్తకల్తె 26 నంబర్ కోడు తయె నాయ్.

గలవడ కెర, ద్రాచ రన్నుమ్ కడ గన్ను వెల్లొ పత్తుర్ కూనవ కెర, తోట రకితి మాటు రితిసి బందవ కెర, రకితనక నిసాన, జోవయింక జా తోట గుత్త దా, వేరతె ఉట్టు గెలన్.

2 “పంబొ పికిలి పొది, జేవ్ గుత్త నజిలనతె జా తోటచి పంబొ వీక్ వాట నజ ఆన్తి రిసా, గొత్తి సుదొ ఎక్కిలోక ఎజొమాని తెద్రయలన్. జో ఒత్త పావెతికయ్, 3 గుత్త నజిల జేవ్ రకిత మాన్సుల్ జో గొత్తి సుదొక దెర, పెట, కిచ్చొ నే దెతె ఉదధ. 4 ఒత్త తెంతో, అన్నెళ్లొ గొత్తి సుదొక జో ఎజొమాని తెద్రయలన్, గని జేవ్ రకితన జోచి బోడి పెట కెర దా, మరియొద నెంతె జోక ఉదడ గెల. 5 పిమ్మట్ అన్నెళ్లొక ఎజొమాని తెద్రయతికయ్, జేవ్ రకితన జోక మార గెల. అన్నె ఒగ్గర్జినక తెద్రయతికయ్, జోవయింతె సగుమ్జినక పెట గెల, సగుమ్జినక మార గెల.

6 “జలె, జో ఎజొమానిక అన్నెళ్లొ తిలన్, కొన్నొ మెలె, సొంత ప్రేమ తిలొ పుత్తుసి. ‘అంచొ పుత్తుక మరియొద దెకుల, కిచ్చొగి’ మెన, ఆకర్క జోకయ్ తెద్రయలన్. 7 గని జేవ్ గుత్త నజిలన ‘ఇన్నెకయ్ అబ్బొనచి దనుమ్ కలుగు జయెదె. అల్లె, ఇన్నెక మారుమ, చి ఇన్నెక కలుగు జతి వాట అమ్కయ్ దొర్కు జయెదె’ మెన జోవయింక జెవ్వి లట్టబన్. 8 జేవ్ ఎజొమానిచొ పుత్తునక దెర కెర, మార కెర, పీనుమ్ జా ద్రాచ తోట తెంతో బార్ కెర వెంట గెల. 9 జలె, దస్సి కెర్లి రిసా, జా తోటచొ ఎజొమాని కిచ్చొ కెరెదె మెలె, జో జా కెర, జేవ్ గుత్త నజిలనక నానిసుమ్ కెర, జా తోట వేర మాన్సుల్క గుత్త దెయెదె.

10 “అల్లె, ఆవ్ అప్పె తుమ్క సంగితినిచి రిసా, దేముడుచి కొడతె రెగిణ్ణిసి తుమ్ కెయ్య సదు కెర్పు నాయ్ గె?

‘కామ్క నెంజె’ మెన ఉచర, గేర్ బందిలన పిటయల పత్తురు, బోడిపత్తురు జలన్. 11 ప్రబు సొంతయ్ ఇసి జర్గు కెర్లొ. జో ఇసి కెర్లి రిసా, అమ్ దెకిలె ఆచారిమ్ జతయ!”

మెన జేవ్ కోపుమ్ జల వెల్లెల మాన్సుల్క యేసు సంగిలన్.

12 “అమ్చి రిసాయి యేసు సంగితయ్” మెన వెల్లెల మాన్సుల్ చినన కోపుమ్ జా, జోక దెరుక ఉచర్ల, గని ప్రజెల్ కోపుమ్ జా అల్లెర కెరుల మెన, జోవయింక బియె కెర, జోక ముల దా ఉట్టు గెల.

వెల్లెల మాన్సుల్ యేసుక పరిచ్చ కెరయ్లిసి

(మత్త 22:15-22; లూకా 20:20-26)

13 ‘యేసుక కొడతె అడ్డవ నేరిమ్ వయడుమ’ మెన, సగుమ్జిన పరిసయ్యల్క కి హేరోదు పచ్చెన జతన సగుమ్జినక కి, జేవ్ కోపుమ్ జల వెల్లెల మాన్సుల్ తెద్రయతికయ్, 14 జేవ్ యేసుతె జా కెర, “గురుబాబు, తుయి సత్తిమ్చొ మెన జానుమ్. తుయి మొకమాటుమ్ నే దెకితె, వెల్లెల మాన్సుల్ కిచ్చొ ఉచరుల మెన నే బితె, దేముడు దెకయ్లి వాట్చి రిసా సత్తిమ్ తెన్ బోదన కెర్లసి మెన అమ్ జానుమ్” మెన పులయ్తి రితి సంగ, అన్నె, “రోమ్ దేసిమ్చి ప్రబుతుమ్చొ కైసర్ రానొక అమ్ *సిస్టు దెంక నాయిమ్ గే, నాయ్ గె? అమ్ జా సిస్టు దెంక గే పోని గే? సంగు” మెన యేసుక సంగెల. 15 ఇసి సంగితికయ్, యేసు జోవయింక ఉప్తమెన్ను జాన, “అంక కిచ్చొక పరిచ్చ కెర్లసు? డబ్బుల్ కాసు వీక్ అంచితె ఆన దెకవ” మెన సంగితికయ్, అన్ల. 16 జేవ్ జో తెన్ జా కాసు ఆన్లి పొది, జా కాసు దెకవ, “ఇన్నె కచి పోలిక, కచి నావ్ డిస్తయ్?” మెన జోవయింక పుసిలన్, చి జేవ్ జోక, “కైసర్ రానిచి” మెన సంగెల. 17 యేసు జోవయింక, “కైసర్క దెతిసి కైసర్క, దేముడుక దెతిసి దేముడుకయ్ దెంక అన్నె” మెన, జోవయింక జబాబ్ దిలన్. దస్సి జబాబ్ దెతికయ్, వెల్లెల మాన్సుల్ తెద్రయల మాన్సుల్ ఆచారిమ్ జల.

సద్దూకయ్యల్ యేసుక పరిచ్చ కెర్లిసి

(మత్త 22:23-33; లూకా 20:27-40)

18 తెదొడి, ‘మొర గెలిగిన అన్నెజీవ్ జంక నెంజె, అన్నెక్ లోకుమ్తె గెచ్చుక నెంజె’ మెన ప్రెజల్క సికయ్త సద్దూకయ్యలు సగుమ్జిన యేసుతె జా కెర, 19 “గురుబాబు, ఈండె, ‘ఎక్కిలోచొ అన్నెసి బోదల్ నెంతె మొర గెలె, తేర్లిక ఎక్కిల్క ముల దా గెలిగిన, జోచొ బావొసి అన్నెసిచి తేర్లిక ఆనన, అన్నెసిచి నావ్ తెన్ బోదల్ పాయిక అన్నె’ మెన మోసే పూర్తుమ్చొ అమ్ యూదుల్చి రిసా రెగిణ్ణె గెద? 20 జలె సత్తుజిన

బావుడ్లు తిల. జోవయింతె తొల్పుర్ తెర్ని ఆనన, బోదల్ నెంతె మొర గెలన్. 21 ఒత్త తెంతో, జో మాన్సుచి పట్టి జెర్మిలోనా జా తేరబోదక ఆనన, జో కి బోదల్ నెంతె మొర గెలన్. జోచి పట్టి జెర్మిలోనా కి దస్సి కెరన దస్సి జలన్. 22 జేవ్ సత్తుజన్ బావుడ్లు ఎత్తిజన్ వర్చు తెన్ దస్సి కెరన మొర గెల. జేవ్ ఎత్తిజన్ మొర గెతికయ్, జా తేరబోద కి మొర గెలి. 23 జలె, మొర గెలన అన్నె జీవ్ జతి పొదిక, జోవయింతె కక్క తేర్చి జా తయెదె? జేవ్ సత్తుజన్ వర్చు తెన్ జా తెన్ పెండ్లి జల గెదె?” మెన యేసుక పునిల. 24 ఇని జతికయ్, యేసు జోవయింక, “తుమ్ పొరపాట్ జా గెతను. కిచ్చొక గే తుమ్ ఉచర. మెలె, దేముడు పూర్ణమ్ రెర్చయ్లినీ సదు కెర్తె కి, ఒత్త తిలినీ అర్దుమ్ కెరన్సు నాయ్, చి జో కెరయ్త కమె దెకిలెకి, జోచి సెక్తి అదికారుమ్ చినున్ నాయ్. 25 మెలె, మొర గెచ్చు అన్నె జీవ్ జతిపెండ్లివో నే జతె, పరలోకుమతె మాన్సుల్ దూతల్చి రితి దస్సి తవుల. 26 పడ్డొ, ‘మొర గెలన అన్నె జతి నాయ్’ మెన ఉచర, తుమ్ అన్యానుమ్ తెన్ అస్సున్. గని జా సుట్టు, పూర్ణమ్, రూకు తెడి జా ఆగి లగితె తిలినచి రిసా రెగిడ్డినతె ఆవ్ అబ్రాహామ్క, ఇస్సాకుక చి యాకోబుక దేముడుయి, మెన దేముడుచి కోడు మోసే రెగిడ్డి పున్చుకుమతె సదు కెర్చు నాయ్ గె? 27 జలె, జేవ్ మొర్ల పూర్ణల్క మోసేచి కాలుమ్ ఎద కి జోవయింక జో దేముడు తా కామ్క అయ్లిన తెన్ జేవ్ అన్నెక్ లోకుమతె గెచ్చు జివ్వి అన్నె మెన రుజ్జు జతయ్, రితి మొర గెలనక నాయ్, గని జీవ్ తిలనకయ్ జో దేముడు. తుమ్ ఎదివాట్ పొరపాట్ జా అస్సున్” మెన జేవ్ సద్దూకయ్యుల్క యేసు సంగిలన్.

వెల్లి ఆగ్గుచి రిసా యేసుక పునిలినీ
(మత్త 22:34-40; లూకా 10:25-28)

28 ఈంజ కోడుచి రిసా జేవ్ సద్దూకయ్యుల్ తెన్ వరినయ్యుల్ గగ్గల్ జంక దెర్ల. ఇని జతికయ్, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డొసా ఎక్కిలో నూన, జోవయింక నెడిమి జా కెర, జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్చ పరిచ్చల్క యేసు చెంగిల్ జబాబుల్ దెతయ్ మెన దెక, జోక, “ఆగ్గుల్ ఎత్తితె ముక్కిమ్చి కేన్?” మెన పునిలన్. 29 యేసు జోక, “ముక్కిమ్చి ఇని జతయ్; ‘ఓ అమ్చ ఇస్రాయేలులు, నూన, ప్రబు జలో అమ్చో దేముడు ఎక్కిలో. జో ఎక్కిలోయి అదికారుమ్ తిలో దేముడు. అన్నె కోయ నాయ్’

మెన, అన్నె;
30 ‘తుచో ప్రబు జలో దేముడుక తుమ్చి ఒండి పెట్టి తెన్, తుమ్చి ఒండి ఆత్తు తెన్, తుమ్చి ఒండి మెన్సు తెన్, తుమ్చి ఒండి బుద్ది తెన్, తుమ్చి సెక్తి ఎత్తి తెన్ ప్రేమ కెర్తె తంక.’

మెన మోసేచి అత్తి రెగిడ్డి దేముడుచ ఆగ్గుల్తె ముక్కిమ్. 31 పడ్డొ, ‘తుమ్క తుమి కెర్ది ప్రేమ కెరంతను గే, పక్కయ్చక కి తెద్ది ప్రేమ కెర్తె తంక’ మెన అన్నెక్ ఆగ్గు కి ముక్కిమ్ అస్సె. ఈంజేవ్ దొన్నె ఆగ్గుల్చి కంఠ కేన్ ఆగ్గు కి జీనె నాయ్” మెన జోక యేసు సంగిలన్.

32 జలె, జో మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డొసా యేసుక “నిజమి, గురుబాబు. ‘జో ఎక్కిలోయి’ మెన, ‘అదికారుమ్ తిలో దేముడు అన్నె కోయ నాయ్’ మెన తుయి సత్తిమ్ సంగిలది. 33 అన్నె, ‘ఒండి పెట్టి తెన్, తుమ్చి ఒండి బుద్ది తెన్, తుమ్చి ఎత్తి సెక్తి తెన్ జోక ప్రేమ కెరుక’ మెన, అన్నె ‘తుమ్క తుమి కెర్ది ప్రేమ కెరంతనుమ్ గే, పక్కయ్చక తెద్ది ప్రేమ కెర్తె తంక ముక్కిమ్’ మెన తుయి అన్నె మాన్సుల్క సంగిలినీ సత్తిమ్. బలి గెట్టె ఎత్తిచి కంఠ ఈంజేవ్ దొన్నె ఆగ్గుల్ రితి కెరుక విలువ” మెన మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డొసా ఒప్పన యేసుక జబాబ్ దిలన్. 34 ‘ఇని సంగ బుద్ది తెన్ జబాబ్ దిలో’ మెన యేసు దెక, జోక “దేముడుచి రాజిమ్క తుయి దూరి నాయ్” మెన సంగిలన్. జలె, యేసు బలే బుద్ది తెన్ ప్రస్ఫుల్ ఎత్తిక బులవ సంగితికయ్, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డొసాక, జో జా కోడు సంగిలి తెంతో, కో కి కేన్ కోడుక కి యేసుక పునుక దయిరిమ్ కెర్తె నాయ్.

క్రీస్తు దావీదు పూర్ణమచొక ప్రబు కి పుత్తున్ కి
(మత్త 22:41-46; లూకా 20:41-44)

35 యేసు దేముడువి గుడితె అన్నె బోదన కెరై తత్తికయ్, “రచ్చించువ కెర్రొసొ జలొ క్రీస్తు దావీదు రానొది నకుమతె జెర్మ జోక పుత్తుని జయెదె మెన మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ నికడ్డన కీసి సంగుక జతయ్?

36 మెలె, దేముడువి నుద్ది తిలి ఆత్మ దావీదువి వెట్టి నికయ్తికయ్వు తుచ విరోదుమ్ నుదల్క తుయి నుదితి రితి ఆవ్ కెర్తి ఎద, అంచి ఉజెతో వక్కయ్ తుయి వెన తా, మెన ప్రబు అంచొ ప్రబుక సంగిలన్.

మెన దావీదు రానొ సొంత సంగిలన్. 37 దస్సి దావీదు రానొ క్రీస్తుక ‘ప్రబు’ మెన సంగితయ్ జలె, జో క్రీస్తు కీసి జా జోక పుత్తుని జయెదె? ఉచర” మెన ఒత్త తిలసక యేసు సంగిలన్. జలె, ప్రెజల్చి ఒగ్గరజన్ జనాబ్ సర్ల తెన్ జోచ కొడె నూన్తె తిల.

38 యేసు అన్నె బోదన కెరై తిలి పొది ఇసి మెలన్. “దిగిల నూటిచ పాలల్ గలంత గవురుమ్ ఉచరంత మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ నికడ్డనచి రిసొ తుమ్ జాగర్ల తెన్ తా. జేవ్ సంతవీదులె టీచ, మాన్సుల్ ఎత్తి అమ్క జోకర్ల మెన కోర్ప జతతి. 39 నబ గెరెల ముక్కిమ్చ టాన్లుతె, విందులతె ముక్కిమ్చ టాన్లుతె వెనుక కోర్ప జతతి. 40 జేవ్ మోసిమ్లు కెర రండెల్ మాన్సుల్చ గెరల్ విక కతతి, అన్నె ఉప్రమెన్సుక దిగిల ప్రార్లనల్ కెర్తతి. దస్సి, జోవయించి పాపుమ్ ఒగ్గరి, చి వెల్లి సిచ్చ నేడుల” మెన జేవ్చి రిసొ యేసు సంగిలన్.

బీద నుద్ది జాక కలుగు జలిసి ఎత్తి దేముడుక దిలిసి

(లూకా 21:1-4)

41 తెదొడి యేసు దేముడువి గుడితె తతి, దేముడువి కామ్క కానుక దెతి డబ్బుల్ పెట్టెల్చి మొక్కె వెసిలన్. ఒత్త వెన, బెర అయిల మాన్సుల్ ఒత్త డబ్బుల్ గల దెతిసి దెకితె తిలొ.

జలె, ఒగ్గరజన్ సొమ్మార్లు ఒగ్గర్ డబ్బుల్ జేవ్ పెట్టెల్తె గల్లె తతికయ్, 42 ఎద్దరె నెంజిలి రండెల్ మాన్సు ఎక్కి జా కెర, దొస్సి ఇదుల రాగి కాసుల్ పెటెతె గలిలి. 43 గల్లికయ్, యేసు జోచ సిన్సుల్క పాసి బుకారాన, “ఈందె, జేవ్ సొమ్మార్లు ఎత్తిజన్ మొత్తుమ్ దిలిన్చి కంట ఈంజ ఎద్దరె నెంజిలి రండెల్ మాన్సు ఒగ్గర్ దా అస్సె” మెన కచితుమ్ సంగితసి. 44 కిచ్చొక మెలె, జోవయించి ఎదివాల సొమ్మారుమ్ తెంతో సేసిలిసి జా దా అస్తి. ఇన్నెక, కిచ్చొ నెంజిలి కి, కలుగు జలిసి ఎత్తి దా గెల అస్సె” మెన సిన్సుల్క బుద్ది దెకయ్లొ.

13

దేముడువి గుడి నాసెనుమ్ జయెదె మెన యేసు సంగిలిసి

(మత్త 24:1-44; లూకా 21:5-33)

1 ఒత్త తెంతో, యేసు దేముడువి గుడి తెంతో బార్ జతె తతికయ్, జోచ సిన్సుల్తె ఎక్కిలొ, “ఈందె, గురుబాబు, ఈంజ దేముడువి గుడి బందిల పత్తల్, కెద్ది బమ్మ జతి రితి అస్సె!” మెన దెకయ్లన్. 2 దస్సి మెన దెకయ్తికయ్, యేసు జోవయింక “ఈంజేవ్ ఎత్తి దెకితను, గని అప్పె పత్తుర్చి ఉప్పిరి పత్తురు దొత్తల్ తిలె కి, ఎక్కి జలెకు నే టీచో నే జతె, గలి జతి దీసి జయెదె” మెన జబాబ్ దిలన్.

3 తెదొడి దేముడువి గుడిచి మొక్కె తిలి ఒబీవ మెట్టయ్ యేసు గెచ్చొ వెసిలన్, చి పేతురు యాకోబు యోహానుచి అంద్రెయ్ మెల సిన్సుల్ జోతె జా కెర, అన్నె కో నెంతె, 4 “గురుబాబు, తుయి సంగిలిసి కెయెక జర్లు జయెదె గే అమ్క సంగు. ఈంజ నెరవెర్చువ జతి పొది అయిలె మెలె, అమ్ చినితి రిసొ కిచ్చొ గుర్తు తయెదె?” మెన యేసుక పుసిల. 5 జో జోవయింక “కొన్సొ జలెకు తుమ్క అంచి రిసొ మోసిమ్ నే కెర్తి రితి తుమ్ జాగర్ల దెకన. 6 కిచ్చొక మెలె, ఒగ్గరజన్ మాన్సుల్ క్రీస్తుచి నావ్ తెన్ జా అస్సి, మెన సంగుక జలెకు, ‘ఆవ్ క్రీస్తు’ మెన సంగుక జలెకు, ఒగ్గరజన్క మోసిమ్ కెర, వేర బుద్ది నికడుల. 7 అన్నె, ‘యుద్దుమ్ జతయ్’ మెన జలెకు, ‘యుద్దుమ్ జయెదె’ మెన జలెకు తుమ్ నూన్తె. గని బమ్మ నెంతె తా. ఇనచ ఎత్తి జర్లు జంక అస్సె. గని ఈంజ ఉగుమ్ ఒగ్గర్ బే బేగి పూర్తి జయె నాయ్. 8 అన్నె, దేసిమ్చి ఉప్పిరి దేసిమ్, రాజిమ్చి ఉప్పిరి రాజిమ్ యుద్దుమ్క టీచో జవుల. వేర వేరతె బూకంపల్, కరువుల్ జర్లు జవుల. గని ఈంజ ఎత్తి అంచి రాజిమ్ ఎలువ కెర్తి ఉగుమ్ జెర్మయత నొప్పుల్ రితె జా, ఇనచ ఎక్కి మొదెల్ జవుల.

9 “తుమ్ మాత్రుమ్, జాగర్త దెకన. కిచ్చొక మెలె, జా పొదిక మాన్సుల్ తుమ్క తీర్పు కెర్త సబల్తె సార్పు దెవుల. అమ్చె యూదుల్చె సబ గెరలె తుమ్క పెట గెలుల. జేవ్ దస్సి విరోదుమ్ కెర్తె, అంచి నావ్చి రిసా, అంచి రిసా సాచి సంగితి రిసా, అదికార్పుచి మొక్కె రాసల్చి మొక్కె తుమ్ బీచో జెన్సు. 10 గని తోలితో, ఉగుమ్ నే మార్పువ జెతె, అగ్గె, ఒండి లోకుమ్చె కేన్ దేసిమ్చె ప్రజల్కె కి నుబుమ్ కబుర్ నూనపుక అస్సె. నూనయ్లెకయ్, ఈంజ ఉగుమ్చి అకర్ దీసి జెయెదె.

11 “జలె, తుమ్క మాన్సుల్ నేరిమ్ వయడ అదికారుల్తె సార్పు దెతి పొదిక, ‘కిచ్చొ సంగుక గే?’ మెన తుమ్ చింత గలన నాయ్. తుమ్ సంగుక మెన జయ్యి గడియయ్ దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ కిచ్చొ దెయెదె గే, జయ్యి సంగ. కిచ్చొక మెలె, తుమి లట్టబ్బు నాయ్. దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మయి లట్టబెదె. తుమ్క తుమి సంగున్ నాయ్.

12 “జా పొదిక అస్సె కిచ్చొ బాద తయెదె మెలె, అన్నోన్క బాచోసి జలెకు, పుత్తున్క అబ్బోసి జలెకు, మొర్తి సిచ్చతె సార్పు దెవుల. అస్సె, అయ్యోన అబ్బోన్క పుత్తర్లు సగుమ్జిన్ విరోదుమ్ జా, జోపయింక మొరవుల.

13 అస్సె, తుమ్ అంచి నావ్ తెన్ బులితె తత్తెచి రిసా ఎతివాల్జిన్ తుమ్క విరోదుమ్ జవుల. గని ఇన అల్లర్ జలెకి, అకర్ ఎద కో నముకుమ్ తెన్ తా ఓర్పువ జవుల గే జెవ్వి రచ్చించువ జవుల” మెన యేసు సంగిలన్.

యెరూసలేమ్ వట్టుమ్ పాడ్ జంక తిలినచి రిసా యేసు సంగిలిసి

14 “జలె, *పిమ్మట్, దేముడుక విరోదుమ్ జా జోక బలె దూసువ కెర నాననుమ్ కెర్తిక ఏక్, దేముడుచి గుడితె బీచో నే జతి టాన్తె బీచో జంక తుమ్ దెకిలె, ఇన్నెచి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, ఈంజ నదు కెర్తన తుమ్ చెంగిల్ ఉచరన. జా గుర్తు తుమ్ దెకిలె, ఈంజ యూదయ ప్రదేసిమ్తెవ మాన్సుల్ చట్టున డొంగ్రలె ఉట్ట నిగుతు! 15 జా పొదిక కేన్ మిద్దెచి ఉప్పిరి కో తవుల గే, ఉత్త కెర, జోచి గెరి తెంతో కిచ్చొ జలెకు వస్తువ వెంట నెంక జవున గెరి పెనుక జయె నాయ్. 16 వెడయ్ గట్ట కో తవుల గే, కామ్చి రిసా కడ్డ జోచ పాలల్ జవున వెంట నెంక వస్త జంక నాయ్. 17 అయ్యె! జేవ్ దీసల్కె వయ తిల తేర్బోదల్, బోదల్ వడ్డివో, ఉట్ట నిగుక నెత్త ఒగ్గర్ సైమల్ జవుల!

18 “ ‘ఈంజ ఎత్తి చల్లి పొది జర్గు జవున్ నాయ్’ మెన తుమ్ ప్రార్దన కెర. 19 కిచ్చొక మెలె, లోకుమ్ జెర్మయిల్ తెంతో అప్పె ఎద కలుగు జల సైమల్చి ఒగ్గర్ సైమల్ జేవ్ దీసల్కె ఎత్తివాట్ తయెదె. జలి మెలె, ఒత్త తెంతో అస్సె కెయ్చె కి తెద్ది సైమ తయె నాయ్. 20 జాచి రిసా, జేవ్ అల్లర్ జత దీసల్ తొక్కి జతి రితి ప్రబు సెలవ్ దెతో నాయ్ జలె, కో కి మాన్సుల్ రచ్చించువ జంక నెత్తిర్ తా. గని నంబజతి రిసా రచ్చనక నిసాన జల మాన్సుల్ పాడె నే జతి రిసాయి, ‘జేవ్ సైమల్ తొక్కి దీసల్ తత్తు’ మెన ప్రబు సెలవ్ దా అస్సె. 21 అస్సె తెదోడెక, ‘ఈందె క్రీస్తు!’ ‘ఓదె క్రీస్తు!’ మెన కో జలెకు తుమ్క సంగిలె, జా నంబ కెర నాయ్. 22 కిచ్చొక మెలె, అబద్దుమ్చె జా కెర, ‘ఆవ్ క్రీస్తు’ మెనన జలెకు, ‘ఆవ్ దేముడుచి కబుర్ ఆన్తోసా’ మెనన జలెకు, రచ్చనక నిసాన జలనక మోసిమ్ కెర జోపయించి నముకుమ్ పిట్టవుక మెన ఉచరన, వెల్లొ మాయకము కెరుల. 23 అల్లె, చెంగిల్ దెకన. ఈంజ ఎత్తి నే జతె అగ్గయ్ తుమ్క ఆవ్ సంగితసి.

24 “జేవ్ దీసల్కె, ఆవ్ సంగిల జేవ్ సైమల్ పూర్తి జలె పిమ్మట్క, పొద్దు అందర్ జయెదె, జోను కి ఉజడి దెయె నాయ్. 25 అగాసుమ్ తెంతో సుక్కల్ గెనురుల, చి అగాసుమ్తె ఎత్తి అద్దర్ జయెదె. 26 తెదోడెక ఎదివాట్ అదికారుమ్ తెన్, పరలోకుమ్చి ఉజడి తెన్, ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మన్ అయ్లోసా మబ్బుల్తె పరలోకుమ్ తెంతో ఉత్త జెయెందె. ఆవ్ దస్సి ఉత్త జెత్తిసి లోకుమ్ ఎత్తి దెకుల. 27 తెదోడెక అంచ దూతల్కె తెద్రయిందె, చి జేవ్, చెత్తర్ దిక్కుల్ తెంతో, లోకుమ్చి ఏక్ పక్క తెంతో, అస్సెక్ పక్క ఎద, కేన్ దేసిమ్చెక నే పిట్టె, రచ్చనక ఆవ్ నిసాన్ల మాన్సుల్కె ఆనవ, ఎక్కితె కుడవనిందె.

అంజూరుమ్ రూకుక టాలి

28 “అంజూరుమ్ రూకుక టాలి కెర అర్దుమ్ కెరన. మెలె, దసా రూక్చె కొమ్మల్ కొవ్ని జా పలోయ్లె ‘వేసిక్ అప్పె పాచె జెయెదె’ మెన తుమ్ చినితె. 29 దస్సి, ఆవ్ సంగిల గుర్తుల్ జర్గు జతిసి తుమ్ దెకిలె,

* 13:14 13:14 యేసు జెర్మ డబ్బయ్; 70; వెర్సుల్ గెలి వడ్డో ఈంజ నస్తుమ్ జర్గు జలి. మెలె యేసు పరలోకుమ్తె గెచ్చ అస్సె విస్సెక్ నత్తు; 27; వెర్సుల్ గెతికయ్.

జా గుమ్ముమె పావిత్రీ రితి జా, అన్నె జెతికయ్ నమయుమ్ పాసి జా అన్నె మెన తుమ్ జానెతె. ³⁰ అవ్ నంగిల స్త్రెమల్ గుర్తుల్ పూర్తి జలెకయ్ ఈంజ ఉగుమ్ అంతుమ్ జయెదె మెన తుమ్క అవ్ కచితుమ్ నంగితసి. ³¹ జలె, అగానుమ్ బుయి నాసెనుమ్ జా గెచ్చుల, గని అంచ కొణె ఎద్దె పిట్టితి నాయ్.

³² “జలె, కేన్ దీసిక ఈంజ లోకుమ్తె అన్నె జెయిందె గే, జా దీసిక కేన్ గడియక జెయిందె గే, దేముడు జలె అబ్బొక పిట్టవ కేన్ మాన్సు జలెకు, పరలోకుమ్చ దూతల్ జలెకు, దేముడు అబ్బొచో పుత్తుసి జలెకు, కోయి నేనుమ్. ³³ జాకయ్, జాగర్త తెన్ తా, తెలివి తా, ప్రార్తన కెర్తె తా. జా కాలుమ్ కెయెక జెయెదె గే నేన్సు. ³⁴ అవ్ అన్నె దేముడు జలె అబ్బొతె గెతిసి, ఈంజ లోకుమ్తె అన్నె జెతిసి కీసి మెలె, ప్రయానుమ్ గెతో మాన్సు కెర్తెనివి రితి జయెదె. జో మాన్సు గెచ్చుక బారీ జతి పొది, జోక కలుగు జతిసి జోచ గెత్తి సుదల్క రకితి రితి జోవయింక అదికారుమ్ దా, జోవయింక ఎక్కిలోక కమె దా, గుమ్ముమ్ రకితోసా ఎక్కిలోక రకవ, ఉట్ట గెచ్చెదె. అంచి తెన్ కి దన్సి.

³⁵ “జలె, తుమ్ జాగర్త తెన్ రకితె తా. కిచ్చొక మెలె, గేర్చొ ఎజోమాని కెర్తె రితి అవ్ ఉట్ట గెలె, సంజెక జెయిందె గే, సొక్కుక జెయిందె గే, కుకుణె వాసెనె జెయిందె గే, పెందలె జెయిందె గే, కెట్టొడక జెయిందె గే, తుమ్ నేన్సు. ³⁶ తెలివి తా రకితె తా. నెంజిలె, తుమ్ నే రకితె నిజల్ రితి బదుకుమ్ జా తిలె పొది అవ్ అయెలె, దెకిలె, తుమ్ కీసి జెన్సి! ³⁷ తుమ్కయ్ మెన నాయ్, ఎత్తిజని మాన్సుల్క అవ్ కిచ్చొ జాగర్త నంగితసి మెలె, ఈంజ లోకుమ్తె అవ్ అన్నె జెతిసిక తెలివి తెన్ రకితె తా” మెన సిన్సుల్క యేసు ఈంజ బోదన ఎత్తి నంగిలన్.

14

యేసుక మారుక మెన వెల్లెల మాన్సుల్ కుట్ట కెర్తెసి
(మత్త 26:1-5; లూకా 22:1-2; యోహా 11:45-53)

¹ దొరత్తి గెలి పిమ్మట్ *వస్కా పండుగు, జలె నే పులయల పోడియొ కతి పండుగు, నే జెతె అగ్గె, వెల్లెల పూజర్లు చి మోసా తెన్ దేముడు దిలి అగ్గుల్ సికడ్డన కుట్ట ఉచర ఉచర, “కీసి కెర జలెకు గుట్టు తెన్ యేసుక అప్పెయి దెర మారుమ్” మెన అన తెన్ తిల. ² గని, “పండుగు పొది పొని, కిచ్చొక మెలె పండుగక బెర అయెలె ప్రెజల్ కుమ్మత్ తెన్ గగ్గోల్ జా అమ్క బల్ అల్లర్ కెరుల.”

³ యేసు బేతేనియ గవ్వె గెచ్చు, సీమోసు మెలె వెల్లి రోగుమ్ జా తిలో ఎక్కిలోచి గెరి తా, అన్నిమ్ కంక వెన తతికయ్, ఏక్ తేర్బోద ఒగ్గర్ విలువచి వాసెనె తెలుచి బుడ్డి దెరన జా, జా బుడ్డి పుట్టవ కెర యేసుచి బోడి ఉప్పెరి సువిలి. ⁴ ఒత్త తిలన సగుమ్జెన్ కోపుమ్ జా “ఈంజ తేల్ ఇసి పాడె కెరుక కిచ్చొక? ⁵ ఈంజ తేల్ సొప్ప్య పుంజో వెండ్చుచి కంలె అన్నె డబ్బుల్క వికుక జతి, చి బీద సుదల్క దర్బుమ్ దెంక జతి” మెన లట్టబన, జా తేర్బోదక గోల కెర్ల.

⁶ జలె యేసు, “ఇన్నెక గోల కెర నాయ్. కిచ్చొక ఇన్నెక ఉన్సుర్ కెర్తెను? అంచి రిసా ఈంజ కెర్తెసి వెల్లొ కామ్. ⁷ బీద సుదల్ కెయెక కి తుమ్చి తెన్ తప్పల చి రిసా తుమ్క కెయెక ఇన్నెమ్ అయెలె, జోవయింక దర్బుమ్ దెంక జయెదె. గని అవ్ కెయెక తెయెక తుమ్చి తెన్ ఈంజ లోకుమ్తె ఇసి తయె నాయ్.

⁸ ఇన్నెచి అత్తి తిలిసి నర్తక ఈంజ కెర అన్నె. అవ్ నే మొర్తె అగ్గె, అంక నే రోవితె అగ్గె, అంచి అగ్గె తెయార్ కెర్తి గుర్తు రితి కెర అంక ఈంజ తేల్ బోడి నువ దా అన్నె. ⁹ అన్నె అవ్ తుమ్క కిచ్చొ నిజామి నంగితసి మెలె, ఒండి లోకుమ్తె కేనె అంచి రిసా నుబుమ్ కబుర్ బోదన కెరుల గే ఒత్తయ్ ఈంజ అప్పె కెర్తెసి నంగ, ఇన్నెచి రిసా ఉచరవడుల” మెన యేసు నంగిలన్.

యూదా మెలె సిన్సుడు యేసుక దెర దెంక ఒప్పన్సిసి
(మత్త 26:14-16; లూకా 22:3-6)

* **14:1** 14:1 పూర్వమ్ పొది యూదుల్ ఐగుప్తు దేసిమి తా గొతిమాన్సుల్ జలిన్ తెంతె ప్రబు రచ్చించువ కెర్తెసి ఏద కెర్తి పండుగు, ఈంజ. ముక్కిమ్క కిచ్చొ ఏద కెరుల మెలె, ‘అమ్చ యూదుల్క విద్దల్ కెర్తె’ మెన ఐగుప్తు దేసిమచ కుటుంబల్ ఎత్తిచ తొల్పూర్ జలె మున్సుబోదల్క దూత మాగ్నెత్ యూదుల్క తొల్పూర్ బోదల్ నే మొర్తి రితి ప్రబు జోవయింక పిట్టయెలిసి ఏద కెరుక. తెదెడి, పూర్వమ్చి జా రాతి కేన్ గెరి యూదుల్ తిల గె, జా గెరవ దార్బందల్తె అత్తితుమ్ జలె ఏక్ మెండపిల్లెచి లోయె దెరవుల, చి దూత దెకిలె, జా గెర్చొ తొల్పూర్ బోదక మారె నాయ్.

10 యేసుచ బారజన్ సిస్సుల్తె ఎక్కిలో ఇన్సురియోతు గవ్విచో యూదా మెలోసా, తెదొడి జో, యేసుక దెర వెల్లెల పూజర్లుచి అత్తి దెంక ఉచర, జోవయింతె గెచ్చ, సంగిలన్. 11 జేవ్ నూన నర్ల జా, “తుక డబ్బుల్ దెమ్దె” మెన ఒప్పన్తికయ్, యేసుక కీసి కెర కెయఁక దెర దెంక గే, యూదా వాట్ చజతె తిలో.

12 నే పులయల పొడియొ కతి పండుగచి మొదొల్ కెర్లి దీసి, మెలె, ‘పస్సా’ మెన మెండపిల్లక అర్పితుమ్ దా †జోచి లోయి నువెతి దీసి, సిస్సుల్ యేసుక “తుయి పస్సా అన్నిమ్ కెర్లి రిసా అమ్ కేన్ టాన్ తెయార్ కెరుక?” మెన జోక పుసిల. 13 జో సిస్సుల్తె దొగులక పాసి బుకారా, “తుమ్ †పట్టుమ్తె గెచ్చ, చి పట్టుమ్ తెడి వెసిలదు మెలె, పాని వయితోసా ఎక్కిలో తుమ్క దస్సుల్ జయెదె. జోచి పట్టి గెచ్చ, 14 చి కేన్ గెరి జో పెనెదె గే, జా గేర్చో ఎజోమానిక తుమ్ కిచ్చి మెన మెలె, ‘అంద సిస్సుల్ తెన్ ఆవ్ పస్సా అన్నిమ్ కతి గది కేన్?’ మెన అమ్చో గురుబాబు పుసితయ్ మెన సంగ, చి 15 తెయార్ కెర్లి వెల్లి అంతస్సు గది ఏక్ తుమ్క దెకయెదె. ఒత్తయ్ అమ్చి రిసా పస్సా అన్నిమ్ తెయార్ కెర తా” మెన యేసు సంగిలన్. 16 జేవ్ సిస్సుల్ బార్ జా పట్టుమ్తె గెచ్చ, జో సంగిలి రితి ఎత్తి జర్లు జా అస్సె మెన దెక, జా పస్సా అన్నిమ్క దొర్పు జలిసి తెయార్ కెర్ల.

17 సాంజ్ జతికయ్, యేసు జేవ్ బారజన్ సిస్సుల్ తెన్ జా గదితె జా కెర, 18 జేవ్ వెన అన్నిమ్ కెర్లె తతికయ్, యేసు “తుమ్క ఆవ్ కిచ్చో కచితుమ్ సంగితసి మెలె, తుమ్ అంచి తెన్ కత్సంతె ఎక్కిలో అంక దెర విరోదుమ్ సుదల్చి అత్తి సార్ప కెర దెయెదె” మెన సంగిలన్. 19 ఇసి సంగితికయ్, జేవ్ దుకుమ్ జా, “ఆవ్ గె?” మెన ఎక్కిలోచి పడ్డె ఎక్కిలో ఎత్తిజన్ సంగుక దెర్ల. 20 జలె, జో జోవయింక, “తుమ్ బారజన్తె ఎక్కిలో దస్సి కెరెదె. అంచి తెన్ ఆతు తప్పలయ్ పొడి బెద బుడ్డయ్తె ఎక్కిలో. 21 ఆవ్ మాన్సు జా జెర్లిలోసాచి రిసా రెగిడ్లి లెక్క ఉట్ట గెచ్చిందె. గని, అయ్యె! ఆవ్ మాన్సు జా జెర్లిలోసాక కేన్ మాన్సు దెర విరోదుమ్ సుదల్చి అత్తి సార్ప కెర దెయెదె గే, జో మాన్సు జతి సిచ్చిచి రిసా జో నే జెర్లు తిలె జోక చెంగిల్ తట్టి!” మెన సంగిలన్.

22 యేసు, సిస్సుల్ జా పస్సా అన్నిమ్ కెర్లె తా, యేసు పొడియొ దెరన “దయ కెర్లది” మెలి రితి ఏదేముడు అబ్బొన్క జోబర సంగ కెర, జా పొడియొ మోడ, సిస్సుల్క పంబ టా, జోవయింక “తుమ్ ఈంజ కడన కా. అంచి ఆగేక ఈంజ గుర్తు జయెదె” మెన కెర, 23 ఏక్ గిన్నుచి ద్రాచ రస్సుమ్ దెర, దేముడు అబ్బొన్క అన్నె ఉచర, సిస్సుల్క దెతికయ్, జేవ్ ఎత్తిజన్ జా గలనిచి ద్రాచ రస్సుమ్ వర్లు తెన్ పిల. 24 తెదొడి యేసు “ఈంజ రస్సుమ్ కిచ్చొచి గుర్తు మెలె, ఒగ్గరజన్ మాన్సుల్చి పాపుమ్ గెచ్చయ్తి రిసా అంచి లోయి నూయి జంక అస్సె మెన అంచి నొచి ప్రమానుమ్. 25 తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ నిజమి సంగితసి మెలె, అబ్బొసి జలో దేముడుచి రాజిమ్తె ఆవ్ నొచర్ పితె ఎద, ఇసి ద్రాచ రస్సుమ్ పియి నాయ్” మెన సిస్సుల్క సంగిలన్.

బమ్మ జా అంక ములితె మెన సంగిలిసి

26 తెదొడి జేవ్ దేముడుక గనుమ్ గాయ కెర బార్ జా, ఒలీవ మెట్టయ్ ఉట్ట గెల. 27 యేసు జోవయింక, “తుమ్ ఎత్తిజన్ బమ్మ జా అంక ములితె. కిచ్చొక మెలె, మెండల్ రకితోసాక ఆవ్ మొరయిందె, చి జోచ మెండల్ ఎత్తిజన్ చెదుర్లు జా గెచ్చుల, మెన దేముడు కోడుతె రెగ్గయ్లిసి నెరవెర్లువ జంక అస్సె. 28 గని ఆవ్ అన్నె జీవ్ జా ఉట్టి పిమ్మట్క, తుమ్చి కంబ అగ్గ గలిలయ ప్రాంతుమ్తె గెచ్చిందె” మెన ప్రమానుమ్ కెర్లన్.

29 యేసు ఇసి సంగితికయ్, పేతురు జోక “ఎత్తిజన్ తుక ములిలెకి, ఆవ్ తుక ములి నాయ్” మెన సంగిలన్. 30 జలె యేసు జోక, “తుక ఆవ్ కిచ్చొ నిజమి కచితుమ్ సంగితసి మెలె, ఆజి రాతిక, కుకుడొ తివ్వెరి నే వాసితె అగ్గ, ‘జోక నేని’ మెన అంచి రిసా తుయి తివ్వెరి సంగితె” మెన సంగిలన్. 31 దస్సి సంగిల్ కి, పేతురు బమ్మ తెన్ “ఆవ్ తుచి తెన్ మొరుక అస్సె మెలె కి, ఆవ్ తుక ‘నేని’ మెన కెయ్యక కి సంగి నాయ్” మెన పేతురు గట్టిజ సంగిలన్. జేవ్ సిస్సుల్ ఎత్తిజన్ దస్సి సంగిల.

† 14:12 14:12 యేసు కి ఈంజ పస్సా పండుగ పొడి మాన్సుల్చి పాపుమ్ గెచ్చయ్తె అర్పితుమ్ జా జోవయించి లోయి నువ దెయెదె.
 ‡ 14:13 14:13 మెలె యెరూసలేమ్ పట్టుమ్. § 14:22 14:22 †దేముడు అబ్బొసి మెన కేన్ సుట్టు రెగ్లె తిలె, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి రిసా సంగితయ్.

గెత్తేమనే తోటతె

(మత్త 26:36-46; లూకా 22:39-46)

32 ఒత్త తంతో యేసు సిస్సుల్ గెత్తేమనే మెంతి తోటతె గెచ్చు, జో “ఆవ్ ఒత్తల్తో గెచ్చు ప్రార్థన కెర జెతి ఎది ఎద తుమ్ ఇన్నె వెన తా” మెన జేవ్ సిస్సుల్ క సంగ, 33 ఎక్కి పేతురుక, యాకోబుక చి యోహానుక పట్టి కడన ఇదిల్ దూరి గెచ్చు తా, దుకుమ్ జా మెన్సుతె ఒగ్గర్ బాద సీడుక దెల్లె. దస్సి బాద సీడ, 34 “అంచి పెట్టి తిలి దుకుమ్ క మొర గెచ్చుక జయెది. తుమ్ ఇన్నె తెలివి తెన్ రకీతె తా” మెన సంగ, 35 సగుమ్ దూరి గెచ్చు కెర, నెర్సు సీడ, దేముడు అబ్బొన్ క ఇసి మెన ప్రార్థన కెర్లన్. “ఓ బ, తుక జంక తిలిగిన, ఈంజ దుకుమ్ జతి గడియ నెంజెలి, జతి లెక జలి అంక పిట్టవు” మెన అన్నె, 36 “ఓ బ, ఎత్తి తుచి అత్తి అన్నె. ఈంజ గిన్నుచి ఆవ్ నే పితి రితి అంక పిట్టవు. గని అంచి ఇస్టుమ్ పోని. తుచి ఇస్టుమ్ జగ్గు జవున్” మెన ప్రార్థన కెర, 37 జేవ్ సిస్సుల్ తె ఉట్ట జా, జేవ్ నిజ అస్తి మెన దెక కెర, పేతురుక, “ఓ సీమోసా, తుయి నిజ అస్సిన్ గే? ఎక్కి గడియ జవున్ రకీతె తంక నెత్తిల్లది గే? 38 జత అల్లరతె తుయి పాపుమ్ నే కెర్తి రితి జాగర్త తెన్ తా, ప్రార్థన కెర్తె తా. ‘అత్తు నిదానుమ్ అన్నె’ మెన ఉవరన్లెకి, అగ్గేక సెక్కి నాయ్,” మెన పేతురుక యేసు సంగిలన్. 39 అన్నెక్ సుట్టు ఇదిల్ దూరి ఉట్ట గెచ్చు కెర, తోలితో ప్రార్థన కెర్ల కొడె, అన్నెక్ సుట్టు ప్రార్థన కెర్లె.

40 దస్సి ప్రార్థన కెర, అన్నె బుల జా, జేవ్ సిస్సుల్ గూన్ క నెత్త కెర నిజ అస్తి మెన దెకిలన్. దెకితికయ్, జేవ్ లాజ్ జా, జోక కిచ్చొ సంగుక గే నేన గెల.

41 అన్నెక్ సుట్టు కి యేసు దస్సి గెచ్చు అన్నె జా, మొత్తుమ్ తివ్వెరి జేవ్ నిజలిసి దెక, “అప్పెకయ్ సెలవ్ కడన నే రకీతె నిజ అస్సున్ గే? సాల. ఈంజె నమయుమ్ జా గెలి గే. ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్ లోసా పాపుమ్ కెర్లనచి అత్తి దెర్ను సీడింది. 42 జోవ్వు, గెచ్చుము! ఓది, అంక దెర దెతోసా పాసి జా అన్నె” మెన జోవయింక సంగిలన్.

యూదా చి జనాబ్ యేసుక దెరుక అయ్ లిసి

43 యేసు దస్సి లట్టబై తతికయ్, జేవ్ బారజెన్ సిస్సుల్ తె అగ్గె బెద తిలో యూదా పావ అయ్ లో. వెల్లెల పూజర్లు, మోసే తెన్ దేముడు దిలి అగ్గల్ సెకడ్డనచి అన్నె వెల్లెల మాన్సుల్ తెర్దయ్ ల జనాబ్ కి, కత్తులు డండల్ దెరన, యూదా తెన్ అయ్ ల.

44 జలి ఈంజ నే జతె అగ్గె, “కక్క ఆవ్ చుంబింది గే, జోయ్యి యేసు. జోకయ్ దెరన కో నే పిట్టయ్ తి రితి చెంగిల్ రక కడన” మెన యేసుక దెర దెతో యూదా జేవ్ జనాబ్ క గుర్తు సంగ తిలన్. 45 జో అయ్ లి బేగి, యేసుతె జా కెర, “గురుబాబు” మెన సంగ చుంబితికయ్, 46 జేవ్ బెద అయ్ లన యేసుక దెర్ల.

47 జలి, ఒత్త టీవో జా తిలో ఎక్కిలో కత్తి కడన, ఎత్తిక వెల్లె పూజరిచో గెత్తి సుదొక వెట జోచో కంగ్గొ కండ గెలన్. 48 తెదొడి జోక దెర్లసక యేసు, “ఆవ్ కిచ్చొగి చోర్లయ్ గే, చి తుమ్ కత్తులు డండల్ దెరన అంక దెరుక తుమ్ అయ్ లదు గే? 49 ఆవ్ రోజుక తుమ్ చి తెన్ దేముడుచి గుడితె తా బోదన కెర్లె కి, జా పొది అంక దెర్ను నాయ్. జలి, దేముడుచి కొడెతె రెగిడ్డిసి ఎత్తి జగ్గు జవున్!” మెన సంగిలన్. 50 జలి, సిస్సుల్ ఎత్తిజెన్ బమ్మ జా, జోక ముల దా ఉట్ట నిగిల.

51 జలి, పట్టి బందన తిలో ఏక్ ఉబెబెడి యేసుచి పట్టి గెతె తిలన్ యేసుక కడ నెత్త మాన్సుల్ తె సగుమ్ జెన్ జో ఉబెబెక దెర్ల. 52 గని, జో జా పట్టి సేడవ దా డుమ్ డెయ్ ఉట్ట నిగిలన్.

ఎత్తిక వెల్లె పూజరిచి మొత్తె యేసుక పరిచ్చు కెర్లిసి

53* యేసుక ఎత్తిక వెల్లె పూజరితె కడ నిల. ఒత్త కడ నెతికయ్, వెల్లెల పూజర్లు, మోసే తెన్ దేముడు దిలి అగ్గల్ సెకడ్డన, వెల్లెల మాన్సుల్ ఎత్తిజెన్ ఒత్త బెర తిల. 54 పేతురు, జలి, దూరి దూరి తా యేసుచి పట్టి జా జా, జో ఎత్తిక వెల్లె పూజరిచి వీదె పిన, అగితె తపితి రిసా జమాన్సు తెన్ వెన తిలో.

55 వెల్లెల పూజర్లు చి అన్నె వెల్లెలో నబ కెర్లన ఎత్తిజెన్ యేసుక మార గెలుక మెన జోక నేరిమ్ వయడ్డి సాచిక చజెతె తిల, గని సరి జతి సాచి దొర్కు జయె నాయ్. 56 మెలి, ఒగ్గర్ జెన్ జోచి ఉప్పెరి అబద్దుమ్ సాచి సంగిల్ కి కచి, కచి సాచి ఎక్కి రితి జయె నాయ్. 57-58 తెదొడి, సగుమ్ జెన్ టీవో జా, “మాన్సు

* 14:53 14:53 ‘ఎత్తిక వెల్లె పూజరి’ మెలి, వెల్లెల పూజర్లు మొత్తుమ్ తె ఎక్కిలో ముక్కిమ్ చో పూజరి జయెది. తెదొడి కయవ మెలోసా ఎత్తిక వెల్లె పూజరి జా తిలో.

బందిలి ఈజ దేముడుచి గుడి నేడవ కెర త్రిత్తకయ్ మాన్సు నే బందిలి ఏక్ దేముడుచి గుడి బందిందె, మెన ఈంజో సంగిలినీ సూన్లమ్” మెన అబద్దుమ్ సంగిలె. ⁵⁹ గని జేవేవ్ సంగిలి సాచి కి సరిగా బెదె నాయ్.

⁶⁰ తెదొడి, ఒత్త తిల మాన్సుల్చి నెడమె ఎత్తిక వెల్లో పూజరి టీవో జా కెర, యేసుక “ఈంజేవ్ సంగితిన్ కిచ్చొ జబాబ్ దెక నెత్తి గే? ఈంజేవ్ తుక కిచ్చొ నేరిమ్ వయడ్తతి?” మెన పుసిలన్. ⁶¹ గని యేసు తుక్తె తా, కిచ్చొ జబాబ్ కి సంగె నాయ్. యేసు తుక్తె తతికయ్, ఎత్తిక వెల్లో పూజరి జోక అన్నె “పరలోకుమ్ తిలో అమ్చొ దేముడు ప్రబుచొ పుత్తున్ జలో క్రీస్తు తూయి గే?” మెన యేసుక పుసితికయ్, ⁶² జో “అచ్చొ. అన్నె, ఆకరక, ఎత్తి నెక్తి అదికారుమ్ తిలోసాచి ఉజెతో పక్కయ్ ఆవ్ మాన్సు జా జెర్సున్ అయ్లోసా వెస తతిసి కి, ఆగాసుమ్చ వబ్బుల్ తెన్ ఆవ్ పరలోకుమ్ తెంతో అన్నె ఉత్త జెతిసి కి తుమ్ దెకితె” మెన సంగిలన్.

⁶³ ఇసి సంగితికయ్, జో ఎత్తిక వెల్లో పూజరి కోపుమ్ జా, జో గలన్లె దిగిల్ సాక్క చిరన గెల కెర, “అన్నె సాచి సంగితన అమ్క అక్కర్ నాయ్. ⁶⁴ దేముడుక ఆవ్ నమ్ముదుమ్ జతసి మెన ఈంజో సంగ ప్రబుచి విలువ కడ వెల్లె పాపుమ్ కెర్తినీ తుమ్ ఎత్తిజన్ సొంత సూన్లదు, తుమ్ కిచ్చొ తీర్పు సంగితె?” మెన సబ కెర్తనక పుసితికయ్, “మొర్తి సిచ్చుచి తప్పు కెర అన్నె” మెన జేవేవ్ ఎత్తిజన్ తీర్పు సంగిలె. ⁶⁵ తెదొడి జోవయింతె సగుమ్జినీ యేసుక తుంకురక దెర, నిస్కారుమ్ కెర్ల. అన్నె, జోచి మొక్క పాలుమ్ డంక దా జోక పెట, “తుక కో పెట్ల గే, తుమ్ క్రీస్తు గే సంగు!” మెన కొంకడ్ల. అన్నె, జమాన్సు జోక ఎత్తివాట్ దెబ్బల్ పెట గెల.

“జోక నేని” మెన యేసుచి రిసా పేతురు సంగిలినీ
(మత్త 26:69-75; లూకా 22:56-62; యోహా 18:15-18,25-27)

⁶⁶ పేతురు ఎట్తో వీదె తతికయ్, జో ఎత్తిక వెల్లో పూజరితెచి తేరబోద గొత్తి నుది ఎక్కెల్ జా కెర, ⁶⁷ పేతురు ఆగితె తపిత్ తిలిసి దెక కెర, “తుయి కి నజరేతు గచ్చొచొ యేసు తెన్ తిలది, గెద” మెలి. ⁶⁸ ఇసి మెన సంగితికయ్, “నాయ్, గెద. తుయి సంగితిసి కిచ్చొ గే, ఆవ్ నేని. అంక అర్దుమ్ జయె నాయ్” మెన సంగ, జా వీదెచి ఒత్తలతోచి గుమ్ముమె ఉట్ట గెలన్. ⁶⁹ గని జా గొతిమాన్సు జోక ఒత్త అన్నె దెక, “ఈంజో కి జోవ్ సిస్సల్తె ఎక్కెలొ” మెన ఒత్త టీవో జల నుదల్క సంగితికయ్, ⁷⁰ పేతురు అన్నె, “ఆవ్ నెంజి” మెన సంగిలన్. అన్నె గడియ గెతికయ్, ఒత్త తిలన పేతురుక దెక, “తుయి, నిజామి జోతె తిలోసా. తుయి కి గెలిలయ ప్రాంతుమ్తెచొ మాన్సు గెద?” మెన సంగిలె. ⁷¹ జాకయ్ పేతురు, “తుమ్ సంగిలో మాన్సుక ఆవ్ నేని” మెన సాపెన గల కెరన ఒట్టు గలనుక దెర్తికయ్, ⁷² బేగి కుకుడో వాసిలన్. జలె ఇన్నెతెన్ దొవ్వెర జలి, చి “కుకుడో తివ్వెరి నే వాసితె అగ్గె, తుయి అంక ‘నేని’ మెన తివ్వెరి సంగితె” మెన యేసు అగ్గె సంగిలినీ ఏదన్ల కెర, పేతురు ఎదివాట్ దుకుమ్ జా ఏడ గెలన్.

15

పిలాతు యేసుక పరిచ్చ కెర్తినీ
(మత్త 27:1-2,11-14; లూకా 23:1-5; యోహా 18:28-38)

¹ రాత్ వయతికయ్, వెల్లెల పూజర్లు, వెల్లెల మాన్సుల్, మోసి తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్తన, వెల్లె సబ కెర్ల నుదల్ ఎత్తిజన్ బెద వెన, యేసుక కిచ్చొ కెరుక గే ఉచర, జోక బంద కడన, *అదికారి జలో పిలాతు మెలోసాతె సార్చు దిల.

² పిలాతు యేసుక దెక, “తుయి గే యూదుల్చొ రానో?” మెన పుసిలన్, చి యేసు “తుయి సంగిలి రితి” మెన జబాబ్ దిలన్.

³ తెదొడి వెల్లెల పూజర్లు యేసుక ఒగ్గర్ నేరిమ్లు వయడ్డికయ్, ⁴ పిలాతు మెలో జో అదికారి జోక అన్నె, “తుయి జోవయింక కిచ్చొ జబాబ్ దెసి నాయ్ గే? ఈందె, తుక కెత్తి నేరిమ్లు వయడ్తతి గే నూను”, మెన సంగిలన్. ⁵ గని యేసు అన్నె కిచ్చొ జబాబ్ దిలో నాయ్, చి రిసా పిలాతు ఒగ్గర్ ఆచారిమ్ జలో.

* 15:1 15:1 రోమ్ దేనిమ్చి ప్రబుతుమ్ జా దేనిమ్ ఆక్రమించువ కెర విలువ కెర్ల తతికయ్, జా రోమ్ దేనిమ్చి ప్రబుతుమ్చి నాన్ తెన్నె పిలాతు అదికారి జా అన్నె.

6 జలె, జా వండుగు పొది, ప్రజల్ కోర్ప జలో కేన్ జలెకు జేలి జలోసాక ముల దెంక పిలాతుక అలవాట్ జా అస్సె. 7 జలె, ప్రబుతుమ్క విరోదుమ్ జా అదికారుల్క విత్తేకుమ్ కెర అత్య కెర్ల మాన్సుల్ నగుమ్జెన్ జా పొది జేల్తె తిల. జోవయింతె బరబ్బు మెలో ఎక్కిలో తిలో. 8 జలె, ఒత్త తిల జనాబ్ పిలాతుచి పాసి బెర జా కెర, “తుయి ఈంజ వండుగక అలవాట్ జలి రితి అమ్క కెరు!” మెన బలవంతుమ్ కెర్ల. 9 జాకయ్ జో పిలాతు జోవయింక “తుమ్ యూదుల్క †రానో జలోసాక తుమ్క ఆవ్ ముల దెంక తుమ్చి ఆన గే?” మెన పుసిలన్. 10 కిచ్చొక మెలె, ఎక్కి గోసకయ్ వెల్లెల పూజర్లు యేసుక జో తెన్ ఆన అస్సె మెన జో జానె.

11 గని, “ యేసుక పోని. బరబ్బుక ములు!” మెన నంగ” మెన వెల్లెల పూజర్లు జేవ్ బెర తిల జనాబ్క సికయ్తె తిల.

12 తెదొడి పిలాతు జేవ్క అస్సె, “దస్సి జలె, తుమ్ యూదుల్చో రానో మెలోసాక ఆవ్ కిచ్చొ కెరుక?” మెన పుసిలన్, 13 చి జేవ్ జనాబ్ “జోక సిలువతె గల మొర్తి సిచ్చ కెరు!” మెన ఒర్గెల. 14 జేవ్ ఇసి జతికయ్, పిలాతు అస్సె, “కిచ్చొక? కిచ్చొ నేరిమ్ కెర అస్సె?” మెన పుసిలన్. గని జేవ్, అగ్గెచి కంట బగ్గర్ విస్సుమ్ తెన్ “సిలువతె గల మొర్తి సిచ్చ కెరు!” మెన గట్టిజ కేకుల్ గలిల. 15 జాకయ్ పిలాతు, ప్రజల్క ముద్దొ కెరుక మెన, జేవ్ నంగిలో బరబ్బుక ముల కెర, యేసుక కొర్ల తెన్ పెటవడ, ‘జోక సిలువతె గల్లు, జలె’ మెన సార్చు దిలన్.

జమాన్లు యేసుక కొంకడ్డిసి

16 తెదొడి అదికారితెచ జమాన్లు నుదల్ యేసుక ‘ప్రోత్రియమ్’ మెంతి అదికారి గేర్చి తెడిచి గదితె కడ నా కెర, నయన్యుమ్ ఎత్తిజెన్క ఒత్త బుకారా కెర, 17 †ఊడ రంగుచో ఏక్ పాలుమ్ జోక గల దా, కంటక ఏక్ కిరీటుమ్ గంచ కెర, జోచి బోడితె గల దా కెర, 18 యూదుల్చో రానో, తుక జెయ్యి, జెయ్యి! మెన కొంకడ కొంకడ జోకర, 19 ఏక్ డండో తెన్ జోక బోడి పెట, జోక తుంకకెర, నెర్దు సీడ జోకర కొంకడ్. 20 దస్సి దూసుచ కెర్లె పిమ్మట్, జోక గల తిలి ఊడ రంగుచో పాలుమ్ కడ గల కెర, జోచో సొంత పాలుమ్ జోక అస్సె గల కెర, జోక సిలువతె గలుక మెన కడ నిల.

యేసుక సిలువతె టీవడ మార్గిసి

(మత్త 27:32-44; లూకా 23:26-39; యోహా 19:17-19)

21 వట్టె గెతె తతికయ్, కురేనియూ దేసిమ్చో సీమోను మెలో ఎక్కిలో పాసిచి బయలె తెంతో జా, ఒత్త పాచిలన్. జో, అలెక్కుండ్రు రూపు మెల దొగులక అబ్బొసి జయెదె. జలె, జోకయ్ “యేసుచి సిలువ తుయి వయూ” మెన జమాన్లు నుదల్ బలవంతుమ్ కెర్ల.

22 జలె, యేసుక గొల్గోతా మెలి మెట్టయ్ కడ నిల. ‘గొల్గోతా’ మెలె, ‘గిడ్డి పొలికచి టాన్’. జలె, జోక ఒత్త కడ నా కెర, 23 నొప్పి తొక్కి కెర్లె ఓస్తు బెదయ్లె ద్రాచ రన్సుమ్ యేసుక నయన్యుమ్ నుదల్ “పి” మెన దిలెకి, పియె నాయ్. 24 తెదొడి జోక ఏక్ కీసిలువతె గల టీవడ సిలువక బుయ్యె రోవ కెర, “జోచ పాలల్ వంటనుమ” మెన చీటి గల వంటన్.

25 జోక సిలువతె గలిలి నమయుమ్ కెర్లె జలి మెలె, పెందలి నొప్పు గంటల్ జలి. 26 “* యూదుల్చో రానో, ఈంజో” మెన జోచి నేరిమ్ రెగిడ్డి దార్చొగండ యేసుచి బోడిచి ఉప్పిరి సిలువతె ఒడోవ దిల. 27 అస్సె, ఉజెతో పక్క ఎక్కిలోక, డెలి పక్క ఎక్కిలోక, దొగుల చొర్లుక ఎక్కెన్ సిలువల్తె గలిల. 28 †జేవ్ తెన్ దేముడు పూర్ణమ్ రెగ్లయ్లె ఏక్ కోడు నెరవెర్చువ జలి.

“జో పాపుమ్ నెంజిలోసా జలెకి, నేరిమ్ వయడ, జోక ‘పాపుమ్ కెర్లెసా’ మెన పాపుమ్ కెర్లెన తెన్ బెదవ సిచ్చ కెర్లె.”

† 15:9 15:9 యేసుక ‘యూదుల్చో రానో’ మెన నంగిలె, వెల్లెల పూజర్లు కోపుమ్ జవుల మెన జోవయింక కొంకడ్డి రిసా దస్సి మెలన్.
 ‡ 15:17 15:17 ఎరన చి నీలిమ్ రంగుల్ బెదయెలె, ఊడ రంగు జయెదె. § 15:24 15:24 ‘సిలువ’ కీసి తయెదె మెలె, ఏక్ టీవెత్తి చి ఏక్ అడ్డుమ్ జతి దొస్సి డండల్ బెదయెలె. సిచ్చ జతో మాన్సుక జా సిలువతె ఎంగ్లవ కెర, జోచ అత్తొ చట్టొ చంపొ కెరవ, అత్తొచట్టొ మేకుల్ పెట సిలువ బుయ్యె టీవ రోవ కెర దస్సి ములుల. జో సిచ్చ జతోసా దస్సి ఒడోయ్ జా మెరెదె. రోమ్ దేసిమ్చి అలవాట్ తెన్ చి సిచ్చ, జా.
 * 15:26 15:26 రోమ్ దేసిమ్చి నాన్ తెన్ ఏలువ కెర్లె పిలాతు ఈంజ దార్ గండ రెగ్లె తిలన్; యూదుల్క కొంకడ్డి రితి. యోహాను 19:19.
 † 15:28 15:28 గ్రీకు బాన తెన్ ఈంజ మత్తెలి రెగిడ్ల నగుమ్ పున్కల్తె 28 నబర్చి కోడు తయె నాయ్.

సిలువతె తతికయ్ జోక మాన్సుల్ కొకడ్లిసి

29 జా వాడే గెతె తిల మాన్సుల్ యేసుక ఆన, ఆన బోడి దున్నొవ, “దేవులుమ్ సేడవ తిరత్తక అన్నె బందితోసా, తుయి. 30 జలె, తుక తూయి రచ్చించువ కెరన, జా సిలువ తెంతో ఉత్తు!” మెన జోక కొకడ దూసువ కెర్త.

31 దన్నె, వెల్లెల పూజర్లు, మోసి తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గల్ సికడ్లన తెన్ బెద జా, ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో ఆన, ఆన “ఈంజో వేర సుదల్క రచ్చించువ కెర్లన్, గని జోక జొయ్యి రచ్చించువ కెరనుక నెత్తె. 32 అమ్ దెక నంప కెర్తి రిసా, ఈంజో క్రీస్తు, ఇస్రాయేలు ప్రెజల్చో రాసో జలె, సిలువ తెంతో ఉత్త జెవును!” మెన యేసుక దూసువ కెర్త.

జో తెన్ బెదవ సిలువల్తె గలిల దొగుల చోర్లు కి జోక దూసువ కెర్త.

యేసు మొర గెలిసి

(మత్త 27:45-56; లూకా 23:44-49; యోహా 19:28-30)

33 బార గంటల్ మెద్దెన్ జలి తెంతో, మొదోల్ కెర తిన్ని గంటల్ ఎద జా ఒండే దేసిమి అందర్ డంక తిలి. 34 జలె, తిన్ని గంటల్క యేసు, “ఏలీ, ఏలీ, లామా సబక్తాసీ” మెన అరమయ్ బాస తెన్ “అంచో దేముడు ప్రబు, అంచో దేముడు ప్రబు, అంక కిచ్చొక ఆతు ముల దా అస్సిసి?” మెన గట్టిజ ఒర్లు దిలన్. 35 జలె, ఒత్త టీవో జా తిలనతె సగుమ్జెన్ జా కోడు నూన కెర, “ఆదె, ఏలీయా పూర్లుమ్చొక బుకార్తయ్, కిచ్చొగి” మెల. 36 జోవయింతె ఎక్కిలో నిగ గెచ్చు, బూంజు రితి తిలి ఏక వస్తువ వెంట, అమ్మడి ద్రావ రస్సుమతె బుడ్లవ కెర, ఏక రివ్వతె బంద, చాంప కెర, జోక “పి” మెన దా, “అల్లె, ఇన్నెక సిలువ తెంతో ఉత్తవుక మెన ఏలీయా తోడి జా ఉత్త జెయెదె గే, నాయ్ గే దెకుమ!” మెన కొకడ్లన్. 37 జలె, యేసు గట్టిజ కేక గల దా, ప్రాసుమ్ ముల దిలన్.

38 మొర గెలి గడియయ్, దేముడుచి గుడితె ఒడోవ తిలి కెతెర, ఉప్పిర్ తెంతో ఎట్టో ఎద చిరి జా దొన్నె గండల్ జా గెలి. 39 తెదోడి, యేసుక మొక్కె రక తిలో వుంజెకజీన్ జమాన్లుక వెల్లో యేసుక మొర గెలో మెన దెక కెర, “నిజుమి, ఈంజో మాన్సు దేముడుచో పుత్తుసి జా తిలొ” మెన నంగిలన్.

40 యేసు మొర్లి పొది, సగుమ్జెన్ తేరబోదల్ దూరి తెంతో దెకితె తిల. జోవయింతె సగుమ్జెన్ కొన్నె మెలె, మర్లలనే పట్టుమ్చి మరియ మెలి ఎక్కి, దకిలో జలో యాకోబు అన్నె యోసీ మెల ఉబెడల్చి ఏమరియ మెలి అయ్యసి, పడ్డె సలోమే మెలి ఎక్కి తిల. 41 యేసు తిలి ప్రాంతుమతె బుల్లె తిలి పొది, ఈంజేవ్ తిగ్గి జోవయింది పట్టి గెచ్చు సవ్రెచన కెర్తె తిల. యేసు యెరూసలేమ్తె ఉట్టు అయిలి పొది అన్నె ఒగ్గరజెన్ తేరబోదల్ కి జా తిల. జో మొర్లి పొది, జేవ్ కి సిలువ తిలిన్తె రకితె తిల.

యేసుచి పీనుమ్ వెంట గెలిసి

(మత్త 27:57-61; లూకా 23:50-56; యోహా 19:38-42)

42 యూదుల్క బక్కి కెర్తి సెలవ్ కడన్లి దీసి జయెదె, జలె జా దీసి సెలవ్ కడన్లి దీన్క అగ్గెచి దీసి. 43 జలె సాంజ్ జలి పొది, యూదుల్చి వెల్లి సబతె బెదితో ‘చెంగిలో మాన్సు’ మెన ఎల్లిజీన్ జాన్తో, అరిమతుయ్ గవ్విచో యోసేపు, దయిరిమ్ కెరన, పిలాతుతె గెచ్చు, “యేసుచి పీనుమ్ జోక దా” మెన వెంట గెల్లి రిసా నజీలో. జో యోసేపు, ‘దేముడుచి రాజెమ్ ఈంజు లోకుమతె విలువ కెర్తి కాలుమ్ కెయెక జెయెదె.’ మెన, నిదూమ్ తెన్ రకితె తిలొ.

44 జలె, పిలాతు “జో తెద్ది బేగి మొర గెలన్ గె?” మెన అన్యానుమ్ జా, వుంజెకజీన్ జమాన్లుక వెల్లోక బుకారా, “నిజుమి జో తెద్ది బేగి మొర గెచ్చు అస్సె గె?” మెన పుసిలన్. 45 “నిజుమి మొర గెచ్చు అస్సె” మెన జో వుంజెకజీన్ జమాన్లుక వెల్లోచి అత్తి నూన, యోసేపు పీనుమ్ వెంట గెలుక మెన పిలాతు సెలవ్ దిలన్.

46 జాకయ్, జో విలువచి బట్టు ఆన, యేసుచి పీనుమ్ సిలువ తెంతో ఉత్తవ దా, జో పొలుమ్ పంగ్రవ దా, రంగ్ని పత్తుర్ డొల్లి కెరయిలి బోలొచి మెన్సున్తె ఎంగ్రవ దా, జా బోలొచి గుమ్ముమె వెల్లో పత్తురు ఒన్నువ

† 15:38 15:38 ఎక్కి ఎత్తిక వెల్లో పూజరి వెర్సికక ఎక్కి నుట్టు మెన అర్పితుమ్ దెతి గదిక అడ్డు కెర్తె తెర, ఈంజు. § 15:40 15:40 ఈంజు మరియ యేసుచి అయ్యసి జయెదె; మార్కు 6:3.

కెర డంకిలన్. 47 కేసి ఎంగ్లవ దా వెంట గల గే, మగ్దలేనే పట్టుమ్చి మరియ మెలిసి కి, యోసే మెలోసాచి *మరియ మెలి అయ్యసి కి దెకిల.

16

యేసు జీవ్ జా ఉట్ట అన్న

(మత్త 28:1-8; లూకా 24:1-12; యోహా 20:1-10)

1 నెలవ్ కడన్ల దీసి కేడ గెలి రాతి, మగ్దలేనే పట్టుమ్చి మరియ, యాకోబుచి అయ్యసి మరియ, సలోమే తెన్, యేసుక గాంసుక మెన, చెంగిల్ వాసిన తేల్ గెనన్న, చి 2 జా * అయతర్ దీసి ఒగ్గర్ పెందలె ఉట్ట, బార్ జా, పొర్లు బార్ జలి నమయుమి జా మెన్లు పాఁవ, 3 “మెన్లు డంపిలో పత్తుర్ అమ్చి రిసా కో ఒన్కువ దెవుల గె?” మెన ఎక్కి తెన్ ఎక్కి †లట్టలై తిల. 4 ఇని లట్టబ లట్టబ, ఉప్పిరి దెక, పత్తురు ఒన్కు జా అన్న మెన దెకిల. జో పత్తుర్ ఒగ్గర్ వెల్లొచొ.

5 తెదొడి, మెన్లు గెచ్చు వెన, కిచ్చొ దెకిల మెలె, జా మెన్లు తెడిచి ఉజెతో పక్క, చొక్కెల పాలల్ గలన తిలో ఉబెడొ రితో దేముడుచి దూత వెన అన్న. జోక దెక, ఆచారిమ్ జా పంబ్ర జల. 6 జేవ్ ఇసి జతికయ్, జో దేముడుచి దూత జోవయింక “పంబ్ర జా నాయ్. సిలువతె గల మొర తిలో నజరేతు గవ్వెచొ యేసుక తుమ్ చజతసు. జో జీవ్ జా ఉట్ట అన్న. జో ఇన్నె నాయ్. ఈందె జోక ఎంగ్లవ తిలి టాన్క అంకి గల.”

7 అన్నె, సిస్సుల్క, పేతురుక “తుమ్చి కంట అగ్గెతో, యేసు గెలిలయతె ఉట్ట గెతయ్. తుమ్క జో అగ్గె సంగిలి రితి, జోక ఒత్త దెకితె మెన తుమ్ గెచ్చు సంగ” మెన దూత సంగిలన్. 8 జేవ్ తెరబొదల్ బమ్మ తెన్ మెన్లు తెంతో బార్ జా, సిస్సుల్క జా కబుర్ సంగుక ఉట్ట నిగ గెల. గట్టిజ ఆచారిమ్ జా, అద్దర్ జా గెచ్చు తిల, చి బియెఁ కెర, సిస్సుల్క పిట్టవ, కక్క కి కిచ్చొ సంగితి నాయ్.

మగ్గల పట్టుమ్చి మరియక యేసు డీసిలిసి

9 యేసు †అయతర్ దీసి జీవ్ జా ఉట్ట, జా దీసి పెందలె మగ్గల పట్టుమ్చి మరియక తొలితో డీసిలన్. ఒగ్గర్ అగ్గె, జాచిక దెర్ల బూతల్క యేసు ఉదడ గెల తిలన్. జా తెరబొద ఈంజయి. 10 జాలె, యేసు జాక డీస్తికయ్, జా జో తెన్ బుల్లె తిల సిస్సుల్ జిచ్చి అన్న మెన నేన కెర దుకుమ్ జా ఏడ్తె అస్తి, మెన జా జాన కెర, జా మాన్లు జోవయింతె గెచ్చు కెర, “జీవ్ జా అన్న. అవ్ సొంత దెక అన్న” మెన సాచి సంగిలి. 11 గని జో జీవ్ జలిసి జా దెకిలిసి నూన్లె కి, తెదొడి నంప కెర్తె నాయ్.

12 ఒత్త తెంతో, బయిలుచి వట్టె దొగుల సిస్సుల్ ఇండ గెతె తతికయ్, యేసు, జోచి పొలిక ఇదిల్ వేర మార్పువ జా తా, జోవయింక డీసిలన్. 13 తెదొడి జేవ్ దొగుల అన్నె బుల గెచ్చు, అన్నె సిస్సుల్క సంగిల. గని జేవ్ అన్నె సిస్సుల్ తెదొడి నంప కెర్తె నాయ్.

ఎగరజన్ సిస్సుల్క యేసు డీసిలిసి

(మత్త 28:16-20; లూకా 24:36-49; యోహా 20:19-23; బారి కమ్మె 1:6-8)

14 జాచి పిమ్మట్, ఎగరజన్ సిస్సుల్ అన్ముమ్ కంక వెన తిలి పొచి, యేసు జోవయింక డీసిలన్, చి గోల కెర్లన్. 15 జీవ్ జలి పిమ్మట్ జోక దెక తిలన్, జోక సాచి సంగ తిలె కి, జేవ్ రాడె జీవ్ తెన్ తిలి రితి అన్యానుమ్ జా నంప నీ కెర్తె రిసా గోల కెర్లన్.

15 తెదొడి యేసు సిస్సుల్క, “తుమ్ దేసిమ్లు ఎత్తితె గెచ్చు, లోకుమ్చ ఎత్తిక అంచి రిసా సుబుమ్ కబుర్ బొదన్ కెర. 16 కో నంపజయి గెచ్చులె బాప్తిసుమ్ నజనుల గే, జేవ్ రచ్చొంచువ జవుల. గని కో నంప నీ జవుల గే, మొర గెలె, సిచ్చుతె గెచ్చులె.

17 “అంక నంపజతన తెన్ అంచి అదికారుమ్ అన్నె మెన కీన గుర్తులు తయెదె మెలె, అంచి నావ్ తెన్ బూతల్క ఉదడ గెలుల, జేవ్ అగ్గె నే సికిల బాసల్ తెన్ లట్టబుల, 18 అయివొక ఉక్ల దెర్లె జవున్, మొర్తిసి

* 15:47 15:47 ఈంజ మరియ యేసుచి అయ్యసి జయెదె; మార్కు 6:3. * 16:2 16:2 నత్త పొదుల్తె అగేచి దీసి † 16:3 16:3 ఎక్కిల్ తెన్ ఎక్కిల్ ‡ 16:9 16:9 నత్త పొదుల్తె అగేచి దీసి

పిల్లె జవున్, జోవయింక ప్రమాదుమ్ జయె నాయ్. అన్నె, జొర్జొ జబ్బుల్ తెన్ తిల మాన్సుల్క అంచి నావ్ తెన్ బోడి చడిలె, చెంగిల్ జవుల.”

19 ప్రబు జలో యేసు, జలె, సిస్సుల్ తెన్ లట్టబ బోదన కెర కేడయ్లి ఇదిల్ వణ్ణె, జోవయించి మొక్కె ఆగాసుమ్తె వెగ, పరలోకుమ్తె దేముడు అబ్బిన్చి ఉజెతో పక్కయ్ వెసిలన్.

20 అన్నె, జో సంగిలి రితి, సిస్సుల్ కేనె ఒత్త గెచ్చు బోదన కెరై తతికయ్, ప్రబు జోవయింక తోడ్ తా జేవ్ సిస్సుల్చి అత్తి వెల్లో కమొ కెరవ కెరవ, జేవ్ సంగిలి చి సత్తిమ్క రుజ్జు దెకయ్లన్[§].

§ 16:20 16:20 మార్కుచి అత్తి రెగిడ్లి ఈంజ పుస్తకుమ్తె, ఈంజ అద్యయిమ్చి నొప్పు నంబర్ తెంతొచ కొడొ ముల, ఆకర్చి కోడు కొట్టు జవున్ మెలి రితి ఇదిలిసి కోడు కెయగె గలిల. గని దూతల్చి అత్తి సంగిలి కబుర్ ఎత్తి పేతురుక చి జోవయింతెన్ తిల సిస్సుల్క జేవ్ తేరబోదల్ సంగిల. ఒత్త తెంతొ, నుబుమ్ కబుర్ నూనయ్తి రిసా యేసు జేవ్ సిస్సుల్క చెత్తర్ దిక్కుల్తె తెద్రవ దిలన్. యేసు తెన్ రచ్చున వాల్ దొర్కు జలి, చి పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె బెద కెయ్క తెయ్క ఒత్త చెంగిల్ తంక జయెదె చి నుబుమ్ కబుర్, గెద. జా నుబుమ్ కబుర్ పరలోకుమ్చి సత్తిమ్ తెన్ అన్నె. కో పాడ్ కెరుక నెత్తిర్, తెద్దిలి.

లూకా సుబుమ్ కబుర్ లూకా రెగిడ్డి సుబుమ్ కబుర్

1 యేసుక్రీస్తు ఈంజ లోకుమతె అయలినీ, జో ఇన్నె తిలి పొది అమ్చితె ఎత్తి. జర్గు కెర్ల కమె ఎత్తి. మొదోల్ తెంతో *సగుమ్జిన, సొంత దెక సాచుల్ జా, జా ఎత్తిచి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ నూనయత సేవ కెర్లస జల. 2 జల, జో యేసుక్రీస్తు అయలినీ తెన్ †నెరవెర్లువ జలిసి ఎత్తిచి రిసా జేవ్ సాచుల్ అమ్క జాన కెర అస్సి, అమ్చి అత్తి జా సుబుమ్ కబుర్ దా అస్సి, చి యేసు తెన్ జర్గు జలిన్ ఎత్తిచి మత్తెలితెవ బెదవ ఒగ్గరజిన్ రెగ్ల అస్సి. 3-4 జల, ఓ వెల్లో దెయొపిలా, ఈంజ ఎత్తి. నూన ఆవ్ నరిగా పరిచ్చ కెర అస్సి, చి తుక 'జో నూన్లినచి రిసా సత్తిమ్ చినున్' మెనయ, తుచి రిసా ఈంజ ఎత్తి. వర్గు తెన్ ఆవ్ రెగుడుక అంక చెంగిల్ డీస్తయ, చి ఇన్నె రెగ్లితసి.

క్రీస్తు రిసా సాట్టు కెర్లె యోహాను జెర్బెదె

5 హేరోదు రానో ‡ యూదుల్చి ఒండి దేసిమి ఎలువ కెర్లె తిలి పొది, §దేముడుచి గుడితె జోచి సేవ కెర్లె పూజరి జలో జెకర్యా మెలో ఎక్కిలో తిలన్. పూజర్లుతెవో అబియా పూర్ణమచెచి *తెగచో జో. జోచి తేర్ని, †అహారోను పూర్ణమచో జలో యూదుల్చో తోలితోచో ఎత్తిక వెల్లో పూజరిచి నెకుమతెచి తేరబోద జా తిలి. జాచి నావ్ ఎలీసబెతు. 6 జేవ్ దొగుతెర దేముడుచి కోడు తెన్ సత్తిమ్ ఇండితె తిల. నే పిట్టయతె నెంతె దేముడు దిల ఆగ్గల్ ఎత్తి తెన్ నాయమ్ ఇండితె తిల. 7 గని ఎలీసబెతు గొడ్డు జా తిలి రిసా జోవయింక బోదల్ నాయ్. జేవ్ ఒగ్గర్ వెర్పుల్ వయసుచ మంత్రో మంతిరి జా తిల.

8 జెకర్యా తిలి తెగచ పూజర్లు దేముడుచి గుడితె సేవ కెర్లి కాలుమ్ జా తిలి, చి జెకర్యా దేముడుచి జా సేవ కెర్లె తిలి పొది, 9 దేముడుచ పూజర్లుతె కీసి కెర్లెతి గే, దస్సి జోయ్యి జో ప్రబు జలో దేముడుచి గుడితెచి దూపుమ్ డయక మెన చిట్ట గల్క జోచి నావ్ ‡సేడ్డి. 10 దూపుమ్ డయలి పొది ప్రెజల్ ఒండిజిన్ దేముడుచి గుడిచి కోటచి తెడి బయిలె ప్రార్లన కెర్లె తిల.

11 తెదోడి దేముడు ప్రబుచో దూత ఎక్కిలో జా దూపుమ్ డయతి టాన్చి ఉజెతో వక్క టీచ డీసిలన్. 12 జెకర్యా జో దూతక దెక కెర బేగి బమ్మ జా బియె గెలన్, 13 గని దూత జోక, "జెకర్యా, తుయి బి నాయ్. తుయి కెర్లి ప్రార్లన దేముడు నూన అస్సి. చి తెర్లి ఎలీసబెతు తుక పుత్తు పాయ దెయెదె. జోక 'యోహాను' మెన నావ్ తిస్సె.

14 జో బోద జెర్మిలె తుయి సర్లనంతోసుమ్ జస్సె. అన్నె ఒగ్గరజిన్ కి జా సర్ల జవుల.

15 పడ్డో, ప్రబుచి కామ్ కెర్లనతె జోక 'వెల్లో' మెన ప్రబు దెకెదె. అంబడ్డి ద్రాచ రన్నుమ్ కి, కిచ్చి మచ్చితి సూరు కి

జో పియె నాయ్. చి జో దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్తు జోచి పెట్టి బెర తయెదె; అయ్యున్చి పెట్టి జో తిలి మొదోల్ తెంతో కి.

16 ప్రబు జలో జో జోక దేముడుక జేవ్ అన్నె సత్తిమ్ కెరుక దెర్తి రితి

* 1:1 1:1 జీవ బారజిన బారికుల్చి అన్నె ఒగ్గరజిన్. † 1:2 1:2 'నెరవెర్లువ జలిన్' మెలి కోడు కిచ్చెక ఒత్త అన్నె మెలి, పూర్ణమ తెంతో 'దొర్లు జలో రచ్చింమచ కెర్లెసా జతో క్రీస్తుక తుమ్తె తెర్లయెదె, ఇసి దస్సి కెరెదె' మెన ఎత్తి. అదికారుమ్ తిలో దేముడు నంగ తిలన్, చి దేముడుచి కోడతె రెగ్ల తిలన్, చి యేసు అయలినీ, బులిసి, మొర్లిసి, అన్నె జలిసి చి పరలోకుమతె అన్నె వెగ గెలిసి తెన్ జా ఎత్తి. నెరవెర్లువ జలి. ‡ 1:5 1:5నెజల 'ఒండి యూదయ దేసిమి' మెనుక జయెదె, రోమ్ దేసిమిచ ప్రబుతుమ్చి నావ్ తెన్ జో హేరోదు ఎలువ కెర్లె తిలన్. 4:44చి ఎట్టెచి కోడు దెక. § 1:5 1:5 ఎత్తి. అదికారుమ్ తిలో దేముడుక ఈంజ లోకుమతె ఎత్తి. దేముడుచి గుడి తయెదె. కేన మెలి; యెరూసలేమ్తె, యూదుల్చి వెల్లి పట్టుమ్తె. యెరూసలేమ్ యూదయ ప్రదేసిమి తిలి. * 1:5 1:5 పూర్ణమ జా అలవాల్ దిలి తెంతో, యూదుల్చి పూజర్లుతె విస్సెర్ చెత్తరజిన్ తిల. జోవయింతె ఏక జట్టువో వెల్లో మాన్సు అబియా. † 1:5 1:5 అహారోను మోసి పూర్ణమచో అస్సి. ‡ 1:9 1:9 కేన పూజరిచి జీవితమతె ఎక్కి, సట్టుచి సేవతె జో జా దూపుమ్ డయక జయెదె. జేక జా నమయమ్ జెకర్యా ఒగ్గర్ ముక్కిమ్చి.

జో యోహాను ఒగ్గరజిన ఇస్రాయేలుల్ క దేముడుచి పక్కు పన్నయెదె, 17 చి ఏలీయా పూర్ణుమ్చొక తితి అత్తనెక్కి,

ప్రబుచ కబుర్లు సంగితి అత్తనెక్కి, యోహానుచి పెట్టి తయెదె చి, ప్రబుచి పురై జో గెచ్చెదె.

పురై గెచ్చు

అబ్బుదింసి జోవయించ బోదల్ క అన్నె చెంగిల్ దెకిత్ రితి

జోవయింక పసులవెదె, అన్నె

బుద్ది సుదల్ చి గ్యూనుమ్ జేవ్ సూన్ రితి

దేముడుచి నీతి కోడు తెన్

అగ్గె నెసెలసక పసులవ దెయెదె.

కిచ్చొక మెలె, ప్రబుచి సేవ జేవ్ కెర్తి రితి మాన్యుల్ క తెయార్ కెర్తి రిసాయి”

మెన దూత జెకర్యాక సంగిలన్.

18 గని, “ఈంజ కోడుచి సత్తిమక అంక కిచ్చొ రుజ్జు? ఆవ్ మంత్రో మాన్యు, చి అంచి తెర్పి ఒగ్గర వెర్పుల్ చి మంతిరి” మెన జెకర్యా అన్యాయుమ్ సంగిలన్. 19 దూత జోక కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, “ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి పురైతొ టీవ్ తొ జోచి సేవ కెర్తొసా ఆవ్. అంచి నావ్ గల్లియేలు. తుక ఈంజ కోడు ఆవ్ సంగుక మెన, తుక ఈంజ సర్దచి కబుర్ ఆనుక మెన, దేముడు అంక తెర్దయలో. 20 ఈందె, సూను, ఆవ్ సంగిల కొడొ తుయి నంప కెర్తెదె నాయ్ చి రిసా, జా ఎత్తి జర్లు జతి ఎద తుయి గుల్లో జా తన్నె. జేవ్ కొడొ కచితుమ్ దేముడు దిలి కాలామకయ్ ఎత్తి జర్లు జయెదె” మెన దూత జబాబ్ దిలన్.

21 జలె, మదెనె, జెకర్యా అన్నె బార్ జతిన్ క పైజల్ రకితె తిల. దేవులుమతె జో అల్నిమ్ తా గెలి రిసా ఆచారిమ్ జలె. 22 జలె, జో బార్ జలె, జోవయంతెన్ లట్టబుక నెత్తిర్తి రిసా, “దేముడుచి గుడితె కిచ్చొ జవున్ డీసన్ సేడ్డిన్ దెకిలన్” మెన చినిల, అన్నె, గుల్లో జా తా అత్తో తెన్ జోవయింక సయన్ ల కెర్తెన్. 23 అన్నె, జోచి సేవ చ దీసల్ బెర జోచి సేవ కెర కిడెవ కెర, గెరి ఉట్ట గెలన్.

24 సగుమ్ దీసల్ గెలి వడ్డొ, జోచి తేర్పి ఎలీసబెతు అంగి జలి, అన్నె పావ్ జొన్చొ ఎద లుంకిల్ రితి జా గెరి తాఁ గెలి. 25 “ఆవ్ మంతిరి జా అయిలి పొది ప్రబు అంక చెంగిల్ దెక చెంగిల్ వరుమ్ దా అన్నె. అంక ‘గొడ్డు జా అన్నె’ మెన మాన్యుల్ అగ్గె ఆన్చె తిల, గని అప్పె అంగి జా అన్నెచి మరియాద అయిలి. దేముడుచి దయక అంక మరియాద దిలో. అంచి అవమానుమ్ కడ గెలో.” మెన ఎలీసబెతు సర్ద తెన్ తితి.

యేసుచి జెర్యున్ రిసా దూత మరియక సంగిలిసి

26 ఎలీసబెతు అంగి జా సొప్పొ జొన్చొ జతికయ్, దేముడు జో గల్లియేలు మెలొ దూతక గలిలయ ప్రాంతుమ్చి నజరేతు మెలి గెప్పొ కబుర్ తెర్దయలన్. 27 యూదుల్ చొ *దావీదు పూర్ణుమ్చొచి సెకుమచొ యోసేపు మెలొ ఎక్కిలోక పెండ్లి కెరుక మెన అయ్యునిసి సంగ తితి విడ్డి బోదతె తెర్దయలన్. జా విడ్డి బోదచి నావ్ మరియ.

28 జలె, జో దూత జాతె జా కెర, “ఓ మరియ, తుక జోబర, తుయి సంతోసుమ్ జా. ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు తుక చెంగిల్ దెక అన్నె, తుక చెంగిల్ వరుమ్ దెతయ్. జో తుక తోడు అన్నె” మెన సంగిలన్.

29 గని జా నాడి ఈంజ కోడు సూన బలె ఆచారిమ్ జా ఇదిల్ బాద నేడ కిచ్చొ కెరుక గే నేన కెర, “ఈంజ కోడుచి అర్దుమ్ కిచ్చొ?” మెన ఉవరన బియఁ గెలి. 30 “మరియ, తుయి బి నాయ్. కిచ్చొక మెలె, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు తుక దయ దెక అన్నె. 31 ఈందె, సూను, తుయి అంగి జన్నె. పుత్తు పాయితె, చి జో బోదక ‘యేసు’ మెన నావ్ తిన్నె.

32 జో ముక్కిమ్ జయెదె, చి ‘ఎత్తిచి ఉప్పొరి తిలోసాచొ పుత్తుసి’ మెన జోచి రిసా సంగుల. అన్నె, దావీదు రానొచి సెకుమతె జెర్పెదె,

§ 1:23 1:23 సత్తరెక్ చి సేవ, బెర్త, కెర తయెదె. * 1:27 1:27 పూర్ణుమ్ పొది జేవ్ యూదుల్ క దావీదు ముక్కిమ్చొ రానొ జా తిలన్.

చి జో ఒగ్గర్ పూర్ణమ్ తిలో ముచ్చొతాతోన్ జలో రిసా †దావీదుచి

సింగాసనుమ్తె జో వెనయెదె జోచి రాజిమ్క జో ఏలుప కెర్తి రితి

ప్రబు జలో దేముడు దెయెదె.

33 †యాకోబు పూర్ణమ్చొచి సేకుమ్చచి ఉప్పిరి జో

కెయెడ తెయెడ ఏలుప కెరెదె.

జోచి రాజిమ్ కెయెడ కి అంతుమ్ జయె నాయ్”

మెన మరియక జో దూత సంగిలన్.

34 దూత దస్సి సంగితికయ్, మరియ జోక, “ఈంజ కీసి అంక జర్లు జయెదె? అవ్ మున్నుక నే గెలి మాన్సు, గెద” మెన సంగిలన్.

35 దూత జాక,

దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మసెక్తి

తుచి పెట్టి జెయెదె.

జో ఎత్కిచి ఉప్పిరి తిలోసాచి ఆత్మసెక్తి

తుచి సుట్టునంత జోచి నీడ సెక్తి డంక తయెదె.

జాచి రిసా, తుచి పెట్టి జెర్లుక తిలో బోదక

“పూర్తి దేముడుచి సుద్ది తిలోసా,

జోచో సొంత వుత్తుసి”

మెనుల.

36 అన్నె, “ఈందె, అన్నెక్ కోడు కి నూను. తుమ్చి నీమాన్సు జతి ఎలీసబెత్తు కి మంతిరి జలి పొది అంగి జా అన్నె, చి వుత్తు పాయెదె. జా అగ్గె గొడ్డు జా తిలిసి అంగి జా అప్పె సొప్పు జొన్నొ జా అన్నె. 37 జలె,

*కిచ్చొచి రిసా కి ‘జో జర్లు కెరుక నెత్తె’ మెన అమ్చో దేముడుచి రిసా సంగుక నెంజె, గెద. జో ఎత్కి తెర”

మెన దూత సంగిలన్. సంగితికయ్, 38 మరియ, “అవ్, ప్రబుచి సేవ కెర్తొ సుది, తుయి సంగిలిసి అంక

జర్లు జవున్” మెన సంగిలి చి దూత జాచి తెంతో బార్ జా ఉట్ట గెలన్.

మరియ ఎలీసబెత్తు గోత్ గెలిసి

39 జలె, ఒగ్గర్ దీసల్ నే గెతె అగ్గె ఏక్ దీసి, మరియ బార్ జా, బే బేగి గెచ్చు యూదయ ప్రదేసిమ్చి డొంగుర్ దేసిమ్ చక్కచి ఏక్ గెచ్చొ పావెలన్. 40 జెకర్యాచి గెరి గెచ్చు ఎలీసబెత్తుక దస్సుల్ జా జొకర్లన్. 41 మరియ

జొకర్లి కోడు ఎలీసబెత్తు సూన్లి బేగి, జాచి పెట్టి తిలో బోద డేవెలన్. తెదొడి జాచి పెట్టి దేముడుచి సుద్ది తిలి

ఆత్మ బెర్తికయ్, 42 జా ఆత్మసెక్తికి కిచ్చొ మెన గట్టిజ అవాడ్ తెన్ ఎలీసబెత్తు కేక్ గెలిలన్ మెల,

“తేరబోదల్ ఎత్కిచి కంబ

దేముడు తుకయ్ దీవెన దిలన్ అన్నె, చి

తుచి పెట్టి జెర్లితో బోద చెంగిల్చో!

43 అంచో ప్రబుక పాయితి ఆయ్యసి అంచితె జెంక

దేముడు కిచ్చొక వరుమ్ చా అన్నె?

44 ఈందె,

తుయి జొకర్లి కోడు అంచి కండ్లల్ సూన్లి బేగి

అంచి పెట్టి తిలో బోద సర్లక

అంచి పేట్ తెడి డేవెలన్.

† 1:32 1:32 యూదులేక ఒగ్గర్ పూర్ణమ్ సొంత రానల్ తిల, చి జేవ్ రానల్తె దాచిదు ముక్కిమ్చొ జలో. “తుచి సెకుమ్తె దొర్లు జలో రచ్చుచువ కెర్తొసొక జెర్లుయందె” మెన జో దావీదుక దేముడు సంగ తిలన్. దావీదుచి సెకుమ్తె జో జెర్లు ఏలుప కెరుక తిలిన్చి రిసా ‘మాములుమ్ ఈంజయ్ లోకుమ్చి అన్నెచి రగనుమ్చి రాజిమ్తె ఏలుప కెరెదె’ మెన యూదుల్ ఉచ్చర్తె తిల, గని ఆత్మయ రగనుమ్చి రాజిమ్చి అర్లుమ్ ఇన్నె ముక్కిమ్ తయెదె. అకర్కయ్, దేముడు ఈంజ లోకుమ్క మార్లుప కెర్తి వడ్డొకయ్, జోచి రాజిమ్ దీసిదె. † 1:33 1:33 యాకోబు పూర్ణమ్చొ కి యేసు జెర్లిలి వంసుమ్చొ జయెదె జోక ‘ఇస్రాయేలు’ మెన అన్నెక్ నాన్ తయెదె, చి జోచి సెకుమ్చక ‘ఇస్రాయేలులు’ మెన కి యూదుల్ సంగుల. § 1:36 1:36 అప్పసి జయెదె గే, అత్తన్ జయెదె గే, పావన్ జయెదె గే, కిచ్చొ జయెదె గే నేసి. * 1:37 1:37 నెంజెల, జో సంగిలి కోడుక ‘జో జర్లు కెరుక నెత్తె’

45 ఒహో, దేముడు
 జాక సంగ తెద్రయలి కోడుక
 'నిజుమి జర్గు జయెదె' మెన
 నంప కెర్లి తేరబోదక చెంగిలి!"
 మెన ఎలీసబెతు కేక గల్లికయ్, 46 మరియు జా ఇసి మెలి.

దేముడుచి గవురుమ్ మరియు గాయిలిసి
 అంచి జీవు ప్రబు జలో దేముడుచి గవురుమ్ కెర్తసి.
 47 అంచొ రచ్చించువ కెర్టొసా జలో దేముడు జర్గు కెర్లిన్చి రిసా
 అంచి అత్తుతె సర్ల జతసి.

48 ఆవ్ జోచి సేవ కెర్టొ సుది ఒగ్గర్ దాకు జలెకి,
 అంక జో చెంగిల్ దెక అస్సె.
 మెలె, ఈందె, "జాక చెంగిలి" మెన
 అప్పె తెంతో యుగల్చి ఉప్పిరి యుగల్చ వూస్సుల్
 అంచి రిసా దీవెన పాయిలిసి మెన సంగుల.

49 ఒండి సెక్తి తిలో దేముడు జోచి దయక
 అంక గొప్ప కామ్ కెర అస్సె,
 జోచి నావ్ పరలోకుమ్చి సుద్ది తిలిసి.
 జో సుద్ది తిలిన్క జోచి నావ్ కెద్ది గవురుమ్ కెరుక జయెదె!
 50 యుగుమ్చి ఉప్పిరి యుగుమ్చ జోక బిత మూస్సుల్క
 జో కన్యారుమ్ దెకితె తయెదె.

51 † అప్పె జర్గు కెర్లిన్ తెన్ కచితుమ్
 జోచి ఆతుచి ఒగ్గర్ సెక్తి కమొ కెర కెర,
 జోచి సెక్తి దెకవ అస్సె.
 వెల్లో మెనన్లసచి పెట్టిచ ఆలోసుమ్లు పాడ్ కెర,
 జోవయింక చెదుర్పు కెర అస్సె,

52 ఏలువ కెర్తనక జోవయింక సిజాసనల్ తెంతో
 సేడవ గెల కెర,
 విలువ నెంజిల రిత మూస్సుల్క
 జో విలువ దా అస్సె.

53 చూ జలనక చెంగిల్ అన్నిమ్ దొర్కు కెర అస్సె, చి
 సామ్సార్లక కిచ్చొ నే దెతె
 రితి తెద్రవ దా అస్సె.

54-55 అమ్చ పూర్గుల్క, ముక్కిమ్క అబ్రాహామ్ పూర్గుమ్చొక,
 "తుక, చి యుగుమ్చి ఉప్పిరి యుగుమ్చ తుచి సంతాసుమ్ జతనక
 తోడు తయిందె" మెన
 జో ప్రమానుమ్ సంగిలన్, గెద,
 జలె, జా రచ్చనచి రిసాచి ప్రమానుమ్చి
 జోవయింక కన్యారుమ్ నే పచ్చితె. 56 మరియు ఎలీసబెతు తెన్ తిన్ని జొన్సొ తా కెర గెరి అన్నె ఉట్ట గెలి.

57 జలె, ఎలీసబెతుచి కంట్లు పాచ అయిలి, చి మున్సుబోద జెర్మిలన్. 58 జెర్మితికయ్, దేముడు
 జాచి ఉప్పిరి కన్యారుమ్ జా అస్సె మెన, జేవ్చి గేర్ పాసిచ గెరల్చ మూస్సుల్చి జేవ్చ అన్నెబావొ చి
 బందుగులు ఎత్తిజిన్ నూస కెర, జేవ్ తెన్ ఒగ్గర్ సర్దసంతోసుమ్ జలె.

† 1:51 1:51 51-53 ఈజీవ్ కొడొ ముక్కిమ్క జర్గు జంక తిలిన్చి రిసాచ కొడొ జెవుల, గని జా ఎత్తిక కచితుమ్ జర్గు జయెదె మెలి
 ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు జోచి సెక్తి దిలి దయిరిమ్కయ్ జా ఎత్తిక అప్పె కి జర్గు జలి రితి సంగితయ్.

59 జలె, బోద జెర్త అట్టు పొదుల్ జతికయ్, యూదుడు కెర్తి సున్నతి జో బోదక కెరుక చి, జోక నావ్ తింక మెన ఎత్తిజన్ బెద అయిల. 'జెకర్యా' మెన అబ్బోన్చి నావ్ జో బోదక తిల. 60 గని అయ్యసి కిచ్చొ మెలి మెలి, "సోన. జోక † 'యోహాను' మెన నావ్ తింక అస్సె" మెలన్. 61 దస్సి మెంతికయ్, "జేవ్ తుమ్చ మాన్యుల్తె కక్కయ్ జా నావ్ నాయ్. జా నావ్ కిసి తితె!" మెన ఒత్త బెర్తన సంగ కెర. 62 "బోదక కిచ్చొ నావ్ తింక?" మెలి రితి అబ్బోన్క సయన్ కెర్త. 63 రెగిడ్డి ఏక బల్ల జో నజన, "జోచి నావ్ యోహాను" మెన జా బల్లయ్ రెర్త దెతికయ్, జేవ్ ఎత్తిజన్ ఆచారిమ్ జల. 64 జా నావ్ జెకర్యా రెర్త దెకయిలి బేగి, జోక చోడి పుట్టి చి జీబు బులిలి, లట్టబుక దెర తొలితో దేముడుచి గవురుమ్ సంగిలన్.

65 జలె, జా జర్గు జలిన్ ఎత్తిచి రిసా జా పల్లెల్చ మాన్యుల్ ఎత్తిజన్ బియ్యం గెల, చి జర్గు జలిన్ ఎత్తిచి రిసా, జా యూదయ ప్రదేసిమ్చి డొంగుర్ దేసిమ్చ మాన్యుల్ గావ్సొ ఎత్తితె లట్టబై తిల. 66 అస్సె, జర్గు జలిన్చి రిసాచ కొడొ నూన్సన ఎత్తిజన్ మెన్సు చెంగిల్ ఉచర, 'జో నాడు దేముడుచి అత్తి అస్సె. జోయ్యి జోక తోడు' మెన చిన కెర, "ఈంజో బోద వడ్డిలి కిచ్చొ కామ్ కెరెదె, కిసాచో జయెదె?" మెన ఉచరై తిల.

67 జలె, యోహానుక నావ్ తిలి గడియ దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ జెకర్యాచి పెట్టి బెర, దేముడు దెతి రచ్చన తెదోడి తెంతో ఎత్తి జర్గు జంక దెరుక తిలిన్చి రిసా చోడి పుట్టవ జెకర్యా ఇసి మెలన్;

68 "ప్రబు జలో అమ్చ ఇస్రాయేలుల్చో దేముడుక జోబర!
కిచ్చొక మెలి,

జోచయ్ ప్రెజల్ జల అమ్చ ఇస్రాయేలుల్క

అస్సె కిగెనన రచ్చించువ కెర్తి రిసా

జో ఉత్త జా అస్సె.

69 జోచో సేవ కెర్తొసా జలో దావీదు పూర్గుమ్చోచి సెకుమ్తె

సెక్తి తిలో రచ్చించువ కెర్తొసాక జో జెర్తవ అస్సె;

అమ్క రచ్చించువ కెర్తు మెన.

70 దస్సి కెరెందె, మెన

దేముడుచ కబుర్లు సంగిల పూర్గుల్చి చోడి పుట్టవ
సంగిలన్, గెద.

71 అమ్క విరోదుమ్ జల మాన్యుల్ తెంతో

అమ్క విరోదుమ్ కెర్తన ఎత్తిజన్చి అత్తి తెంతో

అమ్క రచ్చించువ కెరుక మెన

జో సంగ అస్సె.

72-73 ఒగ్గర్ అగ్గెచ అమ్చ పూర్గుల్క ప్రమానుమ్ సంగిలి కోడు

జర్గు కెరుకయ్ మెన,

జేవ్ పూర్గుల్తె అమ్చో అబ్రాహామ్ పూర్గుమ్చోక ఒట్టు గలన

దేముడు సంగిలి నిజమ్ కోడు

నే పచ్చితె జర్గు కెరుకయ్ మెన

జో ఒప్పన అస్సె, జర్గు కెరెదె!

† 1:60 1:60 యోహాను మెలి నావ్చి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలి, 'ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు ప్రబు దయ కెర్తొసా జయెదె' మెలి అర్దుమ్ తయెదె. § 1:68 1:68 ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు కక్క డబ్బుల్ గట్ట దెంక నాయ్, గని కేన్ జప్పన్ మాన్సు గొతిమాన్సు జా తిలె, కో జప్పన్ డబ్బుల్ దా, జో గొతిమాన్సుక విడ్డల్ కెరప్పక జయెదె. దస్సి, 'ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు రచ్చించువ కెర్తొసాక తెర్తవ అమ్క అమ్చ బాదల్ తెంతో, అమ్క ఆక్రమించువ కెర్తన తెంతో విడ్డల్ కెరెదె' మెన యూదుల్ ఆన జా నంవ తెన్ అస్సి. 'క్రీస్తు జలో రచ్చించువ కెర్తొసాక తెర్తయిందె' మెన ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు నిజమి పూర్గుమ్ తెంతో ప్రమానుమ్ సంగ తిలో, గని 'జా రచ్చన ముక్కిమ్క అమ్ కెర్తొ పావల్చి సిచ్చ తెంతో చి రచ్చన' మెన అర్దుమ్ కెరంతి నాయ్. ఆకర్కయ్, ఉగ్రమ్ జో మార్పువ కెర్తి పొదికయ్, గర్చి ఎత్తి బాదల్ ఎత్తి పూర్తి గెచ్చవ గెల కెర, నొవి ఆగాసుమ్ నొవి బూలోకుమ్ జతి రితి ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు మార్పువ కెరెదె. జలె, పాపుమ్ గెచ్చయ్చి రిసా, ఆకర్క గర్చి ఎత్తి బూదల్ ఎత్తి గెచ్చయ్చి రిసా, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు దిలిసి కిచ్చొ మెలి, యేను అర్చితుమ్ జలిన్ తెన్ చి జో సువట్టి లోయి. జో అస్సె గెనంతిన, జలె, ఈంజ ఎత్తిక టాలి జయెదె.

74-75 ప్రమానుమ్ జగ్గు కెర్తినతె అమ్క జో కిచ్చొ గుర్తు దెతయ్ మెలె. అమ్క విరోదుమ్ సుదల్ జలసచి అత్తి తెంతో అమ్ ములవుక జలె, బయిమ్ నెంతె పూర్తి జోచయ్ జా జో దెతి సుద్ది నత్తిమ్ ఇండ అమ్చి జీవితముమ్ పూర్తి జోచి సేవ అమ్ కెర్తె తంక వాటు జెయెదె.

76 తుయి, పుత్త, తుయి వడ్డిలె తుకయ్ కిచ్చొ మెనుల మెలె, ఎత్కిచి కంట వెల్లో తిలోసాచి కబుర్ నంగితోసా జో మెన సంగుల. కిచ్చొక మెలె, ప్రబు జెతికయ్ జోక వాటు తెయార్ కెరవుక తుయి జోచి పుర్రెతో బుల్లె తస్తె;

77 జోచ పైజల్క జో ప్రబు రచ్చన దెతిన్చి కోడు జాన కెర, కేన్ రచ్చన మెలె, జోచ పాపల్ చెమించువ కెర్తెసి.

78 దేముడుచి పెట్టిచి కన్యారుమ్చి జోచి దయచి రిసాచి రచ్చన. ఈంజ రచ్చనచి రిసా, పరలోకుమ్ తెంతో ఉజడి అమ్చి ఉప్పిరి లగిలి, నొవి దీసి అయ్లి రితి అమ్క ఉజడి దెయెదె.

79 అందరతె వెసిల, మొర్పుచి నీడతె వెసిల రిత మాన్సుల్క దొర్కు జలి ఉజడి దెతి రిసాయి.

జో దెతి రచ్చనచి సేంతుమ్ వాటు అమ్ ఇండితి రితి అమ్క వాటు దెకయ్తి రిసాయి అమ్చో దేముడు ఈంజ ఉజడి అమ్చి ఉప్పిరి దెకయెదె.”

మెన జెకర్యా దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ తెన్ చోడి పుట్టువ నంగిలన్.

80 జలె, జో బోద యోహాను వడ్డ ఆత్మక డిట్టుమ్ జలన్ అన్యె, జోచ ఇస్రాయేలుల్తె జో బార్ జా, జోక దిలి కామ్ మొదోల్ కెరుక మెన దేముడు నంగిలి కాలుమ్ ఎద జో బయిలు దేసిమి తా గెలన్.

2

యేసు జెర్మిలిసి (మత్త 1:18-25)

1 జేవ్ పొదులె, ఔగుస్తు మెలో *కైసర్ రానొ రోమ్ దేసిమ్ తెంతో ఒగ్గర్ దేసిమ్లు ఏలువ కెర్తె తిలి పొది, “ఒండి లోకుమ్తె కెత్తిజిన పైజల్ జవుల గే తుమ్ లెక్క కెర రెగుడ” మెన మాన్సుల్క ఆత్త దిలన్. 2 జేవ్ పొదులె కురేనియు మెలోసా సిరియ దేసిమి అదికారి జా తిలి పొది జా పైజల్ లెక్క కెర్ల. ఇన పైజల్ లెక్కల్ రెగుడుక ఈంజ తోలితో చి. 3 జలె, పైజల్ ఎత్కి కేనెవ మాన్సుల్ ఒత్త జేవ్చ సాంత టాన్తుతె జేవ్చ నన్యె రెగ్గవనుక గెల. 4 దస్సి, యోసేపు దావీదు పూర్ణుమ్చోచి వంసుమ్చో జోచి తెగచో మాన్సుచి రిసా, గలిలయ ప్రాంతుమ్చి జో జితె తిలి నజరేతు గవ్వె తెంతో బార్ జా, యూదయ ప్రదేసిమ్చి బేత్లెహేమ్ మెంతి గవ్వె ఉట్ట గెలన్. 5 తేర్ని జతి మరియ తెన్ పైజల్ లెక్కతె ఒత్త జోవయింద నన్యె రెగ్గవనుక మెన గెల. జా జలె, అంగి జా తిలి.

6 జలె, జేవ్ ఒత్త తిలి పొది జాచి కంట్టు పాచ అయ్లి, చి 7 తొల్పూర్ మున్సుబోద లడెన్ జలన్. జోక పాలల్ గుడియవ, జేవ్ తిలి సొమ్ముల్ సాడె తిలి సొమ్ముల్ దొప్పొ పితి దోనతె పెటెత నిజవ తిల. ఒత్తయ్ కిచ్చొక మెలె, జా గవ్వె జేవ్ తంక, కేనె టాన్ విడి నాయ్.

గొప్పడ్డుక దూతల్ డీన యేసు జెర్మిలిన్చి రిసా నంగిలిసి

* 2:1 2:1 'కైసర్' మెలె, గ్రీకు బాన తెన్ బెదితయ్. నెంజలి 'సీజరు' కి మెనుల. 'సీజరు' మెలె, ఇంగ్లీష్ తెన్ బెదితయ్. తెలుగు తెన్ 'వెల్లో రానొ' మెన అస్తి.

8 జలె, జా రాతి జా గావ్ క పాసి, మెండల్ రకిత గొప్పుడ్లు సగుమ్ జిన్ బయలె మెండల్ రకితె తిల.
 9 రకితె తిలె, దేముడుచొ, దూత ఎక్కిలో జోవయింక డీసిలన్, చి జో ప్రబుచి పరలోకుమ్ చి ఉజడి జోవయింక సుట్టునంత లగిలి, చి ఒగ్గర్ బియ: గెల. 10 తెదొడి దూత జోవయింక, “తుమ్ బియ: నాయ్. తుమ్ క వెంగిల్ కబుర్ ఆనతసి. ప్రెజల్ ఎత్తిక ఒగ్గర్ సర్దనంతోనుమ్ ఆనతి కబుర్, ఈంజ. 11 ఆజ దావీదు పూర్లుమ్ చొచి గవ్వి తుమ్ చొ రచ్చించువ కెర్తొసా జెర్మ అస్సె. కొన్సొ మెలె, †క్రీస్తు జలొ ప్రబుయి. 12 జోక తుమ్ చినితి రిసా తుమ్ కిచ్చొ గుర్దు దెతసి మెలె, జో బోదక పాలల్ గుడియవ తా జోక ఏక్ సామ్మూల్ సాడె తిలి సామ్మూల్ దొవ్వి పితి దోనెతె నిజవ తవుల” మెన దూత కబుర్ సంగిలన్. 13 సంగిలి బేగి, పరలోకుమ్ తెంతో ఒగ్గర్ జిన్ దూతల్ ఉత్త జా కిచ్చొ మెన దేముడుచి గవురుమ్ గాయిల మెలె,
 14 “పరలోకుమ్ తె దేముడుక జోబర! చి బూలోకుమ్ తె జో దయ దెకిత మాస్సుల్ తె జో దెతి సింతుమ్ ఏలువ కెర్పు!”

మెన గనుమ్ గాయిల.
 15 జలె, దూతల్ జా గనుమ్ గాయ ఉట్ట గెల. చి మెండల్ రకిత జేవ్ గొప్పుడ్లు “బేత్తెహేమ్ తె గిచ్చుమ, చి ‘జర్గు జలి’ మెన దేముడు అమ్ క జానయిలిసి దెకుమ. జోమ్మ!” మెన ఎక్కిలోక ఎక్కిలో సంగళ్ళ. 16 గవ్వి బే బేగి నిగ గెచ్చు, మరియక, యోసేపుక, చి సాడెచి సామ్మూల్ దొవ్వి పితి దోనెతె నిజ తిలొ బోదక చజ దెకిల.
 17 జా రుజ్జు దెకిల్ రిసా, జో బోదచి రిసా దూత జేవ్ క జానయిలి కోడు ఎత్తి కక్క, కక్క, 18 జేవ్ గొప్పుడ్లు సంగిలిసి నూన్ల ఎత్తిజిన్ ఆచారిమ్ జా గెల.
 19 మరియ మాత్తుమ్ ఈంజేవ్ కొడె ఎత్తి జాచి వెట్టితె తియ: జోచి అర్దుమ్ కిచ్చొ జయెదె గే ఉచరై తిలి.
 20 జలె, మెండల్ రకితకుక దూత సూనయిలిసి చి జేవ్ సాడె దెకిలిసి ఎక్కి రితి బెదిలి రిసా దేముడుక జోకర, గవురుమ్ గాయ గాయ, జేవ్ రకిత మెండల్ తె అన్నె ఉట్ట గెల.

యేసుక నావ్ తిలిసి

21 బోద జెర్మ అట్టు పొదుల్ జతికయ్, జోక యాదుడు కెర్తొ సున్నతి కెర దిల, చి జోక †‘యేసు’ మెన నావ్ తిల. అయ్యసి అంగి నే జతె అగ్గ ‘యేసు’ మెన నావ్ తిత్తు మెన దూతచి అత్తి దేముడు ఈంజ నావ్ దా తిలన్.

యేసుక దేముడుచి గుడితె కడ నిలిసి

22 మోసి పూర్లుమ్ చొచి అత్తి రెగిడ్డి దేముడుచి ఆగ్గుల్ రితి మరియక అన్నె సుద్ది కెర్తొ కామ్ చి కిడిసి అయిలి పొది, జా కామ్ క మెన అన్నె యేసుక దేముడుచి టానెతె జోవయింక పురై టీచడకుక మెన యోసేపు జోక యెరూసలేమ్ తె దేముడుచి గుడితె కడ నిలన్. 23 కిచ్చొక మెలె, మోసి పూర్లుమ్ చొచి అత్తి దేముడు రెగ్గయిల *ఆగ్గుల్ చి రిసా,
 “తోల్పూర్ బోద పుత్తు జలె, జోక ‘ప్రబుకయ్ † అర్దుతుమ్ దిలోసా’ మెనుక అస్సె”
 మెన రెగిడ్డి కోడు. 24 జలె, మోసి పూర్లుమ్ చొచి అత్తి దేముడు రెగ్గయిల ఆగ్గుల్ తె రెగ్గయిలి రితి,
 “వూజరిచి అత్తి దొన్ని వన్కొ పిట్టల్ జలెకు, దొన్ని పార్వ పిట్ట పిట్టల్ జలెకు దెంక”
 మెన రెగిడ్డిసి జర్గు కెరుక మెన, అయ్యసిక సుద్ది కెర్తొ రుజ్జుక దనచ దెంక జేవ్ దేముడుచి గుడితె గెల.
 25 జలె, జా కాలుమ్ యెరూసలేమ్ తె ఏక్ మాన్సు తిలన్. జోచి నావ్ సుమెయోను. జో మాన్సు సత్తిమ్ ఇండీతోసా. దేముడుక నిదానుమ్ బక్తి కెర్తొసా. ‘అమ్ చ ఇర్రాయెలుల్ చొ రచ్చించువ కెర్తొసా కెయక

† 2:11 2:11 ‘క్రీస్తు’ మెలె ‘తెర్రయిం’ మెన ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు ప్రమానుమ్ సంగ తిలొ రచ్చించువ కెర్తొసా. ‡ 2:21 2:21 జా నావ్ చి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె. యెహోష రచ్చించువ కెర్తొసా జా అస్సె. ‘యెహోష’ మెలె, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడుచి నావ్.
 § 2:22 2:22 బోద జెర్మ దొన్ని చిసా పొదుల్ జతి జా సుద్ది కామ్ క దేముడుచి గుడితె గెచ్చుల. * 2:23 2:23 తెలుగు బైబిల్ తె దర్శనాస్థమ్ మెలె, మోసిచి అత్తి దేముడు రెగ్గయిలి ఆగ్గుల్ మెన అమ్ జానుమ్. ఈంజ కొడె ఎత్తి బైబిల్ తె అగేచి పాచే పుస్తకుమ్ తె రెగ్గయ్ జా అస్సె. ఈంజ దెకపుక మెన కుపియ జానతె నొయి ప్రమానుమ్ తె మోసి పూర్లుమ్ చొచి అత్తి రెగిడ్డి దేముడుచి ఆగ్గుల్ మెన రర్దవ అస్సె.
 † 2:23 2:23 తోల్పూర్ పుత్తుక ‘దేముడుక దిలోసా’ అమ్ అన్నె గెనకుక’ మెనయ్, బోదచ అయ్యసిసి దేముడుచి గుడితె ఇదిల్ డబ్బూల్ దెవుల.

జెయోదె గె,' మెన జో దెకితె తిలన్. దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్తు జో తెన్ తిలి. 26 "దేముడుచో క్రీస్తుక తుయి దెకిలెకయ్ మొర గెతె" మెన జో దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్తు జో సుమెయోనుక నూనవ తిలన్.

27 జలె, 'క్రీస్తు రచ్చించువ కెర్తొసా జాఁ అస్సె' మెన జో జాన్సి రితి, జయ్యి దీసి జో సుమెయోను దేముడుచి గుడితె గెతి రితి దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్తు జోక పెలవ నెతికయ్, ఒత్త గెలన్. 'తొల్పుర్ బోద' మెన మోసే పూర్గుమ్చోచి అత్తి దేముడు రెగ్గయల ఆగ్గుతె రెగిడ్డి రితి యేసుచి రిసా కెరుక మెనయ్, జోక అయ్యసిసి దేముడుచి గుడి తెడి పాయ అనతికయ్, 28 జో సుమెయోను జోక దెర పాయ దేముడుచి గప్పరుమ్ సంగ ఇసి మెన జోబర కెర్తన్:

29 "ఓ ప్రబువ, ఆవ్ తుచో గొత్తి నుదొ, అప్పె సేంతుమ్ తెన్ మొర గెతి

సెలవ్ తుయి దెతసి,
తుయి అంక సంగిలినీ ఎత్తి, జర్గు కెర అస్సెన్,

30 తుయి తెద్రయ్లో రచ్చించువ కెర్తొసాక దెక అస్సె.

31 ఈంజ లోకుమ్ ఎత్తిచ ప్రజెల్ దెకిత్ రితి

ఈంజ రచ్చన తుయి తెయార్ కెర్లది.

32 యూదుల్ నెంజెలన సత్తిమ్ ఇండితి రితి

ఈంజో రచ్చించువ కెర్తొసాచి ఉజిడి వాట్ దెకయెదె, చి

తుచయ్ ప్రజెల్ జల అమ్చ ఇస్రాయేలుల్క జోవయించి ఉజిడి

ఁఅస్సె గప్పరుమ్ ఆనెదె."

మెన, సుమెయోను దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్తునెక్కి చోడి పుట్టవ సంగిలన్.

33 జలె, యేసుచి రిసా సంగిలినీచి రిసా అయ్యన్ కి అబ్బోన్ ఆచారిమ్ జా గెల. 34 తెదొడి "దేముడుచి దయ తుమ్చి ఉప్పిరి తవున్" మెన సుమెయోను జేవ్క దీవెన సంగిలన్, చి దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్తు తెన్ యేసుచి అయ్యన్ మరియక జో సుమెయోను అస్సె ఇసి మెలన్.

"ఈందె, ఈంజో బోదచి రిసా అమ్చ ఇస్రాయేలుల్కె

ఒగ్గర్జెన్ నంపజా రచ్చించువ జవుల.

గని ఒగ్గర్జెన్ అన్మానుమ్ జా వాడె జవుల,

దేముడుచి గుర్తుక ఈంజో టీవెదె, చి

ఇన్నెచి ఉప్పిరి ఒగ్గర్జెన్ విరోదుమ్ లట్టబుల,

35 ఒగ్గర్జెన్చి పెట్టిచి బుద్దిక 'కిసిచి గే'

చినుక జయెదె.

ఈంజ ఎత్తిచి రిసాయి జో ఈంజ లోకుమ్తె జా అస్సె,

తుచి పెట్టి ఏక్ కండా బూసి జయెదె

తుక దుకుమ్ జెయెదె,"

మెన సుమెయోను మరియక సంగిలన్.

అన్నా మెలి మంతిరి కి యేసుచి రిసా ఒత్త నర్ద లట్టబ్బిసి

36 జలె, దేముడుచ కబుర్లు సంగితి 'అన్నా' మెలి మంతిరి దేముడుచి గుడితె తిలి. జా ఆసేరు పూర్గుమ్చోచి తెగచి మాన్సు. పనూయేలు మెలోసాచి దువినీ జయెదె. జా ఒగ్గర్ వెర్పుల్ వయసుచి మంతిరి. జా బాల తతె పెండ్లి జా నత్తు వెర్పుల్ మున్నున్ తెన్ తిలన్, 37 చి రంఠెలి జా అప్పె చెత్తర్ విసాన్చెత్తర్ వెర్పుల్ జా తా, దేవులుమ్ నే ముల్తె, చువ్వె తా, రాతి మెద్దెన్ ప్రార్దన కెర్తె తా బక్తి కెర్తె తయెదె.

38 తెదొడి జయ్యి గడియయ్ మరియయినితె జా కెర, యేసుచి రిసా దేముడుక "ఇన్నెక తెద్రవ తుయి

† 2:32 2:32 నెంజెలి, 'తుచి ఉజిడి అస్సె సాస్టుమ్ దెకయెదె'. § 2:33 2:33 యోసేపు నిజుమ్ అబ్బోన్ నెంజె. ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు సొంత అబ్బోన్ జయెదె, గని మరియ యోసేపుక పెండ్లి జా అస్సె చి దస్సి మెన్తయ్.

దయ కెర్తెద" మెన ప్రార్దన కెర్తెన్. అన్నె తెదొడి *[†] రచ్చించుప కెర్తొసా కెయఁక జా కెర యెరూసలేమ్ క విడ్డల్ కెరెదె' మెన రకిత మాన్సుల్ ఎత్తిజినక "ఈంజొయి జో" మెన యేసుచి రిసా సంగిలి.

39 మోసే పూర్ణమవొచి అత్తి దేముడు రెగ్గయల ఆగ్గుల్తె రెగ్గయలినతెవ జేవ్ కెరుక తిల కమె ఎత్తి, కెర కేడవ కెర, గలిలయ ప్రాంతుమ్చి జోవయించి సొంత గావ్ జలి నజరేతు గవ్వి మరయయింసి అన్నె ఉట్ట గెల. 40 జో బోద వడ్డ డిట్టుమ్ జలో, ఒగ్గర్ బుద్ది సుదో జలో, దేముడుచి దయ జోచి ఉప్పీర్ తిలి.

యేసు యెరూసలేమ్ తె పండుగక గెలిసి

41 యేసుచ అయ్యసిని వెర్పు వెర్పు [†]పస్కా పండుగక యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ తె దేముడుచి గుడితె గెచ్చుక అలవాదో. 42 జలె, యేసుక బార వెర్పుల్ జా తిలి పొది జోవయించి అలవాదక పండుగక ఒత్త గెల. 43 జలె, పండుగు కేడ జేవ్ గెరి గెచ్చుక బార జలె, యేసు యెరూసలేమ్ తె తాఁ గెలన్, గని అయ్యసిని నేనీతి. 44 'యేసు అమ్చి తెన్ జతన తెన్ అస్య' మెన ఉచర తా, ఏక ఒండి మెద్దెనచి ఎదిలి ప్రయానుమ్ గెలి పడ్డె, జోవయించ మాన్సుల్తె చి గోతునుదల్తె చజల. 45 గని డీసె నాయ్, చి జోక చజన చజన యెరూసలేమ్ తె అన్నె గెల. 46 [‡]ఒత్త పాచిలె, అన్నెక్ దీసి యేసు దేముడుచి గుడితె ఒత్త పండితుల్చి నెడిమి పెన తిలో డీసెలన్. జో జేవ్చ కొడె నూన, జేవ్చ ప్రస్సుల్ కి పునితె తిలన్. 47 ఒత్త తిలన ఎత్తిజిన యేసుచ కొడె, చి జోచ ప్రస్సుల్ నూన, జోచి బుద్ది గ్యానుమ్చి రిసా పండితుల్క జో దెత జబాబుల్చి రిసా బలే ఆచారిమ్ జతె తిల. 48 జలె, దస్సి జతె తతికయ్, అయ్యసిని జోక దెక, జేవ్ కి బలే ఆచారిమ్ జలె, చి అయ్యసి జోక కిచ్చొ పునిలి మెలె "కిచ్చొక, పుత్త, అమ్క ఇసి అల్లర్ కెర్తెదె? ఈందె, అబ్బొది ఆవ్ గొప్పు దుకుమ్ నీడ ఒండి చజతె తిలమ్" మెన సంగిలన్. 49 యేసు జేవ్చ కిచ్చొ సంగిలన్ మెలె, "అంచి రిసా కిచ్చొక చజుక? ఆవ్ అంచో అబ్బొచి గెరి తంక మెన తుమ్ నేన్ను గె?" మెలన్. 50 జలె, జో సంగిలి కోడు జేవ్చ అర్దుమ్ జయె నాయ్.

51 జలె, జోవయింతెన్ యేసు నజరేతు గవ్వి అన్నె ఉట్ట గెలన్. చి జోవయింతెన్ జియ జేవ్ సంగిల్ కోడు రితి ఇండితె తిలో. అయ్యసి, జలె, దేముడుచి గుడితె జో సంగిలిసి పెట్టి తియన, ఒత్త జర్గు జలిసి ఎత్తిచి రిసా జాచి పెట్టి ఉచర్తె తిలి.

52 జలె, యేసు ఆగేక కి బుద్దిక కి వడ్డిలన్, చి మాన్సుల్ జోక మెన్నితె తిల, చి దేముడుచి దయ జోచి ఉప్పీర్ తిలి.

3

దేముడు దెతి రచ్చనక యోహాను సాట్సు కెర్లిసి

(మత్త 3:1-12; మార్కు 1:1-8; యోహా 1:19-28)

1 తిబెరియ మెలొ కైసర్ రాసో చనర వెర్పుల్ రోమ్ పట్టుమ్ తెంతో ఒగ్గర్ దేసిమ్లు ఏలువ కెర్తె తిలి పొది, జోవయించి తెడి పొంతి పిలాతు యూదయ ప్రదేసిమి అదికారి జా తా, హేరోదు మెలొసా గలిలయ ప్రాంతుమ్ తె అదికారి జా తా, జోచొ బావొసి పిలివ్ ఇతూరయ అన్నె త్రకోసితి మెల ప్రాంతుమ్లుతె అదికారి జా తా, లుసానియ అబిలేనే ప్రాంతుమ్ తె అదికారి జా తా, 2 అన్నా మెలొసా ఎత్తిక వెల్లొ పూజరి జా తా, దూజాంవొన్ జలో కయవ తెదొడి ఎత్తిక వెల్లొ పూజరి జా తిలి పొది, జెకర్వాచ్చొ పుత్తుసి యోహాను బయిలు దేసిమి * బులై తిలి పొది, దేముడుచి జో సంగుక తిలి కబుర్ జోక అయిలి. 3 జలె, జోచి కబుర్ జో సంగుక దేముడు తియార్తికయ్, "తుమ్చి పాపల్చి రిసా తుమ్ దుకుమ్ జా, అమ్చొ దేముడు తుమ్చి పాపుమ్

* 2:38 2:38 యూదుల్ మాములుమ్ ఈంజె లోకుమ్చ బాదల్ తెంతో చి రచ్చనక రకితె తిలి, చి అకర్క జయ ఎత్తికి మార్కువ జయెదె, గని అప్పెచి మట్టుక రచ్చనక 'అత్తుయ రగుమ్' మెన నేన కెర, యేసుక 'ఈంజె లోకుమ్ తె ఎదార్దుమ్ ఏలువ కెర నాయ్' మెన, జోవయింక 'జొయ్య దొర్పు జలో రచ్చించుప కెర్తొసా' మెన జోవయింతె ఒగ్గర్జెన్ చినితి నాయ్. 'యెరూసలేమ్' మెలె, ఇన్నె యూదుల్ ఎత్తిచి రిసాచి టాలి జయెదె. జా మదెనె, రోమ్ దేసిమ్చి ప్రబుతుమ్ జోవయింక ఏలువ కెర్తె తిల, 'చి జా బాద తెంతో కి రచ్చించుప కెర్తొసా అమ్క విడ్డల్ కెరెదె' మెలి రితి ఉచర్తె తిల. [†] 2:41 2:41 'పస్కా పండుగు' మెలె, పూర్ణమ యూదుల్ జగుప్తు (జగుప్తు) దేసిమి గెతిమాన్సుల్ జా విడ్డల్ జా జా దేసిమ్ తెంతో బారో జా సొంత దేసిమి అయిలిన్ ఏద కెర్తె పండుగు. [‡] 2:46 2:46 నెంజలె, 'తిర్రతి గెతికయ్, డీసెలన్'. ఇసి నెంజలె ఒగ్గర్జెన్ ఉచర్తెతి: జేవ్ అయ్యసిని దేముడుచి గుడి తెంతో బారో జా ప్రయానుమ్ గెలిసి ఏక దీసి దెర్లి. దేముడుచి గుడితె జేవ్ అన్నె గెచ్చుక చి అన్నెక్ దీసి ప్రయానుమ్ తెన్ దొరతె జలి, చి అన్నెక్ దీసి డీసెలన్. * 3:2 3:2 1:80 దెక.

చెమించుచు కెర్తి గుర్తుక తుమ్ బాప్తిసుమ్ నజను” మెన యోర్దాను గాడు పాసి ఒండి బుల బుల సాట్టు కెర్తె తిలన్. ⁴ దేముడుచ కబుర్లు సంగిలో యెనయాచ కోడు రెగిడ్లి వున్నకుమ్తె రెగిడ్లి రితి;

“ఎక్కిలో అంచొ బారికి జా, అంచి అవాడ్ రిజొ జా, ప్రబు జెతికయ్ వాటు తిన్నగ కెర్లి రితి తుమ్ ఎత్కిజిన్ బుద్ది జా మెన, బయిలె ప్రదేసిమి తా కేక గల సాట్టు కెరెదె.

⁵ ఎత్కి డొంగుర్, ఎత్కి మెట్ట, ఎత్కి లోయ నదూనుమ్ జవుల, వంకుడ వట్టొ తిన్నగ జవుల, చి గర్కు తిల వట్టొ మిన్ను జవుల,

⁶ దేముడు మాన్సుల్క కిసి రచ్చించుచ కెరెదె గే ఎత్కిజిన్ దెకుల.” మెన రెగిడ్లి కోడు.

బాప్తిసుమ్క అయిలనక యోహాను గోల కెర బుద్ది సంగిలిసి

⁷ జలె, జోచి అత్తి బాప్తిసుమ్ నజనుక మెన బార్ జల ఒగ్గర్జిన్ జనాబ్క దెక కెర, యోహాను జోవయింక ఇసి మెలన్: “అయివొచి రితి విస్సుమ్ పెట్టి తిలన, తుమ్! దేముడు కెర్తి సిచ్చ పిట్టవనుక ఉచరుక మెన తుమ్క సికణ్ణానా కొన్న? ⁸ తుమ్ కెర్తె పాపల్ ముల దా, చెంగిల్ బుద్ది ఇండ, ఆత్మపలితుమ్ దెర. పడ్డొ, ‘అబ్రాహామ్ అమ్క అబ్బొ జయెదె చి రిసా, దేముడు తెన్ బెద అన్నుమ్’ మెన తుమ్క తూమ్ ఉచరన సొంత గవురుమ్ సంగుక నాయ్. కిచ్చొక మెలె, దేముడుక ఇన్నెచ పత్రల్ తెన్ అబ్రాహామ్చి రిసా బోదల్క జెర్లువుక తెరె, మెన తుమ్క ఆవ్ సంగితసి. ⁹ ఈందె, అప్పె ప్రబు కురాడు వాండి కెర, రూకుక బుంది కండుక, కుర్డిడి దెర టీచ అస్సె, జలె, చెంగిల్ పలితుమ్ నే దెర్తొ ఎత్కి రూకుక కండ కెర ఆగితె గలుల,” మెన యోహాను జాగర్ల బుద్ది సంగిలన్.

¹⁰ జో ఇసి సంగితికయ్, “దస్సి జలె, అమ్ కిచ్చొ కెరుక గే అమ్క సంగు” మెన జనాబ్ వునిల, ¹¹ జో జోవయింక కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, “కక్క దొన్నొ సొక్కల్ తవుల గే, ఎద్దెర సొక్క నెంజిలోసొక ఏక దెంక. కక్క అన్నిమ్ తిలె, జో అన్నిమ్ నెంజిలోసొక అన్నిమ్ దెంక.” మెలన్. ¹² జలె, బాప్తిసుమ్ నజనుక మెన సిస్టు నజిత సుంకర్లు కి యోహానుతె అయిల, చి “గురుబాబు, అమ్ కిచ్చొ కెరుక?” మెన వునిల. ¹³ జో జోవయింక, “తుమ్ కెర్తి సిస్టు నజుక నాయిమ్ తయెదె గే, తెద్దిలి నజ. అస్సె ఒగ్గర్ నజ నాయ్” మెలన్. ¹⁴ “ఆమ్, జలె, కిచ్చొ కెరుక?” మెన నయ్నుగ్మమ్ సుదల్ వునిలె, యోహాను జోవయింక, “బియండె జవున్, ఆరిచ నిందల్ కెర జవున్, కచి అస్సి దొర్కు కెరన నాయ్. దస్సి కెర్తె చొర్లి రితి జయెదె. జా పోన, గని తుమ్చి నాయిమ్ తెన్ చి జితుమ్ నజను, ‘సాలు’ మెన సర్ల తెన్ జయ,” మెన యోహాను సంగిలన్.

క్రీస్తుచి రిసా యోహాను బోదన కెర్తెన్

¹⁵ ‘జెతో క్రీస్తు జా తయెదె’ మెన ప్రెజల్ ఎత్కి అజ్జ కెరన, యోహానుచి రిసా “ఈంజొ ఏక వేల క్రీస్తు జా తయెదె” మెన పెట్టి ఉచరంతె తతికయ్, ¹⁶ జో ఇసి మెన జబాబ్ దిలన్. “ఆవ్ పానితె తుమ్క బాప్తిసుమ్ దెతసి, గని అంచి కంబ అదికారుమ్ తిలోసా జెతయ్. జోచ చట్టొతెచ జోడ్డుచ వాలివొ యివుక జలెకు అంక విలువ నాయ్. జో, జలె, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ తెన్, †ఆగి తెన్ తుమ్క బాప్తిసుమ్ దెయెదె. ¹⁷ జోచి పూనితి సూపు జోచి అత్తి అస్సె. జోచి కెల్లి సుబ్రుమ్ కెర జోక కామ్క జెతి వంటొ గుడ్డ కెర కొట్టుతె కుడవ, కో విజవుక నెతిర్లి ఆగితె పోటు గల డయ గెలెదె,” మెన యోహాను సంగిలన్. ¹⁸ ఒగ్గర్ దన దయిర్మ్ కొడొ సంగిత జాగర్ల సంగిత కొడొ తెన్ ప్రెజల్క దేముడు దెతి రచ్చనచి రిసా యోహాను సుబుమ్ కబుర్ బోదన కెర్తెన్.

¹⁹ గలిలయ ప్రాంతుమ్చొ అదికారి జలొ హేరోదు, జలె, బావోన్చి తెర్పి హేరోదియక ఆనన తిలన్, చి అన్నె కిచ్చొ కిచ్చొ గర్లు కమె ఒగ్గర్ కెర్తె తిలన్. జాచి రిసా యోహాను జోవయింక గేల కెర్తె తిలన్, చి రిసా ²⁰ అన్నెక్ పాపుమ్ కి కెర్తెన్. కిచ్చొ మెలె, యోహానుక జేలి కెర జేల్తె గలిలన్.

యేసు బాప్తిసుమ్ నజన్సిసి

† 3:16 3:16 బారికల్ 2:3-4 దెక. అన్నె అన్నె కిచ్చొ అర్హమ్ తయెదె మెలె, ఆగిక బబార్ గట్ట సుబ్రుమ్ కెరుక జయెదె, నెంజిలె, ఆగితె అర్హితుమ్ దెతిసి సుబ్రుమ్ జయెదె. దస్సి, ఆగిచి బాప్తిసుమ్ మాన్సుచి ఆత్మక ఎత్కి అదికారుమ్ తిలో దేముడు సుబ్రుమ్ కెర్తెన్కె టాలి గుర్తు జయెదె.

21 జా నే జతె అగ్గె, జలె, ప్రెజల్ ఎత్తిజన్ బాప్తిసుమ్ నజన్తికయ్, యేసు కి బాప్తిసుమ్ నజన ప్రార్దన కెరై తతికయ్, పరలోకుమ్ ఉగ్గి జలి. 22 దేముడుచి నుద్ది తిలి ఆత్మ పార్దు పిట్టచి రితి ఉత్ర జా, జోచి ఉప్పిరి టివీలి, చి "తుయి అంచో ప్రేమ తిలో పుత్తు. తుచి రిసా అంక నర్దనంతోసుమ్" మెన, పరలోకుమ్ తెంతో అవాడ్ అయ్లి.

యేసుచి వంసుమ్ వర్స తెన్ రెగ్గిసి

23 యేసు సేవ మొదల్ కెరై పొది, జోచి వయసు పాసి పాసి ముప్పయ్ వెర్సల్ జా తిలి. *యేసుక యోసేపుచో పుత్తుసి మెంతె తిల.

యోసేపు హేలీచో పుత్తుసి, 24 హేలీ మత్తతుచో పుత్తుసి, మత్తతీయ లేవీచో పుత్తుసి, లేవీ మెల్కీచో పుత్తుసి, మెల్కీ యన్నుచో పుత్తుసి, యన్ను యోసేపుచో పుత్తుసి,

25 యోసేపు మత్తతీయచో పుత్తుసి, మత్తతీయ ఆమోసుచో పుత్తుసి, ఆమోసు నాహాముచో పుత్తుసి, నాహాము ఎస్తిచో పుత్తుసి, ఎస్తి నగ్గయిచో పుత్తుసి,

26 నగ్గయి మయతుచో పుత్తుసి, మయతు మత్తతీయచో పుత్తుసి, మత్తతీయ సిమియచో పుత్తుసి, సిమియ యోశేకుచో పుత్తుసి, యోశేకు యోదాచో పుత్తుసి, 27 యోదా యోహన్నుచో పుత్తుసి, యోహన్ను రేసాచో పుత్తుసి, రేసా జెరుబ్బాబెలుచో పుత్తుసి,

జెరుబ్బాబెలు సయల్తీయెలుచో పుత్తుసి, సయల్తీయెలు నేరిచో పుత్తుసి, 28 నేరి మెల్కీచో పుత్తుసి, మెల్కీ అద్దిచో పుత్తుసి, అద్ది కోసాముచో పుత్తుసి, కోసాము ఎల్మదాముచో పుత్తుసి, ఎల్మదాము ఏరుచో పుత్తుసి, 29 ఏరు యెహోసువచో పుత్తుసి, యెహోసువ ఎలీయెజెరుచో పుత్తుసి, ఎలీయెజెరు యోరీముచో పుత్తుసి, యోరీము మత్తతుచో పుత్తుసి, మత్తతు లేవీచో పుత్తుసి,

30 లేవీ సిమ్యోనుచో పుత్తుసి, సిమ్యోను యూదాచో పుత్తుసి, యూదా యోసేపుచో పుత్తుసి, యోసేపు యోనాముచో పుత్తుసి, యోనాము ఎల్యాకీముచో పుత్తుసి, 31 ఎల్యాకీము మెలెయాచో పుత్తుసి, మెలెయా మెన్నుచో పుత్తుసి, మెన్ను మత్తతాచో పుత్తుసి, మత్తతా నాతానుచో పుత్తుసి, నాతాను దావీదుచో పుత్తుసి,

32 దావీదు యెస్సయిచో పుత్తుసి, యెస్సయి ఓబేదుచో పుత్తుసి, ఓబేదు బోయజుచో పుత్తుసి, బోయజు సల్మానుచో పుత్తుసి, సల్మాను నయస్సోనుచో పుత్తుసి, 33 నయస్సోను అమ్మినాదాబుచో పుత్తుసి, అమ్మినాదాబు అరాముచో పుత్తుసి, 34 అరాము ఎస్రోనుచో పుత్తుసి, ఎస్రోము పెరెసుచో పుత్తుసి, పెరెసు యూదాచో పుత్తుసి,

34 యూదా యాకోబుచో పుత్తుసి, యాకోబు ఇస్సాకుచో పుత్తుసి, ఇస్సాకు అబ్రాహామ్చో పుత్తుసి, అబ్రాహామ్ తెరహుచో పుత్తుసి, తెరహు నాహోరుచో పుత్తుసి, 35 నాహోరు సెరూగుచో పుత్తుసి, సెరూగు రయూచో పుత్తుసి, రయూ వెలెగుచో పుత్తుసి, వెలెగు హెబెరు పుత్తుసి, హెబెరు షేలహు పుత్తుసి, 36 షేలహు కేయినానుచో పుత్తుసి, కేయినాను అర్పక్షదుచో పుత్తుసి,

32 దావీదు యెస్సయిచో పుత్తుసి, యెస్సయి ఓబేదుచో పుత్తుసి, ఓబేదు బోయజుచో పుత్తుసి, బోయజు సల్మానుచో పుత్తుసి, సల్మాను నయస్సోనుచో పుత్తుసి, 33 నయస్సోను అమ్మినాదాబుచో పుత్తుసి, అమ్మినాదాబు అరాముచో పుత్తుసి, 34 అరాము ఎస్రోనుచో పుత్తుసి, ఎస్రోము పెరెసుచో పుత్తుసి, పెరెసు యూదాచో పుత్తుసి,

34 యూదా యాకోబుచో పుత్తుసి, యాకోబు ఇస్సాకుచో పుత్తుసి, ఇస్సాకు అబ్రాహామ్చో పుత్తుసి, అబ్రాహామ్ తెరహుచో పుత్తుసి, తెరహు నాహోరుచో పుత్తుసి, 35 నాహోరు సెరూగుచో పుత్తుసి, సెరూగు రయూచో పుత్తుసి, రయూ వెలెగుచో పుత్తుసి, వెలెగు హెబెరు పుత్తుసి, హెబెరు షేలహు పుత్తుసి, 36 షేలహు కేయినానుచో పుత్తుసి, కేయినాను అర్పక్షదుచో పుత్తుసి,

32 దావీదు యెస్సయిచో పుత్తుసి, యెస్సయి ఓబేదుచో పుత్తుసి, ఓబేదు బోయజుచో పుత్తుసి, బోయజు సల్మానుచో పుత్తుసి, సల్మాను నయస్సోనుచో పుత్తుసి, 33 నయస్సోను అమ్మినాదాబుచో పుత్తుసి, అమ్మినాదాబు అరాముచో పుత్తుసి, 34 అరాము ఎస్రోనుచో పుత్తుసి, ఎస్రోము పెరెసుచో పుత్తుసి, పెరెసు యూదాచో పుత్తుసి,

34 యూదా యాకోబుచో పుత్తుసి, యాకోబు ఇస్సాకుచో పుత్తుసి, ఇస్సాకు అబ్రాహామ్చో పుత్తుసి, అబ్రాహామ్ తెరహుచో పుత్తుసి, తెరహు నాహోరుచో పుత్తుసి, 35 నాహోరు సెరూగుచో పుత్తుసి, సెరూగు రయూచో పుత్తుసి, రయూ వెలెగుచో పుత్తుసి, వెలెగు హెబెరు పుత్తుసి, హెబెరు షేలహు పుత్తుసి, 36 షేలహు కేయినానుచో పుత్తుసి, కేయినాను అర్పక్షదుచో పుత్తుసి,

† 3:23 3:23 గని ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి పరలోకుమ్చి నుద్ది ఆత్మకయ్ మరియ యేసుక అంగి జా తిలి, గెద.; 1:26-38.

§ 3:33 3:33 నంజెలి, అరాముచి కోడు సగమ్ పుస్తకల్తె తయె నాయ్.

అర్చక్షడు సేముచో పుత్తుసి, సేము నోవహుచో పుత్తుసి,
 నోవహు లెమెకుచో పుత్తుసి, ³⁷ లెమెకు మెతూనిలచో పుత్తుసి,
 మెతూనిల హనోకుచో పుత్తుసి, హనోకు యెరెదుచో పుత్తుసి,
 యెరెదు మహాలలేలుచో పుత్తుసి, మహాలలేలు కేయినానుచో
 పుత్తుసి, ³⁸ కేయినాను ఎనోఘుచో పుత్తుసి,
 ఎనోఘు సేతుచో పుత్తుసి, సేతు ఆదాముచో పుత్తుసి,
 ఆదాము దేముడుచో *పుత్తుసి.

4

సయేతాన్ యేసుక పరిచ్చ కెర్లిసి
 (మత్త 4:1-11; మార్కు 1:12-13)

¹ దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ యేసుచి పెట్టి బెర తా, జో యోర్దాను గాడు పక్క ముల దా, జా ఆత్మ జోక పెలవ నెతికయ్, ఒత్తల్తోచి బయలు దేసిమి గెచ్చ, ఒత్త బుల్లె తిలన్. ² జా డొంగుర్ దేసిమి దొన్ని విస్సా దీసల్ తిలన్క సయేతాన్ జోక పాపుమ్ కెరవుక మెన ఉచర, జా దొన్ని విసా దీసల్ అల్లర్ కెర్లె తిలన్. జేవ్ దొన్ని విసా పొదుల్ గెతికయ్, యేసుక చూ కెర్లి.

³ తెదొడి సయేతాన్ యేసుతె జా కెర జోక, “తుయి దేముడుచో పుత్తుసి జలె, ఈంజో పత్తురు పోడియొ జతి రితి సంగు” మెలన్. ⁴ యేసు జోక ఇసి సంగిలన్, “*మాములుమ్ పోడిచి సెక్తి తెన్ మాన్సుల్ జతి నాయ్. †దేముడుచి కొడెతె రెగ్గ అస్సె.” మెలన్.

⁵ తెదొడి సయేతాన్ యేసుక ఒగ్గర్ డోకుతె కడ నా కెర, ఎక్కి నిమ్ముమ్కయ్ జోక ఒండి లోకుమ్చ రాజిములు దెకవ కెర, ⁶ “ఈంజ ఎత్కిచి ఉప్పిరి ఏలువ కెర్లి అదికారుమ్, ఈంజేవ్ రాజిములు ఎత్కితె తిలిన్చి గెప్పురుమ్ తుక దెయిందె. ఈంజ ఎత్కి అంచి అత్తి అస్సె, కక్క దెయిందె గే అంచి ఇస్టమ్. ⁷ జాక, తుయి అంక జోకరెగిన్, తుకయ్ దెయిందె” మెన సయేతాన్ సంగిలన్. ⁸ దస్సి సంగితికయ్, యేసు ఇసి మెన జబాబ్ దిలన్, “ప్రబు జలొ తుమ్చో దేముడుకయ్ తుమ్ జొకర. జో ఎక్కిలొచి సేవ తుమ్ కెరుక అస్సె. మెన †దేముడుచి కొడెతె రెగ్గ అస్సె.”

⁹ తెదొడి సయేతాన్ యేసుక యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె కడ నా కెర, దేముడుచి గుడిచి వెగ్గొపుచి ఉప్పిరి జోక టీదడ కెర, ఇసి మెలన్, “తుయి దేముడుచో పుత్తుసి జలె, ఎట్టో డేవు.

¹⁰ కిచ్చొక మెలె, తుయి ప్రమాదుమ్ నే జతి రితి జోచ దూతల్క దేముడు ఆడ్ర దా తెద్రయెదె

¹¹ తుచ చట్టో పత్తె నే లయితి రితి జేవ్ దూతల్ జోవయించ అత్తో చంపొ కెర తుక ఉక్కలనుల, మెన *దేముడుచి కొడెతె రెగ్గ అస్సె” మెన సయేతాన్ సంగిలన్. ¹² యేసు జోక, “ప్రబు జలొ తుమ్చో దేముడుక పరిచ్చ కెరుక నాయ్ మెన †దేముడుచి కొడెతె సంగ అస్సె” మెన యేసు జబాబ్ దిలన్.

¹³ జలె, సయేతాన్ జేవ్ అల్లర్ కెర్ల, పరిచ్చ కెర్ల కొడె సంగ కేడవ కెర, ‘అన్నె కెయెక గే అవ్కాసుమ్ అయ్లె, అన్నె దస్సి అల్లర్ కెరిందె’ మెనయ్ ఉచర, ఉట్ట గెలన్.

* 3:38 3:38 మెలె, మాన్సుల్ ఎత్కితె జోకయ్ దేముడు తొలితొ జెర్లయలన్. * 4:4 4:4 మత్తయి 4:4 దెక. † 4:4 4:4 ఎత్కి అదికారుమ్ తిలొ దేముడుచి కోడు రితి ఇండిసి. ‡ 4:4 4:4 ద్వితీయాపదేశ కాండుమ్ 8:3. § 4:8 4:8 ద్వితీయాపదేశ కాండుమ్ 6:13. * 4:11 4:11 కీర్తనలు 91:11, 12. † 4:12 4:12 ద్వితీయాపదేశ కాండుమ్ 6:16.

యేసు తొలితొ గలిలయతే బోధన కెర్చిసి
(మత్త 4:12-17; మార్కు 1:14-15)

14 జలె, అబ్బొన్చి జోచి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ వెలవ నెతికయ్ యేసు జో వడ్డిలి గలిలయ ప్రాంతుమతె అన్నె గెలన్, చి జా ప్రాంతుమ్ ఎత్తితెచ సుట్టునంతచ గెచ్చెలి జోచి రిసా ఎత్తిజన్ నూన్.

15 అన్నె, జా ప్రాంతుమ్చ యూదుల్చ నబ గెరల్ ఎత్తితె బోధన కెర్చె తిలన్, చి ఎత్తిజన్ జోచి గవరుమ్ సంగితె తిల.

16 జో బాల తతె తెంతో వడ్డిలి ఒత్తచి నజరేతు గెచ్చె యేసు అయ్లన్, అన్నె, †సెలవ్ కడన్లి దీసి యూదుల్చి నబ గెరల్ గెలన్. రోజుక సెలవ్ కడ దీసి దస్సి నబగేరి గెచ్చుక జోక అలవాట్. జలె, జయ్యి దీసి ఒత్తచి నబగేరి గెచ్చె కెర, దేముడుచి కొడె నదు కెరుక మెన టీచెలన్. 17 జలె, దేముడుచ కబుర్లు సంగిలో యెసయా పుస్తకుమతెచి కొడె నదు కెర్చు మెన జోచి అత్తి దిల, చి జా ఉగ్గ కెర, నదు కెర సూనయ్లన్.

18 “దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ అంచి పెట్టి అన్నె.

బీద నుదల్క సుబుమ్ కబుర్ ఆవ్ నూనయ్తి రిసా జో జోవయించి అత్తసెక్తి అంచి బోడి సువ దా

అదికారుమ్ దా అన్నె.

జేలి జలన విడ్డల్ జతిసి

ఆవ్ సొట్టు కెర్చి రితి, వడ్డె

గుడ్డి జలన అన్నె దెకితినచి రిసా

ఆవ్ సొట్టు కెర్చి రితి,

అన్నె మాన్సుల్ నిస్కారుమ్ కెర్త మాన్సుల్చ బాదల్

ఆవ్ పిట్టవ దన బాదల్ తెంతో విడ్డల్ కెర్చి రిసా,

19 ‘ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు ప్రబు

జోచి దయ మాన్సుల్క దెకయెదె’ మెన

ఆవ్ సొట్టు కెర్చి రిసాయి

జో అంక తెద్రవ అన్నె”

మెన దేముడుచ కబుర్లు సంగిలో యెసయాచి అత్తి రెగిడ్డి కోడు యేసు నదు కెర సూనవ కెర, 20 జా పుస్తకుమ్ డంప కెర, జా నబగేర్చొ నేవ కెర్చొనక అన్నె దా కెర, అన్నె వెసిలన్. జా నబగేరి తిలన ఎత్తిజన్ జోక చెంగిల్ దెకితె తిల.

21 తెదోడి జోవయంక, “దేముడుచి కొడెతెచ ఆవ్ అప్పె తుమ్క సూనయ్ల కొడె ఆజి ఎత్తి జర్లు జంక దెర అస్సి” మెన సంగిలన్. 22 తెదోడి, “చెంగిలో మాన్సు, ఈంజో సంగిల కొడె నిజమి సత్తిమచ” మెన జేవ్ ఆవారిమ్ సంగ తా, “గని ఈంజో యోసేపుచొ పుత్తుసి, నెంజె గె?” మెన అన్నె ఇదెల్ అన్మానుమ్ జా సంగిల.

23 జలె, యేసు జోవయించి బుద్ది జాన కెర, జోవయంక అన్నె, “డాక్టర్, తుకయ్ తూయి చెంగిల్ కెరను” మెంతె అంక, అన్నె † “కవెర్నహూమ్ పట్టుమతె ఇన దన వెల్లెల కమె కెర్లన్ మెన తుచి రిసా సూన అన్నుమ్. ఇన్నె కి తుచి సొంత దేసిమి దన కమె కెరు మెన అంక సంగితె, కిచ్చెగె?” 24 అన్నె, “తుమ్క ఆవ్ కిచ్చె కచితుమ్ సంగితసి మెలె, దేముడుచ కబుర్లు సంగితో కేన్ మాన్సుక కి జోచి సొంత దేసిమ్చ మాన్సుల్ ఇస్టుమ్ జతి నాయ్” మెలన్.

25 గని తుమ్క ఆవ్ కిచ్చె మెంతసి మెలె, ఏలీయా పూర్ణమచొ తిలి పొది, తిన్ని వెర్నుల్ నర పూర్తి కిచ్చె పాని పెటి నాయ్. చి ఒండి దేసిమి ఒగ్గర్ కరు జా గెలి. జలె, అమచ ఇస్రాయెలుల్ అమ్ యూదుల్

† 4:16 4:16 యూదుల్చి అలవాట్ తెన్, సత్తరెక్క, సత్త దీసల్ కిచ్చె కామ్ నే కెర్చె దేముడుక జోకర్చి దీన్. సెలవ్ కడన్లి దీసి-తెలుగు. ఎత్తి సెన్సర్ యూదుల్క బక్తి కెర్చె సెలవ్ కడ దీసి జయెదె. జా దీసి జోవయంచ నబ గెరల్ గెచ్చె, దేముడుచి కొడె సూన కెర, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుక బక్తి కెరల. జోక ‘యెహోవ’ మెన నావ్ తయెదె. జా దీసి ‘కిచ్చె కామ్ కెర నాయ్’ మెన జో ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు సంగిలిన్క యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ ప్రైజల్క జాడు వయడ్డి రితి కెర కామ్ నే కెర్చెనిచి రిసా ఒగ్గర్ ఆగ్నల్ అచ్చె ఉచర అస్సి. ఇన్నె, దొన్ని ఎన్సులు కోడ్లిన్క ‘కామ్’ మెన నింద కెర్చెతి. § 4:23 4:23 కవెర్నహూమ్ పట్టుమ్ కి జోవయించి దేసిమ్చి పట్టుమ్, దస్సి లక్ష్మణతతి.

మొత్తమేత జా పొది ఒగ్గరజన్ రండెలివొ తిల. 26 గని జేవ్ మొత్తమజన్తె ఎక్కితె కి దేముడు వీలీయాక తోడు తెద్రయ్ నాయ్. సిదోసు ప్రాంతుమ్చి సారెపతు గెవ్వెచి *రండెలి ఎక్కితె జోక తోడు తెద్రయ్లో. 27 పడ్డా, దేముడుచ కబుర్లు సంగిలో ఎలిపాచి కాలుమ్ అమచ †ఇస్రాయేలుల్తె వెల్లి రోగుమ్ దెర్ల మాన్సుల్ ఒగ్గరజన్ తిల. జలె, జోవయింతె కో కి చెంగిల్ జతి నాయ్. గని సిరియ దేసిమ్చో అమచో యూదుడు నెంజిలో ‡సయమానుయి చెంగిల్ జలో; యేసు సంగిలన్. 28 జలె, యూదుల్క నాయ్, గని వేర దేసిమ్చక దేముడు చెంగిల్ కెరయ్లినిచి రిసా యేసు సంగిలసి నూన కెర, జా సబ గెతితె తిల యూదుల్ ఎత్తిజిన్క ఒగ్గర కోపుమ్ అయ్లి. 29 జేవ్ ఉట్ట జా, యేసుక పట్టుమ్ తెంతో ఉదడ కెర, జోవయించి పట్టుమ్ టీచిలి మెట్టచి కొసా ఎద ఉదడ; 'ఒత్త తెంతో గలి జువన్' మెన సేడయ్తి రిసా, 30 గని యేసు ప్రమాదుమ్ నే జతె జోవయించి నెడిమి తెంతో బార్ జా జో గెచ్చుక ఉచర్చి వాట్క గెలన్.

కపెర్నహూమ్ పట్టుమ్చి సబగేరిత యేసు (మార్కు 1:21-28)

31 తెదొడి జా గలిలయ ప్రాంతుమ్చి కపెర్నహూమ్ పట్టుమ్తె యేసు ఉట్ట గెచ్చ, నెలవ్ కడన్లి దీసి మెన, సబగేరి గెచ్చ జా పట్టుమ్చి యూదుల్క బోదన కెర్లన్. 32 దేముడు దిలి అదికారుమ్ కొల్లి బోదన కెర్ల తతికయ్, జనాబ్ ఆచారిమ్ జలె.

33 జలె, జేవ్ తిలి సబ గెరి బూతుమ్ దెర్లొ ఎక్కిలో తిలో. జో జలె, గట్టిజ అవాడ్ కెరన కిచ్చొ మెన కేక గలన్ మెలె, 34 "ఓ నజవీతు గెవ్వెచ్చి యేసువ్రబు, అమచి తెన్ తుక కిచ్చొ? అమక పాడ్ కెరుక జా అస్సిన గె? తుయి కొన్నొ గే అవ్ జాని. తుయి దేముడుచి †సెద్ది తిలోసా తుయి, అమక ములు" మెన కేక గల సంగిలో. 35 యేసు, జలె, "తుక్కె తా ఇన్నెక ముల దా గో!" మెన జో మాన్సుక దెర్లి బూతుమ్క గోల కెర్లన్. గోల కెర్లికయ్, ఎత్తిజిన్చి నెడిమి బూతుమ్ జో మాన్సుక సేడవ దా, జోక ప్రమాదుమ్ నే కెర్లె జోతె తెంతో బార్ జలన్. 36 జర్గు జలిసి ఎత్తిజిన్ దెక ఎక్కిలోక ఎక్కిలో, "ఇన్నెచి కోడు కిచ్చొ అదికారుమ్చి? బూతల్క గో! మెన ఆడ్ర దెతయ్, చి జేవ్ బార్ జా గెతతి" మెన ఆచారిమ్ జా సంగిల. 37 జా దీసి తెంతో ఒండి ప్రాంతుమ్తె జో కెర్ల కముచి రిసా జాన్ల.

పేతురుచి అత్తన్క యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి (మత్త 8:14-17; మార్కు 1:29-34)

38 జలె, యేసు ఉట్ట సబ గెరి తెంతో బార్ జా సీమోసుచి గెరి గెలన్. జలె, సీమోసుచి అత్తన్క జోర్జొ తా ఆగ్గ ఒగ్గర తాత్ తతికయ్, జాక "చెంగిల్ కెరు" మెన జేవ్ బతిమాల్పా జా సంగిల, చి 39 యేసు జాచి పాసి టీచ జోర్జొక గోల కెర్లికయ్, జోర్జొ చట్టున గెలి, చి బేగి జా ఉట్ట కెర, జేవ్క సవ్రచన కెర్లి.

40 జా సంజె పొద్దు గెతె తతికయ్, కచ మాన్సుల్క కిచ్చొ కిచ్చొ జోర్జొల్ తిల గే, యేసుతె జోవయింక కడ అన్ల, చి జోవయింతె ఎత్తి మాన్సుక చడ, చెంగిల్ కెర్లన్. 41 అన్నె, ఒగ్గరజన్ మాన్సుల్ తెంతో బూతల్ బార్ జా, "తుయి, దేముడుచొ పుత్తుసి." మెన కేక గల. గని జేవ్ బూతల్క యేసు గోల కెర్లన్, అన్నె జేవ్ లట్టబుక నెలవ్ దెయె నాయ్. కిచ్చొక మెలె, జోక *క్రీస్తుయి' మెన జేవ్ జాన్లి రిసా.

యేసు కపెర్నహూమ్ పట్టుమ్ ములిలిసి (మార్కు 1:35-39)

42 రాత్ పాయితికయ్, యేసు బార్ జోకోయి నెంజిలి టాన్తె గెలన్, గని వైజల్ జోక చజన జోతె అయ్ల, చి "అమక ముల దా గో నాయ్" మెన జో ఉట్ట గెచ్చుక అడ్డు కెర్ల దెకిల. 43 జో జోవయింక, "దేముడుచి

* 4:26 4:26 జా రండెల్ మాన్సుక కతిసి నెంజితికయ్, వీలియా ప్రాన్స కెర్లె, చి సరిపుచువ జతిసి ఒత్త తెంతో జేక దొర్పు జతె తిలి, చి పుత్తుసి మెర్లికయ్, వీలియా ప్రాన్స కెర్లికయ్, జలన్. 1 రాన్ల పున్కుమ్ 17 అద్యయమ్. † 4:27 4:27 మెలె 'యూదుల్తె'. ‡ 4:27 4:27 రాన్ల దొన్నెచి పున్కుమ్ 5 అద్యయమ్. § 4:34 4:34 దేముడు తెద్రయ్లో క్రీస్తు, రచ్చించువ కెర్లిసా * 4:41 4:41 క్రీస్తు' మెలె, 'దొర్పు జలో రచ్చించువ కెర్లిసాక తెద్రయిందె' మెన ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు పూర్ణమ్ తెంతో సంగ తిలోసా.

†రాజమీచి రిసాచి †నుముమ్ కబుర్ అవ్ అన్నె తిల పట్నాలతె కి నూనపుక అన్నె. ఈంజయ్ కామ్కయ్ దేముడు అంక తెద్రవ అన్నె.” మెన జబాబ్ దిలన్. 44 జలె, కీయాదయ దేసీమ్చ నబ గెరలె బుల బుల యేసు బోదన కెరె తిలన్.

5

యేసు ప్రజల్క బోదన కెర్లసి
(మత్త 4:18-22; మార్కు 1:16-20)

1 జలె ఏక్ దీసి కిచ్చొ జలి మెలె, యేసు *గెన్నేసరెతు మెంతి గాడు పాసి టీవ తతికయ్, దేముడు దిలి †కోడు నూనుక జోవయింక ఇస్టుమ్ అయిలి రిసా, ప్రజల్ బెర జా జోచి ఉప్పిరి డంకి జల. 2 జలె, గాడు సాడి దొన్ని దోనివో తిలిసి యేసు దెకిలన్. జాలర్లు జోవయించ జేవ్ దోనివో తెంతొ ఉత్తజాత జోవయించ వలల్ దోవెతె తిల. 3 జేవ్ దోనివోతె ఏక్ సీమోను మెలోసాచి, జో సీమోనుచి దోనితె యేసు వెగ కెర, జోక “ఒడ్డు తెంతొ దోని ఇదిల్ పెలవ దేసు” మెన సంగిలన్, చి పెలవ దెతికయ్, యేసు వెన కెర, దోని తెంతొ ప్రజల్క బోదన కెరుక మొదోల్ కెర్లన్.

సీమోనీసి ఒగ్గర్ మొస్సు దెర్లి రితి యేసు కెర్లి వెల్లి కామ్

4 యేసు బోదన కెర కేడయిల్ పడ్డె, “దీగు తిలిన్తె తుమ్చ వలల్ గల చి మొస్సు దెర్లె” మెన సీమోనుక సంగిలన్. 5 దస్సి సంగితికయ్, “గురుబాబు, ఒండి సరారాతి వలల్ గల తిలమ్, గని కిచ్చొ దెరుమ్ నాయ్. గని తుయ సంగిలె, అమ్చ వలల్ గలుమెద” మెన సంగ 6 గలిల, చి ఒగ్గర్ మొస్సు వలతె నేడ్డికయ్, వలల్ కుట్టిత్ రితి జల. 7 అన్నెక్ దోనితె తిల జోవయించ గోతునుదల్క “తుమ్ తోడు జా” మెన నయన్ కెర్ల. జేవ్ తోడు అయిల, చి జేవ్ దొన్ని దోనివో బెర్లు బెరయిల, చి దోనివో బుడ్డుక దెర్ల.

8 ఒర్లు జలిసి జో సీమోను పేతురు దెక కెర, యేసుచి చట్టె సెర్లు సేడ, “ప్రబువ, అంక ముల దా ఉట్ట గో, అవ్ పాపుమ్ నుదొ” మెన సంగిలన్. 9 కిచ్చొక మెలె, జేవ్ దెర్లె మొస్సుచి కొట్టె ఎదివాట్ మెన దెక కెర, జో కి, జో తెన్ తిలన ఎత్తిజన్ కి ఒగ్గర్ ఆచారిమ్ జల. 10 దస్సి సీమోను మొస్సు దెర్లె జట్టుచ జెబెదయిచ పుత్తర్లు యాకోబు చి యోహాను కి, జో తెన్ ఆచారిమ్ జల. యేసు, జలె, “తుమ్ బియ్ నాయ్. అన్నె తెంతొ, మాన్సుల్ అంక నంబజతి రితి జోవయింక కడ ఆన్త జాలర్లు తుమ్ జన్నె” మెన సీమోనుక సంగిలన్, 11 జలె, దోనివో ఒడ్డుతె ఒర్గోడ ఆన కెర, ఎత్తి ముల దా, యేసుచ సిన్సుల్ జంక జోచి పట్టి గెచ్చ, జో తెన్ బులుక దెర్ల.

వెల్లి రోగుమ్ తిలొసాక యేసు చెంగిల్ కెర్లసి

(మత్త 8:1-4; మార్కు 1:40-45)

12 యేసు ఏక్ గవ్వె తిలి పొది, వెల్లి రోగుమ్ బెర్లు తిలొ ఎక్కిలొ ఒత్త అయిలొ, అన్నె, యేసుక దెక సెర్లు సేడ, “ప్రబు, తుక ఇస్టుమ్ తిలి, †తుయి అంక చెంగిల్ కెర సుద్ది కెరుక తెర్లి” మెన బతిమాల్లు జా సంగిలన్. 13 దస్సి సంగితికయ్, యేసు ఆతు చంపొ కెర జోక చడ, “తుయి చెంగిల్ జంక, అంక ఇస్టుమి.

† 4:43 4:43 ‘ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడుచి రాజమ్’ మెలె, ‘పరలోకుమ్’ ఏక్ అర్లుమ్, గని అన్నె కిచ్చొ మెలె, జో పరలోకుమ్ తెంతొ విలువ కెర్లసి. జో విలువ కెర్లసి మెలె, ఉగుమ్ మార్కువ జలెకయ్ ఎద్దార్లుమ్ ఈంజ లోకుమ్తె విలువ కెరెదె, గని మదెని కి 1. జోక నంబజల మాన్సుల్చి వెట్టి విలువ కెర్లయ్, చి 2. జోచి నెట్టి ఈంజ లోకుమ్తె కామ్ కెర్లయ్. † 4:43 4:43 ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడుచి రాజమీచి రిసాచి మెలె, జోచి రాజమ్ పాచ జా అయిలన్చి కబుర్, మత్తయ 12:28, మార్కు 1:15, పడ్డె జో పాచల్ చెమించువ కెర్లన్చి కబుర్, యేసుయి దొర్లు జలొ రచ్చించువ కెర్లొనా జలిన్చి కబుర్, పడ్డె పరలోకుమ్తె గెతి అవ్కారుమ్ జో దొర్లు కెర్ల రచ్చన్చి రిసాచి కబుర్.

§ 4:44 4:44 ఇన్నె ‘యాదయ దేసీమ్’ మెలె, యాదుల్చి ఒండి దేసీమ్. మెలె యాదయ ప్రదేసీమ్ కి, నమరయ ప్రదేసీమ్ కి, గలిలయ ప్రాంతమ్ కి మొత్తుమ్ బెదయిలిసి. జా మొత్తుమ్ బెదయిలిన్కయ్ ‘యాదయ దేసీమ్’ మెన ఇన్నె సంగితయ్ మెన నగుమ్జన్ ఉచర్లతి. మత్తయ 4:23-25 దెక, చి మార్కు 1:39, 3:7-10 * 5:1 5:1 ఈంజ గాడుక మత్తుచ చి మార్కు రెగిడ్లన్తె ‘గలిలయ ప్రాంతమ్చి గాడు’ మెంతతి. † 5:1 5:1 నెంజలి ‘నుముమ్ కబుర్’; మార్కు 1:14. నెంజలి ‘యేసుచి బోదన్’; మత్తయ 4:7. † 5:12 5:12 జా దేసీమి వెల్లి రోగిచి వెల్లి రోగుమ్ గెలె, సుద్ది జలన్ మెన తెదోవ్చ యాదుల్ సంగితె తిలె. కిచ్చొక మెలె, ఏక్ మాన్సుక వెల్లి రోగుమ్ తిలి, ‘జో గవ్వె తంక గారు’ మెలి రితి ‘జోచి జెన్ను డేవ్ అమ్కయ్ దెరెదె’ మెలి రితి బియ్ కెర, గవ్వె తెంతొ ఉచడలె. దేముడుచి దయచి రిసా వెల్లి రోగుమ్ పూర్తి గెలె, ‘అన్నె సుద్ది జలొ’ మెన గవ్వె అన్నె మెనడలె. 17:14చి ఎట్టొచి కోడు కి దెక.

తుచి వెల్లి రోగుమ్ గెచ్చు నుద్ది జా” మెన సంగిలన్, చి బేగి జోచి వెల్లి రోగుమ్ గెలి. 14 యేసు జోక కిచ్చొ ఆడ్త దిలన్ మెలె, “కక్క నంగు నాయ్, గని దేముడుచి గుడితె గెచ్చు, ఒత్త సీవ కెర్తొ పూజరితె గెచ్చు, తుచి ఆగ్గె చెంగిల్ జలిసి జోక దెకవ, మోసాన్ పూర్ణుమ్ సంగిలి రితి, తుయి చెంగిల్ నుద్ది జలిసి ఎత్తిజినక రుజ్జు దెకయ్తి రితి, ఒత్త కానుక దేసు.”

15 “కక్క నంగు నాయ్” మెన జో మాన్సుక యేసు సంగ తిలె కి, అగ్గెచి కంట అప్పె అన్నె ఒగ్గరిజన్ యేసుచి రిసా కీనూచ్చ, చి ఒగ్గరిజన్ “యేసుచి బోదన నూనుమదె” మెన, “అమచ జోర్తొల్ గెచ్చువెదె” మెన బెర జెతె తిల. 16 గని ఎక్కెక్ నుట్టు యేసు కో నెంజిలి టాన్తె గెచ్చు *ప్రార్దన కెరెదె.

ఉట్టుక నెత్తిర్లొ రోగిక చెంగిల్ కెర్తిసి (మత్త 9:1-8; మార్కు 2:1-12)

17 ఏక దీసి యేసు బోదన కెర్తె తతికయ్, పరిసయ్యుల్ చి మోసాన్ తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గెల్ సికడ్డన పాసి వెన తిల. ఈంజేవ్ గలిలయ ప్రాంతుమ్ చి యూదయ ప్రదేసిమ్ చి గావ్యొ ఎత్తి తెంతో చి యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ తెంతో జా తిల. అన్నె, మాన్సుల్ చ జోర్తొల్ బాదల్ జో గెచ్చువుక మెన యేసు దేముడుచి నెక్కి తెన్ తిలో. 18 జలె, కిచ్చొ జగ్గు జలి మెలె, ఓదె, వాతుమ్ జోర్తొ తెన్ తిలోసా ఉట్టుక నెత్తిర్లొ మాన్సు ఎక్కిలోక అన్నె మాన్సుల్ అంతుర్నొ తెన్ వయ ఆన, యేసుతె ఆన కెర జోచి చట్టె తియ దెంక మెన వాట్ చజల. 19 గని జనాద ఒగ్గరిజన్ బెర తిలి రిసా యేసు తిలి గెరి పెనుక వాట్ నాయ్ మెన, ఒర్నె వెగ కెర, జో తిలి గదిచి ఉప్పిర్ ఒర్నెచి వెల్లి బోరో కెర, జా బోరో వాట్ ప్రజెల్చి నెడిమి యేసుచి పుర్రెతోక జో మాన్సుక అంతుర్నొ తెన్ ఉత్తవ దిల.

20 జలె, జేవ్ కడ అన్నె మాన్సుల్చి జో ఉట్టుక నెత్తిర్లొ మాన్సుచి నముకుమ్ యేసు దెక కెర, “నేస్తము, తుచి పాపల్ చెమించువ జా అస్సి” మెన జో ఉట్టుక నెత్తిర్లొ మాన్సుక సంగిలన్. 21 జో దస్సి సంగితికయ్, మోసాన్ తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గెల్ సికడ్డన చి పరిసయ్యుల్ బమ్మ జా, “ఈంజో మాన్సు కోన్నో? ఇసి లట్టబ దేముడుచి విలువ కడ పాపుమ్ కెర్తయ్. దేముడుక పిట్టవ కో కి పాపల్ చెమించువ కెరుక నెత్తిర్లొ!” మెన ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో లట్టబన్న.

22 జలె, జేవ్ అన్యూనుమ్ జా లట్టబంతె తిలిసి యేసు పూర్తి జాన కెర, జోవయింక కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, “తుమ్చి పెట్టి కిచ్చొ దస్సి అన్యూనుమ్ తియంతసు? 23 ‘తుచి పాపల్ చెమించువ జా అస్సి’ మెనుక నుల్లు గే, ‘ఉట్ట ఇండు’ మెనుక నుల్లు గే తుమ్ ఉచర. 24 జలె, †మాన్సు జా జెర్నన్ అయ్లయ్ అంక, ఈంజయి లోకుమ్తె కి పాపల్ చెమించువ కెర్తి అదికారుమ్ అస్సె మెన రుజ్జు దెకయిందె, మెన జేవ్క సంగ కెర, ఉట్టుక నెత్తిర్లొ జో మాన్సుక అన్నె దెక కెర, అల్లె, తుయి ఉట్ట, తుచి అంతుర్నొ వయన ఇండ గెరి గో మెన తుక ఆవ్ సంగితసి!” మెన యేసు సంగిలన్. 25 బేగి జో మాన్సు, జో ఎగ్గె తిలిసి ఉక్కుల వయన, దేముడుచి గవురుమ్ సంగ, సంగ గెరి ఉట్ట గెలన్. 26 దస్సి జగ్గు జతికయ్, ఒగ్గరి ఆచారిమ్ జేవ్ ఎత్తిజినక దెర్లి, చి “ఆజ బల్తె ఆచారిమ్చి కామ్ దెకిలమ్” మెన దేముడుక గవురుమ్ కెర్ల, చి జోచి నెక్తిచి ఉప్పిర్చి బయిమ్ జోవయిందె పెట్టి బెర్లి.

లేవీ మెలోసాక యేసు బుకార్తిసి (మత్త 9:9-13; మార్కు 2:13-17)

27 ఇన్నెచి వడ్డె, యేసు బార్ జా ఒత్త తెంతో గెచ్చు, సిస్టు నజెతో నుంకరో ఎక్కిలోక దెకిలో. జోచి నావ్ †లేవీ. జో సిస్టు నజెతి టాన్తె వెన తిలన్, చి “అంచె వట్టి జా అంచో సిస్టుడు తుయి జా” మెన యేసు

§ 5:15 5:15 జోయ్యొ మాన్సు నూనయ్తె తిలో. మార్కు 1:45. * 5:16 5:16 దేముడు అబ్బొచి ఇన్సుమ్ నూనుక మెన, జోచి నెక్తిక అన్నె నెక్తిక మెన. † 5:24 5:24 ‘మాన్సు జా జెర్నన్ అయ్లోసా’ మెన బయ్బిల్తె రెగ్గె తిలె, జేవ్చి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు తెర్తయ్లో క్రీస్తు రచ్చించువ కెర్తొసా. పూర్ణుమ్ పొది క్రీస్తు రచ్చించువ కెర్తొసాక తెర్తపుక జో సంగ తిలో. చి నగుమ్తె జయి టాలిక జోవయింక ‘మాన్సు జా జెర్నన్ అయ్లోసా’ మెన పూర్ణుమ్ తెంతో రెగ్గె అస్సి. దానియేలు 7:13 దెక. ‡ 5:27 5:27 మార్కుతె కి జోక ‘లేవీ’ మెన రెగ్గె అస్సె. జోచి అన్నెక్ నావ్ ‘మత్తయ్; మత్తయి 10:3.

జోక బుకార్లన్. 28 బుకార్లకయ్, నుంకరో జలో జో లేవీ, ఉట్ట జోచి కామ్ ఎత్తి ముల దా, యేసుచి పట్టి ఉట్ట గెలన్.

29 లేవీ యేసుక గెరి కడ ఆన కెర, జోక వెల్లి విందు దిలన్. సిస్సు నజీతన చి వేర మాస్సుల్ ఒగ్గరజన్ జోవయింతెన్ అన్నిమ్ కంక వెసిల. 30 జలె, పరినయ్యుల్ చి జోవయింతెన్ బెదిత మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన జా దెక కెర, “సిస్సు నజీతన తెన్ *పాపుమ్ కెర్ల నుదల్ తెన్ తుమ్ కిచ్చొక వెన అన్నిమ్ కత్తను?” మెన యేసుచ సిస్సుల్క గోల కెర్ల. 31 దస్సి జతికయ్, యేసు జేవ్క కిచ్చొ సంగిలన్ మెలె, “జబ్బు తెన్ అస్సుమ్ మెన చినస్సన డాక్టర్ అవనురుమ్, గని జబ్బు నెంజెలనక డాక్టర్ అవనురుమ్ నాయ్. 32 జలె, ‘పాపుమ్ కెర్లొనా అమ్’ మెన చినంతనక ‘జోవయించి పాపుమ్ చి రిసా రుకుమ్ జా ముల దెతు’, మెన జోవయింకయ్ బుకారుక మెన అయలయ్ గని ‘పాపుమ్ కెర్లొనా నెంజెమ్, అమ్క పున్నిమ్’ మెన ఉచరంతనక బుకారుక నాయ్” మెన జోవయింక యేసు సంగిలన్.

చువ్వె తతిన్ చి రిసా యేసుక పుసిలిసి
(మత్త 9:14-17; మార్కు 2:18-22)

33 జలె, సగుమ్జన్ మాస్సుల్ యేసుక, “యోహానుచ సిస్సుల్ చువ్వె తా ప్రార్లన కెరుక అలవాట్. పరినయ్యుల్చ సిస్సుల్ కి దస్సి కెరుల, గని తుచయ్ సిస్సుల్ కంక పింక జతతి” మెన అన్యాయమ్ తెన్ పుసిల. 34 యేసు జోవయింక ఇసి సంగిలన్. “కేన్ పెండ్లితె, జోవయించి నెడిమి పెండ్లిఉబేడో తిలె పొది పెండ్లి విందుక బుకార్లన చువ్వె తతి రితి కెరుక జయెదె గె? 35 జలె, పెండ్లిఉబేడోచి పచ్చెన జలనచి నెడిమి తెంతో జోక †దెర వేరతె కడ నిలె, జేవ్ దీనల్క జోచ మాస్సుల్ ఏడ ఏడ చువ్వె తవుల” మెలన్.

36 యేసు జోవయింక అన్నెక టాలి కి సంగిలన్. కిచ్చొ మెలె, “నోవి పాలుమ్ తెంతో గండ చిర పొర్ని పాలుమ్తె మాసిక గల్లి నాయ్. దస్సి కెర్లె, జా నోవి పాలుమ్ చిరి జా తయెదె, చి జా గండ పొర్ని పాలుమ్ తెన్ బెదె నాయ్. 37 వణ్ణొ జలె, ఒత్తె నోవి ద్రాచ రస్సుమ్ పొర్నిచి కాయ్ తెన్ కో నువితి నాయ్. కిచ్చొక మెలె, జా కాయ్ పొర్ని జలి రిసా దస్సితె నోవి ద్రాచ రస్సుమ్ నువిలెగిన, జా కాయ్ పులుక నెత్తెచి రిసా జా రస్సుమ్ పొంగుచ జలె పొది జా కాయ్ పుట్టెదె. పుట్టిలె, జా రస్సుమ్ నూయి జయెదె, చి కాయ్ కి పాడ్ జా గెచ్చెదె. 38 నోవి ద్రాచ రస్సుమ్ నోవి కాయల్తె నువుక అస్సె. 39 అస్సె, తోలితో పొర్ని ద్రాచ రస్సుమ్ పియ తిలె, నోవి ద్రాచ రస్సుమ్క కోరవ జతి నాయ్. కిచ్చొక మెలె, “నోవిచి కంట పొర్నిచి చెంగిలి” మెనుల” మెన యేసు టాలి సంగ బోదన కెర్లన్.

6

విప్రాంతి దీసి సిస్సుల్ కెర్లన్ చి రిసా పండితుల్ గోల కెర్లసి
(మత్త 12:1-8; మార్కు 2:23-28)

1 ఏక్ నెలవ్ కడన్న్ దీసి, *యేసు జోచ సిస్సుల్ తెన్ పంటో పికిలి బుయి వాట్ గెతె తా, వాట్ సొడి తిల ఎన్నులు దొన్ని జోవయించ సిస్సుల్ కోడ అత్తొ తెన్ రెర్ల చొప్ప జేడవ కతె తిల. 2 జలె, పరినయ్యుల్ సగుమ్జన్ పాసి తా యేసుచ సిస్సుల్ కెర్లసి దెక కెర, “జేవ్ దస్సి కెర్లసి ‘కామ్ కెర్లె రితి జతయ్’ మెన,

§ 5:30 5:30 సిస్సు నజీతనక, అస్సె యూదుల్ సిస్సారుమ్ దెకితె తిల. కిచ్చొక మెలె, జోవయింక ఆక్రమించుచ కెర్లె రోమ్ దేసిమ్చి ప్రబుతుమ్చి సేవ కెర్లె తిల, పణ్ణొ సిస్సుచి డబ్బుల్ నజీతి పొది, నాయిమ్చి కంట అస్సె నజీతె తిల. తెదేడవ యూదుల్ ‘అమ్క నీతి, చి వేర జాతివొక నాయ్’ మెనుల. రోమ్ దేసిమ్చ మాస్సుల్ యూదుల్ నెంజితి, చి సిస్సు నజీత సుంకర్ల యూదుల్ నెంజెలనచి సేవ కెర్లె తిల. జాకయ్ యూదుల్ జోవయింక సిస్సారుమ్ దెకితె తిల. * 5:30 5:30 ‘పాపుమ్ నుదల్’ మెన కిచ్చొక సంగిల మెలె, జేవ్ పండితుల్ సికడ్డి నీతి నే కెరంతనక దస్సి సిస్సారుమ్ దెకుల. జోవయింతె సగుమ్జన్ నిజమి ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు ‘పాపుమ్’ మెంత కమొక అలవాట్ జా తవుల, గని సగుమ్జన్ ఎక్కి పండితుల్చి కోడు పిట్టయతతి. † 5:35 5:35 ‘పెండ్లిఉబేడో’ మెన జోవయించి రిసా జొయ్యి టాలి

సంగితుల. జోవయింక పణ్ణొక విరోదుమ్ నుదల్ దెర మారుల, గెద. * 6:1 6:1 యూదుల్చి అలవాట్ తెన్, సత్తెరక్క నత్తు దీనల్ కిచ్చొ కామ్ నే కెర్లె దేముడుక జొక్క దీన్. విప్రాంతి దీసి-తెలుగు. ఎత్తి నెస్సర్ల యూదుల్క బక్కి కెర్లె నెలవ్ కడ దీసి జయెదె. జా దీసి జోవయించ సబ గెరెల గెచ్చొ దేముడుచి కోడో నూన కెర, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుక బక్కి కెరుల. జోక ‘యెహోవ’ మెన నావ్ తయెదె. జా దీసి ‘కిచ్చొ కామ్ కెర నాయ్’ మెన జో ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు సంగిలిన్క యూదుల్చ వచ్చెల మాస్సుల్ ప్రజెలక జాడు వయడ్లి రితి కెర కామ్ నే కెర్లన్ చి రిసా ఒగ్గర ఆగ్గుల్ అచ్చి ఉచర అస్సె. ఇస్సె, దొన్ని ఎన్నులు కోడ్డిన్క ‘కామ్’ మెన నింద కెర్లతి.

ఈంది, సెలవ్ కడన్లి దీసి కెరుక నాయిమ్ నెంజిలిసి తుమ్ కిచ్చొక కెర్తసు?” మెన జోవయింక గోల కెర్త. ³ జలె యేసు జేవ్ కిచ్చొ జబూబ్ దిలన్ మెలె, “పూర్ణుమ్ తిలో దావీదు రాస, జోక, చి జో తెన్ తిలనక కి చూ కెర్తెయ్, జాచి రిసా కిచ్చొ కెర్త గే, కెయ్ తుమ్ సదు కెర్పు నాయ్ గే? ⁴ కిచ్చొ కెర్లిసి మెలె, దావీదు దేముడుచి గుడితె పెన కెర, ఒత్త తిల పూజర్పు దేముడుక అర్పితుమ్ దిల పోడియొ వెంటన, జేవ్ పోడియొ పూజర్పుయి కంక జయెదె గని అన్నె కో కంక జయె నాయ్ మెన జాన్లె కి, జేవ్ పోడియొ వంట దా, దావీదు కి జో తెన్ తిలన కి నాయిమ్ నెంతె కి కయ్ల.” మెలన్. ⁵ తెదొడి జోవయింక అన్నె, “సెలవ్ కడన్లి దీసిచి ఉప్పిరి †ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మన్ అయ్లోసాక అదికారుమ్ అన్నె” మెన జేవ్ పరిసయ్యుల్ క సంగిలన్.

ఆతు లంబ గెలో మాన్సుక యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి (మత్త 12:9-14; మార్కు 3:1-6)

⁶ అన్నెక సెలవ్ కడన్లి దీసి యేసు జా పట్టుమ్ తెచి యూదుల్ చి సబ గెరి గెచ్చు పెన బోదన కెర్త తతికయ్, ఒత్త ఉజల్ ఆతు లంబ గెలో మాన్సు ఎక్కిలో తిలో. ⁷ జలె, మోసి తెన్ దేముడు దిలి అగ్గుల్ సికడ్డన చి పరిసయ్యుల్ యేసుక చెంగిల్ దెకితె తిల. కిచ్చొక మెలె, “సెలవ్ కడన్లి దీసి యేసు జో మాన్సుక చెంగిల్ కెరెదె గే నాయ్ గె” మెన దెకుక మెన, రకితె అన్సి. “జోక చెంగిల్ కెర్లిగిన, సెలవ్ కడన్లి దీసి కామ్ కెర్లి రితి జయెదె, చి యేసుక నేరిమ్ వయడుక జయెదె” మెన ఉచర అన్సి. ⁸ గని జేవ్ చి మెన్సుతె ఉచర్లిసి యేసుక ఎర్పె, చి ఆతు లంబ గెలో జో మాన్సుక కిచ్చొ మెలో మెలె, “ఇత్తల్ జా ఎమ్మిజిన్ దెకిత్ రితి నెడిమి టీవ.” మెలన్, చి జో ఉట్ట ఒత్త టీవెలన్.

⁹ తెదొడి యేసు జేవ్ క, “సెలవ్ కడన్లి దీసి ఎక్కిలోక చెంగిల్ కెరుక గే కన్సుమ్ కెరుక నాయిమ్? జోవయించి ప్రానుమ్ రచ్చించువ కెరుక గే పాడ్ కెరుక నాయిమ్?” మెన సంగిలన్. ¹⁰ నుట్టునంత అంకి గల జోవయింతె ఎత్తి మాన్సుక చెంగిల్ దెక కెర, ఆతు లంబ గెలో మాన్సుక దెక, “తుచో ఆతు చంపొ కెరు” మెన సంగిలన్, చి యేసు సంగిల్ రితి జో మాన్సు కెర్తికయ్, జోచో ఆతు చెంగిల్ జలి.

¹¹ పరిసయ్యుల్ చి మోసి తెన్ దేముడు దిలి అగ్గుల్ సికడ్డన జర్పు జలిసి దెకిలె, జోవయింక ఒగ్గర్ కోపుమ్ అయ్లి, చి “యేసుక కిసి కెరుమ?” మెన ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో లట్టబన్.

యేసు బారజిన్ సిస్సుల్ క నిసాన్లిసి (మత్త 10:1-4; మార్కు 3:13-19)

¹² జలె, కిచ్చొ జలి మెలె, జేవ్ పొదులె ఏక దీసి, ప్రార్దన కెరుక మెన యేసు బార్ జా డొంగె గెలన్. జో ఒండి నరరాతి ఒత్త ప్రార్దన కెర్త తిలో. ¹³ జలె, రాత్ పాయితికయ్, యేసు జోవయించి సిస్సుల్ క బుకారా కెర, జోవయింతె బారజిన్ క నిసాన, ఈంజేవ్ బారజిన్ క ‘సిబారికుల్’ మెన నావ్ తిలన్. ¹⁴ జేవ్ కో కో మెలె, ఎక్కిలో సిమాసు మెలోసా. జోక ‘పేతురు’ మెన యేసు అన్నెక నావ్ తిలన్. పడ్డో పేతురుచో బావొసి అంద్రెయ్. ఒత్త తెంతో యాకోబు చి యోహాను. ఒత్త తెంతో పిలిప్ చి బర్థొలోముయ్. ¹⁵ పడ్డో *మత్తయి చి తోమూ. ఒత్త తెంతో అల్పుయిచో పుత్తుసి యాకోబు, పడ్డో †సాంత దేసిమ్ ఏలువ కెరంతి ఆస తిలో సిమాసు మెలో అన్నెక్టో, ¹⁶ యాకోబుచో పుత్తుసి యూదా, పడ్డో ఇస్కరియోతు మెలి గవ్వెచో యూదా మెలోసా. ఈంజో యూదా పడ్డో యేసుక దెర విరోదుమ్ సుదల్ చి అత్తి దిలో.

యేసు బోదన కెర కక్క చెంగిల్ కెర్లిసి (మత్త 4:23-25; 5:1-12)

¹⁷ జలె, యేసు జో నిసాన్ల బారజిన్ తెన్ డొంగె తెంతో ఉత్త జా, సదూనుమ్ తిలి ఏక టాన్ తె టీవెల. చి జోచ అన్నె సిస్సుల్ జో తెన్ తిల, చి †ఒండి యూదయ దేసిమ్ చ మాన్సుల్, యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ చ

† 6:5 6:5 5:24చి ఎట్టెవి కోడు దెక. † 6:11 6:11 నెంజిలె ‘మారుమ’. మార్కు 3:6, చి మత్తయి 12:14 దెక. § 6:13 6:13 నెంజిలె ‘ఆవ్ తెర్తయలన’. గ్రెకు మెలి ఈంజి ఎత్తి తొలితో రెగిడ్లి బాన తెన్ ‘తెర్తయలన’ మెలి అర్దుమ్ తయెదె. * 6:15 6:15 జోవయించి అన్నెక నావ్ ‘పేవి’ గెద. 5:27 దెక. † 6:15 6:15 రోమ్ దేసిమ్ చి ప్రబుతుమ్ తెదొడి జోవయింక ఏలువ కెర్త తిలన్, గెద. † 6:17 6:17 ఇన్నె ‘ఒండి యూదయ దేసిమ్’ మెలె, ఏక వేల యూదుల్ చి ఒండి దేసిమ్ క సంగితయ్. మెలె, గలిలయ ప్రాంతమ్, నమరయ ప్రదేసిమ్, చి యూదయ ప్రదేసిమ్ మొత్తమ్ బెదయ్లిసి.

మాన్యుల్, వెళ్లి సముద్రముచి పాసి తిల తూరు చి సీదోను పట్టల్చ మాన్యుల్ ఒగ్గర్జిన్ ఒత్త తిల. ఈంజివ్ జోచి బోద నూనుక చి “అమ్చ జొర్లోల్ గెచ్చవెదె” మెన జా తిల. 18 యేసు బూతల్ ఉదడ, బూతల్ దెర్ల మాన్యుల్క చెంగిల్ కెర్లె. 19 ప్రెజల్ ఎత్తి యేసుక చడుక మెన అత్తొ చంపొ కెర్లె తిల. కిచ్చొక మెలె, జోక చడిలె, జోతె తెంతొ సెక్తి జెయెదె, చి జా సెక్తిచి రిసొ చెంగిల్ జవుల. జోక చడ్లన ఎత్తిజిన్ దస్సి చెంగిల్ జల.

కీస బుద్ధుల్చ మాన్యుల్క చెంగిల్ తయెదె

20 యేసు జోచ సిన్పుల్ జల మాన్యుల్క చెంగిల్ దెక ఇసి మెన సంగిలన్.

“బీద సుదల్ తుమ్క చెంగిలి. కిచ్చొక మెలె,

దేముడుచి రాజిమ్తె తుమ్క కివాట తయెదె.

21 తుమ్ అప్పె చూ జలసక చెంగిలి. కిచ్చొక మెలె, పడ్డొక

తుమ్క సరిపుచుప జతిసి దొర్కు జయెదె.

తుమ్ అప్పె ఏడ్లసక చెంగిలి. కిచ్చొక మెలె,

పడ్డొక సర్లక అన్సె.

22 “పడ్డొ, * అవ్ మాన్యు జా జెర్మున్ అయ్లోసొక తుమ్ నంప కెర్లె రిసొ మాన్యుల్ తుమ్క విరోదుమ్ దెకిలె, తుమ్క అమ్చి తెన బెదుత్ నాయ్ మెన సంగిలె, తుమ్క దూసుప కెర్లె, పడ్డొ జోవయింక నంపజా గార్ జల, చి జోవయింకి నావ్ కి సంగుక నెంజె, మెన తుమ్చి రిసొ మాన్యుల్ సంగిలె, తుమ్క చెంగిలి.

23 దస్సి జర్గు జతి దీసిక సర్ల సంతోసుమ్క తుమ్ నచ్చ. కిచ్చొక మెలె, ఈందె, వరలోకుమ్తె తుమ్క వెళ్లి బవుమానుమ్ దొర్కు జయెదె. తుమ్కయ్ మాన్యుల్ కీస అల్లర్ కెరుల గే అగ్గెయ్ దేముడుచ కబుర్లు సంగిలసక కి, జేవ్క అబ్బిదింసి దసయ్ అల్లర్ కెర్లె.” మెన యేసు సంగిలన్.

ఆకర్క కక్క నస్తుమ్ తయెదె గే యేసు సంగిలిసి

తెదొడి యేసు అన్సె,

24 “అబ్బివోమ్మ! తుమ్ అప్పె సొమ్మారుమ్ తిలసక

కెడ్డి నస్తుమ్ జెయెదె!

కిచ్చొక మెలె, ఈంజయ్ లోకుమ్చి రగమ్చి సుక్కుమ్

పూర్తి దొర్కు కెరన అస్సన్

ఈంజయ్ లోకుమ్తె.

25 అబ్బివోమ్మ, తుమ్ అప్పె ఈంజ లోకుమ్తె వెట్టి బెరవన్లన,

తుమ్ కెడ్డి నస్తుమ్ జస్తె!

తెదొడ్క చూ జస్తె.

అబ్బివోమ్మ, తుమ్ అప్పె ఈంజ లోకుమ్తె అన్లన,

తుమ్ కెడ్డి నస్తుమ్ జస్తె!

తెదొడ్క ఏడ్లె, ఏడుకుడు జస్తె.

26 అబ్బివోమ్మ,

ఈంజివ్ చెంగిలె మాన్యుల్ మెన తుమ్చి రిసొ ఎత్తిజిన్ సంగిలె,

తుమ్క కెడ్డి సంతోసుమ్ జెయెదె! కిచ్చొక మెలె,

తుమ్క ఈంజివ్ కీసి అప్పె దస్సి సంగితతి గే,

దేముడుచ కబుర్లు సంగితతుమ్

మెన అబద్ధుమ్క సంగిలె పూర్లుల్క

ఇనయించ అబ్బిదింసి దస్సి కెర,”

మెన సంగిలన్.

§ 6:20 6:20 లూకా 22:29, 30 దెక. * 6:22 6:22 5:24చి ఎత్తెచి కోడు దెక.

విరోధులను సుదీర్ఘ ప్రేమ కర్మచే రిసాచి తీర్చు
(మత్త 5:38-48; 7:12)

27 ఒత్త తెంతో యేసు అన్నె, “తుమ్ నూనతనక అవ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, తుమ్చ విరోధుమ్ సుదల్క తుమ్ ప్రేమ కర్తె తా, చి తుమ్క విరోధుమ్ కర్తెనక చెంగిల్ దెకితె తా. 28 తుమ్క సాపెనల్ దెతనక, దేముడు జోవయింక చెంగిల్ దెకున్.” మెన తుమ్ ఇస్టుమ్ జా, చి తుమ్క దూసుప కర్తెనచి రిసా ‘చెంగిల్ తత్తు’ మెన తుమ్ ప్రార్తన కెర. 29 తుమ్చితె ఎక్కిలోక జవున్ కో జలెకు అన్నెక్లొ గలి పెట్టెగిన, దెబ్బ కయ్లోసా తుక్లె తా, జోచి అన్నెక్ గలి కి జో అన్నెక్లొ పెటతి రితి, జోచి పక్క పసులవున్. అన్నె, తుమ్చితె ఎక్కిలోచి కోటు జవున్ కో జలెకు అన్నెక్లొ దెరన గెలె, జోచి సొక్క కి ఈంజో అన్నెక్లొ దెర గెతి రితి జో అడ్డు కెర్లు నాయ్.

30 తుమ్చితె కో జలెకి కిచ్చొ జవున్ నజిలె, దెంక. అన్నె, తుమ్చితెచో కేన్ జవున్ మాన్సుచి సామన్ అన్నెక్లొ దెర గెలె, జో సంతోసుమ్ జలోసా “అంచి వస్తువ అంక దె” మెన జోచి సామన్ అన్నె నజన్సు నాయ్.

31 మాన్సుల్ తుమ్క కిసి కెరుక మెన తుమ్ ఇస్టుమ్ జన్సె గే, తూమ్ కి జోవయింక దస్సి చెంగిల్ కెర.

32 “ఎక్కి తుమ్క ప్రేమ కర్తెనకయ్ తుమ్ ప్రేమ కర్తెగిన, అన్నె మాన్సుల్క నాయ్ మెలె, తుమ్క కిచ్చొ పున్సిమ్ జా? పాపుమ్ సుదల్ కి జోవయింక ప్రేమ కర్తెనక ప్రేమ కెరుల. 33 తుమ్కయ్ చెంగిల్ దెకితనకయ్ చెంగిల్ కర్తెనక, అన్నె వేర మాన్సుల్క నాయ్ మెలె, జయి తుమ్క కిచ్చొ పున్సిమ్? పాపుమ్ సుదల్ కి దస్సి కెరుల, గెద. 34 తుమ్క పూర్తి అన్నె దెంక సెక్తి తిలనకయ్ తుమ్ కిచ్చొ జవున్ తోడు దిలె, అన్నె మాన్సుల్క నాయ్ మెలె, జయి తుమ్క కిచ్చొ పున్సిమ్? తెద్దిలి అన్నె నజితి రితి పాపుమ్ సుదల్ కి జవున్ పాపుమ్ సుదల్క తోడు దెవుల.

35 “తూమ్, జలె, తుమ్చ విరోధుమ్ సుదల్క ప్రేమ కెర, చి ఎత్తిజన్క చెంగిల్ దెక, చి కిచ్చొ అన్నె దొర్కు కెరనుక అన నే జతె, మాన్సుల్క తోడు దాన. తుమ్ ఇసి బుద్ది ఇండిలె, తుమ్క వెల్లి బవుమానుమ్ దొర్కు జయెదె, చి ‘ఎత్తిచి ఉప్పిరి తిలో దేముడుచ పుత్తర్లు ఈంజేమ్’ మెన తుమ్చి రిసా రుజ్జు జెయెదె. కిచ్చొక మెలె, ఎక్కి జోచి దయ ఒప్పునతనకయ్ మెన నాయ్, గని అన్నె జో కెర్లి దయ నే ఒప్పుననక కి, ఏక జోవయింకయ్ జెచ్చొ దెకనతనక కి, జో ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు సొంత దయ దెకితయ్.

36 జో పరలోకుమ్ తిలో అబ్బొసి జలో దేముడు మాన్సుల్క కిసి కెర్లి కన్యారుమ్ దెకితయ్ గే, తుమ్ కి అన్నె మాన్సుల్క కన్యారుమ్ దెక.

మాన్సుల్క తీర్పు కర్మచి రిసా సంగిలిసి
(మత్త 7:1-5)

37 “అన్నె మాన్సుల్క కున్సిదుమ్చ తీర్పుల్ తుమ్ ఉచర నాయ్, చి దేముడు తుమ్కయ్ తీర్పు కెర సిచ్చ కెరుక నాయ్. అన్నె మాన్సుల్క నేరిమ్లు వయడ నాయ్ చి, దేముడు తుమ్కయ్ నేరిమ్ వయడుక నాయ్. అన్నె మాన్సుల్క చెమించుప కెర చి, దేముడు తుమ్కయ్ చెమించుప కెరెదె. 38 అన్నె మాన్సుల్క తోడు దాన చి, దేముడు తుమ్కయ్ తోడు దెయెదె. కిసి దెయెదె మెలె, చెంగిల్ మీన, గట్టిజ మెల, దున్నొవ, పూర్తి బెరవయ్, తుమ్చి ఒట్టి సువ దెయెదె. తూమ్ అన్నె మాన్సుల్క కిసి మీన తస్సె గే, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు తుమ్కయ్ దస్సి మీన దెయెదె.” మెన యేసు ఒత్త బెర తిలనక సంగిలన్.

39 తెదెడి యేసు ఈంజ టాలి సంగిలో. కిచ్చొ మెలె, “కేన్ జవున్ గుడ్డి సుదొ అన్నెక్లొ గుడ్డి సుదొక వాల్ దెకవుక నెత్తె, గెద! వాల్ దెకవుక దెర్లె. జేమ్ దొగుల కి కేన్ జవున్ గొయత సేడుల. 40 సిస్సుడు జోవొ గురుచి కంట వెల్లొ నెంజె, గని జో గురుచి లెక పూర్తి సికిలో సిస్సుడు, జోవొ గురుచొ రిత్తొ జా తయెదె.

41 “తుమ్చితె ఎక్కిలోచి అంకితె ఏక చిల్ప బెర తిలెగిన, బావొచి అంకితె ఇదిలిదిల్ తొక్కు సేడ తిలెగిన, అంకితె చిల్ప తిలోసా కిచ్చొక జోచి బావొచి అంకితె తిలి ఇదిలిదిల్ తొక్కు దెకితన, గని సొంత అంకితెచి చిల్పక ‘అస్సె’ మెన దెకిన్ నాయ్? 42 నెంజిలె, అంకితె చిల్ప తిలోసా కో జలెకు, జోచి సొంత అంకితెచి చిల్ప నే దెకిలె, బావొ, తుచి అంకితెచి తొక్కు కడిందె మెన తుచొ బావొక తుయి కిసి సంగుక జయెదె! తుయి ఉప్తమెన్సుచొ, తొలితొ తుచి సొంత అంకితెచి చిల్ప కడను, చి తెదెడికయ్ తుచొ బావొచి అంకితెచి తొక్కు కడితి రితి బేంట దెకితె.

చెంగిలో రూకు మెన చి గర్లొ రూకు మెన టాలి

43 “కేసే చెంగిలో రూకు జలకు గర్భ పండ్లు దెరె నాయ్, చి గర్బో రూకు చెంగిల్ పండ్లు దెరె నాయ్. 44 రూకుక చెంగిలోచో గే గర్బో గే చినుక జలె, జో దెర్ల పండ్లక దెకిలె డీసెదె. కంట రూకేత్ అంజూరుమ్ పండ్లు కోడుక నెంజె, దుబ్బులేతె ద్రాచ పండ్లు కోడుక నెంజె, గెద! 45 చెంగిలో మాన్సు జోవయించి పెట్టిచి చెంగిల్ బుద్ది బెర్దుచి కెడ్డి చెంగిల్ బుద్దివ కొడో లట్టబెదె. గర్బో మాన్సు, జలె, జోచి పెట్టిచి విన్సుమ్చి బెర్దుచి గర్బు కొడో లట్టబెదె. జోచి పెట్టి కేసే రగుమ్చి బెర్దు జా తిలె, జయ్యి జోవయించి చోడి లట్టబెదె.

చెంగిల్ పునాదితె బందిలో గేరుక టాలి (మత్త 7:24-27)

46 “ ‘ప్రబు, ప్రబు’ మెన అంక కిచ్చొక సంగితను? అంక దన్సి సంగితను, గని అంచి కోడు రితి ఇండున్ నాయ్. 47 కో అంచితె ‡జా కెర అంచ కొడో నూన అంచి కోడు రితి ఇండుల గే కీస జవుల గే ఏక్ టాలితె సంగిందె. 48 దసా మాన్సు కీసా జయెదె మెలె, గేరు బందిలో ఏక్ మాన్సు దీగుక గయి కూన కెర, రెంగ్చిచి ఉప్పిరి పునాది గల కెర జా పునాదిచి ఉప్పిరి గేరు బందిలో. జలె, పాని గట్టిజ పెట, బూరుమ్ జా జో గేరుచ కుడ్డిల జా బూరుమ్ కెర్లల్ జా గట్టిజ లయితె తిలె కి, జా గేరు చెంగిల్ డిట్టుమ్చి పునాదితె తిలి రిసా, ఎదిలి కి కదుల్ జయె నాయ్. 49 గని అంచి కోడు నూన్లె కి కో కెర్తి నాయ్ గే కీస జవుల మెలె, జో మాన్సు పునాది నే కెర్తి, రితి మత్తిచి ఉప్పిరి గేరు బందిలో, చి పాని పెట బూరుమ్ జా అయిలె, గేరుచి కుడ్డి బూరుమ్ కెర్లల్ జా అయిలె బేగి జా గేరు సేడ్డి, చి జా గేరు పూర్తి నాసెనుమ్ జా గలి” మెన యేసు బోదన కెర్లన్.

7

***పుంజెక్జీన్ జమాన్లుక వెల్లొచో గొత్తి సుదొక యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి (మత్త 8:5-13; యోహా 4:43-54)**

1 ఈంజేవ్ కొడో ఎత్తి పైజల్ నూనతి రితి సంగ కేడయిలె వడ్డో, యేసు కపెర్నహూమ్ పట్టుమ్తె అన్నె గెచ్చు పేసెలన్.

2 జలె, ఒత్త రోమ్ దేసిమ్చి పుంజెక్జీన్ జమాన్లుక వెల్లొ ఎక్కిలో తిలో. జోక ఒగ్గర ప్రేమ తిలో గొత్తి సుదొ ఎక్కిలో తిలన్. జో గొత్తి సుదొ గట్టిజ జోర్లొ సేడ మొర్తి రితి జా తిలన్. 3 జలె, జో పుంజెక్జీన్ జమాన్లుక వెల్లొ యేసుచి రిసా నూన కెర, యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్తె సగుమ్జినక యేసుతె తెద్రయిలన్; యేసుక “జెప్పన్ చి అంచొ గొత్తి సుదొక చెంగిల్ కెర్చు” మెనయ్ జోవయించి అత్తి కబుర్ తెద్రయిలన్. 4-5 జలె, జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ యేసుతె జా: కెర, “జో పుంజెక్జీన్ జమాన్లుక వెల్లొచో గొత్తి సుదొక తుయి చెంగిల్ కెరక జో తగువ జలొసా. కిచ్చొక మెలె, అమ్ యూదుల్చ పైజల్క జో ప్రేమయ్ అన్నె, చి అమ్చి నబగేర్ జొయ్యి బందిలో” మెన, యేసుక బతిమాల్చు జా సంగిల.

6 జలె, యేసు జోవయింతెన్ బార్ జా గెలా:చి. జో గెరి నే పా:వెతె అగ్గ ఇదిల్ దూరి తిలి పొది, జో పుంజెక్జీన్ జమాన్లుక వెల్లొ మాన్సు, జోచ మితర్చుల్ సగుమ్జినక యేసుతె కబుర్ తెద్రయిలన్. కిచ్చొ మెలె, “ప్రబు, అమ్చి రిసా తుయి అన్నె అల్లర్ సేడు నాయ్. తుయి అంచి గెరి జెంక మెలె, అవ్ తగువ జలొసా నెంజె. 7 అంక విలువ నాయ్ చి రిసా తుచితె సొంత జా దన్నుల్ జంక నిసాని నాయ్. గని ఒత్త తెంతొ కి తుయి నెలవ్ కోడు సంగిలె, అంచొ గొత్తి సుదొ చెంగిల్ జయెదె. 8 అవ్ కీసె జాని మెలె, అవ్ కి అదికారుమ్క బితొసా, అంచి తెడి జమాన్లు అస్తి. అవ్ ఎక్కిలోక ‘గో’ మెలె, గెచ్చెదె. అన్నెక్కోక ‘జె’ మెలె, జెయెదె. అంచొ గొత్తిమాన్సుక ‘ఈంజె కామ్, జా కామ్ కెర్చు’ మెలె, కెరెదె” మెన. జో పుంజెక్జీన్ జమాన్లుక వెల్లొ జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్చి అత్తి సంగ తెద్రయిలన్.

9 జలె, ఈంజె కోడు నూన కెర, జో పుంజెక్జీన్ జమాన్లుక వెల్లొచి నముకుమ్చి రిసా యేసు ఆచారిమ్ జలన్. అన్నె జోచి పట్టి జెతె పైజల్చి పక్క పనుల జోవయింక, “తుమ్క అవ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, అమ్చ ఇస్రాయేలుల్తె ఎదిలి నముకుమ్ తిలసక అప్పె ఎద కి అవ్ దెకుక నాయ్” మెన సంగిలన్. 10 తెదొడి,

† 6:44 6:44 అంజూరుమ్ పండ్లు బొడ్డు పండ్లు రిత జవుల ‡ 6:47 6:47 మెలె, ‘కో అంక నంవ కెర...’ * 7: 7:1 పుంజెక్జీన్ చి ఉప్పిర్ అదికారి జా తిలొసా

కబుర్ అయ్యలన జో వుంజెక్జీన్ జమాన్లుక వెల్లొచొ గెరి అన్నె కిచ్చొ దెకిల మెలె, జో గొత్తి నుదొ చెంగిల్ జా చెంగిల్ తిలిసి.

రండెల్ మాన్సు ఎక్కిలోచొ మొర గెలో పుత్తున్క యేసు చెంగిల్ కెర్లెసి

11 ఒత్త తెంతొ అన్నె కిచ్చొ జర్గు జలి మెలె, యేసు నాయాను మెలి పట్టుమతె గెచ్చుక మెన బార్ జలన్, చి జోవయించ సిస్సుల్ చి ఒగ్గరజిన్ ప్రైజల్ జోవయింతెన్ గెల. 12 జా పట్టుమచి కోటచి గుమ్ముమ్ పాసి పాచెలె, ఈందె, ఒత్త మాన్సుల్ ఏక్ పీనుమ్ జా గుమ్ముమ్ వాల్ బయలె వయ నెతె తిల. జా పీనుమ్ కచి మెలె, రండెల్ మాన్సు ఎక్కిలోచి ఎక్కిలో పుత్తుసి. జా పట్టుమచ ఒగ్గరజిన్ మాన్సుల్ జా రండెలి తెన్ ఒత్త తిల.

13 జలె, ప్రబు జా రండెలిక దెక జాచి ఉప్పిరి కన్యారుమ్ జలొ, చి “ఏడు నాయ్, అమ్మ” మెన నంగ కెర, 14 పీనుమ్క పాసి జా, పీనుమ్ వయిలి కట్టి చడిలన్, చి ఒత్త జేవ్ వయ నెతె తిలన టీచెల. తెదొడి “నాడు, ఉట్టు మెన తుక ఆవ్ నంగితసి” మెన నంగిలన్. 15 జలె, జో మొర్లొ †ఉబెడె జీవ్ జా వెన కెర లట్టబుక మొదొల్ కెర్లెన్, చి యేసు అయ్యన్క బుకారా కెర, “ఈందె, తుచొ పుత్తుది” మెన జోక జాచి అత్తి అన్నె దిలొ.

16 ఇసి జర్గు జతికయ్, ఒత్త తిల జనాబ్ ఎత్కిజిన్ బియె, యేసుచి రిసా “అమ్చి నెడిమి దేముడుచ కబుర్లు నంగితొ గొప్ప కమె కెర్లెసా బార్ జా అస్సె. వెల్లొచొ, ఈంజొ” మెన, అన్నె “ఎత్కి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు అమ్తె ఉత్త జా అస్సె” మెన, దేముడుచి గెప్పురుమ్ నంగితె తిల. 17 ఒత్త తెంతొ, జా దీసి యేసు జర్గు కెర్లెన్చి రిసా ‡యూదుల్ జితి ఒండి దేసిమి, చి నుట్టునంతచ ఎత్కి గెప్పిలె ఎత్కిజిన్ నూన్.

బాప్తినుమ్ దెతె తిలొ యోహాను యేసుతె కబుర్ తెద్రయలిసి (మత్త 11:2-19)

18 జలె, బాప్తినుమ్ దెతె తిలొ యోహానుచ సిస్సుల్ జోతె గెచ్చు, యేసు జర్గు కెర్లె కమె జోక నంగిల. 19 యోహాను, జోవ సిస్సుల్తె దొగులక బుకారా కెర, “దేముడు తెద్రవుక నంగ తిలొ రచ్చించుచ కెర్లెసా నిజమి తుయి గే, అమ్ అన్నెక్లొక రకుక గె? తుమ్ వున” మెన కబుర్ తెద్రయలన్. 20 జలె, జేవ్ మాన్సుల్ యేసుతె జా కెర, “దేముడు తెద్రవుక నంగ తిలొ రచ్చించుచ కెర్లెసా నిజమి తుయి గే, అమ్ అన్నెక్లొక రకుక గె?” మెన నంగ మెన “బాప్తినుమ్ †దెతొ యోహాను అమ్క తుచితె తెద్రవ అస్సె.” మెన జా కబుర్ నంగిల.

21 జలె, జయ్యి గడియయ్ ఒగ్గరజిన్ జబ్బుల్ బాదల్ తిలనక చి బూతల్ దెర్లనక యేసు చెంగిల్ కెర్లెన్, చి ఒగ్గరజిన్ గుడ్డి జలనక చెంగిల్ కెర్లెన్. 22 తెదొడి యేసు జేవ్ కబుర్ అయ్యలనక కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, “తుమ్ యోహానుతె గెచ్చు కెర, తుమ్ దెకిలిసి, నూన్సి ఎత్కి జోక నంగ. గుడ్డి జా తిల మాన్సుల్ దెకితతి, సొట్ట జా తిల మాన్సుల్ ఇండితతి, వెల్లి రొగమ్ సీడ తిలన చెంగిల్ జతతి, బొయరల్ జా తిల మాన్సుల్ నూన్తతి, మొర గెలన జీవ్ జతతి, చి నుబుమ్ కబుర్ బీద మాన్సుల్క ఆవ్ నూనయ్తసి. 23 జలె, కో జలెకు అంచి రిసా అన్యాయమ్ నెంతె తవుల గే, జోవయింక చెంగిలి.” మెన యేసు యోహానుచ సిస్సుల్క నంగిలన్.

యోహానుచి రిసా ప్రైజల్క యేసు నంగిలిసి

24 యోహాను కబుర్ తెద్రవ తిలన ఉట్టు గెలి బేగి, జో యోహానుచి రిసా ఒత్త తిల ప్రైజల్క యేసు ఇసి మెన నంగుక దెర్లన్. “జేవ్ పొదులె తుమ్ కిచ్చొ దెకుక జా బయలె గెచ్చు తిలదు? వాదుతె చివ్వర పెల్లి జతసి దెకుక గెచ్చు తిలదు గె? 25 నాయ్ మెలె, కిచ్చొ వేరచి దెకుక గెలదు? సొమ్మార్లు గలంత పాలల్ గలన్లొ మాన్సుక దెకుక గెలదు గె? ఈందె, చెంగిల పాలల్ గలంత నుక్కుమ్ తెన్ జతన రానల్చ మేడల్తె తవుల. 26 జలె, కిచ్చొ దెకుక గెలదు? దేముడు తెద్రయలి కబుర్ నంగితొ ఎక్కిలోక దెకుక గెలదు గె? నిజమి, గని జో ప్రబుచ మాములుమ్ కబుర్లు నంగితనచి కంట యోహాను అన్నె ముక్కిమ్చొ జయెది మెన, తుమ్క ఆవ్ నంగితసి. 27 కిచ్చొక మెలె,

† 7:15 7:15 జోవయించి వయసు విస్కెక్ చెత్తల్ వెర్కుల్క తకు నాయ్, దొన్సి విసా వెర్కుల్క ఒగ్గర నాయ్ బెర్. ‡ 7:17 7:17 నెంజిలె ‘ఒండి యూదుయ దేసిమి’. § 7:20 7:20 గని జా మదెనె యోహాను జేల్తె తిలన్. మత్తయి 11:2 దెక.

ఈందె, అంచి కబుర్ సంగితో బారికి జతి రితి ఎక్కిలోక తుచి పురై తద్రయతసి.

తుచి కంట అగ్గె గెచ్చు, తుయు జెతిసి సాట్టు కెరెదె

మెన రెగిడ్డి కోడు అస్సె. జా కోడుతె 'అంచి కబుర్ సంగితోసా' మెన ఈంజ యోహానుచి రిసాయి రెగ్గి జా అస్సె. 28 తుమక అవ్ కిచ్చి మెంతసి మెలె, తేరబోదల్క జెర్లలనతె, యోహానుచి కంట వెల్లొచొ కోయి నాయ్. జెరికి, దేముడుచి రాజిమతె కో ఎత్తిచి కంట దాక్ జవుల గే, జో యోహానుచి కంట వెల్లొ జవుల" మెన యేసు ప్రజెల్క సంగిలన్.

29 జలె, ఈంజ కోడు మాములుమ్ ప్రజెల్ ఎత్తిచి సిన్లు నజిత సుంకర్లు నూన కెర, "ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచ తీర్పుల్ సత్తిమచ" మెన ఒప్పున్ల. జేవ్, అగ్గె యోహానుచి అత్తి బాప్తిసుమ్ నజన తిల. 30 గని పరినయుల్ల చి మోసి తెన్ దేముడు దిలి అగ్గుల్ సికడ్డెసా సికడ్డన జోచి అత్తి బాప్తిసుమ్ నజిత నాయ్. యోహానుచి అత్తి బాప్తిసుమ్ జేవ్ నజుక నెసిలిన్ తెన్ జోవయింది రిసాచి దేముడుచి *ఇన్లుమ్ జేవ్ నెసిలిన్చి రుజ్జు దెకవ తిల. అప్పె కి యేసుచి కోడు నెసిల.

అన్యాయుమ్ జతనచి రిసా యేసు గోల కెర్లసి

31 యేసు అన్సె, "ఈంజ ఉగుమ్చ మాన్సుల్చి బుద్దిక కిచ్చొ టాలి సంగుక జయెదె? జేవ్ కిసి జతతి? 32 వీదులె వెన కెల్ల బోదల్చ రిత జతతి. జేవ్ బోదల్ ఎక్కిలోచి ఉప్పిరి ఎక్కిలో అన్యాయుమ్ జా, తుమక 'నచ్చుత్' మెన బచ్చె పుంగిలెకి నచ్చున్ నాయ్. అమ్ ఏడ్డికి, తుమ్ బెద ఏడ్డు నాయ్"

మెన దన బోదల్ కిసి సంగుల గే, దస్సి అవ్ చి యోహాను కిచ్చొ కెర్ల కి, తుమ్ మెన్సున్ నాయ్. 33 కిచ్చొక అవ్ ఇసి టాలి కెర్ల మెలె, బాప్తిసుమ్ దెతె తిలో యోహాను కిచ్చొ అన్యాయుమ్ నే కతె చువ్వె తతోసా, కిచ్చొ ద్రాచ రస్సుమ్ గట్ట నే పితె తన్నె తతోసా తుమతె అయ్లో, చి జోచి రిసా "జోక బూతుమ్ దెర అస్సె." మెంతసు. 34 అవ్ జలె, †మాన్సు జా జెర్పున్ అయ్లోసా, మాములుమ్ కతె పితె తతినచి రిసా తుమ్ కిచ్చొ మెంతసు మెలె, " అదె, కయ్రో వత్త్యలో ఈంజో. సిన్లు నజిత సుంకర్లు తెన్ పాపుమ్ సుదల్ తెన్ బెదితోసా" మెన, అంచి రిసా సంగితసు. 35 †గని కచి కచి ఏట్టి దేముడుచి బుద్ది తిలె, జేవ్ ఎత్తిజెన్చ కమెచి పలితుమతె రుజ్జు జయెదె" మెన యేసు సంగిలన్.

పరినయుడుచి గెరి యేసు అన్యాయుమ్ కంక గెతికయ్

36 పరినయుడు జలొ ఎక్కిలో యేసుక అన్యాయుమ్ క బుకార్లన్, చి జో పరినయుడుచి గెరి గెచ్చు. జా దేసిమ్చ సామాన్లుచ గెరలె అన్యాయుమ్ కిసి ఒర్గు జా బల్లయ్ కవుల గే, దస్సి, అన్యాయుమ్ కతన ఎత్తిజెన్ తెన్ యేసు కి ఒర్గు జలన్. 37 జలె, ఈందె, లంజె జితె తిలి జా పట్టుమ్చి తేరబోదె ఎక్కి యేసుక 'జో పరినయుడుచి గెరి అన్యాయుమ్ కంక గెచ్చు అస్సె' మెన నూన కెర, ఏక బుడ్డితె కి అత్తర తేల్ దెరన అయ్లి. 38 యేసుచి వట్టో జోచ చట్టోక పాసి టీచ వంపా జా ఏడుక దెర్లి, చి జాచి అనుసో సుచి జతికయ్ యేసుచ చట్టో తిమిలచి, జాచి నెండి తెన్ జా తేరబోద జోచ చట్టో వుంచ, జోక చుంబ కెర, జా అత్తర తేలు గాసిలి. 39 జలె, యేసుక బుకారా తిలో పరినయుడు జా ఎత్తి దెక కిచ్చొ ఉచర్లన్ మెలె, "ఈంజో నిజాచి ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచ కబుర్లు సంగితోసా జలె, జోక చడితి తేరబోద కొన్ని జయెదె, కిసిచి జయెదె గే జాన్తో. ఇన్నెక 'పాపుమ్ సుచి' మెన జాన్తో." 40 జలె, జో ఉచర్లసి జాన కెర, యేసు జోక కిచ్చొ జబాబ్

* 7:30 7:30 మెలె, "క్రీస్తు రచ్చెంచువ కెర్లెసా జితయచి రిసా తుమ్ కెర్ల పావల్క దుకుమ్ జా ఒప్పున ముల దా బుద్ది జా, చి జా గుర్లక బాప్తిసుమ్ నజన" మెనయ్ యోహాను బోదన కెర కెర బాప్తిసుమ్ దెతె తిలన్. పరినయుల్ గట్ట దస్సి దాక్ కెరన బుద్ది జంక నెసిల. ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు తెర్లయ్లో రచ్చెంచువ కెర్లెసాక నంప కెరుక నెసిల. † 7:34 7:34 దేముడుచి కొజెతె అన్యాయుమ్ రెగిడ్డినతె 'మాన్సు జా జెర్పున్ అయ్లోసా' మెన సంగిలె, 'తెర్లయిందె' మెన ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు సంగిలె రచ్చెంచువ కెర్లెసా మెలె అర్థుమ్ తయెదె. దానియేలు 7:13 దెక. ‡ 7:35 7:35 నెంజెలి, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి బుద్ది కచి కచి వెట్టి తిలె, జా బుద్ది అన్యాయుమ్ నజనతె దెకిలె, జాక జో దిలి బుద్ది మెన ఒప్పునుల. మత్తయి 11:19చి కోడు దెక. § 7:37 7:37 పిరీమచి చెంగిల్ వానెన తేలు, జా.

దిలన్ మెలె, “ఓ సీమోను, తుక ఏక్ కోడు సంగిందె” మెన సంగిలన్, చి “కిచ్చొ, గురుబాబు? సంగు” మెన సీమోను సంగిలన్. 41 సంగితికయ్, యేసు ఏక్ టాలి సంగిలన్. “ఏక్ సాపుకారితె దొగుల రునుమ్ జా తిల. జేవ్ దొగులతె ఎక్కిలో పావ్ పుంజొ” పొదుల్చి కూలిచి ఎదిలి డబ్బుల్లక బాకి జా అస్సె, అన్నెక్కో యాబయ్ పొదుల్చి కూలిచి ఎదిలిక బాకి జా అస్సె. 42 జేవ్ జోవయిచి రునుమ్ కుట్టవుక నెత్తిర్లి రిసా, సాపుకరి దొగులచి రునుమ్కి ముల దా చెమించుప కెర్తన్. జలె, తుయి సంగు, ఈంజేవ్ దొగులతె కేన్ మాన్సు జో సాపుకరిక ఒగ్గర్ ప్రేమ జయెదె?” మెన యేసు జో సీమోనుక పరిచ్చ కెర్తన్, చి 43 జో కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, “ఒగ్గర్ బాకి జా తిలోసా, కిచ్చొగె” మెలన్, చి “తుయి సరిగా ఉచర్లది” మెన యేసు జోక సంగ కెర, 44 జా తేర్బోదచి పక్క పసుల సీమోనుక అన్నె ఇసి మెలన్: “ఈంజ తేర్బోదక దెకితసి గె? జలె, ఆవ్ తుచి గెరి అయ్లయ్, గని ఆవ్ చట్టో దోవన్తి రిసా తూయి పాని దెసి నాయ్. ఈంజ, జలె, ఇన్నెచి ఆనునో తెన్ అంచ చట్టో దోవ అస్సె, చి ఇన్నెచి సెండి తెన్ పుంచ అస్సె. 45 తూయి అంక చుంబిన్ నాయ్, గని ఆవ్ ఈంజ గెరి అయ్లె తెంతో ఈంజ అంచ చట్టో చుంబుక దెర ములె నాయ్. 46 అంచ బోడి తూయి తేల్ కి సువిన్ నాయ్. గని ఈంజ అంచ చట్టెలె అత్తర్ తేలు గాన దా అస్సె. 47 జాచి రిసా తుక ఆవ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, ఇన్నెచ పాపల్ ఒగ్గర్ జా తిలె కి, చెమించుప జా అస్సి. ఈంజ చెమించుప జలిన్క కిచ్చొ రుజ్జు మెలె, ఇన్నెచి ఒగ్గర్ ప్రేమయ్ జా రుజ్జు దెకయ్తయ్. గని కక్క తొక్కి పాపుమ్ చెమించుప జా తయెదె గె, జోచి పెట్టి తొక్కి ప్రేమ తయెదె” మెన యేసు జో పరిసయ్యుడుక సంగ కెర, 48 జా తేర్బోదక, “తుచ పాపల్ చెమించుప జా అస్సి” మెలన్. 49 జో దస్సి మెంతికయ్, జోవయింతెన్ అన్నిమ్ కెర్తె తిలన జోవయిచి పేట్ తెడి కిచ్చొ మెల మెలె, “ఈంజొ పాపల్ చెమించుప కెర్తయ్ జలె, ఈంజొ కొన్నొ?” మెన పేట్ తెడి ఉచర్లన్.

50 జలె, “తుయి అంచి ఉప్పిరి తుచి నముకుమ్ తిలి రిసా రచ్చించుప జా అస్సిసి. సేతుమ్ తెన్ గో” మెన యేసు జా తేర్బోదక సంగిలన్.

8

యేసు తెన్ బుల సగుమ్జిన్ కెర్తె సావైచన

1 ఈంజ ఎత్కి జర్గు జా ఒగ్గర్ దీసల్ నే గెతె అగ్గె, యేసు బార్ జా పట్టులె గచ్చెలె బుల బుల, దేముడుచి* రాజిమ్చి రిసాచి† సుబుమ్ కబుర్ బోదన కెర్తె తిలో. జో తెన్ జోవ బారజిన్ సిస్సుల్ బులై తిల. 2 అన్నె కొన్న మెలె, యేసు అగ్గె సగుమ్జిన్ జబ్బుల్ తిల తెర్బోదల్చ జబ్బుల్ గెచ్చువ చెంగిల్ కెర తిలన్, సగుమ్జిన్ తేర్బోదల్క బూతల్ దెర్దికయ్ ఉదడ జోవయింక కి చెంగిల్ కెర తిలన్. జేవ్ తెర్బోదల్క సగుమ్జిన్, జలె, యేసు తెన్ సిస్సుల్ తెన్ బులై తిల. జోవయింతె ఎక్కి కొన్ని మెలె, మగ్గల పట్టుమ్చి మరియ, జాక దెర్ల సత్తు బూతల్క యేసు ఉదడ తిలన్. 3 అన్నె కొన్న మెలె, హేరోద రానోచి గేర్క దెకితో కూజా మెలోసాచి తేర్చి యోహాన్సు, పడ్డొ నూసన్న చి అన్నె ఒగ్గర్జిన్, జోవయింక తిలి సాంత డబ్బుల్క యేసుక చి సిస్సుల్క సావైచన కెర్తె తిల.

ఉంపిలి బీక టాలి

4 ఒగ్గర్జిన్ జనాబ్ కుప్పల్ కుప్పల్ బెర జా, పట్టుల్ ఎత్కి గాన్వొ ఎత్కి తెంతో యేసుతె అయ్లి. జో ఏక్ టాలి జోవయింక సంగిలన్. 5 “ఎక్కిలో జోచి బీ ఉంపుక బార్ జలన్. ఉంపితె అతికయ్, సగుమ్ బీ బయిలె వట్టె సేడ్తన్, చి వట్టె జెతన్ గెతన జా బీ సుదెల, చి పిట్టల్ జేవ్ దాన్ వెంట కా గెల. 6 అన్నె సగుమ్ బీ పత్తురు బుయ్యె సేడ్తన్ చి, తెడి సాల్వ నాయ్ చి రిసా గజ్జల్ జలెకి, డడ్డ మొర గెల. 7 అన్నె సగుమ్ బీ కంట దుబ్బుల్తె సేడ్త చి, కంట దుబ్బుల్ తెన్ పడ్డితికయ్, కంట మొక్కల్ ఈంజేవ్ మొక్కల్క

* 7:41 7:41 ఎక్కి దేనారము ఎక్కి పొదుల్చి కూలి * 8:1 8:1 ‘ఎత్కి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి రాజిమ్’ మెలె, ‘పరలోకుమ్’ ఏక్ అర్దుమ్, గని అన్నె కిచ్చొ మెలె, జో పరలోకుమ్ తెంతో విలువ కెర్తెసి. జో విలువ కెర్తెసి మెలె, ఉగుమ్ మార్చువ జలెకయ్ ఎదార్దుమ్ ఈంజ లోకుమ్తె విలువ కెరెదె, గని మదెన్ కి 1. జోవయింక నంబల మార్చుల్చి పెట్టి జో విలువ కెర్తయ్, చి 2. జోవయింక అత్తెనెక్కి ఈంజ లోకుమ్తె కామ్ కెర్తయ్. † 8:1 8:1 ‘ఎత్కి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి రాజిమ్చి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్’ మెలె, జోవయింక రాజిమ్ పావ్ జా అయ్లిన్చి కబుర్. పత్తుయ 12:28, మార్చు 1:15, పడ్డొ జో పాపల్ చెమించుప కెర్తెచి కబుర్, యేసుయ దెర్చు జలె రచ్చించుప కెర్తెసా జలిన్చి కబుర్, పడ్డొ పరలోకుమ్తె గెతి అవ్కారుమ్ జో దొర్చు కెర్తె రచ్చించి రిసాచి కబుర్.

పెల గెలికయ్, ఈంజేవ్ మొక్కల్ పలితుమ్ దెర్రి నాయ్. ⁸ అన్నె సగుమ్ బీ చెంగిల్ బుయ్యె సేడ్డన్ చి, వడ్డ పంటో పికిలి, వుంజెక్ వంతుల్ పలితుమ్ దిలి” మెన సంగ యేసు అన్నె, “సూన్త కండ్లో తిలన సూన!” మెన కేక్ గలన్.

⁹ జలె, వేర మాన్సుల్ ఉట్ట గెతికయ్, “ఈంజ టాలిచి అర్దుమ్ కిచ్చో?” మెన యేసుక సిస్సుల్ పుసిల చి, ¹⁰ జోవయింక, “దేముడుచి రాజిమచి రిసొచ గుట్టుల్ జాన్సుప మెన, అంచ సిస్సుల్ జతి తుమ్క నెలవ్ దా అన్నె, గని వేర మాన్సుల్చి రిసొయి టాలివో తెన్ సంగితసి. కిచ్చొక మెలె, పూర్దుమ్ దేముడుచి కొడొతె రెగిడ్డి రితి.

తుమ్ దెకుతను, గని అర్దుమ్ చినుతు నాయ్, అవ్ సంగితి బోదన సూన్తు, గని అర్దుమ్ కెరంతు నాయ్.” §

ఉంపిలి బీచి టాలిచి అర్దుమ్ యేసు సంగిలిసి

¹¹ “జలె, జా టాలిచి అర్దుమ్ సంగిందె. తుమ్ సూన, బీ మెలె, దేముడు దిలి ^{*}కేడు. ¹² వట్టె సేడ్డ గిడ్డల్చి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, సగుమ్జినిచి బోదన సూన అస్తి, గని నయ్తాన్ జా కెర, జోవయింకి పెట్టి తెంతో జా బోదన ఉర్ల కెర, పచ్చుడ్డయ్; ‘నంపజా †రచ్చించుప జతు నాయ్’ మెన. ¹³ పత్తురు బుయ్యె సేడ్డి బీ జలె, సగుమ్జిని సుబుమ్ కబుర్ సూన్సి షొది సర్దనంతోసుమ్ తెన్ సూన్తతి గని, జోవయింకి పెట్టి సుబుమ్ కబుర్చ చెర్రో నెంజిలి రిసా గడియ నంపజలి రితి జలెకి, జోవయింకి నముకుమ్ పిట్టియెతి రితి కిచ్చొ జవున్ అల్లర్ అయెలె, నముకుమ్ ముల దెతతి. ¹⁴ జలె, కంట దుబ్బుల్తె సేడ్డి బీ కిచ్చొ మెలె, సగుమ్జిని సూన్తతి గని, జేవ్ జోవయింకి వట్టి గెతె తా, ఈంజ లోకుమ్చి జివితుమ్చ బాదల్, సొమ్సారుమ్, సుక్కుమ్ జోవయింక పెల్లితయ్ చి, జోవయింకి పంటో పికి నాయ్. ¹⁵ జలె, చెంగిల్ బుయ్యె ఉంపిలిన్ కిచ్చొ మెలె, సగుమ్జిని సుబుమ్ కబుర్ చెంగిల్ నిదానుమ్ పేట్ తెన్ సూన, దెరన, జా కోడ్ రితి నిదానుమ్ ఇండ బాదల్ ఓర్చుప జా అత్తవలితుమ్ దెరుల.

దీవు లగితిన్క టాలి కెర యేసు సంగిలి బోదన (మార్కు 4:21-25)

¹⁶ “ఏక్ దీవు లంబడ తిలె, జా దీవుక ఆరి లంబడ్డి రితి నాడిచి తెడి జవున్ కో డంకితి నాయ్, మంచుమ్చి తెడి జవున్ కో లుంకడ్డి నాయ్. జా దీవుకంబుమ్చి ఉప్పిరి తివుల; ‘ఒత్త తిలె, గెరి జెత ఎత్తిజిన్క, జా ఉజిడి కామ్క జవున్’ మెనయ్. ¹⁷ లుంకాడ తిలిసి ఎత్తి పడ్డొక డేనెదె, అప్పె గుట్టు తిలిసి ఎత్తి జాన్తి రితి జా బార్ జయెదె.

¹⁸ “జలె, తుమ్ కిసి సూన్తె గే జాగర్ల దెకన. కిచ్చొక మెలె, తిలోసొకః అన్నె దెంక జయెదె, గని నెంజిలోసా జలె, ‘అంక అన్నె’ మెన జో ఉచరంతిసి కి జోతె తెంతో కడ నెంక జయెదె” మెన యేసు సంగిలన్.

“దేముడు దిలి కోడు నంపజా కో ఇండుల గే జెవ్వె అంచి కుటుంబుమ్” (మత్త 12:46-50; మార్కు 3:31-35)

¹⁹ ఏక్ దిసి యేసుచి అయ్యెసి జోవయించ [§]బావుడ్డివో జోతె అయ్ల, గని యేసు తిలి గదితె ఒగ్గర్జిన్ జనాబ్ బెర తిలి రిసా, జోతె పావుక నెత్తర్. ²⁰ జలె, “తుచి అయ్యెది, తుచ బావుడ్డివో తుక దెకుక మెన జా కెర, వీదె టీవ అస్తి” మెన కో గే యేసుక సంగిలన్. ²¹ గని జో జోవయింక, “అంచి అయ్యె, అంచ బావుడ్డు కో జవుల మెలె, దేముడుచి కోడు సూన జయ్యె రితి కెర్తనయ్” మెన సంగిలన్.

‡ 8:10 8:10 యెనయా 6:9. § 8:10 8:10 మత్తయి 13:13, 15 దెక. జేవ్ మాన్సుల్ దెకిలికి నూన్ల కి జోవయింక ఇస్టుమ్ నాయ్; జోవయింకి పెట్టి బేడు బందె రితి, చి “జోవయింక ఇస్టుమ్ నెంజిలి, కిచ్చొక జోవయింక రితి సంగుక?” మెలి రితి సంగితయ్. * 8:11 8:11 నెంజిలి ‘సుబుమ్ కబుర్’; మార్కు 1:14. నెంజిలి ‘యేసుచి బోదన’; మత్తయి 4:17. † 8:12 8:12 మెలె, నయ్తాన్ తెంతో, పావుమ్ తెంతో. ‡ 8:18 8:18 ఈంజ టాలిచి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, అంచితె సిక కో బుడ్డి దెరసుల గే, జోవయింక అన్నె ఒగ్గరి సికడిందె. గని నూన్ల కి కో బుడ్డి అనన్ నాయ్ గే, చి అర్దుమ్ కెరన అన్నె మెన జో ఉచర్లె కి, జోవయింక కామ్క నెంజి మెన, జా కి జోతె తెంతో కడ నెంక జయెదె. § 8:19 8:19 మెలె ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి నుడ్డి తిలి అత్తనెక్కిక మరయ్ యేసుక అంగి జా పాయెలికి, పడ్డె మాములుమ్ మున్నున్ జలో యోసిపు తెన్ అన్నె బోట్ పాయె తిలి.

దోనితె గెతికయ్ ఒగ్గర్ వాడు కెర్తల్ కెర్లిన్క యేసు సేంతుమ్ కెర్లిన్
(మత్త 8:23-27; మార్కు 4:35-41)

22 ఏక దీని యేసు జోవ బారజన్ సిన్సుల్ తెన్ దోనితె వెగ కెర, “గాడు ఒత్తల్తో గెచ్చుము, జోమ్ము” మెన సంగిలన్, చి జీనుక దెర్. 23 జలె, నెడిమి గడ్డె పావెలె యేసు నిజ గెలన్. తెదోడి వాడు పాని గట్టిజ కెర, జేవ్ తిలి పక్క ఉడ్డ అయిలి చి, కెర్తల్క దోనితె ఒగ్గర్ పాని బెర్తికయ్, ప్రమాదుమ్ జతి. 24 జేవ్, యేసుక పాసి జా “*ప్రబు, ప్రబు, అమ్ మెర గెచ్చుమదే!” మెన సిన్సుల్ కేకే గల ఉట్టుయ్తికయ్, జో ఉట్టు వాడుక చి కెర్తల్క గోల కెర్తన్, చి వాడు ముల దిల, చి ఎత్తి అన్నె సేంతుమ్ జా గెలి.

25 తెదోడి యేసు జోవయింక, “తుమచి నముకుమ్ కేతె?” మెలన్, చి బియ: గెచ్చ, ఆచారిమ్ జా, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో కిచ్చొ మెల మెలె, “ఈంజో కొన్సొ జయెదె, చి వాడుక పాసిక ఆడ్రల్ దిలి ఇన్నెచి కోడుక లోంగువ జా కెర్తతి?” మెన జేవ్ ఆచారిమ్ జల.

బూతల్ దెర్లొ మాన్సుక యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి
(మత్త 8:28-34; మార్కు 5:1-20)

26 జలె, యేసు సిన్సుల్ తెన్ గాడు జీన గలిలయచి మొక్కెచి గాడు ఒత్తల్తోచి గెరాసీనుల్చి ప్రాంతుమ్తె పావెలె. 27 యేసు దోని తెంతో ఉత్త కెర ఒడ్డుతె టీవెతికయ్, జా గెచ్చొచొ ఎక్కిలో జోవయింక దస్సుల్ జలన్. జో మాన్సుక బూతల్ దెర తిల. ఒగ్గర్ దీసల్ జలి జో కిచ్చొ పాలల్ గలనె నాయ్, చి కేనె జతె తిలన్ మెలె, గెరి నాయ్, గని మెన్సున్తె. 28-29 జో బూతుమ్ జో మాన్సుక ఒగ్గర్ సుట్టు దెర తిలన్, చి అగ్గె గెచ్చొచ జోక చట్టెలె అత్తిలి గొల్పుల్ బంద రకితె తిల, గని జేవ్ గొల్పుల్ కుట్టువనెదె, చి జో బూతుమ్ జోక బయిలు టాన్తె వెలవ నెయెదె. జలె, బూతుమ్ దెర్లొ జో మాన్సు అప్పె యేసుక దెక కెర, కేకే గల జోచి చట్టె సెర్పు సేడ్డన్, చి “ఓ బూతుమ్, ఈంజో మాన్సుచి తెంతో బారో జా తుయి ఉట్టు గో!” మెన యేసు ఆడ్ర దిలన్. జో మాన్సు గట్టిజ అవాడె కెరన, “ఓ యేసుప్రబు, ఎత్తిచి ఉప్పిరి తిలో దేముడుచొ పుత్తుసి తుయి, అంచి తెన్ తుక కిచ్చొ కామ్? అంచి ఉప్పిరి దయ తియ అంక అల్లెర కెరు నాయ్!” మెన కేకే గలన్. 30 తెదోడి, “తుచి నావో కిచ్చొ?” మెన యేసు బూతుమ్క పుసిలన్, చి † “ఎతివాల్ జీన్” మెలన్. కిచ్చొక మెలె, ఒగ్గర్జన్ బూతల్ జోక దెర తిల. 31 “జా వెల్లి ‡ గొయ్యితె అమ్క తెద్రవు నాయ్” మెన యేసుక బతిమాల్పా జా సంగిల.

32 జలె, జా మెట్టుయ్ వెల్లి మంద అండ్రుల్ కతె తిల, చి “అండ్రుల్చి తెన్ అమ్ పెసిత్ రితి అమ్క సెలవ్ దె.” మెన యేసుక జేవ్ బూతల్ బతిమాల్పా జా సంగితికయ్, జో సెలవ్ దిలన్. 33 తెదోడి జో మాన్సుచి తెంతో బూతల్ బారో జా ముల దా, అండ్రుల్ తెన్ పెసిల, చి జా అండ్రుల్ మంద మొత్తుమ్ ఒత్తచి గాటిక నిగ ఉత్త గెచ్చ, గడ్డె సేడ డుజ మెర గెల.

34 జా అండ్రుల్ మంద రకితన జర్గు జలిసి దెక కెర, బమ్ము జా నిగ గెచ్చ, ఒండి పట్టుమ్తెచి సుట్టునంతవ గెచ్చొ ఎత్తితె సూనయ్లె. 35 తెదోడి జర్గు జలిన్చి రుజ్జు సొంత దెకుక మెన ప్రెజల్ ఎత్తి బారో జల, చి యేసుతె జా కెర కిచ్చొ దెకిలె మెలె, బూతల్ ముల దిలో మాన్సు యేసుచి చట్టె వెన అస్సె. పాలల్ గలనె తా అప్పె వెర్రి నెంతె మాములుమ్ చెంగిల్ బుద్ది తెన్ అస్సె, మెన దెక కెర, బియ: గెల.

36 అన్నె, జర్గు జలి పొది దెక తిల మాన్సుల్, జలె, బూతల్ దెర తిలో మాన్సుక యేసు కీసి చెంగిల్ కెర్లొ గే జేవ్ పడ్డొ అయ్లెసక సంగిల.

37 తెదోడి జేవ్ గెరాసీనుల్చి ప్రాంతుమ్ ఎత్తిచ మాన్సుల్ ఎత్తిజన్ “అమ్చి దేసిమ్ తుయి ముల దా ఉట్టు గో” మెన యేసుక బతిమాల్పా జా సంగిల. కిచ్చొక మెలె, జోవయింక ఒగ్గర్ బయిమ్ దెర తిలి. జాకయ్ యేసు దోనితె వెగ ఉట్టు గెలన్. 38 బూతల్ ముల దిలో మాన్సు, జో నే గతె “అమ్ కి తుచి తెన్ బెదె జెంక అంక సెలవ్ దె” మెన బతిమాల్పా జా సంగిలన్. గని యేసు జోక, 39 “తుచి గెరి గో చి, దేముడు తుక చెంగిల్ కెర ఎదివాల్ దయ కెర్లిసి ఒత్త సంగు” మెన యేసు తెద్రవ దిలన్ చి, జో ఉట్టు గెచ్చ, యేసు జోక ఎదివాల్ దయ కెర్లిన్చి రిసా జా ఒండి పట్టుమ్తె సూనయ్లెన్.

* 8:24 8:24 నెంజెలి ‘బాబు, బాబు’. † 8:30 8:30 నెంజెలి, ‘జమాన్సువ ఎత్తయ్జన్’. ‡ 8:31 8:31 దీసయ్లిసి 9:1, 20:3 దెక. ఆగి గొయ తెన్ బెదితి మాటు నెంజెలి గొయ, జా.

యాయారు మెలో అధికారి యేసుచి తోడు నజీలిసి

40 యేసు గాడు అన్నె జిన గట్టుతె పావితకయ్, జో అన్నె జెతినక రక తిల చి రిసా ప్రెజల్ ఒగ్గరజన్ జోక దస్సుల్ జల. 41 జలె, యాయారు మెలో ఎక్కిలో ఒత్త అయ్లో. జో యూదుల్చి సబగ్గోచో అధికారి జయెది. జో యేసుచి చట్ట సెర్పు సేడ్లన్, అన్నె “అమ్చి గెరి జె” మెన యేసుక బతిమాల్పా జా సంగిలన్.

42 కిచ్చొక మెలె, జాక బార వెర్పుల్ వయసుచి ఎక్కి దువెసి, మొరెది గే జయెది గే, దస్సి జాఁ తిలి.

జలె, యేసు జో అధికారి తెన్ గెల, చి వట్టి ఒగ్గరజన్ ప్రెజల్ జోచి సుట్టునంత తా వెలపులి జెతె తిల.

43 జలె, బార వెర్పుల్ తెంతో లోయి గెతి బాద తిలి తేరబోద ఎక్కి ఒత్త తిలి. కో కి జాచి బాద గెచ్చువుక నెత్త గెచ్చు తిల. 44 జా, జలె, యేసుచి వడ్డె జా పాసి జా, జోచి పాలుమ్చి కొంగు చడిలి చి, బేగి జా లోయి గెతిసి బందు జా గెలి. 45 దస్సి జతికయ్, “కో అంక చడిలన్?” మెన యేసు పుసిలన్ చి, పేతురు యేసుక “గురుబాబు, జనాబ్ ఎత్తి తుచి సుట్టునంత బెర వెలపులి జతతిచి లయడ్ జతతి, గెద” మెలన్, 46 “గని అంక చడుక మెన, కో గే అంక చడిలన్. అంచి తెంతో అత్తసెక్తి బార జా గెచ్చు అన్నె.” మెన యేసు సంగిలన్.

47 జలె, జా కెర్లిసి గుట్టు తయె నాయ్, మెన జా తేరబోద చిన కెర, అద్దుర్ జా యేసుచి చట్ట సెర్పు సేడ్లన్, అన్నె “ ‘అంచి బాద గెస్సు’ మెన తుక చడిలయ్ చి, చడిల్ బేగి చెంగిల్ జలయ్” మెన ఎత్తిజెన్ ప్రెజల్చి మొక్కి ఒప్పన్. 48 ఒప్పన్తికయ్, యేసు జాక, “పుత్త, అంచి ఉప్పిలి తుయి నముకుమ్ తిలి రిసా, తుయి కిచెంగిల్ జా అస్సిసి. సేంతుమ్ తెన్ గో” మెలన్.

49 జా తేరబోదక యేసు దస్సి సంగితె తిలి పొది, దువెన్చి రిసా యేసుతె జా తిలో అధికారిచి గెరచ నగుమ్జెన్ జా కెర, జో అధికారిక “తుచి నాడి మొర గెచ్చు అన్నె. ఈంజో గురుబాబుక బుకార్లా లాబుమ్ నాయ్. జోక జా బాద పోసి” మెన సంగిల. 50 యేసు ఈంజ కోడు సూన, “జేవ్ సంగిలిన్క కాతర్ నే కెర్తె, తుయి బి నాయ్. నంపజా దయిరిమ్ తెన్ తా చి, తుచి నాడి చెంగిల్ జయెది.” మెలన్.

51 జలె, యాయారుచి గెరి పావిత, పేతురుక యోహానుక చి యాకోబుక, చి నాడిచి అయ్యున్ అబ్బొన్క పిట్టచ, అన్నె కోయ్ జో తెన్ జా నాడి తిలిన్తె గెచ్చుక యేసు ఒప్పు నాయ్. 52 నాడి మొర గెలి రిసా ఎత్తిజెన్ ఏడుకుడు జతె తిల, గని “తుమ్ ఏడ నాయ్. ఈంజ మొర గెచ్చె నాయ్. జా నిజ అన్నె.” మెన సంగిలన్.

53 జాకయ్ జా నాడి ‘నిజుమి మొర గెచ్చు అన్నె’ మెన జాన కెర, జోక జేవ్ అఱన గెల. 54 గని జో, జా నాడి తిలిన్తె గెచ్చు కెర, జాచి అతు దెర, “నాడి, ఉట్టు!” మెలన్. 55 జాచి జీవ్, జాచి వెట్టి అన్నె అయ్లిచి, బేగి ఉట్టి. తెదోడి “ఇన్నెక తుమ్ కిచ్చొ జలెకు కవడ” మెన యేసు సంగిలన్.

56 జా నాడిచి అయ్యుసిని బతె ఆచారిమ్ జల, గని “జర్గు జలిసి కక్క, సంగ నాయ్” మెన యేసు ఆత్త దిలన్.

9

బారజెన్ సిస్సుల్క యేసు అధికారుమ్ దా బులుక తెద్రయ్లిసి
(మత్త 10:5-15; మార్కు 6:7-13)

1 వడ్డె, యేసు జోచ బారజెన్ సిస్సుల్క ఎక్కితె బుకారా కెర, ఎత్తి రగల్ బూతల్క జేవ్ ఉదడ్డి రిసా, జబ్బుల్ జేవ్ గెచ్చయతి రిసా జోవయింక సెక్తి అన్నె అధికారుమ్ దిలన్. 2 అన్నె, “దేముడుచి *రాజిమ్ పాచ జా అయ్లిన్చి రిసా తుమ్ బోదన కెర చి, మాన్సుల్చ జబ్బుల్ గెచ్చువ” మెన తెద్రయ్లన్.

3 తెద్రయ్తె పొది ఇసి మెలన్: “ప్రయోనుమ్చి రిసా కిచ్చొ దెరన గెచ్చు నాయ్. టెక్సొ డండో జలెకు, సెంచె జలెకు, అన్నిమ్ జలెకు, డబ్బుల్ జలెకు, దొన్ని సొక్కల్ జలెకు దెరన గెచ్చు నాయ్. 4 వడ్డె కేన్ గెరచ తుమ్క టాన్ దెవుల గే, తుమ్ జా గావ్ జవున్ ముత్తె ఎదక, జయ్య గెరి బన జా తా. 5 అన్నె, కేన్ వట్టుమ్తె జవున్ తుమ్క † మురియాద కెర్తె నాయ్ గే, జా పట్టుమ్ తెంతో బార జతె పొది ‘జేవ్ దస్సి జలి రిసా దేముడుచ

§ 8:48 8:48 నెంజలి ‘రెప్పుచువ జా అస్సిసి’. * 9:2 2 మత్తయి 10:7. యేసు అయ్లిన్ తెన్ జా రాజిమ్ పాచ జా అన్నె మెనకు జయెది. ఈంజ మదెన్ డిసె నాయ్, గని జోవయింక నంపజల మాన్సుల్చి వెట్టి జో వీలువ కెర్తయ్, చి అన్నె కి ఈంజ లోకుమ్తె జోవయించి అత్తసెక్తి కామ్ కెర్తయ్. ఉగుమ్ మార్కువ జలె, జోవయించి రాజిమ్ పూర్తి డిసెది. † 9:5 9:5 నెంజలి ‘బెదవంతె నాయ్’.

‡నెంజిలి మెన గుర్తుక తుమ్చ చట్టిచి దూడి వండ్లన గెల” మెన యేసు సంగిలన్. 6 తెదొడి జేవ్ బారజన్ సిస్సుల్ బార్ జా గావ్సొ ఎత్కితె బుల బుల, చి రిసా బోదన కెరె తా, మాన్సుల్చ జబ్బుల్ గెచ్చయతె తిల.

హేరోదు అదికారి చి ప్రజెల్ సగుమ్జిన్ యేసుచి రిసా ఉచర్లిసి
(మత్త 14:1-12; మార్కు 6:14-29)

7 జా పొది, గలిలయ ప్రాంతుమతె విలుచ కెరె అదికారి హేరోదు, యేసు జర్గు కెర్ల కమె ఎత్కిచి రిసా సూన్చి రిసా, కిచ్చొ ఉచరుక నేన కెర బాద సీడ్లె. కిచ్చొక మెలె, యేసుక “యోహాను మొర తా అన్నె జీవ్ జా అన్నె” మెన సగుమ్జిన్ సంగితె తిల, 8 గని అన్నె సగుమ్జిన్ “పూర్ణుమ్ దేముడుచ కబుర్లు సంగిలో సీవీలియా అన్నె జా అన్నె” మెల, చి అన్నె సగుమ్జిన్ “పూర్ణుమ్ దేముడుచి కబుర్లు సంగిలో అన్నెక్లొ మొర, అన్నె జీవ్ జా అన్నె జా అన్నె” మెన ఉచర్లె తిల. 9 జా ఎత్కి సూన కెర, హేరోదు, “యోహానుక *బోడి గండల్ కెర గెలయ, గని ఈంజేవ్ కమె కెర్తొసాచి రిసా అవ్ ఒగ్గర్ నూనతసి. ఈంజొ కొన్నె జయెదె?” మెన, యేసు తెన్ దస్సుల్ జంక మెన వాటు చజితె తిలో.

యేసుచ బారజన్ బారికుల్ అన్నె ఉట్ట అయ్లిసి
(మత్త 14:13-21; మార్కు 6:30-44; యోహా 6:1-14)

10 యేసుచ బారజన్ బారికుల్, జలె, జేవ్ బులుక మెన జో తెద్రయ్లిన్ తెంతో అన్నె ఉట్ట జా, జేవ్ జర్గు కెర్లిసి ఎత్కి జోక సంగిల చి, జో వేరతె జోవయింతెన్ గడియ తతి రితి, బేత్పుయిదా మెంతి గవ్వి జోవయింక కడ నిలన్.

పాచ్ వెయిల్జిన్ మాన్సుల్క యేసు అన్నిమ్ దిలిసి

11 జలె, జోవయింక ‘ఒత్త బేత్పుయిదాతె గెతయ్’ మెన యేసుచి రిసా ప్రజెల్ జనాబ్ నూన కెర, జోచి పట్టి గెల. జోతె పాచితికయ్, జో జోవయింక పాసి కెరన్లన్ చి, దేముడుచి ‡రాజమెచి రిసా జోవయింక బోదన కెర, జోవయింతె జొర్లెల్, బాదల్ తిలసక చెంగిల్ కెర్లన్.

12 జలె, పొర్లు గెచ్చుక దెర్లి చి, యేసుచ బారజన్ సీసిస్సుల్ జోతె జా కెర, “ఈంజేవ్ జనాబ్ అన్నిమ్ దొర్లు కెరంతి రితి, నిద్ర తతి రిసా ఇన్నెక సుట్టునంతచ గవ్విలె తెద్రవు బయలు దేసిమి అస్సుమ్, గెద. ఇన్నె కిచ్చొయ్ దొర్లు జయె నాయ్” మెల, 13 గని జో జోవయింక, “తుమి జోవయింక కిచ్చొ జవున్ అన్నిమ్ దాన” మెలన్. దస్సి మెంతికయ్, జేవ్ “అమ్చితె ఎక్కి పాచ్ పోడియె చి దొన్ని మొన్న అస్తి. నెంజిలి, అమ్ గెచ్చు ఈంజేవ్ ఎత్కిజిన్క అన్నిమ్ గెన ఆనుక గె?” మెల. 14 జా జనాబ్తెచ మున్నబోదల్ కెత్తిజిన్ జవుల మెలె, పాచ్ వెయిల్జిన్. గని యేసు సిస్సుల్క “యాబయ్ జిన్క ఏక్ దవుని, యాబయ్ జిన్క అన్నెక దవుని, దస్సి దవుని దవునివో తెన్ జేవ్ ఎత్కిజిన్క వెనడ” మెన సంగిలన్. 15 జేవ్ దస్సి కెర ప్రజెల్ ఎత్కిజిన్క వెనడ. 16 తెదొడి యేసు జేవ్ పాచ్ పోడియె చి దొన్ని మొన్న దెర, ఆగాసుమ్ వక్క దెక, ‘ఈంజె తూయ దిలది’ మెన దేముడు అబ్బొస్క జోఒర సంగ కెర, జేవ్ పోడియె మోడ కెర, “ఎత్కిజిన్క వంట దాన” మెన సిస్సుల్చి అత్తి సార్చు కెర దిలన్. 17 జేవ్ ఎత్కిజిన్ పేట్ బెర్లు కయల చి, నెంసిల పోడియె గండల్ మొన్న గండల్ బార గంపల్తె బెర్లు జల.

యేసుక ‘క్రీస్తు’ మెలో జెంక తిలో రచ్చించువ కెర్తొసా
(మత్త 16:13-19; మార్కు 8:27-29)

18 ఏక్ సుట్టు, యేసు ఎక్కిలోయ ప్రార్లన కెరె తిలన్, గని జోచ బారజన్ సిస్సుల్క ఒత్తయ్ తిల, చి “కొన్నె మెన ప్రజెల్ అంక సంగితతి?” మెన యేసు సిస్సుల్క పునిలన్. 19 పునీతికయ్, “బాప్టిసమ దెతె తిలో యోహాను” మెన సగుమ్జిన్ తుక సంగితతి. అన్నె సగుమ్జిన్ తుక “దేముడుచి కబుర్లు సంగిలో ఏలియా జా తయెదె” మెంతతి చి, అన్నె సగుమ్జిన్ “దేముడుచి కబుర్లు సంగిలో అన్నెక్లొ పూర్ణుమ్చొ

‡ 9:5 9:5 నెంజిలి, ‘జోవయిచి కోపుమ్ జోవయిచి ఉప్పిరి అన్నె’ § 9:8 9:8 ఏలియా పూర్ణుమ్చొ మొరె నాయ్, గని ఎత్కి అదికారుమ్ తిలో దేముడు జోవయింక దస్సి వరల్కమతె కడ నిలన్. రాన్లె దొన్నిచి పున్సుకుమ్ 2:11. * 9:9 9:9 మత్తయ 14:10, మార్కు 6:27, 28. † 9:10 9:10 లూకా 6:13-16 దెక. సగుమ్తె ‘బారజన్ సిస్సుల్’ మెన అన్నె. జేవ్ ఈంజేవ్ ఎక్కి. తెలుగు-అపోస్టులు ‡ 9:11 9:11 4:43చి ఎట్టెచి కోడు, చి 9:2 దెక. § 9:12 9:12 నెంజిలి ‘బారికుల్’.

జీవ్ జా అమ్చితి జా అస్సె.” మెంతతి మెల. ²⁰ జీవ్ దస్సి మెంతికయ్, యేసు “తుమ్, జలె, కొన్సో మెన అంక సంగితను?” మెన జోవయింక వుసిలన్ చి, “ ‘తెద్రయిందె’ మెన దేముడు సంగ తిలో క్రీస్తు మెలో రచ్చించుప కెర్తొనా తుయి” మెన పేతురు జబాబ్ దిలన్. ²¹ గని “జా కోడు అన్నె కక్క, కి సంగ నాయ్” మెన జోవయింక యేసు కచితుమ్ తెన్ ఆడ్ర దిలన్. ²² అన్నె జో, “ఆవ్ *మాన్సు జా జెర్మన్ అయ్లోసా ఒగ్గర్ సైముల్ నీడుక అస్సె. †వెల్లెల నుదల్, వెల్లెల పూజర్లు చి, మోసా తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గల్ సికడ్డన అంక ‘జివున్ నాయ్’ మెనుక అస్సె చి, ఆవ్ మొరుక అస్సె. గని తిర్రత్క ఆవ్ అన్నె జీవ్ జా ఉట్టుక అస్సె” మెన యేసు సంగిలన్.

దేముడుచి రాజిమ్
(మత్త 16:21-28; మార్కు 8:30-9:1)

²³ తెదొడి ఎత్తిజిన్క యేసు, “కో అంక నంపజా అంచి పట్టి బులుక ఉచరుల గే, జోచి సొంత ఇస్తుమ్ కెరుక ముల దా, రోజుక జోచి సొంత †నిలువ వయన అంచి పట్టి బులుక అస్సె. ²⁴ కిచ్చొక మెలె, జోచి సొంత ప్రానుమ్ రచ్చించుప కెరనుక కో కోరవ జవుల గే, జోచి ప్రానుమ్ పాడ్ జా గెచ్చెదె. గని అంచి రిసా కో జోచి ప్రానుమ్ దెతి రితి ఎక్కి మెన్సు నిదానుమ్ ఇండుల గే, జోచి ప్రానుమ్ రచ్చించుప జయెదె. ²⁵ మెలె, ఈంజ లోకుమతె తిలిసి ఎత్తి కేన్ మాన్సు జవున్ కలుగు కెరన జోచి ప్రానుమ్ పాడ్ కెరనైగిన, జీవ్క సిచ్చు జలెగిన, జోక కిచ్చొ లాబుమ్? కిచ్చొ లాబుమ్ నాయ్. ²⁶ కో జలెకు అంచి రిసాచి అంచ కొడెచి రిసా లాజ్ జా సత్తిమ్ నే ఒప్పునుల గే, ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మన్ అయ్లోసా పరలోకుమ్ గెచ్చు అంచి అన్నె అబ్బొసి జలో దేముడుచి దూతలచి వరలోకుమ్చి ఉజడిచి గప్పురుమ్ తెన్ ఈంజ లోకుమతె అన్నె ఉత్తె జెతి దీసిక, జీవ్ మాన్సుల్క ‘అంచ’ మెన ఒప్పన్తి రితి అంచి తెన్ బెదవనుక అంక లాజ్ తయెదె. ²⁷ గని తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితని మెలె, ఇన్నె టీచ తిలన నగుమ్జిన్ నే మొర్తె అగ్గ దేముడుచి కొరాజిమ్ దెకుల” మెన యేసు సంగిలన్.

త్రిగ్గ సిస్సుల్చి మొక్కె యేసు గడియ పరలోకుమ్చి ఉజడి జలిసి
(మత్త 17:1-8; మార్కు 9:2-8)

²⁸ జలె, యేసు ఈంజీవ్ కొడె సంగ పాసి పాసి అట్టు దీసల్ గెతికయ్, ప్రార్దన కెరుక మెన, పేతురుక యోహానుక చి యాకోబుక వట్టె కడ దెరన, యేసు డోక్ తిలి మెట్టుయె గెచ్చు వెగెల. ²⁹ యేసు ప్రార్దన కెర్తె తతికయ్, జోచి *మొకోమ్ మార్పువ జలన్ చి, జోచ పాలల్ చొక్కెల జా దగదగాల్స మెర్పువ జల. ³⁰ అన్నె, ఈందె, దొగుల మున్నుబోదల్ డీస యేసు తెన్ లట్టెల్ల. కొన్న మెలె, పూర్ణుమ్చి దేముడుచి కబుర్లు సంగిత మోసా అన్నె ఏలియా తిల. ³¹ జీవ్ పరలోకుమ్చి ఉజడి తెన్ డీసిల చి, కిచ్చొచి రిసా లట్టెల్లె తిల మెలె, దేముడుచి కోడు తెన్ రెగిడ్డి రితి యేసు †మెరుక తిలిన్చి రిసా, జో మొర్తిసి †ఉట్ట గెతిసి యెరుసలేమ్తె జర్లు జంక తిలిన్చి రిసా. ³² పేతురు చి జోవయింతెన్ తిల దొగుల గూన్క నిజ తిల గని, అన్నె చెడ్డొయి జలె. యేసు పరలోకుమ్చి ఉజడి జలిసి చి, జో తెన్ జీవ్ దొగుల పూర్ణుమ్చి టీవెలిసి దెకిల.

³³ జలె, జీవ్ పూర్ణుమ్చి యేసుక ములుక దెర్లి పొది పేతురు యేసుక “గురుబాబు, అమ్ ఇన్నె తతిసి చెంగిలి. తుక ఏక్, మోసిక ఏక్, ఏలియాక ఏక్ మొత్తుమ్ తిన్ని కుడియల్ బందుమ్చి” మెలన్, గని జో కిచ్చొ సంగితయ్ గే నేనె. ³⁴ జలె, జో ఇని సంగిత తతికయ్, మబ్బు ఏక్ ఉత్తె జా జోవయింక డంకిలన్ చి, డంకి జతికయ్, సిస్సుల్ బియఁ గెల. ³⁵ మబ్బు తెంతో “ఈంజో అంచొ పుత్తు, అవ్ సీనిసాన్లసా. ఇన్నెచి

* 9:22 9:22 5:24చి ఎట్టెచి కోడు దెక. † 9:22 9:22 వెల్లెల మాన్సుల్, వెల్లెల పూజర్లు చి మోసా తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గల్ సికడ్డన మొత్తుము యూరుల్చి వెల్లి నబ వెనెతన జవుల. వెల్లెల మాన్సుల్తె వరినయ్యల్చి నెగ్గూకయ్యులు కి తవుల. ‡ 9:23 9:23 ‘నిలువ’ మెన కిచ్చొక సంగితయ్ మెలె, యేసుక విరోధుమ్ నుదల్ కిసి మారుల మెలె, జోవయింక ‘నిలువ’ మెలిన్తె అత్తిలి వట్టెలి మేకుల్ పెట టీచద ముర్తి రితి ములల. జోవయింక జా నిలువతె నే టీచదె అగ్గ, వట్టె గెతె తిలి పొది, జోవయింక సొంత నిలువ జోవయింక మార్గెత్తె యేసు గడియ సొంత వయక తియ్యర్, యోహాను 19:17. †వడ్డి సివెసు మెలో ఎక్కిలో వయక రితి తియ్యర్; మార్కు 15:21. నిలువ మెలె, దేడిక అన్యెక్ దేడి రితో డంతో అధ్యుమ్ కెర బయ్యెల్లె రోవ టీచదల. § 9:27 9:27 మత్తయ 16:28, చి మార్కు 9:21 దెక. * 9:29 9:29 మత్తయ 17:2. † 9:31 9:31 ఈంజ లోకుమ్చి మాన్సుల్చి పాపల్ వయన గెచ్చయెతి రిసా. ‡ 9:31 9:31 మొర్తి, అన్నె జీవ్ జా, పరలోకుమ్తె కి ఉట్ట గెచ్చెదె. § 9:35 9:35 నంజెలి, ఈంజ మత్తెలి రెగిడ్డ తొలితెవ నగుమ్ వుక్కులతె ‘ఆవ్ ప్రేమ తిలోనా’ మెన రెగ్గె అస్సె.

కోడు తుమ్ నూన” మెన జా మబ్బు తెంతో అవాడ నంగిలిసి నూన్. ³⁶ జలె, జా కోడు సంగ కేడయేలి బేగి, యేసు ఎక్కిలోయి జేవ్ తీగ్ల సిన్సుల్ తెన్ తిలో. జలె, జర్గు జలిన్చి రిసా సిన్సుల్ తుక్లె తా, జేవ్ పొదులె కక్క కి జేవ్ దెకిలిన్చి రిసా ఎక్కి కోడు కి సంగితి నాయ్.

మార్కు సేడ్లె తిలో బూతుమ్ దెల్లో నాడుక యేసు చెంగిల్ కెల్లెసి (మత్త 17:14-18; మార్కు 9:14-27)

³⁷ అన్నెక్ దిసి, జేవ్ మెట్టయే తెంతో ఉత్త జెతికయ్. ఒగ్గర్ జెన్ జనాబ్ యేసుక దన్సుల్ జల. ³⁸ ఈందె, జేవ్ జనాబ్ తెచో మాన్సు కేక్ గలో. “గురుబాబు, అంక ఎక్కిలో పుత్తు. జోక దెకు, మెన తుక ఆవ్ బతిమాల్లు జతసి! ³⁹ ఈందె, ఏక్ బూతుమ్ జోక దెరుక అలవాల్ అన్నె చి, కెయ దెల్లె, ఈంజో కేక్ గలన ఒర్పెదె చి, బూతుమ్ జోక పొర్లువ కెరెదె చి, చోడివాల్ ఈంజో పొగుర్లు బార కెరవంతయ్ చి, ఇన్నెక్ ఒగ్గర్ అల్లర్ కెర పూర్తి అల్లు కెర కన్సె ముల ఉట్ట గెతయ్. ⁴⁰ అన్నె బూతుమ్ క ఉడడ దాన మెన తుచ సిన్సుల్ బతిమాల్లు జా సంగితె తిలయ్, గని జేవ్ నెతిర్ల” మెన జో మాన్సు యేసుక సంగిలన్. ⁴¹ సంగితికయ్, యేసు కిచ్చో జబాబ్ దిలన్ మెలె, “నముకుమ్ నెంజెలి వెర్రి బుద్దిచి కాలుమచ, తుమ్. తుమ్చి తెన్ ఆవ్ కెత్తి దీనల్ తంక? కెత్తి దీనల్ తుమ్క ఆవ్ ఒర్లువ జంక? అల్లె, జో నాడుక అంచితె కడ ఆను!” మెన సంగిలన్.

⁴² జలె, జో నాడు పాసి జెతె తతికయ్, బూతుమ్ జోక పొర్లు కెరవ గిజ్జిగిజ్జెల్ కెరయలన్. గని యేసు జో బూతుమ్క గోల కెర్లన్ చి, జో నాడుక చెంగిల్ కెర, అబ్బోన్చి అత్తి జోక అన్నె సార్లు కెర్లన్, ⁴³ “దేముడు ఆమ్చో కెద్ది నెక్తి అదికారుమ్చో!” మెన ఎత్తిజెన్ జోచి ఆచారిమ్ సంగితె తిల చి, యేసు జర్గు కెల్లెచి రిసా ఎత్తిజెన్ జోచి ఆచారిమ్ సంగితె తతికయ్, యేసు జోచ బారజెన్ సిన్సుల్క, ⁴⁴ “ఆవ్ అప్పె సంగితిసి తుమ్ చెంగిల్ నూన. మెలె, ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసాక విరోదుమ్ సుదల్ అన్నె మాన్సుల్చి అత్తి సార్లు కెర దెంక అన్నె” మెన సంగిలన్. ⁴⁵ గని జా కోడుచి అర్దుమ్ జోవయింక జయె నాయ్. జేవ్ జా అర్దుమ్ నే కెరంతి రితి ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు లుంకడ్లన్ చి, యేసుక పునుక బియఁ తుక్లె తిల.

“అమ్చితె కో వెల్లో జయెదె?” (మత్త 18:1-5; మార్కు 9:33-37)

⁴⁶ జలె, “అమ్చితె కో వెల్లో ముక్కిమ్ జయెదె?” మెన సిన్సుల్ లట్టబన ఇదిల్ గగ్గోల్ జల. ⁴⁷ గని జోవయించి పెట్టి ఉచర్లెసి యేసు చిన కెర, ఏక్ బాలబోదక దెర, జోచి పక్క టీచడ, ⁴⁸ జోవయింక ఇసి మెలన్. “*ఈంజో బాలబోదక జవున్ అంచి నావ్ తెన్ కో జలెకు మరియాద కెరెదె గే, అంకయ్ మరియాద కెర్లి రితి జయెదె. అన్నె, కో జలెకు అంకయ్ మరియాద కెరల గే, అంక తెద్రయ్లో దేముడు అబ్బోక కి మరియాద కెర్లి రితి జయెదె. తుమ్ ఎత్తిజెన్ తెకో దాకు కెరనెదె గే, జోయ్యి వెల్లో జయెదె” మెన జోవయింక సంగిలన్.

బూతల్క ఉదడ్లె ఎక్కిలోచి రిసా సిన్సుల్ ఆచారిమ్ జలిసి (మార్కు 9:38-40)

⁴⁹ తెదోడి యోహాను మెలో సిన్సుడు యేసుక కిచ్చో మెన సంగిలన్ మెలె, “గురుబాబు, ఎక్కిలో తుచి నావ్ తెన్ బూతల్క ఉదడ్లెసి దెకిలమ్. జో అమ్చి తెన్ తుచి పట్టి గెతోనా నెంజెచి రిసా జోక ఆటంకుమ్ కెర్లమ్” మెన సంగిలన్. ⁵⁰ గని యేసు జోవయింక, “జోక ఆటంకుమ్ కెర నాయ్. కిచ్చో మెలె, కో తుమ్చి కామచి ఉప్పిరి విరోదుమ్ కెర నాయ్ గే, తుమ్చి పచ్చెన జెతోనా జయెదె” మెన యేసు సంగిలన్.

నమరయ ప్రదేసిమ్చి ఏక్ గవ్వెచ మాన్సుల్ యేసుక టాన్ నే దిలిసి

⁵¹ ఒత్త తెంతో కిచ్చో జర్గు జలి మెలె, యేసు మొర్తి పరలోకుమ్తె అన్నె గెతి సమయుమ్ పాసి జా అయ్లి పొది, ‘యెరూసలేమ్తె అన్నె ఉట్ట గెచ్చుక అన్నె’ మెన జాన కెర బార జలన్, అన్నె వట్టి గెతె తా, ⁵² ‘అంక టాన్ తెయార కెర్దు’ మెన, సగుమ్ జెన్క యేసు పురె కబుర్ తెద్రయలన్. దస్సి మెన జేవ్ గెచ్చె,

* 9:48 9:48 మార్కు 9:37 దెక.

నమరయ సుదల్చి ఏక్ గవ్వొ గెల. ⁵³ గని జా గవ్వొచ ప్రజల్ యేసుక టాన్ దెంక నెసిలె. కిచ్చొక మెలె,† యెరూసలేమ్తె గెచ్చుక జోచి ఉద్దెనుమ్. ⁵⁴ ‘జా గవ్వొచ దస్సె బుద్ది తెన్ అస్సి’ మెన యేసుచ సిస్సుల్ యాకోబు చి యోహాను దెక కెర, కిచ్చొ మెల మెలె, “ప్రబువ, ఇన్నెక డయ గెలి రితి ఆగానుమ్ తెంతో ఆగి ఆనవుమ గె?” మెన పుసిలె. ⁵⁵ గని యేసు పసుల జోవయింక †గోల కెర్లన్. ⁵⁶ జోచ సిస్సుల్ తెన్ తోడ అయల తేరబోదల్ తెన్ వట్టె గెచ్చు, అన్నెక గవ్వొ గెల.

యేసు తెన్ బుల్లన ఎక్కి మెన్సు తెన్ తంక మెన సంగిలిసి (మత్త 8:19-22)

⁵⁷ యేసు సిస్సులీసి తెన్ వట్టె గెతె తతికయ్, ఏక్ మాన్సు యేసుతె జా: కెర, “తుయి కేన గెలె కి, అవ్ కి తుచి తెన్ బెద జెయిందె” మెన యేసుక సంగిలన్ చి, ⁵⁸ యేసు జోక, “నక్కల్క పార్లు, ఆగానుమ్చ పిట్టల్క గూడలు, గని అవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసొక బోడి వంపొ కెర్లె టాన్ నాయ్” మెన జబాబ్ దిలన్. ⁵⁹ అన్నెక్లొక, “అంచి పట్టి జె” మెలన్, గని “ప్రబు, అవ్ తుచి తెన్ నే జెతె అగ్గె గెచ్చు కెర, అంచో అబ్బొ మొర గెతె ఎదక జోక పోన కెర, జో మొర్లె జోక రోవ గెలుక మెన, అంక సెలవ్ దె” మెన సంగిలన్. ⁶⁰ యేసు జోక కిచ్చొ సంగిలన్ మెలె కి, “మొర్లెన జోవయింక సొంత మొర్లెనక రోవ గెల్లు, గని తుయి కిచ్చొ కెరుక అస్సె మెలె, ‘దేముడుచి రాజిమ్ పాచ జా అస్సె’ మెన, తుయి గెచ్చు, జా రాజిమ్చి రిసాచి నుబుమ్ కబుర్ బోదన కెరు” మెన ఆత్త దిలన్. ⁶¹ ఒత్త తెంతో అన్నెక్లొ “తుచి పట్టి జెయిందె, ప్రబు. గని తొలితో అవ్ గెరి గెచ్చు, గెరవ మాన్సుల్క అవ్ సంగ జెతి రితి సెలవ్ దె” మెన యేసుక సంగిలన్. ⁶² జోక యేసు, “కో జెలకు నాజెల్ దెర కేనుక మొదోల్ కెర పట్టె దెకితె తిలె, జో మాన్సు దేముడుచి రాజిమ్చి కామ్క నెంజె” మెన జబాబ్ దిలన్.

10

డబ్బుయ్జిన్ మాన్సుల్ దొగుల దొగులక యేసు తెద్రయ్లిసి

¹ ఇన్నెచి పట్టె యేసు అన్నె* డబ్బుయ్జిన్ మాన్సుల్క నిసాన, జేవ్ దొగుల దొగుల బారో జా, జో గెచ్చుక తిలి ఎత్తి పట్టుమ్, ఎత్తి టాన్తె జేవ్ పురె గెచ్చుక మెన జోవయింక తెద్రయ్లన్. ² తెద్రయ్లి పొది జోవయింక, “గట్టిజ పంటో పిక †లాయతి కాలుమ్ జా అస్సె. ‡. పంటో బలేగ ఒగ్గర్ అస్సె, గని పికిల్ పంటో లాయ అన్తి రిసా దస్సె అన్త మాన్సుల్ తొక్కిజిన్ అస్సి. జాకయ్, ఈంజ పంటో లాయతనక బారో కెర తెద్రవు” మెన ఈంజ పంటో పికట్టె ఎజోమానిక తుమ్ ప్రార్దన కెర. ³ అల్లె, బారో జా గెచ్చు. ఈంచి, నక్కల్చి నెడిమి మెండ పిల్లల్క తెద్రయ్లి రితి తుమ్క అవ్ తెద్రయ్తసి. ⁴ డబ్బుల్ సెంచె జవున్, జోడ్డు జవున్ దెరన గెచ్చు నాయ్, అన్నె పట్టె నమయిమ్ పాడ కెర్లె రితి కచి తెన్ లట్టబా నాయ్. ⁵ అన్నె, కేన్ గెరి తుమ్ గెతె గే బేగి, “ఈంజ గేరుచి ఉప్పిరి దేముడుచి సేంతుమ్ తవున్!” మెన తుమ్ సంగ. ⁶ జా గెరితె సేంతుమ్చో మాన్సు తిలె, తుమ్ సంగిలి సేంతుమ్ జోవయింది ఉప్పిరి తయెది. గని దసా మాన్సు నెంజిలె, తుమ్ అన్తి సేంతుమ్ ఒత్త నే తయెది, పసుల తుమ్చితె అన్నె బుల జెయెది. ⁷ జెలె, కేన్ సేంతుమ్ గెరచ తుమ్క టాన్ దిలె జయ్యి గెరి తా, వేరచితె ఉట్ట గెచ్చు నాయ్. అన్నె, తుమ్ ఒత్త తిలె పొది, జేవ్ దెతిసి కతె పితె తా జా గెరి తా, కిచ్చొక మెలె కామ్ కెర్లొసా జోచి జీతుమ్ నజనుక నాయిమ్. గేర్ గేర్ బుల నాయ్. ⁸ తుమ్ కేన్ పట్టుమ్ గెలె కి, జేవ్ తుమ్క మరియాద కెర, జేవ్ తుమ్క కిచ్చొ దిలెకి జా కా. ⁹ అన్నె, జా పట్టుమ్చు జొర్లొల్ జబ్బుల్ తిలె మాన్సుల్క చెంగిల్ కెర చి, “దేముడుచి రాజిమ్ తుమ్క పాసి జా అస్సె.” మెన జోవయింక బోదన కెర. ¹⁰ గని కేన్ పట్టుమ్ తుమ్క కిచ్చొ మరియాద కెర్లె నాయ్ గి, జా పట్టుమ్చ

† 9:53 9:53 యెరూసలేమ్తె యేసు గెలి కిచ్చొక జేవ్ నమరయ సుదల్ కోవుమ్ జతతి మెలె, “ఎత్తి అదికాయమ్ తిలె” దేముడుక బక్తి కెరుక మెలె, ఎక్కి అమ్చి యెరూసలేమ్చి దేముడుచి గుడితె సత్తిమ్ బక్తి కెరుక జయెది” మెన యూదుల్ సంగితతి, అన్నె నమరయ సుదల్క నిస్కారుమ్ ఉచర్తతి, చి రిసా జా కోవుమ్క యెరూసలేమ్తె గెతనక మరియాద దెతి నాయ్. ‡ 9:55 9:55 ఈంజ మత్తెలి తొలి తెగిర్ల నగుమ్ పున్కతె ఇసి అస్సె; గెల కెర, తుమ్చి బుద్ది కేన తెంతో చి గే నేస్సె. కిచ్చొక మెలె, అవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసొ కిచ్చొక అయ్లయ్ మెలె, మాన్సుల్చ జిచితుమ్క పాడి కెరుక నాయ్, గని జోవయింక రచ్చింమువ కెరుకయ్ అయ్లయ్ మెలన్. * 10:1 10:1 నగుమ్తె ‘డబ్బుయ్దొబ్బుజిన్’ మెన రెగ్గ అస్సె. † 10:2 10:2 యోహాను 4:35-38 దెక. ‡ 10:2 10:2 మాన్సుల్ నుబుమ్ కబుర్ నూన అంక నంపజా దేముడుచి రాజిమ్తె దెదితి కాలుమ్ జా అస్సె.

వీదుల తుమ్మ గెచ్చు, ఇని మెన సంగ. 11 “అమ్మచ చట్టలె లంబిలి తుమ్మచి పట్టుమ్మచి దూడి కి తుమ్మచి బుద్దిచి ఉప్పిరి సాచి తతి రితి వంట్ల దా ఉట్ట గెతనుమ్. గని కిచ్చొ కోడు తుమ్ ఉచరన మెలె, దేముడుచి రాజిమ్ పాసి జా అస్సె మెన తుమ్ సాచి సంగ. 12 తుమ్మక ఆవ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, ఈంజ లోకుమ్చ మాస్సుల్క వెల్లి తీర్పు కెర్లె దీసి అయిలె, సాదోమ మెలె పూర్ము కుడ్డె కీసానెనుమ్ జలి పట్టుమ్చి గత్తిచి కంట, తుమ్మక మరియాద నే కెర్లె కేన్ పట్టుమ్చచి ఉప్పిర్ ఒగ్గర్ సిచ్చ జయెదె” మెన యేసు సంగిలన్.

తిన్ని పట్టుల్క యేసు గట్టిజ గోల కెర్లెసి (మత్త 11:20-24)

13 “అయ్యో! కొరాజిమా పట్టుమ్చ చి బేత్సయిదా పట్టుమ్చ, తుమ్మచి సిచ్చ కెర్లె! తుమ్మచి నెడిమి ఆవ్ కెర్లెక మె అమ్మచ యూదుల్ నెంజల తూరు చి సీదోసు మెల పట్టలె ఆవ్ కెర్లెయ్ జలె, జేవ్ పట్టుల్చ మాస్సుల్, జేవ్ కెర్లె పాపల్క రిసా అగ్గెయి దుకుమ్ జా ములిత, జేవ్ కెర్లె పాపల్చి రిసాచి దుకుమ్క బస్తల్ బందన, సార్ గాంసన వెన తా జేవ్ జోవయించి పాపుమ్క దుకుమ్ జలిన్చి రుజ్జుల్ దెకయ్త. 14 గని పూర్ము జేవ్ తూరు పట్టుమ్చ కి సీదోసు పట్టుమ్చ కి ఒగ్గర్ పాపుమ్ కెర్లె తిలె కి, ఈంజ లోకుమ్చ ఎత్తిజిన్క వెల్లి తీర్పు కెర్లె జా దీసి తుమ్మక జతి సిచ్చ జేవ్ పట్టల్ జతి సిచ్చుచి కంట ఒగ్గరి జయెదె. 15 పడ్డె తూమ్, కపెర్నహూమ్ పట్టుమ్చ మాస్సుల్, తుమ్ *పరలోకుమ్తె ఉక్కిల్ జస్తె గె? నాయ్, గెద, తుమ్ †వెల్లి ఆగి గొయ్తె ఉత్త గెతె” మెన యేసు సంగిలన్.

16 తెదొడి యేసు జోవ సిస్సుల్క, “తుమ్మచి కోడు కో నూనుల గే, అమ్మచి కోడు నూన్లి రితి జయెదె. తుమ్మచయ్ కో మరియాద కెర్లె నాయ్ గే, అంకయ్ కి మరియాద నే కెర్లె రితి జయెదె. కో అంకయ్ మరియాద కెర్లె నాయ్ గే, అంక తెద్రయ్లొ దేముడు అబ్బొక కి మరియాద నే కెర్లె రితి జతయ్” మెన సంగిలన్.

యేసు గవ్విలె అగ్గె తెద్రయ్ల ఉబ్బయ్ జిన్ ఉట్ట అయ్లీసి

17 యేసు అగ్గె గవ్విలె తెద్రయ్ల ‡ఉబ్బయ్ జిన్ జోవయించి కామ్ కెర కేడవన, సర్లసంతోసుమ్ తెన్ యేసుతె అన్నె ఉట్ట జా కెర, “ప్రబు, గెచ్చ మెన బూతల్క తుచి నావ్ తెన్ ఉదడ్డె, అమ్మచి కోడు జేవ్ కి నూన ఉట్ట గతతి” మెన జోవయించి సర్ల సంగిల. 18 యేసు జోవయింక, “నయ్తాన్ పరలోకుమ్ తెంతొ, జోచి టాన్ తెంతొ బిజలి మెల్లిలి రితి. డీన సేడ గెలిసి ఆవ్ దెకిలయ్. 19 ఈందె, తుమ్మక కెర్లె అదికారుమ్ దా అస్సి మెలె, తుమ్ అయివొక, పొట్టల్క నుండిలె జవున్ తుమ్ కిచ్చొ ప్రమాదుమ్ జను నాయ్, నయ్తాన్చి నెక్తి తిలన ఎత్తిచి ఉప్పిరి తుమ్ ప్రమాదుమ్ నెంతె జిన్తె. తెద్ది నెక్తి అదికారుమ్ తుమ్మక దా అస్సి. 20 గని ముక్కిమ్మక తుమ్ కిచ్చొచి రిసా సర్లసంతోసుమ్ తంక మెలె, బూతల్ గట్ల తుమ్క బియ్ ఉట్ట గెతినచి రిసా నాయ్, గని ‘ఇన్నె జెవుల’ మెన తుమ్చ నవ్వి పరలోకుమ్తె రెగిడ్డిన్చి రిసాయి తుమ్ సర్లసంతోసుమ్ జా” మెన యేసు జోవయింక సంగిలన్.

దేముడు అబ్బొన్చి రిసా సిస్సుల్క సంగిలిసి (మత్త 11:25-27; 13:16-17)

21 జయ్యి గడియయ్ దేముడుచి నుద్ది తిలి ఆత్మనెక్తిక యేసు ఒగ్గర్ సర్లసంతోసుమ్ జా దేముడు అబ్బొన్క కిచ్చొ మెన ప్రార్లన కెర్లెన్ మెలె, “పరలోకుమ్క కి బూలోకుమ్క కి అదికారుమ్ తిలొ ఓ బ, ‘జానుమ్’ మెన జోవయింక జెవ్వి గవ్వురుమ్ ఉచరంతనక చి ఒగ్గర్ సదు కెర్లెనక ఈంజ జల్లు జతిసి ఎత్తిచి అర్దుమ్ లుంకడ, బాలబోదల్ జల రిత గవ్వురుమ్ నెంజలనక అర్దుమ్ దెకవ అస్సిసి మెన తుక జోబర, మెన అంచి సర్ల ఆవ్ సంగితసి. తుచి దరుంతె ఇని కెర్లెదె, గెద” మెన ప్రార్లన కెర్లెన్.

§ 10:12 10:12 సాదోమ పట్టుమ్ పూర్ము కీసి నాననుమ్ జలి మెలె, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు జా పట్టుమ్చి ఉప్పిరి ఆగి నుచ దిలన్. అదికాండుమ్ 13:12, చి 18:20-19:29. * 10:15 10:15 నెంజలె ‘ఉప్పిర్ గెచ్చ గవ్వురుమ్ జస్తె గె? నాయ్, గెద, ఎట్టొ గెచ్చ సిస్సాదుమ్-జస్తె’ మెలి అర్దుమ్ కి ఉచరంక జయెదె. కపెర్నహూమ్ పట్టుమ్చ మాస్సుల్ ‘అమ్ యూదుల్ జమ్దెచి రిసా అమ్ వెంగిల్ జమ్దె. తూరు చి సీదోసుచ మాస్సుల్ యూదుల్ నెంజలిచి రిసా గార్ జవుల్ మెన ఉచరల. † 10:15 10:15 నెంజలె ‘వెల్లి ఆగి గొయ్తె’. ‡ 10:17 10:17 నెంజలె ‘ఉబ్బయ్చి జిన్’.

22 “అంచో అబ్బొ ఎత్తి అంచి అత్తి సార్పు కెర దా అన్నె. అన్నె, ఆవ్ పుత్తుసి కొన్నొ జయిందె గే అబ్బొ ఎక్కిలోయ జానె, చి అబ్బొ కొన్నొ జయెదె గే, ఎక్కి ఆవ్ పుత్తుసి జాని, చి అన్నె కక్క జోవయింక దెకయిందె గే, జెచ్చొ జాన్తి” మెన సంగిలన్.

23 తెదొడి యేసు జోచ బారజన్ సిస్సుల్ తిలి వక్క పసుల ఎక్కి జోవయింకయ్, “తుమ్ దెకితిసి దెకిత మాస్సుల్క చెంగిలి! 24 తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, పూర్ణుమచక చి కంట తుమ్క ఒగ్గర్ చెంగిలి. కిచ్చొక మెలె, పూర్ణుమ దేముడుచ కబుర్లు సంగిలన ఒగ్గర్జిన, రాసల్ ఒగ్గర్జిన తుమ్ దెకితిసి దెకుక జేవ్ కోర్ప జలెకి, దెకుక నెత్తిర్ల. తుమ్ సూన్తిసి సూసుక జేవ్ కోర్ప జలెకి, సూసుక నెత్తిర్ల. జా అవ్కాసుమ్ జోవయింక దొర్లు జయె నాయ్” మెన యేసు సిస్సుల్క సంగిలన్.

ప్రేమబుద్ధి తిలో సమరయ సుదొచి రిసా సంగిలి టాలి

25 ఏక సుట్టు యూదుల్చి మోసి తెన్ దేముడు దిలి అగ్గుల్ సికడ్డొసా ఎక్కిలో టీచ కెర, యేసుక పరిచ్చు కెరుక ఉచర ఇసి పుసిలన్. “గురుబాబు, పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె ఆవ్ బెద కెయెక తెయెక జెతి వాట్ అంక దొర్లు జంక మెలె, ఆవ్ కిచ్చొ కెర్లె జయెదె?” మెన పుసిలన్. 26 జో దస్సి పుసితికయ్, యేసు జోక, “మోసి పూర్ణుమచొచి అత్తి దేముడు రెగ్గయల ఏ అగ్గుల్తె కిచ్చొ మెన రెగ్లె అన్నె? ఒత్త కిచ్చొ సంగితయ్?” మెన పుసిలన్. 27 జో యేసుక కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె,

*“తుమ్చొ ప్రబు జలొ దేముడుక తుచి ఎత్తి పెట్టి తెన్, తుచి ఎత్తి మెన్ను తెన్, తుచి ఎత్తి సెక్తి ఎత్తి తెన్, తుచి ఎత్తి బుద్ధి తెన్ నిదాసుమ్ ఎక్కి ప్రేమ కెర్లె తంక. అన్నె, తుమ్క తుమి కెర్లె ప్రేమ కెరంతసు గే, తుచి పక్కయచక కి తెద్ది ప్రేమ కెర్లె తంక”

నేన దేముడు మోసిచి అత్తి దిలి అగ్గుల్చి కోడు సంగిలన్. 28 జో దస్సి జబాబ్ దెతికయ్, యేసు జోక “తుయి సరిగా జబాబ్ దిలది. తుయి సంగిల్ రితి కెర్లె తిలె, పరలోకుమ్తె తుయి బెద కెయెక తెయెక జెతి వాట్ తుక దొర్లు జయెదె” మెలన్.

29 జో మాస్సు, జలె, జో అన్నె సగుమ్జినక చెంగిల్ నే దెకితిన్క, ‘తప్పు నెంజె’ మెన రుజ్జు దెకుక ఉచర, “జలె, అన్నె మాస్సుల్క మెలె, కక్క?” మెన పుసిలన్. 30 పుసితికయ్, యేసు ఏక టాలి సంగ జబాబ్ దిలన్. ఇసి మెన; “అమ్చొ యూదుడు ఎక్కిలో యెరూసలేమ్ తెంతో యెరికో పట్టుమ్తె గెచ్చుక మెన వట్టె గెతె తిలన్, చి చొర్లుచి అత్తి దెర్లు సెడ్డన్క, జేవ్ జోచ పాలల్ కడ కెర జోక పెట గెల కెర, జోక ఇదిదిల్ జేవ్ తతె, జో మొర్లి రితి ముల దా ఉట్ట గెల.

31 “జలె, కిసి గే పూజరి ఎక్కిలో జయి వాట్ అయ్లన్, అన్నె, జో మాస్సుక దెక పాసి నే గెతె వాట్చి ఒత్తలొత్తొ పక్క ఉట్ట గెలన్. 32 దస్సి, దేముడుచి గుడితెచి సేవ కెర్లె †లేవీయుడు ఎక్కిలో కి జా టాన్తె అయ్లె, జో కి దెక కెర, వాట్చి ఒత్తలొత్తొచి పక్క ఉట్ట గెలన్.

33 “గని †సమరయ సుదొ ఎక్కిలో జా వట్టి ప్రయాసుమ్ గెతె తా, జో మాస్సు సేడ తిలిన్తె అయ్లన్, అన్నె జోక దెక కెర, యూదుల్ నిస్సారుమ్ దెకితో ఈంజొ సమరయ సుదొ, జో సేడ తిలో యూదుడుచి ఉప్పిరి కన్యారుమ్ జా, 34 పాసి గచ్చ దెబ్బల్ లయెలిన్తె తేలు చి ద్రాచ రస్సుమ్ ‘ఓస్తు’ మెన సువ దా, కట్టు బందిలన్ చి, ఇన్నెచి సొంత గాడ్చెచి ఉప్పిరి వెగడ దా, ఏక అద్దె గెరితె న కెర, జోవయింక దొర్లు జలి సావైచన కెర్లన్. 35 అన్నెక్ దీసి, దొరతే చి కూలిచి ఎదిలి డబ్బుల్ జేదితె తెంతో వెంట కెర, జా అద్దె గెరిచొ సావుకరిక దా, ఈంజొ మాస్సుక చెంగిల్ దెకితె తా, ఇన్నెచి రిసా అన్నె కిచ్చొ కర్లు సేడ్డె గే, ఆవ్ అన్నె అయ్లి పొది తుక దెందె మెన ఈంజొ సమరయ సుదొ ఒచ్చున్.

§ 10:26 10:26 తెలుగు బైబిల్ తే ధర్మశాస్త్రమ్ మెలె, మోసిచి అత్తి దేముడు రగ్గయలి అగ్గుల్ మెన అమ్ జాసుమ్. ఈంజొ కొడొ ఎత్తి బైబిల్తె అగ్చి పావ్ పుస్సుకుమె రెగ్గయ జా అన్నె, ఈంజొ దెకపుక మెన కుమియ జాసతె నొయి ప్రమాసుమ్తె మోసి పూర్ణుమచొచి అత్తి రిగ్లె దేముడుచ అగ్గుల్ మెన రగ్గవ అన్నె. * 10:27 10:27 ద్వితీయాపదేశ కాంధము 6:5 చి లేవీయకాంధమ్ 19:18. † 10:32 10:32 మెలె, లేవీ పూర్ణుమచొచి నకుమ్చె. ‡ 10:33 10:33 సమరయ సుదల్క యూదుల్ నిస్సారుమ్ దెకితెతి.

36 “జలె, చోర్పుతె దెర్పు నేడ్డు జో అన్నెక్కోక ఈంజేవ్ తీగ్గతె కేన్ మాన్సు ప్రేమ కెర్లొసా జలొ? కిచ్చొ ఉచర్లసి? నంగు” మెన జోక యేసు పరిచ్చ కెర్లన్. 37 “జోక కన్యారుమ్ దెకిలోసా” మెన జబాబ్ దిలన్ది, రిసా యేసు జోవయింక, “తుయి గో, చి అన్నె మాన్సుల్క దస్సి ప్రేమ కన్యారుమ్ దెకితె తా” మెన సంగిలన్.

మార్త మరెయిచి గెరి యేసు గోత్ గెలిసి

38 జలె, యేసు అన్నె సిస్సుల్ వట్టె గెతె తతికయ్, ఏక్ గెవ్వి పాచ అయ్లక, మార్త మెలి తేరిబోచ జోవయింక మరెయూద కెరుక మెన గెరి బుకార్లన్. 39 జాక మరెయ మెలి బేస్సి తిలి. జా, జలె, ప్రబుచి చట్ట వెన జో సంగితె తిలి బోదన నూనతె తిలి. 40 మార్త, గిగెర్చి కామ్ కెరుక మెన బమ్మ జతె తిలి, అన్నె, యేసుతె గెచ్చ కెర, “ప్రబు, ఆవ్ ఎక్కిలి ఈంజ కామ్ కెర్తె రితి అంచి బేని బద్దుకుమ్ జా ములితయ్ మెన దెకిన్ నాయ్ గె? జా అంక తోడు కెర్పు. నంగు” మెలన్. 41 గని ప్రబు జేవ్క కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, “మార్త, మార్త, తుయి ఒగ్గర్ కమ్మ తియన బమ్మ జా పంబ్ర జతసి. 42 ఎత్తి కమ్మతె ఎక్కి ముక్కిమచి సుబుమ్ కబుర్ నూనతి జయ్యి పాట మరెయ నజన అస్సి, జా జాచి తెంతో కడుక జెయె నాయ్.” మెన జాక సంగిలన్.

11

ప్రార్తన కెర్లెన్చి రిసా యేసు బోదన కెర్లెసి (మత్త 6:9-15)

1 ఏక్ దీసి కిచ్చొ జర్లు జలి మెలె, యేసు ఏక్ టాన్తె ప్రార్తన కెర్తె తిలన్, అన్నె, ప్రార్తన కెర కేడయ్లె, జోచ సిస్సుల్తె ఎక్కిలో జోక “ప్రబు, బాప్టిసుమ్ దెతె తిలో యోహాను జోచ సిస్సుల్క ప్రార్తన కెరుక సికడ్లి రితి, అమ్క కి ప్రార్తన కెరుక తుయి సికడ.” మెన సంగిలన్. 2 దస్సి సంగితికయ్, యేసు జోవయింక ఇసి మెలన్. “తుమ్ ప్రార్తన కెర్తె పొది ఇసి మెన;

* ఓ బ, తుచి నావ్ గవురుమ్ జవున్.

తుచి రాజుమ్ అమ్చితె జెవున్.

3 సరిపుచుప జతి అన్నిమ్ అమ్క రోజుక దొర్పు కెర దె.

4 పడ్డె, అమ్క పాపుమ్ కెర్తె మాన్సుల్క ఆమ్ †చెమించుప కెర్తెనుమ్, చి ఆమ్ కెర్తె పాపల్ తుయి అమ్క చెమించుప కెరు.

అమ్ పాపుమ్ నే కెర్తె రితి, సయతాన్ పాపుమ్ కెరయ్తిన తెంతో దయ కెర అమ్క పిట్టవు, మెన తూమ్ ప్రార్తన కెర” మెన యేసు సిస్సుల్క సికడ్లన్.

లాజ్ నెంతె పుసితో మింతు (మత్త 7:7-11)

5 తెపోడి జోవయింక అన్నె, “తుమ్తె కో జలెకు ఎక్కిలో మితుసి జలె, అందరె సొక్కుక మింతున్చి గెరి గెచ్చ, ఓ నేన్ము, అంక తిన్ని పోడియె బదుల్ దె. 6 అంచొ అన్నెక్కో మిత దూరి ప్రయానుమ్ జా అన్నె చి, జోక అన్నిమ్ దెతిసి అమ్తె కిచ్చొ కి నాయ్”. 7 పోడియె సంగుక గెలి గెర్చొ ఎజొమాని, జలె, గేర్ తెడి తెంతో “అంక ఇని అల్లర్ కెరుక పొని. కెప్పి డంక అస్సి చి, ఆవ్ అంచ బోదల్ నిజ అస్సుమ్. అప్పె ఉట్ట దెంక నెతిరి” మెనెదె, 8 జలె, తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, జో జోక మింతున్ జయెదె చి రిసా నాయ్; మింతున్ జలెకి నెనె, గెద; గని జో లాజ్ నెంతె పుసితె తత్తయ్చి రిసా, జో ఉట్ట కెర జోక దొర్పు జలిసి ఎత్తి దెయెదె.

9 జాకయ్ తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, దొర్పు జలిసి ఎత్తి, దేముడుతె తుమ్ సంగితె తా, తుమ్క దెయెదె. ఎక్కి మెన్సు తెన్ చజిలె దొర్పు జయెదె. కెప్పితె ఉంక్రయ్తె తిలె, తుమ్క కెప్పి ఉగ్గ దెయెదె. 10 కో నజీలె, జోక దొర్పు జయెదె, చజిలెసాక, దొర్పు జయెదె. కెప్పితె కో ఉంక్రయ్లె, జోచి రిసా ఉగ్గ దెయెదె.

S 10:40 10:40 నెంజలె, ‘అన్నిమ్ తెయార్ కెరుక మెన’. * 11:2 11:2 నెంజలె ‘ఓ పరలోకుమ్ తిలో అమ్చొ దేముడు అచ్చొ’. † 11:4 11:4 మెలె, జేవ్ అమ్క పాపుమ్ నే కెర్తె రితి అమ్ దెకితెనుమ్.

11 తుమ్తె సగుమ్జినక బోదల్, తుమ్తె కేన్ జవున్ మాన్సుచో పుత్తుసి †“మొస్సా రోన్ దె” మెలె, అబ్బొసి అయి దెయెదె గె? నాయ్, గెద. 12 నెంజిలె “అంజొ దె” మెలె, పొట్టె దెయెదె గె? నాయ్, గెద. 13 జలె, తుమ్ మాన్సుల్ పాపుమ్ సుదల్ తిలె కి తుమ్చ బోదల్క చెంగిల్చి దెంక జాన్సు జలె, పరలోకుమ్ తిలో దేముడు అబ్బొతె కో జోచి సుద్ది తిలె ఆత్తుక నజిలె దెయె నాయ్ గె? కచితుమ్ దెయెదె.

14 ఏక్ సుట్టు యేసు గుల్లో కెర్తొ ఏక్ బూతుమ్క ఉదడ్డె తిలో. జో బూతుమ్ జో మాన్సుక ముల దిలె, జో మాన్సు లట్టబుక మొదోల్ కెర్తొ, చి దెకిలె ప్రెజల్ ఒగ్గర్ ఆచారిమ్ జలె. 15 గని జోవయింకె సగుమ్జిన కిపండితుల్ సూన కెర కిచ్చొ మెలె మెలె, “బూతల్క రానొ జలొ* బయెల్లెబూల్చి నావ్ తెన్ ఈంజొ బూతల్క ఉదడ్డయ్” మెన సంగిలె. 16 అన్నె సగుమ్జిన, జోక పరిచ్చ కెరుమ మెన ఉచర, “తుచి నెక్తి పరలోకుమ్చి అదికారుమ్చి తిలె, జా రుజ్జు దెకయ్తి కిచ్చొ జవున్ వెల్లి కామ్ అమ్చి మొక్కె కెరు” మెన సంగిలె. 17 గని యేసు జోవయించి మెన్సుతె తిలిసి జానె చి, జోవయింక, “కేన్ జవున్ రాజిమ్తెచ మాన్సుల్ జోవయింక జెచ్చి విరోదుమ్ జా వర్చ వర్చ జా యుద్దుమ్ కెరన్లె, జా రాజిమ్ పాడ్ జా గెచ్చెదె, అన్నె, †కేన్ గేరు జవున్ మాన్సుల్ వర్చ వర్చ జా జోవయింక జెచ్చి విరోదుమ్ కెరన్లె, జా గేరు జవున్ సేడెదె. 18 దస్సి, సయ్తాన్ సయ్తాన్చి ఉప్పెరి జొయ్యి యుద్దుమ్ కెర్తె, జోచి రాజిమ్ కిసి టీవెదె, టీవుక నెత్తె మెలె, అంక బయెల్లెబూల్ జోవయింక సాయిమ్ తతికయ్ బూతల్క ఉదడ్డయ్” మెన తుమ్ సంగితను. 19 జలె, ఏక్ కోడు తుమ్ ఉచర. ఆవ్ ఏక్ వేల బయెల్లెబూల్చి నావ్ తెన్ బూతల్క ఉదడ్డెగిన, తుమ్చయ్ సిన్సుల్ కచి నావ్ తెన్ ఉదడ్డెతి? బూతల్క ఉదడ్డె తుమ్చయ్ సిన్సుల్ అంచి రిసా తుమ్క తీర్చు నంగుతు! 20 గని దేముడుచి ఆతుక మెలి కోడు జోచి నెక్తికయ్ ఆవ్ బూతల్క ఉదడె గెల్లెసి జలె, కచితుమ్ దేముడుచి రాజిమ్ తుమ్తె అప్పె పాచ జా అప్పె.

21 కేన్ జవున్ †బలుమ్ సుదె, జోచ అయ్దల్ ఎత్తి దెరన జోచి సొంత గేరు రకితె తిలె, కో నే దెర గెతి రితి జోచ అస్సుల్ చెంగిల్ తవులె. 22 గని జోచి కంట ఒగ్గర్ కిన్కె తిలొసా అయ్లె, జోక పెట జిన్కె, జో మాన్సు నంప కెర్తె అయ్దల్ ఈంజొ అన్నె నెక్తి తిలొసా వెంట గెల కెర, జోచ అస్సుల్ దెర గెచ్చ జోచ మితర్చల్ తెన్ వాటల్ కెరన వంటనులె.

23 “జలె, కో అంచి వచ్చెన జయె నాయ్ గే, అంక విరోదుమ్ జా అస్సె, చి అంచి రాజిమ్తె జేవ్ బెదితి రితి కో అంచి తెన్ మాన్సుల్క అంచితె ఆనె నాయ్ గే, అంచి మందక చెదుర్చు కెర్తయ్.” మెన యేసు సంగిలన్.

బూతుమ్ ముల దిలి గెరి అన్నె ఒగ్గర్ బూతల్ ఉట్ట జా బన జతినచి టాలె (మత్త 12:43-45)

24 తెదొడి యేసు అన్నెక్ కోడు సంగిలో, “ఏక్ మాన్సుక బూతుమ్ దెర తిలెగిన, జో బూతుమ్ జో మాన్సుచి తెంతో ముల దా తత్తిచి రిసా టాన్ చజన బయిలె గెచ్చ బుల్లె తయెదె, గని టాన్ నే దొర్చు జలి రిసా, ఉచరన, ఆవ్ ముల దిలో గెరి అన్నె గెచ్చిందె మెన 25 జో గెరి అయ్లె, జో గెర్చొ మాన్సు వడ్డవ కెర సుబ్రుమ్ కెర అస్సె మెన దెక కెర 26 గెచ్చ, అన్నె జాచి కంట గర్చు నెత్తు బూతల్క పట్టి కడ ఆనెదె చి, జేవ్ ఎత్తి జో మాన్సుతె పెన కెర, ఒత్తయ్ బన జవులె. జాచి రిసా, పట్టొ జో మాన్సుక అగ్గెచి కంట ఒగ్గర్ అల్లర్ జయెదె” మెన యేసు సంగిలన్.

కక్క ఒగ్గర్ చెంగిల్ గే యేసు సంగిలిసి

27 యేసు ఈంజొ కోడు సంగితికయ్, కిచ్చొ జర్గు జలి మెలె, ఒత్త బెర తిలె జనాబ్తె ఏక్ తేర్బోద “తుక పాయిలి దూదు పియడ్డి అయాదక ఒగ్గర్ చెంగిలి!” మెన కేక్ గలిలి. 28 జలె, యేసు కిచ్చొ జెబాబ్ దిలన్ మెలె, “నాయ్, గెద. కక్క ఒగ్గర్ చెంగిల్ మెలె, దేముడుచి కోడు సూన, జయ్యి కోడె రితి ఇండితనకయ్” మెలన్.

† 11:11 11:11 నెంజిలె ఈంజొ తొలి రెగిడ్ల సగుమ్ పుస్తకల్తె అన్నె కిచ్చొ బెద తిలె మెలె, “పోడియె దె” మెలె, అబ్బొసి పత్తరు దెయెదె గె? నెంజిలె “మొస్సా రోన్...”... § 11:15 11:15 మత్తయ 12:24, మార్కు 3:22. * 11:15 11:15 మెలె, సయ్తాన్. † 11:17 11:17 మత్తయ 12:25, మార్కు 3:25. † 11:21 11:21 సయ్తానుక టాలె జయెదె. § 11:22 11:22 యేసుక్రీస్తుక టాలె జయెదె.

జేవ్ యూదుల్చి అన్యాయము బుద్ధిచి రిసా సంగిలిసి
(మత్త 12:38-42; మార్కు 8:12)

29 అన్నె ఒగ్గర్జన్ ప్రజల్ బెర జెతె తతికయ్, యేసు ఇసి మెన బోదన కెరుక దెర్తన్. “ఈంజ కాలుమ్చ మాన్సుల్ ఒగ్గర్ పాపుమ్చ. అంచి అదికారుమ్క రుజ్జు దెకయత వెల్లెల కముక కోర్ప జతను, గని అంచి అదికారుమ్ దెకయతి రిసా ఎక్కిక పిట్టవ, కేన్ వేర కామ్ కెర దెంక నెంజె. కేన్ మెలె, దేముడుచ కబుర్లు సంగిలో యోనా పూర్ణుమ్చొక జర్లు జలిసి జా వెల్లి కామ్ టాలె జయెదె. 30 *యోనా పూర్ణుమ్చొ తిర్తతి వెల్లొ మొస్సాచి పెట్టి తా బార్ జలిసి నీనెవె పట్టుమ్చ మాన్సుల్క ఏక్ రుజ్జు జలి, గెద. దస్సి, మాన్సు జా జెర్లున్ అయలయ్ అంక †జర్లు జతిసి దొర్కు జలి రుజ్జు జయెదె.

31 “జలె, ఈంజ లోకుమ్చ మాన్సుల్క వెల్లి తీర్పు కెర్తి దీసిక, తుమ్ ఈంజ కాలుమ్చ అన్యాయము జల యూదుల్ కి, యోనా బోదన కెర్త నీనెవె పట్టుమ్చ ప్రజల్ కి, బెద టీవెతె. జేవ్ తుమ్క ‘గర్చ’ మెన రుజ్జు దెకవుల. కిచ్చొక మెలె, జా దేసిమ్చ మాన్సుల్ యోనా కెర్తి బోదన నూన కెర, జేవ్ కెర్త పాపల్చి రిసా దుకుమ్ జా, మెన్సు మార్పువ, నంపజా బుద్ధి జల గని తూమ్ నాయ్. ఈందె, యోహానుచి కంట వెల్లొ తుమ్చి నెడిమి †అస్సె. 32 పడ్త, వెల్లి తీర్పు కెర్తి జా దీసిక, కీసేబా మెలి దచ్చెన దేసిమ్చి పూర్ణుమ్ తిలి రాని ఎక్కి, ఈంజ కాలుమ్చ మాన్సుల్ తెన్ టీచ, తుమ్క ‘గర్చ’ మెన రుజ్జు దెకయెదె. కిచ్చొక మెలె, పూర్ణుమ్ జా రాని ‘సాలొమోను రాని సంగితి బుద్ధి నూనిందె’ మెన, ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ దూరి తెంతొ అయలి. గని, ఈందె, సాలొమోనుచి కంట వెల్లొ తుమ్చి నెడిమి * అస్సె.

మాన్సుచి పేట్ తెడి చెంగిల్ ఉజడి కావలె మెలిసి

33 “కేన్ జవున్ మాన్సు ఏక్ దీవు లంబడ తిలె, జా దీవుక ఆరి లంబడ్డి రితి గెర్చి మజ్గెరతె క్కాన్సి గొయితె జవున్ తితి నాయ్, నాడిచి తెడి జవున్ డంకితి నాయ్, గని గెరి జెత ఎత్తిజిన్క జా ఉజడి దెతి రిసా దీవుకంబుమ్చి ఉప్పిరి తివుల.

34 “తుమ్చి ఆగ్గుక తుమ్చ అంకివొ దీవు జలె, తుమ్చ అంకివొ †టేంట తిలె, తుమ్చి ఒండి ఆగ్ ఉజడి తెన్ తయెదె. గని తుమ్చ అంకివొ మయల జా తిలె, తుమ్చి ఆగ్ ఎత్తి అమన్ రితి అందర్ తెన్ తయెదె. 35 జాకయ్, తుమ్చి పెట్టి తిలి ఉజడి అందర్ నే జతి రితి జాగర్త తెన్ తా. 36 జలె, తుమ్చి ఒండి ఆగ్ కేన్ పక్క కి అందర్ నెంజితె రితి ఉజడి బెర తిలె, దీవుచి ఉజడి కీసి తుమ్క ఉజడి దెకయెదె గే, దస్సి, తుమ్చి పెట్టిచి ఉజడి సొస్టుమ్ డీనెదె” మెన యేసు సంగిలన్.

పరిసయ్యుల్క చి దేముడుచి కొడొ సికడ్డనక యేసు తీర్పు సంగిలిసి

(మత్త 23:1-36; మార్కు 12:38-40; లూకా 20:45-47)

37 యేసు జా బోదన సంగ కేడయ్తెకయ్, పరిసయ్యుడు ఎక్కిలో యేసుక జోచి గెరి అన్నిమ్ కా జె మెన బుకార్లన్, చి యేసు జో తెన్ గెరి గెచ్చ అన్నిమ్ కంక వెసిలన్. 38 జలె, యేసు అత్తో నే దొవతె అన్నిమ్ కతయ్ మెన దెక కెర జో అచారిమ్ జలో. 39 యేసుప్రబు జోక, “తుమ్ పరిసయ్యుల్ గలస్సు గిన్సులు ఉప్పిర్ పక్క దోవ, తుమ్చి ఆగ్గుచి ఉప్పిరి దొవతను, గని గలసు గిన్సు తెడి ముర్తి తా గెలి రితి, తుమ్చి పేట్ తెడి కిచ్చొ అస్సె మెలె, ఆన బుద్ధి పాపుమ్బుద్ధి బెర అస్సె. 40 తుమ్ బుద్ధి నెంజిలన, ఉప్పిరి తిలిసి జెర్లుయలో దేముడు, తెడి తిలిసి కి జెర్లుయలోనా నెంజె గె? కెర్త, గెద! 41 జలె, తెడి తిలిసి దర్ముమ్క దాన, చి ఈందె, తుమ్క ఎత్తి నుద్ది జయెదె.

42 “అయ్యో తుమ్ పరిసయ్యుల్, తుమ్క సిచ్చు పిట్టి నాయ్! కిచ్చొక మెలె, తుమ్ పొచ్చాన్ రొడ్డెతె చెరమల్లితె దనచ ఎత్తితె దెస్సు వంతుల్ కెర, ఏక్ వంతు ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుక దెతను. గని మాన్సుల్చి ఉప్పిరి సత్తిమ్ తీర్పు కెరుక చి, దేముడుక ప్రేమ కెరుక తుమ్ పవ్వుతను. జలె, కిచ్చొ

* 11:30 11:30 యోనా 1-4 అధ్యాయల్. † 11:30 11:30 మెలె, యేసు మొర తిర్తత అస్సె జొ ఉట్టితెసి. లూకా 23, 24 అధ్యాయల్. ‡ 11:31 11:31 సొంతచి రిసా సంగితయ్. § 11:32 11:32 సొంతచి రిసా సంగితయ్. * 11:32 11:32 రానల్ మెదొల్ పుస్సుకుమ్ 10 అధ్యాయమ్. † 11:34 11:34 ‘టేంట అంకివొ’ మెలె, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు తెన్ యేసు తెన్ బెద జోవయింబి బుద్ధి దెరన జయ్యు బుద్ధిక సత్తిమ్ ఇండితెసి. ‘మయల అంకివొ’ మెలె, నయతాన్ తెన్ బెదిలిసి; జోవయింబి పొరపాల్ బుద్ధి, పాపుమ్బుద్ధి దెరన పాపుమ్ ఇండితె తా గార్ జతిసి.

కిచ్చి వస్తువలెతె దెన్ను వాటల్ కెర ఏక వాట జోవయింక దెంక తప్పు నెంజె, గని ముక్కిమక సత్తిమ్ తీర్పు కెరై తత్తదు జలె, దేముడుక ప్రేమ కెరై తత్తదు జలె, తుమ్క చెంగిల్ తత్తి!

43 “అయ్యో, తుమ్ పరిసయ్యుల్, తుమ్క సిచ్చ పిట్టె నాయ్! కిచ్చొక మెలె, సబ గెరిచ ముక్కిమ్ టాన్తుతె వెసుక కోరవ జతసు, సంతవీరులె ఎత్తిజెన్ అమ్క జొకర్లు మెన కోరవ జతసు. 44 అయ్యో, తుమ్క సిచ్చ పిట్టె నాయ్! తుమ్ కీసి జతసు మెలె, బయలె తతా నే డీస్త మెన్నుల్ రిత అస్సున్. ‘మెన్నుల్’ మెన నేన కెర, మాన్నుల్ ఒత్త సుదితతి” మెన యేసు టాలి కెర సంగిలన్.

45 తెదొడి, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డసా ఎక్కిలో యేసుక, “గురుబాబు, తుయి ఇసి సంగిలె, †అమ్క కి మరియాద కడ్డసి” మెలన్. 46 యేసు జొక కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, “తుమ్ మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డస, అయ్యో! తుమ్క కి సిచ్చ పిట్టె నాయ్! కిచ్చొక మెలె, కూలి మాన్నుల్క సావుకర్లు కీసి కంది వయతి జాడు వయడుల గే, దస్సి తూమ్, ఒగ్గర్ ఆడ్డ రితి కెరుక అస్సె మెన, ప్రజల్క జాడు వయడ్డి రితి కెర్లసు. గని తుమ్ వయడ్డ జాడ్డు రిత ఆడ్డ సుల్కన కెర్రి రిసా తుమ్చి కిడి ఊంటి కి నే చంపొ కెర్రి రితి, జేవ్ ప్రజల్క కన్నూరుమ్ జసు నాయ్. 47 అయ్యో, తుమ్చి సిచ్చ పిట్టె నాయ్! కిచ్చొక మెలె, తుమ్చ వూర్లుమ్చ దేముడుచ కబుర్లు సంగిలనక మార్ల, చి జా టాన్క జోవయించి రిసా †చెంగిల మెన్నున్లు తుమ్ బందయేతసు. 48 దస్సి, జోవయించి పాపుమతె తుమ్ బెదిలిన్చి రిసా తుమ్చి ఉప్పిరి జోవయించి ఉప్పిరి సాచుల్ జతసు. కిచ్చొక మెలె, జేవ్ జోవయింక మార్ల, చి తూమ్ జోవయింక మెన్నున్లు బందయేతసు. 49 జాకయ్ దేముడుచి గ్యానుమ్ సంగిలిసి కిచ్చొ మెలె, అంచ కబుర్లు సంగితన సగుమ్జిన్క, అంచ బారికుల్ జతన సగుమ్జిన్క, జా కాలుమ్క అమ్చ యూదుల్తె తెర్తయిందె, చి జా కాలుమ్క అమ్చ యూదుల్ జోవయింతె సగుమ్జిన్క మారుల, సగుమ్జిన్క వేర సిచ్చల్ అల్లర్ కెరుల” మెన అస్సె. 50 దస్సి, బూలోకుమ్ జెర్మయిలె తెంతొ అప్పె ఎద అబ్బుదింసి తూమ్ దేముడుచ కబుర్లు సంగిలనచి లోయి సువిలి పాపుమ్ తుమ్ ఈంజయ్ కాలుమ్చ వయతె. కెయ్ తెంతొ నూయి జలిసి మెలె, 51 *హేబెలు అన్నొసి అత్య కెర్రి తెంతొ మొదొల్ కెర, †దేముడుచి గుడిచి నెడిమి బలి దెతి స్తంబుమ్ సొడి మాన్నుల్ మార్లొ జెకర్యాచి లోయి సువిలి ఎదచి లోయి. నిజమి తుమ్క ఆచ్ కచితుమ్ సంగితసి, జేవ్ ఎత్తిజెన్చి లోయి సువిలి పాపుమ్చి సిచ్చ ఈంజయ్ కాలుమ్చక లయెదె.

52 “అయ్యో, తుమ్ మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డస, తుమ్క సిచ్చ పిట్టె నాయ్! కిచ్చొక మెలె, దేముడు రెగిడ్డిన్తెచి బుద్ది గ్యానుమ్చి †గేరుచి తాలల్ కడి తుమ్ దెర గెచ్చు లుంకాడ అస్సున్. తూమ్ కి ఒత్త వచ్చు నాయ్, చి ఒత్త వెసుక గెల అస్సె మాన్నుల్క కి ఆడ్డు కెర, ఒత్త వెనడ్డు నాయ్” మెన యేసు సంగిలన్.

53 యేసు ఒత్త తెంతొ ఉట్ట గెతికయ్, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డస చి పరిసయ్యుల్ జోచి ఉప్పిరి ఒగ్గర్ కున్సిరుమ్ జా, కిచ్చొ కిచ్చొచి రిసా జోవయింక వున లట్టబడ పరిచ్చ కెర్రి రితి జెతె తిల.

54 “ఏక వేల జో కిచ్చొ జవున్ తప్పు సంగిలె జొక దెరుక జయెదె” మెన, రకితె తిల.

12

మాయబుద్ధిచి రిసా యేసు సంగిలిసి

1 తెదొడి * ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జెన్ మాన్నుల్ యేసుతె బెర జా ఎక్కిలోక ఎక్కిలో సుచ సుది జతె తతికయ్, యేసు తొలితొ జోచ సిన్నుల్ తెన్ లట్టబుక దెర, “పరిసయ్యుల్ జేవ్ సొంత సికడ్డి బుద్ది ఇండితి నాయ్. పొడియె కెర్రి పిట్టె కీసి జా పొడియె కెర్రిసి ఎత్తిక వులయెదె గే, దస్సి పరిసయ్యుల్ చి జా మాయబుద్ది దెకిలె, అన్నె మాన్నుల్ కి దస్సి మాయబుద్ది సికుక జయెదె. జాకయ్ తుమ్ జాగర్ల దెకన. 2 డంకి జలిసి కిచ్చొ జలెకి కెయ్చ తెయ్చ నే డీస్త తయె నాయ్. లుంకడ్డిసి కిచ్చొ జలెకి కెయ్చ తెయ్చ ఎత్తిక నే

† 11:45 11:45 కిచ్చొక మెలె, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డస పరిసయ్యుల్ తెన్ బెదితన జవుల. § 11:47 11:47 మత్తయి 23:29-30. * 11:51 11:51 అదికాండుమ్ 4:8. † 11:51 11:51 2 దిన: వుస్తకుమ్ 24:20-22. యేసు నే జెతె అగ్గె ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచ కబుర్లు సంగిలో ఆకర్చొ మాన్సు ఈంతొ జెకర్యా మలొసా. † 11:52 11:52 మత్తయి రెగిడ్డిన్తె, మత్తయి 23:13 తె కిచ్చొ అస్సె మెలె, “మాన్నుల్చి మొక్కె తుమ్ పరలోకుమ్చి కెర్రివొ డంకితసు....”. * 12:1 12:1 నెంజెలె, జా అర్దుమ్క ‘లచ్చుజెన్ మాన్నుల్’ మెన రెగ్లె అస్సె.

జాన్ తి రితి జెయి నాయ్. ఆకర్క డీసిదె, ఆకర్క జానుప జయెదె. ³ అందరతె తుమ్ కిచ్చొ నంగ తన్న గే, ఉజిడతె నూనయ్ జయెదె, చి అన్నె కోయి నెంతె కెప్పివో డంకన కిచ్చొ కచి కండయి నంగ తన్న గే, మేడల్చ బర్సెల్ తెంతో సాట్ట జయెదె.

కక్క బింక గే నే బింక గే యేసు సంగిలినీ
(మత్త 10:28-31)

⁴ “జాకయ్, గోతుసుదల్, తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, తుమ్చి ఆఁగుక మారుక తెరితనక తుమ్ బియఁ నాయ్. జేవ్చి పడ్డో తుమ్క అన్నె కిచ్చొ అల్లర్ కెరుక నెత్తిర్ ⁵ నాయ్, గని తుమ్ కక్క బింక గే తుమ్క సంగితసి. కక్క మెలె, మాన్సుచి ఆఁగుక మార్లి పడ్డో జోవయింక వెల్లె ఆగి గోయతె గల దెతి అదికారుమ్ తిలో దేముడుకయ్ తుమ్ బియఁ. తుమ్ జోకయ్ బియఁ మెన తుమ్క ఆవ్ సంగితసి.

⁶ “ఈంజ దేసిమచ మాన్సుల్ పావ్ గెర్పిట్టల్ దొన్ని కాసుక వికుల, గెద. జెలె, దసచక ‘విలువ’ మెన మాన్సుల్ నే దెకిలెకి, దేముడు జోవయింతె ఎక్కిక కి పవ్వె నాయ్. ⁷ దేముడు తుమ్చి ఉప్పిర్ కెద్ది ప్రేమ అన్నె మెలె, తుమ్చి బోడిచ సెంఠి వాడల్ ఎత్తి మొత్తుమ్ కెత్తి అన్నె గే, జొయ్యి జానె. జాచి రిసా తుమ్ బియఁ నాయ్. తుమ్ పిట్టల్చి కంట బగ్గర్ విలువ అన్నెన్.

యేసుక నంపజెలిగిన, మాన్సుల్చి మొక్కె ఒప్పున సంగుక అన్నె
(మత్త 10:32-33; 12:32; 10:19-20)

⁸ “జెలె, తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, కో అంక నంపజా యేసుక్రీస్తుకయ్ ఆవ్ నంపజా అన్నె, మెన మాన్సుల్చి మొక్కె ఒప్పునుల గే, అంచయ్ మాన్సుల్, మెన, పరలోకుమతె దేముడుచ దూతల్చి మొక్కె ఆవ్ మాన్సు జా జెర్కున్ అయ్లోసా ఒప్పునిందె. ⁹ గని, మాన్సుచి మొక్కె కో అంచ రిసా జోచో నెంజె మెనుల గే, దస్సి, ఒత్త దూతల్చి మొక్కె జోవయించి రిసా ‘అంచ నెంజెతి’ మెన ఆవ్ సంగిందె.

¹⁰ “అన్నె, కో గడియ బమ్మ జా కెర ఆవ్ మాన్సు జా జెర్కున్ అయ్లోసాచి రిసా అన్యాసుమ్ కోడు లట్టబుల గే, జోవయింతె ఎత్తి మాన్సుచి జా పాపుమ్ చెమించుప కెరుక జయెదె. గని, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మక కో దూసుప కెరుల గే, జోవయింతె కచి పాపుమ్ చెమించుప జయె నాయ్.

¹¹ “అన్నె కిచ్చొ మెలె, తుమ్చి ఉప్పిరి కోపుమ్ జల యూదుల్ తుమ్క నిందల్ కెర జోవయించ సబ గెరల్ నెంజెలి అదికార్లుచి మొక్కె, నెంజెలి రాసల్చి మొక్కె పరిచ్చ కెరుల, గని తుమ్ కీసి రుజ్జు నజనుక గే, కిచ్చొ జబాబ్ దెంక గే, తుమ్ కిచ్చొ సంగుక గే, తుమ్ బియఁ నాయ్. ¹² కిచ్చొక మెలె, తుమ్ కిచ్చొ సంగుక గే తెదోడక, జయి గడియయ్ పరలోకుమచో దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ తుమ్క సికడెదె” మెన యేసు సంగిలన్.

సామ్నారుమ్ జతి ఆనక జెతిన్చి రిసా యేసు సంగిలినీ

¹³ తెదోడి ప్రెజెల్తె ఎక్కిలో యేసుక ఇసి మెలన్: “ప్రబు, అమ్చి ఆస్తితెచి అంచి వాట దెప్పన్ మెన అంచో అన్నెక సంగు” మెలన్. ¹⁴ యేసు, జెలె, జోక, “ఒ మాన్సు, జోక చి తుక నెడిమి తీర్పు దెజోసా ఆవ్ జతి రితి, జోచి తుచి ఆస్తి వంటితి రితి, దస్సి కెరిందె మెన కో అంక టీచ అస్తి?” ¹⁵ జనాబ్క అన్నె, “తుమ్ నూన. సామ్నారుమ్ దిర్కు కెరంతి ఆన నే జతి రితి తుమ్ జాగర్త తెన్ తా. మాన్సుక కెద్ది సామ్నారుమ్ తిలె కి, † జోవయించి ఆత్మక జయిడ్చిని నెంజె, జా” మెలన్.

బుద్ది నెంజెలో సామ్నారిచి టాలి

¹⁶ తెదోడి జనాబ్క యేసు ఏక టాలి సంగిలన్. కిచ్చొ మెలె, “సామ్నారి ఎక్కిలో తిలన్. జోచి బుయింతె చెంగిల్ పంటో పికడ్చన్. ¹⁷ గట్టిజ పంటో పికిత్కయ్ కిచ్చొ ఉచర్లన్ మెలె, ‘అంచి దాను సువుక టాన్ దెరి నాయ్. కీన్ కెరుక?’ మెన ఉచర, అన్నె, ¹⁸ ఒహో, జాని. దాన్ కొట్టు తియంత గెరల్ సేడవ కెర, అన్నె వెల్లెల్చ బందయిందె, చి ఒత్తయ్ అంచ దాన్ చి అంచి సామన్ ఎత్తి తియనిందె. ¹⁹ అన్నె, కిచ్చొ మెననిందె మెలె, తుయి అద్దుసుమ్చో! కెత్తిగే వెర్పుల్ తుక కామక జెతిసి తుక సామ్నారుమ్ అన్నె.

† 12:15 12:15 నెంజెలి, ‘జో బగ్గర్ దీసల్ జతి రితి నెలవ దెతిసి నెంజె’. నెంజెలి ‘జోవయింక జయిడ్చిని నెంజె, జోవయించి జివతుమ్క నిజామ్ ముక్కిమ్ తిలిసి నెంజె’.

నుక్కుమ్ తెన్ తా, చి ఇస్సుమ్ అయ్లి రితి కా పియ సర్ద కెరంతె తా జి మెననిందె మెలన్. 20 గని దేముడు జో మాన్సుక, 'తుయ బుద్ది నెంజిల్ వెర్రి సుదొ, తుచి. జీవు ఆజి రాతికయ్ కడ నెంక జివుల. జయి అంది ఆడ్ర. తుకయ్ తుయి కుడవన్సిని తెదొడక కచి జయెదె?' మెలన్. 21 జలె, కో ఈంజ లోకుమచి అన్సి కుడవన సామ్సారుమ్ కెరనుల చి దేముడుక వచ్చు జో దెతి ఆత్మ సామ్సారుమ్ జోక తయె నాయ్ గే, జోచి గత్తి ఈంజ టాలిచొ మాన్సుచి గత్తి ఎక్కి.' మెన యేసు సంగిలన్.

'కీసి జా జిమదె?'

(మత్త 6:25-34; 6:19-21)

22 "జాకయ్, ఆవ్ తుమక కిచ్చొ మెంతసి మెలె, 'కిచ్చొ కమదె గే, కిచ్చొ గలనుమదె గే, కీసి జా జిమదె' మెన తుమచి మెన్సుతె చింత గలన నాయ్. 23 కిచ్చొక మెలె, అన్సిమచి కంట మాన్సుచి †ఆత్మ ముక్కిమ్ గెద, పాలల్చి కంట ఆగ్ విలువ గెద?. 24 కాడల్చి రిసా తుమ్ ఉచర. జేవ్ ఉంపితి నాయ్, పంట్ లాయితి నాయ్, చి జోవయింక కొట్టు నాయ్ కొట్టు గెరల్ నాయ్ జలెకి, దేముడు జోవయింక అన్సిమ్ దెతయ్. జలె, పిట్టల్చి కంట తుమ్ ఒగ్గర్ విలువ అన్సున్ గెద? కచితుమ్ తుమ్క దొర్కు జలిసి జో దొర్కు కెరెదె. 25 వడ్డొ, తుమ్చితె కో కెడ్డి చింత గలనలెకి, †జోచి బత్తుక కొల్లక అత్తై జవున్ ఒగ్గర్ కెరనుక తెరె గే? నెత్తె. 26 దస్సు ఇన ఇదుద్ల కమె జర్గు కెరుక నెతుర్కు జలె, అన్నె తిల కమె జర్గు కెరుక కిచ్చొక బమ్మ జతను?

27 "ఊంగెచ పుల్లొ కీసి వడ్డితతి గే, తుమ్ ఉచర. జేవ్ కామ్ కెర్తె నాయ్, పాలల్ పీంతి నాయ్. జలెకి, ఎదిమాబ్ సామ్సారుమ్ కలుగు జలొ పూర్ణుమచొ రాన్ సొలొమాను కి ఈంజేవ్ పుల్లొచి రితి నూటి కెరనుక నేన్లొ. 28 తుమ్ తొక్కి నముకుమ్ తిలన, ఏక కోడు ఉచర. ఆజి బట్టి వడ్డితి, గని కలిక డయ దెతి వెర్రి చివ్వర్క దేముడు ఎదిలి నూటి కెర్తయ్, జలె, కచితుమ్ తుమ్ మాన్సుల్ అన్నె చెంగిల్ గలంతిని దొర్కు కెరెదె. 29 అన్నె, 'అన్సిమ్ కీసి దొర్కు జయెదె, పితిసి కీసి దొర్కు జయెదె?' మెన తుమ్ బమ్మబుద్ది తెన్ తా నాయ్. 30 కిచ్చొక మెలె, ఈంజ లోకుమచ ఎత్తి మాన్సుల్ ఇన వస్తువల్ దొర్కు కెరనుక ఆన జతతి. ఇన సామ్సు తుమ్క కి దొర్కు జతతి మెన తుమ్క అబ్బొది జత దేముడు జానె. 31 తూమ్, కిచ్చొ కెరుక అన్నె మెలె, *జోచి రాజిమతె బెద, జోక గవురుమ్ కెర్తె బుద్ది ఇండుక ఆన జా, చి దొర్కు జల ఈంజేవ్ అన్నె వస్తువల్ కి తుమ్క జో దొర్కు కెరెదె.

పరలోకుమతెచి ఆత్మ సామ్సారుమ్క ఆన జతినచి కోడు

32 "అచి ఇదిలిసి మంద జల అంక నంపజలన, తుమ్ బియ్ నాయ్. కిచ్చొక మెలె, †జోచి రాజిమతె తుమ్ బెద జో తెన్ ఏలువ కెర్తె రితి అంచొ అబ్బొసి జలొ దేముడుచి ఉద్దెనుమ్. 33 తుమ్చ అస్టల్ ఏక గెల కెర, బీద నుదల్క జా డబ్బుల్క తుమ్ దర్కుమ్ దాన. పరలోకుమతెచి పొర్న నే జతి రగుమ్ పాడ్ నే జతి రగుమ్ సెంచెల్ కోడు దొర్కు కెరన తా. జేవ్ సెంచెల్తె కిచ్చొ తంక మెలె, పాడ్ నే జతి, కేన్ చొరు జా దనుమ్క పాసి గెచ్చుక నెత్తిర్చి, చి కేన్ కీచు జాక కంక నెత్తిర్చి. 34 తుమ్ కేన్ లోకుమతె దనుమ్ సంపాదన కెరన తన్నె గే, ఒత్త తిలిన్చి రిసా తుమ్చి పెట్టి ఉచర్తె తన్నె.

యేసు అన్నె ఉత్త జెతినక తెయార్ జా

(మత్త 24:42-51)

35-36 "పండ్లి విందు తెంతొ బుల జెత్తి కేన్ ఎజొమాని గెరి అన్నె జెతినక జోచ సేవ కెర్తన జోచ పాలల్ చెంగిల్ కుంచన దీవు లంబడ తా, జో అయ్లి కెచ్చితె ఉంక్రయ్లి కెచ్చి ఉగ్గ దెంక మెన, రకితె తవుల, గెద. తుమ్, జలె, దస్సు తెయార్ జా తా. 37 ఆవ్ ఎజొమాని అన్నె ఉట్ట అయ్లి, అంచ సేవ కెర్తన రితనతె కో చెదయ్ తా రకితె తిలె, జోవయింకయ్ చెంగిలి. తుమ్క కిచ్చొ కచితుమ్ మెంతసి మెలె, ఆవ్ అంది పాలుమ్ కుంచన జోవయింక అన్సిమ్క వెనడ దా, జోవయించి రిసా జొగుడ దెయిందె. 38 అన్నె ఆల్సిమ్

† 12:23 12:23 నెంజిలె 'జీవు'. § 12:25 12:25 నెంజిలె, 'జోవయింక దిల దీనల్చి కంట జోవయించి ఇస్సుమ్క అన్నె దీనల్ జంక జయెదె గే?' * 12:31 12:31 నెంజిలె 'జోచి రాజిమ ఈంజ లోకుమతె ఎదార్కుమ్ బార్ జతినక ఆన జాచి జోక గవురుమ్ కెర్తె బుద్ది ఇండ'. † 12:32 12:32 లూకా 22:29-30, దీనయ్లిసి 5:10, 20:4, 6 చి తిమోతిక రెగిడ్లి దొన్నె నంబర్ ఉత్తమ్ 2:12 దెక.

అయ్యే రితి సొక్కుక నెంజిలె కుకుడో వాంసెనె అయ్యె, తెద్ది గడియ గెలె కి కో దస్సి చెద్దెయ్ తా రకితె తవుల గే, జోవయింక చెంగిలి!

39 “గని ఏక్ టాలె తుమ్ చెంగిల్ అర్దుమ్ కెరన. కిచ్చొ మెలె, కేన్ సమయుమ్క చోరు జెయెదె మెన గెర్చొ ఎజొమాని కో జలెకు జానెతో జలె, †జో చెద్దెయి తత్తో, అన్నె చోరు జోచి గెరి వెసెతి అవ్కాసుమ్ తతి రితి గేర్ ములెతో నాయ్. 40 జలె, తుమ్ తెయార్ జా తా రకితె తంక అస్సె. కిచ్చొక మెలె, తుమ్ నే ఉచర్లె సమయుమ్క ఆవ్ మాన్సు జా జెర్చున్ అయ్యెలోసా అన్నె జెయెదె” మెన యేసు సంగిలన్.

41 తెద్దిడి పేతురు “ప్రబు, ఈంజ టాలె †అమ్కయ్ సంగితసి, గే ఎత్తిజిన్చి రిసా గె?” మెన యేసుక పుసిలన్. 42 యేసుప్రబు జోక, “ప్రయానుమ్ గెచ్చుక మెన ఎజొమాని బార్ జంక జలె, జోచ గేర్చక దెక సమయుమ్క అన్నిమ్ దెంక మెన జో నిసాన నిదానుమ్చొ గొత్తి సుదొ కో జవుల? 43 జో ఎజొమాని అన్నె ఉట్ట అయ్యె, జో గొత్తి సుదొ జో ఎజొమాని తియార్లె కామ్ కెర్తె తిలె, గొత్తి సుదొక చెంగిలి. 44 దస్సి నిదానుమ్ కెర తయెదె మెలె, తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ మెంతసి మెలె, జో ఎజొమాని అయ్యె, జోచి అస్సి ఎత్తిచి ఉప్పిరి జో చెంగిల్ రకిలొ గొత్తి సుదొక అదికారుమ్ దెయెదె. 45 గని జో గొత్తి సుదొ ఏక్ వేలె ఎజొమాని అల్పిమ్ కెర్తయ్ మెన ఉచర, జోచి జత జలె అన్నె మున్నుబోద గొత్తి సుదొక జలెక, తేర్బోద గొత్తి సుదొక జలెక, పెబుక చి కంక పింక నూరు పియ మచ్చుక దెర్లె, 46 ‘ఎజొమాని ఆజె జెయె నాయ్’ మెన గొత్తి సుదొ ఉచర నే రకితె దీన్క, గడియక జో ఎజొమాని ఉట్ట జెయెదె చి, జోక *మొర్సి సిచ్చ తియడ కెర, జోక †నంప నెంజిలన్ సిచ్చ జతినెతె జో గలెదె.

47 “జో కిచ్చొ కామ్ కెరుక మెన జోచొ ఎజొమాని తియార్ అస్సె గే కేన్ గొత్తి సుదొ జానె గని జోచొ ఎజొమానిచి ఇస్టుమ్ జర్గు కెరె నాయ్ అన్నె జా జర్గు కెరుక తెయార్ కి జెయె నాయ్ గే, జోవయింక ఎజొమాని గట్టిజె పెటయెదె. 48 జోచొ ఎజొమానిచి ఇస్టుమ్ కిచ్చొ జెయెదె గే నేన కెర, పెట్టి సిచ్చచి ఎదిలి తప్పు కేన్ గొత్తి సుదొ కెరెదె గే, జోక ఎజొమాని తొక్కి పెటయెదె. కక్క దేముడు ఒగ్గర్ బుద్ది గే, సెక్తి గే, అస్సి గే, కిచ్చొ గే దా తయెదె గే, జో మాన్సు నిదానుమ్ తెనె జా వాడిక కెర ప్రబుచి సేవ కెరుక అస్సె, చి అమ్క ‘దస్సి నిదానుమ్ కెర్లె గే, నాయ్ గె’ జో ప్రబు దెకెదె. దస్సి, కచి అత్తి జో ఒగ్గర్ సార్చొ కెర తయెదె గే, జో మాన్సు అన్నె లాబుమ్ తెనె అన్నె దెంక అస్సె.

యేసు అయ్యెలిసి ఎక్కి సేంతుమ్ కెరయ్ తిసి నెంజె (మత్త 10:34-36)

49 “బూలోకుమ్చి ఉప్పిరి ఆగి సువుక అయ్యెలయ్, చి జా ఆగి అప్పె లంబ తత్తి జలె ఆవ్ ‘చెంగిల్’ మెనతయ్. 50 ఏక్ మాన్సు మాములుమ్ పానిచి బాప్తిసుమ్ నజనుక జలె, కిసి పానితె డుబుక తయెదె గే, దస్సి ఆవ్ సైమల్తె డుజె మొరుక అస్సె, చి జా పూర్తి జర్గు జతె ఎదక అంచి పెట్టి కెద్ది బాద సేడ్డసి!

51 “జలె, అంక ‘జో బూలోకుమ్తె అయ్యెలిసి మాన్సుల్తె ఎక్కి సేంతుమ్ కెరెదె’ మెన తుమ్ ఉచర్లసు గె? ఆవ్ అయ్యెలిసి సేంతుమ్ దెయె నాయ్, గని ఆవ్ అయ్యెలి రిసా మాన్సుల్తె జట్టు జవుల. 52 మెలె, అప్పె తెంతొ ఎక్కి గెరి పాచెజిన్ తిలె, జట్టు జవుల. దొగుల ఏక్ జట్టు జా, త్రిగ్ల ఏక్ జట్టు జా, దొగులచి ఉప్పిరి త్రిగ్ల విరోదుమ్ జవుల. నెంజిలె, త్రిగ్లచి ఉప్పిరి దొగుల విరోదుమ్ జవుల. 53 దస్సి, పుత్తున్చి ఉప్పిరి అబ్బొసి విరోదుమ్ జయెదె, అబ్బొన్చి ఉప్పిరి పుత్తుని విరోదుమ్ జయెదె, దువినచి ఉప్పిరి అయ్యెని చి, అయ్యెనిచి ఉప్పిరి దువిన విరోదుమ్ జవుల, చి నూనున్చి ఉప్పిరి అత్తన్, చి అత్తన్చి ఉప్పిరి నూనున్చి విరోదుమ్ జవుల” మెన యేసు సంగిలన్.

కాలుమ్ కిసిచి గే చినితిన్చి రిసాచి కోడు (మత్త 16:2-3)

54 యేసు ప్రజెల్క, “పడమర పక్క పాని దెతి మబ్బు అయ్యె, ‘పాని పెటెదె’, మెన తుమ్ బేగి సంగితసు గెద, కచితుమ్ జర్గు జతయ్. 55 పడ్డొ దచ్చెన పక్క తెంతొ వాదు వేర్లె, ‘ఆజె గట్టిజె వేడి కెరెదె’ మెన చినితె

‡ 12:39 12:39 ఈంజ మత్తెలి తొలితొ రెగ్డె సగుమ్ పుస్తకల్తె ‘జో చెద్దెయి తత్తో, అన్నె’ చి కోడు తయె నాయ్. § 12:41 12:41 ఏక్ వేలె సిన్నుల్కయె పేతురు ఉచర్లయ్. * 12:46 12:46 నెంజిలె టాలెక ‘కండ్ గెలెదె’. † 12:46 12:46 నెంజిలె ‘నిదానుమ్ నెంజిలన్క’.

చి, దస్సి జర్గు జయెదె గెద? 56 తుమ్ ఉప్రమెన్పుచొ మాన్పుల్! తుమ్ చినితినక 'నేనుమ్' మెంతసు. బుయిక చి ఆగానుమ్క దెకిలె కిసి కెరెదె గే చినితను జెలె, ఈంజ కాలుమ్తె జర్గు జతినె దెకిలె ఈంజ కాలుమ్క కిసిచి గే చినుక నెతుర్పు గె? చినుక తెరితను, గెద" మెన సంగిలన్.

నేరిమ్ వయణ్ణొసా తెన్ నేరిమ్ జలొసా సేంతుమ్ కెరంతినచి టాలి

(మత్త 5:25-26)

57 యేసు అన్నె కిచ్చొ బుద్ది జోవయింక ఉచరయలన్ మెలె, "తుమ్ కిచ్చొ కెర్తె చెంగిల్ తయెదె గె, కిచ్చొక చినున్ నాయ్? 58 తుచి తగు సూనితో తీర్పు కెర్తొనతె గెచ్చుక మెన తుక నేరిమ్ వయణ్ణొసాచి తుయి నేరిమ్ జలొసా వట్టె గెతె తిలె పొది, జోవయింతెన్ తుయి సేంతుమ్ జంక దెకను. నెంజెలె, తీర్పు కెర్తొసాతె తుక ఒర్గొడె తిలె, తుచి తగు సూన్లె, తీర్పు కెర్తొసా తుక జమాన్సుచి అత్తి సార్పు కెరె దెయెదె, చి జమాన్సు తుక జేల్తె గలె దెయెదె. 59 *ఆవ్ తుమ్క కిచ్చొ మెంతసి మెలె, తుయి తుచి సిచ్చుచి ఆకర్ కాసు ఎదె కి తుయి పూర్తి తీర్పుప కెర్తె ఎదెక, తుక ములుక నెంజె."

13

సగుమ్జెన్ ప్రమాదుమ్ జా మొర్లిన్చి రిసా సంగిలిసి

1 యేసు జేవ్ కొణ్ణె సంగిలి సమయుమ్ తిలస సగుమ్జెన్ జోక, సగుమ్జెన్ గలిలయుల్ మొర్లిన్చి రిసా సంగిలె. "జేవ్ *గలిలయుల్ యెరూసలేమ్తె దేముడుక బలి దెతె తతికయ్, పిలాతు అదికారి జోవయింక కండయలన్, చి జేవ్ అర్పితుమ్ దిలెనతె జోవయింక లోయి కలొయ్ జలి" మెన సంగిలె.

2 యేసు జోవయింక కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, "ఈంజేవ్ గలిలయుల్ ఇసి మొర గెలి రిసా, తిల గలిలయుల్చి కంట ఒగ్గర్ పాపుమ్వ జవుల మెన ఉచర్తను గె? 3 నాయ్, దస్సి నాయ్, మెన తుమ్క ఆవ్ సంగితసి. గని తుమ్క కిచ్చొ ఆవ్ సంగితసి మెలె, తుమి పాపుమ్ ఇండుక ముల దెంకయ్, నెంజెలె తుమ్ కి ఇసి మొర గెతె.

4 "నెంజెలె, అమ్చి యెరూసలేమ్తె సిలోయము పక్కచి గోపురుమ్ సేడె గెలి పొది జాచి తెడి తిలె అట్టర జెన్ మాన్పుల్ తెడి తా మొర్లిన్క ఉచర్తె, అన్నె యెరూసలేమ్తె తిలె మాన్పుల్చి కంట, జేవ్ అన్నె పాపుమ్వ జా తిలె మెన తుమ్ ఉచర్తను గె? 5 దస్సి నాయ్ మెన ఆవ్ సంగితసి గని, తుమ్క ముక్కిమ్క ఆవ్ కిచ్చొ సంగితసి మెలె, తుమి పాపుమ్ ఇండుక ముల దెంకయ్, నెంజెలె తుమ్ కి ఇసి మొర గెతె" మెన యేసు సంగిలన్.

వలితుమ్ నే దిలి అంజూరుమ్ రూకచి టాలి

6 తెదొడి యేసు ఈంజ టాలి సంగిలన్: "ఎక్కిలోక ఏక్ అంజూరుమ్ రూకు అన్నె. తిన్ని వెర్పుల్ జలి జో రూకు జోచి ద్రాచ తోటతె రోవ అన్నె. జెలె, జో ఎజొమాని 'జా రూకతె వండ్లు అన్నె కిచ్చొగె. దొన్ని కోడిందె' మెన రూకతె అయెలె, ఎక్కి పండు కి నాయ్. 7 తెదొడి జా తోటక దెకితో గొత్తి నుదొక ఎజొమాని, ఈందె, వండ్లు చజ కోడుక మెన *తిన్ని వెర్పుల్ జలి ఆవ్ జెతసి, గని కేన్ పండు కి దెరె నాయ్. ఈంజో రూకు కండ గెలు. ఆరి ఈంజ టాన్క పొడె కెర్తయ్" మెలన్. 8 జో ఎజొమాని దస్సి సంగితికయ్, జా తోట రకితోసా, "బాబు, ఏనుమ్ జవున్ దెకుమ. రూకుక మత్తి వెగవ కెరె, సొవును నువ దెకినె, 9 పొరుమ్క వండ్లు దెర్లె రూకు తవున్, నే దెర్లె, కండ గెలుమ్" మెలన్.

* 12:59 12:59 ఈంజ కోడుచి అర్పుమ్ కిచ్చొ మెలె, 59. తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, తుమ్చి పాపుమ్చి రిసా తుమ్క నేరిమ్ వయణ్ణొ తిలె అదికారుమ్ తిలె దేముడు తెన్ తుమ్చి తెన్ తుమ్చి సేంతుమ్ జను నాయ్ గె, ఈంజ లోకుమ్వ మాన్పుల్క పరిపు కెరె తీర్పు కెర్తె పొదిక, సిచ్చ జస్సె, చి జా సిచ్చుచి రునుమ్చి ఆకర్చి కాసు ఎదె కి పూర్తి తీర్పుప కెర్తె ఎదెక మెలి కోడు, తుక ములుక నెంజె. జా తీర్పుప కెరెక నెతుర్పుచి రిసా జా సిచ్చు కట్టె నాయ్. కిసి సేంతుమ్ జంక మెలె, అమ్చి పాపుమ్ ఒప్పున యేసుక నెంజె జా పాపుమ్బుద్ది ముల జోచి ఇప్పుమ్ కెరెక దెరుక. * 13:1 13:1 గలిలయుల్ మెలె, గలిలయ ప్రాంతమ్వ యూదుల్. † 13:1 13:1 గలిలయుల్తె సగుమ్జెన్, దెర్లె జోవయింక ఆక్రమించున కెర్తె రోమ్ దేసిమ్చి ప్రబతుమ్క ఉచరక ఉచర కిచ్చొ కిచ్చొ అల్లర్ కెర్తె తిలె. ఏక్ వేల ఈంజేవ్ మాన్పుల్క 'అమ్చి ప్రబతుమ్క ఆల్లర్ దెతె' మెన ఉచరయ్ పిలాతు కండయలన్. ‡ 13:7 13:7 యేసు తిన్ని వెర్పుల్ మెలె బులె జోవన కెర్తె తిలెన్, జొర్లొ బాదల్ తిలె మాన్పుల్క చెంగిల్ కెర్తె తిలెన్, గని ఒగ్గర్ బుద్ది వలితుమ్ జేవ్ ప్రజెతె నే దెర్లె రితి తిలె, చి "తుమ్చి బుద్ది నే మార్పున జెలె, తుమ్చి పాపుమ్ నే ములిలె, చెంగిల్ బుద్దింబో నే దెర్లె, తుమ్చి సిచ్చ వయతె" మెన ఈంజ టాలి తెన్ జాగర్ సంగితయ్.

సోగ టీవేక నెత్తి తేర్బోడక విస్తాంతి దీసి యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి

10 జల, ఏక సెలవ్ కడన్లి దీసి, యేసు నబగేరి బోదన కెర్తె తతికయ్, 11 బూతుమ్ వి రిసాచి జబ్బు తిలి తేర్బోడ ఒత్త తిలన్. జా తేర్బోడక జా జబ్బు జా అట్టర వెర్పుల్ జా తిలి. జా కుబ్బి జా, వంపా జా ఎగ్గరె టీవేక నెత్తి. 12 జల, యేసు జాక దెక కెర, “పాసి జె” మెన జాక బుకారా కెర, “అమ్మ, తుచి జబ్బు తెంతో చెంగిల్ జా అస్సిన” మెన సంగ, 13 జీవేక చడిల్ బేగి సోగ జా టీవెలన్, అన్నె దేముడుచి గపురుమ్ సంగిలన్.

14 గని సెలవ్ కడన్లి దీసి జా తేర్బోడక చెంగిల్ కెర్లి రిసా జేవ్ యూదుల్చి జో నబగేర్చో అదికారి కోపుమ్ జా, ప్రెజల్క, “నత్తరెక్క మాస్సుల్ కామ్ కెర్లి రిసా సొప్పు పొదుల్ అస్తి. తుమ్క జోర్లో గట్ట తిలె, సెలవ్ కడన్లి దీన్ నాయ్, గని తిల సొప్పు పొదుల్తె జా” మెన సంగిలన్. 15 దస్సి సంగితికయ్, యేసు జోవయింక కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, “తుమ్ ఉప్రమెన్సుచ, సెలవ్ దీన్ కామ్ కెరుక నెంజె మెంతసు, గని సెలవ్ కడన్లి దీసి కి తుమ్చ బెయిలల్ కి గాడ్డెల్ కి కిచ్చొ సొమ్ముల్ జలెకి యిప జేవ్ పాని పింక మెన గడ్డె ఉదడ నెను నాయ్ గె? దస్సి కెర్తసు, గెద. 16 జల, ఈంజ తేర్బోడ, అమ్ యూదుల్చి అబ్రాహామ్చి సెకుమ్చి తేర్బోడక సయ్తాన్ బంద, అట్టర వెర్పుల్ జా అస్సె. జలె, తుమ్చ సొమ్ముల్క సెలవ్ కడన్లి దీసి యిప్పుక జతయ్ జలె, సెలవ్ కడన్లి దీసి జలెకి ఈంజ తేర్బోడక బందిలిన్ తెంతో ఇన్నెక యిప, విడ్డల్ కెరుక అన్నె ముక్కిమ్ నాయ్ గె?” మెన యేసు సంగితికయ్, 17 జోక ‘తప్పు కెర్తయ్’ మెన ఉచర్లన్ ఎత్కిజన్ ‘అమ్చి తప్పు’ మెన లాజ్ జల చి, జోచి అత్తి జర్గు జల వెల్లెల కమె ఎత్కిచి రిసా ప్రెజల్ ఎత్కి సర్లంతోసుమ్ జా గెల.

దేముడుచి రాజిమ్క చి సార్పు గిడ్డక సంగిలి టాలి
(మత్త 13:31-33; మార్కు 4:30-32)

18 జో జర్గు కెర్లిన్క ప్రెజల్ దస్సి సర్లంతోసుమ్ జతికయ్, యేసు, “దేముడుచి రాజిమ్ కిసి జతయ్ గే ఉచరుమ్. జాక కిచ్చొ టాలి ఉచరుమ్? 19 ఈందె, సార్పు గిడ్డక జలిన్చి రితి జతయ్. ఏక మాన్సు సార్పు గిడ్డ అన, జోచి పట్టయ్ రోవెలన్, చి మొక్క వడ్డ రూకు జా గెలన్, చి జేవ్చ కొమ్ముల్తె పిట్టల్ గూడల్ బంద జల” మెన కీటాలి బెదవ సంగిలన్.

పులయ్తి పీట్చి రిసాచి టాలి
(మత్త 7:13-14, 21-23)

20 ఒత్త తెంతో యేసు అన్నెక్ కోడు పున * కిచ్చొ టాలి సంగిలన్ మెలె, “దేముడుచి రాజిమ్క కిచ్చొ అన్నెక్ టాలి ఉచరుమ్? 21 ‘పోడియె కెర్లి పీట్ ఎత్కి పొంగువ జా పులన్’ మెన, ఏక తేర్బోడ తీనడి పీట్తె పులయ్తి పీట్ గలిలి. గల జా పాకుమ్ పులితి రితి తియ దిలి, చి జా పులయ్తి పీట్ ఇదిదిల్ జలెకి. జా కలయ్లి పాకుమ్ తిరిమ్ తిరిమ్ పుల, ఒగ్గర్ జా గెలి” మెన సంగిలన్.

వరలోకుమ్తె పెసితి గుమ్ముమ్చి రిసాచి బోదన

22 జేవ్ పొదులె యేసు యెరూసలేమ్తె గెచ్చుక మెన ప్రయానుమ్ గెతె తిలన్. జలె, వట్టె అన్నె ఒగ్గర్ పట్టలె గెవ్విలె గెలన్. 23 జేవ్ పొదులె కో గే జోక కిచ్చొ మెన పుసిలన్ మెలె, “ప్రబు, పాపుమ్ తెంతో రచ్చించువ జా వరలోకుమ్తె గతన తొక్కిజన్ జవుల గె?” మెన పుసిలన్, చి యేసు ఒత్త తిలనక, 24 “వరలోకుమ్చి గుమ్ముమ్ ఇర్దు జయెదె. జా ఇర్దు గుమ్ముమ్ తుమ్ పెసితి రితి † దెర్దు జలిన్ కెరనుక దెకన. కిచ్చొక మెలె, జా గుమ్ముమ్ పెనుక మెన ఒగ్గర్జన్ ఉచర్లె కి, జోవయింతె ఒగ్గర్జన్ నెత్తి.”

§ 13:19 13:19 ఈంజ టాలిచి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, ఎత్కి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి రాజిమ్ మొదోల్క తొక్కిజన్ మాస్సుల్ తిలెక, జా రాజిమ్ వడ్డె, చి ఆకరక ఒగ్గర్జన్ జేవ్తె బెద తవుల, చి పిట్టల్ రూకెతె గూడల్ బందిలిన్ అమ్ ఉచర్లె. జా రాజిమ్తె బెదిల మాస్సుల్క జా రాజిమ్ నీడ, చెంగిల్ తతి టాన్, దిలి రితి జయెదె. * 13:20 13:20 ఈంజ టాలిచె దొస్సి ఉచరుక జయెదె. తొలి తొక్కిజన్ జా రాజిమ్తె తిలె కి, వడ్డె తిరిమ్ తిరిమ్ ఒగ్గర్జన్ జా రాజిమ్తె బెదితిన్ ఉచరుక జయెదె. వడ్డె జా ఓప్పు కిసి జా కలయ్లి పిట్టెచి రూపుమ్ జేవ్చి వానన గత్తక మార్పువ కెర్తె గే, దస్సి ఎత్కి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి రాజిమ్ ఒగ్గర్జన్క మార్పువ కెర్తె, చి జోవయించి బుద్ధిక మార్పువ కెర చెంగిల్ కెర్తె. † 13:22 13:22 9:51, 53 దెక. ‡ 13:24 13:24 బారికల్ 4:12, 16:31, యాచను 3:15, 16 చి లూకా 10:25-28.

25 “పరలోకుమక ‘గేరు’ మెనును. జో గేర్చో ఎజొమాని ఉల్లు తెదొడక కెప్పి డంక దెయెదె, చి తెదొడక తుమ్ జా కెప్పి ఇత్తల్తో బయలె బీఁవ ఉంకవుక దెర, ‘ప్రబుచ, అమ్క కెప్పి ఉగ్గ ద’ మెంతె, చి జో తుమ్క కిచ్చొ జబాబ్ దెయెదె మెలె, ‘తుమ్ కేనె తెంతొచ గే నేని’ మెనెదె. 26 తెదొడక తుమ్ కిచ్చొ మెంతె మెలె, ‘తుచి తెన్ బెదె అన్నిమ్ కయలమ్ పిలమ్, చి అమ్చి వీదులె తుయి బోదన కెర్లదె’ మెంతె, 27 గని జో తుమ్క కిచ్చొ మెనెదె మెలె, ‘నాయ్, తుమ్ కేనె తెంతొ జెతను గే నేని. తుమ్క కచితుమ్ నేని. తుమ్ గార్ కమె కెర్లసా అంచె తెంతొ దూరి ఉల్లు గెచ్చు’ మెనెదె. 28 జలె, అమ్చ పూర్లులె అబ్రాహామ్, ఇసాన్సుకు, యాకోబు తెన్ దేముడుచ కబుర్లు సంగిలె పూర్లుమచ జోచి రాజిమతె పరలోకుమతె తిలిసి తుమ్ తెదొడక దెకితె, గని తుమి ఒత్త పెనుక సెలవ్ తయె నాయ్ చి రిసా ఏడుకుడు జెన్చె, దంతొ చప్పన్తె తన్నె. 29 తుమ్ నంప నెంజెలన ఒత్త పెనున్ నాయ్, గని తూర్పు పక్క తెంతొ, పడమర పక్క తెంతొ, ఉత్తర పక్క తెంతొ చి దచ్చెన పక్క తెంతొ యూదుల్ నెంజెల ఒగ్గరెజిన్ మాన్సుల్ జా కెర, దేముడుచి పరలోకుమచి రాజిమతె వెన్, జో తెన్ అన్నిమ్ కవులె. 30 అన్చె, అప్పె పడ్డె జలన జా అగ్గె జవుల, చి అగ్గె జలన *పడ్డె జవుల” మెన యేసు సంగిలన్.

యేసుక పరిసయ్యుల్ బియడ ఉదడుక ఉచర్లిసి
(మత్త 23:37-39)

31 జయి గడియయ్ పరిసయ్యుల్ సగుమ్జెన్ యేసుతె జా కెర జోక కిచ్చొ మెల మెలె, “తుయి కేనెగె వేరతె గే. హేరోదు అదికారి తుక మారుక ఉచర్తయ్” మెలె. 32 జేవ్ దస్సి మెంతికయ్, యేసు జోపయింక, “తుమ్ గెచ్చ, జో గెన్కొ రితొ మాన్సుక కిచ్చొ మెన మెలె, ‘ఈందె, ఆజె చి కలిక ఆవ్ బూతల్క ఉదడ్డసి చి, జబ్బుల్ తిల మాన్సుల్క చెంగిల్ కెర్లసి చి, పేర్క అంచె కామ్ పూర్తి జయెదె. 33 జలెకి, ఆజె కలికచి పేర్క ఆవ్ అంచె ప్రయాసమ్ గెచ్చ గెచ్చ యెరూసలేమతె పావుక అన్చె. మెలె, దేముడుచ కబుర్లు సంగితొ మాన్సు యెరూసలేమక వేర టాన్తె మెరుక బెదె నాయ్’ మెన జోక తుమ్ సంగ” మెన పరిసయ్యుల్క యేసు సంగిలన్.

34 తెదొడి యేసు కిసి జలన్ మెలె, “ఓ యెరూసలేమచ, అమ్చి యెరూసలేమచ మాన్సుల్! అమ్ తెద్రయలె కబురి అన్సక చి బోదన కెర్లసక పత్తల్ గల మార్చసు! కిచ్చొ ప్రమాదుమ్ తుమ్క నే లయితి రితి కుకిడి జాచ పిల్లల్క రెప్పల్ తెడి కిసి ముద్దొ కెరన తయెదె గే, దస్సి, ఆవ్ తుమ్క కెత్తిగే సుల్లు ముద్దొ కెరంతి రితి తుమ్క చెంగిల్ కెర్లయ్, గని తుమ్ నెసిలదు. 35 ఈందె, తుమ్చి గేర్ కో నెంజెతె రితి తుమ్క తుమి ములె దెన్చె. అన్చె అప్పె తెంతొ మెదొల్ కెర *ప్రబుచి నావ్ తెన్ జెత్తిసొక జెయ్యి! జెయ్యి!” మెన తుమ్ కేక గల్లి దిసి ఎద అంక అన్నె దెకున్ నాయ్ మెన తుమ్క ఆవ్ కచితుమ్ సంగితన్.” మెన యేసు సంగిలన్.

14

విసాంతి దీసి అత్తో చట్టొ పుల తిలో మాన్సుక యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి

1-2 అన్చె కిచ్చొ జర్లు జలి మెలె, సెలవ్ *కడ దిసి, అన్నిమ్క మెన యేసు పరిసయ్యుల్చొ అదికారి ఎక్కిలోచి గెరి గెచ్చ తతికయ్, అత్తో చట్టొ పుల తిలో మాన్సు ఎక్కిలో యేసుచి మొక్కె తిలన్, చి “యేసు

§ 13:25 13:25 జాన్. జేవ్ యూదుల్ జవుల చి “అమ్కయ్ రచ్చన దొర్లు జయెదె. అమ పరలోకుమతె గచ్చుమదే” మెన జేవ్ ఉచర్లె కి జేవ్ నంపనెంజెలి రిసా దస్సి సంగితయ్. * 13:30 13:30 జా కాలుమక అగ్గెచ బూలోకుమ్ గెచ్చు గెల కెర, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు నొచి బూలోకుమ్ జర్లు కెరెదె, చి రచ్చొంచువ జల పరలోకుమచి రాజిమతె బెదెల జోచయ్ జల మాన్సుల్ తెన్ జయెదె, దీసయిలిసి 21:1-8, చి జోపయింతెన్ బెదె విలువ కెరల, లూకా 22:29-30. † 13:32 13:32 ‘నక్కొ రితొ మాన్సు’ మెలె, జోక తెల్లయ్ మోసిమ్ కెర్ల ఉద్దెనుమ్లె తవులె. పడ్డె యూదుల్ తెన్ ఇదిల్ దకిలో రితొ సిస్టారుమ్ జలో మాన్సుక దస్సి మెనులె. జెతె. జో హేరోదు అదికారి జయెదె, గని జోచి బుద్దికయ్ యేసు దస్సి సంగితయ్. ‡ 13:35 13:35 ఈంజె కోడు ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు తెద్రయ్తో రచ్చొంచువ కెర్లసొక సంగితి కోడు. * 14:1-2 14:1-2 యూదుల్చి అలవాట్ తెన్, సత్తరక్క, సత్తు దీసల్ కిచ్చొ కామ నే కెర్లె దేముడుక జోకర్తి దీన్, పిన్సాంతి దీసి-తెలగు. ఎత్తి సెన్సర్ల యూదుల్క బక్తి కెర్లె సెలవ్ కడ దిసి జయెదె. జా దీసి జోపయింప నబ గెరత గెచ్చ, దేముడుచి కోడ్ల సూన కెర, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుక బక్తి కెరలె. జోక ‘యెహోవ’ మెన నావ్ తయెదె. జా దీసి ‘కిచ్చొ కామ కెర నాయ్’ మెన జో ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు సంగిలిన్క యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ ప్రజెల్క జాడు వయడ్లి రితి కెర కామ్ నే కెర్లిన్ రిసా ఒగ్గరె అగ్గల్ అవ్యె ఉచర అన్చె. ఇన్చె, దొన్చె ఎన్నులె కిడ్లెన్క ‘కామ్’ మెన నింద కెర్తెతి.

కిచ్చి కెరెదె గే దెకుమ” మెన ఒత్త తిల మోసే తెన దేముడు దిలి అగ్గుల్ నెకడ్డన చి పరిసయుల్లల్ చెంగిల్ దెకితె తిల. ³ జలె, జేవ్ పరిసయుల్లల్చి మోసే తెన దేముడు దిలి అగ్గుల్ నెకడ్డనచి మెన్నుతె తిలి జోవయించి ఉప్పిరచి కుస్సిదుమ యేసు జాన కెర, జోవయింక, “సెలవ్ కడ్డన్లి దీసి జబ్బు తిలనక చెంగిల్ కెరుక అమచి మోసేచి అత్తి దేముడు దిలి అగ్గుల్ తెన బెదితయ గే నాయ్? గె? తుమ్ సంగ” మెన పుసెలో. ⁴ గని జేవ్ ఎత్తిజెన్ తుక్తె తిల. తెదొడి జో అత్తో చట్టో వుల తిలో మాన్నుక యేసు పాసి బుకారా కెర జోక చెంగిల్ కెర “గో” మెలన్.

⁵ తెదొడి యేసు జేవ్ పండితుల్క అన్నె కిచ్చో పుసెలన్ మెలె, “తుమ్చి తెన ఎక్కిలోక పుత్తున్ జలెకు, బెయిలు జలెకు తిలె, జో పుత్తున్ జలెకు బెయిలు జలెకు సెలవ్ కడ్డన్లి దీసి కుండితె సేడ తిలె, జయ్యి దీసి, సెలవ్ కడ్డన్లి దీసి జలెకి, బేగి జోక జా కుండితె తెంతో కడె నాయ్ గె? కడెదె, గెద” మెలన్. ⁶ ‘జో సంగిలిసి సత్తిమ్’ మెన జేవ్ కిచ్చో జబాబ్ దెంక నెత్తిర్ల.

గవురుమ్ నే ఉచరంతిన్చి రిసాచి కోడు

⁷ జలె, జా అన్నిమ్క జో పరిసయుల్లడు బుకార్లనతె సగుమ్జెన్ వెసుక మెన గవురుమ్చ టాన్లు నిసాన, యేసు జోవయింక ఇసి మెన ఏక టాలి సంగిలన్. ⁸ “కో జలెకు తుమ్చితె కక్క, జలెకు పెండ్లి విందుతె బుకార్లెగిన, విందుతె అయ్లోసా తుయి గవురుమ్చి టాన్తె వెసు నాయ్, నెంజెలి తుచి కంట వెల్లో మాన్నుక జో బుకారా తిలె, ⁹ జో వెల్లో మాన్ను అయ్లె, తుక చి జోక బుకార్లొసా తుచితె జాఁ కెర ‘ఈంజి’ మాన్నుక జా టాన్ దేసు’, మెన సంగిలె, తుయి లాజ్ జా ఎత్తిచి కంట తొక్కి గవురుమ్చి టాన్తె తుయి తిరిమ్ గెచ్చ వెన్సిల్. ¹⁰ తుక కో జలెకు బుకార్లె, ఎత్తిచి కంట తొక్కి గవురుమ్చి సొడిచి టాన్తె గెచ్చ వెసు, చి తుక బుకార్లొసా అయ్లె తుక ‘మిత, అన్నె చెంగిల్తె వెసు’, మెన సంగిలెగిన, జా విందుక తుచి తెన వెన తిల ఎత్తిజెన్చి మొక్కె తుయి గవురుమ్ జెన్నె. ¹¹ కిచ్చోక మెలె, జో జోవయింక జోయ్యి గవురుమ్ కెరనెదె గే, దేముడు జోవయింక దాక్ కెరెదె, గని కో జోవయింక జోయ్యి దాక్ కెరనెదె గే, దేముడు జోవయింక వెల్లో కెరెదె” మెన యేసు సంగిలన్.

విందుల్తె ముక్కిమ్క కక్క బుకారుక గే యేసు సంగిలిసి

¹² తెదొడి జా అన్నిమ్క బుకార్లొ పరిసయుల్లడుక యేసు, “తుయి మెద్దెన్చి జవున్ సంజెచి జవున్ అన్నిమ్క మాన్నుల్క బుకారుక ఉచరెల్లె, ముక్కిమ్క మితర్లుల్క జవున్, బావొదెంసిక జవున్, తుమ్చ బందుగుల్క జవున్, నెంజెలి అన్నె సామ్సార్లుక జవున్ బుకారా నాయ్. కిచ్చోక మెలె, †జేవ్ జోవయింక అన్నిమ్తె తుమ్క అన్నె బుకారుక జోవయింక సెక్తి అస్సె, చి తుమ్క జేవ్ బుకార్లె, ఈంజయి లోకుమ్తె తుమ్చి బవుమానుమ్ సంగుక త్తెన్. ¹³ తుమ్ ‡అన్నిమ్క మాన్నుల్క బుకారుక మెలె, కక్క బుకారా మెలె, బీద సుదల్క, మొండివొ మాన్నుల్క, సొట్ట మాన్నుల్క, గుడ్డి మాన్నుల్క, చి ¹⁴ జేవ్ తుమ్క అన్నె బుకారుక నెత్తిరతన్చి రిసా తుమ్క చెంగిల్ జయెదె. కిచ్చోక మెలె, సత్తిమ్ ఇండిలన అన్నె జీమ్ జా ఉట్టితి పొదిక తుమ్క ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు బవుమానుమ్ దెయెదె” మెన యేసు సంగిలన్.

వెల్లి విందుచి టాలి (మత్త 22:1-10)

¹⁵ జా అన్నిమ్క యేసు తెన వెన తిలో మాన్ను ఎక్కిలో జోచి జా కోడు సూన కెర, “దేముడుచి రాజిమ్తె, కో జో తెన బెదె అన్నిమ్ కవుల గే, జోక ఒగ్గర్ చెంగిలి!” మెలన్. ¹⁶ యేసు టాలిక కిచ్చో మెలన్ మెలె, “ఏక్ మాన్ను వెల్లి విందు తెయార్ కెర, ఒగ్గర్జెన్క బుకార్లన్. ¹⁷ జలె, విందు వంటితి సమయుమ్ జా అయ్లె పొది, ‘తుమ్ జా, విందు తెయార్ జా అన్నె’ మెన బుకార్ల సుదల్క సంగు మెన ఎజొమాని జోచొ గొత్తి సుదొక తెద్రయెలన్. ¹⁸ గని జేవ్ బుకార్లన ఎత్తిజెన్ ఎక్కి బుద్ది జా, జోవయింతె ఎత్తి మాన్ను జెంక నెతిరి మెలె. జోవయింతె తొలితొచె జో ఎజొమాని తెద్రయెలో గొత్తి సుదొక, ‘అవ్ బయిలు గెన అన్నె, చి జా దెకుక మెన గెచ్చుక అన్నె, దయ కెర, అవ్ నే జెతిసి చెమెంచుప కెరు’ మెలన్. ¹⁹ పుడ్తో అన్నెజ్జో, ‘అవ్ పావ్ జతల్

† 14:12 14:12 అన్నెక అర్దుమ్ కి ఇన్నె ఉచరక జయెదె. కిచ్చో మెలె, తుమ్క అన్నె బుకారుక సెక్తి తిలనక బుకార్లె గని నెంజెలి మాన్నుల్క నాయ్ మెలెగిన, జా కిచ్చో ఒగ్గర్ ప్రేమ? మత్తయి 5:46, 6:2-4, 16-18 దెక. ‡ 14:13 14:13 నెంజెలి ‘విందుతె’.

బయిలలో గెన అన్నీ చి, జేవ్ చెంగిల్ కామ్ కెరుల గె నాయ్ మెన దెకుక గెతసి. దరు కెర, ఆవ్ నే జెతిసి చెమించుప కెరు' మెలన్. ²⁰ పడ్డె అన్నెక్లో, 'ఆవ్ అన్నె పెండ్లి జలయ్ చి, జాకయ్ ఆవ్ జెంక నెతిరి' మెలన్.

²¹ "జాకయ్ జో గొత్తి సుదొ ఎజోమానితె అన్నె ఉట్ట జా కెర, జేవ్ మాన్సుల్ సంగిలిసి ఎత్తి జో ఎజోమానిక సంగిలన్, చి జో ఎజోమాని ఒగ్గర్ కోపుమ్ జా, జోచొ గొత్తి సుదొక, 'తుయి బేగి గో, చి పట్టుమ్ చ వీదులె వట్టెలె కో బీద సుదల్, మొండివొ మాన్సుల్, గుడ్డి మాన్సుల్ చి సొట్ట మాన్సుల్ తవుల గే, జోవయింక అంచి విందుతె కడ ఆసు' మెన సంగిలన్. ²² సంగితికయ్, జో దన్నీ గెచ్చు దన్నీ కెర, అన్నె జా కెర ఎజోమానిక బాబు, తుయి సంగిల్ రితి కెర అన్నీ, గని విందుతె అన్నె టాన్ అన్నె, మెలన్, ²³ జో గొత్తి సుదొక ఎజోమాని అన్నె, జలె, పట్టుమ్ ఒత్తల్ తొచి బయలె తుయి గెచ్చ ఒత్త చ వట్టెలె కో తిలె, ఏడెల్ చి తెడి కో బిచ్చిమ్ నజేతన జవున్ వెన తిలె, జేవ్ ఎత్తి జెన్ క బలవంతుమ్ కెర కడ ఆసు. అంచొ గేరు కీదెరుకయ్ మెలన్. ²⁴ జలె, తుమ్ క ఆవ్ కిచ్చి మెంతసి మెలె, జేవ్ తొలితొ బుకార్లన చ రిత జల మాన్సుల్ తె కో కి * అంచి విందు కంక ఆవ్ నెలవ్ దెయి నాయ్." మెన యేసు సంగిలన్.

యేసు సిస్సుడు జంక కో ఉచర్లె, చెంగిల్ ఉచరుక (మత్త 10:37-38)

²⁵ జలె, యేసు యెరూసలేమ్ తె గెతి రిసా వట్టె గెత తతికయ్, ఒగ్గర్ జెన్ జనాబ్ జో తెన్ బెద గెతె తిలె. తతికయ్, యేసు పసుల జేవయింక, ²⁶ "అంచొ సిస్సుడు జంక మెన కో అంచితె జెయెదె గే, అంక ప్రేమ కెర్రి కంట అబ్బోనిక, అయ్యనిక, తేర్నిక, జోవయించ బోదల్ క, అన్నెసింక, అప్పసింక చి జోకయ్ తొక్కి ప్రేమ నే కెర్లె, నెంజె. ²⁷ జోచి సొంత నిలువ వయన, కో అంచి వట్టి జెయె నాయ్ గే, జో, అంచొ సిస్సుడు జంక నెత్తె.

²⁸ "తుమ్ చి తె కో జలెకు ఉప్పిర్ గేర్ బందుక ఉచర తిలె, జా పూర్తి బందితి రిసా డబ్బుల్ సరిపుచుప జయెదె గే నాయ్ గే దెకుక మెన, లెక్క కెరుక మెన వెనెదె. ²⁹ జో తొలితొ జా లెక్క నే కెర్లె జా ఉప్పిర్ గేర్ చి పునాది గలిలె పడ్డె డబ్బుల్ సరిపుచుప నే జెతిన్ చి రుజ్జు పడ్డె దెక పూర్తి బందుక నెత్త ములె దిలె, దెకితన ఎత్తి జెన్ జోక ఆగుల. ³⁰ 'ఈంజో మాన్సు ఉప్పిర్ గేర్ బందుక మొదొల్ కెర్లె, గని పూర్తి బందుక నెల్' మెన ఆగుల. †

³¹ "అన్నె, ఏక రాసె అన్నెక్లో రాసె చి ఉప్పిరి యుద్దుమ్ కెరుక ఉచర్లయ్. ఈంజో రాసెక దెన్ను వెయిల్ జెన్ సయ్ స్వయ్ సుదల్ తిలె, గని జో అన్నెక్లో రాసెక చి సెక్ వెయిల్ జెన్ సయ్ స్వయ్ సుదల్ తిలె, ఈంజో తొక్కి సయ్ స్వయ్ తిలె సా తొలితొ వెన, 'జో అన్నెక్లో చి ఉప్పిరి జినుక సెక్తి అన్నె గే, నాయ్ గే' మెన ఉచరెదె.

³² "జినుక సెక్తి నాయ్" మెన డీసిలె, ఈంజేవ్ జోక దూరి తా పాసి నే జెతె అగ్గె, 'అమ్ కట్టు జమ. తుమ్ క అమ్ కిచ్చి దెంక గే తుమ్ సంగ' మెన ఈంజో రాసె జో అన్నెక్లో రాసె కబుర్ తెర్లయెదె. ‡

³³ "దన్నె, తుమ్ చి తె కో జోక తిలిసి ఎత్తి ములె నాయ్ గే, అంచొ సిస్సుడు జంక నెత్తె" మెన యేసు సంగిలన్.

కామ్ క నెంజెలి లోన్ చి కోడు (మత్త 5:13; మార్కు 9:50)

³⁴ "లోన్ చెంగిల్ అన్నె, గని లోన్ చి కారు గెలిగిన, జా లోన్ కిసి అన్నె కారు జయెదె? జయె నాయ్. అన్నె ³⁵ జా కారు గెలి లోన్ క 'ఎరు' మెన బుయ్యె సువుక కి కామ్ క నెంజె. ఆరి వెంట గెలుక జయెదె. నూన్ త కంగ్లొ కక్క తిలె, నూన్ తు!"

§ **14:23** 14:23 నెంజెలి బెరుక. 24. తుక ఆవ్ కిచ్చి మెంతసి మెలె, జేవ్ ఆవ్ తొలితొ బుకార్ల మాన్సుల్ తె కో కి అంచి విందు కంక ఆవ్ నెలవ్ దెయి నాయ్ మెన జో ఎజోమాని సంగిలో మెన యేసు టాలి సంగిలన్. * **14:24** 14:24 యేసు దెతి విందు కిచ్చి మెలె, పరలోకుమ్ తెచి విందు మెలి రితి మెలె, పరలోకుమ్ తె గెచ్చ కెయెక తెయెక ఎత్తి అదికారుమ్ తిలె దేముడు తెన్ యేసు తెన్ జెతిసి.

† **14:27** 14:27 లూకా 9:23 దెక, అన్నె జా 9:23 కోడు చి ఎట్టె చి కోడు దెక. ‡ **14:30** 14:30 ఈంజె టాలి చి అర్దుమ్ కిచ్చి మెలె, 'అంచొ సిస్సుడు జంక ఉచర్లె, ఆకర్ ఎద అంచి కామ్ కెర కేడవుక తుమ్ క సెక్తి అన్నె గే నాయ్ గే తుమ్ చెంగిల్ ఉచర' మెన యేసు సంగితయ్.

§ **14:32** 14:32 ఈంజె టాలి చి అర్దుమ్ కిచ్చి మెలె, 'అంక దొర్లు జలి సెచ నే కెర్లె ఓడుప జన్నె గే నాయ్ గే తుమ్ చెంగిల్ ఉచర' మెన యేసు సంగిల్ రితి జతయ్.

15

నెన గెలి మెండపిల్ల వి టాలి (మత్త 18:12-14)

1 ఏక నిమ్మ *నిమ్మ నజిత సుంకర్లు చి 'పాపుమ్ సుదల్' మెన యూదుల్ నిస్కారుమ్ దెకిత అన్నె ఒగ్గరజన్ యేసుచి బోదన సూనుక మెన పాసి జెతె తిల, చి 2 పరిసయ్యుల్ చి మోసి తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన దెక కెర, "ఈంజో మాన్సు పాపుమ్ సుదల్ బెదవన జోవయింతెన్ అన్నిమ్ కతయ్" మెల. 3 జాకయ్ జోవయింక ఈంజ టాలి యేసు సంగిలన్. ఇసి జతయ్: 4 "తుమ్తె, మెనుమ, ఎక్కిలోక పుంజెక్ మెండల్ తిల, చి జోవయింతె ఏక నెన తిలె, జేవ్ తిలి బయిలె తిల ఏక తకు పుంజెక్ మెండల్ క ముల దా కెర, జో నెన తిలో మెండపిల్ల చజనుక గెచ్చెదె. 5 గెచ్చు చజ, డీసిల్ బేగి సర్దసంతోసుమ్ జా కందిగోడె కెరన 6 గెరి దెరన జెయెదె, అన్నె, గోతుసుదల్ క చి పాసి గెరల్ చ మాన్సుల్ క బుకారా కెర, 'అంచి సంతోసుమ్తె తుమ్ బెద. కిచ్చొక మెలె, నెన తిలి అంచి మెండపిల్ల అన్నె దొర్పు జా అన్నె' మెనెదె. 7 దన్నె తుమ్ క ఆవ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, తుమ్ చి తెన్ పుంజెక్ మెండల్ తె ఏక నెన తిలె, జా ఏక అన్నె దొర్పు జలె కిసి సర్దసంతోసుమ్ జున్నె గే, దన్నె, పుంజెక్ జన్ మాన్సుల్ తె ఏక తకు పుంజెక్ జిన్ 'పాపుమ్ సుదల్ నెంజుమ్' మెన ఉచరన్సన తిలె, గని అన్నె జో కెర్ల పాపల్ చినన దుకుమ్ జా పాపుమ్ ముల దిలె, జేవ్ ఏక తకు పుంజెక్ జిన్ చి రిసాచి కంట జోవయిం చి పాపుమ్ ముల మార్చువ జలోసాచి రిసా పరలోకుమ్ తె ఒగ్గర్ సర్దసంతోసుమ్ జవుల.

నెన గెలి వెండి కాసుచి టాలి

8 "అన్నెక్ టాలి ఉచరుమ. ఏక తేరోదక దెన్ను †వెండి కాసుల్ తిలె, జోవయింతె ఏక నెడ గెలె, జా కిచ్చొ కెరెదె? దీవు లంబడ, గేరు వడ్డవ, జా డీన్నె ఎదక సరిగా చజెదె, గెద! 9 జలె, జా డీసిలె, బేగి జేవ్ చ గోతుసుదల్ క చి జేవ్ చి గేర్ క పాసి తిల గెరల్ చ మాన్సుల్ క బుకారా కెర, 'అంచి సంతోసుమ్తె తుమ్ బెద. కిచ్చొక మెలె, నెన తిలి అంచి వెండి కాసు అన్నె డీన అన్నె' మెనెదె. 10 దన్నె, తుమ్ క ఆవ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, కో జలెకు ఎక్కిలో కి జో కెర్ల పాపల్ చినన దుకుమ్ జా పాపుమ్ బుద్ది ముల దిలె, పరలోకుమ్ తె దేముడు చ దూతల్ సర్దసంతోసుమ్ జవుల" మెన యేసు సంగిలన్.

నెన గెలి పుత్తున్ చి రిసాచి టాలి

11 తెదొడి యేసు అన్నె, "ఏక మాన్సుక దొగుల పుత్తర్లు తిల. 12 జేవ్ పుత్తర్లు తె దకిలో పుత్తుసి అబ్బొన్ క ఇసి మెన సంగిలో. 'ఓ బ, తుచి అస్తితె అంక జెతి వాట అప్పొ దె' మెలన్. జలె, జో అబ్బొసి జోచి అస్తిక దొన్ని వాటల్ కెర, జేవ్ దొగుల ఎక్కెక్క జెతె వాటల్ జోవయింక వంట దిలన్.

13 "జలె, ఒగ్గర్ దీసల్ నే గెతె అగ్గె, జో దకిలో పుత్తుసి జోచి వాట సామన్సు ఎత్తి కి †బెదవన కెర, ఏక దూరి దేసిమి గెచ్చుక మెన బార్ జలన్. జా దూరి దేసిమి గెచ్చు తా, ఈంజో కిచ్చొ కెర్లన్? బుద్ది నెంజిల కమెతె జోక దిలిసి ఎత్తి పాడె కెర గెలన్. 14 జా పూర్తి కేడ్డికయ్, జా దేసిమి వెల్లి గార్ జా గెలి, చి జంక అల్లర్ జలన్. 15 జంక అల్లర్ జా, జా దేసిమిచో మాన్సు ఎక్కిలో తె కామ్ నజనుక గెలో, చి 'అంచ అండ్రుల్ కతినెతె గెచ్చు జేవ్ క రక్కు' మెన కామ్ దిలన్, చి యూదుల్ తెన్ జా కామ్ నిస్కారుమ్ చి జలెకి, కెర్లన్. 16 జలె చూ బమ్మక జో ఉబెడె కిసి జలె మెలె, జేవ్ అండ్రుల్ *కతినె జో కి సర్ద తెన్ కతో, గని జోక కో దెతి నాయ్.

17 "దన్నె, జోక కొవ్ చి నాయ్, తోడ నాయ్ చి రిసా సగుమ్ దీసల్ గెతికయ్, జోక బుద్ది అయ్ లె, చి కిచ్చొ మెన ఉచరన్సన మెలె, 'అబ్బొవ గెతిమాన్సుల్ క సరిపుచువ జతి అన్నిమ్ అన్నె, గని ఆవ్ పుత్తుసి ఇన్నె చుక మొర గెతసి. ఈంజ అల్లర్ ఆవ్ కిచ్చొక నెడుక? 18 అబ్బొతె గెచ్చొందె, చి ఓ బ, దేముడుక అన్నె తుక విరోదుమ్ జలి రితి, ఆవ్ పాపుమ్ కెర అన్నె.' 19 'అంచొ పుత్తు' మెన తుయి అంక సంగుక జలె, అంక

* 15:1 15:1 'నిమ్మ సంగిత సుంకర్లు' చి 'పాపుమ్ సుదల్' మెలిన్ చి అర్థముక 5:30చి ఎట్టచ జాచి కవ కొడె దెక. † 15:8 15:8 జా దేసిమి ఏక వెండి కాసు కెర్లె విలువ జయెదె మెలె, ఏక దీసిచి కాలచి ఎదిలి డవుల్. ‡ 15:13 15:13 నెంజిలె 'ఏక కెర, డబ్బుల్ దెరన,....' § 15:15 15:15 యూదుల్ అండ్రు ముక్కల్ కతి నాయ్. * 15:16 15:16 ఏక రగుమ్ రూకవ కాయల్, బెర్ల, అండ్రుల్ క బత్తవ కవడుల.

విలువ నాయ్, గని అంక 'అంచో గొతిమాన్సు' మెన తుయి అంక తియన కామ్ దె" మెన సంగిందె మెన జో ఉబెడో ఉచరన, ²⁰ ఉట్ట, అబ్బొనతె అన్నె గెచ్చుక బార్ జలో. జలె, అబ్బొనచో గేరుక అన్నె దూరి తిలి పొది, అబ్బొసి జోవయింక దెక కెర, జో బుద్ది నెంజ తిలో గని అన్నె ఇదిల్ బుద్ది జలో పుత్తునచి ఉప్పిరి కన్యారుమ్ జా నిగ జా కెర, జోక అమ్డ చుంబిలన్.

²¹ "తెదెడి జో పుత్తుసి జోక 'ఓ బ, దేముడుచి ఉప్పిరి, అన్నె తుచి ఉప్పిరి విరోదుమ్ జలి రితి, ఆవ్ పాపుమ్ కెర అన్నె. అంచో పుత్తు మెన తుయి అంక సంగుక అంక విలువ నాయ్,' మెలన్. ²² గని అబ్బొసి జోవయించ గొత్తి సుదల్క బుకారా కెర, 'అమ్చ పాలల్ ఎత్తితె చెంగిల్చి బే బేగి ఆన ఇన్నెక గల దాస, చి ఇన్నెచి ఊంటితె ఉంగారుమ్ చి చట్టెలె జోడ్డు గల దాస. ²³ దస్సి కెర్లమ మెలె, అమ్ బల్లువ జలో పోతుప్పెల్ల తుమ్ ఆన కండ, చి ఈంజో గెరి ఉట్ట అయిలి సర్లక విందు కెరుమ. ²⁴ కిచ్చొక మెలె, ఈంజో అంచో పుత్తు మొర గెచ్చ అన్నె జియ అన్నె. నెన తిలో, చి అన్నె దొర్కు జలో" మెన అబ్బొసి సంగిలో, అన్నె, ఎత్తి తెయార జతికయ్, సర్ల కెరనుక దెర్ల.

²⁵ "జలె, ఈంజో గెరి ఉట్ట అయిలో ఉబెడోచో అన్నెసి జోవయించి బుయితె కామ్ కెర్ల తిలో, చి గెరి అన్నె ఉట్ట జెతె తిలి పొది పాసి అయిలె, బాజె నచితి అవాడ్ సూన్సన్. ²⁶ సూన కెర, గొత్తి సుదో ఎక్కిలోక బుకారా కెర, 'కిచ్చొక బజయితతి, సర్ల కెరంతతి?' మెన పుసిలన్, ²⁷ చి గొత్తి సుదో జోక, 'బావోది గెరి అయిలన్ చి జోజీమ్ తా గెరి ఉట్ట జా అన్నెచి రిసా అబ్బొది బేడు తిలో పోతుప్పెల్ల కండయిలన్.'

²⁸ "జలె, జో మాన్సుచో ఈంజో వెల్లో పుత్తునక కోపుమ్ అయిలి, చి గెరి వెసుక కి జోక ఇన్సుమ్ నాయ్. జాకయ్ అబ్బొసి బార్ జా, తెడి జె మెన బతిమాల్లు జా సంగిలన్, గని ²⁹ అబ్బొనక జో, 'ఈందె, ఎత్తి వెర్కుల్ తుచి సేవ కెర్లయ్, తుయి సంగిలిసి నిదానుమ్ కెర, కెయ్య కి పిట్టవి నాయ్. జలెకి, అంచ గోతుసుదల్ తెన్ ఆవ్ సర్ల తెన్ విందు కెరంతి రితి కెయ్య కి ఏక ఇదిలిసి గొరె కి దెస్సి నాయ్. ³⁰ గని సానివో తెన్ బెద తుచి 'అన్నె పాడ్ కెర్ల ఈంజో పుత్తుది గెరి జెతికయ్, తుయి బేడు తిలో పోతు కండయిలది! కిచ్చొ సత్తిమ్, జా!' మెన జో వెల్లో పుత్తుసి సంగిలన్, చి ³¹ అబ్బొసి జోక, 'ఓ పుత్త, తుయి కెయ్యక కి అంచ తెన్ అన్నెసి, చి అంచె అన్తి ఎత్తి తుచి. ³² జలెకి, ఈంజో తుచో బావోది మొర గెచ్చ అన్నె జీమ్ జలన్. నెన తిలన్, గని అన్నె దొర్కు జలోచి రిసా ఇసి విందు దా సర్ల కెరనుక చెంగిలి' మెన సంగిలన్, మెన సిస్తు సంగిత సుంకర్లుక చి 'పాపుమ్ సుదల్' మెన అన్నె మాన్సుల్ నిస్కారుమ్ సంగిలన్ జోవయింక నంప కెర్లెచి రిసా యేసు పండితుల్క టాలి సంగ జేవ్ పండితుల్చి తప్పుచి రిసా ఉచరయిలన్."

16

తెల్వొ తిల గొత్తి సుదోచి టాలి

¹ తెదెడి యేసు జోచ సిస్సుల్క, "సామ్సారి ఎక్కిలో తిలన్. జోచి గెరచి కామ్ ఎత్తి దెకుక చి జోచి అన్తి ఎత్తి దెకుక జోతె ఏక మాన్సు తిలో. జలె, 'తుచి అన్తి దెకితోసా జా అన్తి పాడ్ కెర్లయ్' మెన జో ఎజోమానిక కబుర్ అయిలి. ² జో జోచి అన్తి దెకితోసాక బుకారా కెర, 'తుచి రిసా ఆవ్ సూన్సి కిచ్చొక? అన్నె తెంతో తుక ఇన్నె కామ్ నాయ్. తుచి అత్తి ఆవ్ సార్ల కెర్లెనక కిచ్చొ కెర అన్నెన్ గే కక్క కెద్ది దా అన్నెన్ గే లెక్కల్ కెర రెగుడ అంక దెకవు' మెన ఎజోమాని సంగిలో.

³ "జలె, ఎజోమానిచి అన్తి దెకితో ఈంజో మాన్సు కిచ్చొ తెలిచి ఉచరన్సన్ మెలె, అంచో ఎజోమాని అంక కడ గెలిదె జలె, ఆవ్ కిచ్చొ కెర్లె జయిదె? కూలి కామ్ కెరుక అంక సత్తు నాయ్, అవ్ నెతిరి. బిచ్చిమ్ నజుక లాజ, మెన ఉచర అన్నె. ⁴ ఎజోమాని అంక కడ గెలి పొది మాన్సుల్ అంక సినేతుమ్ జా తా జోవయించ గెరలె బుకారె బాద తయె నాయ్ మెన ఉచరన కెర, ⁵ ఎక్కిలోకచి పడ్డో అన్నెక్కిలోక వర్కు తెన్ జోవో ఎజోమానితె రునుమ్ జల ఎత్తిజిన్క బుకారా కెర, తోలితోవోక అంచో ఎజోమానిక తుయి కెద్ది బాకి జా అన్నెసి? మెన పుసిలన్. ⁶ జో రునుమ్ జలెసా చెత్తర్ వెయిల్ కాయిల్ తేలు మెలన్, చి ఈంజో జలె తుచి బాకి నజ తిలి పున్తుకుమ్ బేగి చజన వెన 'దొన్ని వెయిలు' మెన రెగుడు మెలన్.

† 15:30 15:30 నెంజెలె 'డబ్బుల్'.

7 “తెదొడి ఎజోమానిచొ గేర్ దెకితోనా అన్నెక్లొక బుకారా కెర, ‘తుయ కెడ్డి బాకి జా అస్సిన’, మెన పుసిలన్, చి జో ‘వెయి నాడివొ గోదుమ్’ మెంతికయ, ‘దస్సి జలె, తుచి బాకి కాగ్దుమ్ వెంట అట్టు పుంజో’ మెన రెగ్గను మెలన్.

8 “జలె, జోచి అస్తిక దెకితో జో అబద్దుమ్ కెల్లొ మాన్సుచి తెలివి దెక, తెలివి కామ్ కెల్లది మెన జో ఎజోమాని సంగిలో. ఈందె, దేముడుచి ఉజిడ్ బుద్ది జలనచి కంట ఈంజ లోకుమచి బుద్ది తిలన జోవయింది ఈంజ కాలుమచ మాన్సుల్ తెన్ బలె తెలివి దెకన్తతి.

9 “జలె, తుమక ఆవ్ కిచ్చొ మెంతసి? * ఈంజ లోకుమచి దనుమ్ తెన్ తుమక నేస్వమ్ కెరన, చి జా డబ్బుల్ కేడ్లె పరలోకుమతె ఎల్లకాలుమ్ జియంతస్తితె తుమక † బెదవనుల. ‡ 10 ఈందె, కో జలెకు ఇదిలిన్ కామ్తె నిదానుమ్ కెరెదె గే, వెల్లొ కామ్తె కి నిదానుమ్ కెరెదె. గని కో జలెకు ఇదిలిన్ కామ్తె అబద్దుమ్ కెరెదె గే, వెల్లొ కామ్తె కి అబద్దుమ్మి కెరెదె. 11 జాకయ, మాములుమ్ ఈంజ లోకుమచి డబ్బుల్ వాడిక కెర్లెన్తె తుమ్ నిదానుమ్ నే కెర తిలిగన, పరలోకుమచి దనుమ్ తెన్ తుమ్ కామ్ కెర్లె రితి దేముడు కీసి తుమ్చి అత్తి జా సార్పు కెర దెయెదె! తుమ్క జో కీసి నంప కెరుక జయెదె! 12 అన్నె, జోవయింది అస్తిక తుమ్ దెకుక మెన అన్నెక్లొ తుమ్చి అత్తి సార్పు కెర తిలె, గని తుమ్ జా అస్తిక నిదానుమ్ నే కెర్లె, తుమ్క జెతికయ తుమ్చి సొంత అస్తి కో తుమ్క దెవుల! దిలె, పాడ్ కెరుల మెనుల. 13 కేన్ గొతిమాన్సు ఎక్కె దడి దొగుల ఎజోమాన్సుచి సేవ కెరుక నెత్తె. కిచ్చొక మెలె, ఎక్కిలోక విరోదుమ్ కెర, అన్నెక్లొక ప్రేమ కెరెదె, నంజలె జో అన్నెక్లొక నిదానుమ్ కెర, తొలితోవొక నిస్కారుమ్ దెకెదె. జలె, దేముడుక చి ఈంజ లోకుమచి దనుమ్క ఎక్కె దడి సేవ కెరుక నెతుచ్చు” మెన యేసు జోచ సిస్సుల్క సంగిలన్.

**యేసు సంగిల దొన్ని కొడె
(మత్త 11:12-13)**

14 ఈంజ లోకుమచి దనుమ్చి రిసా యేసు తెదొడి సిస్సుల్క సంగిలిసి పరినయ్యుల్ నూన కెర జోక కొకడె. కిచ్చొక మెలె దేముడుచి సేవ కెర్లనుమ్ మెననై కి, డబ్బుల్క జోవయింక ఒగ్గర్ ప్రేమి. 15 యేసు జోవయింక, “మాన్సుల్చి మొక్కె పున్మమ్ తిలి రితి డీసుక ఆన జతన తుమి. గని తుమ్చి పెట్టి కిచ్చొ బుద్ది అన్నె గే దేముడు జానె. జలె, ఈంజ లోకుమచ మాన్సుల్ కిచ్చొచి రిసా ‘ముక్కిమచి’ మెనుల గే, దస్సిచిక దేముడు వెట్కారుమ్చి మెనెదె.

16 “బాప్తిసుమ్ దెతె తిలో యోహాను బార్ జలి ఎదక మోసే పూర్ముచొచి అత్తి దేముడు రెగ్గయలె అగ్గుల్, అన్నె పూర్ముచొచి అత్తి సంగిల దేముడుచ కబుర్లు రెగిడ్డిసి ముక్కిమ్ జా తిల. గని యోహాను అయ్యలి తెంతో, దేముడుచి రాజిమ్ పాచ జా అయ్యలిన్చి రిసాచి, సుబుమ్ కబుర్ నూనయి జతయ, జో నూనయ్యలో, ఆవ్ నూనయ్యతసి, చి పాచ జా అయ్యలి ఈంజ రాజిమ్తె బెదితన ఎత్కిజిన్ బెదుక మెన బమ్మ జతతి. 17 మోసే పూర్ముచొచి అత్తి దేముడు రెగ్గయలె అగ్గుల్చి ఎక్కి అచ్రుమచి విలువ గెచ్చె నాయ, జెతె కేన్ అచ్రుమ్ కామ్క నంజలి రితి జతి కంట, పరలోకుమ్ బూలోకుమ్ కేడ గెచ్చుక నుల్లు.

18 “కో జలెకు జో జోచి తేర్లిక ముల దా అన్నెక్లిక పెండ్లి కెరనై, లంజె వంనుమ్చొ జతయ, చి జాకయ పెండ్లి ముల దిలి కేన్ తేర్బొడకో పెండ్లి జయెదె గే, జో కి లంజె వంనుమ్చొ జతయ.

లాజర్ మెలో బీద సుదొ చి సామ్నూరుమ్ తిలోన్చి రిసా టాలె

19 “సామ్నూరి ఎక్కిలో తిలన్. జో రోజుక చెంగిల చెంగిల సామ్నూర్లు గలంతి ఊద రంగుచ ఒగ్గర్ కిర్దచ పాలల్ గలనెదె, చి రోజుక ఇష్టమ్ అయ్యలి సర్ద కెరన సుక్కుమ్ తెన్ జతె తిలో. 20 జలె, జో సామ్నూరోచి మేడచి గుమ్ముమె లాజర్ మెలో బీద సుదొ ఎంగ్ల తయెదె. జోచి అగ్గె బెర్పు గావ్వో తిల. 21 జో సామ్నూరో

* 16:9 16:9 ఎజోమాని మెలె, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుక టాలె జతయ. † 16:9 16:9 నంజలె, ఎజోమాని, మెలె ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు బెదవనెదె. ‡ 16:9 16:9 నంజలె గ్రీకు తెన్ చి ఈంజ 9 నంబర్ కోడు తొలితో రెగిడ్డిచి అచ్రుమ్ కిచ్చొ మెన అన్నె నగుమ్జన్ ఉచర్లతి మెలె, 9. జలె, తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, ఈంజ లోకుమచి డబ్బుల్ పాపుమ్చి జలెకి, తుమ్ బుద్ది తెన్ ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి సేవ కెర్లె రితి జా డబ్బుల్ వాడిక కెరన నేస్వమ్ కెరన, చి జా కేడ్లె తుమ్ ముర గెలె, పరలోకుమతె తుమ్క బెదవనులె నంజలె ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు బెదవనెదె. గ్రీకు బాన తెన్ తిలిసి కీసి జతయ మెలె, ‘పాపుమ్చి డబ్బుల్క నేస్వమ్ కెరన, చి జా డబ్బుల్ కేడ్లె, పరలోకుమతె తుమ్క బెదవనుల. గని ఉప్పిరి జా మత్తిలి రెగిడ్డినె రెగిడ్డి రితి అచ్రుమ్ అన్నె సంగితయ’ మెన ఉచర్లనుమ్.

అన్నిమ్ కెర్రి బల్లయి తెంతో సిడ్డ చింబొ గిడ్డల్ జో బీద సుదొక దొర్కు జలె, సర్ద తెన్ కణ్, తెద్ది మాలజ్ జా తెద్ది చూ జా తిలొ, అన్నె సూసర్ల జోచ గావ్సో లేంవెతె తిల.

22 “జలె, ఏక దీసి జో బీద మాన్సు మొర గెలొ, చి పరలోకుమెతె అబ్రాహామ్ పూర్లుడు తెన్ తతి రితి దూతల్ జో బీద జలొ లాజర్ క వయ కడ నిల. జలె, జో సొమ్నూరో కి మొర గెలన్, చి జోక మాన్సుల్ రోవ గెల. 23 అన్నె జో వెల్లి ఆగ లగితి గొయతె ఒగ్గర్ సిచ్చల్ జతె తా, ఉప్పిరి దెకిలె, దూరిక అబ్రాహామ్ క చి జోచి పాసి వెన తిలొ లాజర్ క దెకిలన్. 24 దెక కెర, ‘ఓ అమ్చొ అబ్రాహామ్ తాతొ, అంచి ఉప్పిరి కన్యారుమ్ తీ, చి జోచి ఉంటి పానితె బుడ్డవ అంచి జీబుతె ఇదిల్ లయడ తిమడ్డి రిసా జో లాజర్ క అంచితె తెద్రవు. ఈంజ ఆగి అంక ఒగ్గర్ నొప్పి దెతయచి రిసా’ మెన సొమ్నూరో బతిమాల్పా జా సంగిలన్. 25 గని అబ్రాహామ్ జోక, ‘వుత్త, తుయి బూలోకుమెతె జతె తిలి పొది కీతుక ఇస్టుమ్ అయొలిసి దొర్కు కెరన సుక్కుమ్ తెన్ జతె తిలది. గని లాజర్ క స్టల్ సేడ్డె తిలన్. గని అప్పె జో ఇన్నె సుక్కుమ్ జా అన్నె, చి తుయి ఒత్త సిచ్చల్ సేడ్డె తత్తసి. 26 అన్నె కిచ్చొ మెలె, తుమ్ క అమ్ క మదెనె వెల్లి గొయ అడ్డు అన్నె. ఏక వేల ఇన్నె తెంతో సగుమ్ జిన ఒత్త గెచ్చుక ఉచర్లె అడ్డు తవును. నెతుర్పు’ చి ‘ఒత్త తిలెన కో కి ఇన్నె డేవ జెతు నాయ్ మెన జా గొయ అడ్డు అన్నె’ మెన 27 అబ్రాహామ్ సంగితికయ్, సొమ్నూరో అన్నె, దస్సి జలె, తాతొ, అంచి ఏక మనవి సంగిమదె. దయ కెర, అంచొ అబ్బొచి గెరి జో లాజర్ క తెద్రవు. 28 అంక పాచేజిన బావుడ్లు అస్తి, చి జేవే కి ఈంజ సిచ్చ జతి లోకుమెతె నే ఉత్త, సేడ్డి రితి జోవయంక బుద్ది సికడ్లు మెలన్. 29 గని అబ్రాహామ్ జోక అన్నె, ‘మోసిది అత్తి రెగిడ్డి దేముడుచి ఆగ్గుల్, అన్నె దేముడుచ కబుర్లు సంగిల పూర్లుల్ రెగిడ్డి పుస్తకల్ ఎత్తి జోవయంక అన్నె. ఒత్త తిలిసి సరిగా సూనెతు, చి జేవే బుద్ది జంక జయెద’ మెన అబ్రాహామ్ సంగిలన్. 30 గని జో అన్నె అబ్రాహామ్ తెన్, ‘నాయ్, ఒత్త తిలిసి సూన్లె కి కెర్రి నాయ్, గని మొర గెలొనా కో జలెకు జేవేతె గెచ్చు బుద్ది సంగిలె, జేవే కెర్ల పాపల్ చినన దుకుమ్ జా పాపుమ్ బుద్ది ముల మార్పువ జవుల’ మెలన్. 31 చి ఆకర్ క అబ్రాహామ్ జోక కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, ‘మోసిది అత్తి దేముడుచి ఆగ్గుల్ రెగిడ్డి కొణొ కి, దేముడుచ కబుర్లు సంగిల పూర్లుల్ రెగిడ్డి కొణొ సూన నంప నే కెర్లె, కో జవున్ మొర్లొ మాన్సు అన్నె జీవ జా ఉట్లెకి నంప కెర్లె నాయ్.’ ”, మెన పరిసయ్యుల్ క యేసు సంగిలన్.

17

పాపుమ్ కెరయ్ తిన్ చి రిసాచి కోడు
(మత్త 18:6-7, 21-22; మార్కు 9:42)

1 తెదొడి యేసు జోవయంప సిస్సుల్ క, “* పాపుమ్ కెరయ్ త అల్లర్ క చితుమ్ జెయెదె, గని కచి అత్తి దన అల్లర్ జెవుల మెలె, అయ్యొ, జోవయంక సిచ్చ పిట్టె నాయ్! 2 అంక నంపజల ఇన బాలబోదల్ జలనతె ఎక్కిలోక కి, కో * పాపుమ్ కెరయెదె గె, జోచి టొట్రయ్ తిర్వెలి పత్తురు. ఒణొవ దా జోవయంక సముద్రుమ్ తె బుడ్డవ గెలుక చెంగిలి. 3 తూమ్ జాగర్ల తా. తుమ్ చితె కో గె మెనును. తుచొ కేన్ జవున్ బావొ పాపుమ్ కెర్లెగిన, జోవయంక బుద్ది సంగు, చి జోవయంచితె తప్పుక దుకుమ్ జా బుద్ది జలెగిన, జోవయంక చెమించుప కెరు. 4 అన్నె, రోజాక నత్తు సుట్లు కి తుక పాపుమ్ కెర జేవే నత్తు సుట్లు తుచి పక్క పనుల ‘అంచి తప్పు. చెమించుప కెరు’ మెన జో సంగిలెగిన, తుయి జోక చెమించుప కెరుక అన్నె” మెన యేసు జోచ సిస్సుల్ క బుద్ది సంగిలన్.

నముకుమ్ చి రిసాచి కోడు

5 తెదొడి యేసుచ జేవే బారజన్ * బారికుల్ యేసుప్రబుక కిచ్చొ మెలన్ మెలె, “అమ్ క అన్నె ఒగ్గర్ నముకుమ్ దె” మెల చి, 6 యేసు జోవయంక, “సొర్కుగిడ్డచి ఎదిలి నముకుమ్ తుమ్ క తిలె, ఈంజొ కిమారొడు రూకుక ‘ఉట్టి జా నముద్రుమెతె గెచ్చ రోచి జా’ మెలె, తుమ్ సంగిలె, జా కోడు సూన్లె జా దస్సి జయెదె.”

§ 16:25 16:25 నెంజలె ‘తుచి వాట పూర్తి.’ * 17:1 17:1 నెంజలె, ‘నముకుమ్ పిట్టయ్ తె...’ † 17:2 17:2 నెంజలె, ‘జోవయంచ నముకుమ్ పిట్టయెదె గె,...’ ‡ 17:5 17:5 6:13 దెక. జోవయంప బారజన్ సిస్సుల్ బారజన్ బారికుల్ ఎక్కి. § 17:6 17:6 ఏక రగుమ్ వండ్లు దెరెదె.

నేవ నిదానుమ్ కెరుక తిలిన్చి కోడు

7 “తుమ్చితె ఎక్కిలోక గొత్తి సుదో తయెదె మెనుమ, చి జో గొత్తి సుదో కేస్నాతో జవున్, మెండల్ రక తా జవున్ గెరి అన్నె అయెలె, ‘తుయి బేగి గెచ్చు అన్నిమ్ కెరు’ మెన ఎజోమాని సంగెదె గె? 8 నాయ్, గెద. ‘తోలితో’ అంచి రిసా అన్నిమ్ తెయారో కెర తుచో పాలుమ్ కుంచన అంక జోగుడ దె, చి అచే అన్నిమ్ కెర పాని పీలి వడ్డో తుయి కా, పి’ మెన ఎజోమాని సంగెదె. 9 అన్నె, జో గొత్తి సుదో జోక దిలి కామ్ కెర జోచి పూచి తిలిసి కెర్లె రిసా జో ఎజోమాని జోక ‘తుయి దయ కెర్లెదె’ మెనెదె గె? నాయ్, గెద. 10 జలె, తుమ్చి పూచి తెన్ కి దస్సి, దేముడు తుమ్క సంగెలిసి ఎత్తి కెర తుమ్చి పూచి కెర తిలె, తుమ్ కిచ్చో మెన మెలె, ‘అమ్ రితయ్ గొత్తి సుదల్. అమ్ గవురుమ్క విలువ నాయ్. అమ్క పూచి తిలిసి కెర అన్నుమ్. తెద్దిలి’ మెన తుమ్” మెన యేసు సిస్సుల్క సంగెలన్.

వెల్లి రోగుమ్ దెర్ల దెస్సుజిన్క యేసు చెంగెల్ కెర్లిసి

11 ఒత్త తెంతో అన్నె కిచ్చో జర్లు జలి మెలె, యేసు యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె గెచ్చుక మెన సమరయ ప్రదేసిమ్క చి గలిలయ ప్రాంతుమ్క మదెనె గెతి వట్టె గెతె తా, 12 ఏక్ గావ్క పాని అయెలె, వెల్లి రోగుమ్ దెర్ల దెస్సుజిన్ మాస్సుల్ జోక దస్సుల్ జంక మెన అయెల, అన్నె, ఇదిల్ దూరి తా 13 కేక్ గల. కిచ్చో మెన కేక్ గల మెలె, “యేసుప్రబు, బాబు, అమ్చి ఉప్పిరి కన్యారుమ్ తీ” మెన కేక్ గల. 14 జలె, యేసు జోవయింక దెక కెర “దేముడుచి గుడితె తుమ్ గెచ్చు, ఒత్తవ *పూజర్లుతె దెకవన” మెన సంగెలన్, చి ఒత్త యెరూసలేమ్తె గెచ్చుక మెన వట్టె గెలె కిచ్చో జర్లు జలి మెలె, జోవయింకి అగ్గి చెంగెల్ జా సుద్ది జలె.

15 జలె, జోవయింతె ఎక్కిలో జో చెంగెల్ జలిసి దెకన, గట్టిజ అవాడ్ కెరన దేముడుచి గవురుమ్ సంగ సంగ, యేసు తిలిన్తె ఉట్ట అయెలన్. 16 ఉట్ట జా, “అంక రచ్చించువ కెర దయ కెర్లెదె” మెన యేసుక జోచి సర్ల సంగ యేసుచి చట్టె సెర్లు సేడ్డో. జో మాస్సు †సమరయ సుదో.

17 జలె, యేసు తెదోడి, “దెస్సుజిన్క చెంగెల్ కెర్లయ్, గెద. జేవ్ అన్నెక్ నొప్పుజిన్ కేతె? 18 ఈంజో యూదుడు నెంజిలోసాక పిట్టవ, జేవ్ అమ్చ యూదుల్తె అన్నె కో జోవయింకి సర్ల సంగుక జెతి నాయ్ గె?” మెన వున కెర, 19 జో చెంగెల్ జలోసాక అన్నె, “తుయి ఉట్ట, గెరి గో. అంచి ఉప్పిరి తుయి నముకుమ్ తిలి రిసా ‡చెంగెల్ జా అస్సిసి” మెన యేసు జో మాస్సుక సంగెలన్.

దేముడుచి రాజిమ్చి రిసాచ కొడ్డో (మత్త 24:23-28,37-41)

20 జలె, “దేముడుచి రాజిమ్ కెయెక జెయెదె?” మెన సగుమ్జిన్ పరిసయ్యుల్ యేసుక పుసిల చి, జో, “దేముడుచి రాజిమ్ డిస్సిసి నెంజె. కెయెక గే డిస జెయెదె మెన నాయ్. 21 ‘ఈందె, ఇన్నె అన్నె’ జలెకు, ‘ఓదె, ఒత్త అన్నె’ జలెకు మెనుక బెదె నాయ్. కిచ్చో మెలె, దేముడుచి రాజిమ్ అప్పెయి కి కితుమ్చి నెడిమి అన్నె” మెన సంగెలన్.

యేసు ఎదార్లుమ్ ఏలువ కెరుక మెన అన్నె జెతిన్చి రిసాచి కోడు

22 జోచ సొంత సిస్సుల్క యేసు, అచే మాస్సు జా జెర్లున్ అయెలోసాక “ఏక్ దీసి గడియ జవున్ డిసున్” మెన తుమ్ ఒగ్గర్ ఆన జత దీసల్ జెవుల, గని జా మదెనె అంక దెకుక నెతుర్లు. 23 అన్నె, “ఓదె, ఒత్త అన్నె. ఓదె, ఒత్తయ్ అన్నె” మెన సగుమ్జిన్ తుమ్క సంగుల, గని జోవయింకి వట్టి తుమ్ గెచ్చు నాయ్. 24 కిచ్చోక మెలె, బిజలి మెల్లిలె, కిసి అగాసుమ్ పూర్తి ఏక్ పక్క తెంతో అన్నెక్ పక్క ఎద ఉజెడి దెయెదె, దస్సి, అచే మాస్సు జా జెర్లున్ అయెలోసా *ఏలువ కెరుక మెన ఉత్త జెతి దీసిక కేన్ పక్క

* 17:14 17:14 యూదుల్ తెన్ వెల్లి రోగుమ్ ఏక్ మాస్సుక ముల తిలె, జో మాస్సుక ‘చెంగెల్, సుద్ది జలె’ మెన రుజ్జు సంగుక ఎక్కి పూజర్లుకయె అదికారుమ్, 5:12చి ఎట్టోచి కోడు దెక. † 17:16 17:16 సమరయ సుదల్క యూదుల్ నిస్యారుమ్ దెకుల, గని జేవ్ యూదుల్ ఇన్నె బుద్ది ఉచర్చి నాయ్. ఎక్కి సమరయ సుదో బుద్ది ఉచర్చి. ‡ 17:19 17:19 నెంజెలి ‘రచ్చించువ జా అస్సిసి’.

§ 17:21 17:21 కిచ్చోక దస్సి మెన్తయ్ మెలె, జో యేసు అయెలిన్ తెన్ జా రాజిమ్ అయెలి, చి ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్త జోవయింకి అత్తి, అన్నె జోవయింక సిస్సుల్చి అత్తి జా రాజిమ్చి రచ్చించువ కెర్లె కామ్ జో కెర్లయ్. ‘తుమ్చి నెడిమి అన్నె’ మెలి కోడుక సగుమ్జిన్ ‘తుమ్చి పెట్టి అన్నె’ మెన రెగ్లె అస్సి, గని నంపతిలనచి పెట్టి జా రాజిమ్ తయెదె, గని నంపనెంజెలనచి పెట్టి నాయ్.

* 17:24 17:24 లూకా 1:32-33, డిసయెలిసి 5:10, చి 20:4-6 దెక.

కి డీసింది. 25 గని జా నే జతె అగ్గె తొలితో ఆవ్ ఒగ్గర్ బాదల్ సైమల్ నేడుక అస్సె, ఈంజ కాలుమ్చ
 †మాన్సుల్ అంక “అమ్క నాయ్. మొర్పు!” మెనుక అస్సె.

26 నోవహు పూర్ణుమచొచి కాలుమ్ మాన్సుల్ కీన్ జతె తిల గే, దస్సి, ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసా
 అన్సె నే జతె అగ్గెచి మదెనె ఆవ్ జతె ఎదక మాన్సుల్ దస్సి జతె తవుల. 27 మెలె, †జోవయించి పాపుమ్చి
 రిసాచి సిచ్చక్ మెన ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు వెల్లి వర్ణలచి పాని గెడ్డువ కెరయ్లి గడియ ఎద,
 నోవహు జోచి కుటుంబుమ్ తెన్ జా వెల్లి ఒడతె పెన కెల్లి డంకిల్ ఎద, నే నంప కెర్తె మాన్సుల్ కతె తా, పితె
 తా, పెండ్లివో కెర్తె తా, పెండ్లివో జతె తా జతె తిల, చి †జేవ్ ఎత్తిజన్క వర్ణలచి పాని గిడ గెలి. 28 వడ్డె
 లోతు పూర్ణుమచొచి కాలుమ్ కి జో జతె తిలి సాదోమ వట్టుమ్చ దస్సి జతె తిల. వైజల్ కతె తా, పితె తా,
 బియ్యారి కెర్తె తా, పంటో పికయ్తె తా, గెరల్ బందితె తిల. 29 గని కీలోతు జా సాదోమ వట్టుమ్ తెంతో
 బార్ జా ముల దిలి దీసి, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు పరలోకుమ్ తెంతో జా వట్టుమ్చి ఉప్పిరి ఆగిచి
 ఎడ్డి రితి ఇంగుడు సువ దిలన్, చి జా వట్టుమ్చ ఎత్తిజన్ మొర గెల. 30 అన్సె, ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్
 అయ్లోసా ఏలువ కెరుక మెన అన్సె ఉత్త జా డీస్తి దీసి జెతి ఎద దస్సి మాన్సుల్ అంక నే ఉచర్తె, బుద్ది నే
 ఉచర్తె ఇస్టుమ్ అయ్లి రితి జతె తవుల, చి తెదోడ్క *తీర్పు జా సిచ్చ జవుల.

31 “జా దీసిక జోచి గేరుచి ఒర్సి కో తవుల గే, జోచి సామన్ గెరి తిల కి, జా వెంటె నెంక మెన ఉత్తుతు
 నాయ్, అన్సె కో జోచి బట్టి జవున్ తిలె, కిచ్చో వెంటుక పసుల్తా నాయ్, †గని బే బేగి ఉట్ట గెతు. 32 లోతుచి
 తేర్పి జా సాదోమ వట్టుమ్క ఇదిల్ ఇస్టుమ్ జా జాక దెకుక మెన పసుల లోనెచి †వత్తురు మర్లు జా గెలి,
 గెద. జలె, జాక దస్సి జర్గు జలిసి తుమ్ వచ్చ నాయ్. 33 కిచ్చోక మెలె, సొంత ప్రానుమ్ రచ్చించువ కెరనుక
 కో ఉచరుల గే, జోవయించి ప్రానుమ్ పాడె జా గెచ్చెదె, గని దేముడు దిలి వాటు ఎక్కి సత్తిమ్ ఇండుక మెన
 జోవయించి ప్రానుమ్ కో దెవుల గే, జోవయించి ప్రానుమ్ రచ్చించువ జయెదె.

34 “జా రాతిక దొగుల ఎక్కితె నిజ తిలె, ఎక్కిలోక ముల దా, అన్సెక్లొక కడ నెవుల. 35 దస్సి, దొగుల
 తేరబోదల్ రోడ్డె తిలె ఎక్కిక ముల దా, అన్సెక్లిక కడ నెవుల, 36 కీ అన్సె, దొగుల మున్నుబోదల్ బట్టి తిలె,
 ఎక్కిలోక ముల దా, అన్సెక్లొక కడ నెవుల” మెన యేసు సంగిలన్. 37 దస్సి సంగితికయ్, “కేనె కడ నెవుల,
 ప్రబు?” మెన సిస్సుల్ పుసిల, చి జోవయింక, “పీసుమ్ కేనె తయెదె గే, ఒత్త గిర్దుల్ బెరుల.” మెన
 సంగిలన్.

18

తీర్పు కెర్తి టాన్తె తోడు సంగితో ఎక్కిలోచి టాలి

1 తెదోడి యేసు జేవ్ సిస్సుల్క ఈంజ టాలి సంగిలన్. కిచ్చోక మెలె, *జో తీర్పు కెర ఏలువ కెరుక మెన
 అన్సె జతె ఎదకచి మదెనె జేవ్ బద్దుకుమ్ గే అన్యానుమ్ గే నే జతె ప్రార్దన కెర్తె తంక మెన జోవయింక సికడ్డి
 రిసా సంగిలన్. 2 ఇన్ జతయ్ “ఏక్ వట్టుమ్తె తీర్పు కెర్తి టాన్తె తీర్పు దెతొసా ఎక్కిలో తిలో. జో అన్సె
 మాన్సుల్క బియె నాయ్, దేముడుక బియె నాయ్. 3 వడ్డె, జయి వట్టుమ్తె రండ్లల్ మాన్సు ఎక్కి తిలి.
 ఈంజ జలె, రోజాక జో తీర్పు దెతొసాతె గెచ్చ కెర, “విరోదుమ్ సుదో ఎక్కిలో అంచి ఉప్పిరి దావ దా అన్సె.
 అంచి సంగిలీన్ నూన్జె †మాన్సు సంగిలి నిందక ఆరిచి మెన రుజ్జు దెకయ్తినెతె అంక తోడు తా” మెన
 పుసితె తిలన్. 4 ఒగ్గర్ దీసల్ జో ఒప్పనె నాయ్, గని వడ్డె కిచ్చో బుద్ది జోక అయ్లి మెలె, ఆవ్ దేముడుక
 బితొసా, మాన్సుక బితొసా నెంజి, గని 5 ఈంజ రండ్లలి అంక అల్లర్ దా పుసుక ములె నాయ్ చి రిసా, జాచి
 సంగిలీన్ నూన్తిన్జె తోడు సంగిమీదె. నెంజిలె, జా రోజాక జతె తతినెక అంక పూర్తి అల్పు కెరెదె మెలన్”
 మెన యేసుప్రబు టాలి సంగిలన్. 6 కిచ్చో అర్దుమ్ సంగిలన్ మెలె, “ఆదె, జో బుద్ది నెంజిలో తీర్పు దెతొసా
 కీన్ సంగిలో! 7 జలె, రాతి మెడ్డెనె జాక జాచి బాదల్ కన్తల్ సంగిత జో నిసాన్ల జోచయ్ జల మాన్సుల్చ

† 17:25 17:25 లూకా 9:22 దెక. † 17:27 17:27 అదికాండుమ్ 7 అద్యయమ్. § 17:29 17:29 అదికాండుమ్
 18:16-19:29. * 17:30 17:30 లూకా 21:34-36 దెక. † 17:31 17:31 మత్తయ 24:15-18. † 17:32 17:32
 అదికాండుమ్ 19:26. § 17:36 17:36 ఈంజ మత్తెలి తొలితో రెగిడ్ల ననుమ్ పున్కల్తె 36 నంబర్చి కోడు తయె నాయ్. * 18:1
 18:1 లూకా 21:5-36.

ప్రార్థనలో దేముడు నూనె నాయ్ గె? జోవయింక తోడు జెయె నాయ్ గె? కవితుమ్ నూనెదె, తోడు జెయెదె. అన్నె జా తోడు జెంక అల్నిమ్ కెరెదె గె? నాయ్ గెద. ⁸ బే బేగి తోడు జెయెదె. గని, జాగర్ల, ఆవ్ మాన్సు జా జెర్నున్ అయ్లోనా ఈజె లోకుమతె అన్నె ఉత్త జెతి పొదిక మాన్సుల్ †నిదానుమ్ నముకుమ్ తవుల గే నాయ్ గె?” మెన యేసు సంగిలన్.

పరిసయ్యుడుచి సుంకరోచి రిసా సంగిలి టాలి

⁹ పడ్డో ‘అమక పున్నిమ్’ మెనన అన్నె మాన్సుల్క నిస్కారుమ్ ఉచర్ల మాన్సుల్క ‘సూన్తు’ మెన యేసు అన్నెక్ టాలి సంగిలన్. ¹⁰ “ప్రార్థన కెరుక మెన దొగు మాన్సుల్ అమచి దేముడుచి గుడితె గెల. జోవయింతె ఎక్కిలో పరిసయ్యుడు, ఎక్కిలో సిస్టు నజీతో సుంకరో. ¹¹ జలె, పరిసయ్యుడు పురెతో బీఁచ, జోచి పెట్టి ఉచరన ఇని ప్రార్థన కెరన్, ‘ఓ అమచో దేముడు, ఆవ్ జేవ్ అన్నె మాన్సుల్చి రితి నెంజెల్ రిసా తుక అంచి సర్ల ఆవ్ సంగితసి. జేవ్, జలె, మాన్సుల్క బియెడ, జోవయిచి అన్నె దొర్కు కెరంతతి, కిచ్చి కిచ్చి నాయ్. నెంజెల కమె కెర్తతి, లంజెకమె కెర్తతి, చి నగుమ్జెన్ కి జో ఒత్తల్తోచో సిస్టు నజీతోసాచి రితి జతతి. ¹² గని ఆవ్ సత్తరెక్క తివ్వెరి చువ్వె తత్తసి, చి అంక దొర్కు జతిన్ ఎత్తిత దెన్ను వాటల్తె ఏక్ వాట తుక దతసి’ మెన దేముడుక ప్రార్థన కెర్లన్.

¹³ “గని, జో సిస్టు నజీతోసా, ఇదిల్ దూరి బీఁచ తా, మాములుమ్ జేవ్ యూదుల్ కెర్తి రితి నే కెర్తె, ఉప్పిరి నే దెకితె, లాజుక మొకోమ్ లుంకడ గుండెతె పెటన ‘ఓ దేముడు, ఆవ్ పాపుమ్చో మాన్సు. అంచి ఉప్పిరి కన్యారుమ్ జా అంచ పాపల్ చెమించుప కెరు!’ మెన ప్రార్థన కెర్లన్. ¹⁴ జలె, జేవ్ దొగులతె కక్క ‘సత్తిమ్ జలె’ మెన దేముడు దెకిలన్? జో గవురుమ్ ఉచర్లొసాక, నాయ్, గని పాపుమ్ ఒప్పన్లొ ఈజో సుంకరోకయ్, మెన తుమ్క ఆవ్ సంగితసి. జోచి పాపుమ్ చెమించుప జా గెరి ఉట్ట గెలన్. కిచ్చిక మెలె, కో జోక జోయ్యి గవురుమ్ కెరనెదె గే, జోక దేముడు దాక్ కెరెదె, గని కో జోక జోయ్యి దాక్ కెరనెదె గే జోక దేముడు వెల్లో కెరెదె” మెన సంగిలన్.

బాలబోదల్క యేసు చడ వరుమ్ దిలిసి (మత్త 19:13-15; మార్కు 10:13-16)

¹⁵ జలె, జా దీసి ‘యేసు జోవయింక చడ చెంగిల్ వరుమ్ దెవును’ మెన, సగుమ్జెన్ పైజల్ జోవయించ బాలబోదల్క జోతె కడ ఆన్తె తిల. గని జేవ్ జెతె తిలిసి యేసుచ సిస్సుల్ దెక కెర, జేవ్ బోదల్క కడ అన్న మాన్సుల్క “పోన” మెన గోల కెర్ల. ¹⁶ గని యేసు జా దెక కెర, జోవయింక పాసి బుకారా కెర, “బోదల్ అంచితె జెత. జోవయింక ఆటంకుమ్ కెర నాయ్. కిచ్చిక మెలె, దేముడుచి రాజిమ్ ఇన బాలబోదల్ జల సుదల్చియి. ¹⁷ తుమ్క ఆవ్ కిచ్చి కచితుమ్ సంగితసి మెలె, మాన్సు గవురుమ్ నే ఉచరంతె బాలబోదల్చి రితిచి నముకుమ్ తెన్ దేముడుచి రాజిమ్తె బెదితి వరుమ్ నజ్లెకయ్, పరలోకుమ్తె గెచ్చుక జయెదె” మెన యేసు సంగిలన్.

సొమ్నారుమ్ తిలో ఉబెడో ఎక్కిలో దేముడుచి రాజిమ్చి రిసా యేసుక పుసితికయ్ (మత్త 19:16-30; మార్కు 10:17-31)

¹⁸ యూదుల్చో అదికారి ఎక్కిలో యేసుతె జా కెర, “చెంగిల్ తిలో గురుబాబు, పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె ఆవ్ కెయెక తెయెక జెతి వాట అంక దొర్కు జంక మెలె, ఆవ్ కిచ్చి కామ్ కెర్లె జయెదె?” మెన పుసిలన్. ¹⁹ పుసితికయ్ యేసు, “ చెంగిల్ తిలోనా’ మెన అంక కిచ్చిక సంగిలది? చెంగిలోనా దేముడు ఎక్కిలోయి, గని అన్నె కో కి చెంగిలోన నెంజెతి. ²⁰ జో దిల అగ్గుల్ మెలె తుయి జాన్సి. లంజెకమె కెరుక జయె నాయ్, నరు అత్త కెరుక జయె నాయ్, చోరుక జయె నాయ్, అబద్దుమ్ సాచి సంగుక జయె నాయ్, అయ్యద్ అబ్బోద్ గవురుమ్ దెకితె తంక అన్నె.

† 18:8 18:8 నెంజెలి, ‘నిదానుమ్ ప్రార్థన కెర్తి నముకుమ్ తెన్ తవుల గే నాయ్ గె?’

దనవయ్య" మొన జోక యేసు సంగిలన్. 21 సంగితకయ జో మాన్సు, "బాల తతె తెంతో ఈంజేవ్ ఆగ్గుల్ రితి అవ్ నిదానుమ్ కెర దెకన్తసి" మొన జబాబ్ దిలన్. 22 జా కోడు సూన కెర యేసు, జోక, "అప్పక తుక ఎక్కి పిట్ట అస్సె. తుచి అస్సి ఎత్తి, తుయి విక కెర, జా వికిలి డబ్బుల్ బీద సుదల్క దేసు, దస్సి కెర్లెగిన పరలోకుమతె తుక అస్సి కలుగు జెయెదె. అస్సె అంచి తెన్ బెద అంచి పట్టి జె!" మొన సంగిలన్.

23 గని ఈంజ కోడు సూన కెర, జోక ఒగ్గర్ సామ్నూరుమ్ తిలిచి రిసా జో మాన్సు ఒగ్గర్ విసారుమ్ జలో.

24 తెదొడి, జో మాన్సు దస్సి విసారుమ్ జలిసి దెక కెర యేసు, "సామ్నూర్లు దేముడుచి రాజిమతె గెచ్చుక జలి, కెర్లి గే కస్టుమ్ జలికయ జయెదె. 25 కిచ్చొక మెలె, ఇన సామ్నూర్లు దేముడుచి రాజిమతె బెదితి కంట, సూజబొరొ వాట్ ఒంటె గెచ్చుక సుల్లు!" మొన సంగిలన్.

26 జలి, జా కోడు సూన్స "దస్సి జలి, కో కరచ్చించుప జంక జయెదె?" మొన బమ్మ జలి. 27 గని యేసు, "మాన్సు కెర్లు నెత్తిర్లిసి కి, దేముడు జర్లు కెరుక తెర" మెలన్.

28 తెదొడి యేసుచ బారజన్ బారికుల్తె తిలో పేతురు మెలో సిస్సుడు "ఈందె, అమ్చ గెరల్ ఎత్తి, ముల దా అమ్ తుచి పట్టి బులితనుమ్" మెలన్. 29 యేసు జేవ్ బారికుల్క, నిజామి, అస్సె తుమ్క అవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ మెంతసి మెలె, దేముడుచి రాజిమచి కామ్ కెర్లి రిసా గేరు జలెకు, తేర్లిక జలెకు, అన్సొబావొక జలెకు, అయ్యన్అబ్బొన్క జలెకు, బోదల్క జలెకు కో ముల తవుల గే, 30 అప్ప ఈంజ లోకుమతె ఈంజ కాలుమతె కి జోక దనచ అస్సె ఒగ్గర్ వంతుల్ రితి దొర్లు జయెదె, అస్సె, జెతి కాలుమతె, కెయక తెయక పరలోకుమతె జతి వాట జోక దొర్లు జయెదె.

జో మొరుక తిలిన్చి రిసా యేసు అన్నెక్ సుట్టు సంగిలిసి

31 తెదొడి జేవ్ యెరూసలేమతె గెతె తిలి వట్ట యేసు జోచ బారజన్ సిస్సుల్క పక్క కడన ఇసి మెలన్. "ఈందె, అమ్ యెరూసలేమతె గెతనుమ్, చి అవ్ మాన్సు జా జెర్యున్ అయ్లోసాచి రిసా దేముడుచి కబుర్లు సంగిలన రెగిడ్డిసి ఎత్తి కచితుమ్ వూర్తి జర్లు జయెదె. 32 కిచ్చొక మెలె, యూదుల్ నెంజలనచి అత్తి అంక సార్లు కెర దెవుల, చి అంక కొంకడుల, అంచి మరెయద కడుల, చి అంక తుంక దెవుల. 33 అంక కొర్డల్ తెన్ పెటుల, చి అంక మారుల, తిరత్క అస్సె జివ్ జా ఉట్టిందె" మెలన్. 34 గని ఇన్నెచి కిచ్చొ అర్దుమ్ కి కెరంతి నాయ్. జా అర్దుమ్ లుంకిల్ రితి తిలి, చి జో కిచ్చొచి రిసా సంగిలో గే నేన్.

గుడ్డి జలో మాన్సుక యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి (సుత్త 20:29-34; మార్కు 10:46-52)

35 యెరూసలేమతె గెచ్చుక మొన యేసు వట్ట గెతె తా యెరికో పట్టుమ్క పాసి అయిలె పొది, గుడ్డి జలో మాన్సు ఎక్కిలో వాట్ సాడి వెన తా, బిచ్చిమ్ నజెతె తిలో. 36 ఒగ్గర్జన్ మాన్సుల్ జా వాట్ గెతె తిలిన్చి అవాడ్ సూన కెర, "కిచ్చొక ఒగ్గర్ జనాబ్ ఈంజ వాట్ గెతతి?" మొన పుసిలన్. 37 పుసిలె, జేవ్ "నజరేతు గచ్చివొ యేసు ఈంజ వాట్ గెతయ" మొన జోక సంగిల, 38 చి సూన, జో "ఒ యేసుప్రబు, దావీదు రానెచి సెకుమతె జెర్లిలో రచ్చించుప కెర్లొసా, అంచి ఉప్పిరి కన్నూరుమ్ తియ, అంచ చెంగిల్ కెరు!" మొన కేక్ గలన్.

39 తెదొడి పుర్రెతో ఇండితె తిలన సగుమ్జన్ జో గుడ్డి మాన్సుక "తుక్లె తా" మొన గోల కెర్లె, గని జో అస్సె, "దావీదు రానెచి సెకుమతె జెర్లిలో రచ్చించుప కెర్లొసా, అంచి ఉప్పిరి కన్నూరుమ్ తియ చెంగిల్ కెరు!" మొన అగ్గెచి కంట గట్టిజ కేకుల్ గలో. 40 ఇసి జతికయ, యేసు బీడె కెర, "జోక ఇత్తల్ కడ ఆన" మొన ఆడ్ర దిలన్, చి జోక జోచితె కడ ఆన్సన పాసి జెతికయ, 41 "అవ్ తుక కిచ్చొ కెరుక మొన తుయి కోర్ప జతసి?" మొన పుసితికయ, జో గుడ్డి మాన్సు, "ప్రబు, అవ్ దెకిత్ రితి కెరు" మెలన్. 42 యేసు జోక, "ఈందె తుచ అంకివొ డీస్టు. అంచి ఉప్పిరి తుయి నముకుమ్ తిలి రిసా తుయి కెచెంగిల్ జా అస్సిసి" మొన సంగితకయ, 43 బేగి జో మాన్సుచ అంకివొ డీసిల చి, దేముడుచి గవురుమ్ సంగ యేసుచి పట్టి గెలన్. అస్సె, ప్రజల్ ఈంజ ఎత్తి దెక తా, జేవ్ కి దేముడుచి గవురుమ్ సంగిల.

‡ 18:26 18:26 మెలె, పాపుమ్ తెంతో రచ్చించుప జంక, చి ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి రాజిమతె బెదుక. § 18:42 18:42 నెంజె 'రచ్చించుప జా అస్సిసి'.

19

జక్కయ్య మెలో సిస్టు నజీతో సుంకరో

1 జలె, యేసు యెరికో పట్టుమీ పెన జా పట్టుమీ వాట్ గెచ్చు ముల్తి పొది, 2 ఒత్త జక్కయ్య మెలో మాన్సు తిలన్. జో సిస్టు నజీత సుంకర్లుచో అదికారి, చి జో ఒగ్గర సామాన్రుమ్ తిలో. 3 జలె, 'యేసు కిసాచోగె దెకిన్దె' మెన ఇస్టుమ్ జలన్, గని జో పాట్టి మాన్సు, చి యేసుచి సుట్టునంత బెర్ల జనాబ్ అడ్డు జా అస్సి. 4 జాకాయ్ జో కిచ్చో కెర్లన్ మెలె, యేసు జా వాట్ గెచ్చెదె, చి జో పురైతో నిగ గచ్చు, ఏక్ బొడ్డ రూకీతె వెగిలన్.

5 జలె, యేసు ఒత్త పాచ కెర, ఉప్పిరి రూకీతె దెక, "జక్కయ్య, బే బేగి ఉత్తు. ఆజి ఆవే తుచి గెరి తంక అస్సె" మెలన్. 6 దస్సి మెంతికయ్, జక్కయ్య బమ్మ తేన్ జా రూకీతె తెంతో ఉత్త జా, సర్ల తెన్ యేసుక గెరి కడన్, మురియాద ఎత్తి కెర్లన్. 7 ఇసి జర్లు జలిసి దెక కెర ప్రెజల్ ఎత్తి కుసుమకనుమె లట్టల్ల. "పాపుమె సుదోచి గెరి జో గోతే గెచ్చుక కిచ్చో?" మెలె.

8 జలె, యేసు ఒత్త తిలి పొది, జక్కయ్య పురై జా టీచ ప్రబుక కిచ్చో కోడు సంగిలన్ మెలె, "ఈందె, ప్రబు, అంచి అస్తితెచి ఏక్ వంతు బీద సుదల్క దా గెలిందె. అస్సె, డబ్బుల్క ఆవే కక్క మోసిమ్ కెర తిలి, జోవయింక ఆవే మోసిమ్ కెర నజీలి కంట అస్సె అస్సె చెత్తెర్ వాటల్ జోవయింక అస్సె దెయిందె" మెన ఒప్పున్లన్. 9 దస్సి జతికయ్, యేసు జోక, "దేముడు పాపల్ చెమించుప కెర్తి రచ్చన్ ఆజి ఈంజ గెరి పాచ అస్సె. పాపుమె ఇండితె తిలి కి ఈంజో కి *అబ్రాహామీచి సెకుమీచో, గెద. 10 మెలె, ఆత్మక నెన గెలసకయ్ చజన జోవయింక పాపల్ తెంతో రచ్చించుప కెరుక మెనయ్ ఆవే మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసా ఈంజ లోకుమేత అయ్లయ్".

బజర్చ కాసుల్చి టాలి
(మత్త 25:14-30)

11 యేసు సంగిలి కోడు ప్రెజల్ నూన్తె తిలి పొది, యెరూసలేమ్క పాసి జెతె తిలె, చి ప్రెజల్ జేవేచి పెట్టి కిచ్చో మెన ఉచర్లై తిలె మెలె, "యేసు అమేచి యెరూసలేమ్ పట్టుమేతె పావెలి, దేముడుచి రాజుమ్ ఎదార్లమ్ ఏలుప కెరుక మొదోల్ జయెదె." మెన ఉచర్లై తిలె. 12 జాకాయ్ యేసు జోవయింక ఏక్ టాలి సంగిలన్. "వెల్లో మాన్సు ఎక్కిలో తిలో. ఈంజ దేసిమ్క రానో జంక మెన, రాసల్క టీచణ్ణోసా తిలి దూరి దేసిమి ఉట్ట గచ్చు జెంక మెన, ఈంజో బార్ జలో. 13 గని, నే గెతె అగ్గె, జోచ దెస్సుజన్ గొత్తి సుదల్క బుకారా కెర, జోవయింక ఎక్కిక్లొక ఎక్కిక్ †బజర్చ కాసుల్ దా కెర, 'ఆవే జెతె ఎదక ఇన్నెతేన్ బియ్యారి కెర్లై తా' మెలన్. 14 గని జోవయింక ప్రెజల్ జోక ఒగ్గర విరోదుమ్ జా అస్సి, చి 'ఈంజో మాన్సు అమేచి ఉప్పిరి ఏలుప కెరుక మెలె, అమక ఎద్దర ఇస్టుమ్ నాయ్', మెన జో మాన్సుచి పట్టి కబుర్ తెర్తయ్లన్.

15 "గని, జో మాన్సు రానో జా బుల అయ్లన్, చి జో డబ్బుల్ దా తిలె గొత్తి సుదల్ బియ్యారి కెర కెర్లి లాబుమ్ కెర అస్సి సూసుక మెన జేవేక బుకార్లన్. 16 తొలితోచా జా కెర, రానోచి పురైతో టీచెలిన్ అస్సె, 'బాబు, తుయి దిలి బజార్ కాసుక అస్సె దెస్సు బజార్ కాసుల లాబుమ్ దోర్లు జా అస్సె' మెలన్, చి 17 'బొల్లోయ్ కెర్లదె, తుయి చెంగిలో గొత్తి సుదె. ‡ఇదిలిసి కామ్ దెతికయ్ తుయి నిదానుమ్ కెర్లదె, చి తుయి దెస్సు పట్టల్చి ఉప్పిరి ఏలుప కెరుక మెన తుక ఆవే అదికారుమ్ దెతసి' మెన రానో సంగిలన్. 18 తెదోడి అన్నెక్లొ గొత్తి సుదె అయ్లో, అస్సె, 'బాబు, తుయి దిలి బజార్ కాసుక అస్సె పాచే బజార్ కాసుల లాబుమ్ దోర్లు జా అస్సె' మెలన్, చి 19 'బొల్లోయ్ కెర్లదె, తుయి చెంగిలో గొత్తి సుదె, పాచే పట్టల్చి ఉప్పిరి ఏలుప కెరుక మెన తుక ఆవే అదికారుమ్ దెతసి' మెన రానో సంగిలన్.

20 "తెదోడి అన్నెక్లొ గొత్తి సుదె అయ్లో అస్సె, 'బాబు, ఉంద, తుచి బజార్ కాసు. ఇన్నెక్ మూటో బంద తియె దిలయ్'. 21 కిచ్చోక మెలె, తుయ్ 'కన్యారుమ్ నెంజిలోసా' మెన బిలయ్. తుయి కామ్ నే కెర్లిసి నజన్తసి, తుయి నే ఉంపిలిసి లాయితసి మెలన్. 22 జలె, జోక జో రానో కిచ్చో జబాబ్ దిలన్ మెలె, 'తుయి గర్లొ గొత్తి సుదె! తుయి సొంత సంగిలిసి తుకయ్ నేరిమ్ వయడ్డయ్. అంక కన్యారుమ్ నెంజిలోసా, సొంత కామ్ నే కెర్లిసి నజీతోసా, సొంత నే ఉంపిలిసి లాయితోసా' మెన తుయి జాస్సి. 23 జలె, 'అంచి డబ్బుల్

* 19:9 19:9 యూదులక అబ్రాహామ్ ముక్కిమీచో పూర్ణమీచో జా తిలో. † 19:13 19:13 ఏక్ బజార్ కాసుచి ఏలుప కెర్లి మెలె, పుంజెక్ పొదుల్చి కూలి డబ్బుల్చి ఎదిలి. ‡ 19:17 19:17 లూకా 16:10 దెక.

కిచ్చొక సావుకరతె జవున్ తిసి నాయ్? సావుకరతె జవున్ తితది జలె, అవ్ బుల అయ్లి పొది నర్దు తెన్ వడ్డి నజన్తయ్' మెన జో గర్బొ గొత్తి సుదొక నంగ కెర, ²⁴ పాసి టీచ తిల మాన్సుల్క, జా బజార్ కాసు జోతె నజన, దెన్ను బజార్ కాసుల్ తిల్ జో అన్నెక్లొ గొత్తి సుదొక దాన, మెలన్. ²⁵ జో దస్సి మెంతికయ్, జేవ్ తిల గొత్తి సుదల్ గోన జా, గని బాబు, జోక దెన్ను బజార్ కాసుల్ అస్సి! జోక అన్నె కాసుల్ కిచ్చొక దెంక! మెల. ²⁶ గని జో రానొ కిచ్చొ నంగిలన్ మెలె, 'తుమ్క కిచ్చొ మెంతసి మెలె, నీకక్క తిలె, జోక అన్నె దెంక జయెదె. కక్క నెంజెలి, జోక తిలిసి కి జోతె తెంతో అన్నె కడ గెలుక జయెదె. ²⁷ జలె, అంక అమ్చి ఉప్పిరి జో ఏలువ కెరుక మెలె, అమ్క ఎధర్ ఇస్టుమ్ నాయ్' మెల అంచ విరోదుమ్ సుదల్క కిచ్చొ కెరుక? జోక అన్నె కడ ఆన, చి అంచి మొక్కె కండ గెల మెన రానొ నంగిలన్' మెన యేసు *టాలి నంగిలన్.

యేసు గాడ్డె పిల్లతె వెగ యెరూసలేమ్ వట్టుమ్క అయ్లిసి (మత్త 21:1-11; మార్కు 11:1-11; యోహా 12:12-19)

²⁸ యేసు ఈంజ టాలి నంగ కేడవ కెర, యెరూసలేమ్తె గెచ్చుక మెన జోచ సిస్సుల్చి పురె గెలన్. ²⁹ జలె, బేత్సేగే చి బేతనయి మెల గవ్వొక పాసిచి †ఒలివ మెంతి మెట్టుయ్ పాచిలి పొది, యేసు జోచ సిస్సుల్తె దొగులక పాసి బుకారా కెర, ³⁰ "తుమ్చి మొక్కె తిలి గవ్వొ తుమ్ పెన, చి గవ్వొ పెసిలదు మెలె, బంద తిలి ఏక గాడ్డె పిల్ల బేగి తుమ్క డీసిదె. జాచి ఉప్పిరి అప్పె ఎద కో కి వెగక నేతయ్. జాక యివ కెర ఉదడ ఆన. ³¹ అన్నె, 'కిచ్చొక యివేతను?' మెన తుమ్క కో జవున్ పుసిలె, తుమ్ కిచ్చొ మెన మెలె, 'ఇన్నెతెన్ ప్రబుక కామ్ అన్నె' " మెన నంగ, మెన యేసు జేవ్ దొగుల సిస్సుల్క నంగ జా గవ్వొ తెద్రయ్లన్.

³² జలె, జో తెద్రయ్ల దొగుల గెచ్చ కెర, యేసు నంగిల్ రితి జలి మెన దెకిల. ³³ జేవ్ జా గాడ్డె పిల్లక యిప్పుక దెద్దికయ్, "గాడ్డె పిల్లక కిచ్చొక యివేతను?" మెన జేవ్చ సావుకర్లు పుసిల. ³⁴ పుసితికయ్, "ఇన్నెతెన్ ప్రబుక కామ్ అన్నె" మెల.

³⁵ జలె, జేవ్ సిస్సుల్ జా గాడ్డె పిల్లక యేసుతె ఉదడ ఆన కెర, జోవయింబ దుప్పట్లు గాడ్డెచి ఉప్పిరి గల దా, యేసుక వెగడ్డ, ³⁶ అన్నె, యెరూసలేమ్తె జో గెతె తతికయ్, జో గెతి వట్ట †జనాబ్ జోవయింబ పాలల్ అంతిర్. ³⁷ అన్నె, యేసు జా ఒలివ మెట్టచి కొన్న జీన యెరూసలేమ్ వట్టుమ్ పక్క ఉత్త పాసి పాచిలి పొది, జోక నంపజల ప్రెజల్ ఎత్తిజిన్ నర్దనంతోనుమ్ జా గట్టిజ అవాడ్ కెరన, ³⁸ "దేముడుచి నావ్ తెన్ జెతో రానొక జోబర, జోబర! పరలోకుమ్తె నేంతుమ్, చి ఎత్తిచి ఉప్పిరి టాన్తె తిలోసాక జోబర!" మెన కెకుల్ గల, యేసుచి అత్తి కెర్ల జేవ్ దెకిల కముచి రిసా దేముడుచి గవురుమ్ నంగితె తిల.

³⁹ తెదొడి జేవ్ జనాబ్తె బెద తిల నగుమ్జిన్ పరిసయ్యుల్ యేసుక "గురుబాబు, తుచ సిస్సుల్ తుక్లె తతి రితి నంగు" మెలె, ⁴⁰ గని యేసు జేవ్క కిచ్చొ నంగిలన్ మెలె, "తుమ్క అవ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, ఈంజేవ్ తుక్లె తత్త జలె, ఈంజేవ్ వత్తల్ కేక గలుల" మెలన్.

యెరూసలేమ్ వట్టుమ్క జెంక తిల అల్లర్చి రిసా యేసు ఏడ్డిసి

⁴¹ యేసు యెరూసలేమ్ వట్టుమ్క అన్నె పాసి జా జాక దెక కెర, జాచి రిసా ఏడ్డన్. ⁴² కిచ్చొ మెన ఏడ్డన్ మెలె, "ఓ యెరూసలేమ్, దేముడు తెన్ కిసి సేంతుమ్ జంక తుయి ఆజి జాన్తతి జలె, చెంగిల్ తత్తి! గని నాయ్, అప్పె జా అర్దుమ్ ఎత్తి. తుమ్క లుంకిల్ రితి అన్నె. ⁴³ ఓ యెరూసలేమ్ వట్టుమ్, తుయి ఒగ్గర్ సైముల్ సేడ్డి ఏక కాలుమ్ జెతయ్. జేవ్ దీనల్క తుక కిచ్చొ జయెదె మెలె, తుచ విరోదుమ్ సుదల్ తుచి సుట్టునంత మత్తి డిబ్బల్ వెగడ, తుచి సుట్టునంత బెర జా, ఎత్తి, పక్కల్ తెంతో వెల జెవుల. ⁴⁴ తుచ కోటల్, తుచ గెరల్ పూర్తి సేడవ గెల కెర, తుచి తెడి తిల మాన్సుల్ ఎత్తిజిన్క జేవ్ మారుల, చి తుచితె

§ 19:26 19:26 మత్తయి 25:29 దెక. ఇన్నెచి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె 'ఇదిల్ జవున్ బుద్ది తిలోసాక అన్నె బుద్ది నీకడుక జయెదె, గని బుద్ది నెంజిలోసాక తెంతో జో నీక తిలిన్ కి కడ గెలుక జయెదె'. * 19:27 19:27 ఈంజ టాలితె రాన్వో మెలె, యేసు. జోవయింబ విరోదుమ్ సుదల్ కో మెలె, యూదుల్చ వెట్టిల మాన్సుల్. గొత్తి సుదల్ మెలె, జోక నంపజలన్. డబ్బుల్ వాడిక కెర్చెన్ మెలె, జో దిలి కామ్. డబ్బుల్ మెలె, జో దిల నక్కివ్. † 19:29 19:29 'ఒలివ మెట్ట' మెన కిచ్చొక నావ్ తియ అన్నె మెలె, ఒత్త ఒలివ వంట్లు రూకుల్ తిల. ‡ 19:36 19:36 మత్తయి 21:8, చి మార్కు 11:8 దెక.

పత్తుర్ చి ఉప్పిరి పత్తురు తతి రితి ములితి నాయ్. కిచ్చొక మెలె, దేముడు తుక రచ్చించుప కెర్తి వాటు అవ్ దెకయలయ్, గని చినున్ నాయ్” మెన యేసు కియెరూసలేమ్ చి రిసా ఏడ గెలన్.

వెల్లెల మాన్సుల్ యేసుక మారుక మెన రకితె తిలిసి
(మత్త 21:12-17; మార్కు 11:15-19; యోహా 2:13-22)

45 యేసు పట్టుమెతె పావ కెర, దేముడుచి గుడితె పెన కెర, ఒత్త * సామన్ వికితనక ఉదడ గెలుక దెర, 46 జోవయింక, “ అంచి గేరు ప్రార్దన కెర్తి గేరు, జా దస్సి తవున్’ మెన దేముడుచి కొడెతె రెగ్గవ అస్సె, గని తూమ్ చోర్లు జితో రితో గేరు జతి రితి జాక మార్కుప కెర అస్సున్.” మెన సంగిలన్.

47 జలె, జా దొరతి యేసు రోజుక దేముడుచి గుడితె బోదన కెర్తి తిలన్, అస్సె వెల్లెల పూజర్లు, మోసే తెన్ దేముడు దిలి అగ్గుల్ సికడ్డన చి, యూదుల్ వ వెల్లెల మాన్సుల్ జోక మారుక వాట్ చజితె తిల, గని 48 ప్రెజల్ ఎత్తి, రోజుక జెతె తా జోవయింక కొడె ఒగ్గర్ సర్ల తెన్ సూన్తె తిల, చి నెతిర్ల.

20

వెల్లెల సుదల్ యేసుక పరిచ్చ కెర్తిసి
(మత్త 21:23-27; మార్కు 11:27-33)

1 తెదొడి ఏక దీసి, యేసు దేముడుచి గుడితె ప్రెజల్ క బోదన కెర్తి తా సుబుమ్ కబుర్ సంగితె తతికయ్, వెల్లెల పూజర్లు, మోసే తెన్ దేముడు దిలి అగ్గుల్ సికడ్డన చి అస్సె సగమ్ జన్ వెల్లెల మాన్సుల్ జోతె జాక కెర, 2 “తుయి కెర్ల కమె కెరుక, తుయి బోదన కెరుక, తుక కిచ్చొ అదికారుమ్ అస్సె? కొన్సి తుక అదికారుమ్ దిలన్?” మెన జోక గోల కెర్ల. 3 యేసు జోవయింక కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, “అవ్ కి తుమ్ కయ్ ఏక కోడు పుసిందె. జలె, అంక తుమ్ సంగ. 4 యోహాను బాప్తిసుమ్ దెతె తిలిన్ చి అదికారుమ్ కేనె తెంతో చి? పరలోకుమ్ తెంతో చి గే, మాన్సు తెంతో చి గే, తుమ్ సంగ” మెన వెల్లెల మాన్సుల్ క యేసు పుసిలన్.

5 దస్సి పుసితికయ్, జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ కీసి జలె మెలె, ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో బమ్మ తెన్ లట్టబన, ఇసి మెంతె తిల, “పరలోకుమ్ తెంతో చి మెన అమ్ సంగిలెగిన, ‘దస్సి జలె, తుమ్ కిచ్చొక జోక నంప కెర్లు నాయ్?’ మెన ఈంజో అమ్ క సంగెదె. 6 గని, ‘మాన్సు తెంతో చి’ మెన సంగిలె, జనాబ్ అమ్ క పత్తల్ తెన్ పెట మారుల. యోహానుక ‘అమ్ చో దేముడుచ కబుర్లు సంగితోసా కచితుమ్ తిల’ మెన జేవ్ జనాబ్ క నముకుమ్.” 7 జాకయ్ జేవ్ యేసుక కిచ్చొ జబాబ్ దిలి మెలె, “జా అదికారుమ్ కేనె తెంతో గే నేనుమ్” మెల. 8 జేవ్ దస్సి సంగితికయ్, యేసు జోవయింక, “దస్సి జలె, కేనె అదికారుమ్ క అవ్ అంప కమె కెర్లన్ గే, అవ్ తుమ్ క సంగి నాయ్” మెన సంగ జేవ్ క ముద్దో కెర్లన్.

ద్రాచ తోబుచో ఎజోమానిచో పుత్తున్ క మార్గిన్ చి టాలి యేసు సంగిలిసి
(మత్త 21:33-46; మార్కు 12:1-12)

9 తెదొడి యేసు ప్రెజల్ క ఈంజ ఏక * టాలి సంగుక దెర్లన్. “ఏక మాన్సు ద్రాచ తోబు రోవడ కెర, రకితనక నిసాన, జేవ్ క జా తోబు గుత్త దా, ఇదిల్ ఒగ్గర్ దీసల్ వేర దేసిమి గెచ్చ అంక మెన, ఉట్టు గెలన్. 10 జలె, పంటో పికిలి పొది, ‘సమయుమ్ జా అయిల’ మెన, జేవ్ గుత్త నజీలంతె జా తోబు చి పంటో ఏక వాట నజ అన్తి రిసా, గొత్తి సుదో ఎక్కిలోక ఎజోమాని తెద్రయలన్. గని జో గొత్తి సుదో ఒత్త పాచితికయ్, గుత్త నజీల జేవ్ రకితె మాన్సుల్ జోక పెట గెల కెర, కిచ్చొ నే దెతె ఉదడ్డో.

§ 19:44 19:44 యేసు జెర్ల ముప్పయ్ తిన్ని వెర్కుల్ క మెర అస్సె జిలన్, చి యేసు జెర్ల డబ్బయ్ వెర్కుల్ క రోమ్ దేసిమ్ చ సయ్యమ్ సుదల్ యెరూసలేమ్ పట్టుమక, దేముడుచి గుడిక పాడ్ కెర్ల. జా పట్టుమ్ దస్సి జా పట్టుమ్ చ మాన్సుల్ జా సిచ్చ జప్పల మెంతి గుర్లక యేసు ఇన్ సంగిలన్. * 19:45 19:45 మత్తయి 21:12-13, చి మార్కు 11:15-17 చి యోహాను 12:12-19 దెక. * 20:9 20:9 ఈంజ టాలితె, ‘గుత్త నజ తోబ రకితన’ కొన్సి మెలె, ముక్కిమక యూదుల్ క ఎత్తి. అదికారుమ్ తిల దేముడు దెకయిల వాట్ సికడ్ వెల్లెల మాన్సుల్, మోసే తెన్ దేముడు దిలి అగ్గుల్ సికడ్డన, పరిసయ్యుల్, పూజర్లు. ‘ఎజోమాని’ మెలె, ఎత్తి. అదికారుమ్ తిల దేముడు. ‘ఎజోమాని తెద్రయ గొత్తి సుదల్’ మెలె, జోవయింక కబుర్లు సంగిలన్. ‘ఎజోమానిచో పుత్తున్’ మెలె, యేసు. ‘ద్రాచ తోబు’ మెలె, యూదుల్, చి ఎత్తి. అదికారుమ్ తిల దేముడుచి బక్తి కెర్ల అస్సె మాన్సుల్.

11 “ఒత్త తెంతో, అన్నెక్టో గొత్తి సుదొక జో ఎజోమాని తెద్రయలన్, గని జేవ్ రకితన జోక కి పెట కెర జోచి మరియాద కడ, జోక కి కిచ్చో నే దెత ఉడడ గెల. 12 ఒత్త తెంతో అన్నెక్టో గొత్తి సుదొక ఎజోమాని తెద్రయలన్ చి, ఇన్నెక కి బలో అల్లర కెర గంటివో గాములు కెర దా ఉడడ గెల.

13 “తెదొడి జా ల్రావ తోటచో ఎజోమాని, ‘అవ్ కిచ్చో కెరై జయెదె? నాయ్, గెద, ఇని కెరిందె. అంచో ప్రేమ తిలో పుత్తుక తెద్రయందె. జోకయ్ మరియాద దెకుల, కిచ్చోగే’ మెన అకరక జోకయ్ తెద్రయలన్. 14 జేవ్ తోట గుత్త నజీలన జోక దెక కెర, ‘ఇన్నెకయ్ అబ్బొనీచి దనుమ్ కలుగు జయెదె. అల్లె, ఇన్నెక మారుమ, చి ఇన్నెక కలుగు జతి వాట అమకయ్ దొర్బొ జయెదె’ మెన జోవయింక జెప్పొ లట్టబన, 15 జో ఎజోమానిచో పుత్తునక దెర కెర, జోక తోట తెంతో వెలవ న కెర, †బయిలె మార గెల. జలె, జేవ్ ఎజోమానిచో పుత్తునక దన్నె కెరై రిసా, జా తోటచో ఎజోమాని జోవయింక కిచ్చో కెరెదె? 16 కిచ్చో కెరెదె మెలె, జా కెర, జేవ్ గుత్త నజీలనక మెరవ కెర, జా తోట వేర మాన్సుల్క గుత్త దెయెదె” మెన యేసు సంగిలన్. ప్రజల్ జాక నూన కెర, దన్నె కెయెక జర్లు జంక జయె నాయ్! మెల. 17 గని యేసు జోవయింక పక్క పసుల దెక, “జలె, దేముడు దేముడువ కొడెతె రెగ్గయలి ఏక కోడు సంగిందె, జాచి అర్దుమ్ కిచ్చో గే తుమ్ ఉచర.

‘కామక నెంజె’ మెన గేరు బందిలన జా ఏక పత్తురు పిట్టపుక మెన ఉచర్లె కి, జయ్యి పత్తురు గేరుక బోడిపత్తుర్ జలన్. మెన రెగిడ్ల కోడు. 18 ఈంజో పత్తురచి ఉప్పిరి కో నేడుల గే, జేవ్ బద్దల్ జా గెప్పుల, గని కచి ఉప్పిరి ఈంజో పత్తుర్ నేడెదె గే, జోక బీడవ గెలెదె.” మెన యేసు* సంగిలన్.

19 పంటో నజుక గెలనక మార్ల సంగిలన మెన అమచి రిసా యేసు సంగితయ్ మెన మోసి తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సెకడ్డన చి వెల్లెల పూజర్లు చినన కోపుమ్ జా, జోక జయ్యి గడియయ్ దెరుక ఉచర్ల, గని “ప్రజల్ కోపుమ్ జా అల్లర్ కెరుల” మెన, జోవయింక బియ కెర, తుక్కె తిల.

సిస్టు డబ్బుల్ దెతిసిచి రిసా యేసుక పరిచ్చ కెరయలిసి (మత్త 22:15-22; మార్కు 12:13-17)

20 జలె, ‘వాట్ అయిలె యేసుక దెరుమ్దె’ మెన మోసి తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సెకడ్డన చి వెల్లెల పూజర్లు దెకితె తిల చి, సగుమ్జినక లంచుమ్ దా కెర, “తుమ్ సత్తిమ్క పుసిల్ రితి డీన” మెన, జేవ్ మాన్సుల్ యేసుక ఏక కోడు పుసితి రితి తెద్రయల. జోవయింక ఉడ్డెసుమ్ కిచ్చో మెలె, ‘యేసు కిచ్చో జవున్ తప్పు సంగిలె, జోక దెర, రోమ్ దేసిమ్చో అదికారితె సార్లు కెర దెంక జయెదె చి, యేసుచి రిసా నూన, సిచ్చ దెయెదె’ మెన కోర్వ జతతి.

21 జలె, జేవ్ మాన్సుల్ యేసుతె జా కెర, “గురుబాబు, తుయి సత్తిమ్ లట్టబ, సత్తిమ్ బోడన కెర్లసి మెన. తుయి మొకమాటుమ్ నే దెకితె, వెల్లెల మాన్సుల్ కిచ్చో ఉచరుల గే నే బితె, దేముడు దెకయలి వాట్చి రిసా సత్తిమ్ తెన్ బోడన కెర్లసి మెన జానుమ్” మెన పులయతి రితి సంగ, 22 అన్నె, “రోమ్ దేసిమ్చి ప్రబుతుమ్చో కైసర్ రానొక అమ్ సిస్టు దెంక నాయుమ్ గే నాయ్ గె?” మెన పుసిల.

23 గని యేసు జోవయింక ఏక ఉచరర్ల, జోవయింక ఉప్రమెన్ను చిన కెర, 24 “ఏక వెండి *కాసు అంక దెకవ” మెలన్, చి జేవ్ ఆన దెకయతికయ్, “ఇన్నెతె కచి బొమ్మ కడ అన్సి? కచి నావ్ డీస్రయ్?” మెన పుసిలన్ చి, “కైసర్ రానొచి” మెన జనాబ్ సంగిల. 25 యేసు జోవయింక, “దన్నె జలె, కైసర్క దెతిసి కైసర్క, దేముడుక దెతిసి దేముడుకయ్ తుమ్ దాన.” మెన, జోవయింక జబాబ్ దిలన్. 26 దన్నె, జో

† 20:15 20:15 యేసుక కి పడ్డె యెరసలేమ్ పట్టుమ్ తెంతో బయిలె కడన మార్ల; నిలువతె. లూకా 23:26-33. ‡ 20:18 20:18 ఈంజె టాలితె ‘దేముడుచి గుడి’ మెలె, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి రాజిమ్, యేసుక నంపజా జోవయింక నిదానుమ్ జలన మొత్తుమ్ జన్. బోడిపత్తుర్ మెలె, యేసు. ‘బోడిపత్తుర్ నెసిలన’ మెలె, ముక్కిమ్క యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్. *పత్తురు జోవయింక ఉప్పిరి నేడ బీడయతిసి’ మెలె, జేవ్ పూర్ల సంపంజలిన్ నెసిలినచి సిచ్చ. § 20:23 20:23 జోవయింక కిచ్చో ఉచర్ల మెలె, ‘అమ్క ఆక్రమించువ కెరై రోమ్ దేసిమ్చి ప్రబుతుమ్క సిస్టు దెంక నెంజె’ మెన ఏక వేల జో సంగిలె, జా ప్రబుతుమ్చి మొక్కి జోవయింక నేరిమ్ వయడ సిచ్చ కెరవుక జయెదె. గని ‘జా సిస్టు దెంక వెంకెలి’ మెన జో సంగిలె మాములుమ్ ప్రజల్ కోపుమ్ జవుల. మెలె, జా వేర దేసిమ్చి ప్రబుతుమ్క సిస్టు దెంక ఆగ్గు తిలె కి, జేవ్ యూదుల్ నెసితి. * 20:24 20:24 యెరసలేమ్తె దొన్నె రగల్ కాసుల్ తవుల. ఏక రగుమ్ దేముడుచి గుడితె దెతిసి, ఏక రగుమ్ ప్రబుతుమ్క దెతిసి, మాములుమ్ బియ్యార్ల వాడిక కెర్లసి.

సంగిలీనత తప్పు నాయ్ చి, ప్రజలదీ మొప్పై జో కిచ్చి తప్పు సంగితిన్చి రుజ్జు దెకవుక నెతిర్ల, చి దెరుక నెతిర్ల. గని జో దిలి జబాబ్చి తెలివుక ఆచారిమ్ జా, తుక్కె జల.

సద్దూకయ్యులు మెల పండితుల్ యేసుచి తెలివి పరిచ్చు కెరుక (మత్త 22:23-33; మార్కు 12:18-27)

27 పట్టి, 'మొర గెలిగిన అన్నె జీవ్ జంక నెంజె, అన్నెక్ లోకుమతె గెచ్చుక నెంజె' మెన ప్రజలక సీకయ్త సద్దూకయ్యులు సగుమజిన యేసుతె జా: కెర, 28 "గురుబాబు, ఈందె, 'ఎక్కిలోచొ అన్నోసి పెండ్లి జా బోదల్ నెంతె మొర గెలిగిన, జో బావోసి అన్నోన్చి తేర్చిక ఆనన, అన్నోన్చి నావ్ తెన్ బోదల్ పాయిక అన్నె' మెన, మోసే పూర్ణుమచొ అమ్ యూదుల్చి రిసా రెగ్గ అన్నె. 29 జల, సత్తుజిన బావుడ్లు తిల. జోవయింతె తొల్పుర్ తెర్చి ఆనన, బోదల్ నెంతె మొర గెలన్. 30 జో మాన్సుచి పట్టి జెర్చిలోసా కి జాక ఆనన, బోదల్ నెంతె మొర గెలన్. 31 జోచి పట్టిచొ, జోచి పట్టిచొ, దస్సి వర్చు తెన్ సత్తుజిన మొత్తుమ్ జా తెన్ పెండ్లి జా సంతానుమ్ నెంతె మొర గెల. 32 ఆకర్క జా తేర్బోద కి మొర గెలి. 33 జాకయ్, మొర గెలన అన్నె జీవ్ జతి పొదిక, జా తేర్బోద జోవయింతె కక్క తేర్చి జా తయెదె? జేవ్ సత్తుజన్ వర్చు తెన్ జా తెన్ పెండ్లి జల, గెద" మెన యేసుక పుసిల.

34 ఇని జతికయ్, యేసు జేవ్ సద్దూకయ్యుల్క, "ఈంజయ్ కాలుమవ మాన్సుల్ పెండ్లి జా పుత్తర్లుల్క పెండ్లివొ కెర్తతి, 35 గని 'అన్నె జీవ్ జా పరలోకుమతె జా కాలుమక జితు' మెన కక్క దేముడు విలువ దెకెదె గే, ఒత్త పెండ్లివొ నెంతె దస్సి తవుల. 36 కిచ్చొక మెలె, ఒత్త గెలె దూతల్ కిసి మొర్చి నాయ్ గే, దస్సి, ఈంజేవ్ కి కెయక కి అన్నె మొర్చి నాయ్. అన్నె, జేవ్ మొర గెచ్చు అన్నె జీవ్ జతి రిసా, జేవ్ దేముడుచ పుత్తర్లు జా అస్సి.

37 "జలె, 'మొర గెలన అన్నె జీవ్ జవుల' మెన †రూకు తెడి జా ఆగి లగితె తిలీన్చి రిసా జో రెగిడ్డినతె అమ్చొ మోసే పూర్ణుమచొ కి దెకయతయ్. కేన్ కోడుతె మెలె, దేముడుచి రిసా 'అబ్రాహామ్చొ దేముడు, ఇస్సాకుచొ దేముడు, చి యాకోబుచొ దేముడు' మెన ఏకీతె సంగితయ్, గెద. 38 జలె జేవ్ మొర్ల పూర్ణుల్క మోసేచి కాలుమ్ ఎద కి జో దేముడు తా కామక అయ్లిన తెన్ జేవ్ అన్నెక్ లోకుమతె గచ్చు జిచ్చి అన్నె మెన రుజ్జు జతయ్. రితి మొర గెలనక నాయ్, గని జీవ్ తిలనకయ్ జో దేముడు తయెదె. కో దేముడుచి రిసా జయె మొర అస్సి గే, జోవయింబి రిసా జతతి" మెన యేసు సంగిలన్. 39 జలె, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సీకడ్డన కి ఒత్త తిల. జేవ్, జలె, పరినయ్యుల్ తెన్ బెదితన జవుల చి, మొర్ల జీవ్ జంక జయెదె, అన్నెక్ లోకుమతె గెచ్చుక జయెదె మెన నంప కెర్తతిచి రిసా "గురుబాబు, తుయి చెంగిల్ జబాబ్ దిలది!" మెన సంగిల. 40 ఒత్త తెంతో జోవయింతె అన్నె కో కి యేసుక కిచ్చి పుసుక కి దయెరిమ్ జతి నాయ్.

దేముడు తెద్రయ్లో క్రీస్తు (మత్త 22:41-46; మార్కు 12:35-37)

41 తెదోడి యేసు జోవయింక ఇని మెలన్. " 'దేముడు తెద్రయ్లో రచ్చింప కెర్తొసా జతో క్రీస్తు అమ్చొ దావీదు రాసెచి నెకుమతె జెర్చు జోక పుత్తుసి జయెదె' మెన కిసి సంగుక జతయ్?" మెన, అన్నె, 42-43 క్రీస్తునల్తె దావీదు,

‡ "తుచ విరోదుమ్ సుదల్ తయె సుదితి పొర్తొ జతి రితి అవ్ కెర్చి ఎది ఎద తుయి అంబి ఉజెతో పక్కయ్ వెన తా అంబి తెన్ ఏలువ కెరు, మెన ప్రబు అంచొ ప్రబుక సంగిలన్ మెన రెగిడ్డన్. 44 దస్సి, దావీదు రాసె క్రీస్తుక 'ప్రబు' మెన సంగితయ్ జలె, జో క్రీస్తు కిసి జోక కిపుత్తుసి జయెదె? తుమ్ ఉచర" మెన ఒత్త తిలనక యేసు సంగిలన్.

† 20:37 20:37 నిర్ణయకాండమ్ 3:1-6. ‡ 20:42-43 20:42-43 క్రీస్తున 110:1. § 20:44 20:44 కిసి మెలె, యేసు ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచొ పుత్తున్ జయె దేముడి జతయ్, గని మాన్సు జా దావీదు రాసెచి నెకుమతె జెర్చు జోవయింక పుత్తున్ రితి జతయ్. సగుమజిన ప్రజల్ కో జొద బుప్పన్; మత్తయ 9:27, 21:9. "మాన్సు జా జెర్చున్ అయ్లోసా" మెలి జో యేసు సంగిన్ నావెత కి జా అర్దుమ్ ఇదిల్ లుంకీల్ రితి అన్నె.

దేముడువి కొడె సికడ్డనచి రిసా ప్రజల్క యేసు జాగర్త సంగిలిసి

(మత్త 23:1-36; మార్కు 12:38-40; లూకా 11:37-54)

45 ప్రజల్ ఎత్తి సూన్తె తతికయ్, యేసు జోచ సిస్సుల్క ఇసి మెలన్. 46 “దిగిల సూటిచ పాలల్ గలన బులిత గవురుమ్ ఉచరంత అమచ మోసి తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డనచి రిసా తుమ్ జాగర్త తెన్ తా. జేవ్ నంతవీదులె బీచ మాస్సుల్ ఎత్తి అమక జోకర్తు మెన కోర్వ జతతి. సబ గెరలె ముక్కిమచ టాన్లుతె, విందులెతె ముక్కిమచ టాన్లుతె వెనుక కోర్వ జతతి. 47 జేవ్ మోసిమలు కెర రండెల్ మాస్సుల్చ గెరల్ విక కతతి, అన్నె ఉప్రమెన్నుక దిగిల ప్రార్దనల్ కెర్తతి. దస్సి, జోవయించి పాపుమ్ ఒగ్గరి, చి వెల్లి సిచ్చు సేడుల” మెన యేసు సంగిలన్.

21

బీద జలి రండెల్ మాస్సు ఎక్కి జాక కలుగు జలిసి ఎత్తి దేముడుక దిలిసి

(మార్కు 12:41-44)

1 దేముడుచి గుడితె డబ్బుల్ దెతి కానుక పెటి ఏక్ తయెదె. దేముడుచి కామక మెన మాస్సుల్ ఒత్త డబ్బుల్ గలుల. జలె, యేసు జా పక్క అంకి గల, సామ్నార్లు జోవయించి డబ్బుల్ జా పెట్టెతె గల్లె తిలిసి దెకిలన్. 2 తెదొడి ఎద్దరె నెంజిలి రండెల్ మాస్సు జా డబ్బుల్ దెతి కానుక పెట్టెతె దొన్ని ఇదుల రాగి కాసుల్ గలిలిసి యేసు దెకిలన్. 3 జా దెక కెర, యేసు, “నిజమి తుమ్క అవ్ కిచ్చి మెంతసి మెలె, జేవ్ సామ్నార్లు ఎత్తిజిన్ మొత్తమ్ దిలిన్చి కంట ఈంజ ఎద్దరె నెంజిలి రండెల్ మాస్సు ఒగ్గర్ దా అన్నె. 4 జోవయించి ఎదిపాల్ సామ్నారుమ్ తెంత్ సేసిలిసి జేవ్ దా అన్నె. ఇన్నెక, మాత్తమ్, కిచ్చి నెంజిలి కి, కలుగు జలిసి ఎత్తి దాయ గల అన్నె” మెన యేసు సంగిల్.

దేముడుచి గుడి పాడ్ జంక తిలిన్చి రిసా సంగిలిసి

5 దేముడుచి గుడి “చెంగిల్ వత్తల్ తెన్ కెర్తి సూటి తెయార్ కెర అన్నె, *కెర్తి తమ్మన వస్తువల్క సూటి కెర అన్నె!” మెన ‘సిస్సుల్ యేసుక దెకయల. 6 యేసు, “తుమ్ దెకితిసి ఎత్తి జలె, సగుమ్ దీసల్ గలె కీసి జయెదె మెలె, అప్పె వత్తురచి ఉప్పిరి వత్తురు దొత్తల్ తిలె కి, ఎక్కి జలెకు నే టీచెతె గలి జతి †దీసి జయెదె” మెన సంగిలన్.

ఉగుమ్ మార్కువ జతిన్చి రిసా యేసు సంగిలిసి

7 తెదొడి యేసుక, జోచ బారజన్ సిస్సుల్ “గురుబాబు, తుము సంగిలిసి కెయెక జర్గు జయెదె? ఈంజ జర్గు జతి పొది అయిలి మెలె, అమ్ చినితి రిసా కిచ్చి గుర్తు తయెదె?” మెన పుసిల. 8 జో జోవయింక, “కొన్ని జలెకు తుమ్క అంచి రిసా మోసిమ్ నే కెర్తి రితి తుమ్ జాగర్త దెకన. కిచ్చిక మెలె, ‘అచ్చి క్రీస్తు’ మెనన జలెకు. క్రీస్తు జెతి సమయుమ్ జా అయిలి మెన జలెకు, కో కో మాస్సుల్ బార్ జవుల. జోవయించి పట్టి తుమ్ గెచ్చు నాయ్. 9 అన్నె, దేసిమ్చి ఉప్పిరి దేసిమ్ యుద్దుమ్ కెర్చిన్చి రిసా జలెకు, ఏక్ దేసిమ్చ జోవయించి ఉప్పిరి జెచ్చి యుద్దుమ్ కెర్చిన్చి రిసా జలెకు తుమ్ సూన్లె, తుమ్ బమ్మ జా నాయ్. దనచ ఎత్తి జర్గు జంక అన్నె, గని ఈంజ ఉగుమ్ తెద్ది బేగి పూర్తి జయె నాయ్” మెన సంగ కెర 10 జోవయింక అన్నె, దేసిమ్చి ఉప్పిరి దేసిమ్, రాజిమ్చి ఉప్పిరి రాజిమ్ యుద్దుమ్క టీచెల. 11 వేర వేరతె బాకంపల్ కరువుల్ చి, కిచ్చి కిచ్చి కస్టల్ నస్టల్ జర్గు జవుల చి, అగాసుమ్ తెంత్ జెత ఒగ్గర్ బయిమ్ దెత వెల్లో గుర్తులు జెవుల.

12 “గని ఈంజ ఎత్తి జర్గు నే జతె అగ్గ, మాస్సుల్ తుమ్క దెర, జోవయించి కోపుమ్క తుమ్క కిచ్చి కిచ్చి అల్లర కెర, ‘అదికారుల్ జోవయింక సిచ్చు కెర్తు’ మెన అమక యూదుల్చ సబ గెరలె జోవయించి అత్తి సార్చు కెర దెవుల, చి తుమ్క జేల్తె గల దెవుల. అంచి సేవ తుమ్ కెర్తునచి రిసా, రాసల్చ మొక్కె అదికార్లుచి మొక్కె తుమ్ తీర్పు జతి రిసా సిచ్చల్ జతి రిసా తుమ్క టీచెదుల. 13 జేవ్ దస్సి కెర్తి పొదిక, అంచి రిసా తుమ్ సాచి సంగితె. 14 తుమ్ అప్పె మెన్నుతె కిచ్చి బుద్ది దెరన మెలె, మాస్సుల్చి మొక్కె తుమ్

* 21:5 21:5 ఇస్టమ్ తిల సామ్నార్లు బజార్ వస్తువల్ ఎత్తి అదికారుమ్ తిల్ దేముడుక దెతికయ్, దనచక దేముడుచి గుడి సూటి కెర తిల. † 21:5 21:5 మార్కు 13:1, మత్తయి 24:1 దెక. ‡ 21:6 21:6 యేసు జెర్తు డబ్బయ్ వెర్తుల్ గెతికయ్, రోమ్ దేసిమ్చ నయ్ముమ్ పాడ్ కెర్త.

పరిచ్ఛ జంక జలి, జా నే జతె అగ్గి, జేవ్ పరిచ్ఛ కెర్లె కిచ్చొ జబాబుల్ దెమ్మదె?, మెన తుమ్ ఉచరంతె తా నాయ్. 15 కిచ్చొక మెలె, తుమ్క చోడి దెయిందె, తుమ్క దొర్లు, జలి బుద్ది గ్యానుమ్ దెయిందె. తుమ్చ జబాబుల్చి తెల్విచి ఉప్పిరి జేవ్ అల్లర్ కెర్తనతె వెల్లెల మాన్సుల్తె కో జీనుక నెత్తిర్, తుమ్క కిచ్చొ జబాబ్ సంగుక నెత్తిర్.

16 "అదికారుల్చి అత్తి తుమ్క సార్పు కెర దెతనతె సగుమ్జినీ కొన్పు జవుల మెలె, తుమ్చ అయ్యొదింసి, అన్సొబాబొదింసి, తుమ్చ బందుగులు, తుమ్చ సినేతులు. అన్సొ, తుమ్తె సగుమ్జినీక మాన్సుల్ మారుల. 17 అన్సొ, తుమ్ అంచి నావ్ తెన్ బులితె తత్తెచి రిసా, ఎతివాల్జినీ తుమ్క విరోదుమ్ జవుల.

18 గని, సిపరలోకుమ్తె తుమ్ జెతిన్క ఉచర్లె, తుమ్చ సెండివాడల్తె ఎక్కి కి నాసెనుమ్ జా గెచ్చె నాయ్, ఈంజ లోకుమ్తె ఈంజ ఆగేక మార్లె కి, తుమ్ పరలోకుమ్తె గెతిసి అడ్డు కెరుక నెత్తిర్. 19 తుమ్ ఎక్కి నిదానుమ్ ఒర్పువ జా, చి పరలోకుమ్తె గెతి రితి తుమ్చి జివు దొర్లు, కెరన తా.

యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ పాడ్ జంక తిలిసేచి రిసా యేసు సంగిలిసి (మత్త 24:15-21; మార్కు 13:14-19)

20 "గని యెరూసలేమ్ పట్టుమ్క సయ్యుమ్ ఒండి సుట్టునంత బెర తతిసి తుమ్ కెయ్క దెకితె గే, 'పట్టుమ్ పాడ్ జంక తిలి సమయుమ్ పావ జా అన్సొ' మెన చినితె. 21 జా గుర్తు దెకిలె, తుమ్చితె కో ఈంజ యూదయ వ్రదేసిమ్ తవుల గే, చట్టున డొంగ్రలె ఉట్టు నిగుతు చి, పట్టుమ్చి తెడి తిలన బార జా ఉట్టు గెతు, చి పట్టుమ్ ఒత్తల్తోచి బయిలె గెవ్విలె జవున్ కో తవుల గే, పట్టుమ్తె అన్సొ పెనుత్ నాయ్.

22 కిచ్చొక మెలె, జోవయింక పచ్చిల్ రితి ఇండిల జోవయింక అమ్చ యూదుల్క దేముడు సిచ్చ దెత్ దీసల్ జవుల, జేవ్. జో అగ్గె రెగిడ్డిసి దస్సి జర్లు జా వూర్తి జంక అన్సొ.

23 "అయ్యొ! జేవ్ దీసల్క వయ తిల తేరబోదల్, బోదల్ వడ్డివో ఉట్టు నిగుక నెత్త ఒగ్గె సైమల్ జవుల! ఈంజ దేసిమి ఒగ్గె కన్సల్ సిచ్చల్ జవుల! 24 అమ్చ యూదుల్తె సగుమ్జినీక కండ గెలుల, సగుమ్జినీక దెర వేర దేసిమ్లతె కడ నెవుల. అన్సొ యూదుల్ నెంజలన ఈంజ యెరూసలేమ్ పట్టుమ్చి ఉప్పిరి, ఈంజ దేముడుచి గుడిచి ఉప్పిరి ఏలువ కెర్లె కాలుమ్ కేడ్తె ఎదక జేవ్ ఈంజ ఎత్తి, నుంద గెలుల.

దేముడుచి రాజిమ్ ఎదార్దుమ్ ఏలువ కెరుక దెర్తిసి చి రిసా యేసు సంగిలిసి (మత్త 24:29-35; మార్కు 13:24-31)

25 "పడ్డెక, పొద్దుతె, జోసూతె, చి సుక్కల్తె కిచ్చొ కిచ్చొ గుర్తుల్ డీసుల చి, తుపాన్ కెర్లె సముద్రుమ్చ కెర్లల్ ఎదిలి డొక్కెక జా, బుయ్యొ ఉట్టు జా గెరల్ గుడ్డ దెర గెలె, జా అల్లర్ జా అవాడ్ కీన్ తయెది గే, దస్సి జయెది చి, దసచచి రిసా ఒండి లోకుమ్తె వేర వేర దేసిమ్లువ మాన్సుల్ సైమల్ సేడుల చి, కిచ్చొ ఉచరుక గే నేన గెచ్చుల. 26 ఈంజ లోకుమ్తె జెంక తిల అల్లర్చి రిసాచి జోవయింక బయిమ్క మాన్సుల్చి మొకోమ్ గుంజ సేడుల. కిచ్చొక మెలె, ఆగానుమ్తె సెక్తి తిలిసి ఎత్తి, అద్దుర్ జా గెచ్చెది. 27 తెదోడెక, ఎదివాల్ అదికారుమ్ తెన్, పరలోకుమ్చి ఉజడి తెన్ ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసా బుమ్బుతె పరలోకుమ్ తెంతో ఉత్త జెతిసి *ఎత్తిజినీ దెకుల.

28 "జలి, ఈంజ ఎత్తి, జర్లు జంక దెర్లె పొది, అమ్చి రచ్చన పాసి జా జెతయ్ మెనన, తుమ్ సోగ బీవ దయిరిమ్క ఉప్పిరి దెక, సర్వసంతోనుమ్ జా" మెన యేసు సంగిలన్.

29 తెదోడి యేసు జోవయింక అన్సొ కిచ్చొ టాలి సంగిలన్ మెలె, "అంజూరుమ్ రూకుక చి అన్సొ రగల్ రూకుల్క ఉచరుమ. 30 జేవ్ పలోయిలె బేగి, 'వేసెగు అప్పు పావ జెయెదె' మెన తుమ్ చినితను, జాన్సు.

31 దస్సి, ఆవ్ సంగిల గుర్తుల్ జర్లు జెతిసి తుమ్ దెకిలె, †దేముడుచి రాజిమ్ పావ జా అన్సొ చి జెయెదె'

§ 21:18 21:18 నెంజలి, 'ఎత్తి, అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి నెలవ్ నెంతె తుమ్చ సెండివాడల్తె ఎక్కి కి నాసెనుమ్ జా గెచ్చె నాయ్'.

* 21:27 21:27 మత్తయి 24:30. † 21:31 21:31 మత్తయి 24:33 అన్సొ మార్కు 13:29తె యేసు అన్సొ ఉత్త జెతిన్చి రిసాచి కెర్లె అన్సొ. మెలె, జో అన్సొ ఉత్త జెతిసి తెన్సి ఎత్తి, అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి రాజిమ్ ఎదార్దుమ్ ఏలువ కెరుక దెరె. జా రాజిమ్ ఏలువ కెర్లెనతె యేసుయి రాసె జయెది, చి ఎత్తిచి ఉప్పిరి జిన్సొ మెలె, దేముడు అబ్బొన్చి అత్తి జో ఎత్తి, సార్పు కెర దెయెది, చి అబ్బొన్ కెయ్క తెయ్క ఎత్తిచి ఉప్పిరి పూర్తి ఏలువ కెరెది. ఇన్సొక కొరిందియల్క పవులు రెగిడ్డి వీక్ సుబర్ ఉత్తయి 15:24-28 నయ కెర. యేసు ఏలువ కెర్లె పొదిక, జోవయింక తెడి జోవయింక సంపకా జోవయింకయ్ జల మాన్సుల్ కి ఏలువ కెరుల. ఇన్సొక డీసయ్లిసి 5:10 నయ కెర.

మొన జాన్తె.

³² “తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, ఆవ్ సంగిల సైమల్ గుర్తుల్ పూర్తి జర్గు జతి ఎద ఈంజ ఉగుమ్ అంతుమ్ జయె నాయ్. ³³ ఆగాసుమ్ బుయి నానిసుమ్ జా గెచ్చుల, గని అంచ కొడో *ఎద్దరె పిట్టితి నాయ్.

‘తెలివి తా పాపుమతె దెర్ను నే నేడ్డి రిసా ప్రార్దన కెర్తె తా’

³⁴ “తుమ్ మెన్సుతె కిచ్చొ బుద్ది ఇండితె గే తుమ్ జాగర్త దెకన! నెంజెలె, తుమ్ ఓడువ జతి రితి ఒగ్గర నూరుపియ మచ్చితిన్ గట్ర, దస్సి మచ్చితిన్క వెర్రి రితి ఇండితిన్ గట్ర చి, ఈంజ లోకుమ్చ రోజుకవ బాదల్ చి రిసా ఉచర్రిసి తుమ్క పెల గెలెదె. తుమ్ దనచతె అలవాల్ జా తిలె, ఈంజ ఉగుమ్చి జా ఆకర దీసి అయ్లె, బోసుక ‘అస్స’ మెన జంతు నేన్సె కిసి చట్టున దెర్ను నేడుక జయెదె గే, దస్సి తుమ్ చట్టున లాజ్ బెట్టుక జయెదె. ³⁵ కిచ్చొక మెలె, బూలోకుమ్ తిలన ఎత్తిజిన్క జా దీసి లయెదె. ³⁶ ఈంజేవ్ సైమల్తె జా దీసి జెజిక్యం గుర్తువ అల్లర ఎత్తితె తుమ్ ఓర్పువ జా జీన్తి రితిచి, జిన్ ఆవ్ మాన్సు జా జెర్నున్ అయ్లొసా ఏలువ కెరుక మెన అన్సె జెతి పొదిక అంచి మొక్కె తుమ్ టీవేతి రితి, తుమ్ జాగర్త దెకన, జా ఎత్తిక దొర్పు. జలి నెక్తి తుమ్క తప్పన్ మెన తుమ్ ప్రార్దన కెర్తె తా” మెన యేసు సిన్సుల్క సంగిలన్.

³⁷ జలె, జా దొరతి యేసు రోజుక మెద్దెన్ పొది దేముడుచి గుడితె గెచ్చు బోదన కెర్తె తయెదె చి, రోజుక నంజె వట్టుమ్ తెంతో బార్ జా కీబలివ మెట్టయ్ నిర్త తయెదె. ³⁸ రోజుక పెందల్ పొది వైజల్ ఎత్తి బే బేగి బార్ జా జోచి బోదన నూసుక మెన దేముడుచి గుడితె గెచ్చుల.

22

జా దేసిమ్చ వెల్లెల మాన్సుల్ యేసుక దెర మారుక మెన కుట్టె కెర్రిసి
(మత్త 26:1-5, 14-16; మార్కు 14:1-2, 10-11; యోహా 11:45-53)

¹ *పస్కా పండుగు, జలె నే పులయ్ల పోడియొ కతి పండుగు పాసి జా అయ్లె. ² తెదొడి “కెయక కిసి ప్రజల్క బమ్మ నే కెర్తె యేసుక మారుమ?” మెన వెల్లెల పూజర్లు చి మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన కుట్టె ఉచర్తె తిల. కిచ్చొక మెలె, ప్రజల్క *బితె తిల.

యూదా యేసుక దెర దెంక ఒప్పన్సి

³ తెదొడి, యేసుచ బారజిన్ సిస్సుల్తె తిలొ *ఇస్కరియోతు మెలొ యూదాక నయ్తాన్ దెర్దన్. ⁴ యూదా వెల్లెల పూజర్లుతె చి దేముడుచి గుడిచ జమాన్సు నుదల్చ అదికారుల్తె గెచ్చు కెర, “యేసుక తుమ్చి అత్తి ఆవ్ దెర దెయిందె. కిన్ కెర్తెమ?” మెన జోవయింతెన్ లట్టల్లు, ⁵ జేవ్ నర్ల జా “తుక డబ్బుల్ దేమ్దె” మెన ఒప్పన్. ⁶ జో కి ఒప్పన్చె, జనాబ్ నెంజిలిన్తె యేసుక దెర దెంక మెన వాట్ చజితె తిలొ.

పస్కా పండుగచి అన్నిమ్ యేసుచ సిస్సుల్ తెయార్ కెర్రిసి
(మత్త 26:17-25; మార్కు 14:12-21; యోహా 13:21-30)

⁷ తెదొడి నే పులయ్ల పోడియొ కతి దీసి అయ్లె. జా దీసి పస్కా పండుగచి రిసాచి కీమెండప్పిల్ల కండ అర్చితుమ్ దెవుల. ⁸ జాకయ్ యేసు పేతురుక చి యోహానుక “తుమ్ గెచ్చు, చి పస్కా పండుగు అన్నిమ్

‡ 21:33 21:33 నెంజెలె ‘నెరవెర్పువ జంక ఎద్దరె పిట్టితి నాయ్’. § 21:37 21:37 మార్కు 11:11-12, చి 19-20తె దెకిలె, ‘బీవ మెట్టయ్’ మెన నాయ్, గని ‘బేతనయ గుచ్చి’. బేతనయ గావ్ ఒబీవ మెట్టకయ్ పాసి తయెదె. * 22:1 22:1 ‘ఇని దస్సి పండుగు కెర’ మెన ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు సంగిలిన్ కేన నదు కెరుక జయెదె మెలె, నిర్దమకాండుమ్ 12 అద్యయిమ్తె. † 22:2 22:2 ‘ప్రజల్క బితె తిల’ మెలె, దొన్సిలి రిసా ఉచరుక జయెదె. యోహాను 11:48తె దెకిలె, ‘యేసుక కిచ్చొ నే కెర్తె దస్సి బోదన కెర్తె తయెదె, చి ప్రజల్ పూర్తి జోవయింక నంపజా గెచ్చుల, చి రోమ్ దేసిమ్చ నయ్నయ్ అమ్చి దేముడుచి గుడి పాడ్ కెరుల, అమ్చి అదికారుమ్ కుడ్తె గెచ్చుల’, మెన బితె తిల. జా ఏక్, గని అన్సె కిచ్చొ మెలె, మత్తయి 26:5 చి మార్కు 14:2తె దెకిలె, పండుగు పొది జోవయింక మారుక పోని, నెంజెలె పండుగక బెర అయ్లె ప్రజల్ అల్లర దెవుల మెన జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ బితె తా అల్లర జలిన్చి రిసా సంగితయ్. ‡ 22:3 22:3 జోవయింక ‘ఇస్కరియోతు’ మెన కిచ్చొక జోవయింక నాన్ తిలె మెలె, జో ఇస్కరియోతు గుచ్చిచొ మాన్సు జయెదె. § 22:7 22:7 యేసు కి జయి పండుగు కెర్తె పొది అర్చితుమ్ జలన్. జో, జలె, కెయక తెయక సరిపుచువ జలి అర్చితుమ్ జలన్. జ్యోయ్ అర్చితుమ్ జలిన్ తెంతో అన్సె అర్చితల్ నాయ్. ఏబ్రియల్ 9:28, 10:10.

అమ్మ కతి రిసా దొర్కు జలిసి తెయార కెర" మెలన్. ⁹ "అమ్మ కేన తెయార కెరుక తుచి అస?" మెన జేవ్ పుసిల. ¹⁰ జోవయింక, "ఈందె, పట్టుమ్చి తెడి పెసిలదు మెలె, పాని వయితోసా ఎక్కిలో తుమ్క దన్నుల్ జయెదె. జోచి వట్టి తుమ్ గెచ్చు చి, కేన్ గెరి జో పెనెదె గే, ¹¹ జో గెరిచో ఎజోమానిక తుమ్ కిచ్చొ మెన మెలె, 'అంచ సిస్సుల్ తెన్ ఆవ్ పస్సా అన్నిమ్ కతి గది కేన్ మెన అమ్చో గురుబాబు సంగితయ్' మెన తుమ్ సంగ, ¹² సామన్ తెయార కెర్లె వెల్లి అంతస్సు గది ఏక తుమ్క జా దెకయెదె. ఒత్తయ్ అమ్చి రిసా పస్సా అన్నిమ్ తుమ్ తెయార కెర తా" మెన యేసు సంగిలన్. ¹³ జేవ్ గెచ్చ కెర, 'జో సంగిల్ రితి ఎత్తి జర్లు జా అస్సె' మెన దెక కెర, జా పస్సా అన్నిమ్క దొర్కు జలిసి ఎత్తి తెయార కెర్లె.

యేసు సిస్సుల్ తెన్ పండుగ అన్నిమ్ కంక
(మత్త 26:16-30; మార్కు 14:22-26; 1 కొరి 11:23-25)

¹⁴ పండుగ అన్నిమ్ కెర్లె సమయమ్ పాచ జెతికయ్, యేసు సిస్సుల్ తెన్ జా అన్నిమ్ కంక మెన వెసిల. ¹⁵ తెదొడి యేసు జోవయింక, ఆవ్ నేడుక తిల సైమన్ నే జతె అగ్గె తుమ్చి తెన్ ఈంజ పస్సా అన్నిమ్ కంక మెన ఆవ్ ఒగ్గెర ఆస జలయ్. ¹⁶ కిచ్చొక మెలె, దేముడు ఎదార్లుమ్ ఏలుప కెరుక అయిలె పొదిక, జోచి రాజిమ్తె ఈంజ పస్సా పండుగు *గుర్లు జతి రచ్చునచి ముక్కిమ్చి అర్దుమ్చి కామ్ పూర్తి జర్లు కెర్లె ఎదక ఈంజ మదెనె, ఈంజ పండుగ అన్నిమ్ ఆవ్ అన్యె కయ్ నాయ్ మెన తుమ్క ఆవ్ సంగితసి. ¹⁷ జా పండుగ అన్నిమ్ పితి డొమ్మ ద్రాచ రస్సుమ్ యేసు తెదొడి దెర కెర, 'ఈంజ తుయ్ దా దయ కెర్లెదె' మెన దేముడు అబ్బొన్క సంగ కెర, సిస్సుల్క "ఉంద, ఇన్నె తిలిసి తుమ్ వర్లు తెన్ పియ వంటన. ¹⁸ కిచ్చొక మెలె, దేముడుచి రాజిమ్ ఎదార్లుమ్ ఏలుప కెర్లె రితి జెతె ఎదక ఈంజ మదెనె ఆవ్ ద్రాచ రస్సుమ్ పియ నాయ్ మెన తుమ్క ఆవ్ సంగితసి" మెన యేసు సంగ కెర, ¹⁹ పొడి వెంట 'తుయ్ ఈంజ దయ కెర్లెదె' మెన దేముడు అబ్బొన్క సంగ కెర, జా పొడి మోడ కెర, సిస్సుల్క దా "ఉంద, ఈంజ అంచి ఆగ్. †అంక తుమ్ ఏద కెర్లె గుర్లుక తుమ్ ఇసి కంక అలవాట్ జా. ఉంద కా," మెన దిలన్. ²⁰ దస్సి, జా అన్నిమ్ కా కేడయిలె పొది ‡గలన్ అన్యె దెర, "ఈంజ గలన్ ద్రాచ రస్సుమ్, ఆవ్ దెతి నొచి ప్రమానుమ్. తుమ్చి పాపుమ్ గెచ్చయ్తి రిసా సువ దెతి అంక లోయి. జా లోయిచి గుర్లు ఈంజ ద్రాచ రస్సుమ్. ²¹ "ఈందె, అంక దెర, సార్లు కెర దెతోసా ఈంజ బల్లతె వెన అంచి తెన్ అన్నిమ్ కెర్లయ్. జోచి ఆతు అంచి ఆతు తెన్ ఈంజ బల్లచి ఉప్పిరి అస్సె. ²² కిచ్చొక మెలె, 'జర్లు జంక అస్సె' మెన దేముడు అగ్గె తెంతో రెగిడ్డి రితి ఆవ్ మాన్సు జా జెర్లున్ అయిలోసా §గిచ్చుక అస్సె, గని అయ్యొ! కేన్ మాన్సు అంక దెర విరోదుమ్ సుదల్చి అత్తి సార్లు కెర దెయెదె గే, జో మాన్సు జతి సిచ్చ కెర్లె!" మెన సంగిలన్. ²³ జో దస్సి సంగితికయ్, 'ఆవ్ గె? ఆవ్ గె?' మెన ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో లట్టుబుక దెర్ల.*

ఎక్కిలోక ఎక్కిలో సేవ కెర్లె బుద్ది తెన్ తతిసి చి కోడు

²⁴ జలె, జోవయింకె కొన్సొ వెల్లో జయెదె గే సిస్సుల్ లట్టుబుక దెర్ల. ²⁵ జేవ్ దస్సి జతికయ్, యేసు జోవయింక, "యూదుల్ నెంజల వేర రానల్ సొంత గవురుమ్ ఉచరన ప్రైజల్క జాడ్ల వయడ్తె తిలి రితె జోవయింక పోటి తెన్ ఏలుప కెర్లెతి, అన్యె ప్రైజల్చి ఉప్పిరచ అదికారుల్ 'దర్లుమ్ కెర్లెన' మెనంతతి. ²⁶ గని తుమ్చి తెన్ దస్సి తంక జయె నాయ్. తుమ్చి తెన్ వెల్లో జతోసా ఎత్తిచి కంట దకిలో రితో జవున్ చి, తుమ్క ఏలుప కెర్లెసా సేవ కెర్లెసా రితో జవున్. ²⁷ మాములుమ్ ఈంజ లోకుమ్చి రగుమ్ ఉచరె, కొన్సొ వెల్లో జయెదె? అన్నిమ్క బల్లతె వెసితోసా గే జోవయించి అన్నిమ్ వంట దెతో గొత్తి సుదె గె? బల్లతె

* **22:16** 22:16 జా పస్సా పండుగు మెన మాములుమ్ యూదుల్ కిచ్చొక కెరుల మెలె, పూర్లుమ్ పొది జేవ్ ఐగుప్తు దేసిమ్ తా గొతిమాన్సుల్ జలిసి తెంతో ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు జోవయింక రచ్చొంచువ కెర్లెసి ఏద కెరుక. నిర్దుమకాండుమ్ 3 అద్యయమ్ తెంతో యెహోసువ ఎద ఈంజ మత్తెలి పూర్తి తయెదె. ముక్కిమ్క అస్సె నిర్దుమకాండుమ్ 12, 13 అద్యయల్ దెకిలె సగుమ్ అర్దుమ్ జెయెదె. గని "పస్సా పండుగచి గుర్లు జతి ముక్కిమ్చి రచ్చున, మెలె, పాపుమ్ తెంతో, పాపుమ్చి ఉగుమ్ తెంతో, పాపుమ్చి లోకుమ్ తెంతో మాన్సుల్ రచ్చొంచువ జా వరలోకుమ్చి రాజిమ్తె బెదితిసి, వరలోకుమ్తె గెతిసి. † **22:19** 22:19 ఈంజ ఎత్తి తోతో రెగిడ్ల సగుమ్ పుస్సల్తె 'తుమ్చి' తెంతో 20 సంబరచి కోడు పూర్తి తెన్ చ కొడో తయె నాయ్. ‡ **22:20** 22:20 దస పండుగ అన్నిమ్తె బెర్లె, వెత్తెర సుట్టు ద్రాచ రస్సుమ్ పిపుల. § **22:22** 22:22 మెలె, 'మొరుక అస్సె'. * **22:23** 22:23 ఒత్త తెంతో యేసుక దెర దెతో యూదా బార్ జా అదికారుల్తె గెలో. యోహాను 13:30.

వెసితోనా వెళ్లో జయెదె, గెద. జలె, ఆవ్ తుమ్చి నెడిమి తా వంట దెతో †గొత్తి సుదోచో రితో జతసి. ఈంజ అర్దుమ్ కిచ్చో జయెదె గే తుమ్ ఉచర.

28 “*తుమ్ అంచ సిస్సుల్ ఆవ్ సీడ్ల బాదల్ ఎత్తితె బెద నిదానుమ్ తా అస్సున్, 29 అన్నె, జోచి రాజమచి ఉప్పిరి ఆవ్ ఏలువ కెర్తి రిసా కీసి అంచో దేముడు అబ్బొ అంక అదికారుమ్ దా అస్సె గే, దస్సి 30 తుమ్ అంచి రాజమతె అంచి బల్లతె వెన కంక పింక చి, కీతుమ్ బారజన్ బార సిజాననల్తె వెన, ఇస్రాయేలుల్చ బార సెకుమలుచక అంచి తెడి ఏలువ కెరుక మెన తుమ్క ఆవ్ నిసాన అస్సి” మెన యేసు జోచ సిస్సుల్క సంగిలన్.

పేతురుక “ ‘జోక నేని’ మెన అంచి రిసా తుయి తివ్వెరి సంగితె”
(మత్త 26:31-35; మార్కు 14:27-31; యోహా 13:36-38)

31 వడ్డి, పేతురుచి అగ్గెచి నావ్ దెర, “నీమోసు, నీమోసు, ఈందె, తేరబోద కీసి తండుడు పూన నినెదె గే, దస్సి తుమ్క నిసితి రితి అల్లెరిచి పరిచ్చ కెరుక మెన సయతాన్ సెలవ్ నజన అస్సె. 32 గని తుచి నముకుమ్ పాడ్ జా గెస్సు నాయ్ మెన ఆవ్ ప్రార్దన కెర అస్సి. అన్నె, తుమ్ అన్నె బుద్ది జా అంచి పచ్చెన అన్నె జెతి రితి తుమ్ మార్పువ జలద మెలె, తుమ్చ బాపుడ్లు జల అంక నంపజల అన్నె మాస్సుల్చి నముకుమ్ తుమ్ డిట్టుమ్ కెర” మెన యేసు పేతురుక చి, అన్నె సిస్సుల్క సంగిలన్.

33 తెదోడి పేతురు “ప్రబు, తుయి జేలీతె జేలి తంక జలెకి, మొరుక జలెకి, తుచి తెన్ బెద జేలి జయిందె జవున్, మొరిందె జవున్, అంక బి నాయ్” మెలన్. 34 జలె, పేతురు దస్సి సంగితికయ్, యేసు జోక, “ఓ పేతురు, తుక ఆవ్ కిచ్చో మెంతసి మెలె, జోక ఆవ్ నేని మెన, తుయి తివ్వెరి అంచి రిసా సంగితె ఎదక కుకుడో వానె నాయ్”.

డబ్బుల్, సామన్చి కడ్డుమచి రిసా యేసు సంగిలిసి

35 తెదోడి యేసు సిస్సుల్క అన్నె, “జా సుట్టు దేముడుచి రాజమ్ పాసి జా అయేలీనచి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ సంగ సంగ మాస్సుల్క చెంగిల్ కెర కెర తుమ్ బుల” మెన తుమ్క ఆవ్ తెద్రయేలి పొది “నెంచె నెంతె, డబ్బుల్ నెంచె నెంతె, చి జోడ్లు నెంతె గెచ్చ మెన *సంగిలయ్ గెద. జలె, దనచ నెంతె గెతికయ్, తుమ్క కిచ్చో జలెకు కొత్తు తిలి గె?” మెన పుసిలన్, చి “కిచ్చోయ్ కొత్తు నాయ్” మెల. 36 †దస్సి జబాబ్ దెతికయ్, జోవయింక అన్నె, “అప్పె జలె, కక్క నెంచె గే డబ్బుల్ నెంచె గే అస్సె గే, దెర తంక, చి కక్క కండా తెయె నాయ్ గే, జోవయింక అన్నె, అంక కండా గెననుక. 37 కిచ్చిక మెలె, తుమ్క ఆవ్ కిచ్చో సంగితసి మెలె, †క కి ‘నేరిమ్ కెర్లెసా’ మెన తీర్పు కెరు మెన దేముడుచి కొడెతె రెగ్గయేలి కోడు అంచితె పూర్తి జర్గు జంక అస్సె. కిచ్చిక మెలె, అంచి రిసా రెగిడ్డిసి ఎత్తి కచితుమ్ జర్గు జయెదె” మెలన్. 38 కీతెదోడి సిస్సుల్, “ఈందె, ప్రబు, అమ్చితె దొన్ని కడ్డుమలు అస్సి” మెల, చి “సాలు” మెలన్.

యేసు మొరుక తిలిచి రిసా జో ప్రార్దన కెర్లెసి
(మత్త 26:36-46; మార్కు 14:32-42)

39 యేసు ఒలివ మెట్టయ్ గెచ్చుక అలవాట్ తిలి చి, తెదోడి బార్ జా ఒత్తయ్ గెలన్. జోచ సిస్సుల్ కి జో తెన్ బెద గెల. 40 జలె, ‘గెత్సేమనే’ మెంతి జో గెతి ఒత్తచి తోపతె పావ కెర, సిస్సుల్క యేసు, “అప్పె జెత అల్లర్ తుమ్క ఏక పరిచ్చ రితి జయెదె. ఈంజ ఎత్తితె తుమ్ పాపుమ్ నే కెర్తి రిసా ప్రార్దన కెర్తి తా”

† 22:27 22:27 యోహాను 13:2-16. ‡ 22:28 22:28 యూదా జోవయింతె నాయ్. 23నంబర్ కోడుచి ఎత్తియ్ కోడు దెక.
§ 22:30 22:30 ‘తుమ్ బారజన్’ మెలె, జో యూదా పిట్టో, గెద-యేసుక విరోధమ్ సుదరదె అత్తి సార్త కెర దెలోచ రిసా. గని యేసు జీవ జా పరలోకుమ్తె వెగ గెలి పడ్డి, తిల సిస్సుల్ ప్రార్దన కెర అన్నెజోక, మెలె మత్తీయ మెలోసాక నిసాన బెదవన్న, చి అన్నె బారజన్ జా గెల. బారకల 1:15-26. * 22:35 22:35 లూకా 10:4, 9:3. † 22:36 22:36 ఈంజ 36నంబర్చి కోడు కిచ్చిక సంగితయ్, బెర్రి, ‘అల్లర్ జెవుల చి తుమ్ డిట్టుమ్ తతి రిసా తెయారో జా’ మెలె అర్దుమకయ్. గని ‘మాములుమ్ అయిదల్క యుద్దుమ్ కెరుక తెయారో జా’ మెలె అర్దుమక యేసు సంగి నాయ్. పడ్డి పేతురు జో మాస్సుచి కండ్ల కండా తెన్ సిందితికయ్ యేసు గే గెల్ కర్లన్. మత్తయ 26:52, యోహాను 18:11, లూకా 22:51. ‡ 22:37 22:37 యేసయ 53:12. § 22:38 22:38 నంజెతి కడ్డుమలుచి రిసాచి టాలి సిస్సుల్ అర్దుమ్ నే కెరన్లె రిసా “ఈందె ప్రబు, అమ్చితె దొన్ని కడ్డుమలు అస్సి” మెల, చి “సాలు, అన్నె దస్సి అట్టా నాయ్” మెలన్.

మెన యేసు నంగ కెర, 41 పత్తురు గల్లి ఎదిలి దూరి గెచ్చు కెర, మొగ్గల్ టిక, 42 “ఓ బ, తుక ఇస్టుమ్ తిలె, ఈంజ గిన్నుచి ఆవ్ నే పీతి రితి అంక పిట్టువు, గని అంచి ఇస్టుమ్ పోసి. తుచి ఇస్టుమ్ జర్గు జవున్” మెన దేముడు అబ్బొన్క ప్రార్దన కెర్లన్. 43 *పరలోకుమ్ తెంతో దూత ఎక్కిలో డీస జోక డిట్టుమ్ కెర్లన్. 44 †తెదొడి జోచి పెట్టి ఒగ్గరి బాద దుకుమ్ సేడ, అన్నె ఒగ్గరి ఆస తెన్ ప్రార్దన కెర్లన్ చి, జోచి గాము కీసి పుట్టిలి మెలె, సుక్కల్ లోయి జా బుయ్యె సేడ గెలన్.

45 జలె, యేసు ప్రార్దన కెరుక ముల ఉట్టు కెర సిస్సుల్ తిలిన్తె అయిలె, జేవ్ ఒగ్గరి దుకుమ్క అల్లు జా నిజ గెల అస్తి. 46 అన్నె, జోవయింక “తుమ్ కిచ్చొక నిజుక? ఉట్టు, చి ఈంజ జెతి అల్లరిచి పరిచ్చుతె తుమ్ పావుమ్ నే కెర్తె రితి ప్రార్దన కెర్తె తా” మెలన్.

యేసుక దెరుక మెన యూదా చి జనాబ్ జట్టు తెన్ అయిలిసి

(మత్త 26:47-56; మార్కు 14:43-50; యోహా 18:3-11)

47 యేసు జా కోడు నంగితె తతికయ్, ఒగ్గరిజన్ జనాబ్ మాన్సుల్ జట్టు తెన్ అయిలె, చి కో జోక పురై గెచ్చు వాల్ దెకయ్తె తిలన్ మెలె, యేసుచ బారజన్ సిస్సుల్తె తిలో ఇస్సురియోతు యూదా. జో యూదా, జలె, యేసుక చుంబుక మెన జోచి పాసి అయిలన్, 48 గని యేసు జోక, “ఓ యూదా, ఆవ్ మాన్సు జా జెన్ను అయిలోసాక దెర దెతి పొది ఉప్పమెన్నుక చుంబ దెతె గె?” మెన జోక పుసిలన్.

49 జలె, “జోక దెరుల” మెన యేసు తెన్ తిల జోచ సిస్సుల్ దెక కెర, “ప్రబు, అమచ కడ్డుములు తెన్ జోవయింక కండుమ గె?” మెన పుసిలె. 50 జోవయింక †ఎక్కిలో కిచ్చొ కెర్లె మెలె, ‡ఎత్తిక వెల్లొ పూజరిచొ గొత్తి సుదొక కండుక గెచ్చు, జోచొ ఉజలొ కంగ్గొ సింద గెలన్. 51 జలె యేసు “అన్నె దన కమె పోస” మెన నంగ కెర, జో గొత్తి సుదొచొ కంగ్గొ చెంగిలి కెర్లన్.

52 తెదొడి జోక దెరుక మెన బారొ జా అయిల వెల్లెల పూజర్లుక, దేముడుచి గుడిచ సయన్యుమ్ సుదల్చ అదికారుల్క చి వెల్లెల సుదల్క యేసు, “ఆవ్ కిచ్చొ చొర్లయ్ గే, చి కత్తులు *డండల్ దెరన తుమ్ అయిలదు? 53 ఆవ్ రోజుక దేముడుచి గుడితె గెతె తిలె కి, తెదొడి తుమ్ అంక దెర్లద నాయ్. గని తుమ్చి కామ్ తుమ్ జర్గు కెర్తి గడియ ఈంజ, అందర్ లోకుమ్చి నెక్కి ఏలవ కెర్తి గడియ ఈంజ” మెన నంగిలన్.

యేసుచి రిసా ‘జోక నేని’ మెన పేతురు తివ్వెరి నంగిలిసి

(మత్త 26:57-58,69-75; మార్కు 14:53-54,66-72; యోహా 18:12-18,25-27)

54 తెదొడి యేసుక దెర ఎత్తిక వెల్లొ పూజరిచి మేడతె కడ నిలె. కడ నెతె తిలి పొది పేతురు, జలె, దూరి దూరి యేసుచి వట్టి గెతె తిలన్, అన్నె, 55 ఎత్తిక వెల్లొ పూజరిచి మేడచి వీదిచి నెడిమె సగుమెజన్ చల్లిక ఆగి లాచ తప్పక మెన వెన తతికయ్, పేతురు జోవయింతెన్ వెసిలన్.

56 పేతురు దస్సి ఆగిచి ఉజడితె వెన తతికయ్, తేర్బొద గొత్తి సుదొ ఎక్కి జోక దెక కెర, చెంగిల్ దెక కెర, “ఈంజొ మాన్సు యేసు తెన్ బుల్లె తిలో” మెలి. 57 గని పేతురు “అమ్మ, జోక ఆవ్ నేని” మెన నంగిలన్.

58 పడ్డొ అన్నె గడియ గెతికయ్, అన్నెజొ పేతురుక దెక కెర, “తుమ్ కి జో తెన్ తిలోసా” మెలన్, గని “బాబు, ఆవ్ నెంజ” మెన పేతురు నంగిలన్.

59 అన్నెక్ గంఠ గెతికయ్, అన్నె అన్నెక్ పేతురుచి రిసా “నిజుచి, ఈంజొ మాన్సు కచితుమ్ జో యేసు తెన్ తిలన్. ఈంజొ కి †గలిలయ్ సుదొ గెద!” మెలన్. 60 పేతురు “బాబు, తుయి నంగితిన్చి అర్దుమ్ ఆవ్ నేని” మెలన్, జో అన్నె లట్టుబై తతికయ్, బేగి కుకుడొ వాసిలన్.

61 తెదొడి యేసుప్రబు పసుల పేతురుక చెంగిల్ దెకిలన్ చి, “కుకుడొ ఆజి నే వాన్తె అగ్గె తుమ్ తివ్వెరి అంచి రిసా ‘జోక నేని’ మెంతె” మెన యేసుప్రబు నంగిలిసి పేతురు ఏదస్ట కెర్లన్, చి 62 జా వీదె తెంతో బారొ జా బయిలె గెచ్చు కొక్క కొక్క ఏడ్లన్.

* 22:43 22:43 ఈంజ ఎత్తి రెగిడ్ల సగుమ్ పుస్తకల్తె 43 చి 44నంబర్లుచ కొడె తయ్ నాయ్. † 22:44 22:44 ఈంజ ఎత్తి రెగిడ్ల సగుమ్ పుస్తకల్తె 43 చి 44నంబర్లుచ కొడె తయ్ నాయ్. ‡ 22:50 22:50 కొన్నె మెలె, పేతురు. యోహాను 18:10 దెక.

§ 22:50 22:50 ‘ఎత్తిక వెల్లొ పూజరి’ మెలె, మొత్తమ్ వెల్లెల పూజర్లుతె ఎక్కిలో ‘ఎత్తిక వెల్లొ పూజరి’ జయెదె. దేముడుచి గుడిచ సగుమ్ కమె జో ఎక్కిలోయ కెరెదె. జేవ్ ఎత్తిక జో వెల్లొ జయెదె. * 22:52 22:52 నెంజెర ‘బెడ్డొ’. † 22:59 22:59 యేసు యూదయ ప్రదేసిమ్చి యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె జెర్తిలికి గలిలయ ప్రాంతమ్తె వడ్డిలన్.

యేసుక రకితె తిలస జోక కొకడ పెట్టిసి

(మత్త 26:59-68; మార్కు 14:55-65; యోహా 18:19-24)

63 తెదొడి యేసుక రకితె తిల మాన్సుల్ యేసుక కొకడ కెర దెబ్బల్ పెట్ట చి, 64 జోవ అంకివొతె కచ్చల్ బంద కెర, “తుక కో పెట్ట గే *తుయ్ క్రీస్తు గద, అమ్క సంగు!” మెల, అన్నె 65 జోక దూసువ కెర్త అన్నె ఒగ్గర్ కొడ్డో సంగిల.

66 రాత్ పాయితికయ్, యూదుల్వ వెల్లెల సుదల్, జోవయింప వెల్లెల పూజర్లు చి, మోసీ తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన తగు కెరుక మెన వెసిల చి, జా తగు కెర్తెసితె యేసుక కడ అన్ల. 67 “ ‘తెద్రయిందె’ మెన దేముడు సంగిలో క్రీస్తు రచ్చించువ కెర్తెసా తుయి గే?” మెన అగ్గెత వెసిలన పుసిల. యేసు కిచ్చి సంగిలన్ మెలె, “ఆవ్ తుమ్క సంగిలె, అంక నంప కెర్పు నాయ్, 68 అన్నె, తుమ్క ఆవ్ ఏక కొడు పుసిలె, అంక జబాబ్ దేసు నాయ్, 69 గని ఇన్నెచి వడ్డో ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మన్ అయ్లోసా ఎత్తి, సెక్తి అదికారుమ్ తిలో అమ్చో దేముడుచి ఉజెత్తె వక్క వెస తతిసి దెకితె” మెలన్. 70 “దస్సి జలె, అమ్చో దేముడుచో పుత్తుసి తుయి గె?” మెన పుసిల, చి జో జోవయింక “తుమ్ సొంత సంగిల్ రితి జోయ్యు ఆవ్” మెలన్. 71 యేసు దస్సి సంగితికయ్, ‘దేముడుచో పుత్తుసి ఆవ్’ మెన యేసు ఒప్పన్లసి జో దేముడు తెన్ నమ్మందుమ్ సంగిల్ రితి జతయ్. జా తప్ప మెన ఉచర, “అమ్క అన్నె సాచి అవెసురుమ్ నాయ్. జో సొంత సంగితికయ్ సూన్లమ్.”

23

పిలాతు అదికారిచి మొక్కె యేసుక నింద సంగిలిసి

(మత్త 27:1-2,11-14; మార్కు 15:1-5; యోహా 18:28-38)

1 తెదొడి తగుతె వెసిల వెల్లెల సుదల్ ఎత్తి ఉట్ట యేసుక పిలాతు * అదికారితె కడ నిల చి, 2 జోచి మొక్కె జోక టీచడ కెర, కిచ్చి నేరిమ్ సంగిల మెలె, “క్యెసర్ రానొచి అమ్క ఏలువ కెర్తె ప్రబుతుమ్క సిస్తు దాన నాయ్” మెన. “ఆవ్ క్రీస్తు, ఆవ్ రానొ మెనన, ఈంజో మాన్సు అమ్వ వ్రెజల్క వెర్లి సికడ్డయ్”. 3 పిలాతు అదికారి యేసుక కిచ్చి పుసిలన్ మెలె, “తుయి యూదుల్చో రానొ గే?”. “తుయి సంగిల్ రితి మెన”, యేసు జబాబ్ దిలన్.

4 తెదొడి వెల్లెల పూజర్లుక చి జనాబ్క “ఈంజో మాన్సు కిచ్చి నేరిమ్ నే కెర్లి రితి అంక డీస్తయ్” మెన పిలాతు అదికారి తీర్పు సంగిలన్. 5 జేవ్ కిచ్చి మెల మెలె, గలిలయతె మొదొల్ కెర ఈంజ యెరూసలేమ్ ఎద కి “అమ్వ యూదుల్ జితిన్ ఎత్తితె, ఈంజో కిచ్చి కిచ్చి సికడ, ప్రబుతుమ్చి ఉప్పిర్ ప్రెజల్చి సింతుమ్ పిట్టయతయ్” మెన యేసుచి రిసా పిలాతుక బియడకు ఉచర అబద్దుమ్ సంగిల.

హేరోదుతె పిలాతు యేసుక తెద్రయ్లిసి

6 గలిలయచి కోడు పిలాతు అదికారి సూన కెర, యేసుచి రిసా “దస్సి జలె, ఈంజో మాన్సు గలిలయ్యుడు గె?” మెన పుసిలన్ 7 హేరోదు ఏలువ కెర్లి గలిలయతె తెంతో యేసు బారో జలొ మెన సూన కెర, జోక జో హేరోదు రానొతె తెద్రయ్లన్. జా పొది హేరోదు యెరూసలేమ్తె జా తిలన్.

8 జలె, హేరోదు యేసుక దెక కెర, సర్లసంతోసమ్ జలొ. కిచ్చొక మెలె, జోచి రిసా అగ్గయ్ తెంతో సూన తిలో చి, ‘జో కెర్తి కిచ్చొ జవున్ వెల్లి కామ్ దెకిన్దె’ మెన హేరోదు జోక దెకుర ఒగ్గర్ ఆస జా తిలో. 9 జాకయ్, యేసుక జేవ్ మాన్సుల్ ఒత్త కడ నెతికయ్, హేరోదు ఒగ్గర్ కొడొల్ జోక పుసిలన్, గని యేసు ఎక్కి కోడు కి జబాబ్ దెయ్ నాయ్.

10 తెదొడి వెల్లెల పూజర్లు చి మోసీ తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన పురై టీచ కెర, ఒగ్గర్ విస్సుమ్ తెన్ యేసుచి ఉప్పిర్ నేరిమ్లు వయడుక దెర్ల. 11 అన్నె హేరోదు అదికారి జోచి సయ్యమ్ తెన్ జోక నిస్సారుమ్ దెకిత్ రితి మార్పువ జా, కొకడ్ల చి, చెంగిల పాలల్ జోక గల దా, పిలాతుతె అన్నె తెద్రయ్లన్.

* 22:64 22:64 మత్తయి 26:68 దెక. * 23:1 23:1 పిలాతు అదికారి రోమ్ దేసిమ్చి నాన్ తెన్ యూరయ ప్రదేసిమ్చి ఉప్పిర్ చి నమరయ ప్రదేసిమ్చి ఉప్పిర్ ఏలువ కెర్తె తిలన్. † 23:2 23:2 క్లెసర్ రానొ రోమ్ దేసిమ్చి ఉప్పిర్ జేవ్ ఆక్రమించువ కెర్ల దేసిమ్లుచి ఉప్పిర్ వెల్లొ రానొ జా తిలో.

12 చి హేరోదు చి పిలాతు అగ్గె తెంతో ఎక్కిలోక ఎక్కిలో విరోదుమ్ జా తిల కి, జయ్యి దీసి తెంతో సినేతుమ్ బందిల.

పిలాతు యేసుక జోవయించి అత్తి సార్చు కెర్లిసి
(మత్త 27:15-26; మార్కు 15:6-15; యోహా 18:39-19:16)

13 తెదోడి పిలాతు వెల్లెల పూబ్రకు చి యూదుల్చ అదికారుల్ ఎత్తిక బుకారా కెర, 14 జోవయింక, “ప్రజల్ ప్రబుతుమ్చి తెడి సేంతుమ్ నే తతి రితి ఈంజో సికడ్డయ్” మెన నంగ తుమ్ ఈంజో మాన్సుక అంచితె కడ అన్దు, అన్నె, తుమ్చి మొక్క అవ్ పరిచ్చ కెర్లె, ఈందె, ఇన్నెక ఉప్పిరి తుమ్ నంగిల నేరిమ్లుతె కేన్ కి ‘కెర్లె’ మెన రుజ్జు డీసె నాయ్. 15 హేరోదు కి పరిచ్చ కెర్లె చి, జోక అమ్తె అన్నె తెద్రయ్లో, గెద. ఈందె, మొర్తి సిచ్చ జతి కిచ్చో నేరిమ్ కి కెరె నాయ్. 16 జాకయ్, ఇన్నెక ఇదిల్ బుద్ది సికడ్డి రితి అంచ సయన్యుమలు కొర్లల్ తెన్ పెటుతు చి, ఇన్నెక విడ్డల్ కెరిందె” మెలన్. 17 కిచ్చొక మెలె, యూదుల్చ నర్త కెర్లి రితి వెర్తి వెర్తి జా వండుగు పొది జేలి జలో కేన్ జవున్ మాన్సుక విడ్డల్ కెరుక జో అదికారిక అలవాట్.

18 గని “జో మాన్సుక పోని. జోక మారు చి, బరబ్బుక ములు. జోకయ్ అమ్క కావలె” మెన ఎక్కి జట్టు జా కేక గల. 19 బరబ్బు, జలె, కొన్సో మెలె, యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె ప్రబుతుమ్చి ఉప్పిరి ప్రజల్ విరోదుమ్ కెర్లి రితి జో అల్లర్ కెర తిలి రిసాచి, నరు అత్య జో కెర తిలి రిసా జోక జేలి కెర జేలెతె గల తిల.

20 తెదోడి కిచ్చో జలి మెలె, యేసుక విడ్డల్ కెరుక మెన తెదోడి ఎద పిలాతుక ఇన్సుమ్ తిలి రిసా, దన్నె మెన కేక గల బెర తిలసక అన్నెక్ సుట్టు సంగుక దెర్తికయ్, 21 జేవ్ ఎత్తిజన్ “జోక సీలువతె గల బీచడ మొర్తి సిచ్చ కెర! మొర్తి సిచ్చ కెర!” మెన కేక గల.

22 తెదోడి అన్నెక్ సుట్టు, ఇన్నెతెన్ మొత్తుమ్ తివ్వెర్ జలి, పిలాతు “కిచ్చొక? ఈంజో కిచ్చో నేరిమ్ కెర అన్నె? మొర్తి సిచ్చ జతి ఎదిలి కేన్ నేరిమ్ ఈంజో కెర్లిన్చి రుజ్జు అంక డీసె నాయ్. జాకయ్ ఇన్నెక కొర్లల్ తెన్ పెట బుద్ది సికడ్డు చి, విడ్డల్ కెరిందె” మెలన్. 23 గని బెర తిల జనాబ్ “జోక సీలువ గలు! మొర్తు!” మెన కేకుల్ గల గల, బలవంతుమ్ కెర జిన్. 24 జాకయ్ “జేవ్ బలవంతుమ్ కెర నంగిలి రితి జర్లు జవున్” మెన పిలాతు తీర్పు దిలన్, 25 అన్నె, ప్రబుతుమ్చి ఉప్పిరి ప్రజల్ విరోదుమ్ సికడ్డో నరు అత్య కెర తిలో బరబ్బుకయ్ ముల దిలన్; బెర తిల జనాబ్ బలవంతుమ్ కెర తిలి రిసాచి “యేసుక కిచ్చొ కెర్లె గే కెర తుమ్చి ఇన్సుమ్ తుమ్చి పూచి” మెన, జోవయించి అత్తి జోక సార్చు కెర దిలన్.

యేసుక సీలువతె బీచడుక మెన కడ నిలిసి
(మత్త 27:32-44; మార్కు 15:21-32; యోహా 19:17-19)

26 జలె, యేసుక పట్టుమ్ ఒత్తల్తోచి బయిలె కడ నెతె తా, ‘యేసుక బీచడ్డి సీలువ వయన జోవయించి పట్టి ఇండున్’ మెన, కేనె గే బయిలు దేసిమ్ తెంతో జా వాట్ జెతె తిలో సీమోసు మెలో కురేనియు ప్రాంతుమ్చో మాన్సుక దెర కెర, జోక జా సీలువ వయడ్ల. 27 అన్నె, యేసుచి పట్టి ఒగ్గర్జిన్ జనాబ్ జెతె తిల, అన్నె జోవయింతెన్ ఒగ్గర్జిన్ తేర్బోదల్ గుండెతె పెటన ఏడుకుడు జతె తిల. 28 గని యేసు పసుల జోవయింక, “ఓ యెరూసలేమ్చి తేర్బోదలు, అంక జెతి బాద చి రిసా తుమ్ ఏడ నాయ్, గని తుమ్ కిచ్చొచి రిసా ఏడమెలె, తుమ్క చి తుమ్చ బోదల్ కె రిసాయ్ ఏడ. 29 మెలె, ఈందె, ‘గొడ్డు జలసక, బోదల్ నే పాయిలసక, దూద్ నే సియడ్లసక చెంగిలి!’ మెన తుమ్ నంగిత దీసల్ జెవుల. 30 కిచ్చొక మెలె, జేవ్ దీసల్ కచ సిచ్చల్ దెక కెర, ‘అమ్చి ఉప్పిరి సేడ అమ్క డంక గల’ మెన డొంగ్రల్ చి మెట్టల్ క సంగుల.

31* అవ్వి తిలి మట్టుక మాన్సుల్ ఇసి కెర్లె, సుకా గెలి మట్టుక కిచ్చొ కెరులగి?” మెన జేవ్ క సంగిలన్.

32 యేసు తెన్ మొర్తి సిచ్చ జతి రిసా అన్నె దొగులక కి ఒత్త కడ నిల. జేవ్ నిజామి నేరిమ్లు కెర్లన్.

యేసుక సీలువతె బీచడ్డిసి

† 23:17 23:17 ఈంజె ఎత్తి రెగిడ్డ తోలితోచ నగుమ్ పున్కుల్తె 17నంబరి కేడు తయ్ నాయ్. § 23:21 23:21 ‘సీలువ’ మెలె, ఏక బీచెతి చి ఏక అధుమ్ జతి దొన్న డండల్ బెదవుల. జా సిచ్చ జతో మాన్సుక జా సీలువతె ఎంగ్రు కెర, జోవయింక అత్తి చట్టో చంపా కెరవ, అత్తిచట్టోత మెకుల్ పెట, సీలువ బుయ్యె బీచ లోవ కెర, దన్నె ములుల. జో సిచ్చ జతో మాన్సు దన్నె ఒడొయ్ జా మొరెదె. రోమ్ దేసిమ్చి అలవాట్ తెన్ చి సిచ్చ, జా. * 23:31 23:31 నెంజెలె, ‘అవ్ తిలో దారు జలోసాక మాన్సుల్ ఇసి కెర్లె, తుమ్ సుకా గెలి దారు జతనక కిచ్చొ కెరుల?’

33 జలె, 'గడ్డి రితి పోలికచి మెట్ట' మెలిన్తె జేవ్ ఎత్తిజన్ గచ్చు పాచ కెర, యేసుక జోచి సిలువతె టీచడడ్ల చి, జో డెబ్రి పక్క ఎక్కిలోక చి ఉజెతె పక్క ఎక్కిలోక జేవ్ దొగుల నేరిము కెర్లక కి ఎక్కిన్ సిలువతె టీచడడ్ల. 34 † అన్నె జోక దస్సి కెర్లనచి రిసా యేసు "ఓ బ, ఇన్నెక చెమించువ కెరు. కిచ్చి కెర్తతి గే నేన్తి" మెన దేముడు అజ్బోన్క ప్రార్లన కెర్లన్.

జోక సిలువతె టీచడడ్ల † జమాన్లు సుదల్ జోచి పాలల్ వంటుకు మెన చీటి గలిల. 35 వైజల్ పాసి టీచ తా దెకితె తిల, "జో అన్నె మాన్సుల్క రచ్చించువ కెర్ల, గెద. దేముడు 'తెరయిందె' మెన సంగ తిలో రచ్చించువ కెర్లసా క్రీస్తు జయెదె జలె, జోయ్యి నిసాన్లొసా జయెదె జలె, జోక జోయ్యి రచ్చించువ కెరన్ను!" మెన యూదుల్చ అదికారుల్ జోక ఆసిల.

36 జమాన్లు సుదల్ కి జోక కొంకడ్ల. జోచి పాసి జా కెర, కీఅమ్డి తిలి ద్రాచ రన్నుమ్ చంపా కెర దా, 37 "తుయి యూదుల్చో రాసె జలె, తుయే తుయి రచ్చించువ కెరను!" మెన కొంకడ్ల తిల. 38 పడ్లొ అన్నె కిచ్చి కెర్ల మెలె, * "యూదుల్చో రాసె ఈంజో" మెన రెగిడ్డి దార్చిగండ యేసుచి బోడిచి ఉప్పిరి ఒడయెల.

యేసు తెన్ సిలువతె ఒడయె జా తిల దొగుల చోర్లు

39 ఒత్త అన్నె సిలువతె ఒడయె జా తిల నేరిమ్ కెర్ల దొగులతె ఎక్కిలో, జలె, " 'తెరయిందె' మెన దేముడు సంగిలో క్రీస్తు రచ్చించువ కెర్లొసా నెంజిన్ గె? జలె, తుయే తుయి రచ్చించువ కెరను చి అమ్క కి రచ్చించువ కెరు!" మెన యేసుక దూసువ కెర సంగిలన్. 40 జలె, జో ఎక్కిలో దస్సి లట్టల్లికయ్, అన్నెజ్జో జోక "ఇన్నెతెన్ తుయి ఎక్కి రితి సిచ్చ లెకి, దేముడుక బిస్సి నాయ్ గె? 41 అమ్ జలె, అమ్ నేరిమ్లు కెర్లి రిసాయి నాయమ్ తెన్ అమ్క సిచ్చ కెర అస్సి, అమ్ కెర్ల కమ్మక జెత్తి సిచ్చతె అమ్క గల అస్సి. గని ఈంజో మాన్సు కిచ్చి ఇదిలన్ తప్పు కి కెర నాయ్" మెన ఈంజో అన్నెజ్జో † చోరు తొల్లితోచొక గోల కెర. 42 జో యేసుక, "ఓ యేసువ్రబు, తుయి రాసె జా ఏలువ కెర్లె తుచి అదికారుమ్ తెన్ అన్నె జెత్తి పొదిక అంక ఉచర దయ దెకు" మెన సంగిలన్. 43 యేసు జోక, "తుక ఆవ్ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, ఆజె కి చెంగిల్ తోట రితి † పరదైసుతె అంచి తెన్ తన్న" మెన సంగిలన్.

యేసు మొర గెలిసి (మత్త 27:45-56; మార్కు 15:33-41; యోహా 19:28-30)

44 మెద్దెన, బార గంటల్ జలి పొది తెంతో, జలె, తిన్ని గంటల్ ఎద, పొద్దు అందర్ జా గెలి చి, కీజా దేసిము ఒండి అందర్ జా గెలి. 45 అన్నె కిచ్చి జర్లు జలి మెలె, దేముడుచి గుడితె ఒడవ తిలి * తెర ఉప్పిర్ తెంతో ఎట్టో ఎద చిరి జా దొన్ని గండల్ జా గెలి. 46 తెదొడి యేసు గట్టిజ అవాడ్ కెరన "ఓ బ, తుచి అత్తి అంచి జిప్ప ఆవ్ సార్ల కెర దెతసి" మెన సంగ ప్రాసుమ్ ముల దిలన్.

47 జలె, యేసుక దెకితె తిలో † పుంజెకజిన్ జమాన్లుక వెల్లో, జర్లు జలిసి ఎత్తి దెక కెర, దేముడుక గవురుమ్ కెర్లొ చి, "ఈంజో మాన్సు కచితుమ్ పున్నించో!" మెన సంగిలన్. 48 అన్నె, కిచ్చి జర్లు జయెదె గే దెకుమ మెన ఒత్త గచ్చు తిల మాన్సుల్క ఎత్తిజిని, జర్లు జలిసి దెక కెర, గుండెతె పెటన గెరి ఉట్టు గెల. 49 అన్నె యేసుచ గోతుసుదల్, చి గలిలయ ప్రాంతుమ్ తెంతో జోచి పట్టి జా † నవ్రెచన కెర తిల తేరీబోదల్ కి సిలువల్క ఇదిల్ దూరి టీచ తా జర్లు జలిసి ఎత్తి దెకితె తిల.

యేసుచి పీసుమ్ ఎంగ్లవ దిలిసి (మత్త 27:57-61; మార్కు 15:42-47; యోహా 19:38-42)

† 23:34 23:34 ఈంజె ఎత్తి తొల్లి రెగిడ్డి గ్రీకు బానచ నగుమ్ పున్కల్తె ఈంజె 'అన్నె' తెంతో 'ప్రార్లన కెర్లన్' ఎదచి కోడు తయె నాయ్.
 † 23:34 23:34 యోహాను 19:23. § 23:36 23:36 రానల్, సామాన్సు నెంజెల మాములుమ్ మాన్సుల్ పిత్తి రగుమ్ అమ్డి తిలి ద్రాచ రన్నుమ్ * 23:38 23:38 యోహాను 19:20 తె దెకితె, పిలాతు అదికారి జా దార్ గండ సొంత రెర్ల తిలన్. తిన్ని బానల్ తెన్ రెర్ల తిల; గ్రీకు బాన తెన్, రోమ్ దేసిమ్చి లాటిన్ బాన తెన్, చి జేవ్ యూదుల్చ సొంత ఎత్తి బాన తెన్. † 23:41 23:41 మత్తయి 27:44.
 † 23:43 23:43 నెంజెల 'పలలోకుమ్తె'. § 23:44 23:44 నెంజెల 'ఒండి బాలలోకుమ్తె'. * 23:45 23:45 ఎక్కి ఎత్తిక వెల్లో పూజెలె వెర్కెక ఎక్కి, సుట్టు మెన అర్చితుమ్ దెత్తి గదిక అడ్డు కెర్లె తెర, జా. జా చిరి జా దొన్ని గండల్ జలిచి అర్దుమ్ కిచ్చి మెలె, యేసు మొర్లిన్ తెన్ ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుక చి మాన్సుల్క అడ్డు తిల పాపుమ్ జో యేసు గచ్చయెలిచి అర్దుమ్. ఎత్తియలుక రెగిడ్డి ఉత్తమ్ 10:19, 20. † 23:47 23:47 జో వోయెయిడు జయెదె జలెకి. † 23:49 23:49 లూకా 8:1-3 దెక.

50 అరిమతయ్ మెంతి ఏక్ గవ్వొవో యోసిపు మెలో ఎక్కిలో తిలో. యూదుల్చి వెల్లి తగుత వెసితోసా జయెదె, జో, చెంగిలో సత్తిమ్చో మాన్సు జయెదె. 51 జేవ్ అన్నె వెల్లెల సుదల్ యేసుచి ఉప్పిరి కుట్ట కెర్లిన్తె జో బెదె నాయ్, జోక ఇస్టుమ్ నాయ్ చి, 'ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి రాజిమ్ కెయక ఎదార్దుమ్ డీసెదె, జా రాజిమ్చో క్రీస్తు రాసొ ఏలువ కెరెదె?' మెన జో కరితె తిలన్. 52 ఈంజో మాన్సు, జలె, పితాతు అదికారితె గచ్చు కెర, "యేసుచి పీనుమ్ అంక దె" మెన జా ఉత్తవ వెంబ గెల్లి రిసా నెలవ నజీలన్, 53 అన్నె, ఉత్తవ కెర, జోచి ఉప్పిరి చెంగిల్ ఏలువ కీబట్ట గండ పంగ్రవ కెర, కక్క అగ్గ నే రోవ తిలి సాప్రయ్ డొల్లి కెర్లి మెస్సున్తె రోవ దిలన్. 54 *కేన్ దీసి దన్నె కెర్లన్ మెలె, యూదుల్చి నెలవ కడన్లి దీసిక బోగి జయెదె.

55 యేసుక †నవ్రెచన కెరుక మెన అగ్గ గలిలయ ప్రాంతుమ్ తెంతో జో తెన్ బెదె జా తిల తేరబోదల్ జలె, †యోసిపుచి పట్టి జా తిల, మెస్సున్ దెక, యేసుచి పీనుమ్ కీసి ఎంగ్రవ దిల గే దెకిలె. 56 దెక కెర, జేవ్ తతా గెరెలె గెచ్చు కెర, జోక వడ్డో గాసుక మెన చెంగిల వాసెన తేల్లె తెయారొ కెర్ల. అన్నె దేముడు మోసి తెన్ దిలి ఆగ్గుల్తె రెగిడ్లి రితి నెలవ కడన్లి దీసి తుక్కె తిల.

24

యేసుక 'జీవ్ జా అస్సె' మెన రుజ్జు అయేలిసి
(మత్త 28:1-10; మార్కు 16:1-8; యోహా 20:1-10)

1 నెలవ కడన్లి దీసి రాత్ పాయిత తతికయ్, జేవ్ తేరబోదల్ జేవ్ తెయారొ కెర్ల వాసెన తేల్లె దెరన మెస్సు గెల. 2 జలె, ఒత్త పాచెలి, కిచ్చొ దెకిలె మెలె, జా సాప్రయ్ డొల్లి కెర్లి మెస్సున్ పెసితి వాట్క డంక తిలో వెల్లో పత్తురు ఒన్నుల్ జా అస్సె మెన దెకిలె, 3 పెసిలె, యేసుచి పీనుమ్ జేవ్క డీసె నాయ్.

4 జలె, యేసుచి పీనుమ్ అస్సె నెంజిలిన్చి రిసా కిచ్చొ ఉచరుక గే జేవ్ నేన తతికయ్, ఈందె, దగదగాల్లు మెర్చుప జలె పాలల్ గలన్ల దొగుల ఉబెడల్ రిత దూతల్ జోవయించి పాసి టీచెలె. 5 ఈంజేవ్ తేరబోదల్ బియ: గెచ్చు బుయి పక్క దెకితె తతికయ్, జేవ్ దూతల్ జోవయింక కిచ్చొ మెలె మెలె, "జీవు తిలోసాక కిచ్చొక మెస్సె చజితను? జో ఇస్సె నాయ్. జో జీవ్ జా ఉట్ట అస్సె. 6 ఈందె, జో తెదొడి గలిలయతె తా ఒత్త తెంతో నే బారొ జతె అగ్గ తుమ్క సంగిలిసి తుమ్ ఏద కెర." 7 కిచ్చొ మెలె, " *ఆవ్ మాన్సు జా జెర్చున్ అయేలోసాక విరోదుమ్ సుదల్ అన్నె పాపుమ్ సుదల్చి అత్తి సార్చు కెర దెంక అస్సె చి, జేవ్ అంక సిలువతె టీచడ మారుక అస్సె, చి త్తిర్తేక ఆవ్ అన్నె జీవ్ జా ఉట్టక అస్సె, మెన సంగిలన్, గెద" మెన దూతల్ సంగిలె. 8 జేవ్ తేరబోదల్ యేసుచ తెదొడెచ కొడో ఏదన్ల కెర్ల, 9 అన్నె, మెస్సె తెంతో పసుల ఉట్ట గెచ్చు, †ఎగరజన్ యేసుచ సిస్సుల్క చి జోవయింక నంపజలె అన్నె ఎత్తిజిన్క జా కబుర్ సంగిలె.

10 జేవ్ ఎగరజన్ యేసుచ †బారికుల్క జో జీవ్ జా ఉట్టిన్చి రుజ్జు సంగిలె జేవ్ తేరబోదల్ కొన్న మెలె, మగ్గల గవ్వొచి మరియ, యోహాన్సు, కీయాకోబుచి అయ్యసి మరియ, చి జోవయింతెన్ తిల *అన్నె తేరబోదల్. 11 జేవ్ సంగిలిన్క 'వెర్లి కొడు' మెన ఈంజేవ్ ఎగరజన్ ఉచర నంప కెర్లి నాయ్. 12 †గని పేతురు ఉట్ట కెర, మెస్సున్తె నిగ గెలో, అన్నె ఒత్త పాచ వంపా జా తెడి దెకిలె, యేసుచి పీనుమ్క అగ్గ పంగ్రవ తిలి బట్టయ్, గని పీనుమ్ నాయ్, కిచ్చొ నాయ్. జలె, జర్గు జలిన్క ఆచారిమ్ జా ఉచరన ఉచరన, గెరి ఉట్ట గెలన్.

ఎమ్నాయు గవ్వొ దొగుల సిస్సుల్క యేసు దన్నుల్ జా బెదె గెలిసి
(మార్కు 16:12-13)

§ 23:53 23:53 యూదుల్ తెన్ బట్టక దిగుల గండల్ కెర గుడియవుల, పీనుమ్క. * 23:54 23:54 'సాణ్ జలె అన్నెక దీసి మొదొల్ జా తయెదె-నెలవ దీసి; చి రిసా, తెదొడెక వెంబ గెలుక నెంజె' మెన జేవ్ యూదుల్చి రితి ఉచర, సాణ్క సరిగా నే జతె అగ్గ వెంబ గెల. † 23:55 23:55 లూకా 8:1-3 దెక. ‡ 23:55 23:55 యోసిపు తెన్ నీకోదెము మెలో బెదె వెంబ గెల. యోహాన్సు 19:39-40.
* 24:7 24:7 లూకా 9:22, 24. † 24:9 24:9 యేసుక విరోదుమ్ సుదల్చి అత్తి దెర దిలో యూదా మదెనె అత్తొ కెరన తిలో. మత్తయి 27:5, బారికుల్ 1:18. ‡ 24:10 24:10 ఒగ్గెత్ 'సిస్సుల్' మెన అస్సె. 'బారికుల్' మెలి పున్కుమతె పూర్తి 'బారికుల్' మెంతె తయెదె.
§ 24:10 24:10 ఈంజె మరియ యేసుచి అయ్యసి జయెదె; మార్కు 6:3. * 24:10 24:10 జోవయింతె వెక్కి 'నలోమ్' మెలిసి; మార్కు 15:40. † 24:12 24:12 ఈంజె ఎత్తి తోలితో రెగిడ్ల నగుమ్ పున్కుతె 12 నంబర్చి కొడు తయె నాయ్.

13 జయ్యి దీని, యేసుచ సొన్నుల్ జల దొగుల ఎమ్మాయు మెంతి గవ్వొ గెతె తిల. జా గావ్ యెరూసలేమ్ పట్టుమ్క ఎగర కిలోమిట్టర్లు దూరి తయెదె. 14 జర్లు జలిన్ ఎత్తిచి రిసా జేవ్ దొగుల లట్టబై తిల, 15 జలె, జేవ్ దన్నె లట్టబై తతికయ్, యేసు సొంత జా వాట్ జా జోవయింతె పాచ కెర, జోవయింతెన్ బెద ఇండుక దెర్లన్. 16 జలె, జోక దెకిలెకి, జోక జేవ్ చినుక అడ్డు కెర్ల తిలన్, చి చినితి నాయ్.

17 తెదోడి యేసు జోవయింక “తుమ్ ఇండ ఇండ, కిచ్చొచి రిసా ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో లట్టబై అస్సన్?” మెన పునిలన్ చి, జేవ్ ముసుర్లు జా ఇదిలిన్ మొకొమ్ కెరన అస్సి. 18 జోవయింతె ఎక్కిలో కైయిపా మెలోసా. జో, జలె, “ఈంజ మదెనె యెరూసలేమ్తె జర్లు జలిసి ఒత్త అయిలన ఎత్తిజెన్ జాన్తి. ఎక్కి తుయి నేన్చి గె?” మెన జోచి అచారిమ్ సంగిలో. 19 యేసు జోవయింక “కిచ్చొ జర్లు జలిసి?” మెలన్, చి జేవ్ జోక నజరేతు గవ్వొచొ యేసుచి రిసా జర్లు జలిసి. జో దేముడుచ కబుర్లు సంగితోసా జా తిలో. జో కెర్ల బోదన, జో కెర్ల వెల్లెల కమె, దేముడు దిలన చి, జోచి బోదన జోచ కమొక ఎత్తిజెన్ ప్రెజల్ నంప కెర తిల. 20 గని అమ్చ వెల్లెల పూజర్లు చి అమ్చ అదికారుల్ ‘జో మొర్లి సిచ్చ జవున్ తుమ్ మొర్లి సిచ్చ తియ’ రోమ్ దేసిమ్చ అదికారుల్చి అత్తి సార్లు కెర దిల చి, సిలువతె బీచడ మూర్. 21 అమ్, జలె, జోక “ అమ్చ ఇస్రాయేలుల్క కిరచ్చొంచుప కెరుక తిలోసా జోయ్యో’ మెన ఆన జా తిలమ్. అస్సె, అమ్ సంగిలిసి జర్లు జలి తెంతో, జో మొర్లి తెంతో, అస్సె తిర్లతి జా అస్సి. 22 అస్సె కిచ్చొ మెలె, అమ్చి తెన్ బెదిత సగుమ్జెన్ తేరబోదల్ ఆజ అమ్క ఆచారిమ్చి కోడు సంగిల. రాతె పాయింతె తతికయ్. జేవ్ మెన్నె గెల చి, 23 ఒత్త యేసుచి పీనుమ్ డీసి నాయ్, చి అమ్తె జా కెర అస్సె కిచ్చొ మెల మెలె, దూతల్ అమ్క డీసన్ సేడ్ల చి, యేసుక ‘జేవ్ జా ఉట్ట అస్సె’ మెన అమ్క సంగిల మెల. 24 అమ్చితె తిలన సగుమ్జెన్ మెన్నె గెచ్చ దెకిల చి, జేవ్ తేరబోదల్ సంగిల్ రితి తిలి. గని యేసుక, దెకిలె నాయ్” మెన జేవ్ దొగుల సంగిల. 25 యేసు జోవయింక, “కిచ్చొ గ్యానుమ్ నెంజెలన, తుమ్! దేముడుచ కబుర్లు సంగిల పూర్లచ కొడొ అర్దుమ్ కెరనుక నంప కెరుక ఆల్నిమ్ కెర్లు, కిచ్చొక? 26 క్రిస్తి రచ్చొంచుప కెర్లెసా దన బాదల్ సేడ జో గవురుమ్ జతినతె గచ్చుక దొర్లు, జలి, గెద” మెన, 27 మోసి చి అత్తి రెగిడ్లి దేముడుచ అగ్గల్, అస్సె దేముడుచ కబుర్లు సంగిల పూర్లచి అత్తి రెగిడ్ల, జోచి రిసాచ దేముడుచ కొడెతె రెగిడ్ల ఎత్తిచి అర్దుమ్ యేసు సంగిలన్.

28 జలె, జేవ్ గెతి గావ్ పాసి జా జెతికయ్, యేసు అస్సె దూరి గెచ్చుక మెలి రితి జలె, 29 గని, “సాంజ్ జలి. పొర్లు గెతయ్. అమ్చి తెన్ ఇన్నె తుయి నిర్లతా” మెన జోక బతిమాల్పా జా సంగిల, చి జేవ్ తతినతె బెద గెలన్.

30 జలె, జోవయింతెన్ అన్నిమ్ కంక మెన వెసిలో, అస్సె, ఏక పోడి అత్తి దెరన ‘ఈంజ తుయి దా దయ కెర్లద’ మెన దేముడు అబ్బొన్క జోబర సంగ కెర, జా పోడి మోడ కెర, జోవయింక వంట దిలన్. 31 దన్నె కెర్లికయ్, జోవయింక అంకివో బేంట జల చి, అర్దుమ్ అయిలి చి జోక చినిల. చినిలి బేగి, యేసు మాయ జా ఉట్ట గెలో.

32 దన్నె జర్లు జెతికయ్. “నిజమి, అమ్ వట్టె జో తెన్ జెతె తిలి పొది, దేముడుచ కొడెచి అర్దుమ్ అమ్క జో దెకయ్తె తిలి పొది అమ్చి పెట్టి డడ్డిల్ రితి సర్ల తిలి, గెద” మెన లట్టబన్. 33 జోవయించి ఒగ్గర్ సర్లక బేగి ఉట్ట జయ్యి గడియయ్ బార జా యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె అస్సె గెల. ఒత్త పాచ కెర, ఎగరజెన్ యేసుచ సొన్నుల్క చి జోవయింతెన్ తిలనక చజెల చి, 34 జేవ్ ఈంజేవ్ దొగులక కిచ్చొ మెల మెలె, “ప్రబు నిజమి జేవ్ జా ఉట్ట అస్సె. *సిమానుక డీసిలన్!” మెన జేవ్ సంగితికయ్, 35 యేసు ఎమ్మాయున్తె గెతి వట్టె దన్నుల్ జలిసి అస్సె పోడి మోడ్లికయ్ ఈంజేవ్ జోక చినిలిసి ఈంజేవ్ జోవయింక సంగిల.

† 24:16 24:16 ఎత్తి, అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి సిలవ్కయ్ జా అడ్డు తయెదె. మూర్లు, 16:12దె దెకిలె, యేసుచి పోల్క ఇదిల్ మార్చున్ జా తిలి. § 24:21 24:21 నెంజెల్ ‘అస్సె గెనన విడ్డల్ కెరుక తిలోసా’. మాములుమ్ యూదుల్ జోవయింక ఈంజ లోకుమ్చ బాదల్ తెంతో వట్టె జోవయింక ఆక్రమించుప కెర్లె రోమ్ దేసిమ్చి ప్రబుతుమ్ తెంతో చి రచ్చుక ఉచర్ల తిల. బారికుల్ 1:6-8 కి దెక. ఈంజేవ్ సిన్నుల్ కి జా రగుమ్ రచ్చున్చి రిసా ఉచర్ల తిల, కిచ్చొగె. అస్సెచి ముట్టక ముక్కిమ్క పాచ్చుమ్ తెంతో చి రచ్చున దెర్లు కెరుక యేసు అయిలో, చి జాచి రిసా దొర్లు జలి అర్బొతుమ్ జలె. లూకా 5:24 యోహాను 3:16-18 దెక. ఎత్తి, అదికారుమ్ తిలో దేముడు ఆకరయ్ ఆగసుమ్ బూలోకుమ్ మార్చున్ కెరెదె, చి తెదోడికయ్ యేసు ఎర్బొతుమ్ విలువ కెరెదె, చి ఈంజ లోకుమ్చ బాదల్ పూర్లి గెచ్చుల. డీసయిలన్ 21:3-5, కొరింధిల్క రెగిడ్లి ఏక్ నంబర్ ఉత్తుమ్ 15:24-28. † 24:34 24:34 ‘సిమాను’ మెలె, పేతురు.

జోచ ఎగరజన్ సిస్సుల్క యేసు డీనిలిసి

(మత్త 28:16-20; మార్కు 16:14-18; యోహా 20:19-23; బారి కమ్మె 1:6-8)

36 జేవే దస్సి లట్టబంత తతికయ్, యేసు డీన జోవయింది నెడిమి బీచిలన్, అస్సె, † “తుమ్క నెంతుమ్ తవున్. తుమ్ బమ్మ జా నాయ్. ఆవ్వి, గెద” మెలన్. 37 గని జేవే బియ: గెచ్చు బమ్మ జల. జోక ‘డుంబొ’ మెన ఉచర్త. 38 జో, జలె, జోవయింక “తుమ్ కిచ్చొక బమ్మ జతసు? తుమ్చి పెట్టి కిచ్చొక అన్యానుమ్ జతసు? 39 అంక సిలువతె గలిలి పొది జేవే అంప అత్తిలె చట్టెలె పెట్ట మేకుల్చ మచ్చల్ దెక అంక తుమ్ చిన. ఆవ్వి గెద. అంక చడ దెక. డుంబొక ఆగ్ తయె నాయ్ అట్టె తయె నాయ్, గెద, గని అంక అస్సె.” 40 † మెన జోచ అత్తి చట్టె జోవయింక దెకయలన్. 41 జలె, జోవయింది నర్తనంతోనుమ్, జోవయింది ఆచారిమ్క జేవే తెదొడి ఎద నంప కెరుక ఇదిల్ అల్లర్ జలి రిసా, “ఇస్సె కిచ్చొ జలెకు కతిసి అస్సె గె?” మెన పుసిలన్. 42 మొస్సా గండ దిల, 43 జో డుంబొ నెంజిలిన్చి రుజ్జుక జో నజన జోవయింది మొక్కె కయలన్.

44 తెదొడి జోవయింక, “ఆవే తుమ్చి తెన్ తిలి పొది, ‘మోసే పూర్ణమ్చొచి అత్తి దేముడు రెగ్గయలె కిఆగ్గల్తె అంది రిసా మోసే పూర్ణమ్చొచి అత్తి రెగిడ్డి దేముడుచ ఆగ్గల్, దేముడుచ కబుర్లు సంగిల పూర్ణమ్చచి కోడు, చి * కిర్తనల్తె † రెగిడ్డిసి ఎత్తి కచితుమ్ పూర్తి జగ్గు జంక అస్సె” మెన సంగిలయ్, గెద” మెన సంగ కెర, 45 దేముడుచ కొడతె తిలిసి జేవే అర్దుమ్ కెరంతి రితి † అర్దుమ్ దెకయలన్. 46 జోవయింక కిచ్చొ మెలన్ మెలె, “దేముడుచి కోడుతె రెగ్గయలిసి కిచ్చొ మెలె, ‘దొర్కు జలొ క్రిస్తు రచ్చించుప కెర్తొసా ఒగ్గర్ బాదల్ నేడ మొర తిర్తక అస్సె జేవే జా ఉట్టుక అస్సె” మెన కి అస్సె. అస్సె, ‘కచితుమ్ జగ్గు జయెదె’ మెన దేముడుచి అప్పెది నెలవి కిచ్చొ మెలె, 47 మాస్సుల్ జేవే కెర్లె పాపల్ చినన జేవే పాపల్క దుకుమ్ జా ఒప్పన ములిలె, క్రిస్తు దొర్కు జలి అర్చితుమ్ జలిన్చి రిసా అప్పె జేవే కెర్లె పాపల్ చెమించుప జతి వాటు దొర్కు జా అస్సె మెన ఆవే క్రిస్తుచి నావ్ తెన్ తొలితె యెరూసలేమ్తె పట్టె ఒండి లోకుమ్చ పైజల్ ఎత్తిచ మాస్సుల్తె తుమ్ బోదన కెరుక అస్సె. 48 ఈంజ ఎత్తిచి రిసా సాచుల్ జా అస్సెన్, చి తుమ్ బుల సాచి సంగుక అస్సె. 49 ఈందె, అంచొ దేముడు అబ్బొ ‘జోవయింది పెట్టి * తెద్రయందె’ మెన సంగ తిలి జోచి పరలోకుమ్చి దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తు తుమ్చి పెట్టి తెద్రయందె, గని పరలోకుమ్ తెంతొ చి జా అత్తునెక్కి తుమ్చి పెట్టి జా తుమ్క తెయారొ కెర్తె ఎదక, ఈంజ మదెనే ఈంజ యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె తుమ్ రకితె తా” మెన యేసు జేవే ఎగరజన్క చి ఒత్త తిల జోక నంపజల అస్సె మాస్సుల్క సంగిలన్.

యేసు పరలోకుమ్తె వెగ గెలిసి (మార్కు 16:19-20; బారి కమ్మె 1:9-11)

50 తెదొడి యేసు జోవయింప సిస్సుల్క కడన, † బేతనియ గావ్ పక్క గెల చి, అత్తి ఉక్కుల జోవయింక దీవెన దిలన్. 51 జో దస్సి జా దీవెన దెతె తా, జోవయింది నెడిమి తెంతొ ముల ఉక్కిల్ జా పరలోకుమ్తె ఉట్ట గెలన్. 52 తెదొడి జేవే సిస్సు నేడ జోక బక్తి కెర తా ఒగ్గర్ నర్తనంతోనుమ్ తెన్ యెరూసలేమ్తె అస్సె గెల. 53 రోజుక దేముడుచి గుడితె గచ్చ, యేసుచి రిసా జో దేముడుచి గప్పురుమ్ సంగితె తిల.

† 24:36 24:36 “తుమ్క” తెంతొ 36నంబర్ కోడుచి ఆకర్ కోడు ‘మెలన్’ ఎదచి కోడు ఈంజ ఎత్తి తొలితొ రెగిడ్డ నగుమ్ పుస్తకల్తె తయె నాయ్. ‡ 24:40 24:40 ఈంజ ఎత్తి తొలితొ రెగిడ్డ నగుమ్ పుస్తకల్తె 40నంబర్చి కోడు తయె నాయ్. § 24:44 24:44 తెలుగు బైబిల్తె ధర్మశాస్త్రమ్ మెలె, మోసేచి అత్తి దేముడు రెగ్గయలి ఆగ్గల్ మెన అమ్ జానుమ్. ఈంజ కొడె ఎత్తి బైబిల్తె అగేచి పావ్ పుస్తకమ్తె రెగ్గయ జా అస్సె. ఈంజ దెకపక మెన కుపియ బానతె నొయ ప్రమానుమ్తె మోసే పూర్ణమ్చొచి అత్తి రెగిడ్డ దేముడుచ ఆగ్గల్ మెన రగ్గచ అస్సె. * 24:44 24:44 జేవే కిర్తనల్తె దాచియ రాసా జలొ పూర్ణమ్చొ బగ్గర్ రెగిడ్డన్. † 24:44 24:44 లూకా 18:31, 22:37, కిర్తనలు 20:42. ‡ 24:45 24:45 నెంజెలె ‘సెక్కి తిలన్’. § 24:46 24:46 యెనయా 53:1-9 ఎద జో బాదల్ నేడ మొర్సిచి రిసాచి టాలి అస్సె, చి దెస్సు నంబర్ తెంతొ బార నంబర్ ఎద జో అస్సె గప్పురుమ్ జతిన్చి రిసాచి కోడు అస్సె. జో తిర్తకయ్ అస్సె జేవే ఉబ్బెన్చి రిసా జా నె జతె అగ్ అస్సె పూర్ణమ్చి వాల్ దేముడుచి కొడతె, ‘జా జగ్గు జయెదె’ మెన కేనే టాలి డీస్యయ్ మెలె, యోసా పుస్తకమ్తె. యోసాక వెట్టొ మొస్సా గెద తిర్తక జోవయింక ఒక్క వెట్టల్ కెర్తిసి. యేసు మొర తిర్తక అస్సె జేవే జంక తిలిన్చి రిసాచి టాలి జా. * 24:49 24:49 యోవేలు 2:28, 29 దెక. † 24:50 24:50 బేతనియ గావ్ ఒలిచ మెట్టయ్ అస్సె; ఎట్టొ పక్కయ్. బారికుల్ 1:6-12చి దెకిలె, జో పరలోకుమ్తె వెగ గెలిన్చి రిసా ఒత్తయ్ కి అస్సె.

యోహాను సుబుమ్ కబుర్ యోహాను రెగిడ్డి సుబుమ్ కబుర్

యేసుక్రీస్తు కొన్స

1 *మొదో తెంతో కి దేముడుచి †కోడు తిలో. కిచ్చో జెర్మన్ నెంజలి పొది తెంతో కి జా కోడు దేముడు తెన్ తిలో. జా కోడుయి దేముడు జా తిలో. ‡ 2 జోయ్యొ కిచ్చో నెంజలి జా పొది దేముడు తెన్ తిలో. ఎత్తి జోచి అత్తి కల్లప జలి. 3 తిలిసి ఎత్తి జో నెంజితె జెర్మన్ జయి నాయ్. 4 జోచితె జిచ్చ తిలి, జా జిచ్చ మాన్సుల్ క ఉజడి జా అస్సె. 5 జా ఉజడి అందరతె ఉజడి దెతె అస్సె గని అందర్ జా ఉజడికి చినన్ క నెత్తిర్తయ్ కి.

6 దేముడు తెద్రయ్ తికయ్, ఏక్ మాన్సు బార్ జలన్. జోవయించి నావ్ యోహాను. 7 జో సాచి సంగుక అయ్ లన్. ఎత్తి జన్ క్రీస్తుక సంపజా పాపుమ్ తెంతో రచ్చించుప జతు మెన, 'దొర్కు జలి *ఉజడి యేసుక్రీస్తుయి' మెన సాచి సంగుక అయ్ లన్. 8 యోహాను, జలె, జా ఉజడి నెంజె, గని 'క్రీస్తుయి దొర్కు జలి జా ఉజడి' మెన సాచి సంగుక అయ్ లన్. 9 ఈంజ లోకుమ్ తె జెర్మిత ఎత్తి మాన్సుక ఉజడి దెతి నిజమ్ జలి ఉజడి ఈంజ లోకుమ్ తె జెతె అస్సె.

10 జలె, ఈంజ లోకుమ్ తె జో తిలో. ఈంజ లోకుమ్ జోచి అత్తి జెర్మన్ జలి, గని ఈంజ లోకుమ్ చ మాన్సుల్ జోక చినితి నాయ్. 11 జోచి సొంత గేర్ చి మాన్సుల్ తె జో అయ్ లన్, గని జోచి సొంత మాన్సుల్ జోక ఒప్పన్ తి నాయ్, సంపజతి నాయ్. 12 దస్సి జలి పొది సగుమ్ జన్ జోక ఒప్పన్ బెదవన సంపజా గెల. జోవయింకయి, జలె, 'తెదోడి తెంతో దేముడుచ బోదల్ తుమ్ జలదు' మెన సెలవ్ దిలన్. 13 జోచ బోదల్ జతి జెర్మన్, జలె, కేన్ సెకుమ్ తె జెర్మిలి రిసా జర్గు జలిసి నెంజె, కేన్ తేర్చి మున్సుసి ఆగేక ఆసచి రిసా జెర్మన్ జలిసి నెంజె. ఈంజ దేముడుచి దయచి రిసా జోచి అత్తి నెక్కి దిలి రిసాచి జెర్మిలన్.

14 జలె, దేముడుచి కోడు ఈంజ లోకుమ్ తె మాన్సు జా జెర్మన్ జా అమ్ మాన్సుల్ తెన్ బెద జలన్. పూర్తి దయ, పూర్తి సత్తిమ్ తా అమ్చి తెన్ జలన్, చి జోచి పరలోకుమ్ చి ఉజడి దెకిల్ రితి జలమ్, చి 'దేముడు తెంతో అయ్ లో దేముడుచో ఎక్కి పుత్తుసి ఈంజోయి' మెన అమ్క నిజామి రుజ్జు అయ్ లి. 15 జోచి రిసా " 'అంచి కంఠ పడ్డె జెతోసా అంచి కంఠ వెల్లో. కిచ్చోక మెలె, అంచి కంఠ జో అగ్గయ్ తిలోసా' మెన ఇన్నెచి రిసాయి సంగిలయ్ " మెన యోహాను సాచి జా కేక్ గల సాట్టు కెర్తె తిలో.

16 జోచి ఎదివాల్ బెర్తె తెలి దయ తెంతో అమ్ ఎత్తి జన్ దయ పడ్డె దయ పాయ అస్సమ్. 17 మోసి పూర్ణమ్ చోచి అత్తి దేముడుచ ఆగ్గల్ అగ్గ తెంతో అమ్క దా అస్సె, గని దేముడుచి దయ, నిజమ్ యేసుక్రీస్తుచి అత్తి దొర్కు జలి. 18 కేన్ మాన్సుకి కెయ్యొ కి దేముడుక దెకిత్ నాయ్. మాన్సు జోక దస్సి దెకుక నెంజితయ్. జాకయ్, జోచి పక్కయ్ తిలో దేముడుచో ఎక్కి పుత్తుసి, ఈంజ లోకుమ్ తె జెర్మ అమ్చి తెన్ జియ, అబ్బిసి కీసాచో గే అమ్క దెకవ అస్సె, చి అబ్బిన్ క దెకిల్ రితి జా అస్సమ్.

బాప్తిసుమ్ దెతె తిలో యోహానుక పరిచ్చ కెర్తిసి

(మత్త 3:1-12; మార్కు 1:1-8; లూకా 3:1-9,15-17)

19 † యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ చ యూదుల్ చ వెల్లెల మాన్సుల్ 'తుయి కో?' మెన పుసితి రిసా,

* 1:1 1:1 నమ్మర్తమ్ బయి లోకుముల్ కిచ్చో నెంజలి పొది † 1:1 1:1 మెలె, ఎక్కిలోచి పెత్తి తిలిసి జోవయించి కోడుతె కిసి చినుక జయెద గే, దస్సి, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు కిసా అస్సె గే చినుక జలె, యేసుక్రీస్తుక దెకుక. పడ్డె, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి పెత్తి తిలిసి యేసుక్రీస్తుచి అత్తి జర్గు జయెద. ‡ 1:1 1:1 'ప్రబు' మెలె కిచ్చో అర్దుమ్ తయెద మెలె, ఎత్తిక ఏలప కెర్తె దేముడు, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు. దేముడు అబ్బిన్ కి దేముడు పుత్తున్ కి 'ప్రబు' మెనల. బయెలిల్ ది ఈంజ వాఠతె ముక్కిమ్ క్రీస్తుకయ్ 'ప్రబు' మెనల. § 1:5 1:5 ఈంజ లోకుమ్ చి పాపుమ్ అమన్ అందర్ రితి జలెకి, ఉజడి అందర్ కిసి విజపక నెతె గే, క్రీస్తుచి సత్తిమ్ చి ఉప్పిరి పాపుమ్ జినుక నెతె. * 1:7 1:7 సత్తిమ్, నెక్కి. † 1:19 1:19 యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ తె ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి ఎక్కి దేముడుచి గుడి తయెద. యూదుల్ క జయి పట్టుమ్ ముక్కిమ్ జయెద. ‡ 1:19 1:19 'యూదుల్' మెలె, 'అంచయ్ మాన్సుల్ జా అంచయ్ జోకర్' మెన పూర్ణమ్ తెంతో ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు సిసాన్ ప్రజెల్.

జోవయించ వూజర్లుక చి దేముడుచి గుడిచి నీవ కెర్తి లేవీ వూర్లుమచొచి నెకుమచ మాన్సుల్ నగుమ్జినక బాప్తిసుమ్ దెతె తిలో యోహానుతె తెద్రయల. ²⁰ జేవ్ జోక 'తుయి కో' మెన పుసితికయ్, జో అబద్దుమ్ జయె నాయ్. జో కీసి సాచి జలో మెలె, "ఆవ్ క్రీస్తు నెంజి" మెన సత్తిమ్ ఒప్పున్లన్. ²¹ దస్సి ఒప్పున్తికయ్, "దస్సి జలె, దేముడుచ కబుర్లు సంగిలో ఏలీయా వూర్లుమచొ ఏక్ వేల జస్తి గే?" మెన పుసిల. పుసిలె, "నెంజి" మెన సంగిలన్, చి "దస్సి జలె, దేముడుచ కబుర్లు సంగుక జెంక తిలో జో అన్వెక్ జస్తి గే?" మెన పుసిల, గని అన్వె "నెంజి" మెన యోహాను సంగిలన్. ²² జోక జేవ్ అన్వె, "దస్సి జలె, తుయి కొన్సో? అమ్క తెద్రయల వెల్లెల మాన్సుల్క అమ్ సంగుక అన్వె. కొన్సో మెన తుయి సంగితసి?" మెన జో తెన్ పుసిల. ²³ జో జోవయింక, "యెసయా వూర్లుమచొచి అత్తి దేముడు రెద్దయలె 'ప్రబు జెంక వాట్ సోగ కెర!' మెన బయలె ప్రదేసిమి కేక గల ప్రబుచి అవాడ్ ఆవ్. మెన రెద్ద అన్వె, గెద. ఆవ్ ఎక్కి జో" మెన యోహాను సంగిలన్.

²⁴ పిమ్మల్ యోహానుక జేవ్ పరిచ్చ కెర్తన, జలె, ²⁵ "తుయి క్రీస్తు నెంజిలె, ఏలీయా నెంజిలె, దేముడుచ కబుర్లు సంగిలో అన్వెక్కి కి నెంజిలె, తుక కిచ్చో అదికారుమ్ తయెదె, చి * బాప్తిసుమ్ దెతసి?" మెన జేవ్ పుసిల. ²⁶ యోహాను, జలె, "ఆవ్ జలె, మాన్సుల్క పానితె బాప్తిసుమ్ దెతసి, గని తుమ్చి నెడిమి తుమ్ నేన్లొ ఎక్కిలో టీవ అన్వె. ²⁷ జో అంచి కంట పడ్డె జెంక తిలోసా. జో అంచి పడ్డె అయలె కి, జో కెద్ది ముక్కిమచొ మెలె, జోవ జోడ్డుచ వాలివో యిప్పుక అంక విలువ నాయ్!" మెన జేవ్క ఇసి సంగిలన్. ²⁸ ఈంజి ఎత్తి యోర్దాను గాడుక తూర్పు పక్కచి ఒడ్డుతెచి బేతసియ మెలి ఏక్ టాన్తె జర్లు జలి.

ప్రజలచి మొక్క క్రీస్తుచి రిసా యోహాను సంగిలిసి

²⁹ అన్వెక్ దీసి, యేసు పాసి తతికయ్, యోహాను జోక దెక, "ఈంజి లోకుమచ చి పాపుమ్ వయ గెచ్చయతో అమ్చొ దేముడు దిలో మెండపిల్ల జలోసా ఓదె!" మెన సంగిలో. అన్వె, ³⁰ "ఇన్వెచి రిసాయి ఆవ్ సంగిలె, 'జో అంచి పడ్డె జెర్తిలెకి, అంచి కంట అగ్గయ్ తెంతో తిలోసా, చి రిసా అంచి కంట వెల్లో జయెదె' మెలయ్. ³¹ ఈంజో కొన్సో గే ఆవ్ కి అగ్గ నేన్లయ్, గని ఆవ్ అయలెసి జోచి రిసాయి. 'ఇస్రాయేలులు ఇన్వెక 'అమ్చొ రచ్చించుప కెర్తొసా' మెన చినుతు మెన, పాపుమ్ జో గెచ్చయతి రిసా పానితె మాన్సుల్క బాప్తిసుమ్ దెతసి."

³² తెదెడి యోహాను అన్వె కిచ్చో సాచి సంగిలన్ మెలె, * "దేముడుచి నుద్ది తిలి ఆత్మ పార్సు పిట్టచి రితి జా, ఆగానుమ్ తెంతో ఉత్త్ర జా, జోచి ఉపీర్ టీవెలిసి ఆవ్ దెకిలయ్. ³³ ఆవ్ జోక 'జోయ్య' మెన నేన్లయ్. నేన్తయ్, గని పానితెచి బాప్తిసుమ్ ఆవ్ దెంక మెన అంక తెద్రయలో జో అమ్చొ దేముడు కిచ్చో గుర్లు సంగ తిలో మెలె, 'అంచి ఆత్మ ఉత్త్ర జా ఎక్కిలోచి ఉప్పిర్ టీవెదె, కచి ఉప్పిరి ఉత్త్ర జా టీవెదె గే, అంచి పరలోకుమచి నుద్ది తిలి ఆత్మక జోక నంపజలసక జోయ్య బాప్తిసుమ్ దా కెదె.' ³⁴ జలె, జోక 'దేముడుచొ వుత్తుసి ఈంజోయ్' మెన ఆవ్ రుజ్జు దెక అన్వె, సాచి జా అన్వె" మెన ఒత్త తిలసక యోహాను సాచి సంగిలన్.

యోహానుచ సిస్సుల్తె దొగుల యేసుచి పట్టి గెలిసి

³⁵ అన్వెక్ దీసి, యోహాను జోచి దొగుల సిస్సుల్ తెన్ టీవ తతికయ్, ³⁶ యేసు జా వాట్ ఇండ గెతె తతికయ్, యోహాను జోక దెక, "పాపుమ్ గెచ్చయతో దొర్లు జలి దేముడుచి మెండపిల్ల, ఓదె!" మెన సంగిలన్. ³⁷ యోహానుచ జేవ్ దొగుల సిస్సుల్, జలె, నూన కెర, యేసుచి పట్టి గెచ్చుక దెర్ల.

S 1:24 1:24 పరిసయ్యల్ మెల వండితుల్, నద్దకయ్యలు మెల వండితుల్, మోసి తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గల్ నెకడ్డన చి వెల్లెల వూజర్లు యూదుల్చి వెల్లె సలతె వెనుల. * **1:25** 1:25 'బాప్తిసుమ్' మెలె, ఎత్తి, అదికారుమ్ తిలో దేముడు మాన్సుచి పాపుమ్ దెమెంచుప కెర్తి గుర్లు కెర్తెసి. కీసి ఎక్కిలో బాప్తిసుమ్ నజనుక మెలె, "ఆవ్ పాపుమ్ నుదొ" మెన జో మాన్సు ఒప్పున్, పాపుమ్ దేయ జా గెతి గుర్లుక పానితె దుజ తా, అన్వె బార్ జెంక ఉపదెసిమ్ దెతోసా బాప్తిసుమ్ దెంక. † **1:31** 1:31 'ఇస్రాయేలులు' మెలె, యూదుల్క అన్వెక్ నావ్ జయెదె. ‡ **1:32** 1:32 ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి నుద్ది తిలి ఆత్మక తెలుగు తెన్ నగుమ్తె 'పరిశుద్ధాత్మ' మెంతలి నెంజిలె 'చెంగిల్ ఆత్మ' మెంతలి.

38 జలె, యేసు పస్ల, జేవ్ పట్టి జెతె తిలిసి దెక కెర, జోవయింక “కిచ్చొ చజితను?” మెన పుసిలన్, చి జేవ్ ‘గురుబాబు’ మెలి అర్దుమ్ తెన్ జోవయింబి అరమయ్ బాన తెన్ “రబ్బీ” మెన నంగ, “కేన బన జా అస్సిసి?” మెన జోక పుసిల. 39 జో “జొచ్చు, జా, దెక” మెన నంగిలన్, చి జేవ్ జో తెన్ గెచ్చ, జో బన జలి టాన్ దెకిల. జలె, పాసి పాసి చెత్తర గంటల్ నంజె జలి రిసా, జా దీసి జేవ్ దొగుల యేసుతె తా గెల.

అంద్రెయ పేతురు మెలో అస్సొన్క యేసుతె బుకారా ఆస్సిసి

40 యోహానుచి జా కోడు నూన యేసుచి పట్టి గెల జేవ్ దొగులతె ఎక్కిలో అంద్రెయ మెలోసా జయెదె. జో కొస్సొ మెలి, సీమోను పేతురుచో బావోసి. 41 జో జలె, అస్సెక్ దీసి పెందలె కిచ్చొ తోలితో కెర్లన్ మెలి, సీమోను మెలో జోచొ అస్సొన్క చజె కెర, “మెన్నయక జలె క్రీస్తుక చజె దెక అన్నుమ్!” మెన నంగిలన్. 42 ‘మెన్నయ’ మెన జా బాన తెన్ నంగిలె, గ్రీకు బాన తెన్ ‘క్రీస్తు’ మెలి అర్దుమ్ తయెదె. 42 దస్సి నంగ, సీమోనుక అంద్రెయ యేసుతె కడ అస్సొ. కడ అన్తికయ్, యేసు సీమోనుక చెంగెల్ దెక, “యోహాను మెలో ఎక్కిలోచొ సీమోను మెలో పుత్తుసి, తుయి. జలె, అప్పె తెంతో తుక ‘కేపా’ మెన నావ్ తితసి” మెన నంగిలన్. *‘కేపా’ మెన అరమయ్ బాన తెన్ నంగిలె, గ్రీకు బాన తెన్ ‘పేతురు’ జయెదె.

అస్సె దొగులక యేసు సిస్సుల్ కెరస్సిసి

43 అస్సెక్ దీసి, గలిలయ ప్రాంతుమ్తె ఉట్ట గెచ్చిందె మెన యేసు ఉట్ట గెలన్. ఒత్త పాచె కెర, పిలివ్ మెలో ఎక్కిలోక చజె కెర, “అంది పట్టి జా అంచొ సిస్సుడు జా” మెన, యేసు జోక బుకార్లన్. 44 పిలివ్ బేత్తుయిదా పట్టుమ్చొ. అంద్రెయ పేతురు కి జయ్యి పట్టుమ్చువ.

45 జలె, నతనియేలు మెలో ఎక్కిలోక పిలివ్ చజె కెర, “అమ్చొ, మోసి పూర్లుమ్చొచి అత్తి దేముడు రెగ్గయేలి †అగ్గల్తె, క్రీస్తుచి రిసా రెగిడ్డె, గెద. ‡అమ్చొ దేముడుచ కబుర్లు నంగిల పూర్లుమ్చ కి జోవయింబి రిసా రెగిడ్డె, గెద. జలె, జో క్రీస్తుక అమ్ చజె అన్నుమ్. జో కొస్సొ మెలి, నజరేతు గెచ్చొచొ యోసిపుచొ యేసు మెలో పుత్తుసి. జొయ్యి” మెన నతనియేలుక నంగిలన్. 46 నంగిలె నతనియేలు అన్యానుమ్ జా “నజరేతు గెచ్చొ తెంతో కిచ్చొ జలెకు చెంగెల్ తిలిసి బార్ జయెదె గే?” మెన పుసిలన్, గని పిలివ్ జోక “తుయి జా కెర, సొంత దెకు!” మెన జోక యేసుతె కడ అస్సొ.

47 జలె, నతనియేలు పాసి జెతె తతికయ్, యేసు జోక దెక జోచి రిసా “ఈందె, సత్తిమ్ తిలో ఇస్రాయేలుడు, ఈంజొ. ఇనాచితె కిచ్చొ ఉప్రమెస్సు నాయ్!” మెన నంగిలన్. 48 దస్సి నంగితికయ్, నతనియేలు ఆచారిమ్ జా “తుయి కీసా మాన్సుచి అంచి బుద్ది చినిలది?” మెన యేసుక పుసిలన్, చి యేసు జోక “పిలివ్ తుక నే బుకార్ అగ్గె, తుయి జో రూక్ మొదొలె వెన తిలి పొది తుక ఇన్నె తెంతో దెకిలయ్” మెన జబాబ్ దిలన్, చి 49 నతనియేలు జోక “గురుబాబు, దేముడుచి వెట్టిచొ దేముడు పుత్తుసి, తుయి! అమ్చు ఇస్రాయేలులుచొ రానో, తుయి!” మెన నంగిలన్. 50 యేసు జోక “‘ఆవ్ తుక రూక్ మొదొలె దెకిలయ్’ మెన నంగిలి రిసా తుయి అంక నంప కెర్లదె, గెద. ఇన్నెచి కంబ అన్నె వెల్లెల కమె దెకితె” మెన నంగ యేసు అస్సె. 51 “జలె, ఆవ్ తుక కిచ్చొ నిజుమ్ కచితుమ్ నంగితసి మెలి, పరలోకుమ్ ఉగ్గి జతిసి, చి ఆవ్ కీమాన్సు జా జెర్మన్ అయ్లోసాచి ఉప్పిలి దేముడుచి దూతల్ పరలోకుమ్తె వెగెతిసి చి పరలోకుమ్ తెంతో ఉత్తె జెతిసి దెకితె” మెన యేసు నంగిలన్.

§ 1:41 1:41 ‘క్రీస్తు’ మెలి, మెస్సియ మెలి, ‘దొబ్బొ’ రచ్చింబువ కెర్లెసాక తెర్లంబె’ మెన ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు పూర్లుమ్ తెంతో నంగ తిలోసా. అస్సె కిచ్చొ అర్దుమ్ తయెదె మెలి, ‘రాసా’, ‘ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు ఏలువ కెరయ్లోసా’ మెలి అర్దుమ్.

* 1:42 1:42 ‘కేపా’ మెలి, ‘పేతురు’ మెలి, ‘పత్తర’ మెలి అర్దుమ్ తయెదె. † 1:45 1:45 తెలుగు బైబిల్తె దర్బొస్సుమ్ మెలి, మోసిచి అత్తి దేముడు రెగ్గయేలి అగ్గల్ మెన అమ్ జానుమ్. ఈంజె కొడె ఎత్తి బైబిల్తె అగేచి పాచె పుస్సుకమ్తె రెగ్గయే జా అస్సె. ఈంజె దెకపుక మెన కుపియ బానతె నొయి ప్రమానుమ్తె మోసి పూర్లుమ్చొచి అత్తి రెగిడ్డి దేముడుచ అగ్గల్ మెన రగ్గవ అస్సె. ‡ 1:45 1:45 ‘ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచ కబుర్లు నంగిల పూర్లుమ్చ’ మెలి, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు నగమజన్చి వెట్టి జోచి అత్త దా జోచ కబుర్లు నంగిలయ్, చి రెగ్గయేలి. మెలి, జోచి అత్త జోవయింబి చోడి పుత్తువ జోచ కబుర్లు లట్టబట్టి, చి జోవయింబి మెన్నుతె నెకయ్తికయ్ రెగిడ్డె. § 1:51 1:51 ‘మాన్సు జా జెర్మన్ అయ్లోసా’ మెన బయ్బిల్తె రెగ్గ తిలి, జేవ్చి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలి, ‘ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు తెర్లయేలి క్రీస్తు రచ్చింబువ కెర్లెసా.’ పూర్లుమ్ తెంతో దస్సి మెన జోవయింబి రిసా ప్రబువ కబుర్లు నంగిలన్ రెగిడ్డినతె ‘మాన్సు జా జెర్మన్ జెంక తిలోసా’ మెన రెగ్గ తిలిన్చి అర్దుమ్ ఒగ్గె నదు కెర్ల యూదుల్ అర్దుమ్ కెరనుల, ఇస్సుమ్ తిలి.

2

పానిక యేసు ద్రాచ రస్సుమ్ కెర్లిసి

1 దొరతి గెతికయ్, గలిలయ ప్రాంతుమ్తెచి కానా మెంతి గఁవ్వి ఏక పెండ్లి జలి. యేసుచి అయ్యసి ఒత్త జా పెండ్లితె అస్సె. 2 యేసుక, జోచ సిస్సుల్క కి పెండ్లితె బుకారా అస్సి.

3 జలి, పెండ్లి విందుతె అయ్యలన పితి *ద్రాచ రస్సుమ్ ఎత్తి కేడ గలి. యేసుచి అయ్యసి జోతె జా కెర, “విందుక అస్సె ద్రాచ రస్సుమ్ నాయ్” మెన సంగిలి. 4 యేసు జాక “అంది తెన తుక కిచ్చొ కామ్, అయ్? అంది నమయ్యమ్ అప్పెక కి జెంక నేతయ్” మెన అయ్యసక సంగిలన్. 5 తెదొడి అయ్యసి, జా గెరచ గొత్తి సుదల్క “తుమ్ కెరుక మెన ఈంజొ కిచ్చొ నంగెదె గే, జయ్యు కెర” మెన సంగిలి.

6 జలి, ఒత్త పాని దెర్ల పత్తర్ బానల్ సావ్వు అస్సి. ఏక బానొ, జలి, పుంజెక్ నెంజెలి పుంజెక్ యాబయ్ కాయల్ పాని దెరెదె. ఇన బానల్తె పాని కిచ్చొక ఒత్త తయెదె మెలి, యూదుల్ సుద్ది కెరంత అలవాట్లు చి రిసా. 7 యేసు, జలి, కిచ్చొ కెర్లన్ మెలి, “తుమ్ ఈంజేవ్ బానల్తె బెర్లు పాని నుడ” మెన, కామ్ కెర్లనక సంగిలన్. సంగితికయ్, జేవ్ బానల్తె పాని బెరయ్ల. 8 తెదొడి జో “అప్పె, బానల్తె తిలిసి తుమ్ డుంబ కెర, విందు వంటితో మాన్సుతె నా దాన” మెన సంగిలన్, చి జోక నా దిల.

9 జలి, జా పాని ద్రాచ రస్సుమ్ మార్పువ జా అస్సె. ద్రాచ రస్సుమ్ మార్పువ జలి జా పానిచి రుసి జో విందు వంటితో మాన్సు చక దెకిలన్. జా ద్రాచ రస్సుమ్ కేనె తెంతో అయ్యలి గే పాని డుంబిలనక ఎర్కె, గని విందు వంటితో మాన్సుక ఎర్కె నాయ్. తెదొడి జో, ఆచారిమ్ జా, †పెండ్లిబూలోక బుకారా కెర, జోక 10 “అమ్చి తెన ఇన విందుల్తె కో కి చెంగిలి రస్సుమ్ తొలితో వంట దెవుల. మాన్సుల్ ఒగ్గర్ పిలి వడ్డొ, గర్చి రస్సుమ్ బారొ కెరుల. గని చెంగిల్చి ఆకర్క పితి రితి తుమ్ తియ తిలదు. కీసి?” మెన పుసిలన్.

11 గలిలయ ప్రాంతుమ్తెచి కానా మెంతి గఁవ్వి, యేసు ఈంజ వెల్లి కామ్ జర్లు కెర్లొ. జోవయించి అదికారుమ్ దెకయ్త వెల్లెల కమ్మె ఎత్తితె ఈంజయి తొలితో చి. జోచ సిస్సుల్ జోచి ఉప్పిరి నముకుమ్ తిల.

12 ఒత్త తెంతో యేసు, జోచి అయ్యసి, జోచ బావుడ్లులు, సిస్సుల్, ఇదిల్ ఉత్తర వక్కచి కపెర్నహామ్ పట్టుమ్తె ఉట్ట గెచ్చ, ఒత్త సగుమ్ దీనల్ తా గెల.

దేముడుచి గుడితె సామన్ వికితనక యేసు ఉదడ్డిసి

(మత్త 21:12-13; మార్కు 11:15-17; లూకా 19:45-46)

13 యూదుల్చి ‡పస్సా పండుగు పాని అయ్యలి. ఈంజ వండుగచి రిసా యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె యేసు ఉట్ట గెలన్. 14 జలి, దేముడుచి గుడితె పెన కిచ్చొ దెకిలన్ మెలి, ‘అర్చితల్క’ మెన, బెయిలల్, గొర్రెలు, పార్వ పిట్టల్, దనచ వికుక బెర తిల మాన్సుల్క దెకిలన్. †డబ్బుల్ పల్లయ్తనచి కామ్ కి దెకిలన్. 15 తెదొడి, వాలివొ తెన కొర్ల తెయారొ కెర, జేవ్ ఎత్తిజన్క, సామ్ముల్క, గొర్రెల్క, ఎత్తి, దేముడుచి గుడి తెంతో ఉదడ గెలన్, అస్సె డబ్బుల్ పల్లయ్తనచి డబ్బుల్ ఎత్తి. వించ గెల కెర, జోవయించ బల్లల్ సేడవ దిలన్. 16 దస్సి కెర, పార్వ పిట్టల్ వికితనక ఇసి మెన సంగిలన్: “ఈంజేవ్ ఎత్తి బయలె దెర గెచ్చ! అంచొ దేముడు అబ్బొవొ గేరక బియ్యార్ కెర్లి నంత రితి కెరుక జయె నాయ్!” మెన గొల కెర్లన్.

17 జో దస్సి కెర్లికయ్, దేముడు పూర్ణుమ్ రెగ్గయ్లి ఏక కోడు యేసుచ సిస్సుల్ ఏదర్ల కెర్ల. “తుచొ గేరు జలి దేముడుచి గుడి సుద్ది తా తుకయ్ తవును మెన అంది జేవ్ డడ్డెదె” మెన దేముడు రెగ్గొ కోడు.

* 2:3 2:3 మాములుమ్ ద్రాచ రస్సుమ్ మెలి, ఓస్సు నే గలిలి ద్రాచ రస్సుమ్ జిర్ల సారుచి రితి తియన తయెదె. ఒగ్గర్ పిలికయ్ మచ్చుక జయెదె. పెండ్లివొతె యూదుల్ దస్సిచి విపుల. † 2:9 2:9 పెండ్లి ఉబెడొ ‡ 2:13 2:13 పూర్ణుమ్ పొది యూదుల్ ఐగుప్తు దేసిమి

తా గొతిమాన్సు జలిన్ తెంతో ఎత్తి అదికారుమ్ తిల్ దేముడు రచ్చించువ కెర్లిసి ఏద కెర్ల వండుగు, ఈంజ. § 2:14 2:14 జోవయించ ఆత్మమించువ కెర్లి రోమ్ దేసిమచి ప్రబుతుమ్చి డబ్బుల్ దేముడుచి గుడితె దెంక నెంజె. జే.క. జోవయించ డబ్బుల్ దేముడుచి గుడితె కామక జితికయ్ రగుమ్ డబ్బుల్తె పల్లవన, వేర వేర తెంతో అయ్యల బల్లల్ అర్చితుమ్ దెత గొర్రెల్ పిట్టల్ గల్ల గెనసుల, నెంజెలి దేముడుచి గుడిక డబ్బుల్ దెవుల. జేవ్ డబ్బుల్ పల్లయ్తన నాయమ్ నెంజెలి ఎదిలి లాబుమ్ కి కెరసుల.

18 తెదోడి, దేముడుచి గుడిచ అదికారుల్ జల యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ యేసుతె జా కెర, “తుయి అన్నె కెర్లి రితి కెరుక తుక కిచ్చో అదికారుమ్? తుక అదికారుమ్ తిలె, అమ్క రుజ్జు దెకయేతి రిసా కిచ్చో వెల్లి కామ్ కెర్తె?” మెన కోప్పుమ్ తెన్ సంగిల. 19 యేసు, జలె, జోవయింక కిచ్చో జబాబ్ దిలన్ మెలె, “ఈంజ దేముడుచి గుడి తుమ్ నీడవ గెల, చి త్రితతి తెడి ఆవ్ అన్నె బందిందె” మెన సంగిలన్. 20 యూదుల్చ జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ “అప్పెక ఈంజ దేముడుచి గుడి బందుక దొన్ని విసా సావ్వు వెర్వుల్ దెర అన్నె. నీడయేలిగెన, తుయి త్రితత్ బందుక కీసి? నెత్తిర్లి!” మెన ఆనిల. 21 గని, “దేముడుచి గుడి” మెన జో కిచ్చో అర్దుమ్ తెన్ సంగిలన్ గే, జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ నేన్జ. జోచి సొంత ఆగుచి రిసా సంగ తిలో. 22 జలె, పడ్డో, మెలె జో మొర గెచ్చు త్రితతి తెడి అన్నె జీవ్ జలి పడ్డో, జో ఇసి సంగ తిలో మెన జోచి సిస్సుల్ ఉచార కెరుల. ఉచార కెర్లి, క్రీస్తు “మొర అన్నె జీవ్ జా ఉట్టెదె” మెన దేముడు పూర్లుమ్ రెగ్గయేలి కోడు, చి క్రీస్తు అప్పె సంగిలి కోడు నంప కెరుల.

23 జా పస్కా పండుగు పొది, యేసు యెరూసలేమ్తె తా, కిచ్చో కిచ్చో వెల్లెల కమె కెర్తె తిలన్, చి జేవ్ కమె దెకితె తా, జోవయింక ‘క్రీస్తు జా తయెదె’ మెన ఒగ్గరజన్ మాన్సుల్ నంప కెర్తె. 24-25 గని మాన్సుచి పెట్టి తిలి ఉప్పమెన్నుక యేసు జానె. మాన్సుచి బుద్ధి కీసి గే కో జోక సాచి సంగుక నాయ్, జానెచి రిసా, జోవయింక నంప కెరె నాయ్.

3

నీకోదేమె యేసుతె అందరె అయ్యేలిసి

1 యూదుల్చో అదికారి ఎక్కిలో, జో పరిసయ్యుల్ మెంత వండితుల్తె ఎక్కిలో, జోచి నావ్ నీకోదేమె. 2 జో ఏక్ దీసి అందరె యేసుతె అయ్యేలిసి, అన్నె, “గురుబాబు తుయి బోదన కెర్లి రిసా అమ్చో దేముడు తుక తెద్రవ అన్నె మెన జానుమ్. కిచ్చోక మెలె, దేముడు తోడు నెంజెలి, తుయి కెర్తె వెల్లెల కమె కెరుక కో కి నెత్తిర్లి” మెన యేసుక సంగిలన్. 3 యేసు, జలె, జోక, “తుక ఆవ్ కిచ్చో నిజామి కచితుమ్ సంగితసి మెలె, *నొవర నే జెర్లియె దేముడుచి రాజిమ్ దెకుక నెత్తిర్లి.” మెన సంగిలన్. 4 ఇసి సంగితయ్యే, నీకోదేమె జోక “మంత్రో జలొ మాన్సు అన్నెక్ దప్ప జెర్కుక కీసి? అన్నెక్ సుట్టు అయ్యేలిసి పెట్టి పెన గెచ్చు జెర్కుక జయెదె గె? నెంజె!” మెన సంగిలన్. 5 యేసు జోక, “దేముడుచి రాజిమ్తె మాన్సు బెదుక జలె, †పానిక చి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మకచి జెర్కున్ జంకయ్. ఈంజ ఆత్మతె జెర్కున్ కో జతి నాయ్ గే, దేముడుచి రాజిమ్తె జో బెదుక నెంజె. 6 ఈంజ లోకుమ్తె ఆగేతె జెర్కున్ జలె, ఆగేచి జెర్కున్ జయెదె. ‡దేముడుచి రాజిమ్తె బెదుక జలె, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మతె జెర్కున్ జంక అన్నె. 7 ‘ఇసి నీనొవర జెర్కుక అన్నె’ మెన తుక ఆవ్ సంగిలి రిసా తుయి బమ్మ జా నాయ్. 8 ఇసిచి రిసా వాదుక చి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మక టాలి కెరుమ. వాదు, జలె, ఇస్టుమ్ అయ్యేలి పక్క వీర్లి రితి జతయ్. వీరితి సప్పడు మాన్సు సూన్లె కి, కేనె తెంతో జెతయ్ గే, కేనె గెతయ్ గే, మాన్సుల్ నేనీతి. జలె, కేనె మాన్సు దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మచి జెర్కున్ జలె, దన్నె. జా కీసి జర్లు జతయ్ గే కో నేనీతి, గని జర్లు జా అన్నె మెన జో మాన్సుచ కొడొతె కమెతె రుజ్జు జతయ్.”

9 నీకోదేమె, జలె, యేసుక అన్నె “తుయి సంగిలి జెర్కున్ కీసి జర్లు జంక జయెదె?” మెన పునీలన్. 10 యేసు జోక కిచ్చో జబాబ్ దిలన్ మెలె, “ఇస్రాయేలులుక తుయి నీకడ్డెసా జలెక, ఇన్నెచి అర్దుమ్ కెరన్నె నాయ్ గె? 11 తుక ఆవ్ కిచ్చో నిజామి కచితుమ్ సంగితసి మెలె, అమ్ జానీతసి తుమ్క సంగితసుమ్, అమ్ దెకిలిసి తుమ్క సాచి సంగితసుమ్, గని అమ్చి సాచి తుమ్ వెల్లెల మాన్సుల్ నంప కెర్తు నాయ్.

* 3:3 3:3 నెంజెలి, ‘ఉప్పిరె తెంతో చి జెర్కున్ జలెకయ్’. † 3:5 3:5 1. ‘పానిక’ మెలె, బాప్తిసముచి కోడు మెన సగుమజన్ ఉచర్తతి. పరిసయ్యుల్ యోహాను దెతె తిలి, కెర్తె పాపల్ ఒప్పున చెమింయప జతి గుర్తుచి బాప్తిసుమ్ నజసుక ఎగ్గరె నెసిల. పానికచి బాప్తిసుమ్ జలె, సుద్ది జతినె గుర్తుయ జయెదె. ఆత్మచి కామ్ జలె, సుద్ది జతినె జయెదె. 2. ‘పానిక’ మెలె అన్నె సగుమజన్ కిచ్చో అర్దుమ్ ఉచర్తతి మెలె, మాన్సు మాములుమ్ అయ్యేలిసి పెట్టి జెర్కున్ జతినె రిసా సంగితయ్ మెన ఉచర్తతి. ఈంజ అర్దుమ్ ఉచర్తె, దొన్ని రగల్ జెర్కున్ కాపల్సెపచి కోడు జయెదె; మెలె, ఆగకచి కి ఆత్మకచి కి. ‡ 3:6 3:6 మత్తయి మెలో సిస్సుడు రెగ్గి సబుమ కబుంతె ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి రాజిమ్క ‘పరలోకుమ్చి రాజిమ్’ మెనెదె; మత్తయి 3:2, 13:24. ఎక్కిలో పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె నదితసి కెయక మెలె, జో మాన్సు నంపజా ప్రబుచి ఆత్మక నొవర జెర్కున్ జలి గడియ తెంతో. § 3:7 3:7 నెంజెలి, ‘ఉప్పిరె తెంతో చి జెర్కున్ జంక అన్నె’.

12 మాములుమ్ ఈంజ లోకుమ్తె జర్గు జతినక తుమ్క నంగిల్ కి తుమ్ నంప నే కెర్తె జలె, దన్సి, పరలోకుమ్చి రిసాచి తుమ్క నంగిల్ కి, కీసి నంప కెర్తె! 13 కో మాన్సులు పరలోకుమ్తె వెగ గతి నాయ్, చి తుమ్క సికడుక నెత్తిర్, గని ఆవ్ మాన్సు జా జెర్సున్ అయ్లోసా ఒత్త తెంతో ఉత్త జా అస్సె, చి ఒత్తయ్ అన్సె వెగ గెచ్చిందె. 14 నూను, పూర్లుమ్ 'అయివో చడితిన తెంతో ప్రైజల్ రచ్చించువ జా జితు' మెన జా బయిలు దేసిమి మోసి కంచుక తెయోర్ కెర్తె * అయిచి బొమ్మక కీసి ఉక్కుల టీచడ్లన్ గే, దస్సి ఆవ్ మాన్సు జా జెర్సున్ అయ్లోసాక ఉక్కుల † టీచడ్లక అస్సె. 15 కిచ్చొక మెలె, అంచి ఉప్పిరి కో, జోచి నముకుమ్ తివుల గే, ‡ పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె బెద, మొర్లె పరలోకుమ్తె గెచ్చ కెయక తెయక జివుల" మెన జోక యేసు నంగిలన్.

16 జలె, దేముడు ఈంజ లోకుమ్చక ఎదివాట్ ప్రేమ కెర్తె రిసా, జోచో సొంత ఎక్కి పుత్తుసి ఈంజ లోకుమ్చ చి పాపుమ్ వయితి రితి జోవయింక తెద్రవ దిలన్. కిచ్చొక మెలె, కోయ జోక నంపజా గెచ్చుల గే, ఎత్తిక నానసుమ్ నే జెతె, సిచ్చత నే గెతె పరలోకుమ్తె గెచ్చ కెయక తెయక చెంగిల్ తా జివుల. 17 దేముడు జోచో సొంత పుత్తున్క ఈంజ లోకుమ్తె తెద్రయలిసి కిచ్చొక మెలె, లోకుమ్చక పాపుమ్ వయడ సిచ్చతె తెద్రయె నాయ్, గని జోచి ఎత్తి పాపుమ్ తెంతో జోవయింక రచ్చించువ కెర్తె రిసా తెద్రయలో. 18 కో జోక నంపజా గెచ్చుల గే, జోవయించి పాపుమ్ జేవ్ వయింక నాయ్. గని కో జోవయింక నంపజతి నాయ్ గే, జోవయించి పాపుమ్ అప్పె కి వయ అస్సి, చి దేముడుచో సొంత ఎక్కి దేముడు పుత్తున్క నంపజతి నాయ్ చి రిసాయి సిచ్చ జతి మొర్లుతె గెచ్చుల.

19 జేవ్ కిచ్చొక జోవయించి పాపుమ్ వయ సిచ్చతె గెచ్చుక మెలె, ఉజిడి ఈంజ లోకుమ్తె అయ్లె కి, గర్చ కమె కెరుక ఒగ్గర్జిన్ అలవాట్ జా అస్సిచి రిసా, అందర్ రితి పాపుమ్తె ఇండుక ఆన జా, జా ఉజిడి నెసితి. 20 పాపుమ్ కెరుక ఒజ జల మాన్సుల్, జలె, జా ఉజిడి ఎద్గర్ నెన కెర, జోవయించ కమె బయిలె దెకవనుక నెన కెర బియె, జా ఉజిడతె జెతి నాయ్. 21 గని కో నత్తిమ్ ఇండుల గే, జా ఉజిడక బింక నాయ్, చి జేవ్ కెర్త కమెక 'దేముడుచ కమె, జోచి ఆత్మనెక్కిక నత్తిమ్క కెర్త కమె' మెన రుజ్జు జతి రితి, దయిరిమ్ తెన్ జోచి జా ఉజిడతె జెవుల.

క్రీస్తు వెల్లో జతిని యోహాను దాక్ జతినచి కోడు

22 ఒత్త తెంతో, యేసు జోచ సిస్సుల్ తెన్ బార్ జా, యూదయ ప్రదేసిమ్చి బయిలె ఉట్ట గెల. జా పొది యేసు జోచ సిస్సుల్ తెన్ తా, జోవయించి అత్తి మాన్సుల్క బాప్తిసుమ్ దెతె తిలో, 23 అన్సె, ఒత్త తెంతో ఇదిల్ దూరిక, సలిము మెలి గెచ్చిచి పాసి తిలి అయ్నోను మెలి టాన్తె ఒగ్గర్ పాసి తతికయ్, యోహాను కి బాప్తిసుమ్ దెతె తతికయ్, మాన్సుల్ జోతె జా కెర బాప్తిసుమ్ నజన్తె తిల. 24 జా పొది యోహానుక హేరోదు రానో జేలి కెరుక నేతయ్.

25 జలె, యోహానుచ సిస్సుల్ నగుమ్జిన్, నుద్ది కెరంత అలవాట్లు చి రిసా యూదూల్చో వెల్లో మాన్సు ఎక్కిలో తెన్ లట్టబుక దెర్ల. 26 తెదొడి జేవ్ యోహానుతె జా కెర, జోవయింక "గురుబాబు, ఈంజ యోర్లాను గాడు ఒత్తల్తో జా పొది తుచి తెన్ తిలోసా, తుయి సాచి నంగిలోసా, జో కి ఇన్నె తుచి రితి బాప్తిసుమ్ దెతయ్, చి ఎత్తిజిన్ జోతె గెతతి" మెన నంగిల. 27 యోహాను జోవయింక కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, "పరలోకుమ్చో దేముడు జా దిలకయ్ మాన్సుక జా అదికారుమ్ తయెదె. జో కెర్తెసి తప్పె నెంజె. 28 తుమ్క అగ్గె నంగిలయ్, గెద. 'క్రీస్తు నెంజె, గని ఆవ్ జోచో బారికి జా జో జెతిసి సాట్టు కెరుక మెన దేముడు అంక జోచి పుర్తె తెద్రవ అస్సె' మెన తుమ్క ఆవ్ తెదొడి నంగిలయ్. ఆవ్ దస్సి నంగిలినక తుమి సాచి జా అస్సెన్. 29 జలె, కేన్ జలెకు వెండ్లితె, వెండ్లిబూలి వెండ్లిబూలికయ్ గెచ్చెదె, గెద. బూలోచో మింతుసి జోచి వచ్చెన జా అయ్లె కి, జో ఒత్త టీచ, బూలోక దెక, జోచి అవాడ్ నూన, నద్దనంతోనుమ్

* 3:14 3:14 ప్రైజల్ ఒగ్గర్ పాపుమ్ కెర్తె రిసా, ఏక సిచ్చక ప్రైజు ఒగ్గర్ అయివో తెద్రయలన్. చడిలె, మొరుక జయెదె, గని 'అంచి కోడు నంప కెర్తెన రచ్చించువ జతు' మెన "మోసి తెయోర్ కెర్తె కంచుచి అయింకో దెకుల గే రచ్చించువ జా జివుల" మెన ప్రజు నంగిలన్, చి జాక దెకిలన్ చెంగిల్ జా జలె. † 3:14 3:14 యేసుక కీసి టీచడ్లక మెలె, జోవయింక సిలువతె గల టీచడ్లక. కో జోవయింక నంపజతి, జోవయించి పాపుమ్ గెచ్చయతి రిసా. ‡ 3:15 3:15 ఎక్కిలో ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి రాజిమ్తె బెదితిన కెయక మెలె, జో మాన్సు నంపజా ప్రైజుచి అత్తక నొవర్ జెర్సున్ జలి గడియ తెంతో.

జయెదె. జలె, పెండ్లితె బూలోయి కీసి ముక్కిమ్ జయెదె గే, దస్సి, క్రీస్తు ముక్కిమ్ జా అస్సె, చి అంక నర్దనంతోనుమ్. ³⁰ జో వెల్లో జంక, ఆవ్ దాక్ జంక” మెన యోహాను సంగిలన్.

క్రీస్తుచి అదికారుమ్చి రిసా సంగిలిసి

³¹ పరలోకుమ్ తెంతో అయ్లోసా ఎత్తిచి కంట వెల్లో. మాములుమ్ ఈంజ లోకుమ్చ మాన్సుల్, జలె, మాములుమ్ ఈంజ లోకుమ్చి రగుమ్ తా, మాములుమ్ ఈంజ లోకుమ్తె తిలిచి రిసా లట్టబుల. గని యేసుక్రీస్తు పరలోకుమ్ తెంతో అయ్లోచి రిసా, జో ఎత్తిచి కంట వెల్లో. ³² ఒత్త దేముడు అబ్బిన్తె సొంత దెకిలిసి సొంత సూన్లిచి రిసా జో సాచి సంగిలే కి, మాములుమ్ ఈంజ లోకుమ్చి బుద్ది తిల మాన్సుల్ కోయి జోచి సాచి నంప కెర్తి నాయ్. ³³ గని, జోచి సాచి కో సూన నంప కెర్తితి గే, ‘దేముడు సత్తిమచో’ మెన పూర్తి దయిరిమ్ జా జోచి సాచి దెతతి. ³⁴ దేముడు తెర్తయ్లోసా జా, జో దేముడుచ కబుర్లు నిదానుమ్ తెన్ సంగితయ్, అన్నె జోచి పెట్టి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ ఎదివాట్ దెతయ్. ³⁵ జలె, దేముడు అబ్బిసి దేముడు పుత్తున్క పూర్తి ప్రేమ అస్సె, చి అదికారుమ్ ఎత్తి. జోచి అత్తి సార్లు కెర దాయె గెల అస్సె. ³⁶ దేముడు పుత్తున్క కో నంపజా గెచ్చుల గే, పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె కచితుమ్ బెద, మొర్లె ఒత్త గెచ్చ కెయ్క తెయ్క జివుల. గని, దేముడు పుత్తుచి కొడొ రితి కో కెర్తి నాయ్ గే, జోచి జా పాపుమ్ వయ అస్సి, చి దేముడు దిలి సిచ్చ జోవయింక కెయ్క కి పిట్టె నాయ్.

4

సమరయ ప్రదేసిమ్చి తేరబోదక యేసు బోదన కెర్లిసి

¹ యోహానుచి కంట యేసు అప్పె ఒగ్గర సిస్సుల్ కెరన బాప్తిసుమ్ దెతయ్ మెన పరిసయ్యుల్ సూన్ల. ² యేసు మాత్రుమ్ సొంత బాప్తిసుమ్ దెయె నాయ్, గని జోచి సిస్సుల్చి అత్తి దెతె తిలన్, ³ జలె, “బాప్తిసుమ్క ఎత్తిజన్ అంచితె జెజిన్చి రిసా పరిసయ్యుల్ సూన అస్సి” మెన యేసు చిన కెర, “జోవయింకి కోపుమ్చి రిసా అప్పెచి మట్టుక ఇన్నె తంక బెదె నాయ్” మెన, యూదయ ప్రదేసిమ్ ముల దా, జో వడ్లి గెలలయ ప్రాంతుమ్తె గెచ్చుక మెన అన్నె బార్ జలన్.

⁴ అప్పె యేసుక సమరయ ప్రదేసిమ్చి వాట్ గెచ్చుక జంకయ్. ⁵ జలె, సిస్సుల్ తెన్ బార్ జా సమరయ ప్రదేసిమ్చి సుకారు మెంతి ఏక్ గావ్ సొడి అయ్ల. జా గావ్ కేనె మెలె, యాకోబు మెలో పూర్ణుమ్చో జోచో యోసిప్ప మెలో పుత్తున్క దిలి బుయె పాసి అస్సె. ⁶ ఊంటక యాకోబు కూనయ్లి కుండి ఒత్త అస్సె. జలె, యేసు ప్రయానుమ్చి రిసా అల్పు జా, జా కుండి సొడి వెసిలన్. పాసి పాసి మెద్దెన్ జా అస్సె. ⁷ తెడిడి, అన్నిమ్ గెన ఆన్తి రిసా యేసుచ సిస్సుల్ జా గెచ్చి పెన గెల. యేసు ఎక్కిలో ఒత్త వెన అస్సె ⁸ జా సమరయ ప్రదేసిమ్చి తేరబోద ఎక్కి పాని కడన్తి రిసా అయ్లి. యేసు జాక “పాని దె, పియిందె” మెన సంగిలన్.

⁹ జలె, యూదుల్ సమరయ సుదల్ తెన్ బెదితి నాయ్ చి రిసా, జా తేరబోద ఆచారిమ్ జా, “ఆవ్ ఈంజ సమరయతెచి తేరబోద, తుయి యూదుడు. జలె, ‘పాని దె’ మెన కిచ్చొక అంచి అత్తి తుయి సంగితసి?” మెన యేసుక సంగిలి. ¹⁰ యేసు జాక, “మాన్సుల్క దేముడు దిలి వరుమ్ తుయి చినితది జలె, అన్నె, ‘పాని దె, పియిందె’ మెన తుక సంగితోసా కొన్నె జయిందె గే తుయి చినితది జలె, ‘జీవ్ దెతో పాని అంక దె’ మెన తుయి అంకయ్ సంగితది,” మెన యేసు జాక జబాబ్ దిలన్.

¹¹ జలె, జా తేరబోద అర్దుమ్ కెరనె నాయ్ చి రిసా, “బాబు, ఈంజ కుండి దీగ్ అస్సె. పాని కడన్తి సామన్ కిచ్చొ నాయ్, తుక. జీవ్ దెతో జో పాని కేనె తెంతో తుక దొర్కు జయెదె? ¹² అమ్చో యాకోబు పూర్ణుమ్చో, జోచ పుత్తర్లులు, జోచ సొమ్ముల్ ఎత్తి ఈంజయ్ ఊంటచి పాని పితె తిల. జోయ్యె అమ్క ఈంజ కుండి దిలన్. తుయి అమ్చో యాకోబు పూర్ణుమ్చోచి కంట వెల్లో గే?” మెన సంగిలి.

13 జా తేరబోద దస్సి సంగతికయ్, యేసు జాక, “ఈందె, ఈంజ పాని కేన్ మాన్సు పిలెకి, జోక అన్నె తాన్ కెరెదె. 14 గని ఆవ్ దెతిసి *పాని* కో పివుల గే, జోక కెయక కి అన్నె తాన్ కెరె నాయ్. ఆవ్ దెతో పాని జోచి వెట్టి ఊంటు పుట్టి రితి జతె తయెదె, ది †కెయక తెయక చెంగిల్ తతి జివుమ్ జోక దొర్సు జయెదె.”

15 జలె, జా తేరబోద అర్దుమ్ కెరనుక నేతయెచి రిసా, “అప్పె తెంతో అంక తాన్ నే కెర్తి రితి, పానిక ఆవ్ అన్నె ఇన్నె నే జెతె తతి రిసా, తుయి సంగిలో పాని అంక దె” మెలి. 16 యేసు జాక, “తుయి గెచ్చు, తుచో మున్నుద్క కడ ఆను” మెన సంగిలన్. 17 జా తేరబోద జోక “అంక మున్ను నాయ్” మెన సంగిలి, చి యేసు జాక “ ‘అంక మున్ను నాయ్’ మెన తుయి సంగిలి కోడు సత్తిమ్. 18 తుక అప్పె ఎద పాచీజన్ మున్నుర్లు అస్సి, చి అప్పె తిలోసా తుచో మున్నుది నెంజె. సత్తిమ్ సంగిలది” మెన యేసు సంగిలన్.

19 యేసు ఇని సంగతికయ్, జా తేరబోద, “బాబు, ‡దేముడు తుక కిచ్చొ కిచ్చొ దెకయతయ్ మెన అప్పె ఆవ్ చినితసి. జోయ్యు తెద్రయలో మాన్సు, తుయి. 20 అమ్చ పూర్తుమ్చ తెంతో అమ్ సమరయ సుదల్ ఈంజ అమ్చి మొక్కె తిలి డొంగురతె దేముడుక బక్తి కెర్తునుమ్, గని ‘యెరూసలేమ్తె దేముడుచి గుడితె జోక బక్తి కెరుక అస్సి’ మెన తుమ్ యూదుల్ సంగితను” మెన జా సంగిలి. 21 యేసు జాక, “అమ్మ, ఇదిల్ పడ్డొక, ‘దేముడు అబ్బొక బక్తి కెర్తి రిసా ఈంజ డొంగుర్ జవున్, యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ జవున్ ముక్కిమ్ మెనుక నాయ్’ మెన మాన్సుల్క అర్దుమ్ జయెదె. 22 తుమ్ సమరయ సుదల్, దేముడుక బక్తి కెర్తి కి, జోవయింక అప్పెక కీదూరి అస్సున్. అమ్ యూదుల్క మాత్తుమ్, జో నిసాన అస్సి. మాన్సుల్క దొర్సు జలో రచ్చించుప కెర్తిసా అమ్ యూదుల్తె జెర్కుక జోచి నెలవ్. 23 జలె, ఇదిల్ పడ్డొక, అప్పె రితి కి, జో దేముడు అబ్బొక నిజామి నంపజల మాన్సుల్ కో జవుల గే, జోవయింకి అత్తుతె నిదానుమ్ జా జోవయింక సత్తిమ్ తిలి బక్తి కెరుల. దేముడు అబ్బొన్ దస్సి మాన్సుచి రిసా రకితయ్. 24 దేముడు డీస్సాసా నెంజె, గెద. అత్తుయ, జో. జాకయ్, కో జోక బక్తి కెరుక ఉచరుల గే, జోవయింకి అత్తుయ నిదానుమ్ తెన్ జోక సత్తిమ్ తిలి బక్తి కెరుక అస్సి” మెన యేసు జా తేరబోదక సంగిలన్. 25 జో ఇని సంగతికయ్, జా తేరబోద, “ ‘దేముడు తెద్రయిందె’ మెన సంగ తిలో *మెన్సుయ మెలో రచ్చించుప కెర్తిసా జయెదె’ మెన జాని. జో అయ్లి పొది, జోయ్యు అమ్క ఎత్తి దెకయెదె” మెన సంగిలి†. 26 జలె, జా దస్సి సంగతికయ్, యేసు జాక “ఆవ్ తుచి తెన్ లట్టబ్బొసా జోయ్యు” మెన సంగిలన్.

27 యేసు ఇని సంగిలి బేగి, జోచ సిస్సుల్ జా గవ్వి తెంతో బుల అయ్ల. తేరబోద తెన్ యేసు లట్టబ్తయ్ మెన దెక ఆచారిమ్ జల, గని ‘తుక కిచ్చొ కావలె?’ జలెకు, ‘జాచి తెన్ కిచ్చొక లట్టబ్బసి?’ జలెకు మెన కో పునీతి నాయ్.

28 తెదెడి జా తేరబోద, జాచి గెడి ముల దా నిగ గెచ్చు, జా గావ్ తెడి పెన, 29 “తుమ్ బేగి జా ఎక్కిలోక దెక! ఈంజో మాన్సు కక్క. నే పునెతె, ఆవ్ అగ్గె కెర్తిసి ఎత్తి అంక సంగ దిలో. ఈంజోయ్ క్రీస్తు జయెదె, కిచ్చొగి” మెన ప్రజల్క బుక్కార్లి, 30 చి జా తెన్ ఒగ్గరజన్ యేసుతె జెంక బారో జల.

31 జా తేరబోద గవ్వి పెన ప్రజల్క బుక్కార్లి మెద్దెన, యేసుచ సిస్సుల్ జోక “గురుబాబు, అన్నిమ్ కెరు!” మెన బలవంతుమ్ కెర్ల. 32 గని జో “తుమ్ నేస్లి ఏక్ రగుమ్ అన్నిమ్ అంక అస్సి” మెన జబాబ్ దిలన్.

33 జో ఇని సంగిలి రిసా, జోచ సిస్సుల్ “ఇన్నెక కో జలెకు కిచ్చొ జవున్ అన్నిమ్ ఆన దా అస్సి గే?” మెన ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో లట్టబుక దెర్ల. 34 జేవ్ దస్సి జతికయ్, యేసు జోవయింక, “అంది అన్నిమ్ కిచ్చొ మెలె, అంక తెద్రయలోసాచి ఇస్టుమ్ రితి కెరుకయ్. జోచి కామ్ పూర్తి జర్తు కెరుకయ్.

35 “ఈందె, ‘అన్నె చెత్తర్ జోన్సొ గెలెకయ్ పంటో లాయ్ ఆనుక జయెదె’ మెన మొక్కల్ రోవితి పొది సంగితను. జలె, ఆవ్ తుమ్క కిచ్చొ మెంతసి మెలె, ఆదె! అంకివో ఉగుడ దెక! బట్టెలె పంటో అప్పె పిక తెయార్ జా రితి, అంక నంపజంక ఎతివాబ్జన్ మాన్సుల్ తెయార్ జలి రితి నమయ్యుమ్ జా అస్సి.

* 4:14 4:14 ఇన్నె ‘పాని’ మెలి, జా టాలిచి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, పరలోకుమ్చి రాజమ్తె బెదితి అత్తుతె జెర్కున్ దెతి జోవయింకి సుద్ది తిలి అత్తు. † 4:14 4:14 ‘కెయక తెయక చెంగిల్ తతి జివుమ్’ మెలి, పరలోకుమ్చి రాజమ్తె బెదితి, మొద్ది ఒత్త గచ్చు జతి, సక్తి.

‡ 4:19 4:19 నెంజె, “తుక ‘ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచ కబుర్లు సంగిలోసా ఎక్కిలో’ మెన ఆవ్ అప్పె చినితసి”. § 4:22 4:22 నెంజె, “నేస్సు అమ్ యూదుల్ మాత్తుమ్, జోవయింక జానుమ్.” * 4:25 4:25 ‘మెన్సుయ’ మెలి, ‘క్రీస్తు’ మెలి, అన్నె కిచ్చొ అర్దుమ్ తయెదె మెలె, ‘రానో’, ‘ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు ఏలవ కెరయలోసా’ మెలి అర్దుమ్. † 4:25 4:25 అరమయ్ బాన తెన్ ‘మెన్సుయ’ మెలి, గ్రీకు బాన తెన్ ‘క్రీస్తు’ జయెదె.

36 ప్రజల్లో దేముడుచి రాజమీత బెదయీతి ఈంజ అత్తుపంటో లాయీతితె కో లాయ అన్తన జవుల గే, జోపయింక అత్తుజీతుమ్ దొర్కు జయెదె. జాచి రిసా, అంచి సుబుమ్ కబుర్ తిలి బి గలిలన కి, జా అత్తుపంటో లాయ అన్తన కి, సర్లంతోసుమ్ జవుల. 37 అంచి అత్తుపంటోచి కామ్తె, జలె, 'ఎక్కిలో బి గలెదె, అన్నెక్కో పంటో లాయ అనెదె' మెలి కోడు సత్తిమ్ జయెదె. 38 అల్లె, తుమ్ మెదొలో నే కెర్తి ఈంజ కామ్తె బెదుక తుమ్క అవ్ తెద్దవ అస్సి. కో కో కర్స్తుమ్ జా అగ్గె తెంతో ఈంజ కామ్ కెర తతికయ్, తుమ్ కి అప్పె ఈంజ కామ్తె బెద అస్సన్" మెన యేసు జోచ సిస్సుల్లోక సికయలన్.

సమరయచ మాన్సుల్ ఒగ్గర్జిన్ యేసుక నంపజలిసి

39 జలె, 'అవ్ కెర్లిసి ఎత్తి అంక సంగ దిలో' మెన యేసుచి రిసా జా తేర్బోద సంగిలి సాచి సూన కెర, జా గవ్వెచ సమరయ సుదల్ ఒగ్గర్జిన్ యేసుక నంపజల. 40 జాకయ్, యేసుతె జా కెర, "అమ్చి గవ్వె జా తా" మెన జేవ్ సమరయ సుదల్ బతిమాల్లా జా సంగిల, చి దొరతి తా గెలన్. 41 జో సొంత బోదన కెర్తికయ్, అన్నె ఒగ్గర్జిన్ జోక నంపజల, 42 చి జా తేర్బోదతె జా కెర, "తుక 'జయ్యు సంగిలి రిసా నంపజలమ్' మెన అప్పె తెంతో సంగుమ్ నాయ్. కిచ్చొక మెలె, అమ్ అప్పె జోచి కొడో సొంత సూన్లి రిసా, 'ఈంజ లోకుమ్చె ఎత్తిక దొర్కు జలె' రచ్చించువ కెర్తొసా ఈంజొయి' మెన పూర్తి దయిరిమ్ జా అస్సుమ్" మెన సంగిల.

గలిలయచ మాన్సుల్ యేసుక మరియాద దెకిలిసి

(మత్త 8:5-13; లూకా 7:1-10)

43 జా దొరతి గెలి పడ్డో, యేసు జోచ సిస్సుల్ తెన్ ఒత్త బార్ జా గెచ్చు, గలిలయ ప్రాంతుమ్తె పావెల. 44 'దేముడుచ కబుర్లు సంగితోసా కో జలెకు సొంత టాన్తె తిలి, సొంత టాన్చే మాన్సుల్ జోక గవ్వరుమ్ దెకితి నాయ్' మెన జాన కెర, యేసు సొంత సంగితె తిలన్. జాకయ్ యూదయ ప్రదేసిమ్ ముల తిలో.

45 గలిలయ ప్రాంతుమ్చె ప్రజల్ ఒగ్గర్జిన్, జలె, యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె పండుగక జేవ్ కి గెచ్చు తా అన్నె ఉడ్లు జా అస్సి. జేవ్ యెరూసలేమ్తె తిలి పొది, యేసు కెర్ల కమ్మె ఎత్తి దెక తిల. జేవ్, జలె, జేవ్ గలిలయలు, సర్ల తెన్ జోక మరియాద కెర్ల.

46 జలె, జా గలిలయ ప్రాంతుమ్తెచి కానా మెంతి గవ్వె యేసు అన్నె ఉడ్లు అయలన్. జా సుట్టు, ఒత్తయ్ పానిక ద్రాచ రస్సుమ్ మార్పువ కెర తిలో. జలె, యేసు అప్పె కానాతె తతికయ్, ఇదిల్ దూరి తిలి కపెర్నూహూమ్ మెంతి గవ్వె హేరోడు రానోచొ వెల్లో అదికారి ఎక్కిలోచొ పుత్తుసి జోర్లో నీడ అస్సె.

47 యేసు యూదయ ప్రదేసిమ్ ముల దా గలిలయ ప్రాంతుమ్తె జా అస్సె మెన జో వెల్లో మాన్సు సూన్లి బేగి, బార్ జా, యేసుతె అయలన్. జోచొ పుత్తుసి మెర గెచ్చెదె గే జయెదె గే, దస్సి జా అస్సెచి రిసా, "బేగి జా అమ్చొ పుత్తుక చెంగిల్ కెరు" మెన యేసుక బతిమాల్లా జా సంగిలన్. 48 జలె, యేసు జోక, "దేముడు దిలి అదికారుమ్క రుజ్జు దెకయ్త కమ్మె నే దెకిలె, తుమ్ నంప కెర్పు నాయ్" మెన సంగిలన్. 49 యేసు ఇసి సంగితికయ్, జో "బాబు, అమ్చొ బోబొ నే మెర్తి రితి బే బేగి జె" మెన జో అన్నె బతిమాల్లా జా సంగిలన్. 50 తెదొడి యేసు జోక, "గో, తుచొ పుత్తుది జయెదె!" మెన సంగిలన్. యేసు సంగిలి కోడు జో మాన్సు నంప కెర, గెరి గెచ్చుక బార్ జలన్.

51 జో వట్టి గెతె తతికయ్, జోచ గొత్తి సుదల్ జో తెన్ దస్సుల్ జల. "తుచొ పుత్తుది జలె!" మెన జోక సంగిల. 52 "కెత్తి గంటల్క చెంగిల్ జలె?" మెన జో పుసిలన్, చి జేవ్ జోక "కాలి ఒంటి గంటక జోర్లో గెలి!" మెన సంగిల. 53 జలె, "తుచొ పుత్తుది జయెదె" మెన యేసు సంగిలి గడియ జయ్యు మెన జోర్లో నీడ్లొ నాడుచొ అబ్బొసి చినన్లో. జాకయ్, జోచి గెర్చ మాన్సుల్ ఎత్తిజిన్ యేసుక నంపజా గెల.

54 యూదయ ప్రదేసిమ్ ముల గలిలయ ప్రాంతుమ్తె తోలితో ఉడ్లు అయెలి జా సుట్టు తెంతో, ఈంజొ నాడుక చెంగిల్ కెర్లిసి తెన్ జోచి అదికారుమ్క రుజ్జు దెకయ్త కమ్మె దొన్సి జల.

5

యేసు యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె ఉడ్లు గెలిసి

1 ఈంజు జర్గు జలి పడ్డో, యూదుల్చి వండుగు అన్నెక్ అయిలిచి రిసా దేముడుచి దేవులుమ్ తిలి యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె యేసు ఉట్ట గెలన్.

2 జలె, జా పట్టుమ్తె 'మెండల్ ఏది' మెన ఏక్ టాన్ అస్సె. ఒత్త ఏక్ వెల్లో కుండి అస్సె. ఎట్టి బాస తెన్ జా కుండిచి నావ్ బేత్తెన్. జా కుండిచి సుట్టునంత, పావ్ గుమ్మల్ తిలి టాన్ ఏక్ అస్సె. 3 ఒత్త రగరగాల్ రోగల్చ బెర అస్సి, గుడ్డి మాన్సుల్, సొట్ట మాన్సుల్, అత్తో చట్టో లంబ గెల మాన్సుల్, దసచ అస్సి. 4 *కిచ్చొక ఒత్త అస్సి మెలె, గడియ గడియక ఏక్ దూత జా గడ్డ ఉత్త జా కెర, పాని కదుల్ కెరె, చి జో పాని కదుల్ జలి బేగి కో జలెకు రోగి తొలితో పానితె ఉత్తెదె గే, జోవయించి జబ్బు గెచ్చు, చెంగిల్ జయెదె.

5 జలె, ముప్పుయ్ అట్టు వెర్చుల్చి జబ్బు తిలో ఏక్ మాన్సు ఒత్త అస్సె. 6 యేసు జా వెల్లి కుండి తిలిన్తె గెచ్చు, జో రోగి కె దెక, 'ఒత్త ఎత్తివాట్ దీనల్ తెంతో జోచి అంతుర్పొతె నిజ తా మాలజ్ జా అస్సె' మెన చిన కెర, "తుక నిజమి చెంగిల్ జంక ఇస్సుమ్ అస్సె గే?" మెన జోక పుసిలన్. 7 జో రోగి "బాబు, పాని కదుల్ జలి బేగి అంక పానితె ఉత్తయ్తోసా కో నాయ్, చి ఆవ్ ఉత్తిరై ఎద అస్సె కో గే అంచి కంట అగ్గ ఉత్తెదె" మెన సంగిలన్. 8 యేసు జోక "తుయి ఉట్ట, తుచి అంతుర్పొ వయన ఇండు!" మెన సంగిలన్. 9 సంగిలి బేగి, జో మాన్సు చెంగిల్ జా జోచి అంతుర్పొ వయన ఇండిలన్.

10 జా దీసి, యూదుల్చి బక్కి కెర్రి సెలవ్ కడన్సి దీసి. జలె, యూదుల్చ వల్లెల మాన్సుల్ సగుమ్జన్ చెంగిల్ జలె జో మాన్సుక దెకిల. దెక, "ఈంజు సెలవ్ కడన్సి దీసి. తుచి అంతుర్పొ వయక గారు!" మెన సంగిల. 11 దస్సి సంగితికయ్, చెంగిల్ జలె జో మాన్సు "తుచి అంతుర్పొ వయన ఇండు" మెన, అంక చెంగిల్ కెర్రిసా సంగిలన్, చి వయన ఇండిలయ్" మెన జోవయంక జబాబ్ దిలన్. 12 "తుచి అంతుర్పొ వయన ఇండు" మెలొసా కో?" మెన జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ పుసిల. 13 జో కొస్సె జయెదె గే చెంగిల్ జలె జో మాన్సు నేనె. కిచ్చొక మెలె, ఒత్త ఒగ్గరజన్ జనాబ్ తతికయ్, యేసు, కో నే దెకితె, ఉట్ట గెచ్చు తిలో.

యేసు జో మాన్సు తెన్ అన్నె దస్సుల్ జా జాగర్ల సంగిలిసి

14 పడ్డో, చెంగిల్ జలెసొక యేసు దేముడుచి గుడితె చజ కెర, జోక "ఈందె, అప్పె తుయి చెంగిల్ అస్సిసి. అన్నె కిచ్చొ జవున్ వెల్లి బాద నే నీడ్డి రిసా అన్నె పాపుమ్ కెర్రి నాయ్" మెన జాగర్ల సంగిలన్. 15 జో మాన్సు ఒత్త తెంతో గెచ్చు, "అంక చెంగిల్ కెర్రిసా యేసుయ్" మెన యూదుల్చ వల్లెల మాన్సుల్క సంగిలన్. 16 జలె, సెలవ్ కడన్సి దీసి యేసు ఈంజు కామ్ కెర్రి రిసా, యూదుల్చ వల్లెల మాన్సుల్ జోక అల్లర్ కెర్రిక దెర్ల. 17 దస్సి జతికయ్, యేసు జోవయంక, "అగ్గ తెంతో ఎద కి అంబో దేముడు అబ్బొ కామ్ కెర్రి తత్తయ్. ఆవ్ కి జోచి కామ్ కెర్రి అస్సి" మెన సంగిలన్. 18 జలె, "సెలవ్ కడన్సి దీసి పిట్టవన కామ్ కెర్రియ్" మెన, అన్నె, దేముడు తెన్ సమ్మండుమ్ మెనన్లొ జోక 'అబ్బొ' మెన యేసు సంగిలిచి రిసా, యేసుక మారుక మెన అన్నె ఒగ్గర్ ఉచర జలె.

యేసుచి అదికారుమ్ కేనె తెంతో జెతయ్

19 జలె, కోపుమ్ జలె జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్క యేసు ఇసి మెన సంగిలన్. "ఆవ్ తుమ్క కిచ్చొ నిజమి కచితుమ్ సంగితసి మెలె, దేముడు అబ్బొ కెర్రిసి కేన్ జలెకి ఆవ్ పుత్తుని దెకిలె, జయ్యి దస్సి కెర్రి తయందె, వేరచి కిచ్చొ కెర్రిక నెంజె. అబ్బొ కిచ్చొ కెర్రి, ఆవ్ పుత్తుని జయ్యి కెర్రిసి. 20 ఆవ్ పుత్తున్క దేముడు అబ్బొ ప్రేమ కెర్రియ్. దేముడు అబ్బొ కెర్రిసి ఎత్తి, ఆవ్ జోచొ పుత్తున్క దెకయ్తె తత్తయ్. తుమ్ దెకిల ఈంజేవ్ కమెచి కంట అన్నె జిన్ కమె ఆవ్ పుత్తున్క దేముడు అబ్బొ దెకయెదె. తుమ్ ఆచారిమ్ జన్నె. 21 కీన కమె మెలె, మొర గెలసక ఉట్టవ దేముడు అబ్బొ జోవయంక కీసి అన్నె జయడ్డయ్ గే, దస్సి, కక్క జయడుక నర్ల జయిందె గే, జోవయంక జయడ చెంగిల్ కెరెందె. 22 పడ్డో, దేముడు అబ్బొ కక్క సొంత తీర్చు కెరె నాయ్. తీర్చు కెర్రి అదికారుమ్ ఆవ్ జోచొ పుత్తున్క సార్చు కెరె దా అస్సె. 23 దేముడు అబ్బొక మాన్సుల్ కీసి గవురుమ్ కెర్రితి గే, దస్సి ఎత్తిజన్ ఆవ్ జోచొ పుత్తున్క కి గవురుమ్ కెర్రి మెన, జో సెలవ్ దా అస్సె. ఆవ్ పుత్తున్క కో గవురుమ్ కెర్రి నాయ్ గే, అంక తెద్రియ్లో దేముడు అబ్బొక కి గవురుమ్ కెర్రి నాయ్.

* 5:4 5:4 గ్రీకు బాస తెన్ ఈంజు తొలితో రెగిడె నగుమ్ పుస్తకల్తె 4 నంబర్చి కోడు తయె నాయ్.

24 “తుమక కిచ్చొ నిజమి కచితుమ్ అవ్ నంగితసి మెలె, అంక తెద్రయలోసాక నంప కెర కో అంచి కోడు నూన కెరుల గే, పరలోకుమచి రాజిమతె బెదితి వరుమ్ జోవయింక దొర్పు, జా అన్సె. పాపుమచి రిసా జేవ్ మొర గెల రిత జా తిలె కి, జేవ్ కెర్ల పాపల్ చెమించుప జా సిచ్చుతె గెతి నాయ్, గని జిచ్చి జా అన్సి.

25 “తుమక నిజమి కచితుమ్ అవ్ కిచ్చొ నంగితసి మెలె, మొర గెలన అవ్ దేముడు పుత్తునచి అవాడ నూనతి నమయుమ్ జెతయ్, అప్పె కి జా అన్సె, కో నూన నంపజవుల గే, నొవర్ జలి రితి జా, దేముడుచి రాజిమతె బెదుల. 26 జీవ్ కెర్లె నెక్కి జో అబ్బొసి జలో దేముడుచి అత్తి అన్సె, జలె, దొర్పు, జలి జయ్యి నెక్కి అవ్ జోచొ అబ్బొ జలో దేముడు పుత్తునక దా అన్సె. 27 అన్సె, అవ్ మాన్సు జా జెర్దున్ అన్సిచి రిసా అంక మాన్సుల్క తీర్పు కెర సిచ్చు కెరుక, చెమించుప కెరుక, అదికారుమ్ దా అన్సె. 28 ఇన్నెచి రిసా తుమ్ కిచ్చొ ఆచారిమ్ సేడ నాయ్, కిచ్చొక మెలె, మొర గెల మాన్సుల్, మెన్సున్లతె తిలన ఎత్తి, అంచి అవాడ నూన బార్ జతి నమయుమ్ జెయెదె. 29 తెదొడక జేవ్ బార్ జా, సత్తిమ్ కెర్లన అన్సె జీవ్ జా ఉట్ట పరలోకుమతె గెచ్చు చెంగిల్ జితె తవుల, సత్తిమ్ నే కెర్లన ఉట్ట, సిచ్చుతె గెచ్చుల.

30 “జలె, కిచ్చొ అచ్చి కెరుక అంక అదికారుమ్ నాయ్, దేముడు అబ్బొతె అవ్ నూన్సి రితి అవ్ తీర్పు కెర్లసి అవ్ కెర్లె తీర్పుతె కిచ్చొ తప్పు నాయ్. కిచ్చొక మెలె, అవ్ కిచ్చొ వేర ఉచది నాయ్, గని అంక ఎక్కి ఆన. కిచ్చొ మెలె, అంక తెద్రయలోసాచి ఇన్సుమ్ తిలిసి పూర్తి జర్గు కెరుక.

యేసుచి రిసా సాచి

31 “అంచి రిసా అవ్ ఎక్కిలో సాచి సంగణ్ణె, అంచి సాచి సత్తిమచి గే అబద్దుమచి గే రుజ్జు నాయ్. 32 అంచి రిసా సాచి సంగితోసా అన్సెజ్జొ అన్సె. జో అంచి రిసా సాచి సంగిలీసి సత్తిమ్ మెన జాని. 33 మెలె, యోహానుక ‘కిచ్చొ సాచి సంగిదె?’ మెన నూనతి రిసా తుమి జా సుట్టు సగుమ్జినచి అత్తి కబుర్ తెద్రయలదు, చి అవ్ కొన్సె గే జో సాచి సంగిలన్. 34 అంచి రిసాచి ముక్కిమ్ జలి సాచి మాన్సు సంగిలీసి నెంజె, గని తుమ్క ‘నంపజా రచ్చించుప జతు’ మెన, యోహానుచి సాచిచి రిసా తుమ్క అవ్ ఉచరయతసి. 35 దొర్పు, జలిసి మాన్సు చినితి రిసా దీవు లగితె తిలె కీసి తమ్మన ఉజ్జెడ దెతయ్ గే, దస్సి, ఉజ్జెడ రితొ జా, అంచి రిసా యోహాను సాచి సంగితె తిలె. జో సంగిలీ సాచి నూన, తూమ్ కి గడియయ్ సర్ల తెన్ తిలదు.

36 “గని, యోహానుచి సాచిచి కంట అంక జిన్సి సాచి అన్సె. అవ్ కెరుక మెన దేముడు అబ్బొ దిల కమొ, ఈంజేవ్ అవ్ కెర్ల కమొయి దెకిలె, జొయ్యి అంక తెద్రయలో మెన ఈంజేవ్ కమొయి అంచి రిసా సాచి సంగితతి.

37 “పడ్డె, అంక తెద్రయలో అబ్బొయి అంచి రిసా సొంత సాచి సంగిలన్. తూమ్ కెయ్ జోచి అవాడ నూనను నాయ్, జోచి రూపుమ్ తుమ్ కెయ్ దెకున్ నాయ్. 38 జోచి కోడు తుమ్చి పెట్టి నాయ్ మెన కిచ్చొ రుజ్జు తత్తయ్ మెలె, జో తెద్రయలోసాక తుమ్ నంప కెర్పు నాయ్. 39 దేముడుచి రాజిమతె బెద పరలోకుమతె గెతి రిసా దొర్పు, జలి గ్యాగుమ్ పున్నిమి దెతిసి దేముడుచి కొడొతె తయెదె మెన దేముడుచి కొడొ తుమ్ రోజుక దెకితను. జలె, జెచ్చి అంచి రిసా సాచి సంగితతి. 40 జేవ్ కొడొ అంచి రిసా సాచి సంగిలే కి, అంచితె దొర్పు, జతి పరలోకుమచి జీవ్ సంగితి రిసా తుమ్ అంచితె జెంక ఎర్గరె నెనును. అంక నంపజలె, తుమ్క దొర్పు, జతి.

41 “మాన్సు దెతి గవురుమ్ అంక నాయ్. 42 గని దేముడుచి ప్రేమబుద్ధి తుమ్చి పెట్టి నాయ్ మెన జాని. 43 అంచొ అబ్బొసి జలో దేముడుచి నావ్ తెన్ ఈంజె లోకుమతె అవ్ జా అన్సి, గని తుమ్ అంక నంప కెర్పు నాయ్. గని, కో జలెకు వేర మాన్సు అచ్చి కెర అయ్లె, జోకయ్ నంప కెర్లె. 44 మాన్సు సంగితి గవురుమ్ ఎక్కిలోతె ఎక్కిలో తుమ్ సంగితను, గని ఎక్కిలో దేముడు దెతి గవురుమ్క తుమ్ కోర్ప జను నాయ్. జాకయ్ తుమ్ కీసి నంప జన్సి, నెతుర్పు.

45 “జలె, అబ్బొసి జలో దేముడుచి మొక్కి తుమ్క నేరిమ్ వయడ్డొసా అవ్ మెన తుమ్ ఉచర నాయ్. ‘మోసేచి అత్తి ప్రబు రెగిడ్డి అగ్గల్ నంపజలమ్, చి జాకయ్ రచ్చించుప జమ్దె.’ మెన, తుమ్క తుమ్ ఉచర్రను. గని జయ్ బోదన తుమ్క నేరిమ్ వయడ్డె అన్సె. 46 మోసే పూర్ణుమచొచి అత్తి దేముడు రెగిడ్డిసి కోడు తుమ్ నంప కెర్లదు జలె, అంకయ్ నంప కెర్లదు! కిచ్చొక మెలె, అంచి రిసాయి జో రెగిడ్డె. 47 గని

మోసాని రెగిడ్డిని తుమ్ నంప నే కెర్లె, ఆవ్ సంగిత కొడొ కిసి నంప కెర్లె!” మెన జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ క యేసు సంగిలన్.

6

పావ్ వెయిల్ జిన్ క యేసు అన్నిమ్ దిలిసి

(మత్త 14:13-21; మార్కు 6:30-44; లూకా 9:10-17)

1 ఇన్నెచి పడ్డో యేసు గలిలయ ప్రాంతుమ్ తె అన్నె గెచ్చు, జా గలిలయచి నమ్ముద్దుమ్ గాడు జీన ఒత్తల్ తో గెలన్. జా గాడుక ‘తిబెరియ గాడు’ కి మెనుల. 2 జలె, జబ్బుల్ క జో యేసు చెంగిల్ కెర్ల దేముడు అబ్బోసి దిలి అదికారుమ్ క రుజ్జు దెకయేత కమె జేవ్ దెక తిలి రిసా, ఒగ్గరజిన్ జనాబ్ గాడుచి ఒడ్డువాల్ ఇండ యేసుచి పట్టి గెచ్చుక బార్ జల. 3 జలె, యేసు జోప సిస్సుల్ తెన్ ఏక్ మెట్టయ్ వెగ, వెస అస్తి. 4 యూదుల్ చి *పస్కా మెంతి పండుగు అన్నెక్ నుట్టు పాసి జెతయ్. 5 యేసు దెకల్ పొది, ప్రజల్ జట్టు జట్టు తెన్ జోతె జెతిసి దెక, పిలివ్ మెలో సిస్సుడుక “ఈంజేవ్ ప్రజల్ కతి రిసా అమ్ కిసి అన్నిమ్ గెనుక?” మెన పునిలన్. 6 కిచ్చొ కెరుక గే యేసు జానె, గని, జోచి రిసా పిలివ్ కెర్లి దయిరిమ్ తెన్ నంపజతయ్ గే దెకితి రిసా దస్సి మెన యేసు పునిలన్.

7 జలె, పిలివ్ జోక, “ఈంజేవ్ మాన్సుల్ ఎత్తిజిన్ క ఇదిల్ ఇదిల్ జవున్ దెక జలె, †వెయి వెండ్లుచ పోడియె జలెకు నే బెరె” మెన సంగిలన్. 8 గని సీమోను వేతురు మెలో సిస్సుడుచో అంద్రెయ మెలో బావోసి జేవ్ సిస్సుల్ తె అన్నె. 9 ఈంజి, జలె యేసుక “ఓదె, ఇన్నె తిలో ఇదిలోసా నాడు ఎక్కిలోక పావ్ పోడియె చి దోన్ని ఇదుల్ల మొస్సు అస్తి, గని ఎత్తిజిన్ క తెడ్డిలి కిసి వంట దెక జయెదె!” మెన సంగిలన్. 10 యేసు “ఎత్తిజిన్ క వెనవ దాన” మెన సిస్సుల్ క సంగిలన్. జలె, ఒత్త చెంగిలి వెసితి రితి గర్చి చివ్వర్ తిలి టాన్ ఒగ్గర్ అన్నె, చి ఎత్తిజిన్ ప్రజల్ వెసిల. ఎక్కి మున్సుబోదల్ క లెక్క కెర్లె, జేవ్ మొత్తుమ్ పాసి పాసి పావ్ వెయిల్ జిన్ జలె.

11 జలె, యేసు జేవ్ పోడియె నజన, “తూయి ఈంజ అన్నిమ్ దా దయ కెర్లెదె” మెన దేముడు అబ్బోన్ క ఉచర, వెస తిలన ఎత్తిజిన్ క పాచితి రితి వంట దిలన్. మొస్సుతెన్ కి దస్సి కెర, జేవ్ పేల్ బెర్లు కతి రితి వంట దిలన్.

12 ఎత్తిజిన్ పేల్ బెర్లు కయేలి పడ్డో, “అరి పాడ్ జవున్ నాయ్ మెన, సేనిల గండల్ గుడ్డ అన” మెన సిస్సుల్ క యేసు సంగిలన్. 13 జలె, ఎత్తిజిన్ కయేల జేవ్ పావ్ పోడియెచ సేనిల గండల్ సిస్సుల్ క గుడ్డిల. గుడ్డిల, బార గంపల్ బెర్లు జలె.

14 జలె, దేముడు అబ్బోసి దిలి అదికారుమ్ క రుజ్జు దెకయేలి ఈంజ కామ్ ప్రజల్ దెక కెర, “ఒహో, ‘అంచి కబుర్ నూనయ్ తోసాక బూలోకుమ్ తె బార్ కెరిందె’ మెన దేముడు సంగిలోసా ఈంజియి” మెన సంగితె తిల. 15 తెదొడి, జోక రాసొ కెర్లి రిసా దెరుక మెన ప్రజల్ కోర్వ జలె, గని జోపయిచి ఉడ్డెసుమ్ చిన కెర, యేసు జోపయిచ ముల దా, ఎక్కిలో గెచ్చు, మెట్టయ్ అన్నె గెలన్.

యేసు పానిచి ఉప్పిరి ఇండితయ్

(మత్త 14:22-27; మార్కు 6:45-52)

16 సాంజ్ జతికయ్, అందర్ జంక దెర తిలి, చి యేసు జోవయింతె అన్నె ఉత్త జెంక నేతయేచి రిసా సిస్సుల్ “గెరి గెచ్చుమ్!” మెన గడ్డె గెచ్చు, 17 జోవయిచి దోనితె వెగ, గాడు ఒత్తల్ తో తిలి కవెర్లెహూమ్ పట్టుమ్ తె గెచ్చుక మెన, దోని జిన్ పుక దెర్లె.

18 ఇదిల్ దూరి జిన్ యేలి పొది, వాడు ఒగ్గర్ కెర్లి, చి వెల్లెల కెర్లె కెరుక దెర్లి. 19 దన వెల్లెల కెర్లె కెర్లిన్ తె జేవ్ పాసి పాసి దోన్ని కోసుల్ దూరిక దోని ఇండయ్ తికయ్, యేసు పానిచి ఉప్పిరి ఇండ జా, దోనిక పాసి పాచిలన్. జో దస్సి పాసి ఇండ జెత తతికయ్, సిస్సుల్ దెక, “డుంబో, కిచ్చొ గే!” మెన, బియె గెల.

* 6:4 6:4 పూర్ణమ్ పొది యూదుల్ బగుచ్చ దేసిమె తా గతిమాన్సుల్ జలిన్ తెంతె ప్రబు రచ్చింపువ కెర్లిసి ఏద కెర్లి పండుగు, ఈంజ. జా పండుగే నే పులయేల పోడియె రిత పోడియె కవుల. † 6:7 నెంజలె, దోన్ పుంజిజిన్ మాన్సుల్ ఏక్ దిన్ చి కూలి డబ్బుల్ దెతి ఎదిలి డబ్బుల్.

20 యేసు జోవయింక “తుమ్ బియ్యం నాయ్. అచ్చె జితసి” మెన దయిరిమ్ సంగిలన్. 21 తెదొడి నర్ద తెన్ జోకయి దోనితె వెగయల, చి బేగి జేవ్ గతి ఒడ్డుతె దోని పావ గెలి.

ప్రజల్ యేసుక చజిలసి

22 జలె, జా గెలి దీసి పోడియె మొస్సు కయల ప్రజల్ సగుమ్జిన్, అన్వెక్ దీసి ఎద గాడు ఒత్తల్తో రకితె అస్తి. ‘గెలి దీసి ఎక్కి దోని తిలి’ మెన, ‘యేసు జోచ సిస్సుల్ తెన్ దోనితె వెగ నాయ్, చి జో నెంతె సిస్సుల్ ఉట్ట గెచ్చు తిల’ మెన, జేవ్ ప్రజల్ ఉచార కెర అస్తి. జాకయ్, యేసుచి రిసా ‘మెట్టయ్ తెంతో ఉత్త జెంక నేతయ్. కిచ్చొగే’ మెన రకితె అస్తి. 23 రకితె తిలె, తిబెరియ పట్టుమ్ తెంతో, వేర దోనివో అయల. గెలి దీసి యేసు దేముడు అబ్బొన్క ఉచర వంట దిల పోడియె కయల జేవ్ ప్రజల్ తిలిన్తె, జలె, జేవ్ దోనివో అయల. 24 జెత్తకయ్, జోచ సిస్సుల్ కి యేసు కి ఇన్నె నాయ్ మెన ప్రజల్ దెక, జేవ్ అప్పె అయల దోనివోతె వెగ, యేసుక చజక మెన, కపెర్నహూమ్ పట్టుమ్తె గెచ్చు పావెల.

పరలోకుమ్తె బెదితి నెక్కి దెతి పోడియె

25 ప్రజల్ గాడు జీన, యేసుక చజ, జో తిలిసి జానన “గురుబాబు, కెయ ఉట్ట అయలది?” మెన పుసిల. 26 యేసు జోవయింక, “తుమ్ ఆవ్ నిజమి కచితుమ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, తుమ్ ఒత్త పేట్ బెర్దు పోడియె కా కెర సుకుమ్ జలి రిసా అంక చజక అయలదు, గని అంచి అదికారుమ్క రుజ్జు దెకయెలి జా కామచి గుర్దు అర్దుమ్ కెరన్సి రిసా నాయ్. 27 ఆగ్ సుకుమ్ కెర్తి అన్నిమ్ గట్టచి రిసా తుమ్ ఉచరై తా నాయ్. జా ఎత్తి పాడె జతిసి. అన్నిమ్, మెన పరలోకుమ్తె బెదితి నెక్కి దెతిన్క టాలి కెర్తి, జయ్యి అన్నిమ్క కోరప జా. జయ్యి అన్నిమ్, జలె, కెయఁక తెయఁక తా గెతిసి. జయ్యి అన్నిమ్. జలె, ఆవ్ మాన్సు జా జెర్దున్ అయెలోసా తుమ్క దెయిందె. జయ్యి తుమ్క ముక్కిమ్. జా దెంక అంక అదికారుమ్ కీసి తంక మెలె, దేముడు అబ్బొ, దేముడు, అంచి అదికారుమ్చి రిసా సాచి నంగ జోచి ముద్ర దా అస్సి,” మెన ప్రజల్క యేసు సంగిలన్.

28 తెదొడి జేవ్ ప్రజల్ జోక “దేముడుచ కమె అమ్ కెరుక మెలె, అమ్ కిచ్చొ కెర్తి జయెదె?” మెన పుసిల.

29 యేసు జోవయింక “దేముడు తుమ్క కిచ్చొ పూచి తియార్తయ్ మెలె, ఆవ్ జో తెద్రయెలోసాక తుమ్ పూర్తి నంపజంకయ్” మెన సంగిలన్. 30 సంగితికయ్, జేవ్ జోక “జలె, ‘జో తెద్రయెలో రచ్చించువ కెర్తెసా తుయ’ మెన అమ్ దయిరిమ్ తెన్ నంపజతి రిసా తుచి అదికారుమ్క కిచ్చొ గుర్దు అమ్క దెకయెతె? కిచ్చొ వెల్లి కామ్ కెర అమ్క రుజ్జు దెకయెతె? 31 అమ్చ పూర్గుమ్చ వెల్లి బయలె బుల్లె తిలి పొది, *మన్నా’ మెలి పోడియె రితిసి కతె తిల. జాకయ్, పరలోకుమ్తె తెంతో చి పోడియె రితిసి జోవయింక జో దిలో మెన దేముడుచ కొడెతె రెగ్గ అస్సి, గెద” మెన సంగిల.

32 ప్రజల్ యేసుక దస్సి సంగితికయ్, జో జోవయింక, “తుమ్క కిచ్చొ నిజమి కచితుమ్ ఆవ్ సంగితసి మెలె, తుమ్చ పూర్గుల్క పరలోకుమ్ తెంతో చి పోడియె మోసీ దిలిసి నెంజె. దేముడు అబ్బొయి దిలిసి. జలె, తుమ్క నిజమ్ జలి పోడి రితి, నిజమ్ జలి పోడి దేముడు అబ్బొ అప్పె పరలోకుమ్ తెంతో తెద్రవ దా తుమ్క దెతయ్. 33 దేముడు అబ్బొ దిలి జయ్యి పోడియె, కిచ్చొ జయెదె మెలె, పరలోకుమ్ తెంతో అప్పె రితి ఉత్త అయెలిసి. జయ్యి పోడి ఒండి లోకుమ్చక సరి జతి జీవ్ దెతిసి” మెన యేసు సంగిలన్.

34 యేసు దస్సి సంగితికయ్, “బాబు, జయ్యి పోడి అమ్క దెతె తా” మెన ప్రజల్ సంగిల. 35 జలె, యేసు జోవయింక, “సరి జతి జీవ్ దెతి జా పోడి అచ్చె. కో అంక పూర్తి నంపజా ఏంచితె జెప్పల గే, జోవయింక చూ, తాన్ కెయఁక అస్సి కెరె నాయ్. 36 గని, ‘అంక దెకిలెకి తుమ్ నంప కెర్చు నాయ్’ మెన తుమ్క అగ్గె తెంతో సంగితసి.

37 “నంపజా రచ్చించువ జతు’ మెన కక్క దేముడు అబ్బొ అంచితె తెద్రయెదె గే, జెప్పల, చి కో అంక నంపజా జెప్పల గే, జోవయింక కెయఁక కి ‘తుమ్క నెసి’ మెన ఉదడి నాయ్. 38 ఆవ్ పరలోకుమ్ తెంతో

† 6:31 6:31 జా బయలె దేసిమి బుల్లె తిలి పొది కిచ్చొ కతిసి యూరుల్క నాయ్, చి ఎత్తి, అదికారుమ్ తిలి దేముడు రోజక ఆగానుమ్ తెంతో జా ‘మన్నా’ మెలిసి సుచితె తిలన్. ఏక్ రగుమ్ పిట్టల్ కి నేడయెతె తిలన్; ‘పోడక తు’ మెన. నిర్గమకాండుమ్ 16:1-36. § 6:35 6:35 మెలె ‘అంచి తెన్ బెదుల, అంచి రాజిమ్తె బెదుల’.

అయిలీసి కిచ్చొక మెలె, అంచి సొంత ఇస్టుమ్ అయిలి రితి కెరుక నాయ్, గని, అంక తెద్రయ్లోసా సంగిలిసి నెరవెర్చువ కెరుకయ్. ³⁹ అంక నంపజతి రిసా కక్క, జో అంచితె తెద్రయెదె గే, జోవయింతె కక్క, నే పిట్టయ్తె, వెల్లి తీర్పు కెర్తి జా ఆకర దీసిక, జోవయింక జయడ పరలోకుమతె బెదవుక అస్సె. ⁴⁰ మెలె, అంచొ అబ్బొసి జలో దేముడుచి ఇస్టుమ్ కిచ్చొ మెలె, 'దేముడు ప్రబువొ ఎక్కి, వుత్తుసి ఈజొయి', మెన 'ఈజొయి అమిక దొర్పు జలో రచ్చింఱువ కెర్తొసా' మెన, కో అంక చిన పూర్తి నంపజవుల గే, పరలోకుమతె బెదితి జీవ్ జోవయింక దొర్పు, జయెదె, చి వెల్లి తీర్పు కెర్తి జా ఆకర దీసిక జోవయింక జయడ పరలోకుమతె బెదయిందె. ఈంజయ్ అబ్బొసి జలో దేముడుచి ఇస్టుమ్' మెన యేసు సంగిలన్.

యేసుచి రిసా యూదుల్ అన్యాయుమ్ జలిసి

⁴¹ 'పరలోకుమ తెంతో ఉత్త్ర అయిలి పోడి ఆవ్యె' మెన యేసు సంగిలి రిసా, ఒత్త తిల జేవ్ యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ జోచి రిసా కోవుమ్ జా, ⁴² ఇసి మెన లట్టబన్. "ఈజొ యేసు యోసేవువొ వుత్తుసి, గెద. జోచ అయ్యన్ అబ్బొసిక జానుమ్, గెద. దస్సి జలె, 'పరలోకుమ తెంతో ఉత్త్ర అయిలయ్' మెన కిచ్చొక సంగితయ్?" మెన ఆసెల.

⁴³ జేవ్ దస్సి జతికయ్, యేసు జోవయింక కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, "ఆవ్ సంగిలిన్చి రిసా అన్యాయుమ్ జా లట్టబన నాయ్. ⁴⁴ అంక తెద్రయ్లో దేముడు అబ్బొ మాన్సుచి వెట్టి జోవయింక సికడ బుకార్తెకయ్ జేవ్ అంక నంపజా జెవుల. అయిలె, వెల్లి తీర్పు కెర్తి జా ఆకర దీసిక జోవయింక జయడ పరలోకుమతె బెదయిందె. ⁴⁵ పూర్గులచి అత్తి సంగిల దేముడుచ కబుర్లుచ కొడెతె రెర్తొ అస్సె, దేముడు జేవ్ ఎత్తిజిన్క సొంత సికడెదె"

మెన రెగిడ్డి కోడు. దేముడు అబ్బొ జోవయింక సంగిలిసి కో నూన సికుల గే, అంక నంపజా జెవుల.

⁴⁶ "జోతె తెంతో అయిలొసాక పిట్టవ, కోయ దేముడు అబ్బొక కెయ దెకితి నాయ్. ఎక్కిలొయి జోక దెక అస్సె. ⁴⁷ జలె, ఆవ్ తుమ్క కిచ్చొ నిజుమి కచితుమ్ సంగితసి మెలె, అంక కో నత్తిమ్ తెన్ నంపజవుల గే, జేవ్ నంపజతి తెంతో, పరలోకుమచి రాజిమతె బెదయ్ అస్సె. ⁴⁸ సరి జతి జీవ్ దెతి పోడి, ఆవ్యె.

⁴⁹ "తుమ్చ పూర్గుమ్చ జా వెల్లి బయిలె బుల్లె తిలి పొది 'మన్యా' మెలి జా పోడి కయ్లెకి, మాములయ్ మొర్తి నమయమ్ జా అయిలె పొది, మొర గెల. ⁵⁰ ఆవ్ అస్సె సంగితిసి, జలె, పరలోకుమ్ తెంతో దొర్పు జతి ఈంజయ్ పోడి, జలె, కిచ్చొక ఉత్త్ర జా అస్సె మెలె, ఈంజయ్ పోడి, కో కవుల గే, మొర్తి పొది సిచ్చ తిలి మొర్తుతె గెతి నాయ్. ⁵¹ పరలోకుమ్ తెంతో ఉత్త్ర అయిలి జీవ్ దెతి పోడి ఆవ్యె. ఈంజయ్ పోడి కో కవుల గే, పరలోకుమతె గచ్చ కెయక తెయక చెంగిల్ జవుల. జలె, 'జోవయింక పొవుమచి సిచ్చ జతి మొర్తుతె గెతు నాయ్, గని అంచి వరుమ్ నజ రచ్చింఱువ జతు' మెన ఆవ్ కిచ్చొ పోడి దెయిందె మెలె, అంచి* ఆగ్" మెన సంగిలన్.

⁵² యేసు జా సంగితికయ్, యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ బమ్మజా, "అమ్ కతి రిసా ఈజొ మాన్సు జోచి ఆగ్ అమ్క కీసి దెంక జయెదె?" మెన ఎక్కిలొ తెన్ ఎక్కిలొ లట్టబై తిల. ⁵³ జాకయ్ యేసు జోవయింక, "తుమ్క ఆవ్ నిజుమి కచితుమ్ కిచ్చొ సంగితసి మెలె, ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మొన్ అయిలొసాచి ఆగ్ తుమ్ నే కయ్లె, అంచి లొయి తుమ్ నే పిల్లె, తుమ్చి వెట్టి కిచ్చొ జీవ్ తయ్ నాయ్. ⁵⁴ అంచి ఆగ్ కో కవుల గే, అంచి లొయి కో పివుల గే, దేముడుచి రాజిమతె బెదితి జీవ్ జోవయింక దొర్పు జా అస్సె, చి వెల్లి తీర్పు కెర్తి జా ఆకర దీసిక, జోవయింక జయడ, పరలోకుమతె బెదయిందె. ⁵⁵ జాకయ్, అంచి ఆగ్ ముక్కిమ్ జలి అన్సిమ్, అంచి లొయి ముక్కిమ్ జలి పిత్తిసి జయెదె. ⁵⁶ కో అంచి ఆగ్ కతి రితి అంచి లొయి పిత్తి రితి జతతి గే, జో అంచి వెట్టి తత్తతి, చి ఆవ్ జోచి వెట్టి తయిందె.

⁵⁷ "జీవ్ తిలొ దేముడు అబ్బొ అంక ఈంజ లోకుమతె తెద్రయ్లో. జోచి జీవ్ అంచి వెట్టి అస్సె, చి జోచి జీవ్ కయ్ ఆవ్ జతసి. దస్సి అంకయ్ కో కయ్లె రితి జా అంక జోచి వెట్టి తియసుల గే, అంచి జీవ్చి రిసా జేవ్ కి జవుల. ⁵⁸ పరలోకుమ్ తెంతో ఉత్త్ర అయిలి పోడి ఈంజయి. తుమ్చ పూర్గుమ్చ కయ్లె రగుమ్

* 6:51 6:51 ఈంజ లోకుమచి పావుమ్ గెచ్చయ్తి రిసా జో అర్చితుమ్ జంక తిలిన్చి రిసా 'అంచి ఆగ్ దెయిందె' మెన యేసు టాలి సంగితయ్.

నెంజె. గని, ఈంజయి పోడియె కో కవుల గే, పరలోకుమతె గెచ్చ కెయక తెయక జివుల” మెన యేసు సికడ్డన్. ⁵⁹ యేసు కపెర్నెహూహమ్ పట్టుమచి జేవ్ యూదుల్చి నబ గెరి ఇని మెన సికడ్డన్.

యేసు సంగిలి బోదనచి రిసా జో తెన్ బులుక ములిలిసి

⁶⁰ యేసుక ఇదిల్ సంపజా సిస్సుల్ జంక దెర్ల మాన్సు, జలె, జో సంగిలిసి నూన కెర, జోపయింతె సగుమ్జిన్ బమ్మ జా, “జా కోడు అల్లరిచి! జా కోడు కో నూనుల!” మెన సంగిల. ⁶¹ జో నిసాన్ల సిస్సుల్ కి అన్మానుమ్ లట్టబతతి మెన యేసు పెట్టి జానిలన్, చి “ఆవ్ అప్పె సంగిలిచి రిసా తుమ్ అన్మానుమ్ జతను గే? ⁶² జలె, ఆవ్ మాన్సు జా జెర్సున్ అయిలోసా ఆవ్ అగ్గె తిలిన్తె అన్నె వెగ గెతిసి తుమ్ దెకిలె, కిన్ జన్మ! ⁶³ జివ్ తిలెకయ్ మాన్సు జయెదె. జివ్ నెంజలె, ఆగ్గె కామ్క నెంజె. ముక్కిమ్ జలి ఆవ్ సంగిలి జివ్ కిచ్చితె మెలె, ఆవ్ తుమ్క సంగిల కొడెతెయ్ అన్నె. ⁶⁴ గని తుమ్చితె సగుమ్జిన్ సంపజతి నాయ్” మెన జోపయింక సంగిలన్. జోపయింతె కో సంపజతి నాయ్ గే, అన్నె పడ్డక జోక మార్తనచి అత్తి కో దెర దెయెదె గే, యేసు అగ్గె తెంతో జానె. ⁶⁵ తెదొడి అన్నె, “జాకయ్ ‘దేముడు అబ్బొ జా నెక్తి దిలెకయ్, నెంజలె కో కి అంక సంపజంక, అంచితె జెంక నెత్తిర్’ మెన తెదొడి సంగిలయ్” మెన సంగిలన్.

⁶⁶ జలె, జా దీసి జో సంగిలిసి ఓర్పువ జంక నెత్త కెర, జోపయించి పట్టి గెతె తిలనతె ఒగ్గెరజిన్ సిస్సుల్ అన్మానుమ్ జా, ఒత్త తెంతో జో తెన్ బుల్లి నాయ్. ⁶⁷ జేవ్ దస్సి జతికయ్, జో నిసాన్ల బారజిన్ సిస్సుల్క యేసు, “తూమ్ కి అంక ముల దా ఉట్టె గెతె గే?” మెన పుసిలన్. ⁶⁸ “ప్రబె, అమ్ అన్నె కత్తెయ్ గెచ్చుమదే? దేముడుచి రాజెమతె బెదుక కిసి గే తుచయ్ కొడెతె నూనుక జతయ్, గని అన్నె కత్తెయ్ నాయ్. ⁶⁹ జాకయ్ ‘దేముడుచి నుద్ది తిలోసా’ క్రీస్తు తుయ్” మెన తుకయ్ అమ్ సంపజా అన్ముమ్, కచితుమ్ జానుమ్” మెన సీమోను పేతురు దయిరిమ్ తెన్ సంగిలన్.

⁷⁰ తెదొడి యేసు జేవ్ బారజిన్క కిచ్చొ జాగర్ల సంగిలన్ మెలె, “తుమ్ బారజిన్ ఎత్తిక ఆవ్ నిసాన్లయ్, గెద. గని, తుమ్చితె కి నయ్తానోవో సేవ కెర్తొసా ఎక్కిలో అన్నె” మెన సంగిలన్. ⁷¹ కచి రిసా దస్సి సంగిలొ మెలె, సీమోను ఇస్కరియోతు మెలొ ఎక్కిలోచొ యూదా మెలొ పుత్తనచి రిసా. కిచ్చొక మెలె, పడ్డొ, జేవ్ జోక మార్తి రిసా, విరోదుమ్ నుదల్చి అత్తి యూదా యేసుక దెర దెయెదె మెన తెదొడి కి యేసు జానె.

7

¹ జా మదెనె, యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ జోక మారుక కోర్వం జా అస్తి మెన యేసు జానెచి రిసా జోపయింక ముక్కిమ్ తిలి యూదయ్ ప్రదేసిమతె గెచ్చె నాయ్, గని గలిలయ ప్రాంతుమతె బుల్లె తిలొ.

² జలె, యూదుల్చి అన్నెక్ పండుగు పాసి జా అయిలి. జాక ‘కుడియల్ పండుగు’ మెనుల. ³ జలె, యేసుచ బాపుడ్చివో జోక కిచ్చొ మెలె మెలె, “ఒత్త తిల తుచ సిస్సుల్ జల మాన్సుల్ దెకితి రిసా, ఈంజ డెంగుర్ దేసిమ్ ముల దా, * యూదయ్ ప్రదేసిమతె గెచ్చె, తుచ వెల్లెల కమె ఒత్తయ్ కెరె. ⁴ మెలె, ‘అంచి అదికారుమ్ మాన్సుల్ చినుతు’ మెన ఎక్కిలోచి ఆస జలె, జోవ కమె కో నెంజల్తె కెరె నాయ్. ఒగ్గెరజిన్ తిలిన్తె కెరెదె. తుయ వెల్లెల కమె కెర్తెసి జలె, ఎత్తిజిన్ దెకితి రితి ఒత్త కెరె” మెన సికడుక దెర్ల. ⁵ జోచి అయ్యున్చి పెట్టి జెర్మిల ఈంజేవ్ బాపుడ్చివో కి జోక ‘దేముడు తెద్రయ్లో క్రీస్తు రచ్చించువ కెర్తొసా’ మెన సంప కెర్తొ నాయ్.

యేసు దిలి జబాబ్

⁶ జేవ్ దస్సి సంగితికయ్, యేసు జోపయింక, “ఆవ్ గవురుమ్ జతి సమయుమ్ జెంక నేతయ్. తూమ్, మాత్తుమ్, కెడ్డొడె తెదొడె గవురుమ్ జంక జతయ్. ⁷ జేవ్ కెర్తి రితి తూమ్ కి కెర్తెరుచి రిసా, ఈంజ లోకుమ్చ మాన్సుల్ తుమ్క విరోదుమ్ దెకుక నెత్తిర్, గని జోపయించ కమెుక ‘గర్ల’ మెన ఆవ్ తీర్పు సంగితసిచి రిసా అంక విరోదుమ్ దెకితతి. ⁸ తుమ్ ఒత్త గెచ్చె పండుగు కెర. ఆవ్ అప్పెచి మట్టుక ఈంజ పండుగ్క గెచ్చె నాయ్. ఆవ్ గెతి సమయుమ్ పూర్తి జెంక నేతయ్” మెన సంగ, ⁹ యేసు గలిలయతె తా గెలొ.

కుడియల్ పండుగు కెర్తిన్తె యేసు గెలిసి

† 6:69 6:69 దేముడు తెద్రయ్లో రచ్చించువ కెర్తొసా జలొసా, * 7:3 7:3 ‘యూదయ్ ప్రదేసిమతె గే’ మెన కిచ్చొక సికడ్డతి మెలె, యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ చి దేముడుచి గుడి జయ ప్రదేసిమి తవుల, చి పండుగ్క మాన్సుల్ ఒత్తయ్ బెర తవుల.

10 జలె, జోవయింఁ బావుడ్డివో పండుగతె ఉట్ట గెలి ఇదిల్ పడ్డె, యేసు కి గెలన్. ఎత్తిజన్ దెకిత్ రితి నాయ్, గని కో నేన్సి రితి గెలన్. 11 జా మదెన, పండుగతె గెల యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ 'యేసు కేతె?' మెన జోక పజజె తిల. 12 ప్రజల్ కి జోచి రిసా జోవయింతెన్ ఇనయింతెన్ లట్టబ్బె తిల. "జో చెంగిలో మాన్సు" మెన నగుమజిన్ సంగితె తిల, "నాయ్, ప్రజల్క మోసిమ్ కెర్తయ్" మెన అన్నె నగుమజిన్ సంగితె తిల. 13 గని వెల్లెల మాన్సుల్క బియఁ కెర, జోచి రిసా కో ఎదార్దుమ్ లట్టబ్బె నాయ్.

దేముడుచి గుడితె యేసు బోదన కెర్లిసి

14 జలె, సగుమ్ పండుగ కేడ్లి పొది, యేసు దేముడుచి గుడితె గెచ్చ, తెడి పెన, బోదన కెరుక దెర్లన్. 15 జోచి బోదన సూన కెర, యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ "అమ్చి తెన్ ఈంజో మాన్సు కెయ నే నదు కెర్లె కి, బలె తెలివి తెన్ బోదన కెర్తయ్, కిసి?" మెన ఆచారిమ్ తెన్ లట్టబ్బె. 16 జాచి రిసా యేసు జోవయింక కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, "అవ్ కెర్లె బోదన అవ్ ఉచర్లిసి నెంజె. ఈంజ అంక తెర్తయ్లోసాచి బోదన. 17 అంక తెర్తయ్లోసాచి ఇస్టుమ్ రితి కెరుక కో కోరప జవుల గే, జెవ్వి అంచి బోదన సూనె, జేవ్ 'దేముడు సికడ్లిసి జయెదె గే, నాయ్ మెలె, అవ్ ఉచర్లిసి జయెదె గే' జోవయింబి పెట్టి చినుల. 18 గవురుమ్ ఆననుక ఆన జలన, జలె, జేవ్ జేవ్చి ఉచర్లిసి సికడుల. గని, జోక తెర్తయ్లోసాచి గవురుమ్ దెకవుక ఆన జలోసా జలె, సత్తిమ్చో జయెదె, జోతె కిచ్చొ అబద్దుమ్ తయె నాయ్.

19 "మోసే పూర్దుమ్చో దేముడుచ ఆగ్గుల్ తుమ్చి రిసా దేముడుచ ఆగ్గుల్ రెర్ల దిలన్. గని ఒత్త తిల ఆగ్గుల్ రితి తుమ్చితె కో కి నిదానుమ్ కెర్పు నాయ్. నెంజెలె, కిచ్చొక అంక మారుక కోరప జతను?" మెన సంగిలన్. 20 యేసు దస్సి సంగితికయ్, ప్రజల్ తుక "బూతుమ్ దెర అన్నె, కిచ్చొగె, చి దస్సి సంగితేసి! కో తుక మారుక కోరప జతతి?" మెన సంగిల.

21 జలె, యేసు జోవయింక, "అవ్ జా సెలవ్ కడన్లి దీసి జో రోగిక చెంగిల్ కెర్లె కామ్ కెర్తయ్, చి 'కామ్ కెర సెలవ్ కడన్లి దీసిచి ఆగ్గు పిట్టుయ్లో' మెన తుమ్ ఎత్తిజన్ అంచి రిసా బవుజ జతను. 22 తుమ్ ఉచర. 'తుమ్ యూదుల్క మున్సుబోద జెర్లియె, జోవయింక దేముడుచో మాన్సు జవున్' మెన సున్నతి కెరనుక, జో బోదక ఇదిలన్ సుద్ది కెర[†] మెన మోసే పూర్దుమ్చో రెగిడ్లె, గెద. జా కారిమ్, జలె, మోసే తెన్ మొదోల్ జలిసి నెంజె. జోచి కంఠ అగెచ పూర్దుల్ కి దస్సి కెర్లె తిల. గని సున్నతి కెర మెన ఆగ్గుల్తె రెగిడ్లెన్. జాకయ్, ఏక్ నాడు జెర్పు అట్టు పొదుల్ జలిసి సెలవ్ కడన్లి దీసి సేడ్లె, జా ఆగ్గు పిట్టున్ నాయ్ మెన, జయ్యి దీసి, సెలవ్ కడన్లి దీసి జలెకి, జా కామ్ కెర్తసు. 23 జలె, 'మోసే రెగిడ్లి దేముడుచి ఆగ్గుల్ తెన్, ఈంజ ఏక్ ఆగ్గు పిట్టున్ నాయ్' మెన సెలవ్ కడన్లి దీసి కి ఏక్ మాన్సుకి సున్నతి కెరుక జయెదె జలె, సెలవ్ కడన్లి దీసి కి ఏక్ ఒండోయి మాన్సుచి ఆగ్ చెంగిల్ కెరుక నెంజె గె? 24 జలె, కిచ్చొ జవున్ జర్లు జా తిలె, ఇసి గే దస్సి గే డీసిలి రిసా 'ఆగ్గు పిట్టి' జవున్, నాయ్ మెలె, 'ఆగ్గు పిట్టి నాయ్' రిత ఆగ్గుల్క సంపజా అప్పున్. దస్సి, అర్దుమ్ నెంతె, కన్యారుమ్ నెంతె తీర్పు కెరుక పోన. ఆగ్గుచి అర్దుమ్, జర్లు జలిన్చి అర్దుమ్, సరిగా ఉచర తీర్పు కెర" మెన జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్క యేసు సంగిలన్.

యేసుచి రిసా ఈంజోయి క్రీస్తు గే

25 యేసు దస్సి బోదన కెర్లికయ్, యెరూసలేమ్ పట్టుమ్చ మాన్సుల్ సగుమజిన్ " 'జోక మారుమ్' మెన వెల్లెల మాన్సుల్ కోరప జలోసా ఈంజోయి, కిచ్చొగె. 26 గని, ఈందె, జోవయింబి మొక్క దయిరిమ్ తెన్ బోదన కెర్తయ్, గని జోక 'పోసి' కి మెంతి నాయ్. జలె, జోక 'తెర్తయిందె' మెన దేముడు సంగిలో 'దొర్పు జలో రచ్చొంచుచ కెర్లొసా జతో క్రీస్తు ఈంజోయి' మెన ఏక్ వేల అదికారుల్క రుజ్జు జా అన్నె గె? 27 నాయ్, కిచ్చొగె. మెలె, ఈంజో మాన్సు కేనె తెంతో అయ్లో గే *జానుమ్. గని క్రీస్తు అయ్లెగిన, కేనె తెంతో జెతయ్ గే కక్క నేనెతె జయె నాయ్" మెన ఉచర లట్టబ్బె.

28 జేవ్ ఉచర్లిసి యేసు జాన్లి రిసా, దేముడుచి గుడితె బోదన కెర్లె తిలి పొది, ఇసి మెన కేక్ గలన్. " 'జోక జానుమ్! జో కేనె తెంతో అయ్లో గే అమ్ జానుమ్!' మెన, అంచి రిసా తుమ్ ఉచర్లసు జలె.

† 7:22 7:22 సున్నతి ‡ 7:27 7:27 'సజరేతు గచ్చెయ్ తెంతో అయ్లో' మెన ఉచర్లతి. సేన కెర 'జానుమ్' మెంతి గని పరలోకుమ్ తెంతో అయ్లో గెద.

గని నేనన్ను. అవే అప్పొ జెంక నాయ్. అంక తెద్రయ్లోసా సత్తిమ్ తిలొసా. జోక తుమ్ నేనన్ను. ²⁹ అవే మాత్రమ్, జోక జాని. కీసి మెలె, అవే జోతె తెంతో ఉత్ర అయ్లయ్. జొయ్యి అంక తెద్రయ్లన్” మెన సంగిలన్.

³⁰ యేసు దస్సి సంగితికయ్, జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ “జోక జేలి కెరుమ!” మెన ఉచర్ల, గని జోక కో దెర్రి నాయ్. కిచ్చొక మెలె, అబ్బొనెతె జో గెతి నమయుమ్ తెదొడి జెంక నేతయ్.

³¹ యేసుక వెల్లెల మాన్సుల్ దస్సి విరోదుమ్ జలెకి, మాములుమ్ ప్రజల్, జలె, ఒగ్గర్జెన్ జోక నంపజల. “ఈంజొ మాన్సు ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ వెల్లెల కమె కెర్తయ్. క్రీస్తు మెలో అమ్చొ రచ్చించువ కెర్లొసా అయ్లె ఇసి తయెదె. అన్నె వెల్లెల కమె కెరుక కో తెరితి గే? ఈంజొ జొయ్యి, కిచ్చొగె” మెన నంపజల.

³² ప్రజల్ యేసుక నంపజలి రితి జా ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో ఇసి తిరిమ్ లట్టబంతిసి పరిసయ్యుల్ నూన్లచి రిసా “జోక జేలి కెరుక దెర జా!” మెన దేముడుచి గుడితెచ జమాన్లక వెల్లెల పూజర్లు చి పరిసయ్యుల్ తెద్రయ్లె.

³³ జలె, జా మదెనె యేసు అన్నె బోదన కెర్తె తా, “అన్నె సగుమ్ దీసల్ తుమ్చి తెన్ తయిందె, చి తెదొడిక అంక తెద్రయ్లోసాతె అన్నె ఉట్ట గెచ్చొందె. ³⁴ అవే ఉట్ట గెలి పడ్డొ తుమ్ అంక చజెత, గని అంచెతె పాచ్చుక నెతుర్లు. అవే కేనె తయిందె గే, తుమ్ ఒత్త జెంక నెతుర్లు” మెన సంగిలన్. ³⁵ జాకయ్ యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో “అమ్ నే పాచెతి రితి ఈంజొ కేనె గెచ్చాదె? గ్రెకు దేసిమి తిల చెదుర్లు జలె అమ్చ చ యూదుల్తె గెచ్చ, గ్రెసు దేసుమ్చ సుదల్క బోదన కెరెదె గే? ³⁶ నాయ్ మెలె, ‘తుమ్ అంక చజెలె కి అంచెతె పాచ్చుక నెతుర్లు’ మెన ‘కేనె తయిందె గే, తుమ్ ఒత్త జెంక నెతుర్లు’ మెన కిచ్చొక సంగిలన్?” మెన లట్టబనుక దెర్ల.

³⁷ జా పండుగచి ఆకర్ దీసి అయ్లి. జాక ‘వెల్లొ దీసి’ మెనుల. జా దీసి, ఎత్తిజెన్ బెర తిలిన్తె యేసు టీచ జా, ఇసి మెన కేక గలన్. “కక్క జలెకు తాన్ కెర్లె, అంచెతె జా పివుసు. ³⁸ కో అంక పూర్తి నంపజవుల గే, దేముడుచి కొడెతె రెగ్గయ్లి రితి,

జోచి వెట్టి తెడి ఉంబు పుట్టి రితి జా, జీవ్ దెతో పాని జోచి ఆత్మ చెంగిల్ కెర్తె తయెదె”

మెన, ఎత్తిజెన్ నూనెతి రితి యేసు సంగిలన్.

³⁹ ‘జీవ్ దెతో పాని’ మెన కిచ్చొచి గుర్లక సంగిలన్ మెలె, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మచి గుర్లకయ్. యేసు మెర దేముడు అబ్బొనెతె అన్నె గెలె, జోక కో నంపజా తవుల గే, జోచి జా ఆత్మ జోవయిం చి వెట్టి జెయెదె. జలె, యేసు తెదొడి అబ్బొనెతె అన్నె గెచ్చుక, గవురుమ్ జంక, నేతయచి రిసా, జో సంగిలి జా ఆత్మ తిలిసి తెదొడి జర్లు జంక నేతయ్.

⁴⁰ యేసు దస్సి బోదన కెర్తికయ్, నూన కెర జోచి రిసా ప్రజల్ సగుమ్జెన్ కిచ్చొ మెలె మెలె, “ ‘తెద్రయిందె’ మెన దేముడు సంగిలో జోచ కబుర్లు సంగుక జెంక తిలొసా ఈంజొ నిజమ్ జా తయెదె” మెన సంగిల.

⁴¹ గని అన్నె సగుమ్జెన్ “తెద్రయిందె మెన దేముడు సంగిలో క్రీస్తు రచ్చించువ కెర్లొసా జా తయెదె” మెలె, గని “నెంజె. ఈంజొ గలిలయ ప్రాంతమ్చొ మాన్సు. క్రీస్తు, జలె, గలిలయతె జెర్లక నెంజె. ⁴² ఈందె, దేముడుచి కొడెతె రెగ్గి రితి, అమ్చొ రానొ జలొ దావీదు పూర్లుమ్చొచి నెకుమ్తె క్రీస్తు జెర్లెదె. దావీదుచి గావ్ బేత్సేహమ్. ఒత్తయ్ జో జెర్లక అస్సు. దస్సి జలె ఈంజొ క్రీస్తు జయె కీనాయ్” మెన సంగిల. ⁴³ దస్సి జతికయ్, జోచి రిసా ప్రజల్ దొస్సి మెన్సు జలె. ⁴⁴ జోవయింతెన్ సగుమ్జెన్ “జోక జేలి కెర్లు!” మెన కోరొప జలె. గని జోక దెరుక మెన కో చడితి కి *నాయ్.

దేముడుచి గుడిచ అదికారుల్ కోపుమ్ జలిసి

⁴⁵ తెదొడి, జోక దెర్రి రిసా గెచ్చొ తిల జమాన్లు వెల్లెల పూజర్లు చి పరిసయ్యుల్ తిలిన్తె అన్నె అయ్లె. జెతికయ్, జేవ్ పరిసయ్యుల్, పూజర్లు, “కిచ్చొక జోక దెర అస్సు నాయ్?” మెన గోల కెర్లె. ⁴⁶ గోల

§ 7:42 7:42 నిజమ్ బేత్సేహమ్తె, దావీదు రానొచి నెకుమ్తె జెర్లిలన్; మత్తయి 1:1, 2:1; గని నెన కెర దస్సి మెలె. * 7:44 7:44 జో అబ్బొనెతె అన్నె గెతి నమయుమ్ జంక నేతయచి రిసా దెరుక నెతిర్ల. అన్నె సగుమ్ నుట్టు కి వెల్లెల మాన్సుల్ అల్లర్ కెంక ఉచర్ల కి, నెతిర్ల; లూకా 4:29-30, యోహాను 7:30, 8:20. జోవయిం చి నమయుమ్ జా అయ్లి పొది జేవ్ దెరుక జో ఒప్పొణ్ణె; మత్తయి 26:53-54, మార్కు 14:41, యోహాను 18:4, 6.

కెర్తెకయ్, జేవ్ జమాన్సు, “కేన్ మాన్సు కెయ్ తెద్ది చెంగిల్చి బోదన సంగి నాయ్” మెన సాచి సంగిల. 47 పరిసయ్యుల్ కోపుమ్ జా జోవయింక కిచ్చో జబాబ్ దిల మెలె, “తూమ్ కి జోచ కొణొక మోసిమ్ జలదు గే? 48 అమ్ పరిసయ్యుల్తె జవున్, అమ్చ అదికారుల్తె జవున్ కో జలెకు జోక సంపజా అన్నుమ్ గే? నాయ్, గెద. దస్సి జలె, తూమ్ కిచ్చోక జోక సంప కెరుక? 49 మాములుమ్ ఈంజేవ్ ప్రెజల్ సంప కెర అస్సి, గని మోసి తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ నేన్తి జేవ్క కిచ్చో పున్నిమ్ నాయ్, దేముడుక నేన్తి” మెన ప్రెజల్ సంపజలిన్క వెల్లెల మాన్సుల్ నిస్కారుమ్ సంగిల.

50 యేసుతె అగ్గె రాతి లుంకచోరు కిచ్చోగి పునుక గెచ్చు తిలో నీకొదేమొ మెలో పరిసయ్యుడు, జలె, జో వెల్లెల మాన్సుల్తె అస్సి. 51 అన్నె తిల జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్క జో, జలె, “కేన్ జలెకు మాన్సుక నేరిమ్ వయడ తిలె, దేముడు మోసి తెన్ దిలి ఆగ్గుల్తె రెగ్గయ్లి రితి జో మాన్సు సంగన్తి సాచి నే సూన్తె అగ్గె, జో కిచ్చో కెల్లె గే నాయ్ గే, రుజ్జు నే దెకయ్తె అగ్గె జోక తిర్పు కెర సిచ్చ కెరుక అమ్చి తెన్ నాయమ్ గే? నాయ్, గెద” మెన జాగర్ల సంగిలన్. 52 జేవ్ అన్నె పండితుల్ నీకొదేముక కిచ్చో జబాబ్ దిల మెలె, “తూయి కి గలిలయచో గే, చి జోచి వచ్చెనచి కోడు తుయి సంగితసి? దేముడుచి కొణొ సరిగా నదు కెరు, చి దేముడుచ కబుర్లు సంగితస కో కి గలిలయతె జెర్మితి నాయ్ మెన దెకితె” మెన సంగిల.

53 తెదొడి ఎత్తిజిన్ జోవయించ గెరలె ఉట్టు గెల.

8

వెల్లెల మాన్సుల్ తేరిబోదక దెర యేసుతె కడ అస్సిసి

1 *యేసు, దేముడుచి గుడి తెంతో బార్ జా, జేవ్చి మొక్కి తిలి †బలీవ మెట్టయ్ ఎక్కిలో గెలన్. 2 చి రాత్ పాయితికయ్, దేముడుచి గుడితె అన్నె ఉట్టు అయ్లో. అయ్లో, ఒగ్గర్జిన్ జనాబ్ అయ్ల, చి జో వెన కెర, జోవయింక బోదన కెరుక దెర్లన్. 3 యేసు బోదన కెర్లె తతికయ్, మోసి తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన, పరిసయ్యుల్, బెద జా, ఏక్ తేరిబోదక కడ అస్సి. జా తేరిబోద లంజె జతె తతికయ్, దెర తిల. జలె, బెర తిల మాన్సుల్చి నెడిమి జాక టీచడ్ల. 4 యేసుక కిచ్చో మెల మెలె, “గురుబాబు ఈంజ తేరిబోద లంజె జతె తతికయ్, దెర్ల. 5 ‘ఇన లంజె జలనక పత్తల్ తెన్ పెట మారుక అస్సి’ మెన అమ్చో మోసి పూర్గమ్చోచి అత్తి రెగిడ్డి దేముడుచి ఆగ్గుల్తె అమ్క ఆగ్గు దిలన్. జలె, ఈంజ తేరిబోదచి రిసా తూయి కిచ్చో తిర్పు సంగితె?” మెన యేసుక పున్సిల. 6 కిచ్చోక దస్సి పున్సిల మెలె, జో కిచ్చో జవున్ తప్పు సంగిలె, నేరిమ్ వయడుమ! మెన దస్సి కెర్లె. యేసు మాత్తుమ్, వంపొ జా, బుయ్యె ఊంటి తెన్ కిచ్చోగి రెగిడ్డన్.

7 జేవ్ జోక పునుక ములితి నాయ్ చి రిసా యేసు టీచ, జోవయింక, “తుమ్చితె కో కిచ్చో పాపుమ్ నే కెర తయెదె గే, జోయ్యె తోలితో చి పత్తురు జాక గలుక జయెదె” మెన సంగిలన్. 8 చి అన్నె వంపొ జా, బుయ్యె అన్నె కిచ్చోగి రెగిడ్డన్.

9 జలె, జో సంగిలిసి ఎత్తిజిన్ సూన అర్దుమ్ కెరన, తోలితో వెల్లెల మాన్సుల్, పడ్డో ఎత్తిజిన్ ఎక్కిలోచి పట్టి ఎక్కిలో వర్పు తెన్ బార్ జా, ఉట్టు గెల, చి టీచ తిలి జా తేరిబోదక పిట్టవ, యేసు ఎక్కిలో ఒత్త తిలో.

10 జలె, యేసు అన్నె ఉప్పరి దెక, జా తేరిబోదక, “అమ్మ, కేతె జేవ్ ఎత్తిజిన్? కో తుక నేరిమ్ వయడ్డి నాయ్?” మెన సంగితికయ్, 11 జా తేరిబోద యేసుక, “బాబు, కోయ్ నాయ్!” మెన సంగిలి. తెదొడి యేసు జాక, “ఆవ్ కి తుక నేరిమ్ వయడి నాయ్. తుయి గో, చి అప్పె తెంతో పాపుమ్ నే కెర్లె జి!” మెన సంగ తెర్లవ దిలన్.

“ఈంజ లోకుమ్చక దొర్పు జలి ఉజిడి ఆవ్వి”

12 అన్నెక్ నుట్టు యేసు బోదన కెర్లె తతికయ్ కిచ్చో మెన సంగిలన్ మెలె, “ఈంజ లోకుమ్చక దొర్పు జలి ఉజిడి ఆవ్వి. కో అంచి పట్టి ఇండుల గే, అందర్తె తిలి రితి అందర్బుద్ది ఇండితి నాయ్, గని జేవ్

† 7:52 7:52 గని గలిలయతె జెర్మి నాయ్, యూదయ ప్రదేసిమ్చి జేత్తెసామ్ పట్టుమ్తె జెర్మిలన్, గెద. * 8:1 8:1 యోహానుచి సాచి రెగిడ్డ గ్రీకు జాన తెన్ తోలితో రెగిడ్డ సగుమ్ పున్కల్తె ఈంజ మత్తెలి తయె నాయ్. నెంజెలి, వేరతె తయెదె. సగుమ్తె యోహాను 2:25 చి పడ్డో తయెదె. † 8:1 8:1 ఒత్త బలీవ పండ్ల రూకుల్ తవుల, చి ఇసి నాన్ తయెదె.

దెలి ఉజ్జిడి జోవయింక దొర్లు, జా జోవయించి పెట్టి తయెదె” మెన సంగిలన్. 13 జో దన్సి సంగితికయ్, పరిసయ్యుల్ జోక, “తువి రిసా తుయి సాచి సంగితసి; తుచి సాచి సత్తిమిచి నెంజె” మెన సంగిల.

14 జలె, యేసు జోవయింక, “అవ్ సొంత సాచి సంగల్లె కి, అంచి సాచి సత్తిమి. కిచ్చొక మెలె, అవ్ కేనె తెంతో అయ్లయ్ గే, కేనె అన్నె గతసి గే, అవ్ జాని గని కేనె తెంతో అవ్ అయ్లయ్ గే, కేనె గతసి గే, తూమ్ నేన్సు. 15 తూమ్ అవ్వె కెర మాన్సు ఉచర్తి రగుమ్ తీర్పు కెర్సు, గని అవ్ అప్పెచి మట్టుక కక్క, తీర్పు కెరె నాయ్. 16 గని అవ్ తీర్పు కెరుక జలె, అంచి తీర్పు సత్తిమి జయెదె. కిచ్చొక మెలె, అవ్ అవ్వె కెర కి ఎక్కిలో కి తీర్పు కెరె నాయ్. అవ్, అంక తెద్రయ్లోసా తెన్సి తీర్పు కెరుమదె.

17 “ ‘కో దొగుల ఎత్తి రితి సాచి సంగుల గే, జా సాచి సత్తిమిచి జయెదె’ మెన తుమచి మోసే పూర్ముచొచి అత్తి దేముడు రెగ్గయ్ల †ఆగ్గల్తె రెగ్గ అన్సు. 18 జలె, అవ్ సొంత సాచి సంగితసి, చి అంక తెద్రయ్లో అబ్బొ కి అంచి రితి ఎక్కి రితి సాచి సంగితయ్” మెన వెల్లెల మాన్సుల్క యేసు జబాబ్ దిలన్.

19 జేవ్ జోక, “అబ్బొది కెతె?” మెన పుసిల. పుసితికయ్, యేసు జోవయింక, “తుమ్ అంక నేన్సు. అంచో అబ్బొక కి నేన్సు. అంకయ్ జాన్తడు జలె, అబ్బొక కి జాన్తడు” మెన సంగిలన్.

20 బోదన కెర కెర ఇసి సంగిలి పొది యేసు కేనె తిలన్ మెలె, దేముడుచి గుడితెచి డబ్బుల్ పెట్టల్ తిలి గదితె తిలన్. గని జోక జేలి కెర్తె నాయ్. కిచ్చొక మెలె, జో దేముడు అబ్బొన్తె గతి సమయ్యుమ్ జంక నేతయ్.

21 జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్క యేసు అన్సె, “అవ్ ఉట్ట గెచ్చిందె. ఉట్ట గెలె, తుమ్ అంక చజలె కి, తుమ్చ పాపల్ తెన్సి మొర గెతె. మొర గెలె, అవ్ గెతినతె తుమ్ జెంక నెతుర్పు” మెన సంగిలన్.

22 యూదుల్చ జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో కిచ్చొ మెల మెలె, “ ‘అవ్ గెతినతె తుమ్ జెంక నెతుర్పు’ మెన జో సంగిలిసి కిచ్చొక? జో అత్య కెరన ఎత్తో గెచ్చొదె గే?” మెన లట్టబన్, 23 జలె, యేసు జోవయింక, “తుమి ఎత్తోచ మాన్సుల్, అవ్ ఉప్పిర్ తెంతోచో మాన్సు. తూమ్ ఈంజ లోకుమ్చ కమొ కెర్తెన, అవ్ ఈంజ లోకుమ్చో మాన్సు నెంజె. 24 ‘తుమ్చ పాపల్ తెన్సి మొర గెతె’ మెలయ్. కిచ్చొక మెలె ‘దేముడు తెద్రయ్లో క్రీస్తు, రచ్చించువ కెర్తొసా, ఈంజొయ్’ మెన అంక తుమ్ నే నంపజలె, నిజమి తుమ్చ పాపల్ తెన్ మొర గెతె, పాపుమతె గెతె” మెన సంగిలన్.

25 జోక, జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ యేసుక “తుయ్ కొన్స?” మెన పుసిల. యేసు జోవయింక, “అవ్ కొన్సొ జయిందె గే అవ్ తుమ్క అగ్గె తెంతో సంగితసి గెద, జోయ్యి అవ్. 26 తుమచి రిసా, తుమ్ కెర్తె కమొచి రిసా అవ్ ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ తీర్పు సంగుక జయెదె. గని అంక తెద్రయ్లోసా సత్తిమిచొ, చి లోకుమ్చక అవ్ నూనయ్తెసి కిచ్చొ మెలె, అంక తెద్రయ్లోసాతెయి అవ్ నూన్సి” మెన సంగిలన్.

27 గని, ‘తెద్రయ్లోసా’ మెన దేముడు అబ్బొన్చి రిసా సంగితయ్ మెన వెల్లెల మాన్సుల్ అర్దుమ్ కెరంతి నాయ్, చి రిసా 28 యేసు అన్సె, “అవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసాక తుమ్ టీచడ్డె. టీచడ్డె, అంక ‘జోయ్యి’ మెన వడ్డొక చినితె. తెదోడక అంక ‘జో అవ్వె కెర్తిసి కిచ్చొయ్ నాయ్, గని దేముడు అబ్బొన్సి సికడ్డి రితి కెర్తె తత్తయ్” మెన అంచి రిసా అర్దుమ్ కెరంతె. 29 అంక తెద్రయ్లోసా అంక తోడు అన్సె, అంచి తెన్ అన్సె. జో కెయ్ అంక ములె నాయ్. కిచ్చొక మెలె, అవ్ కెయ్చ తెయ్చ జోచి ఇన్సుమ్ రితి కెర్తెసి” మెన సంగిలన్. 30 జో దన్సి సంగితె తతికయ్, ఒత్త తిలసతె ఒగ్గర్జెన్ జోవయింక నంపజా గెలె.

జోక నంప కెరుక దెర్లనక యేసు బోదన కెర్తిసి

31 జోక నంపజంక దెర్ల వెల్లెల మాన్సుల్క యేసు తెదోడి, “అవ్ సంగిలి రితి ఇండితె తన్సె జలె, నిజమి అంచ సిన్సుల్ జన్సె. 32 చి సత్తిమ్ జాన్తె, చి జా సత్తిమ్ తుమ్క విడ్డల్ కెరెదె” మెన సంగిలన్. 33 గని, విడ్డల్ జతిసిక మాములుమ్ ఈంజ లోకుమ్తె జతిన్చి అర్దుమ్ జేవ్ కెరన, జోక “అమ్ అబ్రాహామ్ పూర్ముచొచి సేకుమ్తెచ మాన్సుల్చి రిసా, కక్క కి కెయ్ కి గతిమాన్సుల్ జము నాయ్. జాకయ్ ‘విడ్డల్

† 8:17 8:17 తెలుగు బైబిల్తె దర్శనాన్తమ్ మెలె, మోసేచి అత్తి దేముడు రగ్గయ్ల ఆగ్గల్ మెన అమ్ జాన్సుమ్. ఈంజ కొడె ఎత్తి, బైబిల్తె అగేచి పావ్ పున్సుకుమతె రెగ్గయ్ జా అన్సు. ఈంజ దెకపుక మెన కుపెయ్ బాన్తె నొయ ప్రమానుమతె మోసే పూర్ముచొచి అత్తి రెగ్గి దేముడుచ ఆగ్గల్ మెన రగ్గవ అన్సు.

జస్సె' మెన తుయి కిచ్చొక అమ్క సంగిలది?" మెన బమ్మ జా పునిల. ³⁴ యేసు జోవయింక, "తుమ్క ఆవ్ నిజమి కచితుమ్ కిచ్చొ సంగితసి మెలె, కో కిచ్చొ పాపుమ్ కెరుల గే, పాపుమ్క గొతిమాన్సుల్ జా అస్సి. ³⁵ గతిమాన్సుల్, జలె, సావుకరిచొ గేరు కెయక తెయక తంక జోవయింక సెలవ్ నాయ్. గని, సావుకరిచొ సొంత పుత్తుసి జలె, కెయక తెయక అబ్బొనీచి గెరి తయెదె. ³⁶ తుమ్ కెర్త పాపల్క తుమ్ దెర్ను సేడ్డిసి తెంత దేముడుచొ పుత్తుసి తుమ్క విడ్డల్ కెర్తెగిన, నిజమి విడ్డల్ జస్సె.

³⁷ "అబ్రాహామ్ పూర్ముచొవి సెకుమ్తె తుమ్ జెర్త అస్సున్ మెన జాని, గని జోచి సెకుమ్తె తుమ్ జెర్తిలెకి, అంచి కొడొ తుమ్చి పెట్టి తియనుక నెనునచి రిసా, అంక మారుక కోర్ప జా అస్సున్. ³⁸ అంచొ అబ్బొతె ఆవ్ దెకిలిన్క ఆవ్ సాచి సంగితసి. తుమ్ మాత్రుమ్, తుమ్చొయ్ అబ్బొది సంగిలిసి కెర్తసు" మెన వెల్లెల మాన్సుల్క యేసు సంగిలన్.

³⁹ యేసు ఇసి సంగితకయ్, జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ జోక, "అబ్రాహామ్ అమ్చొ అబ్బొ!" మెన సంగిలచి రిసా యేసు జోవయింక అస్సె, "తుమ్ అబ్రాహామ్చ బోదల్ జతరు జలె, అబ్రాహామ్ కెర్త కమె తుమ్ కి కెర్తదు. ⁴⁰ దేముడుతె ఆవ్ నూస్సి సత్తిమ్ తుమ్క ఆవ్ సంగ అస్సి, గని అప్పె అంక మారుక తుమ్ కోర్ప జా అస్సున్. అబ్రాహామ్ దస్సి కెరె నాయ్. ⁴¹ గని తుమ్చొ సొంత అబ్బొది కెర్త కమె తుమ్ కెర్తసు" మెన సంగిలన్. జేవ్ జోక "ఆమ్ లంజెపెట్టి జెర్తిలన్ నెంజుమ్. అమ్క ఎక్కిలో అబ్బొ జయెదె, మెలె, దేముడు" మెన సంగిల.

⁴² యేసు జోవయింక, "దేముడు తుమ్చొ అబ్బొది జతొ జలె, తుమ్ అంకయ్ ప్రేమ కెర్తదు. కిచ్చొక మెలె, ఆవ్ జోచి పెట్టి తా జోతె తెంతో బార్ జా ఉట్ట అయ్లయ్. ఆవ్ అచ్చొ జెంక నాయ్, జొయ్యి అంక తెద్దయ్లో. ⁴³ ఆవ్ సంగితసి తుమ్ కిచ్చొక అర్దుమ్ కెరన్సు నాయ్? కిచ్చొక మెలె, అంచ కొడొతెచి సత్తిమ్ తుమ్క అల్లర్ కెర్తయ్, చి నూనుక ఓర్పువ జంక నెతుర్పు. ⁴⁴ తుమ్చొ అబ్బొది సయ్తాన్. తుమ్ జోచ మాన్సుల్ జా, జో కీసాచొ గే, తుమ్ కి దస్సుచ. తుమ్చొ అబ్బొద్చ ఆసల్ తీర్పువ కెరుక తుమ్ కోర్ప జా అస్సున్. మొదొల్ తెంతో జో కూని కెర్తొసా. సత్తిమ్, జోతె, ఎదిలి కి బెదితి నాయ్. జోతె కిచ్చొ సత్తిమ్ కి నాయ్. జో అబద్దుమ్ సంగుక, జోచి సొంత అబద్దుమ్ జొయ్యి లట్టబెదె. జో పూర్తి అబద్దుమ్చొ. జో అబ్బుదల్క అబ్బొసి. ⁴⁵ జాకయ్, ఆవ్ సత్తిమ్ సంగితసిచి రిసా, ఆవ్ సంగితసి తుమ్ నంప కెర్పు నాయ్. ⁴⁶ ఆవ్ కెయ్య కేన్ పాపుమ్ కెర్తయ్ గే, చి తుమ్తె కో అంక 'అబద్దుమ్చొ' మెన సాచి సంగుక జయెదె? కెయ కేన్ పాపుమ్ కెరె నాయ్, చి కో కి దస్సి సాచి సంగుక నెతుర్పు. జలె, ఆవ్ సత్తిమ్ సంగితసి జలె, తుమ్ అంక కిచ్చొక నంప కెర్పు నాయ్? తుమ్ ఉచర. ⁴⁷ దేముడుచ మాన్సుల్ కో జవుల గే, జో దేముడుచ కొడొ నూనుల. తుమ్ కిచ్చొక జోవయింక కొడొ నూనున నాయ్ మెలె. తుమ్ జోవయింక మాన్సుల్ నెంజును" మెన వెల్లెల మాన్సుల్క యేసు సంగిలన్.

వెల్లెల మాన్సుల్ యేసుక పత్రల్ గల మారుక ఉచర్చిసి

⁴⁸ యూదుల్చ జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్, జలె, జోక "శిసమరయ నుదొ జస్సె, చి తుక బూతుమ్ దెర అస్సె మెన అమ్ ఉచర్చిసి సత్తిమ్, కిచ్చొగె" మెన సంగిల. ⁴⁹ జేవ్ దస్సి సంగితకయ్, యేసు జోవయింక కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, "అంక బూతుమ్ దెరె నాయ్. ఆవ్, మాత్రుమ్, దేముడు అబ్బొక గప్పురుమ్ కెర్తసి, గని తూమ్ అంకయ్ గప్పురుమ్ కెర్పు నాయ్. ⁵⁰ అంచి రిసా అంక గప్పురుమ్ నాయ్. గని అంక గప్పురుమ్ కెర్తొ ఎక్కిలో అస్సి. జొయ్యి అంచి రిసా తుమ్చి రిసా తీర్పు కెర సత్తిమ్క రుజ్జు దెకయెదె.

⁵¹ "జలె, తుమ్క ఆవ్ నిజమి కచితుమ్ కిచ్చొ సంగితసి మెలె, అంచ కొడొ కో నిదానుమ్ కెరుల గే, కెయక కి *మొర్తి నాయ్" మెన సంగిలన్. ⁵² దస్సి సంగితకయ్, జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ జోక కిచ్చొ మెలె మెలె, "అప్పె రుజ్జు అయ్లి. నిజమి తుక బూతుమ్ దెరె అస్సె. అబ్రాహామ్ మొరె గెలన్. దేముడుచ కబుర్దు సంగిల పూర్ముచ కి మొరె గెల, గని 'అంచ కొడొ కో నిదానుమ్ కెరుల గే, కెయక †మొర్తి నాయ్'

§ 8:48 8:48 యూదుల్ తెన్ ఎక్కిలోక 'సమరయ నుదొ' మెలె, 'నూనొ' మెలి రితి నిస్సారుమ్ కోడు జయెదె. సమరయ నుదొ మెలి సమరయ ప్రదేసిమ్చొ మాన్సు. * 8:51 8:51 నెంజెలి 'మొర్తు దెకితి నాయ్'. † 8:52 8:52 నెంజెలి 'మొర్తు చకితి నాయ్'.

మెన తుయి సంగితసి! 53 అమోవో పూర్ణమోచో అబ్రాహామోచి కంట తుయి వెల్లో గే? జో మొర గెలో. దేముడుచ కబుర్లు సంగిలన కి మొర గెల. తుయి కొన్నో మెన సంగితసి? సంగు!” మెన యేసుక పుసిల.

54 జలె, యేసు జోవయింక, “ఆవ్ సొంత గవురుమ్ సంగగ్గెగిన, అంచి గవురుమ్ ఆరిచి. జలె, ‘అమోవో దేముడు’ మెన అంచో అబ్బొచి రిసా తుమ్ సంగితసు. జోయ్యి అంక గవురుమ్ కెర్తయ్. 55 గని జోక తుమ్ అగ్గె తెంతో నేన్ను. ఆవ్, మాత్రుమ్, జోక జాని. ‘జోక నేని’ మెన ఆవ్ ఏక వేల సంగితయ్ జలె, తుమ్చి రితి అబద్దుమ్చో జతయ్. గని, నిజామి జోక జాని, చి జోచి కోడు నిదానుమ్ కెర్తసి. 56 ఆవ్ ఈంజ లోకుమ్తె జెర్త తతి దీసి దెకుక మెన తుమ్చో పూర్ణమోచో అబ్రాహామ్, జలె, ఆస తెన్ తిలన్. జలె, అబ్బొసి జలో దేముడుచి సెలవ్ తెన్ దెకిలన్, చి సర్దసంతోనుమ్ జలన్” మెన యేసు సంగిలన్.

57 యూదుల్చ జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ జోక, “తుక యాబయ్ వెర్చుల్ జంక నేతయ్. దస్సి జలె, తుయి పూర్ణమోచో అబ్రాహామ్క కీసి దెక తన్నె! కీనెంజలె జో తుక దెక తయెది గే? బెదె నాయ్!” మెన సంగిల, 58 చి యేసు, “తుమ్క ఆవ్ కిచ్చో నిజామి కచితుమ్ సంగితసి మెలె, అబ్రాహామ్ నే జెర్తితె అగ్గె తెంతో ఆవ్చె తిలయ్, అస్సి” మెన సంగిలన్. 59 జో దస్సి సంగితయ్, ‘దేముడు తెన్ సమ్మందుమ్ సంగితయ్, జా వెల్లి పాపుమ్’ మెన ఉచర, యేసుక పత్రల్ తెన్ పెట మారుక మెన, వెల్లెల మాన్సుల్ పత్రల్ వెంట్ల, గని యేసు నే దెకయ్ జతె, దేముడుచి గుడి తెంతో బారో జా, ఉట్ట గెలన్.

9

గుడ్డి జా జెర్తిలోసాక యేసు చెంగిల్ కెర్తిసి

1 పడ్డె యేసు జోచ సిన్సుల్ తెన్ వట్టి గెతె తిలి పొది, జెర్చున్ తెన్ గుడ్డి మాన్సు ఎక్కిలోక దెకిల. 2 జోక దెక కెర, యేసుచ సిన్సుల్ కిచ్చో పుసిల మెలె, “గురుబాబు, ఈంజో మాన్సు గుడ్డి జెర్తిలిసి జోచి పాపుమ్చి రిసా గే, అయ్యెన్ అబ్బొనచి పాపుమ్చి రిసా గే?” మెన పుసిల. 3 యేసు జోవయింక, “ఈంజో పాపుమ్ కెర్తిసి నెంజె, అయ్యెన్ అబ్బొన పాపుమ్ కెర్తిసి కి నెంజె. జలె, ఇన్నెక చెంగిల్ కెర్తిన్ తెన్ దేముడుచి గవురుమ్ జోచితె దెకయ్ జతె రిసాయి దస్సి జెర్తిలన్. 4 మెద్దెన్ తిలి రితి మదెనె, అంక తెర్తయ్లోసాచ కమె ఆమ్ కెర్తె తంకయ్. కిచ్చొక ‘మెద్దెన్’ మెలయ్ మెలె, అందర్ అయ్లె, కో కి కామ్ కెరుక నెంజె. 5 ఆవ్ ఈంజ లోకుమ్తె ఇసి బుల్లె తిలి మదెనె ఈంజ లోకుమ్చక దొర్చు. జలె ఉజ్జెడి ఆవ్చె జతసి” మెన యేసు బోదన కెర్తన్.

6 యేసు దస్సి సంగితె తా కిచ్చో గుర్చు కెర్తన్ మెలె, బుయ్యె తుంక బుర్ల కెర, జా బుర్ల జో మాన్సుచ అంకివెతె గాఁన దా, 7 జోక “తుయి గెచ్చు సిలోయమ్ మెంతి వెల్లో కుండితె దోవను” మెన సంగిలన్. జా సిలోయమ్ మెంతి నాచి అర్దుమ్ కిచ్చో మెలె, ‘తెర్తయ్లిసి’. జలె, యేసు సంగిలి రితి జో మాన్సు ఒత్త గెచ్చు, దోవన కెర, అంకివె దెకయ్ జా, ఉట్ట అయ్లన్.

8 జో దస్సి చెంగిల్ జా ఉట్ట జెతికయ్, జోచి గవ్వెచ మాన్సుల్, జో అగ్గె బిచ్చిమ్ నజితె తిలిసి దెక తిల అన్నె సగుమ్జెన్ కిచ్చో మెన లట్టబ్బన్ మెలె, “ఈంజోయి అగ్గె బిచ్చిమ్ నజ నజ రోజక వట్టి వెన తిలోసా, కిచ్చొగె” మెన లట్టబంతె తిల. 9 సగుమ్జెన్ “జోయ్యి” మెన సంగిల. అన్నె సగుమ్జెన్ “నెంజె, గని జోచి పోలికచో మాన్సు” మెన సంగిల. గని జో “ఆవ్ జోయ్యి!” మెన సంగిలన్.

10 జేవ్ ప్రెజల్, జలె, జో మాన్సుక, “జలె, కీసి జా అప్పె దెకితసి?” మెన ఆచారిమ్ జా పుసిల. 11 జో మాన్సు జోవయింక, “యేసు మెంతో జో మాన్సు బుర్ల కెర అంచ అంకివెతె గాఁన దా, తుయి గెచ్చు సిలోయమ్ వెల్లో కుండితె దోవను! మెన అంక సంగిలన్. ఆవ్ గెచ్చు దోవన్లయ్, చి అంకివె డీసిల!” మెన సాచి సంగిలో. 12 “జో అప్పె కేతె?” మెన జేవ్ జోక పుసిల, చి “ఆవ్ నేని” మెన జో సంగిలన్.

పండితుల్ గుడ్డి మాన్సుక పరిచ్చు కెర్తిసి

† 8:56 8:56 ఎట్టి అదికారమ్ తిలో దేముడు దెకయ్లి సివ్చతె దెకిలన్, కిచ్చొగె. తొలితొ రిగ్గె సగుమ్ పున్కలతె ‘నెంజె’ తెంతో ‘తయెది గే?’ ఎదచి కోడు తయె నాయ్.

§ 8:57 8:57 ఈంజ మత్తిలి గ్రీకు బాస తెన్

13 జో గుడ్డి జా జెర్మిలోసాక ప్రజల్ పరిసయ్యుల్తె కడ నిల. 14 జలె, యేసు బుర్ల కెర జోచ అంకివొతె గాఁన చెంగిల్ కెర్రి దీసి కేన్ దీసి మెలె, జోవయించి బక్రి కెర్రి నెలవ్ కడన్లి దీసి. 15 జాకయ్, పరిసయ్యుల్ కి “తుక అంకివొ డీసయ్లీసి కీసి జర్లు జలి?” మెన పరిచ్చ కెర్ల. చి జో మాన్సు జోవయింక, “జో బుర్ల అంచ అంకివొతె గానిలన్, చి అవ్ దోపన్లయ్, చి అప్పె దెకితసి” మెన సంగిలన్. 16 పరిసయ్యుల్తె సగుమ్జన్ “జో మాన్సు దేముడుతె తెంతో అయ్లోసా నెంజె. కిచ్చొక మెలె, నెలవ్ కడన్లి దీసి పిట్టవన్తయ్” మెన యేసుచి రిసా తీర్పు సంగిల. గని అన్నె సగుమ్జన్ “పాపుమ్ కెర్లొ మాన్సు, జలె, దేముడుచి అదికారుమ్ దెకయ్త గుర్తుల్ కెరుక నెత్తిర్” మెల, చి దొన్సి జటల్ జల. 17 జాకయ్, జో గుడ్డి మాన్సుక కిచ్చొ మెన అన్నె పరిచ్చ కెర్ల మెలె, “జో తుక అంకివొ డీసయ్లీ రిసా, తుయి జోచి రిసా కిచ్చొ ఉచర్లసి?” మెన పుసిల. జో జోవయింక “దేముడుచ కబుర్లు సంగితో ఎక్కిలో జయెదె” మెన జబాబ్ దిలన్.

18 జో ‘నిజుమ్ అగ్గె గుడ్డి తిలో, చి చెంగిల్ జలె’ మెన, యూదుల్చ జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ మొదోల్క నంప కెర్రి నాయ్ చి రిసా జోచ అయ్యున్అబ్బొన్క బుకార్ల. 19 బుకారా కెర, జోవయింక “ఈంజో తుమ్చొ పుత్తుది గే? జెర్మిల్ తెంతో గుడ్డి తిలో గే? దస్సి జలె, కీసి జా అప్పె దెకితయ్?” మెన పుసిల. 20 అయ్యున్ అబ్బొసి కిచ్చొ జబాబ్ దిల మెలె, “ఈంజో అమ్చొ పుత్తు” మెన, ‘ఈంజో గుడ్డి జా జెర్మిల్’ మెన జానుమ్. 21 గని అంకివొ అప్పె డీసయ్లీసి కీసి జర్లు జలి గే, కో జోచ అంకివొ చెంగిల్ కెర్లన్ గే, నేనుమ్. జోక తుమ్ పున దెక. జో ఉబెడోబోద గెద? జోయ్యు సంగెదె” మెన జబాబ్ దిల. 22 అయ్యున్ అబ్బొసి కిచ్చొక దస్సి మెల మెలె, వెల్లొ మాన్సుక బితె తిల. కిచ్చొక మెలె, యేసుక ‘దేముడు తెర్లయ్లో క్రీస్తు రచ్చించువ కెర్లొసా’ మెన కో జెలెకు ఒప్పనై, జోవయింక సబగేర్ తెంతో ఉదడ గెలుక అస్సె, చి అన్నె కెయక కి పెనడుక జయె నాయ్ మెన వెల్లెల మాన్సుల్ అగ్గె తెంతో ఉచర అస్సి. 23 జాకయ్, “జో ఉబెడోబోద. జోకయ్ పున!” మెన అయ్యున్ అబ్బొసి సంగ తిల.

24 జాకయ్ తెదొడి, గుడ్డి జా జెర్మి తిలో జో మాన్సుక జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ అన్నెక్ సుట్టు బుకారా కెర జోక కిచ్చొ మెల మెలె, “జో యేసు పాపుమ్ కెర్లొసా మెన ఆమ్ జానుమ్. జాకయ్, తుయి చెంగిల్ జలిన్చి రిసా దేముడుక గవురుమ్ కెరు, గని జో యేసుక షొని” మెన ఆటంకుమ్ కెర్ల. 25 గని జేవ్ దస్సి సంగిలే కి, జో జోవయింక, “జో పాపుమ్ కెర్లొసా గే నెంజె గే అవ్ నేని, గని కిచ్చొ కచితుమ్ జాని మెలె, అవ్ అగ్గె గుడ్డి జా తిలె కి, అప్పె దెకితసి” మెన సాచి సంగిలన్. 26 దస్సి సంగితికయ్, జేవ్ జోక “తుక జో కెర్లొసి కిచ్చొ? తుచ అంకివొ కీసి చెంగిల్ కెర్లన్?” మెన అన్నెక్ సుట్టు పుసిల. 27 చి జో అన్నె జోవయింక, “అవ్ తెదొడి సంగిలయ్, గని తుమ్ నూన్సు నాయ్. కిచ్చొక అన్నెక్ సుట్టు నూసుక కోరవ జతసు? తూమ్ కి ఏక్ వేల జోచ సిస్సుల్ జంక కోరవ జతసు గే?” మెన పుసిలన్.

28 జో దస్సి పుసితికయ్, జేవ్ “తుయి జోచొ సిస్సుడు. తుచి ఇస్టుమ్! ఆమ్, మాత్రుమ్, మోసే పూర్లమ్చొవ సిస్సుల్! 29 మోసేచి అత్తి ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు జోచ కబుర్లు సంగ అస్సె మెన జానుమ్. జో యేసు జలె, కేన తెంతో అయ్లో గే, నేనుమ్” మెన సంగిల.

30 జాకయ్, చెంగిల్ జలె జో మాన్సు జోవయింక అన్నె కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, “అబ్బుజోమ్మ! అంచ అంకివొ జో అన్నె డీసయ్లెకి, కేన తెంతో అయ్లో గే తుమ్ నేను గే? 31 ‘కో పాపుమ్ కెర్లొసా జవుల గే, దేముడు జోక దెకె నాయ్ గని, కో జెలెకు జోవయింక సత్తిమ్ కెరెదె గే, జోకయ్ జో ప్రబు దెకెదె’ మెన ఎత్తిజన్ జానుమ్. 32 లోకుమ్ జెర్మయ్లె తెంతో, కేన జెర్మన్ గుడ్డి జా తిలో మాన్సుక కో చెంగిల్ కెర్లొసి కో నూసుక నాయ్. 33 దేముడు తెంతో ఈంజో మాన్సు జెత్తో నాయ్ జలె, అంచి బాద గెచ్చవుక ఎగ్గర నెత్తిర్” మెన వెల్లెల మాన్సుల్క బుద్ది సంగిలన్.

34 జో దస్సి సంగితికయ్, జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ జోక కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, “నిజుమి రితి పాపుమ్ తెన్ జెర్మిలోసా, తుయి అమ్క నికడుక జయె నాయ్” మెన, జో కెయక కి అన్నె నే జెతి రితి సబగేర్ తెంతో జోక ఉదడ గెల.

చెంగిల్ జలె మాన్సుక యేసు దయిరిమ్ కెర్లొసి

35 జో మాన్సుక వెల్లెల మాన్సుల్ ఉదడ్డి సిచ్చ కెర్తినచి రిసా యేసు నూన కెర, జోక చజ దెక, “మాన్సు జా జెర్సున్ అయ్లోసాక తుయి సంపజా అస్సిని గే?” మెన పునిలన్. 36 జో మాన్సు యేసుక “బాబు, ఆవ్ జోక సంపజంక ఇస్టుమ్ జా అస్సి. జో కేతె?” మెన పునిలన్, చి 37 యేసు జోక, “తుయి జోక దెక అస్సిని. తుచి తెన్ అప్పె లట్టబ్బొసా జొయ్యి.” మెలన్. 38 జో మాన్సు “ప్రబు, ఆవ్ సంపజతసి” మెన జోకర బక్తి కెర్తె.

39 తెదొడి యేసు ఒత్త తిల మాన్సుల్క, “ఆవ్ ఈంజ లోకుమ్తె అయ్లీసి లోకుమ్చక తీర్పు కెర్తి రితి జతయ్. కిచ్చొక మెలె, ఆవ్ జెతికయ్, గుడ్డి జల మాన్సుల్ దెకితతి, చి గుడ్డి నెంజిల మాన్సుల్ గుడ్డి రితి జతతి” మెన సంగిలన్. 40 జలె, జోచి పాసి తిల పరిసయ్యుల్ సగుమ్జన్ ఈంజ కోడు నూన కెర “అమ్క కి ‘గుడ్డి మాన్సుల్’ మెన తుయి సంగితసి గే?” మెన యేసుక పునిల. 41 యేసు జోవయింక, “తుమ్ నిజుమి గుడ్డి జా తత్తరు జలె, తుమ్క కిచ్చొ పాపుమ్ తత్తి నాయ్. గని ‘అమ్ దెకితసుమ్’ మెన తుమ్ సంగితసుచి రిసా తుమ్చి పాపుమ్ గెచ్చె నాయ్.

10

మెండల్సాడు అన్నె గొవుడు రకితసి

1 “తుమ్క కచితుమ్ నిజుమి ఆవ్ కిచ్చొ సంగితసి మెలె, మెండల్సాడు ఏక తిలె, ఎక్కిలో జా కెర గుమ్ముమ్ వాట్ నే గెతె, కూడ డేవ పెసిలె, జో చోరు జయెదె. 2 గని గుమ్ముమ్ వాట్ కో పెసిదె దే, జొయ్యి గొవుడు జయెదె. 3 జా సాడుక గుమ్ముమ్ రకితోసా ఎక్కిలో తిలె, గొవుడుక వాట్ తయెదె. జో గొవుడుచి అవాడ్ జో రకిత మెండల్ కి చినుల, చి జో రకిత మెండల్క జో నవ్వొ తియ తయెదె, చి జోవయింక జో రోజుక బార్ కెరెదె. 4 జొయ్యి సొంత రకిత మెండల్క బార్ కెర్తె, జో కేనె ఉదడెదె గే, జేవ్ గెచ్చుల. కిచ్చొక మెలె, జేవ్ సంపజలో గొవుడుచి అవాడ్ జేవ్ చినితతి. 5 వేర మాన్సు అయ్లె, జోవయించి అవాడ్ నేన్తి, చి సంపజతి నాయ్, చి ఉట్టు నిగుల” మెన యేసు సంగిలన్. 6* జలె, యేసు జా సంగిలే కి, జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ అర్దుమ్ కెరంతి నాయ్.

పరలోకుమ్చి రాజుమ్క దొర్కు జలి గుమ్ముమ్ ఆవ్

7 జాకయ్ యేసు జేవ్క అన్నె, “ఆవ్ తుమ్క నిజుమి కచితుమ్ కిచ్చొ సంగితసి మెలె, ఆవ్ సంగిలి మెండల్సాడె పెసితి గుమ్ముమ్ ఆవ్వె. 8 అంచి కంట అగ్గె అయ్ల గొవుడ్లు ఎత్తిజన్ చోర్లు, చోర్లన జల. మెండల్ జోవయింక అవాడ్ సూన్తి నాయ్. 9 దొర్కు జలి గుమ్ముమ్ ఆవ్వె. ఆవ్ తిలి గుమ్ముమ్ వాట్ కో పెనుల గే, రచ్చింఛువ జవుల, చి జా సాడు జోవయించి సొంత టాన్ జయెదె, చి పెనుక బార్ జంక జతె తవుల, చి చెంగిల్ అన్నిమ్ జోవయింక దొర్కు జతె తయెదె. 10 చోరు, జలె, ఆరి మెండల్క చోరుక, కండ గెలుక, పాడి కెరుక జయెదె. ఆవ్, మాత్తుమ్, కిచ్చొక అయ్లయ్ మెలె, అంచ మెండల్ జల మాన్సుల్క ‘జతు, ఎదిలి చెంగిల్ †జేవ్ జోవయింక దొర్కు జవున్’ మెనయ్ అయ్లయ్.

11 “అవ్వె చెంగిలో గొవుడు జయెదె. గొవుడు చెంగిలోచొ జలె, మెండల్ కిచ్చొ ప్రమాదుమ్ జతి రితి జలె, జోవయింక ‘మొర్తు నాయ్. జతు’ మెన జొయ్యి అడ్డు జా, జోవయింక రచ్చింఛువ కెర్తి రిసా జోచి జేవ్ దా మెరెదె. ఆవ్ కి దస్సి జయెదె. 12 ఎక్కిలో జవున్ నిజుమ్ తిలో గొవుడు నెంజితె, ఆరి డబ్బుల్క జవున్ ముంద రకిలె, జేవ్ మెండల్ జోవ సొంత మెండల్ నెంజిలి రిసా, మెండల్క మారితో కిచ్చొ జవున్ జతు అయ్లె, కూలిక రకితో జో మాన్సు ఉట్టు నిగ, మెండల్ న్స్టుమ్ జతి రితి ముల దెయెదెచి. ఉట్టు నిగెలె, జో జతు కేన్ మెండక దెర, తిల మెండల్క చెదుర్పు కెరెదె. 13 జో వేర మాన్సు కిచ్చొక దస్సి ఉట్టు నిగ మెండల్క మాలజ్ కెర ములెదె మెలె, ఆరి డబ్బుల్కయ్ రకితయ్చి రిసా. జోచ సొంత మెండల్ నెంజితి, చి మొర్లె కి జలె కి, జోక బాద నాయ్.

* 10:6 10:6 జేవ్ వెళ్లి మాన్సుల్కయ్ ‘చోర్లు’ వేర మాన్సుల్ మెన్తయ్. జోకయ్ ‘గొవుడు’ మెన్తయ్. † 10:10 10:10 ‘చెంగిల్ జేవ్’ మెలె, పరలోకుమ్తె దెదితి జివు. యోహాను 3:15.

14 “అవ్ జలె, చెంగిలో గొవుడు. 15 అంచో అబ్బొ అంక జానె, ప్రేమ కెర్తయ్. అవ్ కి అబ్బొక జాని ప్రేమ కెర్తసి. దస్సి, అంచ మెండల్ అవ్ జాని, ప్రేమ కెర్తసి. జేవ్ కి అంక జాన్తి, ప్రేమ కెర్తతి. అన్నె, జేవ్ అంచ మెండల్ జల మాన్సుల్క ‘మొర్తు నాయ్, గని జితు’ మెన అవ్ మొర గెచ్చిందె.

16 “అన్నె, వేర దేసిమలుచ వేర ప్రెజల్చ మాన్సుల్ అంక నంపజా అంచ మెండల్ జవుల. జోవయింక కి అంచి మందయ్ బెదవనుక అన్నె. జేవ్ కి అమ్చి అవాడ్ సూన జెవుల. అయ్లె, జేవ్ కి ఈంజేవ్ కి ఎక్కి మంద జవుల, చి జేవ్ ఎత్తిక అవ్ ఎక్కిలో గొవుడు జయిందె. 17 జలె, అంచ మెండల్ జలనక రచ్చించుచ కెర్తె రిసా మొర గెచ్చిందె చి రిసా అబ్బొ అంక ఒగ్గర్ ప్రేమ దెకితయ్, చి మొర గెలి కి, అన్నె జీవ్ జా ఉట్టిందె. 18 మాన్సుల్ అంక మార గెలి కి, అవ్ నే ఒప్పిలె నెత్తిర్తి. గని, అంచి ఇస్సుమ్కయ్ మొరిందె. అంచి ఇస్సుమ్క మొరుక అదికారుమ్ అన్నె, అన్నె, అన్నె జీవ్ జా ఉట్టుక కి అంక అదికారుమ్ అన్నె. జా ఎత్తి అవ్ నెరవెర్చుచ కెరుక మెన అంచో అబ్బొ తియార్లి కామ్” మెన యేసు బోదన కెర్తన్.

యేసుచి రిసా వెల్లెల మాన్సుల్ అన్నె దొన్నె జట్టు జలిన

19 యేసుచ ఈంజేవ్ కొడోచి రిసా యూదుల్చ ఒత్తచ వెల్లెల మాన్సుల్ అన్నె దొన్నె జట్టు జలె. 20 జోవయింక ఒగ్గర్ జిన్, “జోక బూతుమ్ దెర్లి రిసా వెర్లి జా అన్నె. జోవ కొడో అమ్ కిచ్చొక సూనుక?” మెన సంగిల. 21 అన్నె సగుమ్ జిన్ “ఇన కొడో బూతుమ్ దెర్లి కొడో నెంజితి. అన్నె, గుడ్డి జల మాన్సుల్క చెంగిల్ కెరుక బూతల్ దెర్లక నెక్కి తయెదె గే? నాయ్, గెద?” మెన సంగిల. 22 ఇదిల్ పడ్డె, అన్నెక పండుగు అయ్లి. “ఎక్కి దేముడుకయ్ తవున్” మెన పూర్తుమ్ పొది దేముడుచి గుడి సుద్ది కెర్తె ఏక కామ్చి గుర్తుచి పండుగు, జా. 23 చల్లి పొది జా, జలె, దేముడుచి గుడితెచి రాన్ జలో సాలో మోసు పూర్తుమ్చొచి నావ్ తిలి వెల్లి పేడితె యేసు బుల్లె తతికయ్, 24 యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ జోచి సుట్టునంత బెర జా, జోక అన్నె పరిచ్చ కెరుక దెర్లి. కిచ్చొ మెన పునిల మెలె, “అన్నె కెత్తి దీనల్ అమ్ నేన తతి రితి కెర్తె? తుయి రచ్చించుచ కెర్తె రిసా జిత్తి క్రీస్తు జలె, అమ్క సొస్తుమ్ సంగు!” మెన సంగిల. 25 జలె, యేసు జోవయింక, “తుమ్క అగ్గె సంగిలయ్, గని తుమ్ నంప కెర్తె నాయ్. అబ్బొసి జలో దేముడుచి నావ్ తెన్ అవ్ కెర్తె కమ్మె కి అంచి రిసా ‘జోయ్యి’ మెన సాచి సంగితతి. 26 గని, అంచి మెండల్ మందతెచ తుమ్ నెంజునచి రిసా తుమ్ నంపజంక నెతుర్చు. 27 అంచ మెండల్ జలె, అంచి అవాడ్ సూనతతి. అవ్ జోవయింక జాని, సైమ కెర్తసి, చి అంచి పట్టి జెతతి. 28 దేముడుచి రాజిమతె బెదితి, మొర్ల పరలోకుమతె గెచ్చొ కెయ్క తెయ్క జతి వరుమ్ జోవయింక అవ్ దెతసిచి రిసా, జేవ్ కెయ్క కి సిచ్చొ జతి మొర్తుతె గెలి నాయ్, అన్నె, కో కి జోవయింక అంచి అత్తి తెంతో ఉర్లక నెత్తిర్తి. 29 అంచో దేముడు అబ్బొ జోవయింక అంచి అత్తి సార్చొ కెర దిలన్. జోయ్యి ఎత్తిచి కంట వెల్లిచి రిసా, జో అంచో అబ్బొసి జలో దేముడుచి అత్తి తెంతో జోవయింక కో కి ఉర్లక నెత్తిర్తి. 30 అవ్ అంచో అబ్బొ ఎక్కి” మెన యేసు వెల్లెల మాన్సుల్క సంగిలన్.

31 యేసు ఇసి సంగితికయ్, ‘జోక పత్రల్ తెన్ పెట మార గెలుమ’ మెన, జా దీన్చి రితి వెల్లెల మాన్సుల్ పత్రల్ వెంట్ల. 32 యేసు జోవయింక, “దేముడు అబ్బొ కెరయ్ల చెంగిల్ కమ్మ ఒగ్గర్ తుమ్క దెకచ అన్నె. జేవ్ కమ్మె కేన్ కామ్క ‘గర్చొ’ మెన తుమ్ అంక పత్రల్ గల మారుక ఉచర్తయ్?” మెన పునిలన్, చి 33 వెల్లెల మాన్సుల్ జోక, “కిచ్చొ చెంగిల్ కామ్ కెర్తె రిసా పత్రల్ గల మారుమ్ నాయ్, గని తుయి రిత్తయ్ మాన్సు దేముడు తెన్ సమ్మందయ్ సంగుక, జోచి విలువ కడ్డి రిసాయి, జా వెల్లి తప్పుకయ్” మెన సంగిల.

34-35 జాకయ్ యేసు జోవయింక ఇసి మెన జబాబ్ సంగిలన్, “తుమ్క ‘దేముడు జస్త్’ మెన సంగిలయ్

మెన జోవయింక కలుర్లు సూన సికడ్ల మాన్సుల్చి రిసా తుమ్చి † మోసే పూర్తుమ్చొచి అత్తి దేముడు రెగ్గయ్ల అగ్గల్ తె రెగ్గయ్లో, గెద? జో దేముడు రెగ్గయ్లినె కో మాన్సు పిట్టవుక నెత్తిర్తి, గెద. 36 జలె, జో దేముడు అబ్బొ అంక జోవయింక కామ్కయ్ నిసాన అదికారుమ్ దా అంక ఈంజ లోకుమతె తెర్తయ్లో. తెర్తయ్లో జలె, ‘అవ్ దేముడుచొ వుత్తుసి’ మెన అవ్ సంగిలి రిసా ‘జోచి విలువ కడ్డయ్’ మెన తుమ్

† 10:34-35 10:34-35 తెలుగు బైబిల్ తె దర్శనాశ్రమ మెలె, మోసేచి అత్తి దేముడు రెగ్గయ్ల అగ్గల్ మెన అమ్ జానుమ్. ఈంజ కొడో ఎత్తి బైబిల్ తె అగేచి పావ్ పుస్తకమతె రెగ్గయ్ జా అన్నె. ఈంజ దెకవుక మెన కుమియ్ లానతె నొయ ప్రమానుమతె మోసే పూర్తుమ్చొచి అత్తి రెగ్గి దేముడుచ అగ్గల్ మెన రగ్గవ అన్నె.

కిని సంగుక జయెదె! 37 అవ్ దేముడు అబ్బొచ కమె కెర్తసి నాయ్ జలె, అంక నంపజంక పోన. 38 గని దేముడు అబ్బొచ కమె అవ్ కెర్తసి జలె, అంకయ్ తుమ్ నే నంప కెర్తె కి, జేవ్ కమె దెక జేవ్ కమెకయ్ నంపజా. జేవ్ కమెక నంపజలె, దేముడు అబ్బొ అంచి పెట్టి తిలిసి, అవ్ జో అబ్బొచి పెట్టి తిలిసి చినితె, చి తుమ్క అర్దుమ్ జెయెదె” మెన యేసు సంగిలన్. 39 యేసు దస్సి సంగితికయ్, జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ జోక దెరుక దెకిల, గని జోవయించి అత్తి దెర్పు నే సేడ్త బార్ జా ఉట్టు గెలన్.

40 యేసు ఉట్టు గెచ్చ, యోర్దాను గాడు ఒత్తల్తో గెచ్చ, అగ్గె యోహాను బాప్తిసుమ్ దెతె తిలిన్తె టాన్తె సగుమ్ దీసల్ ఒత్త తిలన్. 41 ఒత్త తతికయ్, మాన్సుల్ ఒగ్గెరజిన్ జోతె జా కెర, కిచ్చొ మెన సంగితి తిల మెలె, “దేముడుచి అదికారుమ్క గుర్తు దెకయ్త కమె కేన్ కి యోహాను కెర నాయ్, గని ఈంజో యేసుచి రిసా జో సంగిలిసి ఎత్తి సత్తిమ్!” 42 ఒత్త తిలన బలేగ జీన యేసుక ఒత్త తెన్ నంపజలె.

11

లాజర్ మెలో మాన్సు మొర గెలిసి

1 లాజర్ మెలో ఎక్కిలో జోర్దొ సేడ్తన్. జో కేన్ గవ్వెవొ మెలె, మరియ మార్త మెల దొగుల బేన్సివొ చి బేతనియ గవ్వెచొ. 2 పడ్డె తేరబోద ఎక్కి యేసుక తేల్ గాన, జాచి సెండి తెన్ జోచ చట్టొ పుంచెదె. జయ్యి ఈంజ మరియ జెయెదె. జోర్దొ సేడ్తసా జేవ్చొ అన్నొసి జయెదె.

3 జలె, లాజర్చ బేన్సివొ “ప్రబువ, తుయి ప్రేమ కెర్తెసా జబ్బు సేడ అస్సె” మెన యేసుతె కబుర్ తెద్రయ్ల. 4 గని యేసు ఈంజ కబుర్ నూన, “ఈంజ జబ్బు సేడ్తసి జో మొర్తి రిసాయి నాయ్, గని దేముడుచి నావ్ గవ్వరుమ్ జతి రిసాయి, అవ్ జోచొ పుత్తున్చి అదికారుమ్ దెకయ్తె రిసాయి” మెన, సిస్సుల్క సంగిలన్. 5 మార్తక, జాచి బేన్సిక, లాజర్క, యేసు బలే ప్రేమ తిలో, 6 గని లాజర్ ‘జబ్బు తెన్ అస్సె’ మెన నూన్లె కి, జో తిలి టాన్తె యేసు అన్నె దొరతి తా గెలో.

7 జా దొరతి గతికయ్, జోచ సిస్సుల్క, “యూదయ ప్రదేసిమి అన్నె గెచ్చుమ్!” మెన యేసు సంగిలన్. 8 జేవ్ సిస్సుల్ జోవయింక “గురుబాబు, ఈంజ మదెన యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ తుక పత్తల్ గల మారుక ఉచర్తె తిలె కి, తుయి అన్నె ‘ఒత్త గెచ్చొందె’ మెన ఉచర్తెన గే?” మెన బియె గెచ్చ జోక సంగిల. 9 యేసు జోవయింక, “ఒండి మెదెనె పాసి పాసి బార గంటల్చి ఉజడి తయెదె, గెద? దస్సి జలె, జా బార గంటల్చి ఉజడి తిలె పొది మాన్సు ఇండిలె, ఈంజ లోకుమ్చి ఉజడి రిసా జోక వాట్ డీన్తయ్, చి సేడె నాయ్. 10 గని, జేవ్ అందర ఇండిలె, ఉజడి నెంజిలి రిసా జేవ్ సేడుల” మెన సంగిలన్.

11 యేసు జోవయింక దస్సి సంగ అన్నె, “అవ్ ప్రేమ కెర్తె లాజర్ నిజ అస్సె, గని జోవయింక ఉట్టువుక గెతసి” మెలన్, చి 12 సిస్సుల్ “దస్సి జలె, ప్రబు, జో నిజ తిలెగిన, చెంగిల్ జయెదె. కిచ్చొ బాద నాయ్” మెలె. 13 జలె, ‘నిజ అస్సె’ మెన జో మొర్తినచి రిసా యేసు సంగ తిలన్. గని, ‘మాములుమ్ నిజ తతినచి రిసా సంగితయ్’ మెన సిస్సుల్ ఉచర్తె. 14 తెదొడి “లాజర్ మొర గెచ్చొ అస్సె” మెన యేసు జోవయింక సొమ్మమ్ సంగ, 15 అన్నె, “జో మొర గెలి పొది అవ్ ఒత్త నెంజిలిసి చెంగిలి. కిచ్చొక మెలె, తుమ్చి రిసాయి. మెలె, అంచి రిసా తుమ్ దయెరిమ్ తెన్ నంపజతి రిసా ఈంజ ఎత్తి జగ్గు జతయ్. అల్లె జోతె గెచ్చుమ్!” మెన సంగిలన్.

16 ‘కల్వల్ జెర్మిలొసా’ మెలి ఆసిమ్ నావ్ తిలో తోమా మెలో సిస్సుడు, జలె, తిల సిస్సుల్క, “జోమ్మ, ఆమ్ ఇన్నెతెన్ మొర గెచ్చుక గెచ్చుమ్!” మెన సంగిలన్, చి జేవ్ బార్ జలె.

యేసు లాజర్చ బేన్సివొ తెన్ సంగిలిసి

17 జేవ్ బేతనియ గవ్వె పాసి అయ్లె, యేసు కిచ్చొ కబుర్ నూన్లొ మెలె, ‘లాజర్క మెన్నె రోవ చెత్తర్ పొదుల్ జా అస్సె’ మెన నూన్లన్. 18 జలె, జా గావ్ యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ తెంతొ పాసి పాసి ఎక్కి దొన్ని మయిలు దూరి అస్సె. ఒగ్గెర్ దూరి నాయ్, 19 చి జేవ్చి అన్నొసి మొర్తి రిసా మార్తక చి మరియక బురియవుక మెన, యెరూసలేమ్చ యూదుల్ ఒగ్గెరజిన్ జా అస్తి. 20 జలె, యేసు జెతయ్ మెన మార్త నూన కెర, జోక దస్సుల్ జంక మెన వాట్ ఎదక అయ్లె, గని మరియ గెరి తా గెలి. 21 మార్త జోక దస్సుల్

జా జోకర, యేసుక, “ప్రబు, తుయి ఇన్నె తత్తది జలె, అంచో అన్నొ మొర్తో నాయ్. 22 గని అప్పె కి తుయి దేముడుతె కిచ్చొ సంగిలే కి తుక దెయెదె మెన జాని” మెన సంగిలి.

23 యేసు జాక, “తుచో అన్నొది అన్నె జీవ్ జా ఉట్టెదె” మెలన్. 24 మార్త జలె, జోక “ఈంజ లోకుమ్ ఇని తతినది ఆకర్ దీసిక, ఈంజ లోకుమ్చ మాన్సుల్ ఎత్తిజన్ అన్నె జీవ్ జా ఉట్టితి దీసిక, అన్నొ అన్నె ఉట్టెదె మెన జాని” మెన సంగిలి. 25 చి యేసు జాక, “మొర గెలసక ఉట్టుయ్లోసా, దొర్కు జలి జీవ్ దెతోసా ఆచ్చ్యె. అంక కో నంపజా గెచ్చుల గే జోవయింబి ఆగ్ మొర గెలె కి, జివుల. 26 చి, కో అంక నంప తెన్ జితతి గే, సిచ్చ జతి మొర్కుతె కెయెక కి గెతి నాయ్. అమ్మ, ఈంజ కోడు తుయి నంపజతసి గే?” మెన పునిలన్. 27 మార్త యేసుక “నంపజా అస్సి ప్రబు. ఈంజ లోకుమ్తె జెంక తిలో రచ్చింపుచ కెర్తొసా జతో క్రిస్తు తుయి మెన, దేముడుచో పుత్తుని తుయి మెన నంప తెన్ అస్సి” మెన ఒప్పున సంగిలి.

28 జలె, మార్త ఇని సంగిలి బేగి, యేసుక ఒత్త ముల దా గెరి గెచ్చ, “గురుబాబు జా అస్సె. తుక బుకార్తయ్” మెన బేస్సి జలి మరియక తిరిమ్ సంగిలన్. 29 మరియ ఈంజ కోడు నూన, చట్టున ఉట్టు, యేసుతె గెచ్చుక బార్ జలి. 30 ఈంజ మదెనె, యేసు కేనె అస్సె మెలె, మార్త జోక దస్సుల్ జా ముల దిలి టాన్తె రక అస్సె. గచ్చ్యె జెంక నేతయ్.

31 మరియ చట్టున బార్ జతికయ్, జాతె జా తా జాక బురియయ్తె తిల యూదుల్ దెక, “మెన్నె ఏడుక గెతయ్, కిచ్చొగె” మెన ఉచర, జాచి పట్టి గెల.

32 జలె, యేసు తిలినతె మరియ పావె కెర, జోక దెక జోచి చట్టె సిర్కు సేడ, “ప్రబు, తుయి ఇన్నె తత్తది జలె, అంచో అన్నొ మొర గెతో నాయ్” మెన సంగిలి.

33 జా ఏడ్డిసి, జేవ్ తెన్ అయల యూదుల్ ఏడ్డిసి దెక, యేసు కన్యారుమ్ జా జోచి ఆత్తుతె బాద సేడ, 34 “జోక కేనె రోవెలదు?” మెన పునిలన్, చి జేవ్ జోక “జా దెకు, ప్రబు!” మెన సంగిలి.

35 యేసు ఆనుమ్ గేడవ ఏడ్డన్. 36 జో ఏడ్డిసి దెక, ఒత్త తిల యూదుల్ సగుమ్జన్ “ఆదె, జోవయింక కెద్ది ప్రేమ తిలో, ఈంజో!” మెన దెకయల. 37 జోవయింతె అన్నె సగుమ్జన్, మాత్తుమ్, “జో గుడ్డి మాన్సుచ అంకివో డీసయ్లో, గెద. జలె, లాజర్ నే మొర్తి రితి కెర్తొ జలె”, మెన సంగిలి.

యేసు లాజర్ క జియడ్డిసి

38 తెదోడి యేసు జోచి ఆత్తుతె అన్నె ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ కన్యారుమ్ జా, మెన్నె పావెలన్. ఈంజ మెన్సున్ కీసిచి మెలె, మెట్టయ్ తిలి సాప్రయ్ డోల్కి కెర్తి గది. జా డోల్కి కెర్తినక డంక తిలిసి వెళ్తో పత్తురు. 39 యేసు, “పత్తురు కడ గెల!” మెలన్. దస్సి మెంతికయ్, మొర గెలోసాచి మార్త మెలి బేస్సి జోక “ప్రబు, జో మొర గెచ్చ చెత్తర్ పొదుల్ జలి! పీనుమ్ వాసిన వెట్టె తయెదె!” మెన సంగిలి. 40 యేసు జాక “ఆవ్ తుక కిచ్చొ సంగిలయ్ గే, తుయి నంప తెన్ తిలిగెన, దేముడుచి గవురుమ్ సెక్తిచి రుజ్జు దెకితె.” మెన ఇదిల్ గోల కెర్తన్.

41 జలె, పత్తురు కడ గెల, చి యేసు ఆగానుమ్ వక్క దెక “ఒ బ, తుయి అంచి ఆన నూన్దది మెన అంక సర్త. 42 తుచి తెన్ ఆవ్ లట్టబ్బిసి తుయి కెయెక తెయెక నూన్తసి మెన ఆవ్ పూర్తి జాని, గని తుయి అంక తెత్తయ్లినది రుజ్జు దెక నంపజతు మెన, ఇన్నె బీవ తిల పైజలచి రిసా ఇని చోడి పుట్టుచ సంగితసి” మెన సంగ, గట్టిజ ఒర్చ, 43 “లాజర్, బార్ జా!” మెన బుకార్తన్. 44 చి జో మొర గెలోసా, జోచ అత్తో చట్టో బందున్ తెన్ తతె, జోచి మొక్కె తువ్వల్ గుడియవ తతె, బార్ జా అయ్లో, చి తిల మాన్సుల్క యేసు “కట్టు యివ, జోక విడ్డల్ కెర!” మెన సంగిలన్.

యేసుక మారుక మెన యూదుల్ అన్నె కుట్ట కెర్తిసి

(మత్త 26:1-5; మార్కు 14:1-2; లూకా 22:1-2)

45 మరియ తెన్ జా తిల యూదుల్తె ఒగ్గర్జన్ జలె, యేసు కెర్తిసి దెక, జోక నంపజల. 46 గని జోవయింతె అన్నె సగుమ్జన్, పరిసయ్యుల్తె గెచ్చ, యేసు కెర్తిసి జోవయింక సంగిలి. 47 వెల్లెల పూజర్లు పరిసయ్యుల్ నబ కెర్తసక వెనవ దా, “అమ్ కిచ్చొ కెర్తె జయెదె? ఈంజో మాన్సు ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ వెల్లెల కమొ

కెర్రయ్, చి 48 అమ్ జోక నే ములయ్లె, ప్రజల్ ఎత్తిజన్ జోక సంజా గెచ్చుల. చి రోమ్ దేసిమ్చ నయ్న్యుమ్ జా కెర, అమ్చి దేముడుచి గుడి కి అమ్చి ఒండి దేసిమ్ కి పాడ్ కెరుల” మెన సంగిల.

49 జలె, జేవ్ వెల్లెల మాన్యుల్తె కయప మెలో ఎక్కిలో తిలో. జా వెర్రి జోయ్యి ఎత్తిక వెల్లో పూజరి జా తిలో. నబతె తిలనక జో కిచ్చో మెన సంగిలన్ మెలె, “తుమ్ కిచ్చోయ్ నేన్పు. 50 ఏక్ కోడు తుమ్ ఉచర. అమ్చి యూదుల్ అమ్చి దేసిమ్ పాడ్ నే జతి రితి ఎక్కిలో మొర్లె తుమ్క చెంగిలి” మెన సంగిలో.

51 జలె, జోక జోయ్యి ఈంజ కోడు సంగె నాయ్. గని జా వెర్రి జో ఎత్తిక వెల్లో పూజరి జా తిలి రిసా, దేముడు జోచి చోడి పుట్టవ సంగయ్లో. జా కబుర్చి అర్దుమ్ కిచ్చో మెలె, యూదుల్తెచ మాన్యుల్క పాపుమ్ తెంతో రచ్చించుప కెర్రి రిసా యేసు మొరుక తిలి. 52 ఎక్కి యూదుల్తెచ మాన్యుల్క నాయ్. గని జోవయంక బోదల్ జల జోక సంజల మాన్యుల్ ఎత్తిక, జేవ్ కేన్ దేసిమ్చ బలకి, జేవ్క ఎక్కితె జోవయించి బెదవంతి రిసాయి మొరుక తిలి. 53 జలె జా దీసి తెంతో, ‘యేసుక కీసి మారుమ’ మెన, వెల్లెల మాన్యుల్ కుట్ట ఉచర్లె తిల.

54 జలె, జో మొర్రి సమయ్యమ్ జెంక నేతయ్చి రిసా యేసు, యూదుల్చ వెల్లెల మాన్యుల్ తిలిన్తె నే బుల్లె, ఒత్త తెంతో వెల్లె బయిలు పక్క, ఎప్రాయిమ్ మెంతి గెవ్వి ఉట్ట గెచ్చు, జా మదెనె జోవయంక సిస్సుల్ తెన్ ఒత్త తా గెల.

55 యూదుల్చి జా వెర్రిచి *పన్యా పండుగు పాసి జా అయ్లి. జా పండుగు నే జెతె అగ్గె, సుద్ది కెరనుక మెన, యూదుల్ ఎత్తిజన్ జోవయంక జోవయంక గెవ్విలె తెంతో యెరూసలేమ్తె జా అన్సి.

56 దేముడుచి గుడితె గెలన యేసుక రకితె అన్సి. ఒత్త రకితె తా కిచ్చో మెన లట్టబంతె అన్సి మెలె, “తుమ్ కిచ్చో ఉచర్లను? ఏక్ వేల పండుగక జెయె నాయ్ గె?” మెన లట్టబంతె అన్సి. 57 కిచ్చొక మెలె, జా మదెనె వెల్లెల పూజర్లు చి వరినయ్యుల్ జోక జేలి కెరుక మెన ఉచర “జో కేనె తయెదె గె కో జాన్లె, అమ్క సంగి!” మెన ప్రజల్క ఆడ్ర దా అన్సి.

12

యేసుక వాసిన తేల్ గాన దిలిసి

(మత్త 26:6-13; మార్కు 14:3-9)

1* పన్యా పండుగక సాప్పు పొదుల్ అగ్గె, యేసు బేతనియ గెవ్వి అన్సి ఉట్ట అయ్లన్. జా గెవ్వి యేసు జియ్జో లాజర్ అన్సి. 2 జలె, యేసు ఒత్త తతికయ్, జోచి రిసా విందు దిల. మార్క జోగ్గి, చి యేసు తెన్ అన్సిమ్ కయలనతె లాజర్ తిలన్. 3 జేవ్ ఎత్తిజన్ వెన తిలిన్తె, జలె, మరియ ఒగ్గర్ విలువ తిలి ఏక్ ఎదిలి చెంగిల్ వాసిన తేల్ అన్లి. ఆన, యేసుచ చట్టె గాన, జాచి నొండి తెన్ పుంచిలి, చి ఒండి గెరి జా తేల్చి వాసిన బెర్రి.

4 జలె, ఇస్కరియోతు యూదా మెలో యేసుచ సిస్సుల్తె తా, జో కి ఒత్త అన్సి. కొన్సి మెలె, జో వడ్డో విరోదుమ్ సుదల్తె యేసుక దెర దెయెదె. జలె, యేసుక మరియ జా తేల్ గాన్సికయ్, జో యూదా జాక,

5 “ఈంజ తేల్ సాప్పు పుంజో వెండ్లుక ఏక గెల్లెది జలె, బీద సుదల్చి జా డబ్బుల్ దర్దుమ్ దెంక జెతి!” మెన గేల కెర్లన్. 6 గని ఆరిక సంగిలో, బీద సుదల్చి ఉప్పిర్చి కన్యారమ్క నాయ్. కిచ్చొక మెలె, జో చోరు. సిస్సుల్చి డబ్బుల్ పెట్టె జోచి అత్తి తిలి, చి జా డబ్బుల్ జో చోర కంక అలవాట్ జా తిలో.

7 జలె, యూదా జా కోడు సంగితికయ్, యేసు జోక, “జాక గేల కెరు నాయ్. అంక †రోచితి దీసికచి కామ్క ఈంజ గుర్తు తతి రితి జా, జా తేల్ తియ దా తిలి. తవుసు. 8 బీద సుదల్ కెయ్క తెయ్క తుమ్చి తెన్ తవుల చి రిసా ఇస్సుమ్ అయ్లి పొది జోవయంక దర్దుమ్ దెంక జయెదె. ఆవ్, మాత్రుమ్, కెయ్క తెయ్క తుమ్చి తెన్ ఇసి తయ్ నాయ్” మెన సంగిలన్.

9 యెరూసలేమ్తె †పండుగక బెర తిల యూదుల్, జలె, యేసుచి రిసా, జో ‘బేతనితె లాజర్తె అన్సి’ మెన నూన కెర, యేసుక దెకుక మెన, చి జో జియ్జో లాజర్క దెకుక మెన ఒత్త ఉట్ట అయ్ల.

* 11:55 11:55 పన్యా పండుగచి రిసా 2:13చి ఎట్టెచి కోడు దెక.

* 12:1 12:1 పన్యా పండుగచి రిసా 2:13చి ఎట్టెచి కోడు దెక.

† 12:7 12:7 పన్యా పండుగక కీసి మెండప్పిల్లక అర్చితుమ్ దెవుల గే, దన్సి, ఈంజ జెతె తిలి పన్యా పండుగక యేసుయ పాపల్ గెచ్చుయ్తి అర్చితుమ్ జయెదె. ‡ 12:9 12:9 2:13చి ఎట్టెచి కోడు దెక.

10-11 జాకాయ్, 'లాజర్ క జియడ్లిసిచి రుజ్జు దెక ఒగ్గర్ జిన్ అమ్చి ఆచారిమ్ ముల దా యేసుక నంపజతతి' మెన వెల్లెల పూజర్లు బియ్యం కెర, లాజర్ క కి మారుక ఉచర్ల.

యేసు యెరూసలేమ్ తె ఉట్ట అయ్యలో

(మత్త 21:1-11; మార్కు 11:1-11; లూకా 19:28-40)

12 'యేసు యెరూసలేమ్ తె జెతయ్' మెన పండుగక బెర తిల మాన్సుల్ అన్యెక్ దీసి నూన కెర, 13 'జో తెన్ దన్నుల్ జుమ్ద' మెన, పట్టుమ్ తెంతో బార్ జా కజురుమ్ రూకుల్ ప మట్టల్ మోడ దెరన వట్టె జా తా, యేసు పాసి అయ్యలి పొది "అమ్చో ప్రబుచి నావ్ తెన్ జెతో రచ్చించుప కెర్తొసాక జోబర, జోబర! అమ్చి ఇస్రాయేల్ చ ప్రజెల్చో రానొక ఓనన్ను, ఓనన్ను!" మెన జోచి రిసా కేకుల్ గల్తె తిల.

14-15 జలె, 'జర్గు జయెద' మెన దేముడుచి కొడెతె పూర్లుమ్ దేముడు రెడ్డయ్యలి తిలిసి జర్గు జలి. కిసి మెలె, యేసు ఏక్ గాడ్డె పిల్ల దొర్కు కెరన, వెగ, పట్టుమ్ తె అయ్యలో.

"ఓ కిసిమోనుచి దువెసి, తుయి అన్నె బి నాయ్!

గాడ్డె పిల్ల తె వెగ, తుమ్చో రానొ జెతయ్!"

మెన రెగిడ్డి కోడు.

16 ఈంజ ఎత్తి జర్గు జతె తిలి పొది యేసుచ సిన్నుల్ కి అర్దుమ్ కెరంతి నాయ్. గని యేసు దేముడు అబ్బొన్ తె అన్నె వెగ గెలి పడ్డె, యేసుక ఇసి జలి, చి జోచి రిసా దేముడు అబ్బొసి జా కోడు రెడ్డవ తిలన్ మెన ఉచార కెర్ల.

17 జలె, యేసు జో లాజర్ క మెన్సున్ తెంతో బుకారా జియడ తిలిన్ తె బెర తిల మాన్సుల్ జేవ్ జా ఇసి సొంత దెకిలిన్ క అప్పె సాచి సంగితె తిల. 18 యెరూసలేమ్ తెచ ప్రజెల్ కిచ్చొక యేసు తెన్ దన్నుల్ జంక బార్ జా తిల మెలె, లాజర్ క యేసు జియడ జోచి అదికారుమ్ క రుజ్జు దెకయ్యలిన్ చి రిసా నూన తిల.

19 ప్రజెల్ యేసుక నంపజతతి మెన పరిసయ్యుల్ దెక, "అయ్యె, జోవయింక పిట్టయ్యెతిసి అమ్ అన్నె కిచ్చొ కెరుక కామ్ క నెంజె. ఆదె, లోకుమ్ ఎత్తిచ మాన్సుల్ జోచి పట్టి గెచ్చ అన్నె" మెన ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో లట్టబన్న.

20 పండుగు పొది బక్తి కెరుక అయ్యలసతె సగుమ్ జిన్ గ్రీసు దేసిమ్ చ మాన్సుల్ ఒత్త అయ్యల. 21 జేవ్ జలె, గలిలయ్య తె తిలి బేత్సయిదా గెచ్చొవో పిలివ్ మెంతో యేసుచో సిన్నుడు ఎక్కిలోక చజె కెర జోక "బాబు, యేసు తెన్ లట్టబుక మెన అయ్యలమ్" మెన సంగిల. 22 చి పిలివ్ అంద్రెయ మెలో సిన్నుడుక సంగ, జేవ్ దొగుల యేసుతె జా, జోక సంగిల.

యేసు మొర గెచ్చుక తిలిన్ చి రిసా సంగిలిసి

23 యేసుక జేవ్ దొగుల సిన్నుల్ జా కబుర్ సంగితికయ్య, జో జోవయింక, "అవ్ మాన్సు జా జెర్మన్ అయ్యలోసా గెవురుమ్ జతి సమయ్యమ్ జా అస్సె. 24 తుమ్క అవ్ కిచ్చొ నిజామి కచితుమ్ సంగితిసి మెలె, గోదుమ్ గిడ్డె జవున్ పంటో దెరుక జలె, బుయ్యెగి నీడ చొప్పొ కునుడ గెలికయ్య జయెదె. దన్నె తోలితో మొర్లి రితి నే జలెగిన, ఎక్కి గిడ్డయ్య తా గెచ్చెదె. గని దన్నె మొర్లి రితి జలె, ఒగ్గర్ పంటో దెరెదె.

25 "జోచి జీవుక జో కో ప్రేమ కెర రచ్చించుప కెరనుక ఉచరుల గే, జోచి ప్రాసుమ్ పాడ్ జా గెచ్చెదె, గని ఈంజ లోకుమ్ తె కో జోచి సొంత జీవుక ఏలువ నే దెకితె దేముడుక నిదానుమ్ కెరుల గే, జోచి జీవు జోక దొర్కు జా, పరలోకుమ్ తె గెచ్చొ కెయ్యక తెయ్యక ఒత్త జివుల. 26 అంచి సేవ కో కెరుల గే, అంచి పట్టి అయ్యలి రితి అవ్ కెర్లి రితి కెరుక, చి అవ్ కేనె తయిందె గే, అంచో సేవ కెర్తొసా ఒత్తయ్య తంక. కో అంచి సేవ కెరుల గే, జోక కచితుమ్ దేముడు అబ్బొ గవురుమ్ కెరెదె.

27 "ఓ బ, అప్పె అంచి వెట్టి ఒగ్గర్ బాద జతసి. అవ్ తుక కిచ్చొ సంగుక? 'ఓ బ, ఈంజ సమయ్యమ్ చి కామ్ అంక పిట్టవు' మెన సంగుక గే? నాయ్, నెంజె. ఈంజ కామ్ చి రిసాయి, సమయ్యమ్ చి రిసాయి ఈంజ లోకుమ్ తె అవ్ అయ్యలయ్య, గెద? 28 ఓ బ, తుచి నావ్ క గవురుమ్ కెరను" మెన దేముడు అబ్బొన్ క ప్రార్దన

కెళ్లన, చి బేగి, ఆగానుమ్ తెంతో జో దేముడు జోచి అవాడ్ సూనయలన్. కిచ్చొ మెన సూనయలన్ మెలె, “అంచి నావ్ క గవురుమ్ కెర అస్సి, చి అన్నె గవురుమ్ కెరనిందె” మెన సంగిలన్.

29 పాసి బీవ తిల జనాబ్ నూన్, చి “ఉర్తుల్ కెర్లి” మెన జోవయంతె సగుమ్జిన్ సంగిల. అన్నె సగుమ్జిన్, మాత్తుమ్, “దేముడుచి దూత ఎక్కిలో జోతేన్ లట్టట్టన్” మెన సంగిల. 30 యేసు జోవయంక, “ఈంజ అవాడ్ సూనయలిసి అంక దయిరిమ్ కెర్లి రిసా నాయ్, అంక దయిరిమ్ అస్సె. గని తుమ్కయ్ ‘నంపజతు’ మెన సూనయలన్. 31 కిచ్చొక మెలె, అప్పె జర్లు జంక తిలిన్చి రిసా ఈంజ లోకుమ్చ తీర్పు జవుల. అప్పె జర్లు జంక తిలిన్చి రిసా, ఈంజ లోకుమ్క అప్పెచి మట్టుక ఏలుప కెర్లి సయ్తానుక బార్ కెర పెలవ దెయెదె. 32 అన్నె, మాన్సుల్ అంక బుయి తెంతో ఉక్కుల బీవడ్లి పొదిక దేసిమ్లు ఎత్తి, తెంతోచ మాన్సుల్క అంచితె బుకారా ఆసిందె” మెన ఒత్త తిలసక యేసు సంగిలన్. 33 ‘ఉక్కుల బీవడ్లి పొదిక’ మెలి కోడుతె కిచ్చొ అర్దుమ్ మెలె, ఏక్ *సిలువతె మాన్సుల్ యేసుక టీవడ్లి, మొరెదె. జో సంగిలిన్తె జయ్యి అర్దుమ్.

34 జలె, యేసు జా కోడు సంగితికయ్, జనాబ్తెచ మాన్సుల్ అచారిమ్ జా కిచ్చొ మెల మెలె, “‘రచ్చించుప కెర్లిసా జతో క్రీస్తు నే మొరె కెయెక తెయెక తా గెచ్చెదె” మెన ‘మోసే పూర్లుమ్చొచి అత్తి దేముడు రెగ్గయల ఆగ్గల్తె తిలిసి సూన అస్సుమ్. గని తూయ జలె, ‘ఆవ్ మాన్సు జా జెర్లున్ అయ్లోసాక ఉక్కుల బీవడ్లిక అస్సె’ మెన తుయి సంగితసి. దస్సి జలె మాన్సు జా జెర్లున్ అయ్లోసా క్రీస్తు జయెదె గే, నెంజె గే?” మెన అన్యానుమ్ జలె.

35 జేవ్ దస్సి జతికయ్, యేసు జోవయంక, “అన్నె సగుమ్ దీసల్ అంచి ఉజడి తుమ్చి తెన్ తయెదె. తుమ్ అందర్బుద్దిక దెర్పు నే సేడ్డి రిసా, ఈంజ ఉజడి తతె తుమ్ ఈంజ ఉజడితె ఇండ. కిచ్చొక మెలె, అందర్తె కో ఇండుల గే, కేనె గెతతె గే నేన్తి. 36 తుమ్ ఉజడివ పుత్తర్లు జతి రిసా, ఈంజ ఉజడి తుమ్తె తతె ఎద ఈంజ ఉజడిక పూర్తి నంపజంక దెర” మెన బోదన కెర్లన్. యేసు ఇసి సంగ కేడయ్లి పడ్డె, ఒత్త తెంతో బార్ జా, యూదుల్ నే చజతి రితి లుంకిల్ రితి తిలో.

యూదుల్ నే నంపజలిన్చి రిసాచి కోడు

37 యేసు జోవయంచి మొక్కె జోచి అదికారుమ్క రుజ్జు దెకయ్త ఎత్తివాల్ కమొ కెర తిలె కి, జోక జేవ్ నంపజతి నాయ్. 38 జేవ్ నే నంపజతిసి కిచ్చొక మెలె, యెసయా పూర్లుమ్చొచి అత్తి దేముడు రెగిడ్లి కోడు నెరెవర్లుప జతి రిసాయి.

“ఓ ప్రబువ, అమ్ సంగిలి తుచి కబుర్ నూన్లె కి, కో నంపజా అస్సి? కోయి నాయ్. తుచి అదికారుమ్క రుజ్జు దెకయ్త కమొ దెకిలెకి, జోవయంచి జా సెక్తి కో చిన అస్సి? కోయి నాయ్”

మెన రెగిడ్లి కోడు. 39 జాకయ్ యేసుక నంపజంక నెతిర్ల. 40 పడ్డె జోవయంచి సిచ్చుచి రిసా యెసయా పూర్లుమ్చొచి అత్తి జో ప్రబు రెగ్గయ్లిసి అన్నెకతె కి జయ్యి అర్దుమ్.

“జోవయంచ అంకివో గుడ్డి కెర్లి రితి కెర,

జోవయంచి పెట్టి బేడు బందిలి రితి దేముడు కెర అస్సె.

‡ ‘జోవయంచ అంకివో దెకుత్ నాయ్,

జోవయంచి పెట్టి అర్దుమ్ కెరంతు నాయ్,

ఆవ్ దెతి వరుమ్ నజనుక బుల జెతు నాయ్’ మెన అంచి సెలవ్”

మెన ప్రబు రెగ్గయ్లి కోడు.

* 12:33 12:33 ‘సిలువ’ కిసి తయెదె మెలె, ఏక్ బీవతి చి ఏక్ అడ్డుమ్ జతి దొన్సి డేడివో రిత డండల్ బెదవుల జా సిచ్చు జతో మాన్సుక జా సిలువతె ఎంగ్లవ కెర, జోవయంచ అత్తి చట్టో చంపా కెరవ, అత్తోచట్టోతె మేకుల్ పెట, నెంజెలి వాలివో తెన్ బందె దా, సిలువ బుయ్యె బీవ రోవ కెర దస్సి ములుల. జో సిచ్చు జతోసా దస్సి ఒడోయ్ జా మొరెదె. రోమ్ దేసిమ్చి అలవాల్ తెన్ చి సిచ్చు, జా. † 12:34 12:34 తెలుగు బైబిల్తె ధర్మశాస్త్రమ్ మెలె, మోసాచి అత్తి దేముడు రెగ్గయ్లి ఆగ్గల్ మెన అమ్ జానుమ్. ఈంజ కొడె ఎత్తి, బైబిల్తె అగ్చి పావ్ పుస్తకమ్తె రెగ్గయ్ జా అస్సె. ఈంజ దెకపుక మెన కుసియ బాసతె నొయి ప్రమానుమ్తె మోసా పూర్లుమ్చొచి అత్తి రెగిడ్లి దేముడుచ ఆగ్గల్ మెన రగ్లవ అస్సె. ‡ 12:40 12:40 నెంజెలి. “నెంజెలి జోవయంచ అంకివో దెకిత, జోవయంచి పెట్టి అర్దుమ్ కెరంత, చి ఆవ్ చెంగిల్ కెర్లి వరుమ్ నజనుక పుల జెతు”.

41 యోసయా పూర్ణమచో కిసి ఇసి మెలన్ మెలె, దేముడు దెకయేలి సివ్వుతె యేసుచి గవురుమేచి గుర్తు దెక తిలో, చి జోచి రిసా రెగిడ్లన్.

42 యూదులతె ఒగ్గర్జిన్ యేసుక నే నంపజలెకి, జోవయింతె ఒగ్గర్జిన్ వెల్లెల మాన్సుల్ కి నంపజలె. గని మాన్సుల్చి మొక్కె ఒప్పన్తి నాయ్. కిచ్చొక మెలె, 'పరిసయ్యుల్ నూన్లె, అమక నబ గెరలె అన్నె పెనయితి నాయ్' మెన బిలె. 43 కిచ్చొక దస్సి బిలె మెలె, దేముడు దెతి గవురుమేచి కంట, మాన్సు దెతి గవురుమేకయ్ ఆస జా తిలె.

44 జలె, ఎత్తిజిన్ నూన్తి రితి కేక గల యేసు కిచ్చొ మెన బోదన కెర్లన్ మెలె, "కో అంకయ్ నంపజతతి గే, ఎక్కి అంకయ్ నాయ్, గని అంక తెద్రయ్లోసాక నంపజతతి. 45 అంకయ్ కో దెకితతి గే, అంక తెద్రయ్లోసాక దెకితతి.

46 "ఈంజ లోకుమేతె కిచ్చొక అయ్లయ్ మెలె, అందరబుద్ది ఇండిత ఈంజ లోకుమేచ మాన్సుల్క 'దస్సి తత్తు నాయ్, గని అంక నంపజా రచ్చించుప జతు' మెన దొర్బు ఒలి ఉజిడి తా ఈంజ లోకుమేతె అయ్లయ్. 47 అంచ కొడొ కో నూన్తతి గని కెర్తి నాయ్ గే, జోవయింక ఆవే తీర్పు కెరి నాయ్. కిచ్చొక మెలె, ఆవే ఈంజ లోకుమేతె అయ్లిసి ఈంజ లోకుమేచక తీర్పుకెర సిచ్చ కెర్తి రిసా నాయ్, గని జోవయింక రచ్చించుప కెర్తి రిసాయి అయ్లయ్.

48 "గని జాగర్త తా. కిచ్చొక మెలె, కో అంక నంప కెర్తి నాయ్, చి అంచ కొడొ నూన కెరుక నెసితి గే, జోవయింక తీర్పు కెర సిచ్చుతె తెద్రయ్తిసి అన్నె. మెలె, ఈంజ లోకుమేచక తీర్పు కెర్తి జా ఆకర్ దీసిక, ఆవే అప్పె నంగిల కొడొ జోవయింక కచితుమ్ తీర్పు కెర సిచ్చుతె తెద్రవులె. 49 కిచ్చొక మెలె, అచ్చొ కెర ఆవే కిచ్చొ సంగి నాయ్. ఆవే కిచ్చొ మెన లట్టుబుక గే, కిచ్చొ సంగుక గే, అంక తెద్రయ్లో దేముడు అబ్బొయి అంక ఆడ్ర దా అన్నె. 50 అన్నె కేనే నాయ్, గని జోచి కొడు కెర్తినతయ్ పరలోకుమేతె బెదితి కెయ్క తెయ్క చెంగిల్ తతి నెక్తి అన్నె మెన కచితుమ్ జాని. జాకయ్ ఆవే కిచ్చొ సంగితసి గే, దేముడు అబ్బొయి సంగిల్ రితి ఆవే సంగితసి."

13

యేసు జోచ సిస్సుల్క చట్టో దోచిలిసి

1 ఈంజ లోకుమ్ ములె దా దేముడు అబ్బొన్తె అన్నె ఉట్ట గెతి నమయిమ్ అయ్లి మెన యేసు జానె. జో ఈంజ లోకుమేతె నిసాన్ల బారజిన్ సిస్సుల్క అగ్గె తెంతో ప్రేమ కెర్తయ్, గని అప్పె, *పస్కా వండుగ్క ఏక్ దీసి అగ్గె, ఆకర్ ఎదచి జోచి ఎదివాట్ ప్రేమ సాస్టుమ్ దెకయ్లో.

2 జా నంజె, యేసు జోవయింక బారజిన్ సిస్సుల్ తెన్ ఎక్కితె అన్నిమ్ కెర్తతి. ఇన్కరియోతు సిమోనుచొ యూదా మెలో పుత్తుసి జోవయింతె అన్నె. జలె, యేసుక విరోమ్ సుదల్చి అత్తి దెర దెక మెన నయ్తాన్ యూదాక సికడ్ర అన్నె. 3 గని, 'దేముడు అబ్బొ అంచి అత్తి ఎత్తి సార్చ కెర దా అన్నె, చి దేముడు అబ్బొ తెంతో ఉత్త అయ్లయ్, చి దేముడు అబ్బొతెయి ఆవే అన్నె ఉట్ట గెతసి' మెన యేసు జానె.

4 జలె, అన్నిమ్ కెర్తి తిలి పొది యేసు ఉట్ట, జో గలన తిలి దిగిల్ సాక్క రితిసి తియ్ దా, జోవయింక సిస్సుల్క, జో గొత్తి సుదో జతి రితి గుర్తుక, ఏక్ తువ్వల్ కెరంబి బందన్లన్. 5 తెదోడి తప్పలయ్ పాని సువ కెర్, సిస్సుల్చ చట్టో దోచ జో బందన్ల తువ్వల్ తెన్ వుంచుక దెర్లన్. సగమ్జిన్చ చట్టో దోచ వుంచ తా, 6 సిమోను పేతురుచ చట్టో దోవుక మెన జోతె పావెలన్. గని పేతురు జోక, "ప్రబు, తుయి అంచ చట్టో దోవుక గే? పోని!" మెన బమ్మ తెన్ సంగిలన్. 7 'పోని' మెన సంగితికయ్, యేసు జోక "ఆవే అప్పె కెర్తిసి తుక అప్పె అర్టమ్ నాయ్. గని వట్టక అర్టమ్ కెరంతె" మెన సంగిలన్. 8 పేతురు జోక అన్నె, "ప్రబు, తుయి అంచయ్ చట్టో కెయ్క కి దోవుక ఆవే ఒప్పి నాయ్" మెన ఒగ్గర్ జా సంగిలన్. యేసు జోక, "ఆవే తుక † సుబ్రుమే నే కెర్లె, అంచి రాజిమేతె తుక కిచ్చొ వాట తయ్ నాయ్" మెన సంగిలన్. 9 పేతురు జోక, "ప్రబు, దస్సి జలె, అంచ చట్టో అత్తో బోడి కి, ఎత్తి దోచ గెలు!" మెన సంగిలన్.

* 13:1 13:1 పస్కా వండుగ్క కిసి మండపిల్లక అర్పితుమ్ దెవుల గే, దస్సి, ఈంజయ్ వండుగు దీసి యేసుయ్ పావల్ గెచ్చయ్తి అర్పితుమ్ జయెదె. † 13:8 13:8 13:1 చి ఎత్తిచ్చొ కొడు దెక.

10 తెదోడి యేసు జోక, “కో పాని నాయ తవుల గే, జోచ చట్టోక పిట్టవ, పూర్తి సుబ్రుమ్ జా తవుల. దస్సి, ఎక్కిలోక పిట్టవ, తుమ్ ఎత్తిజిన్ సుబ్రుమ్ జా అన్నున్” మెలన్. 11 యేసు కిచ్చొక దస్సి మెలన్ మెలె, కో జోక విరోదుమ్ సుదల్తె దెర దెయెదె గే జో జానె. జాకయ్ ‘ఎక్కిలోక పిట్టవ తుమ్ ఎత్తిజిన్ సుబ్రుమ్ జా అన్నున్’ మెన సంగ తిలో.

12 సిస్సుల్చ చట్టో దోవ కేడయలి పడ్డో, జోచ పాలల్ అన్నె గలన, అన్నె అన్నిమ్తె వెన, యేసు జోపయింక, “ఆవ్ తుమ్క కెర్తి గుర్తుచి రిసా తుమ్క అర్దుమ్ జలి గే నాయ గే? 13 అల్లె, అంక ‘గురు’, ‘ప్రబు’ మెన తుమ్ సంగితను. బాద నాయ్. ఆవ్ నిజమి తుమ్చో గురు, తుమ్చో ప్రబు. 14 ఆవ్ జలె, తుమ్చో ప్రబు తుమ్చో గురు జలెకి, తుమ్క సేవ కెర్తి ఏక గుర్తుక తుమ్చ చట్టో దోవితసి జలె, తుమ్ జా గుర్తుచి అర్దుమ్ కెరన తుమ్ కి ఎక్కిలోచ చట్టో ఎక్కిలో దోవలి రితి జా, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో సేవ కెర్తె తంక. 15 ఆవ్ అప్పె కెర్తిసి జా గుర్తుకయ్, తుమ్క ఆవ్ కెర్తి రితి తుమ్ ఎక్కిలోక ప్రేమ కెర్తె తంకయ్. 16 తుమ్క నిజమి కచితుమ్ ఆవ్ కిచ్చొ సంగితసి మెలె, సేవ కెర్తొసా జోచో ఎజోమానిచి కంట వెల్లో నెంజె. దస్సి, తెద్రయ్ జలొసా, జలె, జోక తెద్రయ్లోసాచి కంట వెల్లో నెంజె. 17 జలె, ఈంజ ఎత్తిచి అర్దుమ్ కెరన్లదు మెలె, జా బుద్ది ఇండితె తిలె తుమ్క చెంగిలి.

విరోదుమ్ సుదల్తె దెర దెయెదె

(మత్త 26:20-25; మార్కు 14:17-21; లూకా 22:21-23)

18 “గని, ఆవ్ అప్పె సంగిలి బుద్ది తుమ్ ఎత్తిజిన్ జను నాయ్. కిచ్చొక మెలె, ఆవ్ నిసాన్లసచి బుద్ది ఆవ్ జాని. అప్పె జర్గు జతిసి కిచ్చొక జయెదె మెలె,

అంచె తెన్ అన్నిమ్ కెర్లొ ఎక్కిలో అంక తాప్ దిలి రితి కెరెదె

మెన రెగిడ్లి కోడు అప్పె నెరవెర్చుప జంకయ్. 19 ఈంజ ఎత్తి జర్గు నే జతె అగ్గి ఆవ్ తుమ్క కిచ్చొక సంగితసి మెలె, జా జర్గు జలి మెలె, జా రుజ్జు దెక, ‘నిజమి దేముడు తెద్రయ్లో క్రీస్తు రచ్చింపప కెర్తొసా’ మెన అంచె రిసా తుమ్ పూర్తి దయిరిమ్ తెన్ నంప జస్తె. 20 తుమ్క అన్నె కిచ్చొ నిజమి కచితుమ్ ఆవ్ సంగితసి మెలె, ఆవ్ తెద్రయ్త మాన్యుల్క కో నంపజా మరియాద కెరుల గే, అంకయ్ నంపజా మరియాద కెర్తి రితి జయెదె. అంకయ్ నంపజా కో మరియాద కెరుల గే, అంక తెద్రయ్లోసాక నంపజా మరియాద కెర్తి రితి జయెదె” మెన సంగిలన్.

21 ఈంజేవ్ కొడో సంగ కెర, యేసు జోచి మెన్పుతె బాద సేడ, సిస్సుల్క కిచ్చొ సాచి సంగిలన్ మెలె, “తుమ్క కిచ్చొ నిజమి కచితుమ్ ఆవ్ సంగితసి మెలె, తుమ్చితె ఎక్కిలో అంక విరోదుమ్ సుదల్చి అత్తి సార్చు కెర దెయెదె” మెన సంగిలన్. 22 జలె, కిచ్చొ రిసా సంగితయ్ గే నేనీతి, చి ఎక్కిలోక ఎక్కిలో అన్యానుమ్ తెన్ దెక దుకుమ్ జలె. 23 గని యేసు ఒగ్గర్ ప్రేమ కెర్లొ సిస్సుడు ఎక్కిలో యేసుచి #గుండెచి ఉప్పిరి వెల వెన అన్నె. 24 జాకయ్, సీమోసు పేతురు జో సిస్సుడుక నయన కెర, “కచి రిసా సంగితయ్ గే, నూన అమ్క సంగు” మెన సంగిలన్. 25 జాకయ్, యేసుచి గుండెచి ఉప్పిరి వెల తిలో జో సిస్సుడు “ప్రబు, కచి రిసా దస్సి సంగిలది?” మెన పునీలన్, చి 26 యేసు పోడి గండ దెర, “ఈంజ పోడి గండ రోన్తె బుడ్డవ కక్క దెయెదె గే, జొయ్యి” మెన సంగిలన్. సంగ, జా గండ బుడ్డవ కెర, ఇస్కరియాతు సీమోనుచో పుత్తున్ జలొ యూదాక దిలో. 27 యూదా జా గండ నజ్జి బేగి, సయతాన్ జోక దెర్నన్. యేసు జానె, చి “తుయి కెరుక తిలిసి బే బేగి జర్గు కెరు!” మెన యూదాక సంగిలన్.

28 యేసు యూదాక కిచ్చొక దస్సి సంగిలన్ గే జా అన్నిమ్ కెర్తె తిలసతె కోయ నేనీతి. 29 గని జోచి డబ్బుల్ పెటి యూదాచి అత్తి తిలి, చి ‘పండుగు అన్నిమ్క దొర్చు జలిసి గెన ఆను’ జలెకు, ‘బీద సుదల్క కిచ్చొ జవున్ దర్ముమ్ దేసు’ మెన యేసు జా కోడు సంగ తయెదె మెన సగుమజిన్ ఉచర్త. 30 జలె, జా గండ నజన, యూదా చట్టున బారో జా ఉట్ట గెలన్. తెదోడి అందరో జా తిలి.

ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ప్రేమ కెర్తె తా

† 13:23 13:23 జోపయింప చిందరో రిత అన్నిమ్తె బుద్దిచి సుట్టునంత దెంచెచి ఉప్పిరి ఇదిల్ ఎర్గ్ తిలి రితి ఒర్గు జా అన్నిమ్ కెరుల.

31 యూదా బాల్ జతికయ్, తిల సిస్సుల్క యేసు, “అప్పెయ జర్లు జతిసి తెన్ ఆవ్ మాన్సు జా జెర్కున్ అయ్లోసాచి గవురుమ్ డీసిదె, చి అంక జర్లు జతిన్చి రిసా దేముడు ప్రబుచి గవురుమ్ డీసిదె. 32 అంచితె జర్లు జతిన్తె దేముడుక గవురుమ్ జెయెదె, చి జా కామతె అంక కి జో గవురుమ్ కెరెదె. బేగి గవురుమ్ కెరెదె.

33 “ఓ పుత్తర్లు, అప్పె ఏక్ గడియయ్ తుమ్చి తెన్ ఇసి తయిందె, చి ఉట్ట గెచ్చిందె. ఆవ్ గెలె, అంక చజెతె, గని యూదుల్క ఆవ్ సంగిలి రితి, ఆవ్ కేనె గెచ్చిందె గే, తుమ్ అప్పె ఒత్త జెంక నెతుర్లు.

34 “జలె, తుమ్క ఏక్ నాచి అగ్గు దెతసి. కిచ్చొ అగ్గు మెలె, తుమ్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ప్రేమ కెరె తా. ఆవ్ తుమ్క కెరె ప్రేమ దెకవ అస్సి గే, దస్సి తుమ్ కి ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ప్రేమ కెరె తంక. 35 తుమ్చితె ఎక్కిలోక ఎక్కిలో దస్సి ప్రేమ కెరె తిలె, తుమ్క ‘అమ్చ సస్సుల్’ మెన ప్రెజల్ ఎత్తి చినుల. జయ్య జోవయింక రుజ్జు తయెదె” మెన బోదన కెర్లన్.

36 తెదొడి సీమోను పేతురు “ప్రబు, కేనె గెతి రిసా తుయి సంగితసి?” మెన యేసుక పుసిలన్, చి యేసు జోక, “ఆవ్ కేనె గెతసి గే, తుయి అప్పె అంచి పట్టి జెంక నెతిర్లి, గని నెడ్డొక జెస్త” మెన సంగిలన్.

37 జాకయ్ పేతురు జోక, “ప్రబు, ఆవ్ కిచ్చొక అప్పె తుచి పట్టి జెంక నెతిరి? తుచి రిసా ఆవ్ మొర కి గెచ్చిందె!” మెన సంగిలన్. 38 యేసు జోక, “అంచి రిసా తుయి మొర గెచ్చుక దయిరిమ్ గే? తుక కిచ్చొ నిజమి కచితుమ్ ఆవ్ సంగితసి మెలె. ఆజి రాతిక, కుకుడో నే నాస్తె అగ్గ, ‘జోక నేనీ’ మెన తుయి తివ్వెరి అంచి రిసా సంగితె” మెన సంగిలన్.

14

యేసు సిస్సుల్క దయిరిమ్ సంగిలిసి

1 తెదొడి యేసు సిస్సుల్క, “ఆవ్ ఉట్ట గెలె, తుమ్చ పట్టి చింత గలన నాయ్. దేముడుక నంపజా దయిరిమ్ తెన్ తా. అంక కి నంప తెన్ తా. 2 జో అంచొ అబ్బొసి జలో దేముడుచి గెరి ఒగ్గర్ గదివొ అస్సి. తుమ్క కి ఒత్త టాన్ అస్సె. నెంజిలె తుమ్క సంగితయ్. తుమ్క జా టాన్ తెయార్ కెరుకయ్ ఆవ్ గెతసి. 3 ఆవ్ గెచ్చ తుమ్ తతి టాన్ తెయార్ కెర్లయ్ మెలె, తుమ్ కి అంచి తెన్ తంక మెన, అంచితె కడ నెతి రిసా అన్నె జెయిందె. 4 ఆవ్ గెతి టాన్చి వాల్ తుమ్ జాన్సు” మెన సంగిలన్.

5 జాకయ్ తోమా మెలో సిస్సుడు జోక, “ప్రబు, తుయి కేనె గెతసి గే నేనుమ్. జా వాల్ అమ్ కిసి జానుక జయెదె?” మెన పుసిలన్, 6 చి యేసు జోవయింక, “ఒత్త గెతి వాల్ ఆవ్వి. ఒత్త గెతి రిసా దొర్లు జలి సత్తిమ్ ఆవ్వి. ఒత్త గెతి రిసా దొర్లు జలి జీవు ఆవ్వి. అంక నంపజలెకయ్ మాన్సు దేముడు అబ్బొతె జెంక జయెదె. నెంజిలె కో జెంక నెతిర్లి. కేనె వేర వాల్ నాయ్. 7 అంక తుమ్ నిజమి జాన్తను జలె, అంచొ దేముడు అబ్బొకయ్ జాన్తను. అప్పె తెంతొ తుమ్ జోక జాన్సు, జోక దెక అస్సున్” మెన సంగిలన్.

8 జలె, పిలిప్ అర్దుమ్ నాయ్ చి రిసా, “ప్రబు, దేముడు అబ్బొద్క అమ్క దెకవు, చి అమ్క అన్నె కిచ్చొ నాయ్” మెన సంగిలన్. 9 యేసు జోక, “ఓ పిలిప్, తుమ్చి తెన్ ఆవ్ ఎత్తి దీసల్ తిలె కి, అప్పెక అంక చినిన్ నాయ్ గే? కో అంకయ్ దెక అస్సి గే, దేముడు అబ్బొన్క కి దెక అస్సి. జాకయ్, దేముడు అబ్బొద్క అమ్క దెకవు మెన తుయి కిచ్చొక పుసుక? 10 ఆవ్, అబ్బొసి జలో దేముడుచి పట్టి తిలిసి, దేముడు అబ్బొ అంచి పట్టి తిలిసి, తుయి నంప కెర్లి నాయ్ గే? తుమ్క ఆవ్ సంగితిసి సికడ్డిసి ఆవ్ అవ్వి ఉచర్లిసి నెంజె. అంచి పట్టి తిలో దేముడు అబ్బొ అంచి అత్తి జోచ కమె కెర్లయ్. 11 ఆవ్ అబ్బొసి జలో దేముడుచి పట్టి అస్సి, దేముడు అబ్బొ అంచి పట్టి అస్సె. ఈంజి కోడు నంప కెరు. నెంజిలె, ఆవ్ సంగిలి రిసా నే నంప కెర్లె, అంచి అత్తి జర్లు జత కమెక ఉచర నంప కెరు. 12 తుమ్క నిజమి కచితుమ్ ఆవ్ కిచ్చొ సంగితసి మెలె, అంక కో నంపజవుల గే, ఆవ్ కెర్లె కమె జేవ్ కి కెరుల. ఆవ్ కెర్లెచి కంట జీన్లన కెరుల. కిచ్చొక మెలె, ఆవ్ దేముడు అబ్బొతె ఉట్ట గెతసి. 13 అంచి నావ్ తెన్ తుమ్ కిచ్చొ నజీతె గే, ఆవ్ పుత్తుసి కెర్లెన్తె అబ్బొసి జలో దేముడుచి గవురుమ్ డీసున్ మెనయ్, జయి ఆవ్ జర్లు కెరిందె. 14 అంచి నావ్ తెన్ తుమ్ కిచ్చొ జలెకి నజీలె కి, జర్లు కెరె దెయిందె.

దేముడుచి నుద్ది తిలె ఆత్మ తెర్లవుక తిలిన్చి యేసు సంగిలిసి

15 “తుమ్ అంది ఉప్పిరి ప్రేమ తెన్ తిలె, అంచ *కొడో రితి ఇండితె తన్నె. 16 తుమ్ దన్ని జలె, దేముడు అబ్బొనక సంగిమెదె, చి అన్నెక్కో తోడు కర్కొనక తుమ్తె తెర్తయెదె. జో తుమ్చి పెట్టి తా, కెయక తెయక తుమ్క తోడు తయెదె. 17 జో కొన్నె మెలె, వరలోకుమచి సత్తిమ్ తిలి సత్తిమ్ దెకయతి ఆత్తు. ఈంజ లోకుమచి బుద్ది తిల మాన్పుల జోక నంవజంక నెత్తిరి. కిచ్చొక మెలె, జో డీస్తానా నెంజె, చి జోక చినితి నాయ్, నేనతి. తూమ్ మాత్తూమ్, జోక జాన్పు. కిచ్చొక మెలె, జో తుమ్చి తెన్ తత్తయ్, † చి వడ్డొక తుమ్చి పెట్టి తయెదె.

18 “తుమ్క ములిలె, తుమ్ పొరబోదల్ తతి రితి కెరి నాయ్. తుమ్తె జెయిందె. 19 గడియయ్ తిలె, మాములుమ్ ఈంజ లోకుమచ మాన్పుల్ అంక అన్నె దెకితి నాయ్, గని తూమ్ అంక అన్నె దెకితె. మెలె, ఆవ్ జతసిచి రిసా తూమ్ కి జిస్తె. 20 ఆవ్ అబ్బొసి జలో దేముడుచి పెట్టి తిలిసి, తూమ్ అంది పెట్టి తిలిసి, చి ఆవ్ తుమ్చి పెట్టి తిలిసి, తెదొడకయ్ తుమ్క అర్దుమ్ జెయెదె. 21 అంచ †కొడో కో నూన కెరుల గే, జెవ్వి అంక ప్రేమ కెర్తనయ్. కో అంకయ్ ప్రేమ కెర్తతి గే, అంచో దేముడు అబ్బొ జోవయంకయ్ ప్రేమ కెరెదె. ఆవ్ కి జోక ప్రేమ కెరె, అంచి సత్తిమ్చి రిసా జోక రుజ్జుల్ దెకయిందె, జోక ఆవ్ సొస్టుమ్ సొంత డీసిలి రితి” మెన యేసు సంగిలన్.

22 తెదొడి యూదా మెలో ఎక్కిలో, ఇన్కురియోతు యూదా నెంజె, వేరచో జో, జలె, యేసుక “కిచ్చొక ఈంజ లోకుమచ మాములుమ్ మాన్పుల్క నాయ్, గని ఎక్కి అమ్కయ డీస్తె, తుచ రుజ్జుల్ దెకయతె?” మెన పుసిలో. 23 పుసిలె యేసు జోక, “అంచి ఉప్పిరి కో ప్రేమ తెన్ తవుల గే, అంచి కొడో రితి కెరుల, దన్ని జలనకయ దేముడు అబ్బొ ప్రేమ కెరెదె. దన్ని జలనతెయ దేముడు అబ్బొ ఆవ్ జెమెదె, చి జోచి తెన్ బన జా జో తెన్ తా గెచ్చుమెదె. 24 అంచి ఉప్పిరి కో ప్రేమ తెన్ తతి నాయ్ గే, జెవ్వి అంచ కొడో రితి కెర్తి నాయ్. తుమ్ నూనతి ఈంజ కోడు, జలె, కచి మెలె, ఆవ్ అవ్వి ఉచర్లిసి నెంజె. అంక తెర్తయలో అబ్బొసి జలో దేముడుచి కోడు.

25 “జలె, ఆవ్ తుమ్చి తెన్ ఈంజ లోకుమతె తతె, ఆవ్వి ఈంజ బోదన ఎత్తి. తుమ్క నూనవ అన్ని. 26 గని, ఆవ్ దేముడు అబ్బొతె గెలె, దేముడు అబ్బొ అంచి నావ్ తెన్ తుమ్క తోడు తతోనక తెర్తయెదె. జో తోడు తతోనా కొన్నె మెలె, దేముడుచి నుద్ది తిలి అబ్బొసి జలో దేముడుచి నుద్ది తిలి ఆత్తుయి. జో అమ్చి ఆత్తుయి తతోనా తుమ్క ఎత్తి. సికడెదె. ఆవ్ తుమ్క సంగిలిసి ఎత్తి. తుమ్క ఉచార కెరయెదె.

27 “జలె, ఆవ్ తుమ్క సేంతుమ్ దా కెర ఉట్ట గెతసి. అంచి సేంతుమ్ తుమ్క దెతసి. ఈంజ లోకుమచ దెతి రగమ్చి నెంజె. జాకయ్ కిచ్చొ బాదల్ అల్లర్ అయలె కి, తుమ్చి పెట్టి చింత గలన నాయ్, బయిమ్ తియన నాయ్. 28 ‘ఆవ్ ఉట్ట గెలె కి, తుమ్తె అన్నె జెయిందె’ మెన సంగిలిసి నూన్లదు. తుమ్ అంచి ఉప్పిరి పూర్తి ప్రేమ తత్తయ జలె, ఆవ్ దేముడు అబ్బొతె గెతినచి రిసా సర్క జతదు. కిచ్చొక మెలె, దేముడు అబ్బొ అంచి కంట వెట్టో. ఒత్త గెలె, ఇన్నె తతి కంట అంక చెంగిలి, తుమ్క చెంగిలి. 29 జలె, జా ఎత్తి. జర్గు నే జతె అగ్గి తుమ్క కిచ్చొక సంగితసి మెలె, తుమ్క ‘జా జర్గు జతి పొదిక, పూర్తి నంప తెన్ తా, బమ్మ నెంతె దయిరిమ్ తత్తు’ మెనయ్ అంచి ఆస.

30 “తుమ్చి తెన్ అన్నె ఒగ్గర్ లట్టబుక సమయమ్ నాయ్. కిచ్చొక మెలె, ఈంజ లోకుమ్ ఈంజ మదెనె ఏలువ కెర్తానా, నయతాన జెతయ్. అంచి ఉప్పిరి జోక కిచ్చొ అదికారుమ్ నాయ్, 31 గని దేముడు అబ్బొ అంక తియ్యారి కామ్ ఆవ్ కెరుక అన్నె. జో సంగిలి రితి ఆవ్ కెర్తె, అంక ‘నిజామి, దేముడు అబ్బొనక ప్రేమ కెర్తయ్’ మెన లోకుమ్ ఎత్తిచ చినుల. అల్లె, జోమ్మ, గెచ్చుమ!” మెన సంగిలన్.

15

ద్రాచ రూకచి టాలి

1 తెదొడి యేసు ఇసి మెన టాలి సంగిలన్. “ఆవ్ నిజామ్ జలో ద్రాచ రూకు జయిందె. అంచో దేముడు అబ్బొ రూకుక పోస్తానా జయెదె. 2 జలె, అంచ కొన్నల్తె కేన్ కొన్నతె పంటో దెరె నాయ్ గే, ఈంజో రూకు

* 14:15 14:15 నెంజె, ‘అంచ అగ్గల్ రితి ఇండితె తన్నె’. † 14:17 14:17 నెంజె, “చి తుమ్చి పెట్టి అన్నె”. ‡ 14:21 14:21 నెంజె, ‘అగ్గల్’.

పోస్తా దేముడు అబ్బొ జా కొన్ను గెచ్చువ గెలెదె. గని కేన్ కొన్నుతె పంటో దెరెదె గే, 'అన్నె ఒగ్గర్ పంటో దెర్చు' మెన, కొన్నల్ కుట్టవ గెలెదె.

3 "తుమ్క ఆవ్ నూనయలో కొడో నూన్నదుచి రిసా, తుమ్ సుద్ది జా అన్నున్. 4 జలె, ఆత్తుక అంచి తెన్ బెదె తా అంచి తెడి తుమ్ జియ అంచి నెక్కిక ఇండ, అంచి పెట్టి తా. ఆవ్ కి తుమ్చి పెట్టి తయందె. తీగిచి కొన్న అజ జలె, ఒత్త కిచ్చో పంటో దెరుక నెత్తె. తీగె తెన్ ఎక్కి తిలెకయ్ ఒత్త పంటో దెరెదె. దస్సి, తుమ్ ఆత్తుక అంక ముల అజ జలె, తుమ్తె కిచ్చో *పంటో దెర్తి రితి జంక నెతుర్చు. అంచి తెన్ ఎక్కి తిలెకయ్ †పంటో తుమ్తె దెరెదె.

5 "ద్రాచ రూకు అచ్చె, రూకచి జిపు అంచి పెట్టి అన్ను. తుమ్ అంచ కొన్నల్. ఆత్తుక అంచి తెన్ బెదె తా అంచి తెడి జియ అంచి నెక్కిక కో ఇండ అంచి పెట్టి తవుల గే, జోచి పెట్టి ఆవ్ తయందె, చి జో తెన్ ఒగ్గర్ ‡పంటో దెర్తి తయందె. ఆవ్ నెంజిలె, తుమ్ కిచ్చో కెరుక నెతుర్చు. 6 కో ఆత్తుక అంచి తెన్ బెదె నే తతె అంచి తెడి నే తతె అంచి నెక్కిక నే ఇండితె అంచి పెట్టి తతి నాయ్ గే, కామ్క నెంజిలి కొన్ను కుట్టవ వెంట గెలి రితి జయెదె, కొమ్మ జా మొర గెచ్చెదె. కొన్నల్ దస్సి జలె, జోపయింక గుడ్డ కెర ఆగితె గల డయుల. కో ఆత్తుక అంచి తెన్ బెదె నే తతె అంచి తెడి నే తతె అంచి నెక్కిక నే ఇండితె అంచి పెట్టి తతి నాయ్ గే, దస్సి జవుల. 7 గని ఆత్తుక అంచి తెన్ బెదె తా అంచి తెడి జియ అంచి నెక్కిక తుమ్ ఇండ అంచి పెట్టి తా అంచి కోడు రితి తుమ్ కెర్తె తిలె, తుమ్ అంచితె కిచ్చో నజీతె గే, తుమ్చి రిసా జర్చు జయెదె. 8 తుమ్ దస్సి జా చెంగిల్ †పంటో ఒగ్గర్ తుమ్తె దెర్తి, చి దేముడు అంచో అబ్బొనక మాన్సుల్ గవురుమ్ కెరుల. జయ్యి పంటో జోపయింక గవురుమ్ ఆనెదె, అంచ సిన్సుల్ తుమ్ కచితుమ్ జలిన్క రుట్టా డినెదె.

9 "దేముడు అంచో అబ్బొ అంకయ్ కిసి ప్రేమ కెర్తయ్ గే, ఆవ్ కి తుమ్క దస్సి ప్రేమ కెర అస్సి. అంచి ప్రేమ తెడి తుమ్ తా. 10 దేముడు అంచో అబ్బొచ *కొడో ఆవ్ కెర్తె తా జోచి ప్రేమచి తెడి తా జోచి ప్రేమ తెన్ ఇండితని. దస్సి, అంచయ్ కొడో తుమ్ కెర్తె తిలె, అంచి ప్రేమచి తెడి తుమ్ తా అంచి ప్రేమ ఇండితె. 11 "అంచి సంతోసుమ్ తుమ్చి పెట్టి తవున్' మెన, తుమ్క 'పూర్తి సంతోసుమ్ జా తత్తు' మెనయ్, ఈంజివ్ కొడో ఎత్తి, ఆవ్ సంగ అస్సి.

12 "ఆవ్ తుమ్కయ్ కిసి ప్రేమ కెర అస్సి గే, తుమ్ కి ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ప్రేమ కెర్తె తా, మెన తుమ్క ఆవ్ సంగితని. ఈంజయ్ తుమ్క ఆగ్గు జా అన్ను. 13 'జతు' మెన, జోపయించ మింతర్చుల్చి రిసా కో జలెకు మొర్తి కంట, కిచ్చో జిన్ని ప్రేమ నాయ్. 14 ఆవ్ తుమ్క సంగిల్ రితి తుమ్ కెర్తె, అంచ గోతునుదల్ జా తన్నె. 15 తుమ్క 'గొత్తి సుదల్' రితి అప్పె తెంతో దెకి నాయ్. కిచ్చోక మెలె, జోపయించో ఎజోమాని కిచ్చో కెర్తె తయెదె గే గొత్తి సుదల్ నేనతి. ఆవ్, మాతుమ్, అంచో అబ్బొనతె సూన్సిని ఎత్తి, తుమ్క సంగ అస్సి. జాచి రిసా తుమ్క 'గోతునుదల్' రితి దెకితని.

16 "తుమ్ అంకయ్ నిసాన్ను నాయ్. ఆవ్ తుమ్కయ్ నిసాన్యయ్. ఆవ్ తుమ్క కిచ్చోక నిసాన అంచి కామ్ తియార్ అస్సి మెలె, తుమ్ ఈంజ లోకుమ్తె బార్ జతు, చి అంచి ఆత్తుపంటో జోపయింతె దెర్తె తవున్ మెన 'జోపయింతె దెర్తి ఈంజ పంటో' కెయ్క తెయ్క చెంగిల్ తా కామ్క జెతె తవున్'. తుమ్ అంక నిదానుమ్ తిలెగిన, అంచి నావ్ తెన్ దేముడు అంచో అబ్బొతె తుమ్ కిచ్చో నజీలె కి, తుమ్క దెయెదె.

17 తుమ్క కిచ్చో ఆగ్గు దెతని మెలె, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో తుమ్ ప్రేమ కెర్తె తంకయ్.

నంబజలనక ఈంజ లోకుమ్ విరోదుమ్ జవుల

18 "ఈంజ లోకుమ్చ మాన్సుల్ తుమ్క విరోదుమ్ జతతి జలె, అంక కి అగ్గె తెంతో విరోదుమ్ జా అస్సి. 19 ఈంజ లోకుమ్చ కమ్మ కెర్తన తుమ్ జతదు జలె, ఈంజ లోకుమ్చ మాన్సుల్ తుమ్క ప్రేమ కెర్తె. గని, ఈంజ లోకుమ్చ తెంతో తుమ్క ఆవ్ నిసాన్యయ్, చి ఈంజ లోకుమ్చ కమ్మ తుమ్ కెర్చు నాయ్ చి రిసా ఈంజ లోకుమ్చ తుమ్క విరోదుమ్ జా అస్సి.

20 "జలె, ఆవ్ తుమ్క సంగిలి కోడు తుమ్ పచ్చు నాయ్. కేన్ కోడు మెలె, 'సేవ కెర్తొసా జోచో' ఎజోమానిచి కంట వెల్లో 'నెంజి' మెలిసి. ఈంజ లోకుమ్చ మాన్సుల్ అంకయ్ అల్లర్ కెర అస్సి జలె, తుమ్క

* 15:4 15:4 'పంటో' నెంజిలె 'ఆత్తుపంటో'. † 15:4 15:4 'పంటో' నెంజిలె 'ఆత్తుపంటో'. ‡ 15:5 15:5 'పంటో' నెంజిలె 'ఆత్తుపంటో'. § 15:8 15:8 'పంటో' నెంజిలె 'ఆత్తుపంటో'. * 15:10 15:10 నెంజిలె 'అగ్గుల్' నెంజిలె 'అడ్రల్'.

కి అల్లర కెరుల. జేవ్ అంచయ్ కొడో రితి కెర్తతి జలె, తుమ్చయ్ కొడో నూన కెరుల. ²¹ అంచి రిసాయి తుమ్క అల్లర కెరుల మెలె, కిచ్చొక మెలె అంక తెర్తయ్లో దేముడుక జేవ్ నేనీతి.

²² “అవ్ జెతయ్ నాయ్ జలె, జోవయింక సుబుమ్ కబురీ సంగితయ్ నాయ్ జలె, జా పాపుమ్ జేవ్ వయిత నాయ్. గని, అయలయ్, సంగిలయ్, చి అప్పె, ‘నేన కెర దస్సి కెర్తమ్’ మెన జేవ్ సంగుక నెత్తిర్తి. జా పాపుమ్ వయ అస్తి. ²³ మెలె అంకయ్ కో విరోదుమ్ జవుల గే, దేముడు అబ్బొనక విరోదుమ్ జా అస్తి.

²⁴ అన్నె, కేనీ మాన్సుకి కెయ్ కి నే కెర్త కమె అవ్ జోవయించి మొక్క కెర్తయ్ నాయ్ జలె, జా పాపుమ్ వయిత నాయ్. గని అంక దెకయ్ అంక విరోదుమ్ జా అస్తి. జేవ్ అంకయ్ దెక విరోదుమ్ జలిసి జలె, అబ్బొక దెక విరోదుమ్ జలిసి జయెదె. దస్సి జా, అబ్బొనక కి విరోదుమ్ జా అస్తి. ²⁵ జోవయించి †మోసి పూర్గుమ్చెచి అత్తి దేముడు రెగ్గయల ఆగ్గుల్తె పూర్గుమ్ దేముడు అబ్బొ రెగ్గయలీసి నెరవెర్చువ జంకయ్ ఇసి జా అస్తి. కేనీ కోడు మెలె, ‘అరిక అంక విరోదుమ్ జలె.’

²⁶ “దేముడు అంచో అబ్బొతె తెంతో అవ్ సంగిలో తోడ్ కెర్తొసాక తుమ్ సిన్సుల్తె తెర్తయిందె. జో అబ్బొచి పెట్టి తెంతో బారీ జా జెతోసా. నిజుమ్ జలి అత్తు, జో. జో తుమ్తె జా కెర, అంచి రిసాయి సాచి సంగెదె. ²⁷ తుమ్ కి అంచి రిసా సాచుల్ జా అస్సున్. కిచ్చొక మెలె, అంచ కమె మొదోల్ కెర్తి తెంతో అంచి తెన్నె అస్సున్.”

16

¹ “అవ్ కిచ్చొక తుమ్క ఈంజ ఎత్తి సంగ అస్సి మెలె, తుమ్క ‘తెదోడక బమ్మ జా అన్యానుమ్ జతు నాయ్’ మెన జేవ్ అల్లర నే జతె అగ్గె తుమ్క అవ్ సంగితసి. ² జేవ్ దీసల్క తుమ్క జోవయించ సబ గెరల్ తెంతో ఉదడ అన్నె పెనయ్తి నాయ్. అన్నె, ‘ఇన్నెక మార్లె చెంగిలి, మార్లె దేముడుచి నేవ కెర తమ్దె’ మెన సగుమ్జిని ఉచర తుమ్క మారుల. ³ కిచ్చొక దస్సి కెరుల మెలె, జేవ్ అంక నేనీతి. ⁴ జా నే జతె అగ్గె తుమ్క అవ్ కిచ్చొక సంగ అస్సి మెలె, జా సమయమ్ జా అయ్లె, ‘ఇసి జయెదె మెన సంగిలో’ మెన తుమ్ ఉచార కెర్తి. జలె, తుమ్ అంచ సిన్సుల్ జలి మొదోల్ తెంతోయ్ ఈంజ ఎత్తి. తుమ్క అవ్ కిచ్చొక సంగుక నాయ్ మెలె, తుమ్చి తెన్ తిలయ్, చి సంగుక నాయ్.

తుమ్క తోడ్ తతి రిసా అమచి అత్తు తుమ్చితె తెర్తయిందె

⁵ “అప్పె, అంక తెర్తయ్లోసాతె అవ్ అన్నె గెతసి. గని ‘కేన గెతసి?’ మెన అప్పె తుమ్చితె కో అంక పుసున్ నాయ్. ⁶ అవ్ ఈంజ ఎత్తి. తుమ్క సంగిలి రిసా దుకుమ్ జా అస్సున్. ⁷ జలెకి, తుమ్క కిచ్చొ సత్తిమ్ సంగితసి మెలె, అవ్ గెలెకయ్ తుమ్క చెంగిలి. కిచ్చొక మెలె, అవ్ నే గెలె, అమచి అత్తు జతో అవ్ సంగిలో తోడ్ కెర్తొసా తుమ్క తోడ్ జయె నాయ్. గని అవ్ గెలె, తుమ్తె జోక తెర్తయిందె.

⁸ “జో అయ్లో మెలె, పాపుమ్చి రిసా, సత్తిమ్చి రిసా, తీర్పు కెర్తిచి రిసా ఈంజ లోకుమ్చ మాన్సుల్క రుజ్జుల్ దెకయెదె. ⁹ లోకుమ్ అంక సంజయె నాయ్ చి రిసా పాపుమ్ వయ అస్తి మెన అంక సంజనెంజలసక రుజ్జు దెకయెదె. ¹⁰ అంచో దేముడు అబ్బొనతె అవ్ ఉట్ట గెచ్చిందె, అంక అన్నె తుమ్ ఇసి దెకున్ నాయ్. అంచి పున్సిమ్చి రిసా ఈంజ లోకుమ్చక జో రుజ్జు దెకయెదె. ¹¹ జాచి రిసా ఈంజ లోకుమ్క అప్పెచి మట్టుక ఏలువ కెర్తి నయ్తాన్ తీర్పు జా, జోచి పాపుమ్ వయ సిచ్చతె గెచ్చుక అస్సి మెన రుజ్జు దెకయెదె.

¹² “అవ్ తుమ్క సంగితిసి కెత్తిగే అస్సి. గని, అప్పె సంగిలె తుమ్ ఓర్చువ జంక నెతుర్పు. ¹³ జలె జో, సత్తిమ్ జలి అత్తు జలోసా తుమ్చి పెట్టి అయ్లె, జోయ్యి సత్తిమ్తె తుమ్క ఇండయెదె. జోక, జోయ్యి కిచ్చొ సంగె నాయ్. జో ఒత్త అమతె కిచ్చొ నూనెదె గే, జయ్యి తుమ్క సంగెదె. ¹⁴ జో అంచితె తిలిసియి కడన తుమ్క నూనెదె. జాచి రిసాయి అంక గవురుమ్ కెరెదె. ¹⁵ అబ్బొసి జలో దేముడుచి ఎత్తి. అంచి, జాకయ్ ‘జో తుమ్క సంగితిసి ఎత్తి. అంచి’ మెన తుమ్క సంగిలయ్.

† 15:25 15:25 తెలుగు బైబిల్తె ధర్మశాస్త్రమ్ మెలె, మోసిచి అత్తి దేముడు రెగ్గయలి ఆగ్గుల్ మెన అమ్ జానుమ్. ఈంజ కొడో ఎత్తి. బైబిల్తె అగేచి పావ్ పున్సుకుమె రెగ్గయ్ జా అస్సి. ఈంజ దెకపుక మెన కుపెయ్ బాంతె నయ్ ప్రమానుమతె మోసి పూర్గుమ్చెచి అత్తి రెగ్గి దేముడుచ ఆగ్గుల్ మెన ర్చవ అస్సి.

వడ్డొక తుమ్మక సంతోసుమ్ జెయెదె

16 “ఇదిల్ కాలుమ్ గెలి వడ్డొ అంక తుమ్ దెకుక నెతుర్పు, అన్నె, ఇదిల్ కాలుమ్తె అంక దెకితె మెన సంగిలన్. 17 జోచ సిస్సుల్తె సగుమ్జన్ ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో లట్టబ, గడియ గెలె, అంక దెకున్ నాయ్. ఒత్త తెంతో అన్నె గడియ గెలె, అంక అన్నె దెకితె మెన కిచ్చొక సంగిలన్. ఆవ్ ‘దేముడు అబ్బొతె ఉట్ట గెచ్చిందె’ మెన కిచ్చొక సంగిలన్?” మెన సంగితె తిల. 18 “గడియ గెలె మెన కిచ్చొ అర్దుమ్ తెన్ సంగితయ్? జో కిచ్చొచి రిసా సంగితయ్ గే నేనుమ్” మెన లట్టబన్.

19 జేవ్ జొయ్యి పుసితతి మెన, నా యేసు జానయ్ జేవ్చి తెన్ ఇని సంగిలో. అన్నె గడియ గెలె, తుమ్ అంక దెకున్ నాయ్. ఒత్త తెంతో. అన్నె గడియ గెలె, తుమ్ అంక అన్నె దెకితె మెన ఆవ్ సంగిలయ్, గెద. ఇన్నెచి రిసా ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో లట్టబను, నాయ్ గే? 20 తూమ్ దుకుమ్ జా ఏడ్తె. గని, లోకుమ్చ సర్ద జవుల తుమ్చి దుకుమ్ సర్దతెను తయెదె మెన తుమ్క కచితుమ్ సంగితసి.

21 అడెన్ జతి తేరబోద, జలె, జాచి కంట్లు పాచ జా అయ్లి మెలె, ఏడెదె, గెద. గని, అడెన్ జలి మెలె, ఈంజ లోకుమ్తె ఏక ‘బోద జెర్మిలో’ మెన జాచి సర్దక బేగి దుకుమ్ ఎత్తి పచ్చు గెలెదె. 22 దస్సి, ఆవ్ అప్పె గెలె, తుమ్క గడియ దుకుమ్ తయెదె. గని, ఆవ్ తుమ్చి తెన్ అన్నె దస్సుల్ జయింది, చి తుమ్చి పెట్టి సంతోసుమ్ జా గెతె, చి కో కి తుమ్చితె తిలి సంతోసుమ్ కడుక నెత్తిర్తి.

23 జేవ్ దీసల్తె అంక తుమ్ కిచ్చొ కి పుసితిసి నాయ్. తుమ్ దేముడు అబ్బొతె కిచ్చొ సంగిలో కి, అంచి నావ్ తెన్ దొర్పు జయెదె మెన తుమ్క కచితుమ్ సంగితసి. 24 అప్పె ఎద అంచి నావ్ తెన్ తుమ్ కిచ్చొ నజుక నాయ్. తుమ్చి సంతోసుమ్ పూర్తి జతి లెక నజ, దొర్పు జయెదె.

25 “ఈంజ సంగతి ఒండి కి అర్దుమ్ లుంకయ్ జలి రితి సంగ అస్సి. జలె ఆవ్ కెయ్యుక జలెకి అర్దుమ్ లుంకయ్ జలి రితి తుమ్చి తెన్ నే లట్టబ్బె, అబ్బొన్చి రిసా తుమ్క సొస్టుమ్గ సూనయతి గడియ జెతయ్.

26 జా దీసల్ అయ్లి పొది అంచి నావ్ తెన్, తుమ్ నజెతె. గని, దేముడుక తుమ్చి తెన్ ఆవ్ నెడిమి జా ప్రార్దన్ కెర్తెసి నెంజి మెన సంగుక నాయ్. 27 కిచ్చొక మెలె అబ్బొ తుమ్క ప్రేమించుప కెర్తయ్. తూమ్ అంక ప్రేమించుప కెర, అంక అబ్బొ జలో దేముడు తెంతో బార్ జా అయ్లన్ మెన నంపజలదు. 28 దేముడు అబ్బొ తెంతో ఆవ్ బార్ జా ఈంజ లోకుమ్తె అయ్లయ్. అన్నె, అప్పె ఈంజ లోకుమ్ ముల దా, ఒత్త జోతె అన్నె గెతసి” మెన సంగిలన్.

29 జోచ సిస్సుల్, జలె, “ఈందె, అర్దుమ్ లుంకయ్ జలి రితి కిచ్చొ కి నే సంగితె సొస్టుమ్గ లట్టబ్బసి.

30 తుయి ఎత్తి, జాన్సి, చి అమ్ నే పుసిలెకి, అమ్చి మెన్ను తిలిసి తుయి జాన్సి మెన అప్పె జానుమ్. దేముడుతె తెంతో తూయి బార్ జా అయ్లదు మెన నంపజా సంగితి కాయ్. 31 యేసు జోషయింక దెక, అప్పె తూమ్ నంపజతను గే? 32 ఈందె తుమ్చితె ఒండిజినక కి కచి గెరి జొయ్యి సెదుర్ప జా అంక ఎక్కిలోకయి ముల దెతి గడియ జెతయ్, జా అస్సి. జలె అబ్బొ అంచితె అస్సి చి రిసా ఆవ్ ఎక్కిలోయి నెంజి.

33 “ఈంజ ఎత్తి కిచ్చొక తుమ్క సంగ అస్సి మెలె, ‘అంచి తెడి తుమ్క సేంతుమ్ తవున్’ మెనయ్. కిచ్చొక మెలె, ఈంజ లోకుమ్తె అల్లర్ నేడ్తె, గని దయిరిమ్ తెన్ తా. ఈంజ లోకుమ్తెచ అల్లర్చి ఉప్పిరి ఆవ్ జిన అస్సి” మెన సంగిలన్.

17

యేసు ప్రార్దన్ కెర్తెసి

1 యేసు ఈంజ ఎత్తి, సంగ కేడవ, ఆగానుమ్ పక్క దెక, పరలోకుమ్ తిలో దేముడు అబ్బొన్క ప్రార్దన్ కెర్తెన్.

“ఓ బ, అంచి నమయ్యమ్ జా అయ్లి మెన జాని. ఆవ్ తుచొ పుత్తుది తుచి గవురుమ్ దెకయ్తి రితి, ఆవ్ పుత్తున్ తా గవురుమ్ కెరు. 2 ఈంజ లోకుమ్ ఎత్తుచ మాన్సుల్చి ఉప్పిరి ఆవ్ పుత్తుక తుయి అదికారుమ్ దా అస్సిన్. కో అంక నంపజంక తుయి నెలవ్ దా అస్సిన్ గే, జెవ్వి తుచి రాజిమ్తె బెదితి, మొర్తె పరలోకుమ్తె గెప్ప కెయ్లక తెయ్లక జితి రితి ఆవ్ దెంక మెన, తుయి అంచి అత్తి సొర్పు కెర దా అస్సిన్. 3 తుయి ఎక్కిలోయి నిజమ్ జలె దేముడు తుక, తుయి తెర్తయ్లో అంక, జేవ్ నంపజతిసి,

అమ్మక జేవ్ జాన్ తిసి, అవ్ యేసు తుయ తెద్రయ్ లో రచ్చించువ కెర్తొసా జతో క్రిస్తు. ⁴ తుయి అంక తియార్ది కామ్ అవ్ పూర్తి నెరవెర్చువ కెర, ఈంజ లోకుమ్ తె తుక గవురుమ్ ఆన అస్సి. ⁵ ఓ బ, ఈంజ లోకుమ్ నే జెర్చున్ జతె అగ్గె తెంతో తుచి తెన్ అవ్ ఒత్త తతె అంక కీసి గవురుమ్ తిలి గే, అప్పె తుచితె పరలోకుమ్ తె అన్నె దస్సి గవురుమ్ జతి రితి కెరు.

⁶ “అంప సిస్సుల్ జతి రితి, ఈంజ లోకుమ్ చ మాస్సుల్ తె సగుమ్ జిన్ క తుయి నిసాన, అంచి అత్తి సార్చ కెర దా అస్సిన్. తుయి కీసాచో గే ఈంజేవ్ దెకిత్ రితి అవ్ ఈంజ లోకుమ్ తె జెయ అస్సి. తుచయ్ మాస్సుల్ ఈంజేవ్, చి ఇన్నెక అంచి అత్తి తుయి సార్చ కెర దిలది, చి తుచి కోడు రితి ఈంజేవ్ నిదానుమ్ ఇండ అస్సి. ⁷ తుయి అంక దిలిసి ఎత్తిచి రిసా ‘వేరచి నెంజె, గని తుయి దిలిసి’ మెన అప్పె జాన్ తి. అంక తుయి తెద్రయ్ లోసా నిజుమ్ మెన చినిల. ⁸ ‘సంగు’ మెన తుయి సంగిలి కొడో ఎత్తి ఇన్నెయింక అవ్ సంగ అస్సి, చి ఈంజేవ్ నూన, సంపజా, అవ్ తుచితె తెంతో ఉట్ట అయిలినక ‘నిజుమ్’ మెన జాన్ తి. తుయి అంక తెద్రవ అస్సిన్ మెన సంపజా అస్సి.

⁹ “ఇన్నెచి రిసాయి అవ్ అప్పె ప్రార్దన కెర్తొసి. ఈంజ లోకుమ్ చ ఎత్తి జిన్ చి రిసా ఇసి మెన ప్రార్దన కెరి నాయ్, గని ఈంజేవ్ తుయి అంచి అత్తి సార్చ కెర దిలనయ్ చి రిసా ప్రార్దన కెర్తొసి. ఈంజేవ్ తుచయ్ మాస్సుల్. ¹⁰ అంచి ఒండి తుచయ్, తుచి ఒండి అంచయ్, చి ఈంజేవ్ నిదానుమ్ జలిన్ తెన్ అంక గవురుమ్ జెతయ్.

¹¹ “అవ్ తుచితె అప్పె అన్నె జెతసి చి అప్పె తెంతో అవ్ ఈంజ లోకుమ్ తె తయె నాయ్. గని ఈంజేవ్, మాత్రమ్ తవుల. నుద్ది తిలో ఓ బ, ఈంజేవ్ చెంగిల్ తతి రితి, * తుయి అంక దిలి తుచి నావ్ చి నెక్కిక ఇన్నెక రక్కు, చి అవ్ తుయి కీసి † ఎక్కి జా అస్సుమ్ గే ఈంజేవ్ కి ఎక్కి జా తంక తుచి నావ్ తెన్ ఇనయింక దెకు. ¹² ‡ అవ్ ఇనయింతెన్ బుల్లి తిలి పొది, తుయి అంక దిలి తుచి నావ్ తెన్ ఇన్నెక రకితె తిలయ్. అవ్ జేవ్ క జాగరిత తెన్ రకిలయ్ చి, ఇనయింక కో నాసెనుమ్ జతి నాయ్. నాసెనుమ్ తె గతో జో ఎక్కిలో పిట్ట, జలె, తుయి పూర్ణమ్ రెగ్గయిలి రితి నాసెనుమ్ జా అస్సి, దేముడుచి కొడో తె తిలి జా కోడు అప్పె నెరవెర్చువ జతి రిసా.

¹³ “అప్పె, జలె, అవ్ తుచితె జెతసి చి రిసా, ‘అంచి సంతోసుమ్ ఇన్నెచి వెట్టి నెరవెర్చువ జా కామ్ కెర్చు’ మెన ఈంజ ఎత్తి, అప్పె ఈంజ లోకుమ్ తె అవ్ తతె, ఇన్నెచి మొక్కె తుక సూనయ్ తసి.

¹⁴ “ ‘సంగు’ మెన తుయి సంగిలిసి ఎత్తి ఇన్నెయింక అవ్ సంగ అస్సి. అవ్ ఈంజ లోకుమ్ చో నెంజి, చి అంప సిస్సుల్ ఈంజేవ్ జలి తెంతో, ఈంజేవ్ కి ఈంజ లోకుమ్ చ నెంజితి చి రిసా, ఈంజ లోకుమ్ చ వైజల్ ఇన్నెయింక విరోదుమ్ దెకితతి. ¹⁵ జలె, తుక ‘ఈంజ లోకుమ్ తె తెంతో ఇన్నెయింక కడ నొప్పును’ మెన అంచి ఆన నాయ్, గని ‘ఈంజ లోకుమ్ తె ఈంజేవ్ తా గెలె, నయ్ తానక, జోచి సేవక, ఈంజేవ్ దెర్చు నే సేడ్డి రితి రక్కు’ మెన తుక ప్రార్దన కెర్తొసి.

¹⁶ “అవ్ కీసి ఈంజ లోకుమ్ చో నెంజి గే, అంక సంపజలి తెంతో ఈంజేవ్ కి ఈంజ లోకుమ్ చ నెంజితి. ¹⁷ ఈంజేవ్ పూర్తి తుచయ్ జా తుచి సేవ నిదానుమ్ కెర్తొ తతి రితి, తుచి సత్తిమ్ తె ఇన్నెక నుద్ది కెరు. తుచి కోడు సత్తిమ్. ¹⁸ తుయి కీసి అంచయ్ ఈంజ లోకుమ్ తె తెద్రయ్ లది గే, మాస్సుల్ క ఈంజేవ్ సత్తిమ్ వాల్ దెయ్ తి రితి, అవ్ ఇన్నెక తెద్రవ దా అస్సి. ¹⁹ ఈంజేవ్ కి తుచి సత్తిమ్ తె తుచయ్ జా, తుచి నుద్ది జా తుక నిదానుమ్ తత్త మెనయ్, అంచి జేవ్ తుచి అత్తి అవ్ సార్చ కెర దెతసి.

²⁰ “ ఎక్కి ఈంజేవ్ అంప సిస్సుల్ చి రిసా ఇసి ప్రార్దన కెరి నాయ్. ఈంజేవ్ అంచి రిసా సాచి సంగిలె, ఇన్నెయిం చి కోడు నూన అన్నె కో అంక సంపజా గెచ్చుల గే, జోవయిం చి రిసా కి అవ్ ప్రార్దన కెర్తొసి. ²¹ ఓ బ, తుయి కీసి అంచి వెట్టి అస్సిన్ గే, చి అవ్ కీసి తుచి వెట్టి అస్సి గే, దస్సి ఈంజేవ్ కి, జేవ్ కి, అమచి వెట్టి తా † ఎక్కి జతు, చి దస్సి ఎక్కి జల మెలె, ఈంజ లోకుమ్ చ అన్నె మాస్సుల్ దెకిలె, తుయి అంక తెద్రయ్ లిసి జేవ్ కి సంపజవుల. ²² తుచి గవురుమ్ తె అంక కీసి తుయి బీవడ అస్సిన్ గే, అంచి గవురుమ్ తె అవ్

* 17:11 17:11 నెంజిలె, ‘తుయి అంచి అత్తి సార్చ కెర దిల ఈంజేవ్ సిస్సుల్ క తుచి నావ్ చి నెక్కిక రక్కు’. † 17:11 17:11 నెంజిలె, ‘ఎక్కి వైమయ్ అస్సుమ్ గే, ఈంజేవ్ కి ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో ఎక్కి వైమయ్ తెన్ తవుల’. ‡ 17:12 17:12 నెంజిలె, తుయి అంచి అత్తి సార్చ కెర దిల ఈంజేవ్ సిస్సుల్ తెన్ అవ్ బుల్లి తిలి పొది తుచి నావ్ తెన్ ఇన్నెక రకితె తిలయ్.... § 17:21 17:21 ఎక్కి ఉద్దెనుమ్ ఎక్కి వైమచి కోడు. 11 నంబర్ కోడు చి ఎట్టి చి కోడు దెక.

ఇన్నెయింక టీచడ అస్సి, చి అవ్, తూయి, కీసి ఎక్కి జా అన్నుమ్ గే, ఈంజేవ్ కి * ఎక్కి జతు మెనయ్ అంచి ఆన. ²³ దస్సి, అవ్ ఇన్నెయింది పెట్టి, తుయి అంది పెట్టి తమదె, చి ఈంజేవ్ పూర్తి † ఎక్కి జవుల. దస్సి జలె, ఈంజ లోకుమ్చ మాన్యుల్ కిచ్చో దొస్సి చినుల మెలె, అంక తెద్రయ్లోసా తుయి మెన చినుల, చి తుయి అంకయ్ కెర్తి ప్రేమ కెర అస్సిన్ గే, ఇన్నెయింక కి తుయి తెడ్డి ప్రేమ కెర్తి మెన చినుల.

²⁴ “ఈంజ లోకుమ్ నే జెర్నున్ కెర్తి అగ్గె తెంతో అంది ఉప్పిరచి తుచి ఎదివాట్ ప్రేమక అంక ఒగ్గర్ గవురుమ్ దా అస్సిన్. జలె, ఓ బ, తుయి అంక దిల సిన్యుల్ కి † అవ్ తిలిన్తె అంది తెన్ తత్తు, చి తుయి అంక దిలి గవురుమ్ దెకుతు, మెన అంది ఆన. ²⁵ పున్న్యిమ్ తిలో ఓ బ, ఈంజ లోకుమ్చ తుక నేన తిలె కి, అవ్ తుక జాని, చి కచితుమ్ తుయి అంక తెద్రయ్లోసి ఈంజేవ్ సిన్యుల్ జాన్తి. ²⁶ తుయి అంక ప్రేమ కెర్తి ప్రేమ ఇన్నెయింది పెట్టి తప్పన్ మెన, అవ్ ఇన్నెయింది పెట్టి తంక మెన, తుయి కీసాచో జా అస్సిన్ గే, ఇన్నెయింక అవ్ దెకప అస్సి, దెకయ్తె తయిందె” మెన దేముడు అబ్బొనక యేసు ప్రార్దన కెర్తన్.

18

యేసుక విరోదుమ్ సుదల్ దెర్సిసి

(మత్త 26:47-56; మార్కు 14:43-50; లూకా 22:47-53)

¹ యేసు ఈంజేవ్ కొడె నంగ కేడవ, జోచ సిన్యుల్ తెన్ బార్ జా, కెర్తొను మెంతి లోయ ఒత్తల్తోచి ఒడ్డుతె జిన గెచ్చ, సిన్యుల్ తెన్ ఒత్త తిలి తోటతె పెనిల. ² పుండితి రిసా యేసు జోచ సిన్యుల్ తెన్ ఒత్త గెచ్చుక అలవాట్చి రిసా, అప్ప ఒత్త గెచ్చ తవుల మెన, జోక విరోదుమ్ సుదల్తె దెర దెంక గెలో యూదాక అజ్జ. ³ జో యూదా జలె, వెల్లెల పూజర్లుతె చి పరిసయ్యుల్తె గెచ్చ, జోచ జమాన్లు సగుమ్జిన్క, నయ్న్యమ్ సుదల్ నగుమ్జిన్క కడ ఆన, జేవ్, లాంతెర్లు దివ్వో, అయ్దల్ దెరన, యేసు తిలిన్తె ఉట్ట అయ్ల.

⁴ జోక జర్లు జంక తిలిసి ఎత్తి యేసు జానె చి, జేవ్ దెర్తన ఒత్త పాచ జెతికయ్, జో పుర్తెజో జా, “కక్క చజితను?” మెన జోవయింక పునిలన్. ⁵ జేవ్ జోక, “నజరేతు గవ్వెచ్చో యేసుక చజితనుమ్” మెన జబాబ్ దిల, చి యేసు జోవయింక “అవ్వె జో!” మెలన్. జోవయింది అత్తి జోవయింక దెర దెంక ఒప్పన్యో యూదా జోవయింతెన్ ఒత్త టీచ అస్సి. ⁶ జలె, “అవ్వె జో” మెన యేసు సంగితికయ్, జోక దెరుక మెన అయ్ల జనాబ్ పడ్డో గుంచ బుయ్యో సిడ గెల.

⁷ పడ్డో, “కక్క చజితను?” మెన యేసు జోవయింక అన్నెక్ సుట్టు పునిలన్, చి “నజరేతు గవ్వెచ్చో యేసుక” మెన అన్నెక్ సుట్టు సంగిల. ⁸ సంగిలె, యేసు జోవయింక “ అవ్వె జో” మెన తుమ్క సంగిలయ్, గెద. అంకయ్ చజితను జలె, అంకయ్ దెర, గని అంది తెన్ తిలనక పోన” మెన జబాబ్ దిలన్. ⁹ చి యేసు అగ్గె నంగ తిలి ఏక్ కోడు ఇన్నెయింతెన్ * ఏక్ రగుమ్క నెరవెర్చువ జలె.

“తుయి అంది అత్తి సార్పు కెర దిలనతె కో నాసినుమ్ జతి నాయ్”

మెన దేముడు అబ్బొనక తెదెడి నంగ తిలి కోడు.

¹⁰ జలె, సీమోను పేతురుక ఏక్ కండా తిలి. జో పేతురు జా కండా కడన, ఎత్తిక వెల్లో పూజరిచొ గొతిమాన్లు ఎక్కిలోక కుంద, జోచి ఉజెల్ కండ్లి సింద గెలన్. జో గొతిమాన్లుచి నావ్ ‘మల్కు’. ¹¹ పేతురు దస్సి కెర్తికయ్, “కండా తియ దేన్! దేముడు అబ్బొ అంక తియార్లి కామ్ దుకుమ్ సైమల్ జతిసి జలెకి, అవ్ జా కామ్ కెరుకయ్, జా దుకుమ్, జా సైమ ఓర్చువ జంకయ్” మెన పేతురుక యేసు సంగిలన్.

¹² జలె, జేవ్ జమాన్లు, జోవయించో అదికారి చి దేముడుచి గుడిచ నయ్న్యమ్ సుదల్ యేసుక దెర, బంద గెల. ¹³ తోలితో † ‘అన్నా’ మెలోనాతె కడ నిల. జో కొన్సో మెలె, కయప మెలో జా వెర్చిచో ఎత్తిక వెల్లో పూజరిచొ మామెసి. † ¹⁴ ‘అమ్చ యూదుల్ నస్టుమ్ నే జతి రిసా ఎక్కిలో మెర్చె చెంగిలి’ మెన

* 17:22 17:22 ఎక్కి ఉద్దెనుమ్ ఎక్కి ప్రేమచి కోడు. 11 నంబర్ కోడుచి ఎట్టచి కోడు దెక. † 17:23 17:23 ఎక్కి ఉద్దెనుమ్ ఎక్కి ప్రేమచి కోడు. 11 నంబర్ కోడుచి ఎట్టచి కోడు దెక. † 17:24 17:24 నెంజెలి ‘అవ్ గెతినెతె జా, అంది తెన్ తత్తు’. * 18:9 18:9 17:12:21 కోడు దెక. అన్నె కిచ్చో రగుమ్క నాసినుమ్ జతి నాయ్ మెలె, జేవ్ మెర్చె ఎదక యేసుక నిదానుమ్ తా గెల. † 18:13 18:13 ‘అన్నా’ అగ్గె ఎత్తి వెల్లో పూజరి జా తిలో. † 18:13 18:13 13-14 ఈంజ మత్తి తోలితో రెగ్గె పున్తకల్తె ఏక్ పున్తకుమ్తె 13 నంబర్చి కోడు కెడ్డి బేగి 24 నంబర్చి కోడు గల అస్సి; 14 నంబర్చి కోడుచి కంబ అగ్గె.

యూదుల్చ వల్లెల మాన్సుల్క, ఎత్తిక వెల్లో పూజరి కీ అగ్గె నంగ తిలో. ఈజో కయవ జో ఎత్తిక వెల్లో పూజరి.

జోచో సిస్సుడు నెంజి మెన పేతురు సంగిలీసి

(మత్త 26:69-70; మార్కు 14:66-68; లూకా 22:55-57)

15 యేసుక జేవ్ మాన్సుల్ దెర ఎత్తిక వెల్లో పూజరితె కడ నెతె తిలి పొది, సీమోసు పేతురు, అన్నెక్టో సిస్సుడు, డొగుల, జేవ్ దెల్లనచి పట్టి గెల. ఎత్తిక వెల్లో పూజరి జో అన్నెక్టో సిస్సుడుక జానె, చి జో సిస్సుడు కి యేసు తెన్ ఎత్తిక వెల్లో పూజరిచి గెరి తెడి వెసిలన్. 16 గని, పేతురు గుమ్ముమ్ పాసి, బయిలె టీచ జా తిలో. జలె, ఎత్తిక వెల్లో పూజరి జాన్లో జో అన్నెక్ సిస్సుడు అన్నె బార్ జా, గుమ్ముమె రకితి తేరబోద గొత్తి సుదొక సంగ, పేతురుక తెడి కడ అన్లన్. 17 జా తేరబోద గొత్తి సుదొ పేతురుక దెక, “తుయి కి జో మాన్సుచో సిస్సుడు, కిచ్చోగె” మెలన్, గని “నెంజి” మెన పేతురు సంగిలన్.

18 జలె, ‘చల్లి’ మెన, ఎత్తిక వెల్లో పూజరిచ గొత్తి సుదల్ దేముడుచి గుడిచ నయన్యుమ్ సుదల్ తెన్ మెసి బోగుల్చి ఆగి లావ తపితె తిల. పేతురు కి, తప్పక మెన గెచ్చ, ఒత్త జోవయింతెన్ అన్య.

ఎత్తిక వెల్లో పూజరి యేసుక పరిచ్చ కెర్లిసి

(మత్త 26:59-66; మార్కు 14:55-64; లూకా 22:66-71)

19 మదెనె ఎత్తిక వెల్లో పూజరి యేసుక పరిచ్చ కెర్లన్. జోచి సిస్సుల్చి రిసా, జోచి బోదనచి రిసా పరిచ్చ కెర్లన్. 20 యేసు జోక కిచ్చో జబాబ్ దిలన్ మెలె, “అంచి బోదన, జలె, ఈంజ లోకుమ్చ ఎత్తిజన్ నూన్తి రితి ఎదార్దుమ్ సంగ అన్సి. అమ్చ యూదుల్చ నబ గెరల బోదన కెర్తె తిలయ్, చి దూరి పాసి తెంతో ఎత్తిజన్ యూదుల్ బెర జెతికయ్ అమ్చి దేముడుచి గుడితె కి బోదన కెర్తె తిలయ్. ఆవ్ కెయ్య కి, కిచ్చో కి లుంకచోరు సంగి నాయ్. 21 జాకయ్, కిచ్చోక అంకయ్ పుసుక? కిచ్చో కిచ్చో సంగ అన్సి గే, అంక నూన్లనకయ్ పుస” మెన యేసు జబాబ్ దిలన్.

22 యేసు దన్సి సంగితికయ్, పాసి టీచ తిలో నయన్యుమ్ సుదొ ఎక్కిలో యేసుక పెట, “ఎత్తిక వెల్లో పూజరిక తుయి దన్సి జబాబ్ దెంక బెదెదె గే? షాని!” మెన గోల కెర్లన్. 23 యేసు జోక కిచ్చో జబాబ్ దిలన్ మెలె, “ఆవ్ సంగిలీసి తప్పు తిలిగెన, రుజ్జు దెకవ సాచి సంగ, గని, ఆవ్ సంగిలీసి సత్తిమ్ జతయ్. జాక, కిచ్చోక అంక పెటుక?” మెన సంగిలన్.

24 * తెడ్డి అన్నా, యేసుక బందున్ తెన్ ఎత్తిక వెల్లో పూజరి జలో కయవతె తెర్తయ్లన్.

యేసుచో సిస్సుడు నెంజి మెన పేతురు అన్నె సంగిలీసి

(మత్త 26:71-75; మార్కు 14:69-72; లూకా 22:58-62)

25 సీమోసు పేతురు ఒత్త ఆగి తపితె అన్య, జలె, ఒత్త తిల మాన్సుల్ జోక “తుయి కి యేసుచో సిస్సుడు, నెంజిన్ గే?” మెంతికయ్, జో “ఆవ్ నెంజి” మెలన్. 26 గని ఎత్తిక వెల్లో పూజరిచో గొత్తిమాన్సుచి కండో పేతురు అగ్గె సింద తిలో. జలె, జో మాన్సుచో సొంత మాన్సు ఎక్కిలో ఒత్త తిలో. జో, జలె, పేతురుక “అప్పె తుయి జోవయింతెన్ తోటతె తిలది. తుక దెకిలయ్, గెద?” మెలన్. 27 గని, “నాయ్, జో మాన్సుక నేని!” మెన పేతురు సంగిలన్, చి జో సంగిల్ బేగి కుకుడో వాసిలన్.

రోమ అదికారి యేసుక పరిచ్చ కెర్లిసి

(మత్త 27:1-2,11-31; మార్కు 15:1-20; లూకా 23:1-25)

28 తెడ్డి, యేసుక కయవ మెలో జో ఎత్తిక వెల్లో పూజరి పున కెర కేడయ్తికయ్, జా రోమ దేసిమ్ తెంతోచో అదికారిచి మేడతె జోక వెల్లెల మాన్సుల్ కడ నిల. గని, జోక కడ నిలన జా మేడ తెడి వెసిల్ నాయ్. కిచ్చోక మెలె, జేవ్ యూదుల్ జవుల, చి వస్కా మెలె జోవయించి పండుగు తిలి, చి ‘యూదుల్ నెంజిల మాన్సుల్చ గెరల వెసిల్ గార్ జుమెదె, చి గార్ జలె పండుగ్ అన్నిమ్ కంక గారు. పండుగు పిట్టెదె’ మెంతతి.

29 జాకయ్, పిలాతు మెలో జో అదికారి బార్ జా, జోవయింతెన్ జా కెర “కిచ్చొ నేరిమ్ కెర్లొ మెన ఈంజో మాన్సుచి రిసా తుమ్ సంగితను?” మెన యూదుల్చ జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్క పునిలన్. 30 జేవ్ జోక “ఈంజో నేరిమ్ కెర్లొ నాయ్ జలె, ఇన్నెక తుచితె సార్చు కెరుక మెన కడ ఆన్తమ్ గే? నాయ్” మెన జబాబ్ దిల.

31 దస్సి సంగితకయ్, పిలాతు జోవయింక, “తుమ్ ఇన్నెక కడన, తుమి, దేముడు మోసే తెన్ దిలి తుమ్చ సొంత ఆగ్గుల్ రితి ఇన్నెక తీర్పు కెర!” మెలన్. దస్సి మెంతికయ్ జేవ్ జోక “ఆమ్ కెర్లి రితి పత్రల్ గల మార్చి సిచ్చ కెరుక జలె, ‘నాయిమ్ నాయ్’ మెన, తుమ్ రోమీయులు ఒప్పున్ నాయ్” మెన జబాబ్ దిల. 32 జేవ్ దస్సి జబాబ్ దిలి తెంతో “సీలువతె మొర గెచ్చిందె” మెలి అర్దుమ్ తెన్, జో మొర్చిసి కిచ్చొ రగ్రమ్ జర్లు జతిన్చి రిసా యేసు అగ్గె సంగ తిలి కోడు నెరవెర్చువ జలి.

33 పడ్డొ పిలాతు, మేడచి తెడి అన్నె పెన, యేసుక బుకార్చన్. యేసుచి రిసాచ కొడొ నూన తిలో, చి “తుయి యూదుల్చో రాన్ గే?” మెన జోక పునిలన్. 34 ఇసి పున పరిచ్చ కెర్లొకయ్, యేసు జోక, “తుయి అజ్జు కెర అంక దస్సి సంగితన్ గే? నాయ్ మెలె, కో జలెకు వేర మాన్సు తుక †దస్సి మెన అంచి రిసా సంగ అస్తి గే?” మెన పునిలన్. 35 జాచి రిసా, పిలాతు జోక “ఆవ్ యూదుడు గే, చి దస్సి మెనిందె? నెంజి, తుచ సొంత యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్, వెల్లెల పూజర్లు, తుక అంచితె సార్చు కెర అస్సి. కిచ్చొ కెర అస్సిన్, చి తుక దస్సి కెర్లొతి?” మెన పిలాతు పునిలన్.

36 యేసు, జలె, కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, “అంచి రాజిమ్ ఈంజి లోకుమ్చి నెంజె. అంచి రాజిమ్ ఈంజి లోకుమ్చి జతి జలె, యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్చి అత్తి ఆవ్ దెర్చు నే నెడ్డి రితి అంచ గొత్తి సుదల్ యుద్దుమ్ కెర్లొ. గని అంచి రాజిమ్ ఈంజి లోకుమ్చి నెంజె” మెన జబాబ్ దిలన్.

37 యేసు దస్సి సంగితకయ్, పిలాతు జోక “దస్సి జలె, ‘రానొ’ మెన తుయి నిజమ్ సంగితన్ గే?” మెన అన్నె పరిచ్చ కెర్లొన్, చి యేసు జోక, “ ‘రానొ’ మెన తుయి అంక సంగితన్. ఆవ్ కిచ్చొక జెర్లొలయ్, కిచ్చొక ఈంజి లోకుమ్చె అయ్యలయ్ మెలె, సత్తిమ్ దెకవుక, సత్తిమ్చి రిసా సాచి సంగుక అయ్యలయ్. జయ్యి అంచి కామ్. కో సత్తిమ్చె బెదితన జవుల గే, అంక నంబజవుల” మెన సంగిలన్. 38 యేసు దస్సి సంగితకయ్, పిలాతు మెలో జో అదికారి, “కేతె, సత్తిమ్?” మెన సంగిలో.

పిలాతు దస్సి సంగ కెర, మేడ తెంతో బార్ జా, యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ తిలీన్తె అన్నె గెచ్చు, “ఈంజో కిచ్చొ నేరిమ్ నే కెర్లి రితి అంక డిస్యయ్. 39 తుమ్చి కిపన్యా పండుగ్క మాత్రుమ్, జేల్తె తిలో కేన్ జవున్ జేలి జలోసాక తుమ్చి రిసా ఆవ్ విడ్డల్ కెరుక అంక అలవాట్. జలె, కక్క ఆవ్ ముల దెంక? తుమ్చ యూదుల్చో ఈంజో రానొక ముల దెంక?” మెన పిలాతు పునిలన్. 40 గని జేవ్ కిసి జల మెలె, “ఈంజో మాన్సుక పోని! బరబ్బుక ములు!” మెన ఒర్చ దిల. బరబ్బు, జలె, మాన్సుక మొరయ్తెసా.

19

యేసుక సిలువ గల్లి రిసా సిచ్చ కెర్లొసి

1 జలె, పిలాతు తెదొడి కిచ్చొ కెర్లొన్ మెలె, *‘పెట్టె సాలు కిచ్చొగె’ మెన ఉచర, కొర్లల్ తెన్ పెటయలన్.

2 ఒత్త తెంతో, సయ్యమ్మమ్ సుదల్ నగ్రమ్జిన్, యేసుక †మేడచి తెడి కడ నా కెర, అరి కొంకడ్డి రితి ‘రానొ’ మెన కంటకంవల్ తెన్ ఏక కిరీటుమ్ గంచ, జోచి బొడితె గల, ‡ఊడ రంగుచొ పాలుమ్ జోక గల దా తెయార్ కెర, † పాసి జా జోకర, “యూదుల్చో రానొ, తుక జెయ్యి!” మెన మొక్కె వెట్టె.

† 18:32 18:32 12:32, 33క డెక. ‘సిలువ’ కిసి తయెదె మెలె, ఏక టీవీచి చి ఏక అడ్డుమ్ జతి దొన్చి డేడివో రిడ డండల్ బెదవుల.

జా సిచ్చ జతో మాన్సుక జా సిలువతె ఎంగ్లవ కెర, జోవయింక అత్తో చట్టో చంపా కెరవ, అత్తిచట్టోతె మేకుల్ పెట, నెంజెలె వాలివో తెన్ బంద దా, సిలువ బుయ్యె టీవ రోవ కెర, దస్సి ములుల. జో సిచ్చ జతోసా దస్సి ఒడొయ్ జా మొరెదె. రోమ్ దేసిమ్చి అలవాట్ తెన్ చి సిచ్చ, జా.

‡ 18:34 18:34 యూదుల్చో రానొ మెనంతయ్ మెన యేసుచి రిసా పిలాతుక సంగిలె, అంచి రోమ్ దేసిమ్చి అదికారుమ్ యేసు పిట్టవుక ఉచర్చయ్ మెన పిలాతు కోపుమ్ జా మొర్చి సిచ్చ దెయెదె మెన యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ కుట్ట కెర తిల. లూకా 23:2. § 18:39 18:39 పూర్వమ్ పొది యూదుల్ బగర్చు దేసిమ్ తా గొతిమాన్సుల్ జలీన్ తెంతో ఎత్తి, అదికారుమ్ తిలో దేముడు విడ్డల్ కెర్లొన్ ఏద కెర్లి రిసా

యూదుల్ ఈంజి పన్యా పండుగ కెరల. ఈంజయి వెర్చె యేసు పావల్ తెంతో విడ్డల్ కెర్లొనా జయెదె మెన నేన్తె. 19:1 19:1 లూకా 23:16, 22క డెక. † 19:2 19:2 మత్తయి 27:27, మార్కు 15:16. ‡ 19:2 19:2 ఎరన చి నీలిమ్ రంగు బెదయెలె, ఊడ రంగు జయెదె. సార్ రంగు,

4 తెదోడి, యూదులచ వెల్లెల మాన్యుల్ తిలిన్తె పిలాతు అన్నె బార్ జా, జోవయింక “ఓదె, జో కిచ్చి నేరిమ్ నే కెర్తె రితి అంక డీస్తయ్, చి జయి గుర్తుక, తుమ్క రుజ్జు దెకయ్తి రితి, తుమ్ తిలిన్తె ఆవ్ జోక బార్ కెర్తెసి” మెన సంగితికయ్. 5 కంటకంపల్చి కిరీటుమ్ జోచి బోడి తతె, ఎరన పాలుమ్ జో గలన తతె, యేసుక బార్ కెర్తె, చి “ఈందె జో మాన్యు!” మెన, పిలాతు దెకయ్లన్.

6 యేసుక దెకిల్ బేగి, వెల్లెల పూజర్లు చి దేముడుచి గుడిచ సయ్స్యమ్ సుదల్ కీసి జల మెలె, “జోక నిలువతె గల మొర్తి సిచ్చ కెరు! నిలువతె గలు!” మెన ఒర్చిల. జేవ్ దస్సి జతికయ్, “తుమి కడన నిలువతె గల! ఈంజో కిచ్చి నేరిమ్ నే కెర్తె రితి అంక డీస్తయ్. జా పూచి నెసి!” మెన పిలాతు సంగిలన్.

7 యూదులచ వెల్లెల మాన్యుల్ జోక కిచ్చి జబాబ్ దిల మెలె, “అమ్క దేముడు మోసే తెన్ దిలి ఆగ్గుల్ అస్సె. జా ఆగ్గు కీసిచి మెలె, అమ్చో దేముడు తెన్ కో జలెకు సమ్మందుమ్ సంగగ్నె, ‘వెల్లె పాపుమ్ కెర అస్సె’ మెన, జో మాన్యు మొర్తి సిచ్చ జంక అస్సె. ఈంజో, జలె, ‘దేముడుచో పుత్తుసి ఆవ్’ మెనన, జయ్యి పాపుమ్ కెర అస్సె, చి మొర్తి సిచ్చ జో జంక అస్సె!” మెన వెల్లెల మాన్యుల్ సంగిల.

పిలాతు యేసుక అన్నె పరిచ్చ కెర్తెసి

8 పిలాతు, జలె, జేవ్ కొడో నూన, బల్ కీబియ్ గెచ్చ, యేసుక అన్నె కడన, 9 జా మేడచి తెడి అన్నె పెన, జోక, “తుయి కేనె తెంతో అయెలది?” మెన పునీలన్. గని యేసు తుక్తె తా జబాబ్ దెయె నాయ్. 10 తుక్తె తతికయ్, పిలాతు జోక, “తుయి కిచ్చొక అంచి తెన్ లట్టబ్బి నాయ్? తుక విడ్డల్ కెరుక జప్పన్, నెంజెలె మొర్తి సిచ్చ దా నిలువతె గలుక జప్పన్, అంక అదికారుమ్ అస్సె మెన తుయి నేస్సి గే?” మెన సంగిలన్. 11 జో దస్సి సంగితికయ్, యేసు జోక కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, “జా అదికారుమ్, జలె, దేముడు తుక దెతో నాయ్, జలె, అంచి ఉప్పిరి తుక కిచ్చొ అదికారుమ్ తత్తి నాయ్. గని, తుయి ఇన్నె ఏలువ కెరుక నాయమ్. జాకయ్, తూయి అప్పె కెర్తెన్చి పాపుమ్ తొక్కి. తుచి అత్తి అంక సార్పు కెర్తెన్చి పాపుమ్ ఒగ్గరి!” మెన పిలాతుక యేసు సంగిలన్.

యూదులచ అత్తి పిలాతు యేసుక సార్పు కెర్తెసి

12 తెదోడి, యేసుక విడ్డల్ కెరుక మెన పిలాతు ఇస్టుమ్ జా, యూదులచ వెల్లెల మాన్యుల్ తిలిన్తె అన్నె బార్ జా, జోవయింక సంగిలన్, గని జేవ్ పిలాతుక కిచ్చొ మెన బియడ్ల మెలె, “ఎక్కిలో ‘రాసో’ మెననై, జో తుచో అదికారి జలో రోమ్ దేసిమ్చో* కైసర్ రాసోక యుద్దుమ్ కెర్తె రితి జయెదె, చి దసా మాన్యుక తుయి విడ్డల్ కెర్తె, ‘కైసర్ కి విరోదుమ్ జలో’ మెన తుచి రిసా కి నేరిమ్ వయడుక జయెదె” మెన పిలాతుక బియడ్ల.

13 జేవ్ కొడో సంగి పిలాతుక దస్సి బియడ్డికయ్, ఒత్త జేవ్ తిలిన్తె పిలాతు యేసుక అన్నె బార్ కెరవ, మేడచి పురెచి నదె తిలి తీర్పు కెర్తె టాన్తె వెసిలన్. నద్దుర్క ‘గబ్బితా’ మెన యూదులచి ఎల్లీ బాస తెన్ సంగుల. 14 ఈంజె కెయె జర్లు జలి మెలె, యూదులచి పసార్పా వండుగకచి నిలవ్ కడన్ తెయార కెర్తె అగ్గె దీసి, పాసి పాసి మెద్దెనె. పిలాతు, జలె, యేసుక అన్నె దెకవ, “అల్లె, తుమ్చో రాసో, ఈంజో!” మెన యూదులచ వెల్లెల మాన్యుల్క సంగిలన్. 15 జేవ్, “జోక అమ్చో రాసో మెంతసి గె? జో గెన్ను! మొర్పు! నిలువతె గలు!” మెన ఒర్చిల. జేవ్ దస్సి జతికయ్, పిలాతు జోవయింక అన్నె, “తుమ్చో రాసోక ఆవ్ నిలువతె గల మారుక గే?” మెన జోవయింక కొంకడ్లన్. చి వెల్లెల పూజర్లు కిచ్చొ మెలె మెలె, “ఎక్కి కైసర్ అమ్క రాసో. అన్నె కో నాయ్!” మెన సంగిల. 16 జేవ్ దస్సి సంగితికయ్, యేసుక నిలువతె గల మొర్తి సిచ్చ కెర్తె సెలవ్ దా, జోక జోవయించి అత్తి పిలాతు సార్పు కెర దిలన్. తెదోడి జమాన్సు యేసుక దెర నిలె.

యేసుక నిలువతె గల మార్పిసి

(మత్త 27:32-44; మార్కు 15:21-32; లూకా 23:26-43)

§ 19:8 19:8 పిలాతుచో అదికారి జలో రోమ్ దేసిమ్చో కైసర్ రాసో, జలె, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుక సమ్మందుమ్ సంగితయ్ కి, చి ‘జేక అమ్చి రోమ్చి అదికారుమ్చి ఉప్పిరి అన్నె విరోదుమ్ దెకవుల’ మెన, ‘అంక కి జా విరోదుమ్ దెకవుల’ మెన జో పిలాతు బియె తయెదె. * 19:12 19:12 ‘కైసర్’ నెంజెలె ‘వెల్లె రాసో’ మెనల. ‘నీజరు’ మెలె, ఇంగ్లెన్ తెన్ బెదితి కోడు, ‘కైసర్’ మెలె, గ్రీకు బాస తెన్ బెదితి కోడు, ‘వెల్లె రాసో’ మెలె, తెలుగు తెన్ బెదితి కోడు.

17 తెదొడి, సిలువతె గల మారుక మెన, యేసుక దెర్ల, చి జోక గల్లి సిలువ జోయ్యి వయన బార్ జా, 'గొల్లోతా' మెలి మెట్టయ్ ఉట్ట గెల. ఎల్లి బాస తెన్ జా నావ్ చి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, 'గిడ్డి పోలికచి టాన్'.

18 ఒత్త, జా †సిలువతె జోక గల, జోచి ‡అత్తవట్టోతె మేకుల్ పెట, సిలువతె టీచడ రోవెల. యేసుచి సిలువ నెడిమి రోవ, జోచి డెల్లి పక్క ఎక్కిలోక, ఉజెతో పక్క అన్నెక్లొక, దొగుల చోర్లక కి దన ఎక్కికే సిలువల్తె గల, దస్సి టీచడల్.

19 'యేసుచి సిలువచి బోడి గల' మెన పిలాతు ఏక్ దార్చిగండతె రెడ్లయిలన్. కిచ్చొ రెడ్లయిలన్ మెలె, "నజరేతు గచ్చొచొ యేసు, ఈంజొ యూదుల్చొ రాన్ జయెదె" మెన రెడ్లయిలన్. 20 యేసుక సిలువతె గలిలి టాన్, జలె, యెరూసలేమ్ పట్టుమచి పాసిచి రిసా, యూదుల్ ఒగ్గర్జెన్ జా వాట్ గెచ్చుక జెంక జతె తిల, చి జా దార్చిగండతె కొడె నదు కెర్ల. తిన్ని బాసల్ తెన్ కి పిలాతు జా దార్చిగండతె రెడ్లవ తిలొ, జోవయించి సొంత ఎల్లి బాస తెన్ కి, రోమ్ దేసిమ్చి లాటిన్ బాస తెన్ కి, పడ్డొ ఒగ్గర్ బియ్యారి కెర్లి గ్రీకు దేసిమ్చి గ్రీకు బాస తెన్ కి, రెడ్లవ తిలన్. దస్సి తిలె, కో అయెలె కి అర్దుమ్ కెరసుల, గెద, 21 చి 'జా దార్చిగండ దెకితన అమ్క ఆసుల' మెన యూదుల్చ వల్లెల మాన్యుల్క లాజు, కోపుమ్, చి రిసా, జోవయించి వల్లెల పూజర్లు పిలాతుతె గెచ్చ, " 'యూదుల్చొ రాన్ జయెదె' మెన రెగుడుక కిచ్చొ? జా పోసి, గని 'యూదుల్చొ రాన్ ఆవ్ మెన ఈంజొ మాన్యు సంగల్లా' మెన రెగుడు!" మెన పిలాతుక సంగెల.

22 గని పిలాతు, "ఆవ్ రెడ్లయిలి ఆవ్ రెడ్లవ అస్సి. దస్సి తప్పసు" మెన, మార్పువ కెరె నాయ్.

యేసుచ పాలల్ సయ్న్యమ్ సుదల్ వంటస్సిని

23 సయ్న్యమ్ సుదల్, జలె, యేసుక సిలువతె గల టీచడ్డి పడ్డొ, జోచ పాలల్క చెత్తర్ వాటల్ కెర, వంటస్ల. జోచి దిగిల్ సొక్క కి తిలి, గని కుటు నెంతె వీంస్లొ పాలుమ్ జా, చి దస్సి వంటసుక నెంజెలి.

24 జాక, "జా పాలుమ్ చిరుక పోసి. చీటి గలుమ, చి కక్క సెడెదె గే, దెకుమ" మెన చీటి గలిల. కిచ్చొక ఇసి జర్లు జలి మెలె, దేముడు పూర్లుమ్ రెడ్లయిలి కోడు నెరవెర్చువ జంకయ్ ఇసి జలి.

"అంచ పాలల్ వంటసుల, చి అంచొ ఏక్ పాలుమ్క చీటి గలుల" మెన రెగిడ్డి కోడు.

25 సయ్న్యమ్ సుదల్, జలె, యేసుచ పాలల్క ఆన జా దస్సి కెర్ల, గని యేసుచి అయ్యసి, పడ్డొ క్లోవ మెలొ ఎక్కిలోచి తేర్చి మరియ, యేసుచి అయ్యనొచి అప్పసి జయెదె, యేసుక పెద్దయసి జయెదె, పడ్డొ మగ్లల పట్టుమచి మరియ కి, జేవ్ తేర్బోదల్ యేసుచి సిలువచి పాసి టీచడ అస్సి.

26 జలె, యేసు అయ్యనొక దెకిలన్, చి జో ఒగ్గర్ ప్రేమ కెల్లె సిస్సుడు కి ఒత్త టీచడ అస్సి మెన దెకిలన్, చి జో సిస్సుడుక దెకవ అయ్యనొక "ఓదె, తుచొ పుత్తుది!" మెన సంగ, 27 అయ్యనొక దెకవ, జో సిస్సుడుక "ఈందె, తుచి అయ్యది!" మెన సంగెలన్. జాక జయి గడియ తెంతె జో సిస్సుడు దెకిత్ తంక మెన, సార్ప కెర దిలొ, చి జయి గడియ తెంతె జో సిస్సుడు జాక గెరి కడన, 'అయ్య' మెన జాక పోసిలొ.

యేసు మొర గెలిసి

(మత్త 27:45-56; మార్కు 15:33-41; లూకా 23:44-49)

28 తెదొడి 'అంచి కామ్ ఎత్తి కేడ గెలి' మెన యేసు జానన, "అంక తాన్ కెర్లయ్" మెన సంగెలన్. ఇన్నెతెన్ కి, దేముడు పూర్లుమ్ రెడ్లయిలి కోడు నెరవెర్చువ జలి. 29 జలె, ఒత్త ఏక్ తప్పలయ్ అమ్డి ద్రాచ రస్సుమ్ తిలి, చి ఏక్ బాంజు రితిసి జా రస్సుమ్తె బుడ్డవ కెర, ఏక్ రివ్వతె దెరవ కెర, యేసు చుప్పి రితి ఒత్తవ సయ్న్యమ్ సుదల్ చంపొ కెర్ల. 30 జలె, యేసు జా రస్సుమ్ చుప్ప కెర, "ఓఅంచి కామ్ పూర్చి జలి" మెన సంగ, బోడి వంపొ కెర, జోచి ప్రానుమ్ దేముడు అబ్బొనొచి అత్తి సార్ప కెర దా, మొర గెలన్.

† 19:18 19:18 'సిలువ' కిసి తయెదె మెలె, ఏక్ టీచెతి చి ఏక్ అడ్డుమ్ జతి దొన్సి డేడివొ రిత డండల్ బెదవల. జా సిచ్చ జతో మాన్యుక జా సిలువతె ఎంగ్లవ కెర, జోవయించి అత్తి చట్టొ చంపొ కెరవ అత్తివట్టోతె మేకుల్ పెట, నెంజెలి వాలివొ తెన్ బంద, సిలువ బుయ్యొ టీచ రోవ కెర, దస్సి ములల. జో సిచ్చ జతోనా దస్సి ఒబోయ్ జా మొరెదె. ‡ 19:18 19:18 యోహాను 20:20, 25. లూకా 24:39. § 19:30 19:30 జో ఈంజె లొకుమ్తె బల బల దేముడు అబ్బొనొచి ప్రేమ అదికారుమ్ దెకయెలిన్చి కామ్ ఇన్నెతెన్ కేడ్డి, గని అన్నె కిచ్చొ ముక్కిమ్చి జోవయించి కామ్ ఇన్నెతెన్ కేడ్డి మెలె, జో పాలల్ గెచ్చయెతి దొర్చు జలి అర్చితమ్ జలిసి, పన్నా వండుగొచొ మెండపిల్ల జలిసి.

31 జా దీసి తెయార్ జతి దీసి. అన్నెక్ దీసి, నెలవ్ కడన్లి దీసి, 'మొర్త పీనుమలు సిలువల్తె తా గెలె గారు' మెన, 'బేగి మొర్తి చి అగ్గెయ్ ఉత్తవ వెంట గెలక జయెద' మెన, యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ పిలాతుతె గెచ్చ కెర, "సిలువల్తె గలిలనచ చట్టో బగయతు, చి పీనుమల్క ఉత్తవ దా బేగి వెంట గెల్తు" మెన నెలవ్ నజీల, చి పిలాతు నెలవ్ దిలన్.

32 జాకయ్, సయన్యమ్ సుదల్ గెచ్చ కెర, తొలితొ ఎక్కిలోచ పడ్డె అన్నెక్లొచ, యేసు తెన్ బెద సిలువల్తె గలిల దొగుల చొర్లుచ చట్టో బగవ గెల. 33 గని, యేసుతె అయెల, 'నాయ్, అగ్గెయి మొర గెచ్చ అన్నె' మెన దెక, జోక చట్టో బగయతి నాయ్. 34 గని, జోవయింతె ఎక్కిలో యేసుక ఈంటె తెన్ పక్కయ్ బూసిలన్. బూసిల్ బేగి, లోయి కి పాని కి సూయి జలి.

35 తుమ్ ఈంజ నదు కెర్తన కి సూన్తన కి, తుమ్క 'జేవ్ కి పూర్తి నంపజతు' మెనయ్ జా ఎత్తి, *దెకిలోనా జోచి సాచి నంగ అన్నె. జోనంగిలి సాచి సత్తిమ్, చి 'సత్తిమ్' మెన జోకచి తుమ్ జానె. 36 ఈంజ కిచ్చొక ఇసి జర్లు జలి మెలె, ఇన్నెతెన్ దేముడు పూర్తుమ్ రెగ్గయెల్ కోడు నెరవెర్లువ జలి.

"జో అర్చి తుమ్ జలొసాతె కేన్ ఆడు కి బగయతి నాయ్"

మెన రెగిడ్డి కోడు, చి

37 "జేవ్ బూసిలోసాక జేవ్ దెక ఉచరుల"

మెన అన్నెక్ కోడు అన్నె.

యేసుచి పీనుమ్ మెన్సునతె ఎంగ్తవ దిలిసి

38 యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్తె ఎక్కిలో, అరిమతయ్ మెలి గెవ్విచొ యోసేపు మెలోసా, జో, జలె, యేసుచి సిన్సుడు, గని అన్నె వెల్లెల మాన్సుల్క బియె కెర, ఎదార్తుమ్ ఒప్పున నాయ్. లుంకచొరు యేసుక సిన్సుడ్ రితో జా అన్నె. జో, జలె, అప్పె పురె జా పిలాతుతె గెచ్చ కెర, "యేసుచి పీనుమ్ కావలె. దెర గెచ్చుమదే" మెన నంగితికయ్, పిలాతు నెలవ్ దిలో, చి పీనుమ్ దెర గెచ్చుక మెన, సిలువ తిలిన్తె అయెలో. 39 అన్నెక్లొ కి అయెలో. కొన్నొ మెలె, నీకొదేమె మెలో పరినయ్యుడు. యేసుచి బోదన సూనుక మెన, ఒగ్గర్ అగ్గెయ్ రాతి, లుంకచొరు యేసుతె జా తిలోసా జొయ్యి. జో, జలె, అప్పె ఒగ్గర్ విలువ తిలి వాసిన సామన్ దెరన అయెలో. జా వాసిన సామన్ కెడ్డి జాడుచి మెలె, పాసి పాసి యాబయ్ కేజల్ చి జాడు.

40 జేవ్ దొగుల, జలె, యూదుల్ కెర్తి అలవాట్ కెర, వెల్లి గండల్ విలువ బట్టు తెన్ జా వాసిన సామన్ బెదవ బెదవ, పీనుమ్క గుడియవ బందిల. పీనుమ్క దన్నీ తెయార్ కెర మెన్నె వయ్ నిల.

41 యేసుక సిలువతె గలిలి టాన్చి పాసి, జలె, ఏక్ తోట అన్నె. జా తోటతె సాప్రయ్ డొల్మి కెర్తి గది తిలి రితి నొచి మెన్సున్ అన్నె. కక్క నే రోచిలిసి. 42 నెలవ్ కడన్లి దీసిక చి వండుగు దీసిక జా దీసి తెయార్ జతి దీసి రిసా 'దుారి వయక గారు' మెన యూదుల్ నంగులచి రిసా, జా మెన్సున్ పాసి తతికయ్, యేసుచి పీనుమ్ ఒత్తయ్ తెడి ఎంగ్తవ దిల.

20

మెన్సున్ డంపితి పత్తురు ఒన్నుల్ జా తిలిసి

(మత్త 28:1-10; మార్కు 16:1-8; లూకా 24:1-12)

1 యేసుక విరోదుమ్ సుదల్ మార త్రిత్తక, *అయెతర్ దీసి పెందలె, మగ్గల పట్టుమచి మరియ మెన్నె అయెలి. అయెలె, కిచ్చొ దెకిలి మెలె, సాప్రయ్ డొల్మి కెర్తి మెన్సున్క డంక తిలో పత్తురు కీసి గి ఒన్నుల్ జా అన్నె. 2 ఇసి జా అన్నె మెన దెక, బమ్మ జా, సీమోన పేతురు చి యేసు ఒగ్గర్ ప్రేమ కెర్లొ జో అన్నెక్లొ సిన్సుడు దొగుల ఎక్కితె తిలిన్తె మరియ నిగ గెచ్చ, "యేసు ప్రబుచొ పీనుమ్ మెన్సున్ తెంతో ఉక్లన అన్నె, చి జోక కేనె అన్నె ముల దా అన్నె గే నేనుమ్" మెన జోవయింక నంగిలి.

యేసు జీవ్ జా ఉట్టినచి రుజ్జు అయెలిసి

* 19:35 19:35 'జా ఎత్తి దెకిలోసా' మెన ఏక్ వేల ఈంజ పున్తుకుమ్ రెగిడ్డి యోహాను సొంతచి రిసా నంగితయ్. నత్తు పొరుల్తె అగేచి దీసి

* 20:1 20:1

3 జా మరియు దస్సి సంగతికయ్, పేతురు, జో అన్నెక్టో సిస్సుడు మెన్సు గెచ్చుక మెన బార్ జల. 4 జేవ్ దొగుల నిగ గెలె, జో అన్నెక్టో సిస్సుడు బేగి నిగ, పేతురుచి కంట తొలితో మెన్సు పావెలన్. 5 ఈంజో తొలితో పావ, వంపా జా తెడి ఒయర దెకిలె, రితయ్ బట్ట గండల్ ఒత్త నేడ అస్తి మెన దెకిలన్, గని తెడి పెనె నాయ్.

6 తెదొడి, జోవయించి పడ్డో సీమోను పేతురు నిగ జా పావెలన్, చి మెన్సున్ తెడిక పెసిలన్. రితయ్ బట్ట గండల్ ఒత్త నేడ అస్సె. 7 చి జేవ్ గండల్ క ఇదిల్ దూరిక, యేసుచి బోడి బంద తిలి బట్ట గండ, గుడియయ్ జలి రితి జా, అజ నేడ అస్సె. 8 తెదొడి, జో అన్నెక్టో సిస్సుడు కి, మెలె, మెన్సు తొలితో పావెలొసా, మెన్సున్ తెడి పెన దెక, యేసుక 'జీవ్ జా ఉట్ట అస్సె' మెన, నంపజలన్.

9 యేసుక "మొర జీవ్ జా ఉట్టక అస్సె"

మెన అగ్గయ్ తెంతో దేముడు రెగ్గవ తిలిసి సిస్సుల్ తెదొడి ఉచార అర్దుమ్ కెరనుక నేతయ్. 10 జలె, దెక కెర, యేసుక 'జీవ్ జా ఉట్ట అస్సె' మెన నంపజా, జేవ్ దొగుల సిస్సుల్ జోవయించ గెరలె ఉట్ట గెల.

మగ్గల పట్టుమచి మరియు యేసు డీసిలిసి (మార్కు 16:9-11)

11 మదెసి మగ్గల పట్టుమచి మరియు, ఏడ ఏడ మెన్సుచి బయిలె టీవ అస్సె. తెదొడి, ఏడ ఏడ, మెన్సుచి తెడి ఒయర్లి రిసా వంపా జలి. 12 ఒయర్లి, కిచ్చొ దెకిలి మెలె, చొక్కిలె పాలల్ గలన తిల దొగుల దూతల్ యేసుచి పీనుమ్ అగ్గె ఎంగ్గ తిలిన్తె దెకిలి. యేసుచి బోడి అగ్గె తిలిన్తె ఎక్కిలో, చట్టో అగ్గె తిలిన్తె ఎక్కిలో వెన అస్సి. 13 ఈంజేవ్ జాక "అమ్మ, కిచ్చొక ఏడ్తెసి?" మెన సంగిల. చి జా జోవయింక "అంచొ ప్రబుక దెర గెచ్చ అస్సి, చి జోక కేనె అన్నె ముల దా అస్సి గే నేని" మెన సంగిలి. 14 దస్సి మెన సంగ, కిసిగె వడ్డొ వసిలి, చి యేసు ఒత్తయ్ టీవ తిలిసి దెకిలి. గని 'జొయ్య' మెన చినుక నెత్త గెలి.

15 యేసు జలె, జాక "అమ్మ, కిచ్చొక ఏడ్తెసి? కక్క చజితసి?" మెన సంగిలన్. జా, జోక 'తోట రూకుల్ పొస్తాసా' మెన ఉచర, జోక "బాబు, తూయి జలెకు జోక ఉక్కుల వేరతె నిలది జలె, జోక కేనె ముల దా అస్సి గే, అంక సంగు, చి అవ్ జోచి పీనుమ్ దెర గెచ్చ రోవిం" మెన సంగిలి. సంగతికయ్, 16 యేసు జాక "మరియ!" మెన, ఎక్కి జాచి నావ్ సంగిలన్. సంగిల్ బేగి జా, జోక చిన పసుల, "రబ్బోనీ!" మెన సంగిలి. అరమయ్ బాసతె 'రబ్బోనీ' మెలె, 'గురు' మెలి అర్దుమ్ తయెదె.

17 యేసు, జలె, జాక, "అంక చడు నాయ్. అవ్ అన్నె దేముడు అబ్బొతె వెగ గెచ్చుక నేతయ్. గని, తుయి కిచ్చొ కెరుక జయెదె మెలె, అంచ బాబుడ్లు జల అంచ సిస్సుల్తె గో, చి పరలోకుమ్ తిలొ తుమ్చొ దేముడు తుమ్చొ అబ్బొది జలొ అంచొ దేముడు అంచొ అబ్బొతె అవ్ ఉట్ట గెతసి మెన యేసుప్రబు సంగిలన్ మెన సంగు" మెన, జాచి అత్తి జోచి సిస్సుల్క కబుర్ తెద్రయలన్.

18 జాకయ్, మగ్గల పట్టుమచి జా మరియు, యేసుచ సిస్సుల్తె గెచ్చ, "యేసుప్రబుక దెక అస్సి!" మెన సంగ, జో సంగిలి కబుర్ ఎత్తి, జోవయింక సంగిలి.

యేసు జోచి సిస్సుల్క డీసిలిసి

19 జా దీసి సంజె, సత్తెరక్క తొల్లి దీసి, మెలె యేసు జీవ్ జలి జా అయ్తర దీసి సంజె, సిస్సుల్ ఎక్కితె బెర తిల. గని యూదుల్తె వెల్లెల మాన్సుల్క బియె కెర, కెట్టివో డంపన లుంకిల్ రితి తిల. జేవ్ దస్సి బిలి రితి జా ఒత్త కెట్టివో డంపన తతికయ్, యేసు జా కెర, జోవయించి నెడిమె టీవ, "తుమ్క సేంతుమ్ తవుసు!" మెన ఉంక్యలన్. 20 దస్సి ఉంక్య కెర, 'అచ్చొ' మెన దెకయ్తి రిసా, సిలువతె గలిలి పొది మేకుల్ అత్తితె పెట్టిన్చి మచ్చల్, పక్కయ్ బూసిలిన్చి మచ్చ, జోవయింక దెకయలన్, చి జేవ్, 'యేసుప్రబు' మెన జోచి చిన, సద్దసంతోసుమ్ జల.

21 యేసు, జలె, జోవయింక అస్సె, "అంచి సేంతుమ్ తుమ్చి పెట్టి తవుసు. పరలోకుమ్ తిలొ దేముడు అబ్బొ ఈంజె లోకుమ్తె అంక కిసి తెద్రయలన్ గే, దస్సి ఈంజె లోకుమ్చ మాన్సుల్తె తుమ్క అవ్ తెద్రయతసి" మెన సంగిలన్. 22 ఇని సంగ కెర, జోవయించి ఉప్పిరి పుజ దా, "దేముడుచి సుద్ది తిలి

ఆత్మ తుమ్మక ఆవ్ దెతసి. నజనా. 23 కవ పాపల్ తుమ్ చెమించువ కెరై గే, చెమించువ జా అస్సి. కవ పాపల్ చెమించువ నే జతి రితి తుమ్ కెరై గే, జా పాపుమ్ జోవయింక తయెదె” మెన సంగ యేసు ఉట్ట గెలన్.

24 యేసు జా సుట్టు సిస్సుల్ క డీసిలిసి, జలె, ‘కల్వల్తె జెర్మిలోసా’ మెన ఆసిమ్ నావ్ తిలో తోమా మెలోసా ఒత్త నాయ్. 25 చి జో తెన్ దస్సుల్ జలి పొది “యేసుప్రబుక దెకిలమ్!” మెన తిల సిస్సుల్ సంగిల. గని, తోమా జోవయింక, “జో జీవ్ జా తిలె, అంక రుజ్జు దెకాయిత. జోచ అత్తోతె దెకిలె, ఒత్త మేకుల్ పెట్ట మచ్చల్ తిలెకయ్, జేవ్ మచ్చల్ ఆవ్ చడ దెకిలెకయ్, పడ్డె జేవ్ జోక పక్కయ్ బూసిలిన్ తెడి ఆవ్ సొంత ఆతు గల దెకిలెకయ్, ‘జోయ్య’ మెన నంపజయిందె” మెలన్.

26 జలె, ఒత్త తెంతో అన్నె అట్టు పొదుల్ గెతికయ్, యేసుచ సిస్సుల్ జా గెరి అన్నె అస్సి. గని, ఈంజ సుటు తోమా కి జోవయింతెన్ అస్సె. జా సుట్టుచి రితి జేవ్ కెప్పివో డంపన తిలె కి, యేసు జా జోవయించి నెడిమి టీవ, జోవయింక “తుమ్క సింతుమ్ తవుసు!” మెన ఉంక్రయెలన్.

27 తెదొడి, తోమాక దెక, “తుచి ఊంటి చంప కెర, అంచ అత్తో చడ దెకు! తుచి ఆతు చంప కెర, అంచి పక్కయ్ బూసిలిన్చి తెడి గల దెకు! అన్యానుమ్ జా నాయ్. నంపజా దయిరెమ్ జా!” మెన, యేసు జోక సంగిలన్. 28 తోమా సర్లసంతోనుమ్ జా, “అంచొ ప్రబు, అంచొ దేముడు!” మెన పూర్తి నముకుమ్ జా సంగిలన్. 29 జాకయ్ యేసు జోక, “అంక దెకిలి రిసా తుయ నంపజలది. అంక నే దెకిలెకి కో అంక నంపజవుల గే, జోక చెంగిలి!” మెన సంగిలన్.

30 ఇన్నె రెగిడ్లనచి కంట, జోచి అదికారుమ్ దెకయ్త వెల్లెల కము ఒగ్గరి యేసు జోవ సిస్సుల్చి మొక్కె కెర్లన్, గని మొత్తుమ్తె ఎత్తయి రెగ్ల అస్సి. 31 ఈంజేవ్, జలె, కిచ్చొ రెగ్ల అస్సి మెలె, యేసుక ‘నిజామి దేముడు తెర్రయ్లో రచ్చొచువ కెర్టొసా క్రిస్టు జో’ మెన తుమ్క ‘నంపజతు’ మెనయ్ రెగ్ల అస్సి. తూమ్ కి సదు కెర్లన్ సూనతన నంపజలె, తూమ్ కి యేసుప్రబుచి దయచి రిసా జోచి జీవ్క జయ, చరలోకుమ్చి రాజీమ్తె బెదితె.

21

యేసు సిస్సుల్ క అన్నె డీసిలిసి

1 యేసు సిస్సుల్ క డీస అన్నె సగుమ్ దీసల్ గెలి పడ్డె, తిబెరియ సముద్రుమ్తె, మెలె గలిలయతెచి సముద్రుమ్ రితి గడ్డె, జోచ సిస్సుల్ సగుమ్జన్ తతికయ్, యేసు జోవయింక అన్నె డీస జో జీవ్ జలిన్క జోచి అదికారుమ్క రుజ్జు దెకయ్లన్. ఇసి జర్గు జలి.

2 ఏక దీసి, సీమోసు పేతురు, ‘కల్వల్తె జెర్మిలోసా’ మెన ఆసిమ్ నావ్ తిలో తోమా, జా గలిలయ ప్రాంతుమ్చి కానా గచ్చివో నతనియేలు, జెబెదయి మెలోసొచ దొగుల పుత్తర్సుల్, చి అన్నె దొగుల సిస్సుల్, మొత్తుమ్ సత్తుజన్, ఎక్కితె తిల, చి 3 “ఆవ్ మొస్సు దెరుక గెతసి” మెన సీమోసు పేతురు సంగ బార్ జంక దెర్తికయ్, తిల సిస్సుల్ “ఆవ్ కి బెద జెవ్దె!” మెన సంగిల. జేవ్ ఎత్తిజన్ బార్ జా, జోవయించి దోనితె వెగ, మొస్సు దెరుక గెల. గని జయ రాతి ఎక్కి మొస్సా కి దెర్తి నాయ్.

4 గని, రాత్ వయతె తతికయ్, ఒత్త ఒడ్డుతె యేసు టీవ అస్సె. గని ‘యేసు’ మెన సిస్సుల్ చినితి నాయ్. 5 జో, జలె, జోవయింక కేక గల, “ఒ గోతుసుదల్, మొస్సు దెర అస్సన్ గి?” మెన పుసిలన్. చి “నాయ్, బాబు, కిచ్చొయ్ నాయ్!” మెన జబాబ్ దా కేక గల.

6 యేసు, జలె, జోవయింక కిచ్చొ సంగిలన్ మెలె, “దోనిచి ఉజెజో పక్కయ్ వల గల, చి దొర్కు జవుల!” మెన కేక గలన్, చి జో సంగిల్ రితి జయ్య వక్క వల గలిల. గలిలె, ఎత్తివాట్ మొస్సు బెర తిలి రిసా వల కడుక నెత్తిర్ల.

7 దస్సి జతికయ్, యేసు ఒగ్గర్ ప్రేమ కెర్లె సిస్సుడు జోక చిన కెర, “అమ్చొ యేసుప్రబు, జో!” మెన పేతురుక సంగిలన్. జోక ‘అమ్చొ యేసుప్రబు’ మెన సీమోసు పేతురు సూన్లి బేగి, కామ్చి రిసా జో కడ తిలి సొక్క అన్నె గలన, సముద్రుమ్తె డేవ, యేసుతె గెలన్. 8 గని, తిల సిస్సుల్ దోనితె తా, మొస్సు బెర తిలి వల ఒర్గొడ ఆన, పడ్డె అయ్ల. ఒగ్గర్ దూరి జెంక నాయ్. ఒడ్డు తెంతో పాసి పాసి ఎక్కి పుంజెక గజాలు దూరి తిల.

9 జలె, ఒడ్డుతె అయ్యలె కిచ్చొ దెకిలె మెలె, ఒత్త మెసి బోగులచి అగి తిలి, చి అగితె మొన్ను సిజెతె తిల. పోడియె కి తిల. 10 తెదొడి యేసు జోవయంక “తుమ్ అప్పె దెర్ల మొన్ను నగుమ్ అన” మెలన్, 11 చి సీమోను పేతురు దోనితె అన్నె వెగ, వల ఒడ్డుతె ఒగ్గడ అన్నన్. అన్నె, వెల్లెల మొన్ను బెరయ అన్నె. కెత్తి మెలె, పుంజెక్ యాబయ్ తిన్ని వెల్లెల మొన్ను. గని, ఎత్తివాల్ తిలె కి, వల చిరి జయె నాయ్.

12 “అల్లె, కంక జా,” మెన యేసు సిన్సుల్క బుకార్లన్. జేవ్ సిన్సుల్కతె జలె, “తుయి కో?” మెన కో కి జోక పునుక దయిరిమ్ నాయ్. జోక ‘యేనుప్రబు’ మెన జాన్తి. 13 జేవ్ దన్నె ఇదిల్ బితె తతికయ్, యేసు పురై జా, పోడియె వెంట, వంట దిలన్. దన్నె మొన్ను కి వెంట, వంట దిలన్.

14 యేసు మొర జీవ్ జా ఉట్ట సిన్సుల్క డీసిలిసి ఇన్నెతెన్ తివ్వెర్ జలి.

పేతురుక యేసు చెమించువ కెర్లసి

15 జేవ్ * అన్నిమ్ కెర కేడయ్లి పడ్డె, సీమోను పేతురుక యేసు బుకారా, ఇదిల్ దూరి కడన, జోక ఇసి మెలన్. “ఓ సీమోను, యోహానుచొ పుత్తుసి, ఇన్నెచి కంట అంక తుయి ఒగ్గర్ ప్రేమ కెర్లసి గే?” మెన పుసిలన్. పుసిలె, పేతురు “ఒయ్యి, ప్రబు, అవ్ తుక ప్రేమ కెర్లసి తుయి జాన్సి” మెలన్. యేసు జోక “దన్నె జలె, విలువ జల మెండ పిల్లల్క చెంగిల్ అన్నిమ్ గొప్పుడు దొర్కు కెర్లె తతి రితి తా!” మెన నంగిలన్.

16 పడ్డె అన్నెక్ నుట్టు, “ఓ సీమోను, యోహానుచొ పుత్తుసి, అంక ప్రేమ కెర్లసి గే?” మెన పుసిలన్. పుసిలె, పేతురు జోక అన్నె, “ఒయ్యి, ప్రబు, అవ్ తుక ప్రేమ కెర్లసి తుయి జాన్సి” మెన నంగిలన్. యేసు జోక అన్నె, “దన్నె జలె, విలువ జల మెండల్క చెంగిల్ రకిత్ రితి తుయి దెకితె తా!” మెన నంగిలన్.

17 తెదొడి అన్నెక్ నుట్టు కి, పేతురుక యేసు పుసిలన్. “ఓ సీమోను, యోహానుచొ పుత్తుసి, అంక ప్రేమ కెర్లసి గే?” మెన అన్నె పుసితికయ్, ‘అంక ప్రేమ కెర్లసి గే?’ మెన యేసు పుసిలిసి అప్పె తివ్వెర్ జలి రిసా, పేతురు మెన్ను ఒగ్గర్ దుకుమ్ జలన్, చి “ప్రబు, తుయి ఎత్తి జాన్సి. అవ్ తుక ప్రేమ కెర్లసి తుయి దెకితెసి!” మెన అన్నె నంగిలన్, చి యేసు జోక “విలువ జల మెండల్క సరి జతి అన్నిమ్ దొర్కు కెర్లె రితి తుయి తా.

18 “తుక అవ్ అన్నె కిచ్చొ కచితుమ్ నంగితసి మెలె, తుయి ఉబెడొబోద తిలి పొది, తుకయ్ తూయి తెయార్ కెరన, ఇస్టుమ్ అయ్యలి రితి బుల్లె తిలది, గని తుయి మంత్రొ జలె పొది కీసి జన్నె మెలె, తుచ అత్తొ చంపొ కెర్లె, చి వేర నుదొ తుక తెయార్ కెరెదె. చి తుయి ఇస్టుమ్ నెంజిలిన్తె తుక వయ నెయెదె” మెన పేతురుక యేసు నంగిలన్. 19 కిచ్చొక దన్నె నంగిలన్ మెలె, పేతురు మంత్రొ జలె పొది, విరోదుమ్ నుదల్ జోక † మారుల. దన్నె జయెదె మెలి గుర్తుకయ్ యేసు దన్నె మెలన్. జలె, ఒత్త తెంతో యేసు పేతురుక, ‡ “అంచి పట్టి జే!” మెలన్.

20 తెదొడి పేతురు పన్న, యేసు ఒగ్గర్ ప్రేమ కెర్లె సిన్సుడు జోచి పట్టి జెతిసి దెకిలన్. కక్క మెలె, యేసు సిన్సుల్ తెన్ ఆకర్ అన్నిమ్ కెర్లె పొది, యేసుచి గుండెతె వెల వెన తిలో సిన్సుడు. జొయ్యి, జా నుట్టు ‘తుక విరోదుమ్ నుదల్తె దెర దెతొసా కొన్నె?’ మెన యేసుక పున దిలన్.

21 పేతురు, జలె, జో సిన్సుడుక దెక కెర, “ప్రబు, ఈంజొ మాన్సుక కిచ్చొ జయెదె?” మెన పుసిలన్.

22 పుసితికయ్, యేసు జోక, “అవ్ దేముడు అబ్బొతె పరలోకుమతె గెచ్చు ఈంజె లోకుమతె అన్నె జెతె ఎదక ఈంజొ తా గెచ్చుక అంచి ఇస్టుమ్ జలె, తుక కిచ్చొ బాద? అంచి పూచి, జా. తుచి పూచి కిచ్చొ మెలె, అవ్ తియార్లి కామ్ కెరుక. అంచి పట్టి జే!” మెలన్.

23 జో అన్నెక్లో సిన్సుడుచి రిసా యేసు నంగిలి జా కోడుచి రిసా సగుమ్ జన్ పడ్డె కిచ్చొ నంగితె తిల మెలె, ‘ఈంజొ అన్నెక్లో సిన్సుడు మొరి నాయ్’ మెంతె తిల. గని జో ‘మొరి నాయ్’ మెన యేసు నంగి నాయ్. ఎక్కి “అవ్ అన్నె జెతె ఎదక ఈంజొ తా గెచ్చుక అంచి ఇస్టుమ్ జలె, తుకయ్ కిచ్చొ బాద?” మెనయ్ నంగి తిలో.

24 ఈంజె ఎత్తిచి రిసా సాచి జలిసా, ఈంజె ఎత్తిచి రిసా రెగిణ్ణొసా కొన్నె మెలె, జొయ్యి సిన్సుడు. యేసు ఒగ్గర్ ప్రేమ కెర్లెసా. జోచి సాచి నత్తిమ్ మెన జానుమ్.

* 21:15 21:15 యూదుల్ చింబొ కతి నాయ్. ముక్కిమ్క పోడియె కవుల. † 21:19 21:19 వేర పున్కుల్తె కిచ్చొ అన్నె మెలె, పడ్డె పేతురుక కిసి మార్ల మెలె, జోవయంక బోడి ఎత్తొ పడ్డె ఉప్పెరి ఒడొవ నిలువతె మార్ల. ‡ 21:19 21:19 క్రిస్తుచి రితి నిదానుమ్ ఇండితినచి కోడు, పడ్డె నిలువతె జో కి మొర్లినచి అర్థుమ్ కి ఇన్నె తయెదె.

25 యేసు కెళ్ల కమొ అన్నె ఒగ్గర్ అస్తి. జేవ్ కమొ ఎత్కిచి రిసా రెగుడుక జలె, జేవ్ కమొ ఎత్తివాట్ జవులచి రిసా జోవయించి రిసా రెగిడ్ల వుస్తకల్ ఈంజ బూలోకుమ్ దెరుక నెత్తె. తెద్దిలి.

బారికుల్ కెర్ల కమొ యేసుక్రీస్తుచ బారికుల్ కెర్ల కమొ

యేసు సుద్ది తిలి ఆత్మ దెతి రిసా సంగిలిసి

1 ఓ దెయొపిలా, అవ్ తొలితొ రెగిడ్డి * పుస్తకుమతె కిచ్చొచి రిసా రెగిడ్డయ్ గే జాన్సి. యేసు కెర్ల కమొ, యేసు కెర సికడ్డిసి రిసా రెగిడ్డిసి. 2 మొదొల్ తెంతొ, యేసు పరలోకుమతె తిలో దేముడు జలో అబ్బొన్తె అన్నె వెగ గెలి ఎదకచి రిసా ఎత్తి. జా పుస్తకుమతె రెగిడ్డయ్. పడ్డొ, జో దేముడు అబ్బొన్తె అన్నె వెగ నే గెతె అగ్గె, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ తెన్, జో అగ్గె నిసాస్స సిస్సుల్క ఆత్త దా, జోచి † సుబుమ్ కబుర్ కామ్ జేవ్ కెర్లి రిసా, జో ఆగ్గ దా తిలో. 3 జో మొర గెచ్చు అన్నె జేవ్ జలి పడ్డొ, జా అన్నెక్ దొన్సి విసా పొదుల్చి తెడి, జో జోవయింక సగుమ్ సుట్టు డీసయ్ జా, జో అన్నె జేవ్ జలిన్క జోవయింక ఒగ్గర్ రుజ్జుల్ దెకవ, ‡ దేముడుచి రాజిమ్చి రిసా జోవయింక అన్నె సికడ్డె తిలో.

4 జేవ్ దొన్సి విసా పొదుల్చి తెడి ఏక సుట్టు, జోవయింతెన్ అన్నిమ్ కత్తె తా, జేవ్క కిచ్చొ ఆత్త దిలన్ మెలె, “తుమ్ కిచ్చొక రకుమె మెలె, తుమ్ ఈంజ యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ తెంతొ నే గెతె, ఇన్నె తా. అంచి రిసా సూన్సి, అబ్బొ జలో దేముడు తుమ్క దెయొదె మెన అగ్గె తెంతొ కోడు దిలిసి దొర్కు. జతి ఎద రకితె తా. 5 యోహాను జలె, అగ్గె పానితె మాస్సుల్క బాప్తిసుమ్ దెతె తిలో, గని తుమ్క అప్పె కిచ్చొ జర్కు జయెదె మెలె, అన్నె ఒగ్గర్ దీసల్ నే గెతె అగ్గె, జా అమ్చి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మతె తుమ్క బాప్తిసుమ్ దొర్కు. జయెదె” మెన యేసు † జోచి సిస్సుల్క సంగిలన్.

6 యేసు సిస్సుల్ తెన్ బెద తిలి పొది, జేవ్ జోక, “* ప్రబువ, అప్పె జలె, తుచి తెడి అమ్క ఆమి ఏలువ కెరంతి రితి కెర, అమ్చి ఇస్రాయేల్ దేసిమ్క జోవయింక అన్నె దెస్సెగ?” మెన పునిల. 7 పునితికయ్, జోక సిస్సుల్క, “కేన్ కాలుమ్క, కేన్ సమయ్యుమ్క, కిచ్చొ జర్కు జంక అన్నె గే, మెన ఎత్తిచి ఉప్పిరి తిలో దేముడు అబ్బొక అదికారుమతె తియె అన్నె. 8 దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ తుమ్చి పెట్టి అయ్యెలి మెలె, తుమ్ సెక్కి జస్సె, అంచి రిసా సాచి జతి రితి, తుమ్ యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె, ఈంజ ఒండి యూదయ ప్రదేసిమ్తె, పడ్డొ సమరయ ప్రదేసిమ్తె, పడ్డొ ఒండి లోకుమ్చ దూరి దేసిమ్లతె కి సాచి దెకయతె” మెన సంగిలన్.

యేసు పరలోకుమతె వెగ గెలిసి

9 యేసు ఇసి సంగ కేడయిలి పడ్డొ, జేవ్ సిస్సుల్ దెకితె తతికయ్, జో పరలోకుమతె అన్నె గెచ్చుక మెన ఉక్కిల్ జలో. జో వెగ గెతె తతికయ్, ఏక మబ్బు జోక లుంకడ్డి, చి సిస్సుల్ జోక అన్నె దెకుక నెత్తిర్. 10 జో పరలోకుమతె వెగ గెతె తతికయ్, సిస్సుల్ ఆగాసుమ్ పక్క అచారిమ్ తెన్ దెకితె తతికయ్, ఆదె, చొక్కిల పాలల్ గలన తిల దేముడుచ దూతల్ దొగల జోవయించి నెడిమి ఉత్తె జా టీవోజ జల, 11 “ఓ గెలియ ప్రాంతుమ్చ మాస్సుల్, కిచ్చొక దస్సి ఆగాసుమ్ పక్క దెక దెక టీవోజ జా అన్నెన్? తుమ్చి నెడిమి తెంతొ ఉక్కిల్ జా పరలోకుమతె వెగ గెలో ఈంజో యేసు, పడ్డొక అన్నె ఉత్తె జయెదె. జో కీసి పరలోకుమతె వెగ గెలో గే దెకిల్ రితి, దస్సయ్ అన్నె ఉత్తె జయెదె” మెన జేవ్క సంగిల.

* 1:1 1:1 ‘లూకా’, మెలె యేసుక్రీస్తుచి రిసా లూకా రెగిడ్డి సాచిచి పుస్తకుమ్. † 1:2 1:2 ‘సుబుమ్ కబుర్’ మెలె, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు దొర్కు కెర్ల రచ్చనచి కోడు. జో పాపల్ చెమించువ కెర్లెన్చి రిసాచి కబుర్. యేసుయి దొర్కు జలో రచ్చించువ కెర్లెసా జలిన్చి కబుర్. జో అర్చితుమ్ జా పాపల్ గెచ్చయిలి రిసా మాస్సుల్ పరలోకుమచి రాజిమ్తె బెదితి అవ్కాసుమ్ దొర్కు జలిన్చి కబుర్. ‡ సుబుమ్ కబుర్ కామ్’ మెలె, ఈంజ సుబుమ్ కబుర్ ఎత్తిచి రిసా సాచి జా జా బుల్లిసి, నెంజెలి సాంత టాన్తె కి సాచి సంగిలె తతిసి. † 1:3 1:3 ‘ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి రాజిమ్’ మెలె, 1 జోవయింక నంపజల మాస్సుల్చి పెట్టి జో ఏలువ కెర్లెసి, 2 జోవయింక ఆత్మసెక్కి ఈంజ లోకుమ్తె కామ్ కెర్లెసి, 3 ఈంజ ఉగుమ్ మార్చువ జలె జో ఎదార్చుమ్ ఈంజ లోకుమ్తె ఏలువ కెర్లెసి, చి 4 పరలోకుమతె జో ఏలువ కెర్లెసి.

§ 1:5 1:5 యూదా అత్తొ కెరన మొర తిలన్ గెద. * 1:6 1:6 ‘ప్రబు’ మెలె కిచ్చొ అర్చుమ్ తయెదె మెలె, ఎత్తిచి కంఠ వెళ్లి తిలోసా, ఎత్తిక ఏలువ కెర్లెసా. ఒగ్గర్ సుట్టు యేసుకయ్ ‘ప్రబు’ మెనలె, గని ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు అబ్బొన్క కి ‘ప్రబు’ మెనలె.

సిస్సుల్ యెరూసలేమ్తె ప్రార్దన కెర్రిసి

12 తెదొడి జేవ్ జా †బలీవ మెట్ట తెంతో ఉత్త జా, యేసువ సిస్సుల్ యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె ఉట్ట అయిల. మెట్టక పట్టుమ్ పాసి తయెదె. కెర్రి దూరి మెలె, †సెలవ్ కడన్లి దీసి యూదుల్ ఇండితి ఎదిలి దూరి. 13 పట్టుమ్తె పాచ కేసె గెల మెలె, జేవ్ సంగ తిలో ఒత్తచో గేరుచి అంతస్సుమ్తెచి గదితె గెల. కొన్న మెలె, పేతురు, యోహాను, యాకోబు, అంద్రెయ, పిలిప్, తోమా, బర్తొలోముయ, మత్తయ, అల్పుయిచో యాకోబు మెలో పుత్తన్, పడ్డొ సొంత దేసిమ్ ఏలుప కెరంతి ఆన తిలి మందతె తిలో సీమాను, పడ్డొ యాకోబు మెలో ఎక్కిలోవో పుత్తన్ మెలో యూదా; మొత్తుమ్ ఎగరజన్ సిస్సుల్. 14 జో గెరి తా కిచ్చొ ఎక్కి నిదానుమ్ కెర్రి తిల మెలె, ప్రార్దన కెర్రి తిల. ప్రార్దన కెర్రిక మెన జోవయింతెన్ అన్నె కో జేవ్ పొదులె బెదితె తిల మెలె, యేసుచి అయ్యసి మరెయ తెన్, జోక బాపుడ్లివో, జోవయింక అన్నె సంపజల తేరబోదల్ తిల.

15 జేవ్ దన్నె ప్రార్దన కెర్రి తిల పొదులె, ఏక్ దీసి, రమారమి కీసాపు విస్సాజన్ మాన్సుల్ ఒత్త బెర తతికయ్, జేవ్ ప్రబుక సంపజలనచి నెడిమి పేతురు టీవోజ జా, ఇసి మెన సంగిలన్. 16 “ఓ బాపుడ్లు, అమ్చో యేసుక జేలి కెర్రి దెరవ దిలో యూదాచి రిసా, దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్త సికయ్తెకయ్, దావీదు మెలో పూర్ణుమ్చోచి అత్తి సంగిలిసి కోడు జా, కచితుమ్ నెరవెర్నప జంక అన్నె. జాకయ్, యూదాచి రిసా సంగిల్ రితి నెరవెర్నప జలి. 17 మెలె, యూదా అమ్చి తెన్ యేసు నిసాన్లొసా జలో, చి ఆమ్ కెర్రి సేవతె జో బెదుక ప్రబు సెలవ్ దా తిలో.”

18 మదెనె యూదాక కిచ్చొ జర్గు జలి మెలె, జో యేసుక విక పాపుమ్ కెర్రి డబ్బుల్ తెన్ బుయి గెన్లొ. జా బుయి తిలిన్తె సేడ గెలన్, చి పెట్టి బద్దల్ జతికయ్, పెట్టిచి అంతున్ ఎత్తి. నూయి జా గెలి. 19 యెరూసలేమ్ పట్టుమ్చ మాన్సుల్ ఎత్తిజన్ జాన్లి దీసి తెంతో, జా బుయిక ‘అకెల్దామ’ మెన జోవయించి అరమయ్ బాస తెన్ సంగితతి. జా నావ్చి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, ‘లోయి నూయి జా తిలి బుయి*’.

20 జాకయ్ యూదాక జర్గు జలిసి తెన్, కీర్తన పుస్తకుమ్తె రెగిడ్లి కోడు నెరవెర్నప జలి. “జోవయించి టాన్ పాడె జలి బయిలు రితి జవున్, చి ఒత్త తెంతో కో ఒత్త జతు నాయ్” మెన రెగ్ల అన్నె. అన్నెక్ కోడు కి రెగ్ల అన్నె. కేన్ కోడు మెలె, “జోవయింక దా తిలి టాన్ జోవయింక పిట్టున్, చి వేర మాన్సుక దొర్కు జవున్.” మెన రెగిడ్లిసి మెన, బెర తిలనక పేతురు సంగిలన్. 21-22 అన్నె కిచ్చొ మెలన్ మెలె, “జా కోడుచి రిసా, యేసుప్రబు అన్నె జీవ్ జా ఉట్టిన్క అమ్చి తెన్ సాచి జా జోచి గప్పురుమ్ దెకయ్తి రిసా, అన్నెక్లో అమ్చి తెన్ బెదుక అన్నె. కొన్నొ మెలె, యోహాను బాప్టిసుమ్ దెతె తిలి, యేసుప్రబు అమ్చి తెన్ ఈంజ లోకుమ్తె బులై తిలి మొదోల్ తెంతో, యేసు పరలోకుమ్తె వెగ గెలి ఎదక అమ్చి తెన్ బులై తిలోసా ఎక్కిలో అమ్చి తెన్ బెదుక అన్నె” మెన పేతురు సంగిలన్. 23 సంగితకయ్, జేవ్తె తిల దొగులక టీవోజ కెల. జేవ్ దొగుల కొన్న మెలె, ‘బర్నబా’ మెన ఆసిమ్ నావ్ తిలో యోసేపు మెలో యూస్తు మెలో ఎక్కిలో, చి మత్తియ మెలో అన్నెక్లో.

24 జేవ్ దొగులతె ప్రబు కక్క, నిసాన్దె గే, జానుక జతి రిసా, సిస్సుల్ ప్రార్దన కెర్రి. “ఓ ప్రబు, మాన్సుచి పెట్టి తిలి బుద్ది ఎత్తి తుయ్ జాన్ని. 25 తుయి దిలి సేవ, తుచో బారికి జతి తుయి దిలి టాన్, యూదా నిస్సారుమ్ కెర్రి రితి జా నెన కెర, జోచి టాన్తె జో గెచ్చ అన్నె. జోక తుయి దా తిలి కామ్ కెర్రి రిసా, ఈంజేవ్ దొగులతె కక్క, నిసాన అన్నెన్ గే, దయ కెర అమ్క రుజ్జు దెకపు” మెన ప్రార్దన కెర్రి. 26 ప్రార్దన కెర, చీటి గల్లిక

† 1:12 1:12 ‘బలీవ మెట్ట’ మెలె, బలీవ పండ్లు రూతుల్ జా మెట్టయ్ తవుల చి జా నావ్ తయెదె. † 1:12 1:12 రమారమి తిన్ని పావ్ కిలోమిట్ట దూరి జయెదె § 1:15 1:15 జలి పుంజెక్ విస్సెజన్ * 1:19 1:19 నెజెలి ‘లోయిచి బాళి’.

మత్తీయచి నావ్ సీడ్లి. జా రుజ్జు జతికయ్, 'అమచి తెన్ ప్రబుచొ బారికి జవున్' మెన, ప్రబుచి నుముమ్ కబుర్ నూనయ్త ఎగరజిన్ 'బారికల్ జో మత్తీయక బెదవన్ల, చి బారజన్ అన్నె జా గెల.

2

నంపజలనచి పెట్టి దేముడు జోచొ ఆత్మ దిలసి

1 యేసు మొర అన్నె జీవ జా ఉట్ట నత్తు సంతల్ గెతికయ్, 'పెంతొస్సు' మెన యూదుల్చి పండుగు దీసి, యేసుక నంపజలన ఎత్తిజిన్ ఎక్కితె బెద అయ్ల. 2 జేవ్ ఒత్త ఎక్కితె బెద తతికయ్, ఆగాసుమ్ పక్క తెంతొ, వెల్లో వాదు గట్టిజ వీర్తి రితి వెల్లె అవాడ అయ్లి, చి గేర్ ఒండి జా అవాడ సప్పుడు బెర్లి. 3 తెదొడి, కిచ్చొ దెకిల మెలె, ఆగి లగితి రితిసి డీస ఉత్త జా చెదుర్చు జా, జోవయింక ఎక్కెళ్లచ బోడివొచి ఉప్పిరి ఆగివొ లగిల్ రితి జలి. జోవయింతె కక్క నే పిట్టె దస్సి జలి. 4 దస్సి జతికయ్, కక్క నే పిట్టె, దేముడుచి నుద్ది తిలి ఆత్మనెక్కి జోవయించి పెట్టి బెర అయ్లి, చి జోవయించి ఆత్మచి నెక్కి తెన్ దొర్కు జలి ఎదిలి, వేర వేర అగ్గె నేన్ల బానల్ తెన్ జేవ్ లట్టబుక దెర్ల.

5 జేవ్ పాదులె, ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ దేసిమ్లుతె చెదుర్చు జా తిల దేముడుక నిదానుమ్ తెన్ జోకర్త యూదుల్ అన్నె ఉట్ట జా *యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె జతె తిల. 6 జలె, యేసుక నంపజలనచి పెట్టి అబ్బొన్చి జోచి ఆత్మ బెర్లి జా అవాడ నూన, కేనె కేనె తెంతొ నిగ జా, ఒగ్గర్జిన్ జేవ్ యూదుల్ జా గెరి అయ్ల. అయ్లె, ఆచారిమ్ జల. కిచ్చొక మెలె, జోవయించ సొంత వేర వేర బానల్ తెన్ యేసుచ సిస్సుల్ లట్టబై తిల; జేవ్ బానల్ కెయ్ నే సిక తిలె కి, 7 ఆచారిమ్ జా ఎక్కిలోక ఎక్కిలో, "వేర వేర అమ్చ సొంత బానల్ తెన్ ఈంజేవ్ లట్టబ్బన గలిలయులు జవుల గెద? 8 అమ్చ బానల్ నేన్తి దస్సి జలె, కిసి జా అమ్చ బానల్ తెన్ లట్టబ్తతి" మెన జేవ్ ఆచారిమ్ సంగితె తిల. 9 "అమ్ పార్తీ దేసిమ్చ, మాదీయులు, ఏలామియుల్, పడ్డొ మెసొసాతమియ తెంతొ చి, యూదయ తెంతొచ, కప్పదొకియ తెంతొచ, పొంతు తెంతొచ, ఆసియా తెంతొచ, 10 ప్రుగియ తెంతొచ, పవూలియా తెంతొచ, ఐగుప్తు దేసిమ్చ, పడ్డొ కురేనియు పట్టుమ్చి సుట్టునంత తిలి లిబియ దేసిమ్ తెంతొచ. పడ్డొ అన్నె కి అమ్తె నగుమ్జిన్ రోమ్ దేసిమ్ తెంతొ ఆజి కాలి ఉట్ట జా అస్సి. జోవయింతె సగుమ్జిన్ యూదుల్ జెర్లిలన. సగుమ్జిన్ అగ్గె యూదుల్ నెంజిలె కి, దేముడుక నంపజా మార్పుప కెరన్లన కి అస్సి. 11 పడ్డొ, క్రేతు దేసిమ్చ, అరేబియ దేసిమ్చ కి ఇన్నె అస్సి. అమ్ ఎత్తివాడో దేసిమ్లు తెంతొ ఉట్ట అయ్లె కి, అమ్చ సొంత బానల్ తెన్ ఈంజేవ్ లట్టబ, ఈంజెచు దేముడుచ ఆచారిమ్చ కమొ అమ్క నూనయ్తతి!" 12 జోవయించి ఆచారిమ్చి రిసొ అన్నె కిచ్చొ మెన ఎక్కిలోక ఎక్కిలో సంగితె తిల మెలె, "అప్పె జర్గు జలిన్చి అర్దుమ్ కిచ్చొ?" మెన పుసుక దెర్ల. 13 గని ఒత్త బెర అయ్లసంతె అన్యానుమ్ జల మార్పుల్ సగుమ్జిన్ కి తిల, జేవ్ కిచ్చొ మెల మెలె, "ఈంజేవ్ మచ్చ అస్సి" మెన జేవ్చి రిసొ ఆస్సె తిల.

పేతురు లట్టబ్బిసి

14 జలె తెదొడి పేతురు, ఎగరజిన్ సిస్సుల్చి నెడిమి టీవోజ జా, బెద తిల మూస్సుల్క నూన్తు మెన, గట్టిజ అవాడ కెరన, సంగుక దెర్లన్. జో ఇసి మెన సంగిలన్, "ఓ అమ్చ యూదుల్, ఈంజ యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ తిలన ఎత్తిజిన్, ఆవె అప్పె సంగితిసి సరిగా నూన, అర్దుమ్ కెరన. 15 ఈంజేవ్ తుమ్ దెకిల మూస్సుల్క 'మచ్చ అస్సి' మెన తుమ్ మెన్సుతె ఉచర్లి రిసొ మచ్చితి నాయ్. అప్పె పెందలె నొప్పు గంటల్ జా అస్సి! 16 అప్పె జర్గు జలిన్చి రిసొ దేముడు మార్గుమ్ †జోచ కబుర్లు సంగిలో యోవేలు మెలోనొచి అత్తి సంగిలన్.

17 దేముడు కిచ్చొ సంగితయ్ మెలె, 'అకర్ దీసల్క దేసిమ్లు ఎత్తితె తిల మూస్సుల్చి పెట్టి అంచి ఆత్మ నువ దెయిందె. తుమ్చ పుత్తర్లు, దువిర్లుచి అత్తి అంచ కబుర్లు సంగిమెదె. పడ్డొ తుమ్చ ఉబెడ్డు,

† 1:26 1:26 మత్తయ్, మార్కు, లూకా, యోహాను రెగిడ్ల అగ్గెచ పున్కల్తె జేవ్ బారజిన్క 'సిస్సుల్' మెన రెగ్గె తిల, గని యేసు జోవయించి ఆత్మనెక్కి దా అదికారుమ్ దిలి తెంతొ జోవయించి రిసొ రెగిడ్లన 'బారికల్' మెంతతి. * 2:5 2:5 ఒండి లోకుమ్క ఎక్కి జా యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి గుడి తిలిచి రిసొ ఒత్త గెచ్చు తిల. † 2:16 2:16 పూర్ణుమ్ పొది ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు కక్క గే నిసాన, "ఈంజ జా కబుర్ సంగ" మెన జోవయించి ఆత్మనెక్కి జో మాన్సుచి పెట్టి దా లట్టబెదె.

జలె, అవ్ దెకయ్త సివ్వుల్ దెకుల, తుమ్చ మంత్రమాన్సుల్ కి అవ్ దెకయ్త సివ్వుల్ దెకుల. 18 కచితుమ్, మున్సుబ్బోదల్ జలెకి, తేరబోదల్ జలెకి, అంచ నేవ కెర్తన ఎత్తిజిన్చి పెట్టి అంచి అత్తు నువ దెయిందె, చి అంచ కబుర్లు సంగితె తవుల.

19 ఆగానుమ్తె కి, బూలోకుమ్తె కి, వెల్లెల వెల్లెల కమె కెర, అంచి అదికారుమ్క రుజ్జుల్ దెకయిందె. లోయి నూఁయ జతిసి, ఆగి లగితిసి, చి దుమ్మొ జతిసి. 20 ప్రబు అన్మొ ఉత్త జతి జా వెల్లి దీసి నే జెతి అగ్గి పొర్లు అందరొ జయెదె, జోను లోయి రంగు జయెదె. 21 గని, తూయి నిజమి పరలోకుమ్చొ దేముడు, తుక నంపజతసి, అంక రచ్చించువ కెరు! మెన జోవయింది పెట్టి కో అంక ఎక్కి నిదానుమ్ నంపజవుల గే, జోవయింది పాపుమ్ చెమించువ కెర, జోవయింక రచ్చించువ కెరిందె.' "

22 "దన్సి ఉచర కెర, ఒత్త బెద తిల యూదుల్క పేతురు అన్మొ కిచ్చొ మెలన్ మెలె, ఓ ఇస్రాయేలులు మెంత అమ్చ యూదుల్, ఏక్ కోడు తుమ్ నూన. నజరేతు గచ్చివొ యేసు కిసి తిలో గే, తుమ్ జాన్సు. 'జోక దేముడు దిలి అదికారుమ్ రుజ్జు జవున్' మెన, దేముడు జోచి అత్తి తుమ్చి మొక్కె వెల్లెల వెల్లెల కమె కెరవ, రుజ్జుల్ డీనయ్లో. 23 జలె, 'జర్లు జతిన్, జర్లు జవున్' మెన దేముడు అగ్గియి తెంతో రెగిడ్డి రితి, జో యేసుక మూర్కుడ్లుచి అత్తి తుమ్ సార్లు కెర దా, కిసిలువతె గలవ మార్లదు. 24 జోక తుమ్ మార్లె కి, జో మొర్లు తెంతో విడ్డల్ జా, దేముడు జోక అన్మొ జియ్ణో, యేసుచి ఉప్పిరి మొర్లుక అదికారుమ్ నాయ్.

25 "యేసు అగ్గె తెంతో జానన్చిన్ కిచ్చొ మెలె అమ్చొ దావీదు పూర్లుమ్చొచి అత్తి దేముడు రెగ్గయ్లో మెలె;

*దేముడు కెడ్డెడి తెదోడి అంక తోడు అన్మొ మెన దెకిలయ్. కిచ్చొ కి అంక బమ్మ నే కెరె, జో అంచి ఉజెతో పక్క తా తోడు తత్తయ్ మెన దెకిలయ్ చి అవ్ కదుల్ నే జయి. 26 జాక, సర్లసంతోనుమ్ జలయ్, చి జో ప్రబుచి గవురుమ్చి రిసా గనుమ్ గాయ్తోన్ జలయ్. జాకయ్, అన్మొ, కిచ్చొ జర్లు జలెకి, అంచి పెట్టి అంచి ఆగ్గె కి ఆన తెన్ తయెదె. 27 అవ్ మొర్లె కి, అవ్ మొర్లుతె గెలె కి, జో అంక ఒత్త ములె నాయ్, తుచి నుద్ది తిలచి ఆగ్గె కుచితి రితి నే ఒప్పన్తె. 28 జెతి సెక్కి అంక దా అన్సిన్, చి తుచితె పరలోకుమ్తె తియ తా, తుచితె అవ్ తతినక అంక పూర్తి సర్లసంతోనుమ్ కెరె.' "

పేతురు జేమ్ బెర తిల యూదుల్క ఏద కెరవ, అన్మొ కిచ్చొ మెన బోదన కెర్లన్ మెలె, 29 "ఓ బావుడ్లు, అమ్చొ దావీదు పూర్లుమ్చొచి రిసా కిచ్చొ మెన కచితుమ్ అవ్ సంగితసి మెలె, జో మాములుమ్ మాన్సు జా మొర గెలన్, చి జోక మెస్సె రోవ చి అప్పిక మెస్సన్ దన్సి అన్మొ. 30 గని మాములుమ్ మాన్సు జలెకి, దేముడు ఒట్టు గలన్ కిచ్చొ మెన నే పిట్టి కచితుమ్ కోడు పూర్లుల్క నూనయ్లిన కబుర్లు జో జాన అన్మొ. దేముడు జోవయింక కిచ్చొ సంగిలన్ మెలె;

తుమ్చి వమ్సుమ్చొ ఎక్కిలోక తుచి సింగాననుమ్తె వెనడిందె"

31 జాకయ్, జో దేముడు సికయ్తికయ్, కిచ్చొ అగ్గె తెంతో దెకిలి రితి జా దావీదు రెగ్గ అన్మొ మెలె; "క్రిస్తు మొర్లె కి, మొర్లుతె నే తయెదె, జోచి ఆగ్గె నే కుచితె, అన్మొ జిమ్ జా ఉట్టెదె."

32 "జలె, ఈంజో యేసుకయ్ దేముడు అన్మొ జియ్ణో మెన అమ్ ఇన్మొ బెర్లన ఎత్తిజిన్ సాచి జా అన్మొమ్. 33 జో, జలె, అన్మొ జిమ్ జా ఉట్టె దేముడు అబ్బొన్తె పరలోకుమ్తె వెగ గచ్చె గవురుమ్ జా, జోచి ఉజెతో పక్క వెన అన్మొ. చి జో దేముడు అబ్బొన్ అగ్గె సంగ తిలి రితి, జోచి నుద్ది తిలి అత్తు వంట దెతిసి, పూర్తి జో తుమ్ అన్మొ దెకిలిసి నూన్చిన్ జర్లు కెర అన్మొ.

34 "దావీదు, జలె, పరలోకుమ్తె వెగ గచ్చె నాయ్, గని జో ఇసి సంగిలన్. దేముడు ప్రబు అంచొ ప్రబుక సంగిలన్. 35 'తుక విరోదుమ్ జలన తుచి చాటు నుచితి పొర్లొ జతి రితి కెరె ఎదక, తుయి అంచి ఉజెతో పక్క వెన తా.'

‡ 2:21 2:21 'పరలోకుమ్చొ దేముడు' మెన ఇన్మొ రెగిడ్డిన్క గ్రీకు జానతె తోలితో రెగిడ్ల పుస్తకల్తె 'ప్రబు' మెలి అర్దుమ్చి కోడు అన్మొ. 'ప్రబు' మెలె, యేసుచి రిసా ఒగ్గర సంగితె, గని దేముడు అబ్బొన్క కి 'ప్రబు' మెన సంగల జా అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె ఎత్తి ఎలువ కెర్లసా జో దేముడు అబ్బొన్చి నావ్ 'యెజోవ' జయెదె, గని జా నావ్ దెరుక యూదుల్ బియె కెర 'ప్రబు' మెనల. § 2:23 2:23 మార్కు 15:24చి ఎట్టెచి కోడు దెక. * 2:25 2:25 నెంజెలి 'ప్రబు'. † 2:28 2:28 యేసుక దేముడు అబ్బొన్ అన్మొ జయెదెదె మెలిన్చి రిసాచి కోడు ఈంజ. యేసు దేముడు అబ్బొన్ తెన్ లట్టెల్లి రితి కోడు.

36 “జాకయ్, తుమ్ ఇస్రాయేలులు మెల అమ్చ యూదుల్ ఎత్తిజినక ఆవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, తుమ్ నిలువ గల మార్లో యేసు అమ్క దొర్కు జలో రచ్చించువ కెర్తొసా జతో క్రీస్తు జా, ఎత్తిక ఏలువ కెర్తొ ప్రబు జవున్” ఇసి పేతురు రుజ్జు కెర్తన్.

37 ఈంజ ఎత్తి సూన కెర, ఒత్త బెర తిల యూదుల్, “నిజమి దేముడుచొ వుత్తునక మార పాపుమ్ కెర్తమ్ మెన జోవయించి పెట్టి దుకుమ్ తెన్ ఒప్పున, బియగ గెచ్చు, ఓ బావుడ్లు, అమ్చి పాపుమ్ గెస్సు మెన అమ్ అన్నె కిచ్చొ కెర్తె జయెదె?” మెన పేతురుక చి జోవయింతెన్ తిల యేసుచ అన్నె బారికల్క వునిల.

38 జేవ్క, పేతురు, “తుమ్ కెర్తె పాపల్చి రిసా దుకుమ్ జా పాపుమ్ ముల్లి బుద్ది జా యేసుక్రీస్తుక నంపజా, తుమ్చి పాపుమ్ గెచ్చయేతి గుర్తుక జోచి నావ్ తెన్ బాప్తిసుమ్ కడన్య. దస్సి కెర్తెదు మెలె, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ తుమ్క దొర్కు జయెదె. 39 జోచి కక్క ప్రబు జలో అమ్చొ దేముడు నిసానెదె గే, ‘జోవయించి పెట్టి అమ్చి సుద్ది తిలి ఆత్మ దెయెదె’ మెన, తుమ్చి రిసా కి, తుమ్చి బోదల్చి రిసా కి, పడ్డెవ మాన్సుల్క కి, పడ్డె దూరి దేసిమలుచ మాన్సుల్చి రిసా కి సంగ అన్నె” ఇసి పేతురు జేవ్క సంగిలన్. 40 పడ్డె అన్నె సాచుల్ రుజ్జుల్ బెదవ, జోవయింక కిచ్చొ మెన బతిమాల్లు జా సంగిలన్ మెలె, “పాపుమ్బుద్ది తిల ఈంజ ఉగుమ్చ మాన్సుల్చి బుద్ది ముల, విడ్డల్ కెరన, రచ్చించువ జా” మెన సంగిలన్. 41 జోచి కోడు సూన నంపజలన, జలె, బాప్తిసుమ్ నజన్య. చి జా దీసి రమారమి తిన్ని వెయిల్జెన్ మాన్సుల్ అగ్గె నంపజల సిస్సుల్ తెన్ బెదిల.

42 జా దీసి తెంతొ, నిదాసుమ్ తెన్ యేసుచ బారికల్చి బోదన సూనెత తా, సిస్సుల్ తెన్ సర్త తెన్ బెద, మాన్సుల్చి పాపుమ్ గెచ్చయేతిన్క యేసు బలి జలోచి జా గుర్తు దెకయేతి పొడియె, ద్రాచ రస్సుమ్ కంక పింక అలవాట్ జల, జోవయింతెన్ నిదాసుమ్ తెన్ ప్రార్తన కెర్తె తిల.

43 ఎత్తిజెన్ ఉచర ఉచర ఆచారిమ్ తెన్ తిల, చి జేవ్ బారికల్చి అత్తి ప్రబు ఒగ్గర్ వెల్లెల కమె జర్గు జలి. 44 పడ్డె, నంపజలన ఎత్తిజెన్ సర్త తెన్ ఎక్కి మెన్సు తెన్ తిల, చి బీద సుదల్, సామాన్లు, కోయి మున్సు నే జతె, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో తోడు దెతె తిల. 45 అస్సి తిల మాన్సుల్ జోవయించి వికన, నెంజిల మాన్సుల్క తోడు దెతె తిల. ఎక్కిలోక కొత్తు తిలెగిన, అన్నెజ్జో జోక తోడు దెంక. 46 దేముడుచి గుడితె బెద, ప్రబుక ఉచరుక మెన రోజుక గెతె తిల, చి జోవయించి గెరలె, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో అన్నిమ్క బుకారా, జా పొడియె కా, జా ద్రాచ రస్సుమ్ పియె, సర్తసంతోసుమ్ తెన్ కట్టు తెన్ తిల. 47 దేముడుచి గవురుమ్ సంగితె తిల, చి ఎత్తిజెన్ జోవయింక మెన్సిత్ తిల, చి ప్రబు రోజుక కక్క కక్క నొవ మాన్సుల్క నిసాన రచ్చించువ కెర నంపజలన మొత్తుమ్చి సంగుమ్తె బెదయేతె తిలన్.

3

జెర్మిల్ తెంతొ సొట్టో జలోసా చెంగిల్ జలిసి

1 ఏక దీసి, ప్రార్తన కెరుక బెదుక మెన, పేతురు చి యోహాను దేముడుచి గుడితె గెతె తిల. తెదొడి తిన్ని గంటల్ జా తిలి. 2 దేముడుచి గుడిక పాసి అయెలె పొది, జెర్మిల్ తెంతొ సొట్టో జలో ఎక్కిలోక మాన్సుల్ వయ నెతె తిల. రోజుక జోక వయన దేముడుచి గుడిచి కోటచి ‘సూటి’ మెన నావ్ తిలి గుమ్ముమ్ సొడి వెనడ్లె, గుమ్ముమె వెసిత తతె జో మాన్సు దర్ముమ్ నజితె తిలొ. 3 పేతురు చి యోహాను దేముడుచి గుడి తెడి పెసక దెర్సిసి, జో దెక, “డబ్బుల్ దా” మెన, దెక నే దెకిల్ రితి జా సంగిలన్. 4 సంగిలె, పేతురు యోహాను జోక చెంగిల్ దెకిల. అన్నె పేతురు జోక, “అమ్క సరిగా దెకు” మెలన్.

5 దస్సి మెంతికయ్, ‘కిచ్చొ జవున్ దెవుల’ మెన ఉచర, జో మాన్సు జోవయింక సరిగా దెకిలన్. 6 గని పేతురు జోక, “అంక వెండి కాసుల్ నాయ్, బజార్ కాసుల్ నాయ్, గని అంక తిలిసి తుక దెయిందె. నజెర్తుచొ యేసుక్రీస్తుచి నావ్ తెన్ ఉట్టు ఇండు” మెన సంగిలన్. 7 సంగ, జోచి ఉజెల్ అతు పేతురు దెర, జోక ఉట్టువ టీవో కెలన్. బేగి, జోచ చట్టో, ఆగ్ అడ్డె డిట్టుమ్ జల. 8 డిట్టుమ్ జతికయ్, జో చట్టున్ ఉట్టు అద్దర్ నెంతె టీవో ఇండుక దెర, సర్తక నచ్చ నచ్చ, దేముడుచి గవురుమ్ సంగ సంగ, దేముడుచి గుడితె పెసిలొ.

పేతురు యూదుల్క బోదన కెర్తిసి

9 జో మాన్సు ఇండితె తిలిసి, దేముడుచి గవురుమ్ నర్ల తెన్ సంగితె తిలిసి ఒత్త బెర్ల ప్రజల్ ఎత్తి దెక కెర, 10 “ఒర, ఈజొయి రోజుక దేముడుచి గుడిచి గుమ్ముమె దర్ముమ్ నజ వెన తణొసా, గని చెంగిల్ జా ఇండితయ్” మెన, బమ్మ జా ఆచారిమ్ తెన్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో సంగితె తిల.

11 జో మాన్సు, జలె, పేతురుక చి యోహానుక ములుక నెత్తిర్లిసి జా జనాబ్ దెక, ఆచారిమ్ జా, జేవ్ తీర్ల దేముడుచి గుడిచి వెల్లి పేడె గెచ్చ తతికయ్, ఈజెచ్చు జనాబ్ బెద నిగ గెచ్చ, సొలోమోను రాసొచి నావ్ తిలి పేడెక జోచి నుట్టునంత బెర గెల. 12 జేవ్ జనాబ్ దస్సి బెర అయ్లిసి దెక, పేతురు జోవయింక ఇసి మెన బోదన కెరుక దెర్లన్. “ఓ ఇస్రాయేలులు మెల అమ్చ యూదుల్, ఈజొ మాన్సుచి రిసా తుమ్ కిచ్చొక ఆచారిమ్ జతను? అమ్క కిచ్చొక దస్సి ఆచారిమ్ తెన్ దెకితను? అమ్చి సొంత సెక్కి తెన్, సొంత పున్సిమచి రిసా జోక చెంగిల్ కెర ఇండయల మెన తుమ్ ఉచర్లను గె?

13 “అమ్చ పూర్లల్ జల అబ్రాహామ్క, ఇస్సాకుక చి యాకోబుక దేముడు, జోచొ సేవ కెర్లొసా యేసుకయ్ అన్నె జియడ గవురుమ్ కెర దా అన్నె. తుమ్ యేసుక దెర పిలాతు అదికారిచి అత్తి సొర్లు దిలదు, చి జో పిలాతు ‘జోక విడ్డల్ కెరిందె, జో కేన్ తప్పొ కెర నాయ్’ మెన తీర్లు సంగిల్ కి, తూమ్ నే ఒప్పునతె యేసుచి విలువ కడ్లదు. 14 తుమ్ దస్సి కెర, నుద్ది చి పున్సిమ్ తిలో క్రీస్తు రచ్చించువ కెర్లొసాచి మరియాద కడ్లదు. అత్తొ కెర్లొ బరబ్బుక విడ్డల్ కెరు, జోకయ్ కావలె మెన, తుమ్ కోరవ జా పిలాతుక సంగ. 15 ఎత్తి జివుల్క జివు దెణొసా, ఎత్తిక ఆదారుమ్ జలో యేసుక తుమ్ మార గెలదు. గని దేముడు జలో అబ్బొసి జోక అన్నె జియడ్లొ మెన ఆమ్ దెక, సాచి జా అన్నుమ్. 16 జోచి అదికారుమ్చి రిసా జొయ్యి ఈజొ సాట్టొ మెన తుమ్ అగ్గె తెంతొ జొన్మాన్సుక చెంగిల్ కెర అన్నె. యేసుకయ్ సంపజా జోచి నావ్ తెన్, ఉట్టు ఇండు మెన ఇన్నెక అమ్ సంగితికయ్, యేసుయి ఇన్నెక చెంగిల్ కెర్లన్. తుమ్చి మొక్కె ఈజొ మాన్సు పూర్లి చెంగిల్ జలిసి కిసి జర్లు జలి మెలె, యేసుయి దయిరిమ్ కెర, సంప కెరవ, చెంగిల్ కెర్లన్.

17 “జలె, అమ్చ బావుడ్లు, ఉచర, తూమ్, తుమ్చ అదికారుల్, నేన కెర దస్సి కెర్లదు మెన జాని. 18 గని, దేముడు పూర్లుమ్ జో కబుర్ తెద్రయలన చి అత్తి సంగ తెద్రయలిసి, జో విలువ కెరయ్తో క్రీస్తు నేడుక తిల సైమల్ ఎత్తిచి రిసా పూర్లుమ్ కబుర్ సంగ తెద్రయలిసి. యేసుక తుమ్ మార్లిసి తెన్ జో దేముడు నెరవెర్లువ కెర అన్నె. 19 జలె, అమ్ కెర్ల పాపల్ పుచి జతు మెన తుమ్ కోరవ జలె, తుమ్ కెర్ల పాపల్చి రిసా పెట్టి పూర్లి దుకుమ్ జా, ఆజ తెంతొ ప్రబుచి ఇస్టుమ్ రితి కెరుక పూర్లి కోరవ జా మార్లువ జా, చి దేముడు తుమ్క పాసి కెరన, తుమ్క నెలవ కడన్లి పొది దిలి రితి, తుమ్చి అత్తల్క చెంగిల్ కెరెదె, 20 చి తుమ్క పూర్లుమ్ తెంతొ సంగ తిలో రచ్చించువ కెర్లొసా జతో క్రీస్తుక తుమ్తె తెద్రయెదె. క్రీస్తు కొన్సొ మెలె, యేసు. 21 జో క్రీస్తుయి పరలోకుమ్తె తంక. కెయ్యె ఎద జో ఒత్త తంక అన్నె మెలె, పూర్లుమ్ దేముడుచి కబుర్ సంగిలనచి అత్తి సంగిలిసి ఎత్తి నెరవెర్లువ జతె ఎద.

22 “మోసి పూర్లుమ్చొచి అత్తి దేముడు రెగ్డయల్ కోడు ఏక్ కిచ్చొ మెలె; అంచ కబుర్లు సంగు మెన పరలోకుమ్చొ ప్రబు జలో దేముడు అంకయ్ కిసి తెద్రయలో గే, దస్సి, తుమ్ యూదుల్తె జెర్లితో ఎక్కిలోక కబుర్ తెద్రయెదె. తుమ్క జో కిచ్చొ ఆడ దెయెదె గే, జయ్యి తుమ్ కెర్లె. 23 జో కబుర్ జెణొసాక కో నూన్తి నాయ్ గె. ‘ఆవ్ నిసాన్ల ప్రజల్తె తుమ్ బెదుక విలువ నాయ్’ మెన జోవయింక దేముడు నాసెనుమ్ కెరెదె.

24 పడ్డొ, సమూయేలు పూర్లుమ్చొ తెంతొ అప్పెచి కాలుమ్ ఎద దేముడు కబుర్ తెద్రయలనతె కక్క నే పిట్టె, జేవ్ ఎత్తిజెన్ ఈజె కాలుమ్ జర్లు జతిసి, ఆజ జర్లు జతిసిచి రిసా అగ్గె తెంతొ సంగ అన్నె. 25 జలె, దేముడుచి కబుర్ సంగ తిల జేవ్ పూర్లుల్చ పుత్తర్లులు తూమ్. పడ్డొ తుమ్చి సెకుమ్తె పడ్డొక ఎక్కిలో జెర్లిదె. జోచి రిసా ఈజె లోకుమ్చ కుటుంబల్ ఎత్తిక దీవెన దొర్లు జయెదె. జోచి అత్తి అంచ వరుమ్ దెయిందె మెన దేముడు తుమ్చొ అబ్రాహామ్ పూర్లుమ్చొచి అత్తి తుమ్చ పూర్లుల్క నే పిట్టె ప్రమానుమ్ కెర సంగిలన్. జా కోడుచి రిసాచి పుత్తర్లు కి తూమ్ జన్నె. 26 జలె, ‘దొర్లు జలో రచ్చించువ కెర్లొసా’ మెన ప్రబు జోచొ సేవ కెర్లొసా జలో యేసుక టీవడ. జో మొర్లికయ్ అన్నె జియడ, కత్తె తొలితో తెద్రవ అన్నె మెలె, తూమ్ యూదుల్తెయి. కిచ్చొక మెలె, తుమ్క ‘తుమ్చి పాపుమ్బుద్ది ముల చెంగిల్ జతు’ మెన తుమ్కయ్ తొలితో చి తెద్రవ అన్నె” మెన పేతురు ప్రజల్క బోదన కెర్లన్.

4

పేతురుక యోహానులుక జేల్తె గలిలిసి

1 పేతురు చి యోహాను ప్రైజల్క దస్సి బోదన కెరై తతికయ్, యూదుల్చ పూజర్లు, దేముడుచి గుడిచొ ఎజోమాని, పడ్డొ సద్దూకయ్యలు మెన పండితుల్ జోపయింతె ఉట్టు అయిల. 2 యేసు 'మొర అన్నె జీవ జలో' మెన ప్రైజల్క పేతురు చి యోహాను సికయ్తె తిలి రిసా, జేవ్ వెల్లొ సుదల్ కోపుమ్ జా అస్సి. 3 జోవయింక దెర్ల, గని సాంజ్ జలి రిసా 'కలిక తిర్పు కెరుమ' మెన దస్సి జేల్తె గలిల. 4 జేవ్ వెల్లొ సుదల్ దస్సి కెరై కి, జేవ్ దొగుల కెరై బోదన సూన్లన ఒగ్గరజిన్ యేసుక సంపజయి గెల. ఇన్నెతెన్, సంపజలన కెత్తిజిన్ జల మెలె, తేరబోదల్, బాలబోదల్క పిట్టవ, రమారమి పాచ్ వెయిల్జిన్ మున్నుబోదల్ తిల.

పేతురుక యోహానులుక పరిచ్చ కెర్లిసి

5 అన్నెక్ దీసి కిచ్చొ జర్లు జలి మెలె, సబ కెరుక మెన యూదుల్చ అదికారుల్, వెల్లెల మాన్సుల్, మోసే తెన్ దేముడు దిలి అగ్గుల్ సికడ్లన ఎత్తిజిన్ యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె బెర జా అస్సి. 6 జోవయింతె కో కో ముక్కిమ్ జా సబ కెర్లి రిసా జా అస్సి మెలె, అగ్గె ఎత్తిక వెల్లొ పూజరి జా తిలో అన్నెన్చి జావోసి జలో తెదొడిచొ ఎత్తిక వెల్లొ పూజరి కయప, ఎత్తిక వెల్లెల పూజర్లు జతనచ కుటుంబల్చ మున్నుబోదల్ ఎత్తిజిని. ఇనయింతె దొగుల కొన్న మెలె, యోహానుని అలెక్కంద్రు. 7 సబ కెరుక దెర్లి పొది, యోహానుక చి పేతురుక కడ ఆన నెడిమి టీవొకెరన, జేవ్ చెంగిల్ కెర్లొ అగ్గె సొట్టొ జా తిలో మాన్సుక కి టీవొ కెర, జేవ్ దొగులక పరిచ్చ కెరుక దెర్ల. "ఈంజొ మాన్సుక కిసి ఇండయిలదు? తుమ్చి సొంత నెక్తిక నెతుర్లు! కచి నెక్తి, కచి నావ్ తెన్ ఈంజ కామ్ కెర్లదు?" మెన కోపుమ్ తెన్ పరిచ్చ కెర్ల.

పేతురు జబాబ్ దిలిసి

8 తెదొడి పేతురు దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తునెక్తి జోచి పెట్టి బెర నెక్తి దెతికయ్, దయిరిమ్ జా, జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్క ఇసి మెన జబాబ్ దిలన్; "యూదుల్చ అదికారుల్, వెల్లెల మాన్సుల్, తుమ్క ఆమ్ కిచ్చొ సంగుక? 9 అమ్ సొట్టొ మాన్సు ఎక్కిలోక చెంగిల్ కెర్లి రిసా ఆజ తుమ్ అమ్క పరిచ్చ కెర్లసు జలి, 10 నజరేతు గవ్విచొ యేసుక్రీస్తుచి నావ్ తెన్ని తుమ్చి నెడిమి టీవొ జలో ఈంజొ మాన్సు చెంగిల్ జా అస్సి. జో యేసుక్రీస్తు తుమ్చి సిలివ గల మార్లదు, గని దేముడు జోక అన్నె జియడ్లన్, చి జోయ్యి ఈంజొ మాన్సుక చెంగిల్ కెర అస్సి మెన తుమ్క చి అమ్చి ఇస్రాయేలులు ఎత్తిజిన్క ఆవ్ కచితుమ్ సంగితసి. 11 "గేరు బంద మాన్సుల్ నెన కెర ములెల పత్తుర్, గేర్ బందత బోడిపత్తుర్ జయెదె. తుమ్ జోక నెసిలె కి, పరలోకుమ్చి రాజిమ్క జోయ్యి వెల్లొ జా అస్సి. 12 పాపుమ్ తెంతొ విడ్లల్ జా పరలోకుమ్తె గెతి రచ్చన కచి తె దొర్లు జతయ్ మెలె, యేసుతెయి అస్సి కతయ్ నాయ్. కిచ్చొక మెలె, ఈంజ ఒండి లోకుమ్తె అన్నె కచి నావ్ తెన్ రచ్చించుప జుంక కో కి నెతిర్లి" మెన పేతురు సంగిలన్.

13 పేతురుక చి యోహానుక, "ఈంజేవ్ ఒగ్గర్ నదు కెర్ల మాన్సుల్ నెంజితి రిత జాలర్లు ఈంజేవ్, వెల్లెల మాన్సుల్ నెంజితి, గని తెద్ది దయిరిమ్ తెన్ అమ్క బుద్ది సంగితతి" మెన, జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ ఆచారిమ్ జల. అన్నె, యేసు తెన్ జేవ్ బుల్లి తిలి రిసాయ్ ఇసి తెలివి తెన్ దయిరిమ్ జా అస్సి మెన వెల్లెల మాన్సుల్ చినిల. 14 పడ్డొ, అగ్గె సొట్టొ జా తిలో మాన్సు అప్పె చెంగిల్ జా జోవయించి నెడిమి టీవొజ అస్సి మెన దెక కెర, జేవ్ అన్నె కిచ్చొ నింద సంగుక నెతిర్ల.

15 అన్నె కిచ్చొ సంగుక నెత్త కెర, యోహానుక చి పేతురుక సబ తెంతొ బార్ కెర, వెల్లెల మాన్సుల్ లట్టబన్ల. 16 "ఈంజేవ్ దొగుల మాన్సుల్చి రిసా అమ్ కిచ్చొ కెర్లె జయెదె? కిచ్చొ సిచ్చ కెరుక నెత్తుమ్, కిచ్చొగె. కిచ్చొక మెలె, తెద్ది వెల్లి కామ్ ఇన్నెచి అత్తి జర్లు జా అస్సి మెన ఈంజ యెరూసలేమ్తెచ మాన్సుల్ ఎత్తిజిన్ జాన్తి. అమ్ కి దెక అన్నుమ్, చి కిచ్చొ వేర సంగుక నెంజె. 17 గని, ఈంజ ఎత్తిచి రిసా అన్నె కో సూన్త నాయ్ మెన, ఈంజేవ్ దొగుల జోచి నావ్ తెన్ అన్నె కక్క కిచ్చొ నే సంగిత్ రితి బియడె ఆర్ల దెమ" మెన తిర్పు సంగిల. 18 తెదొడి, జేవ్ దొగులక అన్నె బుకారా కెర, "తుమ్ జో యేసుచి నావ్ దెరుక నాయ్. జోచి నావ్ తెన్ అన్నె కక్క బోదన కెరుక నాయ్" మెన పేతురుకచి యోహానులుక ఆర్ల దిల.

పేతురు చి యోహానులు దిలి జబాబ్

19 జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ దస్సి సంగిలక, పేతురు, యోహాను, నే బితె దయిరిమ్ తెన్ కిచ్చొ సంగిల మెలె, “దేముడు సంగిలి కోడు అమ్ కెర్లె చెంగిల్ గే, తుమ్ మాన్సుల్ సంగిలి కోడు అమ్ కెర్లె చెంగిల్ గే, తూమ్ సరిగా ఉచర. జేవ్ దొన్నిచి రిసా జో దేముడు సొంత కిచ్చొ మెనెదె గే ఉచర. 20 అమ్ దెకిలిసి నూన్సి, ఆమ్ మాన్సుల్క నే సంగితె తంక నెత్తమ్, నేన” మెన జేవ్ దొగుల యేసుచ బారికుల్ సంగిల.

21 ‘యేసుచి అదికారుమచి తెడి జో సొట్టా మాన్సు చెంగిల్ జల’ మెన ప్రజల్ ఎత్తిజన్ దేముడుచి గవురుమ్ సంగితె తిల. జేవ్చి రిసా, ‘జేవ్ దొగులక అమ్ సిచ్చ కెర్లె ప్రజల్ అమ్క అల్లర్ కెరుల’ మెన కిచ్చొ సిచ్చ కెరుక నెత్త కెర, ఎక్కి కోడకయ్ జోవయింక అన్నె బియెడ కెర, వెల్లెల మాన్సుల్ జోవయింక విడ్డల్ కెర్లె. 22 ప్రజల్ కిచ్చొక దేముడుచి గవురుమ్ ఒగ్గర్ నముకుమ్ తెన్ సంగితె తిల మెలె, జోవయించి గవురుమ్క రుజ్జు దెకయ్లి జా వెల్లి కామ్ జర్గు కెర్లిసి కక్క. చెంగిల్ కెర్లిసి జయెదె మెలె, దొన్ని చిసా వెర్పుల్ జలో సొట్టా జెర్లిలో మాన్సుక.

23 పేతురుక యోహానుక వెల్లెల మాన్సుల్ ముల్లికయ్, జోవయింక గోతుసుదల్తె జేవ్ దొగుల గెచ్చ, ఎత్తిక వెల్లెల వూజర్లు చి వెల్లెల మాన్సుల్ జోవయింక సంగిలిసి ఎత్తి. సంగ దిల. 24 జేవ్ నూన కెర, జేవ్ ఎత్తిజన్ ఎక్కి మెన్సు తెన్ బెద దేముడుక ఇసి మెన గట్టిజ అవాడ్ తెన్ ప్రార్తన కెరుక దెర్ల: “ఎత్తిచి కంట వెల్లి తిలో అమ్చో దేముడు ప్రబువ, వరలోకుమ్ బూలోకుమ్, నముర్లుమ్, జేవ్ ఎత్తితె తతిసి కిచ్చొ నే పిట్టె జెర్లయ్లోనా తూయి. 25 తుమ్చి నుద్ది తిలి ఆత్మ లట్టబ్బికయ్, తుచో సేవ కెర్లొసా జలో అమ్చో పూర్లుమ్చో దావీదుచి చొడివాల తూయి సంగిలిసి కిచ్చొ మెలె,

దేముడుక నేన్ల దేసిమ్లెలచ మాన్సుల్ కిచ్చొక జోవయింక నిస్కారుమ్ ఉచర వెల్లెల మాన్సుల్ మెనన్ల? అమ్చయ్ ప్రజల్ కి జోవయింక నేన్ల రితె జా, కిచ్చొక కామ్క నెంజల కుత్తల్ జోవయించి రిసా ఉచర్ల? 26 ఒండి లోకుమ్చ రాసలు, అదికారుల్, కుత్త కెర్లి రితి ఎక్కితె బెద, దేముడుక కి, జో ఏలుప కెరయ్తె క్రీస్తుక కి యుద్దుమ్ కెర్లి రితి జల

మెన దావీదుచి అత్తి రెగ్ల అస్సె. 27 నిజమి, ఈంజయిం వట్టుమ్తె హేరోదు రానో, పొంతి ఏపిలాతు అదికారి, యూదుల్ నెంజలన ఇస్రాయేలులు మెల అమ్చయ్ యూదుల్, ఎత్తిజని, దేముడుచి నుద్ది తిలో తూయి ఏలుప కెరయ్లో సేవ కెర్లొసా జలో యేసుక కుత్త కెర, జోవయించి ఉప్పిరి యుద్దుమ్ కెర్లి రితి జల. 28 ‘జర్గు జవున్’ మెన తూయి అగ్గ తెంతో తుచి అదికారుమ్క నెలవ్ దా తిలిసి ఎత్తి, జోవయించి పెట్టిచి విన్సుమ్క జేవ్ జర్గు కెర్లె. 29 అస్సె కి, ప్రబుచ, ఈంజేవ్ తుచ సేవ కెర్లెనక బియడ్డతి. గని ఇన్సెక కన్యారుమ్ దెక, 30 జొర్లొ తిల మాన్సుల్క ఇచ్చెచి అత్తి చెంగిల్ కెర్లె తా, నుద్ది తిలో తుచ సేవ కెర్లొసా యేసుచి నావ్ తెన్ జోచి అదికారుమ్క గుర్లు జత వెల్లిో కమె కెరవ కెరవ, ఈంజేవ్ పూర్తి దయిరిమ్ తెన్ తుచి నుబుమ్ కబుర్ సంగితి రితి ఇన్సెక తోడు తా, మెన ప్రార్తన కెర్లెనుమ్” మెన, బెర తిలన ఎత్తిజన్ ఎక్కి మెన్సు తెన్ ప్రార్తన కెర్లె.

31 దస్సి ప్రార్తన కెర కేడయ్లి బేగి, కిచ్చొ జర్గు జలి మెలె, జేవ్ సబ కెర్లె తిలి గేరు కదుల్ జంక దెర్లి, చి దేముడుచి నుద్ది తిలి ఆత్మ జోవయించి పెట్టి బెర పూర్తి నెక్కి దెతికయ్, పూర్తి దయిరిమ్ తెన్ దేముడు దిలి బోదన కెర్లిసి ఎత్తి. సంగుక దెర్ల.

యేసుక సంపజలన కట్టు తెన్ తిలిసి

32 జేవ్ పొదులె, యేసుప్రబుక సంపతిలన ఎత్తిజని, ఎక్కి ఆత్మ. మెన్సు, ప్రేమ తెన్ తిల. “అంచయ్” మెన, జోవయింక కలుగు జల ఆస్తులచి రిసా జోవయింతె కో కి పోటి సంగితి నాయ్, గని జోవయింక కలుగు జలిన్క ‘అమ్ ఎత్తిజన్చి’ మెన, సర్ల తెన్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో తోడు కెర్లె తిల. 33 వడ్డె, దేముడు యేసుచి ఆత్మనెక్కి జోవయించి పెట్టి తిలి రిసా, జేవ్ బారజన్ జోవయింక బారికుల్ పూర్తి దయిరిమ్ తెన్ యేసుప్రబు మెర అన్నె జలిసిచి రిసా సాచి సంగితె తిల. జో ప్రబుచి దయచి ప్రేమ జేవ్ సంపజలన ఎత్తిజన్చి పెట్టి బెర కామ్ కెర్లె తిలి. 34 జోవయింతె కక్క కి కొత్తు. నాయ్. కిచ్చొక మెలె. జోవయింతె కక్క ఒగ్గర్ బుయి గే గెరల్ గే తయెదె గే, జో విక గెలెదె, చి జా వికిలి డబ్బిల్ అన కెర, 35 యేసుచ బారికుల్చి చట్టి తివుల. ‘నెంజలనక దొర్లు జవున్’ మెన, నెంజలనక వంట దెవుల. జాచి రిసా కక్క కి కొత్తు. జయె నాయ్.

సత్తిమ్ జలో బర్బుబా

36 యోసేపు మెలో ఎక్కిలో జోవయింతె తిలో. ‘దయిరిమ్ కెర్టోసా’ మెలి అర్దుమ్ తెన్ జోక్ ‘బర్బుబా’ మెన, బారజన్ బారికుల్ ఆసిమ్ నావ్ తియ తిల. జో, యూదుడు జలో లేవీ మెలో పూర్దుమ్చొచి సెకుమ్చొ జయెదె. జో జెర్బిలి దేసిమ్ కేన్ మెలె, కుప్త మెలి దివి దేసిమ్. 37 జో కిచ్చొ కెర్టో మెలె, జోక్ కలుగు జలి ఏక్ బాటి జో విక కెర, జా వికిలి డబ్బుల్ దెరన, జేవ్ బారజన్ బారికుల్క్ చటి తిలన్.

5

అననీయని సప్పీరా

1 అననీయ మెలో ఎక్కిలో, మాన్సు, సప్పీరా మెలి తేర్చి తెన్, దొగుల బెద జోవయించి బుయి ఏక్ విక కెర, 2 తేర్చి కి జాన్తె, జా బుయి వికిలి డబ్బుల్ సగుమ్ తియన కెర, ఎక్కి వాట యేసుచ బారికుల్తె అననీయ ఆన దిలన్. 3 ఆన్తికయ్, పేతురు జోక్, “సయ్తాన్ తుచి పెట్టి నీకడ అన్సి, చి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మచి మొక్కె తుయి అబద్దుమ్ జా, జా బుయి వికిలి డబ్బుల్చి ఏక్ వాట తియన కెర, కిచ్చొక సయ్తానుక సూన జా పాపుమ్ కెర్లది? 4 జా బుయి నే వికితె అగ్గె, జా పూర్తి తుచి ఆస్తి జా తిలి. జా వికిలి పడ్డొ కి, జా డబ్బుల్క్ సత్తిమ్ కెరుక పూర్తి తుచి పూచి. తుయి అప్పె ఉచర్లి మోసిమ్ కిచ్చొక? తుయి కెర్లిన్చి అర్దుమ్ పూర్తి ఉచరు. తుయి కెర్లిసి మాన్సుక అబద్దుమ్ సంగిలిసి, గని అన్నె ముక్కిమ్క్ కిచ్చొ పాపుమ్ జలది మెలె, తుయి దన్నె కెర, దేముడుకయ్ అబద్దుమ్ సంగ అస్సిసి” మెన, అననీయక పేతురు తీర్పు సంగిలన్. 5 ఈంజేవ్ కొడొ సూన్సి బేగి, అననీయ బుయ్యె నీడ మొర గెలన్. జో తప్పొ కెర మొర్లిన్చి రిసా సూన్లన్ ఎత్తిజిన్ బియె: గెల. 6 తెదొడి ఒత్త తిల ఉబెడల్ బట్ట తెన్ జోచి పీనుమ్ డంక, ఉక్కుల వయన, మెన్సి రోవ గెల.

7 రమారమి తిన్ని గంటల్ గెతికయ్, అననీయచి తేర్చి జేవ్ బారికుల్ తిలిన్తె అయ్లి. మున్సున్క జర్గు జలిసి జా నేనె. 8 జెతికయ్, పేతురు జాక పనుల, జా బుయి వికిలి డబ్బుల్చి రిసా జాక పుసిలన్. అననీయ దిలి ఎదిలి డబ్బుల్చి రిసా సంగ, “తెర్లిలికయ్ జా బుయి వికిలదు గె?” మెన పునీతికయ్, జా “తెర్లిలికయ్” మెన సంగిలి. 9 పేతురు జాక, “తుమ్ దొగుతెర కుట్ట కెర అబద్దుమ్ సంగిలిసి, ప్రబుచి ఆత్మక కొకడ్లి రితి జతయ్ మెన బిస్సు నాయ్ గె? ఆదె! సూను! తుచొ మున్సుద్క్ రోవిలన అన్నె ఉట్ట జెతికయ్ అవాడె జెతయ్. అయ్లె, తుచి పీనుమ్ ఉక్కుల వయన తుక కి మెన్సి రోపుక గెచ్చుల” మెన సంగిలన్. 10 సంగిల్ బేగి, జా కి జోచి చట్ట నీడ మొర గెలి. ఉబెడల్ గేర్ తెడి జా కెర, జాక, ‘జా కి మొర అన్సి’ మెన దెక కెర, జాక ఉక్కుల వయన మెన్సి గెచ్చు, మున్సుచి సొడి జాక రోవిల. 11 జా దీసి జర్గు జలిన్చి రిసా, యేసుక సంపజలనచి సంగుమ్చ ఎత్తిజిని, సూన్ల అన్నె మాన్సుల్ ఎత్తిజిని, దేముడు యేసుచి ఆత్మసెక్చి రిసా బియె: గెల.

12 జేవ్ బారజన్ జోవ బారికుల్చి అత్తి ప్రబు ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ వెల్లెల కమొ జర్గు కెరయ్లన్. జేవ్ పొదులె, జేవ్ రోజాక దేముడుచి గుడితె పూర్దుమ్చొచి సొలోమోసు నావ్ తిలి పేడె సబ కెరుక అలవాల్ జా తిల. 13 వేర మాన్సుల్ జోవయింతెన్ ఒత్త బెదుక బియె: గెల, గని ప్రజల్ ఎత్తిజిన్ జోవయింక ఒగ్గర్ గవురుమ్ దెకిత్ తిల. 14 అగ్గెచి కంటు, అన్నె మున్సుబోదల్ ఒగ్గర్జిన్, తేర్బోదల్ ఒగ్గర్జిన్, ఒగ్గర్జిన్ మాన్సుల్ ప్రబుక పూర్తి నంపజా గెల. 15 ప్రజల్ అన్నె కిచ్చొ కెర్ల మెలె, పేతురు జోవయించి వాట జవున్ అయ్లె, “ఎక్కి జోవయించి నీడ అమ్క సగుమ్జిన్క్ లయిన్, జవున్” మెన, జొర్టొ తిల జోవయించ మాన్సుల్క్ వయన, మంచల్తె జవున్, అంతుర్బొతె జవున్, వాటలె నిజవ దిల. 16 యెరూసలేమ్ వట్టుమ్చి సుట్టునంతవ గెచ్చెలె తెంతొ కి ఒగ్గర్జిన్ జా: కెర, జోవయించ జొర్టొ తిల మాన్సుల్క్, బూతుమ్ దెర్ల మాన్సుల్క్, కడ అన్సి, చి జేవ్ ఎత్తిజిన్ కి వెంగిల్ జల.

బారికుల్క్ దెర జేల్తె గలిలిసి

17 ఎత్తిక వెల్లి పూజరి, మాత్రుమ్, జోవయింతెన్ తిలన ఎత్తిజిని, సద్దూకయ్యులు మెల వండితుల్; యేసుచ బారికుల్చి ఉప్పిరి పూర్తి గోన జా బార్ జా, 18 జోవయింక దెర, మాములుమ్ జేల్తె గలిల. 19 గని, జా రాతి, ప్రబుచొ దూత ఎక్కిలో జేల్తెవ కెచ్చెవొ ఉగుడ కెర, బారికుల్క్ విడ్డల్ కెర బార్ కెర్లన్. చి

జోవయింక, ²⁰ “తుమ్ దేముడుచి గుడితె గెచ్చు పెన, నెడిమి టీవోజ, ప్రబుతె దొర్పు జతి పరలోకుమ్తె బెదితి అత్తుతె జెర్చున్ జా జితి రచ్చనచి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ ప్రైజల్ క పూర్తి బోదన కెర” మెన, దేముడుచ దూత ఆడ్ర దా సంగిలన్. ²¹ దూతచి కోడు సూన కెర, జేవ్ పెందలె ఉజడి జలి పొది, దేముడుచి గుడితె పెన, బోదన కెరుక దెర్ల. దేముడుచి గుడితె బారికుల్ పెన బోదన కెర్లె తిలి మదెనె, ఎత్తిక వెల్లో పూజరి, జోవయింతెన్ బెదిలన, జోవయింక ‘విడ్డల్ జా అస్సి’ మెన నేన కెర, ‘సబ కెరుమ’ మెన ఇస్రాయేలుల సబతె వెసితన ఎత్తిజిన్ క బుకారా కెర, బారికుల్ క కడ ఆన్ తి రిసా, జోవయింక జమాన్సుక జేల్తె తెర్చయెల. ²² జేవ్ జేలితె పాచిలె, కెప్పివో ఉగిడ్లె, జేవ్ బారికుల్ ఒత్త నాయ్, చి వెల్లెల మాన్సుల్తె అన్నె బుల జా సంగిల. ²³ “అమ్ జేల్తె గెలమ్, చి ఒత్త పాచిలె, జేల్తెచ కెప్పివో సంజె తెంతో డిట్టుమ్ డంక అస్సి. చి అమ్చ జమాన్సు కెప్పివో సరిగా రకితె తిల, గని అమ్ కెప్పివో ఉగిడ్లె, తెడి కోయి నాయ్” మెన సంగిల. ²⁴ సంగిలె, దేముడుచి గుడిచో ఎజిమానిచి వెల్లెల పూజర్లు సూన, పూర్తి ఆచారిమ్ జా, “ఇన్నెచి అర్దుమ్ కిచ్చో? అప్పె అన్నె కిచ్చో జర్లు జయెదె?” మెన, బమ్మ జల.

²⁵ తెదొడి కో గే జేవ్ వెల్లో మాన్సుల్తె జా కెర, “తుమ్ జేల్తె గలిలన దేముడుచి గుడితె టీవోజ ప్రైజల్ క సికడత్తి” మెన సంగిల. ²⁶ సంగితికయ్, దేముడుచి గుడిచ జమాన్సుచ ఎజిమాని, జోవయింక జమాన్సు తెన్ గెచ్చు, బారికుల్ క దేముడుచి గుడి తెంతో బార్ కెర్లె. గని జోవయింక కిచ్చో దెబ్బల్ పెట్టి నాయ్, అల్లర్ కెరుక మెన చడిత్ కి నాయ్. కిచ్చొక మెలె, ‘జోవయింక అల్లర్ కెర్లె ప్రైజల్ అమ్క పత్తల్ గల మార గెలుల’ మెన బియె గెల.

²⁷ జలె, బారికుల్ క దేముడుచి గుడి తెంతో బార్ కెర, జోవయింక సబ కెర్లె గేర్తె కడన, సబ కెర్లెనచి మొక్క టీవో కెలచి ఎత్తిక వెల్లో పూజరి జేవ్ క పరిచ్చు కెర్లె. ²⁸ “ఈంజ జోచి నావ్ తెన్ తుమ్ ప్రైజల్ క సికడుక జయె నాయ్, మెన తుమ్క ఆడ్ర దిలమ్, గని ఒండి ఈంజ యెరూసలేమ్తెచ మాన్సుల్ ఎత్తిజిన్ క తుమ్ సికడ అస్సున్. అన్నె, అమ్క, ‘తుమి జోవయింక మార్లదు’ మెన, జో మాన్సుచి రిసా అమ్కయ్ నింద కెర, అమ్కయ జా పాపుమ్ వయడుక ఉచర్లను” మెన బారికుల్ క తీర్పు సంగిల. ²⁹ పేతురు, బారికుల్ ఎత్తిచి రిసా కిచ్చో జబాబ్ దిలన్ మెలె, అమ్ కచి కోడు ముక్కిమ్క సూన కెరుక మెలె, మాన్సుచి కోడు నాయ్, గని దేముడుచి కోడు. ³⁰ తుమ్ యేసుక సిలువతె టీచడ మార్లదు, గని అమ్చ పూర్లచో దేముడు ప్రబు జోక అన్నె జియెడ్లె.

³¹ “జలె, యేసుక అన్నె జియెడ, అమ్చో దేముడు కిచ్చో కెర్లె మెలె, జోక జోచి ఉజెత్తె వక్క వెనడ, ఇస్రాయేలుల్ మెల యూదుల్ క, ‘జేవ్ కెర్లె పాపల్ క పెట్టి దుకుమ్ జా ముల జోక సంవజా, జోవయింక పాపుమ్ వుచి జప్పన్’ మెన, యేసుక, రచ్చించుచ కెర్లెసా, ఏలుచ కెర్లు మెన, జోక గప్పురుమ్ కెర అన్నె. ³² ఈంజ ఎత్తిచి రిసా అమ్ సాచుల్ జా అస్సుమ్. జోచి కోడు రితి కెర్లెనక దేముడు దిలి జోచి నుద్ది తిలి ఆత్తు కి సాచి జతయ్.”, మెన పేతురు సంగిలన్. ³³ జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ సూన ఒగ్గర్ కోపుమ్ జా, జేవ్ బారికుల్ క మారుక కోర్వ జల.

గమలీయేల్ సంగిలి కొడ

³⁴ గమలీయేల్ మెలొ పరినయ్యుడు ఎక్కిలో ఒత్త జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్తె తిలొ. జో మోసా తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గల్ సికడ్లెసా జయెదె. జోక ఎత్తిజని, ‘చెంగిల్ మాన్సు’ మెన గప్పురుమ్ కెరుల. జో మాన్సు టీచ, దేముడుచి గుడిచ జమాన్సుక, ‘ఈంజేవ్ మాన్సుల్ క గడియ బార్ కెర తా’ మెన ఆడ్ర దిలన్. ³⁵ బారికుల్ క బార్ కెరవ, బెర తిల వెల్లెల మాన్సుల్ క గమలీయేల్ ఇసి మెన సంగిలన్: “అమ్చ ఇస్రాయేలులచ ఒ తుమ్ వెల్లెల మాన్సుల్, జేవ్ మాన్సుల్ క తుమ్ కిచ్చో కెరుక ఉచర్లె గే, జాగర్ల తా. ³⁶ జా నుట్టు జర్లు జలిన్ చి రిసా ఏద కెర. జేవ్ పొదులె దూదా మెలొ ఎక్కిలో ‘ఆవ్ వెల్లో’ మెన సొంత గప్పురుమ్ సంగుక బుల్లె తిలొ, చి రమారమి చెత్తర్ పుంజోజిన్ మాన్సుల్ జోవయింతెన్ బెదిల. గని మాన్సు జోక మార్తికయ్, జోచ సిన్సుల్ చెదుర్లు జల, చి జా ఎత్తి ఆరి పాడ్ జా గెలి. ³⁷ జాచి పడ్లె, ప్రైజల్ లెక్క కెర్లె తిల పొదులె, గలిలయ ప్రాతుమ్చో యూదా మెలొ ఎక్కిలో కి వెల్లొ మెనన, సగుమ్జిన్ క సికడ సిన్సుల్ కెర్లె. గని జో కి మెర గెలొ, చి జోచ సిన్సుల్ కి చెదుర్లు జా గెల.

38 “జాకాయ్, తుమ్ అప్పె దెర్ల మాన్సుల్చ రిసా ఆవ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, ఈంజేవ్ మాన్సుల్క ముల. తుక్కె తా. కిచ్చొక మెలె, ఈంజేవ్ కెర్లెసి, మాన్సుల్ ఉచ్చర్లెసి రిత జలె, జాచి ఇస్మూక పాడ్ జయెదె, చి అమ్ పిట్టవుక మెన కిచ్చొ కెరుక నాయ్. 39 గని ఏక వేల ఈంజేవ్ కెర్లెసి, దేముడు తియార్లెసి జలె, తుమ్ కెర్లె సిచ్చొ కెర్లె కి, పిట్టవుక నెతుర్పు. జాగర్ల తా. ఈంజేవ్ కెర్లెసి దేముడు తియార్లెసి జలె, తుమ్ అల్లర్ కెర్లె, జో దేముడుక విరోదుమ్ సుదల్ కి జస్సె” మెన, జాగర్ల సంగిలన్.

సిస్సుల్ విడ్డల్ జలిసి

40 జో గమలీయేల్ దస్సి సంగితికయ్, వెల్లెల మాన్సుల్ సూన్ల, చి బారికుల్క అన్నె బుకారా కెర, కొర్డల్ తెన్ పెట, “తుమ్ యేసుచి నావ్ తెన్ కక్క కిచ్చొ సికడుక జయె నాయ్” మెన అడ్ర దా, విడ్డల్ కెర్లె.

41 బారికుల్, జలె, కిచ్చొ బుద్ది తెన్ జా నబ కెర్లెన్ తెంతో బార్ జల మెలె, “యేసుప్రబుచి నావ్ గవురుమ్ కెర్లె రిసా జోచి గవురుమ్ దెకయేలి రిసా, అమ్ నిస్కారుమ్ జంక జలెకె, జోయ్యి అమ్క నిసాన విలవ రితి దెక అస్సె మెన అమ్క పూర్తి సర్ల” మెన, సర్ల సేంతుమ్ తెన్ తిల. 42 అన్నె, దేముడుచి గుడితె కి, గెరి కి, యేసుక, ‘జోయ్యి దొర్పు జలో క్రీస్తు రచ్చొచువ కెర్లెసా’ మెన, ప్రజల్క రోజుక సికడుక ములితి నాయ్.

6

నిసాన్ల సత్తుజిన్ సత్తిమ్ తిల మాన్సుల్

1 జా పొదులె, ఒగ్గర్ జిన్ మాన్సుల్ యేసుక నంపజా, జోచ సిస్సుల్ జా గెతె తిల. జోవయింతె తిల బీద సుదల్ ఎత్తిజిన్క అన్నిమ్, కిచ్చొ కిచ్చొ తోడు దెంక ఇస్మూమ్ జలెకె, ఎతివాల్ జిన్ జా తిల, చి దొర్పు జలిసి ఎత్తిజిన్క వంటుక నెతిర్ల, చి “ఎబ్రి బాన లట్టబై రండెల్ మాన్సుల్క సరిపుచువ జతిసి దెతతి గని అమ్చక నాయ్” మెన, గ్రీకు బాన లట్టబైన్ గోన కెర్లె. 2 జాకాయ్, తెదొడి జేవ్ బారజిన్ యేసుచ బారికుల్ కిచ్చొ కెర్లె మెలె, యేసుక నిదానుమ్ నంపజలన ఎత్తిజిన్క బుకారా కెర, “అము కెర్లెడి తెదొడి బీద సుదల్క అన్నిమ్ వంటితె తంక జలె, *ప్రబుచి సుబుమ్ కబుర్ బోదన కెర్లెసి పిట్ట గెచ్చెదె. పిట్ట చెంగిల్ నాయ్. 3 జాక కిచ్చొ కెరుక మెలె, ‘బీద సుదల్క దెకుత్’ మెన, తుమ్చి తెంతో సత్తుజిన్క నిసాన, కీన మాన్సుల్ జేవ్ సత్తుజిన్ తంక మెలె, ‘సరిగా మాన్సుల్ జేవ్’ మెన, ఎత్తిజిన్క జాన్లన జా తంక, చి ప్రబుచి అత్తు జోవయింబి పెట్టి జేవ్చి కామ్ పూర్తి కెర్లె బుద్ది తిలన జేవ్ తంక; బుద్ది సుదల్ జేవ్ తంక. దస్సు మాన్సుల్క తుమ్ నిసాన, చి జా సేచి రిసా అమ్ జోవయింక అదికారుమ్ దెమ్దె.

4 “అమ్, కిచ్చొ కెరుక అస్సె మెలె, అము ప్రార్లన కెర్లె తంక, ప్రబుచి సుబుమ్ కబుర్ బోదన కెర్లె తంక” మెన బారజిన్ సంగితికయ్, 5 మొత్తుమ్ నంపజల మాన్సుల్ జా కోడుక సర్ల జల, చి బీద సుదల్క దెకుక మెన కక్క, నిసాన్ల మెలె, స్టవసు మెలె ఎక్కిలోక; జో బలె నముకుమ్చొ, జోచి పెట్టి దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తు పూర్తి కామ్ కెర్లె బుద్ది జోక తయెదె. అన్నె దన మాన్సుల్తె కక్క, నిసాన్ల మెలె, పిలివ్, ప్రాకొరుక, నీకానోరుక, షిమోనుక, పర్మోనాన్క, నీకానోరు, జలె, షిర్మున్క యూదుడు నెంజె, గని దేముడుక నంపజా, యూదులెచి అలవాల్తె బెద మార్పువ కెరన తిల. జో దూరి తిలి అంతియొకయ పట్టుమ్చొ మాన్సు. 6 ప్రజలె జేవ్ సత్తుజిన్క నిసాన బారికుల్తె కడ అనెతికయ, జేవ్ ప్రార్లన కెర జోవయింబ బోడివో చడ అదికారుమ్ దిల.

స్టవసుక విరోదుమ్ సుదల్ గోన కెర్లెసి

7 జేవ్ పొదులె, ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ జిన్ మాన్సుల్ దేముడు దిలి యేసుచి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ సూన నంపజల. జా యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె ప్రజల్ ఒగ్గర్ జిన్ నంపజల, చి దేముడుచ పూజర్లు కి ఒగ్గర్ జిన్ నంపజా నిదానుమ్ జల.

* 6:2 6:2 నెంజెలి ‘ఎత్తి అదికారుమ్ తిల’ దేముడు దిలి సుబుమ్ కబుర్. ‘సుబుమ్ కబుర్’ మెలె, ఎత్తి అదికారుమ్ తిల’ దేముడు దొర్పు కెర్లె రచ్చనచి కోడు. జో పావల్ చెమించువ కెర్లెని రిసాచి కబుర్. యేసు దొర్పు జలో రచ్చొచువ కెర్లెసా జలిన్చి కబుర్. జో అర్పొతుమ్ జా పావల్ గెచ్చయేలి రిసా మాన్సుల్ పరలోకుమ్చి రాజమెతె బెదితె అవకాసుమ్ దొర్పు జలిన్చి కబుర్.

8 వడ్డో సైపను, ప్రబుచి అత్తు జోచి పెట్టి తిలి ఒగ్గర్ ప్రేమ సెక్కిది రిసా, ప్రజల్ తిలితె యేనుచి అదికారుమ్ దెకయ్ తి గుర్తుచ ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ వెల్లో కమె కెర్తన్. 9 గని యూదుల్ తెచ సగుమ్ జన్ 'విడ్డల్ జలస' మెన నావ్ తియన్ గుంపుచ జవుల. జోవయింక సొంత సబగేర్ తయెదె. జేవ్, వడ్డో లిలియ దేసిమచి కురేనియ పట్టుమచ, ఐగుప్తు దేసిమచి అలెక్సంద్రియ పట్టుమచ, కిలికియ ప్రదేసిమచ, ఆసియా ప్రదేసిమచ తెన్, కోపుమ్ జా, "తుచి బోదన తప్పుచి కిచ్చొగె" మెన, సైపనుక ఆరి నింద కెర్త. 10 గని ప్రబుచి అత్తు సైపనుచి పెట్టి సికడ్డికయ్, జో బోదన కెర్తెతె బుద్ది గ్యానుమ్ ఒగ్గరి. చి జేవ్ కోపుమ్ జలస జీనుక నెత్త లాజ్ జల. 11 జాకయ్ జేవ్ జోవయింక లాజ్ చి రిసాచి గోసక గుట్టు తెన్ కిచ్చొ కెర్త మెలె, వేర మాన్యుల్ క తోడు దెరన, "మోసే పూర్ణమచిచి అత్తి దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ చి రిసా, చి దేముడుచి రిసా ప్రజల్ కిచ్చొ కిచ్చొ సికడ, ఈంజో సైపను మోసేక, దేముడుక, దూసుప కెర అస్సె. ఆమ్ సొంత సూన్లమ్" మెన తుమ్ సంగ" మెన జేవ్ తోడు దెరన్ మాన్యుల్ క అబద్దుమ్ సాచి సికడ.

12 జేవ్ కోపుమ్ చ మాన్యుల్ దస్సి ప్రజల్ క, వెల్లెల మాన్యుల్ క, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డిసా సికడన్, సికడ్డికయ్, జేవ్ సైపనుతె జా కెర, జోక దెర, సబ వెసితనతె కడ ఆన, 13 అబద్దుమ్ సాచి సంగితనక టేవో కెల. "ఈంజో మాన్యు కెర్తెడె తెదోడి ఈంజ దేముడుచి గుడిచి రిసా, మోసే పూర్ణమచి రెగిడ్డి ఆగ్గుల్ చి రిసా, అబద్దుమ్ సికడ తత్తయ. 14 ఈంజో సంగిలన్ కిచ్చొ ఆవ్ సూన అస్సుమ్ మెలె, 'సజరేతు గవ్వెచి యేను, ఈంజ దేముడుచి గుడిక పాడె కెర, మోసేచి అత్తి దిల అమ్చ అలవాట్లు మార్చుప కెర" మెన ఈంజో సంగితె తత్తయ" మెన జేవ్ మాన్యుల్ క అబద్దుమ్ సాచి సంగిల.

15 గని ఒత్త సబతె వెసిలస ఎత్కిజన్ సైపనుక చెంగిల్ దెకిలె, జోచి మొకోమ్ కిసి జా అస్సె మెలె, పరలోకుమ్చో దూతచి మొకోమ్చి రితి డిసిలి.

7

సైపను సంగిలి బోదన

1 తెదోడి, "జేవ్ సంగిలి సాచి సత్తిమ్ గె?" మెన ఎత్కిక వెల్లో పూజరి సైపనుక పుసిలన్.

2 సైపను కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, "ఓ బాపుడ్డు, ఓ వెల్లెల మాన్యుల్, అంచి సాచి తుమ్ సూన. పూర్ణమ్, అమ్చో అబ్రాహామ్ పూర్ణమచి హారానుతె నే ఉట్ట గెతె అగ్గె, జో మోసాపాతమియతె జెతె తిలి పొది, గవురుమ్ తిలి అమ్చో దేముడు జోక డీన కెర, 3 తుయి ఈంజ తుచి దేసిమ్ ముల, తుమ్చ సొంత మాన్యుల్ క ముల, వేర దేసిమి ఉట్ట గో. *జా దేసిమి పావితె ఎదక వాటు దెకయ్ తె తయిందె" మెన సంగితికయ్, 4 అమ్చో అబ్రాహామ్ మోసాపాతమియ తిలి జా కల్లియచి దేసిమ్ ముల దా ఉట్ట గెచ్చ, హారాను దేసిమి గెచ్చ జెతె తిలి. జో అబ్రాహామ్చో అబ్బోసి మొర గెతికయ్, దేముడు జోక ఒత్త తెంతో తెద్రయ్ తికయ్, తూమ్ అప్పె జెతి దేసిమి ఉట్ట అయిలో. † 5 గని జో ఇన్నె జెతె తిలి పొది, ఏక్ అడుగుచి ఎదిలి టాన్ క సొంత మెనంతి రితి, జోక ప్రబు సెలవ్ దెయె నాయ్. గని, అబ్రాహామ్ క ‡ సంతానుమ్ తెదోడి నెజెలె కి, దేముడు జోక, వడ్డోక ఈంజ దేసిమచి బుయి తుచి సొంత అస్తి తుకయ్ దా గెలిందె. తుకయ్, చి తుచి పెట్టి జెర్తితనక; తుచి సెకుమ్చక; కెయ్ క తెయ్ క తతి రితి దా గెలిందె మెన జో ప్రబు సంగిలన్.

6 "దేముడు జోవయింక అస్సె కిచ్చొ సంగిలన్ మెలె, తుమ్చి సెకుమ్తె వడ్డోక జెర్తితన ఏక్ కాలుమ్క, చెత్తర్ పుంజో వెర్సులు వేర దేసిమి సైమ తెన్ జెతె తవుల, ఒత్త గొతిమాన్యుల్ జా జివుల. 7 గని జా కాలుమ్క జేవ్ క విలుచ కెర్తె దేసిమ్చక ఆవ్ సిచ్చ కెరెందె. చి సిచ్చ కెర్తె, తుమ్చి సెకుమ్చక ఒత్త తెంతో విడ్డల్ జా, బార్ జా ఇత్తల్ ఉట్ట జా, జియ అంక బక్తి కెర్తె తవుల మెన ప్రబు వరుమ్ దా, 8 అబ్రాహామ్చి సెకుమ్చ మున్సుబోదల్ ఎత్కిజన్ జో దేముడుచ మాన్యుల్ జతి గుర్తుచి సున్నతి కెరనుక మెన అన్నెక్ *ప్రమానుమ్ దిలి. † జాకయ్, అబ్రాహామ్ ఇస్సాకు జెర్తి అట్టు పొదుల్ క జా గుర్తు కెర్తె సున్నతి కెర దిలి.

* 7:3 7:3 అదికాండుమ్ 11:31, 12:1-3. † 7:4 7:4 అదికాండుమ్ 12:4-8. ‡ 7:5 7:5 అదికాండుమ్ 15:5, 7, 18, 17:8, 16-19. § 7:7 7:7 అదికాండుమ్ 15:13-14. * 7:8 7:8 అత్త † 7:8 7:8 అదికాండుమ్ 17:10-14.

పడ్డో ఇన్నాకు యాకోబుక *పాయిలన్, చి యాకోబు సీపుత్తర్నల్ క పాయిలన్. జేవ్ బారజన్ జలె, అమచి నెకుమ్ క తొలితోచ వెల్లెల మాన్సుల్ జల.

స్వెపను సంగిలి యోసిపుచి కత

9 "జలె, జేవ్ బారజన్ తె దెన్నుజన్ అన్నసీసి యోసిపు మెలో జోవయిచో బావోనక గోన జా, జా వాట్ అయలచి ఐగుప్తు దేసిమచో మాన్సు ఎక్కిలోత *విక గెల. గని దేముడు జోక తోడు తా, 10 జో సేడ్ల సైమల్ ఎత్తి తెంతో రచ్చించుప కెర్లన్. చి ఐగుప్తు దేసిమచో పరో రానో, యోసిపుక దెక, చెంగిలో మాన్సు, బుద్ది తిలోనా ఈంజో" మెన, జోక మెన్సిలన్, చి జోచి గెర్తె ఎత్తిచి ఉప్పిరి, ఒండి రాజమచి ఉప్పిరి కి, 'ఏలుప కెర్న' మెన జోక వెల్లొ కెర్లొ. ఒత్త రానోక పిట్టవ యోసిపుక కో వెల్లొ జతి నాయ్.

11 "జలె, †యోసిపు ఒత్త ఏలుప కెర్లె తతికయ్, ఒండి ఐగుప్తు దేసిమి, జోచ అన్నసీసి తిలి కనాను దేసిమి కి కరు అయలి. చి ఎత్తిజన్ గొప్పు సైమల్ జల, చి అమచ పూర్తులక కతిసి కేన్ కి దొర్ను జయె నాయ్. 12 గని, 'ఒత్త ఐగుప్తు దేసిమి దాన్ తియ అస్తి' మెన అమచో యాకోబు పూర్తుమచో సూన తా, దాన్ గెన్న ఆనతు మెన, పుత్తర్ల జల అమచ పూర్తులక ఒత్త తెద్రయలన్. 13 దొయ్యెరి తెద్రయతికయ్, అవ్ తుమచో బావోది మెన యోసిపు జోవయింక సంగిలన్. చి జా దీసి తెంతో యోసిపుచి కుటుంబుమ్చ మాన్సుల్ రానో జలో పరో రానో తెన్ అలవాట్ జల, 14 చి అబ్బొసి జలో యాకోబుక, జోచి కుటుంబుమ్చ ఎత్తిక, గెర్చ ఎత్తిక, 'ఇత్తల్ జా కతు. జతు!' మెన, యోసిపు సంగ తెద్రయలన్. యాకోబుచి కుటుంబుమ్చ, గెర్చ, కెత్తిజన్ జవుల మెలె, డబ్బయ్ పాచెజన్. 15 జలె, *యాకోబు జోచ మాన్సుల్ ఎత్తిజన్ తెన్ ఐగుప్తు దేసిమి ఉట్ట గెల. యాకోబు ఒత్త జయె, ఒత్త మొర్లన్. జోచ పుత్తర్ల కి ఒత్త జయె మొర్ల, చి 16 జోవయింతె కో మొర్లె, కనాను దేసిమచి 'నెకెము' మెలి జేవ్ అగ్గె జతి తిలి బయలు దేసిమతె పీనుమ్ వయన, రోవిల. కేన్ మెన్ను రోవిల మెలె, జా నుట్టు వెండి కాసులక 'హమారు' మెలో ఒత్తచో మాన్సుతె అబ్రాహామ్ మెన్సున్ గెన తిలో. జయ్యె మెన్ను రోవిల.

మోసిచి మత్తెలి స్వెపను సంగిలిసి

17 "జలె, జేవ్ ఐగుప్తు దేసిమి బన జారవారమి చెత్తర్ పుంజో వెర్నల్ జలి పొది, 'ఐగుప్తుతెకీ జేవ్ నే ఉట్ట గెతె అగ్గె అబ్రాహామక సంగ తిలి దేసిమి అన్నె ఉట్ట గెతి సమయమ్ జా అస్స' మెన దేముడు దెకిలన్. జా సమయమ్ జా అయలి పొది, అమచి నెకుమ్చ జేవ్ బారజన్ పుత్తర్నల్చ మాన్సుల్ కెత్తిజన్ జా తిల మెలె, ఒగ్గరజన్ జా జెర్న అస్సి. 18 జేవ్ దస్సి ఒగ్గర ఒగ్గరజన్ జా గెతికయ్, అగ్గెచ పరో మెల రానల్ మొర్లికయ్, నోవో పరో ఏలుప కెర్లయ్. జో యోసిపుక నేన్సోనా, జోచ మాన్సులక విరోదుమ్ జలోనా. 19 జో అమచ పూర్తులక మోసిమ్ కెర్లన్. కీసి మెలె, 'జేవ్ జలి ఒగ్గరజన్ జా అమక జీసుల' మెన, ఎత్తిక మారుక మెన, జోవయించ నోవర జెర్నిల బోదల్క 'దెర్ను సేడ్డు' మెన, అబ్బుదిసిచి అత్తి పరో సైమ కెర దిలన్.

20 "జేవ్ పొదుల *మోసి జెర్నిలన్. దేముడు జోక ఒగ్గర ప్రేమ దెకిలన్, చి తిన్నొ జోన్నొ ఎద జోవయించ అబ్బుదిసి కీసి గే గెరి లుంకడ పోసిల. 21 గని పడ్డొ, జోక అన్నె లుంకడుక నెత్త కెర, అబ్బుదిసి బార కెర్లికయ్, పరోచి దువసి జోక ఉక్కుల గెరి నా, 'సాంత పూత్తు' మెలి రితి దెక, జోక పోసిలి. 22 జా పోన, ఐగుప్తు దేసిమచ గ్యానుమ్ ఎత్తి పండితులచి అత్తి సికడ్డి, చి వడ్డిలె, జో ఒగ్గర తెలివి తెన్ లట్టబెది, కేన్ కామ్ కెర్లె కి, తెలివి నిదానుమ్ కెరెది.

†మోసి తప్పు కెర బయలు దేసిమి ఉట్ట నిగిలిసి

23 "జలె, మోసిక దొన్నొ విసా వెర్నల్ జలి పొది, 'అంచ బావుడ్లు జల అమచ ఇస్రాయేలులతె గెచ్చు దెకింద' మెన ఉచర్లన్. 24 జో గెలన్, అన్నె, జోవయింతె ఎక్కిలోక ఐగుప్తు దేసిమచో ఎక్కిలో పెట్టిసి దెకిలన్. దెక, జో దెబ్బల్ కయ్లోసాక తోడు గెచ్చు, దెబ్బల్ పెట్టోసాక పెట మూర్లన్. 25 దస్సి కెర కిచ్చొ

‡ 7:8 7:8 అదికాండుమ్ 25:26. § 7:8 7:8 అదికాండుమ్ 35:22-26. * 7:9 7:9 అదికాండుమ్ 37 అద్యయుమ్.
† 7:11 7:11 అదికాండుమ్ 41-50 అద్యయల్. ‡ 7:15 7:15 అదికాండుమ్ 46 అద్యయుమ్. § 7:17 7:17 17చి ఉప్పిరిచి తత్తి టాన్: నిర్లమకాండుమ్, లేవీయకాండుమ్ సంక్యాకాండుము, ద్విత్తియోచదేశ కాండుము (నిర్ల 1). * 7:20 7:20 నిర్లమకాండుమ్ 2:1-10. † 7:22 7:23 23చి ఉప్పిరిచి తత్తి టాన్: నిర్లమకాండుమ్ 2:11-22.

ఉచర్ణో మెలె, అంక లోకుమ్ కెర్లో అమ్చొ దేముడు జోచి అత్తి అమ్క రచ్చించుచ కెరెదె” మెన అమ్చ ఇస్రాయేలులు అర్దుమ్ కెరనుల, మెన ఉచర్ణో, గని దస్సి ఉచర్ణి నాయ్. ²⁶ అన్యెక్ దీసి, మోసే జా వాటు అయ్లె, ఇస్రాయేలులు దొగుల పెట్టుపట్టి జా అస్సి మెన దెక కెర, “సీంతుమ్ కెరయిందె” మెన ఉచర పాసి జా, కిచ్చొ మెలొ మెలె, “బావుడ్లు, తుమ్ ఎక్కి, నెకుమ్చ మాన్సుల్, తుమ్ కిచ్చొక ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో జట్టి జా అస్సున్?” మెన పుసిలన్. ²⁷ పుసితికయ్, తప్పు కెర్లోసా మోసేక సాడి వెలచ దా కిచ్చొ మెలన్ మెలె, తుయి కొన్సో? అమ్చి ఉప్పిరి తుక అదికారుమ్ నాయ్, అమ్క తీర్పు కెరుక తుక నెక్తి నాయ్. ²⁸ కాలి జో ఐగుప్తుచొ మాన్సుక తుయి వెట మార్ల దెబ్బల్ అంకయ్ ఆజి పెట్టి గె? మెన గగ్గొల్ జలో. ²⁹ దస్సి సంగితికయ్, ‘అంక మారుల’ మెన, జా ఐగుప్తు దేసిమి తంక బియఁ కెర, మోసే ఉట్టు నిగ, దూరి తిలి బయిలు తిలి మిద్యాను మెలి దేసిమి ఉట్టు గెచ్చ, ఒత్త జితె తిలన్. ఒత్త తా, పెండ్లి జా దొగుల పుత్తర్పుల్క పాయిలన్.

†దేముడు మోసేక డీసిలిసి

³⁰ “అన్యెక్ దొన్ని విసా వెర్పుల్ గెతికయ్, ఏక్ దీసి, మోసే జా బయిలు టాన్చి సీనాయ్ డొంగై తతికయ్, ఒత్త మాములుమ్ కంబొ రూకు అస్సి, రుక్కి ఆగి లగుక దెర్లి. ఆగి లగితో జా రూకు తెడి, దేముడుచ దూత రితో జా మోసేక డీసిలన్. ³¹ మోసే దెక, ఆచారిమ్ జలో. సరిగా దెకుక మెన ఇదిల్ పాసి గెచ్చుక దెర్లి, కిచ్చొ సూన్యో మెలె, ³² ‘ఆవ్ తుచ పూర్తుల్చొ దేముడు. ఆవ్, అబ్రాహామ్చి, ఇస్సాన్కుచి, పడ్డో యాకోబుచి, దేముడు.’ మెన సంగ, దేముడుచి అవాడ అయ్లి. దస్సి జతికయ్, మోసే బియఁ, అద్దుర్ జా, దెకుక దయిర్మ్ జలో నాయ్. ³³ తెదెడి, ప్రబు జోక, ‘తుచ జోడ్డు కడను. తుయి టీచొ జలి టాన్ ఒగ్గర్ సుద్ది అస్సి. ³⁴ జేవ్ ఐగుప్తు దేసిమ్చ అంచ ప్రెజల్క కెర్ల అల్లర్ సెమల్ ఆవ్ దెక అస్సి, జేవ్ ఏడ్డిసి సూన అస్సి, చి జోవయింక విడ్డల్ కెర బార్ కెరయిందె మెన, ఆవ్ ఉత్త జా అస్సి. అప్పె, జే! జా కామ్చి రిసా ఐగుప్తు దేసిమి తుక అన్యె తెద్రయిందె.’ మెన ప్రబు జలో దేముడు మోసేక సంగిలన్.

³⁵ “జో కిమోసేక జోవయింక మాన్సుల్, ‘అమ్చి ఉప్పిరి తుక అదికారుమ్ నాయ్. అమ్క తీర్పు కెరుక తుక నెక్తి నాయ్’ మెన అగ్గె సంగ తిల, గెద. గని జోవయింక విలుచ కెరుక కి, జోవయింక విడ్డల్ కెర బార్ కెరుక కి మెన, రూక్తె డీసిలో దూత పోలిక జలోసాచి అత్తి దేముడు జోకయి ఆడ్ర దా తెద్రయ్లో. ³⁶ ప్రబుచి అదికారుమ్ తెడి జోవయింక విడ్డల్ కెర, బార్ కెర, వాల్ దెకయ్తె తిలి పొది, ప్రబుచి నెక్తి తెన్ ప్రబు సంగిల కిచ్చొ కిచ్చొ వెళ్ళొ కమె మోసే కెర్లన్. ఐగుప్తు దేసిమ్క నే ముల్లె అగ్గె కి, పడ్డో ‘ఎరన’ సముద్రుమతె, పడ్డో జేవ్ ప్రెజల్ ఎత్తిజన్ తెన్ జేవ్ దొన్ని విసా వెర్పుల్ జా బయిలు దేసిమి బుల్లె తిలి పొది కి.

³⁷ “జెల, దేముడు అంకయ్ కీసి తెద్రయ్లన్ గే, జోచ కబుర్లు సూనయ్తి రిసా, జోచ కామ్ జర్లు కెర్లి రిసా, తుమ్చ ఇస్రాయేలుల్తెచొ అన్యెక్లక పడ్డొక తెద్రవ టీచొ కెరెదె” మెన అమ్చ పూర్తుల్క సంగ తిలోసా జో మోసేయి. ³⁸ అమ్చ పూర్తుల్ జల ప్రెజల్ ఎత్తి జట్టు తెన్ జా బయిలు దేసిమి బుల్లె తిలి పొది, దేముడుచొ దూత *సీనాయ్ డొంగై అన్యె డీస, మోసే తెన్ లట్టల్లన్. చి దూతక చి అమ్చ పూర్తుల్క జో మోసే మదెనె జా, అమ్క దెంక మెన దేముడు సొంత రెగెడ్ల ఆగ్గుల్, జీవ్ దెత ఆగ్గుల్, జోతె నజ్సున్.

³⁹ “గని అమ్చ పూర్తుమ్చ, జో సంగిలి కోడు సూనుక నెన కెర, జోక దూరి కెర్లి రితి జా, జేవ్ ముల దిలి †ఐగుప్తు దేసిమి తిలిన్క అన్యె కోరవ జల, ⁴⁰ అన్యె, మోసే డొంగై తెంతో నే ఉత్త జెతె అగ్గె, అచారోసు మెలొ మోసేచొ అన్యెన్తె గెచ్చ కెర, అమ్క దేముడ్లు జా అమ్చి పురెతో గెచ్చ అమ్క వాటు దెకయ్తి రిసా, అమ్క బొమ్మల్ తెయార కెరు. అమ్క ఐగుప్తు తెంతో కడ ఆన్లొ జో మోసే కేనె ఉట్టు గెచ్చ అస్సి గే, ఆవ్ నేనుమ్ మెన ప్రెజల్ సంగిల. ⁴¹ జేవ్ పొదులె కిచ్చొ కెర్ల మెలె, వసాన్ పిల్లచి రితిచి బొమ్మ ఏక్ తెయార కెర, జా బొమ్మక జోకర బలి దిల, చి జేవ్ కెర్లిచి రిసా సర్ల కెరన్. ⁴² జాచి రిసా, జేవ్ పొద్దుక, జోసుక, సుక్కల్క జోకర్లి ఇస్టుమ్ తిలె, దస్సుచక జోకర్లు! మెన దేముడు జోవయింక ముల, సిచ్చ దిలన్. దస్సి జలిన్చి రిసా, జోవయింక కబుర్లు రెగెడ్లి దేముడుచి కొడెతె రెగ్గవ అస్సి.

‡ 7:29 7:30 30చి ఉప్పిర్చి తత్తి టాన్: నిర్ణయకాండుమ్ 2:23, 3 అద్యయమ్ ఎద. § 7:35 7:35 నిర్ణయకాండుమ్ 5-14 అద్యయల్. * 7:38 7:38 నిర్ణయకాండుమ్ 19, 20 అద్యయల్, 24:12, 31:18. † 7:39 7:39 నిర్ణయకాండుమ్ 32 అద్యయమ్.

ఓ ఇస్రాయేలుచి సెకుమచ, తుమ్ బయిలు దేసిమి బులై తిలి పొది, అంకయ గొర్రెల్ గట్ట కండ బలి దెతె తిలదు గె? 43 నాయ్. ‘దేముడ్డు’ మెన వేరచక జోకరుక కోర్ప జా, ‘మొల్లోక’ దేముడు మెన, గుడి బంద జోకర్లదు. సుక్కో, గుర్తు తిలో రొంపాయను మెలోసాక దేముడు మెన జోకర్లదు. దన్నుచచ బొమ్మల్ కెర జోకర్లదు. తుమ్ దస్సి కెర్లి రిసా, బబులోను దేసిమి ఒత్తల్తో తుమ్ నర్ల నెంతె తతి రితి, తుమ్క ఒత్తచ మాన్సుల్ ఏలువ కెర్తు మెన, జేవ్ కడ నెత్తు, మెన సిచ్చ దెయిందె”

మెన దేముడు రెగ్గ సిచ్చ దిలన్.

44 “జలె, జా బయిలు దేసిమి అమ్చ పూర్ణుమచ బులై తిలి పొది ఇదిలిసి దేముడుచి గుడి తిలి రితి, టంబుగుడ్డక తెయార్ కెర్లి దేముడుచి †గుడి ముక్కిమ్క జోవయింతెన్ తిలి. ఇసి తెయార్ కెర” మెన దేముడు మోసక కిచ్చొ సంగిలన్ గే, జో సంగిలి పోలిక, జో సంగిల సామన్సుక తెయార్ కెర్ల. 45 ఒత్త తెంతో, మోసా †మొర యెహోసుచ మెలోసా వెల్లో జలి పొది, అమ్చ పూర్ణుమచ బయిలు దేసిమ్క జిన ఈంజ దేసిమి ఉట్ట అయిల. *దేముడు తోడు తతికయ్, ఒత్త జితె తిల వేర వేర సెకుమలుచ మాన్సుల్క అమ్చ పూర్ణుమచ యుద్దుమ్ కెర ఉడడ గెల. తెదొడి కి, అమ్చ పూర్ణుమచ జా గుడి వయ అన్. †ఒత్త తెంతో, అమ్చొ పూర్ణుమచొ దావీదు రాన్ తిలి ఎడక కి జయ్యి గుడితె దేముడుక బక్తి కెర్ల తిల. 46 జో దావీదుక దేముడు ప్రబు ప్రేమ తిలో, చి యాకోబు బక్తి కెర్ల తిలో దేముడు ప్రబు కెయక తెయక తతి రితి దేముడుచి గుడి ఆవ్ జవున్ బందిందె మెన దావీదు ఆస జా ఉచర తిలో. 47 దనాచొ బండుక మెన జో ప్రబు సెలవ్ దెయె నాయ్, చి దావీదుచొ పుత్తుసి †సాలోమోను రాన్ జలి పొది, జొయ్యి బందిలో.

48 “గని, ఎత్తిచి కంట వెల్లో తిలో అమ్చొ దేముడు ప్రబు కేనె జితయ్ మెలె, మాన్సు తెయార్ కెర్ల గుడితె తయె నాయ్. జోచి కబుర్లు సంగిలో పూర్ణుమచచి అత్తి రెగిడ్డి రితి;

49 పరలోకుమ్ అంచి సిజాననుమ్. బూలోకుమ్ అంచ చట్టో నుదితి పొద్దొ. జాకయ్, అంచి విలువచి దేముడుచి గుడి తుమ్ కిసి బందితె? అంచి రిసా గేర బందిలె, ఎక్కి ఒత్త తయిందె గె?

50 పరలోకుమ్ బూలోకుమ్ ఎత్తి అవ్వి జెర్లయిలయ్,

మెన, ఎత్తిచి కంట వెల్లో తిలో అమ్చొ ప్రబు రెగ్గ అన్సె.” మెన జోవయింక పరిచ్చ కెర్ల వెల్లెల మాన్సుల్క సైపను బుద్ది సంగిలన్.

51 “పడ్డొ జోక పరిచ్చ కెర్ల జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్క సైపను, తుమ్ రాడ్ జివ్చ మాన్సుల్, దేముడు సంగిలి సుద్ది గుర్తుచి సున్నతి అమ్ కెరన అన్సుమ్ మెన తుమ్ సంగితను, గని జా ఎత్తి తుమ్క కామ్క నెంజె. కిచ్చొక మెలె, తుమ్చి పెట్టి సుద్ది జను నాయ్, తుమ్చ కాన్ సూసుక నెనితి, చి దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తు సికడ్డిసి తుమ్ ఒప్పున్ నాయ్. తుమ్చ పూర్ణుమచ కిసి పాపుమ్ కెర్ల గే, తుమ్ కి దస్సి. 52 జేవ్ పొదులె, దేముడు కచి కచి అత్తి కబుర్లు తెద్రయిలె, తుమ్చ పూర్ణుమచ జోవయింక అల్లర కెరుక, జో తెద్రయిలసతె కక్క నే పిట్టె. పడ్డొ, ‘పరలోకుమ్చి పున్సిమ్ తిలో క్రీస్తు రచ్చింఛువ కెర్లొసా జెంక అన్సె’ మెన జోవయింతె కో సంగిల గే, జేవ్ తుమ్చ పూర్ణుమచ జోక మారుక. దస్సి కి, జో క్రీస్తు జెతికయ్, తుమ్చి జోక నెన, గేన కెర, జోక మార గెలదు. 53 ‘ప్రైజల్క సికడ్డు’ మెన దేముడు దూతల్చి అత్తి తుమ్కయ్ జోచ అగ్గల్ దిలన్, గని జోచ అగ్గల్ రితి తుమ్ ఇండుక నెన, దస్సి కెర్లదు” మెన అన్సె సంగిలన్.

సైపనుక పత్తల్ గల మార్గిసి

54 జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ ఈంజేవ్ కొడొ సూన, సైపనుచి ఉప్పిరిచి జేవ్చి కొప్పమ్క రకుక నెత్త కెర, దంతో చప్పన్. 55 జో, మాత్రుమ్, జోచి పెట్టి దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తు బెర తతికయ్, అగానుమ్ పక్క చెంగిల్ దెక, కిచ్చొ దెకిలన్ మెలె, దేముడుచి ఉజిడి దెకిలన్, చి జో దేముడుచి ఉజెతో వక్క యేసు టీవోజ దెకిలన్. 56 జా దెక సైపను, “అదె, పరలోకుమ్ ఉగ్గి జలి రితి దెకితసి మెలె, మాన్సు జా జెర్యున్ అయిలో క్రీస్తు రచ్చింఛువ కెర్లొసా దేముడుచి ఉజెతో పక్క టీవోజ అన్సె.” మెన సంగిలన్. 57 జో దస్సి సంగితికయ్, జోవయించి కొప్పమ్చి ఒర్చ దా, జేవ్చి కంగ్గొ డంకన, జట్టు తెన్ జోచి ఉప్పిరి నిగ జా జోక దెర్ల. 58 జోక

‡ 7:44 7:44 నిగ్గమకాండుమ్ 24:10-31 అద్యయమ్ ఎద. § 7:45 7:45 ద్విత్వియాపదేః 34 అద్యయమ్. * 7:45 7:45 యెహోసువ 1-6 అద్యయల్. † 7:45 7:45 నమాయెలు దొన్నుచి పుస్తకుమ్ 7:1-17. ‡ 7:47 7:47 రాసల్ మొదల్ పుస్తకుమ్ 6 అద్యయమ్.

పట్టుమీ తెంతో వెలవ దా బార్ కెర, జోక పత్రల్ గల మారుక దెర్. సాచి సంగ తిలన జోక పత్రల్ గలిలినతె బెదిల. పత్రల్ గలుక మెన, జేవ్ చ ఉప్పిర్ చ పాలల్ కడన కెర, సావులు మెలో ఉబెణ్ణో ఎక్కిలొచి చట్ట తిల. 59 జేవ్ మాన్సుల్ పత్రల్ గల మార్త తతికయ్, సైపను ఇని మెన ప్రార్దన కెర్దన్. “ప్రబు జలో ఓ యేను, అంచి జీవు తూయి తుచితె కడ నే” మెన కెర, 60 మొగ్రల్ టిక, గట్టిజ అవాడ్ తెన్ ఒర్చ దా అన్య, “ప్రబువ, ఈజేవ్ అప్పె కెర్తి పాపుమ్ ఇన్నెయింక చెమించువ కెరు!” మెన ప్రార్దన కెర మొర గెలన్.

8

1 సైపను మొర్లిన్ తె సావులు తిలన్. ‘మొర్చు’ మెన జో కి ఒప్పన తిలో.

నంపజలన చెదుర్చు జా వేరతె ఉట్ట గెలిసి

జలె, జా దీని తెంతో, యెరూసలేమ్ పట్టుమీ తె యేసుక నంపజలన మొత్తుమ్ క నంపనెంజిల యూదుల్ ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ అల్లర్ కెరుక దెర్. అల్లర్ కెర జోవయింక ఉదడ్డికయ్, నంపజలనతె ఒగ్గర్ జిన్ చెదుర్చు జల. చెదుర్చు జా ఒండి యూదయ ప్రదేసిమి చి సమరయ ప్రదేసిమి గెల. యేసుచ బారికుల్, మాత్తుమ్, యెరూసలేమ్ తె తాఁ గెల.

2 జా మదెనె, ప్రబుక సత్తిమ్ తిల యూదుల్ సగుమ్ జిన్ సైపనుక రోవెల, ఏడుకులు జా ఒగ్గర్ దుకుమ్ తెన్ రోవెల.

నంపజలనక సావులు ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ అల్లర్ కెర్తి తిలసి

3 సావులు, మాత్తుమ్, యెరూసలేమ్ తె క్రైస్తుక నంపజలనచి సంగుమ్ క పాడ్ కెరుక ఉచర, జోవయింక ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ అల్లర్ కెరుక దెర్దన్. జోవయింక గెరల్ ఎత్తి తె గెచ్చ, పెన, జోవయింక మున్నుబోదల్ క తేరబోదల్ క, ఎత్తిక దెర, జేలతె గలయలన్.

4 చెదుర్చు జల యేసుప్రబుక నంపజలన, జలె, కిచ్చొ కెర్తి తిల మెలె, జోచి రిసాచి నుబుమ్ కబుర్ నూనయ్ తె తా బుల్లె తిల.

5 తెదొడి బారజిన్ బారికుల్ తె తిలో పిలివ్ మెలోసా, సమరయ ప్రదేసిమిచి పట్టుమ్ ఏకతె గెచ్చ, యేసుక్రీస్తు, ‘దొర్చు జలో రచ్చించువ కెర్తొసా జొయ్యి’ మెన ప్రెజల్ క బోదన కెర్తి తిలన్. 6 ఒత్తచ ప్రెజల్ జోచి బోదన నూన్ల, అన్య, జోచి అత్తి జగ్గు జల యేసుప్రబుచి నావ్ తెన్ వెల్లో కమె దెక, ఒగ్గర్ జిన్ ప్రెజల్ ఎక్కి ప్రేమ జా, జో సంగిలి బోదనక నంప కెర, యేసుక నంపజా గెల.

7 కీన కమె పిలివ్ చి అత్తి జగ్గు జల మెలె, బూతల్ క ప్రబుచి నావ్ తెన్ ఉదడ్డె, జేవ్ బూతల్ ఒర్చువ జంక నెత్త కెర, గట్టిజ ఒర్చు దా, పూర్తి ఉట్ట గెల. పడ్డో ఉట్టక నెత్తిర్ మాన్సుల్, సొట్ట మాన్సుల్, చెంగిల్ జల. 8 జాకయ్ జా ఒండి పట్టుమీ తె ఎత్తి జిన్ సర్ల జల.

9 ఏక పట్టుమీ తె సీమోను నావ్ తిలో మాన్సు జా. జో అగ్గె, జా పట్టుమీ తె, మంత్తుమ్ కెర్తన్ కిచ్చొ కిచ్చొ మాయచ గారొడ్డు కెర్తి తిలన్. కిచ్చొ కిచ్చొ వెల్లో కమె కెర, ‘ఆవ్ వెల్లో’ మెనన, సమరయ ప్రదేసిమిచి ఎత్తి జిన్ క ఆచారమ్ కెరెదె. 10 జోచ కమె దెక, “దేముడుచి వెల్లి సెక్తి తిలోసా ఈంజో” మెన, బాల వెల్లో జా ప్రాంతుమ్ చి ఎత్తి జిన్ జోక నంపజా తిల. 11 కిచ్చొక జోక దస్సి నంపజా మోసిమ్ జా తిల మెలె, జో ఒగ్గర్ వెర్చులు సయ్ తాన్ చ దన కమె కెర కెర జోవయింక ఆచారమ్ కెర్తి తిలన్.

12 గని, దేముడుచి * రాజిమ్ చి రిసా, యేసుక్రీస్తుచి † అదికారుమ్ చి రిసా, పిలివ్ ప్రెజల్ క బోదన కెర్తి తతికయ్, జోచ కొడొక నంపజా గెచ్చ కెర, తేరబోదల్ కి మున్నుబోదల్ కి, బాప్తిసుమ్ నజన్. 13 సయ్ తాన్ చి కమె కెర్తి జో సీమోను కి నంపజా, బాప్తిసుమ్ నజన, పిలివ్ చి పట్టి బులుక దెర్దన్, అన్య, యేసుప్రబుచి అదికారుమ్ తెన్ కెర్తి వెల్లో కమె, జొర్దొల్ బాదల్ జల మాన్సుల్ చెంగిల్ జలిసి దెక దెక, జో కి బల్ ఆచారమ్ జలె.

పేతురు యోహానులుక సమరయ తె తెర్చయ్ లిసి

* 8:12 8:12 ‘ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి రాజిమ్’ మెలె, 1 జోవయింక నంపజల మాన్సుల్ చి పెట్టి జో విలువ కెర్తిసి, 2 జోవయింక అత్తి సెక్తి ఈంజ లోకుమీ తె కామ్ కెర్తిసి, 3 ఈంజ ఉగును మార్చువ జలె జో ఏదార్చుమ్ ఈంజ లోకుమీ తె విలువ కెర్తిసి, చి 4 పరలోకుమీ తె జో విలువ కెర్తిసి. † 8:12 8:12 నెంజిలి ‘నావ్’.

14 జలె, నమరయచ మాన్సుల్ దేముడు దిలి యేసుప్రబుచి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ నూన నంపజా అన్సి మెన యెరూసలేమ్తెచ బారజన్ బారికుల్ నూన కెర, 'జోవయింతె గెచ్చ దెకుత్' మెన, పేతురుక చి యోహానుక తెద్రయల.

15 జేవ్ దొగుల ఒత్త పావ కెర, నంపజలసక 'దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ జేవ్చి పెట్టి దొర్కు జవున్' మెన ప్రార్దన కెర్త. 16 కిచ్చొక మెలె, తెదొడి ఎద ఎక్కి యేసుప్రబుచి నావ్ తెన్ పానితె బాప్తిసుమ్ నజన తిల. జోచి ఆత్మచి నావ్ తెన్ నేతయ, చి ఆత్మసెక్కి జేవ్చి దొర్కు జంక నేతయ. 17 జలె, తెదొడి పేతురు చి యోహాను జేవ్ నంపజల ప్రెజల్ ఎత్తిజన్ ఎక్కిక్లక బోడి చడిల, చి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మసెక్కి జోవయింక దొర్కు జలి.

18 జలె, 'యేసుచ బారికుల్ బోడి చడ్లెగిన, నంపజల మాన్సుల్చ దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ దొర్కు జతయ' మెన మంత్రమ్ కెర్తె తిలొ సీమోను దెక కెర, 19 "అంక కి జా సెక్కి దా, డబ్బుల్ దెయింది. ఆవ్ కి కక్క బోడి చడిందె గే, జోక కి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మసెక్కి దొర్కు జలి రితి, జా సెక్కి అంక దా" మెన పేతురుక చి యోహానుక సీమోను సంగిలన్. 20 సంగితికయ, పేతురు, జోక " 'డబ్బుల్ దిలె దేముడు దెతి జోచి సుద్ది తిలి ఆత్మసెక్కి వరుమ్ గెనుక జయెదె' మెన తుయి ఉచర్లె రిసా, తుచి డబ్బుల్ తుచి తెన్ నాసెనుమ్తె గెస్సు! 21 తుచి పెట్టి దేముడు తెన్ సత్తిమ్ జంక నాయ, చి జోచి ఈంజ కామ్తె తుయి బెదుక జయె నాయ. 22 తుయి ఉచర్లె వెల్లి ఈంజ పాపుమ్ చెమించువ జంక తుయి కోరవ జతసి జలె, జోచి దయ తిలె తుక రచ్చించువ కెర్కు మెన, తుయి కెర్లి గార్ కామ్ ముల దా, పెట్టి పూర్తి దుకుమ్ జా జోక ప్రార్దన కెర సంగు. జో కిచ్చొ కెరెదె గే జోచి దయ. 23 సయతాన్చ పాపుమ్బుద్ది అప్పెక తుచి పెట్టి ఏలువ కెర్తయ, అప్పెక తుచి పెట్టి ఆసల్ గోసల్ అన్సి మెన ఆవ్ దెకితసి" మెన పేతురు సీమోనుక సంగిలన్. 24 జలె, సీమోను బియఁ గెచ్చొ కిచ్చొ మెన బతిమాల్పా జా సంగిలన్ మెలె, "తుయి సంగిలి సిచ్చ అంచి ఉప్పీర్ నే జెతు మెన తుమి ప్రబుక ప్రార్దన కెరు." మెన సంగిలన్.

25 పేతురు, యోహాను, జలె, యేసుప్రబుచి రిసా సాచి సంగ, జోచి సుబుమ్ కబుర్ నూనవ కెర, ఒత్త తెంతో అన్నె బార్ జా, నమరయచ ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ గెచ్చొలె గెచ్చొ, బుల బుల, ప్రబుచి సుబుమ్ కబుర్ సంగ బోదన కెర్తె తా, యెరూసలేమ్తె అన్నె పావ అయల.

పిలివ్ ఐతియొపీయు దేసిమ్చొ మాన్సుక బోదన కెర్లసి

26 మదెనె, ప్రబుచొ దూత ఎక్కిలొ పిలివ్తె జా కెర, "తుయి ఉట్ట ఇన్నె తెంతో బార్ జా, దచ్చెన పక్కచి వట్టె, మెలె యెరూసలేమ్ తెంతో గాజా పట్టుమ్ ఎద పాచితి వట్టె గో" మెన సంగిలన్.

27 పిలివ్ నూన, బార్ జా, జా వట్టె గెలన్. జా వట్టె గెతె తతికయ, ఐతియొపీయు దేసిమ్చొ ఆండెరో జా వాట్ జెతె అన్నె. జో ఐతియొపీయు దేసిమ్చి 'కందాకె' మెలి రానిచొ ఆదికారి, డబ్బుల్ దెకితో ఆదికారి జా అన్నె. దేముడుక బక్తి కెరుక మెన, జో యెరూసలేమ్తె జా తిలొ. 28 అప్పె అన్నె జోచి సొంత దేసిమి ఉట్ట గెతె అన్నె. జోచి రదుమ్తె వెన తా, దేముడుచ కబుర్లు సంగిలొ యెసయా పూర్ణుమ్చొచి అత్తి రెగిడ్డి పుస్తకుమ్ సదు కెర్తె అన్నె.

29 జలె, ప్రబుచి ఆత్మ పిలివ్చి ఆత్మతె, "తుయి దెకితి రదుమ్క పాసి గెచ్చొ దెకు" మెన సంగితికయ, 30 పిలివ్ జా రదుమ్తెచొ నిగ గెచ్చొ, యెసయా పూర్ణుమ్చొచి అత్తి రెగిడ్డిసి పుస్తకుమ్ జో సదు కెర్లసి నూన కెర, జోక, "తుయి సదు కెర్లసి తుక అర్దుమ్ జెతయ గె?" మెన పునిలన్. 31 "కో జవున్ అంక అర్దుమ్ సంగిలెకయ అంక కీన్ అర్దుమ్ జయెదె?" మెన జో సంగిలన్, చి 'అర్దుమ్ సంగున్' మెన, రదుమ్తె పిలివ్క వెగడ వెనడ్లన్.

32 దేముడుచి కేన్ కోడు జో సదు కెర్తె తిలొ మెలె, "మెండక కండ బలి కెర్లి రిసా ఉదడ నెత్తి రితి జోక ఆన్ల, నెంజిలె రోమల్ కత్తయతి మెక్కి మెండపిల్ల కీసి జమ్న తయెదె గె దస్సి ఈంజొ కి చొడి డంకన తుక్తె తయెదె. 33 ఇన్నెచి విలువ కడ్ల, చి ఇన్నెచి రిసా సరిగా తీర్పు జతి రితి ఒప్పితి నాయ. ఇన్నెక 'బోదల్ పాయలన్' మెన కీసి సంగుక జయెదె? ఇన్నెక ఈంజ బూలొకుమ్తె జేవ్ మార్ల!"

34 జో ఆండెరో, పిలిప్ కచ్చొ మెన పునీలన్ మెలె, “దేముడు ప్రబుచ కబుర్లు సంగితో జో పూర్లుమచొ కచి రిసా ఇని సంగితయ్? జోచి సొంతచి రిసా గే, కేన్ జవున్ వేర మాన్సుచి రిసా గె?” మెన పునీతికయ్, 35 పిలిప్ చోడి పుట్టవ, జో ఆండెరో నదు కెర్తె తిలి కోడుచి అర్దుమ్ తోలితో సంగ, యేసుచి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ ఎత్తి, జోక బోదన కెర్తన్.

ఆండెరో బాప్తిసుమ్ నజన్సి

36 తెదొడి, జేవ్ దొగుల వట్ట గెతె తా పాని గాడు ఏక్ దెకిల. దెక, “ఆదె, పాని! ఆవ్ బాప్తిసుమ్ నజనుక కిచ్చొ అడ్డు కిచ్చొగె, నాయ్ గద?” మెన జో ఆండెరో సర్ద జా సంగిలన్. 37 పిలిప్ జోక “తుయి యేసుప్రబుక పెట్టి పూర్తి సంవజలది మెలె, బాప్తిసుమ్ నజనుక జయెదె.” మెన సంగితకయ్, “యేసుక్రీస్తు దేముడు ప్రబుచొ పుత్తుని, కీజలో దొర్కు జలో రచ్చొంచువ కెర్తెసా జయెదె మెన ఆవ్ సంవజతని.” మెన ఆండెరో సంగిలన్.

38 తెదొడి రదుమ్క జో టీవో కెర, పిలిప్ ఆండెరో దొగుల ఉత్త పానితె ఉత్తిర్ల, చి జో ఆండెరోక పిలిప్ బాప్తిసుమ్ దిలన్.

39 తెదొడి, జేవ్ పానితె తెంతో అన్నె బారో జతికయ్, *ప్రబుచి అత్తి పిలిప్ క దెర నిలన్, చి ఆండెరో జోక అన్నె నే దెకిలన్. జో ఒగ్గర్ సర్దసంతోసుమ్ తెన్ సొంత దేసిమి ఉట్ట గెలన్.

40 పిలిప్ ఒత్త తెంతో అజోతు మెలి పట్టుమ్తె డీసిలన్. ఒత్త డీన కెర బారో జా, ఉత్తర పక్క గెతి వట్టె గెచ్చు గెచ్చు, ఎత్తి పట్టెల గవ్వెలె ప్రబుచి సుబుమ్ కబుర్ సూనవ సూనవ, కైసరియ పట్టుమ్తె పాచిలన్.

9

యేసుక సంవజలసక సాపులు అల్లర్ కెర్తె తిలిసి

1 స్తెపనుక మార్సిన్తె తెదొడి బెద తిలో సాపులు, ఈంజ మదెనె కిచ్చొ కెర్తె తిలో మెలె, యేసుప్రబుక సంవజా జోవయిచ *సిస్సుల్ జలసక ‘మారిందె’ మెన బియడ్తె తిలో. జలె, కిచ్చొ కెర్తె మెలె, యెరూసలేమ్తె ఎత్తిక వెల్లె పూజరితె గెచ్చు కెర, 2 “దమస్కు, పట్టుమ్తెచ అమ్చ యూదుల్చ నబ గెరల్చ అదికారుల్క ఆవ్ దెకయ్తి రిసా అంక ఉత్తల్ దె, చి ఆవ్ ఒత్త గెచ్చు, ‘రచ్చున వాటూ యేసుయి’ మెన జోవయింక సంవజలసక చజలె, జేవ్ తేరీబోదల్ జలెకి, మున్సుబోదల్ జలెకి, జోవయింక దెర బంద, ఇత్తల్ అమ్చి యెరూసలేమ్తె సిచ్చు కెరుక మెన కడ అనిందె” మెన సెలవ్ సంగిలన్.

3 జలె, సాపులు ప్రయాసుమ్ గెతె తా దమస్కు, పట్టుమ్క పాని అయేలి పొది, ఓదె, ఆగాసుమ్ తెంతో అంకి ఆందర్ కెర ఉజిడి జోచి సుట్టనంత జా అడ్డు కెర్లె. 4 చి జో బుయ్యె సేడ నిజ తిలి పొది ఏక్ అవాడ్, “ఓ సాపులు, సాపులు, అంక కిచ్చొక సిచ్చల్ అల్లర్ కెర్తెసి?” మెన సంగిలిసి స్కూన్. 5 బియె గెచ్చు, “తుయి కో, ప్రబు?” మెన జో పునీలన్, చి “తుయి గోన కెర్తె యేసు, ఆవ్. 6 అల్లె, తుయ్ ఉట్ట ఈంజ పట్టుమ్తె గెచ్చు పెను, చి ఒత్త తెంతో తుయి కిచ్చొ కెరుక అన్నె గే, తుక సూనయిందె” మెన యేసు సంగిలన్.

7 సాపుల్ తెన్ బెద ప్రయాసుమ్ కెర్తె తిల మాన్సుల్, జలె, జా అవాడ్ స్కూన్, గని కక్క, నే దెక, కిచ్చొ మెనుక నెత్త కెర, టుక్కున జా తిల. 8 సాపులు, మాత్రుమ్, బుయి తెంతో ఉట్ట, టీవోజ, అంకివో ఉగిడ్తె, కిచ్చొ దెకుక నెతిర్లె. జాకయ్ జేవ్ జోక ఆతు దెర, దమస్కు, పట్టుమ్ తెడి ఇండవ నిల. 9 ఒత్త తిర్తె, కిచ్చొ నే కతె, కిచ్చొ నే పితె చువ్వె తా గుడ్డి జా తిలో.

అసనీయక ప్రబు సాపుల్తె తెద్దయ్లిసి

‡ 8:37 8:37 గ్రీకు బాస తెన్ ఈంజ మత్తెలి తోలితె రెగిడ్ల సగుమ్ పుస్తకల్తె 37 నంబర్చి కోడు తయె నాయ్. § 8:37 8:37 జలె...రచ్చొంచువ కెర్తెసాచి కోడు దన్నె తయె నాయ్, గని జా అర్దుమ్ ఒత్త తయెదె. * 8:39 8:39 ‘ప్రబుచి అత్తి పిలిప్ క దెర నిలన్’ నెంజలె జో మంత్రిచి పెట్టి ప్రబుచి అత్తి బెర్తెయ్, జో దెతి సెక్రీటరుమ్ జోవయింక దొర్కు జలె, చి ప్రబుచి దూత పిలిప్ కడ నిలన్, చి... * 9:1 9:1 మత్తుం, మార్కు, లూకా చి యోహానతె ‘సిస్సుల్’ మెన ఒగ్గర్ సుట్ట సంగిలి యేసుచ బారజన్ సిసల్కయ సంగితె, గని ఈంజ కోడుతెచి రెతి, కో జోవయింక సంవజా జోవయింక నిదాసుమ్ ఇండుల గే, జేవ్ ఎత్తిజన్క ‘జోవయింక సిస్సుల్’ మెనుక జయెదె.

10 జలె, జా దమన్సు పట్టుమ్తె యేసుక సంవజలొ నిదాసుమ్ తిలొ సిస్సుడు ఎక్కిలొ తిలొ. జోచి నావ్ అననీయ. జలె, యేసు సివ్వుతె జోక డీస కెర, జోచి నావ్ దెర్రికయ్, జో “అస్సి, ప్రబు” మెన జబాబ్ దిలన్, 11 ప్రబు జోక, “తుయి ఉట్ట, సోగ మెలి వీది గే, చి యూదా మెలొ ఎక్కిలొచి గెరి గెచ్చ, ‘తార్పు పట్టుమ్తె జెర్లిలొ సావులు మెలొసా తెన్ దస్సుల్ జయిందె’ మెన సంగు. జో జా గెరి తా ప్రార్తన కెరె అస్సె. 12 జో ప్రార్తన కెరె తతికయ్, జోక కిచ్చొ సివ్వు దెకవ అస్సి మెలె, అననీయ మెలొ ఎక్కిలొ జో సావులు తిలి గెరి జా కెర, పెన, జోక ‘అన్సె దెకున్’ మెన జోచి బోడి చడెదె మెన, ఆవ్ సావుల్క సివ్వు దెకవ అస్సి” మెన ప్రబు జో అననీయక సంగిలన్.

13 గని అననీయ బియ: కెర, “జో మాన్సుచి రిసా ఒగ్గర్జన్ సంగ అస్సి, యెరూసలేమ్తె తిల తుచయ్ సుద్ది తిల మాన్సుల్క జో ఎదివాల్ అల్లర్ కెర అస్సె. 14 జో ఇత్తల్ అయెలె, తుచి నావ్ దెర్తన ఎత్తిక దెర, బందుక మెన ఎత్తిక వెల్లెల పూజర్లు జోక సెలవ్ దా అస్సి” మెన సంగిలన్.

15 గని ప్రబు జోక, “ఒత్త గో, ‘యూదుల్ నెంజల వేర దేసిమ్వ మాన్సుల్క, రాసల్క, ఇస్రాయేలుల్క కి, అంచి నావ్ తెన్ అంచి రిసా సాచి జవున్’ మెన ఆవ్ జోక నిసాన అస్సి. 16 జో కి అంచి నావ్ అంచి కామ్చి రిసా ఎత్తివాల్ అల్లర్ బాదల్ సేడెదె. జోక జా ఎత్తి దెకయిందె” మెన ప్రబు జబాబ్ దిలన్.

17 ప్రబు దస్సి సంగితికయ్, అననీయ బార్ జా గెచ్చ, ప్రబు సంగిలొ గెరి పెన, సావుల్క బోడి చడ, “ఓ సావులు బావో, తుయి వట్టె జెతె తతికయ్ తుక డీసిలొ యేసు తుక ‘దెకున్’ మెన, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ తుచి పెట్టి తతి వరుమ్ తుక దొర్పు జవున్ మెన అంక ఇన్నె తెర్తవ అస్సి” మెన అననీయ సంగిలన్.

18 సంగిల్ బేగి, సావుల్చ అంకివో తెంతొ పారల్ రితన కునిడ్ల, చి జోచ అంకివో అన్సె డీసిలె. తెదొడి జో ఉట్ట, బాప్తిసుమ్ నజన, 19 అన్సిమ్ కెర, అన్సె సత్తు జలొ.

ఒత్త తెంతొ, సావులు జా దమన్సు పట్టుమ్తె యేసుక సంవజలొ సిస్సుల్ తెన్ సగుమ్ దీసల్ తా: గెలొ, 20 చి బేగి జోవయింవ నబ గెరెలె యేసుచి రిసా కిచ్చొ సాచి సంగితె తిలన్ మెలె, “నిజుమి, అమవో దేముడుచొ ఎక్కిలొ పుత్తున్ దొర్పు జలొ రచ్చించువ కెర్తొసా, జో” మెన సాచి సంగితె తిలన్. 21 సావులుక, ‘జో ఇసి సాచి సంగితయ్’ మెన సూన, ఎత్తిజన్ ఆచారిమ్ జా, “యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె ప్రబుచి నావ్ దెర్తన ఎత్తిజన్క అగ్గె అల్లర్ కెరె తిలొసా ఈజో, నెంజె గే? ఇన్నెవ నంవజలసక ఎత్తిక వెల్లెల పూజర్లుచి తీర్పు కెర సిచ్చ కెరవుక మెన దెర బందుక ఉచర, ఇత్తల్ అయెలొ” మెన కిచ్చొ ఉచరుక గే నేన గెల. 22 జలె, సావుల్క రోజుక ప్రబు అన్సె నెక్కి దిలొ, చి దమన్సుతె జెతె తిల యూదుల్చ నబతె జో బోదన కెర కెర, యేసుక, ‘నిజుమి దొర్పు జలొ క్రీస్తు రచ్చించువ కెర్తొసా జో’ మెన తెలిచి తెన్ రుజ్జుల్ బెదయతె తిలొ, చి నంవనెంజల యూదుల్ కిచ్చొ జబాబ్ దెంక గే నేన గెల.

సావుల్క మారుక మెన యూదుల్ కుట్ట ఉచర్ల

23 ఒగ్గర్ దీసల్ గెతికయ్, సావుల్క మారుక మెన యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ కుట్ట ఉచర్ల, 24 గని జేవ్ కుట్ట ఉచర్లినచి రిసా సావులు నూజో. జోక మారుక మెన రోజుక అందరె మెద్దెన్ పట్టుమ్చ గుమ్మలె మాన్సుల్ రకితె తవుల, చి రిసా, 25 జోచ సిస్సుల్ కిచ్చొ కెర్ల మెలె, ఏక్ దీసి అందరె జోక బోడెవ దా, పట్టుమ్చి డోంక్ తిలి కోటతెచి గదితె వెగడ దా, ఏక్ గంపతె వెనడ దా, కిట్టివాట్ వాలివో తెన్ కోట ఒత్తల్తో ఉత్తవ దిల, చి ఉట్ట నిగిలొ.

26 జలె, సావులు, యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె పా:వ జా, ప్రబుచ ఒత్తవ సిస్సుల్ తెన్ బెదుక ఉచర్లొ, గని జోవయింక “నిజుమి, మార్పువ జా ప్రబుచొ సిస్సుడు జా అస్సి” మెన నంవ కెర్తి నాయ్, చి బియ: గెల. 27 గని బర్బుబా మెలొసా సావుల్క తోడు జా, బారికుల్తె కడ ఆన కెర, సావులు వట్టె గెతె తిలి పొది ప్రబుక దెకిలిసి, ప్రబు జో తెన్ లట్టల్లిసి, పడ్డొ దమన్సుతె సావులు దయిరిమ్ తెన్ యేసుచి నావ్ తెన్ బోదన కెర్తిసి ఎత్తిచి రిసా బర్బుబా బారికుల్క సాచి సంగిలన్. 28 జాకయ్ జా దీసి తెంతొ యెరూసలేమ్తెవ ప్రబుచ జేవ్ బారికుల్ జోక సర్త తెన్ బెదవన్ల, చి జోవయింతెన్ తా, రోజుక 29 ప్రబుచి నావ్ తెన్ దయిరిమ్ తెన్ బోదన కెర్తె తిలన్. పడ్డొ, యేసుక నే నంవజల గ్రీకు బాన లట్టల్లె యూదుల్క ప్రబుచి సాచి సావులు సంగితె తిలన్. రుజ్జుల్ బెదయతె తిలన్, గని జేవ్ జోక మారుక కోర్వ జా తిల. 30 జోక జేవ్ మారుక కోర్వ జలిన్చి రిసా

సిస్సుల్ మెన కెర, జోక కైసరియ పట్టుమ్ ఎదక బోడోవ దాక కెర, ఓడతె వెగడ, జో జెర్మిలి తార్పు పట్టుమ్తె తెద్రవ దిల.

31 జలె, సావులు నంపజా మార్పువ జలిన్చి రిసా, జేవ్ పొదులె, ఒండి యూదయ ప్రదేసిమి, గలిలయ ప్రాంతుమ్తె చి నమరయ ప్రదేసిమ్తె యేసుక నంపజలనక కో అల్లర్ కెర్తె నాయ్, చి అన్నె డిట్టుమ్ జల. ప్రబుక బియఁ సత్తిమ్ ఇండితె తిల, చి దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్త జోవయింక దయింప కెర్తె తిలి, చి అన్నె ఒగ్గరజిన్ నంపజా, జోవయింతెన్ బెదిల.

32 జేవ్ పొదులె, పేతురు ఒండి బులై తా, నంపజలన ఎత్తిజిన్క దెకితె తిలో, చి లుద్ద మెలి ఏక పట్టుమ్తె ప్రబుచయ్ జల మాస్సుల్ జితె తిలిన్తె జో తెన్ అయ్లో. 33 ఐనెయ మెలో ఎక్కిలో అన్నె. జో ఉట్టుక, కదుల్ జంక నెత్త కెర, అట్టు వెర్పుల్ అంతుర్వొతె ఎంగ్ల అన్నె. 34 పేతురు, జలె, జోక దెక, “ఓ ఐనెయ, యేసుక్రీస్తు తుక చెంగిల్ కెర్తయ్. ఉట్టు, తుచి అంతుర్వొ చెంగిల్ కెరను” మెన సంగిలన్. సంగిలి బేగి, జో చెంగిల్ జా ఉట్టో.

35 జో చెంగిల్ జలిసి, లుద్ద పట్టుమ్చ జా సారోసు ప్రాంతుమ్చ ఎత్తిజిన్ దెక, జోవయింతె ఒగ్గరజిన్ ప్రబుక నంపజా మార్పువ జల.

36 జలె, యొప్పే మెలి పట్టుమ్తె తబితా, నెంజిలె దొర్కా మెలి నావ్చి తేరబోద యేసుక సిస్సుట్టి జా అన్నె. జా కిసి మాన్సు మెలె, మాస్సుల్క ఒగ్గర్ ప్రేమ దెకితె తయెదె, బీద సుదల్క ఒగ్గర్ తోడు కెర్తె తయెదె.

37 ఏక దీసి, జొట్టో సిడ మొర గెలి. జాక దోవ కెర సుబ్బుమ్ కెర, గెర్చి అంతస్తుమ్చి గదితె పీసుమ్ నిజడ దిల.

38 యొప్పే మెలి జా మాన్సు మొర్లి పట్టుమ్క పేతురు తిలి లుద్ద పట్టుమ్ దూరి నాయ్, చి పేతురుక ‘ఒత్త అన్నె’ మెన సిస్సుల్ నూన తా, “బే బేగి జె” మెన దొగులచి అత్తి సంగ తెద్రయ్ల. 39 పేతురు బేగి ఉట్టు, జోవయింతెన్ గెలన్. జా గెరి జో పావెలె, జోక జా ఉప్పిరిచి గదితె బోడోవ దిల. ఒత్త జా పట్టుమ్చ రండెల్ మాస్సుల్ బెర అన్తి. జేవ్ పేతురుచి సుట్టునంత టీచ ఏడ ఏడ, జా మొర గెలి దొర్కా చెంగిల్ తిలి పొది “బీద సుదల్” మెన, జోవయింక తున తిల పాలల్ ఎత్తి పేతురుక దెకయ్ల.

40 పేతురు, జలె, జేవ్ ఎత్తిజిన్క బారో కెరవ దా, మొగ్రల్ టెక ప్రబుక ప్రార్దన కెర్తన్. తెదొడి, పీసుమ్క దెకితె రితి వసుల, “ఓ తబితా, ఉట్టు!” మెన జాక సంగిలన్. సంగితికయ్, అంకివో ఉగిడ్డి, చి పేతురుక దెక, వెసిలి. 41 పేతురు జాక ఆతు దెర బీచడ్డో, చి రండెల్ మాస్సుల్క చి ప్రబుచయ్ జల ఒత్త తిల అన్నె మాస్సుల్క బుకారా కెర, ‘జివ్ జా అన్నె’ మెన దెకయ్లన్.

42 జా ఒండి యొప్పే ప్రాంతుమ్తెచ మాస్సుల్ జేవ్చి రిసా నూన్ల, చి జోవయింతె ఒగ్గరజిన్ ప్రబుక నంపజల. 43 పడ్డో పేతురు ఒత్త చమె పికయ్తో సీమోసు మెలో ఎక్కిలోచి గెరి ఒగ్గర్ దీనల్ తా గెలన్.

10

కొర్నేలిక ప్రబు సివ్వుతె కబుర్ తెద్రయ్లిసి

1 కైసరియ పట్టుమ్తె కొర్నేలి మెలో మాన్సు ఎక్కిలో తిలో. రోమ్ దేసిమ్చి జమాన్సుతెచి ఇటలీ మెలి జటుచో *పుంజెకజిన్ జమాన్సుక వెట్టో, జో. 2 కిసా మాన్సు మెలె, జో యూదుడు నెంజిలె కి, దేముడుక బియఁ, నిదానుమ్ తెన్ ఎక్కి జోకయ బక్కి కెర్తె తిలో. జోకయ ప్రార్దన కెర్తె తిలో చి యూదుల్చ బీద సుదల్క చెంగిల్ దెక దర్పుమ్ దెతె తయెదె. జోచి గెర్చ మాస్సుల్ ఎత్తిజిన్ కి దస్సి తిల.

3 ఏక దీసి, రమారమి తిన్ని గంటల్ మెద్దెనె, ప్రబు దెకయ్లి సిస్సు ఏక దెకిలన్. కిచ్చో మెన జా సివ్వుతె సొస్టుమ్ దెకిలన్ మెలె, దేముడుచో దూత ఎక్కిలో జా గెరి పెన, జోక, “ఓ కొర్నేలి” మెన బుకార్తికయ్, 4 కొర్నేలి అద్దుర్ జా దెక, “ప్రబువ, ఈంజ కిచ్చో?” మెన వుసిలన్, చి దూత జోక “తుచ ప్రార్దనల్ నూన, బీద సుదల్క తుయి దర్పుమ్ దిలిన్ దేముడు దెక, నర్ల జా అన్నె. 5 తుయి అన్నె కిచ్చో కెరుక అన్నె మెలె, యొప్పే పట్టుమ్తె మాస్సుల్క కబుర్ తెద్రవ, చి పేతురు మెలో సీమోసుక ఇత్తల్ కడ ఆను. 6 జోక ఒత్త కేనె

* 10:1 10:1 పుంజెక నయ్సుమ్ మాస్సుల్క అదికారి

చజుక మెలె, చమె పికయతో సీమోను మెలో ఎక్కిలోతె తయెదె. జోచో గేరు సముద్రుమ్ సొడి తయెదె” మెన దూత సంగ ఉట్టు గెలన్.

7 కబుర్ సంగిలో జో దూత ఉట్టు గెతికయ్, కొర్నేలీ దోగుల జోచ గోతు మాన్సుల్క, చి దేముడుక నిదానుమ్చో జోచి తెడి తిలో జమాను సుదో ఎక్కిలోక బుకారా కెర, 8 దూత డీసిలీసి సంగిలీసి ఎత్తి-జోవయింక సంగ కెర, యెప్పేతె జోవయింక కబుర్ తెద్రయ్లన్.

పేతురుక ప్రబు దెకయ్లీ సివ్వు

9 అన్నెక్ దీసి, జేవ్ మాన్సుల్ కొర్నేలీ తెంతో ప్రయానుమ్ జెతె తా యెప్పేక పాసి జా గెతికయ్, పేతురు ఒత్త గెరి తా, ప్రార్దన కెరుక మెన, రమారమి మెద్దెనె ఒర్పె వెగిలో. 10 ఒత్త ప్రార్దన కెర్తె తిలె, జోక చూ కెర్లి. “కిచ్చొ గ కతిసి కావలె” మెన కబుర్ తెద్రయ్తికయ్, ఎట్టొచ మాన్సుల్ తెయార్ కెర్తె తతికయ్, ప్రబుతె పేతురుచి మెన్సు పూర్తి తా, ప్రబు దెకయ్లీ సివ్వు ఏక్ పేతురు దెకిలన్. 11 కిచ్చొ దెకిలో మెలె, పరలోకుమ్ ఉగ్గి జలి, చి ఏక్ వెల్లి తెర జాచ చెత్తర్ కోసల్తె దెరయ్ జా, బుయ్యె ఉత్త జెతె అస్సె. 12 జా తెరచి ఉప్పిరి కిచ్చొ బెర అస్సె మెలె, బూలోకుమ్చ ఎత్తి కరల్ జంతువుల్, సొమ్ముల్, అయివో, అగానుమ్చ పిట్టలు. 13 అస్సె, “ఓ పేతురు, ఉట్టు, కండ, పొడు కా” మెన ఏక్ అవాడ్ అయ్లీసి పేతురు నూన్లొ. 14 గని జో, “నాయ్, ప్రబు. నెంజె. అవ్ జెర్లిల్ తెంతో కిచ్చొ గార్చి అవ్ కెయ్యు కయ నాయ్” మెన ప్రబుక సంగిలన్, 15 జలె, అన్నెక్ సుట్టు ప్రబుచి జా అవాడ్చి జోచి తెన్ ఉంక్యలన్. కిచ్చొ మెన సంగిలన్ మెలె, “ సుద్ది అస్సె. కంక జయెదె” మెన కిచ్చొచి రిసా దేముడు సంగ అస్సె గే, జాక తూయి “గారు” మెన సంగు నాయ్” మెన సంగిలన్. 16 తివ్వెరి ఇసి జలి, చి పరలోకుమ్తె జా ఎత్తి అస్సె ఉక్కిల్ జలి.

17 జలె, “అవ్ దెకిలి సివ్వుచి అర్దుమ్ కిచ్చొ?” మెన, పేతురు కిచ్చొ. ఉచరుక గే నేన తతికయ్, ఏదె, కొర్నేలీ తెద్రయల మాన్సుల్, “సీమోనుచో గేరు కేన్ గేరు?” మెన పున నూన తా, ఒత్త గుమ్ముమె టీవోజె తిల. 18 “పేతురు మెలో సీమోను ఇన్నె జెతె అస్సె గె?” మెన కేక్ గల.

19 పేతురు, జలె, “సివ్వుచి అర్దుమ్ కిచ్చొ?” మెన ఉచరై తతికయ్, ప్రబుచి అత్త జోక, “కాందె, తీగ్ల మాన్సుల్ తుక చజెతతి. 20 తుయి ఉట్టు ఉత్త గో, చి తుక కేన్ కడ నెవుల గే, అన్యానుమ్ నెంతె జోవయింతెన్ బెద గో. అవ్వె జోవయింక తెద్రవ అస్సె” మెన సంగిలన్.

21 జాకయ్ పేతురు జేవ్ మాన్సుల్తె ఉత్త జా, “తుమ్ చజెతోసా అవ్వె. కిచ్చొక జా అస్సున్?” మెన పుసిలన్. 22 జేవ్, “కొర్నేలీ మెలో పుంజెక్జీన్ జమాన్సుక వెల్లి మాన్సు అమక తెద్రవ అస్సె. జో దేముడుక బితోసా, నత్తిమ్ తిలోసా. తుమ్చ యూదుల్ ఎత్తిజన్ జోక, చెంగిలో మాన్సు జో, మెన సంగితతి. జోక, జలె, దేముడుచో దూత ఎక్కిలో డీస కెర, పేతురుక బుకారవన్, చి జో కిచ్చొ సంగెదె గే తుయి నూను, మెన సంగితికయ్, తుక కడ నెతి రిసా అమక జో తెద్రవ అస్సె” మెన జేవ్ తీగ్ల పేతురుక సంగిల. తెదొడి “అన్నిమ్ కా కెర, అజెక ఇన్నె నిద్ర తా” మెన పేతురు గెరి బుకారా, జేవ్క మరియోద కెర్లన్.

పేతురు కొర్నేలీతె గెలిసి

23 అన్నెక్ దీసి పెందలె ఉట్టు, పేతురు, జేవ్ తీగ్ల తెన్, చి యెప్పేతెచ ప్రబుక నంపజల అస్సె సొప్పజన్ తెన్, కొర్నేలీతె గెచుక్క బార్ జల. 24 అన్నెక్ దీసి కైసరియ పట్టుమ్తె పాచ, పట్టుమ్తె పెసిలె, కొర్నేలీ జోవయింక రకితె తా. “పేతురు కిచ్చొ మెనెదె గే నూన్తు” మెన, జోవయింప మాన్సుల్క, జోచ గోతుల్ ఎత్తిక బుకారా కెర తెయార్ జా అస్సి.

25 జలె, పేతురు జోచి గెరి పావెతికయ్, కొర్నేలీ దసల్లె జా జోచి చట్టె నిర్దు సేడ జొకర్లన్. 26 గని పేతురు జోక ఉట్టుచ కెర, “తుయి టీవోజె, అవ్ కి తుచి రితో మాన్సు” మెన, జో తెన్ అన్నెలట్టై తా, 27 గేర్ తెడి పెసిలె, ఒగ్గర్జన్ జనాబ్ ఒత్త బెర అస్సి. 28 జలె, పేతురు జోవయింక తెదొడి, “అమ్ యూదుల్, జలె, యూదుల్ నెంజలనచ గెరలె పెసుక జలె, యూదుల్ నెంజలన తెన్ బెదుక జలె, అమక గారు మెన తుమ్ జాన్సు. గని, అవ్ కిచ్చొ గారు మెనుక జయె నాయ్, కక్క నిస్కారుమ్ దెకుక జయె నాయ్, మెన దేముడు అంక అప్పె దెకవ అస్సె. 29 జాక, తుమ్ సంగ తెద్రయ్తికయ్, కిచ్చొ అన్యానుమ్ నెంతె అయ్లయ్. జలె, కిచ్చొచి రిసా అంక బుకారా అస్సున్?” మెన పుసిలన్.

30 కొర్నేలి కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, “ఎదిలి వేలయ్, అప్పెక చెత్తర్ పొదుల్ జయెదె, ఆవ్ తిన్నె గుంటల్ మెద్దెనె గెరి ప్రార్దన కెర్తె తతికయ్, చొక్కెల ఉజ్జడ తిల పాలల్ గలన తిలో ఎక్కెలో అంచి పుర్తె టీవోజ, అంక, 31 ఓ కొర్నేలి, తుయి ప్రార్దన కెర్తె తతిసి దేముడు సూన అస్సె. తుయి బీద సుదల్త దర్ముమ్ దెతె తతిసి దెక అస్సె. 32 జాకయ్, యెప్పే పట్టుమ్తె, చమె పికయ్తో సీమోసూ మెలో ఎక్కెలో సముద్దుమ్ సొడి జతయ్. జోచి గెరి గెచ్చొ, ఒత్త తిలో పేతురు మెలో సీమోసూచి రిసా పుసుతు మెన మాన్యుల్క కబుర్ తెద్రయ్.’ మెన అంక జో దేముడుచొ దూత సంగిలన్. 33 సంగిల్ బేగి, తుచెతె కబుర్ తెద్రయ్లయ్, చి తుయి తుచి దయక అయ్లది. అల్లె, సంగు మెన ప్రబు తుక కిచ్చొ ఆత్త దా అస్సె గే, జా సూసుక మెన అమ్ ఎత్తిజిన్ దేముడుచి నావ్ తెన్ బెర అస్సుమ్”.

34 పేతురు చొడి పుట్టవ కిచ్చొ మెన తెదొడి బోదన కెర్తన్ మెలె, “దేముడు తేడల్ దెకె నాయ్ మెన ఆవ్ అప్పె సిక అస్సి. 35 కేన్ దేసిమి కో జోక బితతి, జోచి కోడె రితి కెర్తె గి, జోవయింక తేడల్ నే దెకితె, జో ‘అంచయ్ మాన్యుల్’ మెన చెంగిల్ దెకితయ్ మెన అప్పె దెక అస్సి.

36 “జలె, ఇస్రాయేలులు మెల అమ్ యూదుల్తె దేముడు తెద్రయ్లి కబుర్ తుమ్ జాన్సు. యేసుక్రీస్తుచి తెడి పాపుమ్ గెతి వాటు దొర్కు జలి, చి దేముడుక మాన్యుల్క అడ్డు నాయ్ గే, చి నెంతుమ్ దొర్కు జలి మెలి కబుర్ జా, జో యేసుయి ఎత్తిక ప్రబుయి. 37 జలె, తుమ్ కెర్తె పాపల్క పెట్టి దుకుమ్ జా బాప్తిసుమ్ నజన, మెన యోహాను బోదన కెర కెర పాపుమ్ గెతి గుర్తుక బాప్తిసుమ్ దెతె తిలి తెంతో, గలిలయ ప్రాంతుమ్తె మెదొల్ జా అమ్ యూదుల్చి ఒండి యూదయ ప్రదేసిమి జా సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్ జా అస్సె. 38 మెలె, నజరేతు గెచ్చొ వడ్డ తిలో యేసుక ‘ఈంజోయి అమ్చొ ప్రేమ తిలో పుత్తు, ఈంజోయి దొర్కు జలొ రచ్చించుప కెర్తొసా’ మెన దేముడు జోచి సుద్ది తిలి ఆత్మచి గుర్తు దెకవ నెక్కి అదికారుమ్ దిలిసి జాన్సు. వడ్డె, దేముడు జోవయించి పెట్టి తిలి రిసా, మాన్యుల్క చెంగిల్ దెకితె తా, నయ్తాన్ అల్లర్ కెర్తన్ ఎత్తిజిన్క చెంగిల్ కెర్తె తా యేసు బుల్తె తిలిసి తుమ్ జాన్సు.

39 “అమ్ యూదుల్చి ఒండి దేసిమ్ కి, అమ్చి యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె కి, జో యేసు కెర్తెసి ఎత్తిక అమ్ సాచి జా అస్సుమ్. గని జోక నిలువతె †టీవో కెర మార్గ. 40 దేముడు అబ్బొసి తిర్తత్క జోక అస్సె జయడ, జో అస్సె జలిన్క మాన్యుల్ రుజ్జె దెకితె రితి డీసయ్లన్. 41 కక్క డీసిలో మెలె, ఎత్తిజిన్ ప్రెజల్క నాయ్, గని జో దేముడు నిస్సాన్ అమ్ సీసాచుల్కయి డీసిలన్. జో జీవ్ జా ఉట్టి వడ్డె, జో తెన్ సగుమ్ సుట్టు అస్సిమ్ కయ్లమ్. 42 జలె, అమ్క డీస కెర, ప్రెజల్ ఎత్తిక అంచి రిసా బోదన కెర, జతనక మొర్లనక ఆకర్ దీసిక అచ్చొ తీర్కు కెరుక మెన దేముడు అబ్బొ అదికారుమ్ దా అస్సె. సంగ మెన, జోచి రిసా అమ్ సాచి జంక మెన, జో యేసుయి అమ్క ఆత్త దా అస్సె. 43 జోచి రిసా కో జోక నంపజవుల గే, జోచి నావ్ తెన్ జోవయించ పాపల్ కచితుమ్ చెమించుప జవుల మెన కబుర్ తెద్రయ్లన ఎత్తిజిన్ సాచి జతతి” మెన పేతురు బోదన కెర్తన్.

44 పేతురు దస్సి బోదన కెర్తె తతికయ్, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ జా కోడు సూన్లన ఎత్తిజిన్చి పెట్టి బెర్తి.

45 వడ్డె యూదుల్చి గుర్తు తిలి సున్నతి కెరంతి ఆగ్గు నంప కెర్తె, పేతురు తెన్ జా తిల, ప్రబుక నంపజల మాన్యుల్ ఆచారిమ్ జల. యూదుల్ నెంజల జేవ్ అస్సె మాన్యుల్చి పెట్టి కి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ ప్రబు సుప దిలిన్చి రిసా. 46 జా సుప దిలిన్క కిచ్చొ గుర్తు దెకిల మెలె, జేవ్ మాన్యుల్ జేవ్ నే నీకిల బాసల్ తెన్ లట్టబ, దేముడుచి గవ్వరుమ్ సంగితె తిల. దస్సి జతికయ్, పేతురు, 47 “అమ్క జా సుట్టు జర్తు జలి రితి, ఇన్నెచి పెట్టి కి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ దొర్కు జా అస్సె. జాకయ్ ఇన్నెక అమ్ బాప్తిసుమ్ దెంక కిచ్చొ అడ్డు నాయ్. కో ‘పోని’ మెనుక బెదె నాయ్” మెన సంగ, 48 “జేవ్ ఎత్తిజిన్ యేసుక్రీస్తుచి నావ్ తెన్ బాప్తిసుమ్ నజన్తు” మెన ఆత్త దిలన్.

ఒత్త తెంతో “సగుమ్ దీసల్ ఇన్నె తా” మెన పేతురుక బతిమాల్వ జా సంగిల.

† 10:36 10:36 ఎత్తిచి ఉప్పొ విల్లొ తిలోసా, ఎత్తిక ఏలుప కెర్తొసా. ‡ 10:39 10:39 మత్తయి 27:32. § 10:41 10:41 మత్తయి 28, మార్కు 16, లూకా 24, యోహాను 20, 21 అద్యయల్.

11

యూదుల్ నెంజిల సుదల్ రచ్చించుప జలిన్

1 యూదుల్ నెంజిల మాన్సుల్ కి * యేసుచి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ నూన నంపజా మార్పుప జా అన్సి మెన, సిన్సుల్ తెన్ యూదయ ప్రదేసిమ్చి నంపజలన ఎత్తిజన్ సూన్ల. 2 జలె, సగుమ్ దీనల్ గెతికయ్, పేతురు యెరూసలేమ్తె ఉట్ట అయలన్. యేసుక నంపజల ఒత్తచ మాన్సుల్, యూదుల్ పేతురుక జేవ్ గోల కెర్ల. 3 “అమ్ యూదుల్చి గుర్తుచి సున్నతి నే కెరన్లనచ గెరలె కిచ్చొక గెలది? జోవయింతెన్ కిచ్చొక అన్సిమ్ కయలది?” మెన గోల కెర్ల. 4 గోల కెర్లెకయ్, జర్గు జలిసి ఎత్తి వర్గు తెన్ పేతురు సంగిలన్. 5 “అవ్ యొప్పే పట్టుమ్తె తా ప్రార్దన కెర్లె తిలయ్. ప్రార్దన కెర్లె తా, ప్రబుతె అంచి మెన్సు పూర్తి తతికయ్, ప్రబు దెకయ్లి సిప్ప ఏక్ దెకిలయ్. జా సిప్పతె, వెల్లి తెర రితిసి జేవ్చ చెత్తర్ కోనల్తె దెరయ్ జా, పరలోకుమ్ తెంతో ఉత్త జెత్త అన్సి. అంచి పాసి ఉత్త అయ్లి. 6 అవ్ సరిగా దెకిలయ్, పోస్త ముంద, డొంగురచ జంతువుల్, అయివో గట్ట, ఆగాసుమ్చ పిట్టల్ జా తెరచి ఉప్పిల్ అన్సి.

7 “పడ్డె ఏక్ అవాడ సంగిలిసి సూన్లయ్, ‘ఓ పేతురు, ఉట్ట, కండ పోడ కా.’ మెన సంగిలిసి సూన్లయ్. 8 గని, ‘నంజె, ప్రబు. అవ్ జెర్లితి తెంతో కిచ్చొ గార్చి అవ్ కెయ్య కయ నాయ్’ మెన సంగిలయ్. 9 సంగితికయ్, పరలోకుమ్ తెంతో జా అవాడ అన్యైక్ సుట్టు లట్టబ, కిచ్చొ మెన జబాబ్ దిలన్ మెలె, ‘సుద్ది అన్సి. కంక జయెదె’ మెన, కిచ్చొచి రిసా దేముడు సంగెదె గే, జాక తూయి గారు మెనుక జయె నాయ్ మెన సంగిలన్. 10 తివ్వెర్ ఇసి జలి, చి పరలోకుమ్తె జా ఎత్తి అన్సి ఉక్కిల్ జలి. 11 ఉక్కిల్ జలి బేగి, కైసరియ పట్టుమ్ తెంతో అయల మున్సుబోదల్ తీర్గ అమ్ తిలి గెరి పావ అయల.

12 “జోవయింతెన్ బెద గో మెన ప్రబుచి ఆత్మ అంక ఆడ్ర దెతికయ్, జోవయింక తేడ నే దెకితె, బెద గెలయ్. అమ్చి తెన్ బెద అయల సొచ్చుజిన్ ప్రబుక నంపజలన కి, అంచి తెన్ గెల, చి యూదుడు నెంజిల్ జో కొర్నేలిచో గెరి పెసిలమ్. 13 ప్రబుచో దూత జా దీసి జోచి గెరి బీచ సంగ తిలిసి అమ్క కొర్నేలి సంగిలన్. దూత సంగ తిలిసి కిచ్చొ మెలె, ‘జెవును’ మెన సీమోను పేతురుక కబుర్ తెర్లవు. జో యొప్పేతె అన్సి. 14 జో అయ్లె, అంచి ఏక్ కబుర్ తుమ్క సూనఎదె. జా కోడు సూన నంపజలె, తూయి, తుమ్చి గేరచ మాన్సుల్, సేవ కెర్లన, ఎత్తిజిన్, పాపుమ్ తెంతో రచ్చించుప జన్సి, మెన జోక దూత సంగ తిలన్.

15 “ప్రబుచి సుబుమ్ కబుర్ అవ్ సంగుక దెర్లికయ్, అమ్ సిన్సుల్క చి అమ్చి తెన్ నంపజల యూదుల్క జా సుట్టు జర్గు జలి రితి, జా గేరచక కి జర్గు జలి. దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ జోవయించి పెట్టి అయ్లి. 16 దస్సి జర్గు జతికయ్, ప్రబు అగ్గె సంగ తిలి ఏక్ కోడు ఏదన్ల కెర్లయ్. ‘యోహాను, పాని తెన్ బాప్తిసుమ్ దెతె తిల్, గని పడ్డొక దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ తెన్ తుమ్క బాప్తిసుమ్ దెమ్దె’ †మెన యేసు సంగిలిసి ఏద కెర, ‘ఒహో, ఇన్యెతెన్ నెరవెర్చుప జలి’ మెన చినిలయ్.

17 “జలె, అమ్ యేసు †క్రీస్తు ప్రబుక నంపజతికయ్ దేముడు అమ్చి పెట్టి జోచి ఆత్మ తతి వరుమ్ కిసి దిలన్ గే, జో అప్పె జేవ్ యూదుల్ నెంజిలనక కి దస్సి వరుమ్ దిలన్ మెలె, అవ్ మాన్సు, ప్రబుక, తుచి ఇన్సుమ్ పోని మెనుక బెదెదె గె? బెదె నాయ్!” మెన పేతురు సాచి సంగిలన్.

18 ఈంజ సాచి నూన తా జేవ్ గోల కెర తిల బారికుల్, చి ప్రబుక అన్సి నంపజలన, అన్యానుమ్ తంక నెత్తిర్ల, చి “దస్సి జలె, యూదుల్ నెంజిల మాన్సుల్ కి పాపుమ్బుద్ది ముల దా ప్రబుక నంపజలె, జేవ్ కి జోచి నావ్ తెన్ రచ్చించుప జవుల” మెన సర్ద తెన్ దేముడుక గవురుమ్ కెర్ల.

యూదుల్ నెంజిల మాన్సుల్ ప్రబుక నంపజా మార్పుప జలిన్

19 నైపను బోదన కెర్లె తిలి తెంతో గోన జల మాన్సుల్ అల్లర్ కెర్లె రిసా చెదుర్చు జా తిల యేసుక నంపజలన, ఈంజ మదెనె, ఉత్తర పక్క గెచ్చ, సముద్రుమ్చి పాసి తిలి పేనీకే ప్రాంతుమ్ ఏద పడ్డె

* 11:1 11:1 మెలె, ‘ఎత్తి అదికారుమ్ తిల్ దేముడు దిలి సుబుమ్ కబుర్’. 6:7, 8:14 దెక. † 11:16 11:16 యోహాను 1:5.
‡ 11:17 11:17 ‘క్రీస్తు’ మెలె, ఎత్తి అదికారుమ్ తిల్ దేముడు పూర్ణమ్ తెంతో ‘తెర్లయిందె’ మెన బీచన్ల దొర్చు జో రచ్చించుప కెర్లెసా.

నముద్దుమ్ ఒత్తల్తోచి కుప్ర, డిబ్బ దేసిమ్ ఎద, వడ్డో సిరియ ప్రదేసిమ్చి అంతియొకయ వట్టుమ్ పక్క బుల బుల, తెదేడి ఎద ఎక్కి యూదుల్కయ ప్రబుచి సీసుబుమ్ కబుర్ సీకడ్డ తిల.

20 గని అన్నె సగుమ్జిన్, కుప్ర డిబ్బ దేసిమ్చ, అన్నె జాక దచ్చెన పక్క తిలి నముద్దుమ్ ఒత్తల్తో తిలి కురేనియ వట్టుమ్చ, జా అంతియొకయ వట్టుమ్తె జా కెర, గ్రెకు బాస లట్టబ్బె యూదుల్ నెంజిలనక కి యేసుప్రబుచి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ బోదన కెర్ల. 21 జేవ్ బోదన కెర్లనక ప్రబు తోడు తతికయ, జేవ్ గ్రెసు దేసిమ్చ సుదల్తె ఒగ్గరజిన్ ప్రబుక నంపజా మార్పువ జల.

బర్బజాక అంతియొకయతె తెద్రయలిసి

22 ‘ఒత్తచ యూదుల్ నెంజిలన కి ప్రబుక నంపజా మార్పువ జా అస్తి’ మెన యెరూసలేమ్ పట్టుమ్చి నంగుమ్చ నంపజల యూదుల్ సూన కెర, బర్బజాక ఒత్త జా సిరియ ప్రదేసిమ్చి అంతియొకయతె తెద్రయల. 23 జో ఒత్త పావ కెర, ‘జోచి దయచి రిసా దేముడు జేవ్ యూదుల్ నెంజిలనక వరుమ్ దా ఈంజ ఎత్తి జర్లు కెర అన్నె’ మెన రుజ్జుల్ దెక, నర్ల జలో, అన్నె, “తుమ్ ప్రబుక ఏక్ మెన్ను నిదానుమ్ తా” మెన జోవయింక దయిమ్ సంగ బోదన కెర్లన్. 24 జో బర్బజా చెంగిలో మాన్ను. జోచి పెట్టి దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తు పూర్తి కామ్ కెర్తి బుద్ది, ప్రబుచి ఉప్పిర్చి నముకుమ్, బెర తిలి. బర్బజా సగుమ్ దీసల్ ఒత్త తా బోదన కెర్లకయ, అన్నె ఒగ్గరజిన్ మాన్నుల్ ప్రబుక నంపజా మార్పువ జల.

బర్బజా సావుల్క ఒత్త కడ నిలిసి

25 ‘తోడు జెప్పన్’ మెన సావుల్క సంగుక మెన, బర్బజా తార్పు వట్టుమ్తె ఉట్ట గెలన్. 26 జోక అంతియొకయ వట్టుమ్తె కడ అన్లన్, చి వెర్నెక్ పూర్తి ఒత్త తా, ప్రబుక నంపజలనచి ఒత్తచి నంగుమ్తె బెదితె తా, ఒగ్గర ఒగ్గరజిన్ మాన్నుల్క సరిగా బోదన కెర్ల. ఒత్త, యేసుక నంపజా సిన్నుల్ జలనక తోలితో అంతియొకయతెయి ‘నంపజలన’ మెన సంగయ జల.

27 జేవ్ పొదులె, అన్నె కిచ్చి జర్లు జలి మెలె, *ప్రబుచ †కబుర్లు సంగిత నంపజలన సగుమ్జిన్ అంతియొకయతె అయల. 28 జోవయింతె ఎక్కిలో, అగబు. జో జలె, నబతె బీవ, ప్రబుచి సెక్కిచి రిసా ప్రబుచి కిచ్చి కబుర్ సంగిలన్ మెలె, ‘పలాన్ సమయుమ్క ఒంఠి లోకుమ్తె ఒగ్గర్ కరువు జెయదె’ మెన కబుర్ సంగిలన్. కేన్ కాలమ్ జో సంగిలి కరువు జర్లు జలి మెలె, క్లెదియ రాన్ విలువ కెర్తె తిల పొదులె జర్లు జలి.

29 అంతియొకయతె తిల ప్రబుచ *సిన్నుల్, జలె, జా కరుచి రిసా సూన కెర, నబ కెర కిచ్చి ఉచర్ల మెలె, “కచి సెక్కి తిలి ఎది, జేవ్ డబ్బుల్ ఉక్కుల్మ, చి యూదయ ప్రదేసిమ్ తిల అమ్చ నంపజలన బావుష్టుక తోడు తెద్రవుమ్చ” మెన, 30 డబ్బుల్ ఉక్కుల, యెరూసలేమ్చి నంగుమ్చ వెల్లెల మాన్నుల్క అంట దెతు మెన, బర్బజా చి సావుల్చి అత్తి ఒత్త యెరూసలేమ్తె తెద్రయల.

12

హేరోదు రాసో నంపజలనక అల్లర్ కెరుక

1 జా కరువు నే జితె అగ్గె, *హేరోదు రాసో యెరూసలేమ్ పట్టుమ్చి నంగుమ్చ నంపజలన సగుమ్జిన్క అల్లర్ కెరుక దెర్లన్. 2 జోవయింతె ఏక్ దీసి జేవ్ యేసుచ బారికల్తె ఎక్కిలోక కండ మార్లన్. యోహోనుచో యాకోబు మెలె అన్నొన్క. 3 ‘యాకోబుక మార్లి రిసా మాములుమ్ యూదుల్చ వెల్లెల మాన్నుల్ నర్ల జల’ మెన రాసో దెక, “పేతురుక కి మారిదె” మెన ఉచర, జోక కి జేలి కెర్లె. గని, నే పులయల పోడియొ కతి యూదుల్చి పస్కా వండుగు జా తిలి రిసా ‘అప్పె మారుక నెంజె’ మెన, 4 పేతురుక దెర జేలి కెర, ‘పండుగు

§ 11:19 11:19 ‘సుబుమ్ కబుర్’ మెలె, ఎత్తి అదికారుమ్ తిల దేముడు దొర్లు కెర్ల రచ్చనచి కోడు. జో పావల్ చెమింఠువ కెర్లచి రిసాచి కబుర్. యేసుయ దొర్లు జలో రచ్చంఠువ కెర్లరా జతినచి కబుర్. జో అర్బతుమ్ జా పావల్ గెచ్చయలె రిసా మాన్నుల్ పరలోకుమ్చి రాజమెతె బెదితి అవ్కానుమ్ దొర్లు జలిన్చి కబుర్. * 11:27 11:27 యేసుప్రబు దేముడు అబ్బొన్చి ఉజెతో పక్క మెన జోవయింతెన్ విలువ కెర్లయ; ఎల్లియల్ 1:13. జాచి రిసా ‘ప్రబుచ కబుర్లు’ మెలె, అబ్బొన్చి యేసుచ కి జవుల. † 11:27 11:27 ‘ప్రబుచ కబుర్లు సంగితన్’ మెలె, జోచి అత్తి జోవయిం చి వేడి పుట్టయలె, జోచ కబుర్లు జేవ్ సంగుల. ‡ 11:29 11:29 బారికల్ 9:1చి ఎట్టెచి కోడు దెక. * 12:1 12:1 హేరోదు రాసో లోమ్ దేసిమ్చి ప్రబుతుమ్చి తెడి విలువ కెర్తె తిలన్.

కేడ్లె, ప్రజల్లె సాచి జతి రితి సబ కెర మారిందె' మెన, ఉచర, 'ఎక్కె దడి చెత్తరజన్ జమాన్లు జోక రకుత్' మెన సోడ జన్ జమాన్లుక నిసాన్లన్. చెత్తరజన్ సాచ్చు గంటల్ రకిలె అన్నెక చెత్తరజని సాచ్చు గంటల్ రకుక.

5 దస్సి పేతురుక జేల్తె రకితె తిల, గని జా యెరూసలేమ్తెచి సంగుమ్ సుదల్ పేతురుచి రిసా దేముడుక ప్రార్దన కెరుక ములితి నాయ్. జేవ్ దస్సి ప్రార్దన కెరె తతికయ్, 6 కలిక జోవయింక బార్ కెర తిర్పు కెర మారిందె, మెన పండుగు కేడ్డికయ్ హేరోదు ఉచర్లన్. మదెనె పేతురుక కీసి అన్నె మెలె, జా రాతి, జోక ఏక పక్కయ్ ఎక్కెలోక, అన్నెక పక్కయ్ ఎక్కెలోక తా, దస్సి దోగుల జమాన్లుచి నెడిమి జో నిజయ్ అన్నె. పేతురుచ అత్తిలె గొల్పుల్ బందయ్ తిల. పడ్డె జేల్ చి కెడ్డితె దోగుల జమాన్లు రకితె అస్సి.

7 జలె, పేతురు దస్సి జేలితె తతికయ్, ప్రబుచో దూత ఎక్కెలో జా కెర, జోచి పాసి టీవో జలన్, చి జా ఒండి గదితె వెల్లి ఉజిడి లగిలి. తెదోడి పేతురుక పక్కయ్ పెట, ఉట్టవ, "బేగి ఉట్టు" మెన సంగిలన్. బేగి, జోచ అత్తిచ గొల్పుల్ కున్నె గెల. 8 పడ్డె, "తెయార జా జోడ్లు గలన" మెన దూత సంగిలన్. జో సంగిలి రితి పేతురు కెర్లన్, చి "తుచి డువుటి పంగురచి అంచి పట్టి జె" మెన దూత సంగితికయ్, సంగిల్ రితి పేతురు కెర్లన్. 9 దూతచి పట్టి ఇండ బార్ జా గెలన్, గని దూతచి అత్తి జర్లు జలిన్క 'నిజమి జర్లు జతయ్' మెన నేనె. 'ఈంజ సిచ్చ దెకితన్' మెన జో ఉచర్లయ్.

10 జలె, రకితోసా ఎక్కెలోక ఒత్తల్తో జీన, అన్నెకొక ఒత్తల్తో కి జీన, పట్టుమ్తె ఉత్తిర్లి గుమ్ముమ్చి ఇనుముచి టట్టతె పాచ అయ్లె, కిచ్చో జర్లు జలి మెలె, జాచి ఇస్టుమ్క జా ఇనుము టట్ట ఉర్లి జలి, చి పేతురు దూతతెన్ బార్ జా ఏక వీది జిన్లె. బేగి దూత జోక ములిలన్.

11 'సిచ్చ నెంజె, నిజమి జర్లు జలి' మెన పేతురు అప్పె పూర్తి అర్దుమ్ కెరన్లన్, చి "హేరోదు జేలి కెర్లెసి తెంతో, గోస జల యూదుల్ ఉచర్లెసి ఎత్తి తెంతో, ఆవ్ విడ్డల్ జతి రిసా ప్రబు జోచో దూతక తెర్లయ్లో మెన, అప్పె కచితుమ్ జాని" మెన చెంగిల్ ఉచర. 12 ఉచర, వట్టె గెచ్చ, మార్పు మెన అన్నెక నావ్ తిలో యోహాను మెలోసాచి అయ్యన్ మరియచి గెరి పావెలన్. ఒత్త బగ్గరజన్ మాన్లుల్ బెర, జోచి రిసా ప్రార్దన కెరె అస్సి. 13 గుమ్ముమ్చి కెడ్డితె జో పెట అవాడ్ కెరె, రోదే మెలి తేరబోద దాక నాడి కెడ్డి ఉగుడుక అయ్లి. 14 పేతురుచి అవాడ్ నూన, జాచి బగ్గర సర్ల సంతోసుమ్క ఉగుడుక పచ్చ కెర, గెరి నిగ గెచ్చ, పేతురు కెడ్డి పాసి టీవెలిసి మెన సంగిలి. 15 "తుయి వెర్లి జా అస్సిన్" మెన, ఎత్తిజన్ జాక సంగిల. గని, "నాయ్, నిజమి, జో జా అన్నె" మెన, జా దయిరిమ్ తెన్ సంగితికయ్, "జోచో 'దూత కిచ్చో గె జా తయెదె" మెల.

16 గని పేతురు కెవ్డిక పెట అవాడ్ కెరుక ములె నాయ్, చి నూన, ఉగుడ, జోక దెక ఆచారిమ్ జల. 17 జో, జలె, 'తుక్కె తా' మెల సయగ కెర, జో జేలితె తిలె, జేల్తె తెంతో ప్రబు విడ్డల్ కెర్లెసి ఎత్తి కీసి జర్లు జలి గే పూర్తి సంగ కెర, "యేసుచో బావోసి జలో యాకోబుక చి బావుట్లు జల సంపజలన ఎత్తిక ఈంజ ఎత్తి తుమ్ నూనవ" మెన సంగ, పేతురు వేరతె ఉట్ట గెలన్.

అదికారుల్ పేతురుక నే డీసిలి రిసా జర్లు జలిసి

18 పెందలె, పేతురుక 'విడ్డల్ జా అన్నె' మెన జాన్తికయ్, జమాన్లు బమ్మ జా బగ్గర అల్లర్ జల. 19 "పేతురుక జేల్తె తెంతో బార్ కెర అన్తు" మెన హేరోదు అత్తె దిలన్, గని 'డిసి నాయ్' మెన నూన, రకితసక పరిచ్చ కెర, జోవయింక మొర్లి సిచ్చ దా, జా యూదయ ప్రదేసిమ్చి యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ ముల దా సముద్రమ్ పక్కచి జా ప్రదేసిమ్చి కైసరియ పట్టుమ్తె గెచ్చ, ఒత్త తెంతో ఏలుచ కెరె తిలో.

20 ఉత్తర పక్కచ తూరు పట్టుమ్చ, సిదోను పట్టుమ్చచి రిసా హేరోదు బగ్గర పెట్టవెట్టి జలో. జాకయ్ జేవ్ పట్టుమ్చ బగ్గరజన్ బెద జా, హేరోదుచి మెడతె జా కెర, రానోవో గేరీక దెకితో మంత్రి జలో ణ్ణాన్లు మెలోసా తెన్ సినేతుమ్ కెరన, 'రానో అమ్క సేంతుమ్ దెకున్' మెన జోవయించి అత్తి సంగ తెర్లయ్లె. జోవయించి పేసికే ప్రాంతుమ్తె కరువు తతికయ్, జో రానో ఏలుచ కెరె గలిలయ ప్రాంతుమ్తెచ దాన్ జేవ్ కా కా జితతి. జేవ్ జా కంక జో రానో నే బప్పిలెగిన, చూక మొరుల.

† 12:15 12:15 యూదుల్ తెన్ సగుమ్జన్ కిచ్చో ఉచర్ల మెలె, ఎత్తి మాన్లుక పరలోకుమ్తె ఏక దూత తయెదె.

21 జాకయ్, జో సంగిలి ఏక్ దీసి, హేరోదు, రానో జలి గుర్పు దెకయ్త జోవయింద చెంగిల పాలల్ ఎత్తి, గలన, సింగాసనుమతె వెన, జోవయింక జొయ్యి గవురుమ్ ఆననతి రితి, బెర తిల జేవ్ మాన్సుల్క తెలివి తెన్ బోదన కెర్తన్. 22 దస్సి జతికయ్, ప్రజల్, “ఇన్నెక మాన్సు మెలమ్, గని మాన్సు నెంజె. ఈంజో లట్టట్టె, దేముడు లట్టట్టి రితి జతయ్!” మెన కేకుల్ గల పులయ్ల. 23 ‘దేముడు’ మెన పులయ్ల, జో ‘నెంజ’ మెనె నాయ్, ‘జొయ్యి దేముడు’ మెన దేముడుక గవురుమ్ కెరె నాయ్, చి బేగి, దేముడుదూత ఎక్కిలోచి అత్తి జోక మొర్తి సిచ్చ దిలన్, చి జో జతె తన్న, కియ్యో జోచి ఆగ్ కాఁ గెల, చి మొర గెలన్. 24 గని ప్రబుచ సిన్సుల్ జోచి సుబుమ్ కబుర్ బోదన కెర్తె తిల, చి అన్నె ఒగ్గరజిన్ ప్రబుక నంపజా మార్పువ జల.

25 హేరోదు రానో మొర గెచ్చ సగుమ్ దీసల్ గెలి వడ్డె, క్లొవ్చదియ రానో ఏలువ కెర్తె తిల పొదులె, బర్చబా సాపులు యెరూసలేమతె గెచ్చ, ‘కరువుక అల్లర్ జల మాన్సుల్క దెంక’ మెన, అంతియొకయతెవ నంపజలొన ఉక్కిల్ డబ్బుల్ న దా జోవయింది కామ్ కేడవ కెర, బర్చబాచో నల్లొసి జలో మార్పు మెలో యోహానుక దెరన, యెరూసలేమ్ తెంతో ఉట్ట అయ్ల.

13

ప్రబు బర్చబాక చి సాపుల్క తెద్రయ్లొసి

1 అంతియొకయతెవ సంగుమతె ప్రబుచ కబుర్లు సంగితన సగుమ్జిన్చి, ప్రబుచి రిసా బోదన కెర్తన సగుమ్జిన్ తిల. జోవయింతె, బర్చబా, వడ్డె ‘నిడెన్లొ’ మెలో సుమెయోసు, వడ్డె కురేనియు పట్టుమ్చొ లాకియ, చెత్తర్ ప్రాంతుమ్లు ఏలువ కెర్తె హేరోదు మెలో రానొచి జతతె వడ్డెలో మనయేను, వడ్డె సాపులు.

2 ఏక్ దీసి జేవ్ ఎత్తిజిన్ ఎక్కితె తా చువ్వె తా ప్రబుక ప్రార్దన కెర్తె తతికయ్, జోవయింక దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తు ఇసి సంగిలన్, “ ‘అంది ఏక్ వెల్లి కామ్ కెర్తు’ మెన, బర్చబాక చి సాపుల్క ఆవ్ నెసాన అస్సి. జా కామ్చి రిసా అంది అత్తి ఇన్నెక తుమ్ సార్పు కెర దెతి గుర్పు కెర” మెన సంగిలన్, చి 3 అన్నె చువ్వె తా ప్రార్దన కెర జేవ్ దొగులక బోడి చడ తెద్రవ దిల.

4 దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తు దస్సి తెద్రయ్తికయ్, బర్చబా చి సాపులు, సముద్రుమ్చి ఒడ్డుతెచి నెలకాయ పట్టుమతె ఉట్ట గెచ్చ, ఒడతె వెగ, సముద్రుమ్ జీన, సయప్రన్ కుప్ర దేసిమి ఉట్ట అయ్ల.

5 తొలితొ జా దేసిమ్చి నలమీ పట్టుమతె గెచ్చ, యూదుల్వ సబ గెరలె *యేసుచి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ నూనవ, సాచి సంగిల. మార్పు మెలో యోహాను జోవయింతెన్ తోడు అయ్లో.

6 ఒత్త తెంతో జా సయప్రన్ దేసిమ్చి ఒత్తలతో పక్కచి పాపు మెలి వెల్లి పట్టుమతె గెలె, దీసరి జా గార్డెల్ మాయల్ కెర్తె ఎక్కిలో అస్సె. ‘యేసుచొ పుత్తుసి’ మెలి అర్దుమ్ తెన్, ‘బరయేసు’ మెలి నావ్ జో తియన అస్సె. జో యూదుడు జెర్మిలోసా, గని ఆరిక, ‘దేముడుచి కబుర్ ఈంజ’ మెన, సయతాన్ సికడ్డి కోడు జో సంగెదె. 7 జా దేసిమి ఏలువ కెర్తె అదికారితె తయెదె. జో అదికారిచి నావ్ కిచ్చొ మెలె, ‘సెర్గి పవులు’. జో తెలిచి మాన్సు జయెదె. జో కిచ్చొ కెర్లె మెలె, దేముడు దిలి †సుబుమ్ కబుర్ నూనుక ఇస్సుమ్ జా, బర్చబాక చి సాపుల్క బుకార్దన్.

8 జలె, ఎలుమ మెన నావ్ తియన్లొ దీసరిక సంగుల. జా నావ్చి అర్దుమ్, దీసరి. జో అప్పె, ‘అదికారి క్రిస్సుక నంపజా మార్పువ జవున్ నాయ్’ మెన, సాపుల్క చి బర్చబాక అడ్డు కెరుక గెలో. 9 రోమ్ దేసిమ్చి బాన తెన్ ‘పవులు’ మెన అన్నెక్ నావ్ తిలో జో సాపులు, దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తుచి సెక్కి జోవయింది వెట్టి బెర్తికయ్, జో ఎలుమక చెంగిల్ దెక, 10 “సయతాన్చొ పుత్తుసి జన్నె, తుయి. తుచి వెట్టి మాయబుద్ది, ఒగ్గర్ గార్చి, పాపుమ్ తెన్ అస్సిన్. సత్తిమ్ ఎత్తిక విరోదుమ్ జన్నె, తుయి, సోగ తిల ప్రబుచ వట్టో వంకడ కెర్లొ మాయల్ కెయక ములితె? 11 ఈందె, ప్రబు తుక అప్పె సిచ్చ దెతయ్. తుయి గుడ్డి జా అప్పెచి మట్టుక పొద్దుక కి దెకిన్ నాయ్” పవులు సంగిలన్. సంగిల్ బేగి, జో మాన్సుక అంకివొతె గాండు డంకిలి రితి జా, పూర్తి గుడ్డి జలో, చి జోక ఎత్తి అందర్ జలి. ఒత్త తెంతో, అంక అతు దెర కో జలెకు అంక వాటు దెకయ్తతు

* 13:5 13:5 మెలె, ‘ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు దిలి సుబుమ్ కబుర్’. † 13:7 13:7 యేసుచి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్.

ఎక్కిలో ఇండుక నెత్త కెర బతిమాలూ జా ఏడ్డె తిలన్. 12 అదికారి, మాత్రుమ్, జర్గు జలిసి దెక కెర, ప్రబుచి చి సెక్కిచి రిసా జెల ఆచారిమ్ జా ప్రబుక సంపజలన్.

పవులు పిసిదియ ప్రాంతుమ్చి అంతియొకయతె బోదన కెర్లిసి

13 తెదొడి పవులు, జోవయింతెన్ తిలన, పాపు పట్టుమ్ ముల దా, ఓడతె వెగ సముద్దుమ్ జీన, అన్నె ఇండ గెచ్చు, వంపూలియా ప్రదేసిమ్చి పెర్గే పట్టుమ్తె అయల. జేవ్ ఒత్త తిలి పొది, మార్కు మెలో యోహాను జోవయింక ముల దా, యెరూసలేమ్తె అన్నె ఉట్ట గెలన్. 14 పాపులింసి, మాత్రుమ్, ఇండ గెచ్చు పెర్గేక జీన, గలతీయ ప్రదేసిమ్చి పిసిదియ ప్రాంతుమ్చి అంతియొకయ మెలి పట్టుమ్తె పాచెల. బక్తి కెర్లి సెలవ కడన్చి దీసి, యూదుల్చి సబగేరి పెన, వెసిల. 15 *మోసే పూర్గుమ్చొచి అత్తి దేముడు రెగ్గయల అగ్గుల్ జెలకు, పూర్గుల్చి అత్తి సంగిల దేముడుచ కబుర్లుచి ఏక వాట కో గే వెల్లో మాన్సు సదు కెర్లికయ, "ఓ బాపుడ్లు, ప్రజల్లక కిచ్చో బోదన సంగితె గే సంగ" మెన పాపులింసిక జా సబగేరీచ అదికారుల్ పురె బుకార్ల.

16 జాకయ, పవులు ఉట్ట, ప్రజల్లక 'నూన్తు' మెలి గుర్తుక ఆతు తెన్ నయన్ కెర, "ఓ ఇస్రాయేలులు మెల అమ్చ యూదుల్, పడ్డె అమ్చొ దేముడుక బిత తుమ్ యూదుల్ నెజలన, నూన. 17 ఇస్రాయేలులు మెల అమ్చ పూర్గుల్క 'అంచయి మాన్సుల్ జతు' మెన పరలోకుమ్ తిలో అమ్చొ దేముడు సీసిసాన్లన్. సగుమ్ దీనల్ గెతికయ, జేవ్ *బగుప్పు దేసిమి ఉట్ట గెచ్చు ఒత్త అల్లర తెన్ తతికయ, జోవయింక చెంగిల్ దెక, జో ప్రబు, జోవయించి సెక్కిక, జోవయింక ఒత్త తెంతో †విడ్డల్ కెర బారి కెర్లన్. 18 జేవ్ ‡దొన్ని చిసా వెర్గులు బయలు దేసిమి బుల్తె తిలి పొది, జోవయింక సిద్దు ఓర్పువ జా, జోవయింక నిదానుమ్ దెకితె తిలన్. 19 ఒత్త తెంతో, సీకనాను దేసిమ్తె సత్తు జాతివొచ మాన్సుల్క యుద్దుమ్తె అమ్చ పూర్గుమ్చ జీనతి రితి జో జర్గు కెర, 'ఈంజ దేసిమి ఈంజేవ్ జతు, ఇన్చెచి సొంత టాన్ జవున్' మెన జోవయింక దొర్కు కెర్లన్.

20 "పడ్డె, రమారమి చెత్తర్ పుంజో యాబయ్ వెర్చల్ గెతికయ, జోవయింక కబుర్లు సంగితో సమూయేలు మెలో పూర్గుమ్చొచి కాలుమ్ ఎద, 'ఇన్నెక ఏలువ కెర్లు' మెన, నాయుమ్ వాట్ దెకయత ఎక్కిలోచి పడ్డె అన్నెక్కో *తిర్చు కెర్లన్ రితనక జో దేముడు అదికారుమ్ దిలన్.

21 "పడ్డె, †'అమ్క రానో కావల' మెన అమ్చ పూర్గుమ్చ బతిమాలూ జా సంగితికయ, రానోక జో ప్రబు టీచడన్. కొన్నో తొలితో జోవయింక రానో జలో గే తుమ్ జాన్సు. బెన్యామీను చి వంసమ్చొ కీపు మెలోసాచో సాపులు మెలో పుత్తుసి అమ్చొ తొలితోచొ రానో జలో. జో దొన్ని చిసా వెర్చల్ ఏలువ కెర్లన్.

22 "పడ్డె సాపుల్క దూర్ కెర కెర, 'రానో జవున్' మెన ‡దావీదుక నిసాన జో ప్రబు అదికారుమ్ దిలన్. జో దావీదుచి రిసా ఇసి సంగిలన్ 'యెస్సయిచొ పుత్తున్ దావీదుక ఆవ్ నిసాన అస్సి. జేచి రిసా అంక సర్ల, అంచి పెట్టిచి ఇస్సుమ్ రితి జో నిదానుమ్ కెరెదె.'

23 " 'అమ్చ ఇస్రాయేలులుతె జెర్మ పాపుమ్ గెచ్చయితో రచ్చించువ కెర్లొసా జవున్' మెన పూర్గుమ్ తెంతో ప్రమానుమ్ సంగిల్ రితి జర్గు కెర, జో అమ్చొ దేముడు ఈంజొ దావీదుచి సెకుమ్తె యేసుకయ జెర్వువ టీచడ అస్సి. 24 జో నే బార్ జెత అగ్గె, అమ్చి ఒంఓ ఇస్రాయేలు ప్రజల్లక, 'తుమ్ కెర్ల పాపుల్క పెట్టి పూర్తి దుకుమ్ జా బుద్ది జా, జా గుర్తుక బాప్సినుమ్ నజన' మెన బోదన కెర యోహాను బుల్తె తిలన్. 25 యోహాను జోచి కామ్ కెర కెడయతె తిల పొదులె, జోక 'ఈంజొయి ఏక వేల అమ్చొ దేముడు పూర్గుమ్ సంగ తిలో రచ్చించువ కెర్లొసా జయెద' మెన సగుమ్జీన్ మాన్సుల్ ఉచర్లికయ, అంక కో మెన ఉచర్లను?

‡ 13:15 13:15 తెలుగు బైబిల్తె ధర్మశాస్త్రమ్ మెలి, మోసేచి అత్తి దేముడు రెగ్గయలి అగ్గుల్ మెన అమ్ జానుమ్. ఈంజ కొడె ఎత్తి బైబిల్తె అగేచి పాచ్ పుస్తకుమ్తె రెగ్గయ జా అస్సి. ఈంజ దెకవుక మెన కుమియ జాంతె నొయి ప్రమానుమ్తె మోసే పూర్గుమ్చొచి అత్తి రెగ్గె దేముడుచ అగ్గుల్ మెన రగ్గవ అస్సి. § 13:17 13:17 అదికాండుమ్ 12 అద్యయమ్ తెంతో. * 13:17 13:17 అదికాండుమ్ 46 అద్యయమ్. † 13:17 13:17 నిర్గువకాండుమ్ 1 అద్యయమ్ తెంతో. ‡ 13:18 13:18 నిర్గువకాండుమ్, లేవీయకాండుమ్, నంక్యాకాండుమ్, ద్విత్వీయోవదేశ్ కాండుమ్. § 13:19 13:19 యోహానువ. * 13:20 13:20 న్నాయొదిపతులు. † 13:21 13:21 సమూయేలు మొదెల్ పుస్తకుమ్ 8, 9 అద్యయల్ తెంతో. ‡ 13:22 13:22 సమూయేలు మొదెల్ పుస్తకుమ్ 16 అద్యయమ్ తెంతో.

దొర్లు, జలో జో రచ్చించుచు కెర్లొసా అవ్ నెంజి. గని అంచి పడ్డో ఎక్కిలో జెయెదె. జో గలన్న జోడ్డుచ వాలివో యివ కడుక కి అంక విలువ నాయ్, మెన యేసుచి రిసా కీయోహాను సాచి సంగిలన్” మెన పవులు సంగిలన్.

26 పడ్డో పవులు అన్నె ఇసి సంగిలన్, “ఓ అమ్చో పూర్ణుమచో అబ్రాహామచి నెకుమచ అమచ బావుడ్లు, అమ్చో దేముడుక బిత తుమ్ అన్నె మాస్సుల్, ఈంజ రచ్చునచి రిసా ‘దొర్లు జలి’ మెన జో అమ్క కబుర్ తెద్రవ అస్సె. 27 యేసుక ‘దేముడు తెద్రయలో రచ్చించుచు కెర్లొసా జోయ్యో’ మెన యెరూసలేమతెచ యూదుల్, జోవయించ అదికారుల్ తెన్ చినితి నాయ్. జోవయించి రిసా పూర్ణుమ దేముడు సంగ రెగ్డయల కొణో అమచ యూదుల్ ఎత్తి. నెలవ కడన్సి దీసి సదు కెర్తతి, గని అర్థుమ్ నే కెరస, ‘జోక మొర్తి సిచ్చ దెమ’ మెన తీర్పు కెర, జా దేముడుచ కొణోతె రెగిడ్డిసి నెరవెర్పువ కెర్ల. 28 మొర్తి సిచ్చ జతి కేన్ తచ్చు జో నే కెర తిల కి, జోవయింక జేవ్ పాపుమ్ వయడుక నెత్తిరై కి, ‘మొర్పు’ మెన *పిలాతు అదికారిక బలవంతుమ్ కెర, మొరవ. 29 జోచి రిసా పూర్ణుమ్ రెగిడ్డిసి ఎత్తి, జేవ్ నెరవెర్పువ కెర, సిలువ తెంతో జోచి పీనుమ్ ఉత్తవ కెర, మెన్నె ఎంగ్లవ దిల. 30 జేవ్ దస్సి మార్లై కి, అమ్చో దేముడు జోక అన్నె జియడ్డో. 31 జలె, యేసు నే మొర్తి అగ్గె, గలిలయ ప్రాంతుమ్ తెంతో యెరూసలేమ్ ఎద జోచ సిస్సుల్ జో తెన్ బెద జా తిల. జో †జేవ్ జా ఉట్ట, ఒగ్గర్ దీసల్ జోక డిస్సె తిలో. జాకయ్ జేవ్ సిస్సుల్ జోచి రిసా ప్రజెత్ ఎత్తిక సూనయత సాచుల్ జా అస్సి. 32 అము కి, ‘దేముడు అమచ పూర్ణుల్క ప్రమానుమ్ సంగిలిసి జెయిమ్ జా అస్సె’, సుబుమ్ కబుర్ సూనయతి రిసా ఇత్తల్ జా అస్సుమ్. 33 జో ప్రబు పూర్ణుమ్ ప్రమానుమ్ సంగిలిసి అమచ పూర్ణుల్చ బోదల్ జల అమ్ యూదుల్క వరుమ్ దెతి రితి జో కీసి జర్పు కెర అస్సె మెలె, యేసుక అన్నె జియడ అస్సె. దొన్సి కీర్తనుమ్తె అమ్చో జో ప్రబు కిచ్చో మెన యేసుచి రిసా రెగ్డయలో, ‘తూయి అంచో పుత్తు, తుకయ్ ఆజి పాయిలయ్.’, మెన రెగ్డయలన్. 34 ‘క్రీస్తుక మారుల, గని మొర్పుతె తయ్ నాయ్. జియడిందె. మొర్పుతె అన్నె గెచ్చె నాయ్’ మెలి అర్థుమ్ తెన్ జో అన్నె కిచ్చో సంగ రెగ్డయలన్ మెలె, దావీదక అవ్ నజీలి రితి, తుక కచితుమ్ జేవ్ సుద్ది తిలి వరల్ దెయిందె” మెన సంగిలన్. 35 జాకయ్, అన్నెక్ కీర్తనుమ్తె రెగిడ్డి రితి, వరలోకుమ్చి సుద్ది తిలో అవ్ పుత్తుచి మొర్పుతె తతి రితి అంచి ఆగె కువుక తుయి ఒప్పిసి నాయ్, మెన దావీదు రెగిడ్డన్.

36 “దావీదు, జలె, జోచి కాలుమ్ దేముడు జోక దిలి కామ్ కెర కేడవ మొర్తికయ్, జోచ పూర్ణుల్క రోవిలి రితి జోక కి రోవిల, చి మొర్పుతె తాఁ గెలన్. 37 గని, దేముడు అన్నె జియడ్డొసా, జలె, ఎద్గెరె నే కుచితె, మొర్పుతె తత్తి రితి గెచ్చె నాయ్.

38 “జాకయ్, బావుడ్లు, తుమ్క కిచ్చో మెన అవ్ కచితుమ్ సూనయతసి మెలె, పాపుమ్ చెమించుచ కెర్తి రచ్చున కత్తెయ్ దొర్లు, జతయ్ మెలె, మాస్సు జలో యేసుతెయి. 39 అగ్గె తెంతో అప్పె ఎద, ‘అమ్చి పాపుమ్ గెస్సు’ మెన, మోసి పూర్ణుమ్చోచి అత్తి రెగిడ్డి దేముడుచ ఆగ్గల్ రితి కెర, జో సికడ్ల ఆగ్గల్ బియఁ అమచ యూదుల్ కెర్తి రితి తుమ్ కెర్తసు. గని కెర్తి కెర్తి కి, పాపుమ్ గెచ్చె నాయ్, గని యేసుక కో పూర్తి నంపజా తత్తతి గే, పాపుమ్ తెంతో విడ్డల్ జతి వరుమ్ జోవయింకయ దొర్లు జా అస్సె. 40 జాకయ్, తుమ్ జాగర్ల తా, నెంజిలె, పూర్ణుల్చి అత్తి అమ్చో దేముడు సంగిలి కబుర్ తిలిసి తుమ్క లయెదె.

41 ఆదె, తుమ్ నంప నెంజి ఆఱ్ఱన తా, తుమ్ దెక బమ్మ జా తుమ్చి పాపుమ్ తెన్నె మొర. తుమ్చి కాలుమ్క ఏక్ వెల్లై కామ్ అవ్ జర్పు కెరిందె. కెర్లై కి, సాచుల్ తుమ్క జా సంగతి సూనయలె కి, తుమ్ కెయడ కి నంప కెర్పు నాయ్, మెన రెగిడ్డిన్” మెన పవులు బోదన కెర కేడయలన్.

42 పవులుచి బర్నబా ఒత్త తెంతో బార్ జతె తతికయ్, అన్నెక్ నెలవ కడన్సి దీసి అమ్క ఇసి బోదన సంగ మెన ప్రెజల్ బతిమాల్పా జా సంగిల. 43 జా సబ కుట్టితికయ్, ఒగ్గర్ జిన్ యూదుల్, పడ్డో దేముడుక నంపజా మార్పువ కెరస నిదానుమ్ తిల జోవయించ అన్నె బక్తుల్ కి, పవులుచి బర్నబాచి పట్టి గెల. జేవ్ దొగుల జలె, దేముడు కెర్లి దయచి తెడి తా, మెన బతిమాల్పా జా బోదన కెర్ల.

§ 13:25 13:25 మత్తయి 3 అధ్యాయమ్. * 13:28 13:28 మత్తయి 27 అధ్యాయమ్. † 13:31 13:31 మత్తయి 28, లూకా 24, యోహాను 20, 21 అధ్యాయల్.

44 అన్నెక్ నెలవ కడన్చి దీసి అయ్యలి, జలె, †యేసుచి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ పాపులీంసిచి అత్తి నూనుక మెన, ఒండి పట్టుమ్చ పబబె బెర అయ్యల. 45 జలె ఒత్త బెర అయ్యల జనాబ్ దెక, యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ ఒగ్గర్ కోపుమ్ తెన్ గోన జా, పవులు సంగిలిన్ ఎత్తిక ‘అబద్దుమ్’ మెన వేర సంగ, జోక దూసువ కెర్ల. 46 తెదొడి పవులు బర్నబా తెన్ దయిరిమ్ తెన్ ఇసి సంగిలన్, “దేముడు దిలి సుబుమ్ కబుర్ తుమ్ యూదుల్చయ్ తొల్లితొ నూనవుక తిలి, గని ‘సత్తిమ్’ మెన తుమ్ ఒప్పునుక నెన కెర వెంట గెలి రితి కెర ‘దేముడుచి రాజిమ్తె బెద పరలోకుమ్తె గెతి జివ్ దెత్తి వరుమ్ అమ్ నజనుక విలువ నాయ్’ మెలి రితి తుమ్ పిట్టవనీసినక రుజ్జు జతయ్, చి రిసా యూదుల్ నెంజిలసక సుబుమ్ కబుర్ నూనవుక దెర్చుమ్.

47 ప్రబు అమ్క కిచ్చొ మెన అడ్ర దా అన్సు మెలె, ఒండి లోకుమ్చక ‘రచ్చించువ జతు’ మెన, అమ్చి ఉజిడి దెకయ్ తి రితి జతి రితి, యూదుల్ నెంజిల మాన్సుల్క సుబుమ్ కబుర్ నూనయ్ తి రిసా తుమ్క తెద్రవ అన్సి, మెన ప్రబు సంగ అన్సి”.

48 యూదుల్ నెంజిలస, జలె, ఈంజి కోడు నూన, సర్ల జా, దేముడు దిలి జా సుబుమ్ కబుర్క గపురుమ్ కెర్ల, చి ‘పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె బెదుత్’ మెన జోవయింతె కక్క ప్రబు నిసాన తిలో గే, జెవ్వి నంపజల.

49 జా ఒండి ప్రాంతుమ్తె కి ప్రబుచి సుబుమ్ కబుర్ నూనయ్ జలి.

50 యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్, పట్టుమ్చ వెల్లెల తెరబోదల్తె మున్సుబోదల్తె గెచ్చ సికడ, జోవయించి అత్తి పవులుక చి బర్నబాక అల్లర్ కెర, జా పిసిదియ ప్రాంతుమ్ తెంతో ఉడడ గెల. 51 జేవ్ దొగుల, ‘ప్రబుచి సుబుమ్ కబుర్ నూనుక, జేవ్ యూదుల్ అవ్కాసుమ్ పిట్టవన అన్సి’ మెలి గుర్తుక, జేవ్చ చట్టోతెచి దూడి పంపు గెల కెర, ఒత్త తెంతో తూర్పు వక్క తిలి ఈకొనియ పట్టుమ్తె ఉట్ట గెల. 52 జా అంతియొకయ్ పట్టుమ్తెచ ప్రబుక నంపజా జోవయించ సన్సుల్ జలన మాలజ్ జతి నాయ్. దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తి జోవయించి పెట్టి బెర తతికయ్, సర్లనంతోసుమ్ జా, నిదానుమ్తె తిల.

14

పవులు బర్నబా ఈకొనియతె బోదన కెర్లిసి

1 ఈకొనియతె పవులు బర్నబా తా కెర, జా అన్నెక్ పట్టుమ్తె కెర్లి రితి, యూదుల్చి సబగేరి పెన, బోదన కెర్ల. ప్రబుచి అత్తిసెక్తి తెన్ బోదన కెర్లికయ్, ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జిన్, యూదుల్ కి, గ్రీసు దేనిమ్చ కి, నంపజల.

2 గని నంప నే కెర్ల యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్, నంపజల బాపుడ్లుచి రిసా యూదుల్ నెంజిలసక గోస సికడ అల్లర్ కెరయ్ల. 3 దన్సు అల్లర్ తిలి కి, దయిరిమ్ తెన్ ప్రబుచి సుబుమ్ కబుర్ నూనవ, పాపులీంసి ఒగ్గర్ దీసల్ ఒత్త తా గెల, ప్రబు జేవ్చి అత్తి వెల్లెల అద్దుతుమ్ కమె కెర, జోచి దయచి రచ్చనచి రిసా సుబుమ్ కబుర్క ‘సత్తిమ్’ మెలి గుర్తుక రుజ్జుల్ దెకయ్లన్.

4 గని జా ఈకొనియ పట్టుమ్చ మాన్సుల్ దొన్ని జట్టు జల. జోవయింతె సగుమ్జిన్ యూదుల్చ వెల్లొ మాన్సుల్చి పచ్చెన జల, సగుమ్జిన్ పవులుచి బర్నబాచి పచ్చెన జల. 5 యూదుల్ నెంజిలస సగుమ్జిన్, యూదుల్ జలన సగుమ్జిన్, జోవయింతె వెల్లెల మాన్సుల్ కి, ‘జోవయింక దెర, వత్తల్ గల మారుమ్’ మెన కుట్ట ఉచర్ల. 6 గని దన్సి కుట్ట ఉచర అన్సి మెన జేవ్ దొగుల జాన్సి పొదిక, బే బేగి ఉట్ట గెచ్చ లుకయొనియ ప్రాంతుమ్చి లున్చ, పడ్డొ దెర్చొ మెంత పట్టాలి, చి సుట్టునంతవ గెవ్విలె గెచ్చ, 7 ఒత్తయ్ సుబుమ్ కబుర్ నూనయ్ తిల.

లున్చతె ఎక్కిలోక చెంగిల్ కెర్లిసి

8 జలె, పవులు లున్చతె విక్ సుట్టు బోదన కెర్లె తతికయ్, చట్టో కదుల్ కెరుక నెత్తిల్లొ మాన్సు ఎక్కిలో వెన తిలో. జెర్లిల్ తెంతో సొట్టో జా అన్సి. చట్టో లంబ అన్సి. 9 పవులు బోదన కెర్లిసి జో నూన్తె తతికయ్, పవులు జోక చెంగిల్ దెక, ‘చెంగిల్ జతి నముకుమ్ జోక అన్సి’ మెన చిన కెర, 10 అవాడ్ కెరన, “తుయి ఉట్ట సోగ జా టీవోజ” మెన సంగితికయ్, చట్టున ఉట్ట ఇండుక దెర్లొ.

11 పవులుచి అత్తి కెర్లిసి జనాబ్ దెక కెర, జా లుకయొనియ ప్రాంతుమ్చి బాస తెన్, “దేముడ్లు మాన్సుల్చి రితి జా అమ్తె ఉత్త జా అన్సి” మెన కేకుల్ గల. 12 బర్నబాక “దుప్పతి జయెదె” మెన సంగిల,

† 13:44 13:44 మెలె, ‘ఎత్తి అదికారమ్ తిలో దేముడు దిలి సుబుమ్ కబుర్’.

అన్నె జేవ్ దొగులతె పవులు ఒగ్గర్ నంగితయ్చి రిసా, జోక “హెన్చీ జయెదె” మెన నంగిల. ¹³ దుగ్గపతి, జలె, పట్టుమ్చి పుర్రెతో గుడి తయెదె. జో పూజరి, జలె, పోతులక ఉడడ ఆన, పుల్లొ బంతివొ దెరన, పట్టుమ్చి గముమె జా కెర, ప్రజల్ తెన్ జేవ్ దొగులక బలి దెంక ఉచర్ల.

¹⁴ దస్సి ఉచర అస్తి మెన ప్రబుచ బారికుల్ జల బర్బబా చి పవులు నూన కెర, దుకుమ్క సొక్కల్ చిరన, జనాబ్ తిలీనె నిగ జా, ¹⁵ “తుమ్ మాన్సుల్ కిచ్చొక ఇసి జతసు? ఆమ్ కి తుమ్చ రితయ్ మాన్సులి. తుమ్క ‘ఇన వెర్రి కమొ ముల పరలోకుమ్ బూలోకుమ్ నముర్దుమ్, జాతె తిలిసి ఎత్తి, జెర్దుయొల్, జివ్ తిలీ దేముడుకయ్ నంపజా చెంగిల్ జతు’ మెనయ్, నుబుమ్ కబుర్ నూనవుక అయ్లమ్” మెన పవులుచి బర్బబా కేక్ గల. ¹⁶ “అగ్గచ ఉగుమ్తె తిల మాన్సుల్ ఇస్సుమ్ అయ్ల రితి కెర జింక జో పరలోకుమ్చె ప్రబు సెలవ్ దా తిలె కి, ¹⁷ జోచి అదికారుమ్చ, జోచి ప్రేమచ గుర్దులు దెకవుక జో ములె నాయ్. మెలె, చెంగిల కమొ కెర్తె తిలన్, కెర్తె తత్తయ్. కీనచ మెలె, తుమ్క ‘సరిపుచుప జతి అన్నిమ్ దొర్కు జవున్, తుమ్క పట్టెతె సర్తె తెన్ జతు కతు’ మెన, అగాసుమ్ తెంతో పాని పెటవ, బుయిచి పలితుమ్ దెరయ్తయ్” మెన సికడ్ల. ¹⁸ గని ఇసి బోదన కెర్లె కి, జేవ్ మాన్సుల్ బలి దెంక ఉచర్చిసి కస్సున్ పిట్టయ్ల.

ప్రజల్ పవులుక పత్తల్ గల మార్క దెకిల

¹⁹ తెదొడి పినిదియ ప్రాతుమ్చ అంతియొకయ్ చి ఈకోనియ పట్టుల్ తెంతో యూదుల్ నగుమ్జిన్ జా కెర, ప్రజల్క సికడ్డికయ్, పవులుక పత్తల్ గల మార్ల మొర గెలన్ మెన కెర, జోక ‘మొరయ అస్స’ మెన ఉచర, పట్టుమ్ తెంతో ఒగ్గడ నా ములిల. ²⁰ గని ప్రబుచ సిస్సుల్ జలన *అయ్ల అన్నె, జోచి సుట్టునంత బెర్రికయ్, జో చెంగిల్ జా ఉట్ట పట్టుమ్ తెడి అన్నె పెసిలన్. అన్నెక్ దీసి బర్బబా తెన్ బార్ జా, దెర్చీ పట్టుమ్తె ఉట్ట గెల. ²¹ జా పట్టుమ్తె గెచ్చు నుబుమ్ కబుర్ నూనయ్తికయ్, ఒగ్గరిజిన్ మాన్సుల్ నంపజా ప్రబుచ సిస్సుల్ జల, చి ఈంజేవ్ దొగుల బుల జా లుప్తె, ఈకోనియతె, చి అంతియొకయ్తె ²² అన్నె బోదన కెర, “తుమ్ నిదానుమ్ తా. దేముడుచి రాజిమ్తె బెదితి వరుమ్ ప్రబు తుమ్క అమ్క దిలెకి, కస్టల్ నెంతె పావుమ్ నాయ్. కస్టల్ సిడ్డె తమ్చె, గని దయ్రిమ్ తెన్ తా” మెన, ప్రబుక నంపజల సిస్సుల్ జలనచి అత్తె డిట్టుమ్ కెర్లె. ²³ పడ్డె చువ్వె తా ప్రార్దన కెర, సికడ్డె తత్తు మెన, ఎత్తి నంగుమ్క దెకిత వెల్లెల మాన్సుల్ జతు మెన మాన్సుల్క నిసాన, జేవ్ నంపజలో యేనుప్రబుచి కామ్ జేవ్ కెర్లె రితి జేవ్చి అత్తి సార్చు కెర్లె.

²⁴ అన్నె ఒత్త తెంతో పావులీని పినిదియ ప్రదేసిమ్ వాట్ గెచ్చు, పంపూలియా ప్రదేసిమ్తె జా కెర, ²⁵ పెగ్గే పట్టుమ్తె నుబుమ్ కబుర్ నూనవ, అత్తాలియ పట్టుమ్తె పాచ కెర, ²⁶ ఒత్త తెంతో ఒడతె వెగ, నముర్దుమ్ జిన్, సిరియ ప్రదేసిమ్చి అంతియొకయ్తె అయ్ల. ఒత్త అగ్గె, చువ్వె తా ప్రార్దన కెర, ప్రబుచి నుబుమ్ కబుర్ కామ్ ఈంజేవ్ దొగుల కెర్లె రిసా ఇన్నెక దేముడుచి అత్తి సార్చు కెర దా బార్ కెర తిల. జా కామ్ అప్పె జెయ్మమ్ జా అస్స మెన రుజ్జు దెకయ్తి రిసా, ²⁷ అప్పె ఉట్ట జా ఒత్త పాచ కెర, ఎత్తిజిన్క ఎక్కితె బుకారా కెర, దేముడు జివ్చయిచి అత్తి జర్గు కెర్లెసి ఎత్తిచి రిసా, పడ్డె యూదుల్ నెంజలన కి నంపజా రచ్చించుప జతి కోడు ప్రబు దిలీనెచి రిసా సాచి నంగిల. ²⁸ ఒత్త తెంతో, ప్రబుచ ఒత్తచ సిస్సుల్ తెన్ ఒగ్గర్ దీనల్ తా గెల.

15

¹ పవులు బర్బబా దస్సి సిరియ ప్రదేసిమ్చి అంతియొకయ్తె తిలి పొది, యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ తిలి యూదుయ్ ప్రదేసిమ్ తెంతో నగుమ్జిన్ నంపజల యూదుల్ జా కెర, యూదుల్ నెంజలసా, “అమ్చొ మోసే పూర్దుమ్చొచి అలవాట్ కెర యూదుల్ జతి గుర్చుచి నున్నుతి కెర్లెకయ్ పరలోకుమ్తె గెతి రచ్చున తుమ్క దొర్కు జయెదె” మెన సికడ్ల. ² “జేవ్ నంపజలి పొది కీసి జా నున్నుతి నెంతె తిల, దస్సే తత్తు జా నున్నుతి నెంతె కి రచ్చించుప జవుల” మెన, పవులుచి బర్బబా జేవ్ మాన్సుల్క జబాబ్ దిల. జేవ్ మాన్సుల్ సికడ్డినిచి రిసా నగుమ్ దీనల్ బాద సిడ లట్టె తిలె కి, జా తగు కుట్టె నాయ్. ప్రబుక నంపజలన

* 14:20 14:20 ఏక్ వేల అంతియొకయ్ తెంతో జా తిల.

“బారికుల్తె చి ఒత్తచి అమచి సంగుమ్చ అన్నె వెల్లెల మాన్సుల్తె గెచ్చ, ఈంజ తగుచి రిసా పున సూన్తు” మెన, పవులుకు చి బర్దుబాక చి జేవ్ నిసాన అన్నె సగుమ్జిన్క యెరూసలేమ్తె తెద్రయల.

3 జా కామ్చి రిసా జా అంతియొకయ పట్టుమ్చి సంగుమ్తెచ మాన్సుల్ పావులీనిక ప్రబుచి అత్తి సార్పు కెర దా తెద్రయ్తెకయ, పేనేకే ప్రదేసిమ్ వాల్ చి సమరయ ప్రదేసిమ్ వాల్ గెచ్చ గెచ్చ, యూదుల్ నెంజిలన యేసుక నంపజా మార్పువ జలిన్చి రిసా సూనయ్తె తిల చి, ఒత్తచ నంపజలన ఎత్తిజిన్ ఒగ్గర్ సర్దసంతోసుమ్ జల.

యెరూసలేమ్తె అగ్గె నబ కెర్లిసి

4 జేవ్ యెరూసలేమ్తె ఉట్ట జా పావెలి పొది, ఎత్తిజిన్ జోవయించ వెల్లెల మాన్సుల్ తెన్ చి, బారికుల్ తెన్, దస్సుల్ జా జోవయింక మరియాద కెల చి, దేముడు జోవయించి అత్తి జర్గు కెర్లిసి, జోవయింక తోడు దిలిసి ఎత్తి సంగిలిసి. 5 గని యేసుప్రబుక నంపజల ఒత్తచ మాన్సుల్ సగుమ్జిన్, అగ్గె తెంతో పరిసయ్యుల్ మెంత పండితుల్చి జట్టుతె అస్సి, “యూదుల్ నెంజిల జేవ్ మాన్సుల్క అమచి గుర్చుచి సున్నతి కెరుక అస్సి చి, అమచో మోసే పూర్ణుమ్చోచి అత్తి దేముడు దిల ఆగ్గుల్ రితి జేవ్ కెరుక అస్సి” మెన, బలవంతుమ్ కెర్త.

6 ఈంజ తగుచి రిసా సరిగా లట్టబ తీర్పు కెరుక మెన, బారికుల్, వెల్లెల మాన్సుల్ తెన్ వెసిల. 7 జా తగు సరిగా నూన ఉచర కేడయేలి పొది, పేతురు టీవోజ, ఇసి మెన జోవయింక సంగిలన్. “ఓ బావుడ్లు, అమ్క ప్రబు జోచి అత్తనిక్కి దిలి తోలితో చి దొరతి, ‘యూదుల్ నెంజిలన కి నబుమ్ కబుర్ నూన నంపజతు’ మెన, అంచి అత్తి సూనయ్తె రిసా తుమ్ అమచో దేముడు అంకయి నిసాన్లన్, మెన తుమ్ జాన్సు. 8 జలె, మాన్సుచి పెట్టి తిలిసి జాన్లో దేముడు మెన. నిజుచి, జేవ్ కి నంపజా రచ్చించువ జా అస్సి మెన సాచి జా రుజ్జు దెకవ అస్సి. అమచి పెట్టి దిలి రితి, జోవయించి పెట్టి కి జోచి సుద్ది తిలి ఆత్మ దిలన్. 9 అమ్క జోవయింక తేడ నే దేకితె, జోవయించి నముకుమ్చి రిసా, జోవయించి పెట్టి జోవయింక కి సుద్ది కెర్లన్. 10 జలె, దేముడుక సికడుక ఉచర్లను గే, జోచ సిస్సుల్ రిత జల జేవ్ యూదుల్ నెంజిల మాన్సుల్క దస్సి జాడు వయడుక మెన కిచ్చొక ఉచర్లను? జేవ్ ఆగ్గుల్ వయతి పూచి అమచ పూర్లుల్ కి, అమ్ కి, ఓర్పువ జంక, నెరవెర్పువ కెరుక, నెత్తిర్లమ్. 11 ‘ఎక్కి అమచో ప్రబు యేసుచి దయచి రిసా జేవ్ కి అమ్ కి రచ్చించువ జా పరలోకుమ్తె గెచ్చుమ్చే’ మెన అమ్ నంపజా దయిరిమ్ జా అస్సుమ్” మెన, పేతురు సంగిలన్.

12 పేతురు దస్సి సంగితికయ, బెర తిల ప్రెజల్ తుక్లె తా, యూదుల్ నెంజిలనతె పావులీని గెతికయ జేవ్ యూదుల్ నెంజిలనచి రిసా ప్రబు జోవయించి అత్తి కెర్ల వెల్లెల అద్దుతుమ్ కమి గుర్తులు ఎత్తిచి రిసా బర్దుబా చి పవులు సాచి సంగిలిసి నూన్ల. 13 జేవ్ సాచి సంగ కేడయేలి పడ్డి, యాకోబు, జేవ్ నబ వెన ఉచర్లిసి బెదవ తీర్పు సంగిలన్. “ఓ బావుడ్లు, నూన, 14 దేముడు యూదుల్ నెంజిలనక ప్రేమ దెక ‘అంచి నాచి గెచ్చురుమ్ దెకయ్తె రితి, అమ్చ ప్రెజల్ జేవ్ కి జతు’ మెన జేవ్చి తెంతో సగుమ్జిన్క నిసానుక దెర్లిన్చి రిసా, సీమోను పేతురు సాచి సంగ అస్సి. 15 దేముడు ప్రబుచ కబుర్లు పూర్ణుమ్ రెగిడ్లనచ కొడో కి జా సాచి తెన్ బెదితయ.

16 ‘పడ్డొక ఆవ్ అన్నె జెయిందె, చి దావీదు పూర్ణుమ్చోచి నీడ తిలి టంబగేరు అన్నె బందిందె. జా పాడ్ జలిసి అన్నె నొవర్ కెర బందిందె. 17 లోకుమ్చ అన్నె మాన్సుల్, అన్నె, యూదుల్ నెంజిలనతె కో అంచి నావ్ తెడి తవుల గే, ప్రబుక చజ నంపజతు’ మెన, 18 పూర్ణుమ్ తెంతో ఈంజ కబుర్ సూనయ్లో దేముడు సంగ అస్సి”

19 జాకయ్ ఆవ్ కిచ్చొ తీర్పు సంగితసి మెలె, దేముడుక నంపజా మార్పువ జల, అమ్చ యూదుల్ నెంజిలనక అమ్ బాద నీడవుక బెది నాయ్. 20 గని అమ్ కిచ్చొ కెర్లె చెంగిల్ మెన ఆవ్ ఉచర్లసి మెలె, ‘దేముడ్లు’ మెన బొమ్మల్ గట్టక దిలిసి కతు నాయ్, లంజెకమొ కెర్లు నాయ్, టొటో మోడ మార్లి సిర్ద కతు నాయ్, లోయె: కతు నాయ్ మెన ఉత్తుమ్ రెగ్లవ తెద్రవుమ. 21 కేన్ పట్టుమ్తె కి, అగ్గయ తెంతో మోసే పూర్ణుమ్చోచి అత్తి రెగిడ్లి దేముడుచ ఆగ్గుల్ సూనయ్తెతి, ఎత్తి నెలవ్ కడన్లి దీసి అమ్చ నబ గెరలె సదు కెర్తతి, చి ఈంజేవ్ ఆగ్గుల్చి రిసా నూన తవుల.

ఉత్తమ రెగ్గ అంతియొకయతె తెద్రయలిసి

22 తెదోడి, బారికుల్ క చి యెరూసలేమ్ పట్టుమచ నంగుమచ అన్నె వెల్లెల మాన్సుల్ క, జా నంగుమచ మొత్తమక కిచ్చో అజ్జ అయిలె మెలె, 'పవులు చి బర్షబా తెన్ అమతె నగుమజిన్ అంతియొకయతె గెలె చెంగిలి' మెన, బర్షబా మెలో యూదాక చి సీలయుక నిసాన. ఒత్తచ నంపజల సుదల్తె ఈంజెచు ముక్కిమ్ మాన్సుల్ జవుల. 23 ఇన్నెచి అత్తి తెద్రయతి ఉత్తమతె ఇసి రెగిడ్ల.

"అంతియొకయతె, జా ఒండి సిరియ ప్రదేసిమి, చి కిలికియ ప్రదేసిమతె తిల యూదుల్ నెంజిల నంపజలన్ క, బారికుల్, యెరూసలేమ్ చి నంగుమచ వెల్లెల మాన్సుల్ జల తుమచ బావుడ్లు రెగిడ్లి ఉత్తమ. తుమక 'చెంగిల్ తంక' మెన ప్రబుక రోజుక ఉచర్తసుమ్. 24 కిచ్చోచి రిసా ఈంజ ఉత్తమ రెగిడ్లసుమ్ మెలె, అమచితె తెంతో నగుమజిన్ బార్ జా తుమతె గెచ్చ కొడో సంగ తుమక మెన్సుత బాద సిడవ, సిక్కు కెర అస్సి మెన నూన అన్సుమ్, అమచి నెలవ్ నెంతె దస్సి కెర అస్సి. 25 జాకయ అమ్ నబ కెర్తమ్, అన్నె ఎక్కి కట్టు తెన్ ఉచర్లె, 'చెంగిల్' మెన అమ్క కిచ్చో అజ్జ అయిలె మెలె, 'అమచ ప్రేమ తిల బర్షబాచి పవులు తెన్ కబుర్ గెతు' మెన నగుమజిన్ క నిసాన తుమతె తెద్రయలె చెంగిలి మెన అజ్జ అయిలి. 26 యేసుక్రీస్తు ప్రబుచి సుబుమ్ కబుర్ నూనయతి రిసా ఈంజెచ్ దొగుల ఎదివాట్ నైమల్ సిడ అస్సి. 27 యూదాక చి సీలయుక ఇనయింతెన్ తెద్రవ అన్సుమ్. ఇన్నె రెగిడ్లి రితి జేవ్ సొంత నంగుల.

28 "దేముడుచి సుద్ది తిలె అత్త అమ్క కిచ్చో బుద్ది సంగితయ మెలె, అమ్క కి కిచ్చో చెంగిల్ డీస్తయ మెలె, తుమక, 'కిచ్చో కిచ్చో అమచ అగ్గల్ అలవాట్ కెర్త' మెన అమ్ జాడు వయడ్లి రితి కెరుక బెదె నాయ. 'ఎక్కి ముక్కిమ్క కెర్త' మెన తుమక ఉచర్తసుమ్. 29 బొమ్మల్ క గట్ట దిలిసి కా నాయ, లోయి కా నాయ, టోట్లో మోడ లోయి నే గెచ్చయలి సిద్ద కా నాయ, చి లంజెకమె కెర నాయ. ఈంజెచ్ అలవాట్ కెర్లదు మెలె, తుమక చెంగిలి. చెంగిల్ తెన్ తా", మెన రెగ్గ తెద్రయలె.

30 జేవ్ తెద్రయతికయ, జేవ్ అంతియొకయతె ఉట్ట గెల, ఒత్త పాచ కెర, నంపజలన్ క ఎక్కి తె బుకారా కెర, జా ఉత్తమ దిల. 31 జేవ్ యూదుల్ నెంజిలన సదు కెర, బుద్ది సంగితి దయిరిమ్ కెర్తి జా కబుర్ చి రిసా సర్దసంతోసుమ్ జల.

32 యూదా చి సీలయు, జలె, ప్రబుచి అత్త సికయత కబుర్లు సంగితన జవుల, చి ఒత్తచ నంపజలన్ క ఒగ్గర్ బోదన కెర, బుద్ది సంగ, దయిరిమ్ కెర్ల. 33 నగుమ్ దిసల్ ఒత్త తా, ప్రబుచ కొడో సంగ సంగ, దయిరిమ్ కెర కెర, జోవయిం చి ఒత్తచి కామ్ కేడయతికయ, 'జోవయింక తెద్రయలనతె అన్నె ఉట్ట గెతు' మెన, జా పట్టుమచ జోవయింక "సెంతుమ్ తెన్ గెచ్చ" మెన, సర్ద తెన్ యెరూసలేమ్తె అన్నె తెద్రయలె.

34 *సీలయు మాత్తమ్, ఒత్త తంక చెంగిల్ మెన ఉచర్లె. 35 మదెసి, పవులు చి బర్షబా అంతియొకయతె తా, అన్నె ఒగ్గర్ జిన్ తెన్ కి, ప్రబుచి సుబుమ్ కబుర్ నూనయతె తిల.

బర్షబా, పవులు వేర వేరతె ఉట్ట గెలిసి

36 నగుమ్ దిసల్ గెలి పడ్లె, "జొమ్మ, ప్రబుచి సుబుమ్ కబుర్ సంగ అమ్ అగ్గి బోదన కెర్ల ఎత్తి, పట్టులె అన్నె గెచ్చ, నంపజలన్ తె గెచ్చ, జోవయింక 'కిసి అస్సి గే' దెకుమ" మెన, పవులు బర్షబాక సంగిలన్.

37 బర్షబా, మాత్తమ్, "మార్కు మెలో యోహానుక జేవ్ చి తెన్ కడ నెమ" మెన ఇస్టుమ్ జలన్. 38 గని, జా అగ్గెచి సుట్టు మార్కు జేవ్ చి తెన్ బార్ జా తిలె కి, జా కామతె సరిగా నే బెదెతె, జోక †ముల దా అన్నె ఉట్ట గెచ్చ తిలన్, చి 'అప్పె కడ నిలె, దస్సి అన్నె ములె దిలె కిసి' మెన, పవులు సంగిలో.

39 జాచి రిసా దొగుల దొన్ని మెన్సుల్ జా జట్టి జల చి, దొగుల దొన్ని పక్కలె ఉట్ట గెల. బర్షబా మార్కుక కడన, ఒడతె వెగ, నముర్తుమ్ జిన్, కుప్ర, డిబ్బ దేసిమి ఉట్ట గెల. 40 గని 'అంచి తెన్ ఈంజో జెవున్' మెన, పవులు సీలక నిసాన్లన్. అన్నె, ఒత్తచ నంపజలన ప్రార్దన కెర, చి కామచి రిసా జోవయింక ప్రబుచి

* 15:34 15:34 గ్రీకు బాస తెన్ ఈంజ మత్తెలి తొలితొ రెగిడ్ల నగుమ్ పుస్కల్ తె 34 నంబర్ చి కోడు తయ నాయ. † 15:38 15:38 బారికుల్ 13:13.

అత్తి సార్పు కెర దెతికయ్, జేవ్ ఉట్ట గెల. 41 ఒండి సిరియ ప్రదేసిమి, చి ఒండి కిలికియ ప్రదేసిమత గెచ్చ కేనె నంపజలనచ సంగుమ్లుతె గెచ్చ బోదన కెర డిట్టుమ్ కెరై తిల.

16

తిమోతి వపులు బోదన కెరైసి

1 ఒత్త తెంతో, గలతీయ ప్రదేసిమచ లుస్త చి దెర్పే మెల పట్టుమ్లుతె పపులు చి సీలయు గెల. తిమోతి మెలో సిస్సుడు తిలన్. జో యూదుడుయ జలి అయ్యన్ తెన్, జోచి పట్టుమ్లుతె పపులు అగై జా తిలిసి తెంతో ప్రబుక నంపజా అస్తి. తిమోతిచో అబ్బోసి, మాత్తుమ్, యూదుడు నెంజె, గ్రీకు దేసిమ్చో, జో. 2 జో తిమోతి చి రిసా, “నిదానుమ్ తిలోసా” మెన లుస్త చి ఈకోనియ పట్టల్తెచ బాపుట్టు ఎత్తిజన్ సంగితె తిల. 3 జాకయ్, “జో కి అమ్చి తెన్ చి కామతె బెదున్” మెన పపులు సంగిలో. జో నాడుచో అబ్బోన్ ‘యూదుడు నెంజె! గ్రీకు దేసిమ్చో మాన్సు జయెదె’ మెన, జో ‘పుత్తున్క యూదుల్చి గుర్తుచి సున్నతి కెర తయె నాయ్’ మెన, ఎత్తిజన్ జాన్తి రిసా ‘జా సున్నతి తిమోతి నే కెరన తిలె, ఆమ్ గెతిన్తెచ యూదుల్ నిస్కారుమ్ దెకుల’ మెన, జోక పపులు జా సున్నతి కెర దిలన్. 4 జలె, ఒత్తచ పట్టల్ ఎత్తితె గెచ్చ గెచ్చ, యెరూసలేమ్తెచ బారికులచి ఒత్తచి సంగుమ్చ వెల్లెల మాన్సుల్ ఎత్తి సంగిలి తీర్పు నెరవెర్పువ కెర, మెన జేవ్ తీర్ల సూనయ్ల. 5 జా ఒండి ప్రాంతుమ్తెచ సంగుమ్లుచ సుదల్ జలె, ప్రబుచి ఉప్పిర్చి నముకుమ్క అన్నె డిట్టుమ్ జలె, చి రోజాక అన్నె మాన్సుల్ ప్రబుక నంపజా మార్పువ జా జోవయింతెన్ బెదిల.

వపులు మాసిదోనియ ప్రదేసిమతె తెద్రయ్లిసి

6 ఒత్త తెంతో వపులు సీలయు చి తిమోతి, గలతీయ ప్రదేసిమ్ వాట్ చి పుగియ ప్రాంతుమ్ వాట్ గెల. “అసియా ప్రదేసిమతె సుబుమ్ కబుర్ సూనవుక పోన” మెన దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్తు సంగ తిలన్, 7 చి ఉత్తర పక్కచి వాటు గెచ్చ, ముసియ ప్రాంతుమ్తె పాచిలె, బితునియ ప్రదేసిమి గెచ్చుక ఉచర్ల, గని జేవ్ ఒత్త గెచ్చుక కి యేసుచి ఆత్తు ఒప్పె నాయ్. 8 జాకయ్, ముసియ ప్రాంతుమ్ జిన్, సముద్రుమ్ సాడిచి త్రోయ పట్టుమ్తె అయ్ల. 9 జేవ్ త్రోయతె నిద్ర తిలె, అందరె, ప్రబు దెకయ్లి సిప్ప వపులు దెకిలన్. మాసిదోనియ ప్రదేసిమచో మాన్సు ఎక్కిలో టీవోజ, “అమ్చి మాసిదోనియ దేసిమి ఉట్ట జే, చి అమ్క రచ్చించువ కెరు” మెన బతిమాల్పా జు బుకార్లన్. 10 పపులు జా సిప్ప దెకిల్ బేగి, జేవేతె జర్గు జలిసి *అమ్క సంగితికయ్, ఒత్తచ మాన్సుల్క సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్లి రిసా ప్రబు అమ్క మాసిదోనియతె తెద్రయ్తయ్ మెన అమ్ చిన కెర, బేగి పెందలె మాసిదోనియతె గెచ్చుక బార్ జలమ్.

11 జా పెందలె, త్రోయతె ఓడతె వెగ సముద్రుమ్ జిన్, సమెత్తాక మెలి డిబ్బు దేసిమి పాచె నిద్ర తా, అన్నెక దీసి సముద్రుమ్ అన్నె జిన్, మాసిదోనియ ప్రదేసిమచి నెయ్పాలి రేపుతె పాచె ఉత్తిర్లమ్. 12 ఒత్త తెంతో మాసిదోనియక వెల్లి పట్టుమ్ జలి పిలిప్పితె ఇండ గెచ్చ, ఒత్త సగుమ్ దీసల్ తా గెలమ్. ముక్కిమ్క రోమ దేసిమచి ఒగ్గరజిన్ తతె తిల. 13 జలె, †యూదుల్చి నిలవ కడన్ దీసి, ‘ఒత్త ప్రార్దన కెరైతె’ మెన, పట్టుమ్చి గుమ్ముమ్ ఒత్తల్తో బార్ జా, గాడు సాడి తిలిన్తె గెలమ్. గెలె, ప్రార్దన కెరుక మెన, తేరబోదల్ సగుమ్జిన్ జా అస్తి. జేవ్ తిలిన్తె వెన, బోదన కెరుక దెర్లమ్.

లూదియ మెలి తేరబోద ప్రబుక నంపజా మార్పువ జలిసి

14 ప్రార్దన కెరుక గెల జేవ్ తేరబోదల్తె లూదియ మెలి ఎక్కి తిలి. జా సుది బట్టల్ గట్రచి రిసాచి ఊద రంగుచి బియ్యారి కెరెదె. అసియా ప్రదేసిమచి తుయత్తెర పట్టుమ్చి తేరబోద, జా. జా అగై తెంతో దేముడుక నిదానుమ్ జా జోక బక్తి కెరైసి. సూన్తి బుద్ది తిలిన్చి పెట్టి ప్రబు దెతికయ్, పపులు సంగిలి బోదన సూన, జా నంపజలి. 15 నంపజా, జేవ్చి గెర్చ ఎత్తిజన్ తెన్ బాప్టిసుమ్ నజన్ల. “అంక ‘ప్రబుక

* 16:10 16:10 ఇన్నె తెంతో లూకా మెలో ఈజె ‘బారికల్’ చి పుస్తకుమ్ రెగిస్ట్రాసా పాపులిన్ తెన్ నగుమ్ సుట్టు బులితె తిలో.
† 16:13 16:13 ఈజె పుస్తకుమ్ రెగిస్ట్రా లూకా యూదుడు నెంజె.

నిజమి నిదానుమ జా అస్సె' తుమ్క రుజ్జు అయిలి జలె, ఇన్నె బోదన కెరై తిలె ఎదిలి సేంపుక అమ్తె తా" మెన అమ్క బలవంతుమ్ కెర్రి.

గుర్మయిని జలి రితి తేరబోద ఎక్కిచి రిసా జర్గు జలిసి

16 జలె, ఏక్ దీసి, ప్రార్దన కెర్రిసితె అమ్ గెతె తతికయ్, గొతిమాన్సు జతి ఉబెడి ఎక్కి దస్సుల్ జలి. జా గుర్మయిని జా సివ్వల్ జంక అలవాట్ జలిన్. జాచి జా బుద్దిచి రిసా, జాచ ఎజోమాన్సుక ఒగ్గర్ డబ్బుల్ లాబుమ్ దొర్కు జతె తదెదె. 17 జా పవులీసిచి పట్టి జెంక దెర, కిచ్చి మెన కేకుల్ గల, జా తేరబోద కిచ్చి మెన సంగిలి మెలె, "ఈంజేవ్, ఎత్తిచి కంట వెల్లో దేముడుచ సేవ కెర్తన. పరలోకుమతె గెతి రచ్చున దొర్కు జతి వాట్చి రిసా తుమ్క సూనవుక జా అస్సి" మెన కేకుల్ గల్తె తిలి. 18 ఒగ్గర్ దీసల్ దస్సి పట్టి జా కేకుల్ గల్తె తతికయ్, పవులు, జోచి పెట్టి ఒగ్గర్ దుకుమ్ జా, జాచి పక్క పసుల, జాక దెర్రి బూతుమ్ తెన్, "ఇన్నెచి పెట్టి తెంతో బార్ జా, ఇన్నెక ములు, యేసుక్రీస్తుచి నావ్ తెన్ తుక సంగితసి" మెన పవులు జా బూతుమ్క ఉదడ గెల్న్. చి జయ్యు తెదోడి బూతుమ్ బార్ జా ముల దా గెల్న్.

పవులుక చి సీలయుక జేల్తె గలిలిసి

19 జా తేరబోద గుర్మయిని జతి తిలి పొది అమ్ దొర్కు కెరంతి ఉబ్బుల్ లాబుమ్ అప్పె తెంతో నాయ్' మెన జాచి ఎజోమాన్సు దెక కెర, పవులుక చి సీలక దెర, సంతవీది వెసిత పట్టుమ్చ అదికారుల్తె ఒగ్గడ నిల. 20 "ఈంజేవ్ మాన్సుల్, యూదుల్, అమ్చి పట్టుమ్తె జా కెర ఒగ్గర్ అల్లర్ కెర్తెతి. 21 అమ్ రోమియుల్ జా అలవాట్ కెరుక కమె నాయిమ్ నాయ్ మెలె కి, జోవయింప రితిచ అలవాట్ సికడ్తె" మెన ఆచిచి నింద గలిల. 22 జనాబ్ ఎత్తి పవులీసిచి ఉప్పిరి కోపుమ్ జల, చి అదికారుల్ జేవ్ దొగులచ పాలల్ దెర కడ, జమాన్సు సుదల్ జోవయింక ఉండల్ తెన్ పెటుక మెన ఆడ్త దిల. 23 జోవయింక దస్సి ఒగ్గర్ దెబ్బల్ పెట్టికయ్, అదికారుల్ జేల్తె గల, "జేవ్క జాగర్ దెక" మెన, రకితనక ఆడ్త దిల. 24 రకితన జోవయింక తెడిచి గదితె గల కెర, జేవ్ నే విడ్డల్ జతి రితి, జోవయింప చట్టోక జాడు తిల బల్లల్క బెదితె డిట్టుమ్ బందిల.

25 జలె నెడుమ్ అందరె, పవులు చి సీలయు ప్రార్దన కెర కెర, దేముడుక గనుమ్ గాయితె తతికయ్, అన్నె జేలి జలన ఎత్తిజని సూనె తిల. 26 తెదోడి బుయి కదుల్ జలి, చి పునాది తెంతో ఒండి జేల్ కదుల్ జలి. బేగి కెప్పెవో ఎత్తి ఉగ్గి జల, చి జేలి తిలన ఎత్తిజన్క బందిల గొల్పుల్ యిసి జల.

27 రకితొసా, జలె, చెద్దొయ్ జా, కెప్పెవో ఉగ్గి జలిసి దెక కెర, 'జేలి జలన ఎత్తిజన్ ఉట్ట నిగ గెచ్చ తవుల' మెన బియ: కెర, జోచి కత్తి కడన, జోక జోయ్యి అత్య కెరన్క తయార్ జల్. 28 గని "తుయి తుక కిచ్చి అల్లర్ కెరను నాయ్. ఆమ్ ఎత్తిజన్ ఇన్నె అస్సుమ్" మెన, పవులు కేక్ గల్తికయ్, 29 జో రకితొసా, దివ్వో లంబడ ఆన కెర, బమ్మ తెన్ జేవ్ తిలి గదితె పెన, బియ: అద్దుర్ జా, పవులుచి సీలచి చట్టె సెర్ను సేడ, జొకర, 30 తిల జేలి తిలనక అన్నె డిట్టుమ్ బంద, పవులుక చి సీలక బార్ కెర, "బాబు ఇసి, ఆవ్ రచ్చించుప జా జతి రిసా ఆవ్ కిచ్చి కెరుక?" మెన బతిమాల్చా జా పుసిలన్. 31 తెదోడి పావులీసి, "ప్రబు జల్ యేసుక్రీస్తుచి ఉప్పిరి తూయి నముకుమ్ తియ, తుయి తుచి గెరచ ఎత్తిజని, రచ్చించుప జస్సె" మెన, 32 ప్రబుచి సుబుమ్ కబుర్ జోవయింక బోదన కెర్తె. జోవయింక, పడ్డో ఒండి జోవయింపి గేరచక సంగిలన్. 33 జేవ్ దొగులక జయ తెదోడి కడన, దెబ్బల్ పెట్టినచ గావ్వో ఎత్తి దోప సుబుమ్ కెర్రి బేగి, జో, జోచి గేరచ ఎత్తిజన్ బాప్తిసుమ్ నజ్జ. 34 జోచి గెరి కడన, జోవయింక అన్నిమ్ దా కెర, జేవ్ ఎత్తిజని, దేముడుచి ఉప్పిరి నముకుమ్ తిల చి ఒగ్గర్ సర్దసంతోసుమ్ జల.

పవులు చి సీలయు విడ్డల్ జా: పట్టుమ్ ములిలిసి

35 అన్నెక్ దీసి పెందరె, "జేవ్ మాన్సుల్క విడ్డల్ కెర" మెన, దెబ్బల్ పెట్ట జమాన్సుక సంగ, అదికారుల్ జేల్తె తెద్రయిల. 36 అదికారుల్ సంగిలిసి సూన, "తుమ్క 'విడ్డల్ జా గెతు' మెన అదికారుల్ సంగ తెద్రవ అస్సి. జాకయ్, బార్ జా, అల్లర్ నెంతె సెంతుమ్ తెన్ గెచ్చ", రకితొసా పవులుక సంగిలన్. 37 గని పవులు జమాన్సుక, "ఎత్తిజన్చి మొక్కె, రుజ్జుల్ నే సూనె, తీర్పు నే సంగితె, అమ్క పెట, జేల్తె గల అస్సి. ఆమ్

కి రోమియుల్ జా అన్యుమ్ చి రిసా అమ్క దస్సి, తీర్పు నే కెర్తె, సిచ్చ కెరుక నాయిమ్ నాయ్. అన్యై, కోయి సాచి నే జత అమ్క విడ్డల్ కెరుక ఉచర్లను, నెంజె. జేవ్ అదికారుల్ పూచి తెన్ సొంత జా కెర విడ్డల్ కెర బార్ కెర్తె” మెన, పవులు జబాబ్ దిలన్. ³⁸ జమాన్సు, జలె, అదికారుల్ తె అన్యై గెచ్చ, ఈంజేవ్ కొడె ఎత్తి సంగ దిల, చి జేవ్ దొగులక, ‘జేవ్ కి రోమియుల్ జవుల’ మెన నూన కెర, “తప్పు కెర్లమ్” మెన బియఁ గెచ్చ, ³⁹ అదికారుల్ జేతె జా కెర, తప్పు బవున, జోవయింక బార్ కెర, “అమ్చి పట్టుమ్ ముల ఉట్ట గెచ్చ” మెన బతిమూల్ జా సంగిల. ⁴⁰ జేవ్ పవులుచి సీలయు, జలె, జేతె తెంతో బార్ జా, లూదియచి గెరి గెచ్చ, బెర తిల బావుడ్లక దస్సుల్ జా, బుద్దిచి దయిరిమ్ సంగ కెర, ఉట్ట గెల.

17

పవులు చి సీలయు దెస్సలోనిక పట్టుమ్తె గెలిసి

¹ పవులు, సీలయు, అపిపొలి పట్టుమ్ వాట్ గెచ్చ, అపొల్లోసియ పట్టుమ్తె గెచ్చ, అన్యై బార్ జా, ఒండి మాసిదోసియ ప్రదెసిమ్క వెల్లి జలె దెస్సలోనిక పట్టుమ్తె ఉట్ట అయిల. ఒత్త, యూదుల్చి నబగేరు ఏక అన్యై. ² పవులు, కేన్ పట్టుమ్తె అయిలె, యూదుల్చి నబగేరి గెచ్చుక అలవాట్ కెరన అన్యై. చి ఒత్త కి, తిన్ని సెలవ్ కడన్ల దీసల్ వర్తె తెన్ నబతె గెచ్చ, దేముడుచి కొడెతె తిలిసి రుజువు దెకవ దెకవ బోదన కెర్లన్. ³ కిచ్చి ముక్కిమ్క బెదయిలన్ మెలె,

“దొర్ను జలె రచ్చించుప కెర్తెసా జతో క్రీస్తుక దేముడు తెద్రయెదె. తెద్రయెలె, జో మెర అన్యై జక అన్యై” దేముడుచి కొడె తెన్ పూర్ణమ్ రెగ్లిసి సంగ, “ యేసుయి, దేముడు సంగిల్ క్రీస్తు మెన” తుమ్క ఆవ్ సంగితసి” మెన పవులు సంగిలన్. ⁴ సగుమ్జిన్ నంపజా, పవులు చి సీలయు తెన్ బెదిల. దేముడుక నంపజా నిదానుమ్ తిల గ్రీసు దేసుమ్చ బగ్గర్జిన్, వడ్డె ఒత్తవ వెల్లి సుదల్ తేరిబోదల్ కి ఒగ్గర్జిన్ నంపజల.

⁵ యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్, మాత్తుమ్, గోన జా, పట్టుమ్చ మూర్పుడ్లు సగుమ్జిన్క దెర, జనాబ్ ఒగ్గర్జిన్క సికడ, జా ఒండి పట్టుమ్తె గగ్గల్ కెరయిల. పావులిసి కచితె జతె తిల మెలె, యాసోను మెలె ఎక్కిలెతె. తెదొడి, “పావులిసిక దెర బార్ కెర ఎత్తిజిచి మొక్క తీర్పు కెరుమ్” మెన, జేవ్ వెల్లి సుదల్, జనాబ్, జోచి గెరి గెచ్చ, అల్లర్ కెర్తె, ⁶ గని పవులిసి డీస్తి నాయ్, చి యాసోనుక చి అన్యై బావుడ్లు సగుమ్జిన్క దెర, పట్టుమ్చ అదికారుల్తె ఒగ్గడ నిల. “ఒండి బూలోకుమ్క మార్పుప కెర్ల జేవ్ దొగుల ఇన్యై కి జా కెర, అమ్కయ్ కి మార్పుప కెరుక ఉచర్తె. ⁷ ఈంజో యాసోను జోవయింక బెద, జోవయింక టాన్ దా అన్యై. ‘అన్యై రానో జా అన్యై’, ‘యేసు జో’ మెన ప్రెజల్క సికడ, అమ్చో *కైసర్ రానోచి విలువ కడ, కైసర్ సంగిల ఆగ్గుల్క నే బెదిత రకుమ్లు సికడతె” మెన, కేకుల్ గల. ⁸ ప్రెజల్ ఎత్తి, పట్టుమ్చ అదికారుల్ కి, జా కొడె నూన, బమ్మ జా, ⁹ “జేవ్ దొగుల అన్యై అల్లర్ నే కెర్తి రితి తుయి పూచి జా,” మెన, యాసోనుక బలవంతుమ్ కెర, విడ్డల్ కెర్ల.

బెరయ పట్టుమ్తె పవులు సీలయు బోదన కెర్లిసి

¹⁰ తెదొడి, అందర్ జెతికయ్ బావుడ్లు బేగి పవులుక చి సీలయుక ఒత్త తెంతో ఇదల్ దచ్చెన పక్కచి బెరయ పట్టుమ్తె వట్టె తెద్రయిల. జేవ్ ఒత్త పావ, యూదుల్చి నబగేరి గెల. ¹¹ ఒత్తవ యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్, జలె, దెస్సలోనికతెచ యూదుల్చి కంబ అమ్మయికుమ్ మాన్సుల్ జవుల. చి సర్త తెన్ సుబుమ్ కబుర్ సూన, రోజుక, సత్తిమ్బుద్ది తెన్, ‘పావులిసి సంగితిసి దేముడుచి కొడెతె తిలిన్ తెన్ దస్సె అన్యై గే నాయ్ గె?’ మెన, రుజు కెరంతి రిసా, దేముడుచి కోడు నిదానుమ్ పరిచ్చ కెర్తె తిల. ¹² దస్సి కెర, ‘నిజామ్’ మెన, జోవయింతె ఒగ్గర్జిన్ యూదులు యేసుక నంపజల. నంపజలన గ్రెకుదేసిమ్చ వెల్లెల సుదల్ చి తేరిబోదల్ సగుమ్జిన్, చి మున్పుబోదల్ కి ఒగ్గర్జిన్ నంపజల.

* 17:7 17:7 ‘కైసర్ రానో’ ‘నిజరు రా’ కి ‘వెల్లి రానో’ కి మెనల; ‘కైసర్’ మెలె గ్రెకు బాన తెన్ బెదితయ్, ‘నిజరు’ మెలె ఇంగ్లిస్ తెన్ బెదితయ్, ‘వెల్లి రానో’ మెలె తెలుగు తెన్ బెదితయ్.

13 గని, దెస్సలొనీక మెలి పవులీని అగ్గె గెచ్చ తిలి పట్టుమచ కోప్పమ్ జల యూదుల్, పవులుక, 'ఒత్త బెరయ పట్టుమతె కి నుబుమ్ కబుర్ సూనయతయ్' మెన సూన తా, బెరయతె ఉట్ట జా, జోవయించి సొంత పట్టుమతె కెర్రి రితి, ప్రైజల్చి జనాబ్క సికడ అల్లర్ కెరవుక ములితి నాయ్. 14 'అల్లర్ నీడ్పు నాయ్' మెన, "నముర్దుమ్ పక్క ఉట్ట గో" మెన పవులుక బావుడ్లు తెద్రయల. సీలయ, తిమోతి తెన్ జా పట్టుమతె తాఁ గెలో.

15 ముదెన, పవులుక బోడొవ దెతస జోవయింక నముర్దుమ్ సొడిచి ఏదెస్సు మెలి పట్టుమ్ ఎద కడ నిల, చి ఒత్త పాచ, "బే బేగి అంచితె ఉట్ట జా" మెన, పవులు సీలయక చి తిమోతిక కబుర్ రెగిడ్డికయ్, "న దెమదె" మెన జోవయింక బోడొవ దా తిలస జా ఉత్తుమ్ నజ, జోవయించి దెస్సలొనీక పట్టుమతె బుల గెల.

ఏదెస్సు పట్టుమతె పవులు కెర్రి బోదన

16 పవులు ఏదెస్సు తా, సీలయక చి తిమోతిక రకితె తా, 'దేముడ్లుచ బొమ్మల్ ఇన్నె ఒగ్గర్ అస్తి' మెన దెక తా, 'తప్పు కెర్రితె' మెన, పెట్టి ఒగ్గర్ దుకుమ్ జా, 17 యూదుల్చి ఎత్తి, సబగెగి గెచ్చ యూదుల్ తెన్ చి దేముడుక నిదానుమ్ తిల వేర మాస్సుల్ తెన్ లట్టబ లట్టబ బోదన కెర్రి తా. అయితర్ తెంతో సుక్కర్ ఎద, రోజుక పట్టుమచి సంతవీదె గెచ్చ, ఒత్త దస్సుల్ జల సుదల్ తెన్ లట్టబ లట్టబ బోదన కెర్రి తిలన్.

18 ఒత్త సంతవీదె ఏక్ దీసి, ఎపికూరీయ చి స్ట్రాయిక్ మెల అలవాట్చ పండితుల్ సగుమ్జన్ జో తెన్ దస్సుల్ జల. జోవయింతె సగుమ్జన్ కిచ్చొ మెల మెల "ఈంజొ బుల్లోసా కిచ్చొ తెల్విచి సంగెద గే నాయ్ గే దెకుమ్" మెన ఉచర్ల. అన్నె సగుమ్జన్, "వేర దేసిమచ దేముడ్లు చి రిసా సికడ్డయ్" మెల. జేవ్ కిచ్చొక ఇసి మెల మెల, పవులు యేసుచి రిసా, జో ముర అన్నె జేవ్ జలిన్చి రిసా సికడ్డె తిలో. 19 తెదొడి పవులుక దెర, 'అరీయొపాగు' మెలి జోవయించి నబ కెర్రి టాన్తె జోవయింక కడన కెర, "తుయి కెర్రి బోదనచి రిసా అమ్క పూర్తి అర్దుమ్ సంగు. 20 ఆమ్ నేన్ల కొడొ అమ్క సూనయతని, చి జా అర్దుమ్ సూనుక ఇస్టుమ్ జతనుమ్" మెన సంగిల. 21 జా ఏదెస్సు పట్టుమచ, చి ఒత్త గోతు జెతనచి అలవాట్ కిచ్చొ మెల, నొవ కొడొ, నొవ కబుర్లు సంగుక జవున్, సూన్తె తంక జవున్, జోవయింక అస. ఎత్తి ములల, గని జయ్యి అలవాట్ జోవయింక ముక్కిమి.

'అరీయొపాగు' నబతె పవులు కెర్రి బోదన

22 పవులు 'అరీయొపాగు' మెలి కెర్రి టాన్తె నెడిమి టీవొజ, "ఒ ఏదెస్సు పట్టుమచ మాస్సుల్, దేముడ్లు మెలనచి రిసా తుమ్ ఒగ్గర్ ఉచర్లను మెన, ఆవ్ దెకితని. 23 ఆవ్ జెతికయ్ పట్టి తుమ్ జొక్కర్ గుడివొ గల్ల దెకిలయ్. ఎత్తివాట్ అస్తి. జేవ్ గుడివొ మొత్తుమతె కేన్ దేముడుక పూజ కెర్రి టాన్ తిలిసి ఏక్ దెకిలయ్ మెల, 'అమ్ నేన్లొ దేముడుచి పూజ కెర్రి టాన్ ఈంజ' మెన ఏకతె రెగ్గ అస్సున్. తుమ్ అర్దుమ్ నేన్తె జొక్కర్ జో దేముడుచి రిసా తుమ్క సూనయిందె.

24 "జో దేముడు కేన్ దేముడు మెల, ఈంజ లోకుమ్ జెర్లవ కెర, లోకుమతె తిలిసి ఎత్తి కి జెర్లయిలోసా. జో పరలోకుమ్క బూలోకుమ్క వెల్లో. ప్రబు, చి మాస్సుల్ తెయార్ కెర్రి గుడివొతె జో తయ్ నాయ్. 25 అమ్ మాస్సుల్ జోక కిచ్చొ తెయార్ కెర్రి జోక లాబుమ్ నాయ్. జోక కిచ్చొ కొత్తు నాయ్. ఎత్తిక జేవ్ దెతోసా, ఎత్తిక జయడ్డెసా జో, దొర్కు జతిసి ఎత్తి దొర్కు కెర్రిసా జొయ్యి. 26 ఎత్తి దేసిమలచ మాస్సుల్క ఎక్కి రితి, ఎక్కి మొదొల్ తెంతో జో జెర్లవ అస్సి. జో ఉచర, వేర వేర కాలామలు దా, 'ఈంజేవ్ మాస్సుల్ ఇన్నె జతు, జేవ్ మాస్సుల్ ఒత్త జతు' మెన, ఈంజ బూలోకుమతె ఎత్తిజిన్క జతి టాన్, జొయ్యి దా అస్సి.

27 ఎత్తిజిన్క 'అంక అస జా చజుతు, అంచి తెన్ బెదుతు' మెన జో పరలోకుమచొ ఎత్తి జెర్లవ కెర్రి దేముడు అవ్కానుమ్ దా అస్సి. గని ఎత్తి మాస్సుక జో పాసి అస్సి, జేవ్ నేన్లె కి, జాన్లె కి. 28 ఆమ్ జతి సెక్తి, ఆమ్ ఇండితి సెక్తి, ఆమ్ జెర్రితి సెక్తి, కచితె మెల, జో తెయి. 'ఆమ్ నిజమి జోవయించ బోదల్' మెన తుమ్చ సొంత పండితుల్ సగుమ్జన్ కి రెగ్గ అస్సి.

† 17:13 17:13 నెంజెలి 'ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు దిలి సుబుమ్ కబుర్'.

29 “పరలోకుమచో ఎత్తి, జెర్మయిలో దేముడుచ బోదల్ జమదె జలె, జో కిసి బజార్ పొలిక గే, వెండి పొలిక గే, వత్తురు పొలిక గే, మాన్సు కెర్లె కేన్ పొలిక గే, మాన్సు తెయార్ కెర్లె కేన్ పొలిక గే, జయెదె? జయె నాయ్.

30 “అగ్గె మాన్సు నేన్ని పొది దస తప్పుల్ కెర్లెన్చి పాపుమ్ జో దేముడు వయడె నాయ్. గని ‘ఒండి లోకుమ్చ మాన్సుల్ అస్సె జోవయించి పాపుమ్ ఒప్పున, జేవ్ కెర్లె పాపల్క పెట్టి దుకుమ్ జా మార్పుప జతు’ మెన జో అడ్ర దా అస్సె. 31 కిచ్చొక మెలె దేముడు టీవో కెర్లె మాన్సుచి అత్తి ఒండి లోకుమ్చ ఎత్తిక ‘సత్తిమ్ జా అస్తి గే పాపుమ్ తెన్నె అస్తి గే’ మెన జో సత్తిమ్ తెన్ తీర్పు కెరుక ఏక దీన్క నిసాన అస్సె. మొర్ల మాన్సు తెంతో జోక ఉట్టయ్లి రిసా జా నంపజంక మెన అమ్క రుజుచా దా అస్సె.” 32 ఎక్కిలోక ‘మొర్లె కి అస్సె జియె అస్సె’ మెన నూన, సగుమ్జెన్ ఆసెల. గని అస్సె సగుమ్జెన్, “అస్సెక్ నుట్టు ఇన్నెచి రిసా అమ్క బోదన కెర్లె జలె, నూనుమదె” మెలె.

33 తెడొడి పవులు జేవ్చి నెడెమె తెంతో ఉట్ట గెలన్. 34 గని సగుమ్జెన్ జోచి పట్టి గెచ్చె ప్రబుక నంపజలె. జోవయింతె అరేయొసాగెగు మెలి ఒత్తచి సబతె వెన్తో దియొనూసియు, పడ్డో, నంపజలి ఎక్కి కొన్నె మెలె, దామరి మెలిసి. జోవయింతెన్ అస్సె సగుమ్జెన్ కి నంపజలె.

18

కొరిండ్ పట్టుమతె పవులు కెర్లె బోదన

1 ఒత్త తెంతో ఏదెన్ను పట్టుమ్ తెంతో బార్ జా, పవులు కొరిండ్ పట్టుమతె అస్సె ఉట్ట గెలన్. 2 ఒత్త పాచ, అకుల మెలొ యూదుడు ఎక్కిలో తెన్ దస్సుల్ జలొ. జో పొంతు ప్రదేసిమి జెర్మిలోసా. జో, ప్రిస్కొల్ల మెలి తేర్మి తెన్, దొగుతెర జా దొరతి ఇటలీ దేసిమెచి రోమ పట్టుమ్ తెంతో ఉట్ట జా అస్సి. యూదుల్ ఎత్తిజెన్ అమెచి రోమ పట్టుమ్ ముల ఉట్ట గెతు, ఒత్త ఏలువ కెర్లె క్లొదియ రాసె అడ్ర దా అస్సె. పవులు జేవ్ దొగుతెరచి గెరి గెలన్, చి జోవయింతెన్ లట్టల్లన్. 3 పవులు, అకుల ఎక్కి కామ్ కెర్లెన జవుల, చి రిసా, పవులు జోవయింతెన్ బన జలొ, చి జేవ్ బెద కామ్ కెర్లె తిల. జేవ్ టంబుగుడ్డల్ తున తెయార్ కెర్లెసి. 4 జా పొదుల్, ఎత్తి సెలవ్ కడన్ల దీసి, పవులు యూదుల్చి సబగెరి గెచ్చె, దేముడుచి కొడొతె తిలిసి రుజు దెకవ యేసుక్రీస్తుచి రిసా యూదుల్క కి గ్రీసు దేసుమ్చ సుదల్క కి బోదన కెర్లె తిలొ.

5 సీలయు చి తిమోతి మాసిదోనియ తెంతో ఉట్ట అయ్లి పొది, పవులు కిచ్చొ కెర్లె తిలొ మెలె, “దేముడు ‘తెద్రయిందె’ మెన సంగిలో రచ్చించువ కెర్లెసా జతో క్రీస్తు, యేసుయి.” మెన సాచి జా రుజుల్ బెదవ దస్సి యూదుల్క బోదన కెర్లె తిలొ. 6 యూదుల్, మాత్రుమ్, జా బోదన నూనుక నెన కెర, ఒప్పితి నాయ్, చి జోక దూసువ కెర్లె. జేవ్ దస్సి జతికయ్, “తుమ్ సానెనుమతె గెలె తుమెచి పూచి. తుమ్క సుబుమ్ కబుర్ నూనవుక అంచి పూచి, కుట్టవన అస్సి అంచి పూచి నాయ్. అస్సె తెంతో యూదుల్ నెంజిలసతె గెచ్చె సుబుమ్ కబుర్ నూనయిందె” మెన, ‘ఇన్నెచి దూడి కి లంబున్ నాయ్’ మెలి గుర్తుక, జోచ పాలల్ పంట్ల కెర, 7 సబగెర్ ముల బార్ జా “ఇన్నెయి బోదన కెర్లె తయిందె” మెన, సబగెర్ సాడిచి గెరి గెలన్. జా గేర్, తితియు యూస్టు మెలొ యూదుడు నెంజిలొ రోమియుడుచో గేరు. గని దేముడుక జో నంపజా జోకయ్ బక్కి కెర్లెయ్. 8 జా పొదుల్, యూదుల్చి సబగెర్చొ ఎజిమాని జలొ క్రీస్తు యేసుప్రబుక నంపజలొ. జో, జోవయించి గెరచ ఎత్తిజెన్, ప్రబుక నంపజలె జా కొరిండ్ పట్టుమ్చ యూదుల్ నెంజిలె మాన్సుల్ ఒగ్గెరెజెన్ కి, నంపజా, బాప్తిసుమ్ సజన్ల.

9 ఏక రాతి, ప్రబు సిమ్ తెన్ పవులక, “తుయి బి నాయ్. అంచి సుబుమ్ కబుర్ తుయి నూనయ్తె తా. తుక్లె తంక నాయ్. 10 ఆవ్ తుక తోడె అస్సి, చి కో తుక కిచ్చొ ప్రమాదుమ్ కెర్లె నాయ్. ఈంజె పట్టుమ్చ మాన్సుల్ ఒగ్గెరెజెన్ అంచి రిసా నూన నంపజంక అస్సె” పవులక ప్రబు సంగెలన్. 11 ఒత్త తెంతో వెర్సెక్ ఆదు ఎద పవులు జా కొరిండ్ పట్టుమ్తె తా, దేముడు దిలి యేసుచి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ తిలిసి ఎత్తి ప్రెజెల్క సికయ్తె తిలన్.

12 జా ఒండి అకయ ప్రదేసిమక గల్లియోను మెలోసా అదికారి జా తతికయ్. యూదుల్ ఎక్కి గోనతెన్ పవులుక దెర, అదికారిచి గెరి ఆన, 13 “అమచో దేముడు మోసి తెన్ దిలి ఆగ్గల్తె తిలి రితి దేముడుక బక్తి కెర్తెనెత నాయిమి నెంజిలి అలవాల్ బెదయ్తి ప్రైజల్క ఈంజో సికయ్తయ్” మెన, నింద కెర్తె.

14 పవులు జబాబ్ దెంక ఉచల్లో, గని బేగి గల్లియోను యూదుల్క, “ఈంజో మాన్సు కిచ్చొ జుప్సన్ నేరిమ్ కెర్తొ జలె, తుమ్ యూదుల్ సంగితి తీర్పు నూనుక బెదితి, 15 గని, ఈంజ కిచ్చొ నేరిమ్చి నెంజె. తుమ్ యూదుల్చో దేముడుక జోక్రొ అలవాల్చి రిసాచి తగు ఈంజ, రిత కొడెచ అర్తల్చి తగు. ఇన తగుల్ అచ్ నూనుక నెసి” మెన, 16 తీర్పు కెర్తి టాన్ తెంతో జోవయింక ఉదడ్డన్. 17 ఒత్త బెర తిల జనాబ్ యూదుల్చి నబక అదికారి జలో సాస్తెనేసుక దెర, తీర్పు కెర్తి టాన్చి పురెతో జోక దెబ్బల్ పెట్ట. గని గల్లియోను అదికారి తుక్తె తిలో.

ప్రిస్కిల చి అకుల తెన్ పవులు ఎపెసు పట్టుమ్ ఎద గెలిసి

18 పవులు అన్నె ఒగ్గర్ దీసల్ ఒత్త తా, బావుడ్తుతె సెలవ్ నజన, సిరియ ప్రదేసిమి గెచ్చుక మెన బార్ జలో. జో తెన్ ప్రిస్కిల చి అకుల, డొగుతెర, గెల. వట్టి గెచ్చ, కెంకేయ్ పట్టుమ్తె పవులు నెండి ఉత్తవల్లో, దేముడుక ఆతు ఉక్కుల గడియ నెండి ముల తిలన్చి రిసా. 19 జలె, కెంకేయ్తె ఓడతె వెగ, నముద్దుమ్ జీన, ఎపెసుచి రేవుతె పాచ, ప్రిస్కిల చి అకులక ముల దిలన్. జో యూదుల్చి సబ గెరి గెచ్చ, యూదుల్ తెన్ లట్టబ యేసుచి రిసా “జోయ్యి దేముడు తెద్దయ్లో క్రీస్తు రచ్చించుప కెర్తొసా” మెన రుజ్జుల్ దెకవ సికడ్డ. 20 “అన్నె నగుమ్ దీసల్ అమ్చి తెన్ తా”, మెన, జోక బలవంతుమ్ కెర్తె గని “దన్నె నే జయ్.” మెలన్. 21 గని, బార్ జలి పొది, “దేముడుచి సెలవ్ తిల, కెయ్యక జుప్సన్ తుమ్తె అన్నె జెయిందె” మెన సంగ, ఓడతె అన్నె వెగ, ఎపెసు పట్టుమ్ ముల ఉట్ట గెలో. 22 వెల్లి నముద్దుమ్ జీన, యూదయ ప్రదేసిమ్చి కైసరియ రేవుతె బుల జా, ఓడ తెంతో ఉత్త జా యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె ఇండ గెచ్చ, ఒత్తవ బావుడ్తు తెన్ దన్నుల్ జా, బుల జా, ఓడతె అన్నె వెగ, సిరియ ప్రదేసిమ్చి అంతెయింకయ పట్టుమ్తె ఉట్ట గెలో.

23 ఒత్త నగుమ్ దీసల్ తా, అన్నె బార్ జా, దూరి దూరి బుల వేర వేర పట్టుమ్లుతె గెచ్చ, జో అగ్గ గెచ్చ తిలి గలతీయ ప్రదేసిమి చి పుగియ ప్రాంతుమ్లుతె గెచ్చ, సిస్సుల్క అన్నె సికడ సికడ బోదన కెర్తికయ్, జేవ్ అన్నె నిదానుమ్ దయిరిమ్ జల.

అపొల్లో ఎపెసుతె బోదన కెర్తిసి

24 మదెనె, ఐగుప్తు దేసిమ్చి అలెక్సంద్రియ పట్టుమ్చో అపొల్లో మెలో యూదుడు ఎక్కిలో, ఆసియా ప్రదేసిమ్చి ఎపెసు పట్టుమ్తె ఉట్ట జా అన్నె. బోదన కెరుక, జలె, కొడె చెంగిల్ బెదఎదె, చి దేముడుచి కొడెతె తిలిసి చెంగిల్ జానె. 25 అగ్గ తెంతో, యేసు ప్రబుతె రచ్చన జుతినచి బోదన నూన నంపజా అన్నె, చి ‘వేర మాన్సుల్క నూనయిందె’ మెన, ఒగ్గర్ ఆన జా అన్నె. యేసుచి రిసా దేముడుచి కొడెతె సంగిలిసి చెంగిలి సరిగా బోదన కెరెదె. గని బాప్తిసుమ్చి కోడు, జలె, ఎక్కి యోహాను పానితె బాప్తిసుమ్ దెతె తిలి అలవాల్ జో జానె, గని యేసుక్రీస్తుచి నావ్ తెన్ చి జోచి ఆత్మ తెన్ చి బాప్తిసుమ్చి రిసా, కో జోవయింక సంగుక నేతయ్.

26 జో, యూదుల్చి సబగెరి దయిరిమ్ తెన్, యేసుచి రిసా ‘దొర్కు జలో రచ్చించుప కెర్తొసా జలో క్రీస్తు జయెదె’ మెన బోదన కెరుక దెర్లన్. గని ప్రిస్కిల చి అకుల నూన కెర, జోవయింక గెరి కడన కెర దేముడు దొర్కు కెర్తి రచ్చన వాటుచి రిసాచి నుబుమ్ కబుర్తె జో నేన్లిసి ఎత్తి సాస్టుమ్గ సికడ్డ. 27 జో అకయ ప్రదేసిమ్తె గెచ్చుక ఇస్టుమ్ జలన్, చి ‘చెంగిలి’ మెన, ఎపెసుచ బావుడ్తు ఒప్పన, “గో” మెన సంగ, “ఇన్నెక బెదవన” మెన అకయతెచ సిస్సుల్క ఉత్తుమ్ రెగ్గ, జోచి అత్తి తెద్దయ్ల. పడ్డొ, జో నముద్దుమ్ జీన ఒత్త పాచ, దేముడుచి దయచి రిసా యేసుక నంపజలనక జో ఒగ్గర్ తోడు కెర్లన్. 28 యూదుల్ వేర సంగిలే కి, ఎత్తిజన్ నూన్తి రితి, దేముడుచి కొడెతెచ తిలిసి కొడె వెంబ కెర, “యేసుయ దేముడు తెద్దయ్లో దొర్కు జలో రచ్చించుప కెర్తొసా” మెన రుజ్జుల్ దెకయ్లో.

19

పవులు ఎవెనుతె ఉట్ట అయిలినీ

1 అపొలోో ఒత్త అకయ ప్రదేసిమిచి కొరింది పట్టుమతె తతికయ పవులు, డొంగుర్ దేసిమ్ వాట్ ఉట్ట జా, ఎవెను పట్టుమతె అయిలన్. నగుమ్జిన్ సిస్సుల్ తెన్ పవులు దస్సుల్ జలన్, 2 అన్యె, జోవయింక, “తుమ్ సంపజలి పొది, దేముడుచి నుద్ది తిలి ఆత్మ తుమ్చి పెట్టి జెతికయ నజన్లదు గ?” మెన పుసిలన్. జేవ్, “నాయ్. జో ఆత్మ ‘అస్సె, మాన్సుక దొర్కు జయెదె’ మెన ఆమ్ కెయ్యె నూనుమ్ నాయ్” మెన సంగిల. 3 జలి పవులు, “దస్సి జలి, కేన్ బాప్తిసుమ్ నజన్లదు?” మెన పుసిలన్. 4 “యోహాను బోదన కెల్లె బాప్తిసుమ్” మెన, జబాబ్ దిల. జాకయ, పవులు జోవయింక, “యోహాను బాప్తిసుమ్ కెల్లెసి కిచ్చొచి రిసా మెలి, తుమ్ కెల్లె పాపల్చి రిసా పెట్టి దుకుమ్ జా, అంచి పడ్డె జెతోసాక సంపజా బోదన కెల్లె తిలన్. జా బుద్ది మార్పుప జతి గుర్తుకయ బాప్తిసుమ్ దెతె తిలన్. కచి రిసా ‘అంచి పడ్డె జెతోసా’ సంగితె తిలో మెలి, యేసుచి రిసాయి” మెన పవులు సంగిలన్. 5 జేవ్ సిస్సుల్ నూన, యేసుప్రబుచి నావ్ తెన్ బాప్తిసుమ్ నజన్. 6 పడ్డె పవులు జోవయింక ఎక్కెక్క బోడి చడ ప్రార్లన కెల్లెన్, చి దేముడుచి నుద్ది తిలి ఆత్మ జోవయించి పెట్టి అయిలిచి రిసా, జేవ్ అగ్గె నేన్ల వేర వేర బాసల్ తెన్ లట్టబ్బ, చి చోడి పుట్టవ, ప్రబుచి ఆత్మ సికడ్ల కబుర్లు సంగుక దెర్ల. 7 జేవ్ రహారమి బారజిన్ తిల.

8 పడ్డె పవులు యూదుల్చి నబగెరి గెచ్చుక దెర, తిన్ జొన్నొ ఎద దేముడుచి రాజిమతె బెదితినచి రిసాచి నుబుమ్ కబుర్ సబతె బోదన కెర కెర, దేముడుచి కొణాతెచ కొణొ రుజ్జుల్క బెదవ, దయిరిమ్ తెన్ బోదన కెల్లె తిలన్. 9 యూదుల్తె నగుమ్జిన్ రాడ్ జివ్ తిల, చి నత్తిమ్ నూనుక నెన కెర, పట్టుమచ ప్రజల్చి మొక్కె ‘యేసుక్రీస్తు దొర్కు జలి రచ్చన వాట్ జలి’ మెన ఒప్పన్ తి చి రిసా ‘అబద్దుమ్’ మెన, సికడ్లె తిల. జాకయ యూదుల్క సికడుక ముల దా, యేసుక సంపజత సిస్సుల్క అజయి కడన, తూరన్ను మెలో ఎక్కిలోచి వెల్లి గేరుతె రోజుక గెచ్చ, దేముడుచి కొడు బెదవ బెదవ, పవులు బోదన కెల్లె తిలన్. 10 దొన్నె వెర్నల్ ఎద, పవులు ఒత్త ఎవెనుతె సికడ్లె తిలో, చి జా ఒండి ఆసియా ప్రదేసిమిచ మాన్సుల్, ఇన్దుమ్ తిల యూదుల్ కి, గ్రీసు దేసిమిచక కి, ప్రబుచి నుబుమ్ కబుర్ నూన్ల. 11 పడ్డె, పవులుచి అత్తి దేముడు అద్దుతుమ్చ వెల్లెల కమె జగ్గు కెల్లె తిలన్. 12 మాన్సుక జొర్లల్ తిలి, కో గే పవులు దెర తిల రుమాలు జలికు, కచ్చెలివో జలికు, జేవ్ జొర్లొ తిల మాన్సుల్క నా దిలి, జొర్లొ తిల గెచ్చెదె, బూతుమ్ దెర తిల, ములెదె.

13 జా పొదొలి బుల బుల, బూతల్ ఉదడ్ల యూదుల్ నగుమ్జిన్ అవ్వె కెర యేసుప్రబుచి నావ్ దెరుక దెర, “పవులు బోదన కెల్లె యేసుచి నావ్ తెన్ బార్ జా గో!” మెన బూతల్క ఉదడుక దెర్ల. 14 జోవయింతె నగుమ్జిన్, స్కవ మెలో యూదుడు ఎక్కిలోచొ నత్తుజిన్ పుత్తర్పులు. స్కవ, ఎత్తిక వెల్లొ వూజరి జయెదె.

15 జేవ్ నత్తుజిన్ జోవయింక పుత్తర్పులు, దస్సి యేసుచి నావ్ దెర ఏక్ బూతుమ్ ఉదడుక దెర్ల, బూతుమ్ జబాబ్ దా జోవయింక, “యేసుక జాని, పవులుక జాని గని తూమ్ కొన్న?” మెలన్. 16 చి బూతుమ్ దెర్లొ జో మాన్సు జేవ్ ఉదడుక ఉచర్లనచి ఉప్పిరి నిగ జా, సేడవ, జిన్లన్, చి జేవ్ నత్తుజిన్ దెబ్బల్క, జో గేర్ తెంతొ డుమ్డయ్ నిగ గెల.

17 జా ఎవెను పట్టుమచ ఎత్తిజిన్ యూదుల్క, గ్రీసు దేసిమిచక, జా జగ్గు జలిసి జాన్సిసి, చి ‘యేసుచి నావ్ వెల్లి, ఆరి దెరుక నెంజె’ మెన చిన, బియఁ గెల. 18 పడ్డె, జోవయింతె నొవర్ సంపజలన ఒగ్గెరిజిన్ జా కెర, జేవ్ కెల్లె పాపల్ ఎదార్దుమ్ ఒప్పన్ల. 19 జోవయింతె ఒగ్గెరిజిన్ అగ్గె తెంతొ నయ్తానచ మాయకమె కెర్లన జా తిల. జేవ్ అప్పె జోవయింక పున్లకములు గట్ట ఆన కుడవన, ఎత్తిజిన్చి మొక్కె డయ గెల. జేవ్ డయ గెల పున్లకల్ మొత్తుమచి విలువ లెక్క కెర్ల, కెడ్డిచ జల మెలి, యాబయ్ వెయిలు వెండి బిల్లల్ చి విలువ జల. 20 దస్సి, ఒండి జా ప్రొంతుమతె నుబుమ్ కబుర్ నూనయ్ జలి, చి ఒగ్గెర్ ఒగ్గెరిజిన్ మాన్సుల్ ప్రబుక సంపజా మార్పువ జల.

21 ఈంజ ఎత్తి జగ్గు జలి పడ్డె, ప్రబుచి ఆత్మ జోవయించి పెట్టి సికడ్డికయ, “మాసిదోనియచి వాటు, పడ్డె అకయ వాటు గెచ్చ యెరూసలేమతె గెచ్చిందె, చి ఒత్త గెలి, రోమ్తె కి ఆవ్ గెచ్చుక అస్సె” మెన పవులు ఒప్పన్లొ.

22 జా పొదులె, పవులుచి కామ్తె బెదితె తిల తిమోతి చి ఎరస్సు జత మాన్సుల్క జోక అగ్గె మాసిదోనియతె తెద్రవ, పవులు ఆసియా ప్రదేసిమచి జా ఎవెసు పట్టుమతె అన్నె గడియ తా గెలో.

క్రీస్తుక సంవజతి రిసా అరైమి దేవిక జోకర్తన అల్లర జలిసి

23 జా పొదులె, యేసుక్రీస్తుక సంవజా రచ్చన జతి * వాటుచి రిసా తగు జలి. 24 కిచ్చొక మెలె, సరాబు జలో దేమేత్రి మెలోసా అరైమి దేవిక జోకర్త బొమ్మల్ వెండి సామనక తెయారొ కెర్తయ్, చి జోపయింక, జోపయించి కామ్తె బెదితి సరాబుల్క లాబుమ్ ఒగ్గర దొర్కు జతె తయెదె. 25 జో ఏక దీసి జోతె కామ్ కెర్తనక ఎక్కితె బుకారా కెర, అన్నె సరాబుల్క బుకారా, జోపయింక, “ఈంజ అమచి కామచి రిసా అమక లాబుమ్ చెంగిల్ దొర్కు జతయ్, చి చెంగిల్ జతనుమ్. 26 గని అమచి ఎవెసుతె కి అమచి ఒండి ఆసియా దేసిమ కి, మాన్సుల్ తెయారొ కెర్త దేముళ్లు బొమ్మల్ దేముళ్లు నెంజతి, మెన, ఈంజో పవులు సికడ అన్నె, చి అమచి అలవాబ్ ఒగ్గర ఒగ్గరజన్ ముల్లి రితి జో మార్పువ కెర అన్నె మెన తుమ్ దెకితను, నూనతను. 27 జలె, ఈంజ అల్లర నే పిట్టయలె, అమచి కామ్ నిస్టోరుమ్ జయెదె. జా, దన్నె అన్నె, అమచి వెల్లి అరైమి దేవిక ఒండి ఈంజ ఆసియా దేసిమచ, ఒండి లోకుమచ జోకర్తతి. ఇన్నెచి గుడి ఆరి పాడె జలె, ఇన్నెచి విలువ గెచ్చాదె” మెన సికడన్. 28 జేవ్ సరాబుల్ నూన, ఒగ్గర కోపుమ్ జా, “అమచి ఎవెసుచి వెల్లి అరైమి దేవిక జెయ్యి, జెయ్యి!” మెన, కేకుల్ గలిల. 29 దన్నె, ఒండి పట్టుమ్ గగ్గెల్ జా గెలి. జా పట్టుమ్క నచ్చగావెతె టాన్ మెన, వెల్లి నబ తిలి. గాయయ చి అరిస్తార్కుక మాసిదోనియచ మాన్సుల్, జలె, పవులు తెన్ ఉట్ట జా తిల. జలె, సరాబుల్చి పచ్చెన గెల జా పట్టుమ్చి జనాబ్ జేవ్క దెర, జా నచ్చగావెతె టాన్ తెడిక ఒగ్గడ నిల. 30 “జేవ్క తోడె గెచ్చాదె” మెన, పవులు నచ్చగావెతె టాన్ జనాబ్ తిలిసెతె పెనుక ఉచర్తన్, గని ఒత్తచ సిన్సుల్ ఒప్పతి నాయ్. 31 పడ్డె, పవులుచ గోతుల్ జల జా ఆసియా ప్రదేసిమచ అదికారుల్ సగుమ్జన్, “పోని, జా నచ్చగావెతె టాన్తె పెసు నాయ్, ప్రమాదుమ్” మెన, బతిమాలూ జా కబుర్ తెద్రయలె.

32 జా ఒండి బెర తిల జనాబ్తెచ, జలె, సగుమ్జన్ ఏక కోడు, సగుమ్జన్ వేర కోడు, కేకుల్ గల్లె తిల. జోపయింక ఎక్కి ఉడ్డునుమ్ నాయ్, సిక్కు జా అస్తి. జేవ్ బెర అయలిసి కిచ్చొక గే, జోపయింతె ఒగ్గరజన్ నేన్తి. 33 యూదుల్ జలె, అలెక్సంద్రు మెలో జోపయించో మాన్సు ఎక్కిలోక పురై తెద్రయలె, చి జనాబ్తె అన్నె సగుమ్జన్ కి జోపయింక సికడ్డికయ్, జో పురై జా, ‘నూన’ మెన నయన కెర, దెర్కు సేడ్డ జేవ్ దొగులచి పచ్చెనచి తీర్పు సంగితో. 34 గని ‘యూదుడుయి జో’ మెన అరైమిక జోకర్తన చిన కెర, ఎక్కి అవాడి కెరన, దొన్ని గంటల్ పూర్తి, “అమచి వెల్లి దేవిక జెయ్యి, జెయ్యి!” మెన, కేక గలుక ములితి నాయ్.

35 పట్టుమ్క అదికారి, కస్టనె జనాబ్క ముద్దొ కెర, “అమచి ఎవెసు పట్టుమ్చ పైజల్, తూమ్ నూన. వెల్లి అరైమి దేవిచి గుడి అమచి ఎవెసుతె అన్నె మెన ఒండి లోకుమచ జాన్తి. పడ్డె, ఆగాసుమ్ తెంతో సేడ్డి బొమ్మపత్తుర్ ఇన్నెయ అన్నె మెన ఎత్తిజన్ జాన్తి. జేవ్ దొన్ని అమ్మి రకితనుమ్. 36 జలె, ఈంజ సత్తిమ్క కో ‘అబద్దుమ్’ మెనుక నెతిర్చి రిసా తుమ్ కిచ్చొక గగ్గెల్ జతను? బుద్ది నెంజలితె కిచ్చొ బమ్మ కామ్ తుమ్ కెర నాయ్. సెంతుమ్ కెరన. 37 ఈందె తుమ్ కడ అన్ల ఈంజేవ్ మాన్సుల్ అమచి గుడిచి కిచ్చొ చడితి నాయ్, పాడె కెర్త నాయ్, చి అమచి దేవిక దూసుచ కెర్త నాయ్.

38 “జలె, కచి రిసా గే ఈంజో దేమేత్రి, జోపయింతెన్ తిల సరాబుల్ ‘దావ దెమెదె’ మెన ఉచర్తతి, అదికారిచి నబతె నూనప్పక జయెదె, అమక తీర్పు కెర్తన అస్తి. ఎక్కిలోచి ఉప్పిరి ఎక్కిలో నాయిమ్ తెన్నె తగు కెర్త, జలె, 39 గని, అన్నె వేర బాదల్ అస్తి మెలె, మాములుమ్ తీర్పు కెర్తనతెన్, అమచి పట్టుమ్చి నబతె తగు నూనవయ్ తీర్పు కెరుక అన్నె.

40 “జాగర్త! ఆజి జర్లు జలిన్చి రిసా, ఎవెసు పట్టుమ్చ పైజల్ ఇసి గగ్గెల్ జా ప్రబుతుమ్చి మరియాద కడ్డ, మెన, తుమ్చి రిసా నేరిమ్ వయడుక జయెదె. అమక ఏలుచ కెర్తన అమక పుసిలె, ఆజిచి తగు కిచ్చొ బెదితిసి సంగుక నెత్తుమ్” మెన, పట్టుమ్చో అదికారి జనాబ్క సంగిలన్. 41 సంగ, బెర తిల జనాబ్ ఎత్తిక గెరి తెద్రయలెన్.

* 19:23 19:23 మెలె యేసుక సంవజతికయ్ పరలోకుమతె గెచ్చుక జయెదె మెలె బోదన.

20

పవులు గ్రీకు దేసిమ్తె కెర్లి ప్రబుచి కమె

1 జా పట్టుమ్చి గగ్గల్ కేడ్డికయ్, ఒత్తవ సిస్సుల్క బుకారా, జోవయింక “దయిరిమ్ తా నిదానుమ్ తెన్ తా” మెన సంగ కెర, పవులు జోవయింతె సెలవ్ నజన, మాసిదోనియ ప్రదేసిమి గెచ్చుక, ఓడతె వెగిలన్.

2 సముద్రుమ్ జీన, మాసిదోనియతె పాచ, జా ప్రదేసిమి బుల బుల, ఎత్తిజన్క బోదన కెర, దయిరిమ్ సంగ, జా ప్రదేసిమ్ ఒత్తల్తో జీన గ్రీకు మెన అన్నెక్ నావ్ తిలి అకయ ప్రదేసిమి పాచిలన్. 3 ఒత్త తిన్ జొన్నొ తా కెర, “ఓడతె వెగ సిరియ ప్రదేసిమి అన్నె ఉట్ట గెచ్చిందె” మెన సంగిలె, యూదుల్ జోక అల్లర్ కెరుక కుట్ట కెర అన్ని మెన జో నూన తా, జా వాటు గెచ్చుక ముల, అన్నె మాసిదోనియ వాట్ బుల గెలన్.

4 జోచి తెన్ అన్నె, బెరయ పట్టుమ్చొ పుర్చుచొ పుత్తుసి సోపత్త, పడ్డొ దెన్నులోనిక పట్టుమ్చ, అరిస్తూర్కుక, చి సెకుందు. వడ్డొ గలతీయ ప్రదేసిమ్చి దెర్చొ పట్టుమ్చ, గాయియు చి తిమోతి, పడ్డొ ఆసియా ప్రాంతుమ్చ తుకికు, చి త్రోపిము ఈజిప్ కి గెల. 5 జేవ్, అమ్క అగ్గె గెచ్చు నముద్రుమ్ జీన, ఆసియా ప్రదేసిమ్చి త్రోయ రేవుతె గెచ్చు, * అమ్చి రిసా రకితె తిల. 6 గని మాసిదోనియచి పిలిప్పి పట్టుమ్తె అమ్ పాచ, నే పులయల పోడియొ కతి పండుగు కేడ్డికయ్, ఓడతె వెగ, పాచ్ పొదుల్ ప్రయానుమ్ కెర, త్రోయ రేవుతె ఉత్త, సత్తు పొదుల్ ఒత్త జా పట్టుమ్తె తా గెలమ్.

7 జా †అయితర్ దీసి, నంజె నంగుమ్ సుదల్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ప్రేమ తతి గుర్చుచి అన్నిమ్ బెద కా యేసుచి ఆగ్ బలి జలి గుర్చుచి పోడియొ కా, జా రస్సుమ్ పింక మెన, తిన్ని మెట్టుచి ఏక్ గేరుచి ఉప్పిర్చి మెట్టుచి గదితె బెద తిలమ్, చి ‘కలిక ఉట్ట గెచ్చిందె’ మెన తా, ఒత్త బెర తిలనక పవులు బోదన కెర కెర, సొక్కు ఎద సికడె తిలన్. 8 అమ్ బెర తిలి జా గదితె, ఒగ్గర్ దివ్నొ లగితె తిల. 9 ఇతుకు మెలో ఉబెడొ ఎక్కిలో కిట్టి ఉప్పిర్ వెన తిలన్. ఒత్త వెసిలె, పవులు అన్నె ఒగ్గర్ సేపు బోదన కెర్లె తతికయ్, జో ఉబెడొ జుమ కెర, పూర్తి నిజ గెలన్. వెసుక నెత్త కెర, జా ఉప్పిర్ తిలి మెట్టుచి కిట్టివాల్ ఎట్టొ సిడ్లన్, చి జోక ఉక్కుల్క గెలె, మొర గెచ్చు అన్నె.

10 పవులు, ఉత్త గెచ్చు, వంపొ జా అత్తో తెన్ అమ్డ కెర ఉబెడొక గుండెతె వెలన, తిల మాస్సుల్క దెక, “తుమ్ బియః నాయ్. జోచి జీవు జోచి వెట్టి అన్నె” మెన దయిరిమ్ సంగిలన్. 11 తెదొడి పవులు, తిల మాస్సుల్ తెన్ జా గదితె అన్నె వెగ, జా పోడియొ కా జా రస్సుమ్ పియ, జా ప్రేమ అన్నిమ్ కెర తా, కుకుడొ వాసెనె ఎద బోదన కెర్లన్, చి వెందలి ఉట్ట గెలన్. 12 జో ఉబెడొ, మాత్త్రమ్, చెంగిల్ జలన్, ‘మొర గెలోసా జిప్ జలన్’ మెన, ఒగ్గర్ నర్లనంతోనుమ్ తెన్ జోక గెరి నిల.

ఎవెసుతెచ సుదల్తె సెలవ్ కడన్సిసి

13 అన్ను రేవు ఎద గెచ్చుక మెన, బార జలమ్. పవులు, మాత్త్రమ్, “ఇండ గెచ్చిందె” మెంతియ్, ‘ఒత్త అన్నుతె ఓడతె వెగడుమ్చె’ మెన, అమ్ ఓడతె వెగిలమ్. 14 పవులు ఇండ జా అమ్చి తెన్ అన్నుతె దస్సుల్ జతికయ్, జోవయింక ఓడతె వెగడ, మెతులేనే మెలి వెల్లి డిబ్బైతె అయిలమ్. 15 ఒత్త తెంతొ ఓడతె అన్నె బార జా, అన్నెక్ దీసి, కీయొసు మెలి డిబ్బొ ఒత్తల్తో పాచ, అన్నెక్ దీసి ఆసియా ప్రదేసిమ్చి మిలేతు రేవుతె ఉత్తిర్లమ్.

16 ఎవెసుతె గెచ్చుమ్ నాయ్, పవులు నెసిలన్. ఒత్త గెలె, జా ఆసియా ప్రదేసిమి సగుమ్ దీనల్ తంక జలె, యెరూసలేమ్తె పాచుక వాయిద జయెదె. తెర్లె, వెంకెకొస్తు పండుగు దీసి యెరూసలేమ్తె పాచ తయిందె మెన, పవులు ఆన జా అన్నె.

17 జాకయ్, మిలేతుతె తా, ‘ఎవెసు పట్టుమ్చ నంగుమ్చ వెల్లెల మాస్సుల్ ఇత్తల్ జెతు’ మెన, కబుర్ తెద్రయిలన్. 18 జేవ్ జోచి పుర జెతికయ్ పవులు జోవయింక ఇసి మెలన్. “ఆవ్ తోలితో ఆసియాతె ఉట్ట అయిలిసి తుమ్ ఏద కెర్లె. జా కెర, తుమ్చి తెన్ జితె తాః గెలయ్. 19 ఒత్త తా, కిచ్చొ బడాయ్ నే ఉచరంతె, ‘ప్రబుక నంపజతు’ మెలి ఆనక ఏడ ఏడ, యూదుల్చ కుట్టల్చి రిసా సైమల్ సేడ సేడ ప్రబుచి సేవ కెర్లె తిలిసి తుమ్ జాన్సు. 20 గని దన బాదల్ సిడ్లె కి, కామ్క జెతికయ్ కిచ్చొ జలెకి, నే ముల్లె నిదానుమ్

* 20:5 20:5 ‘అంక’ మెలి, ఈజిప్ ‘బారికల్’ పుస్తకమ్ రెగిడ్లొ లూకా. ఇన్నె తెంతొ పవులు తెన్ జో అన్నె బులుక దెరెదె. † 20:7 20:7 సత్తు పొదుల్తె అగెచి దీసి

తెన్ తుమ్మక నీకడై తిలయ్, చి నబగెరి ఎదార్దుమ్ కి, గెరల్ గెరల్ బుల కి, బోదన కెర్తై తిలయ్. 21 దస్సి, యూదుల్క కి గ్రీసు దేనిమ్మచ సుదల్క కి, 'తుమ్ కెర్తై పావల్చి రిసా పెట్టి దుకుమ్ జా, దేముడుక నిదానుమ్ జంక, చి ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుక నంపజంక ముక్కిమ్' సాచి సంగితై తిలయ్.

22 "అప్పై, ఒత్త కీసి జయిందె గే నేని, గని ప్రబుచి ఆత్మ అంక పెట్టి కచితుమ్ సంగిల్ రిసా, ఆవ్ యెరుసలేమితై ఉట్ట గతసి. 23 గని కిచ్చో జాని మెలై, ఒత్త గెలై, జేలి జతిసి, సైముల్, అంక పిట్ట నాయ్ మెన, ఆవ్ కేన్ పట్టుమ్తె గెలై కి, దేముడుచి నుద్ది తిలి ఆత్మ అంక నీకయ్తయ్. 24 గని, ఆవ్ జలి కి మొర్లై కి బాద నాయ్. అంచి జీవుక విలువ దెకి నాయ్. ముక్కిమ్క అంక కిచ్చో ఆస మెలై, దేముడు కెర్లై దయచి రిసాచి చి సాచి సంగితై తా మెన" యేసుప్రబు అంక కామ్ దా అస్సై. జలై, కేల్క కెల్లినైతై జీనుక మాన్సుక కీసి పూర్తి ఆస తయెదె గే, దస్సి జోప్రబు దిలి కామ్ పూర్తి నిదానుమ్ కెర కేడవుక అంచి ఆస.

25 "పడ్డై, ఈందె, తుమ్ ఎత్తిజిన ఆవ్ పరలోకుమ్చి రాజిమ్చి రిసాచి నుబుమ్ కబుర్ సూనయ్లన అప్పై తెంతో అంక అన్యై దెకున్ నాయ్ మెన ఆవ్ జాని. 26 జాకయ్, తుమ్ ఎత్తిజినచి మొక్కై, తుమ్ ఎత్తిజిన సాచి జతి రితి, తుమ్క ఆవ్ కిచ్చో మెన సాచి సంగితసి మెలై, తుమ్చి రచ్చనచి రిసా అంక అన్యై కిచ్చో పూచి నాయ్. అంచి జా పూచి కుట్టవన అస్సై. 27 దేముడు అంక నీకడ్డిసి ఎత్తి తుమ్క బోదన కెర అస్సై, కేన్ కి ఆవ్ లుకడన్క నాయ్.

28 "తుమ్చి పూచి కిచ్చో మెలై, ప్రబుచి ఇస్తుమ్ తెన్ జాగర్ల ఇండ, తుమ్ చెంగిల గొప్పడ్లు జా, జోచి మంద జల, యేసుక నంపజలన ఎత్తిజినక చెంగిల్ దెకితై తా, నీకడై తంక. జోవో సొంత పుత్తున్చి లోయి సువడ, జోవయింక కి ప్రబు గెనన అస్సై. తుమ్ జోక దెకితి రిసా, జోచి నుద్ది తిలి ఆత్మ తుమ్చి పెట్టి జో దా అస్సై. 29 ఆవ్ ఉట్ట గెలై, క్రూరుమ్చ దుర్గొ జత రిత మాయమాన్సుల్ తుమ్చి నెడమె జా కెర, ప్రబుచి మంద జల, జోక నిదానుమ్ తిలనక అల్లర్ కెరుక పిట్టితి నాయ్. 30 'యేసుచ సిన్సుల్ అమ్చి పట్టి జా జోవయింక వచ్చుత్' మెన, తుమ్చితై తెంతోచ నగుమ్జిన కి సత్తిమ్ మార్పువ కెర్లై కొడై సంగ సంగ నీకడల. 31 జాకయ్, జేవ్చి రిసా తుమ్ జాగర్ల తెన్ తా. అచ్చి కీసి జలయ్? కన్నుమ్ నీడ నీడ తిన్నై వెర్పుల్ పూర్తి, రాతి మెద్దెనై, రోజుక నే పిట్టి, తుమ్క జోవయింక నీకడై తిలయ్. జా తుమ్ పచ్చ నాయ్. 32 అప్పై దేముడుచి అత్తి తుమ్క ఆవ్ సార్పు కెర దెతసి. జో దయ కెర్లినై ఎత్తిచ కొడై ఉచరుక ముల నాయ్. జయ్యి నిదానుమ్ పెట్టి తియన్దు మెలై, తుమ్క అన్యై డిట్టుమ్ కెరెదె, చి జోచ సొంత మాన్సుల్ జంక జో నిసాన్సనక దిలి వాటవ తుమ్క పిట్టై నాయ్.

33 "ఆవ్ ఇన్నై బులై తిలి పొది, కచి వెండి కచి బజరి, కచి పాలల్క ఆస జయి నాయ్. 34 ఆవ్ అంచ సొంత అత్తో తెన్ కామ్ కెర కెర, అంచి రిసా, అంచి తెన్ కామ్ కెర్తనచి రిసా కి సరిపుచువ జతిసి దొర్కు కెరన జితై తిలయ్, మెన తుమ్ జాన్సు. 35 'నజితి కంట, దెంక చెంగిలి' మెన, యేసుప్రబు సంగిలి కొడు నే వచ్చితై, దస్సి, సొంత అత్తో తెన్ కామ్ కెరయ, నెత్తిర్లనక తోడు కెర్తై తా, 'దస్సి కెర్లై చెంగిల్' తుమ్క వాట్ దెకయ్లయ్", పవులు బోదన కెర్లన్.

36 ఇని సంగ కేడవ, పవులు మొగ్రల్ టిక సెర్పు నీడ, జేవ్ ఎత్తిజిన తెన్ ప్రార్లన కెర్లన్. 37 జేవ్ ఎత్తిజిన దుకుమ్ జల. అంకివొతై ఆసునో నూయి జలి, చి జోవయింబి గుండెతై ఎక్కై పాలన గివెడై దెర అమ్డ చుంబ, 38 కిచ్చోక ఒగ్గర్ దుకుమ్ జల మెలై, "తుమ్ అంక అన్యై దెకున్ నాయ్" మెన జో తెదొడి సంగిలి కొడుచి రిసా, తెదొడి బార్ జా ఒడతై పాచితి ఎద, జోక వట్టి బొడవ దిల.

21

1 జేవ్ మాన్సుల్తై సెలవ్ నజన, ఒడతై వెగ, ఒడ సోగ జీనవ, కోసు మెలి డిబ్బతై పాచ నిద్ర తా, అన్నెక్ దీసి రోడెన్ డిబ్బతై పాచ, ఒత్త తెంతో నముద్దుమ్ జీన, పతర రేపుతై పాచిలమ్. 2 ఒత్త పతరతై ఉత్త, పేనికై వ్రదేనిమ్తై గెతి ఒడ దొర్కు జతికయ్, వెగ బార్ జలమ్.

3 జా ఒడతై పాచ పొదుల్ గిచ్చు గెచ్చు, కుప్ప డిబ్బ అమ్చి డెలి పక్కయ్ తతి రితి జీన, సిరియ వ్రదేనిమ్ పక్క పాచ, తూరు రేపుతై ఉత్తిర్లమ్. ఒడతై సావుకర్లు దువార్లై సామన్ ఒత్త ఉత్తవుక తిలి. 4 ఒత్తచ నంపజల సిన్సుల్క చజ, సత్తరెక్ జోవయింతై తా గెలమ్. జేవ్, బగ్గు జంక తిలిసి ప్రబుచి అత్తసెక్కిక

చిన కెర, పవులుక, “యెరూసలేమ్తె గెలి తుక ప్రమాదుమ్, పోని” మెన సంగిల. ⁵ జలె, సత్తు పొదుల్ గెతికయ్, అన్యె బార్ జంక దెర్లమ్. జా తూరు పట్టుమ్చ నంపజలన్ ఎత్తిజని, తేర్తివొతెన్ బోదల్ తెన్, పట్టుమ్చ గుమ్మల్ ఇత్తల్తో అమ్క బోడోవ దా, సముద్దుమ్చి ఒడ్డుతె పావడ్డ, చి అమ్ ఎత్తిజన్ ఒత్త మొగ్రల్ టెక సెర్పు సేడ ప్రార్దన కెర, ఉట్ట, అమ్తె జోవయింతెన్ సెలవ్ నజన, ⁶ అమ్ ఒడతె వెగిలమ్, జేవ్ గెరి ఉట్ట గెల.

కైసరియ పట్టుమ్తె పావెలిసి

⁷ తూరు పట్టుమ్క ముల అన్యె ప్రయానుమ్ కెర, తోలెమాయి రేవుతె ఉత్త, ఒత్తచ బావుడ్డు తెన్ దస్సుల్ జా జోవయింతె ఎక్కి దీసి తా, ⁸ అన్నెక్ దీసి ఒడతె గెచ్చ, యూదుయ ప్రదేసిమ్చి కైసరియ పట్టుమ్చి రేవుతె ఉత్త, సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్తో పిలివచి గెరి గెలమ్. ‘బీద సుదల్క దెకుత్’ మెన అగ్గెయి యెరూసలేమ్తెచ యేసుచ బారికల్ సత్తుజనీక నిసాన తిల. పిలివ్, జేవ్ సత్తుజనీకె ఎక్కిలో. జోచి గెరి, సగుమ్ దీసల్ తా గెలమ్.

⁹ పిలిప్పుక చెత్తరజన్ వెండ్డి నే జల దువినోవో తిల. ప్రబుచి అత్తు జోవయించి పెట్టి కిచ్చో సికడెదె గే, జా కోడు ఈంజేవ్ ఉబెడివో సంగుల. ¹⁰ పడ్డె, అమ్ ఒత్త తిల పొదుల్, ప్రబుచి అత్తు సికడ్డ కబుర్లు సంగితో అగణ మెలో యూదుయచి అన్నెక్ పక్క తెంతో కైసరియ పట్టుమ్తె ఉట్ట అయ్లో.

¹¹ జో అమ్తె జా కెర, పవులుచి కెరాంటి బందంతి వాలి నజ, గుర్తుక జోచ సొంత అత్తో చట్టో బందన, “దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తు కిచ్చో కోడు సంగితయ్ మెలె, ఆవ్ కీసి అప్పె బందన అస్సి గే, దస్సి, ఈంజ పాలివో మాన్సుక యెరూసలేమ్ పట్టుమ్చ యూదుల్ బంద, యూదుల్ నెంజిల అదికారుల్తె సార్పు కెర దెవోల” మెన ప్రబుచి కబుర్ సంగిలన్.

¹² జా కోడు సూన, జా పట్టుమ్చ నంపజలన, అమ్ కి, “యెరూసలేమ్తెచయి, తుయి గో నాయ్!” మెన బతివూల్ల జా సంగిలమ్. ¹³ జలె పవులు జోవయింక, “కిచ్చోక దస్సి ఏడ అంక పెట్టితె దుకుమ్ కెరయ్తను” అంక బందిలె బందుత్, జేలి కెర్పు, అన్యె, ఆవ్ మొర్లె యేసుప్రబుక గవురుమ్ జెయెదె మెలె, మొరిందె కి” మెన సంగిలన్. ¹⁴ “అమ్ కెడ్డి సంగితో కి, జోక జయి మెన్న” మెన, అమ్ చిన, “దస్సి జలె, ప్రబుచి ఇస్టుమ్ జర్గు జవున్!” మెన, తుక్లెజలమ్.

యెరూసలేమ్తె ఉట్ట గెలిసి

¹⁵ జా పడ్డె, జేవ్ పొదుల్ గెతికయ్, అమ్చి సామన్ సర్దు కెర, దెర, యెరూసలేమ్తె గెచ్చుక బార్ జలమ్. ¹⁶ అమ్చి తెన్, కైసరియ పట్టుమ్చ సిస్సుల్ జల నంపజలన సగుమ్జన్. అగ్గెయి తెంతో సిస్సుడు జలో కుప్ర డిబ్బు దేసిమ్చో మ్మాసానుచి గెరి నిర్ద తతి రిసా ఒత్త అమ్క కడ నిల.

¹⁷ అమ్ యెరూసలేమ్తె పావెతికయ్, బావుడ్డు సర్ద తెన్ అమ్క బెదవప్. ¹⁸ అన్నెక్ దీసి, పవులు అమ్చి తెన్ యాకోబుతె గెలమ్. ఒత్త సంగుమ్చ వెల్లెల మాన్సుల్ ఎత్తిజన్ ఒత్త బెర తిల. ¹⁹ జోవయింతెన్ దస్సుల్ జా, యూదుల్ నెంజిలనతె జో బుల్లె తిలి పొది జోవయింతెన్ దేముడు జోచి అత్తి జర్గు కెర్లిసి ఎత్తి, వర్పు తెన్, పవులు సాచి సంగిలన్.

²⁰ జేవ్, సూన కెర సర్ద జా, “దేముడు జా ఎత్తి జర్గు కెర అస్సి” మెన, జో దేముడుచి గవురుమ్ సంగిల, గని పవులుక కిచ్చో మెల మెలె, “ఓ, బావో, ఇన్యె, అమ్చ యూదుల్తెయి, లచ్చుల్జీన్ ప్రబుక నంపజా అస్సి మెన తుయి దెకితసి. మోసిచి అత్తి పూర్గుమ్ దిల ఆగ్గుల్ రితి నిదానుమ్ కెర్తతి. ²¹ తుచి రిసా కిచ్చో మెన సూన అస్సి మెలె, తుయి యూదుల్ నెంజిలనచ దేసిమ్లుతె గెచ్చ, ‘మోసి పూర్గుమ్చోచి అత్తి దేముడు దిలిసి ఆగ్గుల్ తుమ్ పచ్చ, తుమ్చ పుత్తర్దుక అమ్చి గుర్తుచి సున్నతి కెరుక ముల, జా అలవాట్ విడ్డల్ ముల’, తుయి అమ్చ యూదుల్క సికడ్డసి. ²² జాకయ్, అమ్క కిచ్చో బాద మెలె, తుక ‘ఉట్ట జా అస్సి’ మెన కచితుమ్ సూసుల. ²³ జాకయ్, తుయి కిచ్చో కెర్లె చెంగిల్ మెన తుక అమ్ కిచ్చో సంగితనుమ్ మెలె, అమ్తె చెత్తరజన్ ‘సెండి ఉత్తవుమ్దె’ మెన, దేముడుక ఆతు ఉక్కుల అస్సి. ²⁴ జలె, జేవ్ చెత్తరజన్ తెన్ తుయి సుద్ది కెరన, దేముడుచి గుడితె గెచ్చ, జేవ్ సెండి ఉత్తయ్తి కర్పు ఎత్తి తూయి దేసు. తుయి దస్సి కెర్లెదె మెలె, తుచి రిసా జేవ్ సూన్లినక తప్పు మెన చిన, జో కి అమ్చ ఆగ్గుల్ రితి సత్తిమ్ ఇండితయ్

మొన నంపజలన అమచ యూదుల్ ఎత్తిజన్ దెకుల. ²⁵ గని, యేసుక నంపజల యూదుల్ నెంజలసక బాద నాయ్. జోవయించి రిసా జోవయింక కిచ్చొ తీర్పు రెగ్గ తెర్తయలమ్ మెలె, బొమ్మల్క దిలిసి తుమ్ కా నాయ్, లోయి కా నాయ్, బొత్తో మోడ లోయి నే గెచ్చయలి సిద్ద కా నాయ్, చి లంజెకమె కెర నాయ్, మెన, జా ఎక్కి ఆడ్ర దిలమ్” మెన పవులుక యెరూసలేమ్చ సంగుమ్ వెల్లెల మాన్పుల్ సంగిల.

²⁶ జాకయ్, అన్యెక్ దీసి, పవులు జేవ్ సంగిల చెత్తర్జన్ తెన్ సుద్ది మెన యూదుల్ సంగితి జా కామ్ కెరన, జోవయింక దేముడుచి గుడితె కడన, “సత్తు పొదుల్ గెలె, అమచి సుద్ది జతి కామ్ కేడ్లె, దొర్కు జలి అర్పితుమ్ దెమ్దె” మెన, బచ్చన్న.

²⁷ జా కామ్చి జేవ్ బచ్చన్న సత్తు పొదుల్ కుట్టిసి పాసి జా, పూర్తి నే జతె అగ్గె, ఆసియా ప్రదేసిమ్చ యూదుల్చ వెల్లెల సుదల్ జా కెర, పవులుక దేవులుమ్తె తిలిసి దెక కెర, ప్రజెల్ ఎత్తిక సికడ్ల, చి జోక దెల్ల. ²⁸ “ఓ అమచ ఇస్రాయేలుల్ ఎత్తిజని, తోడు జా, ఈంజో మాన్సు కేసె గెలె కి, అమ్ యూదుల్చి రిసా, అమచ ఆగ్గుల్చి రితి, ఈంజ దేముడుచి గుడిచి రిసా, విరోదుమ్ సికడ్డుయ. అన్యెక్ కిచ్చొ తప్పొ కెర అస్సె మెలె, ఈంజ దేముడుచి గుడి తెడి గ్రీసు దేసిమ్చ సుదల్క కడ ఆస, ఈంజ సుద్ది తిలి టాన్ గార్ కెర అస్సె” మెన ప్రజెల్క సికడ్ల. ²⁹ కిచ్చొక ఈంజ ఆకరచి కోడు సంగిల మెలె, అగ్గె ఏక్ సుట్టు, ఎపెసు పట్టుమ్చొ యూదుడు నెంజిలో త్రోపిము మెలోసా తెన్ పవులు పట్టుమ్తె బుల్తె తిలిసి దెక తిల, చి పవులుక, ‘జోవయింక దేముడుచి గుడి తెడి కడ నిలో, కిచ్చొగె’ మెన ఉచర తిల.

³⁰ ఆసియా ప్రదేసిమ్చ యూదుల్చ జేవ్ వెల్లెల సుదల్, ప్రజెల్క దస్సి సికడ్డికయ్, పట్టుమ్చ యూదుల్ ఎత్తిజన్ కోవుమ్ జా, నిగ జా, పవులుక దెర, దేముడుచి గుడి తెంతో ఒగ్గోడ నిల. చి బేగి అదికారుల్ దేముడుచి గుడిచి కెప్పివో డంకిల. ³¹ పవులుక బార్ కెర, మార గెల్త, గని ఏలుచ కెర్తి రోమ్ దేసిమ్చి జమాన్ సుదల్చి గెరి దేముడుచి గుడిక పాసి తిలి, చి ‘ఒండి యెరూసలేమ్ పట్టుమ్చ జనాబ్ గగ్గెల్ జతతి’ మెన జమాన్చొ అదికారి దెక కెర, ³² సగుమ్జన్ జమాన్సుక చి జోవయించ పుంజెక్ జన్క వెల్లొక కడ ఆస, జేవ్ జనాబ్ బెర తిలింతె నిగ గెల. జేవ్ జనాబ్, జలె, జమాన్సుక చి జోవయించొ అదికారిక దెక కెర, పవులుక పెటుక ముల దిల.

³³ తెదొడి జమాన్సుచొ అదికారి పాసి జా, పవులుక దెర, దొన్ని గొల్పుల్ తెన్ జోక బందయలన్. “ఈంజొ కొన్సొ? కిచ్చొ కెర అస్సె?” మెన పుసిలన్. ³⁴ జనాబ్చ సగుమ్జన్ ఏక్ కోడు అస్సె, సగుమ్జన్ వేర కోడు సంగ, కేకుల్ గల్తె తిల, చి జా గగ్గెల్క జో అదికారి కిచ్చొ రుజ్జు సూసుక నెత్తె కెర, “అమచి గెరితె ఇన్యెక కడన” మెన జమాన్సుక ఆడ్ర దిలన్.

³⁵ పవులుక దెరన జా గెరిచి మేడచి గుమ్ముమె పావిత పీనెల్తె జమాన్సు వెగుక దెర్లె, జనాబ్ ఒగ్గర్ కోవుమ్ జా, జోచి ఉప్పిరి వెలవెలి జతె తిల చి రిసా, జమాన్సు పవులుక ఉక్కుల వయిల. ³⁶ జనాబ్ ఒగ్గర్ కోవుమ్ తెన్ పట్టి జా, “జోక మొరవ, మొరవ” మెన కేకుల్ గల్తె తిల.

పవులు ప్రజెల్ తెన్ కొడొ జలిసి

³⁷ పవులుక జమాన్సు జోవయించి మేడతె కడ నెతె తా, పీనెల్ వెగ గుమ్ముమ్ పాసి పావెలి పొది, “తుక ఆవ్ ఏక్ కోడు సంగుక సెలవ్ దెస్సె గె?” మెన గ్రీకు బాస తెన్ జోవయించొ అదికారిక పవులు పుసిలన్. “గ్రీకు బాస జాన్సి గె? ³⁸ జా పొదుల్, ఐగుప్తు దేసిమ్చొ ఎక్కిలో ఈంజ దేసిమి జా కెర, ఈంజ దేసిమ్చక ఆక్రమించుచ కెరుక ఉచర, చెత్తర్ వెయిల్జన్ కత్తివొ దెరన్త మాన్సుల్క ప్రబుతుమ్చి ఉప్పిరి విరోదుమ్ సికడ, బయిలు దేసిమి పట్టి కడన తిలో, తూయి జో, కిచ్చొగె” మెన అదికారి సంగిలన్. ³⁹ పవులు జోవయింక జబాబ్ దిలన్, “అవ్ యూదుడుయి, కిలికియ ప్రదేసిమ్చి తార్పు పట్టుమ్తె జెర్రిలయ్, చి నాయిమ్క *వెల్లి పట్టుమ్చొ జయిందె, అవ్ ప్రజెల్క ఏక్ కోడు సంగుక దయ కెర అంక సెలవ్ దె” మెన అదికారిక సంగిలన్. ⁴⁰ జో అదికారి సెలవ్ దిలన్, చి పవులు, పీనెల్చి ఉప్పిరి టీచొ జా కెర, ప్రజెల్క నయ్న కెర్లన్. జేవ్ పూర్తి తుక్తె జతికయ్, జోవయించి ఎట్టి బాస తెన్ సంగుక దెర్లన్.

* 21:39 21:39 ‘వెల్లి పట్టుమ్’ మెలె, రోమ్ పట్టుమ్క సంగ తయెదె.

22

గగ్గోల్ జల యూదుల్క పవులు సంగిలీసి

1 కిచ్చొ మెన యూదుల్చి ఎల్లి బాస తెన్ పవులు యూదుల్క సంగిలన్ మెలె, “బావుడ్లు, వెల్లో సుదల్, తుమ్ కెర్లి నిదక జబాబ్ సంగిందె. సూన” మెన, 2 ఎల్లి బాస తెన్ సంగిలన్. ‘ఆమ్ యూదుల్చి బాస’ మెన సూన, అన్నె తుక్లె జల. జాకయ్ జోచి జబాబ్ జో సంగుక దెర్లన్. 3 ఆవ్ యూదుడుయి, కిలికియ ప్రదేసీమ్చి తార్పు పట్టుమ్తె జెర్మిలయ్, గని, ఈంజయి యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె వడ్డ, వెల్లో జలో అమ్చో గమలీయేల్తె సదు కెర్లయ్. జో సికయ్తికయ్, అమ్చ పూర్తుల్చ ఆగ్గుల్ రితి నిదానుమ్ సిక కెర్తె తిలయ్, చి తూమ్ అప్పెక కీసి అస్సున్ గే, ఆవ్ కి దేముడుచి సేప నిదానుమ్ తెన్ కెర్తె తిలయ్. 4 జాకయ్, యేసుతె రచ్చన జతి ఈంజ వాట్క నంపజలసక పూర్తి విరోదుమ్ జా, దెర బంద, మున్నుబోడల్క, తేరబోడల్క జేల్తె గలయ్లయ్. సగుమ్జిన్క *మార్లిన్తె బెదిలయ్. 5 జా కోడుక ఎత్తిక వెల్లో పూజరి కి, నబతె వెసిత వెల్లె మాన్సుల్ ఎత్తిజిన్ కి సాచి జా అస్సి. ‘యేసుక నంపజల ఒత్తవ మాన్సుల్క దెర, బంధ, సిచ్చ కెరవుక’ మెన సెలవ్ నజన, దమస్సు, పట్టుమ్తెచ వెల్లె మాన్సుల్క దెకయ్తి రిసా, ఇన్నెచ ఎత్తిక వెల్లో పూజరితె ఉత్తల్ నజీలయ్.

6 “ప్రయానుమ్ గెతె తా, దమస్సుక పాసి అయ్లి పొది, రమారమి మెదెనె, పరలోకుమ్ తెంతో చి వెల్లి ఉజడి అంచి సుట్టునంత డీసీలి. 7 ఆవ్ బుయ్యె సెర్పు సీడ. ఏక అవాడ్ అంక సంగిలీసి ఆవ్ సూన్లయ్, ‘సావులు, సావులు, అంక కిచ్చొక అల్లర్ కెర్లన్?’ మెన సంగిలన్. 8 ‘తుయి కొన్సొ, ప్రబు?’ మెన జబాబ్ దిలయ్, చి జో అంక, ‘తుయి అల్లర్ కెర్తొ నజరేతు గవ్వెచో యేసు ఆవ్’, మెన అంక సంగిలన్.

9 “అంచి తెన్ తిలన, జలె, జా ఉజడి దెకిల, గని అంచి తెన్ లట్టబ్బోసాచి అవాడ్ సూన్తి నాయ్. 10 తెదోడి, ‘ఆవ్ కిచ్చొ కెరుక, ప్రబు?’ మెన, ప్రబుక పుసీలయ్, జో అంక, ‘తుయి ఉట్ట, దమస్సు, పట్టుమ్తె గో, చి తుయి కిచ్చొ కెరుక అస్సి గే తుక ఒత్త సూనయిందె’, మెన, అంక సంగిలన్. 11 జలె అంకి అందర్ ఉజడిచి రిసా, ఆవ్ గుడ్డి జతికయ్, అంచి తెన్ అయ్లన అంక ఆతు దెర, అంక వాట్ దెకయ్ల, చి దమస్సు, పట్టుమ్తె పావీలయ్.

12 “ఒత్త, అననీయ మెలో ఎక్కిలో తిలో. కీసా మాన్సు మెలె, అమ్చో దేముడుచ ఆగ్గుల్ రితి నిదానుమ్ కెరెదె, ఒత్తవ యూదుల్ ఎత్తిజిన్ జోక ‘చెంగిల్ మాన్సు’ మెనుల. 13 జో, అంచితె జా కెర, అంచి పాసి టీవోజ, ‘సావులు, బావో, తువ అంకివో డీసుల’ మెన సంగిలన్, తెదోడి అంకివో చెంగిల్ జా జోక దెకిలయ్. 14 తెదోడి, జో, ‘అంచి ఇస్టుమ్ జో సికున్, పరలోకుమ్చి పున్నిమ్ తిలో క్రిస్తుక దెకున్, జోవ అవాడ్ సూన్సు.’ మెన, అమ్చ పూర్తుల్చో దేముడు తుకయ్ నిసాన అస్సి. 15 చి తుయి దెకిలిన్, తుయి సూన్సిన్చి రిసా, జోచి రిసా, ఎత్తిజిన్ మాన్సుల్క సాచి సంగెదె. 16 అల్లె, కిచ్చొక రకితసి? ఉట్ట జోచి నావ్ దెర బాప్తిసుమ్ నజన, తుయి కెర్లె పాపల్ దోయి జా గెతి రిసా, జోచి రచ్చన నజను., మెన అననీయ అంక సంగిలన్.

17 “ఆవ్ యెరూసలేమ్తె అన్నె బుల అయ్లి పొది, ఏక దీసి, దేవులుమ్తె గెచ్చ ప్రార్థన కెర్తె తిలె, ప్రబుతె అంచి మెన్సు పూర్తి తా, 18 ‘బే బేగి యెరూసలేమ్ ముల ఉట్ట గో. ఇన్నె అంచి రిసాచి తుయి సంగితి సాచి నంప కెర్తి నాయ్.’, మెన ప్రబు అంక సంగిలన్. 19 ఆవ్ జోక, ప్రబువ, అవ్ అగ్గె అమ్చ యూదుల్చి కేన్ సబగేరి గెలె కి, తుక నంపజలసక చజ, జేల్తె గలిలయ్, పెటయ్లయ్. 20 పడ్డో, తుచి సాచి జలో సైపనుక మార్లిన్తె ఆవ్ కి పాసి టీవోజ, ‘చెంగిల్’ మెంతె తిలయ్, జోక మార్లనచ సొక్కల్ గట్ట దెర తిలయ్. ఈంజ ఎత్తి జేవ్ అదికారుల్ కి జాన్తి. ఆవ్ ఇన్నె తా గెలె చెంగిల్ కిచ్చొగె మెన, ప్రబుక ఆవ్ సంగిలయ్. 21 జలె, అంక జో కిచ్చొ మెలన్, మెలె, ఉట్ట, గో. కిచ్చొక మెలె, తుయి దూరి గెచ్చ యూదుల్ నెంజిలసక సుబుమ్ కబుర్ సూనవుక మెన, ఆవ్ తెప్రయ్తసి మెన, ప్రబు అంక సంగిలన్.”, మెన పవులు జేవ్ యూదుల్క సంగిలన్.

పవులు సంగితికయ్ జనాబ్ కోపుమ్ జలిసి

* 22:4 22:4 బారికూల్ 8:1, 9 అద్యుమ్ తెంతో.

22 జా కోడు సంగితె ఎద తుక్కె తా, జోవయింక జేవ్ యూదుల్ నూనెతె తిల. గని, యూదుల్ నెంజలనచి రిసాచి కోడు నూన, కోపుమక గట్టిజ ఒర్న, కిచ్చొ మెన కేకుల్ గల మెలె, “కిసా మాన్సు, ఈంజో! ఈంజ లోకుమతె ఈంజో కిచ్చొక జింక! ఇన్నెక మార గెల!” మెన జేవ్ కేకుల్ గల. 23 జోవయించి ఒగ్గర్ కోపుమక, జోవయించ సాక్కల్ గట్ట కడన దెర పెట్టి రితి నయన కెర, మత్తి కి వెంతు కెర గల్తె తతికయ్. 24 జమాన్లుచొ అదికారి కిచ్చొ కెరుక నేన కెర, “జోక కమె కెర్ల గేరెతె కడన కొర్లతె తెన పెట పరిచ్చ కెర, కిచ్చొ నేరిమ్ జోక వయడ్త గే చి జోచి రిసా కిచ్చొక దస్సి మెన ఒర్న దిల గే జానుక” మెన, జమాన్లుక ఆడ్ర దిలన్.

పవులు రోమియుడు మెన జాన్సుప జలిసి

25 గని జేవ్ జోవయింక కొర్లతె తెన పెటుక మెన బందితికయ్, పాసి టీవోజి తిలో పుంజెకజీన్ జమాన్లుక వెల్లోక పవులు ఏక కోడు సంగిలన్. “సాచి నే నూనెతె, నే తిర్పు జలో రోమియుడుక పెట్టి నీచ్చ దెంక నాయిమ్ గే?” మెన పుసిలన్. 26 జా కోడు పుసితికయ్, జో పుంజెకజీన్ జమాన్లుక వెల్లో నూన, వెయి జమాన్లుక వెల్లోతె గెచ్చ, “అమ్ కిచ్చొ కెరుక గే? ఈంజో మాన్సు రోమియుడు” మెన సంగితికయ్, 27 జో అదికారి పవులుతె జా కెర, “తుయి రోమియుడు గే?” మెంతికయ్, “ఆవ్ రోమియుడుయ్” మెన పవులు సంగిలన్. 28 జాకయ్, జో అదికారి, “రోమియుడు జతి రిసా ఆవ్ ఒగ్గర్ డబ్బుల్ దిలయ్” మెన పుంజెకజీన్ జమాన్లుక వెల్లో సంగిలన్. “గని ఆవ్ రోమియుడు జా జెర్లియ్” మెన, పవులు జబాబ్ సంగిలన్. 29 బేగి, జోవయింక పెట పరిచ్చ కెరుక ఉచర్లన బియఁ కెర బార్ జల, చి పవులుక, జో రోమియుడు మెన, చి రుజ్జు నే నూనెతె రోమియుల్క నీచ్చ కెరుక, బందుక, నాయిమ్ నాయ్ మెన, ‘తప్పు కెర్లయ్’ మెన పుంజెకజీన్ జమాన్లుక వెల్లో బియఁ గెలన్.

యూదుల్చ అదికారుల్క సబ వెనయ్లిసి

30 అన్నెక్ దీసి, వెందలె, “యూదుల్ కిచ్చొక జోక నింద కెర అన్ని గే సత్తిమ్ నూనిందె” మెన, జోక బందిల గొల్పుల్ యిప కెర, “వెల్లెల పూజర్లు, యూదుల్చి సబతె వెసితన ఎత్తిజీన్ జెతు, చి సబ వెనయిందె” మెన పుంజెకజీన్ జమాన్లుక వెల్లో ఆడ్ర దిలన్. జేవ్ యూదుల్ జెతికయ్, పవులుక ఎట్టోతో జోవయింతె కడ ఆన, జోవయించి మొక్క టీవో కెలన్.

23

1 పవులు, జలె, నే బితె సబ వెసిలనక దెక, “ఓ బావుడ్లు, ఆజి ఎద అమ్చొ దేముడుక సత్తిమ్ ఆవ్ ఇండితసి.”, మెన, మొదొల్ సంగిలన్. 2 అననీయ మెలొ ఎత్తిక వెల్లో పూజరి, “జోక చోడి పెట” మెన పవులుక పాసి తిలనక ఆడ్ర దిలన్. 3 తెదొడి, పవులు జోవయింక, “చున్నుమ్ దెరప ముర్కి లుంకడ్లి కూడు జలో రిత్ తుయి మాయమాన్సుక దేముడు తుకయ్ పెటదె! దేముడు మోసే తెన దిలి ఆగ్గుల్చి నాయిమ్ తెన అంచి రిసాచ రుజ్జుల్ నూనెతి రిసా సబతె వెన అస్సున్, గని నాయిమ్ నెంతె అంక పెటయ్తసి. తుక కిచ్చొ సత్తిమ్?!” మెన, సంగిలన్. 4 పాసి తిలన, “దేముడుచొ ఎత్తిక వెల్లో పూజరిక దస్సి దూసుప కెరుక జయె నాయ్.” మెన సంగిల, 5 చి, “బావుడ్లు, జోక ‘ఎత్తిక వెల్లో పూజరి జయెదె’ మెన ఆవ్ నేసి. జాన్తయ్, జలె, దస్సి లట్టబ్తయ్ నాయ్. ‘తుమ్చ అదికారుల్క దూసుప కెరుక జయె నాయ్’ మెన, దేముడుచి కొడొతె రెగ్ల అస్సె” మెన పవులు జబాబ్ దిలన్.

6 పడ్డె, ‘సబ వెసితనతె సద్దూకయ్యులు చి పరిసయ్యుల్ మెల పండితల్ ఇన్నె అస్తి’ మెన పవులు దెక కెర, సబతె కిచ్చొ మెన కేక గలో మెలె, “ఓ బావుడ్లు, ఆవ్ పరిసయ్యుడుయి. అంచ పూర్లుల్ కి పరిసయ్యుల్, ‘మొర్లె అన్నె జీవ్ జా ఉట్టుమ్దె’ మెన ఆవ్ పరిసయ్యుడు దయిరిమ్ తెన అస్సిచి రిసా, అంక నింద కెర పరిచ్చ కెరయ్తతి.”, మెన సంగిలన్. 7 జో దస్సి సంగిల్ రిసా, పరిసయ్యుల్ చి *సద్దూకయ్యులు గగ్గొల్ జల. 8 మాన్సుల్ మొర్లె అన్నె జతి నాయ్, దూతల్ తతి నాయ్, ఆత్మల్ బూతల్ డుంబల్ గట్ట తతి నాయ్ మెన సద్దూకయ్యులు సికడ్తతి. పరిసయ్యుల్, ‘మొర్లె జీవ్దె, దూతల్, ఆత్మల్

† 22:28 22:28 పవులు యూదుల్చె సెకుమ్చొ జతికి, అబ్బుదింసిచి కాలమ్ తెంతొ ‘రోమియులు ఈంజేవ్’ మెన నాయిమ్ తెన రుజ్జుల్ దెకయ్తె కార్లె జోవయించి కుటుంబుమ్చక తిల. * 23:7 23:7 మాన్సుల్ మొర్లె అన్నె జతి నాయ్, దూతల్ తతి నాయ్, ఆత్మల్ బూతల్ డుంబల్ గట్ట తతి నాయ్ మెన సద్దూకయ్యులు సికడ్తతి

బూతల్, డుంబల్ గట్ట అస్తి మెన ఒప్పునతతి, చి రిసా, దొన్ని జట్టు జా ఒగ్గర్ గగ్గోల్ జల. 9 తెదొడి, పరిసయ్యుల్ చి జట్టుతెవ సగుమ్జెన్ మోసి తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన టీవ కెర, “ఈంజో మాన్సుతె కిచ్చొ తప్పొ డీసె నాయ్. ఏక వేల కేన్ జవున్ ఆత్తు జవున్, దూత జవున్ ఇన్నెతెన్ లట్టట్టో” మెన సంగిల. 10 జా కోడు సూన కెర నద్దూకయ్యులు ఒగ్గర్ కోవుమ్ జల, చి జేవోజ జట్టు జలన అన్నె ఒగ్గర్ గగ్గోల్ జతికయ్, జమాన్సుచొ అదికారి, ‘యూదుల్ పవులుక ఎక్కె దడి దొన్ని పక్కలె దెర చిర మారుల’ మెన బియ్యం కెర “తుమ్ జోవయింతె ఉత్త గెచ్చ, జోక జోవయించి నడిమి తెంతో ఉర్ల కడ దెర జా అమ్చి జమాన్సు గెరిచి మేడతె ఆన జోక రక” మెన, జమాన్సుక ఆడ్ర దిలన్.

పవులుక ప్రబు దయిరిమ్ సంగిలిసి

11 జా రాతి, యేసుప్రబు పవులుచి పాసి టీవోజ కెర, “తుయి బి నాయ్. ఈంజ యెరూసలేమ్తె తుయి కీసి అంచి రిసా సాచి సంగ అస్సిన గే, దస్సి, తుమ్క ఏలుప కెర్లె రోమ పట్టుమ్తె కి అంచి రిసా సాచి సంగితె” మెన ప్రబు జోక సంగిలన్.

పవులుక మారుక మెన యూదుల్ కుట్ట కెర్లెసి

12 అన్నెక్ దీసి పెందలె, యూదుల్ కుట్ట కెర, “పవులుక మార్తె ఎదక చువ్వె తన్నె తమ్దె” మెన ఆతు ఉక్కిల. 13 కెట్టిజిన్ జా కుట్ట కెర్లె మెలె, దొన్ని విసాజిన్చి కంట అన్నె ఒగ్గర్జిన్. 14 జేవ్ వెల్లెల పూజర్లు చి సబవ వెల్లెల మాన్సుతె గెచ్చ, ఇసి మెల, “ పవులుక అమ్ మార్తె ఎదక చువ్వె తన్నె తమ్దె” మెన ఆతు ఉక్కుల అస్సుమ్. 15 జాకయ్, తూమ్, సబ వెనితన ఎత్తిజిన్ తెన్, రోమచ జమాన్సుచొ అదికారితె అప్పొ గెచ్చ, ‘పవులుక అన్నె సరిగా పరిచ్చ కెర తీర్పు సంగుమ్దె. జోక కడ ఆను’ మెన జో అదికారిక సంగ. జో కడ అన్నె, జో పవులు తీర్పు కెర్లె గెరి పాసి నే జెతె అగ్గె, మారుమ్దె” మెన, కుట్ట కెర్లె.

16 జలె, పవులుక వట్టె దెర మార్తె కుట్టచి రిసా పవులుచి బేన్చిచొ పుత్తుసి సూన తా, జమాన్సు తతిన్తె గెచ్చ, తెడి పెన, పవులుక సంగిలన్. 17 పవులు పుంజెక్జిన్ జమాన్సుక వెల్లొ ఎక్కిలోక బుకారా కెర, “జమాన్సుచొ అదికారితె ఈంజో నాడుక కడ నే. ఏక కబుర్ ఈంజో ఆన అస్సె” మెన సంగితికయ్, 18 అదికారితె కడన కెర, “జేలి జలో పవులు అంక బుకారా కెర, అదికారితె ఈంజో నాడుక కడ నే. జోక కబుర్ ఆన అస్సె, మెన తెద్రయలన్”, మెన, పుంజెక్జిన్ జమాన్సుక వెల్లొ సంగితికయ్, 19 అదికారి జో నాడుచి ఆతు దెర, జో తెన్ గెరిచి తెడి పెన గెచ్చ, కో నే సూనతె, “అంక తుయి సంగితి కబుర్ కిచ్చొ?” మెన పుసిలన్. 20 “యూదుల్ కుట్ట కెర అస్సి. ఆరిక, పవులుక అన్నె సరిగా పరిచ్చ కెర తీర్పు కెర్లె రితి జా, తుక, ‘కలిక సబతె కడ ఆన్ను’ మెన తుక కబుర్ తెద్రవుక ఉచర అస్సి. 21 గని పొని. పవులుక వట్టె దెర మారుమ మెన, దొన్ని విసాజిన్చి కంట అన్నె ఒగ్గర్జిన్ రకితతి. జోక మార్తె ఎదక చువ్వె తన్నె తమ్దె మెన జేవ్ ఆతు ఉక్కుల అస్సి. తుక ‘అమ్ ఉచర్లె ఆడ్ర దెవున్’ మెన, రకితె అస్సి”, పవులుచొ బేన్చిచొ పుత్తుసి జమాన్సుచొ అదికారిక సంగిలన్.

22 జాక జో అదికారి, “అంక తుయి ఈంజ కబుర్ సంగిలిసి కక్క సంగు నాయ్” మెన నాడుక ఆడ్ర దిలన్. 23 తెదొడి జమాన్సుచొ అదికారి, దొగుల పుంజెక్జిన్ జమాన్సుక వెల్లొక బుకారా కెర, “దొన్ పుంజోజిన్ మాములుమ్ జమాన్సుక, గోడల్తె వెగిత డబ్బయిజిన్ జమాన్సుక, దొన్ పుంజోజిన్ ఈంటిల్ దెర్ల జమాన్సుక ఆడ్ర దేను. నొవ్వు గంటల్ రాతిక తెయార జా తత్తు. కైసరియ పట్టుమ్ ఎదక జేవ్క తెద్రయిందె. 24 పడ్డె, పవులు వెగ గెతి రిసా, గోడలు దొర్కు కెర. జో కిచ్చొ ప్రమాదుమ్ నే జతె పేలిక్వైతె తుమ్ జోక బోడెవ దాన” మెన, జేవ్ దొగుల పుంజెక్జిన్ జమాన్సుక వెల్లొక ఆడ్ర దిలన్. 25 పేలిక్వైక దెతి ఉత్తుమ్ రెగిడ్డె.

26 “వెల్లొ అదికారి జలో పేలిక్వైక అవ్ క్షెదియ లూసియ తెద్రయతి ఉత్తుమ్. 27 తుచితె అవ్ తెద్రయ్తే ఈంజో మాన్సుక యూదుల్ దెర, మారిత, గని అవ్, అంచ జమాన్సు తెన్ జా కెర, దెక, జోక ‘రోమియుడు’ మెన సూన, రచ్చించుప కెర్లయ్. 28 జోక ‘కిచ్చొ నేరిమ్ వయడ్తతి గే సూనిందె’ మెన, జోవయించి సబతె టీవో కెలయ్, 29 ‘మొర్లి సిచ్చ జవున్, జేల్తె గల్లి సిచ్చ జవున్ ఆననతి కిచ్చొ నేరిమ్ కెరె నాయ్, గని ఎక్కి జోవయించి దేముడుచి నముకుమ్క బెదెతిసి, మోసి తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్చి అలవాట్ పిట్టయితయ్ జోక నింద కెర్లెతి’ మెన, అంక రుజ్జా అయ్లి. 30 తెదొడి, ‘జోక మారుక కుట్ట కెర అస్సి’ మెన, సూన్లయ్, బేగి

తుచితె తెర్తయ్ తసి, జోక నింద కెర్తనక, 'జేవ్ కి తుచి తీర్పు కెర్రి టాన్ తె గెచ్చ, జేవ్ వయడ్డి నేరిమచి రిసా తుచి మొక్కె జెచ్చి సాచి సంగుత్' మెన ఆర్త దా అస్సి" పేలిక్కి అదికారిక జమాన్సుచో అదికారి ఉత్తమ్ రెగిడ్లన్. ³¹ జాకయ్, జమాన్సుచో అదికారి సంగిల్ రితి, జమాన్సు జా రాతి అంతిపత్తి మెలి పట్టుమ్ ఎద పవులుక బొడవ దా కెర, ³² అన్యెక్ దీసి పెందలె 'జోక కైసరియ పట్టుమ్ ఎద బొడవ దెతు' ఎక్కి గోడల్ తె వెగెల జమానుక ముల, తిల జమాన్సు యెరూసలేమెతె అన్యె బుల గెల.

³³ పవులుక బొడవ దిలన, జోవయింతెన్ కైసరియతె పాచ కెర, అదికారిక ఉత్తమ్ దా కెర, పవులుక జోచి పురై టీచో కెలన్. ³⁴ తెదొడి అదికారి, జా ఉత్తమ్ సదు కెర, "తుయి కేన్ ప్రదేసిమచో మాన్సు?" మెన పవులుక పుసిలన్. "కిలికియ ప్రదేసిమచో ఆవ్" మెన పవులు జబాబ్ దిలో. ³⁵ "దస్సి జలె, తుక నింద కెర్తన ఇన్నె పాచ అయెలె, తుచి తగు సూనిదె" మెన సంగ కెర, "హిరోదు రాసచి మేడతె ఇన్నెక కడన రకుత్" మెన పేలిక్కి అదికారి ఆర్త దిలన్.

24

¹ పాచ్ పొదుల్ గెతికయ్, ఎత్తిక వెల్లో పూజరి అననీయ, సబతెచ వెల్లెల సుదల్ తెన్, పవులు కెర్రి నింద వయడ్డికయ్ తెర్తల్లు మెలో ఎక్కిలో తెన్, ఉట్ట అయెల. అదికారిచి గెరితె జా కెర, పవులుచి రిసా జేవ్ సంగిలి నింద వయడ్ల. ² తెదొడి, అదికారి పవులుక కడ ఆనయ్ తికయ్, జో కెర్రి నిందచి తగు సంగుక మెన, తెర్తల్లు సంగిలన్. "తుయి ఏలువ కెర్రికయ్, వెల్లో పేలిక్కి అమచి ఒండి ప్రదేసిమక సేంతుమ్, చి తుచి దయచి రిసా, అమచి దేసిమచ కర్ణల్ నర్ణల్ మార్పువ జా అస్సి. ³ జాకయ్, తుచి ఎదివాల్ తోడుచి రిసా, అమచి సర్తసంతోసుమ్ తుక సూనయ్ తనుమ్. ⁴ తుక ఒగ్గర్ కామ్ తయెదె, చి తుక ఒగ్గర్ కొడో సూనవ అల్లర్ కెరుక నెనుమ్, గని దయ కెర దొన్ని కొడో జవున్ సూసు. ⁵ ఈంజో మాన్సు బలే అల్లర్ కెర్తయ్. ఒండి లోకుమ్చ అమచ యూదుల్ తె గెచ్చ, ప్రబుతుమచి ఉప్పిరి విరోదుమ్ కెర్రి రితి సికడ్డయ్. పడ్డో నజరేతు గుచ్చెచ్చో యేసుచి అలవాల్ కెర మార్పువ జలనచి జట్టుతె జో ముక్కిమ్. ⁶ ఈంజ నెంతె అన్నె అమచి దేముడుచి గుడిక గార్ కెరుక ఉచర్లో, గని జోక దెర పిట్టయెలమ్. * అమచ ఆగ్గుల్ రితిచి అలవాల్ తె కెర్రి రితి జోక తీర్పు కెర్తయ్, ⁷ గని జమాన్సుచో అదికారి జలో లూసియ జా కెర, అమచి అత్తి తెంతె జోక ఉర్ల కడన కెర, నేరిమ్ వయడ్డన పేలిక్కి అదికారిచి తీర్పు కెర్రి టాన్ తె గెతు., మెన ఆర్త దిలన్. ⁸ తూయి సొంత జో మాన్సుక పరిచ్చ కెర్రి, అమ్ వయడ్డి నేరిమ్ ఎత్తిచి రిసా తూయి సూన, రుజ్జుల్ దెకితె". ⁹ యూదుల్ ఎత్తిజన్ "సరిగా" మెన, జోచి సాచి బెదవ జేవ్ నేరిమ్లు వయడ్ల.

పవులు జబాబ్ దిలిసి

¹⁰ తెదొడి, 'తుయి జబాబ్ దేసు' మెన, పవులుక అదికారి సయ్ న కెర్లన్, పవులు సంగిలన్. "తుయి ఒగ్గర్ వెర్పులు ఈంజ దేసిమి ఏలువ కెర్రి అస్సిన్ చి రిసా దయిరిమ్ తెన్ ఆవ్ జబాబ్ దెతసి. ¹¹ అప్పక బార పొదుల్ జంక నేతయ్, దేముడుచి గుడితె బక్తి కెరుక మెన, ఆవ్ యెరూసలేమెతె గెలయ్. తుక రుజ్జు కావలె మెలె, సాచుల్ అస్సి.

¹² "ఆవ్ ఒత్త తా, దేముడుచి గుడితె జవున్, సబ గెరలె జవున్, పట్టుమతె జవున్, ఆవ్ కిచ్చో వేర కోడు సికడ్డిసి దెక అస్సి గె? ఆవ్ వైజల్ క అల్లర్ కమె సికడ్డిసి దెక అస్సి గె? నాయ్! ¹³ పడ్డో, అంచి రిసా జేవ్ అప్పె నింద కెర్రిన్ కిచ్చో రుజ్జు దెకప్పక నెతిర్రి. ¹⁴ గని తుచి మొక్కె ఆవ్ కిచ్చో ఒప్పన్ తసి మెలె, 'తప్పు' మెన జేవ్ సంగితి 'యేనుక్రీస్తు దొర్పు. జలి రచ్చన వాల్' మెన ఒప్పన్ తి నాయ్. సుబుమ్ కబురిక సంపజా ఆవ్ ఇండ, అమచ † మోసే పూర్నుమచోచి అత్తి దేముడు రెగ్గయెల ఆగ్గుల్ జలెకు, పూర్తులచి అత్తి సంగిల దేముడుచ కబుర్లుతె తిలిసి ఎత్తి, జో దేముడుచ కబుర్లు రెగిడ్డిసి ఎత్తి., ఆవ్ సంప కెర్తసి. ¹⁵ ఈంజేవ్ ఒప్పన్ తిసి ఆవ్ కి దయిరిమ్ తెన్ పూర్తి సంప కెర్తసి, సత్తిమ్ ఇండిలన అబద్దుమ్ ఇండిలనకి మొర్లె కి,

* **24:6** 24:6 గ్రెకు బాస తెన్ ఈంజ మత్తెలి తొలితొ రెగిడ్ల సగుమ్ పున్కల్ తె 6 నంబచి అకర్ కోడుచి 7 నంబచి కోడు తయ్ నాయ్; మెలె, 'అమచ' తెంతె 'దిలన్' ఎద. † **24:14** 24:14 తెలుగు బైబిల్ తె ధర్మశాస్త్రమ్ మెలె, మోసాచి అత్తి దేముడు రగ్గయెల ఆగ్గుల్ మెన అమ్ జానుమ్. ఈంజ కొడో ఎత్తి బైబిల్ తె అగేచి పాచ్ పున్కమతె రెగ్గయ్ జా అస్సి. ఈంజ దెకప్పక మెన కుమియ బాసతె నయ్ ప్రమానుమతె మోసే పూర్నుమచోచి అత్తి రెగిడ్డి దేముడుచ ఆగ్గుల్ మెన రగ్గవ అస్సి.

జీవ్ జా ఉట్ట గెచ్చుల. 16 జాకయ్, దేముడుక కి, మాన్సుల్క కి కిచ్చి పాపుమ్ నే కెర్తి రిసా, ఆవ్ జాగర్త దెకన్తసి.

17 “ఒగ్గర్ వెర్పుల్ గెతికయ్, యూదుల్చ బీద సుదల్క తోడు దెంక మెన, ఒత్తచ మాన్సుల్ దిలి డబ్బుల్ దెరన అయ్లయ్, చి అమచో దేముడుక కానుక దెంక మెన, దేముడుచి గుడితె గెలయ్. 18 సుద్ది జతి కారిమ్ కెరన ఆవ్ దేముడుచి గుడితె దస్సి బక్తి కెర్త తతికయ్, ఆసియా ప్రదేసీమ్చ అమ్చ యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ అంక దెకిల. గని కేన్ జనాబ్ గగ్గల్ గుగ్గల్ జలిసి కిచ్చోయ్ నాయ్. 19 అంచి రిసా ఆసియాచ యూదుల్ కిచ్చి నేరిమ్ వయడుక ఇస్టుమ్ జతతి, జెవ్వి అప్పి ఇన్నె తుచి మొక్కె సాచి జంక జలి చెంగిల్ తత్తి. 20 గని జేవ్ నాయ్, చి ఈంజేవ్ యెరూసలేమ్చ మాన్సుల్ సబ కెర్లిన్తె ఆవ్ నింద జలి పొది, ఆవ్ కిచ్చి తప్పు కెర్లిన్చి రుజ్జా దెకిల గే, నూన్ల గే, సంగుతు. 21 ఎక్కి కోడుచి రిసా జేవ్ సంగుక జయెదె. జోవయిచి నెడిమి ఆవ్ బీవోజ తా, ‘మొర్లె కి జీవ్ జా ఉట్టుమ్ద’ మెన ఆవ్ సంగితనిచి రిసా అంక ఆజి నింద కెర్తతి.” దస్సి పవులు అదికారిక సంగిలన్.

పవులుక తీర్పు నే జతె జేల్తె రకితె తిలిసి

22 అదికారి జలో పేలిక్స్, యేసుక సంపజతి చి రిసా ఇదిల్ ఒగ్గర్ జానె, చి తీర్పు వాయిద కెర్తి రితి, “జమాన్లుచో అదికారి జలో లూసియ ఇత్తల్ ఉట్ట అయ్లె, తుక వయ్డి నేరిమ్చి తగు నూనిందె” మెన, పవులుక సంగిలన్.

23 పడ్డె, ఒత్త తిలో వుంజెకజీన్ జమాన్లుక వెల్లొక, “ఈంజో మాన్సుక జేలి కెర, గని బంద గట్ట నాయ్, గడితె డంక నాయ్, చి జోచ గోతుసదల్తె కో గోత అయ్లె కి, జోక దొర్కు జలిసి కిచ్చి ఆన్లెకి, అడ్డు కెర నాయ్” మెన పేలిక్స్ ఆడ్డ దిలన్.

24 సగుమ్ దీసల్ గెలి పడ్డె, పేలిక్స్ అదికారి యూదుడుయి జలి ద్రుసిల్ల మెలి తేర్సిక కడ ఆన, పవులు జేలి తిలిన్తె అయ్లె. పవులుక “జెవున్” మెన పేలిక్స్ సంగ తెర్తయ్తికయ్, అయ్లో. యేసుక్రీస్తుచి ఉప్పిరి నముకుమ్ తిలిన్చి బోదన నూన్ల. 25 పవులు బోదన కెర కెర, కిచ్చిచి రిసా సంగుక దెర్లన్ మెలె, పున్సిమ్చి రిసా, ఆన కెరంతి రిసా, చి ఆకర్ దీసిక లోకుమ్చ మాన్సుల్క యేసుప్రబు పరిచ్చి కెర తీర్పు కెరుక తిలిన్చి రిసా సంగిలన్, చి పేలిక్స్, సొంత కెర్త తప్పుల్క ఉచర లాజ్ జా బియఁ కెర, “అప్పెచి మట్టుక ఉట్ట గెచ్చు తా. అంక అవ్కానుమ్ తిలె, తుక కెయఁగ గే అన్నె బుకారిందె” మెన జోక తెర్తయ్లన్. 26 పడ్డె, పేలిక్స్ అన్నె కిచ్చిచి రిసా ఉచరె తిలో మెలె, ‘విడ్డల్ జతి రిసా ఏక్ వేల పవులు లంచుమ్ దెయెదె’ మెన ఆన జా తిలో. జాకయ్ ఒగ్గర్ సుట్టు జోక బుకారా బుకారా, జో తెన్ లట్టల్లో. 27 గని పవులుక ఒత్త జేలి కెర దొన్ని వెర్పుల్ గెతికయ్, పేలిక్స్ అదికారి వేరతె మార్పుప జలో, చి పొర్కియన్ పెస్టన్ అదికారి జలో. మార్పుప జలి పొది, యూదుల్క పులవుక మెన పవులు జేల్తె దస్సే తతి రితి పేలిక్స్ ముల దిలో.

25

పవులుచి రిసా యూదుల్ అన్నె అల్లర్ ఉచర్లిసి

1 ఏలువ కెరుక మెన, పెస్టన్ యూదయ ప్రదేసిమి ఉట్ట జా తిర్తితి గెలి పడ్డె, జోవయిచి మేడ తిలి కైసరియ తెంతో బార్ జా, యెరూసలేమ్తె గెలో. 2 వెల్లెల పూజర్లుచి యూదుల్చ అన్నె వెల్లెల మాన్సుల్ జోతె జా కెర, పవులుచి రిసా సంగిల. 3 అన్నె, “దయ కెర పవులుక యెరూసలేమ్తె తెర్తవు” మెన, బతిమాల్లు జా సంగిల. జో అయ్లె, వట్టె లుంక దెర మారుక మెన ఉచర్రతి. 4 పెస్టన్, “పవులు ఒత్త కైసరియతె జేల్తె అన్నె, చి ఒగ్గర్ దీసల్ నే గెతె ఆవ్ ఒత్త అన్నె గెచ్చిందె” మెన సంగ. 5 “ఆవ్ ఒత్త గెచ్చుక బార్ జలి, తుమ్చ అదికారుల్ అంచి తెన్ బెద జెతు, చి జో మాన్సు కిచ్చి నేరిమ్ కెర తిలె, రుజ్జా దెకవుతు!” మెన సంగిలన్.

పెస్టన్ పవులుచి తగు అన్నె సూన్సిసి

† 24:25 24:25 కిచ్చి తీర్పు మెలి, జోవయింక సంపజా సత్రిమ్ జలంక పరలోకుమెతె కడ నెతిసి, గని నంచ నెంజ అబద్ధుమెతె తా గెలంక సిచ్చతె గల్లిసి.

6 పెన్సున్ ఎక్కి అట్టు గే దెన్ను గే పొదుల్ ఒత్త యెరూసలేమ్తె తా కెర, కైసరియతె అన్నె ఉట్ట అయిలన్, చి అన్నెక్ దీసి పవులుచి తగుచ రుజ్జల్ సూసుక వెన, పవులుక “జెవున్” మెన ఆడ్ర దిల్. 7 పవులు యెరూసలేమ్ తెంతో అయిల. యూదుల్ జోవయించి సుట్టునంత టీవోజె కెర, కిచ్చొ కిచ్చొ వెల్లెల నేరిమ్లు ఒగ్గర్ సంగిల, గని రుజ్జల్ దెకవుక నెత్తిర్ల. 8 తెదొడి పవులు “యూదుల్చ అగ్గుల్ రితి కెర్తినెచి అలవాట్ ఉచర్లె కి, కిచ్చొ నేరిమ్ కెరి నాయ్, దేముడుచి గుడిచి రిసా కి కిచ్చొ నేరిమ్ కెరి నాయ్, చి అమ్క ఏలుచ కెర్తొ” కైసరిచి రాజెమ్క కి కిచ్చొయ్ ఇదిలిసి నేరిమ్ కి కెరి నాయ్” మెన, జబాబ్ దిలన్.

9 పెన్సున్, మాత్రమ్, యూదుల్క పులవుక మెన, పవులుక, “యెరూసలేమ్తె గెచ్చు ఈంజేవ్ అంక సూనయిల నేరిమ్లుచి రిసా తీర్పు కెరవసుక ఇస్టుమ్ జతసి గే?” మెన పునిలన్. 10 గని పవులు జబాబ్ దిలన్, “కైసరు వెల్లో రానొ ఏలుచ కెర్లి రితిచి గెరితె తీర్పు జంక మెన ఇన్నె ఆవ్ టీవోజె అస్సి. ఇన్నెయి అంచి తగు తీర్పు సరిగా జంక. యూదుల్క ఆవ్ కిచ్చొ తప్పు కెరి నాయ్. తుయి కి జా కోడు జాస్సి. 11 ఆవ్ తప్పు కెర్తయ్ జలె, మొర్తి సిచ్చుచి ఎదిలి నేరిమ్ కెర్తయ్ జలె, ఆవ్ మొర్లె కి బాద నాయ్. గని ఈంజేవ్ వయడ్ల నేరిమ్లు అరిచ జలె, అంక యూదుల్చి రితి తీర్పు కెర సిచ్చు కెరుక మెన ఇన్నెచి అత్తి అంక కో సార్పు కెర దెంక నాయ్మ్ నాయ్. కైసర్ వెల్లో రానొ సొంత అంచి తగు సూన తీర్పు కెర్పు” మెన, సంగిలన్. 12 తెదొడి, పెన్సున్, జోవయించి నబచ అదికారుల్ తెన్ వెన లట్టుబ్బ, చి పవులు, “ కైసరు సొంత అంచి తగు సూన తీర్పు కెర్పు” మెన ఇస్టుమ్ జలది. ఈంజ తగు జా నిలవ్ దెతయ్. కైసరుచి గెరి గో” మెన తీర్పు సంగిలన్.

పెన్సున్ పవులుచి రిసా పెన్సున్ అగ్రిప్పు రానొక సంగిలిసి

13 నగుమ్ దీసల్ గెతికయ్, ‘పెన్సున్ నొవర్ ఏలుచ కెర్తయ్’ మెన, ఇదిల్ ఉత్తర పక్కచొ రానొ జలో అగ్రిప్పు, బేస్సి జలి బెర్సికే తెన్, కైసరియతె గోత్ అయిల. 14 ఒగ్గర్ దీసల్ ఒత్త తతికయ్, పవులుచి తగుచి రిసా పెన్సున్ జో రానొక సంగిలన్. పేలిక్స్ ఏలుచ కెర్లి తెంతో జేలి జలో ఎక్కిలో ఇన్నె అస్సె. 15 జలె, ఆవ్ యెరూసలేమ్తె గెచ్చు తిలి పొది, ఇన దన నేరిమ్లు కెర అస్సె, మెన వెల్లెల పూజుల్ల చి యూదుల్చ అన్నె వెల్లెల మాన్సుల్ సంగ, తీర్పు కెర సిచ్చు కెరు మెన, అంక సంగిల.

16 “జేవ్ యూదుల్ దస్సి సంగితికయ్. నేరిమ్ వయడ్లన నేరిమ్ వయిలోసా ఎక్కితె తీర్పు కెర్లి టాన్తె జా తగు సూనవుక నే టీవోజెతె అగ్గె, నేరిమ్ వయిలోసా జేవ్ నింద కెర్తినక జబాబ్ సంగుక అవ్కాసుమ్ నే దెతె అగ్గె, అమ్చ రోమియిల్చి అలవాట్ తెన్ జోక కచి అత్తి సార్పు దెంక జయె నాయ్, మెన, జబాబ్ దిలయ్. 17 జాకయ్, జేవ్ ఇత్తల్ ఉట్ట అయిలి బేగి, వాయిద నే కెర్తె, అన్నెక్ దీసి తగు సూనవుక మెన తీర్పు కెర్తినెతె వెన, జోక జెవున్ మెన, కడ ఆనయిలయ్. 18 నేరిమ్ వయడ్లన టీవో జలి పొది, కిచ్చొ ఏలుచచ నేరిమ్లు వయడ్డి నాయ్. 19 జేవ్ కిచ్చొచ నిందల్ జోక సంగితె తిల మెలె, జోవయించొ దేముడుచి అలవాట్చి కమెచి రిసా, పడ్డొ యేసు మెలో ఎక్కిలోక ‘మొర అన్నె జలో’ మెన పవులు సంగిలిసిక గగ్గోల్ జతె తిల. 20 జాకయ్, దస్సు తగులు తీర్పు కెరుక నేన కెర, ఈంజేవ్ సంగితె నిందల్చి రిసా యెరూసలేమ్తె గెచ్చు తగు సూనచ తీర్పు కెరవసుక ఇస్టుమ్ జతసి గె? మెన పునిలయ్. 21 గని, వెల్లో రానొ జలో కైసరు సొంత తీర్పు కెర్పు, మెన మదెనె ఇన్నె జేలి తయింది మెన పవులు ఇస్టుమ్ జతికయ్, కైసరెతె ఆవ్ తెద్రయ్ తి ఎదక జోక రకితె తత్తు మెన, జేలితె అన్నె గలిలయ్,” మెన పెన్సున్ సంగిలన్.

22 జాకయ్ అగ్రిప్పు రానొ, ఆవ్ సొంత జోచి తగు సూసుక అంక ఇస్టుమ్, మెన సంగిలన్, చి “దస్సి జలె, కలిక జోక సూన్తె” మెన, పెన్సున్ సంగిలన్.

అగ్రిప్పు రానొ పవులుచి తగు సూన్సిసి

23 జలె, అన్నెక్ దీసి, అగ్రిప్పు రానొ, బెర్సికే మెలి బేస్సి తెన్ బార్ జా, జమాన్చుచ అదికారుల్ తెన్, చి పట్టుమ్చ వెల్లో సుదల్ తెన్, గెరితె ఒగ్గర్ గవురుమ్ తెన్ జా కెర, వెసిల. పవులుక కడ ఆన మెన పెన్సున్ ఆడ్ర దెతికయ్, కడ అస్సె.

* 25:8 25:8 వెల్లో రానొచి, రానొచి. † 25:10 25:10 సిజరు వెల్లో రానొ, మెలె వెల్లో రానొ, రోమ్ పట్టుమ్తె తా ఈంజ ‘బారికుల్’ చి పున్సుకుమ్తె సంగిల ప్రదేసిమ్లు ఎత్తిచి ఉప్పిరి ఏలుచ కెర్తయ్. రోమ్ దేసిమ్చి ప్రబుతుమ్క వెల్లో, జో.

24 తెదొడి, బెర తిలసక పెస్సున్ “ఓ రానో జలో అగ్రిప్పు, ఇన్నె అయిలన ఎత్తిజిన, ఈజో మాన్సుక తుమ్ దెకితను. ఇన్నెచి రిసా జా సుట్టు యూదుల్ ఎత్తిజిన, యెరూసలేమ్తె కి ఇన్నె కి, అంక బలవంతుమ్ కెర, జో అన్నె జింక కిచ్చొక? మొర్పు! మెన, కేకుల్ గల్లె తిల. 25 గని, ‘మొర్పు సిచ్చ జతి కేన్ నేరిమ్ కెరె నాయ్’ మెన అంక డీసిలి, చి ఈజో, కైసరు వెల్లో రానో సొంత అంచి తగు, నూన తీర్పు కెర్పు, మెన కోర్వ జతికయ్, దస్సి జలె, జో తెయి రోమ్తె తుక తెర్తయిందె మెన, ఇన్నెక ఒప్పున్యయ్. 26 గని, ఇన్నెచి రిసా అంచొ కైసరు ప్రబుక దెతి రిసా కిచ్చొ నేరిమ్ దెగుడుక నేన అస్సి; కిచ్చొ నేరిమ్ వయడ్డిసి నాయ్ చి రిసా ఎత్తిచి మొక్కె, ముక్కిమ్క తుచి మొక్కె, ఓ అగ్రిప్పు రానో, జోక బీచొ కెర అస్సి. కిచ్చొ మెన మెలె, ‘జేవ్ జోచి కొడె నూన్లె, అమ్ ఇన్నెక పరిచ్చ కెర్లె, ఇన్నెచి రిసా కిచ్చొ జవున్ రుజ్జు అమ్చొ వెల్లో రానో కైసరుక రెగుడుక జయెదె’. 27 జలె, జేలి జలో కేన్ మాన్సుక ఆరి, కిచ్చొ నేరిమ్ వయడుక నేనతె తెర్తవుక బెదితయ్ నాయ్, మెన ఆవ్ ఉచర్దసి” మెన ఇసి సంగిలన్.

26

అగ్రిప్పు రానోచి మొక్కె పవులు సాచి సంగిలిసి

1 తెదొడి, అగ్రిప్పు రానో పవులుక, “తుయి సొంత జబాబ్ దెంక తుక సెలవ్ దెతసి” మెలన్, చి పవులు ఆతు తెన్ నయన్ కెర, ఇసి మెన జబాబ్ దిలన్.

2 “ఓ అగ్రిప్పు రానో, యూదుల్ కెర్లె నిందల్ ఎత్తిచి రిసా తుచి మొక్కె ఆవ్ జబాబ్ దెంక సెలవ్ దొర్పు. జలిచి రిసా అంక సర్త. 3 యూదుల్ కెర్లె రకల్ ఎత్తి, యూదుల్చ తగుల్ ఎత్తి, తుయి జాన్సి. జాకయ్, తుయి ‘బమ్మ నెంతె అంచి సాచి సరిగా నూసుక’ మెన, ఆవ్ తుక జోకర్దసి. 4 ఆవ్ బాల తతె తెంతో, అమ్చ సొంత మాన్సుల్తె కి ఈజ యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె కి, ఆవ్ కిసి జలయ్ గే యూదుల్ ఎత్తిజిన జాన్తి. 5 అమ్చి మొత్తుమ్చ అగ్గల్ ఎత్తిజినచి కంట నిదానుమ్ కెర్లె అమ్ పరిసయ్యుల్ బక్తి కెర్లె రితి ఆవ్ ఇండిలిసి మెన జేవ్ అగ్గయ్ తెంతో జాన్తి. జేవ్ సత్తిమ్ సాచి సంగుక ఇస్టుమ్ ఒత్త జలె, ఇసి సంగిత. 6 అప్పె, జలె, కిచ్చొక అంక తగు కెర అస్సి మెలె, అమ్చ పూర్తుమ్చక అమ్చొ దేముడు సంగిలి కొడు ఆవ్ నంపజా దయిరమ్ తెన్ తిలి రిసాయి. 7 జా కొడు సంగిలిన్క ‘అమ్క జెయమ్ జవున్!’ మెన, అమ్చ బాం సెకుమ్లుచ యూదుల్ రోజుక అందరె మెద్దెని నిదానుమ్ తెన్ బక్తి కెర్తతి. జేవ్ కోర్వ జతిచి ఆసచి రిసా మెన ఆవ్ నంపజతసిచి రిసా, ఓ రానో, అంక నింద కెర్తతి. 8 ‘మొర్లసక దేముడు జయడ్డయ్’ మెన సంగిలె, కిచ్చొక తుమ్ ఎత్తిజిన నంప కెరుక నెత్తిర్దను?

9 “అగ్గయ్, జలె, నజరేతు గచ్చొచొ యేసుక ‘జోయ్య దొర్పు జలో రచ్చించువ కెర్తెసా’ మెన మాన్సుల్ సంగిలె, ‘అబద్దుమ్’ మెన, మెన్సు నిదానుమ్ ఉచర, ఆవ్ అగ్గె నంపజలన్క జలె అల్లర కెర్లె తిలయ్.

10 యెరూసలేమ్తె జోవయింక *అల్లర కెర్లయ్. కిసి మెలె, వెల్లెల పూజర్లుచి సెలవ్ నజన, ప్రబుచయ్ జల మాన్సుల్క జేల్తె గలిలయ్, చి ‘మొర్పు సిచ్చ జతు’ మెన, ఆవ్ ఒప్పున్యయ్. 11 ఎత్తి. నబగిరి గిచ్చ జోవయింక సిచ్చల్ కెర్లె తిలయ్, చి ‘యేసుక రచ్చించువ కెర్తెసా జలో క్రిస్తు నెజె మెన సంగ జోవయింక దూసుప కెర్లె’ మెన, జోవయింక అల్లర కెర్లయ్. జోవయించి రిసా అంక వెర్రి కోపుమ్చి రిసా, వేర దేసిమ్లుచ పట్టల్తె గెచ్చొ కి, జోవయింక అల్లర కెర్లె తిలయ్.

12 “దస్సి, ఏక్ సుట్టు, ‘నంపజలన్క అల్లర కెరిందె’ మెన, వెల్లెల పూజర్లుచి సెలవ్ తెన్ జోవయించి అదికారుమ్ తెన్ ఏక్ దిసి దవన్సు. పట్టుమ్తె గతి వట్టె గెతె తతికయ్, 13 ఓ రానో, మెద్దెని, పరలోకుమ్ తెంతో చి ఏక్ వెల్లె ఉజడి దెకిలయ్. పొద్దుచి ఉజడిచి కంట వెల్లె ఉజడి. అంచి సుట్టునంత, అంచి తెన్ ప్రయానుమ్ కెర్లె తిలచచి సుట్టునంత డీస లగిలి. 14 జా దెక, అమ్ ఎత్తిజిన ఎట్టో సేడ్డికయ్, అమ్చి ఎబ్బీ బాస తెన్ ఏక్ అవాడ్ సంగిలిసి నూన్లయ్, ‘సావులు, సావులు, అంక కిచ్చొక అల్లర కెర్తెసి? ఆవ్ సికడ్డిసి తుయి నెస కెర, తుకయ తూయ నొప్పి కెరంతసి?’, మెన సంగిలన్. 15 ‘తుయి కొన్సొ, ప్రబు?’ మెన పుసిలయ్, ‘తుయి అల్లర కెర్లె యేసు అచ్చొ. 16 తుయి ఉట్ట, టీచొజ. కిచ్చొక తుక అప్పె డీస అస్సి మెలె, అంచ కమె కిచ్చొ దెక అస్సిన్ గే అన్నె కిచ్చొ అంచ కమె తుయ దెకితె గే, జా ఎత్తిచి రిసా తుయి

* 26:10 26:10 బారికూల్ 9 అధ్యాయమ్.

సాచి సంగుక మెన, తుక ఆవ్ నిసాన తెద్రయ్ తసి. 17 యూదుల్ చి అత్తి కి, యూదుల్ నెంజలనచి అత్తి కి, తుయి అల్లర్ నేడ్లె కి, ఆవ్ తుక రచ్చించువ కెరిందె. యూదుల్ నెంజలనత తుక తెద్రయ్ తసి. 18 జేవ్ గుడ్డి జల రిత జా తిలె కి, దెక, అందర్ బుద్ది ముల, ఉజిడి బుద్ది జా, నయ్ తానచి సేవ కెరుక ముల, దేముడుచి సేవ కెర్త 'మెన, 'జేవ్ కెర్త పాపల్ పుంచి జతు చి అంక నంపజా నుద్ది జల అన్నె మాన్యుల్ తెన్, జోవయింక కి టాన్ దొర్పు జవున్' మెన తుక 'జోయ్యి అంచి సాచి సంగున్' మెన, తుకయ్ ఆవ్ తెద్రయ్ తసి.", మెన అంక ప్రబు తెదొడి సంగిలన్.

19 "జాక, ఓ అగ్రిప్ప రానో, పరలోకుమచో ప్రబు జా దీసి దెకయ్ లిన్ క నూనయ్ లిన్ క నే పిట్టయ్ తె నిదానుమ్ కెర, 20 తొలితో దమన్కు తె, వణ్ణె యెరూసలేమ్ తె, వణ్ణె ఒండి యూదయ్ ప్రదేసిమి, వణ్ణె యూదుల్ నెంజలనచ దేసిమ్లు తె గెచ్చ, ఒత్త కి, తుమ్ కెర్త పాపల్ చి రిసా పెట్టి దుక్కుమ్ జా ముల, దేముడుక తుమ్ నంపజా మార్పువ జలిన్ క రుణ్ణు జతి రితి సత్తిమ్ ఇండ మెన, బోదన కెర్తె తిలయ్.

21 జాకయ్, యూదుల్ దేముడుచి గుడితె అంక దెర, అంక మారుక కుట్ట కెర్త.

22 "అజి ఎదక కి, దేముడు అంక తోడు తత్తయ్ చి రిసా, బాల వెల్లో ఎత్తిజిన్ చి మొక్కె ఈంజ సాచి ఆవ్ సంగితసి. 'జర్లు జయెదె' మెన దేముడుచ కబుర్లు సంగిలన సంగిలిసి తెన్ మోసే పూర్ముచోచి అత్తి దేముడు సంగిలిన్ తెన్ బెదితి సాచి ఆవ్ సంగితసి. కిచ్చో వేరచి నెంజె. 23 జేవ్ కిచ్చో సంగిలిన్ చి రిసా ఆవ్ సంగితసి మెలె, సైమల్ సేడ క్రిస్తు మొరుక అన్నె, చి అన్నె జిమ్ జా ఉట్టితనక జో మొదోల్ సుదో జయెదె, చి అమ్చ యూదుల్ కి, యూదుల్ నెంజలనక కి జోచి ఉజిడి జో దెకయెదె, మెన, పూర్లుల్ సంగిలి కోడు" మెన పవులు సాచి సంగిలన్.

పెస్తున్, పవులు, అగ్రిప్ప లట్టల్లిసి

24 పవులు దస్సి సాచి సంగితె తతికయ్, పెస్తున్ గట్టిజి అవాడ్ కెరన, "పవులు, తుయి వెర్రి జా అస్సిన్. తుయి ఒగ్గర్ నదు కెర్లిసి తుక వెర్రి కెర మార్పువ కెర్తయ్" మెన సంగిలన్. 25 "తుక జోబర, వెల్లో పేస్తున్. ఆవ్ వెర్రి నెంజి! ఆవ్ సంగితిసి సత్తిమ్. 26 రానోక పుసు. ఈంజ ఎత్తి జోక ఎర్కె, చి దయిరిమ్ తెన్ జోవయిం చి మొక్కె ఆవ్ సంగితసి. ఈంజ ఎత్తి కిచ్చో గుట్టుచి నెంజె. జో కి ఈంజ ఎత్తి కచితుమ్ నూన తయెదె" మెన, పవులు సంగ, 27 రానోచి పక్క పన్న, "రానో జలో ఓ అగ్రిప్ప, 'జర్లు జయెదె' మెన అమ్చో దేముడుచి కబుర్లు సంగితన పూర్ము రెగ్గయల కొడో తుయి నంపజతసి గే? తుయి 'నంపజతయ్' మెన జాని" మెన, పవులు సంగిలన్. 28 అగ్రిప్ప పవులుక, "అంక బే బేగి మార్పువ జా నంప జవున్, మెన తుయి ఉచర్తసి గే?" మెన పుసిలన్, 29 పవులు, "బే బేగి జవున్, ఆల్నిమ్ జవున్, గని ఎక్కి తుకయి మెని నాయ్. అజి అంచి కోడు నూన్ తన ఎత్తిజిన్ కి 'ఈంజేవ్ గొల్పుల్ క పిట్టవ, అంచి రితి జా మార్పువ జతు!' మెన అన తెన్ దేముడుక ఆవ్ ప్రార్థన కెర్తసి" మెన, పవులు రానోక సంగిలన్.

30 తెదొడి రానో, పేలిక్, బెర్రికే, చి జోవయిం తెన్ వెన తిలన ఎత్తిజిన్ ఉట్ట, కెర, 31 బార్ జా, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో కిచ్చో మెల మెలె, "ఈంజో మాన్కు కిచ్చో మొర్రి సిచ్చుచి ఎదిలి తప్పు జవున్, జేలి జతిన్ చి ఎదిలి తప్పు జవున్, కిచ్చోయ్ కెరె నాయ్" మెన సంగిల. 32 చి పెస్తున్ క అగ్రిప్ప రానో, "కైసరు వెల్లో రానో సొంత అంచి తగు నూన్ సు మెన ఈంజో మాన్కు సంగితో నాయ్ జలె, ఇన్నెక విడ్డల్ కెరుక జతి!" మెన సంగిలన్.

27

రోమ్ పట్టుమ్ తె పావులీంసి ప్రయానుమ్ గెచ్చుక దెర్రిసి

1 అమ్ ఇటలీ దేసిమి ప్రయానుమ్ గెచ్చుక మెన అదికారుల్ సంగితికయ్, పవులుక చి అన్నె జేలి తిలనక, బెగున్కు వెల్లో రానోచి మెలి జమాన్కు తె, పుంజెక్ జిన్ జమాన్కుక వెల్లో యూలి మెలో ఎక్కిలోచి అత్తి సార్లు కెర్త. 2 తెదొడి, వేర దేసిమ్ చి అద్రముత్తియ పట్టుమ్ చి ఓడ ఆసియా ప్రదేసిమ్ చ రేవుల్ వాట్ గెచ్చెదె మెన, జా ఓడత వెగ బార్ జలమ్. అన్నె మాసిదోనియ ప్రదేసిమ్ చి దెస్సలోనీక పట్టుమ్ చో అరిస్తార్కు అమ్చి తెన్ తిలో.

3 ఉత్తర పక్క గెచ్చ గెచ్చ, అన్నెక్ దీసి సీదోను రేవుతె ఉత్తిర్లమ్, చి యూలి, పవులుక చెంగిల్ దెక, జోచ ఒత్తవ గోతునుదల్తె జో గోతె గచ్చ ఇదిల్ పుండ నుక్కుమ్ జంక మెన, నెలవ్ దిలన్. 4 పుండ, ఓడతె

అన్నె వెగ, ఒత్త తెంతో అన్నె ఉత్తర పక్క గెచ్చ, తెదొడి పడమర పక్క గెచ్చ, కుప్ర డిబ్బుక జిన్లమ్. కుప్రక వేర పక్క గెత్తమ్, జలె, వాదు అల్లర్ కెర్తి. ⁵ ఒత్త తెంతో, కిలికియచి పంపూలియా ప్రదేసిమలు సాడి ఒడ తెన్ గెచ్చ గెచ్చ, లుకియ ప్రదేసిమచి మూర రేవుతె ఉత్తిర్లమ్. ⁶ ఒటలితె గెతి అలెక్కంద్రియ పట్టుమ్ తెంతో చి ఒడ ఒత్త తతికయ్, జా ఒడతె వెగ గెచ్చుక జయదె మెన పుంజెకజిన్ జమాన్సుక వెల్లో జాన కెర, అమ్క వెగయలన్. ⁷ నగుమ్ దీనల్ తిరిమ్ తిరిమ్ ఒడ తెన్ గెలమ్, గని తెదొడి వాదు అల్లర్ కెర్తి, చి క్కీరు రేవు పాసి అయలి పొది, అన్నె పడమర పక్క గెచ్చుక ఉచర్లె వాదు పూర్తి అడ్డు కెర్తికయ్, దచ్చాన పక్క గెచ్చ, క్రేతు డిబ్బుచి నల్గోనే మెలి కొన్నక కన్లన జిన, ⁸ క్రేతుచి లాసేయ పట్టుమ్చి పాసి తిలి 'సూటి రేవుల్' మెలి టాన్తె పాచిలమ్.

వెల్లి వాదు అల్లర్ కెర్తిన

⁹ ఒత్త నగుమ్ దీనల్ తిలమ్, చి చువ్వె తతి అమ్చి పండుగు కేడ్డికయ్, చల్లి పొది పాసి జెతయ్, చి జా పొదిచి వాదుక ఒత్త ఒడతె గెచ్చుక ప్రమాదుమ్చి రిసా, ¹⁰ "గోతుసుదల్, అమ్ అప్పె బార్ జలె, ఒడక, సామన్క, చి అమ్క ప్రమాదుమ్, ఒగ్గర్ నస్తుమ్ జమ్దె మెన దెకితసి" మెన, పవులు జాగర్ల సంగిలన్. ¹¹ గని పవులు సంగిలినక పుంజెకజిన్ జమాన్సుక వెల్లో విలువ నే దెకితె, ఒడ ఇండయ్తనచో ఎజోమాని, అన్నె ఒడచో ఎజోమాని దోగులచి కోడు సూన్లన్, చి ¹² "ఈంజ రేవుతె వాదు సరిగా అడ్డు జయె నాయ్ చి రిసా ప్రమాదుమ్" మెన ఒడతె తిల మాన్సుల్ ఎత్తిజిన్ సంగ, "ఏక్ వేల క్రేతు డిబ్బుచి పినిక్చ మెలి అన్నెక్ రేవుతె పాచిలె, ఇదెల్ వేర దిక్కుక మొక్కె జతయ్ మెలె, నైరుతి దిక్కుకచి వాయప దిక్కుకచి చల్లి పొది ఒత్త రకితె చెంగిల్ కిచ్చొగ" మెన సంగిల.

¹³ తెదొడి, దచ్చాన పక్క తెంతో ఉల్లువుల్లు వాదు కెర్తికయ్, 'అప్పె బార్ జలె చెంగిల్ కిచ్చొగ' మెన, ఒడక టీవో కెర్తి లంగరు మెలి ఇనుము సామన్ నముద్రుమ్ తెంతో కడ కెర, ఇండవుక దెర, క్రేతు డిబ్బుచి గట్టుక పాసి గెచ్చ తా, ఇండయ్తె తిల. ¹⁴ గని ఈసాన్యమూల పక్క తెంతో జెతికయ్ వెల్లి వాదు బుయి పక్క తెంతో వీరుక దెర్తి, ¹⁵ చి జా వాదుక నెత్త కెర, ఒడ పనుల, వాదు గెతి దిక్కుతె పెల్లి జలి. ¹⁶ తెదొడి, కిసి గే, కొద మెలి ఇదిలిన డిబ్బుచి గట్టుతె జా కెర, ఒడ పడ్డో కడ దోనిక కన్లన ఒడతె వెగడ్లమ్. ¹⁷ డిట్టుమ్ జవున్ మెన, డిట్టుమ్ వాలివో తెన్ ఒండి ఒడక బందిల. తెదొడి, సూర్తి మెలి ఇన్క డిబ్బుతె ఒడ పెల్లి జలె టక్కున దెరన గెలెదె మెన బియఁ కెర, ఒడ తిరిమ్ ఉట్ట గెన్ను మెన, జేవ్చ వెల్లెల మాన్సుల్ తెరల్ గట్ట ఉత్తయ్ల.

¹⁸ గని, వాదు కెర్తల్ ఒగ్గర్ కెర, ఒడక ఒగ్గర్ అల్లర్ కెర్తికయ్, అన్నెక్ దీసి, ఒడతె దువార్తె తిలి సామన్ నముద్రుమ్తె గలుక దెర్ల, ఒడ సుల్కన జవున్ మెన. ¹⁹ గని వాదు తగుప జయె నాయ్, చి తిర్రతక ఎత్తిజిని, బాల వెల్లో, సొంతయ్ బెద, ఒడ ఇండయ్తె సామన్ కి ఉక్కుల నముద్రుమ్తె గలిలమ్. ²⁰ ఒత్త తెంతో, వాదు పాని గట్టిజ జతికయ్, ఒగ్గర్ దీనల్ జలి పొద్దు డీసె నాయ్, సుక్కల్ డిస్తి నాయ్, చి రచ్చించుప జతి దయిరిమ్ ఎత్తిజిన్క పూర్తి గెలి.

²¹ జేవ్ మాన్సుల్ ఒగ్గర్ దీనల్ చువ్వె తతికయ్, పవులు జోపయించి నెడిమి పుర్తి జా, "అవ్ తెదొడి సంగిలిన సూన్తద్ జలె, క్రేతు తెంతో బార్ జతద్ నాయ్, ఈంజ నస్తుమ్ కన్లుమ్ సేడ్డద్ నాయ్. ²² ఈంజ ఒడ పాడె జా గెచ్చెదె, గని కేన్ మాన్సు మొర్పు నాయ్, అప్పె తుమ్ దయిరిమ్ తెన్ తా మెన అవ్ తుమ్క సంగితసి. ²³ కిసి జాని మెలె, అజ రాతి, అవ్ నంపజలో దేముడుచి దూత ఎక్కోలో జా కెర, అంచి పాసి టీచ, ²⁴ అంక, 'పవులు, తుయి బి నాయ్. తుయి కచితుమ్ *కైనరచి పాసి టీచ జా జోక తుచి తగు సూనయ్తె. పడ్డో, ఈందె తుచి తెన్ ఒడతె గెతన కి తుచి తెన్ రచ్చించుప జతు దేముడు తుక వరుమ్ దా అన్నె మెన,' దూత అంక సంగిలన్. ²⁵ జాకయ్, గోతుసుదల్, తుమ్ దయిరిమ్ తా. అంక కబుర్ సంగిల్ రితి కచితుమ్ జర్లు జయదె మెన అవ్ నంపజతసి. ²⁶ గని మదెన, కేన్ జవున్ డిబ్బుతె ఒడ పెల్లి జంక అన్నె" ఇని పవులు సంగిలన్.

ఒడ డిబ్బుచి గట్టుతె పెల్లి జలిసి

* 27:24 27:24 వెల్లో రాసెచి.

27 చొవ్ల పొదుల్ గెతికయ్, అందరె, అద్రియ సముద్రమతె అమ్చి ఒడ ఇండ నే ఇండిలి రితి జా తిరిమి గెతె తతికయ్, 'అమ్ బుయిక పాసి జెతనుమ్ కిచ్చొగి' మెన, ఇండయ్తనక అజ్జ అయ్లి. 28 చి 'సముద్రమ కెడ్డి దీగి అస్సె గి దెకుమ' మెన కొల్ల దెకిలె, పుంజెక్ విస్సెక్ అడుగుల్ దీగి అస్సె. అస్సె ఇదిల్ దూరి గెచ్చ కొల్ల దెకిలె, తొంబయ్ అడుగుల్ దీగి జా అస్సె. 29 తెదడి, "పత్రతె వెల్లె జలె అల్లర్ జమదె" మెన బియె కెర, 'ఒడ టీయె కెర' మెన, ఒడచి వడ్డొ పక్క తెంతొ చెత్తర్ లంగర్లు సముద్రమతె బుడ్డవ తా, "కెదొడక రాతి పాయెదె." మెన ప్రార్లన కెర్తె తిల. 30 మదెనె, 'ఒడక ముల దోనితె వెగ బయలె బార్ జమ' మెన ఒడ ఇండయ్తన, ఆరిక "ఒడచి పుర్రెతోచ లంగర్లు బుడ్డయ్తనుమ్" మెన సంగ, లుంకచోరు ఒడచి దోని ఉత్తవ దిల. 31 జా పవులు దెక కెర, పుంజెక్జీన్ జమాన్లక వెల్లొక చి జమాన్లక, "ఈంజేవ్ మాన్లల్ ఒడతె తిలెకయ్ రచ్చించుప జస్తె" మెన సంగిలన్. 32 చి దోనిచ వాలివొ జమాన్లు సుదల్ సింద, దోని ములయ్ల.

33 కుకుడొ వాసెనె, "అప్పె చొవ్ల పొదుల్ జయెదె, తుమ్ ఎత్తిజిన్ బియె తా చువ్వె అస్సెన్.

34 జాకయ్, అన్నిమ్ కా సత్తు జా. తుమ్ కిచ్చొయ్ నస్టుమ్ నే జస్తె రచ్చించుప జస్తె, చి తుమ్క సెక్తి తయెదె. జేవ్క కి పవులు బలవంతుమ్ కెర, 35 పోడియె దెర, ఈంజ అన్నిమ్ దా దయ కెర్లచి" మెన, దేముడుక జీకర కెర, ఏక్ గండ మోడ కంక దెర్లన్. 36 జేవ్ దెక, దయిరిమ్ జా, జేవ్ కి కంక దెర్ల. 37 జా ఒడతె మొత్తుమ్ దోన్ పుంజొ డబ్బయ్ సొప్పు జీన్ తిల. 38 జలె, ఎత్తిజిన్ సరిపుచుప జలిసి కయ్లి వడ్డొ, ఒడక 'అన్నె సుల్కన జప్పన్' మెన, సేనిలి గోదుమ్ ఎత్తి సముద్రమతె గలిల.

39 'పొద్దు బార్ జతికయ్, 'ఈంజ కేన్ దేసిమ్చి బుయె గె?' మెన చినితి నాయ్, గని ఏక్ రేపు తిలిసిచి ఇన్కు తిలి సదూనుమ్చి ఒడ్డు దెకిలె, అస్సె, "ఒత్త పావెలె, ఒడ ఒడ్డుతె ఒగ్గడ నెంక జయెదె" మెన, ఉచర్ల. 40 జాకయ్, జేవ్ బుడ్డవ తిల లంగర్లుచ వాలివొ యిప సముద్రమతె ముల, దిక్కు దెకయ్త చట్టుచ వాలివొ బొడుగ కెర, ఒడక పుర్రె తతి ఇదిలిసి తెర వెగడ, ఒడ్డు పక్క గెచ్చుక దెర్లమ్. 41 సముద్రమ తెడిచి ఏక్ డిబ్బతె ఒడ వెల్లె జా, దెరన గెలి. పుర్రెతో పక్క టక్కున డిబ్బతె వెన గెలి, వడ్డొ పక్క కెర్లల్ పెట్టికయ్, ఒడ బద్దల్ జా గెలి.

42 "ఏక్ వేల ఒడ్డుతె పుంగ్ర ఉట్ట నిగుల" మెన, జేలి తిలసచి రిసా జమాన్లు సుదల్ ఉచర, మారుక ఉచర్ల, గని, 43 'పవులుక మెరుక జయె నాయ్' మెన, పుంజెక్జీన్ జమాన్లక వెల్లొ అడ్డు కెర్ల. "పుంగ్రితన, సముద్రమతె డేవ ఒడ్డుతె పుంగ్ర, చి 44 పుంగ్రక నేన్లన ఒడచ దండల్ బల్లలు దెర, ఒడ్డుతె పాచ" మెన ఆత్త దిలన్, చి కో నే పిట్టె, ఎత్తిజిన్ ప్రమాదుమ్ తెంతొ ఒడ్డుతె జిన్లమ్.

28

పవులుక అయి చడ్డెకి చెంగిల్ తిలిసి

1 అమ్ ఎత్తిజిన్ ప్రమాదుమ్ నెంతె బుయ్యె పావెలె, జా డిబ్బక మెలితే డిబ్బ మెన చినిలమ్. 2 మెలితే డిబ్బచ మాన్లల్, జలె, అమ్క ఎత్తిజిన్క చెంగిల్ మరియాద కెర, 'పాని జా చల్లె కెర్తికయ్', అమ్క ఆగి లాప దిల.

3 జా ఆగిచి రిసా పవులు దొన్ని దారు కుడవ ఆగితె గల్లె తతికయ్, ఒగ్గర్ విస్సుమ్ దెతి అయి వేడిక బార్ జా, పవులుచి అత్తి చడ టక్కున జలి.

4 జోచి ఆతు తెంతొ అయి ఒడయ్ జా అస్సె మెన జేవ్ మెలితే డిబ్బచ మాన్లల్ దెక కెర, "ఒచో, ఈంజొ మాన్లు అత్తొ కెర్లొసా జా తయెదె. సముద్రమతె నే మొర్లె కి, ఇన్నెచి పాపుమ్క మెరుక అస్సె, కిచ్చొగి" మెన సంగిల. 5 పవులు, మాత్తుమ్, ఆతు వీర దెతికయ్, అయి ఆగితె సెడ్డి, చి పవులు కిచ్చొ ప్రమాదుమ్ జయె నాయ్. 6 "ఈంజొ పుల గెచ్చ టక్కున జా సేడ మొర గెచ్చాదె" మెన ఉచర్ల, గని ఒగ్గర్ సేంపు రకిలెకి, కిచ్చొ జయె నాయ్ మెన దెక కెర, "ఒచో, ఈంజొ దేముడు జా తయెదె" మెన ఉచర్ల.

7 ఒత్త అమ్ తిలిన్క పాసి, జా డిబ్బ దేసిమ్క వెల్లొ జలో పొస్టి మెలోసొక బుయె తిలి. జో పొస్టి తెన్ దస్సుల్ జతికయ్, అమ్క తిర్రతి ఒగ్గర్ మరియాద కెర్లన్. 8 జోచొ అబ్బొన్క జోర్లొ, చి పెట్టి దెర తిలిచి

రిసా పవులు జోతె గెచ్చ ప్రార్థన కెర జోక బోడి చడితికయ్, జో చెంగిల్ జలన్. ⁹ దస్సి జుప్పు జతికయ్, జా డిబ్బు దేసిమ్చ జోర్టో తిల మాన్సుల్ ఎత్తిజిన్ పవులుతె జా కెర, చెంగిల్ జల. ¹⁰ జాకయ్ అమ్క ఒగ్గర్ గవురుమ్ కెర్ల, చి తిన్ని జోన్సొ గెలె, అమ్ అన్నె ఓడతె బార్ జంక దెర్లి పొది, అమ్క దొర్కు జలిసి ఎత్తి-ఓడతె బెరయల.

రోమ్ పట్టుమ్తె పావులీసి పావెలిసి

¹¹ జా తిన్ని జోన్సొ గెతికయ్, ఒండి చల్లి పొది జా డిబ్బుతె తిలి ఏక ఓడతె వెగ, బార్ జలమ్. జా ఓడ అలెక్కంద్రియ పట్టుమ్ చి. జా ఓడచి బోడితె 'కల్లల్ దేవతల్' మెన బొమ్మల్ తిల. ¹² జలె, జా ఓడతె సురకూసు రేవు ఎద ఉత్త, తిర్రతి తిలమ్. ¹³ ఒత్త తెంతో ఇదెల్ వంకిడి వాటు బుల, రేగియు మెలి రేవుతె పావెలమ్. ఏక దీన్ గెతికయ్, దచ్చెన పక్క తెంతో చి వాడు కెర్లి, చి అన్నెక్ దీసి పొతియెలి రేవుతె పావెలమ్. ¹⁴ ఒత్త ఉత్తిరై, నంపజల బావుడ్లు తిల, చి "సత్తు పొదుల్ అమ్చి తెన్ తా" మెన బుకార్ల. జా సత్తు పొదుల్ గెతికయ్, బార్ జా, రోమ్ పట్టుమ్తె గెలమ్.

¹⁵ ఒత్త రోముక పాసి అయలె, నంపజల బావుడ్లు అమ్క "జా అస్సి" మెన సూన తా, దస్సుల్ జంక మెన, రోముక రహూమె దొన్ని విసా తిన్ని మయిలు దూరి తిలి అప్పీయా మెలి ఏక సంతవీది ఎదక, సగుమ్జిన్ అయల. అన్నె సగుమ్జిన్ తిన్ని నిజతి గేప్పు మెలి రోముక ముప్పుయ పాచే మయిలు దూరి తిలి గచ్చె ఎదక అయల. జోవయింక దెక కెర, పవులు అమ్చో దేముడుక జోచి సర్ల సంగిలన్, చి దయిరిమ్ జలన్.

¹⁶ తెదోడి, అమ్ రోముతె పావెలి పొది, పవులుక జేల్తె గల్తి నాయ్, గని ఇస్టుమ్ అయలీన్తె జో జంక సెలమ్ దా, జమాన్ ఎక్కిలోక రకయల.

¹⁷ తిర్రతి గెతికయ్, పవులు ఒత్తచ యూదుల్చ వెల్లో సుదల్క, అదికారుల్క జోతె బుకార్లొ. జేవ్ ఒత్త ఎక్కితె బెదితికయ్, పవులు జోవయింక, "ఓ బావుడ్లు, అమ్చ యూదుల్క కిచ్చొ అల్లర్ కెరి నాయ్, అమ్చ పూర్లల్చ విదల్ పిట్టవుక మెన అవ్ కిచ్చొ కెరి నాయ్, గని యెరూసలేమ్తె అంక జేలి కెర, రోమియుల్చి అత్తి అంక సార్పు కెర దిల. ¹⁸ రోమియులు అంక పరిచ్చ కెర, అంచి తగు సూన, 'కిచ్చొ మొర్లి సిచ్చ అనన్తి తప్పు కెర నాయ్' మెన, జోవయింక రుజ్జు అయలీచి రిసా, అంక విడ్డల్ కెరుక ఇస్టుమ్ జల. ¹⁹ గని ఒత్తచ యూదుల్ ఒగ్గర్ జతికయ్, అంక అన్నె కిచ్చొ వాటు నాయ్, చి కైసరు వెల్లో రానొ సొంత అంచి తగు సూన తీర్పు కెర్పు మెన, అవ్ కోరప జలయ్. గని అమ్చ యూదుల్చి రిసా అంచి వెట్టి కిచ్చొ విస్సుమ్ నాయ్.

²⁰ "తుమ్క ఆజి కిచ్చొక ఇన్నె బుకార్లయ్ మెలె, తుమ్చి తెన్ దస్సుల్ జంక, చి ఈంజేవ్ గొల్పుల్ తెన్ కిచ్చొక అంక బంద అన్నె మెలె, తెద్రయిందె మెన దేముడు అమ్ ఇస్రాయేలుల్క సంగిలో రచ్చించుప కెర్లొసాక, అవ్ నంపజా జోవయించి రిసా సాచి సంగిల్, రిసాయి." మెన సంగిలన్. ²¹ జలె, జేవ్, "యూదయ తెంతో తుచి రిసా కేన్ ఉత్తల్ జెతి నాయ్, చి ఇత్తల్ అయల అమ్చ యూదుల్ కోయి కి, తుచి రిసా కిచ్చొయ్ అల్లర్ సంగితి నాయ్, ²² గని, తుయి ఉచర్లిసి అమ్ సూసుక ఇస్టుమ్ జతసుమ్. తుయి బెదితి జట్టుచి రిసా ఎత్తిజిన్ 'తప్పు' మెన సంగితతి" మెన, పవులుక ఒత్తచ యూదుల్చ వెల్లో సుదల్ సంగిల.

²³ జాకయ్, జేవ్ సంగిలి దీసి, జో తిలి గెరి ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జిన్ యూదుల్ అయల, చి వెందలె తెంతో సాంజ్ ఎద, దేముడుచి రాజిమ్తె మాన్సుల్ బెదుక అవ్కాసుమ్ దొర్కు జలి చి సాచి సంగ, * మోసి పూర్లుమ్చొచి అత్తి రెగిడ్ దేముడుచ అగ్గుల్చ కొడె, పడ్డొ మోసి పూర్లుమ్చొచి అత్తి దేముడు రెగ్గయల అగ్గుల్, అన్నె పూర్లల్చి అత్తి సంగిల దేముడుచ కబుర్లుచ కొడె బెదవ, యేసుక 'జొయ్యి దేముడు సంగ తిలో రచ్చించుప కెర్లొసా' మెన, బోదన కెర్లె తిలన్. ²⁴ జోవయింతె సగుమ్జిన్ జో సంగిలిసి నంప కెర్ల. సగుమ్జిన్ నంప కెర్లె నాయ్. ²⁵ జేవ్ దొన్ని జట్టు జా, ఎక్కి మెన్సు నే జతె ఉట్ట గెల. గని నే గెతె అగ్గయి, పవులు ఇసి సంగిలన్. "యెనయా పూర్లుమ్చొచి అత్తి దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తు తుమ్చ పూర్లల్క సంగిలి కోడు సరిగా అన్నె.

²⁶ 'అమ్చ యూదుల్తె గెచ్చ ఇసి మెన సంగ. తుమ్ సూన్తె, గని కచితుమ్ అర్దుమ్ కెరస్సు నాయ్. తూమ్ దెకితె, గని కచితుమ్ నంప కెర్పు నాయ్! మెన సంగు. ²⁷ ఈంజేవ్ అమ్చ మాన్సుల్చి

* **28:23** 28:23 తెలుగు బైబిల్తె ధర్మశాస్త్రమ్ మెలె, మోసిచి అత్తి దేముడు రగ్గయిలె అగ్గుల్ మెన అమ్ జానుమ్. ఈంజ కొడె ఎత్తి బైబిల్తె అగేచి పాచే పుస్తకుమ్తె రెగ్గయ్ జా అన్నె. ఈంజ దెకవుక మెన కుమియ బానతె నయ ప్రమానుమ్తె మోసి పూర్లుమ్చొచి అత్తి రెగిడ్ దేముడుచ అగ్గుల్ మెన రగ్గప అన్నె.

పెట్టి బేడు బంద అస్సె, జోవయించ కంగ్గో బోయర జా అస్తి, జోవయించ అంకివో జేవ్ డంకన అస్తి. నెంజిలె, అంకివో దెకిత, కంగ్గో నూన్త, పెట్టి అర్దుమ్ కెరంత, చి అవ్ జోవయించ చెంగిల్ కెర్తె రితి అంచితె జెత.' మెన సంగిలి కోడు.

28 "జాకయ్, తుమ్క, అమ్చో దేముడు దిలి రచ్చన యూదుల్ నెంజిలసక జో దా అస్సె. జెవ్వె సూసుల" మెన, పవులు సంగిలన్. 29 †పవులు ఇసి సంగితికయ్, యూదుల్, ఎక్కి మెన్సు నే జెతె, దొన్ని జట్టు జా, ఉట్ట గెల.

30 పవులు, సొంత గేరు నజన అద్దె దా దొన్ని వెర్సుల్ ఒత్త జెతె తా, కో అయ్లె కి మరియాద కెర, 31 దేముడుచి రాజిమ్చి రిసా, ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి రిసా, కో అడ్డు నే కెర్తె, ఎదార్దుమ్ సుబుమ్ కబుర్ బోదన కెర్తె తిలన్.

రోమియుల్క రెగిడ్లి ఉత్త్రమ్. బారిక్ జలో పవులు రోమ్ పట్టుమ్చ సంగుమ్చక రెగిడ్లి ఉత్త్రమ్

మొదోల్ కోడు

1 రోమ్ పట్టుమ్తచ దేముడు ప్రేమ కెర్ల జోచి సుద్ది జా జోచయ్ జంక మెన, జో నిసాన బుకార్ల మాన్సుల్క, యేసుక్రీస్తుక *గొత్తి సుదో జలో పవులు రెగిడ్లి ఉత్త్రమ్. దేముడు దిలి సుబుమ్ కబుర్ నూనయ్తి రిసా ఆవ్ జోచో బారికి జంక మెన, యేసుక్రీస్తు అంక నిసాన బుకారా అస్సె. ఈంజయి కామ్ అంక సార్చ దా అస్సె. 2 ఈంజ సుబుమ్ కబుర్ తెద్రవుక మెన అగ్గెయి తెంతో జోచ కబుర్లు సంగిలసచి అత్తి, జో రెగ్గయ్లి జో దిలి దేముడుచి కొణొతె ప్రమానుమ్ సంగ తిలన్. 3 సుబుమ్ కబుర్ మెలె, జో దేముడుచో ఎక్కి పుత్తున్చి రిసాచి కబుర్. జో పుత్తున్క 'మాన్సు' మెన దెకిలె, అమ్ యూదుల్చో దావీదు పూర్లుమ్చోచి సెకుమ్తె జెర్పిలన్. 4 అమ్చో ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తు, జో మొర గెచ్చ అన్నె జీవ జా ఉట్టిన్ రిసా దేముడుచి పూత్తు మెన దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తుచి ఒగ్గర్ సెక్కి తెన్ రుజు కెరన్. 5 జలె, ఎత్తి దేసిమి జోక సంపజా జోచి కోడు నిదానుమ్ కెర జోచి నావ్ గవురుమ్ కెర్తు మెన మాన్సుల్క సుబుమ్ కబుర్ నూనయ్త జోచ బారికుల్ అమ్ జంక మెన, జో ప్రబు జోచి దయ అమ్క దా అస్సె. 6 యేసుక్రీస్తుచ సొంత మాన్సుల్ తూమ్ కి జంక మెన, జేవ్ తెన్ బెరుక మెన వేర వేర దేసిమిలుతె తుమ్క కి దేముడు బుకారా అస్సె.

7 అమ్క అబ్బొ జలో దేముడుచి ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి దయ సేంతుమ్ తుమ్చి ఉప్పిరి తవున్!

రోమియుల్క దెకుక మెన పవులుచి ఆన

8 తొలితో కిచ్చొ మెలె, తుమ్ ఎత్తిజిన్చి రిసా †యేసుక్రీస్తుచి నావ్ దెర అంచో దేముడుక అంచి నర్ల ఆవ్ సంగితసి. ప్రబుచి ఉప్పిరి తుమ్ రోమియుల్ తుమ్చి నముకుమ్ తిలినచి రిసా ఒండి లోకుమ్చ మాన్సుల్ నూన అస్సి. 9 జోచో పుత్తున్చి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ నూనవ నూనవ ఆవ్ సేవ కెర్లొ దేముడు అంచి రిసా సాచి జతయ్. ఆవ్ ప్రార్లన కెర్రి పొది, కెయ్క తెయ్క నే పిట్టె తుమ్చి రిసా జోక ఆవ్ సంగితసి. 10 తుమ్చి రిసా ఆవ్ ప్రార్లన కెర్రినెత్ ఏక్ కిచ్చొ మెలె, జోచి దయ తిలె, కీసి గే తుమ్తె ఆవ్ అప్పె జెంక వాల్ దెవున్ మెనయ్ ఆవ్ ప్రార్లన కెర్రిసి. 11 తుమ్చి అత్తుక డిట్టుమ్ కెర్రి రితి తుమ్క కిచ్చొ జవున్ అత్తునెక్కి దొర్పు కెర్రి రితి కిచ్చొ జవున్ కామ్క జెతిసి కెరుక మెన, తుమ్క దెకుక తుమ్తె గెచ్చుక అంక ఒగ్గర్ ఆన. 12 తుమ్చి అత్తుక డిట్టుమ్ కెరుక మెన సంగిలె, తూమ్ కి ఆవ్ కి, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో నముకుమ్ దెకిలె అన్నె నర్ల దయిరిమ్ జమ్దె.

13 ఓ బావుడ్లు, తుమ్ కిచ్చొ జానుక అంచి ఇస్టుమ్ మెలె, యూదుల్ నెంజిల అన్నె ఒగ్గర్జిన్తె ఆవ్ కీసి గెచ్చ ప్రబు దిలి పంటో జోవయింతె లాయ్ అస్సి గే, తుమ్తె గెచ్చ, తుమ్తె కి దన్నె పంటో లాయిక మెన ఆవ్ ఒగ్గర్ సుట్టు ఉచర అస్సి, గని అప్పొక అంక వాటు అడ్లు తా అస్సి. 14 ‡గ్రీసు దేసిమ్చక కి, గ్రీసు దేసిమ్చ నెంజిలసక కి, ఒగ్గర్ నదు కెర్లసక కి, నదు నేన్ల మాన్సుల్క కి ఆవ్ సుబుమ్ కబుర్ నూనవుక మెన, ప్రబు అంక పూచి తియార అస్సి. 15 జాకయ్, తుమ్ రోమ్ పట్టుమ్చక కి సుబుమ్ కబుర్ బోదన కెరుక మెన అంక ఒగ్గర్ ఇస్టుమ్ అస్సి.

నముకుమ్ వాట్కయ్ రచ్చన దొర్పు జతయ్

* 1:1 1:1 నెంజిల 'గొత్తి జలో రిత్', నెంజిల 'సేవ కెర్లొసా'. † 1:8 1:8 మెలె, యేసుక్రీస్తు జోవయింక సంపజలచి పొవుమ్ వయ గెచ్చయ్లి రిసా 'జొయ్ మదెన జెతికయ్ ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు అబ్బొసి అమ్చ ప్రార్లనల్ నూనెదె' మెనయ్, జయి దయిరిమ్క యేసుక్రీస్తుచి నావ్ దెర పవులు దేముడుక ప్రార్లన కెర్రియ్, అమ్ కి జోవయింక ప్రార్లన కెరుక జతయ్. ‡ 1:14 1:14 గ్రీసు దేసిమ్చ మాన్సుల్క మెనక జతయ్, గని పవులు ఈంజ ఉత్త్రమ్ రెగిడ్లి పొదులె, యూదుల్ నెంజిల ఎత్తిజిన్క కి 'గ్రీసు దేసిమ్చక' మెనక ఏక్ అలవాట్ తిలి.

16 నుబుజు కబుర్చి ది రిసా అంక కిచ్చి లాజ్ నాయ్. నుబుజు కబుర్చి ఉప్పిరి అంక పూర్తి దయిరిమ్. సింపజతో ఎత్తి మాన్సు పాపుమ్ తెంతో రచ్చిండువ కెర్తి రిసా దేముడుచి సెక్కి నుబుజు కబుర్ తెయి అస్సె. జా రచ్చున క్రిస్తుక సంపజతన ఎత్తిజినక, *తోలితో యూదుల్క, వడ్డో యూదుల్ నెంజలనక. 17 దేముడుచి పున్నిమ్ నుబుజు కబుర్ తెయి డిస్తయ్, దొర్పు జతయ్†. జో దెతి జా పున్నిమ్, జా రచ్చున, అమ్క కిసి దొర్పు జతయ్ మెలె, ‡పూర్తి నముకుమ్ వాటు. దేముడుచి కొడెతె జో సొంత రెడ్డయలి రెతి, “ప్రబుచి ఉప్పిర్చి నముకుమ్క కో పున్నిమ్క జవుల గె జెవ్వి జివుల”.

దేముడుచి పున్నిమ్ నెసిలనచి రిసాచి తీర్పు

18 దేముడుక విరోదుమ్ జా మాన్సుల్క పాపుమ్ కెర కెర జోవయిచి పెట్టిచి పాపుమ్తె సత్తిమ్క లుంకడ్డె, దస్సి ఎత్తి మాన్సుచి ఉప్పిర్ జోచి కోపుమ్ జో దేముడు పరలోకుమ్ తెంతో నుచ దా దెకయెదె, లయదెదె మెన రుజ్జు *డిస అస్సె. 19 దేముడుక జేవ్ విరోదుమ్ జలిసిచి అన్నె మాన్సుల్క జేవ్ కెర్ల పాపల్క ‘జోవయిచి పాపుమ్’ మెన కిసి సంగుక జయెదె మెలె, జో దేముడుచి రిసా జేవ్ జానుక జతిసి ఎత్తి జోవయిచి పెట్టి జానతి. కిసి మెలె, జోయ్యి సొంత జోవయింక దెకవ అస్సె. 20 కిసి మెలె, జో నే డిస్తాసా కిసా అస్సె గె, మెలె జోవయింక ‘కెయెక తెయెక తాఁ గెతి సెక్కి అదికారుమ్ జోకయ్ అస్సె. జోయ్యి దేముడు’ మెలె రుజ్జు లోకుమ్ జెర్తయలి తెంతో, జో తెయార్ కెర్తిన్ ఎత్తితె సాస్టమ్ డిస్తయ్, చి తెడితె తెంతో మాన్సుల్ పూర్తి చిన అస్సి. జాకయ్, ప్రబుచి మొక్కె “నేనుమ్” మెనుక నెతిరి. 21 దస్సి, జోవయింక ‘జోయ్యి దేముడు’ మెన జేవ్ జాన్లె కి ఒప్పునతి నాయ్, జోక గవురుమ్ దెకితి నాయ్, జో దిలిన్క ‘తుయి దిలది’ మెన ఒప్పునతి నాయ్, జోక సర్త సంగితి నాయ్, గని వెర్తి బుద్ది జల, చి బుద్ది నెంజల జోవయింక వెట్టి అందర్ జా గెల. 22 ‘జాన్లె మాన్సుల్ అమ్’ మెననయి జేవ్ బుద్ది నెంజలన జా గెల. 23 అస్సె, నే మొర్తో కెయెక తెయెక జేవ్ తతో దేముడుక ముల దా, మాములుమ్ మొర్త మాన్సుల్చి రూపుమ్చ, పిట్టిల్ రూపుమ్చ, జంతువుల్ రూపుమ్చ, అయివో రూపుమ్చ బొమ్మల్క ఇస్టమ్ జా, దనచకయ్ జోకరుక దెర్ల.

24 జాకయ్ దేముడు జోవయింక కిచ్చి సిచ్చ దిలన్ మెలె, “జోవయిచి పెట్టిచ అసల్ రెతి ఇండ లంజె కమొతె పూర్తి గెచ్చ, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో జోవయింక అగేక నిస్కారుమ్ కెరన, జోవయింక జెవ్వి మరియాద కడనతి సిచ్చ సేడ్డు, కతు” మెనయ్, దస్సితెయ్ జో జోవయింక సార్చ కెర దిలన్. 25 దేముడుచి రిసాచి సత్తిమ్ గ్యానుమ్ జేవ్ నెన కెర అబద్దుమ్క ఇస్టమ్ జల, చి జో ఎత్తి జెర్తయ్లోసిచి సేవ కెరుక ముల కెర, జో తెయార్ కెర్తిన్కయ్ జోకరుక దెర, దనచచి సేవ కెర్తితె. గని జెర్తయ్లోసాకయ్ కెయెక కి జెయ్యి! అమేన్.

26 జలె, ‘జెర్తయ్లోసాక ముల కెర తయార్ జలిన్కయ్ జేవ్ కోరవ జలి రిసాయి, జోవయిచి అగేచి పాపుమ్చ అసల్క దెర్పు సేడయ్ తత్తు’ మెన, దసితె జో దేముడు సార్చ కెర దిలన్. దస్సి, మాములుమ్ తెర్తిమున్ను జతిన్ ముల దా, జోవయింక తేర్బోదల్ తెన్ లంజె జంక దెర్ల. 27 జోవయింక మున్నుబోదల్ కి దస్సి, తెర్తి తెన్ చెంగిల్ జతిసి ముల దా, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో పూర్తి వెర్తి అస జా, ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో లంజె వెట్టారుమ్ జా, జోవయింక అగేతె అత్తల్తె జోవయింక జా పాపుమ్ కెలచి, పాడె జల.

28 అస్సె, దేముడుక ‘అస్సె. జోయ్యి దేముడు’ మెన జేవ్ ఒప్పునుక నెన కెర జోక వచ్చెల్ రిసా, కామ్క నెంజలి బుద్దితె, పొరపాల్ ఇండితిన్తె జోవయింక జో సార్చ కెర దిలన్. 29 జోవయింక వెట్టి కిచ్చి బెర్తి మెలె, ఎత్తి రగల్ పాపుమ్బుద్ది, పాపుమ్ కమొ, అస్సె మాన్సుల్చి అస్తిక అస జతిసి. కున్సిదుమ్

§ 1:16 1:16 మెలె, క్రిస్తుకయ్ సంపజతో ఎత్తి మాన్సు. యోహాను 1:12, 3:16, 18, 36. * 1:16 1:16 తోలితో యూదుల్క అవ్కానుమ్ తలచి వడ్డెకయ్ యూదుల్ నెంజలనక అవ్కానుమ్ తంక మెన ఎత్తి అదికారుమ్ తిల్ దేముడుచి నెలవ. లూకా 24:47, బాకలల్ 1:8, 13:46. † 1:17 1:17 జోచి సత్తిమ్ పున్నిమ్ జోవయింక సంపజలనక దొర్పు కెరన్తికయ్ అమ్క అస్సె బెదవతయ్.

‡ 1:17 1:17 నెంజలె ‘చి జా నత్తిమ్ పున్నిమ్ అమ్క దొర్పు జలె, అస్సె నముకుమ్ చలోయ్తయ్’. § 1:17 1:17 నెంజలె “ప్రబు దెతి పున్నిమ్ జలన జోవయింక ఉప్పిర్చి నముకుమ్కయ్ ఇండుక” హబక్కూకు 2:4 దెక. * 1:18 1:18 నిలువతె యేసు మాన్సుచి పాపుమ్ వయ్ గెచ్చయ్లిన్తె నయ్తానుక మొర్తక జిన పాడె కెర అస్సె; ఎత్తియల్ 2:14. నయ్తానుక జిన పాడె కెర్తిన్ తెన్ నయ్తాను చి సేవ కెర్తిసి ఎత్తిచి ఉప్పిర్ కి యేసు జిన పాడె కెర అస్సె.

కి బెద్ది. జోవయింది పెట్టి బెర్లు గోనల్, అత్యల్ కెర్రి బుద్ది, కొడో జుజువ జట్టి జతిసి, మోసిమ్ కెర్రిసి, కుస్సిదుమ్ ఉచర్రిసి, దన బుద్దుల్ జల. జేవ్ అన్నె కీనచక జల మెలె, సొండెల్ జలన, ³⁰ మాన్సుల్ అరిచ నిందల్ సంగ, జోవయింది నావ్ పాడ్ కెర్లన, పరలోకుమచో దేముడుక విరోదుమ్ కెర్లన, అన్నె మాన్సుల్ క నిస్కారుమ్ కెర్లన, గపురుమ్ ఉచరంతన, 'అన్నె కిచ్చొ కిచ్చొ గర్లు కమె కెరుమ' మెన ఉచర్లు కుల్ల కెర్లన, అయ్యన అబ్బొన్ చి కోడు నే నూనతన జల. ³¹ జేవ్ బుద్ది నెంజలన, జేవ్ ఒప్పున్ని కామ్ నే కెర్లన, ప్రేమ నేన్లన, కన్కారుమ్ నేన్లన. ³² "దన కమె కెర్లన, మొర్రి సిచ్చక విలువ జతతి" మెన దేముడు తీర్లు కెర అన్నె మెన జేవ్ జాన్లె కి, దన కమె ఇండితతి. చి దన కమె అన్నె మాన్సుల్ ఇండిలె, మెన్పుతతి, 'చెంగిల్' మెంతతి.

2

దేముడుచి పున్సిమ్ చి తీర్లు

¹ జాకయ్, ఓ మాన్సు కొన్సొ జలెకి, తుమ్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో 'గర్లు' మెన తీర్లు సంగిలె, తుమ్ చ సొంత పాపల్ చి రిసా తుమ్ కి జా తీర్లు లయితయ్. మెలె, అన్నెక్కోక 'గర్లొ' మెన తీర్లు సంగిలె, తుమ్ కి తుమి పాపుమ్ వయడ్లను. తుమ్ తీర్లు సంగిలో మాన్సు కొన్సొ జలెకి, జో కెర్ల తప్పల్తె తుమ్ కి ఇండితను.

² అవ్ అగ్గె రెగిడ్డి జాబిత తప్పు కమె కో కెరుల గే, దేముడు జోవయింక తీర్లు కెర, సిచ్చ కెరుక ఒప్పున అన్నె మెన జానుమ్. అన్నె, జో సత్తిమచో జతయ్ చి రిసా జో కెర్రి తీర్లు సరిగచి మెన జానుమ్. ³ ఓ మాన్సు కో జలెకి, దన కమె కెర్లనక జోవయింది పాపుమ్ చి తీర్లు తుమ్ సంగిలె, తుమ్ కి దన కమె కెర్లె, దేముడు దెతి సిచ్చ తుమ్ కయ్ పిట్టె మెన ఏక వేల ఉచరంతను గే? ⁴ నెంజలె, 'అమ్ కిచ్చొ కెర్లె కి జోచి ఎదివాల దయ అమ్ చి ఉప్పిరి అన్నె, చి ఒర్లువ జా అమ్ క చెమించువ కెరెదె' మెన తుమ్ క తుమ్ ఉచరంతను గే? తుమ్ క 'జోవయించ పాపల్ ఒప్పున ముల్లు' మెనయ్ జో దేముడు జోచి దయ దెకయ్తయ్ మెన నేన్సు గే?

⁵ తుమ్ చి రాడ్ జిచ్చక తుమ్ చ పాపల్ ములుక నెన కెర, జో దేముడు దెతి సిచ్చ తుమ్ క తుమి అననతను. జా సిచ్చ కెయ్ క లయెదె మెలె, ఎత్తిజినక తీర్లు కెర సిచ్చ గే, బపుమానుమ్ గే దెతి జోచి సత్తిమక రుజ్జు దెకయ్తె వెల్లి దీసికయ్. ⁶ జోవయింది జివెతుమ్ క కేసే మాన్సు కీన కమె కెర్లె తప్పల గే, ఇయ్య దీసిక దనచక సరిజతిసి తీర్లుల్ జో జర్లు కెరెదె. ⁷ జా దీసి నే జతె అగ్గెచి మదెనె సగుమ్ జిన పరలోకుమచి ఉజెడతె బెదితి, ప్రబు గపురుమ్ జతిన్తె బెదితి ఆన జా, జో దెతి సత్తిమక నిదానుమ్ ఇండుల. "జేవ్ పరలోకుమతె అంచె తెన్ కెయ్ క తెయ్ క జతి జిమ్, జో దెయెదె. ⁸ గని సగుమ్ జిన జోవయింది ఇస్టుమ్ అయ్ లి రితి ఇండుక ఆన జా, సత్తిమ్ ఇండితిన ముల కెర, పాపుమ్ ఇండితతి. జోవయింది ఉప్పిరి, జో దేముడుచి కోపుమ్ తయెదె, చి జో దెతి సిచ్చ కచితుమ్ జోవయింక లయెదె.

⁹ దేముడు జా సిచ్చ జర్లు కెర్లె, ముక్కిమ్ క తొలితో యూదుల్తె, వడ్డొ* గ్రీసు దేసిమ్ చతె కి, పాపుమ్ ఇండితో ఎత్తి, మాన్సుక బాదల్ దుకుమ్ పిట్టె నాయ్, ¹⁰ తొలితో యూదుల్తె, వడ్డొ గ్రీసు దేసిమ్ చ మాన్సుల్తె కి, సత్తిమ్ ఇండితో ఎత్తి, మాన్సుక 'బపుమానుమ్' మెన దేముడు జోవయింక జోచి పరలోకుమచి ఉజెడతె బెదవ గపురుమ్ దా, సీంతుమ్ దెయెదె."

¹¹ దేముడు తేడల్ దెకి నాయ్. ¹² అమ్ యూదుల్ క జో దిల అగ్గుల్ నేన్తె యూదుల్ నెంజలనతె కో పాపుమ్ కెర తప్పల గే, జేవ్ అగ్గుల్ నెంత తీర్లు జా నానినుమ్తె గెచ్చుల, అన్నె, అమ్ యూదుల్ జేవ్ అగ్గుల్ జానుమ్. జేవ్ అగ్గుల్ జానల అమ్ యూదుల్తె కో పాపుమ్ కెర తప్పల గే, అగ్గుల్ చి తెడి అస్తిచి జేవ్ అగ్గుల్ జోవయింది ఉప్పిరి సాచి జప్పల, చి జోవయింది పాపుమ్ చి సిచ్చ జేవ్ వయిలు. ¹³ మోసిచి అత్తి దేముడు దిల అగ్గుల్ ఎక్కి నూనతనయ్ నాయ్, గని జేవ్ అగ్గుల్తె బెదితి బుద్ది ఇండితనయ్ కో జలె, జోవయింకయ్ దేముడు జోవయింది పాపుమ్ నే వయడ్డె జోవయింది దయకయ్ 'జోవయింక దొర్కు జలి పున్సిమ్ అన్నె' మెన దెకిదె. దెక జోవయింది సిచ్చ పిట్టయెదె.

¹⁴ వడ్డొ, యూదుల్ నెంజలన, మోసి తెన్ దేముడు దిలి అగ్గుల్ నెంతె తిలె కి, ఒత్తచ అగ్గుల్ జేవ్ నేన తిలె కి, నేన జానల రిత జా జేవ్ అగ్గుల్ తెన్ బెదితి బుద్ది జేవ్ ఇండిలె, జేవ్ అగ్గుల్ జేవ్ కెయ్ నే నూన్లె కి నదు నే కెర్లె కి, జేవ్ అగ్గుల్ జోవయింది పెట్టి కామ్ కెర్లె రితి జతయ్. ¹⁵ దొర్కు జలి ఇండడి దెకయ్తె

* 2:9 'గ్రీసు దేసిమ్ చ' మెన ఇన్నె సంగిలె, యూదుల్ నెంజలనక సంగితయ్.

ఆగ్నేయ దేముడు కిసి మోసే తెన్ దిలి ఆగ్నేయత రెగ్గవ అస్సె గే, 'దస్సె ఇండుతు' మెన జేవ్ మాన్యుల్చి పెట్టి జో రెగ్గ అస్సె మెన రుజ్జు జతయ్, అస్సె, 'సత్తిమ్' మెన జేవ్ సత్తిమ్ చినితినె, 'పాపుమ్' మెన జేవ్ పాపుమ్ చినితినె కి రుజ్జు జతయ్. అస్సె, జోవయింక జెవ్వె పరిచ్చ కెరన నిందల్ వయడన్సి రితి, నెంజెలె చెమించువ కెరన్సి రితి, జోవయింక సాంత కమె 'చెంగిల్' గే 'గార్' గే జెవ్వె చినన ఒప్పునుల. 16 అమ్ నూనయ్లి సుబుమ్ కబురతె కిచ్చో ఏక బెదితయ్ మెలె, జేవ్ ఇసి తీర్పు కెరంతిసి కెయడ పూర్తి జర్లు జయెదె మెలె, క్రీస్తు జలో యేసుచి అత్తి దేముడు మాన్యుల్చి పెట్టిచ గుట్టుల్ తిలిసి ఎత్తి తీర్పు కెర్తె జా వెల్లి దీసికయ్, తెదోడకయ్ పూర్తి రుజ్జు జయెదె.

యూదుల్క మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్నేయ

17 గని ఒత్తవ తుమ్ యూదుల్, 'యూదుల్ ఆము' మెనన, 'ఆగ్నేయ రితి దేముడు అమ్కయ్ దా అస్సెచి రచ్చన జమ్దె' మెన ఆగ్నేయకయ్ నంప కెర్తసు జలె, 'అమ్ యూదులి దేముడు తెన్ బెద అస్సుమ్' మెన గవురుమ్ ఉచరంతసు జలె, 18 మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్నేయత తిలిసి ఎత్తి వెల్లెల మాన్యుల్ తుమ్క సికడ అస్సిచి రిసా, దేముడుచి ఇస్సుమ్ కిచ్చో కిచ్చె జతయ్ గే తుమ్ జాన్సు. జలె, చెంగిల్ తిలిసె గార్ తిలిసి నిన చెంగిల్చి మెన్సితసు జలె, 19 పడ్డో 'గుడ్డి జలసక వాల్ దెకయ్తన ఆము' మెన, 'అందరబుద్దితె తిలసక ఉజడి దెకయ్తన ఆము' మెన, 20 'బుద్ది నెంజెలసక సికడ్డన ఆము' మెన, 'బాలబోదల్క సికడ్డెసా జలమ్ ఆము' మెన, 'గ్యానుమ్ ఎత్తి సత్తిమ్ ఎత్తి మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్నేయతె అమ్తెయి, అమ్చ ఆగ్నేయతెయి అస్సిచి దేముడు జా పూచి ఎత్తి అమ్కయ్ తియార అస్సె' మెన తుమ్ నిజమి ఉచరె, 21 వేర మాన్యుల్క తుమ్ సికడ్డన తుమ్కయ్ తూమ్ కిచ్చెక సికడన్నా నాయ్! 'చోరుక నాయ్' మెన తుమ్ బోదన కెర్తె కి, చోర్పు నాయ్ గే? 22 'లంజెకమె కెర నాయ్' మెన సంగిల్ కి లంజెకమె కెర్తసు గే? 'బొమ్మల్క జోకరుక నాయ్, వెట్కారుమ్!' మెన ఒప్పున్సి కి, గుడివోతెచ బొమ్మల్ తుమ్ చోర దెర గెతసు గే? తుమ్ ఉచర. 23 'దేముడు మోసేచి అత్తి అమ్ యూదుల్కయ్ జోచ ఆగ్నేయ దా అస్సె' మెన తుమ్ గవురుమ్ ఉచరన్సి, ఆగ్నేయ నిదానుమ్ నే కెర్తె దేముడుచి మరియద కడ ఇండితసు గే? 24 తుమ్ అమ్చ యూదుల్ కి దన పాపల్ కెర్తసు. దేముడుచి కొడెతె పూర్లుమ్ తెంతె రెగిడ్డి రితి, 'తుమ్ యూదుల్చ కమెచి రిసా, యూదుల్ నెంజెల మాన్యుల్ దేముడుచి నామ్ దూసువ కెర్తెతి'.

25 దేముడు దిల ఆగ్నేయ రితి పూర్తి తప్పు నెంతె ఇండిలెకయ్ తుమ్ యూదుల్ జోచయ్ మాన్యుల్ జతి గుర్తుచి సున్నతిక విలువ తయెదె. గని జో దిల ఆగ్నేయ ఇండితిసి తుమ్ పిట్టవన్సి, జోచయ్ మాన్యుల్ జతి గుర్తు దెకయ్తి జా సున్నతి తుమ్ కెరన తిలె కి, నే కెరన్సి రితి జయెదె. 26 జలె, జోచి అగి జా సున్నతి నే కెరన్సి మాన్సు కో జలెకు దేముడుచ ఆగ్నేయ తెన్ బెదితి బుద్ది ఇండ ఆగ్నేయతె సంగిలి దొర్కు జలి సత్తిమ్ నెరవెర్పువ కెర్తి రితి జలె, జో జా సున్నతి నే కెరన్సికి, అత్తకయ్ జో జా సున్నతి కెరన్సి రితి జా అస్సె మెన జో దేముడు దెకె నాయ్ గే? దెకెదె. 27 దస్సి జలె, యూదుల్ నెంజెల మాన్యుల్ జోవయింబి అగి జా సున్నతి నే కెరన్సికి, జోవయింతె సగుమ్జెని దేముడుచ ఆగ్నేయ తెన్ బెదితి బుద్ది ఇండితెతి. అస్సె, తుమ్ యూదుల్క మోసే తెన్ జోచ ఆగ్నేయ దా తిలె కి, తుమ్చితె సగుమ్జెని ఆగ్నేయచి కోదె నే కెర్తె పిట్టయ్తను. జలె, లోకుమ్చ ఎత్తిజెనక ప్రబు పరిచ్చ కెర్తి వెల్లి దీసి అయ్లె, ఈం జుదెనె ప్రబుచి బుద్ది ఇండిల జేవ్ యూదుల్ నెంజెలన తుమ్క నేరిమ్ వయడ సాచుల్ జవుల. మెలె, జోవయింక తుమ్క ప్రబు తీర్పు కెర్తె, తుమ్ తీర్పు సేడ పాపుమ్ వయతె. 28 మెలె, యూదుడు జెర్పు ఎక్కి అగి కెరన్సి గుర్తు తిలోసాక 'నిజమ్చో యూదుడు' మెనుక నెంజె. పడ్డో ముక్కిమ్క కలుసుప జలి సున్నతి అగి కెరంతిసి నెంజె. 29 దస్సి జలె "కో నిజమ్చ యూదుల్ జవుల?" మెన పునిలె, అత్తకయ్ సుద్ది జలో ఎత్తి మాన్సు. సత్తిమ్ దెతి సున్నతి కిచ్చె మెలె, రెగ్గయ్లి ఆగ్నేయ రిసా అగి కెరంతిసి నెంజె, గని మాన్సుచి పెట్టి దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్త జర్లు కెర్తిసి. జోవయింబి అత్తె కో సుద్ది జా జోచయ్ మాన్యుల్ జా తవుల గే, జెవ్వె నిజమ్చ యూదుల్ జవుల. జోచయ్ జల మాన్యుల్క కిచ్చో ముక్కిమ్ మెలె, మాన్యుల్ దెతి గవురుమ్ నాయ్, గని దేముడు దెతి గవురుమ్.

† 2:24 2:24 యెసయా పుస్తకమ్ 52:5, యెహెజ్కెలు 36:22.

3

దేముడుచి సత్తిమ్ గెచ్చె నాయ్

1 జలె, వేర మాన్సుల్క చి కంట అమ్ యూదుల్క కిచ్చొ జిన్సి వరుమ్ అస్సె గే? నెంజెలె, అమ్ యూదుల్ జలి చిననతి సున్నతి కెరంతినతె కిచ్చొ లాబుమ్, కిచ్చొ విలువ అస్సె గే? 2 అమ్ యూదుల్క లాబుమి, దేముడు తొలి సంగెల ప్రమానల్ దేముడుచ కొడె అమ్ యూదుల్చి అత్తి జో సార్పు కెర దా అస్సె, జాక అమ్ చెంగిల్ దెకుక మెన, ఒత్త తిలిన్క అమ్ సాచి నూనవుక మెన.

3 దస్సి జలె, అమ్ యూదుల్తె సగుమ్జిన నముకుమ్ నెంజెలె కిచ్చొ జయెదె? జేవ్ నముకుమ్ నెంజెలిన్చి రిసా జోవయించొ అమ్చొ దేముడుక 'నిదాసుమ్చొ నెంజె' మెనుక జయెదె గే? 4 ఎత్తి మాన్సు అబద్దుమ్ జలెకి, దేముడు సత్తిమ్ తయెదె. దేముడుచి కొడెతె పూర్గుమ్ జోవయించి రిసా జోయిర్ల రెగ్గయలి రితి;

*"తుచ కొడె నెరవెర్పువ జతిన్తె తుచి సత్తిమ్ రుజ్జు జయెదె, చి మాన్సుల్ తుక పరిచ్చు కెర్లె తుయి జిన్తె".

5 గని అమ్ యూదుల్చి పాపుమ్చి రిసా అమ్ వెట్కారుమ్ నిస్కారుమ్ జా అన్సుమ్. జో దేముడుచి సత్తిమ్, మాత్తుమ్, జోక గవురుమ్ అన్తయ్. జలె, అమ్చి పాపుమ్క దెకిలె, జోచి సత్తిమ్క దెకిలె, జా తేడ డిస్సినతె జోకయ్ గవురుమ్ జెతయ్ జలె, అమ్ కిచ్చొ ఉచరుక? 'అమ్ పాపుమ్ కెర్లెన్ చి జో సత్తిమ్ కెర్లెన్చి తేడ దెకిలె జోచి గవురుమ్ డిస్సయ్చి రిసా అమ్చి పాపుమ్తె జోకయ్ లాబుమ్' మెన, జవున్, 'అమ్చి పాపుమ్చి రిసా జో అమ్క సిచ్చు కెరుక బెదె నాయ్' మెన అమ్ ఉచరుక గే? మాన్సుల్చి పాపుమ్ బుద్దికయ్ మాన్సు ఇసి ఉచరుక జయెదె. 6 దస్సి ఉచరుక నాయ్. 'ఒండి లోకుమ్చ వ మాన్సుల్క ఆకరక పరిచ్చు కెర తీర్పు కెర సిచ్చల్ దెయిందె, బవుమానల్ దెయిందె' మెన జో ఒప్పున అస్సె. జలె, అమ్ యూదుల్చి పాపుమ్క 'కిచ్చొ నెంజె' మెలి రితి జో దెకితో జలె, ఒండి లోకుమ్చ వ మాన్సుల్క కో కిసి సత్తిమ్చి తీర్పు కెరుక జయెదె! బెదె నాయ్.

7 'దస్సి మెను నాయ్' మెంతె. 'అంచి అబద్దుమ్చి రిసా దేముడుచి సత్తిమ్ సొస్తుమ్ డీస జోచి గవురుమ్ దెకయ్తయ్ జలె, అంచి పాపుమ్చి సిచ్చు అన్ కిచ్చొక వయుక?' మెంతె, ఓ మాన్సు. 8 'చెంగిల్చి జర్గు జవున్ మెనయ్ పాపుమ్ కెరుమ' మెంతె సగుమ్జిన. అమ్క "జేవ్ కి దస్సి సంగితతి" మెన, అమ్చి మరియాద కడనతి రితి సగుమ్ జని అమ్క నింద సంగితతి మెన తుమ్ జాన్సు. జలె, జేవ్ దస్సి సంగితన జోవయించి జా పాపుమ్చి సిచ్చు కి కతి రితి దేముడు లయడెదె. జోచి తీర్పు నరిగా అస్సె.

లోకుమ్ ఎత్తిచ మాన్సుల్ పాపుమ్ కెర్లెన

9 జలె, కిచ్చొ ఉచరుక జయెదె? వేర మాన్సుల్చి కంట అమ్ యూదుల్క దేముడుచి సిచ్చు పిట్టయ్తిని కిచ్చొ జలెకు తయెదె గే? నాయ్, గెద! ఆన్ జేవ్చి కంట గొప్పు నుదల్ గే, నెంజుమ్ గెద, ఆన్ ఉప్పిరి రుజ్జు రెగ్గ దెకయ్లి రితి, ఎత్తి మాన్సు. యూదుల్ జలెకి, గ్రీసు దెసిమ్చ జలెకి, కో జలెకి, పాపుమ్క దెర్పు సేడ పాపుమ్ నుదల్ జా అన్సుమ్ 10 దేముడుచి కొడెతె పూర్గుమ్ రెగ్గవ తిలి రితి,

† "సత్తిమ్చొ మాన్సు కేనె కి నాయ్. ఎక్కిలో కి నాయ్.

11 కోయి బుద్ది తతోసా నాయ్, జీవ్ తిలో దేముడుక చజతోసా కోయి నాయ్.

12 ఎత్తి మాన్సు సత్తిమ్ ముల, కామ్క నెంజెలిన్తె సేడ గచ్చు అస్సి. కియ్ సత్తిమ్ కెర్లె నాయ్, ఎక్కిలో కి నాయ్."

13 † "జోవయించి డెంగొ ఉగిడ్ల మెన్సున్, జోవయించ కొడె గని. మోసిమ్ కెర్లి రిసాయి జిబు చోడి బులయ్ తతి. అయివొచి విస్సుమ్ జోవయించ ఒజ్జోతయ్ అస్సె."

14 § "జోవయించి చోడి బెర్తు సాపెనల్ మూర్కుమ్ విస్సుమ్ అస్సె.

* 3:4 3:4 కీర్తనలు 51:4 † 3:10 3:10 10-12 కీర్తనలు 14:2, 3 చి 53:3. ‡ 3:13 3:13 కీర్తనలు 5:10, చి 139:4. § 3:14 3:14 కీర్తనలు 10:7.

15 * జోషయించ చట్టా లోయి దెకుక మెన బే బేగి నిగుల.

16 నానెనుమ్ కస్తుమ్ జోషయించి ఇండితి వట్టె అస్సె.

17 సేతుమ్ వాట్ ఇండుక ఎద్దరె నేన్తి.

18 † దేముడుక ఎదిలి కి బితి నాయ్.”

19 మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్తె కిచ్చొ కోడు తిలె కి, కక్క, సంగితయ్ మెలె, జా ఆగ్గుల్చి రితి తెడిచ మాన్సుల్కయ్. కిచ్చొక మెలె, జోషయంతె కోయి దేముడుక జబాబ్ దెంక నెతిర్తి రితి ఎత్తి, చోడి ముద్దొ జంక, చి యూదుల్ కి నే పిట్టె, ఒండి లోకుమ్చ ఎత్తి, మాన్సు దేముడుచి సిచ్చక జలిలెక జవుల, దేముడుచి పరిచ్చ జోషయించి తీర్పు జంక. 20 మెలె, దేముడు మోసే తెన్ దిలి ఆగ్గుల్చి రితి ఇండితి వాటు దేముడుచి మొక్కె ఈంజె లోకుమ్చొ కేన్ మాన్సుచి పాపుమ్ పుంచె నాయ్, చి ఆగ్గుల్ రితి మాన్సుల్క తీర్పు కెల్లె, జో కక్కయ్ ‘పున్సిమ్చొ’ మెనుక బెదె నాయ్. ఆగ్గుల్ అమ్చి పాపుమ్ పుంచితె నాయ్. అమ్చి పాపుమ్ దెకయ్తతి. జేవ్ ఆగ్గుల్తె తిలిసెచి రిసా అమ్చి పాపుమ్ చినితనుమ్.

యేసుక్రీస్తుక సంబలె పున్సిమ్

21 ఆగ్గుల్తె నాయ్. గని వేరతెయ్ దేముడు జోషయించి పున్సిమ్ మాన్సుల్క దొర్పు కెర అస్సె. జాకయ్ †మోసే పూర్ణుమ్చొచి అత్తి దేముడు రెగ్గయల ఆగ్గుల్, అన్నె పూర్ణుల్చి అత్తి సంగిల దేముడుచ కబుర్లు కి అగ్గె తెంతొ జా రుజ్జు డీస్తుయ్. జలె, జా పున్సిమ్ ఆగ్గుల్ రితి నాయ్, గని వేరతెయ్ దొర్పు జలిసి అప్పెయి మాన్సుల్క జానయ్ జా అస్సె. 22 జా పున్సిమ్ యేసుక్రీస్తుచి ఉప్పిరి కో జోచి నముకుమ్ తివుల గే, జేవ్ ఎత్తి, జిన్కయ్ ‘పున్సిమ్’ మెలి రితి దేముడు దెకెదె, జేవ్ కొన్న జలెకి జోచి పున్సిమ్తె జోషయంక వాట దెయెదె.

మాన్సుల్తె జో తేడల్ దెకె నాయ్. 23 మెలె, కో కి పాపుమ్ కెర దేముడు దెకయ్లి సత్తిమ్ ఇండుక నెత్త కెర, జోచి మొక్కె ఓడుప జా అస్సె. 24 జాకయ్, జో కిచ్చొ వాటు మాన్సుల్చి పాపుమ్ పుంచ అస్సె మెలె, జోచి దయకయ్ ఆరి అమ్క నీతినుదల్ కెర అస్సె. కీసి మెలె, క్రీస్తు జలో యేసు అమ్చి పాపుమ్ వయలినక జో దేముడు అమ్క సయతాన్చి రాజమ్ తెంతొ నెతోవ గెల అస్సె. 25 అమ్ కెల్లె పాపల్క అమ్ జెతికయ్ సిచ్చ పిట్టయ్లి బలి జో జంక జోచి లోయి సూచుక మెన దేముడు అబ్బొసి జోషయంక టీడెడ్లన్. జా రచ్చన వరుమ్ అమ్ మాన్సుల్క కి, క్రీస్తు చి ఉప్పిరి అమ్ అమ్చి నముకుమ్ తింక. జో అబ్బొసి జా బలి దిలిసి ఏక్ రుజ్జు దెకయ్తయ్. పాపుమ్క ‘పాపుమ్. జా పాపుమ్ గెలికయ్ మాన్సుల్క అంచె తెన్ అన్నె బెదవనుక జయెదె’ మెన జో సత్తిమ్చి తీర్పు కెల్లెచి రుజ్జు దెకయ్తయ్. కిచ్చొక మెలె, జోచి పరలోకుమ్చి కన్యారుమ్ బుద్దిక అమ్చ అగ్గెచ పాపల్ సిచ్చ కెరుక వాయిద కెర తిలన్. 26 జో సత్తిమ్చ తీర్పుల్ కెల్లొసా జలిన్చి జా రుజ్జు ఈంజయి కాలుమక దెకవుక మెనయ్ వాయిద కెల్లన్. అన్నె కిచ్చొక మెలె, ‘కో యేసుకయ్ సంబలెవుల గే, జోషయించి పాపుమ్ పుంచి జయెదె, జోషయంకయి పున్సిమ్ దెకిన్దె’ మెనయ్ రుజ్జు దెకయ్లి రిసాయి వాయిద కెల్లన్.

27 జాకయ్, ‘అమ్ యూదుల్కయ్ దేముడు మోసే తెన్ దిలి ఆగ్గుల్తె పున్సిమ్’ మెన అమ్ కీసి గవురుమ్ ఆనసుక జయెదె! నెంజె. కిచ్చొచి రిసా, దేముడు మోసే తెన్ దిలి ఆగ్గుల్చి రితి అమ్ మాన్సుల్ కెల్లె కమ్మ కామ్క నెంజెలిన్చి రిసా నాయ్, కామ్క అయ్లి రిసా నాయ్, గని నముకుమ్ వాటు అమ్క రచ్చన దొర్పు జతయ్. 28 నిజమి, కిచ్చొ ఒప్పునతనుమ్ మెలె, కేన్ ఆగ్గుల్ రితి ఇండితిన్తె పున్సిమ్ నాయ్, జా నేన్చిన్చి రిసాయి కో నానెనుమ్తె గతి నాయ్, గని, ప్రబుచి ఉప్పిరి నముకుమ్ తిలెకయ్ మాన్సుచి పాపుమ్ పుంచి జయెదె, చి దేముడు జో మాన్సుక పున్సిమ్ మెలి రితి దెకెదె మెన ఒప్పునతనుమ్. జా రచ్చన రితి నముకుమ్ వాటు దొర్పు జతిసి.

29 నెంజెలి, దేముడు ఎక్కి, యూదుల్కయ్ దేముడు జయెదె మెంతె గే? యూదుల్ నెంజెలనక కి జో దేముడు జయె నాయ్ గే? నిజమి, యూదుల్ నెంజెలనక కి జొయ్యి దేముడు. 30 కిచ్చొక మెలె, ఎత్తిక

* 3:15 3:15 15-17: యెనయా 59:7-8. † 3:18 3:18 కీర్తనలు 36:2. ‡ 3:21 3:21 తెలుగు బైబిల్తె ధర్మశాస్త్రమ్ మెలె, మోసేచి అత్తి దేముడు రెగ్గయ్లి ఆగ్గుల్ మెన అమ్ జానుమ్. ఈంజ కొడె ఎత్తి, బైబిల్తె అగేచి పావ్ పుస్తకమ్తె రెగ్గయ్ జా అస్సె. ఈంజ దెకవుక మెన కుపియి బాంకె నొయి ప్రమానుమ్తె మోసే పూర్ణుమ్చొచి అత్తి రెగ్గి దేముడుచ అగ్గుల్ మెన రచ్చన అస్సె.

జో దేముడు, జో ఎక్కిలో. ఎక్కిలోతె ఏక్ రగుమ్ అన్నెక్టోతె అన్నెక్ రగుమ్ జతొసా నెంజెచి రిసా వేర వేర రచ్చన కెరె నాయ్, గని యూదుల్ జతి గుర్తుచి సున్నతి కెరన్లనక క్రిస్తుక సంపజా గెలె, జేవ్ సంపజలి రిసాయి జోవయించి పాపుమ్ జో పుంచెదె చి జోవయింక ‘పున్నిమ్’ మెలి రితి దెకెదె. అన్నె, జా సున్నతి నే కెరన్లన జోవయింక సంపజా గెలె, జోవయించి నముకుమచి రిసాయి జోవయించి పాపుమ్ కి, జో పుంచ జోక కి ‘పున్నిమ్’ మెలి రితి దెకెదె.

31 దస్సి జలె, ఎక్కి జోచి ఉప్పిరచి అమచి నముకుమచి రిసాయి అమక ‘పున్నిమ్ జలె’ మెలి రితి జో దెకెదె మెలె, జో దిల ఆగ్గుల్ అమ్ వెంట గెలక గే? నెంజె. అమచి నముకుమచి రిసాయి జో దిల ఆగ్గుల్ తెన బెదితి సత్రిమ్ అమ్ ఇండుకయ్. దస్సి, జేవ్ ఆగ్గుల్తె తిలిసి నెరవెర్చుప కెరుమదె.

4

నముకుమ్ వాట్, దేముడుచి దయ వాటు రచ్చన

1 జలె, అమ్ యూదుల్చో పూర్గుమ్చో అబ్రాహామ్చి రిసా కిచ్చో మెనుమ? ఆగ్ గె రగుమచి అమచి జెర్ముచి రిసా ఉచర్లె, అమ్ యూదుల్చి సెకుమ్క జో అబ్బో జయెదె. 2 జలె, ఏక్ వేల జోవ కమెచి రిసాయి అబ్రాహామ్క పున్నిమ్ కలుగు జతి జలె, జో అబ్రాహామ్ గవురుమ్ ఉచరనుక జతి, గని జోవయించ కమెచి రిసాయి జోవయింక పున్నిమ్ మెన మాన్యుల్ ఉచర్లె కి, దేముడు దస్సి దెకె నాయ్.

3* “అబ్రాహామ్ దేముడు సంగిలి కోడు సంప కెర్లి రిసాయి ‘జోక పున్నిమ్’ మెలి రితి జో ప్రబు దెకిలో” మెన దేముడుచ కుణ్ణె రెగ్లె అన్నె. 4 జలె, కో జలెకు కామ్ కెర్లె ‘కామ్ కెర్లె’ మెన దెతి కూలి దానుమ్ నెంజె, జా, చి అబ్రాహామ్ “సంప కెర్లి రిసాయి ‘జోక పున్నిమ్’ మెలి రితి ప్రబు దెకిలో” మెన దేముడుచి కోడు తెన్ రెగ్లె అన్నె. 5 దస్సి, అబ్రాహామ్ తెన్ కీసి జగ్గు జలి గే, అన్నె మాన్యుల్ తెన్ కి దస్సి జయెదె. మెలె, కిచ్చో కామ్క జెతికయ్ కామ్ జేవ్ నే కెర్లె కి, కిచ్చో కామ్ కి కామ్క నెంజెలి కి, పాపుమ్ కెర్లెనక జోచి దయకయ్, జోవయించి పాపుమ్ పుంచితో దేముడుకయ్ కో సంప కెర్లె, జోవయించి నముకుమచి రిసాయి ‘అంచ పున్నిమ్ జోవయింక దా అన్నె’ మెలి రితి జో పాపుమ్ పుంచితో దేముడు దెకెదె.

6 దస్సి, “జోవయించ కమెచి రిసా నాయ్, గని జోచి దయచి రిసా దేముడు కక్క కక్క, ‘జోవయింక పున్నిమ్’ మెలి రితి దెకెదె గే, జోవయింకయ్ చెంగిలి” మెన దాచిదు పూర్గుమ్చో ఏక్ కోడు రెగ్లె అన్నె.

7† “కిచ్చో తప్పుల్ చెమించుప జా అస్సి గే,

కచ పాపల్ పుంచి జా అస్సి గే,

జోవయింకయ్ చెంగిలి.

8 కేన్ మాన్యుచి పాపుమ్ ప్రబు జోవయింక వయడె నాయ్ గే,

జోకయ్ చెంగిలి”

మెన రెగ్లె అన్నె.

9 జలె, ఈంజ చెంగిల్ వరుమ్ కక్క డొర్కు జతయ్? ఎక్కి యూదుల్ జతి గుర్తుచి సున్నతి కెరన్లనకయ్ డొర్కు జతయ్ గే జా సున్నతి నే కెరన్లనక కి డొర్కు జతయ్ గే? అబ్రాహామ్ సంపజలిన్కయ్ ‘జోక పున్నిమ్’ మెలి రితి ప్రబు జోచి దయక దెకిలన్ మెంతసుమ్. 10 జలె, ప్రబు జోక ‘జోవయింక పున్నిమ్’ మెలి రితి దెకిలిసి కెయ్ తెంతో? జా సున్నతి జో నే కెరంతె అగ్గె తెంతో గేర్ కెరన్ల వడ్డి గే? వడ్డి తెంతో నాయ్. అగ్గయ్ తెంతో. 11 జా సున్నతి నే కెరంతె అగ్గె తెంతో జో సంపజలిన్చి రుణ్ణు దెకయ్తి గుర్తుకయ్ వడ్డి జో జా సున్నతి కెరన్ల. దస్సి, జా సున్నతి నే కెరంతె కో సంపజా ప్రబు ఆరి దెతి పున్నిమ్ జా తవుల గే, జోవయింకయ్ అబ్రాహామ్ అబ్బోసి జయెదె. దస్సికయ్, జా సున్నతి నే కెరంతె అగ్గె కి ప్రబు ‘జోవయింక పున్నిమ్’ మెలి రితి అబ్రాహామ్క దెకిలో. 12 అన్నె, దస్సి కి, కో జా సున్నతి కెరన్ల తిలె కి, జా సున్నతి నే కెరంతె అగ్గె తెంతో దేముడుచి కోడు సంప కెర్లె అబ్రాహామ్చి రితి జవుల గే, మెలె, జోచి రితి సంపజవుల గే, జోవయింకయ్ కి అబ్రాహామ్ అబ్బోసి జయెదె.

* 4:3 4:3 ఆదికాండుమ్ 15:6. † 4:7 4:7 కిర్చనలు 32:1-2.

13 దస్సి, “ఈంజ లోకుమ్ ఏలుప కెర్తి వాట తుమ్క దొర్పు కెరెందె” మెన అబ్రాహామ్క చి ‘జోచి నెకుమ్తె పడ్డె జెర్కుక తిలసక’ మెలి కోడు, దేముడు సంగిలి ప్రమానుమ్ కేన వాట్ అయెలి మెలె, ఆగ్గుల్ రితి వాట్ నాయ, గని జో దేముడుచి కోడు జో నంపయ కెర్తనచి రిసా ‘జోవయింక పున్నిమ్’ మెలి రితి జో దెకిలన్.

14 ఏక్ వేల దేముడు మోసి తెన్ దిలి ఆగ్గుల్ రితి కెర్తన, జేవ్ జా ఆగ్గుల్ రితి కెర్తి రిసాయి అబ్రాహామ్చ పుత్తర్లు జా ఏలుప కెరుక తత్తి జలె, దేముడు సంగిలి ప్రమానుమ్ కామ్క నెంజిలి, జా ప్రమానుమ్చి ఉప్పిర్చి నముకుమ్ కామ్క నెంజిలి.

15 అమ్ ఆగ్గుల్ తిలసచి ఉప్పిర్చి తీర్పు కిచ్చొ మెలె, ‘పున్నిమ్ జా అస్సి’ మెన కచి రిసా ఆగ్గుల్ సాచి జతి నాయ. ఆగ్గుల్ తిలె, అమ్చ కమొక ‘పాపుమ్చయ’ మెన రుజ్జు దెకవయ అమ్చి పాపుమ్చి రిసాచి సిచ్చ అనతతి. అన్నెకిచ్చొ మెలె, ఆగ్గుల్ నెంజిలిసతె, ఆగ్గుల్ నేన్సనతె కి పాపుమ్ కెర అస్సి గె, నెంజిలి ఏక్ వేల పున్నిమ్ కెరుక జతి జలె ‘పున్నిమ్ కెర అస్సి’ గే ఆగ్గుల్ వాట్ రుజ్జు కెరుక నెంజె. 16 జేవ్ దొన్ని అల్లరిచి రిసా మాన్పుచి రచ్చనక దేముడు కిచ్చొ దిలో మెలె, జోయ్య అదారుమ్ కెర్లిసి కిచ్చొ మెలె, కమొ నెంజె, గని రితి నముకుమ్ తెన్. కిచ్చొక మెలె, కమొ నాయ, గని నముకుమ్ అదారుమ్ జలె, జా ప్రమానుమ్ జెయిమ్ జతిన్క దేముడుచి దయయ సాలు, అన్నె, జా ప్రమానుమ్ జోచి దయచి రిసా జెయిమ్ జయెదె జలె, అబ్రాహామ్చ పుత్తర్లు జలన ఎత్తిజిన్కయ జా ప్రమానుమ్ జెయిమ్ జయెదె. అబ్రాహామ్చ పుత్తర్లు యూదులి, అమ్చి దేముడు మోసి తెన్ దిలి ఆగ్గుల్ అమ్చ తిలసయ గని అన్నెకోయ నాయ మెన నాయ, పడ్డె ‘అమ్ యూదుల్ ఎత్తిజిన్’ మెన నాయ. గని అబ్రాహామ్చి రితి దేముడుచి †కోడు నంప కెర్తన ఎత్తిజిన్, జేవ్ యూదుల్ జలికి నెంజిలి కి జోచ పుత్తర్లు జవుల. జోచి రితి నముకుమ్ తిల ఎత్తిజిన్క జో అబ్రాహామ్ అబ్బొ జయెదె. 17 దేముడుచ కొడతె రెగ్గయలి రితి,

§ “ఒగ్గర్ దేసిమ్లుచ నెకుమ్లుచ మాన్పుల్క తూయ అబ్బొసి జతి రితి ఆవ్ నంగ అస్సి.”

మెన అబ్రాహామ్క జో సంగిలన్. దస్సి, మొర్లసక జయెడ్డె, అగ్గె నెంజిలిసిక తిలిసి రిత బుకార్తొ దేముడుక అబ్రాహామ్ నంప కెర్లె, దేముడుచి మొక్కె అమ్ జో దేముడుచి కోడు నంప కెర్తన ఎత్తిజిన్క అబ్రాహామ్ అబ్బొ జా అస్సె. 18 ఒగ్గర్ దేసిమ్లుచ నెకుమ్లుచక జో అబ్బొ జతిసి జెయిమ్ జతిసి జో అబ్రాహామ్క రుజ్జు నే డిసిలెకి, జో జా ఆస తెన్ తిలన్, అన్నె,

* “అగాసుమ్చ సుక్కల్ కిసి ఎత్తివాట్ అస్సి గే,

దస్సి తుమ్చి నెకుమ్తె పడ్డె జెర్కుతన ఎత్తివాట్జిన్ జవుల”

మెన జో దేముడు ప్రమానుమ్ సంగిలిసి జో నంప కెర్తన. 19 ఆగ్గుక జో మంత్రొ జా పుంజెక్ వెర్పుల్ జా తా మొర్తి వయసు జా తిలె కి, తేర్చి జలి సారా గొడ్డు జా తిలె కి, జో అన్యూనుమ్ జయె నాయ. 20 కేన్ సుట్టు జా ప్రమానుమ్చి ఉప్పిరి అన్యూనుమ్ జయె నాయ, గని దేముడుక ‘జా జెయిమ్ కెరెదె’ మెన నముకుమ్ తా జోక గవురుమ్ దెతె తిలన్, చి జోచి నముకుమ్ అన్నె డిట్టుమ్ జలి. 21 ‘జో సంగిలి రితి దేముడు కెరుక తెర’ మెన పూర్తి నముకుమ్ తెన్ తిలో. 22 జాకయ, ‘జోచి నముకుమ్, జోక పున్నిమ్ జలి రితి జతయ’ మెన దేముడు తీర్పు కెర్లె. 23 గని ‘జోచి నముకుమ్, జోక పున్నిమ్ జలి రితి జతయ’ మెలి కోడు ఎక్కి జోచి రిసా నాయ, 24 గని అమ్చి రిసా కి. అమ్చొ ప్రబు జలో యేసుక అన్నె జయెడ్డె దేముడు అబ్బొన్చి ప్రమానుమ్ అమ్ నంప కెర్లె, అన్నె మాన్పుల్క కి ‘జోచి నముకుమ్ జోక పున్నిమ్ మెలి రితి జతయ’ మెంతి తీర్పు జోచి దయక కెరెదె. 25 అమ్చయ పాపల్ వయితి రిసా ప్రబు జలో యేసు అమ్క జెతి సిచ్చ సేడ్లన్. జా సిచ్చ అమ్క లయితిసి పిట్టవుక మెన. అన్నె, అమ్చి పాపుమ్ దస్సి †పుంచి జలిసి రుజ్జు జవున్ మెనయ దేముడు అబ్బొసి జోక అన్నె జయెడ్లన్.

† 4:16 4:16 ‘అబ్రాహామ్క ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు సంగిలి కోడు’ మెలె, జోవయింక నెకుమ్తె పడ్డె జెర్కుతన పడ్డెక ఏలుప కెర్తనచి రిసాచి కోడు. జేవ్ పడ్డె ఏలుప కెర్తనక యేసుక్రీస్తు ముక్కిమ్చొ జయెదె, చి జోవయింతెన్ ఏలుప కెరుల. పడ్డె జో ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచ కొడె ఎత్తి, నంప కెరుక ముక్కిమ్, గని ముక్కిమ్క ‘జోవయింక కోడు’ మెలి, యేసుయ; యోహాను 1:1-2, 14; చి యేసుచి రిసాచి నుబుమ్ కబుర్, జోవయింక రిసా దేముడు మోసి తెన్ దిలి ఆగ్గుల్ సంగిలిసి ఎత్తి. § 4:17 4:17 అదికారుడుమ్ 17:5.

* 4:18 4:18 అదికారుడుమ్ 15:5. † 4:25 4:25 చి ఒత్త తెంతె అమ్క జో ‘పున్నిమ్’ మెలి రితి దెకిలిన్.

5

యేసుక్రీస్తుచి అత్తి అమక సేంతుమ్ జలిసి

1 జలె, నముకుమ్ వాల్ అమచి పాపుమ్ వుంచి జా అస్సె. అమచో ప్రబు జలో యేసు అమచి పాపుమ్ వుంచిలి బలి జలి రిసా దేముడు తెన్ అమక సేంతుమ్ జలి. 2 దేముడుచి దయచి రిసా నముకుమ్ తెన్, జో అమక రచ్చన దొర్కు కెర అస్సె. ఈంజ రచ్చన అమక కేన్ వాల్ దొర్కు జా అస్సె మెలె, జో యేసుప్రబు అమచి పాపుమ్ వుంచితీ బలి జలి వాటు, అన్నె జా రచ్చన అమక దొర్కు జలి తెంతో, దేముడుచి పరలోకుమచి ఉజడితె అమ్ బెదుమ్దె మెలి ఆన అమక దొర్కు జా అస్సె, చి అమక ఒగ్గర్ సర్లసంతోసుమ్ జతసుమ్.

3 అన్నె కిచ్చి మెలె, నుబుమ్ కబుర్ నూనయ్ తి ప్రబు అమక దిలి కామ్చి రిసా, అమ్ బాదల్ సేడ్డిన్చి రిసా కి అమక సర్లసంతోసుమ్. బాదల్ సేడ్డె ఒర్గువ జా, నిదానుమ్ సికుక జయెదె. 4 జేవ్ బాదల్ సేడ్డిసి అమక ఏక్ పరిచ్చ కెర్లి రితి జయెదె, చి అమ్ ఒర్గువ జా నిదానుమ్ సికిలి అమక “పరిచ్చతె జీన్ల” మెన దేముడు జోచి సర్ల దెకవ అమచి పెట్టి అమక అన్నె ఆన దెయెదె, అమక అన్నె దిట్టుమ్ కెరెదె, చి 5 జా ఆనచి రిసా అమ్ నంపజలిసి జెయిమ్ జయెదె, లాజు జము నాయ్. దేముడు అమక దిలి దేముడుచి నుద్ది తిలి ఆత్మ తెన్ జోచి ప్రేమ అమచి పెట్టి నువ బెరవయ్ దా అస్సె. జయ అమక రుజ్జు.

6 అమక కిచ్చి సెక్తి నెంజిలి పొది, ‘చెంగిల్ సమయిమ్’ మెన అమ్ పాపుమ్ నుదల్క నయ్తాన్చి రాజిమ్ తెంతో రచ్చించువ కెర్లి రిసాయి క్రీస్తు మెర అమచి రిసాచి అర్పితుమ్ జలన్. 7 జలె, పున్నిమ్ డీస్తా కేన్ జవున్ మాన్సుక కిచ్చి జవున్ బాద తెంతో రచ్చించువ కెరుక మెన కో మాన్సుల్ సొంత జీవు దెవుల గే? దెతి నాయ్. కేన్ గే ఏక్ నుట్టు కో జవున్ చెంగిల్ మాన్సుక రచ్చించువ కెరుక మెన కో జలెకు మాన్సు దయిరిమ్ జా మెరెదె. 8 గని, దేముడుచి ప్రేమ అమక కీసి రుజ్జు జతయ్ మెలె, అమ్ పాపుమ్ కెర్లన జా తతికయ్, అమక రచ్చించువ కెర్లి రిసా క్రీస్తు జోచి జీవు దిలన్.

9 జలె, దొర్కు జలి అర్పితుమ్ జో దిలిన్చి లోయిచి రిసా అమచి పాపుమ్ అప్పె వుంచి జా అస్సెచి రిసా, అన్నె, దేముడు అమక దెంక తిలి సిచ్చ అమక నే లయితి రితి, జో యేసుయి పిట్టవ అస్సె. జా సిచ్చ అమ్ సేడుక నాయ్. 10 మెలె, దేముడుక అమ్ విరోదుమ్ నుదల్ జా తిలి పొది, అమచి పాపుమ్ గెచ్చయ్తి రిసా జోచి వుత్తుసి మెర్లిసి, అమక జోతె అన్నె బెదవ దిలన్. కెయ మెలె, జోక అమ్ విరోదుమ్ జా తిలి పొది. జలె, అన్నె, అమ్ అప్పె జో తెన్ అన్నె బెదయ్ అస్సుమ్ జలె, జో అన్నె జీవ్ జా, జీవ్ తతిన్చి రిసా నాసెనుమ్తె నే గెతె, పరలోకుమతె జోతె గెతి రచ్చన కచితుమ్ జమదె. 11 జో, పడ్డె అన్నె కిచ్చి మెలె, అమచో ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తు జర్గు కెర్లిన్చి రిసా దేముడు అమక అన్నె బెదవన్లి రిసా, జో దేముడుచి తెడి అమ్ అప్పె అస్సుమచి రిసా, జోచి ఉప్పిరి అమక సర్లసంతోసుమ్ జతసుమ్.

ఆదామ్ తెంతో మొర్పు యేసు తెంతో జీవుమ్

12 ఎక్కిలో మాన్సు, తోలితోచి మాన్సు జలో ఆదాము, పాపుమ్తె సేడ్డిన్ తెన్ ఒండి లోకుమ్తె పాపుమ్ అయ్లి, అన్నె పాపుమ్చి రిసా మొర్పు అయ్లి. జాకయ్ ఒత్త తెంతో ఎత్తి మాన్సు పాపుమ్ కెర అస్సి, కెర్లతి, చి ఎత్తిజిన్క మొర్పు అయ్లి. 13 దస్సి, కచితుమ్, దేముడు ఆగ్గుల్ రితి నే దిలి అగ్గెయ్ తెంతో ఈంజ లోకుమ్తె పాపుమ్ అస్సె. ‘గని ఆగ్గుల్ రితి నెంజిలిన్తె జా పాపుమ్చి రుజ్జు నరిగా డీసె నాయ్, చి తీర్పు కెర సిచ్చ కెరుక నెంజి’. 14 జలెకి, ఆగ్గుల్ దిలిన్క *మదెనె జలో మోసి నే జెతె అగ్గె కి, తోలితోచి ఆదాము తెంతో కి మాన్సుల్క మొర్పు ఏలువ కెర్లె తిలన్. †వేర పాపల్ జేవ్ కెర్లె కి, దేముడుచి కోడు పిట్టవన్లొ ఆదాము కెర్లె రగుమ్ పాపుమ్ నే కెర్లనచి ఉప్పిరి కి మొర్పుయి ఏలువ కెర్లె తిలన్. జలెకి, పడ్డె జెంక తిలో యేసుక ‡తోలితోచి ఆదాము అమక టాలి జతయ్. ఆదాము ఏక్ కాలుమ్క మొదోల్చో, §పాపుమ్చి మొర్పు ఏలువ కెర్లె కాలుమ్. పడ్డె యేసు అన్నెక్ కాలుమ్క మొదోల్చో, పాపుమ్ గెచ్చవ పరలోకుమచి రాజిమ్ ఏలువ కెర్లె కాలుమ్. 15 పాపుమ్తె సేడ్డిన్క చి రచ్చన దిలిన్క తేడె. మెలె, ఎక్కిలో మాన్సు పాపుమ్

* 5:14 5:14 నిర్లమకాండుమ్ 19, 20 అద్యయల్. † 5:14 5:14 ఆదాము తెన్ ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు సొంత లట్టబ ఏక్ కోడు తిన్నగ నంగ తిలన్. తిన్నగ నంగిలి జా అత్తె ఆదాము పిట్టయ్లన్. ఆదికాండుమ్ 2:15-17 చి 3 అద్యయమ్. ‡ 5:14 5:14 1 కొరిందీల్ 15:22, 45 § 5:14 5:14 ఆదికాండుమ్ 3 అద్యయమ్.

కెర్నెన్చి రిసా ఒగ్గరజన్ మొర్లమ్. గని దేముడుచి దయచి రిసా జో అన్నెక్లో మాన్సు జలో యేసుక్రీస్తు జోచి ప్రేమక ఆరి దిలి రచ్చనచి ఒగ్గరజన్క జో దేముడు నెతోవ కెరయ్ అన్నె. ¹⁶ అన్నె, జోచి దయక దేముడు దిలి వరుమక జర్గు జతిన్క చి జో ఎక్కిలో కెర్లె పాపుమక జర్గు జలిన్క ఒగ్గర తేడ. జా ఎక్కి పాపుమచి రిసాచి తీర్పు కిచ్చొ అనలి మెలె, దేముడు దెతి సిచ్చ. గని, వడ్డో, అమ్ ఎత్తిజన్ మాన్సుల్ ఒగ్గర పాపుమ్ కెర కెర అమ్ కెర్లె పాపల్ ఒగ్గర నిల్గు జా గలి పొది, జో దేముడు జోచి దయక దిలి రచ్చన కిచ్చొ అనలి మెలె, అమ్చి పాపుమ్ పుంచ దిలిసి. ¹⁷ దేముడు సంగిలి *కోడు జో ఎక్కిలో పిట్టవ పాపుమతె సెడ్డిసి తెంతో జా పాపుమచి సిచ్చ, మెలె మొర్లుయి, ఏలువ కెర్లయ్. జలెకి, అన్నె కిచ్చొ ముక్కిమక జర్గు జయెదె మెలె, జో అన్నెక్లో జలో యేసుక్రీస్తుచి అత్తి దేముడుచి దయచి రిసాచి, జో ఆరి దిలి పున్నిమ్ కక్క కక్క దొర్పు జయెదె గే, జతిన్తె, మెలె పరలోకుమచి రాజమతె, జేవ్ †ఏలువ కెరల. ¹⁸ దస్సి, జలె, ఎక్కిలో పాపుమ్ కెర్లెసి కిసి ఎత్తిజన్క సిచ్చతె నీడయలి గే, దస్సి, జో అన్నెక్లో పున్నిమ్ కెర్లెసి ‡జోక సంపజల ఎత్తిజన్చి పాపుమ్ పుంచ జోవయింక జయెడ్డయ్. ¹⁹ మెలె, ఎక్కిలో మాన్సు దేముడు సంగిలి కోడు నే కెర్లెన్చి రిసా §ఎత్తిజన్ పాపుమ్ సుదల్ జా గెలమ్. దస్సి, జో అన్నెక్లో, దేముడు అబ్బోన్చి కోడు సూన కెర్లెన్చి రిసా *ఒగ్గరజన్క 'జేవ్ పున్నిమ్ జల రిత జా అన్సి' మెన జో దేముడు కచితుమ్ దెకెదె.

6

సంపజా పాపుమ్ ముల సత్తిమ్ ఇండుక

¹ జలె, కిచ్చొ మెనుమ? 'అమ్చి పాపుమ్ దేముడు చెమించువ కెర్లెన్తె జోచి దయ ఒగ్గర డీసుక, ఒగ్గర అవ్కాసమ్ దెమ' మెన అమ్ పాపుమ్ ఇండితె తంక గే? ² దస్సి ఉచరుక నాయ్. పాపుమ్ ముల అమ్చి సొంత ఆత్మక మొర్ల రిత జలమ్ మెలె, పాపుమతె కిసి అన్నె ఇండుమదె? ³ యేసుక్రీస్తుచి నావ్ తెన్ బాప్తిసుమ్ జల అమ్ ఎత్తిజని, జలె, జో మొర పాపుమ్ గెచ్చయలిన్చి గుర్తు జతి బాప్తిసుమ్ కడన్లెన్తె జో మొర్లిన్ తెన్ బెదిల్ రితి, జా మొర్ల రిత జలమ్ మెన నేన్సు గే? ⁴ జో యేసుచి ఆగే మొర్లిన్తె అమ్ బెద, అమ్చి ఆత్మక మొర జో తెన్ రోయి జలి గుర్తుకయ్ అమ్ బాప్తిసుమ్ నజన్మమ్. దస్సి, అబ్బోన్ జలో దేముడుచి సెక్తిక్ క్రీస్తు కిసి మొర్లు తెంతో అన్నె జీవ్ జా ఉట్టన్ గే, దస్సి, అమ్ ఈంజ బత్తుకయ్ నోవర్ జెర్మన్ జోచి ఆత్మతె జెర్మన్ జా సత్తిమ్ ఇండుకయ్ మెన, జో దేముడు అమ్క జయెడ అన్నె.

⁵ జలె, జో మొర్లిన్తె ఆత్మక బెద జో తెన్ అంటువ జలి రితి జలమ్ మెలె, జో అన్నె జీవ్ జా ఉట్టి జీవుక కచితుమ్ అమ్ కి జీమదె, చి మదెనె ఆగేక అమ్ మొర్లె, ఆకర్క జోచి రితి అమ్ కి జీవ్ జా ఉట్టుమదె. ⁶ అమ్చి ఆగెతె ఏలువ కెర్లె తిలి అగ్గెచి పాపుమబుద్ధి పూర్తి గెన్ను మెనయ్, పాపుమచి సేవ అమ్ అప్పె తెంతో కెరుక నాయ్ మెనయ్, పాపుమ్ అమ్చి అగ్గెచి ఆత్మజో తెన్ సిలువతె గలి జా మొర్లి మెన జానుమ్. ⁷ అమ్చి పాపుమచి ఆత్మ మొర తిలె, పాపుమ్ అమ్క ఏలువ కెర్లెన్ తెంతో విడ్డల్ జా అన్నుమ్. ⁸ గని అన్నె, క్రీస్తు తెన్ మొర్లమ్ మెలె, 'జో తెన్ జీమదె' మెన కి అమ్క దయిరిమ్ అన్నె. ⁹ కిచ్చొక మెలె, క్రీస్తు మొర తా అబ్బోన్ అన్నె జియెడ్డోసా జా కెయెక అన్నె మొరె నాయ్ మెన జానుమ్. అప్పె జోచి ఉప్పిరి

* 5:17 5:17 14 నంబర్ కోడుచి ఎట్టెచి. 17 నంబర్ కోడు దెక. † 5:17 5:17 తిమోతిక రెగెడ్డి 2 నంబర్ ఉత్తమ 2:12. డీసయలిసి 5:10, 20:4, 6 చి 22:5. ‡ 5:18 5:18 నెంజలె 'పాపుమ్ పుంచ జతి అవ్కాసమ్, జోవయించి రాజమతె జతి అవ్కాసమ్, ఎత్తిజన్క దొర్పు కెర్లయ్'. గని దొర్పు కెర్లె కి, జా నజలెకయ్. కిసి నజుక మెలె, యేసుక్రీస్తుకయ్ నంప కెరుకయ్. యోహాను 3:18, 1:12. § 5:19 5:19 3:10-12, 23 దెక. * 5:19 5:19 18 నంబర్ కోడు దెక.

మొర్రుక కిచ్చియ్యో అదికారుమ్ నాయ్. 10 జో మొర్లిన్, జలె, మాన్సుల్చి పాపుమ్ గెచ్చయ్తి బలి జలిసి. జా కామ్, జలె, ఎక్కి, సుట్టుక పూర్తి జెయ్యమ్ జలిసి, కేడ్డిసి. గని జో అప్పె జెతిసి, జలె, దేముడుచి గవురుమ్ కెయ్త కెయ్త దెకయ్తి రితి జో జితయ్. జో మొర్లిన్ ఎక్కి, సుట్టుచి కామ్, జోచో అబ్బొన్చి గవురుమ్ దెకయ్తిసి కెయ్త కెయ్త చి కామ్, కేడ్డిసి నెంజె. 11 జాకయ్ తూమ్ కి కిసి దెకనుక మెలె, 'అమ్చి పాపుమ్ గెలి. అమ్చి పాపుమ్చి అత్తు మొర్లి' మెనయ్, క్రీస్తు జలో యేసుచి జీవుకయ్ నోవర్ జెయ్ అన్నుమ్, చి దేముడుచి గవురుమ్ దెకయ్తి రితి అమ్ ఇండితె తంకయ్ మెన అర్దుమ్ కెరన దస్సి ఇండుక.

12 జాకయ్, మొర్త తుమ్చ అగ్గెతె పాపుమ్ ఏలుప కెర్చు నాయ్, నెంజెలె తుమ్చి అగ్గెచ అసల్ జర్చు కెర్తె, పోన. 13 పాపుమ్ కమె కెర్తె అయ్దల్ జేవ్ జతి రితి, పాపుమ్తె తుమ్చ అగ్గెచ వాటల్ తుమ్ బెదవ నాయ్. గని, 'మొర్చు తెంతో జో అమ్క నెతోవ కెర జో తెన్ బెదవన దేముడు అమ్క జియడయ్ అన్నె, అమ్క జిచ్చి కెర అన్నె' మెనయ్, జోచి అత్తి తుమ్చి అత్తు సార్చు కెర దా, జోచి నత్తిమ్ దెకయ్త కమెచి రిసాచ అయ్దల్ జేవ్ జతి రితి, తుమ్చ అగ్గెచ వాటల్ జోచి అత్తి సార్చు కెర దాన. 14 జోచి అత్తి సార్చు కెర దిలదు మెలె తుమ్చి ఉప్పిరి పాపుమ్ ఏలుప కెరె నాయ్. కిచ్చొక మెలె, తుమ్ అగ్గెల్చి రితి తెడి నాయ్, గని జో దేముడుచి దయచి తెడి అన్నున్.

15 జలె, 'అప్పె అగ్గెల్ రితి తెడి ఆమ్ నాయ్. జోవయ్చి దయక దేముడు అమ్క చెంగిల్ దెకితయ్, చి అమ్ పాపుమ్ కెర్తె బాద నాయ్' మెంతసు గె? దస్సి ఉచరుక నాయ్. 16 జోచి సేవ కెరుక మెన కచి అత్తి తుమ్క తుమ్ ఒప్పున కెరన తన్నె గే, జోచయ్ గొతిమాన్సుల్ జా అన్నున్ మెన నేన్ను గే? పాపుమ్తె సార్చు కెరనై, పాపుమ్చ గొతిమాన్సుల్ జన్నె, చి మొర్చుతె గెతె. దేముడుచి కోడు కెర్చితె ఒప్పున కెరంతె జలె, జో దెతి పున్చిమ్ జన్నె.

17 దేముడుక జెయ్యొ! పాపుమ్చి సేవ కెర పాపుమ్చ గొతిమాన్సుల్ తుమ్ అగ్గె జా తిలదు, గని తుమ్క అప్పె సికడ్డి తుమ్క అప్పె దిలి కోడ్ రితి ఇండుక తుమ్చి పెట్టి కోర్వ జా అన్నున్. 18 అన్నె, పాపుమ్ ఏలుప కెర్చిసి తెంతో దేముడు తుమ్క విడ్డల్ కెర, సత్తిమ్ ఇండితిన్క తుమ్ గొతిమాన్సుల్ జతి రితి కెర అన్నె. 19 మాన్సుల్ రోజుక అర్దల్ సంగితి రితి, టాలికయ్ 'గొతిమాన్సుల్' మెంతసి. కిచ్చొక మెలె, అత్తుకమెచి రిసాచ కొణె అర్దుమ్ కెరనుక తుమ్క ఇదెల్ బాద, చి 'అర్దుమ్ కెరంతు' మెనయ్ ఇసి టాలి తెన్ సంగితసి. జా అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, లంజె వెట్కారుమ్చ కమెతె, పాపుమ్చి ఉప్పిరి పాపుమ్చ కమెతె తుమ్చ అగ్గెచ వాటల్ అగ్గె బెదవంతె తిలదు, గని అప్పె తెంతో తుమ్ కిచ్చొ కెరుక మెలె, దేముడు తుమ్క దిలి సుద్ది పూర్తి నెరవెర్చువయ్ జతి రితి, సత్తిమ్ కమెక ఇండితిన్తెయ్, తుమ్చ అగ్గెచ వాటల్ తుమ్ సార్చు కెర దాన.

20 పాపుమ్చి సేవ కెర్తె పాపుమ్చ గొతిమాన్సుల్ తుమ్ తిలి పొది సత్తిమ్ ఇండితి ముద్దెతెను నాయ్, 'అమ్ సత్తిమ్ ఇండుక నాయ్' మెన ఇన్నుమ్ అయ్లి రితి ఇండితె తిలదు. 21 గని జా పొదిచ తుమ్చ కమెచి రిసా అప్పె ఉచర్తె తుమ్క లాజు. జేవ్ కమె తుమ్క కిచ్చొ లాబుమ్ అన్న? కిచ్చొ పలితుమ్ దెర్తె? లాబుమ్ నాయ్, కిచ్చొ చెంగిల్ పలితుమ్ నాయ్. దస్సు కమె మాన్సుక కేనె నెతతి మెలె, నానెనుమ్తె, మొర్చుతెయ్. 22 గని, పాపుమ్ ఏలుప కెర్చిసి తెంతో విడ్డల్ జా దేముడుచ గొతిమాన్సుల్ తుమ్ జలి తెంతో, అప్పె కిచ్చొ పలితుమ్ దెర్తయ్ మెలె, జో దెతి సుద్ది జా, తుమ్ సుద్ది రితి ఇండితను, చి జో దెతి సుద్ది తుమ్క పరలోకుమ్తె బెదయ్తయ్, తుమ్క కెయ్త కెయ్త జియడ్డయ్.

23 జలె, పాపుమ్ జేవ్చి సేవ కెర్తనక బట్టాడి మొర్చుయి. గని, దేముడు జోవయ్చి సర్తక అమ్క ఆరి దిలి వరుమ్, అమ్చొ ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి తెడి పరలోకుమ్తె గెచ్చ కెయ్త కెయ్త జెతిసి.

7

ఆగ్గెల్ తెంతో విడ్డల్ జా క్రీస్తుచి తెడి తిలిన్

1 జలె, దేముడు మోసి తెన్ దిలి ఆగ్గెల్ జాన్ల బాపుడ్లు, మాన్సు మొర తిలె నాయ్, గని జిచ్చి తిలె పొదికయ్ జోచి ఉప్పిరి ఆగ్గెల్క అదికారుమ్ తయెదె మెన నేన్ను గే? 2 గని, కేన్ జవున్ తేరబోదచొ మున్నుసి జిచ్చి తిలి ఎదిలి, ఆగ్గెల్చి రిసా జోచి తెడి జా తయెదె, జా ఆగ్గె పిట్టవుక నెంజె. గని మున్నున్

మొర గెలె, తెర్పిమున్ను చెంగిల్ తతి జా ఆగ్గు జేవ్చి ఉప్పిరి తయె నాయ్. ³ జాకయ్, మున్నుసి జీవ్ తిలె పొది జా తేరబోద అన్నెక్కోక గెలె, జాక 'లంజె' మెనుల, గని మున్నుసి మొర గెలె, జా ఆగ్గు ముద్దొ కెర్లిన తెంతో జా పిట్టవ జా అన్నె, చి అన్నెక్కోక పెండ్లి జలె లంజె నెంజె.

⁴ దస్సి, బావుడ్లు, క్రీస్తుక సంప కెర జో తెన్ తుమ్ బెదిలి రిసా, జో యేసుక్రీస్తుచి ఆగ్ మొర్రిన్ తెన్ తుమ్ కి మొర అన్నున్, చి రిసా తుమ్చి ఉప్పిరి ఆగ్గుల్క అదికారుమ్ నాయ్. దస్సి, తుమ్ అప్పె ఆగ్గుల్చి తెడి నాయ్ చి రిసా తుమ్ అన్నెక్కోచి అదికారుమ్చి తెడి తంక వాట్ తవున్ మెనయ్ దేముడు ఇని జర్గు కెర్లన్. జో దేముడుచి గవురుమ్ దెకయ్తి రితి అమ్ ఆత్మపలితుమ్ దెరుక మెనయ్, మొర జీవ్ జా ఉట్టో జో క్రీస్తుచి తెడి అమ్ తంకయ్ మెనయ్ ఇని జర్గు కెర్లన్. ⁵ ఈంజ ఆగ్చి అమ్చి పాపుమ్చ ఆసల్క అమ్ జతె తిలి పొది ఆగ్గుల్ అమ్చి పెట్టిచ ఆసల్క 'పాపుమ్చయ్' మెన దెకయ్తె తిల, చి జేవ్ ఆగ్గుల్ 'దన కమొ పొన' మెన సంగతికయ్, జేవ్ పాపల్ కెర్తి ఆస ఒగ్గర జా గెలె. పాపుమ్ కెర్తి జా ఆస ఒగ్గర జా అమ్చి ఆగ్చి వాటల్తె బార్ జా జేవ్చి కామ్ కెర్తె తా మొర్గు అన్తి పలితుమ్ దెర్తె తిలి. ⁶ గని అప్పె, క్రీస్తు తెన్ బెద అమ్ 'మొర్తి' తెంతో, ఆగ్గుల్ తెంతో పిట్టవ జా అన్నుమ్. అమ్క దెర బంద తిలి జా ఆగ్గుల్క అమ్చి ఉప్పిరి అదికారుమ్ నాయ్ చి రిసా రెగిడ్ల ఆగ్గుల్చి తెడి నాయ్ గని దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మకయ్ నొవర జెర్గున్ జా, జయ్యు సెక్తికయ్ జోచి సేవ కెర్తునుమ్.

ఆగ్గుల్తె పాపుమ్ వాట్ చజ ఒగ్గర జా గెతిన్

⁷ జలె, కిచ్చొ మెనుమ? 'ఆగ్గులీ పాపుమ్' మెనుక జయెదె గే? నెంజె. దస్సి మెనుక జయె నాయ్. గని ఆగ్గుల్ తత్త నాయ్ జలె, 'ఆవ్' మెనుమ, 'ఆవ్ పాపుమ్ కెర్లెసా' మెన ఆవ్ సరిగా చినంతయ్ నాయ్. "అన్నె మాన్సుల్చి అస్తిక ఆస జా నాయ్" మెన ఆగ్గుల్తె తత్తి నాయ్ జలె, అన్నెక్కోచి అస్తిక ఆస జతినక 'పాపుమ్' మెన నేనతయ్, ఆవ్ కి దస్సి పాపుమ్ కెర్తిసి చినంతయ్ నాయ్. ⁸ గని, పాపుమ్ బుద్ది అంచి పెట్టి అగ్గి తెంతో తిలన్, చి "అన్నె మాన్సుల్చి అస్తిక ఆస జా నాయ్" మెన ఆగ్గుల్తె తతికయ్, అంచి పెట్టిచి పాపుమ్ బుద్దికయ్ "దస్సి జలె, అన్నె మాన్సుల్చి అస్తిక ఆస జయిందె" మెనయ్ ఆస జలయ్, చి అన్నె ఒగ్గర ఆసల్, కిచ్చొ కిచ్చొచ ఆసల్ ఎత్తి జలయ్. ఆగ్గుల్ నేన్లె, అమ్చి పాపుమ్ నిజల్ రితి, జీవ్ నెంజల్ రితి తా కామ్ కెరె నాయ్. ⁹ 'ఆవ్' మెనుమ, అగ్గయి ఆగ్గుల్చి తెడి నే తస్తె, అంచి పాపుమ్క 'అన్నె' మెన నేన కెర, అంచి ఇస్టుమ్ అయ్లి రితి సర్త తెన్ జతె తిలయ్, గని జా ఆగ్గున్నాన్ తెంతో పాపుమ్ అంచి పెట్టి అన్నె జీవ్ జలన్, చి ఆవ్ మొర్లయ్. ¹⁰ దస్సి, 'జీవ్ దెతి వాట్ దెకయెదె' మెన ఆవ్ సంప కెర్తి ఆగ్గు అంక మొర్తి సిచ్చ అస్లన్. ¹¹ కిసి మెలె, పాపుమ్ బుద్ది అంక మోసిమ్ కెర, 'చెంగిల్' మెన ఆవ్ సంప కెర్తి ఆగ్గు వాట్ బార్ జలన్. ¹² మెలె, దేముడు మోసి తెన్ దిలి ఆగ్గుల్ సుద్ది అస్సి, ఒత్తచి ఎత్తి ఆగ్గు సుద్ది అన్నె, సత్తిమచ తీర్పుల్ దెకయ్తయ్, చెంగిల్ అన్నె.

¹³ దస్సి జలె, 'ఆవ్' మెనుమ, చెంగిల్చి అంక మార్లన్ గే? నాయ్. ఆగ్గుల్ చెంగిల, గని జా చెంగిల్ తిలిన్చి ఆగ్గు పిట్టవ పిట్టవ, పాపుమీ అంచి పెట్టి జేవ్చి కామ్ కెర కెరయ్ మార్లి. దేముడుచి నెలవ్ కిచ్చొ మెలె, ఆగ్గుల్ వాట్ పాపుమ్ జేవ్చి కామ్ కెర్తె తతిన్తెయ్ పాపుమ్క, పాపుమీ మెన మాన్సుల్ చినుత్ మెనయ్, పాపుమ్ ఆగ్గుల్ వాట్ పుల పుల కెర్తి మూర్కుమ్ జా గెతయ్ గే చినుక నెంజిలిన్చి జేవ్చి కామ్ పూర్తి డీసుకయ్ మెన, దేముడు నెలవ్ దిలన్.

¹⁴ జలె, దేముడు మోసి తెన్ దిలి ఆగ్గుల్క దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మకయ్ దిలన, జోచి ఆత్మతెయ్ బెదితన, మెన అమ్ జానుమ్, గని ఆవ్ మాన్సుక మాములుమ్ మాన్సుచి ఆగి, మాములుమ్ మాన్సుచి బుద్ది అన్నె, చి ఈంజ ఆగ్చి తె ఆవ్ తతి ఎదిలి నెంపు పాపుమ్ అంక నేన్లి రితి అన్నె. పాపుమ్చి గొతిమాన్సు ఆవ్. ¹⁵ ఆవ్ సొంత ఇండితిసి ఆవ్ అర్దుమ్ కెరనుక నెతిరతసి. 'సత్తిమ్ కెరిందె' మెలె కి నెత్త తా, 'గర్చి' మెన ఆవ్ నెసితిసి ఆవ్ జర్గు కెర గెల సిక్కు జా గెతసి.

¹⁶ జలె, 'పాపుమ్' మెన ఆవ్ నెసితిసి ఆవ్ కెర్తిసి జలె, జా పాపుమ్ నెసిలిసి తెన్ 'దేముడు దిల ఆగ్గుల్ చెంగిలి' మెన ఒప్పున్లి రితి జతయ్. ¹⁷ తెడిక తెడి దేముడుక ప్రేమ కెర్తె అవ్వి జా పాపుమ్ కెర్లెసా నెంజె, గని ఆవ్ మాన్సుచి ఆగి తిలి పాపుమీ జా కామ్ కెర్తయ్. ¹⁸ మెలె, అంచి సొంత సెక్తిక, అంచి ఆగి, అంక

కిచ్చొ సత్తిమ్ నాయ్ మెన జాని. 'చెంగిల్ కెరిందె' మెన ఉచరిందె, గని మాన్సుచి అంచి సెక్కి జర్గు కెరుక నెతిరి. ¹⁹ నెత్త, 'చెంగిల్' మెన ఆవ్ ఇన్సుమ్ జలిసి జర్గు నే కెర్తె, నెసిలి పాపుమ్ జర్గు కెరయ్ గెల్లసి.

²⁰ జలె, 'పాపుమ్' మెన ఆవ్ నెసితిసి ఆవ్ కెర్తెసి జలె, దేముడుక ప్రేమ కెర్తె అవివ్వి జర్గు కెర్లిసి నెంజె, గని అంచి అగి జేవ్చి ఇన్సుమ్ కెర, పాపుమీ జర్గు కెర్తయ్.

²¹ దన్సి, కిచ్చొ అగ్గు డీన్రయ్ మెలె, 'సత్తిమ్ కెరిందె' మెన ఆవ్ ఉచర్లె పొది, పాపుమ్ పాసి రకితె అన్సె.

²² మెలె, అంచి పేట్ తడి దేముడు మోసే తెన్ దిలి అగ్గుల్ రిసా ఇన్సుమ్ కెరుక ప్రేమయ్ అన్సి, ²³ గని అంచి అగి కిచ్చొ అగ్గు జర్గు జతిసి ఆవ్ చినితసి మెలె, అంచి మెన్సుతె తిలిన్చి ఉప్పిరి జా వేరచి యుద్దుమ్ కెర, అంచి అగిచ వాటల్ తెన్ నెరవెర్చువ జతి పాపుమెతె అంక దెర్చు సేడయ్తయ్.

²⁴ అయ్యో! కెద్ది బాద సేడ్లసి, జా ఎత్తి రిసా! మొర్చు ఆన్తి ఈంజ పాపుమచి ఆగ్ తెంతో కో అంక రచ్చించువ కెరుల?

²⁵ అమ్చో ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి రిసా దేముడుక జోఁర! జోయ్యి రచ్చించువ కెరె! జోయ్యి అమ్క జీనవ అన్సె! జలె, అప్పెచి మట్టుక అంచి మెన్సుక, జో తిలి ఆత్తుక, దేముడు మోసే తెన్ దిలి అగ్గుల్చి రిసా దేముడుచి సేవ ఆవ్ కెర్తెసి, గని అంచి ఆగ్క పాపుమచి సేవ కెర్తెసి.

8

యేసు అమ్క పాపుమ్ తెంతో మొర్చు తెంతో పిట్టవ కెర్లిసి

¹ జలె, క్రీస్తు జలో యేసుచి తెడిచ మాన్సుల్క జో జోచి పాపుమ్ పుంచ అన్సెచి రిసా లోకుమచ ఎత్తిక జో తీర్చు కెర్తె పొది జేవ్క కిచ్చొ సిచ్చ జంక నాయ్. నానినుమతె జేవ్ గెచ్చుక నాయ్. ² కిచ్చొక మెలె, అమ్క ఏలువ కెర్తె పాపుమ్ చి మొర్చుచి ప్రమానుమచి సెక్కి తెంతో జీవ్ దెతి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్తుచి అగ్గుతె అమ్క పిట్టవ కెరయ్ అన్సె. జో యేసుచి అత్తి, యేసుతె జర్గు జలి కామ్వాట్ విడ్డల్ కెరయ్ అన్సె.

³ మెలె, మాన్సుచి అగి పాపుమ్ ఏలువ కెర్తయ్. అమ్చి అగి ఏలువ కెర, అగ్గుల్ నెరవెర్చువ కెరుక తిలిసి పాపుమ్ పిట్టయ్లి. జాకయ్ అగ్గుల్ అమ్చి పాపుమ్ గెచ్చువ అమ్క చెంగిల్ కెరుక నెతిర్తి. జలె, దేముడు అమ్చి పాపుమ్ గెచ్చవ అమ్క సుద్ది కెరుక మెన మాన్సుచి ఈంజ పాపుమచి అగ్ రూపుమ్ జోచో సొంత పుత్తున్క ఈంజ లోకుమతె తెద్రయ్లన్. దన్సి పాపుమ్ పుంచిత బలి జో జతి రిసా అమ్చి అగి కామ్ కెర్తి

పాపుమ్ జాక జెతికయ్, జో యేసుచి అగ్ వాట్ పాపుమ్క సిచ్చ కెర గెల తీర్చు కెర్తెన్*.

⁴ కిచ్చొక పాపుమ్క తీర్చు కెర్తెన్ మెలె, అగ్గుల్తె సంగిలి దొర్చు జలి పున్సిమ్ అమ్చితె నెరవెర్చువ జవున్ మెనయ్. కచితె మెలె, అమ్చి అగ్కచ ఆసల్క నాయ్ గని దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్తుచి సెక్కికయ్ కో ఇండుమదె గే, అమ్మి.

⁵ మాములుమ్ మాన్సుచి బుద్దిక, ఈంజ అగ్కచ అమ్చి పాపుమ్చ ఆసల్క కో జతతి గే, ఈంజయ్ లోకుమతె తిలిన్ ఎత్తిక, ఈంజ అగ్కచ ఆసల్ తిలిన్ ఎత్తికయ్ కోరవ జతతి, ఉచర్లె తత్తతి. గని దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్తుచి సెక్కి కో జతతి గే, జా అత్తుయ్ సికడ్డిన్కయ్ కోరవ జతతి, ఉచర్లె తత్తతి.

⁶ ఈంజయ్ లోకుమచి, అమ్చి అగ్కచ ఆసల్ జర్గు కెర్లిన్క కోరవ జతిసి మాన్సుక మొర్చుతె నెయెదె, గని దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్తుక కోరవ జతిసి అమ్క జీవు దెతిసి, సేంతుమ్ దెతిసి జా అన్సె.

⁷ మెలె, ఈంజ లోకుమచ, అమ్చి అగ్కచ ఆసల్ జర్గు కెర్లిన్క కో కోరవ జతతి గే, జో ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుక విరోదుమ్ జా అన్సి, విరోదుమ్ కెర్తతి. దన్సి పాపుమచి ఆత్తు తిలన దేముడుచి అగ్గుల్ సూన్తి నాయ్, కెర్తి నాయ్. నెతిర్తి.

⁸ మాములుమ్ మాన్సుచి జోచి సొంత బుద్దిక, జోచి అగ్కచ ఆసల్క ఇన్సుమ్ అయ్లి రితి ఇండితన, దేముడుచి ఇన్సుమ్ కెరుక నెతిర్తి, జోక సర్ల కెరుక నెతిర్తి.

⁹ తుమ్, మాత్తుమ్, మాములుమ్ మాన్సుచి పాపుమ్బుద్దిచ నెంజున్, ఈంజ అగ్కచ ఆసల్క జతన నెంజును, నాయ్ గెద? దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్తు తుమ్చి పెట్టి అన్సె జలె, జోచి ఆత్తుకయ్ జతను. కేన్ మాన్సుచి పెట్టి క్రీస్తుచి ఈంజ ఆత్తు తయె నాయ్ గే, జో మాన్సు క్రీస్తుచో నెంజె.

¹⁰ తుమ్చి పాపుమచి రిసా తుమ్చ అగ్ మొర్ల రిత జా అన్సి, గని క్రీస్తు తుమ్చి పెట్టి అన్సె జలె, క్రీస్తుచి పున్సిమచి రిసా జోచి ఆత్తుక తుమ్ జిచ్చొ అన్సెన్.

¹¹ జో యేసుక అన్సె జయణ్ణో దేముడు అబ్బోన్చి ఆత్తు తుమ్చి పెట్టి జతయ్ జలె,

* 8:3 8:3 యోహాను 12:31-33 దెక, కొలోస్సియల్ 2:15 దెక.

క్రీస్తు జలో జో యేసుకు మొర్రు తెంతో విడ్డల్ కెర జయణ్ణో జో అబ్బోసి, మొర్ర తుమ్చయ్ ఆగ్గేక కి జయడెదె. తుమ్చి పెట్టి జతి జోచి ఆత్మనాటు, తుమ్చి పెట్టి జో దెతి జోచి ఆత్మకయ్ జయడెదె.

యేసు తెన్ అమ్ అబ్బోన్చ పుత్తర్లు

12 జాకయ్, బాచుడ్లు, అమ్ పూచి జా అన్నమ్. జా పూచి అమ్ కీసి కుట్టువుక? మాములుమ్ మాన్సుచి బుద్దిక నాయ్, అమ్చి ఆగ్గచ ఆసల్ జర్లు కెర్చిన్క నాయ్. జా ఎత్తి పొన్. 13 కిచ్చొక మెలె, మాములుమ్ మాన్సుచి బుద్దిక, తుమ్చి ఆగ్గచ ఆసల్క, తుమ్ జతసు జలె, ఆత్మక మొర్రె. గని దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మచి సెక్కిక ఈంజ ఆగ్గచ కమె గెచ్చవనయ్ గెల్లె జలె, మార్తె జలె, ఆత్మక జన్సె. 14 కిచ్చొక మెలె, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మసెక్కిక ఇండితో ఎత్తి మాన్సు, జో దేముడుచి పుత్తర్లు జవుల. 15 మెలె, జోచి ఆత్మ తుమ్చి పెట్టి అయ్లిసి తుమ్క గొతిమాన్సుల్ కెర బియడ్డిసి నెంజె. తుమ్చి అగ్గెచి బుద్దిచి రిసాచి బిడ్డి తెన్ తుమ్ అప్పె తంక నాయ్. జోచి ఆత్మ తుమ్చి పెట్టి అయ్లిసి తుమ్క జోవయింప పుత్తర్లులి కెర్చిసి. అప్పె “అంప పుత్తర్లు తుమ్” మెన్ జో అమ్క దెకితయ్, చి “ఓ బ, ఓ బ” మెన్ జోక అమ్ ఉంక్రయ్లె, కిచ్చొ సెక్కిక ఉంక్రయ్తసుమ్ మెలె, 16 జోచ బోదల్ అమ్ జలిన్చి రిసా, జోచి సొంత ఆత్మ అమ్చి ఆత్మతె జోచ బోదల్ మెన్ సాచి దెతయ్చి, దస్సి ఉంక్రయ్తసుమ్. 17 అన్నె, జోవయింప బోదల్ జలమ్ మెలె, జోచి పుత్తన్ జలో క్రీస్తు తెన్ జో దేముడుక తిలిన్తె అమ్క వాట జెయెదె. జా వాట అమ్క కీసి నేడెదె మెలె, జో యేసు సేడ్ల బాదల్తె అమ్ బెద ఓర్చుప జా జెన్సె, జోచి పరలోకుమతెచి ఉజడెతె జో గవురుమ్ జతిన్తె కి బెదుమ్దె.

18 జలె, బాదల్ సేడ్డిన్చి రిసా, చి యేసు తెన్ అమ్ గవురుమ్ జతిన్చి రిసా కిచ్చొ మెంతసి మెలె, దేముడు జా ఆకర దీసిక అమ్క కెర్చి గవురుమ్చి రిసా ఉచర్లె, ఈంజ ఉగుమ్చ బాదల్ కెత్తి జలెకి కిచ్చొ నెంజె. 19 జో దేముడుచ పుత్తర్లు అమ్ జలిసి, జా దీసిక అమ్ గవురుమ్ జతిన్తె పూర్తి రుజ్జు జతె ఎదక జెర్యయ్లిన్ ఎత్తి ఆస తెన్ రకితె అన్నె. 20 కిచ్చొక మెలె, తయార జలిన్ ఎత్తి అగ్గె తెంతో కిచ్చొ కిచ్చొ అల్లర్ సేడ సిక్కు జా అన్నె. జాచి ఇస్సుమ్క నాయ్, గని “కచితుమ్ నమయ్యుమ్ జా అయ్లి మెలె చెంగిల్ కెరిందె” మెన్ దేముడుచి నెలవ్ నెరవెర్చుప జతిన్కయ్ “కచితుమ్ జర్లు జయెదె” మెలి రితి దయ్రిమ్ తెన్ తిలి రితి రకితయ్. 21 మెలె, దేముడుచ బోదల్ పూర్తి విడ్డల్ జా గవురుమ్ జతి పొదిక జెర్యయ్లిన్ ఎత్తి కి జా పాడ్ జతిన్తె నాసెనుమ్ జతిన్తె సేడ్డిన్ తెంతో విడ్డల్ జయెదె.

22 తేరబోద లడెన్ జంక మెన్ కంట్టు పాచ జా అయ్లి పొది కీసి కన్సల్ నొప్పుల్ జా టింకితయ్ గే, దస్సి, జెర్చున్ జలిన్ ఎత్తి మొత్తుమ్ అప్పె ఎద కన్సల్ నొప్పుల్ తెన్ టింకయ్తయ్ మెన్ జానుమ్. 23 తెర్చిలి నాయ్ అమ్క జెతికయ్ దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మచి మొదొల్చి పంటి అమ్చి పెట్టి అన్నె. జలె, “అమ్చ ఆగ్గక, ఈంజ లోకుమ్చ బాదల్ ఎత్తి తెంతో, దేముడు అన్నె గెన్సెసి, అమ్ జోచ పుత్తర్లు జలిసి, కెయక పూర్తి డేనెదె? అమ్ అన్నె కెర్చి రకుక?” మెన్ అమ్ అమ్చి పెట్టి టింక టింకయ్ రకితసుమ్. 24 అమ్చ ఆగ్గక మార్చుప కెర్చిన్ జో జర్లు కెర్చిన్కయ్ జో అమ్క రచ్చించుప కెర అన్నె” మెన్య ఆస తెన్ రకితసుమ్. జలె, ఉచరుమ్, దెకిలిసి జర్లు జలిన్కయ్ “ఆస తెన్ రకితసుమ్” మెన్కు బెదె నాయ్. దెకిలిసి జర్లు జలిన్కయ్ కో ఆస తెన్ రకితి నాయ్. 25 గని అప్పెక నే దెకిలిన్క “కచితుమ్ జర్లు జయెదె” మెన్ అమ్క ఆస తిలె, నిదానుమ్ తెన్ రకుమ్దె.

అమ్చ ప్రార్దనల్తె కి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ అమ్క తోడ్ తతిన్

26 దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ అమ్క సెక్కి నెంజిలిన్ ఎత్తితె కి అమ్క తోడు తత్తయ్. ప్రార్దన కెరుక జలె, కీసి ప్రార్దన కెర్కుగే నేనుమ్, గని దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ సొంత అమ్చి పెట్టి అమ్చ ప్రార్దనల్తె బెదె అమ్ లట్టబుక నేన్సెన్, సంగుక నెతిర్చిన్క తోడు తత్తయ్, అమ్క సికడ్తయ్, చి అమ్ సంగుక నెతిర్చిన్క లట్టబుక నేన్సెన్క అమ్చి పెట్టి అమ్ టింకితిన్చి అర్దుమ్ బెదయ్తయ్. 27 జలె, జోచి సుద్ది తిలి ఆత్మ అమ్ జోచయ్ జల అమ్చ ప్రార్దనల్తె తోడు తా, దేముడుచి ఇస్సుమ్ తిలిసి ఒత్త బెదయ్తయ్. జోచి ఆత్మ కిచ్చొ అర్దుమ్ బెదయ్తయ్ గే జొయ్యి జానె. దస్సి, అమ్చి పెట్టి తిలిన్ ఎత్తి పరిచ్చ కెర్చొసాచి ఆత్మ సొంతయ్ అమ్చ ప్రార్దనల్తె అమ్క తోడ్ తత్తయ్, బెదితయ్.

దేముడు అమక జీనయతిసి డిట్టుమ్ కెర్తిసి

28 అన్నె కిచ్చొ దయిరిమ్ జతసుమ్ మెలె, దేముడుక ప్రేమ కెర్లనక, మెలె జోచయ్ జంక మెన దేముడు జోచి ఇస్తుమ్క బుకార్లనక కిచ్చొ బాదల్ అయిలె కి, జేవ్ బాదల్తె కి చెంగిల్ పలితుమ్ దెర్తి రితి జా ఎత్తి, చెంగిల్క బెదిత్ రితి జో నెరవెర్లువ కెర్లయ్ మెన జానుమ్. 29 కో యేసుక్రీస్తుక సంపజా జో దెతి రచ్చన నజనుక గే జో దేముడు అగ్గె తెంతో జానె. జలె, జోచొ సొంత పుత్తున్ యేసుచ రిత అమ్ జంక మెన అమ్కయ్ జోనిసాన, జా జర్లు కెరుక ఒప్పున్లన్. దస్సి, అమ్ ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ బాపుడ్డివ్ జలనక యేసు తొల్గుర్ జలన్. 30 జలె, 'యేసుచ రిత జతు' మెన జోకక్క కక్క, నిసాన్ల గే, జోవయింక బుకార్లన్. కక్క కక్క బుకార్లన్ గే, జోవయింది పాపుమ్ పుంచ 'అప్పె తెంతో పున్నిమ్ జా అస్తి' మెలి రితి దెకిలన్, చి కచి కచి పాపుమ్ పుంచ 'పున్నిమ్ జా అస్తి' మెలి రితి దెకిలన్ గే, "జోవయింక పరలోకుమ్తెకడ నెయిందె, అంచి ఉజడతె అంచి గప్పురుమ్తె బెదయిందె" మెనయ్ ఒప్పున్లన్, చి జర్లు కెరెదె.

31 జలె, ఈంజ ఎత్తి, బెదచ కిచ్చొ మెనుచు? దేముడు అమ్క తోడు అన్నె జలె, కో అమ్క పాడ్ కెరుక తెరితి! నెతిర్తి! 32 జోచొ సొంత పుత్తున్క బాదల్ నే పిట్టుయ్తె, అమ్ ఎత్తిజిన్క పాపుమ్ తెంతో రచ్చించువ కెర్తి రిసా జోక బలి కెర మొర్లుతె సార్లు కెర దిలో. అమ్చి ఉప్పిరి జోవయింక తెద్ది ప్రేమ తిలి జలె, జో పుత్తున్క దెతిసి ఎత్తితె అమ్క కి వాట దెయె నాయ్ గే? దెయెదె.

33 దేముడు నిసాన్లచి ఉప్పిరి కో కిచ్చొయ్ నింద వయడుక తెరితి గే? కోయి నెతిర్తి! జో దేముడు సొంతయ్ అమ్చి పాపుమ్ పుంచ అన్నె. అమ్క 'పున్నిమ్' మెలి రితి దెకితయ్. 34 అమ్ జో నిసాన్లనక కో తీర్పు కెర, నాసెనుమ్తె తెద్రవుక తెరితి గే? కో నెతిర్తి! మొర అన్నె ముక్కిమ్క అన్నె జీవ్ జా ఉట్టిలో క్రీస్తు జలొ యేసు అజ్సిన్ దేముడుచి ఉజెతో పక్క వెన అన్నె. జొయ్యి అమ్క సిచ్చ దెయెదె గే? నాయ్. జో సొంత అమ్చి పచ్చానచి తీర్పు సంగితయ్. 35 జలె, క్రీస్తుచి ప్రేమ తెంతో కో జలెకి కిచ్చొ జలెకి అమ్క పిట్టవ కెరుక తెరితి గే? జోవయింక అమ్క వీడువ కెరుక బాదల్ జవున్ తెరితి గే? ఇర్కుల్ జవున్ తెరితి గే? మాన్సుల్ కెర్ల గేనల్ అల్లర్ తెరితి గే? చువ్వె తతిసి జవున్ తెరె గే? పాలల్ నెంజలిన్ జవున్ తెరె గే? ప్రమాదల్ జవున్ తెరితి గే? మొర్తి సిచ్చ జవున్ తెరె గే? కిచ్చొయ్ అమ్క జోక వీడువ కెరుక నెతిరి!

36 దేముడుచ కొడతె పూర్లుమ్ రెగ్గయ్లి రితి,

+ "తుచి నావ్చి రిసా ఒండి మెద్దెనె అమ్క మార్తతి,

'కండ కత మెండల్ జేవ్' మెలి రితి అమ్క దెకితతి"

మెన రెగ్ల అన్నె. 37 జో అమ్క ప్రేమ కెర అమ్చి పాపుమ్ వయిలోసాచి నెక్తిక ఇన బాదల్ ఎత్తితె అమ్ పూర్తి జీన అస్సుమ్, జీనుమ్దె. 38 అమ్క కిచ్చొ పూర్తి దయిరిమ్ మెలె, మొర్లు జవున్, జీవ్ తతిన్ జవున్, కేన్ లోకుమ్చ దూతల్ జవున్, బూతల్ జవున్, అప్పె జర్లు జతిసి జవున్, పడ్డొక జర్లు జతిసి జవున్, కేన్ లోకుమ్చ నెక్తివొ జవున్, 39 ఈంజ లోకుమ్క ఉప్పిరి తిలిసి జవున్ ఎట్టొ తిలిసి జవున్, జెర్కున్ జతిసి అన్నె కిచ్చొ జలెకి, అమ్చొ ప్రబు జలొ క్రీస్తుయేసు అమ్క దొర్కు, కెర్లి దేముడుచి ప్రేమ తెంతో వీడువ కెరుక నెత్రె మెన అంక పూర్తి దయిరిమ్ అన్నె.

9

దేముడు పూర్లుమ్ నిసాన్ల యూదుల్

1-2 అంచి పెట్టి ఒగ్గర్ దుకుమ్ బాద కెడ్టెడె తెదొడె తాఁ గెతయ్. నిజయి, క్రీస్తుచొ మాన్సు అవ్ నత్తిమ్ సంగితసి. జా దుకుమ్చి రిసా అంచి ఆత్తుతె దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్తు అంక సాచి జతయ్. 3 అంచి దుకుమ్ కిచ్చొ మెలె, జయ్యి సెకుమ్తె అవ్ జెర్మిలి రిసా జేవ్ అంచ సొంత మాన్సుల్ అంచ బావుడ్డు జవులె, చి జోవయింక 'యేసుక్రీస్తుక సంపజతు' మెన అంక కెద్ది ఆన మెలె, అవ్ క్రీస్తు తెంతో పిట్టవ జా నాసెనుమ్తె గెలి జోచి రచ్చన జోవయింక దొర్కు జతి జలె, జోచి ఉప్పిరిచి అంచి ప్రేమక జోవయింతె తెంతో విడ్డల్ జతయ్. 4 జోవయింది రిసా కిచ్చొక అంక తెద్ది ఆన అన్నె మెలె, 'అంచయ్ మాన్సుల్ జా

† 8:36 8:36 కిర్వనలు 44:22.

అంకయ్ బక్తి కెర్తు, అంచి గవురుమ్ దెకయ్తు' మెన దేముడు పూర్ణమ్ నిసాన *ఇస్రాయేలులు జోచ పుత్తర్లులు జతి జోచి †ఉజడి, జోవయింది నెడిమి తతి వరుమ్ పూర్ణమ్ తెంతో దేముడు జోవయింక జోచి ‡ప్రమానుమ్ కోడు దిలన్, జోచి §ఆగ్గుల్ దిలన్, జోచి *బక్తి కెర్తి ఆగ్గు దిలన్, †రచ్చింఛువ కెర్తొసా జెంక దిలిన్చి రిసాచ ప్రమానల్ దిలన్. 5 అబ్రాహామ్, ఇస్సాకు, యాకోబు జోవయింఛయ్ పూర్ణమ్చ. అన్నె, జో మాన్సు జలిన్చి జెర్నూక దెకిలె, జోవయింది సెకుమతె రచ్చింఛువ కెర్తొసా జలో క్రీస్తుయి జెర్తిలన్. ‡ఎత్తిచి ఉప్పిరి అదికారుమ్ తిలో దేముడుక జోబర! కెయక తెయక జోవయింక గవురుమ్ తవున్! ఆమేన్.

6 గని యూదుల్ ఒగ్గర్జిన్ అన్యాయుమ్ జలిసి దెకిలె 'దేముడు పూర్ణమ్ సంగిలి ప్రమానుమ్ కోడుక పిట్టి' మెన తుమ్ ఉచర నాయ్. పిట్టి నాయ్. కిచ్చొక ఇసి మెంతసి మెలె, §ఇస్రాయేలుచి సెకుమతె జెర్తిలనతె నగుమజిన్క 'ఇస్రాయేలులు' మెనుక నెంజె, 7 *అబ్రాహామ్చి సెకుమతె జెర్తిలన నగుమజిన్క 'జోవయింఛ బోదల్ జవుల' మెనుక నెంజె. అబ్రాహామ్చి పెట్టిచ నగుమజిన్ జోచ నిజామ్చ బోదల్ నెంజిలిన్చి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, పూర్ణమ్ దేముడు అబ్రాహామ్క,

†“తుచి సెకుమచ ఎత్తితె ఎక్కి ఇస్సాకుచి తెడి జెర్తిలనకయ్ 'తుచయ్' మెనిందె” మెన ప్రమానుమ్ సంగిలన్. 8 ఈంజ టాలిచి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, మాములుమ్ ‡ఆగ్గె జెర్నూన్క జోచి సెకుమతె జెర్తిలన నాయ్, గని దేముడుచి §ప్రమానుమ్కయ్ జెర్తిలనక 'అబ్రాహామ్చి సెకుమచ' మెనుక జయెదె. 9 జా ప్రమానుమ్ సంగిలి పొది దేముడు అబ్రాహామ్క, * “సంగిలి సమయమ్ జా అయేలి మెలె, అవ్ అన్నె జెయిందె, చి సారాక పుత్తుది జెర్తిదె” మెన ప్రమానుమ్ సంగిలన్.

10 జా ఏగ్, అన్నె, అమ్చొ పూర్ణమ్చొ ఇస్సాకుచి తెర్పి రిబ్బా జో ఎక్కి మున్సున్ తెన్ కల్వల్క అంగి జలి పొది, 11 జేవ్ కల్వల్ ఇన్నె నె జెర్తితె అగ్గె, జోవయింతె కో సత్తిమ్ కో పాపుమ్ కెరుక నేతయ్ జలికి, 'కచ కమొచి రిసా నాయ్, గని కక్క నిసాన్ల అంచి ఇస్టుమ్ తయెదె గే, జోవయింకయ్ నిసాన' మెన మాన్సుల్క నిసాన బుకార్తి జోచి ఇస్టుమ్ జెయిమ్ జంక మెనయ్, 12 రిబ్బాక దేముడు, †“దకిలోచి సేవ వెల్లో కెరెదె”

మెన సంగిలన్. 13 అన్నె, అన్నెకతె జో, ‡“దకిలో జలో యాకోబుక ప్రేమ కెర్తయ్, గని వెల్లో జలో ఏసావుక విరోదుమ్ జలయ్” మెన రెగ్గయలన్.

14 జలె, అమ్ కిచ్చొ మెనుక? ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు కెర్తెన్క 'నాయిమ్ నాయ్, సత్తిమ్ నాయ్' మెనుక జయెదె గే? జయె నాయ్. దస్సి మెనుక నాయ్. 15 కిచ్చొక మెలె, మోసేక జో,

* 9:4 9:4 'ఇస్రాయేలులు' మెలె, తోలిత యాకోబు పూర్ణమ్చొక ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు జా నాన్ తిలో, ఆదికాండుమ్ 32:28. వడ్డె జోవయింది సెకుమ్ మొత్తమ్క 'ఇస్రాయేలులు' మెన నాన్ తిలన్. † 9:4 9:4 నిర్ణమకాండుమ్ 33:18-23. ‡ 9:4 9:4 ఆదికాండుమ్ 15:18, 17:1-21, 28:13, నిర్ణమకాండుమ్ 2:24, 6:2-8, 19:5, 34:10-27, సమాయేలు దొన్చిచి పున్తుకుమ్ 23:5. § 9:4 9:4 నిర్ణమకాండుమ్ 20:1-17, ద్విత్వియాపదేశ కాండుము 5:1-22, 10:1-5. * 9:4 9:4 నిర్ణమకాండుమ్ 25-31 అద్యయల్. † 9:4 9:4 యెసయా 53 అద్యయమ్, యిర్మీయా 23:5-6. ‡ 9:5 9:5 నెంజెలి, 'ఎత్తిచి ఉప్పిరి అదికారుమ్ తిలో దేముడు జొయ్యి, జోవయింక జెయ్యి...' § 9:6 9:6 మెలె 'యాకోబుచి'. * 9:7 9:7 యాకోబుక అబ్రాహామ్ మంత్రే అన్నెసి; అబ్బొన్చొ అబ్బొన్ జయెదె. † 9:7 9:7 ఆదికాండుమ్ 21:12. అబ్రాహామ్చి తెర్పి సారాక బోదల్ నెంజెతికయ్, 'అంచి గతిమాన్సు జలి హాగరు తెన్ అంచి నాన్ తెన్ బోద పాయి' మెన సారా సంగితికయ్, అబ్రాహామ్ దస్సి కెర్తెన్, చి 'ఇస్రాయేలి' మెన పుత్తు పాయిలన్. ఆదికాండుమ్ 16 అద్యయమ్. ‡ 9:8 9:8 తెర్పి సారాచి గతిమాన్సు హాగరు తెన్ అబ్రాహామ్ పాయిలో పుత్తున్ ఇస్రాయేల్ ఆగంతె జెర్నూన్ జలిసా జయెదె. మాన్సుచి ఇస్టుమ్కయ్ పాయిలోసా జోచి రిసా మాములుమ్ అబ్రాహామ్చి సెకుమతె జెర్తిలనక ఇస్రాయేల్చి పెట్టి జెర్తిలన, ఇస్రాయేల్చి సెకుమచ టాలి జయెదె. § 9:8 9:8 ఇస్సాకు ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి ప్రమానుమ్కయ్ జెర్తిలోసాచి రిసా ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి ప్రమానుమ్ నంప కెర్తెనక, మెలె యెసక్రీస్తుక నంప కెర్తెనకయ్ ఇస్సాకుచి పెట్టి జెర్తిలన ఇస్సాకుచి సెకుమచ టాలి జయెదె. * 9:9 9:9 ఆదికాండుమ్ 17:19-21, 18:10, 14. † 9:12 9:12 ఆదికాండుమ్ 25:23. ‡ 9:13 9:13 మూకీ 1:2-3.

§“కవి ఉప్పిరి దయ తియిదె గే, తియిదె.

కక్క కన్యారుమ్ దెకిన్దె గే, దెకిన్దె”

మెన సంగిలన్. 16 కేన్ మాన్సుబి ఇస్టుమతె నాయ్, కేన్ మాన్సుచ కమెతె నాయ్, గని దేముడుబి దయతె.

17 అన్నె, దేముడుచ కొడెతె రెగిడ్లి రితి, వడ్డె ఇస్రాయేలుల్ క అల్లర కెర్తె తిలో ఐగుప్తు దేసిమ్చో రాడ్ జీవ్ తిలో వరో రానొక దేముడు,

*“ఒండి లోకుమతె అంచి నావ్ సాడుప జవున్ మెన, తుచితె జర్గు జతి కామతె అంచి సెక్తి దెకయతి రిసాయి

తుక ఆవ్ బీవడ అస్సి”

మెన సంగ తెద్రయలన్. 18 కవి ఉప్పిరి జోచి దయ తియెదె గే, జోచి ఇస్టుమ్. కవి జీవ్ రాడ్ కెరెదె గే, జోచి ఇస్టుమ్!

19 దస్సి సంగిలె, “దస్సి జలె, దేముడుబి ఇస్టుమ్ క జో కెర్తిసి జోచి వూచి. జాకయ్, జో కిసి కక్క పాపుమ్ వయడుక జయెదె! అమ్ రచ్చుంచువ జంక జోచి సెలవె నెంజలె, కిసి అమ్చి వూచి జయెదె! జా పాపుమ్ వయక కిసి అమ్చి వూచి జయెదె!” మెంతె, 20 గని, ఓ మాన్సు, తుయి కొన్తో, చి దేముడుచి కోడుక జబాబ్ అన్నె దెతె! మత్తిక తెయార్ కెర్లి గేడి జాక తెయార్ కెర్లి కుమ్మరోక †“కిచ్చక ఈంజయి రూపుమ్ అంక దిలది?”

మెన వునది గే? 21 నాయ్. జా మత్తిచి ఉప్పిరి కుమ్మరోక పూర్తి అదికారుమ్. జయ్యి మత్తిబెండక నూటిచి గవురుమ్చి కెరెదె గే, గవురుమ్ నెంజలి కామ్చి రిసాచి కెరెదె గే, జోచి ఇస్టుమ్. 22-23 జలె, పాపుమ్చి ఉప్పిరిచి జోవయించి కోపుమ్ దెకవుక మెన, జోచి సెక్తిచి రుజ్జు దెకవుక మెన దేముడుక ఇస్టుమ్ జలెకి, జోచి వరలోకుమచి ఉజడితె, గవురుమ్తె వడ్డొక బెదవనుక మెన జో అగ్గె తెంతో నిసాన్ల గేడివో జో కెర్తి ఎదివాట్ దయ జాన్తి అదక జోవయించి సిచ్చు జత నాసెనుమ్తె గత, గేడివో ఒండి పాపుమ్ జో మదెనె ఒగ్గర్ సేంపు ఓర్పుప జా రకితె తిలె, జోచి దయ! 24 జో ఎదివాట్ దయ కెర్లి నిసాన్ల గేడివో కొన్న మెలె, ఆము. ఆమ్ కొన్న మెలె, యూదుల్ తెంతో ఆమ్ సగుమ్జెన్ క జో బుకారా అస్సి, గని యూదుల్ నెంజలన తెంతో కి అన్నె మాన్సుల్ క బుకారా అస్సి. 25 జోచ కబుర్లు పూర్గుమ్ సంగితె తిలో హోసయ అత్తి దేముడుచ కొడెతె రెగిడ్లి రితి,

‡“ ‘అంచయ్ మాన్సుల్’ మెన ఆవ్ అగ్గె నే సంగిలనక తెదొడక ‘అంచయ్’ మెనిందె. ఆవ్ అగ్గె ప్రేమ నెంజలిన్ క ‘ఆవ్ ప్రేమ కెర్లిసి’ మెనిందె.”

26 §“అన్నె, ‘తూమ్ అంచ మాన్సుల్ నెంజుసు’ మెన అగ్గె జో సంగిలి టాన్తె తెదొడక ‘జీవ్ తిలో, జీవ్ దెతో దేముడుచ పుత్తర్లు జీవ్’ మెన మాన్సుల్ సంగుల.”

27 అన్నె, ఇస్రాయేలులు మెల అమ్చి యూదుల్చి రిసా దేముడుచ కబుర్లు సంగితె తిలో యెసయా పూర్గుమ్చో కిచ్చో సాడుచ కెర్లి రితి జలన్ మెలె,

*“సముద్రుమ్చి ఒడ్డుచి ఇస్కుచ గిడ్డల్ కెత్తి జవుల గే, ఇస్రాయేలుచ పుత్తర్లు జల యూదుల్ దస్సి ఎత్తివాట్ జన్ జవుల, గని జోవయింతె సేంసెల రిత ఎక్కి దొన్ని రిత రచ్చుంచువ జవుల.

28 కిచ్చొక మెలె, ఈంజ లోకుమ్చి మాన్సుల్చి ఉప్పిరి కిచ్చో సిచ్చుచి తీర్పు ప్రమ ఉచరెదె గే, సత్తు తెన్ తంద్రతెన్ జో జర్గు కెరెదె.” మెన రెర్ల అస్సి.

29 అన్నె జా నే జతె అగ్గె తెంతో జో యెసయాచి అత్తి జో దేముడు ప్రమ రెర్లయల్ రితి జర్గు జా అస్సి. కిచ్చో మెన మెలె,

§ 9:15 9:15 నిర్ణయకాండమ్ 33:19. * 9:17 9:17 నిర్ణయకాండమ్ 9:13-16. † 9:20 9:20 యెసయా 29:16, 45:9. ‡ 9:25 9:25 హోసయ 2:23. § 9:26 9:26 హోసయ 1:10. * 9:27 9:27 యెసయా 10:22, 23.

†“అమక సిచ్చ నే జత బోదల్ సగుమ్జన్ సేన్సి రితి
 పరలోకుమ్చ ఎత్తి, అదికారుమ్ తిలో దేముడు ప్రబు సెలవ్ దెతొ నాయ్ జలె,
 ‡సాదొమ్ అన్యె గొమెరా పట్టల్చి రితి సిచ్చ జా కుడ్డె నానెనుమ్ జతమ్”
 మెన రెగిడ్డి కోడు.

30 జలె, కిచ్చొ మెనుమ? ఈంజయి. సత్తిమ్ వాట్ నే చజలె యూదుల్ నెంజలెన దేముడు దెతి పున్నిమ్
 జా అన్సి. కీసి మెలె, నముకుమ్ వాట్. యేసుక్రీస్తుక నంపజలి వాటు. 31 గని ఆగ్గుల్ వాట్ పున్నిమ్ జంక
 ఉచర్ల అమ్చ ఇస్రాయేలుల్ మెల యూదుల్ ఆగ్గుల్చ కమ్మోవాట్ పున్నిమ్ ఇండుక నెత్త ఆగ్గుల్ తిలిసి
 నెరవెర్చువ నే కెర, ఓడువ జల. 32 నముకుమ్ వాట్ నాయ్ గని కమ్మో వాట్ రచ్చన దొర్కు కెరనుక ఉచర్ల.
 వట్టెచొ పత్తె పిన్ర సేడ్ల రిత జాః ఓడువ జా అన్సి. 33 వట్టెచొ పత్తురు మెలె, యేసుక్రీస్తు. యేసుక్రీస్తుచి ఉప్పిరి
 నంపజతిసి నే జతినచి రిసా అన్యెక్ కోడుతె తిలి రితి. కేన్ కోడు మెలె,
 §“ఈందె, ‘నీయోసు’ మెల అమ్చ యూదుల్చి వట్టె ఏక్ పత్తురు ఆవ్ గల్లసి.
 జేవ్ నంప నెంజ జో పత్తె, జో సాప్రయ్ పిసిర సేడుల.
 గని జోచి ఉప్పిరి కో జో నముకుమ్ తివుల గే,
 జెచ్చి కచితుమ్ లాజ్ జతి నాయ్, ఓడువ జతి నాయ్”
 మెన రెగ్గ అన్సి.

10

యేసుక్రీస్తుకయ్ నంపజలెకయ్ రచ్చించువ జంక జతిన

1 బావుడ్ల, నంపనెంజలె అమ్చ యూదుల్చి రిసా “జేవ్ కి నంపజా రచ్చించువ జతు” మెన అంక
 జిచ్చు డడ్డ దేముడుక ఆవ్ ప్రార్దన కెర్తె తత్తసి. 2 నిజామి దేముడుచి సేవ కెరుక యూదుల్ ఆస తెన్ అన్సి
 మెన ఆవ్ సాచి జతసి, గని జో దెతి రచ్చన కీసిచి గే అర్దుమ్ నే కెరన పొరపాట్ జా గెచ్చ అన్సి. 3 మెలె,
 దేముడు దెతి పున్నిమ్ కేన్ వాటు దొర్కు. జతయ్ గే, అర్దుమ్ నే కెరంతె జోవయింది సొంత సెక్తిక పున్నిమ్
 జంక ఉచర. దేముడు పున్నిమ్ దెతి వరుమ్ నజనతి రితి దాక్ కెరంతి నాయ్. 4 మెలె, ఎక్కి క్రీస్తుచి, తెడి
 ఆగ్గుల్ సేకడ్డి పున్నిమ్ దొర్కు. జతయ్, ఆగ్గుల్తె కోరవ జా జలిసి కుట్టయ్తోనా నెరవెర్చువ కెర్తొసా జోయ్యి,
 చి జోచి ఉప్పిరి కో జోవయింది నముకుమ్ తివుల గే, జోవయింది పాపుమ్ జో వుంవెదె.

5 మోసిచి అత్తి రెగిడ్డిసి ఏక్ కిచ్చొ అన్యె మెలె,

*“ఆగ్గుల్తెచి పున్నిమ్ కో పూర్తి నిదానుమ్ ఇండుల గే,
 జేవ్చి తెన్ జివుల”
 మెన రెగ్గ అన్సి. 6 †గని నముకుమ్ వాట్ పున్నిమ్ జతినచి రిసాచి ఏక్ కోడు ఉచరుమ్. “పరలోకుమ్తె

కో వెగ గెచ్చుల? ‘క్రీస్తుక ఉత్తవ కడ ఆనతి రిసా’ మెనుమ్.” 7 నెంజలె, “బూలోకుమ్క ఎట్టో లోకుమ్తె
 కో ఉత్త గెచ్చుల?”; ‘క్రీస్తుక మొర్చు తెంతో వెగవ కడ ఆనుక’ మెనుమ్. నాయ్, దస్సి మెన నాయ్.
 8 నముకుమ్ వాట్ చి రచ్చనచి కోడు కేన్ గెతిసి నెంజె, కిచ్చొ కామ్ కెర్తిసి నెంజె. రచ్చన దూరి నాయ్.
 రచ్చనచి కోడు పాసి అన్సి. తుమ్చి చోడితె, తుమ్చి వెట్టి అన్సి. మెలె, క్రీస్తుచి ఉప్పిరిచి నముకుమ్చి
 రిసా అమ్ సుబుమ్ కబుర్ బోదన కెర్తెనుమ్. జయ్యి కోడు. 9 మెలె, యేసుక ‘పరలోకుమ్చొ ప్రబు జొయ్యి’
 మెన మాన్సుచి మొక్కొ కే సంగ ఒప్పున, ‘మొర్చు తెంతో దేముడు అజ్సిసి జోక్ విడ్డల్ కెర అన్యె జయ్డ్లన్’
 మెన వెట్టి నిదానుమ్ నంపజవుల గే, జెచ్చి రచ్చించువ జివుల. 10 కిచ్చొక మెలె, ‡మాన్సు జోచి వెట్టి
 నంపజలె, జోచి పాపుమ్ వుంచి జయెదె. జోచి చోడి ఒప్పున్లె, జో రచ్చించువ జయెదె.

11 దేముడుచ కొడతె రెగ్గయ్లిన ఉప్పిరి ఏక్ దెకిలమ్. కిచ్చొ మెలె,

† 9:29 9:29 యెనయా 1:9. ‡ 9:29 9:29 అదికారుమ్ 13:13, 18:20, 19:24-25. § 9:33 9:33 యెనయా 8:14, 28:16, యోవేలు 2:32. * 10:5 10:5 లేవీయకాండుమ్ 18:5. † 10:6 10:6 6-7 ద్వితీయోపదేశ కాండుము 30:12-14చి కోడు వచ్చుల ఇన్యె బెదయ్తయ్. ‡ 10:10 10:10 నెంజలె, మాన్సు జోవయింది వెట్టి నంపజా జోవయింది చోడి ఒప్పున్లె, జోవయింది పాపుమ్ వుంచి జయెదె, జో రచ్చించువ జయెదె.

5“జోచి ఉప్పిరి జోచి నముకుమ్ తిలో కేన్ మాన్సుకి కచితుమ్ లాజ్ జతి నాయ్ ఓడువ జతి నాయ్” మెన రెగ్గ అస్సె. 12 కొన్సు మెలె, యూదుల్క గ్రీసు దేసిమ్చ సుదల్క కక్కుయ్ దేముడు తేడ దెకె నాయ్. జోయ్యి ప్రబు ఎత్తికయ్ ప్రబు, చి జోక నంపజా, జో దెతి రచ్చన నజితో ఎత్తి మాన్సుక జోచి వరుమ్ జో దెయెదె. 13 దేముడుచి కొడొతె రెగ్గయ్లి రితి;

*“ప్రబుచి రచ్చన నజన్తో ఎత్తి మాన్సు తుచితెయి రచ్చన అస్సె మెన ఒప్పన రచ్చించువ జయెదె” మెన అస్సె.

సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్లితి పూచిది రిసాచి కోడు

14 జలె, మాన్సుల్ క్రీస్తుక నంప నే జలె, జోవయించి రచ్చన కిసి నజుల! జోచి రిసా నే సూన తిలె, జోక కిసి నంపజవుల! కో బోదన కెరుక నే గెలె, కిసి జోచి రిసా సూనుల! 15 అన్సె దేముడు నే తెద్రయెలె, మాన్సుల్ కిసి జోచి బోదన కెరుల! దేముడుచి కొడొతె రెగ్గయ్లి రితి;

†“సుబుమ్ కబుర్ కో బోదన కెరుల గే, జోవయించ చట్టొ కెడ్డి సూటి!”

మెన అస్సె. 16 గని సూన్ల అమ్చ ఇస్రాయేలుల్ ఎత్తిజన్ నంపజా అస్సి మెన ఉచర నాయ్. యెనయాచి అత్తి దేముడు అన్సె రెగ్గయ్లి రితి;

‡“ప్రబు, అమ్ సూనయ్లిసి కో నంపజా అస్సి?”

మెన రెగిడ్డి కోడు.

17 జలె, కొడొ సూనయ్లికయ్ మాన్సుల్ నంపజవుల. జేవ్ కిచ్చొ సూనుక మెలె, క్రీస్తుచి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ సూనవ బోదన కెడ్డిసి.

యూదుల్ ఒగ్గరజన్ సూనుక నెసిలిన్

18 జలె, అమ్చ యూదుల్క ‘సుబుమ్ కబుర్ సూన తతి నాయ్ గే?’ మెన ఆవ్ పుసితసి. సూనయ్ అస్సి. జా ఒండి లోకుమెతె సూనయ్ జలిన్చి రిసా దేముడుచి కొడొతె రెగ్గయ్లి ఏక కోడు బెదితయ్.

5“జోవయించి అవాడ ఒండి లోకుమెతె సూనయి జా అస్సె, ఎత్తి దిక్కుతె కెడ్డి దూరి జలెకి, జోవయించ కొడొ సూనయ్ జా అస్సి”

మెన రెగ్గ అస్సె. 19 జలె, ఆవ్ అన్సె పుసితసి; ‘ఇస్రాయేలు ప్రెజల్ అర్దుమ్ కెరంతి నాయ్ గే?’ మెన పుసితసి జలె, మోసిచి అత్తి దేముడు,

*“అంచ యూదుల్ నెంజలనక తుమ్ యూదుల్ గోన జతి రితి కెరిందె, బుద్ది నెంజలి దేసిమ్చచి ఉప్పిరి తుమ్క కోపుమ్ జెతి రితి ఏక కామ్ జర్గు కెరిందె”

మెన యూదుల్ నెంజలన నంపజలిన్చి రిసా యూదుల్ గోన జతిన్చి రిసా రెగిడ్డి కోడు. 20 వడ్డొ, యూదుల్ నెంజలన క్రీస్తుక నంపజా దేముడు తెన్ బెదితిన్చి రిసా అన్సె సొస్టుమచి కోడు దేముడు యెనయాచి అత్తి రెగ్గ అస్సె.

†“అంక చజక నే ఉచర్లన, అంక చజ అస్సి.

అంచి రిసా నే పుసిలనక, ఆవ్ డీన అస్సి”

మెన రెగిడ్డి కోడు. 21 గని అమ్చ ఇస్రాయేలుల్చి రిసా జోచి అత్తి కిచ్చొ రెగ్గ అస్సె మెలె,

‡“కోడు నే సూన్త ఇస్టుమ్ అయ్లి రితి బుల్లె ప్రెజల్క

ఒండి మెద్దెనె అత్తో చంపొ కెర బుకార్తె తిలయ్,

§ 10:11 10:11 యోవేలు 2:32, రోమయల్ 9:33. * 10:13 10:13 యోవేలు 2:32. † 10:15 10:15 యెనయా 52:7.
‡ 10:16 10:16 యెనయా 53:1. § 10:18 10:18 కీర్తనలు 19:4. * 10:19 10:19 ద్విత్వీయావదేశ కాండుము 32.21.
† 10:20 10:20 యెనయా 65:1. ‡ 10:21 10:21 యెనయా 65:2.

గని ఆవ్ దెతి వరుమ్ నెసిల”
మెన రెగ్గ అస్సె.

11

యూదుల్క దేముడు పూర్తి నే ములిలిన్

1 అప్పె కిచ్చొ పుసితసి? జోవయించ యూదుల్క దేముడు పూర్తి ముల అస్సె గే? నాయ్! ఆవ్ సొంత కి ఇస్రాయేలుడు, అబ్రాహామ్ చి సెకుమ్తె జెర్మిలోసా, బెన్యామీను చి తెగతె జెర్మిలోసా. 2 జో దెతి రచ్చన తంక మెన జో అగ్గె తెంతో జాన్ల నిసాన మాన్సుల్క దేముడు ములె నాయ్. జా పొదిచ ఇస్రాయేలుల్చి రిసా కిచ్చొ మెన దేముడుచి మొక్కె వీలీయా పూర్గుమ్చొ ఏడ తీర్పు సంగిలన్ గే దేముడుచి కొడెతె అస్సె.

3 * “ప్రబు, తుచ కబుర్లు సంగితనక మార అస్తి.

తుచి నావ్ తెన్ బందిల గుడివొ బొనుడవ అస్తి.

అప్పె ఆవ్ ఎక్కిలోయి తుచ కబుర్లు సంగితోసా అస్సి,

చి అంక కి మారుక కోర్వ ప జతతి”

మెన వీలీయా ఏడన్. 4 గని దేముడు జోక

† “బయలు దేముడు” మెలోసొక నే జోకర్తె అంకయ్ నిదానుమ్ తత్తు మెన సత్తు వెయిల్జిన్ యూదుల్ జా పాపుమ్తె నే సేడ్డి రితి పిట్టవ అస్సి”

మెన సంగిలన్. 5 అప్పె కి దేముడుచి దయక జో నిసాన నేసిల యూదుల్ అస్సి. 6 గని జోవయించి రచ్చన కమ్మెవాట్ నాయ్, గని జోచి దయ వాటు జోవయింక దొర్కు జా అస్సె. కమ్మెవాట్ నాయ్, నెంజిలె దయ మెన సంగితిక, దయ జయె నాయ్.

7 జలె, కిచ్చొ రుజ్జు డీస్టయ్ మెలె, జేవ్ చజాక ఉచర్గిసి అమ్చ ఇస్రాయేలుల్క పిట్ట అస్సె. జోవయింతె కక్క దేముడు నిసాన్లన్ గే, జోవయింక దొర్కు జా అస్సె, గని తిలనక జోవయించి జీవ్ రాడె జా గెచ్చు, జా రచ్చన జేవ్ నజనుక నాయ్. 8 దేముడుచి కొడెతె రెగ్గయేలి రితి;

‡ “అప్పె ఎద కి ‘దెకుత్ నాయ్, నూన్తు నాయ్’ మెనయ్,

జేవ్ గుడ్డి బొయ్ రొ తతి రితి, జామితన తతి రితి,

దేముడు జర్గు కెర అస్సి”

మెన రెగిడ్డి కోడు. 9 పడ్డె, దావీదు పూర్గుమ్చొచి అత్తి రెగిడ్డి రితి కి;

§ “జోవయించి విందు అన్నిమ్ జోవయింక బోను జలి రితి జా,

జోవయింక దెర్ను సేడవను, సిచ్చ అన్పు.

10 జేవ్ గుడ్డి జా దెకుత్ నాయ్, చి

జోవయించి పాటి కబ్బి జలి రితి జా,

జోవయించి పాపుమ్చి జాడు కెయక తెయక వయుతు”

మెన రెగిడ్డి కోడు.

11 జలె, జేవ్ ఇస్రాయేలుల్ పిసిర్గిసి జలె, ‘పూర్తి సేడయ్ గెతు’ మెలి ఉడ్డెసుమ్కయ్ దేముడు జర్గు కెర్లన్ గే? మెన ఆవ్ పుసితసి. నాయ్! గని జేవ్ ఇస్రాయేలుల్ నంప నెంజె పొరపాట్ జతికయ్, రచ్చన దొర్కు జతి వాటు యూదుల్ నెంజిలనక దొర్కు జా అస్సె. ‘జేవ్ యూదుల్ నెంజిలన రచ్చించువ జతిసి అమ్చ ఇస్రాయేలుల్ దెక గోస జా బుద్ది ఉచరంతు’ మెనయ్ దేముడు దస్సి జర్గు కెర అస్సె. 12 జలె, జేవ్ ఇస్రాయేలుల్ పొరపాట్ జలిసి ఒండి లోకుమ్చక దేముడు దెతి సొమ్మారుమ్ దొర్కు కెర అస్సె జలె, జేవ్ ఇస్రాయేలుల్ ఓడువ జలిసి యూదుల్ నెంజిలనక సొమ్మారుమ్ కెర అస్సె జలె, జేవ్ యూదుల్ జల ఇస్రాయేలుల్ ఎత్కిజిన్ పచ్చిక రచ్చించువ జలె, లోకుమ్క అన్నె కెద్ది సొమ్మారుమ్ జయెది!

13 అప్పె, జలె, ఒత్త తిల తుమ్ యూదుల్ నెంజిలనక, జలె, ఆవ్ కిచ్చొ సంగితసి మెలె, తుమ్కయ్ నుబుమ్ కబుర్ నూనప్పక మెన ప్రబు అంక జోచొ బారికి కెర తెర్వవ అస్సె. ఈంజ కామచి రిసా ఆవ్ ఒగ్గర్

* 11:3 11:3 లానల్ మొదెల్ పుస్తకుము 19:10, 14. † 11:4 11:4 లానల్ మొదెల్ పుస్తకుము 19:18. ‡ 11:8 11:8

ద్వితీయావదేశ కాండుము 29:4, యెనయా 29:10. § 11:9 11:9 కీర్తనలు 69:22, 23.

సర్వ జతసి. 14 తూమ్ రచ్చించుప జతిసి అమ్చ యూదుల్ దెకిలె, ఇదిల్ జవున్ గోన జా, జోవయింతె సగుమ్జన్ ప్రబుచి రిసాచి నబుమ్ కబుర్క ఇస్టుమ్ జవుల, చి జో దొర్కు కెర్ది రచ్చన నజనుల. దస్సి జలె, జేవ్ కి రచ్చించుప జతి కామ్తె ఆవ్ ఇదిల్ బెద తయిందె. 15 ఈంజ కిచ్చొక అంచి ఆన మెలె, దేముడు అమ్చ యూదుల్క గడియ ములయలి రిసా, ఒండి లోకుమ్చ అన్నె మాన్సుల్ కి జోవయింతెన్ బెదుక వాటు అయిలి. దస్సి కి దేముడు అమ్చ యూదుల్కయ్ అన్నె బెదవనై, మొర్చు తెంతో పిట్టవ జా జేవ్ కి నోవర్ జివుల.

రూక్తె కొమ్మల్ అంటుప కెర్దిన్

16 ‘నొవ’ మెన తొలితొ బలి దిలి పాకుమ్ దేముడుక దిలి రిసా సుద్ది జా అన్నె జలె, జా ఒండి పాకుమ్ సుద్ది జలి రితి జతయ్. అన్నె, రూక్చి చేరు సుద్ది జలె, కొమ్మల్ కి సుద్ది జవుల. 17 జలె, దేముడు నిసాన్ ఇస్రాయేలుల్క ‘ఒలీవ రూకు’ మెనుమ. తుమ్ యూదుల్ నెంజిలనక ‘వెర్రి ఒలీవ రూక్చ కొమ్మల్’ మెనుమ. జలె, జో చెంగిలో ఒలీవ చెట్టెవ కొమ్మల్ సగుమ్ కండి జా సేడ అస్సి మెనుమ, అన్నె జా రూక్చ కొమ్మల్ గెలిన్తె తూమ్ యూదుల్ నెంజిల జా వెర్రి ఒలీవ రూక్చ కొమ్మల్ అంటుప జలదు, జో చెంగిలో రూక్చి చేరు దెతి సెక్తిబెద తుమ్ చెంగిల్ జతి రిసాయి, జేవ్చి జిచ్చు తుమ్ జతి రిసాయి. 18 దస్సికయ్, ‘జో చెంగిలో రూక్చ కొమ్మల్ జలమ్ ఆసు’ మెన తుమ్ గవురుమ్ ఉచరన నాయ్. గవురుమ్ ఉచరనుక దెర్రి, తుమ్ కిచ్చొ ఉచార కెర మెలె, తుమ్చి సెక్తిక చేరు జియె నాయ్, గని చేరుచి సెక్తికయ్ తుమ్ జియె అస్సున్.

19 తూమ్ కిచ్చొ ఉచర్తె మెలె, “అము అంటుప జతి రిసాయి ఎజొమాని కొమ్మల్ సేడయ్లన్”. 20 జా కోడు కి నిజమ్, గని జేవ్ జోవయించి అన్మానుమ్చి రిసా సేడయ్ జలె. గని తుమ్ నముకుమ్ వాటు అంచుప జా టీవ్తిసి. జేవ్క ఉప్పిర్ తుమ్చి రిసా తుమ్ గవురుమ్ ఉచరన నాయ్, గని దేముడుచి దయక తుమ్ బియె. 21 కిచ్చొక మెలె, జో రూక్చ సొంత కొమ్మల్ అన్మానుమ్ జలిన్క జో జోవయింక సిచ్చుతె గెలిన్ మెలె, తూమ్ దస్సి అన్మానుమ్ జలె, తుమ్క కి కండ వెంట గెలెదె.

22 దేముడుచి దయచి రిసా కి, జో దెతి సిచ్చుచి సెక్తిచి రిసా కి, తుమ్ చెంగిల్ ఉచర. పొరపాట్ జా సేడ్లక జేవ్ విలుప జలి సిచ్చు జో దెయెదె, గని జోచి దయచి తెడి తుమ్ తా నముకుమ్ వాట్ ఇండితె తిలె, జోవయించి దయ తుమ్చి ఉప్పిరి తయెదె. తుమ్ జా నముకుమ్ వాట్ నే ఇండిలె, తుమ్క కి కండ వెంట గెలెదె.

23 జేవ్ కి, జోవయించి అన్మానుమ్ ములిలె, జా రూక్తె అన్నె అంటుప జవుల. కిచ్చొక మెలె, జోవయింక అన్నె అంటుప కెర్ది సెక్తి దేముడుచి అత్తి అన్నె. 24 తూమ్ జలె, వెర్రి ఒలీవ రూక్చ కొమ్మల్ కండి జా తుమ్ మాములుమ్ నే బెదితో తోట ఒలీవ రూక్తె అంటుప జా అస్సున్ జలె, అన్నె సొంత జెర్చున్క తోట రూక్తె తా కండి జా తిల కొమ్మల్క జో ఒత్త అన్నె అంటుప కెరుక జయెదె!

25 తుమ్ సొంత గవురుమ్ నే ఉచరంతి రిసా, జో దేముడు బార్ కెర్ది ఈంజ గుట్టు సగిగా అర్దుమ్ కెరన, బావుడ్లు. కిచ్చొ మెలె, ‘నంబజంక’ మెన జో కెత్తిజన్ యూదుల్ నెంజిలనక నిసాన్ గే, జేవ్ ఎత్తిజన్ ప్రబుతె జెతె ఎదక, ఏక వెల్లి వాట ఇస్రాయేలుల్ రాడ్ జివ్ జా అస్సి. 26 గని యూదుల్ నెంజిలనతె కక్క కక్క జో నిసాన అస్సి గే, జేవ్ ఎత్తిజన్ నంబజలె మెలె, ఇస్రాయేలుల్ ఎత్తిజన్ రచ్చించుప జవుల. దేముడుచి కొడతె,

*“సీయోసుతె రచ్చించుప కెర్దొసొ జెర్దెదె.

‘యాకోబు’ మెన నావ్ తిల అమ్చ యూదుల్ తెంతో పాపుమ్బుద్ది జో ఉదడెదె”

అన్నె,

27 †“జోవయించి పాపల్ ఆవ్ కెయక గెచ్చువ గెలిందె గే, తెదొడక అంచి ఈంజ నే పిట్టి ప్రమానుమ్ కోడు నెరవెర్చుప జయెదె” మెన రెర్గ అన్నె.

* 11:26 11:26 మెనయా 59:20, 21. † 11:26 11:26 ‘సీయోసుతె’ మెలె, యూదుల్తె, ఇస్రాయేలుల్తె. ‡ 11:27 11:27 యర్షియా 31:34, మెనయా 27:9.

28 తుమ్కయ్ 'నంపజా రచ్చించువ జతు' మెన, అప్పెచి మట్టుక సుబుమ్ కబుర్చి రిసా దేముడుక జేవ్ యూదుల్ విరోదుమ్ సుదల్ జా అన్తి. గని జో జోవయింక నిసాన దెకిలె, జోవయింక పూర్లల్ జో సంగిలి ప్రమానుమ్ కోడుచి రిసా, జో జోవయింక ప్రేమయ్ అన్తి. 29 కిచ్చొక మెలె, దేముడు దెతి వరుమ్, జో కక్క, కక్క, నిసాన బుకార్చిసి, జో మార్పువ కెరె నాయ్. జో దసాచో నెంజె.

30 తుమ్ అగ్గె దేముడుక కొడొ నే నూన్తె పాపుమ్ తెన్ తిలదు, గని జేవ్ యూదుల్ జోచి కోడు ములిలి రిసా, జో తుమ్చి ఉప్పిరి దయ తియ తుమ్చి పాపుమ్ వుంవ అన్తి. 31 దస్సి జేవ్ అప్పె జోచి కోడు నే నూన్తె పాపుమ్ తెన్ అన్తి. కిచ్చొక మెలె, తుమ్క జో దేముడు రచ్చించువ కెర్రి వాట్కయ్ జేవ్ కి రచ్చించువ జతి రిసాయి. 32 యూదుడు జలెకి, యూదుడు నెంజెలి కి, ఎత్తి మాన్సుక జోచి దయ దెకవుక మెనయ్, ఎత్తిజిన్ ఎక్కి రితి జోచి కోడు నే నూన్తి పాపుమ్తె దెర్పు నేడుక మెనయ్ జో నెలవ దా అన్తి.

దేముడుచి గవురుమ్

33 దేముడుచి దయచి సామ్నారుమ్, జోచి బుద్ది, జోచి గ్యానుమ్ కెద్ది తప్పుసచి! జోచ తీర్పుల్ కెద్ది తెల్లొచ! కెద్ది తెలిచి మెలె, అమ్ మాన్సుల్ కోయ అర్దుమ్ కెరనుక నెత్తుమ్, మెనుక నెత్తుమ్! జోచ కమె అమ్ కోయి పరిచ్చు కెరుక నెత్తుమ్! 34 దేముడుచి కొడొతె, కి"ప్రబుచి పెట్టి తిలిసి కో కెయ జాన అన్తి? జోక కో బుద్ది సంగుక జయెదె? కోయి నాయ్" మెన అన్తి,

35 * "జో రునుమ్ జతి రితి కో కెయ జోక కిచ్చొ దా అన్తి? కోయి నాయ్, కెయ నాయ్, కిచ్చొయ్ నాయ్"

మెన రెడ్ల అన్తి. 36 కిచ్చొక మెలె, ఎత్తి జోతె తెంతో జెతయ్, జో జెర్తయ్లో. ఎత్తి జోచి తెడి అన్తి, చి జోచి గవురుమ్ దెకయ్తె రిసాయి అన్తి. కెయల తెయలక జోవయింక జోబర! ఆమేన్.

12

ప్రబుచి ఆత్మసెక్తిక జియ

1 దేముడు దెతి రచ్చన జోచి దయకయ్ తుమ్క దొర్కు జలి రిసా, బావుడ్లు, ఆవ్ బతిమాల్పు జా తుమ్క కిచ్చొ సంగితన్ మెలె, జేవ్ జోచయ్ తతి రితి, దేముడుక సర్ల కెర్రి రితి, జోక తుమ్చ ఆగ్ జేవ్ తిలి బలి దిలి రితి తుమ్ బుద్ది ఇండ. ఈంజ సేవ తుమ్క సరి జలిసి. 2 'ఎత్తిజిన్ ఇన దన కమె కెర్లతి, అమ్ కి కెరుమ్' మెలి రితి ఈంజ కాలుమ్చ కమె రితి తుమ్ ఇండ నాయ్. తుమ్చి ఆత్మతె నొవ మాన్సుల్ జా, చి ప్రబుచి ఇస్టుమ్ కిచ్చొ కిచ్చొ గే పూర్తి అజ్జ జస్తె. జోచి ఇస్టుమ్ కిచ్చొ మెలె, చెంగిల్ తిలిసి ఎత్తి, జోక సర్ల కెర్రిసి ఎత్తి, కిచ్చొ పొరపాట్ నెంజిలిన్ ఎత్తి మెన పూర్తి తుమ్ అజ్జ జస్తె.

3 మెలె, దేముడు అంక దిలి దయ తెన్ తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ బతిమాల్పు జా సంగితన్ మెలె, తుమ్ కో గవురుమ్ ఉచరన నాయ్, గని తుమ్ ఎత్తి మాన్సు జాగర్ల తెన్ సరిగా పరిచ్చు కెరన, నముకుమ్చి రిసా దేముడు కక్క కిచ్చొ సెక్తివరుమ్ దా అన్తి గే, తుమ్చితె ఎత్తి మాన్సు చినన, తుమ్క దిలి సెక్తి వాడిక కెర.

4 మెలె, ఎక్కి ఆగ్తె ఒగ్గర్ వాటల్ తప్పల, అన్తి ఎత్తి వాటల్క ఎక్కి రితి కామ్ తయె నాయ్, గని ఏక్ వాటక ఏక్ కామ్, అన్యైక వాటక అన్యైక కామ్ తయెదె. 5 దస్సి, అమ్ ఒగ్గర్జిన్ జలెకి, క్రీస్తుచి తెడి ఎక్కి ఆగ్ జా అన్సుమ్, చి ఎక్కిలోక ఎక్కిలో అమ్ తోడు తంక అమెచి పూచి, 6 జాకయ్, అమ్చితె కక్క ప్రబు కిచ్చొ సెక్తివరుమ్ దా అన్తి గే, అమ్ ఎత్తి మాన్సు బుద్ది తెన్ జా సెక్తి వాడిక కెరుక. ప్రబుచ కబుర్లు సంగితి సెక్తి తిలోసా జలె, ప్రబు దిలి నముకుమ్ తెన్ సంగున్. 7 ప్రబు దిలి కిచ్చొ సేవ కెర్లొసా జలె, జా సేవ కెర్పు. ప్రబుచి బోదన కెర్రి సెక్తి తతోసా జలె, బోదన కెరుక. 8 ప్రబు దిలి సెక్తిక మాన్సుల్క జాగర్లల్ సంగితో దిట్టుమ్ దయిరిమ్ కెర్లొసా జలె, జాగర్లల్ సంగుక, దయిరిమ్ సంగుక. మాన్సుల్క తోడు దెంక సెక్తి తిలోసా జలె,

దర్శుమ్ తెన్ దెవును. సంగుమ్క ఏలువ కెర్రి సెక్కి తిలోసా జలె, జోవయించి జా కామ్ నిదానుమ్ దెకన్పు. బాదల్ సేడ కన్యారుమ్ జలసక దెకితి సెక్కి తిలోసా జలె, సర్లబుద్ది తెన్ దెకున్.

సర్లబుద్ది ప్రేమబుద్ది తెన్ తా

9 ఎక్కి మెన్పు మాయ నెంతె మాన్పుల్క తుమ్ ప్రేమ దెకితె తా. గర్చి ఎత్తి దూరి కెర, చెంగిల్ తిలిసి దెరస. 10 బాజీన్క దెకితి సత్తిమ్ తెన్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ప్రేమ దెకితె తా. దాకు కెరన ఎక్కిలోక ఎక్కిలో వెల్లో మెలి రితి దెక. 11 కెయక బద్దుకుమ్ జా నాయ, గని దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తు, తుమ్చి అత్తుతె దీవు లగిల్ రిత తా, కెడ్డోడి కి ప్రబుచి నేవ కెర్రిన్తె తుమ్చి అత్తు పూర్తి బెదవ. 12 పరలోకుమ్తె తుమ్ బెదితి రచ్చన కచితుమ్ నెరవెర్పువ జంక తిలిన్చి దయిరిమ్క సర్లసంతోసుమ్ తా, బాదల్ ఓర్పువ జా, ప్రార్లన కెర్రి తా, 13 అన్నె నంపజలసక కొత్తుల్ తిలె, తుమ్క తిలిన్క తోడు దాస, చి అన్నె మాన్పుల్క గెరి బుకారా మురియాద దెక.

14 “జోక చెంగిల్ దెకు” మెన, తుమ్క అల్లర్ కెర్లనచి రిసా ప్రబుక తుమ్ ప్రార్లన కెర. “జోక ప్రబు సిచ్చ కెర్పు” మెన తుమ్ ఉచర నాయ. జా పోన, గని ‘జోక చెంగిల్ దెకున్’ మెనయ తుమ్ కోరప జా. 15 అన్నె, సర్ల తెన్ తిలస తెన్ సంతోసుమ్ జా, ఏడ్డన తెన్ ఏడ్డి రితి తోడు తా. 16 ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో ఎక్కి మెన్పు తెన్ జయ. *గవురుమ్ జతిన్క ఆస నే జతె, బడాయ్ నెంజిలిన్తె బెద, కిచ్చి గవురుమ్ ఉచరన నాయ. తుమ్క తుమ్ బుద్ది తిలస మెన ఉచర నాయ.

17 కో తుమ్క కిచ్చి నస్టుమ్ కెర తిలె, జోక తుమ్ కిచ్చి నస్టుమ్ అన్నె కెర నాయ. †గని కో తుమ్క నింద కెరుక నెతిరి రితి, ఎత్తిజన్ చినితి రితి సత్తిమ్ ఇండ. 18 ఎత్తిజన్ తెన్ సేంతుమ్ తెన్ తంక ఆస జా. దస్సి, ఎక్కి మెన్పు తెన్ తతిసి తుమ్ పిట్టవ నాయ. జేవ్ పిట్టయలె, జోవయించి వూచి, గని తూమ్ పిట్టవ నాయ.

19 ప్రేమ తిల బావుడ్డు, మాన్పుల్ తుమ్క అల్లర్ కెర్రి, జోవయంకయ్ తుమ్ అల్లర్ కెర నాయ. పోన, దేముడు సిచ్చ కెర్రి, కెర్పు, గని తుమ్ తుక్లె తా. దేముడుచి కొడెతె, ‡“సిచ్చ కెర్రి సెక్కి అంచి. ఏ జేవ్ అల్లర్ కెర్లసక ఆచ్చి సిచ్చ కెరిందె మెన ప్రబు సంగితయ్” మెన రెర్ల అన్నె.

20 § “తుమ్చొ విరోదుమ్ సుదొక చూ తిలె, జోక అన్నిమ్ దాస.

జోక తాన్ తిలె, పితిసి దాస.

తుమ్ దస్సి కెర్లదు మెలె,

జోచి బోడి ఆగి సువ దిలి రితి జయెదె, చి

జో పూర్తి లాజ్ జా తప్పు చిసంతిసి జోవయింక నొప్పి దెయెదె.”

మెన దేముడుచ కొడెతె రెర్ల అన్నె. 21 అన్నెక్కో తుమ్క కెర్రి గార్ తుమ్క జిన్తి రితి తుమ్ కోవుమ్ జా నాయ, గని జో కెర్రి గార్ ఓడువ జా ప్రేమయ్ జిన్తి రితి, తుమ్చ వరోదుమ్ సుదల్క తుమ్ ప్రేమయ్ దెక.

13

అదికారుల్క బియ్యం కెర ఇండ

1 దేనిమ్క ఏలువ కెర్రి అదికారుల్క ఎత్తి మాన్పు బితు. కిచ్చొక మెలె, దేముడు సెలవ్ దెతో నాయ జలె, అదికారుల్ జా తత్త నాయ, అన్నె, తిల అదికారుల్ ఏలువ కెరుక జో దేముడుచి ఇస్టుమ్. 2 జాకయ్, అదికారుల్చి కొడుక కో విరోదుమ్ కెర్లతి గే, దేముడు దిలిన్చి ఉప్పిరి విరోదుమ్ కెర్లతి, అన్నె, కో జోచి సెలవ్చి ఉప్పిరి విరోదుమ్ కెర్లతి గే, జోవయింక జ్యియ్య జెతి సిచ్చ కవుల.

3 అన్నెయ్ కిచ్చొక అదికారుల్క మురియాద దెకుక మెలె, చెంగిల్ బుద్ది ఇండితసక నాయ, గని గర్చ కమె కెర్లసకయ్ సిచ్చ కెరుల. అదికారి జలో కేన్ మాన్పుక ‘సిచ్చ కెరిందె’ మెలె బయమ్ నెంతె జింక ఇస్టుమ్ జతసు జలె, సత్తిమ్ కెర, చి తుమ్క చెంగిల్ దెకెదె. 4 తుమ్క ‘చెంగిల్ తత్తు’ మెనయ్ దేముడు జోవయింక జా

* 12:16 12:16 సామెతల్ 3:7. † 12:17 12:17 సామెతల్ 3:4. ‡ 12:19 12:19 ద్విత్వీయావదేశ కాడుము 32:35

§ 12:20 12:20 సామెతల్ 25:21, 22.

సేవ దా అస్సె. గని తుమ్ నేరిమ్లు కెరై జలె, తుమ్ బియఁ. కిచ్చొక మెలె, సిచ్చ కెరుక జోక అదికారుమ్ అస్సె. 'నేరిమ్ కో కెరుల గే, సిచ్చ కెర్పు' మెనయ్ దేముడు జోవయించి అదికారుమ్ జోవయింక దా అస్సె.

5 జాకయ్, సిచ్చ నే సేడ్డి రిసా కి, గని అస్సెయ్ 'దేముడుచి మొక్కె అమ్ అదికారుల్ దస్సి దెకుక మెనయ్, అమ్చి పెట్టి నేతుమ్ తంక జలె, దస్సి కెరుక అస్సె' మెనయ్ కి, అదికారుల్చి కోడు అమ్ బింక అస్సె. 6 ఇస్సెచి రిసా కి సిస్టు గట్ట దెతను. కిచ్చొక మెలె, సిస్టు నజిత సుంకర్లు చి అస్సె అదికారుల్ ఏలువ కెర తుమ్క దెకుక మెన, జోవయించి కామ్ దేముడు జోవయింక దా అస్సె. 7 జేవ్ ఎత్తిజినక దెతిసి జోవయింక దాన. సిస్టు నజుక అదికారుమ్ తిలసక సిస్టుచి డబ్బుల్ దాన, ప్రబుతుమ్క దెతిసి ప్రబుతుమ్క దాన. గవురుమ్క విలువ తిలసక గవురుమ్ దెక, చి మరియాదక విలువ తిలసక మరియాద దెక. దస్సి ఎత్తిజినక జేవ్చి జేవ్చి మరియాద కెరుక.

ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ప్రేమ కెరై తతిసి

8 ప్రేమ కెరుకయ్, గని వేర రునుమ్ కత్తయ్ జా నాయ్. కిచ్చొక మెలె, అస్సె మాన్సుల్క కో ప్రేమ ఇండితయ్ గే, ఆగ్గుల్ ఎత్తికె దొర్కు జలిసి నెరవెర్పువ కెర్తయ్. 9* 'లంజెకము కెర నాయ్' మెలిన్ జలెకు, 'నరు అత్య కెర నాయ్' మెలిన్ జలెకు, 'చోర నాయ్' మెలిన్ జలెకు, 'అస్సె మాన్సుల్చి ఆస్తిక ఆన జా నాయ్' మెలిసి జలెకు, దేముడుచ ఆగ్గుల్ ఎత్తికె తిలిసి కి ఎక్కి ఒడుగుతె బెదితయ్. కేన్ ఒడుగుతె మెలె,

† "తుక తూయి కెర్ది ప్రేమ కెరంతసి గే, తుచి పాసిచో మాన్సుక తెర్ది ప్రేమ తుయి కెరుక"

మెన దేముడుచ కొడెతె రెగ్గవ అస్సె. 10 అమ్చి పెట్టి ప్రేమ తిలె, పాసిచో మాన్సుక కిచ్చొ అల్లర్ కెరుక నెనుమ్. జాకయ్, ప్రేమతయ్ ఆగ్గుల్ ఎత్తి, నెరవెర్పువ జతయ్.

ప్రబు అస్సె ఉత్త జెత్తి వెల్లి దీసి పాసి జెతయ్

11 అస్సె, ప్రబు సంగిలి సమయుమ్ పాసి జా అస్సె మెన జాన్సు. మెలె, అగ్గ నిజ తిలె కి, అస్సె ఉట్ట తెలిచి జా తంకయ్ అస్సె. సమయుమ్ జా గెచ్చ అస్సె. అమ్ తోలితో నంపజలి కంట, అమ్చి రచ్చన పాసి జా అస్సె. 12 రాత్ పాయితి రితి, ఉజిడ్ జయెదె. జాకయ్ అందరబుద్దిచ కము వెంట గెల కెర, ఉజిడ్ బుద్దిచ అయదల్ గలనుమ్. 13 మెద్దెనెచి ఉజిడ్తె బెదిత కముతె ఇండుమ్. మెలె, 'సర్త కెర్తుమ్' మెన వెట్యారుమ్ జతిసి, మచ్చితిసి పోన. లంజెకము, ఆగ్గెచి ఆన ముద్దో నే కెరంతిసి పోన. కొడె జాజవ జట్టి జతిసి, గోనల్ కెర్తిసి, పోన. 14 గని ప్రబు జలె యేసుక్రీస్తుచి బుద్ది గలన, మాన్సుచి ఆగ్గెచ తుమ్చ ఆసల్ నెరవెర్పువ నే కెరంతి రితి జాగర్త తా, దసచక కిచ్చొ వాటు దాన నాయ్.

14

ఇసి కెరై గారు దస్సి కెరై చెంగిలి

1 నంపజలన కీసి ఇండుక గే ఇదిల్ నేస్సో కేన్ నంపజలనక బెదవన, గని ముక్కిమ్ నెంజలినిచి రిసా జోవయింతెన్ కామ్క నెంజల కొడె జాజవుక పోన. 2 ఏక్చి రిసా ఉచరుమ్. "కిచ్చొ కి కంక జయెదె" మెన, దయిర్మ్ తిలోసా ఉచరెదె, గని "కంక జా గారు" మెంతి అలవాల్ తెంతో పూర్తి విడ్డల్ నే జలోసా కో జలెకు ముక్కల్ గట్ట కయె నాయ్. 3 జలె, తుమ్చితె నే కతోసాక, కతోసా నిస్కారుమ్ దెకున్ నాయ్, చి కతోసాక, నే కతోసా నిస్కారుమ్ దెకున్ నాయ్. కిచ్చొక మెలె, దేముడు ఇస్సెక కి జోవయింక కి బెదవన అస్సె. 4 అస్సెకొచో సేవ కెర్తొనెచి రిసా తుమ్చితె కో తీర్పు కెరుక కొస్సె? జోవయింక 'చెంగిల్' మెనుక గే 'గార్' మెనుక గే కచి సెక్తి మెలె, జోచో సొంత ఎజోమానిచి సెక్తి, అస్సె కచి నాయ్. జో నిజమి నంపజలొన్ జలె, కో వేర ఉచర్ది కి, జో టీవెదె. కిచ్చొక మెలె, జోక టీవెడుక ప్రబుక సెక్తి అస్సె.

5 పడ్డో, ఏక్ దీసిచి కంట అస్సెక దీసిక 'ఎల్లకాలుమ్చి రిసా ముక్కిమ్చి' మెన ఎక్కిలో ఉచరెదె, గని అస్సెకొ జలె, ఎత్తి దినాల్క ఎక్కి రితి దెకితయ్. ఎత్తి మాన్సు ఈంజేవ్ దొన్నితె కేన్ రగుమ్ ఉచర్తును గే,

* 13:9 13:9 నిర్ణయకాండుమ్ 20:13-15, 17. ద్వితియోపదేశ కాండుము 5:17-19, 21. † 13:9 13:9 లేవీయకాండుమ్ 19:18.

సరిగా ఉచరణ తా. ఎత్తి, మెన్సు నిదానుమ్ ఇండ. 6 దీనిక, “ప్రబుచి గవురుమ్ దెకయ్తి రిసా ఈంజ జా కామ్ పలాన దీని కెరై చెంగిల్” మెన కో ఉచరయ్ గే, ప్రబుచి గవురుమ్ ఉచరయ్. దస్సి, ‘తుయి దిలిసి’ మెన దేముడుక ఉచరయ్ కో ముక్కల్ కతయ్ గే, ప్రబుక గవురుమ్ దెతయ్. దస్సి కి, ముక్కల్ నే కతొనా కో జలె, జో కతిన్క ‘తుయి దిలిసి’ మెన దేముడుక ఉచరై, జో కి ప్రబుక గవురుమ్ దెతయ్.

7 అమచి రిసా అమ్మి జమయ నాయ్, మొరుమ్ నాయ్. 8 అమ్ జలె, ప్రబుచి సేవచి రిసాయి జితనుమ్. అమ్ మొరై, జా కి జోచి సేవ. జాకయ్, అమ్ జలె కి మొరై కి, జోచయ్ మాన్సుల్ అమ్. జొయ్యి అమచో ఎజోమాని. 9 ఇనికయ్ క్రీస్తు మొర్లన్ చి అన్నై జలన్. మెలె, మొర్లుక జిన కెర, మొర్లనక కి, జితనక కి జో ప్రబు జా, ఎజోమాని జా, ఏలప కెరుకయ్.

10 తుమ్క బావుడ్లు జల అన్నై నంపజలన్ చి రిసా తుమ్ కిచ్చొక అల్లరచ తీర్పుల్ ఉచర్రను, నిస్కారుమ్ ఉచర్రను? లోకుమ్చక జో పరిచ్చ కెరై వెల్లి దీనిక అమ్ ఎత్తిజిన ప్రబుచి మొక్కై టీచ, జోచి అత్తి తీర్పు జమ్దె. 11 దేముడుచి కొడెతె, “అవే కచితుమ్ జిచ్చొ అస్సి. దస్సి, కచితుమ్, అంచి చట్టె ఎత్తి మాన్సు మొగ్రల్ టెక సెర్ను సేడుల, చి ‘తుయి దేముడు. తీర్పు కెరుక తుచి అత్తి అస్సె’ మెన ఎత్తి చోండి బప్పనుల మెన ప్రబు సంగితయ్” మెన రెర్లప అస్సె. 12 జలె, ఈంజ లోకుమ్తె అమ్ ఇండిలి బుద్దిచి రిసా దేముడు సొంతచి మొక్కై తెదొడక అమ్ ఎత్తి మాన్సు సాచి నజనుక తయెదె.

13 జాకయ్, అప్పై తెంతో ఎక్కిలోచి ఉప్పిరి ఎక్కిలో తీర్పుల్ కెరుమ నాయ్, గని కేన్ బావొ ఆత్తుక నే పిసిర్తి రితి, కేన్ పొరపాట్ నే జతి రితి, జో ఆత్తుక డిట్టుమ్ జతిసి నే పిట్టి రితి, ఎక్కి మెన్సు తెన్ ఇండుక అమచి పెట్టి బప్పనుమ. 14 ప్రబుచి తెడి తా కిచ్చొ జాని, కిచ్చొ వూర్తి దయిరిమ్ తెన్ అస్సి మెలె, జేవచి సొంత సెక్కి కిచ్చొ వస్తువచి రిసా ‘గార్’ మెనుక నెంజె. గని జాక ‘గార్’ మెన కో దెకితయ్ గే, జోకయ్ జా గారు జయెదె. 15 జాకయ్, తుమ్ కేన్ జప్పన్ రగమ్ కతిసి అన్నెక్కిచి ఆత్తుతె జోవయింక అల్లర కెరెదె మెన తుమ్ జాన జానయ్ కయలె, తుమ్ ప్రేమయ్ ఇండుక ముల తప్ప. తుమ్ కేన్ జప్పన్ రగమ్ కయలె ప్రబు మొర రచ్చించువ కెరై అన్నెక్కిచి ఆత్తుతె జోక పాడ కెరెదె జలె, జా కంక పోన.

16 జాకయ్, ‘చెంగిల్’ మెన కేన్ అలవాట్చి రిసా తుమ్ జాన్సు జలెకి, వేర మాన్సుల్చి మొక్కై జా కామ్చి రిసా ప్రబుచి నావ నిస్కారుమ్ జయెదె జలె, జా నే కయలె చెంగిలి. 17 కిచ్చొక మెలె, దేముడుచి రాజిమ్తె బెదితినక కతిసి పితిసి ముక్కిమ్ నాయ్, గని దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్తు దెతి సత్తిమ్ సేంతుమ్ అన్నై సంతోసుమ్, జేవే ముక్కిమ్. 18 ఈంజేవే వరుమ్ ఇండితి రితి కో క్రీస్తుచి సేవ కెరుల గే, ‘చెంగిల్’ మెన దేముడు కి మాన్సుల్ కి దెకుల.

19 జాకయ్, ఎక్కి మెన్సు తెన్ తతిన్చి రిసా, ప్రబుచి ఉప్పిరచి అన్నై మాన్సుల్చి నముకుమ్ డిట్టుమ్ కెర్లినచి రిసా కిచ్చొ కిచ్చొ కామ్క జయెదె గే, జయ్యి ముక్కిమ్ ఉచరై తమ. 20 ఎక్కి కతిసి నే కతిన్చి రిసా మాన్సుచి పెట్టి దేముడు కెర్తి కామ్ తుమ్ పాడ కెర నాయ్. నిజామి ఎత్తిక కి ‘కంక జయెదె’ మెనుక జయెదె, సుద్ది అస్సె, గని అమ్ కతిన్చి రిసా, అన్నెక్కి జోచి ఆత్తుతె తప్ప జలి రితి జయెదె జలె, అమచి తప్ప. 21 తుమ్ ముక్కల్ కతిసి జప్పన్, కేన్ రగమ్ పితిసి జప్పన్, కిచ్చొ కామ్ కెర్లిన జప్పన్, తుమ్చో బావొ జతొ కేన్ నంపజలనచి ఆత్తుతె జోవయింక పాడ కెరెదె జలె, జా కామ్ తుమ్ ములిలి చెంగిలి.

22 జలె, ‘ఇని దస్సి కెరై చెంగిల్’ మెన తుమ్చి పెట్టి కిచ్చొ నముకుమ్ అస్సున్ గే, తుమ్చి పెట్టి దేముడుకయ్ బప్పన్. ‘అవే కయలె తప్ప నెంజె’ మెన కక్క దయిరిమ్ తయెదె చి ‘అవే కయలె కచి ఆత్తుతె జోవయింక పాడ కెరె నాయ్’ మెన జో జాన్లె, జో మాన్సుక చెంగిలి. 23 గని ‘కయలె తప్ప’ మెన కో ఉచరయ్ కయలె, ప్రబుచి సిచ్చ అనన్తయ్. కిచ్చొక మెలె, జో కయలెసి జోచి పెట్టి జో ఉచర్రన్ తెన్, జోవయించి నముకుమ్ తెన్, బెదె నాయ్. ‘పలాన కామ్ కెరై చెంగిల్’ మెలి దయిరిమ్ అమచి పెట్టి నెంజలె, జా కామ్ అమ్ కెరై పాపుమ్ జితనుమ్.

15

దేముడుచి గవురుమ్ దెకవుక

1 అమ్ అత్తుక డిట్టుమ్ తిలన జలె, డిట్టుమ్ నెంజిలనచి జాడు వయిలి రితి జోవయించ అన్యనల్ ఓర్పువ జా అమ్చి ఇస్టుమ్ గడియ ములిలె చెంగిలి. 2 అన్నె మాన్సుల్క 'అత్తుక డిట్టుమ్ జా చెంగిల్ జతు' మెన, జోవయించి ఇస్టుమ్ తిలినక మరియాద్ దెకుమ. 3 కిచ్చొక మెలె, క్రీస్తు ఎక్కి జోచి సొంతయ్ ఇస్టుమ్క కిచ్చొ కెరె నాయ్, గని దేముడుచి కొడతె రెగిడ్డిసి జోయ్యి సంగిలి

*"దేముడు ఓ బ, తుక మాన్సుల్ కెర్ల నిందల్ అంకయ్ లయ్ అస్తి"

మెన జో సంగిల్ రితి అస్సి. 4 జలె, పూర్గుమ్ రెగిడ్డిసి కిచ్చొక రెర్ల అస్సె మెలె, అమ్కయ్ 'సిక్కుత్' మెనయ్ రెర్ల అస్సె. దస్సి, దేముడుచి కొడతె రెర్లయిలిసి అమ్క నిదానుమ్ దయిరిమ్ సికడ్లె, అమ్ దయిరిమ్ డిట్టుమ్ జవ్మదె. 5 యేసుయ్ జో ఇండిలిన్క తుమ్క వాట్ దెకయ్లి రితి తుమ్ ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో దస్సి ఎక్కి మెన్సు తెన్ జితి రితి, నిదానుమ్ దెతో దయిరిమ్ దేముడు తుమ్క సెక్తి దెవును, 6 చి తుమ్ ఎక్కి మెన్సు తెన్ ఎక్కి అవాడ్ రితి జా, అమ్చొ ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచొ అబ్బొన్ జలో దేముడుచి గవురుమ్ దెకయ్తె తస్సె.

7 జాకయ్, క్రీస్తు తుమ్కయ్ బెదవన్లి సర్ల తెన్, దేముడుచి గవురుమ్ దెకయ్తి రిసా తూమ్ కి ఎక్కిలోక ఎక్కిలో బెదవన. 8 కిచ్చొక మెలె, తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, క్రీస్తు యూదుల్క సేవ కెర్తొసా రితొ జలో. కిచ్చొక మెలె, దేముడుచి సత్తిమ్ దెకవుక. కీసి మెలె, జోవయించ పూర్గుల్క దేముడు దిల ప్రమానల్ నెరవెర్పువ కెర్తి రిసా. 9 అన్నె కిచ్చొచి రిసా మెలె, యూదుల్ నెంజిలనక కి జో దెతి రచ్చన జో దొర్కు కెర్లె, జోవయించి దయ్ కన్యారుమ్చి రిసా జేవ్ కి దేముడుక గవురుమ్ దెతు మెనయ్. దేముడుచి కొడతె దావీదు పూర్గుమ్చొ;

‡"జేవ్ కి, యూదుల్ నెంజిలన తెన్ కి సర్ల జా, గాయ గాయ తుచి నావ్ గవురుమ్ కెరమ్దే" మెన రెర్ల అస్సి. 10 వడ్డె దేముడుచి కొడతె, †"జోవయించ సొంత మాన్సుల్ తెన్ తూమ్ కి, యూదుల్ నెంజిలన, సర్లసంతోసుమ్ జా"

మెన మోసేచి అత్తి రెర్ల అస్సి. 11 వడ్డె దావీదుచి అత్తి అన్నె రెగిడ్డిసి,

*"యూదుల్ నెంజిల ఎత్తి దేసిమ్చ, ఒండి లోకుమ్చ మాన్సుల్, ప్రబుచి గవురుమ్ గాయ"

మెన రెర్ల అస్సి. 12 వడ్డె అస్సె, యెసయాచి అత్తి దేముడుచి కొడతె,

†"యెస్సయిచి సెకుమ్తె ఎక్కిలో జెర్కెదె.

జోయ్యి ఉట్ట, యూదుల్ నెంజిలనక ఏలువ కెరెదె, చి

జోచి ఉప్పిరి నముకుమ్ తియ, జేవ్ యూదుల్ నెంజిలన

రచ్చనచి దయిరిమ్ తెన్ తవుల"

మెన రెగిడ్డి కొడు.

13 జలె, రచ్చన జతి దయిరిమ్ దెతో దేముడు సొంత తుమ్చి పెట్టి జోచి నముకుమ్చి సర్ల సేంతుమ్ దెవును, చి దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్తుచి నెక్తి తుమ్చి అత్తుతె తా, తుమ్చి అత్తు పూర్తి డిట్టుమ్ దయిరిమ్ జా గెచ్చెదె.

యూదుల్ నెంజిలనతె పవులు ప్రబుచి కామ్ కెర్లిసి

* 15:3 15:3 కీర్తనలు 69:9. † 15:8 15:8 ఈంజ ఉత్తమ్ తొలితో రెగిడ్లె కార్లతె కిచ్చొ అస్సె మెలె, 'యూదుల్ జతి గుర్తుచి నున్నతి కెర్లనక సేవ కెర్తొసా...' ‡ 15:9 15:9 నమూయెలు దొస్సిచి పున్నకుమ్ 22:50, కీర్తనలు 18:49. § 15:10 15:10 ద్వితీయావదేశ కాండుము 32:43. * 15:11 15:11 కీర్తనలు 117:1. † 15:12 15:12 యెసయా 11:10.

14 అవ్, బావుడ్లు, తుమ్చి రిసా కిచ్చొ దయిరిమ్ తెన్ అస్సి మెలె, తుమ్చి పెట్టి ప్రబుచి నత్తిమ్ అస్సె. జో దెతి గ్యానుమ్ అస్సె, చి ఎక్కిలోక ఎక్కిలో బుద్ది సంగుక తుమ్క సెక్తి అస్సె. జా ఎత్తిచి రిసా అంక దయిరిమ్. 15 గని, సగుమ్ కమెచి రిసా తుమ్క ఇదిల్ గట్టిజ సంగిల్ రితి రెర్ల అస్సి, తుమ్క పచ్చుత్ నాయ్ మెన. దేముడు అంక దిలి అదికారుమ్ వరుమ్చి రిసా అవ్ జా రెగుడుక జయెదె. 16 జో దిలి అదికారుమ్ వరుమ్ మెలె, యేసుక్రీస్తుచి రిసాచి జోచి సుబుమ్ కబుర్ సూనవ సూనవ, జో దేముడుచి సేవ కెర్లొ పూజరి మెలి రితి అవ్ జంక మెన జో నిసాన కామ్ తియారొ వరుమ్. మెలె, యూదుల్ నెంజలసక క్రీస్తుక సంపజా దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మచి సెక్తిక జేవ్ జోచయ్ జా, సుద్ది జా దేముడుక సరి జలి బలి జతి రితి, జోచి అత్తి అవ్ సార్ప కెర దెంక.

17 జలె, దేముడుచి సేవ అవ్ కెర్లిన్చి రిసా 'చెంగిల్చి' మెన క్రీస్తు జలో యేసుచి తెడి అంక దయిరిమ్. 18 మెలె, యూదుల్ నెంజలస జోవయింబి ఉప్పిర్చి నముకుమ్ ఇండితి రితి క్రీస్తుయి అంబి అత్తి జర్గు కెర్లిన్చి రిసాయి అవ్ సంగితసి. జో ప్రబు కిసి ఈంజ కామ్ అంబి అత్తి జర్గు కెర్లన్ మెలె, అవ్ బోదస కెర్లిన్తె, అవ్ ఇండిలి బుద్దితె, 19 జో అంబి అత్తి కెర్ల జోచి గుర్తుచ వెల్లొ కమెతె, జో దిలి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మచి సెక్తికయ్ జర్గు కెర్లన్. దస్సి, జోచి సెక్తికయ్, యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ తెంతొ తుమ్క సముద్రుమ్ ఒత్తల్తొచి ఇల్లారికు ప్రదేసిమ్చి ఎదిలి దూరిక క్రీస్తుచి సుబుమ్ కబుర్ జా ఎత్తితె అవ్ సూనవ అస్సి. 20 దస్సి, అంబి ఆన కిచ్చొ మెలె, వేర మాన్సు పునాది కెర్లి ఉప్పిరి బందుక నెన, క్రీస్తుక మాన్సుల్ సంపజా తిలిన్తె నాయ్, గని వేరతెయ్, మాన్సుల్ జోక నేన్లిన్తెయ్ సుబుమ్ కబుర్ సూనవుక అంబి ఆన. 21 దేముడుచి కొడొతె;
 †“జోచి రిసా కో అగ్గె నే సూనయ్లస సూన, జేవ్ గుడ్డి మెలి రితి జలిసి గెచ్చ, దెకుల. జోచి రిసా కెయ్క నే సూన్లస అద్దుమ్ కెరసుల” మెన రెర్లయ్లి కోడు.

రోమ్ పట్టుమ్చ గెచ్చుక మెన పవులు ఉచర్లిసి

22 జలె, సుబుమ్ కబుర్ నే సూన్ల టాన్లుతె గెచ్చ సూనవుక అంబి కామ్ తిలి రిసా, అప్పొక తుమ్తె జెంక అంక వాటు తయ్ నాయ్. 23 గని అప్పె, ఈంజేవ్ ప్రాంతుమ్లుతె అంక అన్నె కామ్ నాయ్ మెన, ఒగ్గర్ వెర్పుల్ తెంతొ తుమ్తె జెంక అంబి ఆనచి రిసా, 24 స్సెయిసు దేసిమి అవ్ గెతి పొదిక, వట్ట తుమ్తె గోత్ జా తుమ్క దెకుక ఉచర్లిసి. సర్ల తెన్ గడియ తుమ్చి తెన్ తా పుండిలయ్ మెలె, తుమ్చి అంక బార్ కెర వట్ట తెర్లయ్తె.

25 గని అప్పె యెరూసలేమ్తె ఉట్ట గెతసి; ఒత్తచ సంపజలసక తోడు న దెంక. 26 మాసిదోనియచ చి అకయచ సంపజలసక యెరూసలేమ్చ యూదుల్చ బీద జల సంపజలసక తోడు ఉక్కుల తెర్లవుక ఇస్టుమ్ జల. 27 ఈంజేవ్ ఇస్టుమ్ జల, గని అన్నె జేవ్ యెరూసలేమ్చ సంపజలసకె రునుమ్ జలి రితి జా అస్సి. మెలె, యూదుల్కయ్ దేముడు దిల ఆత్మవరల్తె ఈంజేవ్ యూదుల్ నెంజలసక వాటు అయ్లి రిసా రునుమ్ జలి రితి జా అస్సి, చి జేవ్ యూదుల్క కిచ్చొ జవున్ ఈంజ లోకుమ్తె కామ్క జెతికయ్ తోడు ఈంజేవ్ యూదుల్ నెంజలస దిలె, చెంగిలి.

28 జాకయ్, ఈంజేవ్ ఉక్కిలి తోడు నా దెతి కామ్ కుట్టయ్లయ్ మెలె, స్సెయిన్తె గెతి వట్ట తుమ్తె జెయిందె, 29 చి తుమ్తె పాచ అయ్లె, క్రీస్తు దెతి ఆత్మసెక్తి అంబి పెట్టి బెర తా జా సెక్తి తెన్ని జెయిందె మెన జాని.

రోమియుల్ పవులుచి రిసా ప్రార్దన కెరుక

30 బావుడ్లు, 'అమ్చొ' ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి నావ్ తెన్ చి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మచి ప్రేమక, అంబి రిసా దేముడుక తుమ్ ప్రార్దన కెర కెర అంక తోడు తా' మెన తుమ్క అవ్ బతిమాల్పా జా సంగితసి. 31 కిచ్చొచి రిసా మెలె, అవ్ అప్పె గెతి యూదయ ప్రదేసిమ్చ యేసుచి రిసా అన్యాయమ్ తిలసతె అవ్ దెర్ను నే సీడ్డి రిసా, పట్టొ ఒత్తచ యెరూసలేమ్ పట్టుమ్చ సంపజలసచి రిసాచి అంబి సేవ జోవయింక

† 15:21 15:21 మెసయా 52:15.

చెంగిల్ నీడవు మెనయ్ తుమ్ ప్రార్థన కెర. 32 దస్సి జెయిమ్ జలి మెలె, సర్దసంతోసుమ్ తెన్ ఆవ్ తుమ్తె జింక జయెదె, చి తుమ్చి తెన్ తా సర్ద తెన్ వుండుక జయెదె. 33 సీంతుమ్ దెతో దేముడు సొంత తుమ్చి తెన్ తవున్! ఆమేన్.

16

సర్ద తెన్ సంగుమ్తె బెదవనుక

1 క్రీస్తుచి తెడి అమ్క అప్పు జలి పీబే, కెంక్రేయ పట్టుమ్చి సంగుమ్తె వెల్లో తేర్బోద జా ప్రబుచి సేవ కెర్తయ్. జాక 'సత్తిమ్చి' మెన ఆవ్ సాచి జతసి. 2 తుమ్తె జా అయ్లె, ప్రబుచయ్ జల మాన్సుల్క దెకితి మరియాద తెన్ జాక బెదవన, చి కిచ్చో కామ్తె జేవ్ కి తోడు కావలె మెలె, తోడు తా. కిచ్చొక మెలె, అగ్గె తెంతో ఒగ్గర్జెన్ నంపజలనక జా తోడు కెర అస్సె, అంక కి.

3 యేసుక్రీస్తుచి కామ్ అంచి తెన్ బెద కెర్లె ప్రీస్సిల్లక చి అకులక అంచి ప్రేమ సంగ. 4 అంక 'మొర్సు నాయ్' మెన జా సుట్టు జెచ్చ్యె ప్రమాదుమ్ జల. ఎక్కి ఆవ్ మెన నాయ్, గని యూదుల్ నెంజిల బావుడ్లుచ సంగుమ్లు ఎత్తి, జేవ్ దొగులచి కామ్చి రిసా అంచి తెన్ జోవయింది సర్ద కి సంగితనుమ్. 5 జోచి గెరి సబ కెర్లి సంగుమ్చ ఎత్తిజెన్క అంచి ప్రేమ సంగ. ప్రేమ తిలో ఎప్సెనెట్టుక అంచి ప్రేమ సంగ. ఒండి ఆసియా ప్రదేశీమ్తె జొయ్యె తోలితో ప్రబుక నంపజా మార్పువ జలో. 6 తుమ్చి తెన్ నిదానుమ్ కామ్ కెర్లి మరియక కి సంగ, 7 పడ్డో అంచ బందుగుల్ జత అంద్రోనిక చి యూనియక కి. అంచి తెన్ జేవ్ జేలి జా తిల. ప్రబుచి సుబుమ్ కబర్ సంగిత బారికుల్తె జోవయింక గవురుమ్ దెకితతి, చి అంచి కంట అగ్గెయ్ క్రీస్తుచ మాన్సుల్ జల.

8 పడ్డో, ప్రబుచి తెడి ఆవ్ ప్రేమ తిలో అంప్లియతునక అంచి ప్రేమ సంగ. 9 పడ్డో క్రీస్తుచి కామ్తె అమ్చి తెన్ బెదిలో ఊర్చానుక, చి ప్రేమ తిలో స్థాకునక అంచి ప్రేమ సంగ.

10 క్రీస్తుక సత్తిమ్ తిలో అపెల్లక చి అరిస్టాబూలుచి కుటుంబుమ్చ ఎత్తిజెన్క సంగ. 11 అన్సె, అంక బందుగుడు జతో హెరోదియోనుక చి నార్కిస్సు చి కుటుంబుమ్తె ప్రబుక నంపజలనక సంగ. 12 పడ్డో, ప్రబుచి కామ్ కెర్లె త్రుప్సెనా చి త్రుపోసా మెల తేర్బోదల్క జోబర్ సంగ. పడ్డో ప్రబుచి కామ్ నిదానుమ్ కెర్లె ప్రేమ తిలో పెర్సిసుక జోబర్ సంగ. 13 పడ్డో ప్రబుచి తెడి ఒగ్గర్ బుద్ది సుదో జలో రూపుక చి అంక అయ్యె మెలి రితి జలి జోచి అయ్యెన్క అంచి ముద్దుచి జోబర్ సంగ. 14 పడ్డో అసుంక్రీతుక, ప్లెగోసుక, హెర్మోకుక, పత్రోబక, హెర్మాకుక చి జోవయింతెన్ తిల బావుడ్లు ఎత్తిక అంచి ప్రేమ జోబర్ సంగ. 15 పడ్డో పిలోలోగుక, యూలియాక, నేరియక, జోవయింది బేనిక, ఒలుంపాకుక, చి జోవయింతెన్ తిల బావుడ్లు ఎత్తిజెన్క అంచి ప్రేమ సంగ.

16 ఎక్కిలోక ఎక్కిలో తుమ్చి ప్రేమ దెకయ్తి రితి ప్రబుచి నావ్ తెన్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో సుద్ది తిలి ముద్దు తెన్ జోకర. ప్రబుచ సంగుమ్లు ఎత్తి, తుమ్క జోవయింది ప్రేమ సంగ తెద్రయ్తతి.

17 జలె, బావుడ్లు, తుమ్క కిచ్చో బతిమాల్సా జా సంగితసి మెలె, తుమ్క సికడ్డి బోదన నాయ్, గని వేరచి సికడ జట్టు కెర్లె అన్యాలె కెర్లెన్ కొన్నగి చిన కెర, జోవయింక తుమ్ సూన నాయ్. దూరి కెర. 18 దస మాన్సుల్ అమ్చో ప్రబు జలో క్రీస్తుక నాయ్, గని జోవయించ సొంత ఆసల్కయ్ సేవ కెర్తతి, అన్సె, తేలిక లట్టబ మాన్సుల్క పులవ, ఒగ్గర్ తెలివి నెంజిల మాన్సుల్క మోసిమ్ కెర్తతి. 19 ప్రబుచి కొడు తుమ్ సొంత నిదానుమ్ కెర్లిసి ఎత్తిజెన్ జాన్తి, చి తుమ్చి రిసా అంక సర్ద, గని తుమ్క 'చెంగిల్చితె తెలివి తత్తు, గని గర్చి నేన్తు' మెనయ్, తుమ్చి రిసా అంక ఆస. 20 దస్సి జలదు మెలె, తుమ్చ చట్టో నయ్తాన్క సుద బీడవ జీన్తి రితి, సీంతుమ్ దెతో దేముడు జీనెదె. అమ్చో ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి దయ తుమ్చి తెన్ తవున్!

21 అంచి తెన్ ప్రబుచి కామ్ కెర్లె తిమోతాతి తుమ్క జోచి ప్రేమ సంగ తెద్రయ్తయ్. దస్సి కి లూకియ, యాసోసు చి సోసిపత్తు, అంచ బందుగులు.

22 పవులు సంగితి ఈంజ ఉత్తుమ్ రెగిడ్డో తెర్లియు మెలో ఆవ్ ప్రబుచి తెడి అంచి ప్రేమ సంగ తెద్రయ్తసి.

23 ఆవ్ ఈంజ ఉత్త్రమ్ సంగ రెగ్గయ్తో పవులుక టూన్ దిలో, ఒండి సంగుమ్క టూన్ దెతో గాయియు తుమ్క జోవయించి ప్రేమ సంగ తెద్రయ్తయ్. దస్సి కి ఈంజ పట్టుమ్చ కమొచి డబ్బుల్ దెకితో ఎరస్తును, చి అమ్చొ బావొ జలో క్షర్తును జోవయించి ప్రేమ సంగ తెద్రయ్తయ్.

24* అమ్చొ ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి దయ తుమ్ ఎత్తిజిన్ తెన్ తప్పన్! ఆమేన్.

25 జలె, 'నూనవు' మెన అంక దిలి నుబుమ్ కబుర్ వాటు యేసుక్రీస్తుచి రిసా బోదన కెర్తి వాటు తుమ్క డిట్టుమ్ కెర్తో దేముడుక జోబర! జా నుబుమ్ కబుర్తె బెదితి గుట్టు జో అప్పె బార్ కెర అస్సె. మదెనె, అగ్గె తెంతో లుంకడ తిలో. 26 జలె, యూదుల్ నెంజిలసక కి జోవయించి రచ్చన దొర్కు జలి రిసాచి, ఈంజ గుట్టు జో అప్పె బార్ కెర అస్సె, చి జోవయించ కబుర్లు పూర్లుమ్ సంగిలస రెగిడ్డిసి నూనయ్ జతిన్తె ఒండి లోకుమ్తె ఎత్తి దేసిమ్చక జాన్సున్ మెన కెయఁక తెయఁక తా గెతో దేముడుచి ఆత్త, ఒండి లోకుమ్తె మాన్సుల్ నంపజా జోచి కోడ్ రితి ఇండుత్ మెనయ్. 27 జలె, యేసుక్రీస్తుచి అత్తి జర్గు జలి కామ్చి రిసా ఎత్తి గ్యానుమ్ తిలో ఎక్కిలో దేముడుక కెయఁక తెయఁక జోబర!

* 16:24 16:24 ఈంజ ఉత్త్రమ్ రెగిడ్డ తొలితోచ పుస్తకుమ్ నగుమ్తె 24నంబర్చి కోడు తయె నాయ్.

కొరింధియుల్క రెగిడ్లి మొదొల్చి ఉత్తుమ్ బారిక్ జలో పవులు కొరింధ్ పట్టుమ్చి సంగుమ్చక రెగిడ్లి మొదొల్చి ఉత్తుమ్

మొదొల్ కొడు

1 యేసుక్రీస్తుచి తెడి సుద్ది జా దేముడచయ మాన్సుల్ జల కొరింధి పట్టుమ్చి సంగుమ్ సుదల్క పావులు అమ్చొ బావుడు జలో సొస్సెనేసు తెన్ రెగిడ్లి ఉత్తుమ్. 2 క్రీస్తు జలో యేసుచి రిసా సుబుమ్ కబుర్ నూనయ్తో జోచొ బారికి అవ్ జంక మెనయ్ దేముడు జోచి ఇస్టుమ్క అంక నిసాన అస్సె. అమ్చొ ప్రబు జోచొ ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుతే తుచితెయ్ రచ్చన అస్సె. తుయి ప్రబు 'మెన జోచి నావ్ దెరన్తన ఎత్తిజిన్ తెన్ తుమ్క కి 'అంచి సుద్ది జా అంచయ్ మాన్సుల్ జతు' మెనయ్, దేముడు బుకార అస్సె. 3 జలె, అమ్క తుమ్క అబ్బొ జలో దేముడుచి ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి దయ సెంతుమ్ తుమ్చి ఉప్పిరి తప్పన్!

4 తుమ్చి రిసా ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుక రోజుక వ్రార్లన కెర అంచి సర్ల జోక నూనయ్తసి. కిచ్చొచి రిసా మెలె, యేసుక్రీస్తుక తుమ్ నంపజా అప్పె జోచి తెడి తిలి రిసా జోచి దయక దేముడు తుమ్క దిలి రచ్చనచి రిసాయి. 5 మెలె, జా రచ్చన దిలి తెంతొ క్రీస్తుచి తెడి గ్యానుమ్ ఎత్తి, జా గ్యానుమ్ బోదన కెర్తి నెక్కి ఎత్తి, తుమ్క కలుగు జలి రిసా పూర్తి ఎత్తితె సామ్నూరుమ్ జా అస్సెన్. 6 దస్సి, క్రీస్తుచి రిసా అమ్ సంగిలి సాచి తుమ్చి పెట్టి రుజ్జు జా అస్సె.

7 జాకయ్, అమ్చొ ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తు జోచి గవురుమ్ తెన్ అన్నె ఉత్త జెతినక తుమ్ రకితె ఎద, అవ్ నరుమ్ జలి కిచ్చొ అత్తునెక్కి కి తుమ్క పిట్టె నాయ్. 8 అకర్ దీనల్క లోకుమ్చక ప్రబు జలో క్రీస్తు వెల్లి పరిచ్చ, వెల్లి తీర్పు కెర్తె ఎదక, తుమ్ పొరపాట్ నే జతి రితి జొయ్యి తుమ్క జా నెక్కి దెత తయెదె. 9 పుత్తున్ జలో అమ్చొ ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తు తెన్ తుమ్ బెదితి రిసా తుమ్క బుకార్లో దేముడు నిదానుమ్చొ, జో సంగిల్ రితి కెరెదె, జో సంగిలిసి జర్గు కెరెదె.

గోసల్ పోన మెన పావులు గోల కెర్తిసి

10 ఓ బావుడ్లు, అమ్చొ ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి నావ్ తెన్ కిచ్చొ మెన అవ్ తుమ్క బతిమాల్లు జా సంగితసి మెలె, తుమ్ జట్టి నే జతి, ఎక్కి మెన్సు జా, ఎక్కి కట్టు జా, తుమ్ ఎక్కి బుద్ది ఎక్కి మెన్సు జా చెంగిల్ జా. 11 బావుడ్లు, కిచ్చొక ఇసి మెంతసి మెలె, తుమ్తె నగుమ్జిన్ జట్టి జా అస్సి మెన క్కోయెచ గెరెచ సుదల్ అంక సంగ అస్సి. 12 మెలె, "అవ్ పావుల్చొ సుదొ" జవున్, "అవ్ అపొల్లోచొ సుదొ" జవున్, "అవ్ కేపాచొ సుదొ" జవున్, నెంజెలి "అవ్ క్రీస్తుచొ సుదొ" జవున్ మెన తుమ్ ఎత్తిజిన్ తేడల్ ఉచరన సంగనతను మెన అవ్ జాని. 13 క్రీస్తుచి అగ్గి సింద వాటల్ కెర అస్సెన్ గే? తుమ్చి పావుమ్ గెచ్చయ్తి రిసా అవ్ పావులు సిలువతె మొర్తయ్ గే? అవ్ పావులుచి నావ్ తెన్ బాప్తిసుమ్ నజ్లదు గే? 14 నాయ్. క్రీస్తుక చి గాయియక పిట్టవ అవ్ కక్క బాప్తిసుమ్ నే దిలి రిసా అంక చెంగిలి. 15 కక్క కక్క బాప్తిసుమ్ దెతయ్ జలె, 'పావుల్చి నావ్ తెన్ బాప్తిసుమ్ సంగిలమ్' మెన ఏక వేల తుమ్తె నగుమ్జిన్ సంగిత. 16 స్తాపనుచి గేరెచక బాప్తిసుమ్ దిలయ్, గని అన్నె కక్క బాప్తిసుమ్ దిలయ్ గే నాయ్ గే వచ్చ అస్సి. నాయ్, కిచ్చొగె. 17 క్రీస్తు అంక తెర్తయ్లిసి బాప్తిసుమ్ దెతి రిసా నాయ్, గని సుబుమ్ కబుర్ నూనవ అవ్ బోదన కెర్తి రిసాయి. వడ్డి, బగ్గర్ తెల్లవ కొణెచి ఉప్పిరి కొణె బెదయ్తి రితి అవ్ బోదన కెర్తి రితి తెర్తయ్ నాయ్. దస్సి బోదన కెర్తయ్ జలె, క్రీస్తు సిలువతె మొర మాన్సుల్క పావుమ్ తెంతొ రచ్చించువ కెర్లన్ ముక్కిమ్ జలిన్క లుంకడ్లి రితి జతి. రచ్చించువ కెర్తి నెక్కి జో మొర అర్చితుమ్ జలిన్తెయి అస్సి.

క్రీస్తు దేముడుచి నెక్కి గ్యానుమ్

18 మొర పాపుమతె గెతన, జలె, ప్రబు సిలువతె మొర అర్పితుమ్ జలిన్ది కోడు నూనై, నాసెనుమ్ జతనక కి వెర్రి గని అమ్ రచ్చించువ జతనక, జలె, దేముడుచి సెక్తి మెన జానుమ్. 19 కిచ్చొక మెలె, దేముడుచి కొడొతె,

*“పండితులచి గ్యానుమ్క పాడ్ కెరింది,

తెలివి మాన్సులచి తెలివి పిట్టయిందె”

మెన రెగ్గవ అస్సె.

20 ఒగ్గర బుద్ది తిల సుదొ కేతె? మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గల్ సికడ్డన కేతె? ఈంజ ఉగుమ్తె తెలివి తెన్ కొడొ బెదవ రుజ్జుల్ దెకయతన కేతె? ఈంజ లోకుమ్చి గ్యానుమ్క ‘గ్యానుమ్ నెంజె’ మెన, దేముడు దెకవ అస్సె. 21 కీసి మెలె, కెద్ది గ్యానుమ్ కలుగు జలెకి, ఈంజ లోకుమ్చ మాన్సుల్ దేముడుక నేన్ల. ‘మాన్సుచి సొంత గ్యానుమ్ జోపయింది సొంత సెక్తిక జేవ్ నెత్తిర్కయ్ చెంగిలి’ మెన, జోచి పెట్టిచి గ్యానుమ్క దేముడు జానయ్ దస్సి జర్గు కెర్లన్. జాకయ్, అమ్ బోదన కెర్తి సుబుమ్ కబుర్ ‘గ్యానుమ్ నెంజె’ మెన జోపయింది సొంత సెక్తి మాన్సుల్ ఉచర్లెకి, జా సుబుమ్ కబుర్ తెయి మాన్సుల్క రచ్చించువ కెరుక జో దేముడు నర్ల జలొ. గని సుబుమ్ కబుర్ నంప కెర్తినక ‘తెలివి నాయ్’ మెన మాన్సుల్ సంగితతి. 22 మెలె, ‘జోచి సత్తిమక రుజ్జు దెకయత వెల్లెల కమె దెకయలెకయ్ నంపజమదె, నెంజెలి నాయ్’ మెన యూదుల్ సంగిల. ‘కొడొ తెలివి తెన్ బెదయలెకయ్ జా బోదనక విలువ దెకుక జయెదె’ మెన గ్రీకుల్ సంగిల. 23 గని “క్రీస్తు సిలువతె మొర అర్పితుమ్ జలిన్తెయి మాన్సుచి రచ్చన” మెన అమ్ బోదన కెర్తసుమ్. ఇసి బోదనక అడ్డు మెన యూదుల్ సంగితతి, ‘తెలివి నాయ్’ మెన యూదుల్ నెంజెలన సంగితతి. 24 గని దేముడు నిసాన బుక్కార్లనక, జేవ్ యూదుల్ జలెకి, †గ్రీకుల్ జలెకి, జో దేముడుచి సెక్తి కి గ్యానుమ్ కి క్రీస్తుతెయ్ అస్సె. క్రీస్తు దేముడుచి సెక్తి, జొయ్యి జోచి గ్యానుమ్. 25 దేముడు కెర్తినక ‘బుద్దిచి నెంజె’ మెన మాన్సుల్ ఉచర్లెకి, జా కేన్ మాన్సుచి గ్యానుమ్చి కంట వెల్లి. జో దేముడుచి అప్పు కేన్ మాన్సుచి సెక్తిచి కంట ఒగ్గర్ సెక్తిచి.

26 బావుడ్డు, ప్రబు తుమ్కయ్ నిసాన బుక్కార్లొ. జలె, తుమ్తె తొక్కిజినక ఈంజ లోకుమ్చి గ్యానుమ్ ఒగ్గర్ కల్లువ జా అస్సె. తుమ్తె తొక్కిజిని వెల్లెల మాన్సుల్ జా అస్సన్. తుమ్తె తొక్కిజిని వెల్లెల కుట్టంబలెతె జెర్రిలదు. 27 గని దేముడు, ఈంజ లోకుమ్తె తెలివి నెంజెలనకయ్ నిసాన్లన్. కిచ్చొక మెలె, తెలివి తిలనక కి లాజ్ కెరుక మెన. సెక్తి తిలనక కి లాజ్ కెరుక మెన ఈంజ లోకుమ్తె సెక్తి నెంజెలనక దేముడు నిసాన్లన్. 28 వడ్డొ ఈంజ లోకుమ్తె విలువ జలిన్క ‘కిచ్చొ నెంజె’ మెన రుజ్జు తంక ఈంజ లోకుమ్తె విలువ నెంజెలనక, నిస్కారుమ్ జలనక, కిచ్చొ నెంజెలనక జో దేముడు నిసాన్లన్. 29 కిచ్చొక మెలె, దేముడుచి మొక్క కేన్ మాన్సు గవురుమ్ ఉచరనుక బెదె నాయ్ మెన రుజ్జు దెకవుక. 30 యేసుక్రీస్తుచి తెడి తుమ్క జయడ్డొ దేముడు జొయ్యి, అమ్చి గ్యానుమ్, అమ్చి పున్సిమ్, అమ్చి సుద్ది, అమ్చి రచ్చన క్రీస్తుతెయ్ మెన దేముడు అబొసి జోకయ్ అమ్చి రిసా టీవొ కెలన్. 31 జాక దేముడుచి కొడొతె,

‡“మాన్సుల్ గవురుమ్ సంగుక ఇస్తుమ్ జలె,

కచి రిసా సంగుత్ మెలె, ప్రబుచి రిసాయి”

మెన రెగ్గవ అస్సె.

2

1 ఓ బావుడ్డు, అవ్ తుమ్తె తెదొడి జా కెర దేముడుచి చి సాచి నూనయ్లి పొది ఒగ్గర్ తెలివి గ్యానుమ్ కొడొ బెదవయ్ బోదన కెరి నాయ్. 2 అవ్, ‘యేసుక్రీస్తుచి రిసాయి మెలె, సిలువతె మొర జర్గు కెర్తి యేసుక్రీస్తుచి రిసా నెంజెలి, అన్నె కిచ్చొ కి తుమ్చి మదెనె అన్నె కిచ్చొ నేని మెన వేరచి బెదవుక నెంజె’ మెనయ్ దస్సి కెర్లయ్.

3 వడ్డొ తుమ్చి తెలివి పొది, ‘సొంత సెక్తిక కిచ్చొ కెరుక నెత్తిరి’ మెన బయమ్ తెన్ బలె అడ్డుర్ తెన్ తిలయ్. 4 తుమ్చి నముకుమ్ మాన్సుల్చి గ్యానుమ్ తెన్ నే జతె, గని దేముడుచి సెక్తి తెన్ ఆదారుమ్

* 1:19 1:19 యెసయా 29:14. † 1:24 1:24 ఇన్నె ‘గ్రీకుల్’ మెలె, యూదుల్ నెంజెలన మొత్తమ్క సంగితయ్. ‡ 1:31 1:31 యొర్షియా 9:24.

కెరన తంక మెన, ⁵ అవ్ లట్టుబ్బె కి చి సాచి నూనయ్ లె కి, తెలివి గ్యానుమ్ చ తియాన కొడో నే బెదయ్ తె, సుద్ది తిలి అత్తుచి దేముడుచి నెక్కి దెకయ్ తి రిసాయి మెన నంగితసి మెనయ్ ఇసి జర్గు జంక మెన జోచి నెలవ్.

అత్తుతె వడ్డిలనక ప్రబుచి గ్యానుమ్ సికడ్డిసి

⁶ అత్తుతె వడ్డిలనక గ్యానుమ్ తెన్ సికడ్డునుమ్, జా గ్యానుమ్ కేడయ్ గెతి చి జా ఈంజ ఉగుమ్ చి గ్యానుమ్ నెంజె, ఈంజ ఉగుమ్ తె ఏలుప కెర్తనచి గ్యానుమ్ నెంజె. ⁷ అమ్ సికడ్డి గ్యానుమ్ దేముడుచి గుట్టు తెన్ తిలి లుంకడ్డి గ్యానుమ్; ఈంజ గ్యానుమ్ గుట్టు తెన్ లుంకడ తయ్ నాయ్. ఉగల్ ఎత్తిచి కంట అగ్గెయి దేముడు అమ్ చి రిసా 'పరలోకుమ్ చి ఉజడతె బెదుతు' మెన ఉచర జర్గు కెర్తె గ్యానుమ్.

⁸ ఈంజ ఉగుమ్ చి అదికారుల్ కోయి ఈంజ గ్యానుమ్ క అర్దుమ్ కెరంతి నాయ్; జా అర్దుమ్ జోక జతి జలె గొప్ప ఉజడచో రుపుమ్ చో గపురుమ్ తిలో ప్రబుక సిలువ గల మారిత నాయ్. ⁹ గని దేముడుచి కొడోతె,

“ఇన్నెచి రిసా దేముడు తెయార్ కెర అస్సె”

జోక ప్రేమ కెర్తనక కిచ్చొ దెంక మెన తెయార్ కెర్తెసి

* “జా కేన్ అంకితె డీసె నాయ్,

కేన్ కంగ్గతె నుని జయ్ నాయ్,

కేన్ మాన్సు జోచి వెట్టి ఉచరుక నెత్తిరిసి”

మెన రెగ్గెవ అస్సె. ¹⁰ అమ్ క జలె దేముడు ఎత్తి జోచి అత్తు తెద్రవ రుజ్జు దెకవ అస్సె; జా అత్తు ఒండిక, దేముడు గుట్టులచి రుజ్జుల్ కి జోచి అత్తు రుజ్జు దెకయెదె. ¹¹ ఏక్ మాన్సుచి ఉద్దెనుమ్ జోచితె తిలి మాన్సుచి సొంత అత్తుక పిట్టవ, జో మాన్సుచి వెట్టి తిలిసి కో జాన్ తి గే? దస్సి, దేముడుచి ఉద్దెనుమ్ లు దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తుక ముల, జోచి ఉద్దెనుమ్ అస్సె కోయి నేన్ తి.

¹² దేముడు అమ్ క దిల అత్తు కిసిచి గే అమ్ అర్దుమ్ కెరనుక. అమ్ ఈంజ లోకుమ్ చి అత్తు నెంజె, గని దేముడు తెంతో చి జతి సుద్ది తిలి అత్తుయి అమ్ పాయ అస్సె. ¹³ మాన్సుచి గ్యానుమ్ సికడ్డ కొడో తెన్ నాయ్, అత్తు నమ్మందుమ్ జలి కారిమ్ చి కామ్ అత్తు నమ్మందుమ్ జలి కారిమ్ చి కామ్ సరి కెరన, అత్తు సికడ్డి కొడో తెన్ ఈంజ సుద్ది తిలి అత్తు అమ్ క సికడ్డిసి, అమ్ సికడ్డునుమ్.

¹⁴ లోకుమ్ చో నమ్మందుమ్ జల మాన్సు దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తువ కబుర్లు నెసి, దనచ జోక వెర్తిలక అస్సె, జో అర్దుమ్ కెరనుక నెత్తె. దనచక అత్తుతె జెర్చున్ తిలెకయ్ అర్దుమ్ కెరనుక జయెదె గని జోవయింక జా అత్తు నాయ్ చి నెత్తిరి. ¹⁵ అత్తు నమ్మందుమ్ జలోసా మాన్సుల్ క ఒండి అర్దుమ్ కెరనెదె, గని జోక కేన్ మాన్సు తీర్చు కెరుక నెత్తిరి.

¹⁶ + “ప్రబుచి వెట్టి తిలిసి జాన జోక సికడుక తెరిలన కో? అమ్ క జలె క్రీస్తుచి మెన్సు అస్సె.”

3

అత్తుక వడ్డిలన నెంజాన్

¹ బావుడ్లు, తుమ్ చి తెన్ ‘అత్తుక వడ్డిల మాన్సుల్ తెన్ కొడో జలి రితి అవ్ కొడో జంక నెత్తిర్లయి. ఈంజ లోకుమ్ చి అగేచ నమ్మందుమ్ చ మాన్సుల్ మెనయ్, క్రీస్తుతె బాలబోదలి’ మెన, తుమ్ చి తెన్ కొడో జంక తిలి. ² అగ్గె తుమ్ క సత్తు నాయ్ చి రిసా రితి దూదు పియడ్లయ్, చి పోసిలయ్ గని చింబో కవడ తుమ్ క పోసి నాయ్. తుమ్ అప్పక కి అగేచ నమ్మందుమ్ చ రిత జా అస్సెచి రిసా అప్పక కి తుమ్ వడితన్ నాయ్. ³ తుమ్ చితె కుసిదుమ్, గోసల్ తిలె, తుమ్ అగేచ నమ్మందుమ్ చ మాన్సుల్ చి రితి ఇండితన నెంజాన్ గే? ⁴ ఎక్కిలో అవ్ పాపులచో సుదొ, అన్సెక్లో అవ్ అపొల్లోచో సుదొ, మెన నంగిలె పొది తుమ్ లోకుమ్ చ నమ్మందుమ్ జల మాన్సుల్ నెంజాన్ గే?

⁵ అపొల్లో కొస్సె? పవులు కొస్సె? సేవ కెర్తనయ్ గెద. ఎక్సెక్ట ప్రబు దిలిసి తెన్ జేవ్ చి తెంతోయ్ తుమ్ నంపజలదు ⁶ అవ్ రోవిలయ్, అపొల్లో పాని నువిలన్, జియడ వడ్డయ్ లోసా దేముడి. ⁷ జాకయ్,

జయడ వడ్డయ్లో దేముడుతెయి గని, రోవొలోసాతె జలెకి, పాని సువెలోసాతె జలెకి కిప్పొ కి నాయ్. ⁸ రోవొలోసాక పాని సూవెలోసాక ఎక్కి ఉడ్డెనుమ్. ఎత్తి జిన్ జేవ్ కెర్రి కామ్చి కన్ఱుమ్కయ్ జీతుమ్ నజనుల. ⁹ అమ్ దేముడు తెన్ బెద కామ్ కెర్తనుమ్; తుమ్ దేముడుచి పంటో పికయ్లె బుయి, దేముడుచి గేరు జా అన్నున్.

ప్రబుచి ఆత్మగేర్చి టాలి

¹⁰ దేముడుచి దయక జో అంక దిలి ఇదిలి సెక్కిక, గేర్ బందుక చెంగిల్ జాన్లో బందితోసాచో రితో జా, ఆవ్ పునాది తెయార్ కెర్లయ్, చి జేవ్చి ఉప్పిరి అన్నెక్కో గేర్ బందితయ్. జా పునాదిచి ఉప్పిరి తుమ్ ఎత్తిజిన్ తుమ్చి వాట కీసి బందితె గే జాగర్త తా. ¹¹ ఎక్కి పునాదిచి ఉప్పిరి జా గేర్ బందిలెకయ్ జా గేర్ తయెదె; మెలె, యేనుక్కిస్తు జలి పునాదిచి ఉప్పిరి బందిలెకయ్. వేర పునాది తెయార్ కెరుక కో నెత్తిర్రి. ¹² జలె, జా పునాదితె కో బజార్ తెన్, కో వెండి తెన్, కో వజ్రమానిక్యల్ తెన్, కో దారు తెన్, కో వెయ్యడి తెన్, కో పీరి తెన్ గేర్ బందిలె, ¹³ జేవ్ ఎక్కిక బందిలిన్క 'తయెదె గే నాయ్ గే' ఆకరెకయ్ డీసెదె. ప్రబు సంగిలి వెల్లి దీసికయ్ డీసెదె. కీసి మెలె, ఆగిచి పరిచ్చతె డీసెదె. ఎక్కికవ కమె కీసచగి ఆగితె పరిచ్చ జలి రితి జా డీసెదె. ¹⁴ జో పునాది కెలోసాతె బందిలి కేన్ మాన్సుచి కామ్ జా పరిచ్చతె జిన్నె, జో మాన్సుక బవుమానుమ్ దొర్కు జయెదె. ¹⁵ జో పునాదితె బందిలి కేన్ మాన్సుచి కామ్ డడ్డ గెచ్చెదె గే, జోక నన్ఱుమ్ తయెదె, గని జోయ్యి రచ్చించువ జయెదె. గని ఆగి తెంతో కీసి గే ఉర్లి జలి రితి జా జో రచ్చించువ జయెదె.

నంపజలన ప్రబుచి దేముడుచి గుడి జవుల

¹⁶ దేముడుచి గుడి తుమ్ జాన్ మెన నేన్సు గే? జోచి ఆత్మ తుమ్చి పెట్టి అస్సె మెన నేన్సు గే? ¹⁷ జలె, దేముడుచి గుడి కో పాడ్ కెరెదె గే, జోక, జో దేముడుయి పాడ్ కెరెదె. కిచ్చొక మెలె, దేముడుచి గుడి జోకయ్ సుద్ది తంక అస్సె. జా దేముడుచి గుడి తుమ్ జా అన్నున్.

¹⁸ తుమ్క తుమ్ మోసిమ్ కెర నాయ్. 'ఈంజ ఉగుమ్చి గ్యానుమ్క ఆవ్ తెలివి' మెన కో ఉచరనెదె గే, పరలోకుమ్చి గ్యానుమ్ జో దొర్కు కెరంతి రితి ఈంజయ్ ఉగుమ్చి గ్యానుమ్క గవురుమ్ కెరుక ముల నేన్లో రితో జవున్. ¹⁹ కిచ్చొక మెలె, ఈంజయ్ లోకుమ్చి గ్యానుమ్ దేముడుచి మొక్కె గ్యానుమ్ నెంజె. జో రెగ్గయ్లి కేన్ కోడుతె ఈంజ సత్తిమ్ డీస్తయ్ మెలె,

*"తెలివి తిల జోవయించ మోసిమ్లెతయ్ దేముడు జేవ్ తెలివి మాన్సుల్క దెర జేవ్ ఉచర్లిసి పిట్టయ్తయ్"

మెన రెగిడ్డి కోడు. ²⁰ జోచి అన్నెక్ దస్సి కోడు కిచ్చొ మెలె,

†"ఈంజ లోకుమ్చి గ్యానుమ్క నంపజలనచి పెట్టి ఉచర్తనక కామ్క నే జయె మెన ప్రబు జానె" మెన రెగిడ్డి కోడు.

²¹ జాకయ్, కేన్ మాన్సుక 'జోయ్యి వెల్లో' మెలి రితి మాన్సుక గవురుమ్ కెర నాయ్. ఎత్తి తుమ్చి జా అస్సె. ²² పవులు కి, అపొల్లో కి, కేపా కి, అమ్ సికడ్డన తుమ్ ఎత్తిజిన్క దొర్కు జా అన్నుమ్. ఈంజ లోకుమ్ కి, జివు కి, మొర్కు కి, ఈంజ ఉగుమ్ కి, జెతి ఉగుమ్ కి, ఎత్తి తుమ్చి జా అస్సె. ²³ పడ్డె, తుమ్ క్రిస్తుచి తెడి అన్నున్, తుమ్క జోయ్యి ఏలువ కెర్తయ్; చి క్రిస్తు దేముడు అబ్బిన్చి తెడి అస్సె.

4

అపొల్లోక చి పవులుక కీసి దెకుక

¹ తుమ్ అమ్క కీసి దెకుక మెలె, యేనుక్కిస్తువ నేవ కెర్తన ఆము. తుమ్ 'పాడ్ జంక నాయ్' మెన దేముడుచి గుట్టుల్ రకితన ఆమ్. అమ్ దస్సి జలిన్క తుమ్ మరియార దెకుక తుమ్చి పూచి, ² అస్సె, కేన్ జవున్ ఎజోమానిచి ఆస్తిక రకితోసా, జలె, నిదానుమ్ తెన్ నముకుమ్ జతోసా తంక జోచి పూచి. జాక,

* 3:19 3:19 యోబు 5:13. † 3:20 కిర్వలు 94:11.

అమ్ దస్సి నిదానుమ్ తెన్ నముకుమ్ జతన జంక అమ్చి వూచి. ³ గని తుమ్ జవున్, మాన్సుచి కేన్ తీర్పు కెర్ గేర్ జవున్, అంక పరిచ్చ కెర్ తీర్పు కెర్లె, అంక బాద నాయ్. అవ్ కి సొంత తీర్పు కెర్ని నాయ్. ⁴ దేముడుచి మొక్క వూచి తెన్ జోచి కామ్ అవ్ కెర్ అస్సి. జా కామ్ కెర్లెనతె అవ్ కిచ్చో పొరపాట్ కెర్లెసి అవ్ నేని. గని అంక 'తప్పు జో నెంజె' మెన ఎక్కి అంచి సొంత కోడు రుజ్జా దెకవ నాయ్. జో ప్రబుయి అంక తీర్పు కెర్లెసా. ⁵ జాకయ్, జా నమయ్యుమ్ నే జతె అగ్గె, మెలె, ప్రబు అస్సి నే జతె అగ్గె, తుమ్ అంక తీర్పు కెర్ నాయ్. మాన్సుల్క దస్సి తీర్పు కెర్లెసి తుమ్ ముల. అందరతె లుంకిల్ రితి తిలిసి ఎత్తి, మాన్సుచి పెట్టిచ ఉద్దెనుమ్లు ఎత్తి జోయ్యు జోచి ఉజడతె పరిచ్చ కెర్ తీర్పు కెర్దె. తెదొడకయ్ దేముడు సొంత ఎత్తిజనక జేవ్చ కెర్లె కమె తీర్పుల్ సంగెదె.

⁶ అంచి రిసాచి అపొల్లోచి రిసా అవ్ ఇన టాలివో కిచ్చోక సంగ అస్సి మెలె, తుమ్చి రిసా, బావుడ్లు, తుమ్క 'సిక్కుత్' మెనయ్, దేముడు రెద్దయలిన్చి కంట కిచ్చో వేరచి అమ్ దొగుల కిచ్చో బెదవుమ్ నాయ్, దస్సి తుమ్ కి వేరచి జా బోదనతె బెదవ నాయ్. అవ్ అపొల్లో, జలె, అమ్ దొగుల సుబుమ్ కబురతె కిచ్చో వేరచి బెదవుమ్ నాయ్, చి అమ్తె కక్క 'వెల్లొ' మెన తుమ్ సంగుక నాయ్. 'అవ్ వెల్లొ' మెన జవున్ అవ్ సంగి నాయ్, జో సంగి నాయ్. దస్సి తుమ్చితె కో కిచ్చో వేరచి నే బెదయలె, తుమ్చితె కి 'అవ్ వెల్లొ, జో దాక్' మెన తేడల్ దెకన బులుక బెదె నాయ్. ⁷ జలె, తుమ్క దెకిలె, కక్క 'వెల్లొ' కక్క 'దాకు' మెనుక జతయ్ గే? దేముడు దిలి కంట తుమ్క కిచ్చో అస్సి గే? దేముడు తెంతో పయిలిసి జలె, జా జోయ్యు నీ దిలి రితి కిచ్చోక తుమ్ గప్పురుమ్ సంగితను! ⁸ ఎత్తితె సొమ్మారుమ్ జా అస్సుమ్' మెన తుమ్ ఉచరంతను. అమ్క పడ్డొ ముల తుమ్ రానల్ జా అస్సున్, జలె! తుమ్ నిజమి ఏలువ కెర్తదు జలె, అమ్ కి తుమ్చి తెన్ ఏలువ కెరుక జతి! సర్ద జతమ్!

పావులీసి నిస్కారుమ్ జలిన్

⁹ అమ్ క్రీస్తుచి సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్త బారికుల్క మాన్సుల్ ఎత్తిచి కంట అమి నిస్కారుమ్ డీస్తునుమ్, *మొర్తి సిచ్చ కలుగు జలె మూర్పుడ్లు రిత డీస్తునుమ్, మెన దేముడు సెలవ దిలి రితి అంక డీస్తుయ్. అస్సి మాన్సుల్ జోవయింక దెక ఆన్వతి గే, అమ్ యేసుచ బారికుల్క కి లోకుమ్ ఎత్తిచ, జేవ్ దూతల్ జలెకి మాన్సుల్ జలెకి, ఆనీల్ రితి జతతి. ¹⁰ 'క్రీస్తుచి సుబుమ్ కబుర్ సూనపుక ముక్కిమ్' మెనయ్, అమ్ నేస్త మాన్సుల్ రిత డీస్తునుమ్. తుమ్ మాత్తుమ్, క్రీస్తుచి తెడి బుద్ది సుదల్ జా అస్సున్, కిచ్చో గే! తుమ్క 'దస్సి ఉచరంతతి' మెలి రితి డీస్తుయ్, అమ్, జలె, సెక్తి నెంజెల్ రితి డీస్తునుమ్. అమ్కయ్ సెక్తి అస్సి మెన తుమ్క తుమి ఉచర్తను. నిజమి, మాన్సుల్ తుమ్కయ్ గప్పురుమ్ దెకితతి, అమ్కయ్ నిస్కారుమ్ దెకితతి. ¹¹ అప్పె ఎద అమ్ చువ్వె తన్నె అస్సుమ్. అమ్క సరిచ్చుచువ జత పాలల్ నాయ్, మాన్సుల్ అమ్క పెట్టి తతి, అమ్క గెరల్ నాయ్. ¹² సొంత అత్తో తెన్ కామ్ కెర్ జతనుమ్. మాన్సుల్ అమ్క దూసుప కెర్లె, చెంగిల్ తత్తు మెన అమ్ ప్రార్దన కెర్తనుమ్. జేవ్ అమ్క అల్లర్ కెర్లె, ఓర్పువ జతనుమ్. ¹³ అమ్చి నావ్ జేవ్ కడ్లె, సేంతుమ్ కెర్తనుమ్. మాన్సుచి మొక్క ఒండి లోకుమ్చి తోక్కు ఉన్జా జా అస్సుమ్.

¹⁴ ఇని మెన అవ్ తుమ్క కిచ్చోక రెగిడ్డసి మెలె, తుమ్క లాజ్ కెర్లె రిసా నాయ్, గని తుమ్ అంచ బోదల్ రిత జత, చి తుమ్క 'బుద్ది తిలి' మెనయ్ ఇని రెగ్గితసి. ¹⁵ కిచ్చోక మెలె, క్రీస్తుచి తెడి తుమ్క సికడ్డన ఒగ్గరజిన్ తిలి కి, జోవయింక తెడి ఒగ్గరజిన్క 'అబ్బొ' మెనుక నెతుర్పు. సుబుమ్ కబుర్ అచ్చె తొలితో సూనయ్లి రిసా, క్రీస్తు జలె యేసుచి తెడి అచ్చె తుమ్క అబ్బొచి జా అస్సి. ¹⁶ జాకయ్, 'అంకయ్ దెక సిక అంచి రితి ఇండ' మెన తుమ్క అవ్ బతిమాల్య జతిసి. ¹⁷ జాకయ్ ప్రేమ తిలో నిదానుమ్ తిలో ప్రబుచి తెడి అంక పూత్తు జలె తిమోతిక తుమ్తె అవ్ తెర్దవ అస్సి. కిచ్చోక మెలె, అవ్ క్రీస్తుచి తెడి కిసి ఇండితసి గే, సంగుమ్లు ఎత్తితె కిచ్చో బోదన కెర్తసి గే, తుమ్క జో ఉచార కెరయ్తి రిసా, తుమ్క 'ఉచార కెర బుద్ది తత్తు' మెనయ్.

* 4:9 4:9 మొర్తి సిచ్చ కలుగు జలె మాన్సుల్ జోవయింక జా సిచ్చతె వట్టె గిత తిలి పొది కిసి అస్సి మాన్సుల్ జోవయింక దెక ఆన్వతి గే, అమ్ యేసుచ బారికుల్క కి లోకుమ్ ఎత్తిచ, జేవ్ దూతల్ జలెకి మాన్సుల్ జలెకి, ఆనీల్ రితి జతతి.

18 అవే 'అమతె అన్నె జెయె నాయ్' మెన తుమ్చితె సగుమ్జన్ ఉచార పుల అన్నున్. 19 గని ప్రబు సెలవ్ దిలె, తుమ్తె బే బేగి జెయెండె, చి జేవ్ పులిల మాన్సుల్చ కొణెచి రిసా రుజ్జుల్ నూనుక నెసి, గని జోవయింది సెక్తిచ రుజ్జుల్ పరిచ్చ కెరిందె. 20 కిచ్చొక మెలె, దేముడుచి రాజిమ్ మాన్సుచి పెట్టి తిలిన్క కిచ్చొ రుజ్జు జయెదె మెలె, మాన్సుచ కొణె నాయ్, గని ప్రబుచి అత్సెక్తి మాన్సు ఇండితి బుద్దితెయె డీసెదె, జయ్యి రుజ్జు జయెదె. 21 జలె, తుమ్చి ఇస్టుమ్ కిచ్చొ అవ్ అయ్లె, సిచ్చ కెర్రి డండె దెరన్సి రితి జెంక గే, ప్రేమ ముద్దు తెన్ జెంక గే? ప్రేమ ముద్దు తెన్ అవ్ అయ్లె సర్ద జన్సె, జలె, తుమ్ బుద్ది ఇండె.

5

లంజె జలె ఎక్కిలోచి రిసా పవులు తీర్పు సంగిలిసి

1 తుమ్చితె ఎక్కిలోక, అన్నెక్లెచి ఉపిరి జలె, 'లంజె వంసుమ్చొ జా జితయ్' మెన సంగితతి. అన్నె, జోయ్యి జతి రగుమ్, జలె, ప్రబుక నేన్ల మాన్సుల్ కి తెద్ది పాపుమ్ తెన్ జతి నాయ్! కీసి లంజె జా అన్నె మెలె, అబ్బొనచి తేర్పి తెన్ లంజె జితయ్! 2 జలెకి, తుమ్ లాజు జను నాయ్, పుల అన్నున్! కీసి! జా పాపుమ్చి రిసా తుమ్ విసారుమ్ జతదు జలె, జతి! జా పాపుమ్ కెర్లొసాక తుమ్ దూరి కెర తుమ్చి తెన్ అన్నె బెదవన నాయ్.

3 ఆగెంక, జలె, అవ్ తుమ్చి తెన్ నెంజిలె కి, అత్తక తుమ్చి తెన్ అన్నె. తుమ్చి తెన్ అవ్ పూర్తి తిలి రితి అన్నె. 4 జలె, దన్నె పాపుమ్ కెర్లొ జో మాన్సుచి రిసా అవ్ అప్పె కి తీర్పు ఉచర అన్నె. తుమ్ సంగుమ్తె బెదిలె పొది, అత్తక అవ్ కి తుమ్చి తెన్ బెదిల్ రితి జయిందె, చి యేసుక్రీస్తుచి సెక్తి తుమ్చి తెన్ తా, 5 జో మాన్సుచి అగ్ పాడ్ జతి రితి జోక నయతాన్చి అత్తి తుమ్ సార్పు కెర దాస; సిచ్చ జో జలె, ప్రబు జలె యేసు లోకుమ్చక తీర్పు కెర్రి జా ఆకర్ దీసిక జో మాన్సుచి అత్తయె రచ్చించువ జతయె.

అన్నె బుద్దుల్ చి రిసా తీర్పు సంగిలిసి

6 దన్నె పాపుమ్ కెర్లొనచి రిసా 'అమచి సెక్తిక అమ్ ఇండితనుమ్' మెన తుమ్ పులిలిసి చెంగిల్ నాయ్. పోడియె కెర్రి పాకుమ్తె పులయతి పీట్ ఇదిలిదిల్ తిలె కి, ఒండి పాకుమ్ పులెదె మెన సేన్ను గే? 7 అగ్గెచి పాపుమ్ కెర్రి బుద్దిచి తుమ్ గెచ్చవన గెలె; తుమ్ సుద్ది జతి రిసా, *పాపుమ్ గెచ్చయిల్ గుర్తుచి వస్కా పండుగు మెండపిల్ల రిత, క్రీస్తు అమచి పాపుమ్ గెచ్చయతి అర్పితుమ్ జతి తెంతో తుమ్క 'సుద్ది జలె' మెన దెకితయె. 8 జాకయె, జా పండుగు కెర్రి రితి జా, జో అమ్క సుద్ది కెర్లొనచి రుజ్జు డీస్తి రితి ఇండుమ. అమచి అత్తక పాడ్ కెర్రి అగ్గెచి బుద్ది, మెలె మూర్కుమ్ బుద్ది, పాపుమ్బుద్ది, అమ్క గారె కెరెదె, చి జా పోస. జా పులయతి పీట్ నెంజిలి పాకుమ్తె బెదితి నిదానుమ్ సత్తిమ్ జా సుద్ది జమ.

9 'లంజెచ మాన్సుల్ తెన్ బెద నాయ్' మెన అగ్గెచి ఉత్తమ్తె తుమ్క రెగిడ్లయె. 10 మాములుమ్ ప్రబుక నేన్ల ఈంజ లోకుమ్చ లంజె జలస, ఆసల్ జలస, చోర్లు, బొమ్మల్క జోకర్లసచి రిసా సంగి నాయ్. దస మాన్సుల్ తెన్ ఎద్దెర నే బెదుక జలె, ఈంజ లోకుమ్క పూర్తి ములయె తయెదె. 11 కిచ్చొ అర్దుమ్ తెన్ దన్నె రెగిడ్లయె మెలె, కో జలెకు 'నంపజలస' మెనన్లొసా లంజె జతోసా, ఆసల్ జతోసా, బొమ్మల్క జోకర్లొసా జలె, మాన్సుక దూసెనల్ కెర్లొసా జలె, మత్తిలోసా జలె, చోరు జలె, దసాచొక తుమ్ బెదవన నాయ్. జోవయింతెన్ అన్నిమ్ కి కెర నాయ్. 12 జలె, నంపజలస నెంజిలసక తీర్పు కెరుక అంచి కామ్ నెంజె. గని ప్రబుచి సంగుమ్తె బెదిలసకయె తీర్పు కెరుక, మాత్తమ్, సంగుమ్చ తుమ్ నంపజలసచి పూచి. 13 సంగుమ్తె నే బెదిలసక తీర్పు కెర్లొసా దేముడు, గని

† 'తుమ్చి తెన్ బెదిలో కొన్సె జలెకు పాపుమ్ కెర్లొసా జలె,

తుమ్తె తెంతో ఉదడ గెల'

మెన ప్రబు జోచయె జల మాన్సుల్చి రిసా పూర్గుమ్ రెగ్లయిల్ తీర్పుకోడు అన్నె.

* 5:7 5:7 వస్కా పండుగు దీసి యేసు అమచి పాపుమ్ గెచ్చయతి అర్పితుమ్ జలస. † 5:13 5:13 ద్వితియావదేశ కాండుము 17:7, 19:19, 22:21, 24 చి 24:7.

6

నంపజలన తీర్పు కెర్తి గేరవ తగు కెరుక పోన

1 తుమ్చితె ఎక్కిలోక ఎక్కిలో జుట్టి జా తిలె, నంపజలనచి ముక్కె నే గెతె, కిచ్చొక ప్రబుక నంప నెంజలనతె జోవయించి తీర్పు కెర్తి గేరతె తగు కెర్తను? జా తప్పు. 2 నంపజలన ఒండి లోకుమ్చక తీర్పు కెరుల మెన నేన్ను గే? ఒండి లోకుమ్చక తుమ్ తీర్పు కెరుక అన్నె జలె, ఇన ఇదుద్ల తగుల్ తుమ్ నంగుమ్తె నూనుక నెతరున్ గే? 3 దూతల్క కి అమ్ తీర్పు కెరుక అన్నె మెన కి నేన్ను గే? దన్నె కెరుమ్చె జలె, ఈంజయ్ లోకుమ్చ తగుల్ నూనుక అమ్క అన్నెయ్ అదికారుమ్ అన్నె.

4 జలె, తుమ్క ఈంజ లోకుమ్తె తగుల్ తిలె, కిచ్చొక ప్రబుచి నంగుమ్క కామ్క జెత మాన్సులచి మొక్కె నే నూనయ్తె వేర మాన్సులచ తగుల్తె కుట్టయ్తను? 5 తుమ్క లాజ్ నాయ్ గే? ప్రబుక నంపజల తుమ్ బావుడ్లుతె కో బుద్ది మాన్సు తయె నాయ్ గే, చి జోచి మొక్కె నూనయ్లె జో తగు కుట్టవుక నెంజె గే? 6 జలె, తుమ్ నంపజలన బావొక బావొ తగుల్ కెర్తను, చి ప్రబుక నంపనెంజలనక వెనడ్డను! 7 అన్నె కిచ్చొ మెంతసి మెలె, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో తుమ్ తగు కెర్తె, నంపనెంజల మాన్సుల్ దెకిలె తుమ్క ఆనుల. తుమ్ నంపజలనచి నావ్ దెకెదె. దన తగుల్ జతి కంట మాన్సుల్ తుమ్క కెర్తె తప్పుల్ ఓర్పువ జంక చెంగిలి, మోసిమ్ జంక చెంగిలి. 8 తుమ్చ సొంత బావుడ్లుక కి తుమ్, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో పాపుమ్ కెర మోసిమ్ కెర్తను.

సుద్ది నెంజలన దేముడుచి రాజిమ్తె బెదుక నెంజె

9 సుద్ది నెంజల మాన్సుల్ దేముడుచి రాజిమ్తె బెదుక నెంజె మెన నేన్ను గే? తుమ్ మోసిమ్ జా నాయ్. పెండ్లి నే జతన, జలన లంజెకమె కెర్తన, బొమ్మల్క జోకర్తన జలెకు, మున్నుబోదల్ తెన్ మున్నుబోదల్, తేరబోదల్ తెన్ తేరబోదల్ లంజె జతన జలెకు, 10 చోర్లు జలెకు, డబ్బల్కుక ఒగ్గర ఆన జతన జలెకు, మత్సాలల్ జలెకు, మాన్సుల్క దూసువ కెర్తన జలెకు, మాన్సుల్క బియడ లాబుమ్ కెరంతన జలెకు, దేముడుచి రాజిమ్తె బెదుక నెత్తిర్తి. 11 తుమ్ అగ్గెయి దన మాన్సుల్ జా తిలదు, గని ప్రబు జలొ యేనుక్కిన్చి నావ్ తెన్, చి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మతె తుమ్ దోయి జా, ప్రబుచయ్ జా, పాపుమ్ నే కెర తిలి రెత్తి సుద్ది జలదు, చి తుమ్క 'పున్సుమ్ జల' మాన్సుల్ జా అన్నున్.

12 జలె, "అంక ఇస్టుమ్ జలిసి కేన్ కి కెరుక అంక అక్కు అన్నె, గని సగుమ్ కమె కెర్తె చెంగిల్ నాయ్. అంక ఇస్టుమ్ జలిసి కేన్ కి కెరుక అంక అక్కు అన్నె, గని కిచ్చొ అలవాట్క గొతిమాన్సు రెతో అవ్ జా తయందె.

13 "అన్నిమ్ మాన్సుచి పేట్కయ్, పేట్ అన్నిమ్కయ్" మెన సంగితనుమ్, చి ఆకర్క దొన్ని కి ప్రబుయి గెచ్చవ గెలెదె. గని, మాన్సుచి అగ్గె లంజె జతి రిసా నెంజె గని ప్రబుచి రిసాయి, దన్నె ప్రబు అగ్గెచి రిసాయి.

14 అన్నె, యేనుప్రబుక దేముడు అబ్బొసి అన్నె జయడ్లె, చి జోచి నెక్తి అమ్క కి జయడెదె. 15 క్రీస్తుచి అగ్గెక తుమ్చ అగ్గె వాటల్ జవుల మెన తుమ్ నేన్ను గే? జేవ్ దన్నె జలె, క్రీస్తుచ వాటల్ కడ గెల కెర సానిక బెదవుక బెదెదె గే? నెంజె! 16 సాని తెన్ కో బెదెదె గే, జా తెన్ ఎక్కి అగ్గె జతయ్ మెన నేన్ను గే? కిచ్చొక మెలె,

*"జేవ్ దొగుల ఎక్కి అగ్గె జా తవుల"

మెన దేముడుచి కొడెతె రెర్దులయ్ అన్నె. 17 గని, ప్రబు తెన్ కో బెద అన్సి గే, జో తెన్ ఎక్కి ఆత్మయి జా తవుల. 18 జాకయ్, లంజెకమె దూరి కెరన. దసితె ఎద్దరి బెద నాయ్. మాన్సుల్ కెర్తి అన్నె ఎత్తి పాపుమ్, జలె, జోచి అగ్గెక దూరి అన్నె, జోచి అగ్గెక బయిలె అన్నె, గని కో లంజె జయెదె గే, జోచి సొంత అగ్గెక పాపుమ్ కెర పాడ్ కెర్తయ్.

19 తుమ్చి అగ్గె, తుమ్చి పెట్టి తిలి దేముడు దిలి జోచి సుద్ది తిలి ఆత్మక గుడి జా అన్నె మెన తుమ్ నేన్ను గే? తుమ్క తుమి ఇస్టుమ్ అయ్లి రెత్తి ఏలువ కెరనుక తుమ్క అదికారుమ్ నాయ్. 20 దేముడు ఒగ్గెర కరెద్క తుమ్క గన అన్నె, జాక, తుమ్చి అగ్గె తెన్ జోక గవురుమ్ కెర్తి రెత్తి తుమ్ సుద్ది తెన్ ఇండ.

* 6:16 6:16 అదికాండుమ్ 2:24. † 6:20 6:20 మెలె, జోవయించి లోయి సువ జోవయించి పాపుమ్ వువ నయ్తానచి రాజిమ్ తెతో జోవయించి నెతోవన అన్నె.

7

పెండ్లి జతిన చి నే జతిన

1 జలె, తుమ్ రెడ్ల పునిలీనక జబాబులే రగడింఢె. పెండ్లి నే జా తిలొ మున్నుబోద, జలె, తేరబోదక నే చడ్లె చెంగిలి. 2 గని జో మాన్సు పెండ్లి నే జా తిలె, నయతాన్ ఉచర్తిసి రితి లంజెకము నే కెరవుక మెన, ఎత్తి మున్నుబోదక సొంత తెర్తి తిలె, ఎత్తి తేరబోదక సొంత మున్నుసి తిలె చెంగిలి.

3 మున్నుసి తేర్తిక జోచి పూచి తిలిసి దెంక, తేర్తి మున్నునక జేవ్చి పూచి తిలిసి దెంక. 4 కిచ్చొక మెలె, జాచి సొంత ఆగ్కక ఇస్టుమ్ అయ్లి రితి ఏలుప కెరుక తేర్తిక అదికారుమ్ నాయ్; మున్నుసి ఏలుప కెర్తయ్. దస్సి, జోచి సొంత ఆగ్కక ఇస్టుమ్ అయ్లి రితి ఏలుప కెరుక మున్నునక అదికారుమ్ నాయ్; తేర్తి ఏలుప కెర్తయ్.

5 తుమ్తె కేన్ జవున్ దొగుతెరె ఎక్కి ఉద్దెనుమ్ ఉచరె ప్రార్తన నిదానుమ్ కెర్తి రిసాయి గడియకయ్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో దూరె జా తంక జయెదె, నెంజెలె పొన. గని ప్రార్తన కెర్తి జా కామ్ కెర కేడయ్లదు మెలె, అన్నె మాములుమ్ బెదె, నెంజెలె తుమ్ *ఆగ్కక ఆనక ముడ్లొ కెర నెతిర్లె, నయతాన్ తుమ్క పాపుమ్ కెరవుక ఉచరెదె. 6 ప్రార్తనలచి రిసా గడియ అంక తంక జయెదె మెన కిచ్చొక సంగితసి మెలె, ఆత్త నెంజె, గని దస్సి కెరుక చెంగిలి జయెదె. 7 అన్నె, తుమ్ ఎత్తిజెన్ అంచి రితి పెండ్లి నెంతె తత్తదు జలె, 'చెంగిలి' మెన్తయ్, గని ఎత్తి మాన్సుక దేముడు దిలి వరుమ్ జోకయ్ తయెదె; ఎక్కిలోక ఏక్ వరుమ్, అన్నెక్లొక అన్నెక్ వరుమ్ దా అన్నె.

8 పెండ్లి నే జలెనక చి రండెల్ మాన్సులక ఆవ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, 'అంచి రితి జేవ్ దస్సి తిలె జోవయింక చెంగిలి'. 9 గని, జేవ్ ఓర్పువ జంక నెతిర్లె, పెండ్లి జతు. కిచ్చొక మెలె, ఒగ్గరె ఆగ్క ఆనక వడ్డితి కంట పెండ్లి జంక చెంగిలి.

10 పెండ్లి జలెనక కిచ్చొ ఆత్త దెతసి మెలె; ఆవ్ నాయ్, గని ప్రబుచి ఆత్త ఈంజ; తేర్తి మున్నునక ములుక నెంజె. 11 గని ఏక్ వేల ములె దిలె, దస్సి తవున్, నెంజెలె మున్నున్ తెన్ అన్నె బెదున్. పడ్డొ మున్నుసి తేర్తిక ములవుక పొని.

12 తుమ్తె అన్నె సగుమ్జెనక కిచ్చొ మెంతసి మెలె; ప్రబు సంగిలిసి నెంజె, గని అవ్వి సంగితసి. ప్రబుక నంపజలొ కేన్ బావొచి తేర్తి ప్రబుక నంపనెంజిలిసి జయెదె గే, జా 'జో తెన్ జయిందె' మెన్తయ్ జలె, జో జాక ములుక నెంజె. 13 దస్సి, కేన్ నంపజలి తేరబోదచొ మున్నుసి నంపనెంజిలొసా జలె, 'జా తెన్ జయిందె' మెన జో సంగిలె, జా కి జోక ములుక నెంజె. 14 కిచ్చొక మెలె, నంపజలి తేర్తిచి సుద్దిచి రిసా, నంపనెంజిలొ మున్నుసి కి సుద్ది జయెదె, చి నంపజలొ మున్నున్చి సుద్దిచి రిసా నంపనెంజిలి తేర్తి కి సుద్ది జయెదె. నెంజెలె, తుమ్చి తె దస్సి జలె కుటుంబల్చ బోదల్ సుద్ది జతె నాయ్. గని అప్పె సుద్ది జా అస్సి.

15 గని జేవ్ దొగుతెరెతె నంపనెంజిలొ మున్నుసి జలెకు నంపనెంజిలి తేర్తి జలెకు ములుక కోర్ప జతయ్ జలె, ములుసు. దస్సి జా తిలె, నంపతిలొసా జవున్ నంపతిలిసి జవున్ మున్నున్ తెన్ గే తెర్తి తెన్ గే తంక పూచి నాయ్. కిచ్చొక మెలె, 'నెంతుమ్ తెన్ జతు' మెనయ్ ప్రబు అమ్క బుకారా అన్నె.

16 నంపనెంజిలొ మున్నుసి తుచి తెన్ తత్తొ జలె, మున్నుది ప్రబుక నంపజా రచ్చొంచుప జతి రితి తుయి జోక సికడుక తెరితది గే నెతిర్తది గే నేస్సి. దస్సి, నంపనెంజిలి తేర్తి, మున్నుబోద తుచి తెన్ తత్తొ జలె, జా నంపజా రచ్చొంచుప జతి రితి సికడుక తెరితది గే నెతిర్తది గే, నెసి. జాకయ్ తుమ్ సిచ్చొ కెరన నాయ్.

ప్రబు బుకార్లి పొది కీసి తిలె, దస్సి తంక

17 ప్రబుచ సంగుమ్లె ఎత్తిచి రిసా కిచ్చొ ఆత్త కెర అస్సి మెలె, కేన్ మాన్సుక ప్రబు కిచ్చొ వరుమ్ దా అన్నె గే, జో మాన్సు జయ్యె వరుమ్ రితి జంక. కీసి జంక మెన దేముడు జోక బుకారా అన్నె గే, దస్సి జంక.

18 ప్రబు బుకార్లి పొది కో యూదుల్చి గుర్తుచి సున్నతి కెరన తిలె గే, జా గుర్తుచ మచ్చల్ గెచ్చవుక పొన. ప్రబు బుకార్లి పొది కో జా గుర్తు కెరన తతి నాయ్ గే, కెరనుక ఉచర్తు నాయ్. 19 కిచ్చొక మెలె, దేముడుచ కొడొ రితి ఇండుకయ్ ముక్కిమ్. 20 ప్రబు బుకార్లి పొది కీసి తిలె గే, ఎత్తి మాన్సు దస్సి తంక. 21 ప్రబు

* 7:5 7:5 ఆగ్కక ఆనక ఓర్పువ జంక నెతిర్లె

బుకార్ల పొది గొతిమాన్సుల్ జా తిలదు గే, బాద నాయ్. విడ్డల్ జంక వాటు తిల, విడ్డల్ జా. కీసి తిలె కి, బాద నాయ్. ²² కిచ్చొక మెలె, గొతిమాన్సు తిలి పొది ప్రబు బుకార్లొసా జలె, ప్రబుచి తెడి †విడ్డల్ జలొసా జతయ్. దస్సి కి, విడ్డల్ తిలి పొది కక్క, ప్రబు బుకారా అస్సె గే, జో క్రీస్తుచొ గొతిమాన్సు జతయ్. ²³ క్రీస్తుచి లొయి తెన్ దేముడు ‡తుమ్క గెన అస్సె. జాక, మాన్సుచి ఇన్సుమ్ రితి తుమ్ ఇండుక నాయ్. ²⁴ జాకయ్, బావుడ్లు, ప్రబు బుకార్ల పొది కీసి ఎత్తి, మాన్సు తిలదు గే, దేముడుచి తెడి దస్సె తత్తు.

పెండ్లి నే జలనచి జలనచి రిసా సంగిలిసి

²⁵ పెండ్లి నే జలనచి రిసా, జలె, ప్రబు అంక కిచ్చొ ఆడ్ర దెయె నాయ్, గని ప్రబు అంక నంప అస్సె, జోవయించి దయె అంచి ఉప్పిరి అస్సెచి రిసా నిదానుమ్ అస్సె, చి అవ్ ఉచర్చిసి అవ్ నంగిందె. ²⁶ కిచ్చొ అవ్ ఉచర్చిసి మెలె, అప్పె జత అల్లరిచి రిసా దస్సె తంక చెంగిలి. ²⁷ కేన్ మున్సుబోద తెర్చి ఆన తిలె, విడ్డల్ జంక ఉచర్చు నాయ్. తెర్చి నే ఆన తిలె, పెండ్లి జంక ఆన జవున్ నాయ్. ²⁸ గని ఏక్ వేల పెండ్లి కెరన్లె పాపుమ్ నెంజె. దస్సి తేరబోద కి పెండ్లి కెరన్లె పాపుమ్ నెంజె. గని పెండ్లి జలనక ఈంజ లొకుమ్చ బాదల్ తయెదె. దన బాదల్ తుమ్ నేడుక అంక ఇన్సుమ్ నాయ్.

²⁹ బావుడ్లు, కిచ్చొక ఇసి మెన అవ్ సంగితసి మెలె, అప్పె తెంతొ ఆకర్ దీసి ఎద తొక్కి నమయుమ్ అస్సె. జాకయ్, తెర్చి అన్లన అప్పె తెంతొ తెర్చి నే ఆన్లె రితి ప్రబుచి కామ్కయ్ నిదానుమ్ జత. ³⁰ కిచ్చొ జలెకి, ప్రబుచి కామ్ ముక్కిమ్ మెనయ్, ఏడ్డన నే ఏడ్డిసి రితి జితు, సర్ల తెన్ తిలన సర్ల నెంజల్ రితి జితు. అస్సి గెన్లన కీసి జంక మెలె, కిచ్చొ నెంజలి రితి జితు. ³¹ అస్సె, ఈంజ లొకుమ్తె తిలిసి వాడిక కెర్లన కీసి జంక మెలె, దస్సిచి దెర్చు నే సేడ్డి రితి జితు. అప్పె సంగిలిసి ఎత్తి, కిచ్చొక మెలె, ఈంజ లొకుమ్చి రితి తిలిసి ఎత్తి, పూర్తి పాడె జా గెతిసి.

³² †తుమ్చి మెన్సుతె ఈంజ లొకుమ్చ బాదల్ తత్తు నాయ్ మెనయ్ తుమ్చి రిసా అంచి ఆన. పెండ్లి నే జలొ మున్సుబోద, జలె, ప్రబుచ కమెచి రిసా మెన్సు దెతయ్, ప్రబుచ ఆనల్ కెరుక ఆన జతయ్. ³³ పెండ్లి జలొ మున్సుబోద ఈంజయ్ లొకుమ్చ కమెచి రిసాచి తేర్చిచ ఆనల్ జర్లు కెరుక అల్లరి జతయ్. ³⁴ చి జోవయింక దొస్సి మెన్సుల్ తత్తుయ్. దస్సి, పెండ్లి నే జలి తేరబోద గే, ఉబెడి గే జలె, ప్రబుచ కమెచి రిసా మెన్సు దెతయ్, ఆంగుక కి అత్తుక కి సుద్ది తంక, ప్రబుక ఎక్కి, నిదానుమ్ తంక ఆన జతయ్. గని పెండ్లి జలి తేరబోద, జలె, ఈంజ లొకుమ్చ కమెచి రిసా కి, మున్సున్చ ఆనల్ జర్లు కెరుక కి అల్లరి జతయ్. ³⁵ ఈంజ ఎత్తి, తుమ్క కిచ్చొక అవ్ సంగితసి మెలె, తుమ్క †చెంగిల్ తత్తు మెనయ్ సంగితసి. తుమ్క జాడు వయడ్డి రిసా నాయ్, గని బుద్దిపాలు దెకయ్తి రిసాయి. తుమ్క †ప్రబుక ఎక్కి మెన్సు నిదానుమ్ జత మెన అంచి ఆన.

³⁶ జోక దెంక సంగ తిలి నాడిక ఎక్కిలో నే అస్సె, ఆనక ఓర్చుప జంక నెత్తిర్లె, రకనుక నెత్తిర్లె, పెండ్లి జతి జోచి ఇన్సుమ్ కెరన్సు. పెండ్లి జంక పాపుమ్ నెంజె. ³⁷ గని, కక్క మెన్సు డిట్టుమ్ తిలె, జో ఓర్చుప జంక తెర జోచి ఆన రకనుక తెర్లె, జా దుయిన్క మింతున్ జా, నే ఆనుక దయిరిమ్ తిలె, దస్సి తా గెలె, చెంగిలి. ³⁸ జాక, జో సంగ తిలి దుయిన్క కో పెండ్లి జలె చెంగిలి, గని కో పెండ్లి జయె నాయ్ గే, జోక ఒగ్గర్ చెంగిలి.

³⁹ మున్సుసి జీవు తిలె ఎద, తేర్చి జోకయ్ తంక. గని మున్సుసి మొర గెలె, జా ఇన్సుమ్ జలొసొక పెండ్లి జంక జయెదె; గని ప్రబుచి నెలవ్ రితి జలెకయ్. ⁴⁰ జా దస్సి తా గెలె, జాకయ్ చెంగిలి, మెన అవ్ ఉచర్చిసి. దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తు కి దస్సి మెన అంచి పెట్టి సికడ్డయ్ మెన అవ్ ఉచర్చిసి.

8

బొమ్మల్క దిలిసి కతిన్చి రిసాచి కోడు

¹ జలె, బొమ్మల్క దిలి అన్సిమ్చి రిసా ఉచరుమ్. తుమ్ తుమ్చి ఉత్తుమ్తె రెగిడ్లి రితి †అమ్ ఎత్తిజిన్క గ్యానుమ్ అస్సె మెన జానుమ్. గని †గ్యానుమ్ మాన్సుక పులయ్తయ్ మెన కి జానుమ్.

† 7:22 7:22 నయ్తాన్ది రాజమ్ తెంతొ విడ్డల్ జలొసా. ‡ 7:23 7:23 నెంజెలి, †నయ్తాన్ది రాజమ్ తెంతొ తుమ్క నెతోవన అస్సె.

ప్రేమయే, మాత్రమే, మాన్యుక డిట్టుమ్ కెర్తయ్. ² “అంక గ్యానుమ్ అస్సె” మెన కో ఉచరంతయే గే, జో జానుక ముక్కిమ్ తిలిసి జో అప్పిక నేనె. ³ గని, దేముడుక కో ప్రేమ కెర్తయ్ గే, జో దేముడు జోకయ్ జానె.

⁴ జాకయ్, బొమ్మల్క అన్నిమ్ దిలిన్చి రిసా ఉచరై, ఈంజ లోకుమ్చ బొమ్మల్క కిచ్చొ జివు నాయ్’ మెన జానుమ్, అస్సె, ‘జీవ్ తిలో దేముడు ఎక్కిలోయ్ అస్సె. అస్సె కోయి నాయ్’ మెన కి జానుమ్. ⁵ మెలె, అస్సెక్కి లోకుమ్తె కి బాలోకుమ్తె కి ఒగ్గర వేర వేర వస్తువల్క ‘దేముడ్లు జతతి’ మెన మాన్యుల్ సంగితతి. నిజమి మాన్యుల్క కిచ్చొ కిచ్చొ ‘దేముడ్లు’ ‘ప్రబులు’ ఒగ్గర జతతి. ⁶ మాన్యుల్ దస్సి సంగిలే కి, అమ్క ఎక్కిలోయ్ దేముడు. కొన్సొ మెలె, ఎత్కికయ్ అబ్బొ జలో దేముడు. జో ఎత్కి జెర్మయిలోసా, చి జోచి రిసాయి అమ్ ఎత్కిజన్ జతనుమ్. వడ్డె అమ్క ఎక్కిలో ప్రబు. కొన్సొ మెలె, యేసుక్రీస్తు. * జోచి అత్తి ఎత్కి-జెర్మన్ జలి, జొయ్యి అంక జెర్మయిలన్ చి రిసా అమ్ జతనుమ్.

⁷ జలెకి, ‘బొమ్మల్క నెక్తి నాయ్’ మెన సగుమ్జన్ అప్పిక నేన్తి; జా గ్యానుమ్ జేవ్క నాయ్. సగుమ్జన్ అగై తెంతో బొమ్మల్క జోకరుక అలవాట్ జా తిల, చి ‘బొమ్మల్క దిలిసి అమ్ నంపజలన కయ్లె అమ్క పాడ్ కెరెదె’ మెన బితతి, చి జోవయించి మెన్యుతె బమ్మ జవుల. కయ్లె, ‘గార జలమ్, పొరపాట్ జలమ్’ మెన ‘మెన్యుక పాడ్ జలమ్’ మెన నిస్కారుమ్ దెకనుల.

⁸ అమ్ కతిసి, జలె, దేముడుక పాసి ఆనె నాయ్, దూరి కెరె నాయ్. నే కయ్లె నస్తుమ్ నాయ్ కయ్లె లాబుమ్ నాయ్. ⁹ గని, కిచ్చొచి రిసా తుమ్ జాగర్త తంక మెలె, ‘కంక జయెదె’ మెన తుమ్ ఇస్తుమ్ అయ్లి రితి కెరై, ఏక్ వేల † మెన్యు డిట్టుమ్ నెంజిలో అస్సెక్కి నంపజలన తుక దెక, జో కి వడ్డె కయ్లె, ‘తప్పు కెర్తయ్’ మెన ఉచరన ఉన్సర్ జయెదె, చి జోచి మెన్యుతె జో పొరపాట్ కెరై రితి జయెదె. ¹⁰ దస్సి తుమ్చితె కో జలెకు కేన్ జవున్ బొమ్మచి గుడితె వెన బలి దిలిసి కయ్లె, అత్తుక డిట్టుమ్ నెంజిలో నంపజలన కో జలెకు జోక ఒత్త దెకిలె, ‘జో గ్యానుమ్ తిలోసా కతయ్, అవ్ కి కయ్లె బాద నాయ్, కిచ్చొగ్’ మెన దయిర్మి నెంజ, దయిర్మి జా జో కి కయ్లె, ‘వేర దేముడ్లుక దిలిసి కయ్లెయ్. క్రీస్తుక ములిల్ రితి జతయ్’ మెన జో వడ్డె బమ్మ జయెదె. ¹¹ దస్సి జలె, జో మాన్యుక ‘పాపుమ్ తెంతో రచ్చించువ జవున్’ మెనయ్ క్రీస్తు మొర తిలె కి, తుమ్చి ‘గ్యానుమ్’ చి రిసాయి అత్తుక డిట్టుమ్ నెంజిలో జో మాన్యు జోచి అత్తుతె పాడ్ జలి రితి జయెదె. ¹² దస్సి, జేవ్ అత్తుక డిట్టుమ్ నెంజలనచి అత్తు పాడ్ కెరె తుమ్ పాపుమ్ కెరె, క్రీస్తుక కి పాపుమ్ కెరై రితి జతను. ¹³ జాకయ్, అవ్ ముక్కల్ జవున్ కతిసి జలెకు బావొ జలో కేన్ జవున్ నంపజలనక ‡ పాపుమ్ కెరయెదె జలె, అవ్ ముక్కల్ కయ్ నాయ్!

9

ప్రబు నిసానోచి రిసా పవులు రుజ్జు జలిన్

¹ అంక పరిచ్చ కెర్తను జలె, క్రీస్తుచి తెడి అవ్ విడ్డల్ జలోసా నెంజి గే? జోచి చి రిసా జోచొ బారికి అవ్ జయి నాయ్ గే? అమ్చొ ప్రబు జలో యేసుక అవ్ సొంత దెకుక నాయ్ గే? తుమీ ప్రబుచి తెడి అవ్ మార్పువ కెర్తనచి పలితుమ్ తుమ్ నెంజున్ గే? ² అవ్, ‘ప్రబుచొ బారికి నెంజె’ మెన వేర మాన్యుల్ అంచి రిసా ఉచరై కి, దసాచొ అవ్ తిలిన్క తుమి సాచుల్ జస్తె. ప్రబుచి బారికి కామ్క జో అంక నిసాన్సిసి. కిచ్చొతె రుజ్జు జతయ్ మెలె, తుమ్ ప్రబుచి తెడి తిలిసి, అంచి అత్తి జోచి రిసా సూన నంపజలదు, అంక జో దిలి కామ్ తుమ్చితెయ్ జెయిమ్ జలి.

³ అంక పరిచ్చ కెర్తనక అంచి జబాబ్ ఈంజయి. ⁴ ప్రబుచి ఈంజ కామ్ కెర్తన, కంక పింక విలువ నాయ్ గే, నాయిమ్ నాయ్ గే, బెదె నాయ్ గే? ⁵ ప్రబుచ బావుడ్డివొ చి * కేపా చి ప్రబుచ అస్సె బారికుల్చి రితి అమ్ తెర్ని ఆన అమ్చి పట్టి కడ నెంక అమ్క విలువ నాయ్ గే? ⁶ ప్రబుచ బారికుల్ మొత్తుమ్తె ఎక్కి బర్లబా చి అవ్, జలె, అత్తో తెన్ కామ్ కెరె కెరయ్ జింక ములుక విలువ నాయ్ గే? ఎక్కి అమ్మి కామ్ కెరె కెరయ్ జింక ములుక విలువ నాయ్ గే? ⁷ జమాను సుదొ సొంత గేరెచి డబ్బుల్ ఆనన జమాన్లుచ కామ్ కెరెదె గే? కో ద్రాసతోలు గల కెర ఒత్తచ కాయ్లె జో కంక నెంజి గే? ముంద రకితో గొవుడు ముందచి దూదు

* 8:6 8:6 యోహాను 1:1-4 దెక. † 8:9 8:9 రోమియల్ 14 అద్యయిమ్, ముక్కిమ్క 14:13-23 దెక. ‡ 8:13 8:13 8:9

దెక, చి రోమియల్ 14:23. * 9:5 9:5 మెలె, ‘పేతురు’.

నే పితే కో తవుల? ⁸ అవే మాన్సు అవ్వి కెరయ్ ఇసి సంగితసి గే? దేముడుచ [†]మోసే పూర్ణమచొచి అత్తి రెగ్గయల దేముడుచ ఆగ్గల్ కి ఇసి సంగితతి. ⁹ †“గిడ్డల్ కెల్వై సుదయతే పొది సుదయతో బెయిలుచి మూంతి బందుక పోన” మెన మోసే పూర్ణమచొచి అత్తి రెగిడ్డి దేముడుచి ఆగ్గల్తె ఇసి రెగ్గవ అస్సె. జలె, ఎక్కి బెయిలల చి రిసా జో ఉచర్తయ గే? ¹⁰ కచితుమ్ అమచి రిసాయ్ ఈంజ కోడు సంగితయ్ మెన అవే నంపజతసి. కిచ్చొక మెలె, కేస్త్రాసా కేసిలె, పంటో లాయితోసా పంటో లాయిలె, జో కి ఈంజో కి ‘పంటోచి వాట నజనుక జయెదె’ మెన ఆన తెన్ తవుల, నజనుక విలువ జవుల. ¹¹ అమ్, జలె, తుమ్చితె ఆత్తుచి బి: గల అస్సుమ్ మెలె, అమ్క తుమ్ కిచ్చొ జవున్ దెంక నెంజె గే? అమ్క కిచ్చొ జవున్ వాట జెంక బెదె నాయ్ గే? ¹² ప్రబుచి కామ్ కెర్ల వేర మాన్సుల్ తుమ్చితె వాట నజనుక విలువ తిలె, అమ్ అన్నె విలువ జము నాయ్ గే? అమ్మి తోలితో తుమ్క సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్లమ్, గెద. జలె, జా నజనుక అమ్ విలువ జలెకి, జా అమ్ నజనుక నాయిమ్ తిలె కి, అమ్క జెత్తిసి నజనుమ్ నాయ్. ప్రబుచి సుబుమ్ కబుర్ తుమ్ సూనతినక కిచ్చొ అడ్డు కెరుక నెన కెర, కిచ్చొ క్కమ్మమ్ కి ఓర్పువ జమ్దె.

¹³ దేముడుచి గుడిచి కామ్ కెర్ల సేవ కెర్తన, జలె, దేముడుచి గుడిచి జేవేచి వాట నజ కతతి. బలిచి కామ్ కెర్ల సేవ కెర్తన జా బలి దిలి టానతె దెత్తిసి జోవయింపి వాట నజ కతతి మెన నేన్ను గే? ¹⁴ దస్సి, “సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్తన జోవయింపి జా కామ్చి రిసాచి వాటక జతు కతు” మెన ప్రబు ఆడ్డ దిలన్.

¹⁵ జలెకి దస్సి అవే కిచ్చొ జలెకి నజనుక నాయిమ్ తిలె కి, అవే నజనుక నాయ్. చి ‘దస్సి తోడు దొర్కు కెరనుక ఉచరయ్ ఉత్తల్ రెగిడ్డయ్’ మెన తుమ్ అంపి రిసా ఉచర నాయ్. కిచ్చొక మెలె, ‘అవే నజీ నాయ్’ మెన అవే గవురుమ్ సంగితినక కో అడ్డు కెర్లె కంట మొరుక కి నర్ల జయిందె.

¹⁶ సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్తి రిసా కిచ్చొ గవురుమ్ నజనుక బెదె నాయ్. కిచ్చొక మెలె, జా సుబుమ్ కబుర్ నే సూనయ్లె నెంజె, అయ్యె! అవే సుబుమ్ కబుర్ నే సూనయ్లె, అంక నస్టుమ్! ¹⁷ ఎక్కి అంపి సాంత ఇస్టుమ్కయ్ ఈంజ కామ్ కెర్తయ్ జలె, ‘జో కెర్లె రిసా జోవయింక బవుమానుమ్ దెంక అస్సె’ మెనుక జతి. గని అవే ఈంజ కామ్ కెర్లెసి ఎక్కి అవే ఇస్టుమ్ జలిసి నెంజె. అవే ఈంజ కామ్ కెరుక మెన ప్రబు అంక పూచి కెర అస్సె. కిచ్చొ దొర్కు జలెకి, నే దొర్కు జలెకి, ఈంజ కామ్ కెరుకయ్ అంపి పూచి. ¹⁸ జలె, అంపి బవుమానుమ్ కిచ్చొ మెలె, సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్తి రిసా అవే నజనుక విలువ తిలిన్క అవే ఆన నే జతె, ‘తుమ్క ఆరి దొర్కు జవున్’ మెనయ్ అవే కిచ్చొ నే నజీతె, తుమ్క జాడు వయడుక నెన కెర, డబ్బల్ గట్ర నే నజీతె ఆరి బోదన కెర్లెసి.

ఎత్తి రగల్ మాన్సుల్క సుబుమ్ కబుర్ సూనవుక

¹⁹ దస్సి, అవే కేన్ మాన్సుచొ గొతిమాన్సు నెంజెలె కి, ఒగ్గర్జిన్క ‘ప్రబుక నంపజా రచ్చింపవ జతు’ మెనయ్ అంపి సర్లక ఎత్తిజిన్క గొతిమాన్సు రిత్తి జా: అస్సి. ²⁰ ‘యూదుల్ నంపజతు’ మెన, యూదుడు రిత్తి జలయ్. మెలె, పూర్ణమ్ మోసేచి అత్తి దేముడు దిల ఆగ్గల్క బితనక ‘నంపజతు’ మెనయ్, దేముడు మోసే తెన్ దిలి ఆగ్గల్క బితోసా రిత్తి జలయ్. అవే జా అలవాట్ తెంతో ఆత్తుక విడ్డల్ జా తిలె కి.

²¹ దేముడు మోసే తెన్ దిలి ఆగ్గల్ రితి నే కెర్తనక, మెలె యూదుల్ నెంజెలనక, జలె, ‘జేవే కి ప్రబుక నంపజా రచ్చింపవ జతు’ మెనయ్, యూదుడు నెంజెలొ రిత్తి జలయ్. మెలె, దేముడుక నిదానుమ్ తా, జోచి కోడి రితి నిదానుమ్ ఇండితె తిలయ్, గని క్రిస్తు సంగిలి ఆగ్గల్చి రితి, కి ‘ప్రేమయ్ ముక్కిమ్’ మెనయ్, జోచి ప్రేమ తెడి అమ్చవ యూదుల్చవ ముక్కిమ్ నెంజెల దేముడు మోసే తెన్ దిలి ఆగ్గల్చి జాడు యూదుల్ నెంజెలనక వయడి నాయ్. ²² ఆత్తుక డిట్టుమ్ నెంజెలనక ‘జేవే కి ప్రబుక నంపజా రచ్చింపవ జతు’ మెనయ్, ‘బమ్మ కెర్లె అన్మానుమ్ జవుల’ మెనయ్, జోవయింక బమ్మ నే కెర్లె రిసా జోవయించొ రిత్తి జలయ్. ‘కీసి జలె సగుమ్జిన్కయ్ జవున్ రచ్చింపవ కెరిందె’ మెనయ్ జోవయింప విడ్డల్క, ఆత్తుల్క నిస్కూరుమ్ నే దేకితె, ఎత్తిజిన్క మరియాద దెక అస్సి. ²³ ‘ఎత్తిజిన్క సుబుమ్ కబుర్ సూనతు, నంపజా

† 9:8 9:8 తెలుగు బైబిల్తె దర్శనాస్టమ్ మెలె, మోసేచి అత్తి దేముడు రగ్గయ్లె ఆగ్గల్ మెన అమ్ జానుమ్. ఈంజ కొడొ ఎత్తి బైబిల్తె అగేచి పావే పుస్తకమతె రెగ్గయ్ జా అస్సె. ఈంజ దెకవుక మెన కుమియ బానతె నొయ ప్రమానుమ్తె మోసే పూర్ణమచొచి అత్తి రెగిడ్డి దేముడుచ ఆగ్గల్ మెన రగ్గవ అస్సె. † 9:9 9:9 ద్వితియోపదేశ కాండుము 25:4. § 9:21 9:21 మత్తయ 22:37-40, యోహాను 13:34-35, 15:12, 17.

రచ్చించుచు జతి అవకాసుమ్ నజన్తు' మెనయ్, పడ్డె, 'నంపజలన ఎత్తిజిన్ తెన్ ఆవ్ కి నుబుమ్ కబుర్ తెచ వరల్తె బెదిందె' మెనయ్.

పరలోకుమచి బవుమానుమ్

24 కేన్ జవున్ నిగితి కెల్తెతె ఒగ్గర్ జని నిగుల, గని ఎత్తిచి కంట బే బేగి నిగితోసా ఎక్కిలో జీనెదె, చి జోకయ్ బవుమానుమ్ దొర్కు జయెదె మెన తుమ్ నెను గే. పరలోకుమచి బవుమానుమ్ దొర్కు కెరంతి రిసా తుమచితె ఎత్తి మాన్సుకి నిదానుమ్ నిగ జీన. 25 నిగిత కెర్లయ్తె బెదితన, జలె, జోవయించి ఆగ్ డిట్టుమ్ జతి రితి, ఆగ్కుక ఎత్తి రగల్ కచితుమ్ ముడ్డొ కెరుక సికనుల. జేవ్ దస్సి సిచ్చ రితి కెరంతిసి కిచ్చొక మెలె, ఆరి పాడ్ జతి ఈంజయ్ లోకుమతె బెదితి బవుమానుమ్ దొర్కు కెరనుక. ఆమ్, మాత్తుమ్, కిచ్చొక కచితుమ్ ముడ్డొ కెరంతనుమ్ మెలె, పాడ్ నే జతి పరలోకుమచి బవుమానుమ్కయ్. 26 ఆవ్ కేనె గెతసి గే పావ్లెల్ రితి నిగి నాయ్. వాడు తెన్ పొరాటుమ్ జలి రితి నే జయి, దెబ్బు కేనె నే లయితి రితి కెల్లి నాయ్. 27 అంచె ఆగ్కుక ఆవ్ ముడ్డొచి బుద్ది సికయ్తెసి కెర్లసి, అంచ ఆసల్క ముడ్డొ కెరంతసి. నెంజెలె, తొలెతే వేర మాన్సుల్క బోద కెర సికడ తిలె కి, ఏక్ వేల అవ్వి ఓడువ జలె, కెడ్డి తప్పు జయించె. అంక జెతికయ్ జా బవుమానుమ్ నజన్తి అవకాసుమ్ అవ్వి పిట్టవనై, కెడ్డి పాపుమ్!

10

యూదుల్చి రితి పొరపాట్ జతిన్తె తుమ్ కెరుక నాయ్

1 తుమ్ కిచ్చొక జాగర్త తెన్ తంక మెలె, బావుడ్లు, అమచ పూర్ణుమచ కిసి జల గే, ఉచరుమ. తుమ్ పచ్చ నాయ్. ఉచర్లె, కామక జెయెదె. దేముడు జోవయించి పుర్తె ఇండయ్లి *మబ్బుచి ఎట్టొ జేవ్ ఎత్తిజిన్ వెల్లి బయలె బుల్లె తిల, †నముద్దుమచి బుయి వాట్ జేవ్ ఎత్తిజిన్ నముద్దుమతె ఇండ గెల. 2 దస్సి, మబ్బుచి పట్టి ఇండ, నముద్దుమ్ దస్సి డేవ, మోసే తెన్ బాప్తినుమ్ నజన్లి రితి జల. 3 ఎత్తి ఎక్కి ‡ఆత్మ అన్నిమ్ కయ్ల, 4 ఒండిజిన్ §ఆత్మ నమ్మందుమ్ జలి పాని పిల. ఆత్మ నమ్మందుమ్ జలి రంగ్వి తెంతో సుచి జలిసి పాని జేవ్ పిల. జో ఆత్మ రెంగ్వి కొన్నె మెలె, *క్రిస్తు. 5 దస్సి జలెకి, జోవయంతె ఒగ్గర్జిన్చి ఇండిలిసి రిసా అమవో దేముడుక సర్ల తయె నాయ్. అన్నె, జా వెల్లి బయలె జేవ్ †పాపుమతె గెతికయ్, దేముడు సంగ తిలి దేసిమి జేవ్ నే పావితె మొరుక మెన జో సిచ్చ దిలన్.

6 జలె, జేవ్ ఆస జలి రితి ఆమ్ ఆస జంక నాయ్ మెలె, అమక బుద్ది సికితి రితి జా ఎత్తి అమక కిచ్చొ కామక జెయెదె మెలె, అమక జాగర్త దెకయ్తయ్.

7 ‡“ప్రజల్ కంక పింక వెన, నచుక ఉట్టిల”

మెన జేవ్ నగుమ్జిన్ పాపుమ్ జా బొమ్మక జొకర్నిచి రిసా దేముడుచి కొడెతె రెగ్గవ అన్నె. జా పాపుమ్ తుమ్ కెరుక పొన. 8 పడ్డొ, జోవయంతె §ఒగ్గర్ జని లంజె జా ఎక్కి దీసి విస్సెక తిన్ని వెయిల్ జని మొర గెల. అమ్ నంపజలన్ జా పాపుమ్ కెరుక నాయ్. 9 పడ్డొ, జోవయంతె నగుమ్జిన్ దేముడు ప్రబుక కొకకడ్డి రితి పాపుమ్ కెర్ల, చి జో *అయివో తెద్రయ్తికయ్, చడ్డ, చి జయ్యి సిచ్చ జల. ప్రబుక అమ్ నంపజలన్ పరిచ్చ కెర్లి రితి కొకకడుక నాయ్. 10 పడ్డొ, జో దేముడు ప్రబు తోడు తిలె కి, జోవయించి రిసా కోపుమ్ జతె తిల, చి మొరయ్తోసా దేముడుదూతచి అత్తి జేవ్ మొర గెల.

11 జోవయంతెచ మాన్సుల్క జేవ్ సిచ్చల్ కిచ్చొక కామక అయ్లి మెలె, జోవయంక 'జాగర్త తెన్ తత్తు' మెన రుజ్జుల్ దెకయ్లి. పడ్డొ, జో దేముడు కిచ్చొక జా ఎత్తిచి రిసా దేముడుచి కొడెతె రెగ్గయ్లో మెలె, ఆమ్ ఉగుమచి ఆకరతె జత మాన్సుల్క 'సిక్కుతు' మెనయ్ రెగ్గవ అన్నె. 12 జాకయ్ కో †ఆవ్ చెంగిల్ అస్సి' మెన ఉచరంతయ్ గే, పాపుమతె దెర్ను నే సేడ్డి రితి జాగర్త దెకన్ను. 13 తుమ్క దెరుక జెత పాపల్ అగ్గయ్ తెంతో మాన్సుల్క దెర్తతి, కిచ్చొ నొవచ నెంజెతి, గని దసచతె తుమ్ దెర్ను నే సేడ్డి రితి తుమ్ కిచ్చొ

* 10:1 10:1 నిర్ణమకాండుమ్ 13:21, 14:19. † 10:1 10:1 నిర్ణమకాండుమ్ 14:16. ‡ 10:3 10:3 నిర్ణమకాండుమ్

16 అద్యయ్మ్. § 10:4 10:4 నిర్ణమకాండుమ్ 15:22-25, 17:5-6. * 10:4 10:4 యోహాను 4:10-14. † 10:5

10:5 నిర్ణమకాండుమ్ 14:20-24, 28-35, ద్వితియోపదేశ కాండుము 1:34-40. ‡ 10:7 10:7 నిర్ణమకాండుమ్ 32 అద్యయ్మ్.

ముక్కిమక 32:2-6. § 10:8 10:8 సంక్యాకాండుము 25:1-9. * 10:9 10:9 సంక్యాకాండుము 21:4-9.

దయింమ్ తంక జయెదె మెలె, దేముడు నిదాసుమ్ తతోనా, చి సత్తిమ్ ఇండుక తుమ్క ఇస్టుమ్ తిలె, నయ్తాన్ తుమ్క పాపుమ్ కెరయ్తి రితి దేముడు సెలవ్ దెయ్ నాయ్. తుమ్ జా పాపుమ్ నే కెర్తె రితి తుమ్క దొర్కు జలి సెక్తి దెయెదె, కేన్ సమయ్యుమ్క నయ్తాన్ దస్సి అల్లర్ కెరుక జెయెదె గే, తుమ్ ఓర్పుచ జా జీనుక తెరితి రిసా విడ్డల్ జతి వాటు జో దేముడు దెకయెదె.

బొమ్మల్క జొకర్తినచి రిసా జాగర్త సంగిలిసి

14 ప్రేము తిల బాపుడ్లు, బొమ్మల్క జొకర్తినక దూరి తా, దసితె బెద నాయ్. 15 తుమ్క 'బుద్ది తిలన' మెన ఆవ్ తుమ్క ఇని సంగితసి. ఆవ్ అప్పె సంగితిన్చి రిసా తుమ్ సొంత చెంగిల్ ఉచర. 16 'తుయి దిలిసి ఈంజ' మెన ప్రబుచి నావ్ తెన్ అమ్ జోబర కెర ద్రాచ రస్సుమ్ పిలె, జోచి నూయి జలి లోయెచి రిసా దొర్కు జలి రచ్చనతె అమ్ బెదిలిన్చి గుర్తు జయెదె. జోచి నావ్ తెన్ అమ్ పొడి గండల్ కెర కయ్లె, జోచి ఆగ్ మొర అమ్చి పాపుమ్ జో వయ్లినతె అమ్ బెదితి గుర్తు జతయ్. 17 జా ఎక్కి పొడి కతి ఎక్కి గుర్తు అమ్ ఎత్తిజిన నంపజలనక తనుమచి రిసా, అమ్ ఒగ్గరజిన జలెకి, జా ఎక్కి పొడి కయ్లె రిసా, అమ్ క్రిస్టు తెన్, ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో ఎక్కి ఆగ్ జా అస్సుమ్.

18 పూర్ణుమచి రితి దేముడుక బలి దెత అమ్చ ఇస్తాయెలులచి రిసా ఉచర. జా బలి దిలిసి కయ్లె, జా కతన ఎత్తిజిన జా బలి దిలిన్తె బెదిలి గుర్తు జతయ్. 19 జలె, బొమ్మక దిలి కిచ్చో బలిక కిచ్చో సెక్తి అస్సె గే? బొమ్మక కిచ్చో సెక్తి తయెదె గే? కిచ్చో నాయ్. 20 కిచ్చో మెంతసి మెలె, దేముడుక నెస్సే మాన్సుల్ బలి దెతిసి కక్క దెతతి మెలె, దేముడుక నాయ్, గని బూతల్కయ్. తూమ్ బూతల్క జోకర, జోవయింతెన్ బెదుక అంక ఇస్టుమ్ నాయ్! 21 కిచ్చో మెలె, ప్రబు తెన్ బెద పిలి వడ్డో, బూతల్ తెన్ బెద పింక ఎద్దర బెదె నాయ్. ప్రబుచి అన్నిమ్ చి బూతల్చి అన్నిమ్ ఎక్కిలో మాన్సు కో జలెకు కంక బెదె నాయ్. దొన్సి బెదితి నాయ్. 22 దస్సి జలె, ప్రబుక అమ్ కొంకడ కోపుమ్ కెరుక జయెదె గే? నెంజె, గెద. జోచి కంట అమ్క సెక్తి గే? నాయ్ గెద.

నంపజలనక అక్కు

23 జలె, "కిచ్చోచి రిసా కి 'గార్' మెనుక నెంజె" మెన సంగితనుమ్. జా నిజుమ్, గని అమ్ సగుమ్ కమె కెర్తె, అస్సే మాన్సుల్క చెంగిల్ తయె నాయ్. "కిచ్చోచి రిసా కి 'గార్' మెనుక నెంజె" మెన అమ్ నంపజలన సంగితనుమ్ గని సగుమ్ కమె కెర్తె, మాన్సుచి నముకుమ్క చెంగిల్ కెరె నాయ్. 24 కో నంపజలన సొంత లాబుమ్క ఆస జతు నాయ్, గని అస్సే మాన్సుల్కయ్ 'చెంగిల్ జతు' మెనయ్, ఆస తెన్ తంక.

25 తుమ్చి మెన్సు నే కెరతె, నే పున్తె కటికి నుదొతెచి ముక్కల్ గెనుక జలె, 'బలి దిలిసి జయెదె గే నెంజె గే?' మెన నే బీతె, లాజె నెంతె గెన్సు కంక జయెదె. 26 కిచ్చోక మెలె, దేముడుచి కొడెతె రెగ్గయ్లె రితి, "లోకుమ్ కి, లోకుమ్తె తిలిసి కి, ఎత్తి ప్రబుచి" మెన రెగిడ్డిసి సత్తిమ్.

27 వడ్డో, ప్రబుక నంపనెంజిలో కేన్ మాన్సు తుమ్క అన్నిమ్క బుకార్లె, ఇస్టుమ్ తిలె, గెచ్చ, చి కిచ్చో లాజ్ నెంతె కిచ్చో నే పున్తె, జో కిచ్చో దెయెదె గే, కా. 28 గని "ఈంజ బొమ్మక బలి దిలిసి" మెన తుమ్క కో జాకు సంగిలె, 'జేవ్ జా కయ్లె జోక పాపుమ్ కెరవ తయిందె చి అంక పాపుమ్ లయెదె' మెనయ్ జో మాన్సు సత్తిమ్క తుమ్క జాగర్త సంగిలిన్చి, సత్తిమ్ జోక పిట్టున్ నాయ్ మెన, జో అన్యానుమ్ నే జతి రిసా జా కా నాయ్. 29 తుమ్చి వెట్టిచి సత్తిమ్ తతి రిసా నాయ్, గని సత్తిమ్కయ్ జో మాన్సు తుమ్క సంగ తయెదె, చి జో అన్యానుమ్ నే జతి రిసాయి తుమ్ కా నాయ్. 'కంక నెంజె' మెన వేర మాన్సుల్చి మెన్సు తెన్ అంక కిచ్చోక తీర్పు జర్గు జయెదె. 30 'ప్రబు దిలో' మెన ఆవ్ సర్త తెన్ జా కయ్లె, కో మాన్సుల్ అంక నింద కెరుక తెరితి గే? నెతిర్తి. ప్రబుచి నావ్ తెన్ జోబర సంగ కెర ఆవ్ కయ్లె, జాచి రిసా అంక కో నింద కెరుల? 31 గని కంక జలెకి, పింక జలెకి, కిచ్చో కామ్ కెరుక జలెకి, దేముడుచి గవురుమ్ దెకయ్తి రితి కెర. 32 యూదుల్ జవున్, గ్రీసు దేసిమ్చ జవున్, దేముడుచి ఆగ్ జతి సంగుమ్ జత నంపజలన పొరపాల్ నే జతి రితి తుమ్ కిచ్చో అడ్డు కెర నాయ్. 33 అంచి సొంత లాబుమ్ పొని, గని ఎత్తిజినక 'జేవ్ రచ్చుచుచ జా చెంగిల్ జతు' మెనయ్, కిచ్చో కామ్ తిలె కి ఆవ్ ఎత్తిజినక మరయ్యాద కెర్తె రితి ఇండితసి.

11

సంగమలుతె కీన్ తంక గే

1 అవ్ క్రీస్తుక దెక కీని ఇండితని గే, తుమ్ కి అంక దెక దస్సి ఇండ.

2 అంక తుమ్ కెడ్డెడి తెదొడి ఉచార కెర్తను, చి రిసా బావుడ్లు, అవ్ సూనయలి రితి, అమ్ నంపజలనక దిలిసి తుమ్ కెర్తను, చి రిసా అంక సర్త. 3 అమ్చ మున్నుబోదల్ ఎత్తిజనక *బోడి కొన్నొ మెలె, క్రీస్తు. పడ్డె, ఎత్తి, తేరబోదక బోడి కొన్నొ మెలె, మున్నుసి. పడ్డె క్రీస్తుక బోడి కొన్నొ మెలె, దేముడు మెన తుమ్ జాననుక అస్సె.

4 కేన్ మున్నుబోద బోడి డంకనయ ప్రార్దన కెర్తె జవున్, దేముడుచ కబుర్లు సంగిలె జవున్, జోచి బోడిక నిస్కారుమ్ కెరంతయ. 5 కేన్ తేరబోద బోడి నే డంకింతె ప్రార్దన కెర్తె జవున్ దేముడుచ కబుర్లు సంగిలె జవున్, జాచి బోడి నిస్కారుమ్ కెరంతయ; జాచి బోడి బోడన్లి రితి జతయ. 6 కీని మెలె, తేరబోద బోడి డంకనుక నెసిలె, జాచి సెండి కత్రవనైకయ చెంగిలి, గని సెండి బోడనుక జవున్ కత్రవనుక జవున్ నెంజె మెలె, బోడి డంకనయ తంక.

7 కిచ్చొక ఇసి సంగితని మెలె, మున్నుబోదక జెర్తయలి పొది, “అంచి పోలిక అంచి గవురుమ్ ఇన్నెతె డీసున్” మెన, దేముడు జెర్తయలన్. గని తేరబోద జలె మున్నుబోదచి గవురుమ్ దెకయతయ. 8 కిచ్చొక మెలె, మొదొల్క మున్నుబోద తేరబోద తెంతో జెర్తయన్ జయె నాయ. మున్నుబోద తెంతో తేరబోద జెర్తయన్ జలి. 9 తేరబోదక తోడు తతి రిసా మున్నుబోద జెర్తయ జయె నాయ, గని మున్నుబోదక తేరబోద తోడ తతి రిసాయి తేరబోదక జెర్తవ అస్సె. 10 జాకయ, దూతల్ కి దెకితతి రిసా, తేరబోదచి ఉప్పిరిచొ మున్నునచి అదికారుమ్చి గుర్తు దెకయతి రిసాయి జా తేరబోద బోడి డంకనుక అస్సె.

11 జలె ప్రబుతె మున్నునక అంగ తేరబోద నాయ, తేరబోదక అంగ మున్నుబోద నాయ. క్రీస్తుచి తెడి తేర్చిక మున్నుసి తోడు, మున్నునక తేర్చి తోడు అస్సి. 12 తొలితొ తేరబోద మున్నుబోదచి తెంతో జెర్తయన్ జలెకి, అప్పె తేరబోదచి పెట్టి మున్నుబోద జెర్తయ. మున్నుబోదల్ కి, తేరబోదల్ కి, ఈంజ లోకుమ్తె తిలిసి ఎత్తి, కి దేముడు జెర్తయల్. ఎత్తిచి మొదొల్ దేముడు. 13 తుమ్ సొంత తీర్పు ఉచర. బోడి నే డంకింతె తేరబోద దేముడుక ప్రార్దన కెరుక నూటి గే? 14 ఒండి లోకుమ్క దెకిలె, ‘మున్నుబోదచి సెండి దీగు జా తిలె నూటి నాయ’ మెన నేనుమ్ గే? 15 ‘తేరబోదక సెండి దీగు తిలె జాక గవురుమ్’ మెన నేనుమ్ గే? కిచ్చొక మెలె, జాక మరియద తెన్ డంకితయ. దస్సికయ దేముడు జాక దిగిల్ సెండి దా అస్సె. 16 ఈంజ కోడుచి రిసా కో జలెకు వేర సికడుక ఉచర్తయ గే, తుమ్ కిచ్చొ జానుక మెలె, కిచ్చొ వేర రిత కెరుక నెంజె మెన ఒప్పన్, పడ్డె ప్రబుచ సంగమలు ఎత్తితె ఇసి కెర్తతి.

ప్రబుచి ఆగ్గేచి లోయచి గుర్తు తిలి పొడి, ద్రాచ రస్సుమ్

17 వేరచి రిసా తుమ్క మెన్నుక జతయ జలెకి, ఏక్ కోడుచి రిసా అంచి విసారుమ్ అవ్ సంగుక అస్సె. కిచ్చొచి రిసా మెలె, ప్రబుచి నావ్ తెన్ తుమ్ సంగమలుతె సబ కెరుక బెదిలె, కామ్క జెతికయ బుద్ది తెన్ నాయ, గని కామ్క నెంజలి బుద్ది తెన్ బెదితను. 18 కిచ్చొ బుద్దిచి రిసా అవ్ సంగితని మెలె, ఎక్కి, ‘సంగమ’ మెన తుమ్ బెదితి పొది ఎక్కి మెన్ను తెన్ నాయ. జట్టు జలి రితి జతను, మెన తుమ్చి రిసా అవ్ సూన అస్సి. జా కోడు ఇదిల్ నంప కెరుక జతయ. 19 తుమ్తెకో సత్తిమ్ అస్సి గే, కో నాయ గే చినితి రిసా దన జట్టు తంకయ మెన ఏక్ వేల తుమ్ ఉచర్తయ గే? దస్సి ఉచరుక పిట్టె నాయ.

20 తుమ్ బెద సబ కెర్తె పొది పొడి చి ద్రాచ రస్సుమ్ కయలె పిల్లె, ‘యెసుప్రబు దిలి అన్నిమ్ ఈంజ’ మెన తుమ్ సంగిలె కి, దస్సి మెనుక నెంజె. 21 కిచ్చొక మెలె, తుమ్ సొంత అస్సిని కక్క నే దెతె, సొంత జాయి గెతను, చి సగుమ్జినక నెంజె తా జోవయింక పెట్టి బెరి నాయ. చి సగుమ్జిన మచ్చ గెతతి! 22 అబ్బువోమ్మ! తుమ్క గెరల్ నాయ గే, చి నే జెతె అగ్గె చూ తాన్ గెచ్చవంతి రితి గెరి కంక పింక నెంజె గే? నెంజిలె, ప్రబుచి సంగమలుతె బెదిలనక నిస్కారుమ్ ఉచర, జోవయింతె నెంజలనక నిస్కారుమ్ కెరుకయ మెన దస్సి కెర్తను గే? తుమ్క అవ్ కిచ్చొ సంగిలె జయెదె? దస్సి కామ్చి రిసా తుమ్క ‘చెంగిల్ కెర్తతి’ మెన అవ్ సంగుక బెదెదె గే? నాయ, గెద, బెదె నాయ! నెంజె!

* 11:3 11:3 ఎపెసు 1:22-23, 4:15-16, 5:23. కొల్స్సియల్ 1:18, 2:10.

23 ప్రబుజె అంక దొర్పు జలిన్చి రిసా, ఆవ్ తుమ్కయ్ సార్పు కెర దిలిసి కిచ్చొ మెలె, జోక విరోదుమ్ సుదల్చి అత్తి సార్పు కెర దిలి జా రాతి, యేనుప్రబు పోడి దెర, 24 దేముడు అబ్బొన్క జోబర నంగ ప్రార్దన కెర, మోడ కెర, “ఈంజ, తుమ్చి రిసా బలి జతి అంచి ఆగుక గుర్తు. ఈంజ కెర అంక ఉచార కెర కెయ్క కంక, అంచి రిసాయి ఉచర్తె తా” మెన ప్రబు సిస్సుల్క దిలన్. 25 జా అన్నిమ్ కయ్లి వడ్డొ, ద్రాచ రస్సుమ్చి గలన్ దెర ప్రార్దన కెర, “ఈంజ గలన్చి రస్సుమ్ కిచ్చొ గుర్తుచి రిసా మెలె, అంక నంపజతనచి పాపుమ్ పుంచితి అంచి లోయిచి గుర్తు ఈంజ. ఈంజ, అంచి నోవి ప్రమానుమ్ జర్గు జతిన్చి గుర్తు. ఈంజ కెర అంక ఉచార కెర కెయ్క పిలెకి, అంచి రిసాయి ఉచర్తె తా” మెన నంగ పియడ్లన్. 26 కిచ్చొక మెలె, జా పోడియొ కెయ్క కయ్లె, జా ద్రాచ రస్సుమ్ కెయ్క పిలె, ప్రబు మొర అర్పితుమ్ జలిన్చి గుర్తు దెకయ్తను, సాడుప కెర్లి రితి జతను. జో ఈంజ లోకుమ్తె అన్నె జితె ఎదక జయ్యి గుర్తు దెకయ్తె తా.

27 జలె, కిచ్చొ వేర బుద్ది తెన్ కో జా పోడియొ కయ్లె, జా ద్రాచ రస్సుమ్ పిలె, ప్రబుచి ఆగుక జోచి లోయిక దూసుప కెర్లి రితి, విలుప నే దిలి రితి, పాపుమ్ వయ్యులె. 28 జాకయ్, కేన్ మాన్సు జా పోడి కయెదె గే, జా లోయి పియెదె గే, తోలితొ జోక జొయ్యి పరిచ్చ కెరన, నిలువతె ప్రబు జర్గు కెర్లి కామ్ ఉచరయ్ కవున్ పివును. 29 కిచ్చొక మెలె, ‘ప్రబుచి ఆగుచి గుర్తు, జోచి లోయిచి గుర్తు ఈంజ’ మెన సరిగా నే ఒప్పన్తె కో ఈంజ కవుల గే, పివుల గే, జో సిచ్చకయ్ జాక పియ జా పాపుమ్ వయ్యులె. 30 దస్సికయ్ తుమ్చితె ఒగ్గర్జెన్ చెంగిల్ నెంతె జబ్బుల్ జా అస్సున్, చి నగుమ్జెన్ కి మొర గెచ్చు అస్సె.

31 అమ్ సొంత పరిచ్చ కెరన బుద్ది కెరంతె తత్తమ్ జలె, ఇన సిచ్చల్ జతె తత్తమ్ నాయ్. 32 గని ప్రబు అమ్క అప్పె సిచ్చ కెర్లి, కిచ్చొక జా సిచ్చ కెర్తయ్ మెలె, అమ్క “అప్పె సిక్కత్, చి ఈంజ లోకుమ్చి రితి కెర్తనక లయితి జా ఆకర్ దీసిచి జా వెల్లి సిచ్చ జతు నాయ్.” మెనయ్, ప్రబు అమ్క రచ్చించుప కెర్తయ్.

33 జాకయ్, బావుడ్లు, జా పోడి కంక, జా రస్సుమ్ పింక తుమ్ బెదిలె, బమ్మ నే జతె ఎక్కిలోక ఎక్కిలో రక. 34 నెంజలె, కిచ్చొ ఆన బుద్ది తెన్ కయ్లె పిల్లె, తీర్పు జా ప్రబుచి సిచ్చ జస్సె. కక్క చూ తిలె, గెరి అన్నిమ్ కెర్పు. వేర ఇన ఆడ్రల్, జలె, తుమ్చితె అయ్లె నంగిమెదె.

12

ప్రబు దెత సెక్తివరల్

1 అన్నె మాన్సుల్చి పెట్టి ప్రబు దిల జోచి ఆత్మ దా సెక్తి వరల్చి రిసా తుమ్ నేన తంక, అంక ఇస్టుమ్ నాయ్. 2 తుమ్ ప్రబుక నేస్సి పొది మోసిమ్ జా, నయ్తాన్ ఉదడ్లి రితి ఇత్తల్ ఒత్తల్ గెతె తా, జీవ్ నెంజలె బొమ్మల్క జొకర్లె తిలదు. 3 తుమ్ అన్నె దస్సి మోసిమ్ నే జతి రిసా తుమ్ కిచ్చొ అర్దుమ్ కెరనుక అంచి ఆన మెలె, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ కచి పెట్టి తిలె, జో మాన్సు యేనుక దూసుప కెరుక జోచి పెట్టి తయె నాయ్. జోక సాపెచి కోడు జో నంగుక నెత్తె. వడ్డొ, జో ప్రబుచి ఆత్మ మాన్సుచి పెట్టి తిలెకయ్ “యేను దేముడు ప్రబుయ్” మెన జో మాన్సు ఒప్పనుక తెరె.

4 దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ ఎక్కిలోయి, వేర వేర సెక్తివరల్ దెయెదె. వేర వేర సెక్తివరల్, వేర వేర మాన్సుల్క జో దిలెకి, జో ఎక్కిలోచి ఆత్మయి జేవ్ ఎక్కి సెక్తివరల్ దెతోసా. 5 దేముడు జోచి ఆత్మనాటు వేర వేర సేవల్ వేర వేర మాన్సుల్క జో దెయెదె, గని జా సేవ ఎక్కిలో ప్రబుచి రిసాయి. 6 దేముడు రగల్ రగల్ కమొ కెరెదె, ఎక్కిలో ఇసి కెరెదె, అన్నెక్కొ దస్సి కెరెదె, గని జేవ్ కమొ కెర్లె సెక్తివరల్ ఎక్కి దెతోసా ఎక్కి దేముడు.

7 దేముడు ఎత్తి మాన్సుక జోచి ఆత్మసెక్తి వరుమ్ దా అస్సె, ఈంజ అమ్ దెకితనుమ్, జోక నంపజలె మాన్సుల్ మొత్తుమ్ ‘చెంగిల్ తత్తు’ మెన, ఎత్తి మాన్సుక ఆత్మసెక్తి వరుమ్ దేముడు దెయెదె. 8 కిచ్చొ మెలె, సుద్ది తిలి జోచి ఆత్మ ఎక్కిలోచి పెట్టి తా, జో మాన్సు ఒగ్గర్ బుద్ది తెన్ ప్రబుచి బోదన కెరుక జో సెక్తి దెతయ్. అన్నెక్కొచి పెట్టి ప్రబుచి జయ్యి ఆత్మ తా, ఆత్మతె గ్యానుమ్ జో మాన్సు నంగుక ప్రబు సెక్తివరుమ్ దెతయ్. 9 అన్నెక్కొచి పెట్టి జయ్యి ఆత్మ తా నముకుమ్, సెక్తివరుమ్ దెతయ్. అన్నెక్కొచి అత్తి వేర వేర జబ్బుల్ తిలె మాన్సుల్క చెంగిల్ కమొ జర్గు జతు మెన ఒగ్గర్ కెర్లె సెక్తివో జో దెతయ్. 10 అన్నెక్కొక జోవయించి అదికారుమ్

దెకయత రకుమ్ అు అద్దుతుమ్ కము కెర్తె సెక్తి, అన్యెక్టొచి చోడి పుట్టవ ప్రబు జోచ కబుర్లు సంగెదె, అన్యెక్టొక వేర వేర బుద్దివొక 'ప్రబు సికడ్లన గే నెంజితి గే' చినితి సెక్తివరుమ్ దెయెదె. అన్యెక్టొ వేర రగల్ జో అగ్గ నే సికిల బాసల్ తెన్ లట్టబుక సెక్తివరుమ్ దెతయ. అన్యెక్టొక బాసల్చి అర్దుమ్ సంగుక సెక్తివరుమ్ దా అన్యె. 11 ఈంజేవ్ సెక్తివరల్ ఎత్తి, కేనె తెంతో జెతయ మెలె, ప్రబుచి ఎక్కి అత్తుయి, జేవ్ ఎత్తిజినచి పెట్టి జేవ్ వేర వేర కము కెర్తయ. కేనె మాన్సుక కేనె సెక్తివరుమ్ జో దెయెదె గే, జోచి ఇష్టుమ్.

ఎక్కి ఆగ్ ఒగ్గర్ వాటల్

12 కేనె జవున్ ఆగ్ కిసి ఒగ్గర్ వాటల్ తవుల గే, జేవ్ వాటల్ ఒగ్గర్ జలెకి బెద ఎక్కి ఆగ్ కిసి జయెదె గే, దస్సి, క్రీస్తుచి ఎక్కి ఆగ్ జా నంవజలన మొత్తుమ్ బెదిలిసి. 13 అమ్ యూదుల్ జలెకి, *గ్రీసు దేసిమ్చ జలెకి, గొత్తి మాన్సుల్ జలెకి, గొత్తి మాన్సుల్ నెంజిలె కి, ఎక్కి ఆగ్తె ఎక్కి అత్తుతె అమ్ నంవజలన జా బప్తిసుమ్తె బెదిలమ్; అమ్ ఎత్తిజినక ప్రబు జోచి ఎక్కి అత్తుతెయి పియడ్లన జలమ్, అమ్క ఒండిక ఎక్కి అత్తుయి దా అన్యె.

14 అమ్చి ఆగ్కె ఎక్కి వాట తయె నాయ్. అమ్చి ఆగ్తె ఒగ్గర్ వాటల్ తవుల. 15 "ఏక వేల చాటు అవ్ అతు నెంజి, జలె అవ్ ఈంజ ఆగ్కె వాట నెంజి" మెన సంగిలే కి, ఆగ్కె జా చాటు కచితుమ్ ఏక వాట జా తత్తయ. 16 "అవ్ అంకి నెంజిచి రిసా ఆగ్కె వాట నెంజి" మెన కంట్టొ జవున్ ఏక వేల సంగిలే కి, జా ఆగ్కె జా కంట్టొ కచితుమ్ వాట జా తత్తయ. 17 జలె ఆగ్ ఒండి అంకి జలె, కిసి సూనుక జతి? ఆగ్ ఒండి కంట్టొ జలె, కిసి జంగుక జతి!

18 ప్రబు జాన జానయ్ ఆగ్తె కిచ్చొ కిచ్చొ వాటల్ జో ఉచర్లె రితి బెదవ అన్యె. 19 జేవ్ ఎత్తి ఎక్కి వాట జత జలె, ఆగ్ ఒండి కేనె తత్తి? 20 నిజుమి ఆగ్ ఒగ్గర్ వాటల్ తిలె కి ఎక్కి ఆగ్ జతతి. 21 జాకయ్, "తుయి తంక అంక నాయ్" మెన అతుక అంకి సంగుక బెదె నాయ్. "తుయి తంక అంక నాయ్" మెన చట్టొక బోడి సంగుక బెదె నాయ్. 22 జలె, నాయ్, ఆగ్తెచ అప్పు, డీన్ వాటల్ నెంజిలె, జింక నెంజె, 23 చి ఆగ్తె గవురుమ్ నెంజిలె వాటల్క 'డిసిలె లాజు' మెన, గవురుమ్ కెర్తె పాలల్ గలంతసుమ్. దెకుక సూటి నెంజిలె అమ్చి ఆగ్తె వాటల్ ఒగ్గర్ సూటి దెకయత. 24 'డిసుక సూటి' మెన, తిలె వాటల్క లుంకడుక నాయ్.

25 జలె దేముడు, ఒండి ఆగ్ ఎక్కి సేతుమ్ తతి రితి, ఆగ్చి వాటల్ ఎత్తి అన్యె ఆగ్ వాటల్క గవురుమ్ దెకిత రితి, తొక్కి గవురుమ్చ ఆగ్ వాటల్క ప్రబు ఒగ్గర్ గవురుమ్ దెతి రితి బెదవ అన్యె.

26 ఒండి ఆగ్చి ఏక వాటక నొప్పి అయ్లె, తిలె వాటల్ ఎత్తిక బాద. ఒండి ఆగ్తెచి ఏక వాటక గవురుమ్ అయ్లె, తిలి ఎత్తి వాటల్క సర్త.

27 జలె, తుమ్ జోక నంవజలన మొత్తుమ్ క్రీస్తుచి ఆగ్ జా అన్యె, చి తుమ్చితెచొ ఎత్తి మాన్సు క్రీస్తుచి ఆగ్కె వాట జయెదె. 28 పడ్డొ, దేముడు మొత్తుమ్ సంగుమ్తె వేర కముచి రిసా, ప్రబు వేర వేర మాన్సుల్క నిసాన అన్యె. తొలితొ జోచి నావ్ తెన్ బుల బుల సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్త బారికుల్, పడ్డొ జోచ కబుర్లు సంగితనక, పడ్డొ బోదన కెర్తన, పడ్డొ జోచి సెక్తి జోచి అదికారుమ్ దెకయత వెల్లెల కము కెర్తన, పడ్డొ జబ్బు తెన్ తిలె మాన్సుల్క చెంగిల్ కెర్తన, పడ్డొ బాదల్ తిలె మాన్సుల్క తోడ కెర్తన, పడ్డొ సంగుమ్చ కిచ్చొ కిచ్చొ కముక ఏలువ కెర్తన, పడ్డొ వేర వేర బాసల్ తెన్ ప్రబుచి కొడొ సంగితనక తిలెన్. 29 ఎత్తిజిన ప్రబుచ బారికుల్ జవుల గే? ఎత్తిజిన జోచ కబుర్లు సంగితన జవుల గే? ఎత్తిజిన బోదన కెర్తన జవుల గే? ఎత్తిజిన వెల్లెల వెల్లెల కము కెర్తన జవుల గే? 30 ఒండి జబ్బుల్ తిలె మాన్సుల్క చెంగిల్ కెర్తె సెక్తి ఎత్తిజినక తయెదె గే? వేర వేర బాసల్ తెన్ ప్రబుచ కొడొ సంగితి వరుమ్ ఎత్తిజినక తయెదె గే? జేవ్ వేర బాసల్ తెన్ కొడొచ అర్లల్ సంగుక ఎత్తిజినక సెక్తి తయెదె గే? 31 జలె తుమ్చి పెట్టి ముక్కిమ్చయ్ అత్తువరల్క తుమ్ ఆన జా. ఈంజయి నెంజ, అన్యె చెంగిలి వాటు దెకయిందె.

13

ఎత్తిచి కంట ప్రేమయ్ ముక్కిమ్

* 12:13 12:13 గ్రీసు దేసిమ్చ మాన్సుల్క సంగుల, గవి ఇన్యె 'గ్రీసు దేసిమ్చ' మెన సంగిలె, యూదుల్ నెంజలన మొత్తుమ్కయ్ సంగితయ.

1 మాన్యుల్ చ బాసల్ తెన్ కి, దూతల్ చ బాసల్ తెన్ కి ఆవ్ లట్టల్లె కి, అంచి పెట్టి ప్రేమ నెంజిలె, రితి టమ్ము జవున్, కంచు గంటో బజయిలె అవాడె రితి జతయ్. 2 పడ్డో, ఏక్ వేల ప్రబుచ కబుర్లు సంగుక అంక సెక్తి తిలె కి, ప్రబుచ గుట్టల్ ఎత్తి జోచి రిసాచి గ్యానుమ్ ఎత్తి ఆవ్ జాన్లె కి, డొంగ్రల్ ఉట్టువ ఎదిలి నముకుమ్ అంక తిలె కి, అంచి పెట్టి ప్రేమ నెంజిలె, కామ్క నెంజిలొసా జయిందె. 3 అంక కలుగు జలిసి ఎత్తి ఏక్ వేల బీద సుదల్క పూర్తి పంట దిలెకి, 'పున్నిమ్' మెన బలి జతి రితి ఆవ్ ఏక్ వేల అంచి ఆగ్ ఆగితె డయాడ్లెకి. అంచి పెట్టి ప్రేమ నెంజిలె, అంక ఎద్దరె కామ్క నెంజి.

4 ప్రేమ, జలె, అమ్చి పెట్టి తిలె, బాదల్ ఓర్పువ జా జినుమ్దె. మెత్తన తా మాన్యుల్క కన్యారుమ్ దెకుమ్దె. ప్రేమ అమ్చి పెట్టి తిలె, గోసల్ జము నాయ్. అమ్చి సొంత గవురుమ్ సంగనుమ్ నాయ్. సొంత గవురుమ్ ఉచరనుమ్ నాయ్. 5 అన్నె మాన్యుల్చి మరియాద కడుమ్ నాయ్. ప్రేమ అమ్చి పెట్టి తిలె, అమ్చి సొంత ఇస్టుమ్ జర్పువ కెరుక ఆన జము నాయ్. కోపుమ్ దెకవుమ్ నాయ్. పెట్టి కోపుమ్ తియనుమ్ నాయ్. 6 అమ్చి పెట్టి ప్రేమ తిలె, పాపుమ్ దెకిలె సర్ద జము నాయ్, గని సత్తిమ్ తిలి కిచ్చొ జవున్ కామ్ దెకిలె, సర్దయ్ జమ్దె. 7 అమ్చి పెట్టి ప్రేమ తిలె, అన్నెక్ మాన్యుల్చ తప్పల్క ఓర్పువ జమ్దె. నముకుమ్ తెన్ తమ్దె. 'ఎత్తి చెంగిల్ జయెదె' మెన దయిరిమ్ తెన్ తమ్దె. ఎత్తి బాదల్ ఓర్పువ జా నిదానుమ్ తమ్దె.

8 ప్రేమ, జలె, కెయక కి కేడె నాయ్. గని ప్రబుచ కబుర్లు సంగితి కాలుమ్, మాత్తుమ్, కేడె. వేర వేర బాసల్ తెన్ ప్రబుచ కొడో లట్టల్లిసి కి కేడె. గ్యానుమ్ నెకడ్డిసి కేడె. 9 కిచ్చొక మెలె, అప్పె ఆవ్ గ్యానుమ్ ఇదిలిన్ జానుమ్. ప్రబుచ కబుర్లు సంగితిసి కి ఇదిలిదిల్ సంగితనుమ్. 10 గని పూర్తి జతిన్చి కాలుమ్ అయ్లె, అమ్ ఇదిలిదిల్ జాన్సి కి కేడె. 11 ఆవ్ బాల తిలి పొది బాలబోదచి రితి లట్టల్లె తిలయ్, బాలబోదచి బుద్ది తెన్ తిలయ్, బాలబోదచి రితి ఉచర్తె తిలయ్. గని వడ్డిలి తెంతో, బాలబోదచి రితి ఇండుక ములిలయ్.

12 అప్పెచి మట్టుక ప్రబుచి ఎత్తి కిసి చినితనుమ్ మెలె, గాండు డంకిల్ రితి సొస్టుమ్ డీసె నాయ్; అర్దుమ్ తె దెకిలి రితి. గని తెదొడకయ్, కిచ్చొ అడ్డు నెంతె, సొస్టుమ్ దెకుమ్దె, అర్దుమ్ కెరనుమ్దె. ఆవ్, జలె, అప్పె ఇదిలిదిల్ జాని. తెదొడకయ్ పూర్తి అర్దుమ్ జెయెదె. ప్రబు అప్పె కి అగ్గె తెంతో అంకయ్ కిసి పూర్తి జానె గే, దస్సి, తెదొడకయ్ జోక ఆవ్ పూర్తి జానిందె, అంక పూర్తి అర్దుమ్ జెయెదె.

13 జలె, తిన్ని పాడె నె జతె కెయక తెయక తా గెచ్చుల. కిచ్చొ కిచ్చొ మెలె, ప్రబుచి రిసాచి నముకుమ్, పడ్డో ప్రబుచి తెడిచి ఆన, పడ్డో ప్రబు దెతి ప్రేమయి. గని, జేవ్ తిన్నితె ప్రబు దెతి ప్రేమయి గొప్పచి.

14

ఎత్తిజిన్ జాన్లె బాస తెన్ ప్రబుచ కబుర్లు సంగితిసి

1 ప్రబుచి ప్రేమ తెన్ తంక తుమ్ ఆన జా, పడ్డో, జోవయించి ఆత్మచ నెక్తివరల్క ఆన జా. జేవ్ వరల్తె ముక్కిమ్క దేముడుచ కబుర్లు సంగితి నెక్తివరుమ్కయ్ ఆన జా. 2 కిచ్చొక మెలె, కేన్ జవున్ వేర బాస తెన్ ఎక్కిలో లట్టల్లె, ప్రబు తెన్ని లట్టల్చయ్, గని మాన్యు తెన్ నాయ్. మెలె, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మచి తెడి ప్రబుచ గుట్టల్ జో మాన్యు సంగితయ్, గని నూన్తో కేన్ మాన్యుక అర్దుమ్ జెయె నాయ్. 3 గని, తిలస ఎత్తిజిన్ జాన్తి బాస తెన్ ప్రబుచ కబుర్లు కో సంగిలె, నూన్తనక జోవయించి ఆత్మతె డిట్టుమ్ కెరెదె. జేవ్ నేన్సిసి జేవ్ నెకుక జయెదె, చి నెతిర్లిన్క దయిరిమ్ జంక జయెదె. 4 తిలస నేన్సి బాస తెన్ కో లట్టల్లె, జో లట్టల్లె సొకయ్ లాబుమ్, గని తిలస జాన్లి బాస తెన్ ప్రబుచ కబుర్లు కో సంగిలె, నంవజల సంగుమ్ మొత్తుమ్కయ్ లాబుమ్.

5 జలె, తుమ్ ఎత్తిజిన్ ప్రబు దెత వేర బాసల్ తెన్ లట్టల్లె అంక సర్ద, గని అన్నె కిచ్చొ ఆన జతసి మెలె, తుమ్క 'మాన్యుల్ అర్దుమ్ కెరంతి రితి ప్రబుచ కబుర్లు సంగుతు' మెనయ్ అంచి ఇస్టుమ్. సంగుమ్చ మాన్యుల్ అర్దుమ్ కెరంతి రితి సొంత బాస తెన్ కో జలెకు అర్దుమ్ సంగిలెకయ్, నూన్తనక లాబుమ్, ఆత్మతె వడ్డల తిలస నేన్సి బాస తెన్ ప్రబుచి కిచ్చొ జవున్ కోడు సంగితి కంటె, తిలస జాన్లి బాస తెన్ ప్రబుచి కబుర్ల సంగిలె చెంగిలి.

6 బావుడ్లు, అవ్ తుమ్చితె జా కెర తుమ్ నేన్ని బాస తెన్ లట్టబ్బె, తుమ్ అర్దుమ్ కెరంతి రితి ప్రబు దెకయ్లినీ కిచ్చి జలెకు నే సంగిలె తుమ్క కిచ్చి లాబుమ్? అవ్ తుమ్చి పాసి జా దేముడుచి సత్తిమ్ నూనవుక నెంజిలె, దేముడుచి రిసా తుమ్క నొవి గ్యానుమ్చి సికడ్లె జలెకు, జో సంగిలె కబురే నే నూనయ్లె జలెకు, జోచి బోద నే సంగిలె జలెకు, అవ్ దస్సి నే కెరై తుమ్క కిచ్చి లాబుమ్! కిచ్చి లాబుమ్ నాయ్. 7 మూరి జలెకు, వీన జలెకు జీవ్ నెంజిలె రితయ్ బజెంత్రలు, కి అవాడ్ జయెదె. బజెనక ఉవరై సొస్తుమ్ నే బజెలె, మాన్సుల్ రాగుమ్ కిసి చినుల? 8 వడ్డె, జమాన్సుచి నప్పిరమూరి జవున్ సొస్తుమ్ నే బజెలె, యుద్దుమ్ కెరుక మెన జేవ్ జమాన్సుతె కో తెయార్ జవుల? 9 తుమ్చి తెన్ కి దస్సి, తుమ్ సొస్తుమ్ అర్దుమ్ కెరంతి రితి తుమ్చి జీవ్ తెన్ నే లట్టబ్బె, లట్టబ్బె బాస తెన్ తుమ్ కిచ్చి సంగిలినీ కిసి జాననుమ్దె? తుమ్ మాన్సుల్క నాయ్, గని ఆరి వాదు తెన్ లట్టబ్బె రితి తన్నె.

10 నిజమి, ఈంజ లోకుమ్తె ఒగ్గర ఒగ్గర బాసల్ తవుల, చి జేవ్ బాసల్ ఎత్తితె అర్దుమ్ నెంజిలె కొడె తయె నాయ్. 11 గని, కేన్ బాస అవ్ నేన్ని, జా బాస తెన్ ఎక్కిలో లట్టబ్బె, జో అంక వేరయ్ దేసిమ్చ మాన్సు జయెదె, అవ్ కి జోక వేరయ్ దేసిమ్చ మాన్సు జయెదె.

12 తుమ్చి తెన్ కి దస్సి. ప్రబుచ ఆత్తువరల్క తుమ్క అస అన్నెచి రిసా, ముక్కిమ్క నంపజలస మొత్తుమ్ ఆత్తుక వడ్డితి రితి ప్రబు దిల వరల్ బుద్ది తెన్, నిదానుమ్ తెన్ దెరసుక అన్నె.

వేర బాస తెన్ లట్టబ్బె కిన్ తంక

13 ఎత్తిజినక కామ్క జెతి, ప్రబుచి కోడు కో వేర బాస తెన్ లట్టబ్బె, 'జా అర్దుమ్ సంగితి నెక్తి దొర్కు జవున్' మెనయ్ తుమ్ ప్రార్దన కెర. 14 అమ్ నేన్ని బాస తెన్ అవ్ జవున్ ప్రార్దన కెరై, అంచి ఆత్తుయి ప్రార్దన కెరయ్, గని అర్దుమ్ నెంజిలె రిసా అంచి బుద్దితె పలితుమ్ దెరి నాయ్. 15 జాకయ్, అవ్ కిచ్చి కెరుక? ఆత్తు తెన్ కి ప్రార్దన కెరిందె, మెన్సు తెన్ కి ప్రార్దన కెరిందె. ప్రబుచ గనుమ్లు ఆత్తు తెన్ గాయిందె, చి మెన్సుతె అర్దుమ్ తెన్ కి గాయిందె. 16 నెంజిలె, ఏక ఆత్తు తెన్ తుమ్చితె ఎక్కిలో ప్రబుక కిచ్చి జవున్ సర్ద తెన్ జోఒర సంగిలె, జా నెక్తివరుమ్ నెంజిలస జో సంగిలినచి కోడుచి అర్దుమ్ నేన కెర, జో మాన్సుచి సర్దచి జా ప్రార్దనతె కిసి జోచి మెన్సు బెదవ '*తెద్దిలి' మెన ఒప్పునుల? నెత్తిరై! 17 నిజమి జో మాన్సు జోచి సర్ద సంగ తయెదె, గని సూనతో మాన్సుక కిచ్చి లాబుమ్ నాయ్.

18 తుమ్ ఎత్తిజినచి కంట అవ్ వేర బాసల్ తెన్ ఒగ్గర లట్టబ్బినచి రిసా ప్రబుక అంచి సర్ద అవ్ సంగితసి. 19 గని, సంగుమ్తె అవ్ తిలి పొది అన్నెక్కో అర్దుమ్ నే కెరంతి, జేవ్ నేన్ని బాస తెన్ దెన్సు వెయిలు కొడె లట్టబ్బె కంట, జేవ్ అర్దుమ్ కెరంత బాసచ పావ్ కొడె జోవయింక బోదస కెరై రితి లట్టబుక అంక ఇన్సుమ్.

నంపజలస ఆత్తుక వడ్డిత్ రితి సంగుమ్తె కిచ్చి కెరుక

20 బావుడ్లు, బాలబోదల్చి బుద్ది తెన్ తుమ్ తా నాయ్. పాపుమ్చి కామ్క జలె, నేన్ బాలబోదల్ రిత తా, గని బుద్దిచి కామ్క జలె వడ్డిల రిత జా. 21 † మోసి పూర్గుమ్చోచి అత్తి దేముడు రెగ్గయల ఆగ్గుల్తె రెగ్గయలి కోడు కిచ్చి మెలె,

‡ "వేర బాసల్ తెన్ వేర దేసిమ్లుచ మాన్సుల్చి చోడివాట్

ఈంజ దేసిమ్చక బోద కెరిందె.

కెరై కి, సూనతి నాయ్' మెన

ప్రబు సిచ్చుచి తీర్పు సంగితయ్."

22 జా కోడు సదు కెరై, నంపతిలసక నాయ్, గని నంపనెంజిలసకయ్ జేవ్క అన్మానుమ్చి పాపుమ్ లయితి గుర్తుకయ్ జేవ్ నేన్ని బాసల్ తెన్ లట్టబ్బినక ప్రబు నెలవ్ దెతయ్. జాన్లి బాస తెన్ ప్రబుచ కబుర్లు

* 14:16 14:16 తెద్దిలి మెలె అవేన్. † 14:21 14:21 తెలుగు బైబిల్తె ధర్మశాస్త్రమ్ మెలె, మోసిచి అత్తి దేముడు రెగ్గయలి ఆగ్గుల్ మెన అమ్ జానుమ్. ఈంజ కొడె ఎత్తి బైబిల్తె అగేచి పావ్ పుస్తకుమ్తె రెగ్గయ్ జా అన్నె. ఈంజ దెకవుక మెన కువయ్ బాసతె నొయ ప్రమానుమ్తె మోసి పూర్గుమ్చోచి అత్తి రెగ్గి దేముడుచ ఆగ్గుల్ మెన రగ్గవ అన్నె. ‡ 14:21 14:21 యెనయా 28:11-12, ద్విత్వీయాపదేశ్ కాండుము 28:49.

సంగీతినీ, మాత్రమే, సంపనెజలసచి రిసా నాయ్, గని సంపజతసకయ్ 'అర్దుమ్ కెరంతు' మెనయ్ ప్రబు సెలవ్ దెతయ్.

23 జలె, సంపజలస మొత్తుమ్ సంగుమతె బెదితి పొది ఎత్తిజిన్ జేవ్ వేర వేర బాసల్ తెన్ లట్టబ్బె తిలె, వేర మాన్సుల్ జలెకు, ఎగ్గరె సంప నెంజలస జలెకు తెడి అయిలె, తుమ్ ఎత్తిజిన్క 'వెరి జా అస్సి' మెనులె. 24 జాన్సి బాస తెన్ ప్రబుచ కబుర్లు ఎత్తిజిన్ సంగిలె, సంపనెంజలొసా జవున్, వేర మాన్సు జవున్ తెడి అయిలె, ఎత్తిజిన్ సంగీతినీ సూస, జోవయించి పాపుమ్ చినస, జేవ్ ఎత్తిజిన్చి అత్తి సంగిలీన్క జో మాన్సు పరిచ్చు జలి రితి జతయ్. దేముడు దెతి తీర్పుల్ సూసతయ్, చి 25 జోవయించి వెట్టి తిల గుట్టుల్ జోవయింక సొమ్మమ్ డీసులె, చి జోవయించి మొక్కె సెర్పు నేడ, ప్రబుక బక్కి కెరెదె, చి దేముడు తుమ్చి తెన్ తిలిసి జో ఒప్పునెదె.

26 జలె, అన్నె కిచ్చి తుమ్క సంగుక, బాపుడ్లు? తుమ్ సంగుమతె బెద వెసితి పొది తుమ్చితె ఎత్తి మాన్సుక కిచ్చి జవున్ ఆత్మసెక్కి తయెదె. ఎక్కిలోక ఏక గసుమ్ గయిందె మెన తయెదె, అన్నెక్కి కిచ్చి జవున్ బోదన కెరుక మెన తయెదె, అన్నెక్కి ప్రబు కిచ్చి జవున్ దెకవ తిలిసి సంగుక మెన తయెదె, అన్నెక్కి కేన్ జవున్ ఆత్మబాస తెన్ కిచ్చి జవున్ సంగిదె మెన తయెదె, అన్నెక్కిక జా కోడుచి అర్దుమ్ సంగిదె మెన తయెదె. సంగుమతె కిచ్చి కెర్లె కి ఎత్తిజిన్క కామక జెతి రితి తుమ్ కెర. 27 కో ఆత్మబాసల్ తెన్ లట్టబ్బన తిలె, ఎక్కి, దొగుల గే తీర్ల వర్లు తెన్ జేవ్ బాసల్ తెన్ లట్టబ్బు, చి ఎక్కిలో జా అర్దుమ్ సంగుసు. 28 గని, అర్దుమ్ సంగితోసా ఒత్త నెంజలె, వేర వేర బాసల్ తెన్ లట్టబ్బొసా సంగుమతె తుక్కి జా. జోక జొయ్యి బాసల్ ప్రబు తెన్ లట్టబ్బుక, గని కో సూసతి రితి నాయ్. 29 వడ్డొ, ప్రబుచ కబుర్లు సంగితన దొగుల తీర్ల జోవ కబుర్లు సంగుతు, చి తిల మాన్సుల్ జేవ్ సంగితిన్చి అర్దుమ్ ఉచరంతు. 30 అన్నెక్కిక ఒత్త వెన తిలోసాక ప్రబు కిచ్చి దెకయిలె, అగ్గిచొ తుక్కి తంక. 31 కిచ్చిక మెలె, ఎత్తిజిన్ వర్లు తెన్ని ఎక్కిలోచి వడ్డొ అన్నెక్కి ప్రబుచ కబుర్లు సంగుక జయెదె. దస్సి వర్లు తెన్ లట్టబ్బె, ఎత్తి మాన్సు కిచ్చి జవున్ సికుక జయెదె, ఎత్తి మాన్సు కిచ్చి జవున్ అర్దుమ్ సూసుక జయెదె; జాగర్ల సంగితిన్ జలెకి, దయిరిమ్ సంగితిన్ జలెకి. 32 ప్రబుచి కబుర్ జో సంగితి సెక్కిక ముడ్డొ కెర్లె సెక్కి జోచి అత్తి అస్సె, తుక్కి తంక సూటి తిలె, తెరె. 33 దేముడు జోచి సంగుమతె సెంతుమ్ దెతోసా గని జో అల్లరిలు కెర్లొసా నెంజె.

34 ప్రబుచ మాన్సుల్చన సంగుమిలు ఎత్తితె కెర్లె రితి, ఒత్తచి సంగుమతె కి తేరబోదల్ తుక్కి తంక. జేవ్ లట్టబ్బుక సెలవ్ నాయ్, దేముడు మోసా తెన్ దిలి ఆగ్గుల్తె రెగిడ్డి రితి మున్సర్పుల్చి తెడి జేవ్ తంక. 35 జేవ్ కిచ్చి జవున్ పుసుక మెలె, మున్సర్పుల్క గెరి పుస తంక. తేరబోద సంగుమతె లట్టబ్బుక చెంగిల్ నాయ్. 36 తుమ్ వేర ఉచర్లసు జలె, దేముడుచి కోడు తుమ్చితెయ్ మొదోల్ జలి గే? నెంజలె, ఎక్కి తుమ్ సూస అస్సున్ గే?

37 'ప్రబుచ కబుర్లు సంగితోసా ఆవ్' మెన అన్నెకో ఉచర్లె, 'ప్రబుచి ఆత్మసెక్కి తతోసా ఆవ్' మెన అన్నె కో ఉచర్లె, ఆవ్ తుమ్క రెగిడ్డిన్క 'ప్రబుయి దిలిసి ఆత్' మెన జో ఒప్పుసుక. 38 జో ఈంజ ఒప్పునె నాయ్ గే, జో మాన్సుక 'ప్రబుచి ఆత్మసెక్కి తిలోసా' మెన ఆవ్ ఒప్పుసుమ్ నాయ్.

39 జలె, బాపుడ్లు, ప్రబుచ కబుర్లు సంగిమేదె మెన తుమ్ ఆస జా, చి జోచి ఆత్మసెక్కిక వేర బాసల్ తెన్ లట్టబ్బినక అడ్డు కెర నాయ్, 40 గని కిచ్చి కెర్లె కి, బుద్ది తెన్ మరియోద తెన్ సెంతుమ్ తెన్ కెరన.

15

యేసుక్రీస్తు మొర కచితుమ్ అన్నె జీవ్ జలిన్

1 జలె, అప్పె బాపుడ్లు, సుబుమ్ కబుర్ సంగితి రిసాచి తుమ్క ఉచార కెరయిందె. ఈంజ సుబుమ్ కబుర్ తుమ్క సూసయిలె పొది కిచ్చి కిచ్చి సంగిలమ్ గే, తుమ్ ఉచర. జా ఎత్తి తుమ్ సూస సంపజలదు.

2 ఆవ్ సంగిలి సుబుమ్ కబుర్చి తుమ్ నే పచ్చితె నిదానుమ్ జా అస్సున్ జలె, జాచి రిసా రచ్చించుచ జతె అస్సున్. గని సంపజలస తెన్ తుమ్ బెదిలిసి ఆరిచి జలె, తుమ్క సముకుమ్ నాయ్.

3 జలె, అంక దిలిన్క 'ఎత్తిచి కంట ముక్కిమ్చి, జా' మెనయ్ తుమ్క ఆవ్ అన్నె తిలయ్. కిచ్చి కోడు మెలె, 'జర్లు జయెదె' మెన పూర్గుమ్ దేముడుచి కొడోతె రెగ్గయిలె రితి, అమ్చ పావల్ గెచ్చయితి బలి జతి

రిసా క్రీస్తు మొర, ⁴ రోయి జా, 'జర్లు జయెద' మెన దేముడుచి కొడైతె అగ్గ రెగిడ్డి రితి తిర్రతక అబ్బొసి జోక అన్నె జయడ ఉట్టయలన్. ⁵ *కేపాక, పడ్డొ బారజన్ సిస్సుల్ మొత్తుమక డీసిలన్. ⁶ పడ్డొ పాచే వుంజో జన్చి కంట బగ్గరజన్ నంపజలసక ఎక్కె నుటు డీసిలన్. జోవయింతె అప్పక బగ్గరజన్ జివ్వి అస్సి, గని సగుమ్జన్ మొర గెల.

⁷ పడ్డొ, యాకోబుక డీసిలన్. పడ్డొ నుబుమ్ కబుర్ నూనవుక మెన జో నిసాన్ బారికుల్ ఎత్తిజిన్క డీసిలన్. ⁸ పడ్డొ, ఆవ్ అగ్గె జోచో సిస్సుడు నెంజ తా, ఆవ్ సరి జతి నమయుమ్క నే జెర్మిలోసా జలె కి, ఆకరక అంక కి డీసిలన్. ⁹ జోచో బారికుల్ ఎత్తిచి కంట ఆవ్ దాక జయెద. 'జోచో బారికి' మెననుక ఆవ్ విలువ కి నాయ్. కిచ్చొక మెలె, జో దేముడుచ బక్తుల్ జల నంపజలనక ఆవ్ అగ్గె † అల్లర్ కెరై తిలయ్.

¹⁰ గని జో దేముడుచి దయచి రిసా † రచ్చించుప జా జోచో బారికి ఆవ్ జా అస్సి, చి అంక కెరై దయ ఆరిచి నెంజె. జేవ్ ఎత్తిజిన్చి కంట ఆవ్ బగ్గర్ కామ్ కెర అస్సి, జా అంచి సొంత సెక్తి తెన్ నాయ్, గని అంచి పెట్టి తిలి దేముడుచి దయయ్ అన్నె ఈంజ కామ్ కెరవ అస్సి. ¹¹ ఆవ్ నుబుమ్ కబుర్ నూనయ్లె కి, జేవ్ నూనయ్లె కి, అమ్ ఒండి ఈంజయ్ ఎక్కి నుబుమ్ కబుర్ బోదన కెర్లునుచి, తుమ్ నంపజలదు.

క్రీస్తు అన్నె జీవ్ జా ఉట్టిసి మాన్సుల్ అన్నె జీవ్ జా ఉట్టుక

¹² జలె, క్రీస్తు 'మొర్తికయ్, దేముడు జోక అన్నె జయడ ఉట్టయలన్' మెన నుబుమ్ కబుర్ తిలె, 'మొర్లన అన్నె జీవ్ జా ఉట్టితి నాయ్' మెన తుమ్చితె సగుమ్జన్ కీసి సంగుక జయెద? ¹³ మొర, అన్నె జీవ్ జా ఉట్టుక నెంజె మెలె, క్రీస్తు కి 'జీవ్ జా ఉట్టి నాయ్' మెనుక జయెద. ¹⁴ క్రీస్తు అన్నె జీవ్ జా ఉట్టి నాయ్ జలె, ఆవ్ బోద కెరైసి, తుమ్చి నముకుమ్ ఎత్తి, ఆరి. ¹⁵ అన్నె దస్సి తిలె, దేముడుచి రిసాచి అమ్చి సాచి అబద్దుమ్చి జా తయెద. కిచ్చొక మెలె, జోక 'క్రీస్తుక అన్నె జీవ్ కెర ఉట్టయలన్' మెన సాచి సంగిలమ్. గని 'మొర్లన జీవ్ జా ఉట్టితి నాయ్' మెలిన ఏక వేల నిజమ్ జలె, యేనుక కి జో దేముడు జయడ ఉట్టవ తయె నాయ్. ¹⁶ కిచ్చొక మెలె, మొర్లన అన్నె జీవ్ జా ఉట్టితి నాయ్ మెలె, 'క్రీస్తు కి అన్నె జీవ్ జా ఉట్టి నాయ్.' ¹⁷ క్రీస్తు అన్నె జీవ్ జా ఉట్టి నాయ్ మెలె, తుమ్చి నముకుమ్ ఆరి అస్సి మెనుక జతి, చి అప్పక తుమ్చ పాపల్ తెన్ని అస్సున్ మెనుక జయెద. ¹⁸ జా నిజమ్ జలె, క్రీస్తుక నంపజలన మొర్లన కి నాసెనుమ్తె గెచ్చు తవుల. ¹⁹ ఎక్కి ఈంజ లోకుమ్తెచి అమ్చి జీవితుమ్చి రిసా క్రీస్తు అమ్క కామ్క జయెద మెన అమ్చి నముకుమ్ తిలె, ఈంజ లోకుమ్చ మాన్సుల్ ఎత్తిచి కంట, అమ్మి నిస్కారుమ్ తిలన జమ్చి.

²⁰ గని నిజమి క్రీస్తు మొర్లు తెంతో జీవ్ జా ఉట్ట కెర, మొర అన్నె జీవ్ జా ఉట్టుక తిలనకతె తొల్పుర్ జా అస్సి. ²¹ కి తొలితోవ్ మాన్సు ఆదాము పాపుమ్ కెరైచి రిసా మొర్లు మొదోల్ జా అయ్లి. గని మొర్లు తెంతో అన్నె జీవ్ జా ఉట్టుక అన్నె మాన్సు తెంతో అయ్లి. ²² ఆదాముచి తెడి ఈంజ లోకుమ్చ ఎత్తిజిన్ మొర గెతతి, దస్సి క్రీస్తుచి తెడి తిలన ఎత్తిజిన్ అన్నె జీవ్ జా ఉట్టుల.

²³ గని ఎత్తిజిన్ సరిగా వర్లు తెన్ అన్నె జీవ్ జా ఉట్టుక అస్సి. తొలితో తొల్పుర్ జలో క్రీస్తు అన్నె జీవ్ జా ఉట్ట అస్సి. పడ్డొ, జో ఈంజ లోకుమ్తె అన్నె ఉత్త జెతి దీసిక జోచయ్ జల మాన్సుల్ కి జీవ్ జా ఉట్టుల.

²⁴ జా జగ్గు జలి పడ్డొక, ఆకరక, * అదికారుమ్ తిలిన ఎత్తిచి ఉప్పిరి, † అదికారుమ్ ఎత్తిచి ఉప్పిరి, ‡ సెక్తివో ఎత్తిచి ఉప్పిరి జో జీన గెచ్చు కెర, యేను జోచి రాజమ్ దేముడు అబ్బొన్చి అత్తి అన్నె సార్లు కెర దెయెద. తెదెడి ఆకర జయెద. ²⁵ మదెనె, జోచ విరోదుమ్ నుదల్ ఎత్తిక, జో జీనతె ఎదక, క్రీస్తు సొంత ఏలువ కెరుక అస్సి. ²⁶ జా ఆకరక నాసెనుమ్ జలి విరోది, మొర్లు.

²⁷ సి "జో ఏలువ కెరై రిసా, దేముడు ఎత్తి జోచి అత్తి సార్లు కెర దా అస్సి"

* 15:5 15:5 మెలె 'పేతుకు'. † 15:9 15:9 బారికుల్ 9:1-3. ‡ 15:10 15:10 బారికుల్ 9:4-6. § 15:21 15:21 రోమియల్ 5:14-21, ఆదికారుడు 3 అధ్యాయమ్. * 15:24 15:24 ఎవెను 1:21 దెక. జేవ్ పాదులె ఈంజేవ్ తిన్ని కొడై సంగిలె, దూతల్ బాతల్ గర్లుచి రిసా సంగితె తిల. కొలోస్సియల్ 1:16 కి దెక. † 15:24 15:24 ఎవెను 1:21 దెక. జేవ్ పాదులె ఈంజేవ్ తిన్ని కొడై సంగిలె, దూతల్ బాతల్ గర్లుచి రిసా సంగితె తిల. కొలోస్సియల్ 1:16 కి దెక. ‡ 15:24 15:24 ఎవెను 1:21 దెక. జేవ్ పాదులె ఈంజేవ్ తిన్ని కొడై సంగిలె, దూతల్ బాతల్ గర్లుచి రిసా సంగితె తిల. కొలోస్సియల్ 1:16 కి దెక. § 15:27 15:27 కిర్లనలు 8:6.

మొన రెద్ద అన్నె. మదెనె క్రీస్తుచి అత్తి ఎత్తి, సార్పు కెర దిలోసా అబ్బొస్సి. జో అబ్బొస్నకయ్ పిట్టవ, ఎత్తి, క్రీస్తుచి అదికారుమ్ తెంతో అన్నె. 28 క్రీస్తు ఎత్తిక జీన కేడయ్తె, ఈంజ మదెనె జోచి అత్తి జా ఎత్తి, సార్పు కెర తిలో అబ్బొస్నచి అత్తి తెదొడ్డకయ్ జోయ్యి అన్నె సార్పు కెర దా, జోయ్యి అబ్బొస్నచి తెడి కి తయెద. దస్సి దేముడు అబ్బొస్సి ఎత్తిక పూర్తి సొంత ఏలువ కెరెదె.

అన్నె జీవ్ జా ఉట్టుమదెచి రిసా బుద్ది ఇండ

29 మొర్లన అన్నె జీవ్ జా ఉట్టితి నాయ్ మెలె, సగుమ్జిన కిచ్చొక మొర్లనచి రిసా బాప్తిసుమ్ నజన్తతి? మొర్లన ఎద్దరె అన్నె జీవ్ జా ఉట్టితి నాయ్ జలె, జోవయించి రిసా సగుమ్జిన కిచ్చొక బాప్తిసుమ్ నజన్తతి? 30 మొర్లన అన్నె జీవ్ జా ఉట్టితి నాయ్ జలె, 'మొర్లిసి జీవ్ జా ఉట్టుల' మొన ఆవ్ కిచ్చొక కెడ్డొడ తెదొడ్డ మొర్లి ప్రమాదుమ్ ఆనయ్తన? జీవ్ జా ఉట్టుక నెంజె మెలె, ఇసి జతె తత్తయ్ గే? 31 నాయ్, బాపుడ్లు, తుమ్ నంవజలి రిసా ఆవ్ ప్రబుచి తెడి కెడ్డి గవురుమ్ ఉవరంతసి గే, తెడ్డి కచితుమ్ ఆవ్ కిచ్చొ సంగితసి మెలె, రోజుక ఆవ్ మొర్లసి. 32 ఎవెసు పట్టుమతె, జేవ్ కెల్త కెల్లి రితి ఆవ్ జంతువుల్ తెన్ జుజ్జల్ రితి జలయ్. ఆవ్ దస్సి జతినతె ఈంజయ్ లోకుమతె అంక కిచ్చొ లాబుమ్! కిచ్చొయ్ లాబుమ్ నాయ్. మొర్లన అన్నె జీవ్ జా ఉట్టితి నాయ్ జలె, ప్రబుచి రిసా కిచ్చొ అల్లర నేడ్డె కక్క. లాబుమ్ నాయ్, చి † "కలిక ఆవ్ మొరిందె చి రిసా ఆజి కంక, పీయ కెర, ఎదిల్ సర్ల కెరుమ!"

మెనుక జతి. 33 తుమ్ మోసిమ్ జా నాయ్! "పాపుమ్బుద్దిచ మాన్సుల్ తెన్ బెదిలె, చెంగిల్ బుద్ది తిలోసా కి పాడ్ జయెదె" మొన సంగితి కోడు నిజుమ్. 34 అల్లె, ఉట్టు! బుద్ది జా పాపుమ్ ముల! సగుమ్జిన దేముడుక ఎద్దరె నేన్తి, చి జోవయించ రుజ్జుల్ దెకవుక అన్నె! తుమ్క 'లాజ్ జా జతు' మొనయ్ ఆవ్ ఇసి సంగితసి.

మొర, నొచి పొలిక జా పరలోకుమతె జెర్రితిన

35 గని తుమ్చి తె కో గే కిచ్చొ వునెదె మెలె, "మొర గెలన కిసి జా అన్నె జీవ్ జా ఉట్టుల? ఉట్టె, కిచ్చొ రగుమ్ ఆగ్ తెన్ తవులె" మొన వునెదె. 36 ఓ బుద్ది నెంజొలోసా, తుక వెర్రి! కిచ్చొ జవున్ బి గలిలె, ఉప్పిరచి చామ్ మొర్లెకయ్ జయె మొక్క. జయెదె! 37 బి గలితోసా గోదుమ్ గే, కిచ్చొ జవున్ వేర గిడ్డల్ గే పంటో జంక జలె, జేవ్చి రూపుమ్ జా గలిలె బీక వేర జతయ్. జా గలిలె బి ఎత్తి గిడ్డయ్, జా ఉట్టితిసి మొక్కయ్. 38 గని జా బి జీవ్ జా ఉట్ట గజ్జల్ జంక జలె, జో నిసాన్సి రూపుమ్ దేముడు దయెదె. ఏక రగుమ్ గిడ్డల్చ మొక్కల్ ఏక రూపుమ్, అన్నెక రగుమ్ గిడ్డల్చ మొక్కల్ అన్నెక రూపుమ్ జో దయెదె. 39 ఆగ్ తిలనక జలె, వేర వేర రగల్ రూపుముల తవుల. మాన్సుల్ ఏక రగుమ్, జంతువుల్ అన్నెక రగుమ్, పిట్టల్ అన్నెక రగుమ్, మొన్నక అన్నెక రగుమ్. 40 పడ్డో వేర లోకుమచ జివుల్ ఏక రగుమ్ రూపుములు తవుల, గని ఈంజ లోకుమచ జివుల్ వేర రగుమ్ రూపుములు తవుల. వేర లోకుమతె తిలినచి ఉజడి ఏక రగుమ్ డీనెదె, ఈంజ లోకుమతె తిలినచి ఉజడి అన్నెక రగుమ్ డీనెదె. 41 పొద్దుక ఏక రగుమ్ ఉజడి తయెదె, సుక్కల్ ఏక రగుమ్ ఉజడి తయెదె, జోనుక అన్నెక రగుమ్ ఉజడి తయెదె. అన్నె ఏక సుక్కొచి ఉజడి ఏక రగుమ్, అన్నె సుక్కొచి ఉజడి అన్నెక రగుమ్ తవుల.

42 మొర్లన అన్నె జీవ్ జా ఉట్టితిన తెన్ కి దస్సి. బి గలిలె ఈంజ ఆగ్ జలె, మొర్లిసి. అన్నె జీవ్ జా ఉట్టితిన, జలె, మొర్లిసి నెంజె. 43 బి గలిలె ఈంజ ఆగ్ గవురుమ్ నాయ్. అన్నె జీవ్ జా ఉట్టి మాత్తుమ్, అమ్చి ఆగ్ పరలోకుమచి ఉజడి తెన్ గవురుమ్ తెన్ తయెదె. బి గలిలె ఈంజ ఆగ్ నెక్తి నాయ్, గని అన్నె జీవ్ జా ఉట్టి, అమ్చి ఆగ్ పరలోకుమచి నెక్తి తెన్ తయెదె. 44 బి గలిలె ఈంజ ఆగ్ ఈంజ లోకుమచి ఆగ్చి జయెదె, గని అన్నె జీవ్ జా ఉట్టి, పరలోకుమచి ఆగ్ రగుమ్ తయెదె. ఈంజ లోకుమచి ఆగ్ రగుమ్చి ఆగ్చి అన్నె జలె, పరలోకుమచి ఆగ్చి రగుమ్చి ఆగ్చి కి తవుల. 45 దేముడుచి కొడొతె రెద్దయ్ రితి;

* 15:30 15:30 మెలె, జో దస్సి మొన నుముమ్ కబుర నూనయ్తె తత్తయ్, చి జా కోడు నూనుక నెలనన కోపుమ్ జా జోవయించ మారుక ఉచర కిచ్చొ కిచ్చొ సిఫుల్ కెర్తె. † 15:32 15:32 యెనయా 22:13.

‡“దేముడు తొలితో జెర్మయిలో మాన్యు అదాము జీవ్ తిలి ప్రానుమ్ జలన్”

క్రీస్తు జలో ఆకర్చో అదాము, మాత్రుమ్, జీవ్ దెతో ఆత్మయి జలన్. 46 ఆత్మతె జెర్మన్ జలని తొలితో జయె నాయ్. తొలితో ఆగ్గకయ్ జెర్మన్ జయెదె. పడ్డోకయ్ ఆత్మతె జెర్మన్ జయెదె. 47 తొలితోచో మాన్యు బుయిచి మత్తి తెంతో జెర్మిలోసా జలన్. పడ్డోచో మాన్యు, మాత్రుమ్, పరలోకుమ్ తెంతో జెర్మిలన్. 48 మత్తి తిలోసా కీసా తిలో గే, జోచి పడ్డో జెర్మిల మత్తి తెన్ తిలన ఎత్తిజిన్ దన్నయ్. పరలోకుమ్ తిలోసా కీసా గే, పరలోకుమ్చి జెర్మన్ జలన ఎత్తిజిన్ కి దన్నయ్ జవుల. 49 అప్పె మత్తితె తిలోసాచి పోలికతెన్ అన్నుమ్. దస్సి, పరలోకుమ్ తిలోసాచి పోలిక కి జమ్దె. 50 బావుడ్లు, ముక్కిమ్క తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ నంగితసి మెలె, ఈంజ లోకుమ్చి ఆగ్ ఈంజ లోకుమ్చి లోయి దేముడుచి రాజిమ్తె బెదుక నెత్తె. మొర్దిసి నే మొర్దిన్తె గెచ్చుక నెత్తె. మొర్దిన్క ఒత్తయ్ వాట తయె నాయ్. జాకయ్, ఒత్తయ్ గెచ్చుక జలె, మొర్దిన్ జతిక నే మొర్దిన్క పాయె నాయ్.

51 ఈందె, దేముడు దెకయ్లి గుట్టు తుమ్క సంగితసి. అమ్ ఎత్తిజిన్ మొరుమ్ నాయ్, అమ్ నంపజలన ఎత్తిజిన్ మార్పువ జమ్దె. 52 ఈంజ ఉగుమ్చి ఆకర్క ప్రబు నప్పిరమూరి పుజిలె, అంకి రెప్పు నే పెడ్తె బేగి మార్పు జమ్దె. జో నప్పిరమూరి పుజిలె, మొర్దన పరలోకుమ్తె బెదితి నే మొర్ది పోలిక జా అన్నె జీవ్ జా ఉట్టుల కి, జీవ్ తిలనయ్ కి దస్సి పోలిక జా మార్పువ జవుల. 53 కిచ్చొక మెలె, పాడ్ జతి ఈంజ ఆగ్ పాడ్ నే జతి రగుమ్ జా మార్పువ జంక అన్నె. మొర్ది ఈంజ ఆగ్ నే మొర్ది రగుమ్ జా మార్పువ జంక అన్నె. 54 పాడ్ జతిసి పాడ్ నే జతిసి జా మార్పువ జలి మెలె, దేముడుచి కొడొతె రెర్దయ్లి కొడు తెదొడ్కయ్ నెరవెర్పువ జయెదె.

§“మొర్చుక పాడ్ కెర గెల కెర,
పరలోకుమ్చో దేముడు జిన అన్నె”

మెన ఏక్, పడ్డో,

55 *“ఓ మొర్చు, కేతె జిన్దది?

ఓ మొర్చు, కేతె తుచి విన్నుమ్?!”

మెన అన్నెక్ కొడు నెరవెర్పువ జయెదె.

56 జలె, మొర్చుచి విన్నుమ్ కేతె మెలె, పాపుమ్తె. †దేముడు తొలితో దా తిలి ఆగ్గల్ పాపుమ్చి నెక్కి.

57 గని, జో దేముడుక జెయ్యి! అమ్చో ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి అత్తి జో అమ్క జినవ అన్నె!

58 జాకయ్, ప్రేమ తిల బావుడ్లు, డిట్టుమ్ తా అన్మానుమ్ నే జతె, ప్రబుచి తెడి తుమ్ నైమ సేడ కెర్తె కామ్ ఆరి కామ్క నెంజిలిసి నెంజె మెన జానయ్, జోచి కామ్ తుమ్ నిదానుమ్ తెన్ కెర్తె తా.

16

బీదల్చి రిసా డబ్బుల్ ఉక్కుల్క

1 జలె, యెరూసలేమ్తెవ యూదుల్తెవ బీద జల నంపజలనచి రిసా డబ్బుల్ ఉక్కుతిలినచి రిసా కిచ్చొ మెంతసి మెలె, గలతీయ ప్రాంతుమ్చ సంగుమ్లక్ ఆవ్ నంగిలి రితి, తుమ్కయ్ కి “దస్సి కెర” మెన ఆవ్ సంగితసి. 2 మెలె, ఎత్తి అయ్తరి తుమ్చితె ఎత్తి మాన్యు, గెలి నత్తరెక్క ప్రబు కెర్ది లాబుమ్ జోవయింక దొర్చు కెర తయెదె గే జీవ్ దెక, జాక ఏక్ వాట తియ తంక, చి నత్తరెక్క నత్తరెక్క నర్దు కెర్ది, ఒగ్గర్ జా తయెదె. చి ఆవ్ జెతి పొదిక ఉక్కుల్క తుమ్ బమ్మ జంక నాయ్. 3 పడ్డో, ఆవ్ అయ్లె, ‘నిదానుమ్ కెరుల’ మెన తుమ్ కక్క కక్క నిసాన్తె గే, జా గుర్తుక ఆవ్ ఉత్తల్ రెర్గ దెయిందె, చి తుమ్ ఉక్కుల దెతి డబ్బుల్ యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె జోవయింక అత్తి తెర్దయిందె. 4 ఆవ్ కి గెలి చెంగిల్ మెన డీసిలె, అంచి తెన్ జీవ్ జెవుల.

కొరిందిల్తె పవులు గోత్ గెచ్చుక ఉచర్లన్

‡ 15:45 15:45 ఆదికాండుమ్ 2:7. § 15:54 15:54 యెసయా 25:8. * 15:55 15:55 వోషీయ 13:14. † 15:56 15:56 రోమయిల్ 3:20, వి 7:7-13 దెక.

5 అవే మాసిదోనియ వాట్ గెచ్చుక ఉచర అస్సి, చి ఒత్త గెలయ్ మెలె, తుమ్తె గోత్ జెయిందె, 6 చి ఏక్ వేల ఇదిల్ ఒగ్గర్ సేంపు తుమ్చి తెన్ తయిందె, నెంజిలె ఒండి చల్లి పొది కి ఒత్త తంక జయెదె, చి ఒత్త తెంతో అవే కేన్ ప్రయాసుమ్ గెలె కి, తుమ్చి అంక బార్ కెర తెద్రవుక జయెదె. 7 అవే అప్పె వాట్ గెతి పొది తుమ్క గడియ దెక ఉట్ట గెచ్చుక నెసి, గని ప్రబు సెలవ్ దిలె, పడ్డొ గెలె, తుమ్చి తెన్ సగుమ్ సేంపు తా గెచ్చుక జయెదె. జయ్యి అంచి ఆస. 8 గని మదెనె, పెంతెకొస్తు పండుగు ఎద ఇన్నె ఎపెసెతె తయిందె. 9 కిచ్చొక మెలె, అప్పె ఇన్నె సుబుమ్ కబుర్ కామ్ ఒగ్గర్ కెరుక అంక వాటు దొర్కు జా అస్సె. గని విరోదుమ్ సుదల్ ఒగ్గర్జన్ పిట్టవుక ఉచర అస్సి, చి అవే తిలెకయ్ చెంగిలి.

తిమోతి కొరింథితె గెచ్చుక తిలిసి

10 తిమోతి తుమ్తె అయిలె, తుమ్ సర్ల తెన్ బెదవస. అవే కెర్రి రితి, జో కి ప్రబుచి కామ్ కెర్లయ్. 11 జాకయ్, జో దాకు జలెకి కో జోక నిస్కారుమ్ దెక నాయ్. జో అంచితె అన్నె ఉట్ట జెంక మెన బార్ జతి పొదిక సర్ల తెన్ తుమ్ జోక అన్నె తెద్రవ. అవే తెద్రయల అన్నె బావుడ్లు తెన్ జో ఉట్ట జెతిన్క అవే రకితసి. 12 అన్నె బావుడ్లు తెన్ తుమ్తె గోత్ గెస్సు మెన, అమ్చో బాచొ జలో అపొల్లోక బలవంతుమ్ కెర్లయ్, గని అప్పె గెచ్చుక జోక సెలవ్ నాయ్. జోక వాటు తిలె, పడ్డొకయ్ తుమ్తె జయెదె. 13 తుమ్ తెలివి తెన్ జాగర్ల తెన్ తా, తుమ్చి నముకుమ్ డిట్టుమ్ దెరస, దయిరిమ్ తెన్ ఇండ, డిట్టుమ్ తా. 14 తుమ్ కిచ్చొ కెరుక జలెకి, ప్రేమయ్ తెన్ కెర. 15 జలె, బావుడ్లు, ఒండి అకయ ప్రాంతుమ్తె సైపసుచి గెర్ప తోలితో ప్రబుక నంపజల, చి ఎక్కి నిదాసుమ్ తెన్ నంపజలన్క దెక తోడు తా అస్సి. 16 దస మాస్సుల్క చి అమ్చి తెన్ సైమ సేడ ప్రబుచి కామ్ నిదాసుమ్ కెర్ల ఎత్కిజన్క తుమ్ మరియాద దెక. 17 సైపసు, పొర్కూనాతు, చి అకయక ఇన్నె ఉట్ట అయిలిన్చి రిసా అంక ఒగ్గర్ సర్ల. కిచ్చొక మెలె, తుమ్ ఇన్నె నెంజిలె కి, జేవ్ అయిలిన్ తెన్ తుమ్ అంచి తెన్ తిలి రితి జతయ్. 18 తుమ్చి ఆత్మక జేవ్ కిసి అన్నె డిట్టుమ్ కెర్ల గే, దస్సి అంకయ్ కి సర్ల కెర అస్సి. దస మాస్సుల్క తుమ్ మరియాద దెక.

కచి కచి ముద్దు సంగ తెద్రయ్లిసి

19 ఆసియా ప్రదెసిమ్చ సంగుమ్లు ఎత్కి తుమ్క జోవయిం చి ప్రేమ సంగ తెద్రయ్తతి. పడ్డొ అకుల ప్రిన్సిల్ల జోవయిం చి గెరి సబ కెర్రి సంగుమ్చ ఎత్కిజన్ తెన్ ప్రబుచి నావ్ తెన్ చి జోవయిం చి ప్రేమ కి సంగ తెద్రయ్తతి. 20 నంపజల ఇన్నెచ బావుడ్లు ఎత్కిజన్ జోవయిం చి ప్రేమ సంగ తెద్రయ్తతి. ఎక్కిలోక ఎక్కిలో తుమ్చి ప్రేమ దెకయ్తి రితి ప్రబుచి నావ్ తెన్ సుద్ది తిలి ముద్దు తెన్ జొకర.

ఆకర్ కోడు

21 అవే పవులు సొంత అతు తెన్ ఈంజ ఆకర్ కోడు రెగిడ్డసి. అవే రెగ్లయ్లిసి తుమ్ జాస్సు. 22 తుమ్చితె కో ప్రబుక ప్రేమ కెరె నాయ్ గే, ప్రబు జోక సిచ్చతె తెద్రవున్. అమ్చో ప్రబు, తుయ్ జె! 23 ప్రబుచి దయ తుమ్చి తెన్ తవున్. 24 యేసుక్రీస్తుచి తెడి అమ్చి ప్రేమ కి తుమ్చి తెన్ తవున్.

* తెద్దిలి.

కొరింథియుల్క రెగిడ్లి దొన్నిచి ఉత్తుమ్ బారిక్ జలో పవులు కొరింథ్ పట్టుమ్చ సంగుమ్చక రెగిడ్లి దొన్నిచి ఉత్తుమ్

మొదోల్ కోడు

1 దేముడుచి సెలవ్చి రిసా, క్రీస్తు జలో యేసుచి రిసా సుబుమ్ కబుర్ నూనయ్తో జోచో బారికి జా అన్ని పవులు రెగిడ్లిసి. కొరింథ్ పట్టుమ్తెచి దేముడుచ సంగుమ్చక, చి ఒండి అకయ ప్రదేసిమ్తెచ జోచయ్ జల అన్నె మాస్సుల్క ఆవ్ పవులు తిమోతి తెన్ రెగిడ్లి ఉత్తుమ్.

2 అమ్క అబ్బొ జలో దేముడుచి ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి దయ సేంతుమ్ తుమ్చి ఉప్పిరి తప్పన్.

3 ఎత్తి దయక అబ్బొ జలో, అమ్చి ఆత్మతె అమ్క డిట్టుమ్ దయిరిమ్ కెర్టో దేముడు జలో, అమ్చొ ప్రబు జలో యేసుచొ దేముడు అబ్బొనకయ్ జోబర. 4 అమ్చ బాదల్ ఎత్తితె జో అమ్క డిట్టుమ్ దయిరిమ్ కెర్తయ్, చి జో అమ్కయ్ కెర్తి డిట్టుమ్ దయిరిమ్చి రిసా, అన్నె కీన బాదల్ సేడ్లసక అమ్ కి డిట్టుమ్ దయిరిమ్ కెర్తయ్ జతయ్. 5 కీసి మెలె, క్రీస్తు సేడ్ల సైమల్తె అమ్ కీసి బెదితసుమ్ గే, దస్సి, జోచి తెడి తా, జో దెతి డిట్టుమ్తె దయిరిమ్తె కి అమ్ బెదితసుమ్. 6 తుమ్క 'డిట్టుమ్ దయిరిమ్ జతు, రచ్చించుప జతు' మెనయ్ అమ్ సైమల్ సేడ్లసుమ్. తుమ్కయ్ 'డిట్టుమ్ దయిరిమ్ జతు' మెనయ్ ప్రబులు అమ్కయ్ డిట్టుమ్ దయిరిమ్ కెర్తయ్. అమ్ సేడ్ల అల్లర్ తుమ్ కి సేడ బమ్మ నే జత ఓర్పుప జలె, జోచి డిట్టుమ్ దయిరిమ్ తుమ్ కి జస్సె. 7 తుమ్చి రిసాచి అమ్చి నముకుమ్ పిట్టె నాయ్. కిచ్చొక మెలె, అమ్ సేడ్ల సైమల్ తుమ్ కి సేడ్లె, అమ్కయ్ దొర్కు జతి డిట్టుమ్ ఆన దయిరిమ్ తుమ్కయ్ కి దొర్కు జయెది.

8 బాబుడ్లు, ఆసియా ప్రదేసిమ్తె అమ్ సేడ్లి బాద కెర్తి గే తుమ్ నే జాన్తి రితి జలె, చెంగిల్ నాయ్ మెన అమ్ ఉచర్తసుమ్. జా బాద కెర్తి మెలె, అమ్క కెర్తి పెల్లితె తిలి మెలె, 'ఓర్పుప జంక నెత్తుమ్ ఒగ్గర్ మొరుమ్దె గె కిచ్చొగే' మెలి రితి అన్యూమ్ అమ్క పెలిత్ తిలి. 9 నిజమి, మొర్తి నిచ్చు అమ్ వయలి రితి అమ్క పెట్టి డీసిలి; తెద్ది బాద తిలి. గని అమ్ తెద్ది బాద సేడుక ప్రబు కిచ్చొక సెలవ్ దిలన్ మెలె, అమ్చి సొంత సెక్కిక అమ్ నే నంప కెర్తి, మొర్తసక అన్నె జయ్డొ దేముడుకయ్ అమ్ నంప కెర్తయ్ అన్నెచి రిసాయి జో జా సెలవ్ దిలన్. సొంత సెక్కిక కిచ్చొ నెత్తుమ్. 10 తెద్ది ప్రమాదుమ్ తెంతో జో అమ్క రచ్చించుప కెర్తన్, చి అన్నె దస్సి అల్లర్ సేడ్లె, అన్నె అమ్క రచ్చించుప కెరెదె మెన అమ్క దయిరిమ్. 'జొయ్యి అమ్క అన్నె రచ్చించుప కెరెదె' మెన, జోచి ఉప్పిరి అమ్ పూర్తి నముకుమ్ తియ్ అస్సుమ్. 11 అమ్చి రిసా తుమ్ కి ప్రార్దన కెర కెర అమ్క తోడు తా, చి ఒగ్గర్జన్ ప్రార్దన కెర్తి రిసా ప్రబు అమ్క రచ్చించుప కెర్టో మెనయ్, ఒగ్గర్జన్ జోచి సర్ద సంగుల.

కొరింథిల్క పవులు నిదానుమ్ కెర్తిసి

12 జలె, సర్ద తెన్ కిచ్చొ సాచి సంగితసుమ్ మెలె, ప్రబుచి సుద్ది తెన్ జోచి ఎక్కి నిదానుమ్ తెన్ ఈంజ లోకుమ్తె, ముక్కిమ్క తుమ్చితెయ్ ఇండ అస్సుమ్; మాన్సుచి సెక్కి గ్యాన్సుమ్క నాయ్, గని దేముడుచి దయచి సెక్కిక. 13 దస్సి, కిచ్చొ లుంకడ్లి రితి నాయ్, గని ఎత్తి తుమ్ సొమ్మమ్ అర్దుమ్ కెరంతి రితి జయ్యి అర్దుమ్ అమ్ రెగ్గితసుమ్. 14 ప్రబు జలో యేసు ఈంజ లోకుమ్చక తీర్పు కెర్తి వెల్లి దీసిక 'చెంగిల్ అస్సి' మెన తుమ్చి రిసా అమ్ కీసి సర్ద జమ్దె గే, అమ్చి రిసా తుమ్క దస్సి సర్ద తంక జయెదె మెన తుమ్ అప్పె ఇదిల్ అర్దుమ్ కెరన అస్సున్. తుమ్క 'జా కోడు పూర్తి అర్దుమ్ కెరంతు' మెనయ్ అంచి ఆన.

15 అంచి ఈంజ దయిరిమ్చి రిసా తుమ్తె తోలితో జెంక ఉచర తిలయ్. గెచ్చుక జతి జలె, తుమ్క దొవ్వోర్ దెకితయ్, తివ్వోర్ సర్ద జతయ్. 16 తోలితో మాసిదోనియ ప్రదేసిమి గెతె తిలి వట్టె తుమ్తె గోత్ గెచ్చుక చి జా మాసిదోనియ ప్రదేసిమ్ తెంతో అన్నె వట్టె ఉట్ట అయ్లె పొది కి తుమ్తె జెంక ఉచర తిలయ్. దస్సి, ఆవ్ అన్నె యూదయ ప్రదేసిమ్తె గెచ్చుక బార్ జలె పొది తుమ్ అంక బార్ కెర తెర్తయ్తయ్.

17 జలె, దొన్ని మెన్నుల్ తా 'జెయిందె' మెలయ్ గే? మాములుమ్ ఈంజ లోకుమ్చి బుద్ది తెన్ 'జెయిందె' జవున్ మెన దొన్ని మెన్నుల్ తా ఆరి సంగిమ్దె గే? జెంక ఉద్దెనుమ్ నెంజిలె 'జెయిందె' మెనిందె గే? 18 ఆవ్ దసా మాన్ను నెంజె. కచితుమ్ దేముడు నముకుమ్చొ, జాకయ్ ఆవ్ తుమ్క సంగితి దేముడుచి కొడొ ఆరి నెంజె గని కెయ్యొక కి నిజుమి. 19 దేముడుచొ పుత్తుని జలో యేసుక్రీస్తు; *సిల్వాను తిమోతి చి ఆవ్ తుమ్తె బోదన కెర్తొ క్రీస్తు; దసాచొ నెంజె. సంగిల్ రితి జోకెరెదె. ఆవ్ కి దస్సు. 20 దేముడు అబ్బొసి సంగ తిలి ఎత్తి కొడు, ఎత్తి ప్రమానుమ్ క్రీస్తుతెయ్ కచితుమ్ నెరవెర్చువ జతయ్. దస్సికయ్, క్రీస్తుచి నావ్ తెన్ని †తెద్దిలి మెన సంగితనుమ్. ఇని ఒప్పనై, దేముడుక గవురుమ్ దెతనుమ్; 'క్రీస్తుతెయ్ ఎత్తి నెరవెర్చువ కెర్తయ్' మెనయ్. 21 అన్నె, దేముడు అబ్బొసి సొంత అమ్క తుమ్క క్రీస్తుచి తెడి డిట్టుమ్ కెర్తయ్, చి జోచి కామ్ కెరుక మెన అమ్క నిసాన అదికారుమ్ దా అస్సె. 22 జోయ్య అమ్క 'అంచయ్ మాన్నుల్' మెన జోచి ముద్ద గల అస్సె, చి జోతె అమ్క దొర్కు జతి పాటక 'కచితుమ్ దెయిందె' మెన అమ్క అప్పె కి రుజ్జు తతి రిసా, అమ్చి పెట్టి జోచి ఆత్తు దా అస్సె.

కొరింథిల్క పవులు దుకుమ్ కెరుక నెసిలినచి కోడు

23 గని దేముడు అంచి రిసా సాచి జవున్! తుమ్తె కొరింథె ఆవ్ కిచ్చొక అన్నె జెంక నేతయ్ మెలె, తుమ్క సిచ్చ కెరుక నెసి. 24 తుమ్చి నముకుమ్చి ఉప్పిరి ముద్దొ కెరుక అమ్క అదికారుమ్ నాయ్, తుమ్క ఏలువ కెరుక అమ్క ఇస్టుమ్ నాయ్. నముకుమ్క జలె, డిట్టుమ్ అస్సెన్. గని, తుమ్క 'సర్లసంతోనుమ్ తెన్ తత్తు' మెనయ్, తుమ్క తోడి తంకయ్ అమ్చి ఉద్దెనుమ్.

2

1 జాకయ్, జా సుట్టుచి రితి ఆవ్ తుమ్తె జా తుమ్క దుకుమ్ కెరుక నెసి. 2 ఆవ్ తుమ్క దుకుమ్ కెర్తె, తుమ్చి దుకుమ్క ఆవ్ దుకుమ్ జతిసి అన్నె కో అంక సర్ల కెర్తొసా తయెదె? తూమ్ కి దుకుమ్ జా తస్సె, ఆవ్ కి దుకుమ్ జా తయిందె.

3 జా ఉత్తుమ్తె కిచ్చొక జా ఏక కొడు రెగిడ్లయ్ మెలె, ఆవ్ తుమ్తె దస్సి అయిలె తుమ్ అంక సర్ల తెన్ బెదవంతన అంక దుకుమ్ కెర్తయ్. జా ఒర్చువ జంక నెత్తిర్తయ్. అగ్గె తెంతొ తుమ్క ఆవ్ నంప కెర తిలయ్, చి 'అంక సర్ల తిలె తుమ్కయ్ కి సర్ల తయెదె' మెన ఉచర తిలయ్. 4 జా సుట్టు తుమ్క ఉత్తుమ్ రెగిడ్లిసి, జలె, తుమ్క దుకుమ్ కెరయ్తి ఇస్టుమ్ తెన్ రెగ్గె నాయ్, గని తుమ్క అంచి ఒగ్గర్ ప్రేమ దెకయ్తి రిసాయి దస్సి రెగిడ్లయ్. పెట్టి ఒగ్గర్ బాద సేడ ఏడ, ఏడయ్ రెగిడ్లయ్.

5 జో మాన్ను అంక దుకుమ్ కెరయ్లిసి, జలె, ఎక్కి అంకయ్ దుకుమ్ కెరయ్లిసి నెంజె. దస్సి కెర తుమ్ ఎత్తిజిన్ కి ఇదిల్ జవున్ దుకుమ్ కెర తయెదె. గని జోక జా పూచి ఒగ్గర్ వయడుక నెసి. 6 ఎత్తిజిన్ జోక సిచ్చ రితి కెర్లిసి సరి జలె. 7 జాకయ్, ఒగ్గర్ దుకుమ్క జో పాడ్ నే జతి రిసా తుమ్ అప్పె జోక చెమించువ కెర బెదవన డిట్టుమ్ దయిరిమ్ కెర. 8 'జోచి రిసాచి తుమ్చి ప్రేమ జోక దెకవ' మెన ఆవ్ బతిమాలూ జా సంగితసి. 9 అంచి కొడు నూన కెరుల గే నాయ్ గె మెన రుజ్జు దెకుక 'జోక తుమ్ సిచ్చ కెర' మెన జా తుమ్క ఉత్తుమ్తె రెగిడ్లయ్. 10 తుమ్ కక్క చెమించువ కెర్తె, ఆవ్ కి జోక చెమించువ కెర్తయ్. ఆవ్ కిచ్చొ చెమించువ కెరుక తిలి మెలె, తుమ్చి రిసాయి చెమించువ కెర్తయ్ మెలె, క్రీస్తుచి మొక్కె ఆవ్ సంగితసి. 11 కిచ్చొక మెలె, నయ్తాన్ అమ్చి ప్రేమ పిట్టవుక ఉచరెదె. జోచి కుత్తల్ జానుమ్చి రిసా 'జో అమ్చి ఉప్పిరి జినున్ నాయ్' మెనయ్ ఆవ్ ఇసి తీర్చు కెర అస్సె.

పవులు మాసిదోనియ ప్రదేసిమ్తె గెలిన్

12 జలె, క్రీస్తుచి సుబుమ్ కబుర్ కామ్చి రిసా ఆవ్ త్రోయ పట్టుమ్తె గెచ్చ పాచిలయ్. సుబుమ్ కబుర్ ఆవ్ నూనయ్తి రిసా ప్రబు అగ్గెచి అవ్కానుమ్ దిలన్. 13 గని, బావొ జలో తీతు తుమ్చి తె తెంతొ ఒత్త బుల జెంక నేతయ్చి రిసా బాద సేడ జా పట్టుమ్చతె నెలవ్ నజన, అన్నె బార్ జా సముద్దుమ్ జిన్, మాసిదోనియ ప్రదేసిమి ఉట్ట గెలయ్.

* 1:19 1:19 జోచయిచి అన్నెక్ నావ్ సిలయ్. బారికుల్ 15:27. † 1:20 1:20 గ్రీకు బాన తెన్ 'ఆమెన్' మెనుల.

నుబుమ్ కబుర్ కామచి రిసాచి సర్ల

14 గని దేముడుక జోబర, నయంతాన్ అల్లర్ కెర్లె కి, క్రీస్తుచి తెడి జో దేముడు అమక జీనయతయ, చి జిన్లో క్రీస్తుచి పట్టి అమ్ కేనె గెలి కి, కెయడక తెయడక జోక జాన్తినచి వాసెన అమ్చి అత్తి జో ఒండి దెకయతయ. 15 కీసి మెలె, రచ్చున జతసక కి, నానెనుమ్ జతసక కి దేముడు అబ్సొనక డయిలి దూపుమ్ వాసెన రితో క్రీస్తుచి వాసెన అమ్. 16 జా వాసెనక దెక, జలె, నానెనుమ్ జతసక కి అమ్ మొర్చుచి వాసెన, గని రచ్చింఱుమ్ జతసక కి జివుమ్చి వాసెన జా అన్నుమ్. దస్సి జలె, ఇసి ప్రబుచి కామ్ కెరుక కేన్ మాన్సు విలువ జవుల? 17 అమ్, జలె, జేవ్ వేర మాన్సులచి రితి లాబుమ్క ప్రబుచి కోడు సికయతన నెంజమ్. అమ్ విలువ నెంజలి కి, ఎక్కి నిదానుమ్ తెన్ తిలిసి తిలి రితి, నెంజలిసి నే తిలి రితి దేముడుచి మొక్కె జోచి అదికారుమ్ తెన్ క్రీస్తుచి తెడి తా జోచి కోడు నూనయతనుమ్.

3

అమ్చి సత్తిమ్చి రుజ్జుక ప్రబు సాచి

1 అమ్ అన్నె అమ్చి సొంత గపురుమ్ నజనుక దెర అన్నుమ్ గే? నెంజలె, అమ్చి సత్తిమ్చి రుజ్జుక తుమ్తె సాచి ఉత్రల్ నజనుమ్చె గే? నగుమ్జినక దన సాచి రుజ్జుల్ తంక, గని అమ్క నాయ్. 2 తుమ్కయ దెకిలె, అమ్చి సత్తిమ్క రుజ్జు దెకయతి ఉత్రుమ్ రితి తుమి జతసు; తుమ్చి పెట్టి రెగిడ్డి జా ఉత్రుమ్ ఎత్తిజిన్ నదు కెర అర్దుమ్ కెరనుక జయెదె. 3 పడ్డో, అన్నె కిచ్చో సొస్తుమ్ డిన్తయ మెలె, క్రీస్తు సొంత రెగిడ్డి అమ్చి అత్తి వేర మాన్సులతె తెద్రయలి ఉత్రుమ్, తూమ్ జన్సు మెన డిన్తయ. సిర్ తెన్ రెగిడ్డిసి నెంజె, గని జీవ్ తిలో దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తుయి రెగిడ్డిసి జా, వత్తె రెగిడ్డిసి నెంజె, గని మాన్సుచి పెట్టి రెగిడ్డిసి. 4 క్రీస్తుచి తెడి, దేముడు అబ్సొనచి మొక్కె దస్సి మెన అమ్క దయిరిమ్.

దేముడు దిలి అగెచి ప్రమానుమ్

5 అమ్చి సొంత సెక్తి కిచ్చో కెరుమ్ తెరుమ్ మెన ఉచరుమ్ నాయ్, నెత్తుమ్. అమ్చి సెక్తి కేనె తెంతో జెతయ మెలె, దేముడు తెంతోయ్. 6 యేనుక సంపజత మాన్సులక జో దిలి నొచి ప్రమానుమ్చి రిసా అమ్ నూనవుక మెన జొయ్యి అమ్క సెక్తి దా అన్నె. ఈంజ నొచి ప్రమానుమ్ తిలిసి కిచ్చో వత్తె గే, పున్సుకుమ్తె గే రెగిడ్డి కిచ్చో కిచ్చో అగ్గులచి నెంజె, గని జో దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తు మాన్సుచి పెట్టి రెగిల్లిసి. *పత్తలతె జవున, కాగ్గలతె జవున్, రెగిడ్డి అగ్గుల్ అమ్ మాన్సులచి పాపుమ్ దెకవయ్ అమ్క నింద కెర మార్త, గని మాన్సుచి పెట్టి దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తు రెగిడ్డిసి మాన్సుక †జియడ్డయ్.

7 జలె, వత్తె రెగిడ్డి అగ్గులచి మాన్సులక మార్తి సేవ దేముడు మోసి పూర్తుమ్చొచి అత్తి దిలి పొది, జో దేముడుచి పరలోకుమ్చి ఒగ్గర్ ఉజిడి తెన్ గపురుమ్ తెన్ దొర్చు. జలి. కెద్ది ఉజిడి కెద్ది గపురుమ్ మెలె, దేముడు తెన్ జో దస్సుల్ జా తిలిన్చి ఉజిడిక గపురుమ్క ఇనాయెలు ప్రెజల్ మోసేచి మొక్కె దెకుక నెత్తిర్. పూర్తుమ్చి జా అగ్గుల్ తెన్ చి ప్రమానుమ్చి ఉజిడి గపురుమ్, మాత్తుమ్, తొక్కి. జా జా, కేడ గెలి. 8 దస్సి కేడయ్ గెతి గపురుమ్ ఉజిడిచి కంట, దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తుచి సెక్తి సేవచి గపురుమ్ ఉజిడి ఒగ్గర్ జయె నాయ్ గే? జయెదె. 9 కిచ్చోక మెలె, మాన్సుక నింద కెర్తి అగ్గుల్ సేవచి గపురుమ్ ఉజిడి ఒగ్గర్ తిలె, మాన్సుచి పాపుమ్ పుంచ జోపయింక పున్నిమ్ దెతి సేవక అన్నె ఒగ్గర్ గపురుమ్ ఒగ్గర్ విలువ తయెదె. 10 ఇన్నెచి రిసా కిచ్చో మెనుక జయెదె మెలె, జాచి కంట జిన్లి గపురుమ్ జిన్లి విలువ తిలిన్చి రిసా, అగ్గయ్ గపురుమ్చి విలువ తిలిన్క అప్పొయి కిచ్చో గపురుమ్ కిచ్చో విలువ నాయ్. 11 కేడయ్ గెలిన్క గపురుమ్ విలువ తిలి జలె, కెద్దోడె తెదోడె తాఁ గెతిన్క అన్నె ఒగ్గర్ గపురుమ్ ఒగ్గర్ విలువ తయెదె.

12 జిసి మెన అమ్క దయిరిమ్చి రిసా, దయిరిమ్ తెన్ ఈంజ నొచి ప్రమానుమ్చి రిసాచి సత్తిమ్ నూనయతనుమ్. 13 మోసేచి రితి అమ్ జము నాయ్. జో, జలె, 'కేడ గెతి జా ఉజిడి కేడ గెతిసి ఇస్రాయేలుల్ మెల అమ్చ ప్రెజల్ దెకుత్ నాయ్,' మెనయ్, దేముడుతె తెంతో ఉట్ట అయిలి పొది లాజ్ జా మొక్కోమ్ డంకన్లో.

* 3:6 3:6 రోమయిల్ 7:5, 8-11, నిర్లమకాండుమ్ 24:12, 31:18. † 3:6 3:6 రోమయిల్ 6:6.

14 జలె, జేవ్ ఇస్రాయేలుల్ కీన జల మెలె, జోవయించి పెట్టి బేడు బందిల్ రితి జలె, చి ఆజి ఎద కి అగ్గెచి ప్రమానుమచి వాట జేవ్ సదు కెరె పొది, మొకొమ్ డంకన తతి రితి పెట్టి సత్తిమ్ చినితి నాయ్. కిచ్చొక మెలె, క్రీస్తుచి తెడి మాన్సు తిలెకయ్ జా డంకిలిసి దేముడు కడ వెంట గెలెదె. 15 నిజామి, ఆజి ఎద మోసేచి అత్తి రెగిడ్డిసి దేముడుచ కొడో జేవ్ కెయ్య సదు కెరె కి, జోవయించి పెట్టి యేసుక్రీస్తుచి రిసాచి సత్తిమ్ చినుక నెత్తిరి. 16 గని, మాన్సు మార్పువ జా ప్రబుతె అయ్లె, జా డంక అడ్డు జలిసి కడి జతయ్, చి జో ప్రబుచి సత్తిమ్ చినుల.

17 అన్సె, ప్రబు ఆత్మయి జయెదె, చి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ కేనె తయెదె గే, ఒత్తయ్ రచ్చన తయెదె. ప్రబుచి ఆత్మ అమచి పెట్టి తిలె, అగ్గెచి సేవచ గొతిమాన్సుల్ తము నాయ్, విడ్డల్ జా తమదె. 18 అన్సె, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మతె జెర్నన్ జల అమ్ ఎత్తిజిని, కిచ్చొ డంకిలిసి అడ్డు నెంత ప్రబుచి ఉజడి జోచి గవురుమ్ దెకితె తా, జోచి ఉజడెత గవురుమ్తె బెద, జోచి పొలిక జతి రితి తిరిమ్ తిరిమ్ మార్పువ జతె అన్సుమ్, చి జోచి ఉజడి జోచి గవురుమ్ తిరిమ్ తిరిమ్ అగ్గెచి కంట అమ్ ఇండితినెతె అన్సె డీన్యయ్. ఈంజ ఉజడి ఈంజ గవురుమ్ దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మయి జలో ప్రబు తెంతయ్ జెతయ్. జోయ్యి జా కామ్ జర్గు కెర్తయ్.

4

సుబుమ్ కబుర్ కామ్ నిదానుమ్ తెన్ కెర

1 జలె, దేముడుచి దయక చి సేవ అమ్క జో సొంత తియార్ అన్సెచి రిసా, అమ్చి నిదానుమ్ దయిల్మ్ పిట్టి నాయ్. 2 కిచ్చొ పాపుమ్ తెన్ మాయ తెన్ బోదన కెరుక నెసిలమ్, నెసుమ్. కిచ్చొ మోసిమ్ కెరుమ్ నాయ్, ప్రబుచి సుబుమ్ కబుర్తె కిచ్చొ వేరచి బెదపుమ్ నాయ్, గని సొస్టుమ్ సత్తిమ్ సంగితనుమ్. దస్సకయ్ కో సూన్లె కి 'సత్తిమ్' మెన అమ్చి రిసా ఒప్పునుక జయెదె. 'సత్తిమ్' మెన దేముడు కి ఒప్పునెదె.

3 అమ్ బోదన కెర్తెని సుబుమ్ కబుర్చి అర్దుమ్ ఇదిల్ లుంకిల్ రితి జలె, కళ్ళయ్ లుంక తయెదె మెలె, నాసెనుమ్ జతనకయ్. 4 జోవయించయ్, జలె, జేవ్ నంప నే జతనకయ్, ఈంజ లోకుమ్క ఏలువ కెర్తొ సయ్తాన్; నాసెనుమ్ జతన జోక 'దేముడు' మెనుల; జోయ్యి జోవయించి మెన్సుక గుడ్డి కెర అన్సె. కిచ్చొక మెలె, 'దేముడుచి పొలిక పూర్తి తిలో క్రీస్తుచి గవురుమ్ దెకయ్తి సుబుమ్ కబుర్చి ఉజడి జతి సత్తిమ్ దెకుతే నాయ్' మెనయ్ జేవ్ మాన్సుల్క జో సయ్తాన్ జోవయించి మెన్సుతె గుడ్డి కెర అన్సె.

5 అమ్ బోదన కెర్తెని, జలె, అమ్చి రిసాచి నెంజె, గని యేసుక్రీస్తుక 'ఎత్తిక ఏలువ కెర్పు' మెన దేముడు అబ్బొసి జోక ప్రబు కెరయ్ అన్సె మెనయ్ అమ్ బోదన కెర్తెనుమ్. జో యేసుచి సేవ చి ప్రేమచి రిసా తుమ్చ *సేవ కెర్తెన రిత జా అన్సుమ్. 6 కిచ్చొక మెలె,

† "అందర్ తెంతో ఉజడి జవున్"

మెన సంగిలో దేముడు అమ్చి పెట్టి జోచి ఉజడి దా అన్సె. కిచ్చొక మెలె, క్రీస్తుచి మొక్కె డీన్సె ఆవ్ దేముడుచి గ్యానుమ్ ఉజడి మాన్సుల్ దెక చిన అంక జాన్తు అంచి ఉజడెతె జెతు మెనయ్, జో దేముడు ఈంజ సేవతె అమ్క బెదవ అన్సె.

ప్రబుచ కామ్ జోచి అత్తి జో జోచి సెక్తి తెన్ కెర్తయ్

7 దేముడు జోచి ఈంజ ఉజడె సొమ్మారుమ్ రితయ్ గేడివొతె బెరవ అన్సె. కిచ్చొక మెలె, అమ్ గేడివొక సెక్తి నాయ్, ఏలువ నాయ్ చి రిసా అమ్ సెక్తి నెంజలసచి అత్తి జో జోచి కామ్ కెర్తె, 'దేముడుచియి, మాన్సుచి నెంజె' మెన జా సెక్తి మాన్సు చినుక జయెదె. 8 రగరగాల్చ బాదల్ అమ్క పెలిలెకి, పెల్లె జా బీడ గెచ్చుమ్ నాయ్; జోచి సెక్తిచి రిసా, సగుమ్ బాదల్ కిచ్చొక సేడ్డనుమ్ గే అమ్ అర్దుమ్ కెరనుక నెత్తిరి కి, జో దిలి కామ్చి రిసా ఆన నెంజలన జము నాయ్. 9 విరోదుమ్ సుదల్చి అత్తి అమ్ అల్లర్ జలెకి ప్రబు అమ్క ములె నాయ్. అమ్చి విరోదుమ్ సుదల్ అమ్క బూసిల్ రితి కెర్తె కి, మొరుమ్ నాయ్. 10 యేసు కీని మొర్చి రితి జతె తా బాదల్ సేడ్డె తిలన్ గే, ఆమ్ కి ఈంజ జిచితుమ్క మొర్చె తతి రితి అన్సుమ్. గని ఆమ్ మొర్చి

* 4:5 4:5 నెంజెలె, 'గొతిమాన్సుల్, గొత్తి మాన్సుల్'. † 4:6 4:6 ఆదికాండుమ్ 1:3.

రితి జా సెక్తి నెంజిలినతెయి యేసుచి సెక్తి డీస్తయ్. యేసు అన్నె జీవ్ జా పరలోకుమతె ఏలుప కెర్తి సెక్తి, అమ్ సెక్తి నెంజిలన రచ్చున జతిన్తె డీస్తయ్. ¹¹ కిచ్చొక మెలె, యేసుచి జీవ్ అమ్చి మొర్తి ఆగ్తె డీసున్ మెనయ్, అమ్చి ఈంజ జీవితమతె యేసుక్రీస్తుచి నావ్చి రిసా అమ్ మొర్యుక దెర్ను నీడ్తనుమ్.

¹² జలె, అమ్ మొర్తునుమ్, తూమ్ జితను!

¹³ గని

‡“నంప జలయ్ చి సంగిలయ్”

మెన పూర్తుమ్ సంగిలో రితి అమ్ కి నంపజా అస్సుమ్చి రిసా అమ్ కి అమ్చి నముకుమ్ తిలిసి సంగితనుమ్. ¹⁴ ఇసి దయిరిమ్ తెన్ అమ్ నంపజలిసి కిచ్చొక సంగితె తత్తునుమ్ మెలె, ప్రబు జలో యేసుక అన్నె జియడ ఉట్టయ్లోసా జోవయించి నావ్ తెన్ అమ్కయ్ కి అన్నె జియడ ఉట్టవ, తుమ్క అమ్క జోతె కడ నెయెదె మెన జానుమ్. ¹⁵ కిచ్చొ కిచ్చొ బాదల్ కిచ్చొక ఓర్పుప జతనుమ్ మెలె, తుమ్చి రిసాయి. మెలె, ప్రబుచి రచ్చున అన్నె ఒగ్గర్ జిన్క పావెలె, ప్రబుచి దయచి రిసా అన్నె ఒగ్గర్ జిన్ జోక జోచి సర్త తెన్ జోబర సంగ జోక గప్పురుమ్ కెర్తల.

¹⁶ జాకయ్ అమ్చి దయిరిమ్ పిట్టె నాయ్. అమ్చి ఈంజ లోకుమ్చి ఆగ్ పాడ్ జతె తిలె కి కువితె తిలె కి, రోజుక అమ్చి ఆత్మ అన్నె నొవర్ ఇల్లెల్ రితి జా సెక్తి జతయ్. ¹⁷ ఈంజ మదెన చి ఇదిలిదెల్ అల్లర్ కిచ్చొ కామ్క జతయ్ మెలె, పరలోకుమ్తెచి నే కేడ్డి ఒగ్గర్ ఉజెడతె గప్పురుమ్తె అమ్ బెదితి రిసా అమ్క దొర్ను జయెదె. ¹⁸ అప్పె డీస్సిన్చి ఉప్పెరి నముకుమ్ తిము నాయ్; పరలోకుమ్తెచి నే డీస్సిన్కయ్ నంప కెర్తునుమ్. కిచ్చొక మెలె, డీస్సిని పాడ్ జతిసి, నే డీస్సిని పరలోకుమ్తెచి జలె, తాఁ గెచ్చెదె.

5

పరలోకుమ్తె అమ్ తతిసి

¹ అన్నె కిచ్చొ జానుమ్ మెలె, ఈంజ లోకుమ్తె అమ్ జతి కుడియ జతి అమ్చి ఆగ్ పాడ్ జలెకి, పరలోకుమ్తె అమ్క కెయఁక తెయఁక తాఁ గెతి గేర్ అమ్చొ దేముడు అమ్క దా అస్సె. కేన్ మాస్సు తెయార్ కెర్తిసి నెంజె, దేముడు తెయార్ కెర్తిసి, జా. ² నిజాచి, ఈంజ లోకుమ్తె తిలె పొది దుకుమ్ జతనుమ్, చి పరలోకుమ్చి అమ్చి గేర్ నజనుక ఆన జతనుమ్. ³ జా గేర్ మెలిసి నజనై, పాలుమ్ గలన్తి రితి జయెదె, చి అమ్ డుమ్డి తయె నాయ్. ⁴ ఈంజ అప్పెచి కుడియతె అమ్ తతి పొది, అమ్చ బాదల్ చి రిసా దుకుమ్ తెన్ అస్సుమ్. ఈంజ కుడియ, ఈంజయ్ పాలుమ్, గెస్సు మేనుమ్ నాయ్, గని అన్నె చెంగిల్ గేర్ చెంగిల్ పాలుమ్ గలన్తి రిసా, పరలోకుమ్చి జా గేర్ జయి పాలుమ్ గలన్తమ్ మెలె, అమ్చి ఈంజ లోకుమ్చి మొర్యుక పరలోకుమ్చి నే కేడ్డి జీవు తతిసి జీన గెచ్చెదె.

⁵ పరలోకుమ్తె జతి రిసా అమ్క తెయార్ కెర్లెసా దేముడుయి, చి ‘జర్లు జయెదె’ మెన అమ్క కిచ్చొ గుర్తు జో దా అస్సె మెలె, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ అమ్చి పెట్టి జో దా అస్సె. ⁶ జాకయ్, కిచ్చొ జలెకి అమ్క దయిరిమ్. ఈంజయ్ ఆగ్తె, ఈంజయ్ లోకుమ్తె అమ్ జతి పొది, ప్రబుక దూరి అస్సుమ్ మెన జానుమ్. ⁷ పరలోకుమ్తెచి ప్రబు అమ్క దిలి అప్పె దన్నె డీసి నాయ్, గని జాక ‘అస్సె’ మెలి నముకుమ్ తెన్ని ఇండితనుమ్. ⁸ అమ్ పరలోకుమ్తె గెచ్చుమ్దే’ మెన దయిరిమ్ తెన్ అస్సుమ్, చి ‘ఈంజ ఆగ్కుక ముల ప్రబుతె గెచ్చు జలె చెంగిలి’ మెన జానుమ్.

ప్రబుచి ఇస్టుమ్ రితి కెర్తి ప్రేమ

⁹ జలె, ఇన్నె ఈంజ ఆగ్ అమ్ జింక తిలె కి, ఒత్త పరలోకుమ్తె గెచ్చుక తిలె కి, అమ్చి ఆన కిచ్చొ మెలె, ప్రబుక సర్త కెర జోచి ఇస్టుమ్ రితి కెర్తయ్. ¹⁰ ఈంజ లోకుమ్తె ఈంజ ఆగ్ తిలె పొది అమ్చితె కొ సత్తిమ్తె ఇండిల గే పావుమ్తె ఇండిల గే, క్రీస్తుచి అత్తి అమ్ తీర్పు జంక, అమ్ జోచి మొక్కె టీవో జతి జా దీసిక జలె, ఈంజ జీవితమతె కొ సత్తిమ్ ఇండ తవుల గే, జోక బవుమానుమ్, కొ పావుమ్తె ఇండ తవుల గే, జోవయింకయ్ సిచ్చు ప్రబు దెయెదె.

¹¹ ప్రబు లోకుమ్చక పరిచ్చ కెర తీర్పు కెరెదె మెన జానయ్, జా బయిమ్ తెన్ మాస్సుల్క సికడ్తునుమ్. అమ్చి సత్తిమ్ జో దేముడు జానె, చి తుమ్చి పెట్టి తూమ్ కి చినితను, కిచ్చొగ్. తుమ్క ‘చినుత్’ మెనయ్

అమచి ఆన. ¹² తుమ్తె అమ్క గవురుమ్ దొర్కు జెయదె మెన తుమ్ ఉచర నాయ్. గని, మాన్సుచి పెట్టి తిలిసి నే చినితె మాన్సు ముక్కిమ్చొ రితో డీసిలెకయ్ గవురుమ్ కెర్తన సగుమ్జన్ అమచి రిసా తుమ్క అన్యానుమ్ సికడ్తె. తుమ్క 'జీవ్ అన్యానుమ్ సికడ్తనక కీసి జబాబ్ దెంక గే జాన్తు' మెనయ్ అమ్ ఇసి సొంతచి రిసాచి సాచి రెగిడ్తనుమ్. అమచి సత్తిమ్ జాన్లె, తుమ్ జబాబ్ దెంక జాన్తె, జాకయ్ తుమ్క సంగితనుమ్. గవురుమ్ ఆననుక ఉచర కిచ్చొయ్ కెరుమ్ నాయ్. ¹³ జలె, అమ్క 'వెర్రి జల' మెన తుమ్ తీర్పు ఉచర్లె జలె, 'అమ్ వెర్రి రితి డీస్తనతె దేముడుక లాబుమ్ తిలె దస్సి డీనుమ్' మెంతనుమ్. జోచి కామ్ కెర్రి ఆనకయ్ ఇసి జతనుమ్. నాయ్ మెలె, 'బుద్దికయ్ దస్సి సంగితతి' మెన అమచి రిసా తుమ్ ఒప్పున్లె, చెంగిలి. తుమ్కయ్ 'చెంగిల్ జతు' మెనయ్ ఇసి జతనుమ్.

¹⁴ క్రీస్తు ప్రేమచి రిసా అమ్ తుక్తె తంక నెత్తుమ్. అమ్క జోచి ప్రేమ వెలయ్తయ్. క్రీస్తు ఎక్కిలో అమ్ ఎత్తిజన్చి పాపుమ్ గెచ్చయ్తి రిసా మొర్లన్ మెన అమ్ దెకితనుమ్. జో మొర్లన్ తెన్ అమ్ ఎత్తిజన్ మొర్రి రెత జా జోక సంపజలి తెంతో సొంత ఇస్టుమ్ జర్గు కెర్రి రితి ఇండుమ్ నాయ్. ¹⁵ కిచ్చొక మొర్లన్ మెలె, అమ్ జతన ఎత్తిజన్క 'సొంత ఇస్టుమ్ అయ్లి రితి నాయ్, గని జోచి రిసా మొర అన్నె జతోసాక గవురుమ్ కెర్రి రితి జతు' మెనయ్ జో మొర్లన్.

క్రీస్తుచి తెడి నొవ మాన్సుల్

¹⁶ అప్పె తెంతో మాములుమ్ జోచి ఈంజ లోకుమ్చి జెర్మన్క కక్కయ్ దెకుమ్ నాయ్. అగ్గెయ్ క్రీస్తుచి మాములుమ్ ఈంజయ్ లోకుమ్చి జెర్మన్కయి కీసి తిలో గే, దస్సి జోక దెకిత్ తిలమ్, గని అప్పెయి జోక దస్సి దెకుమ్ నాయ్. జో దేముడు జలిన్ రుజ్జు జలిన్కయ్ జోక దెకితనుమ్. ¹⁷ గని, కో క్రీస్తుచి తెడి తవుల గే, జోచి అగ్గెచి జెర్మన్క మొర్రి రితి జా తా జోచి ఆత్మతె జెర్మన్ జా నొవర్ రగుమ్ జా అస్తి. నొవర్ జెర్మన్ జలి రితి జా అస్తి. అగ్గెచి గెచ్చ, నొచి బార్ జా అస్సి, చి నొచిచికయ్ దెకితనుమ్.

¹⁸ మాన్సు నొవర్ జతి ఈంజ వరుమ్ కేనె తెంతో జెతయ్ మెలె, దేముడు తెంతో. జో క్రీస్తుచి నావ్ తెన్ అమచి పాపుమ్ పుంచ కెర అమ్క జోక అడ్డు తిలి పాపుమ్ గెచ్చవ గెల కెర అమ్క అన్నె బెదవన్లన్, చి 'వేర మాన్సుల్ కి అమ్చొ క్రీస్తుక సంపజలి జోవయింక కి దస్సి అన్నె బెదవనిందె' మెనయ్ జోచి సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్తి సేవ జో దేముడు అమ్క తియార అస్సి.

¹⁹ మెలె, క్రీస్తు బలి జలిన్ తెన్ జోవయించి పాపుమ్ పుంచ నే వయడ్తె, దేముడు లోకుమ్చక బెదవంతె అస్సి, చి జో బెదవంతిన్చి కబుర్ సూనయ్తిన్ అమచి అత్తి జో సార్ప కెర దా అస్సి. ²⁰ జాకయ్, క్రీస్తుచ బారికుల్ జా అస్సుమ్. 'క్రీస్తుక సంపజతు' మెనయ్ దేముడు అబ్బొసి అమచి అత్తి మాన్సుల్క బుకార్తయ్. జాకయ్, 'దేముడు తెన్ బెదితి వరుమ్ తుమ్ నజనా' మెనయ్, క్రీస్తుచి నావ్ తెన్ తుమ్క అమ్ బతిమాల్లు జా సంగితనుమ్.

²¹ అమ్క 'అంచ పున్నిమ్ జతు' మెనయ్ పాపుమ్ నెంజిలో పాపుమ్ నేన్లొ జోచొ పుత్తుసి అమచి పాపుమ్ రితి దేముడు అబ్బొసి జోక టీచడ్డె.

6

రచ్చన నజన్తి సమయమ్ నిజమి జా అస్సె

¹ జలె, "దేముడుచి రచ్చన నజనా" మెన సంగితనుమ్, గని జోచి నావ్ తెన్ అన్నె కిచ్చొ మెంతనుమ్ మెలె, జోచి దయ్ ఆరి నజన తా నాయ్. ² కిచ్చొక మెలె,

* "చెంగిల్ సమయమ్క తుమ్చ ప్రార్లన సూన అస్సి, చి

ఆవ్ రచ్చన కెర్రి కాలుమ్క తుమ్క తోడు జా అస్సి"

మెన పూర్ణమ్ తెంతో దేముడుచి కొడెతె రెగ్గవ అస్సి. అల్లె! 'చెంగిల్' మెలి జా సమయమ్ అప్పెయి. రచ్చన జతి జా కాలుమ్ అప్పెయి.

సుబుమ్ కబుర్ రిసా పవులు అల్లర్ జలిసి

3 అమ్ ప్రబుచి నేవ కెర్తినతె కేన్ నింద నే జెతె, కో కిచ్చొ సంగుక నెత్తిరి రితి, కచి నముకుమ్ పిట్టయ్తె కిచ్చొయ్ అడ్డు కెరుమ్ నాయ్. 4 ప్రబుచి నేవ పూర్తి నిదానుమ్ కెర్తనుమ్ మెన సాచి సంగన్తనుమ్. ఇన్నెచి రుజ్జు కిచ్చొ మెలె, కిచ్చొ కిచ్చొ ఒగ్గర్ అల్లర్ ఒర్పుప జా నిదానుమ్ తెన్ అన్నుమ్. కిచ్చొ అల్లర్ మెలె, బాదల్, స్రెమల్, కన్నల్, ఇర్కులు, 5 కొర్తల్ వ దెబ్బలు, జేలి జలిసి, జట్టు తెన్ నిగ జా మాన్సుల్ అమ్క అల్లర్ కెర్తిసి, ఒగ్గర్ కామ్ కెర టక్కిలిన్, గూన్ నెంజిలిసి అందర్లు, చువ్వె తిలిసి; దనచ ఎత్తి, నిదానుమ్ తెన్ ఒర్పుప జా అన్నుమ్.

6 వడ్డె జోచి నేవచి అమ్చి నిదానుమ్ అమ్ ఇండిలి బుద్దితె కి డీస్తయ్. వేర బుద్దుల్ అమ్ నే జలిన్తె, ప్రబుచి ఎత్తి, అమ్ జాన్తినతె, మాన్సుల్చ తప్పల్ అమ్ ఒర్పుప జతినతె, మాన్సుల్క అమ్ మరియాద దెకితినతె, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ అమ్చి పెట్టి తిలిన్తె, మాయ నెంజిలి అమ్చి ప్రేమతె. 7 సత్తిమచి బోదన అమ్ కెర్తినతె, దేముడుచి నెక్కి అమ్చ వ కమెతె డీస్తిన్తె, ఈంజ ఎత్తితె అమ్చి నిదానుమ్ డీస్తయ్. డెబ్లి పక్క కి, ఉజెతో పక్క కి, కామ్క జెత పున్నిమచి అయ్దల్ వాడిక కెరన నిదానుమ్ తత్తనుమ్. 8 జాకయ్, గవురుమ్ జలెకి, నిస్కారుమ్ జలెకి, మాన్సుల్ అమ్క 'చెంగిల్చ' మెలె కి, 'గార్పు' మెలె కి, నిదానుమ్ తత్తనుమ్. సగుమ్జిన్ అమ్క 'మాయచ' మెంతతి, గని సత్తిమ కెర్తనుమ్. 9 సగుమ్జిన్ అమ్క చిలువ దెకితె నాయ్, గని సగుమ్జిన్ చిలువ దెకితతి. 'బే బేగి మొరుల' మెన అమ్క సగుమ్జిన్ ఉచర్తతి, గని జతనుమ్. దెబ్బల్ కతనుమ్ గని మొరుమ్ నాయ్. 10 అమ్చ బాదల్క దుకుమ్ జంక జతయ్, గని సర్తనంతోనుమ్ తెన్ అన్నుమ్. ఈంజ లోకుమచి ఆస్తిక ఉచర్త బీద అన్నుమ్, గని ఒగ్గర్జిన్క సాహ్సారుమ్ కెర్తనుమ్. అమ్క కిచ్చొ నెంజిలి కి, ఎత్తి కలుగు జలి రితి జా అన్నుమ్.

అమ్క కి తుమ్ ఎదిలి ప్రేమ కెర

11 ఓ తుమ్ కొరిందిలు, కిచ్చొ నే లుంకడె ఈంజ ఎత్తి, తుమ్క ఎదార్దుమ్ సొమ్మమ్ సంగ అన్నుమ్. అమ్చి పెట్టితె తుమ్క ఒగ్గర్ ప్రేమయ్ అన్నుమ్. 12 అమ్చి రిసాచి తుమ్చి ప్రేమక ఆమి కిచ్చొ ఇర్కు కెరుమ్ నాయ్. తుమ్చి సొంత పెట్టి తుమ్ ఇర్కు కెరంతను. 13 అంచ బోదల్ జల రిత ఓ తుమ్ కొరిందిల్, తుమ్క అవ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, అమ్ తుమ్కయ్ కీసి ప్రేమ అన్నుమ్ గే, తూమ్ కి దస్సి అమ్కయ్ ప్రేమ కెర మెన అవ్ బతిమాల్లు జా సంగితసి.

14 ప్రబుక నంప నెంజిలన తెన్ తుమ్ లంకె జా నాయ్. పాపుమతె పున్నిమ్ తిలిసి కిసి బెదెదె?! నెంజిలె, అందర్బుద్ది తెన్ ఉజెడ్ బుద్ది కిసి బెదెదె? బెదె నాయ్! 15 'బలియాల్' మెలొ నయ్తాన్ తెన్ క్రిస్తు కిసి బెదెదె? బెదె నాయ్! నంపనెంజిలొసొ తెన్ నంపజలొసొక కిసి వాట తియిదె? తయె నాయ్! 16 దేముడుచి గుడి, జలె, బొమ్మల్క జొకర్తిన తెన్ కిసి బెదెదె? నెంజె! కిచ్చొక అవ్ ఇసి సంగితసి మెలె, జీవ్ తిలో దేముడుచి గుడి ఆము. పూర్ణమ్ దేముడుచి కొడెతె రెగ్గయ్లి రితి,

† "జోచి పెట్టి అవ్ జియిందె,

జోచి తెన్ అవ్ బులిందె,

అవ్ జోవయింబొ దేముడు జియిందె.

జెచ్చియ్ అంచ ప్రెజెల్ జవుల"

మెన అన్నె.

17 † "జాకయ్ 'అంక నంప నెంజిలన తెంతో తుమ్ బార్ జా' మెన 'సుద్ది నెంజిలిసి తుమ్ చడె నాయ్.

దస్సి ఎక్కి, నిదానుమ్ జలదు మెలె,

తుమ్క బెదవనిందె' మెన ప్రబు సంగితయ్"

మెన అన్నె.

18 § "అంచ బోదల్ మెనయ్ తుమ్కయ్ అబ్బొది జియిందె,

చి అంక 'అబ్బొ మెనయ్ అంచ పుత్తర్లు దువో జస్సె'

మెన ఎత్తి, నెక్తి అదికారుమ్ తిలో ప్రబు సంగితయ్."

† 6:16 6:16 లేవియకాండుమ్ 26:12, యిర్మియా 32:38, యెహెజ్కేలు 37:27. † 6:17 6:17 యెనయా 52:11, యెహెజ్కేలు 20:34, 41. § 6:18 6:18 నమూయేలు బొన్నిచి పుస్తకమ్ 7:14, 7:8.

మెన రెడ్ల అస్సె.

7

సుద్ది జతిన్

1 జాకయ్, ప్రేమ తిల బావుడ్లు, దేముడు అమ్మక ఈజేవ్ ప్రమానల్ సంగ అస్సెచి రిసా, అమ్చి ఆగేక, అమ్చి అత్తక కిచ్చొ గార్ కెరెదె గె, జా గెచ్చవన గెల కెరయ్, దేముడు ప్రబుక బియః కెర, అమ్ సుద్ది జంక *దెర్సి పూర్తి జతి రితి జోచి సుద్ది ఆననుమ. 2 అమ్మక తుమ్చి పెట్టితె బెదవన. అమ్ కక్క తప్పు కెరుమ్ నాయ్, కక్కయ్ పాడ కెరుమ్ నాయ్, కక్కయ్ మోసిమ్ కెర లాబుమ్ కెరనుమ్ నాయ్. 3 తుమ్క నింద కెర్తి రిసా ఇసి సంగి నాయ్, అగ్గె కిచ్చొ మెన రెగిడ్లయ్ మెలె, 'అమ్చ జీవుతె తుమ్చి రిసా ప్రేమయ్ అస్సుమ్' బెద మెరుమ్చె, బెద జిమ్చె. 4 తుమ్చి రిసా అంక నముకుమ్ ఒగ్గర్ అస్సె, తుమ్ అంచి అత్తి సూన నంపజలదు చి రిసా ఆవ్ గవురుమ్ సంగితసి, తుమ్చి రిసా అంచి పెట్టి పూర్తి దయిరిమ్ అస్సె. అమ్చ బాదల్ ఒగ్గర్ జలెకి, అంచి పెట్టి సంతోసుమ్ బెరయ్ అస్సె.

5 † మోసిదోనియ ప్రదేసిమి అమ్ ఉట్టు అయ్లి పొది అమ్చి ఆగేక సుక్కుమ్ నాయ్, గని ఎత్తి రగల్ బాదల్ సేడ్డెయ్ తిలమ్; విరోదుమ్ సుదల్ కెర్ల అల్లరిచి రిసా కి, అమ్చి పెట్టిచి బయమ్చి రిసా కి, 6 గని ముసర్లు జలసక డిట్టుమ్ దయిరిమ్ కెర్ల దేముడు, జలె, తీతుక అమ్తె తెద్రవ అమ్క దయిరిమ్ కెర్ల. 7 ఎక్కి తీతు అయ్లిసి తెన్ దయిరిమ్ జము నాయ్, గని తుమ్చి నిదానుమ్ దెక జోయ్య దయిరిమ్ జలిన్క అమ్కయ్ కి జో దయిరిమ్ కెర్ల. మెలె, అంక అన్నె దస్సల్ జంక చి తుమ్చి ఆన, అంక తుమ్ దుకుమ్ కెర తిలిన్చి రిసాచి తుమ్చి దుకుమ్, అంచి రిసాచి తుమ్చి ప్రేమ నిదానుమ్చి రిసా అమ్క సంగిలన్, చి అన్నె ఒగ్గర్ సర్ల జలయ్.

8 అంచి ఉత్తమతె ఆవ్ రెగిడ్డిన్ తెన్ తుమ్క ఆవ్ దుకుమ్ కెర్ల కి, ఆవ్ ఉచర్క నాయ్. విసారుమ్ జా తిలయ్, గని తప్పు కెరి నాయ్ మెన జాని. జా ఉత్తమ్ తుమ్క దుకుమ్ కెర్ల, గని గడియకయ్ మెన ఆవ్ దెకితసి. 9 జలె, అంక సర్ల. తుమ్క దుకుమ్ కెర్లి రిసా నాయ్, గని తుమ్ దుకుమ్ జా తప్పు ఒప్పున చెంగిల్ జలదు చి రిసాయి. మెలె, తుమ్చి దుకుమ్ ప్రబుచి సత్తిమ్ తుమ్క ఉచరవడ్డిన్చి రిసాయి తుమ్క అమ్ కెర్లిసి కిచ్చొ సంతోసుమ్ కెరె నాయ్. 10 కిచ్చొక మెలె, ప్రబు ఉచర్లిసి దుకుమ్ అమ్ మాస్సుల్చి పెట్టి అయ్లి, అమ్ కెర్ల పాపల్ ఒప్పున బుద్ది జంక ఇస్సుమ్ జుమ్చె, చి ప్రబుచి రచ్చన నజనుమ్చె. జా రచ్చనచి రిసా 'చెంగిల్ జలమ్' మెనయ్, అన్నె దుకుమ్ తయె నాయ్. గని ఈంజయ్ లోకుమ్చి బుద్దిచి దుకుమ్ అమ్ పెట్టి తియ్లె, అమ్క మొర్లు జెయ్చె.

11 ఈందె, దేముడు తెద్రయ్లి దుకుమ్ తుమ్చి పెట్టి కెర్లి నిదానుమ్ ఉట్టవ అస్సె! నిజామ్, తుమ్చి సత్తిమ్ దెకయ్తె ఆన ఉట్టవ అస్సె! జా తప్పుచి రిసా లాజ్ జా తుమ్చి ఉప్పిరి తుమి కోవుమ్ జలదు, దేముడుచి తీర్పుక బిలదు, అమ్చి తెన్ అన్నె బెదుక ఆన జలదు, సత్తిమ్ జంక ఆన జలదు. జా తప్పుచి రిసా సరిగా తీర్పు కెర్లదు. జా ఎత్తితెయ్ తుమ్ అప్పె సత్తిమ్ జలిసి డీస్తయ్. 12 జాకయ్, ఆవ్ తుమ్క రెగిడ్డిసి దుకుమ్చి తిలె కి, ఒత్త కిచ్చొ లాబుమ్ మెలె, ముక్కిమ్క తప్పు కెర్లెసొక ఉచరి నాయ్, ముక్కిమ్క అల్లర్ సేడ్డెసొక ఉచరి నాయ్, గని జా ఉత్తమ్చి రిసా ముక్కిమ్క కిచ్చొచి రిసా ఉచర్లసి మెలె, అమ్చి రిసాచి తుమ్చి ఒగ్గర్ ఆన, ప్రబుచి మొక్కె తుమ్ అప్పె చినన అస్సున్. 13 తుమ్ చెంగిల్ జలిన్చి రిసా అమ్క సర్ల, అమ్క అన్నె డిట్టుమ్ దయిరిమ్ కెర్ల. అమ్ సొంత సర్ల జలిన్చి కంట కిచ్చొక అన్నయ్ సంతోసుమ్ జా అస్సుమ్ మెలె, తీతు తుమ్తె జా దెకిలి తెంతో, తుమ్చి రిసాచి జోచి అగ్గెచి అన్మానుమ్ నాయ్, చి సర్లసంతోసుమ్ జో జా అస్సె. 14 తుమ్చి రిసా అంచి సర్ల, ఆవ్ గవురుమ్ ఉచరంతిసి, జోక అగ్గె తెంతో సంగితె తిలయ్, చి జో తుమ్తె గెలి పొది జోచి మొక్కె కిచ్చొ తప్పుల్ కెర అంక లాజ్ కెరయ్సు నాయ్, అంచి మరియద కడ్డు నాయ్. అమ్ తుమ్కయ్ సంగిలిసి ఎత్తిచి సత్తిమ్ కిసి రుజ్జు జలి గే, దస్సి తుమ్చి రిసా ఆమ్ తీతుక సంగిలిసి నిజామ్ జలి. 15 అప్పె జో తుమ్క అగ్గెచి కంట ఒగ్గర్ ప్రేమ ఉచర్లయ్.

* 7:1 7:1 కొరింథిల్ రెగిడ్డి దొస్సి నంబర్ ఉత్తమ్ 3:18, దెస్సెలోనికల్క రెగిడ్డి ఏక్ నంబర్ ఉత్తమ్ 5:23. † 7:5 7:5 జేవ్ కొరింథిల్ తిలె ఆకయ్ ప్రదేసిమ్క మోసిదోనియ ప్రదేసిమ్ ఉత్తర పక్క అస్సె.

ప్రబుచి ఇస్తుమ్ తుమ్ ఎత్తిజన్ కెర్తినచి రిసా కి, తుమ్ ఎత్తిజన్ బియి; అద్దుర్ తెన్ జోక బెదవన్లినచి రిసా కి జో ఉచార కెర్తయ్. ¹⁶ జలె, తుమ్చి రిసా ఆవ్ పూర్తి దయిరిమ్ జా అస్సిచి రిసా అంక ఒగ్గర్ సర్దసంతోసుమ్.

8

యెరూసలేమ్చి సంగుమ్చ తోడు దెతినచి రిసా

¹ అప్పె, బావుడ్లు, తుమ్క కిచ్చి సంగితసుమ్ మెలె, మాసిదోనియ ప్రదేసిమ్చ ప్రబుచ సంగుమ్లుచ మాన్సుల్చి పెట్టి దేముడు ప్రేమ సికడ్లని రుజ్జు జా అస్సి. ² కిసి మెలె, జోవయిచి నిదానుమ్ పరిచ్చ జలి రితి జా జేవ్ ఒగ్గర్ కన్వల్ సేడ్డె తిలె కి, జేవ్ ఒగ్గర్ బీద జలెకి, ప్రబుచి, జోవయిచి ఎదివాట్ సర్దచి రిసా ఒగ్గర్ దర్దుమ్ తెన్ అన్నె జేవ్క తోడు దా అస్సి. ³ జేవ్చి రిసా ఆవ్ కిచ్చి సాచి సంగితని మెలె, జోవయిచి సెక్తి తిలి ఎదిలి, నాయ్, గని జోవయిచి సొంత ఇస్తుమ్క తెర్తి ఎదిలి కంటయ్ అన్నె జేవ్ ఒగ్గర్ దా అస్సి. ⁴ *యెరూసలేమ్చ నంబజలసక తోడె దెతినతె ఆమ్ కి బెదుమ్దె' మెనయ్ అమ్క బలవంతుమ్ కెర్త. ⁵ 'ఇని దస్సి కెరుల' మెన మాములుమ్ అమ్ ఉచర్లి రితి నాయ్, గని 'అమ్చి అత్తి ప్రబు జోవయిచి ఇస్తుమ్ పూర్తి కెర్తు' మెన, తోలితో ప్రబుచి అత్తి జోవయిచి జీవ్ సార్చ కెర, పడ్డో జోవయిచి తెడి అమ్చి అత్తి దిల.

⁶ జాకయ్ తుమ్ కొరిందిల్చి రిసా కి అమ్ ఉచర్లమ్, చి బీద సుదల్క దెతి దర్దుమ్ †తుమ్ ఉక్కిల్తినె, తీతు మొదోల్ కెర్లినక 'పూర్తి జర్గు జవున్' మెన, తీతుక బలవంతుమ్ కెర అస్సుమ్. ⁷ జలె, సముకుమ్క, ప్రబుచి గ్యానుమ్క, జోచి గ్యానుమ్ సాస్సుమ్ బోదన కెర్లినక, నిదానుమ్క, చి అమ్చి ఉప్పిరిచి తుమ్చి ప్రేమక, దస్సిచి ఎత్తిక తుమ్ కిసి నిదానుమ్ జా అస్సున్ గే, దస్సి ఈంజ దర్దుమ్ దెతినక కి దయ ఒగ్గర్ జతి రితి తుమ్ దెకన.

⁸ ఆవ్ ఇని సంగితిని ఆడ్ర దెతినె నెంజె, గని మాసిదోనియ ప్రదేసిమ్చ జేవ్ అన్నె మాన్సుల్ తోడు దా సత్తిమ్ కెర్లినక తుమ్ దెక తుమ్చి పరిచ్చ కెర్లె, బీద సుదల్క తోడు కెర్తి తుమ్చి ఉద్దెసుమ్క 'నిజుమ్చి' మెన తుమ్ రుజ్జు దెకయ్తి అవ్కానుమ్ తుమ్క దొర్కు జవున్ మెనయ్ ఆవ్ తుమ్క ఉచరయ్తని. ⁹ ప్రబు జలె యేనుక్కిన్ సొంత కి జోచి దయక కిచ్చి కెర్లన్ గే జానుమ్. మెలె, పరలోకుమ్చి సాహ్సారుమ్ జోక తిలె కి, తుమ్చి రిసా బీద కెర్లె; తుమ్క సాహ్సారుమ్ కెరుక మెనయ్ జో బీద జలన్.

¹⁰ జలె, ఈంజ డబ్బుల్ ఉక్కిల్తి కామ్చి రిసా కిచ్చి ఉచర తుమ్క ఆవ్ సంగితని మెలె, వెర్సిక్ అగ్గె తుమ్ ఇస్తుమ్ జా మొదోల్ కెర్లిన తుమ్ అప్పె పూర్తి జర్గు కెర్లె చెంగిలి. ¹¹ తుమ్క జా ఇస్తుమ్ అస్సి. జలె, జా జర్గు కెర్లెకయ్ జా ఇస్తుమ్ నెరవెర్గుప జయెదె. తుమ్ తెర్తి ఎదిలికయ్ జర్గు కెర. ¹² ఎక్కిలో దెంక మెన తెయార్ మెన్సు తెన్ తిలె, జాక సెక్తిక జీన్లిన నెంజె గని తిలిస్తెయ్ సర్ద తెన్ దిలె ఇస్తుమ్ జయెదె. నెత్తిని నే కెర్లె, మాన్సుక నింద నాయ్.

¹³ వేర మాన్సుల్క జేవ్చి పూచి వయడ నాయ్, తుమ్కయ్ జా జాడు ఎత్తి వయతు మెని నాయ్, ¹⁴ గని, 'ఎత్తిక సమానుమ్ జతిన తవున్' మెన జోవయింక నెంజెలిని రిసా తుమ్చి సాహ్సారుమ్క తుమ్ అప్పె దాన. ఏక్ వేల పడ్డోక తుమ్కయ్ కొత్కు తిలె, జేవ్ తుమ్కయ్ తోడు కెరుక జయెదె, చి ఎత్తిజినక సమానుమ్ జతిన తయెదె. ¹⁵ పూర్లుమ్ దేముడుచి కొడెతె రెగ్గయ్లి ఏక్ కోడుచి అర్దుమ్ తుమ్ ఉచర.

కి "ఒగ్గర్ కుడవన్సొక కిచ్చి సేసె నాయ్, గని తొక్కి కుడవన్సొక కిచ్చి కొత్కు తయ్ నాయ్" మెన రెగిడ్డి కోడు.

తీతుక కొరిండ్ పట్టుమ్తె అన్నె తెర్తయ్లి

* 8:2 8:2 రోమియల్ 15:25-27. † 8:4 8:4 యెరూసలేమ్ పట్టుమ్చి యూదయ ప్రదేసిమ్ కారు జా తతికయ్. వేర తెంతెన నంబజలన తోడు తెర్తయ్. బారికుల్ 1:28-30. ‡ 8:6 8:6 కొరిందిల్క రెగిడ్డి ఏక్ నంబర్ ఉత్తమ్ 16:1-4. § 8:15 8:15 నిర్గమకాండుమ్ 16:18.

16 దేముడుక జోబర! తుమ్చి రిసా జో తీతుచి పెట్టి కి జోవయించి ప్రేమ దా అన్నె. 17 “కొరింథతె ఈంజ కామ్క గో” మెన అమ్ బతిమాల్పా జా సంగితకయ్, “గచ్చిందె” మెలన్. గని ఎక్కి, అమి సంగిల్ రిసా నాయ్, గని అన్నెయ్, తుమ్చి రిసాచి జోచి ప్రేమకయ్ జోచి సొంత ఇస్టుమ్కయ్ జెతయ్.

18 జో తెన్ అన్నె కక్క, తెద్రయ్తనుమ్ మెలె, జో సుబుమ్ కబుర్ నూనయ్తనచి రిసా ఎత్తి, సంగుమ్లుతె, ఎత్తిజన్ మెన్చితో బావోక తెద్రయ్తనుమ్. 19 పడ్డో, ‘ప్రబుచి గప్పరుమ్ దెకయ్తి అమ్చి ప్రేమ దెకయ్తి ఈంజ తోడు దెతి కామ్తె అమ్చి తెన్ బులన్’ మెనయ్ సంగుమ్లుచ జోక నిసాన అన్నె. జో, జలె, తీతు తెన్ గెతయ్. 20 అమ్ డబ్బుల్ ఉక్కుల వంట దెతి ఈంజ దర్బుమ్చి సేవచి రిసా కో అమ్క నింద నే కెర్తి రెతి, ఈంజ కామ్తె కిచ్చో పొరపాట్ బెదవుమ్ నాయ్, కిచ్చో పొరపాట్ బెదయ్లి రెతి డీసుక కి నెనుమ్, 21 చి ప్రబుచి మొక్కె కి, మాన్సుచి మొక్కె కి, కీసి సత్తిమ్ కెరుక గే సరిగా ఉచర అన్నుమ్. జాకయ్, సంగుమ్లుచ నిసాన మాన్సుక కి అమ్చి తెన్ ఈంజ తోడు దెతినెత బెదవన అన్నుమ్.

22 అన్నె, జేవ్ దొగుల తెన్ అన్నెక్లో బావోక తెద్రయ్తనుమ్. ఇన్నెక అగ్గె తెంతో కిచ్చో కిచ్చో కమొ దా అన్నుమ్ చి కిచ్చో కామ్తె కి నిదానుమ్ కెర్తయ్ మెన రుజుల్ దెక అన్నుమ్. తుమ్చి రిసాచి జోవయించి ఒగ్గర్ నముకుమ్చి రిసా, వేర కమొచి కంట తుమ్తెయ్ గెచ్చుక అన్నె ఒగ్గర్ ప్రేమ ఈంజో జా అన్నె.

23 తీతు, జలె, తుమ్చి రిసాచి అంచి సేవతె జో అంచి తెన్ ఎక్కి, రెతి బెద అన్నె. జేవ్ అన్నె దొగుల బావుడ్లు, జలె, సంగుమ్లుచి నావ్ తెన్ జోవయించ బారికుల్ జలె రెత జా గెతతి, క్రీస్తుచి గప్పరుమ్ దెకయ్తతి. 24 జాకయ్, తుమ్చి ప్రేమక, చి ఈంజేవ్క అవ్ తుమ్చి రిసా నముకుమ్ సంగిలిన్క, ‘నిజమి జో సంగిల్ రెతి జా అన్నె’ మెనయ్ సంగుమ్లు రుజు దెకిత్ రెతి కెర.

9

దర్బుమ్ ఉక్కుల దెతినచి రిసా అన్నె సంగిలిసి

1 జలె, *యెరూసలేమ్తె నంపజలసక దెతి తుమ్ ఉక్కిల్లి డబ్బుల్చి రిసా అమ్ అన్నె రెగ్గుడుక కిచ్చోక? 2 జా ఉక్కుల దెక తుమ్ కోర్ప జలిసి అవ్ జాని, చి మాసిదోనియ ప్రదేసిమ్చ నంపజలసక తుమ్చి రిసా అవ్ సంగితిసి. కిచ్చో సంగితసి మెలె, “†అకయ ప్రదేసిమ్చ నంపజలస పూర్ణమ్ తెంతో జోవయించి డబ్బుల్ దెక తెయార్ జా అన్నె” మెన అవ్ సంగితసి. జా దర్బుమ్ ఉక్కుల దెతి తుమ్చి సర్దచి రిసా నూన్సి రిసాయ జేవ్ మాసిదోనియచ ఒగ్గర్ జని జా కామ్తె బెదుక కోర్ప జా అన్నె.

3 జలె, ఈంజేవ్ బావుడ్లుక కిచ్చోక తుమ్తె తెద్రయ్తసి మెలె, ‘జా డబ్బుల్ ఉక్కుల తెయార్ జా అన్నె’ మెన తుమ్చి రిసా అమ్ సర్ద సంగిలిసి అబర్దుమ్ నే జతి రెతి తుమ్క ‘నిజమి తెయార్ జాఁ తత్తు’ మెన ‘తుమ్ దెక’ మెనయ్ అవ్ జేవ్క తెద్రయ్తసి. 4 నెంజెలి, పడ్డో అంచి తెన్ ఈంజ మాసిదోనియచ నంపజలస సగుమ్జన్ తుమ్తె అయ్లె, తుమ్ తెయార్ నే జా తిలె, అమ్చి మరియద గెచ్చెదె; అమ్చి కి తుమ్చి కి. ‘సత్తిమ్ కెరుల’ మెన అమ్ దయిరమ్క సంగిలిసి పిట్ట తయెదె చి రిసా. 5 జాకయ్, ‘అంచి కంట జేవ్ అగ్గె గెచ్చ తుమ్ సంగిలి దర్బుమ్ దెతినకయ్ తుమ్క తెయార్ కెర తత్తు’ మెనయ్ జేవ్క బలవంతుమ్ కెర్తయ్. దన్సి, తుమ్ అగ్గెయి జా డబ్బుల్ తెయార్ కెర తిలె, సర్ద తెన్ దెతె, ఆరి ఇస్టుమ్ నెంజెల్ రెతి నాయ్.

ముస్సి బుద్దిచి రిసాచి దర్బుమ్ బుద్దిచి రిసాచి కోడు

6 అవ్ కిచ్చో మెంతసి మెలె, కో ముస్సి తెన్ బి గలెదె గే, తొక్కి పలితుమ్చి పంటో లాయెదె. కో దర్బుమ్ తెన్ బి గలెదె గే, ఒగ్గర్ పంటో లాయెదె. 7 ఎత్తి మాన్సు సరిగా ఉచర, ‘దెక చెంగిలి’ మెన కెదిలిచి రిసా ఉచరై గే, తెద్దిలి దెకయ్. గని కో బలవంతుమ్ కెర్తి రెతి దుకుమ్ తెన్ పొన, సర్ద తెన్ని. సర్ద తెన్ దెతొసాక దేముడు ప్రేమయ్ దెకెదె.

* 9:1 9:1 క్రీస్తు యెరూసలేమ్తె మొర జీవ్ జలన్, గెద, చి తొలితో ఒత్తయ్ మాన్సుల్, క్రీస్తుచ సిస్సుల్ తెన్, జోవయించ నంపజల. యెరూసలేమ్ పట్టుమ్చి యూదయ ప్రదేసిమి కాలం జా తతికయ్, వేర తెంతోచ నంపజలస తోడు తెద్రయల; అకయ ప్రదేసిమ్చ కి మాసిదోనియ ప్రదేసిమ్చ; బారికుల్ 1:28-30. † 9:2 9:2 అజ కాలి అకయ ప్రదేసిమ్చ చి మాసిదోనియ ప్రదేసిమ్చ ‘గ్రీకు ప్రదేసిమ్’ మెంతతి.

8 చెంగిల్ తిలిసి ఎత్కి దయ తుమ్క మొచ్చు తెన్ దెంక దేముడుచి అత్తి అన్న, చి తుమ్క సరిప్పుచువ జతిసి కి, వడ్డొ కిచ్చొ కిచ్చొ చెంగిల్ కముక తుమ్ మొచ్చు తెన్ దెంక తెరితి రిసొ కి, సరిప్పుచువ జతిసి తుమ్క దెంక జోచి ఇస్తుమ్. 9 దేముడుచ కొడొతె పూర్ణమ్ రెగ్గయలి అన్న.

*“జోవయింక తిలిసి జో వంట దెతయ్, బీద సుదల్క జో దర్ముమ్ తెన్ దెతయ్,

జోవయించి జా సత్తిమ్ కెయ్క తెయ్క తా గెచ్చెదె.”

10 తుమ్ బి గల్లి రిసొ బి దెతో ప్రబు, తుమ్ కతి రిసొ అన్నిమ్ దెతో ప్రబు, సరిప్పుచువ జతిసి తుమ్క దెయెదె, పలితుమ్ దెయెదె, చి తుమ్ దర్ముమ్ తెన్ బెదయ్తిన చి సత్తిమ్చి పలితుమ్ జో ఒగ్గర్ తయెదె.

11 తుమ్ దర్ముమ్ తెన్ దెతి రిసొ ఎత్కితె సొమ్మారుమ్ రితి జెన్నె. అమ్చి అత్తి తుమ్ జా దిలె, అమ్ బీద సుదల్క దెమ్దె, చి దేముడుక జేవ్ జోచి సర్ల దెకవ జోక గప్పురుమ్ కెరుల. 12 దస్సి, ఈంజ దర్ముమ్చి సేవ కెర్లె, బీద జల నంపజలసక కామ్క జెతిసి దొర్పు. జలిసి దా తస్తె, వడ్డొ అన్న, “దేముడు దొర్పు కెరయ్లొ” మెన జోక జోకర జేవ్ ఒగ్గర్ గప్పురుమ్ కెరుల.

13 ఈంజ కామ్ తుమ్క ఏక్ పరిచ్చ రితి జయెదె. ఈంజ సేవ తుమ్ చెంగిల్ కెర్లె, తుమ్చి సత్తిమ్క రుజ్జు జయెదె. చి క్రీస్తుచి సుబుమ్ కబుర్ ఒప్పున జోక బియ్ తుమ్ ఈంజ సత్తిమ్ కెర్లెన్చి రిసొ, దేముడుక గప్పురుమ్ జయెదె. వడ్డొ, జేవ్ బీద జల నంపజలసక చి అన్నె బావుడ్లు ఎత్కిక తుమ్ కోడ్ దిలిన్చి దర్ముమ్చి రిసొ గే దేముడుక గప్పురుమ్ జెయెదె. 14 అన్నె, తుమ్చి మెట్టె దేముడు జోచి దయక దర్ముమ్ బుద్ది దిలి రిసొ జేవ్ మాన్సుల్ తుమ్క ఒగ్గర్ ప్రేమ జా, తుమ్క దెకుక మెన ఆన తెన్, తుమ్చి రిసొ కి జేవ్ ప్రార్థన కెరుల.

15 క్రీస్తుచి అత్తి దేముడు అమ్క దిలి వరుమ్ కెర్లె గే కో సంగుక నెత్తిర్తి. జోచి ఎదివాల్ దర్ముమ్చి రిసొ జోక జోబర.

10

బుద్ది నే జా తిలె సిచ్చ కెరుక తయెదె

1 క్రీస్తు కిసి మెత్తన తా మాన్సుల్క కన్నూరుమ్ దెకితె తిలెన్ గే తుమ్ జాన్సు. జలె, ఆవ్ పవులు, క్రీస్తుచి కన్నూరుమ్ దెకితి దస్సి బుద్ది తెన్ సొంత తుమ్క బతిమాల్పు జతిసి. అమ్చి రిసొ సగుమ్జెన్ మాన్సుల్ సంగితిన్ కిచ్చొ మెలె, తుమ్చి మొక్క మెత్తన అన్న, గని ఉట్ట గెలి వడ్డొ దయరిమ్ తెన్ ఆవ్ గోల కెర్లెసి, బెర్లె! 2 జలె, కిచ్చొ అప్పె బతిమాల్పు జా ఆవ్ సంగితిన్ మెలె, ఆవ్ తుమ్తె అన్నె అయిలె పొదిక ఆవ్ ఇసి దయిరిమ్ తెన్ గోల కెరుక నెంజితి రితి, జేవ్ అల్లర్చ మాన్సుల్ బుద్ది జా తత్తు, నెంజిలె అప్పె కిసి డీన్యయ్ మెలె, అయిలె కచితుమ్ జోవయింక గోల కెరుక తయెదె. అమ్క ‘మాములుమ్ ఈంజయ్ లోకుమ్చ అసల్ ఇండితతి’ మెన జేవ్ మాన్సుల్ అమ్క నింద కెర్లెతి, గెద.

3 జలె, అమ్ ఈంజయ్ లోకుమ్తె జలె కి, అమ్ కెర్తి యుద్దుమ్ ఈంజయ్ లోకుమ్చి రగుమ్చి యుద్దుమ్ నెంజె. ఆత్మయుద్దుమ్ ఈంజ. 4 పాపుమ్చి ఉప్పిరి యుద్దుమ్ కెర్లె అమ్చ అయ్దల్ ఈంజయ్ లోకుమ్చ నెంజితి. అమ్చయ్ అయ్దల్ దేముడుచి సెక్చి అయ్దల్, చి నయ్తాన్చి సెక్తి తిలిన్ ఎత్కిచి ఉప్పిరి; కేన్ ఒగ్గర్ సెక్చి జలెకి; ఈంజేవ్ అయ్దల్ జీనుల. 5 దేముడు దిల ఆత్మఅయ్దల్ తెన్ని జోవయించి ఉప్పిరి విరోదుమ్ జత కొడొచి ఉప్పిరి జినతనుమ్, జోవయింక మాన్సుల్ జాన్తినక పిట్టయ్తి బడాయ్ తిల కొడొ ఎత్కిచి ఉప్పిరి జినతనుమ్, చి మాన్సుచి మెన్ను తిలి ఎత్కి ఉచరన మార్పువ జా క్రీస్తుక బితి రితి, జోవయించ జేవ్ ఉచరన మార్పువ కెర్లెనుమ్. 6 అన్నె, దేముడుచి ఇస్తుమ్ రితి ఇండితి రితి తుమ్ కొరిందిల్ బుద్ది జలదు మెలె, అమ్ అయిలె కో సేనిల మాన్సుల్ బుద్ది నే జా తిలె, జోవయించ తప్పల్క ప్రబుచ అయ్దల్ తెన్ సిచ్చ కెరుక బిము నాయ్.

7 తుమ్చి మొక్క తిలిన్కయ్ తుమ్ దెకితె తత్తును. ‘క్రీస్తుచ ఆము’ మెన తుమ్చితె కో ఉచరంతతి గే, జేవ్ కిసి క్రీస్తుచ జా అన్ని గే, అమ్క ‘జేవ్ కి క్రీస్తుచ’ మెనయ్ ఒప్పున్తు. 8 తుమ్క పాడ్ కెరుక నాయ్ గని క్రీస్తుచి తెడి డిట్టుమ్ కెరుకయ్ మెనయ్ జోవయించి కామ్చి రిసొ ప్రబు అంక అదికారుమ్ దా అన్నె.

జా అదికారుమచి రిసా ఆవ్ ఏక వేల ఇదిల్ ఒగ్గర్ సంగిలె కి, అంచి మరియూద గెచ్చుక జో సెలవ్ దెయ్ నాయ్.

9 అరి బియడ్డి రిసా ఇస ఉత్తల్ రెగ్గి నాయ్. దస్సి ఉచర నాయ్. 10 “జోవయించ ఉత్తల్తె డిట్టుమ్ డిస్తయ్, గట్టిజ సంగితయ్, గని ఇన్నె తిలె పొది జో బియె కెర జా కిచ్చొ గట్టిజ సంగె నాయ్” మెన అంచి ఉప్పిరి గోస జలస సంగితతి. 11 జలె, జేవ్ మాన్సుల్ కిచ్చొ అర్దుమ్ కెరంతు మెలె, అమ్ నెంజెలి పొది ఉత్తుమ్తె కిచ్చొ రెగుడుమ్దె గే, అయిలె పొది కచితుమ్ జర్దు కెరుమ్దె. 12 జోవయించి సొంత గవురుమ్ సంగనత జేవ్ సగుమ్జినక దెకిలె, ‘జోవయింతెన్ సమ్మందుమ్ జలస అమ్మ’ మెనసుక నెసుమ్, జోవయింక దెక పరిచ్చు కెరసుక నెసుమ్. బెదె నాయ్. జేవ్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో దెక దస తీర్పుల్ కెరంతిసి వెల్లో మెనంతిసి సూటి నాయ్. దస్సి జా జా, బుద్ది నెంజెల రిత జతతి.

పావులీసి సొంత గవురుమ్ సంగన్ది రితి జలీస్

13 సత్తిమ్ జతి కంట అన్నె గవురుమ్ సంగనుమ్ నాయ్. గని దేముడు అమ్క వంట దిలి ఎదిలి గవురుమ్ సంగనుమ్దె; సుబుమ్ కబుర్ తెన్ తుమ్చి ఎద అమ్ పాచ్చుక మెన జో అమ్క దా అన్నె. చి జాచి రిసా సంగనుమ్దె. 14 తుమ్తెయ్ గెతి రితి అమ్క దిలి సేవ పావెతి నాయ్ జలె, అమ్ తుమ్కయ్ కిచ్చొ సంగుక బెదితి నాయ్. గని దూరి జలెకి, క్రీస్తుచి సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్తి రిసాయి ఎత్తిచి కంట ఆమి తోలితో తుమ్తె అయ్లమ్. 15 సత్తిమ్చి కంట అన్నెయ్ గవురుమ్ సంగనుమ్ నాయ్. వేర మాన్సు సైముల్ నేడ కామ్ కెర్లిన్క ‘అమ్ కెర్లమ్’ మేనుమ్ నాయ్. గని అమ్చి అస కిచ్చొ మెలె, తుమ్చి నముకుమ్ వడ్డిలె, తుమ్చి ప్రాంతుమ్తె అన్నె ఒగ్గర్ గవ్విలె ప్రబుచి కామ్ అమ్ కెర్లి వాట్ దొర్పు జయెదె, 16 చి తుమ్చి ఒత్తల్తోచ ప్రాంతుమ్లుతె కి అమ్ సుబుమ్ కబుర్ సూనవుక జయెదె; వేర మాన్సుల్ కెర్లిన్క ‘అమ్ కెర్లమ్’ మెన నే సంగితె.

17 జలె,

*“కో కచి గవురుమ్ సంగుక జలె, ప్రబుచి గవురుమ్ సంగుతు”

మెన దేముడుచి కొడెతె రెగ్గి అన్నె, గెద. 18 కిచ్చొక మెలె, సొంత గవురుమ్ సంగన్లె కిచ్చొ గవురుమ్ నెంజె, గని ప్రబు కక్కయ్ గవురుమ్ కెరెదె గే, జో మాన్సు నిజుమి గవురుమ్ జయెదె.

11

తప్పుచి బోదె సూన మోసిమ్ జతు నాయ్

1 ఆవ్ అప్పె ఇదిల్ తెలిచి నెంజెల్ రితి లట్టబ్బె, దయ కెర ఒర్పుప జా! అంచి రిసా కిసి జలెకి తుమ్ దస్సి కెర్లసు. 2 తుమ్క ‘ప్రబుతె పూర్తి నిదానుమ్ జతు’ మెనయ్ అంక ఆస. ఎక్కి మున్సున్క నిదానుమ్ తిలి తెర్పి తుమ్ జతి రితి, పెండ్లిక క్రీస్తుక తుమ్క నావ్ కెర సార్పు దిలయ్. 3 గని పూర్గుమ్ అయి రూపుమ్ జా తిలో నయ్తాన్ జోచి మాయక కిసి *హవ్వుక మోసిమ్ కెర్లొ గే, దస్సి తుమ్క ‘క్రీస్తుక ఎక్కి మెన్సు నిదానుమ్ తత్తు నాయ్’ మెన, తుమ్చి చెంగిల్ బుద్ది జో నయ్తాన్ మార్పుప కెరెదె మెన అమ్క బయిమ్.

4 ఆవ్ కిచ్చొక ఇసి ఉచర్తసి మెలె, కో జలెకు తుమ్తె జా కెర, యేసుచి రిసా అమ్ బోదెన కెర్లిసి నాయ్, గని వేరచి సికడ్లె, తుమ్ బే బేగి జో మాన్సుక నంప కెర్లసు. నెంజెలి, తుమ్క దిలి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ నాయ్ గని వేరయ్ ఆత్మ తుమ్క దొర్పు జలె, నెంజెలి తుమ్ నంపజెలి సుబుమ్ కబుర్ నాయ్ గని వేరయ్ కోడు సూన్లె, తుమ్ జా వేరచిక నంపజా తుమ్ బే బేగి మార్పుప జతసు. 5 వేర సికడ్లె ‘ఒగ్గర్ వెల్లో బారికుల్’ మెన తుమ్ సంగిత జేవ్ వేర మాన్సుల్చి కంట ఆవ్ ఎద్దికి దాక్ జయి నాయ్ మెన ఆవ్ జాని.

6 లట్టబుక ఆవ్ తెలిచి నెంజెలి కి, ప్రబుచి గ్యూనుమ్ అంక అన్నె. కెయెడ కి కిసి జలె కి ఈంజ గ్యూనుమ్ తుమ్క సొస్టుమ్ జానవ అన్నె.

7 తుమ్క ‘చెంగిల్ జతు’ మెన, తుమ్తె కిచ్చొ తోడు నే నజెతి దాక్ కెరనయ్ దేముడుచి సుబుమ్ కబుర్ ఆవ్ సికడ్లిసి పాపుమ్ గే? 8 వేర సంగుమ్లుచి డబ్బుల్ ఆవ్ నజన చోర్లి రితి జా అన్నె. ప్రబుచి నావ్

తెన్ తుమ్మకయ్ నేవ కెర్తె అంచి ఆసచి రిసా జా డబ్బుల్ జోవయింతె నజీలయ్. ⁹ పడ్డో, తుమ్మచి తెన్ ఆవ్ తిలి సొది అంక కొత్తు, తిలి, తుమ్మచిత కక్కయ్ కి జా జాడు వయడి నాయ్. మాసిదోనియ ప్రదేసిమ్ తెంతో అయిల బావుడ్లు అంక కొత్తు, తిలిసి ఎత్తి, దిల. జాకయ్ తెదోడి తుమ్మక జా జాడు వయడి నాయ్, చి అప్పె తెంతో కి కిచ్చో జాడు కి తుమ్మక వయడుక నెసి. ¹⁰ క్రీస్తుచి సత్తిమ్ అంచి పెట్టి కీసి అప్పె గే, ఈంజ ఒండి ఆకయ ప్రదేసిమ్తె ఆవ్ డబ్బుల్ గట్ట నే నజీతినచి రిసా కో వేరయ్ సంగుత్ నాయ్. జేవ్ వేర సంగుక వాట్ దెయ్ నాయ్. ఆవ్ అప్పెక కెర్తె రితి దస్సి కెర్తె తయిందె. ¹¹ కిచ్చోక? తుమ్మక ప్రేమ కెరి నాయ్ గే? తుమ్మక ఆవ్ ప్రేమ కెర్తెసి 'నిజుమ్' మెన దేముడు జానె.

మోసిమ్ కెర్తె బారికుల్

¹² 'సుబుమ్ కబుర్ కామ్చి రిసా డబ్బుల్ నజనయ్ అమ్చి రితి జేవ్ కి కెర్తెతి' మెన, డబ్బుల్ ఆసక సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్త జేవ్ అన్నె మాస్సుల్ అమ్చి రిసా సంగితతి. ఈంజ కామ్ జేవ్ కెరుక అదికారుమ్ నాయ్. పడ్డో, జోవయింది రితి అమ్ నే కెర్తెన్క రుజ్జు తతి రితి, ఆవ్ అప్పె ఎద డబ్బుల్ గట్ట నే నజీతె సుబుమ్ కబుర్ కామ్ ఆరి కెర్తె తయిందె. ¹³ దస మాస్సుల్ అబద్దుమ్కయ్ "ప్రబు అమ్క ఈంజ కామ్ తియార అప్పె. జేవ్ బారికుల్ అమ్" మెనన ఆరి సంగితతి. మోసిమ్ కెర్తెన, జేవ్. ఆరిక క్రీస్తుచ బారికుల్ అమ్ మెనంతతి. ¹⁴ దస్సి కెర్తెతి మెన తుమ్ ఆచారిమ్ జంక నాయ్. సయ్తాన్ కి మోసిమ్ కెర పరలోకుమ్చి ఉజ్జెదో దూత రితే డీసుక జానె. ¹⁵ జాకయ్ జేవ్ సేవ కెర్తెన కి 'పరలోకుమ్చి సత్తిమ్చ సేవ కెర్తెన అమ్' మెన ఆరి సంగసుల ఆచారిమ్ నెంజె. గని జేవ్ కెర్ల కమ్మ కొల్లి ఆకర్క సిచ్చయ్ జవుల.

¹⁶ జలె, అన్నెకీ సుట్టు ఆవ్ సంగితసి. కిచ్చో మెలె, అంక వెర్రి మెన కో ఉచర నాయ్. గని 'వెర్రి' మెన ఉచరై, అంక బెదవన జా, చి అంక ఇదెలి జవున్ గవురుమ్ తయెదె. ¹⁷ ఆవ్ అప్పె సంగితిసి ప్రబు సంగిలిసి మెన నెంజె, గని దయిరిమ్ తెన్ ఇసి గవురుమ్ సంగుక తెలివి నెంజెలి రితో జతసి. ¹⁸ ఒగ్గరజెన్ ఈంజ లోకుమ్చ కమ్మెచి రిసా గవురుమ్ సంగసుల. ఆవ్ కి గవురుమ్ సంగనిందె. ¹⁹ తుమ్మక బుద్ది అప్పెచి రిసా బుద్ది నెంజెలసక సర్ల తెన్ ఓర్పువ జతసు! ²⁰ మెలె, ఎక్కిలో తుమ్మక దెర్పు సేడయెలె, నెంజెలి మోసిమ్ కెర తుమ్చి అత్తి లాబుమ్ కెరనై, నెంజెలి బడాయ్ జా వెల్లో మెననై, నెంజెలి తుమ్మక మొక్కె పెట్టె, తుమ్ ఓర్పువ జతసు! ²¹ దస అల్లర్ కమ్మ కెరుక అమ్ నెత్తిర్లమ్ మెన లాజ్ తెన్ ఆవ్ ఒప్పసుక, ఏకీ! గని జోవయింతె కో కిచ్చోచి రిసా గవురుమ్ సంగనై; ఆవ్ అప్పె తెలివి నెంజెలి రితి లట్టబ్బసి; ఆవ్ కి దస్సిచి రిసా గవురుమ్ నజసుక దయిరిమ్ అప్పె. ఆవ్ తెలివి నెంజెలి రితి కొడో జతసి. ²² జేవ్ ఎత్రియిల్ జవుల గే? ఆవ్ కి ఎత్రియిడు! జేవ్ ఇస్రాయేలుల్ జవుల గే? ఆవ్ కి ఇస్రాయేలుడు. జేవ్ అబ్రాహామ్చి సెకుమ్తె జెర్మిల గే? ఆవ్ కి జోచి సెకుమ్తె జెర్మిలయ్. ²³ జేవ్ క్రీస్తుచ సేవ కెర్తెన గే? జలె, జోవయింది కంట ఆవ్ చెంగిల్చి. ఆవ్ అప్పె వెర్రి రితి లట్టబ్బై తుమ్ చెమించువ కెర. జోవయింది కంట ఆవ్ కీసి చెంగిల్చి జోచో సేవ కెర్తెనా జయిందె మెలె, జోచి సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్తి రిసా జోవయింది కంట ఆవ్ అన్నె ఒగ్గర్ కామ్ కెర అప్పె, ఈంజ కామ్చి రిసా అన్నె ఒగ్గర్ సుట్టు జేలి జా అప్పె, ఒగ్గర్ సుట్టు దెబ్బల్క సిచ్చ జా అప్పె, ఒగ్గర్ సుట్టు ముర్తి రితి జా తిలయ్. ²⁴ యూదుల్చ నెత్తెల మాస్సుల్ పావ్ సుట్టు కొర్ల తెన్ ముప్పయ్నొప్పు దెబ్బల్చి సిచ్చ అంక వెట అప్పె. ²⁵ తివ్వెర్రి డంజెల్ తెన్ అంక వెట అప్పె. ఏక్ సుట్టు పత్తల్ గల అంక మారిత, తివ్వెర్రి ఓడతె గెలి పొది ఓడ పత్తెలయ్తయయ్ డుజ గెతయ్, ఏక్ సుట్టు ఒండి మెద్దెన ఒండి సారాతి సముద్దుమ్తె సేడ తిలయ్. ²⁶ ఒగ్గర్ సుట్టు దూరి ప్రయాసుమ్ గెచ్చ అప్పె. దసితె గడ్డో జీనీతి ప్రమాదుమ్, చోర్చచి రిసాచి ప్రమాదుమ్, అంచి సొంత దేసిమ్చ మాస్సుల్చి రిసాచి ప్రమాదుమ్, యూదుల్ నెంజెలసచి అత్తి ప్రమాదుమ్ కి జా అప్పె. పట్టుతె, బయిలు దేసిమ్లతె, సముద్దుమ్తె కి ప్రమాదల్ జా అప్పె. మోసిమ్క 'నంపజలస అమ్' మెనననచి అత్తి కి ప్రమాదల్ జా అప్పె. ²⁷ ఒగ్గర్ కామ్ కెర కెర సైమల్ సేడ అప్పె. ఒగ్గర్ రాతివో నిజె నాయ్, ఒగ్గర్ సుట్టు చువ్వె తన్నె తా అప్పె, ఒగ్గర్ సుట్టు అంక అన్నిమ్ దొర్పు, జయె నాయ్, ఒగ్గర్ సుట్టు చల్లక, పాలల్ నెంజెలిన్క బాద సేడ అప్పె. ²⁸ జేవ్ ఆవ్ సేడ బాదల్ ఎత్తిక పిట్టవ అన్నె కిచ్చో మెలె, ప్రబువ సంగుమ్లు ఎత్తిక 'చెంగిల్ తత్తు'

మెనయ్ ఉచర్చె తతిసి అంక పెల్లితయ్, కామ్ రితి జతయ్. ²⁹కో డిట్టుమ్ నెంజిలె, ఆవ్ కి డిట్టుమ్ నెంజిలి రితి దుకుమ్ జతసి; జోవయింది జాడు వయిలి రితి. కో పావుమతె దెర్పు నీడ్లె, అంక ఒగ్గర్ దుకుమ్ తయ్ నాయ్ గే? ఒగ్గర్ దుకుమ్ జతసి.

³⁰జలె, ఆవ్ గవురుమ్ నజనుక జలె, కిచ్చొచి రిసా గవురుమ్ సంగనిం దె మెలె, ఆవ్ అప్పు తిలిన్చి రిసాయి గవురుమ్ సంగనిం దె. ³¹ఆవ్ సంగిలిన్ ఎత్తిక 'అబద్దుమ్ నెంజె' మెన ప్రబు జలో యేనుక అబ్బొన్ జలో కెయక తెయక మెచువ జతోసా మెన దేముడు జానె.

³²వడ్డె, అన్నె ఏక్ బాద ఆవ్ సేడ్డిన్చి రిసా గవురుమ్ నజనుక పచ్చు గెలయ్. కిచ్చొచి మెలె, దమన్ను పట్టుమతె అంక 'దెర్చు' మెన జా సుట్టు అరిత రానోచి తెడివో అదికారి జా పట్టుమచ నయ్ న్నుమ్ సుదల్ త రకడ్లన్, ³³గని నంవజలన అంక †గంవతె వెనడ పట్టుమచి కోటచి ఉప్పిరిచి గదితె వెగడ దా, కిట్టివాల్ వాలివో తెన్ కోటచి ఒత్తల్తో ఉత్తవ దిల, చి జో అదికారి తె దెర్పు నే సేడ్డె ఉట్ట అయ్లయ్.

12

పవులు చి సిప్ప

¹జలె, ఆవ్ గవురుమ్ నజనుక అన్నె. గవురుమ్ సంగనై అంక లాబుమ్ నాయ్, గని ప్రబు దెకయ్ల సిప్పల్చి రిసా, జో దెకయ్ల రుజ్జుల్చి రిసా ఆవ్ సంగిం దె. ²క్రీస్తుచో మాన్సు ఎక్కిలోక జాని. అప్పు చొప్ప వెర్చుల్ జలి, ఈంజొ మాన్సు పరలోకుమతె ప్రబు తిలిన్తె ఉక్కిల్ జలి. ఈంజొ మాన్సు ఇన్నెచి ఆగ్ తెన్ని ఒత్త ఉక్కిల్ జలి గే ఎక్కి. ఇన్నెచి అత్తయి ఉక్కిల్ జలి గే నేని, దేముడు జానె. ³గని పరలోకుమచి ఒత్తచి పరదీసుతె నిజమ్ ఉక్కిల్ జలి మెన జాని. ఇన్నెచి ఆగ్ తెన్ని ఒత్త ఉక్కిల్ జలి గే ఎక్కి. ఇన్నెచి అత్తయి ఒత్త గెలి గే నేని, గని దేముడు జానె. ⁴ఒత్త కిచ్చొ సూన్లొ గే కేన్ మాన్సుకి అన్నె సంగుక నెత్తె, సంగుక నెంజె. ⁵ఈంజొ మాన్సుచి రిసా ఆవ్ గవురుమ్ సంగిం దె, గని అంచి నావ్ తెన్, జలె, ఎక్కి ఆవ్ అప్పు తిలిన్చి రిసాయి సంగనిం దె. గని వేరచి రిసా, జలె, గవురుమ్ సంగి నాయ్.

⁶ఆవ్ గవురుమ్ నజనుక ఉచర్చె, అంక వెరి మెనుక, బుద్ది నెంజిలోసా మెనుక నెంజె. కిచ్చొక మెలె, ఆవ్ సంగితిసి సత్తిమ్ గని అంచి తె దెకితి కంట సూన్తి కంట కో అంక అన్నె గవురుమ్ ఉచరుక అంక ఆస నాయ్ చి రిసా తుక్లె తయిం దె. ⁷వడ్డె, ప్రబు అంక ఒగ్గర్ రుజ్జుల్ దెకయ్లిన్చి రిసా ఆవ్ నే పులితి రితి, అంక ఏక్ బాద తంక జో సెలవ్ దా అన్నె. కిచ్చొ మెలె, నయ్తాన్ అంక అల్లర్ కెర్రి రితి అంచి అగి కంటొ బూస్తి రితి ఏక్ బాద దా అన్నె; అంక 'పులున్ నాయ్' మెన. ⁸జలె, 'ఈంజ బాద అంక ములున్' మెన, తివ్వెరి ప్రబుక బతిమాల్లు జా ప్రార్దన కెర్చయ్, ⁹గని జో అంక, "అంచి దయ తుక సరిపుచువ జయెదె. తుయి అప్పు తిలె, తుచి అత్తి ఆవ్ కెర్రిన్తె అంచి సెక్తి పూర్తి డీసెదె" మెనయ్, ప్రబు సంగిలిన్. జాకయ్ ఆవ్ అప్పు తిలిసి అన్నె సర్ల తెన్ ఒప్పనిం దె, చి క్రీస్తుచి సెక్తి అంచి తె కామ్ కెరెదె. ¹⁰జాకయ్, క్రీస్తు గవురుమ్ జతి రిసా ఆవ్ అప్పు తిలె, మాన్సుల్ అంక నిస్కారుమ్ కెర్లె, ఆవ్ సైమల్ నీడ్లె, విరోదుమ్ సుదల్ అంక అల్లర్ కెర్లె. ఆవ్ కప్పల్ నీడ్లె, అంక సర్ల. కిచ్చొక మెలె, ఆవ్ అప్పు తిలె పొది, ఆవ్ అప్పు తిలిన్తె ప్రబుచి సెక్తి బారొ జా జోచి గవురుమ్ దెకయ్తయ్.

సత్తిమ్ నెంజిలె 'బారికుల్'

¹¹ఆవ్ ఈంజ ఎత్తి సంగిలిసి తెలివి నెంజిల్ రితి, గని ఆవ్ సంగిత్ రితి తుమి వెలయ్లదు. తుమి అంచి రిసా 'సత్తిమ్చో' మెన సాచి సంగితదు జలె, జతి. కిచ్చొక మెలె, జేవ్ వేరయ్ మాన్సుల్; 'ఒగ్గర్ వెల్లో బారికుల్' మెన తూమ్ సంగితను; కిచ్చొ నెంజిలె కి ఆవ్ జోవయింది కంట ఇద్దికి దాక్ నెంజె. ¹²క్రీస్తుక సత్తిమ్చో బారికి ఆవ్ జలిన్క రుజ్జుల్ దెకయ్త కమె తుమచి మొక్కె జగ్గు జలె. మెలె, ఒగ్గర్ బాదల్ సేతుమ్ తెన్ ఓర్చువ జలయ్, చి ప్రబు జోవయింది సెక్తివ రుజ్జుల్ దెకయ్లో, ఈంజ లోకుమతె నెంజిలె కమె దెకయ్లో, వెల్లెల వెల్లెల కమె జగ్గు కెర్లె.

¹³జలె, ప్రబుచ అన్నె సంగుమ్లచి కంట తుమ్క కిచ్చొ పిట్టి? ఎక్కి పిట్టి మెలె, ఆవ్ జతి డబ్బుల్ తుమ్తె నజీ నాయ్. ఈంజ తప్పు అంక చెమించువ కెర, 'తప్పు' మెంతను జలె!

అమృతే లాబుమ్ కెరన్దది, అమక మోసిమ్ కెర్లది

14 ఈంది, అన్నెక్ సుట్టు తుమృతే జెంక తెయార్ జా అస్సి. ఇన్నెతెన్ ఆవ్ అయ్లిసి తివ్వెరి జయెది. అయ్లి, తుమక కిచ్చొ జాడు వయడి నాయ్. కిచ్చొక మెలి, తుమచి అస్సి ఆవ్ నెసి, గని తుమచి ప్రేమకయ్ అంచి ఆస. * అయ్యసక అబ్బొసక పొస్సి రితి బోదలీ కుడవక కెరనుక పూచి నాయ్, గని జోవయంబ బోదలక పొస్సి రిసా అయ్యసి అబ్బొస కుడవక కెర అస్సి. 15 తుమచ ఆత్మలక 'చెంగిల్ జతు' మెన ఆవ్ సర్ల తెన్ సస్టుమ్ జయింది, అంచి జీవు దెయింది. ఆవ్ తుమక ఒగ్గర్ ప్రేమి కెర్లె, తుమి అంక తొక్కి ప్రేమి కెర్లె చెంగిల్ గే? తుమ ఉచర.

16 నాయ్, ఆవ్ జిత్తినచి జాడు తుమక వయడి నాయ్, గని 'జో మోసిమ్చొ, తెలివి తెన్ అమక మోసిమ్ కెర్లొ' మెన తుమ అంక సంగితను. 17 జలి, తుమృతే ఆవ్ తెద్రయలన చి అత్తి తుమృతే కెయ్ కిచ్చొ లాబుమ్ కెరన్దయ్ గే? నాయ్, గెద. 18 'గో' మెన తీతుక బలవంతుమ్ కెర్లయ్, చి జో తెన్ జో అన్నెక్ బావొక తెద్రయలయ్. తీతు జవున తుమక మోసిమ్ కెర్లొ గే? నాయ్, గెద. అమ్ కి జోచి బుద్ది తెన్ ఇండుమ్ నాయ్ గే? అమ్ కి జోచి రితి జము నాయ్ గే?

తుమృతే జెతి పొదిక తుమ సత్తిమ్ జా తా

19 అమచి సత్తిమ్ సంగితిన్క 'ఎక్కి జోవయించి సొంత నావ తతి రిసాయి అమచి మొక్కె సంగితతి' మెన ఉచరె తిలయ గే? నాయ్, అమచి ఉద్దెనుమ్ దస్సి నాయ్. క్రీస్తుచి తెడి దేముడుచి మొక్కె సంగిలమ్, సంగితనుమ్. 20 కిచ్చొక మెలి, ఆవ్ తుమృతే తిలి, తుమ వేర మార్పున జా తస్స మెన, వడ్డె తుమ అంకయ్ దెకిలి, 'జో దస్సి అస్సి, చి అమక ఇస్తుమ్ నాయ్' మెన తుమ సంగిత మెనయ్ అంక బయమ్. అన్నె కిచ్చొ మెలి, తుమ జట్టు తెన్, గోనల్ తెన్, కోపల్ తెన్, 'అన్నె మాస్సుల్ కీన్ జలి జతు గని అమ్మి చెంగిల్ కెరనుమ్' మెలి రితి బుద్ది తెన్ ఏక వేల తస్సె. ఎక్కిలోచి రిసా ఎక్కిలో ఆరిచ నిందల్, సొండెల్ కొడె సంగిత తస్సె, పుల తస్సె, ముద్దొ నెంతె తస్సె మెన ఆవ్ బితసి.

21 అన్నె కిచ్చొచి రిసా ఆవ్ బితసి మెలి, ఆవ్ తుమృతే అన్నె అయ్లి, తుమచి రిసా దేముడుచి మొక్కె లాజ్ జయింది, చి తుమచి తెచ పాపుమ్ కెర అప్పొక పాపుమ్ నే ఒప్పున్లనచి రిసా ఆవ్ ఏడుక తయెది. కేన్ పాపల్ మెలి, లంజెబుద్ది, లంజెకమొ, ఆగ్చ ఆసల్ ముద్దొ నే కెరంతిసి, దనచ జేవ్ ఇండితిసి.

13

ప్రబుచి సెక్తి తెన్ తీర్పు కెరుక తయెది

1 ఆవ్ తుమృతే అన్నె అయ్లి ఇన్నెతెన్ తివ్వెరి జయెది. అయ్లి, కక్క తీర్పు కెరుక జలి, దొగుల తీర్గ సాచుల్చి సాచి బెద, రుజ్జు జంక. 2 అగ్గె పాపుమ్ కెర్లసక చి జేవ్ అన్నె ఎత్తిజిన్క అగ్గె జాగర్ల సంగిలయ్; సిచ్చ కెరుక జయెది, మెన. ఆవ్ అప్పొ ఒత్త నెంజలి కి, జా సుట్టు ఆవ్ ఒత్త గెచ్చ తిలి పొది; తెదొడి ఆవ్ తివ్వెరి తుమృతే జా తిలయ్, గెద. జలి, తెదొడి సంగిలి రితి, అప్పొ కి కిచ్చొ సంగితసి మెలి, ఆవ్ అయ్లి పొది జేవ్ చెంగిల్ నే జా తిలి, కచితుమ్ తీర్పు కెర సిచ్చ దెయింది.

3 "తుయి సంగితిన్క 'క్రీస్తు సంగిలిసి' మెన అమ్ చినితి రిసా రుజ్జు దెకవు" మెన అంక తుమ్ కొకడ్డున్. ఆవ్ అయ్లి, రుజ్జు దెకితె. తుమచి రిసా క్రీస్తు అప్పు జయె నాయ్. తుమృతే జోచి సెక్తి దెకవతయ్! 4 నిజామి, జో మాస్సు జెర్మన్ జలిన్క అప్పు తతికయ్, సిలువతె జోక మార్ల, గని దేముడుచి సెక్తి జో జీవ్ జా ఉట్ట జతయ్. అన్నె, జో తెన్ అమ్ కి అప్పు అస్సుమ్, గని తుమక 'చెంగిల్ జతు' మెనయ్ అమ్ తుమక బుద్ది సంగుక సిచ్చ కెరుక మెలి, యేసుక జయడ్డె దేముడుచి సెక్తికయ్ జర్గు కెరుమ్దే. క్రీస్తు తెన్ జయి సెక్తి జతనుమ్.

5 తుమ్, తుచి నముకుమృతే నిదానుమ్ జా అస్సున్ గే నాయ్ గే, తుమక తుమి పరిచ్చ కెరన. రుజ్జుల్ దెకన. యేసుక్రీస్తు తుమచి పెట్టి అస్సి మెన తుమక తుమి నేన్చు గే? గని ఏక వేల జో తుమచి పెట్టి నాయ్

* 12:14 12:14 పవుల జేవ్ కొరిందొల్క అయ్యస్ అబ్బొస రితి జయెది, గెద. జొయ్య జోవయంక తొలితొ నుమ్మ కబుర్ నూనయ్లో, గెద.

జలె, చి పరిచ్చతె తుమ్ ఓడుప జా అస్సన్. ⁶ జా పరిచ్చతె ఆమ్, జలె, ఓడుప నే జలిసి తుమ్క రుజ్జు డీసున్ మెన అంచి ఆస.

⁷ అమ్చి సత్తిమ్ రుజ్జు జతి రిసా నాయ్, గని ఆమ్ ఓడుప జలి రితి డీసిలెకి నే డీసిలెకి, 'చెంగిల్ తిలిన్ కెర్తు' మెన, 'పాపుమ్ కెర్తు నాయ్' మెన, తుమ్చి రిసా దేముడుక అమ్ ప్రార్దన కెర్తునుమ్. ⁸ సత్తిమ్ పిట్టపుక నెత్తుమ్, సత్తిమ్ పిట్టపుక అమ్క ఇస్తుమ్ నాయ్. సత్తిమ్ కెర్తి రిసాయి అమ్చి ఆస. ⁹ అమ్ అప్పు తిలె, తూమ్ డిట్టుమ్ తిలె, అమ్క సర్ద. అమ్ కిచ్చొచి రిసా ప్రార్దన కెర్తునుమ్ మెలె, తుమ్క 'అప్పెచి కంట ఆత్మక అన్నె చెంగిల్ జతు' మెనయ్ ప్రార్దన కెర్తునుమ్.

¹⁰ తుమ్క ఆవ్ దూరి తిలి పొది ఆవ్ కిచ్చొక ఇసి రెగిడ్డసి మెలె, ఆవ్ అయ్లె పొదిక ప్రబు దిలి అంచి అదికారుమ్క తుమ్క సిచ్చ కెరుక నెంజిలె, అంక సర్దయ్ తయెదె. జా అదికారుమ్ ముక్కిమ్క అంక కిచ్చొక ప్రబు దా అన్నె మెలె, నంపజలనక పాడ్ కెరుక నాయ్, గని జోవయింది ఆత్మక డిట్టుమ్ కెరుకయ్ దా అన్నె.

ఆకర్ కోడు

¹¹ జలె, బాపుడ్లు, తుమ్ చెంగిల్ తా, పూర్తి బుద్ది తెన్ ఇండుక ఆస జా మార్పుప కెరన మెన ఆవ్ బతిమాల్లు జా సంగిలిసి దెరన, ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో ప్రేమ తెన్ తా. సేంతుమ్ తెన్ బెద కట్టు తెన్ జియ్, చి ప్రేమ తిలో సేంతుమ్ తిలో దేముడు తుమ్చి తెన్ తయెదె. ¹² ఎక్కిలోక ఎక్కిలో తుమ్చి ప్రేమ దెకయ్తి రితి ప్రబుచి నావ్ తెన్ సుద్ది తిలి ముద్దు తెన్ జొకర. ¹³ ఇన్నెచ నంపజల బాపుడ్లు ఎత్కిజిన్ తుమ్క జోవయింది ప్రేమ సంగ తెర్దయ్తతి.

¹⁴ ప్రబు జలె యేసుక్రీస్తుచి దయ, దేముడుచి ప్రేమ, అన్నె జోచి సుద్ది తిలి ఆత్మ దెతి కట్టు తుమ్ ఎత్కిజిన్చి వెట్టి తవున్, తుమ్చి నెడిమి తవున్.

గలతీయుల్క రెగిడ్లి ఉత్త్రుమ్ బారిక్ జలో పవులు గలతీయు పట్టుమ్చ సంగుమ్చక రెగిడ్లి ఉత్త్రుమ్

మొదొల్ కోడు

1-2 కేన్ మాన్సు నిసాన తెద్రయలిసి నెంజె, కేన్ మాన్సు తెంతో జలిసి నెంజె, యేసుక్రీస్తు, జోక అన్నె జయడ్లె దేముడు అబ్బొసి తెన్సి, సొంత అంక నిసాన 'అమ్చొ బారికి' మెన యేసుక్రీస్తుచి సుబుమ్ కబుర్ కామ్ కెర్తి రిసా జో దిలి అదికారుమ్ తెన్ బులితో జోక బారికి జలో పవులు, చి అంచి తెన్ తిల బావుడ్లు, గలతీయ ప్రదేసిమ్చ సంగుమ్లక రెగిడ్లి ఉత్త్రుమ్.

3 దేముడు అబ్బొనచి అమ్చొ ప్రబ్ల జలో యేసుక్రీస్తుచి దయ సేంతుమ్ తుమ్చి ఉప్పిరి తవున్!

4 అమ్చ పాపల్ వయన గెచ్చయతి రిసా, ఈంజ పాపుమ్చి ఉగుమ్చి సయతానచి తెంతో అమ్క ములవుక మెన మెనయ, అమ్చొ అబ్బొ జలో దేముడుచి ఇస్టుమ్క, జో క్రీస్తు జోచి సొంత జిపు దా మొర గెలన్. 5 జా కామ్చి రిసా కెయక తెయక దేముడు అమ్చొ అబ్బొక జోబర! *అమేన్.

సత్తిమ్ బోద సంగితినచి రిసాచి కోడు

6 'అంచ మాన్సుల్ జతు' మెన క్రీస్తు కెర్తి దయ వాట్ తుమ్క బుకార్లొ దేముడుక తుమ్ గడియ నంపజలిన్ తెంతో, తెద్ది బే బేగి ముల 'సుబుమ్ కబుర్' మెన వేర మాన్సుల్ సికడ్డిసి తుమ్ సూనతసుచి రిసా అంక ఆచారిమ్! 7 జా వేర కోడుక 'సుబుమ్ కబుర్' మెనుక నెంజె, గని సగుమ్జిన్ క్రీస్తుచి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ †మార్పువ కెరుక ఇస్టుమ్ జా, తుమ్క సిక్కు కెర్తతి. 8 జలె, అమ్ కి, పరలోకుమ్చొ కేన్ జవున్ దూత కి, ఆమ్ సూనయలి కంట వేరచి 'సుబుమ్ కబుర్' కో సికడ్లె, జోచి సిచ్చ వయన నానసుమ్తె గెతు. 9 అమ్ అగ్గె సంగిల్ రితి, అప్పె ఆవ్ అన్నె దస్సి సంగితసి. తుమ్ తెదొడినంపజలి చి కంట 'సుబుమ్ కబుర్' మెన కో తుమ్క కిచ్చొ వేరచి సికడ్లె, దేముడు దెతి జోచి సిచ్చ వయన నానసుమ్తె గెతు!

సుబుమ్ కబుర్ క్రీస్తుతెయ్ సికిలిసి

10 జలె, 'వేరచి పొన. ఆవ్ సికడ్డిసి దె' మెన, మాన్సుతె జవున్, దేముడుతె జవున్ గపురుమ్ ఆనన్తి రిసాయి ఆవ్ సంగితసి గే? మాన్సుల్క మెన్సు వడంతి రిసా ఇసి జతసి గే? నాయ్, మాన్సుల్క మెన్సు వడనుక అప్పక అంక ఆన తత్తి జలె, క్రీస్తుక ‡గొత్తి సుదొ రితో జతయ్ నాయ్.

11 ముక్కిమ్క తుమ్ కిచ్చొ జాసుక అస్సె మెలె, అంచి అత్తి సికడ్లి సుబుమ్ కబుర్ మాన్సు అవ్వె ఉచర్తిసి నెంజె. 12 'అమ్క దిలిసి' మెన కేన్ మాన్సు సంగిలి బోదన సూన్లి వాట్ నాయ్, కేన్ మాన్సు అంక సికడ్లి వాట్ నాయ్, గని సుబుమ్ కబుర్ అంక కేన్ వాట్ అయలి మెలె, యేసుక్రీస్తు సొంతయ్ అంక డీస దెకయలన్.

13 అమ్చ యూదుల్చి రితి ఆవ్ అగ్గె కెర్తి తిలిసి, సంగుమ్లు ఎత్తిక ఆవ్ అగ్గె §గట్టిజ సిచ్చల్ కెర్తి తిలిసి సూన అస్సున్. దేముడుచ జేవ్ సంగుమ్లు మొత్తుమ్క పూర్తి పాడె కెరుక ఆవ్ ఉచర్తి తిలయ్.

14 అన్నె, అమ్చ పూర్ణుమ్చ దిలి రితి నెరవెర్పువ కెరుకయ్ మెన అంక ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ ఆన తిలి, చి అమ్ యూదుల్చి గ్యానుమ్ అమ్ యూదుల్చ అలవాట్క దెకిలె, అమ్చ ప్రజెల్తెచ అంచి జతచ ఉబెడల్తె అప్పొ ఒగ్గర్ సిక తిలయ్.

15 గని కిచ్చొ జలి మెలె, ఆవ్ నే జెర్తితె అగ్గె తెంతో అంక నిసాన్లొ జోచి దయక అంక బుకార్లొ దేముడు

16 అంక జోచొ దేముడు పుత్తున్క *డీసయలన్; యూదుల్ నెంజిలనతె ఆవ్ గెచ్చొ జో యేసుచి రిసా సూనయతి రిసాయి మెన, జో అంక బుకార్తికయ్, మాన్సుక పుసి నాయ్. 17 అన్నె, అంచి కంట అగ్గె యేసు

* 1:5 1:5 తెద్దిలె మెన అమేన్ † 1:7 1:7 బారికుల్ 15:1, 5, 24 'అమ్చొ మోసే పూర్ణుమ్చొ రితి కెర యూదుల్ జతి గుర్తుచి సున్నతి కెరన్లెకయ్ పరలోకుమ్తె గెతి రచ్చన తుమ్క దొర్కు జయెదె' మెన సిరియ ప్రదేసిమ్చి అంతియకయతె కిసి సికడ తిల గే గలతీయుల్క కి మాన్సుల్ దస్సి సికడ తిల. ‡ 1:10 1:10 నెంజెలి 'గెతిమాన్సు రితి' నెంజెలి 'గెతి జలి రితి'. § 1:13 1:13 బారికుల్ 9:1-2. * 1:16 1:16 దమన్సు పట్టుమ్తె వవులు గెతె తిలి వడ్లి డీసయలన్. బారికుల్ 9:3-9.

ప్రబుచ బారికుల్ జలసక పుసుక మెన యెరూసలేమతె గెచ్చి నాయ్, గని అరేబియ దేసిమ్చి బయిలు దేసిమ్చి †ఉట్ట గెలయ్, చి †పడ్డొ దమస్కు పట్నుమతె అన్నె ఉట్ట అయ్లయ్.

యెరూసలేమతె పవులు గెచ్చ తిలన్

18 ఒత్త తెంతో, అగ్గె నాయ్, గని తిన్ని వెర్పుల్ గెతికయ్, ప్రబుక బారికి జలో పేతురు తెన్ దస్సుల్ జంక మెన, *యెరూసలేమతె గెలయ్, చి జో తెన్ పనర పొదుల్ తిలయ్. 19 గని ఒత్త తిలి పొది ప్రబుక బావొన్ జలో యాకోబుక దెకిలయ్, గని ప్రబుచ అన్నె బారికుల్ తెన్ తెదొడి దస్సుల్ జయ్యి నాయ్. 20 ఈంజేవ్ ఆవ్ రెగిడ్డ కొడొక 'కిచ్చొ అబద్దుమ్ నెంజితి' మెన, దేముడు సాచి జతయ్.

21 ఒత్త తెంతో కేనె గెలయ్ మెలె, సిరియ చి †కిలికియ ప్రాంతుమ్లతె గెలయ్. 22 తెదొడి ఎద కి యెరూసలేమతె నాయ్, గని *యూదయ ప్రదేసిమ్తెచ అన్నె సంగుమ్లయ నంపజలన్క అంక దెకిలె, అంక 'జొయ్యి' మెన నేనీతి. 23 తెదొడి ఎద అంక జేవ్ దెకుక నేతయ్, గని 'అమ్క అగ్గె అల్లర్ కెర్తె తిలో'సా జో. అగ్గె పాడ్ కెరుక జో ఆన తిలి ప్రబుచి ఉప్పీర్చి నముకుమ్ జొయ్యి ఆజి బోదన కెర్తయ్' మెన అంచి రిసా నూన్, 24 అన్నె, అంచి రిసా దేముడుక గవురుమ్ సంగితె తిల.

2

యూదుల్ జతి గుర్తుచి తగు

1 ఒత్త తెంతో అన్నెక్ చొర్ల వెర్పుల్ గెతికయ్, ఆవ్ తీతుక కడన బర్నబా తెన్ *యెరూసలేమతె అన్నె గెలమ్. 2 'గో' మెన ప్రబుయి అంక జోచి ఇస్టుమ్ దెకయ్తికయ్ గెలయ్, చి 'సుబుమ్ కబుర్' మెన యూదుల్ నెంజిలసతె ఆవ్ కిచ్చొ ఎత్తి బోదన కెర్తె తత్తసి గే, యెరూసలేమతెచ సగుమ్జిన్ వెల్లొ మాస్సుల్చి మొక్క †సాచి సంగెలయ్. కచి కచి మొక్క మెలె, 'సత్తిమ్చ' మెన తుమ్ నంపజలన జాన్తనచి మొక్క. కిచ్చొక జోవయిచి మొక్కె సంగెలయ్ మెలె, ఆవ్ సూనయ్తి సుబుమ్ కబుర్క 'తప్పు నెంజి' మెన జేవ్ రుజ్జు సంగుత్ మెన. నెంజిలె, జేవ్ రుజ్జు నే సంగెలె, సగుమ్జిన్ ఏక్ వేల అన్నానుమ్ తెన్ తత్త, చి అంచి కామ్ పాడ్ కెరుక ఉచర్చ.

3 జలె, అంచి తెన్ తీతు ఒత్త తిలో. గని, జో గ్రేసు దేసిమ్చొ జెలెకి, యూదుడు జతి గుర్తుచి సున్నతి జో కెరసుక మెన జేవ్ సత్తిమ్చ వెల్లెల మాస్సుల్ బలవంతుమ్ కెర్తె నాయ్.

4 సత్తిమ్ నెంజిల నంపజలసక మాత్తుమ్, కో గే లుంకచోరు ఒత్త కడ ఆన తిల. జేవ్ కిచ్చొక ఒత్త పెసిల మెలె, అమ్చ యూదుల్చ పూర్లచ ఆగ్గుల్చి జా సున్నతి కెరంతి జాడు అమ్ నంపజలన నే వయితిసి దెకిలె, జేవ్ †జాడ్లు అమ్ వయితి రితి అమ్క సికడుక మెన ఉచర తిల. జెవ్వి అమ్క అల్లర్ కెర్తె. 5 గని, దేముడుచి దయచి రిసాచి క్రీస్తుచి తెడిచి రచ్చనచి రిసాచి సుబుమ్ కబురతె కిచ్చొ కారిమ్ల, యూదుల్చ ఆగ్గుల్చి నే బెదయ్తె తుమ్క దస్సి దొర్పు. జస్తి తప్పన మెనయ్, ఎక్కి నిమ్ముమ్ కి జేవ్ సంగెలి కోడుక బియఁ, అమ్ సంగెలి సుబుమ్ కబుర్ మార్చుప కెరుమ్ నాయ్.

6 పడ్డొ 'వెల్లెల మాస్సుల్' మెన ఎత్తిజిన్ సంగితన కి ఆవ్ సంగెతి సుబుమ్ కబురతె కిచ్చొ వేరచి బెదయ్తె నాయ్. జేవ్ వెల్లెల మాస్సుల్ జలెకి నెంజిలె కి అంక తేడ నాయ్; దేముడు తేడల్ దెకె నాయ్. జేవ్ వెల్లెల మాస్సుల్ మెలసతె కిచ్చొ నొవిచి సిక్కి. నాయ్. 7 కి యూదుల్తె జో గెచ్చుక సుబుమ్ కబుర్ సాట్ట కెరుక మెన ప్రబు పేతురుక కిసి అదికారుమ్ దా అస్సె గే, దస్సి, *యూదుల్ నెంజిలసతె ఆవ్ గెచ్చుక

† 1:17 1:17 ఏక్ వేల ప్రాన్య కెరుక చి జో మార్చుప జలిన్చి రిసా చెంగెల్ ఉచరక మెన ఒత్త గెలన్. 'బారికుల్' పుస్తకుమతె జో ఒత్త గెలిన్చి రిసా సంగె నాయ్. † 1:17 1:17 బారికుల్ 9:22, 23 మొదెల్. § 1:18 1:18 నెంజిల 'కేపా' మెన, పేతురుక అరచయ్ బాన తెన్ సంగుల. ఈంజ ఉత్తుమ్ రెగిడ్డ తొలితోచ పుస్తకుమ్ సగుమ్తె 'కేపా' మెన రెగ్గ అస్సి. * 1:18 1:18 బారికుల్ 9:26-29. † 1:21 1:21 జో ఔర్చిలె పట్టుమ్ తొర్పు కిలికియ ప్రదేసిమ్ తిలి. తొర్పుతె గెలిన్క బారికుల్ 9:30 దెక. జా ప్రాంతుమ్ జేవ్ అన్నె బారికుల్ తిలి యెరూసలేమక ఒగ్గర్ దూరి తయెద. † 1:22 1:22 యెరూసలేమ యూదయ ప్రదేసిమ్తె అన్నె. * 2:1 2:1 బారికుల్ 15:1-4. † 2:2 2:2 బారికుల్ 15:4, 12. ముక్కిమ్క పేతురుచి మొక్కె చి యాకోబుచి మొక్కె సంగెలన్. బారికుల్ 15:7, 13. † 2:4 2:4 యూదుల్ జతి గుర్తుచి సున్నతిచి రిసాచి కోడు. బారికుల్ 15:1, 5 దెక. జా సున్నతి కెర్తె, యూదుల్చ ఆగ్గుల్చి ఎత్తి కి జేవ్ నిదానుమ్ కెరుక మెన బలవంతుమ్ కెరుక ఉచరల. § 2:7 2:7 నెంజిలె, 'యూదుల్ జతి గుర్తుచి సున్నతి కెర్తెనతె'. * 2:7 2:7 'యూదుల్ జతి గుర్తుచి సున్నతి నే కెర్తెనతె'.

మెనయ్, ప్రబు తెద్రవ అస్సె మెన జేవ్ యెరూసలేమితెవ వెల్లెల మాన్సుల్ దెక ఒప్పున్ల. ⁸ † యూదుల్ జలనతె పేతురుక తెద్రవ జోచి అత్తి కామ్ కెర్లో ప్రబు, అంచి అత్తి యూదుల్ నెంజలనతె కామ్ కెర్తయ్. ⁹ జలె, జోచో బారికి జతి ప్రబు అంక దిలి వరుమ్ జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ చిన కెర, యూదుల్చ నంపజలనక ముక్కిమ్ జలె యాకోబు, * పేతురు అన్నె యోహాను కిచ్చొ కెర్ల మెలె, † బర్నబాక చి అంక ప్రేమ తెన్ ఆతు దెర జోకర, యూదుల్ నెంజలనతె అమ్ గెచ్చుక మెన, * యూదుల్తె జేవ్ గెచ్చుక మెన, ఒప్పున్ల. ¹⁰ అమ్క ఎక్కి కామ్చి రిసా బలవంతుమ్ కెర్ల. కిచ్చొ మెలె, యూదుల్తెచ బీద జల నంపజలనక ఆము చి యూదుల్ నెంజల నంపజలనక నే వచ్చితె తోడు దెంక. జా కోడు, సర్ల తెన్ ఒప్పున్లయ్, దస్సి కెర్తసుమ్.

పేతురు తెన్ తేడల్ దెకిలన్

¹¹ గని † పేతురు జా సుట్టు అంతియొకయతె ఉట్ట అయ్లి పొది, జోక అడ్డు నెంతె ఎదార్లమ్ తీర్పు సంగిలయ్. కిచ్చొక మెలె, జో పొరపాల్ జా తిలన్. ¹² కిసి మెలె, ‘సున్నతి కెరసుక ముక్కిమ్’ మెంతన సగుమ్జేవ్ యాకోబు తెంతో నే ఉట్ట జెతె అగ్గె, యూదుల్ నెంజలనతె జో పేతురు కంక అలవాట్ జా తిలన్. గని జేవ్ జతికయ్, ‘యూదుల్ జతి గుర్తుచి సున్నతి కెరన్లెకయ్ రచ్చింఛువ జంక జయెదె’ మెంతి కోడు బియ్ కెర, గుంచ యూదుల్ నెంజలనతె కంక ములిలన్. ¹³ ఒత్తవ యూదుల్ జల నంపజల ఎత్తిజన్ కి జో తెన్ దస్సి గుంచ దొన్ని మెన్సుల్ ఇండిల, చి బర్నబా కి జోవయంచి ఉప్రమెన్సుల్ ఇదెల్ బెదిల్ రిత్తి జలె. ¹⁴ దస్సి కెర, ‘దేముడుచి దయకయ్ యేసుక్రీస్తు పాపుమ్ గెచ్చయ్లిన్చి రిసాయి రచ్చింఛువ జమ్దె’ మెన జోవయంచి పెట్టి జాన్లె కి, ‘యూదుల్చ అగ్గు కారిమ్లు ముక్కిమ్చి’ రితి జేవ్ ఇండిల, సుబుమ్ కబురతె ముక్కిమ్ తిలినక అడ్డు కెర్లి రితి జతయ్. దస్సి జతతి మెన దెక కెర, జేవ్ ఎత్తిజన్చి మొక్కొ పేతురుక కిచ్చొ మెలయ్ మెలె, ‘తుయి యూదుడు జెర్ల యూదుడు నెంజలె’ రిత్తి జయె ఎత్తిజన్ తెన్ బెదితసి జలె, యూదుల్ జతి రితి జేవ్ జంక మెన యూదుల్ నెంజలనక తుయి కిచ్చొక బలవంతుమ్ కెర్తసు!’ మెన గోల కెర్తయ్.

యేసుకయ్ నంపజలిన్తెయి అమ్చి రచ్చన

¹⁵ జెర్ననతె యూదుల్ జల అమ్, ఆగ్గుల్ నేన్ల పాపుమ్ కెర్లన జల యూదుల్ నెంజలన నెంజలి కి, ¹⁶ యేసుక్రీస్తుక నంపజలికయ్ అమ్చి పాపుమ్ పుంచి ‘జయెదె’ మెన జానుమ్. ‘పున్నిమ్ జా అస్సి’ మెలి రితి ప్రబు దెకితి వరుమ్ ఆగ్గుల్ రితి ఇండితినతె కక్కయ్ దొర్కు జయె నాయ్ మెన అమ్ జాన, ఆగ్గుల్చి ఉప్పిరి నముకుమ్ నే తితె, క్రీస్తుకయ్ అమ్ నంపజలె అమ్చి పాపుమ్ పుంచ అమ్క ‘పున్నిమ్ జా అస్సి’ మెలి రితి దేముడు దెకెదె మెన జానయ్, అమ్ కి క్రీస్తు జలె యేసుక నంపజా అన్నుమ్. ¹⁷ యూదుల్ నెంజలనక ‘అమ్చి ఆగ్గుల్ రితి కెర్లి నాయ్ చి పాపుమ్ కెర్లన, జేవ్’ మెన అమ్చ యూదుల్ సంగితతి, గెద. జలె, ఎక్కి క్రీస్తుకయ్ అమ్ నంపజలె అమ్చి పాపుమ్ పుంచ అమ్క ‘పున్నిమ్ జా అస్సి’ మెలి రితి దేముడు దెకెదె, మెలె అమ్ యూదుల్చ నంపజలన ఆగ్గుల్ రితి ములిలి రిసా యూదుల్ నెంజలన తెన్ అమ్ కి పాపుమ్ కెర్లన జతసుమ్ మెనుక జలె, క్రీస్తుక ‘జోయ్యి పాపుమ్ కెరయ్లె’ మెనుక జతి. దస్సి మెన జోచి విలువ కడ్డిసి ఉచరుక పోన!

¹⁸ జలె, నేడ గెలిసి అన్నె ఆవే బందిలి అంక అవే పాపుమ్ కెర్లెసా జయెదె గెద? ¹⁹ కిచ్చొక మెలె, ఆవే ఆగ్గుల్ రితి అగ్గె ఇండ తా, ‘రచ్చనక కామ్క నెంజె’ మెన, ఆగ్గుల్క నంప కెర్లి రితిచి తెడి జంక ములిలయ్. కిచ్చొక మెలె, దేముడుచి రిసా జతసుమ్. ²⁰ క్రీస్తు సిలువతె మొర్లిన్తె ఆవే బెద మొర అస్సి. † అప్పె అంచి సొంత జీవు జయి నాయ్. క్రీస్తుచి రిసా ఆవే జతసి, అన్నె, ఈంజ అగి ఆవే అప్పె జతిసి కిచ్చొ సెక్కిచి మెలె, అంక ప్రేమ కెర అంచి రిసా జోక జోయ్యి అర్చితుమ్ జా జోచి జీవు దా రచ్చింఛువ కెర్లొ దేముడు పుత్తనచి ఉప్పిరిచి నముకుమ్కయ్ ఆవే జతసి. ²¹ దేముడు దయ కెర్లిన్క ‘సరిపుఛువ జయె నాయ్’

† 2:8 2:8 నెంజలె, ‘యూదుల్ జతి గుర్తుచి సున్నతి కెర్లనతె’. ‡ 2:9 2:9 సగుమ్తె ‘కేపా’ మెన అరఛయ్ బాన తెన్ చి జోవయంచి నావ్ రెర్ల అస్సి. § 2:9 2:9 బారికల్ 15:22-35. * 2:9 2:9 నెంజలె ‘యూదుల్ జతి గుర్తుచి సున్నతి కెర్లనతె’. † 2:11 2:11 సగుమ్తె పేతురుక ‘కేపా’ మెన జోవయంచి అన్నెక నావ్ రెర్ల అస్సి. ‡ 2:14 2:14 సగుమ్తె పేతురుక ‘కేపా’ మెన జోచి అన్నెక నావ్ రెర్ల అస్సి. § 2:20 2:20 నెంజలె, ‘అప్పె ఆవ్వి జయి నాయ్, గని క్రీస్తుయి అంచి పెట్టి జతయెచి రిసా ఆవే జతసి’, అన్నె....

మెలి రితి ఇండి నాయ్. కిచ్చొక మెలె, అగ్గుల్ వాట్ తుమ్చి పాపుమ్ పుంచి జా పున్నిమ్ జంక జతి జలె, క్రిస్తు ఆరికయ్ మొర గెలన్.

3

యేసుక్రీస్తుచి ఉప్పిరచి నముకుమ్ సాలు

1 బుద్ది పిట్టవన్న ఓ తుమ్ గలతియ్యల్, తుమ్క కో ఇసి మోసిమ్ కెర అస్తి? యేసుక్రీస్తు సిలువతె మొర్రిసి తుమ్ సొంత దెకిల్ రితి జతి రితి తుమ్క సొస్తుమ్ దెకవ తిలయ్. మదెనె కిసి జా మోసిమ్ జలదు! 2 తుమ్క ఎక్కి పునిందె; దేముడుచి యేసుచి అత్త తుమ్చి పెట్టి అయ్లిసి కిచ్చొది రిసా? ఆగ్గుల్చ కమొచి రిసా గే, యేసుక్రీస్తుచి రిసొచి సుబుమ్ కబుర్ నూన జోక నంపజలిన్చి రిసొయి గే? సుబుమ్ కబుర్ నూన నంపజలిన్చి రిసొయి గెద. 3 తుమ్క ఎదిలి బుద్ది కి నాయ్ గే? ప్రబుచి అత్తకయ్ చెంగిల్ జంక దెర, మాన్పుచి నెక్తిచ కమొ తెన్ పూర్తి కెరనుక ఉచర్తను గే? 4 ప్రబు తుమ్చితె జర్గు కెర్రిసి ఎత్తి ఆరి గే? ఏక్ వేల జా ఆరి జర్గు జంక జతి జలె. 5 జోచి అత్త దా తుమ్తె జోచి అదికారుమ్ దెకయ్త వెల్లో కమొ కెర్రోసా, జలె, అగ్గుల్చి రిసొ జెయిమ్ కెర్తయ్ గే, మాన్పుల్ జోవయిచి సుబుమ్ కబుర్ నూన నంప కెర్రి రిసొయి జర్గు కెర్తయ్ గే, తుమ్ చెంగిల్ ఉచర. జోవయిచి సుబుమ్ కబుర్ మాన్పు నూన నంప కెర్రి రిసొయి.

నముకుమ్ తితనకయ్ దేముడు 'పున్నిమ్' మెన దెకితయ్

6 దస్సి అమ్చొ పూర్ముచొ అబ్రాహామ్చి రిసొ రెగ్గ అస్సె. కిచ్చొ మెన మెలె, "దేముడు ప్రబుచి కోడు జో నంప కెర్తన్చి రిసొ జోక 'పున్నిమ్ జా అస్సె' మెలి రితి జోచి దయక జో దెకిలొ" మెన రెగిడ్డిసి. 7 జా కోడుతె కిచ్చొ రుజ్జు డీస్తయ్ మెలె, ప్రబుక నంపజతనయ్ అబ్రాహామ్చి పుత్తర్లు జవుల. 8 దస్సికయ్, జోవయిచి నముకుమ్చి రిసొ యూదుల్ నెంజలనక దేముడు జోక 'పున్నిమ్ జా అస్సి' మెలి రితి దెకెదె మెనయ్ *మోసి పూర్ముచొచి అత్తి రెగిడ్డి దేముడుచి అగ్గుల్తె అగ్గె తెంతో రెగ్గ అస్సె. అగ్గెయ్ తెంతో అబ్రాహామ్క సుబుమ్ కబుర్ నంగిలి కోడుతె, †"తుచి వంసుమ్ వాట్ దేసిమ్లు ఎత్తిక చెంగిల్ వరుమ్ దొర్కు కెరిందె" మెన జో దేముడు రెగిడ్డి కోడు. 9 జలె, ఇన్నెతెన్ కిచ్చొ రుజ్జు జతయ్ మెలె, ప్రబుచి ఉప్పిరి నముకుమ్ తితన కో జవుల గే, ప్రబుచి ఉప్పిరి నముకుమ్ తిలొ అబ్రాహామ్ తెన్ జోవయింక కి ప్రబుచి దీవెన దొర్కు జతయ్.

క్రీస్తు జా సిచ్చ తెంతో అమ్క విడ్డల్ కెర అస్సె

10 ఆగ్గుల్ రితితె అమ్చి రచ్చన' మెన ఉచరంతన జలె, నాసినుమ్ జతి, సిచ్చచి సాపెనతె దెర్పు నీడ అస్సి. కిచ్చొక మెలె, మోసి పూర్ముచొచి అత్తి దేముడు రెగ్గయ్ల ఆగ్గుల్ రెగిడ్డి రితి, †"మోసి పూర్ముచొచి అత్తి దేముడు రెగ్గయ్ల ఆగ్గుల్తె రెగ్గయ్లి ఎత్తి. ఆగ్గు కో పూర్తి నిదానుమ్ నే కెర్లె, నాసినుమ్ జతి అఁవ్ దిలి సిచ్చతె గెచ్చుల" మెన నెలవ రెగ్గ అస్సె. 11 జలె, కిచ్చొ రుజ్జు డీస్తయ్ మెలె, అగ్గుల్ రితి కెర్రిసి జో దేముడుచి మొక్క కేన్ మాన్పుచి పాపుమ్ పుంచె నాయ్, జోవయింక పున్నిమ్ దెయె నాయ్. కిచ్చొక మెలె, దేముడుచి కొడతె కి అస్సెకతె కిచ్చొ రెగ్గ అస్సె మెలె, * "కో పున్నిమ్ మాన్పుల్ జవుల గే, జెవ్వి నముకుమ్ జా జవుల" మెన రెగ్గ అస్సె. 12 దేముడు మోసి తెన్ దిలి ఆగ్గుల్ తెన్ తిలి నముకుమ్చి రిసొ నాయ్, గసి జా ఆగ్గుల్చి కో ఇండుల గే జేవ్ జవుల.

* 3:8 3:8 తెలుగు బైబిల్తె ధర్మశాస్త్రమ్ మెలె, మోసిచి అత్తి దేముడు రెగ్గయ్లి ఆగ్గుల్ మెన అమ్ జానుమ్. ఈంజ కొడొ ఎత్తి. బైబిల్తె అగేచి పావ్ పుస్తకమ్తె రెగ్గయ్ జా అస్సె. ఈంజ దెకవుక మెన కువీయె బానతె నొయి ప్రమానమ్తె మోసి పూర్ముచొచి అత్తి రెగిడ్డి దేముడుచి అగ్గుల్ మెన రచ్చన అస్సె. † 3:8 3:8 అదికాండుమ్ 12:3, 18:18, 22:18. ‡ 3:10 3:10 ద్విత్వీయాపదేశ కాండుమ్ 27:26. § 3:11 3:11 పాబక్కాకు 2:4. * 3:11 3:11 ఈంజ కొడుచి అర్దుమ్ దీగు తెన్ నంగిలె, ఇసి జయెదె: ప్రబుచి ఉప్పిరి కో నముకుమ్ తివుల గే, జోవయిచి నముకుమ్చి రిసొ జోవయిచి పాపుమ్ పుంచ జోవయింకయ్ 'పున్నిమ్' మెలి రితి జో దెకెదె, చి రచ్చొమచ జా జవుల.

+ “జా ఆగ్నల్ రితి కో జలె పూర్తి నిదానుమ్ కెరుల గే, జెచ్చి జేవ్ ఆగ్నల్చి సెక్కి జవుల”
 మెన రెగ్ల అస్సె. గని కోయి పూర్తి నిదానుమ్ కెరుక నెతిర్తి.

13 జలె, క్రీస్తు అమచి పాపుమచి రిసాచి సిచ్చ వయన, ఆగ్నల్ రితిచి జా సిచ్చచి సాపెన తెంతో అమక నెతోవ కెర విడ్డల్ కెర అస్సె. అమచి పాపుమ్ జో వయిలి కోడుక కిచ్చో రుజ్జు మెలె,

‡ “నిలువతె ఒడోయ్ జా మొర్తి సిచ్చ జతో ఎత్తి మాన్సుచి సాపెన వయెద”

మెన దేముడుచి కొడతె రెగ్ల అస్సె. 14 జో అమచి పాపుమ్ కిచ్చోక వయలన మెలె, అమచో అబ్రాహామ్ పూర్ణమచొక దిలి రచ్చన వరుమ్ జో క్రీస్తు జలో యేసుచి తెడి నముకుమ్ తెన్ యూదుల్ నెంజెలనక కి దొర్కు జవున్ మెన, దేముడు సంగిలి ప్రమానుమ్ నెరవెర్పువ జవున్ మెనయ్.

ఆగ్నల్ వాట్ నాయ్, గని దేముడుచి ప్రమానుమ్ వాట్ రచ్చన

15 ఓ బావుడ్లు, మాముల్ మాన్సుల్ తెన్ జర్గు జతిన్చి ఏక టాలి ఉచరుమ్. కేన్ జవున్ మాన్సుచి అత్తి దెతిసి కీప్రమానుమ్, సాచుల్చి మొక్కె జలి పిమ్మటి, కోయి వేర మాన్సు జా మార్పువ కెరుక జయె నాయ్. ‘కామక నెంజె’ మెనుక జయె నాయ్, కిచ్చో వేరచి బెదవుక జయె నాయ్. 16 జలె, అబ్రాహామ్క చి జోచి సెకుమ్తె పడ్డె జెర్కుక తిలోసాకయ్ దేముడు ప్రమానుమ్ కెర సంగిలన్. ఒగ్గరజెన్క సంగితి రితి, “తుచి సెకుమ్తె జెర్కుక తిలనక” మెన జో రెగ్లెన్తె నాయ్. ఎక్కిలోయచి రిసా సంగితి రితి; “తుచి సెకుమ్తె జెర్కుక తిలోసాక” మెన రెగ్ల అస్సె. కచి రిసా మెలె, క్రీస్తుచి రిసాయి.

17 జలె, ఆవ్ సంగితి అర్దుమ్ కిచ్చో మెలె, అగ్గె అబ్రాహామ్చి మొక్కె దేముడు జేవ్ ప్రమాన్చి కోడు సంగ ముద్ద దిలన్. ఒత్త తెంతో, చెత్తర్ పుంజో ముప్పుయ్ వెర్నల్ గెలెకయ్ జో ఆగ్నల్ రితి దిలన్. జో అగ్గె సంగ తిలి ప్రమానుమ్క, కామ్క నెంజె రితి పడ్డె అయల ఆగ్నల్ మార్పువ కెరుక నెతిర్తి. 18 జలె, దేముడు దెతి వాట దొర్కు జతి వరుమ్ ఆగ్నల్ వాట్ జెతి జలె, జోచి ప్రమానుమ్ కామ్క నెంజెతి, గని ప్రమానుమ్ వాట్కయ్ అబ్రాహామ్క జోచి దయ తెన్ వరుమ్ దిలన్.

19 దస్సి జలె, ఆగ్నల్ రితి కిచ్చో కామ్క జెతయ్? కిచ్చో మెలె, రచ్చన వరుమచి దేముడు సంగిలి ప్రమానుమ్ నెరవెర్పువ కెర్తె జెర్కుక తిలోసా నే అయేలి మదెనె కామ్క అయేలి; మాన్సుల్చి బుద్దిక ‘పాపుమచి’ మెన రుజ్జుల్ దెకయ్తె తతి రిసా అయేలి. పడ్డె, మదెనె జతో మాన్సు జలో మోసేచి అత్తి దూతల్ జేవ్ ఆగ్నల్ దిల. 20 జలె, ఆగ్నల్ దిలిన్తె దూతల్, మోసే, మదెనె జలె, గని అగ్గె తెంతో చి ప్రమానుమ్ సంగిలిసి జలె, దేముడు, సొంత, కోయి మదెనె నే జెతె జా ప్రమానుమ్ దిలో, దేముడు ఎక్కిలో.

21 జలె, దేముడుచ ప్రమాన్లక జో దిల జేవ్ ఆగ్నల్ ఏరోదుమ్ అస్సి గే? నాయ్. * పరలోకుమ్తె అమ బెదితి రచ్చన దెతి సెక్కిచి అగ్గె జో దెతో జలె, అమ పున్సిమ్ జతి రచ్చన నిజామి ఆగ్నల్ వాట్ దొర్కు జతి.

22 గని దేముడుచి కొడె నదు కెర్తె కిచ్చో రుజ్జు డీన్యమ్ మెలె, ఎత్తి కి పాపుమ్తె దెర్కు సేడయ్ అస్సి; జేలి జలి రితి; చి ఎత్తి జోవయిచి సిచ్చ వయుక అస్సె. కో యేసుక్రీస్తుక నంపజవుల గే, జా పాపుమ్ జా సిచ్చ తెంతో జెచ్చి రచ్చించువ జా మెన దేముడు ప్రమానుమ్ సంగ తిలో.

23 జలె, యేసుక నంపజతి వాటు నే జెతె అగ్గె, ఆగ్నలి అమక ముద్దె కెర్తె తిల. యేసుక నంపజా రచ్చించువ జతి జా వాట్ డీసెల్ ఎదక ఆగ్నలి అమక జేలి కెర తిల. 24 దస్సి, క్రీస్తు అయేలి నమయమ్ ఎద ఆగ్నల్ అమక ఇండయ్తోసా జలి రితి జా, అమక ముద్దె కెర్తె తిల; జో అయేలె, జోచి ఉప్పిరి అమచి నముకుమ్ తిలె, దేముడుచి ఆసచి రిసా జా నముకుమ్ వాట్కయ్ అమక పున్సిమ్ దొర్కు జవున్. 25 గని, యేసుచి ఉప్పిర్చి నముకుమ్ వాటు దొర్కు జలి తెంతో, జా ఇండయ్తోసా జతి ఆగ్నల్చి ముద్దెతె అమ నాయ్. 26 కిచ్చోక మెలె, † క్రీస్తు జలో యేసుచి ఉప్పిర్చి తుమ్చి నముకుమ్చి రిసాయి, జోవయిచి తెడి తుమ్ ఎత్తిజెన్ దేముడుచ పుత్తర్వులు జలదు. 27 మెలె, క్రీస్తుచ సొంత మాన్సుల్ జతి గుర్తుక తుమ్తె కో బాప్తినుమ్ నజన అస్సున్ గే, నొవ పాలల్ గలన్చి రితి క్రీస్తుక గలన అస్సున్. 28 దస్సికయ్, తుమ్చితె

† 3:12 3:12 లేమియకాండుమ్ 18:5. ‡ 3:13 3:13 ద్వితియాపదేశ కాండుము 21:23. § 3:15 3:15 అష్ట * 3:21 3:21 నెంజెలి జిప్ప దెతి సెక్కిచి అగ్గె.... † 3:26 3:26 ‘క్రీస్తు’ మెలె, పూర్ణమ తెంతో ‘తెర్దుయందె’ మెన ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు సంగిలో దొర్కు జలో రచ్చించువ కెర్తెసా.

‘యూదుడు’ మొన, ‘గ్రీసుడు’ మొన, ‘గొతిమాన్సు’ మొన, ‘గొతి నెంజిలో మాన్సు’ మొన, ‘మున్సుబోద’ మొన, ‘తేరబోద’ మొన, తేడల్ నాయ్. కిచ్చొక మెలె, తుమ్ ఎత్తిజిన క్రిస్టు జలో యోనుచి తెడి ఎక్కి జా అన్సున్. ²⁹ తుమ్ క్రిస్టుచ మాన్సుల్ జలదు మెలె, ‘ఓగ్గర్జిన తుచ పుత్తర్లు రిత జవుల’ మొన దేముడు అబ్రాహామక సంగిలన తుమ్ జా అన్సున్, జో అబ్రాహామచి వాట తుమ్కయ్ కి సిడ్డయ్.

4

దేముడుచి దయచి రిసా జోచ పుత్తర్లు

¹ జలె, ఆవ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, ఎజోమానిచొ పుత్తుసి బాల తతె, గొతిమాన్సుచి రితి దాకు జా అబ్బొనచి తెడి తయెదె; అబ్బొనచి అన్సి ఎత్తి జోచి అన్సి జయెదె మెలె కి. ² జా మదెనె, అబ్బొసి అగ్గె తెంతో రెగిడ్డి దీసి ఎద, జో ఉబెడె జోక దెకిత వెల్లెల మాన్సుల్చి, ఇండయ్తోసాచి, ముద్దొచి తెడి తయెదె. ³ అమచి తెన్ కి దస్సి, ఆత్తుక అమ్ బాలబోదల్ రిత తిలె పొది, మాములుమ్ ఈంజ లోకుమ్చి, బాలబోదల్ అర్దుమ్ కెరంతి ఎదిలి గ్యానుమ్క గొతిమాన్సుల్ రిత జా తిలమ్. ⁴ గని కాలుమ్ బెర్లు జా అయ్లి పొది, దేముడు జోచొ సొంత పుత్తున్క తేరబోదచి పెట్టి జెర్లయ్లి రితి, ఆగ్గుల్ రిత యూదుల్తె జెర్లయ్లి రితి ఈంజ లోకుమ్తె తెద్రయ్లన్. ⁵ కిచ్చొక మెలె, ఆగ్గుల్చి తెడి అమ్ తిలనక జా ఆగ్గుల్ రితి పాపుమ్ వయ్డ్లిసి తెంతో నెతోవ గెల ములయ్లో మొనయ్, అమ్ ఎత్తిజిన నంపజలనక ‘అంచ పుత్తర్లు జతు’ మొనయ్, జో దేముడు అబ్బొసి జోచొ పుత్తున్క తెద్రయ్లన్. ⁶ పడ్డొ తుమ్క ‘జేవ్ కి నిజాచి జోవయింప పుత్తర్లు జల’ మొన అమ్ జాన్సి రిసా, దేముడు జోచొ పుత్తున్చి అత్తు అమ్చి పెట్టి తెద్రవ అన్సి, చి జా కోడు ఒప్పన్తి నర్లక ‘ఓ బ, ఓ బ’ మొన అమ్ జోక ఉంక్రయ్తనుమ్. ⁷ దస్సి, దేముడుచి దయచి రిసా, తుమ్ అప్ప తెంతో అగ్గెచి రితి గొతిమాన్సుల్ నెంజును. జోచ పుత్తర్లు జా అన్సున్, చి జోచ పుత్తర్లు జలదు మెలె, జోచి రాజిమ్తె తుమ్క వాట అన్సి.

గలతీయల్క జాగర్ల సంగిలిసి

⁸ అగ్గెయ్, దేముడుక తుమ్ నేన్సి పొది, ‘దేముడ్లు’ మొన దేముడ్లు నెంజలనక గొతిమాన్సుల్ రిత జా తిలదు. ⁹ గని, అప్ప, తుమ్ దేముడు తెన్ బెదిలి తెంతో, మెలె, జో తుమ్క కి బెదవన్సి తెంతో, తుమ్ జోచ గొతిమాన్సుల్ రిత అన్నె జంక ఇస్టుమ్ జలి రితి జా, కిచ్చొక దన ఎద్దెరె నెక్కి నెంజల కమ్మతె అన్నె బెదిల్ రితి జంక దెర్లు? ¹⁰ దీనిక, జోనుక, కాలుమ్క, వెర్లుక కిచ్చొ కార్మెలు కెర్లె కామ్క జెయెదె మొన *జాడ్లు వయడ్ల ఆగ్గుల్తె తుమ్ అన్నె దెర్లు సిడ్డను! ¹¹ జాకయ్, ‘దన అల్లర్ తెంతో విడ్డల్ జతు’ మొన తుమ్చి రిసా ఆవ్ నైమ సిడ్డిసి ఎత్తి ఆరి పాడ్ జా గెతయ్ మొన ఆవ్ బితసి.

పవులుచి రిసా గలతీయల్ అన్యానుమ్

¹² ఓ బావుడ్లు, తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ బతిమాల్పు జా సంగితసి మెలె, తుమ్ అంచ రితి జా. ఆవ్ కి తుమ్చొ రితో జా అన్సి.†

ఆవ్ తుమ్చి తెన్ తిలి పొది, తుమ్ అంక కిచ్చొ పొరపాట్ కెర్లు నాయ్. ¹³ అంచ అగ్గె ఏక బాద తిలి రిసాయ్, తుమ్తె తెదెడి తా సుబుమ్ కబుర్ సూనవుక అంక వాట్ అయ్లి మొన జాన్సు. ¹⁴ తెదెడి అంచ బాద తుమ్క అల్లర్ కెర్లె కి, అంక ఆఁసున్ నాయ్, నిస్కార్దుమ్ దెకున్ నాయ్, గని దేముడుచొ దూత ఎక్కిలో జో, నెంజిలె ‘క్రిస్టుయోను రితో’ మెలి రితి అంక దెక, మరియాద కెర్లదు. ¹⁵ జలె, అంచ రిసాచి తుమ్చి తెదెడిచి నర్ల అప్ప కేతె? తెదెడి అంచ బాద చి రిసా, తెర్లె తుమ్చి సొంత అంకివొ కడ కెర అంక దెతదు మొన ఆవ్ సాచి సంగితసి. ¹⁶ దస్సి జలె, మదెనె “ఆగ్గుల్ వయడ్డి జాడు వయ్త్తె తె తుమ్ అన్నె

* **4:10** 4:10 జేవ్ యూదుల్ నెంజలనచ సిన్వల్తె దన ఆగ్గుల్ తవుల, యూదుల్చి అలవాల్తె కి దన ఆగ్గుల్ తిల మెనుక జయెదె. జేక, జేవ్ గలతీయల్చి నంపజలన యూదుల్ జతి గుర్తుచి సున్నతి కెరంతిసి గట్టవ ఆగ్గుల్క బిలి, జోవయింప అగ్గెచి రితవ ఆగ్గుల్తె, మెలి, ఈంజ జా కెర్లె గార్ మెంత ఈంజ జా కెర్లె పున్సుమ్ మెంత ఆగ్గుల్తె అన్నె దెర్లు సిడ్డి రితి జతయ్. † **4:12** 4:12 జో‘యూదుడు జెర్లికె, జోవయింతెన్ బెద జోవయింప రితి జా తిలన్. జేక, జేవ్ జోవయింక దెక జోతె ఇదిల్ నికుక జయెదె.

గెచ్చు పొరపాట్ జతను” మెన తుమ్క ఆవ్ సత్తిమ్ సంగిలి రిసా ‘తుమ్క విరోదుమ్ జా అస్సె’ మెన అంచి రిసా ఉచర్తసు గే?

17 అగ్గుల్క నంపజా బలవంతుమ్ కెర్తన, జలె, తుమ్క పులయ్తతి; గని బుద్ది నెంజిలి కామ్ ఉచరయ్ దస్సి కెర్తతి. మెలె, జోవయింకయ్ తుమ్ వెల్లో మెన దెకుక జోవయింబి అస, చి అంక తుమ్క దూరి కెరుక ఉచర అస్సి. 18 చెంగిల్ కామ్క, జలె, మాన్సు అమ్క మెన్సిలె చెంగిలి. అంక, జలె, ఎక్కి ఆవ్ తుమ్చి తెన్ తిలె పొది నాయ్, గని ఆవ్ ఉట్ట అయ్లె పొది కి సర్త తెన్ దెకితదు, జలె, సర్త జతయ్. 19 ఓ పుత్తర్లు, క్రిస్తు తుమ్ ఇండితి రితితె సరిగా డీన్తె ఎదక అన్నె అంక బోదె పాయితి తేరబోదచి రితి నోప్పి! 20 తుమ్చి తెన్ ఆవ్ అప్పె తంక జతి, జలె, తుమ్క ‘నాయ్, నిదానుమ్ అస్సి’ మెన ఆవ్ రుజ్జు దెకుక జతి, జలె, సర్త జతయ్. మదెనె, తుమ్చి రిసా కిచ్చొ కెరుక గే ఆవ్ నేన గెచ్చు అస్సి.

గొతిమాన్సు గొతి నెంజిల్ మాన్సు

21 దేముడు మోసే తెన్ దిలి అగ్గుల్చి రితిచి తెడి తంక తుమ్ ఇస్టుమ్ జలన అంక జబాబ్ సంగ. దేముడు మోసే తెన్ దిలి అగ్గుల్తె తిలిసి సూన్సు నాయ్ గే? 22 ఒత్త రెగిడ్డిసి ఏక కిచ్చొ మెలె, అబ్రాహామ్క దొగు పుత్తర్లు తిల. ఎక్కిలో హాగరు మెలి గొతిమాన్సుచి పెట్టి జెర్మిలన్. అన్నెక్కో, జలె, తేర్ని జలి సారాచి పెట్టి జెర్మిలన్. 23 జా గొతిమాన్సు జలి హాగరు చి పెట్టి జెర్మిలోసా, జలె, †మాన్సుచి ఇస్టుమ్కయ్ జెర్మిలన్. గని, తేర్ని జలి సారాచి పెట్టి జెర్మిలోసా, జలె, దేముడు సంగిలి కీప్రమానుమ్చి రిసా జెర్మిలన్.

24 ఈంజ మత్తెలి, జలె, అమ్క టాలి దెకయ్తయ్. ఈంజేవ్ దొగుల తేరబోదల్క దెకిలె, దేముడు సంగిల దొన్సి ప్రమానుమ్చి రితి జతయ్. ఏక ప్రమానుమ్ జో సీనాయి డొంగురతె అగ్గుల్ దిలిన్చి ప్రమానుమ్. అన్నెక్ ప్రమానుమ్, హాగరు మెలి జా గొతిమాన్సుచి రితి జా, గొతి జత మాన్సుల్ పాయితయ్.

25 అరేబియ దేసీమ్చి సీనాయి డొంగురతె దిలి అగ్గుల్క టాలి జతయ్. జలె, అప్పె ఈంజ లోకుమ్చి యెరూసలేమ్ పట్టుమ్క కి టాలి జయెదె. కీసి మెలె, యెరూసలేమ్ పట్టుమ్, యూదుల్ జల జేవ్చ బోదల్ తెన్, అగ్గుల్క గొతి జా అస్సె. 26 గని సారా టాలి జలి పరలోకుమ్ తిలి యెరూసలేమ్ పట్టుమ్, జలె, గొతి జలిసి నెంజె. యేనుప్రబుక నంపజలనక జయ్యె అయ్యె. 27 సారాక చి హాగరుక జర్లు జలిన్చి రిసా దేముడుచి కొడెతె రెగిడ్డి రితి,

*“†గొడ్డు జలి తేరబోద, తుయి సర్త జా!
 †నొప్పుల్ నే జలి తేరబోద, తుచి సర్తక కేక గలు!

కిచ్చొక మెలె, కీమున్సున్ తెన్ అగ్గె తెంతో బోదె పాయిలి గొతిమాన్సుచి కంటు,
 జా గొతిమాన్సు నిస్సారుమ్ దెకిలి అగ్గె బోదల్ నెంజిలి *తేరబోదక
 అన్నె బగ్గరజన్ †పుత్తర్లులు జెర్మె అస్సి.”

28 అబ్రాహామ్చి తేర్ని జతి సారాక “తుచి పెట్టి అబ్రాహామ్క సంతానుమ్ దెయిందె” మెన దేముడు సంగ తిలన్. జా ప్రమానుమ్క జెర్మిలోసా ఇస్సాకు. జలె, బాపుడ్డు, ఇస్సాకుచి రితి, అమ్ యేసుక నంపజలన ప్రమానుమ్చి రిసాచ బోదల్ జలమ్. 29 జలె, జా పొది, దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తచి ఇస్టుమ్క జో జెర్మయ్లో ఇస్సాకుక, మాన్సుచి ఇస్టుమ్క జెర్మిలో హాగరు చి పెట్టిచో ఇస్సాయ్లో అల్లర్ కెర్తె తిలన్. అప్పె కి, అగ్గుల్ రితి గొతి జలి రితి జా అగ్గుల్చి రితి సేవ కెర్తన జా గొతి ప్రమానుమ్ తెంతో ఏడ్తల్ జల నంపజలనక అల్లర్ కెర్తతి. 30 గని, దేముడుచి కొడెతె రెగ్గయ్లిసి కిచ్చొ మెలె,

‡“గొతిమాన్సుక చి జేవ్ తెన్ జేవ్చో పుత్తున్క ఉదడ గెలు.
 కిచ్చొక మెలె, గొతి నెంజిలి మాన్సుచో కీపుత్తున్క దొర్కు జతి వరుమ్తె

‡ 4:23 4:23 ఆదికాండుమ్ 16:1-5. సంతానుమ్ నెంజితికయ్, ‘అంచి గొతిమాన్సు హాగరు తెన్ సంతానుమ్ పాయి’ మెన సారా మున్సున్ జలో అబ్రాహామ్క సికడ్డన్, చి హాగరు పుత్త పాయి సారా నిస్సారుమ్ దెకుక దెర్తన్. § 4:23 4:23 ఆదికాండుమ్ 17:15-19.
 * 4:27 4:27 యెనయా పుత్తుకుమ్ 54:1. † 4:27 4:27 సారా. ‡ 4:27 4:27 సారా. § 4:27 4:27 హాగరు.
 * 4:27 4:27 సారా. † 4:27 4:27 యేనుక్రీస్తుక నంపజలో ఎత్తి మాన్సు అత్తక అబ్రాహామ్చి గొతి నెంజిలి సంతానుమ్ జవల.
 జోవయింబి రిసా ‘బగ్గరజన్ పుత్తర్లులు’ మెన వవులు ఇన్నె సంగితయ్. ‡ 4:30 4:30 ఆదికాండుమ్ 21:10. § 4:30 4:30 యేసుచి ఉప్పెరి నముకుమ్ తిలనకచి టాలి.

గొతి తిలి మాన్పుచో *పుత్రునక వాట నాయ్”

మెన రెగిడ్డి కోడు. 31 జలె, బావుడ్లు, అమ్ యేసుచి ఉప్పిరి నముకుమ్ తిలన గొతిమాన్పుల్చ బోదల్ నెంజుమ్. గొతి నెంజలి మాన్పుల్చ ఆము.

5

యూదుల్ జతి గుర్తుచి సున్నతి రిసా పవులు తీర్పు సంగిలిసి

1 అమ్క ‘అగ్గుల్ ప్రమానుమ్చి గొతి సేవ తెంతో విడ్డల్ జలి రితి ఇండుత్’ మెనయ్, క్రీస్తు అమ్క విడ్డల్ కెర అస్సె. జాకయ్, తుమ్ జోవయించి తెడి డిట్టుమ్ తా, అగ్గుల్క గొతిమాన్పుల్ రిత జతిన్తె అన్నె దెర్పు సేడ నాయ్.

2 జలె, అవ్ పవులు తుమ్క కిచ్చొ మెంతసి మెలె, యూదుల్ జతి గుర్తుచి జా సున్నతి తుమ్ కెరన్లె, క్రీస్తుక విరోదుమ్ జలి రితి, చి క్రీస్తు ఆరి దొర్కు, కెర్లె రచ్చునక తుమ్ నే విలువ దిలి రితి జయెదె. 3 జా సున్నతి కెరనుక ఉచర్లొ ఎత్తి, మాన్పుక అవ్ కిచ్చొ రుజ్జు సంగితసి మెలె, యూదుల్చ అగ్గుల్చి ఎత్తి, కోడు జోమాన్పు నిదానుమ్ కెరుక అస్సె, కెరుక బచ్చున అస్సె. 4 ‘యూదుల్చ అగ్గుల్ వాల్ అమ్క పున్నిమ్ దొర్కు జయెదె, అమ్చి పాపుమ్ గెచ్చెదె’ మెన కో ఉచర్లసు జలె, తుమ్ క్రీస్తుక విరోదుమ్ జలి రితి జా ముల అస్సెన్. మెలె, జోచి దయ వాటు దొర్కు జలి రచ్చునచి తెడి తెంతో ఎట్టొ సేడ అస్సెన్.

5 అమ్ ఎక్కి ప్రబుచి ఉప్పిరి నముకుమ్ తియ, అమ్చి పెట్టి దిలి జోచి ఆత్మ తెన్, జొయ్యి అమ్చి పాపుమ్ వుంచ అస్సె, చి జోచి పున్నిమ్చి రిసా దయిరిమ్ తెన్ రకితనుమ్. 6 క్రీస్తుచి తెడి తిలె, యూదుల్చి గుర్తుచి సున్నతి కెరన తిలె లాబుమ్ నాయ్, నే కెరన్లె నస్టుమ్ నాయ్. జా కెరంతిన్తె నే కెరంతిన్తె కిచ్చొ నాయ్. గని కిచ్చొ కామ్క జెతయ్ మెలె, ఎక్కి క్రీస్తుకయ్ సంపజతిసి, చి ప్రేమ ఇండితినతె జా నముకుమ్ దెకయ్తిసి.

7 తుమ్ అగ్గెయ నముకుమ్తె ఇండితె తిలెదు. ప్రబుచి దయ వాటుచి రచ్చునచి నత్తిమ్ తెన్ బెదితి రితి తుమ్ ఇండితసి కో అడ్డు కెర్లె? 8 జా సున్నతి కెరంతి అగ్గుల్చి రితి అప్పె ఉచర్లొ కామ్ తుమ్క బుకార్లొ క్రీస్తు సికడ్డిసి నెంజె. 9 జాగర్ల, పాకుమ్తె ఇదిదిల్ పులయ్తి పిల్ సేడ తిలె, బండి పాకుమ్ పుల గెచ్చెదె, గెద.

10 జలె, తుమ్క ‘అంచి కంట వేర ఉచర్లొ నాయ్’ మెన, ప్రబుచి తెడి అంక దయిరిమ్. అస్సె, తుమ్క సిక్కు కెర్లొసా, జో కొన్సొ జలెకి, జోచి పాపుమ్చి సిచ్చ జో వయెదె.

11 బావుడ్లు, అవ్ అప్పెక ‘యూదుల్చి గుర్తుచి సున్నతితె, యూదుల్ జతిన్తె రచ్చున’ మెన సికడ్డిసా అవ్ జతయ్ జలె, కిచ్చొక జేవ్ అంక అల్లెర కెర్లొతి? అవ్ అప్పెక దస్సి సికడ్డయ్ జలె, ‘యేసు సిలువతె మొద్దిసి అమ్చి పాపుమ్ గెచ్చయ్తినక సాలు’ మెన అవ్ సంగుక నెంజతి, చి జోవయింక నొప్పొ దెతయ్ నాయ్. 12 జలె, తుమ్క సిక్కు కెర్లొన జోవయింక జెచ్చొ బండి కుటవన గార్ కెరంతు, మెన అవ్ ఉచర్లొసి!

యేసుక సంపజలన ప్రబుచి ఆత్మక ప్రేమతె ఇండుక

13 ‘అగ్గుల్చి ప్రమానుమ్క గొతి సేవ తెంతో విడ్డల్ జలి రితి ఇండుత్’ మెన ప్రబు తుమ్క బుకార్లొన్, బావుడ్లు. గని ‘అగ్గుల్చ గొతిమాన్పుల్ నెంజుమ్, చి అగ్గేక ఇస్టుమ్ అయిలి రితి ఇండుక జయెదె’ మెన తుమ్ ఉచర నాయ్, గని ప్రబుచి ప్రేమ తెన్ తా, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో సేవ కెర్లె తా. 14 కిచ్చొక మెలె, దేముడు మోసె తెన్ దిలి అగ్గుల్ ఎత్తి, ఎక్కి, ఈంజ కోడుతె బెదితయ్. కేన్ కోడుతె మెలె,

*“తుమ్కయ్ తుమ్ కెర్లొ ప్రేమ కెరంతసు గే, పక్కయ్చొక తుమ్ తెద్ది ప్రేమ కెరుకయ్”

మెన రెగిడ్డి కోడు. 15 గని తుమ్ కున్నిదుమ్ తెన్ తా ఎక్కిలోక ఎక్కిలో చప్ప చుప్పి రితి జతసు జలె, తుమ్ ఎత్తిజెన్ ఎక్కిలోచి అత్తి ఎక్కిలో ఆత్మక నానినుమ్ నే జతి రితి జాగర్ల తెన్ తా.

16 జలె, అవ్ కిచ్చొ సంగితసి మెలె, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మచి సెక్కిక ఇండ, తుమ్చి అగ్గేచ ఆసల్ జర్లు కెర్లొ రితి ఇండుక పొన. 17 కిచ్చొక మెలె, అమ్ మాన్పుల్చి అగ్గుచ ఆసల్, దేముడుచి సుద్ది తిలి

* 4:30 4:30 అగ్గుల్చి ఉప్పిరి నముకుమ్ తియ అగ్గుల్క గొతిమాన్పుల్చ చి బాలి. * 5:14 5:14 లేవీయకాండుమ్ 19:18, మత్తయ 19:19.

అత్యుక విరోధుమ్ జతయ్, అన్యై, మాన్యుచి అగ్గచ అసల్క జోచి అత్యుచి ఇస్తుమక విరోధుమ్ జతయ్, చి రిసా జేవ్ దొన్చి యుద్దుమ్ రితి కెరంతితె తుమ్ నెడిమి నేడ, తుమ్ ఇస్తుమ్ జలిసి జర్గు కెరుక నెతుర్పు. 18 గని తుమ్ దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్యుచి సెక్కిక ఇండితను జలె, దేముడు మోసి తెన్ దిలి అగ్గుల్ తెడిచ మాన్యుల్ నెంజాన్.

19 జలె, మాన్యుచి అగ్గచ అసల్ రితి ఇండితినెత ఇనచ తయెదె మెన కిచ్చొ కిచ్చొచి రిసా ఎత్తిజిన్ చినుక జయెదె మెలె, లంజెకము, లంజెబుద్ది, అగ్గచి అస ముద్దొ నే కెరంతిసి, 20 బొమ్మల్క జొక్కర్తిసి. అన్యైక్ కిచ్చొ మెలె, మెంగిర్తిసి, దోసుమ్ గట్ట కెర్తిసి, గుర్చయ్ గట్ట వెసితిసి, దస్సిచి. వడ్డొ, విరోధుమ్, కొడొ జాజవ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో గగ్గల్ జతిసి, గోసబుద్ది, కోపుమ్, గార్ అసల్, జట్టు జతిసి, ఎక్కిలో ఉచర్తిన్చి ఉప్పిరి అన్యైన్చి నిస్కారుమ్ ఉచర్తిసి, 21 గోసల్ కెర్తిసి, మచ్చితిసి, 'సర్ద కెర్తనుమ్' మెన వెక్కిారుమ్ జతిసి, దస్సు కము. దనచ పోన. అవ్ అగ్గె తెంతె జాగర్ద సంగిల్ రితి, అప్పొ కి తుమ్క కిచ్చొ జాగర్ద సంగితసి మెలె, దన కము కెర్తన జలె, దేముడుచి రాజిమతె జోవయింక కిచ్చొ వాట తయె నాయ్.

ప్రబుచి అత్యుపలితుమ్ దెర్త కము

22 గని, దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్యు అమ్చి పెట్టి తిలె, కిచ్చొ పలితుమ్ దెరెదె మెలె, ప్రేమ, సంతోసుమ్, సేంతుమ్, ఒగ్గల్ సేంతుమ్, దరు దర్ముమ్, చెంగిల్ బుద్ది, నముకుమ్, ఓర్పువ జా మెత్తన తతిబుద్ది, దర్ముమ్ నిదానుమ్ బుద్ది, 23 గవురుమ్ నే దెకనెతె అన్యై మాన్యుల్క మరియాద దెకితిసి, ముద్దొ కెరంతిసి. ఇనచక కేన్ అగ్గు కి పోన మెనె నాయ్. 24 అన్యై, క్రీస్తు జలొ యేసుక సంవజా సొంత జల మాన్యుల్, జోవయించ అగ్గచ పాపుమ్చి బుద్దిచి సొంత అసల్ క్రీస్తు మొర్తి సిలువతె గల ముల దా అస్సి.

25 దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్యు తెన్ జీవ్ జా అస్సుమ్ జలె, జోచి అత్యుసెక్కిక దస్సి ఇండుమ్. 26 దస్సి, అమ్చి పెట్టి కిచ్చొ గవురుమ్ ఉచరసుక పోన. ఎక్కిలోక ఎక్కిలో కోపల్ కెరవుక పోన, ఎక్కిలోచి ఉప్పిరి ఎక్కిలో గోసల్ జంక పోన.

6

ఎత్తిక చెంగిల్ కెర్తిన్చి

1 బావుడ్డు, తుమ్తె కేన్ మాన్యు కిచ్చొ పాపుమ్తె దెర్పు నేడ అస్సె జలె, జో అన్యై బుద్ది జతి రితి, తుమ్ అత్యు వడ్డిలన జోవయింక బమ్మ నే కెర్తి బుద్ది తెన్ జోవయింక చెంగిల్ వాటు దెకవ. వడ్డొ, తుమ్ సొంత పాపుమ్ నే నేడ్డి రితి, జాగర్ద దెకన. 2 ఎక్కిలోచ జాడ్డు అన్యైక్ వయితి రితి, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో తోడు తా. దస్సి కెర్తె, ప్రేమచి రిసాచి క్రీస్తు దిలి *ముక్కిమ్ అగ్గు నెరవెర్పువ కెర్తె. 3 కిచ్చొక మెలె, కో జలెకు అరిచొ జా తా, జోక జొయ్యి నిస్కాల్లొ మాన్యు మెన ఉచరంతయ్ గే, జోక జొయ్యి మోసిమ్ కెరంతయ్. 4 జాకయ్, ఎత్తి మాన్యు జోవయించి సొంత కామ్ పరిచ్చ కెరన్చు, చి అన్యై మాన్యుల్చ కముచి రిసా తిర్చు నే కెర్తె, సొంతయ్ కామ్ దెకన జాక 'చెంగిల్' గే 'గార్' గే చిచినుక జయెదె, చి 'చెంగిల్' మెలె, జో సర్ద జంక జయెదె. 5 కిచ్చొక మెలె, సొంత కామ్చి రిసా ఎత్తి మాన్యుక జోచి పూచి.

6 ప్రబుచి కోడు సంగితోసొక సికితన, జోక తిలిన్ ఎత్తితె సికడ్డనక చెంగిల్ వాట దెంక అస్సె. 7 తుమ్ మోసిమ్ కెరన నాయ్. దేముడుక కొంకడ్డి రితి కెర్తె జినుక నెంజె. కిచ్చొక మెలె, ఎత్తి మాన్యు కిచ్చొ రగుమ్ బి గలెదె గే, దస్సిచి పంటొ లాయెదె. 8 సొంత అగ్గచ అసల్ జర్గు కెరంతి రితి బి కో గలుల గే, జా దెర్తి పంటొ కిచ్చొ లాయిల మెలె, జోవయించి సొంత నానినుమ్. గని, దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్యుక చి బి కో గలుల గే, జా దెర్తి పంటొ కిచ్చొ లాయిల మెలె, పరలోకుమ్తె బెద కెయెక తెయెక చెంగిల్ జితిసి. 9 అన్యై, చెంగిల్ కము కెరుక బద్దుకుమ్ జమ నాయ్. కిచ్చొక మెలె, చెంగిల్ కము కెరుక మదెనె అమ్చి మెన్చు నే బగిలె, జా చెంగిల్ పంటొ లాయుమదె. 10 జాకయ్, కేన్ వాటు అయెలె, ఎత్తిజిన్ మాన్యుల్క చెంగిల్చి కెరుమ, తోడు కెర్తె తమ; ముక్కిమ్క, ప్రబుచి ఉప్పిరి నముకుమ్ తిలి రిసా జోవయించి కుటుంబుమ్ జలసకయ్.

* 6:2 6:2 మత్తయి 22:37-40, మార్కు 12:28-31.

సున్నతిచి రిసా బలవంతుమ్ కెర్తినెచి రిసా

11 కెర్తి వెల్లో అలవాళ్లు తెన్ ఆవ్ సొంత ఆతు తెన్ తుమ్క రెగిడ్డసి గే దివ.

12 'యూదుల్ జతి గుర్తుచి సున్నతి తుమ్ కెరన' మెన తుమ్క బలవంతుమ్ కెర్తన కిచ్చొక దస్సి జతతి మెలె, జేచి గవురుమ్కయ్ కెర్తతి. 'ఎక్కి క్రిస్తు సిలువతె మొర్లిన్తెయి అమ్చి రచ్చన' మెన ఒప్పణైగిన, అన్నె మాన్సుల్ జేచి అల్లర్ కెరుల మెనయ్ బియఁ కెర, జేవ్ దస్సి కెర్తతి. 13 వడ్డొ, జేవ్ జా సున్నతి కెర్తనయ్ కి యూదుల్చ ఆగ్గుల్క నిదానుమ్ కెర్తి నాయ్, గని 'జోవయింక కి అమ్మి మార్పువ కెర్లమ్' మెన గవురుమ్ ఆననుక ఉచరయ్, తుమ్క 'సున్నతి కెరంతు' మెన బలవంతుమ్ కెర్తతి.

14 ఆవ్, జలె, ఎక్కిక పిట్టవ, కిచ్చొ వేరచిచి ఉప్పిరి గవురుమ్ ఉచరనుక నెసి. ఎక్కి అమ్చొ ప్రబు జలొ క్రిస్తు సిలువతె మొర్లిన్కయ్ గవురుమ్ ఉచర్తసి. జో మొర అంక పాపుమ్ తెంతొ రచ్చించువ కెర్తి రిసా, ఈంజ లోకుమ్తె తిలిసి ఎత్తి అంక మొర్లి రితి జా అస్సె. ఆవ్ కి ఈంజ లోకుమ్తె తిలిన్కయ్ సిలువ గెలన అస్సి, చి అంచి ఉప్పిరి జా ఎత్తిక కిచ్చొ సెక్తి నాయ్, దస్సిచిక అంక ఆన నాయ్. 15 యూదుల్చి గుర్తుచి సున్నతి కెరన తిలె కి లాబుమ్ నాయ్. నే కెరన తిలె కి నమ్ముమ్ నాయ్. కిచ్చొ ముక్కిమ్ మెలె, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్తు తెన్ నొవర్ జెర్తిలిసి. 16 యేసుక నంపజా నిజుమ్చ ఇస్రాయేలులు జల దేముడు నిసాన్ల జోచయ్ మాన్సుల్క, జోచి ఆత్తుక జెర్తి జోచి ఆత్తు నే సెక్తిక ఇండిత మాన్సుల్కయ్ జో సింతుమ్, కన్యారుమ్ దెకున్.

17 జలె, ఈంజ తగుచి రిసా అప్ప తెంతొ అన్నె కో అంక అల్లర్ కెర్త నాయ్. అంచి సత్తిమ్క రుజ్జు కావలె మెలె, యేసుచి నావ్చి రిసా ఆవ్ సైమల్ సేళ్ల మచ్చల్ అంచి అఁగి అస్సి.

18 తుమ్చి ఆత్తు తెన్ ప్రబు జలొ అమ్చొ యేసుక్రిస్తుచి దయ తా తుమ్క తోడు తవుసు, బాపుణ్ణు. ఆమేన్†.

ఎవెసియుల్క రెగిడ్లి ఉత్రుమ్ బారిక్ జలో పవులు ఎవెసు పట్టుమ్చ సంగుమ్చక రెగిడ్లి ఉత్రుమ్.

మొదొల్ కోడు

1 దేముడుచి సెలవచి రిసా క్రీస్తు రచ్చించుప కెర్తొసా జలో యేసుచి నుబుమ్ కబుర్ కామ్ కెర్తొ రిసా, జో దిలి అదికారుమ్ తెన్ జోక బారికి జలో ఆవ్ పవులు, *ఎవెసు పట్టుమ్తెచ 'క్రీస్తు జలో యేసుక నంపజా, నుద్ది జా జోచయ్ మాన్సుల్ జా, జోచి తెడి తా నిదానుమ్ జలనక, రెగిడ్లి ఉత్రుమ్.

అగ్గె తెంతొ దేముడు ఉచర్తి రచ్చన

2 అమ్క అబ్బొ జలో దేముడుచి ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి దయ, సేంతుమ్, తుమ్చి ఉప్పిరి తవున్!

3 అమ్చొ ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుక దేముడు జలో అబ్బొన్ జలో దేముడుక జెయ్యి! క్రీస్తుచి అత్తి జో అమ్క దయ కెర్, †జోచి రాజిమ్తె అమ్క బెదవ, ఆత్తువరల్ ఎత్తి అమ్క జో దా అస్సె. 4 దస్సి, అమ్క, 'క్రీస్తుచి తెడి జోచి పరలోకుమ్చి నుద్ది జా అంచి మొక్కె పున్సిమ్ జతు' మెన, లోకుమ్ నె జెర్మితె అగ్గె తెంతొ జో అమ్క నిసాన్.

5 అగ్గె తెంతొ, జోచి ప్రేమక ఉచర, జోచి సొంత ఇస్తుమ్క, 'అంచొ పుత్తు జలో యేసుక్రీస్తుచి తెడి జేవ్ కి అంచ పుత్తర్లు జవుల' మెన, అమ్క వరుమ్ దిలన్. 6 పూర్తి ప్రేమ జలో పుత్తున్చి అత్తి గవురుమ్ జలి జోచి ఎదివాట్ నీదయ అమ్చి ఉప్పిరి జో తిలన్; జోచి నావ్ గవురుమ్ జవున్!

7 జో యేసుయి సీలువతె జోచి లోయి గేడవ అమ్చి పావుమ్ పుంచ, అమ్ కెర్ల పాపల్ చెమించుప కెర్, అమ్క *నెతోవ గెల అస్సె; 8 జోచి ఎదివాట్ దయ అమ్చి ఉప్పిరి దేముడు అబ్బొసి తిలి రిసా అమ్క †నెతోవ గెల అస్సె. 9 ఎత్తి అర్దుమ్ చినుత్ బుద్ది తెన్ జో దేముడు అబ్బొసి అగ్గె తెంతొ ఉచర్లిసి మదెనె గుట్టు తిలి రితి జా తిలె కి, అమ్ సూన్తి రితి, జో అప్పె బార్ కెర్ అస్సె. 10 మెలె, క్రీస్తు జలో రచ్చించుప కెర్తొసాక తెర్తవుక మెన, దేముడు ఉచర్ దీనల్ బెర్తి కాలుమ్క జెయ్యమ్ కెరిందె మెన జో అగ్గె తెంతొ ఉచర్లిసి. కిచ్చొక క్రీస్తు జలో రచ్చించుప కెర్తొసాక జో తెర్తవుక తిలి మెలె, పరలోకుమ్తె తిలిసి ఎత్తి కి, బూలోకుమ్తె తిలిసి ఎత్తి కి ఎత్తి కి జో క్రీస్తుచి తెడి ఎక్కె కట్టు జతి రితి బెదవుక.

11 జోచి సొంత ఇస్తుమ్క ఎత్తి జర్లు కెర్తొ దేముడు 'చెంగిల్' మెన కిచ్చొ ఉచర్తయ్ గే, జా ఎత్తి కచితుమ్ జర్లు జయెదె. 'జర్లు జవున్' మెన అమ్చి రిసా జో ఉచర్లిసి కి జో క్రీస్తుచి అత్తి జర్లు జలి. 12 కిచ్చొ మెలె, జో దేముడుచి గవురుమ్ ఈజ లోకుమ్తె డిస్సి రితి అమ్ ఇండుక మెన, క్రీస్తు నంపజా జోవయిచి తెడి దయిరిమ్ జలనక అగ్గెయి తెంతొ జోవయిచి సెలవ్, అగ్గెయి తెంతొ జా వరుమ్ దా అమ్క జోయ్యి నిసాన అస్సె.

13 సత్తిమ్ తిలి †కోడు, మెలె తుమ్ యూదుల్ నెంజలన కి రచ్చించుప జతి వరుమ్ దొర్కు జతి నుబుమ్ కబుర్ తూమ్ కి నూన నంపజా అయ్లి రిసా, 'జా వరుమ్ దిలి రుజ్జుక అంచ మాన్సుల్చి పెట్టి అంచి ఆత్తు దెయిందె' మెన దేముడు ప్రమానుమ్ కెర్ తిలి జోచి నుద్ది తిలి ఆత్తు తుమ్చి పెట్టి కి దా తుమ్క 'అంచయ్' మెన జోచి ముద్ర దా అస్సె. 14 అమ్ నంపజలనక †నెతోవ గెల అస్సె, చి పరలోకుమ్తె బెదితి వాట తుమ్క కచితుమ్ దొర్కు కెర్ అస్సి మెనయ్ జో ప్రమానుమ్ కెర్లిసి పూర్తి జర్లు జతె ఎదక ఈంజ బజాన్ జయెదె. ఈంజ ఎత్తిచి రిసా జోచి గవురుమ్ డీనెదె.

* 1:1 1:1 బయిల్ తొలి రెగిడ్లి నగుమ్ పున్కతె ఈంజ కోడుతె ఎవెసు పట్టుమ్తెచి కోడు తయ్ నాయ్. † 1:1 1:1 'క్రీస్తు' మెలె 'తెర్తయిందె' మెన పూర్తిమ్ ఎత్తి అదికారుమ్ తిలి దేముడు యూదుల్క నెంగిల్ దొర్కు జలో రచ్చించుప కెర్తొసా. † 1:3 1:3 పరలోకుమ్తె అమ్క బెదితి కోడు, ఈంజ. § 1:6 1:6 అమ్క ఎగ్గెర్ పున్సిమ్ నెంజలి కి జోచి ఎదివాట్ దయ, ఆరి, అమ్క దిలన్; * 1:7 1:7 నెంజలి 'విడ్డల్ కెర్ అస్సె', నెంజలి 'రచ్చించుప కెర్ అస్సె'. † 1:8 1:8 నెంజలి 'విడ్డల్ కెర్ అస్సె', నెంజలి 'రచ్చించుప కెర్ అస్సె'. † 1:13 1:13 నెంజలి 'కబుర్'. § 1:14 1:14 7 నెంబర్చి ఎట్టెచి కోడు దెక.

పవులు ప్రార్థన కెర్సి

15 ఈంజ తుమ్ క జోచి నుద్ది తిలి ఆత్మ దిలి వరుమ్చి రిసా, ప్రబు జలో యేనుచి ఉప్పిరి తుమ్ నముకుమ్ తిలి రిసా, పడ్డో జోచయ జల మాన్యుల్ ఎత్తిజినక తుమ్ ప్రేమ కెర్సిచి రిసా అమ్ సూన్సి రిసా, 16 అవ్ ప్రార్థన కెర్రి పొది తుమ్చి రిసా అమ్చో దేముడుక అంచి సర్ల సంగుక ములి నాయ్. 17 తుమ్చి రిసా అవ్ కిచ్చో ఆన జా ప్రార్థన కెర్సి మెలె, అమ్చో ప్రబు జలో యేనుక్రీస్తుక దేముడు జలో, పరలోకుమ్చి ఉజడ జలో అబ్బోన్ జలో, గవురుమ్ తిలో దేముడు, తుమ్చి పెట్టి జోచి ఆత్మ తా కామ్ కెర కెర, జోక తుమ్ పూర్తి జాన్తి రితి తుమ్క బుద్ది గ్యానుమ్ దెవును, దోర్కు జలిసి దెకవును. 18 తుమ్చ ఆత్మ అంకివో దస్సి చెంగిల్ దెకితె రితి జలె, తుమ్ *కిచ్చో దయిరిమ్ జతి రితి జో తుమ్క నిసాన, దేముడుక నంపజలన తెన్ 'తుమ్క దెయిందె' మెన జో ప్రమానుమ్ కెర్రి పరలోకుమ్చి ఎదివాల్ సామ్సూరుమ్ వాట కిసిచి గే, కెర్రి విలువచి గే, 19 పడ్డో, అమ్ నంపజలనచి పెట్టి జోచి కామ్ కెర్రి ఆత్మనక్తి కెర్రి సక్తి గే, జా ఎత్తి తుమ్ సికితె, జయ్యి అంచి ఆన.

యేనుక దేముడు అబ్బోసి అదికారుమ్ దిలిన్

20 క్రీస్తుతెయ్ జోచి జా ఎదివాల్ సెక్తి తిలిసి ముక్కిమ్క కత్తె నెరవెర్పుప కెర్లన్. జోచి సెక్తిచి రిసాచి జా కామ్ ఎత్తి కిసి ముక్కిమ్క జెయిమ్ కెర్లన్ మెలె, క్రీస్తుక అన్నె జయడ ఉట్టవ, పరలోకుమ్తె కడ నా, ఒత్త జోచి సొంత ఉజల్ పక్కయ్ గవురుమ్ తెన్ వెనవాన అన్నె. 21 ఒత్త జోక అబ్బోసి కెర్రి గవురుమ్ దిలన్ మెలె, *కిచ్చో అదికారుమ్ తిలిసి ఎత్తిచి ఉప్పిరి, ఎత్తి[‡]అదికారులచి ఉప్పిరి, [‡]సెక్తివోచి ఉప్పిరి, *ఏలుప కెర్రి ఎత్తి సెక్తి అదికారుమ్ తిలనచి ఉప్పిరి, జెవ్ మాయలోకుమ్చ జలెకి, కెన్ లోకుమ్చ జలెకి, కిచ్చో నావ్ తిలిసి నే పిట్టి ఎత్తిచి ఉప్పిరి, ఈంజ ఉగుమ్తె జర్గు జతినచి ఉప్పిరి కి, జెతి ఉగుమ్తె జర్గు జతినచి ఉప్పిరి కి, జోక అబ్బోసి ఎత్తిచి ఉప్పిరి వెల్లో కెర అన్నె. 22 జెర్యులె ఎత్తి క్రీస్తుచి చట్టి అబ్బోసి తియ, నంపజలనక కిచ్చో కామ్చి రిసా జలె కి, క్రీస్తు బోడి జతి రితి జో కెర అన్నె. 23 నంపజలన మొత్తుమ్క 'క్రీస్తుచి ఆగ్' మెనుక జయెదె. జోచి ఆగ్ పూర్తి జంక ఎత్తి పూర్తి కెర్రిసా జోయ్యి.

2

దేముడుచి దయకయ్ క్రీస్తు తెన్ ఏలుప కెర్సి

1 తుమ్ కెర్ల తప్పుల్ పాపల్చి రిసా తుమ్ మొర తతికయ్, తుమ్క జో, క్రీస్తు తెన్ జివ్ కెర దిలన్. 2 అగ్గె పాపుమ్ ఇండితె తా, ఈంజ లోకుమ్చి బుద్దిచ, ఈంజ ఉగుమ్చ కమొతె తుమ్ గెతె తిలదు. పాడె జల ఆత్మల్ బూతల్ గట్ట ఎత్తిక ఏలుప కెర్రి నయ్తానచి పట్టి గెతె తిలదు. దేముడుచి కోడు కెరుక నెసిత ఎత్తిజినచి పెట్టి జో నయ్తానచి ఆత్మ జోవయిచి కామ్ కెర్లయ్.

3 దేముడుచి కోడు కెరుక నెసిత ఎత్తిజినచి రితి అమ్ కి అగ్గె మొర తా, పాపుమ్చ ఆనల్ జితె తా, అమ్చి ఆగ్చి ఆనల్, అమ్చ సొంత వేర వేర బుద్దుల్చ ఆనల్ రితి ఇండితె తిలమచి రిసా, లోకుమ్చ మాములుమ్ ఎత్తిజిన కిసి సొంత సెక్తి దేముడు దెతి సిచ్చుతె గతి జెర్యున్ తెన్ అస్సి గే, అమ్ కి దస్సి తిలమ్. 4 గని, దేముడు ఎదివాల్ కన్యూరుమ్ దెకితోసాచి రిసా, జోచి ఎదివాల్ ప్రేమ అమ్చి ఉప్పిరి తియ, 5 అమ్ కెర్ల పాపల్చి రిసా, అమ్ ఆత్మక మొర్లన జలెకి, క్రీస్తు అన్నె జలిన్ తెన్ అమ్క జయడ్లన్. పూర్తి జోచి దయచి రిసా తుమ్ *రచ్చించువ జలదు.

6 జలె, దేముడు అబ్బోసి క్రీస్తు యేనుక జయడ్లన్ తెన్ అమ్క జయడ, జోచి పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె కిసి వెగడ ఒత్త వెనడ్లన్. అమ్ జోచయ్ జలి రిసా, అమ్క కి జా రాజిమ్తె వెగడ, అమ్క కి ఒత్త వెనడ్లి రితి

* 1:18 1:18 రోమయులు 8:18-25, కొలోస్సయుల్ 1:5 దెక. † 1:21 1:21 జెవ్ పొదులె ఈంజెవ్ చెత్తర కొడొ ఎత్తి నగుమ్ సుట్టు దూతల్, బూతల్ ఆత్మల్ గట్టక నంగుల. ‡ 1:21 1:21 జెవ్ పొదులె ఈంజెవ్ చెత్తర కొడొ ఎత్తి నగుమ్ సుట్టు దూతల్, బూతల్ ఆత్మల్ గట్టక నంగుల. § 1:21 1:21 జెవ్ పొదులె ఈంజెవ్ చెత్తర కొడొ ఎత్తి నగుమ్ సుట్టు దూతల్, బూతల్ ఆత్మల్ గట్టక నంగుల. * 1:21 1:21 జెవ్ పొదులె ఈంజెవ్ చెత్తర కొడొ ఎత్తి నగుమ్ సుట్టు దూతల్, బూతల్ ఆత్మల్ గట్టక నంగుల. * 2:5 2:5 నెంజెలె, పాపుమ్ తెంతో, తుమ్చి పాపుమ్చి రిసాచి సిచ్చ తెంతో, అత్తమొర్కు తెంతో.

కెర అస్సె. మెలె, అమ్ కి జో తెన్ జోచి †రాజిమ్తె ఏలువ కెర్తనుమ్. 7 జో దేముడు కిచ్చొక అమ్క దస్సి దయ కెర అస్సె మెలె, యేసుక్రీస్తు కెర్లిన్ ఎత్తి, తెన్ జో అమ్క ఎదివాటు దయ కెర్లిన్. పడ్డొ జెత ఉగల్తె పలితుమ్ దెర, జోవయించి దయ కెర్లి మొచ్చుచి గే రుజ్జు దెకయెదె. జోచి దయ కెర్లి గే కో మీనుక నెత్తిర్.

8 ముక్కిమ్క కిచ్చొ అర్దుమ్ తుమ్ కెరన మెలె, తుమ్ నయతాన్చి రాజిమ్ తెంతో రచ్చించువ జలిసి తుమ్ కిచ్చొ కెర్లిన్చి రిసాచి నెంజె; పూర్తి దేముడుచి దయచి రిసాచి కామ్ జా. పడ్డొ, జో దయ కెర్లిన్ తుమ్ నంపజా నజన్తికయ, తుమ్క దొర్కు జలి. 9 కేన్ మాన్సు కెర్ల కిచ్చొ కమెచి నెక్కిక జో మాన్సు రచ్చించువ జంక నెత్త. నెంజెలె, జోవయించ సొంత కమెచి నెక్కిక రచ్చించువ జంక జతి జలి, మాన్సుల్ పులుక జతి. గని జోవయించి సొంత నెక్కిక కో నెత్తిర్, చి పులుక నెంజె. 10 అమ్ ఆత్మక జలిసి జొయ్యి అమ్క నొవర్ జెర్తయేలిసి. యేసుక్రీస్తుచి అత్తి దేముడు ఆత్మక అమ్క కిచ్చొక నొవర్ జెర్తయేలో మెలె, అమ్క ‘నత్తిమ్ ఇండుతు’ మెన, జో అగ్గె తెంతో ఉచర్ల కమె అమ్ నిదానుమ్ కెరుకయ మెనయ దస్సి కెర్లొ.

యాదుల్ నెంజలన అప్పె పాసి జా అస్సి

11 జాకయ, తుమ్ పచ్చ నాయ. కిచ్చొ మెలె, ఆగ్రుక దెకిలె తుమ్ యూదుల్ నెంజలన జస్సె. తుమ్ యూదుల్ నెంజలనక యూదుల్ తిలన అగ్గె, ‘దేముడు దిలి అమ్చి గుర్తుచి సున్నతి కెరంతి నాయ, చి ఆత్మక నుద్ది జతి నాయ’ మెన, రితి ఆగి మాన్సులి కెర్లి జా గుర్తు కెర్తు నాయ చి రిసా తుమ్క నిస్కారుమ్ దెకిత్ తిల. 12 జలి, తుమ్ కిచ్చొ పచ్చ నాయ. మెలె, జా పొది క్రీస్తుక దూరి తిలద, పడ్డొ ‘అమ్చి ఇస్రాయేలెచ పైజెల్’ మెలి దేముడుచి రాజిమ్తె తుమ్ బెదుక నెంజెలిసి, అస్సె, జో దేముడు ప్రమానుమ్ కెర్ల తెదొడెచ నే పెట్ట సరిగచి కోడెచ వరల్తె తుమ్క వాట తిలె నాయ, చి జోచి రచ్చన తుమ్క నే దొర్కు జలి రిసా, ఈంజ లోకుమ్తె దేముడు నెంజలన జా తిల. 13 గని అప్పె, యేసుక్రీస్తు ఈంజ లోకుమ్చ చి పాపుమ్ పయ జోచి లోయి సువ దా జా పాపుమ్ పుంచెలిన్చి రిసా, తుమ్ అగ్గె జోవయింక దూరి తిలనక దేముడుక జో యేసు పాసి కెర అస్సె.

యాదుల్క యూదుల్ నెంజలనక కి ఎక్కి రాజిమ్తె బెదయేలిసి

14 ‘అమ్ యూదులి’ మెన, ‘తుమ్ యూదుల్ నెంజలన’ మెన, అమ్ యూదుల్చి దేముడుచి గుడితె అమ్క తుమ్క †అడ్డు కెర్లి ఆగ్గల్ తయెదె. జలి, క్రీస్తుయి మొర అమ్ దొన్సి జట్టుచక మదెనె జా అమ్క దొర్కు జలి సేంతుమ్ జొయ్యి జా, అమ్క తుమ్క అడ్డు తిలి విరోదుమ్ జొయ్యి నేడవ అస్సె. జలి, జో దస్సి సేంతుమ్ కెరవ, అము తూమ్ ఎక్కి జట్టుచ జతి రితి కెర అస్సె. 15 కిసి మెలె, పూర్ణుమ్చ ఆగ్గల్క అడ్డల్క నంప కెర్లి రితి పొన, అప్పె తెంతో కామ్క నెంజెలి, అగ్గె దొన్సి జట్టు జలి అమ్ మాన్సుల్క సేంతుమ్ కెరయేలి రితి, ‘అంచ తెడి ఎక్కి జట్టు జతు’ మెన, ఈంజ లోకుమ్చ చి పాపుమ్ జొయ్యి జోచి అగి వయన, అర్చితుమ్ జలన్. 16 ‘జేవ్ దొన్సి జట్టు తెంతోచ మాన్సుల్ అంక నంపజా ఎక్కి ఆగి జతి రితి దేముడు అబ్బొ తెన్ అస్సె బెదయే జతు’ మెన యేసు సిలువతె మొర్లి కామ్ తెన్ అమ్చి తుమ్చి అగ్గెచి విరోదుమ్ గెచ్చువ గెల్. 17 అస్సె, తుమ్ దేముడుక దూరి తిలనక కి, దేముడుక పాసి రిత జలి అమ్ యూదుల్క కి, జో సేంతుమ్ దెత్తిన్చి రిసా బోదన కెరుక కి అయేలన్. 18 మెలె, యేసుచి అత్తి తుమ్క కి అమ్క కి జోచి అబ్బొన్చి ఎక్కి అత్తు దొర్కు జా అస్సెచి రిసా, తూమ్ కి అమ్ కి దేముడు అబ్బొన్ తెన్ బెద ఎక్కి జట్టు జంక వాల్ అయేలి.

19 జలి, ఈంజ ఎత్తిచి రిసా తుమ్ అప్పె వేర మాన్సుల్ నెంజాన్. తూమ్ కి దేముడుచి గేరెత్ బెద, అమ్ నంపజలన్ తెన్ జోచయే మాన్సుల్ జా, తూమ్ కి దేముడుచి రాజిమ్చ జా అస్సెన్. 20 జోచి గేరక పునాది కిచ్చొ జయెదె మెలె, నబుమ్ కబుర్ సంగిత జోచ బారికుల్, చి జోచి ఆత్మనెక్కిక జోచ కబుర్లు సంగితన. జా కెర ఎత్తిక బోడిపత్తుర్ కొన్సి మెలె, యేసుక్రీస్తు. 21 జా గేరు మొత్తుమ్ జోచి నెక్కిక బెద, ప్రబు తెన్ టీచ, దేముడుచి నుద్ది తిలి గుడి జతి రితి వడ్డితయ. 22 దేముడు జతి జా దేముడుచి నుద్ది తిలి ఆత్మ గుడి జతినెత తూమ్ కి క్రీస్తుచి తెడి తా వాటల్ జా బెద బందుక అస్సెన్.

† 2:6 2:6 ఆకర్ల పరలోకుమ్తె జోవయింతెన్ ఏలువ కెర్తుమ్దే. పరలోకుమ్ జోవయించి ఆత్మరాజిమ్, చి జా రాజిమ్తె అమ్ బెదయే జలి రితి జా బెద అస్సెమ్, చి అప్పె తెంతో కి జోవయింతెన్ ఏలువ కెరుక దెర అస్సెమ్ మెనుక జయెదె. డిసయేలిన్ 5:10, 20:6 కి దెక.
‡ 2:14 2:14 యూదుల్చి దేముడుచి గుడితె నిజమి దస్సి అడ్డు కెర్లి కోట తిలె.

3

యూదుల్ నెంజలనతె సుబుమ్ కబుర్ నూనవుక ప్రబు పవులుక తెద్రయల్సి

1 జలె, తుమ్ కబుర్ నూనవుక సుబుమ్ కబుర్ అవ్ నూనవుక మెన యేసుక్రీస్తు అంక తెద్రయల్. తుమ్ కబుర్ నూనవుక రిసా, అంక, అమ్ ప యూదుల్ *జీవి కెరన అస్సి. 2 తుమ్ కబుర్ నూనవుక సుబుమ్ కబుర్ నూనవుక నంపజా అంది అత్తగేరెతె జీవ్ కి బెదుత్ మెనయ్. దేముడు జీవి దయచి రిసా అంది అత్తి జా సుబుమ్ కబుర్ నూనవుక కామ్ సార్ప కెర్లెసిచి రిసా తుమ్ నూనవుక అస్సున్. 3 పడ్డొ, జీవి జా గుట్టు జా తిలిసి ప్రబు సొంతయ్ అంక †దికయల్ మెన కి, నూనవుక అస్సున్. ‡ఈంజ గుట్టుచి రిసా ఇదిల్ కోట్టు సంగ ఈంజ ఉత్తమతె అగ్గె రెగ్గ అస్సి. 4 ఈంజ తుమ్ సదు కెర్లె, క్రీస్తుచి గుట్టు తిలిసిచి రిసా అవ్ జాన్సి తుమ్ అర్దుమ్ కెరంతె.

5 జా గుట్టు, జలె, అగ్గె ప ఉగల్తె ఈంజ లోకుమ్ ప మాన్సుల్క జానతి నాయ్. గని జీవి సుద్ది తిలి అత్త తెన్ దేముడుచి సుద్ది జల కబుర్లు సంగితనక, జీవి రిసా ప బారికుల్క, క్రీస్తు జా గుట్టు అప్పె జానవ అస్సి. 6 జా గుట్టు కిచ్చొ మెలె, క్రీస్తుక నంపజల యూదుల్ నెంజలన కి అమ్చి తెన్ దేముడు దెతి రచ్చన వాట నజనతి వాట అయ్లిసి. సుబుమ్ కబుర్ నూనవుక తెంతొ, జీవ్ కి క్రీస్తుక నంపజా దేముడు పుత్తర్లు జా క్రీస్తుచి †ఆగ్ జతినతె బెద, క్రీస్తు జలొ యేసుచి తెడి జీవ్ తిలి రిసా, దేముడు ప్రమానుమ్ కెర్లెసి ఎత్తితె జోవయింక కి వాట దొర్కు జా అస్సి.

7 అంది వెట్టి కమె కెర్లె జీవి అత్తనక్కిచి రిసా, దేముడు అంక దిలి జీవి దయక వరుమచి రిసా అవ్ ఈంజయ్ సుబుమ్ కబుర్ నూనవుకొ నేప కెర్లెసా జలయ్. 8 జీవయ్ జల మాన్సుల్ మొత్తుమ్తె తొక్కి విలువచచి కంట అవ్ అస్సి తొక్కి విలువచొ జలెకి, జీవి దయక జో అంకయ్ దిలన్. క్రీస్తుతె దొర్కు జతి పరలోకుమ్ ప సాహ్యుమ్ కెర్లె గే, కేన్ మాన్సు పూర్తి అర్దుమ్ జంక నెతిర్లె కి, తుమ్ యూదుల్ నెంజలనక అవ్ బోదన కెరుక మెనయ్, జో అంక నిసాన్. 9 అన్యె, తుమ్ యూదుల్ నెంజలనక కి జో రచ్చన దొర్కు కెర్లెసిచి రిసాచి ఎత్తి జెర్మయల్ దేముడు అగ్గె ప ఉగల్తె లుంకడ్డి గుట్టు ఈంజ లోకుమ్ ఎత్తిమ్ అర్దుమ్ కెరంతి రితి అవ్ నూనవుక నిసాన్. 10 కేన్ లోకుమ్ ప *అత్తల్ దూతల్ బూతల్, ఎత్తి కి, యేసుప్రబుక నంపజలన బెదిలిసి మొత్తుమ్క దెకిలె, దేముడుచి ఎదివాల్ నత్తిమ్ కెర్లె గే, కిసి నెరవెర్చువ జతయ్ గే, చినుతు మెనయ్, జొయ్యి అంక ఈంజ కామ్ దా అస్సి.

11 తుమ్ యూదుల్ నెంజల నంపజలన కి జీవి అత్తగేరెతె బెదితినక్ 'జర్గు కెరిందె' మెన దేముడు అగ్గెయి తెంతొ ఉచర్లెసి అమ్చొ ప్రబు జలొ యేసుక్రీస్తుచి అత్తి †జర్గు కెర్లె. 12 'ఈంజొ యేసుక్రీస్తు అమ్చి పాపుమ్ గెచ్చయ్తి అర్పితుమ్ జలి రిసా, అమ్ జోక నంపజలి రిసా, లాజ్ నెంజితె దేముడుతె గెచ్చుమ్దే' మెన అమ్క పూర్తి దయిర్మె అస్సి. 13 జాకయ్, తుమ్క అవ్ సుబుమ్ కబుర్ నూనవుక రిసా అవ్ అప్పె జీవి జా సైమల్ సేడ్డిన్చి రిసా తుమ్ బమ్మ జా అన్యానుమ్ జా నాయ్. తుమ్ యూదుల్ నెంజలనకయ్ 'చెంగల్ జతు' మెనయ్ ఇసి జలయ్. జాకయ్ తుమ్ సర్ల తెన్ తా.

పవులు ప్రార్దన కెర్లెసి

14 జలె, పరలోకుమ్తె కి బూలోకుమ్తె కి కేన్ కుటుంబుమ్చి జలెకి, దేముడు అబ్బొన్చి రిసాయి జీవ్ ఎత్తిక నావ్ అస్సి. 15 మొగ్రల్ టిక జోవయింక అవ్ కిచ్చొ మెన ప్రార్దన కెర్లెసి మెలె, 16 జీవి †ఎదివాల్ నత్తిమ్క, తుమ్చి అత్తల్తె జీవి అత్త తా, తుమ్క పూర్తి డిట్టుమ్ కెర్లు మెన, 17 అన్యె, తుమ్చి నముకుమ్

* 3:1 3:1 రోమ్ పట్టుమ్తె జీవ్ జీవి జా తిలి సాది ఈంజ ఉత్తమ్ పవులు రిగెడ్డి, మెన ఒగ్గరెజన్ ఉచర్తతి. బారికుల్ 28:16, 30, 31 దెక. కైసరియతె కి జీలి జా తిల్; బారికుల్ 23:25, పిలిప్పితె కి; బారికుల్ 16:23, చి యెరూసలేమ్తె కి; బారికుల్ 21:33 జీలి జా తిల్. ఎవెసుతె కి మెన నగుమ్జన్ ఉచర్తతి, గని రుజ్జు నాయ్. పిలిప్పితె చి యెరూసలేమ్తె జీలి జలిసి తొక్కి దీనల్చి. † 3:3 3:3 బారికుల్ 9:3-6, 15, గలతియల్ 2:9 దెక. ‡ 3:3 3:3 1:9, 10 చి 2:11-22 దెక. § 3:6 3:6 రోమియల్ 12:4, 5, కొరింథిల్ 1 నంబర్ ఉత్తమ్ 12 అధ్యయిమ్, ముక్కిమ్క 12:12, చి ఎవెసు 1:23 దెక. * 3:10 3:10 నెంజలి, 'అదికారుమ్ తిలన, అదికారుల్ ఎత్తి కి'. ఇన్యె 'అదికారుమ్ తిలన', 'అదికారుల్' మెలె, అత్తల్ దూతల్ బూతల్చి అర్దుమ్ కెరనుక జయెదె. 1:21 దెక చి 1:21చి ఎత్తిచి కోడు దెక. † 3:11 3:11 మెలె, యేసు అమ్చి పాపుమ్ పయ గెచ్చవ జీవ్ జా జోవయింకి అత్తి దొర్కు కెర్లె తెన్సి జర్గు కెర్లె. ‡ 3:16 3:16 నెంజలి 'ఎదివాల్ సాహ్యుమ్క'.

తెన్ చి జోచి అత్తు తెన్ తుమ్చి పెట్టి క్రిస్తు జివున్ మెన, అవ్ ప్రార్దన కెర్చసి. దస్సి, జోచి ప్రేమతె చెర్లొ గలిల్ రితి జస్సె, జోచి ప్రేమతె తుమ్ డిట్టుమ్ జస్సె, 18 చి ప్రబుచొ సుద్ది జలన ఎత్తిజిన్ తెన్ తుమ్క కిచ్చొ సెక్తి జెయెదె మెలె, జోచి ప్రేమ కెద్ది రూండు కెద్ది దీగు గే, తుమ్క అర్దుమ్ జెయెదె. 19 జలె కో జాసుక నెతిరి క్రిస్తుచి ఎదివాట్ ప్రేమ తుమ్ జాన్తె, చి దేముడు తుమ్చి పెట్టి బెర, తుమ్క పూర్తి కెరెదె. జయ్యి ఎత్తి-అంచి ఆన.

20 అప్పె, జలె, అమ్చొ దేముడుక ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ గవురుమ్ కలుగు జవున్! అమ్ నజీల్ కంట, అమ్ ఉచర్లె కంట, ఒగ్గర్ చెంగిల్ కెరుక తెరిజొసా జో. కీసి మెలె, జోవయింది అత్తుసెక్తి అమ్చి పెట్టి కామ్ కెర కెరయ్ అమ్క చెంగిల్ కెరెదె! 21 జాక, ఉగుమ్చి ఉప్పిరి ఉగుమ్క, కెయెక తెయెక నే పిట్టె, క్రిస్తు జలొ యేసుతె, చి జోచి ఆగ్ జల జోక సంజలన మొత్తుమ్ ఇండితినతె దేముడుచి గవురుమ్ డీస్సె తవును! అమేన్.

4

తుమ్ ఎక్కి ప్రేమతె ఇండ

1 జలె, అవ్ పవులు, ప్రబుచి సుబుమ్ కబుర్ నూనయ్లి రిసా *జేలి జలొసా, తుమ్క కిచ్చొ బలవంతుమ్ జా సంగితసి మెలె, ప్రబు తుమ్క నిసాన తుమ్ జోచయ్ జా నత్తిమ్ ఇండితి రిసా తుమ్క బుకారా అస్సె. జో తుమ్క బుకార్లి వరుమ్క విలువ దెకితి ఎదిలి నత్తిమ్తె తుమ్ జీవ. 2 కీసి మెలె, తుమ్క తూమ్ గవురుమ్ నే ఉచరంతె మెత్తన తా, సేంతుమ్ తెన్ అల్లర్ ఒర్పుప జా, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ప్రేమ తెన్ తుమ్ జోవయెక ఒర్పుప జా, 3 ఎక్కి అత్తు, ప్రబుచి అత్తు తా, కట్టు తెన్ తతి ఆన తెన్ తా, దస్సి కట్టు తెన్ తతి రితి తుమ్ దెకన. ప్రబుచి సేంతుమ్ తుమ్చి పెట్టి తిలె, దస్సి ఎక్కి కట్టు తెన్ తస్సె. 4 కిచ్చొక మెలె, ప్రబుక సంజల అమ్ ఎత్తిజిన్ జోచి ఎక్కి ఆగ్ జా అస్సుమ్, అమ్ ఎత్తిజిన్చి పెట్టి జోచి ఎక్కి అత్తు అస్సె, చి అమ్చి తెన్ పరలోకుమ్తె గెతి వరుమ్ తుమ్క దొర్పు జవున్ మెన దేముడు తుమ్క బుకార్లి రిసా అమ్ ఎత్తిక ఎక్కి ఆన. 5 పడ్డొ, అమ్ సంజలన ఎత్తిజిన్క అన్నె కిచ్చొ మెలె, అమ్క ఎక్కిలో ప్రబు, ఎక్కి నముకుమ్, ఎక్కి బాప్తిసుమ్. 6 అమ్ ఎత్తిజిన్క ఎక్కిలో దేముడు, ఎక్కిలో అబ్బొ. ఎత్తిచి కంట వెల్లొ జలొసా, జో. జో ఎత్తితెయి అస్సె, జోచి ప్రెజల్ ఎత్తిజిన్చి పెట్టి జో జతయ్.

ప్రబుచి అత్తు జోచ మాన్సుల్చి పెట్టి తా

7 పడ్డొ క్రిస్తుచి దయచి రిసా జో అమ్ ఎత్తిజిన్ ఎక్కెక్లక జోచి అత్తుసెక్తి వరుమ్ దా అస్సె. కెద్ది సెక్తి దెయెదె గే, కీసి సెక్తి దెయెదె గే, జోచి దయ. 8 జాకయ్, పూర్గుమ్ దేముడుచి కొడొతె రెగ్గయ్లి రితి,

† “జోవయింద విరోదుమ్ సుదల్క జిన జేలి కెర్లి రితి జా,

జో పరలోకుమ్తె గెచ్చ

జోవయింద మాన్సుల్క అత్తుపరల్ దిలన్”

మెన అస్సె.

9 జోక ‘ఒత్త వెగ గెలన్’ మెలె, కిచ్చొ అర్దుమ్ మెలె, జో తొలితో జోచి గవురుమ్ ముల పరలోకుమ్ తెంతొ ఉత్త జా, బూలోకుమ్చి కంట ఎట్టొక మెలి రితి ఉట్ట జా అయ్లో. 10 ఉత్త జా అయ్లోసా అన్నె ఎత్తిచి కంట ఉప్పిర్ వెగిల్ రితి జా. పరలోకుమ్తె అన్నె వెగ గెలన్; జో తిలిన్క జోచి సెక్తి ఎత్తిక పూర్తి కెర్లి రిసా.

11 జో దిల అత్తుసెక్తి పరల్ కిచ్చొ కిచ్చొ మెలె, జోచి మాన్సుల్ నగుమ్జిన్ బారికుల్ జంక మెన జో నిసాన, పడ్డొ †జోచి అత్తుసెక్తి జోచ కబుర్లు నూన సంగితి రిసా అన్నె నగుమ్జిన్క నిసాన్లన్. పడ్డొ జోక నేన్ల మాన్సుల్క జోచి రిసా సికడ్డి రిసా, అన్నె నగుమ్జిన్క నిసాన్లన్. పడ్డొ, జోక సంజలనక గొవుడు జా సికడ్డి రిసా అన్నె నగుమ్జిన్క నిసాన్లన్. 12 జేవ్ వేర వేర సెక్తివొ జోచయ్ జల మాన్సుల్క కిచ్చొక జో దా అన్నె మెలె, జోచి జేవ్ కెర్లి సేవక సెక్తి తంక, పడ్డొ, క్రిస్తుచి ఆగ్ పూర్తి జతి రితి సంజలన మొత్తుమ్ బెదితినె పూర్తి జంక, చి 13 అమ్ ఎత్తిజిన్ ఎక్కి నముకుమ్ జా దేముడు పుత్తున్చి రిసా ఎక్కి రితి జాన, అమ్

§ 3:21 3:21 1:1 చి వట్టచి కోడు దక. * 4:1 4:1 3:1 చి వట్టచి కోడు దక. † 4:8 4:8 క్రిస్తనల వస్తకుమ్ 68:18. ‡ 4:11 4:11 జోవయింది అత్తు జోవయింది చోడి పుట్టయ్లె జోవయింద కబుర్లు నంగుల.

పూర్తి ఆత్మపలితుమే దెర్తి రితి ఆత్మక పూర్తి వడ్డెల్ రితి జా, క్రీస్తు కీసి సత్తిమక పూర్తి జా అస్సె గే, అమ్ కి దస్సి పూర్తి జంక. 14 ఆత్మక దస్సి వడ్డెలమ్ మెలె, బాలబోదల్ రితి అమ్ పొరపాట్ జతె తంక నాయ్. కో నోవి కోడు సంగిలె నంప కెర, కో వేర కోడు సంగిలె నంప కెరుక జతె తా, మాస్సుల్ అవ్వి ఉచర్ల మోసిమ్ కొణ్ణో నూనెతె తా, జోపయింప మాయకమొక నంపజా, వాదుక ఇత్తల్ ఒత్తల్ గెతె కెర్తల్ రితి జంక నాయ్. గని, ప్రబుచి తెడి ఆత్మక పూర్తి వడ్డెలమ్ మెలె, ఇత్తల్ ఒత్తల్ గెతె తము నాయ్, గని ఎక్కి నిదానుమ్ తెన్ తముదె.

15 అమ్ దస్సి ఇత్తల్ ఒత్తల్ నే గెతి రితి జంక మెలె, పూర్తి జంక మెలె, పూర్తి ప్రేమ తెన్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ఎక్కి సత్తిమ్ సంగితె తంక, చి బోడి జలో క్రీస్తుచి ఆత్మతె బెద, ఎత్తితె బుద్ధి జతి రితి ఆత్మక అమ్ వడ్డుక. 16 క్రీస్తు అమ్క బోడి జయెదె, చి జోచి ఆగేచ వాటల్ కిచ్చి జపుల మెలె, అమ్ జోచి ఆగేచ వాటల్ మొత్తుమ్ జోచి తెడి తా జోచి నెక్కితెన్ చెంగిల్ కట్టు తెన్ తా అమ్ ఎన్ ఎవ్ల వాట, అమ్క దిల కము నిదానుమ్ కెర్తె తిలె, ఈంజ ఆగే ప్రేమ తెన్ వడ్డె తా, పూర్తి డిట్టుమ్ జయెదె.

అగ్గెచ బుద్దివో తుమ్ పూర్తి ముల

17 జలె, ప్రబుచి ఏనావ్ తెన్ ఆణ్ తుమ్క కిచ్చి ముక్కిమ్క బలవంతుమ్ కెర సంగితసి మెలె, దేముడుక నేన్ల యూదుల్ నెంజలస కీసి జోపయింప మెన్సు చి వెర్తి ఉద్దెనుమ్లక ఇండితతి గే, తూమ్ దస్సి ఇండ నాయ్. 18 జేవచి ఆత్మతె గుడ్డి జా జోపయింపి పెట్టి బుద్ది నెంజిలి రిసా దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మజిమ్ జతినక దూరి అస్తి, జోపయింక వేరయ్ మాస్సుల్ జా అస్తి. కిచ్చొక మెలె, జోపయింప సత్తిమ్ జేవ్ నెస, రాడ్ జివ్చ జా అస్తి. 19 రాడ్ జివ్చ జా, కన్కారుమ్ వచ్చ, ఎద్దరి ముద్దో నే కెరంతె లంజె ఆసల్చ కమొతె పూర్తి గచ్చ, గర్చ కమొ ఎత్తితె ఆస జా గచ్చ అస్తి. 20 తుమ్ క్రీస్తుచి తెడి సికిలిసి దస్సి నాయ్; 21 తుమ్ జోచి కోడు సూన్లదు మెలె, జోచి తెడి తా జోతెయ్ సికిలదు మెలె. నాయ్, గద, యేసుతె సత్తిమ్ అస్సి. 22 జలె, జోచి కోడు సూన్లదు మెలె, జోతె సికిలదు మెలె, ఈంజ లోకుమ్చ మాస్సుల్చి బుద్ది తుమ్ అగ్గె ఇండితె తిలిసి పోన. ముర్కి నాలుమ్ తుమ్ కడ వెంట గెలి రితి జా, అగ్గెచి బుద్ది ముల. జా ఎత్తి బెర్చు ఆసల్చ మోసిమ్లు జా, పూర్తి నాసెనుమ్ కెర్తిసి. 23 జా గర్చి ఎత్తి ముల, తుమ్చి పెట్టి తుమ్చి ఆత్మ తుమ్చి మెన్సుతె నోవర్ జా బుద్ది జా. 24 దేముడు దెతి నోవర్ ఆత్మతె జెర్చున్ గలన జయ్యి రితి ఇండ. జో ఆత్మతె జెర్చున్ మెలె, దేముడుచి రితి జతి రితి జోచి సత్తిమ్క జోచి సుద్దిక తుమ్చి ఆత్మతె నోవర్ జెర్చున్ జలి రితి జతెసి.

కీస బుద్దివో ముల, కీసి బుద్ది జంక

25 తుమ్ సత్తిమ్ జంక మెన జో తుమ్క నోవర్ జెర్చుయ్లో, తుమ్ అబద్దుమ్ ముల ఎత్తిజిన్ ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో సత్తిమ్ కొణ్ణో జా. కిచ్చొక మెలె, అమ్ ఎత్తిజిన్ యేసుప్రబుచి ఎక్కి ఆగేక వాటల్ జా అస్సుమ్. 26 తుమ్ కోపుమ్ జంక జలె, పాపుమ్ జతి రితి నెరవెర్చువ కెర నాయ్. కోపుమ్ జలె, పొద్దు నే గెతె సేంతుమ్ జా, 27 నెంజిలె తుమ్చి కోపుమ్ నెరవెర్చువ కెర తుమ్క పాపుమ్ కెరయ్చి రితి సయ్తానుక వాట్ దా తస్సె, పోన. 28 అగ్గె చోర్తి తిలస అప్పె తెంతె చోర్చు నాయ్, గని బాద సేడ్లసక తోడు నెంజలసక తోడు దెతి రిసా, జోచ అత్తి సత్తిమ్ కమొ కెర కెర, మాములమ్ కామ్ కెర కెర జియ కతు.

29 తుమ్ లట్టల్చితె కిచ్చి గర్చి బెదవ నాయ్, గని కిచ్చి కామ్ తిలె, ఒత్త చెంగిల్క కామ్క జెతెసి కిచ్చి జలె జయ్యి లట్టబ, చి తుమ్ లట్టల్చి సూనతసతె బుద్ది పలితుమ్ దెరెదె. 30 పడ్డో, 'సయ్తాన్చి రాజమ్ తెంతె తుమ్క ఆణ్ నెతెవ గెలిసి కచితుమ్ జెయిమ్ జయెదె' మెన జా రుజ్జుక దేముడు తుమ్చి పెట్టి జోచి సుద్ది తిలి ఆత్మ దా జోపయింపి ముద్ర దా అస్సె. జాకయ్, జా ఆరి తిలి రితి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మక దుకుమ్ కెర నాయ్. 31 పెట్టి విస్సుమ్ తతెసి, కోపుమ్ దెకయ్తెసి, కోపుమ్ దెరన్తెసి, గగ్గోల్, దూసనల్, కున్సిదుమ్ ఎత్తి తుమ్క దూరి కెర. 32 చి ఎక్కిలోక ఎక్కిలో మెత్తన తా, కన్కారుమ్ దెక, యేసుక్రీస్తుచి అత్తి దేముడు అబ్బిసి తుమ్క కీసి చెమించువ కెర అస్సె గే, తూమ్ కి దస్సి ఎక్కిలోక ఎక్కిలో చెమించువ కెర.

§ 4:17 4:17 నెంజిలి 'ప్రబుచి తెడి తా'.

5

ప్రబుచి ప్రేమతె తుమ్ ఇండ

1 దేముడుచ ప్రేమ తిల బోదల్ తుమ్ అప్పె జలి రిసా, జో కిసి కెర్తయ గే దెక, తుమ్ కి దన్సి కెర, 2 చి క్రిస్తు కిసి అమ్క ప్రేమ తా దేముడు అబ్బొనక దెతి దొర్పు జలి చెంగిల్ వాసిన తిలి అర్పితుమ్ జా, అమ్చి పాపుమ్ పుంచితి రిసా జోచి సొంత జీవ్ దా మొర గెలన్ గే, తుమ్ కి దన్సి ప్రేమతె ఇండ.

3 అంజెకమొచి రిసాచ కొడొ జలెకు, లంజెబుద్దిచి రిసాచ కొడొ జలెకు, అన్నె మాన్సుల్చి ఆస్తిక ఆస జత కమొచి రిసాచ కొడొ జలెకు తుమ్ లట్టబా కి నాయ్. దసచచి రిసా ప్రబుచ సుద్ది జల మాన్సుల్ లట్టబుక కి బెదె నాయ్. 4 తుమ్ లట్టబ్బితె వెట్టార్ముచ కొడొ పోన, కామ్క నెంజత కొడొ పోన, వెర్ల కొడొ పోన; దసచ నూటి నాయ్. దసచ ఎత్కి పోన, గని దేముడు కెర్లె దయచి రిసా జోక తుమ్చి సర్ల సంగిత కొడొయ్ లట్టబ. 5 కేన్ కొడు ఏక్ తుమ్ కచితుమ్ దెరస మెలె, కేన్ లంజె ఇండితోసా, లంజెబుద్ది సికడ్డోసా, అన్నె మాన్సుల్చి ఆస్తిచి ఆసక జితోసా కో జలెకు, జోవయించి ఆస జోవయింక దేముడు రితి జా, దేముడుక 'జో అమ్క నాయ్' మెలి రితి విరోదుమ్ కెర్లె రితి జతయ్, గెద; కో దస బుద్దివొచ జలె, క్రిస్తుచి దేముడు అబ్బొనచి రాజిమతె జోవయింక కేన్ వాట కి దొర్పు జయె నాయ్.

ఉజెబుద్దితె తుమ్ ఇండ

6 కామ్క నెంజత కొడొ లట్టబ దస పాపుమ్ కమొచి రిసా కో తుమ్క మోసిమ్ కెర్లె రితి తుమ్ దెర్పు నేడె నాయ్. దస పాపుల్చి రిసా జోచి కొడు నే నూన్త మాన్సుల్క దేముడు జోచి కొప్పుమచి సిచ్చ దెయెదె. 7 జాకయ్ దస కమొతె తుమ్ బెదె నాయ్. 8 కిచ్చొక మెలె, తుమ్ అగ్గె అందరబుద్దితె ఇండిలదు, గని అప్పె* ప్రబుచి తెడి ఉజెడె జా అస్సున్. ఉజెడెచ బోదల్ రితి ఇండ. 9 కిచ్చొక మెలె, ఉజెడెచి పలితుమ్ దెర్లెసి కిచ్చొతె చినుక జయెదె మెలె, చెంగిల్ తిలిసి ఎత్కితె, పొరపాట్ నెంతె తిలిన్ ఎత్కితె, సత్త్రిమ్ తిలిన్ ఎత్కితె. 10 పడ్డో, కిచ్చొ ఎత్కిక చెంగిల్ మెస ప్రబు మెనెదె గే, తుమ్ అజ్జ కెరన.

11 అందరబుద్దిచ కమొతె తుమ్ ఎద్దర బెదె నాయ్. దస్స కమొ కిచ్చొ చెంగిల్ పలితుమ్ దెర్లె నాయ్. అన్నె మాన్సుల్ దస్సచతె దెర్పు నే నేడ్డి రితి, ఉజెడెచి పాసిక దస్స కమొ ఆస, జోవయింక 'పాపుమ్చ' మెస రుజ్జుల్ దెకచ. 12 జేవ్ మాన్సుల్ గుట్టు తెన్ కెర్లె కమొచి రిసా సంగుక కి లాజా. 13 గని, కిచ్చొ జలెకు అందర తిలిసి ఉజెడెక పాసి అయెలె, జాక 'జా పాపుమ్చ' మెస, రుజ్జు డిస్తయ్. కిచ్చొక మెలె, జా ఉజెడి ఒత్తయ్ దెకయ్ జా దెకయ్తయ్. 14 అమ్ ఒప్పన్తి కొడు ఏక్ ఇన్నె బెదితయ్. కేన్ కొడు మెలె, "ఓ నిజలోసా, తెలిచి జా ఉట్టు! మొర తిలోసా, జీవ్ జా ఉట్టు, చి క్రిస్తు తుక జోచి ఉజెడి దెకయెదె" మెలిన్.

15 తుమ్ కిసి ఇండితె గే చెంగిల్ ఉచర, జాగర్ల తెన్ తా. బుద్ది నెంజలనచి రితి తుమ్ ఇండ నాయ్, గని చెంగిల్ బుద్దితె ఇండ. 16 కిచ్చొ కిచ్చొ చెంగిల కమొ కెరుక వాట్ అయెలె, తెలిచి తెన్, జా వాట్ అడ్డు నే కెర్లె రితి, నే సిట్టయ్తె, చెంగిల్ పలితుమ్ దెర్లె రితి జేవ్ కమొ తుమ్ కెర. కిచ్చొక మెలె, ఈంకె కాలమ్ ఒగ్గెర పాపుమ్చి, చి చెంగిల కమొక కెర్లె సమయమ్ తయెదె గే, నేనుమ్. 17 జాకయ్, బుద్ది నేన్ల మాన్సుల్ రిత తుమ్ జా నాయ్, గని కిచ్చొ బుద్ది తుమ్ ఇండుక ప్రబుచి ఇస్టుమ్ అస్సు గే, తుమ్ అర్దుమ్ కెరన.

18 తుమ్ సూరు పియ మచ్చు నాయ్. కిచ్చొక మెలె, జా చెంగిల్చిక పాడ్ కెర నాసెనుమ్ కెర్లెసి. గని దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తు తుమ్చి పెట్టి వేర జతయ్. 19 ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో ప్రబుచి గవురుమ్ సంగిత కిచ్చొ కిచ్చొ రగల్ గనుమ్లు గాయతె తా. జేవ్ గనుమ్లుతె కిచ్చొ ఏక్ గనుమ్ తుమ్ గాయ మెలె, కిర్తనలు. తుమ్చి పెట్టి పూర్తి సర్ల తెన్ ప్రబుచి గవురుమ్ సంగిత గనుమ్లు, బజెన తెన్ కి గాయతె తా, 20 కెయెఱ కి, కిచ్చొ జలె కి, కిచ్చొచి రిసా కి 'జొయ్యి దిలో' మెస, అమ్చొ ప్రబు జలొ యేసుక్రిస్తుచి నావ్ తెన్ అబ్బొన్ జలొ దేముడుక తుమ్చి సర్ల తుమ్ సంగితె తా.

* 5:8 5:8 నెంజలె ప్రబుచి తెడి అస్సున్ చి జోవయింక ఉజెడి జా అస్సున్.

తెర్చిమున్ను ప్రేమ దెకితిన్

21 క్రీస్తుక మరియాద దెకితి రితి, తుమ్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో పోటి నే కెరె, ఎక్కిలోతె ఎక్కిలో దాక్ కెరన, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో సేవ కెరె తా. 22 తుమ్ తేరబోదల్ తుమ్చ మున్నుర్లుచి తెడి తా, దాక్ కెరన జోవయించి కోడు నూన, ప్రబుకయ్ గవురుమ్ కెర్తి రితి అంపా జా తంక. 23 కిచ్చొక మెలె, క్రీస్తుక నంపజలన మొత్తుమ్ జోచి †ఆగ్ జతనుమ్. జా ఆగ్ జో క్రీస్తు బోడి. జా ఆగ్ జో సొంత రచ్చొంచుప కెర్తొసా జయెదె. దస్సి కి, తేర్చిక మున్నుసి బోడి జయెదె. 24 జోచి ఆగ్ జత నంపజలన మొత్తుమ్ క్రీస్తుచి తెడి అన్నుమ్, గెద. దస్సి, ఎత్తిచి రిసా తేర్చి మున్నుచి తెడి అన్నె, జోవయించి కోడు నూనుక అన్నె.

25 తుమ్ మున్నుబోదల్ తుమ్చ తెర్చివొక ప్రేమ కెరె తా. కిచ్చొక మెలె, క్రీస్తుచి ఆగ్ జత నంపజలన నంగుమ్క 'చెంగిల్ జతు' మెన, బోడి జలో క్రీస్తు జోచి జీవ్ దిలన. 26 కిచ్చొక మెలె, ‡పాని సువ సుద్ది కెర్తి రితి, జా ఆగ్ జోచి కోడు తెన్ దోవితి రితి కెర, జా ఆగ్ జోచి జా గతి రితి, పూర్తి సుద్ది కెర్తి రిసా దస్సి కెర్తన్. 27 కిచ్చొక మెలె, జోచి ఆగ్ జత అమ్, నంపజలన మొత్తుమ్ జోక పూర్తి నూటి తిలి తెర్చి జతి రితి, జోయ్యి గవురుమ్ తెన్ ఆనన్తి రిసా, జా పూర్తి నూటి జతిసి కీసి మెలె, కిచ్చొ ఆత్మ మచ్చల్ నర్తల్, దస్సుచ కిచ్చొయ్ నెంతె, జా పూర్తి ప్రబుచి, పూర్తి పొరపాట్ నెంజ, సుద్ది నూటి జతిసి.

28 జలె, జోచి ఆగ్ జల నంపజలన నంగుమ్క ప్రబు కీసి ప్రేమ కెర సుద్ది కెర్తయ్ గే, మున్నుసి కీసి జోవయించి ఆగ్ జోయ్యి కీసి ప్రేమ కెరెదె గే, జో దస్సి జోవయించి తేర్చిక ప్రేమ దెకుకయ్. కో తేర్చిక ప్రేమ కెర్తయ్ గే, జోకయ్ జోయ్యి ప్రేమ కెరన్లి రితి జతయ్. 29 కేన్ మాన్సుల్ కి జోచి సొంత ఆగ్ గుక కెయ విరోదుమ్ జతి నాయ్. నాయ్, గెద. పొసనుల, చెంగిల్ దెకనుల. దస్సి, క్రీస్తు జోచి ఆగ్ జత నంపజలన మొత్తుమ్ బెదిలిన్క పొస్తయ్, దెకితయ్. 30 అమ్ జోచి సొంత ఆగ్ జలి రిసా. 31 దేముడుచి కోడుతె రెగ్గయ్లిన్ కీసి అన్నె మెలె,

§“జాకయ్, మున్నుబోద, అయ్యెన్ అబ్బొన్క ముల, తెర్చి ఆన, జా తెన్ ఎక్కి నిదానుమ్ జయెదె, చి జేవ్ దొగుతెర ఎక్కి ఆగ్ జా గెచ్చుల” మెన రెగ్గ అన్నె.

32 క్రీస్తుక నంపజలన మొత్తుమ్ బెద జోచి ఆగ్ జతిన్క పెండ్లి జా చెంగిల్ దెకితి ఈంజ టాలిచి అర్దుమ్ వెల్లి. 33 గని మాములమ్ తెర్చిమున్ను చి అర్దుమ్ కి ఉచరుక జయెదె. మెలె, తుమ్చి తెచ మున్నుబోదల్ కో జలెకి, తేర్చివొక ప్రేమ దెకుత్. పడ్డె, తేర్చి మున్నున్క మరియాద దెకుక అన్నె.

6

బోదల్ అయ్యెన్ అబ్బొన్

1 తుమ్ బాలబోదలు, *ప్రబుచి తెడి అయ్యెన్ అబ్బొన్చి కోడు నూన. ఈంజ ప్రబుచి ఇష్టుమ్. 2 పూర్గుమ్ దేముడు రెగ్గయ్లి జా కోడు కిచ్చొ మెలె,

†“అయ్యెన్ అబ్బొన్క గవురుమ్ కెర. ప్రమానుమ్ తెన్ ఆగ్ గుల్క ఈంజ తొలితో చి.

3 మెలె, అయ్యెన్ అబ్బొన్క గవురుమ్ కెరె, తుమ్క చెంగిల్ తయెదె, చి ఈంజ లోకుమ్ తె ఆగ్ గెర్ దీసల్ జస్తె” మెన రెగ్గ అన్నె.

4 తుమ్ అబ్బుదింసి, జలె, ఆరి తుమ్చ బోదల్క కోపుమ్ కెరన నాయ్, గని ప్రబు దెతి బుద్ది తెన్ జోవయింక ముద్దొ కెర, ప్రబుచి ఎత్తి, సికడ పొస.

సేవ కెర్తన ఎజొమాన్సు

† 5:23 5:23 1:23, 4:4 దెక. ‡ 5:26 5:26 నంజలి, 'బాప్తిసుమ్క చి జోవయించి కోడుక జేక పూర్తి సుద్ది కెర జా జోచి జా గతి రితి కెర్తి రిసా'. § 5:31 5:31 ఆదికాండుమ్ 2:24. * 6:1 6:1 మెలె 'ప్రబుచి తెడి అన్నున్చి జోవయించి ప్రేమబుద్ది తుమ్చి పెట్టి తిలె జోవయించి ప్రేమకయ్ అయ్యెన్ అబ్బొన్చి కోడు నూన్తె'. † 6:2 6:2 ద్వితియాపదేక కాండుము 5:16.

5 కో గొతిమాన్సుల్ జలె, క్రీస్తుక గవురుమ్ కెర్తె రితి తుమ్చ పెట్టితె ఎజొమాన్సుక బియ, ఎక్కి నిదానుమ్ తా, జోవయింది కోడు రితి కెర. 6 మాములుమ్ మాన్సుల్చి గవురుమ్ ఆనన్తి బుడ్డి తిలి రితి, ఆరి డీసుకయ్ నిదానుమ్ తిలి రితి తుమ్ జా నాయ్. గని దేముడుచి ఇస్టుమ్ రితి కెర్తె రిసాయి తుమ్ క్రీస్తుచ సేవ కెర్తన తిలి రిసా, తుమ్చి పెట్టిచి ప్రేమ తెన్ కెర. 7 మెలె, మాన్సుల్క మెన్సు వడంతి రిసా నాయ్, గని ప్రబుక సర్త తెన్ సేవ కెర్తె రితి, తుమ్చ ఎజొమాన్సుచి సేవ తుమ్ సర్త తెన్ కెర. 8 కేన్ మాన్సు, గొతిమాన్సు జలెకి నెంజెలి కి, కిచ్చొ చెంగిల్చి కెర్తె కి, ప్రబు జోవయింక చెంగిల్ దెక బవుమానుమ్ దెయెదె మెన జాన్సు. 9 తుమ్ ఎజొమాన్సు, తుమ్చ గొతిమాన్సుల్క దస్సి ప్రేమ దెక, జోవయింక బియడె నాయ్. జోవయింక తుమ్క ఎజొమాని జతో దేముడు పరలోకుమతె అస్సె, చి జో కక్క మొకమాటుమ్ దెకె నాయ్.

సయ్తానుక జీన్తి రిసా ఆత్మ డిట్టుమ్ కెరనుక అస్సె

10 జలె, ఆకర్క కిచ్చొ మెన ఆవ్ రెగిడ్డసి మెలె, ప్రబుచి తెడి డిట్టుమ్ తా, జోచి ఆత్మనెక్కి దెరన ఇండ. 11 సయ్తానుక తుమ్ జీన్తి రితి, దేముడు దెతి కిచ్చొ నే లయతి ఇనుము సొక్క తుమ్ గలన. 12 కిచ్చొక మెలె, మాన్సుల్క మాన్సుల్ కెర్తె యుద్దుమ్ నెంజె, ఈంజ, గని కో కో యుద్దుమ్ కెర్తెనచి ఉప్పిరి అమ్ జీనుక అస్సె మెలె, కీవీలువ కెర్తె గర్తె ఆత్మల్చి ఉప్పిరి, *జోవయింది తెడి ఏలువ కెర్తె ఆత్మల్చి ఉప్పిరి, ఈంజ ఉగుమ్చి అందర్ తిలి సయ్తాన్చి రాజిమతె ఏలువ కెర్తె ఒగ్గర్ గారిచి నెక్కిచి ఉప్పిరి, మాన్సుల్క పాడ్ కెర్తె బూతల్చి ఉప్పిరి, మాయలోకుమ్చ నెక్కివో ఎత్తిచి ఉప్పిరి అమ్ జీనుక అస్సె. 13 జాకయ్, కేన్ సమయుమ్క సయ్తాన్చ జేవ్ నెక్కివో ఆల్లర్ కెరుక ఉచరుల గే, దేముడు జా యుద్దుమ్క దిలి కిచ్చొ నే లయతి 'ఇనుము సొక్క' మెన టాలిక సంగితిన్ ఎత్తి తుమ్ గలన తెయార్ జా తా, చి జా యుద్దుమ్క టీవ్క తుమ్క నెక్కి తయెదె, చి జీన టీవ్కె. 14 కిచ్చొ నే లయతి జా కిచ్చొ కిచ్చొ తుమ్ గలన మెలె, సత్తిమ్ తుమ్క పట్టె రితి జయెదె. ప్రబు దిలి పున్మిమ్ తుమ్క ఇనుము సొక్క జయెదె, 15 మాన్సుల్క దేముడు తెన్ బెదయ్తి సేంతుమ్ దెతిన్చి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్తి రిసా తెయార్ జతిసి తుమ్క డిట్టుమ్చ జోడ్డు జయెదె. 16 పడ్డో అస్సె, ప్రబుచి ఉప్పిర్చి నముకుమ్ తుమ్క డాలు జయెదె. జో గలనై, ఆగి లగిత సయ్తాన్ విందిత కండో నే లయతి రితి నెతోవ విజయ్తె. 17 పడ్డో, ప్రబు దెతి రచ్చున తుమ్చి బోడిక ఇనుము బోపి జయెదె. పడ్డో ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు రెగ్గయ్ల కొడో జోచి ఆత్మచి కండా దస్సి తుమ్ గలన.

18 అస్సె, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మనెక్కి తుమ్చి పెట్టి తోడు తా, కెర్టెడి కి ప్రార్తన కెర, ప్రబుచి తోడు నజన్తె తా. ప్రార్తన కెర్తె తతి రిసా తెలిచి తెన్ తా, ఎక్కి నిదానుమ్ తా, దేముడుచి సుద్ది సుదల్ ఎత్తిచి రిసా 'చెంగిల్ తత్తు' మెన తుమ్ ప్రార్తన కెర. 19 పడ్డో, †చి గుట్టు ఆవ్ దయిరిమ్ తెన్ సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్తి రితి ప్రబు అంక నెక్కి దెవున్ మెన, అంచి రిసా కి తుమ్ ప్రార్తన కెర్తె తా. 20 జా సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్లి రిసా ప్రబుచి అదికారుమ్ తెన్ తిలో బారికి రితో జా ఆవ్ ఇసి జేల్తె తా గొల్పుల్ తెన్ బందయ్ జా అస్సె. జలెకి, ప్రబుచి ఇస్టుమ్ కిసి తిలె ఆవ్ దయిరిమ్ తెన్ ఈంజ సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్తి రితి జో ప్రబు నెక్కి దెవున్ మెన, అంచి రిసా తుమ్ ప్రార్తన కెర.

21 జలె, ఆవ్ కిసి అస్సె గే కిచ్చొ కెర్తె గే తుమ్ జాన్తి రిసా, ప్రేమ జలో అమ్క బావో జతో, ప్రబుచి తెడి అంక తుమ్క సేవ నిదానుమ్ కెర్తె తుక్కి తుమ్క సంగెదె. 22 జాకయ్ జోక ఆవ్ తెద్రవ అస్సె, అమ్ కిసి సంతోసుమ్ గే తుమ్క జానవుక మెన, తుమ్చి పెట్టి తుమ్ దయిరిమ్ జతి రితి జో తుమ్క దయిరిమ్ సంగెదె.

ఆకర్ కోడు

† 6:6 6:6 నెంజెలి 'క్రీస్తుక గొతి మాన్సుల్ రిత తిలి రిసా', నెంజెలి 'క్రీస్తుక గొతి రితి జలి రిసా'. § 6:12 6:12 నెంజెలి, 'అదికారుమ్ తిలిన్ ఎత్తిచ ఉప్పిరి'. * 6:12 6:12 నెంజెలి, 'అదికారుల్ ఎత్తిచి ఉప్పిరి'. † 6:19 6:19 చి రిసాయి 'చి గుట్టు' మెన సంగితయ్, నెంజెలి, యూరుల్ నెంజెలన్ కి పావుమ్ తెంతో రచ్చింనువ జతి, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు తెన్ జేవ్ బెదితి వాబు అయ్లన్చి రిసా సంగితయ్. 1:9-10, 3:1-6.

23 దేముడు అబ్బొసి దెతి ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తు దెతి నేంతుమ్, ప్రేమ, నముకుమ్ ప్రబుచి తెడి తిల ఒత్తచ బావుడ్లు ఎత్తిక కలుగు జవున్! 24 అమచొ ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుక కో పూర్తి నే మొర్తి ప్రేమ కెర్తసు గే, జోచి దయ తుమ్చి ఉప్పిరి తవును!

పిలిప్పీయుల్ క రెగిడ్లి ఉత్త్రమ్ బారిక్ జలో పవులు పిలిప్పీ పట్టుమ్ చ నంగుమ్ చ క రెగిడ్లి ఉత్త్రమ్

మొదోల్ కోడు

1 పిలిప్పీ పట్టుమ్ తెచ *క్రీస్తు జలో యేసుక నంపజా జోచి సుద్ది జా జోచయ్ జా, జోచి తెడి తిల మాన్సుల్ క, పడ్డో తుమ్ చ సేవ కర్తొన్ క చి జోచి తెడి నంగుమ్ చి సేవ కర్త అన్నె వెల్లెల మాన్సుల్ క, యేసుక్రీస్తుచి సేవ కర్త జోచ † గొత్తి మాన్సుల్ జల పవులు, అన్నె తిమోతి రెగిడ్లి ఉత్త్రమ్.

2 అమ్ క అబ్బొ జలో దేముడు అన్నె ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి దయ సేతుమ్ తుమ్ చి ఉప్పిరి తప్పన్!

పిలిప్పీయుల్ చి రిసా పవులు చి సర్ద

3 తుమ్ చి రిసా అవ్ కెయడ ఉచ్చర్ కి, తుమ్ చి రిసా అంచి సర్ద అవ్ దేముడుక సంగితసి. 4 తుమ్ చి రిసా చి ఎత్తి అంచి ప్రార్దన పూర్తి సర్ద తెన్ కెర్తసి. 5 కిచ్చొ క ఒగ్గర్ సర్ద జతసి మెలె, తుమ్ నంపజలి † మొదోల్ తెంతో, అప్పె ఎద కి తుమ్ అంచి తెన్ బెద, సుబుమ్ కబుర్ నూనయ్ తిన్ తె అంక కి తోడు అన్నున్.

6 దేముడు తుమ్ చి పెట్టి మొదోల్ కెర్తె చెంగిల్ కామ్, యేసుక్రీస్తు ఈంజ లోకుమ్ తె అన్నె ఉత్త్ర జెతి దీసి ఎదక, జో దేముడు అబ్బొసి జా కామ్ సొంత పూర్తి జర్గు కెరెది మెన, అంక దయిర్మ్ అన్నె. 7 తుమ్ ఎత్తి జిన్ చి రిసా అవ్ ఇసి ఉచరుక చెంగిల్. కిచ్చొ క మెలె, తుమ్ చి రిసా అంక ఒగ్గర్ ప్రేమ, అంక దిలి దేముడు చి దయ తెన్ అంచి తెన్ తుమ్ బెద అన్నున్. సుబుమ్ కబుర్ చి రిసా అవ్ *జేలి జలి సైమతె కి, చి రిసా జబాబుల్ దెతిన్ తె కి, రుజ్జుల్ దెకయ్ తిన్ తె కి, తుమ్ ఎత్తి జిన్ ఆత్మతె అంచి తెన్ బెద తోడు అన్నున్. 8 క్రీస్తు జలో యేసు అమ్ క కెర్తె ప్రేమ దెకితయ్ గే, దస్సి ప్రేమ తెన్ తుమ్ క అవ్ తెద్ది ఉచర్తె తత్తసి మెన, దేముడు సాచి అన్నె.

9 తుమ్ చి అప్పె చి ప్రేమ అన్నె ఒగ్గర్ జవున్ మెన అంచి ప్రార్దన. ప్రబుచి రిసాచి గ్యానుమ్ చి కిచ్చొ కిచ్చొ ఎత్తి అర్దుమ్ కెరంతి కిచ్చొ కిచ్చొ ఎత్తి చినితి బుద్ది జా ప్రేమతె ఒగ్గర్ జవున్ మెన ప్రార్దన కెర్తసి. 10 ఆత్మక దస్సి వడ్డిలదు మెలె, చెంగిల్ తిలిన్ క గార్ తిలిన్ క నిసుక జాన, చెంగిల్ చిక మెన ఇష్టుమ్ జన్నె. చి క్రీస్తు అన్నె ఉత్త్ర జా తీర్పు కెర్తె జా వెల్లి దీసి ఎదక తుమ్ ఎత్తి జిన్ ఎక్కి మెన్ను నిదానుమ్ జన్నె, చి తుమ్ క 'పొరపాల్ జల' మెన కో నంగుక నెత్తి. 11 తుమ్ దస్సి ప్రేమ, ఆత్మచి గ్యానుమ్ జలి, యేసుక్రీస్తు తె దొర్పు జతి పున్నిమ్ చి పూర్తి పలితుమ్ తుమ్ చి పెట్టి దెర్తె తయెది, చి దేముడు చి నావ్, జోచి గప్పరుమ్ టీవెది.

పవులు జేలి జా చెంగిల్ పలితుమ్ దిలిసి

12 బావడ్డు, తుమ్ కిచ్చొ జానసుక మెన అవ్ ఆన జతసి మెలె, అంక జర్గు జలి కప్పుమ్ ఆరి తయె నాయ్, గని సుబుమ్ కబుర్ నూనయ్ తిన్ క కామ్ క జా అన్నె. 13 కిసి మెలె, క్రీస్తుక అవ్ నిదానుమ్ తిలి రిసాయి అవ్ జేలి జలిసి మెన వెల్లి అదికారిచి గేర్ జలి అదికారుల్ క, అన్నె ఎత్తి జిన్ జాన అన్నె. 14 వడ్డె అన్నె, అవ్ జేలి జలి తెంతో ఇన్నె చ నంపజలన † ప్రబుచి తెడి ఒగ్గర్ దయిర్మ్ జా, బయిమ్ నెంతె దేముడు చి † కోడు ఒగ్గర్ దయిర్మ్ తెన్ నూనయ్ తతి.

* 1:1 1:1 'క్రీస్తు' మెలె, 'తెర్తయిందె' మెన పూర్ణమ్ ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు యూదుల్ క నంగ తిలో దొర్పు జలో రచ్చించువ కెర్తెనా. † 1:1 1:1 నెంజలి 'గతిమాన్సుల్ లిత'. ‡ 1:5 1:5 బారికుల్ 16:12-40. § 1:5 1:5 పిలిప్పీయుల్ 1:19 ప్రార్దన కెర తిల. 2:25-30 ఎవప్రొదితుక పవులు తె తోడు తెర్తవ తిల, చి 4:10-11 చి 14-18 దబ్బుల్ తెర్తవ తిల. * 1:7 1:7 పవులు రోమతె జేలి జలి పొది ఈంజ ఉత్త్రమ్ రెగిడ్లి మెన ఒగ్గర్ జిన్ ఉచర్తతి. బారికుల్ 28:16, 30, 31 దెక. పిలిప్పీయుల్ 4:22 దెక. కైసర్ రానో రోమ్ వట్టుమతె తయెది. పిలిప్పీయుల్ 1:13 దెక. ప్రేతీరియచ అదికార్లు కి రోమ్తె తవుల. కైసరియ వట్టుమతె కి పవులు జేలి జా తిలో; బారికుల్ 23:23-24:27. పిలిప్పీతె కి; బారికుల్ 16:23, అన్నె యెరూసలేమ్ తె; బారికుల్ 21:33..., గని పిలిప్పీతె చి యెరూసలేమ్ తె ఒగ్గర్ దీసల్ జేలి తయె నాయ్. ఎమెనతె కి జేలి జా తిలన్ మెన నంగుమ్ జిన్ ఉచర్తతి, గని రుజ్జు నాయ్. † 1:14 1:14 మెలె, 'పవులు జేలి జలి కి ప్రబు జోపయింక తోడు అన్నె మెన రుజ్జుల్ దెక దయిర్మ్ జా...' ‡ 1:14 1:14 నెంజలి 'సుబుమ్ కబుర్', నెంజలి 'కబుర్'.

15 సగుమజన్ జోవయింది పెట్టింది అంది ఉప్పిరచి గోసక, కుస్సిదుమ్ ఉచర సుబుమ్ కబుర్ నూనయతతి, గని అన్నె సగుమజన్ అమచి తెన్ సర్ల తెన్ తా నూనయతతి. 16 ఈంజేవ్ జలె, ప్రేమకయి నూనయతతి. చి సత్తిమ్ ఆవ్ రుజ్జు దెకయతి రిసాయి ఆవ్ ఇన్నె జేలి తెన్ తంక దేముడుచి నెలవ్ మెన ఈంజేవ్ జాన్తి. 17 జేవ్ గోసచ, జలె, వెల్లో కెరనుక ఉచర గార్ ఆస తెన్ సుబుమ్ కబుర్ నూనయతతి. జోవయింది పెట్టి నిదానుమ్ తతి నాయ్, గని ఆవ్ జేలి జలొసాక అంక నొప్పి దెంక ఉచరయ్ నూనయతతి. 18 జలె, కిచ్చో? జోవయింది పెట్టింది బుద్ది మాయచి జలెకి, సత్తిమ్చి జలెకి, క్రీస్తుచి రిసాయి జేవ్ సాడుప కెర్తతి. జాచి రిసా అంక ఒగ్గర్ సర్ల.

మొరై చెంగిల్ గే జలె చెంగిల్ గే

19 వణ్ణో, అన్నె కిచ్చో సర్ల కచితుమ్ జయిందె మెలె, తుమ్ ప్రార్లన కెర్రి రిసా, యేసుక్రీస్తుచి ఆత్మ అంక తోడు తిలి రిసా, ఈంజేవ్ బాదల్ ఎత్తితె రచ్చిండువ జయిందె మెన జాని. 20 కిసి మెలె, ఆవ్ ఒడువ జయి నాయ్, గని ఆవ్ పూర్తి దయిరిమ్ తయిందె, చి అప్పె కి కెయెడ కి, ఆవ్ జలె కి మొరై కి, అంది అగి క్రీస్తుచి గవురుమ్ డీసెదె మెన అంది ఆస, అంది దయిరిమ్. 21 కిచ్చొక మెలె, ఈంజ అగి ఆవ్ జలె, క్రీస్తుచి రిసాయి జతసి, జోచి కామ్ కెర్రి రిసాయి జతసి. ఆవ్ మొరై, జోతె గెచ్చిందె, చి అంకయ్ లాబుమ్. 22 ఆవ్ ఈంజయ్ అగి జంక జలె, క్రీస్తుచి కామ్క జెయిందె. గని జతినతె మొర్రినతె కేన్ నిసానదె గే, నేని. 23 ఈంజేవ్ దొన్ని మెన్నుల్ తా ఆవ్ అల్లర్ జతసి. అంది సొంత ఇస్తుమ్ కేన్ మెలె, మొరై క్రీస్తుతెయ్ గెచ్చుక; ఈంజ లోకుమతె ఆవ్ తతి కంట అంక జయ్యి లాబుమ్. 24 గని తుమ్చి రిసా ఆవ్ ఈంజ అగి జలె చెంగిలి. జాకయ్ జయ్యి ముక్కిమ్. 25 ఈంజ కోడు నిజుమ్ మెనయ్, తుమ్ ఆత్మక అన్నె వడ్డితి రితి క్రీస్తుచి తెడి నముకుమ్ తెన్ తుమ్ సర్లనంతోసుమ్ తతి రితి, ఇసి తా తుమ్చి తెన్ తయిందె మెన ఆవ్ కచితుమ్ జాని. 26 దస్సి, తుమ్చితె ఆవ్ అన్నె అయిలె, యేసుక్రీస్తుచి తెడి అంది రిసా తుమ్క ఒగ్గర్ సర్ల జస్సె.

క్రీస్తుచి తెడి ఎక్కి నిదానుమ్ తా

27 క్రీస్తుచి సుబుమ్ కబుర్క గవురుమ్ కెర్రి రితి ముక్కిమ్క బుద్ది ఇండ, చి తుమ్క సొంత దెకిత్ రితి ఆవ్ తుమ్తె అయిలె కి, నాయ్ మెలె నెత్ర వేరతె తిలె కి, తుమ్క 'ఎక్కి ఆత్మ నిదానుమ్ తా డిట్టుమ్ టీడ, సుబుమ్ కబుర్చి సత్తిమ్ వేర మాన్సు నంప కెర్రి రితి ఎక్కి మెన్ను, ఎక్కి కట్టు తెన్ బెద, 28 కిచ్చొచి రిసా కి విరోదుమ్ సుదల్క నీ బెత క్రీస్తుచి పచ్చెనచి కామ్ కెర్తతి' మెన తుమ్చి రిసా సూనిందె. తుమ్చి నిదానుమ్ తుమ్చ విరోదుమ్ సుదల్క కిచ్చొ రుజ్జు దెకయెదె మెలె, జేవ్ నాసెనుమ్ జతసి, అన్నె తూమ్ రచ్చుచి జతసి. కిచ్చొక మెలె, దేముడు సొంత ఇసి జర్లు కెర్తయ్. 29 మెలె, క్రీస్తుచి నావ్ గవురుమ్ జతి రిసా తుమ్ జోక నంప కెరుక మెన, గని అన్నె కిచ్చొ మెలె, అల్లర్ సేడ ఒర్లువ జా జీనుక మెన, దేముడు తుమ్క వరుమ్ దా అన్నె. 30 కిచ్చొక మెలె, తుమ్ అంచితె దెకిలి రితి, అంక తిలిసి మెన అప్పె తుమ్ సూర్తి రితి అల్లర్ తుమ్క కి అన్నె.

2

క్రీస్తుచి రితి, దాక్ కెరన

1 జలె, క్రీస్తుతె తిలి పొది తుమ్క దయిరిమ్ దొర్లు. జతయ్ మెలె, ప్రేమ తుమ్క పెల్లితయ్ మెలె, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ తుమ్చి పెట్టి అన్నె మెలె, తుమ్చి పెట్టి ముద్దుచి కన్నారుమ్ అన్నె జలె, 2 ఎక్కి ఉద్దెసుమ్ తెన్, ఎక్కి ప్రేమ తెన్, పూర్తి ఎక్కి కట్టు తెన్, ఎక్కి మెన్ను తా, చి అంక పూర్తి సర్లనంతోసుమ్ కెర్రి. 3 సొంత గార్ ఆసక, సొంత గవురుమ్క, తుమ్ కిచ్చొ కెర నాయ్, గని దాక్ కెరన, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో జోచి కంటె వేర మాన్సుల్క గవురుమ్ దెకిత్ తా. 4 తుమ్తె ఎత్తి మాన్సు ఎక్కి సొంత దెకన నాయ్, గని, ఎక్కిలోచి రిసా ఎక్కిలో 'చెంగిల్ జతు' మెన తుమ్ వేర మాన్సుల్క కి చెంగిల్ దెక.

5 క్రీస్తుక తిలి జోచి తెడి దొర్లు. జతి బుద్ది తుమ్చి పెట్టి తుమ్ తియన.

6 కిచ్చొ నే జెర్లయిలి అగ్గె తెంతో కి

దేముడు తెన్ జో ఎక్కి జలెకి,
 'దేముడు' మెనన గవురుమ్ ఆననుక ఉచరె నాయ్,
 7 గని, జోయ్యి దాకు కెరన, మాన్సు జా జెర్మున్ జా,
 గొత్తి సుదో రితో జలన్.

8 దస్సి, మాన్సు జా జెర్మున్ జా జో జోకయి దాకు కెరన
 దేముడు అబ్బొన్చి సెలవ్ కోడు జర్గు కెర,
 మాన్సు సేడ్డి మొర్నుతె సేడ్డన్;
 సిలువతె మొర గెలో.

జలె,
 9 దేముడు అబ్బొన్చి సెలవ్ కోడు జర్గు కెర జో మొర్లి రిసా,
 దేముడు అబ్బొసి జోక ఎత్తిచి కంట వెల్లో కెర
 జోక ఎత్తి నవ్వొచి కంట వెల్లి నావ్ తియ అస్సె.

10 'జో యేసుచి నావ్ సూన ఎత్తి మాన్సు
 మొగ్రల్ టిక జోవయింక జోకర' మెనయ్.
 జేవ్ పరలోకుమతె తిలె కి, బూలోకుమతె తిలె కి,
 పాతలలోకుమతె తిలె కి, కేనె తిలె కి
 జోక జోకర్గు మెనయ్
 దస్సి కెర అస్సె;

11 చి 'యేసుక్రీస్తు ప్రబుయి' మెన
 ఎత్తి చోడి తెనె ఒప్పున్తు మెనయ్, చి
 జోకయ్ గవురుమ్ జవున్
 దేముడు అబ్బొన్చయ్
 గవురుమ్ జెయెదె, దస్సి కెర అస్సె.

బుద్ధి ఇండితీనతె ప్రబుచి నత్తిమచి రుజ్జు తుమ్ దెకవ

12 జలె, బావుడ్లు, అగ్గె తెంతో ఆవ్ తుమ్చి తెన్ తిలి పొది అంచి కోడు సూన్లయ్. దస్సి అప్పె, ఆవ్ నెంజిలి పొది ఒగ్గర బియఁ దేముడు దిలి *రచ్చన తెన్ బెదితి బుద్ధి తుమ్ ఇండితె తా. 13 కిచ్చొక మెలె, జోచి ఇస్టుమ్ రితి కెర్రిన్క తుమ్ ఏక ఇస్టుమి జతి రితి నాయ్, గని తుమ్ జర్గు కెరుకయ్ మెన, తుమ్చి పెట్టి జో కామ్ కెర తుమ్క దేముడు సెక్కి దెతయ్. 14 తుమ్ మూర్కుమ్ జల వంక్టో జల మాన్సుచి నెడెమ్ పాపుమ్ నెంజిలన రిత, మచ్చల్ నెంజిలన, అన్నె నింద నే గల్లి రితి దేముడుచి పుత్తర్లు జతి రితి తంక, ఆగాసుమతె జోచి ఉజిడి దెకయత సుక్కల్ రిత తుమ్ జస్సె. 15 కిచ్చొ కామ్ తిలె కి, తడి తెడి నే బాద సేడ, నే అన్యారల్ జా ఎత్తి కమ్మ తుమ్ కెర. 16 వడ్డి, జీవు దెతి సుబుమ్ కబుర్ తుమ్ †డిట్టుమ్ దెరన, చి క్రీస్తు అన్నె ఉత్త జా ఈంజ లోకుమచక తీర్పు కెర్రి వెల్లి దీసిక, 'అంచి సైమ, అంచి కామ్ ఆరి కామ్క జితిసి నెంజె' మెన దెక కెర, ఆవ్ సర్ద జయిందె. 17 తుమ్క క్రీస్తు ప్రబుక నంపజా నిదాసుమ్ తెన్ జోచి సేవ కెర్రిసి చి రిసా ఆవ్ ఏక వేల సుడ దిలి బలి జతి రితి జంక జలెకి, తుమ్ ఎత్తిజిన్చి సర్దతె ఆవ్ బెదితసి. 18 తూమ్ కి ఇసి సర్ద తెన్ తా, అంచి సర్దతె బెద.

తిమోతిక జోవయింతె తెద్రవుక

19 తుమ్చి రిసొచి కబుర్ సూన్సె సర్ద జయిందె మెన, ప్రబు జలో యేసు సెలవ్ దిలె తిమోతిక తుమ్తె బే బేగి తెద్రవుక మెన అవ్ ఆన జతసి. 20 తిమోతికముల అన్నెకో దన మాన్సుల్ అంక తోడు నాయ్. తుమ్క చెంగిల్ జతు మెన జోయ్యి పూర్తి నిదాసుమ్ తయెదె. 21 జేవ్ తిల మాన్సుల్ జలె, యేసుక్రీస్తుచి కామ్ కెరుక పచ్చితె తా, ఎత్తిజిన్ జోవయింది సొంతయ్ లాబుమ్ దెకన్తతి. 22 గని తిమోతి చి నిదాసుమ్ జాన్సు.

* 2:12 2:12 'రచ్చన', 'రచ్చించువ జితిసి' మెన ఇన్నెనంగిలె, పాపుమ్ తెంతో చి రచ్చనన సంగితసుమ్. అమ్ కెర్ పాపవలె రిసా లయితి సిప్పు తెంతో నయతాన్చి రాజిమ్ తెంతో అమ్క ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు యేసుచి అత్తి రచ్చించువ కెర్రిసి. † 2:16 2:16 నెంజిలి 'సూనయెత తా'.

అంక జో అబ్బొ మెన దెకిల్ రితి జా, వుత్తు రితి జా, నుబుమ్ కబుర్ది రిసా అంచి తెడి జో ప్రబుచి సేవ కెర్రిసి జాన్సు. 23 జాకయ్, ఆవ్ కీసి †జయిందె గే తుమ్ నూన్, బేగి జోక తుమ్తె తెర్తయిందె. 24 అన్నె, సిప్రబుచి తెడి అంక కిచ్చొ నముకుమ్ మెలె, జో సెలవ్ దిలె, ఆవ్ కి సొంత జెంక వాట్ తయెదె మెన ఆవ్ ఉచర్తసి.

ఎవప్రాదితుక జోతె తెర్తయ్లిన్ది

25 ఎవప్రాదితుక తుమ్తె తెర్తయ్లి చెంగిలి మెన ఆవ్ తెర్తయ్తసి. అంక జో బావో జా అన్నె, అంచి తెన్ బెద నుబుమ్ కబుర్ కామ్ కెర అన్నె, అంచి తెన్ జా కామ్చి రిసా బాదల్ ఓర్పువ జా అన్నె, తూమ్ జోచి అత్తి అంక తోడు కెర్లి రితి, తుమ్చి తెంతో కబుర్ జా అంక తోడు కెర అన్నె. 26 కిచ్చొక జోవయింక తుమ్తె అన్నె తెర్తయ్తసి మెలె, ఒగ్గర్ దీసల్ జలి తుమ్క దెకె నాయ్ చి ఒగ్గర్ ఉచర్తయ్. వడ్డొ, జో జోర్ణొ సెడ్డిన్చి రిసా తుమ్ నూన్చి రిసా చింత గలన తవుల మెన జో దుకుమ్ సేడ అన్నె. 27 నిజుచి, జో మొర్లి రితి జలె, గని దేముడు జోక కన్యారుమ్ రచ్చింఱువ కెర్తన్. జోకయ్ నాయ్ అంక దుకుమ్చి ఉప్పిరి దుకుమ్ నే కలుగు జతి రితి కన్యారుమ్ దెకయ్లో. 28 జాకయ్, జోక అన్నె దెక తుమ్ సర్ల జతి రిసా, జోక తుమ్తె బే బేగి తెర్తవుక ఆవ్ ఆన జా అస్సి. దస్సి, గెలో మెలె తుమ్చి రిసా ఆవ్ ఇసి బాద సేడుక నాయ్. 29 జాకయ్, *ప్రబుచి తెడి ఒగ్గర్ సర్ల తెన్ జోక తుమ్ అన్నె బెదవన. అన్నె దన మాన్సుల్ ఎత్తిజన్క తుమ్ గవురుమ్ దెక. 30 కిచ్చొక మెలె, అంచి రిసా తుమ్ ఉచర కెరుక నెత్తిర్లి తోడు పూర్తి జర్గు కెరుకయ్ మెన, క్రీస్తుచి కామ్చి రిసా తెదెడి జో మొర గెతో.

3

ప్రబుచి తెడి సర్ల తతీన్

1 అన్నె, ముక్కిమ్క బావుడ్ల, *ప్రబుచి తెడి తుమ్ సర్లసంతోసుమ్ తా. తుమ్క కంజ ఎత్తి అన్నె రెగుడుక అంక బాద నాయ్, చి అత్తక తుమ్క చెంగిల్ జర్గు జయెదె.

2 నూనర్లు రిత ప్రబుక విరోదుమ్ జలనచి, చెంగిల్ కెర్తసుమ్ మెన, గార్ కెర్తతి రిసా తుమ్ జాగర్ల తెన్ తా. మాన్సుచి అగి చి జోవయిం చి గుర్తుచి †నున్నతిచి రిసా జేవ్ బలవంతుమ్ కెర్తచి రిసా తుమ్ జాగర్ల తెన్ తా. 3 ముక్కిమ్క ప్రబుకయ్ కెర్తి నున్నతి కెర్తన్ కొన్న మెలె, అము. కీసి మెలె, దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తచి నెక్కి జోచి సేవ కెర్తె తా, ఆగెుక కముచి నంప నే కెర్తె, రచ్చింఱువ జంక జలి క్రీస్తుయి సాలు మెనయ్ ఎక్కి క్రీస్తు జలో యేసుచి ఉప్పిరి అమచి నముకుమ్ తియ, జోచి రిసాయి దయిరిమ్ తెన్ సర్ల తెన్ అన్నుమ్.

4 ఆగెుక నంప కెర్తన్చి రిసా ఉచర్లె జలె, దస్సిచి నంప కెరుక కామ్క జెతి జలె, అవ్వి పవులు ఒగ్గర్ దయిరిమ్ తంక జతి. 'అగి జర్గు కెర్తన్చి రిసా అంక చెంగిలి' మెన కో ఉచరంతతి గే, జోవయిం చి కంట అంకయ్ చెంగిల్ మెనుక జతి. 5 మెలె, యూదుల్చ ఆగ్గల్ రితికయ్, ఆవ్ జెర్ల అట్టు పొదుల్క అంక జా గుర్తుచి నున్నతి కెర్ల. ఆవ్ †ఇస్రాయేలుడు, బెన్యామీను చి నెకుమ్తె జెర్లియయ్, సిఎల్లియల్తె జెర్ల ఎల్లియయ్డు జా జియ అస్సి. యూదుల్చ ఆగ్గల్ రితి కెర్తన్క దెకిలె, *పరిసయ్యుడు జయిందె. అమ్ పరిసయ్యుల్ చి నిదానుమ్ రితి ఆవ్ కెర్తె తిలయ్. 6 జా రితి అంచి ఒగ్గర్ నిదానుమ్ ఆవ్ కీసి నెరవెర్చువ

† 2:23 2:23 వేక్ వేల జో జో బలిన్క రకుమలు జతిన్క ఉచర్తయ్. § 2:24 2:24 మెలె 'ప్రబుచి తెడి ఆవ్ తిలి రిసా' అన్నె 'ప్రబుచి ఒగ్గర్ సెక్తి రిసా'. * 2:29 2:29 మెలె, 'ప్రబుచి తెడి తుమ్ తిలి రిసా, అన్నె ప్రబు సొంత జోవయింక బెదవన అన్నెచి రిసా పూర్తి...' * 3:1 3:1 మెలె, 'తుమ్ జోవయిం తెడి అన్నెన్ చి జో తెయ సర్లసంతోసుమ్ అన్నెచి రిసా, సర్ల...' † 3:2 3:2 నగుమ్జన్ నంపజలన జల యూదుల్, చి యూదుల్ నెంజల నంపజలనతె గెతె తా, జోవయిం చి నున్నతిచి రిసా బలవంతుమ్ కెర్తె తిల; జా నున్నతి కెర్తెకయ్ పాపుమ్ తెంతో రచ్చింఱువ జంక జయెదె, పరలోకుమ్తె గిచ్చుక జయెదె; మెన నెకడ్లి రితి. † 3:5 3:5 'ఇస్రాయేలుడు' మెలె, యూదుడు, 'ఎల్లియల్' మెలె 'యూదుల్'. § 3:5 3:5 'ఇస్రాయేలుడు' మెలె, యూదుడు, 'ఎల్లియల్' మెలె 'యూదుల్'. * 3:5 3:5 'పరిసయ్యుడు' మెలె, యూదుల్తె పరిసయ్యుల్కయ్ ఒగ్గర్ గాన్సుమ్ తయెదె, యూదుల్చ ఆగ్గల్ జెవ్వి ఒగ్గర్ నిదానుమ్ కెరుల, జేవ్ ఆగ్గల్చి రిసా బలవంతుమ్ కెరుల, చి దూతల్, బాతల్, డుంబల్, అత్తల్క 'అన్' మెన నంప కెరుల, చి 'మొర్లి అన్నె'లోకుమ్తె గెచ్చుమ్దే' మెన నంప కెరుల.

కెర్రె తిలయ్ మెలె, నంపజలనక సిచ్చల్ కెర్రె తిలయ్. చి అమ్చ అగ్గల్చి పున్నిమ్చి రితి ఆవ్ కెర్రె తిలినక దెకిలె. పొరపాట్ నెంతె తిలయ్.

7 గని, జా ఎత్తితె అంక కిచ్చొ లాబుమ్ తిలి గే, క్రీస్తుకయ్ పూర్తి నిదానుమ్ జంక మెన, ఎక్కి జోచి ఉప్పిరి అంచి నముకుమ్ పూర్తి తింక మెనయ్, జా వేరచి ఎత్తిక 'సంతోసుమ్' మెన దెక, ముల అస్సి. 8 నిజామి 'అంవొ ప్రబు జలొ రచ్చింఱుప కెర్రొసా జలొ క్రీస్తు జలొ యేసుక జాన జో తెన్ ఇండితిసి ఎత్తిచి కంట చెంగిలె' మెనయ్, వేరచి ఎత్తిక సన్ఱుమ్ మెన దెకితసి, క్రీస్తుచి రిసాచి అంచి ప్రేమచి రిసా వేరచి ఎత్తి. పిట్టవన అస్సి, వేరచి ఎత్తిక ఉన్ఱా మెన దెకితసి. కిచ్చొక మెలె, ముక్కిమ్క క్రీస్తుయి అంక కావలె, జోయ్యి అంక లాబుమ్, 9 చి జోచి తెడి తా, అంచి సొంత సెక్తిచి పున్నిమ్, మెలె అగ్గల్ రితి కెర్రె పున్నిమ్ తెన్ తయ్ నాయ్; కక్క దస్సిచి పున్నిమ్ దెయ్ నాయ్, గని అంక కిచ్చొ పున్నిమ్ తయదె మెలె, క్రీస్తుక నంపజలి వాట్క దొర్కు జతి పున్నిమ్. మెలె, జోక కో నంపజా గెలె, 'అంవొ క్రీస్తుచి పున్నిమ్ జోక' మెన దేముడు జోచి నర్తక అమ్క దెకితయ్. 10 వేరచి ఎత్తి ముల ఆవ్ అన్వె కిచ్చొ ఆన జతసి మెలె, జోవయింక జానయ్ జో అన్వె జీవ్ జలి సెక్తిచి వరుమ్ నజన, జా సెక్తిక జోవయింతెన్ ఇండుక పూర్తి అలవాట్ జా, జో సీడ్ల స్రెమల్తె బెద, జో మొర్లి పొది కీసి తిలొ గే, ఆవ్ కి దస్సి బుద్ది జంక, 11 చి దేముడు అబ్బొనచి దయ్ తిలె, ఆవ్ మొర్లె, పరలోకుమ్తె గెచ్చిందె.

ప్రబు దెతి బవుమానుమ్ నజనతి రితి నిదానుమ్ నిగుక మెలి టాలి

12 'ప్రబు దెతి బవుమానుమ్ నజనతి రితి జిన్ఱయ్' మెని నాయ్, 'ఆవ్ పూర్తి పున్నిమ్ జా అస్సి' మెని నాయ్, గని జోచొ సొంత మాన్ఱు జంక మెన క్రీస్తుయేసు అంక బెదవన అస్సి చి రిసా, జా బవుమానుమ్ నజనుక మెన ఆవ్ ఒగ్గర్ సెక్తి తెన్ నిగితసి. 13 బావుడ్లు, అంచి సెక్తికయ్ జిన అస్సి మెని నాయ్, గని ఎక్కి కిచ్చొ కెర్రెసి మెలె, అగ్గిచి ఎత్తి వఱు గెల కెర, పురెతో తిలి గురితె దొర్కు జతిసి నజనుక మెన ఎక్కి ఆన జా, 14 యేసుక్రీస్తుచి నావ్ తెన్ దేముడు దెతి బవుమానుమ్ నజనుక మెన, గురి దెక నిగితసి. 15 అమ్తె అత్తుక కో వడ్ల అస్సి జలె, ఇసి బుద్ది తెన్ తమ. 'పూర్తి పున్నిమ్ జలమ్' మెన జవున్, 'జా గురితె నిగితి ఆన రితిసి నాయ్' మెన జవున్ తుమ్చితె కో ఏక్ వేల వేర ఉవర్లె, తుమ్క దేముడు దెకవ సికడెదె. 16 గని ముక్కిమ్క అప్పెక కిచ్చొ బుద్ది జో అమ్క సికడ అస్సి గే, జయ్యి నిదానుమ్ ఇండుమ.

17 బావుడ్లు, ఆవ్ కీసి ఇండితసి గే దెక తూమ్ కి ఇసి ఇండ, చి ఆమ్ ఇండితి రితి కో ఇండితతి గే దెక. 18 కిచ్చొ జాగర్త ఆవ్ సంగితసి మెలె, ఆవ్ అగ్గ తెంతో తుమ్క సగుమ్జినచి రిసా ఒగ్గర్ సంగ అస్సి, చి అప్పె కి ఏడ ఏడయ్ సంగితసి. కిచ్చొక మెలె, 'పరలోకుమ్చి నుద్ది జా, జా నుద్ది రితి ఇండుతు' మెనయ్, క్రీస్తు సిలువతె మొర జోవయింక రచ్చింఱుప కెర్రెన్, గని జాచి ఉప్పిరి విరోదుమ్ కెర్రె రితి జేవ్ ఒగ్గర్జిన్ తప్పు బుద్దితె ఇండితతి. 19 జేవ్ నాసెనుమ్తె గెచ్చుల, జోవయించి వెట్టి జోవయింక దేముడు, జోవయించి పాపుమ్చి రిసా జోవయింక నర్త, ఈంజయ్ లోకుమ్తె తతిసి ఎత్తికయ్ జోవయింక ఆన.

20 గని, ఆమ్ జతి రాజమ్ పరలోకుమ్, చి ఒత్త తెంతో అన్వె జెతో రచ్చింఱుప కెర్రొసాక, ప్రబు జలొ యేసుక్రీస్తుకయ్ అమ్ రకతనుమ్. 21 కీసి మెలె, ఎత్తి జోచి తెడి తియ్ ఏలువ కెర్రె జోచి సెక్తికయ్ జో అమ్చి ఈంజ మాములుమ్ ఆగ్గ మార్పువ కెర, పరలోకుమ్చి ఉజ్జి తెన్ చి జోచి ఆగ్గ ఈంజ జతి రితి తెదొడెక మార్పువ కెరెదె.

4

ప్రబుచి తెడి తుమ్ డిట్టుమ్ టీచ

1 అంక, ప్రేమ తిల బావుడ్లు, *ప్రబుచి తెడి తుమ్ డిట్టుమ్ టీచ. తుమ్క ఆవ్ ప్రేమ అస్సి, తుమ్తె గెచ్చుక ఒగ్గర్ ఇన్ఱుమ్ జా అస్సి, తుమ్చి అంచి నర్త, అంచి బవుమానుమ్.

2 తుమ్ జట్టి జలిసి ముల †ప్రబుచి తెడి ఎక్కి కట్టు తా మెన, యువొదియక చి నుంటుకెక ఆవ్ బతివూల్ జా మెన సంగితసి. 3 వడ్ల తూయి, అంచి తెన్ ప్రబుచి కామ్తె బెద అంక సత్తిమ్ కెర్రె బావొ,

* 4:1 4:1 మెలె, ప్రబుచి తెడి తా, జోచి డిట్టుమ్క తుమ్ డిట్టుమ్ టీచ. † 4:2 4:2 మెలె, 'జోవయించి తెడి అస్సి, చి జో కట్టు దెతోసా. జాచి రిసా తుమ్క కి జా కట్టు బుద్ది తంకయ్'.

ఈంజేవ్ తేరబోదల్క సేంతుమ్ కెరవు. అగ్గె తెంతో అంచి తెన్ బెద ప్రబుచి నుబుమ్ కబుర్చి కామ్ కెరుక మెన సైమల్ నేడ అస్సి. అన్బు కచి తెన్ మెలె, క్లెమెంతు తెన్, చి 'పరలోకుమతె గెచ్చుల' మెన దేముడు కచ కచ నవ్వొ రెగిడ్డి జోచి చుస్తకుమతె నవ్వొ తిల మాన్సుల్ ఎత్తిజిన తెన్ కి తోడు కెరవు.

కెడ్డొడి కి నర్దనంతోసుమ్ తెన్ ప్రార్దన కెర

4 కెడ్డొడ తెదొడి ప్రబుచి తెడి తుమ్ నర్దనంతోసుమ్ తా. అన్నెసంగితసి. 'నర్దనంతోసుమ్ తా' మెంతసి.

5 తుమ్ ఇసి మెత్తన తతిసి ఎత్తిజిన దెక చినితి రితి తుమ్ ఇండ. ప్రబు కిపాసి జా అన్బె. 6 కిచ్చొచి రిసా కి తుమ్ చింత గలన నాయ్, గని కిచ్చొచి రిసా కి ప్రార్దన కెరై తా తుమ్క కోరెన జలిసి సంగ, జో దిలిసి ఎత్తిచ రిసా తుమ్చి సర్ద సంగ, తుమ్చ అసల్ దేముడుకయ్ తుమ్ సంగ. 7 దస్సి, అమ్ మాన్సుల్ *మీసుక నెత్తిరై దేముడుచి ఎదివాట్ సేంతుమ్, చి క్రీస్తు జలో యేసుచి తెడి తా, జా సేంతుమ్ తుమ్చి పెట్టి తుమ్చి మెన్సుతై రకితై తయెదె.

8 ఆకరక, బాపుడ్లు, కిచ్చొ మెంతసి మెలె, సత్తిమ్ తిలిసి ఎత్తి, మరియాద తిల కమొ ఎత్తి, నాయిమ్ తిలిసి ఎత్తి, నుద్ది తిలిసి ఎత్తి, సూటి తిలిసి ఎత్తి, 'చెంగిల్' మెన ఎత్తిజిన సర్ద జతిసి ఎత్తి, కిచ్చొ జలెకి చెంగిల్చి, 'చెంగిల్' మెన దేముడు ఒప్పనతిసి ఎత్తి, దసచయ్ ఎత్తిక ఉచర్తై తా, దస్సయ్ కమొ తుమ్ కెరై తా. 9 అంచితై తుమ్ సికిలిసి, దెకిలిసి, నూన్సి, 'సత్తిమ్' మెన ఒప్పన్సి, జా ఎత్తి కెర, చి సేంతుమ్ దెతో అమ్చో దేముడు తుమ్చి తెన్ తయెదె.

తిల కి నెంజలె కి ప్రబు సేంతుమ్ దెతిసి

10 తుమ్ అప్పె అన్నెక్ నుట్టు అంచి రిసా ఉచర్తసు మెన నూన తా ప్రబుచి తెడి ఒగ్గర సర్ద తెన్ అస్సి. అగ్గె తెంతో కి అంచి రిసా ఉచర్తై తిలదు, గని అంక తోడు దెక తుమ్క అగ్గె వాటు తయె నాయ్. 11 అంక నెంజలిన్చి రిసా ఏడుక మెన సంగి నాయ్. కిచ్చొక మెలె, ఆవ్ కిసి జలెకి, అంక కిచ్చొ జలెకి, చింత నే గలంతె సేంతుమ్ తెన్ ఓర్పుప జంక మెన సిక అస్సి. 12 ఎక్కైక్ నుట్టు కొత్తుచి రిసా బాదల్ నేడ అస్సి, ఇదిల్ ఒగ్గర తిలిన్చి రిసా కి సర్ద జా అస్సి. దొన్బొ కి జాసి. కిచ్చొచి రిసా కి, కిచ్చొ జలెకి, తిల కంక నెంజలె చువ్వై తంక, సామ్నూరుమ్ తిలె కి, కొత్తు తిలె కి, కిసి ఓర్పుప జంక గే ఆవ్ సిక అస్సి. 13 మెలె, క్రీస్తు అంక సెక్తి దెతె తత్తయ్చి రిసా కిచ్చొ జలెకి కెరుక తెరి.

14 జలెకి, అంచి అప్పెచి బాదతై తుమ్ బెద తోడు దిలిసి చెంగిలి. 15 ఆవ్ నుబుమ్ కబుర్ నూనవుక దెర్రి మొదోల్క, ఆవ్ తుమ్చి మాసిదోనియ ప్రదేసిమ్ ములిలి పొది, ఎక్కి తుమి గని వేర సంగుమలుతె ఎక్కి కి తోడ దెతి నాయ్, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో తోడ దెతిన్తె అమ్చి తెన్ ఎక్కి తుమి బెదిలదు. 16 ఆవ్ దెస్సలోనిక వట్టుమతె తిలి పొది కి అన్నె అన్నె తోడు తెర్తయ్లదు. 17 జలె, తోడుకయ్ అంక ఆన నాయ్, గని అంచి ఆన కిచ్చొ మెలె, కిచ్చొచి రిసా ఆవ్ సర్ద జతసి మెలె, తుమ్ తోడు దిలిసి తుమ్కయ్ లాబుమ్ దెతయ్.

18 నాయ్, గెద, అంక పూర్తి తోడు దా అస్సన్. నాయ్, దొర్కు జలి కంట అన్నెయ్ తోడు ఈంజ. తుమ్ తెర్తయ్ల తోడు ఎత్తి ఎవప్రాదితు అంక దా అస్సి. జా తోడు దిలిసి కిసి జయెదె మెలె, దేముడుక చెంగిల్ దూపుమ్ డయిలి రితి, బలి దిలి రితి, జోక సర్ద కెరెదె. 19 జలె, తుమ్క కిచ్చొ కొత్తు గే, బాద గే అయ్లె కి, జోచి పరలోకుమ్చి సామ్నూరుమ్క దేముడు కవలుసుప జలిసి ఎత్తి క్రీస్తు జలో †యేసుచి తెడి తుమ్క దొర్కు కెరెదె. 20 ఉగుమ్చి ఉప్పేరి ఉగుమ్క అమ్చో దేముడు అమ్చో అబ్బొక జెయ్యు! ‡ఆమేన్.

21 క్రీస్తు జలో యేసుచి తెడి తిలో జోవయింది నుద్ది జలో ఒత్తవ్ ఎత్తి మాన్సుక తుమ్ అంచి ప్రేమ సంగ. అంచి తెన్ తిల బాపుడ్లు కి తుమ్క జోవయింది ప్రేమ సంగ తెర్తయ్తతి. 22 జో ప్రబుచి నుద్ది జా

‡ 4:4 4:4 మెలె, ప్రబుచి తెడి అస్సన్. జో నర్దనంతోసుమ్ దెతోసా. జెడ, జోవయింది నర్దనంతోసుమ్ నజన జోవయింది నర్దనంతోసుమ్ తెంతో! జోవయింది తెడి తిల, దస్సి బుద్ది తంక తయెదె. § 4:5 4:5 నెంజలె, 'అన్నె జెతిసి పాసి జా అన్నె'. * 4:7 4:7 నెంజలె 'అర్దుమ్ కెరసుక నెత్తి...' † 4:19 4:19 యేసుచి తెడి జేవ్ నంపజలన అస్సి రిసా, చి జోవయింది వరల్ ఎత్తి యేసుచి అత్తి దెతయ్చి రిసా 'యేసుచి తెడి' మెన రర్ద అన్బె. ‡ 4:20 4:20 ఈంజేవ్ చుస్తకుమ్ తొలితో రెగిడ్డి గ్రీకు బాన తెన్ 'తెద్దిల' మెలిన్క 'ఆమేన్' మెనుల.

జోచయ్ జల మాన్యుల్ ఎత్తి. తుమ్ పిలిప్పి పట్టుమ్చక జోవయింది ప్రేమ సంగ తెద్రయ్తతి. ముక్కిమ్క కొన్న్ మెలె, శిక్షెనర్ రానొతె కామ్ కెర్త నంపజలసక సంగ.

²³ ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి దయ తుమ్చి ఆత్మ తెన్ తవున్.

కొలోస్సియుల్లక రెగిడ్లి ఉత్త్రుమ్ బారిక్ జలో పవులు కొలోస్సి పట్టుమ్చ సంగుమ్చక పవులు రెగిడ్లి ఉత్త్రుమ్

మొదొల్ కోడు

1 కొలోస్సి పట్టుమ్తెచ క్రీస్తుక సంపజా జోచి సుద్ది జా జోచయ్ జల జోచి తెడి తా నిదానుమ్ జల బావుడ్లుక, 2 దేముడుచి సెలవ్చి రిసా *క్రీస్తు జలో యేసుచి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ కామ్ కెర్తె రిసా జో దిలి అదికారుమ్ తెన్ జోచొ బారికి జలో ఆవ్ పవులు, బావొ జలో తిమోతి తెన్, రెగిడ్లి ఉత్త్రుమ్.

అమ్క అబ్బొ జలో దేముడుచి దయ సేంతుమ్ తుమ్చి ఉప్పిరి తవును!

జేవ్ కొలోస్సి పట్టుమ్చది రిసా పవులు జోవయింది సర్ల సంగ ప్రార్లన కెర్తె తిలిన్చి కోడు

3 తుమ్చి రిసా కెయ ప్రార్లన కెర్తె కి, అమ్చొ ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచొ అబ్బొన్ జలో దేముడుక తుమ్చి రిసా అమ్చి సర్ల సంగితనుమ్. 4 కిచ్చొక మెలె, జో క్రీస్తు యేసుచి ఉప్పిరి తుమ్ సంపతిలిన్చి రిసా, వడ్డొ జోచయ్ జల సంపజలన ఎత్తిజిన్క తుమ్ ప్రేమ కెర్తెన్చి రిసా, అమ్ సూన అప్పుమ్. 5 పరలోకుమ్తె తుమ్చి రిసా తియఁ తిలిసి ఆసతె దెకితె తిలి రిసా, తుమ్క పెట్టి తిలి నముకుమ్చి ప్రేమచి, రిసా తుమ్ ఇసి జా అప్పున్. జా ఆసతె దెకితె తిలిన్చి రిసా తుమ్ సత్తిమ్చి †కబుర్తె, మెలె సుబుమ్ కబుర్తె, అగ్గె సూన్లదు. 6 సుబుమ్ కబుర్ తుమ్క దొర్కు, జా అయేలి తెంతొ, ఎక్కి, తుమ్కయ్ దొర్కు, జలి మెన నాయ్. ఒండి లోకుమ్తె సూనయ్ జతయ్, చి కేసి సూనయ్ జలికి, ఆత్మపలితుమ్ జెతయ్. దస్సి, తుమ్ తొలితొ సూన ప్రబుచి దయచి వరుమ్చి రిసా పూర్తి అర్దుమ్ కెర్లన్ దీసి తెంతొ, తుమ్తె కి సుబుమ్ కబుర్ ఆత్మపలితుమ్ జెతయ్. 7 ప్రేమ జలో అమ్చి తెన్ ప్రబుచొ సేవ కెర్తొసా జలో ఎపప్రా, జలి, ప్రబుచి ఈంజ సుబుమ్ కబుర్ సరిగా, కిచ్చొ వేరచి నే బెదయ్తె సికడ్డికయ్, పూర్తి అర్దుమ్ కెర్లన్లదు. అమ్ ఒత్త గెచ్చుక నెత్తిర్తి రిసా జొయ్యి అమ్చి నావ్ తెన్ మెలి రితి, క్రీస్తుక నిదానుమ్ తిలో సేవ కెర్తొసా జా ఒత్త తుమ్క సుబుమ్ కబుర్ సూనవ సికడ అస్సె. 8 వడ్డొ, ప్రబుచి ఆత్మ తుమ్చి పెట్టి దెతి తుమ్చి ప్రేమచి రిసా జో ఎపప్రా అమ్క సంగ అస్సె.

9 జాకయ్, తుమ్చి నముకుమ్చి అస్సె సంపజలసక చి ఉప్పిర్చి తుమ్చి ప్రేమచి రిసా, అమ్ సూన్చి దీసి తెంతొ, తుమ్చి రిసా ప్రార్లన కెరుక ములుమ్ నాయ్. ఆత్మచి బుద్ది, ఆత్మతె గ్యానుమ్ ఎత్తి, దేముడు తుమ్చి పెట్టి బెరవును, చి అమ్ జోచ మాన్యుల్ జా ఇండుక మెన జోచి ఇస్టుమ్ కిచ్చొ కిచ్చొ జతయ్ గే, తుమ్ పూర్తి జాన్తు మెనయ్ తుమ్చి రిసా ప్రార్లన కెర్లనుమ్. 10 జోచి ఇస్టుమ్ జాన్తె, జోచి బుద్ది గ్యానుమ్ తెన్ తిలి, ప్రబుచి విలువ దెకయ్తి రితి తుమ్ ఇండితె. దస్సి, చెంగిల్ కమె ఎత్తితె ఇండ వలితుమ్ దెర దెర, అగ్గెచి కంట దేముడుక రోజుక ఒగ్గర్ జాన జాన, జోచి ఇస్టుమ్ రితి ఇండ ఇండ, జోక పూర్తి సర్లసంతోసుమ్ కెర్తె. 11 అస్సె కిచ్చొ మెన అమ్ ప్రార్లన కెర్లనుమ్ మెలె, జోచి పరలోకుమ్చి నెక్కి తుమ్చి పెట్టి జోచి నెక్కి బెరవ డిట్టుమ్ కెర్కు, చి తుమ్చి పెట్టి జో దెతి సంతోసుమ్క తుమ్ ఎత్తి. బాదల్ సేంతుమ్ తెన్ ఓర్పువ జా నిదానుమ్ తా. 12 ఎత్తిక అబ్బొ జలో దేముడుక తుమ్చి సర్ల సంగితె. కిచ్చొక మెలె, జోచయ్ సుద్ది జల మాన్యుల్ ఎత్తిజిన్ తెన్ జోచి ఉజిడ రాజిమ్తెచి సామ్నారుమ్తె అమ్క వాట నెడ్డి రితి జోవయింది దయక అమ్క విలువ దెక అస్సె. 13 మెలె, నయ్తాన్ విలువ కెర్తె అందర్ రాజిమ్ తెంతొ అమ్క విడ్డల్ కెర, ప్రేమ తిలో జోచొ సొంత పుత్తున్చి రాజిమ్తె అమ్క జో అబ్బొన్ బెదవ అస్సె. 14 మెలె, జో పుత్తున్తెయి అమ్చి రచ్చున్. †అమ్ కెర్ల పాపల్ జొయ్యి చెమింఱువ కెర, నెత్తొవ గెల అస్సె.

ఎత్తిక ఆదారుమ్ జలోసా యేసుయి

* 1:2 1:2 'క్రీస్తు' మెలి, 'తెర్లయిం' మెన ఎత్తి, అదికారుమ్ తిలో దేముడు పూర్ణుమ్ సంగిల్ దొర్కు, జలో రచ్చొంఱువ కెర్తొసా. † 1:5 1:5 నెంజెల్ 'కోడుతె'. ‡ 1:14 1:14 ఈంజ ఉత్త్రుమ్ తొలితొ రెగిడ్ల సగుమ్ పున్తకల్తె కిచ్చొ అస్సె మెలి, జోచి లొయి సువ, అమ్క నెత్తొవ గెల అస్సె, మెలి, అమ్చి పాపుమ్ చెమింఱువ కెర అస్సె.

15 యేసుతె అమ్, నే డీస్సినా దేముడుచి పోలిక డీస్సయ్. ఏజెర్నన్ ఎత్తిక జో తొల్పర్, జో వెల్లో. 16 కిచ్చొక మెలె, ఎత్తి, కి యేసు తెన్ జెర్నన్ జలె. కేన్ తిలె కి, పరలోకుమతె తిలె కి, బూలోకుమతె తిలె కి, కేన్ లోకుమతె తిలె కి, నే డీస్సినె జలెకి, డీస్సినె జలెకి, కేన్ లోకుమచ నెజాననల్తె తిలన కి, ఏలుచ కెర్తె సెక్తి అదికారుమ్ తిలన కి, అదికారుమ్ తిలినె ఎత్తి, అదికారుల్ ఎత్తి, పరలోకుమచ జలెకి, బూలోకుమచ జలెకి, ఎత్తి, కి జోచి అత్తి జెర్నయ్ జలె. జోచి రిసాయి జెర్నయ్ జలె. 17* ఎత్తిచి కంట తొలితో తిలొ సుదో జోయ్యి, ఎత్తిక ఆదారుమ్ జలొసా జోయ్యి. జో నెంజలె, జేవ్ తత్త నాయ్.

18 పడ్డె, జోచి †ఆగ్ జల నంపజలన బెదితిన మొత్తుమ్క జో బోడి, జో మొదోల్. మొర్నుక జీన జతనక జో తొల్పర్. కిచ్చొక మెలె, కిచ్చొది రిసా కి జో వెల్లో తంక. 19 క్రీస్తుచి పెట్టి పూర్తి తంక మెన, దేముడుచి ఇస్టుమ్ జలె. 20 పడ్డె యేసుక్రీస్తు సిలువతె అర్చితుమ్ జా జోచి లోయి సువెలి వాటు పాపుమ్ వుంచెతినచి నెక్తిక †బూలోకుమతె తిలినె ఎత్తి, పరలోకుమతె తిలినె ఎత్తి, కేన్ లోకుమతె తిలినె ఎత్తి. క్రీస్తుచి తెడి జేవ్ ఎత్తి, జో తెన్ ఏసేంతుమ్ జతి రితి అన్నె బెదవనుక మెన దేముడుచి సర్ద జలె.

యేసుచి అత్తి దేముడు బెదవస్సన

21 తుమ్ కొలోస్సియల్ కి అగ్గ జోక వేరయ్ మాస్సుల్ జా, తుమ్చ అత్తుల్తె జోక విరోదుమ్ జా తిలి రిసా వెర్రి వెర్రి కము కెర్తె తిలదు. 22 గని, జోచి ఆగ్ మొర్దిన తెన్ తుమ్చి పాపుమ్ వయ తుమ్క కి జో బెదవన అన్నె. కిచ్చొక మెలె, తుమ్ జోచి సుద్ది జా, జోచయ్ జా, తప్పు నెంతె, కిచ్చొ గర్చికి నెంతె జా, దేముడు అబ్సొచి మొక్కె జో తుమ్క టీవో కెరెదె. 23 గని జా జగ్గు జంక మెలె, తుమ్ ఆత్తుక డిట్టుమ్ జా జోయ్యి పునాది జతినతె టీవ, *‘పరలోకుమతె గెతి వాటు అమ్క దొర్కు జలె’ మెంతి దయిరిమ్ దెతి తుమ్ సూస్లి సుబుమ్ కబుర్ నే ముల్తె అన్యాయమ్ నే జతె, వేరతె నే గెతి, ప్రబుచి ఉప్పిరిచి నముకుమ్ తుమ్ నిదానుమ్ తంక. జెర్నయ్ లినె ఎత్తిక ఈంజ సుబుమ్ కబుర్ ఈంజ ఒండి లోకుమతె సూనయ్ జా అన్నె. ఆవ్ వప్పలు కి ఈంజ సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్ తి రిసా, ప్రబుచో సేవ కెర్తొసా జా అన్నె.

24 ఆవ్ జలె, ‘తుమ్క లాబుమ్ దొర్కు జవున్’ మెన ఆవ్ †అల్లర్ సేడ్లె కి, అంక సర్ద. కిచ్చొక మెలె, ఆవ్ ఇన అల్లర్ సేడ్లెని కీసి జతయ్ మెలె, క్రీస్తు సేడ్లె అల్లర్తె ఆవ్ బెద ఒత్త సేసెలిసి ఆవ్ ఒర్పుమ్ జా కుట్టుయ్ రితి జతయ్. కిచ్చొక మెలె, జోచి ఆగ్ జల జోచయ్ సంగుమ్క ‘జోచి కబుర్ సూన్తు’ మెనయ్, ఆవ్ ఈంజేవ్ సైమల్ సేడ్లె. 25 జోచయ్ జల మాస్సుల్ మొత్తుమ్క ఆవ్ ఈంజ †సేవ కెర్తె రిసా ప్రబు అంక తెద్రవ అన్నె. దస్సి, తుమ్చి రిసా కి, అంచి కోడు పూర్తి తుమ్ జానుక మెనయ్, జోయ్యి అంక తెద్రవ అన్నె. 26 జా కోడు కిచ్చొ జయెదె మెలె, ఉగ్గలచి ఉప్పిరి ఉగ్గలచ మాస్సుల్ నే సూన్తి రితి జో కీలుంకడ తిలి గుట్టు. జా అగ్గె లుంకడ తిలె కి, అప్పాయి జోక నంపజల జోచయ్ జల మాస్సుల్క జో సూనవ అన్నె.

27 తుమ్తె తెద్రయందె మెన యూదుల్క దేముడు సంగ తిలొ దొర్కు జలొ రచ్చింబుచ కెర్తొసా జలొ క్రీస్తు, ఉజడె తిలి గవురుమ్చి ఆన తుమ్ యూదుల్ నెంజలనచి పెట్టి కి అన్నె. పరలోకుమతె గెతి వరుమ్చి దయిరిమ్ తుమ్కయ్ కి దొర్కు కెర అన్నె. జయ్యి కోడు జోచి గుట్టు జా తిలి. జా రచ్చన కెత్తిజన్ యూదుల్ నెంజలనక కెర్తె సామ్మారుమ్ కెర్తయ్! కెర్తె వెల్లె కోడు, ఈంజ. జయ్యి గుట్టు జోచయ్ జల మాస్సుల్కయ్ జో జానవుక ఇస్టుమ్ జలొ!

28 జలె, ఆకర్క తీర్పు జంక మెన ఎత్తిజన్ దేముడుచి మొక్కె టీవో కెరుక మెన, క్రీస్తుక నంపజల మాస్సుల్ అత్తు తెన్ పూర్తి వడ్డెల మెలె, జోవయింతె ఎత్తి, మాస్సు పూర్తి జా జోవయింతె మొక్కె టీవో జలె, అమ్ జోవయింక బవుమానుమ్ దిలి రితి జయెదె. జాకయ్, *‘అత్తు తెన్ పూర్తి వడ్డుతు’ మెనయ్, క్రీస్తుచి రిసా బాల వెల్లో ఎత్తిజన్క అమ్ సూనయ్తె తా, వేర బుద్ధివోచి రిసా జాగర్ద సంగితనుమ్, జోచి రిసాచి

§ 1:15 1:15 నెంజలె, ‘జెర్నయ్ లినె ఎత్తిక’. గని జెర్నయ్ లినె జయె నాయ్, జో. దేముడి జా జో ఎత్తిచి కంట అగ్గయ్ తిలొ. యోహాను 1:1-2, 14. * 1:17 1:17 ‘తొలితోవ’ మెలె, జో తొలితోవెంతె అన్నె, చి జోయ్యి ముక్కిమ్చో. † 1:18 1:18 ఎవెన 1:22-23, 4:16. ‡ 1:20 1:20 రోమయల్ 8:20-23. § 1:20 1:20 ఎవెన 1:9-10. * 1:23 1:23 27వ కోడు, చి 1:5వ కోడు దెక. † 1:24 1:24 జో జెలి జా తిలన్. 4:3, 10 దెక. ‡ 1:25 1:25 ఎవెన 3:1-13. § 1:26 1:26 ఎవెన 1:9, 3:3-4.

* 1:28 1:28 ఎవెన 4:12-14.

గ్యానుమ్ ఎత్తి, జోవయింక సికడ్డనుమ్. 29 జోక అత్తుక పూర్తి వడ్డుత! మెనయ్, అంచి పెట్టి జో మొచ్చు తెన్ దెతి జోచి ఎదివాట్ నెక్తి ఎత్తి, తెన్ని, పూర్తి మెన్ను దా, జోచి కామ్ ఆవ్ కెర్తె తత్తసి.

2

1 తుమ్చి రిసా కి, లవొదికయ పట్టుమ్చ వ నంపజలనచి రిసా కి, అన్నె, అంక నే దెకిల అన్నె నంపజలనక ఎత్తిజిన్చి రిసా కి, 'అత్తుతె వడ్డుత' మెన ఆవ్ కెర్తె ఆన తెన్ ఉచర్తసి గే ప్రార్తన కెర్తసి గే తుమ్ జానుక మెన అంచి ఆన. 2 తుమ్ జేవ్ ఎత్తిజిన్చి రిసా ఆవ్ కిచ్చొ మెన ఆన జతసి మెలె, జేవ్ ఎత్తిజిన్ మొత్తుమ్ ఎక్కి ప్రేమ ఎక్కి కట్టు జా జోవయించి పెట్టి దయిరిమ్ డిట్టుమ్ జత, చి జోవయింక పూర్తి అర్దుమ్ జెయెదె, చి క్రీస్తుచి తెడి అన్నుమ్చి చెంగిల్ తమ్చె మెన పూర్తి దయిరిమ్ జవుల, చి దేముడుచి గుట్టు జానుల, మెలె క్రీస్తుకయ్ జానుల మెన తుమ్చి రిసా ఆవ్ ఆన జతసి. 3 జో క్రీస్తుచి పెట్టి బుద్ధి గ్యానుమ్చి సామ్నారుమ్ ఎత్తి, బత్తయ్ లంకిల్ రితి అన్ను. 4 తుమ్క కిచ్చొక ఆవ్ ఇసి నంగితసి మెలె, నూటి డీస్తు తెలిచి కొడొ తెన్ కా తుమ్క మోసిమ్ నే కెర్తె రితి తుమ్ జాగర్త తా. 5 అగ్గేక మెలె, ఆవ్ తుమ్క దూరి అన్ను, గని అత్తుక తుమ్చి పాసి తా, తుమ్ అప్పె సుద్ది ఇండితిసి, క్రీస్తుచి ఉప్పిరిచి తుమ్చి నముకుమ్ డిట్టుమ్ తిలిన్చి రిసా ఆవ్ నూన్చి రిసా, నర్త తెన్ అన్ను.

6 జలె, ప్రబు జలొ క్రీస్తు యేసుక తుమ్ నంపజా తిలదు. 7 జలె, జోచితె * చెర్రో గల డిట్టుమ్ టీవో జా తిలి రితి, చెంగిల్ గేరె జా తంక మెన కీసి డిట్టుమ్ పునాదితె జా తంక ముక్కిమ్ మెలె, దన్ను, జో క్రీస్తు పునాది జతిన్చి ఉప్పిరి తుమ్ టీవో డిట్టుమ్ జా, చి జోచి తెడి అత్తుతె వడ్డు, క్రీస్తుచి ఉప్పిరిచి నముకుమ్చి రిసా ఎవప్తా తుమ్క సికడ్డిసి ఎత్తి, దెరన, అన్నె డిట్టుమ్ జతె తా. జో ప్రబు కెర్తె దయ ఎత్తిచి రిసా జోక తుమ్చి నర్త దెకయ్తె తా, జోచి తెడి జియ జో దెతి బుద్ధితె తుమ్ ఇండ.

8 తెలిచి తెన్ కొడొ బెదవ వేర బోదన కెర్తసి తెన్ రితయ్ కొడొ తెన్ మాన్యుల్ అవ్వొ ఉచర్తె అలవాట్ కమొ, † అగ్గుల్క, అత్తుల్క, దూతల్క బూతల్క, బిత అలవాట్ కమొ మాన్యుల్ సికడ తుమ్క మోసిమ్ కెరుక ఉచరుల. దసితె తుమ్ దెర్ను నే సీడ్డి రితి తుమ్ జాగర్త తా. జా క్రీస్తు సికడ్డిసి నెంజె ఈంజ లోకుమ్తె బెదితిసి. 9 దేముడు కిచ్చొ నే పిట్టి, జొయ్యి పూర్తి అగ్గి రూపుమ్ తెన్ క్రీస్తుచి పెట్టి జితయ్.

10 చి ‡ అదికారుమ్ తిలిన్ ఎత్తిచి ఉప్పిరి, § అదికారుల్ ఎత్తిచి ఉప్పిరి తిలొ క్రీస్తుచి తెడి తుమ్ అత్తుక పూర్తి దా అన్నున్. 11 పూర్ణుమ్చి అలవాట్ తెన్ అమ్చ యూదుల్ 'దేముడుచ మాన్యుల్ ఆము' మెనన, జోచి సుద్ది కారిమ్చి సున్నుతి కెరనుల. జా, జలె, ఎక్కి అగ్గి జర్తు జతిసి. తూమ్, మాత్తుమ్, అప్పె క్రీస్తుచి తెడి కీసి జా అన్నున్ మెలె, క్రీస్తుచి తెడి సుద్ది కెర్తె సున్నుతి కెరన్చి రితి జా అన్నున్. మాన్యు అగ్గి కెరన్చి సున్నుతి నెంజె, గని ఈంజ అగ్గేచ ఆనల్ బుద్ధుల్ సింద వెంట గలిసి. 12 క్రీస్తు మొర్లిన్ తెన్ తుమ్చి ఈంజ అగ్గేచ ఆనల్చి జేవ్ మొర గెలన్, ఈంజ అత్తుజేవ్ తుమ్క కీసి దొర్కు జలి మెలె, క్రీస్తుక మొర్తన తెంతొ జయ్డొ దేముడుక సెక్తిక తుమ్ నంపజలదు. చి జో అన్నె జేవ్ జా ఉట్టిన్ తెన్ జోచి అత్తుక తుమ్ అత్తుజేవ్ జా ఉట్టదు. ఇన్నెచి గుర్తుక బాప్తిసుమ్ నజన్చదు.

13 వడ్డొ, తుమ్ పాపుమ్ కెర్తె తా అగ్గి అత్తుక మొర్తనయ్ జా తిలదు, అగ్గేక యూదుల్చి సుద్ది సున్నుతి నెంతె తిలదు, తుమ్ దన్ను మొర్తనయ్ జా తతికయ్, దేముడు అబ్బొసి క్రీస్తుక అన్నె జియడ, జో తెన్ కి తుమ్క జియడ్చన్. కీసి మెలె, జోక నంపజల ఎత్తిజిన్చి పాపల్ ఎత్తి అమ్క చెమించువ కెర్తన్. 14 మెలె, పూర్ణుమ్ తెంతొచ అగ్గుల్ అమ్చి ఉప్పిరి దావ రెగిడ్డి రితి జతయ్. గని, జా అగ్గుల్చి నిందల్ ఎత్తి, జో దేముడు అబ్బొసి పుంచ గెలన్. కీసి మెలె, క్రీస్తు మొర్లి సిలువతె జా అగ్గుల్క మేకుల్ తెన్ వెట ముల దిలి రితి పుంచ గెలన్. 15 దన్ను కెర, దన అగ్గుల్చి నిందల్చి కోడ్డు వయ్డొ అమ్క పాపుమ్ సికడ్డ అత్తుల్,

* 2:7 2:7 ఎవెను 3:17 దెక. † 2:8 2:8 నెంజె, 'బాలబోదల్ అర్దుమ్ కెరంతి ఎదిలి గ్యానుమ్చి సిన్చుల'. ‡ 2:10 2:10 అత్తుల్, దూతల్, బూతల్చి అర్దుమ్ కి ఈంజివ్ కొడొతె ఉచరుక జయెదె. కొలోస్సియుల్ క్రీస్తుక నే నంపజతె అగ్గి, అత్తుల్ దూతల్ బూతల్ ఎత్తిక బితె తిల. § 2:10 2:10 అత్తుల్, దూతల్, బూతల్చి అర్దుమ్ కి ఈంజివ్ కొడొతె ఉచరుక జయెదె. కొలోస్సియుల్ క్రీస్తుక నే నంపజతె అగ్గి, అత్తుల్ దూతల్ బూతల్ ఎత్తిక బితె తిల.

దూతల్, బూతల్, గట్టచి సెక్కి పాడ కెర గెల కెర, ఎత్తిచి మొక్కె జోవయింక లాజ్ కెరవ, క్రీస్తు జోవయింపి ఉప్పిరి జిన్లన్. అమ్ క్రీస్తుక నంపజలనచి ఉప్పిరి దనచక కి కిచ్చొ సెక్కి నాయ్.

16 జాకయ్, కతిసిచి రిసా పితిసిచి రిసా 'ఈంజ గార్, జా గార్' మెన జవున్, నెంజెల, 'పండుగు దీసి, ఆమన్ దీసిచి రిసా, నెంజెల బక్కి కెర్రి నిలవ్ కడన్ల దీసి రిసా, కిచ్చొ కిచ్చొ కెర్రి గార్' మెన తుమ్క కో సంగుత్ అవ్కాసుమ్ దాన నాయ్, సికడ్లె సూన నాయ్. 17 పడ్డొ జర్లు జతినక దనచ ఎత్తి ఎక్కి నీడ. జా నీడ గల్తొసా క్రీస్తు. 18 జాకయ్, "చువ్వె తా దూతల్ గట్టక తుమ్ జోకర" మెన కో సికడ్లె, తుమ్ దెర్లు నీడ నాయ్. "దనచక నే జొక్కెర్రి కిచ్చొగి పిట్టెద" మెన బియడ్డనక తుమ్ బియఁ నాయ్. దన కమె సికడ్లెసా కో జలెకు కిచ్చొక నంప కెర్రియ్ మెలె, రిత సిప్పల్క, దస్సి జోచి సొంత మెన్లు తిలిన్క 'వెల్లిచి' మెన పుల. 19 క్రీస్తుక, మెలె బోడిక, జో మాన్లు అజ జా ముల అస్సె. జో బోడి తెన్ బెద తిలెకయ్ ఆగెక పున్సి తా, అత్తుల్ నరల్ ఎత్తి తమ్మన కట్టు తెన్ తా, దేముడు దెతి జివుకయ్ వడ్డితె తయెది.

20 క్రీస్తు తెన్ తుమ్ బెద, జో మొర్లిన్ తెన్ బెదిల్ రితి జా, తుమ్చి ఈంజ లోకుమ్చి పాపుమ్చి మొర్లి ఆత్మ మొర, *మాయలోకుమ్చి బూతల్, దూతల్, ఆత్మల్, గట్టచి సేవ కెరుక ముల విడ్డల్ జలదు జలె, కిచ్చొక జా పాపుమ్చి ఆత్మ తెన్ అప్పెక తిలి రితి ఇండితను? 21 మెలె, మాన్లుల్ వాడిక కెర కేడయ్త రిత ఆగ్గుల్చి రిసా, అలవాట్చి కమెచి రిసా 'దెరుక గారు, కంక గారు' నెంజెల, 'చడుక గారు' మెల వెర్రి ఆగ్గుల్క కిచ్చొక బితను? 22 దనచ ఒండి మాన్లుల్ ఆరి ఉచర సికయ్లిసి. 23 మాన్లుల్ అవ్వె కెర్రి దన జాడ్లు రిత వయ్లె, సిచ్చల్ కెరనె, ఆగెక సిచ్చల్ కెరనె, గ్యానుమ్ రితి పున్సిమ్ రితి డీసిదె, గని అమ్చి పట్టిచి పాపుమ్బుద్దిచి ఆసల్క దన ఆగ్గుల్ ముద్దొ కెరుక నెతిరి, గెచ్చువుక నెతిర్రి.

3

పరలోకుమ్ తిలిన్క ఆన జంక

1 క్రీస్తు తెన్ తుమ్ బెద జో తెన్ జిమ్ జా ఉట్ట, జోచి ఆత్మతె తుమ్ జిమ్ జలదు. జలె, జో జిమ్ జా ఉట్ట, ఉప్పిరి, దేముడు అబ్బొన్చి ఉజెతో పక్క పరలోకుమ్తె వెన అస్సె. జాకయ్, జో ఉప్పిరి వెన తిలిన్తెచి ఎత్తిక తుమ్ ఆన జా. 2 ఈంజ లోకుమ్తె తిలిన్క ఆన జా నాయ్. పరలోకుమ్చి ఆన జా. 3 కిచ్చొక మెలె, ఈంజ లోకుమ్తె తుమ్ మొరయి అస్సెన్, చి దేముడుచి తెడి క్రీస్తుతయ్ తుమ్చి జివు క్రీస్తుతె దేముడుచి తెడి లుంకడ అస్సె. 4 అమ్చి జివు తిలో క్రీస్తు కెయఁక అన్నె ఉత్తె జా డీసిదె గే, తుమ్ కి తెదొడక జో తెన్ పరలోకుమ్చి గపురుమ్ తెన్ జతినతె డీస్సె.

5 జాకయ్, తుమ్చి పెట్టి ఈంజ లోకుమ్చి బుద్దిచి కిచ్చొ జలెకు తయెది గే, జాక తుమ్ గెచ్చవ గెల; జాక మార. కీన బుద్దివో మెలె, లంజెకమె, లంజెబుద్ది, ఆగెచి ఆన ముద్దొ నే కెరంతిసి, గార్చిచి ఉప్పిరిచి ఆన, పడ్డొ అన్నె మాన్లుల్చి అస్సి దొర్లు కెరంతి ఆన; ఇసిచి జలె, నత్తిమ్ తిలో దేముడుక ముల వేర దేముడ్లు మెలోసాక ప్రేమ కెర్రి రితి జతయ్, జాక 'దేముడు' మెలి రితి కెర్రి బొమ్మక జోబర కెర్రి రితి జతయ్. 6 దన కమెచి రిసా *జోచి కోడు రితి కెరుక నెసిల మాన్లుల్క దేముడుచి కోపుమ్చి సిచ్చులయెది.

7 అగ్గె తుమ్ జేవేచి నెడెమె జతి పొది దనచ ఎత్తి కెర ఇండితె తిలదు. 8 గని అప్పె దనచ ఎత్తి కి తుమ్క దూరి కెర. కీనచ మెలె, కోపుమ్ దెకయ్తిసి, కోపుమ్ దెరన్తిసి, కున్సిదుమ్, దూసెనల్, వెట్టూరుమ్చి కొడె. 9 పడ్డొ, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో అబద్దుమ్ సంగ నాయ్, కెర నాయ్. కిచ్చొక మెలె ఈంజ లోకుమ్చి పాడ జలి ఆగెచి జెర్లున్ ఇండితసి కడ వెంట గెల కెర, 10 తుమ్ జేవేక ముల, నోవి మాన్లుక గలన అస్సెన్. ఈంజ గ్యానుమ్ తెన్ జా జెర్లుయ్లో దేముడుచి రూపుమ్ తెన్ నోవి బుద్ది దెరన అస్సెన్.

11 ఈంజ నోవి ఆత్మతె జెర్లున్ జల మాన్లుల్తె కిచ్చొ తేడల్ నాయ్. 'గ్రీసు దేసిమ్చ' మెన దేముడు సంగి నాయ్, 'యూదుల్' మెన నాయ్. 'యూదుల్చి గుర్తుచి సున్నతిచ' మెనె నాయ్, 'జా సున్నతిచ గుర్తు నెంజెలన' మెనె నాయ్, 'నేన్ల మాన్లుల్' మెనె నాయ్, 'డెంగుర దేసిమ్చ' మెనె నాయ్, 'గొతిమాన్లుల్'

* 2:20 2:20 నెంజెల, 'బాలబోదల్చి ఎదిలి గ్యానుమ్చి అలవాట్ ముల....'

* 3:6 3:6 'జోవయింపి' తెంతో 'మాన్లుల్క' ఎదచి కోడు ఈంజ ఉత్తమ్ తోలితో రెగ్గె సగుమ్ పున్కల్తె తయె నాయ్.

మెన నాయ్, 'గొతి నెంజిలస' మెన నాయ్. జోచి మొక్కె దస తేడల్ నాయ్, గని ఎత్తిజిన్చి క్రిస్తుయి ముక్కిమ్, అన్నె కేన్ రగుమ్చ మాన్సుల్ జలెకి, జోచ మాన్సుల్ ఎత్తిజిన్చి పెట్టి జో అస్సె.

12 జలె, దేముడు నిసాన్ల తుమ్ జోచయ్ సుద్ది జల జో ప్రేమ కెర్లస, తుమ్ ఎత్తిజిన్చి కిచ్చొ కిచ్చొ బుద్దివో గలన మెలె, కన్యారుమ్ దెకితినీ, మెత్తన తతిసి, గప్పురుమ్ నే ఉచరంతె, అన్నె మాన్సుల్క మరియాద దెకితినీ, సేంతుమ్ తెన్ బాదల్ ఓర్పువ జా 13 ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ఓర్పువ జతిసి. వడ్డె, కిచ్చొ జవున్ తప్పుచి రిసా ఎక్కిలో అస్సెక్కోక నింద కెరుక జతి జలె, చెమించువ కెర. ప్రబు తుమ్క కీసి చెమించువ కెర అస్సె గే, తుమ్ కి ఎక్కిలోక ఎక్కిలో చెమించువ కెరుక అస్సె.

14 ఎత్తిచి కంట ముక్కిమ్క తుమ్ కిచ్చొ బుద్ది గలన మెలె, ప్రేమయ్. కిచ్చొక మెలె, ఎత్తి ఎక్కి కట్టు తెన్ తతి రిసా ప్రేమ ఆదారుమ్ జతయ్, జయ్యె బెదవెదె. 15 వడ్డె, క్రిస్తు దెతి సేంతుమ్ తుమ్చి పెట్టి ఏలువ కెర్తి రిసా వాట్ దాస. ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో సేంతుమ్ తత్తి రిసాయి జోచి ఎక్కి ఆగెతె తుమ్ బెదుక మెన జో బుకార్లన్. వడ్డె, జో కెర్లి దయచి రిసా జోక తుమ్చి సర్ల తుమ్ దెకవ.

16 వడ్డె, క్రిస్తువ కొడో తుమ్చి పెట్టి బస జా కామ్ కెర్తె తతి రితి తుమ్ టాన్ దాస, చి జో దెతి బుద్ది తెన్ నిదానుమ్ తెన్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో జోచి సత్తిమ్ సికడ్డె తా. తుమ్తె కో పొరపాట్ నే జతి రితి బుద్ది సంగ జాగర్ల సంగితె తా, చి దేముడు కెర్లి దయ ఎత్తిచి రిసా తుమ్చి సర్ల జోక దెకయ్తి రితి, జోచి గప్పురుమ్ సంగిత గనుమ్లు గాయతె తా. జేవ్ గనుమ్లుతె కిచ్చొ ఏక రగుమ్ తుమ్ గాయ మెలె, కిర్లనల్ గట్ట. 17 తుమ్ కిచ్చొ లట్టబుక జలెకి, కిచ్చొ కెరుక జలెకి, ప్రబు జలో యేసుచి నావ్ తెడి లట్టబ జవున్, జర్లు కెర జవున్, చి జోచి నావ్ తెన్ దేముడు జలో జోచో అబ్సొన్క తుమ్చి సర్ల తుమ్ సంగ.

కేన్ గేరుచ జలెకి ఎక్కిలోక ఎక్కిలో దెకితినీ

18 తేరబోదలు, జలె, తుమ్చ మున్సరులుచి తెడి దాక్ కెరన, జోవయింక కోడు సూన్తె తా. ప్రబుచి తెడి అస్సెన్చి ఇసి కెర్లె సూట్, † 19 మున్సర్లులు, జలె, తెర్లివోక ప్రేమ కెర, జోవయింక కున్సిదుమ్ దెక నాయ్. 20 బోదల్ జలె, కేన్ కామ్చి రిసా జలెకి, అయ్యెన్అబ్సొన్చి కోడు సూస. 'దస్సి కెర్లయ్ తుమ్క చెంగిలి' మెన ప్రబుచి కోడు. 21 తుమ్ అబ్బుదింసి ఆరి తుమ్చ బోదల్క కోపుమ్ కెరవ నాయ్, నెంజిలె అన్యానుమ్ జా సిక్కు జవుల.

22 గొతిమాన్సుల్ జలె, కేన్ కామ్చి రిసా కి, ఈంజ లోకుమ్చ తుమ్చ ఎజోమాన్సుచి కోడు సూస, జేవ్ సంగిల్ రితి కెర. ఆరి డీసుక, మాన్సుల్క మెన్స వడంతి రిసా నాయ్, గని ఎక్కి మెన్సు ప్రబుకయ్ గప్పురుమ్ కెర్తి రితి తుమ్చ ఎజోమాన్సుక నిదానుమ్ సేవ కెర. 23 కేన్ కామ్ కెరుక మెలె కి, ఎక్కి మాన్సుచి సేవ కెర్తి రితి పొస, గని ప్రబుచి సేవ కెర్తి బుద్ది తెన్సి, సర్ల తెన్ కెర. 24 కిచ్చొక మెలె, తుమ్ నిదానుమ్ కెర్లి రిసాచి బావుమానుమ్క ప్రబు సొంత జోచి రాజిమ్తె వాటల్ తుమ్క దెయెదె మెన జాన్సు, గెద. దస్సి నిదానుమ్ కెర్లిసి జలె, ప్రబు జలో క్రిస్తుచి సేవ కెర్లిసి జయెదె. 25 కో పాపుమ్ కెర్లె, జోచి సిచ్చొ జోక లయెదె. జో దాక్ జలెకి, వెల్లో జలెకి, అస్సె, సిచ్చొ దెతిన్తె కి దేముడు కక్క మొకమాటుమ్ దెకె నాయ్, ఎజోమాన్సుక చి గొతిమాన్సుల్క జవున్ తేడల్ దెకె నాయ్.

4

'ప్రార్లన కెర్లె తా'

1 ఎజోమాన్సు, తుమ్చ గొతిమాన్సుల్క సరిగా చెంగిల్ దెకితె తా, జోవయింక దెతిసి దాస. తుమ్క కి పరలోకుమ్తె ఎజోమాని అస్సె.

2 నిదానుమ్ తెన్ బద్దుకుమ్ నే జతి దేముడుచి దయ ఎత్తిచి రిసా జోవయింక తుమ్చి సర్ల సంగ ప్రార్లన కెర్లె తా. 3 అమ్చి రిసా కి ప్రార్లన కెర. కిచ్చొక మెలె, అమ్ కీసి గే జోవయించి నుబుమ్ కబుర్ కోడు,

† 3:18 3:18 మెలె, ప్రబుచి తెడి అస్సి, చి మున్సర్లుల్క గప్పురుమ్ దెకితె, ప్రబుక గప్పురుమ్ దెకిల్ రితి జయెదె. కొందిల్క రిగ్లి ఏక నంబర్ ఉత్తమ్ 11:3, ఎవెసు 5:22-24.

మెలె క్రీస్తుచి రిసాచి *గుట్టు, అమ్ నూనయతె తతి రిసా, జో అమ్క వాట్ దెవును మెన ప్రార్దన కెర. జా నుబుమ్ కబుర్ జా గుట్టు ఆవ్ నూనయలి రిసా ఆవ్ †జేలి జా అస్సి. 4 జా నుబుమ్ కబుర్ జా గుట్టు అన్నె నూనవుక అస్సి, చి ఆవ్ కీసి సంగిలె సొస్తుమ్ జయెదె గే జో అంక సికడ్సు మెన తుమ్ ప్రార్దన కెర.

మరియాద తెన్ ఇండ, లట్టబా

5 తుమ్క దిలి నమయమ్ పాడ్ నే కెరంతి రితి, దేముడుచి క్రీస్తుచి గవురుమ్ దెకయత అమ్కానుమ్ గెనన్లి రితి, వేర మాన్సుల్క తుమ్ మరియాద దెకితె తా. 6 తుమ్ లట్టబిసి నూటి తవున్. బమ్మ తెన్ లట్టబా నాయ్, గని సరిగా ఉచర, చెంగిల్ బెదవ, కామ్క జెతిసి లట్టబ, చి కక్కు కిచ్చి జబాబ్ దెంక గే, అజ్జ తయెదె.

7 ఆవ్ ఇన్నె కీన్ అస్సి గే, తుకికు తుమ్క జానయెదె. ప్రబుచి తెడి అమ్క జో ప్రేమ జలో బావో జయెదె, చి నిదానుమ్ సేవ కెర్తొసా జా, అమ్చి తెన్ ప్రబుచో గొతిమాన్సు రితి జో జయెదె. 8 తుమ్తె ఆవ్ జోక కిచ్చొక తెద్రవ అస్సి మెలె, ఇన్నె అమ్ కీసి అన్సుమ్ గే తుమ్క జో ఒత్త సంగితి రిసా, చి తుమ్క మెన్సుతె జో దయిరిమ్ కెర్తి రిసా, 9 పడ్డొ, నిదానుమ్ తిలో ప్రేమ తిలో బావో జలో తుమ్చో సొంత మాన్సు ఒనేసిముక కి తెద్రయతసి. ఇన్నె జర్గు జలిసి ఎత్తి తుమ్క జేవ్ దొగుల నంగుల.

వవులు తెన్ తిలనచి ప్రేమ సంగ తెద్రయలిసి

10 ఇన్నె కోకో తుమ్క జోవయిచి ప్రేమ సంగ తెద్రయతతి మెలె, అంచి తెన్ †జేలితె తిలో అరిస్సార్కుక, పడ్డొ బర్గుబావో నల్లిసి మార్కు. ఇన్నెచి రిసా అగ్గె తుమ్క కబుర్ తెద్రవ అస్సి. జో తుమ్తె అయలె, టాన్ దాన. 11 పడ్డొ యూస్టు మెన అన్నెక్ నావ్ తిలో యేసు మెలొసా కి జోచి ప్రేమ తుమ్క సంగ తెద్రయతయ. దేముడుచి రాజిమచి రిసాచి నుబుమ్ కబుర్ కామ్ ఆవ్ కెర్తెన్తె, ఎక్కి ఈంజేవ్ తీర్గయ యూదుల్ బెద అస్తి. ఈంజేవ్ అంక ఒగ్గర్ తోడు జా అస్తి.

12 పడ్డొ, క్రీస్తు జలో కీయేసుక సేవ కెర్తొసా జలో తుమ్చో సొంత మాన్సు ఎవప్రా కి తుమ్క జోచి ప్రేమ సంగ తెద్రయతయ. తుమ్క 'అత్తుక పూర్తి పడ్డొ డిట్టుమ్ టీఁవ, పూర్తి దయిరిమ్ తెన్ ప్రబుచి ఇన్సుమ్ రితి ఇండితె తత్తు' మెన, తుమ్చి రిసా కెర్తొడి తెదొడి జో ప్రార్దన కెర్తె తత్తయ. 13 జోచి రిసా ఆవ్ కిచ్చి సాచి సంగితసి మెలె, తుమ్చి రిసా కి, అవొదికయ పట్టుమ్చచి రిసా కి, చి హియారాపాలి పట్టుమ్చచి రిసా కి, జో ఒగ్గర్ కామ్ కెర్తయ. 14 పడ్డొ, ప్రేమ జలో డాక్టర్ జలో లూకా చి దేమా తుమ్క జోవయిచి ప్రేమ సంగ తెద్రయతతి.

15 అవొదికయ పట్టుమ్తెచ బావుడ్డు జల నంపజలసక చి నుమ్పాక, చి జేవ్చి గెరి నబ కెర్తి సంగుమ్చక అంచి ప్రేమ సంగ. 16 పడ్డొ, తుమ్తె ఈంజ ఉత్తుమ్ నదు కెర నూనయలదు మెలె, అవొదికయ పట్టుమ్తెచ సంగుమ్తె కి నదు కెరవ నూనవ. పడ్డొ, జా అవొదికయ పట్టుమ్తె సంగుమ్తె ఆవ్ తెద్రయలి ఉత్తుమ్ తూమ్ కి నదు కెర. 17 పడ్డొ, 'ప్రబు తుక దిలి కామ్ తుయి నిదానుమ్ తెన్ పూర్తి కెర కుట్టు' మెన అర్కొప్పక కి తుమ్ సంగ.

18 ఆవ్ వవులు సొంత ఆతు తెన్ ఈంజ ముద్దు సంగితి ఆకర్ కోడు రెడ్డతసి. ఆవ్ జేలి జలిన్చి రిసా తుమ్ ప్రార్దన కెరక పచ్చ నాయ్. ప్రబుచి దయ తుమ్చి తెన్ తవును!

* 4:3 4:3 'క్రీస్తుచి రిసాచి గుట్టు' మెన సంగిలె, క్రీస్తు రచ్చొంమవ కెర్తొసా జలిన్చి రిసా సంగితయ, కోలోస్సియులు 2:2. నెంజెలి క్రీస్తుతెచి రచ్చన యూదుల్ నెంజలసక కి దొర్కు జలిన్చి రిసా సంగితయ, కోలోస్సియులు 1:26-27, ఎవెను 3:3-6. నెంజెలి ఎత్తి కి క్రీస్తుచి తెడి ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు బెదవంపిన్చి రిసా, ఎవెను 1:9-10. † 4:3 4:3 రోమ్ పట్టుమ్తె జో జేలి జా తిలి పొది ఈంజ ఉత్తుమ్ వవులు రెగిడ్డొ, మెన ఒగ్గర్జెన్ ఉచర్తతి. బారికుల్ 28:16, 30, 31 దెక. కైనరియతె కి జేలి జా తిలో; బారికుల్ 23:25, పిలిప్పితె కి; బారికుల్ 16:23, చి యెరూసలేమ్తె; బారికుల్ 21:33. ఎవెనుతె కి మెన నగుమ్జెన్ ఉచర్తతి, గని రుజ్జు నాయ్. పిలిప్పితె చి యెరూసలేమ్తె జేలి జలిసి తొక్కి దీనల్చి. ‡ 4:10 4:10 జో అరిస్సార్కుక నిజామి జేలి జా తిలో గే ఎక్కి జో వవులు తెన్ బెద జా బాద ఓర్చువ జలి రిసా దస్సి మెన్తయ గే నేనుమ్. § 4:12 4:12 నెంజెలి 'యేసుక గొత్తి నుదొ రితి జలో', నెంజెలి 'యేసుక గొత్తి రితి జలో'.

దెస్సలొనీయుల్క రెగిడ్లి మొదొల్చి ఉత్తమ్ బారిక్ జలో పవులు దెస్సలొనీక పట్టుమ్చ సంగుమ్చక రెగిడ్లి మొదొల్చి ఉత్తమ్

మొదొల్ కొడు

1 దేముడు అబ్బొనీక చి ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుక నంపజా జోచి తెడి తిల దెస్సలొనీక పట్టుమ్చి సంగుమ్చక *సిల్వానన్ చి తిమోతి, పవులు రెగిడ్లి ఉత్తమ్.

†దేముడు అబ్బొనీచి యేసుచి దయ సేంతుమ్ తుమ్చి ఉప్పిరి తవున్.

జేవ్ దెస్సలొనీకుల్ చి రిసాచి సర్ల

2 అమ్ కెయ ప్రార్లన కెర్లె కి, కెయక తెయక దెస్సలొనీకచ తుమ్ ఎత్తిజిన్చి రిసా దేముడుక అమ్చి సర్ల అమ్ సంగితనుమ్. 3 జో అమ్క అబ్బొ జలో దేముడుక అమ్చి సర్ల సూనయతె తత్తనుమ్. ప్రబు జలో అమ్చో యేసుక్రీస్తుచి ఉప్పిరిచి తుమ్చి నముకుమ్, తుమ్చక కమెతె బారో జతయచి రిసా, స్రెమల్ సేడుక జలెకి, జోపయించి ఉప్పిరిచి తుమ్చి ప్రేమచి రిసా తుమ్ ఒగ్గర్ కామ్ కెర్లెను; పడ్డె, †జోపయించి ఉప్పిరిచి తుమ్చి దయిరిమ్చి రిసా తుమ్ ఎత్తి బాదల్ ఒర్పుప జా నిదానుమ్ తత్తను. ఈంజేవ్ రిసా అమ్చి సర్ల జోపయింక సంగితనుమ్.

దెస్సలొనీకచ దేముడు నిసాన్లీచి రుజ్జు

4 జలె, దేముడు ప్రేమ కెర్లె ఓ బావుడ్లు, జోపయించి సేవ తుమ్. కెర్లె రిసా తుమ్క జో నిసాన అస్సె మెన జానుమ్. 5 అమ్చి అత్తి తుమ్తె అయలి సుబుమ్ కబుర్ రిత కొడొయ సూనయలిసి నెంజె. నాయ, గెద, దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తుచి సెక్కి జా సుబుమ్ కబుర్తె కితతికయ, ‘పలితుమ్ దెరదె’ మెన అమ్చి పెట్టి దయిరిమ్ తిలి, అన్నె ప్రబుచి జా అత్తు తుమ్చి పెట్టి సికడ్డికయ తుమ్చి పెట్టి ఈంజ చి సత్తిమ్ తుమ్ చిన, పూర్తి దయిరిమ్ జా నంపజలదు. తుమ్చి తెన్ అమ్ తిలి పొది, తుమ్క ‘ప్రబుచి సత్తిమ్ దెకుత్’ మెన కిచ్చొ బుద్ది ఇండితె తిలమ్ గే తుమ్ దెక అమ్చి సత్తిమ్ రుజ్జుల్ దెకిలదు గెద. 6 దస్సీ, అమ్క దెక సిక తుమ్ అమ్చి రితి జలదు, ప్రబుచి బుద్ది దెరల్లదు. మెలె, సుబుమ్ కబుర్ తుమ్ సర్ల తెన్ సూన్తికయ మాస్సుల్ *పిట్టపుక ఉచర అల్లర్ కెర్లె కి, దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తు తుమ్చి పెట్టి సికడ్డికయ, జో దెతి సర్ల తెన్ తుమ్ నంపజలదు. 7 దస్సీ, తుమ్ నంపజలి సర్ల నిదానుమ్ దెకయ, తుమ్చి ఒండి †మాసిదొనియ ప్రదేనీమ్తె కి, †అమ్ అప్పె తతి ఒండి అకయ ప్రదేనీమ్తె కి, ప్రబుక నంపజలన సికితతి.

8 ప్రబుచి సుబుమ్ కబుర్ మొదొల్క తుమ్తె, పడ్డె తుమ్చి ఒండి మాసిదొనియతె కి ఈంజ ఒండి అకయతె కి సూనయ జా అస్సె, అన్నె దూరొతె కి. గని అన్నెయ కిచ్చొ సర్ల జతసుమ్ మెలె, ప్రబుక తుమ్ నంపజలిసి కేన్ పక్క కి జాస్సుప జా అస్సె, చి తుమ్క నంపజా అస్సె మెన అమ్ కక్కయ సాచి సంగుకనాయ.

9 ఎత్తిజిన్ రుజ్జుల్ దెక తా జెవ్వి అమ్కయ సాచి సంగితతి. కిచ్చొ సాచి మెలె, అమ్ తుమ్తె గెలిసి తుమ్తె పలితుమ్ దెర్లిసి సంగితతి. మెలె, బొమ్మల్క జోకరుక ముల, నిజామ్ తిలో జీవ్ తిలో దేముడుచి సేవ కెరెమ్దే మెన తుమ్ మార్పుప జలదు. 10 జో దేముడుచొ పుత్తసి యేసు అమ్ మాస్సుల్చి పాపుమ్ వయన నిలువతె మెర, అమ్చి పాపుమ్చి రిసా అమ్ ఆకర్ దీసి జంక తిలి సిచ్చె అమ్క పిట్టయలన్. జో యేసుక దేముడు అబ్బొనీ అన్నె జియడ్లన్. చి జో పరలోకుమ్తె గెలిన్ తెంతో బూలోకుమ్తె అన్నె ఉత్త

* 1:1 1:1 నెంజె, సిల్వానన్క ‘సిలయ్య’ కి మెనుల. † 1:1 1:1 ‘ఎత్తి...యేసుచి’ ఎదచి కొడు ఒత్త తయె నాయ, గని జా అర్థమ్ తయె. ‡ 1:3 1:3 1:10 నంబర్చి కొడుతె దెకిలె, యేసుక్రీస్తు ఈంజ లోకుమ్తె అన్నె ఉత్త జెయదె మెనయ దయిరిమ్ తెన్ అస్సె, జోపయింక రకితతి. § 1:5 1:5 రోమయల్ 1:16 దెక. * 1:6 1:6 బారికుల్ 17:1-8 దెక. † 1:7 1:7 ఆజ కాలి ఈంజేవ్ దొన్నె ప్రదేనీమ్ల మొత్తుమ్క ‘గ్రీకు దీనీమ్’ మెనుల. ‡ 1:7 1:7 పాపులీని అకయ ప్రదేనీమ్చి కొరిందె పట్టుమ్తె తిలి పొది ఐర్ల ఈంజ ఉత్తమ్ రెగిడ్ల.

జెంక అన్నె. జో అన్నె ఉత్త జెతినక తుమ్ దెస్సులోనీకుల్ నిదానుమ్ తెన్ రకితినచి రిసా కి జేవ్ ఎత్తిజన్ సాచి సంగితతి.

2

*¹ అమ్ సుబుమ్ కబుర్ సూనయలిసి కిచ్చొ వేర బుద్ధిక కెర్లిసి నెంజె' మెన పవులు జబాబ్ దిలి రితి సంగిలిసి.

¹ బావుడ్డు, అమ్ తుమ్తె గెలిసక 'ఆరిచి నెంజె' మెన తుమ్ సొంత కి జాస్సు. ² అమ్ తుమ్చి దెస్సులోనీకతె నే గెతె అగ్గె పిలిప్పి పట్టుమ్తె ప్రబుచి సుబుమ్ కబుర్ నెతికయ్. అమ్క ఒత్తచ మాస్సుల్ కెర్రి అల్లర్ కెర తిలి, కెర్రి నిస్కారుమ్ కెర తిల, తుమ్ జాస్సు. ఒత్త దన అల్లర్ జలెకి, 'దేముడు అమ్క తోడు తయెదె' మెన దయిరిమ్ తా, తుమ్తె గెచ్చు జో తెద్రయిలి సుబుమ్ కబుర్ సూనయలమ్, ఒత్త కి మాస్సుల్ పిట్టపుక ఉచర అల్లర్ కెర్రి కి.

³ అమ్ బోదన కెర్రిసి తప్పుచి నెంజె, కిచ్చొ లంజెబుద్ది ఉచర బోదన కెర్రిన్ నెంజె, చి కక్క మోసిమ్ కెరుక ఉచర్లిన్ నెంజె. ⁴ దేముడు అమ్క నంప కెర, జోచి సుబుమ్ కబుర్ అమ్ జాస్సువ కెర్రి రిసా అమ్క నిసాన బులయతయచి రిసా, 'సికడ' మెన జో అమ్క కిచ్చొ సికడెదె, జయ్యి అమ్ బోదన కెర్రిసుమ్. మాస్సుల్క మెస్స వడసుక అమ్చి ఆన నాయ్. దేముడు సొంత తియార్లి కామ్ కెరుకయ్ అమ్చి ఆన. అమ్చి వెట్టిచి బుద్ది జోకయ్ ఎర్రి.

⁵ కెయ్ కిచ్చొ పులయత కొడ్డె లట్టబుమ్ నాయ్. పడ్డొ డబ్బుల్ ఆసక కి, కిచ్చొయ్ ఆసక కి, కిచ్చొయ్ మాయ కెరుమ్ కి నాయ్, తుమ్ జాస్సు. దేముడు కి అమ్చి సత్తిమ్క సాచి జతయ్. ⁶ పడ్డొ, తుమ్తె కి కత్తె కి మాస్సుల్తె గవురుమ్ ఆనసుక ఉచరుమి నాయ్. క్రీస్తుచ బారికుల్ జా అస్సుమ్చి రిసాచి అమ్చి అదికారుమ్చి రిసా తుమ్ అమ్క విలువ దెకుక కి బెదెదె, గని అమ్క జా ఆన కి నాయ్.

తుమ్క బాద నే నేడయతి రితి మెత్తన తా సొంత కామ్ కెర కెరయ్ జిలమ్

⁷ తుమ్తె గెచ్చు తా తుమ్క మెత్తన తిలమ్, బోదల్క అయ్యసి కిసి ముద్దు కెర్రి తా పోసెదె గే, ఆము తుమ్కయ్ దస్సి దెకితె తిలమ్. ⁸ అన్నె, తుమ్క దస్సి ముద్దు తా, 'జేవ్ కి దేముడుచి సుబుమ్ కబుర్ సూన *రచ్చించువ జతు' మెన ఆన జా సుబుమ్ కబుర్ సూనయలమ్. గని, తుమ్క 'జతు' మెనయ్ అమ్చి జీపు కి దెతమ్; తుమ్క తెద్ది ప్రేమ జా తిలమ్. ⁹ అమ్ ఒత్త కస్సుమ్ నేడ నేడ కిబుబుగుడ్డల్ తెయార్ కెర కెరయ్ జెతె తిలిసి తుమ్ ఏద కెర్రి. రాతి మెద్దెన జా *కామ్ కెర్రి తిలమ్. కిచ్చొక మెలె, దేముడుచి సుబుమ్ కబుర్ బోదన కెర్రి రిసా తుమ్తె తిలి పొది అమ్క పోస్తి రిసా కక్క స్రెమ నేడవుక నెన కెర, దస్సి కామ్ కెర కెరయ్ జెతె తిలమ్.

పవులీసి అబ్బుదెసి రిత జా బోదన కెర్రి తిలిచి

¹⁰ తుమ్తె అమ్ సుద్ది ఇండిలిసి, సత్తిమ్ ఇండిలిసి, వేర వాట్ నెంతె సరిగా ఇండిలిసి తుమ్ ప్రబుక నంపజలన దెక సాచుల్ జా అస్సున్. దేముడు కి సొంత సాచి అస్సు. ¹¹ బోదల్క అబ్బిసి కో జెలెకు దొర్పు, జలిసి ఎత్తి, కిసి ప్రేమ తెన్ జోవయింక సికడెదె, దస్సి తుమ్క ఎత్తిక్క కి కిసి నిదానుమ్ ఇండుక గే సికడ సికడ దయిరిమ్ సంగితె తిలమ్. ¹² అన్నె, జోవయించి సొంత రాజిమ్తె తుమ్ బెదిలి రితి జోవయింతెన్ తుమ్ గవురుమ్ జెతి రితి జోవయించి దయక దేముడు తుమ్క నిసాన అస్సు. 'జోవయింక గవురుమ్ కెర్రి రితి తుమ్ ఇండ' మెన బతిమాల్పు జా సంగితె తిలమ్, తుమ్ జాస్సు.

సుబుమ్ కబుర్క దెస్సులోనీకుల్ నంపజలిన్చి

¹³ జలె, అన్నె కిచ్చొచి రిసా దేముడుక రోజుక అమ్చి సర్ద సంగితనుమ్ మెలె, జోవయించి అమ్ సూనయలి సుబుమ్ కబుర్ తుమ్ సూన, జాక 'మాస్సు కచి ఉచర్లిసి నెంజె, గని దేముడు సొంతయచి

* 2: 2:1 నగుమ్జన్ విరోదుమ్ సుదల్ జెర్రి, 'కిచ్చొగ మాయకాయ్ బోదన కెర్రియ్' మెన గోన సికడ తిల. † 2:2 2:2 బారికుల్ 7:1-8 దెక. ‡ 2:8 2:8 మెలె, పావుమ్ తెంతె, నయ్తాన్చి రాజిమ్ తెంతె. § 2:9 2:9 బారికుల్ 18:3 దెక. * 2:9 2:9 కిచ్చొగె లాబుమ్ దొర్పు, కెరంతి రిసా సుబుమ్ కబుర్క కెర్రియ్ మెన విరోదుమ్ సుదల్ గోనక సంగ తిల.

కోడు ఈంజు[†] మెన తుమ్ సత్తిమ్ చిన నంపజలదు. జయ్యి నుబుమ్ కబుర్ అప్పె తుమ్ నంపజలన్ చి పెట్టి కామ్ కెర్తయ్. ¹⁴ క్రీస్తు జలో యేసుకు నంపజల దేముడుచి తెడిచి యూదయ ప్రదేసిమ్చి నంగుమ్లచక కీసి జలె గే, తూమ్ కి, బావుడ్లు, దస్సి జలదు. మెలె, తూమ్ తుమ్చి దేసిమ్చి అత్తి సేడ్ల అల్లరు జేవ్ కి జోవయింప సొంత యూదుల్చి అత్తి జేవ్ సేడ్ల. ¹⁵ జేవ్ యూదుల్చి వెల్లెల మాన్సుల్ అన్నె అగ్గె ప్రబు జలో యేసుకు మార్ల, చి అన్నె అగ్గె, దేముడు అబ్బొనీచ కబుర్లు సంగిల పూర్తుల్ కి మార్ల. అమ్కయ్ కి జేవ్ అల్లర్ కెర † ఉదడ్ల. ¹⁶ యూదుల్ నెంజలనక ప్రబుక నంపజా † రచ్చొంచుప జతు[‡] మెన అమ్ బోదన కెరుమ్దే మెలె, జేవ్ అడ్లు కెరుక ఉచర్తతి. దస్సి కెర, దేముడుక కి ఈంజ లోకుమ్చి మాన్సుల్ ఎత్తిక కి విరోదుమ్ సుదల్ రిత జతతి. దస్సి కెర, జోవయింపి పావుమ్ పూర్తి బెరవంతతి. గని దేముడు దెతి సిచ్చు కచితుమ్ జోవయింక ఎదిలి కి పిట్టె నాయ్. మొదోల్ జా అన్నె.

దెస్సలొనీకతె గెచ్చుక వవులు ఆన జలిసి

¹⁷ ఓ బావుడ్లు, తుమ్చి తెన్ అమ్ అప్పె సగుమ్ దీసల్ నెంజిల్ రిసా, పొరబోదల్ రిత అమ్ జా అన్నుమ్. గని అప్పె దూరి జా తిలె కి, అత్తుక పాసి అన్నుమ్ మెలి కోడు. తుమ్తె అన్నె బే బేగి గెచ్చు తుమ్క సొంత అన్నె దెకుక జలె ఆన తెన్ అన్నుమ్. ¹⁸ గెతమ్, ఆవ్ పవులు సర్ల తెన్ 'బార్ జా గెచ్చొందె' మెన ఒగ్గర్ నుట్టు ఉచర్తయ్, గని నయ్తాన్ అమ్క పిట్టయ్లో.

¹⁹ తుమ్ అన్యానుమ్ జా నాయ్. అమ్చి దయిరిమ్, అమ్చి సర్ల, అమ్చి గప్పరుమ్ కిచ్చొ మెలె, ప్రబు జలో అమ్చొ యేసు ఈంజ లోకుమ్తె అన్నె ఉత్త జెతికయ్ దీసిక ఆమ్ జోవయింపి మొక్క టీచిలె, తుమ్ కి అమ్చి తెన్ ఒత్త టీచితె. ²⁰ తుమ్ అమ్చి బవుమానుమ్ జలి రితి జా అన్నున్, తుమ్ అమ్చి సర్ల.

3

తిమోతిక దెస్సలొనీకతె తెద్రయ్లిన్చి

¹ జలె, తుమ్క అమ్ దూరి తిలిసి అమ్ అన్నె ఓర్పువ జంక నెత్త కెర, 'అమ్ *విదెస్సుతె మాలజ్ జా తంక జలె తమ, గని తిమోతిక జవున్ దెస్సలొనీకతెచ బావుడ్లుతె తెద్రవుమ్' మెన, ² జోవయింక తుమ్తె తెద్రయ్లమ్. జో బావో కి క్రీస్తుచి రిసాచి నుబుమ్ కబుర్ నూనయ్తి రిసా దేముడుచొ సేవ కెర్తొసా జా అన్నె, చి ప్రబుచి ఉప్పిరిచి తుమ్చి నముకుమ్ అన్నె డిట్టుమ్ కెర్పు, చి కిచ్చొయ్ అల్లర్ తుమ్తె కచి నిదానుమ్ పిట్టయ్తు నాయ్ మెన తుమ్క బుద్ది దయిరిమ్ సంగున్ మెనయ్ తెద్రయ్లమ్. ³ తుమ్చి నముకుమ్చి రిసా కో కో తుమ్క అల్లర్ కెర్తతి. అమ్ ప్రబుక నంపజలన దన సైమల్ సేడుక అన్నె మెన తూమ్ కి జాన్సు. ⁴ తుమ్చి తెన్ అమ్ తిలి పొది కి "అమ్ ఇన సైమల్ సేడుక అన్నె" మెన సంగితె తిలమ్, దస్సి జర్లు జలి జాన్సు. ⁵ జలె, తుమ్క అమ్ దూరి తిలె, తుమ్క 'కీసి జా అస్సి గే' నేస్సినకచి దుకుమ్ ఓర్పువ జంక నెత్తిర్తయ్చి రిసా 'ఏక వేల నయ్తాన్ కీసిగి జోవయింక అల్లర్ కెర, జోవయింపి నిదానుమ్ పిట్టవ తయెదె. పిట్టవ తిలె, ఆరి ఒత్త సైమ సేడ తమదె' మెన, 'నంప తెన్ అస్సి గే నాయ్ గే నూనిందె' మెనయ్, తిమోతిక తుమ్తె తెద్రయ్లయ్.

తిమోతి అన్నె ఉట్ట జా సర్ల కోడు సంగిలిసి

⁶ దస్సి అప్పె తుమ్తె తెంతో తిమోతి అమ్తె అన్నె ఉట్ట జా, ప్రబుచి ఉప్పిరిచి తుమ్చి నముకుమ్చి రిసా, తుమ్చి ప్రేమచి రిసా, సర్లచి కోడు ఆన అన్నె. పడ్డె, అప్పెక అమ్క తుమ్ ప్రేమ తిలిసి, అమ్క నే పచ్చ తిలిసి, ఆము తుమ్కయ్ దెకుక కెద్ది ఆన తెన్ అన్నుమ్ గే తూమ్ అమ్కయ్ దెకుక తెద్ది ఆన తెన్ అన్నున్ మెనయ్ జో అప్పె అమ్క సంగ అన్నె. ⁷ బావుడ్లు, ఈంజ మదెన్ అమ్ ఒగ్గర్ సైమల్ బాదల్ సేడ్లె తిలె కి, తుమ్క నిదానుమ్ అస్తి మెన తుమ్చి నముకుమ్చి రిసాచి కోడు అమ్ నూన్ల రిసా, అన్నె దయిరిమ్

† 2:15 2:15 బారికుల్ 17:1-13. ‡ 2:16 మెలె పావుమ్ తెంతో, నయ్తాన్ రిరాజమ్ తెంతో. * 3:1 3:1 వవులు ఎక్కిలో విదెస్సుతె రిలన్; బారికుల్ 17:14-15. గని ఒత్త తెంతో తిమోతి ఉట్ట అయ్లో కిచ్చొగి, చి ఒత్త తెంతో వవులు జోవయింక దెస్సలొనీకతె అన్నె తెద్రయ్లన్. ఒత్త తెంతో వవులు కొరిందె పట్టుమ్తె రిలన్; బారికుల్ 18:1. జో కొరిందె తెతి పొది; బారికుల్ 18:5; తిమోతి ఉట్ట అయ్లన్, చి తెదెడి, జెతె, వవులు ఈంజ ఉత్తమ్ రెగ్గెన్; తిమోతి చి సిల్వానన్ తెన్.

జా అన్నుమ్. ⁸ తుమ్ ప్రబుది తెడి నిదానుమ్ తిలె, అమ్క సరి జతయ్. జా కోడు నూన అన్నె జలి రితి జా అన్నుమ్. ⁹ తుమ్చి రిసా దేముడు అమ్చి పెట్టి దిలి నర్ద సంతోసుమచి రిసా, అమ్చి నర్ద జోవయింక దెకయ్తి రిసా జోవయింక కిచ్చి దిలె జయెద? ¹⁰ తుమ్తె గెప్పు తుమ్క సొంత దెకుక కి, అన్నె, తుమ్ పూర్తి సికితినెతె కిచ్చి జలెకు నముకుమెతె ఇదిల్ పెట తిలె జా చెంగిల్ కెరుక కి, బలే ఆన జా అన్నుమ్ చి రాతి మెద్దెనె ప్రార్దన కెర్త తత్తనుమ్.

దెస్సులోనికుల్క పవులు ప్రార్దన కెర్తిసి

¹¹ అమ్ తుమ్తె జెతికయ్ రితి అమ్క అబ్బి జలో అమ్చో దేముడు సొంత, అన్నె పుత్తున్ జలో ప్రబు జలో అమ్చో యేసు అమ్క వాల్ దెకయ్ దె. ¹² పడ్డె, ఆము తుమ్కయ్ కిసి ప్రేమ అన్నుమ్ గే, దస్సి ఎక్కిలోక ఎక్కిలో, అన్నె ఎత్తిజినక, తుమ్ రోజుక అన్నె ఒగ్గర్ ప్రేమ కెర్తి రితి తుమ్చి పెట్టి ప్రబు సికడ్డు. ¹³ అన్నె, తుమ్చి పెట్టి పూర్తి నిదానుమ్ దెవును, చి ప్రబు జలో అమ్చో యేసు పరలోకుమ్ తెంతో జోవయించయ్ జలన ఎత్తిజిన తెన్ ఈంజ లోకుమెతె అన్నె ఉత్త జెతికయ్ దిసిక, తుమ్క 'పొరపాల్ నెంతె పూర్తి సుద్ది జా, అంచయ్ జా అన్సి' మెన, అమ్క అబ్బి జలో అమ్చో దేముడు ఒప్పునుక జయెదె.

4

తుమ్ దేముడుక నర్ద కెర్తి రితి ఇండ

¹ జలె, తుమ్క అన్నె కిచ్చి సంగుక మెలె, బావుడ్లు, దేముడుక నర్ద కెర్తి రిసా కిచ్చి బుద్ది రితి ఇండుక గే అమ్తె తుమ్ సికిలదు. దస్సి సత్తిమ్ ఇండుక దెర అన్నుంచి రిసా అమ్క నర్ద, జలె. "సత్తిమ్ ఇండుక అన్నె రోజుక సికితె తా" మెన అమ్క ప్రబు జలో యేసు దిలి అదికారుమ్క అమ్ తుమ్క ముక్కిమ్క బతిమాల్పా జా సంగితనుమ్. ² ప్రబు జలో యేసుచి నావ్ తెన్ తుమ్క కిచ్చి కిచ్చి ఆడ్రల్ దిలమ్ గే జాన్సు, గెద.

³ దేముడుచి ఇస్టుమ్ ఏక కిచ్చి మెలె, తుమ్ అగ్గెచ బుద్దుల్ ముల, జోచి సుద్ది జా పూర్తి జోచయ్ మాన్సుల్ తుమ్ జా గెచ్చుక.

జలె, దస్సి పూర్తి చెంగిల్ సుదల్ జంకయ్ జా కెర, కిచ్చి మెలె, లంజె కమెతె నే కెర్తి, పూర్తి దన బుద్దుల్ ములుక ఈంజ దేముడెచి ఉద్దెనుమ్. ⁴ లంజె పాపుమ్ నే జతి రితి, తుమ్ ఎత్తిజిన తుమ్చి ఆగ్గెచ ఆసల్ ముద్దో కెరన, సుద్ది తెన్ తా మరియాద తెన్ తా, చి పెండ్లి జలె, తెర్నిమున్ను జా సత్తిమ్ తా. ⁵ దేముడుక నేన్ల మాన్సుల్, జలె, జోవయించి ఆగ్గెచి ఆసల్ జోవయింక ఇండయెదె, తుమ్ దస్సి జా నాయ్. ⁶ తుమ్చితె కో కి కక్క కి దస్సి పాపుమ్ కెర నాయ్, దస్సి మోసిమ్ తుమ్చి బావుడ్లి కి కెర నాయ్. దస్సి పాపుమ్ కెర్లదు మెలె, ప్రబు వచ్చు నాయ్. కచితుమ్ సిచ్చ దెయెదె. అగ్గె తుమ్క గట్టిజ సంగిలమ్.

⁷ దేముడు కిచ్చిచి రిసా అమ్క నిసాన అన్నె మెలె, అమ్క 'లంజె జతు' మెన నాయ్, గని అమ్ జోవయించి పరలోకుమ్చి సుద్ది జా జోచయ్ జతి రిసాయి. ⁸ దస్సి రిసా, లంజె నే జతినెచి ఈంజ ఆగ్గె తుమ్తె కో పిట్టయలె, మాన్సుచి మరియాద కడ్డయ్. గని అన్నె, ముక్కిమ్క, దేముడుచి మరియాద కడ్డి రితి జతయ్. తుమ్క 'సుద్ది జతు' మెనయ్ దేముడు జోచి సుద్ది తిలి ఆత్తు తుమ్చి పెట్టి దెతయ్.*

ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ప్రేమ దెకితిసి

⁹ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ప్రేమ కెర్తిచి రిసా తుమ్ కో కిచ్చి కబర్ రెగుడుక నాయ్. ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ప్రేమ కెర్తిచి దేముడు సొంతయ్ తుమ్చి పెట్టి సికడ అన్నె. ¹⁰ అన్నె, 'ఒండి మాసిదోనియ ప్రదెసిమ్తెచ బావుడ్లుక ప్రేమ కెర్తి' మెన, నిజుమ తుమ్చి రిసా సంగుక జతయ్. గని, 'రోజుక అన్నెయ్ ప్రేమ కెరుక తుమ్ సిక్క, బావుడ్లు' మెన, తుమ్క బతిమాల్పా జా సంగితనుమ్.

¹¹ పడ్డె బమ్మ నెంతె జంక ఆన జా, అన్నె మాన్సుల్క పోటి నే కెర్తి, సొంత కామ్ తుమ్ దెకన్తె తా, అన్నె, అమ్ అగ్గె ఆడ్ర దిలి రితి, బద్దుకుమ్ నే జతె తుమ్ జతి కామ్ నిదానుమ్ కెర కెర కతె జతె తా. ¹² దస్సి

* 4:8 4:8 కొరిందిల్క రిగ్డి ఏక నంబర్ ఉత్తమ్ 6:15-20 దెక. అమ్చి ఆగ్గె ప్రబుచి దేముడుచి గుడి. జోవయించి దేముడుచి గుడి లంజెతె బెదయ్లె, జోచి మరియాద కడ్డి రితి జతయ్.

సొంత కామ్ కెర కెర జతె తిలె, తుమ్ కత్రై కత్రై నజీత్ తంక నాయ్, చి అన్నె మాన్సుల్ చి మొక్కి నిస్కారుమ్ జను నాయ్, గని తుమ్క 'సత్తిమ్ మాన్సుల్' మెన గవురుమ్ దెకుల.

ప్రబు ఉత్ర జెతిసి

13 ప్రబుక సంపజా మొర గెలసచి రిసా, బావుడ్లు, తుమ్ †అన్మానుమ్ జా నాయ్. కిసి జవుల గే తుమ్ నేన తంక అమ్క ఇస్టుమ్ నాయ్.

యేసుప్రబుక నేన్లనచ మాన్సుల్ కో జలె మొరై, ఒగ్గర్ దుకుమ్ జా ఏడుకుడు జవుల, 'యేసుప్రబుక సంపజలె పరలోకుమ్తె గెతి వాటు తయెదె' మెన నేనీతి చి రిసా జోవయించి ఉప్పిరచి నముకుమ్చి దయిరిమ్ జోవయింక నాయ్. జలె, తూమ్ దస్సి దుకుమ్ జంక నాయ్. 14 కిచ్చొక మెలె, యేసు మొర అన్నె జీవ్ జా ఉట్లన్ మెన అమ్ సంపజతనుమ్. దస్సి, యేసుక సంపజా మొర్ల మాన్సుల్ జోవయించి తెడి అస్తిచి రిసా, దేముడు యేసుక ఈంజ లోకుమ్తె అన్నె తెద్రయేతి పొదెక, జోవయింతెన్ జోవయింకయ్ కి కడ ఆనెదె.

15 ప్రబు సొంత జాన కెర ఏక కోడు కిచ్చొ మెన తుమ్క అమ్ సంగితనుమ్ మెలె, యేసుప్రబు అన్నె ఉత్ర జెతి ఎద ఈంజ లోకుమ్తె కో సంపజలన జతె తమదె గే, సంపజా మొర్లనచి కంబ అగ్గె జము నాయ్, జోవయించి కంబ తోలితో జోవయింతెన్ బెదుమ్ నాయ్.

16 తెదోడెక కిచ్చొ జర్లు జయెదె మెలె, పరలోకుమ్చ దూతల్తె చొ, వెల్లో దూత ఎక్కిలో కేక గల సాడుప కెర్లె, పరలోకుమ్చి బజెన చి దేముడు బజన నప్పిరమూరి అవాడ్ తెన్, చి యేసుప్రబు అదికారుమ్ తెన్ పరలోకుమ్ తెంతో ఉత్ర జెయెదె. సంపజా మొర్లన తోలితో జీవ్ జా ఉట్లుల. 17 పడ్డై, అగానుమ్తె ప్రబు తెన్ దస్సుల్ జతి రిసాయి అమ్ ఈంజ లోకుమ్తె జతన కి, జీవ్ మొర జీవ్ జా అన్నె ఉట్లన తెన్ మబ్బుతె ఎక్కితె ఉక్కిల్ జమదె. ఒత్తె తెంతో కెయెక తెయెక జో తెన్ తమదె. 18 జాకయ్, ప్రబుక సంపజా తుమ్చితెకచగ మాన్సుల్ మొర తిలె, తుమ్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ఈంజేవ్ కొడై ఉచరపడ దయిరిమ్ సంగితె తా.

5

ప్రబు కెయెక అన్నె జెయెదె గే కో మాన్సు నేన్సిచి

1 గని, బావుడ్లు, ప్రబు కెయెక కిసి కాలుమ్క అన్నె జెయెదె గే, జా, జాచి రిసా తుమ్క అమ్ కో అన్నె కిచ్చొ రెగ్గె సికడుక నాయ్. 2 ప్రబు అన్నె ఉత్ర జా ఈంజ లోకుమ్చక పరిచ్చ కెర తీర్పు కెర్రి జా వెల్లి దీసి చోరు అందరె అయేలి రితి జెయెదె. కో *నేన్ల పొది జెయెదె.

3 జీవ్ దినాల్క, ఈంజ లోకుమ్చ మాన్సుల్ కిసి జతె తవుల మెలె, “ఈంజ లోకుమ్క బాదల్ నాయ్, సేతుమ్ సుక్కుమ్ తెన్ అన్నుమ్” మెన జీవ్ ఉచరన ప్రబుక పచ్చ తిలె పొది జా దీసిచి జీవ్ నే ఉచర్రి వెల్లి సిచ్చు, నానినుమ్ జతిసి, జోవయింక చట్టున లయెదె. తేరబోదక కంట్లు పావ అయేలి పొది జీవ్ నొప్పల్ కిసి పిట్టవనుక నెంజె గే, దస్సి. జా సిచ్చ అయేలి, పిట్టవనుక నెతిరి.

ప్రబుక సంపజలనక దయిరిమ్ జాగర్ల నంగ రెగిడ్డిసి

4 తూమ్, బావుడ్లు, సంపజలన, అందరెబుద్దిచ నయేతానచి రాజిమ్చ మాన్సుల్ నెంజునచి రిసా, జా దీసి కెయెక జెయెదె గే అమ్ నేన్లె కి, అయేలి, చోరు అయేలి రితి తుమ్క జా బమ్మ కెరుక నాయ్. 5 కిచ్చొక మెలె, తూమ్ అము ప్రబుక సంపజలన ఎత్తిజన్ జోచి ఉజ్జె తిలి అత్యక నొరం జెర్రిలన జా, మెద్దెనచి తెలిచి తిలి రితి జోవయింక రకుక అస్సి. జోచి ఇస్టుమ్ రితి ఇండుక అస్సి. అందరెబుద్దిచ, నయేతానచి రాజిమ్చ నెంజుమ్. 6 జాకయ్, నిదానుమ్ నెంజల జుచు నిజల్ రిత జల జీవ్ వేర మాన్సుల్చ రిత అమ్ జంక పోసి. అము, నే జుమిల రిత తా, నే మచ్చిల రిత తా, బుద్ది తంక. 7 కిచ్చొక మెలె, నిజితిసి, జలె, అందరె తెదెతిసి. మచ్చితిసి అందరె తెదెతిసి.

† 4:13 4:13 'ప్రబు బేబేగి అన్నె ఉత్ర జెయెదె, చి అమ్క జోతె కడ నెయెదె' మెలి రితి నూన తిలె, కిచ్చొగి, చి మదెన జోవయింతె తిలన నగుమ్జన్ మూర తిలె కిచ్చొగి, చి 'జీవ్ కిసి జవుల గే' మెన బియె తిలె. కిచ్చొగి. * 5:2 5:2 మత్తుం 24:42-44చి కొడై దెకిలె, యేసు సొంత కి ఇసి నంగిలన్. † 5:3 5:3 అన్నె ఒగ్గర్ల పూర్లుమ్ రెగిడ్డిసి ఏక దెక. యిర్షియా 6:14-15, 8:11-12.

8 గని జోచి ఉజ్జడిచి అత్తు తెన్ అమ్ జెర్పు అన్నుమచి రిసా అమ్చి అత్తు నే మచ్చిల్ రితి తా అమ్ బుద్ది తంక అస్సె. ప్రబుచి ఉప్పిరి పూర్తి నముకుమ్ తియ, తుమ్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ప్రేమ కెర్తె తా. యుద్దుమతె గుండెచి పురైతే ఇనుము డాలు దెర తిలె కీసి ఈంట గట్ట లయె నాయ, దస్సి ప్రబుచి ఉప్పిర్చి నముకుమచి ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ప్రేమ కెర్తిసి అందర్బుద్దిచి ఉప్పిర్చి యుద్దుమతె అమ్క కామ్క జెయెదె. పడ్డై, యేసుప్రబు తుమ్క తుమ్చి పాపుమచి సిచ్చ తెంతో రచ్చిండుప కెర్తయచి రిసాచి దయిరిమ్ తెన్ తా. అందర్బుద్దిచి ఉప్పిర్చి యుద్దుమతె అమ్క బోడి కిచ్చో నే లయితి రిసా గలంతి ఇనుము టోపిచి రితి జా దయిరిమ్ జయెదె. 9 కిచ్చొక మెలె, ప్రబుక సంవనెంజల మాన్సుల్ సిచ్చ జతిసి అమ్ సేడుక దేముడు సెలవ్ దెయె నాయ. గని ప్రబు జలో అమ్చో యేసుక్రీస్తుక అమ్ సంప కెర్తియ, అమ్చి పాపుమచి రిసాచి సిచ్చ అమ్క నే లయితి రితి జో యేసుచి అత్తి అమ్ రచ్చిండుప జంక మెనయ జోచి సెలవ్. 10 జో యేసు అన్నె ఉత్త జెతికయె పొదిక, అమ్ జీవ్ తిలె కి మొర తిలె కి, జోవయింతెన్ అమ్ బెద జతి రిసాయి జో యేసు మొర అమ్చి పాపుమ్ గెచ్చయిలెసి. 11 ఈంజేవ్ కొడెచి రిసా తుమ్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో దయిరిమ్ కెరంతసు. అన్నె, తుమ్ ఎత్తిజిన్ పూర్తి కిచ్చయె అన్మానుమ్ నెంతె డిట్టుమ్ జతి రితి, ఈంజ ఎత్తిచి రిసా ఎక్కిలోక ఎక్కిలో దయిరిమ్ కెర్తె తా.

బుద్ది ఇండితన్చి రిసా ఆకర్ కొడె

12 ఆకర్చి, బావడ్లు, తుమ్క అన్నె కిచ్చో ముక్కిమ్క బతిమాల్పా జా సంగితసుమ్ మెలె, ప్రబుచి కామ్ తుమ్తె కెర్తె తా జోచి అదికారుమచి తెడి తుమ్క దెకిత బుద్ది సికడ్డనక తుమ్ మరియద దెకితె తా. 13 జోవయింబి కామ్చి రిసా జోవయింక ఒగ్గర్ ప్రేమ గవురుమ్ దెకితె తా. పడ్డై, ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో తుమ్ కట్టు తెన్ తా. 14 పడ్డై అన్నె కిచ్చో బుద్ది సంగితసుమ్ మెలె, బావడ్లు, బద్దుకుమ్ జలసక బుద్ది సికడ, దయిరిమ్ నెంజలసక దయిరిమ్ కెర, అత్తుక తొక్కి, సెక్కి లిలసక తోడు తా, చి జోవయింతె కక్క జోవయింబ తప్పల్క కోపుమ్ నే దెకయెతె, జేవ్ సికితిసి, డిట్టుమ్ జతిసి పాడ నే కెర్తి రితి ఒర్పువ జా. 15 కో తుమ్క అల్లర్ కెర్తె, జోవయింక తుమి అల్లర్ కెర నాయ. తుమ్ దస్సి తప్పు నే జతి రితి జాగర్ దెకన. కెడ్డడి కి ఎక్కిలోక ఎక్కిలో కామ్క జెతికయె రితి తోడు కెర్తె తంక ఆన జా. ఎక్కి ప్రబుక సంవజలసకయె మెన నాయ, కక్కయె కి.

16 కిచ్చో జర్లు జలెకి, సర్త తెన్ తా. 17 బద్దుకుమ్ నే జెతె ప్రార్తన కెర్తె తా. 18 కిచ్చో జర్లు జలెకి 'ఈంజ జర్లు జంక తుయి సెలవ్ దిలెద' మెన, దేముడుక సర్త తెన్ని ఒప్పన, సర్త తెన్ తా. క్రీస్తు జలో యేసుచి తెడి అన్నుచి రిసా కిచ్చో జలెకి తుమ్ దస్సి బుద్ది తంక దేముడుచి ఇస్టుమ్.

19 దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తు జర్లు కెర్తిసి పిట్టవుక పొన. 20 మాన్సుచి అత్తి ప్రబుచ కబుర్లు సంగితిన్క నిస్సారుమ్ కెర నాయ. 21 గని, 'ప్రబుచి కబుర్ ఈంజ' మెన కో జవున్ కిచ్చో జవున్ కోడు సంగిలె, 'ప్రబు సికడ్డిన్ తెన్ బెదితయె గే నాయ గే' మెన అజ్జ కెరంతి రిసా జా కోడు తుమ్ పరిచ్చ కెర. ప్రబు సికడ్డిన్ తెన్ బెదితయె మెలె, దెరన. 22 గని బెదె నాయ జలె, 'గర్చి' మెన దూరి కెర; కిచ్చో గర్చి కామ్ జలెకి.

23 తుమ్ జోచయె జా పూర్తి సుద్ది జతి రితి, మాన్సుల్క సేంతుమ్ ఆన్తో దేముడు సొంత తుమ్క మార్పువ కెర్తె తవును, చి ప్రబు జలో అమ్చో యేసుక్రీస్తు ఈంజ లోకుమతె అన్నె ఉత్త జెతికయె ఎద తుమ్ ఎత్తిజిన్క తుమ్చి అత్తు జివు ఆగ్ పూర్తి పొరపాట్ నెంతె తవును. 24 తుమ్క బుకార్లొ కెర్లొ అమ్చో దేముడు నముకుమ్ జలోసా. ఈంజ ఎత్తి జోయ్య జర్లు కెరెదె.

25 బావడ్లు, అమ్చి రిసా తుమ్ ప్రార్తన కెర్తె తా. 26 ప్రబుచి ప్రేమచి రిసాచి అమ్చి ముద్దు ఒత్త సంవజల బావడ్లు ఎత్తిజిన్క దెకయిలె రితి తుమ్ జోవయింక సుద్ది తిలి ముద్దు తెన్ జికర.

27 ఒత్త సంవజలన ఎత్తిజిన్ సూన్తి రితి ఈంజ ఉత్తుమ్ తుమ్ సదు కెర మెన ప్రబుచి నావ్ తెన్ తుమ్క ఆవ్ సంగితసి.

28 ప్రబు జలో అమ్చో యేసుచి దయ తుమ్చి తెన్ తవున్!

† 5:18 5:18 నెంజలె, కిచ్చో జలెకి తుమ్ దస్సి బుద్ది తంక మెన ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి ఇస్టుమ్, క్రీస్తుచి అత్తి అమ్క జో దెకయిలె రితి.

దెస్సలొనీయుల్ క రెగిడ్లి దొన్నిచి ఉత్త్రుమ్ బారిక్ జలో పవులు దెస్సలొనీక పట్టుమ్చ సంగుమ్చక రెగిడ్లి దొన్నిచి ఉత్త్రుమ్

మొదొల్ కొడు

1 అమ్క అబ్బొ జలో దేముడుక చి ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుక నంపజా జోచి తెడి తిల దెస్సలొనీక పట్టుమ్చ సంగుమ్చక *సిల్వానస్ చి తిమోతి, పవులు రెగిడ్లి ఉత్త్రుమ్.

2 దేముడు అబ్బొనీచి ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి దయ సేంతుమ్ తుమ్చి ఉప్పిరి తవున్!

3 తుమ్చి నముకుమ్ అన్నె ఒగ్గర్ జా గెతయ్, చి తుమ్ ఎత్తిజిన్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో రోజుక అన్నె ఒగ్గర్ ప్రేము కెర్తనుచి రిసా, దేముడుక అమ్చి నర్ల నే సంగిలె నెంజె. తుమ్చి రిసా రోజుక అమ్చి నర్ల జోవయింక సంగితనుమ్. 4 అన్నె ప్రబుక విరోదుమ్ జలస, తుమ్క ఒగ్గర్ అల్లర్ కెర్తె తిల కి, తుమ్ కిచ్చొ కిచ్చొ ఒగ్గర్ బాదల్ సేడ్తె తిల కి, తుమ్ నిదానుమ్ తా ఓర్పువ జతను, చి తుమ్చి నముకుమ్ పిడ్లి నాయ్. జాకయ్ దేముడుచ కేన్ సంగుమ్లుతె గెలె జవున్, కబుర్ తెర్తయలె జవున్, తుమ్చి రిసాయి దయిరిమ్ తెన్ అమ్చి నర్ల అన్నె నంపజలసక అమ్ సంగితనుమ్.

5 జోచి రాజిమ్తె తుమ్ బెదిల్ రిసా తుమ్ †అల్లర్ సిడుక మెన దేముడు తుమ్క విలువ మెలి రితి దెక అస్సె. 'దస్సె తీర్పు కెర అస్సె' మెన, అన్నె జా తీర్పుక 'నత్తిమ్చి' మెన కిచ్చొతె రుజ్జు జతయ్ మెలె, తుమ్ ఈంజేవ్ బాదల్ ఓర్పువ జా నిదానుమ్ తిలిన్తెయ్ రుజ్జు జతయ్; ‡జోచి రాజిమ్తె తుమ్ బెదిల్ రిసా తుమ్ జేవ్ అల్లర్ సేడ్తను.

6 దేముడు నత్తిమ్ తీర్పు కెర్తెసా జలిన్చి రుజ్జు కిచ్చొతె డీస్యయ్ మెలె, తుమ్క అల్లర్ కెర్తనక జో సిచ్చు కెరెదె. 7 చి జోచి కామ్క బాదల్ సేడ అమ్ ఎత్తిజిన్క జో సుక్కుమ్ దెతి పొదిక తుమ్ కి దన బాదల్ సేడ్తనక కి జా సుక్కుమ్ దెయెదె. కెయఁక మెలె, ప్రబు జలో యేసు †జోచి అదికారుమ్ దెకయత పరలోకుమ్చ దూతల్ తెన్, సుట్టునంత అగి లగితి రితి జా జో ఉత్త్ర జా జోవయించి గవురుమ్ రుజ్జు జతి పొదిక ఈంజ ఎత్తి జర్గు జయెదె. 8 చి దేముడుక నేన్సనక, ప్రబు జలో అమ్చొ యేసుచి నబుమ్ కబుర్ రితి నే కెర్తనక సిచ్చు కెరెదె. 9 జోవయించి సిచ్చు కిచ్చొ మెలె, *నానినుమ్తె గెచ్చు నానినుమ్తెయ్ కెయఁక తెయఁక తాఁ గెచ్చుల, చి ప్రబుతె జేవ్ గెచ్చుక నెత్తిర్తి, జోవయించి ఒగ్గర్ నెక్కిచి రిసాచి జోచి ఒగ్గర్ ఉజ్జెదెచి రిసా జేవ్ జోవయింక దెకుక నెత్తిర్తి. 10 జా కెయఁక జర్గు జయెదె మెలె, జో అన్నె ఉత్త్ర జెతికయ్ దీసిక. జో జెతిసి కిచ్చొచి రిసా మెలె, జోక నంపజా జోచి సుద్ది జా జోవయ్ జలస జో తెన్ బెద గవురుమ్ జతిన్తె గవురుమ్ జతి రిసా, చి జేవ్ జోక దెక ఆచారిమ్ చి నర్ల జతి రిసా. జోచి రిసా అమ్ తుమ్క సంగిలి సాచి తుమ్ నంపజలదు, చి తుమ్ కి ఒత్త బెదితె.

దెస్సలొనీక పవులీంసి ప్రార్తన కెర్తెసి

11 జెంక తుమ్చి రిసా రోజుక ప్రార్తన కెర్తెనుమ్. కిచ్చొ మెన మెలె, తుమ్ జోవయ్ జా, జోచి పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె తుమ్ బెదుక మెన దేముడు తుమ్క బుకార అస్సె, చి జో తుమ్క బుకార్తి కెర్తెన్క తుమ్ విలువ జతి రితి కెర్పు. తుమ్ ఉచ్చర్తి కేన్ చెంగిల్ కామ్ కి, తుమ్చి నముకుమ్చి రిసాచి ఎత్తి కామ్ కి జోవయించి

* 1:1 1:1 నెంజెలి 'సీలయ్య' బారికుల్ 15:22, 16:19, 17:4, పడ్డొ కొందిల్క రెగిడ్లి 2 నంబర్ ఉత్త్రుమ్ 1:19, చి పేతురు రెగిడ్లి 1 నంబర్ ఉత్త్రుమ్ 5:12 దెక. † 1:5 1:5 బారికుల్ 5:41క దెకిలె, జోవయించి నాన్ జోవయించి కామ్చి రిసా, అమ్ అల్లర్ బాదల్ సేడ్తక జో నలవ్ దిలె కిచ్చొ రుజ్జు దెకయతయ్ మెలె, జోవయింతెన్ బెదుక జో అమ్క విలువ మెలి రితి దెకిలిన్. ‡ 1:5 1:5 నెంజెలి, 'అన్నె తుమ్ పరలోకుమ్తె గెతెచి రిసా మదిన్ ఈంజేవ్ బాదల్ వాల్ తుమ్క ఆత్మక డిట్టుమ్ పూర్తి కెర తెయార్ కెర్తయ్.' యాకోబు 1:2-4 దెక.

§ 1:7 1:7 నెంజెలి 'జోవయించి ఒగ్గర్ నెక్కిచి పరలోకుమ్చ దూతల్ తెన్ ఉత్త్ర జా....' * 1:9 1:9 నెంజెలి, 'మొర్తుతె'. మెలె, అత్తమొర్తుతె, ఆకర్చి మొర్తుతె. డీస్యయ్లిన్ 2:11, 20:6, 20:14, 21:8.

అత్యున్నత జయ్యమి కెర్ను. ¹² తుమ్ ఇండితినెత అమ్చొ ప్రబు జలో యేసుచి నావ్ గవురుమ్ జయెది, జోవయించి తెడి తూమ్ కి గవురుమ్ జన్తె. దేముడుచి ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి దయయ్ ఈంజ ఎత్తి జర్గు జతి రిసా ప్రార్దన కెర్తనుమ్.

2

¹ బావుడ్లు, అమ్చొ ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తు అన్నె ఉత్ర జెతినచి రిసా, జోక నంపజలన ఎత్తిజెన్ జోతె గెచ్చ జో తెన్ ఎక్కితె బెదితినచి రిసా, తుమ్క అవ్ కిచ్చొ మెన అప్పె బతిమాల్పా జా సంగితసి మెలె, ² జా దీసి నే జెతె అగ్గె, అబద్దుమక, “దీసి పాచ అయిలి గె. సివ్వు దెకిలయ్, ప్రబుచి కోడు, ఈంజ” మెన కో జవున్ కిచ్చొ జవున్ అత్తచి సెక్కిక సంగిలె, నెంజలె “దీసి పాచ అయిలి గె” మెన కేన్ జవున్ మాన్సు సొంత సెక్కిక ఉచర సంగిలె, నెంజలె “దీసి పాచ అయిలి మెన అమ్చి తెన్ ఉత్తమతె అయిలి” మెన కో జవున్ సంగిలె, తుమ్చి మెన్సు తుమ్ బమ్మ జా నాయ్, నంప కెర నాయ్. ³ కోయి దన కొడొ సంగిలె, తుమ్ మోసిమ్ సేడ నాయ్. కిచ్చొక మెలె, ప్రబు అన్నె జెతికయ్ జా దీసి నే జతె అగ్గె, తొలితో, ఒండి లోకుమ్చ ఎత్తిమాట్జెన్ మాన్సుల్ దేముడుక విరోదుమ్ జతి వెల్లి బాద జర్గు జంక అన్నె. దేముడు సంగిలెన్ ఎత్తిక విరోదుమ్ జలో * పూర్తి వెల్లి మూర్కుమ్ బుద్ది జలోసా ఈంజ లోకుమ్తె బార్ జంక అన్నె, జో పూర్తి నానెనుమ్ జా గెతోసా.

⁴ జో వెల్లి మూర్కుడు కీసి జయెది మెలె, కేన్ దేముడు మెలోసాక కేన్ జొక్కర్తి వస్తువక కి జో విరోదుమ్ కెర, “అవ్ వెల్లి” మెనన, దేముడుచి గుడితెచి ముక్కిమ్ జలి టాన్తె వెన కెర, “అవ్ దేముడు” మెనన సంగెది. ⁵ తుమ్చి తెన్ అవ్ తిలి పొది కి తుమ్క ఈంజ ఎత్తి సంగిలయ్. ఏద కెర్ను నాయ్ గె?

⁶ జలె, దేముడు సెలవ్ దిలి కాలుమ్కయ్ జో మూర్కుడు బార్ జంక జయెది. గని అప్పె నే బార్ జంక కిచ్చొ అడ్డు తయెది గే తుమ్ జాన్సు. ⁷ మచెన్ జో మూర్కుడుచి బుద్ది ఈంజ లోకుమ్తె జేవచి పాపుమ్ లుంక, చోరు తిరిమ్ తిరిమ్ కెర్తయ్, గని జోక అడ్డు కెర్తొసా అడ్డు కెరుక ములిలెకయ్, జా బాద ఎదార్తుమ్ జా పూర్తి అల్లర్ కెరెది. ⁸ తెదొడకయ్ జో మూర్కుడు బార్ జా జోవయించి కామ్ ఎదార్తుమ్ కెరెది. గని ప్రబు జలో యేసు అన్నె ఉత్ర జా డీస్సినకయ్ జొయ్యి జో మూర్కుడుచి నెక్కి గెచ్చవయ్ గెలెది. చి రితి జోచి చోడి తెంతో జెతికయ్ † వాదుకయ్ జోవయింక మారయ్ గెలెది.

⁹ జో మూర్కుడు జలొసా కేన్ తెంతో జా తయెది మెలె, నయ్తాన్చి నెక్కి తెంతో బార్ జా తయెది. అయ్లె, జో నయ్తాన్చి ఒగ్గర్ నెక్కి తెన్ అబద్దుమచ ‡ మాయల్ జత వెల్లి వెల్లి కమె గట్టిజ కెర కెర, ¹⁰ నానెనుమ్తె గెచ్చుక తిలసక మోసిమ్ కెరెది. కిచ్చొక మెలె, సత్తిమ్ తిలిసి జేవ్ ప్రేమ కెరుక నెసిలచి రిసా రచ్చన జతి నాయ్. ¹¹ సత్తిమ్ జేవ్ నెసిలి రిసా, ‘అబద్దుమ్, జలె, నంప కెర్తొ’ మెన, ‘జేవ్ అత్త గుడ్డి జతి రితి జా మోసిమ్తె దెర్ను సేడ్డు’ మెన దేముడు సార్చ కెర తయెది. ¹² దస్సి, కో సత్తిమ్ నంప కెర్తి నాయ్, గని పాపుమ్క ఆన జవుల గే, నచ్చుతె గెచ్చుల.

ప్రబుక నంపజలన రచ్చనతె గెతినచి

¹³ ప్రబు ప్రేమ కెర్తొ ఓ బావుడ్లు, తుమ్చి రిసా దేముడుక అమ్చి సర్ద నే సంగిలె నెంజె. రోజుక తుమ్చి రిసా జోవయింక అమ్చి సర్ద సంగితనుమ్. కిచ్చొక మెలె, † తుమ్ * రచ్చించువ జంక మెన మొదొల్ తెంతో జో నిసాన్తె. కీసి రచ్చించువ జంక మెలె, తుమ్ జోవయించయ్ జతి రితి జోవయించి సుద్ది తిలి అత్త తుమ్క సుద్ది కెర్తి వాటు, చి సత్తిమ్ తుమ్ నంప కెర్తి వాటు. ¹⁴ ప్రబు జలో అమ్చొ యేసుచి గవురుమ్తె తుమ్ బెదితి రిసా, తుమ్ జసి సుద్ది జంక సత్తిమ్ నంప కెరుక మెన దేముడు తుమ్క బుకార్లన్. కేన్ వాటు బుకార్లన్ మెలె, అమ్ సుబుమ్ కబర్ నూనయ్లి వాటు. ¹⁵ జాకయ్, బావుడ్లు, తుమ్ డిట్టుమ్ టీవ్, చి

* 2:3 2:3 డీనయ్లిన్చి పుస్తకమతె దసా మాన్సుచి రిసాచ కొడొతె ‘జంతు’ మెన టాలి తెన్ సంగితయ్. డీనయ్లిన్ 12:9, చి 13 అద్యయమ్ తెంతో 17 అద్యయమ్ ఎద, చి 19, 20 అద్యయల్ దెక. † 2:8 2:8 నెంజలె ‘కోడుక’. డీనయ్లిన్ 19:21తె నయ్తాన్చి సేవ కెర్తి తిలసచ నయ్నుమ్మలొక ప్రబు జోవయించి చోడితెచి కథుమ్క మారెది. జా కండా జోవయించి కోడుకయ్ టాలి జతయ్. ఇన్నె కోడుచి అద్దుమ్ కి ఉచరక జయెది. ‡ 2:9 2:9 డీనయ్లిన్ 12:9, చి 13 అద్యయమ్ దెక. 13:13తె మాయచ వెల్లి వెల్లి కమెచి కోడు అన్నె.

§ 2:13 2:13 నెంజలె, ప్రబుక నంపజతన మొత్తమతె తూమ్ నొవొ జతి రితి తొలితో నంపజంక మెనయ్ జో నిసాన్తె మెన ఈంజ ఎత్తి తొలితో రెగ్గడ సగమ్ పుస్తకతె అన్నె. * 2:13 2:13 మెలె, పాపుమ్తె తెంతో, జేవ్ కెర్తొ పాచరచి సిచ్చ తెంతో, చి నయ్తాన్చి రాజమ్ తెంతో రచ్చించువ జంక.

అమచి అత్తి దిలిసి ఎత్తి, మెలె, అమ్ ఒత్త తిలి పొది సికడ్డిసి కి ఇన్నె తెంతో ఉత్త్రమ్ రెగ్గ సికడ్డిసి కి, తుమ్ డిట్టుమ్ దెరన, జయ రితి ఇండ.

దెస్సులాసికచ రిసా పవులీసి ప్రార్థన

16 ప్రబు జలో అమ్చో యేసుక్రీస్తు, అన్నె అమ్క అబ్బో జలో దేముడు జోవయించి దయక అమ్క ప్రేమ తా, కెయక తెయక తిలి దయిరిమ్ దెతి పరలోకుమతె గెచ్చు జతి దయిరిమ్ కి అమ్ ఎత్తిజినక దా అస్సి. 17 జలె, 'తుమ్చి పెట్టి తుమ్క జోవయించి ఆత్మకచి దయిరిమ్ కెరె తా తుమ్ కెయక తెయక సత్తిమ్ ఇండితి రితి సత్తిమ్ లట్టబ్బి రితి తుమ్క డిట్టుమ్ నిదానుమ్ కెరె తత్తు' మెన అమ్ ప్రార్థన కెర్రనుమ్.

3

అమచి రిసా కి ప్రార్థన కెర

1 వడ్డో అన్నె కిచ్చి మెలె, బావుడ్లు. ప్రబుచి సుబుమ్ కబుర్ తుమ్తె సూనయ్తికయ్ జా కిసి తుమ్తె పలితుమ్ దెర్లి గే, అమ్ ఇన్నె సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్తిసి కి అడ్డు నెంతె జిన పలితుమ్ దెరె తవున్ మెన అమచి రిసా తూమ్ ప్రార్థన కెర. 2 బుద్ది నెంజల కున్నదుమ్చ మాన్సుల్ కెర్ర అల్లర్ తెంతో అమ్ రచ్చించుచ జతి రితి తుమ్ ప్రార్థన కెర. సగుమ్జిన్ ప్రబుక నంప కెర్రె నాయ్, గెద.

3 ప్రబు, నముకుమ్ జలోసా, చి తుమ్ అత్తుక డిట్టుమ్ తతి రితి జో సక్తి దెయెదె, చి నయ్తాన్ కెరయ్తె అల్లర్ తుమ్క నే లయతి రితి జియ్య అడ్డు దెయెదె. 4 తుమ్చి రిసా 'అమ్ సంగిల్ రితి నిదానుమ్ కెర్రతి, నిదానుమ్ కెర్రె తవుల్' మెన ప్రబుచి తెడి దయిరిమ్ తెన్ అస్సుమ్. 5 జోవయించి ఇష్టుమ్ రితి తుమ్ కెర్రె రితి, దేముడుచి ప్రేమ క్రీస్తు పుత్తున్చి నిదానుమ్, తుమ్చి పెట్టి ప్రబు దెవును.

కామ్ కెర కెర జిత్తినచి రిసా

6 బావుడ్లు, ప్రబు జలో అమ్చో యేసుక్రీస్తుచి నావ్ తెన్ తుమ్క కిచ్చి ఆడ్ర దెతనుమ్ మెలె, ప్రబుక నంపజలో కేన్ బావో కిచ్చి కామ్ నే కెర్రె బద్దుకుమ్ జా జితయ్ గే, 'నిదానుమ్ తెన్ కామ్ కెర కెర జయ' మెన అమ్ సంగిలిసి పిట్టవనతయ్. దసాచోక తుమ్ దూరి తా. 7 అమ్ కెర్రె రితి తుమ్ దెక సికిలి చెంగిలి మెన తుమ్ సొంత జాన్సు. తుమ్చి తెన్ అమ్ తిలి పొది బద్దుకుమ్ జము నాయ్. 8 చి డబ్బుల్ నే దెతె కచి అన్నిమ్ కమె నాయ్, గని కక్క బోడ నే కెర్రె రిసా, స్రెమ సేడ సేడ రాతి మెద్దెనె* సొంత కామ్ కెర కెరయ్ జితె తిలమ్. 9 జిత్తిన గెట్ట తుమ్తె ఆరి నబుక జతి, చి అమచి కామ్చి రిసా, గని 'అమ్క దెక జేవ్ కి బుద్ది సిక్కుత్' మెన, దస్సి సొంత కామ్ కెర కెరయ్ జలమ్. 10 కిచ్చొక మెలె, "కో కామ్ కెరె నాయ్ గే, కవున్ కి నాయ్" మెన ఆడ్ర దిలమ్. 11 తుమ్క కిచ్చొక సంగితనుమ్ మెలె, తుమ్తె సగుమ్జిన్ బద్దుకుమ్ జా కామ్ నే కెర్రె, ఆరి బుల బుల వేర మాన్సుల్చి కామ్ పిట్టయతతి మెన సూన అస్సుమ్. 12 దన మాన్సుల్చి రిసా ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి నావ్ తెన్ కిచ్చి ఆడ్ర దెతనుమ్, కిచ్చి బతిమాల్సా జా సంగితనుమ్ మెలె, "బమ్మ నెంతె పూచి తెన్ తుమ్ సొంత కామ్ కెరనయ జయ" మెంతనుమ్. 13 బావుడ్లు, చెంగిల్ కామ్క జిత్తిన ఎత్తి కెరక తుమ్ బద్దుకుమ్ జా నాయ్.

14 ఈంజ ఉత్త్రుమతె అమ్ సంగిల్ రితి కో కెరె నాయ్ గే, 'జోవయింక బుద్ది జెతికయ్ రితి గడియ లాజ్ జవున్' మెన, జో కొన్నో గే తుమ్ దెక చి జోవయింక జా మదెనె తుమ్తె బెదవన నాయ్. 15 జోవయింక విరోదుమ్ దెక నాయ్, గని జోవయింక 'క్రీస్తుచి తెడి బావో జయెదె' మెన, జోవయింక బుద్ది జితె ఎదక జోవయించి పూచి జో కెర్రె రితి జోవయింక సికడ.

ఆకర్చి ప్రార్థన

16 సేంతుమ్ దెంతో ప్రబు సొంత తుమ్చి పెట్టి జోవయించి సేంతుమ్ పూర్తి దెతె తవున్. తుమ్ ఎత్తిజినక ప్రబు తోడు తవున్.

17 ఆవ్ పవులు సొంత ఆతు తెన్ ఈంజ ఆకర్ కోడు రెగ్గడిసి. అంచి ఎత్తి ఉత్త్రుమ్క 'అంచి' మెన ఆవ్ ఇని రెగ్గడిసి గుర్తు జవున్. అంచి రెగ్గక ఇని తయెదె.

* 3:8 3:8 వవులు టంబుగుడ్డల్ తున తెయార కెరెదె.

18 అమ్చో ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి దయ తుమ్క ఎత్కిజిన్ తెన్ తవున్!

తిమోతిక రెగిడ్లి మొదొల్చి ఉత్తుమ్ బారిక్ జలో పవులు తిమోతిక రెగిడ్లి మొదొల్చి ఉత్తుమ్

మొదొల్ కోడు

1-2 యేసుక్రీస్తుచి రిసా అంచితె సిక సంపజా నిదానుమ్ జా అంచొ పుత్తు జలో రితో ప్రేమ తిలో తిమోతిక జో *క్రీస్తు జలో యేసుచి రిసాచి నుబుమ్ కబుర్ కామ్ కెర్తి రిసా జోచొ బారికి జలో ఆవ్ వవులు రెగిడ్లి ఉత్తుమ్.

†నుబుమ్ కబుర్ నూనయ్తి రిసా ఆవ్ బులుక మెన అంచొ రచ్చించువ కెర్తొసా జలో †దేముడు, పరలోకుమ్తె అమ్ బెదితి దయిర్మ్ దిలో క్రీస్తు జలో యేసు ఆత్త దా అస్తి.

‡అబ్బొస్ జలో దేముడుచి అంచొ ప్రబు జలో క్రీస్తుచి దయ కన్యారుమ్ సేంతుమ్ తుమ్చి ఉప్పిరి తవున్!

సగుమ్జిన్ వేర కోడు సికడ్డిన్చి రిసా

3 ఆవ్ మాసిదొనియ ప్రదేసిమి గెతె తిలి పొది తుక ఆవ్ బలవంతుమ్ కెర్తిసి కిచ్చొగి జాన్సి. జా కోడు తుయి నిదానుమ్ కెరు. కిచ్చొ మెలె, “ఒత్తవ అమ్చ నంపజలనతెవ జేవ్ సగుమ్జిన్ వేర కోడు నే సికయ్తి రితి తుయి ఎవెసు పట్టుమ్తె తా జోవయింక ఆత్త దా కెరు.” మెలయ్. ఆవ్ అన్నె దస్సి సంగితన్.

4 మాన్సుల్ కచి ఉచర్ల రితయ్ మత్తెలివొ, ఉగల్చి ఉప్పిరి ఉగల్చ, పూర్తుల్చ సెకుమ్లుతె జెర్తిలనచి రిసాచ మత్తెలివొచ, కొడెచి ఉప్పిరి కొడెచ తగులు ఉచర్ల తత్తతి. జా కామ్క నెంజె. దనచచి రిసా ఉచర్లె తిలె, ఆరి సత్తిమ్ నెంజెలిన్ కి ఒత్త బెద తయెదె, చి ఆరి లట్టబై తవుల, చి ముక్కిమ్క దేముడు దిలి కామ్క అడ్డు కెరెదె. జోవయింకి కామ్ జర్లు కెర్తినక కిచ్చొ ముక్కిమ్ మెలె, యేసుక్రీస్తుచి ఉప్పిరిచి నముకుమ్.

5 ఈంజ ఆత్త అమ్ కిచ్చొక దెతనుమ్ మెలె, జేవ్ మాన్సుల్ కెర్తి రితి తగుల్ కెరయ్తి రితి నాయ్, గని తుమ్చి ఉప్పిరిచి ప్రేమయ్చి రిసా. ఈంజ అమ్చి ప్రేమ కిచ్చొ మాయచి నెంజె. అంచి పెట్టిచి సత్తిమ్కయ్, ‘సత్తిమ్ కెర్తనుమ్’ మెన జాన్తి దయిర్మ్ జయి, చి కిచ్చొ మాయ నెంజెలి అమ్చి నముకుమ్కయ్చి ప్రేమయ్ ఈంజ. 6 సగుమ్జిన్ మాన్సుల్, వేర బుద్దులతె బెదిత కామ్క నెంజెల కొడె లట్టబైన్తె అలవాట్ జా దసితె గెచ్చ మార్చువ జా అస్తి. 7 ‘దేముడుచ ఆగ్గుల్ సికడ్డన ఆమ్’ మెనంతతి, గని జేవ్ సొంత సంగితిన్చి అర్దుమ్ నేన్తి, చి ‘ఈంజేవ్ జేవ్ కొడెచ ఆగ్గుల్చ అర్దల్ ఇసి దస్సి’ మెన జేవ్ సంగిలే కి, జేవ్ అర్దల్ జేవ్ కి నేన్తి.

8 దేముడు మోసే తెన్ దిలి ఆగ్గుల్చి అర్దుమ్ సరిగా నాయిమ్ తెన్ సికడ్డె తిలె చెంగిలి మెన అమ్ జానుమ్. 9 గని తుమ్ ముక్కిమ్క కిచ్చొ ఉచర మెలె, సత్తిమ్ ఇండిత మాన్సుల్చి రిసా నాయ్, గని దేముడు పూర్తుమ్ తెంతో ఆగ్గుల్ దా అస్సి మెలె, ఆగ్గుల్ తెన్ బెదితి బుద్ది నెంజెల చి సొంత ఇస్సుమ్ అయ్లి రితి ఇండితనచి రిసా, దేముడుక విరోదుమ్ జలి రితి ఇండితన చి పాపుమ్ సుదల్చి రిసా, దేముడుచి సుద్ది బుద్ది నెంజెలన చి జోవయింక అస్సనచి రిసా ఆగ్గుల్ దా అస్సి. అన్నె కచి రిసా మెలె, అబ్బొదొసిక జవున్, అయ్యఅబ్బొ అత్త్య కెర్తనచి రిసా, కేన్ మాన్సుక జవున్ అత్త్య కెర్తనచి రిసా, 10 లంజెబుద్ది ఇండితనచి రిసా, మున్నుబోదల్ తెన్ మున్నుబోదల్ లంజెకము కెర్తనచి రిసా, మాన్సుల్క దెర లాబుమ్ కెరంతనచి రిసా కి, అబద్దుమ్బుద్ది ఇండితన చి అబద్దుమ్ సాచి సంగితనచి రిసా కి, మెనయ్ దేముడు ఆగ్గుల్ దా అస్సి. అన్నె, జో దేముడు సికడ్డెన్తె కిచ్చొ బుద్ది జలెకి బెదె నాయ్ గే, జా ఎత్తిచి రిసా జో

* **1:1-2** 1:1-2 ‘క్రీస్తు’ మెలె, ‘దొర్లు జలో రచ్చించువ కెర్తొసాక తెర్తయెదె చి అంచయ్ జల మాన్సుల్క జో ఏలువ కెరెదె’ మెన ఎత్తి, అదికారుమ్ తిలో దేముడు పూర్తుమ్ తెంతో సంగ తిలో. జలె, యూదుల్ తెన్ ‘క్రీస్తు’ మెలె, జో రచ్చించువ కెర్తొసాచి అర్దుమ్ తయెదె.
 † **1:1-2** 1:1-2 ‘నుబుమ్ కబుర్’ మెలె, యేసుక్రీస్తు ఈంజ లోకుమ్తె జా అమ్చి పాపుమ్ వయ అమ్క సయ్తాన్చి రాజుమ్ తెంతో విడ్డల్ కెర పరలోకుమ్చి రాజుమ్తె బెదయ్లిన్చి రిసాచి కబుర్. ‡ **1:1-2** 1:1-2 నెంజెలి, ‘దేముడు, పరలోకుమ్తె అమ్ బెదితి వాబు జలో క్రీస్తుయేను; యోహాను 14:4, 6; ఆత్త దా అస్తి. పరలోకుమ్తె అమ్ బెదితి వాబు క్రీస్తుచి రిసా జోచి ఉప్పిరి అమ్చి దయిర్మ్ అస్సి, జోయ్య అమ్క దొర్లు జలి దయిర్మ్.’ § **1:1-2** 1:1-2 నెంజెలి ‘అమ్క అబ్బొ జలో....’

అగ్గలే దా అన్నె. ¹¹ దేముడు సికడ్డిని కేనె ముక్కిమక డిస్టయ్ మెలె, అంక 'నూనవు' మెన పరలోకుమచి సంతోసుమ్ తిలో దేముడుచి పరలోకుమచి ఉజిడి పరలోకుమచి గవురుమచి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ తెయి డిస్టయ్.

దేముడు పవులుక దయ కెర్లన్

¹² ఈంజ సుబుమ్ కబుర్ కామతె అంక బుకార్లో అమచో ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుక అంచి స్టర్ల ఆవ్ సంగితసి. అంక 'నిదాసుమ్ కెరెదె' మెన అంక సంప కెర్లె రితి, ఆవ్ జోవయింది సేప కెరుక ఆవ్ విలువ తిలి రితి జో దెక, అంక నిసాన ఈంజ సేపక దొర్కు జలి సెక్తి ఎత్తి జో దా అన్నె. ¹³ అగ్గె, జలె, జోవయింక 'దేముడు నెంజె' మెన ఆవ్ దూసుప కెర్లె తిలయ్, జోవయింక విరోదుమ్ జా జోవయింక మాన్సుల్క అల్లర్ కెర్లె తిలయ్, జోవయింక నిస్సార్కు దెకితె తిలయ్. గని ఆవ్ నేన కెర అన్యాయుమ్ జా దస్సి కెర్లయ్, చి జోవయింది దయక జో అంక చెమించుప కెర్లన్, ¹⁴ అన్నె, అమచో దేముడు ప్రబుచి ఎదివోట్ దయక యేసుక్రీస్తుక సంపజతసకయ్ దొర్కు జతి నముకుమ్ ప్రేమయ్ అంచి పెట్టి జెర్లయలన్. ¹⁵ కేన్ కోడుచి సత్తిమ్ కచితుమ్ జో దస్సి కెర్లెసి దెకయతయ్ మెలె, 'పాపుమ్ సుదల్కయ్ రచ్చించుప కెర్లె రిసాయి యేసుక్రీస్తు ఈంజ లోకుమతె బార్ జలన్' మెలిసి. ఆవ్ కి పూర్తి పాపుమచో, ఎత్తిజిన్చి కంబి ఆవ్ ఒగ్గర్ పాపుమచో. ¹⁶ గని జో దేముడు కిచ్చోచి రిసా అంచి ఉప్పిరి జోవయింది దయ తిలన్ మెలె, ఆవ్ పూర్తి పాపుమచో కెర్లె అల్లర్ జో ఒర్పుప జా చెమించుప కెర్లెసి తెన్ జోవయింది ప్రేమ పూర్తి రుజ్జు జంకయ్. దస్సి, జో నిస్సాన్సతె కో అంక దెకిలె, ఆమ్ కి రచ్చించుప జా పరలోకుమతె గచ్చుమదె మెన దయిరిమ్ జా సంజవుల. ¹⁷ ఎత్తి ఉగలు ఏలువ కెర్లె రాన్ జలో నే మొర్లొ, నే డిస్ట్రా ఎక్కి దేముడుక ఉగల్చి ఉప్పిరి ఉగల్క పరలోకుమచి గవురుమ్, మరియాద కలుగు జవున్! ఆమెన్.

తిమోతిక పవులు దిలిసి ఆడ్ర

¹⁸ తిమోతి, అంచో పుత్తున్, కిచ్చొ ఆడ్ర తుక దెతసి మెలె, కిచ్చొ కామ్ తుచి అత్తి సార్పు కెర దెతసి మెలె, తుక 'అంచి సుబుమ్ కబుర్ కామచి రిసా బుల్లు' మెన జా దీని జోవయింక కబుర్లు సంగితసచి అత్తి దేముడు సంగిలిసి తుయ జర్లు కెరు. పాపుమచి ఉప్పిరిచి అత్యయుద్దుమతె జా దీనచ జో సంగిల కొడె తుక అత్యయదల్ జతు; జోవయింది సుబుమ్ కబుర్ వేర బుద్దుల్ చి ఉప్పిరి జిన్తి రితి ¹⁹ చి సత్తిమక నిదాసుమ్ తా, పాపుమ్ నే ఇండితె, 'చెంగిల్' మెన తుయ జాన్సిని పూర్తి మెన్సు నిదాసుమ్ కెరయ్ దయిరిమ్ తెన్ ప్రబుచి కామ్ కెరు. సగుమ్జిన్, జలె, 'చెంగిల్' మెన జేవ్ జాన్సిని నెన ముల కెర, జేవ్ అగ్గె ఒప్పన తిలి నముకుమ్ జెవ్వి పాడె కెరన గెల అన్సి. ²⁰ జోవయింతె కొన్న మెలె, హుమెనైయును చి అలెక్కంద్రు. దస్సి కెర, దేముడుచి మరియాద కడ అన్సి. 'దస్సి పాపుమ్ ముల సిక్కుతు' మెనయ్, జేవ్ సిచ్చ జతి రితి జోవయింక క్రీస్తుచి నావ్ తెన్ నయ్తానచి అత్తి ఆవ్ సార్పు కెర దా అన్నె.

2

దాక్వెల్లో చి రిసా సంగుమ్చ ప్రార్థన కెర్లెచి రిసాచి కోడు

¹ తోలితో తుక ఆవ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, తుమ్ ప్రార్థన కెర్లెచి రిసా కిచ్చొ ఏక కోడు ఆవ్ బతిమాల్లు జా సంగితసి మెలె, దాకువెల్లో ఎత్తిజిన్చి రిసా, జోవయింక కామక జెతిసి దొర్కు జతి రితి తుమ్ ప్రార్థనల్ కెర. జోవయింక ప్రబు తోడు తతి రితి ప్రార్థనల్ కెర, చి ప్రబు కెర్లె దయ కమెచి రిసా కి జోవయింక తుమ్చి సర్ల సంగ. ² అన్నె కిచ్చొ మెలె, దేనిమక ఏలువ కెర్లె అదికారుల్ ఎత్తిజిన్చి రిసా అమక చెంగిల్ దెకుత్ మెనయ్ తుమ్ ప్రార్థన కెర. అమ్ ఎత్తిజిన్ అల్లర్ నెంతె సేంతుమ్ తెన్ జింక జయెదె, అడ్డు నెంతె ప్రబుక బక్తి కెరుక జయెదె, చి మరియాద తెన్ జిమ్దె.

ఎత్తిజిన్ సంజా రచ్చించుప జతు మెన ప్రబుచి ఉడ్డెసుమ్

³ దస్సి ప్రార్థన కెర్లె చెంగిలి, అన్నె 'చెంగిలి' మెన అమచో రచ్చించుప కెర్లెసా జలో దేముడు ఒప్పన్తయ్. ⁴ కిచ్చొక మెలె, 'సత్తిమ్ జాన్తు! రచ్చించుప జతు' మెనయ్ మాన్సుల్ ఎత్తిజిన్చి రిసా జోవయింది ఉడ్డెసుమ్. ⁵ కిచ్చొ సత్తిమ్ జాన్తు మెన ఇస్టుమ్ జతయ్ మెలె, జో ఎక్కిలొయి దేముడు జలిసి, చి

జోవయింక చి మాన్యుల్ క మదెనె జతోసా ఎక్కిలోయి తిలిసి, మాన్యు జా జెర్నున్ అయిలో రచ్చించుప కెర్తొసా జలో క్రిస్టు జలో యేసుయి. అన్నెయ్ కిచ్చొ సత్తిమ్ జేవ్ జానుక జోవయించి ఇస్టుమ్ మెలె, ⁶ జో కెర్రి ముక్కిమ్ కామ్. మెలె, 'సయ్తాన్ చి రాజిమ్ తెంతో రచ్చించుప జతి వరుమ్ ఒండి లోకుమ్ చ మాన్యుల్ సంగితి అవ్ కాసుమ్ తప్పన్' మెనయ్ జోవయించి సొంత జీవ్ దా మొర గెచ్చ, అమ్క సయ్తాన్ తెంతో జో నెతోవ గెలిసి. ఈజయ్ కోడుచి సత్తిమ్ సరిగా సమయమ్ దేముడు అమ్క రుజ్జు దెకయ్లో.

⁷ దస్సి, "తుయి అంచో బారికి జా అంచి అదికారుమ్ తెన్ యూదుల్ నెంజిలె ఎత్తిజినక, మాన్యుల్ తె గో, చి జోవయింక సుబుమ్ కబర్ నూనవ బోదన కెరు" మెనయ్ ప్రబు అదికారుమ్ దా అంక తెద్రవ అస్సి. కో జప్పన్ వేర సంగిలె, తుమ్ నంప కెర నాయ్. ఆవ్ సత్తిమ్ సంగితసి.

ప్రబుక కిసి మరియాద దెంక గే

⁸ ప్రార్దనలచి రిసా జలె, అంచి ఇస్టుమ్ కిచ్చొ మెలె, తుమ్ కేన్ బెద జెతి పొది మున్సుబోదలీ ప్రార్దన కెర్తె. దేముడుక పూర్తి సత్తిమ్ తా, పెట్టి కిచ్చొ కోపుమ్ నెంతె, కిచ్చొ జట్టి జెతిసి నెంతె. సుద్ది తిలి అత్తో ఉక్కుల ప్రార్దన కెర్తె. ⁹ దస్సి, కి, తేరబోదలు కక్కయ్ లాజ్ నే కెర్తి రితి, బుద్ది తెన్ బడాయ్ నెంతె, చెంగిల్ బందన తంక. నెండి తెన్ బడాయ్ చి పోసి. బజార్ గే వెండి గే ముత్త్యల్ గే తియసుక పోసి. బడాయ్ చి పాలల్ కి పోసి. మరియాద తెన్ని తంక. ¹⁰ దేముడుక బక్తి కెర్తి కేన్ తేరబోదక కి సూటి కెర్తెన్ కిచ్చొ ముక్కిమ్ మెలె, మాన్యుల్ క కన్యారుమ్ దెకిత జేవ్ చ కము.

¹¹ తేరబోదల్, జలె, ప్రార్దనక బెద జెతన, తుక్లె తా వెన కిచ్చొ గవురుమ్ నే ఉచరంతె, నూన నూన సికితె తత్తు. ¹² ప్రార్దనక బెద జెతన కేన్ తేరబోద కి బోదన కెరుక ఆవ్ ఒప్పి నాయ్, మున్సుబోదలచి ఉప్పిరి అదికారుమ్ జేవ్ అనసుక ఆవ్ ఒప్పి నాయ్, తుక్లె తంకయ్. ¹³ ఆదాము మెలో మున్సుబోదక దేముడు తొలితో జెర్మయలన్. పడ్డొకయ్ తేర్ని జలి హవ్వక జెర్మయలన్. ¹⁴ పడ్డొ, సయ్తాన్ చి అత్తి తొలితో మోసిమ్ జలోసా ఆదాము నెంజె, హవ్వ మెలి జా తేరబోద సయ్తాన్ చి కోడు నూన పూర్తి మోసిమ్ జా గెచ్చ, దేముడుచి నెలవ్ కోడు పిట్టవ తొలితో పొరపాల్ జలి. ¹⁵ ఒత్త తెంతో, కన్వల్ నొప్పుల్ తెన్ తేరబోదల్, బోదల్ పాయిక మెన దేముడు దా అస్సి. గని జేవ్ కన్వల్ జలెకి, కేన్ తేరబోద ప్రబుక నంపజా నిదానుమ్ తా ప్రేమ తెన్ ఇండ, వేర బుద్దుల్ నెంతె, ప్రబుచి సుద్ది తెన్ సత్తిమ్ తెన్ ఇండెదె, జయ్యి రచ్చించుప జయెదె.

3

కిసా మాన్యు సంగుమ్చో పాస్టర్ జంక

¹ 'ప్రబుచి కోడు' మెన ఏక కిచ్చొ కచితుమ్ తుమ్ దెరసుక మెలె, సంగుమ్క పాస్టర్ జంక కో ఉచర్తయ్, చెంగిల్ కామ్ ఉచర్తయ్.

² జలె, పాస్టర్ జతోసా కిసా మాన్యు తంక మెలె, జోవయింక 'సత్తిమ్చో మాన్యు' మెన ఎత్తిజిన్ చినితి రితి జో తంక. జోవయింక ఎక్కిలి తేర్ని తంక, * కిచ్చొ తె కి నిదానుమ్ బుద్ది ఇండితోసా జో తంక, బుద్ది సుదో జో జంక, † జో ఇండితినక వేర మాన్యులచి మరియాద నే కడ్డొసా, వేర తెంతో జెత మాన్యుల్ క మరియాద కెర్తొసా జా, జోవయింక అన్నిమ్ గే టాన్ గే దెంక, చి తెలివి తెన్ బోదన కెర్తొసా జో తంక. ³ సూర్ పితోసా, బేగి కోపుమ్ జతోసా పోసి, మెత్తన మాన్యు కావలె. గగ్గోల్ జతోసా పోసి, డబ్బుల్ అన జతోసా పోసి.

⁴ జోవయించి సొంత గేరుక జో బుద్ది తెన్ ఏలుప కెరుక, చి జో సంగిలి కోడు జేవ్ సూన్తి రితి, జోవయించి అన్నె మాన్యుల్ క జేవ్ మరియాద దెకిత రితి, జోవయించ బోదల్ క జో సికడుక. ⁵ కిచ్చొక మెలె, జోవయించి సొంత గేరిక బుద్ది తెన్ ఏలుప కెరుక జో నేన్లె, దేముడుచి సంగుమ్ చ మాన్యుల్ కిసి దెకెదె!

⁶ నొవర్క నంపజలోసా పాస్టర్ జంక బెదె నాయ్. దస్సి అదికారుమ్ నొవర్క నంపజలోసాక దిలె, గవురుమ్క పులెదె. ‡ సయ్తాన్ మొదోల్ క దస్సి పులిలన్, చి జో సిచ్చొ జంక అస్సి. జలె, జో మాన్యు

* 3:2 3:2 గ్రీకు భాస చి జా కోడుతె సూరు గట్టె పిత్తిన్ ముద్దొ కెరంతిన్ చి అర్దుమ్ కి, వేర కము ఎత్తిజె ముద్దొ కెరంతిన్ చి అర్దుమ్ కి, తయెదె. † 3:2 3:2 నెంజిలె 'ప్రబుచి గవురుమ్ దెకయతి సుద్ది తెన్ తతోసా తంక'. ‡ 3:6 3:6 తొలితో సయ్తాన్ దూత జా తిలన్.

దస్సి పులిలె, జో కి జా సిచ్చ సేడుక జయెదె. ⁷ పాస్తర్ జతొసాక వేర మాన్సుల్ 'సత్తిమ్చొ మాన్సు' మెన చినితి రితి జో ఇండుక. నెంజిలె, కీజోవయించి మరియాద గెలె, 'జీస్లయ్' మెన సయ్తాన్ సర్ద జయెదె.

సంగుమచి వెల్లెల మాన్సుల్ కీన్ తంక

⁸ సంగుమచి సేవ కెర్త అన్నె వెల్లొ జతస కి దస్సి మరియాద ఆనన్తి సుద్ది ఇండితస తంక. కిచ్చొ మాయబుద్ది నెంజిలస జేవ్ తంక. మాయకొడొ లట్టుబ్బస పొసి. నూర్ నే పితొసా, డబ్బుల్ ఆస తిలస పొసి. ⁹ జోవయించి వెట్టి కిచ్చొ మాయ నెంతె ప్రబు సికడ్లసి, చి ప్రబుక నంప కెర్త ఎత్తిజిన్క రచ్చస దొర్కు జతయచి రిసాచి జో బార్ కెర్త గుట్టు, పూర్తి నిదానుమ్ జేవ్ నంపజా తంక. ¹⁰ జా సేవక జోవయింక నే నిసాన్లె, జా కామ్ నే దెతె అగ్గె, జేవ్ నంపజా నిదానుమ్ తతిసి జేవ్ ఇండితిసి సరిగా పరిచ్చ జా రుజ్జు డీసుక. జోవయింక 'నిజుమి నంపజా సత్తిమ్ ఇండితతి' మెన రుజ్జు అయెలె, జా సేవతె బెదవుక జయెదె.

¹¹ దస్సి కి, దస్సి కామ్తె బెదితె తేర్బోదలు కి మరియాద ఆనన్తి సుద్ది ఇండితస తంక. సొండెలివొ పొసి. కిచ్చొతె కి నిదానుమ్ కెరస బుద్ది ఇండుతు. కిచ్చొ రగుమ్ కామ్ జేవ్ కెర్త కి, నముకుమ్ జల మాన్సుల్ జతు.

¹² జలె, జా సేవ కెర్త మున్సుబోదల్ అన్నె కీస మాన్సుల్ తంక మెలె, ఎక్కి తెర్పి తెన్ తంక, పడ్డొ జోవయింప బోదల్క జోవయించి గేర్క చెంగిల్ ఏలుప కెర్తస జా తత్తు. ¹³ కిచ్చొక మెలె, కో దస్సు వెల్లెల మాన్సుల్ రితె జా సంగుమచి సేవ నముకుమ్ తెన్ నిదానుమ్ కెరుల గే, మాన్సుల్ జోవయింక గవురుమ్ దెకుల, అన్నె యేసుక్రీస్తుచి సుబుమ్ కబుర్ కామ్ జేవ్ లాజ్ నెంతె కెరుక ఒగ్గర్ దయిరిమ్ జవుల, అన్నె, జా సుబుమ్ కబుర్క 'సత్తిమ్' మెన మాన్సుల్ దయిరిమ్ జవుల.

ప్రార్దనక బెద జెతి పొది కీసి తంక

¹⁴⁻¹⁵ తుమ్చితె బే బేగి గెచ్చుక అంక ఇస్తుమ్, గని 'ఏక్ వేల ఆవ్ అల్నిమ్ జా గెలె, ప్రబుచి కుటుంబుమ్ జల రితె సంగుమచి కీసి ఇండుక గే, సంగుమతె కీసి నిదానుమ్ తెన్ తంక గే మదెనె సిక తత్తు' మెనయ్ ఈంజేవ్ కొడొ ఆవ్ రెగిడ్లసి. ప్రబుక నంపజలస మొత్తుమ్ జీవ్ తిలొ ఎక్కిలొ దేముడుకయ్ కుటుంబుమ్ రితి గేర్ రితి జయెదె. జా కుటుంబుమ్క గేర్క దెకిలె, దేముడుచి బోదసచి సత్తిమ్క డిట్టుమ్ టీవడ్డి స్ట్రుబుమ్ రితి జయెదె.

¹⁶ దేముడుచి గుట్టు కో అగ్గె నేన్లె కి, అప్పె జానయ్ జా గుట్టు కెద్ది ముక్కిమ్చి మెలె,

“జో ఈంజ లోకుమ్తె మాన్సు జా జెర్మన్ అయెలన్, చి

జోవయింక 'అస్సె' మెన మాన్సుల్క రుజ్జు అయెలి.

జోవయించి ఆత్మసెక్కిక 'నిజుమి దేముడుచొ

పుత్తుసి జయెదె' మెనయ్ రుజ్జు అయెలి.

పరలోకుమ్చ దూతల్ కి జోవయింక దెకితె తిల.

ఒండి లోకుమ్చ దేసిమ్లతె జోవయించి రిసా నూనయ్ జతయ్.

ఈంజ లోకుమ్తెచ మాన్సుల్ ఒగ్గర్జిన్ జోవయింక నంపజయె అస్సె.

ఉక్కిల్ జా పరలోకుమ్తె వెగ గెచ్చు గవురుమ్ జయె అస్సె”

మెన ఒప్పున అస్సుమ్ గెద. జా నిజుమ్.

4

తిమోతిక దెతి బోదస

¹ దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ కిచ్చొ ఏక్ కోడు కచితుమ్ సంగితయ్ మెలె, పడ్డొక నగుమ్జిన్ క్రీస్తుచి ఉప్పిరచి నముకుమ్ పిట్టవన, మోసిమ్ కెర్త ఆత్మల్క చి బూతల్ సికడ్లన్క సూసుల. ² కీసి దస్సి మోసిమ్ జవుల మెలె, కిచ్చొ చెంగిల్ గే పావుమ్ గే చినితి నెక్కి పిట్టవన్ మాన్సుల్ 'సత్తిమ్' మెన జోవయింక అబద్దుమ్ సంగుల. ³ 'వెండ్లి జంక గారు' మెనుల, అన్నె, కిచ్చొ కిచ్చొచి రిసా 'జా కంక గారు' మెన

దన అబద్ధమైన మాన్యుల్ సికడుల; 'సర్వ తెన కతు' మెనయ్ ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు జెర్వువ జోవయింక సంపజా సత్తిమ్ జాన్తనక జేవ్ వస్తువల్ దా తిల కి.

4 నాయ్, గెద, దేముడు జెర్వులీని ఎత్తి చెంగిలి, చి "తుయి దిలది" మెన సర్వ తెన జోవయింక ఒప్పునై, కిచ్చోయ్ కి కంక జయెదె. 5 కిచ్చొక మెలె, "కంక జయెదె" మెన దేముడు సంగిలి కోడుచి రిసా గే, పడ్డొ కతోసా జోవయింక ప్రార్దన కెర్రి రిసా కి జా వస్తువ నుద్ది అస్సె.

6 జలె, ఒత్తవ నంపజలనక తుయి ఈంజ ఎత్తి సికడై, క్రిస్తు జతో యేసుక చెంగిలో సేవ కెర్రిసా జస్సె. అస్సె, క్రిస్తుచి ఉప్పిర్చి నముకుమేచి బోదన, సరిగచి బోదన, తుయి అప్పెక నిదానుమ్ ఇండిలి సత్తిమి తుచి పెట్టి పలితుమ్ దెరెదె. 7 మాన్యుల్ అవ్వి ఉచర్లి దేముడుక విరోదుమ్ జతిసి చి మంతిరివోవ వెర్రి వెర్రి కొడొ చి జోవయింక మత్తెలివొక తుక దూరి కెరు.

ప్రబుచి సేవ ఎక్కి నిదానుమ్ కెరుక పూచి తెన అలవాట్ కెరను. 8 కిచ్చొక మెలె, కామ్ కెర కెర ఆగ్ గె డిట్టుమ్ కెరంతి అలవాట్ చెంగిలి, గని ప్రబుచి సేవ కెర్రినతె * అత్తుక నిదానుమ్ కెరన్లె, అత్తుకయ్ డిట్టుమ్ జలె, మాన్యుక ఒగ్గర చెంగిలి. కిచ్చొక మెలె, ఈంజ లోకుమేతె కి కామ్క జెతయ్, పరలోకుమేతె గెలె కి కామ్క జయెదె. 9 'ప్రబుచి కోడు, ఈంజ' మెన కచితుమ్ దెరను. 10 కిచ్చొక మెలె, అమ్ అత్తుక ప్రబుక పూర్తి నిదానుమ్ జా అత్తుక డిట్టుమ్ జతి రిసా కిచ్చొక బద్దుకుమ్ నే జతె నైమల్ కెరన్లి రితి ఒత్త అస్సుమ్ మెలె, జీవ్ తిలో ఎక్కిలో దేముడుచి ఉప్పిరి అమ్చి దయిరిమ్ తియ్ అస్సుమ్. జోయ్యి ఎత్తిజీన్ రచ్చింఛువ కెర్రిసా, అస్సె ముక్కిమ్క జోవయింక సంపజలనకయ్.

11 ఈంజ బోదన ఎత్తుచి కొడొ తుయి అదికారుమ్ తెన సికడై తా. 12 తుయి ఉబెడొ రితో దాక జలెకె, తుక జేవ్ నిస్సారుమ్ నే దెకితె తుక దెక సికిత్ రితి తుయి ప్రేమ తా, ప్రబుచి ఉప్పిర్చి నముకుమ్క డిట్టుమ్ నిదానుమ్ తా, ప్రబుచి నుద్ది తా, చెంగిల్ లట్టబై తా, సత్తిమ్ ఇండితె తా. తుయి దస్సి జలె, తుక దెక జేవ్ కి సిక్కుల.

13 ఆవ్ జెతె ఎదక సంగుమ్తె దేముడుచి కొడొ నదు కెర్రి తా, బుద్ది సికడై తా, చి బోదన కెర్రి తా. 14 పడ్డొ, జా నుట్టు, ప్రబుచి సంగుమ్చ వెల్లో మాన్యుల్చి నబతె తిలన తుక 'బోడి చడ ప్రార్దన కెర్రికయ్, జోవయింక కబుర్లు సంగితో ఎక్కిలోచి అత్తి దేముడు తుచి రిసా కోడు సంగిలన. జో దేముడు తెబ్డిడి లి వరుమ్ తుయి పాడై కెరు నాయ్; నిదానుమ్ వాడిక కెర్రి తా.

15 జలె, తుచి పూచి తిలి ఈంజ ఎత్తి తుయి ఎక్కి మెన్సు నిదానుమ్ కెర్రి తా, చి తుక 'అత్తుక వడ్డ అస్సె, డిట్టుమ్ అస్సె, జోవయింక సంప కెరుక జయెదె' మెన ఎత్తిజీన్ చినుల. 16 తుయి జాగర్ల దెకను. తుయి కిచ్చొ సికడై గే నరిగా ఉచర, సిక్కుడు. జా బోదన సరిగా నిదానుమ్ సికడై తా. కిచ్చొక మెలె, జా నుబుమ్ కబుర్ తెయి తుచి రచ్చన కి, నూన్తనచి రచ్చన కి.

5

వేర వేర మాన్యుల్క కిసి దెకుక గే సంగిలిసి

1 కేన్ జవున్ మంత్రో మాన్యుల్క కిచ్చొ జవున్ కెర తిలె సరి కెర గని, జోవయింక గోల కెర నాయ్. గని అబ్బొద్క కిసి మరియోద తెన సంగుక జయెదె, ప్రేమ తెన జో మాన్యుల్క సంగు. ఉబెడల్క 'అన్యోబావ్' మెలి రితి దెక. 2 మంత్రీవో తేరబోదల్క 'అయ్య' మెలి రితి దెక, ఉబెడివొక 'బేని' మెలి రితి పూర్తి నుద్ది తిలి మెన్సు తెన దెక.

3 మాలజ్ జా నిజమ్ రండెల్ జలె తేరబోదల్క గవురుమ్ దెక తోడై కెర చెంగిల్ దెకితె తా. 4 గని, కేన్ రండెల్ మాన్యుక పుత్తర్లు జవున్, దువిసివో జవున్, నత్తుర్నివో జవున్, నత్తిన్సివో జవున్ అస్సి జలె, జెచ్చొ ముక్కిమ్క జోవయింక సొంత మాన్యుల్క దెకితి పూచి కెరనుక సిక్కుతు, అయ్యసిఁగి పాయిలి నైమ నెతోయిలి రితి. 'దస్సి కెరుక చెంగిలి' మెన దేముడు సంగితయ్. 5 గని కో నిజమ్ రండెలి జా, జాక కోయి మాన్యు తోడు నెంజిలె, దేముడుక 'జోయ్యి రచ్చింఛువ కెర్లు' మెన, జా మాన్యు రాతి మెద్దెనె జోవయింక ప్రార్దన కెర్రి తయెదె. జో తెన తోడై నజెతె తయెదె. 6 గని వేర బుద్ధుల్ చి జలె, జేవ్చి అసల్కయ్ నుకుమ్

* 4:8 4:8 కొరిందల్క రెగిడ్లి ఏక్ నంబర్ ఉత్తమ 9:24-27 దెక. † 4:14 4:14 1:8, చి తిమోతిక రెగిడ్లి 2 నంబర్ ఉత్తమ 1:6 దెక.

తెన్ జలి కి, దస్సి జలి జితె పొది ఆత్తుక మొర్లి రితి జా తయెదె. ⁷ జలి, రండెల్ మాన్సుల్చి మరియాద నే గెతి రితి జేవ్ జతి రిసా, ఇసి ఆడ్ర దేసు. ⁸ కో జలికు జోవయింప సొంత మాన్సుల్క, అన్నె ముక్కిమ్క సొంత కుటుంబుమ్క చెంగిల్ దెకె నాయ్ గే, పోసి నాయ్ గే, జో మాన్సు ప్రబుక నే నంపజలి రితి జా, నంపనెంజిలోసాచి కంట పాపుమ్చో జయెదె.

⁹ కేన్ రండెల్ మాన్సుచి వయసు అరవయె వెర్పుల్క తొక్కి నెంజలి, జా ఎక్కిలోక పెండ్లి జా తిలిసి జలి, సంగుమ్చి సేవ కెర్తనతె జాక టీవడుక జయెదె. ¹⁰ గని జాక కిసి మాన్సు మెన ఎత్కిజిన్ జానుక మెలి, కన్యారుమ్ దెకితి మాన్సు జా తంక, జేవ్చి బోదల్క చెంగిల్ పోన తంక, వేర తెంతో అయిల మాన్సుల్క మరియాద కెర తతె తంక, గోత్ అయిల నముకుమ్ జల వెల్లెల మాన్సుల్క చట్టో దోవ తంక, బాదల్ తిలసక తోడు కెర తంక. కిచ్చో జలికి చెంగిల కమె కెర్తి మాన్సు జా తంక.

¹¹ గని తొక్కి వయసుచ రండెల్ మాన్సుల్క సంగుమ్చి సేవతె తుమ్ టీవడ నాయ్. వేర ఆసల్ జా ప్రబుక పచ్చిల్ రితి జలి, అన్నె పెండ్లి జంక ఆస జవుల. ¹² జేవ్ “ప్రబుచి సేవ కెర్తె తయెదె, అన్నె పెండ్లి జంక నేసి” మెన తొలితొ సంగ తా, జా సేవతె బెదిలె పడ్డో అన్నె పెండ్లి జా ములిలె, అబద్దుమ్ జలి నింద సేడుల. ¹³ పడ్డో, రండెల్ జల ఉబెడిబ రితసక ఎత్కి తోడు దిలె, బద్దుకుమ్ జా పేడివో పేడివో బుల బుల, సాండెల్ కొడో సికుల. వేర మాన్సుల్చి కామ్చి నెడిమి జా జోవయింపి కామ్ పిట్టవుల, నెంజలి కొడో లట్టబుల. ¹⁴ జాకయ్, తొక్కి వయసుచ రండెలివో అన్నె పెండ్లి బోదల్ పాయ్ జోవయింపి గేర తిలిసి ఎత్కి చెంగిల్ దెకుత్, చి జోవయింపి రిసా అమ్ కో నయ్తానచ మాన్సుల్ అమ్క నింద కెరుక వాట్ తయె నాయ్. ¹⁵ రండెల్ జల ఉబెడిబ సగుమ్జిన్ ప్రబుచి సేవ ముల దా నయ్తాన్ సికడ్డి బుడ్డితె గెచ్చో అస్సి.

రండెల్ మాన్సుల్క కో దెకుక

¹⁶ జలి, ప్రబుక నంపజలి కేన్ మాన్సుచ మాన్సుల్తె రండెల్ మాన్సుల్ అస్సి జలి, జా నంపజలి మాన్సు జోవయింక దెకితె తవున్. జేవ్చయ్ రండెలివొక సంగుమ్ పోసుక పోసి. చి ఎద్దర తోడె నెంజలి రండెలివొక తోడు కెర్తి డబ్బుల్ సేనడ జోవయింకయ్ తోడె దెతె. ¹⁷ ప్రబుచి సంగుమ్చి సేవ కెర్తె వెల్లో మాన్సుతె కో చెంగిల్ ఏలువ కెర్తె, ముక్కిమ్క జోవయింతె కో నిదానుమ్ బోదన కెర్తె బుద్ది సికడ్డితె, వేర వెల్లో మాన్సుల్క చి కంట జోవయింక ప్రెజల్ ఒగ్గర ఏలువ దెక అన్నెయ్ తోడు దెతు. ¹⁸ కిచ్చోక మెలి, దేముడుచి కోడు మోసిచి అత్తి రెగిడ్డినతె కిచ్చో మెన ఏక్ టాలి ఉచరుక జయెదె మెలి,

*“కెర్తి గిడ్డల్ దాని సుదయ్తె పొది సుదయ్తె బెయిలల్క మూంతి బందుక నెంజె. పోన్” పడ్డో, †“కామ్ కెర్తోసా జోవయింపి జతమ్ నజనుక నాయ్మ్” మెన సంగిలి కోడుచి అద్దుమ్ తుమ్ కెరన.

¹⁹ సంగుమ్చ వెల్లెల మాన్సుల్తె కక్క జవున్ కో జలికు కిచ్చో జవున్ నింద కెర తిలె, దొగుల తీగ్గ సాచుల్చి సాచి నూన్లెకయ్, జా సాచి బెదిలెకయ్, జా నింద నూన్తి రితి తిలువ దెకు. ²⁰ గని కో సంగుమ్చ వెల్లెల మాన్సుల్ పొరపాల్ జస్తె తత్తతె గి, సంగుమ్చ ఎత్కిజిన్చి మొక్క జోవయింక తీర్పు సంగు, చి దెక తా తిల మాన్సుల్ దన తప్పుల్ కెరుక బియుల.

²¹ దేముడుచి మొక్క, యేసుక్రీస్తుచి మొక్క, పరలోకుమ్చ దూతల్చి మొక్క, తుక ఆవ్ ముక్కిమ్క సంగితని మెలి, రుజుల్ సరిగా నే నూన్తె తీర్పుల్ కెరు నాయ్ అన్నె కక్క ముకమాటుమ్ నే దెకితె తీర్పు కెరు.

²² పడ్డో, బమ్మ తెన్ కక్క బోడి చడ ప్రబుచి కామ్క అదికారుమ్ దేసు నాయ్. చెంగిలో నెంజిలో మాన్సుక దస్సి అదికారుమ్ దిలె, జోవయింపి పాపుమ్తె తుయ బెదిల్ రితి జయెదె. అన్నె మాన్సుల్చి పాపుమ్తె తుయ బెదు నాయ్. దనితె దెర్పు నే సేడ్డె, ప్రబుచి సుద్ది తెన్ తా.

²³ పడ్డో, సుద్ది కావలె మెన తుయ రితి పాని పితని, కిచ్చోగె. గని అప్పె తెంతో తుచి పెట్టిచి బాద చి తుచి ఆగేచ అన్నె బాదల్ చి రిసా ఒప్పు మెన ఇదిల్ ద్రాచ రస్సుమ్ పి.

²⁴ జలి, తీర్పు కెర్చిచి రిసా అన్నె కిచ్చో మెలి, బమ్మ తెన్ తీర్పు కెరు నాయ్. సగుమ్జిన్ పాపుమ్ కెర్చిచి సాస్టుమ్ డీస్తయ్, చి రుజు కెరుక జతయ్. గని అన్నె సగుమ్జిన్ కెర్తి పాపుమ్ లుంక తా, ఎక్కి పడ్డోకయ్

డీసిదె. ²⁵ దస్సి కి, సత్తిమ్ కము సొస్తుమ్ డీసుల, గని మొదొల్కయ్ నే డీసిలెకి, ఎల్లకాలుమ్ లుంకడుక నెంజె.

6

ఎజొమాన్లుక గొతిమాన్సుల్, గొతిమాన్సుల్క ఎజొమాన్లు కీసి దెకుక గే సంగిలిసి

¹ కో సంపజల గొతిమాన్సుల్ జా అస్సి గే, జోవయింప ఎజొమాన్లుక గవురుమ్ దెకితె తత్తు, చి జేవ్ ఇండితి బుద్దిచి రిసా ప్రబుచి నావ్క జవున్ జోవయించి నుబుమ్ కబుర్ జవున్ కో నిస్కారుమ్ ఉచరుక నాయ్. ² జేవ్ గొతి మాన్సుల్తె కచ ఎజొమాన్లు సంపజల జవుల గే, * అమ్చ ఎజొమాన్లు ఆము ఎక్కి రిత జలమ్ గే మెన ఉచరుక జలెకి, జేవ్ గొతిమాన్సుల్ జోవయింప ఎజొమాన్లుక గవురుమ్ దెకుక ముల్లు నాయ్. 'జేవ్ ఎజొమాన్లు కి ప్రబుక సంపజలన' మెనయ్ జయి ప్రేమకయ్ అగ్గెచి కంట అన్నె నిదానుమ్ జోవయించి సేవ కెరుక. ఇన నిదానుమ్ బుద్దుల్ తుయి సికడు.

డబ్బుల్ ఆనక వేర బుద్దుల్ చి రిసా సంగిలిసి

³ జలె, ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచ చెంగిల్ కెర్ల బుద్ది కొడొక చి జోవయింతెన బెదితి సుద్దిబోదనక కో నెన కెర వేర సికడొ, ⁴ గవురుమ్క జాని మెననై కి, జో కిచ్చొయ్ నేనె. ప్రబుచి సర్లబుద్ది జోవయించి పెట్టి నెంజలి రిసా, ఆరిచ కొడొచి ఉప్పిరి కొడొ తెలివి తెన్ బెదదవ జుజయితి ఆనయి తెన్ జో మాన్సు తయెదె. కొడొ తెన్ దస్సి జుజయితిసి, చి దస్సిచి జట్లు జతిసి, జలె, కిచ్చొ పలితుమ్ దెర్లయ్ మెలె, గోసల్, టంట్లు, దూసెనల్, ఎక్కిలొచి ఉప్పిరి అన్నెక్లొ అన్మానల్ జతిసి, ⁵ నే కుట్టిత తగులు, దనయ్ బాదల్. దనయ్ బుద్దుల్ జత మాన్సుల్చ ఆత్మల్ పాడొ జా అస్సి, జోవయించి పెట్టి కిచ్చొయ్ సత్తిమ్ నాయ్. 'దేముడుచి కామ్ కెర్లె రితి అమ్ డీసిలె, డబ్బుల్ లాబుమ్ జయెదె' మెన ఉచర నాయ్ దేముడుచి రిసా దన తెలివి కొడొ మాన్సుల్క సికడొతి.

⁶ నిజుమి దేముడుచి కామ్ కెర్లె లాబుమ్ తయెదె. గని డబ్బుల్చి లాబుమ్ నెంజె, అన్నె 'జో దిలిసి సాలు' మెలి రితి సేంతుమ్ అమ్చి పెట్టి తిలకయ్ అమ్క జా లాబుమ్, ఆత్మయి రగుమ్ లాబుమ్ తయెదె. ⁷ 'జో దిలిసి సాలు' మెలి బుద్ది తెన్ అమ్ కిచ్చొక తంక మెలె, అమ్ జెర్లు ఈంజ లోకుమ్తె కిచ్చొ ఆనుమ్ నాయ్, చి మొర్లె కచితుమ్ ఈంజ లోకుమ్ తెంతో కిచ్చొయ్ నెము నాయ్. ⁸ గని అమ్క కతిసి గలంతిసి తిలె, సాలు. ⁹ గని ఈంజ లోకుమ్చి సొమ్మారుమ్ జంక ఆన జలన నయ్తానచ కము కెరయ్తినెదె దెర్లు సేడ్డతి, బోనుతె సేడ్డి రితి. దస్సి ఆన తిల మాన్సుల్ బుద్ది నెంజల పాడొ కెర్ల ఆనల్తె దెర్లు సేడ్డతి. దన ఆనల్ మాన్సుల్క పూర్తి పాడొ కెర నాసెనుమ్ కెర్లతి. ¹⁰ కిచ్చొక మెలె, పాపల్ ఎత్తిక డబ్బుల్ ఆన చేరు రితి జా ఆదారుమ్ జయెదె. దస్సి ఆన జలి రిసా, సగుమ్జిన్ సంపజల ప్రబుక ముల, ఒగ్గర్ బాదల్ జా జోవయించి పాపుమ్ కతతి.

నిదానుమ్ తా మెన తిమోతిక పవులు రెగిడ్డిసి

¹¹ తుయి, మాత్రుమ్, దేముడుచొ మాన్సు. దస్సి పాపుమ్చి ఎత్తిక తుయి దూరి తా. కిచ్చొచి రిసా తుయి ఆన జంక మెలె, సత్తిమ్ ఇండితిసి, ప్రబుక పూర్తి నిదానుమ్ తతిసి. నముకుమ్ తతిసి, ప్రేమ, బాదల్ ఓర్పువ జతి నెక్కి, గగ్గల్ నే జతి సేంతుమ్ బుద్ది మెత్తన బుద్ది తతిసి, దనచకయ్ తుయి ఆన జా. ¹² తుచి నముకుమ్చి బవుమానుమ్ దొర్లు, జతె ఎదక తుయి పూర్తి నిదానుమ్ ప్రబుచి కామ్ కెర్లె తా. ఒగ్గర్జిన్ సాచుల్చి మొక్కె ప్రబుక తుయి సంపజలిసి తుయి ఒప్పున్సి తెంతో, వరలోకుమ్తె గెప్పు కెయక తెయక తా గెతి చి జోవయింతెన అప్పె ఇండితి వరుమ్ తుక ప్రబు దిలన, గెద. జా వరుమ్ దెరను. ¹³ యేసుక్రీస్తు †పొంతి పిలాతు అదికారిచి మొక్కె సాచి సంగ ఒప్పుణ్ణొ, గెద. జలె, ఎత్తిక జీవ్ దెతో జీవ్ తిలొ దేముడుచి మొక్కె పడ్డొ జో క్రీస్తుచి మొక్కె ¹⁴ తుక కిచ్చొ ఆడ్ర అవ్ దెతసి మెలె, ప్రబు జలో అమ్చొ యేసుక్రీస్తు ఈంజ లోకుమ్తె అన్నె ఉత్త జెతి ఎదక, ప్రబుచి సుద్దిచి రుజ్జు తతి రితి, జోవయించి గవురుమ్ నే కడ్డ రిసా, ప్రబు తుక తియ్యొ కామ్ తుక దిల ఆడ్రల్ ఎత్తి, తుయి నిదానుమ్ కెర్లె తా. ¹⁵ యేసుప్రబు

* 6:2 6:2 తీతు 2:9-10 దెక. † 6:13 6:13 మత్తయి 27:11, మార్కు 15:2, లూకా 23:3, యోహాను 18:33-37.

కెయలక అన్నె ఉత్ర జెయెదె మెలె, దేముడు అబ్బొసి కెయలక జర్గు కెరెదె గే, తెదొడకయ్. జో దేముడు అబ్బొసి ఎత్తిచి కంట వెల్లొ తిలొ ఎక్కిలొ దేముడు, రానల్క రానొ జలొ, ఎజొమాన్సుక ఎజొమాని జలొసొ. 16 జో దేముడు అబ్బొసి ఎక్కిలొ నే మురై ఎల్లకాలుమ్ తతొసొ. జో జతి పరలోకుమ్చి ఉజడి కెద్ది మెలె, కోయి ఇదిల్ పాసి కి గచ్చుక నెతిరి. కోమాన్సు కెయ్యు కి జోవయింక దెకితి నాయ్, దెకుక నెతిర్తి. జోవయింక గవురుమ్ అదికారుమ్ కెయలక తెయలక తవున్! ఆమేన్.

సొమ్నార్లుక సంగిలి కొడొ

17 జలె, ఈంజ లోకుమ్చి ఆస్తి కలుగు జల సొమ్నార్లు జల నంపజలన్క తుయి కిచ్చొ ఆడ్ర దేసు మెలె, గవురుమ్ ఉచరంతు నాయ్, పడ్డొ, సొమ్నారుమ్క నంప కెర్తు నాయ్. జొ ఎత్తి పాడొ జతిసి. గని దేముడుచి ఉప్పిరి జోవయింబి నముకుమ్ పూర్తి తిత్తు. అమ్ మాన్సుల్ సంతోసుమ్ తెన్ వాడిక కెర్తి రితి అమ్క దొర్కు. జలిసి ఎత్తి దెతొసొ జొయ్యి, గెద.

18 జేవ్ సొమ్నార్లు, జలె, కిసి తంక మెలె, అన్నె మాన్సుల్క కన్యారుమ్ దెకిత ఒగ్గర్ కమొ కెర్తు. దస్సి తిలె, ఆత్తుక సొమ్నారుమ్ జవుల. జేవ్ మున్సు నే జతె, నెంజిలన్క సర్ల తెన్ దర్ముమ్ తెన్ దెతు. 19 దస్సి ఇండిలె, జోవయింక కలుగు జతి ఆత్తు సొమ్నారుమ్ వడ్డొక కి జోవయింక కామ్క జెయెదె, మొర్లె పరలోకుమ్తె గెచ్చు కెయలక తెయలక చెంగిల్ జతి వరుమ్ ప్రబు దిలిసి జోవయింక జెయిమ్ జయెదె.

ఆకర్ కొడు

20 ఓ తిమోతి, ప్రబు తుచి అత్తి సొర్పు కెర దిలి, జోవయింబి కామ్ తుయి కెర్తి వరుమ్ దెర నాయ్, జోవయింబి సత్తిమ్ సికడ్డె తా. సుద్ది నెంజిల ఆరిక ఆరిచ కొడొ, దేముడుక దన కొడొ విరోదుమ్ జతతి, గెద, దన కొడొక, చి 'గ్యానుమ్' మెన గ్యానుమ్ నెంజిలిన్క, చి మాన్సుల్ కొడొ జుజయ్తిన్క తుయి దూరి కెరు. 21 కిచ్చొక మెలె, 'గ్యానుమ్' మెన గ్యానుమ్ నెంజిలిన్క 'జయ్యి సత్తిమ్' మెన సగుమ్జిన్ సంగ సికడ, నంపజల సుబుమ్ కబుర్తె ముక్కిమ్ తిలిసి పిట్టవన, పొరపాట్ జొ అస్సి.

ప్రబుచి దయ తుమ్చి తెన్ తవున్.

తిమోతిక రెగిడ్లి దొన్నిచి ఉత్త్రమ్ బారిక్ జలో పవులు తిమోతిక రెగిడ్లి దొన్నిచి ఉత్త్రమ్

మొదోల్ కోడు

1-2 ప్రేమ తిలో అంక పుత్తు జలో రితో తిమోతిక, దేముడుచి సెలవ్చి రిసా యేసుక్రీస్తుచి రిసా సుబుమ్ కబుర్ కామ్ కెర్తి రిసా జోవో బారికి జలో ఆవ్ పవులు రెగిడ్లి ఉత్త్రమ్.

“అంచో పుత్తు జలో యేసుక్రీస్తుక కో నంపజవుల గే, జేవ్ పరలోకుమ్చి రాజిమితె బెద, మొర్లె అంచి తెన్ జంక ఆవ్ వరుమ్ దెతసి” మెన ప్రమానుమ్ కెలో దేముడు అంక జోవయింది కామక నిసాన అదికారుమ్ దా అస్సె.

జలె, దేముడు అబ్బోన్చి అమక ప్రబు జలో క్రీస్తు జలో యేసుచి దయ కన్కారుమ్ సేంతుమ్ తుచి ఉప్పిరి తవున్!

తిమోతి చి నముకుమ్చి రిసా పవులు సర్ల జలిన్

3 దేముడుచి సేవ పొరపాట్ నెంతె సత్తిమ్ తెన్ ఆవ్ కెర్తసి మెన అంక దయిరిమ్. అంచ పూర్లమ్చ కి జోకయ్ జోకరై తిల. ఆవ్ కెయ్య ప్రార్లన కెర్లె కి, తుక నే పచ్చితె, తుచి రిసా జో దేముడుక అంచి సర్ల ఆవ్ సంగితసి. 4 తుక అన్నె దెకుక కోర్ప జా, రాతి మెద్దెనె ఉచరై తత్తసి. తుక అన్నె దెకిలె, పూర్తి సర్ల జయిందె. తుయి ఏడ్డిసి ఆవ్ ఏద కెర్తసి, 5 చి మాయ నెంజిలి తుచి నిదానుమ్చి నముకుమ్చి రిసా ఉచరై, మంతిర అప్పది జలి లోయి చి అయ్యదె జలి యునికే చి అగ్గె తెంతో చి నముకుమ్ తిలిసి ఆవ్ ఏద కెర్తసి. జోవయింది ఎదిలి నముకుమ్ తుచి పెట్టి కి తయెదె. 6 జాకయ్ తుక ఆవ్ అప్పె కిచ్చి ఉచరవడ్డిసి మెలె, జా సుట్టు ఆవ్ తుక బోడి చడ ప్రార్లన కెర్లెనె తెన్ దేముడు తుచి పెట్టి దిలి వరుమ్ అన్నె ఒగ్గర్ పలితుమ్ దెర్తి రితి తుయి వాడిక కెర్లె తా. 7 కిచ్చొక మెలె, జోవయింది అత్తు అమ్చి పెట్టి దిలిసి అమ్క బియ్యారల్ తత్తు మెన నాయ్, గని “అంచి పరలోకుమ్చి అత్తుసెక్తి, అంచి ప్రేమ, అంచి తిరించి బుద్ది జోవయింది పెట్టి కామ్ కెర్లె తా పలితుమ్ దెర్లు”.

8 జాకయ్, పూర్తి దయిరిమ్ తెన్ తా, అమ్చో యేసుప్రబుచి రిసాచి సాచి సంగంక తుయి లాజ్ జా నాయ్, గని తుచి పెట్టి తిలి దేముడుచి సెక్తిక సుబుమ్ కబుర్ నూనయ్తి రిసాచి అల్లర్ తుయి కి ఒర్లుప జా. పడ్డె, జోవయింది రిసా ఆవ్ జేతె తిలిన్క లాజ్ జా నాయ్. 9 ఈంజో దేముడు అమ్క నిసాన సయ్తాన్చి రాజిమ్ తెంతో రచ్చించువ కెర, జోవయింది సుద్ది అమ్ ఇండిత్ రితి అమ్క బుకారా అస్సె. అమ్క కిచ్చి పున్నిమ్ అమ్ కెర్లెన్చి రిసా నాయ్, గని “క్రీస్తు రచ్చించువ కెర్లెనా జతో యేసుచి అత్తి జోవయింది ఉప్పిరి అంచి దయ తియిదె” మెనయ్, కిచ్చొ నే జెర్తుయేలి అగ్గె తెంతో సొంత *ఇస్టుమ్ జా అమ్క జా వరుమ్ దిలన్. 10 అమ్చో రచ్చించువ కెర్లెనా జలో యేసుక్రీస్తు ఈంజ లోకుమితె బారో జలిసి తెన్ ఈంజ జో దిలి వరుమ్ రుజ్జు జా అస్సె. యేసుప్రబు మొర్లుచి ఉప్పిరి జీన పాడ్ కెర గెల కెర, పరలోకుమితె గెతి జీవ్, ‘పరలోకుమితె గెతి అవ్కానుమ్ దొర్లు జయెదె’, ‘నాసెనుమితె గెచ్చుక పిట్టుక జయెదె’ మెన రుజ్జు దెకవ, జా రుజ్జు జలిన్చి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ అమ్క దొర్లు కెర అస్సె.

11 జలె, ఈంజ సుబుమ్ కబుర్ ఆవ్ నూనవ బోదన కెర్తి రిసా జోవయింది బారికి జా బులుక మెన, ప్రబు అంక నిసాన అదికారుమ్ దిలన్. 12 ఈంజయి కామ్ ఆవ్ కెర్తి రిసా ఆవ్ ఇన సైమల్ నే డ్డిసి. గని అంక లాజ్ నాయ్. కిచ్చొక మెలె, ఆవ్ నంపజలోసాక జాని, చి †జోచి అత్తి ఆవ్ సార్లు కెర్లెసి కిచ్చొ పాడ్ నే జతి రితి, లోకుమ్చ మూన్పుల్క తీర్పు కెర ఏలువ కెరుక మెన ప్రబు గవురుమ్ తెన్ అన్నె జెతికయ్ జా వెల్లి దీసి ఎదక జో దెకుక జోక సెక్తి అస్సె మెన అంక పూర్తి దయిరిమ్ అస్సె.

* 1:9 1:9 రోమియల్ 8:29-30, ఎపెసు1:5. † 1:12 1:12 నెంజిలి, ‘అంచి అత్తి జో సార్లు కెర్లెసి కిచ్చొ...’

13 జల, అంచితే తుయి నూన్ బోదన కొడో రితి యేసుక్రీస్తుచి తెడిచి నముకుమచి ప్రేమ తెన తుయి నంపజలనక సికడుక ములు నాయ్. 14 దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తు అమచి పెట్టి సికడ్లొ ప్రబు తుచి అత్తి సార్పు కెర దిలి సత్తిమ్ కిచ్చి పాడే నే జతి రితి తుయి జాగర్ద దెకితే తా.

15 ఆసియా ప్రదేసిమ్చి ఎత్తిజిన అంక ములల మెన జాన్సి. జోవయింతె పుగెల్లు చి హెల్సొగెనే, గెద. 16 గని ఒనేసిపారుక, జల, జోవయింబి గెరచ ఎత్తిజినక ప్రబు కన్యారుమ్ దెకితే తవున. జో ఒగ్గర సుట్టు అంకప్రేమ దెకవయ్ దయింమ్ కెర్లన్. ఆవ్ జేల్తే తిలిన్చి రిసా జో లాజ్ జయి నాయ్. 17 జో ఇత్తల్ ఈంజ రోమ్ పట్టుమ్తె జా, సర్ద తెన్ అంక చజ జా తోడు దిలన్. 18 'యేసుప్రబు అన్నె ఉత్త జా లోకుమ్చక తీర్పు కెర్తి జా వెలి దీనిక ఒనేసిపారుచి ఉప్పిరి జో కన్యారుమ్ తితి రితి దేముడు వరుమ్ దెవున్' మెనయ్ అంచి ప్రార్దన ఎపెసతె జో తోడ కెర్లిన్ ఎత్తి. తుయి పూర్తి జాన్సి.

2

తిమోతిక పవులు అన్నె నిదానుమ్ సంగిలిసి

1 అంచొ పుత్తు, క్రీస్తు జలో యేసుచి దయక తుక జో దిలి సెక్తిక తుయి డిట్టుమ్ తా. 2 చి ఒగ్గర సాచుల్చి మొక్కె తుయి అంచితే నూన్సి ఎత్తి. జేవ్ కి అన్నె మాన్యుల్క సికడ్డి రితి, నిదానుమ్ తిల అన్నె మాన్యుల్క తుయి సికడు. 3 పడ్డె, చెంగిలో తిలో కేన్ జమాను కీని బాదల్ ఒర్పుప జా నిదానుమ్ కెరెద గే, తుయి కి ప్రబుచి కామచి రిసా బాదల్ నేడ్డిసి తుయి కి ఒర్పుప జా నిదానుమ్ తా. 4 పడ్డె, జమాన్యుతె బెదితోసా చెంగిలోచొ జల, కామ్తె తిల, వేర మాములుమ్ మాన్యుల్చ కమెతె జో బెదె నాయ్, నెంజిల వేరచితె బెదిలె, సిక్కు, జా జోవయింక దిలి కామ్ పిట్టయెదె. జోచొ ఎజోమాని మెన్సుతి రితి జో తియార్లి కామ్ చెంగిల్ కుట్టువుక మెన మెన్సు దా ఎక్కి, నిదానుమ్ కెరెదె. 5 పడ్డె, నిగితి కెల్క జవున్ బెదితోసా జల, జేవ్ కెర్లయ్చి బెదితి రితి కెర్లయ్ జో జీన గురి నజనుక జయెదె. 6 పడ్డె, వంట లాయిలె పొది, కో తొలితో జోవయింబి వాట నజనుక విలువ మెలె, నిదానుమ్ కామ్ కెర్లొ తిలోసా విలువ, బద్దుకుమచొ నాయ్, గని నిదానుమ్ కెర్లొసా. 7 ఆవ్ ఇన్నె రెగిడ్ల టాలివొచి రిసా చెంగిల్ ఉచరు. తుయి పూర్తి అర్దుమ్ కెరంతి రితి ప్రబు తుక సికడెదె.

చి సెక్తి

8 యేసుక్రీస్తు దావీదు పూర్ణుమ్చొచి సెకుమ్తె జెర్మ మొర అన్నె జలిసి ముక్కిమ్క తుయి ఉచార కెరంతె తా. జోచి రిసా ముక్కిమ్క ఆవ్ నుబుమ్ కబుర్ బోదన కెరుక మెన ప్రబు అంచి అత్తి కామ్ సార్పు కెర దా అన్నె, గెద. 9 జయ్యి నుబుమ్ కబుర్ ఆవ్ నూనయ్తె తిలి రిసా ఇన సైమల్ సేడ అస్సి, కిచ్చొ జవున్ నేరిమ్ కెర్లొసా మెన దెకిల్ రితి అంక ఈంజేవ్ గొల్పుల్ బంద అస్సి. గని అంక కిచ్చొ దయింమ్ మెలె, దేముడుచి నుబుమ్ కబుర్ కోడు బందుక నెత్తిర్తి. 10 జాకయ్ దేముడు నిసాన్లనక 'నూన నంపజా క్రీస్తు జలో యేసుచి నావ్ తెన్ పావుమ్ తెంతో రచ్చించువ జా పరలోకుమ్తె గెచ్చు కెయక తెయక చెంగిల్ తత్తు' మెనయ్, కిచ్చొ సైమల్ జలకి ఆవ్ ఒర్పుప జతసి.

11 'దేముడుచి కోడు ఈంజ' మెన ఏక కిచ్చొ కచితుమ్ దెరన్తనుమ్ మెలె,

“జోవయింతెన్ మొర్లమ్ మెలె,

కచితుమ్ జోవయింతెన్ జిమ్దె.

12 జోవయింబి నావ్చి రిసా బాదల్ ఒర్పుప జలమ్ మెలె,

కచితుమ్ జోవయింతెన్ * ఏలువ కెరుమ్దె.

'జోవయింక నేనుమ్' మెలి రితి ఇండిలె,

జో కి అమక 'జోవయింకయ్ నేని' మెన జో అమక తియనె నాయ్.

13 ఆమ్ నిదానుమ్ నెంజిల కి,

జో ఎక్కి నిదానుమ్ తా గెతయ్.”

జోవయింబి సత్తిమ్చి రిసా జో అబద్దుమ్ కెరుక నెత్తె, జోవయింబి కోడు పిట్టువుక నెత్తె.

* 2:12 2:12 కొరింథిల్క రెగిడ్డి 1 నంబర్ ఉత్తమ్ 4:8, డీనయ్లిసి 5:10, 20:4, 6 చి 22:5.

కామక నెంజిత కొడో జుజయ్తినవి రిసా జాగర్త సంగిలిసి

14 ఈంజ ఉప్పిర్చి కోడువి రిసా ఒత్తవ నంవజలన్క తుయి ఏద కెరవు, చి 'కామక నెంజల రితయ్ కొడో జుజయ్తిన ముల' మెన ప్రబుచి నావ్ తెన్ జోవయింక జాగర్త సంగు. 15 తుచి కామక 'చెంగిల్ కెర్తయ్' మెన దేముడు ఒప్పన్తి రితి జోవయింక ఎక్కి నిదానుమ్ జంక తుయి ఎక్కి ఆన జా, డొంగై సోగ వాటు గగ్గడి రితి, సూన్తన పూర్తి అర్దుమ్ కెరంతి రితి, దేముడుచి సుబుమ్ కబుర్ సరిగా సిక్కుడు. దస్సి నిదానుమ్ తిలె, తుక జో దిలి కామక 'నిదానుమ్ కెర్తయ్' మెనయ్ తుయి లాజ్ జంక నాయ్. 16 జలె, దేముడుచి మరియాద కడ రితి కామక నెంజల కొడో లట్టబ్బిసి, కొడో జుజయ్తినక దూరి తా. దన కొడోతె బెదిలె, మాన్పుల్ అన్నె ఒగ్గర్ పాడ్ జతి రితి దేముడుక జోవయింక దూరి కెర్లి రితి జయెదె. 17 కిచ్చొ జలి గావు ఒగ్గర్ జలె, ఒండొయి మాన్పుక కా గెల కిసి పాడ్ కెరెదె గే, దస్సి, దన కామక నెంజల కొడో లట్టబ్బిసి మాన్పుచి ఆత్తుక పాడ్ కెరెదె. దస్సి జల మాన్పుల్, హుమెనైయును చి పిలేతును. 18 జేవ్ కిచ్చొ ఏక్ తప్పి సికడ్డతి మెలె, "మొర్త మాన్పుల్క దేముడు జయెడెదె మెలిసి పడ్డొకయ్ జర్లు జయెదె మెలిసి అబద్దుమ్. అగ్గెయి తెంతో ఆత్తు రగుమ్క జర్లు జా అన్పు. ఆగ్గె రగుమ్క జర్లు జంక నెంజె" మెన జేవ్ సికడ, సగుమ్జినచి నముకుమ్ పాడ్ కెర్తతి. 19 గని దేముడుచి రాజిమ్క 'గేరు' మెన దెకిలె, జా గేరుచి పునాదితె కిచ్చొ రెర్ల అన్పు మెలె,

† "కో జోవయింక నిదానుమ్ తా జోవయ్ జా అస్తి గే ప్రబు జానె" పడ్డొ, "ప్రబుచి నావ్ కో దెర్తతి గే, పావుమెత బెదుత్ నాయ్, గని ముల దెతు!" మెన రెర్ల అన్పు.

20 జలె, కేన్ జుప్సన్ వెల్లొ గెరి ఎత్తి. రగల్ గెరిచి కామచ సామన్లు తవుల. సగుమ్ బజర్చ, సగుమ్ వెండిచ, గని దారు తెన్ కి మత్తి తెన్ తెయార్ కెర్తన కి తవుల. జేవ్ సామన్లుతె సగుమ్, జలె, మాములుమ్ మరియాదచ కమొక వాడిక కెర్తన. సగుమ్, జలె, నిస్కారుమ్ కమొక వాడిక కెర్తన. 21 జలె కేన్ మాన్పు ఆత్తు నిస్కారుమ్ కెర్లి పావుమ్ గెచ్చవన గెలె, జలె, మరియాద కామ్ కెర్లి సామన్చి రితి జయెదె. జో దస్సి సుద్ది జలె, కేన్ చెంగిల్ కామచి రిసా కి జో గేర్చొ ఎజొమానిక జో కామక జెయెదె. ప్రబుచి కామక తుయి దస్సి సుద్ది తిలి కామక జెతికయ్ వన్పు జా.

22 జాకయ్, బుద్ది నెంజల ఉబెడల్ జత ఆసల్క తుయి దూరి తా, సుద్ది ఆత్తు తెన్ ప్రబుక ఎక్కి నిదానుమ్ తా జోవయింక నావ్ దెర్తన ఎత్తిజన్ తెన్, సత్తిమ్బుద్ది, నిదానుమ్చి నముకుమ్, ప్రేమ, సేంతుమ్కయ్, జేవ్ తుయి కోర్ప జతె తా.

23 బుద్ది నెంజల కామక నెంజల కొడో జుజయ్తినక దూరి తా. దనచతె బెదిలె మాన్పుల్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో గగ్గోల్ జా జట్టి జతతి. 24 పడ్డొ, ప్రబుచి నేవ కెర్తొ కేన్ మాన్పు జలెకి, గగ్గోల్ జతోసా జంక జయె నాయ్. జో కిసా తంక మెలె, మెత్తన తా ఎత్తిజన్క చెంగిల్ దెకితోసా, తెలివి తెన్ చెంగిల్ బోదన కెర్తొసా, కున్సిదుమ్ నే జతె బాదల్ ఓర్పువ జతోసా జంక. 25 పడ్డొ, చి బోదనక వేరయ్ సంగిత మాన్పుల్చి ఉప్పిరి గగ్గోల్ నే జతె జో మాన్పు మరియాద తెన్ సరిగా అర్దుమ్ సంగుక సిక్కు. దస్సి మరియాద తెన్, 'జో మాన్పు తప్పి ఒప్పన చిసారుమ్ జా సత్తిమ్ దెరన్పు' మెన ఏక్ వేల దేముడు నెలవ్ దెయెదె, 26 చి నయ్తాన్తె దెర్పు సేడ్డిన్ తెంతో, జోవయింక ఇస్సుమ్ రితి కెర్తె తిలన్తె తెంతో జో మాన్పు విడ్డల్ జయెదె, చి బుద్ది జా ప్రబుచి ఇస్సుమ్ రితి కెరుక దెరెదె.

3

ఆకర్ దినాల్క మాన్పుల్చ బుద్ది

1 అప్పె, మాత్తుమ్, కిచ్చొ మెన తుయి చిను మెలె, ఈంజ ఉగుమ్చ ఆకర్ దినాల్క నెంజల బాదల్ జెవుల. 2 తెదొడక మాన్పుల్ కిసి జవుల మెలె, వేర మాన్పుల్చ బాదల్క నే ఉచర్తె, 'అమ్మి చెంగిల్ తమ' మెనయ్ ఎక్కి జోవయింకయ్ జెచ్చొ ఉచరంతె తవుల, డబ్బుల్ ఆన జయె గెచ్చుల, సాంత గప్పరుమ్ సంగితె తవుల, బాడాయ్ జతె తవుల, మాన్పుల్క చి దేముడుక దూగువ కెర్తె తవుల, అయ్యసినిచి కోడు నే సూన్తె, జేవ్ పాయ పొసిలి సైమ సేడ్డిన్ నేన్లి రితి జేవ్ అయ్యసినిక తోడ కెరుక ములల, దేముడుచి

నుద్ది నెంజలన జవుల, ³ కన్యార్దుమ్ నేన్తె తవుల, మాన్సుల్ కట్టు తెన్ తంక నెనుల, కున్సిదుమ్క అన్నె మాన్సుల్చి ఉప్పిరి ఆరిచ నిందల్ సంగితె తవుల, నే నేన్సన జవుల, మాన్సుల్క బియడ్డన జవుల, చెంగిల్ తిలిసి ఎత్తిక విరోదుమ్ సుదల్ జవుల, ⁴ ఉప్రమెన్సు తెన్ తవుల, 'వేర మాన్సుల్క బాద కెర్తసుమ్' మెన నే దెకితె ఇన్సుమ్ అయిలి రితి కెరుల, పుల తా బులుల, దేముడుక వచ్చు ఇన్సుమ్ అయిలి స్తర్త కెరంతె తవుల, ⁵ చి 'దేముడుక జొకర్తసుమ్' మెనన మాన్సుల్చి మొక్కె కిచ్చి కిచ్చి కెమ్మ కెర్తె కి, జేవ్ ఇండితిసి దెకిలె, జోవయిచి అత్తసెక్కిక జతి నాయ, చి జేవ్ సంగితిన్ తెన్ జేవ్ ఇండితిసి బెదె నాయ, జోవయిచి సెక్కిచి రుణ్ణు దెకయతి నాయ. దన మాన్సుల్క తుమ్ బెదవన నాయ, జోవయింక దూరి తా. ⁶ ఉప్రమెన్సుక "దేముడుచి కామ్ కెర్తసుమ్" మెన, దన మున్సుబోదల్తె సగుమ్జన్ కిచ్చి కెర్తతి మెలె, కచ కచ గెరలె సినేతుమ్ కెరన, తకు బుద్దిచ తేరబోదల్క దెర్పు సేడవ, ఇన్సుమ్ అయిలి రితి సికడ్డతి. దన తేరబోదల్ తవుల. జేవ్ కిచ్చి కిచ్చి పాపల్ కెర కెర పాపుమ్ వయన తా విడ్డల్ జంక నెత్త కిచ్చి కిచ్చి ఆసల్క దెర్పు సేడ. ⁷ కేన్ వెర్రి కోడు సికడ్డకి సూన, సత్తిమ్ చినుక ఎద్దరె నెత్తిర్.

⁸ పూర్దుమ్, మోసిచి కోడు ఒప్పుకుక యన్నేన్ చి యంబ్రే నెన కెర కిసి వేరయ్ సికడ్డ గే, దస్సి ఈంజేవ్ అప్పెచ మాన్సుల్ సత్తిమ్ నెన కెర, వేరయ్ సికడ్డతి. ఈంజేవ్ అత్తుక పాడ్ జలన, సత్తిమ్చి నముకుమ్ నెంజలన. ⁹ గని జినుక నెత్తిర్. కిచ్చిక మెలె, జేవ్ పూర్దుమ్చ దొగులచి పొరపాల్ బుద్ది కిసి రుణ్ణు జలి గే, దస్సి ఈంజేవ్ అప్పెచ మాన్సుల్చి బుద్దిక కి 'పాపుమ్చి' మెన ఎత్తిజన్ చినుల.

పవులు తిమోతిక సికడ్డిసి

¹⁰ అప్పె, మాత్తుమ్, తుక కిచ్చి రెగిడ్డిసి మెలె, అంచి బోదన, ఆవ్ ఇండితి బుద్ది, ప్రబుచి కామ్ కెర్తి ఆస తెన్ ఆవ్ జితిసి, అంచి నముకుమ్, బాదల్ ఓర్పువ జా ఆవ్ సింతుమ్ తతిసి, అంచి ప్రేమ, అంచి నిదానుమ్, ¹¹ మాన్సుల్ అంక కెర్తె అల్లెలు, ఆవ్ సేడ్డ బాదల్, పడ్డో* అంతియింకయ పట్టుమ్తె ఈకోనియ పట్టుమ్తె, చి లుస్త పట్టుమ్తె విరోదుమ్ సుదల్ కెర్తె అల్లె ఓర్పువ జలయ గే, తుయి దెక అస్సిన. గని జేవ్ కెత్తి అల్లెర కెర్తె కి, ఎత్తి తెంతో ప్రబు అంక రచ్చించువ కెర్తె. ¹² గని ఆవ్వి మెను నాయ. కో జలెకి యేనుక్కిచ్చుచి తెడి సత్తిమ్ ఇండుక మెన్సు దా అస్సి గే, కచితుమ్ విరోదుమ్ సుదల్చి అత్తి సైమల్ సేడుల. ¹³ పాపుమ్ ఇండితన, ఉప్రమెన్సుచి మాన్సుల్, మాత్తుమ్, వేర మాన్సుల్క మోసిమ్ కెర్తె తా, జెవ్వి కి మోసిమ్తె దెర్పు సేడ అన్నె అన్నెయ్ పాడ్ జతె తవుల. ¹⁴ తుయి, మాత్తుమ్, తుయి సికిలిసి తుయి దయిరిమ్ జా డిట్టుమ్ సంపజలిసి ఎద్దరె నే ములితె, పూర్తి నిదానుమ్ తా. కత్తె కత్తె తోలితో సికిలది గే పచ్చు నాయ. ¹⁵ పడ్డో, దేముడుచి కొడతె రెగ్గయిల కొడో బాల తెంతో పూర్తి అలవాట్ జా అస్సి. క్రీస్తు జలో యేసుక సంపజా రచ్చించువ జతిసి జేవ్ కొడతెయి జానయ్ జతయ. ¹⁶ దేముడుచి కొడో ఎత్తి జోచి అత్తు మాన్సుల్చి అత్తి రెగ్గయిలో. ఇసి రెగ్గయిలి కొడో ఎత్తి, జో సికడ్డిసి అమ్ ఒత్తయ్ సికుక జయెదె. పాపుమ్చి రిసా జాగర్త సంగితిసి ఒత్తయ్ తయెదె, పాపుమ్ ముల కిసి బుద్ది జంక గే సికడ్డిసి ఒత్తయ్ తయెదె, చి సత్తిమ్ ఇండుక సికయితిసి ఎత్తి ఒత్తయ్ తయెదె. ¹⁷ దేముడుచి సేప కెర్తె కేన్ మాన్సుకి జేవ్ కొడో పెట్టి నిదానుమ్ తియనై. జా కామ్ నిదానుమ్ కెర్తి రితి దొర్పు జలి గ్యానుమ్ ఎత్తి. నెక్కి ఎత్తి. దేముడుచి కొడో నదు కెర్తినతయ్ దొర్పు జయెదె.

4

పవులు తిమోతిక నిదానుమ్ సంగిలిసి

¹ మొదలక జితనక 'సంపజల గే నాయ గే' మెన బవుమానల్ గే సిచ్చల్ గే దెంక మెన క్రీస్తు ఆకర్ దీసిక పరిచ్చ కెర తీర్పు కెరుక అస్సి. పడ్డో జో తెదోడెక అన్నె ఉత్త జా అయిలె, జోవయిచి అదికారుమ్ నజన ఏలువ కెరుక అస్సి. జలె, దేముడుచి మొక్కె, క్రీస్తు జలో యేసుచి మొక్కె, జోవయిచి నావ్ తెన్ తుక ఆవ్ జాగర్త సంగితిసి మెలె, ² క్రీస్తుచి రిసా తుయి సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్తె తా. కెయక కి, ఇన్సుమ్ తిలె కి నెంజలె కి, కెడ్డోడె తెదోడె నిదానుమ్ తెన్ జా సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్తె తా. పాపుమ్చి రిసా తీర్పుల్

* 3:11 3:11 బారికల్ 13:50-14:20 దెక.

నంగు, పాపుమ్ కెర్తినచి రిసా జాగర్తల్ నంగు, బుద్ది సికడ నంపజలన్క డిట్టుమ్ కెరు, చి అల్లర్ జలెకి, బద్దుకుమ్ నే జతె, బమ్మ నే జతె, బోదన కెర్తె తా.

³ ఏక్ కాలుమ్ జెతయ్. జా కాలుమ్క ఒగ్గర్జన్ మాన్యుల్ కీసి జవుల మెలె, బుద్ది కొడో నూనుక నెన కెర, జోవయింప కంగ్గల్క కళ్లర్ తిలి రితి కిచ్చొ కిచ్చొ వేర వేర నొవ కొడో నూనుక ఆన జా. కో జేవ్ నూనుక ఇన్ముమ్ జలిసి సికడల గే, దన మాన్యుల్క ఎక్కిలోచి పడ్డో అన్నెక్కోక ఆనవ. ⁴ నత్తిమ్ నూనుక ముల, మాన్యుల్ జెచ్చొ ఉచర్ల మత్తెలివొ నంప కెరుల. ⁵ తుయి, మాత్రమ్, మచ్చిల్ రితి బుద్ది నే జతె, తెలివి నిదానుమ్ తెన్ తా, బమ్మ నే జతె బాదల్ ఒరుప్ప జా, క్రిస్తుచి రిసాచి దేముడు సుబుమ్ కబుర్ నూనయ్తె తా, జో దేముడు తియార్లి కామ్ పూర్తి కెరు.

⁶ ఆవ్, జలె, *ప్రబుచి అత్తి అంచి ప్రానుమ్ ఆవ్ సార్పు కెర్తి సమయుమ్, ఆవ్ ఉట్ట గెతి పొది, పాసి జా అస్సె. ⁷ చెంగిలో జమాను యుద్దుమ్తె కీసి నిదానుమ్ కెరెదె గే, కెర్తయ్తె నిగితోసా కీసి ఎక్కి మెన్సు తెన్ నిగెదె గే, ఆవ్ దస్సి నముకుమ్తె నిదానుమ్ కెర అస్సి. ⁸ జాకయ్, ఆవ్ నత్తిమ్ కెర్తినచి బవుమానుమ్ అంక రకితయ్. కేన్ బవుమానుమ్ మెలె, నత్తిమ్ తీర్పు కెర్తొ తీర్పు కెర్తొసా జతొ ప్రబుయి ఉత్త జా జో తీర్పు కెర్తి వెల్లి దీసిక దెతిసి. ఎక్కి అంకయ్ బవుమానుమ్ తయెదె మెను నాయ్, గని జేవ్ ఎత్కిజన్కయ్ కో జో అన్నె ఉత్త జెతిన్క రక నిదానుమ్ కెర తవుల గే.

పవులు మాలజ్ జా తిమోతిక బుకార్లిసి

⁹ తెర్లె, అంచితె బే బేగి జే. ¹⁰ కిచ్చొక మెలె, దేమా, జలె, ఈంజ లోకుమ్తె తతిన్క ప్రేమ తా, అంక మోసిమ్ కెర ముల దా దెస్సలోనిక పట్టుమ్తె ఉట్ట గెచ్చు అస్సె. క్రేస్సి, జలె, గలతీయ ప్రదేసిమ్తె, తీత, జలె, దల్లితీయ ప్రదేసిమ్తె ఉట్ట గెచ్చు అస్సి. ¹¹ ఎక్కి లూకా అంచి తెన్ అస్సె. తుయి జెతి పొది మార్కుక కడ ఆను. జో అంచి కామ్తె అంక జలె తోడె తయెదె, చెంగిల్ సేవ కెరెదె. అగ్గె తెంతో దస్సి అస్సె. ¹² తుకికుక ఎపెనుతె తెద్రవ అస్సి. ¹³ తుయి జెతి పొది, త్రోయ పట్టుమ్తె కర్పుచి గెరి ఆవ్ ములిలి గొంగైల, పడ్డో అంప పుస్తకల్, చి ముక్కిమ్క ఆవ్ రెగిడ్ల పుస్తకుమ్ ఆను.

¹⁴ నరాబు జలె అలెక్సంద్రు, జలె, అంక ఒగ్గర్ సైమ సేడయ్లో. ప్రబుయి తీర్పు కెర జోవయింప కమొచి రిసాచి సిచ్చు జోవయింక దెయెదె. ¹⁵ తుయి, మాత్రమ్, జోవయింప రిసా జాగర్త తా. కిచ్చొక మెలె, అమ్ నంగిలి చి ఉప్పిరి జో బలె విరోదుమ్ కెర్తె.

¹⁶ †అదికారుల్చి మొక్కె అంక తోలితో పరిచ్చు కెర్తినతె కోయి అంక తోడు సంగితి నాయ్. మాయబుద్ది తిలి రితి జేవ్ ఎత్కిజన్ తుక్కె తా అంక ములిల రితి జలె. జోవయింపి జా పాపుమ్ జేవ్ నే వయితి రితి ప్రబు చెమించువ కెర్పు! ¹⁷ గని తెదొడి జా అదికారుల్చి మొక్కె ప్రబుయి అంక తోడు తా, ఒత్త బెర తిల యూదుల్ నెంజలన నూనీతి రితి సుబుమ్ కబుర్ పూర్తి ఆవ్ నూనయ్తి రితి అంక నెక్కి దిలన్. చి జొయ్యి తోడు తతికయ్, ప్రమాదుమ్ నే జతి రితి రచ్చించువ జలయ్, వాగుచి చొండి తెంతొ రచ్చించువ జలి రితి. ¹⁸ కచితుమ్, నయ్తాన్ కెరయ్త ప్రమాదల్ ఎత్కి తెంతొ ప్రబు అంక రచ్చించువ కెర, పరలోకుమ్తె అంక తియనెదె. జోవయింక కెయ్క తెయ్క ఉగల్చి ఉప్పిరి ఉగల్క గపురుమ్ కెర్తె తత్తు! ఆమేన్.

ఆకర్ కోడు

¹⁹ ప్రిన్సిల్లక చి అకులక పడ్డో ఒనేసిపొరుచి గెర్చ ఎత్కిజన్క అంచి ముద్దు నంగు. ²⁰ ఎరస్తును కొరింది పట్టుమ్తె తా గెలో. త్రోపిముక, జోక జీవ్ చెంగిల్ నాయ్ చి రిసా మిలెతు పట్టుమ్తె ముల దిలయ్.

²¹ తెర్లె, చల్లి పొది నే జెతె జే. యుబూలన్, పుదెన్స్, లీను, క్లెదియ చి ఇన్నెవ నంపజల బావుడ్లు జలె రిత ఎత్కిజన్ తుక జోవయింపి ప్రేమ సంగ తెద్రయ్తతి.

²² ప్రబు తుచి ఆత్మ తెన్ తవున్! జోవయింపి దయ తుమ్ ఎత్కిజన్చి ఉప్పిరి తవున్!

* 4:6 4:6 నెంజెలి, 'ఆవ్ బలి జతి నమయుమ్...'. జో నిజమి బలి జయి నాయ్, గని జో మొరుక తిలినచి టాలిక్య దస్సి సంగితయ్.

† 4:16 4:16 ఈంజ ఉత్తమ్ రెగిడ్లి పొది పవులు రోమతె జేలి జా తిలో, బెర్తె, బారికుల్ 28:16-31 దొన్నె వెర్పుల్ ఒత్త ఒగ్గర్ అల్లర్ నెంజె తిలన్, చి పడ్డో, బెర్తె, జోవయింపి తగు నూచ్చు. ‡ 4:17 4:17 జా నుట్టు పవులుచి తగు నూన్లిసి విడ్డల్ కెర్ల, బెర్తె, గని పడ్డో అన్నెక్ నుట్టు దెర, తగు కెర, బోడి గండల్ కెర మార్గ మెన సగుమ్జన్ ఉచర్తతి.

తీతుక రెగిడ్లి ఉత్త్రమ్ బారిక్ జలో పవులు తీతుక రెగిడ్లి ఉత్త్రమ్

సుబుమ్ కబుర్ కామ్ కెర్తి రిసా పవులుక ప్రబు నిసాన్సిసి

1 దేముడు నిసాన్లనచి నముకుమచి రిసా, 2 నే మొర్తి కెయిడక తెయిడక జతి బత్తుచి రిసా, ఆన తెన్ బక్తిక మూలుమ్ జతి నిజామతి రిసా, “పరలోకుమతె మాన్సుల్ బెదితి వాటు ఆవ్ దోర్పు కెరిందె” మెన, అబద్దుమ్ కెయ్య నే జతో దేముడు కిచ్చి నే జెర్మయతె అగ్గె తెంతో ప్రమానుమ్ సంగ దిలో. జోయ్యి జా ప్రమానుమ్ సంగిలి రిసా అమ్క పూర్తి దయిరిమ్. 3 “పరలోకుమతె మాన్సుల్ బెదితి రచ్చనచి వాటు ఆవ్ దోర్పు కెర్లిన్చి కోడు పలాన్ నమయుమ్క బార్ కెరిందె” మెన జో అమచో రచ్చింఱుప కెర్తొసా జలో దేముడు అగ్గె తెంతో ఉచరయ తిలన్, చి “తుయ నూనవు” మెన ఆడ్ర దా అంచి అత్తి సార్పు కెర దిలి సుబుమ్ కబుర్ ఆవ్ నూనయిలన్ తెన్ అప్పా జా కోడు బార్ కెర అస్సె.

4 సొంత పుత్తు జలో రితో తీతుక, అమ్చి ఎక్కి నముకుమ్చి రిసా అబ్బొసి జలో రితో ఆవ్ పవులు రెగిడ్లి ఉత్త్రమ్. దేముడు అబ్బొన్చి అమచో రచ్చింఱుప కెర్తొసా జలో *క్రీస్తు యేసుచి దయ సేంతుమ్ తుచి తెన్ తప్పన్.

5 ఒత్త క్రేతు డిబ్బైత తుక కిచ్చొక ములిలయ్ మెలి, ఒత్తచ సంగుమ్లతె కిచ్చి కిచ్చి పిట్ట అస్సె గే, తుయ చెంగిల్ నెరవెర్పుప కెర్తి రిసా. జేవ్ కమెతె కిచ్చి ఏకచి రిసా సంగిలయ్ మెలి, జాన్సి, గెద. “ఒత్తచ ఎత్తి పట్టుమ్తెచ సంగుమ్లక జేవ్ దెకిత్ రిసా †వెల్లెల మాన్సుల్క నిసాన్ల, చి జోపయింక అదికారుమ్ దేసు” మెలయ్. దస్సి కెరు.

6 కీన మాన్సుల్క జా అదికారుమ్ దెంక మెలి, ‘జేవ్ పొరపాట్ ఇండితన నెంజితి’ మెన ఎత్తిజన్ జానుక. ఎక్కి తెర్బితెన్చో మాన్సు, చి జోచ బోదల్, యేసుప్రబుక నంపజా తా, ఆరి సొంత ఇస్టుమ్ కెర్తి రితి డబ్బుల్ గట్ట పాడే నే కెర్తన జా తంక, చి జోపయింక ‡అయ్యన్అబ్బొన్చి కోడు నూనతన జేవ్ బోదల్ తంక. 7 కిచ్చొక మెలి, సంగుమ్క పాస్టర్ జతో కేన్ వెల్లో మాన్సు దేముడుచి గేరిచి కామ్ దెకితోసా జయెద. జాకయ్ జో సత్తిమ్ ఇండితోసా తంక, పొరపాట్ ఇండితోసా తంక నాయ్. అన్యెమాన్సుల్క నే నూనతె సొంత ఇస్టుమ్ అయిలి రితి కెర్తొసా జో తంక నాయ్, బేగి కోపుమ్ సెడ్డొసా నే జా జంక, మత్తిలోన్ జవున్, పెట్టొసా బియడ్డొసా జవున్, గార్ వాట్తె డబ్బుల్ ఆన జతోసా జవున్ జో తంక నాయ్. 8 వేర తెంతో అయిలనక మరియాద దెకితోసా, చెంగిల్ తిలిన్ ఎత్తిక ప్రేమ కెర్తొసా, చెంగిల్ బుద్ది సుదో, సుద్ది తెన్ సత్తిమ్ నాయమ్ ఇండితోసా, ప్రబుచి సేవ ఎక్కి సత్తిమ్ తెన్ కెర్తొసా, ముద్దో కెరంతొసా జా తంక. 9 పడ్డో, దేముడు అమ్క దిలి జోచి నిదానుమ్ తెన్ చి యేసుచి రిసాచి చి బోదన అమ్ జోచ బారికుల్క సికడ అస్సుమ్. జయ్యి బోదన జో ఎక్కి నిదానుమ్ దెరనుక అస్సె. కల్లి నెంజిలిసి సరి జతి బోద కెరుక జోక సెక్తి తయెద, చి జా సుబుమ్ కబుర్ నెన వేర సికడ్డనక సరిగా జబాబ్ దెంక జోక సెక్తి తయెద.

10 సరిగా జబాబ్ దెంక పాస్టర్క సెక్తి తంక ముక్కిమ్. కిచ్చొక మెలి, కోడు నే నూనత బుద్ది నెసిత మాన్సుల్ ఒగ్గర్జన్ అస్సి. ఆరిచ కొడె జేవ్ లట్టబై తవుల. మోసిమ్చి బోదన కెర్తి తవుల. దస్సి కెర కో కో ఒగ్గర్ అల్లర్ కెర్తి మెలి, 7 యూదుల్చి సుద్ది గుర్చుచి సున్నతి నే కెరన్లె సత్తిమ్ నాయ్’ మెన సికడ్డన. 11 జోపయింక ముద్దో కెరుక అస్సె. కిచ్చొక మెలి, జేవ్ సికడుక నాయమ్ నెంజితి అబద్దుమ్ జేవ్ లాబుమ్ ఆననుక ఉచర సికడ, పూర్తి సంగుమ్ కుటుంబల్క సిక్కు కెర, జోపయించి †నముకుమ్ పాడ్ కెర్తితి. జెవ్వి చోడి డంకవుక

* 1:4 1:4 ‘క్రీస్తు’ మెలి, దోర్పు జలో రచ్చింఱుప కెర్తొసాక పడ్డొక తెర్తయింద; మెన పూర్ణమ్ తెంతో ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు యూదుల్క ప్రమానుమ్ సంగ తిలో. గ్రీకు బాన తెన్ జో రచ్చింఱుప కెర్తొసాక ‘క్రీస్తు’ మెనుల, ఎత్తి బాన తెన్ జోపయింక ‘మస్సియన్’ మెనుల.
† 1:5 1:5 జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ జతిసిత వయసు ముక్కిమ్ నాయ్, గని ప్రబుచి బుద్ది జోపయింక తిలిసి ముక్కిమ్. ‡ 1:6 1:6 జా బుద్ది తిలి, అన్యె వెల్లెల మాన్సుల్చి కోడు కి నూనుల, గెద. § 1:11 1:11 మెలి, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి దయ వాటు, యేసుక్రీస్తుక నంపజతి వాటుయి రచ్చింఱుప జంక జయెద చి నముకుమ్. రోమియల్ 3:23, 24, 28, 30, చి 4 అడ్యయమ్, చి గెలతీయల్ 2:16.

అన్నా. ¹² జేవ్ మోసిమ్ కెర్తనతెవొ సొంత ఎక్కిలో సొంత కిచ్చొ ఏక్ మెన అన్నా మెలె, “అమచ ^{*}క్రీతీయులు అగ్గె తెంతో అబద్దుమచి, మూర్ఖుడ్లు, బద్దుకుమచ, జోవయించి పెట్టి బెరవంతి ఆసక జితనయ్” మెన సంగ అన్నా. ¹³ జా సాచి సత్తిమ్. జాకయ్, జోవయించి తప్పు జేవ్ పూర్తి అర్దుమ్ జతి రితి సొస్తుమ్ గట్టిజ సంగు, చి ¹⁴ అమచ యూదుల్చ పూర్తుల్ తెంతోచ మాన్సుల్ అవ్వి ఉచర్ల మత్తలివొ కి, సత్తిమ్ నెసిత మాన్సుల్ సికడ్డ †కొడొ కి బింక పిట్టవన, యేసుప్రబుచి ఉప్పిరచి నముకుమ్ తెన్ బెదితి బోద జేవ్ ఎక్కి నిదానుమ్ నంప కెర, ఆత్తుక చెంగిల్ జంక జయెదె.

¹⁵ ఆత్తుక సుద్ది జలన, జలె, కతిసి పితిసి చడితిసి చెంగిల్ మెనుల. కిచ్చొ వస్తువ కి జోక ‡సుద్ది తయెదె. గని, జోవయించి పాపుమక ఆత్తు పాడొ జా ప్రబుచి ఉప్పిరి అన్మానుమ్ జలన, జలె, జోవయంక కిచ్చొ వస్తువ సుద్ది తయె నాయ్. జోవయించి సొంత మెన్సు కి పూర్తి గార్ జా అన్సి, చి †కిచ్చొ కెర్ల చెంగిల్ మెన జాన్లె కి, చెంగిల్ ఇండుక పిట్టవన, జోవయించి బుద్ది గార్ జా జోవయించి ఆత్తు పాడొ కెరన అన్సి. ¹⁶ “దేముడుక జానుమ్” మెనంతతి, గని జోవయించ కమొక దెకిలె, “దేముడుక నేనీతి” మెన పూర్తి రుజ్జు జతయ్. జేవ్* వెట్కారుమ్ జా అన్సి, ప్రబుచి కోడు సూనీతి నాయ్, జేవ్చి కిచ్చొ చెంగిల్ కామక నెంజితన.

2

తీతు కిచ్చొ కిచ్చొ బుద్దుల్ సికడుక గే వవులు రెగిడ్డిసి

¹ తుయి, మాత్తుమ్, తీతు, ముక్కిమ్క తుయి కిచ్చొ కెరుక మెలె, సరి జతి బోదనతె బెదితిసి ఎత్తి సికడ్డె తా ² మంత్రమాన్సుల్క తుయి కిచ్చొ బుద్ది సికడు మెలె, కిచ్చొతె కి ^{*}ముద్దొ కెరన బుద్ది ఇండుతు, మరియోద బుద్ది ఇండుతు, బుద్ది సుదల్ తత్తు, చి ప్రబుచి ఉప్పిరచి నముకుమ్క, ప్రేమక, చి నిదానుమ్క జోవయించి ఆత్తుతె చెంగిల్ దెరసుక జా తత్తు.

³ పడ్డొ మంతిర మాన్సుల్క కిచ్చొ సిక్కడు మెలె, జేవ్ కి దేముడుక గవురుమ్ దెతి రితి జోచి సుద్ది మరియోద ఇండుతు, †సొండెల్ జతు నాయ్, చి సూరు గట్టక దెర్ను సిడ్డు నాయ్. జేవ్ కిచ్చొ ముక్కిమ్క కెరుక మెలె, చెంగిల్ తిలిసి ఎత్తి సికడ. ⁴ జోవయించ ఉబెడివొక బుద్ది ఆనవుక. కీన బుద్దుల్ జోవయంక జేవ్ సికడుక మెలె, జోవయించ మున్సర్పుల్క చి బోదల్క జేవ్ ప్రేమ దెకితె తంక, ⁵ జేవ్ బమ్మబుద్ది ముద్దొ కెరన బుద్ది ఇండుక, లంజె కెర్తినతె ఉచర్తినతె ఎద్దరె నే బెదుక, గెరచి కామ్ చెంగిల్ నిదానుమ్ కెరుక, మాన్సుల్క చెంగిల్ దెకితె తంక, చి జోవయించ మున్సర్పుల్చి తెడి తా దాక కెరన, జోవయించి కోడు సూనుక. సంగుమచ తేరబోదల్ కిచ్చొక ఇన బుద్దుల్ ఇండుక మెలె, ఇసి ఇండిలె, ‘నాయ్ గెద, పొరపాల్ జతి నాయ్’ మెన దెక, దేముడు దిలి తుమ్ సూనయ్తి యేసుచి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్క ఒత్తచ కేన్ మాన్సుల్ నిస్కారుమ్ ఉచరుక నెతిర్.

⁶ దన్సి, ఉబెడల్క కిచ్చొ సిక్కడు మెలె, “ఆసల్ రకన తుమ్ బుద్ది ఇండ” మెన తుయి బలవంతుమ్ కెరు. ⁷ అన్నా, జేవ్ తుచ కమె దెక సికీతి రితి చెంగిల కమె కిచ్చొ జలెకి నిదానుమ్ కెర్లె తా. అన్నా, తుయి బోదన కెర్తినతె సత్తిమ్బుద్ది చి మరియోద దెకవు. ⁸ అన్నా, జా బోదనతె కీన కొడొ కావలె మెలె, నిజామతె వడితె కొడొయ్, ‘తప్పు’ మెన కో సంగుక నెతిర కొడొయ్. దన్సి తిలె, కో వేర సంగితోసా జలె, కిచ్చొ తప్పుచి రిసా అమక సంగుక నెత్త, లాజ్ జా, జోచి తప్పు చినెదె.

⁹ పడ్డొ గొతిమాన్సుల్క తుయి కిచ్చొ బుద్ది సిక్కడు మెలె, †‘అమ్ కి నంపజలన జా అన్సుమ్ చి వెల్లొ జలమ్’ మెన నే ఉచరంతె పోటి నే కెర్లె జోవయించ ఎజొమాన్సుచి తెడి తా జోవయించి కోడు సూన, కిచ్చొ కామ్చి రిసా జలెకి, జోవయంక సత్తిమ్ కెర్లె తత్తు. జా కామ్ జేవ్ కీసి కెరుక ఎజొమానిచి ఇన్సుమ్ తయెదె గే, దన్సి కెరుక. పడ్డొ, జోవయించ ఎజొమాన్సుచి కోడు నెత్తోవుక నాయ్. ¹⁰ పడ్డొ చోరుక నాయ్. గని పూర్తి

* 1:12 1:12 మెలె, ‘క్రైతు డిబ్బుచ మాన్సుల్’. † 1:14 1:14 తిమోతిక రెగిడ్డి ఏక్ నంబర్ ఉత్తమ్ 4:3-4. ‡ 1:15 1:15 తిమోతిక రెగిడ్డి ఏక్ నంబర్ ఉత్తమ్ 1:4-5. § 1:15 1:15 తిమోతిక రెగిడ్డి ఏక్ నంబర్ ఉత్తమ్ 4:2. * 1:16 1:16 ప్రబుచి మొక్కె చి మాన్సుల్చి మొక్కె. 2:2 2:2 గ్రీకు బాన చి జా కోడుతె సూర్పు గట్ట పితిసి ముద్దొ కెరంతినచి అర్దుమ్ కి వేర కమె ఎత్తితె ముద్దొ కెరంతినచి అర్దుమ్ కి తయెదె. † 2:3 2:3 నెంజిలె, ‘జట్టి కెరయ్త అరిచ నిండల్ కెర్లు నాయ్’. ‡ 2:9 2:9 తిమోతిక రెగిడ్డి ఏక్ నంబర్ ఉత్తమ్ 6:1-2 దెక.

సత్తిమ నిదానుమ తత్తు. కిచ్చొక మెలె, దస్సి సత్తిమ్ ఇండిలె, దేముడు అమ్చొ రచ్చించుప కెర్తొసొ దిలి చి బొదనచి సత్తిమ్ జేవ్ ఇండితినెతె రుజ్జు డీసిదె, చి జాకాయ్ 'సత్తిమ్' మెన అన్నె మాన్పుల దెక ఒప్పునుల.

11 దస్సి, 'బూలోకుమచ కి కేసినె రగుమచ మాన్పులక కి రచ్చించుప జతి వాటు దొర్పు కెరిందె' మెన దేముడు కెర్తె దయ అస్సె, డీస అస్సె. 12 జా దయ అమక కిచ్చొ సికడ్డయ్ మెలె, దేముడుక విరోదుమ్ జల వెర్తి కము వెర్తి ఆనల్ ముల మార్పుప జా, బుద్ది జా, సత్తిమ్ ఇండె, జో దేముడుచి గపురుమ్ రుజ్జు జతి రితి ఈంజ లోకుమతె జెయ. 13 'జర్గు జయెదె' మెన అమ్ పూర్తి దయరిమ్ నముకుమ్ తిలి జో దెతి సర్దవరుమ్ జెయమ్ జతిన్క అమ్ నిదానుమ్ రకితె తంక. మెలె, ఎత్తిచి కంబ వెల్లో జలో పరలోకుమచొ దేముడు అమ్చొ రచ్చించుప కెర్తొసొ జలో యేసుక్రీస్తు ఉత్త జెతిన్క చి జో అన్నె ఉత్త జెతిన్ తెన్ పరలోకుమచి గపురుమ్ డీస్సినక అమ్ ప్రేమ తెన్ రకితె తంక. 14 పాపుమ్ ఎత్తి తెంతో అమక *నెతోవితి రిసొ, చి 'అంచ సొంత మాన్పులె జా సత్తిమ్ కము కెర్తి ఆన తెన్ ఇండుత్' మెన అమక సుద్ది కెర్తి రిసొ, అమ్చి రిసొ యేసు జోచి జేవ్ దా మొర గెలన్.

15 జలె, తీతు, ఈంజ ఎత్తి తుయ సికడ్డె తా. ఒత్తచ నంపజలన సత్తిమ్ ఇండుక అన్నె నిదానుమ్ సికీత్ రితి, ప్రబు తుక దిలి అదికారుమ్ తెన్ జోవయింప తప్పలె జోవయింక దెకవు, చి జేవ్ బుద్ది జతి రితి జోవయింక సత్తిమ్ దెకవ దయరిమ్ నిదానుమ్ నంగు. జా ఎత్తితె తుక కో నిస్సారుమ్ నే దెకిత్ రితి గని తుక మరియాద దెకిత్ రితి తుచి కామ్ కెరు ఇండు.

3

చెంగిల్ కమొ కెరుక

1 ఒత్తచ నంపజలోనక తుయి కిచ్చొ ఉచార కెరవు మెలె, దేసిమ్ ఏలుప కెర్తనచి అదికారులచి కోడు నూన, జోవయింక మరియాద కెరుక. ప్రబుతుమ్చ అడ్డచి రితి జేవ్ ఇండుక. *కేనె చెంగిల్ కామ్ అయిలె కి, తోడు కెర్తి బుద్ది తెన్ జా కామ్ కెర్తె. 2 వడ్డె, కక్క దూసుప కెర్తె నాయ్, చి జెట్టు జతిసి దూరి కెరంతు, మెత్తన తత్తు, కేనె మాన్పులక కి పూర్తి మరియాద కెర్తె తత్తు.

3 అమ్ కి సొంత అగ్గె బుద్ది నెంతె తిలమ్, కోడు నే నూనతన తిలమ్, మోసిమ్ జా పాపుమతె గెతె తిలమ్, వేర వేర ఆనల్ ఊసిల్క దెర్పు నెడ తిలమ్, కుస్సిదుమ్ తెన్ గోనల్ తెన్ జితె తిలమ్, అమ్ ఇండిత్ తిలి బుద్ది దెకిలె అన్నె మాన్పుల అమక 'వెట్టారుమ్చ' మెంతె తిల, చి ఎక్కిలోక ఎక్కిలో విరోదుమ్ కెర్తి తిలమ్. 4 గని దేముడు అమ్చొ రచ్చించుప కెర్తొసొచి దయ ప్రేమ †రుజ్జు జా అమక డీసిల్ తెంతో, 5 జో అమక రచ్చించుప కెర్తొ, అమ్ కిచ్చొ పున్నిమ్ కెర్తి రిసొ నాయ్, గని పూర్తి జోచి పెట్టిచి కన్యారుమ్చి రిసొ అమక నొవర్ జెర్తయిలి రితి కెర, జోచి సుద్ది తిలి ఆత్మక అమ్చి వెట్టి దా అమక దోవ, సుద్ది కెర, అమక మార్పుప కెర్తన్. 6 దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ జోవయింది విదివాట్ దర్ముమ్ తెన్ అమ్చి ఉప్పిరి సుచ దిలన్. అమ్చొ రచ్చించుప కెర్తొసొ జలో *యేసుక్రీస్తుచి అత్తి సుచ దిలన్. 7 కిచ్చొ దొన్నిచి రిసొ మెలె, అమ్ అగ్గె తెంతో పూర్తి పాపుమ్ సుదల్ జలెకి అమ్ పున్నిమ్ జలి రితి జో దెకుక జోచి సర్ద. జోచి దయ వాటు అమ్ జోచ పుత్తర్లు జా పరలోకుమచి రాజిమతె బెదితి వరుమ్ దొర్పు జలి దయరిమ్ అమక తంక మెనయ్ ఈంజ ఎత్తి జర్పు కెర్తన్. 8 "ప్రబుచి కోడు ఈంజ" మెన కచితుమ్ దెరను. అమ్చొ దేముడుక నంపజలన బుద్ది జా †చెంగిల కమొ నిదానుమ్ ఇండుక ఎక్కి ఆన జంక సిక్కుత్ మెన ఈంజేవ్ కోడె తుయ దయరిమ్ తెన్ గట్టిజ నంగితె తా మెన అంచ ఆన. చెంగిల కమొ ఇండిలె, ఎత్తిజినక కామక జెయెదె. 9 గని తెలిచి డీసుక ఉచర నగుమ్జెన్ కిచ్చొ కిచ్చొ కోడె పునితె తత్తి. దన బుద్ది నెంజల తగుల్ పొన, పూర్తులచ నెకుములతె జెర్తిలనచి రిసొచ ఆరిచ మత్తెలివొ పొన, కోడె జాజుప జట్టి జతిసి పొన, అమ్ యూదుల్చ

§ 2:11 2:11 మెలె, మున్పుబెదలక, తేరబెదలక బాల వెల్లెక, గెతిమాన్పులక, గెతి నెంజల మాన్పులక, ఎత్తి జాతుల్చక, దేసిములు ఎత్తిక, బానల్ ఎత్తిక. కొరిందెల్క రెగిడ్లి వ్క నంబర్ ఉత్తమ్ 12:13, గలతీయల్ 3:28, కొలోస్సియల్ 3:11, డీసయిలె 5:9.
 * 2:14 2:14 నెంజలె 'అమక అన్నె గెనన విడ్డె కెర్తి రిసొ....' * 3:1 3:1 నెంజలె, 'దేసిముక తోడు కెర్తి కేనె కామ్....' † 3:4 3:4 యేసు అయిలెన్ తెన్, జో అమ్చి పాపుమ్ గెచ్చయితి అర్చితుమ్ జలిన్ తెన్. ‡ 3:6 3:6 జో మొర పరలోకుమతె ఉత్త గెలిన్క చి జో ప్రార్తన కెర్తినక యేసు అబ్బొన్చి జోవయింది సుద్ది తిలి ఆత్మ జెతికయ్ వాటు దొర్పు కెర్తన్. యోహాను 14:16, 16:17. § 3:8 3:8 నెంజలె 'చెంగిల్ కామ్ దొర్పు కెరనుక దెకనుక సిక్కుత్' మెన....

ఆగ్నేయం రిసాచ కొడెచ తగుల్ పోన. దనచతె లాబుమ్ నాయ్, కామ్క నెంజిలి, కిచ్చొ చెంగిల్ దెర్ది నాయ్ చి రిసా దనచ దూరి కెరు.

10 కేన్ మాన్సు జులెకు కొడె జుజయ్ తిన్ గట్టక ఒత్తచ సంపజలనక జట్టు జట్టు కెరయ్ తి రితి జలె, తోలితో చి నుట్టు జువన్, తివ్వెరి జువన్, జోక జాగర్త సంగ తా, చి ఒత్త తెంతో జో అన్నె అల్లర్ కెర్లె, జో తెన్ బెద నాయ్. 11 దసా మాన్సు మార్పుప జా గార్ జా అన్నె, పాపుమ్ జా అన్నె మెన తుయి జాన్సి. జోచి పాపుమ్ జోచ కమెతె రుజ్జు జతయ్. జోచి పాపుమ్ జో వయ్ జోచి సొంత సిచ్చ ఆనన అన్నె.

తీతుక పవులు బుక్కార్చిసి

12 అర్దెవూక గే, తుకికుక గే తుచితె ఆవ్ తెద్రయ్ లె, నికొపాలి పట్టుమ్ తె అంచితె బే బేగి జెంక చజు. చల్లి పొది ఒత్తయ్ తంక ఉచర అన్నె. 13 పడ్డొ, ఆగ్నేయ తీర్పుల్ రుజ్జుల్ సంగితో జేనాను చి అపొల్లో ప్రయానుమ్క అన్నె బార్ జతి పొదిక ప్రయానుమ్క జోక కిచ్చొ కొత్తు. నే తతి రితి, కామ్క జెతిసి ఎత్తి దొర్కు కెరు. 14 పడ్డొ, అమ్చ సంపజలనక ఆరి పలితుమ్ నే దెర్ది రితి కామ్క నెంజిలి రితి నే జితె, బాద తిల తోడు నెంజిల మాన్సుల్క తోడు దెతి రిసా *చెంగిల్ కమెతె బెద కమెతె నిదానుమ్ కెరుక జేవ్ అలవాట్ జతు.

15 అంచి తెన్ తిలన ఎత్తిజిన్ తుక జోవయింది ప్రేమ సంగ తెద్రయ్ తతి. అమ్చి తెన్ ప్రబుచి ఉప్పిరిచి ఎక్కి నముకుమ్ తా ఒత్త తిల అమ్క ప్రేమ కెర్తనక అమ్చి ప్రేమ సంగు.

తుమ్ ఒత్త తిలన ఎత్తిజిన్చి ఉప్పిరి ప్రబుచి దయ తవున్!

* 3:14 3:14 నెంజిలి 'చెంగిల్ కామ్ దొర్కు కెరనుక దెకనుక సిక్కుత్'.

పిలేమోసుక రెగిడ్లి ఉత్త్రమ్ బారిక్ జలో పవులు పిలేమోసుక రెగిడ్లి ఉత్త్రమ్

మొదోల్ కోడు

1-2 ప్రేమ తిలో అమ్చి తెన్ ప్రబుచి కామతె బెదిలో *పిలేమోసుక, పడ్డో అమ్చి బేని జలి అప్పియక, చి అమ్చి తెన్ చి కామ్ కెర్టో †అర్కిప్పుక కి, పడ్డో తుచి గెరి సబ కెర్తి సంగుమచ ఎత్తిక, క్రీస్తు జలో యేసుచి సుబుమ్ కబుర్ ఆవ్ సూనయలి రిసా ఆవ్ ‡జేలి జలో పవులు అమ్చో బావో జలో తిమోతి తెన్ రెగిడ్లి ఉత్త్రమ్.

3 అమ్క అబ్బో జలో దేముడుచి, ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి దయ సేంతుమ్ తుమ్చి ఉప్పిరి తవున్!

పిలేమోసుచి రిసా పవులు సర్ద రెగిడ్లిసి

4 ఓ పిలేమోసు, ప్రార్దన కెర్తె పొది తుక కెయిడ ఉచర్లె కి, అంచో దేముడుక తుచి రిసా అంచి సర్ద ఆవ్ సంగితసి. 5 కిచ్చొక మెలె, ప్రబు జలో యేసుక తుయి నంపజలిన్చి రిసా, చి జోవయింక నంపజా సుద్ది జా జోచయ్ జల మాన్సుల్ ఎత్తిజినక తుయి ప్రేమ కెర్తె తతినచి రిసా ఆవ్ సూన్తె తత్తసి. 6 అన్నె మాన్సుల్ క్రీస్తుక నంపజతి రితి, జోచి ఉప్పిర్చి తుచి నముకుమతె తుయి జోవయింక బెదవంతసి. తుయి దస్సి జతినీ పలితుమ్ దెర్పు చి క్రీస్తుచి తెడి అమ్క దొర్పు జతి చెంగిల్ తిలిసి ఎత్తిచి రిసా అర్దుమ్ కెరన జేవ్ అన్నె మాన్సుల్ కి దెరనతు మెన కి ఆవ్ ప్రార్దన కెర్తసి.

7 అన్నె కిచ్చొచి రిసా ఆవ్ ప్రార్దన కెర్తినతె అంచి సర్ద సంగితసి మెలె, బావో, తుచి ప్రేమచి రిసా అంక ఒగ్గర్ సర్దసంతోసుమ్ జా అస్సె. కిచ్చొక మెలె తుచి ప్రేమచి రిసా ప్రబుచయ్ జల మాన్సుల్ ఎత్తిజినచి పెట్టిచి దయిరిమ్ తుయి అన్నె జయడ్లి రితి కెర అస్సిసి.

ఒనేసిముక పిలేమోసుతె అన్నె తెద్రయ్లిసి

8 జాకయ్, ఏక్ కామ్చి రిసా తుక సంగుక అంక దయిరిమ్. జా కామ్ తుయి జర్గు కెరుక ముక్కిమ్చి రిసా తుక ఆడ్ర దెంక క్రీస్తుచి తెడి అంక దయిరిమ్ అస్సె, 9 గని అంచి ప్రేమక తుక ఆడ్ర దెయి నాయ్, గని ఆవ్, మంత్రో మాన్సు, క్రీస్తు జలో యేసుచి సుబుమ్ కబుర్ సూనయలి రిసా జేలి జలో పవులు, తుక ఆవ్ ప్రార్దన కెర్తె రితి బతిమాల్లు జా 10 కిచ్చొ నజీతసి మెలె, అన్నె వుత్తు రిత్తో జలో ఒనేసిముచి రిసా తుక ఆవ్ బతిమాల్లు జతసి. ఆవ్ జేలి జలి తెంతో జోవయింక కి అబ్బిస్సి రిత్తో జా అస్సి.

11 అగ్గె, మాత్రుమ్, జో * ఒనేసిము తుక గొతిమాన్సు జలెకి, తుక †కామ్క నెంజిలో. గని అప్పె, జలె, తుక కి అంక కి కచితుమ్ కామ్క జెయెదె. 12 జలె, అంచి సొంత జివు తెద్రయ్లి రితి; తుచితె జోవయింక ఆవ్ అన్నె తెద్రయ్లితసి. 13 సుబుమ్ కబుర్ ఆవ్ సూనయలి రిసా ఆవ్ జేలి జలిన్తె జో అంక అన్నె తోడు తతి రితి, జోచి అత్తి తుయి అంక తోడు దిలి రితి, జోక ఇన్నె అన్నె సేంపు తియంతయ్, 14 గని, తుచి సెలవ్ నెంతె అన్నె తియంతయ్ జలె, తుక బలవంతుమ్ కెర్లి రితి జయెది మెన, నెసిలయ్. తుచి ఇస్టుమ్క తుయి సొంత తెద్రయ్లి జలె, బాద తయి నాయ్.

* 1:1-2 1:1-2 జో సాన్సారి జా తిలో, కిచ్చొగె, జోవయింక గొతిమాన్సు తిలో; 10-16 చి కోడె. అన్నె మాన్సుల్ గోత అయిలె, జేవ్ తజా గదివో జోవయింక గెరి తిల, బెర్తె; 22 చి కోడు దెక. † 1:1-2 1:1-2 కొలోస్సియల్ 4:17 దెక. కొలోస్సియల్ సంగుమతె జో అర్కిప్పుక కి ప్రబుచి కామ్ కెరెదె, కిచ్చొగె. ‡ 1:1-2 1:1-2 రోమ్ పట్టుమతె జో జేలి జా తిలి పొది ఈంజ ఉత్త్రమ్ రెగిడ్లి, మెన ఒగ్గర్జిన ఉచర్తతి. బారికుల్ 28:16 దెక. నెంజిలె, కైనయి పట్టుమతె, బారికుల్ 23:23-24:27, నెంజిలె ఎపెసు పట్టుమతె, గని ఎపెసుతె జో జేలి జలిన్క రుజ్జా నాయ్. పిలిప్పితె; బారికుల్ 16:23; చి యెరూసలేమతె; బారికుల్ 21:33; కి జేలి జా తిలన్, గని ఒగ్గర్ దీసల్ నాయ్. § 1:10 1:10 పవులు జోవయింక సికడ్లికయ్, కిచ్చొగె, జో ఒనేసిము క్రీస్తుక నంపజలో, చి దస్సికయ్, చి జోవయింక ప్రేమకయ్, దస్సి సంగితయ్.

* 1:11 1:11 కొలోస్సి పట్టుమచో మాన్సు జయెదె. కొలోస్సియల్ 4:8-9 దెక. † 1:11 1:11 'ఒనేసిము' మెలి నావ్క కిచ్చొ అర్దుమ్ తయెది మెలె, 'కామ్క జితోసా'. ఒగ్గర్జిన గొతిమాన్సుల్క, బెర్తె, జా నావ్ తిలి. జో అగ్గె కిచ్చొక కామ్క నెంజిలో మెలె, జో ఉత్తు నగ తిలి రిసా; 15 చి కోడు, చి ఏక్ వేల చొర తిలో, 18-19 చి కోడు.

15 తుచితె తెంతో జో ఉట్ట నిగ గడియ వేరతె తిలిసి కిచ్చొక గే జర్గు జలి మెన ఆవ్ ఉచర్చిసి కిచ్చొ మెలె, జో అప్పె తెంతో అగ్గెచి బుద్ది నెంతె తుక నిదానుమ్ తా ఒగ్గర్ దీనల్చి చెంగిల్ సేవ కెర్తి రిసాయి ఇసి జర్గు జంక ప్రబు సెలవ్ దిలన్. 16 అప్పె తెంతో జో తుక రితోయి గోతిమాన్సు నెంజె. †అంక తుక జో గోతిమాన్సు జయెదె, గని అన్నె జో †ప్రబుక సంపజా, బుద్ది మార్పువ జా ఆత్తుక తుక ప్రేమ తిలో బావో కి జా అస్సెచి, పూర్తి నిదానుమ్ తయెదె. ఇన్నె అంక దస్సి నిదానుమ్ తిలో. అన్నె తుకయ్ కి దస్సి నిదానుమ్ తయెదె.

17 జాకయ్, 'ప్రబుచి నుబుమ్ కబుర్ కామ్తె జో అంచి తెన్ బెద అస్సె' మెన తుయి అంక ప్రేమ అస్సిన్ జలె, తుయి అంకయ్ కిసి బెదవంతె గే, జో ఒనేసిముక కి దస్సి బెదవను. 18 జో తుక కిచ్చొ నస్తుమ్ కెర తయెదె గే, జో తుక కిచ్చొ రునుమ్ జా అస్సె మెలె, ఆచ్చి పూచి జా తుక దెయిందె.

19 ఆవ్ పవులు, సొంత ఆతు తెన్ ఇసి మెన రెగిడ్డసి. ఆవ్ సొంత పూచి జా, ఒనేసిము తుక దెంక తిలిసి ఆచ్చి దా గెలిందె. తూయి, మాత్రుమ్, తుచి ఆత్తు తెన్ జెర్ముచి రిసా అంకయ్ రునుమ్ జలి రితి జా అస్సిసి, గని తుక సంగుక నెసి. 20 గని, బావో, *ప్రబుచి తెడి అంక ఇదిల్ జవున్ లాబుమ్ తుచితె దొర్కు జతి రితి, దయ కెర, అంచి పెట్టి ఆవ్ నర్ల జతి రితి, ప్రేమచి రిసా జో మాన్సుక తుయి చెమించువ కెరు. 21 'సంగిలి కోడు నూనెదె. నాయ్, అన్నెయ్ చెంగిల్ కెరెదె' మెన తుచి రిసా అంక దయిరిమ్చి రిసా, ఆవ్ ఇసి మెన తుక కబుర్ రెగిడ్డసి.

22 మదెనె, అంచి రిసా ఒత్త వేక్ గది తెయార్ కెర. అంక 'విడ్డల్ జా అమ్తె గోత్ జవున్' మెన అంచి రిసా ప్రార్లన కెర్తును. జలె, తుమ్చ ప్రార్లనల్చి రిసా ప్రబు అంక వాట్ దెవున్ మెన అంచి ఆస.

ఆకర్ కోడు

23 క్రిస్తు జలో యేనుచి తెడి అంచి తెన్ †జేలి రితో జలో †ఎవప్రా తుక జోచి ప్రేమ సంగ తెద్రయ్తయ్. 24 అన్నె కొస్స మెలె, అంచి తెన్ ప్రబుచి కామ్ కెర్లన మార్కు, అరిస్తార్కు, దేమా, చి లూకా, జోపయింది ప్రేమ కి సంగ తెద్రయ్తతి.

25 ప్రబు జలో యేనుక్రిస్తుచి దయ తిలిసి ఎత్తి తుమ్చి ఆత్తుతె తవున్.

‡ 1:16 1:16 నెంజెలి 'తుయి కి జో కి కొలోస్సియుల్చి రిసా అగ్గేక తుక బావో జయెదె, గని అన్నె.....' § 1:16 1:16 నెంజెలి 'ప్రబుచి తెడి తుక ప్రేమ తిలో....' * 1:20 1:20 నెంజెలి 'ప్రబుచి తెడి తుయి కి ఆవ్ కి అన్సుమ్, చి....' † 1:23 1:23 జో ఎవప్రా నిజామి జేలి జా తిలో గే ఎక్కి జో పవులు తెన్ బెద జా బాద ఒిర్పువ జలి రిసా దస్సి మెన్తయ్ గే నేనుమ్. ‡ 1:23 1:23 జో ఎవప్రా కి కొలోస్సియుడు; కొలోస్సియుల్ కి 4:12; చి కొలోస్సియెచి సంగమ్ మొదోల్ కెర తిలో; కొలోస్సియుల్ కి 1:7.

ఎబ్రియల్ క రెగిడ్లి ఉత్తమ్* ఎబ్రియల్ క రెగిడ్లి ఉత్తమ్

యేసుక్రీస్తు ఒగ్గర్ ముక్కిమ్

1 ఒగ్గర్ వేర వేర రగల్ తెన్ జోచ †కబుర్లు సంగిలసచి అత్తి దేముడు అమ్చ పూర్తుల్క జా పొది జోచ కొడో లట్టబ్బన్. 2 గని, ఈంజ ఉగుమచి ఆకర్చ పొదులె, జోచొ సొంత పుత్తునచి అత్తి అమ్క జోచ ‡కోడు లట్టబ అస్సె. 'జోచి ఈంజ ఎత్తి' మెనయ్, ఎత్తి కి జోక అక్కసుదొ మెనయ్, దేముడు జో పుత్తునక నిసాన అదికారుమ్ దా అస్సె. జో పుత్తునచి అత్తి ఎత్తి లోకుమ్క జెర్తయలన్. 3 జో పుత్తునతె దేముడుచి పరలోకుమ్చి ఉజడి గవురుమ్ పూర్తి డీన్తయ్, చి నిజమ్ దేముడు కీసా అస్సె గే, పుత్తుని కిచ్చొ నే పిట్టె ఏదస్సాయి అస్సె. జో పుత్తుని జోచి నెక్తి కోడుకయ్ లోకుమ్లు ఎత్తి కి జొయ్యి ఎలువ కెర్తయ్. అన్నె, పాపల్ పుచి జతి మాన్సుల్ సుద్ది జతి వాటూ జో తెయార్ కెర తా, పరలోకుమ్తె దేముడుచి ఉజెతో పక్క వెసిలన్. 4 జో ఒత్త నే వెసెతె అగ్గ, దూతల్చి కంట జోచి విలువ ఒగ్గర్ తిలినచి రుజ్జు అయిలె. జోచి నావ్ జోవయించి నావ్చి కంట కెద్ది విలువ జతయ్ గే, తెద్ది వెల్లో జో జా అస్సె.

5 కిచ్చొక జో ఇదిలె వెల్లో జా అస్సె మెన జానుమ్ మెలె, దేముడుచి కోడుతె రెగ్గయ్లి రితి, కేన్ దూతక;

*"తుయి అంచొ సొంత పుత్తు, తుక ఆజి ఆవ్ జెర్తయలయ్ అస్సె."

మెన దేముడు కెయ్యె సంగిలన్ గే? నాయ్ గెద, కేన్ దూతక జో దస్సి సంగె నాయ్. నెంజెలె,

†"జోక అబ్బొసి జయిందె, చి జో అంక పుత్తు జయెదె"

మెన కేన్ దూతక కెయ్యె సంగిలన్ గే? జోవయింక దస్సి సంగె నాయ్. 6 పడ్డె, అన్నె, జో తొల్పర్ జతో క్రీస్తుక ఈంజ లోకుమ్తె దేముడు జెర్తయ్లి పొది,

‡"ఆవ్ దేముడుచ దూతల్ ఎత్తి. జోకయ్ బక్తి కెర్త!"

మెలన్. 7 పడ్డె దూతల్చి రిసా కిచ్చొ మెన్తయ్ మెలె,

§"జో జోచ దూతల్క వాదుల్ రిత, జోచ నేవ కెర్తసక ఆగివొ లగితి రిత జో జర్గు కెర్తయ్."

మెన సంగితయ్. 8 గని జోచొ సొంత పుత్తుని రిసా కిచ్చొ మెన్తయ్ మెలె,

*"ఓ దేముడు, తుచి సిజాసనుమ్ కెయ్చక తెయ్చక తతిసి, నీతి మెలొ రానొచి డండ్లె తెన్ తుయి ఎలువ కెర్తసి."

* : 1:0 ఈంజ ఉత్తమ్ రెగిడ్లిసా ఈంజ ఉత్తమ్తె కిచ్చొ ముక్కిమ్ దెకయ్తయ్ మెలె, ఈంజయ్ లోకుమ్చ యూదుల్చి దేముడుచి గుడి, పరలోకుమ్క, మెలె ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు తతి టాన్క ఎక్కి టాలె జతయ్, నీడయ్ జతయ్. దస్సి, యూదుల్ కెర్తి రితి సేవ కెర్త వెల్లెల పుజబ్బుచి కామ్ యేసు పరలోకుమ్తె కెర్తి సేవక ఎక్కి టాలె జతయ్, నీడయ్ జతయ్. 'యేసు జోవయింక నంబజలసచి పాపుమ్ గిప్పవ, పరలోకుమ్తె దేముడు అబ్బొనచి మొక్కి అమ్క తోడు తతి తెంతె జా అగ్గెచి రితి నాయ్' మెన ఈంజ ఉత్తమ్తె రెగిడ్లిని రుజ్జు దెకయ్తయ్. † 1:1 1:1 దేముడుచ కబుర్లు సంగిలన్ మెలె, జా కామ్క కక్క జో నిసాన తయెదె గే, జోవయించి అత్తక జోవయించి చొడి పుట్ట జోవయించ కబుర్లు సంగెరె. జోవయింతె సగుమ్జెనచి అత్తి కి జోవయించ కొడో రెగ్గయలన్, పూర్తుమ్ పొది. ‡ 1:2 1:2 క్రీస్తు సంగిలసి, జో బోదన్ కెర్లిని, జో కెర్త కమె, జో ఇండ్లి బుద్ది, జో మొర అన్నె జలిసి, జా ఎత్తితయ్ ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు జోవయించి అత్తి అమ్క జోవయించి కోడు సంగల్ రితి జతయ్; జో ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడుచి కోడు జో యేసుక్రీస్తుయ, మెలె రితి. యోహాను 1:1-4, 14 దెక. § 1:3 1:3 కొలోస్సాయిల్ 1:15-17, 19, చి 2:19 దెక. * 1:5 1:5 కిర్తనలు 2:7 † 1:5 1:5 నమూయేలు దొస్సిచి పుస్తకమ్ 7:14. ‡ 1:6 1:6 ద్వితియాపదేక కాండము 32:43, కిర్తనలు 97:7. § 1:7 1:7 కిర్తనలు 104:4. * 1:8 1:8 కిర్తనలు 45:6-7.

9 నీతిచి ఉప్పిరి ప్రేమ తా, గని అబద్ధుమ్ ఎద్దరె నెన అస్సెన్.
 జాకయ్ తుయి అస్సె తుచి తెన్ తిలి ఎత్తి. జివుల్చి కంట వెల్లో జంక మెన
 దేముడు, తుచో దేముడు,
 తుచి ఉప్పిరి పూర్తి సర్దసంతోసుమ్ జా
 తుక నిసాన అదికారుమ్ దా,
 తుచి బోడితె జోచి తేల్ సువ దా అస్సె.”

10 దేముడు అస్సె కిచ్చొ మెన్తయ్ మెలె,
 †“తుయి, ప్రబు, కిచ్చొ నెంజిలి పొది బూలోకుమ్ జెర్తుయ్లది, చి
 ఆగాసుమ్ తిలిసి ఎత్తి, తుచి అత్తిచి కమె.

11 బూలోకుమ్ ఆగాసుమ్ జలె, పాడ్ జయెదె
 గని తుయి తియెఁ జా తస్సె.

పాలల్చ రిత జేవ్ పోర్నా జా పాడ్ జవుల,
 12 చి డుప్పటిక కీసి మడ్డ కెరుక జయెదె గే,
 దస్సి జాక తుయి మడ్డ కెరై, చి మార్పువ జయెదె.
 గని తుయి కీసి అస్సెన్ గే, దస్సి తాఁ జస్సె,
 కెయఁక తెయఁక తాఁ జస్సె”

మెన దేముడు పుత్తున్క సంగితయ్, గని,

13 †“జలె తుచ విరోదుమ్ సుదల్క
 తుచి సుదితి పొద్రొ జేవ్ జతి రితి ఆవ్ జర్గు కెరై ఎదక,
 అంచి ఉజల్ వక్క తుయి వెన తా” మెన

కేన్ దూతక కెయ్యు జవుకు సంగిలయ్ గె? 14 జేవ్ దూతల్ కిచ్చొ జవుల మెలె, రచ్చన దొర్కు జత
 ప్రబుచ మాన్సుల్క ‘చెంగిల్ తత్త’ మెనయ్ జోవయింక దెకిత దేముడుచి నేవ కెర్త జివుల్ మెన దేముడు
 జోవయింక జా సేవ దా అస్సె. జేవ్ జోచి నేవ కెర్తనయ్.

2

యేసు మాన్సుల్చి పాపుమ్ గెచ్చయ్లిసి

1 జలె, అమ్ జేవ్చి సత్తిమ్ నే పచ్చితి రితి, నే ముల్లి రితి ఆమ్ పెట నే దెర గెతె సూన్సిచి చి రిసా
 చెంగిల్ ఉచర, అమ్ ఏదాన్స కెరుక. 2 మెలె పూర్ణుమచి *ఆగ్గుల్చి ప్రమానుమచి రిసా దూతల్ జానవ
 కెర ఎత్తి. కోడు నిజుమచి జలె, అస్సె, మాన్సుల్ ఆగ్గుల్చి కోడు పిట్టయ్లె, దేముడుచి కేన్ జవున్ కోడు నే
 కెరై, కీసి జేవ్ దూతల్చి అత్తి జో సంగిలి ఎదిలి సరిగా సిచ్చ జవుల జలె, 3 అప్పెచి ప్రబు దెతి ఈంజ వెల్లి
 రచ్చనక అమ్ విలువ నే దెకిలె, విలువ నే కెరై, అమ్చి సిచ్చ కీసి పిట్టెదె? పిట్టె నాయ్. ఈంజ రచ్చన, జలె,
 యేసుప్రబు తొలితో సాంతయ్ జానయ్లి రిసా, జోక తొలితో సూన్సన అమ్కయ్ సాచి సంగిల. 4 పడ్డొ, అస్సె,
 జో యేసుక్రీస్తుచి అత్తి జో దెతి రచ్చనచి రిసా దేముడు సాంత వేర వేరతె రుజ్జుల్ దెకయ్లెన్. కిచ్చొ కిచ్చొతె
 జా రచ్చనచ రుజ్జుల్ దెకయ్లెన్ మెలె, జోచి అదికారుమ్ దెకయ్త వెల్లో కమె కెర్తెన్తె, చి దేముడుచి సుద్ది
 తిలి జోచి అత్తువరల్ జోచి ఇస్టుమ్క కక్క కక్క వంట దిలిన్తెయి ఈంజ రచ్చనచి రిసా జోచి సాచి దా అస్సె.

5 అమ్ సంగితి †జెతికయ్ లోకుమ్ విలువ కెరుక దూతల్చి అత్తి దేముడు సార్కు కెర దెయె నాయ్. 6 కేన్
 గే రెగిడ్డి ఇసి సాచి అస్సె. ఇసి మెలిసి;

†“మాన్సుక తుయి ఉచరన్క జో కిచ్చొ విలువసా?

నెంజలె, మాన్సు జా జెర్మన్ అయ్లోసాక కిచ్చొక తుయి విలువ దెకితసి?

7 దూతల్చి కంట జోక ఇదిలి దాక తతి రితి తుయి జర్గు కెర్తది,

† 1:10 1:10 కీర్తనలు 102:25-27. † 1:13 1:13 కీర్తనలు 110:1, మత్తయి 22:44, ఎఫ్రియూత్ 10:13. * 2:2 2:2
 నిర్దుమకాడుమ్ 20 అద్యయ్ముమ్, 31:18 చి ద్యుతియోవదేశ కాడుము 5:6 దెక. † 2:5 2:5 యెనయా 65:17, 66:22, లూకా
 21:33, డీసయ్లిసి 5:10, 21:1, తిమోతిక రెగిడ్డి 2 నంబర్ ఉత్తమ 2:12. † 2:6 2:6 కీర్తనలు 8:4-6.

గని అప్పె జోక గవురుమ్ కెర అదికారుమ్ దా,
జోక ఏలుప కెరవ అస్సిసి.

8 జోచి చాటు సుఁదితి రితి ఎత్తి జోచి అత్తి
తుయి సార్పు కెర దా అస్సిసి”

మెన రెగ్గ అస్సు. జలె, దేముడు ఎత్తి జోచి అత్తి సార్పు కెర దా అస్సుచి రిసా జో ఏలుప నే కెర్రిసి కిచ్చొ కి నాయ్. ఎత్తి జోచి అత్తి తతినచి రుజ్జు అప్పెచి మట్టుక అమక సరిగా డీస నాయ్. 9 గని ఇన్నె ‘మాన్సు జా జెర్మన్ అయ్లోసా’ మెన యేసుకయ్ సంగితసుమ్. యేసుకయ్ దెకితసుమ్. జో గడియయ్ దూతలచి కంట దాకు జలొ, గని దేముడు అబ్బోసచి దయచి రిసా ఎత్తి మాన్సుచి నావ్ తెన్ అమచి సిచ్చ వయంతి రిసా జో బాదల్ సేడ మొర్లిన్చి రిసా జో అప్పె ఎత్తి అదికారుమ్ గవురుమ్ జా కిరిటుమ్ గలన ఏలుప కెర్తయ్.

10 కిచ్చొక ఇసి జర్గు జలె మెలె, ఒగ్గర్జిన్ మాన్సుల్క జోచి పరలోకుమచి ఉజ్జెతె గవురుమతె బెదవంతి రిసా మాన్సుల్క రచ్చన దొర్పు కెర్టొసా 5 బాదల్ ఓర్పుప జతి వాటుయ జిన సరి జలొ రచ్చించువ కెర్టొసా పూర్తి జంక ఎత్తిక ఆదారుమ్ తిలొ, ఎత్తి ఏలుప కెర్టొ దేముడు జర్గు కెర్లిసి చెంగిలి, పూర్తి బెదితయ్.

11 నిజమి, సుద్ది కెర్టొ యేసుక చి జో యేసు సుద్ది కెర్తనక ఎక్కి మొదొల్, దేముడు అబ్బోసి. జాకయ్, జోవయింక ‘అంచ బాపుడ్లు’ మెనుక యేసుక లాజ్ నాయ్.

12 * “అంచ బాపుడ్లుతె తుచి నావ్ తుచి గవురుమ్ సూనయిందె,
సంగుమ్చి నెడమె తుచి గవురుమ్ గాయందె”
మెలి కోడుతె, అన్నె,

13 † “జోచి ఉప్పిరి అంచి నముకుమ్ తియిందె”
చి అన్నె,

‡ “ఇన్నె ఆవ్ అస్సి, చి దేముడు
అంక దిల జోచ బోదల్ అంచి తెన్ అస్సి”
మెన యేసు సంగిల్ రితి రెగిడ్ల కొడుతె ఇసి ఒప్పణ్ణె.

14 జలె, ఎక్కి ఆగ్, ఎక్కి లొయి బోదల్ ఎత్తిక తయెదె చి రిసా, సొంత కి ఈంజయ్ అమ్ మాన్సుల్చి ఆఁగుతె, ఈంజయ్ లొయితె జో యేసు మాన్సు జా జెర్మన్ జా బెదిలన్. కిచ్చొక మెలె, మాన్సు సేడ్డి మొర్పు జో సేడ జిన, మొర్పుచి ఉప్పిరి అదికారుమ్ తిలొ సయ్తాన్చి ఉప్పిరి జీసుక మెనయ్ అమచి అఁగు అమచి లొయి జో దెరన్లన్. 15 జోవయించి ఒండి జీవితముక మొర్పుచి ఉప్పిరిచి బయింక దెర్పు సేడ్ల ఎత్తిజిన్క విడ్డల్ కెరుక మెనయ్ దస్సి జా జీసుక ఒప్పన, దస్సి జా జిన్లన్. 16 కిసి మెలె, ఈంజ ఎత్తి కక్కయ్ రచ్చించువ కెరుక మెలె, దూతలక రచ్చించువ కెరుక నాయ్ గని 5 అబ్రాహామ్చి సెకుమతె జెర్మిలనక ‘రచ్చించువ జత’ మెనయ్. 17 జాకయ్, దేముడుచి సేవ కెర్టొ కన్కారుమ్ దెకితో నిదానుమచొ పూజరి జా, ప్రజలక పాపల్ పుంచ దా జోవయింక దేముడు తెన్ అన్నె బెదయ్తి రితిచి అర్పితము జతి రిసాయి, ఎత్తి రగల్క ఎత్తి బాదల్తె ప్రజల్ జల జోవయింక బాపుడ్లుచి రితి జో జంక తిలి. జో మాన్సుల్చి రితి జా జోవయింక జెత రగల్ బాదల్ జో ఓర్పుప జలెకయ్ జో చెంగిల్ పూజరి జా కన్కారుమ్ దెకిదె మెనయ్.

18 దస్సి, జో సొంత బాదల్ సేడ పరిచ్చ జా జిన్లి రిసా, జేవ్ బాదల్ సేడ పరిచ్చ జత అన్నె మాన్సుల్క జో తోడు తంక తెరి.

3

మోసే కంట దేముడుచొ పుత్తుసి వెల్లొ

1 జాకయ్, ప్రబచి సుద్ది జా జోవయ్ జల ఓ బాపుడ్లు, పరలోకుమతె బెదుక తుమ్ నిసాన జా జో బుకార్లన, దేముడుచొ బారికి జలొ, చి జోచొ ఎత్తిక వెల్లొ పూజరి జలొ మెన యేసుచి రిసా అమ్ ఒప్పన

§ 2:10 2:10 18వూ కొడు దక. * 2:12 2:12 కిర్తనలు 22:22. † 2:13 2:13 యెనయా 8:17. ‡ 2:13 2:13 యెనయా 8:18. § 2:16 2:16 గలతీయల్ 3:6-9, చి రోమీయల్ 4 అద్యయమ్ దక. ‘అత్తక అబ్రాహామ్చి సెకుమతె జెర్మిలన్’ మెలె, అబ్రాహామ్చి రితి నముకుమ్ తిలన.

అన్నుమ్. జలె, జోచి రిసా ఉచరుమ్. ² దేముడుచి గేర్ జల యూదుల్తె తా మోసే కీసి జో దేముడుచి కామ్ నిదానుమ్ కెర్తె తిలో గే, దస్సి ఈంజ బారికి జతి రితి కామ్ ఎత్తిక వెల్లో పూజరి కెర్తి రితి, కామ్క నిసాల్లో దేముడుక యేసుయి నిదానుమ్ తిలన్. ³ గని గేరుచి కంట అన్నె గేర్ బందిలోసాక కీసి ఒగ్గర్ విలువ తయెదె గే, దస్సి, దేముడుచి గేర్చతె తిలో మోసేచి కంట యేసుయి జా గేర్ బందితోసా జా తా, అన్నె ఒగ్గర్ గవురుమ్క విలువ జతయ్. ⁴ ఎత్తి గేరు, కచి అత్తి గే బందిలిసి, గని ఎత్తి, బందితోసా దేముడుయి. ⁵ జలె, దేముడు వడ్డొక సంగిత కొణొచి రిసా సాచి గుర్తు సంగితి రిసా, జో దేముడుచి గేర్ ఎత్తితె మోసే నిదానుమ్చో నేవ కెర్తొసా జలో. ⁶ గని క్రీస్తు ఈంజ లోకుమ్తె జా కెర, జో పుత్తుసి జలి రిసా, దేముడుచి గేరు నిదానుమ్ ఏలువ కెర్తె తిలన్. ఆకర్ ఎద జోచి ఉప్పిర్చి అమ్చి డిట్టుమ్ దెరన్లె, జో రచ్చన దా అమ్క పరలోకుమ్తె బెదయ్లిన్చి అమ్చి దయిరిమ్, ఆస అమ్ దెరన్లె, జోచి గేర్చయ్ ఆము జా అన్నుమ్.

యేసు దెతి విస్తాంతి రచ్చన తుమ్ పిట్టవన నాయ్

⁷ “జాకయ్, దేముడుచి నుద్ది తిలి ఆత్మ సంగిలి రితి;

* జేవ్ అగ్గచ ప్రెజల్చి పెట్టి బేడు బందిల్ రితి జా, జోచి కోడు నే నూన్లె రితి జల.

తుమ్, జలె, ఆజి జోచి అవాడ్ తుమ్ నూన్లె, దస్సి నే జతి రితి, జాగర్త దెకన.

⁸ పూర్గుమ్, † జోచి కోడు నూనుక నెన జా బయిలు దేసిమి బుల్తె తిలి పొది ప్రెజల్ జోక పరిచ్చ కెర్తి రితి, రాడ్ జివు జతె తిల.

⁹ జో దేముడు సంగిలి రితి; అంచి ఉప్పిరి అన్యానుమ్ జా పరిచ్చ కెర్తి రితి జా జేవ్ జా దొన్సి విస్సా వెర్నల్ అంచ కమె దెకిలెకి కీసి జల గే, తుమ్ దస్సి జా నాయ్.

¹⁰ జేవ్ దస్సి అన్యానుమ్ జతికయ్, జా ఉగుమ్చచి రిసా ఆవ్ కోపుమ్ జా, జోవయించి పెట్టి, కెయక తెయక అంచి వాటు ముల పిట గెతతి. అంచి ఇస్తుమ్ నేన్చి రితి ఇండితతి మెలయ్, చి

¹¹ ‘అంచి ‡ సుక్కుమ్తె జేవ్ కెయక బెదుక ఆవ్ ఒప్పి నాయ్’ మెన ఒట్టు గలన అంచి కోపుమ్క ఒప్పన్లయ్” మెన, సంగితయ్.

¹² జలె, బాపుడ్లు, జివ్ తిలో జివ్ దెతో దేముడుక తుమ్ దూరి నే జతి రితి, తుమ్తె కిచ్చొ పెట్టి గర్చి జోచి ఉప్పిర్ అన్యానుమ్చి ఆత్మ నే తతి రితి, తుమ్ జాగర్త దెకన. ¹³ గని ‘ఆజి’ మెన ఈంజ కాలామ్క కెత్తి పొదుల్ సెసతయ్ గే, రోజుక తుమ్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో జాగర్త సంగ, దయిరిమ్ సంగ; పాపుమ్చి మోసిమ్క తుమ్తె కో దెర్చు నే సిడ్డి రితి, తుమ్చి పెట్టి బేడు నే బందితి రితి, ¹⁴ అమ్ నంపజలి మొదోల్ తెంతో చి జోవయించి రిసాచి దయిరిమ్ అమ్ ఆకర్ ఎద దెరన్లెకయ్ క్రీస్తు తెన్ వాట నజన తమదె.

¹⁵ S “ఆజి, జోచి అవాడ్ తుమ్ నూన్లె, జోచి కోడు నెసిల జేవ్ అగ్గచ ప్రెజల్చి రితి జా నాయ్. తుమ్చి పెట్టి జోచి రితి బేడు నే బందిత్ రితి జాగర్త దెకన్.”

మెన రెగిడ్డిసి తుమ్ పచ్చ నాయ్. ¹⁶ జలె, జేవ్ నూన నెసిలన కొన్న మెలి, మోసే పూర్గుమ్చోచి తెడి బగుచ్చ దేసిమ్ తెంతో, జేవ్ గొతిమాన్సుల్ జలిన్ తెంతో, బార్ జా ముల విడ్డల్ జల అమ్చ యూదుల్

* ^{3:7} 3:7 కీర్తనలు 95:7-11. † ^{3:8} 3:8 నిర్ణవకాండుమ్ 13-40 అద్దయల్, లేవియకాండుమ్, సంక్యాకాండుమ్, ద్వితియోపదేశ కాండుమ్. ముక్కిమ్క నిర్ణవకాండుమ్ 32 అద్దయిమ్, చి సంక్యాకాండుమ్ 14 అద్దయిమ్ దెక. ‡ ^{3:11} 3:11 తెదోదెచి జో దెక ఉచర తిలి విస్తాంతి కిచ్చొ మెలి, కనూ దేసిమ్ జోవయించి తా గెతి రితి దెతిసి. జా దేసిమ్ అచ్చ పరలోకుమ్కయ్, జా విస్తాంతి పరలోకుమ్చి విస్తాంతికయ్, టాలె జయెదె. S ^{3:15} 3:15 కీర్తనలు 95:7-8.

ఎత్రిజని. 17 అన్యె, జేవ్ దొన్సి విస్సా వెర్నల్ పూర్తి కచి రిసా దేముడు కోపుమ్ జలో మెలె, *పాపుమ్ కెర్లనచి రిసా జా బయలు దేసిమి జేవ్ మొర్తి రితి జో దేముడు సిచ్చ దిలన్. 18 పడ్డొ, జోచి సుక్కుమ్తె నే బెదుక మెన కచి రిసా జో ఒట్టు గలన్లొ మెలె, జోచి కోడు నే కెర్లనచి రిసాయి గెద?. 19 జాకయ్ కిచ్చొ అమ్క జానుక జతయ్ మెలె, జోవయించి అన్యానుమ్చి రిసా జా సుక్కుమ్తె జేవ్ బెదుక వాటు నే దిలో.

4

ప్రబుచయ్ జల మాన్యుల్క దొర్కు జతి విస్తాంతి

1 జలె, జో ప్రమానుమ్ సంగిలి రితి, జోచి *సుక్కుమ్తె బెదితి వాల్ తతె ఎద, తుమ్తెకో జా సుక్కుమ్తె పాచుక నే పిట్టవనతి రితి జిమ. 2 కిచ్చొక మెలె, పూర్ణుమ్చ మాన్యుల్కయ్ కెయెఱ కి తత్తిసి సుక్కుమ్చి అవ్కానుమ్చి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ దొర్కు జలి. దన్సి, అమ్క కి సుక్కుమ్చి అవ్కానుమ్చి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ దొర్కు జా అన్యె. గని జేవ్ సూన్సి జా కోడు జోవయింక కామ్క నెంజలి. కిచ్చొక మెలె, నిజుమ్కయ్ సూన్సచి పెట్టిచి రితిచి నముకుమ్ తిల తెన్ బెదిత్ నాయ్. జాకయ్ సూన్సి కొడ్డొ జోవయింక కామ్క నెంజలి రితి జలి. 3 అమ్ యేసుక్రీస్తు ప్రబుక నంపజలన, మాత్రుమ్, జా సుక్కుమ్తె బెదితనుమ్. జేవ్ పూర్ణుమ్చచి పాపుమ్చి రిసా దేముడు సంగిలి తీర్పు అగ్గె రెగిడ్లయ్. †

‡“అంచి సుక్కుమ్తె జేవ్ కెయెఱ బెదుక ఆవ్ ఒప్పి నాయ్, మెన ఒట్టు గలన అంచి కోపుమ్క ఒప్పున్లయ్”

మెన రెగిడ్లి కోడు. జో దేముడు, మాత్రుమ్, లోకుమ్ జెర్మయలి పొది జో సొంత జోచయ్ కమొ కేడవన జో తెదొడి సెలవ్ కడన తిలి కి, జోవయింక దన్సి మెన ఒప్పున్. 4 ‘సెలవ్ కడన్లన్’ మెన సంగిలె, సొప్పు పొదుల్ అగానుమ్, బూలోకుమ్, లోకుమ్తె తిలిసి ఎత్రి జెర్మయలి పడ్డొ, అన్యెక్ దీసి *‘సెలవ్ కడన్ల దీసి’ మెనయ్ జోచి జా సెలవ్ కడన్ల దీసిచి రిసా కేనె గే కిచ్చొ సంగ అన్యె మెలె,

†“అంచ కమొ సొప్పు పొదుల్ కెర కేడవ, అన్యెక్ దీసి సెలవ్ కడన్లయ్”

మెన సంగ అన్యె. 5 జేవ్ పూర్ణుల్, జలె, అమ్ అగ్గె రెగిడ్లి రితి: ‡“అంచి సుక్కుమ్తె జేవ్ కెయెఱ బెదుక ఆవ్ ఒప్పి నాయ్”

మెన జోవయించి రిసా జో సంగ అన్యె.

6 జలె, అన్యె సగుమ్జని దేముడుచి సుక్కుమ్తె బెదుక జలన బెదుక నేతయ్. జా ఏక్, పడ్డొ అన్యెక్ కిచ్చొ మెలె, జా సుక్కుమ్చి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ అగ్గె సూన్సన జో దేముడుచి కోడు కెరుక నెసిలి రిసా జోచి జా సుక్కుమ్తె బెదితి నాయ్. 7 అన్యెక్ దీసి మెలి కోడు జో నిసాన, జోచి సుక్కుమ్తె బెదుక అమ్క అన్యెక్ అవ్కానుమ్ దా కెర, ఈంజ అవ్కానుమ్క ‘ఆజి’ మెన, అమ్ అగ్గె రెగిడ్లిన్తె సంగిలి రితి, 8 “ఆజి జోచి అవాడ్ తుమ్ సూన్లొ, తుమ్చి పెట్టి బేడు నే బందిత్ రితి తుమ్ జాగర్ల దెకన”

మెన్తయ్. 8 మెలె, దేముడు సంగిలి కనాసు దేసిమి జేవ్ పాచ పసితి రితి యెహోసువ కడ నిలన్, గని జా తెన్ జా కోడు పూర్తి నెరవెర్చువ జతి జలె, అన్యెక్ దీసిచి రిసా ‘తెదొడకయ్ సుక్కుమ్ దొర్కు కెరింద’ మెన దేముడు సంగితో నాయ్, సంగుక జతి నాయ్. 9 జాకయ్, దేముడుచి సెలవ్ కడన్ల దీసిచె బెదితి వాటు మాన్యుల్క అప్పొక దొర్కు జతయ్. 10 మెలె, దేముడు జోచి కామ్ కేడవ కీసి సెలవ్ కడన్ల గే, దన్సి జో దెతి సుక్కుమ్తె కో బెదిదె గే, జో మాన్యుక్ జోచి కామ్ కెర కేడవ సెలవ్ కడనె. 11 జాకయ్, జా సుక్కుమ్తె అమ్ కి బెదితి రితి నిదానుమ్ కెరుమ; జేవ్ పూర్ణుల్చి రితి జోచి కోడు నెన అమ్తెకో దన్సి పాపుమ్తె నే

* 3:17 3:17 నిర్ణయకాండుమ్ 32 అద్యయమ్, సంక్యాకాండుము 14, ముక్కిమ్క 14:27-30. * 4:1 4:1 పూర్ణుమ్చ యూదుల్క జలె, తెదొడి ప్రమానుమ్క చెంగిలి ఈంజయ్ లోకుమ్చి కనాసు దేసిమి జేవ్ గెచ్చుక అవ్కానుమ్ తిలి, గని పిట్టవన్. అమ్క, జలె, అప్పొచి అవ్కానుమ్ కిచ్చొ మెలె, ఎత్రి అదికారుమ్ తిలి దేముడుచి సేంతుమ్తె బెదితిసి చి పరలోకుమ్తె గెతిసి. † 4:3 4:3 3:11 దెక ‡ 4:3 4:3 క్రిస్తనలు 95:11. § 4:4 4:4 అదికాండుమ్ 1 అద్యయమ్. * 4:4 4:4 అదికాండుమ్ 2:1-3. † 4:4 4:4 అదికాండుమ్ 2:2. ‡ 4:5 4:5 క్రిస్తనలు 95:11. § 4:7 4:7 3:7-8 దెక.

నేడ్డి రితి. 12 కిచ్చొక మెలె, దేముడుచి కోడు దొన్ని పక్కలె వాండి తిలి ఎత్తి కత్తిచి కంటు * అగున్ అస్సె, చి జా కోడు జియ్యె తా కామ్ కెర కెరయ్ మాన్సుచి ఆత్తు చి జీవు అత్తు జతిన్తె, అత్తుల్ చి ఆడుచి ములువ బెదితినతె బెర, మాన్సుల్చి పెట్టిచ ఉద్దెనుమ్లు పరిచ్చ కెర, జోపయింక 'చెంగిల్ అస్సి' గే నాయ్ గే మెన తీర్పు కెర్తయ్. 13 అస్సె, జెర్వయ్లీన్ ఎత్తి కి జోచి మొక్కె లుంకుక నెత్తె, గని అమ్క పరిచ్చ కెర్తొసాచి మొక్కె ఎత్తి డుమ్డితా ఎదార్దుమ్ డీస్తయ్; అమ్చ ఉద్దెనుమ్లు కి ఆకరకయ్ జోచి మొక్కె అమ్ ఎత్తిజన్ సాచి నజనుక తయెదె.

యేసు అమ్చి రిసా ఎత్తిక వెల్లో పూజరి జా అస్సె

14 జలె, యేసు దేముడుచొ సొంత పుత్తుసి జా తా, పరలోకుమ్తె తెడిక తెడి దేముడు అబ్బొన్తెయి పెన గెచ్చ తా, అమ్చి రిసాచొ వెల్లో † ఎత్తిక వెల్లో పూజరి జా అస్సెచి రిసా, జోచి రిసా అమ్ ఒప్పన్తెసి డిట్టుమ్ పొననుమ్. 15 కిచ్చొక మెలె, అమ్చొ ఎత్తిక వెల్లో పూజరి జతి జో యేసు అమ్చి నెక్కి నెంజిలిసి నేస్టొసా అమ్చి నెక్కి నెంజిలిన్చి ఉప్పిర్చి కన్యారుమ్ నేస్టొసా నెంజె, గని అమ్చ బాదల్ ఎత్తి జొయ్యి కి నేడ, అమ్చి రితి పరిచ్చ జా అస్సె. గని జో పాపుమ్ నే కెరై జిన అస్సె. 16 జలె, కామ్క జెతికయ్ సమయుమ్క జోచి తోడు తతి రితి జో అమ్క కన్యారుమ్ దెకితి పరుమ్ అమ్ నజనుక, జోచి దయ అమ్ చజనుక మెన, దయిర్మ్ తెన్ జోచి దయ దెతి సిజాసనుమ్క పాసి జెమ్.

5

1 మాన్సుల్ తెంతో దేముడు నిసాన ఎత్తి ఎత్తిక వెల్లో పూజరిచి కామ్ కిచ్చొ మెలె, 'మాన్సుల్చి పాపుమ్ గెన్సు' మెనయ్ దేముడుచి మొక్కె జేవ్ మాన్సుల్చి నావ్ తెన్ బలివొ దెంక అస్సె. 2 జో పూజరి కి మాములుమ్ మాన్సు జా సొంత నెక్కి నెంజిలిసాచి రిసా నేస్టొనక చి తప్ప జలనక మెత్తన దెకెదె. 3 జోపయింక సొంత నెక్కి నెంజిలిన్చి రిసా, ఎక్కి అస్సె మాన్సుల్చ పాపల్చి రిసా నాయ్, గని సొంత పాపల్చి రిసా కి జో బలివొ దెంక అస్సె. 4 అస్సె, ఎత్తిక వెల్లో పూజరి ఎక్కిలో జతిసి జో మాన్సుచి సొంత ఇస్టుమ్క జర్పు జతిన్ నెంజె. 'అవ్ పూజరి' మెన జో మాన్సు సొంత ఇస్టుమ్క టీవ్క నాయ్. దేముడు సొంత నిసాన జో ఎత్తిక వెల్లో పూజరి జంక జోక అదికారుమ్ తయెదె. దేముడు టీవ్కలెయ్, యూదుల్చొ పూర్దుమ్చొ తొలితొచొ ఎత్తిక వెల్లో పూజరి జలొ అహారోనుక కీసి దేముడు బుకార్లొ గే, దస్సి, జో దేముడు సొంత జో మాన్సుక బుకారుక.

5 దస్సి కి క్రిస్తు ఎత్తిక వెల్లో పూజరి జతిసి సొంత ఇస్టుమ్క గపురుమ్ కెరన్లిసి నెంజె, గని జోచి రిసా:

* "తుయి అంచొ సొంత పుత్తు, ఆజి తుక పాయ అస్సి"

మెన నంగిలో దేముడు సొంత జోక నిసాన అదికారుమ్ దిలన్. 6 దేముడు అన్నెకెత్ నంగ రెర్దయ్లె రితి;

† "మెల్కినెదెక్ కీసా పూజరి తిలొ గే,

తుయి దసా పూజరి జా కెయెక తెయెక తా జా కామ్ కెర్తొ"

మెన జోచి రిసా రెర్దొ అస్సె.

7 యేసు మాన్సు జా జెర్వన్ జా ఈంజ లోకుమ్తె బులై తిలి పొది, జలె, గట్టిజ కేకుల్ గల ఏడ ఏడ, జోక మొర్పు తెంతో ఏట్టవుక నెక్కి తిలొ దేముడుక ప్రార్దనల్ కెర్తె తిలన్, చి దేముడు అబ్బొన్క జో బిలొసాచి రిసా, జో దేముడు అబ్బొసి జోప అనల్ నూన్తె తిలన్. 8 జలె, జో జోచొ పుత్తున్ జలెకి, దేముడుచి కోడు పూర్తి నిదానుమ్ కెర్తె కీసి తయెదె గే, కిచ్చొ నెమల్ దుకుమ్ నొప్పుల్ జంక జయెదె గే, జొయ్యి దస్సి పూర్తి

* 4:12 4:12 డీనయ్లి 1:16. † 4:14 4:14 మాములుమ్ ఈంజయ్ లోకుమ్చి దేముడుచి గుడితె జర్పు జతిసి ఉచర్తె, యూదుల్క ఎక్కిలోయి యెరూసలేమ్చి జోపయింక ఎక్కి దేముడుచి గుడితె తెడిక తెడిచి గదితె గెచ్చ అర్చితమ్ దెంక జయెదె. వెన్చొక ఎక్కి నుట్టు జా గదిక అర్చొ కెర్తె తెరక జిన ఒత్త పెన జా కామ్ కెరెదె. జొయ్యి మాన్సుక 'ఎత్తిక వెల్లో పూజరి' మెనలె. ఎబ్రియల్ 9:1-7 దెక. ఈంజయ్ లోకుమ్చి దేముడుచి గుడితె జర్పు జతిసి, జలె, యేసు పరలోకుమ్తె జర్పు కెర్తెన్క టాలె జతయ్. * 5:5 5:5 కీర్తనలు 2:7. † 5:6 5:6 కీర్తనలు 110.4, చి ఎబ్రియల్ 7:7 దెక. ‡ 5:6 5:6 జో మెల్కినెదెక్ రావొ కి పూజరి కి జా తిలొ. అదికారుమ్ 14:18. జో యెరూసలేమ్తె ఏలువ కెర్తె తిలొ, ఒగ్గర్ పూర్దుమ్ పొది, యూదుల్ ఒత్త నే బన జతె అగ్గె. క్రిస్తు ఈంజ లోకుమ్తె బులై తిలి పొది, యూదుల్చి దేముడుచి గుడి యెరూసలేమ్తె తిలి. 7:1-3 కి దెక.

ఓర్పున జా అజ్ఞయ జలో, చి జో జేవ్ బాదల్ ఓర్పున జలిన్ తెన్ జో దేముడు అబ్బొన్చి కోడు పూర్తి కెర్తెన్చి రుజ్జు అయిలి. ⁹ అన్నె, జేవ్ బాదల్ సేడ ఓర్పున జలిన్తె జోచి సెక్తి జోచి సత్తిమ్ పూర్తి రుజ్జు జతికయ, పరలోకుమతె బెద కెయెడ తెయెడ తతి రచ్చన జోచి కోడు సూన కెర్తొ ఎత్తి, మాన్సుకయ జొయ్యి దొర్పు కెర్తెన్. ¹⁰ కిసి మెలె, 'మెల్కొనెదెక్చొ రితో జో జంక' మెన దేముడు జోక 'ఎత్తిక వెల్లో పూజరి' మెనయ నావ్ తిలి.

ఆత్మక నే వడ్డితె నేన్ల బాలబోదల్ రిత తా

¹¹ ఈంజ ఎత్తివి రిసా అమ్ ఒగ్గర్ సంగుక జతి, గని తుమ్చ కంగ్డల్ బొయర జల రిత జలి రిసా జా అర్దుమ్ సంగుక అల్లర జతసుమ్. ¹² కిచ్చొక మెలె, తుమ్ ఎదిలి ఎద అన్నె మాన్సుల్క సికడ్డన జంక జతి, గని దేముడుచి కోడుతె ముక్కిమ్ తిలిసి ఎత్తి. మొదొల్ తెంతో తుమ్క సికడుక అమ్సురుమ్ జలి. తుమ్క అప్పెక కి దూదు అవ్సురుమ్, మాములుమ్ అన్నిమ్ కతి రితి తుమ్ వడ్డుక నేతయ. ¹³ కో రితి దూదుక జతయ గే, బాలబోదల్ రితో తా, సత్తిమ్చి రిసాచి బోదన అర్దుమ్ కెరసుక నెత్తె, సత్తిమ్ ఇండితిన్చి రిసాచి బోదన నెరవెర్పువ కెరుక నెత్తె. ¹⁴ గని మాములుమ్ సెక్తిచి అన్నిమ్ కక్క కవడుక జయెదె మెలె, కిచ్చొ కిచ్చొక 'గర్చి' గే 'చెంగిల్చి' గే నిసితి రితి అలవాట్ కెరన సత్తిమ్ ఇండితి వాట్ సిక కెర అగ్గ ఇండితనకయ.

6

ప్రబుక సంప కెర వడ్డె అన్నె ముల్లిన్చి రిసా

¹ జాకయ, క్రీస్తుచి రిసా మొదొల్క ఇదిదిల్ సెక్తిన్తె నే టీచ్చు తతె, ఆత్మతె వడ్డుమ్. ఎక్కి మొదొల్ తెంతో చి ఇదిలి నముకుమ్తె తంక నాయ్. కీనచతె మెలె, కామ్క నెంజిత కమొక దుకుమ్ జా ముల దేముడుక సంపజంక దెర్తిసి, ² సుద్ది కెరంతి * దొవన్తినచి రిసాచి బోదన, బోడిల చడితిన్చి రిసాచి బోదన, మొర్లన అన్నె జేవ్ జంక తిలిన్చి రిసాచి బోదన, ఆకర్ దీసిక చి వెల్లె పరిచ్చు చి జేవ్చ తీర్పుల్చి రిసాచి బోదన. ³ ఇసి దనచ ఎత్తి, కి మొదొల్, చి ప్రబు సెలవ్ దిలె, ఎక్కి దనచక ఉచరుక ముల దా, ఆత్మతె వడ్డుమ్చి. ⁴ కిచ్చొక మెలె, కేన్ జవున్ మాన్సు తొలితో సంపజా ప్రబుచి ఉజడతె జా, పరలోకుమచి రచ్చన వరుమ్ చక దెక, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మతె వాట దొర్పు, జలి, ⁵ దేముడుచి కోడుచి రుసి చక తా, జెతికయ ఉగుమ్చి సెక్తి చక తిలె, పట్టో జేవ్ పొరపాట్ జా క్రీస్తుక ములిలె, జోవయింబి పాపుమ్చి రిసా జేవ్ దుకుమ్ జతి రితి జేవ్చ చెంగిల్ వాట్తె అన్నె కడ ఆసుక నెంజె. కో నెత్తి. ⁶ కిచ్చొక మెలె, జేవ్ జోక ములిలిసి జేవ్ సొంత, దేముడుచి పుత్తుక అన్నె సిలువతె గల మార్లి రితి జతయ, చి అన్నె మాన్సుల్ జోక నిస్సారుమ్ కెర జొక్క రితి జోచి నావ్ కడ్డి రితి జతయ. ⁷ కిసి మెలె, జేవ్తె ఒగ్గర్ సుట్టు పెట్టి పాని కేన్ బుయి పియ తా, జా బుయ్యో పంటో పికడ్డనక చెంగిల్ కామ్క జెతికయ పంటో దిలె, దేముడు తెంతో జేవ్చి వాటచి వరుమ్ జా బుయి నజన్తయ. ⁸ గని, జా బుయి రితయ కంట రూకుల్ గల్ల దిలె, కామ్క నెంజిలిసి, చి జాక సాపెనల్ దెంక జయెదె. ఆకర్క జేవ్క డయ గెలుకయ తయెదె.

దయిరిమ్ కొడె సంగిలిసి

⁹ అమ్ ఇసి జాగర్ల సంగిల్ కి, తుమ్చి రిసా, బాపుడ్లు, కిచ్చొ ఉచర్లసుమ్ మెలె, ఈంజ రచ్చనతె బెదిత అన్నె చెంగిలి వరల్ తుమ్క దొర్పు జవున్ మెన అమ్క దయిరిమ్. ¹⁰ కిచ్చొక మెలె, దేముడుచి రిసాచి తుమ్చి కామ్, అగ్గ కి అప్పె కి జోచయ జల మాన్సుల్క తుమ్ జోడు కెర, జోచి ఉప్పిరచి తుమ్చి ప్రేమ దెకయలిసి జో వచ్చె నాయ్ మెన, దస్సి పొరపాట్ తీర్పుచొ నెంజె మెన, అమ్క దయిరిమ్. ¹¹ తుమ్చి రిసా అన్నె కిచ్చొ ఆన జా అన్నుమ్ మెలె 'జర్లు జయెదె' మెన తుమ్ సంపజలిసి పూర్తి నెరవెర్పువ జతి రితి తుమ్ ఎక్కి నిదానుమ్ ఎక్కి ఆన తంక. ¹² తుమ్ దస్సి నిదానుమ్ తా గెలె, బర్దుకుమ్ నే జతె, దేముడు ప్రమానుమ్ సంగిలిన్చి వాట జోవయింబి నముకుమ్చి జోవయింబి నిదానుమ్చి రిసా కలుగు జత అన్నె మాన్సుల్చి రితి తుమ్ ఇండితె, జయ్యి అమ్చి ఆన.

అబ్రాహామ్ సంపజా నిదానుమ్ తతికయ జెయిమ్ జలిన్

* 6:2 6:2 నెంజెలె 'బాప్తిసుమ్ నజన్తినచి రిసాచి...'

13 అబ్రాహామ్ పూర్ణమచొక దేముడు ప్రమానుమ నంగిలి పొది, జో దేముడు సొంతచి కంట కెయ కో వెల్లో తతి నాయ చి రిసా, అన్నె వెల్లో నుదొచి నావ్ దెర ఒట్టు గలుక అమ్కానుమ్ నాయ చి రిసా, జోచి సొంతయ నావ్ తెన్ ఒట్టు గలన, 14 కిచ్చొ ప్రమానుమ నంగిలన్ మెలె,

†“తుక కచితుమ్ దీవెన దా జెయుమ్ కెర తుమచి సెకుమచ ఒగ్గరజన్ జతి రితి జర్లు కెరిందె” 15 దస్సికయ, అబ్రాహామ్ నిదానుమ్ తా ఎత్తి ఒర్లుప జతికయ, జా ప్రమానుమ్ తిలిసి జోక దొర్లు జలి.

16 మాన్సుల్, జోవయిచి కంట కేన్ జవున్ వెల్లో నుదొచి నావ్ దెర ఒట్టు గల్లితి, చి జోవయిచ తగుల్ ఎత్తితె ఒట్టు గలిలె, ‘నిజమ్’ మెంతతి. 17 దస్సి జో నంగిలి ప్రమానుమతె వాట నజన్తనక జోచి కోడు పిట్టె నాయ మెన, జోచి ప్రమానుమచి నత్తిమచి రుజ్జు దెకవుక మెన, జో ప్రమానుమ్ కెర్లిన్క ‘నిజమ్ జర్లు జయెద’ మెలి గుర్తుక దేముడు ఒట్టు గల్లన్. 18 దస్సి, దొన్ని నే పిట్ట కమొచి రిసా, మెలె ప్రమానుమచి రిసా కి జో ఒట్టు గల్లన్చి రిసా కి, జో దేముడు అబద్దుమ్ జంక నెత్తిచి రిసా, అమ్ పరలోకుమతె పావతి వరుమచి ప్రమానుమచి ఉప్పిర్చి దయిరిమ్, అమ్ డిట్టుమ్ దెరన్తి రితి, అమ్ జోచి రచ్చనతె నిగ అయిలన దయిరిమ్ తంక జయెదె. 19 కేన్ జవున్ దొన్ని, జలె, వేరత నే గతి రితి లంగరు కిసి జాక డిట్టుమ్ టీవడెదె గే, దస్సి, పరలోకుమతె జో అమ్క పావడ్డి వరుమచి ఈంజ అమ్చి దయిరిమ్ అమ్చి ఆత్తుక అమ్క డిట్టుమ్ టీవడ్డయ. అమ్క జో దిలి ఈంజ వరుమ్, జలె, అమ్క అడ్డు తిలి తెర ఒత్తల్తో అమ్ జిన తెడిక తెడిచి గదితె పెసితి రితి, పరలోకుమతెయి పావడ జినయతయ. 20 ఒత్త జా †తెర ఒత్తల్తో మెలి కోడు యెను అమ్చి నావ్ తెన్, అమ్క రచ్చన దొర్లు కెర్లి రిసాయి పుర్రెత్తి నిగ గెచ్చ పావ అస్సి గెద, చి రానో జలొ మెల్కినెదెచొ రిత్తొ ఎత్తిక వెల్లో పూజరి జో జా, కెయక తెయక అమ్క దేముడు అబ్బొన్చి మొక్కె తోడు తయెదె.

7

మెల్కినెదెకు కెయక తెయక పూజరి

1 ఈంజో మెల్కినెదెకు, జలె, ఒగ్గర్ పూర్ణమ పొది సాలేమక రానో జలొసా, ఎత్తిచి ఉప్పిరి వెల్లో జలొ దేముడుచి నెవ కెర్లొ పూజరి జలొసా, జలె. రానల్క జిన మార్లిన్ తెంతో *అబ్రాహామ్ పూర్ణమచొ బుల జెతె తిలి పొది, జో మెల్కినెదెక జోవయంక దస్సుల్ జా జోక చెంగిల్ వరుమ్ దిలన్. 2 వరుమ్ దెతికయ, జో మెల్కినెదెక మరియాద కెర్లి రితి అబ్రాహామ్ జోక కలుగు జలిసి ఎత్తితె దెస్సు వాటల్క ఏక వాట దిలన్. జో మెల్కినెదెక, జలె, ముక్కిమ్క జోచి నావ్చి అర్దుమ్ తిలి రితి †పున్నిమ్క రానో జలొసా, వడ్డొ సాలేమ్ పట్టుమ్క కి జో రానో. ‡సాలేమ్క జో రానో జయెదె మెలె, సాంతిక సేంతుమ్క జో రానో జయెదె. 3 జోవయంక కేన్ అబ్బొన్ అయ్యన్ పాయితి నాయ, జో కేన్ సెకుమచొ నెంజె, చి జోచి జివెతుమ్క ‘మొదొల్ జలి’ జవున్ ‘కేడ గలి’ జవున్ మెనుక నెంజె. దనచ జోక నాయ, చి దేముడుచొ పుత్తున్ రిత్తొ జా, కెయక తెయక జోచొ పూజరి జా తత్తయ.

4 జో మెల్కినెదెక కెర్లొ వెల్లో నుదొ జయెదె గే, అప్ప అవ్ రెగిడ్డ కొడెతె తుమ్ అర్దుమ్ కెరన. అమ్చొ పూర్ణమచొ జలొ అబ్రాహామ్ కి జోక కలుగు జలిసి ఎత్తితె దెస్సు వాటల్క ఏక వాట దా గెలన్. జో దస్సి కెర్లిన్ తెన్ మెల్కినెదెక ‘ఒగ్గర్ వెల్లో’ మెన ముక్కిమ్చొ అమ్చొ పూర్ణమచొ అబ్రాహామ్ ఒప్పల్లన్ మెన రుజ్జు జతయ. 5 అపారొనుచి తెడి పైజెలి ఎత్తిక సీలేవీ పూర్ణమచొచి తెగన మున్సుబొదల్ పూజర్లు జా,

† 6:14 6:14 అదికాండుమ్ 22:17. ‡ 6:20 6:20 యూదులచి దేముడుచి గుడితె తెడిక తెడిచి గదితె ఎక్కి ఎత్తిక వెల్లో పూజరి గని అన్నె లొయ నే గతి రితి తెర అడ్డు తయెదె. పరలోకుమతెచొ ఎత్తిక వెల్లో పూజరి, జలె, యెనుయి. జొయ్యి ఒత్త అడ్డు తిలిన్క జిన అస్సి, చి జోవయంక నంబజలనకయ కి జినయతయ. యెను మొర్లిన్ తెన్నె యెరూసలేమ్తె యూదులచి దేముడుచి గుడితెచి తెర ఉప్పిర్ తెంతొ ఎట్టొ ఎద పూర్లి చిరి జా గండల్ జలి. దస్సి జర్లు జలిసి టాలి జా అమ్క కిచ్చొ రుజ్జు దెకయతయ మెలె, జో మొర్లిన్ తెన్నె అమ్క చి ఎత్తి అదికారమ్ తిలొ దేముడుక అడ్డు తిలి పాపుమ్ గెచ్చయెలిన్. మత్తయి 27:51, మార్కు 15:38, లూకా 23:45, ఎర్రయిల్ 9:1-3, 10:19-20. * 7:1 7:1 అదికాండుమ్ 14:17-20. † 7:2 7:2 జోవయిచి నావ్చి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, ‘పున్నిమ్ అంచొ రానో’. ‡ 7:2 7:2 ‘సాలేమ్’ మెలి నావ్చి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, ‘సేంతుమ్’ ‘సాంతి’. § 7:5 7:5 నిర్ణయకాండుమ్ 32:25-29, 38:21.

దేముడుచి కొడతె రెగిడ్డి రితి, ప్రజల్ ఎత్తిక కలుగు జలినిచి దెస్సు వాటల్తె ఏక వాట నజనుక దేముడుచి అగ్గు జా అస్సె. కత్తెయ్ జేవ్ సంగుక మెలె, జోచ బావుడ్లు జల అబ్రాహామచి సెకుమచ అస్సె తెగల్చతె; జేవ్ కి అబ్రాహామచి సెకుమచ జలెకి.

6 పడ్డె, కేన్ సెకుమ్ నెంజిలో ఈంజో మాన్సు జలో మెల్కీసెదెక్, మాత్తుమ్, అబ్రాహామచి అత్తి దెస్సు వాటల్తె ఏక వాట నజన్ణో. పడ్డె, దేముడు ప్రమానల్ దిలో జో అబ్రాహామక మెల్కీసెదెకు చెంగిల్ వరుమ్ దిలన్. 7 దాకు సుదొక వెల్లో సుదొ దీవెన కెరెదె మెన ఎత్తిజన్ జాన వేర సంగితి నాయ్.

8 పడ్డె, ఈంజ లోకుమతె దెస్సు వాటల్తె ఏక వాట నజీతన మొర్తయ్ మాన్సుల్ జవుల, గని పరలోకుమతె నజన్తోసా, జలె, జోవయంక 'జివ్వి అస్సె' మెన దేముడుచి కొడతె పూర్తి రుజ్జు జా అస్సె.

9 పడ్డె అస్సె కిచ్చొ మెనుక జయెదె మెలె, దెస్సు వాటల్తె ఏక వాట నజితె తిలో లేవీ పూర్తుమచొ, జోచి సెకుమతె జెర్తిల పడ్డెచ పూజర్లు తెన్ సొంత అబ్రాహామచి అత్తి మెల్కీసెదెక్ దెతి వాట దిలన్, దెతతి, మెనుక జయెదె. 10 కీసి మెలె, అబ్రాహామ తెన్ మెల్కీసెదెక్ దస్సుల్ జలి పొది, జో *లేవీ తెదెడి కి అబ్రాహామచి పెట్టి తిలన్ మెనుక జయెదె. అబ్రాహామచి సెకుమతె పడ్డె జెర్తిలన్.

మెల్కీసెదెక్ జలో రితో క్రిస్తు పూజరి

11 పడ్డె, 'లేవీచి తెగతె జెర్తిలన పూజర్లు జేవ్ కెర్తి కమొతె మాన్సుల్చి పాపుమ్ జా వాల్ గెలి చి పున్నిమి పూర్తి జా అస్సి' మెనుక జతి జలె; జయ్యి ప్రమానుమచి తెడి ప్రజల్క అగ్గల్ దొర్కు జలి, గెద; జలె, ఒత్త సుద్ది జతిసి పూర్తి జతిసి దొర్కు జతి జలె, అహలోసుచి రితి, మెలె, లేవీయుల్చి రితి ముల, 'మెల్కీసెదెక్చొ రితో పూజరి జంక' మెన కిచ్చొక యేనుక దేముడు టీవొ కెలాన్? 12 వేర రగుమ్ పూజరి జతి రితి మార్పుప కెర్తె, వేర రగుమ్ అగ్గల్ కి మార్పుప జెతయ్. 13 ఈంజేవ్ కొడె కచి రిసా గే, జో అగ్గెచ పూజర్లు జెర్తిలి తెగచొ నెంజె. ఇన్నెచి తెగతెచ కొయి అగ్గె పూజర్లు జతి నాయ్. 14 మెలె, లేవీచి తెగతె నాయ్, గని యూదాచి తెగతెయి అమచొ యేసుప్రబు జెర్తిలన్ మెన ఎత్తిజన్ జాన్ల, చి ఈంజ తెగచి రిసా పూజర్లు జతి కేన్ కోడు కి అమక అగ్గల్ దిలో మోసా పూర్తుమచొ సంగి నాయ్.

15 అగ్గెచి ప్రమానుమచి, అప్పెచి ప్రమానుమచి తేడ కీసి అస్సె సొన్సుమ్ డీస్తయ్ మెలె, మెల్కీసెదెక్చొ రితోచొ ఈంజో అస్సెక్లొ పూజరి అయ్లిన తెన్ని డీస్తయ్. 16 మెలె, ఈంజో పూజరి జలిసి కీసిచి మెలె, అగ్గల్చి మొక్కె నాయిమ్ తిలి రితి కేన్ జవున్ తెగతె జెర్తిలి రిసా ఎక్కిలో పూజరి జతిన్చి రితి నెంజె, గని కెయ్చె తెయ్చె నే మొర్తి చెంగిల్ తతి జివ్వి జో యేసు తిలిన్చి నెక్కికయ్ జో పూజరి జా అస్సె. 17 మెలె జోచి రిసా దేముడుచి కోడు సాచి సంగిలి రితి;

†“మెల్కీసెదెక్ కీసా పూజరి జా తిలో గే, తుయి దసా పూజరి జా కెయ్చె తెయ్చె తా జా కామ్ కెర్తె” మెన రెగిడ్డిసి.

18 జలె, అగ్గెచ అగ్గల్క దెకిలె, జేవ్చి నెక్కి నెంజిలిన్చి రిసా జా కామ్క నెంజిలి రిసా “జా పోసి” మెన దేముడు సంగితయ్. 19 †కిచ్చొయ్ పూర్తి జతి రితి జా అగ్గు రితి కో జర్లుప కెర్కు నెత్తిర్తి. గని నోవి కోడు బార్ జలి తెంతో, అస్సె వెల్లి వరుమచి రిసాచి దయిరిమ్ అమక దొర్కు జా అస్సె. మెలె, ఈంజ వరుమచి రిసా, ఈంజయ్ వరుమచి ఉప్పిర్చి దయిరిమ్చి రిసా, ఆమ్ దేముడుక పాసి జా జెతనుమ్.

20 అస్సె, యేసు పూజరి జతి ఈంజ నోవి వరుమ్ ఒట్టు నెంజిలిన్ నెంజె. ఒట్టు తెన్ చి జతయ్, చి అస్సె విలువ అస్సె. 21 అగ్గెచి ప్రమానుమక పూజర్లు జలన, జలె, ఒట్టు నెంతె పూజర్లు జల, గని ఈంజ నోవి వరుమ్ జలె, ఒట్టు గలిలిసి. కిచ్చొ ఒట్టు గలిలిన్ మెలె,

‡“తుయి కెయ్చె తెయ్చె తతో పూజరి, మెన ఆవ్ దేముడు ఒట్టు గలన అస్సి, చి అంచి మెన్సు ఆవ్ మార్పుప కెరని నాయ్”

* 7:10 7:10 లేవీచి సెకుమతె పూజర్లు పడ్డె జెర్తిల. జయ్యి సెకుమతె జెర్తిల. † 7:17 7:17 క్రిస్తనలు 110:4 చి ఎబ్రియల్ 5:6 దె. ‡ 7:19 7:19 రోమియల్ 3:20-22, 8:3-4. § 7:21 7:21 క్రిస్తనలు 110:4.

మొన దేముడు యేసుచి రిసా ఒట్టు గలన అస్సె. ²² దస్సి, అగ్గెచి ప్రమానుమ్ కోడుచి కంట యేసు మదెనె జతి ప్రమానుమ్ కోడు కచితుమ్ జెయిమ్ జతిసి మెనయ్ ఈంజ కోడుతె రుజ్జు జతయ్.

²³ అగ్గెచ పూజర్లు ఒగ్గరజన్ జల. కిచ్చొక మెలె, జేవ్ మొర్తనయ్ జవులచి రిసా కెయక తెయక పూజర్లు జా తంక నెత్తిర్. ఎక్కిల్ మొర్తె, *అన్నెళ్లొ పూజరి జంక, మెలి రితి జతతి. ²⁴ గని ఈంజో యేసు కెయక తెయక తా గెతోసా జా అస్సెచి రిసా ఈంజోయి పూజరి బలిసి కెయక తెయక తా గెతిసి.

²⁵ జాకయ్, ఇన్నెచి తెడి కో ఎద్దికి అదికారుమ్ తిలో దేముడుక పాసి మెలి రితి జతతి గే, జేవ్ కెయక తెయక రచ్చనతెయ తతి రితి పూర్తి రచ్చన దెంక ఈంజోయి తెరె; దేముడుక చి అమ్క ఈంజోయి మదెనె జా అమ్ నంపజల మాన్సులచి రిసా దేముడుచి మొక్కె బీవ ప్రార్దనల్ కెర్తతి రితి కెయక తెయక జివ్వి అస్సె.

²⁶ పరలోకుమచి సుద్ది తిలో కిచ్చొ పొరపాట్ నెంజిలో, కిచ్చొ గర్వి నెంజిలో, ఎద్దరె పాపుమ్ నెంజిలో, ఆగాసుమచి ఉప్పిరి వెగ వెల్లో పూజరి అమ్క దొర్కు జంక దొర్కు జలో. ²⁷ జేవ్ అన్నె ఎత్తిక వెల్లెల పూజర్లుచి రితి జో రోజుక అర్పితల్ దెంక నాయ్. జెవ్వి పూజర్లు, జలె, తోలితో జోవయింప సొంత పాపల్చి రిసా, పడ్డె ప్రజల్చ పాపల్చి రిసా, అర్పితల్ దెతతి. జో, జలె, పాపుమ్ సుదొ నెంజె, చి సొంతచి రిసా అర్పితుమ్ దెంక, నాయ్, చి ప్రజల్చి రిసా ఎక్కి సుట్టు జోచి సొంత జివ్ దా, కెయక తెయక కామ్క జెతిన్ జలి అర్పితుమ్ జలన్. ²⁸ దస్సి, కిచ్చొ దెకితసుమ్ మెలె, సెక్తి నెంజల మాన్సుల్ పూజర్లు జతిసి ఆగ్గుచి ప్రమానుమ్తె తయెదె, గని ఆగ్గుచి కంట పడ్డె అయ్లి జో ఒట్టు గల్లె కోడుకయ్ దేముడు కిచ్చొ సెలవ్ దిలో మెలె, పూర్తి జలో జోవొ పుత్తున్కయ్ 'కెయక తెయక తతో పూజరి జవున్' మెనయ్ జో దేముడు జోక బీవడ అస్సె.

8

యేసు పరలోకుమతె అబ్బొన్చి ఉజెతో పక్క వెన అస్సె

¹ జలె, అమ్ సంగితిన్చి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, దసా కెయక తెయక తతో పూజరి అమ్క అస్సె. జో పరలోకుమచొ వెల్లో రాసో జలో దేముడు అబ్బొన్చి ఉజెతో పక్క వెన తా, ² మాన్సుచి అత్తి నాయ్ గని దేముడు ప్రబుచి అత్తి తెయార జలి పరలోకుమచి నిజమ్ జలి టంబుగుడితె, పరలోకుమచి ఒగ్గర సుద్దిచి, తెడిక తెడిచి గదితె, జోచి సేవ కెర్తయ్.

³ జలె, బలివొ అర్పితల్ దెంక మెన ఎత్తి పూజరి నిసాన అస్సి. జాకయ్, ఈంజో పూజరి కిచ్చొగె బలి దెంక జోచి అత్తి కిచ్చొ జకు తంక అస్సె. ⁴ జలె, బూలోకుమతె అన్నె తత్తో జలె, ఈంజో పూజరి జా తత్తో నాయ్. కిచ్చొక మెలె, ఆగ్గుల్ రితి తెన్ బలివొ దెత పూజర్లు లేవీచి సెకుమచ అస్సి. ఈంజో, మాత్తుమ్, జా సెకుమచొ నెంజె. ⁵ అమ్ యూదుల్చ ఈంజోయ్ లోకుమచ జేవ్ పూజర్లు, జలె, జోవయింబి కామ్ కీసిచి మెలె, పరలోకుమచి దేముడుచి గుడితె జర్లు జతిన్క టాలి రితి నీడ రితి జా, ఒత్తచి టంబుగుడ్డ ఒత్తచి దేముడుచి గుడితె జర్లు జతిన్క ఇదిల్ అర్దుమ్ జవున్ దెకయ్తయ్. కీసి మెలె, జా టంబుగుడ్డ పూర్లుమ్ మోసా బందవుక దేముడు సంగిలి పొది, జో దేముడు ప్రబు కిచ్చొ మెన జోక ఆడ్ర దిలన్ మెలె, * "జా డొంగురుతె తుక ఆవ్ దెకయ్లి రూపుమకయ్ ఎత్తి తెయార కెరుక దెకను. జయ్యి రూపుమచి బందవు" మెలన్.

నొవి ప్రమానుమచి రిసాచి కోడు

⁶ ఈంజో యేసు అన్నె ఒగ్గర ప్రమానల్క కి నిసాన జా, అన్నె ఒగ్గర ఆగ్గుల్క నెడిమివొ జా తంక మెన, అన్నె ఎత్తిక వెల్లో కామ్ కెర్తనా జలో. కిచ్చొక మెలె, అన్నె ఈంజ చెంగిల్ ప్రమానల్ జర్లు జతిసి.

⁷ తోలితో చి ప్రమానుమ్ కిచ్చొ పిట్టన్ నెంజలిసి జతి, జలె, అన్నెక్ ప్రమానుమ్ దొర్కు జతి నాయ్. ⁸ జా ప్రమానుమ్ దొర్కు జలనక 'జా ప్రమానుమతె పిట్ట, పిట్టపన్ల' మెన ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు ఒప్పన్తిసి కిచ్చొ కోడుతె రుజ్జు జతయ్ మెలె,

* 7:23 7:23 ఎక్కి దడి మొత్తుమ్ విస్కెక్ చెత్తరజన్ మాములుమ్ పూజర్లు తవుల, పడ్డె ఎత్తిక వెల్లో పూజరి కి తయెదె. * 8:5 8:5 నర్గమకాడుమ్ 25:40.

† “ఇస్రాయేలుచి గేర్చక చి కీయాదాచి గేర్చక ఆవ్ నొవి ప్రమానుమ్ దెత దీసల్ జెవుల”
 మెన ప్రబు సంగితయ్.

9 “జా నొవి ప్రమానుమ్, జలె,

జోవయింప పూర్గుల్క ఆవ్ దిలి ప్రమానుమ్చి రితిచి నెంజె.
 జోవయించి ఆతు దెర జోవయింక ఐగుప్తు దేసిమ్ తెంతో విడ్డల్ కెర
 కడ దెర నిలి దీసి జా ప్రమానుమ్ దిలయ్.
 గని, అంచి జా ప్రమానుమ్క సత్తిమ్ కెర్తి నాయ్,
 సత్తిమ్ ఇండితి నాయ్ చి రిసా ఆవ్ పసుల
 జోవయింక ములిల్ రితి జా దెకి నాయ్,
 మెన ప్రబు సంగితయ్.”

మెన జో దేముడు రెగ్గయ్లి కోడు అస్సె. గని ఒత్త తెంతో కిచ్చో దయిరిమ్ దెతి కోడు సంగితయ్ మెలె,

* 10 “గని, అమ్చ ఇస్రాయేలుల్ మెలి గేర్చక వడ్డెచ దీసల్క

నొవి ప్రమానుమ్ దెయిందె మెన
 ప్రబు కిచ్చో సంగితయ్ మెలె,
 జోవయింప ఆత్తుల్తె అంచ ఆగ్గుల్ ఆవ్ తియిదె,
 జోవయించి పెట్టి అంచ ఆగ్గుల్ రెగిడిందె, చి
 అవ్ జోవయించో దేముడు జయిందె, చి
 జేవ్ అంచయ్ ప్రెజల్ జా తవుల.

11 అస్సె, జేవ్ దీసల్క జేవ్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో బుద్ది సికడుక తయె నాయ్.

జోవయింప బాపుడ్డివొక ప్రబు తెన్ తుమ్ బెద, మెన
 ఎత్కి మాన్సు సికడుక తయె నాయ్.

కిచ్చొక మెలె,
 జేవ్ దీసల్క జేవ్ బాల వెల్లో కి ఎత్కిజన్ అంక జానుల.

12 కిచ్చొక మెలె,
 జోవయింప పాపల్ ఆవ్ చెమింపవ కెరిందె,
 జోవయింప తప్పుల్ ఆవ్ పచ్చ గెలిందె”

మెన దేముడు ప్రబు సంగితయ్. 13 దస్సి నొవి ప్రమానుమ్చి రిసా సంగ, అగ్గెచిక ‘కామ్క నెంజె’ మెన
 ఒప్పసితయ్. అస్సె, కామ్క నెంజిలి రితి జతిసి పొర్ని జా పూర్తి కేడయ్ గెచ్చెదె.

9

దేముడుచి గుడితె కిచ్చో కిచ్చో తిలిసి

1 జలె, అగ్గెచి ప్రమానుమ్తె కిసి బక్కి కెరుక గే ఆగ్గుల్ తిలి, చి ఈంజ లోకుమ్చి రగుమ్చి ప్రబుక బక్కి కెర్తి
 టాన్ తిలి. 2 మెలె, టంబుగుడ్డ తెయార్ కెర్లె, చి యూదుల్చ ప్రెజెతి ఎత్కిజన్ పెసితి పుర్రెతీచి టంబుగుడ్డ
 గదితె దీవుకంబుమ్చి పొడియె బలి దెతి బల్ల తిల. జా గదిక దేముడుక సుద్ది తతి టాన్ మెనుల. 3 పడ్డె,
 జా వెల్లి గదిచి గుమ్ముమె తెర ఒణొవ తిల, అస్సె తెడిక, జా గది జిన్లె, అస్సెక్ టంబుగుడ్డ గది తిలి. జాక
 ‘దేముడుక ఒగ్గెర సుద్ది తతి టాన్’ మెనుల. జాక అస్సెక్ తెర గూడు తిలి. 4 జా తెడిక తెడిచి గదితె
 దూపుమ్ డయితి బజర్చి పీటుమ్ తిలి, చి దేముడుచి తెదొడెచి ప్రమానుమ్క గుర్తు జతి పెట్టె తిలి. జా
 పెట్టె తెత్తి పక్కలె ఉప్పిరి బజార్ పుజడ తిల. జా పెట్టెచి తెడి * మన్నా మెన పరలోకుమ్ తెంతో దేముడు
 పూర్గుమ్ నువ తిలి అన్నిమ్ ఇదిల్ దెర్లి బజర్చి మర్రముంత తిలి. పడ్డె అస్సె అగ్గె ఐగుప్తు దేసిమి జేవ్
 అమ్చ యూదుల్ తిలి పొది గజ్జల్ జా తిలి అహలోసుచి † టెక్సి డండొ, పడ్డె జా పొర్ని ప్రమానుమ్చ ఆగ్గుల్

† 8:8 8:8 యిర్షియా 31:31-32. ‡ 8:8 8:8 యూదుల్క ‘ఇస్రాయేలుచి గెర్చ’ మెనుల కి. § 8:8 8:8 ‘యూదా’ మెలె,
 ఇస్రాయేల్ మెలె యాకోబుచొ పుత్తన జలె యూదా. * 8:9 8:9 యిర్షియా 31:33-34. * 9:4 9:4 నిర్గమకాండుమ్ 16:1-35.
 † 9:4 9:4 నిర్గమకాండుమ్ 7:8-13.

రెగిడ్ల *వత్తల్ తిల. ⁵ జా పెట్టెచి ఉప్పిరి, మెలె, దేముడు పావల్ దెమించువ కెర్తి గుర్తుచి జా పెట్టెచి ఉప్పిరి దొన్ని బజరచ దూతల్చ బొమ్మల్ టీచ, జా పెట్టెక దెకిల్ రితి వంపా జా తిల. ఈంజ ఎత్తిచి రిసా అన్నె ఒగ్గర్ నంగుక నెత్తుమ్.

⁶ జా ఎత్తి తెయార్ జలి తెంతో, జా టంబుగుడ్డచి పురైతొచి గదితె పూజర్లు గెచ్చుక జెంక జతె తా జోవయించి సేవచ నీతికమె కెర్తె తత్తితి. ⁷ గని తెడిక తెడిచి గదితె ఎక్కి, ఎత్తిక వెల్లో పూజరి, వెర్నెక్కక ఎక్కి సుట్టు గతయ్. గెలె, లోయి నెంజతె బెరుక నాయ్. నే జానీతి రితే కెర్ల జోచ పావల్చి రిసాచి, ప్రజల్చ పావల్చి రిసా బలి దెతి లోయ్ తెన్ బెరుక అన్నె. ⁸ ఈంజ టాలి దెకవ దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్తు కిచ్చొ అర్దుమ్ దెకయ్తయ్ మెలె, జా పురైతొచి గదిచి తెడిచి తెర అడ్డు టీచేతి ఎదిలి సేంపు, దేముడుక ఒగ్గర్ సుద్ది తిలి తెడిక తెడిచి గదితె పెనుక మాన్సుల్క వాటు నాయ్. ⁹ జా పురైతొచి గదితె ఒడోయ్ జలి జేవేచి జా తెర కిచ్చొచి రిసా టాలి జయెదె మెలె, ఈంజయి ఉగుమ్కయ్ టాలి జతయ్. దేముడుక ఈంజ ఉగుమ్తె కో నంపజా గెచ్చుల గే, ఉగుమ్ కేడ్లె జోతె గెచ్చుక అడ్డు తయె నాయ్. జా రితితె, జలె, బక్తి కెర్తొసాచి ఆత్తుక సుద్ది కెరుక నెత్తెర బలివొ అర్దుతల్ దెతతి. ¹⁰ దనచ రితి అన్నిమ్, పితిసి, ఆగ్ దొవన్తిసి, ఎక్కి ఆగ్కయ్ కామక జెత ఆగ్నల్ జతతి. నొచి ఆగ్నల్, నొచి వరుమ్ జర్లు నే జతె అగ్గె రకితె తిలిసి, జా.

క్రీస్తు పూజరి జా అర్పితమ్ జలిసి

¹¹ గని చెంగిల్ ప్రమానుమ్ అయ్లిన్క క్రీస్తు ఎత్తిక వెల్లో పూజరి జా అయ్లిన్ తెన్, మాన్సు తెయార్ నే కెర్లి, ఈంజయ్ రగుమ్ జెర్యున్ నే జలి, అన్నె వెల్లి అన్నె పూర్తి జలి రగుమ్చి టంబుగుడ్డతె, మెలె పరలోకుమ్తె దేముడు అబ్బిన్ తిలిన్తెయి పెన, ¹² దేముడుక ఒగ్గర్ సుద్ది తతి టాన్తె కెయ్క తెయ్క కామక జెతికయ్, ఎక్కి సుట్టుయి యేసు పెసిలన్. పెన, గొరైచి, వస్సా పిల్లల్చి లోయి నాయ్, గని జోచి సొంత లోయి దా కెర, అమ్ అన్నె కెయ్క విడ్డల్ నే జతి రితి అమ్క అన్నె నతోవన అమ్క జత బెదయ్లన్. ¹³ మెలె, గార్ జల మాన్సుల్చి ఉప్పిరి గొరైచి జవున్, వస్సా పిల్లల్చి జవున్ లోయి చించితిసి, నెంజలె వస్సా పిల్లక డయిల్చి సార్ విచితిసి, ఎక్కి జోవయించి ఆగుచి కీడు గెచ్చయ్తి రితి జతయ్. ¹⁴ గని అమ్చి పాపుమ్ గెచ్చయ్తి అర్పితమ్ జంక మెనయ్ క్రీస్తు జోచి పరలోకుమ్చి తా గతి ఆత్మనెక్తిక జోచి జీవ్ దా మొర్లన్. జా అగ్గెచి ప్రమానుమ్చ అర్పితమ్లు మాన్సుచి ఆగుక సుద్ది కెర్తయ్ జలె, జోవయించి ఆత్తుక యేసు దిలి సొంత లోయి అన్నె కెర్తి కామ్ కెరెదె! జాకయ్, జీవ్ తిలో జీవ్ దెతి దేముడుచి సేవ అమ్ కెర్తి రితి, కామక నెంజలె మొర్తి రితె అమ్చ కమె జో పుంచ గెల కెర, అమ్ లాజ్ జంక నెంజతి రితి, అమ్చి ఆత్తు జో సుద్ది కెరెదె, ¹⁵ దస్సి, ఈంజ నొచి ప్రమానుమ్క ఈంజోయి దేముడు అబ్బిన్క చి అమ్క మదెనె జతోసా జా అన్నె. దస్సి, ఈంజో మొర దొర్కు జలి అర్పితమ్ జలిన్ తెన్ అగ్గెచి ప్రమానుమ్చ కొడె అమ్ పిట్టవన పాపుమ్ జలిన్చి సిచ్చ తెంతో అమ్క విడ్డల్ కెర నెతోవ గెల అన్నె. కిచ్చొక ఇసి జర్లు కెర అన్నె మెలె, కక్క జో బుకారా తయెదె గే, ప్రమానుమ్ జలి కెయ్క తెయ్క చెంగిల్ తతి వాట్ జోవయింక దొర్కు కెరుక మెనయ్.

¹⁶ అన్నె కిచ్చొ ఉచరుక జయెదె మెలె, 'అవ్ మొర్లె అంచి అన్నె ఇసి దస్సి వంట దెతు' మెన మాన్సు ఏక్ కాగుమ్ రెగ్గ తిలె, జేవ్ వాటల్ వంట దెంక జలె, తోలితో జో మాన్సు మొర్లిన్చి రిసా రుణ్ణ జంక. ¹⁷ కిచ్చొక మెలె, మాన్సు మొర్లెకయ్ జో రెగిడ్లి దస్సి కాగుమ్ కామక జెయెదె, గని జా రెగ్గయ్లోసా జీవ్ తిలి పొది కామక జెయె నాయ్. దస్సికయ్ జోచి అన్చిచి వాట జోచ మాన్సుల్క దొర్కు జవున్ మెనయ్ యేసు మొర గెలన్.

¹⁸ ఇసి, తోలితో చి ప్రమానుమ్ కి లోయి సూయ జలిన్చి జలి. ¹⁹ మెలె, ప్రజల్ ఎత్తిక దేముడుచ అగ్నల్చి ఎత్తి ఆగ్గు మోసె పూర్ణమ్చొ నూనచ కేడయ్లె వడ్డో వస్సా పిల్లల్క చి, గొరైల్క కంక జోవయించి లోయి దెరన, పాని, ఎరన ఊలు, హిస్సొపు మొక్కచ రొడ్డల్ తెన్ జేవ్ ఆగ్నల్ రెగిడ్లిన్చి ఉప్పిరి కి, ప్రజల్ ఎత్తిచి ఉప్పిరి కి చించ దా, ²⁰ "ఇసి కెర మెన దేముడు తుమ్క ఆడ్ర దిలి ప్రమానుమ్చి గుర్తుచి లోయి ఈంజ" మెన సంగిలన్. ²¹ దస్సి కి, జా టంబుగుడ్డతెచి బక్తి కెర్తెన్తె వాడిక కెర్తి సామన్ ఎత్తితె జా లోయి

† 9:4 9:4 నిర్ణయకాండమ్ 32:15-16.

చించ దిలన్. ²² నిజామి, ఆగ్నల్ రితి తెన్, కేన్ గె ఏక్ కముల, ఎత్తి, వస్తువక లోయికయ్ సుద్ది కెరుల, చి లోయి నే నూయి జలె, పాపల్ చెమించుప జయె నాయ్.

యేసు అమ్చి పాపుమ్ పుంచ దా

²³ దస్సి పరలోకుమతె జతినక టాలి జతినె ఎత్తి, లోయి నూయి జతిన తెన్ దన కముకయ్ సుద్ది జంక అగ్గెయ దొర్కు, జా తిలి, గని పరలోకుమతె బెదితినె ఎత్తి, అన్నె చెంగిలి బలి జతినకయ్ సుద్ది జంక దొర్కు, జలి. మెలి, క్రీస్తు బలి జలిన్ కయ్. ²⁴ మెలి, దేముడుక సుద్ది తతి టాన్ తె క్రీస్తు పెన అస్సె. జా టాన్ మాన్సు తెయార్ కెర్లిన నెంజె, గని పరలోకుమీ, చి దేముడుచి సొంతచి మొక్కె క్రీస్తు టీవ అమ్చి పచ్చెన జతయ్.

²⁵ పడ్డో అన్నె, జోచి సొంత నెంజలి లోయి దెరన, మాములుమ్ ఎత్తిక వెల్లో పూజరి కో జలెకు వెర్చెక్ క ఏక్ సుట్టు ఈంజయ్ లోకుమతె తిలి దేముడుచి గుడితెచి, ఒగ్గర్ సుద్ది తిలి టాన్ తె పెసక జతయ్. గని ఒగ్గర్ సుట్టు క్రీస్తు అర్పితమ్ జంక నాయ్, కెయక తెయక అర్పితమ్ జతె తంక నాయ్. ²⁶ దస్సి జతి జలె, లోకుమ్ జెర్నయ్ జలి మొదోల్ తెంతో ఒగ్గర్ సుట్టు జో జా సైమ నీడుక తత్తి. గని, ఉగుమ్చి ఆకర్ పొది జోచి సొంత జీవ్ దా, మాన్సుల్చి పాపుమ్ గెచ్చయతి అర్పితమ్ జా, పాపుమ్ గెచ్చవుక మెన ఎక్కి సుట్టు జో టీవెలిన్ సరి జా అస్సె. ²⁷ అన్నె, మాన్సుల్ కీసి ఎక్కి, సుట్టు మొరుక అస్సె గే, చి పడ్డో దేముడుచి పరిచ్చ జవుల గే, ²⁸ దస్సి, క్రీస్తు, ఒగ్గర్ జినచ పాపల్ వయన గెచ్చవ గెలుక మెన సరిపుచువ జతి జా, ఎక్కి సుట్టు మొర గెలన్. చి అన్నెక్ సుట్టు డీనెదె; పాపుమ్ గెచ్చయతి రిసా నాయ్ గని సర్ద తెన్ జోవయింక రకితన రచ్చన జతినె మార్ది నెరవెర్చుప జతి రితి జర్గు కెరుకయ్ మెన జో అన్నె డీనెదె.

10

యేసు ఎక్కి, సుట్టు మొర్చినకయ్ అమ్ సుద్ది జలిన్

¹ జలి, వెర్చెక్ వెర్చెక్ దేముడుక బలివో దెతతి అన్నె 'ఇసి కెర్లె దేముడుక పాసి జెమ్ దె' మెన ఉచర్తతి, గని వెర్చెక్ వెర్చెక్, జేవ్ బలివో దిలికి జోవయించి పాపుమ్ గెచ్చె నాయ్. జేవ్ బలివో దెతి ఆగ్నల్ రితి సొంతయ్ రచ్చన దొర్కు, కెర్లిన నెంజె, గని జా రచ్చన జర్గు జతినక ఎక్కి టాలి ఎక్కి, నీడయ్ జతయ్. ² జేవ్ బలివో పాపుమ్ గెచ్చవుక తెరితి జలి, 'జెయిమ్ జలి' మెన అమ్చి యూదుల్ దనచ ములిత. నాయ్ గె? మెలి, ఒక్కి కెర్లన ఎక్కి, సుట్టుకయ్ సుద్ది జత జలె, బలి దిలి పడ్డో 'పాపుమ్ తెన్ అస్సుమ్' మెన అన్నె ఉచర్త నాయ్. ³ గని ఈంజేవ్ బలివో దెతిన తెన్ వెర్చెక్ వెర్చెక్ మాన్సుల్ జోవయించి పాపుమ్చి రిసా ఉచరుక జతయ్. అమ్క విదూర్ కెరయతయ్. ⁴ కిచ్చొక మెలి. వస్సా పిల్లల్చి గొరెల్చి లోయి అమ్చి పాపుమ్బుద్ది గెచ్చవుక ఎర్గెరె నెత్తె.

⁵ జాకయ్, క్రీస్తు ఈంజ లోకుమతె అయిలి పొది దేముడు అబ్బిన తెన్ జో లట్టల్లి రితి కిచ్చొ అస్సె మెలి,

* "బలివో అర్పితల్ తుయి నెసిలది, గని

'దొర్కు జలి బలి' మెన అంక

తుయి ఆగ్ తెయార్ కెర అస్సినె.

⁶ డయత అర్పితల్చి రిసా, పాపల్ గెచ్చయతి గుర్తుచ అప్పెకచ అర్పితల్చి రిసా

తుక కిచ్చొ ఇస్టుమ్ నాయ్.

⁷ తెదెడి,

దేముడుచి కొడతె అంచి రిసా తుయి రెగ్గయలి రితి,

ఆవ్ కిచ్చొ మెలయ్ మెలి,

ఈందె, దేముడు ఓ బ్రా,

తుచి ఇస్టుమ్ జెయిమ్ కెరుక మెన

ఆవ్ జా అస్సె" మెలయ్.

⁸ జలి, జా కోడు దెకిరి, "బలివో, అర్పితల్, డయిల బలివో, అప్పెకచ పాపుమ్ గెచ్చయతి గుర్తుచ బలివోచి రిసా తుక కిచ్చొ ఇస్టుమ్ నాయ్, దనచ నెసిలది" మెన జో నంగ కెర; ఆగ్నల్ రితి దనచ దెతతి,

* 10:5 10:5 కీర్తనలు 40:6-8.

జలె, జో దస్సి సంగ కెర 9 అన్నె కిచ్చొ కోడు ఒత్త బెదయ్లో మెలె, “ఈందె తుచి ఇస్టుమ్ జెయిమ్ కెరుక మెనయ్ అవ్ జా అస్సి” మెలన్. జో దస్సి సంగిలిన తెన్ పార్పొ ప్రమానుమ్ క ‘జా పోన. కామ్క నెంజె’ మెన్తయ్. ‘నొవిచి ప్రమానుమ్ అవ్సురుమ్. ఈంజయి దొర్పు, జలిసి’ మెన నొవిచికి టీవడ్డి రిసా పోర్పొచి ముల దిల. 10 జోచి ఈంజయి సెలవ్క, యేసుక్రీస్తుచి ఆగ్ జా ఎక్కి సుట్టు మొర్లిన్కయ్, కెయ్క తెయ్క చెంగిల్ తతి రితి జోచి సుద్ది అమ్ జా: జోచయ్ జా అస్సుమ్.

11 వడ్డొ యూదుల్చొ ఎత్తి పూజరి రోజుక జో సేవ కెర్తినె టీవ ఏకవి ఉప్పిరి అన్నెక్, జాచి ఉప్పిరి అన్నెక్ ఒగ్గర్ బలివో దెతె తత్తయ్; పాపుమ్ గెచ్చువుక నెత్తిర్ బలివో దెతె తత్తయ్. 12 గని ఈంజొ క్రీస్తు, కెయ్క తెయ్క కామ్క జెతి రితి ఎక్కి సుట్టు పాపుమ్ గెచ్చయ్తి దొర్పు, జలి అర్పితుమ్ దా కెర, దేముడుచి ఉజెతో వక్క వెసిలన్. 13 ఒత్త వెన తా జోక విరోదుమ్ సుదల్ జలన జోచ చట్టో సు:దితి పొర్తొ జతె ఎదక రకితయ్.

14 దస్సి ఎక్కి సుట్టు జో సొంత అర్పితుమ్ జా, సుద్ది జా, జోచయ్ జల మాన్పుల్క పూర్తి కెర్తిసి కెయ్క తెయ్క కామ్క జెతి రితి జో జగ్గు కెర అస్సె. 15 అమ్క జో పూర్తి కెర్తినెచి రిసా దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తు ఇసి మెన సాచి సంగ అస్సె.

16 † “ప్రబు సంగితిసి కిచ్చొ మెలె, జేవ్ దీసల్కచి వడ్డొక జోవయింక కిచ్చొ ప్రమానుమ్ దెయిందె మెలె, జోవయించి పెట్టి అంచ ఆగ్గుల్ తియిందె, జోవయించ అత్తుల్తె అంచ ఆగ్గుల్ రెగిడిందె”

మెన సంగ అన్నె కిచ్చొ మెన్తయ్ మెలె, 17 ‡ “తెదొడ్ తెంతో జోవయించ పాపల్, జోవయించ తప్పల్ ఆవ్ ఏదాన్స నే కెర్తె వచ్చయ్ గెలిందె” మెన దేముడు సంగితయ్. 18 జలె, పాపల్ చెమించువ జా అస్సి మెలె, పాపుమ్ గెచ్చయ్త అన్నె అర్పితల్ నాయ్.

దేముడుక పాసి గెచ్చ సత్తిమ్ ఇండుము

19 జాకయ్, బాపుడ్లు, అమ్చి పాపుమ్ గెచ్చయ్తి రిసా యేసుక్రీస్తు జోచి లోయి సువ దిలి రిసా, దేముడుచి పరలోకుమ్చి జోచి గుడితె, జోచి సుద్ది టాన్తె అమ్ పెసక అమ్క దయిరిమ్చి రిసా, 20 మెలె, జోవయించి దేముడుచి గుడి అగ్ డంక తిలి తెరచి తెడి వెసితి నొచి, జీవ్ తిలి జీవ్ దెతి వాటు, మెలె, ఏజోచి ఆగ్ వాల్ గెచ్చుక మెలి కోడుచి దయిరిమ్ దా అస్సె. 21 అన్నె, దేముడుచి గెరి అమ్క వెల్లొ పూజరి జో జా కెర తోడు అస్సె. 22 అమ్చి పెట్టి నిదానుమ్ తా జోవయించి ఉప్పిర్చి నముకుమ్చి రిసా పూర్తి దయిరిమ్ తా, అమ్చి అత్తుతె ‘అమ్క పాపుమ్ నాయ్, జో అమ్క సుద్ది కెర అస్సె’ మెలి దయిరిమ్ అమ్ జతి రితి, అమ్చి అత్తుక సుద్ది కెర్తి పాసిక జో అమ్క చించ దిలి రితి కెర అస్సె, అమ్చి ఆగ్ † దోవలి రితి కెర అస్సె మెన, జోక పాసి జెమ. 23 అమ్చి దయిరిమ్ ఒప్పనీతిసి అన్యానుమ్ నే జతె దెరనుమ. కిచ్చొక మెలె, ‘అవ్ దెతి రచ్చన వరుమ్ కో నజనుల గే, కచితుమ్ రచ్చించువ జవుల’ మెన అమ్క ప్రమానుమ్ సంగిలోసా నిదానుమ్చొ. 24 అన్నె, ప్రేమ కెరయ్తి రితి, చెంగిల కమె కెరయ్తి రితి, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో కిసి చెంగిల్ కెరుక గే, ప్రేమ దెకవుక గే ఉచర్తె తమ. 25 నంగుమ్చ వబతె బెదుక నే పిట్టె, నగుమ్జెన్ జెంక ములితతి గెద, జలె, సబతె బెదుక నే పిట్టె ఎక్కిలోక ఎక్కిలో డిట్టుమ్ దయిరిమ్ కెర్తె తమ. ముక్కిమ్క కిచ్చొక ఇసి జమ మెలె, ప్రబుచి వెల్లి దీసి పాసి జా జెతయ్.

సత్తిమ్ జాన జానయ్ ముల్లిన్చి రిసా జాగర్

26 జలె, సత్తిమ్ చిన నంవ కెర్తమ్ మెలె, జాచి వడ్డొ జాన జానయ్ పాపుమ్ ఇండితె తిలి, పాపల్ గెచ్చయ్తి రిసా జో అర్పితుమ్ జలిసి అమ్క అన్నె బలివో నాయ్. 27 దస్సి జలె అమ్క కిచ్చొ రకితయ్

† 10:16 10:16 యిర్మీయా 31:33. ‡ 10:17 10:17 యిర్మీయా 31:34. § 10:20 10:20 మెలె, జోవయించి ఆగ్ మొర అర్పితుమ్ జలి రిసా పరలోకుమ్తె బెదితి వాటు అయ్లి. * 10:22 10:22 బాప్తిసుమ్చి రిసా సంగితయ్ మెన నగుమ్జెన్ సంగితతి.

మెలె, ప్రబు వరిచ్చ కెర సిచ్చ కెర్రిసి, చి జోక విరోదుమ్ సుదల్ జలన ఎత్తిక గల్లి వెల్లి ఆగి గొయతె గలి జతీసి.

28 మోసే పూర్గుమ్చొచి అత్తి దేముడు దిల ఆగ్గుల్ కో పిట్టవ తప్పు కెర్తతి గే, జోవయింక పరిచ్చ కెర్రిన్తె 'జో నిజుమ్ తప్పు కెర్ల' మెన దొగుల తీర్గిచి సాచి రుజ్జు దెకయాలె, కన్కారుమ్ నెంతె జోక మొర్తి సిచ్చ దెవుల. 29 జలె, దేముడుచొ పుత్తున్క నంప కెరుక నిదానుమ్ కెరుక నెన, సుద్ది కెర్రి జా నొచి ప్రమానుమ్చి రిసా సువ దిలి యెసుచి లోయి దూసువ కెర, ప్రబుచి దయ కెర్రి జోచి రచ్చన దెతి జోచి పరలోకుమ్చి అత్తుక కో కోపుమ్ కెరవ తవుల గే, జోక అన్నెయ్ కెర్రి సిచ్చ లయెదె. 30 కిచ్చొక మెలె,

† "సిచ్చ కెర్రి కామ్ అంచి.

దెంక తిలి సిచ్చ అవ్ కచితుమ్ దెయిందె"

మెన సంగిలో దేముడుక జానుమ్. పడ్డొ, జో అన్నె సంగిలిసి కిచ్చొ జానుమ్ మెలె,

‡ "జోవ ప్రజల్క ప్రబు తీర్పు కెర సిచ్చల్ గే, బవుమానల్ గే దెయెదె"

మెలిసి. 31 సిచ్చ జంక మెన జీవ్ తిలో జీవ్ దెతో దేముడుచి అత్తి మాన్సు దెర్ను నేడ్లె బింకయ్ జయెదె!

ప్రబు అన్నె ఉత్త జెతిన్క రకితె తా

32 గని, అగెచ దీసల్ తుమ్ ఏదాస్ట కెర. తెదొడి క్రీస్తుచి రిసాచి సత్తిమ్ తుమ్ తోలతో సూన చినిలి పొది ఒగ్గర్ సైమల్ బాదల్ సేడ్లె కి ఒర్పువ జలదు. 33 నగుమ్ సుట్టు కి ఏదార్దుమ్ ఎత్తిజిన్చి మొక్క దూసువ జలదు, కస్టల్ సేడ్లె, చి అన్నె దన బాదల్ సేడ్లెనచి జాడు బెద వయిలి రితి జలదు. 34 కీసి మెలె, జేలి జలనక కన్కారుమ్ జలో, చి విరోదుమ్ సుదల్ తుమ్చి అస్తి దెర గెతికయ్, పరలోకుమ్తె అన్నె చెంగిల్చి, అన్నె తా; అస్తి గెతిసి దొర్పు జా అన్నె మెన జాన కెర, సర్ద తెన్ తిలదు. 35 జాకయ్, తుమ్చి డిట్టుమ్ తుమ్చి దయిరిమ్ తుమ్ వెంట గెల నాయ్. జేవ్తె వెల్లి బవుమానుమ్ దొర్పు జతయ్. 36 జాకయ్, దేముడుచి ఇస్తుమ్చి రితి ఇండ. జో ప్రమానుమ్ సంగిలిసి తుమ్ నజన్తి రిసా తుమ్క ఒగ్గర్ నిదానుమ్ తంక. 37 కిచ్చొక మెలె, జో సంగిలిసి కిచ్చొ మెలె,

§ "అన్నె గడియయ్ గెలె జెతె తిలోసా జయెదె,

అల్పిమ్ నే కెర్రి జయెదె.

38 గని, అవ్ దిలి రచ్చన అంచి పున్నిమ్ కో జా తవుల గే,

జోవయించి నముకుమ్చి నిదానుమ్క జివుల,

గని జోవయింతె కో పడ్డొ గుంచెలె,

జోవయించి రిసా అంక అత్తుకె కిచ్చొ సర్ద తయె నాయ్"

మెన దేముడు సంగితయ్. 39 గని జలె అమ్ పడ్డొ గుంచ నానినుమ్తె గెతన నెంజుమ్. నిదానుమ్ నముకుమ్ తా అమ్చి అత్తు చెంగిల్ తతి రితి దెకన్తన ఆము.

11

పూర్గుమ్చ నముకుమ్ తెన్ డిట్టుమ్ తిలిసి

1 జలె, నముకుమ్ కిచ్చొ మెలె, అమ్ అన జలి కిచ్చొ జవున్ కామ్క 'కచితుమ్ జర్గు జయెదె' మెలి అన, నే డిసిలిన్క 'అస్స' మెన అమ్చి పెట్టి కచితుమ్ జాన్తిసి. 2 జా నముకుమ్ కామ్క జెతయ్ మెన కీసి జానుమ్ మెలె, జోవయించి నముకుమ్చి రిసాయి అమ్చ కో కో పూర్గుల్చి రిసా దేముడు సర్ద జా 'జేవ్ అంచయ్ మాన్సుల్' మెన ఒప్పున్స. 3 అన్నె, దేముడుచి *కోడుకయ్ లోకుమ్ జెర్రిలి మెన నముకుమ్కయ్ అమ్ చినితనుమ్. దస్సి, ఈంజ డిస్సి లోకుమ్, డిస్సిన్ తెన నే తెయార్ జలి మెన అమ్ నముకుమ్ తెన్ జాన అన్నుమ్.

4 హేబెలు †జోచి నముకుమ్చి రిసా అన్నొన్ జలో కయానుచి కంట చెంగిల్ అర్పితుమ్ దిలిసి దేముడు మెన్పిలన్. జోచి జా నముకుమ్చి రిసాయి 'జోక పున్నిమ్' మెలి రితి దేముడు హేబెలుక దెకిలో. కీసి

† 10:30 10:30 ద్వితియోపదేశ్ కాండుము 32:35. ‡ 10:30 10:30 ద్వితియోపదేశ్ కాండుము 32:36, కీర్నలు 135:14.

§ 10:37 10:37 హాబక్కుకు 2:3-4. * 11:3 11:3 ఆదికాండుమ్ 1:1-2. † 11:4 11:4 ఆదికాండుమ్ 4:1-7.

జానుమ్ మెలె, జో హేబెలు దిలిసి రిసా దేముడు స్వర్ణ తేన్ సంగిలో మెన ఆమ్ జానుమ్. జో హేబెలు, జలె, మొర్లన్, గని జోచి నముకుమ్ అప్పెక అమ్క లట్టబేతయ్.

5 జోచి నముకుమ్చి రిసా *హానోకు నే మొర్తె పరలోకుమతె ఉక్కిల్ జలన్. అన్నె, దేముడు సొంతయ్ జోక కడ నిలి రిసా ఒత్త తెంతో కో జోక చజుక నెత్తిర్. జో నే గెతె అగ్గె కి 'ఆవ్ మెన్సితోసా' మెన దేముడు రుజ్జుల్ దెకవ తిలో. 6 నముకుమ్ నెంజెలి, దేముడుక స్వర్ణ కెరుక నెత్తుమ్. మెలె, కో దేముడుక పాసి జెంక ఇస్టుమ్ జలె, దేముడు 'అస్సె' మెన, చి 'జోక ఇస్టుమ్ జా చజితసక దెకితయ్' మెన జో మాన్సుక నముకుమ్ తంకయ్.

7 తెదొడి అన్నె, నే జర్లు జలిన్క 'జర్లు జయెదె' మెన దేముడు సోపహుక సంగితికయ్, జోచి నముకుమ్చి రిసాయి 'నిజామ్ జర్లు జయెదె' మెన దేముడుక బియఁ నోవహు దయిరిమ్ జా దేముడు సంగిలి రితి కెర, జోచి కుబుంబుమ్చక ఉగుమ్ గెడ్లుప కెర్లిన్ తెంతో రచ్చింఁచువ కెర్లి రిసా, జా వెల్లి ఓడ రితిసి బందిలో. దస్సి కెర, లోకుమ్చ ఎత్తి నంపనెంజెలసక జోవయింఁచి పాపుమ్చి సిచ్చుచి రుజ్జు దెకయ్లో, చి నముకుమ్ వాట్ జెతికయ్ వున్సిమ్తె జోయ్యి వాట నజ్జో.

8 'జోక వడ్డె ఆవ్ దొర్పు కెరుక తిలి కానాను దేసిమతె గెస్సు' మెన, "బార్ జా" మెన దేముడు *అబ్రాహామ్క బుకార్తికయ్, జో కెనె గెచ్చెదె గే వాట్ నేన్లె కి, జోచి నముకుమ్చి రిసా అబ్రాహామ్ సూన కెర బార్ జలన్; 9 దస్సి, జోచి నముకుమ్చి రిసా, జా జోచి సొంత దేసిమ్ నెంజెలి కి, "తుక చి తుచి సెకుమ్చక దెయిందె" మెన దేముడు ప్రమానుమ్ కెర తిలి కానాను దేసిమ్ బుల్లె తిలో, అన్నె జో, జా ప్రమానుమ్తె జో తెన్ వాట నజిత జోచి పెట్టిచో ఇస్సాకు కి, ఇస్సాకుచి పెట్టిచో యాకోబు కి టంబుగుడ్డల్తె జియ బుల్లె తిల. 10 కిచ్చొక మెలె, చెంగిల్ వునాది తిలి †పట్టుమ్క 'జెయెదె' మెన అబ్రాహామ్ నంప తెన్ తిలన్. కేన్ పట్టుమ్ మెలె, దేముడు సొంత బందితిసి, జెర్తయ్లి పట్టుమ్.

11 దస్సి, జాచి నముకుమ్చి రిసా అబ్రాహామ్చి తేర్ని *సారా, జా మంతిరి జా గెచ్చు, బోదల్ పాయితి వయసు జీన తిలె కి, జా ప్రమానుమ్ సంగిలో దేముడుక 'జో సంగిల్ రితి జర్లు కెరెదె' మెన నంపజలి రిసా, అంగి జతి సెక్తి జాక దొర్పు జలి. 12 జలె, ఎక్కిలో మాన్సు అబ్రాహామ్చి పెట్టి జో మొర్తె రిత్తో మంత్రో జా తిలె కి, ఆగానుమ్చ సుక్యల్చ రిత, నముదుమ్చి ఒడ్డుచి ఇస్సువ గిడ్డల్ రిత, కిసి కో లెక్క కెరుక నెత్తిర్, దస్సి ఎతివాట్జన్ మాన్సుల్ జోచి సెకుమ్తె జెర్తున్ జలె.

ఈంజ బూలోకుమ్తె టాన్ నెంజెలన ఆము

13 అమ్ ఉప్పిరి సంగిల మాన్సుల్ ఎత్తిజిని, జోవయింక ప్రమానుమ్ సంగిలిసి జర్లు నే జతె అగ్గె, జాకయ్ 'కచితుమ్ జర్లు జయెదె' మెన నముకుమ్ తెన్సి మొర గెల. దూరి తెంతో దెకిల్ రితి జా, జా ప్రమానుమ్ సంగిలిసి నజ్జి రితి జాయి మొర్ల. 'ఈంజ బూలోకుమ్తె టాన్ నెంజెలన ఆము, అమ్క ముక్కిమ్ జలి లోకుమ్ వేరచి' మెన చిన కెర మొర్ల. 14 జలె, ఇసి లట్టల్లె, జేవ్ సొంత దేసిమ్ చజితత్ మెన రుజ్జు దెకయ్లి రితి జతయ్. 15 జేవ్ ముల దా బార్ జలి దేసిమ్క అన్నె గెచ్చుక మెన ఆన తిలి పొది, జేవ్ ఒత్త అన్నె గెచ్చుక వాట తత్తి. 16 అన్నె చెంగిలి దేసిమ్క ఆన జా అస్సి; కేన్ మెలె, పరలోకుమ్చి. జో జేవ్చే దేముడు జా తంక దేముడు లాజీ జయెక నాయ్. జోవయింక ఏక పట్టుమ్ జో తెయారె కెర్లిన్ తెన్ రుజ్జు జతయ్.

17 అబ్రాహామ్ దేముడుచి అత్తి పరిచ్చు జలి పొది, 'తుక సంతానుమ్ దెయిందె' మెన ప్రమానుమ్ సంగి తిలో దేముడుక జోచో ఎక్కిలో పుత్తున్ ఇస్సాకుక నముకుమ్ తెన్ సెత్తితుమ్ దెంక కి తెయారె జలన్.

18 మెలె, జో పుత్తున్చి రిసా

*"ఇస్సాకుచి తెడి తుచి సెకుమ్తె ఒగ్గరెజన్ జెర్తుల"

‡ 11:5 11:5 అదికాండుమ్ 5:24. § 11:7 11:7 అదికాండుమ్ 6:5-8:22. * 11:8 11:8 అదికాండుమ్ 11:31-12:9.
 † 11:10 11:10 పరలోకుమ్క, పరలోకుమ్చి 'నొవ యెరూసలేమ్' మెలిన్క టాలె జయెదె. డీనయ్లిసి 21:2 దెక. ‡ 11:11 11:11 అదికాండుమ్ 18:1-15. § 11:17 11:17 అదికాండుమ్ 22:1-18. * 11:18 11:18 అదికాండుమ్ 21:12.

మెన దేముడు సంగ తిల కి. 19 దస్సి 'మొర గెలసక దేముడు జయిడుక తెరె' మెన కి అబ్రాహామ్ నముకుమ్ తెన్ తిలో. జాకాయ్, జో మొరుక తిలో ఇస్సాకుక అన్నె జయిడ, దేముడు జోక అబ్రాహామ్ అబ్బొనక అన్నె దొర్కు కెర్లన్.

20 దేముడుక 'చెంగిల్ వరల్ దెతొసా జో' మెనయ్, జోచి నముకుమ్చి రిసా, †ఇస్సాకు జోచ పుత్తర్లు జల యాకోబుక చి ఏనావుక దయిరిమ్ తెన్ చెంగిల్ వరుమ్లు సంగిలన్. 21 దస్సి కి, జోవయిచి నముకుమ్చి రిసా *యాకోబు, జోచి మొర్పు పుర జా అయిలి పొది, జోచి టిక్కి డండెచి ఉప్పిరి బోడి వంపొ కెర దేముడుక ఉచర, జోచో పుత్తుసి యోసిపుచ దొగుల పుత్తర్లు ఎక్కెక్లక చెంగిల్ వరల్ సంగిలన్.

22 జోచి నముకుమ్చి రిసా †యోసేపు, జో మొర్తి సమయిమ్ జా అయిలి పొది, జోచ ఇస్సాయేలూల్ పడ్డొక బగుప్తు దేసిమ్ తెంతో బార జంక తిలిన్చి రిసా, చోడి పుట్టవ సంగ కెర, జోచి పీనుమ్ బగుప్తు తెంతో దెర గెచ్చ జేవ్ కేనె నా రోపుక గే సంగిలన్.

23 *మోసి జెర్పిలి పొది, జోక 'సూటివ' మెన దెక కెర, జోచి నముకుమ్చి రిసా 'జోక మార్గనతె జో దెర్పు సేడ్పు నాయ్' మెనయ్, అయ్యసి అబ్బొసి తిన్ని జొన్నొ పూర్తి జోక లుంకడ తిల; జో రాస్ "ఇదుద్ద నాడ్డు ఎత్తి మొరుక" మెన ఆడ్ర దిలిసక నే బితె. 24 వడ్డె, జో మోసి వెల్లో మాన్సు జలి పొది, జోచి నముకుమ్చి రిసా †మోసి జో రాస్చి దువిన్చి పుత్తున్ నే బుకారవన్క, 25 జా రాజిమ్చితె నే బెదితె, దసచి సర్దల్ నెస పిట్టవన, దేముడుచ జోచయ్ మాన్సుల్చ కన్సల్తె బెదుక సర్ద జలో. 26 జలె, 'దేముడు అబ్బొన్చి ఇస్సుమ్ తిలిన్ జర్పు కెరుకయ్ ముక్కిమ్' మెన యేసుక్కిస్తుచి రిసా కీసి సైమల్ సేడ్డె, 'బగుప్తు దేసిమ్చి సామ్మారుమ్ కలుగు కెరంతి కంట దేముడుచి కామ్ జర్పు కెరుకయ్ ముక్కిమ్' మెనయ్ ఒప్పన్లొ. కిచ్చొక మెలె, 'దేముడు దెతి బపుమానుమ్ ముక్కిమ్' మెన దెకితె తిలన్. 27 జోచి నముకుమ్క, జో వరో రాస్చి కోపుమ్క నే బితె బగుప్తు దేసిమ్ ముల దిలో. కీసి మెలె, నే డీస్తా దేముడుక దెకితె తిలి రితి జా, నిదానుమ్ తెన్ ఎత్తి ఓర్పువ జలన్. 28 జోచి నముకుమ్చి రిసా, †బగుప్తు దేసిమ్చ తొల్లూర్ బోదల్క మార్తో దేముడుచి దూత జోవయిచ ఇస్సాయేలూల్చ బోదల్క నే చడితి రితి, 'వస్సా, వండుగు' మెన దేముడు సంగిలి రితి మొదొల్ కెర్లన్, చి జేవ్ ఇస్సాయేలూల్చ గెరల్ ఎత్తిచ దార్బంద్రల్తె మెండపిల్చి లోయి చించ దిల.

29 "తుమ్క బగుప్తు దేసిమ్ తెంతో రచ్చించుప కెరిందె" మెన దేముడు సంగిలిన్చి ఉప్పిర్చి జోచి నముకుమ్చి రిసా, మాములు వాట్ ఇండిలి రితి జా, †'ఎరన' మెలి నముద్రుమ్ ఇస్సాయేలూల్చ ప్రెజల్ ఇండ జిస్తె. గని బగుప్తు దేసిమ్చ "అమ్ కి దస్సి జినుమ్దె" మెన ఉచర కెర్లె పొది బుడ్డ గెల.

30 'దేముడు అమ్క తోడు తయెదె' మెన జోవయిచి నముకుమ్చి రిసా జేవ్ పూర్ణుమ్చ ఇస్సాయేలులు సత్తు పొదుల్ రోజుక *యెరికో పట్టుమ్చి వెల్లి కోటచి సుట్టునంత ఇండ బుల్లికయ్, జా కోట సేడయ్ గెలి.

31 లంజె జియ తిలి †రాహాబు, అమ్ యూదుల్క వేరయ్ మాన్సు జలెకి, దేముడుక 'జోయ్యె వెల్లో, జోయ్యె పరలోకుమ్చో దేముడు' మెలి జాచి నముకుమ్చి రిసా, దేముడుక సంవనెంజిల జా పట్టుమ్చ అన్నె మాన్సుల్ తెన్ తెదెడి మొరె నాయ్. కిచ్చొక మెలె, దేముడుచి నావ్ తెన్ లుంకచోరె పట్టుమ్ దెకుక అయిల ఇస్సాయేలూల్క మరియాద కెర తిలి.

నముకుమ్చి రిసా దేముడు జర్పు కెర్లిసి

32 అన్నె కిచ్చొ మెనుమ? గిద్దోసు, బారాకు, సమ్మోసు, యెష్టా, దాబీదు, సమూయేలు, దేముడుచ కబుర్లు సంగిల మాన్సుల్ ఎత్తిచి రిసా సంగుక సమయిమ్ నాయ్. 33 జోవయిచి నముకుమ్చి రిసా రాజిమ్లుక జిస్తె, సత్తిమ్చ తీర్పుల్చ రుజుల్ దెకవ, తప్పల్ కెర్లసక సిచ్చ దా, ప్రెజల్క బుద్ది సికడ్ల, దేముడు జోక ప్రమానల్ దా జియిమ్ కెర్లికయ్ సర్ద జలె. సింపుమ్లు జేవ్క కంక మెన మొక్కె అయిలి పొది జేయెచి చోడివో డంకిల. 34 వెల్లో ఆగివో విజయెల, యుద్దుమ్తె కత్తివో తెన్ కండితిన్ పిట్టవన్ల, అప్పు-

† 11:20 11:20 ఆదికాండుమ్ 27:1-41. ‡ 11:21 11:21 ఆదికాండుమ్ 48:8-20. § 11:22 11:22 ఆదికాండుమ్ 50:24-25. * 11:23 11:23 నిర్గమకాండుమ్ 1:22:2:2. † 11:24 11:24 నిర్గమకాండుమ్ 2:11-16. ‡ 11:28 11:28 నిర్గమకాండుమ్ 12:1-36. § 11:29 11:29 నిర్గమకాండుమ్ 14:1-31. * 11:30 11:30 యెహోసువ 2:1-24. † 11:31 11:31 యెహోసువ 6:1-25.

తిలి పొది సెక్తి జల, యుద్ధముతె జోవయించ విరోదుమ్ నుదల్చి ఉప్పిరి జిన ఉదడ్ల. ³⁵ జేవ్తె మొర్లసక దేముడు అన్నె జియడ్డికయ్, జోవయించ తేరబోదల్క అన్నె దొర్కు జల. దేముడుక నిదానుమ్ తిల అన్నె సగుమ్జిన్, 'అన్నె చెంగిలి లోకుమతె పడ్డొక అన్నె జీవ్ జా ఉట్టుమదె' మెనయ్, సిచ్చల్ తెంతో విడ్డల్ నే కెరంతె, జేవ్ సిచ్చల్తె మొర్ల. ³⁶ అన్నె, విరోదుమ్ నుదల్ దూసుప కెర్రిసి, కొర్లల్చ దెబ్బల్ అదికారుల్ పెట్టిసి, గొల్పుల్ తెన్ బందితిసి, జేల్తె గల్లిసి అన్నె సగుమ్జిన్ ఓర్పుప జల. ³⁷ సగుమ్జిన్ మాన్సుల్క పత్తల్ తెన్ పెట మార్ల, సగుమ్జిన్ మాన్సుల్క రంపుమ్ తెన్ సింద దొన్ని గండల్ కెర గెల. సగుమ్జిన్ కత్తిచ దెబ్బల్క మొర్ల, సగుమ్జిన్ మెండల్చ గొర్లల్చ చమొ గలన బులిల, మాలజ్ జా, సైమల్ సేడ, మాన్సుల్చి అత్తి నిస్సారుమ్ జల. ³⁸ బయిలె, డొగ్రలె, పత్రాలె పారతె, బుయి గొయితె నిద్ర తా బులై తిల. జేవ్ చెంగిల మాన్సుల్ ఈంజ లోకుమతె తంక ఈంజ పాపుమచి లోకుమ్క జేవ్ విలువ కెర్ల నాయ్.

³⁹ అన్నె, జేవ్ ఎత్తిజిన్ జోవయించి నముకుమ్ డిట్టుమ్ తిలిన్చి రిసా దేముడు జోవయించి రిసా చెంగిల్ సాచి దెకయ్లెకి రుజ్జల్ దెకయ్లెకి, జో దేముడు ప్రమానుమ్ సంగిలిసి జోవయించయ్ పొదులె జర్లు జంక నాయ్. ⁴⁰ కిచ్చొక మెలె, అమ్కయ్ కి జోవయింతెన్ బెదవనుక మెనయ్ జో దేముడు అన్నె చెంగిల్చి జర్లు కెరుక ఉచర తిల్. మెలె, అమ్ నెంతె జేవ్ కి పూర్చి నే జతి రితి జా జో సంగిలి ప్రమానుమ్ జర్లు కెర్రిసి వాయిద కెర్లన్; అమ్ పడ్డొ జెర్లిలన కి జోవయింతెన్ జా ప్రమానుమతె బెదుకయ్ మెన వాయిద కెర్లన్.

12

క్రీస్తుచి రితి అమ్ కి బాదల్ ఓర్పుప జంక

¹ జాకయ్ పూర్గుమ్ తెంతో దేముడుచి ఉప్పిరచి నముకుమతె ఇండిలన ఈంజేవ్ ఎతివాట్జిన్ సాచి జతన మబ్బుల్ రితి అమ్చి నుట్టునంత తా, అమ్క వాట్ దెకయ్లె రితి జా అస్తిచి రిసా, అమ్క అడ్డు కెర్రి ఎత్తి జాడు, అమ్క లంబితి ఎత్తి పాపుమ్ ముల దా, ప్రబు అమ్క నిగయ్తి పందెమతె నిగుమ. ² కిచ్చొ సెక్తిక అమ్ నిగుక మెలె, అమ్చి నముకుమ్ మొదల్ కెర్లొ చి పూర్తి కెర్లొ యేసుక దెక, దెకయ్ నిగుమ. జో, జలె, జోక తియ తిలి సర్ల సంతోసుమ్క ఉచర, నిలువతె గల్లి సిచ్చ ఓర్పుప కెర్లన్. దస్సి నిస్సారుమ్ జతిసి నే బితె, చి అప్పె దేముడు అబ్బొన్చి సిజాసనుమచి ఉజెతో పక్కయ్ జో వెన అన్నె. ³ తుమ్ అల్లుప నే జతి రిసా అన్మానుమ్ నే జతి రిసా, జలె, పాపుమ్ కెర్లనచి అత్తి, జోచి ఉప్పిరచి విరోదుమచి రిసాచ సిచ్చల్ ఓర్పుప జలొ, జో కెర్రి బాద సేడ్లె కి నిదానుమ్ తిలొ యేసుచి రిసా తుమ్ ఉచర. ⁴ తూమ్, జలె, పాపుమ్చి ఉప్పిరచి ఈంజ యుద్దుమ్ కెర్రినె, తుమ్ జోచి నావ్చి రిసా అల్లర్ సేడ అన్నె, గని అప్పెక తుమ్చి లోయి నూయి జతి రితి, మెలె, మొర్లి రితి ఎదిలి సైమ తుమ్ సేడుక నేతయ్. తుమ్ అన్మానుమ్ నే జతి ఎత్తి ఓర్పుప జా.

కక్కయ్ దేముడు ప్రేమ తయెదె గే, జోకయ్ సిచ్చల్ దా సికడెది

⁵ అన్నె, తుమ్ జోచ పుత్తర్లు జలిన్చి రుజ్జా దెకయ్తి తీర్పు దేముడుచి కొడెతె రెర్లయ్లిసి తుమ్ పచ్చె గెలదు గె? కిచ్చొ తీర్పు సంగిలిసి మెలె,

* "ఓ అంచొ పూత్తు, దేముడు తుక బుద్ది సికడ్ల సిచ్చల్క 'కిచ్చొ నెంజితి' మెలి రితి తుయి ఉచరు నాయ్. అన్నె, జో తుక దస్సి సిచ్చ కెర్లె, తుయి దయిరిమ్ పిట్టవన అన్మానుమ్ జా నాయ్.

⁶ కిచ్చొక మెలె,

కక్క జో ప్రేమ తయెదె గే, 'సిక్కుత్' మెనయ్ జోకయ్ సిచ్చ కెరెదె, చి జో బెదవన్లొ ఎత్తి పుత్తున్క 'బుద్ది జవున్' మెనయ్ సిచ్చల్ దెయెదె"

* 12:5 12:5 సామెతల్ 3:11-12.

మెన సంగ రెగ్లవ అస్సె.

7 జలె, ఇన బాదల్ తుమ్ ఓర్చువ జంక తిలిసి కిచ్చొక మెలె, తుమ్ దేముడు అబ్బొన్తె సిక డిట్టుమ్ జతి రిసాయి జో దేముడు తుమ్క “అంచ పుత్తర్లుయి” మెన దెకితయ్. మెలె, కేన్ పుత్తూన్క అబ్బొసి కిచ్చొ సిచ్చ దా సికడె నాయ్ గె? మాన్సుచొ అబ్బొసి జలె, సిచ్చ దా సికడె. 8 అబ్బొదింసిచి అత్తి ఎత్తిజన్ జత బుద్ది సికడ కిచ్చొ సిచ్చల్ తుమ్ నే జలె, లంజెవెట్టి జెర్రిల రిత జా, జో ప్రబుచ సొంత పుత్తర్లు నెంజల రిత జతదు. 9 అస్సె, ఈంజ లోకుమచ అమ్ ఎత్తిజన్చ అబ్బొసింసి అమ్క సిచ్చల్ దా బుద్ది సికడ అస్సె, చి జాకయ్ జేవ్క మరియాద దెక అస్సుమ్. దసె జలె, అమ్చ అత్తుల్క అబ్బొ జతో దేముడుచి తెడి తా, జోచి కోడు సూన అమ్ బుద్ది జలె, అత్తుక జిమదె, అస్సె చెంగిల్ జమదె.

10 అమ్చ ఈంజ లోకుమచ అబ్బొసింసి గడియ జోపయింబి ఇస్సుమ్ అయ్లి రితి సిచ్చల్ దిల, గని అమ్క ‘చెంగిల్ జతు. అంబి సుద్దితె బెదుతు’ మెనయ్ అమ్క బుద్ది సికడ సిచ్చల్ దేముడు అమ్చొ అబ్బొయి దెతయ్. 11 జా సిచ్చ జతి గడియయ్ ఎత్తి, సిచ్చ నర్ల నే దెయ్, గని నొప్పి దెతయ్. జలె పడ్డొ జేవ్చి రిసాచి ముద్దొ జలకక జా సిచ్చ పాయితి రిసా కిచ్చొ లాబుమ్, మెలె, జో దెతి పున్సిమ్ అస్సె సేంతుమ్ దొర్కు జయెదె.

దేముడు దిలి వరుమ్ కెద్దిచి గే ఏదాస్త కెరన డిట్టుమ్ జా

12 జాకయ్, కొర్లు జల తుమ్చ అత్తి, సెక్తి నెంజల తుమ్చ మొగ్రల్ తుమ్ నే ముచ్చిల్తె దెకన. 13 ఇదిల్ సొట్టి జలిసి అస్సె సొట్టి నే జతె పూర్తి చెంగిల్ జతి రిసా తుమ్చ చట్టొ చెంగిల్ ఇండిత్ రితి, సొగ వాటు తుమ్ తెయార కెర. 14 అస్సె, ఎత్తిజన్ మాన్సుల్ తెన్ సేంతుమ్ కట్టు తెన్ తతి రితి తుమ్ దెకన. అస్సె, ప్రబు దెతి సుద్ది జంక తుమ్ అన జా. జయ్యి సుద్ది నెంజలె, కో కి దేముడుక దెకుక నెత్తిర్. 15 తుమ్చితె కక్క కి ప్రబుచి రచ్చన నే ఏట్టి రితి తుమ్ దెకన. కోడ్ దెతి కేన్ చెరొ తుమ్చితె నే ఉట్టితి రితి తుమ్ దెకన. దస్సి కోడ్చి చేరీ కేన్ జలెకి ఉట్టి, జాచి రిసా గలిబిలి జా కెర ఒగ్గరిజన్ అత్తుక పాడ్ జంక జయెదె, జా పోన. 16 పడ్డొక, తుమ్చితె కో లంజె నే జతి రితి దెకన. పడ్డొ †ఏనాపు పూర్లమ్చొ జలి రితి తుమ్ జా నాయ్. జో ఎక్కి పూటచి అన్నిమ్ దొర్కు కెరంతె అనకయ్ అబ్బొన్ దెంక తిలి జో తొల్పూర్ జెర్రిలిన్చి రిసాచి దొర్కు జతి అక్కు బావొన్తె ఏక గెలో. 17 పడ్డొ జా వాట దొర్కు జతి అక్కు నజనుక ఉచర్లొ, గని అబ్బొసి నే దెలో, చి జో కెద్ది ఏడ్లెకి, జో జర్లు కెర్లెసి మార్చువ జంక వాటు తిలి నాయ్.

18 అమ్చ పాచ అయ్లి టూన్, సీయోను డొంగ్రు నెంజె. జా డొంగ్రు ఈంజయ్ లోకుమ్చి. చడితిసి, జా. పూర్లమ్చ అమ్చ ఇస్రాయేలులు జా డొంగ్రుతె జా కెర కిచ్చొ దెకిల సూన్ మెలె, †వెల్లె ఆగి, అందర్, చిమ్మున జలిసి, తుపాన్ జతిసి. 19 నప్పిర్మూరి బజితిన్చి అవాడ్, బింక జతి వెల్లె †అవాడ్. తెదొడి పూర్లమ్ జా వెల్లి అవాడ్క బియ్ కెర, “అప్పె తెంతొ జా వెల్లి అవాడ్ జలొసా అమ్క కోడ్ లట్టబ కబుర్లు సంగుక నాయ్” మెన వైజల్ బతిమ్పూలు జా సంగ తిల. 20 కిచ్చొక మెలె,

*“కేన్ జంతు కి ఈంజ డొంగుర్ చడిలె, జాక పత్తల్ గల మారుక అస్సె”

మెన దేముడుచి జా అవాడ్ ఆడ్ర దిలన్. జా ఆడ్ర సంగిలిసి ఓర్చువ జంక అమ్చ ఇస్రాయేలుల్ నెత్తిర్.

21 అస్సె, తెదొడి జర్లు జలిసి దెకుక కి కెద్ది బయమ్చి మెలె, జేవ్ ప్రెజల్క ఏలువ కెర్తె తిలో వాట్ దెకయ్తె తిలో మోసే కి “బియ్ అడ్డర్ జా గెలో” మెన సంగిలన్.

22 జేవ్ పూర్లమ్చ తెదొడి పాచిలి సీయోను డొంగ్రు, జలె, †బయమ్చి, గని తూమ్ కేనె పాచ అస్సెన్ మెలె, పరలోకుమ్చి †సీయోను డొంగ్రుతె, జిమ్ తిలో, జిమ్ దెతో దేముడుచి పట్టుమ్తె, †పరలోకుమ్చి

† 12:16 12:16 ఆదికాండుమ్ 25:27-34. † 12:18 12:18 నిగ్గమకాండుమ్ 19:16-19, 20:18-21. § 12:19 12:19 నిగ్గమకాండుమ్ 19:8-9. * 12:20 12:20 నిగ్గమకాండుమ్ 19:12, 13. † 12:22 12:22 ‘బయమ్చి’ మెలె, ఒత్త ‘సీనాయి’ డొంగ్రుతె ఎత్తి, అదికారుమ్ తిలో దేముడు మోసక ఆగ్గల్ దిలన్. జేవ్ ఆగ్గల్ తెన్ సిచ్చల్ కి దిలన్, పడ్డొ తెదొడి ప్రెజల్ జో ఎత్తి, అదికారుమ్ తిలో దేముడుక పాసి గెచ్చుక ప్రమాదుమ్. గని ఈంజ 22 నంబర్చి కోడుతె సంగితి ‘సీయోను’ డొంగ్రుతె, మెలె పరలోకుమ్తె, దస్సి బయమ్ తంక నాయ్. యేసుక నంబలల మాన్సుల్చి పాపుమ్ గెలి రిసా అడ్డు నెంజె బయమ్ నెంజె జోతె గెచ్చుక జయెదె. జా తేడ ఇస్సె దెకయ్తయ్. † 12:22 12:22 డీసయ్లిసి 14:1 దెక. § 12:22 12:22 డీసయ్లిసి 21:2.

యెరూసలేమ్ పట్టుమేతె, పడ్డ కో లెక్క కెరుక నెతిర్ల ఎతివాట్జన్ దూతల్ పండుగు కెర్తె రితి నర్త తిల బెర్లిన్తె, జా అస్సున్. ²³ అన్నె కిచ్చొకె జా అస్సున్ బెద అస్సున్ మెలె, *తోల్పుర్ జెర్మిల రిత పరలోకుమేతె బెదిలనచి †పదుతె తిలసతె, అన్నె, ఎత్తిచి ఉప్పిరి దేముడు జలో మాస్సుల్ ఎత్తిక పరిచ్చ కెర తీర్పు కెర్తెనో* తిలిన్తె, అన్నె, దేముడుక సత్తిమ్ ఇండిల ప్రబుచి నుద్ది జా పూర్తి జల మాస్సుల్చ ఆత్తల్ తిలిన్తె జా అస్సున్, ²⁴ అన్నె ముక్కిమ్క కత్తె మెలె, దేముడు దిలి నొచి ప్రమానుమ్క, జోక చి మాస్సుల్క నెడ్మె జతో యెసుతె, చి పూర్గమ్చో కిహేబెలు చి లోయిచి కంట చెంగిల్ లట్టబ్బి, చించ గెలి యెసుచి లోయితె పాచ జా అస్సున్.

²⁵ తుమ్చి తెన్ లట్టబ్బో దేముడుక తుమ్ నే నూన్తి రితి, నంప నే జతి రితి తంక నాయ్ మెన తుమ్ జాగర్త దెకన. కిచ్చొక మెలె, ఈంజ బూలోకుమేతె తిలో మోసి పూర్గమ్చో జోక జాగర్త సంగిలిసి జేవ్ నే నూన్లి రిసా జేవ్ పూర్గమ్చ సచ్చి పిట్టవనుక నెతిర్ల. జలె, పరలోకుమ్ తెంతో అమ్క జాగర్త సంగితో దేముడుక అమ్ నే నూన్లె, అన్నె కిసి నిచ్చి పిట్టవనుక జయెదె? జయె నాయ్! ²⁶ *జా దీసి జోచి అవాడ్ బంబ బూలోకుమ్క కదుల్ కెర్లె. గని అస్సె 'కచితుమ్ జర్గు కెరిందె' మెన కిచ్చొ ప్రమానుమ్ జో సంగ అస్సె మెలె,

†“అన్నెక్ నుట్టుక ఎక్కి బూలోకుమ్కయ్ నాయ్,

గని అన్నె, ఆగాసుమ్క కి కదుల్ కెరిందె”

మెన్తయ్. ²⁷ ‘అన్నె అన్నెక్ నుట్టుక’ మెన సంగిలిసి అమ్క కిచ్చొ అర్దుమ్ దెకయ్తయ్ మెలె, జెర్మయ్ జలిన్ కదుల్ కెర్లిన్క జాక గెచ్చువ గెల్లి నమయుమ్. జయె గెచ్చువుక కిచ్చొక మెలె, కదుల్ కెర్లె కి పాడ్ జంక నెతిర్లిన్క ‘తాఁ గెన్ను’ మెనయ్.

²⁸ జాకయ్, కో కదుల్ కెర పాడ్ కెరుక నెతిరి పరలోకుమ్చి రాజిమ్ అమ్క దొర్పు. జా అన్నెచి రిసా, దేముడు దిలి జా వరుమ్చి ఉప్పిరి నర్త జా, సరి జతి బక్తి కెర జోక మరియాద కెర, బియఁ ఇండుమ్.

²⁹ కిచ్చొక మెలె, అమ్చో దేముడు డయితో ఆగిచో రితి అన్నె.

13

స్త్రేమ, సత్తిమ్, సేంతుమ్ తెన్ ఇండుక

¹ ‘అమ్చ బాపడ్డు’ మెన దెకిల్ రితి తుమ్ నంపజలనక ఎక్కిలోక ఎక్కిలో స్త్రేమ కెర్తె తా. ² వేర తెంతో జెత మాస్సుల్క మరియాద దెకుక తుమ్ పచ్చు నాయ్. కిచ్చొక మెలె, ‘దూతల్’ మెన నేన్లె కి, గోత అయల దూతల్క కి సగమ్జన్ మరియాద కెర అస్సి. ³ జేలితె గలిలనక కన్యారుమ్ ఉచర దెక, జోపయింతెన్ తుమ్ జేలితె తిలి రితి ఉచరన, జోపయింది జాడు వయన. పడ్డో, తుమ్ జోపయింతెన్ ఎక్కి ఆగేతె బెదిలన మెన, అన్నె మాస్సుల్చి అత్తి వేర వేర అల్లర్లు సేడ్ల నంపజలనక దస్సి తోడు తా.

⁴ పెండ్లి మెలిన్క చెంగిలి మెన ఎత్తి విలువ దెక గవురుమ్ కెరుక అన్నె. పెండ్లితె తెర్పిమున్ను చి నెడ్మె సత్తిమ్ తంక మెన తుమ్తె కో లంజె జా నాయ్. లంజె ఉచర్తనక చి లంజె జతనక దేముడు తీర్పు కెర సచ్చి దెయెదె.

⁵ తుమ్చి జిచితుమ్తె డబ్బుల్ ఆన దూరి కెరన, తుమ్క తిలిన్క ‘జయెదె’ మెన సేంతుమ్ తెన్ జయె.

*“తుమ్క కెయఁక కి ములి నాయ్, పవ్చెసి నాయ్.”

మెన దేముడు ప్రమానుమ్ కెర సంగ అన్నె. ⁶ జాకయ్,

†“ప్రబు అమ్క తోడు అన్నె, ఆవ్ బియఁ నాయ్.

అంక పాడ్ కెర్తి రితి మాస్సుల్ అంక కిచ్చొ కెరుక నెతిర్తి”

మెన అమ్ దయిరిమ్ తెన్ సంగుక జతయ్.

* **12:23** 12:23 రోమయల్ 8:29, కొలొస్సయల్ 1:15, 18, ధీనయ్లిసి 1:5, చి ఎబ్రియల్ 2:11-14 దెక. † **12:23** 12:23 లూకా 10:20, పిలిప్పియల్ 4:3, ధీనయ్లిసి 13:18, 17:8, 20:15, 21:27 దెక. ‡ **12:23** 12:23 అదికాండుమ్ 18:5, ఎబ్రియల్

4:13, 10:30. § **12:24** 12:24 అదికాండుమ్ 4:2-16, ముక్కిమ్క 4:10. పాపెలు చి లోయె ‘నిచ్చ దేన్, నిచ్చ దేను’ మెలి రితి కేక గల్తయ్. యెసుచి లోయె ‘చెమించువ కెరు, చెమించువ కెరు!’ మెన కేక గల్తయ్. * **12:26** 12:26 నిర్దుమకాండుమ్ 19:18.

† **12:26** 12:26 హగ్గయ్ 2:6. * **13:5** 13:5 ద్విత్వియాపదేశ కాండుమ్ 31:6. † **13:6** 13:6 కీర్తనలు 118:6

తుమ్మక దెకయల వెల్లో సుదల్క నే వచ్చితె, చెంగిల్ ఇండ

7 దేముడుచి నుబుమ్ కబుర్ తుమ్మక సూనయల, తుమ్మక వాల్ దెకయలనక తుమ్ వచ్చ నాయ్. జేవ్ జోవయింది జీవితుమ్మక ఇండిలిన్క కిచ్చొ పలితుమ్ దెర్ల గే తుమ్ ఉచర. జోవయింది నముకుమ్చి ఎదిలి నముకుమ్ తుమ్ జోవయింది పట్టి ఇండ. 8 యేసుక్రీస్తు కాలి కీసా తిలో గే, ఆజి కి దస్సాయి తా, కెయెక తెయెక కి దస్సాయి తయెదె. 9 వేర వేర నముకుమ్చి బోదన సూన తుమ్ మోసిమ్ జా సత్తిమ్ తిలిసి తుమ్ ముల నాయ్. మెలె, జేవ్ కమొచ వండుగ్ అన్నిమ్ జవున్, కిచ్చొ కిచ్చొ కతిన్ నే కతిసి జవున్, జోవయింక సంప కెర్ల మాస్సుల్క చెంగిల్ కెరె నాయ్. ముక్కిమ్క ప్రబుచి దయ జో అమ్క దెలిన్కయ్ అమ్చి పెట్టిచి ఆత్మ డిట్టుమ్ జంక అస్సె.

10 అమ్ సంపజలనక వేర బలి దెతి టాన్ మెలి కోడు దొర్పు జా అస్సె. యేసు మొర్లిసి. ఈంజయ్ బలి దెతి టాన్తె దిలి బలి అగ్గెచి రితిచి టంబుగుడ్చి సేవ కెర్ల, ఆగ్గుల్క సంప కెర్లి రితిచి ఉప్పిరి నముకుమ్ తితన కంక నాయ్ నాయ్. 11 జయ్య రితి ఎత్తిక వెల్లెల పూజర్లు గొర్లల్క దేముడుచి గుడితె ఆన 'ప్రజల్చి పాపుమ్ గెస్సు' మెన గొర్లల్చి లోయె తెడిచి ఒగ్గర సుద్ది తిలి గదితె ఆన, సువ తా, జేవ్ గొర్లల్చ పీనుమ్లుక బయిలె కడన కెర, జా బయిలె డయ గెల్తె. 12 కిచ్చొక మెలె, దస్సి, దేముడు అజ్బొన్తె అస్సె బెదవుక మెన, జోచి సొంత లోయె తెన్ ప్రజల్క సుద్ది కెరుక మెన, యేసు కి †వట్టుమ్చి కోట ఒత్తల్తోచి బయిలె మొర్లన్.

యేసు సైమల్ సేడ్డిన్తె అమ్ కి బెదుమ

13 జాకయ్, అమ్ కి, గావ్ ఒత్తల్తోచి బయిలె జోతె గెచ్చ, జో సేడ్ల సైమల్ అమ్ కి సేడుమ్. 14 కిచ్చొక మెలె, కెయెక తెయెక తా, గెతి వట్టుమ్ ఇన్నె అమ్క నాయ్, గని దస్సిచి తిలి కిచెంగిల్ వట్టుమ్చి రిసా రకితసుమ్. 15 రోజుక దేముడుక బలి దిలి రితి, జో అమ్క దిలి ఆత్మనెక్కిక జోక గవురుమ్ కెరుమ్. కీసి బలి మెలె, జోచి నావచి విలువ ఒప్పున గవురుమ్ సంగితిసి. 16 అస్సె, మాస్సుల్క చెంగిల్ దెకుక, చి తుమ్మక కలుగు బలిన్క అస్సె మాస్సుల్క తోడు దెంక ముల నాయ్. కిచ్చొక మెలె, దనచక 'బలివో' మెనయ్ దేముడుక సర్ల.*

తుమ్మక సికడ్లనక మరియాద కెర

17 తుమ్మక సికడ్లనచి కోడు తుమ్ సూన, దాక్ కెరన, తుమ్చి సొంత ఇస్టుమ్ కెరుక ముల దా, జోవయింది కోడుక మరియాద కెర. కిచ్చొక మెలె, తుమ్చి ఆత్మల్క 'చెంగిల్ తత్తు' మెనయ్ సికడ్లతి, అస్సె, క్రీస్తు ఈంజ లోకుమ్తె అస్సె ఉత్త జా ఎత్తిజున్క పరిచ్చ కెర్లి దీసి జెయెదె. అయెలె, "దేముడు అమ్క దిలి కామ్క 'చెంగిల్ కెర్లమ్' గే 'గార్ కెర్లమ్' గే జో దేముడుచి మొక్కె అమ్ సాచి నజనుక తయెదె" మెన జానయ్ తుమ్మక జేవ్ సికడ్లతి, దెకితతి. జేవ్ తుమ్మక సికడ్లన దుకుమ్ నెంతె సర్ల తెన్ ఏలుప కెర్లి రితి తుమ్ జోవయింది తెడి తా. జోవయింక అల్లర్ కెర్లె, దుకుమ్ జవుల చి తుమ్మక లాబుమ్ తయె నాయ్.

అమ్చి రిసా ప్రార్లన కెర

18 అమ్చి రిసా తుమ్ ప్రార్లన కెర్లె తా. 'అమ్ పొరపాట్ జము నాయ్ గని ఎత్తిక సత్తిమ్ కెరుక ఆన తెన్ అస్సుమ్' మెన అమ్చి పెట్టి అమ్ జానుమ్. 19 అస్సె కిచ్చొక 'ప్రార్లన కెర్లె తా' మెన తుమ్క ఆవ్ బతిమాల్లా జా సంగితిసి మెలె, ఆవ్ అస్సె బే బేగి తుమ్తె అస్సె జెంక దేముడు వాటు దెవున్ మెనయ్ తుమ్ ప్రార్లన కెర.

20 జలె, జోచ మెండల్ జల అమ్ సంపజలనక ముక్కిమ్ జలొ గొవుడు జలొ అమ్చొ ప్రబు జలొ యేసుక అస్సె జియెట్లొ సేంతుమ్ దెతో దేముడు, కెయెక తెయెక కామ్క జెతికయ్ జోచి ప్రమానుమ్చి రిసాచి సూయె జలి లోయెచి నెక్కి తుమ్క తోడు తవున్. 21 జోచి ఇస్టుమ్ రితి తుమ్ ఇండితి రితి తుమ్క దొర్పు జలిసి ఎత్తి దెవున్, చి జో మెన్సితి బుద్ది తుమ్చి పెట్టి తతి రితి తుమ్చి పెట్టి కామ్ కెర్లె తవున్.

† 13:12 13:12 యెరూసలేమ్ ఒత్తల్తో. లూకా 23:32-33, యోహాను 19:17-18, మార్కు 15:20-22, మత్తయి 27:31-33.

§ 13:14 13:14 మెలె, వరలోకుమ్. డీనయేలిసి 21:2 దెక. * 13:16 13:16 కొరిందీల్క రెగిడ్లి ఏక్ నంబర్ ఉత్తమ్ 10:31 దెక.

యేసుక్రీస్తుచి అత్తి ఈంజ ఎత్తి జర్గు కెరెదె. జోక కెయక తెయక పరలోకుమచి గవురుమ్ తవుసు! ఆమేన్.

ఆకర్ కోడు

²² జలె, బావుడ్లు, ఇదిల్ కొట్టు తెన్ ఆవ్ రెగిడ్డి ఈంజ జాగర్ల సంగితి దయిరిమ్ సంగితి ఉత్తుమ్ తుమ్ ఓర్పుప జా.

²³ అమ్చో బావో జలొ తిమోతిక †విడ్డల్ కెర అస్తి మెన తుమ్ జాన్క మెన ఆవ్ ఆస జతసి. జో బే బేగి ఉట్ట అయ్లె, అంచి తెన్ జో జెయెదె, చి బెద తుమ్తె జా తుమ్క దెకుమ్దె.

²⁴ తుమ్క బోదన కెర్ల ఎత్తిజిన్క చి ప్రబుచయ్ జల అన్నె ఎత్తిజిన్క అమ్చి ప్రేమ తుమ్ సంగ. ఇటలీ దేసిమ్ తెంతొచ నంపజలన్ ఎత్తిజిన్ తుమ్క జోవయించి ప్రేమ సంగ తెర్దయ్తతి. ²⁵ తుమ్ ఎత్తిజిన్ తెన్ ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడుచి దయ తవుస్! ఆమేన్‡.

యాకోబు రెగిడ్లి ఉత్త్రమ్ బారిక్ జలో యాకోబు రెగిడ్లి ఉత్త్రమ్

1 దేముడుచి, ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి సేవ కర్తా జోచో* గత్తి సుదొ జలో† యాకోబు, వేర వేర దేసిమ్లుతె చెతుర్చు జల ‡ బార తెగల్వ యూదుల్క, జోబర సంగ కెర రెగిడ్లి ఉత్త్రమ్.

అల్లర్ సేడ్డిన్చి రిసా దయిరిమ్ కోడు

2 బావుడ్లు, తుమ్ వేర వేర అల్లర్ సేడ పరిచ్చు రితి జలె, ‘చెంగిల్’ మెన పూర్తి సర్ల తెన్ తా 3 కిచ్చొక మెలె, తుమ్చి నముకుమ్ అల్లర్లు వాట్ పరిచ్చు జలె, జీన్లె, తుమ్చి పెట్టి పూర్తి నిదానుమ్ జస్తె. 4 ప్రబుచి అత్తక తుమ్ పూర్తి జతి రితి, తప్పు నే జతి రితి, తుమ్చి అత్తతె కిచ్చొ చెంగిల్చి నే సిట్టి రితి, జేవ్చి కామ్ పూర్తి జర్లు కెర్తి రితి తుమ్ నిదానుమ్ కెరన.

5 ఇన అల్లర్ పరిచ్చుల్తె కీసి ఇండుక గే తుమ్తె కో జలెకు నేన్లెగిన, దేముడుక వున. కో పుసిలె, నే గోల కెర్తె, దర్ముమ్ తెన్ జో బుద్ది తయెదె. 6 గని ముక్కిమ్క ఎక్కి, నముకుమ్ తెన్, కిచ్చొ అన్యానుమ్ నెంతె, వున. కిచ్చొక మెలె, కక్క అన్యానుమ్ తయెదె గే, గట్టిజ వాదు వీర్లె సముద్రుమ్చ కెర్తల్ కీసి ఇత్తల్ ఒత్తల్ లయెదె గే, జో మాన్సు దస్సి జయెదె. 7 నిజుచి, దసా మాన్సుక దొన్సి మెన్సుల్ తయెదె. కిచ్చొ కామ్తె కి జోక ఎక్కి నిదానుమ్ తయె నాయ్. 8 దసా మాన్సు, జలె, కీసి ప్రబుతె నజ్లె కి కిచ్చొ కి దొర్కు జయెదె మెన ఉచరుక జయె నాయ్!

అల్లర్ సేడ్డిసి ఓర్పువ జతిన్చి కొడె

9 కిక్వెన్ జవున్ బావొ దాక్ జలె, బీద సుదొ జలె, దేముడు జోక గవురుమ్ రితి కెర అస్సె, జోక అత్తు సామ్నారుమ్ కెర అస్సెచి రిసా సర్ల జవున్. 10 దస్సి, సామ్నారి జలో బావొ కో జలెకు ప్రబుచి తెడి దాక్ జంక జలెకి, ఏక వేల బీద జంక జలెకి, జో కి జోచి పెట్టి సర్ల తియన్సు. కిచ్చొక మెలె, బయిలుచి చివ్వరచ పుల్లొ కీసి షొర్లు జా సుకులెగె, జో మాన్సుకి అకర్క మెరెదె. 11 బయిలుచి చివ్వర జలె, షొద్దు బార్ జా గట్టిజ వాదు ఒప్పుడె కెర్లె, జేవ్చ పుల్లొ సుకీల్ రితి పాడ్ కెర్తయ్. దస్సి సుకా గెచ్చు గెన్ర గెతతి. జోవయించి సూటి గెతయ్. దస్సి, జోచ కమె కెర్తె కెర్తె సామ్నారి కి మెరెదె.

12 ప్రబుచి రిసా కో నిదానుమ్ తెన్ కిచ్చొ కిచ్చొ అల్లర్ ఓర్పువ జవుల గే, జోక చెంగిలి. కిచ్చొక మెలె, పాపుమ్తె దెర్చు నే సేడ్లె జేవ్ అల్లర్ సేడ్లి పరిచ్చుతె జీన్లె, దేముడు దెతి పరలోకుమ్తె జేవ్ గెతి కిరిటుమ్ జోక దొర్కు జయెదె. దేముడు ప్రమానుమ్ కెర్లె కోడు ‘కో అంక ప్రేమ కెర్తి రితి ఇండుల గే, జోవయింకయ్ బెదవనిందె’.

13 గని అల్లర్ సేడ్లె పరిచ్చుల్ జతె షాది, కో పాపుమ్ కెరుక ఉచర్లె జవున్, పాపుమ్ కెరుక దెర్లె జవున్, “దేముడు అంక పాపుమ్ కెరయ్తయ్” మెనున్ నాయ్. కిచ్చొక మెలె, దేముడు పాపుమ్తె బెదితొసా నెంజె, పాపుమ్తె ఎర్లె బెది నాయ్, కో కి, కిచ్చొ కి జోక పాపుమ్ కెరవుక నెత్తి, చి ‘పాపుమ్ కెర్చు’ మెన కిచ్చొ రిసా ఉచరె నాయ్, కేన్ పాపుమ్ కెరె నాయ్. 14 మాన్సుక పాపుమ్ సికయ్తెసి కిచ్చొ మెలె, జోచి సొంత *వెట్టిచ గార్ ఆసలి జోక సికయ్తయ్, పెలయ్తయ్. 15 మాన్సుచి పెట్టి ఆస మెదొల్ జా జెర్చొ, గజ్జల్ జా వడ్డ, పాపుమ్ వీరయ్తయ్. ఒత్త తెంతో, జా పాపుమ్ వడ్డ వడ్డ పూర్తి జా, మెర్చు వీరయ్తయ్.

చెంగిల్ తిలిసి ఎత్తి, దేముడు తెంతో జెతిసి

* 1:1 1:1 నెంజెల్ ‘గెత్తిమాన్సు’ నెంజెల్ ‘సేవ కర్తాసా’. † 1:1 1:1 ఈంజి యాకోబు యేసుచొ బావొన్ జా తిల్, బెర్లె. మరియ చి యోసిపుచి పెట్టిచ. యెరూసలేమ్చ నంబలనచి నబక వెల్లొ తిల్. బారికుల్ 15:6-29, 21:18, గలతి 1:19, 2:9, 12. ‡ 1:1 1:1 ‘బార తెగల్’ మెలె, ఒగ్గర్ పూర్ణమ్ తెంతో, యాకోబుచ బార పుత్తర్లు తెంతో యూదుల్తె బార తెగల్ అస్సి. ఎత్తి పుత్తన్ తెంతో ఏక తెగ.

16 నాయ్, బావుడ్లు, తుమ్ మోసిమ్ నీడ నాయ్. 17 చెంగిల్ తిలిన్ ఎత్తి, సత్తిమ్ తిలిన్ ఎత్తి, పరలోకుమ్ తెంతో జితయ్. ఉజిడి ఎత్తిక అబ్బోసి జలో దేముడు తెంతో జితయ్. జో మార్పుప జతోసా నెంజె, జోచి ఉజిడి కెయ్య నీడ జయె నాయ్. 18 జోచి సొంత ఇస్టుమ్క, జోచి సత్తిమ్ కోడుచి సెక్తికయ్ అమ్క జో జెర్మయ్లన్. కిచ్చోక మెలె, జో జెర్మయ్లన కెర్లన ఎత్తితె అమ్ జోక దిలి †నొవో జతి రితి అమ్క నొవర జెర్మయ్లన్.

19 ప్రేమ తిల బావుడ్లు, ముక్కిమ్క తుమ్ కిచ్చో దెరన మెలె, తుమ్తె ఎత్తి, మాన్సు బుద్ది కోడె సరిగా సూన్తన జా, బమ్మ తెన్ లట్టబ్బన నే జతె, బే బేగి కోపుమ్ జా నాయ్. 20 కిచ్చోక మెలె, మాన్సుచి కోపుమ్ దేముడుచి పున్నిమ్క వాల్ దెయె నాయ్, జోచ పున్నిమ్ కమె జర్లు కెరె నాయ్. 21 జాకయ్, మర్కటుమ్ బుద్ది ఎత్తి, తుమ్చి పెట్టి గుడియయ్ జలి కుస్సిదుమ్ ఎత్తి, తుమ్చి పెట్టి తెంతో వెంట గెల కెరె, దాక్ కెరన, కోపుమ్ నే జతె, దేముడు తుమ్చి పెట్టి రోచిలి జోచి కోడు సేంతుమ్ తెన్ తుమ్ సూన సూన జాక పోసన. జా కోడు తుమ్చ అత్తుల్క రచ్చించుప కెరుక తెరె.

22 గని దేముడుచి కోడు ఎత్తి, సూన్తనయ్ తుమ్ జా నాయ్. ఎత్తి సూన్తనయ్ గని జోచి కోడు నే కెర్లన జలె, తుమ్ మోసిమ్ కెరన తన్నె. జోచి కోడె రితి ఇండ, చి తుమ్చి అత్తుతె పలితుమ్ దెరెదె. 23 జోచి కోడు ఎత్తి, సూనయ్ కో దన్నె ఇండె నాయ్ గే, కీసి జతయ్ మెలె, అద్దుమ్తె మాములుమ్ మొకోమ్ దెకన్తోసాచి రితి జతయ్. 24 జో మాన్సు అద్దుమ్తె దెకన పన్న ఉట్ట గెచ్చె, కీసి డీసిలో గే బేగి పచ్చె గెల్తయ్. 25 గని, ఎత్తిక †అదారుమ్ తిలి ఆగ్గు కో చెంగిల్ అద్దుమ్ కెరన పోసన జా ఆగ్గుచి ఉప్పిరి నిదూనుమ్ జయెదె గే, జోచి రితి సూన పవ్నెతోసా నే జతె, జా ఆగ్గు కెర్లొసాయి జయెదె, చి జా ఆగ్గు రితి జో ఇండితిన్ పాపల్, తప్పల్, ఇండితిన్ తెంతో జో మాన్సుక విడ్డల్ కెరెదె, చి జా ఆగ్గు రితి ఇండితిన్తె జోక చెంగిల్ జయెదె, అత్తుపలితుమ్ దెరెదె.

దేముడుచి నిజామ్చి బక్తి

26 “దేముడుచి బక్తి అవ్ కెర్లసి” మెన కో ఉచరంతయ్ గే, జోచి చోడి తెన్ ఇస్టుమ్ అయ్లి రితి లట్టబ్తయ్ గే, జోవయింపి పెట్టి జోక జొయ్యి మోసిమ్ కెరంతయ్. జోవయింపి బక్తి ఆరి జతయ్. 27 అమ్క అబ్బో జలో దేముడుచి మొక్కె మాన్సు కెర్తి కిచ్చో బక్తి సత్తిమ్చి నిజామ్చి జయెదె మెలె, అమ్ జోచి నేవ కెర్లిన్క ‘సత్తిమ్చి నిజామ్చి’ మెన కీన కమె రుజ్జు దెకవుల మెలె, పోర బోదల్చ, రండల్ మాన్సుల్చ బాదల్ దెక అమ్ తోడ్ కెర్లిసి, పడ్డె ఈంజ లోకుమ్చ పాపుమ్ కమెతె అమ్ నే బెదితె అత్తు సుద్ది తతిసి.

2

సామ్మార్లుక బీద సుదల్క తేడల్ నే దెకుత్

1 బావుడ్లు, పరలోకుమ్చి ఉజిడి తిలో అమ్చొ ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుక తుమ్ నంపజలి రిసా, తిలనక నెంజలనక తేడల్ దెక నాయ్. 2 మెలె, దొగుల సబతె అయ్లి, ఎత్తిలో జలి, బజరచ ముద్దివో ఉంగారల్ తియన చెంగిల్ పాలల్ గలన అయ్లి, గని అన్నెక్లో బీద తా పోర్లు పాలల్ గలన తా జోకి అయ్లి, 3 చెంగిల పాలల్ తిలోసాక తుమ్ చెంగిల్ దెక, “ఈంధె, ఇన్నె చెంగిల్తె వెను” మెన పురె బుకార్లె, గని బీద నుదొక “ఒత్త బీడ” జవున్, “అంచి చట్టె వెను” మెన జవున్ సంగిలె, 4 తుమ్ దొన్ని మెన్సుల్ జా తప్పుచ తిర్పుల్ కెర్లన జా తన్నె.

5 తుమ్ సూన, ప్రేమ తిల బావుడ్లు. ఈంజ లోకుమ్చి దనుమ్క దెకిలె, ఒగ్గరెజన్ బీద సుదల్ అస్సి. జలి, *జోవయింతె ఒగ్గరెజిన్క దేముడు నిసాన, జోచి నముకుమ్ జతు మెనయ్, జోక ప్రేమ కెర్లనక జో దెతి వాటతె బెదుత్ మెనయ్, మెలె, పరలోకుమ్తె బెదుత్ మెనయ్. 6 తూమ్, బీద సుదల్క నిస్కారుమ్ దెక అస్సున్. తుమ్క కో నస్టల్చ మోసిమ్లు కెర్లతి గే తుమ్ ఉచర. బీద సుదల్ నాయ్, గని సామ్మార్లుయి దన్నె కెర్లతి. జెవ్వె తుమ్క తిర్పు కెర్తి గెరితె వెలన తగుల్ కెర్లతి. 7 పడ్డె, తుమ్ క్రీస్తుక నంప కెర్లికయ్, జోచి

† 1:18 1:18 సంక్యా 15:19-21, ద్వితి 18:3-4, రోమి 11:16. ‡ 1:25 1:25 2:18 దెక. * 2:5 2:5 కొంధెల్క రెగిడ్లి 2 నంబర ఉత్తమ్ 1:27-29.

నావ్ తెన్ బాప్తిసుమ్ నజన్లదు, గెద. జలె, జోచి నావ్, గవురుమ్చి నావ్, కో దూసువ కెర్తెతి మెలె, బీద సుదల్ నాయ్, గని సొమ్మార్లుయి.

8 దేముడుచి కొడొతె రెగిడ్డి రితి,

†“తుమ్క తూమ్ కెద్ది ప్రేమ్ కెరంతసు గే,
తుచి పాసిచొ మాన్సుక కి తెద్ది ప్రేమ్ కెర్తె తా”

మెన పరలోకుమ్చొ రాసో జలో దేముడు దిలి ముక్కిమ్చి ఆగ్గు తుమ్ ఇండితినె నెరవెర్చువ కెర్తె, తుమ్క చెంగిలి. 9 గని, జా ఆగ్గు నెరవెర్చువ నే కెర్తి రితి తుమ్ తేడల్ దెకిలె, పాపుమ్ ఇండితను, చి ఆగ్గుల్చి మొక్కె పాపుమ్ సుదల్చి సిచ్చక విలువ జా అస్సున్. 10 కిచ్చొక మెలె, ఆగ్గుల్ ఎత్తి నిదానుమ్ కో కెర్తె, గని మొత్తుమ్తె ఎక్కి జవున్ పిట్టయిలె, మొత్తుమ్ పిట్టయిలోసొ జతయ్, చి మొత్తుమ్చి సిచ్చక జో మాన్సు విలువ జా అస్సె. 11 కిచ్చొక మెలె,

‡“లంజెకమొ కెర నాయ్”

మెన సంగిలోసొ,

§“నరు అత్య కెర నాయ్”

మెన సంగిలోసొ ఎక్కిలోయి. జలె, తుమ్ లంజెకమొ నే కెర్తె కి నరు అత్య కెర్తెగిన, జో దేముడు దిల ఆగ్గుల్ మొత్తుమ్చి మొక్కె పాపుమ్ కెర్లన జా అస్సున్.

12 జలె, అమ్చ పాపుమ్చ ఆసల్, తప్పుల్ తెంతో అమ్క విడ్డల్ కెర్తి *మాన్సుల్క ప్రేమ్ కెర్తె కన్యారుమ్ దెకితి ఆగ్గుక దెకయ్ దేముడు తుమ్క తీర్పు కెరెదె. అమ్క ‘జయ్యి ఆగ్గు రితి ఇండిల గే నాయ్ గే’ మెన జో తీర్పు కెరెదె. జయి కోడు నే వచ్చితె తుమ్ లట్టబా, ఇండ. 13 కిచ్చొక మెలె, కో అన్నె మాన్సుల్క కన్యారుమ్ దెకె నాయ్ గే, దేముడు జోకయ్ తీర్పు కెర్తినె జోకయ్ కన్యారుమ్ దెకబె దె నాయ్. గని, కో అన్నె మాన్సుల్క కన్యారుమ్ దెకితయ్ గే, జోక తీర్పు కెర్తి పొదిక జో ప్రబు జోకయ్ కన్యారుమ్ దెకెదె.

14 బావుడ్లు, “ప్రబుక సంప కెర్తెసి” మెన ఎక్కిలో సంగిలో కి, జో బల్లి బుద్ది దస్సి నముకుమ్ తెన్ నే బెదిలె, కిచ్చొయ్ లాబుమ్! “నముకుమ్” మెన జో మాన్సు రితి సంగితిసి జోక రచ్చించువ కెరుక తెరె గే? తుమ్ ఉచర. 15 సంపజలొనె కేన్ జవున్ బావొక గే, బేనిక గే, సరిచ్చుచువ జత పాలల్ నెంజెలి జవున్, సరిచ్చుచువ జతి రోజుకచి అన్నిమ్ దొర్పు కెరంతి నెక్తి జవున్ నెంజెలి, 16 కో జలెకు జోక “చెంగిల్ తా. తుమ్క పాలల్ చి అన్నిమ్ దొర్పు జవున్” మెన సంగిలె, గని సరి జతి తోడు నే దిలె, కిచ్చొ లాబుమ్! కామ్క నెంజె. 17 దస్సి, రితి నముకుమ్ సంగిలె, గని కామ్క జెతికయ్ కామ్ నే కెర్తె, జా నముకుమ్ ఆరిచి.

18 “తుకయ్ నముకుమ్, గని అంకయ్ కమొ” మెన కో జలెకు అన్నెక్కోక సంగిలె, జో అన్నెక్కోక ఆవ్ కిచ్చొ జబాబ్ దెయిందె మెలె, “తుచ కమొ నెంతె తుచి నముకుమ్ అంక రుజ్జు జయె నాయ్. కేన్ జవున్ కామ్ కెర్తెకయ్ నముకుమ్ చినుక జయెదె. ఆవ్, జలె, అంచ కమొకయ్ అంచి నముకుమ్ దెకయిందె” మెనయ్ జబాబ్ దెయిందె. 19 †“ఎక్కిలో దేముడు ఎక్కిలోయి అస్సె” మెన తుమ్ సంప కెర్తెను. జా సరిగా, గని దస్సి మెన బూతల్ కి బవునతతి. గని బవున జేవ్ జంక బియ్యం అద్దుర జా గెతతి.

20 చెంగిలి నే ఉచర్తొ ఓ మాన్సు, తుయి కో జలెకు, కమొతె నే రుజ్జు జతి నముకుమ్క ‘ఆరిచి’ మెన, ఆవ్ తుక రుజ్జు దెకవుక తుక కావలె గే? 21 జలె, ‡ “ ‘బలి’ మెన పుత్తుడక కండ దె” మెన దేముడు సంగిలి రితి పుత్తున్ జలో ఇస్సాకుక అబ్రాహామ్ బలి దెతి టాన్తె బండ తెయార కెర్తెన్ తెన్, జో కెర్తె జా కామ్చి రిసాయి, “నిజమి అన్నె పూర్తి సంప కెర్తెయ్, నత్తిమ్ తెన్ అస్సె” మెన, దేముడు ‘జోక పున్సిమ్’ మెలి రితి అబ్రాహామ్క తీర్పు దెకె నాయ్ గే? 22 మెలె, జో అబ్రాహామ్చ కమొతె జోచి నముకుమ్ బెదె కామ్ కెర్తె తిలి, చి జోవయింప కమొతె జోచి నముకుమ్ బార్ జా నెరవెర్చువ జలి. 23 దస్సి, జా కామ్తె జోచి నముకుమ్ రుజ్జు జలి రిసా,

§“అబ్రాహామ్ దేముడు సంగిలి కోడు సంప కెర్తి రిసాయి ‘జోక పున్సిమ్’ మెలి రితి ప్రబు దెకిలన్”

† 2:8 2:8 లేవీయకాండమ్ 19:18 మత్తయి 22:39, చి యోహాను 13:34 దెక. ‡ 2:11 2:11 నిర్గమకాండమ్ 20:14,

ద్వితీయాపదేశ కాండమ్ 5:18. § 2:11 2:11 నిర్గమకాండమ్ 20:13, ద్వితీయాపదేశ కాండమ్ 5:17. * 2:12 2:12

1:25, చి 2:8 అన్నె దెక. † 2:19 2:19 గలతియల్ 3:20, రోమియల్ 3:30, మార్కు 12:29. ‡ 2:21 2:21 ఆదికాండమ్

22:1-18. § 2:23 2:23 ఆదికాండమ్ 15:6, రోమియల్ 4:3, 5, 9.

మెన రెగిడ్డినక్ 'నిజామ్' జతయ్. *'దేముడుచొ మింతున్' మెన కి అబ్రాహామచి రిసా దేముడుచి కొడొతె రెగ్గ అన్నె. 24 దస్సి, ఎక్కి సంగన్లి నముకుమచి రిసా నాయ్, గని జా నముకుమ్ జోచి కమెతె బార్ జా రుజ్జు జలి రిసాయి, దసా మాన్సుక్ 'సత్తిమ్చొ. పున్నిమ్చొ' మెలి రితి దేముడు దెకితయ్.

25 అగ్గి లంజె జియ తిలి రాహాబు తెన్ కి దస్సి. జేవ్చి † ఏక్ కామచి రిసా, మెలె, జా సుట్టు కబుర్ అయ్ల పూర్తుల్క జా మరియాద కెర, జోచ విరోదుమ్ సుదల్తె జేవ్ దెర్పు నే నీడ్డి రితి లుంకడ, వేర వాట్ తెద్రవ దిలి రిసా, 'జాక పున్నిమ్' మెలి రితి దేముడు దెకిలన్. 26 జలె, జీవ్ నెంజెలె అగ్గి కిసి మొర తయెదె గే, దస్సి, మాన్సు ఇండిత కమెతె నే బార్ జలె, జో సంగితి నముకుమ్ కామక్ నెంజె, మొర అన్నె.

3

కొడొ లట్టబ్బిన్తె జాగర్త దెకనుక

1 బావుడ్లు, తుమ్తె ఒగ్గరజిన్ బోదన కెర్తన జతు నాయ్. కిచ్చొక మెలె, అమ్ బోదన కెర్తనచి పూచి ఒగ్గరి, చి ఆకర్ దీసల్క ప్రబు అమ్క పరిచ్చ కెర తీర్పు కెర్తి పొదిక, అమ్క జో తియ్యారి జా కామచి రిసా ముక్కిమ్క అమ్కయ్ తీర్పు కెరెదె. 2 అమ్తె కో కి తప్పుల్ సంగుక జయెదె, చి కొడొ లట్టబ్బిన్తె కో కిచ్చొ తప్పుల్ నే సంగుక తెర్తె. జో మాన్సుక్ 'జోచి అగచి ఉప్పిరి జో పూర్తి ఏలువ కెర్తయ్, జో మాన్సుకె కిచ్చొయ్ పారపాట్ నాయ్' మెన్సుక జతయ్.

3 జేవ్ కేన్ దిక్కు ఇండుక అమ్చి ఇస్టుమ్ తయెదె గే, ఒత్తయ్ ఇండుత్ మెన, గోడల్చ చోడిలె కలమ్ చప్పయ్లె జోచి ఒండి అగచుక బులవుక జయెదె. 4 ఒండల్ తెన్ కి దస్సి. ఒండ వెల్లి జలెకి, దిక్కు దెకయ్తి జాచి చట్టు జాచి కంట ఇదిలిసి జయెదె. జలె, జా ఒండక గట్టిజ వాదు ఏలెలెకి, ఒండచి కంట దిక్కు దెకయ్తి జా చట్టు ఇదిలిసి జలెకి, ఇండయ్తోసా జా చట్టు బుడ్డవ కేన్ పక్క దెకయెదె గే, జయ్యి పక్క ఒండ గెచ్చెదె.

5 దస్సి, ఒండి అగచుక జీబు ఇదిలిసి జలెకి, లట్టబ్బె జాక కెర్తి సెక్తి! అన్నె, కెర్తి డొంగురచ రూకుల్క ఏక్ ఇదిలిసి అగి డయ గెలెదె! 6 దస్సి, జీబు అగచి రితి జయెదె. అమ్చి ఒండి అగచుక జీబు కెర్తి పాపుమ్ కెరయెదె! అమ్చి ఒండి అగచుక గార్ కెరెదె. అమ్ జెర్తిల్ తెంతో మొర్తె ఎదక ఈంజ లోకుమ్తెచి అమ్చి బత్తుతె జగ్గు జతిసి ఎత్తిక జీబు ఏలువ కెర్తయ్. మాన్సు జాగర్త నెంజెలె, అమ్చి చోడితె వెల్లి అగి నీడ్డి రితి జయెదె.

7 మెలె, ఎత్తి రగ్రమ్ జంతువుల్క, పిట్టల్క, అయివో గట్టక, మొన్న గట్టక మాన్సు ముడ్డొ కెరుక జయెదె. జేవ్క మాన్సుల్ ముడ్డొ కెర అన్నె, గని 8 జీబుక కేన్ మాన్సు ముడ్డొ కెరుక నెత్తిర్తి. జీబు తుక్క తంక నెత్త, ఒగ్గర్ ప్రమారుమ్ దెకయ్తయ్, జాచితె మొర్తి విన్సుమ్ బెర్తు తయెదె. 9 జీబు తెన్ అబ్బొ జలొ దేముడు ప్రబుక గవురుమ్ సంగితనుమ్, గని మాన్సుల్క దూసువ కెర్తనుమ్, జోచి పొలిక జేవ్ జెర్మన్ జలెకి. దస్సి, కెర్తి తప్పు కెర్తనుమ్! 10 ఎక్కి చోడి తెంతో గవురుమ్ సంగితిసి, దూసువ కెర్తిసి బార్ జతయ్. బావుడ్లు, ఈంజ తప్పు. ఇనచి పొన. 11 ఎక్కి గొయి తెంతో ఊంట పుట్టె, చెంగిలొ పానిచి కారు జలి గర్తి పాని దెయెదె గే? నాయ్ గెద. 12 పడ్డి, బావుడ్లు, * అంజూరుమ్ రూక్తె ఒలీవ వండ్లు దెరుల గే? నెంజెలె, ద్రాచ చెట్టె బొడ్డ వండ్లు దెరుల గే? నాయ్, గెద. దస్సి, కారు జలి పానిచి ఊంట చెంగిలొ పాని దెయె నాయ్.

పరలోకుమ్ తెంతో చి గ్యానుమ్ కిసి తయెదె

13 తుమ్తె కక్కయ్ బుద్ది గ్యానుమ్? 'అంకయ్ గ్యానుమ్' మెన కో ఉచరన్లె, జా గ్యానుమ్తె బెదితి బుద్ది తెన్, గవురుమ్ నే ఉచరంతె, జా గ్యానుమ్తె బెదిత కమె ఇండ రుజ్జు దెకవును. 14 గని తుమ్చి పెట్టి గోనచి విన్సుమ్ తిలె, సొంత గవురుమ్ ఆననతి ఆన తిలె, 'అమ్ సత్తిమ్చ' మెన తుమ్ ఉచరన నాయ్, అబద్దుమ్ జస్తె. 15 తుమ్చి పెట్టి దస్సి బుద్దుల్ తిలె, తుమ్చి గ్యానుమ్ కేన్ తెంతో జెతయ్ మెలె, పరలోకుమ్ తెంతో నాయ్, గని ఈంజయ్ లోకుమ్చి తెంతోయ్, మాములుమ్ † అగ్గి రగ్రమ్, బూతల్ తెంతో చి రగ్రమ్ జతయ్. 16 గోనలు, సొంత గవురుమ్ ఆననత ఆనల్ కేన్ తవుల గే, ఒత్తయ్ కిచ్చొ ముడ్డొ తయె నాయ్, గొడ్డల్ తయెదె, చి మాన్సుల్ ఎత్తి పాపుమ్ ఇండుక అలవాట్ జవులె.

* 2:23 2:23 2 దెన: 20:7. † 2:25 2:25 యెహోసువ 2:1-24, 6:1-25. * 3:12 3:12 అంజూరుమ్ రూకు బొడ్డ రూకు రితి తయెదె. † 3:15 3:15 1:14 దెక.

17 గని పరలోకుమ్ తెంతో అయ్యలి గ్యానుమ్, ప్రబుచి నుద్ది తెన్, సేంతుమ్ బుద్ది తెన్, మెత్తన బుద్ది తెన్, సొంత ఇస్టుమ్ జర్గు కెరుక ఒగ్గర నే తతె, వేర మాన్యులచి కోడు మరియాద తెన్ నూనతి బుద్ది తెన్ తా. కిచ్చోయ్ ఉప్రమెన్సు నెంతె తయెదె. 18 అన్సె, వున్మిమ్ కేనె పలితుమ్ దెదెదె మెలె, సేంతుమ్ కెరయ్త మాన్యులచి అత్తి సేంతుమ్చి బీ గలిలినతెయ్ పలితుమ్ దెదెదె.

4

దేముడు సంగిలి రితి ఇండుక

1 తుమ్చితె తగుల్ జతిసి, జట్టి జతిసి కేనె తెంతో జెతయ్ గే తుమ్ ఉచర. కేనె తెంతో మెలె, తుమ్చి అగుతె జట్టి జత ఆసల్ తెంతోయ్. 2 కిచ్చో జలెకి ఆస జతను, చి జా దొర్కు నే జలె, అన్సెక్కుక మార్తను. దస గోసల్ తెన్ తత్తను, గని తుమ్ ఆస జలిసి దొర్కు నెంజె, చి గొడ్డల్ తగుల్ జెత తత్తను. కిచ్చోక తుమ్క దొర్కు జలిసి దొర్కు నెంజె మెలె, దేముడుక వునున్ నాయ్. 3 నెంజెలె, వునిలెకి, దొర్కు నెంజె. కిచ్చోక మెలె, గర్చి బుద్ది తెన్ వునితను. మెలె, తుమ్చి పెట్టిచ ఆసల్ జర్గు కెరనకయ్ ఉచర వునితను. 4 కేన్ జవున్ తేరబోద మున్సునక ముల దా లంజె జలి రితి, తుమ్ దేముడుక ముల, ఈంజయ్ లోకుమ్చి బుద్దితె గెచ్చు అస్సున్! ఈంజయ్ లోకుమ్చి దనుమ్క ఆస జతిసి దేముడుక విరోదుమ్ జతయ్ మెన నేన్సు గే? జాకయ్, ఈంజయ్ లోకుమ్చి పచ్చెన కో గెతయ్ గే, దేముడుక విరోదుమ్ నుదె జతయ్.

5* “అమ్ మాన్యులచి పెట్టి జో దిలి ఆత్మ జోకయ్

నిదానుమ్ తవున్ మెన జోచి ఆస”

మెన అగ్గె తెంతో దేముడుచి కొడెతె రెగ్గ అస్సె. జా కోడు ఆరి ఒత్త అస్సె మెన ఉచర్తను గే?

6 అన్సె, అమ్ వేర ఆసల్ నే జతి రితి ప్రబు అమ్క దయ కెర దొర్కు జలి తోడు తయెదె. జాకయ్, దేముడుచి కొడెతె అన్సె కిచ్చో రెగ్గ అస్సె మెలె,

† “గవురుమ్ ఉచరంతనక దేముడు

దూరి కెర్తయ్,

గని కో దాక్ కెరనుల గే,

జోవయింకయ్ జోచి దయచి తోడు దెయెదె”

మెన రెగ్గ అస్సె. 7 జాకయ్, దేముడుచి తెడి జా, దాక్ కెరన జోవయించి ఇస్టుమ్ రితి ఇండుక తుమ్ కోరప జా. దస్సి జలదు మెలె, సయ్తాన్ పాసి అయ్యలి రితి జా జోచి బుద్ది సికడుక జవున్ కిచ్చో వేర అల్లర్ కెరుక జవున్ ఉచర్తె, జోక “ఉట్ట గో!” మెలె, జో ఉట్ట నిగెదె.

8 దేముడుక పాసి జా, చి జో తుమ్కయ్ పాసి జెయెదె. తుమ్ పాపుమ్ కెర్తన తుమ్చి ఆత్మచ అత్తో నుద్ది కెరన. తుమ్ దొన్సి మెన్సుల్ తిలన, తుమ్చి పెట్టి ఎక్కి ప్రబుచయ్ జా జోచి నుద్ది జా, జోక ఎక్కి నిదానుమ్ జా. 9 తుమ్చి కమెచి పాపుమ్ ఉచరన పెట్టి బాద సేడ, లాజ్ జా దుకుమ్ జా ఏడ, దస కమె ముల. పాపుమ్ కమెచి ఆనుక ముల్లి బుద్ది జా తుమ్ ఏడ. పాపుమ్ కమెచి నర్త ముల్లి బుద్ది జా తుమ్ దుకుమ్ జా. 10 దేముడుచి మొక్కె దాక్ కెరన, చి జో తుమ్క టీచడెదె. ‡

మాన్యుల్క తీర్పు నే కెరుక

11 బావుడ్డు, ఎక్కిలోచి రిసా అన్సెక్కు దూసుప కెర్త తీర్పు కొడె లట్టబా నాయ్. అన్సెక్కుచి రిసా దూసుప కెర్త తీర్పు కొడె కో లట్టబుల గే, దేముడు దిలి ఆగ్గుక కి దూసుప కెర తీర్పు కెర్తయ్. దేముడుచి ఆగ్గుచి ఉప్పిరి తుమ్ తీర్పు కెర్తను జలె, జోచి ఆగ్గు రితి ఇండున్ నాయ్, గని జోచి ఆగ్గుచి కంలె వల్లో కెరనుక ఉచర్తి రితి జతను. 12* మోసే పూర్ణుమ్చెచి అత్తి ఆగ్గుల్ దెతొసా తీర్పు కెర్తెసా ఎక్కిలోయి. అన్సె కోయ్ నాయ్. రచ్చించుప కెరుక నానినుమ్ కెరుక అదికారుమ్ తిలోసా. ఎక్కిలోక అన్సెక్కు తీర్పు కెరుక తూమ్ కొన్సె!

* 4:5 4:5 నిర్ణయకాండుమ్ 20:5-6. † 4:6 4:6 సామెతల్ 3:34. ‡ 4:10 4:10 పేతురు రెగ్గి విన్ నంబర్ ఉత్తమ్ 5:5-10.

§ 4:11 4:11 ముక్కిమ్ జలి ఆగ్గు జలె, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుక చి అన్సె మాన్యుల్క ప్రేమయ్ కెర్తెసి. మత్తయ్ 22:37-40, మార్కు 12:30, 31, 33 చి లూకా 10:27. యాకోబు 2:8 కి దెక. * 4:12 4:12 తెలుగు బైబిల్తె ధర్మశాస్త్రమ్ మెలె, మోసాచి అత్తి దేముడు దగ్గయ్లె ఆగ్గుల్ మెన అమ్ జానుమ్. ఈంజ కొడె ఎత్తి బైబిల్తె అగేచి వాచే వున్సుకుమతె రెగ్గయ్ జా అన్సె. ఈంజ దెకవక మెన కుపియ్ బాసతె నెయి ప్రమానుమతె మోసే పూర్ణుమ్చెచి అత్తి రెగ్గి దేముడుచ ఆగ్గుల్ మెన రగ్గవ అన్సె.

అమచి బత్సు దేముడుచి అత్తి అన్నె

13 అల్లె, “అజి గే కలిక గే పలాన్ పట్టుమతె గెచ్చ వెర్నెక్ క రోజుక బియ్యార్ కెర కెర లాముమ్ కెరనుమదె” మెన జవున్ తుమ్ దయిరిమ్ ఉచర్తన జాగర్త ఉచర. 14 కలిక కిచ్చొ జర్లు జయెదె గే నేన్పు. తుమ్చి బత్సు కీసిచి? తుమ్ కీసి జన్నె మెలె, గాందుచి రితి జా, కెయ గే డీన, గడియయ తా, అన్నె డీనున్ నాయ్. 15 నాయ్, సొంత సెక్తిక దస్సి దయిరిమ్ నే జతె, తుమ్ కిచ్చొ ఉచరుక చెంగిల్ మెలె, “ప్రబు సెలవ్ దిలె జిమదె, చి ఈంజ జా కామ్ కెరుమదె” మెన. 16 అన్నె తుమ్ కీసి జతను మెలె, తుమ్చి సొంత సెక్తిక నంపజా, దయిరిమ్ గవురుమ్ ఉచరంతను. దస్సి సొంత సెక్తిక దయిరిమ్ గవురుమ్ ఉచరంతిసి తప్పు. 17 జలె, కిచ్చొ కెర్లె కీసి ఇండిలె చెంగిల్ గే కో జాన జానయ్ దస్సి నే కెర్లె నే ఇండిలె, జో మాన్సుక జా తప్పు పాపుమ్ జతయ్.

5

మాన్సుల్క మోసిమ్ కెర్లెన్చి రిసా తీర్పు

1 అల్లె, తుమ్ సొమ్మార్లు కో జలెకు, పాసి జెత తుమ్క లాయిల కన్వల్చి రిసా తుమ్ ఏడుక దెర. 2 తుమ్చి సొమ్మారుమ్ కుచ గెచ్చ అన్నె, తుమ్చి పాలల్క నుస్సి కా గెల అన్నె. 3 తుమ్చి బజార్ సామన్, వెండి సామన్క చెద్ద కా గెల అన్నె. తూమ్ కి పాడ్ జతిన్క ఈంజ సామన్ ఎత్తి కువిలిసి చెద్ద కా గెలిసి రుజ్జు జయెదె. కిచ్చొ రుజ్జు మెలె, ఈంజ నానునుమ్ ఆగి డడ్డిల్ రితి తుమ్చి ఆగ్గక కి కా గెలెదె. దస్సి, ఆకర్ దీనల్చి రిసా ఈంజ సిచ్చు సంపాదన కెరన అన్నె. ఆకర్క దస్సి సిచ్చు జన్నె. 4 ఆదె, తుమ్చి బుయిచి పంటో లాయిల కూలి మాన్సుల్చి కూలి డబ్బుల్ తుమ్ మోసిమ్ కెర తియన్దదు. జా కూలి డబ్బుల్ కేక గెల తుమ్క నింద సంగితయ్. జా పంటో లాయిలనచి ఏడుక ఎత్తిక ఏలుచ కెర్లె పరలోకుమచొ ప్రబు సూన అన్నె. 5 ఈంజయ్ లోకుమతె నుక్కుమ్ తెన్ తుమ్చి పెట్టి ఇన్సుమ్ అయెలి రితి జియ అన్నె. ‘కండుక’ మెన తుమ్ బెయిలల్ గొర్లె గట్టక కీసి బలుమ్ కెర్లెను గే, దస్సి, మెర్లి సిచ్చు కతి రిసా తుమ్క తుమి బలుమ్ కెరన అన్నె! 6 పాపుమ్, సత్తిమచ మాన్సుల్క నిందల్ కెర మార అన్నె. తుమ్క జివ్ జబాబ్ నే దెతె తుక్లె అస్తి.

యేసు అన్నె జెతె ఎదక నిదానుమ్ తెన్ రకుక

7 జలె, బాపుడ్లు, ప్రబు అన్నె జెతె ఎదక తుమ్ నిదానుమ్ తా రక. ఈందె, రయెతు బి గల తిలె, తొలి పాసి ఆకర్ పాసి పెట పంటో పికితె ఎదక, ఈంజ లోకుమచి జా విలువచి పంటో లాయితి నమయిమ్ జెతె ఎదక బమ్మ నెంతె, జో రయెతు రకెదె. 8 తూమ్ కి దస్సి నిదానుమ్ తెన్ రక. నిజమి, తుమ్చి అత్తుతె డిట్టుమ్ జా. కిచ్చొ మెలె, ప్రబు అన్నె జెతికయ్ నమయిమ్ పాసి జా అన్నె. 9 ఎక్కిలోచి రిసా అన్నెక్లొ నిందల్ ఉచర నాయ్, చి ప్రబు తుమ్కయ్ నిందల్ కెరుక తయె నాయ్. ఓదె, ఈంజ లోకుమచి గుమ్ముమ్ ఒత్తల్తో మెలి రితి తీర్పు కెర్లెసా జతె జో ప్రబు టీవ, మాన్సుల్క పరిచ్చు కెర తీర్పు కెరుక మెనయ్ రకితయ్. 10 బాపుడ్లు, బాదల్ ఓర్పుచ జతిన్చి నిదానుమచి రిసా తుమ్క రుజ్జు తంక మెలె, దేముడు ప్రబుచి నావ్ తెన్ జోచ కబుర్లు సూనయల పూర్లుల్చి రిసా తుమ్ ఉచర. జోవయిచి నిదానుమ్ దెక, తూమ్ కి దస్సి నిదానుమ్ జా. 11 ఈందె, జోవయితె కో నిదానుమ్ తా గెల గే, ‘జోవయింకయ్ చెంగిలి’ మెన సంగితనుమ్. *యోబు పూర్లుమచొ ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ అల్లర్ సేడ్లె కి, జో నిదానుమ్ తా గెలిన్చి రిసా సూన అన్నె. జో యోబు నిదానుమ్ తతికయ్, దేముడు జర్లు కెర్లెసి, కన్కారుమ్ దెకిలిసి, రచ్చించుచ కెర్లెచి రిసా సూన అన్నె, గెద. దస్సి, తూమ్ కి దేముడుచి దయ దెక అన్నె.

ఒట్టు నే గలనుక

12 ముక్కిమక, బాబో, పరలోకుమచి సాచి జవున్, బుయిచి సాచి జవున్, కిచ్చొచి సాచి జలెకి ఒట్టు గలన నాయ్. ‘నాయ్’ మెనుక జలె, ‘నాయ్’ మెన. ‘ఎలె ఎలె’ మెనుక జలె, ‘ఎలె ఎలె’ మెన. దస్సి, ఒట్టు నే గలంతె రితి నత్తిమి సంగ.

* 5:11 5:11 యోబు పుస్తకమ్ దెక.

13 తుమ్తె కో కిచ్చొ జవున్ అల్లర్ సేడ అస్సె జలె, ప్రార్దన కెర్పు, తుమ్చితె కక్క, సర్ల అస్సె గే, ప్రబుచి గవురుమ్ గాయుసు. 14 తుమ్చితె కక్క జొర్లొ గే జబ్బు గే అస్సె జలె, ప్రబుక నంపజలనచి నంగుమ్చ వెల్లెల మాన్సుల్క బుకార్డు, చి జేవ్, ప్రబుచి నావ్ తెన్, జా బాద తిలోసాచి తేల్ సువ, జోచి రిసా ప్రార్దన కెర్తు. 15 ప్రబుచి ఉప్పిర్చి నముకుమ్ తిలి ప్రార్దన, జా బాద తిలోసాక రచ్చించుప కెరెదె, చి ప్రబు జోక చెంగిల్ కెరెదె. అస్సె, జో బాద సేడ్డిసి కిచ్చొ జవున్ జో కెర్లి పాపుమ్చి రిసాచి జలె, జా పాపుమ్ కి జోక చెమించుప జయెదె. 16 జాకయ్, తుమ్ కెర్ల పాపల్ ఎక్కిలోచి మొక్కె అస్సెక్లొ బప్పన, ఎక్కిలోచి రిసా అస్సెక్లొ ప్రార్దన కెర, తుమ్చ బాదల్ ప్రబు చెంగిల్ కెర్లి రితి, తుమ్క జో చెంగిల్ దెతి రితి. ప్రబుక సత్తిమ్ నిదాసుమ్ తిలో మాన్సు ప్రార్దన కెరె, జా ప్రార్దన జలె కామ్ కెర్తయ్. 17 † ఏలీయా పూర్లుమ్చొ జలె, అమ్చొ రితో మాములుమ్ మాన్సు, చి “పాని పెటున్ నాయ్” మెన జా సుట్టు ఎక్కి, మెన్సు తెన్ ప్రార్దన కెర్లికయ్, తిన్ని వెర్పుల్ సాప్సు జొన్సొ పూర్లి జా దేసిమి పాని పెటె నాయ్. 18 తెదోడి అస్సె ప్రార్దన కెర్లన్, చి అగాసుమ్ తెంతో పాని పెట్టి, చి ఈజ బూలోకుమ్తె పలితుమ్ అస్సె దెర్లి.

19 బాపుడ్లు, సత్తిమ్ ముల కో జలెకు పాపుమ్త ఉట్ట గెచ్చ తయెదె జలె, జోక కో సత్తిమ్ వాట్ అస్సె దెకవ అనుల గే, 20 జో కిచ్చొ జానున్ మెలె, జో పాపుమ్ కెర్లొసా పాపుమ్ వాటు అస్సె నే గెతి రితి జోక కో సత్తిమ్తె అస్సె కడ అనుల గే, మొర్పుతె జో మాన్సు నే గెతి రితి జోక రచ్చించుప కెర తమ్దె, చి జోచ ఒగ్గర్ పాపల్ చెమించుప జతి రితి అవ్కాసుమ్ దొర్కు కెర తయెదె.

† 5:17 5:17 రాసల్ మొదొల్ పుస్తకుమ్ 17:1, 18:41-45.

పేతురు రెగిడ్లి మొదొల్చి ఉత్త్రమ్ బారిక్ జలో పేతురు రెగిడ్లి మొదొల్చి ఉత్త్రమ్

1 యేసుక్రీస్తు బారికి జలో పేతురు, పాంతు, గలతీయ, కప్పదొకియ, ఆసియా చి బితునియ ప్రదేసిమ్లుతె సొంత టాన్ నెంజల వేర వేరతెచ తిల నంపజలన్క, రెగిడ్లి ఉత్త్రమ్. 2 యేసుక్రీస్తుచి ఇస్తుమ్ రితి తుమ్ ఇండుక మెన, జోచి సుచి జలి లొయిక తుమ్చి పాపుమ్ పుచి జంక మెన, అబ్బొన్ జలో దేముడు * అగ్గె తెంతో ఉచర తుమ్క నిసాన అస్సె, చి దస్సె జతి సెక్తి తుమ్క తంక మెన, తుమ్ జోచయ్ మాన్సుల్ జంక మెన, తుమ్క దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ సుద్ది కెర అస్సె. జలె, ప్రబుచి దయ, జోచి సేంతుమ్ తుమ్క కొత్తు నెంజతె తవున్.

దేముడు దిలి రచ్చనచి రిసాచి దయిరిమ్

3 అమ్చొ ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచొ దేముడు అబ్బొన్క జోబర! జోచి ఎదివాట్ దయక, అమ్క నొవర జెర్చుచ అస్సె. యేసుక్రీస్తు మొర్చు తెంతో అస్సె జీవ్ జా ఉట్లీన్చి రిసా అమ్ కి అన్నె జీవ్ జా ఉట్ట పరలోకుమ్తె గెచ్చుమ్దే మెన 4 జివుమ్ తెన్ బెద తిలి ఆనతె అమ్క నొచి జెర్చున్చి రిసా, నే గార్ జతి, కల్లి నెంజలిసి పరలోకుమ్తె తుమ్క దేముడు దిలి వాట తుమ్క రకితయ్. 5 ఆకర దీనల్క పూర్తి డీసుక తెయార్ తిలి రచ్చన తుమ్క నే పిట్టక మెన, దేముడు ప్రబు జోచి సెక్తిక తుమ్చి నముకుమ్ వాట్ తుమ్క తోడ అస్సె.

6 ఆకర దీనల్చి రచ్చనచి రిసా తుమ్ సర్ల తెన్ జతను. గని రకుమ్ రకుమ్చ కన్లుమ్ తెన్ అప్పె ఇదిల్ కాలుమ్క తుమ్క దుకుమ్ జయెదె. 7 జేవ్ అర్ల సేడ్డిన్తె కిచ్చొ లాబుమ్ మెలె, తుమ్చి నముకుమ్క నత్తిమ్చి గే నెంజె గే తుమ్ జేవ్ అర్ల సేడ్డిన్తె డీసెదె. బజర్క 'నత్తిమ్చి గే నెంజె గే' మెన రుజ్జు తంక మెలె, జేవ్క ఆగితె పరిచ్చ కెరుల. బజార్ జలె, విలువ జలెకి వాడ జతి వస్తువ. జలె, తుమ్చి నముకుమ్ బజర్చి కంఠ ఒగ్గర్ విలువ, చి జా పరిచ్చ జలె, జిన్నె, యేసుక్రీస్తుచి పరలోకుమ్చి ఉజడి గవురుమ్ పూర్తి డీస్సి ఆకర దీన్క జా తుమ్చి నముకుమ్క 'నత్తిమ్చి' మెన, జోచి పరలోకుమ్చి ఉజడితె గవురుమ్తె తుమ్క జో వాట దెయెదె. 8 జోక తుమ్ సొంత అంకివో తెన్ నే దెకిలెకి, జోక ప్రేమయ్ అస్సెన్. జోక అప్పె దెకుక నెంజలి కి, జోక నంపజా అస్సెన్, చి మాన్సు అర్దుమ్ కెరుక నెత్తిర్తి పరలోకుమ్చి ఎదివాట్ సర్లసంతోసుమ్ తుమ్చి పెట్టి బెరయ్ అస్సె. 9 తుమ్చి జా నముకుమ్చి రిసా, తుమ్చ ప్రాసుమ్క రచ్చన తుమ్క దొర్చు జా అస్సె.

10 తుమ్క దొర్చు జతి ఈంజ రచ్చనచి రిసాచ దేముడుచ కబుర్లు పూర్ణమ్ సంగిలన, ఈంజయి రచ్చనచి రిసా ఒగ్గర్ పునితె తిల. 11 కిచ్చొ పునిల మెలె, "అమ్చి పెట్టి క్రీస్తుచి ఆత్మ సంగిల జో నేడుక తిల బాదల్ జో వడ్డిక గవురుమ్ జంక తిలిసి కేన్ నమయుమ్క జర్గు జంక, కీసి నమయుమ్క జర్గు జంక అస్సె?" మెన పునిల. 12 దేముడు జోవయింక దెకయెలన్. కిచ్చొ దెకయెలన్ మెలె, జేవ్ జా కబుర్ సంగితి నేవ కెర్తిక జోవయించి రిసా నాయ్, గని తుమ్చి రిసాయి మెన దేముడు జోక దెకయెలన్†. జా సుబుమ్ కబుర్ తుమ్ రచ్చింపుచ జతిన్చి రిసా, పరలోకుమ్ తెంతో తెర్చయెలి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మచి తెడి, తుమ్క సుబుమ్ కబుర్ బోదన కెర్ల మాన్సుల్చి అత్తి జానయెతయ్. జా సుబుమ్ కబుర్తె తిలిసి ఎత్తి పూర్తి అర్దుమ్ కెరసుక పరలోకుమ్చ దూతల్ కి ఒగ్గర్ ఆన తెన్ అస్సి.

దేముడుచి సుద్దిచి రితి ఇంక

* 1:2 1:2 రోమియల్ 8:29-30, ఎఫెసు 1:5, 11-12 చి తితు 1:1 దెక. † 1:12 1:12 మెలె, జేవ్ పూర్ణచి కాలుమ్ నాయ్, గని వడ్డి అయెలచి కాలుమ్ యేసు బార్ జంక తిలి, చి ఎక్కి యూదుల్ నాయ్, గని యూదుల్ నెంజలన కి యేసుచి తెడిచి రచ్చన నజనుక ఈంజయి కాలుమ్ అవకాసుమ్ దొర్చు జలి. రోమియల్ 11:11, 25, గలతీయల్ 3:8, 9, 14, ఎఫెసు 3:6, చి పేతురు రెగిడ్లి పేక్ నంబర్ ఉత్త్రమ్ 1:20 దెక.

13 జలె, ప్రబు జలో యేసుతెచి రచ్చన తుమ్కయ్ దొర్కు జలి రిసా, తుమ్చ మెన్సు తుమ్ డిట్టుమ్ కెరన, నే మచ్చల్ రితి, ముద్దొ కెరన, తెలివి తా, జో అన్యె ఉత్ర జా జోచి పరలోకుమచి ఉజడి గవురుమ్ పూర్తి డిస్సి ఆకర్ దిసివి రిసా ఆన తా, తుమ్క దెతి దయచి రిసా ఉచర, జా రచ్చన కచితుమ్ దొర్కు జతి రితి పూర్తి దయిరిమ్ జా, జయ్యి నముకుమ్ పూర్తి డిట్టుమ్ దెరన. 14 జో ప్రబుచి ఇస్టుమ్ నిదానుమ్ కెర్ బోదల్ జా, తుమ్ అగ్ నేన్లి పొదిచ తిల ఆగ్చి గార్ ఆసల్ రితి తుమ్ ఇండ నాయ్. 15 తుమ్క నిసాన బుక్కొసా కిసి పూర్తి సుద్ది అస్సె గే, తుమ్ కి కిచ్చొ కామ్తె కి కెయ్క తెయ్క దస్సి సుద్ది తెన్ ఇండ. 16 దేముడుచి కొడతె,
 †“అచ్ కిసి సుద్ది అస్సి గే,
 తుమ్ కి ఇసి సుద్ది తంకయ్”
 మెన రెగిడ్చన్.

17 కక్కుయ్ మొకమాటుమ్ నే దెకితో, ఎత్తి మాన్సుక జేచ్ కెర్ల కమొ కొల్లి తీర్పు కెర ‘చెంగిల్’ గే ‘గార్’ గే సంగితోసాక ‘అబ్బొ’ మెన ఉంక్రయ్తను జలె, ఈంజ తుమ్చి కిసాంత టాన్ నెంజిలిన్తె తుమ్ గడియ జతె పొది జోవయిచి మరియాద దెకయ్తి రితి జాగర్ల తెన్ నిదానుమ్ ఇండ.

18 తుమ్చ పూర్తి దిలి అగ్చి కామ్క నెంజిలి ఇండుక తెంతో, తుమ్ విడ్డల్ జంక మెనయ్ దేముడు ప్రబు తుమ్క నెంతవ్లొ మెన జాన్సు. కిసి నెంతవ్లొ మెలె, వెండి గే బజార్ గే దస పాడ్ జత పస్తువల్ దా గెనె నాయ్, 19 గని కిచ్చొ గార్ నెంజిలి కిచ్చొ మచ్చల్ సర్లల్ నెంజిలి గొరెక బలి దిలి రితి జోచొ పుత్తున్ జలో క్రీస్తుచి లోయ *సుచ దిలన్. 20 ఈంజ లోకుమ్ జెర్మిన్ నే జతె అగ్ తెంతో దేముడు అబ్బొసి “క్రీస్తు రచ్చించువ కెర్లొసాక తెద్రయిందె” మెన నిసాన్ల తిలన్, గని కెయ్ క్రీస్తు బార్ జలన్ మెలె, తుమ్చి రిసాయి ‘రచ్చించువ జత’ మెనయ్ ఈంజ ఆకర్ సమయ్మతెయ్ బార్ జలన్. 21 క్రీస్తుచి రచ్చన నజన తా జోచి తెడి దేముడుచి ఉప్పిరి తుమ్చి నముకుమ్ తియ అస్సన్. “జో రచ్చించువ కెరె” మెన, జోచి ఉప్పిరి దయిరిమ్ జా అస్సన్. మెలె, క్రీస్తుక జో మొర్కు తెంతో జయడ గవురుమ్ కెర్లొచి రిసా, తుమ్చి నముకుమ్ తుమ్చి దయిరిమ్ దేముడుచి ఉప్పిరి అస్సె.

22 జలె, దేముడుచి నత్తిమ్ కోడు దెరన జా కోడ్ రితి ఇండుక ఒప్పున తుమ్చి అత్తుక సుద్ది కెరన అస్సన్, చి దస్సి జా తిలె, కిచ్చొ మాయ నెంత తుమ్ ఏక బావొక అన్యెక్లొ ప్రేమ కెరుక జయెదె. జాకయ్, తుమ్చి పెట్టి పూర్తి నిదానుమ్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ప్రేమయ్ కెర. 23 తుమ్ నొవర్ జెర్పు అస్సన్. జా నొవర్ జెర్మన్ జలిసి నాసెనుమ్ జతి బి గలిలిసి నెంజె, గని జిచ్ తిలి, కెయ్క కి తా గెతి దేముడుచి కోడు తెన్ ఈంజ జెర్మన్ తుమ్ జెర్మన్ జలదు. 24 దేముడుచి కోడుతె జో రెగ్లవ తిలి రితి,

†“ఈంజ లోకుమచ మాన్సుల్ ఎత్తి చివ్వర్చి రితి జతతి,
 జోవయిచి గవురుమ్ చివ్వర్చ చ పుల్లొచి రితి జతయ్.

జా చివ్వర్ వాడువ జతయ్,
 జేచ్చ పుల్లొ సుకా గెచ్చ గెచ్చ గెతతి.

25 దేముడుచి కోడు, మాత్తుమ్,
 కెయ్క తెయ్క తా గెచ్చెదె”

జలె, జిచ్ దెతి తా గెతి జోవయిచి కోడు కిచ్చొ మెలె, తుమ్క బోదన కెర్లొ సుబుమ్ కబర్.

2

1 జాకయ్, దేముడు చెంగిల్ సుదొ మెన తుమ్ చక దెక తిలె, కున్సిదుమ్ ఎత్తి,, మోసిమ్బుద్ది ఎత్తి,, మాయబుద్ది ఎత్తి,, గోస జతిసి ఎత్తి,, దూసువ కెర్లొసి, గోస లట్టబ్బిసి ఎత్తి. తుమ్తె తెంతో వెంట గెల.

‡ 1:16 1:16 లేవీయకాండుమ్ 11:44-45, 19:2, 20:7. § 1:17 1:17 జేచ్ నంపజలన వేర వేరతె నంపజలన నెంజలనతె జతె తిల, వడ్డొ ‘సాంత టాన్ నెంజిలిన్’ మెలన్క అన్యె కిచ్చొ అర్దుమ్ తయెదె మెలె, పరలోకుమి నంపజలనచి సాంత టాన్ జయెదె, చి రిసా బూలోకుమక ‘అచ్చి సాంత టాన్ నెంజె’ మెనుక జయెదె. కొరిందీల్క పపులు రెగిడ్చొ దొస్సి నంబర్ ఉత్తయ్ 5:1-2, వీలిఫ్పియల్ 3:20, ఎల్లియల్ 11:9, 10, 13. * 1:19 1:19 యోహాను 19:17-37, ముక్కిమక 34, 37. లూకా 22:44, మత్తయ్ 26:28, లూకా 22:30, యోహాను 6:53-56. † 1:24 1:24 యెసయా 40:6-8.

2 తుమ్మచి రచ్చనతె వడ్డితి రిసా, నొవర జెర్మిల బోదల్ రిత జా, కిచ్చి వేరచి నే దెదిలి సత్తిమ్ తిలి దేముడుచి కోడు జలి ఆత్మయ దూదుక తుమ్ ఆస జా తంక. 3 జాకయ, జా దయచి రచ్చనతె తుమ్ డిట్టుమ్ జా తా.

4 మాన్సుల్ నెసిలో గని దేముడుచి మొక్కె గవురుమ్ తిలో విలువ జలో జివ్ తిలో, జివ్ దెతో*పత్త తుమ్ జా. 5 జోతె అయిలె, తుమ్ కి జివ్ తిల పత్తల్ రిత జా, ప్రబుచి ఆత్మతె గేర్ బెద బందితి రితి సుద్ది తిల పూజర్లు జా, దేముడుచి సేవతె బెద, జో యేసుక్రీస్తుచి తెడిచ దేముడు మెస్సితె ఆత్మ బలుల్ దెతన జస్సె.

6 దేముడుచి కొడెతె

†“ఈందె, సీయోను డొంగ్రుతె, ఏక్ పత్తుర్క టీవడ్డసి.

అంచి గేరుక బోడిపత్తుర్ జో జా, ఎత్తిక ఆదారుమ్ జయెదె.

జో ఆవ్ నిసాన్లో గవురుమ్ కెర్లె, అంక ఒగ్గర్ విలువ జలోసా జయెదె.

జోవయింక కో నంపజవుల గే,
కచితుమ్ జేవ్ అంచి మొక్కె లాజ్ జంక నాయ్”

మెన రెగ్లె అస్సె. 7 జాకయ, తుమ్ నంపజలసక జో విలువ జతయ్. గని నంపనెజిలసక జో కీసి జతయ్ మెలె, దేముడుచి అన్యెక్ కోడుతె అస్సె. కేన్ కోడు మెలె,

‡“‘కామ్క నెంజె’ మెన సీబందిలస
జో ఏక్ పత్తురు పిట్టవుక మెన ఉచర్లె కి,
జోయ్యి పత్తురు బోడిపత్తుర్ జయె అస్సె”

మెన రెగిడ్డిసి. 8 అన్యెక్ కి,

*“నంప నెంజిలస పిసిర్లో పత్తురు జో జయెదె,

జోవయింక సేడయ్తో సాప్ర జో జయెదె”

మెన రెగిడ్డిసి. ఈంజ కోడు కీసి నెరవెర్చువ జతయ్ మెలె, ‘జర్లు జయెదె’ మెన అగ్గె తెంతో దేముడు సంగిలి రితి, జోవయింక కోడు నే సూన్లి రిసా జేవ్ నే కెర్లి రిసా వాట్ పిట్టవనతతి. జయె జోవయింక తీర్చు.

9 గని తుమ్క, దేముడు కీసి దెకితయ్ మెలె, ‘ఆవ్ నిసాన్లి సెకుమ్చ’ మెన, ‘అంచి రాజిమ్చ †పూజర్లు’ మెన, ‘అంచి సుద్ది తిల జాతో’ మెన, ‘అంచ సొంత ప్రెజల్’ మెనయ్ జో దెకితయ్. అందర్ తెంతో తుమ్క బుకారా కెర, జోచి పరలోకుమ్చి ఉజిడతె గవురుమ్తె బెదయ్లో యేసు ప్రబుచ ఒగ్గర్ వెల్లో కముచి రిసా తుమ్ సాచి సూనవుక మెనయ్ తుమ్క దస్సి నిసాన అస్సె. 10 అగ్గె తుమ్ ‘దేముడుచ మాన్సుల్ ఆము’ మెననుక నెతిర్లదు, గని అప్పె దేముడుచ ప్రెజల్ జా అస్సె. అగ్గెయి తుమ్క కన్యూరుమ్ దొర్చు జయె నాయ్, గని అప్పె దేముడు తుమ్క కన్యూరుమ్ దెక రచ్చించువ కెర అస్సె.

11 ప్రేమ తిల బావుడ్లు, తుమ్క ఆవ్ కిచ్చి బతిమాల్లు జా సంగితసి మెలె, తుమ్ గడియ తుమ్చి సొంత టాన్ నెంజిలింతె అస్సె. జెలె, ఈంజ తుమ్చి సొంత ‡టాన్ నెంజిలింతె తుమ్ జతె తా, తుమ్చి ఆత్మచి ఉప్పిరి యుద్దుమ్ కెర్లె ఈంజ లోకుమ్చి ఆగుంచ ఆసల్ జర్లు నే కెర్లి రితి, తుమ్ ముద్దో కెరన. 12 దేముడుక నేన్ల యూదుల్ నెంజిల ఒత్తచ మాన్సుల్తె తా తుమ్ చెంగిల్ బుద్ది తెన్ ఇంక, చి జోవయింతె ఏక్ వేల కో గే తుమ్క ‘తప్పల్ కెర్లె’ మెన దూసుచ కెర్లె, తుమ్ సత్తిమ్ ఇండితినచి రుజ్జు జేవ్ దెకిలి, ప్రబు తీర్చు కెరుక జెతి దీసిక తుమ్చి రిసా దేముడుక గవురుమ్ కెరుల.

అదికారుల్క మరియాద దెకుత

13 ప్రబుచి మరియాద టీవడ్డి రిసా, ఈంజ లోకుమ్చో ఎత్తి అదికారిక తుమ్ మరియాద దెక. దేసిమ్క వెల్లో జా ఏలువ కెర్లెసాక కి, 14 ‘నేరిమ్ కెర్లెసక సిచ్చ కెర్లు’ మెన జవున్ ‘చెంగిల్ కెర్లె మాన్సుల్క

* 2:4 2:4 యేసుక్రీస్తుచి రిసా సంగితయ్. లూకా 20:17-18, మత్తయి 21:42-44, మార్కు 12:10, రోమీయుల్ 9:32-33. † 2:6

2:6 యెనయా 28:16. ‡ 2:7 2:7 కీర్తనలు 118:22. § 2:7 2:7 ‘దేముడుచి గుడి బందిలస’ మెలె, జోవయింక నంప నే కెర్లె యూదుల్చ వెల్లె మాన్సుల్. ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుక బస్తి కెర్లె యూదుల్క సికడ్లస, జేవ్, గని యేసుక ‘జోయ్యి ఎత్తి అదికారుమ్

తిలో దేముడు తెర్లయ్లో క్రీస్తు రచ్చించువ కెర్లెసా’ మెన ఒప్పసుక నెసిల, మార్గ. మత్తయి 21:42-46 దెక. * 2:8 2:8 యెనయా

8:14. † 2:9 2:9 డిసయ్లిసి 1:6 దెక. ‡ 2:11 2:11 జేవ్ నంపజలస వేర వేరతె నంపజలస నెంజిలసతె జెతి తిల, వడ్డి

‘సొంత టాన్ నెంజిలిన్’ మెలిన్క అన్యెక్ కిచ్చి అర్దుమ్ తయెదె మెలె, పరలోకుమ్ నంపజలసచి సొంత టాన్ జయెదె. చి రిసా బాలోకుమ్క ‘అమ్చి సొంత టాన్ నెంజె’ మెనుక జయెదె. కొరెందిల్క వవులు రెగిడ్డి 2 నంబర్ ఉత్తమ్ 5:1-2, పిలిప్పీయుల్ 3:20, ఎత్రియల్ 11:9, 10, 13.

బవుమానుమ్ దెతు' మెన జవున్ దేసిమ్క ఏలువ కెర్తొసా తెర్తయల అదికారుల్క కి తుమ్ మరియాద దెక. 15 కిచ్చొక మెలె, తుమ్ సత్తిమ్ ఇండితిన్ తెన్, నేన్ల మాన్సుల్చి వెర్రిక, తప్పు మెన తుమ్ రుణ్ణు దెకవ ముద్దొ కెరుక దేముడుచి ఇస్టుమ్. 16 ఏ ఆగ్రుల్క గొతిమాన్సుల్ జల రిత తుమ్ జయ నాయ్. దనచ నెంజున్. గని 'ఆగ్రుల్చ గొతిమాన్సుల్ నెంజుమ్, చి ఇస్టుమ్ అయేలి రితి జింక జయెద' మెన తుమ్ ఉచర నాయ్, దస్సి పాపుమతె గెప్పు నాయ్. గని, దేముడుచ కామ్ కెర్తన, జోచయ్ గొతిమాన్సుల్ రిత జా, జోచి ఇస్టుమ్ రితి తుమ్ ఇండ. 17 ఎత్తిజన్ మాన్సుల్క తుమ్ మరియాద దెక. బావుడ్లు జల నంబజలన్క ప్రేమ దెక. దేముడుక తుమ్ బియఁ దేసిమ్క వెల్లో రానొక గవురుమ్ కెర.

18 గొతిమాన్సుల్ కి జలెకి, తుమ్చ ఎజొమాన్సుక మరియాద దెక. *మెత్తన తా కన్యారుమ్ దెకిత ఎజొమాన్సు జేవే జలెకి, కన్యారుమ్ నేన్లన జేవే జలెకి జేవే సంగిలి కోడు కెర. 19 కిచ్చొక మెలె, తప్పు నే కెర్లె కి, కచి గే అత్తి తుమ్చి తె కో అర్ల సేడ దేముడుచి గవురుమ్ టీడెత్తి రితి ఓర్పువ జలె, జో దేముడు జో మాన్సుక 'చెంగిలోసా చొ' మెనెదె. 20 తుమ్ తప్పు కెర్లె రిసా దెబ్బలె కయలె పొది సెంతుమ్ తెన్ ఓర్పువ జలె, కిచ్చొ పున్సిమ్ నాయ్! గని, తుమ్ సత్తిమ్ కెర్లె కి సచ్చు సేడ్ల సెంతుమ్ తెన్ ఓర్పువ జలె, దేముడు తుమ్క 'చెంగిలచ' మెన్తయ్. 21 దస్సి సెంతుమ్ తెన్ తుమ్ తంక మెనయ్ దేముడు తుమ్క బుకారయ్ అస్సె. కిచ్చొక మెలె, తుమ్చి పాపుమ్ గెస్సు మెనయ్ క్రీస్తు బాదల్ ఓర్పువ జా, తుమ్ కి జోచ అజ్జుల్తె ఇండుక మెలి కోడు తుమ్క జో వాల్ దెకవ అస్సె. 22 జో, జలె, కెయ్యు కిచ్చొయ్ పాపుమ్ కెరె నాయ్. కిచ్చొయ్ మోసిమ్ కోడు లట్టబె నాయ్. 23 మాన్సుల్ జోక దూసువ కెర్లె, జోవయింక జో దూసువ నే కెర్లె తుక్లె తిలో. జోక జేవే అర్ల కెర్లె కి, జోవయింక జో బియఁడె నాయ్, గని సత్తిమ్ తీర్పు కెర్లె దేముడు అబ్బొన్చి అత్తి జోచి జీవ జో సార్పు కెరె దిలన్. 24 జో యేసు సొంత ఆమ్ కెర్లె పాపల్ జోచి అగి వయన, సిలువతె మొర్లన్. పాపుమ్ ముల అమ్చి సొంత ఆత్మక మొర్లె రిత జా సత్తిమ్ ఇండితి రితి అమ్ జింక మెనయ్. జో యేసు కయల దెబ్బలు తుమ్క చెంగిల్ కెరె అస్సె. 25 తుమ్ అగ్గెయ్ వాల్ పిట్టవన చెదుర్పు జల మెండల్చ రిత జా తిలదు, గని అప్పె తుమ్చ ఆత్మల్ రకితో చెంగిలో గొప్పడుతె అన్నె బుల జా అస్సెన్.

3

తేరబోదల్ బుద్ది ఇండుక

1 తుమ్ తేరబోదల్ కి, దాక కెరన తుమ్చ మున్సర్లుచి అదికారుమ్క మరియాద దెక. తుమ్ దస్సి ఇండిలె, జోవయింతె నగుమ్జన్ అప్పెచి ఎదక ప్రబుచి కొడొ రితి నే ఇండిలెకి, జోవయింక తుమ్ తేర్చొవొ ప్రబుచి కోడు నే సికడ్లెకి, 2 తుమ్చి సత్తిమ్చి ఇండుక, మరియాదచి ఇండుక, జేవే దెక దెక, ప్రబుక నంబజా, మార్పువ జవుల. 3 తుమ్ తేరబోదలు " *సూటి కెరనుమ్దె" మెలె, మాములుమ్ డిస్సిన్క ముక్కిమ్ నే ఉచరె, సెండి సూటి కెరంతిన్ జవున్, బజారె గట్టె తియంతిన్ జవున్, చెంగిల చెంగిల పాలల్ బందంతిసి గలంతిసి జవున్ తుమ్ ఏలువ దెక నాయ్. 4 గని, తుమ్క కిచ్చొ సూటి కెర్పు మెలె, దేముడుచి మొక్కె ఒగ్గెలి ఏలువ జతి, కెయక నాసెనుమ్ నే జతి పేటిచి తెడిచొ మాన్సు ప్రబుచి మెత్తన బుద్ది, సెంతుమ్ బుద్ది జా తుమ్చి పెట్టి తవున్. 5 అగ్గెచ పొదులె దేముడుచి ఉప్పిరి నముకుమ్ తిల తేరబోదల్ జోవయింక సుద్ది తిలి అత్తుచి సూటిక తెయారె జా మున్సర్లుల్చి అదికారుమ్క మరియాద దెకితె తిల. 6 మూర్ముచి సారా దస్సి మున్సున్ జలొ అబ్రాహామ్క 'ఎజొమాని' మెన, జోచి అదికారుమ్క మరియాద దెకితె తిలి. జోచి కోడు సూన్తె తిలి. తుమ్ కి సత్తిమ్ ఇండిలె, తుమ్ కిచ్చొక కి బమ్మ జింక నాయ్, చి జా సారాచ బోదల్ రిత జస్సె.

మున్సుబోదల్ తేర్చొవొక కిసి దెకుక

7 దస్సి, తుమ్ మున్సుబోదల్, తుమ్చ తేర్చొవొక బమ్మ నే కెర్లె బుద్ది తెన్ పొన. జోవయింతెన్ జియ తేరబోదక తొక్కి సెక్కి తయెదె మెన చిన, తుమ్తె ఎత్తి, మున్సుబోద తేర్చొక మరియాద దెక. జోవయింక జాకయ్ కిచ్చొక దొగుతెర ఇసి ప్రేమ దెకుక మెలె, తుమ్ ఎత్తి, దొగుతెరకయ్ దేముడు జోవయింక దయక

§ 2:16 2:16 గలతియల్ 5:1. * 2:18 2:18 ఎపెసు 6:5-10, కొలోస్సయల్ 3:22-4:1. * 3:3 3:3 ఎపెసు 6:5-10, కొలోస్సయల్ 3:22-4:1.

జోవయించి రచ్చన వరుమచి వాట దా అస్సు. తుమ్ మున్నుబోదల్ తుమ్చ తెర్దివొక ఇసి ప్రేమ దెకిలె, అడ్డు నెంతె దేముడు తుమ్చ ప్రార్దనల్ సూనెదె. తుమ్చ ప్రార్దనల్క అడ్డు నే జతి రితి జోవయింక ఇసి ప్రేమ దెకుత్.

ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ప్రేమ తెన్ తంక

8 జలె, తుమ్ ఎత్తిజన్ ఎక్కి ప్రేమయ్ తా, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో కన్యారుమ్ దెక, నంపజలన ఎత్తిజన్క బాబేన్ దెకితి ప్రేమ దెక, ముద్దు కెర, సొంత గవురుమ్ నే ఉచరంతె, ఎక్కి మెన్ను తెన్ తా. 9 ఎక్కిలోక అన్నెక్లో అర్ల కెర తిలె, జో అర్ల సేడ్దోసా అర్ల కెర్లొసాక అన్నె అర్ల కెరుక పోని. ఎక్కిలోక అన్నెక్లో దూసుప కెర తిలె, దూసుప జలోసా, దూసుప కెర్లొసాక అన్నె దూసుప కెరుక పోని. జో ఎక్కిలోక జో అన్నెక్లో 'చెంగిల్ తవున్' మెన దెకున్. తుమ్క దేముడుచి దయ దోర్పు జవున్ మెనయ్ తుమ్ ఇసి ప్రేమయ్ ఇండుక మెనయ్, తుమ్క జో నిసాన అస్సు. 10 పూర్గుమ్ దేముడుచి కొడెతె రెర్దయిల్ రితి,

† "సర్ల తెన్ జంక చి చెంగిలి సమయుమ్ దెకుక మెన కో జలెకు ఇస్టుమ్ జయెదె గే,

జోవయించి చోడి కిచ్చొ గర్చి నే లట్టబ్బి రితి,

జోవయించ ఒట్టొ కిచ్చొ మోసిమ్ నే లట్టబ్బి రితి దెకన్ను.

11 దసా మాన్ను పాపుమ్ దూరి కెరన సత్తిమ్ ఇండును,

సేంతుమ్ చజ సేంతుమ్ ఇండును.

12 కిచ్చొక మెలె, పున్నిమ్ ఇండితనక ప్రబు దెకెదె,

జోవయించ ప్రార్దనల్ జో సూనెదె,

గని పాపుమ్ ఇండితనక జో దెకె నాయ్, సూనె నాయ్."

13 చెంగిల్ కము కెర ఇండితి ఆన రితి తుమ్ ఇండితి తుమ్క కో అర్ల కెరుల? కోయి నాయ్! 14 గని, సత్తిమ్ తుమ్ ఇండిలి రిసా ఏక్ వేల కో జలెకు అర్ల కెర్లె, దేముడు తుమ్క 'చెంగిల్' మెనెదె. దన అర్ల కెర్లనక తుమ్ బియ: నాయ్. జోవయించి రిసా బమ్మ నే జతె, 15 'వరలోకుమ్చొ ప్రబుయి జో' మెన, తుమ్చి పెట్టి నిదానుమ్ క్రీస్తుక దెతి గవురుమ్ దాన. జో ప్రబుచి రిసాచి తుమ్చి పెట్టిచి దయరిమ్చి రిసా కో "జేవ్చి సత్తిమ్క తుమ్ రుజ్జు దెకవ" మెన కెయ: జవున్ తుమ్క పునిలె, సరి జతి జబాబ్ దెంక తెయారొ జా తా. గని, †జబాబ్ దెంక జలె, బడాయ్ నెంతె మరియాద తెన్ లట్టబా. 16 అన్నె, 'సత్తిమ్' మెన తుమ్చి పెట్టి జాన్తెసి జర్లు కెర్లి రితి తుమ్ ఇండ, చి క్రీస్తుచి తెడి తుమ్ సత్తిమ్ ఇండిత్సించి రిసా తుమ్క బియడ్డన దూసుప కెర్లె, జేవ్ కెర్లె నిండల్క 'ఆరిచ' మెన జేవ్ చినన, లాజ్ జవుల.

17 తప్పు కెర్లి రిసా సిచ్చ జతి కంట, సత్తిమ్ కెర్లి రిసా సిచ్చ జంక చెంగిలి. తుమ్ సత్తిమ్ కెర్లి రిసా సిచ్చ జంక ఏక్ వేల దేముడుచి సెలవ్ తయెదె. 18 మెలె, క్రీస్తుక దెకిలె, క్రీస్తు కి దస్సి, జో పూర్తి సత్తిమ్ తిలె కి, పాపుమ్ జలోనక 'జోవయించి పాపుమ్ గెన్ను' మెన జో మొర్లిన్ తెన్ అమ్చి పాపుమ్ పూర్తి గెచ్చవయ్ గెలన్. జా ఏఎక్కి సుట్టు జో బలి జలిసి నరిచ్చుపు జెయెదె. అమ్క దేముడు అబ్బొనెతె అన్నె కడ ఆన్తి రిసా మొర అమ్చి పాపుమ్ గెచ్చయలన్. ఈంజ లోకుమ్చి ఆగ్ రగుమ్క జోక మార్ల, గని జోచి అత్తక దేముడు అబ్బొసి జోక అన్నె *జయడ్డన్.

19 జో మొర్లి పొది యేసు కేన్ గెలన్ మెలె, బూలోకుమ్క ఎట్టొ లోకుమ్తె జేలి జలె, ఆకర్ దీసిచి పరిచ్చుక సిచ్చక రకితె అత్తల్ తిలిన్తె జోవయించి అత్తక జో ఉత్త గెచ్చ, దేముడు అబ్బొన్చి కోడు సాడుప కెర్లన్.

20 అగ్గెయి, పూర్గుమ్ పొది, † నోవహుచి కాలముతె "అంక నంపజా రచ్చించుప జతు" మెన దేముడు సిచ్చ వాయిద కెర రకిలికె, జో నోవహు, జా ఓడ బందితె తిలి పొది జోచి కోడు సూనుక నెసిలనచ అత్తల్క

† 3:10 3:10 కీర్తనలు 34:12-16. † 3:15 3:15 మత్తయి 10:19, మార్కు 13:11, లూకా 12:12. § 3:18 3:18 రోమయుల్ 6:10, ఎఫ్రియల్ 7:27, 9:12, 28 చి 10:10 దెక. * 3:18 3:18 లూకా 24:39 దెక. అత్త రగుమ్చి ఆగ్ తెన్ యేసు అన్నె జలన్. కొరింథీక పవుల రెగిడ్ల ఏక్ నంబర్ ఉత్తమ్ 15:44, వీలిఫ్రియల్ 3:21. చి ఎఫ్రియల్ 10:5 దెక. † 3:20 3:20 అదికాండుమ్ 6-9 అద్గయల్.

సుబుమ్ కబుర్ కోడు సాడువ కెర్లన్. జలె, జా ఓడతె తొక్కిజని, మెలె, ఎక్కి అట్టు జన్ మాన్సుల్ పానితె రచ్చించువ జలె.

21 జా సమయుమ్తె జేవ్ దస్సి పానితె రచ్చించువ జలిసి, జలె, బాప్తిసుమ్క టాలి జతయ్. మెలె, పానితె బాప్తిసుమ్ జతిసి తుమ్క రచ్చించువ కెర్రి గుర్లు జతయ్. కిసి మెలె, తుమ్చి ఆగుచి ముర్కి, దొపనీతినచి రిసా నాయ్, గని యేసుక్రీస్తు అన్నె జీవ్ జా ఉట్టి రిసా దేముడుచి మొక్కె తుమ్చి పాపుమ్ గెలి గుర్లుయి బాప్తిసుమ్ దెకయ్తయ్. ప్రబుక సంపజలస జోవయిచి బుద్ది మార్పువ జా ప్రబుకయ్ గవురుమ్ కెర్రి రితి ఇండుక ఇస్టుమ్ జలిచి గుర్లు బాప్తిసుమ్తెయి దెకయ్తతి. 22 జలె, జో క్రీస్తు జీవ్ జా ఉట్టు కెర పరలోకుమ్తె వెగ గెచ్చు, దేముడు అబ్బొనచి ఉజెతో పక్క వెస తా, †దూతల్చి ఉప్పిరి, అదికారుల్చి ఉప్పిరి, సక్తుల్ ఎత్తిచి ఉప్పిరి ఏలువ కెర్తయ్.

4

ఆగ్గేక బాదల్ నేడ్లె బుద్ది చెంగిల్ జతిన్చి కోడు

1-2 క్రీస్తు, జలె, మాన్సుచి జోచి ఆగుతె బాదల్ నేడ్లన్. జాకయ్, * ఆమ్ కి జోచి రితి బాదల్ నేడ ఓర్పువ జమ' మెన తుమ్ డిట్టుమ్ కెరన. కిచ్చొక మెలె, జో తెన్ మెలి రితి ఆగుక కో బాదల్ నేడ తయెదె గే, ఒత్త తెంతో ఈంజ అగి జితె ఎదిలి నెంపుక మాన్సుచ ఆసల్ రితి నాయ్, గని దేముడుచి ఇస్టుమ్ కిసి అన్నె గే, దస్సి ఇండుక మెన, జో మాన్సు పాపుమ్ ముల అన్నె.

3 దేముడుక నేన్లనచి రితిచి తుమ్చి అగ్గెచి ఇండుక అగ్గెయిచి మెన, తుమ్ దనితె అన్నె గెచ్చు నాయ్. దేముడుక నేన్లన జోవయిచి ఆగ్గెచి ఆస ముద్దొ నే కెరంతి రితి, ఆసల్ రితి, మచ్చితి రితి, 'సర్ల కెర్తసుమ్' మెన వెట్టూరుమ్ జతి రితి, 'సర్ల కెర్తసుమ్' మెన సూర్లు పితి రితి, వెట్టూరుమ్ జా బొమ్మల్క జొక్కరి రితి జితతి. 4 తుమ్ అప్పె జోవయింతెన్ దన బుద్ది నెంజిల అలవాట్లుతె బెదున్ నాయ్ చి రిసా జేవ్ ఆచారిమ్ జా తుమ్క దూసువ కెర్తతి. 5 గని ఆకర్క, మొర్లనక జీవ్ తిలసక తీర్పు కెరుక తెయార్ జలో ప్రబుచి మొక్కె జేవ్ జోవయిచి పాపుమ్ ఒప్పున సిచ్చు జంక అన్నె. 6 దస్సికయ్, † మొర్లనక కి సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్లో కిచ్చొక మెలె, మాన్సుచి జోవయిచి ఆగ్గేక మాన్సుల్ నేడ్లి జోవయిచి పాపుమ్చి సిచ్చు జేవ్ జలెకి, దేముడు జోవయిచి అత్తుక కిసి జతయ్ గే, జేవ్ కి దస్సి జంక అవకాసుమ్ తంక.

7 ఈంజ ఎత్తిక ఆకర్ దీసి పాసి జా జతయ్. జాకయ్, ప్రార్లనల్ కెర్ల తతి రిసా తుమ్ మచ్చిల్ రితి నే జతె తెలిచి తా ముద్దొ కెరన, బుద్ది ఇండుక జాగర్ల తా. 8 ముక్కిమ్క, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో పూర్తి ప్రేమయ్ ఇండ దెకితె తా. దస్సి ప్రేమ దెరన. కిచ్చొక మెలె, † బగ్గర్ తప్పుల్క ప్రేమయ్ ఓర్పువ జా చెమించువ కెర్తయ్. 9 అన్నె, తుమ్చితె ఎక్కిలోతె అన్నెక్కో అయ్లె, కోపుమ్ నెంతె గడ్డు నెంతె, సర్ల తెన్ జోవయింక మరియాద కెర. 10 దేముడు తుమ్క కిచ్చొ సెక్కి దా తిలె, జోచి దయచ, జో దెత వేర వేర కిసెక్కివరల్ పొరపాట్ నెంతె జోచి బుద్ది రితి, అన్నె మాన్సుల్ చెంగిల్ తతి రితి తుమ్ వాడిక కెర దానా. 11 దస్సి, బోదన కెర్తొసా జలె, దేముడుచి తెడి తా జొయ్యి దిల కొడ్డె లట్టబ్బు. దస్సి కి, కో అన్నె మాన్సుల్క తోడె కెర్తొసా జలె, దేముడు దెతి నెక్కియ్ జో జా తోడె కామ్ కెర్పు. తుమ్ దస్సి ఇండిలెగిన, యేసుక్రీస్తుచి రిసా దేముడుచి గవురుమ్ ఎత్తితె రుజ్జు డీసెదె. కెయ్క తెయ్క జోవయింక గవురుమ్ అదికారుమ్ తవును!

జెత బాదల్ చి రిసా దయిమ్ నంగితిసి, జాగర్ల నంగితిసి

12 అన్నె, ప్రేమ తిల బావుడ్లు, తుమ్క అప్పె జెతికయ్ ఆగి మెలి రితిచి పరిచ్చుచి రిసా తుమ్ ఆచారిమ్ జా నాయ్. 'అమ్క దస్సిచి కిచ్చొక లయిక?' మెన తుమ్ ఉపర్లె, జా జర్లు జతిసి కిచ్చొ ఆచారిమ్చి నెంజె. కిచ్చొక తుమ్క జర్లు జతయ్ మెలె, తుమ్చి నిదాసుమ్ పరిచ్చు జా రుజ్జు జంక. 13 క్రీస్తు నేడ్ల బాదల్తె

‡ 3:22 3:22 ఎవెన 1:21, 6:12, కొలోస్సయల్ 1:16, 2:10, 15, చి తితు 3:1 దెక. * 4:1-2 4:1-2 రోమియల్ 8:17, వీలిప్పియల్ 1:29-30, తిమోతొక వప్పలు రిగిడ్డె 2 నంబర్ ఉత్తమ్ 2:12. † 4:6 4:6 3:19 దెక. ‡ 4:8 4:8 ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు అమ్చ బగ్గర్ తప్పుల్ జోవయిచి ప్రేమయిచి రిసా ఓర్పువ జా చెమించువ కెర్తయ్. దస్సి ప్రేమ అమ్చి వెట్టి తా, అమ్ కి దస్సి అన్నె మాన్సుల్చ తప్పుల్ ఓర్పువ జా చెమించువ కెరుక. వడ్డె, అమ్ దస్సి ప్రేమ కెర్లె, జయి కి జో దెక అమ్క కన్యారుమ్ దెకెదె. మత్తయి 6:12, 14, 15 దెక. § 4:10 4:10 రోమియల్ 12:6-8 దెక.

అమ్మ కి బెదితనుమ్' మెన తుమ్ సర్దనంతోనుమ్ జా, చి జోచి గవురుమ్ పూర్తి డిస్తి దీసిక ఒత్తయ్ కి జో తెన్ సర్దనంతోనుమ్ జస్త. 14 "అమ్ నంపజలన" మెన తుమ్ ఒప్పున్ రిసాయి మాన్సుల్ తుమ్క దూసువ కెర్తె, తుమ్క చెంగిలి. కిచ్చొక మెలె, దేముడుచి ఉజిడచి అత్తు తుమ్చి తెన్ తా గిచ్చు తుమ్క తోడు తా సెక్తి దెతె తత్తయ్.

15 గని, మార్టోన్ జలెకి, 'చోర్టోన్' జలెకి, 'నేరిమ్ కెర్టోసా' జలెకి, 'వేర మాన్సుల్చి కామ్చి నెడిమి జా పోటి కెర్టోసా' జలెకి, మెన తుమ్చివెత కక్క కో నింద కెర్తి రెతి వాట్ దాన నాయ్. దన కమె కెర బాద నెడ్డ తుమ్క చెంగిల్ నాయ్. 16 గని, 'నంపజలన' మెన తుమ్ ఒప్పున్ రిసాయి తుమ్చివెత కో కచి అత్తి బాదల్ సెడ్డె, లాజ్ జంక నాయ్. 'నంపజలన' మెన జా నావ్ దెరన్సిని చెంగిల్ మెన, జో నంపజలన దేముడుక గవురుమ్ దెవును! 17 కిచ్చొక మెలె, దేముడు మాన్సుల్క పరిచ్చు కెర్తి సిచ్చు కెర్తి సమయుమ్ పాసి జా అన్య. జలె, జో పరిచ్చు కెర్తిసి తీర్పు కెర్తిసి అమ్ నంపజలనతయ్ మొదోల్ జతయ్ జలె, దేముడుచి నుబుమ్ కబుర్ రెతి ఇండుక నెసిత మాన్సుల్ ఆకర్క కెర్తి సిచ్చు జప్పల! 18 జో దేముడు పూర్ణుమ్ రెర్ణయ్లి రెతి;

* "సత్తిమ్ జలొ మాన్సు †కన్సనె రచ్చించువ జతయ్ జలె, దేముడుక నే బితన, పాపమ్ కెర్తన,

కిసి రచ్చించువ జప్పల! రచ్చించువ జంక నెత్తిర్తి!"

19 జాకయ్, దేముడుక నిదానుమ్ తా జోవయింబి సెలవ్క కో ఈంజ లోకుమ్తె సిచ్చల్ అర్ల సెడ్డెతి గే, ఎత్తిక జెర్నున్ కెర్లొ నిదానుమ్ తిలొ జో దేముడుచి అత్తి జోవయింబ ఆత్మల్ సార్పు కెర దా, చెంగిల్ కమె కెర్తె తత్తు!

5

సంగుమ్చ వెల్లెల మాన్సుల్ కిసి ఇండుక

1 తుమ్చి తెచ సంగుమ్చ వెల్లెల మాన్సుల్క, జలె, అవ్ ఏక్ కోడు సంగిదె. తుమ్చి తెన్ కి నంపజలనక అవ్ వెల్లొ జలొసా తా. క్రీస్తు సెడ్డె బాదల్ సొంత దెకిలొసా జా, పడ్డె తెదొడక రుజ్జు జా డీనుక తిలి పరలోకుమ్చి ఉజిడతె గవురుమ్తె బెదితోసా జా, అవ్ తుమ్తెచ వెల్లొ మాన్సుక్ కిప్పి బతిమాలూ జా సంగితసి మెలె, 2 తూమ్ దెకితి వాట దేముడుచ మెండల్ జల నంపజలనక తుమ్ నిదానుమ్ దెకితె తా, తుమ్క కో బలవంతుమ్ కెర్తి రెతి నాయ్, గని దేముడుచి ఇస్టుమ్ రెతి పూర్తి మెన్సు దా జోవయింక సర్ద తెన్ దెకితె తా. డబ్బుల్ ఆనక నాయ్, గని సర్దబుద్ది తెన్ కెర్తె తా. 3 పడ్డె, జా ముందతెచ మాన్సుల్క బియడ్డి రగుమ్ ఏలువ కెర నాయ్, గని జేవ్ కిసి సత్తిమ్ ఇండుక గే దెకిత్ రెతి తూమ్ దస్సి సత్తిమ్ ఇండ దెకవ. 4 తూమ్ దస్సి ఇండ వాట్ దెకయ్లదు మెలె, ఎత్తిచి కంట వెల్లొ గొప్పుడు జతో క్రీస్తు ఆకర్ దీసిక ఎత్తిజిన్క డిస్తి పొదిక ప్రబుచి గవురుమ్ నే గెతి బవుమానుమ్ తుమ్ ఎత్తిజిన్క దొర్కు జయెదె.

5 పడ్డె, సంగుమ్క దెకిత వెల్లెల మాన్సుల్చి తెడి తుమ్ అన్నె నంపజలన దాక్ కెరన, జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్చి కోడుక మరియాద కెర. తుమ్ ఎత్తిజిన్ సొంత గవురుమ్ నే ఉచరంతె, ఎక్కిలొచి మొక్కె ఎక్కిలొ దాక్ కెరన, ఎక్కిలొచి నెవ ఎక్కిలొ కెర. పూర్ణుమ్ దేముడుచి కొడతె రెర్ణయ్లి రెతి,

* "సొంత గవురుమ్ ఉచరంతనక దేముడు దూరి కెర్తయ్,

గని కో దాక్ కెరనుల గే, జోవయింకయ్ జోచి దయచి తోడు జో దెయెదె" మెన రెగిడ్డి కోడు.

6 జాకయ్, ఎత్తిచి కంట సెక్తి తిలొ దేముడుచి అత్తి తుమ్చి బత్తు సార్పు కెర దా జోచి తెడి దాక్ కెరన, చి జో ఒప్పున్ సమయుమ్క గవురుమ్ తెన్ తుమ్క టీచడెదె. 7 బాదల్ సెడ్డి తుమ్చి బయమ్ ఎత్తి జో వయితి రెతి తుమ్ సార్పు కెర దాన. కిచ్చొక మెలె, తుమ్క 'చెంగిల్ తత్తు' మెన, తుమ్చ బాదల్ వయిక జో ఇస్టుమ్ జతయ్. 8 మచ్చిల్ రెతి బుద్ది నే జతె తుమ్ ముడ్డొ కెరన, తెలివి తా జాగర్త తా. కిచ్చొక మెలె, తుమ్క నేరిమ్ వయడుక ఇస్టుమ్ జలొ నయ్తాన్ కక్క జలెకు గిడుక కోరవ జా, ఒర్పితొ నెంపుమ్చి

* 4:18 4:18 సామెతల్ 11:31. † 4:18 4:18 కన్సనె మెలె, రచ్చించువ నే జలి రెతి జా కిసి గే రచ్చించువ జతయ్. * 5:5 5:5 సామెతల్ 3:34, యాకోబు 4:6.

రితి బులితె తత్తయ్. 9 ఒండి లోకుమచ బావుడ్లు జల సంపజలన్క కి ఇన బాదల్ నేడుక అస్సె మెన జాన, తుమ్చి నముకుమ్ డిట్టుమ్ తా జో నయ్తాన్చి ఉప్పిరి జినుక తుమ్ టీవ. 10 అస్సె, గడియ బాదల్ నేడ ఓర్పువ జలదు మెలె, క్రీస్తుచి నావ్ తెన్ తుమ్ జోచి కెయక తెయక తతి పరలోకుమచి ఉజిడతె గవురుమతె బెదుక మెన తుమ్క నిసాన బుకార్లొ ఎత్తి దయ కెర్లొ దేముడు సొంత తుమ్క పూర్తి కెర, డిట్టుమ్ కెర, జిన్తి సెక్తి దెయెదె. 11 జో కెయక తెయక ఏలువ కెర్పు! ఏలువ కెరెదె. జోక జోబర! ఆమేన్.

ఆకర్ కోడు

12 'ఈంజ సుబుమ్ కబుర్ నిజుమి దేముడు దిలిసి' మెన సాచి సంగ తుమ్క డిట్టుమ్ కెరుక మెన, జోక 'నిదానుమ్ తిలో బావో' మెన సిల్వొనన్క నంవజా జోచి అత్తి తుమ్క ఈంజ ఉత్తుమ్ రెగ్గవ అస్సి. ప్రబు దిలి ఈంజ నిజుమ్ జలి దయతె తుమ్ డిట్టుమ్ టీవ.

13 దేముడు అమ్క తుమ్క కిసి నిసాన అస్సె గే, దస్సి 'అంచయ్ మాస్సుల్ జతు' మెనయ్ ఈంజ †బబులోను పట్టుమ్తె కి మాస్సుల్క నిసాన అస్సె. జో నిసాన్లిసి ఈంజ సంగుమ్చ కి తుమ్క జోవయిచి జోబర సంగితతి. అంక పుత్తు జలో రితో మార్కు జోచి జోబర సంగితయ్. 14 ప్రబుచి ప్రేమక తుమ్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో జోకర.

క్రీస్తుచి తెడిచ తుమ్ ఎత్తిజిన్క జోచి సేంతుమ్ తవున్!

† 5:13 5:13 'బబులోను' మెలె, ఏక్ వేల రోమ్ పట్టుమ్క టాలి జతయ్. డీనయ్లిసి 17 అద్యయిమచి తా అద్యయిమతెచ కొడెచ ఎట్టెచ కొడె దెక.

పేతురు రెగిడ్లి దొన్నిచి ఉత్త్రమ్ బారిక్ జలో పేతురు రెగిడ్లి దొన్నిచి ఉత్త్రమ్

మొదోల్ కోడు

1 అమ్చో దేముడు అమ్క రచ్చించుప కెర్తొసా జలో యేసుక్రీస్తుచి పున్నిమచి రిసా, జోచి దయక అమ్ సంపజలన తెన్ ఎక్కి విలువచి నముకుమ్ తిల సంపజలనక, యేసుక్రీస్తుక *సేవ కెర్తొసా జా జోచి బారికి జలో †సీమోను పేత్రు రెగిడ్లి ఉత్త్రమ్.

2 దేముడుచి ప్రబు జలో అమ్చో యేసుక్రీస్తుచి ఉప్పిరచి గ్యానుమ్ తుమ్చి పెట్టి జాన్పువ జా, జోక తుమ్ రోజుక అన్వాయ్ జాన్తినచి రిసా తుమ్క జోచి దయ జోచి సేంతుమ్ అన్వ ఒగ్గర్ జవున్!

3 దేముడు జోచి పరలోకుమ్చి నక్కి అదికారుమ్కయ్ తెన్, జోచి సొంత పరలోకుమ్చి గవురుమ్చి ఉజ్జడితె, జోచి చెంగిలచి రిసా అమ్క నినాన బుకర్లొసాక అమ్ జాన్తి వాళు పరలోకుమ్తె బెదితి జేవ్, పరలోకుమ్చి సత్రిమ్ సుద్ది ఇండితి నక్కి అమ్క దొర్పు జతి రితి, ఎత్తి, అమ్క దా అన్వ. 4 దస్సి, ఎత్తిచి కంట విలువ తిల జోచ ప్రమానల్ అమ్క దా అన్వ. కిచ్చొక మెలె, జేవ్ ప్రమానల్చి నక్కిక ఈంజ ఆగ్చ గార్ ఆసల్చి రిసాచి ఈంజ లోకుమ్చి పాపుమ్ తెంతో తుమ్ పిటవనక, చి అన్వ, జోచి ఆత్మ తుమ్చి పెట్టి జా, దేముడుచి రితి తుమ్ మార్పువ జా జోచి తెన్ పాపుక మెన తుమ్క దా అన్వ.

5 జాకయ్, తుమ్ నిదానుమ్ చజ దెరన తుమ్చి నముకుమ్తె చెంగిల్ గునుమ్ బెదవుక అన్వ. జా చెంగిల్ గునుమ్తె గ్యానుమ్, 6 జా గ్యానుమ్తె ఆన ముద్దొ కెరంతిసి బెదవ, ఆన ముద్దొ కెరంతిసె నిదానుమ్ బెదవ, జా నిదానుమ్తె దేముడుక బితిసి బెదవ, 7 జా దేముడుక బితిసి తెన్ సంపజలనక ముద్దు కెర్తి ప్రేమయ్ బెదవ, చి ప్రేమయ్ తెన్ కన్కారుమ్ బెదవ తంక. 8 ఇన బుద్దుల్ తుమ్ ఇండుక దెర అన్వె అలవాట్ బెలి, అమ్చో ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుక జాన్తినతె తుమ్ కామ్క నే అయలన్ నే జన్వ, జోచి రిసా పలితుమ్ దెర్. 9 ఇన బుద్దుల్ కక్క తయె నాయ్ గే, జో మాన్పు గుడ్డి జలి రితి జా, జోచ ఆత్మ అంకిచో సరిగా డిస్సి నాయ్, జోక దూరి తిలిసి నే డిసిల్ రితి జతయ్, చి జో అగ్రి పాపుమ్ ఇండిలినతె జో అన్వె నే ఇండిత్ రితి దేముడు జోక విడ్డల్ కెర్లిసి, చెమించుప కెర్లిసి, జో పచ్చు అన్వ.

10 జాకయ్, బావుడ్లు, తుమ్క దేముడు నినాన బుకర్లి వాట్ ఇండుక ఆన జా అన్వె నిదానుమ్ జతి రితి తుమ్ దెకన. తుమ్ ఇని నిదానుమ్ జలి, వెర్రి బుద్దితె అన్వె సేడ్పు నాయ్. 11 దస్సి కి అమ్చో ప్రబు అమ్చ రచ్చించుప కెర్తొసా జలో యేసుక్రీస్తుచి పరలోకుమ్చి రాజుమ్తె తుమ్ బెదుక మెన జో పూర్తి సర్ద తెన్ తుమ్క వాట్ దెయెదె.

12 తుమ్క దిలి సత్రిమ్తె తుమ్ డిట్టుమ్ జలెకి, ఈంజ ఎత్తి తుమ్ జాన్వ కి, కెయెక కి తుమ్క ఆవ్ ఉచార కెరయ్తె తయిందె. 13 ఆవ్ ఈంజ *కుడియ జలి రితి మొర్తి ఆగ్తె తతి ఎద తుమ్క ఉచార కెరవుక అంచ పూచి మెన జాని. 14 అమ్చో ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తు అంక కిదెకయ్లి రితి, ఆవ్ ఈంజ కుడియ జలి రితి మొర్తి ఆగ్ ముల్లి సమయమ్ పాసి జెతయ్ మెన జాని. 15 జాకయ్, అన్వ, ఆవ్ ఉట్ట గెలి పడ్డొ కి ఈంజ ఎత్తి తుమ్ ఉచార కెర్తి రితి *దెకినదె.

16 అమ్చో ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి నక్కి తిలిన్చి రిసాచి జో అన్వె ఉత్త్ర జెతినచి రిసా తుమ్క అమ్ జానవ కెర, కో తెలిచి మాన్పు అచ్చి ఉచర్లిసి నెంజె. జోచి †పరలోకుమ్చి గవురుమ్ తిలి ఉజెడి జో జెతిన అమ్ సొంత దెక అన్వమ్. 17 కెయె మెలె, కిసి మెలె, దేముడు అబ్బిసి జోక గవురుమ్ ఉజెడి కెర్లిన్తె, చి *ఈంజె, ఈంజోయి అంచ ప్రేమ తిలో పూత్తు.

* 1:1 1:1 నెంజెలి, 'గొత్తమాన్పు', నెంజెలి 'గొత్త సుద్దె'. † 1:1 1:1 నెంజెలి 'సీమోను'. జోవయిచి అన్వెక్ నావ్ 'పేతురు'. బారికుల్ 15:7, 14 దెక. ‡ 1:13 1:13 కొందెల్తె పవులు రెగిడ్లి 2 నంబర్ ఉత్త్రమ్ 5:1, 4 దెక. § 1:14 1:14 యోచువ 21:18-19 దెక. * 1:15 1:15 పేతురు బోడన కెర కెర సంగిలన్ ఎత్తి మార్పు రెగ్ల చి రిసాచి జోవయిచి సాచి రెగిడ్లన్, మెన మాన్పుల్ సంగితతి. జేక, ఇన్వ జా మార్పుచి రిసా ఏక్ వేల సంగితయ్ మెన సగుమజన్ ఉచర్తి. † 1:16 1:16 మత్తయి 17:1-5, మార్కు 9:2-7, లూకా 9:28-35 దెక. ‡ 1:17 1:17 మత్తయి 17:5.

ఇన్నెచి రిసా అంక ఒగ్గర్ నర్తనంతోసుమ్”

మెన పరలోకుమచొ దేముడు అబ్బొసి జోచి అవాడ్ నూనయలి పొది, ¹⁸ పరలోకుమ్ తెంతో చి జా అవాడ్ అమ్ సొంత నూన్లమ్. కీసి మెలె, అమ్ కి సొంత జో తెన్ జా సుద్ది తిలి డొంగై తిలమ్.

¹⁹ పూర్ణమ్ దేముడు జోచ కబుర్లు సంగిలసచి అత్తి సంగిలిసి ఎత్తి కచితుమ్ జర్లు జయెదె, మెన అమ్ తెదొడి దెకిలిసిచి రిసా అమ్క రుజ్జు అయిలి. జాకయ్, దేముడు సంగిలి ఈంజ కబుర్ తుమ్ డిట్టుమ్ దెరస, రాత్ పాయితి పెందాల దీస్తి సుక్కొ తుమ్చి పెట్టి ఉజ్జిడ జతి రితి ప్రబు అన్నె జెతికయ్ జా వెల్లి దీసి జెతె ఎదక అందరతె ఉజ్జిడ దీస్తి దీవు రగుమ్ జా అన్నె. జాకయ్ తుమ్ జాగర్ల తెన్ దెకన్లె తుమ్క చెంగిల్ తయెదె. ²⁰ ముక్కొమ్క తుమ్ కిచ్చొ అర్దుమ్ కెరస మెలె, దేముడుచి కోడుతె రెగ్గయ్లినతె జోచి కేన్ కోడు కి కీసి అర్దుమ్ కెరనుక జలె, మాన్సు సొంత జొయ్యి అర్దుమ్ ఉచరన్తి రితి జయె నాయ్. జో దేముడు సొంత దిలి అర్దుమ్ అమ్ కెరనుక అన్నె. ²¹ కిచ్చొక మెలె, దన కబుర్లుతె కేన్ కి కెయెక కి మాన్సుచి సొంత పెట్టిచి ఉచరన్తతి తెంతో చి నెంజె. గని దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తు కేన్ కేన్ మాన్సుల్క దెర్లి గే, దేముడుచి సొంత కొడొ జేవ్ మాన్సుల్ లట్టుల్ల, రెగిడ్ల. జేవ్ జోచయ్ కొడొ.

2

అబద్ధుమ్క సంగితన సికడ్డి రిసా

¹ “దేముడుచ కబుర్లు సంగితనుమ్” మెన అగ్గెచ పొదులె, పూర్ణమ్, అబద్ధుమ్క కి అమ్చ ప్రజెల్తె, అమ్చ ఇస్రాయేలులతె, నగుమ్జిన బార్ జలె. దస్సి, తుమ్తె కి అబద్ధుమ్చి బోదన కెర్తన తవుల. జేవ్ మాన్సుల్ కిచ్చొ కెరుల మెలె, నాననుమ్ కెర్త ఇన్లుమ్ అయిల జోవయిం అబద్ధుమ్ తిరిమ్ తిరిమ్ సికడ, ‘పాపుమ్ తెంతో రచ్చించువ జతు’ మెన జోచి జేవ్ దా జోవయింక గెనన్లొ *ప్రబుక ‘దేముడు నెంజె’ మెన సంగిల్ రితి జా, జోచి మరియద కడ్డి రితి ఇండుల. జేవ్ దస్సి కెర, జోవయింక జెచ్చి చట్కున పూర్తి నానెనుమ్ ఆననుల.

² జేవ్ లాజ్ నెంతె కెర్ల పాపల్ దెక దెక, అన్నె ఒగ్గర్జిన జోవయించి పట్టి గెచ్చుల, చి “ఒహో, సత్తిమ్ తిలో దేముడుక జోకర్తతి, గని దనయ్ కమ్మె కెర్తతి” మెన, అన్నె మాన్సుల్ నిస్కారుమ్ సంగుల, చి జోవయించి ఇండుకతె ప్రబుచి సత్తిమ్ వాటు నిస్కారుమ్ డీసెదె. ³ జోవయించి పెట్టిచ ఆసల్క తెలివి కొడొ బెదవ బెదవ, తుమ్ కి అబద్ధుమ్ నంపజతి రితి తుమ్క మోసిమ్ కెర లాబుమ్ కెరనుల. జలె, అగ్గె తెంతో జోవయించి సిచ్చ దేముడు సంగ అన్నె, జోవయించి సిచ్చ రకితె అన్నె, చి జోవయించి నానెనుమ్ కచితుమ్ జోవయింక లయెదె.

⁴ అగ్గెయి పరలోకుమ్చ దూతల్ సగుమ్జిన †పాపుమ్ కెర పాపుమ్తె సీడ్డి రిసా, దేముడు జోవయింక సిచ్చ కెరుక నే పిట్టయతె, వెల్లి ఆగిచి గొయిచితె ఎత్తిచి కంట ఎట్టో తిలిన్తె జోవయింక గల దా, ఎత్తిక తీర్పు కెర్లి ఆకర్ దీసిచి వెల్లి సిచ్చ జతె ఎదక జేవ్ రకితి రిసా, జోవయింక ఎత్తిచి కంట ‡అందర్ తిల బొన్లుతె గలయ్ అన్నె.

⁵ వడ్డె, పూర్ణమ్చ మాన్సుల్చి రిసా ఉచర్లె, జోవయించి పాపుమ్చి సిచ్చ జోవయింక నే పిట్టయతె, జేవ్ పొదులె సత్తిమ్ సాడువ కెర్లె తిలో ఎక్కి, †నోవహుక చి జో తెన్ అన్నె సత్తుజిన జోచి కుటుంబుమ్చ మాన్సుల్క రచ్చించువ కెర, ఒండి లోకుమ్చ పాపుమ్చ మాన్సుల్ ఎత్తిజిన మొర్లి రితి, దేముడు వెల్లొ పాని పెటవ బూరుమ్తె డుజ్జడ గెలన్.

⁶ వడ్డె, పూర్ణమ్ పూదిన *సాదొవ చి, గొమొరా మెల పట్టల్ సార్ జతి రితి దేముడు సిచ్చ దా, కిచ్చొ జీవ్ నే తతి రితి పూర్తి నానెనుమ్ కెర పుంచ దా, వడ్డొక పాపుమ్ ఇండిత మాన్సుల్క ‘పాపుమ్తె గెల, సిచ్చ జంక అన్నె’ మెన రుజ్జు తతి రితి దేముడు జర్లు కెర్లొ. ⁷ గని, ఒత్తవ పాపుమ్ సుదల్ ముద్దొ నే కెరంతిసి, జోవయించ ఆసల్చ కమ్మె దెక దెక బాద సీడ్డె సత్తిమ్ ఇండిలో †లోతుక రచ్చించువ కెర్లొ. ⁸ జో సత్తిమ్చొ

* 2:1 2:1 యాదా, చెత్తె నంబర్చి కోడు దెక. † 2:4 2:4 అదికాండుమ్ 6:1-7. ‡ 2:4 2:4 నెంజెలి, ‘గొల్పల్ తెన్ బంద అన్నె, గెద’. యాదాతె 6 నంబర్ కోడు కి దెక. § 2:5 2:5 అదికాండుమ్ 6, 7 అధ్యయల్. * 2:6 2:6 అదికాండుమ్ 18:20-29. యాదాతె 7 నంబర్చి కోడు కి దెక. † 2:7 2:7 అదికాండుమ్ 19:12.

మాన్యు జేవ్ పాపుమచ మాన్యుతె జతె తా దెకిలిన్ నూన్సిచి రిసా, జేవ్ కెర్తె తిల జోవయించ ఆసల్ ముద్దో నే కెరంత పాపల్చి రిసా, రోజుక జోచి పెట్టి దుకుమ్ సేడ్డె తిలో.

9 జలె, ఈంజ ఎత్తి బెదయల్ కిచ్చో దెకితనుమ్ మెలె, జోవయింక నిదానుమ్ తిలసక బాదల్ తెంతో రచ్చించువ కెరుక కి, పడ్డో వెల్లి తీర్పు కెర్తె ఆకర్ దీసిచి సిచ్చ జతె ఎదక సత్తిమ్ నెంజలసక సిచ్చతె రకుక కి దేముడు జానె. 10 *ముక్కిమ్క కక్క సిచ్చ దెంక మెలె, మరియాద గెత ఆసల్ రితి ఇండితనక చి అదికారుమ్క నే బితసక. జోవయించ వెట్టారుమ్చ ఆసల్క ఇండిత, అదికారుమ్క నే బిత మాన్యుల్, జలె, సొంత సెక్కిక సంపజా తా దయిరిమ్ తెన్ ఇస్టుమ్ అయిల్ రితి ఇండితన జా, దేముడు కబుర్ తెద్రయత పరలోకుమచి ఉజడిచి గవురుమ్ తిల దూతల్ గట్టక ఏదూసువ కెరుక కి బితి నాయ్.

11 *పరలోకుమచ దూతల్, మాత్రుమ్, జేవ్ మాన్యుల్చి కంట జోవయింక ఒగ్గర్ సెక్కి అదికారుమ్ తిలె కి, ప్రబుచి మొక్కె జేవ్ తిలె కి, జేవ్ మాన్యుల్క దూసువ కెర్తె తీర్పు నే సంగితె తుక్కె తత్తతి. 12 †జేవ్ మాన్యుల్, మాత్రుమ్, కీస జతతి మెలె, జంతువుల్చ రిత, జంతువుల్ రిత గునుమ్ తా, జోవయించి పెట్టి అయిలిసి అర్దుమ్ నెంతె దస్సి జర్గు కెర్తె, చి బోనుతె దెర్పు సేడ మొర్చి రిసాయి జెర్పు తవుల. జలె, జేవ్ మాన్యుల్, దస్సి, జేవ్ నేన్చినచి రిసా దూసువ కెర్తె తీర్పుల్ సంగ సంగ, జంతువుల్చి రితి జోవయించి నాసెనుమ్ జెప్పొ జవుల. 13 జోవయించి పాపుమ్ జెప్పొ కవుల. కీస కమొతె జేవ్ మాన్యుల్ సర్ద జతతి మెలె, లాజ్ నెంతె మెద్దెనచి ఉజడితె కి ఇస్టుమ్ అయిల కమొ కెర్తె. *ముక్కించ మర్కల్ రిత జా, ప్రబుచి ప్రేమ దెకయత తుమ్చ అన్నిమతె బెద కతె తా, జా సుద్దిచిక వెట్టారుమ్ కెర్తె రితి, జోవయింక ఇస్టుమ్ అయిల జోవయించి పెట్టిచ ఆసల్ లాజ్ నెంతె జర్గు కెరంతతి. 14 జోవయించ అంకిచొ బెర్పు లంజె దెకుక. జేవ్ జా పాపుమ్ కెరుక కెయక ముల్చి నాయ్. డెట్టుమ్ నెంజల సంపజలసక సికడ పాపుమ్ కెరయతతి. ఆసచి అలవాట్ కెరనయ అస్తి, రితి పాపుమ్చ బోదల్, జేవ్. 15 సత్తిమచి పాట ముల దా, ఇస్టుమ్ అయిల్ వేర వాట్ బుల, బెయోరుచొ పుత్తున్ ఏబిలామచి పట్టి గెచ్చ, జో గెలి వాట్ గెచ్చ అస్తి. పాపుమ్తె లాబుమ్ కెరనక జోవయించి అలవాట్, జోచి సర్ద! 16 జో *బిలామచి సొంత పాపుమ్చి రిసా, దేముడు జోక తీర్పు కెర్లన్. మెలె, నే లట్టబ్బి గాడ్డె మాన్యుచి అవాడక లట్టబ, బిలామక కోడు సంగ, జో ఉచర్చి వెర్చి కామ్ అడ్డు కెర్చి.

17 జలె, పాపుమ్చ జేవ్ మాన్యుల్ కీస జతతి మెలె, పాని నెంజల ఉటల్చి రిత, †వాదు పెట్టెనిలి పాని నెంజల్ మబ్బుల్చ రిత జా అనున్. ఆకర్ దీసిచి రిసా కిచ్చో వాట జోవయింక రకితయ్ మెలె, అందర్చి ఉప్పిరి అందర్. 18 కిచ్చొక మెలె, వెర్చి కమొచి రిసా గవురుమ్ లట్టబన, పాపుమ్ తెంతో నొవర్ విడ్డల్ జల నొవ సంపజలసక సికడ సికడ, ఆగెచి ఆసల్ జర్గు కెరంతిన్తె జోవయింక అలవాట్ కెర్తె. 19 †“ఆగ్నల్చ గొతిమాన్యుల్ నెంజున్, ఆగ్నల్ తెంతో విడ్డల్ జా అస్సున్. తుమ్ కిచ్చొ కెర్తె కి బాద నాయ్” మెన సికడ, వేర అర్దుమ్ బెదవ పాపుమ్ సికయతతి. గని జేవ్ దస్సి సికడ్చన కిచ్చొచ గొతిమాన్యుల్ జా అస్తి మెలె, మొర్చు దెత ఆసల్చ గొతిమాన్యుల్ జా అస్తి. కిచ్చొక మెలె, కేన్ అలవాట్ మాన్యుచి ఎలుప కెర్తయ్ గే, జా అలవాట్తె జో మాన్యు గొతిమాన్యు జా అస్సి. 20 దస్సి అమచొ ప్రబు అమచొ రచ్చించువ కెర్తెసా జలొ యేసుక్రీస్తుక జాన్చి సెక్కిక ఈంజయ్ లోకుమచి పాపుమ్ ఇండుక తెంతో విడ్డల్ జా తా, జేవ్ జా పాపుమ్

‡ 2:10 2:10 యూదా 8 నంబర్చి కోడు దెక. § 2:10 2:10 పూర్ణమ్, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు దెతి సిచ్చ జర్గు కెరుక మెన మాన్యు రొపుమ్ జల దెగుల దూతల్ ఏకే సుట్టు సాదోమ పట్టుమ్తె గెతికయ్, జా పట్టుమ్చ మున్సుబోరల్ జేవ్ దూతల్క లంజె కెర జోవయించి మరియాద కడక ఉచర్చ. ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు జోవయింక అడ్డు కెర గుడ్డి కెర్లన్. అదికారుమ్ 18:20, 22, చి 19:1-11. పేతురు ఈంజ ఉత్తమ్ రెగిడ్డి పాదులె కి ప్రబుచ కబుర్లు సంగెల మాన్యుల్క పాపుమ్చ మాన్యుల్ దూసువ కెర్తె తిల. చి అగ్గెచి ఇన్చెక టాలె జతయ్. * 2:11 2:11 యూదా 9 నంబర్చి కోడు దెక. † 2:12 2:12 యూదా 10 నంబర్చి కోడు దెక. ‡ 2:13 2:13 యూదా 12 నంబర్చి కోడు దెక. § 2:15 2:15 యూదా 11 నంబర్చి కోడు దెక. * 2:16 2:16 యూదా 11 నంబర్చి కోడు కి దెక. బిలామ్ ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచ కబుర్లు సంగెతోసా జలెకి, చెత్తల్ తప్పుల్ కెర్తె. ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి కోడు మార్చువ కెరుక ఉచర్చ ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచ విరోదుమ్ తిల మాన్యుల్ “దబ్బుల్ దెమ్చ” మెంతియ్, జా దబ్బుల్ ఆసకయ్ ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి కోడు పట్టపుక ఉచర్చ, సంక్యాకారుమ్ 22:2-35, 31:16. పడ్డో, బొమ్మల్క బలి దిలిసి ప్రజల్ కక సికడ్డె, చి ప్రజల్ లంజె జతి రితి సికడ్డె, డీనయిలిన్ 2:14. † 2:17 2:17 యూదా 12, 13 నంబర్చి కోడు దెక. ‡ 2:19 2:19 యూదా 4 నంబర్చి కోడు దెక.

వాట్ అన్నె గెచ్చు సిక్కు, జా దెర్పు సేడ్డు, జేవ్ అగ్గెయి తిలి పాపుమచి కంట అన్నెయ్ నాసినుమ్ జా గెచ్చు అన్తి. ²¹ దేముడు దిలి పరలోకుమచి సుద్ది నెలవ్ జేవ్ జాన జానయ్ ములిలి కంట, జా సత్తిమ్ వాట్ జేవ్ కెయ్యు నే జాన్యె చెంగిల్ తత్తి. ²² సత్తిమ్ తిలి టాలితె సంగిల్ రితి, జోవయింక బర్గు జా అన్యె. మెలె, సొంత బక్లన్సి అన్నె కతయ్ నూనొ, చి ఎండ్రీ దోయి జా తిలె, బుర్లతె ఎంగ్ల జా అన్నె ముర్చి కలోయ్ జతయ్.

3

క్రీస్తు ప్రబు అన్నె ఉత్త జెతి దీసి

¹ ఈది తుమ్క అవ్ రెగ్లిలి దొన్నిచి ఉత్తమ్. ప్రేమ తిల బావుడ్లు, చి దొన్నితె కి అంచి ఉద్దెనుమ్ కిచ్చొ మెలె, సత్తిమ్చి నిదానుమచి తుమ్చి మెన్పుతె తుమ్క ఏక్ కోడు ఉచర్తసి రిసా, తుమ్క అత్త డిట్టుమ్ కెర్తి రిసా. ² కిచ్చొ కోడు మెలె, * 'జర్గు జయెదె' మెన దేముడుచ బబుర్లు సంగిలన సంగిలిసి ఎత్తి, పడ్డొ ప్రబు జలో రచ్చొంచుప కెర్టొనా జోవయించ బారికుల్చి అత్తి తుమ్క సంగిల నెలవ్ కోడొ ఎత్తి. తుమ్ కెర మెనయ్ ఈంజ ఉత్తమ్ రెగ్లిలి.

³ తొలితో ముక్కిమ్క కిచ్చొ అర్దుమ్ తుమ్ కెరనుక మెలె, ఆకర్ దీసల్క్ † అన్యానల్చ మాస్సుల్ సత్తిమ్చి ఉప్పిరి అన్తన జా కెర, జోవయించి పెట్టిచి పాపుమచ అసల్ రితి ఇండ. ⁴ కీన కొడొ లట్టుబుల మెలె. * "అన్నె జెయిందె, మెన జో క్రీస్తు సంగిలిసి కేతె జర్గు జలి? అమ్చ పూర్ముచ జయ మొర్తి తెంతో కి, అన్నె అగ్గె తెంతో, లోకుమ్ జెర్పున్ జలి తెంతో కి, ఎత్తి మాములుమ్ అగ్గెచి రితి జర్గు జతయ్." మెన సంగుల. ⁵ దన్సి సంగితన జాన జానయ్ కిచ్చొ కోడు ఉచరుక నెసితి మెలె, ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ అగ్గయ్ తెంతో 'జర్గు కెరిందె' మెన దేముడు ఒప్పన్తికయ్, ఆగాసుమ్ అన్యె, చి సీపాని తెంతో, పానితె జర్గు జలిన్చి రిసా, బూలోకుమ్ జెర్పున్ జలి. ⁶ అన్నె, బూలోకుమ్ తెదొడ్డి తిలిసి వెల్లొ పానిచి * బూరుమ్క సిచ్చొ జా నాసినుమ్ జలి. ⁷ జలె, దేముడుచి దన్సి నెలవ్ కి, జోచి కోడుకయ్, అప్పెచి ఈంజయ్ బూలోకుమ్ ఈంజయ్ ఆగాసుమ్ కి డడ్డ గెతి నమయుమ్క రకితె అన్తి. జో వెల్లి తీర్పు కెర్తి, జోక నెన పాపుమ్ ఇండిల మాస్సుల్క నాసినుమ్ కెర్తి దీసి ఎదక దేముడు రకితె అన్యె.

⁸ గని, ప్రేమ తిల బావుడ్లు, ఏక్ కోడు తుమ్ పచ్చు నాయ్. కిచ్చొ మెలె, ప్రబుచి మొక్కె ఎక్కి దీసి వెయి వెర్పుల్చి రితి జతయ్, చి వెయి వెర్పులు ఎక్కి దీసిచి రితి జతయ్. ⁹ ప్రబు సంగిలి ప్రమానుమ్ జో నెరవెర్పుప కెరుక ఆల్నిమ్ కెర్తయ్ మెన సగుమ్జెన్ ఉచర్తె కి, జో ఆరి ఆల్నిమ్ కెరె నాయ్. కిచ్చొక మెలె, "జోవయింతెన్ కోయి నాసినుమ్తె గతు నాయ్, గని జేవ్ ఎత్తిజెన్ జోవయించి పాపుమ్ చినన ముల్తు" మెన, తుమ్చి రిసాయ్ జో ఆల్నిమ్ కెర్తయ్. ¹⁰ గని, జా వెల్లి దీసి జెతిసి కీసి తయెదె మెలె, కో నేన్యె పొచి చోరు అయ్లి రితి జెయెదె. తెదొడ్డెక వెల్లి అవాడ్ వీర్తి రితి కెర, ఆగాసుమ్తె తిలిసి డడ్డ గెచ్చొ ఆగాసుమ్ కేడయ్ గెచ్చెదె, చి ఈంజ బూలోకుమ్ జేవ్చ కమె తెన్యె † డడ్డయ్ గెచ్చెదె.

¹¹ అప్పె తిలిసి ఎత్తి. దన్సి జా గెచ్చుక అన్యె. జలె, కీన మాస్సుల్ జా తుమ్ ఇండుక మెలె, మాస్సుల్చి మొక్కె సుద్ది తెన్ ఇండ, దేముడు తెన్ బెద నిదానుమ్ ఇండ. ¹² జోచి వెల్లి దీసి జెతె ఎదక ఎక్కి ఆన నిదానుమ్ † రకితె తా, జో సీ బే బేగి జెతిన్కయ్ రితి ప్రార్దన కెర, సత్తిమ్ ఇండ. జా దీసిచి కామ్క ఆగాసుమ్ డడ్డ గెచ్చొ కేడెదె, చి జా ఆగిక ఒత్త తిలిసి ఎత్తి. జూర గెచ్చెదె. ¹³ జలెక, జో ప్రమానుమ్ సంగిలిన్క రకితనుమ్. కిచ్చొక మెలె, * నొవ ఆగాసుమ్క, చి సత్తిమ్ బెర్లి నొవ బూలోకుమ్క రకితనుమ్.

¹⁴ జాకయ్, ప్రేమ తిల బావుడ్లు, ఇన్యెక తుమ్ రకితను చి రిసా, ప్రబు జా కెర తుమ్క చజలె, కిచ్చొ ముర్చి నెంతె కిచ్చొ పొరపాట్ నెంతె, జోచి నెంతుమ్ తుమ్చి వెట్టి కామ్ కెర్తి తా, సుద్ది తంక తుమ్ దెకన.

* **3:2** 3:2 యూదా 17 నంబర్చి కోడు దెక. † **3:3** 3:3 యూదా 18 నంబర్చి కోడు దెక. ‡ **3:4** 3:4 యోహాను 14:3, 28 దెక.

§ **3:5** 3:5 అదికాండుమ్ 1:2, 6, 7. * **3:6** 3:6 అదికాండుమ్ 6-8 అద్యయల్. † **3:10** 3:10 డీనయ్లిసి 8:7, 21:1, మత్తయ్ 5:18, 24:35, మార్కు 13:31, లూకా 21:33, యోహాను రెగ్లిలి ఏక్ నంబర్ ఉత్తమ్ 2:17. ‡ **3:12** 3:12 దెస్సలొసికుల్క రెగ్లిలి 1 నంబర్ ఉత్తమ్ 1:10, రోమయల్ 8:19-25, కొరింథిల్క రెగ్లిలి 1 నంబర్ ఉత్తమ్ 1:7, గలతియల్ 5:5, వీలిప్పయల్ 3:20, ఎల్లియల్ 9:28. § **3:12** 3:12 "జెప్పన్" మెన ప్రార్దన కెరుక జయెదె, మత్తయ్ 6:10, చి 'ఒండ్డి లోకుమ్తె సుబుమ్ కబుర నూనయ్

జలె జా దీసి జెయెదె" మెన కెన డీన్యయ్ మెలె, మత్తయ్ 24:14తె. * **3:13** 3:13 డీనయ్లిసి 2:1.

15 అన్నె, అమ్చో ప్రబు అల్నిమ్ కెర్తినక ఉచర్లె, తుమ్ కిచ్చొ చిన మెలె, జో వాయిద కెర్తినతె అన్నె మాన్సుల్ రచ్చించువ జంక జో అవ్కానుమ్ దెతయ్. ప్రబు జోక దిలి గ్యానుమ్చి రిసా పవులు కి ఇన్నెచి రిసా ఇసి సంగ రెగిడ్లన్† 16 జోచ ఉత్రల్ ఎత్కితె రెగిడ్లి రితి. జోచ ఉత్రల్తె తిలిసి సగుమ్ అర్దుమ్ కెరనుక ఇదిల్ అల్లర్ జంక జతయ్. జేవ్ కొడె సగుమ్జిన్ నేన్ల మాన్సుల్, దొన్ని మెన్సుల్ తిల మాన్సుల్, జోవయించి సొంతయ్ ఇస్తుమ్ అయ్లి రితి మార్పువ కెర, వేరయ్ అర్దుమ్ సికడ్తతి. దేముడుచి కొడెతెచ అన్నె కొడె కి దస్సి మార్పువ కెర్తతి. జలె, జోవయింక జెవ్వి నాసెనుమ్ కెరంతతి.

17 జలె, ప్రేమ తిల బావుడ్లు, ఈంజ ఎత్కి జర్లు నే జతె అగ్గె నూన జాన్సుచి రిసా, దేముడుచి కోడు నే నూన్త మాన్సుల్చి పట్టి తుమ్ నే గెతి రితి, తుమ్చి సొంత నిదానుమ్ తుమ్ నే పిట్టవన్తి రితి, తుమ్ జాగర్త తెన్ తా. 18 అమ్చో ప్రబు, అమ్చో రచ్చించువ కెర్తొసా జలో యేసుక్రీస్తుచి దయతె ఇండ, జోచి గ్యానుమ్ పోసన, ఆత్మక తుమ్ వడ్డ. అప్పె, కి, జా ఆకర్ దీసి ఎద కి కెయచ తెయచ కి జోక జోబర! ఆమేన్.

† 3:15 3:15 నంబర్ కోడుచి ఎట్టొచి కోడు దెక. రోమియల్ 2:4, చి డీనయ్లిసి 2:21 కి దెక.

యోహాను రెగిడ్లి మొదొల్చి ఉత్త్రుమ్ బారిక్ జలో యోహాను రెగిడ్లి మొదొల్చి ఉత్త్రుమ్

1 మొదొల్ తెంతో తిలిసి, అమ్ నూన్లిసి, అమ్చ సొంత అంకివో దెకిలిసి, దెక సొంత అత్తో చడ్లిసి చి రిసా తుమ్క నూనయతనుమ్, రెడ్లితనుమ్.* మెలె, † ఎత్తిక దొర్కు జలి జీవ్ జలిసి, దొర్కు జలి జీవ్ జోతె దొర్కు జతినచి రిసాచి దేముడుచి కోడు జలి జీవ్ దెతి దేముడుచి కోడుతె తిలిన్చి రిసా రెగిత్తునుమ్. 2 క్రీస్తు జలో దెకయ్ జలి జీవుక † ఈంజ లోకుమతె జో జెర్కున్ జా అయలిన జలిన్ తెన్ అమ్క రుజ్జా జా అస్సె. అమ్ దెకిలమ్, సాచి జా సంగితనుమ్, చి జో 'ఎత్తిచి కంట అగ్గె తెంతో దేముడు తెన్ తిలి కెయడ తెయడ తాఁ గెతి జీవు, చి జో ఈంజ లోకుమతె జెర్కున్ జా అమ్క డీన అస్సె' మెన ఒప్పున, తుమ్క నూనయతనుమ్. 3 అమ్ దెకిలిన్, అమ్ నూన్లిసి కిచ్చొక తుమ్కయ్ నూనయతనుమ్ రెగిత్తునుమ్ మెలె, తుమ్క ప్రబు దెతి రచ్చన, జో దెతి సర్లచి వాటతె అమ్చి తెన్ బెదుత్. అమ్చి తెన్ తుమ్చి తెన్ బెదెతిన్చి కట్టు దేముడు అబ్బొన్ తెన్ చి జోచొ పుత్తున్ జలో యేసుక్రీస్తు తెన్ అమ్క బెదవ అస్సె. 4 అమ్చి సర్లసంతోనుమ్ పూర్తి జవున్ మెనయ్ ఈంజ ఉత్త్రుమ్ రెగిడ్తునుమ్.

దేముడుచి ఉజెడతె ఇండ

5 ప్రబుతె నూన తుమ్కయ్ అమ్ నూనయతి కబుర్ కిచ్చొ మెలె, దేముడు † ఉజెడి జా అస్సె, చి జోతె కిచ్చొ అందర్ నాయ్. 6 జో తెన్ బెద జో తెన్ ఇండితనుమ్ మెనంతనుమ్, గని * అందర్బుద్ది తెన్ ఇండితనుమ్ జలె, అబద్దుమ్చ జా సత్తిమ్ ఇండుమ్ నాయ్. 7 గని, జో కీసి ఉజెడి అస్సె గే, అమ్ కి దస్సి † ఉజెడి బుద్ది తెన్ ఇండితనుమ్ జలె, ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో బెద ఎక్కి కట్టు తెన్ ఇండితనుమ్, చి జోచొ పుత్తున్ యేసు † సిలవతె జో మొర అర్దితుమ్ జలిన్చి జోచి నూఁయి జలి లోయి అమ్చి పాపుమ్ ఎత్తి పుంచ అమ్క సుద్ది కెర్తె అస్సె.

పాపుమ్ ఒప్పున్తినచి రిసా

8 'అమ్క పాపుమ్ నాయ్' మెన అమ్ ఏక్ వేల సంగణై, అమ్క ఆవి మోసిమ్ కెరంతనుమ్, సత్తిమ్ అమ్చి వెట్టి నాయ్. 9 గని అమ్ కెర్ల పాపల్ దేముడుచి మొక్కె అమ్ ఒప్పుణై, జో నిదానుమ్ సత్తిమ్ కెర్లొసా, చి అమ్చి పాపుమ్ చెమించుప కెర అమ్ పాపుమ్ తెన్ నే తతి రితి జో అమ్క సుబ్రుమ్ కెరెదె. 10 అమ్ కెర్లి పాపుమ్క 'పాపుమ్ కెరుమ్ నాయ్' మెన అమ్ సంగిలె, జోకయ్ 'అబద్దుమ్చొ' మెన సంగిల్ రితి జతనుమ్, చి జోచి కోడు అమ్చి వెట్టి నాయ్, 'పాపుమ్ నుదల్' మెన జో అమ్క సంగిలి † కోడు ఒప్పునుమ్ నాయ్.

2

పాపుమ్ కెరుక పోన

1 అంచ ప్రైమ తిల పుత్తర్లు, తుమ్క 'పాపుమ్ కెర్లు నాయ్' మెనయ్ తుమ్క ఆవ్ ఈంజ రెగిడ్లి. గని ఏక్ వేల అమ్ కో పాపుమ్ కెర్లె, ఎత్తిక అబ్బొ జలో దేముడు లోకుమ్ ఎత్తిచ మాన్సుల్క తీర్పు కెర్లిన్తె, అమ్క ఎక్కిలో తోడ్ సంగితొసా అస్సె. పూర్తి పున్నిమ్ తిలొ యేసుక్రీస్తు. 2 అమ్ కెర్ల పాపల్ గెచ్చయ్తి * బలి

* 1:1 1:1 నెంజెలి, 'మెలె, దొర్కు జలి జీవ్ తిలి దొర్కు జలి జీవ్ దెతి కోడు జలో యేసుక్రీస్తుచి రిసా రెగిడ్తునుమ్'. యోహాను 1:1-4, 14 దెక. † 1:1 1:1 యోహాను 1:4, బారికుల్ 5:20 దెక. ‡ 1:2 1:2 యోహాను 1:14. § 1:5 1:5 యోహాను 1:4, 5, 9, 14, 8:12, 9:5, 12:46, యోకోణు 1:17 దెక. * 1:6 1:6 యోహాను 3:19, 20, 11:9-10, 12:35, కొరింధిల్క రెగిడ్లి 2 నంబర్ ఉత్త్రుమ్ 6:14. † 1:7 1:7 మత్తయి 5:14, 16, యోహాను 3:21, 12:36, బారికుల్ 13:47, రోమియల్ 13:12, ఎఫెసు 5:8, దెస్సలొనీకుల్క రెగిడ్లి 1 నంబర్ ఉత్త్రుమ్ 5:5 దెక. ‡ 1:7 1:7 కొలోస్సియల్ 1:20, 2:14, పేతురుక రెగిడ్లి 1 నంబర్ ఉత్త్రుమ్ 2:24, మత్తయి 27:32-54, మార్కు 15:21-39, లూకా 23:26-48, యోహాను 19:17-37 దెక. § 1:10 1:10 రోమియల్ 3:10, 23, 5:12. * 2:2 2:2 1:7చి ఎట్టచి చి కోడు దెక.

జో జా అస్సె. ఎక్కి అమ్మి కెర్ల పాపల్ మెన నాయ్, గని ఒండి లోకుమచ మాన్యుల్ కెర్ల పాపల్ గెచ్చయ్తోసా జో జా అస్సె. ³ 'జోక అమ్ జానుమ్' మెన అమ్ కిసి జాన దయిరిమ్ తంక జయెదె మెలె, జోచె ఆగ్గుల్ రితి ఇండితనుమ్ జలెకయ్. ⁴ 'జోక జాని' మెన కో జలెకు సంగితయ్ గని జోచె ఆగ్గుల్ నే నూన్ని రితి జా కెర్తయ్ నాయ్ జలె, జో మాన్యు అబద్దుమచొ, చి జోచె పెట్టి సత్తిమ్ నాయ్. ⁵ గని, ప్రబుచి కోడు కో కెర్తయ్ గే, జోచె పెట్టి దేముడుచి ఉప్పిరిచి ప్రేమ పూర్తి జా అస్సె. జలె, 'దేముడుచి రచ్చనచి తెడి అస్సుమ్' మెన అమ్ కిసి పూర్తి దయిరిమ్ జంక జయెదె మెలె, ⁶ 'జోచె తెడి అస్సుమ్. జో తెన్ బెదె అస్సుమ్. జోచె జీవక జతనుమ్' మెన సంగనై, యేసుక్రీస్తుయి ఇండిలి రితి ఆమ్ కి ఇండుకయ్.

ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ప్రేమ కెర

⁷ ప్రేమ తిల గోతుసుదల్, తుమ్క ఆఁవ్ రెగిడ్డిసి నోచి ఆగ్గు నెంజె, గని మొదోల్ తెంతో తుమ్క దోర్పు జలి ఆగ్గు. అగ్గె తెంతో చి జా ఆగ్గు తుమ్ నూన్ని కోడు. ⁸ జలెకి, యేసుక్రీస్తు దిలి [†] నోచి ఆగ్గు తుమ్క ఆఁవ్ రెగిడ్డిసి. తుమ్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ప్రేమ కెరుకయ్. ఈంజ ఆగ్గు జో యేసుక్రీస్తుచి తెడి నెరవెర్చుప జతయ్, తుమ్చి తెడి కి నెరవెర్చుప జతయ్. కిసి మెలె, అందర్ కేడ గెతె అస్సె, చి నిజుమ్చి ఉజడి అప్పి కి లగుక దెర అస్సె. ⁹ 'ఉజడిచి తెడి అస్సి' మెన కో సంగనై కి జోచొ కేన్ బావోక జో విరోదుమ్ అస్సె జలె, జో అప్పెక అందర్చి తెడి అస్సె. ¹⁰ జోచయింబ బాపుడ్లు జలె రిత అన్నె మాన్యుల్క కో ప్రేమ కెర్తయ్ గే, జోయ్యి ఉజడిచి తెడి జతయ్, చి ఈంజ ఉజడితె కక్క తప్పు కెరయ్తినీ కిచ్చొ కి తయ్ నాయ్. ¹¹ గని, బావో జలె అస్సె కేన్ మాన్యుక కో విరోదుమ్ కెర్తయ్ గే, అందర్చి తెడి అస్సె. అందర్చి తెడి ఇండితయ్, చి జో కేన్ గెతయ్ గే జో నేనె. కిచ్చొక మెలె, అందర్ జోక గుడ్డి కెర అస్సె.

¹² ప్రేమ తిల బోదల్, తుమ్క కిచ్చొక రెగిడ్డిసి మెలె, జో యేసుక్రీస్తుచి నావ్చి రిసా జోచె నావ్చి తెడి తుమ్ కెర్ల పాపల్ చెమించుప జా అస్సి. ¹³ తుమ్ అబ్బుదింసి మొదోల్ తెంతో జోక తుమ్ జాన్సుచి రిసా తుమ్క రెగ్గితసి. తుమ్ ఉబెడల్, పాపుమ్ కెరయ్తో నయ్తానచి ఉప్పిరి తుమ్ జిన అస్సునచి రిసా తుమ్క రెగ్గితసి. తుమ్ బాలబోదల్, ఎత్తిక అబ్బొ జలె దేముడుక తుమ్ జాన్సుచి రిసా తుమ్క రెగ్గితసి. ¹⁴ అబ్బుదింసిక, తుమ్ మొదోల్ తెంతోచొక తుమ్ జోక జాన్సుచి రిసా తుమ్క రెగ్గితసి. ఉబెడల్, తుమ్ ఆత్మతె డిట్టుమ్ జా అస్సున, చి దేముడుచి కోడు తుమ్చి పెట్టి అస్సె, తుమ్చి పెట్టి కామ్ కెర్తయ్, చి నయ్తానుక తుమ్ జిన అస్సునచి రిసా తుమ్క రెగ్గె అస్సి.

¹⁵ ఈంజ లోకుమ్క చి ఈంజ లోకుమ్చి కిచ్చొ కి తుమ్ ప్రేమ జా నాయ్. ఈంజ లోకుమ్చి కో ప్రేమ అస్సి గే, ఎత్తిక అబ్బొ జలె దేముడుచి ఉప్పిరిచి ప్రేమ జోచె పెట్టి నాయ్. ¹⁶ కిచ్చొక మెలె, ఈంజ లోకుమ్తె తిలిన్ ఎత్తి, ఆఁగ్ ఆన జతిసి, అంకివో ఆన జతిసి, ఆన్చిది గప్పరుమ్ కి, ఎత్తిక అబ్బొ జలె దేముడుచి తెంతో చి బుద్ది నెంజె, గని ఈంజయ్ లోకుమ్చి బుద్దిచి, జా. ¹⁷ అన్నె, ఈంజ లోకుమ్, ఈంజ లోకుమ్చి ఆన్చిది ఉప్పిరి ఆన జతిసి ఎత్తి. కేడయ్ గెతినీ, గని దేముడుచి ఇస్టుమ్ రితి కో ఇండుల గే, జెవ్వి కెయ్క తెయ్క తా గెచ్చులె.

క్రీస్తుక విరోదుమ్ తిలోసా

¹⁸ ప్రేమ తిల పుత్తర్లు, ఆకరచి గడియ, ఈంజ. క్రీస్తుచి ఉప్పిరి విరోదుమ్ తిలోసా బార్ జయెదె మెన నూన అస్సున్, గెద. దన్సి, అప్పె క్రీస్తుచి ఉప్పిరి విరోదుమ్ జలన ఒగ్గరజన్ బార్ జా అస్సి. జాకయ్, ఇన్నెక 'ఆకరచి గడియ ఈంజ' మెన జానుమ్. ¹⁹ 'జోచె ఉప్పిరి జేవ్ విరోదుమ్ జలన అమ్చితె తెంతో బార్ జా గెల' మెనుక జయెదె, గని జోచయింక 'అమ్చి తెన్ ఎక్కి జా తిల' మెనుక నెంజె. కిచ్చొక మెలె, అమ్చి తెన్ ఎక్కి జత జలె, అమ్చి తెన్ తా గెత. గని నాయ్, బార్ జా ములె దిల, చి అమ్చి తెన్ ఎక్కి నెంజతి మెన రుజ్జు డిన్చయ్. జేవ్ ముల్చిన్ తెన్ జా రుజ్జు డినుక మెన నెలవ్ తిలి.

²⁰ తూమ్, మాత్రమ్, చరలోకుమ్చి సుద్ది తిలోసా జోచె అత్తక తుమ్క బోడి ఉప్పిరి సువిల్ రితి జా, 'అంచయ్' మెలి రితి తుమ్క జోచె గుర్తు కెర అస్సె. జాకయ్, తుమ్ జోచయ్ జలన ఎత్తిజన్ సత్తిమ్

జాన్సు. 21 జల, తుమ్మక 'సత్తిమ్ నేనీతి' మెన రెగ్గి నాయ్, గని సత్తిమ్ జాన్సుచి రిసాయి రెగ్గిసి. కేన్ అబద్దుమ్ తిలె, సత్తిమ్ తెంతో జెయె నాయ్ మెన కి జాన్సు.

22 జలె, కొన్సో జో అబద్దుమ్ జతోసా జయెదె మెలె, యేసుక 'జోచి రాజిమ్తె మాన్సుల్క బెదయ్తో రచ్చించుచు కెర్తొసా జతి దేముడు తెద్రయ్లో క్రీస్తు జో నెంజె' మెన సంగితొసా సికడ్తొసా. క్రీస్తుచో దేముడు అబ్బొన్క 'అబ్బొన్ నెంజె', క్రీస్తు పుత్తున్క 'దేముడుచో పుత్తున్ నెంజె' మెన కో సంగితయ్ సికడ్తయ్ గే, జొయ్యి క్రీస్తుచి విరోదుమ్ జలొసా. 23 క్రీస్తు పుత్తున్క 'దేముడుచో పుత్తున్ నెంజె' మెన కో సంగితయ్ సికడ్తయ్, జోక ఎత్తిక అబ్బొ జలొ జో దేముడుచో మాన్సు నెంజె, జో మాన్సుచి పెట్టి నాయ్. క్రీస్తు పుత్తున్క కి 'దేముడుచో పుత్తున్ నిజమి జొయ్యి జయెదె' మెన కో * ఒప్పున్తయ్ గే, దేముడు అబ్బొన్చో మాన్సుకి జో జా అస్సె, జోవయించి పెట్టి ఎత్తిక అబ్బొ జలొ దేముడు అస్సె. 24 క్రీస్తుచి రిసా తుమ్ మొదొల్ తెంతో సూన్సి తుమ్చి పెట్టి తా గెన్సు. తుమ్ మొదొల్ తెంతో సూన్సి తుమ్చి పెట్టి తా గెలె, కామ్ కెర్తె తిలె జలె, దేముడు పుత్తున్చి తెడి కి దేముడు అబ్బొన్చి తెడి కి తా గెతె, జోచి తెన్ † ఇండితె తస్సె. ‡ 25 జోచి రాజిమ్తె అప్పె కి బెదితి, వరలొకుమ్తె కెయళ తెయళ జతి చెంగిల్ తతి వాట అమ్క తుమ్క జో ప్రమానుమ్ సంగిలిసి కోడు.

26 తుమ్క మోసిమ్ కెరుక ఉచర్లసచి రిసా తుమ్క ఈంజ రెగ్గితసి. 27 గని ప్రబు జోచి ఆత్మ తేల్ తుమ్క బోడి ఉప్పిర్ సువిల్ రితి జలి గుర్తు తుమ్చి పెట్టి తత్తయ్ కామ్ కెర్తయ్. మెలె, జోచి ఆత్మ తుమ్చి పెట్టి తత్తయ్ తుమ్క సికడ్తయ్, చి తుమ్క కో మాన్సు సికడుక నాయ్. జలె, జోచి ఆత్మ తుమ్క కిసి ఎత్తిచి రిసా సికడ్తయ్ గే, చి జోచి ఆత్మ కిసి సత్తిమ్ తా కిచ్చొ అబద్దుమ్ జయె నాయ్ గే, జా ఆత్మ తుమ్క సికడ్డి రిసా, యేసుప్రబుచి తెడి తుమ్ తా జోచి జీవక జోచి ఆత్మసెక్తిక జో తెన్ ఇండితె.

28 అస్సె, అప్పె, ప్రేమ తిల పుత్తర్లు, 'యేసుప్రబుచి తెడి తుమ్ తా. జోచి జీవకయ్ జోచి ఆత్మసెక్తిక జయె జో తెన్ ఇండ' మెన అస్సె సంగితసి. ఇసి తా గెలమ్ మెలె, జో అస్సె జెతి పొదిక, అస్సె డీస్తి పొదిక అమ్ లాజ్ నే బెట్టె, నే గుంచె, దయిరిమ్ తెన్ తమ్దె. 29 జో 'పున్మిమ్చో' మెన జాన్సు జలె, అస్సె కో సత్తిమ్ ఇండితతి గే, జేవ్ కి జోచి ఆత్మ తెన్ జెర్చున్ జా అస్సి మెన తుమ్ జాన.

3

1 ఎత్తిక అబ్బొ జలొ దేముడు అమ్క * "అంచయ్ బోదల్, తుమ్" మెన అమ్క నావ్ తియ అమ్క కెర్తె ప్రేమ కెర అస్సె గే తుమ్ ఉచదల్! జో దస్సి కెర్తికయ్, నిజమి జోచ బోదల్ జలమ్! దస్సి మెన ఈంజయ్ లొకుమ్చి బుద్ధచ మాన్సుల్ కిచ్చొక తుమ్క చినితి నాయ్ మెలె, † జోకయ్ నేనీతి. 2 ప్రేమ జల గోతుసుదల్, అమ్ అప్పె కి దేముడుచ బోదల్ జా అస్సుమ్. అమ్ తెదొడక కిసి జమ్దె గే అప్పె డీసె నాయ్, గని కిచ్చొ జానుమ్ మెలె, యేసుప్రబు అస్సె డీసిలె, ‡ జోచి రితి పూర్తి జమ్దె. జో కిసి అస్సె గే, తెదొడకయ్ కిచ్చొ అడ్డు నెంతె జోక సొస్టుమ్ దెకుమ్దె. 3 అస్సె, మదెనె, జోచి ఉప్పిరి కో ఇసి దయిరిమ్ తత్తచి జోక రకితతి గే, జో కిసి సుద్ది అస్సె గే, జేవ్ కి జోచి రితి సుద్ది కెరంతి రితి దెకన్తె తవుల.

4 పాపుమ్ కెర్తె ఎత్తి మాన్సు అగ్గుల్ పిట్టయతయ్. అగ్గుల్ పిట్టయతిసి ఎక్కి పాపుమ్. 5 పాపల్ గెచ్చువుక మెన యేసుప్రబు బార్ జలొ మెనయ్, పడ్డె జోతె కిచ్చొయ్ పాపుమ్ కి నాయ్ మెనయ్, తుమ్ జాన్సు. 6 కిజోచి తెడి తతో కేన్ మాన్సు పాపుమ్ ఇండె నాయ్. కో పాపుమ్ ఇండితయ్ గే, ప్రబుక * దెకిలొసా నెంజె, జోక జాన్సొసా నెంజె.

7 ప్రేమ తిల పుత్తర్లు, తుమ్క కో మోసిమ్తె సేడవుక తుమ్ వాల్ దాస నాయ్. మెలె, కో సత్తిమ్ ఇండితయ్ గే, జోయెసుచి రితి జోచి తెన్ పున్మిమ్చో జతయ్. 8 కో పాపుమ్తె ఇండితయ్ గే, నయతాన్చో

§ 2:23 2:23 3:23, 4:15, 5:1, 5, 13, 20 దెక. * 2:23 2:23 మత్తయ 10:32-33 చి లోమయల్ 10:9-10 దెక. † 2:24 2:24 2:6 దెక. ‡ 2:24 2:24 యోహాను 15:4-10. * 3:1 3:1 యోహాను 1:12-13. † 3:1 3:1 యోహాను 1:10-11, 8:54-55, 14:7, 17, 16:2-3, 17:25. ‡ 3:2 3:2 లోమయల్ 8:19, 29, కొరింధీక రెగ్గి 2 నంబర్ ఉత్తమ్ 3:18, వీలిప్పయల్ 3:21, కొరింధీక రెగ్గి 1 నంబర్ ఉత్తమ్ 15:49-50. § 3:6 3:6 2:6, 24, 27, 28 దెక, చి 3:24, 4:13, 16 దెక. * 3:6 3:6 యోహాను రెగ్గి 3 నంబర్ ఉత్తమ్ 11 నంబర్ కోడు దెక.

జయిండు. మొదటి తెంతో నయంతాన పాపుమ్ కెర్తొసా. నయంతానచ కమొ గెచ్చవ గెలుకయ్ దేముడుచొ పుత్తుసి ఈజల లోకుమతె బార్ జలొ. ⁹ దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్తుతె జెర్కున్ జలొ కేన్ మాన్సు పాపుమ్ ఇండె నాయ్. దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్తు జోచి పెట్టి అన్సె, చి జో జా అత్తుక జెర్కులి రిసా జో మాన్సు పాపుమ్ ఇండుక నెత్తె. ¹⁰ ఇసికయ్ కో దేముడుచ బోదల్ జవుల గే, కో నయంతానచ బోదల్ జవుల గే, చినుక జయెదె. కో సత్తిమ్ ఇండె నాయ్ గే, పడ్డొ [†] జోచ బావుడ్లు జల అన్సె మాన్సుల్క ప్రేమ దెకె నాయ్ గే, జో దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్తు జెర్కున్చొ మాన్సు నెంజె.

ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ప్రేమ కెరుక

¹¹ తుమ్ మొదల్ తెంతో న్నాన్ కబుర్ ఈంజ, అమ్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో [†] ప్రేమయ్ తంక. ¹² బావొన్క మార్లొ, ఎత్తిక పాపుమ్ సికడ్డొ నయంతాన్ తెన్ బెదిలో కయ్యానుచి రితి తంక నాయ్. అన్సె, జో కిచ్చొక బావొన్క మార్లొ మెలె, జోచ సొంత కమొ పాపుమ్చ, బావొన్చ కమొ పున్మిమ్చచి రిసా దెకుక నెత్తె గోసక మార్లొ. ¹³ బావుడ్లు, ఈంజ లోకుమ్చ మాన్సుల్ తుమ్చి విరోదుమ్ జలిన్క తుమ్ ఆచారిమ్ జా నాయ్. ¹⁴ మొర్కుక ముల జీవ్ జతిన్తె పాచ జా అన్సుమ్ మెన జానుమ్. నంవజల బావుడ్లుక ప్రేమ కెర్తునుమ్చి రిసా జానుమ్. కో ప్రేమ తెన్ తయ్ నాయ్ గే, మొర్కుతెయ్ అన్సె మెన జానుమ్. ¹⁵ జోచొ కేన్ బావొచి ఉప్పిరి కో విరోదుమ్ తత్తయ్ గే, అత్తు కెర్తొసా జతయ్, చి అన్సె కిచ్చొ జానుమ్ మెలె, అత్తు కెర్తొ కేన్ మాన్సుచి పెట్టి పరలోకుమతె బెదితి కెయ్క తెయ్క చెంగిల్ తతి జీవ్ నాయ్.

¹⁶ కిచ్చొతె సత్తిమ్చి ప్రేమ చినుక సికిలమ్ మెలె, 'పాపుమ్ తెంతో రచ్చించువ జతు' మెనయ్ యేనుప్రబు అమ్చి రిసా జోచి జీవ్ దా మొర్లన్. అన్సె, అమ్చ బావుడ్లుక 'చెంగిల్ జతు' మెనయ్ అమ్ కి అమ్చి జీవ్ దిలె, చెంగిలి. ¹⁷ గని కక్క ఈంజయ్ లోకుమ్చి అన్సి తత్తయ్ గే, చి జోచొ కేన్ బావుడ్లొక కొత్తు అన్సె మెన దెకిలె, గని జోక కన్యారుమ్ దెకె నాయ్ గే, దేముడుచి ప్రేమ జో మాన్సుచి పెట్టి అన్సె మెన కీసి సంగుక జయెదె! బెది నాయ్. ¹⁸ ప్రేమ తిల పుత్తుర్లు, రిత కొణొకయ్ అమ్ ప్రేమ కెరుక పోస, గని సత్తిమ్చి ప్రేమ అమ్చి పెట్టి తా, అమ్చ కమొతెయ్ అమ్చి ప్రేమ దెకవుమ్, అమ్చ కమొతెయ్ నెరవెర్చువ జవున్!

¹⁹ ఇసి, అమ్చి ప్రేమ అన్సె మాన్సుల్క తోడ్ కెర్తొ కమొతెయ్ బార్ కెర్తొకయ్ 'సత్తిమ్ జలమ్' మెన చినుమ్చె, చి కెయ్క జవున్ [§] సత్తిమ్చ నెంజామ్ సిచ్చుక విలువ జలస ఆము' మెన లాజ్ జా అమ్చి పెట్టి బాద సిడ్డె, 'జో దిలి ప్రేమ అమ్చ కమొతె నెరవెర్చువ కెర్తునుమ్' మెన ఉచార కెరన. ²⁰ ప్రబుచి మొక్కె అన్సె దయిరిమ్ జమ్చె, 'లాజ్ నెంతె జోచి మొక్కె టీవ్క జయెదె' మెన అమ్చి పెట్టి అన్సె దయిరిమ్ జమ్చె. కిచ్చొక మెలె, * అమ్చి పెట్టి తిలిన్చి కంట జో వెల్లో, చి జో ఎత్తి జానె. ²¹ జలె, ప్రేమ తిల గోతునుదల్, అమ్చ కమొచి రిసా అమ్చి పెట్టి అమ్ లాజ్ జంక నాయ్ జలె, దేముడుచి మొక్కె అమ్క దయిరిమ్ తయెదె. ²² అన్సె, జోవయించి మొక్కె అమ్ లాజ్ జంక నాయ్ జలె, జోచి ఇన్సుమ్ రితి ఇండితనుమ్చి రిసా జో మెన్సుత్తిసి కెర్తునుమ్చి రిసా, జోతె అమ్ కిచ్చొ సంగిలె, జో అమ్క దొర్కు కెర్తుమ్.

²³ ఈంజయ్ జోచి అగ్గు. జోచొ పుత్తున్ జలొ యేనుక్రీస్తుచి నావొచి ఉప్పిరి అమ్క నముకుమ్ తంక, యేనుక [†] నిజమి దేముడుచొ పుత్తుసి, నిజమి జోచొ పుత్తున్ జా జోచి అదికారుమ్ తిలొ తెర్చయిందె మెన జో సంగ తిలొ క్రీస్తు రచ్చించువ కెర్తొసా జొయ్యి మెనయ్ జోచి ఉప్పిరి అమ్ అమ్చి నముకుమ్ తింక, చి జో క్రీస్తు ప్రబు అమ్క ఆర్త దిలి రితి, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో అమ్ ప్రేమయ్ కెరుక. ²⁴ జోచ అగ్గుల్ రితి ఇండితన ఎత్తిజిన్ [‡] జోచి తెడి తత్తుతి, జోచి జీవ్ జోచి అత్తుసెక్కిక జతతి, చి జోవయించి పెట్టి జొయ్యి తత్తుయ్, జోవయింక జొయ్యి తోడు తత్తుయ్, అన్సె, అమ్చి పెట్టి జో తతిసి జో అమ్క తోడ్ తతిసి అమ్ కీసి జానుమ్ మెలె, అమ్చి పెట్టి జో దిలి జోచి అత్తు తతికయ్ జానుమ్.

[†] 3:10 3:10 2:9, 10 దెక. [‡] 3:11 3:11 2:7-11 దెక. [§] 3:19 3:19 డిసయ్లిసి 12:9-11 దెకిలె, నయంతాన్ అమ్క 'ఇసి దెస్సి కెర్తొ' మెన ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడుచి మొక్కె అమ్క నెరిమ్బుల వయడుక ఉచర్తయ్, గని క్రీస్తు అమ్చి పాపుమ్ వయ గెచ్చయ్లి రిసా ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు అమ్క జా నెరిమ్ వయడె నాయ్, చి నయంతాన్ ఓడువ జతయ్. * 3:20 3:20 కిచ్చొ జవున్ అమ్ కెర్తొ కామ్క 'తప్పు కెర్తుమ్' నెంజె, 'ఏక్ వేల తప్పు కెర్తుమ్. లాజా' మెన అమ్చి పెట్టి బాద సిడ్డె, జా కామ్క 'తప్పు గే నెంజె గే' జొయ్యి జానె, చి కిచ్చొక దెస్సి కెర్తుమ్ గే జొయ్యి జానె, చి తప్పు కెర్తొ కి జో చెమించువ కెరుక జోవయింక సెక్కి అన్సె, చి అమ్చి ఉప్పిరిచి అమ్చి అన్సె అమ్ జో గెచ్చువక తెరె. [†] 3:23 3:23 2:23, 4:15, 5:1, 5, 13 చి 5:20 దెక. [‡] 3:24 3:24 2:6, 24, 27, 28, 4:13, 16, చి యోహాను 15:3-10 దెక.

4

ఆత్మలక కీసి చినుక జయెదె

1 ప్రేమ తిల గోతుసుదల్, ఎత్తి ఆత్మ సంగితిసక 'దేముడుచి కోడు ఈంజ' మెన నే పరిచ్చ కెరై తుమ్ సంప కెర నాయ్. గని నిజమి దేముడుచ జతతి గే నాయ్ గే, తుమ్క కిచ్చి కిచ్చొ సికడ్డనచ ఆత్మల్ తుమ్ పరిచ్చ కెర. కిచ్చొక మెలె, 'దేముడుచ కబుర్లు అమ్మి సంగితనుమ్' మెన అబద్దుమ్క ఒగ్గరిజన్ ఈంజ లోకుమతె బార్ జా అస్సి. 2 దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ తెంతో తిలిసి కీసి చినుక జయెదె మెలె, యేసుక 'జో నిజమి క్రీస్తు జలొ దొర్లు జలొ రచ్చించుచ కెరొసా, నిజమి దేముడుచొ పుత్తున్ జా, జో మాన్సు జా జెర్లున్ జా బార్ జలన్' మెన కేన్ ఆత్మ ఒప్పునుల గే, జో ఆత్మ దేముడు తెంతోచ మెనయ్ చినుక జయెదె, 3 అస్సె, యేసుక 'జోయ్య' మెన కేన్ ఆత్మల్ ఒప్పునతి నాయ్ గే, జేవ్ దేముడు తెంతోచ ఆత్మల్ నెంజెతి. 'బార్ జయెదె' మెన తుమ్ సున్ల ఆత్మ, మెలె, క్రీస్తుచి ఉప్పిరి విరోదుమ్ జలొసాచి ఆత్మ, అప్పయి కి ఈంజ లోకుమతె బార్ జయె అస్సె.

4 ప్రేమ తిల పుత్తర్లు, తుమ్ దేముడుచ మాన్సుల్ జా అస్సున్, జోచి ఆత్మతె జెర్లున్ జా అస్సున్, చి జేవ్ అబద్దుమ్చచి ఉప్పిరి తుమ్ జీన అస్సున్. కీసి మెలె, ఈంజ లోకుమతె తతొసాచి కంట తుమ్చి పెట్టి తతొసా వెల్లె. 5 జేవ్ అబద్దుమ్చ ఆత్మల్చ మాన్సుల్ ఈంజయి లోకుమ్చ జప్పలచి రిసా, జేవ్ సంగితిసి ఈంజయి లోకుమ్చి బుద్దిచి, చి జోచి కోడు ఈంజయి లోకుమ్చ మాన్సుల్ నూన్తతి. 6 అమ్, మాత్తుమ్, దేముడుచ మాన్సుల్ జా అస్సుమ్, జోచి ఆత్మ తెన్ జెర్లున్ జా అస్సుమ్, చి జో దేముడుక కో జాన్తతి గే, అమ్చి కోడు నూన్తతి, చి కో దేముడుచ మాన్సుల్ జతి నాయ్ గే, అమ్చి కోడు జేవ్ నూన్తతి నాయ్. ఇసి, జలె కేన్ ఆత్మ సత్తిమ్చి గే కేన్ ఆత్మ తప్పచి గే చినుక జయెదె.

దేముడు ప్రేమయ్

7 ప్రేమ తిల గోతుసుదల్, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ప్రేమ కెరుమ! ప్రేమ దేముడు తెంతో చి, చి కో ప్రేమ ఇండితయ్ గే, జో దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ తెన్ జెర్లున్ జా అస్సె, చి దేముడుక జో జానె. 8 గని కో ప్రేమ ఇండితి నాయ్ గే, దేముడుక నేన్తి. కిచ్చొక మెలె, దేముడు ప్రేమయి జా అస్సె. 9 కిచ్చొతె దేముడుచి ప్రేమ డీన అమ్క రుజ్జు జలి మెలె, జో దేముడు జోచొ సొంత పుత్తున్క ఈంజ లోకుమతె తెద్రయలన్. జో బలి జలిన్క అమ్చి పాపుమ్ గెచ్చుచ పరలోకుమతె బెదితి జీవ్ అమ్క దెతి రిసా. 10 ప్రేమ ముక్కిమ్క కిచ్చొతె డీన్యయ్ మెలె, అమ్ దేముడుక కిచ్చొ ప్రేమ కెర్లినతె నాయ్, మాన్సుల్చి అమ్చి ప్రేమ కిచ్చొ నెంజె, గని జోయ్య అమ్క ప్రేమ కెర, అమ్ కెర్ల పాపల్ పుంచితి అర్పితుమ్ జో జతి రిసా, జోచొ పుత్తున్క ఈంజ లోకుమతె తెద్రయలో. 11 జలె, ప్రేమ తిల గోతుసుదల్, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు అమ్క తెద్ది ప్రేమ కెర్లె జలె, అమ్ కి ఎక్కిలోక ఎక్కిలో తెద్ది ప్రేమ కెరుక. 12 కేన్ మాన్సు కెయ్ దేముడుక దెకుక నాయ్. గని అమ్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ప్రేమ కెర్లనుమ్ మెలె, దేముడు అమ్చి పెట్టి తత్తయ్, చి అమ్చితె జోచి ప్రేమ పూర్తి జా నెరవెర్చుచ జతయ్, రుజ్జు జతయ్. జోచి ప్రేమక జయ్య రుజ్జు మాన్సుల్ దెకుక జతయ్.

13* ప్రబుచి తెడి తత్తునుమ్, జోచి జీవ్క జతనుమ్, చి జో అమ్చి పెట్టి తత్తయ్ మెన కీసి జానుమ్ మెలె, జోచి సొంత ఆత్మ అమ్చి పెట్టి జో దిలిన్చి రిసా. 14 ఈంజ లోకుమ్చ మాన్సుల్క దొర్లు జలొ రచ్చించుచ కెరొసా జో జంక మెన, జోచొ పుత్తున్క ఎత్తిక అజ్బొ జలొ దేముడు తెద్రవ అస్సె మెన అమ్ దెక కెర సాచి సంగితనుమ్. 15 యేసుక †దేముడుచొ పుత్తున్ మెన కో ‡ఒప్పునుల గే, జోవయిచి పెట్టి దేముడు తత్తయ్, చి జేవ్ దేముడుచి తెడి అస్సి, జోచి జీవ్క జతతి. 16 దస్సి, దేముడు అమ్చి ఉప్పిరి ప్రేమ తిలిసి, అమ్చి ఉప్పిరిచి జోచి ప్రేమ, జానుమ్ నంపజా అస్సుమ్. దేముడు ప్రేమయి, చి కో ప్రేమయిచి తెడి తత్తయ్ ప్రేమ ఇండితయ్ గే, దేముడుచి తెడి తత్తయ్, జోచి జీవ్కయ్ జతయ్, చి దేముడు జో మాన్సుచి పెట్టి తత్తయ్.

17 కిచ్చొక దేముడుచి ప్రేమ అమ్చి తెన్ సీపూర్తి జా నెరవెర్చుచ జంక జోచి నెలవ్ మెలె, అమ్క ఎత్తిజీన్క పరిచ్చ కెరై వెల్లి దీసికయ్ 'సత్తిమ్ కెర్లమ్' మెన దయిరిమ్ తత్త మెనయ్ జో జా నెలవ్ దెతయ్.

* 4:13 4:13 2:6, 24, 27, 28 చి 3:6, 24 చి 4:16 డెక. † 4:15 4:15 2:23, 3:23, 5:1, 5, 13 చి 5:20 డెక. ‡ 4:15 4:15 మత్తయి 10:32-33 చి రోమీయల్ 10:9-10 డెక. § 4:17 4:17 12 సంబర్ కోడు డెక.

జా దయిరమ్ అమ్ కిచ్చిక జంక జయెదె మెలె, జో కీన్ జా అన్నె గే, అమ్ ఈంజయ్ లోకుమ్తె దనయ్ అనుమ్. జోయ్యి కీసి ప్రేమ అన్నె గే, అమ్ కి జోచి ప్రేమక మాన్సుల్క ప్రేమయ్ కెర్తనుమ్. 18 ప్రేమచి తెడి అమ్ తిలె, ప్రేమ అమ్ ఇండిలె, అమ్చి పెట్టి కిచ్చి బయిమ్ తయ్ నాయ్. గని ప్రేమ పూర్తి తిలె, జా ప్రేమ బయిమ్ గెచ్చువ గెల్తయ్. బయిమ్ సిచ్చ జతిన్ తెన్ బెదితిసి, 'సిచ్చ జమదె' మెన అమ్ ఉచర్లె బిందె, చి కో బితయ్ గే, జోచి పెట్టి ప్రేమ పూర్తి జంక నెరవెర్లువ జంక నేతయ్ మెన రుజ్జు జతయ్. 19 దేముడు తొలితో అమ్కయ్ ప్రేమ కెర్తెచి రిసాయి అమ్ జోక ప్రేమ కెర్తనుమ్.

20 జలె, దేముడుక అవ్ ప్రేమ కెర్తన మెన కో సంగితయ్ గే, జో జోచి బావుడ్డిక ప్రేమ కెరె నాయ్ గే, జో అబద్దుమ్చొ. కిచ్చిక మెలె, కేన్ జప్పన్ దెకిలో బావొక కో ప్రేమ కెర్తయ్ నాయ్ గే, జో నే దెకిలో దేముడుక కీసి ప్రేమ కెరెదె! నెత్తె! 21 అన్నె, జో కిచ్చి అగ్గు అమ్క దా అన్నె మెలె, కో దేముడుక ప్రేమ అన్నె గే, జోచ బావుడ్డివొక ప్రేమ కెరుకయ్.

5

క్రీస్తుచి ఉప్పిర్చి నముకుమ్చి ప్రేమ

1 యేసుక *తెర్తయిందె మెన దేముడు పూర్ణుమ్ సంగిలో దొర్లు. జలొ రచ్చించువ కెర్తొసా జలొ క్రీస్తు జోయ్యి మెన నంప కెర్తొ ఎత్తి మాన్సు దేముడుచొ బోద జయెదె, అన్నె, కో అబ్బొన్క ప్రేమ కెర్తయ్ గే, జో అబ్బొన్క అన్నె బోదల్క కి ప్రేమయ్ కెర్తయ్. 2 దేముడుచ బోదల్క అమ్ ప్రేమ కెర్తొసి కిచ్చి రుజ్జుతె డిస్తయ్ మెలె, దేముడుకయ్ అమ్ ప్రేమ తా, అమ్ జోచి అగ్గుల్ రితి †ఇండితిన్తె, 3 దేముడుచి ప్రేమ అమ్చి పెట్టి తిలె, జోచ అగ్గుల్ రితి ఇండుమ్దె. అన్నె, జోచ అగ్గుల్ జాడు వయడ్డన నెంజితి. 4 కిచ్చిక మెలె, దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తుతె జెర్లున్ కో జా తవుల గే, ఈంజ లోకుమ్చ ‡బుద్దివొచి ఉప్పిరి జీన్తతి. ఈంజయ్ లోకుమ్చ బుద్దివొచి ఉప్పిరి జీన్తతిసి కిచ్చి మెలె, యేసుచి ఉప్పిర్చి అమ్చి నముకుమ్. 5 మెలె, కో ఈంజ లోకుమ్చ బుద్దివొచి ఉప్పిరి జీన్తతి మెలె, యేసుకయ్ 'జోయ్యి దేముడుచొ పుత్తుసి' మెన కో నంపజా అన్నె గే, జెచ్చి.

6 పాని వాట్ లోయి వాట్ గెచ్చ అన్నె బార్ జా జో దేముడుచొ పుత్తున్ జలిన రుజ్జు జలొసా, జో రచ్చించువ కెర్తొసా జలొ, యేసుక్రీస్తు. జో ఎప్పి. పాని వాట్ గెచ్చ బార్ జయె నాయ్ గని పాని తెన్ లోయి తెన్ బార్ జా అన్నె. అన్నె ఈంజ చి రిసా దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తు సాచి సంగితయ్, కిచ్చిక మెలె దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తు సత్తిమ్ జా అన్నె. 7 అన్నె, యేసుక 'దేముడుచొ పుత్తున్ జోయ్యి', 'దేముడు తెర్తయ్లో రచ్చించువ కెర్తొసా జలొ క్రీస్తు జోయ్యి' మెన పానితెచి సాచిచి జోవయిందె నూయి జలి లోయిచి సాచి తెన్ బెదితి సాచి సంగితొసా కొన్నె మెలె, దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తుయి. జోవయిందె అత్తుచి సాచి ముక్కిమ్. కిచ్చిక మెలె, జోవయిందె అత్తు సత్తిమ్చి. 8 జోక, †దొర్లు. జల తిన్నె సాచుల్ అన్నె, చి జోవయిందె సాచి బెదితయ్, కిచ్చి కిచ్చి సాచుల్ మెలె, జా పాని, జా లోయి, చి దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తు. 9 అమ్ మాన్సుల్చి సాచి నంప కెర్తనుమ్ జలె, దేముడుచి సాచి అన్నెయ్ నంపజతిసి. అన్నె, దేముడుచి సాచి కిచ్చి మెలె, యేసుక 'ఈంజొయి అంచొ పుత్తు' మెన జోయ్యి సాచి సంగ అన్నె. 10 వడ్డొ, దేముడుచొ పుత్తున్కయ్ 'నిజమి జోచొ పుత్తున్' మెన కో నంపజవుల గే, జోవయిందె పెట్టి దేముడుచి సాచి అన్నె. 'ఈంజొ అంచొ పుత్తు' మెన దేముడు సాచి సంగిలిన్చ ఉప్పిరి కో నముకుమ్ తితి నాయ్ గే, జోచి కోడు నంపజతి నాయ్ చి రిసా, జోక 'అబద్దుమ్చొ' మెన సంగిల్ రితి జతయ్.

11 జలె, సత్తిమ్చి సాచి కిచ్చి మెలె, పరలోకుమ్చి రాజమితె జతి వాట్, జాక దొర్లు. జలి జీవు, దేముడు అమ్క దా అన్నె, చి ఈంజ జీవ్ కచి తెడి అన్నె. కత్తయ్ దొర్లు. జతయ్ మెలె, జోచొ పుత్తున్చి తెడి అన్నె, జో తెయి దొర్లు. జతయ్. 12 కచి పెట్టి దేముడుచొ పుత్తున్ అన్నె గే, జోకయ్ జా జీవు. దేముడుచొ పుత్తున్

* 5:1 5:1 2:23, 3:23, 4:15, 5:5, 13, 20 దెక. † 5:2 5:2 మెలె, అమ్ కీన్ కీన్ మాన్సుల్క ప్రేమ దెకవుక గే జోవయిందె అగ్గుల్తె, యేసుక్రీస్తువ కొడెతె, మోన్ తెన్ దేముడు దిలి అగ్గుల్ ఎత్తితె జో దెకవ అన్నె. ‡ 5:4 5:4 కీన్ బుద్దివొ మెలె, గేనల్, అనల్, చొరబుద్ది, కోపుమ్బుద్ది, దనచ ఎత్తి. § 5:8 5:8 యూదుల్చ అగ్గుల్ తెన్ 'దొగుల త్తిగ్గ సాచుల్ సంగిలిన్ బెదితి సత్తిమ్' మెంతతి.

కచి పెట్టి తయె నాయ్ గే, పరలోకుమతె గెతి వాట, జాక దొర్కు జలి జీవు, జోకయ్ దొర్కు జయె నాయ్.

13 దేముడుచొ పుత్తునచి నావ్క 'జయ్యి. జొయ్యి క్రీస్తు రచ్చించుప కెర్తొసా' మెన తుమ్ జోక సంపజలనక 'పరలోకుమతె గెతి కెయఁక తెయఁక తా' గెతి వాటచి జాక దొర్కు జలి జీవు దొర్కు జలినచి రిసా తుమ్క దయిరిమ్ తవున్' మెనయ్ ఈంజ అవ్ రెగిడ్డసి.

14 అన్నె, జోచి తెడి అమ్క అన్నెయ్ కిచ్చొ దయిరిమ్ మెలె, జోచి ఇస్టుమ్ తెన్ బెదితిసి కిచ్చొ జవున్ జోతె అమ్ నజిలె, జో నూన్తయ్. 15 అన్నె, 'అమ్ కిచ్చొ నజిలె జో నూన్తయ్' మెన జానుమ్ జలె, జోతె అమ్ సంగిలిన్క 'దొర్కు జలి' మెన ఒప్పున్లి రితి, 'కచితుమ్ దొర్కు జయెదె' మెన జానుమ్.

16 సంపజలో కేన్ జవున్ బావొ మొర్నొ ఆన్తి పాపుమ్ కెర్లెగిన, అన్నెక్లొ బావొన్ దెకిలె, జా పాపుమ్ జోక మొర్నొ సిచ్చు నే ఆన్తి రిత, "జోక చెమించుప కెరు మెన" జో అన్నెక్లొ దేముడుక ప్రార్దన కెర్లె, చి కచి పాపుమ్ మొర్నొ సిచ్చు ఆన్తిన్ నెంజె జలె, జో అన్నెక్లొ ప్రార్దన కెర్లి రిసా, జో పాపుమ్ కెర్లొసాక దేముడు జీవ్ దెయెదె. గని మొర్నొ సిచ్చు ఆన్తి పాపుమ్ కి తయెదె. కో దస్సి పాపుమ్ కెర్లె, జోచి రిసా ప్రార్దన కెర మెని నాయ్.

17 గార్చి కిచ్చొ జలెకి పాపుమీ, గని నగుమ్ రగల్ పాపుమ్ మొర్నొ సిచ్చు ఆన్తన నెంజెతి.

18 'కో దేముడుచి తెన్ జెర్మన్ జా అస్సి గే, పాపుమతె ఇండితి నాయ్' మెన జానుమ్. దేముడుచి పెట్టిచొ క్రీస్తు దన మాన్యుల్క రకితయ్చి రిసా, పాపుమ్ సికడ్డొ సయ్తాన్ జెవ్వె మాన్యుల్క చడె నాయ్.

19 అమ్మి జలె, 'దేముడుచ బోదల్ జా అన్యుమ్' మెన జానుమ్, అన్నె, అప్పెక ఒండి లోకుమ్ జో పాపుమ్ కెరయ్తో సయ్తాన్చి అత్తి అస్సె మెన కి జానుమ్. 20 అన్నెయ్ కిచ్చొ జానుమ్ మెలె, నిజుమ్చొ దేముడుక అమ్ జాన్తి రితి జో దేముడుచొ సాంత పుత్తుసి బార్ జా కెర, జోక చినితి జోక జాన్తి సెక్కి అమ్క దా అస్సె మెన జానుమ్. అన్నె, సత్తిమ్ తిలో దేముడుచి తెడి, జోచొ పుత్తున్ యేసుక్రీస్తుచి తెడి అన్యుమ్. ఈంజొయి నిజుమ్ తిలో ఎక్కిలో దేముడు. పరలోకుమతె బెదితి కెయఁక తెయఁక చెంగిల్ తతి వాట యేసుక్రీస్తుతయ్ దొర్కు జతయ్, జోక దొర్కు జలి జీవ్ జొయ్యి.

21 ప్రేమ తిల పుత్తర్లు, బొమ్మల్క జోకర్చిన్క తుమ్ దూరి తా.

యోహాను రెగిడ్లి దొన్నిచి ఉత్త్రమ్ బారిక్ జలో యోహాను రెగిడ్లి దొన్నిచి ఉత్త్రమ్

1 దేముడు నిసాన్ని * అమ్మక చి ఆవ్ చి సత్తిమ్ జాన్తన ఎత్తిజన్ నిబామి ప్రేమ కెర్త తుచ బోదల్క ఆవ్ వెల్లో జలోసా రెగిడ్లి ఉత్త్రమ్. 2 కిచ్చొక ఇసి ప్రేమ తెన్ అన్పుమ్ మెలె, దొర్కు జలి †సత్తిమ్ అమ్చి పెట్టి అన్సె, చి కెయడ తెయడ అమ్చి తెన్ తాఁ గెచ్చెదె.

3 ఎత్తిక అబ్బొ జలో దేముడు తెంతో చి జో అబ్బొన్చొ పుత్తున్ జలో యేసుక్రీస్తు తెంతో జోచి దయ జోచి కన్యారుమ్ జోచి సెంతుమ్ అమ్చి తుమ్చి తెన్ తయెదె, చి జోచి సత్తిమ్ జోచి ప్రేమ తెన్ తమ్దె.

4 ఎత్తిక అబ్బొ జలో దేముడు దిలి అగ్గు రితి తుచ బోదల్ జల నంపజలనతె సగుమ్జన్ సుబుమ్ కబురతె తిలిన్చి సత్తిమ్ ఎత్తి, నిదానుమ్ నంప తా, జా సుబుమ్ కబురతె తిలిన్ తెన్ బెదితి సత్తిమ్ ఇండితతి మెన నూన ఒగ్గర్ సర్ద జలయ్. 5 అన్సె, అన్సె, అమ్మ, తుమ్క ఏక్ కోడు బతిమాల్పా జా రెగిడ్లిసి. తుమ్క నొవి అగ్గు రెగిడ్లిసి నెంజె, గని మొదొల్ తెంతో చి అగ్గు ఈంజ. కిచ్చొ మెలె, అమ్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ప్రేమయ్ కెరుక. 6 అన్సె, ప్రేమ కిచ్చొ జతయ్ మెలె, ఎత్తిక అబ్బొ జలో దేముడుచ అగ్గుల్ రితి అమ్ ఇండుక. మొదొల్ తెంతో తుమ్ సూన్ని అగ్గు కిచ్చొ మెలె, తుమ్ ప్రేమయ్ ఇండుక.

మోసిమ్ బోదచి రిసా జాగర్

7 అన్సె, ఒగ్గర్జన్ మోసిమ్ సంగితన ఈంజ లోకుమ్తె బార జా బుల్లతి, యేసుక 5 దేముడుచొ పుత్తుని జో, జో దొర్కు జలో రచ్చించువ కెర్తొసా జలో క్రీస్తు జా, మాన్సు జా జెర్యున్ జా అన్సె' మెన ఒప్పనుక నెనితన. దన మాన్సుల్ మోసిమ్చ, క్రీస్తుచి ఉప్పిరి విరోదుమ్ జలన. 8 జలె, తుమ్ స్రెమ సేడ దొర్కు కెర్లె బవమానుమ్ నే పిట్టవన్తి రితి, గని తుమ్చి బవమానుమ్ పూర్తి దొర్కు కెరంతి రితి జీన్తి రితి, తుమ్ దెకన. 9 కో పుర్ గెతి రితి వెల్లో మెనన క్రీస్తుచి బోదనక నిదానుమ్ తయె నాయ్ గే, జో మాన్సు *దేముడుచొ నెంజె. దేముడు అబ్బొన్ కి జోచి పెట్టి నాయ్. గని, క్రీస్తుచి బోదనకయ్ కో నిదానుమ్ అన్సి గే, అబ్బొన్ జలో దేముడుచ కి పుత్తున్ జలో యేసుచ కి జా అన్సె. అబ్బొన్ కి పుత్తున్ కి జోచి పెట్టి అన్సె. 10 ఈంజయ్ బోదన నే ఆన్కె కో తుమ్తె అయ్లె, గెరి టాన్ దాన నాయ్, జోక జోకర నాయ్. 11 కిచ్చొక మెలె, కో జోక జోకర్తయ్ బెదవంతయ్ గే, జో మాన్సుచి తప్పు కామ్తె బెదిల్ రితి జతయ్.

12 తుమ్క అన్సె ఒగ్గర్ రెగుడుక జతి, గని కాగ్గుమ్క సిర్క రెగుడుక నెసి. తుమ్క అమ్క పూర్తి సర్దసంతోసుమ్ కెర్తి రితి తుమ్తె సొంత జా దెకయ్ లట్టబుక ఇస్సుమ్ జతని.

13 దేముడు నిసాన్ని తుచి ఇన్వెది †బయ్దిచ †బోదల్ రిత జలన తుమ్క జోచి జోబర సంగితతి.

* 1:1 1:1 'అమ్మ' ఇన్సెంగెలె, కేన్ జప్పన్ సంగుమ్క టాలి జతయ్ మెన, చి 'తుచ బోదల్' మెన సంగెలె, జా సంగుమ్తెచ మాన్సుల్కయ్ టాలి జతయ్ మెన సంగుమ్జన్ ఉచర్తతి. † 1:2 1:2 యోహాను 14:6, 16-17 దెకితె, యేసుయ్ దొర్కు జలి సత్తిమ్, చి జోవయింబి వరలోకుమ్చి సుద్ది సత్తిమ్ తిలి ఆత్మ అమ్చి పెట్టి జో దా అన్సె. యోహాను 8:32, 36 కి దెక. వడ్డె, యేసు సంగెలిన్, దేముడు అబ్బొన్ సంగెలిన్, జోవయింబి సుబుమ్ కబుర సత్తిమ్; యోహాను 8:45-47, చి యోహాను రెగిడ్లి ఈంజ 2 నంబర్ ఉత్త్రమ్ 9-10, గలతీయల్ 2:5. కొల్స్సెయల్ 1:5 కి దెక. † 1:5 1:5 యోహాను రెగిడ్లి 1 నంబర్ ఉత్త్రమ్ 2:8 దెక, చి యోహాను 13:34, చి మత్తయ్ 22:37-40.

§ 1:7 1:7 యోహాను రెగిడ్లి 1 నంబర్ ఉత్త్రమ్ 2:23, 3:23, 4:15, 5:1, 5, 13, 20 దెక. * 1:9 1:9 యోహాను రెగిడ్లి 1 నంబర్ ఉత్త్రమ్ 2:23, 5:12 దెక. † 1:13 1:13 1 నంబర్ కోడుతె తిలి రితి, 'బేన్ది' మెలిన్ ఏక్ వేల అన్యైక సంగుమ్క టాలి జతయ్. చి 'బేన్దిచ బోదల్' మెన సంగెలె, జా అన్యైక సంగుమ్తెచ మాన్సుల్కయ్ టాలి సంగితయ్. † 1:13 1:13 1 నంబర్ కోడుతె తిలి రితి, 'బేన్ది' మెలిన్ ఏక్ వేల అన్యైక సంగుమ్క టాలి జతయ్. చి 'బేన్దిచ బోదల్' మెన సంగెలె, జా అన్యైక సంగుమ్తెచ మాన్సుల్కయ్ టాలి సంగితయ్.

యోహాను రెగిడ్డి తిన్నిచి ఉత్త్రమ్ బారిక్ జలో యోహాను రెగిడ్డి తిన్నిచి ఉత్త్రమ్

1 సత్తిమ్క ఆవ్ ప్రేమ తిలో గాయుక ఆవ్ వెల్లో జలోసా రెగిడ్డి ఉత్త్రమ్.

2 ప్రేమ తిలో మింత, తుక చెంగిల్ తవున్, మెన ఆవ్ ప్రార్దన కెర్తసి. తుచి ఆత్మత చెంగిల్ అస్సిన్ మెన జాని.

3 కీసి మెలె, బావుడ్లు జల సగుమ్జిన్ అయ్లి పొది, తుయి సత్తిమ్ ఇండితినచి రిసా సాచి సంగిల, చి ఒగ్గర్ సర్దనంతోసుమ్ జలయ్. 4 ఎత్తిచి కంట అంక కిచ్చొ కోడు ఒగ్గర్ సర్ద కెర్తయ్ మెలె, అంప బోదల్ సత్తిమ్ ఇండితిన ఆవ్ నూనె, జయ్యి అంక ఒగ్గర్ సర్దనంతోసుమ్ కెర్తయ్. జాచి కంట అంక జిన్ని సర్ద నాయ్.

5 ప్రేమ తిలో మింత, బావుడ్లుక తుయి కిచ్చొ తోడు కెర్లె, నిదానుమచి కామ్, జా, ముక్కిమ్క వేర తెంతో అయ్లసక, జలె, 6 ఇన్నెచి సంగుమచి మొక్కె తుచి ప్రేమచి రిసా, ఇన్నె అయ్ల బావుడ్లు సంగ అస్సి. దేముడుచి సేవక బెదితి ప్రేమ తెన్ దస మాన్సుల్క మరియాద దెక జేవ్ గెతి వాట్క సరి జతి తోడ్ దాయి అన్నె త్రెదయ్లె, చెంగిలి. దస్సి కెర్లె తా. 7 కిచ్చొక మెలె, 'ప్రబుచి సేవకయ్' మెన జేవ్ బార్ జా అస్సి, చి ఎత్తి అదికారుమ్ దేముడుక నంప నే జలసంతె కిచ్చొయ్ తోడు నజీతి నాయ్. 8 జాకయ్, అమ్ నంపజలసక కి దస మాన్సుల్క తోడు దెంక చెంగిలి. దస్సి కెర్లె, సత్తిమ్చి రిసాచి జోవయింబి సేవతె అమ్ కి జోవయింతెన్ బెద తమ్దె.

9 తుమ్తెచి సంగుమ్క కిచ్చొగి రెగ్గి అస్సి గని దియొత్రెపె సొంత గపురుమ్ ఉచరన వెల్లో మెనన, అంబి అదికారుమ్క 'అస్సె' మెన ఒప్పనె నాయ్. 10 జాకయ్, ఆవ్ తుమ్తె అయ్లె, జో అంబి రిసా గర్బ కొణ్ణె, ఆరిచ నిందల్చ కొణ్ణె సంగితె తతినచి రిసాచి తిర్పు సంగుమ్దె. జా తప్పుచి కంట అన్నె కిచ్చొ తప్పు జో కెర్తయ్ మెలె, సత్తిమ్చ వేర తెంతోచ బావుడ్లుక మరియాద దెకె నాయ్, చి 'మరియాద దెకుమ్దె' మెన ఇన్లుమ్ జత అన్నె మాన్సుల్క పిట్టవ, సంగుమ్ తెంతో ములయ్తయ్.

11 ప్రేమ తిలో మింత, గర్బిక దెక తుయి సిక్కు నాయ్, గని చెంగిల్చిక దెక దస్సి ఇండు. కో సత్తిమ్ ఇండితయ్ గే, దేముడుచి మాన్సు జతయ్. కో గర్బి బుద్ది ఇండితయ్ గే, దేముడుక *నే దెకిలోసా మెలి రితి జతయ్. 12 దేమేత్రి చి రిసా ఎత్తిజిన్ 'చెంగిలోసా' మెన సాచి సంగితతి, జోచి సత్తిమ్ కి జోచి రిసా సాచి జతయ్. ఆవ్ కి జోచి రిసా 'చెంగిలోచొ' మెన సాచి సంగితసి, అన్నె, అంబి సాచిక 'సత్తిమ్చి' మెన తుయి జాన్సి.

13 తుక అన్నె ఒగ్గర్ రెగుడుక జతి, గని పుస్తకుమచి సిర్త తెన్ రెగుడుక నెసి. 14 బే బేగి తుమ్తె జెంక ఉచర్తసి, చి అయ్లె, ఆవ్ తూయి ఎక్కిలోక ఎక్కిలో దెక సొంత లట్టబుమ్దె.

15 తుక సేంతుమ్ తవున్. తుచ అమ్చ గోతుసుదల్ తుక జోవయింబి జోబర సంగితతి. ఒత్తచ గోతుసుదల్ ఎత్తిజిన్క అంబి జోబర సంగ.

* 1:11 1:11 యోహాను రెగిడ్డి 1 నంబర్ ఉత్త్రమ్ 3:6 దెక.

యూదా రెగిడ్లి ఉత్త్రమ్ బారిక్ జలో యూదా రెగిడ్లి ఉత్త్రమ్

1 దేముడు అబ్బొన్చి తెడి ప్రేమ తిల, * యేసుక్రీస్తుచి రచ్చనచి తెడి తిల, జేవ్ నిసాన బుకార్లనక యేసుక్రీస్తుక †నివ కర్టొసొ జలో, యాకోబుచొ బావొన్ జలో, యూదా రెగిడ్లి ఉత్త్రమ్.

2 ప్రబుచి కనూర్దుమ్, సేంతుమ్చి ప్రేమ అన్నె తుమ్క ఒగ్గర్ కలుగు జవున్!

దేముడుక విరోదుమ్ జలిన్చి రిసా జాగర్ల తత్తి కోడు

3 ప్రేమ తిల బాచ్చుడ్లు, అంచి తుమ్చి రచ్చనచి రిసా తుమ్క ఉత్త్రమ్ రెగుడుక ఒగ్గర్ ఇస్తుమ్ జలయ్. గని, కిచ్చొచి రిసా ముక్కిమ్క అప్పయి రెగుడుక మెన అంక జానయ్ జలి మెలె, ఆము తూమ్ ప్రబుచి సుద్ది జా జోచయ్ జల మాన్సుల్క ముక్కిమ్క దిలి సుబుమ్ కబుర్ మొత్తుమ్చి నముకుమ్ పాడ్ నే జతి రితి తుమ్ దెక, వేర మాన్సుల్ వేర సికడ్లె ప్రబు అమ్క దిలి జా బోదచి రిసా చెంగిల జబాబుల్ తుమ్ దాన. 4 కిచ్చొక మెలె, “ఈంజ బోదనక జేవ్ నిదానుమ్ నెంజలి రిసా సిచ్చ జతు” మెన దేముడు ఒగ్గర్ అగ్గె తెంతో రెగిడ్లన నగుమ్జిన తుమ్చి సంగుమ్తె ఉప్రమెన్నుక లుంకచోరు †బెద అస్తి. దేముడుక నేన్ల జోవయింబి ఉప్పిరి విరోదుమ్ జల జేవ్ మాన్సుల్ కిచ్చొ కెర్తతి మెలె, †దేముడు అమ్క ఆగ్గుల్ రితి తెంతో విడ్డల్ కెర అస్సె, చి అమ్ కీసి ఇండిలెకి బాద నాయ్. అమ్ కిచ్చొ కెర్లె కి, జోచి దయక అమ్క రచ్చించువ కెరెదె మెన సంగ, దేముడుచి కోడు మార్చువ కెర్తతి, చి జోవయింబి ఆగ్గెచ ఆసల్ ముద్దొ నే కెరంతె “దస్సి ముద్దొ కెరనుక నాయ్” మెన అన్నె మాన్సుల్క కి సికడ్లె, చి అమ్చొ ఎత్తి. ఎజొమాని, ఎక్కి ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుక †దేముడు నెంజె మెన సంగిల్ రితి జా, జోచి మరియాద కడ్లి రితి ఇండితతి.

5 జలె, తుమ్క “కెయెక వచ్చుత్ నాయ్” మెన తుమ్క అమ్ అగ్గె పూర్తి సూనయలమ్. తెదొడి సూనేతదు జలె, జతి. గని తుమ్క అన్నె ఉచార కెరయిందె. ఐగుప్తు దేసిమ్ తెంతో అమ్చ ప్రజల్ జల ఇస్రాయేలుల్క రచ్చించువ కెర్లె దేముడు వడ్డొ జేవ్ ప్రెజల్తెచ జోవయింక నంపనెంజలనక †మొర్తి సిచ్చ దిలన్.

6 అన్నె, జోవయింక దిలి కామ్, జోవయింక దిలి టాన్ ములిల †దేముడుచి దూతల్క దేముడు కిచ్చొ సిచ్చ దా అస్సె మెలె, ఎత్తిక తీర్పు కెర్లె ఆకర్ దీన్క, ముక్కిమ్ జలి దీసిక జేవ్ సిచ్చ జతె ఎదక, ఎట్టొచి కంట ఎట్టొ తిలిన్చి అందర్లె జేవ్ రకితి రితి, కో కెయెక యెప్పక నెతిర గొల్పుల్ తెన్ జో బంద దా అస్సె.

7 దస్సియ కి, అమ్క అన్నెక్ కామ్ జాగర్ల దెకయ్తయ్. కేన్ మెలె, †సాదొమ చి గొమొరా పట్టల్ చి జోవయింబి సుట్టునంతవ పట్టల్చ మాన్సుల్ కి దేముడు సెలవ్ నే దిలి రితి వేరయ్ ఆసల్ జా, మున్సుబోదల్ తెన్ మున్సుబోదల్ సాని జతె తిల. అమ్క జాగర్ల దెకయ్తి రిసా జోవయింబి సిచ్చ కిచ్చొ మెలె, ఆగితె సిచ్చ జల, చి కెయెక నే విజతి ఆగితె జేవ్ సిచ్చ జవుల.

8 దస్సి, * తుమ్చి సంగుమ్తె బెదిల ఉప్రమెన్నుచి ఈంజేవ్ మాన్సుల్ కి, వెర్రి సిప్పల్ దెకిల్ రిత జా, లంజెకమొ కెర జోవయింబి ఆగ్గె గార్ల కెరంతతి, దేముడుచి అదికారుమ్క బితి నాయ్, చి జో దేముడు

* 1:1 1:1 నెంజెలె, యేసుక్రీస్తుచి నెవ కెర్లె మెన తుమ్ నానెనుమ్ నే జతి రితి ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు దెక తిల..... † 1:1 1:1 నెంజెలె గొతిమాన్సు నెంజెలె గొత్తి సుదె. † 1:4 1:4 పేతురు రెగిడ్లి 2 నంబర్ ఉత్త్రమ్ 2:1 చి కోడుతె ‘దస్సి జర్లు జయెదె’ మెన సంగిలన్. ఇన్నె, యూదా రెగిడ్లిన్తె ‘జర్లు జలి’ మెన దెకితనుమ్. § 1:4 1:4 పేతురు రెగిడ్లి 2 నంబర్ ఉత్త్రమ్ 2:19 దెక. * 1:4 1:4 పేతురు రెగిడ్లి 2 నంబర్ ఉత్త్రమ్ 2:1 దెక. † 1:5 1:5 నిర్లమకాండుమ్ 32:1-28, 35, సంత్యాకాండుమ్ 11:1, 14:29, 30, 35. † 1:6 1:6 అదికాండుమ్ 6:1-7, పేతురు రెగిడ్లి 2 నంబర్ ఉత్త్రమ్ 2:4. జేవ్ దూతల్ మాన్సుల్చ తెర్రబోదల్ తెన్ లంజె జల. § 1:7 1:7 అదికాండుమ్ 18:20-29 చి పేతురు రెగిడ్లి 2 నంబర్ ఉత్త్రమ్ 2:6 దెక. * 1:8 1:8 పేతురు రెగిడ్లి 2 నంబర్ ఉత్త్రమ్ 2:10 దెక.

చి జోవయించి రిసా జేవ్ పాపుములు సంగిల ఎత్తి కోపుమ్ కోడుచి నేరిమ్ వయడుక' మెన ప్రబు ఉత్ర అయ్లన్."

16 ఉప్రమెన్సుచి అమ్ సంగిల మాన్సుల్ నిజుమి తిరిమ్ తిరిమ్ గోసల్ లట్టబ్బన, దేముడుచి ఉప్పిరి సెంతుమ్ నెంజ వేర వేరచి ఒగ్గర్క ఆన జతన, జోవయించ ఆసల్ రితి ఇన్సుమ్ అయ్లి రితి ఇండితన, బడాయ్ లట్టబ్బన, లాబుమ్క అన్నె మాన్సుల్క పులయ్తన జవుల.

సత్తిమ్చ నంపజలసక అన్నె జాగర్త సంగిలిసి

17 తూమ్, ప్రేమ తిల బావుడ్లు, తుమ్ కిచ్చొ ఉచార కెర మెలె, †అమ్చొ ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచ బారికుల్ జోచి సెక్కిక సంగిలిసి. 18 జేవ్ జోవయించ బారికుల్ తుమ్క,

‡“ఆకర్ దినాల్క సత్తిమ్చి ఉప్పిరి ఆన్సన బార్ జవుల.

దేముడుక విరోదుమ్ జల జోవయించి

పాపుమ్చ ఆసల్ రితి ఇండుల”

మెన తుమ్క సంగిల. 19 జేవ్ సంగిల్ రితి ఈంజేవ్వి మాన్సుల్ నంపజలసతె జట్లు కెరయ్తతి,

దేముడుచి సుద్ది జోవయించి పెట్టి తయె నాయ్, చి జోవయించి సొంత ఆఁగుచ ఆసల్ రితి ఇండితతి.

20 గని తూమ్, ప్రేమ తిల బావుడ్లు, ప్రబుచి సత్తిమ్చి చి తుమ్చి నముకుమతె డిట్టుమ్ కెరన.

దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మసెక్కిక ప్రార్దన కెర. 21 దేముడుచి ప్రేమ ఇండుక దెకన. పరలోకుమతె బెద

కెయ్క తెయ్క జతి వరుమ్ అమ్చొ ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తు జర్గు కెర్తె ఎదక, జాక నిదానుమ్ రక. 22 పడ్డ,

సగుమ్జిన్ అన్మానుమ్ జా అన్సి. జోవయించి ఉప్పిరి కన్కారుమ్ జా, సత్తిమ్ దెకవ. 23 సగుమ్జిన్క ఆగి

తెంతో ఉర్లిల్ రితి సయ్తాన్చి తెంతో రచ్చించుప కెర, పడ్డ, సగుమ్జిన్క, జోవయించి పాపుమ్తె నే బెదితి

రితి జాగర్త తా, బియ్ జోవయింక కన్కారుమ్ దెక.

ఆకర్ కోడు

24 జలె, తుమ్ పాపుమ్తె అన్నె నే సేడ్డి రితి తుమ్క రకుక తెర్లో, జోవయించి పరలోకుమ్చి ఉజ్జతె

తుమ్ పొరపాట్ నెంతె సర్ల తెన్ జోచి మొక్క టీవేతి రితి దొర్కు జలిసి జెయిమ్ కెరుక తెర్లో 25 ఎక్కిలా

దేముడు జలో, అమ్చొ ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి అత్తి అమ్క రచ్చించుప కెర్తెసా జలో దేముడుక

పరలోకుమ్చి ఉజ్జిడి, గవురుమ్, అదికారుమ్, సెక్కి, కిచ్చొ నెంజలి అగ్గె తెంతో తా, అప్పె కి, కెయ్క

తెయ్క కి నే పిట్ట తవున్! ఆమేన్!

† 1:17 1:17 పేతురు రెగిడ్డి 2 నంబర్ ఉత్తమ్ 3:2 దెక. ‡ 1:18 1:18 పేతురు రెగిడ్డి 2 నంబర్ ఉత్తమ్ 3:3 దెక.

ప్రకటన పుస్తకము జర్గు జంక తిలిసి దేముడు బారిక్ జలో యోహానుక డీసయలిసి

మొదోల్ కోడు

1 యేసుక్రీస్తు, జోవో నేవ కెర్తనక దెకవుక మెన బే బేగి జర్గు జంక తిలిసి దేముడు అబ్బొసి జోక దిలన్. బే బేగి జర్గు జంక తిలిసి జా ఎత్తి, జోవో నేవ కెర్తనా యోహానుక జోవో దూతచి అత్తి డీనవ దిలయ్.

2 జలె, దేముడుచి ఈంజ కబుర్చి రిసా, యేసుక్రీస్తు దెకయలి ఈంజ సాచిచి రిసా, జా ఎత్తి దెకిలిన్చి రిసా యోహాను ఇన్నె సాచి రెగిడ్డసి. 3 జర్గు జంక తిలిన్చి ఈంజ కబుర్ అన్నె కో నదు కెరుల గే, ఇన్నెకో నూన ఇన్నె సంగిల్ రితి కెరుల గే, జోక చెంగిలి. కిచ్చొక మెలె, ఈంజ జర్గు జంక దెర్తి నమయుమ్ పాసి జా జెతయ్.

4 ఆసియా ప్రదేసిమ్చ *సత్తు †సంగుమ్లచక ఆవ్ యోహాను కిచ్చొ కబుర్ రెగిడ్డసి మెలె, కెయెక తెయెక తిలోసా, తతోసా, జెంక తిలోసా తెంతో, పడ్డో జోచి సింగాసనుమ్చి పురెంతో తతా ‡సత్తు ఆత్తల్ తెంతో, 5 పడ్డో నంపజతి సాచి నిదానుమ్తె ఇండ, మొర అన్నె జీవ్ జతనక తోల్పుర్ జతో, ఒండి లోకుమ్చ రాసల్క ఏలువ కెర్తా యేసుక్రీస్తు తెంతో దయ, నేంతుమ్, తుమ్చి ఉప్పిరి తవున్. యేసుక్రీస్తు అమ్క ప్రేమ కెర, జోచి మొర్చిచి అర్చితుమ్ జలి సాంత లోయి సువడ కెర, అమ్చ పావల్చి సిచ్చ తెంతో అమ్క విడ్డల్ కెర్లన్. 6 జో అమ్క జోవో దేముడు జలో జోవో అబ్బొన్చి రాజిమ్, పూజర్గు జతి రితి, నేవ కెరుక మెన జో జర్గు కెర అన్నె. జా ఎత్తిచి రిసా జో యేసుక్రీస్తుక కెయెక తెయెక గవురుమ్ అదికారుమ్ తవున్! 7 ఆవేన్! 7 ఈంది, మబ్బుల్ తెన్ జో పరలోకుమ్ తెంతో అన్నె ఉత్త జెయెది, చి ఎత్తి అంకివో జోక దెకుల. జోక మార్లన ఎత్తిజన్ కి. అన్నె జోక అగ్గ మార తిలన్ జలె 'బల్ తప్పు కెర్లమ్' మెన ఒండి లోకుమ్చ నెకుమ్లుచ మాన్పుల్ ఏడుకుడు జవుల. దస్సి జర్గు జవున్! *ఆవేన్!

8 కెయెక తెయెక తిలోసా, తతోసా, జెంక తిలోసా, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో ప్రబు జలో దేముడు, జోయ్యు మొదోల్ జోయ్యు ఆకర్ మెన అర్దుమ్ జలి, "ఆవ్ అల్పా, ఆవ్ ఓమెగ" మెన సంగితయ్.

పత్తాన్ డిబ్బుతె యోహాను తిలి పొది యేసుప్రబు డీసిలిసి

9 ఆవ్ తుమ్చో బావో జలో యోహాను, జలె, యేసుచి తెడి తుమ్చి తెన్ ఈంజ కాలుమ్చ బాదల్ నేడ తుమ్చి తెన్ ఓర్పుప జతసుమ్. తుమ్చి తెన్ యేసుచి తెడి జోచి రాజిమ్తె, బెద ఏలుప కెర్లసుమ్. జలె, ఆవ్ యోహాను, దేముడు దిలి నుబుమ్ కబుర్, యేసుచి రిసాచి సాచి, నూనయ్తె తిలి రిసా జేలి జా పత్తాన్ డిబ్బుతె తిలయ్. 10 ఒత్త తిలె, ప్రబుచి బక్తి కెర్తి నెలవ్ కడన్చి దీసి, దేముడుచి జో యేసుప్రబుచి అత్తె అంచి అత్తె తెన్ ఆవ్ బెరప తిలి పొది, అంచి పడ్డో, నప్పర్ముారిచి అవాడ్ కీసి గట్టిజ జయెది గే, దస్సి ఏక్ ఒగ్గర్ అవాడ్ నూన్యయ్. 11 "తుయ్ అప్పె కిచ్చొ దెకితె గే, ఏక్ †పుస్తకమ్తె రెగ్గ, నంపజలనచ ఆవ్ సంగిత సత్తు సంగుమ్లుతె తెద్రవు. ఎపెసు, న్దుర్పు, పెగ్గము, తుయత్తెర, సార్దీస్, పిలదెల్చియ, అన్నె లవోదెకయ పట్టుమ్తెచి సత్తు సంగుమ్లుతె తెద్రవు" మెన జా అవాడ్ అంక సంగిలన్.

డీసన్ సేడ్డిసి

* 1:4 1:4 యూదుల్ తెన్, 'సత్తు' మెలి నంబర్క కిచ్చొ అర్దుమ్ మెలె, పూర్తి తిలిసి ఇన్నె దొన్చిచి తిన్నె నంబర్లు అద్యయల్తె ఏక్ సత్తు సంగుమ్లుచ నన్నె దెర జోవయింక ఎక్కెక్ కబుర్లు సంగెది, గని ఏక్ వేల ఈంజ 'సత్తు' నంబర్ ఒండి లోకుమ్చ నంపజలనచ సంగుమ్లు మొత్తుమ్క ఏక్ బాలె జయెది. † 1:4 1:4 'సంగుమ్' మెలె, ఏక్తెచ నంపజలన మొత్తుమ్క 'సంగుమ్' మెనుక జతయ్. ‡ 1:4 1:4 సత్తు ఆత్తల్ మెలె, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తక సంగితయ్. ఇన్నె సత్తు మెలె, పూర్తి తిలిన్చి అర్దుమ్ కి, పూర్తి సత్తిమ్ తిలిన్చి అర్దుమ్ కి తయెది. పూర్తి సక్తి తిలిన్చి అర్దుమ్ కి ఉచరుక జయెది. పడ్డో ఒండి లోకుమ్తె తిలిసి ప్రబుచి అత్తె దెకితెచి అర్దుమ్ కి ఉచరుక జయెది; జెకర్కా 4:10. § 1:6 1:6 ఎత్తి బాన తెన్ ఇన్నె 'ఆవేన్' మెనుల. జాకోడుచి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, 'తెద్దిలి'. 'జర్గు జవున్!' * 1:7 1:7 ఎత్తి బాన తెన్ 'ఆవేన్!' మెనుల. కుపియ బాన తెన్ తెదిలి మెన నవుల † 1:11 1:11 నెంబెల్ 'వెల్లి పుస్తకమ్'. జేవ్ పొరుల్ ఏక్ వెల్లి పుస్తకమ్తె రెగ్గ, నదు కెర తియ తతి పొది, నుట్టువ కెర తియ తవుల.

12 తెదోడి అంక జా కోడు సంగిలి అవాడ్ తిలోసాక దెకుక మెన, అవ్ పసిల్లె, సత్తు దివ్వో తిత బజర్క తెయార్ కెర్ల తంబల్ దెకిలయ్. 13 జోవ్ తంబల్చి నెడమె ఎక్కిలో టీవోజ తిలో. జో కీసా తిలో మెలె, మాన్సు జా జెర్లిలో రిత్తొ డీన, చట్ట పావెతి దిగిల్ లాల్చి గలన తా, గుండె బజర్చి పట్టు బందన తిలో.

14 జోచి *జోడిచి సెండి, పూర్తి చొక్కెలి ఉలుచి ఎదిలి, మంచుచి ఎదిలి చొక్కు తయెది. జోవ్ అంకివో, ఆగివో లగిలి రితి తిల. 15 జోవ్ చట్టో, ఆగితె డడ్డ గగదగాల్పు మెర్పుప జతి కంచుచి రితి తిల. జోచి అవాడ్, వెల్లి బూరుమచి పాని నూయి జతి అవాడ్చి రితి బడబడాల్పు జయెది. 16 జోచో ఉజల్ అత్తి సత్తు సుక్కల దెర తిలన, చి జోచి చోడి తెంతో దొన్ను పక్కలె వాండి తిలి కండా బార్ జతె తిలి, చి జోచి మొక్కోమ్, పొద్దు పూర్తి సత్తు తెన్ ఉజడి లగితె పొది కిసి తయెది గే, దస్సి జలె.

17 జోక దెకిల్ బేగి, మొర్లొ రిత్తొ జా జోచి చట్ట నెడ గెలయ్. గని జోచో ఉజల్ అతు తెన్ అంక చడ, అంక కిచ్చో మెలన్ మెలె, “తుయ్ బి నాయ్. అవ్ తోలిత్తోచో కి ఆకర్చో కి. 18 అవ్ జీవ్ తిలోసా జీవ్ దెత్తోసా. అవ్ మొర్లయ్, గని అన్నె జీవ్ జా కెయ్క తెయ్క జివ్వి తయెది, అన్నె మొర్లయ్ చి మొర్లయ్క రకితి టాన్కచి †తామమ్ అంచి అత్తి అన్నె. 19 జాకయ్ తుయ్ కిచ్చో అప్పె దెకితసి గే, రెగుడు. అప్పెచి కి పడ్డొక జర్లు జంక తిలిసి కి. 20 పడ్డొ అంచో ఉజల్ అత్తి తిల సత్తు సుక్కల్, చి బజర్క తెయార్ కెర్ల సత్తు దీవుకంబల్చి అర్దుమ్, సత్తు సుక్కల్ సత్తు సంగుమ్లచ దూతల్ జవుల, చి సత్తు దీవుకంబల్, జోవ్ సత్తు సంగుమ్లయి జవుల” మెలన్.

2

ఎపెసు పట్టుమతెవ సంగుమ్చక చి ఉత్తమ్

1 “ఎపెసు పట్టుమచ సంగుమ్చో దూతక ఇని మెన రెగుడు. *సత్తు సుక్కల్ జోచి ఉజల్ అత్తి దెరిత్తో, దివ్వో తిత సత్తు బజర్చివ తంబల్చి నెడిమె బులిత్తోసా తుమ్క సంగిలిన్ కిచ్చో మెలె, †తుచి కమె కీసచ గే, తుయి అంచి కామ్ కెర కెర ఓర్చుప జా నిదానుమ్ తతిసి అవ్ జాని. మెలె, పొప్పుమతె ఇండిత మాన్సుల్క తుయి సంగుమ్తె నే బెదవంతె, ‘క్రీస్తువ బారికుల్ అమ్’ మెన అబద్ధమ్క సంగిత గార్ మాన్సుల్క పరిచ్చు కెర, ‘క్రీస్తువ నెంజితి’ మెన తుమ్ రుజ్జు కెర్లిసి కి అవ్ జాని. 3 అంచి నావ్చి రిసా తుమ్ ఒగ్గర్ నిదానుమ్ తెన్ ఓర్చుప జా అన్యానుమ్ నే జలిసి అవ్ జాని.

4 “గని తుచి ఏక తప్పుచి రిసా అంక కిచ్చో బాద అన్నె మెలె, కిచ్చో తీర్పు సంగుక అన్నె మెలె, అంచి రిసాచి తుచితె తిలి తోలిత్తోచి ప్రేమ వచ్చు ముల దిలదు. 5 జాకయ్, అగ్గె కిసి అంక ఒగ్గర్ ప్రేమ కెర్తె తిలదు, అప్పె కిసి అన్నున్ గే ఉచర. అప్పెచి తప్పు ఒప్పున వెట్టి దుకుమ్ జా, తుమ్ తోలిత్తో సంపజలి పొది ఇండిలి ప్రేమ కమె అప్పె తెంతో అన్నె ఇండ. నెంజితి, జా తప్పు ఒప్పున చెంగిల్ జతి రితి తుమ్ మార్చుప నే జలె, తుమ్తె అవ్ జా కెర, తుమ్చి దీవుకంబుమ్ ఉర్ల వెంట గెలింది. 6 జలె తుమ్తె చెంగిల్ కామ్ ఏక అప్పక అన్నె. కిచ్చో మెలె, జోవ్ †నీకోలాయితులు’ మెలనచ కమె దూర్ కెర్లను. అవ్ కి ఎగ్గరె నెనిత కమె తూమ్ కి నెనితను.

† 1:13 1:13 దానియేలు 7:13, 14. § 1:13 1:13 యూదుల్చి అలవాల్ తెన్ దసా దిగిల్ పాలుమ్ చి బజార్ రగమ్ పట్టు ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుక ఎత్తిక వెల్లొ పూజరి జలో కేన్ జవున్ మాన్సు గలన బందన తయెది. ఇన్నె యేసుక ‘జో పుక్కిమ్ జలో పూజరి’ మెన ఈంజ టాలి రుజ్జు దెకయతయ్. * 1:14 1:14 దానియేలు 7:9. † 1:18 1:18 మెలె, మాన్సు ఒత్త తంక, నెంజితి విడ్డల్ జా పరలోకుమ్తె నెంజితి ఆగి గెయితె గెచ్చుక సెలమ్ దెతి సెక్కి కచి మెలె, యేసుచి. * 2:1 2:1 1:20 దెక. † 2:2 2:2 దొన్నుచి తిన్నె నంబర్లు అద్యయల్తె ‘సత్తు సంగుమ్లచ దూతల్క’ మెన ఎక్కెక కబుర్లు జోవయింక రెగ్ అన్నె. ఎత్తి సంగుమ్చో దూతక ఏక కబుర్. గ్రీకు బాస తెన్ ఈంజ ‘దీనయేలిసి’ మెలి పుస్తకుమ్తె ఈంజీవ్ సత్తు కబుర్లు రెగిడ్డినతె ఎత్తి కబుర్తె ‘తుయ్’, ‘తుచి’, ‘తుక’ మెల కొణొ రెగ్ అన్నె. గని ఎత్తి, సంగుమ్చో దూత జోవయించి సంగుమ్చ మార్చుల్ మొత్తమ్క టాలి రితి జయెది మెన, తుక తుమ్, తుచి తుమ్చి, తుకక ‘తుమ్’ మెన రెగ్ అన్నుమ్. దస్సి 2:2 కోడుత తుచ కమెక ‘తుమ్చ కమె’ మెన, 2:3 నంబర్ కోడుత తుయ ఒగ్గర్ తెన్ నిదానుమ్ ఓర్చుప జా అన్యానుమ్ నే జలిన్క తుమ్ ఒగ్గర్ తెన్ నిదానుమ్ ఓర్చుప జా అన్యానుమ్ నే జలిసి మెన రెగ్ అన్నుమ్. దొన్నుచి తిన్నె నంబర్లు అద్యయల్ మొత్తమ్తె ఈంజ సానుమ్ కెర అన్నుమ్. † 2:6 2:6 ఏక వేల బిలామ్ సికడ్డిసి; మెలె, బొమ్మల్క దిలిక కతిసిచి లంజి కమెతె బెదితిసి; జోవ్ నీకోలాయితులు సికడ్డ. 2:14, 15 దెక.

7 “జల, సంగమల్ క కిదేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ ఇన్నెతెన్ కిచ్చొ సంగితయ్ గే, కంగ్గొ తిలోసా నూన్ తు. కో అంచి పరిచ్చత జీనుల గే, దేముడుచి పరలోకుమచి తోటతె తిలి జీవ్ దెతి రూక్ చ వండ్లు కంక దెయింది.

స్వర్ణ పట్టుమచ సంగమచక చి ఉత్తమ

8 “పడ్డొ స్వర్ణ పట్టుమచ సంగమచొ దూతక ఇసి మెన రెగుడు.

“తొలితొ తిలో, ఆకరక తిలో మొర అన్నె జీవ్ జలోసా తుమక సంగిలీన్ కిచ్చొ మెలె, 9 తుమ్ సేడ్డ అల్లెర, తుమ్ బీద తిలిసి ఆవ్ జాని. బీద జలె కి, ఆత్మక సాహ్యురుమ్ జా అస్సున్. పడ్డొ ‘యూదుల్ ఆమ్’ మెనన సత్తిమచ యూదుల్ నెంజిలన; నయతానచి సంగమతె బెదితన జేవ్; జలె, తుమ్ క దూసుప కెర్తెసి ఆవ్ జాని. 10 తుమ్ అప్పు సేడుక తిల అల్లెర చి రిసా తుమ్ బీయ; నాయ్. ఈందె, తుమ్ తె సగుమ్ జీన్ పరిచ్చ జతి రితి, నయతాన్ జీక జేలతె గలెదె, చి దెస్సు పొదుల్ క అల్లెర తెన్ తస్స. మొరుక జలెకి తుమ్ నిదానుమ్ తా, చి తుమ్ జీన పరలోకుమతె తుమ్ కెయక తెయక తెన్ మెన బవుమానుమ్ దెయింది.

11 “సంగమల్ క అమ్చి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ ఇన్నెతెన్ కిచ్చొ సంగితయ్ గే, కంగ్గొ తిలోసా నూన్ తు. ఈంజ లోకుమతెచ అల్లెరతె కో అంచి ఆత్మనెక్కిక జీనుల గే, జా అన్నెక్ మొర్పు, నయతాన్ తె సిచ్చ జతి మొర్పు, జోవయింక తయె నాయ్.

పెర్లము పట్టుమచ సంగమచక చి ఉత్తమ

12 “పడ్డొ పెర్లము పట్టుమతెచ సంగమచొ దూతక ఇసి మెన రెగుడు.

“దొన్ని పక్కలె వాండి కెర్రి కండా దెర్లొసా తుమ్క సంగిలీన్ కిచ్చొ మెలె, 13 తుమ్ జితిసి కేనె గే జాని. కేనె మెలె, నయతానచి సింగాననుమ్ తిలిన్ తెయి. అంచి నావ్ డిట్టుమ్ దెరనతను, పడ్డొ అంక నిదానుమ్ నముకుమ్ తిలో అంచి సాచి సంగితె తిలో అంతిపయను బుల్లె తిలి పొది కి, తుమ్చి నెడిమి నయతాన్ జితిన్ తె జో అంతిపయను జేవ్ మార్గె కి, అంచి రిసాచి తుమ్చి నముకుమ్ ఒప్పునుక ములుని నాయ్.

14 గని, తుమ్ కెర్ల సగుమ్ తప్పుల్ చి రిసా అంక బాద, తీర్పు సంగుక అస్సె. కిచ్చొ మెలె, తుమ్చి తెన్ బెదిలన సగుమ్ జీన్ బిలామ్ సికడ్డిని సిక ‘చెంగిలి’ మెంతతి. అమ్చ ఇస్రాయేలులు దేముడుక సత్తిమ్ ఇండితిసి పిట్టయెతి రితి, బొమ్మల్ క దిలిసి కంక చి లంజె కమెతె బెదుక బాలాకుక * బిలామ్ సికడ్డిన్.

15 దస్సి, ‘నికొలాయితులు’ మెలన సికడ్డిని నంప కెర్లన సగుమ్ జీన్ తుమ్ తె అస్సి. 16 జాకయ్, తుమ్ తప్పు జలిసి ఒప్పున, పెట్టి దుకుమ్ జా, జా తప్పుల్ ముల. నెంజిలె, బే బేగి తుమ్ తె జా కెర, అంచి చొండి తెంతో బార జలి ‘కండా’ తెన్ జేవ్ మాన్యుల్ చి ఉప్పిరి యుద్దుమ్ కెరింది.

17 “సంగమల్ క దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ ఇన్నెతెన్ కిచ్చొ సంగితయ్ గే, కంగ్గొ తిలోసా నూన్ తు. ఈంజ లోకుమ్ సికడ్డిన్ చి ఉప్పిరి కో జీనుల గే, లుంకిల్ రితి తిలి పరలోకుమ్ తెంతో ఆవ్ నువెతి ‘మన్నా’ మెలి అన్నిమ్ జోక దెయింది, చి అన్నె కిచ్చొ దెయింది మెలె, జోక ఎక్కెక్లక చొక్కెల పత్తల్ దెయింది. జోతె ఎత్తి మాన్సుక జోచి పత్తె, జోక నొవ్ నావ్ రెగ్గ దెయింది. కేనె నావ్ కక్క దెయింది గే, ఎక్కి, జోకయ్ సాంత ఎర్కె జయెదె, గని అన్నె కక్కయ్ నాయ్.

తుయత్తెర పట్టుమతెచ సంగమచక చి ఉత్తమ

18 “పడ్డొ తుయత్తెర పట్టుమచ సంగమచొ దూతక ఇసి మెన రెగుడు.

“ఆగి లగిత రిత అంకివ్ తిలో, దగదగాల్పు మెర్పుప జతి కంచు డీన్ రిత చట్టో తిలో, దేముడుచొ పుత్తుని తుమ్క సంగ తెర్లయ్ కె కోడొ ఈంజేవ్.

19 “తుమ్ కెర్ల కమె, తుమ్చి ప్రేమ, తుమ్చి నిదానుమ్చి నముకుమ్, తుమ్చి సేవ, బాదల్ ఓర్పుప జతి తుమ్చి నిదానుమ్, పడ్డొ తుమ్ తొలితొ నంపజలి కంబ, తుమ్ అప్పె అన్నె ఒగ్గర చెంగిల కమెతె ఇండితిసి ఆవ్ జాని. 20 గని తుమ్చి రిసా అంక కిచ్చొ బాద, కిచ్చొ తీర్పు సంగుక అస్సె మెలె, ‘దేముడుచ కబుర్లు సంగితిసి ఆవ్’ మెన ఆరి సంగమతె తేర్బోద యెజెబెలు అంచ సేవ కెర్లన పాపుమ్ సికడ్డికి, తుమ్ తీర్పు నే సంగితె తుక్కె తత్తను. అమ్చ నేవ కెర్లన లంజెతె గెతి రితి, బొమ్మల్ క దిలిసి కతి రితి,

§ 2:7 2:7 మెలె, దేముడు అప్పొన్చి యేసుచి ఆత్మ. * 2:14 2:14 నంక్యాకాండుము 22:1-35, 25:1-2, 31:16. † 2:16 2:16 ‘యేసుచి చొండి దెర్రి కథమ్’ మెలె, జో తీర్పు కెర్రి కోడు. ఎత్తియల్ 4:12.

జా నీకడ్డయ్. 21 జాక 'తప్పు బప్పున పెట్టి దుకుమ్ జా, జా పాపుమ్ ముల్లు' మెన అగ్గెయ్ తెంతో జాక అవ్కాసుమ్ దా అస్సి, గని జాచి లంజెచి రిసా విసారుమ్ కి జయ్ నాయ్. 22 ఈందె, జాక జబ్బు తెద్రయిందె, చి జాచి తెన్ లంజె జతన ఎత్తిజీనక గొప్పు అల్లర్ నేడయిందె. జాచ కమొ, జా కెర్లినిచి రిసా, జాచి దుకుమ్ జా నే ములెలిగిన, 23 వడ్డె, జాచ బోదల్ జల జాచ కోడు సూన్సనక మొర్పు లయడిందె. దస్సి సిచ్చ కెర్లి, ఎత్తి సంగుమ్చ కిచ్చి చినుల మెలె, ఎత్తి మాన్సుచి బుద్ది, ఎత్తి మాన్సుచి పెట్టి తిలిసి అవ్ దెకితిసి సికుల, చి తుమ్తె ఎత్తి మాన్సుచ కమొ ఎద తుమ్క తీర్పు జర్గు కెరిందె మెన చినుల.

24 "గని, తుమ్ తుయ్యైరచి సంపజలనతె కో జా వెర్రి సికితిన్తె బెదున్ నాయ్, అన్నె 'సయ్తాన్చి గుట్టు' మెన జేవ్ సగుమ్జన్ సికయ్తిసి కో సికున్ నాయ్. తుమ్కయ్ కిచ్చి మెంతసి మెలె, తుమ్క కిచ్చి వేర జాడు వయడుక నెసి. 25 గని అవ్ అన్నె జెతె ఎదక తుమ్క తిలి ప్రేమ నిదానుమ్, అవ్ తుమ్క దిలి కిచ్చి అస్సి జలెకి డిట్టుమ్ దెరన. 26 కో జీన ఆకర్ ఎద అంచ కమొ నిదానుమ్ ఇండుల గే, అంక నేన్ల మాన్సుల్చి ఉప్పిరి జోవయింక అదికారుమ్ దెయిందె. 27 జో నిదానుమ్ తిలన గొవుడుచి ఇనుముడంఠో దెరన్లె రితి గేడివో పుట్టయ్లి రితి కెర, అంక నేన్లనచి నెక్కి పాడ కెర్లి రితి కెర, జోవయింక ఏలువ కెరుల. దేముడు అబ్బొ కిసి అంకయ్ అదికారుమ్ దా అస్సె గే, దస్సి జో నిదానుమ్ తిలనకయ్ అవ్ అదికారుమ్ దెయిందె, 28 చి ముక్కిమ్ జలి వెందలెచి ఒగ్గర్ ఉజడి దిలి *సుక్కొ జోక దెయిందె.

29 "సంగుమ్లక అమ్చి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ కిచ్చి సంగితయ్ గే, కంగ్గొ తిలోసా సూన్తు.

3

సార్దీన్ పట్టుమ్చ సంగుమ్చక చి ఉత్తమ్

1 "సార్దీన్ పట్టుమ్చ సంగుమ్చో దూతక ఇసి మెన రెగుడు.

"దేముడుచ *నత్తు ఆత్మల్ తిలో †నత్తు సుక్కల్ దెర్లొసా తుమ్క సంగిలిన్ కిచ్చి మెలె, తుమ్చ కమొ అవ్ జాని. తుమ్క 'జివ్వి అస్సి' మెన మాన్సుల్ ఉచర్తతి, గని తుమ్ మొరయ్ అస్సున్. 2 తుమ్ చెద్దొయ్ జా, చి మొర్లి రితి నే మొర ఇదిలిదిల్ సేనిలితె డిట్టుమ్ కెరన. కిచ్చిక మెలె, తుమ్చ కమొ 'అంక దేముడుచి మొక్క పూర్తి చెంగిల్చ నెంజలి' మెన దెక అస్సి.

3 "జాకయ్, తుమ్క అగ్గె దిలిసి, తుమ్ సూన సంపజలిసి, గుర్తు కెరన, పోసన, తుమ్చి తప్పు బప్పున పెట్టి దుకుమ్ జా తప్పు ముల. తుమ్ ఇసి చెద్దొయ్ నే తిలె, జలె, అవ్ చోర్ రితి జా జెయిందె, చి కేన్ గడియక తుమ్తె జెయిందె గే, తుమ్ నేన్సు.

4 "జలె, ఒత్త సార్దీన్తె తుమ్తె, జోవయించ పాలల్ ముర్కి నే కెరన్లన సగుమ్జన్ అప్పెక కి అస్సి. జేవ్, జలె, అంచి పరలోకుమ్చి ఉజడితె బెదుక జేవ్ విలువ మెలి రితి అవ్ దెకితసి, చి చొక్కెల పాలల్ గలన అంచి తెన్ ఇండుల. 5 కో దస్సి జీనుల గే, దస్సి జోక చొక్కెల పాలల్ దెయిందె, చి గలనుల, చి పరలోకుమ్తె బెదితనచ నవ్వొ అవ్ రెగిడ్డి పున్లకుమ్తె జోచి నావ్ అవ్ పుంచి నాయ్. అంచో అబ్బొ జలో దేముడుచి మొక్క కి జోచ దూతల్చి మొక్క కి 'జోచి నావ్ అస్సి' మెన ఒప్పన్చిదె.

6 "సంగుమ్లక దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ ఇన్నెతెన్ కిచ్చి సంగితయ్ గే, కంగ్గొ తిలోసా సూన్తు.

పిలదెల్లియ పట్టుమ్చ సంగుమ్చక చి ఉత్తమ్

7 "పిలదెల్లియ పట్టుమ్చ సంగుమ్చో దూతక ఇసి మెన రెగుడు. పరలోకుమ్చి సుద్ది తిలో, సత్తిమ్ తిలో, దాచీదు రానొచి తాలల్ దెరితో, జో ఉగిడ్డె కో డంకుక నెత్తిర్తి, జో డంకిలె కో ఉగుడుక నెత్తిర్తి, జో తుమ్క సంగిలిన్ కిచ్చి మెలె, 8 తుమ్చ కమొ అవ్ జాని. ఈందె, తుమ్క 'పెనుత్' మెన ఉగ్గె జలి కెప్పె తుమ్చి మొక్క ఉగ్గె దా అస్సి. కో జాక డంకుక నెత్తిర్తి. తుమ్క నెక్కి ఒగ్గర్ నాయ్ మెన అవ్ జాని. జలెకి, అంచి కోడు నిదానుమ్తె ఇండ అస్సున్, చి అంచి నావ్చి మరియోద కడ్డి రితి కెర్పు నాయ్. 9 ఈందె, 'యూదుల్ అమ్' మెన అబద్ధుమ్క సంగిత, నిజమ్చ యూదుల్ నెంజల, సయ్తాన్చి సంగుమ్తె బెదితనక కిచ్చి

‡ 2:28 2:28 డీనయ్లి 22:16 దెక. * 3:1 3:1 1:4 చి ఎట్టాచి కోడు దెక. † 3:1 3:1 1:20 చి ఎట్టాచి కోడు దెక.

కెరిందె మెలె, తుమ్చి చట్ట జేవ్ సెర్ను సేడ్డి రితి జర్గు కెరిందె, చి తుమ్క ఆవ్ ప్రేమ్ అస్సి మెన జేవ్ జాన్సి రితి కెరిందె.

10 “ఆవ్ సంగిలి రితి తుమ్ నిదానుమ్క ఎత్తి ఒర్పుప జా అస్సున్చి రిసా, బూలోకుమ్తె జిత మాస్సుల్ ఎత్తిజన్క పరిచ్చ కెర్తి కాలామచి బాద తుమ్క పిట్టయిందె. 11 ఆవ్ బే బేగి అన్నె జెయిందె. తుమ్క తిలిన్ నిదానుమ్ తెన్, డిట్టుమ్ దెరన; తుమ్చి బవుమానుమ్ కో కి నే ఉర్గితి రితి తా. 12 కో జీనుల గే, అంచో దేముడుచి పరలోకుమ్చి గుడితెచ బీచో కెల స్తంబుమ్ జేవ్ జతి రితి కెరిందె. జోచి జా దేముడుచి గుడిక జేవ్ కెయః ములితి నాయ్. అంచో దేముడుచి నావ్, వడ్డో జో అంచో దేముడుచి పట్టుమ్చి నావ్; మెలె, అంచో దేముడు తెంతో పరలోకుమ్ తెంతో ఉత్త జెతికయ్ నోచి యెరూసలేమ్ పట్టుమ్చి నావ్; వడ్డో అంచి సొంత నోచి నావ్, జేవ్ జన్తనచి ఉప్పిర్ రెగిడిందె.

13 “సంగుమ్లేక అమ్చి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ కిచ్చో సంగితయ్ గే, కంగ్గో తిలోసా నూన్తు.

లవోదికయ పట్టుమ్చ సంగుమ్చక చి ఉత్తమ్

14 “లవోదికయ పట్టుమ్చో సంగుమ్చో దూతక ఇసి మెన రెగుడు.

“అమేన్” మెలె, నిదానుమ్ తిలో, సత్తిమ్ సాచి జలోసా, దేముడు జెర్మయ్లిసి ఎత్తిక ఆదారుమ్ తిలోసా తుమ్క సంగిలిన్ కిచ్చో మెలె, 15 “తుమ్చ కము ఆవ్ జాని. తుమ్ ఉసుమ్ రితి నాయ్, సీడో రితి నాయ్! తుమ్ ఉసుమ్ తంక అంచి ఆస. నాయ్ మెలె, సీడో జలె, సీడో మెనుక జతి. 16 జలె, తుమ్క ఉసుమ్ మెనుక నెంజె, సీడో మెనుక నెంజె, గని దొన్చి నెడిమి తా, ‘చెంగిల్ అస్సుమ్’ మెన దస్సె తత్తనుచి రిసా తుమ్క అంచి చోడి తెంతో తుంక గెలిందె. 17 కిచ్చో మెలె, ‘సామ్మారుమ్ జా అస్సుమ్, చెంగిల్ జా అస్సుమ్, చి అమ్క కిచ్చో కొత్తూ నాయ్’ మెన తుమ్ ఉచరన్కెకి, ఆత్మక దెకిలె, తుమ్ బాద తెన్, నిస్కారుమ్ జా, బీద జా, గుడ్డి జా, డుమ్డయ్ జా అస్సున్ మెన నేస్సు.

18 “జాకయ్, తుమ్క ఆవ్ కిచ్చో బుద్ది సంగితసి మెలె, తుమ్ సామ్మారుమ్ జతి రితి, అంచి ఆగితె డయ్ పూర్తి చెంగిల్ కెర్తి బజరి గెనన. తుమ్ డుమ్డయ్ తతిసి నే డిస్సి రితి గలనుక మెన ఆవ్ దెత చొక్కిలె పాలల్ గెనన, చి తుమ్చ అంకిచో చెంగిల్ జా డిస్సి రితి, కాటిక అంచితె గెనన. 19 ఆవ్ కక్క ప్రేమ్ అస్సి గే, జోచి తప్పల్చి రుజ్జు దెకన, ‘సమయుమ్ తెన్చి బుద్ది జతు’ మెనయ్ సిచ్చ దెతసి. జాకయ్, చెంగిల్ జంక ఆస జా, తుమ్చ తప్పల్ ఒవున, పెట్టి దుకుమ్ జా, జా తప్పల్ ముల. 20 ఈందె, తుమ్చి కెర్తి ఇత్తల్తో ఆవ్ బీచోజె పెట్టసి. తుమ్తె కో అంచి అవాడ్ నూన కెర్తి ఉగుడుల గే, జోచి తెడి జా పెన జెయిందె, చి జో తెన్ అన్చిమ్ కయిందె, చి జో అంచి తెన్ అన్చిమ్ కయిందె. 21 కో జీనుల గే, ఆవ్ కిసి జీన కెర అంచో అబ్బో జలో దేముడుచి సింగాసనుమ్తె జో తెన్ బెద వెన అస్సి గే, దస్సి, జేవ్ అంచి తెన్ అంచి సింగాసనుమ్తె వెనుక మెన, వరుమ్ దెయిందె.

22 “సంగుమ్లేక అమ్చి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ కిచ్చో సంగితయ్ గే, కంగ్గో తిలోసా నూన్తు.”

4

పరలోకుమ్తె సిజాసనుమ్

1 ఇన్నెచి వడ్డో ఆవ్ దెకిలయ్, పరలోకుమ్తె పెసితి కెర్తి ఉర్గి జా అస్సి! అన్నె, అగ్గె తోలితో ఆవ్ సూన్సి *అవాడ్ సప్పిర్మూరిచి అవాడ్చి రితి ఎక్కిలోచి అవాడ్, అంక, “ఇత్తల్ వెగ జే, చి ఇన్నెచి వడ్డోక కిచ్చో జర్గు జంక అస్సి గే, తుక దెకయిందె” మెన సంగిలన్. 2 సంగిల్ బేగి, దేముడుచి యేసుచి ఆత్మసెక్కిక ఒత్త పరలోకుమ్తె తిలయ్, ఒత్త ఏక సిజాసనుమ్ అస్సి, చి సింగాసనుమ్తె ఎక్కిలో వెన అస్సి! 3 జో ఒత్త వెసిలోసా కిసి డిసిలన్ మెలె, వజ్రుమ్చి రితి చొకు, చి రితి ఎరన ఉజడి లగిలన్, చి సిజాసనుమ్చి సుట్టునంత వచ్చన రంగుచి దూన్చి ఉజడి లగితె తిలి.

4 జా సింగాసనుమ్చి సుట్టునంత అన్నె విస్సెక్ చెత్తర్ సిజాసనల్ తిల, చి జేవ్ సిజాసనల్ ఎక్కికెతె విస్సెక్ చెత్తర్ జన్ చొక్కిలె పాలల్ గలన్ల, బోడి బజరచ కిరీటల్ గలన్ల, విస్సెక్ చెత్తర్ జన్ వెల్లెల మాస్సుల్ వెన అస్సి.

5 జా సిజాననుమ్ తెంతో బిజలి మొల్కితయ్, చి అవాడ్లుచి ఉర్తులచి అవాడ్ జెతయ్. సింగాననుమ్చి పురైతో వత్తివొవ సత్తు దివ్వి లగితతి. జేవ్ దివ్వి దేముడుచి †సత్తు అత్తల్.

6 వడ్డై సిజాననుమ్చి పురైతో గాజుచి రితి టేంటచి నమురుమ్ తిలి. వడ్డై సింగాననుమ్చి సుట్టునంత, జేవ్చ చెత్తర్ పక్కల, చెత్తర్ జివుల్ తిల. ఏక్ పక్క ఏక్ జివు. జోవయింతె బెర్తు అంకివో, ముకొమ్ పక్క వడ్డై పక్క కి తిల. 7 తొలితోచో జివు కీసాచో మెలె, సింవుమ్చో రితో. అన్నెక్ జివు వన్నా పిల్లచో రితో, అన్నెక్ జివుక మాన్సుచి మొకొమ్ చి, అన్నెక్ జివు ఉడ్డితో గిర్దుచో రితో డీసెలన్. 8 జేవ్ చెత్తర్ జివుల్ ఎత్తిక, ఏక్ ఏక్ జివుక సావు రెప్పల్ తిల, అన్నె, ఉప్పిరి కి, జోవయింబ రెప్పల్ తెడి కి బెర్తు అంకివో తిల, చి రాతి మెద్దెనె కిచ్చి గనుమ్ గాయుక ముల్లి నాయ్ మెలె,

“ఎత్తిచి ఉప్పిరి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు, అగై తిలొసా, అప్పై తతోసా, కెయళ తెయళ తంక తిలొసా, ఎత్తి, సుద్ది తిలొసా, ఎత్తి, సుద్ది తిలొసా, ఎత్తి, సుద్ది తిలొసా!”

మెన గాయిత తత్తతి. 9 వడ్డై, సింగాననుమ్తె వెసెలొ కెయళ తెయళ జితొసాక జేవ్ చెత్తర్ జివుల్ కెయళ గవురుమ్, మరియాద దెత్తతి, కెయళ జో కెర్లి దయక జోచి సర్ద సంగిత తతి పొది, 10 విన్నెక్ చెత్తర్ జిన్ జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ సింగాననుమ్తె వెసెలొసాచి వట్టె నెర్పు నెడ, జేవ్ కెయళ తెయళ జితొసాక జొకర్తతి. సిజాననుమ్చి పురైతో జోవయింబ కిరిటల్ తియ దా గనుమ్ గాయితతి.

11 “తుయి అమ్చో వ్రబు, అమ్చో దేముడు విలువతిలొసా

గవురుమ్, మరియాద, అదికారుమ్ తుక కలుగు జంక.

కిచ్చొక మెలె, ఎత్తిక కి తూయ జెర్పుయలది, చి

ఇసి జర్పు జంక తుచి ఇన్దుమ్ జా, జేవ్ జెర్పుయలది.”

మెన గాయిత తత్తతి.

5

సుట్టుప కెర్లి పుస్తకుమ్ మెండపిల్ల నదు కెర్లిసి

1 వడ్డై కిచ్చి దెకిలయ్ మెలె, సిజాననుమ్తె వెసెలొసాచో ఉజిల్ అత్తి సుట్టుప కెర్లి పుస్తకుమ్ దెకిలయ్. జా పుస్తకుమ్చి తెడి, ఉప్పిరి కి రెగిడ్డిన్ తిలి. చి కో ఇన్దుమ్ అయిలి రితి జా సుట్టుప కెర్లి పుస్తకుమ్ నే ఉగుడుక మెన, సత్తు ముద్దల్ తెన్ ముద్ద గెల తిల. 2 తెదొడి కిచ్చి దెకిలయ్ మెలె, డిట్టుమ్చో దూత ఎక్కిలొ గట్టిజ అవాడ్ కెరన కిచ్చి మెన సాడుప కెర్లన్ మెలె, “ఈంజ సుట్టుప కెర్లి పుస్తకుమ్చ ముద్ద కడ ఉగుడుక తగువ జలొసా కో?” మెన కేక్ గట్టొ. 3 గని సుట్టుప కెర్లి జా పుస్తకుమ్ ఉగుడుక జలెకు, ఒత్త తిలిసి దెకుక జలెకు, బూలోకుమ్తె కి పరలోకుమ్తె కి, బూలోకుమ్క ఎట్టొ లోకుమ్తె కి తగువ జలొసా కో కి డీసె నాయ్ చి రిసా, 4 అవ్ ఏడ గెలయ్; జా సుట్టుప కెర్లి పుస్తకుమ్ ఉగుడుక కి ఒత్త తిలిసి దెకుక కి కో తగువ జలొసా డీసె నాయ్ చి రిసా. 5 తెదొడి, ఒత్తచ వెల్లెల మాన్సుల్తె ఎక్కిలొ అంక, “ఏడు నాయ్. ఈందె, యూదా పూర్వుమ్చోచి సెకుమ్తె జెర్పొలొ వెల్లొ సింవుమ్ జలొ రితొసా, దావిదుచి సెకుమ్తెచి చేరుతె బార్ జలొసా, జీన అన్నె, చి సుట్టుప కెర్లి జా పుస్తకుమ్ ఉగుడుక, చి జేవ్ సత్తు ముద్దల్ కడక జో తగువ జా తిలొసా” మెన సంగెలన్.

6 తెదొడి, జా సింగాననుమ్క చి జేవ్ *చెత్తర్ జివుల్క చి జేవ్ విన్నెక్ చెత్తర్ జిన్ వెల్లెల మాన్సుల్చి నెడమె ఏక్ †మెండపిల్ల టీవోజ తిలిన్ దెకిలయ్. కీసా తిలొ మెలె, అర్పొత్తుమ్క కండయ్ జలి రితి జా తిలన్, చి జోక సత్తు కొమ్ముల్ చి సత్తు అంకివో తిల. ఈంజేవ్ కిచ్చి జవుల మెలె, దేముడు ఒండి బూలోకుమ్తె తెద్రయల జోచ ‡సత్తు అత్తల్. 7 జా మెండపిల్ల, జలె, పురై జా, జా సింగాననుమ్తె వెసెలొసాచి ఉజిల్ అత్తి తెంతో సుట్టుప జలి జా పుస్తకుమ్ నజీలన్. 8 సుట్టుప జలి జా పుస్తకుమ్ నజీతికయ్, జేవ్ చెత్తర్ జివుల్, జేవ్ విన్నెక్ చెత్తర్ జిన్ వెల్లెల మాన్సుల్, జా మెండపిల్లచి మొక్కె నెర్పు

† 4:5 4:5 ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తక ఈంజ టాలి జతయ్. 1:4చి ఎట్టొచి ది కొడొ దెక. * 5:6 5:6 4:6-8 దెక. † 5:6 5:6 యోహాను 1:29, 36. ‡ 5:6 5:6 1:4చి ఎట్టొచి ది కొడొ దెక.

సేడ్ల. జేవ్ ఎత్తిజన్తె ఎత్తి, సుదల్ కిచ్చి దెర తిలో మెలె, ఎక్కెక్ వీనల్, చి బజర్చ గిన్ములు. జేవ్ గిన్మల్తె కిచ్చి తిలి మెలె, బెర్తు దూపుమ్ తిలి. జా దూపుమ్చి అర్దుమ్ కిచ్చి మెలె, ప్రబుచ సొంత జల మాన్సుల్చ ప్రార్దనల్. ⁹ తెదొడి జేవ్ ఏక్ నొవి గనుమ్ గాయిల.

“ఈంజ సుట్టువ జలి జా పున్సుకుమ్ నజ, జేవ్చి ముద్ర కడుక తూయి తగువ జలోసా!

కిచ్చిక మెలె, తూయి అర్పితుమ్ జా మొర,
దేముడుచ జా గెతు మెన
తుచి సూయి జలి లోయి తెన్ మాన్సుల్క అన్నె గెనన్దది.
జేవ్ మాన్సుల్క ఎత్తి సెకుమ్ తెంతో, ఎత్తి బాసల్ తెంతో,
ఎత్తి ప్రెజల్ తెంతో, ఎత్తి రాజిమ్ తెంతో గెనన, జోవయింక

¹⁰ ‘అమ్చొ దేముడుచి రాజిమ్తెచ రాసల్ జేవ్ జా
జోవయించ పూజర్లు జతు’ మెన, జర్లు కెర అస్సిని,
చి బూలోకుమ్చి ఉప్పిరి జేవ్ ఏలువ కెరుల.”

మెన గనుమ్ గాయిల.

¹¹ పడ్డొ అన్నె దెకిలయ్, చి సింగాసనుమ్చి, జేవ్ జివుల్చి, వెట్టొ మాన్సుల్చి సుట్టునంత కిచ్చి
సూన్లయ్ మెలె, ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ దూతల్చ, వెయిలుచి ఉప్పిరి వెయిలు, కోట్టుచి ఉప్పిరి కోట్టుచ దూతల్చ
అవాట్లు సూన్లయ్. ¹² గట్టిజ అవాడ్ కెరన కిచ్చి మెన కేక్ గెల్తె తిల మెలె,

“అర్పితుమ్ జలో ఈంజొ మెండప్పిల్ల జతోసా జలె,
అదికారుమ్, సామ్మారుమ్, గ్యానుమ్, సెక్కి,
మరియాద, గవురుమ్, చి మాన్సుల్ జోచి గవురుమ్ గాయితిసి
జోకయ్ కలుగు జంక జోయ్యి తగువ జలోసా!”

మెన కేకుల్ గెల్తె తిల. ¹³ పడ్డొ పరలోకుమ్తెచ, బూలోకుమ్తెచ, చి బూలోకుమ్క ఎట్టొ లోకుమ్తెచ, చి
సముద్దుమ్తెచ, జేవ్ చెత్తర్తెచ ఎత్తి జివు ఎత్తి వస్తువ కేక్ గలిసి కిచ్చి మెన సూన్లయ్ మెలె,
“సింగాసనుమ్తె వెసిలోసాచి, చి మెండప్పిల్లచి గవురుమ్ ఎత్తి.

కెయెక తెయెక గాయతు!
మరియాద గవురుమ్, అదికారుమ్ ఎత్తి జోక కలుగు జవున్,
జోక కెయెక తెయెక తవున్!”

మెన కేక్ గెల్తె తిలిసి సూన్లయ్. ¹⁴ తెదొడి, “శీఆమేన్!” మెన జేవ్ చెత్తర్ జివుల్ సంగిల, చి వెల్లెల
మాన్సుల్ సెర్ను నీడ సింగాసనుమ్తె వెసిలోసాక చి మెండప్పిల్లక జోకర్ల.

6

సుట్టువ కెర్లి పున్సుకుమ్చ సత్తు ముద్రల్

¹ తెదొడి కిచ్చి దెకిలయ్ మెలె, మెండప్పిల్ల జేవ్ సత్తు ముద్రల్తె తొలితో చి కడ్లన్, చి జేవ్ *చెత్తర్
జివుల్తె ఎక్కిలో, ఉర్ముల్చి రితి అవాడ్ కెరన “ఇన్నె జే!” మెలన్. ² ఆవ్ దెకిలె, ఆదె! చొక్కీలో గోడె
డిసిలి, చి జా గోడెతె వెగిలోసాక దూన్ తిలి, చి జోక ఏక్ కిరిటుమ్ †దిల, చి బార్ జా, యుద్దుమ్ కెర జిన,
బండి జినుక మెన గెలో.

³ జలె, మెండప్పిల్ల దొన్నుచి ముద్ర కడ్డికయ్, కిచ్చి సూన్లయ్ మెలె, జేవ్ చెత్తర్ జివుల్తె అన్నెక జివు
“ఇన్నె జే!” మెన కేక్ గలన్, చి ⁴ అన్నెక్ గోడె; ఒగ్గర్ ఎరనచా; బార్ జలన్. జా గోడెతె వెగిలోసాక కిచ్చి
సెలవ్ తిలి మెలె, బండి బూలోకుమ్తెచి నెంతుమ్ పిట్టవుక; మాన్సుల్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో మార్చి రితి; చి
వెల్లి కండా జోక ‡దిల.

§ 5:14 5:14 ఎల్లి బాస తెన్ ‘అమేన్’ మెనల. * 6:1 6:1 4:6-8 దెక. † 6:2 6:2 జా కిరిటుమ్ ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో
దేముడు సొంత జో గోడెతె వెగిలోసాక దిలన్ గె మెండప్పిల్ల జలో యెసు దిలన్ గే, కచిగి అత్తి జోవయింక దావట్ల గే, గని జా జర్లు జంక ఎత్తి,
అదికారుమ్ తిలో దేముడు కచితుమ్ నెలవ్ దా తిలన్, నెంజిలె జర్లు జతి నాయ్. ఈంజేవ్ కమ్మ ఎత్తి జొయ్యి జర్లు కెర్తయ్, గెద. ‡ 6:4
6:4 కో దిల గే నేనుమ్.

5 జల మెండపిల్ల తిన్నిచి ముద్ర కడ్డికయ్, తిన్నిచో జీవు “ఇన్నె జే!” మెన కేకే గలిసి నూన్లయ్. అవ్ దెకిలె, అదె! నీడె గోడె, చి జాతె వెగిలోసాచి అత్తి తక్కిడి అన్నె. 6 అన్నె, జేవ్ చెత్తర్ జీవులచి నెడమె తెంతో ఏక అవాడె కిచ్చొ నంగిలిసి నూన్లయ్ మెలె, “ఏక దీసిచి కూలిచి ఎదిలి డబ్బుల్లక ఎక్కి పాత్రెక్ గోడుమ్, చి ఏక దీసిచి కూలిచి ఎదిలి డబ్బుల్లక తిని పొర్లి రీబార్లి దాన్ దొర్లు జయెదె. గని తెలుక చి ద్రాచ రన్నుమ్క గార్ కెరుక నాయ్!” మెన జా అవాడె కేకే గలన్.

7 మెండపిల్ల చెత్తర్చి ముద్ర కడ్డికయ్, “ఇన్నె జే!” మెన చెత్తర్చో జీవు కేకే గలిసి నూన్లయ్. 8 అన్నె దెకిలయ్, చి అదె! కిచ్చొ రంగుగె సంగుక నే బెదిలిసి రితో ఏక గోడె. జాతె వెసిలోసాచి నావ్, ‘మొర్లు’, చి మొర్లన్క రకితి లోకుమ్ జోచి పట్టి గెతయ్. అన్నె, ‘మొర్లు’ మెలోసాక చి మొర్లన్ రకితి లోకుమ్క కిచ్చొ సెలవ్ తిలి మెలె, యుద్దుమ్ వాట్, కకుర్తి వాట్, జబ్బుల్ వాట్ చి డొంగైవ జంతువుల్ గెతి వాట్ మాన్సుల్లక మార్తి సెలవ్ తిలి. ఒండి లోకుమ్క చెత్తర్ వాట్ తిలి, జేవ్ చెత్తర్ వాట్తె ఏక వాట్తె మాన్సుల్లక దన్నె మారుక సెలవ్ జా తిలి.

9 మెండపిల్ల పాచేచి ముద్ర కడ్డికయ్, పరలోకుమ్తెచి బలి దెతి టాన్చి తెడి కిచ్చొ దెకిలయ్ మెలె, విరోడుమ్ మాన్సుల్ మార్లన్చ జీవుల్క దెకిలయ్. దేముడుచి సుబుమ్ కబుర్ జేవ్ నూన్లయ్లి రిసా, చి యేసుచి రిసా జేవ్ సాచి సంగిలి రిసా, జేవ్ విరోడుమ్ మాన్సుల్ జోపయింక మార్ తిలి. 10 జేవ్ దన్నె మొర్లన్చ జీవుల్ గట్టిజ అవాడె కెరన్ కిచ్చొ మెన కేకే గల మెలె, “ఎత్తిచి ఉప్పిరి అదికారుమ్ తిలో ప్రబువ, తుయి ఎత్తి సుద్ది తిలోసా, నిజామ్ తిలోసా, బూలోకుమ్తె జితన్ అమ్క మార్ అమ్చి లోయి సువిలి రిసా కెయ్ల జోపయింక సిచ్చ కెర్లె గే?” మెన కేకే గలిల. 11 తెదొడి జోపయింతె ఎత్తి మాన్సుల్లక చొక్కిలో పాలల్ *దా, కిచ్చొ మెల మెలె, “అన్నె ఇదిల్ రక. మాన్సుల్ తుమ్కయ్ కిసి మార్ల గే, దన్నె, తుమ్చ బావుడ్లు జత ప్రబువ అన్నె సేవ కెర్లన్క మారుల. జేవ్ దన్నె మొర్లన్ ఎత్తిజిన్చి లెక్క బెర్లె ఎదక రక, చి తుమ్క, జోపయింక మార్లన్క సిచ్చ దెయెదె” మెన జబాబ్ దిలన్.

12 మెండపిల్ల సావుచ్చి ముద్ర కడ్డికయ్, అదె! వెల్లి బూకంపుమ్ జలి. పడ్డొ పొద్దు నీడిచి కంబ నీడి జా గెలి, చి ఒండి జోను లోయి రంగు జా గెలి. 13 ఆగాసుమ్చ సుక్కులు బూలోకుమ్తె సేడ్ల. వెల్లి వాదు కెర్లె †అంజూరుమ్ రూక్చ చల్లి పొదిచ కాయల్ కిసి జేడ గెచ్చుల గే, దన్నె జేవ్ సుక్కుల్ జేడ గెల. 14 పడ్డొ, కేన్ జవున్ పుస్తకుమ్ ముద్దొ కెర్లె కిసి జయెదె గే, దన్నె, ఆగాసుమ్ ముద్దొ జా డిసి నాయ్, చి జోపయింక జోపయింక టాన్సు తెంతో ఎత్తి డొంగైల్, ఎత్తి డిబ్బు ఒత్త తెంతో గెలి.

15 తెదొడి బూలోకుమ్చ రానలు, ముక్కిమ్చ వెల్లెల మాన్సుల్, జమాన్సుచ అదికారుల్, సామ్నార్లు, బలుమ్ సెక్కిచ మాన్సుల్, ఎత్తి మాన్సు, గొతిమాన్సు జలెకి, గొతి నెంజిలన్ జలెకి, డొంగైచ పరోతె, రంగ్గి బొరల్తె లుంక తవుల. 16 జేవ్ డొంగైల్, జేవ్ రంగ్గి పత్తల్క కిచ్చొ మెన కేకుల్ గలిల మెలె, “సింగాసనుమ్తె వెసిలోసా అమ్క నే దెకిత్ రితి, అమ్చి ఉప్పిరి సేడ. మెండపిల్లచి కోపుమ్చి సిచ్చ అమ్క నే లయితి రితి అమ్క లుంకడ. 17 జోచి కోపుమ్చి సిచ్చిచి వెల్లి దీసి జా అన్నె, చి జా సిచ్చుచి సెక్కిక అమ్ టీవేక నెత్తుమ్” మెన కేకే గల సంగిల.

7

దేముడుచ సేవ కెర్లన్క తోడు తతి ముద్ర

1 ఇన్నెచి పడ్డొ కిచ్చొ దెకిలయ్ మెలె, బూలోకుమ్చ చెత్తర్ పక్కలె చెత్తర్ దూతల్ టీవోజ తా, చెత్తర్ దిక్కుల్చి వాదు దెర, కేన్ వాదు బుయ్యొకి సముద్దుమ్తెకి, కేన్ రూకెతి కేనే వీర్తి రితి అడ్డు కెర్తతి. 2 తెదొడి, పొద్దు బార్ జతి పక్క తెంతో అన్నెక్ దూత, ఉప్పిర్ జెంక, జీవ్ తతో జీవ్ దెతో దేముడుచి ముద్ర గల్తి బిల దెర తా వెగ గెతిసి దెకిలయ్. గట్టిజ అవాడె కెరన్, బూలోకుమ్క సముద్దుమ్క అల్లర్ కెరుక మెన సెలవ్

§ 6:6 6:6 ఈంజ దేసిమి కిసి ముక్కిమ్క చింబొ కవుల గే, జా దేసిమ్చ ముక్కిమ్క గోడుమ్క కెర్లి పొడియె గే పొడియె గే రంద దనచక అన్నెమ్ కెరుల. గని కారు తిలి, ఎత్తి కరిది జా గెలి, ఈంజ దేసిమి కిసి తందుడచి కంబ డెరో తొక్క కరిద్ జయెది, చి చింబొ నెంజిల కులర్ కవుల గే, దన్నె జా దేసిమి గారు తిలి. బార్లి దాన్క అన్నెమ్ రందుల; గెన్క సవుక ఒత్తచి రిసా. * 6:11 6:11 పాలల్ కో దిల గే, కో ‘రక’ మెల గే నేనుమ్, గని ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు జుద్ద కెరచ తయెదె మెన జానుమ్. † 6:13 6:13 అంజూరుమ్ పండ్లు బొత్త పండ్లుచ రిత కాయల్ జవుల.

తీల జీవ్ చెత్తర్ దిక్కుల్చి వాడు దెర్ల చెత్తర్ దూతల్క, ³ “అమ్చో దేముడుచ సేవ కెర్తన ఎత్తిజినచ నిర్దెల జోచి ముద్ద గల్లె ఎదక, బుయికు, సముద్దుమ్క, రుకాల కిచ్చొ అల్లర్ కెర నాయ్!” మెన కేక్ గల్లె.

⁴ పడ్డె, జీవ్ తీలో జీవ్ దెతో దేముడుచి ముద్ద జోవయించ నిర్దెల గలంతన కెత్తిజిన జవుల గే, నూన్లయ్. కెత్తిజిన మెలె, పుంజెక్ దొన్ని చినా చెత్తర్ వెయిల్జిన జోచి ముద్ద గలంతన జవుల. కేనె కేనెచ మెలె, అమ్చ ^{*}ఇస్రాయేలులుచ ఎత్తి, సెకుమ్తుత బెదిలన. ⁵ యూదాచి సెకుమ్తె బార వెయిల్ జినక, రూబేనుచి సెకుమ్తె బార వెయిల్ జినక, గాదుచి సెకుమ్తె బార వెయిల్ జినక, ⁶ ఆసేరు సెకుమ్తె బార వెయిల్ జినక, నష్టాలిచి సెకుమ్తె బార వెయిల్ జినక, మనస్సేచి సెకుమ్తె బార వెయిల్ జినక, ⁷ సిమోన్చుచి సెకుమ్తె బార వెయిల్ జినక, లేవీచి సెకుమ్తె బార వెయిల్ జినక, ఇస్సాకారు సెకుమ్తె బార వెయిల్ జినక, ⁸ జెబులూనుచి సెకుమ్తె బార వెయిల్ జినక, యోసేపుచి సెకుమ్తె బార వెయిల్ జినక, చి బెన్యామీను చి సెకుమ్తె బార వెయిల్ జినక జో జోచి ముద్ద గల తయెదె.

ప్రబుచయ్ జల మాన్సుల్ జోచి గవురుమ్ సంగిలిసి

⁹ ఇన్నెచి పడ్డె అన్నె దెకితె తిలె, అదె! కేన్ మాన్సు లెక్క కెరుక నెతిరి జనాబ్ ఒత్త తిలె. ఎత్తి రాజిమ్ తెంతో, ఎత్తి సెకుమ్ తెంతో, ఎత్తి ప్రెజల్ తెంతో, ఎత్తి బానల్ తెంతోచ జా తా, సింగాసనుమ్చి పుర్తెతో, చి మెండపిల్లచి పుర్తెతో టీవోజ తా, చొక్కెల పాలల్ గలన అస్తి, చి జోవయించ అత్తిలె కజురుమ్ రూక్చ మట్టల్ దెరన తా, ¹⁰ గట్టిజ అవాడ్ కెరన, “మాన్సుచి రచ్చన దేముడుతయి చి మెండ పిల్లతయి అన్సు!” మెన కేక్ గల్లె.

¹¹ అన్నె, సింగాసనుమ్చి సుట్టునంత, వినెక్ చెత్తర్జిన వెల్లెల మాన్సుల్చి సుట్టునంత, †చెత్తర్ జీవుల్చి సుట్టునంత దూతల్ ఎత్తి టీవోజ తా, జోచి మొక్కె సర్దు సేడ కిచ్చొ మెన సంగ దేముడుక జోకల్ల మెలె,

¹² “అమేన్!‡

మాన్సుల్ జోచి గవురుమ్ గాయితిసి, గవురుమ్, గ్యానుమ్,

జోచి దయచి రిసా, మాన్సుల్ జోచి సర్ల సంగితిసి,

మరియాద దెకితిసి, సెక్తి అన్నె అదికారుమ్ ఎత్తి

అమ్చో దేముడుక కలుగు జవున్ కెయిఁక తెయిఁక నే పిట్టి జోక తవున్!

అమేన్!”

మెన కేక్ గల్లె.

ఒగ్గర్ బాదల్తె ప్రబుచయ్ జల మాన్సుల్ జిన్లిసి

¹³ తెదొడి వెల్లెల మాన్సుల్తె ఎక్కిలో అంక పుసీలన్. “ఈంజేవ్ చొక్కెల పాలల్ గలన తిలన కొన్సు? కేనె తెంతో జా అన్సు?” ¹⁴ జాకయ్ కిచ్చొ మెలయ్ మెలె, “బాబు, తుయి జాన్సి” మెలయ్, చి జేవ్, “ఒగ్గర్ అల్లర్ జంక తిలి జా వెల్లి బాదతె తెంతో జిన అయలన. ఈంజేవ్, మెండపిల్లచి లోయింతె జోవయించ పాలల్ కేడన చొకు కెరన అన్సి. ¹⁵ జాకయ్,

జేవ్ దేముడుచి సింగాసనుమ్చి మొక్కె అస్తి, చి

రాతి మెద్దెనె జోచి దేవులుమ్తె జోచి సేవ కెర్తె తత్తతి.

అన్నె, సింగాసనుమ్తె వెసిలోసా జోవయింక జోతె రక రక,

జేవ్ కిచ్చొ అల్లర్ నే జతి రితి జోచి నీడతె డంకెదె,

¹⁶ జోవయింక అప్పె తెంతో కెయిఁక కి చూ కెరె నాయ్. తాన్ కెరె నాయ్.

ఒప్పడక సుకా గెతి నాయ్, కేనెచి ఒగ్గర్ తాత్ లయె నాయ్.

¹⁷ కిచ్చొక మెలె, సింగాసనుమ్చి నెడిమి తెంతో

* **7:4** 7:4 బయ్బిల్తె ‘ఇస్రాయేలులు’ మెలె, మాములుమ్ యూదుల్చి రిసా ‘ఇస్రాయేలులు’ మెనల, పడ్డె యూదుల్ నెంజలంతె కో యెనుక సంజెతతి గే, జోవయింక కి ‘అమ్చ ఇస్రాయేలులు’ మెన ఎత్తి, అదికారుమ్ తిలో దేముడు దెకితయ్. జేఁక ఇన్నె ‘ఇస్రాయేలులు’ మెలె, ప్రబుక సంజెలన మొత్తుమ్క టాలి జతయ్. ‘పుంజెక్ దొన్ని చినా చెత్తర్ వెయిల్జిన’ మెలె నంబరిచి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, ‘పూర్తి జలిసి’, ‘మొత్తుమ్ సంజెలనచి లెక్క పూర్తి జలిసి’; టాలి జతయ్. † **7:11** 7:11 4:6-8. ‡ **7:12** 7:12 ఎల్లి బాన తెన్ ‘అమేన్’ మెనల.

మెండపిల్ల జోవయింక గోవుడు జా రకెదె,
 చి జీవ్ దెత పానివో దెకవ పియడెదె.
 అన్నె, జోవయించ అంకివోతె ఆఁసునో పూర్తి వుంచ గెలెదె.”
 మెన జో వెల్లో మాన్సు సంగిలన్.

8

సుట్టువ కెర్తి పుస్తకుమచి అకర్చి ముద్ర మెండపిల్ల కడ్డిసి

- 1 మెండపిల్ల సత్తుచి ముద్ర కడ్డికయ్, రమారమి అర గంట ఎద పరలోకుమతె కిచ్చో అవాడ్ నాయ్.
- 2 పడ్డా, దేముడుచి మొక్కె టీవోజ తిల సత్తు దూతలక దెకిలయ్. జోవయింక ఎక్కెక్ నప్పిరమూరివో *దిల.
- 3 తెదొడి అన్నెక్లో దూత జా కెర, బజర్చి గిన్న దెరన బలి దెతి టాన్చి పుర్తి టీవో జలన్. చి ‘ప్రబువయ్ జల మాన్సుల్వ ప్రార్లనల్ తెన్ బెదున్’ మెన, సింగాసనుమచి పుర్తివోచి బలి దెతి టాన్చి జేవ్చి దుమ్మొ ఉడ్డితి రినా జో దూత డయింక మెన, జోక ఒగ్గర్ దూపుమ్ †దిల. 4 చి దేముడుచి మొక్కె పావెతి రితి, జోవయించయ్ జల మాన్సుల్వ ప్రార్లనల్ తెన్ జా దూపుమచి దుమ్మొ బెద, జో దూతచి అత్తి తెంతో ఉడ్డ దేముడుచి మొక్కె గెలి.
- 5 తెదొడి జో దూత జా దూపుమ్ డయితి గిన్న దెరన, బలి దెతి టాన్చి ఉప్పిర్చి ఆగి ఇంగుడ్లు సగుమ్ ఒత్త బెరన కెర, బూలోకుమచి ఉప్పిర్ గల దిలన్, చి ఉర్ముల్ కెర్తి, అవాడ్లుచి అవాడ్ అయ్లి, బిజలి మొల్కొలి, చి బూకంపుమ్ జలి.

సత్తు నప్పిరమూరివోతె ఏక చెత్తర్ వర్గు తెన్ పుజీలిసి

- 6 తెదొడి సత్తు నప్పిరమూరివో దెర్ల సత్తుజిన్ దూతల్ జేవ్ నప్పిరమూరివో పుజుక తెయార జల.
- 7 తోలిత్వో దూత జోచి నప్పిరమూరి పుజీలన్, చి కిచ్చో తెదొడి బార జలి మెలె, లోయి తెన్ కలోయ్ జలి కరపత్తల్ చి ఆగి సేడ, బుయ్యొ సూయి జలి, చి ఒండి బూలోకుమతెచి తిన్ని వాటల్తె ఏక వాట పూర్తి డడ్డ గెలి, చి రూక్చి తిన్ని వాటల్తె ఏక వాట పూర్తి డడ్డ గెల, చి చివ్వర్ ఎత్తి డడ్డ గెలి.
- 8 తెదొడి దొన్నివో దూత జోచి నప్పిరమూరి పుజీలన్, చి వెల్లి డొంగ్రు జతి రితిసి, ఆగిక డడ్డ కెర, సముద్రుమతె గలి జలి. 9 అన్నె, ఒండి సముద్రుమచి తిన్ని వాటల్తె ఏక వాట లోయి జా గెలి. సముద్రుమతెచి జీవుల్వ తిన్ని వాటల్తె ఏక వాట మొర గెల, చి ఒండల్ మొత్తుమచి తిన్ని వాటల్తె ఏక వాట నానిసుమ్ జా గెల.
- 10 తెదొడి తిన్నివో దూత జోచి నప్పిరమూరి పుజీలన్, చి పరలోకుమ తెంతో వెల్లో సుక్కొ సేడ, వత్తిచి దీవు లగిలి రితి జా, ఒండి బూలోకుమచి గడ్డెచ తిన్ని వాటల్తె ఏక వాట గడ్డెతె చి ఊటల్తె సేడ్డన్. 11 జో సుక్కొచి నాన్ ‘కోడు వాసన్’, చి ఒండి బూలోకుమచి పానివోక తిన్ని వాటల్తె ఏక వాట కోడ్ జా గెల. జా కోడు తిలో పాని పీలి రినా, ఒగ్గర్జిన్ మాన్సుల్ మొర గెల.
- 12 తెదొడి చెత్తర్చో దూత జోచి నప్పిరమూరి పుజీలన్, చి పొద్దుక తిన్ని వాటల్తె ఏక వాటక, జోసుచ తిన్ని వాటల్తె ఏక వాటక, చి సుక్కల్చ తిన్ని వాటల్తె ఏక వాటక దెబ్బ లయిలి. జోవయించ ఉజిడి అందర్ జా గెలి. ఒండి మెద్దెన్చ తిన్ని వాటల్తె ఏక వాటక పొద్దుచి ఉజిడి లగి నాయ్, చి ఒండి రాతిచ తిన్ని వాటల్తె ఏక వాటక జోసుచి సుక్కల్చి ఉజిడి లగి నాయ్.
- 13 తెదొడి ఆవ్ అన్నె దెకిలయ్, చి కిచ్చో సూన్లయ్ మెలె, పొద్దు ఆగాసుమచి మదెన్ ఏక ఏక గిడ్డు ఉడ్డితె తా గట్టిజ ఒర్గు దా కిచ్చో మెన ఒర్గుతె తిలి మెలె, “అయ్యొ! అయ్యొ! అయ్యొ! అన్నెక్ తిన్ని దూతల్ వర్గు తెన్ జోవయించ నప్పిరమూరివో అప్పె పుజుక తిలిన్క బూలోకుమతె జితన ఎత్తిజిన్క కెర్తి కన్సుమ్ కెర్తి నన్సుమ్!” మెన సంగ గిడ్డు ఉడ్డితె తిలన్.

* 8:2 8:2 ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు దిలన్ గే, మెండపిల్ల జలో యేసు దిలన్ గే, కచిగ అత్తి జోవయింక దొవడ్ల గే, గని జేవ్ నప్పిర్లు జోవయింక తంక కచితుమ్ ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి నిలన్ జా తయెదె. † 8:3 8:3 కో దిల గే నేనుమ్. ‡ 8:11 8:11 జా సుక్కొక మాచిపత్తి మెన నాన్. జాచి అర్దుమ్ విన్సుమ్ అన్నె కోడు కి అన్నె, మాన్సుల్ కో కయ్లె మొర గెచ్చుల.

9

పావ్‌చో దూత జోచి నప్పిరమూరి పుజీలిసి

1 తెదోడి పావ్‌చో దూత జోచి నప్పిరమూరి పుజీలన్, చి కిచ్చో దెకిలయ్ మెలె, పరలోకుమ్ తెంతో బూలోకుమ్ ఎద ఏక్ సుక్కి సేడ్లన్, చి జో సుక్కి జతొసాక ఏక్ తాలమ్ *దిల. మట్టు నెంజలి దిగిలి గొయితె సిడ్డి వాల్ ఉగిడ్డి తాలుమ్. 2 మట్టు నెంజలి జా గొయితె సిడ్డి వాల్ ఉగిడ్లన్, తెదోడి వెల్లె జా గొయితె వెల్లె ఆగి గొయిచి రితిచి ఆగిచి దుమ్మొ బార్ జలన్, చి జా గొయితె బార్ జతి దుమ్మొక పొద్దు కి ఆగాసుమ్ కి గాండు డంకిలి రితి జా అందర్ జల. 3 పడ్డె, జా దుమ్మొ తెంతో చిట్టల్ బూలోకుమ్తె బార్ జా బెర్ల, చి విస్సుమ్ కుర్లుచి ఎదిలి సెక్తి జోవయింక †దిల. 4 జోవయింక కిచ్చో ఆడ్ర దిలి మెలె, బుయ్యెచి చిప్పర్ గే కిచ్చో మొక్కల్ గే, కేన్ రూకుక గే పాడ్ కెరుక జయె నాయ్. గని, కేన్ మాన్సుల్ క దేముడుచి ముద్ర జోచి నిర్దె తయె నాయ్ గే, జోకయ్ సిచ్చ కెరుక. 5 పావ్ జొన్సొ ఎద జోవయింక సిచ్చువ నొప్పుల్ కెరుక మెన జేవ్ చిట్టల్ క సెలవ్ తిలి. గని కక్క మారుక సెలవ్ నాయ్. జేవ్ నొప్పి దెతిసి కిసిచి మెలె, మాన్సుక విస్సుమ్ కుర్లు పప్పిల్ కిసి నొప్పి కెరెదె గే, తెద్ది నొప్పి జల. 6 జా పొదులె కిసి తయెదె మెలె, 'మొర్పు జెప్పన్' మెన మాన్సుల్ కోరవ జవుల, గని మొరుక నెతిరి. మొరుక ఆనయి జవుల, గని మొర్పు జోవయింక కొకడ ఉట్ట నిగెదె.

7 డీసుక జలె, జేవ్ చిట్టల్ కీన్ తిల మెలె, యుద్దుమ్ క తెయార్ జల గోడల్ రిత తిల. జోవయింక బోడిలె బజర్ కిరీటల్ రిత తిల. జోవయింక మొకోమెలు మాన్సుల్ వ మొకోమెలు రిత తిల. 8 జోవయింక రోమల్ తెరబోదల్ చి నెండిచి రితి, జోవయింక దంతో సింపుమ్ లుచి దంతో రిత తిల. 9 ఇనుము డొల్లు రిత డీస్ట పొరల్ జోవయింక చామతె తవుల, చి ఉడ్డెలె జోవయింక రెప్పల్ కదుల్ జతి అవాడ్ కీన్ మెలె, గోడలు జమాన్సుచి రదుమ్ కడన యుద్దుమ్ తె నిగి గెతి రితి అవాడ్ జతె తవుల. 10 జోవయింక తోకల్ కీన్ మెలె, విస్సుమ్ కుర్లుచి తోకల్ చి రితి బూసుల. జోవయింక తోకల్ తె పావ్ జొన్సొ ఎద మాన్సుల్ నొప్పి దెతి సెక్తి తయెదె. 11 జోవయింక ఉప్పిరచో రానొ కొన్సొ జయెదె మెలె, మట్టు నెంజలి గొయి రకితో దూత. ఎబ్బీ బాన్ తెన్ జో దూతచి నావ్ 'అబడ్లన్', చి జా నావ్ అర్దుమ్ 'నానుసుమ్ కెర్తొసా'. గ్రీకు బాన్ తెన్ జా నావ్ 'అపొల్లయోసు' మెనుల. 12 జా సిచ్చుచి గండిమ్ తోలితో చి. ఒత్త తెంతో దస సిచ్చల్ అన్నె దొన్సి జర్లు జంక జయెదె.

సావ్యుచో దూత జోవయింక నప్పిరమూరి పుజీలిసి

13 తెదోడి సావ్యుచో దూత జోచి నప్పిరమూరి పుజీలన్, చి దేముడుచి మొక్కెచి బలి దెతి బజార్ టాన్ చ చెత్తర్ కొమ్ముల్ తెంతో ఏక్ అవాడ్ అయిలిసి సూన్లయ్. 14 జా అవాడ్ సావ్యుచి నప్పిరమూరి దెరితో ఈంజో దూతక, "యూప్రటీసు మెలి వెల్లి గడ్డె బంద తిల చెత్తర్ దూతల్ క విడ్డల్ కెరు" మెన జా అవాడ్ సంగిలన్. 15 జాకయ్ జేవ్ చెత్తర్ దూతల్ క బందిలిసి ఈంజో దూత డీసిలన్. జేవ్ జయ్యి గడియ, జయ్యి దీసి, జయ్యి జొన్సి, జయ్యి వెర్సి విడ్డల్ జా ఒండి లోకుమ్ చ ప్రెజల్ క తిన్ని వాటల్ తె ఏక్ వాట జన్ క మార్చి రిసా రకితి రితి తెయార్ జా తిల. 16 జేవ్ దూతల్ చి తెడి జా సిచ్చ జర్లు కెర్ గోడల్ తె వెగిల నయ్ న్యుమ్ముల కెత్తిజన్ జవుల మెలె, విన్సెక్ కోట్లు జీన, జా లెక్క అవ్ నూన్లయ్.

17 జలె, జా డీసిల్ సిప్పతె జేవ్ నయ్ న్యుమ్ము వెగిల గోడలు అంక కీన్ డీసిల మెలె, జోవయింతె వెగిలనక గుండె ఆగి రంగు, నీలిమ్ రంగు చి ఎడ్డి రంగు బెదిల. ఎక్కెక్ డాలు జత రిత ఇనుము సొక్కల్ గలన తిల, చి జేవ్ గోడల్ చ బోడివో కీన్ తిల మెలె, సింపుమ్ లుచి బోడివో రిత డీసిల, చి జోవయింక చోడి తెంతో ఆగి, దుమ్మొ, చి ఎడ్డి రితి దుమ్మొ బార్ జతె తిల. 18 జోవయింక చోడి తెంతో బార్ జతి ఆగి, దుమ్మొ, ఎడ్డి దుమ్మొ బార్ జతె తిలిన్ క ఒండి బూలోకుమ్ చ మాన్సుల్ చ తిన్ని వాటల్ తె ఏక్ వాటజిన్ మొర్ల. 19 కిచ్చోక మెలె, జేవ్ గోడలు అల్లర్ కెర్ సెక్తి కిచ్చోక మెలె, జోవయింక చోడితె చి జోవయింక తోకల్ తె

* 9:1 9:1 జా తాలల్ దేముడు సొంత జో సుక్కి జతొసాక దిలన్ గే మెండప్పెల్ జలో యేసు దిలన్ గే కచిగి అత్తి జోవయింక దావడ్ల గే, గని జా జర్లు జంక ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు కచితుమ్ సెలవ్ దా తిలన్, నెంజలి జర్లు జతి నాయ్. † 9:3 9:3 జా తాలల్ దేముడు సొంత జో సుక్కి జతొసాక దిలన్ గే మెండప్పెల్ జలో యేసు దిలన్ గే కచిగి అత్తి జోవయింక దావడ్ల గే, గని జా జర్లు జంక ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు కచితుమ్ సెలవ్ దా తిలన్, నెంజలి జర్లు జతి నాయ్.

తిల. జోషయించ తోకల్ కీస మెలె, అయివొచ రిత జా బోడివొ తెన్ తవుల, చి జోషయించ తోకల్కయ్ మాన్సుల్క గాయుమ్ కెరుల.

20 జలె, జా డీసిలిన్తె అన్నె కిచ్చొ జలి మెలె, ఈంజేవ్ సిచ్చల్ నే మార్ల సేంసిల మాన్సుల్ కీసి జల మెలె, జేవ్ కెర్ల కమొక విసారుమ్ జతి నాయ్, ములితి నాయ్, చి బూతల్క, చి బజర్క, వెండిక, కంచుక, పత్తుర్క, దారుక తెయార్ కెర్ల బొమ్మల్క జొకరుక ములితి నాయ్. దన్న బొమ్మల్ దెకుక గే నూసుక గే ఇండుక గే నెతిర్లె కి. 21 అన్నె, జేవ్ మాన్సుల్ కెర్ల హత్యలు, మెంగుర్ కమ్మె, లంజెకమ్మె, చోర్ కమ్మెక, విసారుమ్ జతి నాయ్, ములితి నాయ్.

10

ఒగ్గర్ సత్తుచొ అన్నెక్ దూత

1 పడ్డొ, ఒగ్గర్ సత్తుచొ అన్నెక్ దూత పరలోకుమ్ తెంతొ ఉత్త జెంక దెకిలయ్. జో మబ్బు గలన్సి రితి జా, మబ్బుచి తెడి తా, జోచి బోడిచి ఉప్పిరి పచ్చన వయ్డూరుమ్ రంగుచి దూని లగిల్ రితి జా, జోచి మొకొమ్ పొద్దుచి రితి ఉజడి తా, జోచ చట్టొ అగి రిత తంబల్ రిత తా. 2 ఏక ఇదిలిన పుస్తకుమ్ జోచి అత్తి తిలి. అగ్గె సుట్టువ జా తిలి, గని అప్పె ఉగ్గి జా అన్నె. జలె, జోచొ ఉజల్ చాటు సముద్దుమతె తియ, డెల్లి చాటు బుయ్యె తియ సుడ, 3 సింపుమచి అవాడ్ రితి గట్టిజ అవాడ్ కెరన, ఒర్చిలన్. ఒర్చితకయ్, సత్తు ఉర్చుల్ కెర జబాబ్ దిల. 4 సత్తు ఉర్చుల్ కెర్లకయ్, అవ్ జేవ్ సంగిలిసి రెగిడ్డయ్, గని పరలోకుమ్ తెంతొ అయ్లి ఏక అవాడ్ సూన్యయ్. అంక కిచ్చొ సంగిలన్ మెలె, “జేవ్ సత్తు ఉర్చుల్ సంగిలిసి గుట్టు తతి రితి కెరు, రెగుడ్ నాయ్” మెన ఆడ్ర దిలన్.

5 తెదొడి సముద్దుమతె బుయ్యె టీవోజ, అవ్ దెకిలో దూత జోచొ ఉజల్ ఆతు పరలోకుమ్ పక్క ఉక్కుల. 6 “కెయక తెయక నీ పిట్టి జితొ, పరలోకుమ్ చి ఒత్త తిలిసి ఎత్తి, బూలోకుమ్చి ఒత్త తిలిసి ఎత్తి, అన్నె సముద్దుమచి ఒత్త తిలిసి ఎత్తి జెర్చున్ కెర్లొసా సాచి” మెన ఒట్టు గలన, కిచ్చొ సాడువ కెర్లన్ మెలె, “సమయుమ్ జా అయ్లి. అన్నె వాయిద కెరుక నెంజె. 7 గని, సత్తు దూతల్తె ఆకరిచొ దూత జోచి నప్పిరమూరి పుజుక తిల దినాల్క, దేముడు జోచ సేవ కెర్లన జల, జోచ కబుర్లు సంగిల పూర్తుల్క సంగిలి రితి, జోచి గుట్టు తిలిసి నెరవెర్చువ జంక అన్నె” మెన జో దూత ఒట్టు గలన సాడువ కెర్లన్.

8 అవ్ అగ్గె సూన్య పరలోకుమ్ తెంతొ చి అవాడ్ అంక అన్నె సంగిలిసి కిచ్చొ సూన్యయ్ మెలె, “అల్లె, తుయ గో! చి సముద్దుమతె బుయ్యె టీవోజ దూతచి అత్తి తిలి పుస్తకుమ్ నజు” మెలన్. 9 జో దూతతె అవ్ గెచ్చ, “అంక జా ఇదిలిన పుస్తకుమ్ దె” మెన సంగిలయ్, చి జో అంక, “నజున *కా, ఈంజ తుచి పెట్టి తుక కోడు జయెదె, గని తుచి చొడితె ఒండల్ తేల్చి రితి తియనయ్ తయెదె.” మెలన్. 10 జాకయ్ జా ఇదిలిన పుస్తకుమ్ జో దూతచి అత్తి తెంతొ నజున కయ్లయ్. అంచి చొడితె ఒండల్ తేల్చి రితి తియన తిలి, గని, జా కతికయ్, అంచి పెట్టి కోడు జలి. 11 తెదొడి అంక ఆడ్ర దిలిసి కిచ్చొ మెలె, “ఒగ్గర్ ప్రజల్చి రిసా, ఒగ్గర్ రాజమలుచి రిసా, ఒగ్గర్ బాసల్చి రిసా, ఒగ్గర్ రాసల్చి రిసా అవ్ తుక అన్నె దెకయ్తిసి రెగ్గ మాన్సుల్క జానవుక” మెన అంక ఆడ్ర అయ్లి.

11

దొగుల సాచుల్

1 తెదొడి కట్టడ్డి ఏక డండొ అంక *దిల, చి అంక కిచ్చొ ఆడ్ర అయ్లి మెలె, “ఉట్ట, దేముడుచి గుడిచి బలి దెతి టాన్చి ఒత్త బక్కి కెర్లనక కట్టడ దెకు. 2 గని దేముడుచి గుడి ఒత్తల్తొచి బయ్లిచి డడ్డుక నే కట్టడతె ములు. కిచ్చొక మెలె, దేముడుక నేన్య మాన్సుల్చి అత్తి జా టాన్ అప్పెచి మట్టుక తంక నెలవ్ అన్నె. † దొన్సి

* 10:9 10:9 యెషాకైలు 3:1-3. * 11:1 11:1 ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు దిలన్ గే మెండపిల్ల జలో యేసు దిలన్ గే అన్నె కచిగి అత్తి జోషయింక దాచడ్ల గే, గని ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి నెలవ్ నెంజెలి, జోషయింక దొర్చు జతి నాయ్. 3 నంబర్ కోడుక దెకిరి, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు, నెంజెలి మెండపిల్ల జలో యేసు లట్టబ్తయ్ మెన ఉచరుక జయెదె. గని గ్రీకు జాన్ తెన్ ఈంజ ‘డినయ్లిన్’ తొలి రెగ్గనగమ్మ పుస్తకల్తె ఆడ్ర దిలోసాక ‘దూత’ మెన. నంబర్ కోడుతె అన్నె. నగమ్మతె దన్నె సంగి నాయ్. † 11:2 11:2 దొన్సి కి రమారమి తిన్సి నర వెర్చల్ జయెదె.

విస్మా దొన్ని జొన్నొ పూర్తి ఈంజ నుద్ది జలి పట్టుమ్ జేవ్ నుడ గెల అల్లర్ కెరుల. ³ అన్నె, †బార పుంజొ తిన్ని విస్మా పొదులు అంచ దొగుల సాచులు †బన్తబట్టల్ గలన అంచ కబుర్లు సాడుప కెరుక మెన సెక్తి దెయిందె” మెన అంక ఆడ్ర అయ్లి.

⁴ ఈంజేవ్ దొగుల సాచుల్ కొన్న జవుల మెలె, బూలోకుమ్ ఏలువ కెర్తొ ప్రబుది మొక్కె టీవొజ జిల, దొన్ని బలివ రూక్కు చి దొన్నొ దీవుకంబల్, మెన *టాలి జయెదె. ⁵ అన్నె, కో ఇన్నెయింక కిచ్చొ అల్లర్ కెరుల గే, ఇన్నెయింబి చొండి తెంతొ ఆగి బార జా, ఇన్నెయింక విరోదుమ్ జలనక లయ గెలెదె. కో ఈంజేవ్ దొగులక అల్లర్ కెరుల గే, జేవ్ ఇని మొరుకయ్. ⁶ ఈంజేవ్ దొగుల సాచుల్క అన్నె కిచ్చొ సెక్తి మెలె, దేముడుచ కబుర్లు ఈంజేవ్ సంగితె ఎద పాని †నే పెట్టె రితి అడ్డు కెరుక. పడ్డొ అన్నె, †లొయె జతి రితి పానివొక మార్పుప కెరుక, చి కెత్తి సుట్లు ఇన్నెయింక ఇస్టుమ్ అయ్లె, ఎత్తి రగుమ్, అల్లర్క బూలోకుమ్చక సిచ్చల్ కెరుక సెక్తి అన్నె.

⁷ పడ్డొ, ఇన్నెయింబి సాచి సంగ కేడయ్లి పడ్డొ, మట్టు నెంజిలి జా వెల్లి గొయ తెంతొ వెగ జెతో జంతు ఇన్నెయింబి ఉప్పిరి యుద్దుమ్ కెర జీన కెర, ఇన్నెయింక మారెదె. ⁸ ప్రబుక సిలువతె టీవొ కెర మార్తి వెల్లి పట్టుమ్తె ఇన్నెయింబి పీనుమ్లు సేడ తవుల. జా పట్టుమ్క టాలిక్ †సాదొమ్” చి “ఐగుప్టు” మెన సంగుక జయెదె. ⁹ తిన్ని సర పొదుల్ పూర్తి ఎత్తి పైజల్ తెంతొ, ఎత్తి సెకుమ్ తెంతొ, ఎత్తి బాన తెంతొ, ఎత్తి రాజమ్ తెంతొచ మాన్సుల్ ఇన్నెయింబి పీనుమ్లుక దెక దెక, ఇన్నెయింక మెన్నె రొవుక సెలవ్ నే దెతి. ¹⁰ ఈంజేవ్ దొగుల సాచుల్ సంగ తిల కబుర్లు, ఈంజేవ్ కెర్ల కమె బూలోకుమ్తె జేవ్ జితనక అల్లర్ కెర్లి రిసా; లాజె కెరయ్లి రిసా, బూలోకుమ్తె జితన ఈంజేవ్ మొర్లినిచి రిసా వెర్లి సర్ల జా, సర్ల కెరన, జోవయింబి వెర్లి సర్లచి గుర్తుక ఎక్కిలోక ఎక్కిలో బవుమానల్ దెతె తవుల.

¹¹ జలె, జేవ్ తిన్ని సర పొదుల్ గెలె, దేముడు పుజిలి ఆత్తు ఈంజేవ్ సాచుల్చి పెట్టి పేన జియడ్లన్, చి ఉట్ట సొగ టీవొ జల, చి ఇన్నెయింక దెకిలన పూర్తి బియ: గెల. ¹² తెదొడి, ఈంజేవ్ జీవ్ జల సాచుల్ పరలోకుమ్ తెంతొ చి ఏక్ అవాడె నూన్ల. కిచ్చొ మెన జా అవాడె సంగిలన్ మెలె, “ఇత్తల్ వెగ జా!” మెలన్, చి ఇన్నెయింక విరోదుమ్ జలనచి మొక్కె మబ్బు తెన్ పరలోకుమ్తె వెగ గెల. ¹³ జయ్యి గడియయ్ వెల్లి బూకంపుమ్ జలి. జా పట్టుమ్చ దెన్ను వాటల్తె ఏక్ వాట నాననుమ్ జా గెలి. జా బూకంపుమ్తె సత్తు వెయిల్జన్ మాన్సుల్ మొర గెల. సేంసెల మాన్సుల్ బియ: కెర, పరలోకుమ్తె తిలొ దేముడుక గవురుమ్ దిలె.

¹⁴ సిచ్చల్చ గండిమ్లు, కస్టుమ్లు ఇన్నెతెన్ దొన్ని జా గెలి. మొత్తుమ్ తిన్ని సిచ్చల్ జతి రితి అన్నెక్ దస్సి సిచ్చ కచితుమ్ బర్లు జంక అన్నె.

సత్తుజిన్ దూతల్తె ఆకర్చొ జోచి నప్పిర్మూరి పుజిలిసి

¹⁵ సత్తుచొ దూత జోచి నప్పిర్మూరి పుజిలన్, చి కిచ్చొ జలి మెలె, పరలోకుమ్తె గట్టిజ అవాడెచ అవాడ్లు కిచ్చొ మెలె మెలె, “బూలోకుమ్చి రాజిమ్ అమ్చొ ప్రబుది చి జోచొ క్రిస్టు పుత్తునిచి రాజిమ్ జా మార్పుప జా అన్నె. కెయ:క తెయ:క జో ఏలువ కెరెదె” మెన సంగిల. ¹⁶ తెదొడి దేముడుచి పుర్తొ జోచ సిజానసల్తె వెసెత విస్సెక్ చెత్తర్జిన్ వెల్లెల మాన్సుల్ దేముడుచి మొక్కె సెర్లు సేడ, జోక కిచ్చొ మెన బక్తి కెర్ల మెలె,

¹⁷ “ఎత్తి సెక్తి అదికారుమ్ తిలొ ఎత్తిక ఏలువ కెర్తొ దేముడు ప్రబువ, తుయి అప్పె తతోసొ, అగ్గె తెంతొ తిలొసొ, తుయి తుచి సెక్తి అదికారుమ్ దెరన, ఏలువ కెరుక దెర అస్సిసి మెన, తుక అమ్చి సర్ల సంగితనుమ్.

† 11:3 11:3 దొన్ని కి రమారమ్ తిన్ని సర వెర్తుల్ జయెదె. § 11:3 11:3 కిచ్చొ గుర్తు దెకవుక మెన యూదుల్ తెన్ బన్తబట్టల్ గలవ బులుల మెలె, జోవయింబి పెట్టిచి దుకుమ్ దెకవుక. * 11:4 11:4 జెకర్కొ 4 అద్యయింవత ఇని టాలి అన్నె. † 11:6 11:6 ఏలియా పూర్లుమ్చొ దస్సి కెర తిలన్. రానల్ మెదొల్ పున్తకుమ్ 17:1. † 11:6 11:6 మెనె పూర్లుమ్చొ దస్సి కెర తిలన్. నిర్దుకాండుమ్ 7:14-18. § 11:8 11:8 సాదొమ్ పట్టుమ్చ మాన్సుల్చి ఐగుప్టు దేసిమ్చ మాన్సుల్ ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడుక చి జోవయింబి మాన్సుల్క పూర్లుమ్ విరోదుమ్ కెర తిల. దస్సి, యెరూసలేమ్ పట్టుమ్చ మాన్సుల్ యేసుక విరోదుమ్ కెర మార్ల, చి ఈంజేవ్ సాచుల్చ పీనుమ్లు ఒత్తయ్ సెడ్ల.

18 తుచ నేన్ల మాన్సుల్ మొత్తుమ్ తుచి ఉప్పిరి కోపుమ్ దెకయల, గని తుచి కోపుమ్ తుయి దెకవ జోవయింక సిచ్చ కెర్లది. మొర్లనక పరిచ్చ కెర తుచ సేవ కెర్లన జల తుచ కబుర్లు సంగితనక చి తుచ సొంత జల అన్నె మాన్సుల్క, తుచ బిత ఎత్తిజిన్క, జేవ్ బాల వెల్లో జలె కి, జోవయింక బవుమానుమ్ దెంక, వణ్ణో బూలోకుమ్చక నాననుమ్ కెర్లనక నాననుమ్ కెరుక మెన, సమయుమ్ జా అయ్లి.” మెన జో దేముడుచి మొక్కె ఒప్పన్ల.

19 తెదొడి పరలోకుమ్చి దేముడుచి గుడిచి కెప్పి ఉర్ది జలి, చి జోచి జా దేముడుచి గుడిచి తెడిక తెడిచి గదితె జోచి నే పిట్టి ప్రమానుమ్చి గుర్తుచి *పెట డీసిలి. అన్నె, బిజలి మొల్లిలి, అవాడ్లు అయ్లి, ఉర్కుల్ కెర్లి, చి బూకంపుమ్ కెర్లి, చి వెల్లెల కరపత్తల్ పెట్టె.

12

తేరబోడచి వెల్లి అయిచి టాలి

1 తెదొడి ఆవారిమ్చి వెల్లి ఏక గుర్తు ఆగాసుమ్తె డీసిలన్. కిచ్చో మెలె, పాలుమ్ మెలి రితి పొద్దు గలన్ని రితి జలి తేరబోడ. జాచి చట్టి జోను, జాచి బోడి *బార సుక్కల్ తిలి కిరిటుమ్. 2 జా అంగి జా తిలి, చి జాచి కంట్లు పాచ అయ్లి నొప్పుల్క, లడెన్ జంక మెన, ఒర్మెత తిలి. 3 తెదొడి, ఆగాసుమ్తె అన్నెక వెల్లి గుర్తు డీసిలి. ఆదె! వెల్లి అయి రితో ఆగి రితో ఎరన జంతు. జోక నత్తు బోడియి చి దెన్ను కొమ్మూల్, చి జోచ నత్తు బోడివోత *నత్తు కిరిటల్ తిల. 4 జోచి జోక తెన్ ఆగాసుమ్చ నుక్కల్ మొత్తుమ్చ తిన్ని వాటల్తె ఏక వాటక కడ, బూలోకుమ్చి ఉప్పిరి సేడవ దిలన్. తెదొడి, జా తేరబోడ లడెన్ జతికయ్, జా లడెన్ జతో బోడక గిడ గెలుక మెన ఉచర, జాచి పుర్లి జో వెల్లో అయి టీవోజ తిలన్. 5 జలి, జా పూత్తుక లడెన్ జలి. కిసా పూత్తు మెలె, గవురుమ్చి ఇనుముడండొ రితిసి దెరన దేముడుక నేన్ల మాన్సుల్ ఎత్తిజిన్క ఏలుచ కెరుక దిలొసా. గని జో అయితె దెర్ను నే సేడ్డె జో బోడ దేముడుతె జోచి సింగానుమ్తె ఉక్కల్ జలి. 6 బయిలు దేసిమి జా తేరబోడ ఉట్టు నిగిలి. ఒత్త 'జాక' మెన దేముడు ఏక టాన్ తెయార కెర తిలన్. ఏక *వెయి దొన్ని పుంజో అరవయ్ పొదుల్ ఒత్త జా కంక జింక అన్సి.

సయ్తాన్చి ఉప్పిరి యుద్దుమ్ కెర జిన్సిని

7 తెదొడి పరలోకుమ్తె యుద్దుమ్ జలి. ఒత్త మికాయేలు మెలో వెల్లో దూత ఎక్కిలో, జోచి తెడిచ దూతల్ తెన్, జో వెల్లో అయి రితోసాచి ఉప్పిరి యుద్దుమ్ కెర్ల. జో అయిచి జాచి తెడిచ దూతల్ కి యుద్దుమ్ కెర్ల. 8 గని ఓడువ జల, చి ఒత్త తెంతో పరలోకుమ్తె జోక అన్నె టాన్ నాయ్. 9 జో వెల్లో అయి, జో పూర్ణుమ్చో అయి; జోక 'సయ్తాన్' మెనుల, ఒండి లోకుమ్చక మోసిమ్ కెర్లొసా, బూలోకుమ్తె జేడ సేడ గెలో, చి జో తెన్, జోచ దూతల్ ఎట్టో జేడ సేడ గెల.

సయ్తాన్ ఓడువ జలిసి

* 11:19 11:19 తెదొడక వద, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి గుడితె జా పెట తిలి తెడిక తెడిచి గదితె ఎక్కి, ఎత్తిక వెల్లో పూజరి, గని అన్నెకోయ నాయ్ గిచ్చుక జయెదె, అన్నె వెర్లికక ఎక్కి, సుట్టు జో ఒత్త మెనుక జయెదె. ఇన్నె సంగల్ రితి జా పెట డీసిలె, కిచ్చో అర్దుమ్ తయెదె మెలె, జా డీసిలి తెంతో ఎత్తిజిన్ ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి గవురుమ్, జో కిసా అన్నె గి, పూర్లి దెకుక జయెదె. * 12:1 12:1 యూదుల్తె బార నెకుమ్లె తిల, గెద. యూదుల్క 'ఇస్రాయేలులు' మెనుల కి, వణ్ణో యేసుక నంపజలనక 'అమెచ నత్తిమ్చ ఇస్రాయేలులు' మెన ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు దెకితయ్, జేవ్ యూదుల్ జలిక నే జలిక. జేక జేవ్ బార సుక్కల్ తిలి కిరిటుమ్క 'ప్రబుచయ్ జలన మొత్తుమ్' మెన అర్దుమ్ కెరనుక జయెదె. యూదుల్ తెంతో క్రీస్తు రచ్చించువ కెర్లొసా జెర్లిలో. సయ్తాన్ జోవయింక అల్లె కెర్లొ, గని జిన్ నాయ్. జా తేరబోడక ఏక రగుమ్ ఉచర్లె, 'యేసుచి అయ్యని మరియ' మెన ఉచరుక జయెదె. గని అన్నెక రగుమ్ ఉచర్లె, నంపజలన మొత్తుమ్చి అత్తి సంగుమ్ మెనుక జయెదె. జా అత్తి సంగుమ్చ బోడల్ జల క్రీస్తుచ బాపూడ్లు జల నంపజలనక కి సయ్తాన్ అల్లె కెర్లయ్, 12:17, గని ఆకరం జిన్ నాయ్. 12:12 దెక. † 12:3 12:3 నత్తు బోడివో, దెన్ను కొమ్మూల్, చి నత్తు కిరిటల్చి అర్దుమ్ కిచ్చో మెలె, అప్పెచి ముట్టుక జో బూలోకుమ్తె ఏలుచ కెరుక పూర్లి అదికారుమ్ తిలిసి. వణ్ణోక ఓడువ జయెదె, గెద. నత్తు నంబరంక 'పూర్' మెలిన్చి అర్దుమ్, గెద. ‡ 12:6 12:6 మెలె, తిన్ని నర వర్పుల్.

10 తెదొడి పరలోకుమతెచి గట్టిజ ఏక్ వెల్లి అవాడ నూన్లయ్. కిచ్చొ మెలి మెలె, “అమ్మచొ దేముడు దెతి రచ్చన, జోచి నెక్కి, జోచి రాజిమ్, వడ్డె జోచొ క్రీస్తుచి అదికారుమ్, అప్పె నెరవెర్చువ జా పాచె జా అన్సె. కిచ్చొక మెలె, అమ్మచ బావుడ్లుక నిందల్ సంగితె తిలోసా ఎట్టొ జేడ సేడ అన్సె. అగ్గె అమ్మచ బావుడ్లుక రోజుక రాతి మెద్దెన దేముడుచి మొక్కె జో నిందల్ సంగితె తిలో. 11 గని జేవ్ అప్పె మెండపిల్లచి నూయి జలి శీలోయెచి నెక్కిక, పడ్డె జేవ్ సాచి సంగిలినచి నిదానుమ్క, జేవ్ దొన్నెచి రిసా, జో సయతానచి ఉప్పిరి జేవ్ జిన అన్సి. ‘జేవ్ సాచి సంగిలినచి నిదానుమ్’ మెలె, జోవయించి సొంత జివుక విలువ నే దెకనతె, జా మెండపిల్లచి నావ్క విలువ దెక, జోచి రిసాచి సాచి జేవ్ సంగిలి రిసా మాన్సుల్ మొర్ల. 12 జలె, సయతానుక జిన అన్సి. జాకయ్, ఓ పరలోకుమ్, ఒత్త జతన ఎత్తిజని, సర్లసంతోసుమ్ జా! గని, ఓ బూలోకుమ్, ఓ సముద్రుమ్, అయ్యె! తుమ్క ఒగ్గర్ కన్సుమ్ నన్సుమ్! కిచ్చొక మెలె, సయతాన ఒగ్గర్ కోపుమ్ తెన తుమ్తె ఉత్త జా అన్సి. జోచి ఒగ్గర్ కోపుమ్ కిచ్చొక మెలె, జోక అప్పె ఒగ్గర్ సమయుమ్ సేసెన నాయ్ మెన జో జాన అన్సి!” మెన పరలోకుమచి జా అవాడ సంగిలి.

13 ‘అంక ఒగ్గర్ సమయుమ్ నాయ్’ మెన జో వెల్లొ అయి దెక కెర, జో మున్సుబోదక లడెన్ జలి జా తేరబోదక చజ అల్లర్ కెరుక మెన గెలన్. 14 గని జా తేరబోదక దేముడు వెల్లి గిడ్డురానొచ దొన్నె రెప్పల్ దిలన్. జా అయితె జా దెర్చు నే నెడ్డె బయలు దేసిమి జా ఉడ్డ గెచ్చుక మెన, జా దొన్నె రెప్పల్ దిలన్. జా కేనె ఉడ్డ గెచ్చుక మెలె, *తిన్నె వెర్చుల్ నర కతె జతె చెంగిల్ తంక తిలి టాన్తె జా ఉడ్డ గెచ్చుక.

15 జలె, ‘బూరుమ్ జాక గుడ్డ దెర గెన్సు’ మెన, జా తేరబోదచి పట్టి జో అయి జోచి చోడి తెంతొ గాడు రితి పాని నువ దిలన్. 16 గని జా తేరబోదక బుయి తోడు తా జాచి చోడి పాడ, జోచి చోడి తెంతొ వెల్లొ జో అయి నువ దిలి గాడుక బుయి గీడ గెలి.

17 తెదొడి జో వెల్లొ అయి జా తేరబోదచి ఉప్పిరి ఒగ్గర్ కోపుమ్ జా, జాచ అన్నె బోదల్చి ఉప్పిరి యుద్దుమ్ కెరుక మెన ఉట్ట గెలన్. దేముడుచ కొడె నిదానుమ్ ఇండ యేసుచి రిసా సాచి జతనయచి ఉప్పిరి యుద్దుమ్ కెరుక మెన గెలన్.

సముద్రుమ్ తెంతొ సయతానచి సేవ కెర్తె వెర్రి జంతు బార జలిసి

18 తెదొడి సముద్రుమ్చి ఒడ్డుచి ఇన్సుతె జో వెల్లొ అయి టీచొ జలన్.

13

1 తెదొడి కిచ్చొ దెకిలయ్ మెలె, సముద్రుమ్ తెంతొ ఏక్ వెర్రి జంతు బార జతె తిలసిసి దెకిలయ్. జోక దెన్ను కొమ్ముల్ చి నత్తు బోడివొ. జోచి ఎక్కెక్ కొమ్ముల్తె ఎక్కెక్ కిరీటల్, చి జోచి ఎత్తి బోడివోతె దేముడుక దూసువ కెర్తె ఏక్ నావోల్ తిల. 2 ఆవ్ దెకిలె జో జంతు కీసా డీసిలో మెలె, డుర్కి వాగు రగుకమ్, చి జోచ చట్టొ వెలుగుచ చట్టొ రిత, జోచి మూతి సింపుమ్చి మూతిచి రితి తిల. జో జంతుకయ్ జో వెల్లొ అయి జోచి నెక్కి, జోచి సిజాననుమ్, ఒగ్గర్ అదికారుమ్ దిలన్. 3 జో జంతుచి నత్తు బోడివోతె ఏక్ బోడి మొర్తి రితి గాయమ్ జా తిలి రితి తిలి. గని మొర్తి జా గాయమ్ అన్నె చెంగిల్ జా తిలి, చి ఆచారిమ్ జా ఒండి బూలోకుమ్చ మాన్సుల్ జో జంతుచి పట్టి గెతె తిల. 4 జో వెల్లొ అయి జోచి అదికారుమ్ జో జంతుక దిలి రిసా, మాన్సుల్ జో అయి గవురుమ్ కెర జోకర్తె తిల. “జో జంతుచొ రితె కోయి నాయ్. జో జంతుతె యుద్దుమ్ కెర జోచి ఉప్పిరి కో జినుక నెత్తి” మెన జంతుక గవురుమ్ కెర జోకర్తె తిల.

5 జో జంతుక కీసి చోడి తిలి మెలె, గవురుమ్ సంగనత కొడె, దేముడుక దూసువ కెర్తె కొడె సంగితి చోడి తిలి. *దొన్నె విసా దొన్నె జొన్నె జో విలువ కెర్తె రితి జోక సెలవ్ తిలన్. 6 దేముడుక, చి జోచి నావ్క, చి జోచి టాన్క దూసువ కెర కెర చోడి పుట్టయ్తె తిలన్. దేముడుచి టాన్ మెలె, జోచి పరలోకుమ్తె జతన. 7 పడ్డె అన్సె, జోక కిచ్చొ సెలవ్ తిలి మెలె, యేసు ప్రబుచయ్ జల మాన్సుల్చి ఉప్పిరి యుద్దుమ్ కెర జినుక మెన సెలవ్ తిలి. జా పొది ఎత్తి సెకుమ్చి ఉప్పిరి, ఎత్తి ప్రెజల్చి ఉప్పిరి, ఎత్తి బాన్లచి ఉప్పిరి, ఎత్తి

§ 12:11 12:11 మెలె, జో అవుతుమ్ జలిచి నెక్కిక. * 12:14 12:14 “ఏక్ కాలుమ్, దొన్నె కాలుములె చి ఏక్ అర కాలుమ్” మెన రెగ్గ అన్సె. తిన్నె నర వెర్చుల్చి అర్దుమ్ జా కోడుక తయెదె. 11:2 దెక. * 13:5 13:5 మెలె, తిన్నె నర వెర్చుల్. 11:2, 3. 12:6, 14 దెక.

రాజమేచి ఉప్పిరి, జా జంతుక అదికారుమ్ తంక నెలవ్ తిలి. ⁸ జా పొది ఒండి బూలోకుమతె జతన ఎత్తిజని జోక బక్తి కెరుల. లోకుమ్ నే జెర్పుయతె అగ్గె తెంతో తిలో విరోదుమ్ సుదల్ మార్ల మెండపిల్లచి పుస్తకుమతె, కచ నవ్వి తతి నాయ్ గే, జెచ్చి జో జంతుక బక్తి కెరుల.

⁹ కండ్లొ తిలోసా నూనతు. కిచ్చి మెలె,

¹⁰ “కక్క దెర గెచ్చుక మెన తిలె, జేవేక దెర గెచ్చుక జయెదె.

కో జలె కండాతె మొరవుక మెన తిలె, జేవే కండా తెన మొరవుక జయెదె.”

మెన రెగిడ్లి కోడు. ఈంజ కోడుతె కిచ్చి జాగర్ల బెదితయె మెలె, ప్రబచయె జల మాన్సుల్ నిదానుమ్ తా బాదల్ ఓర్పువ జా నముకుమ్ తెన తంకయె.

బుయె తెంతో వెర్రి జంతు బార్ జలిసి

¹¹ తెదోడి అన్నెకె వెర్రి జంతు బుయె తెంతో బార్ జలిసి దెకిలయె. మెండపిల్లచి రితి జోక దొన్ను కొమ్ముల్ తిల, గని వెల్లి అయిచి రితి జో లట్టట్ట. ¹² జో †తోలితోచో జంతుచి నావ్ తెన జోచి కామ్ ఈంజోయె జర్లు కెర్తయె, చి మొర్తి గాయిమ్ చెంగిల్ జా తిలో జో తోలితోచో జంతుక ఒండి లోకుమ్, ఒండి లోకుమ్చ మాన్సుల్ జోకర్తె రితి, ఈంజోయె జంతు జేవేక సికడ్తయె. ¹³ ఆచారిమ్చ వెల్లెల వెల్లెల కమె ఈంజో జర్లు కెర్తయె. కిచ్చి మెలె, ‘మాన్సుల్ దెకుత’ మెన జోచి మొక్కె ఆగానుమ్ పక్క తెంతో బుయెచి ఉప్పిరి ఆగి నూయె జతి రితి కెర్తయె. ¹⁴ అన్నె, జో తోలితోచో జంతుచి మొక్కె ఈంజో జర్లు కెరుక నెలవ్ తిల ఆచారిమ్చ వెల్లెల కమెచి సెక్తిక బూలోకుమతె జతనక ఈంజో మోసిమ్ కెర్తయె. దస్సి, కిచ్చి ఏక మోసిమ్ కెర్తయె మెలె, కడ్డుమక మొర్తి సెక్తికి గాయిమ్ జలెకి జీవ్ తిలో జో అన్నెకె జంతుచి రిసా ఏక బొమ్మ జేవే తెయార్ కెర జోకరుక మెన, ఈంజో జంతు బూలోకుమతె జతనక సికడ్తయె. ¹⁵ జో తోలితోచో జంతుచి బొమ్మ లట్టట్టి రితి జీవ్ దెంక కి ఈంజో జంతుక నెలవ్ తిలి, చి జో జంతుచి బొమ్మక నే జోకర్తనక మొరవుక కి ఈంజో, జంతుక నెలవ్ తిలి.

¹⁶ వడ్డొ అన్నె కిచ్చి ఏక అల్లర్ ఈంజో అన్నెకె జంతు, బుయె తెంతో బార్ జలి జంతు, కెర్తయె మెలె, ఎత్తిజని, బాల, వెల్లి, సామ్మారి, బీద సుదో, గొతి నెంజిలో మాన్సు, గొతి జలిలో మాన్సు, ఉజల్ అత్తి నెంజిలె నిర్తి ఏక గుర్లు కెరవంతి రితి ఈంజో వెలయతయె. ¹⁷ అన్నె, జా గుర్లు నే కెరవంతె కో కిచ్చి గెనుక గే వికుక గే నెలవ్ తయె నాయె. జా గుర్లుతె కిచ్చి తయెదె మెలె, జంతుచి నావ్, నెంజిలె జోచి నావ్చి గుర్లుచి అంకె.

¹⁸ ఇన్నెచి అర్దుమ్ కెరనుక జలి, ముక్కిమచి గ్యానుమ్ అవ్నురుమ్. కక్క దస్సి గ్యానుమ్ అస్సె మెలె, జో జంతుచి అంకె లెక్క కెర్తె. †జేవేచి అంకె ఏక మాన్సుచి నావ్ తెన బెదితి అంకె. జా అంకె కిచ్చి మెలె, సాప్పు పుంజో తిన్ని విసా సాప్పు (666).

14

మెండపిల్ల తెన జోచయె జల మాన్సుల్ టీవెలిసి

¹ తెదోడి అన్నె దెకిలయె, ఈందె! *సియోసు డొంగై జో †మెండపిల్ల టీచ తా, జో తెన అన్నె కొన్న టీవోజ తిల మెలె, ‡పుంజెక దొన్ను విసా చెత్తెల్ వెయిలజిన్ జోవయిచి నావ్, దేముడుచి నావ్ జోవయిచి నిర్తిలె రెద్దవన్ల మాన్సుల్ తిల. ² అన్నె, ఒగ్గర్ పానివో నూయె జతి అవాడ రితిచి, ఉర్కుల్ కెర్తి వెల్లి అవాడ

† **13:12** 13:12 నముర్దుమ్ తెంతో బార్ జలిసా. ‡ **13:18** 13:18 గ్రీకు బాన చి ఎల్లి బాన రెగిడ్ల రితితె ఎత్తి అర్దుమక ఏక విలువ తయెదె. జేక, ఏక మాన్సుచి నావ్చ అలవాట్లు చి లెక్క బెదవుక జయెదె. ‘సిరో కైసర్’ మెలో లోమ్ దెసిమ్చో అగ్గె వెల్లి రానో జలిసా ఎక్కిలోచి నావ్క సాప్పు పుంజో అరవయె సాప్పు నంబరచి లెక్క బెదవుక జయెదె, చి యెహూసు ఈంజ పుస్తకుమ్ రెగిడ్ల దిసాలక ఇదిల్ అగ్గె, జో సిరో కైసర్ నంబజలనక అల్లర్ కెర్తె తిలో. గని పడ్డొ అయెల నంబజలనక అల్లర్ కెర్తె, మాన్సుల్చ నవ్విక కి జయె లెక్క తయెదె. జేక, కచి రిసా నంగితయె గే నేనుమ్. * **14:1** 14:1 ‘సియోసు డొంగై’ చి ‘యెరూసలేమ్ పట్టుమ్’ మెలె, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు జతి టాన్క, మెలె పరలోకుమక, టాలిచ నవ్వి జపుల. † **14:1** 14:1 మెలె యెనుప్రబ. ‡ **14:1** 14:1 ఈంజ నంబరచి అర్దుమ్ కిచ్చి మెలె, ‘పూర్తి జలిసి’, ‘ఒగ్గర్ జలిసి’, చి ఇన్నె, ‘యెనుక నంబజలన మొత్తమచి లెక్క పూర్తి జలిసి’. ఈంజ నంబర జయె టాలిచి నంబర. ఎక్కి జయె నంబరచి ఎత్తయె జవుల మెనుమ్ నాయె, గని ‘జోవయింక నంబజలన ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ జిన్ జవుల’ మెలె అర్దుమ్ ఇన్నె తెన కెరనుమ్దె. పూర్దుమ్ తెంతో యూదల్ బార్ కెర సెకుమ్ల తిల, చి యెనుక బారజిన్ సిన్సుల్ తిల. పడ్డొ జోవయింక బారజిన్ సిన్సుల్ జోవయింక బారజిన్ బారికల్ జల. 144,000 మెలె, బార బార వెయిలు. మెలె 12వెయిలు x 12వెయిలు x 1000 = 144,000.

రితిచి, పరలోకుమ తెంతో చి, ఏక అవాడ నూన్లయ. అవ్ నూన్ని అవాడ అన్నె కిసి తిలి మెలె, వీనెల్తె బజయతి అవాడచి రితి తిలి. ³ జలె, జేవ్ ఎతివాట్జిన మాన్సుల్ సింగాననుమచి మొక్కె, సిజాననుమచి సుట్టునంత టీవోజ తా కిచెత్తర జివుల్చల మొక్కె, చి *విస్సెక్ చెత్తరజిన వెల్లెల మాన్సుల్చి మొక్కె, నొవి గనుమ గాయతె తిల. ఈంజ బూలోకుమచి రాజిమ తెంతో గెనన్ల, ఈంజేవ్ పుంజెక్ దొన్ని విసా చెత్తర వెయిల్జిన మాన్సుల్క పిట్టవ, జా గనుమ అన్నె కో సికుక నెతిర్రి. ⁴ ఈంజేవ్ మాన్సుల్ కీన మాన్సుల్ మెలె, సుద్ది తా, తేరబోదల్ తెన్ నే బెదిల సుదల్, లంజె నే జలన. ఈంజేవ్ దేముడుక, మెండపిల్లక ముల్లి నాయ, వేర 'దేముడు' మెలనచి పట్టి గెతి నాయ. ఈంజేవ్, జలె, మెండపిల్ల కేనె గెలె కి, జోచి పట్టి గెతతి. ఒండి లోకుమచ మాన్సుల్ తెంతో దేముడుచి మెండపిల్లక దిలి తోలి పండ్లు జతి రితి ఇన్నెయింక మెండపిల్ల అన్నె †గెననయ అన్నె. ⁵ జోచి పున్నిమ్ ఇన్నెయింకయ జోయ్యి దా అన్నెచి రిసా, ఇన్నెచి చోడితె కిచ్చో అబద్దుమ తయె నాయ.

సుబుమ్ కబుర్ నూనయతో దూత ఉడ్డితె తిలిసి

⁶ తెదోడి, అన్నెక్ దూతక దెకిలయ. పొద్దు ఆగానుమచి మదెనె జో ఉడ్డితె తిలో. కిచ్చొక మెలె, బూలోకుమతె జతనక, ఎత్తి, రాజిమచక, ఎత్తి, సెకుమచక, ఎత్తి, బానచక, కెయింక తెయింక తతి పాడే నే జతి సుబుమ్ కబుర్ ఎత్తి, ప్రజల్క నూనవుక మెన, జా సుబుమ్ కబుర్ దెరన గెతె తిలో. ⁷ అన్నె, జో గట్టిజ అవాడ కెరన కిచ్చొ మెన కేక గలన్దొ మెలె, "దేముడుక బియ: కెర జోక గపురుమ కెర! కిచ్చొక మెలె, జో ఎత్తి, మాన్సుల్క పరిచ్చ కెర సిచ్చ కెరుక, బవుమానుమ్ దెతి గడియ పావ జా అన్నె. అన్నె పరలోకుమ్, బూలోకుమ్, నముద్దుమ్, పానిచ ఈంటలు జెర్తయలో జోకయ నంపజా బక్కి కెర!" మెన సాడువ కెర్లన్.

⁸ అన్నెక్ దూత, జలె, ఇన్నెతెన్ దొన్నెచో, జో అగ్గెచో చి పట్టి ఉడ్డి గెచ్చు, కిచ్చొ మెలన్ మెలె, ‡"వెల్లి బబులోను పట్టుమ్ సీడ అన్నె. ఎత్తి, ప్రజల్క జాచి లంజె ఆన, రగుమచి ద్రాచ రన్నుమ్ పియిడ్డిసి జా." మెన సాడువ కెర్లన్.

⁹ వడ్డె అన్నెక్ దూత, ఇన్నెతెన్ తిన్నిచో; జేవ్ దొన్ని దూతల్చి పట్టి ఉడ్డితె తా కిచ్చొ మెన సంగిలన్ మెలె, "కో జో జంతుక చి జోచి బొమ్మక బక్కి కెరుల గే, జోచి గుర్తు కచి నిర్దె గే అత్తి గే, గలవసుల గే, ¹⁰ జోవయిం చి తప్పుక దేముడుచి కోపుమచి సిచ్చుచి ద్రాచ రన్నుమ్ కచితుమ్ కిచ్చొ పాని గట్ట నే బెదయతె, జోచి ఒగ్గెర్ కోపుమచి గిన్నుతె పివులచి పరలోకుమచి సుద్దిచ జోచ దూతల్చి మొక్కె, చి మెండపిల్లచి మొక్కె, ఎరన జతి ఎడ్డి జతి ఆగి లగితి వెల్లి ఆగి గొయతెచ బాదల్ నేడుల. ¹¹ జేవ్చి జా సిచ్చుచి దుమ్మొ కెయింక తెయింక బార్ జతె తా వెగ గెతయ. జో జంతుక చి జోచి బొమ్మక జోకర్లనక చి జోచి గుర్తు గలవన్లనక, రాతి మెద్దెనె కిచ్చొ నే పుండితె తవుల." మెన దూత సాడువ కెర్లన్. ¹² ఈంజ కోడుతె కిచ్చొ జాగర్ల బెదితయ మెలె, యేను ప్రబుచయ జల మాన్సుల్, మెలె దేముడుచి కోడు రితి ఇండితన, యేనుచి ఉప్పిర్చి నముకుమతె ఇండితన, జేవ్ బాదల్ ఓర్చువ జా నిదానుమతె తంకయ.

ప్రబుచి తెడిచి విస్తాంతిచి రిసా పరలోకుమ్ తెంతో అవాడ

¹³ తెదోడి పరలోకుమ్ తెంతో చి ఏక అవాడ సంగిలిసి కిచ్చొ నూన్లయ మెలె, "ఏక కోడు రెగుడు. అన్నె తెంతో యేనుప్రబుచి తెడి తా కో మొరుల గే, జోవయింకయ చెంగిలి. మెలె, దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తి కిచ్చొ మెన్తయ మెలె, కిచ్చొక జోవయింక చెంగిలి మెలె, జేవ్ ఇండిలి బుద్ది జోవయింతెన్ బెదయ జెతయ, చి జోవయించ కమె కెర కేడయలిన్క అన్నె సెలవ్ తెన్ తవుల." మెన సంగితయ మెన పరలోకుమ్ తెంతో చి జా అవాడ సంగిలన్.

బూలోకుమ్చి పంటో

¹⁴ అన్నె అవ్ దెకితికయ, ఆదె! కిచ్చొ మెలె, చొక్కీలి మబ్బు, చి జా మబ్బుతె కో వెన అన్నె మెలె, మాన్సు జా జెర్లన్ అయిలి రగుమచో ఎక్కిలో వెన అన్నె. జోచి బోడితె బజెర్చి కిరిటుమ్, జోచి అత్తి వాండి కెర్రి కోడ్వెలి అన్నె.

§ 14:3 14:3 4:6-8. * 14:3 14:3 4:4. † 14:4 14:4 నెంజెలి 'నెతోవ అన్నె'. 3 నంబర్తె కి అన్నె గెనన్లక గెనన్లక నెతోచిలన మెనుక జయెదె. ‡ 14:8 14:8 టాలిక్ రోమ్ పట్టుమ్క 'బబులోను' మెంతతి, ఈంజ 'డిసయిల్స్' చి వున్లకుమ్తె.

15 తెదోడి అన్యైక్ దూత దేముడుచి గుడి తెంతో బార్ జా, గట్టిజ అవాడ్ కెరన, జా మబ్బుతె వెసిలోసాక కిచ్చొ మెన కేక్ గలల్లొ మెలె, “బూలోకుమచి పంటో పూర్తి పిక అన్నచి రిసా, లాయితి సమయుమ్ జా అయ్లి. జాకయ్, తుచి కొడ్వెలి దెరన లాయి!” మెన కేక్ గల్. 16 తెదోడి మబ్బుతె వెసిలోసా బూలోకుమచి పంటో పూర్తి జోచి కొడ్వెలి తెన్ సీనప్ప కెర కేడయలన్.

బూలోకుమచి పంటో దూత లాయిలిసి

17 తెదోడి అన్యైక్ దూత పరలోకుమచి దేముడుచి గుడి తెంతో బార్ జలన్. జో వాండి కెర్లి కొడ్వెలి దెరన అన్నె. 18 తెదోడి, అన్నె, ఒత్తచి బలి దెతి టాన్ తెంతో అన్నెక్లో దూత బార్ జలన్. ఈంజో దూతక ఆగిచి ఉప్పిరి అదికారుమ్ తిలి. వాండిచి కొడ్వెలి దెర్లో దూతక కేక్ గల కిచ్చొ మెన గట్టిజ అవాడ్ కెరన ఆగిచి ఉప్పిరి అదికారుమ్ తిలో దూత సంగిలన్ మెలె, “తుచి కొడ్వెలి దెరన, ద్రాచ గెలల్చ, గొచ్చల్చ పండ్లుచి పంటో లాయి! జా పండ్లు పిక అన్నె!” మెన సంగిలన్. 19 జాకయ్, జో దూత బూలోకుమతె జోచి కొడ్వెలి తెన్ బూలోకుమ్ ఎత్తిచి ద్రాచ పంటో లాయిలన్, చి దేముడుచి కోపుమచి సిచ్చ జతి జోచి గన్నతె గల దిలన్. 20 పట్టుమచి కోట ఒత్తల్తోచి జా రన్నుమ్ గెచ్చయ్తి గన్నతె పండ్లు నుదిల, చి జా నుదిలిన్చి గన్న తెంతో లాయి సూయి జా గలి. కెర్లిచి మెలె, ఏక్ గోడొక చప్పుతి కలమ్చి ఎదిలి డోంకుతె జా లోయి బెర కెర్లి దూరిక పావెలి మెలె, దొన్ పుంజో మయలుచి ఎదిలి దూరి పావెలి.

15

ఆకర్క దెత సత్తు సిచ్చల్

1 పడ్డొ, పరలోకుమతె అన్యైక్ వెల్లి గుర్తు దెకిలయ్. జా వెల్లిచి, ఆచారిమ్చి గుర్తు కిచ్చొ మెలె, దేముడుచ సత్తు సిచ్చల్ అత్తి దెర తిల సత్తు దూతల్క దెకిలయ్. ఈంజ ఆకర్చ సిచ్చల్ జవుల. కిచ్చొక మెలె, ఇన్నాయింతెన్ దేముడుచి కోపుమ్చి సిచ్చల్ కుటుల.

2 తెదోడి కిచ్చొ దెకిలయ్ మెలె, సీన రితి టోంటుచి గాడు తెన్ ఆగి బెదెల్ రితి తిలిసి. అన్నె, జా సీన రితి టోంటు తిలి గాడు సాడి, దేముడు దిల వీనెలు దెరన, జో జంతుక జీన, జోచి బొమ్మచి ఉప్పిరి చి జోచి నావచి ఉప్పిరి జీన్ల మాన్సుల్ టీవోజ తిలిన్ దెకిలయ్. 3 జేవ్ దేముడుచో సేవ కెర్తొసా జలో మోసేచి గనుమ్ చి మెండపిల్లచి గనుమ్ గాయితె తిల,

“ఎత్తి సెక్కి అదికారుమ్ తిలో దేముడు ప్రబు,

తుచ కము వెల్లిల, అన్నె ఆచారిమ్చ!

ఎత్తి, ఉగడగల్క ఏలువ కెర్తొ వెల్లొ రాన్,

తుచ కము సరి జతిక, సత్తిమ్చ!

4 ఓ ప్రబువ, తుచి నావ్ కో కి బియ్ కెర, గవురుమ్ కెరుక!

తుయి ఎక్కిలోయ పరలోకుమచి నుద్ది తిలోసా,

ఎత్తి, రాజిమ్లుచ జా కెర, తుక బక్కి కెరుక జా అన్సి;

తుచ తీర్పుల్క, తుచ సిచ్చల్క ‘సత్తిమ్చ’ నాయిమ్చ మెన

రుజ్జు అయ్లి రిసా”

మెన, గనుమ్ గాయిల.

5 ఇన్నెచి పడ్డొ అన్నె ఆవ్ దెకితికయ్, పరలోకుమతె దేముడుచి గుడి జలి *టంబుగుడ్డతెచి ఆగ్గుల్ తిలి తెడిక తెడిచి గది ఉగ్గి జలి. 6 జా దేవులుమచి తెడిక తెడిచి గది తెంతో †సత్తు సిచ్చల్ దెర్ల సత్తు

§ 14:16 14:16 మత్తయి 13:24-30 దెక. చెంగిల్చి తియ తయెదె, వెర్లిచి డయ గెరెదె. మత్తయి 13:36-43 దెక. జోవయిచి పున్మిమ్ జలనక పరలోకుమతె తియ తయెదె, పాపుమ్ తెన్ తాఁ గెలనక వెల్లి ఆగి గోయ్త గెరెదె. * 15:5 15:5 పూర్ణమ్, యూదుల్ బయిలు దేసిమి దొన్నె వినా వెర్పుల్ బుత్తి తిలి పాది. ‘ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి గుడి’ మెన జోవయింక జో తెయారె కెరయ్లి టంబుగుడ్డ తిలి. జేవ్చి తెడిక తెడిచి గదితె జో ఆగ్గుల్ రెగిడ్ల వత్తల్ తిలి వెతి తిలి. పడ్డొ చెంగిల్ గేరె బండ ‘దేముడుచి గుడి’ మెన ఒత్తచి తెడిక తెడిచి గదితె జా ఆగ్గుల్ తిలి వెతి తిలి. † 15:6 15:6 15:1.

దూతల్ బార్ జల. కిచ్చో గలన బార్ జల మెలె, †ఉజిడవ చూర్ది సుబ్రుమవ బట్టల్చ పాలల్, చి జోవయించ గుండెల్తె ఎక్కెక్ బజార్ రగుమ్ పట్టల్ బందన తిల.

7 తెదొడి, కెవెత్తర్ జివుల్తె ఏక్ జివ్, జేవ్ సత్తు దూతల్క ఎక్కెక్ సత్తు బజర్చ గిన్నల్ దిలన్. జేవ్ గిన్నల్తె కిచ్చో బెర తిలి మెలె, కెయెక తెయెక జిత్ దేముడుచి కోపుమచి సిచ్చు. 8 జా దేముడుచి గుడిచి తెడిక తెడిచి గదితె దేముడుచి ఉజిడి తెంతో చి జోచి నెక్కి తెంతో చి దుమ్మె బెర తిలి, చి జేవ్ సత్తు దూతల్ దెర్ల సత్తు సిచ్చల్ కుట్టెతె ఎదక, కోయి జా దేముడుచి గుడిచి తెడిక తెడిచి గదితె పెసుక నెత్తిర్.

16

సత్తు సిచ్చల్ సత్తు దూతల్ బూలోకుమతె సువ దిలిసి

1 అన్నె కిచ్చో సూన్లయ్ మెలె, ఏక్ వెల్లి అవాడ్ పరలోకుమతెచి జా దేముడుచి గుడి తెంతో సత్తు దూతల్క, “తుమ్ గెచ్చు, దేముడుచ సత్తు గిన్నల్చి కోపుమచి సిచ్చ బూలోకుమతె సువ గెల.” మెన సంగిలన్.

2 జాకయ్, తొలితొచొ దూత గెచ్చు, బుయెచి ఉప్పిరి జోచి గిన్నచి సిచ్చ సువ దిలన్. జో జంతుచి గుర్తు కెరవన జోచి బొమ్మక జోకర్ల ఎత్తి మాన్సుచి అగి ఒగ్గర్ అల్లర్చ గవ్వో జల.

3 దొన్నిచొ దూత జోచి గిన్నచి సిచ్చ సముర్తుమతె సువ దిలన్, చి మొర్లొ మాన్సుచి లోయెచి రితి జలి, చి సముర్తుమతెచి ఎత్తి జివుల్ మొర్ల.

4 తిన్నిచొ దూత జోచి గిన్నచి సిచ్చ గడ్డెచి ఉప్పిరి, ఊటల్చి ఉప్పిరి సువ దిలన్, చి లోయె జా గెల.

5 పితి పాని లోయె జతి సిచ్చచొ జో దూత కిచ్చో సంగిలిసి సూన్లయ్ మెలె,

“తుయి అగ్గె తిలోసా, అప్పె తతోసా, పరలోకుమచి సుద్ది తిలోసా,

తుచ తీర్పులు సిచ్చలు ఎత్తి సరిగా అస్సి.

6 కిచ్చొక మెలె, తుచయ్ జల మాన్సుల్చి లోయె, చి తుచ కబుర్లు సంగిల మాన్సుల్చి లోయె

విరోదుమ్ జల మాన్సుల్ సువెతికయ్,

జేవ్ తుచ మాన్సుల్చి లోయె సువెలసయ్ పింక మెన

జోవయింకయ్ లోయె డా అస్సిసి.

జోవయింక జెతి బబ్వాడ్, జా!

జోవయించి పాపుమ్ జెవ్వి కతతి!”

మెన జో దూత సంగిలన్. 7 తెదొడి బలి దెతి టాన్ కిచ్చో మెన కేక్ గల్లిన్ సూన్లయ్ మెలె,

“నిజుమి, ఎత్తి నెక్కి అదికారుమ్ తిలో దేముడు ప్రబు,

తుచ తీర్పులు సిచ్చలు సరిగచ, సత్తిమచ!”

మెన సంగితి సూన్లయ్.

8 తెదొడి, చెత్తర్చొ దూత పొర్చుచి ఉప్పిరి జోచి గిన్నచి సిచ్చ సువ దిలన్, చి జాచి అగిక మాన్సుల్క

డయింక మెన, పొర్చుక సెలవ్ అయిలి. 9 జేవ్చి ఒగ్గర్ వేడిక మాన్సుల్ డడ్డిల, చి దేముడుచి నావ్ దూసుప

కెర్ల. కిచ్చొక మెలె, ఈంజేవ్ సిచ్చల్చి ఉప్పిరి జోక అదికారుమ్ అస్సి, చి ఈంజేవ్ సిచ్చల్ జో దిలన్చి

రిసా. అన్నె, జేవ్ కెర్ల పాపల్క విసారుమ్ జతి నాయ్, ముల్లి నాయ్, చి జోక గవురుమ్ దెతి నాయ్.

10 పాచేచొ దూత జోచి గిన్నచి సిచ్చ, జో వెర్రి జంతుచి సిజాసనుమచి ఉప్పిరి సువెలన్, చి జంతుచి

రాజిమ్ అందర్ జా గెలి. మాన్సుల్, జెలె, జేవ్క అయిలి సైమల్చి రిసా, జోవయించ జిబుల్ చప్లన్తె

తిల. 11 జోవయించి నొప్పి జోవయించ గావ్వోచి రిసా పరలోకుమ్ తిలో దేముడుక సాపెనల్ సంగిల, గని

జేవ్ కెర్ల కముక విసారుమ్ జతి నాయ్, ములిత్ నాయ్.

సావ్యుచొ దూత సువ దిలి సిచ్చ

† 15:6 15:6 ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి గుడితె వూజర్లు దన పాలల్ గలన దన పట్టల్ బందన తవుల. § 15:7 15:7 4:6-8.

12 సామ్రాజ్యచో దూత జోచి గిన్నచి సిచ్చు* యూప్రటీసు మెలి వెల్లి గాడుచి ఉప్పిరి సుచ దిలన్, చి తూర్పు పక్క తెంతో జెత రానల్ జెతికయ్ వాటు తెయార్ జతి రిసా జాచి పాని అట్ట గెలి. 13 వడ్డో †వెల్లి జో అయిచి చోడి తెంతో, †వెర్లి జో జంతుచి చోడి తెంతో అన్నెనే దేముడుచ కబుర్లు సంగిలోసా ఆవ్ మెన అబద్దుమక సంగితోసాచి చోడి తెంతో మండుకుల్చ రిత తిన్ని బూతల్ బార్ జలిసి దెకిలయ్. 14 జేవ్, నయతానిచి నేవ కెర్ల బూతల్ జవుల, చి వెల్లెల వెల్లెల కమె కెర కెర, ఒండి లోకుమచ రానల్తె గెతతి. కిచ్చొక మెలె, ఎత్తి సెక్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు జోచి సెక్తి అదికారుమ్ దెకయ్తి వెల్లి సిచ్చ కెర్లి దీసిచి యుద్దుమక తెయార్ జతి రిసా, జేవ్ రానల్తె ఎక్కితె కుడవుక. 15 జలె, ఎల్లి బాస తెన్* “హోమెగిడ్డోసు” మెలి టాన్తె జేవ్ రానల్తె జేవ్ బూతల్ కుడయ్ల.

16 యేసుప్రబు సంగిలిసి ఏక్ కిచ్చొ మెలె, “ఈందె, మాన్సుల్ నే ఉచర్లె పొది కీసి చోరు జెయెదె గే, దస్సి ఆవ్ జెయిందె. అయ్లె, కో తెలివి తా, డుమ్డెయ్ నే జతె లాజ్ నే బెట్టితె రితి జోవయంచ పాలల్ సుద్ది తతి రితి దెకనుల గే, జోవయింకయ్ చెంగిలి” మెన ప్రబు సంగితయ్.

17 సత్తుచో దూత జోచి గిన్నచి సిచ్చు అగాసుమచి వాదుచి ఉప్పిరి సుచ దిలన్, చి పరలోకుమచి దేముడుచి గుడి తెంతో, సిజాసనుమ్ తెంతో, గట్టిజ అవాడ్ తెన్ కిచ్చొ సంగిలన్ మెలె, “జర్లు జలి!” మెలన్, 18 చి బిజలి మెల్లిల్లి, అవాడ్ అయ్లి, ఉర్కుల్ కెర్లి, చి ఒగ్గర్ వెల్లి బూకంపుమ్ అయ్లి. కెర్లి వెల్లిచి మెలె, మాన్సుల్ బూలోకుమతె తోలితో తిలిసి తెంతో కెయ్యె నే జర్లు జలి ఎదిలి బూకంపుమ్ అయ్లి. 19 జా బూకంపుమ్ జతికయ్, వెల్లి పట్టుమ్ తిన్ని వాటల్ జా గెలి, చి దేముడుక నేన్న మాన్సుల్చ రాజిమ్లచ పట్టల్ పాడ్ జల. చి జోచి ఎదివాల్ కోపుమచి సిచ్చుచి గిన్నయ్ తిలిసి జా †వెల్లి బబులోసు పట్టుమ్చ మాన్సుల్ పూర్తి పియ గెల్లి రితి, దేముడు నే పచ్చెత్తె జర్లు కెర్లన్. 20 వడ్డో ఎత్తి డిబ్బు ఉట్ట నిగల్ రితి జా డిస్తి నాయ్, చి కేన్ డొంగురలు డిస్తి నాయ్. 21 అన్నె, వెల్లి వెల్లెల కరపత్తల్ అగాసుమ్ తెంతో మాన్సుల్చి ఉప్పిరి సేడ్ల. ఏక్ ఏక్ కరపత్తుర్ దొన్ను చిసా దెసు కేజ్లి చి ఎదిలి జాడు తవుల, చి జా సిచ్చ కెర్లి అల్లర్ కెర్లి మెలె, ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ అల్లర్చి రిసా, జా సిచ్చుచ దెబ్బల్తె మాన్సుల్ దేముడుక సాపెనల్ కెర్ల.

17

వెల్లి లంజెచి తేర్బోడ మెన వెల్లి బబులోసు

1 తెదోడి, సత్తు గిన్నల్ దెర తిల సత్తు దూతల్తె ఏక్ దూత అందితె జా కెర కిచ్చొ సంగిలన్ మెలె, “తుయి ఇన్నె వెగ జే! ఒగ్గర్ పానివోచి ఉప్పిరి వెన తిలి వెల్లి లంజె జలి తేర్బోడ సిచ్చు జతిసి దెకయిందె. 2 జాచి తెన్ బూలోకుమచ రానల్ లంజె జా అస్తి, చి జాచి లంజెచి ద్రాచ రన్నుమ్ పియ పియ, బూలోకుమతె జతస మచ్చయి అస్తి” మెన సంగిలన్.

3 తెదోడి జో దూత అంక ఏక్ బయిలె కడ నిలన్, చి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మసెక్తి కిచ్చొ దెకిలయ్ మెలె, ఒగ్గర్ ఎరన తిలి జంతుతె ఏక్ తేర్బోడ వెన తిలి. జా జంతు కీసా తిలో మెలె, జాచి అగ్ ఎత్తిచి ఉప్పిరి దేముడుక దూసుచ కెర్ల నవ్వి, కొదయ్ని గలన తిలన్. జాక సత్తు బోడివో, దెన్ను కొమ్మల్ తిల. 4 జా తేర్బోడ* ఊద రంగు చి ఎరన రంగుచ పాలల్ గలన తా, బజరి, రత్నాలు, ముత్యల్, తియన తిలి. జాచి అత్తి కిచ్చొ తిలి మెలె, జాచి లంజెచ వెట్టూరలు కీడ్లు బెర తిలి బజర్చి గిన్న దెర తిలి. 5 వడ్డో జాచి నిర్లె గుట్టుచి ఏక్ నావ్ రెర్లె తిలి. †వెల్లి బబులోసు పట్టుమ్, లంజె జల తేర్బోడల్తె అయ్యసి, బూలోకుమచ

* 16:12 16:12 యూదుల్చి దేసిమక జా గాడు తూర్పు పక్కయ్ తయెదె. ఇదెల్ దూరి తయెదె. † 16:13 16:13 నయతాని జయెదె. 12:3, 9. ‡ 16:13 16:13 13:1 దెక. § 16:13 16:13 బుయి తెంతోవో జంతు; 13:14, 19:20. * 16:15 16:15 ‘హోమెగిడ్డోసు’ ఏక్ వేల యూదుల్చి దేసిమక ఉత్తర పక్కచి ‘హోమెగిడ్డోసు’ మెలి టాన్ జయెదె. జేవ్ రానల సుకా గెలి యూప్రటీసు గాడ్ వాల్ జెవుల, గెద. జా యూప్రటీసు వెల్లి గాడు యూదుల్చి దేసిమక తూర్పు పక్క జయెదె. † 16:19 16:19 ఈంజ ‘దీనయ్లిన్’ చి పుస్తకుమతె కేన్ సుట్టు ‘బబులోసు పట్టుమ్’ మెలె, రోమ్ పట్టుమక టాలి జతయ్, బెర్లె. గెన వడ్డో తిల అన్నె దన అల్లర్చ పట్టల్ రాజిమ్లచి రిసా కి ఉచరుక జయెదె. * 17:4 17:4 ఊద రంగు మెలె, ఎరన చి నీలిమ్ రంగు బెదయ్లి ఊద రంగు జయెదె. † 17:5 17:5 ‘వెల్లి బబులోసు’ మెలె, రోమ్ పట్టుమక టాలి జతయ్. జా పట్టుమ్ జా రాజిమ్చ రానల్ నంపజలనక జేవ్ పాదుల ఒగ్గర్ అల్లర్ కెర్లె తిల. ఒత్తె తెంతో ఒగ్గర్ రాజిమ్లచ కి దన అల్లర్ కెర అస్తి.

వెట్కారలక అయ్యసి! మెలి నావ్ రెగ్గ తిలి. ⁶ అన్నె, జా తేరబోద కిసి తిలిసి దెకిలయ్ మెలె, దేముడుచ జల మాన్సులచి లోయిక, చి యేసుచి నావచి రిసా విరోదుమ్ సుదల్ మార్గ మాన్సులచి లోయిక, జా తేరబోద మచ్చ తిలి. జా తేరబోదక దెక, బలె ఆచారిమ్ జలయ్. ⁷ గని దూత అంక, “కిచ్చొక ఆచారిమ్ జతసి? జా తేరబోదచి రిసా, చి సత్తు బోడివో దెస్సు కొమ్ముల్ తిలి, జా వెనిలో జంతుచి రిసాచి గుట్టుచి అర్దుమ్ తుక సంగిందె. ⁸ జలె, తుయి దెకిలో †జంతు అగ్గె తిలన్, గని అప్పె నాయ్, చి కీమట్టు నెంజిలి జా వెల్లి గొయి తెంతో జో వెగ జా, నాసినుమ్ జా గెచ్చుక అస్సె. జలె, ‘పరలోకుమతె జా జితు’ మెన లోకుమ్ నే జెర్దుయ్లి అగ్గె తెంతో మెండపిల్ల జలొ యేసు ఏక్ *పుస్తకుమతె జోక నంపజతనచ నావ్వి రెగ్గ అస్సె. జలె, బూలోకుమతె జతనతె కచ నవ్వి జా పుస్తకుమతె తయె నాయ్ గే, జో జంతుక దెకుకయ్ ఆచారిమ్ జవుల. జో తిలొ, అప్పె నాయ్, గని పడ్డొక అన్నె బార్ జయెదె.

⁹ “ఈంజ ఎత్తి, అర్దుమ్ కెరనుక జలె, బుద్ది గాల్గునుమ్ అవ్సురుమ్. జంతుచ సత్తు బోడివో కిచ్చొ జవుల మెలె, జా తేరబోద వెస తిల †సత్తు మెట్టల్. ¹⁰ అన్నె, సత్తు రానల్ జేవ్ జవుల. జేవ్ రానల్తె పావ్ జన్ కేడ అస్సి, ఎక్కిలో అప్పె అస్సె, చి అన్నెక్కో జెంక నేతయ్, అన్నె, జో అయ్లె, ఎక్కి గడియకయ్ తయెదె. ¹¹ అగ్గె తిలొ అప్పె నెంజిలొ జో జంతు, జలె, జో అట్టుచొ రానొ జయెదె, గని జేవ్ అన్నె సత్తు జన్తె బెదితొసా జయెదె, చి జో నాసినుమ్ జా గెచ్చుక అస్సె.

¹² “పడ్డొ తుయి దెకిల దెస్సు కొమ్ముల్ కిచ్చొ జవుల మెలె, ఏలుప కెర్రి అదికారుమ్ నేతయ్ గని అదికారుమ్ దొర్కు, జా దెస్సు జన్ రానల్ జవుల. జేవ్ చి నమయుమ్ జా అయ్లె, జో జంతు తెన్ ఎక్కి గడియకయ్ రానల్ జా ఏలుప కెర్రి నెక్కి జేవ్ దొర్కు, జయెదె. ¹³ ఈంజేవ్ ఎక్కి ఉద్దెనుమ్ తా, జో జంతుచి అత్తి జోవయిచి నెక్కి జోవయిచి అదికారుమ్ సొర్పు కెర దా, జోవయిచి కామ్ జర్గు కెర దెవుల. ¹⁴ ఈంజేవ్ జో మెండపిల్లచి ఉప్పిర్ యుద్దుమ్ కెరుల, చి *మెండపిల్ల జోవయిచి ఉప్పిరి జీనెదె. కిచ్చొక మెలె, ప్రబుల్క ప్రబు, రానల్క రానొ జో, చి జో తెన్ తిలనక కిచ్చొ మెనుక జయెదె మెలె, జో నిసాన బుకార్లన, జోక నిదానుమ్ తిలన మెన జో దూత అంక అర్దుమ్ సంగిలన్.

¹⁵ “తెదెడి అన్నె, జా తేరబోద వెస తిలి టాన్ తుయి దెకిల పానివో కిచ్చొ జవుల మెలె, పైజల్, జనాబ్, రాజిమిలు అన్నె బానల్ కొడొ జతనక. ¹⁶ పడ్డొ, తుయి దెకిల దెస్సు కొమ్ముల్ జల రానల్, జలె, జంతు తెన్ బెద, లంజె జా తిలి తేరబోదక జేవ్ ఒగ్గర్ విరోదుమ్ జవుల. జేవ్ జాక కీపాడె కెర, డుమడి కెర, జాచి అగ్గెచి సిద్ది కా కెర, జాక అగితె డయ గెలుల. ¹⁷ కిచ్చొక మెలె, దేముడు సంగిల కొడెచి కామ్ పూర్తి నెరవెర్చుచ జతె ఎదక, జేవ్ ఎక్కి మెన్ను తా జోవయిచి ఇస్టుమ్ జర్గు కెరుక మెన, జో జంతుచి అత్తి జోవయిచి రానల్చి నెక్కి అదికారుమ్ జేవ్ సొర్పు కెర దా, జోచి కామ్ జర్గు కెరుక మెన, దేముడుయి జర్గు కెర అస్సె. ¹⁸ అన్నె, తుయి దెకిలి తేరబోద కొన్ని మెలె, బూలోకుమచ రానల్చి ఉప్పిరి అదికారుమ్ తిలి *వెల్లి పట్టుమ్ జయెదె,” మెన దూత అంక సంగిలన్.

18

బబులోను చి తీర్పు

¹ ఇన్నెచి పడ్డొ కిచ్చొ దెకిలయ్ మెలె, అన్నెక్ దూత పరలోకుమ్ తెంతో ఉత్త అయ్లిసి దెకిలయ్. జోక ఒగ్గర్ అదికారుమ్ తిలి. జోచి ఒగ్గర్ ఉజిడిక ఒండి బూలోకుమ్ ఉజిడె జా గెలి. ² పడ్డొ గట్టిజ అవాడె కెరన కిచ్చొ మెన ఒర్చ దిలొ మెలె, “వెల్లి బబులోను సేడ గెచ్చు అస్సె, సేడ గెచ్చు అస్సె.

† 17:8 17:8 ఏక్ వేల రోమ్ దేసిమచ సిరో కైసర్ రానక; మెలె వెల్లి రానక; ‘జంతు’ మెన సంగితయ్ మెన సగుమ్ జన్ ఉచరతె. జో సిరో నంపజలనక ఒగ్గర్ అల్లర్ కెర తా అత్వ కెరన్, గని జోవయిచి బుద్ది తిలొ దొమితియన్ మెలొసా సగుమ్ వెర్చల్ గెలి పడ్డొ కైసర్ రానొ జలన్, చి జో కి సిరోచి రితి నంపజలనక ఒగ్గర్ అల్లర్ కెరన్. జో కి ‘అవ్ ఎత్తి, అదికారుమ్ తిలొ దేముడు’ మెన సంగితె తిలన్. అన్నె దన అల్లర్ కెరన్ పడ్డొ తిల. § 17:8 17:8 11:7 దెక. * 17:8 17:8 3:5, 13:8 దెక. † 17:9 17:9 రోమ్ పట్టుమ్ సత్తు మెట్టల్చి ఉప్పిరి తిలి. † 17:14 17:14 యేనుప్రబు, గెద. § 17:16 17:16 పడ్డొ రోమ్ పట్టుమ్చి రాజిమ్ దన అల్లర్ జలి. * 17:18 17:18 జేవ్ పాడులె రోమ్ పట్టుమ్క దెస్సి నెక్కి తిలి. పడ్డొ అన్నె సగుమ్ దేసిమిలు దన అల్లర్ కెర అస్సె.

జా బూతల్ జతి టాన్ జా అస్సె;
ఎత్తి వెట్కారుమ్చి బూతుమ్ రకితి టాన్,
ఎత్తి గర్చి పిట్ట రకితి టాన్ జా అస్సె.

3 కిచ్చొక మెలె, జేవ్చి లంజె ఆనచి రస్సుమ్ పియ
రాజిమెలు ఎత్కిచ మాస్సుల్ మచ్చు గెచ్చు అస్తి, చి
జేవ్ తెన్ ఈంజ లోకుమ్చ రాసలు లంజె జా అస్తి,
చి జేవ్చి పాపుమ్చ ఆసల్చి సామ్సారుమ్క
ఈంజ లోకుమ్చ సాపుకర్లు సామ్సారుమ్ జా అస్సె.”
మెన జో దూత సంగిలన్.

4 తెదెడి, వరలోకుమ్ తెంతో చి అన్నెక్ అవాడ్ కిచ్చొ సంగిలిసి సూస్లయ్ మెలె,
“జాచ పాపల్తె తూమ్ నే బెదితి రిసా,
జాచ సిచ్చల్చ దెబ్బల్ తుమ్క నే జెతి రిసా
అంచ పైజల్, జాచి తెంతో తుమ్ బార్ జా.

5 జా కెర్ల పాపల్ కెత్తి మెలె,
ఆగాసుమ్ ఎద పావెత్ రితి కొట్టు జతతి,
చి జా కెర్ల జాచ పాపల్
దేముడు నే పచ్చితె ఏదన్ల కెర్లయ్.

6 జా దిలి ఎదిలి జాక దా,
జా కెర్ల కమెచి కంట అన్నె జాక దొన్ని వాటల్ కెర,
జా కయ్లి గిన్నచి విస్సుమ్చి జా పితి రితి
అన్నె దొన్ని వాటల్ కలోవ దాస.

7 జాక జయ్యి కిసి గపురుమ్ ఉచరన పోకిరి కెరన్ల కొల్లి
జయ్యి నొప్పి జా ఏడ్డి రితి, సిచ్చ దాస.
'ఆవ్ రాని జా వెస అస్సి,
రండెల్ మాస్సు నెంజి,
ఆవ్ కెయ్క ఏడుకుడు జంక నాయ్'
మెన జాచి పెట్టి ఉచరంతయ్.

8 జాక, ఎక్కి దీసి, జాక సిచ్చల్చ దెబ్బల్ లయుల.
కిచ్చొ సిచ్చల్ మెలె, మొర్పు, దుకుమ్, చి కరు జతిసి, చి ఆగితె డడ్ల గెచ్చెది.
కిచ్చొక మెలె, జాక తీర్పు కెర సిచ్చ దెతో ప్రబు జలో దేముడు సత్తుచొ”
మెన జా అవాడ్ సంగిలన్.

వెల్లి బబులోసుక సంపజల మాస్సుల్

9 దస్సి, వెల్లి బబులోసు తెన్ లంజె జా పోకిరి జల బూలోకుమ్చ రాసల్ జా డడ్డితి సిచ్చచి దుమ్మొ దెక,
జాచి రిసా ఏడుకుడు జవుల. 10 జా సిచ్చ జత బాదల్క బియ్ కెర, దూరి టీవోజ తా కిచ్చొ మెన ఏడుల
మెలె,
“అయ్యో! అయ్యో! తుయి వెల్లి పట్టుమ్, తుయి వెల్లి బబులోసు పట్టుమ్!
ఎక్కి గడియయ్ తుచి సిచ్చ జర్లు జలి!”
మెన ఏడుల.

11 అస్సె, బూలోకుమ్చ సాపుకర్లు జాచి రిసా ఏడుకుడు జవుల. జా గెలె, జాచి సామన్ అన్నె కోయి
గెంతి నాయ్ చి రిసా ఏడుకుడు జవుల. 12 కిస సామస్లు మెలె, బజార్ సామన్, వెండి సామన్, రత్నాలు,
ముత్యల్, చెంగిలి బట్ట, బట్టతె దెరయ్తి ఊద రంగు, సిల్కా బట్ట, ఎరన బట్ట, ఎత్తి రగల్ వాసనచి
దారు, ఏనుగు కోరల్క తెయార్ కెర్ల వస్త్రల్, ఒగ్గర్ విలువచి దారుక తెయార్ కెర్ల వస్త్రల్, కంచు సామన్,

ఇనుము సామన్, నూటి రగల్ పత్రలక కెర్లి సామన్, ¹³ *దాల్నిమ్ చెక్కల్, బోడి గాఁసంతి చెంగిల్ వాసిన తేలు, దూపుమ్, †అత్తల్ తేలు, గందుమ్, ద్రాచ రన్నుమ్, *మాములుమ్ తేలు, మెత్తన పీట్టు, గోదుము, సామ్ముల్, మెండల్, గోడలు, రదుమ్లు, గొతిమాన్నుల్; మెలి మాన్నుల్ చ జివుల్. ¹⁴ ఇన్నెత్తన్ కిచ్చొ ఏక్ కోడు బిదితయ్ మెలె,

“తుయి పెట్టి ఆన జలి పంటో తుక ముల దా అన్నె, అన్నె

తుక కెయ్యక అన్నె నే దొర్కు జతి రితి,

తుచి సుక్కుమ్ తుచి బడాయ్ జలిన్ పూర్తి గెలి.”

¹⁵ జా లంజెచి పట్టుమ్తె జోవయించి సామన్ దొర్కు కెరన ఇన పుస్తకల్ వికిల సాపుకర్లు కి దూరి టీవోజ, జాచి సిచ్చువ బాదల్క బియ్య కెర, ఇసి మెన ఎదార్దుమ్ ఏడుకుడు జవుల.

¹⁶ “అయ్యో! అయ్యో! చెంగిల చెంగిల బట్టల్,

ఊద రంగుచ, ఎరన రంగుచ పాలల్ గలన,
బజరి, రత్నాలు, ముత్యల్ తియన్లి వెల్లి పట్టుమ్

కెర్లి నష్టుమ్ జా అన్నె!

¹⁷ ఎక్కి గడియయ్ జాచి సామ్మారుమ్ పూర్తి పాడ్ జా అన్నె!”

మెన ఏడుకుడు జవుల.

పడ్డ, ఓడల్ ఇండయత ఎజోమాన్లు, సముద్దుమ్తె గెతన, ఓడల్తె కూలి కామ్ కెర్లన, చి సముద్దుమ్ జీన బియ్యారి కెర్ల ఎత్తిజన్ దూరి టీవోజ, ¹⁸ జా లంజెచి పట్టుమ్ డడ్డితినచి దుమ్మొ దెక, కిచ్చొ మెన ఒర్చిల మెలె,

“ఈంజ పట్టుమ్చి ఎదిలి కేన్ పట్టుమ్ అన్నె?”

మెన దుకుమ్క కేక్ గల. ¹⁹ జోవయించ బోడిలె దూడి వించన ఏడుకుడు జా కిచ్చొ మెన అన్నె కేక్ గల మెలె,

“అయ్యో! అయ్యో! సముద్దుమ్తె గెత ఓడల్ తిలన ఎత్తిజన్ జేవచి

సామ్మారుమ్క సామ్మారుమ్ జలి వెల్లి పట్టుమ్

కెర్లి నష్టుమ్ జా అన్నె!

ఎక్కి గడియయ్ పూర్తి నాసనుమ్ జా గెచ్చు అన్నె!

²⁰ ఓ పరలోకుమ్, దేముడుచ ఓ మాన్నుల్,
జోచ బారికుల్ జలన, జోచ కబుర్లు సంగిలన,
జాచి రిసా సర్ద జా!

కిచ్చొక మెలె,

జా తుమ్క అల్లర్ కెర్లి రిసా,

దేముడు జాక తీర్పు కెర,

సిచ్చు కెర అన్నె.”

మెన కేక్ గల్ల.

²¹ తెదోడి, సత్తుచొ ఏక్ దూత ఎక్కిలో తిర్వేలిచి ఎదిలి జాడుచి ఏక్ పత్తురు ఉక్కుల, సముద్దుమ్తె గల కిచ్చొ మెన సంగిలన్ మెలె,

“ఓ బబులోను వెల్లి పట్టుమ్,

తుయి ఇసి డీన గలి జా అన్నె కెయ్యక కి డీసె నాయ్.

²² అన్నె వీన బజాయ్తి అవాడ్, ఎత్తి బజెన బజాయ్తిసి,

మూరి పుజీతిసి, నప్పిర్మూరి పుజీతిసి,

అప్పె తెంతో కెయ్యక కి తుచితె కో నూన్తి నాయ్.

అన్నె, కిచ్చొ రగుమ్ కామ్ కెర్లన కి

తుచితె కెయ్యక అన్నె తతి నాయ్.

* 18:13 18:13 తియన వస్తువల్తె రోసుల్తె గలక జయెదె. † 18:13 18:13 ఏక్ రగుమ్ చెంగిల్ వాసిన తేలు. ‡ 18:13 18:13 జా దస్సి ఒలివ వండ్లుచి తేలు వాడిక కెరల.

అన్నె, తిర్రేలి బులితి అవాడ్

తుచితె కెయఁక అన్నె కోయి నూన్తి నాయ్.

²³ అన్నె, తుచితె కేన్ దీవుచి ఉజడి

అన్నె కెయఁక లగె నాయ్.

అన్నె, పెండ్లి ఉబెడో పెండ్లి ఉబేడిచి అవాడ్లు

తుచితె అన్నె కెయఁక కో నూన్తి నాయ్.

కిచ్చొక మెలె, తుచ సావుకర్లు ఒండి లోకుమ్క వెల్లో జా తిల,

చి తుచి మెంగుర్ కామ్క ఎత్తి రాజిమలుచ మాన్సుల్ మోసిమ్ జా గెల.

²⁴ అన్నె, జేవ్తెయి దేముడుచ కబుర్లు సంగితనచి,

జోవయించయ్ జల మాన్సుల్ ఎత్తిజిన్చి,

అన్నె బూలోకుమ్తె మాన్సు మార్లస ఎత్తిజిన్చి

లోయి జా పట్టుమ్తె డీసిలిచి సిచ్చు జలి”

మెన సత్తుచో జో దూత సంగ సముద్దుమ్తె వెల్లో పత్తురు గలిలన్.

19

జా లంజెచి పట్టుమ్క ప్రబు సిచ్చ కెర్లిసి

¹ ఇన్నెచి పడ్డో, పరలోకుమ్తెచ ఒగ్గర్జిన్ జనాబ్ జిట్టు తెన్ కేక్ గలిన్చ అవాడ్లు నూన్లయ్. కిచ్చొ మెన కేక్ గల మెలె,

“*దేముడుక జెయ్యి!

రచ్చన, గవురుమ్, సెక్తి, అమ్చో దేముడుతెయి అన్నె!

² “జోచ తీర్పులు సిచ్చలు సత్తిమ్చ, సరిగచ.

జేవ్చ లంజె కమ్మక ఒండి లోకుమ్క నాసెనుమ్ కెర్లి జా వెల్లె లంజెక

జో తీర్పు కెర సిచ్చతె గల అన్నె,

చి జోచ సేవ కెర్తనచి లోయి జా సువ దిలి రిసాచి సిచ్చ

జో నెరవెర్చువ కెర అన్నె.”

మెన కేక్ గల, ³ అన్నెక్ సుట్టు ఇసి మెన కేక్ గల,

“దేముడుక జెయ్యి!

జా లంజె జలి వెల్లె పట్టుమ్ డడ్డ గెలి దుమ్మె

నే కుట్టితె కెయఁక తెయఁక వెగ గెతయ్!”

మెన కేక్ గలిల.

⁴ తెదొడి †విస్సెక్ చెత్తర్జిన్ వెల్లెల మాన్సుల్, చి †సింగాసనుమ్చి సుట్టునంత టీవోజె తా చెత్తర్ జిప్పల్

సెర్పు సేడ, సింగాసనుమ్తె వెన తిలో దేముడుక,

“అమేన్! దేముడుక జోబర!”

మెన సంగ బక్తి కెర్ల. ⁵ అన్నె, కిచ్చొ మెన సంగ సిజాసనుమ్ తెంతో ఏక్ అవాడ్ అయ్చి మెలె,

“తుమ్ జోచ సేవ కెర్తన, తుమ్ జోక బితన, బాల వెల్లో ఎత్తిజిన్చి,

అమ్చో దేముడుచి గవురుమ్ గాయ్!”

మెన అవాడ్ అయ్చి.

మెండపిల్లచి పెండ్లి

⁶ తెదొడి ఒగ్గర్ పానివో నూయి జతి అవాడ్ అయ్చి రితి, ఒగ్గర్ ఉర్వుల్ కెర్లిన్చి అవాడ్ అయ్చి రితి,

ఒగ్గర్జిన్ జనాబ్చ అవాడ్లు రితి నూన్లయ్. కిచ్చొ మెన కేక్ గల మెలె,

“ఎత్తి సెక్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుక జోబర!

* **19:1** 19:1 జోవయించి బాస తెన్ ‘హల్లెలూయా!’ మెన కేక్ గలల, ‘ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుక జెయ్యి!’ మెలె అర్దుమ్ తెన్

† **19:4** 19:4 4:4 దెక. ‡ **19:4** 19:4 4:6-8 దెక.

ప్రబు జలో అమ్చో దేముడు ఏలువ కెర్తయ్!

⁷ మెండపిల్లచి పెండ్లి జతి సమయుమ్ జా అయ్లి, చి

శిపెండ్లి ఉబేడ్ తెయార్ కెరన అస్సచి రిసా

ఆవ్ సర్దసంతోసుమ్ జా, జోక గవురుమ్ కెరుమ!

⁸ పెండ్లి ఉబేడ్ చొక్కిల్చి పూర్తి సుద్దిచి చెంగిలి బట్ట గలనుక మెన

జాక దిల!”

మెన కేక్ గల్ల. జా చెంగిల్ బట్టక కిచ్చొ అర్దుమ్ మెలె, * ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచ బల మాస్సుల్చ పుస్సుమ్చ కమె జవుల.

⁹ అస్సె జో దూత అంక కిచ్చొ సంగిలన్ మెలె, “ఇసి రెగుడు, ‘మెండపిల్లచి పెండ్లి విందుతె బుకార్లనక చెంగిలి’ మెన రెగుడు” మెలన్, చి అంక అస్సె, “తాంజ కొడో దేముడుచి సత్తిమ్చ కొడోయ్” మెలన్.

¹⁰ తెదొడి, బక్తి కెరుక మెన, జో దూతచి చట్టె సెర్పు సేడ్లయ్, గని అంక జో, “దస్సి కెరుక నాయ్. తుచి రితి, యేనుక నంప కెర్ల తుచ బావుడ్లుచి రితి జయిందె. మెలె, దేముడుక సేవ కర్తొసా జయిందె. అంక పోసి, గని దేముడుకయ్ జోకరు.” మెలన్. కిచ్చొక మెలె, యేను సంగిలి జో దెకయ్లి సాచి, దేముడు సంగిలో కబుర్లు ఎక్కి అత్తు తెంతోచ.

చొక్కిలో గోడతె వెగ జెతొసా

¹¹ తెదొడి కిచ్చొ దెకిలయ్ మెలె, పరలోకుమ్ ఉగ్గి జా తిలిన్ దెకిలయ్, చి ఆదె! చొక్కిలో గోడ! జోతె వెసిలోసాచి నావ్ కిచ్చొ మెలె, ‘నిదానుమ్చొ, సత్తిమ్చొ’. చి సత్తిమ్చ తీర్పుల్ కెర, ‘దేముడుచి సత్తిమ్ జీసున్’ మెన, యుద్దుమ్ కెర్తయ్. ¹² జోచి అంకివొ కీస మెలె, ఆగిలగల్ రితి, చి జోచి బోడితె ఒగ్గర్ కిరీటల్ అస్సి. జోచి అగి రెగ్గి నావ్ ఏక్ అస్సె. గని కిచ్చొ నావ్ గే ఎక్కి జోకయ్ ఎర్తొ, గని అస్సె కక్కుయ్ నాయ్.

¹³ లోయితె బుడ్డ తిలో పాలుమ్ జో గలన అస్సె, చి జోక తిలి నావ్ కిచ్చొ మెలె, ‘దేముడుచి †కోడు’ మెలి నావ్ తిలన్. ¹⁴ అస్సె, వరలోకుమ్చ నయ్స్యములు కి, సుద్ది తిలి చొక్కిలి చెంగిలి బట్టచ పాలల్ గలన, చొక్కిల గోడల్తె జేవ్ కి వెగ, జోచి పట్టి గతతి. ¹⁵ ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుక †నేన్ మాస్సుల్క

మార్తి వాండి తిలి కండా జోచి చొడి తెంతో బార్ జతయ్. గొవుడుచి ఇనుముడుండో తెన్ జోవయింక ఏలువ కెరెదె. ఎత్తి నెక్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి సిచ్చుచి కోపుమ్చి గిన్నతె జో సుద, జేవ్ మాస్సుల్క కెర్తి

సిచ్చు జో జర్లు కెరెదె. ¹⁶ జోచి పాలుమ్తె చి జోచి జంగయ్ చి ఉప్పిరి ఏక్ నావ్ అస్సె. ‘రాసల్క రానో, ప్రబుల్క ప్రబు’ మెలి నావ్.

ఆకర్చి యుద్దుమ్

¹⁷ తెదొడి కిచ్చొ దెకిలయ్ మెలె, పొద్దుచి ఉజెడతె టీవోజ తా ఏక్ దూత గట్టిజ అవాడ్ కెరన, పొద్దు ఆగానుమ్చి మదెన టీవోజ, వక్కుయ్ ఉడ్డిత ఎత్తి పిట్టల్క కిచ్చొ మెన కేక్ గలో మెలె, “తుమ్ జా! చి దేముడు దొర్పు కెర్తి వెల్లి విందుక తెయార్ జా తా. ¹⁸ రాసల్చి సిద్ద, వెయ జమాస్సుక వెల్లిచి సిద్ద, ఒగ్గర్ నెక్తిబలుమ్ మాస్సుల్చి సిద్ద, గోడల్చి సిద్ద, జోవయితె వెగితనచి సిద్ద, ఎత్తి రగల్ మాస్సుల్చి సిద్ద; జేవ్ గతి నెంజలన జలెకి, గతిమాస్సుల్ జలెకి; బాల వెల్లిచి సిద్ద కన్న” మెన, దూత పిట్టల్క సంగిలన్.

¹⁹ తెదొడి కిచ్చొ దెకిలయ్ మెలె, జో పాపుమ్చొ జంతు, చి ఒండి లోకుమ్చ రాసలు, జోచ నయ్స్యముల్ తెన్ ఎక్కితె బెర్ల. కిచ్చొక మెలె, జో గోడతె వెసిలోసాచి ఉప్పిరిచి జోచ నయ్స్యముల్చి ఉప్పిరి యుద్దుమ్ కెరుక మెన బెర్ల.

²⁰ తెదొడి సీజంతు దెర్పు సేడ్లె, చి జో తెన్, జోచి నావ్ తెన్ వెల్లి మాయకమె కెర్తొ అస్సెక్ * జంతు కి దెర్పు సేడ్లె. జో అబద్దుమ్క దేముడుచ కబుర్లు సంగితొసా ఆవ్ మెన అగ్గె సంగ తిలన్. అస్సె, జో జంతుచి గుర్తు

§ 19:7 19:7 ‘మెండపిల్లక గెతి బూలి’ మెలి కిచ్చొ అర్దుమ్ తయెదె మెలె, యేనుక్కిన్కుక నంపజలన మొత్తమ్, నంపజలన మొత్తమ్చి నంగుమ్, ఎవెన కచి ఉత్తమ్ 5:31-32, యిర్తియా 2:1-3, యెనయా 49:18, 69:10. పడ్డి జేవ్ నంపజలన గెచ్చ జంక తిలి నోవ యెరూసలేమ్, మెలి వరలోకుమ్చి పట్టుమ్క కి ‘మెండపిల్లచి బూలి’ మెనల. 21:9, 10. * 19:8 19:8 నెంజలి ‘ప్రబుచయ్ జల మాస్సుల్’ మెనుక జయెదె. † 19:13 19:13 యోహాను 1:1. ‡ 19:15 19:15 నెంజలి ‘నెలి మాస్సుల్క’ మెనుక జయెదె.

§ 19:20 19:20 నమదుమ్ తెంతో బార్ జలిసా 13:1. * 19:20 19:20 బయియ తెంతో బార్ జలిసా 13:11.

కెరవన, జోచి బొమ్మక బక్కి కెర తిలసక మోసిమ్ కెర తిలో. జో కి దెర్పు నేడ్డో. జలె, జేవ్ దొగులక జీవ్ తత్తె, ఎడ్డిరంగు లగితి వెల్లో ఆగి గొయిచి గడ్డ గల దిల. ²¹ తెదొడి, గోడతె వెసిలోనా జోచి కండా తెన్ రాసల్కచి జేవ్ నయ్యమ్ములు ఎత్తిక మారయ్ గెలన. జోచి చొండి తెంతో బార జతి కండా తెన్ అన్నె, ఎత్తి పిట్టల్ జేవ్ మొర్లన ఎత్తిజిన్చి సిద్ద కా గెల కెర, పేట్ బెర్తె కయల.

20

సయతాన్ మట్టు నెంజిలి గొయితె వెయి వెర్పుల్ తతి సిచ్చ జతిసి

¹ అన్నె కిచ్చొ దెకిలయ్ మెలె, పరలోకుమ్ తెంతో దూత ఎక్కిలో ఉత్త జెతె తిలిసి దెకిలయ్. జోచి అత్తి మట్టు నెంజిలి జా *వెల్లి గొయిచి తాలుమ్ కడి, చి జాడు తిలి ఏక్ ఇనుము గొల్లు తిల. ² తెదొడి వెల్లోచొ జో అయక, జలె పూర్ముమ్ తెంతోచొ అయక, మెలె, సయతాన్ జలో సయతానుక దూత దెర కెర, వెయి వెర్పుల్ జో దన్నె తతి రితి జోక బంద గెల కెర, ³ మట్టు నెంజిలి జా గొయితె గల దా, వెయి వెర్పుల్ గెతె ఎదక దేముడుక నేన్ల మాన్పుల్క జో అయ అన్నె నే మోసిమ్ కెర్తె రిసా, జోచి ఉప్పిరి డంక దిలన్. జా వెయి వెర్పుల్ గెలె, జోక గడియ విడ్డల్ కెరుక.

క్రీస్తు తెన్ వెయి వెర్పులు ఏలువ కెరుక

⁴ తెదొడి కిచ్చొ దెకిలయ్ మెలె, సిజాననల్, చి జోవయించి ఉప్పిరి కో వెస తిల మెలె, బూలోకుమ్చ దేసిమ్లు ఎత్తిక ఏలువ కెర్తె రిసా దేముడు సెలవ్ దిలన. కొన్ను మెలె, యేసుచి రిసా జేవ్ సాచి సంగ తిలి రిసా, చి దేముడుచి కోడు జేవ్ దెరన్లి రిసా, బోడి గండల్ జలన, చి అన్నె కొన్ను మెలె, జో పాపుమ్చొ జంతుక చి జోచి బొమ్మక బక్కి నే కెర్లన, జోచి నిర్దెలె అత్తిలె జోచి గుర్తు నే కెరవన్లన. జేవ్ జలె, జీవ్ జా ఉట్టిల, చి వెయి వెర్పులు క్రీస్తు తెన్ ఏలువ కెర్తె. ⁵ ఈంజయ్ జీవ్ జా ఉట్టిన్క 'తోలితో చి' మెనుక జయెదె. తోలితోచి ఈంజ జీవ్ జా ఉట్టిన్క బెదితనక చెంగిలి. ఎత్తి అదికారుమ్ దేముడుచ జేవ్ జవుల! కిచ్చొక మెలె, జోవయించి ఉప్పిరి †పడ్డొకచి మొర్కుక కిచ్చొ అదికారుమ్ తయ నాయ్. ⁶ తోలితో చి జీవ్ జా ఉట్టిసి జతన దేముడుక చి క్రీస్తుక పూజర్లు రిత జవుల, చి వెయి వెర్పుల్ పూర్తి జో తెన్ ఏలువ కెరుల.

సయతాన్ అన్నె విడ్డల్ జా యుద్దుమ్ కెర్తిసి

⁷ జేవ్ వెయి వెర్పుల్ కేడ్లె, జో జేలి జలిసి తెంతో సయతాన్ విడ్డల్ జా, ⁸ 'గోగు' 'మాగోగు' మెన బూలోకుమ్చ చెత్తర్ పక్కలెచ దేముడుక నేన్ల మాన్పుల్ యుద్దుమ్క తెయార జతి రితి, జో సయతాన్ జోవయింక మోసిమ్ కెరెదె. జేవ్ మాన్పుల్చి లెక్క కెర్తి మెలె, నముద్దుమ్తెచి ఇన్సుగిడ్డల్ కెత్తి జా లెక్క కెరుక నెంజి గే, తెదివాల జన్ జవుల. ⁹ తెదొడి జేవ్ బూలోకుమ్చి రుందిలి టాన్తె వెగ జా, దేముడుచ జల మాన్పుల్చి సుట్టునంత, చి జో ‡ప్రేమ తిలి పట్టుమ్చి సుట్టునంత బెర అయల. గని పరలోకుమ్ తెంతో దేముడు తెంతో ఆగి సూయి జా జోవయింక డయ గెలి. ¹⁰ జోవయింక మోసిమ్ కెర్తె సయతాన్ సిచ్చ జతె తంక ఎడ్డి ఆగి లగితి వెల్లో ఆగి గొయితె కిగలి జలో. జో పాపుమ్చొ జంతు, అన్నె అబద్దుమ్క 'దేముడుచ కబుర్లు సంగితోసా అవ్' మెన్లొసా కి ఒత్తయ్ గలి జా అన్తి. జేవ్ రాతి మెద్దెనె కెయక తెయక నే పిట్టి, ఒత్త సిచ్చల్ బాదల్ జతె తవుల.

మొర్లనక అకరచి తీర్పు జతిసి

¹¹ అన్నె కిచ్చొ దెకిలయ్ మెలె, వెల్లి చొక్కిలి సిజాననుమ్, చి జాచి ఉప్పిరి వెసిలోసాక దెకిలయ్. జోతె తెంతో బూలోకుమ్ ఆగాసుమ్ నిగ గెల, చి జేవ్క అన్నె కేన్ టాన్ నాయ్. ¹² తెదొడి కిచ్చొ దెకిలయ్ మెలె, బాల వెల్లో మొర్లన ఎత్తిజిన్ సింగాననుమ్చి పుర్తి టీవ తతికయ్, పుస్తకల్ *ఉగిడ్ల. పడ్డొ అన్నెక్

* 20:1 20:1 9:1 దక. † 20:5 20:5 మెలె, వెల్లి ఆగి గొయిచి సిచ్చతె గెతిసి. 20:14. ‡ 20:9 20:9 దొన్నె అర్తల్ ఉవరుక జయెదె. ఏక్ మెలె, మాములుమ్ యెరూసలేమ్ చట్టుమ్. అన్నెక్ మెలె, కేనె ప్రబువయ్ మాన్పుల్ తవుల గే, ఒత్తయ్ మెన ఉవరుక జయెదె.

§ 20:10 20:10 ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు ఒత్త గలయలో, గెద. * 20:12 20:12 కో ఉగిడ్ల గే సంగి నాయ్.

పుస్తకుమే ఉగిడ్డ; పరలోకుమేతే జింక సెలవ్ తిలసచ నవ్వొ రెగిడ్లి పుస్తకుమే. జలె, మొర్లస జేవ్ కెర్ల కమెచి రిసా జేవ్ పుస్తకల్తె రెర్ల తిలి రితి తీర్పు జల.

13 తెదొడి, జేవ్తె మొర్లసక సముద్రుమే సార్పు కెర దిలి, అన్నె మొర్పు చి మొర్లస రకితి టాన్ ఒత్త తెంతో తిలసక సార్పు కెర దిల, చి సముద్రుమేతె మొర్లస, చి మొర మొర్లస, రకితి టాన్తె తిలస ఎత్తిజన్ జీవ్ జా, సింగాసనుమచి పుర్ల టీవ, జేవోజ, జేవ్క కమెచి రిసా తీర్పు జపుల. 14 తెదొడి మొర్పు చి మొర్లస రకితి టాన్ వెల్లొ ఆగి గొయచి గడ్డ †గలి జల. వెల్లి ఆగి గొయతె గల్లిసి దొన్నిచి మొర్పు జయెద. 15 అన్నె, పరలోకుమేతే జింక సెలవ్ తిలసచ నవ్వొ రెగిడ్లి పుస్తకుమేతె కచి నావ్ తయె నాయ్ గే, జెవ్వి వెల్లి ఆగి గొయతె †గలి జల.

21

నోవి ఆగాసుమ్, నోవి బుయి

1 తెదొడి ఆవ్ కిచ్చొ దెకిలయ్ మెలె, నోవి ఆగాసుమ్, నోవి బుయి. అగ్గెచి ఆగాసుమ్ అగ్గెచి బుయి కేడ తిలి, చి సముద్రుమ్ కి నాయ్. 2 పడ్డా, పరలోకుమచి సుద్దిచి పట్టుమ్, నోవి యెరూసలేమ్ పరలోకుమే తెంతో దేముడు తెంతో, మున్నుక జెతికయ్ పెండ్లి ఉబేడ్ రితి తెయారొ జా తా, ఉత్త జెతిసి దెకిలయ్. 3 అన్నె, సింగాసనుమే తెంతో చి గట్టిజ అవాడచి అవాడ కిచ్చొ సంగిలిసి సూన్లయ్ మెలె, “ఈందె, దేముడు జతి టాన్ మాన్పుల్తెయె అన్నె. జోవయింతెన్ జో జయెద. జేవ్ జోవయ్ ప్రెజల్ జా తవుల, చి జో సొంతయ్ జేవ్ తెన్ తయెద, జేవ్క దేముడు జా తయెద. 4 జోవయింప అంకివోతె ఆనునొ కెయెక అన్నె నే జెతి రితి, జోవయింప ఆనునొ జొయ్య పుంప గెలెద, చి అన్నె తెంతో కిచ్చొ మొర్పు తయె నాయ్. ఏడుకుడు జతిసి, ఏడ్లిసి, నొప్పి కి తయె నాయ్. కిచ్చొక మెలె, పొర్పిచి ఎత్తి. ఉట్ట గెల.” మెన జా అవాడ సంగిలన్.

5 తెదొడి, సింగాసనుమేతె వెసిలోసా, “ఈందె, ఎత్తి. నోవి తెయారొ కెర్లసి” మెన, అన్నె, “ఈంజ ఎత్తి. రెగుడు. ఈంజేవ్ కొడె సత్తిమ్చ, సంపజతస” మెన జో సంగిలన్. 6 తెదొడి అంక, “పూర్తి జర్గు జలి, ‘అల్పా, ఓమెగ’ మెన ఆవ్ మొదోలెచొ, ఆకర్చె. కక్క తాన్ కెర్ల, డబ్బుల్ నే దెతె, జీవ్ దెవో పాని అంచె ఊంట తెంతో ఆరి దెయిందె. 7 కో జీసుల గే, అంచె రాజిమ్చి ఈంజ వాట జోక దెయిందె, చి ఆవ్ జోవో దేముడు జయిందె, జో అంక పూత్తు జా తయెద. 8 గని అంచె సాచి జంక బితస, నముకుమే నెంజలస, నిదానుమే నెంజలస, హత్య కెర్లస, లంజె జతస, మెంగ్ర మాన్పుల్, బొమ్మల్క జోకర్లస, అబద్దుమ్ జతస, అబద్దుమ్ కెర్లస, సయ్తాన్చి వెట్టారుమ్ జలస, జేవ్క సిచ్చ, గండకము తెన్ ఆగి లగితి వెల్లి ఆగి గొయతె గలుల. ఈంజ దొన్నిచి మొర్పు.”

మెండపిల్లక తేర్పి జతిసి నోవి యెరూసలేమ్

9 తెదొడి నత్తు ఆకర్చ సచ్చల్ బెర్ల నత్తు గిన్నల్ అగ్గె దెర సువ తిల సత్తు * దూతల్తె ఎక్కిలో అంచితె జా కెర కిచ్చొ మెన అంక సంగిలన్ మెలె, “జో మెండపిల్లక తేర్పి జతి పెండ్లి ఉబేడ్క తుక దెకయిందె” మెలన్. 10 తెదొడి దేముడుచి యేసుచి ఆత్మసెక్కిక జో దూత అంక ఒగ్గర్ డోక్ తిలి డొంగ్రుతె కడ నిలన్, చి జో అంక దెకయ్తికయ్, ప్రబుచి జా ఆత్మసెక్కిక కిచ్చొ దెకిలయ్ మెలె, జోచి † సుద్ది తిలి యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ దెకిలయ్. 11 జా పట్టుమ్చి ఉజడి కీసి తిలి మెలె, దేముడుచి ఉజడి తెన్ తా, ఒగ్గర్ విలువచి రత్తుమ్చి రితి ఉజడి లగిలి, పజ్జుమచి రితి సీసచి రితి టేంటచి ఉజడి లగిలి. 12 జా పట్టుమ్క వెల్లి కోట ఒగ్గర్ డోక్ తిలి. జా కోటె బార గుమ్మల్ తిల. జేవ్ బార గుమ్మల్తె ఎక ఏక దేముడుచొ దూత తిలి. జేవ్ బార గుమ్మల్తె † ఇస్రాయేలుచ బారజన్ పుత్తర్పుల్చ సెకుమేలుచ ఎక్కిక నవ్వొ, ఎక్కిక గుమ్మల్ రెర్ల తిల. 13 తూర్పు పక్క తిన్ని గుమ్ముమేలు, ఉత్తర పక్క తిన్ని గుమ్ముమేలు, దచ్చెన పక్క తిన్ని గుమ్ముమేలు,

† 20:14 20:14 ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు ఒత్త గలయ్లో, గెద. ‡ 20:15 20:15 ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు ఒత్త గలయ్లో, గెద. * 21:9 21:9 15, 16 అధ్యయల్. † 21:10 21:10 19:8 దెక. ‡ 21:12 21:12 జోవయింక అన్నెక్ నావ్ యాకోబు. ‘ఇస్రాయేలు’ మెలె, జో యాకోబుక అన్నెక్ నావ్ జయెద, చి టాలిక ‘యారులె’, నెంజలి ‘సంపజలస మొత్తుమ్’ చి అర్దుమ్ కెరసక జయెదె.

చి పడమర పక్క, తిన్నీ గుమ్ములు తిల. 14 వడ్డో పట్టుమ్చి కోటక బార పునాడ్లు, చి జేవ్ పునాడ్లుతె మెండపిల్లచి చి రిసాచ బారజన్ బారికుల్చ నవ్వో ఎక్కెక్ రెడ్లె తిల.

15 అంచి తెన్ లట్టణ్ణో జో దూతక, జా పట్టుమ్చి జేవ్చ గుమ్ముమ్చికోటక కీకటార్తి రిసా, బజరిక తెయార కెర్తి కటార్తి డండో తిలి. 16 పట్టుమ్చి చెత్తర్ కోనల్, చి జేవ్చ పక్కల్చ కొల్తల్ సమానుమ్ అస్తి, జేవ్చ కోనల్చ కొల్తల్ నమానుమ్ అస్తి. తెదొడి జోచి డండో తెన్ పట్టుమ్చి కటార్లన్. * దొన్ని వెయిల్ దొన్ని పుంజో కిలోమీటర్లు దూరి జేవ్చి కొల్త. చెత్తర్ పక్కల్ కి సమానుమ్; కెర్తి దీగు జయెదె గే, తెద్ది రూండు, తెద్ది డొంకు కి జయెదె.

17 జేవ్చి కోట కి కటార్లన్. † అరవయ్ చెత్తర్ మీటర్లు డొంకు, మాన్సు కటార్తి రితి, మెలె జో దూత కటార్లన్. 18 జా కోట వజ్రామ్చి వస్తుతె తెయార కెర్తిసి, చి పట్టుమ్ రితి బజరి తిలి, చి జేవ్చి ఉజిడి కిసి మెలె, అడ్డుమ్ రితి టొంట లగిలి. 19 జా పట్టుమ్చి కోటక పునాడ్లుతె ఎత్తి, రగల్ రత్తాలు లగిల. తొలితో చి వజ్రామ్, చొక్కీల్ లగిలి. అన్నెక్ రత్తుమ్ నీలిమ్ రగుమ్ లగిలి, అన్నెక్ రత్తుమ్ 'యమునా' మెంతిసి ఎరన లగిలి, అన్నెక్ రత్తుమ్ పచ్చన లగిలి. 20 అన్నెక్ రత్తుమ్ నారింజ రంగు లగిలి, అన్నెక్ రత్తుమ్ అన్నెక్ ఎరన రంగు లగిలి, అన్నెక్ రత్తుమ్ తామర్ పూల్చి ఎడ్డి రంగు లగిలి, అన్నెక్ రత్తుమ్ సముద్రుమ్చి పచ్చన రంగు లగిలి, అన్నెక్ రత్తుమ్ అన్నెక్ రంగు ఎడ్డి రంగు లగిలి, అన్నెక్ రత్తుమ్ చీవ్ అక్కల్ సోపర్ పలోయ్లి రంగు లగిలి, అన్నెక్ రత్తుమ్ గులామ్ రంగు లగిలి, అన్నెక్ రత్తుమ్ ఊద రంగు లగిలి. 21 వడ్డో బార గుమ్మల్చ టట్టల్ కిచ్చొ వస్తుతె తెయార జా తిల మెలె, బార ముత్త్యల్క. ఎత్తి, టట్ట ఎక్ ముత్త్యల్క తెయార జలిసి, అన్నె, పట్టుమ్చి వీది రితి బజరి తా, అడ్డుమ్చి ఎదిలి టొంట లగిలి.

22 అన్నె, జా పట్టుమ్తె కిచ్చొ దేముడుచి గుడి డీసె నాయ్. కిచ్చొక మెలె, ప్రబు జలో ఎత్తి సెక్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు అన్నె మెండపిల్ల సొంత జా పట్టుమ్చి దేముడుచి గుడి జవుల. 23 అన్నె, జా పట్టుమ్చి ఉజిడి దెంక పొద్దు గే జోను గే నాయ్. కిచ్చొక మెలె, దేముడుచి ఉజిడి జాక దొర్కు, జలి ఉజిడి, చి మెండపిల్ల జాక దీవు. 24 జాచి ఉజిడక ప్రెజల్ ఇండుల, చి ఒత్త కిచ్చొయ్ అందర్ తయె నాయ్. 25 అన్నె, రాతి మెద్దెసి కెయక కి జా పట్టుమ్చి గుమ్మల్ డంకితి నాయ్, అన్నె, ఈంజ నోవి బూలోకుమ్చ రాసలు ఒత్త జోవయిం చి గవురుమ్, జోవయింక గవురుమ్ దెతిసి ఎత్తి ఒత్త ఆసుల. 26 ఎత్తి ప్రెజల్క దొర్కు, జలి గవురుమ్, ఎత్తి ప్రెజల్క దొర్కు, జలి సొమ్నారుమ్ ఒత్త ఆసుల. 27 గని కిచ్చొ పొప్పమ్చి ఒత్త పెసి నాయ్, చి మర్కటుమ్ గే, అబద్దుమ్ గే ఇండితన ఒత్త పెసితి నాయ్. కో ఒత్త పెసుల మెలె, 'పరలోకుమ్తె బెదుతు' మెన మెండపిల్లచి పుస్తకుమ్తె కచ నవ్వో తవుల గే జెచ్చొ పెసుల.

22

జీవ్ దెతో పానిచి గాడు జీవ్ దెతి వలుమచో రూకు

1 అన్నె జో దూత అంక కిచ్చొ దెకయ్లన్ మెలె, పరలోకుమ్చి జీవ్ దెతో పానిచి గాడు. కిసి తిలి మెలె, అడ్డుమ్చి ఎదిలి టొంట తా, దేముడుచి అన్నె మెండపిల్లచి సింగాసనుమ్ తెంతో బార జా, 2 పట్టుమ్చి వీదిచి నెడిమి ఉట్ట గెతయ్. వడ్డో అన్నె కిచ్చొ మెలె, పరలోకుమ్చి జీవ్ దెతో రగుమ్ * రాకుల్ జా గాడుచ దొన్ని పక్కల్ అస్తి. జేవ్ రూకాలె బార రగల్ పండ్లు, చి ఎత్తి, జొన్ని పండ్లు పిక తత్తతి. జో రూక్చ అక్కల్ కిచ్చొక కామ్క జెతతి మెలె, ఒండి ప్రెజల్చక చెంగిల్ కెర్తయ్. 3 ఒత్త తెంతో, కిచ్చొచి రిసా గార్చి సాపెనల్ తిలిసి తయె నాయ్. దస్సిచి కిచ్చొ కి తయె నాయ్, గని జా పట్టుమ్తె దేముడుచి జో మెండపిల్లచి సింగాసనుమ్ తయెదె, చి జోవ సేవ కెర్తన జోక బక్తి కెర్త తవుల. 4 జీచి మొక్కోమ్ జేవ్ దెకుల, చి జోవయిం చి నిర్తి జోచి నావ్ తయెదె. 5 వడ్డో, ఒత్త తెంతో అందర్ తయె నాయ్, చి ఒత్త తిలనక దీవుచి జవున్ పొద్దుచి జవున్ ఉజిడి నాయ్. కిచ్చొక మెలె, ప్రబు జలో దేముడుచి ఉజిడి తయెదె, చి జేవ్ కెయక తెయక ఎలువ కెరుల.

§ 21:15 21:15 మీంతి * 21:16 21:16 రహారమి 1,400 మైలు † 21:17 21:17 అరవయ్ చెత్తర్ మీటర్లు మెలె, డబ్బయ్ దొన్ని గజాలు జయెదె, మెలె పుంజో దొన్ని చినా చెత్తర్. పుంజో దొన్ని చినా చెత్తర్ మెలె, బార బారలు, మెలె 144 = 12 x 12. బార నకుమీలువ యూదుల్ తిల, యేసుక బార బారికుల్ కి తిల. జేక ఈంజ నంబర్ ఏక్ టాలి జయెదె. * 22:2 22:2 యెహెజ్కేలు 47:12.

6 అన్నె, “ఈంజేవ్ కొడొ నత్తిమచ, నంపజతన. అన్నె, ప్రబు జలో, జీవ కబుర్లు సంగితనచి ఆత్తుతె సికడ్డో దేముడు జోవో దూతక తెద్రవ అన్నె; జర్లు జంక తిలిసి జోవ సేవ కెర్తనక దెకవుక మెన,” అంక జో దూత సంగిలన్.

యేసుప్రబు బే బేగి అన్నె జెయిందె

7 “ఈందె, ఆవ్ బే బేగి అన్నె జెయిందె” మెన యేసు సంగితయ్. ఈంజ పుస్తకుమతె తిలి కబుర్చ కొడొ కో దెరనుల గే, జోవయింక చెంగిలి.

8 ఆవ్ యోహాను ఈంజ ఎత్తి నూన్లొసా దెకిలోసా. అన్నె, ఈంజ ఎత్తి నూన దెకిల్ బేగి, అంక ఈంజ ఎత్తి దెకయ్లో దూతచి చట్టె సెర్లు సేడ జోక బక్తి కెర్లయ్, 9 గని జో అంక, “తుయి దస్సి కెరుక నాయ్! ఆవ్ తువో రితో, దేముడుచ కబుర్లు సంగిత తుచ బావోదోవో తెన్ కి, తుచి రితో సేవ కెర్లొసా జయిందె. దేముడుకయ్ జొకరు!” మెలన్.

10 తెదొడె జో అంక, “ఈంజ పుస్తకుమచి కబుర్చ కొడొ ముర్తె కెరు నాయ్, లుంకడు నాయ్; కిచ్చొక మెలె సమయమ్ పాసి జా అన్నె. 11 పాపుమతె ఇండితన అన్నె కి పాపుమతె ఇండితె తత్తు, మర్కటుమచ అన్నె మర్కటుమ ఇండుతు, పున్నిమ్ జలన అన్నె పున్నిమతె ఇండితె తత్తు, సుద్దిచ అన్నె సుద్ది ఇండితె తత్తు.” మెన దూత సంగిలన్.

12 యేసుప్రబు సంగిలిసి అన్నె కిచ్చొ మెలె, “ఈందె, ఆవ్ బే బేగి జెయిందె. అయ్లె, ఎత్తి మాన్సు కెర్ల కమె కొల్లి జోవయింక చూలి దెయిందె. 13 ‘అల్పా’ ‘ఓమెగ’ మెన, †తోలితోవో, కర్వడోవో, మొదోల్వో ఆకర్చో ఆవ్వి” మెన యేసు సంగిలన్.

14 పరలోకుమచి జీవ్ దెతో చెట్టచ పండ్లు కంక సెలవ్ దొర్కు కెరంతి రిసా, చి పరలోకుమచి గుమ్ముమ్ వాట్ మెనుక సెలవ్ దొర్కు కెరంతి రిసా, కో †జోవయింక పాలల్ కేడన తవుల గే, జోవయింకయ్ చెంగిలి.

15 గని గుమ్ముమ్ ఒత్తల్తోచి బయలె కో అస్సి మెలె, నూనర్లు రిత మాన్సుల్, మెంగ్ర మాన్సుల్, లంజె జతన, అత్య కెర్తన, బొమ్మల్క జొకర్తన, చి అబద్దుమక ప్రేమ తా, అబద్దుమ్ కెర్తన ఒండి అస్తి.

16 యేసు, “ అంక నంపజలనచ సంగుమ్లు నూన్తు’ మెన, ఈంజ సాచి తుక దెకయ్తి రిసా యేసు మెలో ఆవ్ అంచో దూతక తెద్రవ అస్సి. దావిదు పూర్గుమచో జలో రాసాని సెకుమక ఆవ్ చేరు జలోసా, జోచి సెకుమతె జెర్లిలోసా, దేముడుచి రాజమచి నొవి దీసిక దొర్కు జలి ఉజడి దెతో సుక్కో ఆవ్” మెన సంగిలన్.

నంపజా మెన మాన్సుల్క బుకార్లిసి

17 “తుమ్ జా” మెన దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్తు అన్నె యేసుచి †తేర్నే జతిసి సంగితతి. అన్నె, ఈంజ కోడు కో నూసుల గే, జేవ్ కి జా మెన అన్నె మాన్సుల్క బుకార్లు. అన్నె, కక్క, తాన్ తిలె, జో జెవున్, చి కో ఇన్లుమ్ జవుల గే, డబ్బుల్ నే దెతె ఆరి పరలోకుమచి జీవ్ దెతో పాసి నజ పిత.

18 ఈంజ పుస్తకుమచి కబుర్చ కొడొ నూన్త ఎత్తిజిన్క ఆవ్ కిచ్చొ జాగ్ర సంగితసి మెలె, ఈంజేవ్ కొడొతె అన్నె కిచ్చొ వేరచి బెదయలె, ఈంజ పుస్తకుమతె సంగ దెకయ్లె సిచ్చల్ జో మాన్సు సేడ్డి రితి దేముడు సిచ్చ కెరెదె. 19 అన్నె, ఈంజ జోచి కబుర్చి పుస్తకుమచ కొడొతె కో కిచ్చొ కడ గెలె, ఈంజ పుస్తకుమతె రెగ్ దెకయ్లి జో జీవ్ దెతి రూచి, చి జోచి పరలోకుమచి సుద్దిచి పట్టుమతెచి జోచి వాట, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు కడ గెలెదె.

20 “కచితుమ్, ఆవ్ బే బేగి జెయిందె” మెన ఈంజ ఎత్తిక సాచి జతోసా సంగితయ్. * ఆమేన్, జే, ప్రబు యేసు!

21 జోచయ్ జల మాన్సుల్ ఎత్తిజిన్చి ఉప్పిరి ప్రబు జలో యేసుచి దయ తవున్. ఆమేన్.

† 22:13 22:13 నంజరి “తోలితో మొదోల్తెంతో ఆకర్ ఎదవో ఆవ్వి” మెన యేసు సంగిలన్. † 22:14 22:14 నంజరి ‘ప్రబుచ కొడొ రితి ఇండితె గె’. § 22:17 22:17 19:7-8, 21:2. యేసుచి తేర్నే మెలె, నంపజలన మొత్తుమ్ గెతి జోవయింక సుద్ది పట్టుమ్, చి జా పట్టుమ్తె బెదితన, నంపజలనయ్ మొత్తుమ్. యెసయా 49:18, 61:10, యర్హీయా 2:1-3, ఎవెసు కచి ఉత్తమ్ 5:31-32. * 22:20 22:20 తెద్దిలి